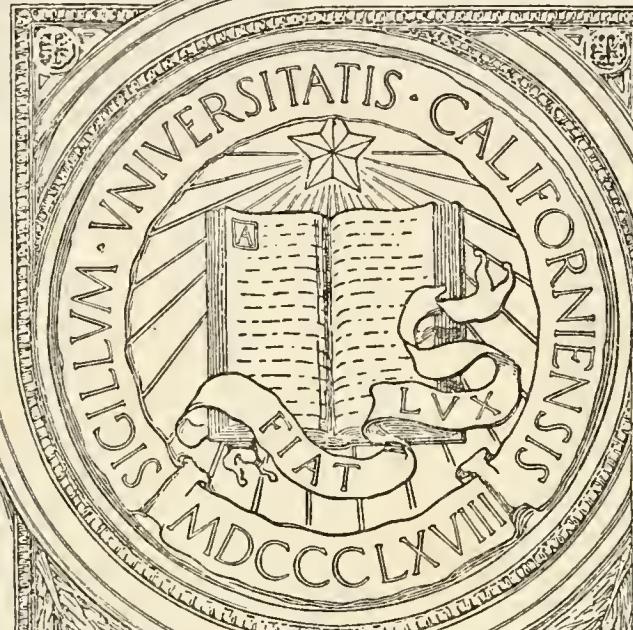

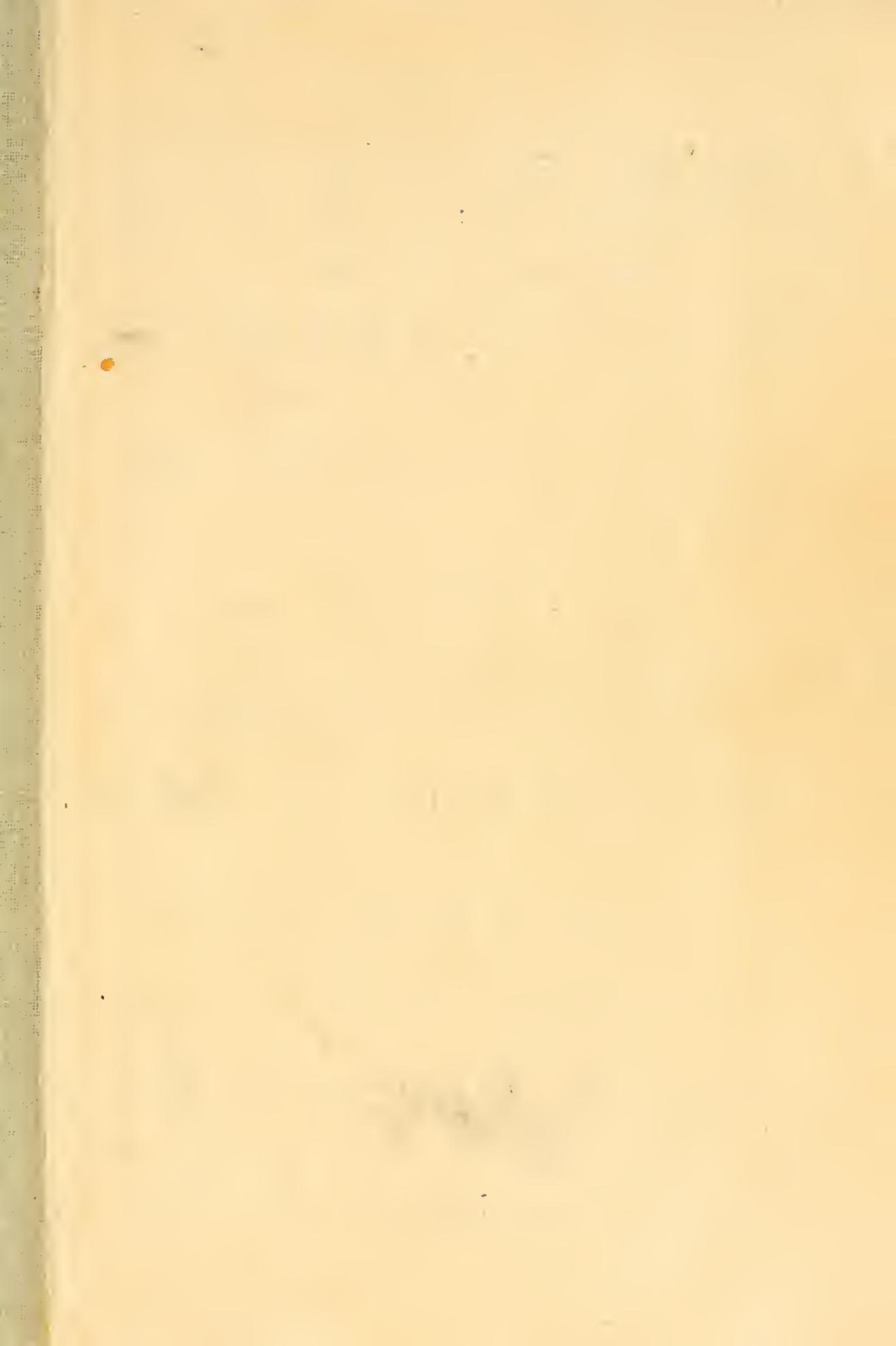

IN MEMORIAM

Chester Harvey Rowell

REFERENCE
BIBLIOG.

Charles H. Towne
San Francisco
July 20, 1785

BURT'S
Polish-English Dictionary
IN TWO PARTS
POLISH-ENGLISH ENGLISH-POLISH
BY
W. Kierst and Prof. O. Callier

BURT'S
SŁOWNICZEK
Polskiego i Angielskiego Języka
UŁOŻYLI
W. Kierst i Prof. O. Callier

DWIE CZĘŚCI W JEDNYM TOMIE

CZĘŚĆ PIERWSZA: POLSKO-ANGIELSKA
CZĘŚĆ DRUGA: ANGIELSKO - POLSKA

A. L. BURT COMPANY, * *
* * * PUBLISHERS, NEW YORK

and to let

Powell gift

40

FIRST PART
Polish-English

Abbreviations; Objasnienie skróceń

<i>a.</i>	= <i>adjective</i> , przymiotnik.	<i>obs.</i>	= <i>obsolete</i> , przedawniony wyraz.
<i>ad.</i>	= <i>adverb</i> , przysłówek.	<i>orn.</i>	= <i>ornithology</i> , ornitologia.
<i>agr.</i>	= <i>agriculture</i> , rolnictwo.	<i>pl.</i>	= <i>plural</i> , liczba mnoga.
<i>anat.</i>	= <i>anatomy</i> , anatomia.	<i>p. & pp.</i>	= <i>participle</i> , imiesłów.
<i>arch.</i>	= <i>architecture</i> , budownictwo.	<i>pr. & prt.</i>	= <i>imperfect (preteritum)</i> , czas przeszły.
<i>aryt.</i>	= <i>arithmetic</i> , arytmetyka.	<i>prn.</i>	= <i>pronoun</i> , zaimek.
<i>astr.</i>	= <i>astronomy</i> , astronomia.	<i>prp.</i>	= <i>preposition</i> , przyimek.
<i>bot.</i>	= <i>botany</i> , botanika.	<i>prs.</i>	= <i>present tense</i> , czas teraźniejszy.
<i>c.</i>	= <i>conjunction</i> , spójnik.	<i>rośl.</i>	= <i>botany</i> , roślinnictwo.
<i>chem.</i>	= <i>chemistry</i> , chemia.	<i>s.</i>	= <i>substantive</i> , rzeczownik.
<i>chir.</i>	= <i>surgery</i> , chirurgia.	<i>sg.</i>	= <i>singular</i> , liczba pojedyncza.
<i>f., f., f. (s f.)</i>	= <i>feminine substantive</i> , rzeczownik rodzaju żeńskiego.	<i>superl.</i>	= <i>superlative</i> , stopień najwyższy.
<i>comp.</i>	= <i>comparative</i> , stopień wyższy.	<i>te.</i>	= <i>theatre</i> , teatr.
<i>fam.</i>	= <i>familiar</i> , wyraz poufały.	<i>typ.</i>	= <i>typography</i> , typografia.
<i>fig.</i>	= <i>figuratively</i> , przenośnie.	<i>vā,</i>	= <i>verb active (transitive)</i> , słowo przechodnie.
<i>fiz.</i>	= <i>physics</i> , fizyka.	<i>van,</i>	= <i>verb active & neuter</i> , słowo czynne i nieprzechodnie.
<i>fort.</i>	= <i>fortification</i> , fortyfikacja.	<i>vai,</i>	= <i>verb active irregular</i> , słowo czynne nieregularne.
<i>geol.</i>	= <i>geology</i> , geologia.	<i>vd.</i>	= <i>defective verb</i> , słowo ułomne.
<i>gr. & gram.</i>	= <i>grammar</i> , gramatyka.	<i>vip,</i>	= <i>verb impersonal</i> , słowo nieosobiste.
<i>i.</i>	= <i>interjection</i> , wykrzyknik.	<i>vn,</i>	= <i>verb neuter (intransitive)</i> , słowo nieprzechodnie.
<i>jur.</i>	= <i>law</i> , prawnictwo.	<i>vni,</i>	= <i>verb neuter irregular</i> , słowo nieprzechodnie nieregularne.
<i>kuch.</i>	= <i>cookery</i> , kucharstwo.	<i>vr,</i>	= <i>verb reflectivue</i> , słowo zwrotne.
<i>heral.</i>	= <i>heraldry</i> , heraldyka.	<i>vulg.</i>	= <i>vulgar word</i> , wyraz pospolity.
<i>m., m., m. (s m.)</i>	= <i>masculine substantive</i> , rzeczownik rodzaju męskiego.	<i>wet.</i>	= <i>veterinary science</i> , weterynaria.
<i>mal.</i>	= <i>painting</i> , malarstwo.	<i>zo.</i>	= <i>zoology</i> , zoologia.
<i>mar.</i>	= <i>marine</i> , marynarka.		
<i>mat.</i>	= <i>mathematics</i> , matematyka.		
<i>med.</i>	= <i>medicine</i> , medycyna.		
<i>mil.</i>	= <i>military</i> , wojskowość.		
<i>min.</i>	= <i>mining</i> , górnictwo.		
<i>muz.</i>	= <i>music</i> , muzyka.		
<i>myśl.</i>	= <i>hunting</i> , myślistwo.		
<i>myt. & mit.</i>	= <i>mythology</i> , mitologia.		
<i>n., n., n. (s n.)</i>	= <i>neuter substantive</i> , rzeczownik rodzaju nijakiego.		
<i>np.</i>	= <i>for instance</i> , na przykład.		
<i>num.</i>	= <i>number</i> , liczba.		

Polish—English

A.

a ; and; but.	barrister, lawyer. ~tować <i>vn</i> , ~komu, to advocate for one, plead in favour of.
abdykacja f, abdication. ~kowac <i>ván</i> , to abdicate.	afekt ^m , affection, passion. ~acya f, vid. przesada. ~owany ^a , vid. przesadny.
abecadło ⁿ , alphabet. ~wy ^a , alphabetic(al). [subscriber.]	afisz ^m , playbill, advertisement.
abonnement ^m , subscription. ~ent ^m ,	afront ^m , insult, affront; zrobić komu ~, to affront, insult one.
absolucja f, vid. rozgrzeszenie.	agat ^m , (min.) agate.
absolutny ^a , absolute, unlimited; arbitrary; positive. ~yzm ^m , absolutism.	agencya f, agency.
aby ^c , that, in order that; in orach ⁱ , ah! alas! [der to.	agent, ajent ^m , agent, factor ^m .
acz, ~kolwiek ^c , although.	agitacya f, (ciąża) exercise; agitation, commotion. ~ator ^m , agi-
adamaszek ^m , damask (stuff).	agrest ^m , gooseberry. [tator.
adept ^m , adept.	agronom ^m , agriculturist. ~ia f,
adjutant ^m , aid-de-camp, adjutant.	aj ⁱ , oh! dear me! [agronomy.
administracja f, administration, direction, management. ~stracyjny ^a , administrative. ~strator ^m , administrator, manager, trustee. ~strować ^{vá} , to administer, manage.	akacja f, (bot.) acacia.
admirał ^m , admiral; (zo.) admiral (a species of butterfly. ~licja f, navy-office. ~ilstwo ⁿ , admiralty, admiralship.	akademia f, academy. ~icki ^a , academical. ~ik ^m , academician, academist; student, (w Anglii) collegian.
adoptować ^{vá} , to adopt.	akcent ^m , accent; accentuation.
adorator, vid. wielbiciel.	~ować ^{vá} , to accentuate, accent.
adres ^m , address. ~at ^m , addressee. ~ować ^{vá} , to address, direct.	~owanis ⁿ , accentuation.
~owy ^a , przewodnik ~~, directory.	akceptacya f, acceptance. ~owac ^{vá} , to accept.
adwent ^m , Advent. ~owy, adventual, of Advent.	akcyja f, action, activity; (w dramacie) action; action, fight; share (bank.). ~onaryusz ^m , shareholder, stockholder, reactionary.
adwokacki ^a , of lawyers, lawyer's; ~ctwo ⁿ , ~tura f, bar, advocacyship, advocacy. ~t ^m , advocate,	akcyzja f, excise. ~nik ^m , exciseman. [company.
	akompaniować ^{vá} , (muz.) to accompany.
	akord ^m , (muz.) accord; agreement, contract; na akord, by job.
	aksamit ^m , velvet. ~ka f, velvet-collar. ~ny ^a , velvet, velvety.

akt^m, act, action; (*te.*) act; document, deed, roll. ~a *pl.*, records *pl.*, archives *pl.* ~or^m, actor, stageplayer; (*jur.*) plaintiff. ~orka^f, actress. ~orski^a, histrionic(al), theatric(al). ~aktualny^a, actual, real. ~ryusz^m, actuary, clerk.
 aktywa *pl.*, (*jur.*) assets *pl.*
 akuratność^f, accuracy, exactness. ~ny^a, accurate, exact, strict. [acoustic]
 akustyka^f, acoustics *pl.* ~czny^a, akuszer^m, accoucheur. ~ka^f, midwife, obstetrician. ~ski^a, obstetric(al). ~stwo^m, midwifery, obstetrics. [alabastrian].
 alabaster^m, alabaster.. ~rowy^a, alarm^f, alarm, disturbance. ~o-wać^{vα}, to alarm, disturb; sound an alarm.
 alba^f, alb, surplice.
 albo^c or, else; *albo... albo*, either ... or; *albo co?* what then?
 albowiem^c, because, since.
 ale^c; but; ~! ale! oh, yes! yes,
 aleja^f, alley, avenue. [indeed!]
 alegoria^f, allegory. ~jność^f, allegoricalness. ~czny^a, allegorical
 alfabet^m, alphabet. ~yczny^a, alphabetical. [gebraical].
 algebra^f, algebra. ~iczny^a, al-
 alisci^c, (*w piśmie świętem*), lo!
 behold!
 aljans^m, *vid. przymierze*.
 alkaliczny^a, (*chem.*) alkaline.
 alkierz^m, alcove.
 alkohol^m, alcohol. ~iczny^a, al-co-holic.
 alluzja^f, allusion, hint.
 aloes^m, (*bot.*) aloe. ~owy^a, aloe-
 alpejski^a, alpine. [tical].
 alt^m, (*muz.*) counter-tenor, alto.
 altana^f, arbour, bower.
 alternatywa^f, alternative.
 altowka^f, viol.
 ałun^m, alum.
 amalgamat^m, amalgam.
 amant^m, lover, sweet-heart.

amarant^m, (*bot.*) amaranth. ~owy^a, amaranthine.
 amator^m, amateur, fancier.
 amazonka^f, Amazon, virago; fast young lady; lady's riding dress.
 ambaras^m, embarrasement, trouble, perplexity. ~ować^{vα}, to embarrass, trouble, perplex.
 ambasadza^f, embassy. ~dor^m, ambassador.
 ambiłcya^f, ambition. ~tny^a, ambona^f, pulpit. [ambitious].
 ambra^f, amber.
 ambrozya^f, ambrosia.
 amen, amen; jak ~ w pacierzu; most certainly, without doubt.
 ametyst^m, amethyst.
 amfiteatr^m, amphitheatre.
 amnesty^f, amnesty
 amoniak^m, ammoniac.
 amorek^m, Cupid.
 ampułka^f, (mass) cruel.
 amulet^m, amulet.
 amuniłcya^f, ammunition. ~cyjny^a, (*mil.*) wóz ~~, ammunition-cart. [analysis].
 analityczny^a, analytic. ~za^f, analogia^f, analogy, conformity.
 ~iczny^a, analogic(al).
 ananas^m, (*bot.*) pineapple.
 anarchia^f, anarchy. ~iczny^a, anarchic(al). ~ista^m, anarchist, anarch.
 anatomia^f, anatomy.
 androny *pl.*, idle talk.
 andrut^m, wafer.
 anegdoła^f, anecdote. ~tyczny^a, anecdotal, anecdotic(al).
 angliczować^{vα}, to anglicize; ~ konia, to dock a horse's tail.
 ani^c; not even; neither, nor; ani jeden ani drugi, neither.
 anieliski^a, angelic(al).
 animusz^m, courage, heart.
 anioł^m, angel; ~ stróż, guardian angel.
 aniżeli^c, than, rather than.
 ankra^f, crampon.
 anonim^m, anonymous writer.
 ansa^f, rancour.

antaba f, handle; ear, loop (of a jar etc.).
antałek m, barrel, cask.
antenat m, ancestor, forefather.
antreprenor, *vid. przedsiębiorca*.
antrepryza, *vid. przedsiębiorstwo*.
antropologia f, anthropology.
antyk m, antique; old-fashioned thing. ~warz, ~waryusz m, antiquary, antiquarian.
antylopa f, (zo.) antelope.
antymon m, (chem.) antimony.
antypatya f, antipathy, aversion.
anyż m, anise. ~ek m, ~ówka f, aparatu, apparatus. [anisette].
apartament m, apartment, room.
apel m, call, call-roll.
apelacyja f, appeal. ~jny a, of appeal; sad ~y, Court of Appeal.
~ować vñ, to appeal. [nice].
apetyczny a, tasty, appetising,
apetyt m, appetite; *dobrego ~u*, I wish you a good appetite.
aplikant m, applicant, candidate.
~ować vñ, *vid. stosować*. ~~ się, (*do czego*), to apply oneself (to), study.
apodyktyczny a, apodictical.
apopleksja f, apoplexy.
apostała m, apostate. ~zya f, apostasy; desertion.
apostoł m, apostle. ~ołować vñ, to propagate religion, apostolise.
~olski a, apostolical; *stolica ~olska*, the Holy See. ~olstwo m, apostleship.
apostrof m, (gram.) apostrophe.
~a f, (w retoryce) apostrophe.
aprobaty f, approbation, approval. ~ować vñ, to approve.
apteczny, ~karski a, pharmaceutical(al).
apteka f, chemist's shop, apothecary's shop. ~rz m, dispensing chemist, pharmaceutical chemist.
arabesk m, arabesque, Moresque.
arak m, arrack.
arbiter m, arbitrator, arbiter.
arbitralnie a, arbitrarily. ~ość f, arbitrariness. ~y a, arbitrary.

arbuz m, water-melon.
archanielski a, archangelic. ~oł, archangel.
architekt m, architect. ~oniczny a, architoctonic(al). ~ura f, architecture, architectonic. [pl.]
archiwum n, archives pl., records
arcy a, (*używa się w złożonych wyrazach*) chief, principal; arrant; arch... ~biskup m, archbishop.
~biskupstwo m, archbishopric.
~dzieło m, masterpiece. ~kapłan m, high-priest, arch-presbyter.
~książę m, archduke. ~łotr m, arrant-knave.
arędza, *vid. dzierżawa*. ~arz m, holder of a country-inn. ~o-wać vñ, to take on lease, have on lease.
areszt m, arrest. ~ant m, prisoner.
~ować vñ, to arrest, take into custody.
arfia f, (muz.) harp; winnowing sieve. ~iarka f, (female) harper.
~iarz m, harper.
argument m, argument, proof.
argusowy a, oczy ~e, Argus-eyes
arka f, ark. [pl.]
arkada f, arcade.
arktyczny a, arctic, hyperborean.
arkusz m, (papieru) sheet. ~owy a, (*o książce we formie ~owej*) folio; too long.
armata f, cannon, gun. ~ni a, of a cannon, cannon...; *kula* ~nia, cannon-ball.
armia f, army.
aromat m, aroma, fragrance. ~yczny a, aromatic.
arsenał m, arsenal.
arszenik m, arsenic.
arterya, *vid. tętnica*.
arteryjski a, ~a studnia, artesian
artykuł m, article. [well].
artyleria f, artillery, cannon, ordnance; ~~ konna, horse-artillery; ~~ polna, field-artillery.
~rzysta m, gunner, artillery-man.

artysta ^m, artist (painter etc.).
 arya ^f, song, air.
 arystokra||cya ^f, aristocracy. ~ta ^m, aristocrat. ~tyczrie ^{ad}, aristocratically. ~tyczny ^a, aristocratic(al).
 arytmetyka ^f, arithmetic. as ^m, ace (at cards).
 asekur||acya ^f, insurance. ~acyjny ^a, insurance . . ; towarzystwo ~acyjne, insurance - company. ~ować ^{vα}, to insure.
 asesor ^m, assessor, judge lateral.
 aspirant ^m, aspirant, competitor. ~ować ^{vα}, to aspire, pant after.
 astrolog ^m, astrologer. ~ia ^f, astrology.
 astronom ^m, astronomer. ~ia ^f, astronomy. [ment.
 asygnacyja ^f, assignation, assign-
 asystencya ^f, attendance, train. ~ent ^m, attendant, assistant. ~o-
 wać ^{vn}, to attend, accompany.
 atak ^m, attack, charge, assault. ~ować ^{vα}, to attack, assault.
 ataman ^m, ataman (commander in chief of the Cossacks).
 ateusz ^m, atheist.
 atlas ^m, atlas.
 atłas ^m, satin. ~owy ^a, satin-like,
 atleta ^m, athlete. [satin . .
 atmosfe||ra ^f, atmosphere. ~ry-
 czny ^a, atmospheric(al).
 atoli ^c, yet, however, nevertheless.
 atom ^m, atom.
 atrakcya ^f, attraction.
 atrament ^m, ink.
 audyencya ^f, audience.
 audytorium ⁿ, auditorium; auditory, audience.
 autenty||czność ^f, authenticity. ~czny ^a, authentic.
 autor ^m, author, writer. ~ka ^f, authoress. ~ski ^a, of an author, literary. ~stwo ⁿ, authorship.
 awans ^m, advancement, promotion. ~ować ^{vn}, to advance, promote, pay in advance.
 awanturia ^f, adventure. ~nica ^f, adventuress. ~niczy ^a, adven-

turous. ~nik ^m, adventurer. ~o-
 wac się, to go in search of ad-
 aż ^c, till, until. [ventures.
 aż do, aż na ^{ppr}, as far as, up
 to, till, until.
 ażeby ^c, that, in order that, in
 ażyo ⁿ, agio. [order to.

B.

ba ^{ad & i}, yes, indeed! certainly not!
 baba ^f, old woman; coward; a kind
 of cake, baba; a kind of pear;
 rammer.
 babel ^m, (fig.) confusion; wieża
 Babel, Tower of Babel.
 babel ^m, bubble; blister, vesicle,
 small tumour; soap-bubble.
 babi ^a, old-womanish, anile.
 babka ^f, grandmother; (bot.) plan-
 tain; ciuciuk ~, blindman's-buff.
 babrać ^{vn}, ~ się ^{vr}, to dabble,
 flounder about.
 babsk||i ^a, old-womanish, womanish.
 ~o ⁿ, ugly old woman, crone.
 babu||nia, ~sia ^f, dear grand-
 mother.
 bac się ^{vr}, to fear, be afraid, dread.
 bachantka ^f, Bacchante; female
 reveller.
 bachór ^m, Jew's child (so called in
 contempt); obstinate child.
 bacik ^m, little boat; small whip:
 bacz||enie ⁿ, attention, heed, cau-
 tion, care; dawać ~~, to heed,
 give heed. ~nie ^{ad}, attentively,
 heedfully, carefully. ~ność ^f,
 heedfulness, watchfulness; bacz-
 ność! do your duty! take care!
 mieć się na ~nosci, to be on one's
 guard. ~ny ^a, heedful, attentive,
 careful. ~yć ^{vn}, to heed, observe,
 regard with care.
 bada||ć ^{vα}, to inquire, investigate,
 examine, make careful research.
 ~cz ^m, investigator, inquirer, exa-
 miner. ~nie ⁿ, inquiry, research,
 investigation, examination; judi-

cial inquiry, trial. ~wczy^a, examining, inquisitive.
badyl^m, stalk, stem.
bagatella^f, trifle, small matter. ~ny^a, trifling.
bagaż^m, baggage, luggage.
bagnet^m, bayonet.
bagnis||ko^m, marsh, swamp, bog. ~ty^a, marshy, swampy, boggy.
bagno^m, marsh, swamp; (*bot.*) privet.
baja^f, (materya) baize.
bajłac^{v^a}, to tell silly stories, chatter, prattle. ~acz, ~arz^m, teller of idle stories.
bajeczka^f, nursery-tale. ~ność^f, fabulousness. ~ny^a, fabulous.
bajk^f, fable; nursery-tale. ~opis^m, fabulist.
bak^m; (*orn.*) bittern; (*owad*) horse-fly, ox-fly; (*zabawka*) top, whirl-gig; *zbijać ~i*, to be idle, trifle away the time; *strzelić ~a*, to make a blunder. ~ać^{vⁿ}, to speak indistinctly. [master.
bakałarz^m, abecedarian, school-baki *pl.*, ~ komu świecić, to bow and scrape.
bakier^m, *na ~ czapkę nosić*, to wear the cap on one side awry.
bal^m, a large piece of timber, beam.
bal^m, ball (entertainment).
bałamułcić^{v^a}, to wheedle, try to seduce; talk idly; trifle away the time. ~ctwo^m, entanglement, confusion; idle talk. ~t^m, ~tka^f, wheedler, seducer.
balansować^{vⁿ}, to equilibrate, keep in equipoise.
balast^m, ballast.
baldałch, ~chim^m, canopy.
baldałszek^m, (*bot.*) umbel. ~szkowaty^a, umbelliferous.
baldryan^m, (*bot.*) valerian.
balet^m, ballet. ~nik^m, ballet-balia^f, washing-tub. [dancer.
balkon^m, balcony.
balon^m, balloon.
balowiąć^{vⁿ}, to visit dancing en-

tertainments: lead a merry life. ~y^a, strój ~y, ball-dress.
balsam^m, balm, balsam. ~iczny^a, balmy, aromatic. ~ować^{vⁿ}, to embalm. ~owy^a, balsamic.
bałwan^m, idol; (*morski*) wave, billow; blockhead; loggerhead. ~owaty^a, awkward, clumsy.
balwierz, vid. *cyrulik*.
bałwochwał||ca^m, idolater. ~czy^a, idolatrous. ~stwo^m, idolatry.
bambus^m, (*bot.*) bamboo.
banda^f, gang, troop.
banderilla^f, flag, banner. ~ola^f, banneret, pennon.
bandolet^m, sword-belt.
bandos^m, hired reaper, harvester.
bandułra^f, mandola. ~rzysta^m, mandolinist. [highwayman.
bandyłki^a, bandit. ~ta^m, bandit,
bania^f, large big-bellied bottle; (*bot.*) gourd; dome, cupola; vapour-bath. ~luki *pl.*, stuff and nonsense. ~sty^a, bigg-bellied.
baniłcya^f, banishment, proscription. ~t^m, outlaw, exile.
bank^m, bank, banking-house.
bańka^f, phial, vial; cupping-glas; bubble.
bankier^m, banker. ~stwo^m, banking-business.
bankiet^m, banquet. ~ować^{vⁿ}, to banquet, feast.
banknot^m, bank-note, bank-bill. ~owy^a of a bank, bank...
bankrułctwo^m, bankruptcy. ~t^m, bankrupt. ~tować^{vⁿ}, to become a bankrupt.
baran^m; (*zo.*) ram; battering ram; rammer; *wziąć kogo na ~a*, to take one upon the back. ~ek^m, lamb; lamb's skin; (*u czapki*) garnishment with lamb's skin; ~ek Boży, Agnus Dei.
barani^a of a ram, sheep's; ~e futro, sheepskin fur. ~na^f, mutton.
baraszkować^{vⁿ}, to faddle, sport.
barbarzyłniec^m, barbarian; tyrant. ~ński^a, barbarous, bar-

baric; cruel. ~nstwo^m; barbarity, cruelty.
 barć^f, bee-hive built in a tree.
 barchan^m, fustian.
 barczystość^f, breadth of the shoulders. ~y^a broad-shouldered.
 bard^m, bard.
 barka^f, bark, barque.
 barki *pl.*, shoulders *pl.*
 barkowy^a shouldered, (*anat.*) humeral. [to litter.
 barłóg^m, filth, litter. ~ożyć^{vα},
 barometr^m, barometer.
 baron^m, baron. ~owa^f, baroness.
 barszcz^m, sour Polish soup.
 bartek^m, unmannerly, rude man.
 bartnik^m, apiarist; clown, lubber; (*zo.*) common bear.
 barwia^f, colour; livery; (*fig.*) pretence, pretext. ~ić^{vā}, to colour, dye; lay on rouge, paint.
 barwiczka^f, paint, rouge. (~)
 barwinek^m, (*bot.*) periwinkle.
 barwisty^a coloured; (*o suknie*) woolly.
 barwny^a many-coloured.
 baryla^a, ~ka, small cask, barrel; (*fig.*) paunchy person.
 baryton^m, barytone.
 bas^m, (*muz.*) bass, bass-voice.
 ~y *pl.*, bass-viol; dać komu ~y, to cudgel one.
 basałyk^m, plump awkward fellow.
 ~owaty^a, plump, awkward.
 basetla^f, bass-viol. ~ista^m, violoncellist.
 basista^m, bass-singer.
 baśń^f, fable, fiction; story, fib.
 basować^{vñ} to flatter, applaud.
 basowy^a bass.
 bastaⁱ; enough! stop!
 bastard^m, bastard.
 bastyon, (*fort.*) vid. narożnik.
 basy *pl.*, vid. bas.
 basza^m, pasha.
 baszta^f, watch-tower, bastion.
 bat^m, whip, lash; dostać ~y, to be cudgelled. ~^m, boat.
 batalia *vid.* bitwa.
 batalion^m, battalion.

bateria^f, battery.
 batołg^m, whip. ~yć^{vα} to cudgel.
 bawełna^f, cotton. ~iany^a, cotton.
 bawiłalnia^f, drawing-room, parlour. ~ć^{vα} to amuse, entertain, divert; stay. ~ć się^{vř}, to amuse or entertain oneself, enjoy oneself. ~dło, ~dełko^m, plaything.
 ~enie^m, stay, tarrying. ~enie się^m, amusement.
 bawół^m, (*zo.*) buffalo. ~oli^a of buffalo, buffalo...
 bazalt^m, (*min.*) basalt.
 bażant^m, (*orn.*) pheasant. ~arnia^f, pheasantry.
 bazar^m, bazar.
 bazgralić^{vñ} to scrawl, scribble.
 ~cz^m, scrawler, scribbler. ~nia^f, scribbling scrawl.
 bazylik^m, (*bot.*) basil. ~a^f, (*arch.*) basilica.
 bazylisek^m, basilisk. ~kowy^a of the basilisk, basilisk.
 beⁱ, baa, ani ~ ani me, knowing or saying nothing at all.
 bebechy *pl.*, (*vulg.*) guts, bowels.
 beben^m, drum; (*fig.*) naughty boy, pickle. ~ek^m, small drum; (*w uchu*) tympanum.
 bębnić^{vñ} to drum, beat the drum.
 bęćⁱ, flop! plump!
 beczelić^{vñ} to baa, bleat; weep, blubber. ~nie^m, bleating.
 beczka^f, tun, cask. ~owy^a in cask; piwo ~owe, beer in cask or drawn from the cask.
 beczułka^f, firkin, a small cask or barrel. [thrush.
 bedłka^f, (*bot.*) fungus; (*med.*) bednarski^a of a cooper, cooper's; ~ka robota, coopery. ~two^m, cooper's trade, cooperage, coopery.
 bednarz^m, cooper, hooper.
 bejca^f, corrosive. ~ować^{vñ}, to corrode, etch.
 bek^m, bleating; sobbing.
 bekarci^a, bastard, spurious. ~t^m, bastard.
 bekas^m, (*orn.*) becassine, snipe.

bekiesza ¹ , a large fur-coat.	bezdzietny ^{ad} without children, without leaving children. ~ość ^f , childlessness. ~y ^a , childless, destitute of children or offspring.
beksa ^m , & f, child who often cries and weeps. [reams	bezcześć ^{ad} destitute of children or offspring. bezeczeństwo ⁿ ; ~ność ^f , foulness, abominableness.
bela ^f , bale, pack; (<i>papieru</i>) ten belka ^f , rafter, beam.	bezecznie ^{ad} foully, abominably.
bełkot ^m , stammering, defective utterance. ~ać ^{vñ} to stammer, stutter.	bezecny ^a foul, abominable, detestable.
beletryst ^{la} , belletrist. ~yka ^f , polite litterature, belles-lettters pl.	bezgraniczny ^a illimitable.
beneficium ⁿ , benefice.	bezgrzeszność ^f , sinlessness, impeccability.
benzyna ^f , benzine.	bezimiennie ^{ad} anonymously, without a name. ~y ^a , anonymous, nameless.
berbery ^s , barberry. ~owy ^a , barberry...	bezinteresownie ^{ad} disinterestedly. ~ość ^f , disinterestedness.
berdysz ^m , battle-axe.	~y ^a , disinterested, uninterested, unselfish. [essential.
berlinka ^f , kind of boat.	bezistotny ^a unsubstantial, un-
berło ⁿ , sceptre.	bezkarnie ^{ad} with impunity.
bestwić ^{vñ} , to brutalize, render brutal. ~ sie ^{vñ} , to brutalize, become brutal.	~ość ^f , impunity. ~y ^a , unpunished.
besty ^{la} ; beast, brute (also fig.).	bezkrólewie ⁿ ; interregnum.
~alski ^a beastly, bestial, brutish.	bezkształtny ^a shapeless, dif-
besztać ^{vñ} , to reprove, reprehend sharply.	form. ~ludny ^a waste, desolate, unpeopled.
bet ^m , featherbed. [lilac.	bezmała ^{ad} almost, nearly.
bez ^m , elder, elder-tree; ~ turecki,	bezmiar ^m , immensity.
bez ^{prp} , without. ~barwny ^a , colourless.	bezmyślność ^f , thoughtlessness, incogitance. ~y ^a , thoughtless, heedless.
bezbożnie ^{ad} impiously. ~nik ^m , godless, impious man. ~ność ^f , godlessness, impiety. ~ny ^a , godless, impious, wicked.	beznaganny ^a irreproachable.
bezbronny ^a , unarmed, weaponless, defenceless.	bezoki ^a , eyeless.
bezcen ^m , za ~, dirt-cheap.	bezokoliczny ^a (gram.) tryb .., infinitive (mood).
bezcielesny ^a immaterial.	bezowocny ^a fruitless, vain, useless.
bezczelnie ^{ad} impudently, shamelessly. ~ość ^f , shamelessness, impudence, insolence. ~y ^a , impudent, shameless, insolent.	bezparcyalny, vid. bezstronny.
bezczesić ^{vñ} , to dishonour, violate, stain.	bezpieczne ^{ad} safety, security. ~nie ^{ad} safely. ~ny ^a , safe, secure.
bezczynność ^f , inactivity idleness. ~ny ^a , inactive, idle.	bezpierzysty, ~pióry ^a callow, unfledged, naked.
bezdeń ^f , (fathomless) abyss, gulf. ~ny ^a , bottomless, fathomless.	bezplatnie ^{ad} gratis, freely.
bezdroże ⁿ ; pathless track; (fig.) wrong way; iść na ~a, to go astray. ~ny ^a pathless, untrodden.	~ość ^f , gratuitousness. ~y ^a , gratuitous.
bezdzuszny ^a , inanimate.	bezpłciowy ^a sexless.
	bezpłodność ^f , sterility, unfruitfulness, aridity. ~ny ^a , sterile, unproductive.
	bezpośredni ^a immediate, direct.

~o ^{ad} immediately, directly.	beżżełny ^a unmarried. ~ństwo ⁿ , bachelorship, celibacy.
~ość ^f , immediateness, immediacy.	bezzwłocznie ^{ad} immediately, instantly. ~y ^a immediate.
bezpotomnie ^{ad} without issue.	biada ⁱ , woe! wo! ~ć ^{vñ} , to lament, bewail.
~y ^a issueless, destitute of offspring.	białawy ^a whitish.
bezprawnie ⁿ , lawlessness, illegality; injustice, injury. ~ny ^a lawless, unlawful, unjust, illegal.	białko ⁿ , the white of an egg, albumen; the white of the eye.
bezprzestannie ^{ad} incessantly, continually. ~y ^a incessant, unintermittent, continual.	~waty ^a albuminose, albuminous.
bezprzykładnie ^{ad} matchlessly. ~y ^a unprecedented, unexampled, matchless.	biało ^{ad} white, in white. ~drzew ⁿ , abel-tree, abele. ~głowa ^f , woman. ~ść ^f , whiteness.
bezręczny ^a handless.	białoskórni ^{ctwo} tawery, tawner's trade. ~k ^m , tawer.
bezrogi ^u , hornless.	białowłosy ^a white-haired. ~ozor, (orn.) gerfalcon.
bezrozumnie ^{ad} irrationally, absurdly. ~y ^a irrational, void of reason, absurd.	biały ^a white.
bezrzad ^m , anarchy.	biblija ^f , Bible, Scripture. ~jny ^a biblical. ~ofil ^m , bibliophile.
bezsenność ^f , sleeplessness. ~y ^a sleepless, wakeful.	bibliograf ^m , bibliographer. ~ia ^f , bibliography. ~iczny ^a bibliographic(al).
bezsens ^m , nonsens, absurdity.	biblioteczny ^a of a library. ~ka ^f , library. ~karz ^m , librarian.
bezsilność ^f , impotence, weakness. ~y ^a impotent, weak, feeble.	bibuła ^f , blotting-paper; (fig.) drunkard.
bezskutecznie ^{ad} ineffectuously, ineffectually. ~y ^a inefficient, ineffectual.	bić ^{vä} , to beat, strike; ~w dzwony, to ring the bells; ~w bębny, to beat the drum; ~ pieniądze, to coin or mint money; ~ pale, to drive piles; ~bydło, to slaughter cattle; ~z dział, to fire or discharge the cannon; ~czołem, to prostrate oneself; zegar bije, the clock strikes. ~się ^{vñ} , to fight, combat; ~się na pałasze, to fight with swords; ~się na kutaki, to fight, box.
bezsprzeczny ^a incontestable.	bicie ⁿ , beating, striking; ~serca, the palpitation of the heart.
bezstronnie ^{ad} impartially, unbiasedly. ~ość ^f , impartiality. ~y ^a impartial, just.	bicz ^m , whip. ~ować ^{vä} , to whip, scourge, lash. ~owanie ⁿ , flagellation. ~ysko ^m , whip-handle.
bezustanny, vid. bezprzestanny.	bieda ^f , misery, need; od ~y, hardly; mieć z kim ~ę, to have trouble with one; klepać ~ę, to suffer want. ~actwo ⁿ , miserableness; poor creature, poor fellow. ~ak ^m , poor fellow. ~nieć ^{vñ} , to
bezwarunkowy ^a unreserved, implicit, absolute.	
bezwładność ^f , inactivity, inertness; (fiz.) inertia. ~y ^a inactive, idle, inert.	
bezwłosy ^a hairless.	
bezwstyд ^m , shamelessness, impudence. ~ny ^a shameless, impudent.	
bezwzględnie ^{ad} absolutely, unconditionally; regardlessly. ~ość ^f , absoluteness; inconsiderateness, regardlessness. ~y ^a absolute; regardless, inconsiderate.	
bezzeębny ^a toothless.	

become poor. ~ny ^a; poor, miserable, pitiful.
biedrunka ^f, brass-beetle.
biedzić się ^{vr}, to take a great deal of pains, take trouble.
bieg ^m, course, race, career. ~ać ^{vn}, to run. ~acz ^m, runner. ~le ^{ad}, skilfully, cleverly; fluently.
biegłość ^f, skill, ability, dexterity. ~y ^a, skillful, able, expert.
biegun ^m, runner; pole; hinge. ~owy ^a, polar.
biegunka ^f, diarrhoea.
biel, ~i ^f, white garment. ~, ~u ^m, sap. ~arz ^m, bleacher; whiter. ~eć ^{vn}, to get bleached, white. ~enie ⁿ, bleaching, whitening. ~ić ^{va}, to whiten, bleach, blanch; tin. ~ić sie ^v, to appear as something white. ~ica, *vid. bylica*.
bielidło ⁿ, white paint.
bielizna ^f, linen; ~izna stołowa, napery. ~mo ⁿ, the white of the eye; (*med.*) cataract; zdjąć ~mo, to couch an eye. ~uchny ^a, snow-white.
bielun, *vid. blekot*.
biernie ^{ad}, passively. ~ość ^f, passivity, passiveness. ~y ^a, passive, unresisting.
bierzmować ^{ćva}, to confirm, bishop. ~nie ⁿ, (*olejem świętym*) confirmation.
bies ^m, (*vulg.*) devil, demon.
biesiadła ^f, banquet, festive entertainment, feast. ~nik ^m, banqueter; reveller, feaster. ~ować ^{vn}, to banquet; feast, revel.
bieżący ^a, current, flowing; current, instant. ~scabbage.
bigos ^m, dish of hashed meat and
bigot ^m, bigot, devotee. ~erya ^f, bigotry. ~ka ^f, (female) devotee.
bijałk ^m, beater of the flail. ~tyka ^f, scuffle, scrimmage.
bil ^m, (*w parlamencie*) bill.
bila ^f, (*ir grze w bilard*) ball. ~rd ^m, (*gra*) billiards pl.; billiard-table. ~rdowy ^a, billiard..
bilans ⁿ, balance, balance-sheet.

bilet ^m, small letter, note, billet; ~bankowy, bank-note; ~do teatru, ticket.
bilion ^m, billion. [hip...]
biadro ⁿ, haunch, thigh, hip. ~wy ^a,
biograf ^m, biographer. ~ia ^f, biography. ~iczny ^a, biographic(al).
birbant ^m, idle disorderly fellow, reveller. ~ować ^{vn}, to lead a loose disorderly life, revel, carouse.
biret ^m, priest-cap, bonnet.
biskup ^m, bishop. ~i ^a, episcopal.
~stwo ⁿ, bishopric; bishophood.
bisurman ^m, infidel, Mussulman.
bisurmanić się ^{vr}, to debauch, lead a dissolute life.
bitność ^f, valour, bravery, valiantness. ~y ^a, warlike, valiant, brave.
bitwa ^f, battle, fight.
bity ^a, beaten; coined; ~gościniec, high-road.
biurko ⁿ, writing-desk, scrutoire.
biuro ⁿ, office. ~kracya ^f, bureaucracy.
biurowy ^a, official, office...
biust, *vid. popiersie*.
bismut ^m, bismuth.
bizon ⁿ, whip, knout; (*zo.*) ure-ox.
bla ⁱ, fie.
blacha ^f, plate; iron-plate, tin-plate. ~rnia ^f, sheet-iron-forgé, tinman's trade. ~rz ^m, tinman, tinplate-worker.
błąd ^m, error, mistake; fault, blunder; póki ludzie, póty będą błędы, to err is human.
bladawy ^a, palish. ~ość ^f, palleness, wanness. ~ożółty ^a, pale-yellow. ~y ^a, pale, wan.
błądzić ^{vn}, to err, mistake; commit a fault; go astray, lose the way.
błagałć ^{va}, to implore, supplicate, beseech. ~lny ^a, expiatory; imploring, supplicatory.
błahłość ^f, futility, triflingness; unimportance, insignificance. ~y ^a, futile, worthless; insignificant, unimportant.
błąkać się ^{vr}, to err, wander about.

blaknąć *vñ* (*o materyi*) to fade, lose colour.

blanki *pl.*, (*fort.*) breast-work; (*arch.*) pinnacle.

blankiet *m*, blank. [dour.]

blask *m*, brightness, lustre, splendour.

blaszany *a* made of tin, of iron-plate. ~ka *f*, small plate (of metal).

blat *m*, plate, table-plate.

bławat *m*, silk-stuff. ~ny *a* silken; handel ~ny, mercery.

bławatek, (*bot.*) blue-bottle.

błaze[n] *m*, buffoon, merry Andrew; fool, dunce. ~ński *a* buffoonish, foolish, waggish. ~ństwo *m*, buffoonery, foolery, waggery.

błaznować *vñ* to play the fool; (*z kogo*) to make a fool of.

blednica *f*, chlorosis, greensickness. [ty; errant.]

błędny *a* erroneous, wrong; faulblejwas *m*, white-lead, ceruse.

błękit *m*, blue colour, azure; ~niebies, the blue sky. ~awy *a* pale-blue. ~ny *a* blue, sky-blue.

blekot *m*, (*bot.*) henbane, madwort.

blichtr *m* false show, delusion.

bliski *a* near, nigh; imminent, impendent. ~o *að* near, nearly.

~ość *f*, nearness, proximity. ~o-znaczny *a* synonymous.

blizna *f*, scar, cicatrice.

bliźni *m*, fellow-creature, fellow-man. ~aczka *f*, twin-sister. ~ak *m*, twin-brother. ~ęcy *a* relating to twins. ~eta *pl.*, twins *pl.*

błocić *vñ* to soil, dirty. ~ko *m*, mud, mire.

błogli *a* blissful, happy; sweet, kind. ~ość *f*, blissfulness; felicity, bliss.

błogosławić *vñ* to bless; glorify.

~enie *m*, blessing, benediction.

~eństwo *m*, blessing, benediction; bliss, felicity. ~ony *a* blessed.

block *m*, block, log. ~ada *f*, blockade.

~ować *vñ* to blockade, block up.

błona *f*, membrane, pellicle, film; ~ brzuchowa, peritoneum; ~ mó-

zyowa, meninges; ~ sercowa, pericardium; ~ siatkowa (oka), retina.

blond (*indecl.*) *a* light-coloured, fair. ~yn *m*, blond, light-haired man. ~yna, ~ynka *f*, light haired woman, blonde. [flat country.]

błonie *m*, pasture-ground, common; bionka *f*, pellicle, membrane.

błotnisty *a* marshy, boggy, swampy. ~o *m*, marsh, bog, swamp.

bluszcz *m*, (*bot.*) ivy. ~owy *a*; ivy ...

bluźnijć *vñ* to blaspheme, revile.

~enie *m*, blasphemy, calumny.

~erca *m*, blasphemer. ~erczy *a* blasphemous. ~erstwo *m*, blasphemy.

błysk *m*, gleam, glimpse.

błyskać, *vid.* błyśczeć. ~ się, it lightens. ~wica *f*, lightning; flash of lightning.

błyskotka *f*, glittering trifle, tinsel. ~liwy *a* glittering, showy.

błysnąć *vñ* to shine, glitter (for a moment).

błyszczący *a* glimmering, glittering, brilliant. ~ać *vñ* to glimmer, glitter, shine.

bo *a* for, because, since.

bób *m*, (*bot.*) bean.

bobak *m*, (*zo.*) marmot.

bobek *m*, (*bot.*) laurel-berry; laurel, bay. ~ki *pl.*, sheep's dung. ~kowy *a* bay ...

bobo *m*, Old-Bogey, black bogey; chubby child.

bóbr, (*zo.*) beaver, castor.

bobrować *vñ* to wade through the water like a beaver; search, ferret. ~y *a*, beaver; ~o krople, castoreum.

bochen, ~ek *m*, loaf (of bread).

bocian *m*, (*orn.*) stork. ~i *a*, of the stork, stork's. ~ię *m*, young stork.

bóćik *m*, nice little boot, half-boot.

boćwina, (*bot.*) beet; beet-leaves.

boczkiem *að* sideways, sidelong.

~ny *a* lateral, side...; ~ne przejście, side-passage.

boczyć się ^{v^r} (*na kogo*) to look askew at.

bodaj! bodajże! ^c; would to God; *bodaj cię!* go to Bath!

bodjak, (*bot.*) thistle.

bodziec ^m, thorn; goad; stimulus, stimulation.

bodziszek ^m, (*bot.*) stork's bill.

Bóg ^m, God; *idź z Bogiem!* goodbye! God be with you! *broń Boże!* uchowaj Boże! God forbid! *sczęść Boże!* God help you!

bogacić ^{v^a} to enrich. ~ się ^{v^r}, to grow rich.

boga||ctwo ⁿ, riches *pl.*, opulence, wealth. ~cz ^m, rich man, rich fellow. ~ty ^a, rich, wealthy; costly, precious. [Lord.

Bogarodzica ^f, the mother of our bogdaj, *vid. bodaj.*

bogini ^f, goddess.

bogobojn|ie ^{ad} piously, religiously. ~ośc ^f, fear of God, piety. ~ny ^a, pious, religious.

bohater ^m, hero. ~ka ^f, heroine. ~ski ^a, heroic. ~stwo ⁿ, heroism.

bohomaz ^m, paltry, bungling picture.

bój ^m, fight, battle, combat.

bojaźliw|ie ^{ad} fearfully, timidously. ~ośc ^f, fearfulness, timorousness, timidity. ~y ^a, timorous, timid.

bojaźń ^f, fear, timidity.

bojow|isko ⁿ, battle-field; threshing-floor. ~nik ^m, warrior. ~y ^a, of a fight, battle...

bok ^m, side, flank; *pod bokiem*, hard by, near at hand; *na ~!* clear the way! *wziąć kogo na ~*, to take one aside.

ból ^m, ache, pain; ~ głowy, headache; ~ zębów, tooth-ache. ~e *pl.*, (*pologowe*) throes *pl.*, pain in labour.

bolacy ^a aching, sore.

bole||ć ^{v^a} to ail, ache; grieve, be sorry; głowa mnie boli, I have a head-ache; niech cię głowa o to nie boli, don't care for it. ~jący ^a,

ailing; sickling. ~śc ^f, pain, ailment; grief, sorrow, woe. ~śnie ^{ad} grievously; dolorously. ~sny ^a, painful, dolorous.

bomba ^f, bomb; *wleciał jak ~*, he came rushing in unexpectedly.

bombard||ować ^{v^a} to bombard. ~owanie ⁿ, bombardment. ~yer ^m, (*mil.*) bombardier.

bonifikować ^{vⁿ} indemnify.

bonifrater ^m, hospitaller; *oddać do Bonifratrów*, to declare a person ripe for a mad-house.

bonoński ^a piesek ~, spaniel.

bór ^m, forest, wood.

boraks ^m, borax.

borg ^m, tick, credit.

borowik ^m, (*bot.*) cow-spunk.

borówka ^f, (*bot.*) bilberry

borowy ^m, forester. ~ ^a, forest.

borsuk ^m, (*zo.*) badger.

bosak ^m, barefooted man; hook; *na ~a*, barefoot.

bość ^{v^a} to butt, push with horns; stimulate, goad.

bosk|i ^a, godlike, divine. ~o ^{ad} divinely. ~ośc ^f, divineness.

bos||o ^{ad} barefoot. ~y ^a, barefooted.

bóstwo ⁿ, deity, divinity.

bót ^m, boot.

botani||czny ^a botanic(al). ~k ^m, botanist, herbalist. ~ka ^f, botany.

bowiem ^c *vid. bo.*

bożek ^m, heathen god.

bożnica ^f, synagogue.

boży ^a, of God; *Boże Narodzenie*, Christmas; *Boże Ciało*, Corpus Christi-day.

bożyszcze ⁿ, idol.

brać ^{v^a} to take; (*o rybach*) nibble; (*o koniu*) ~ na kieł, to take the bit in; ~ góre nad kim, *vid. góra*; ~ za zł., to take amiss; ~ do serca, to take to heart; mróz bierze, it gets cold; ~ się do czego, to begin with; ~ się do panny, to pay one's courtship to a girl.

brac||iszek ^m, little brother; lay-brother. ~two ⁿ, confraternity; union, society.

- brak** ^m, want, lack, need. ~nać, ~ować ^{vn} to be wanting; garble.
- brama** ^f, gate.
- bramowa||ć** ^{vα} to border, garnish. ~nie ⁿ; border, garnishing.
- bran||ie** ⁿ, (the action of) taking. ~iec ^m, prisoner of war, captive. ~ka ^f, woman made prisoner of war; recruiting.
- bransoletka** ^f, bracelet(ornament).
- brat** ^m, brother (*liczba mnoga*: brothers i brethren); za panie ~, confidently, pertly; ~ przyrodni, step-brother; ~ rodzony, real brother.
- bratać** ^{vα}, to unite closely. ~ się, to fraternise; form a friendship with one. [pansy.]
- brat||anek** ^m, nephew. ~ek ^m, (bot.)
- braters||ki** ^a, brotherly, fraternal. ~two ⁿ, brotherliness; the brother and his wife.
- brat||ni** ^a, brotherly. ~obójca ^m, the murderer of a brother, fratricide. ~obójczy ^a, fratricidal. ~owa ^f, a brother's wife.
- brawo** ⁱ; bravo! well done! ~, bravo, applause.
- brawura** ^f, bravery, gallantry.
- bre||dnia** ^f, nonsense, trash. ~dzić ^{vn}, to talk nonsense.
- brew** ^f, eyebrow.
- brewerya** ^f, quarrel; *brewerye wy-prawić, wyrabiać*, to brawl, riot.
- brewiarz** ^m, breviary
- brnąć** ^{vn} to wade; (fig.) to run, fall into; ~ w długi, to run into debts.
- broczyć** ^{vn}, to imbrue.
- bród** ^m, ford; *w - rzeke przebyć*, to ford a river, wade through a river.
- broda** ^f, beard; chin. ~cz ^m, man with a long beard. ~ty ^a, bearded.
- brodawka** ^f, wart; ~ cyckowa, pap, nipple, teat.
- bródka** ^f, little beard.
- brodzić** ^{vn}, to wade; (*we krwi*) to imbrue.
- bróg** ^m, stack, rick.
- broić** ^{vα}, to do mischief.
- broń** ^f, weapon, arms *pl.*; ~ palna, fire-arms; na ramię ~! shoulder arms! *do nogi ~!* ground arms!
- bron||a** ^f, harrow. ~ować ^{vα} to harrow. ~owanie ⁿ, harrowing.
- bronić** ^{vα} to defend, protect; prohibit; ~ czyjej sprawy, to plead one's cause.
- bronz** ^m, bronze. ~owy ^a, brazen.
- broszura** ^f, pamphlet.
- browar** ^m, brewhouse, brewery.
- bró||zda** ^f, furrow. ~ździć ^{vn} to furrow; (fig.) tu put obstacles in the way.
- brud** ^m, nastiness, filth, dirt. ~as ^m, sloven, grimy fellow. ~no ^{að}, dirtily, nastily. ~ny ^a, nasty, dirty, filthy. ~zić ^{vα}, to dirty, soil, sully.
- bruk** ^m, pavement; *zbijać ~*, to saunter, lounge. ~arz ^m, paver.
- brukiew** ^f, turnip; *dzika ~*, navew.
- brukow||ać** ^{vα} to pave. ~anie ⁿ, pavement. ~iec ^m, lounging; paving-stone. ~y ^a, paving ..., pavement ...; *wiadomości ~e*, the news picked up in the street.
- brulion** ^m, waste-book.
- brunatn||ić** ^{vα} to brown. ~ieć ^{vn}, to turn brown. ~y ^a, brown.
- brunet** ^m, dark-complexioned man. ~a, ~ka ^f, brunette.
- brutal** ^m, rude person, brutish fellow. ~ny ^a, rude, brutal.
- ~two ⁿ, brutality.
- brwi** *pl.*, vid. brew.
- bryczka** ^f, four-wheeled carriage, britzka.
- bryftregier** ^m, vid. listonosz.
- bryg** ^m, (mar.) brig.
- brygada** ^f, (mil.) brigade.
- bryka** ^f, waggon, carriage, vehicle.
- brykać** ^{vn} (*o koniu*) to jib, kick; frisk; be refractory.
- brykla** ^f, busk.
- bryła** ^f, lump, clod (of earth); ~ lodu, flake of ice.
- brylant** ^m, brilliant, diamond. ~wy ^a, diamond.
- brylasty** ^a, clotty, lumpy.

- bryłka ^f, small lump, clot.
- bryłowat^{ość} ^f, clottiness; sphericity. ~y ^a globular, spherical.
- bryndza ^f, kind of whey cheese.
- bryt ^m, (*materyj*) breadth.
- brytan ^m, mastiff, bulldog.
- brytfanna ^f, frying-pan.
- bryzgać ^{vñ}, to spout, squirt (with mire).
- brzakać ^{vñ}, to clink, jingle. ~dło ⁿ, any musical instrument made of brass etc.
- brzask ^m, day-break, dawn.
- brzdakać ^{vñ}, to thrum, jingle.
- brzdęk ⁱ, flop! plump! ~nąć ^{vñ}, to fall with a noise.
- brzęcz|eć ^{vñ}, to hum, buzz; ~aca moneta, specie, hard cash. ~enie ⁿ, humming, hum.
- brzeg ^m, edge, brink; (*morza*) coast, shore, beach; (*rzeki*) bank; (*książki*) margin; (*sukni*) skirt. ~owy ^a, coast, coasting.
- brzek ^m, clash, clink, jingle. ~adło, *vid. brząkadło*.
- brzemień ⁿ, burden, load, charge.
- brzemienn^{ość} ^f, pregnancy. ~y ^a, teeming, abundant; ~a (*kobieta*), pregnant, with child. [wood.]
- brzeszczot ^f, birch-tree; birch-.
- brzmiący ^a, resounding, sonorous, ringing. ~ać ^{vñ}, to sound, ring; purport. ~enie ⁿ, sound; tenor, contents *pl.*
- brzoskwinia ^f, peach; peach-tree. ~owy ^a, peachy, peach...
- brzost ^m, elm, elni-tree.
- brzoz|a ^f, birch, birch-tree. ~owy ^a, birchen.
- brzuch ^m, belly, abdomen; *do góry* ~em, on the back. ~acz ^m, big-bellied man. ~aty ^a, big-bellied. ~omówca ⁿ, ventriloquist.
- brzusz|ec, brzusiec ^m, the protuberant, convex part; ~ec palca, finger-tip. ~ny ^a, abdominal; skóra ~ua, peritoneum.
- brzyd|al ^m, ugly person. ~ki ^a, ugly, naughty; ~ki czas, nasty weather. ~ko ^{ad}, uglily, abomi-
- nably. ~nąć ^{vñ}, to become ugly. ~ota ^f, ugliness.
- brzydz|enie się ⁿ, abhorrence, abomination, disgust. ~ić ^{vñ}, to disgust. ~ić się ^{vñ}, to loathe, abhor, be disgusted with.
- brzytwa ^f, razor.
- buch ⁱ, plump! bang! ~ać ^{vñ}, to spout (out), burst out.
- buchalter ^m, book-keeper. ~ya ^f, book-keeping. [bottom.]
- buchta ^f, bay, creek; (*okrętu*) bucik, *vid. bocik*.
- buczyna ^f, beech-wood; beech-tree.
- bud|a ^f, booth, shed, stall. ~nik ^m, line-keeper; booth-keeper.
- budowa ^f, building, structure, construction; architecture; (*ciąża*) constitution. ~ć ^{vñ}, to build, construct; (*fig.*) edify; ~ć zamki na lodzie, to build castles in the air.
- budowla ^f, building, edifice, construction. ~ny ^a, timber...; drzewo ~ne, timber.
- budownictwo ^a, architecture. ~czy ^a, architect.
- budu|jący ^a, edifying. ~lec ^m, timber, timber-wood.
- budynek ^m, building, edifice.
- budzić ^{vñ}, to awake, arouse. ~ć sie ^{vñ}, to wake, awake. ~k ^m, alarm.
- buďżet ^m, budget. [clock.]
- buhaj ^m, bull, bullock.
- bujac ^{vñ}, to buoy, tower; ~ po świecie, to range the world.
- bujn|ie, ~o ^{ad} exuberantly, abundantly. ~ość ^f, exuberance. ~y ^a, exuberant.
- buk ^m, beech-tree.
- bukiet ^m, nosegay.
- bukowina ^f, beech-wood. ~y ^a, beechen. [wy ^a, box.]
- bukszpan ^m, box-tree, box. ~o~
- buksztel ^m, (*arch.*) centring.
- bukwica ^f, (*bot.*) betony.
- bula ^f, (*papiezka*) bull.
- bułany ^a, fallow, pale.
- buława ^m, staff, truncheon; staff of commandment.
- bulgotać, *vid. betkotać*.

búlion ^m, broth, bouillon.
 bułka ^f, roll, wheat-bread.
 bulla, *vid. bula*.
 búnczu||czny ^a, swelled or elated with pride, puffy. ~czyć się ^{v_r}, to swell with pride, grow proud.
 ~k ^m, horse's tail, Turkish standard.
 bunt ^m, sedition, rebellion, mutiny, revolt. ~ować ^{v^a}, to stir up against, raise. ~ ~ się ^{v_r}, to rebel, revolt. ~owanie się ⁿ, stirring up; sedition. ~owniczy ^a, rebellious, seditious, mutinous. ~ownik ^m, rebel, rioter.
 bura ^f, sharp reproof, rebuke.
 burak ^m, (*bot.*) beet, beet-root. ~owy ^a, beet...
 burczeć ^{v_{an}}, to rebuke, reprimand.
 burda ^f, brawl, scuffle, riot.
 burgrabia ^m, burggrave.
 burka ^f, felt-cloak.
 burknać, *vid. burczeć*.
 burmistrz ^m, mayor, (*w Niemczech*) burgomaster, (*Londynu*) Lord Mayor. ~ować ^{v_n}, to govern as a regent, domineer. ~owski ^a, mayoral, mayor...
 bursztyn ^m, (*min.*) amber. ~owy ^a, amber.
 burt ^m, border, galloon. ~a ^f, (*okrętu*) board.
 bury ^a, dark-grey.
 burza ^m, storm, tempest.
 burzliw||ość ^f, boisterousness, impetuosity. ~y ^a, stormy, tempestuous, boisterous.
 burzy||ć ^{v^a}, to ferment; stir up; pull down, destroy. ~ć się ^{v_r}, to ferment; rage. ~ciel ^m, agitator, perturbator; destroyer.
 busola ^f, nautic-compass.
 but, *vid. bót*.
 buta ^f, pride, scorn.
 butel ^m, butla ^f, large bottle. ~ka ^f, bottle, vial. ~kować ^{v^a}, to bottle, put in bottles. ~kowy ^a, bottled, bottle...; ~kowe piwo, bottled beer.

butniie, ~o ^a ad, haughtily, proudly; boastfully. ~ość ^f, haughtiness, pride; boastfulness. ~y ^a, haughty, arrogant; proud; boastful.
 butwieć ^{v_n}, to mould, become musty.
 buzia ^f, ~k ^m, little mouth, lips *pl.*; kiss; dać komu buzi, to kiss one.
 buzować ^{v_n}, to snub, rebuke.
 by ^c in order that; (in order) to.
 być ^{v_n}, to be; ~ w domu, to be at home; bądź co bądź, at any rate.
 bycz||ek ^m, bullock. ~y ^a, ox..., bullock...
 byidle ⁿ, beast, brute. ~cość ^f, beastliness. ~cy ^a, brutish, bestial.
 bydło ⁿ, neat, neat-cattle, cattle.
 byk ^m, bull. ~owiec ^m, bull's pizzle.
 byle ^c, ~ tylko, provided that.
 bylica ^f, (*bot.*) mugwort, artemisia.
 były ^a, late, former.
 bynajmniej ^{ad}, not in the least, by no means, in no wise.
 bystr||o ^a ad, quickly, rapidly. ~ość ^f, swiftness, quickness, rapidity; (*umysłu*) quick comprehension, acuteness. ~y ^a, swift, rapid; sly, acute; ingenious, cunning; ~y wzrok, sharp or keen look.
 byt ^m, existence, state; situation; dobry ~, welfare, prosperity.
 ~ność ^f, stay, sojourn. ~ować ^{v_n}, to exist, be; stay.
 bywać ^{v_n}, to frequent, haunt; happen.
 bywalec ^m, old stager.
 bywały ^a, experienced.
 bzdur||a ^f, stuff, fiddle-faddle; little fool. ~ny ^a, trifling. ~stwo ⁿ, foolish talk, nonense; triflingness.
 bzdurzyć ^{v^a}, to talk nonsense, faddle.
 bzik ^m, crack, crazedness; mieć ~a, to be crack-brained.
 bzionka ^f, elder-berry.
 bzowy ^a, eldern, elder...; kwiat ~, elder-flower.
 bzykać ^{v_n}, to hum, buzz.

C.

cab||r, ~er ^m, (*o mięsie*) buttock, rump, fillet.
 caca ⁱ, (*u dzieci*) beautiful! 'tis fine! ~ny ^a, (*fam.*) genteel, pretty.
 cack||ać ^{vα}, cieckać się ^{vβ}, to fondle, caress. ~o ⁿ, toy, play-cal ^m, inch. [thing, gewgaw.
 całkiem, ~owicie ^{ad} wholly, entirely, completely. ~owitość ^f, totality. ~owity ^a, whole, complete, total; undivided. ~owy ^a, (*mat.*) integral.
 cało ^{ad} safely, safe and sound.
 całodzienn||ie ^{ad}, during the whole day, all day long. ~y ^a, lasting the whole day.
 całopal||enie ⁿ, burnt-sacrifice, holocaust. ~ny ^a, offered as a burnt-sacrifice.
 całość ^f, whole, totality, entireness.
 całowa||ć ^{vα}, to kiss, caress: ~nie ⁿ, kissing; kiss.
 cal||ówka ^f, inch-thick plank. ~owy ^a, inch, inch-thick, an inch long. [cloth.
 całun ^m, pall, shroud, hearse.
 całus ^m, loud kiss, smack. ~ek ^m, kiss (kind of confection).
 calu||sienki, ~teńki ^a, whole, entire, undamaged; ~sienki dzień, the livelong day.
 cały ^a, whole, all; entire, total; safe.
 cap ⁱ, snap! ~ ^m, ram; (*fig.*) drone, sluggard. ~ać, ~nać ^{vα}, to catch eagerly, gripe, grasp.
 capstrzyk ^m, tattoo.
 car ^m, czar. ~owa ^f, czarina. ~ski ^a, czarinian. ~stwo ⁿ, the empire of the czar, empire.
 ceber ^m, pail, bucket.
 cebula ^f, onion, bulb. ~asty ^a, bulbous, bulbaceous. ~owy ^a, made of onion, onion...
 cech ^m, guild, corporation, association. ~a ^f, mark, sign, stamp; token, character, indication.
 cechow||ać ^{vα}, to mark, stamp,

brand; characterise, distinguish.
 ~y ^a of a guild, corporate.
 cedar ^m, cedar. ~cedrowy ^a, cedar, cedar...
 ceduła ^f, note, ticket.
 cedz||enie ⁿ, filtration. ~ić ^{vα}, to filter, filtrate; ~ić przez zęby słowa, to drawl one's words.
 ~idło ⁿ, strainer, colander.
 cęgi pl., tongs pl.
 ceg||ielnia ^f, brick-kiln, tile-kiln.
 ~ła ^f, brick. ~lany ^a, made of brick. ~larz ^m, brick-maker.
 ~lasty ^a, brick-coloured.
 cel ^m, mark, aim; scope, design, end, view; w tym celu, with this cela ^f, cell. [view.
 celebrować ^{vα}, to celebrate, mass.
 celn||ie ^{ad}, exactly, right, without missing the aim. ~ik ^m, toll-gatherer, tax-gatherer, excise-man. ~ość ^f, justness, correctness. ~y ^a, hitting the mark; prominent, eminent; ~y strzelec, marksman; komora celna, custom-house.
 celow||ać ^{vn}, to aim, take aim at; (w czem) to excel in; (nad innymi) to surpass, outdo. ~nik ^m, diopter (*gram.*) dative.
 cembrował||ć ^{vα}, to cover with planks, plank. ~nie ⁿ, planking.
 cement ^m, cement.
 cen||a ^f, price, value, rate. ~ić ^{vα}, to prize, value, estimate; esteem; ask a price. ~nik ^m, price-list.
 ~nosć ^f, high price, high value
 ~ny ^a, of high price, precious.
 censor ^m, censor.
 censor||owany ^m, stool of repentence. ~ski ^a, censorial.
 cenzur||a ^f, censorship. ~ować ^{vα}, to censure.
 cep||ak ^m, ~isko ⁿ, shaft of a flail.
 cepy pl., flail.
 cera ^f, (*twarz*) complexion.
 cera ^f, darning. ~ta ^f, cerecloth; oil-cloth.
 ceregiele pl., unnecessary compliments; ceremonies pl.

ceremoni^{ja} f, ceremony, formality.
 ~ał^m, ceremonial. ~alnie^{ad}, ceremonially, ceremoniously. ~alność^f, ceremoniousness. ~alny^a, ceremonious.
 cerkiew^m, Greek church.
 cerować^{vα}, to darn.
 certować^{vñ}, (się^{vñ}) to dispute; contest.
 cesars^{ki}^a, imperial. ~twoⁿ, empire; the emperor and his consort.
 cesarz^m, emperor. ~ewicz, czarowitch, prince imperial. ~owa^f, empress.
 cętk^{ja}, dot, spot, speckle; w ~i, speckled. ~owac^{vα}, to spot, speckle. ~owany^a, spotted, speckled.
 cętnar^m, hundredweight, quintal.
 cētnoⁿ, even, number; grać w ~i licho, to play at even and odd.
 cewka^f, bobbin, canula, pipe.
 cha! cha! i ha! ha!
 chaber^m, (bot.) blue-bottle.
 chadzać, vid. chodzić.
 chałastra^f, mob, rabble, populace.
 chałupa^f, (peasant's) cottage, cabin, cot
 cham^m, peasant, villain
 chan^m, khan.
 chao^{ls}, chaos, disorder. ~tyczny^a, chaotic, confused. [snap.
 chaplać, ~nąć^{vα}, to grasp, gripe,
 charakter^m, character, temper, disposition; hand-writing. ~ystyczny^a, characteristic. ~yzować^{vα}, to characterise.
 charcica^f, a greyhound-bitch.
 charzczyć, ~kotać^{vñ}, to hawk and spit. ~kot^m, rattling (in the throat).
 charłak^m, poor man; sickly man.
 chart^m, greyhound. [hovel.
 chata^f, cottage, hut, peasant's
 chcieć^{vñ}, volition, mind, desire. ~iec^{vñ}, to be willing, have a mind, intend; want, desire; chce mi się jeść, I am hungry; chce mi się pić, I am thirsty; ~ę, I will.
 chciw^{ie}^{ad}, eagerly, greedily.

~iec^m, greedy man. ~ość^f, greediness, covetousness, avidity. ~y^a, greedy, covetous, avaricious.
 cheć^f, will, wish, mind, desire.
 chedołgi^a, neat, clean. ~go^{ad}, cleanly, neatly. ~żenieⁿ, cleaning, cleansing. ~żyć^{vα}, to clean, cleanse.
 chełbać^{vα}, to agitate, move, shake.
 chełpić się^{vñ}, to boast of, brag, vaunt. ~liwie^{ad}, boastingly, boastfully. ~liwość^f, boast, boasting, boastfulness. ~liwy^a, boastful, boasting.
 chemia^f, chemistry. ~czny^a, chemical. ~k^m, chemist.
 cherlałć^{vñ}, to be sickly. ~k^m, valetudinarian, sickly person.
 cherub^m, cherub.
 chętka^f, fancy, mind. ~nie^{ad}, willingly, fain. ~ny^a, willing, fain, ready.
 chimer^{ja} f, chimera, whim, caprice. ~yczny^a, whimsical, capricious.
 china^f, Peruvian bark, Jesuits' powder.
 chińska^{ja} f, Chinese style.
 chirurg^m, surgeon. ~ia^f, surgery. ~iczny^a, surgical.
 chlać^{vα}, to drink to excess, tope.
 chlastać^{vα}, (błotem) to splash.
 chleb^m, bread; (fig.) livelihood, bread; ~razowy, brown bread; ~pszenny, white bread; ~zmastem, butter and bread; ~taskawy, bread of charity. ~odawca^m, forsterer; master, employer.
 chlew^m, pig-sty.
 chlipać^{vα}, to lap, quaff.
 chłód^m, coolness, freshness.
 chłodniac^{vñ}, to grow cold. ~ik^m, cooling-drink. ~o^{ad}, coolly, freshly. ~ość^f, vid. chłód. ~y^a, cool, fresh.
 chłodzący^a, refreshing, cooling, refrigerant. ~ić^{vα}, to cool, refrigerate. ~ić się^{vñ}, to refresh oneself.
 chłonać^{vα}, to devour, absorb.
 chłop^m, peasant, countryman; ~w

~a, the choice of men. ~ak ^m, lad, boy, stripling. ~czyk, ~czy-na ^m, little boy. ~ie ⁿ, child, boy. ~iec ^m, boy. ~ięcy ^a, boyish, childish. ~isko ⁿ, boor, churl, clown. ~ka ^f, country-woman. ~ski ^a, peasant, rustic; churlish, clownish. ~stwo ⁿ, peasantry.
chłosta ^f, whipping, stripes *pl.*, bastinado. ~ć ^{vā}, to whip, lash.
chlub^{la}^f, honour, pride, distinction. ~ić się ^{v̄r}, to glory in a thing, take pride in a thing. ~ny ^a, honourable, creditable, laudable, honorific.

chłupota^ć ^{v̄n} to gurgle. ~nie ⁿ, gurgling.

chlustać ^{v̄n} to splash, squirt. **chlystek** ^m, hobbledehoy, winny. **chmara** ^f, cloud, multitude, mass. **chmiel** ^m, hop. ~arnia, hop-garden. ~arz ^m, hop-picker. ~ić ^{vā}, to hop. ~nik ^m, hop-field.
chmur^{la}^f, cloud. ~ka ^f, a little cloud. ~ny ^a, cloudy, gloomy, overcast. ~zyć się ^{v̄r}, to grow cloudy. [little.]
choć ^{ad}, at least; ~ trochę, ever so; ~ołć, ~ciaż ^c, though, although; *choćby* nawet, even though.

chochlik ^m, gnome.

chód ^m, walk, gait, pace.

chod^{ak} ^m, bast-shoe, clog. ~nik ^m, avenue; side-walk; foot-walk.

chodz^{enie} ⁿ, walking. ~ić ^{v̄n}, to walk, go; ~ić za swemi interesami, to look after one's business; nie chodzi mi o to, I do not

choina ^f, pine-tree. [care for it.]
choler^{la}^f, cholera. ~yczny ^a, choleraic; choleric.

chole^{nia}^a, ~ka ^f, leg of a boot; *cholewki smalić*, to court, woo.

chomato ^f, horse's collar.

chomik ^m, (*zo.*) hamster.

chór ^m, choir, quire, chorus.

choragiew ^m, standard, ensign, flag; (*żołnierze*) company, squadron. ~ka ^f, pennon, streamer; (*na dachu*) vane, weather-cock.

chorał^ł ^m, choral(e). ~lny ^a, choral, choristic.
choraży ^m, standard-bearer, ensign. **choroba** ^f, sickness, disease, malady; ~ba morska, sea-sickness; ~ba św. Walentego, falling sickness, epilepsy; idź do ~by, go and be hanged. ~bliwy ^a, morbid, sickly, unhealthy. ~wać ^{v̄n}, to be sick of; ~wać na oczy, to have sore eyes; ~wać z tęsknoty za krajem, to be homesick.
chorowit^{łość} ^f, sickliness, infirmity. ~y ^a, sickly, infirm.
chórowy ^a, choristic.
chory ^m, patient, sick person. ~ ^a, sick, diseased, ill.
chów ^m, (*zwierząt*) breeding; ~ bydła, cattle-breeding.
chowa^ć ^{vā}, to keep, preserve; hide, conceal; bury, inter; ~ć do kieszeni, to put into pocket; ~ć w pamięci, to keep in mind. ~ć się ^{v̄r}, to hide oneself, abscond; to live; be brought up; dzieci mu się nie chowają, his children die when young. ~nie ⁿ, preservation; (*ciął*) burial, interment. ~ny ^a, domestic. ~ny, grać w ~nego, to play at hide-and-seek. [maybug.]
chrabaszcza ^m, beetle, cockchafer, **chrapat**^ć ^{v̄n}, to snore, snort. ~nie ⁿ, snoring, snore.
chrapk^a ^f, grudge; mieć na kogo chrapkę, to bear a person a grudge.
chrapiw^{lie} ^{ad}, with shrill voice. ~y ^a, shrill, harsh, hoarse.
chrapy *pl.*, nostrils *pl.*
chrobot ^m, rattling, crackling noise. ~ać ^{vā}, to grate, jar, rattle.
chroma^ć ^{v̄n}, to hobble, go lame. ~anie ⁿ, hobbling, hobble. ~y ^a, lame, crippled.
chronic ^{v̄n}, to shelter, screen.
chroniczny ^a, chronological.
chronologii^a ^f, chronology. ~cznię ^{ad}, chronologically. ~czny ^a, chronological.
chropowat^o ^{ad}, roughly, ruggedly.

~ość ^f, ruggedness, roughness, harshness. ~y ^a rough, rugged, chróst ^m, brush-wood. [harsh. chrupać *vān* to craunch, crackle. chryp|ieć ^{vñ} to have a hoarse throat; speak in a hoarse voice. ~ka ^f, hoarse throat. ~liwy ^a hoarse.

Chrystus ^m, Christ.

chrząkać, *vid. krząkać*.

chrzan ^m, horse-radish.

chrzastka ^f, cartilage, gristle. ~owaty ^a gristled, gristly.

chrząszcz ^m, scarabee, coleopter.

chrzcić ^{vā} to baptize, christen. ~elnica ^f, baptistery, font. ~ny *pl.*, christening (feast).

chrzcony ^a baptised.

chrzescija|nin ^m, christian. ~nka ^f, christian (woman). ~ński ^a, christian. ~ństwo ⁿ, christianity, christendom. [clash, clang.

chrze|ścić ^{vñ}, clink, clatter. ~st ^m, baptism; *trzymać do chrztu*, to stand godfather (a child). ~stny ^a, ojciec ~stny, godfather; matka ~stna, godmother; syn ~stny, godson.

chuć ^f, lust, concupiscence.

chuch ^m, whiff, puff; huffed pawn; *wziąć ~a*, (w warecabach) to huff a man. ~ac ^{vñ} to beathe, blow.

~rak ^m, gaunt man. ~ro ⁿ, intestines *pl.* of a fish.

chud|erlawy ^a somewhat lean. ~eusz ^m, poor devil. ~nać ^{vñ} to grow lean, meagre. ~oba ^f, modest fortune, small property. ~ość ^f, leanness, meagreness. ~y ^a, lean, meagre, lank; poor.

chudzi|atko ⁿ, ~na ^f, poor wretch. ~uchny ^a, very lean.

chusta ^f, piece of linen, kerchief; *zbladt jak ~*, he grew pale as death.

chuśtać ^{vā} to swing,, seesaw. ~ sie ^{vr}, to swing oneself, seesaw.

chuśtawka ^f, seesaw, swing.

chusteczka ^f, handkerchief; neck-kerchief, kerchief. ~ka ^f, handkerchief; ~ka do nosa, pocket-handkerchief.

chwała ^f, praise, laud, glory; *Bogu ~*, God be praised.

chwalca ^m, praiser, eulogist.

chwalebnie ^{ad} laudably. ~y ^a, praiseworthy, laudable.

chwalić ^{vā}, to praise, commend.

~ się, to praise oneself, boast; nie chwałę się, boast apart.

chwast ^m, weed.

chwat ^m, brisk, gallant fellow.

chwiać ^{vā}, to shake, balance.

~ się, to stagger, waver, totter.

chwiejący się, wavering. ~ność ^f, irresolution, unsteadiness. ~ny ^a, wavering, unsteady.

chwilka, ~ka ^f, while, moment; *co chwila*, every moment. ~owo ^{ad}, momentarily. ~owy ^a, instantaneous, momentary.

chwyći, ~tać ^{vā} to lay hold, grasp, catch.

chyba ^{ad} & ^c, except; accept that, save that. [fro.

chybi|ać. ~otać ^{vñ} to wave to and chybi|ać, ~ć ^{vñ} to miss, fail; na ~ł trafił, at random.

chybki ⁱ ^a, swift, nimble. ~ość ^f, swiftness, nimbleness.

chyc ⁱ, hush! quick!

chyhot. ~anie ⁿ, titter, giggle. ~ac się ^{vr}, to titter, giggle.

chylić ^{vā}, to bend, bow. ~ się, to bend; be on the decline, decay. [sneaking manner.

chyłkiem ^{ad} bendingly; in a sneaking manner.

chytr|ość ^f, cunningness, craftiness, slyness. ~y ^a, cunning, sly. ~ze ^{ad}, cunningly, craftily.

chyżo ^{ad}, swiftly, nimbly. ~y ^a, swift, nimble, fleet.

ciąć ^{vā}, to hew, smite; strike, cut; ~ drzewa, to fell or cut down trees.

ciag ^m, draught; course or space of time, interval; w ~u lata, in

the course of summer; ~ dalszy, continuation.
ciag||le ^{ad} continually. ~łość ^f, ductility, ductileness. ~ły ^a, continual, incessant; ductile.
ciagn||ać ^{van}, to draw, pull; dilate, extend; move on, march; ~ korzyćć, to derive profit from; ~ dalej, to go on, continue. ~ać się ^{vr}, to extend, reach. ~enie ^a, draught, drawing. ~ięty, ~iony ^a, drawn; (*o kruszczach*), embossed, chased.
ciało ⁿ, body; flesh; *Boże ~*, Corpus Christi day. ~skład ^m, constitution of the body.
ciapa ^f, milksop, humdrum coward.
ciarki *pl.*, chill, shudder; *aż mi ~ przechodzi*, my flesh begins to creep.
ciaśnina ^f, narrows *pl.*, strait.
ciasn||o ^{ad} straitly, narrowly.
~ość, ~ota ^f, narrowness, straitness. ~y ^a, narrow, strait, tight; ~a głowa, a bluntheaded, thick-skulled fellow. [paste.
ciast||ko ⁿ, cake, pastry. ~o ⁿ, dough,
ciąża ^f, pregnancy; *zajść w ciąże*, to become pregnant.
ciąż||enie ⁿ, gravitation; pression, pressure. ~yć ^{vn}, to be heavy, lie heavy upon; gravitate.
cich||aczem ^{ad} silently, by stealth, underhand. ~nąć ^{vn}, to be appeased; abate, go down. ~o ^{ad}, in a low voice. ~ość ^f, quietness, tranquillity. ~y ^a, still, quiet.
ciec ^{vn}, to run, leak; *ciecze z dachu*, the eaves drop.
cięcie ⁿ, cut, stroke, blow.
ciecierka ^f, (*orn.*) heath-hen.
cięciwa ^f, string (of a bow); (*mat.*) chord.
cieckać się, *vid. cackać*.
ciecz ^m, fluid liquid.
cięga ^f, stroke; *dostał cięgi*, he has been trounced, soundly horsewhipped.
ciekać się ^{vr}, to be in heat.
ciekaw||ie ^{ad} curiously, inquisiti-

vely. ~ość ^f, curiosity, inquisitiveness. ~ski ^m, inquisitive body
~y ^a, curious, inquisitive; interesting. [liquid.
ciekł||ość ^f, fluidity. ~y ^a, fluid, **ciel||ak** ^m, bull-calf, calf. ~ątko ⁿ, a little calf; (*fig.*) ninny, simpleton. ~ę ⁿ, calf. ~ec ^m, molten calf; idol.
cieleć||ina ^f, veal. ~y ^a, calf's of veal; *pieczeń ~a*, roast-veal.
cieleśnie ^{ad}, bodily, corporally; carnally.
cielesn||ość ^f, corporality; carnality, sensuality. ~y ^a, corporal; carnal, sensual.
cielić się ^{vr}, to calve.
cielist||ość ^f, obeseness; flesh-colour. ~y ^a, flesh-coloured, incarnate.
cielna ^f, big with calf.
cielsko ⁿ, (with contempt) miserable body.
ciemierzycia ^f, (*bot.*) hellebore.
ciemię ⁿ, the crown or top of the head; *nie ~ bity*, not wanting sense. ~ga ^m, dullard; bore (person).
ciemież||ca ^m, oppressor. ~enie ⁿ, oppression, pressure. ~yć ^{va}, to oppress.
ciemku, *vid. pociemku*.
ciemn||awy ^a, duskish, darkish.
~ić ^{va}, to darken, make dark.
~ica ^f, dark prison, dungeon, keep. ~ieć ^{vn}, to grow dark.
~o ^{ad}, darkly, obscurely. ~ość ^f, darkness, obscurity. ~ota ^f, darkness; blindness; (*fig.*) ignorance.
~ozielony ^a, dark-green, sea-green. ~y ^a, dark, obscure; ignorant.
cień ^m, shade, shadow; ghost, phantom; (*zmarłych*) cienie *pl.*, the shades *pl.*
cieni||ować ^{va}, to shade, shadow.
~sty ^a, shadowy.
cienk||i ^a, thin, slender; not coarse, fine. ~ość ^f, thinness; fineness. ~usz ^m, small beer.

ciepławy ^a lukewarm, tepid.
 cieplieć ^{vñ} to grow warm. ~ić ^{vä}
 to warm, heat. ~ice pl., baths;
 thermal waters. ~ik ^m caloric.
 ciepło ⁿ, warmth. ~ ad warmly.
 ~mierz ^m, thermometer.
 ciepluchny ^a quite warm.
 ciepły ^a warm.
 cierń ^m, (bot.) thorn.
 ciernielle ⁿ, thorn-bush, bramble.
 ~owy ^a thorny; vexatious; ~owa
 korona, crown of thorns.
 cierpiący ^a ailing, suffering;
 sickly. ~eć ^{vñ}, to suffer; en-
 dure, bear; ~ biedy, to be in mi-
 sery. ~enie ⁿ, suffering, pain.
 cierpkii ^a sour, tart, acid; harsh,
 austere. ~o ad sourly; harshly.
 ~ość ^f, sourness, acrimony; aspe-
 rity, harshness of temper.
 cierpliwość ^f, patience; endur-
 ance, forbearance. ~y ^a, pa-
 tient; indulgent.
 cierpnąć ^{vä} to grow stiff; get
 ciesać ^{vä} to hew, cut. [numb.
 ciesielski ^a carpenter's. ~two ⁿ,
 carpentry, carpenter's trade.
 cieśla ^m, carpenter. ~siołka ^f,
 carpenter's work; carpentry.
 cieśnina, vid. ciasnina.
 cieszyć ^{vä}, to cheer, rejoice. ~
 się ^{vñ}, to be glad, rejoice, enjoy.
 cietrzew ^m, (orn.) black-cock,
 heath-cock.
 ciety ^a cut; tipsy; smart, stylish.
 ciężar ^m, weight, burden, load.
 ~na ^a, pregnant, big with child.
 ~ność ^f, pregnancy.
 cieżenie ⁿ, (głowy) giddiness. ~ki ^a,
 weighty, heavy, ponderous; hard,
 difficult; painful, laborious; ~~
 styl, rugged style. ~kość ^f, hea-
 viness; (fig.) dulness. ~yc, vid.
 ciocia ^f, aunt. [ciążyć.
 cios ^m, stroke, blow; squarestone,
 calamity. ~ać, vid. ciesać. ~anie ⁿ,
 squaring.
 ciosowy ^a hewn, square...
 ciotłeczny ^a brat ~eczny, cousin;

siostra ~eczna, (female) cousin,
 ~ka f, aunt.
 cis ^m, yew; yew-tree.
 cisawy ^a chestnut(-coloured).
 cisikać, ~nać ^{vä} to throw, cast,
 fling. ~nać ^{vä}, to press, pinch.
 ciśnienie ⁿ, pressure, pression
 cisowy ^a of yew, yew...
 cisza ^f, stillness, calmness; quiet;
 ~ morska, calm at sea. ~ej ad,
 more quietly.
 ciuciubabka, vid. babka.
 ciułać ^{vä}, to scrape together,
 save up. [hole.
 ciupa ^f, little paltry room, dirty-
 ciura ^m, (obozowy) blackguard,
 straggler (of an army); simpleton.
 ciurkiem ad in a stream.
 ciżba ^f, throng, crowd; troop,
 great number. [pl.
 ciżmy pl., half-boots pl., bluchers
 cklowiość ^f, nausea, qualm. ~y ^a,
 nauseous, qualmish.
 cło ⁿ, toll, customs-duty.
 cima ^f, darkness, obscurity; (zo.)
 moth; great number.
 cmentarz ^m, churchyard, cemetery.
 ćmić ^{vä}, to darken, obscure; ćmi
 mi się w oczach, my head swims.
 cmokłać, ~nać ^{vñ}, to smack (with
 cnota ^f, virtue. [the lips).
 cnotliwłość ^f, virtuousness. ~y ^a
 virtuous.
 cny ^a honourable, respectable
 co prn, what; ~ to za człowiek?
 what a man is this? ~ ci do tego?
 what is that to you? książka, coś
 mi obiecać, the book which you
 promised me; bit ~ sit, he stroke
 with all his might; ~ dzień, every
 day; ~ drugi dzień, every other
 day; ~ godzina, hourly; bądź ~
 bądź, be it as it may, at any rate;
 to wcale ~ innego, that is quite
 another case; ~ tylko, just now;
 tylko ~, vid. omato; tylko ~ go
 nie widać, he will come by and by.
 codzienny ^a of every day, daily.
 cofać, ~nać ^{vä}, to withdraw, re-
 tire; call back; put back, retract;

cofnąć swe słowo, to go back from one's word, withdraw one's word. ~ ~ się *v^r*, to withdraw, retreat.

cofanie ⁿ; withdrawal; revocation.

cokolwiek *prn*; a little, some; ~ bądź, whatever, whatsoever.

córa, *vid. córka*.

coraz *ad* always; more and more; ~ lepiej, better and better.

córka *f*, daughter.

corcczn||ie *ad* every year, annually, yearly. ~y *a*, of every year, yearly.

coś *prn* something.

cóż *prn*, what? [a bad smell.

cuchnąć *vn*, to smell fusty, have

cucić *v^a*, to recover from a swoon.

cud ^m, miracle, wonder; wondrous thing, prodigy.

cuda||cki *a*, odd, queer; fantastical, singular, quaint. ~ctwo ⁿ, oddness, eccentricity, queerness.

~czyć *vn*, to do extravagant things. ~k ^m, odd, whimsical man.

cudn||ie *ad* wonderfully, charmingly. ~y *a*, wonderful, marvellous; delightful, charming.

cudo ⁿ, prodigy, wondrous thing.

~twórca ^m, performer of miracles.

~wać, *vid. cudaczyć*. ~wność *f*, miraculousness, wonderfulness.

~wny *a*, miraculous; performing, miracles; astonishing.

cudzoł||óztwo ⁿ, adultery. ~ożni-

ca *f*, adulteress. ~ożniczy *a*, adulterous.

~óźnik ^m, adulterer. ~ozki, ~ożny *a*, bastard; adulterous.

~ożyć *vn*, to commit adultery.

cudzoziem||szczyna *f*, foreign manners. ~iec ^m, foreigner, stranger.

cudzy *a*, other's, other people's; foreign. ~słów ^m, inverted commas.

cug ^m, draught of air; team (of horses); move (at chess).

cugle *pl.*, reins; *popuścić cugli*, to give the reins to, give a horse the head.

cukier ^m, sugar; *głową cukru*, loaf of sugar; ~ w głowach, loaf-sugar;

~ lodowaty, sugar-candy. ~ek ^m, bonbon, lollipop. ~nia *f*, confectioner's shop. ~niczka *f*, sugar-box. ~nik ^m, confectioner, pastry-cook.

cukrow||ać *v^a*, to sweeten with sugar, candy. ~y *a*, sugary; *trzcina ~a*, sugar-cane; *groczy ~y*, sugar-pea. [meats *pl.*

cukry *pl.*, comfits *pl.*, sweet-cumować *vn*, (mar.) to moor.

cwał ^m, full gallop, sweeping gallop; ~em, w ~, at a gallop.

~ować *vn*, to gallop.

cwejnos, **cwajnos** ^m, dog with a forked nose.

cwelich ^m, ticking.

ćwiartka *f*, quarter, the fourth part; ~ cieleginy, quarter of veal.

ćwicz||enie ⁿ, exercise; instruction: (*szkólne*) task, exercise. ~yć *v^a*, to exercise; train up, instruct, drill; chastise, flog.

ćwiek ^m, peg, tack, small nail.

ćwierć *f*, quarter, the fourth part.

ćwierkać *vn*, to chirp.

ćwiert||nia *f*, three bushels (of corn). ~ować *v^a*, to quarter, cut into four parts.

ćwik ^m, cunning fellow; beast (game at cards).

ćwikła *f*, beet-salade; beet-root.

cyboryum ⁿ, pyx, ciborium.

cybuch ^m, tobacco pipe-stem.

cyc ^m, chintz, cotton-stuff.

cyc, ~ek ^m, teat, nipple, pap.

cyfr||a *f*, number, cipher. ~ować *v^a*, to mark with numbers or figures.

cygan ^m, gipsy; cheat, bamboozler. ~ić *vn*, to cheat, bamboozle. ~ka *f*, (female) gipsy; cheat.

cygaństwo ⁿ, gipsies *pl.*; swindle,

cygaro ⁿ, cigar. [bamboozle.

cykata *f*, candied lemon-peel.

cyklista ^m, bicyclist.

cykorya *f*, succory.

cykuta *f*, (*bot.*) hemloc.

cylin||der ^m, cylinder; roller; horizontal watch. ~dryczny *a*, cylindrical.

cymbał ^m, booby, simpleton. ~y,
~ki *pl.*, cymbal.
cyna ^f, tin.
cynadry *pl.*, kidneys *pl.*
cynamon ^m, cinnamon. ~owy ^a,
of cinnamon, cinnamon.
cyngiel ^m, (*u broni palnej*) trigger.
cynk ^m, zinc, spelter.
cynober ^m, cinnabar.
cynowy ^a, (made of) pewter, tin.
cypel ^m, cape, promontory.
cyprys ^m, cypress, cypress-tree.
cyranka ^f, (*orn.*) teal.
cyrk ^m, cirque, circus.
cyrk|iel ^m, (pair of) compasses *pl.*
~lować ^{vα}, to measure by means
cyrkuł ^m, district. [of compasses].
cyrkulacja ^f, circulation.
cyrkułlarz ^m, circulatory letters,
circular. ~lować ^{vN}, to circulate.
cyrulik ^m, barber.
cysterna ^f, cistern.
cyt ⁱ, hist! hush!
cytadela ^f, citadel.
cyt|at ^m, citation, quotation. ~o-
wać ^{vα}, to cite, quote.
cytrilla ^f, (*muz.*) cithara, cittern.
~owy ^a, citharistic.
cytryn|a ^f, citron, lemon. ~owy ^a,
citric, citrine.
cytrzysta ^m, zithern-player.
cytwarz ^m, zedoary, wild ginger.
~owy ^a, of zedoary; ~owe nasie-
nie, worm-seed.
cywiliz|acja ^f, civilisation. ~o-
wać ^{vα}, to civilize, enlighten.
~owany ^a, civilized. refined.
cywilny ^a, civil; private; prawo
cywilne, civil or common law.
czad ^m, coal-smoke!
czaić się ^{vr}, to lie in wait.
czajka ^f, (*orn.*) lapwing; boat.
czamarka ^f, kind of coat with
strings instead of buttons.
czap|eczka ^f, biggin, a child's cap
~ka ^f, cap. ~kować ^{vN}, to cringe;
cap.
czapla ^f, (*orn.*) heron, hern.
czapni|ctwo ⁿ, cap-maker's busi-
ness. ~k ^m, cap-maker.

czaprak ^m, saddle-cloth, housing.
czar ^m, charm, spell, prestige.
czarła ^f, cup, bowl, goblet. ~ka ^f,
goblet, little cup, mug.
czarci ^a, devilish, diabolical.
czarniawy ^a, blackish. ~uchny ^a,
very black.
czarno ^{aD}, in black, blackly; ~na
biatem, under black and white.
~brewa ^f, woman with black
eye-brows.
czarnoksięski ^a, necromantic.
~stwo ⁿ, necromancy, sorcery.
~żnik ^m, necromancer, sorcerer,
magician.
czarnołoki ^a, black-eyed. ~ść ^f,
blackness. ~włosy ^a, black-
haired. ~ziem ^m, mould, vegetable
earth. [flower].
czarnu|cha, ~szka ^f, (*bot.*) fennel-
czarny ^a, black; czarne myśli,
gloomy forebodings, ideas.
czarodziej ^m, enchanter, sorcerer,
wizard. ~ka ^f, enchantress, sor-
ceress, witch. ~ski ^a, enchanting,
bewitching, fascinating. ~stwo ⁿ,
enchantment, witchcraft.
czarować ^{vα}, to enchant, bewitch,
fascinate
czarownica ^f, witch, hag. ~ik ^m,
sorcerer, magician. ~y, *vid. czar-*
rodziejski. [diabolical].
czart ^m, devil. ~owski ^a, devilish.
czarująły ^a, charming, fasci-
nating. ~y *pl.*, charm, spell, in-
cantation.
czas ^m, time; weather; (*gram.*)
tense; *w sam ~*, just in time, in
the very nick of time; *wolnym*
czasem, in leisure hours; *w swoim*
czasie, in proper time; *ciężkie*
czasy, hard times; *od czasu do*
czasu, from time to time, now
and then; *od tego czasu nadal*,
henceforth, henceforward; *gdybyś*
mnie czasem potrzebował, if you
chance to want me; *czasem*,
czasami, sometimes; *dawnymi*
czasy, in the days of yore, in
olden times.

czasopismo ⁿ, periodical, magazine. ~wać ^{vā} (gram.) to conjugate. ~wanie ⁿ (gram.) conjugation. ~wnik ^m, verb. ~wy ^a, temporary, temporal; transitory, fleeting.

cząstka ^f, particle, small share.

~owy ^a, partial, fragmentary,

czasza ^f, drinking cup, bowl.

czaszka ^f, skull.

czatowiąć ^{vñ}, to lie in wait, lurk.

~nik ^m, lurker; watchman, watcher.

czaty *pl.*, outguard; lookout, watch.

czcić ^{vā}, to worship, honour, reverence. ~ciel ^m, worshipper, adorer, idolater. ~godny ^a, respectable, worshipful.

czcionka ^f, type, letter.

czczenie ⁿ, adoration, worship.

czczo ^{ad} jestem jeszcze na ~, I have not yet eaten. ~ść ^f, emptiness, vacuity; (*żołądka*) inanition; (fig.) insipidity.

czczy ^a, empty, vacuous; vain; insipid; *czcza rozmowa*, discourse void of sense.

czeczotka, linnet, flax-finck.

czego, (*gen. od co*) wherefore, why.

czekać ^{vā}, to wait, stay for, expect.

czekoladka ^f, chocolate. ~owy ^a, chocolate (-coloured).

czelałdnik ^m, (travelling) journeyman. ~dny ^a, chleb ~dny, household-bread; *izba ~dna*, servants' hall. ~dż ^f, servants *pl.*, domestics *pl.*

czelniość ^f, impudence, impertinence. ~y ^a, impudent, imperinent. [the mouth.]

czeluśc ^f, jaw-bone, cheek-bone;

czemu ^{ad}, wherefore, why; ~nie, why not; *po ~łokieć?* how much the yard?

czepłek, ~iec ^m, hood, cap, coif; ~nocny, night-cap. ~iać ^{vā}, to hang, hasp. ~iać sie ^{vr}, to hang on, stick, cling.

czepić ^{vā}, to cover with a cap.

czereda ^f, gang of people.

czeremecha ^f, býrd-cherry.

czerep ⁿ, pot-sherd; skull, cranium.

czereśnia ^f, (bot.) cherry-tree; morello (cherry).

czerkies ^m, Circassian; (fig.) dare-devil. [black dress.]

czerń ^f, mob, rabble; black colour,

czerniący ^a, blackening; (fig.) calumnious.

~ć ^{vā}, to blacken; slander, calumniate.

~ciel ^m, slanderer, disparager.

~dło ⁿ, black dye; printer's ink.

~eć ^{vñ}, to become black, appear black

~enie ⁿ, blackening; (fig.) dis-

paraging.

czernina ^f, a kind of soup.

czarpać ^{vā}, (*wodę*) to draw; (fig.)

draw out, take.

czerstwienieć ^{vñ}, to grow stale; (fig.) grow sound and hearty.

~ość ^f, staleness; good health.

~y ^a, stale; hale, healthy; *chleb*

~y, stale bread.

czewr' ^m, grub, maggot; ~drzewny,

timber-sow, wood-fretter.

Czerwiec ^m, June.

czewiec ^m, (*zo.*) cochineal, coccus.

czewień ^m, heart (at cards); scarlet, crimson colour.

~nić ^{vā}, to make red, redden. ~sie, to grow or become red, redden, blush.

czewwonak ^m, (*orn.*) flamingo.

czewwonawy ^a, reddish, somewhat red.

~o ^{ad} in red. ~y ^a, red;

~y złoty, ducat.

czesać ^{vā}, to comb; ~wełnę, to comb or to card wool.

~sie ^{vr}, to dress one's hair.

czesć ^f, worship, honour.

część ^f, part; share, portion; *pięć*

części świata, the five parts of the world; *po części*, in part; *po większej części*, for the most part.

częściowy ^a, partial!

często ^{ad}, often, frequently. ~kół ^m,

palisade, pale. ~kroc ^{ad}, often-times.

~krotny ^a, frequent, reiterated.

~ść ^f, frequency. ~tliwy ^a

(*gram.*) frequentative.

częsty ^a, frequent.

częstować *v^a* to treat, entertain.
czkawka *f*, hiccough, hiccup; *mieć czkawke*, to hiccough.

człon||ek *"*, (*ciąża*) limb; (*stowarzyszenia*) member. ~kowaty *α*, limbed, membered.

człowie||czeństwo *"*; humanity, humanness; humankind, mankind. ~czy *α* human. ~k *"*, man; ~k rozsądny, man of good sense; ~k światowy, man of the word, fashionable; ~k zacny, a worthy man. [hatchell (flax)].

czochrać *v^a* to dishevel, touze; czółenka *"*, small boat, cockboat. czołgać się *vr*, to creep, crawl; crouch, cringe, grovel.

czółnek *"*, shuttle.

czółno *"*, boat, canoe.

czolo *"*, forehead, front; (*fig.*) shame; (*fig.*) pith; *na czele*, at the head; *stawić ~*, to make head against, make a stand. ~wy *α*, frontal. ~bitność *f*, submission, reverence,

czop *"*, bung, spigot. ~ek *"*, small bung; suppository.

czosn||ek *"*, (*bot.*) garlic. ~ko-wy *α*, garlicky.

czterdzieści *num.*, forty.

czterdziest||ka *f*, number of forty; age of forty years. ~odniowy *α*, forty days long, of forty days. ~oletni *α*, forty years old. ~y *α*, fortieh.

czterechsetny *α*, four-hundredth.

czterna||ście *num.*, fourteen. ~sty *α*, fourteenth.

cztero||letni *α*, four years old. ~wiersz *"*, quatrain.

cztery *num.*, four. ~kroć, four times. ~sta *num.*, four hundred.

czub, ~ek *"*, tuft, head of hair; crest (of some birds); *miara z czubem*, heaped measure. ~aty *α*, crested, tufted.

czubić *v^a* to pull and haul, beat. ~ się *vr*, to scuffle

czu||ć *vna*, to feel; be sensible of; scent; (*czem*) to smell of. ~ć się *vr*,

to feel. ~cie *"*, feeling; sense, sensation; smell, sense of smelling.

czujn||ie *ad*, watchfully, vigilantly. ~ość *f*, watchfulness, vigilance.

~y *α*, watchful, vigilant.

czu||le *ad*, tenderly, fondly. ~łość *f*, tenderness, sensibility, fondness.

~ły *α*, tender, sensible, delicate.

czupryna *f*, tuft of hair; *mieć w ~ie*, to be drunk.

czupurny *α*, pert, smart.

czuwa||ć *vn*, to wake, watch, sit up; (*nad kim*) to have a watchful eye upon. ~nie *"*, waking; keeping of watchful eye upon.

Czwartek *"*, Thursday; *wielki ~*, Maundy Thursday.

czwarty *α*, fourth.

czworaki *α*, fourfold, quadruple. ~pl., house for four families; (*chodzić*) *na czworakach*, on all fours.

czwórka *f*, number of four; (*koni*) team of four horses. [as much.

czwórnasób *ad*, w ~, four times czworo *"*, four. ~boczny *α*, quadrilateral. ~bok *"*, quadrangle, square.

czworogran *"*, square, quadrate.

~iasty *α*, square, quadrate. czworokąt *"*, quadrangle. ~ny *α*, quadrangular. [footed.

czworonożny *α*, quadruped, four-legged.

czy, ~li, ~ż, ~ widzisz? do you see? ~... ~..., either ... or ...

czyhać *vn*, to lie in wait.

czyj *prn*, whose.

czyli *c*, or.

czyn *"*, deed, act, exploit. ~ić *v^a*, to act, do. ~ić się *vr*, to be done.

czynn||ie *ad*, actively. ~ik *"*, factor, agent. ~ość *f*, activity; business; employment, affair. ~y *α*, active, busy; stirring, bustling; (*gram.*) czasownik ~y, active verb.

czynsz *"*, rent. ~ownik *"*, renter, tenant. ~owy *α*, paying rent.

czyrak *"*, furuncle.

czyś||cić *v^a*, to clean, cleanse, purify. ~ciec *"*, purgatory. ~co-

wy *α*, purgatorial.

czyst||o *ad* cleanly. ~ość^f, neatness, cleanliness. ~y^a neat, clean, pure; chaste; ~e pole, an open field; ~y zysk, net profit.

czyszcz||ący ^a cleaning; purgative, purging. ~enieⁿ, cleaning, cleansing. [ing, perusal.

czyta||ć *vān* to read. ~nieⁿ, read-

czytel||nia ^f, reading-room. ~ni-ctwoⁿ, reading. ~nie *ad* legibly.

~nik^m, reader. ~ność^f, legibility. ~ny^a, legible.

czytywać *vān*, to use to read.

czyż, vid. *czy*.

czyż ^m, (orn.) green finch, siskin.

D,

dąb ^m, oak; koni stanął dęba, the horse reared (on his hind legs); chłopy jak dęby, tall and robust men. ~rowa^f, oak-grove.

dać *vā*, to give, present with, grant; **daj** mi pokój, let me alone, give me peace; ~ ognia, to fire, discharge; ~ wyobrażenie, to convey an idea; **dajmy** na to, suppose or put the case; ~ za wygraną, to give up (for lost); ~ możliwość, to enable; **datby** Bóg! would to God! **dąć** *vñ*, to blow. ~ się *vñ* (fig.) to elate oneself.

dach ^m, roof. ~arz ^m, roofer. ~ówka^f, tile. ~ówkarz ^m, tiler. **daktyl** ^m, (bot.) date; date-tree.

dal, z ~a, from afar; far. ~ece *ad*,

tak ~ece, so (that).

dalej, ~że *i*, on! forward!

dalek||i ^a, far, distant, remote.

~o *ad*, far, far off; by far; z ~a, from afar. [continuation.

dalszy ^a, farther, further; ~ ciąg,

dalibóg *ad*, as I live!

dam||a ^f, lady, dame; (*w warca-*

bach) king; (*w kartach*) spades pl.

~ski ^a, ladies'.

da||ne *pl.*, data *pl.* ~ń ^m, tribute.

~nieⁿ, giving; dish, mess.

daniel ^m, (*zo.*) fallow deer.

danina, vid. *dan*.

dannik ^m, tributary vassal.

dar ^m, gift, present; endowment, talent.

darcie ⁿ, tearing, rending; (*piór*) picking, stripping; rheumatism.

daremni||ość ^f, vainness, fruitlessness. ~y^a vain, fruitless.

dar||emszczyzna ^f, socage. ~mo *ad*, in vain, to no purpose; gratis, for nothing. ~mozjad ^m, sponger.

dar||í, ~nina^f, turf, sod, lawn. ~niować *vā*, to cover with turf, turf.

darni||owy ^a turf... ~sty^a, turf-y. **darow||ać** *vā*, to make a present; forgive, pardon. ~izna, donation, grant.

darty ^a, (*w herbie państwa austr. i ros.*) ~orzeł, two-headed eagle.

darzyć *vā*, to bestow upon one, present with a thing. ~ sie *v?* to thrive, prosper.

dąs||ać się *vñ*, to pout, be in a pei. ~y *pl.*, pouting, peevish humour.

daszek ^m, rooflet; (*na oczy i u czapki*) **data** ^f, date. [shade.

datek ^m, gift. [the date on.

datować *vā*, to date, write down

daw||ca ^m, ~czyni^f, giver, donor.

dawn||iej *ad*, formerly, before; in time past, of old. ~o *ad*, long ago, long since; z dawien ~a, of old. ~ość^f, times past by; ancientness, oldness. ~y^a, former; old, ancient, long past; po dawnemu, as it was of yore.

dąż||enie ⁿ, ~ność^f, tendency, endeavour. ~yć *vñ*, to make towards; tend.

dba||ć *vñ*, to mind, care, heed; nie ~m o to, I do not care about it. ~łość^f, mindfulness, carefulness, heedfulness. ~ły^a, mindful, careful, heedful.

dęb||czak ^m, young oak-tree, oakling. ~ić *vā*, to tan. ~ina^f, oak-forest. ~owy^a, oaken.

dech ^m, breath; co tchu, as fast

as possible; jednym tchem, at a stretch.
decydować *v^a* to decide, determine. ~ ~ się *v^r* to come to a determination. ~dująco *ad* decisively. ~zya *f*, decision, determination.
dedykacya *f*, dedication. ~ować *v^a* to dedicate, consecrate.
defekt *m*, deficiency, defect, imperfection. ~owny *a* defective, **deficyt** *m*, deficit. [imperfect. **defilada** *f*, defile, march-past. ~ować *vⁿ* to defile, file off, march-past.
definiencya *f*, definition. ~ować *v^a* to define, determine with precision.
defraudacya *f*, defraudation.
degradacya *f*, degradation. ~ować *v^a* to degrade, lower.
deka *f*, (na konia) housings *pl.*; cover, coverlet.
deklamacya *f*, declamation, elocution. ~acyjny *a* declamatory. ~ować *v^a* to declaim.
deklaracya *f*, declaration, announcement; proposal of marriage. ~ować *v^a* to declare, make known; (towary) to enter at the custom-house.
deklinacya *f*, (gram.) declension; (astr.) declination.
dekikt *m*, decoction.
dekret *m*, decree, sentence.
delegacya *f*, delegation. ~ować *v^a* to delegate, depute.
delfin *m*, (zo.) delphin. [tooth.
delikacik *m*, tenderling; sweet.
delikatnie *ad* delicately, nicely. ~ość *f*, delicacy, fineness; tenderness, softness, delicacy of feeling. ~y *a* delicate, fine; tender of feeling.
demaskować *v^a* to unmask. ~ się, (fig.) to be found out.
demokraciya *f*, democracy. ~ta *m*, democrat. ~tycznie *ad* democratically. ~tyczny *a* democratic(al).

demonstracya *f*, demonstration, manifestation.
demoralizować *v^a* to demoralise.
denar *m*, denarius.
denko *m*, bottom; lid.
dentysta *m*, dentist.
denunciacya *f*, denunciation, information. ~ować *v^a* to denounce (one).
departament *m*, district, department. ~owy *a* departmental.
deportować *v^a* to deport, banish.
depozyt *m*, deposit.
deptać *vna*, to tread upon, trample (under feet).
deptak *m*, treadmill, fullery.
deputacya *f*, deputation.
deputat *m*, emolument, allowance of wood or in kinds. [stative.
deputowany *m*, deputy, represendera *f*, horse-cloth.
deresz, rubican horse.
derkacz *m*, (orn.) landrail.
derwisz *m*, dervis.
deseń *m*, pattern.
deska *f*, plank, board; do grobowej deski, till death itself.
desperacya *f*, desperation, despair. ~t *m*, desperado.
despotia *m*, despot, tyrant. ~yczny *a* despotic(al). ~yzm *m*, despotism.
destylować, vid. *dystylować*.
deszcz *m*, rain; ~ pada, it rains; ~ drobny pada, it drizzles; ~ ulewny, downpour, violent shower (of rain). ~ochron *m*, umbrella.
~owy *a* rainy, wet, showery; woda ~owa, rain-water.
deszczułka *f*, little plank.
determinacya *f*, determination; firm resolution, resoluteness.
dęty *a* blown; hollow; instrument ~, wind-instrument.
dewolicja *f*, devotion, piety. ~tka *f*, female devotee.
dezerter *m*, deserter. ~ować *vⁿ*, to desert, run away.
dezinfekcija *f*, disinfection. ~ować *v^a* to disinfect.

djab||eł ^m, devil, the evil one; *cóż u djabła!* what the deuce; *co nagle, to po djable*, what is done in a hurry is good for nothing. ~ełek ^m, imp, devilkin. ~elny ^a, devilish, diabolical. ~elski ^a, satanical.

~lica ^f, devilish woman.

dla *przyp*, for; ~ czego? why? ~ tego? therefore; ~ miłości Boga, for God's sake; ~ tego że, because.

dławić ^{və}, to strangle, suffocate.

~ się, to swallow too fast, choke.

dłoń ^f, palm (of the hand); hand; *jasno jak na dloni*, it is clear and evident. [sel, gouge.

dłotto ^m, chisel. ~wać ^{və}, to chip; ~ć w zębach, to pick one's teeth.

~czka ^f, tooth-pick. ~nina ^f, tedious, slothful work.

dług ^m, debt; ~i robić, to contract debts; *popaść w ~i*, to incur debts.

długi ^a, long, protracted. ~o ^{ad}, long; lengthily. ~oletni ^a, long-lived, longevel, of many years.

~onogi ^a, long-legged. ~ość ^f, length; ~ geograficzna, longitude.

~oszyi ^a, long-necked. ~owięczność ^f, longevity.

dłuż ^f, w ~, in length.

dłużej, comp. od *długo*.

dłużn||iczy ^a, debtors'. ~ik ^m, debtor. ~y ^a, owing, indebted.

dłuż||yć się ^{və}, vid. *zadłużać się*; ~y mi się, I want pastime.

dmuch ^m, blast, puff. ~ać, ~nąć ^{və}, to blow; ~ komu w kaszę, to meddle in other people's affairs.

~awka ^f, blow-pipe, blowing-pipe.

dni||eć ^{və}, to dawn. ~ówka ^f, a day's stay. ~owy ^a, day...; day-dno ^m, bottom. [long.

do *przyp*, to; at; *chodzić ~ szkoly*, to frequent the school; *przybyć ~ Warszawy*, to arrive at Warsaw; ~ czego zmierzysz? what have you in view? ~ szczeću, down to

the ground; *raz ~ roku*, once a year; *ta suknia tobie ~ twarzy*, that robe suits you well; *tyżeczka ~ herbaty*, tea-spoon.

doba ^f, day (24 hours); occasion, time.

dobad||ać się, ~ywać się ^{vr}, to discover by inquiring, find out.

dobi||ć, ~jać ^{va}, to give the last blow; ~ć do lądu, to get ashore, land; ~ć targu, to settle a business, make a bargain. ~ć się ^{vr}, (czego) to gain (by fighting), acquir.

dobie||dz, ~gać ^{van}, to gain (one's end); reach by running; approach; *już rok dobiera*, the year is coming to a close.

dobierać, ~rać ^{va}, to make up for, supplement; to match; ~ierać się do czego, to get at a thing.

dobijać się ^{vr}, (o co) to strive, seek for: (o pannej, to court, woo; ~ do drzwi, to knock at the door strongly).

dobitka ^f, last blow; *na dobitkę złego*, to complete the misfortune.

dobitn||ie ^{ad}, expressively, energetically. ~ość ^f, expressiveness, energy. ~y ^a, expressive, emphatical.

dobór ^m, choice, selection. ~oro-wy ^a, exquisite, first-rate, select.

dobość ^{va}, to hurt, injure.

dobosz ^m, drummer.

dobra pl., estate, fortune; ~ nieruchomości, immovables pl.

dobrany ^a, chosen, matched.

dobro ^m, good, weal. ~byt ^m, comfort, welfare. ~ć ^f, goodness, bounty.

~czyńca ^m, benefactor. ~czynność ^f, beneficence, benefaction, charity. ~czynny ^a, benevolent, charitable.

dobroduszn||ość ^f, kind-heartedness, plainness. ~y ^a, good-natured, simple.

dobrodziej ^m, benefactor. ~ka ^f, benefactress. ~stwo ^m, benefit.

dobrotliw||ość^f, goodness, kindness. ~y^a kind, good.

dobrowoln||ie^{ad} of one's free will, spontaneously. voluntarily. ~ość^f, free will, spontaneity.

~y^a, free, voluntary, spontaneous. [ing.]

dobrudz||ać, ~ić^{vα} to finish dirt-dob||ry^a, good; good-natured; kind, charitable, benevolent;

dzién~ry! good morning! ~rze^{ad}, well; right(ly); thoroughly.

dobudować^{vα} to build an annex.

dobudzić się^{vr} to succeed in awaking one, awake one.

doby||ć^{vα} to stay or remain to a certain time; draw, pull out; (*twierdzy etc.*) to conquer, occupy. ~ć się^{vr}, vid. *dobywać się*.

~cieⁿ, drawing out; (*twierdzy*) occupation.

dobytek^m, domestic cattle; property, goods *pl.*

dobyty^a, drawn.

dobywać^{vα} to draw; occupy, conquer. ~ sie^{vr}, to enter by force.

dochłód^f, income, revenue. ~odny^a, profitable, gainful, lucrative. [gation, scrutiny.]

dochodzenieⁿ, inquiry, investigation.

dochodzić^{vna} to approach; inquire, scrutinize.

dochow||ać, ~ywać^{vα} to keep, observe; preserve. ~ac się^{vr}, to rear, breed, bring up.

dochrapać się^{vr} to obtain a thing with efforts.

dociągać, ~ać^{vān} to finish cutting; (*komu*) to taunt, chaff.

dociągać, ~ać^{vān} to draw as far as, tighten; to go as far as, reach.

docie||c, ~kać^{vα} to research by investigation, inquire into. ~kanieⁿ, research, inquiry, investigation.

do||cierać, ~trzeć^{vα} to finish pounding; draw near a place.

docinek^m, taunt, jeer, scoff.

dograć

docis||kać, ~nąć^{vα} to throw to, throw as fas as. ~nąć się^{vr}, to penetrate.

doczekać się^{vr} to wait for one till he comes; live to see.

docze||śnie^{ad} temporally, transiently. ~sność^f, temporalness, worldliness. ~sny^a, temporal, transient. [pletely.]

doczyć się^{vr} to clean com-

doczytać, ~ywać^{vα} to read to the end, to read through.

doda||ć, ~wać^{vα} to add; ~ć serca, to cheer up, encourage.

doda||tek^m, supplement, appendix, addition. ~tkowy^a, additional, supplementary. ~tni^a, advantageous; positive. ~wanieⁿ, addition.

dodrzać, ~dzierać^{vα} to tear completely, wear out of use.

dodusić^{vα} to finish strangling.

dodzwonić się^{vr} to ring the bell till the call has effect; *nie mogę się nikogo ~*, I ring the bell in vain.

dogadła||ć się^{vr} (czego) to draw down upon oneself; (*z kim*) to find out by inquiring. ~ywać^{vñ} (*komu*) to taunt.

dogadzać^{vñ} to humour, gratify; flatter. ~~sobie, to make oneself comfortable.

doganiać^{vα} to overtake.

dogląda||ć^{vα} to oversee, superintend; ~ć chorego, to nurse a sick person. ~nieⁿ, inspection, superintendence.

dogmat^m, dogma. ~yczny^a, dogmatic(al).

dogodn||ie^{ad} conveniently, commodiously, ~ość^f, convenience, accommodation. ~y^a, convenient, commodious

dogodzić^{vα}, vid. *dogadzać*.

dogonić^{vα} to overtake.

dogorywać^{vñ} to be breathing one's last, die away. [ficiently.]

dogotować^{vñ} to boil, cook suf-

dograć^{vα} to finish playing.

dogryzać, ~yżć *vα*, to finish gnawing; *īg.) komu*, to taunt, chaff one.

dogrzebać się *vr*, to get a thing by digging; (*fig.*) to obtain with much labour. [fleece.]

doić *vα*, to milk (cows); (*fig.*) **doigrać się** *vr*, to draw down upon oneself some disagreeableness by frivolity.

dój *m*, dojenie *m*, milking.

dojłać, ~mować *vα* *komu*, to wound a person's feeling.

dojlechać, ~eżdżać *vn*, to arrive at, to come to; (*fig.*) *komu*, vid. *dojąc*.

dojeść *vα*, to finish eating; *nie ~*, to starve, to suffer hunger.

dojeźdżacz *m*, the master of the hounds.

dójka *f*, dairy-maid; milch-cow; milk-pail.

dójmować, *vid dojąc*.

dojny *α*, milky, milchy; *krowa dojna*, milch-cow.

dojrzał *αd*, ripely, maturely. ~łość *f*, ripeness, maturity, mureness. ~ły *α*, ripe, mature.

dojrzeć, ~wać *vn*, to ripen, come to maturity.

dojrzeć *vα*, to oversee, look to; perceive, descry, catch a sight.

dojść *vα*, to get to (a place), arrive; find out.

dokad *αd*, whither.

dokądkolwiek *αd*, whithersoever.

dokazać *vα*, to attain; ~swego, to accomplish one's design, carry the point or bring it about.

dokazywać *vn*, to play foolish tricks, to cause a nuisance.

dokładać *vα*, to put to, add; contribute; ~starani, to bestow pains, endeavour.

dokładni *ie* *αd*, exactly, accurately. ~ość *f*, accurateness, exactness. ~y *α*, accurate, exact.

dokoła *αd*, all around, all about.

dokołatać się *vr*, to gain by entreaties.

dokonał *vα*, to accomplish, bring to a conclusion; execute. ~nie *m*, accomplishment, execution, completion. ~ny *α*, completed, finished, performed; (*gram.*) *czas przeszły ~ny*, preterperfect.

dokończ *enie* *m*, termination, conclusion. ~yć *vα*, to finish, terminate, end.

dokopać *vα*, to finish digging; find by digging.

doktor *m*, physician, doctor; ~or teologii, doctor of divinity. ~orski *α*, doctoral. ~orstwo *m*, doctorship, doctorate. ~oryzować się *vr*, to take a doctor's degree.

dokucz *ać*, ~yć *vα*, to vex, tease, annoy. ~liwy *α*, vexing, annoying.

dokument *m*, document. ~nie *αd*, certainly. ~ny *α*, documentary, certain.

dokupić *vα*, to buy more.

dół *m*, pit, bottom; groundfloor; *iść na ~*, to descend; *z dołu*, from beneath; *na dole*, down, below.

dola *f*, luck, lot, fortune.

dolić, ~ewać *vα*, to pour to, fill up.

dolączęć, ~yć *vα*, to annex, subjoin. ~ony *α*, enclosed.

dolatać, ~ecieć *vn*, to come flying, reach flying.

doleg *ać*, *vα*, to ail, cause pain.

~liwość *f*, sore, ailment, pain. ~liwy *α*, ailing, painful.

dolek *m*, little pit or hole; (*w twarzy*) dimple; *dolki pod kim kopać*, to lay a snare to one.

dolew *lek* *m*, ~ka *f*, liquid added or poured to.

doleźć *vn*, to get to a place (creeping etc). [a certain time].

doleżeć *vn*, to remain lying up to.

dolicz *yć*, ~ać *vα*, to supplement, to add what was wanting, count up. ~sie, to keep account.

dolina *f*, valley, dale.

dołkowaty *α*, full of pits; dimply.

dolman^m, dollman.

dolny^a, lower, nether.

dom^m, house, home; dwelling; family, lineage; *być w domu*, to be at home; ~ *zajezdny*, inn, public house; ~ *publiczny*, bawdy house; ~ *poprawy*, the house of correction. [importune.]

domagać się^{vr}, to demand, claim; domator^m, a stay-at-home. ~stwoⁿ, sendentary life.

domawiać^{vα}, to finish speaking. ~ się^{vr}, to ask, solicit by indirect conveyance.

domek^m, small house.

domiar^m, na ~ nieszczęścia, to complete the misfortune.

domierz[a]ć ~yć^{vα}, to mete out.

domieszać^{vα}, to admix.

domieszkać^{vn}, to dwell, stay till a certain time.

dominoⁿ, (*maska i gra*) domino.

domniem[an]ieⁿ, surmise, conjecture. ~any^a, pretended, supposed. ~ywać się^{vr}, to surmise, suppose, conjecture.

domorosły^a, home-bred.

domostwoⁿ, dwelling - house; household, family.

domów[ic], vid. *domawiać*. ~enieⁿ, conclusive speech.

domow[n]ik^m, inniate, (fellow-) lodger. ~y^a, domestic, home; *wojna* ~a, civil war.

domurować^{vα}, to add to a building.

domyć się^{vr}, to succeed in washing away (a spot).

domy[si]ł^m, guess, conjecture. ~ślać się^{vr}, to guess, conjecture, surmise. ~ślinie^{ad}, conjecturally.

~ślność^f, the gift of guessing right, presentiments *pl.* ~ślny^a, guessing, sagacious.

doń = *do niego*.

donacya^f, donation.

doni[ca]^f, baking - dish; pot. ~czka^f, pot, flower-pot.

doni[ies]ć, ~osić^{vα}, to carry to, reach; let know, inform; scud word; denunciate. ~iesienieⁿ,

dopominać się

information, intelligence; denunciation.

doniszczyć^{vα}, to wear out by use; destroy thoroughly.

donosiciel^m, ~ka^f, informer; denunciator.

donośność^f, range, reach. ~y^a, of a long range.

doorać^{vα}, to finish ploughing.

dopa[dać, ~śc^{vna}, to come up running; seize, catch; overtake.

dopal[ać, ~ić^{vα}, to finish burning.

dopat[rywać, ~rzyć^{vα}, to oversee; search, inquire.

dopedz[ać, ~ić^{vα}, to overtake.

dopełni[ać, ~ć^{vα}, to fulfil, accomplish, perform; make up, fill up; ~ać wszelkich formalności, to go through all the formalities.

~enieⁿ, fulfilment, accomplishment; filling

dopi[ać, ~ać^{vα}, to button up, buckle; ~ać swego, to attain one's ends.

dopi[ć, ~jać^{vα}, to finish drinking; make empty, empty.

dopie[ć, ~kać^{vα}, to bake or roast sufficiently; (*fig.*) ~ć komu, to tease, nettle one.

dopięcieⁿ, gaining, attaining (of one's ends).

dopiero^{ad}, just now, but now; ~ wtedy, not till then; a cóż ~ gdy, so much the more so when.

dopilnować^{vα}, to see a thing done, look after. ~ się^{vr}, to be

on one's guard, be wide-awake

dopisać, ~ywać^{vα}, to add writing; finish writing; *szczęście mu dopisato*, he has been successful.

dopisek^m, additional note, postscript.

dopła[cać, ~cić^{vα}, to pay more. ~ta^f, additional payment.

dopływać^{vn}, to reach a place by swimming or sailing; flow to.

dopok[ad, ~i^{ad}, as long as, till.

dopołudnieⁿ, forenoon.

dopominać się^{vr}, to claim, lay a claim.

dopomóż, ~agać *vα* (*komu*) to help, assist; concur, contribute.
~ożenie *n*, helping, assistance.
dopóty *ad* & *c*, till now, till then; till, until.
dopraszać się *vr*, to entreat.
doprawdy *ad*, earnestly, indeed.
doprośić się *vr*, to obtain by entreaties.
doprowadz|ać, ~ić *vα*, to lead or conduct to a place; ~ić *do końca*, to bring to an end; ~ić *do skutku*, to carry into effect.
dopułnić, ~szczać *vα*, to admit.
 ~ ~ się (*czego*), to commit, perpetrate. ~szczepie *n*, admission;
 ~ ~ bozkie, God's visitation. ~ ~ się *n*, perpetration.
dopytać się *vr*, to discover by inquiring. ~ywać się *vr*, to inquire after, make inquiry for.
dorabiać *vα*, to finish a work; finish working. ~ się, to earn by labour, gain money; ~ muzykę do śpiewu, to set a song to music.
dorachować się *vr*, to keep account.
doradczy *a*, giving advice, consultative.
doradzać, ~ić *vα*, to give advice.
 ~ca *n*, adviser, counsellor.
dorastać *vn*, to grow up.
doraźny *a*, immediate.
dorecz|ać, ~yć *vα*, to deliver. ~e *n*, na ~u, at hand.
dorobek *m*, acquirest, acquisition.
 ~ić *vα*, vid. *dorabiać*. ~kiewicz *m*, upstart. ~kowy *a*, got or acquired by labour.
doroczny *a*, annual.
dorodność *f*, a fine stature, beauty. ~y *a*, well-shaped, stately.
dorosły *a*, full-grown, grown-up, adult.
dorość, ~snąć *vna*, to grow up; to match in seize.
dorównać, ~nywać *vα*, to equal, be adequate; nie ~ać, to fall short of.

dorożka *f*, hackney-coach, cab.
 ~rz *m*, cab-driver, cabman.
dorozumieć się, ~wać się *vr*, to guess, conjecture.
dorsz *m*, (*zo.*) codling.
dorwać się *vr*, to get at a thing, catch, snatch.
dorywczo *ad*, by jerks, by fits and starts. ~y *a*, occasional, done by jerks.
dorzeczniość *f*, reasonableness.
 ~y *a*, reasonable; proper, suitable.
dorz|ezać, ~nać, ~ynać *vα*, to finish cutting; despatch by cutting.
dorzućać, ~cić *vα*, to throw to.
dorzynki *pl.*, harvest-home.
dosadność *f*, expressiveness, energy. ~y *a*, expressive, precise.
dość, vid. *dosyć*.
dościigły *a*, attainable. ~nać *vα*, to overtake, reach.
dosi *a*, ~ ego Roku! (I wish you) a happy New-Year!
dosiłać, ~ewać *vα*, to finish sowing.
dosiadać, ~ać *vα*, ~ ~ konia, to mount on horseback.
dosiadz, ~egać, ~egnąć *vα*, to reach, lay hold of.
dosiedzieć *vn*, to remain seated up to an appointed moment; nie mogę ~, I can't stand it any longer.
dosięgły, ~żny *a*, attainable.
doskoczyć, ~akiwać *vn*, to reach by jumping or leaping, leap to.
doskonałenie, ~ ~ sie *n*, perfection, improvement. ~lić *vα*, to perfect, improve. ~łość *f*, perfection. ~ły *a*, perfect, proficient, accomplished. [ment, vex.
doskwierać *vn* (*komu*) to tor-
doszedzić się *vr* (*czego*) to ex-plore, get to the bottom of.
dosłać, vid. *dosytać*.
dosłownie *ad*, literally, word for word. ~y *a*, literal, verbal.
dosłuchać *vα*, to hear to the end.
dosłużywać, ~yć *vn*, to serve one's time. ~yć się *vr*, (kapi-

taństwa etc.) to be promoted (to the captainship etc.).
dosłyszeć *v^a* to hear well; *nie ~,* to be dull of hearing.
dosolić *v^a* to salt sufficiently.
dosypać, ~ywiąc *vⁿ* to sleep enough.
dośpiewać *v^{an}*, to finish a song, sing to the end.
dosrodkowy *α* centrifugal.
dośrubować *v^a*, to screw on, screw entirely.
dostać, ~wać *v^{an}*, to reach, attain; get, acquire; keep one's ground; *~ć kataru*, to catch cold; *~ć w skórę*, to be horsewhipped; *~ć się dokąd*, to get to a place; *~ć się do rąk czyich*, to fall into one's hands.
dostać *vⁿ*, *~ć się v^r* to grow ripe, ripen. *~ły* *α* ripe.
dostępnić, ~epować *vⁿ* to approach; obtain, gain, attain.
dostarczać, ~czyć *v^a* to provide, supply, furnish with.
dostateczność *f*, sufficiency. *~y* *α* sufficient, competent.
dostatek *m*, wealth, affluence; *mieć czego ~kiem*, to abound in. *~ni* *α* large, wide enough; opulent.
dostawa *f*, furnishing, delivery (of goods); (*mat.*) cosine. *~ca* *m*, purveyor, contractor. *~iać, ~ić* *v^a*, to deliver, furnish; (*w grze*) to stake higher. *~ka* *f*, delivery (of goods); (*w grze*) sum added to the stake.
dostępność *f*, easy access, accessibility. *~y* *α* accessible, attainable.
dostojenie *m*, dignity, high rank. *~nik* *m*, dignitary. *~ny* *α*, eminent, right honourable, august.
dostroić *v^a* to finish tuning.
dostrzelić, *~gać* *v^a* to perceive, descry. *~galny* *α* perceivable, perceptible. *~żenie* *n*, perception.
doświadczać, ~yć *v^a*, to experience, try; endure, suffer; (*kogo*) to put to the test, test. *~alny* *α* experimental. *~anie* *n*, trying, experimentation. *~enie* *n*,

dotykanie

experience, practice. *~ony* *α*, tried, tested; experienced, knowing.
dosyć *ad* enough, sufficiently; *aż nad to ~,* enough and to spare.
dosyłać *v^a* to send to.
dosypiać, ~ywać *v^a* to fill up, pour to. *~ka* *f*, over-measure, surplus. [completely].
doszczetu *ad* down to the bottom,
doszukać się *v^r*, to find (a thing) after long searching, discover.
dotad *ad* to this place; till now.
dotkliwość *f*, sensibleness; painfulness, grievousness. *~y* *α* sensible; painful, grievous.
dotknąć, ~ykać *v^a* to touch; (*fig.*) to mention; (*fig.*) to move; afflict, visit with. *~knąć się, ~ykać się v^r* to touch, handle. *~kniecie* *n*, contact, touch; (*lekkie*) grazing. *~kniety* *α* touched; moved, struck; afflicted.
dotrzeć, *~lić się* *v^r* to cease glimmering, glimmer to the end.
dotłoczyć *v^a* to finish pressing (the grapes etc.). *~ się v^r* to force one's way through the crowd.
dotoczyć *v^a* to roll to. *~ się (dokąd)*, to stagger to.
dotrwać *vⁿ* to persevere, hold out; last, be protracted. *~nie* *n*, perseverance.
dotrzeć, *vid. docierać*.
dotrzeźwić się *v^r* to sober, recover from a swoon.
dotrzymać, ~ywać *v^a* to hold fast, maintain, keep to the end; *~ać placu*, to keep one's ground; *~ać słowa*, to keep one's word.
dotychczas *ad* till now, till the present day.
dotyczlić się *v^r*, *~eć vⁿ* to regard, concern; *to się mnie nie ~y*, it is no concern of mine.
dotykać, *vid. dotknąć*.
dotykliwość *f*, palpability. *~y* *α* palpable, tangible.
dotykanie *n*, the sense of feeling; contact, feeling.

doucz||ać, ~yć *vα* to teach thoroughly ~ać się *vγ* to finish learning.

doważ||ać, ~yć *vα* to weigh out; nie ~ać, to weigh wrong.

dowcip ^m, wit, genius, wits *pl.* ~ek ^m, bad joke, flat wit; witty. ~kować *vñ* to crack jokes, affect wit. ~kowanie ^m, affecting wit. ~niś ^m, witling. ~ność ^f, wittiness, wit. ~ny ^a, witty; ingenious.

dowi||adywać się, ~edzieć się *vγ* to inquire; learn, get information.

dowidzieć *vα* perceive; nie ~, to be short-sighted. [strated.

dowiedziony ^a proved, demonstrated; dowiercić *vú* to bore out. ~ się *vγ* to find by boring.

dowierzał||ić *vñ* to trust, confide; nie ~ć komu, to distrust one. ~jący ^a, confident, trustful.

dow||ieść, ~odzić *vα* to prove, show, demonstrate.

dow||ieźć, ~ozić *vα* to carry to, convey to, transport.

dowle||c, ~kać *vā* to drag to. ~ć się *vγ* to come trudging.

dow||lec, ~łóżyc *vα* to finish harrowing. [monstration.

dowód ^m, proof; argument; dowod||y *pl.*, evidences *pl.* ~liwy ^a, provable, demonstrable.

dowodn||ie ^{ad} convincingly, evidently. ~ość ^f, cogency, weightiness. ~y ^a, convincing.

dowódz||ca ^m, chief, commander. ~two ^m, (mil.) command.

dowodz||enie ^m, demonstration, argumentation. ~ić *vα* (mil.) to command, lead; vid. dowieść.

dowojować się *vγ* to obtain or achieve by fighting; draw down upon oneself by fighting.

dowołać się *vγ* to reach by calling.

dowoln||ie ^{ad} at (your) pleasure, ad libitum. ~ość ^f, arbitrariness.

~y ^a, arbitrary, spontaneous. dow||óz ^m, importation, carriage, conveyance. ~ozić, vid. dowieźć.

doza ^f, dose.

doża ^m, doge.

doż||ać, ~ynać *vα* finish the harvest. [ging.

dożebrać się *vγ* to attain by begging. dożgać *vα* to give the last blow. dozgonny ^a, lasting till death, for life.

doziemny ^a, ~punkt, perigee.

dozierać, vid. doglądać.

doznał||ć, ~wać *vú* to experience; endure, undergo.

dozór ^m, superintendence, inspection, tuition.

dozor||ca ^m, overseer, inspector.

~czyni ^f, inspectress. ~ny ^a, watchful, vigilant; careful, circumspect.

~ować *vα* to oversee, superintend.

~owanie ^m, inspection, superintendence.

dożostwo ^m, dogate.

dojrzały etc., vid. dojrzały.

dozw||alać, ~olić *vα* to let, permit, allow. ~olenie ^m, consent, acquiescence. ~olony ^a, allowed, permitted.

dożyć *vñ* to experience, live to see.

dożynki *pl.*, harvest-home.

dożywoł||cie ^m, pension granted for life; annuity, life-rent; jointure.

~tni ^a, for life. ~tniczka ^f, dowager. ~tnik ^m, possessor of a jointure.

drab ^m, strapping fellow. ~ant ^m, satellite, halberdier; kind of dance. drabie *pl.*, wagon-ladder, (cart-) rack.

drabin||a ^f, ladder. ~iasty ^a, ladder-shaped; wóz ~~, ladder-waggon.

drabka ^f, ladder.

drabować *vα*, (konia) to put into a trot; (fig.) to satirise.

drachma ^f, drachm.

drag ^m, pole, long staff, perch. ~al ^m, a tall awkward booby.

dragan ^m, (fig.) dragon (woman); (orn.) strand-snipe. ~ek ^m, (bot.) tarragon. ~t ^m, (bot.) goat's-thorn.

dragon ^m, dragoon. ~ia ^f, dragoons *pl.*

dramat ^m, drama. ~urgia ^f, drama-

turgy. ~yczność ^f, dramatic character. ~yczny ^a, dramatic. ~yk ^m, dramatist. drań ^f, worst, trash; lath. dranica ^f, lath. drapać ^{vα}, to scratch, scrape. ~cz ^m, (fig.) scraper; (bot.) fuller's thistle. ~czka ^f, scraper; horse-comb. ~nina ^f, scramble. ~k ^m, dać ~ka, to run away. drapichrust ^m, vagabond. drapież ^f, drapiestwo ⁿ, plundering. ~ca ^m, plunderer, extorter. ~ność ^f, rapacity. ~ny ^a, rapacious; ptak ~ny, bird of prey. drapnąć ^{vn}, to run away, take to one's heels; vid. drapać. drasnąć ^{vα}, to graze or scratch lightly the skin. ~ięcie ⁿ, scratching; scratch. [pitched thread. dratwa ^f, shoe-maker's thread, drażek ^m, small pole, stick. ~kowy ^a brevet... drażliwość ^f, irritability, sensitiveness. ~y ^a, irritable, sensitive. drażniący ^a, irritating. ~ć ^{vα}, ~ć się ^{vr} (z kim), to irritate; provoke, tease. ~enie ⁿ, irritation. drażnik ^m, porter. drażyć ^{vα}, to hollow out, excavate. dręczarnia ^f, torture-room. ~enie ⁿ, tormenting, mortification. ~yć ^{vα}, to torment, torture, vex. ~yć się ^{vr}, to grieve, be grieved. ~yciel ^m, tormenter, torturer, harasser. drelich ^m, ticken, ticking. drepnąć ^{vα}, ~tać ^{vα}, to trip, mince. dreszcz ^m, chill, shudder. drętki ^a, sour, acrid. drętwa ^f, (zo.) cramp-fish. drętwić ^{vα}, to blunt. ~ieć ^{vn}, to blunt, grow stiff. ~ienie ⁿ, stiffness; blunting. ~ik ^m, (zo.) cramp-fish. ~y ^a, blunt, bluntish. drewienko ⁿ, small piece of wood. ~ka pl., fire-wood. ~niak ^m, (zo.) wood-fretter. ~niany ^a, wooden, ligneous. ~niasty ^a, (o roślinie) stringy. ~nieć ^{vn}, to become woo-

dy. ~nik ^m, wood-house. ~no ⁿ, piece of wood. drgać, ~nać ^{vn}, to throb, quiver, palpitate. ~anie, ~nięcie ⁿ, palpitation, convulsion. drób ^m, poultry, fowl. drobianka ^f, cold beer-soup. drobiazg ^m, trifle, slight matter; little children. ~owość ^f, minuteness. ~owy ^a, minute, petty, frivolous. drobić ^{vα}, to mince, crumble. dróbki pl., giblets pl. drobnięć ^{vn}, to grow small. ~uchny, ~iutki ^a, diminutive, tiny. ~o ad, smallly. ~ość ^f, smallness, littleness. ~ostka ^f, trifle, small matter. ~owidz ^m, microscope. ~y ^a, small, slight, minute. drójnia ^a, wiry, made of wire. ~rz ^m, wire-drawer. droga ^f, way, road; journey; z drogi! look out! have a care! ~rozstajna, cross-road; ~żelazna, railway. drogi ^a, dear, precious, valuable; expensive. ~o ad, at a high price, dear. ~ość ^f, expensiveness, dearness; dearth. drogman ^m, dragoman. drogołaskaz, guide-post. ~we ⁿ, turnpike-toll. dromader ^m, (zo.) dromedary. drop' ^m, (orn.) bustard. dropiasty ^a, spotted, dapple; koń ~, roan-horse. drót ^m, wire. ~ować ^{vα}, to wire. ~owany ^a, wired, wire... ~ownia ^f, wire-drawing mill. drozd ^m, (orn.) thrush. drożdże pl., dregs pl., harm, yeast; rość jak na drożdżach, to grow up very fast. drożeć ^{vn}, to grow dear. drożej ad comp. od drogo. dróżka, foot-path, by-way. drożnik ^m, fingerpost; guide. ~y ^a, road..., travelling. droższy ^a & comp. od drogi. drożyć ^{vα}, to make dearer. ~sieć ^{vr}, to sell dear, not to lower the price.

drożyć, *vid. drązyć*. ~dło^m, chisel.
 drożyna^f, pathway. ~skoⁿ, abominable road.
 drożyna^f, dearness.
 druch, druh^m, comrade; namesake. ~na^f, bride's maid.
 druczek^m, (*typ.*) brevier.
 druczkować^{vα}, (*tkaniny*) to print.
 drudzy *pl.*, other people, others *pl.*
 drugi^a, other; second; kupić co z ~iej ręki, to buy a thing second hand; jeden ~iego, one another.
 ~orzedny^a, secondary.
 drugubica^f, fish-net.
 druk^m, print, press; printing.
 ~arczyk^m, printer's apprentice.
 ~arnia^f, printing-house, printing-office. ~arski^a, printing...; sztuka ~arska, art of printing.
 ~arstwoⁿ, typography, art of printing. ~arz^m, printer. ~ować^{vα}, to print; publish. ~owanieⁿ, impression, printing.
 drumla^f, Jew's harp.
 drużba^m, grooni's man, best man.
 druzgotać^{vα}, smash, shatter.
 drużka^f, bride's maid; female companion.
 drwa *pl.*, gen. drew, fire-wood.
 drwal^m, timber-merchant. ~nia^f, wood-yard. ~nik^m, wood-cutter, seller.
 drwić^{vn}, to jeer, banter, scoff.
 dwink||arz^m, jeerer, scoffer. ~i *pl.*, raillery, jeer. ~ować^{vn}, *vid. drwić*. ~owanieⁿ, mocking, jeering, per-dryada^f, Dryad. [siflage]. dryakiew^f, (*bot.*) scabious; treacle. dryblas^m, big fellow
 drygać^{vn}, to hop, skip!
 drygant^m, stallion. ~gawka^f, helm, rudder (of the raftsmen). ~gotka^f, shivering.
 drynda^f, hackney-coach, cab.
 ~dać^{vn}, to dangle, sprawl. ~dulka^f, chaise. ~dziarz^m, cabman.
 drzączka^f, shudder; (*bot.*) quaking-grass, ague (*med.*). ~cy^a, trembling, shivering, tremulous.
 drzazga^f, splinter, splint.

drzeć^{vα}, to tear, rend; (*pierzej*) to strip; ~ z kim koty, to have a quarrel continually with one. ~ się^{vr}, to cry with all one's might.
 drżeć^{vn}, to tremble, shiver; ~ć od zimna, to shiver with cold. ~nieⁿ, trembling, shivering.
 drzemać, *vid. drzymać*.
 drzewi||ceⁿ, ~iec^m, spear-staff, lance-staff. ~ianka^f, green frog.
 ~iasty^a, woody, wooded. ~ina^f, small tree; shrub. ~koⁿ, small tree. ~ny^a, ligneous, wood-like.
 ~oⁿ, tree; wood; ~o opałowe, fuel; ~o owocowe, fruit-tree. ~o-wy, *vid. drzewny*.
 drzwi *pl.*, door; ~ poboczne, side-door; ~ tylne, back-door; za ~!, out with him! get you gone!
 ~czki *pl.*, small door; (*u pieca*) vent-hole.
 drzymać^{vn}, to nap, doze, slumber.
 ~ała^m, sleepy fellow, drowsy person. ~ka^f, nap, short sleep. ~liwość^f, drowsiness. ~liwy^a, drowsy, sleepy. [brewed ale].
 dubelt^m, (*orn.*) snipe; double-dubelt||ówka^f, fowling piece, gun.
 ~owo^{ad}, doubly, twice. ~owy^a, double.
 dubl||a^f, (*w grze bil.*) doublet. ~et^m, duplicate. ~on^m, gold-coin. ~ować^{vα}, to double. [idle talk].
 duby *pl.*, ~ smalone, nonsense, duch^m, spirit; ghost; sentiment, opinion; ~ święty, Holy Ghost; wyzionać ~a, to give up the ghost; cieszyć się w ~u, to rejoice inwardly; ~em, as quick as thought.
 duchna^f, pillow with down.
 duchow||ieństwoⁿ, clergy. ~ny^a, clesiastical, clerical. ~ny^m, clergymen.
 ducho||widz^m, visionary, visionist.
 ~wo^{ad}, spiritually, intellectually.
 ~wość^f, spirituality. ~wy^a, spiritual, intellectual.
 duda, ~rz^m, bag-piper.
 dudek^m, (*orn.*) hoopoo; simpleton, fool, nincompoop; *wystrychnać*

kogo na dudka. to make a fool of one.

dudki pl., small bag-pipe; ~ki stroić, to be inclined to whining, whine. ~lić *vñ*, to play badly (on a wind-instrument). ~y pl., bag-pipe. [another word!]

dudu *i*, ani ~! not a word! not duet *m*, (muz.) duet, duetto.

dufać etc., vid. ufać etc.

duga *f*, bow of a pack-saddle.

dukat *m*, ducat. ~owy *a*, ~owe złoto, ducat-gold.

dukwieć *vñ*, to toil, plod away.

duma *f*, meditation; pride, haughtiness. ~ć *vñ*, to meditate; dream. ~nie *m*, meditation, thoughtfulness.

dumka *f*, ditty, little song.

dumnię, ~o *ad*, haughtily, superciliously, proudly. ~y *a*, proud,

dupa *f*, buttocks pl. [haughty.

duplikat *m*, duplicate.

dureń *m*, fool, stupid fellow, ass.

durniąć *vä*, to call names. ~ieć *vñ*, to become a foolish fellow. ~o *ad*, foolishly ~ość *f*, stupidity. ~y *a*, foolish, silly.

durszlak *m*, strainer, colander.

durzenie *n*, infatuation, delusion. ~yć *vä*, to infatuate, impose, delude. ~yć się *vr*, to be deluded, be infatuated. ~yciel *m*, cheat, deceiver.

duś *m*, ducat; dusie pl., money.

dusić *vä*, to strangle, choke, stifle; (*mieso*) to stew. ~ć się *vr*, to be choked, suffocated. ~ciel *m*, strangler; waz ~ciel, boa constrictor. ~dło *m*, instrument for strangling. ~kufel *m*, fuddler, drunkard.

dusza *f*, soul; (*od żelazka*) heater; (*w piórze*) pith; Bogu duszę winien, a poor harmless creature; bez grosza przy duszy, as poor as Job; bez duszy, lifeless, inanimate.

duszacy *a*, suffocative, mephitic. ~enie *n*, suffocation, choking; (*miesa*) stewing; ~enie nocne, night-mare.

duszka *f*, (fig.) sweet-heart, love.

duszkiem *ad*, all at one draught.

dusznlie *ad*, with all my (our etc.) heart; by all means, absolutely.

~o *ad*, hot and close. ~ość *f*, sultriness; asthma, orthopnoea. ~y *a*, sultry, oppressive. [stewed.]

duszony *a*, strangled; (*o mięsie*)

duszyczka *f*, soul; small heater.

duż|ać się *vr*, to wrestle, struggle.

~o *ad*, a great deal, much. ~y *a*, large, great, tall.

dwa num., two; po ~, two by two, two and two. ~dzieścia num., twenty. ~dzieścioro, ~dzieścioroga *m*, twenty. ~kroc *ad*, twice.

dwanaście num., ~oro *m*, twelve.

dwieście num., two hundred.

dwoch num., two. ~setny *a*, two hundredth.

dwoja|czki pl., twins pl. ~ki *a*, twofold. ~ko *ad*, doubly.

dwoié *vä*, ~ się *vr*, to doubl

dw|oje *m*; ~ójka *f*, two. ~ójlist *m*, (bot.) tway-blade.

dwoist|ość *f*, duplicity. ~y *a*, two-fold, double.

dwór *m*, court; yard; retinue; mansion; wyjść na ~, to go out (for a walk), take the air; na dworze, out in the open air; fora ze dwora, get you gone! ~ka *f*, court-lady; (female) farm-servant.

dwor|actwo *m*, courtierism. ~ak *m*, courtier. ~ek *m*, small mansion.

~nie, ~no *ad*, with great retinue

~ny *a*, courtlike, courtly. ~o-wać *vñ*, to live at court. ~ski *a*, court; manorial, seigneurial.

~sko *ad*, courtly. ~skość *f*, courtmanners, etiquette. ~szczyzna *f*, courtierism; people at court, courtiers pl. [servant.]

dworzanin *m*, courtier, prince's

dworzec *m*, mansion; railway-station, terminus.

dwubarwny *a*, twocoloured.

dwucal|ówka *f*, board two inches thick. ~owy *a*, two-inched, of two inches.

- dwucienny** ^a amphiscious.
dwudniowy, ^a ~dzienny ^a lasting two days, two days'; two days old. ^a ~dzielny ^a bipartite.
dwudziestka ^f, twenty; score. ^a ~ogodzinny ^a of twenty-four hours. ^a ~oletni ^a twenty years old. ^a ~u, num. twenty. ^a ~y ^a twentieth.
dwułfuntowy ^a weighing two pounds. ^a ~gatunkowy ^a of a double kind. ^a ~głoska ^f diphthong. ^a ~głowy ^a two-headed. ^a ~języczny ^a two-tongued; (*fig.*) double-tongued. ^a ~kolorowy ^a twocoloured. ^a ~konny ^a drawn by two horses. ^a ~kropek ^m, colon. ^a ~krotne ^a twice. ^a ~krotny ^a double, twofold. ^a ~latka ^f, quadruped two years old. ^a ~lecie ^m, period of two years. ^a ~letni ^a two years old. ^a ~licowy, ^a ~licy ^a two-faced; (*fig.*) double-tongued. ^a ~listny ^a two-leaved. ^a ~masztowy ^a two-masted. ^a ~miesięczny ^a of two months, happening every two months.
dwunastka ^f, twelve; a dozen. ^a ~okat ^m, dodecagon. ^a ~nica ^f, (*anat.*) duodenum. ^a ~okatny ^a dodecagonal. ^a ~okrotny ^a twelve-fold. ^a ~ościan ^m, dodecagon. ^a ~u num., twelve. ^a ~y ^a twelfth.
dwuniedzienny ^a fortnightly. ^a ~nożny ^a biped(al), two-legged. ^a ~pietrowy ^a two stories high, two-storied. ^a ~płciowy ^a hermaphroditical, androgynal. ^a ~ramienny ^a bilateral, two-sided. ^a ~raźny ^a twice repeated. ^a ~ręki ^a two-handed.
dwuroczniak ^m, young quadruped two years old. ^a ~y ^a biennial.
dwurogi, ^a ~różny ^a two-horned. ^a ~rurka ^f fowling-piece. ^a ~rzędny ^a double-rowed. ^a ~sieczny ^a two-edged. ^a ~skrzydły ^a two-winged. ^a ~słowność ^f, duplicity. ^a ~słowny ^a, (*fig.*) double-tongued. ^a ~stronny ^a two-sided. ^a ~tygo-
dniowy ^a fortnightly. ^a ~tysiączny ^a two thousandth; of two thousand. ^a ~zębny ^a having two teeth; bidental. [bigamy.
dwuzelniec ^m, bigamist. ^a ~ństwo ^m, ^a dwuzgłoskowy ^a dissyllabic. ^a ~złotówka ^f, piece of money = 2 florins.
dwuznaczniość ^f, double meaning, equivocation. ^a ~y ^a ambiguous, equivocal, double-meaning.
dyabeł, *vid. djabet*. [coronet.
dyadem ^m, diadem, head-band, ^a dyakoñ ^m, deacon. ^a ~ństwo ^m, deaconry, deacons.
dyalekt ^m, dialect, idiom. ^a ~yka ^f, dialectics. [mond.
dyament ^m, diamond. ^a ~owy ^a, dia-
dyarya ^f, diarrhoea.
dyaryusz ^m, diary.
dyby *pl.*, hand-cuffs.
dybać ^{vñ} (*na kogo*) to lurk, lay an ambush for.
dychać, ^a ~szec ^{vñ} to pant, gasp, breathe. ^a ~chanie ^m, breathing; pant(ing).
dychawiaca ^f, asthma. ^a ~czność ^f, breathlessness. ^a ~czny ^a asthmatic.
dychawka ^f, gill (of a fish).
dychtowniość ^f, thickness; compactness, density. ^a ~y ^a thick; close, compact, dense.
dydaktyczny ^a didactic.
dydelf ^m, (*zo.*) opossum, didelphys.
dyceczalny ^a diocesan. ^a ~ya ^f, diocese. [allowance, pay.
dyet'a ^f, diet, regimen. ^a ~y *pl.*, ^a dyg ^m, courtesy, curtsy. ^a ~ać ^{vñ}, to courtesy, drop a courtesy.
dygnitarzski ^a of a dignitary. ^a ~rstwo ^m, dignity, worship. ^a ~rz ^m, dignitary.
dygotać ^{vñ} to tremble, shiver.
dykcyonarz ^m, dictionary, lexicon.
dyktando ^m, dictation.
dyktator ^m, dictator. ^a ~ski ^a dictatorial. ^a ~stwo ^m, dictatorship, ^a *dictature*.
dykteryjka ^f, short story, little tale.

dyktować v^a ; to dictate. ~nie v^n ; dictation.

dyl m ; plank, board. ~ować v^n ; to board, plank. [cottage.]

dym m ; smoke; dwelling-house, dymka f , (materya) dimity.

dymać v^a ; to blow.

dymiący a ; smoking. ~ić v^n ; ~ić się v^r ; to smoke. ~ni m ; vent-hole for the smoke; garret-window. ~ny a ; smoky.

dymilę m ; groin. ~enica f ; gland of the pudenda, bubo.

dymisya f ; dismissal.

dymka f ; dimity; onion.

dynamit m ; dynamite.

dynastylla f ; dynasty. ~czny a ; dynastic.

dyndać v^n ; to dangle.

dynia f ; gourd, pumpkin.

dyplom, ~at m ; diploma, patent.

dyplomałcya f ; diplomacy. ~ta f ; diplomate, diplomatist. ~tycznie a^d ; diplomatically. ~tyczny a ; diplomatic. ~tyk m ; diplomatist; (fig.) cunning fox. ~tyka f ; diplomatics.

dyptan m ; (bot.) dittany.

dyrd m ; ~em biedz, to run fast. ~ać v^n ; to run fast.

dyrekłcya f ; direction, management. ~tor m ; director, manager; (szkoły) head-master.

dyrygować v^a ; to direct, manage; (orkiestra) to conduct.

dyscyplina f ; discipline; cat-o'-nine-tails. [sonance.]

dysharmonia f ; discordancy, dis-

dyshonor m ; dishonour, discredit.

dyska f ; the ten.

dyskrełcya f ; discretion, prudence. ~dyt m ; discredit, disrepute. ~dytować v^a ; to discredit.

dyskretność f ; discreetness. ~y a ; discreet, prudent.

dyskurs m ; conversation. [option.]

dyspensa f ; dispensation, exemption.

dysponent m ; manager, factor.

~nować v^a ; (kogo na śnierić) to give the last benediction; dis-

pose, arrange; command. ~zycya f ; order, command, disposition.

dysputa f ; dispute. ~ować v^n ; to dispute, argue.

dyssydent m ; dissenter.

dystrakcja f ; absence of mind; amusement, diversion.

dystrybucja f ; distribution.

dystyllarnia f ; distillery. ~ować v^n ; to distil, still.

dystyngowany a ; genteel, of rank. ~kcyja f ; distinction.

dysza f ; nozzle of the blast-pipe.

dyszeć v^n ; to heave.

dyszela m ; beam, pole.

dyszkant m ; (muz.) treble, soprano. ~owy a ; klucz ~~, treble-clef.

dyszlowy a ; thill ...

dywan m ; carpet; divan.

dywdyk m ; rich horse-cloth; Turkish silk-stuff.

dywersja f ; diversion.

dywidenda f ; dividend.

dywizylla f ; (mil.) division. ~jny a ; (mil.) divisional. ~on m ; two squadrons.

dzban, ~ek m ; pitcher, mug. ~eczek, ~uszek m ; cruet.

dżdżownica f ; rain-water. ~ownik m ; earth-worm, grub. ~u, pragnąć czego jak ~u, to wish most eagerly. ~ysty a ; rainy.

dziać się v^r ; to come to pass, occur; co się tu dzieje? what is up here? skąd się dzieje że, whence it came to pass that; niech się dzieje wola nieba! the God's will be done!

dziad m ; old man; grandfather; old beggar. ~ek m ; grandfather; nut-crackers pl., (w grze kartoowej) dummy. ~owina m ; good old man. ~owizna f ; inheritance left by the grandfather. ~owski a ; grandfatherly; beggarly. ~unio m ; grandfather. [ment.]

dział m ; share; lot, portion, allot-działać v^a ; to act, work; operate, have effect. ~cz m ; author, agent; (chem.) re-agent. ~lność f ,

activity, agency; efficiency. ~ny ^a , active; efficacious, efficient. ~nie ^a , proceeding, operation; (<i>arytm.</i>)	~yć ^{v^a} , to inherit; possess, be possessed of.
działka ^f , scale. [rule.]	dziedzina ^f , inherited property, patrimony; home, native country; (<i>fig.</i>) sphere, province.
działo ^f , cannon, gun. ~bitnia ^f , (<i>mil.</i>) battery. ~wy ^a , cannon...; of partition, of division.	dziedziniec ^m , court-yard.
dzianet ^m , Arabian horse.	zieg ciarnia ^f , tar-hut. ~ciarz ^m , tar-burner. ~ieć ^m , tar. ~ciowy ^a , tarry, tar-like.
dzianka ^f , horney-comb.	dzięgi pl., money.
dziar ń ^f , gravel; pyrites. ~nisty ^a , gravelly.	ziegiel ^m , (<i>bot.</i>) angelica.
dziarsk i ^a , brisk, smart, sprightly, mettlesome. ~ność ^f , briskness, smartness.	dzieje pl., history, annals pl., records pl.; ~ apostolskie, the acts of the apostles.
dziaśło ^f , gum, gums pl.	dziejopis, ~pisarz ^m , historian, historiographer. ~pisarski ^a , historical, of an historian. ~pisarstwo ^m , historiography. ~wy ^a , historical.
dziat eczki pl., ~wa ^f , children pl., little ones.	dzieka n ^m , dean. ~nia ^f , deasery; dean's dwelling. ~ński ^a , dean's.
dzicz ^f , savage people, barbarians pl. ~eć ^{vⁿ} , to grow wild, become intractable. ~ek ^m , ~ka ^f , crab, wild tree. ~yna ^f , boar-flesh. ~yzna ^f , game, deer; savageness.	~ństwo ^m , deanery, deanship.
dzida ^f , spear, pike.	ziekczyn enie ^m , thanksgiving. ~ny ^a , of thanks, thanksgiving...; ~ny list, letter of acknowledgment; ~na ofiara, thank-offering.
zieci pl., children pl. ~ak ^m , tall child. ~ątko ^m , baby. ~ę ^m , child infant. ~ęcy ^a , childlike, filial.	dzięk i pl., thanks pl.; ~i Bogu!, thank God! ~ować ^{v^a} , to thank.
ziecielina ^f , (<i>bot.</i>) medick.	dziel enie ^m , division. ~ić ^{v^a} , to share, parcel; (<i>aryt.</i>) to divide. ~ić się ^{v^r} , to share; be divided,
ziecin a ^f , baby. ~n(n)ieć ^{vⁿ} , to grow childish, dote. ~nić się ^{v^r} , to be childish. ~ność ^f , childishness. ~ny ^a , childish.	dziełko ^m , little work. [shared.
zieciństwo ^m , childhood, infancy; childishness.	dzielna ^f , (<i>aryt.</i>) dividend.
zieciobój ca ^m , ~czyni ^f , infanticide. ~czy ^a , infanticidal. ~stwo ^m , infanticide.	dzielnica ^f , (<i>miasta</i>) quarter; (<i>typ.</i>) column.
dziecioł ^m , (<i>orn.</i>) wood-pecker.	dzielnik ^m , (<i>aryt.</i>) divisor.
zieciuch ^m , tall child.	dzieln ość ^f , vigour, valiance, bravery. ~y ^a , valiant, brave.
ziecko ^m , child.	dzieło ^m , work; deed, action.
dziedzic ^m , heir, inheritor; proprietor, possessor; ~ prawowity, heir apparent; ~ domniemany, heir presumptive. ~two ^m , inheritance, hereditary possession, matrimonial estate.	dzień ^m , day; ~ sądny ~, doom's day; za dnia, by day-light; w śród białego dnia, at noon (-day); in the face of the world. ~ i noce, (<i>bot.</i>) cow-wheat.
dziedzicz enie ^m , inheritance. ~ka ^f , heiress; proprietress. ~nie ^a , hereditarily. ~ność ^f , heredity. ~ny ^a , hereditary, matrimonial.	dzienn ie ad daily. ~ik ^m , diary, day-book, journal; daily paper. ~ikarski ^a , journalistic, newspaper... ~ikarstwo ^m , journalism, press. ~ikarz ^m , journalist, reporter. ~y ^a , diurnal, daily.

dziergać *vα*, to knit. ~nie *ɛ*, knitting. [tufted lark.] dzierlatka *f*, (orn.) crested lark, dzierzak *m*, handle of a flail. dzierżawia *f*, tenancy, farm; tenure, lease; *wziąć ~ę*, to take on lease. ~y *pl.*, possessions *pl.* ~ca *m*, tenant, farmer, leaseholder. ~czy *α* (gram.) possessive. ~czyni *f*, (female) leaseholder, farmeress. ~ić *vα* to farm, tenant. ~ka *f*, small lease, tenure. ~ny *α* of a farm; ~na wieś, farm. dzierzba *f*, (orn.) butcher-bird. dzierżenie *f*, possession. ~yć *vα*, to hold, possess. ~yciel *m*, possessor, holder. dziesiątak *m*, (*mniej więcej =*) three-pence. ~ek *m*, half a score; number of ten. ~ka *f*, ten. ~kować *vα*, to decimate. ~kowanie *f*, decimation. ~nica *f*, decennial anniversary. ~y *α*, tenth. dziesięć *num.*, ten. ~cina *f*, tithe, tithes *pl.* ~ciokat *m*, decagon. ~cioletni *α*, ten years old; decennial. ~cioraki *α*, decuple, ten fold; of ten different sorts. ~ciornasób, *w ~~,* tenfold, ten times as much. ~cioro, ~ciu, ten. ~ćkroć *ad*, ten times. ~tnik *m*, decurion. ~tny *α*, decimal. dziewanna *f*, (bot.) mullein. dziewczętko *f*, ~ynka *f*, little girl, maid - child. ~ę *ɛ*, young girl. ~ęcy *α*, girlish, maidenly. ~yna *f*, girl, lass. dziewczka *f*, young girl. dziewiątka *f*, (liczba i w grze kartowej) nine. ~y *α*, ninth. dziewica *f*, maid, virgin. ~ctwo *n*, virginity. ~czo *ad*, virginally. ~czy *α*, virginal, virginlike. dziewięć *num.*, nine. ~dziesiąt *num.*, ninety. ~dziesiątletni *α*, nonagenarian. ~dziesiąty *α*, ninetieth. ~dziesięciu, ninety. dziewięćoraki *α*, of nine different sorts. ~oro *m*, nine. ~u *num.*, nine. ~uset *num.*, ninehundred.

dziewięćkroć *ad*, nine times. ~krotny *α*, nine times repeated. ~set *num.*, nine hundred. ~setny *α*, ninehundredth. [siąt.] dziewięćdziesiąt, vid. dziewięćdziesiąt. dziewiętnaście, ~stu *num.*, nineteen. ~sty *α*, nineteenth. dziewierz *m*, brother-in-law. dziewika *f*, wench, country-girl, house-maid. ~oja *f*, portly maid. ~ucha *f*, wench. dziewosłab *m*, match - maker; groom's man, best man. ~ebic *vα*, (*komu*) to woo for a person, make a match. ~ęby *pl.*, match-making. dzieźia, ~ka *f*, kneading-trough, dzik *m*, wild boar. [hutch.] dzikii *α*, wild, savage; shy, coy. ~o *ad*, wildly; shyly. ~ość *f*, wilderness, savageness; shyness, coyness. ~owina *f*, boar-flesh. dziób *m*, beak, bill; pock-hole, pock-mark. ~as *m*, long beak; pick-axe. dziobić *vα*, to peck, pick up with the beak. ~asty *α*, with large beak. ~aty *α*, marked by the small-pox. dziobnać, vid. dziobić. dzionek *m*, fine lovely day. dziryt *m*, javelin. dziis, ~siaj *ad*, today; now-a-days, at present. ~siejszy *α*, this day's; of this date. dziurza *f*, hole, gap; jail, prison. ~awić *vα*, to make a hole in, perforate. ~awiec *m*, (bot.) hypericon. ~awy *α*, full of holes; leaky. ~eczka, ~ka *f*, little hole, opening. dziurkowatość *f*, porosity, porousness. ~y *α*, porous. dziw *m*, wonder; nie ~, że, it is not to be wondered at. ~actwo *n*, oddness, strangeness, extravagance, singularity. dziwacki, vid. dziwaczny. dziwaczek *m*, (bot.) marvel of Peru. ~enie *n*, whimsicalness, freakishness. ~ka *f*, whimsical woman.

~ność, vid. *dziwactwo*. ~ny ^a, odd, queer, strange, extravagant.
~yć ^{vñ}, to play odd freaks, be whimsical.

dziwadło ⁿ, prodigy, wondrous thing. ~k ^m, whimsical man.

dziwer ^m, damaskeened work. ~ować ^{vñ}, to damaskeen. ~ówka ^f, damask-twist gun.

dziwić ^{vñ}, to astonish, surprise. ~ić się, ~ować się ^{vr}, to marvel, be surprised, be astonished. ~nie ^{ad}, strangely; extraordina-rily. ~no ^{ad}, ~mi, I am surprised, I wonder at it. ~ność ^f, strange-ness. ~ny ^a, strange, odd, mar-vellous; admirable.

dziwo ⁿ, prodigy, marvel. ~lag, ~twór ^m, monster. ~ta ^f, nie ~ta (*że*); it is not to be wondered at. ~wać się, vid. *dziwić się*. ~wisko ⁿ, pageant, show; prodigy.

dziwy ^a, *dziwe mięso*, proud flesh. **dżuma** ^f, plague, pestilence.

dźwieczność ^f, sonorousness, har-moniousness. ~ny ^a, sonorous, tuneful. ~yć ^{vñ}, to tinkle, sound harmoniously.

dźwięk ^m, sound, resonance. **dźwigać**, ~nąć ^{vñ}, to bear (a bur-den); lift; raise, build. ~nia ^f, lever.

dzwon ^m, bell; ~na trwogę, tocsin, alarm-bell. ~ek ^m, little bell. ~ić ^{vñ}, to ring the bell, toll; clink, jingle; ~ić zębami, to chatter with the teeth; ~i mi w uszach, my ears tingle. ~iec ^m, (orn.) linnet. ~ienie ⁿ, toll, ringing; ~i w uchu, tingling in the ears. ~ka ^f, diamonds *pl.* (at cards). ~ki *pl.* (*u koguta etc.*) gill.

dzwonko ⁿ, a piece of fish. ~waty ^a, bell-shaped. ~wy ^a, of diamonds.

dzwonić ^{ca} ^f, steeple, belfry, bell-tower. ~k ^m, bell-ringer.

dzwono ⁿ, felloe, felly; piece of fish.

dzyndzyk ^m, tassel, small hanging end.

E.

echo [?]; echo.

edukacyja ^f, education. ~jny ^a, relating to education, educational.

edycja ^f, edition.

edykt ^m, edict.

edyl ^m, edile.

egoista ^a, egoist, selfish man.

~ka ^f, selfish woman.

egoizm ^m, selfishness.

egzaltacja ^f, exaltation.

egzamin ^m, examen, examination.

~acyjny ^a, relating to examina-tion, examinational. ~ator ^m, examiner. ~ować ^{vñ}, to ex-amine, ask questions.

egzekucja ^f, execution; capital punishment. ~jny ^a, executive. **egzekutor** ^m, executioner; execu-tor. ~wować ^{vñ}, to execute; (*podatki zaległe*) to collect.

egzekwie *pl.*, obsequies *pl.*, fune-ral rites.

egzemplarz ^m, copy (of a book).

egzystencyja ^f, existence. ~o-wać ^{vñ}, to exist, be.

eh ⁱ; ah!

echę ⁱ; yes! indeed!

ej, ejże ⁱ, mind! take care!

ejnał, vid. *hejnał*.

ekloga ^f, eclogue.

ekonom ^m, steward; husbandman.

~ia ^f, economy; economics; stew-ard's dwelling. ~iczny ^a, econo-mic(al). ~ika ^f, economy. ~ista ^m, economist.

eksces ^m, excess, outrage.

ekscentryczność ^f, eccentricity.

~y ^a, eccentric.

ekskomunika ^f, excommunication.

ekskrementa *pl.*, excrement.

ekskuza ^f, excuse.

ekspedycja ^f, expedition; dis-patch, sending-off; (newspaper) office. ~ent ^m, clerk, manager.

~ować ^{vñ}, to expedite, forward, dispatch. ~tor ^m, clerk, commis-sioner.

ekspektatywa ^f , expectative.	epigramat ^m , epigram.
ekspens ^m , expense. ~ować ^{vα} , to expend, disburse. ~owny ^α , expensive.	epilepsya ^f , epilepsy, falling sickness.
eksport ^m , exportation. ~acya ^f , exportation; escort of a funeral.	epilog ^m , epilogue, conclusion.
~ować ^{vα} , to export; (<i>ciąć</i>) to bury with pomp.	epistoła ^f , epistle; the Epistle.
ekstrakt ^m , extract, essence.	epok a ^f , epoch. ~owy ^α , epochal.
ekstrapoczta ^f , courier, express.	epopeja ^f , epopee, epic poem.
ekwipaż ^m , carriage.	epolet ^m , epaulet.
elastyczność ^f , elasticity. ~ny ^α , elastic(al).	erekcya ^f , erection.
elegancki ^α , elegant, fashionable.	es ^m , (<i>na kostce od grania</i>) ace; smallest gold-weight.
~cko ^α , elegantly. ~cyja ^f , elegance, finery of dress. ~t ^m , dandy, fashion-monger. ~tka ^f , lady of fashion. ~tować się ^{vγ} , to dress finely, attire oneself.	esencja ^f , essence, substance.
elegia ^f , elegy.	eskadra ^f , squadron (of ships of war). [wać ^{vα} , to escort.
elekcyja ^f , election. ~jny ^α , elective.	eskorta ^f , escort, convoy. ~to-
elektor ^m , elector, prince elector.	esowaty ^α , having the form of S, winding, meandering.
~at ^m , electorate. ~ka, ~owa ^f , electress. ~ski ^α , electoral.	esownik ^m , (<i>arch.</i>) cornice.
elektryczność ^f , electricity. ~y ^α , electric(al).	etnograf ^m , ethnographer. ~ia ^f , ethnography. ~iczny ^α , ethnological.
elektryzować ^{vα} , to electrify.	etykieta ^f , etiquette; (<i>na towarach</i>) label. ~lny ^α , ceremonious.
~nie ^m , electrification.	etymologija ^f , etymology. ~czny ^α , etymological.
elementarny ^α , elementary, simple, non compounded, rudimentary. ~rz ^m , hornbook, primer.	eucharystya ^f , eucharist.
elipsa ^f , ellipsis. ~tycznie ^{ad} , elliptically. ~tyczność ^f , ellipticity. ~tyczny ^α , elliptic(al).	eunuch ^m , eunuch.
elizejski ^α , Elysian. [enamel.	ewakuacja ^f , evacuation.
emalię ^a , enamel. ~ować ^{vα} , to emeryt ^m , pensionary.	ewanie ^{lia} , ewangelia ^f , gospel, evangel. ~liczny ^α , evangelical.
emigracyja ^f , emigration. ~cyjny ^α , emigrant. ~nt ^m , emigrant.	~lik ^m , protestant. ~lista ^m , evangelist.
emisaryusz ^m , emissary, secret agent.	ewolucja ^f , evolution.
encyklopedia ^f , encyclopedia.	
~czny ^α , encyclopedian.	
energię ^a , energy. ~cznie ^{ad} , energetically. ~czny ^α , energetic.	
entuzjasta ^m ; ~stka ^f , enthusiast.	
~zm ^m , enthusiasm.	
eoski ^α , Aeolian, Aeolic.	
epiczny ^α , epic.	
epidemia ^f , epidemic disease.	

F.

fabryczny ^α, manufactured; cena ~czna, prime cost. ~ka ^f, factory. ~kacya ^f, manufacturing, fabrication. ~kant ^m, manufacturer, fabricator. ~kat ^m, manufacture, fabric. ~kować ^{vα}, to manufacture; falsify. ~kowanie ^f, fabrication; falsification.

facecyja ^f, jest, joke; facetiae.

~onista ^m, humorous man, joker.

facyata ^f, front (of a building); (*żartobliwie*) face, countenance.

facyenda ^f, truck, barter. ~rka ^f, ~rz ^m, dealer in second-hand goods, broker.
 fagas ^m, lackey, male servant.
 fago||cista ^m, bassoonist. ~t ^m, bassoon.
 fajans ^m, Delft-ware. ~owy ^a, of faience. [smoker.]
 fajcza||rnia ^f, smoking-room. ~rz ^m, fajdać ^{vn}, to foul, dirty, 'ease oneself.
 fajeczka ^f, little smoking-pipe.
 fajer||ka ^f, fire-pan. ~werk ^m, fire-work.
 fajka ^f, smoking-pipe. ~rz ^m, manufacturer of tobacco-pipes.
 fajtać ^{va}, to stir, wag.
 fakt||cyja ^f, faction. ~t ^m, fact, matter of fact.
 faktor ^m, broker, commission-agent. ~ka ^f, female broker, factoress. ~ne ^m, brokerage, factorage. ~o-wać ^{vn}, to broke, job. ~stwo ^m, broker's business. ~ya ^f, factory.
 fala ^f, wave, billow, surge.
 falanga ^f, phalanx.
 falbana ^f, furbelow, flounce.
 fałd ^m, ~a ^f, fold, rumple, plait; (fig.) ~ów przysiedzieć, to work hard. ~ować ^{va}, to fold, rumple. ~zisty ^a, plaited, folded; full of folds.
 falować ^{vn}, to wave.
 falset ^m, (muz.) falsetto, head-voice.
 falsyfikacyja ^f, falsification.
 fałsz ^m, falsehood, falseness, lie, falsity. ~erski ^a, falsifier's. ~erstwo ^m, falsification; (jur.) forgery. ~erz ^m, falsifier; (wina) adulterer; (dokumentów) forger.
 fałszowa||ć ^{va}, to falsify; (wino) to adulterate. ~nie ^m, falsification; (wina) adulteration. ~ny ^a, falsified.
 fałszownik, vid. fałszerz.
 fałszyw||ie ^{ad}, falsely, untruly. ~ość ^f, falsity, falsehood; duplicity, deceit. ~y ^a, false, deceitful; counterfeit, feigned, false-hearted.

famili||a ^f, family. ~ant ^m, one belonging to a family, kinsman; man of high extraction.
 famulus ^m, servant, waiter.
 fanaberye ^{pl.}, ostentatiousness.
 fanaty||cznie ^{ad}, fanatically. ~czny ^a, fanatic(al). ~k ^m, fanatic. ~zm ^m, fanaticism, servid zeal.
 fanfara ^f, fanfare, flourish (of trumpets).
 fanfaron ^m, dandy, coxcomb, bean.
 ~ada ^f, swaggering, rodomontade, coxcombry. ~ować ^{vn}, to rodomontade, swagger.
 fant ^m, pledge, pawn; grać w ~y, to play at forfeits.
 fantasy||czność ^f, fantasticalness, quaintness. ~czny ^a, fantastical, fanciful. ~k ^m, fantastic.
 fantazy||a ^f, imagination, fancy; sudden idea; (muz.) fantasia.
 ~e ^{pl.}, caprices ^{pl.}, whims ^{pl.}.
 fantow||ać ^{va}, to take away as a pledge, seize. ~ać się ^{vr}, to lend upon pawn. ~nik ^m, pawnbroker.
 fara ^f, parish-church.
 faraon ^m, (gra) faro.
 farb||a ^f, dye, paint; colour; ~a pastelna, crayon; ~a wodna, water-colour. ~iernia ^f, dye-house. ~ierski ^a, dyeing, dyer's. ~ierstwo ^m, dyeing, art of dyeing. ~ierz ^m, dyer. ~nik ^m, colouring matter, pigment.
 farbow||ać ^{va}, to dye, colour; (w myśliwstwie) to besprinkle with blood; ~ać na zielono etc., to dye green etc. ~anie ^m, colouring, dyeing. ~any ^a, dyed; (fig.) false; ~ane lisy, (fig.) cheat, deception. ~nik ^m, (bot.) woad.
 farfurka ^f, plate of delf.
 farmacea ^f, pharmacist.
 farny ^a, parochial, parish.
 fartu||ch ^m, apron; (u powozu) hammercloth. ~szek ^m, little apron.
 faryn||a ^f, brown sugar, cassonade; (fig.) kind, sort. ~iarz ^m, keeper of a cook-shop.
 faryze||jski ^a, pharisaical. ~usz ^m,

- pharisee; hypocrite. ~uszostwo^m, pharisaicalness, pharisaism.
 ~uszowski^a, pharisaic(al).
 farsa^f, (te.) farce; drollery.
 fascykuł^m, fasciculus, fascicle; bundle, pack.
 fas|a^f, barrel, cask. ~ka, small cask, (*od masta*) churn. ~ować^{vα}, to put into cask, tun.
 fasola^f, (bot.) french bean, kidney-bean. [wać^{vα}, to baste.
 fastryg|a^f, basting, stitch. ~o-faszyna^f, fascine. [baubles *pl.*
 fatałaszki^{pl.}, fiddle-faddles,
 fataln|ie^{ad}, fatally, unfortunately.
 ~ość^f, fatality. ~y^a, fatal; disagreeable.
 fatyg|a^f, fatigue, trouble. ~o-wać^{vα}, to fatigue; give trouble, to inconvenience.
 favor^m, favour. ~yt^m, favourite, darling. ~yta^f, favourite; mistress, minion. ~yty^{pl.}, whiskers *pl.* ~yzować^{vα}, to favour.
 feⁱ, fy! shame!
 febr|a^f, fever; (*med.*) ague. ~o-wy^a, fever... ~yczny^a, feverish, febrile.
 fech|mistrz^m, fencing-master. ~to-wać^{vn}, ~tować się^{vr}, to fence.
 ~towanie^f, fencing.
 felczer^m, army-surgeon.
 feldfebel^m, sergeant.
 feldmarszałek^m, field-marshall.
 feler^m, (*w grze bilard.*) false push; blunder. [of a newspaper.
 feljeton^m, feuilleton, bottom part
 feniks^m, phenix.
 fenomen^m, phenomenon.
 fenyg^m, farthing.
 feralny^a, ominous, unlucky; *dzień*~, day of misfortune.
 ferment|acya^f, fermentation. ~o-wać^{vn}, to ferment.
 ferować^{vn}, (*jur.*) to pronounce (a sentence).
 fert|ać się^{vr}, to bustle about.
 ~alski^m, ~alska^f, bustler.
 fertyczn|ość^f, agility, briskness.
 ~y^a, agile, brisk.
- ferye *pl.*, holidays *pl.*, vacation;
 ~ sądowe, recess, non-term.
 feston^m, festoon.
 festyn^m, feast, festival.
 fetór^m, stench.
 feudal|izm^m, feudal system, feudalism. ~ność^f, feudality. ~ny^a, fez^m, fez. [feudal.
 fiałkowy, *vid.* fiótkowy.
 figa^f, fig; pokazać komu figę, to give one the figo, turn one's back upon one. ~rnia^f, plantation of fig-trees.
 figiel, ~ek^m, trick, frolic, prank; (*fig.*) cunning, craft, stratagem; wyptatać komu figla, to play a trick upon one, play one a trick.
 figlar|ka^f, frolicsome woman.
 ~nie^{ad}, *farcically*. ~ność^f, frolicsomeness, waggishness. ~ny^a, frolicsome, farcical. ~z^m, frolicsome fellow, joker.
 figlować^{vα}, to frolic, joke.
 figowy^a, figgy, fig...
 figur|a^f, figure; form; waist, stature; (*fig.*) person. ~alny^a, figurative. ~ant^m, mute person, figurant. ~ować^{vn}, to cut a figure; enjoy credit.
 fik mik, hocus-pocus.
 fik|ać, ~nać^{vα}, to kick.
 fikcya^f, fiction, figment.
 filantrop^m, ~ka^f, philanthropist.
 ~ia^f, philanthropy.
 filar^m, pillar, column; (*fig.*) support. ~owanie^f, colonnade.
 filigranowy^a, filigree; (*fig.*) very delicate.
 filipika^f, philippic. [delicate.
 filiżanka^f, tea- or coffee-cup.
 filolog^m, philologist. ~ia^f, philology. ~iczny^a, philological.
 filozof^m, philosopher. ~ia^f, philosophy. ~iczny^a, philosophical.
 ~ka^f, philosophess. ~ować^{vn}, to philosophize. ~ski^a, philosopher's.
 filtrować^{vα}, to filter.
 filut^m, rogue, cunning fellow.
 filuter|nie^{ad}, cunningly, craftily.
 ~ność^f, cunnig, craftiness, ~ny,

- ~ski^α, cunning, crafty, waggish.
 ~stwoⁿ, cheating, swindling.
 filutka^f, cunning woman.
 fimfa^f, cloud of smoke; (fig.) injury; *puszczać komu fimfy*, to treat one haughtily.
 finał^m, (muz.) finale.
 finans^e pl., finances pl., revenue.
 ~ista^m, financier. ~owy^α, financial.
 fiokⁱ pl., tawdry finery. ~ować się^v, to attire oneself; dress out.
 fiołek^m, (bot.) violet. ~kowy^α, violet..., of violets; violet-blue.
 iolet^m, violet, violet-blue colour. ~owy^α, violet, violet-blue.
 firanka^f, curtain.
 fircyk^m, coxcomb, fop. ~owaty^α, foppish, coxcomical.
 firleje pl., *stroić* ~, commit follies, play tricks.
 firletka^f, (bot.) rose-campion.
 firma^f, (handlowa) firm.
 firmament^m, firmament, sky.
 firman^m, firman.
 fiskalność^f, finances pl., Treasury. ~y^α, fiscal.
 fiskus^m, fisc, Exchequer.
 fistuła^f, (med.) fistula; (o głosie) falsetto; *śpiewać fistułą*, to sing falsetto.
 fiszbin^m, whale bone.
 fiu fiu, ~ ~ w głowie, he is a windy fellow. ~tyniec^m, windy fellow.
 fizyczny^α, physical. ~k^m, physicist; physician; ~k powiatowy, district-physician. ~ka^f, physics.
 fizyolog^m, physiologist. ~ia^f, physiology. ~icznie^{ad}, physiologically, according to the laws of physiology. ~iczny^α, physiologic(al).
 fizyonomia^f, physiognomy, facial expression. ~sta^m, physiognomist.
 flacha^f, big bottle.
 flader^m, (w drzewie) fibre.
 flądra^f, (zo.) flounder; slattern.
 flaga^f, storm; flag.
- flak["], gut, intestine. ~i pl., tripe.
 flakować^v, to flag, hang loose. ~ty^α, flaggy, flaccid
 flanelka^f, flannel.
 flank["], (mil.) flank, side. ~ier^m, skirmisher, flanker. ~ować^v, to flank.
 flaszka^f, ~ka^f, bottle, flask. ~eczka^f, flagon, small bottle, phial.
 flegma^f, phlegm; (fig.) cold blood, coolness.
 flegmatyczność^f, cold blood, sluggishness. ~y^α, phlegmatic(al), sluggish in temperament.
 flegmatyk^m, phlegmatic person.
 flegmistość^f, mucousness. ~y^α, phlegmatical, abounding in phlegm. ~ [person, sloven].
 flejtuch["], lint; (fig.) slovenly.
 flet^m, (muz.) flute. ~nia^f, ~owers^m, German flute. ~nista^m, flute-player.
 flinta^f, gun, musket.
 flis, ~ak^m, raftsman. ~ówka^f, floated wood. ~owstwoⁿ, profession of a raftsman.
 flora^f, flora.
 floren^m, florin, guilder.
 floresy pl., flourish (set-off).
 floret^m, foil (for fencing).
 flotylla^f, navy, fleet. ~ylla^f, flotilla, squadron.
 fluksja^f, fluxion; swollen cheek.
 fochy pl., pout; *stroić* ~, to be in the pouts.
 foka^f, (zo.) seal, sea-calf.
 folarski^α, fuller's.
 folga^f, relaxation, relief. ~ować^v, to relax, alleviate; indulge.
 ~owanieⁿ, indulgence.
 folią^m, folio.
 folować, ~uszować^v, (sukno) to full. ~owanieⁿ, fulling. ~usz^m, fulling-mill. ~usznik^m, fuller.
 folwarczy^α, farm... ~k^m, farm, farmstead.
 fomfry pl., whims pl., freaks pl.
 fontanna^f, fountain, water-spout.
 fontaż^m, cockade, knot (of ribbons).
 foraⁱ, out with him! get you gone!

foremn||ie ^{ad} nicely, shapely; regularly. ~ośc^f, shapeliness; regularity. ~y^a well-shaped; regular.

forma ^f, form, shape; mould; cast; (*gram.*) form. ~cy^f, formation. ~lista ^f, formalist. ~lnie ^{av}, in due form, formally. ~lność ^f, formality. ~lny ^a, formal, outright. ~t^m, size (of a book); ~t w éwiatce, quarto.

formie||rski ^a, embosser's, moulder's; *robota* ~rska, embossery. ~rstwo^m, the art of embossing. ~rz^m, moulder; embosser.

formowa||ć ^{v^a}, to form, to shape; *formuj się!* dress your ranks! ~ć się, to form the ranks, fall in. ~nie^m, forming.

formu||ła ^f, formula. ~larz^m, formulary, schedule.

fornal ^m, horse-boy, farmer's servant. ~ka ^f, team of four farm-horses. ~ski^a horse-boy's, cart...; *kon* ~ski, farm-horse, cart-horse.

fornier ^m, inlay, veneer. ~owanⁱe, veneering. [guard.]

forpoczta ^f, outpost, advanced. **fors||a** ^f, force, effort. ~ować ^{v^a}, to force, to urge. ~owanie^m, forcing, urging.

fort ^m, (*mil.*) fort.

fórt||a, ~ka ^f, wicket, little gate.

forteca ^f, fortress.

fortel ^m, artifice, stratagem. ~ny^a, cunning, knavish.

fortepian ^m, pianoforte, piano.

fortun||a ^f, fortune; wealth; luck.

~ka ^f, small fortune, possession.

~nie^{ad} fortunately; prosperously.

~ny ^a, lucky, fortunate. [ster.]

fórtyan ^m, door-keeper (of a cloi-

fortyfik||acya ^f, fortification. ~ować ^{v^a}, to fortify. ~owanie^m, fortification.

forum ^m, forum, court.

forys ^m, out-rider, jockey.

forytlarz ^m, furtherer, promoter.

~ować ^{v^a}, to favour, support.

fosa ^f, moat, deep trench.

fosfor ^m, phosphorus. ~an^m, phosphate. ~ek^m, (*chem.*) phosphide. ~escencya ^f, phosphorescence. ~owy ^a, phosphorous. ~yczny ^a, phosphoric. ~yt^m, phosphorite. **fotel** ^m, arm-chair.

fotograf ^m, photographer. ~ia ^f, photography; photo, photograph. ~ować ^{v^a}, photograph.

fracht ^m, freight, cargo; freightage, freight. ~owy ^a, freight; ~owy list, bill of freight ~owy okręt, trader, merchant-man.

frak ^m, dress-coat.

framuga ^f, niche.

franc||a ^f, venereal disease. ~owaty ^a, infected with venereal dis-

francik ^m, *vid. frant.* [ease.]

franciszkan, ~in^m, Franciscan (friar).

francuz||iec ^{vⁿ}, to contract French habits etc. ~czyzna ^f, French fashion and language; Frenchism. **francymy** ^m, lady's maids.

frank ^m, franc.

franko ^{ad} post-paid. ~wać ^{v^a}, to frank, prepay. ~owanie^m, prepayment (of letters).

frant ^m, sly-boots, cunning fellow.

~owstwo^m, roguery, waggishness.

frasobliw||ość ^f, inclination for sorrowfulness, affliction. ~y^a, grievous, afflicted.

fraslować się ^{v^r}, to pine, grieve.

~unek^m, grieve, trouble, affliction.

fraszka ^f, trifle, trash, feather. ~owniś^m, trifler.

frazes ^m, phrase. ~owicz^m, phrase-frędzla ^f, fringe. [monger.]

fregata ^f, frigate.

front ^m, (*arch. & mil.*) front.

fruczeć ^{vⁿ}, to roar, rush.

frukt, *vid. owoc.*

fryc ^m, novice, new beginner, green hand. ~owe^m, zapłacić ~owe, to pay dear for one's experience, buy wit. ~ówka ^f, reprimand, lecture; dać komu ~ówkę, to cudgel a person; read a lecture.

fryga ^f, top, humming-top.

frykas ^m , fricassee.	fusy <i>pl.</i> , feces <i>pl.</i> , sediment, grounds <i>pl.</i>
frykcyja ^f , friction, rubbing.	fuszer ^m , bungler. ~stwo ⁿ , bungling work, bungle.
frymar czyć ^{vn} , to barter, truck.	futerał ^m , case, box, covering.
~k ^m , truck, bartering.	fut erko ^m , small fur-coat. ~ro ⁿ ; fur, pelt; fur-coat. ~rzany ^a , futor ^m , farm. [furred.]
fryszerka ^f , finery.	futrować ^{va} , to inlay with wood.
fryz ^m , (arch.) frieze.	fuzy a, ~jka ^f , gun, fowling-piece.
fryz ować ^{va} , to frizzle, curl.	
~ura ^f , hair-dress. ~yer ^m , head-dresser.	
fug a ^f , joint, mortise; (<i>muz.</i>) fugue.	
~ować ^{va} , to joint, mortise.	
fugas, ~christas zrobić, to run off.	
fujari a, ~ka ^f , fife, shalm.	
fuk ac ^{va} , to chide, rebuke, scold.	
~liwy ^a , scolding, reprimanding.	
fular ^m , silk-stuff, foulard; foulard (handkerchief). [flation.]	
fumy <i>pl.</i> , (<i>fig.</i>) bloatedness, inflation.	
fundacya ^f , foundation, establishment; legacy, bequest.	
fundament ^m , foundation-wall; base, foundation. ~alny ^a , fundamental, well-grounded.	
fund ator ^m , founder, establisher.	
~ować ^{va} , to found; treat, feast.	
~usz ^m , fund, capital, stock; brać kogo na ~usz, to make sport of a person. ~uszowy ^a , of foundation, stock	
fundusik ^m , small fund, capital.	
funkcyja ^f , function, office; (<i>mat.</i>) function.	
funt ^m , pound; zekpać na ~y, to scold much. ~owy ^a , pound...	
fura ^f , waggon, cart..	
furaz ^m , forage. ~ować ^{va} , to forage. ~owanie ⁿ , forage.	
furda ^f , trifling matter, small matter. [munition waggon.]	
furgon ^m , baggage-waggon; am-	
furka ^f , small cart-load.	
furman ^m , coachman, driver, hackney-coachman. ~ić ^{vn} , to serve as a coachman; drive a coach. ~ka ^f , hackney-coach.	
furmańs ki ^a , carrier's, cart...; ~ki kon, cart-horse. ~two ⁿ , coachman's employment.	
furya ^f , fury, rage; (<i>fig.</i>) fury, furious woman. ~t, vid. szaleniec.	
	G.
	gabczast ość ^f , sponginess, fungosity. ~y ^a , spongy.
	gabine cik ^m , small cabinet. ~t ^m , cabinet; closet, study. ~towy ^a , cabinet; rozkar ~towy, Order
	gabka ^f , sponge. [in Council gál ć ^f , fascine; fascine-work. ~cić ^{va} , to fascine.
	gach ^m , ladies' man.
	gacie <i>pl.</i> , drawers <i>pl.</i>
	gad ^m , reptile.
	gada ć ^{va} , to talk; (<i>na kogo</i>) rebuke, reproach. ~cz ^m , swaggerer.
	~nie ⁿ , talk. ~nina ^f , idle talk.
	gadatliw ość ^f , talkativeness, loquacity. ~y ^a , loquacious, talkative, garulous. [port, news.]
	gadka ^f , talk; riddle, enigma; regadu, gadu, tittle-tattle. ~ła ⁿ , ~lska ^f , prattler, tattler, chatterer. ~lstwo ⁿ , prattle, tattle.
	gadziel ^f , (<i>bot.</i>) bugle.
	gadzina ^f , (<i>zo.</i>) reptile; adder, asp; (<i>fig.</i>) reptile (person).
	gagat ^m , (<i>min.</i>) jet.
	gagatek ^m , favourite, darling.
	gai ć ^{va} , (las) to thin; cover with leaves. ~k ^m , little grove.
	gaj ^m , grove. ~owy ^m , wood-keeper. ~owy ^a , forest...
	gala ^f , pomp, festivity.
	galant ^m , gallant. ~erya ^f , galantry. ~ernik ^m , jeweller; toy-man, dealer in fancy-goods.

galar^m, galley.
 galarepa^f, cole-rape.
 galaret^{a f}, jelly. ~owy^a, jellied.
 galas^m, oak-apple, gallnut. ~ó-wka^f, (zo.) gall-fly, gall-insect.
 gałej^f, bough, branch, twig.
 ~ażka^f, twig, sprig, branchlet.
 galban^m, galbanum. [slave.
 galer^{a f}, galley. ~nik^a, galley-
 galer^{ya f}, (arch. & te.) gallery;
 ~ya obrazów, picture-gallery.
 ~yjka^f, small gallery.
 gałęzisty^a, full of branches,
 branched.
 gałgan^m, rag, tatter; ragamuffin,
 wretch; (bot.) galanga ~ek^m, rag.
 ~iarka^f, rag-woman. ~iarz^m,
 ragman, ragpicker.
 gałgańs^{ki}^a, ragged; wretched,
 wicked, worthless. ~two^m, rags^{pl.},
 tatters ^{pl.}; (fig.) ragamuffins ^{pl.}
 gałka^f, ball, globule; (u szpady)
 pommel; (do wotowania) ballot;
 ~ muszkatowa, nutmeg.
 galman^m, (min.) calamin, calamine.
 galon^m, galloon, lace.
 galop^m, gallop. ~ada^f, (taniec)
 gallopad. ~ować^{vn}, to gallop.
 galowy^a, festival, dress...
 gałucha^f, (bot.) arnot, earthnut.
 gałuszyć^{vr}, to roar, make a noise.
 gamoń^m, numskull, dunce..
 ganek^m, balcony; passage, corri-
 gangrena^f, (med) gangrene. [dor.
 ganić^{va}, to blame. ~ciel^m, cen-
 surer, fault-finder.
 gap'^m, gaper, starer.
 gapić się^{vr}, to gape, stare. ~ec^{vn},
 to stare, gape; become silly. ~owatość^f, silliness. ~owaty^a,
 silly.
 garb^m, hump, humpback. ~acieć^{vn}, to grow humpbacked.
 ~acizna^f, crookedness. ~aty^a,
 humpbacked, hunchbacked.
 garbałrczyk^m, tanner's journey-
 man. ~rnia, tan-yard, tannery.
 ~rski^a, tanner's; ~nóż, tanner's
 scraping-knife. ~rstwoⁿ, tanner's
 trade. ~rz^m, tanner

gaśnienie

garbić się^{vr}, to stoop, bend.
 garbnik^m, tannin
 garbować^{va}, to tan; (fig.) ~ć
 komu skórę, to beat one soundly.
 ~nieⁿ, tanning.
 garbus, ~ek^m, hunchbacked fellow.
 garderoba^{a f}, wardrobe; clothespl.
 ~iana^f, waiting-woman, lady's
 maid.
 gardłacz^m, (orn.) cropper.
 gardłoⁿ, throat; (fig.) life; bóć
 gardła, sore throat; nacale~,
 with full throat. ~wy^a, throaty,
 guttural; sprawa ~wa, hanging
 matter. ~wać^{vn}, to bawl, vociferate.
 gardzenie, vid. pogarda. ~ić^{va}, to
 despise, contemn, scorn. ~iciel^m,
 despiser, scorner.
 gardziel^f, (anat.) oesophagus;
 gullet; (u ptaków) crop.
 garkowiec^m, top-stone.
 garkuchnia^f, cook-shop.
 garnąć się^{vr}, to draw near; (do
 czego) to set about, take in hand.
 garniarski^a, potter's. ~carstwoⁿ,
 pottery, potter's trade. ~carz^m,
 potter. ~cówka^f, ~iec^m, gallon.
 ~ek^m, pot. ~eczek^m, pipkin.
 garnirować^{va}, to garnish, trim.
 ~nieⁿ, garnishing, trimming.
 garnitur^m, set, suit.
 garnizon^m, garrison.
 garnuszek^m, pipkin.
 garść^f, handful; small quantity;
 ~ściami, by handfuls. ~stka^f,
 (fig.) handful.
 garuga^f, (mar.) side-wind.
 gasić^{va}, to put out, extinguish;
 (pragnienie) to quench. ~ciel^m,
 extinguisher. ~dło^f, utensil for
 extinguishing fire.
 gasiatkoⁿ, gosling. ~ienica^f,
 caterpillar, worm. ~ior^m, gander;
 large big-bellied bottle, gutter-
 tile. ~ka^f, gosling; the game of
 goose; (fig.) simpleton.
 gasnąć^{vn}, to be going out, (fig.)
 to be eclipsed.
 gaśnienieⁿ, extinction; expiration.

- gąszcz ^m, thicket.
 gaszek ^m, young ladies' man.
 gatki *pl.*, drawers *pl.*
 gatunek ^m, kind, species, sort, quality. ~kować ^{vα}, to sort.
 ~kowanie ⁿ, sorting. ~kowy ^a, (*fiz.*) specific; (*gram.*) appellative, generic.
 gawęda ^f, cozy chat; (*bot.*) China aster. ~da ^m, chatterer, tattler.
 ~dka ^f, cozy chat. ~dzić ^{vα}, to chat, tattle.
 gawiedź ^f, gaping crowd.
 gawot ^m, gavot.
 gawron ^m, gaper, starer. ~ić się ^{vτ}, to gape, stare.
 gaz ^m, gas; ~ rozveselający, laugh-gaza ^f, gauze. [gas.
 gaza ^f, pay, salary.
 gazeciarzski ^a, newspaper . . . ~rstwo ⁿ, journalism. ~rz ^m, journalist, reporter; news-monger.
 gazeta ^f, gazette.
 gazołometr ^m, gas-holder, gasometer. ~wy ^a, gauzy; gaseous; gas..
 gbur ^m, boor, churl, clown; peasant. ~ski ^a, peasant's. ~stwo ⁿ, peasantry.
 gburowałcieć ^{vη}, to get countrified. ~to ^{ad} boorishly, churlishly.
 ~tość ^f, boorish behaviour, churlishness, coarseness. ~ty ^a, boorish, churlish, cloddish.
 gdakalić ^{vη}, to cackle. ~nie ⁿ, cackling.
 gdera ^m & ^f, grumbler. ~ć ^{vη}, to rebuke, grumble, growl. ~cz ^m, growler, grumbler. ~nie ⁿ, growl, grumble.
 gdula ^f, (*gruszka*) pounder; (*bot.*) cyclamen, sow-bread.
 gdy ^c, when, as. ~by ^c, if; ~by nie to, were it not for.
 gdyrać, *vid.* gderać.
 gdyż ^c, for, because, since.
 gdzie ^{ad}, where; ~niegdzie, here and there; ~indziej, somewhere else, elsewhere; ~tylko, everywhere; ~tam! ~zas! oh! no! by no means! ~kolwiek ^{ad} where-soever, any where. ~ś ^{ad} somewhere. ~stu ^{ad} hereabout. ~ż ^{ad} where, whither.
 gęba ^f, mouth; (*rulg.*) neb; mieć gębe, to have a loose tongue.
 ~cz ^m, large mouth, braggart.
 gębikowatość, *vid.* gąbczastosć.
 gęgalać ^{vη}, to cackle. ~nie ⁿ, cackling, cackle.
 genealogia ^f, genealogy. ~iczny ^a, genealogical.
 general ^m, general. ~lny ^a, general.
 ~łowa ^f, general's wife. ~lski ^a, general's.
 genialność ^f, genius, ingenuity.
 ~ny ^a, full of genius, ingenious.
 geniusz ^m, genius. ~ek ^m, infant prodigy.
 geograf ^m, geographer. ~ia ^f, geography. ~iczny ^a, geographical.
 geolog ^m, geologist. ~ia ^f, geology.
 geometra ^m, land-surveyor. ~ya ^f, geometry.
 gęś ^f, (*zo.*) goose. ~si ^a, goose . . . pióro ~sie (*do pisania*), goose-quill; iść ~iego, to walk in single file.
 gęścić ^{vα}, to thicken. ~ać ^{vη}, *vid.* gęsnąć. ~ej ^{ad}, comp. od gęsty gesi ^a, *vid.* gęś. ~ca ^f, (*orn.*) spoon-gęśl ^f, a kind of zithern. [bill. gęsnąć, ~tnąć, ~tnieć ^{vη}, to thicken, grow thick
 gęsto ^{ad}, thickly, closely; często ~o, oftentimes. ~ość ^f, thickness, closeness, density. ~wa, ~wina ^f, thicket, jungle. ~y ^a, thick, close.
 giąć ^{vα}, to bend, bow. [fro. gibać ^{vα}, to balance, bend to and gibki ^a, pliable, flexible, pliant. ~o ^{ad}, pliably. ~ość ^f, pliancy, flexibility. [*cych*], *vid.* ge . . . gie . . . (*w niektórych wyrazach ob-*giełda ^f, exchange, (*londyńska*) 'Change; guild. ~dowy, ~dziany ^a, exchange . . .
 giermek ^m, shield-bearer.
 giest ^m, gesture. ~ykulacya ^f, gesticulation. ~ykulator ^m, gesti-

curator. ~ykulować *vñ* to gesticate.
 giętki *α* pliant, flexible, supple.
 ~ość *f*, pliancy, flexibility.
 giez *m*, (*pl.* gzy) gadfly, breeze; rut; rankness; *gzy stroić*. to dally, romp.
 gil *m*, (*orn.*) bulfinch, redfinch.
 gilbas *m*, big fellow.
 gilotynia *f*, guillotine. ~ować *vα*, to guillotine, behead.
 gimnastykczny *α* gymnastic. ~k *m*, gymnast. ~ka *f*, gymnastics.
 gimnazyjalny *α* gymnasical. ~asta *m*, public school boy. ~um *m*, (*w Anglii*) public school; gymnasium.
 ginąć *vñ* to perish.
 gips *m*, gypsum, plaster of Paris.
 ~ować *vα*; to plaster. ~owanie *n*, plastering. ~owy *α* made of plaster, plaster...
 girafa *f*, (*zo.*) giraffe.
 girlanda *f*, garland, wreath.
 gisernia *f*, cast-house, foundery.
 gitara *f*, guitar. ~rzysta *m*, guitar-player.
 głab *m*, stump, stalk (of a cabbage).
 głęb' *f*, depth, deepness; background; (*kraju*) innermost part; z głebi serca, from the bottom of the heart.
 głabiasty *α* stalky, stumpy.
 ~ać *vñ*, to grow stumpy, stalky.
 gładki *α* even, smooth; handsome, fine; (*mowa*) glib; (*materia*) plain; (*fig.*) easy. ~o *ad*, smoothly; handsomely; plainly, roundly. ~ość *f*, evenness, smoothness; glibness; fineness beauty.
 głałdysz *m*, masher, spark. ~dyszka *f*, ~dzidło *n*, paper-knife.
 ~dzić *vα*, to even, smooth; adorn, garnish; (*fig.*) to refine; (*winej*) to make good.
 glanč, ~s *m*, lustre, gloss. ~sować *vα*, to polish, gloss. ~cowany, ~sowany *α*, glittering; ~socne rękawiczki, kid-gloves; płótno ~sowane, buckram.. ~so-

wnik *m*, polisher. ~sowny *α*, glossy, brilliant, bright.
 głaskać *vα*, to stroke; (*fig.*) to fondle, caress. ~nie *n*, stroking; (*fig.*) caress.
 głaz *m*, stone, rock; (*fig.*) stone.
 glazura *f*, potter's glazing.
 gleba *f*, clod, land.
 głębia *a*, ~na *f*, deep, depth.
 głębiej *ad comp.* od głęboko.
 głębokii *α* deep, profound. ~o *ad*, deeply, profoundly. ~ość *f*, deepness, profoundness.
 glejt *m*, safe-conduct, letter of safe-conduct.
 gliceryna *f*, glycerin(e).
 glinka *f*, clay, loam. ~iany *α*, made of clay, earthen. ~iasty *α*, clayey, loamy.
 glinka *f*, bole, stamped bolary earth. ~i *pl.*, loam-pit.
 glista *f*, earth-worm, belly-worm.
 glob *m*, (terrestrial) globe.
 głód *m*, hunger; famine; umierać z ~u, to starve.
 głodek *m*, (*bot.*) yellow daisy.
 głodnić *vñ*, to hunger, be hungry.
 ~o *ad*, ~o wyglądać, to look hungry. ~y *α*, hungry.
 głodzić *vα*, to famish. [haw.
 głóg *m*, hawthorn; hawthorn berry,
 głogowy *α*, hawthorn...
 głos *m*, voice, sound; vote, suffrage; zabrać ~, to rise up to speak. ~ić *vα*, to proclaim, announce. ~ka *f*, letter, character.
 głosnia *f*, glottis. ~o *ad*, aloud, loudly; publicly. ~ość *f*, loudness; renown, celebrity. ~y *α*, loud; famous, celebrated.
 głosować *vα*, to vote, ballot.
 ~anie *n*, balloting. ~y *α*, vocal.
 głosujący *m*, balloter.
 głowia *f*, head; (*fig.*) chief; od stóp do głów, from top to toe, cap-a-pie; ~a cukru, loaf of sugar; tył ~y, occiput; ~a kapusty, cabbage; ~a otwarta, clever man; z odkrytą ~ą, bareheaded; w ~e zachodzić, to be puzzled.

extremely; *łamać sobie ~ę*, to rack one's brains; *zawrócić ~ę*, to turn the mind; *w ~ie mi się nie chce pomieścić*, it surpasses my comprehension; *przyszło mi do ~y*, it came to my mind. *~y* pl., bed-head. *~acz* ^m, big-headed man; fimble-hemp; (zo.) miller's thumb. *~i* ^a head... *~iasty* ^a, big-headed; knobby. *~ica* ^f, (u szpady) pommel. *~ienka* ^f, vid. głownia.

głowizna ^f, head of a hog.

główka ^f, little head; (u śpilki) pinhead; *~ maku*, poppy-head. **głownia** ^f, firebrand; (u szabli etc.) blade; (arch.) shaft.

głównodowodzący ^m, town-major; comander in chief. *~y* ^a, chief, main, principal.

głuchnąć ^{vñ}, to grow deaf.

głuczo ^{ad} deafly; quite still. *~niemy* ^a, deaf and dumb. *~ta* ^f, deafness.

głuchy ^a, deaf; hollow; *głuche milczenie*, gloomy silence; *głuche wiesci krążą*, it is whispered about.

glukanie ^v, (w brzuchu) grumble.

głupiałość, *~owatość* ^f, sottishness, silliness. *~awy*, *~owaty* ^a, sottish, doting, foolish

głupi ^a, stupid, dull; stupified. *~ec* ^m, blockhead, dunce, ninny, ass. *~eć* ^{vñ}, to become stupid. *~o ad*, stupidly. *~uchny* ^a, foolish.

głupka ^f, stupid woman.

głupstwo ^v, stupidity, nonsense; trash, no matter. *~tas* ^m, noodle, dunce.

głuszec ^m, (orn.) mountain-cock.

głuszyć ^{vā}, to deafen, stun; (fig.) hinder from growth, choke up.

gmach ^m, edifice, structure.

gmatwać ^{vā}, to embroil, confound, perplex. *~nina* ^f, confusion, mingle-mangle, intricacy.

gmerać ^{vān}, to fumble, rummage; (fig.) *~ nad czem*, to cudgel one's brains about something.

gmin ^m, common people; popu-

lace, mob. *~a* ^f, community; village. *~nie ad*, trivially. *~ność* ^f, vulgarity, rusticity. *~ny* ^a, communal; vulgar, mean, low.

gnąć ^{vā}, to run, pursue, drive, gnat ^m, bone. [quickly.

gnebić ^{vā}, (fig.) to oppress. [bay.

gniadłosz, *~y* ^m, bay-horse. *~y* ^a, **gniazdłeczko** ⁿ, little nest. *~o* ⁿ, nest; lineage, family; native country; *z jednego ~a*, at one brood. *~owiec*, *~osz* ^m, (orn.) eyas. *~owy* ^a, nest..

gniecć ^{vñ}, to rot, mould, putrefy.

~cie ⁿ, putrefaction, putridness.

gnidła ^f, nit. *~osz* ^m, (bot.) louse-wort.

gnieść ^{vā}, to press, squeeze; (ciasto) to knead; (fig.) to oppress; *ten trzewik mnie gniecie*, this shoe pinches me

gniew ^m, anger, wrath, indignation.

~ać ^{vā}, to make angry. *~ać się* (na kogo), to be angry (with one).

~liwy ^a, irascible, irritable. *~liwość* ^f, irascibility, inclination to anger. *~ny* ^a, passionate, irritated; angry.

gnieździć się ^{vr}, to build nests, nestle; (fig.) to settle.

gnilec ^m, scurvy.

gnoić ^{vā}, to dung, manure. *~ się* ^{vr}, to suppurate.

gnój ^m, dung, manure, muck.

gnojlik ^m, nasty person. *~nica* ^f, splash, bog; (bot.) nostoc. *~nik* ^m, (bot.) egg-agaric. *~ny* ^a, dungy.

~ówka ^f, dung-water. *~owisko* ⁿ, dunghill.

gnuśnienie, *~o ad* lazily, idly. *~ieć* ^{vñ}, to grow slothful, lounge, be idle.

~ik ^m, sluggard, lounger. *~ość* ^f, idleness, sloth, laziness. *~y* ^a, slothful, idle, lazy.

gnyp ^m, shoemaker's knife.

go ^{prn}, accus. od on.

godło ^m, symbol; motto; badge, token.

gednienie ^{ad} worthily. *~ość* ^f, worthiness; high rank; dignity; jak

~ość Pańska? what is your name?
please. ~y ^a, worthy, deserving;
honourable, respectable.
godowlać ^{vn} to feast. ~nik. ^m,
feaster. ~y ^a, festive.
gody *pl.*, feast, entertainment;
~ weselne, marriage-feast.
godzić ^{van}, to make agree, reconcile;
hire; ~ na życie, to attempt
a man's life; ~ się do czego, to
be good for, be fit for a thing;
~ się na co, to agree on a thing;
~ się z kim, to come to an agreement
with one; (*nie*) godzi się, it is
(un)becoming, it is (un)seemly.
godzinna ^f, hour; pół ~y, half an
hour; która ~a? what time is
it? jest druga ~a, it is two
o'clock; za ~ę, within an hour,
in an hour's time; co ~ę, hourly.
~ki *pl.*, horary prayers. ~ny ^a,
hourly.
godziwie ^{ad}, permissively, admissibly. ~ość ^f, becomingness,
admissibility. ~y ^a, equitable, admissible.
goić ^{vα} to heal. ~jenie ^m, healing.
goła ^b ^m, pigeon, dove; siwy jak
~b, quite gray-haired. ~bek ^m,
little dove. ~bka, gołębica ^f,
hen-pigeon. [barber.
gola ^{rnia} ^f, barber's shop. ~rz ^m,
gołębi ^a, dove's. ~ica ^f, hen-
pigeon. ~iczy ^a, ~icza prostota,
harmlessness of doves. ~nik ^m,
dovecot, pigeon - house; (*orn.*)
goshawk, pigeon-hawk.
golec ^m, naked man; poor devil,
poor wretch.
goleń ^f, shin. ~niowy ^a, kość
~niowa, shin-bone.
goli ^{broda} ^m, shaver, barber. ~ć ^{va},
to shave; (*fig.*) to fleece, bleed
one; dać się ~ć, to get shaved.
~zna ^f, nakedness; poverty, misery.
gółka ^f, naked posteriors; (*muz.*)
senibreve. [swallow.
golnąć ^{vα}, to give a blow; quaff,
goło ^{ad}, nakedly. ~ledź ^f, glazed

goretszy

frost. ~słowny ^a verbal, literal.
~was ^m, beardless youth.
goluchny ^a, stark-naked.
goły ^a, naked, bare; poor; z gołą
głową, bare-headed; pod gołem
niebem, in the open air; ~ jak
święty turecki, poor as Job. ~sz,
vid. hołysz.
gomółka ^f, whey-cheese.
gonciany ^a, shingle.. ~rz ^m,
shingle-maker.
gończy ^a, pursuing; listy gończe,
warrant of caption; pies ~, hunting
dog, hound.
gonić ^{van}, to run after, pursue,
chase; ~ć ostatkami, to be at
the utmost extremity. ~ec ^m,
courier, forerunner. ~enie ^m, pur-
suing. ~ony ^m, prisoner's bars,
catch-who-catch-can. ~tewny ^m,
race... ~twa ^f, race, course.
gont ^m, shingle.
góra ^f, mountain; upper floor; top;
ku górze, na górze, w górze, up,
upwards, on high, above; pod
górę, up hill; do góry nogami, up-
side down; z góry płacić, to pay
beforehand; z góry wiedzieć, to
know by anticipation; z góra
(z okładem), upwards; góra (na
kim) wziąć, to get the upper hand.
gorąco ^o, heat. ~o ^{ad}, hotly;
eagerly; jest ~o na dworze, it is
hot weather; ~o mi, I am hot;
~o kąpany, hot-brained. ~ość ^f,
heat; (*fig.*) zeal, eagerness. ~y ^a,
hot; ardent, eager; na ~ym
uczynku, in the very act.
gorączka ^f, fever, ague; spitfire,
hotspur; ~a mleczna, milk fever.
~owy ^a, febrile, feverish (*też fig.*).
góral ^m, ~ka ^f, mountaineer, high-
lander. ~ski ^a, mountainer's.
gorczyca ^f, mustard. ~cznik ^m,
(bot.) hedge-mustard. ~czny ^a,
mustard...
goreć ^{vn}, to burn, flame. ~jący ^a,
burning, fiery, fervent.
gorelcej, comp. od goraco. ~tszy ^a,
comp. od goracy.

górką ^f, hill, monticle.

gorliwość ^f, zeal, ardour. ~y ^a, zealous, ardent.

górnica ^f, round (of beef etc.).

górnictwo ⁿ; science of mining; mining. ~czy ^a, relating to the working of mines, mining. ~k ^m, miner.

górnio, ~ie ^{ad} sublimely; haughtily, proudly. ~ość ^f, loftiness, sublimity. ~y ^a, upper, upland; lofty, elevated, sublime.

górowałć ^{vñ}, to overlook, command, predominate; (*nad kim*) to have an ascendancy over. ~nie ⁿ, elevation; (*fig.*) upper-hand, superiority.

gars ^m, bosom; frill. ~et ^m, bodice, stays *pl.* ~ować się ^{vr}, to be décolleté.

gorszacy ^a, scandalizing, giving offence. ~y ^a, worse; *co gorsza*, what is worse. ~yć ^{vα}, to raise a scandal, set a bad example. ~yć się ^{vr} (*czem*) to be scandalised at a thing.

gorycz ^f, bitterness. ~ka ^f, (*bot.*) gentian, bitter-wort; bitterishness.

~nik, **gorysz** ^m, (*bot.*) hog-fennel.

gorzałka ^f, brandy, whisky.

gorzeć ^{vñ}, to flame, burn; (*fig.*) to be in flames, be inflamed with...

gorzej ^{ad}, worse; *co raz ~*, worse and worse.

gorzelnia ^f, distillery. ~ik, ~y ^m, distiller.

gorzkawy ^a, somewhat bitter, bitterish. ~i ^a, bitter. ~nać ^{vñ}, to become bitter. ~o ^{ad}, bitterly. ~ość ^f, bitterness.

gorzykwiat ⁿ, (*bot.*) adonis.

górzysto ^{ad} wyglądać ~o, to look hilly. ~y ^a, mountainous, hilly.

gośić ^m, guest, visitor; ~cie *pl.*, company of guests. ~cić ^{vñ}, to reside somewhere as a guest.

~cina ^f, harbourage, shelter; inn; visit; *stanąć ~cina*, to put up at... **~ciniec** ^m, inn, public house; high-road, high-way. ~ciność ^f,

hospitality. ~cinny ^a, hospitable; *pokój* ~cinny, guest-chamber.

gospoda ^f, inn, public house, hotel.

gospodarczy ^a, economic; husbandry..., of rural economy.

~nie ^{ad}, economically, sparingly.

~ność ^f, thriftiness, good husbandry. ~ny ^a, thrifty, sparing, economic. ~ować ^{vñ}, to keep house; husband; (*czem*) to manage, administer. ~owanie ⁿ, (*majątkiem*) management (of an estate). ~ski ^a, house-keeping; householder's. ~stwo ⁿ, house-keeping, husbandry; rural economy; master of the house and his wife.

gospodarz ^m, landlord; inn-keeper, house-keeper; master of the house; husbandman. ~yć ^{vñ} *vid.* **gospodarować**.

gospodne ^m, pay for lodging.

gospodynia ^f, hostess, landlady; housewife; lady of the house.

~sia ^f, (good) housewife.

gotów ^a, ready, prepared; willing; *gotowe pieniądze*, ready money **gotować** ^{vα}, to cook, boil; get or make ready, to prepare. ~sie ^{vr}, to be impending; get ready.

gotowalnia ^f, toilette, dressing-table. ~ny ^a, dressing...

gotowiuteńki ^a, quite ready.

gotowizna, ~ówka ^f, ready money, cash; *gotówką płacić*, to pay down. [gotów.

gotowość ^f, readiness. ~y ^a *vid.* **gotycki** ^a, Gothic.

gówniarz ^m, dung-farmer; filthy man. ~o ⁿ, excrement, mire.

góźdż ^m, *vid.* **gwóźdż**.

góździk ^m, (*bot.*) clove-pink, gilly-flower. ~owy olejek, oil of cloves.

gra ^f, play; game; ~ w karty etc., game at cards; ~ hazardowna, game of hazard; ~ szuleraska, gaming, gambling.

grab ^m, yoke-elm, horn-beam.

grabański ^a, digger's. ~rz ⁿ, digger, grave-digger.

grabilić *v^a* to rake, gather; seize, plunder. ~e *pl.*, rake. ~eż *f.* seizure, rapine, pillage. ~eżca *m.* plunderer, purlöiner. ~eżność *f.* rapaciousness. ~eżny *α* rapacious. ~eżyć *vⁿ* to rape.

grabieć *vⁿ* to get numbed, stiffen.

grabina *f.* yoke-elm-wood.

grabiki *pl.*, forks *pl.* ~isko *n.* handle of a rake.

grać, grywać *vⁿ* to play; game; ~na fortepianie, to play the piano-forte; ~w karty, to play at cards; ~rolę, to act or perform a part; ~na trąbie, to blow the trumpet; ~o co, to play for...

graca *f.* hoe, mattock; ~mularska, beater.

graciki *pl.*, knicknacks *pl.*

gracki *i* *α* brave, stout, valiant; clever. ~o *ad* bravely; cleverly.

gracować *v^a* to work with a hoe.

gracyja *f.* grace, charm. [to hoe.

gracz *m.* player, gamester; gambler.

grad *m.* hail, hailstone. ~obicie *n.* damage caused by hail; zabezpieczenie od ~obicia, hail-insurance.

~owisko *n.* field waisted by hail.

~owy *α* haily. ~uał *m.* gradual.

grafka *f.* slate-pencil.

grajcar *m.* wad-hook, worm; cork-screw; kreuzer. ~ek *m.* corkscrew.

grajek *m.* violin-player, fiddler.

gramatka *f.* ale-berry.

gramatyczność *f.* grammatical-ness. ~czny *α* grammatical. ~k *m.* grammarian. ~ka *f.* grammar.

gramolić się *v^r* to clamber, scramble, climb.

gran *m.* grain.

granat *m.* (*min.*) garnet, (*mil.*) grenade, shell; (*bot.*) pomegranate.

~ek *m.* (*bot.*) horminum. ~nik *m.* howitzer, mortar (piece). ~owo *ad* dark-blue. ~owy *α* dark-blue;

kolor ~owy, navy blue.

graniastosłup *m.* prism. ~y *α* cornered, angular.

graniča *f.* boundary line, line of demarcation; border, bound, li-

mit; za ~ą, abroad; udać się za ~ce, to go abroad. ~czenie *n.* contiguity. ~czny *α* frontier, border... ~czyć *vⁿ* (*z czem*) to border upon; be bounded by, be contiguous to.

granie *n.* playing, gambling.

granit *m.* granite. ~owy *α* granitic. [spread.

grasować *vⁿ* (*o chorobach*) to rage, graty *pl.* lumber, old household furniture; old stuff. [nity.

gratka *f.* tip; profitable opportunity. ~mud, dirt; sediment, grounds.

grdać *vⁿ* to warble.

grdyka *f.* (*anat.*) Adam's apple.

greczyna *f.* Greek language.

grenadyer *m.* grenadier. ~ski *α* grenadier's, of grenadiers.

grenadyna *f.* (*materia*) grenadin.

greplia *f.* card. ~arnia *f.* carding-manufactory. ~arz *m.* carder.

~ować *v^a* to card, comb (wool). ~owanie *n.* carding.

grezilly *pl.*, od graz. ~ać, vid. grzeźnąć.

grób *m.* grave, tomb. [crophore.

grobarz *m.* (*zo.*) sexton-beetle, ne-

grobelny *α* dike... ~elny *m.* dike-grave. ~la *f.* dam, dike, bank.

grobowiec *m.* tomb-stone, tomb. ~y *α* sepulchral; of the grave;

~ym głosem, with sepulchral voice; do ~ej deski, to the last breath.

groc *m.* pea (*pl.* pease, peas);

~ukrowy, sugarpea; (*fig.*) ~z kapustą, confusedly, pell-mell;

zupa z ~u, pea-soup. ~owiny *pl.* pease-straw. ~owisko *n.* pease-field, pease-stubble. ~ówka *f.* pea-soup. ~owy *α* of pease.

gród *m.* town; castle, citadel.

grodowy *α* of a castle.

gródź *f.* hedging, fence.

grodzić *v^a* to fence, enclose. ~ki *α* of the castle.

grom *m.* thunderbolt, thunder; jak gromem razony, thunder-struck (*fig.*).

gromadza ^f, crowd, throng, flock, flight; class, tribe; village, congregation. ~dny ^a gregarious, numerous. ~dzić ^{v,a} to gather, assemble; lay up. ~dzki ^a of a commune; ~dzkie *pastwiska*, the commons. [prove.

gromić ^{v,a} to smite, rebuke, reprimand. **gromniaca** ^f, wax-candle. ~czny ^a *Święto Panny Maryi ~cznej*, Candlemas-day.

gromowy ^a thunder ...

groniisty ^a grape. ~ko ⁿ, little cluster. ~o ⁿ, bunch, cluster; company, circle.

gronostaj ^m, (*zo.*) ermine. ~e pl., (*futro*) ermine. ~owy ^a of ermine.

grośz ^m, third of a penny; money, cash. ~ak ^m, ~ówka ^f, third of a groszek ^m, green peas. [penny. **grót** ^m, spear's head; dart, javelin. **grota** ^f, grotto.

groza ^f, awe, terror, dread; severity, rigour.

groźba ^f, threat, menace. ~zić ^{v,a} to threaten, menace.

groźnie, ~o ^{ad} menacingly; severely. ~ość ^f, formidableness, dreadfulness. ~y ^a threatening, menacing; severe.

grubia ⁿ, ~nin ^m, rude fellow, lout. ~nka ^f, rude woman. ~ński ^a, rude, brutal, scurrilous. ~ństwo ⁿ, rudeness, brutality, rusticity.

grubieć ^{v,n}, to grow big. ~o ^{ad}, bigly; ~o się mylić, to mistake grossly. ~odziób ^m, (*orn.*) cherry-fin. ~ość ^f, bigness, bulkiness; coarseness, thickness. ~sz, z ~a

obrobić, to rough-hew. ~szość ^f, greater thickness. ~y ^a, big, bulky; coarse, thick; (*fig.*) gross.

gruchać ^{v,n}, to coo. ~acz ^m, drum-pigeon. ~anie ⁿ, coo. ~awka ^f, turtle-dove. ~ać ^{v,n}, (*na ziemię*) to fall down; strike; wiesć

~neła po mieście, there goes a report abroad.

gruchot ^m, rattling. ~ać ^{v,n}, to rattle; dash to pieces, crush.

gruczor ["], gland. ~ek ^m, glandule. ~kowaty ^a, glandulous, glandular. **grudla** ^f, lump of earth, clod; czyta jak po grudzie, he stumbles in reading. ~ka ^f, small clod, clot. [emberly.

grudniowy ^a, of December, De-

Grudzień ^m, December.

grundwaga ^f, plummet-level.

grunt ^m, ground, bottom; ground, soil. ~a pl., lands pl.; w gruncie rzeczy, at the bottom, in the main; z ~u, thoroughly

gruntować ^{v,a}, (*rzekę*) to fathom; ground, rest upon a principle; lay the colour; ~ać się na czem, to rest upon, rely upon. ~anie ⁿ, (*mal.*) grounding. ~e ⁿ, ground-rent. ~nie ^{ad} thoroughly. ~ność ^f, solidity, profoundness. ~ny ^a, wellgrounded; solid, fundamental. ~y ^a, podatek ~y, land-tax, ground-rent.

grupla ^f, group. ~ować ^{v,a} to group.

gruszla ^f, pear-tree. ~czany, ~kowy ^a, pear... ~ka ^f, pear; pear-tree; *gruszki na wierzbie*, castles in the air. ~kowaty ^a, pear-shaped.

gruz ^m, rubbish, rubble. ~y pl., ruins pl. ~ek ^m, clod, clot, lump. ~łowacieć ^{v,n}, to clot. ~łowaty ^a, clotted, grumous.

gruźlica ^f, tubercular consumption.

gryczanika ^f, buckwheat-straw. ~y ^a, of buckwheat.

gryf ^m, griffin; finger-board.

gryka ^f, buckwheat.

grymals ^m, grimace, wryface; a price, whim. ~sić ^{v,n}, ~sy stroić, to mow. ~śnica ^f, whimsical woman. ~śnik ^m, whimsical fellow. ~sny ^a, whimsical, freakish.

grypsnąć ^{v,a}, to filch, pilfer.

grysztan ^m, verdigris.

gryz ^m, meal-groats.

gryzący ^a, caustic, cutting; pungent. ~ać ^{v,n}, to gnaw; corrode, bite; (*fig.*) rankle. ~ać się ^{v,r}, (*fig.*)

to fret inwardly, be tormented; ~żć się z kim, to wrangle.
gryzmoła ^m, scrawler, scribbler.
~lenie ⁿ, scribbling, scrawling.
~lić ^{vα}, to scrawl, scribble. ~ły pl., scrawl, scribble.
grzyzowy ^α, of meal-groats.
grzać ^{vα}, to warm, heat. ~ się ^{vr}, to go to heat, warm oneself.
grządka ^f, small garden-bed; hen-grzadziel ^f, plough-beam. [roost.
grzanka ^f, roasted slice of bread or of a roll. toast.
grzałski ^α, quaggy. ~ść ^{vn}, to stick in the mud.
grzbiet ^m, backbone, back; (*góra*) ridge. ~owy ^α, spinal, dorsal.
grzebałć ^{vα}, to scrape scratch the ground; lay in the ground, bury; ~ się (w czem), to grabble. ~nie ⁿ, burial, interment. [low.
grzebielucha ^f, (*orn.*) bank-swallow.
grzebień ^m, (*do włosów*) comb; crest (of a cock). ~niarski ^α, comb-maker's. ~niarstwo ⁿ, comb-maker's trade. ~niasty, ~nisty ^α, comb-shaped, pectinate. ~niarz ^m, comb-maker. [ginal sin.
grzech ^m, sin; ~ pierworodny, original sin.
grzechołka ^f, (*orn.*) chimney-swallow, martin.
grzechotlać ^{vα}, to clatter, rattle. ~ka ^f, rattle. ~nik ^m, (*zo.*) rattle-snake.
grzecznis ^m, compliment. ~ość ^f, politeness, civility, kindness; favour, service. ~y ^α, polite, civil, kind.
grzeda ^f, hen-roost; garden-bed.
grześć, *vid.* grzebać.
grzeski, *vid.* grząski.
grzeszek ^m, peccadillo.
grzesznica ^f, ~ik ^m, sinner. ~ość ^f, sinfulness, peccability. ~y ^α, sinful, peccable.
grzeszyć ^{vn}, to sin.
gręźnąć ^{vn}, to stick in the mud.
grzęzy pl. *od grzą*.
grzmiały ^α, thundering. ~ieć ^{vn}, to thunder; *grzmi*, it thunders.

~ocić, ~otnać ^{vα}, to strike hard, thump; ~otnać o ziemię, to throw down. ~ot ^m, thunder. ~otowy ^α, thunder...
grzyb ^m, mushroom, fungus; (*fig.*) stary ~, old fellow. ~y pl., fungi.
~ek ^m, omelet; small mushroom.
~ień ^m, (*bot.*) nenuphar, water-lily.
~owaty ^α, fungaceous. ~owy ^α, fungous; mushroom; *sos* ~owy, catchup.
grzywa ^f, mane. ~iasty ^α, maned.
grzywacz ^m, ringdove, ringpigeon.
grzywna ^f, fine, mulct, amercent; (*moneta*) mark.
gubernator ^m, governor, lieutenant-governor. ~owa ^f, governor's wife.
~ski ^α, of a governor. ~stwo ⁿ, dignity of a governor; governor and his lady.
gubernia ^f, province ruled by a governor. ~lny ^α, of lieutenancy.
gubić ^{vα}, to lose; ruin, spoil, destroy; ~ się w domysłach, to be lost in conjectures.
gula ^f, knob, bump.
guma ^f, gum.
gumienny ^m, keeper of a stack-yard. ~no ⁿ, stackyard, barn.
gumiguta ^f, gamboge. ~alasty-czny ^α, of India-rubber. ~alastyka ^f, India-rubber. ~owac ^{vα}, to besmear with gum, to gum. ~owy ^α, gummy, gummos, gummed; ~owa woda, gum-water.
gunia ^f, (shagged) horse-cloth; smock-frock.
guśla pl., sorcery, witchcraft.
~łarka ^f, sorceress, witch. ~łarski ^α, magic(al). ~łarstwo ⁿ, magic art. ~łarz ^m, sorcerer, magician. ~ślic ^{vn}, practise witchcraft.
gust ^m, taste; relish, gusto, fancy.
~owność ^f, good taste, elegance.
~owny ^α, tasteful, elegant.
guwernantka ^f, governess. ~er ⁿ, tutor. ~erka ^f, tutorship; life of a tutor. ~erować ^{vn}, to be a tutor.
guz ^m, knob, bruise; large button.

guzdrać *sie vr*, to be loitering, loll. ~ła, ~łski^m, loiterer, laggard.

guzica *f*, croup, bobtail.

guzi.czek^m, small button; ~czek od koszuli, shirt-button. ~k^m, button; small tumour. ~karski^a, button-maker's. ~karz^m, button-maker.

guzowa|cieć *vn*, to grow knobby. ~tość^f, knobiness. ~ty^a, knobby. gwałcenieⁿ, violation. ~ić *va*, to violate, break, infringe; (fig.) deflower. ~iciel^m, violator, breaker, infringer.

gwalt^m, violence, outrage; rape, defloration; gwattem nie, by no means; gwattem, by violence; gwattu! help! gwattu! (co się dzieje!) good Heavens! ~ownie ad, violently; vehemently. ~owność^f, violence; vehemence, impetuosity. ~owny^a, violent; vehement, impetuous.

gwar^m, hum, humming noise, bustle; (ptaszat) chirping. ~ny^a, full of noise, noisy. ~zyć *vn*, to prate, chatter.

gwaran|cyja *f*, warranty, guaranty. ~tować *va*, to warrant, guarantee.

gward|ya *f*, guard; ~ya przyboczna, life-guard. ~yak, vid. ~zista. ~yan^m, superior of a monastery. ~zista^m, guardsman.

gwa|rny^a, noisy, noisy. ~rzyć *vn*, to be noisy; (o ptakach) coo, trill. gwazdać *va*, to scrawl.

gwiazda *f*, star. ~darstwoⁿ, astronomy; astrology. ~darz^m, astrologer. ~deczka *f*, little star; (w druku) asterisk. ~dka *f*, little star; (u konia) blaze, white star; Christmas-box. ~dnica *f*, starwort. ~dolity^a, starred. ~dosz^m, (bot.) lion's foot. [star-shaped.

gwiaździsty^a, starry, star-light; gwind^m, worm of a screw; turn, worm. ~ować *va*, tq form like a screw, rifle. ~owany^a, rifled. ~ówka *f*, rifle. ~ownica *f*, screw-tap.

gwizd^m, ~anieⁿ, whistling. ~ać *vna*, to whistle. ~acz^m, whistler, fifer. ~awka^f, whistle, catcall. [to. gwoli *vyp*, for the sake, according gwóźdż^m, nail, stud.

gwoździarnia *f*, nailery. ~rstwoⁿ, nailery; nailer's trade. ~rz^m, nailer, nail-smith.

gwoździk^m, (bot.) gillyflower, pink. gzić *sie vr*, to spring about; romp, dally. ~k^m, (zo.) oestrus; rutting-gzygzak^m, zigzag. [time. gzym^m, cornice, moulding. ~ówka *f*, cornice-tile.

H.

ha! *i*; ha!

habit^m, monk's habit.

haczyk^m, little hook, crotchet. ~owaty^a, resembling a hook; hooked.

haftciarka, ~tarka *f*, embroiderer. ~t^m, embroidery. ~tarski^a, embroidering; ~tarska robota, embroidery. ~tarstwoⁿ, embroidering. ~tować *vu*, to embroider. ~towany^a, embroidered.

haftka *f*, clasp.

haja *f*, (zo.) shark.

hajda! *i*, come! come up!

hajdama|cki^a, predaceous. ~ctwoⁿ, robbery; set of robbers. ~czyć *vn*, to rob. ~czyzna *f*, rapacity; thievish vagabonds. ~k, ~ka^m, robber, high-wayman; vagabond, tramp.

hajdu|cki, ~czy^a, pandoor's; predatory. ~czek, page, boy. ~k^m, pandoor; running footman.

hajże *i*, come on!

hak^m, hook. ~owaty^a, crooked, hooked, hooky.

halabarda *f*, halberd. ~nik^m, halberdier.

hałaburda *f*, brawler.

hała|s^m, noise, bustle, din; narobić ~su, to make a great fuss. ~śliwość^f, noisiness. ~śliwy,

~śny α noisy. ~śnica f , noisy woman. ~śnik m , noisy fellow. ~sować v^n to make a noise. ~sowanie n , blustering. ~stra f , vid. chałdra.

hamernia f , forge, iron-mill, hammermill. ~k m , hammerer. hamlować v^a , to stop, check; refrain, restrain; (koło) to trig; ~ować się, to keep one's temper, quell one's ardour. ~owanie n , stopping, checking. ~ulec m , skid, trigger; (fig.) curb, check, restraint.

hańbla f , infamy, ignominy, stain. ~iący α , infamous, degrading, opprobrious. ~ić v^a , to disgrace, dishonour.

handel m , trade, commerce, traffic; ~el hurtowy, wholesale business; ~el szczegółowy, retail; ~el prowadzić, to carry on a trade. ~elek m , small trade, retail-trade; chandlery. ~larski α , mercer's, trader's; commercial. ~larz m , dealer, tradesman, monger; ~kon, horse-dealer. ~lować v^n , to trade, traffic; ~lować czem, to deal in. ~lowanie n , trading, dealing. ~lowny α , commercial, trading. ~lowy α , commercial, mercantile; towarzystwo ~lowe, trading - company. ~lujący m , trafficker.

haniebnosć f , ignominiousness, turpitude. ~y α , ignominious, inharacz m , tribute. [famous.

harap, ~nik m , hunting-whip. harc m , skirmish. ~erz, vid. ~ownik. ~ować v^n , to skirmish; exercise a horse. ~ownik m , skirmisher. harido α , insolently; haughtily. ~dość f , impudence; haughtiness, arrogance. ~dy α , haughty, supercilious; impudent. ~dzieć v^n , to become haughty, arrogant.

harfa f , harp. [pother. harmider m , bustle, hurly-burly, harmonia f , harmony; (nauka) harmonics. ~cznie α , harmonical-

ly. ~czność f , harmonicism. ~czny α , harmonic. ~jność f , harmoniousness. ~jny α , harmonious. [~nie n , labouring. harować v^n , to work hardly. harpia f , harpy.

hart m , temper (of iron or steel), (fig.) strength. ~ować v^a , to temper (iron or steel) harden; (fig.) to brace, steel. ~owność f , hardness. ~owny α , tempered, steeled.

hasałć v^n , to dance, caper, spring about. ~nie n , hopping, skip; hasło n , watch-word. [dancing.

haubica f , howitzer.

haust m , draught, dram (of drink).

hazard m , hazard, risk, venture.

~ować v^n , to risk, venture, stake.

~ować się v^r , to run the risk, venture. ~ownie α , hazardously.

~owny α , hazardous, venturesome.

heban m , ebony. ~owy α , ebony.

hebel m , (narzędzie) plane. ~lować v^a , to plane, smooth with a plane. ~lowiny $pl.$, plane-shavings, shavings of wood.

heca f , race-hunting; circus

hej i , ~! hola! heigh!

hejnał m , morning-song.

hejże i , hey!

helikonki pl , Muses.

hełm m , helmet.

hemoroidalny α , hemorrhoidal.

~y $pl.$, hemorrhoids $pl.$, piles $pl.$

heraldyycznie α , heraldically.

~czny α , heraldic(al). ~ka f , heraldry.

herb m , arms $pl.$, coat of arms, escutcheon. ~arz m , armorial; herbarium. ~owny α , armorial.

~owy α , emblazoned, heraldic.

herbaciany α , tea... ~ta f , tea; tańcząca herbatka, tea-party and dancing. ~tniczka f , tea-caddy.

~tnik m , tea-drinker. ~tny, vid. herbaciany. [~k m , heretic.

heretycki α , heretical. ~czka f , herezya f , heresy.

hermafrodyt m , hermaphrodite.

heroiczn^y^a, heroic(al). ~na f, heroine. ~zm^m, heroism.

herold^m, herald. ~zki^a, herald's.

herszt^m, ringleader.

het^{ad}, far off.

hetka^f, nag, jade.

hetmañ^m, commander in chief, hetman. ~nić^{vñ}, to fill the office of a commander in chief, command. ~ński^a, relating to the commander in chief, hetman's. ~ństwoⁿ, the dignity of the commander in chief, hetmanship. [jacinth.]

hiacynt^m, (bot.) hyacinth; (min.) hierarchia^m, hierarch. ~alnie^{ad}, hierarchically. ~alny, ~iczny^a, hierachic(al). ~ia^f, hierarchy.

hieroglif^m, hieroglyph. ~icznie^{ad}, hieroglyphically. ~iczny^a, hieroglyphical. [hyperbolical.]

hiperbolia^f, hyperbole. ~iczny^a

hipochondryia^f, hypochondria, spleen. ~czny^a, hypochondriacal; hipped. ~k^m, hypochondriac.

hipokryta^m, ~tka^f, hypocrite, dissembler. ~zya^f, hypocrisy.

hipoteiczny^a, mortgaged, hypothecary. ~ka^f, mortgage, pawn. ~kować^{vñ}, to mortgage.

historya^f, history; story, tale. ~cznie^{ad}, historically. ~czny^a, historic(al). ~jka^f, story tale, anecdote. ~k^m, historian.

ho! ho! i, ho! ho!

hodowlać^{vñ}, to breed, bring up; feed. ~anieⁿ, ~la^f, breeding, rearing; ~anie bydła, cattle-breeding.

hojnlość^f, munificence, liberality. ~y^a, munificent, liberal, lavish.

hola i, holla!

hołd^m, homage; tribute (fig.). ~ować^{vñ}, to do homage; embrace, be subjected to. ~owanieⁿ, homage; submission. ~ownictwoⁿ, tributariness. ~owniczy, ~owny^a, tributary. ~ownik^m, vassal, liege-man. [carriage.]

hołoble pl., thills pl., shafts (of a

hołota^f, rabble, mob.

holować^{vñ}, to haul, track, tow. ~nieⁿ, (statków) hauling.

hołupiec^m, a step in the Polish dance „mazour“.

hołysz^m, penniless fellow.

homagialna przysięga, oath of homar^m, lobster. [allegiance.]

homilia^f, homily.

honorⁿ, honour, reputation; robić ~y domu, to receive and entertain the guests; słowo ~u, upon my honour. ~aryumⁿ, honarium, remuneration. ~owo^{ad}, honourably. ~owy^a, honourable; sprawa ~owa, affair of honour.

hop! hop! i, hop! jump!

horda^f, horde.

hordynka^f, Tartar sabre.

horodniactwoⁿ, castellany. ~czy^m, castellan, governor of a place.

horyzont^m, horizon. ~alnie^{ad}, horizontally. ~alność^f, horizontalness. ~alny^a, horizontal.

hospodar^m, hospodar. ~ski^a, hostya^f, host. [hospodar's.]

hoły^a, brisk, smart, lively.

hrabiia^m, count, (angielski) earl.

~anka^f, daughter of a count, countess. ~na^f, countess. ~ostwoⁿ, count and his wife. ~owski, hrabski^a, belonging to a count or earl; like a count or an earl.

hrabstwoⁿ, county, earldom.

hrecziany^a, of buckwheat. ~ka^f, buckwheat. ~kosiej^m, husbandman, plougher. ~uszki pl., cakes baked of buckwheat.

hu, huzia i, halloo!

hubka^f, spunk, German tinder.

huciany^a, foundry...; ~robotnik^k, smelter.

huczleć^{vñ}, to roar, rustle; buzz, hum. ~enieⁿ, roaring; buzzing.

~nie, ~no^{ad}, boisterously, noisily; ostentatiously. ~ny^a, loud, noisy, clamorous; ostentatious.

huf, ~iec^m, body of soldiers.

hufnal^m, hobnail, horse-nail.

huk^m, roar, din; peal; plenty,

profusion. ~ać *vñ* to whoop, halloo; (*na kogo*) to rebuke, chide.
 ~anie *"*, whoop, shouts of joy.
 ~nąć *vñ* to roar suddenly; snub (a person).
 hulać *vñ* to lead a merry life, to revel and riot. ~ka *m*, reveller, debauchee. ~nie *"*, debauchery.
 ~nka *f*, revelry, merry bout.
 ~szczy *a* debauched, dissolute.
 hultać się *vñ* to debauch. ~j *m*, knave, rogue, scoundrel. ~jka *f*, stumper. ~jski *a* knavish, roguish.
 ~jstwo *"*, knavery, roguery.
 humerał *m*, amice, humeral.
 humor *m*, humour, temper. ~ek *m*, whim, caprice. ~ysta *m*, humorist.
 ~ystycznie *ad* humorously. ~ystyczność *f*, humorousness. ~ystyczny *a* humoristic, humorous.
 huncfot *m*, rascal, varlet.
 hurmem *ad* in crowds. [sale.
 hurtem *ad* in the lump, by wholesale.
 hurtowić *vñ* to hurdle. ~anie *"*, hurdling, penning. ~nik *m*, wholesaler. ~y *a*, wholesale.
 hurty *pl.*, pinfold, fold.
 husarski *a*, of hussars, hussar...
 ~rz *m*, hussar.
 hutla f, smelting-house, foundery; ~a szklana, glass-(smelting)-works; ~a żelazna, forge, smithy.
 ~nik *m*, glass-founder.
 huż *i*; ~go! hush! quick!
 huzar *m*, hussar. ~ka *f*, hussar-spencer. ~ski *a* of a hussar.
 hyacynt, *vid. hiacynt*.
 hyciel *m*, flayer. ~łowski *a* flaying, hydny, *vid. ohydny*. [flayer's.
 hydra *f*, hydra.
 hyena *f*, hyena.
 hymen *m*, marriage; (*anat.*) hymen.
 hymn *"*, hymn, song. [etc.
 hypokondrya, *vid. hipochondrya*

I.

i *c*, and; also; even; ~ cóz? well?
 pisze ~ pisze, he is continually writing.

ibis *m*, (orn.) ibis.
 Icek *m*, (fig.) Jew.
 Ichmośić, ~ć Panowie X., Messieurs (M.M.) X. ~cianka *f*, (z niewiadoma ubliżeniem) young lady.
 ichneumon *m*, (zo.) ichneumon.
 idę *prs*, od iść.
 idea *f*, idea.
 ideał *m*, ideal. ~lista *m*, idealist.
 ~lizm *m*, idealism. ~lizować *vñ*, to idealise. ~lny *a*, ideal.
 identyfikacja *f*, identity. ~czny *a*, identical. ~fikacya, *vid. utożsamienie*. [logy.
 ideolog *m*, ideologist. ~ia *f*, ideologią, idiot. ~yzm *m*, idiotism.
 idylla, *vid. sielanka*.
 igiełka *f*, small sewing-needle.
 igielniczek, ~ik, needle-case. ~y, iglany *a*, needle..
 igła *f*, needle; uszko ~ły, the eye of a needle; nawlec igłę, to thread a needle. ~łarski *a*, needle-maker's. ~larz *m*, needle - maker.
 ~lasty *a* needle-shaped; drzewo ~laste, pines and firs.
 iglicza *f*, large needle, bodkin knitting - needle; (zo.) needle-fish. ~ówka, needle-gun.
 ignorant *m*, ignorant, idiot. ~o-wać *vñ*, to take no notice of; (*kogo*) to cut (a person).
 igrzysko *"*, to play, sport, toy.
 ~szka *f*, play, toy, sport; ~szka słów, pun, quibble.
 igrzysko *"*, game, sport.
 ikra *f*, spawn, roe. [to spawn.
 ikrzak *m*, spawner. ~yć się *vñ*, it *m*, loam, potter's clay.
 ile *ad* how much, how many; as much as, as many as; o ~ pamiętam, as far as I remember; o ~ wiem, for aught I know. ~kolwiek *ad* as much as ever.
 ilekroć *ad* as often as. ~ćkolwiek *ad* ever so often. ~tnie *ad* how many times, how often.
 ~tny *a* how often repeated.
 ilki *a*, loamy. [metrical.
 iloczas *m*, quantity, metre. ~owy *a*

iloczyn ^m , (<i>aryt.</i>) product.	Turkey-hen. ~yć się ^{v^r} , to colour up (out of anger).
ilorak ^{i^a~o^a} of how many kinds.	indygenat ^m , right of a native.
iloraz ^m , (<i>aryt.</i>) quotient.	indyk ^m , Turkey-cock.
ilość ^f , quantity.	inedy ^{a^d} another way; elsewhere.
iłowyty ^a loamy.	infamia ^f , infamy. ~is ^m , wretch, villain.
iluminacja ^f , illumination. ~o-wać ^{vⁿ} , to illuminate, light up.	infant ^m , infante. ~ka ^f , infanta.
im ^{a^d} ~... tem..., the... the...;	infanterya ^f , infantry.
~ przedzej tem lepiej, the sooner the better.	infirmerya ^f , infirmary.
imać ^{v^a} , to lay hold of, catch, apprehend.	influenca ^f , (<i>med.</i>) influenza.
imaginacja ^f , imagination. ~cyjny ^a , imaginative. ~lnie ^{a^d} , imaginarily. ~lny ^a , imaginary.	informacja ^f , information, advice. ~acyjny ^a , informative; biuro ~acyjne, intelligence-office.
imbier ^m , ginger.	~ować ^{v^a} , to inform, give information. [late.]
imbryk ^m , coffee-pot, tea-pot.	infuła ^f , mitre. ~t ^m , mitred pre-
imię ⁿ , name, christian name; reputation. ~enie ⁿ , possession, property, fortune.	ingredyencja ^f , ingredient
imieniny ^{pl.} , name-day. ~nie ^{a^d} , by name, namely. ~nik ⁿ , namesake. ~ny ^a , nominal; lista ~na, the list containing the names.	inicyatywa ^f , initiative; wziąć ~ę, to take initiative.
imiesłów ^m , (<i>gram.</i>) participle.	inkarnat ^m , carnation, flesh-colour.
imionnik ^m , album.	~owy ^a , flesh-coloured, rosy.
imperator ^m , emperor. ~owa ^f , empress. ~ski ^a , imperial.	inkaust ^m , ink.
impertynencja ^f , impertinence, rudeness. ~t ⁿ , ~tka ^f , impertinent.	inklinacja ^f , inclination, affection.
imperyał ^m , (<i>moneta</i>) imperial.	inkluz ^m , magic agency, charm.
impet ^m , impetus, vehemence; impetuosity. ~yk ^m , violent man.	inkrustacja ^f , incrustation. ~o-wać ^{v^a} , incrust.
improwizator ^m , improvisator(e).	inkwaterunek ^m , (<i>mil.</i>) quartering; soldiers quartered.
inaczej ^{a^d} , otherwise, else; in another manner; nie ~, most certainly, just so.	inkwient ^m , inquisitor, trial judge.
inąd ^{a^d} zkad ~, from elsewhere, from another place; dokąd ~, somewhere else.	inkwizycja ^f , inquisition, inquest. ~tor ⁿ , inquisitor.
inak ⁱ , ~szy ^a , of another kind.	innoplemienny ^a , of another race.
indagacja ^f , investigation, inquest. ~acyjny ^a , inquiring, of inquiry. ~ować ^{v^a} , to investigate,	~wierca ⁿ , heterodox man.
indeks ^m , index. [inquire into.	inny, inszy ^a , other, another; kto ~, some body else, some one else; ~m razem, another time.
indult ^m , dispensation granted by the church of Rome.	inspecka ^{pl.} , hot-bed.
indycht ^m , indigo; ~owe ziele, indigo-plant, anil.	inspektor ^m , inspector, overseer.
indyczę ⁿ , Turkey-poult. ~ka ^f ,	inspiracja ^f , inspiration.
	instalacja ^f , ~owanie ⁿ , installation. ~acyjny ^a , of installation, investigative. ~ować ^{v^a} , to install, appoint.
	instancja ^f , (<i>jur.</i>) instance, resort; intercession; w ostatniej instancji, in the last resort.
	instrukcja ^f , instruction, direction. ~tor ^m , instructor.
	instrument ^m , instrument; ~dety,

wind-instrument. ~alny ^a instrumental.	instrumental. ~ować ^{vα} (muz.) to instrument.	inwalida ^m , invalid.
instygator ^m , (w dawnej Polsce) public attorney; instigator.	instynkt ^m , instinct. ~owy ^a instinctive.	inwencja ^f , invention; inventive faculty.
instytucja ^f , (osoby) institution, installation; statute. ~t ^m , institute, establishment. [nia pl.]	insygnia ^f , badge of office, insignia.	inwentarz ^m , inventory; spisać ~, to inventory, take stock, make an inventory.
insynuacja ^f , suggestion, insinuation. ~ować ^{vα} to suggest, insinuate.	inteligencja ^f , intelligence. ~tny ^a , prudent, intelligent.	inwestytura ^f , investiture.
intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	intendent ^m , intendant. ~ura ^f , intendancy.	inżynier ^m , engineer. ~ski ^a , engineer's. ~ya ^f , engineering.
intercyza ^f , marriage-contract.	interes ^m , business, concern; advantage; własny ~, self-interest.	ipekakuana ^f , ipecacuanha.
~ant ^m , party concerned, partaker. ~ik ^m , small business. ~o-wać ^{vα} , to interest; ~~ się czem, to take an interest in. ~owany ^a , concerned, self-interested. ~o-wność ^f , self-interestedness. ~o-wny ^a , self-interested; interesting. ~ujaco ^{ad} interestingly. ~ujacy ^a , interesting. [visional.]	intendancy.	irchla ^f , chamois, chamois-leather. ~owy ^a chamois.
intermistyczny ^a temporary, pro-	interpelacja ^f , interpellation, question. ~ować ^{vα} to interpellate.	ironia ^f , irony. ~cznie ^{ad} ironically. ~czność ^f , ironicalness.
intonalacja ^f , intonation. ~ować ^{vα}	intervencja ^f , intervention, interference.	~czny ^a , ironic(al).
intratła ^f , income, revenue. ~ność ^f , profitableness. ~ny ^a , bringing a large income, lucrative.	introligator ^m , bookbinder. ~nia ^f , bookbindery. ~ski ^a , bookbinder's.	irytagia ^f , irritation. ~ować ^{vα} , to irritate.
~stwo ^m , bookbinder's trade.	intruz ^m , intruder.	isić ^{ic} ^{vn} to go, walk; ~ć za kim, to follow; ~ć za męż, to marry, get a husband; ~ć o zakład, to bet, lay a wager; ~ć w górę (o cenie), to rise; idzie tu o moje imię, my reputation is here at stake; jeżeli o to idzie, if that be the matter. ~cie ^m , going, walking.
intruz ^m , intruder.	intencyja ^f , intention, mind, inclination; na intencyję, aby ..., in order to beg of God that...	iść ^{ic} ^{vn} to go, walk; ~ć za kim, to follow; ~ć za męż, to marry, get a husband; ~ć o zakład, to bet, lay a wager; ~ć w górę (o cenie), to rise; idzie tu o moje imię, my reputation is here at stake; jeżeli o to idzie, if that be the matter. ~cie ^m , going, walking.
intrzyga ^f , intrigue, plot. ~ant ^m , ~antka ^f , intriguer. ~ować ^{vα} , to intrigue, plot.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	iścieć, vid. ziśćć.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	iścizna ^f , capital, stock.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	iskać ^{vα} , to louse.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	iskierka, ~ra ^f , spark, sparkle, flash of fire. ~rawy, ~rzący ^a , sparkling, glittering, flashing.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	~rzenie ^m , scintillation, sparkling.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	~rzyć się ^{vr} , to sparkle, glare.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	~rzyk ^m , (min.) carbuncle.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	istnieć ^{ad} really. ~ieć ^{vn} to exist, be, live. ~iejacy ^a , existent, existing. ~ienie ^m , existence. ~ość ^f , existence; substance, essence; being. ~y ^a , positive, true, undoubtedly; very; real, essential.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	istotla ^f , being, creature; essence; w istocie, in the fact. ~nie ^{ad} , really, truly. ~ność ^f , reality. ~ny ^a , true, real, essential.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	iwla, ~ina ^f , sallow. ~inka ^f , (bot.) middle comfrey. ~owy ^a , of sallow.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	iż ^c , that. ~ali ^c , if.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	izabelowy ^a , isabelline; koń ~, isabel.
intuicja ^f , intuition.	intencja ^f , intention, mind, inclination; na intencję, aby ..., in order to beg of God that...	izba ^f , hall, room; ~ niższa, House

of Commons; ~ wyższa, House of Lords.

izbica ^f, ice-breaker.

izdebka ^f, small-room, cabin.

~na ^f, chamber-maid. ~ny ^a, chamber...

izop ^m, (bot.) hyssop.

J.

ja ^{prn} I; kto tam? who is there?
to ~, 'tis I.

ja ^{prn} accus. od ona.

jabłczany; ~eczny, ~kowy ^a, apple... ~ecznik ^m, cider. ~ko ⁿ, apple; whirlbone, rotula; (oka) eye-ball; zbić na kwaśne ~ko, to beat into a jelly. ~kowity ^a (koń) dapple-gray. ~oń ^f, apple-tree. ~onkowy, ~onny ^a of the apple-tree. ~uszko ⁿ, little apple.

jać ^{vn}, to lay hold, catch, seize; begin; ~ się czego, to put one's hand to, betake one's self to.

jad ^m, venom, bane, virus.

jadłać ^{vna}, to use to eat; mess, dine. ~alnia ^f, eating-room. ~alny ^a, eatable, esculent. ~ło ⁿ, food, fare, eatables *pl.*

jadowicie ^{ad}, poisonous; (fig.) enragedly. ~tość ^f, venomousness, banefulness; (fig.) rage, anger. ~ty ^a, venomous, baneful, virulent; (fig.) enraged.

jądro ⁿ; kernel, stone; testicle; (fig.) marrow. ~wnik ^m, scrotum.

~wy ^a, ~wy worek, scrotum.

jadrzysty ^a, gross-grained; marrowy.

jagła ^f, millet-seed. ~lany ^a, millet..., miliary. ~ły *pl.*, millet.

jagniątko ⁿ, lambkin. ~ę ⁿ, lamb. ~ęcy ^a, lamb's; ~ęce mięso, lamb.

jagoda ^f, berry; cheek; ~ody czerwone, red bilberries; czarne

~ody, bilberries; winna ~oda, grape-berry. ~ódka ^f, small berry.

~odnik ^m, strawberry-juice. ~odo-

wy ^a, strawberry. ~odzisty ^a, full of berries or grapes.

jaguar ^m, (zo.) jaguar.

jaję ⁿ, egg; ~e na miekko, egg in the shell; ~e na twardo, hard-boiled egg. ~ecznica ^f, omelet. ~ecznik ^m, ovary; omelet. ~eczny ^a, egg... ~ko ⁿ, small egg; ~ko święcone, (fig.) Easter-meal. ~kowaty, ~owaty ^a, oviform, oval, egg-shaped.

jak, ~o ^{ad} how; as; ~ by, ~ gdyby, as if; blady ~ ściana, ~ śmierć, pale as death; ~ najdłużej, as long as ever it can be; ~ się masz? how do you do?

jakłać, ~nąć ^{vα}, ~ac się ^{vγ}, to stammer, stutter. ~ała ^m, stammerer. ~anie się ⁿ, stammering. ~liwy ^a, stammering.

jakby, *vid. jak.*

jaki ^a, what; which; some, any; jaka szkoda! what a pity; ~ taki, the first the best; ~ to człowiek? what sort of a man is he? ~kolwiek, ~śkolwiek, ~żkolwiek ^a, whatever, whatsoever, any. ~ś ^a, some; certain; somebody.

jakkolwiek ^c, however, howsoever; ~ bądź, be this as it may be.

jako ^{ad}, as, thus; ~ to, videlicet (viz.), to wit, that is to say; ~ tako, pretty well, so-so. ~kolwiek ^{ad}, anyhow. ~ś ^{ad}, somehow. ~ść ^f, quality. ~wy ^a, of what kind, what. ~ż ^{ad}, and in fact, in effect.

jakubówka ^f, sort of pear. ~owy ^a, ~owa laska, Jacob's staff.

jakże ^{ad}, how? how then? a~, of course.

jałmużniak ^f, alms. ~ica ^f, (female) alms-giver. ~ictwo ⁿ, almonership; alms-giving. ~iczy ^a, charitable; alms... ~ik ^m, alms-giver; almoner.

jałoszka ^f, female calf. ~wica, jałówka ^f, heifer, young cow.

jałowcowy ^a, of juniper... ~iec ^m, juniper.

jałowieć ^{vn}, to grow barren or sterile. ~iczy ^a, made of neat's

leather. ~izna^f, young cattle; sterile country. ~o^{ad} barrenly, sterile. ~ość^f, barrenness, sterility. ~y^a barren, sterile.

jamła^f, pit, hole, ditch; kennel; ~a lisia, fox-hole; ~a ustna, mouth. ~isty^a full of pits, holes. ~nik^m, (zo.) terrier. ~ny^a living in a pit or kennel. [iambic.]

jamb^m, iambic foot, iambic. ~iczny^a, janczar^m, janizary. ~ski^a, ~ska muzyka, Turkish music.

janowiec^m, (bot.) furze.

jar^m, ravine.

jarkła^f, spring-corn. ~i, vid. jary.

jarlak^m, yearling (lamb). [fair.]

jarimaryczny, ~kowy^a fair... ~k^m, jarmułka^f, (czapeczka) calotte.

jarmuż^m, borecole.

jarło^{ad} stoutly, brightly, lightly. ~y^a of the spring; stout, robust; zboża jare, seed sown in spring.

jarząb^m, vid. jarzębina.

jarząbek^m, (orn.) hazel-hen.

jarzebaty^a spotted, dapple.

jarzębinła^f, service-tree, sorb-tree, mountain-ash. ~owy^a of sorb-tree. [wax-candle.]

jarzęc^y^a bright, light; ~a świeca,

jarzmilić, vid. ujarzmiać. ~o[;] yoke; subjection, bondage; ~o wółów, a yoke or couple of oxen; zdjąć ~o, to unyoke. ~owy^a yoke...

jarzyna^f, spring or summer-corn; greens pl., vegetables pl.

jasełka pl., crib; wire-puppets (representing the birth of Christ).

jasieniec^m, (bot.) centaury.

jaskier^m, (bot.) crowfoot.

jaskinia^f, den, cave.

jaskółczy^a swallow's, swallow... ~ka^f, (orn.) swallow.

jaskrawło^{ad} glaringly, dazzlingly. ~ość^f, glaring light. ~y^a glaring, dazzling; gaudy, showy.

jaśla pl., carrying frame.

jaśmin^m, jasmine, jessamine. ~o-wy^a of jasmine.

jaśniła^f, light spot, day-light.

~e^{ad} (w tytułach) ~e Wielmożny, His Excellency. ~eć ^{vñ} to shine, glitter, glisten.

jasno^{ad} brightly, lightly. ~czewony^a high-red, light-red. ~gniady^a light-brown. ~ść^f, brightness, clearness, lucidity; plainness; distinctness. ~siwy^a light-gray. ~widzaca^f, clairvoyante. ~widzący^a clear-seeing; clairvoyant. ~widzenieⁿ, clairvoyance. ~włosy^a light-haired. ~zielony^a light-green. ~żółty^a bright yellow.

jasny^a light, bright, lucid; clear, perspicuous.

jaspis^m, (min.) jasper.

jaster^m, (bot.) China aster.

jastrzlab'^m, (orn.) hawk. ~abek^m, pigeon-hawk. ~ębiec^m, (bot.) hawk-weed. [vitide.]

jasyr^m, captives pl.; slavery, ser-

jaszczur^m, (zo.) dragonet. ~czy^a lizard; ~wzrok, (fig.) basilisk-look. ~ka^f, (zo.) lizard.

jaszczyk^m, gunpowder box; butter-jatki pl., shambles pl. [box.]

jatrzenieⁿ, irritation. ~się^v; (rany) suppuration. ~yć ^{va} to generate pus; irritate. ~yć się ^{vr} to suppurate.

jaw^m, na ~ie, when awake; wyjść na ~, to come to light. ~ić się ^v, to appear.

jawnogrzeszniaca^f, public sinner, loose woman. ~k^m, public sinner.

jawnność^f, notoriety, publicness. ~y^a notorious, apparent, plain; public.

jawór^m, maple-tree, maple. ~orowy^a maple, made of maple. ~orzyna^f, maple, maple-wood.

jaz^m, (tama) weir.

jaż^m, red bream.

jazda^f, ride, journey; cavalry, horsemen, horse; ~konna, riding, going on horseback, equitation.

jazdaⁱ, drive on!

jażdż^m, (zo.) stone-perch, ruff.

jaźmin, vid. jaśmin.

jaźwcowy ^a, of a badger. ~iec ^m, (zo.) badger.

jaźwica ^f, (ryba) stickle-back.

je ^{prn}, pl. od ono & 3 os. sing. prs. od jeść.

jechać, jeździć ^{vñ}, to drive, ride; ~ć sankami, to drive in a sledge; ~ć konno, to go on horseback; ~ć pocztą, to travel by post; ~ć powozem, to ride in a carriage; jechał go sek! the deuce take him! ~nie ⁿ, drive, ride.

jęcie ⁿ, seizure, imprisonment.

jęczelić ^{vñ}, to groan, moan; lament. ~nie ⁿ, groaning. ~ jęczmięń ^m, barley; ~ień (na oku), sty. ~enisko ⁿ, barley-field. ~enny ^a, of barley, barley... ~onka ^f, barley-straw.

jęczmyk ^m, (na oku) sty.

jeden ^a, one; some; ~i drugi, both; ~ lub drugi, either; ani ~ ani drugi, neither; za jednym razem, at once; ca to za ~? what is that man? ~ i ten sam, one and the same. ~aście, ~aścioro num., eleven. ~astka ^f, the eleven. ~astoletni ^a, eleven ears old. ~astu num., eleven. ~asty ^a, eleventh. ~że ^a, the same.

jedlinia ^f, fir-tree; fir-wood, deal-wood. ~owy ^a, fir...

jednać ^{vā}, to gain, win. ~nie ⁿ, uniting, agreement. ~ ~ się ⁿ, reconciliation.

jednak, ~że ^a, however, nevertheless, yet; a ~, and yet, nevertheless.

jednakli, ~owy ^a, one and the same, identical. ~o, ~owo ^{ad}, in the same manner, equally, likewise. ~owość ^f, sameness, identity.

jedno, jeno ^{ad}, only, but. ~barwy ^a, one-coloured, plain. ~bo- czny ^a, unilateral. ~chód ^m, ambling-pace. ~chodnik ^m, ambling horse. [~yć ^{vā}, to unite, join.

jednoczlenie, agreement, union.

jednoczesnie ^{ad}, contemporaneously. ~esność ^f, contemporaneity. ~esny ^a, contemporary.

~yć ^{vā}, to unite. ~ ~ sie ^{vr}, to unite.

jednodzienny, ~dniowy ^a, one day old; ephemeral. ~funtowy ^a, one-pound. [unanimous.

jednogłośność ^f, unanimity. ~y ^a, jednokonny ^a, drawn by one horse, one-horsed. ~kopytny ^a, solid-ungulous.

jednokształtność ^f, uniformity. ~y ^a, uniform. [year.

jednoletni ^a, one year old, of one year. jednolist ^m, (bot.) one-blade. ~ny ^a, one-leaved.

jednomyslność ^f, unanimity, concord. ~y ^a, unanimous.

jednooki ^a, one-eyed. ~plemienny ^a, of the same race. ~płciowy ^a, of the same sex. ~raki ^a, of the same kind; single, simple. ~ramienny ^a, one-armed. ~razowy ^a, done but once, happening but once. ~ręki ^a, one-handed.

jednoroczny ^a, of one year, one year old. ~ ~ ^m, one who serves one year in the German army. ~dny ^a, homogenous. ~dzony ^a, only-begotten.

jednoróg ^m, unicorn. ~ogi, ~ożcowy ^a, unicornous, having only one horn. ~ożec ^m, (zo.) unicorn; (ryba) narwal. ~zędny ^a, having but one row.

jednośc ^f, unity, concord; (aryt.) unit. ~słowny ^a, ilość ~słowna, (mat.) monome.

jednostajność ^f, uniformity, monotony. ~y ^a, uniform, monotonous.

jednostka ^f, (aryt.) unit; individual.

jednostronnie ^{ad}, partially. ~ość ^f, partiality, partial judgment. ~y ^a, partial; one-sided.

jednowierca ^m, fellow-believer. ~znaczny ^a, having but one meaning; synonymous.

jedor ^m, Turkey-cock.

jędrnięcie ^{vñ}, to become robust, stout, pithy. ~ość ^f, pithiness, strength, virility. ~y ^a, pithy, strong, substantial; marrowy.

jedwa**b'** ^m, silk. ~biarnia ^f, silk-manufactory. ~bie *pl.*, silk-stuffs. ~bisty ^a, silky, silk-like, silky soft. ~bnica ^f, silk-stuff, silk-worm. ~bniczy ^a, of silk-worm. ~bnik ^m, silk-worm. ~bny ^a, silken. jedyna**czka** ^f, an only daughter. ~k ^m, an only son. jedynaście *num.*, eleven. jedynie ^a, only, merely, solely. jedynowła**dca** ^m, monarch, autocrat. ~dny ^a, autocratic, monarchical. ~dztwo ⁿ, autocracy, monarchy. jedyny ^a, only one, sole, the only. jędza ^f, fury, shrew. [one. jedzenie ⁿ, eating; food, meat. jego *prn*, *gen. i accus. od on.* ~ ^a, his. jegomoś**ć** ^m, master of a house, householder; gentleman; (*ksiądz* ~ć) Reverend. ~cin ^a, gentleman's, jehowa ^m, Jehovah. [master's. jejmość ^f, mistress; lady. ~ści-anka ^f, miss. ~ścin ^a, lady's; of mistress. jęk ^m, groan, moan. ~liwy ^a, mournful, lamentable. ~nąć ^{vñ}, to moan, groan. jelatko ⁿ, fawn, young deer. jelca *pl.*, (*szpady etc.*) shell, guard. jelec ^m, (*zo.*) bleak, whiting. jeleni ^m, (*zo.*) stag, hart. ~ni ^a, hart's, of a stag. ~nina ^f, venison. jelita *pl.*, bowels, entrails, guts. jelonek ^m, fawn; horned beetle. jemiołf, mistletoe. ~ucha ^f, (*orn.*) mistle-bird. jenerał etc., *vid. generał etc.* jeniec ^m, prisoner, captive. jeograf, *vid. geograf.* geometra, *vid. geometra.* jeremiada ^f, sorrowful complaint, jeremiad(e). jerzyk ^m, (*orn.*) black martin. jerzyna ^f, blackberry. jeść ^{vā}, to eat, feed; ~ obiad, to dine; ~ śniadanie, to breakfast; ~ wieczerzę, to supper. jesień ^f, autumn. ~unny ^a, autumnal.

jesion ⁿ, ash-tree. ~ka ^f, (*bot.*) dittany. ~owy ^a, ash, ashen. jesiotr ^m, sturgeon. ~owy, ~zy, of the sturgeon. jeśli, *vid. jezeli*. jestestwo ⁿ, being, existence. jeszcze ^a, yet, still; ~ raz, once more. jetka ^f, (*zo.*) day-fly, ephemera. jety ^a, taken, seized. jeż ^m, (*zo.*) hedge-hog. jezdny ^a & ^s, mounted; horseman. jeźdzenie ⁿ, (*konno*) riding; (*po-wozem*) driving. jeździć ^{vñ}, *vid. jechać.* ~ec ^m, rider. jeżeli ^c, if. jeziorny, jezierny ^a, laky. ~ro ⁿ, lake. ~rzysty ^a, full of lakes. jezór ^m, (*pogardliwie*) tongue. jeżowiec ^m, (*zo.*) porcupine; (*zo.*) sea-hedgehog. ~ówka ^f, (*zo.*) sea-urchin, echinus. ~owy ^a, porcupine... [suit. jezuitcki ^a, Jesuitical. ~ta ^m, Je-jezuszek ^m, (*fig.*) hypocrite. ~o-wy ^a, of Jesus. jeżyć ^{vā}, to bristle. ~ sie ^{vñ}, to stand on end, bristle. język**ek** ^m, little tongue; uvula; (*na kompasie*) hand. ~ki *pl.* ~ ~ psie, (*bot.*) dog's tongue. ~ny ^a, lingual; flippant. język ^m, tongue; language, idiom; zasięgać ~a, to get information; mieć co na końcu ~a, to have a thing at one's tongue's end; mieć długi ~, to have too long a tongue. ~owaty ^a, tongue-shaped. ~owy ^a, (*gram.*) lingual; linguistic(al). ~oznawstwo ⁿ, linguistics. jeżyna, *vid. jerzyna.* jodła ^f, fir-tree. ~owy ^a, fir... jota ^f, jot; co do joto, every jot of it. jowialista ^m, jovial, humorous man. ~ność ^f, jovialness, joviality. ~ny ^a, jovial. Jowisz ^m, (*astr.*) Jupiter. ~owy ^a, of Jupiter. jubilat ^m, holding a jubilee. jubiler ^m, jeweller, lapidist. ~ski ^a,

jeweller's. ~two^a, jeweller's trade, jewelling. [jubilee.] jubileusz^m, jubilee. ~owy^a, of jucha^m, blood of a beast; (*vulg.*) scoundrel, rascal.

jucht^m, Russian leather, Russian hides. ~ować^{vα}, to tan in Russian manner. ~owy^a, (made) of Russian leather.

uczny^a, koń~, pack-horse; wóz~, luggage-van.

juczyć^{vα}, to load, charge with.

judaszowy^a, Judas, traitor's.

jujuba^f, (*bot.*) jujube.

juki *pl.*, pack-saddle, sumpter-saddle.

junałcki^a, swaggering, blustering. ~ctwo^m, boasting, bravado, rodomontade. ~czyć^{vn}, ~~ się^{vr}, to hector, boast, rodomontade, swagger. ~k^m, bully, stout man; rodomontador. ~kierya^f, swaggering, blustering.

juniec^m, bullock.

jupka^f, jupon.

Jur^m, na św. ~a, jak rak świśnie, never, at no time.

jurgielt^m, salary, pension, salary. ~nik^m, stipendiary.

jurnośc^f, lechery. ~y^a, lecherous, lewd. [jurisconsult, lawyer.]

jurysdykcyja^f, jurisdiction. ~ta^m, juszka, *vid.* jucha. ~yć^{vα}, to cover with blood.

jutro^{ad}, tomorrow; dzisiaj~, sooner or later, one of these days.

jutrzejjszy^a, of tomorrow. ~enka^f, dawn, day-blush; morning star.

~nia^f, matins *pl.*, morning-

już^{ad}, already. [prayers *pl.*]

jużci^{ad}, certainly, of course.

K.

k' = ku.

kabacik^m, small jacket.

kabała^f, fortune-telling from cards; cabal, intrigue; kłasć ~kę, to tell fortune from cards. ~lar-

ka^f, fortune-teller by means of cards. ~lista^m, cabalist. ~listyczny^a, cabalistic.

kabat^m, jacket, jerkin.

kabłak^m, curve; arch. ~owato^{ad}, curvishly. ~owaty^a, arched, arch-shaped.

kabryolet^m, gig, light chaise.

kacierski^a, heretic. ~rstwo^m, heresy. ~rz^m, heretic.

kąciłk^m, little corner, corner.

~sty^a, having angles, angular.

kaczę^m, duckling. ~ka^f, duck.

~kowaty^a, duck's bill. ~or^m, drake; (*dziki*) mallard. ~orowy^a, of drake. ~y^a, duck's.

kaczyniec^m, (*bot.*) butter-flower.

kadeci^a, of cadet; ~cki korpus, cadet-company. ~t^m, pupil of a military school, cadet.

kadencyja^f, (*muz.*) cadence; consonance (of verses); ~ sądowa, court-day, assizes *pl.*

kadłub^m, trunk, torso, a corpse without head; vessel made of

kadr^m, (*mil.*) cadre. [bark.]

kadryl^m, (*taniec*) quadrille.

kadułcznie^{ad}, devilishly. ~czny^a, devilish; epileptic. ~k^m, devil, deuce; epilepsy, falling-sickness.

kadź^f, vat, tub, keeve.

kadzienie^m, perfuming, fumigation.

~ić^{vα}, to incense; fumigate; (*fig.*) flatter. ~idło^m, incense, frankincense.

kadziel^f, distaff; po ~i, by his mother, on the mother's side.

kadzielnica^f, censer.

kafar^m, rammer, battering ram.

kafel^m, Dutch tile (for stoves).

kaftan^m, jacket, jerkin. ~ik^m, waist-coat; bodice.

kaganek^m, fire-pot, night-lamp.

kaganiec^m, (*iron*) muzzle; fire-pot.

kahal^m, assembly of the elders of the Jews. ~lny^a, belonging to the Jews, of the Jews.

kajać się^{vr}, to repent; (*czem*) to take example by...

kajdaniarz^m, convict. ~ki *pl.*,

fetters *pl.*; ~ki na ręce, manacles, handcuffs. ~y *pl.*, chains *pl.*, kajet, writing-book. [shackles *pl.*] kaimowski^a, of Cain; fratricidal. kajuta, cabin. kakać^{vα}, to cack. kakaoⁿ, cacao. kąkol^m, (*bot.*) darnel; (*fig.*) weed. ~nica^f, (*bot.*) corn-cockle. kał^m, dirt, filth, mud. kalać^{vα}, to defile, pollute, stain. kalafior^m, cauliflower. kałamajka^f, (*materya*) calaman-co; small cart. kałamarz^m, inkstand. kalarepa, *vid. galarepa*. kałdun^m, maw, paunch; tripe, guts *pl.* ~owy^a, intestinal, paunchy. kale[[ctwo]^m, lameness, maimedness. ~czyć^{vα}, to maim, mutilate. ~ka^m, cripple. kalendarz^m, calendar, almanac. kalet[[a^f, small leather-bag, leather-purse. ~ka^f, small leather purse; gall-bladder. ~nik^m, trunk-maker. [~rowy^a, caliber...]. kalib[[er]^m, bore (of a gun), caliber. kalif^m, calif. kaligraf^m, calligrapher. ~ia^f, calligraphy, penmanship. ~iczny^a, calligraphic. kalin[[a^f, (*bot.*) guelder-rose. ~owy^a, of guelder-rose. kalisty^a, slimy, muddy. kalkancista^m, organ-blower. kalkować^{vα}, to draw through transparent paper. kalkulacya^f, calculation. ~ator^m, calculator. ~ować^{vα}, to calculate, kalny^a, dirty, muddy. [compute. kalosz^m, galoches; ~e gumowe, India rubber shoes, rubbers *pl.* kałuż[[a^f, mire, puddle, splash. ~any, ~ny^a, splashy, slushy. kalwi[n]^m, Calvinist. ~nka^f, Calvinist-woman. ~ński^a, Calvinistic(al). kamasze *pl.*, (*krótkie*) spatter-dashes *pl.*, (*długie*) gaiters *pl.*

kamea^f, cameo. kameduła^m; Camaldołka^e. kameleon^m, (*zo.*) chameleon. kamelia^f, (*bot.*) camellia. kamera^f, office of domains. ~ny^a, financial, cameralistic. kamerdyner^m, valet, man-servant. ~ski^a, valet's. kamfor[[a^f, camphire, camphor. ~owy^a, camphorate(d). kamień^m, stone; drogi~, precious stone, jewel; ~ graniczny, boundary-stone; ~ obrazy, a stumbling block; ~ młyński, mill-stone, grindstone; ~ probierczy, touch-stone; ~ węgielny, foundation-stone; ~ w pęcherzu, gravel in the bladder; spadł mu ~ z serca, he casts away care; kamieniem (*siedzieć*), as if nailed to the spot. kamienia[[rka^f, stone cutter's wife; stone-cutting. ~nia^f, workshop of a stone-cutter. ~rski^a, stone-cutter's. ~rstwo^m, stone-cutting. ~rz^m, stone-cutter. kamienica^f, house (stone-built). kamien[[ieć^{vn}, to become stone, petrify. ~isty^a, stony, rocky, pebbly. ~nik^m, quarry-man. ~ny^a, stony, built of stones; rocky; sól ~na, mineral salt; węgiel ~ny, pit-coal; ~ne serce, hard heart, heart of stone. kamioneczka^f, (*bot.*) bilberry. kamionka^f, heap of stones, cairn; (*do nóg*) warming-bottle. kamionowa[[ć^{vα}, to stone, lapidate. ~nie^m, stoning, lapidation. kamizel[[a^f, jacket, jerkin. ~ka^f, waistcoat. kamlot^m, (*materya*) camlet. ~owy^a, (made) of camlet. kampanja^f, (*mil.*) campaign. kamrat^m, comrade. kamy[[czkowaty^a, pebbly. ~k^m, pebble. kanak^m, necklace (of pearls etc.). kanał^m, canal, channel. kanalja^m, &^f, rascal; rabble. kanap[[a^f, sofa. ~ka^f, causeuse.

kanar ^m, canary-sugar; (*wino*) canary. ~ek ^m, canary-bird. ~kowy ^a, canary.

kancellaria ^f, office; chancery. ~aryjny ^a, chancery..., of the chancery. ~ista ^m, clerk, writer; ~ista sądowy, actuary clerk.

kancerowaty ^a, cancerous.

kanclejski ^a, chancellor's. ~stwo ^m, chancellorship. ~rz ^m, chancellor. ~rzyc ^m, chancellor's son. ~rzyna ^f, chancellor's wife.

kancyonał ^m, psalm-book, book of hymns.

kańczug ^m, cat-o'-nine-tails.

kandydat ^m, candidate; postawić ~a, *vid. postawić*. ~ura ^f, candidateship. [hawk.]

kania ^f, (*orn.*) kite. ~k ^m, lark-

kanianka ^f, dodder of thyme, devil's guts.

kanikuła ^f, Dog-star, Sirius; dog-days; (*fig.*) madness; cierpieć na ~ę, to be mad. ~larny ^a, canicular.

kanka ^f, clyster-pipe, a cock.

kanon ^m, canon, rule.

kanonada ^f, cannonade.

kanoniła ^f, canonry; dwelling of a canon. ~czka ^f, canoness.

~czność ^f, canonicalness. ~czny ^a, canonical. ~k ^m, canon, prebendary.

kanonier ^m, cannonier, gunner. ~ski ^a, cannonier's, gun...

kanonista ^m, canonist.

kanonizacja ^f, ~owanie ⁿ; canonisation. ~ować ^{vα}, to canonise.

kant ^m, corner, edge. ~ak ^m, grapple.

kantar ^m, port-mouthed bit.

kantaryda ^f, cantharis, Spanish fly.

kanton ^m, district, circuit, canton; levy (of soldiers). ~ista ^m, man subject to military service.

kantor ^m, chanter, chief-singer; counting-house. ~ek ^m, scrutoire, writing-desk. ~owy ^a, of counting-house, office... ~zysta ^m, office-clerk. [of hymns.]

kantyczki *pl.*, psalm-book, book

kanwa ^f, canvas.

kapa ^f, cope; bed-cover; covering.

kapalić ^{vN}, to drop, fall in droves.

~nina ^f, dropping; płacić ~niną, to pay by driplets.

kapalić ^{vA}, to bathe. ~ć się ^{vR}, to bathe, take a bath. ~nie się ^N, bathing. [caper-sauce.]

kapar ^m, (*bot.*) capar; sos z ~ami,

kapcan ^m, poor wretch.

kapciuch ^m, tobacco-pouch.

kapela ^f, (*muzyków*) band.

kapelañ ^m, chaplain. ~nia ^f, chaplaincy. ~ński ^a, chaplain's.

kapelmistrz ^m, bandmaster.

kapeluśik ^m, little hat. ~sina ^f, old hat. ~sz ^m, hat; ~sz damska, bonnet, lady's hat.

~sznictwo ^m, hatter's trade, hat-manufacture.

~szniczy ^a, hatter's. ~sznik ^m, hat-maker. ~szowy ^a, hat...

kapica ^f, hood, cowl.

kapiel ^f, bath: ~el parowa, vapour-bath. ~ołka ^f, child's bath.

kapitał ^m, fund, stock, capital.

~lik ^m, small capital. ~lista ^m, independent gentleman, capitalist.

kapitalnie ^{ad}, excellently. ~y ^a, capital, principal; excellent.

kapitałn ^m, captain. ~nowa ^f, captain's wife. ~ński ^a, captain's.

kapitel ^m, (*arch.*) capital.

kapitol ^m, Capitol. ~ski ^a, Capitolian.

kapituła ^f, chapter (of a cathedral); wytrzeć komu ~ę, to lect ... a person. ~lny ^a, of the chapter.

kapitulacja ^f, capitulation. ~wać ^{vN}, to capitulate.

kapka ^f, small drop. (*drożka*)

kapłan ^m, priest, clergyman; wielki ~n, high priest. ~nka ^f, priestess.

~ński ^a, priestly, sacerdotal.

~ństwo ^m, priesthood.

kaplica ^f, chapel. ~czka ^f, small chapel, chapelet.

kaplon, ~ek ^m, (*orn.*) capon. ~i ^a, capon's.

~ić ^{vA}, to caponise, castrate cocks.

kapnąć ^{vN}, to drip off.

kapota ^f, great coat.

kapral ^m, corporal. ~ski ^a, corporal's, corporal... ~stwo ⁿ, rank of a corporal, corporalship.

kaprawy ^a, blear-eyed.

kapryś ^m, caprice, whim, freak. ~sic ^{vn}, ~ się ^v; to be humorous, be cross and peevish. ~śnica ^f, whimsical woman. ~śnik ^m, whimsical man, crotcheteer, humorist. ~śność ^f, freakishness, capriciousness. ~śny ^a, capricious, whimsical, freakish.

kaptować ^v^a, to win favour, gain one over to our interest.

kaptur ^m, cowl, monk's-hood; chimney-top; eye-flap. ~ek ^m, cover for a pistol; small cowl. ~owy ^a, of cowl; ~owe sądy, interim courts.

kapucyn ^m, Capuchin (monk). ~ński ^a, Capuchin's.

kapuścianek ^m, cabbage butterfly. ~y, kapustny ^a, of cabbage, cabbage..., (fig.) ~a głowa, cabbage-head.

kapuścisko ^m, cabbage-garden. ~niak ^m, soup with sourcroult.

kapusta ^f, cabbage; (fig.) groch z ~a, confusion. ~nik ^m, cabbage-field; cabbage-butterfly. ~ny ^a, coaly, charry.

kapuza ^f, cowl, furcap, hood.

kara ^f, punishment, penalty, pain; two-wheeled cart; ~ pieniężna, mulct, fine; ~ śmierci, capital punishment; pod karą śmierci, upon pain of death.

karabela ^f, sabre, shord curved sword.

karabin ^m, carbine, musket. ~ek ^m, carbine, petronel, small carbine. ~ier ^m, carbineer. ~ierski ^a, carbineer's. ~owy ^a, carbine...

karałć ^v^a, to punish, castigate, chastise; ~ć śmiercią, to inflict capital punishment. ~nie ⁿ, punishment.

karacena ^f, scale-cuirass.

karafka ^f, flagon, decanter.

karambol ^m, (w bilardzie) cannon.

~ować ^{vn} (w grze bilard.) to cannon. [marble.]

kararyjski ^a, ~ marmor, Carrara karaś ^m, crucian.

karat ^m, carat. ~owy ^a, dwudziesto ~~, of twenty carats.

karawan ^m, hearse.

karawana ^f, caravan.

karazyja ^f, coarse cloth.

karb ^m, incision, notch; reckoning, imputation; kłaść na czyj ~, to impute; trzymać w karbach, to keep under restraint.

karbieniec ^m, (bot.) water hoar-karbona ^f, poor-box. [hound.]

karbowałć ^v^a, to score, notch, jag. ~ny ^a, indented, notched.

karbowy ^m, keeper of a stackyard, overseer. [med.]

karbunkuł ^m, carbuncle (min. &

karciały ^a, of cards, card... ~rka ^f, ~rz ^m, gamester, player at cards. [reprehend.]

karcic ^v^a, to castigate, chastise, karcz ^m, stump.

karczemka ^f, small inn. ~emnie ^{ad}, rudely, roughly, impertinently.

~emny ^a, ill-mannered; mobbish. ~ma ^f, tavern, public house.

~marka ^f, hostess. ~marz ^m, inn-keeper.

karczoch ^m, artichoke.

karczowić ^v^a, to root out, grub.

~anie ⁿ, karczunek ^m, clearing, grubbing up. ~isko ⁿ, woodland turned into arable. ~nik ^m, grubher.

karczysty ^a, thick-necked.

kardynał ^m, cardinal. ~ski ^a, cardinal's. ~stwo ⁿ, cardinalship, cardinalate.

kardynalny ^a, cardinal, principal.

karecciany ^a, couchy, couch...

~ta ^f, carriage, coach. ~tka ^f, one-horse chaise.

kares ^m, caress, endearment. ~ować ^v^a, to caress, fondle, dally.

kark ^m, nape, neck; (fig.) złamać komu ~, to ruin a person; wziąć kogo za ~, to collar one; twardego ~u, stubborn, obstinate; mieć

- kogo na ~u, to be troubled with a person.
- karłec** ^{vn} to become dwarfish, decrease. ~ica ^f, woman-dwarf, pigmy.
- karłowa** ^{cieć} ^{vn} to waste away, bastardise. ~ty ^a dwarfish; ~te drzewo, dwarf tree.
- karmazyn** ^m, crimson; kermes-oak. ~ek ^m, kermes. ~owy ^a crimson.
- karmełek** ^m, caramel.
- karmelita** ^m, Carmelite (monk). ~ka ^f, Carmelite nun.
- karmila**, karm' ^f, food; nourishment. ~ć ^{va}, to feed; nourish; ~ć piersią, to give suck to, suckle; ~ć się czem, to live upon. ~ciel ^m, nourisher. ~cielka ^f, nurse. ~enie ^m, nourishment; ~ ~ piersiami, nursing. ~ony ^a, ~ ~ szpakami, cunning, sly.
- karmin** ^m, ~owy ^a, carmine.
- karmnik** ^m, fattened pig; stable for fattening cattle in.
- karmny** ^a, fattened.
- karnawał** ^m, carnival.
- karneol** ^m, (min.) cornelian.
- karnes** ^m, (arch.) cornice.
- karnie** ^{ad}, in discipline. ~ość ^f, discipline. ~y ^a, (jur.) penal; well-disciplined.
- karo** ⁿ, (~ grze kartowej) diamond. ~wy ^a, król ~~, king of diamonds.
- karolek** ^m, (bot.) caraway.
- karłp** ^m, (zo.) carp. ~pi, ~piowy ^a, of carps, carp... ~pie ⁿ, young carp. ~stunk, stock. [carp.]
- karpiówka** ^f, flat tile.
- kartka** ^f, card; (stronnica) page; (papieru) leaf; ~a wizytowa, (visiting) card. ~ka ^f, piece of paper; note of hand; note; slip of paper.
- kartacz** ^m, cartouch, canister-shot. ~owy ^a, ~ ogień, grape-shot fire.
- kartel** ^m, cartel. [to...]
- kartofiel** ^m, potato. ~lany ^a, potato.
- karton** ^m, cartoon; pasteboard.
- kartować** ^{vα}, to contrive a scheme or plan.
- kartownik** ^m, card-maker; card-player.
- kartun** ^m, calico, cotton.
- kartuz** ^m, Carthusian (friar). ~ek ^m, Carthusian pink. ~ya ^f, Carthusian monastery.
- karuk** ^m, isinglass, fish-glue.
- kary** ^a, black.
- karygodność** ^f, punishableness, culpableness. ~godny ^a, punishable, culpable.
- karyolka** ^f, gig, whisky.
- karzeł** ^m, dwarf.
- kasza** ^f, money-box; cash-book; ~a biletowa, ticket-office; ~a oszczędności, saving-bank. ~owy ^a, cash... ~yer ^m, cashier. ~yerski ^a, cashier's. ~yerstwo ^m, cashier's office.
- kasać się** ^{vr}, (na co) to aspire to. **kasać** ^{vα}, to bite; (fig.) to be poignant.
- kasacyja** ^f, cassation. ~jny ^a, sqd ~~, court of cassation.
- kąsek** ^m, bit, little morsel; smaczy ~, delicacy, tid-bit.
- kasować** ^{va}, to cancel, rescind, annihilate, annul.
- kasowy** ^a, vid. *kasa*.
- kastor** ^m, (zo.) beaver, castor. ~owy ^a, beaver.
- kastrat** ^m, castrated man; (śpic-wak) castrato. ~ować ⁿ, to castrate, geld.
- kasyno** ^m, club-house, casino.
- kasza**, ~ka ^f, grits pl., groats pl.; ~a perlowa, pearl-barley; ~a jaglana, millet gruel. ~arz ^m, groats-monger. [to cough.]
- kaszel** ^m, cough. ~leć, ~lnać ^{vn},
- kaszkiet** ^m, shade-bonnet; shako.
- kaszta** ^f, (typ.) case.
- kasztan** ^m, chestnut; chestnut-tree; chestnut-horse; (bot.) ~ dziki, horse-chestnut. ~owaty ^a, chestnut-coloured, chestnut; kon ~~, chestnut-horse.
- kasztela** ⁿ, castellan, bailiff of a castle. ~nia ^f, castellany. ~nic ^m, castellan's son. ~nka ^f, castel-

lain's daughter. ~nowa^f, wife of a castellain. ~ński^a, castellan's. ~ństwo^m, castellany; castellan and his wife.

kaszywo^m; all sorts of groats.

kat^m, headsman, hangman, executioner; cóz u kata! what the kat^m, angle; corner. [deuce!] kątafolk^m, hearse, catafalque.

katalog^m, catalogue.

katanka^f, jacket. [to poultice.

kataplazm^m, poultice. ~ować^{vα},

katarr^m, catarrh, rheum; cold (in the head). ~alny, ~owy^a, catarrhal, rheumatic.

katarakta^f, water-fall, cascade; (med.) cataract.

katarynka^f, barrel-organ.

katastrofa^f, catastrophe.

katechilla^f, ~ista^m, catechist, lecturer. [to catechise.

katechiz^m, catechism. ~ować^{vα},

katedra^f, professor's chair; cathedral. ~lny^a, cathedral.

kategoria^f, category. ~cznie^{ad}, categorically. ~czny^a, categoric(al).

katek^m, (small) corner.

katnica^f, (med.) blind gut.

katoliⁱcki^a, Roman-Catholic.

~ctwo^m, ~cyzm^m, Catholicism.

~czka^f, ~k^m, Roman-Catholic.

katow^lać^{vα}, to scourge, torture, torment. ~anieⁿ, torture, racking. ~nia^f, torture-room; (męczarnia) rack. ~nik^m, hangman's assistant, torturer. ~ski, ~y^a, hangman's, executioner's.

katow^ly^a, angular; ~a miara, iron-rule, square.

katusza^f, (męczarnia) rack.

kaucya^f, surety, bail.

kauteryz^lacja^f, cauterisation.

~ować^{vα}, to cauterise.

kawa^f, coffee

kawał^m, piece. ~ek^m, small piece.

kawale^lr^m, single gentleman, bachelor; suitor, wooer; (orderu)

knight; gentleman; (fort.) cavalier. ~rski^a, unmarried, single;

chivalric, knightly. ~rya^f, herse, cavalry; bachelorship. ~rzysta^m, horse-man, trooper, cavalier.

kawalkata^f, cavalcade.

kawecan^m, cavesson. [ailing.

kawęczyć^{vn}, to drudge, toil; be

kawiany^a, coffee... ~iarka^f, coffee-woman; gossip. ~iarnia^f, coffee-house.

~iarz^m, coffee-house keeper; man fond of coffee.

~ka^f, coffee; (orn.) jack-daw.

~owy^a, coffee...; coffee coloured.

kawiar^m, caviare.

kawon^m, water-melon.

kazał^lic^{vαn}, to command, order; preach; ~ć robić, to cause to be made; ~ć komu powiedzieć, to send a person word. ~lnica^f, pulpit.

~nieⁿ, sermon, lecture. [each.

każdy^a, every, each; every one.

kaził^lic^{vα}, to pollute, dishonour, ~ciel^m, corrupter, destroyer.

kaziro^ldnik, ~dzca^m, incestuous person. ~dny, ~dzki^a, incestuous.

~dztwo^m, incest, incestuousness.

kaźmirek^m, cashmere.

kaźń^f, penalty, punishment.

kaznodziej^la^m, preacher. ~ski^a, preacher's. ~stwo^m, ministry.

kazuar^m, (orn.) cassowary.

kazub^m, small vessel of bark.

kazuist^la^m, casuist. ~yka^f, casuistry. [to time.

kazywać^{vn}, to preach from time kiedy^{ad}, where. ~kolwiek^{ad}, whereever.

kędzierzaw^lic^{vα}, ~ic^{vα} się^{vr}, to crisp, curl.

~ieć^{vn}, to begin curling. ~ość^f, curliness. ~y^a, curly, curly-headed.

kędzior^m, lock, curl.

kęp^la^f, ait, small river-island.

~iasty^a, shrubby, bushy. ~ina^f, bunch of plants.

kęs^m, bit, morsel.

kętnary^{pl}, gauntree.

ki, ~ż^{prn}, (vulg.) vid. jaki.

kibić^f, waist, stature.

kibitka^m, kibitka (a kind of Russian vehicle).

kich||ać, ~nać ^{vñ} to sneeze. ~anie, ~nienie ^v; sneeze, sneezing; proszek na ~~, sternutative powder. ~awiec, (bot.) pellitory. ~aczka, ~awka ^f, frequent sneeziasty ^a; crested, tufted. [zing. kiecka ^f, woman's linen-frock. kiedy ^{ad} & ^c; when; ~niekiedy, now and then. ~kolwiek ^{ad} whenever. ~ś ^{ad} once. ~ż ^{ad} when (then). kieł ^f, fang, tusk; germ, bud; (o koniu) wziąć na ~, to run away, bolt. ~ek ^m, germ, bud; ~ki puszczać, to germinate, bud. kieł**b'** ^m, groundling, gudgeon. ~bik ^m, small gudgeon. kiełba|sa ^f, small sausage. ~śnica ^f, gut for sausages; pork-butcher(ess). ~śnik ^w, pork-butcher. kielich ^m, cup, chalice; (bot.) calyx. ~szek ^m, wine-glass. kiełkować ^{vñ} to bud, germinate. kielnia ^f, trowel. kiełzn||ać ^{vñ} to bridle; (fig.) to restrain. ~o ^m, bridle. kiep ^m, scoundrel, reprobate. kiepsk||i ^a, bungling, ill-done, bad. ~o ^{ad} badly. kierda ^f, boar. kiereszować ^{vñ} to slash, carve. kiereja ^f, fur-coat. kiernasz ^m, consecration of a church; kermess. kiernoz, vid. kierda. kierow||ać ^{vñ} (czem) to direct, conduct, govern; (koim) to manage, govern; (kogo na co) to destine for...; ~ać się czem, to be governed by... ~anie ^v; leading, conducting; management, direction. ~nictwo ^v; direction, administration. kierunek ^m, direction, course. kierz, vid. krzak. kierznia ^f, churn. kies||a, ~ka ^f, purse. kiesz|en ^m, pocket. ~onka ^f, sob. ~onkowe ^m, pocket-money. ~onkowy ^a, pocket...

kij ^m, stick; cane, walking-stick. ~e pl., (fig.) cudgeling; ~e dostać, to be cudgeled. ~aszek, ~ek ^m, small stick. ~ec ^m, cudgel. kijanka ^f, (zo.) tadpole; beater, wash-beetle. kikut ^m, stump, end; maimed person. ~ac ^{vñ} to halt, limp. kija ^f, (med.) scrotocoele. kilimek ^m, woolen cover. kilka ^{prn} several, some. ~kroc ^{ad} several times. ~dziesiat num., about thirty, forty... (till ninety). ~naście num., about thirteen... (till nineteen). kilko|dniowy ^a of several days. ~godzinny ^a of several hours. ~letni ^a of several years. ~raki ^a, various, manifold. ~ro ^m; several, some. ~wyrazowa ^a, ~~ ilość, (mat.) polynome. kilku ^{prn} several, some. ~nastu num., about thirteen... (till nineteen). [kilometer. kilogram ^m, kilogram. ~metr ^m, kiyoraty ^a, herniated. kim ^{prn}, instr. od kto. kinal ^m, (w kartach) knave of clubs, (fig.) rude fellow. kindział ^m, poniard, dagger. kiosk ^m, kiosk. kipieć ^{vñ} to boil over; boil up. kir ^m, shroud, pall. kirys ^m, cuirass. ~śnik, ~syer ^m, cuirassier. ~syerski ^a, cuirassier's. kis||ć ^m, brush; (ogona krowy etc.) bush, tuft; (bot.) pannicle, cluster. ~ciasty ^a, paniced. kisi|ić ^{vñ}, (ogórki etc.) to preserve, pickle. ~ieć, ~nać, kiśnieceć ^{vñ}. ~ić się ^{vñ}, to be pickled; ferment. ~iel ^m, gruel prepared of leaven kistka ^f, bunch. [and honey. kiszka ^f, gut; pudding, sausage; a kind of hunting-carriage; ~a odchodowa, rectum. ~owy ^a, intestinal. kit ^m, cement; putty. kit|a, ~ka ^f, (czub) crest; bush, tuft. kitaj ^m, buckram. ~ka ^f, taffeta;

- ~- ~ glancowna, lustering. ~kowy^a, made of taffeta.
- kitel** ^m, frock, smock-frock.
- kitować** ^{vα}, to cement, putty.
- kiwiać**, ~nać ^{vn}, to shake, agitate; (*na kogo*) to nod to, beckon to; ~~ głową, to shake one's head; ~~ ogonem, to wag its tail.
- ~anie się** ^v, shaking, tottering.
- ~nięcie** ^v, nodding, beckoning.
- klab** ^m; (*z kwiatów*) border, flower-bet. [*u konia*] withers *pl.*
- klab** ^m clew, skein; (*dymu*) cloud;
- klać** ^{vn}, to curse, swear; detest,
- klacz** ^f, mare. [exorcise.]
- kładka** ^f, very small bridge, gang-board. [paste.]
- klajstler** ^m, paste. ~rować ^{vα} to
- kłaki** *pl.*, hards *pl.*, tow; tuft (of a hair).
- kłam** ^m, lie. ~ać ^{vn}, to lie. ~anie ^v, lying, telling lies or a lie. ~ca ^m, lier. ~liwy ^a, lying; false. ~stwo ^v, lie; zadać ~, to give a lie.
- klamierka** ^f, small cramp, small cramp-iron; (*typ.*) bracket; (*do wieszania bielizny*) peg. ~ra ^f, cramp, cramp-iron; clasp, hook.
- ~rować ^{vα}, to fasten, clasp.
- klamka** ^f, latch; zamknąć na klamkę, to latch.
- klämaniać** ^{vn}, to greet; ~m uniżenie! your servant! ~ć się ^{vr}, to greet, salute; revere, reverence; ~j mu się ode mnie, present him my compliments. ~nis się ^v, greeting; bowing and scraping.
- klapa** ^f, (*u odzienia*) flap, cuff; (*muz.*) key, stop; valve.
- klapać się** ^{vr}, (*w błocie*) to splash.
- klapalić** ^{vn}, (*żębami*) to chatter.
- ~czka ^f, chatter-box.
- klapika** ^f, (*muz.*) key, stop; (*od ucha*) lobe; ~ka na muchy, fly-flap. ~ać ^{vα}, to clap, smack; fall down heavily.
- kłapouchy** ^a, lap-eared.
- klaps** ^m, flap, smack.
- klaret** ^m, (*wino*) claret.
- klarne** ||cista ^m, clarinet, clarinetist. ~t ^m, clarinet, clarionet.
- klarować** ^{vα}, to clear, clarify. ~ny ^a, clear; clarified.
- klasa** ^f, class; range; (*w szkole*) form, class.
- kłaść** ^{vα}, to put, place, lay; put on. ~się ^{vr}, to lie down; gó to bed; be put, be placed; ~do kieszeni, to put into one's pocket.
- klaskać** ^{vα}, klasnąć ^{vn}, to clap one's hands; (*z bicza*) to crack, smack; applaud. ~cz ^m, clapper, applauder. ~nie ^v; (*z bicza*) cracking; applause.
- klasycznie** ^{ad}, classically; admirably. ~ość ^f, classicality. ~y ^a, classic(al).
- klasyfikować** ^{vα}, to classify, class.
- klasyk** ^m, classical author.
- klasztór** ^m, cloister, monastery.
- ~orny ^a, monastic.
- klatka** ^f, cage, bird-cage.
- klatwa** ^f, curse; anathema.
- klauzula** ^f, clause.
- klauzura** ^f, seclusion.
- klawiatura** ^f, keyboard, keys *pl.*
- ~cymbał ^m, harpichord. ~kord ^m, clavichord. ~sz ^m, (*muz.*) key.
- kłębilek** ^m, hank, ball. ~ić się ^{vr}, to wind, ball. ~owaty ^a, having the shape of a ball. ~uszek ^m, kleć ^f, hovel, cot. [small ball.]
- klecha** ^m, village - schoolmaster; sexton, sacristan.
- klechda** ^f, popular tradition.
- klecić** ^{vα}, to make mud-walls; (*fig.*) to compile carelessly, bungle.
- kleczęlnik**, ~nik ^m, praying-desk.
- ~ać ^{vn}, to kneel. ~kiem ^{ad}, na ~kach, kneeingly.
- kleić** ^{vα}, to glue, lime. ~ć się ^{vr}, to stick, adhere; (*fig.*) to agree.
- ~stość** ^f, stickiness, viscousness.
- ~sty ^a, viscous, sticky.
- klej** ^m, glue; (*chem.*) lute; ~rybi, fish-glue, isinglass. ~ek, kieik ^m, slime, gruel; ~owsiany, water-gruel. ~enie ^v, smearing with klejnot ^m, jewel. [glue, liming.]

klejony ^a, p. od *kleić*. ~watość ^f, glutinousness, gluiness. ~waty ^a, gluey. ~wy ^a, gluish, glue ...

klek ^m, plough-tail.

klek||ac, ~nać ^{vñ}, to kneel down.

klekot ^m, rattling; chatterer, prattler; bad piano. ~ać ^{vñ}, to clap, rattle; (*o bocianie*) to clatter. ~anie ⁿ, clacking, rattling; thumping (on instruments). ~ka ^f, rattle; chatter-box.

klektać, vid. *klekotać*.

kleń ^m, (*ryba*) ablet, bleak.

klepa ^f, slut, slattern.

klep||ac ^{vñ}, (*kuć*) to hammer; (*zienię*) to stamp; (*po ramieniu*) to tap (on the shoulder); ~ać biedę, to suffer want. ~adło ^m, (*narzędzie*) rammer, stamper. ~isko ⁿ, threshing-floor. ~ka ^f, (*beczkowa*) stave; butter-roll; *braknie mu piątej* ~ki, he is crack-brained. **klepsydra** ^f, water-clock, clepsydra. [~yk ^m, seminarist.

kler ^m, clergy. ~ycki ^a, clerical. **klesk** ^m, (*orn.*) cherry-finch.

kleska ^f, defeat, overthrow; adversity, disaster.

kleśnać ^{vñ}, to fall in, collapse.

kleśnić ^{vñ}, to geld, castrate.

kleszcz ^m, (*ryba*) bream; (*owad*) tick. ~e pl., tongs pl. ~yki pl., pincers pl. [ricinus.

kleszczowizna ^f, Palma Christi, **kleta** ^f, clay-cottage.

klient ^m, client; customer. ~ela ^f, clientship, customers pl.

klika ^f, junto, clique.

klimat ^m, climate.

klin ^m, wedge; (*w sukni*) gore; (*ziemi*) neck of land. ~iasty ^a, wedge-shaped.

klitka, vid. *kleta*.

kłobu||k, ~cznik ^m, (*bot.*) coltsfoot.

kloc ^m, block, trunk; (*fig.*) blockhead. [to strike the eye.

kłóć ^{vñ}, to prick, sting; ~w oczy,

kłócić ^{vñ}, (*płyn*) to stir up; disunite; disturb (peace). ~się ^{vñ}, to quarrel. fall out.

kłoda ^f, block, stump, trunk.

kłódka ^f, padlock.

kłodzina ^f, stump, trunk; (*fig.*) blockhead.

kłoko||cina ^f, pistachio-tree. ~towy ^a, ~~ orzech, pistachio-nut.

klomb, vid. *klab*.

klon ^m, plane-tree. [maple.

klon||ina ^f, maple-wood. ~owy ^a,

klonica ^f, (*u woza*) pin, rundle.

kłopot ^m, grief, sorrow; embarrassment, difficulty; bez ~tu, griefless; być w ~cie, to be at a loss.

~tać ^{vñ}, to give sorrow, trouble.

~~ się ^{vr}, to care for, trouble oneself about; grieve at. ~tliwy ^a, grievous, afflicted.

kłos ^m, (*bot.*) ear, spike. ~ek ^m, spikelet.

~iany ^a, of ears of corn.

~ić się ^{vr}, to shoot forth, shoot into ears. ~ie ⁿ, ears of corn; gleaming. ~iennica ^f, (*bot.*) mudwort. ~iasty ^a, full of ears or spikes.

kłos||ek ^m, ~ka ^f, dumpling.

kłotka, vid. *kłódka*.

kłot||liwość ^f, quarrelsomeness.

~liwy ^a, quarrelsome. ~nia ^f, quarrel, altercation. ~niarka ^f, quarrelsome woman. ~nik ^m, quarreller, wrangler.

klub ^m, club. ~ista ^m, clubbist, club-man. ~owy ^a, club ...

kluba ^f, block, pulley; (*fig.*) bounds pl., limits pl.

kluc ^{vñ}, to peck, pick. ~się ^{vr}, to break forth.

kluć, vid. *kłóc*.

klucz ^m, key; (*anat.*) collar-bone; (*muz.*) clef; domain, demesne.

~ka ^f, catch (to receive the hook), snare, springe. ~kować ^{vñ}, to tergiversate. ~nica ^f, house-maid, house-keeper. ~nik ^m, door-keeper.

~yk ^m, small key; (*bot.*) primrose, cow-slip.

kluka ^f, hook; great awkward nose. [trotter.

kłus ^m, ambling pace. ~ak ^m,

klusek, vid. *klósek*.

kłusować *vⁿ* to trot.

kłykieć *"*, articulation, joint.

kmieć *"*, peasant (possessing a hide of land). ~cy *α*, peasant. kmin, ~ek *"*, (bot.) cumin, caraway; cumin-seed. ~kówka *f*, cumin-brandy. ~kowy *α*, cumin . . .; zupa ~kowa, soup made with cumin-seed.

kmiotek, *vid. kmieć*.

kmoszka, *vid. kumoszka*.

kmotr *"*, godfather; stać w ~y, to stand godfather, stand godmother. ~a *f*, godmother. ~ostwo *"*, godfathership, sponsorship. ~owski *α*, godfather's, godmother's.

knebel *"*, cudgel; gag. ~lować *v^a*, to bind, tie, gag. [gold.]

kniat, knieć *"*, (bot.) marsh-mari-

kniáz *"*, (Russian) prince. ~ehy-

nia, ~ehyni *f*, (Russian) princess.

knieja *f*, hunting-ground.

knot *"*, wick; match, lunt.

knować, knuć *v^a*, to plot, contrive; ~ać spisek, to lay a plot.

~anie *"*, contriving.

knur, *vid. kierda*.

knut *"*, knout. ~ować *v^a*, to knout.

koadjutor *"*, coadjutor; cobishop. ~ka *f*, coadjutrix. ~ski *α*, coadjutant. ~stwo *"*, coadjutorship.

koalicja *f*, alliance, coalition.

kobalt *"*, (min.) cobalt.

kobeżnik *"*, bag-piper.

kobiałka *f*, basket, wicker-basket.

kobiec||iarz *"*, ladies' man, fop. ~ina *f*, pitiable, good woman.

~y *α*, womanish.

kobielić się *v^r*, (o materyach) to bag, pucker. ~stość *f*, bagginess.

~sty *α*, baggy, puckery.

kobierczyk *"*, small carpet. ~nik *"*, carpet-maker. ~zec *"*, carpet; (fig.) stanęćna ~cu, to get married.

kobietka *f*, woman. ~ka *f*, little woman; (fam.) goody.

kobus *"*, (orn.) hobby.

kobylla *f*, (klacz) mare; (vulg.) awkward woman. ~li *α*, mare . . ., mare's. ~lica *f*, bar, barrier;

sawing-block, jack. ~lina *f*, horse-flesh. ~łka *f*, young mare; (zo.) grasshopper. [vid. kobeżnik.]

kobzla *f*, (muz.) bag-pipe. ~iarz, koc *"*, shaggy coverlet.

kochać *v^a*, t9 love. ~ć się *v^r*, (w kim) to be in love with one; love each other. ~nek *"*, lover; favourite, darling. ~nica *f*, mistress, woman in keeping. ~nie *"*, love; (osoba) darling; moje ~~, my love! ~nka *f*, sweetheart. ~ny *α*, dear, beloved.

koci *α*, cat's, cat . . .; ~ogon, cat's tail (też bot.); ~e oko, (min.) cat's eye; ~e złoto, (min.) yellow glimmer. ~anki pl., (bot.) catkin. ~ć się *v^r*, (o kocie) to kitten; (o kozie) to kid. ~e *"*, kitten, pussy-cat.

kocioł *"*, kettle, caldron; kettle-drum. ~ek *"*, small kettle.

kocisko *"*, tomcat.

kociuba *f*, pot-ladle; oven-rake.

kocz *"*, coach, calash.

koczkodan *"*, (zo.) baboon; (fig.) ugly woman.

koczowić *vⁿ*, to nomadise; encamp, be encamped. ~anie *"*, ~niczość *f*, nomadism. ~isko *"*, encampment.

koczyk *"*, chaise.

kogo *prn* gen. & accus. od kto.

koguci *α*, cock's, cock . . . ~t *"*, cock. [nienie] to quench.

koić *v^a*, to appease, soften; (prag-kojarzyć *v^a*, ~sie *v^r*, to unite, join. kojec *"*, hen-house.

kokcynela *f*, cochineal.

kokietka, ~ka *f*, coquette, flirt. ~ować *vⁿ*, to flirt, coquet. ~ownie *"*, flirtation.

koklusz *"*, hooping-cough.

kokoryczka *f*, (bot.) Salomon's seal.

kokos *"*, cocoanut-tree, cocoa. ~owy *α*, cocoa . . .; ~orzech, cocoanut.

kokosz, ~ka *f*, hen . . . ~y *α*, hen . . .; ~a wojna, war without fighting. ~yć się *v^r*, to boast, brag.

- kokot**, vid. *kogut*. [stiffen.]
kół ^m, peg, stake; *kołem stanąć*, to stand on.
kolacya ^f, collation, supper; (*urzędu kościelnego*) collation.
kołacz ^m, cake; *bez pracy, nie ma ~a*, no pains, no gains.
kolan||**ko** ^m, small knee; (*bot.*) knot, node. *~kowato* ^{ad} with nodes, knottily. *~kowatość* ^f, nodosity, knobbiness. *~kowaty* ^a, kneed, nodose. *~o* ^m, knee; (*rzeki*) turn. *~owy* ^a, kość ~owa, knee-cap.
kolas||**a** ^f, ~ka ^f, chaise.
kołat ^m, ~anie ⁿ; (*do drzwi*) knocking; rattling. *~ać* ^{vn}, (*do drzwi*) to knock; rattle; (*fig.*) to solicit (a person). *~ać się* ^{vr}, to stroll, ramble. *~ek* ^m, wood-fretter. *~ka* ^f, (*narzędzie*) knocker.
kolator ^m, collator, ad*vowee*. *~ka* ^f, collatress. *~ski* ^a, collator's.
~stwo ⁿ, collation.
kolba ^f, (*u strzelby*) butt-end; (*u siodła*) pommel.
kolc||**e** ⁿ, ring; (*u pancerza*) link; nose-ring. *~owoj* ^m, (*bot.*) common silax.
kolcz||**a** ^f, running at the ring. *~y* ^a, ring...
kolczak ^m, (*bot.*) hydnum.
kolczan ^m, quiver.
kolczuga ^f, ring-mail.
kolczyk ^m, ear-ring.
kolczysty ^a, prickly, thorny.
kołdra ^f, bed-quilt, cover of a bed.
kole ^{prs}, od *kłóć*.
koleb||**ać** ^{va}, to rock (in a cradle). *~ka* ^f, craddle. [tongue.]
kolec ^m, thorn, prickle; (*u sprzączki*) fastener.
kóleczko ⁿ, ringlet, little ring.
kol||**eda**, ~enda ^f, Christmas-box, New-Year's gift; Christmas.
koleg||**a** ^m, colleague. *~ium* ⁿ, colleagueship; college; lecture. *~ować* ^{vn}, (*z kim*) to be one's colleague.
kole||**isty** ^a, full of tracks. *~j* ^m, track, rut; succession; turn; (*żelazna*) railway; *~jno, po kolei, ko-*
leją, by turns, by files; successively. *~jny* ^a, circular, circulating; successive.
kołek ^m, peg, plug.
kolekta ^f, collection.
kolenda, vid. *kolęda*.
koleśni||**a** ^f, wheeler's working-room. *~k* ^m, wheeler, cart-wright.
koleż||**anka** ^f, (female) companion, fellow. *~eński* ^a, collegiate, good colleague's. *~eństwo* ⁿ, comradeship, fellowship. *~ka* ^m, companion, comrade. [ming-bird].
koliber ^m, (*orn.*) colibri, hummingbird.
koliga||**cic** ^v, się ^{vr}, to become related by marriage, enter into relations. *~cya* ^f, affinity, alliance. *~t* ^m, person related by marriage.
kolist||**o** ^{ad}, circularly. *~ość* ^f, circularity. *~y* ^a, circular.
kolka ^f, colic, gripes *pl*.
kółko ⁿ, small wheel; *ringłot*; circlet; (*fig.*) circle (of friends etc.); (*ostrogi*) rowel.
kolnąć ^{va}, to sting, prick.
kołnierz ^m, collar; cape, pelerine. *~yk* ^m, shirt-collar.
kolnik ^m, (*bot.*) naphew.
koło ^m, wheel; (*u woza*) cart-wheel; circle; (*garncarskie*) potter's wheel. [nearly].
koło ^{ppr} & ^{ad}, round; near; about,
kołodziej ^m, wheel-wright. *~ka* ^f, cartwright's wife; cartwright's trade. *~ski* ^a, wheelwright's. *~stwo* ⁿ, wheel-right's trade.
kolofonia ^f, colophony.
kołomaż ^f, grease for carriages.
koloni||**a** ^f, colony. *~sta* ^m, settler, colonist.
kolor ^m, colour, paint; (*w kartach*) suit. *~ować* ^{va}, to colour, dye. *~owy* ^a, coloured. *~ysta* ^m, colourist. *~yt* ^m, colouring. *~yzować* ^{va}, to colour, illuminate.
kolos ^m, colossus. *~alny* ^a, colossal, colossean.
kołów||**ać** ^{vn}, to circulate, turn round; take a roundabout way. *~anie* ⁿ, circulation; taking round-

about ways. ~nik ^m, bicyclist, velocipedist.

kołowrot ^m, axle-tree, arbor; turnspit, roasting-jack; spinning-wheel. ~ek ^m, spinning-wheel; reel, yarn-winder. ~ny ^a, orbicular.

kołowy ^a, circular; wheel...

kołpak ^m, bearskin cap.

kołtun ^m, plica (Polonica). ~isty, ~aty ^a, elf-locked. [nade.]

kolumna ^f, column. ~da ^f, colon-

kołysać ^{vα} to rock (in a cradle).

~ać się ^{vř}, to swing, see-saw; (o okręcie) to roll, reel. ~anie ⁿ, rocking. ~anka ^f, lullaby. ~ka ^f, cradle.

koma, vid. przecinek.

komandor ^m, commander (of an order). ~ya ^f, commandery.

komar ^m, gnat.

kombinacja ^f, combination.

komedyja ^f, comedy. ~ancki ^a, comic(al). ~antka ^f, (fig.) actress, player.

komendja ^f, command; (mil.) detachment. ~ant ^m, commander, governor. ~erować ^{vα} (mil.) to command. [order].

komendarz ^m, commander (of an)

komentarz ^m, commentary.

komeraż ^m, gossip, gossiping.

komeszka ^f, alb, surplice.

kometa ^{m & f}, comet.

komik ^a; comically. ~czność ^f, the comic; comicality. ~czyń ^a, comic; comical, odd. ~k ^m, comic actor.

komin ^m, chimney. ~ek ^m, fireplace; jump, leap (upwards). ~iarczyk ^m, chimney-sweeper's apprentice. ~iarski ^a, chimney-sweeper's. ~iarz ^m, chimney-sweeper, sweeper. ~owe ⁿ, hearth-money.

komis ^m, commission, order. ~ant ^m, commissary; agent, commissioner. ~arski ^a, commissary's; commisional. ~arz ^m, commissary; commissioner. ~owy ^a, biuro ~owe, commission-agency. ~ya ^f,

committee (body of men); ~ya śledcza, committee of inquiry.

komitywa ^f, footing, relations pl.; być z kim w dobrej komitywie, to be on good terms with one.

komiz, vid. kumys.

komnata ^f, room, chamber.

komonik, ~nnik ^m, cavalry, horsemen; ~nnikiem, on horseback.

komoda ^f, chest of drawers, com-

komor, vid. komar. [mode.]

komora ^f, room; (celna) custom-house. ~órką ^f, little bed-room; (w plastrze miodu) cell, alveole; cell; ~~ sercowa, ventricle of the heart. ~órkowaty ^a, cellular, cellular.

komornie ⁿ; rent, hire. ~ica ^f, lodger; cottager. ~iczy ^a, lodger's; cottager's. ~ik ^m, lodger, tenant; farm-hand, cottager; (jur.) ap-paritor.

komosić się ^{vř}, to grow angry.

kompan ^m, partner, companion. ~ia ^f, company (też mil.).

kompas ^m, compass; sun-dial.

komplemencista ^m, complimen-ter. ~t ^m, attention, civility.

komplet ^m, completeness; com-plete collection. ~ny ^a, complete.

~ować ^{vα}, to complete. ~owanie ⁿ, completion, completing.

komponista ^m, composer. ~o-wać ^{vα}, to compose. [post.]

kompost ^m, (sztuczny nawóz) com-

kompozycja ^f, composition. ~ta ^f, (jur.) agreement; money paid in lieu of tithes. ~tor, ~torka, vid. komponista.

kompromis ^m, (jur.) compromise.

~tować ^{vα}, to compromise, expose.

komput ^m, preserves, stewed fruit.

~owy ^a, ~~ żołnierz, regular.

komunia ^f, communion, the Lord's Supper.

komtur, vid komendor.

komunikacyja ^f, communication.

~acyjny ^a, junction... ~ant ^m, communicant; host, holy wafer.

~ować ^{vna}, to receive the sacra-

ment; communicate. ~ ~ się *v^r*; (*z kim*) to maintain relations with...; (*o chorobach*) to be infectious. [communism.]

komuni||sta ^m, communist. ~zm ^m, kómysz ^m, thicket.

komża, vid. *komeszka*.

koń ^m, horse; horseman; *wsiąść na ~ lub konia*, to get on horseback; ~ dyszlowy, thill - horse; ~ lejcowy, leader; ~ przyprzeżny, led-horse; ~ rzeczny, hippopotamus; ~ siwojabłkowity, apple-gray horse; ~ siwy, white horse, gray-horse; ~ szpakowaty, gray-horse; ~ wierzchowy, riding-horse.

kona||ć *vⁿ*, to be breathing one's last, give the last gasp; expire. ~jacy ^a, expiring, dying, agonising. ~nie ⁿ, death-struggle.

konar ^m, bough, branch.

koncepcjista ^m, witling. ~t ^m, sudden idea, sally (of wit); joke, jest; rough copy.

koncer||cista ^m, performer at a concert. ~t ^m, concert. ~towy ^a,

koncha ^f, mussel. [concert...]

końcó||ówka ^f, final syllable. ~owy ^a, final, end...

koncylium ^m, council.

kończ||ato, ~asto ^{ad} pointedly. ~atość ^f, pointedness. ~aty ^a, pointed, sharp. ~yć *v^{an}* to finish, end, terminate, be in the last agonies. ~yć się *v^r*, to end, be over, be finished. ~yna ^f, extreme, extremity.

kondek ^m, (*vulg.*) bit.

kóndel, vid. *kundel*.

kondemnata ^f, condemnation for contumacy.

kondolencya ^f, condolence.

kondor ^m, (*orn.*) condor.

konduita ^f, conduct, deportation.

kondukt ^m, funeral procession.

konduktor ^m, lighting-rod; guard, conductor.

kondycya ^f, condition; (*służba*) employment; *iść w kondycią*, to take an employment.

kone||w', ~wka ^f, pail, bucket.

konfederacki ^a, confederate.

~acya ^f, confederation, confederacy. ~at ^m, confederate. ~atka ^f, confederate's cap. ~ować się *v^r*, to confederate.

konfekt ^m, (*aptekarSKI*) confection; confect, confectionery.

konferencja ^f, conference.

konfesjonał ^m, confessional.

konfiden||cyonalnie ^{ad}, confidentially, seize. ~cya ^f, familiarities *pl.* ~t ^m, familiar (showing familiarities with superiors).

konfirmacyja ^f, confirmation.

konfisk||ata ^f, confiscation; confiscated goods. ~ować *v^a*, to confiscate. ~owanie ⁿ, confiscation.

konfitura ^f, comfits *pl.*, confectionery.

konfortatywa ^f, restorative.

konfrontowa||ć *v^a*, to confront; (*pisma*) to compare. ~nie ⁿ, confrontation.

konfuzya ^f, confusion.

kongregacyja ^f, congregation.

kongres ^m, congress.

koniak ^m, cognac.

koniarz ^m, horse-dealer.

koniczyna ^f, clover, trefoil.

koniec ^m, end, extremity; (*pióra*) nib; (*języka*) tip; end, purpose; ~ końców, finally, in conclusion.

konieczn||ie ^{ad} necessarily; absolutely, by all means. ~ość ^f, necessity; z ~ości, of necessity. ~y ^a, necessary.

konik ^m, pony; hobby-horse; (*w szachach*) knight. ~na ^f, horse-flesh. ~trud ^m, (*bot.*) hedge-hysop, gratiola.

konjugacyja ^f, (*gram.*) conjugation.

konjunktura ^f, conjuncture, coincidence of circumstances.

koniuszek ^m, lappet; (*uchy*) lobe.

koniusz||ostwo ⁿ, equerryship.

~owski ^a, equerry's. ~y ^m, master of the horse, equerry. ~yna ^f, equerry's wife.

konklawe ⁿ, conclave.

konkluzya ^f, conclusion.
 konkordat ^m, concordat.
 konkurrencja ^f, competition; suing for. ~ent ^m, suitor, wooer.
 ~ować ^{vα} to court; sue.
 konkurs ^m, competition; bankruptcy, insolvency. [suit].
 konkury ^{pl.}, love-making, love-affair.
 konnica ^f, cavalry, horsemen, horse. ~o ^{ad} on horseback. ~y ^a, on horseback; equestrian. ~y ^m, rider, horseman; trooper.
 konopliasty ^a, hemp-like. ~ie ^{pl.}, hemp. ~ka ^f, (orn.) linnet; (bot.) water-plantain. ~nica ^f, (bot.) water-hemp. ~ny ^a, hempen.
 konowały ^m, vid. weterynarz. ~ostwo ^m, veterinary science.
 konsekwencja ^f, consequence; consistency. ~tność ^f, consistency.
 ~tny ^a, consistent, consequent.
 konsens ^m, consent.
 konserwia ^f, preserve, confectionery. ~y ^{pl.}, (okulary) preserves
 konserwacyjny ^a, conservative.
 ~tor ^m, conservator.
 koński ^a, horse...
 konsola ^f, pier-table.
 konsolacyja ^f, consolation; (fig.) children.
 konspiracyja ^f, conspiracy. ~ować ^{vη}, to conspire.
 konstytucja ^f, constitution; (ciąga) complexion, constitution. ~jny ^a, constitutional.
 konsul ^m, consul. ~arny ^a, consular. ~at ^m, consulship, consulate. ~ostwo ^m, consulship. ~owa ^f, consul's wife. ~owski ^a, consul's.
 konsumpcja ^f, consumption.
 konsyderacya ^f, esteem, respect.
 konsyliarz ^m, councillor; title of honour given to a physician.
 konsystencya ^f, compactness, consistency; cantonment.
 konsystořski ^a, consistory. ~rz ^m, consistory, spiritual court.
 konszachty ^{pl.}, prevarication, collusion.

kopanie

kontent ^a, content, contented, satisfied. ~ować ^{vα} to content, satisfy. ~~ się ^{vη}, to rest (be) content with.
 konterfekt ^m, portrait, image.
 konto ^m, account; na ~ moje, for my account.
 kontraband ^{ia} ^f, contraband. ~ysta ^m, contrabandist, smuggler.
 kontrakt ^m, bargain, contract. ~y ^{pl.}, meeting of landowners for making agreements with form-labourers.
 ~owy ^a, conventional, stipulated.
 ~ujacy ^a & ^s, contracting; kontrast ^m, contrast. [tractor].
 kontrolia ^f, control, check-account.
 ~er ^m, controller. ~ować ^{vα}, to control, check. [tilla].
 kontusik ^m, (dla kobiety) man.
 kontusz ^m, a kind of great-coat (in Poland).
 kontuzja ^f, contusion.
 kontyngens ^m, contingent.
 konwalia ^f, (bot.) May-flower.
 konwencyja ^f, convention, agreement. ~jny ^a, conventional.
 konwent ^m, assembly, convention.
 ~owy ^a, convention . . . , conventional.
 konwersacyja ^f, conversation.
 konwikt ^m, educational establishment, boarding-school.
 konwisařski ^a, pewterer's. ~rz ^m, tinfounder, pewterer.
 konwój ^m, escort, convoy. ~ojować ^{vη}, to escort, convoy.
 konwokacyja ^f, convocation.
 konwulsja ^f, convulsion. ~jny ^a, convulsive. [scores].
 kopa ^f, three-score; ~mi, by three-
 kopać ^{vα}, to dig, delve.
 kopać, kopnać ^{vα}, (noga) to kick.
 ~cz ^m, digger.
 kopal ^m, copal.
 kopalnia ^f, mine; ~ia srebra, silver-mine, ~ia złota, gold-mine. ~ictwo ^m, science of mining.
 ~y ^a, fossil.
 kopanica ^f, canal, ditch.
 kopanie ^m, digging.

kopanka, *vid. niecka*.

kopeći *v, n, a* to smoke; to get sooty, tarnish by smoking; (*sajke*) to smoke. ~uch ^m, grimy fellow. ~dym ^m, slovenly cook; smoker. **kopczynna** *f*, the sixteenth portion of the produce given to the ploughers.

kopeć ^m, smoke, soot.

koper ^m, (*bot.*) dill; (*włoski*) fennel.

koperczaki *pl.*, compliments *pl.*

kopersztych ^m, engraving (on plate), copperplate.

koperta *f*, (*listu*) envelope; watch-koperwas ^m, vitriol. [case.

kopi||a *f*, copy; spear, lance; *kruszyc ~e z kim*, to enter the lists against one. ~jnik ^m, spearman, lancer.

kopiec ^m, boundary-hill; barrow, kopiejka *f*, kopek. [knoll.

kopiować *v^a*, to copy.

kopn||ać, ob. *kopać*. ~ięcie ⁿ, kick.

kopny ^a, (*o zbożu*) abundant, pro-

kopr, *vid. koper*. [ductive.

koprow||ina *f*, coppers *pl.*, copper coin; copper. ~y ^a, copper, cop-

kopuła *f*, cupola, dome. [pery.

kopy||ciasty ^a, hooved. ~tkowe ⁿ, turnpike-toll (for draught-cattle).

~to ⁿ, hoof; (*szewskie*) last. ~towy ^a, hoof-shaped.

kopy||śc, ~stka *f*, pot-ladle.

kopytnik ^m, hazel-wort.

kora *f*, rind, bark.

korab' ^m, ship; Noah's ark.

koral ^m, coral. ~e *pl.*, string of corals. ~owy ^a, coral, coralline.

kbran' ^m, Coran.

korba *f*, crank, winch, crooked

korbal, *vid. dynia*. [handle.

korbacz ^m, leather-whip.

korcić *vip*, to vex, irk.

kord ^m, sabre. ~elas ^m, (*nóż*) hanger, cutlass.

kordon ^m, (*mil.*) cordon.

kordyallny ^a, cordial, affectionate.

~ł ^m, cordial, cardiac.

korek ^m, cork, stopper.

korekt||a *f*, correction (of the press).

~or ^m, corrector (of the press), proof-reader.

korespond||encya *f*, correspondence. ~ent ^m, correspondent.

~ować *vn* to correspond (with). **korkowy** ^a, corky, cork...; *drzewo korkowe*, cork-wood.

kornak ^m, bear-leader.

kornet ^m, (*muz.*) cornet.

korn||ie ^a, humbly. ~y ^a, humble.

korona *f*, crown; coronet; (*z kwiatów*) wreath; (*bot.*) corolla.

~cya *f*, coronation. ~cyjny ^a, coronation... ~t ^m, crowned head, monarch. [sian Poland].

koroniarz ^m, Pole (native of Rus-

koronk||a *f*, rosary, chaplet of beads; (*u sukien*) lace. ~arz ^m, lace-maker. ~owy ^a, lace...

koron||ny ^a, crown..., of the crown; złoto ~ne, gold of eighteen carats. ~ować *v^a*, to crown.

~~ się *vr* to be crowned.

korowaj ^m, wedding-cake.

korowód ^m, procession; ~z pochodniami, torch-light procession.

korowody *pl.*, formalities *pl.*, ceremonies *pl.*

korporał ^m, corporal.

korpu||s ^m, (*mil.*) army-corps; body (of troops); ~s *kadetów*, cadet-company; ~s *oficerów*, body of officers. ~sny, ~sowy ^a, of army-corps.

korsa||rski ^a, piratical. ~rstwo ⁿ, piracy. ~rz ^m, corsair, pirate.

kortyna *f*, curtain; (*fort.*) middle

korweta *f*, corvette. [rampart.

korytarz ^m, corridor, passage.

koryt||ko ⁿ, small trough. ~o ⁿ, trough; (*rzeki*) bed, channel.

korzec ^m, bushel.

korzel||ín ^m, root (*l. fig.*); ~nie wonne, spices *pl.*, aromatics; ~nie

puszczać, to take root. ~nia-

sty ^a, rooty. ~nić się *vr*, to take root. ~niówka *f*, (*bot.*) mono-

tropa. ~niowy ^a, radical, principal. ~nnik ^m, grocer, spicer.

~ny ^a, aromatic, spicy; of spices.

korzonek ^m, radicle.

korzyć ^{vα} to humble. ~ się ^{vr} to humble oneself.

korzyść ^{vn}, advantage, profit.

~stać ^{vn} (z czego) to have the advantage of, to profit from (by).

~stność ^f, advantageousness.

~stny ^a advantageous, profitable.

kos ^m, (orn.) blackbird.

kosa ^f, scythe; curl, ringlet.

kosaciec ^m, (bot.) flower-de-luce.

kosarz ^m, mower; (zo.) father-

kośba ^f, mowing. [long-legs.

kościć ^f, bone; (fig.) ~ć niezgody, apple of discord; ~ć stoniowa,

ivory. ~ciany ^a bony, made of bone.

~cieć, kostnieć ^{vn}, to ossify; become torpid, get numbed.

kościelny ^a church . . . , ecclesiastic(al).

~elny ^m, sexton, sacristan. ~oł ^m, church. ~ołek ^m,

small church. [bony.

kościotrup ^m, skeleton. ~sty ^a,

kosiarz ^m, mower. ~ć ^{vα} to mow.

~dło ^m, handle of a scythe. ~sko ^m,

deformed scythe; handle of a scythe. ~sty ^a crooked, in the shape of a scythe; wóz~, hooked chariot.

koślawić ^{vα} to crook, curve; (trzewik) to tread down. ~ieć ^{vn}

to become bandy-legged. ~y ^a oblique, wry; bandy-legged.

kosmacić ^{vα} to make shagged,

ragged. ~eć ^{vn} to become shagged.

~zna ^f, shaggedness; furriery.

kosmacz ^m, a kind of sheat-fish.

~ek ^m, (bot.) hawk-weed.

kosmatka ^f, rough wheat. ~y ^a nappy, hirsute.

kosmogonia ^f, cosmogony. ~czny ^a, cosmogonic(al).

kosmolografia ^f, cosmography. ~lo-

gia ^f, cosmology. ~polita ^m, cos-

mopolite. ~polityczny ^a, cosmopolitan.

~polityzm ^m, cosmopolitanism.

kosmyk ^m, curl, ringlet. [tism.

kośnica, kostnica ^f, charnel-house, dead-house; ossuary.

kosodrzewina ^f, knee-timber.

kosocki ^a squint-eyed.

kosteria ^m, dicer. ~ski ^a dicer's.

~stwo ^m, gaming at dice, dicing.

kostka ^f, (u ręki) knuckle; (u nogi)

hucklebone, ankle; (do grania)

die; (o materyi) w ~i, checked, chequered. ~owany ^a (o materyi)

checked.

kostnica ^f, vid. kośnica.

kostrnieć, vid. kościeć. ~nie ^m, osification.

kostrzawa ^f, (bot.) fescue-grass.

kostur, vid. kosztur.

kosy ^a falcate; crooked.

kosynier ^m, soldier armed with a scythe.

kosz ^m, basket, crate; (na bieliznę)

buck-basket; (szaniecowy) gabion;

(masztowy) crow's nest, mast-head; (fig.) osiąść na ~u, to meet with a refusal; to be in a scrape.

koszałka ^f, rush-basket; (pleśń)

koszatki opatki, stuff and nonsense.

koszar ^f, pen, pinfold. ~y pl., barracks. [mouse.

koszatka ^f, loir; (zo.) large dor-

koszenie ^m, mowing.

koszer ^m, pure meat (among the Jews). ~ne ^m, money paid for cleaning (according to the Jewish rite). ~ny ^a clean according to the Jewish rite.

koszlawić, vid. koślawić.

koszowy ^a basket . . .

koszt ^m, expense; ~a podróży, travelling-expenses; ~a sądowe, law-charges.

kosztować ^{vna}, to cost, stand in, bear a price; taste; co kosztuje? how much? ~nie ^{ad} expensively, ~ności pl., valuables pl. ~ny ^a costly, precious.

kosztur ^m, leaning-staff; (zo.) cultrate cyprinus.

koszula ^f, shirt; (kobieca) shift, chemise. ~ka ^f, chemise for a child.

koszyk ^m, basket, hamper; ~ z

robotą, work-basket. ~arstwo ^m, basketry, basket-making. ~arz ^m, basket-maker.

kot ^m, (zo.) cat; male-cat, tom-cat; (*u myśliwych*) hare.

kotara ^f, (bed-)curtain.

kotek ^m, pussy-cat, kitten.

kotew', vid. *kotwica*.

kotka ^f, kitten; (*bot.*) katkin.

kotla||rczyk ^m, coppersmith's apprentice. ~rka ^f, coppersmith's wife; braziery. ~rski ^a, copper-smith's. ~rstwo ^m, braziery. ~rz ^m, coppersmith, brazier.

kotlet ^m, cutlet.

kotlina ^f, fire-place; kettle-hole; (*zajaca*) form.

kotły *pl.*, kettledrum.

kotna ^a, pregnant, with young.

kotwi||ca ^f, anchor. ~czne ^m, anchorage(-duty). ~czny ^a, anchor...; lina ~czna, cable.

kować, vid. *kuć*. [anvil.]

kowad||ełko ^m, (*w uchu*) incus. ~ło ^m,

kowal ^m, smith; farrier; hammer-smith; (*zo.*) silver-fish. ~czyk ^m, journeyman smith. ~icha ^f, smith's wife. ~ik ^m, (*orn.*) spider-catcher. ~ka ^f, smith's wife; smith's trade. ~nia ^f, forge, smithy.

~ski ^a, smith's. ~stwo ^m, smith's

kowanie, vid. *kucie*. [trade.]

koza ^f, goat, she-goat; (*fig.*) prison, jail; (*dzika*) chamois; bag-pipe.

koza||cki ^a, Cossack's; *po kozacku*, thoughtlessly, frivolously. ~czek ^m, horse-boy, groom. ~k ^m, Cossack; Cossack's dance; (*bot.*) boletus; to ~k, he is a frivolous person.

kozer||a ^f, (*w kartach*) trump. ~ny ^a of trumps, trump... ~ować ^{vā}, to trump.

kozi ^a, goat's, goat...; (*bot.*) ~a bródka, goat's beard; ~ser, goat-cheese.

kozi||arka ^f, goatherd's wife.

~arnia ^f, pen for goats. ~arz ^m, goatherd. ~bród łakowy, (*bot.*) goat's beard. ~ca ^f, plough-handle.

~eł ^m, (*zo.*) he-goat; coach-box; (*narzędzie*) trestle; somersault.

kozły *pl.*, sawing-block, jack;

roof-spar, rafter. ~ełek, ~ołek ^m, kid; somersault. ~na ^f, goat's kozik ^m, weeding-knife. [flesh.] kozioł, vid. *koziet*. ~kować ^{vā}, to make somersaults.

kozio||nogi ^a, having the feet of a goat. ~rożec ^m, (*zo.*) ibex, stone-buck; (*astr.*) Capricorn.

kózka ^f, small goat; (*ryba*) suck-koźlak ^m, (*bot.*) boletus. [stone.] koźla||rka, ~rz, vid. *koziarka*, koziarz.

koźl||ątko, ~ę ^m, (*zo.*) kid. ~ęciña ^f, kid (meat). ~ęcy ^a, kid's; ~ęca skóra, kidskin. ~i ^a, goatish. ~ić się ^{v̄r}, to kid.

kozłów||ać ^{v̄n}, to be frisky, frolic. ~y ^a, buck's; ~a skórka, buck-skin. [~pas ^m, goatherd.]

kozo||dój ^m, (*orn.*) goat-sucker. kozubek ^m, small basket made of bark.

kożuch ^m, sheepskin fur; skin (on milk). ~ować ^{vā}, (*drzewa*) to graft. ~owiec ^m, fur-moth.

kozula ^f, angling-line with several fishing-hooks.

kożuszek ^m, small sheepskin fur; skin (on milk).

kpać ^{vā}, to chide, scold.

kpiarz ^m, scoffer, mocker.

kpiłć ^{v̄n}, (*z kogo*) to jeer at one.

~ca ^f, foolish woman. ~nki *pl.*, ~ny *pl.*, mockery, scoff; ~ ~ z kogo robić, to make a fool of a person. ~sko ^m, great fool.

kra ^f, flake of ice.

krab ^m, (*zo.*) crab. [quered.]

kraciasty ^a, grated, latticed; checkradzi||eż ^f, theft, robbery. ~ony ^a, stolen; secret, concealed.

krag ^m, circle; (*astr.*) orbit; (*wosku*) cake; disk; vid. *pl.*: kręgi. ~lak ^m, piece of fir-timber or round-wood. ~lica ^f, top, gig. ~ło ^{ad}, roundly. ~ły ^a, round.

kra||ina ^f, region, country; (*fig.*) province, sphere. ~j ^m, country; border, extremity, outskirts *pl.* ~ik ^m, small country; petty state.

kraj||ać ^{vα}, to cut; carve; (*fig. n. p. serce*) to pierce. ~anka ^f, cow-cheese (in shape of small bricks).
 krajcar ["], kreuzer.
 krajcz||ostwo ["], office of trencher-knight. ~y ^m, trencher-knight.
 ~yna ^f, trencher-knight's lady.
 krajka ^f, selvage, border.
 krajobraz ["], landscape.
 krajopis ["], chorographer; chorography. ~arstwo ["], chorography.
 krajow||iec ["], native. ~y ^a, native, home-grown.
 krakać ^{vn}, to croak.
 kralka ^f, (*w kartach*) ten.
 kram ^m, shop, retail-shop. ~arka ^f, tradeswoman. ~arski ^a, retailer's
 ~arz ^m, shop-keeper, retailer.
 ~arzyćć ^{vn} to carry on a trade.
 ~~ się ^{vř}, to quarrel, dispute.
 ~ik ^m, small shop. ~ny ^a, shoppy.
 kraniec ^m, extremity, brink, border.
 krasa ^f, beauty, grace. ~wica ^f, beauty, beautiful woman.
 kraść ^{vα}, to steal.
 krasić ^{vα}, to fatten; (*fig.*) to adorn; colour (especially red).
 kraska ^f, (*orn.*) jay.
 krasny ^a, beautiful.
 kraśny ^a, fat.
 krasomów||ca ^m, disclaimer, fine speaker. ~ski ^a, declamatory; rhetorical. ~stwo ["], eloquence; rhetoric.
 krat||a ^f, grate, trellis, lattice; (*w materyi*) chequer; (*materya w ~y*, chequered. ~ka ^f, small grate; (*w materyi*) chequer. ~ki pl., (*sadowe*) bar. ~kować ^{vα}, to chequer.
 krawalnica ^f, cutting-out board of the shoemaker.
 krawata ^f, neck-tie, cravat, stock.
 kraw||cowa ^f, tailoress, dress-maker. ~czyk ^m, journeyman tailor. ~iec ^m, tailor. ~iecki ^a, tailor's. ~iectwo ["], ~iecczyzna ^f, trade of a tailor, tailor's business.
 krawędź ^f, edge, brim, border.
 kraz||ek ^m, round slice; small circle; disk. ~enie ["], circulation;

(*po morzu*) cruise. ~yć ^{vn}, to circulate; cruise; (*koto czego*) to hover about. [ling.
 kreatura ^f, creature; (*fig.*) hire-krę||cenie ["], turning; prevarication. ~cić ^{vα}, to turn, twist; (*fig.*) to prevaricate; ~~ głowa, to shake one's head. ~cić się ^{vř}, to bustle about; (*o co lub za czem*) to look out or cast about for a thing; to writhe; ~ci mi się w oczach, I feel giddy. ~cicki ^m, ~cicka ^f, busy-body. ~cidło ["], fly-wheel. ~cielstwo ["], bubble, prevarication. ~cony ^a, twisted, tortive; ~cone schody, winding stairs.
 kreci, *vid. kretowy*.
 kred||a ^f, chalk. ~ować ^{vα}, to chalk.
 kreden||cerz ^m, servant taking charge of plate; butler. ~s ["], buffet, sideboard.
 kredyt ^m, credit, trust. ~or ^m, creditor. ~ować ^{vα}, to credit; sell on credit. ~owy ^a, list ~owy, letter of credit.
 kredzia||ny ^a, chalky. ~sty ^a, chalk-like, cretaceous. [ding, curve.
 kręgi pl., (*anat.*) nape, neck; winkregiel ^m, nine-pin, pin. ~nia ^f, nine-pin alley. [crape: ..
 krep||a ^f, crape. ~owy ^a, crapy, krepa ^f, hat-brim.
 kręp||ować ^{vα}, to tie, bind; gag. ~ulec ^m, packing-stick, cudgel.
 krępy ^a, dumpy, thick and short.
 kres ^m, limit, end; ~ potożyć, to put a stop to, make an end of.
 kres||a ^f, dash, line; slash, scar. ~ka ^f, dash, line; (*gram.*) comma; (*kolej*) turn; (*głos*) vote, suffrage; na ciebie ~ka, it is your turn. ~kować ^{vα}, to accent, accentuate; vote. ~kowanie ["], accentuation; voting.
 kreślić ^{vα}, to draw lines; trace; delineate; erase, cross.
 kret ^m, (*zo*) mole.
 krętanina ^f, running to and fro; subterfuges pl.
 kretes ^m, z~em, from top to bottom

kręto ^{ad} winding, serpentine. ~odziób^m, (orn.) avocet. ~ogłów^m, (orn.) wry-neck. ~ość^f, curvity, crookedness, tortuosity. ~y^a, curved, crooked, tortuous.
 kretołysz^m, (zo.) shrew-mouse. ~wina^f, ~wiskoⁿ; mole-hill. ~wy^a, mole..
 krew^f, blood; race, line; zimna ~, (fig.) coolness, cold blood; pu-szczać ~, to bleed, let blood.
 krewić ^{vñ}, to be guilty of, to perpetrate.
 krewieństwo, vid. pokrewieństwo.
 krewkli^a, frail, infirm. ~ość^f, frailty.
 krewnia^f, relation, kinswoman. ~iak, ~ny^m, relation, kinsman. ~ość^f, consanguinity. ~y^a, consanguineous. ~y^m, relation, kinskreza, vid. kryza. [man.
 kreżel^m, upper-part of the distaff.
 krąbrnlie^{ad}, obstinately, refractorily. ~ość^f, obstinacy, refractoriness. ~y^a, obstinate, stubborn.
 krobłeczka, ~ka^f, vessel of bark.
 kroc^{num.}, times; trzy ~, three ti-krocie pl., thousands pl. [mes.
 krochmal^m, starch (-meal), starch-flour. ~enieⁿ, starching. ~ić ^{vñ}, to starch, clear-starch. ~ik^m, Prussian blue. ~ny^a, starched, clear-starched; stiff.
 króclej ^{ad}, comp. od krótko. ~ić ^{vñ}, to shorten. ~uchno ^{ad}, as short as possible.
 krócica, vid. krucica.
 krocień^m, (bot.) croton.
 krocz^m, ambling-pace. ~yć ^{vñ}, to step, walk gravely.
 krogulczy^a, of sparrow-hawk. ~ec^m, (orn.) sparrow-hawk.
 krolioć ^{vñ}, to cut, cut out. ~ić ^m, cut, make.
 krok^m, step, stalk, pace; (fig.) step; arch of the pubis; ~ za-~iem, step by step; uczynić pie-rwsze ~i, to take the initiative. ~owy^a, kość ~owa, pubic bone.
 krokiew^m, ~iewka, ~wa^f, rafter,

roof-spar; (fig.) ~iewki mu nie dostaje, to be crack-brained.
 krokodyl^m, (zo.) crocodile.
 krokosz^m, (bot.) safflower, bastard kroksztyny pl., corbel. [saffron. król^m, king; wynieść na ~a, to king. ~estwoⁿ, kingdom, realm; kingship, royalty; ~estwo niebieskie, kingdom of heaven; ~estwo zwierząt, animal kingdom. ~ewicz^m, king's son; Prince Royal. ~ewiczowski^a, of Prince Royal. królewina^f, Princess Royal; king's daughter. ~ski^a, kingly, royal, regal. ~skość^f, royalty, kingship. ~szczyzna^f, (ancient) demesne, royal domain.
 króliczy^a, rabbit... ~k^m, (zo.) rabbit. ~karnia^f, rabbit-warren.
 królobójca^m, regicide. ~czy^a, regicide's. ~stwoⁿ, regicide.
 królowa^f, queen. ~ć ^{vñ}, to reign. ~nieⁿ, reign.
 krom ^{pyp}, except, but.
 kromka^f, (chleba) crumb.
 kronika^f, chronicle. ~rski^a, annalistic. ~rstwoⁿ, annals pl. ~rz^m, chronicler.
 kropelka^f, droplet.
 kropíć ^{vñ}, to drop, drip; sprinkle; cudgle; (o deszczu) ~, it is spitting with rain. ~dłoⁿ, aspergillum, holy-water sprinkler. ~eluica^f, holy-water font. ~enieⁿ, dropping, dripping; sprinkling.
 kropka^f, (gram. & typ.) point; dot, point. ~ować ^{vñ}, to point; dot, stipple. ~owanieⁿ, pointing; dotting. ~owany, ~owaty^a, dotty, spott.
 kropla^f, drop. ~isty^a, in (shape of) big drops. [a stroke.
 kropnąć ^{vñ}, to dip (down); give
 krosienka pl., embroidery-frame. ~na pl., weaver's frame, loom.
 krostka^f, blister, pimple; (czerwone) ~y purples pl., miliary fever.
 ~awieć ^{vñ}, to have the small-pox.
 krótki^a, short; curt, brief. ~o ^{ad}, shortly, briefly; ~o mówiąc, to

cut the matter short. ~onogi ^a, short-legged. ~ośc ^f, shortness; w ~ości, briefly, succinctly. ~oszyi ^a short-necked. ~otrwały ^a short-dated; transient, passing. ~owidz ^m, myope. ~owidzący ^a, near-sighted, half-sighted; (fig.) short-sighted, narrow-minded.

kroto||chwila, ~fila ^f, pastime, joke; (te.) farce. ~filność ^f, sportfulness, sportiveness. ~filny ^a, sportive, jocose.

krow||a ^f, (zo.) cow; (fig.) loose woman. ~i ^a, cow's, cow... ~ianka ^f, bovine lymph. ~iarka ^f, ~iarz ^m, cow-herd. ~iarnia ^f, cow-house. ~ieniec ^m, cow-dung.

krówka ^f, small cow; pretty cow; krszta ^f, little bit. [muck-worm. krszyć ^{vα} to crumble, crumb. ~ się ^{vr}, to crumble.

krtań ^f, wind-pipe.

kruch||o ^{ad} tenderly, softly; (fig.) ~o z nim, he is in declining circumstances; his health is declining. ~ość ^f, tenderness; mellow-ness; frailty, weakness. ~y ^a, tender; mellow; frail, weak.

kruchta ^f, church-porch.

krucica ^f, pocket-pistol. [cifix. krucy||ata ^f, crusade. ~fiks ^m, cru-krucz||ć ^{vn} (w brzuchu) to grumble. ~nie ^m (w brzuchu) grumble.

krucz||ek ^m, crotchet; (fig.) chicane, lawyer's trick; (zo.) small raven. ~ki pl., boot-hook.

kru||czy ^a, raven...; raven-black. ~k ^m, (orn.) raven.

krup||a ^f, (częściej) ~y pl., groats pl., barley; ~y jęczmienne, peeled barley; ~y pertowe, pearl-barley. ~iarz ^m, dealer in groats. ~iasty ^a, rough-ground, in shape of groats.

~ic ^{vα}, rough-grind. ~ki pl., vid. krupy. ~nik ^m, soup (made) of peeled barley; kind of punch.

~ny ^a, ~na baba, (female) dealer in groats. [~ec ^m, metal; brass. krusz||cowy ^a, metal..., brazen.

krusz||eć ^{vn}, to crumble; to become tender. ~yć ^{vα}, to crumb; (pęta) to cast off; crush.

kruszyna ^f, small bit. [ristyle. krużganek ^m, porch, portico; pe-

krwawić ^{vα}, to bloody, blood. ~nica ^f, (bot.) willow-wort, lythrum. ~nice pl., hemorrhoidal tumor. ~nik ^m, (bot.) milfoil, common yarrow; (min.) blood-stone. ~o ^{ad}, bloodily; ~o pracować, to labour tooth and nail. ~osok ^m, dragon's-blood. ~y ^a, bloody; sanguine, blood-red.

krwio||nośny ^a, sanguiferous; ~nośne naczynie, blood-vessel. ~żerca ^m, bloody tyrant. ~żerczy ^a, sanguinary, bloodthirsty.

krwist||ość ^f, sanguineness. ~y ^a, full-blooded, sanguineous, pletho-

krwotok ^m, hemorrhage. [ric. kry||ić ^{vα}, to conceal, hide; keep in secret. ~ć się ^{vr}, to be in hid-ing; (przed) to abscond from...; (z czem) to keep (a thing) secret or close. ~cie ^m, concealment, hiding; (domu) roof. ~cie się ^m, absconding. [up.

krygować się ^{vr}, to trick oneself kryjom||ie, ~o ^{ad}, secretly, clandestinely. ~y ^a, secret, clandestine.

kryjówka ^f, hiding-place. krymina||ł ^m, capital crime; jail, prison. ~lista ^m, criminalist; cri-minal. ~lny ^a, criminal; capital.

krymka ^f, cap (of the Jews). kryni||ca ^f, source, spring, well-spring. ~czny ^a, spring...

krypa ^f, boat, skiff. krypt ^m, cavern.

kryska, vid. kreska. krystaliz||acja, vid. kryształowanie. ~ować, vid. kryształować.

kryształ ^m, crystal; ~ł górski, rock-crystal. ~ły pl., crystal-glass, crystal-ware. ~lny ^a, crys-talline. ~łować ^{vα}, ~ ~ się ^{vr}, to crystallise. ~łowanie ^m, crystal-lisation. ~łowy ^a, crystal.

kryt ^m, roof.

krytopłciowy ^a; cryptogamian.
~y ^a; covered.

krytyczność ^f; criticalness.
~czny ^a; critical. ~k ^m; critic.
~ka ^f; critique, criticism. ~ko-
wać ^{vα}; to criticise.

kryza ^f; ruff. [calf's tripe].
kryzki *pl.*, mesentery; ~ ciełęce,

kryzys ^f; crisis.

krzałczek ^m; small bush, shrub.
~czasto ^{ad}; bushily. ~czysty ^a;
bushy. ~k ^m; bush, shrub. ~ki *pl.*,
thicket, bushes *pl.*; ~k róży, rose-
bush.

krząkać ^{vn}; to hawk, hem; (*o*
świni) to grunt. ~nie ^m; hawking;
(*o* świni) grunting.

krzątać się ^{vr}; to stir, be stirring;
be busy. ~nina ^f; activity, bustle.

krzek ^m; (*żabi*) frog-spawn.

krzektać ^{vn}; to shriek (like a pie).

krzemień ^m; flint; pebble, pebble-
stone. ~ienisty ^a; silicious. ~i-
onka ^f; silicious earth. ~yk ^m;
flint.

krzepić ^{vα}; to comfort, refresh.
~ić się ^{vr}; to refresh oneself
~ki ^a; stout, sprightly. ~kość ^f;
stoutness, sprightliness.

krzepnąć ^{vn}; to coagulate, curdle.

krzesłać ^{vα}; (*ogień*) to strike;
(*drzewa*) to prune. ~anie ^m;
(*drzew*) pruning. ~iwo, ~iwko ^m;
tinder(-box); lock of a gun.

krzesło ^m; chair. ~ło ^m; chair
(seat and dignity); (*też*) stall(*s pl.*).

krzew ^m; bush, shrub. ~ić ^{vα};
~ić się ^{vr}; to spread, propagate
(*też fig.*). ~iciel ^m; propagator. ~ie-
nie ^m; propagation (*też fig.*). ~ina ^f;
bushes, underwood. ~isty ^a;
shrubby, arbuscular.

krzta, *vid. krsza*. [wrong way].

krztusić się ^{vr}; to swallow the

krzyżający ^a; crying; (*o kolorach*)
glaring, loud. ~czeć, ~knąć ^{vn},
to cry, shriek. ~k ^m; cry. ~ki *pl.*,
shriek, cry, bawling. ~kać ^{vn},
to cry out. ~kacz, ~kała ^m; baw-

ler, crier. ~kliwość ^f; clamorous-
ness. ~kliwy ^a; clamorous, braw-
ling. ~knąć ^{vn}; (*na kogo*) to call
to, cry to.

krzyna, *vid. krsza*.

krzyw ^a; guilty.

krzywida ^f; injury, wrong; harm.

~dzacy ^a; injuring; dishonouring.

~dzić ^{vα}; to harm, hurt, injure.

~dziciel ^m; injurer, hurter.

krzywić ^{vα}; to curve, bend, crook.

~ć się ^{vr}; to bow, bend; (*fig.*)
na co, to be dissatisfied with.

~zna ^f; crookedness.

krzywo ^{ad}; crookedly, obliquely,
askew; unwillingly. ~nogi ^a;
bandy-legged. ~nos ^m; crook-
nosed; (*orn.*) cross-beak. ~oki ^a;
squinty, squint-eyed. ~ść ^f; curvi-
ty, crookedness, wryness. ~usty ^a;
wry-mouthed, splay-mouthed.

krzywoprzysięgać, **krzywoprzy-
siądz** ^{vn}; to forswear, perjure
oneself. ~stwo ^m; perjury. ~żca ^m;
perjurier. ~zki ^a; perjured, for-
sworn.

krzywulec ^m; crooked timber,
compass-timber. ~y ^a; not straight,
oblique, wry; (*fig.*) bad, unjust;
unfavorable; ~em okiem patrzeć
na kogo, to look at a person with
an envious eye.

krzyż ^m; cross; (*fig.*) cross, cala-
mity; lower part of the back;
(*znak orderowy*) cross; *na ~*, cross-
wise; ból w ~ach, lumbago, pain
in the loins. ~acki ^a; crusader's;
wojny ~ackie, crusades *pl.* ~ak ^m;
crusader; (*zo.*) cross-spider. ~o-
wać ^{vα}; to crucify; (*zamiary*) to
cross. ~ ~ się ^{vr}; to cross, cross
one another, cut each other;
(*fig.*) to contradict oneself. ~o-
wanie się ^m; crossing; (*ras*) cross-
breeding, cross. ~ówka ^f; (*miejsce*
z krzyża) surloin, loin. ~owni-
ca ^f; (*w oknach*) cross-bars; (*bot.*)
milk-wort. ~ownik ^m; crucifier;
crusader. ~owy ^a; cross...; ~owe
dni, cross-week days, Rogation-

Week; ~owa robota, cross-stitch; ~owe wojny, crusades pl. ~yk^m, crosslet; (muz.) sharp; (fig.) calamity, cross; period of ten years. ksiądz^m, clergyman, priest. książątkoⁿ, princekin. ~ę^m, prince. ~ęcy^a, princely; po ~ęcemu, like a prince. książeczka^f, booklet, small book. ~ka^f, book. ~kowy^a, bookish; ~~, ~wiek, bookman. ~nica^f, library. księga^f, (big) book; register; ~handlowa, book-account; ~hipoteczna, register of mortgages; ~kościelna, parish-register. ~rczyk^m, bookseller's clerk. ~nia^f, bookseller's shop. ~rski^a, bookseller's. ~rstwoⁿ, bookselling, bookseller's trade. ~rz^m, bookseller; ~rz uliczny, itinerant bookseller. ~rzowa^f, bookseller's wife. ~rzowy^a, bookseller's. ksiegoływy^a, of books, bookish. ~zbiór^m, library, collection of books. ksieni^f, abbess, prioress. ksieniec^m, stomach of animals. księstwoⁿ, principality; princely dignity; prince and prince's lady. ~żna^f, princess; wielka. ~żna, grand-duchess. ~żniczka^f, prince's daughter. księżełek^m, (pieszczotliwie) dear clergyman. ~y^a, clergyman's, priestly. księżyłec^m, moon. ~cowaty^a, moon-shaped. ~cowy^a, lunar. ~czek^m, small moon. k'sobie ad (u furmanów) to the left. ksyk^m, ~anieⁿ, (gesi etc.) hiss, hissing. ~ać^{vn}, to hiss. kształcenieⁿ, formation; education, training. ~ić^{vα}, to form; educate. ~ić się^{vr}, to improve one's mind. kształt^m, form, shape. ~ność^f, shapeliness. ~ny^a, shapely, well-shaped. ~ować, vid. kształcić.

kszyk^m, hissing; (orn.) jack-snipe. kto^{prn}, who; somebody; he who. ~bądź, ~kolwiek^{prn}, whoever. którydy^{ad}, which way. ~ś^{ad}, I do not know where. ~ż^{ad}, well, which way? który^{prn}, which, who; what. ~kolwiek^{prn}, whichever. ~ś^{prn}, some; some one. ~ż^{prn}, who (then)? ktoś^{prn}, some one, somebody. który^{prn}, who (then)? ku^{ppr}, (o czasie) about; (o kierunku i zamiarze) towards. kubeba^f, (bot.) cubeb. kubek^m, cup, goblet. kubel, vid. chlew. kubeł^m, bucket, tub. kubiczny^a, cubic. kubrak^m, smock-frock (for men). kuc^m, pony; (fig.) pigmy. kuć^{vα}, to forge, hammer; (konia) to shoe; (fig.) to frame, concoct. kuch^m, oil-cake. kuchařka^f, (female) cook, cook-maid. ~rski^a, culinary; cookish. ~rstwoⁿ, cookery, culinary art. ~rz^m, cook. ~rzowa^f, cook's wife. ~rzyć^{vn}, to be cook; cook. kuchcik^m, kitchen-boy. ~enka^f, small kitchen. ~enny^a, kitchen... ~mistrz^m, master-cook, head-cook. ~nia^f, kitchen. ~ta, vid. kuchcik. kucieⁿ, (koni) shoeing. kucnąć^{vn}, to cower. kucyk^m, pony. kuczła, ~ka^f, tabernacle. ~ki pl., feast of the tabernacles; w ~ki usiąść, to cower, squat together. ~nać, ~yć^{vn}, vid. kucnąć. kuczbaja^f, baise. kuczyć^{vn}, to cower, sit. kudłaty^a, hirsute, shaggy-haired. ~y pl., tufts of long hair. kufla^f, vat, tub. ~el^m, pint. kufer, ~ek^m, box, trunk, coffer. ~eczek, ~ek^m, travelling-bag. kuglarzki^a, juggling. ~rstwoⁿ, juggle, jugglery. ~rz^m, juggler.

kukać ^{vñ} , to cry like a cuckoo.	kuper ^m , rump.
~nie ⁿ , cuckoo - note. ~wka ^f , (orn.) cuckoo; (bot.) cuckoo-flower.	kupić ^{vä} , to lay in a heap, to heap.
kukiełka ^f , roll, small loaf.	kupić ^{vä} , to buy. ~iec ^m , merchant, tradesman. ~iecki ^a , merchantlike; commercial. ~iectwo ⁿ , commercial business.
kuks ^m , hunch, cuff. ~ać ^{vä} , to cuff, hunch, thump.	kupka ^f , small heap; ~siana, hay-cock.
kukułczyk ^a , cuckoo... ~ka ^f , (orn.) cuckoo.	kupler ^m , pander, pimp. ~ka ^f , procuress, bawd. ~ować ^{vñ} , to couple, pimp. ~ski ^a , panderly, pimp - like. ~stwo ⁿ , match-making, pimping.
kukurydza ^f , maize, Indian corn.	kupnijo purchase. ~y ^a , purchasable, by purchase; saleable.
kula ^f , ball, ballet; (u. siodła) pommel; (kij) leaning-staff. ~ć ^{vä} , to roll. ~ć się ^{vr} , to roll, roll along. ~s ^m , limper. ~wo ^{ad} , limpingly. ~wość ^f , lameness. ~wy ^a , limping, lame.	kupon ^m , coupon, check.
kułak ^m , fist; thump, cuff.	kupować, vid. kupić.
kulbałczyć ^{vä} , to saddle. ~ka ^f , saddle.	kuprzast ^{ly} ^a , kość ~a, coccyx.
kulczyba ^f , (med.) vomic nut.	kur ^m , (zo.) cock; (med.) red
kuleć ^{vñ} , to limp, halt, hobble. ~nie ⁿ , hobble.	kura ^f , (zo.) hen. [measles.]
kulfon ^m , blockhead; bad ducat.	kuracyja ^f , cure.
kulić ^{vä} , ~ się ^{vr} , to cower, squat.	kurant ^m , currency; melody; zegar z ~em, musical clock.
kulig ^m , (orn.) sea-gull; carnival-amusement.	kuratela ^f , trusteeship. ~or ^m , trustee, curator; inspector of schools. [vation of earth.]
kulistjo ^{ad} , spherically. ~ość ^f , sphericalness, sphericity. ~y ^a , spheric(al).	kurchan ^m , small knoll, small ele-
kulka ^f , globule; small ball.	kurcz ^m , spasm, convulsion, cramp.
kulsze ^{pl.} , hip - bone. ~owy ^a , ~~ ból, sciatic pains.	~enie się ^{ad} , contraction, shrinking.
kum ^m , godfather, gossip. ~a, ~oszka ^f , godmother, gossip.	~owaty ^a , spasmodic. ~owy ^a , spasmodic, convulsive; kaszel ~~, convulsive cough. ~yć się ^{vr} , to shrink, contract.
~ać się ^{vr} , (z kim) to fraternize with one. ~ostwo ⁿ , godfather-ship, godmothership.	kurczak ^m , ~ę ⁿ , young hen. ~ątko ⁿ , chicken, pullet. ~ę ⁿ , young fowl. [ivy.]
kumys ^m , mare's milk.	kurdwan, ~yban ^m , (bot.) ground-
kuna ^f , (zo.) marten.	kurek ^m , (u strzelby) cock; (u beczki) stop-cock; weather-cock.
kundel ^m , shepherd's dog.	kurhan, vid. kurchan.
kunszt ^m , art. ~mistrz ^m , artist. ~owny ^a , artful, ingenious.	kurka ^f , (orn.) small hen; ~wodna, (orn.) coot.
kupa ^f , heap, pile; (pieniędzy) great deal, hoard; (ludzi) multitude, band; ~mi, in heaps; in crowds.	kurkowy ^a , król ~, best shot of a club of sharp-shooters.
kupcowa ^f , tradeswoman; merchant's wife. ~cówna ^f , merchant's daughter. ~czenie ⁿ , trading.	kurnik ^m , hen-roast, hen-house; poultry - monger; (mieszkanie) dirty hole.
~czyć ^{vñ} , to trade, traffic, carry on trade. ~czyk ^m , commercial clerk.	kuropatwia ^f , (orn.) partridge. ~i ^a , partridge...
	kuropłoch ^m , braggart, swaggerer.

kurować *vā*, to curve.
 kurp' *m*, bast-shoe.
 kurs *m*, (*pieniedzy*) rate of exchange; reading, lecture; drive, ride; ~a konne, horse-race. ~o-wać *vñ*, to circulate, be current.
 ~owy *α*, exchange...
 kursywa *f*, italics *pl.*
 kurtilla *f*, spencer; bobtail; (*fig.*) ~ę komu sprawić, to play one a trick; cudgel one. ~ka *f*, spencer monkey-coat.
 kurtaż *m*, brokerage.
 kurtyna *f*, curtain. [pet.
 kurwa *f*, whore, prostitute, strumpet.
 kuryer *m*, express, courier.
 kurz *m*, dust. ~awa *f*, dust, cloud-dust; vapour. ~awka *f*, (*bot.*) puff-ball. ~enie *n*, fumigation. ~yć *vā*, to raise dust; (*tytuń*) to smoke. ~yć się *vr*, to be dusty.
 kurzilly *z*, hen's; ~a stopa, (*bot.*) buttercup.
 kusić *vā*, to tempt, seduce. ~ć się *vr*, (*o co*) to strive after. ~ciel *m*, tempter, seducer. ~cielka *f*, temptress, seducer.
 kuśnie|rka *f*, female furrier. ~rski *α*, furrier's. ~rstwo *n*, furrier's trade.
 ~rz *m*, furrier, Skinner.
 kusillo *ad*, shortly; (*fig.*) poorly, miserably; ~o z nim, he fares ill.
 ~y *α*, cropped; short-tailed.
 kustosz *m*, keeper, custodian.
 kuszlla *f*, cross-bow; catapult.
 ~nik *m*, cross-bowman.
 kutas *m*, tassel, knob.
 kuternoga *m*, crook-shanks *pl.*
 kutner *m*, (*na suknie*) hirsuteness, nappiness. ~ować *vā*, (*sukno*) to nap. ~owanie *n*, (*sukna*) napping.
 kutwlla *m*, sordid niggard, skin-flint, hunks. ~iarka *f*, niggardly woman. ~ieć *vn*, to be niggardly.
 kuty *α*, shed; (*fig.*) ~ na cztery nogi, cuuning fellow.
 kuźnia *f*, forge, smithy. ~ca *f*, farriery. ~k *m*, hammerman.
 kuzyn, ~ek *m*, cousin. ~a, ~ka *f*,

kwękać

female cousin. ~ostwo *n*, kindred, kwacz *m*, clout. [relationship. kwadra *f*, quarter (of the moon). ~cik *m*, small quadrat. ~ns *m*, quarter of an hour. ~t *m*, square, quadrate. ~towy *α*, quadratic, square. ~tura *f*, quadrature. kwak *m*, ~anie *n*, (*o kaczkach*) quack. ~ac *vñ*, to quack. [keress. kwakier *m*, Quaker. ~ka *f*, Quakewap' *m*, (*puch*) down. kwapić się *vr*, to hasten. ~enie się *n*, haste. kwarantanna *f*, quarantine; odbyć ~ę, to pass quarantine. kwarc *m*, (*min.*) quartz. [pl. kwarciany *α*, wojsko ~e, regulars kwarta *f*, (*miara*) quart; (*muz.*) fourth, diatessaron; (*w kartach*) quart. ~t *m*, quarter of a year. ~lnie *n*, quarterly allowance, quarterage. ~lnie *ad*, quarterly. ~lny *α*, quarterly. kwartet *m*, (*muz.*) quartette. kwartowy *α*, quart... kwarzec, vid. kwarc. kwas *m*, sourness; (*chem.*) acid; leaven; (*fig.*) ~sy *pl.*, peevishness. ~sek *m*, sourish flavour. ~sić *vā*, to make sour, sour; oxidate; leaven. ~sić się *vr*, to oxidise, become oxidised; (*fig.*) to look bitter, frown. ~skowaty *α*, acidulous, sourish. ~śnieć *vn*, to sour. ~sny *α*, sour, acid; (*fig.*) peevish, morose. kwasoród *m*, (*chem.*) oxygen. ~odny *α*, oxygenous. kwaszenie się *n*, pout, peevishness. kwatera *f*, quarters *pl.*, lodging; square garden-bed; (*w oknie*) casement; (*mil.*) quarters *pl.* kwaterka *f*, quartern. kwatermistrz *m*, quarter-master. ~mistrzostwo *n*, quarter-master's charge. ~ować *vā*, (*mil.*) to quarter, billet. ~unek *n*, (*mil.*) quar-kwaterno *n*, quatern. [tering. kwef *m*, veil. ~ic *vā*, to veil. kwękać *vñ*, to be sickly; groan.

kwerenda ^f, (*jur.*) investigation.
kwestia ^f, gathering of alms. ~arka ^f, ~arz ^m, gatherer of alms, almoner. ~arski ^a almoner's, alms . . . ~ować ^{vñ}, to gather kwestya ^f, question. [alms.

kwiat ^m, flower. ~ek ^m, floweret. ~ostan ^m, inflorescence. ~owy ^a, floral, flower . . . ~ozbior ^m, collection of flowers; anthology.

kwiczeć ^{vñ}, to squeak:
kwiczoł ^m, (*orn.*) fieldfare.
kwieciłany ^a of flowers. ~arka ^f, flower-girl. ~arz ^m, florist. ~ć ^{vñ}, to adorn with flowers. ~e ⁿ, flower-work, flowers *pl.* ~stość ^f, bloomingness. ~sto^{að} bloomingly. ~sty ^a flowery, bloomy.

Kwiecień ^m, April.
kwietni, ~y ^a, ~ia Niedziela, Palm-Sunday. ~ik ^m, border (of flowers). ~iowy ^a of April, April . . .

kwik ^m, squeaking. ~nać, vid. kwiczeć.

kwilacy ^a, weeping, lamenting. ~enie ⁿ, lamentation, whimpering. ~ić ^{vñ}, to lament, weep.

kwindecz ^m, kind of game of chance.
kwintia ^f, (*muz.*) fifth, quint. ~et ^m, quintette.

kwit ^m, acquittance, receipt. ~a ^{að}, quits. ~ek ^m, kind of bond, receipt; (*fig.*) odejść z ~kiem, to meet with a rebuff. ~ować ^{vñ}, to acquit, receipt. ~owy ^a, receipt . . .

kwitnac ^{vñ}, to bloom, flower; (*fig.*) to flourish. ~acy ^a, blooming, blossoming; (*fig.*) flourishing. ~enie ⁿ, blooming.

kwołka, ~czka ^f, clucking - hen. ~kać ^{vñ}, to cluck.

kwoli, vid. gwoli.

kwota ^f, quota, share; (*pieniędzy*) sum. [forrago.

kwotlibet ^m, potpourri, medley,

L.

labarum ⁿ, labarum.
labirynt ^m, maze, labyrinth.

lać ^{vna}, to pour with rain; pour, shed; (*dzwony etc.*) to cast, found.

~ się ^{vr}, (*z beczki*) to run out. ląd ^m, land, continent.

lada ^f, chest; (*u organów*) sound-board, wind - chest; (*wozowa*) screw - jack; (*we młynie*) mill-hopper.

lada ^a & ^{að}, the first the best; the very first; ~ kto, the first the best, the first that comes; ~ co, most insignificant thing, the least trifles; nie ~, uncommon, remarkable. ~co ⁿ, good - for - nothing fellow. ~cość, ~jakość ^f, good - for - nothingness. ~jaki ^a whatever; trifling, insignificant, bad. ~jako ^{að}, carelessly, negligently.

lądowac ^{ván}, to land, disembark, to go to shore. ~anie ⁿ, landing. ~y ^a, by land, land . . .

lądz, vid. legnac.

lafa ^f, salary.

lag ^m, breeding.

lagier ^m, lecs *pl.*

laik ^m, layman.

lak ^m, (*do pieczętowania*) lac, gumm lac; (*bot.*) wall-flower.

lakier ^a, lacquer, varnish. ~nik ^m, lacquerer, varnisher. ~ować ^{vñ}, to lacquer, varnish. ~owanie ⁿ, lacquering. ~owany ^a, lacquered.

lakmus ^m, litmus.

laksia ^f, diarrhoea. ~ować ^{ván}, to purge; take an aperient. ~owanie ⁿ, purging.

lala ^f, masher, dandy, puppy.

~ka ^f, puppet, doll.

lama ^f, (*zo.*) llama (*też wełna*).!

lambitywum ⁿ, looch, loch.

lament ^m, lamentation, complaints *pl.* ~ować ^{vñ}, to lament, complain.

lamowac ^{vñ}, to border, lace.

~anie ⁿ, lacing, bordering.

lamowy ^a, made of llama.

lamówka ^f, border, lace.

lampa ^f, lamp.

lamparcia ^a, leopard . . . ~t ^m, (*zo.*) panther, leopard.

lampiarz ^m, lamp - maker. ~ka,

- ~eczka ^f, small lamp; (wine-) glass. ~owy ^a, lamp...
 lamus ^m, lumber-room, store-house.
 lanca ^f, lance, spear.
 lancet ^m, lancet. ~owaty ^a, lancet-shaped, lanceolate (*bot.*).
 landara ^f, landau, stage-coach.
 lanie ⁿ, pouring: (*posągu etc.*) casting. [the valley.]
 lanka ^f, (*bot.*) May-flower, lily of landscape.
 lapidarny ^a, styl ~, lapidary style.
 larwa ^f, monster, mankin; mask.
 las ^m, wood, forest; (*fig.*) labyrinth. ~ek ^m, grove.
 lasa ^f, lattice-work, hurdle.
 lasłeczka ^f, small staff, rod; line, stroke. ~ka ^f, staff, stick, rod; (*u kolumny*) channel; (*na przechadzkę*) cane, walking-stick; (*laku*) stick (of sealing-wax); ~ka marszałkowska, marshal's staff. ~konogi ^a, spindle-shanked.
 laskowac ^{vā}, (*arch.*) to chamfer, flute; rifle. ~anie ⁿ, (*arch.*) chamfer. ~any ^a, (*arch.*) fluted, channelled. ~aty ^a, furrowed, rifled.
 laskowy ^a, hazel.
 lasować ^{vā}, (*wapno*) to slake.
 latlla, pl. od rok.. ~o ⁿ, summer; babie ~o, gossamer.
 latać ^{vñ}, to fly; run. ~wiec ^m, rover, vagrant; strumpet; (*z papieru*) kite.
 latarnia ^f, lantern; ~a morska, light-house. ~k ^m, lamp-lighter.
 latka pl., years pl.
 latopis, vid. kronika. ~iec, vid. kronikarz.
 latołrośl ^m, shoot, sprig; (*bot.*) layer; (*fig.*) offspring; ~~ winna, vine-branch, vine. ~ś ad this year. ~si ^a, of this year. ~wać ^{vñ}, to pass the summer. ~wy ^a, summer...
 laufer ^m, runner; (*w szachach*) bishop. [wy ^a, laurel.
 laur ^m, (*bot.*) laurel (*też fig.*). ~o-
 lawa ^f, lava.
 lawendla ^f, (*bot.*) lavender. ~o-wy ^a, lavender, lavender...
- laweta ^f, gun-carriage.
 lawina ^f, avalanche.
 lawirować ^{vñ}, to hover about.
 ~nie, roving; evasion, subterfuge.
 lazaret ^m, lazaretto, hospital. ~owy ^a, of a hospital, hospital...
 lazaron ^m, lazzarone.
 lazur ^m, lapis lazuli; azure colour
 ~ować ^{vā}, to dye azure. ~owy ^a, high azure, ultramarine.
 lazurek ^m, (*bot.*) laser-wort.
 lebioldla ^f, (*bot.*) orach(e). ~ka ^f, (*bot.*) marjoram.
 lecha ^f, bed, parterre.
 lecić ^{vā}, to make lukewarm.
 lecz ^c, but.
 leczlenie ⁿ, healing, cure. ~nica ^f, medical establishment. ~niczy ^a, środek ~~, remedy, medicament.
 ~yć ^{vā}, to cure, heal.
 ledwile, ~o ad hardly, scarcely, no sooner; ~ie co nie upadł, he was likely to fall.
 ledz, legnąć ^{vñ}, to fall, perish; (*w grobie*) to be buried.
 ledźwile pl., thigh, haunch. ~owy ^a, lumbar; ból ~~, hip-gout.
 legać ^{vñ}, to laze, lie idle; lie with.
 legacya, vid. poselstwo.
 legar ^m, (*pod beczki*) horse.
 legat ^m, legate; (*papieski*) nuncio.
 legat ^m, bequest, legacy. ~aryusz ^m, legatee, legatary.
 legawiec ^m, lazy-bones; spaniel, pointer. ~y ^a, idle, lazy.
 legienda ^f, legend. [oneself]
 legitymować się ^{vř}, to legitimate.
 legnąć ^{vā}, to breed, bring forth.
 legować, vid. zapisac (testamentem)
 legowisko ⁿ, couch, resting-place; (*zwierząt*) lair, lodge. [food.]
 legumina ^f, greens pl.; farinaceous
 lej, ~ek ^m, funnel, tunnel.
 lejbowaty ^a, slack, remiss, negligent.
 lejc ^m, rein, bridle. ~ować ^{vā}, (*konie*) to put to (horses). ~owy ^a, (*kon*) leader.
 lejkowaty ^a, funnel-shaped.
 lek ^m, medicine, medicament

lekarka ^f, doctoress (physician). ~arski ^a, medical; medicinal.
~arstwo ⁿ, medicament. ~arz ^m, physician, doctor.
lękać się ^vr, to fear, be afraid of.
Jekce ^a, lightly, inconsiderately;
~ sobie ważyć, to esteem lightly,
depreciate. ~ważenie ⁿ, disregard,
disdain.
lekcyja ^f, lesson; task, exercise.
leki ^{pl.}, medicaments ^{pl.}
lekki ^a, light; frivolous; incon-
lekkie ⁿ, lights ^{pl.} [siderable].
lecko ^a, lightly; frivolously.
~myślnie ^a, frivolously. ~myślnik ^m, giddy-head, light-minded
man. ~myślność ^f, frivolity, light-
mindedness. ~myślny ^a, light-
minded, frivolous, light. ~ść ^f,
levity, lightness.
lekliwość ^f, timidity, timorous-
ness. ~y ^a, timide, timorous.
leksykograf ^m, lexicographer.
lektor ^m, lector.
lektyka ^f, sedan-chair; litter.
lelum polelum, cumbrous man,
dullhead.
lemiesz ^m, plough-share.
lemieszka ^f, porridge. ~owy ^a, of
plough-share; kość ~owa, vomer.
lemoniada ^f, lemonade.
len ^m, flax.
leń ^m, idle fellow.
leniić sie ^vr, to be idle. ~stwo ⁿ,
~wość ^f, laziness, idleness. ~uch ^m,
idle fellow. ~wiec ^m, (zo.) sloth;
lazy body. ~wieć ^vn, to become
idle, lazy. ~wy ^a, slothful, idle,
lenieć, vid. linić się. [lazy
lenniczy ^a, feudal; przysięga ~cza,
oath of allegiance. ~k ^m, liege-
man, vassal.
lennio ⁿ, fief, fee. ~odawca ^m,
liegelord, liege. ~ość ^f, feuda-
lism. ~y ^a, feudal; ~y pan, liege-
lord, liege.
lentyszek ^m, mastic-tree.
lep ^m, bird-lime; (fig.) lure, bait.
lepianka ^f, hovel, cot; paste-
work. ~ć ^va, to glue, stick. ~ć

się ^vr, to adhere, stick. ~ony ^a,
glued, clay.
lepiej ^a, better; rather; it is better.
lepiężnik ^m, (bot.) colt's foot.
lepiaki, vid. lipki. ~kość, vid. lipkość.
~nica ^f, (bot.) catch-fly.
lepszec ^vn, to grow better; ame-
liorate. ~ość ^f, superiority. ~y ^a,
better; iść z kim o ~a, to emulate
with one, to vie with one.
lesisty ^a, wooded, woody.
leśnictwo ⁿ, forest-science, fores-
try. ~czostwo ⁿ, office of woods
and forests. ~czy ^a, forest. ~czy,
~k ^m, forest-officer, verderer,
forester. [wild].
leśny ^a, forest, wild; (o roślinach)
leszcz ^m, (zo.) bream.
leszczotki ^{pl.}, certain child's play
(so called).
leszczyna ^f, hazel. ~owy ^a, hazel;
~~ orzech, hazel-nut, hazel.
letarg ^m, apparent death, asphyxy.
~iczny ^a, lethargic.
letkie, vid. lekkie.
letkiewicz ^m, light-minded man.
letni ⁱ, (ciepławy) lukewarm, te-
pid; summer; of one year. ~ić,
vid. lecić. ~iczek ^m, summer-dress.
~ik ^m, summer-dress; resident at
a summer resort. ~io ^a, luke-
warmly; in summer-dress. ~iość ^f,
tepidity. ~ość ^f, (jur.) majority.
lew ^m, (zo.) lion. ~ek ^m, young lion.
lewar ^m, (wozowy) screw-jack;
siphon for drawing wine. ~ek ^m,
small siphon; (do zębów rwania)
lewica ^f, left hand. [pelican].
lewkonia ^f, (bot.) stock-gilliflower.
lewio ^a, w ~o, na ~o, to the left,
on the left side. ~y ^a, left.
leża ^f, quarters ^{pl.}, lodging; couch;
zimowe leże, winter-quarters.
leźć ^vn, to creep, crawl; drag.
leżleć ^vn, to lie; (o odzieniu) to
fit; (o miejscowości) to be situated.
~uch ^m, lazy-boots, sluggard.
~ysko ⁿ, (mil.) camp, encamp-
ment; couch.
lgnać ^vn, to adher, stick to; fw

łłocie ^m, to remain sticking; (*fig.*) do kogo, to be much attached to one.
li ^{ad}, solely; (*jako przyrostek*) whether; *byłli?* was he?
liberal ^{ist}, liberal. ~ność ^f, liberality. ~ny ^a liberal.
liberty ⁿ, freethinker. ~ństwo ⁿ, liberya ^f, livery. [freethinking.
libra ^f, (*papieru*) quire. [nance.
licle ⁿ, cheek. ~a pl., face, counte-
licemierni ^{ca}, ~k ^m, hypocrite.
~ctwo ⁿ, hypocrisy, dissembling.
~czy ^a, hypocritical, feigning.
licencyat ^m, licentiate. [devil.
lico ⁿ, odd number; mischief;
lico ^{ad}, poorly, miserably. ~ść ^f, poorness, miserableness. ~ta ^f, misery; poor, wretched man.
lichtarz ^m, candlestick.
Lichw ^a, usury. ~iarka ^f, female usurer. ~iarski ^a, usurious.
~iarstwo ⁿ, usury, usurious trade.
~iarz ^m, usurer. ~ić ^v, to practise usury. ~ienie ⁿ, practising usury.
lichy ^a, miserable, pitiful, poor; (*o zdrowiu*) feeble.
licowy ^a, facial.
licyt ^{acya}, public sale, auction.
~ant ^m, bidder. ~ować ^v, to sell to the highest bidder.
licz ^{ba}, cipher; number; account, computation; (*gram.*) ~~ m:oga, plural. ~bon ^m, counter, mark.
~bowy ^a, numeral. ~ebny ^a, numerical; numeral. ~enie ⁿ, counting, numeration. ~man, *vid. liczbon*.
liczn ^{ie} ^{ad}, in great quantities, numerously. ~ik ^m, (*aryt.*) numerator. ~y ^a, numerous.
liczony ^a, counted, numbered. ~yć ^v, to count, number; ~yć na co, to reckon on. ~ykrupa ^m, sordid niggard, curmudgeon.
liga ^f, league, confederacy.
ligustr ^m, (*bot.*) privet.
lik ^m, plenty, quantity; bez ~u, in great quantities, numerously.
likier ^m, liqueur.
liktor ^m, lictor.

likwidacya ^f, ~owanie ⁿ, liquidation, winding-up. ~acyjny ^a, of liquidation. ~ować ^v, to liquidate. **likwor** ^m, cordial, liqueur. [date.
lila, lilac-coloured, lilaceous. ~k ^m, (*bot.*) lilac. [lilaceous.
lilia ^f, (*bot.*) lily. ~owy ^a, lily; **limfa** ^f, lymph.
limita ^f, prorogation.
lin ⁿ, tench (fish). [rigging.
lina ^f, line, cord; liny okrętowe, **lin** ^{earn}, lineal. ~ia ^f, (*mat.*) line; ruler, rule. ~iaż ^m, ruler, rule. ~ijką ^f, small ruler (rule).
~iować ^v, to rule, draw lines. ~iowanie ⁿ, drawing of lines. ~iowy ^a, of the line; ~owe wojsko, regulars *pl.* [hair.
linić się ^v, to lose (shed) one's linka ^f, small line (cord).
lip ^{la}, (*bot.*) lime-tree, linden. ~cowy ^a, of July. ~ina ^f, linden-wood. ~ka ^f, young lime-tree. ~owy ^a, lime.
Lipiec ^m, July; virgin honey.
lipień ^m, (*ryba*) grayling.
lipk ⁱ, gluey, sticky. ~ość ^f, glutinousness, stickiness.
lipnąć ^v, to stick, adhere.
lir ^{la}, lyre. ~nik ^m, guitar-player.
liry ^{czie} ^{ad}, lyrically. ~czność ^f, lyric character. ~czny ^a, lyric. ~k ^m, lyric poet. ~ka ^f, lyric poetry.
lis ^m, (*zo.*) fox. ~y pl., fur of foxes. **liś** ^c, leaf. ~ciany ^a, leafy, leaved. ~ciasty ^a, leafy; foliferous.
~cie ⁿ, foliage. ~cie, *pl. od liść*. ~ciowy ^a, leafy.
liścik ^m, note, short letter, billet.
lis ^{ek}, little fox. ~i ^a, fox-like, fox..., ~i ogon, foxtail. ~iatko ^m, fox's cub. ~ica ^f, (*zo.*) she-fox; trave (for horses).
list ^m, letter; ~ z pożegnaniem, letter of discharge; ~ z zaproszeniem, letter of invitation; ~ żelazny, letter of safe-conduct. ~ek ^m, leaflet, small leaf.
lista ^f, list, roll.
listewka, *vid. listwa*.

Listopad ^m, November.

listopadowy ^a, Novemberish.

listownie ^{ad}, by letter. ~wny ^a, epistolary; by letter. ~wy ^m, postman, letter-carrier. ~wy ^a, epistolary.

listwia ^f, (arch.) list, reglet; (*u stolarzy*) ledge, rabbet; (*u sukien*) list, ledge, selvage. ~owanie ^m, listing. [herpetic.

liszaj ^m, tetter, herpes. ~owaty ^a, liszka ^f, larve; (*zo.*) she-fox.

lisztwa, *vid. listwa*.

litania ^f, litany; (*fig.*) wearisome enumeration.

litera ^f, letter, character; (printing) type; *co do litery*, literally. ~cki ^a, literary. ~lność ^f, literalness. ~lny ^a, literal, verbal. ~t ^m, man of letters, literate. ~tka ^f, authoress. ~tura ^f, literature, letters *pl.* litcup ^m, brokerage; earnest-money.

litość ^f, pity, compassion. ~ściwy ^a, compassionate, merciful; pitiful. ~sny ^a, piteous, deserving pity. ~wać ^{vā}, to deplore, pity. ~wać się ^{vr}, to take pity on, have mercy on. ~wanie się ^m, commiseration, mercy. [gieal.

liturgia ^f, liturgy. ~czny ^a, liturgy ^a, cast, founded; solid, pure.

liwerant ^m, purveyor, contractor. ~ować ^{vā}, to furnish, supply.

~unek ^m, delivery.

lizać, ~nąć ^{vā}, to lick, lap; (*fig.*) ~nąć czego, to have a superficial knowledge of something. ~ać się ^{vr}, (*komu*) to flatter, cajole. ~anie ^m, lick. ~iobrazek ^m, hypocrite. ~uś ^m, mean flatterer.

linianka ^f, (*bot.*) gold-of-pleasure. ~y ^a, linen, made of linen.

lnica ^f, (*bot.*) flaxweed.

loch ^m, cavern, den; dungeon.

lód ^m, ice. lody *pl.*, ice-cream; (*fig.*) łamać pierwsze lody, to break the ices.

lodowacić ^{vā}, to ice. ~acieć ^{vn}, to congeal, freeze. ~aty ^a, icy,

glacial, frozen; (*fig.*) chilly, cold; cukier [~], sugar candy. ~iec ^m, ~isko ^m, glacier. ~nia ^f, ice-cellars.

~y ^a, icy, glacial. loftka ^f, buck-shot.

logarytm ^m, logarithm. ~owy ^a, logarithmie(al).

logiczność ^f, rationality. ~czny ^a, logical. ~ka ^f, logie.

logogryf ^m, logogriphe.

lok ^m, eurl, lock (of a hair).

lokaj ^m, lackey. ~ski ^a, of lackey

lokalny ^a, local. ~tor ^m, ~torka ^f, lodger. [engine.

lokomotywa ^f, engine, locomotive

lokować ^{vn}, (*pieniądze*) to put out.

lombard ^m, loan-office.

lomber ^m, (*gra*) ombre.

lon ^m, linch-pin, pin. [linstock.

lont ^m, match, lunt. ~ownik ^m,

lornetka ^f, opera-glass. ~ować ^{vā}, to observe through an opera-glass.

los ^m, fate, destiny; lot; (*w loteryi*) lottery-ticket. ~ować ^{vān},

to lot; draw lots; cast lots. ~owanie ^m, drawing of lots; casting of lots. [in a hurry.

lot ^m, (*ptaków*) flight, flock; *w ~*,

lottery ^f, lottery. ~jka ^f, lotto.

lotka ^f, flag-feather; pinion.

lotnie ^{ad}, very quick. ~ość ^f, ability of flying; rapidity; volatility.

~y ^a, flying; fledged; hasty; volatile.

lotus ^m, (*bot.*) lotus. ~owy ^a, lot...; ~owe drzewo, lotus-tree, lotus.

loża ^f, (*wolnomularska*) lodge; (*te.*) box; (*te.*) ~ parterowa, pit-box.

lśnić się, ~ić się ^{vr}, ~ić ^{vn}, to sparkle, glitter. ~iacy ^a, resplendent, bright. ~isty ^a, glossy.

lub ^f, or.

lubaszka ^f, egg-plum.

lubcia ^f, love, sweet-heart.

lubczyk ^m, (*bot.*) lovage.

lubić ^{vā}, to be fond of, like.

lubieżnik ^m, sensualist, voluptuary.

~ość ^f, sensuality, voluptuousness. ~y ^a, voluptuous, sensual.

lubistek, *vid. lubczyk.*

lubo ^c, although.

lubość ^f, delightfulness. ~wać ^{vñ}, (*w czem*) to delight in a thing.

~wanie ^m, delight. ~wnica ^f, sweetheart. ~wnik ^m, lover; amateur, fancier.

lubryka ^f, red chalk, ruddle.

luby ^a & ^s, dear, beloved; lover.

lucerna ^f, (*bot.*) lucerne.

lucy||fer, ~per ^m, Lucifer. ~perowy ^a, Luciferian.

lud ^m, people, nation; (*prosty*) common people, multitude. ~arka ^f, (*orn.*) robin-red-breast. ~ek ^m, poor, good people; small people.

~no ^{ad} populously. ~ność ^f, population. ~ny ^a, populous.

ludożer||ca ^m, cannibal, man-eater. ~czy ^a, anthropophagous. ~stwo ^m, anthropophagy.

ludwisia||rnia ^f, bell-foundry, gun-foundry. ~rski ^a, bell-founder's.

~rz ^m, bell-founder, gun-founder.

ludzie *pl.*, people, men *pl.*

ludzk||i ^a, human; humane, kind, philanthropic. ~o ^{ad} humanly; humanely, kindly. ~ość ^f, human race; humanity; philanthropy.

lufa ^f, (*u strzelby*) barrel.

lufcik ^m, air-hole, vent.

luka ^f, (*mil.*) breach, gap; blank, defect, lacuna.

lukrecya ^f, licorice.

~lać ^{vñ}, to sleep; lull asleep.

lulek ^m, (*bot.*) hen-bane.

lulka ^f, tobacco-pipe; pipe-bowl.

lumimarz ^m, luminary (*też fig.*).

lunać ^{vñ}, pour out suddenly.

lunaty||ctwo ^m; ~zm ^m, moon-madness. ~czka ^f, ~k ^m, mooner.

~czny ^a, moon-struck.

luneta ^f, telescope.

lupa ^f, magnifying glass.

lusnia ^f, (*u woza*) pin, rundle.

lustr ^m, lustre, gloss.

lustracya ^f, mustering, review.

~o ^m, looking-glass, mirror. ~o-

~wać ^{vñ}, to muster, review. ~owny ^a,

lustrous.

lut ^m, lute.

luter||anin ^m, ~ka ^f, Lutheran. ~a-nizm ^m, Lutheranism. ~ski ^a, Lutheran.

lutni||a ^f, (*muz.*) lute. ~sta ^m, lutist. ~stka ^f, female lutist.

lutowa||ć ^{vñ}, to solder. ~nie ^m, soldering.

lutrzeć ^{vñ}, to take the Lutheran faith, become Lutheran.

Luty ^m, February.

luz ^m, (*o koniu*) ~em, loosely.

luzak ^m, servant in the army, baggage-man.

luźny ^a, out of service, out of place; loose, led; koń ~, led horse.

luzowa||ć ^{vñ}, (*warę*) to relieve; loosen. ~nie ^m, (*straży*) relief.

lwi ^a, leonine. ~atko ^m, little lion.

~ca ^f, lioness. ~sko ^m, big old lion.

lżej ^{ad} comp. od *lekk*. ~szy ^a, comp. od *lekk*.

lż|enie ^m, insult, calumnyation.

~yć ^{vñ}, to revile, calumniate, insult.

L.

łabęd||ż ^m, (*orn.*) swan. ~zi ^a, swan's.

łacha ^f, (*rzeki*) branch. [man.

łachman ^m, rag, tatter; ragged

łaci||na ^f, Latin. ~nnik ^m, Latinist; (*katolik*) Latin. ~ński ^a, Latin.

~y ^a, easy, slight.

łacn||ie, ~o ^{ad} easily, slightly.

łacz||ący, binding, joining; (*gram.*) tryb ~~, subjunctive. ~nie ^{ad},

jointly, in common. ~nik ^m, (*gram.*) hyphen. ~ność ^f, coherence, junction. ~ny ^a, joint, common.

~yć ^{vñ}, ~yć się ^{vñ}, to join, unite.

łacz||ka ^f, (small) meadow. ~ny ^a,

ład ^m, order. [meadow...]

ładn||ie ^{ao}, handsomely. ~ieć ^{vñ},

to become handsome. ~uchny ^a, very nice, handsome. ~ość ^f, neatness, comeliness. ~ostka ^f,

pretty thing. ~y ^a, neat, nice.

ładować *v^a*, to load, lade. ~anieⁿ, loading, lading. ~ny^a, laden; transport...

ładownica *f*, cartridge-box. ~unekⁿ, cargo, shipment; (*strzelby*) charge, cartridge.

łag, vid. *łęg*.

łagołdniec *vⁿ*, to soften, become more mild. ~dność *f*, softness, meekness, mildness; gentleness. ~dny^a, mild, soft, meek; gentle. ~dzacy^a, appeasing; lenitive; środek ~~, lenitive. ~dzić *v^a*, to soften, appease.

łaja *f*, pack of hounds.

łajdać *v^a*, to scold, chide. ~nieⁿ, scolding.

łajdacki *a*, disorderly, ragged, debauched. ~ctwoⁿ, knavery; debauchery; mob, rabble. ~czekⁿ, lowd fellow. ~czenie sięⁿ, knavery, roguery. ~czka *f*, dissolute woman, strumpet. ~czyć się *v^r*, to lead a debauched life. ~k^m, lewd, dissolute fellow, rake, loon. ~tajnoⁿ, excrement, mire; czarcie ~, assafoetida.

łaka *f*, meadow, mead.

łaknac *vⁿ*, to be hungry; (*czego*) to be desirous of, aspire after. ~ący^a, hungry. ~enieⁿ, appetite; hunger.

łakołć, ~tka *f*, dainty bit, tit-bit. **łakomieć się** *v^r*, (*na co*) to long for. ~iec, ~ca^m, glutton, gluttonous man; miser. ~o, ~ie^{ad}, greedily, covetously. ~stwoⁿ, gluttony; covetousness. ~y^a, gluttonous; avaricious, covetous.

łakotka *f*, tit-bit, dainty bit. ~liwość *f*, lickerishness. ~liwy^a, lickerish. ~nik^m, sweet-tooth.

łakowy *a*, meadow...

łamać *v^a*, to break; (*przysięge etc.*) to violate; (*światło*) to refract; (*fig.*) ~ć sobie głowę, to rack one's brains; ~ć ciało, to practise gymnastics; łamie mnie w kościach, I am ill with rheumatism. ~ć się *v^r*, to break, burst, be broken;

(*o świetle*) to be refracted. ~nieⁿ, breaking; violating; ~~ w kościach, gout in the joints. ~nie sięⁿ, (*fal morskich*) breakers *pl.*; (*światła*) refraction. ~ny^a, ~~ kamień, quarry-stone; ashlar; ~ne sztuki, gymnastics *pl.*

łamliwość *f*, (*fiz.*) refractivity.

łan ^m, field; hide (of land).

łańcuch ⁿ, chain. ~chowy^a, of a chain, chain ...; pies ~~, bandog; reguła ~chowa, chain-rule. ~szekⁿ, little chain.

łania *f*, (*zo.*) hind, doe.

łanowię ⁿ, land-tax. ~y^a, ~y pułk, regiment of the line.

łap, cap *i*, over head and ears.

łapa *f*, (*zwierzęcia*) paw, claw; (*pogardliwie*) hand.

łapać *v^a*, to catch, seize, snatch up; ~ć kogo na gorącym uczynku, to seize red-handed, take in the very act. ~nina *f*, catching, cap-

łapcie *pl.*, bast-shoes *pl.* [ture.

łapczywość *f*, greediness, covetousness. ~y^a, greedy, covetous. **łapiasty** *a*, (*orn.*) palmate, palmiped. ~ica *f*, large trap. ~igrosz^m, pinch-penny. ~ikura *f*, poultry-stealer. ~ka *f*, trap; (*fig.*) snare; ~ka na myszy, mouse-trap.

łasić się *v^r*, (*komu*) to flatter, cajole; (*na co*) to long for, feel a desire for.

łasicza *f*, (*zo.*) marten.

łaska *f*, favour; grace; (*zo.*) weasel; zdać się na łaskę, to surrender at discretion. ~wca^m, benefactor, protector. ~wość *f*, bouuty, kindness; humanity, mildness.

~wy^a, benevolent; charitable; mild; tame; chleb ~wy, bread of charity; bądź tak ~w dać..., be so kind as to give...

łaskotkać *v^a*, to tickle, titillate.

~anieⁿ, ~ki *pl.*, tickling, titillation; bać się ~ek, to be ticklish. ~liwy^a, ticklish.

łasón ^m, flatterer; sycophant.

łaszt ^m, (*miara*) last.

łata ^f, patch; (*żerdź*) lath; (*fig.*) rascal. ~ć ^{vα} to patch; (*buty*) to cobble. ~cz ^m, patcher, mender. ~nie ⁿ, patching, botching. ~nina ^f, patch-work, botching. łatka ^f, small patch; (*fig.*) *przypiąć komu łatkę*, to cast an aspersión upon one. łatka ^f, puppet, wire-puppet. łatny ^α, lath łatwość ^f, ease, facility. ~owierność ^f, credulity, easiness of belief. ~owierny ^α, credulous, easy of belief. ~y ^α, easy, slight. ława ^f, bench; foot-plank; (*fig.*) rzucić pod ~e, to cast away. ~eczka ^f, small bench; (*pod nogi*) foot-stool. ~ica ^f, bench; sandbank, shelf. ~ka ^f, bench. ławiać, *vid. łowić*. ławniiczny ^α, jurat's, alderman's. ~k ^m, jurat, alderman, sheriff. ~kostwo ⁿ, shrievalty. ławra ^f, monastery. łaza ^f, agio. łazanki *pl.*, a kind of macaroni. łazarz ^m, poor, wretched man; sick man. [creep; ramble. łazega ^m, vagabond. ~ić ^{vn}, to łaziełbne ⁿ, money for bathing. ~bniczy ^α, bather's. ~bnik ^m, bather. ~bny, ~nnny ^α, bath-keeper. ~nki *pl.*, bathing-house, baths *pl.* łażnia ^f, steam-bath. łbisty ^α, large-headed. łeb ["], head (of an animal and contemptuously of a man); dać komu w ~, to deal a blow on the head; na ~ na szyję, over head and ears. ~ski, *vid. łapski*. Łech||czywość, ~tliwość ^f, ticklishness. ~czywy, ~tliwy ^α, ticklish. ~tać, *vid. łaskotać*. ~taczka ^f, (*anat.*) clitoris. ~tanie, *vid. ta-* łeg ^m, moor, marsh. [skotanie. łęk ^m, saddle-bow. łep||ak ^m, good head. ~ek ^m, small head; ~ek od śpilki, pin's head. ~ski ^α, valiant, brave; excellent.

~sko ^{ad} bravely; greatly; excellently. łezka ^f, small tear, tear. łgałć ^{vn}, to lie, tell a lie, talk big. ~rski ^α, lying, false. ~rstwo ⁿ, lie, falsehood. ~rz ^m, liar. łkałć ^{vn}, to sob. ~nie ⁿ, sobbing. łoboda ^f, (*bot.*) arrach, orach. łobuz ^m, naughty boy, rogue, łoczyga ^f, sow-thistle. [knave. łódka ^f, small boat; (*do kadzidła*) perfuming-pan. łodyga ^f, stalk, pedicle. łódź ^f, boat. łoić ^{vα}, to tallow; (*fig.*) to cudgel, belabour. łój ^m, tallow, suet. łojow||aty ^α, tallow-like, tallowy: ~y ^α, tallowy. łok||ciowy ^α, of the elbow; (*anat.*) cubital; yard..., very long; towary ~ciowe, dry-goods, mercury. ~ieć ^m, yard, ell; elbow. ~ietek ^m, dwarf, pigmy, thumb-stall. łom ^m, crash, cracking; breaking; brush-wood; ~y kamieni, quarry, stone-pit. ~gnat ^m, (*orn.*) osprey, sea-eagle. ~ikamień ^m, (*bot.*) saxifrage. ~ikost ^m, bone-glue. ~istość ^f, curvature, crookedness. ~isty ^α, curved, bent. ~ny ^α, brittle, fragile; kamień ~ny, quarry-stone. ~ot ^m, crash, cracking. ~otać ^{vna}, to crack, crash; break, crick; (*fig.*) to cudgel. łono ⁿ, womb. łoński ^α, of the last year. łopat||a ^f, shovel. ~ka ^f, shovel; shoulder-blade; pot-ladle; (*u zwierzęcia*) shoulder, fore-quarter. ~kowy ^α, of shoulder-blade; (*anat.*) humeral. łop||ian, ~uch ^m, (*bot.*) bur, burdock. ~ucha ^f, (*bot.*) joint-podded charlock. [elk łołś ^m, (*zo.*) elk. ~si, ~siowy ^α, łoskot ^m, crash, crack. ~ać ^{vn}, to crash, crack. ~nie ^{ad}, noisily. ~ny ^α, noisy. łos||os ^m, salmon. ~osina ^f, flesh

of salmon. ~osiopstrąg^m, salmon-trout. ~osiowy^a, of salmon.

łoszyca^f, female of the elk.

łot^m, half an ounce. ~owy^a, weighing half an ounce.

łotr^m, scoundrel, rascal. ~ostwo^m, knavery, roguery. ~ować^{v"}, to rob; lead a debauched life.

~owski^a, rascally, knavish.

~zyk^m, vagrant, villain.

łów^m, (częściej) łowy pl., hunt, hunting.

łow||ca, ~iec^m, hunter, huntsman.

~czy^m, master of the hounds.

~czy^a, hunting... ~czyna^f, the wife of the master of the hounds; huntress. ~czyni^f, huntress. ~ić^{vα}, (ryby) to catch; (zwierzyń) to hunt, chase; (fig.) to pilfer.

~iecki^a, hunting..., huntsman's.

~iectwo^m, hunting, huntsmanship. ~ienie^m, hunting, chasing; catching (fish). ~ny^a, well catching. ~y, vid. łów.

łoz||a^f, osięz. water-willow; birchen-rod. ~ina^f, osier.

łoże^m, bed, couch; (rzeki) bed, channel; (armaty) gun-carriage; (strzelby) stock.

łóż||eczko^m, small bed. ~ko^m, bed; bedstead. ~kowy^a, bed...

łóżni||ca^f, marriage-bed; bridal bed. ~czy^m, bedchamber man.

łozowy^a, osier...

łożyć^{vna}, (na co) to bestow; to spend (upon), employ (in).

łóżysko^f, couch; (rzeki) channel; after-birth, placenta.

łub^m, bark; splinter; tilt, cover (for a carriage). ~ek^m, thin bark; splint (for a broken leg). ~ia-

łubie^m, quiver. [ny^a, barky.]

łubin^m, (bot.) lupine.

łucz||asty^a, arched, arch-shaped.

~ek^m, small arch. ~nik^m, archer, bowman, ~ny^a, armed with a bow; arch-shaped. ~ysto^{ad}, in the shape of an arch.

łuczywo^m, resinous pine-wood.

łudzi||acy^a, delusive, illusory; at-

tractive; ~ace podobieństwo, bewildering likeness. ~enie^m, delusion, illusion, deceit. ~ić^{vα}, to delude; infatuate, allure.

ług^m, lye, buck. ~ować^{vα}, to steep in lye; (chem.) lixiviate.

~owanie^m, steeping in lye; (chem.) lixiviation. ~owaty^a, alkaline, lixivial; marshy, boggy. ~owski^m, marsh covered with red-coloured water. ~ownik^m, alum-house. ~owy^a, of buck; popiół~, buck-ashes.

łuk^m, (narzędzie) bow; (arch.) arch, vault; (mat.) curve. ~owy^a,

łuna^f, glare of fire. [bow...]

łup^m, booty, spoil.

łup||ać^{vα}, split; (drwa) cleave.

~ać się^{vr}, to get split up. ~acz^m, (ryba) haddock. ~anie^m, cleaving; (w kościach) rheumatism.

łupek^m, slate, schist.

łupi||ć^{vα}, to take off the bark, bark; plunder, pillage. ~ć się^{vr}, to peel, shell. ~estwo^m, plundering, pillage. ~eż^f, prey, spoil; (na głowie) scurf. ~eże pl., robbery; prey. ~eżca^m, plunderer, spoiler. ~eżenie^m, plundering, pillage. ~eżność^f, rapacity, ravenousness. ~eżny^a, rapacious, ravenous. ~ezyć^{vα}, to plunder, rob.

łupin||a^f, (orzech, jaja) shell; peel, paring. ~iasty^a, shelly.

~owy^a, leguminous.

łupk||ość^f, fissility. ~owaty^a, ~owy^a, schistous, slaty.

łupny^a, scissile.

łusk||a^f, scale; shell, null; (na oku) albugo. ~ać^{vα}, (groc) to shell; (owoc) to peel, pare; (ryb) to scale. ~aty^a, scaly, squamous.

~iewnik^m, (bot.) coral-wort.

~owaty^a, scaly, squamous. ~owiec^m, (zo.) pangolin.

łuszczak^m, (orn.) finch.

łuszcz||ka^f, (na oku) albugo, leucoma. ~yć, vid łuskać

łuzyny pl., buck-ashes. [of bast.]

łycka||k^m, bast-rope. ~ny^a, made

łycko, *vid. tyko.*
 łyk^m, gulp; commoner. ~ać, ~nąć^a, to gulp, swallow.
 łykacz^m, drunkard, glutton.
 łykawość^f, crib-biting. ~y^a, kon ~y, crib-biter.
 łyko^t, bast, bast of a lime-tree; (bot.) wilcze ~, mezeron, spurge-laurel. ~waty^a, sinew, tough.
 łypać^{vñ} (*oczyma*) to open wide (the eyes).
 łyys, ~ek, ~oń^m, bald-pate. ~ieć^{vñ}, to become bald-pated. ~ienie^t, baldness. ~ina^f, bald-pate, bald-head; (*u konia*) blaze, white spot.
 łyńskać się^{vr}, to lighten, flash. ~nie^t, lightning, flashing.
 łyso^{ad}, baldly. ~ość^f, baldness, barrenness. ~y^a, bald - pated, bald. [mica].
 łyszczak^m, (bot.) auricula; (min.) łytka^f, calf (of the leg).
 łyżczyca^f, spoon-wort.
 łyżłeczka^f, small spoon; (*do kawy*) coffee - spoon; (*do herbaty*) tea-spoon. ~ka^f, spoon; spoonful.
 łyżwa^f, skate; biegać na ~ach, to skate. ~iarz^m, skater. ~owac^{vñ}, to skate. ~owy^a, most ~~, pontoon, bridge of boats.
 łuż^f, tear; wylewać łuż, to shed tears. ~wnica^f, lachrymatory. ~wny^a, lachrymal; lachrymary. ~wo^{ad} tearfully. ~wy^a, tearful.
 łużowy^a, lachrymal.

M.

ma *prn*, fem. od mój.
 mać^f, (*vulg.*) mother.
 maca^f, peck, a measure for corn; (*u żydów*) unleavened bread.
 maciąć^{vñ}, to feel, touch; (*kurę*) to grope; (*fig.*) to sound one; ~ać po ciemku, to poke, grope about. ~anie^t, ~anina^f, feeling, touching. ~erować^{vñ}, to steep, soak.
 machać^{vñ} (*czem*) to swing, bran-

maczkowanie

dish, sway. ~nie^t, swinging, brandishing.
 machin[a^f, maehine; (*fig.*) huge-ness; (*o człowieku*) giant. ~alny^a, like a machine, mechanical. ~ka^f, small machine.
 machlarstwo^t, tricking, swindle. ~arz^m, trickster, swindler. ~ować^{vñ}, to trick, swindle.
 machnąć^{vñ}, to shake, swing; (*ręką*) to beckon. ~ienie^t, (*ręką*) beckoning.
 macić^{vñ}, (*ptyn*) to stir up, muddy; trouble, disturb. ~się^{vr}, to become muddy, turbid; (*fig.*) maci mu się w głowie, he feels giddy; he loses his head.
 macilica^f, master - root; (*anat.*) womb, uterus; (*typ.*) matrix; perłowa ~ca, nacre; winna ~ca, vine. ~czny^a, (*anal.*) uterine.
 maciek^m, country-bumpkin; hog's paunch.
 macierz^f, *vid. matka.* ~anka^f, (*bot.*) betony, thyme. ~yński^a, maternal, motherly; po ~yńsku, maternally. ~yństwo^t, maternity, motherhood. ~ysty^a, maternal. ~yzna^f, maternal inheritance.
 maciniiec^m, ovary.
 maciora^f, ewe, sow.
 maciupki^a, tiny, very small.
 mąciwoda^m, seditionary; (*fig.*) fire-brand.
 macka^f, (*zo.*) feeler.
 macilcha^f, step-mother. ~szy^a, like a step - mother, novercal. ~szyć^{vñ}, (*komu*) to neglect one like a step-mother.
 maczać^{vñ}, to dip in, immerse; wet, moisten; (*swiece*) to dip; (*fig.*) ~ręce w czem, to take part in.
 maczanka^f, steeped slice of a roll or of bread.
 maczasty^a, farinaceous; like meal.
 maczek^m, field-poppy; (*fig.*) very small print; priming-powder.
 mączka^f, flour; (*do bielizny*) starch. ~ować^{vñ}, to starch, clear-starch. ~owanje^t, starching.

mącznica ^f, meal - box; mealy pear; (bot.) spurred rye, ergot. ~ność ^f, mealiness. ~ny ^a, mealy, floury; of meal. ~yć ^{vा}, to meal, sprinkle with meal. ~ystość ^f, mealiness. ~ysty ^a, mealy, of meal. maczuga ^f, mace.

madera ^f, (wino) Madeira.

madralla ^m, cunning fellow. ~ość ^f, wisdom, prudence; zęby ~ości, upper grinders. ~ostka ^f, sophistry. ~y ^a, wise, sage; sly, cunning. ~ze ^{ađ} wisely.

madrzeniec ^m, (bot.) larkspur.

magazyn ^m, magazine, ware-house. ~ier, magażny ^m, store-keeper. ~owe ⁿ, storage.

magilla ^f, magic. ~cznie ^{ađ}, magically. ~czność ^f, magic. ~czny ^a, magic(al). ~k ^m, magician.

magiel ^m, mangle.

magister ^m, Master of Arts.

magistrat ^m, magistracy. ~owy ^a, magistratic(al).

maglować ^{vा}, to calender, mangle.

~anie ⁿ, mangling. ~nia ^f, room in which the mangle is placed.

~nica ^f, mangling - machine.

~nik ^m, cloth for mangling. ~ny ^a, apt to mangle.

magnat ^m, magnate. ~erya ^f, notables *pl.*; notability.

magnes ^m, magnet, lodestone. ~ować ^{vा}, (fiz.) magnetise. ~ownie ⁿ, magnetisation. ~owy ^a, magnetic(al); igła ~owa, compass-needle.

magnetycznie ^{ađ}, magnetically.

~czność ^f, magneticalness.

~czny ^a, magnetic(al). ~zm ^m, magnetism. ~zować ^{vा}, (med.)

to magnetise. ~zer ^m, magnetiser.

magnifika ^f, woman puffed up with pride.

mahometanin ^m, ~nka ^f, ~ński ^a, Mohammedan. ~ństwo ^m, Mohammedanism.

mahoń ^m, mahogany-tree, mahogany. ~niowy ^a, mahogany.

maić ^{vा}, to adorn with leaves.

Maj ^m, (miesiąc) May.

maj ^m, verdure, green branches.

majać ^{vн}, to appear (indistinctly) at a distance. ~czenie ⁿ, delirium. ~czyć ^{vна}, to be delirious; roam about; (sprawę etc.) to draw to. ~k ^m, round-about way. majątek ^{czek}, small fortune, property; small possession, estate. ~k ^m, fortune, property; possession, estate.

majdan ^m, meeting-place; place of arms; timber-yard.

majeran(ek) ^m, (bot.) majoram.

majestat ^m, (fig.) majesty; throne.

~ycznie ^{ađ}, majestically. ~yczność ^f, majesty, majesticness. ~yczny ^a, majestic.

majetnięcie ^{ađ}, richly, with fortune.

~ość ^f, landed property, estate, manor. ~y ^a, wealthy; rich.

maik ^m, (miesiąc) May; (zo.) meloe, oil-beetle.

major ^m, (mil.) major. ~owa ^f, major's wife.

~owna ^f, major's daughter. ~ostwo ⁿ, majorate; major and his wife. ~ski ^a, major's. ~stwo ⁿ, majorship, majorate.

majorat ^m, majorat, primogeniture.

majówka ^f, (zo.) meloe; (bot.) marsh-marigold; (zabawa) May-party.

~owy ^a, of May, May... majster ^m, overseer, foreman. ~ro-

stwo ⁿ, craftsmanship. ~rowa ^f, foreman's wife. ~rowski ^a, foreman's; perfect, masterly.

majtek ^m, sailor, mariner.

majtki *pl.*, (bathing-)drawers *pl.*

mak ^m, (bot.) poppy; ~polny, field-poppy; (fig.) jak ~iem zasiąć, quite still.

maka ^f, meal; (fig.) nie będzie z tej mąki chleba, that won't do.

makaron ^m, macaroni, vermicelli.

~iczny ^a, (w literaturze) macaronic; wiersz ~~, macaronic.

~ik ^m, macaroon. ~izm ^m, macaronic (expression). ~owy ^a, macaronic, made of macaroni.

makata ^f, precious carpet.

makolągwa ^f, (orn.) linnet.
 makłowniny ^{pl.}, husks of poppy.
 ~ówka ^f, poppy-head. ~owy ^a, papaverous.
 makrela ^f, (zo.) mackerel.
 maksyma ^f, maxim, principle.
 makuch ^m, oil-cake.
 makuła ^f, blot, spot.
 makulatura ^f, waste-paper.
 malachit ^m, (min.) malachite.
 malařnia ^f, academy of painting; studio. ~rski ^a, painter's. ~rstwo ⁿ, painting. ~rz ^m, painter; house-painter.
 malec ^m, little boy; pygmy. ~ć ^{vn}, to become smaller, diminish. ~ńki ^a, very small, petty, tiny. ~ńko ^{ad}, pettily, smallly; po ~ńku, very slowly. ~ństwo ⁿ, little thing, bagatelle; infancy; z ~ństwa, from infancy. ~ [pear]. małgorzatka ^f, kind of hasting-maligna ^f, burning (violent) fever.
 malinna ^f, raspberry. ~iak ^m, raspberry-bush; raspberry-wine. ~owy ^a, raspberry...
 małmazya ^f, (wine) malmsey.
 mało ^{ad}, little; a few; po mału, slowly; o ~ co nie być zabity, he was near to be killed. ~duszność ^f, pusillanimity. ~duszny ^a, faint-hearted, pusillanimous. ~letni ^a, minor, under age. ~letność ^f, minority. ~mówność ^f, sparingness of words. ~mówny ^a, sparing of words, laconic. ~ść ^f, littleness, smallness, fewness; infancy; (fig.) narrowness.
 malować ^{vA}, paint; to lay on rouge; (fig.) to represent; ~ć na szkle, to anneal. ~nie ⁿ, painting. ~ny ^a, painted; (fig.) nominal, mock.
 małoważenie ⁿ, vid. lekceważenie. ~ność ^f, inconsiderableness. ~ny ^a, inconsiderable, unessential.
 malowidło ⁿ, picture. ~niczo ^{ad}, picturesquely. ~niczy ^a, picturesque.
 małpa ^f, (zo.) monkey, ape; (fig.) very hideous person. ~eczka ^f,

little monkey. ~i ^a, monkey's, monkey... ~iarstwo, ~owanie ⁿ, aping, mimicry. ~iarz ^m, mimic, apér. ~ować ^{vA}, to ape, mimic. ~ozwierz ^m, (zo.) maki.
 maluchny, ~czki ^a, tinny, very small. ~czko ^{ad}, a little; for a mały ^a, little, small. [while]. małż ^m, crustaceous animal małżeński ^a, matrimonial, conjugal. ~eństwo ⁿ, marriage; matrimony. ~onek ^m, husband, consort, mate. ~onka ^f, wife, spouse, consort.
 mama ^f, mama, mamma. ~czyć ^{vAn}, to nurse; to be nurse. ~czyn ^a, of a nurse. ~in ^a, mama's. ~ka ^f, nurse.
 maimić ^{vA}, to deceive, ensnare, juggle. ~ciel ^m, deceiver, ensnarer, juggler. ~dło ⁿ, glamour, jugglery. ~enie ⁿ, imposture, juggle.
 mamona ^f, niammon, riches ^{pl}. mamrotać ^{vA}, to grumble, mutter. mamut ^m, (zo) mammoth.
 manatki ^{pl.}, one's goods and mandat ^m, mandate. [chattels]. manekin ^m, lay-figure, manikin. manela ^f, armlet, bracelet.
 manewr ^m, manoeuvre.
 maneż ⁿ, manage, riding-school.
 mania ^f, mania, madness.
 manierka ^f, (flaszka) canteen.
 manierny ^a, mannerly, civil, polite. ~y ^{pl.}, mannerliness, civility.
 manifest ^m, manifesto; protest(ation). ~pulacya ^f, manipulation; proceeding. ~pularz ^m, (ubioru księdza) maniple.
 mańka ^f, left hand; z mańki kogo założyć, to play one a trick, to circumvent. ~ut ^m, left-hander.
 mankiet ^m, ruffle.
 manna ^f, dew of heaven; manna.
 manowiec ^m, round-about way.
 mantelzak, vid. matelzak.
 mantyczzyć ^{vN}, to grumble, growl. ~ka ^m, grumbler.
 mantyla ^f, mantelet.
 manuskrypt ⁿ, manuscript.

- mapa ^f, map. [fancy.]
 mara ^f, phantom, vision; chimera.
 marchew ^f, (*bot.*) carrot. ~wia-ny ^a, carrot... ~wisko ^f, field of carrots.
marciówka ^f, March - chicken; water from March-snow. ~owy ^a, March...
marcypan ^m, almond icing.
marena ^f, (*zo.*) muraena.
margiel ^m, marl. ~lować ^{vα}, to marl. ~lowy ^a, marly.
margins ^m, margin.
marginablia ^m, margrave. ~ina ^f, margravine. ~ski ^a, relating to a margrave or to a margravate. ~stwo ⁿ, margravate.
marka ^f, (*moneta*) mark; (*znak*) mark, trade-mark; (*pocztowa*) postage-stamp.
markier ^m, marker, waiter.
markieta ⁿ, sutler. ~nka ^f, female sutler. ~ński ^a, sutler's. ~nstwo ⁿ, sutler's trade.
markiz ^m, marquis. ~a ^f, awning. ~owa ^f, marquise, marchioness. ~owstwo ⁿ, marquiseate.
markotnie, ~o ^{ad}, morosely, peevishly; ~o mi to, it grieves me. ~y ^a, morose, peevish.
marmelada ^f, marmalade.
marmur ^m, marble; *kopalnia* ~u, marble-quarry. ~ek ^m, (*narzędzie*) marble-rubber; marble-paper; (*zo.*) black-fox; fox's skin. ~ko-wać ^{vα}, to marble, vein. ~ko-wanie ⁿ, marbling. ~kowy ^a, marbly, marbled. ~nik ^m, marble-cutter. ~ować ^{vα}, to inlay with marble(-plates). ~owanie ⁿ, inlaying with marble. ~owany ^a, marmoraceous. ~owy ^a, marble, marmoreal.
marnie ^{ad}, miserably. ~ieć ^{vn}, to become poor, miserable; linger, perish. ~ośc ^f, perishableness; nothingness. ~otrawca ^m, squanderer, lavisher. ~otrawić ^{vα}, to waste, squander. ~otrawny ^a, prodigal, lavish. ~otrawstwo ⁿ, lavishing, dissipation. ~ować, *vid.*
marnotrawić, ~y ^a, perishable; null, maroder, *vid.* maruder. [invalid.]
marsowy ^a, martial; warlike.
marsz ^m, march (*też muz.*).
marszałek ^m, marshal; ~ek dworu, court-marshall. ~kowski ^a, marshal's. ~kowstwo ⁿ, marshalship.
marszczenie ⁿ, folding; (*brwi*) wrinkling. ~ka ^f, fold, plait. ~yć ^{vα}, to fold, plait; (*czoto*) to wrinkle, to knit the brows. ~yć się ^{vr}, to knit the brows.
martwić ^{vα}, to grieve, vex; (*ciął*) to mortify, chastise. ~ić się ^{vr}, to grieve, be grieved; mortify. ~ieć ^{vn}, to become insensible, mortify. ~ośc ^f, insensibility, want of feeling. ~ota ^f, inanimateness, lifelessness. ~y ^a, inanimate, lifeless; (*fig.*) inane, without expression; benumbed.
maruda ^m, grumbler. [rauding.]
maruder ^m, marauder. ~ka ^f, marauder. ~duność ^f, moroseness. ~dny ^a, morose, peevish. ~dzić ^{vn}, to dawdle, loiter.
mary *pl.*, hearse.
maryasz ^m, (*gra w karty*) marriage.
marynarka ^f, marine, navy; monkey-coat. ~rski ^a, naval; marine. ~rstwo ⁿ, nautical knowledge. ~rz ^m, marine, mariner.
marynata ^f, pickle. ~ować ^{vα}, to marinate, pickle. [pet.
maryonetka ^f, wire-puppet, puppet.
marzana ^f, (*bot.*) madder.
Marzec ^m, March.
marzenie ⁿ, dreaming; dreamery. ~yć ^{vα}, to dream; dream on; ~y mu się, he dreams. ~yciel ⁿ, dreamer.
marzniąć ^{vn}, to freeze, congeal; feel cold; ~ie, it freezes. ~ienie ⁿ, freezing.
marzyca ^f, button-weed.
masa ^f, mass; (*w konkursie*) assets *pl.*, bankrupt's estate, mass.
maść ^f, salve, ointment; (*koni*) colour; (*w kartach*) suit. ~cić ^{vα},

to anoint, embalm. ~cisty ^x oily, unctuous; (*o koniach*) having the same colour.

masielniczka, *vid. maślniczka*.

mask||a ^f, mask; masker. ~arada ^f, mask-ball, masquerade. ~ować ^{vā}, to mask, disguise. ~ ~ się ^{vr}, (*fig.*) to disguise oneself, mask. ~owy ^a, masked.

maślacz ^m, (*wino*) first press.

maślak ^m, kind of mushroom.

~anka ^f, buttermilk. ~any ^a, made of butter; (*fig.*) buttery, weak.

~arka ^f, butter-woman.

~arz ^m, butter-man. ~nica ^f, churn. ~niczka ^f, butter-box.

~ny ^a, butter...

masło ⁿ, butter. ~waty ^a, yellowish; (*fig.*) weak, buttery.

mason ^m, free mason.

masować ^{vā}, to shampoo.

mastyk||s ^m, mastic. ~owiec ^m, (*bot.*) mastic-tree.

masywny ^a, massive, solid.

maszerować ^{vn}, (*mil.*) to march.

maszkara ^f, mask; very hideous person, malkin. [masted.

maszt ^m, (*okretu*) mast. ~owy ^a,

masztalerz ^m, master of the horse.

maszyn||a ^f, *vid. machina*. ~erya ^f,

machinery. ~ista ^m, mechanist,

machinist. ~ka ^f, ~ do kawy,

coffee-machine. [mate.

mat ^m, (*w szachach*) mate, check-

mata ^f, mat.

matać, *vid. mataczyć*. ~ctwo ⁿ,

fraudulence; humbug. ~cz ^m, de-

ceiver, swindler. ~czyć ^{vn}, to

swindle, deceive. ~nina ^f, en-

tanglement; fraudulence.

matador ^m, matadore; person of rank.

matłczyn ^a, maternal, motherly.

~ecznik ^m, lair; ovary; cell of the queen-bee.

matedora, *vid. matador*.

matelzak ^m, portmanteau.

matematy||czny ^a, mathematical.

~k ^m, mathematician. ~ka ^f,

mathematics.

materac ^m, mattress. ~yk ^m, small mattress.

materij||a ^f, matter, subject; stuff; matter, pus. ~ał ^m, material.

materials *pl.*; ~ał budulcowy, timber, building-materials. ~alista ^m, materialist; grocer. ~alizm ^m, materialism. ~alnie ^{ad}, materially.

~alność ^f, materiality. ~alny ^a, material; silken. ~jka ^f, poplin.

matk||a ^f, mother; (*vulg.*) old woman. ~obójca ^m, matricide. ~obójczy ^a, matricidal. ~obójstwo ^m, matricide.

matnia ^f, net-bag; (*fig.*) trap, snare.

matrona ^f, matron.

matrykuła ^f, register, roll.

matulla, ~nia ^f, dearly beloved mother.

mawiać ^{vā}, to say; use to say.

maż ^f, grease (for carriages); tar.

mąż ^m, man; husband; iść za ~, to marry.

maza||ć ^{vā}, to wipe (away), efface; besmear, soil. ~ć się ^{vr}, (*o dzieciach*) to weep, cry; to be effaced.

~nina ^f, scrawl, scribbling.

mazepa ^f, bawler, cfier.

mazga||ć ^{vā}, to tarnish, dirt. ~ić się ^{vr}, to weep, cry, squeak. ~j ^m,

noodle, simpleton; sloven, grimy fellow; squeaker. ~jowaty ^a, clumsy, coarse. ~jstwo ^m, blockishness, clumsiness.

mazilarnia ^f, tar-hut. ~arz ^m, dauber. ~dło ^m, grease; salve.

~sty ^a, greasy; tarry.

maźnica ^f, grease-box.

mazurek ^m, mazurka; kind of cake.

mchowy ^a, mossy.

mdl||ec ^{vn}, to faint, swoon away.

~enie ⁿ, fainting. ~ić ^{vā}, to debilitate, weaken; ~i mnie, I feel sick, qualmish.

mdł||o ^{ad}, faintly, feebly; ~o mi jest, I feel qualmish. ~ość ^f, qualmishness, nausea; weakness.

~y ^a, feeble, faint; weak.

me p̄rn = moje, pl. od mój.

meb||el ^m, piece of furniture. ~elek ^m,

small piece of furniture. ~lo-wać *vā*, to furnish. ~~ się *v̄r*, to furnish.

mecenas ^m, lawyer; (fig.) patron of art and letters.

mech ^m, moss; (*na roślinach i na brodzie*) down.

mechanicznie *ad*, mechanically.

~czny *ā*, mechanic(al). ~k ^m, mechanician, mechanist. ~ka ^f, mechanics. ~zm ^m, mechanism.

męczarnia ^f, torture, pang, torment. ~ennica ^f, martyr; (*bot.*) passion-flower. ~enniczka ^f,

~ennik ^m, martyr. ~eński *ā*, torturing; martyr's; korona ~eńska, crown of martyrdom. ~eństwo ^m, martyrdom. ~yć *vā*, to pain, torture, torment; martyr, excruciate.

~yć się *v̄r*, to be fatigued; be tormented. ~yciel ^m, harasser, meczet ^m, mosque. ~tormenter.

medal ^m, medal. ~ik ^m, small medal; medallion. ~ion ^m, medallion. ~nik ^m, medallist.

mędzel, *vid.* mendel.

medoweszka ^f, crab-louse. ~

mędrlek ^m, wiseacre. ~kować *v̄n*, to subtilize, criticise. ~kowstwo ^m, pretended wisdom. ~szy, *comp.*

od mądry. ~zec ^m, sage, philosopher. ~żeć *v̄n*, to become wise.

medy||cyna ^f, medicine. ~czny *ā*, medical. ~k ^m, physician.

męka ^f, pain, torture, torment; męki piekielne, pains of hell.

melancholi||a ^f, melancholy. ~czność *f*, melancholiness.

~czny *ā*, melancholy. ~jnie, ~cznie *ad*, melancholically. ~k ^m,

melancholiac. ~zować *v̄n*, to melancholise.

melas ^m, molasses *pl.*

mełcie, *vid.* nielenie.

meldować *vā*, to announce. ~~

sie *v̄r*, to report oneself. ~unkowý *ā*, ~unkowa książka, advice-book.

melis||a ^f, (*bot.*) melissa, balm.

~owy *ā*, of balm, melissa ...

melody||a ^f, melody. ~jność *f*, melodiousness. ~jny *ā*, melodious. melon ^m, (*bot.*) melon.

memoryał ^m, memoir, memorial. mendel ^m, fifteen, head of fifteen sheaves.

mendoweszka, *vid.* medoweszka.

mennica ^f, mint. ~ctwo ^m, coinage.

~czy *ā*, of mint, mint ...; stopa ~cza, standard.

menuet ^m, minuet.

merdać *v̄n*, *ogonem*, to wag its tail.

merkury||alny *ā*, mercurial. ~usz ^m, mercury.

męski *ā*, (*gram.*) masculine; manful, manly. ~kość ^f, masculinity, manhood; manliness, manfulness. ~two ^m, manliness, bravery, courage.

mesjasz ^m, Messiah.

meszka ^f, spring-tail.

meszne ⁿ, mass-penny.

meszty *pl.*, bluchers *pl.*, half-boots *pl.* [lees *pl.*, sediment.

męt ^m, (*częściej*) ~y *pl.*, grounds *pl.*, meta ^f, aim, bound, butt.

metafizyczny *ā*, metaphysical. ~k ^m, metaphysician. ~ka ^f, metaphysics.

metafora ^f, metaphor.

metal ^m, metal. ~urgia ^f, metallurgy.

metamorfoza ^f, metamorphosis.

metempsychoza ^f, metempsycho-meteor ^m, meteor. [sis.

mętność ^f, muddiness, turbidness; (*wina*) greasiness. ~y *ā*, muddy, turbid.

metoda ^f, method. ~odycznie *ad*, methodically. ~odyczność ^f, methodics, methodism. ~ody-

czny *ā*, methodic(al).

metr ^m, (*miara*) metre. ~yczny *ā*,

metresa ^f, mistress. [metric(al)].

metropoli||ta ^m, metropolitan. ~tal-ny *ā*, metropolitan.

metryka ^f, certificate of baptism; register, roll.

mewa ^f, (*orn.*) mew.

meżatka ^f, married woman.

mężczyzna ^m, man, male person.

męźnie ^{ad} manly, manfully, bravely. ~ieć ^{vn} to arrive at puberty; to become manly. ~ość ^f, manliness, bravery. ~y ^a manful, manly.

męź||bójca ^m, manslayer. ~bójczy ^a homicidal. ~bójczyni ^f, homicide. ~bójstwo ⁿ, manslaughter, homicide. ~wski ^a marital, husband's. mężulek ^m, dearly beloved husband.

mgła ^f, mist; fog. ~wica ^f, (astr.) nebula. ~wy ^a, foglike

mgli||ć się ^v, to get foggy, be foggy. ~sto ^{ad} ~ na dworze, it is foggy. ~stość ^f, fogginess, nebulosity. ~sty ^a nebulous, foggy.

mgn||ać ^{vn} (czem) to move quick, twinkle; ~~ okiem, to twinkle with the eye. ~ienie ⁿ, twinkling; w ~ieniu oka, on the spot, in-mi ^{prn} dat. od ja. [stantaneously.

miać ^{vα}, to crumple, rumple.

miałk||i ^a shallow, flat; (fig.) superficial, feeble-minded; powdery; ~i cukier, powder-sugar. ~ość ^f, shallowness; superficialness, superficiality.

miano ⁿ, name; property, goods pl. ~wać ^{vα} to nominate, appoint. ~wanie ⁿ, nomination, appointment. ~wicie ^{ad} namely, viz (= videlicet); particularly. ~wnik ^m, (gram.) nominative.

miar||a ^f, measure; pot, quart; moderation; (w prozodyi) metre; żadna ~a, by no means; wziąć ~ę (na surdit etc.), to take a person's measure (for). ~ka ^f, small measure (for dry goods); shot-charger. ~kować ^{vα} to moderate; mark, note. ~~ się ^{vr} to compose oneself. ~owy ^a metric(al).

miasteczko ⁿ, small town, market-miasto ⁿ, town. [town.

miasto ^{prp} instead of.

miaucze||ć ^{vn} to mew. ~nie ⁿ, mew.

miąż ^m, bigness, thickness.

miazga ^f, (bot.) alburnum, sap; chyle; pulp.

mięknąć

miaższ||ać ^{vn} to thicken. ~ość ^f, thickness, compactness; density.

~y ^a thick, compact; dense.

mięć ^{prn} accus. od ja.

mieć ^{vα}, to have, possess; hold; (kogo za ...) to think, take one for ...; jak się masz? how are you? how do you do? mam list do napisania, I have a letter to write; ~ wstret, odrazę do, to abhor. ~ się (dobrze, źle), to be (well, ill).

miech ^m, bag, sack; (pair of) bel-

miecielica ^f, strong gale. [lows.

miecz ^m, sword; male line; po ~u,

on the father's side. ~nik ^m, sword-cutler, furbisher; sword-bearer; (ryba) saw-fish. ~nikiestwo ⁿ, office and dignity of the sword-bearer. ~owy ^a linia ~owa, male line; zakon ~~, order of the sword. ~yk ^m, small sword; (bot.) flower-de-luce, iris.

miednica ^f, washhand - basin; (anat.) pelvis

miedli||ć ^{vα} (len) to brake. ~ca ^f, flax-brake.

miedź ^f, copper; small coin.

miedza ^f, green balk, ridge.

miedzi||ak ^m, copper coin. ~any ^a, copper, brassy. ~oryt ^m, copper plate, engraving. ~sty ^a coppery.

miedzy ^{prp}, between, among.

~morze ⁿ, isthmus.

miejsc||e ⁿ, place; room, space; (cytat) passage; employment, office. ~ownik ^m, (gram.) locative.

~owość ^f, locality. ~owy ^a local.

miejski ^a townish, town-like; municipal.

miękcze||ać, mięknąć ^{vn} to soak, mellow; (fig.) to soften, relent.

~yć ^{vα}, to soak, mellow; (fig.) to soften, touch. [lobe.

miękisz ^m, (u owocu) pulp, pith;

miękkawy ^a, softish. ~ki ^a, soft, tender; (fig.) mild; effeminate.

~ko ^{ad} softly, tenderly; weakly;

jaja na ~ko, soft-boiled eggs.

~kość ^f, softness, tenderness;

(fig.) mildness. ~nać, vid. miękczyć.

mielcarz ^m, maltman, maltster.
 ~uch ^m, malt-kiln.
 mielę ^{prs} od mleć. ~enie [;]; grinding. ~iwo ⁿ, grist.
 mielizna ^f, shallow place, shoal, sands *pl.* ~uchny ^a very fine, very subtile, very finely powdered.
 mielszy, comp. od miałki.
 mieniąć ^{vα}, to change, exchange.
 ~ się ^{vr}, to truck.
 mienić ^{vα}, (kogo swym przyjacielem) to call (a person a friend); to think, esteem. ~ć się ^{vr} (*o materyi*) to change colours; (*czem*) to pass oneself off (for).
 mienie [;], property, goods *pl.*
 mieniony ^a, changeable (colour).
 mientus, *vid.* miętus.
 miernictwo ⁿ, geodesy, surveying.
 ~czy ^a, geodetical; pret ~~, metewand. ~czy ^m, land - surveyor, measurer.
 miernie ^{ad}, middling, tolerably.
 ~ość ^f, moderation; (*w jedzeniu i piciu*) abstemiousness, abstinence; mediocrity, middlingness.
 ~ota ^f, medioere work; (*osoba*) mediocrity. ~y ^a, mediocre, middling, indifferent.
 mierzchnać ^{vn}, to grow dusky.
 mierzenie ⁿ, measuring.
 mierziączka ^f, disgustfulness, aversion. ~ić ^{vα} (*komu co*) to disgust a person with; ~ić sobie co, to be disgusted with; *to mnie mierzi*, I feel an aversion to it.
 ~nąć ^{vn}, to become hated, odious.
 mierzwia ^f, dung, manure. ~ić ^{vα}, to dung, manure.
 mierzyć ^{vān}, to measure; (*do*) to aim, take aim at...
 mierzyna ^f, middle-sized horse.
 mieć, *vid.* miotać.
 mieścić ^{vα}, to place, lodge; (*w sobie*) to contain, hold. ~ się ^{vr}; (*w czem*) to contain; be lodged; (*fig.*) to się w jego głowie nie mieści, it passes his comprehension.
 miejscowości ^f, small town, market-town.

miesiąc ^m, month; moon. ~ączek ^m, glory, halo. ~ączka ^f, menses *pl.*, menstrual flux. ~acznica ^f, dame's violet, rocket. ~ęczne ⁿ, monthly-wages, monthly allowance. ~ęcznie ^{ad}, monthly. ~ęczny ^a, monthly.
 miesiąc ^{vād}, to knead.
 miesiącstość ^f, fleshiness; (*u owocu*) pulpousness. ~sty ^a, fleshy, meaty; (*o owocu*) pulpous, pulpy. ~wo ⁿ, butcher-meat, meat.
 miesniczek ^m, (*zo.*) blue-bottle.
 mięśni ^a, fleshy; flesh..., meat...;
 dzień ~~, meat-day; potrawa ~na, flesh-meat, animal food. ~o ⁿ, meat; flesh; (*owocu*) pulp; dzikie ~o, proud flesh. ~opust ^m, Shrovetide; carnival, Shrove-Tuesday. ~opustny ^a, carnival. .., niedziela ~opustna, sexagesima. ~ożerca ^m, flesh-eater. ~ożerny ^a, carnivorous.
 mieszać ^{vα}, to mix, mingle; confound, entangle; (*kogo*) to put a person out of countenance, to discompose; (*karty*) to shuffle.
 ~ć się ^{vr} (*do czego*) to meddle with, interfere with, intermediate.
 ~nie ⁿ, mixing, mixture. ~nie się ⁿ, interference, intervention.
 ~niec ^m, hybrid, mongrel. ~nina ^f, mixture, medley; hotch-potch; (*zboże*) maslin. ~nka ^f, (*dla bydła*) mash. ~ny ^a, mixed, mingled.
 mieszczanin ^m, citizen, townsman; commoner. ~ański ^a, of a citizen; common. ~aństwo ⁿ, right of citizens, citizens *pl.*, townspeople. ~ka ^f, (*femail*) citizen, commoner's woman, girl of the middle class. ~uch ^m, (*pogardliwie*) commoner.
 mieszek ^m, (small) bag; small bellows; (*bot.*) follicle.
 mieszkać ^{vn}, to dwell, live, reside, abide. ~lny ^a, habitable; dom ~~, dwelling-house. ~nie ⁿ, dwelling, habitation. ~niec ^m, ~nka ^f, inhabitant.
 mięta ^f, (*bot.*) mint.

mietelni||ca, mietlica ^f, (bot.) hair-grass; (female) rope-dancer, acrobat. ~ctwo ⁿ; acrobation. ~czy ^a; acrobatic. ~k ^m; rope-dancer, acrobat.

mietosić ^{vα}; to ruffle, rumple.

miętuś ^m, (ryba) cull.

miewać ^{vα}; to use to have. ~ się ^{vr}; (dobrze, źle) to be (well, ill); jak się miewasz? how are you?

mięż, vid. mięś.

miezdrzyćć ^{vδ}; to flesh out.

mig ^m; twinkling. ~i pl., language by signs, eye language. ~ać ^{vn} (czem) to dazzle. ~ać ^{vn}, ~ać się ^{vr}; to flare; (o gwiazdach) to twinkle; glitter, glisten. ~ać, ~nąć ^{vn} (na kogo) to beckon to, nod to. ~anie ⁿ; dazzling, twinkling

migdał ^m, almond. ~owy ^a; almigi, vid. mig. [mond...]

migotać ^{vn}, ~ć się ^{vr}; to twinkle. ~nie ⁿ; twinkling.

migrena ^f, (med.) megrim.

mijać ^{vαn}; to pass by, pass over; (przylądek) to double; pass(over), neglect to mention; avoid, shun; (o czasie) to pass (away); kara cię nie minie, you will not escape a penalty; nagroda cię nie minie, you can be sure of a reward. ~ się ^{vr} (z kim) to cross one another; pass by; ~ się z prawdą, to swerve from the truth.

mika ^f, (min.) mica, Muscovy glass.

mikołajek ^m, (bot.) eryngo.

mikroskop ^m; magnifying-glass, microscope.

mikstura ^f; mixture; drugs pl.

mila ^f; mile; francuska ~, league.

milcz||ący ^a; silent, tacit. ~ec ^{vn}; to be silent, hold one's tongue. ~enie ⁿ; silence; quietness, tranquillity; ~eniem pominąć, to pass over in silence. ~kiem ^{ad}; in silence, silently.

mile ^{ad}; courteously, kindly; agreeably. [oneself with...]

miliczyć się ^{vr}; (komu) to ingratiate milicya ^f; militia.

milion ⁿ; million. ~er ^m; millionaire. ~owy ^a; millionth; millionaire; million-peopled; ~pan, millionaire.

milknąć ^{vn}; to grow dumb; abate. miło ^{ad}; agreeably; ~ mi..., I am glad to...

miłość||ć ^f; love; ~ć własna, self-love. ~ciwość ^f; favour, grace; Wasza ~ciwość, Your Grace. ~ciwy ^a; gracious

miłośćsierdzie ⁿ; compassion, mercy, mercifulness. ~sierny ^a; compassionate, merciful. ~śnica ^f; concubine. ~śnik ^m; amateur, fancier; (bot.) amaranth. ~sny ^a; love...; full of love; liścik ~~, billet-doux; list ~~, love-letter. ~stki pl., love-affairs pl. ~wać ^{vα}; to love.

miły ^a; dear, beloved; agreeable. miły ^m; darling

mimi||cznie ^{ad}; mimically. ~czny ^a; mimic. ~k ^m; mime, mimic. ~ka ^f; mimics..

mimo ^{ad}; by; puścić kogo ~, to let one pass. ~przyp, in spite of, notwithstanding; near. ~chodem, ~jazdem ^{ad}; by the way

mimowolność ^f; involuntariness. ~y ^a; involuntary.

mina ^f; mien, look, countenance; minać, vid. mijać. [(mil.) mine.

minaret ^m; minaret.

minca||rski ^a; coining..., mint... ~rstwo ⁿ; coinage. ~rz ^m; coiner.

minerał ^m; mineral. ~lny ^a; mineral; kabinet ~~, collection of minerals. ~log ^m; mineralogist. ~logia ^f; mineralogy. ~logiczny ^a; mineralogical.

minia ^f; (chem.) minium.

miniatura ^f; miniature. ~rzysta ^m; miniaturist.

miner ^m; miner, mine-digger.

miniony ^a; past.

minister ^m; minister. ~erstwo ⁿ; ministry. ~eryalny ^a; ministerial.

~eryum ⁿ; ministry. ~rowski ^a; minister's, ministerial..

minka ^f, mien, countenance.

minstrel ^m, minstrel.

minóg ^m, (river-)lamprey.

minut[a] ^f, minute. **~nik** ^m, minute-hand.

mił[ł]d ^m, honey; mead, metheglin. **~odnik** ^m, (bot.) nectary, honey cup. **~odny** ^a, honeyed.

miodo[płynny] ^a, mellifluent; (fig.) honeyed. **~sok** ^m, (bot.) honey-flower. **~warnia** ^f, apiary. **~wnik** ^m, honey-cake. **~wy** ^a, honeyed, honey...; **~- miesiąc**, honeymoon.

miodunka ^f, (bot.) ox-tongue; lungwort.

miot ^m, cast, throw. **~ać** ^{vα}, to cast, throw; (czem) to swing, brandish; (obelgi) to throw out; (kim) to shake. **~anie się** ⁿ, jactation. **~ełka** ^f, whisk, clothes-brush. **~ła** ^f, broom, besom; (bot.) hairgress. **~larz** ^m, broom-maker, broom-man. **~lisko** ^m, bad broom. **miotło** ⁿ, (fig.) sport, game.

mir ^m, peace; respect, esteem.

mir[a] ^f, (bot.) myrrh. **~owy** ^a, myrrhic.

mirt ^m, (bot.) mirtle. **~owy** ^a, myrtle..., myrtiform.

mis[a] ^f, terrene, platter. **~eczka** ^f, small dish, saucer. **~ka** ^f, dish, bowl.

misiurka ^f, (u hełmu) beaver, visor.

misterność ^f, artificialness, fineness. **~y** ^a, artificial, artful, fine.

mistrz ^m, master; Wielki ~ (krzyżaków), Grand-Master. **~ostwo** ⁿ, virtuosity, masterliness; mastership. **~owski** ^a, masterly. **~yni** ^f, mistress.

mistyycznie ^{ad}, mystically. **~czny** ^a, mystic(al). **~k** ^m, mystic.

misyła ^f, mission. **~onarski** ^a, **~onarz** ^m, missionary.

mitologija ^f, mythology. **~czny** ^a, mythologic(al).

mitra ^f, mitre.

mitręlla ^f, delay, loss of time; loiterer, dawdler. **~żny** ^a, laggard. **~yć** ^{vñz}, to loiter, dawdle; **~~**

komu czas, to dawdle a person's time.

mizantrop ^m, **~ka** ^f, misanthropist, misanthrope. **~ia** ^f, misanthropy.

mizeractwo ⁿ, poorness; poor man; the poor. **~ak** ^m, poor man, poor fellow. **~nie** ^{ad}, poorly, miserably; **wyglądać** ^{~~}, to look wretched, poorly. **~nieć** ^{vñ}, to grow meagre, get lean. **~ny** ^a, meagre, slender; poor, miserable.

~ota ^f, poorness, miserableness. **~ya** ^f, poorness; cucumber(salad).

mizguś ^m, wheedler, beau.

mkły ^a, fugitive. **~nąć** ^{vñ}, to hasten away, pass (away).

mlaskać ^{vñ}, to smack; to kiss with a sharp noise; (na konie) **mleć** ^{vα}, to grind. [to crack.

mlecz ^m, marrow; down of the cheek; (bot.) wolf's milk; **~rybi**, milt; **~cieły**, sweet-bread; **~pacierzowy**, spinal marrow. **~ak** ^m, milter.

mleczarka ^f, milkmaid, milk-woman. **~arnia** ^f, dairy, milk-factory. **~asty** ^a, milky. **~ko** ⁿ, milk. **~nica** ^f, (bot.) milkwort. **~no** ^{ad}, milkily. **~ność** ^f, milkiness, lactescence. **~ny** ^a, milky; (chem.) hacteal; milk-white, milk-coloured; (astr.) **~na droga**, galaxy. **~ysty** ^a, yielding much milk; milky. **~ywo** ⁿ, products of the dairy.

mleko ^m, milk; **kwaśne** ^{~~}, curdled milk. **~ewo**, **~iwo** ⁿ, grist.

młociba ^f, the corn thrashed out.

młoczek ^m, thresher, thrasher. **~ocić** ^{vα}, to thresh, thresh. **~ocka** ^f, thrashing. **~rnia** ^f, thrashing-młode ⁿ, young. [machine.

młodka ^f, young woman; heifer.

młodnieć ^{vñ}, to grow young again.

~o ^{ad}, youthfully; **~o wyglądać**, to look young. **~ociany** ^a, youthful.

~ość ^f, youth. **~sza** ^f, chamber-maid. **~y** ^a, young; **za~u**, from one's youth, when young; **pan~y**, bride-groom; **panna ~a**, bride.

młódź^f, the youths.

młodzian^m, youth, young man.

~ki pl., Innocents' day. ~kowy^a,
dzień ~~, Innocents' day.

młodzić^{vα}, to make young. ~
się^{vβ}, to grow young again.

młodzie^{pl.}, barm, yeast.

młodzieńczy^a, youthful. ~nia-
szek^m, very young man, lad.
~niec^m, young man, youth. ~ż^f,
the youths *pl.*

młodziłk^m, very young man;
novice. ~uchny^a, very young;
delicate. ~woⁿ, beestings. ~zna^f,
young cattle, younglings *pl.*

młokos^m, vain youth, hobblede-
hoy, halfling.

młot^m, sledge-hammer; (*zo.*)
hammer-fish. ~eczek^m, small
hammer; (*anat.*) malleus. ~ek^m,
hammer; (*fig.*) iść pod ~ek, to
come (go) to the hammer.

młyn^m, mill; ~ parowy, steam-
mill; ~ wodny, water-mill. ~ar-
czyk^m, miller's boy, miller's
assistant. ~arka^f, miller's wife.

~arski^a, miller's. ~arstwoⁿ,
miller's trade. ~arz^m, miller.

~ek^m, quern, hand-mill; (*gra.*)
nine men's morris; moulinet.

~iec^m, młynem, in a circle, round.

~kować^{vα}, (*zboże*) to winnow;
(*fig.*) to veer, tack about.

młyński^a, mill...; kamień ~,
grindstone.

mną^{prn}, instrum. od ja.

mnich^m, monk; water-gate. ~o-
stwoⁿ, monasticism. ~owski,
mniszy^a, monkish.

minie^{vβn}, gen. dat. & accus. od ja.

mniej^{að}, less, fewer. ~szeć^{vñ},
to diminish. ~szość^f, minority.

~szy^a, minor, less; smaller.

mniemać^{vα}, to mean, think.
~nieⁿ, meaning, opinion.

mniszłarz^m, gelder, castrater.

~ek^m, (*bot.*) dandelion. ~ka^f,
nun. ~yć^{vα}, to geld, castrate.

mnogiⁱ^a, numerous, multifarious;

(*gram.*) liczba ~a, plural. ~o^{að},

much; in great quantities. ~ość^f,
quantity, multiplicity.

mnóstwoⁿ, multitude.

mnożenieⁿ, multiplication. ~na^f,
multiplicand. ~nik^m, multipli-
cator, multiplier. ~ny^a multipli-
able. ~yć^{vα}, ~yć się^{vβ}, to multi-
ply; increase.

mobilizować^{vα}, (*mil.*) to mobilise.

moc^f, strength, force; might,
power; (*vulg.*) great quantity;

w ~, na ~y, by virtue of. ~ar-
stwoⁿ, power, empire. ~arz^m,
lord, ruler; monarch, potentate;

(*fam.*) athlete. ~en^a, entitled,
authorised. ~no^{að}, much; vigo-
rously, energetically; ~no pada,

it rains hard. ~ny^a, strong, stout.

mocować^{vβ}, się^{vβ}, to wrestle, strug-
gle. ~nie sięⁿ, wrestling, struggle.

mocz^m, urine, piss; ~ puszczać, to
make water, urine. ~adłoⁿ,

~ary *pl.*, moor, marsh. ~enieⁿ,
soaking; (*lnu*) steeping, raiting;

(*chem.*) maceration. ~yć^{vna}, to
make water; wet, soak; (*len*) to

steep; water; (*chem.*) macerate;
~yć nogi, to take a foot-bath.

~ydłoⁿ, raiting-pool.

moda^f, mode, fashion, custom;
wchodzić w mode, to become a

fashion, grow into fashion; wyjść
z mody, to grow out of fashion.

model^m, pattern, sample, model.
~ować^{vα}, to model, pattern.

modnialka^f, standard, rule (of con-
duct); model, mould. ~ły *pl.*,
prayers *pl.*

~lić się^{vβ}, to say
one's prayers. ~litewka^f, short
prayer. ~litewnik^m, prayer-book.

~litwa^f, prayer. ~lnica^f, house
of prayer, chapel.

modnialka^f, milliner, modist.
~ie^{að}, fashionably. ~is^m, dandy,
masher. ~y^a, fashionable; sta-

wać się ~ym, to become a fashion.

modrak^m, (*bot.*) blue-bottle.

~awy^a, bluish, light-blue. ~ooki^a,
blue-eyed. ~y^a, dark-blue, azure.

~zeniec^m, (*bot.*) larkspur.

- modrzew ^m, (bot.) larch. ~iowy ^a; larchen.
- modulacya ^f, (muz.) modulation.
- modyfikacya ^f, modification.
- módz ^{vñ} to be able; *być może*, że..., it is possible that...; *czy możesz to uczynić?* can you do it? nie mogę tego uczynić, I cannot
- mogący ^a able. [do it.]
- mogiłla ^f, tomb; grave. ~ki pl., churchyard. [my way.]
- mój ^{pvn} my; mine; *po mojemu*, in
- mojżeszowy ^a, ~zakon, Mosaical law. Jewish religion.
- moknąć ^{vñ} to become wet.
- mokrad||ina ^f, humid soil. ~ło ^m, bog, moor. ~ła pl., rainy weather.
- mokr||awy ^a wetish. ~o ^{ad} dzisiaj ~o, it is wet weather today.
- ~ość ^f, wetness, humidity, moisture. ~y ^a, wet, humid, moist.
- ~z, vid. mocz. ~zyć, vid. moczyć.
- mol ^m, (muz.) minor.
- mól ^m, (zo.) moth; (fig.) sorrow.
- molestować ^{va} to trouble, molest.
- molik ^m, (zo.) mite.
- mołodyca ^f, young woman.
- ~dziec ^m, young man.
- moment ^m, moment. ~alnie ^{ad} momentarily. ~alny ^a momentary.
- momot ^m, stammerer. ~ać ^{vñ} to stammer, stutter. ~liwy ^a, stammering.
- monarch||a ^m, ~ini ^f, monarch.
- ~ia ^f, monarchy. ~iczny ^a monarchical. ~izm ^m, monarchism.
- monarszy ^a monarch's; monarchial.
- monet||a ^f, coin; money; (fig.) pła- cić komu równą ~ą, to pay a person in his own coin. ~arny ^a, mint... ~ny ^a, money...
- monitor ^m, turret-ship, monitor.
- mono||log ^m, soliloquy, monologue. ~pol ^m, monopoly.
- monstrancya ^f, monstrance, pix.
- montow||y ^a, ~a mąka, fine flour.
- montwa ^f, spindle-tree.
- mops ^m, pug-dog. ~i ^a like a pug-dog; ~ia twarz, ugly face.
- mór ^m, plague, pestilence.
- mora ^f, moreen (stuff); nightmare, incubus.
- morąg ^m, spotted animal. ~owa- ty ^a tabby, chequered.
- moral||k ^m, morality, moral; ~ły komu prawić, to lecture a person.
- ~lista ^m, moralist. ~lizować ^{vñ} to moralize. ~lność ^f, morality, morals pl. ~lny ^a moral.
- mord ^m, murder; massacre, slaughter. ~erca ^m, murderer, homicide.
- ~erczy ^m, murderous, deadly.
- ~erstwo ⁿ, murder, homicide.
- ~ować ^{va}, to murder; torture, torment. ~~się ^{vr}, to get fatigued, tired. [mouth, chaps pl.]
- morda ^f, muzzle, snout; (vulg.) mordownik ^m, (bot.) monk's hood, aconite.
- morela ^f, (bot.) kind of plum.
- mores, nauczę go ~, I will teach him good manners, how to behave himself.
- mórg ^m, acre.
- morłówka ^f, plague-sore. ~owy ^a, pestilential.
- morowy ^a tabby, clouded (stuff).
- mor||ski ^a maritime, naval; sea...; podróż ~ska, voyage. ~szczyna ^f, products of the sea.
- morus ^m, grimy fellow.
- morwa ^f, mulberry.
- morze ⁿ, sea, ocean; pełne ~, main or open sea; puścić się na ~, to put to sea, to set sail.
- morzy||ć ^{va}, (glodem) to pinch with hunger; (tęsknotę) to stifle. ~ć się ^{vr}, to pinch oneself. ~mord ^m, (bot.) tormentil.
- mość ^f, Wasza Królewska ~, Your Majesty; Wasza książęca ~, Your Serene Highness.
- mosi||ądz ^m, brass, latten. ~ęžnik ^m; brazier, brass-founder. ~ęžny ^a, brazen, latten; made of brass.
- most ^m, bridge; ~zwodzony, drawbridge. ~ek ^m, small bridge; (anat.) breast-bone; brisket. ~owe ⁿ, bridge-toll. ~owy ^a, bridge...;

pal ~~, pier of a bridge. ~owy ~, bridge-man, bridge-master.

moscz ~, must.

moszna ~, bag; scrotum.

motłać ~, to reel, wind on a reel.

~acz ~, ~aczka ~, reeler, winder.

~ek ~, skein, hank. ~owidło ~,

reel, windlass.

moteta ~, (muz.) motet, motette.

motłoch ~, mob.

motyka ~, mattock, hoe.

motyl ~, butterfly. ~i ~, butterfly.

motylica ~, (zo.) plant-louse; (u
owiec) staggers pl., sturdy.

mowa ~, language, tongue; speech;
talk, discourse.

mówica ~, speaker, orator;
preacher. ~ić ~, to speak, talk;
say; ~ia, people say, they say;
~ić za kim, to repeat a person's
words. ~ienie ~, speaking; spo-
sób ~ienia, manner of speaking,
locution. ~nica ~, plattform, tri-
bune. ~ność ~, volubility of tongue;
loquaciousness. ~ny ~, talkative,
loquacious.

mozaik~a ~, mosaic (work), mar-
quetry. ~ować ~, to inlay with
mosaic, to tessellate. ~owy ~, mosaic.

móżdżek ~, (anat.) small brain.

móżdzierz ~, mortar. ~owy ~,
mortar.

może ~, perhaps. ~bność ~, vid.
możliwość. ~bny, vid. możliwy.

mózg ~, brain. ~ownica ~, ven-
tricle (of the brain); brains pl.

~owy ~, brain..., of the brain.

możliwość ~, possibility. ~y ~,
possible; practicable.

można ~, czy ~a, may I ...; jak
~a najspieszniej; as fast as may
be. ~ie ~, powerfully. ~o ~, it
is allowed. ~ość ~, faculty, power;
possibility. ~y ~, powerful; able.

możnowła~da ~, aristocrat, oli-

garch. ~dny ~, aristocratic, oli-

garchical. ~dztwo ~, aristocracy,
oligarchy.

mozgół ~, pains pl., toil, exertion;

painful work. ~olić się ~, to toil;

~~ sobie głowę, to rack one's brains.

~olny ~, toilsome, painful.

mroczność ~, duskishness; (fig.)

sadness. ~ny ~, misty, dusky.

~yć ~, to obscure; (fig.) eclipse.

~~ się ~, to grow dusky; be
obscured.

mrok ~, twilight, crepuscule; ~iem,
at night-fall; (fig.) ~ śmiertelny,
dying, death.

mrówczany ~, formic. ~czy ~,
aut's. ~ie ~, anthill; shudder,

mrówisko ~, anthill. [shivering.

mrówka ~, ant, emmet. ~ojad ~,
ant-bear. ~olew ~, ant-lion.

mróz ~, frost; coldness, chill.

~ozić ~, to congeal. ~~ się ~,
to freeze; to feel cold. ~oźno ~,
jest ~~, it is frosty weather.

~oźność ~, frostiness, chilliness.

~oźny ~, frosty; cold.

mruczeleć ~, to murmur, grumble;

~ć sobie pod nosem, to mutter to
oneself. ~nie ~, murmuring, mur-
mur, grumbling.

mrug ~, glimpse, peep. ~nąć, ~ać ~,

to blink, twinkle; ~nąć na kogo,
to beckon to a person. ~anie,

~nienie ~, twinkling, blinking.

mruczek ~, (gra) blindman's buff.

mruk ~, murnuring; grumbler,

crib-biter. ~liwie ~, grudgingly.

~liwość ~, moroseness, sulkiness,
mumpishness. ~liwy ~, morose,
mumpish, sulky. ~nąć, vid. mruczeć.

mrużenie, vid. mruganie. ~yć ~,
to twinkle (with the eyes).

mrzana ~, (ryba) gudgeon.

mrzeć ~, to die, decease; (głód)

to pinch oneself; ludzie w tym
roku bardzo mrą, this year is a
time of great mortality.

mścić ~, to avenge, revenge.

~ć się ~, to take vengeance, to
revenge oneself. ~ciel ~, avenger

~cielka ~, avengeress. ~wość ~,
revengefulness. ~wy ~, revengeful,
vindictive.

msza ~, mass; mszę odprawić, to

say mass; ~ zaduszna, requieni.

~ł ^m, mass-book, missal. ~lny ^a, missal; *ofiara ~lna*, sacrifice of the mass.

msz||eć ^{vñ}, to be mossed. ~eć ^{vα}, to cover with moss, to moss. ~eć się ^{v?}, (*o materyi*) to become rough. ~ysty ^a mossy.

mszyca ^f, (*zo.*) plant-louse; (*bot.*) moth-mullein.

mu ^{pri} (to) him, (to) it.

muc ^m, (*pies*) cur.

much||a ^f, fly. ~ojadka, ~ołówka ^f, (*zo.*) fly-catcher. ~omor ^m, (*bot.*) toad-stool.

mudo ⁿ, testicle.

mudzić, *vid. mitreżyć*. [slime.]

muł ^m, (*zo.*) mule; mire, mud, *mula||rczyk* ^m, journeyman-mason.

~rka ^f, masonry; mason's wife; muleteer's wife. ~rski ^a, mason's. ~rstwo ⁿ, masonry. ~rz ^m, mason; *wolny ~rz*, freemason.

mul||ę ⁿ, young mule. ~ica ^f, (female) mule. ~nik ^m, muleteer.

muli||ć, *vid. zamulać*. ~stość ^f, muddiness. ~sty ^a, muddy.

multan ["], (*materya*) molleton.

multanki *pl.*, bag-pipe, shawn.

mumia ^f, mummy; (*fig.*) indolent man.

mundur ^m, uniform, regimentals *pl.* ~ować ^{vα}, to clothe (soldiers).

municipalność ^f, magistrate, Common Council. [bit.

munsztuk ⁿ, mouth-piece; bridle-

muntowy, *vid. montowy*.

mur ^m, wall; bulwark, defensive wall. ~arz, *vid. mularz*.

murawa ^f, sod, lawn, grass-plot; verdure.

mur||ek ^m, mantel-piece; niche (of a wall). ~ołom ^m, battering-ram.

~ować ^{vα}, to wall in, lay bricks, build. ~owanie ⁿ, (*czynność*) building; brick-work, building.

~owany ^a, brick, bricky; (*dom*) stone-built; (*o kartach*) winning.

~ówka ^f, brick; (*orn.*) martlet, black martin.

murgrafia ^m, castellan.

murzyć ^{vñ}, to black, smear with soot.

murzy||n ^m, negro, moor. ~nek ^m, young moor; moor's head. ~nka ^f, negress, negro-woman. ~ński ^a, negro.

mus ^m, necessity; compulsion, constraint. z ~u, forcedly, constrainedly. ~ić ^{vα}, to force, oblige. ~ieć ^{vñ}, to be obliged, be forced; ~że, I must.

mus||kać, ~nąć ^{vα}, to stroke, pass softly over; to caress, cajole; (*sukno*) to calender, dress. ~kać się ^{v?}, to trick oneself up.

muskuł, *vid. muszkut*.

muślin ["], (*tkanina*) muslin. ~owy ^a, muslin.

mustr||a ^f, (*mil.*) drill, exercise. ~ować ^{vα}, ~ ~ się ^{v?}, to exercise, drill. ~owny ^a, well exercised, drilled.

mus||ować ^{vñ}, to froth, sparkle. ~ujący ^a, frothy, nappy.

muszelka ^f, colour-shell.

muszka ^f, a little fly; beauty-plaster, patch.

muszkat, ~owiec ^m, nutmeg-tree.

~ołowy ^a, gałka ~ołowa, nutmeg.

muszkat||ela ^f, (*wino*) muscadel. ~ółka ^f, (*gruszka*) muscadel, musk-pear. ~ołowy ^a, ~ołowe wino, muscadel wine. ~ołowy kwiat, mace.

muszkiet ^m, musket. ~er ^m, musketeer. ^{scular}

muszuł ^m, muscle. ~owy ^a, mus-

muszl||a ^f, muscle-shell, mussel.

~owy ^a, muscle.

musztard||a ^f, mustard. ~niczka ^f,

mustard-pot.

muszy ^a, fly . . .

muterka ^f, female screw, nut.

muteta, *vid. moteta*.

muza ^f, Muse; muse.

muzeum ⁿ, museum.

muzułma||n ^m, Mussulman. ~ński ^a, Mussulman.

muzy||cznie ^{ad}, musically. ~czość ^f, musicalness. ~czyń ^a,

musical, music... ~k, ~kant^m, musician. ~ka^f, music; dorobić ~ę, to set to music. ~kalność^f, musicalness; knowledge of music. my^{prn} we. [~kalny^a] musical. my^lć v^a, ~ć się^{vr}, to wash. ~ć sobie ręce etc., to wash one's hands etc. ~cieⁿ, washing.

mycka^f, cowl, cap.

mydłełkoⁿ, soap-ball, wash-ball. ~elnik^m, (bot.) soap-wort, fuller's herb. ~lany^a, soapy, soap... ~larczyk^m, journeyman soap-boiler; soap-boiler's apprentice. ~larnia^f, soap-house. ~larski^a, soap-boiler's. ~larstwoⁿ, trade of a soap-boiler. ~larz^m, soap-boiler. ~lasty^a, like soap, saponaceous. ~leniec^m, (min.) steatite, soap-stone. ~lic^{v^a}, to soap, to smear with soap; (fig.) ~ komu oczy, to cheat a person. ~liny pl., soap-water, soap-suds pl. ~lnica^f, (bot.) fuller's herb. ~łoⁿ, soap; (fig.) miss, bad shot.

wylić v^a, to mislead, mystify; confound. ~ się^{vr}, to be mistaken, be wrong; err.

myłka^f, error, mistake.

mylnie^a, erroneously, wrong. ~ość^f, erroneousness; fallibility. ~y^a, erroneous, wrong, fallible.

mysi^a, mousy, mouse...; ~królik, (orn.) wren.

myśl^f, thought, idea; mind; być dobrej ~i, to be in the mood. przychodzi mi na ~, it occurs to my mind. ~ać vⁿ, to think, suppose; (zamierzać) to intend; to imagine; (so kim) to think (of one), remember. ~ący^a, thinking; po polsku ~ etc., attached to the Poles etc. ~enieⁿ, thinking, thought; sposób ~enia, the way of thinking; mind, sentiments.

~iciel^m, thinker.

mysliw^liec, ~y^m, hunter, huntsman. ~ski^a, hunting... ~stwoⁿ, hunting, huntmanship.

mysz^m, (zo.) mouse; ~laskowa,

dormouse; ~polna, field-mouse.

~y pl., (końska choroba) fives pl. ~aty^a, mouse-coloured. ~ka^f, small mouse; (med.) mole; particular flavour of the Hungarian wine. ~kować vⁿ, to follow the scent, to snuffle. ~ołów^m, mouser. ~ołówka^f, mouse-trap; (orn.) bussard. ~y^a, mouse...; (bot.) ~ogon, mousetail. ~yniec^m, mouse-myty^m, myth. [dung.]

mytnictwoⁿ, office of the custom-house; officers of the custom-house. ~nik^m, officer of the custom-house. ~oⁿ, turnpike-toll; pay, paynient.

mżyć vⁿ, (o deszczu) toizzle, to drizzle.

mżyk^m, (gra) blindman's buff.

N.

na, vid. naści.

na prp, on, upon; for; to; at; against; iść ~ obiad, to go to dinner; sukno ~ surdut, cloth for a coat; ~ mój koszt, at my cost; iść ~ nieprzyjaciela, to march against the enemy.

na w składanych. Czasowniki i rzeczowniki, złożone z ~, stojącego na początku, często oznaczają tylko tryb dokonany; w angielskim trybów dokonanego i niedokonanego niem, dlatego też wiele wyrazów tego rodzaju tu opuściliśmy. Ich angielskiego znaczenia szukać należy pod wyrazami, otrzymanymi po odrzuceniu tego ~. W tych jednakże razach, kiedy przez dodanie ~ wyraz nabrął jakiegoś nowego znaczenia, obcego wyrazowi niezłożonemu, nie pomijaliśmy go.

nabajać^{v^a}, to talk much nonsense.

nabarłożyć^{v^a}, to litter.

nabawić^{v^a}, to bring upon one;

~ kogo strachu, to frighten one.

~ się^{vr}, to incur; to be weary

- of amusement; ~ ~ choroby, to catch a disease.
- nabechtać *v^a*, to instigate, incite, actuate. ~nie ⁿ, instigation.
- nabiał ^m, products of the diary.
- nabić, ~jać *v^a*, (*broń*) to load with shot; (*czem*) to garnish, mount; to butcher many...; ~ć sobie czem głowę, to take into one's head to... ~cie, ~janie ⁿ; (*broni*) charging.
- nabieść, ~gać *v^a*, to befall, happen to; swell. ~gać się *vr*, to be weary of running.
- nabiedzić się *vr*, (*z kim*) to have great trouble with..
- nabiegły ^a, swollen. ~nienie, ~bieżenie ⁿ, (*zył*) swelling.
- nabierać *v^a*, to draw, get; (*ciała*) to gain; swell; ~ odwagi, to take heart.
- nabity ^a, laden with shot; (*o materji*) dense, compact.
- nabłąkać się *vr*, to wander about a long time.
- nabój ^m, (*broni*) charge.
- nabór ^m, (*rekruta*) recruiting.
- nabożeństwo ⁿ, divine service, public worship; devotional exercise; devotion; (*fig.*) nie mieć ~eństwa do kogo, to feel no sympathy for a person. ~nie *ad*, devoutly. ~niś ^m, devotee. ~ność ^f, piety, devoutness. ~ny ^a, devout, nabrać, vid. nabierać. [devotional.
- nabroić *v^a*, to do much mischief.
- nabrzękły, ~miały ^a, bloated, swelled up. ~ęknąć *vⁿ*, to swell, be tumeified. ~miałość ^f, bloatedness, swelling. ~mieć, ~miewać *vⁿ*, to puff(up), bloat, swell. ~mienie ⁿ, tumefaction, tumour.
- nabudować *vⁿ*, to erect many buildings.
- nabyć, ~wać *v^a*, to acquire. ~cie ⁿ, ~tek ^m, acquirement, acquisition. ~ty ^a, gained, acquired; jak ~te, tak pozbyte, soon got, soon gone. ~walny ^a, acquirable. ~wca ^m, acquirer, getter.
- nać ^f, leaves and stalk of a herb.
- nacechować *vⁿ*, to mark, point out.
- nachodzić *v^a*, (*kraj*) to invade, to make an inroad upon; (*kogo*) to importune; to surprise, to attack.
- ~się *vr*, to get weary of walking.
- nachwalić się *vr* nie módz dosyć ~~, to praise excessively.
- nachylać, ~ić *v^a*, to bend, bow; incline. ~ ~ sie, to stoop, bow; (*fig.*) incline. ~enie ⁿ, inclination, stoop, bending.
- naciąć *v^a*, to cut in, to incise, to notch. ~ęcie ⁿ, cut, incision.
- naciągać, ~ać *v^a*, to stretch. strain; (*struny*) to string; (*rękę etc.*) to put in, to set; (*rozmowę na co*) to direct; (*zegar*) to wind up; (*fig.*) force. ~adło ⁿ, rack-bar. ~anie ⁿ, straining; stringing; (*fig.*) forcing. ~any ^a, forced. ~nięty ^a, stretched, strung.
- nacięć, ~ekać *vⁿ*, to flow in (dropping). ~ęcie, vid. naciąć.
- nacierać, ~trzeć *vⁿ*, to rub in; (*med.*) to embrocate; (*na kogo*), to attack; (*fig.*) natrzeć komu uszu, to reprimand one severely.
- ~cieranie ⁿ; (*med.*) embrocation, friction; (*na kogo*) attack, assault.
- nacierpieć się *vr*, to have much suffered.
- nacieszyć się *vr*, (*kim, czem*) to rejoice much at. [nacięcie.
- nacinać, vid. naciąć. ~nie ⁿ, vid.
- nacisk ^m, (*fig.*) pressure; press, crowd. ~ać *v^a*, to press, to impress; throw in quantities.
- naczoco ^{ao}, jejunely, fastingly.
- naczekać się *vr* to wait for a long while.
- naczelnictwo ⁿ, chief command; direction. ~nik ^m, chief, chieftain; ~ ~ stacyi, station-master. ~ny ^a, chief; supreme. [(things).
- naczepiać *vⁿ*, to hang many
- naczepać *vⁿ*, to sloop, draw a great quantity of.
- naczółek ^m, frontlet; (*u konia*) frontal.

- naczynie ^m; vessel.
- naczytać się ^{v_r}; to be tired of reading; to read enough.
- nad ^{prp}; above; on (~rzeką, on the river); over; beyond; ~miarę, exceedingly, beyond measure.
- nad, w składanych rzeczownikach i przymiotnikach tłumaczy się często przez chief lub super np.: ~leśny, chief-forester. ~ludzki, super-human.
- nadać, ~wać ^{v_a} (komu przywilej etc.) to grant one (a privilege), to confer upon one... ~ć się ^{v_r}; to suit, fit. ~nieⁿ; granting; investiture; privilege.
- nadać ^{v_a}; to inflate, blow up, puff up; (fig.) ~się ^{v_r}; to puff oneself up.
- nadal ^{ad}; for the future. stąd ~, henceforth. [fruitless, idle.]
- nadaremnie ^{ad}; in vain. ~y^a.
- nadarząć się, ~yć się ^{v_r}; to offer, to present itself; to happen.
- nadawca ^m; conferrer, bestower.
- nadążyc ^{v_n} (komu, za kim) to keep pace, to keep up with a person.
- nadbieźdz, ~gać ^{v_n}; to approach running.
- nadbrzeżanin ^m; dweller on the coast, riparian. ~eⁿ; coast, shore; (rzeki) bank. ~ny^a; littoral, riparian.
- nadbrzuszny ^a; epigastric.
- nadbutwiążły ^a; a little musty. ~ec ^{v_n}; to mould a little, become somewhat musty.
- nadchodzić ^{v_n}; to approach, to draw near.
- nadciągać, ~nąć ^{v_n}; to near, to approach.
- naddać ^{v_a}; to add, subjoin. ~tek ^m, make-weight, over-measure.
- naddziad ^m; great grandfather.
- nadęcie ⁿ; inflation, puffing. ~ się ^{v_r}; (fig.) inflation.
- nadejścić, vid. nadchodzić. ~cie ^m; approaching, coming-on.
- nadedzrwie ^m; lintel.
- nadeń, = nad niego.
- nadepnąć, ~tać ^{v_a} (co, na co) to
- tread, step; ~ ~ kogo na nogę, to tread on one's foot.
- nader ^{ad}; very, extremely.
- naderwać się ^{v_r}; to strain oneself by lifting; overdo oneself.
- nadesłać ^{v_a}; to send.
- nadętość ^f; swell, swelling; (fig.) inflation. ~ty ^a; puffed up; bloated.
- nadgłównik ^m; zenith.
- nadgólny ^a; vertical.
- nadgnieć ^{v_n}; to begin to rot. ~ły ^a; decaying.
- nadgradzać, vid. nagrodzić.
- nadgraniczny ^a; frontier, boundary; stup ~, boundary-stone.
- nadgrobek, vid. nagrobek.
- nadgroda, vid. nagroda.
- nadgryzać, ~żć ^{v_a}; to bite a bit, bite at.
- nadjechać ^{v_n}; to arrive (on horseback, in the coach, on board [a ship]).
- nadinspektor ^m; intendant.
- nadkładać, ~łożyć ^{v_a}; to give into the bargain; to add, subjoin.
- nadłamać ^{v_a}; to begin to break.
- nadlecieć ^{v_n}; to come flying.
- nadleśniczy ^m; upper-forester.
- nadliczbowy ^a; supernumerary.
- ~lotka ^f; wing-shell. ~ludzki ^a; superhuman.
- nađmiar ^m; excess.
- nadmienić ^{v_a}; to mention, allude to.
- nadmierny ^a; excessive, exorbitant. ~rzyć ^{v_a}; to give into the bargain.
- nadmorski ^a; situated on the coast. dwelling on the coast, riparian.
- nadmierać ^{v_a}; to build up build over.
- nadnaturalność ^f; supernaturality. ~y ^a; supernatural.
- nadobłać ^f; gracefulness. ~ność ^f; gracefulness, elegancy; beauty. ~ny ^a; graceful, elegant; beautiful; oddać piękne za ~ne, to give like for like.
- nadokuczać ^{v_n} (komu) to press or drive a person hard.

nad||ół *ad*, down, downwards; *spaścić* ~ ~ oczy, to cast down one's eyes. ~ole *ad*, below; downstairs. ~ołek ^m, (*sukni*) border, edge. nadpiętny ^a, szczególnie ~e, Achillis tendon.

nadpis ^m, superscription, inscription. ~ać ^{vα} to superscribe.

nadpłodnienie ^m, superfetation.

nadpływając ^{vn}, to arrive by water.

nadpowietrzny ^a, atmospheric, celestial; *zjawisko* ~e, atmospheric phenomenon.

nadprzyrodzony ^a, supernatural.

nadpułć ^{vα}, to begin spoiling. ~ć się ^{vr}, to begin rotting. ~ty ^a, decaying.

nadrilla ^f, ~o ^m, (*u sukni*) bosom, breast.

nadrabiać, ~obić ^{vna}, ~ miną, to put on a good face to a bad business; to piece. ~obić ^{vα}, (*chleba*) to crum, crumble.

nadrażnić ^{vα}, to irritate much. ~ się ^{vr}, (*z kim*) to tease a person much.

nadręczyć ^{vα}, to trouble, torment much. ~ się ^{vr}, to worry oneself.

nadreptać się, vid. *nabiegać się*.

nadrukować ^{vα}, (*książek*) to print many (books). ~ się ^{vr}, to be weary of printing.

nadrywać się, vid. *naderwać się*.

nadrzecze ^m, bank of the river; region situated along the bank.

nadskakiwać ^{vn}, (*komu*) to court one; to be officious. ~nie ^m, officiousness.

nadsłupie ^m, (*arch.*) architrave.

nadspodziewalnie ^{ad} unexpected-
ly, unawares. ~ny ^a, unexpected,
unlooked for.

nadstawa ^a, affix, elongation; (*fig.*) deck, adornment. ~ać, ~ić ^{vα}, to pułt to; affix; (*głowy, szyi*) to risk. ~uch, to give ear. ~ ~ się ^{vr}, (*czem*) to have recourse to.

nadsyłać, vid. *nadestać*.

nadszaniec ^m, (*fort.*) cavalier.

nadszargać ^{vn}, (*fig.*) ~ imienia, to stain one's reputation.

nadsza zać ^{vα}, (*odzienia*) to wear out a little. ~ się ^{vr}, to be worn out (by use).

nadto *ad*, too; too much; *to już ~ i już tego ~!* we have had more than enough of it!

nadtracić ^{vα}, (*majątku*) to lose a part (of one's fortune).

nadużyłyć, ~wać ^{vα}, to abuse, misuse. ~cie ^m, abuse, misuse; excess.

nadwątliać, ~ić ^{vα}, to weaken, debilitate. ~enie ^m, weakening, debilitation.

nadważyć ^{vα}, to weigh (out) to.

nadwerezjać, ~yć ^{vα}, to damage, hurt, weaken; fatigue excessively, ~enie ^m, damage; exertion.

nadwiędły ^a, somewhat faded.

nadwiśle ^m, the valley of the Vistula.

nadwodny ^a, growing on the shore.

nadworny ^a, aulic, court ...

nadwyreżyć, vid. *nadwerezjać*.

nadybać ^{vα}, to surprise.

nadymałić, vid. *nadąć*. ~nie się ^m, (*fig.*) inflation.

nadymać ^{vn}, to fill with smoke.

nadziak ^m, club, hurlbat.

nadziilać, ~ewać ^{vα}, (*w kucharstwie*) to stuff. ~anie, ~enie ^m, stuffing.

nadziejka ^f, hope; *kobieta przy ~i*, woman with child; mieć ~ję, to hope; *nie ma ~i*, there is no hope.

nadziwić się ^{vr}, (*czemu*) to admire a thing.

nadzor ^m, chief inspection, superintendence. ~ca ^m, superintendent, chief-surveyor. ~czy ^a, superintending; *rada ~cza*, board.

~czyni ^f, chief inspectress.

nadzwyczajnie ^{ad}, extraordinary. ~ność ^f, extraordinariness.

~ny ^a, extraordinary.

nafciany ^a, petroleum ... ~ta ^f, naphta, petroleum, rock-oil.

nafrasować się ^{vr}, to grieve much.

nagabiać, ~ać, ~ywać ^{vα}, to

trouble, importune; (*do czego*) to incite.
nagadać *vñ*, (*komu o czem*) to talk very much about a thing; (*na kogo*) to speak ill behind a person's back.
~się, *vñ*, to be tired of talking.
nagan||a *f*, blame, censure, reproach. ~iać, *vid. ganić*. ~nie *ad*, blameably. ~ność *f*, blameableness, reproachableness. ~ny *a*, blameable, reproachable.
nagan||iać *vñ*, (*zwierzynę*) to beat. ~iacz *m*, beater. ~ka *f*, battue
nagi *a*, naked; bare. [(chase).
nagi||ać, ~nać *vñ*, to bend, bow; (*do czego*) to accustom to. ~się *vñ*, to bend, stoop. ~ęcie *n*, flexion.
~nalny *a* flexible.
nagliący *a*, urgent, pressing. ~e *ad*, on a sudden; very quick, very speedily. ~ic *vñ*, to incite, impel; urge, press; czas *a*, time presses.
nagł||ość *f*, suddenness; urgency; hurry. ~y *a*, abrupt, sudden, urgent.
nagłówek *m*, top, head.
nagniewać się *vñ*, (*na*) to be much scandalised at.
nagniotek *m*, corn (on the toe).
nago *ad*, nakedly, barely. ~śc, ~ta *f*, nakedness, barenness.
nago||dny *a*, welcome; convenient.
~dzić się *vñ*, to happen, come to pass.
nagórze *ad*, above, aloft.
nagościć się *vñ*, to be a person's guest for a length of time.
nagradzać, *vid. nagrodzić*.
nagrać się *vñ*, to have played much; to be weary of playing.
nagrobek *m*, tomb, monument; epitaph. ~kowy, ~ny *a*, sepulchral, tomb...
nagrod||a *f*, reward, recompense. ~zić *vñ*, to reward, recompense; indemnify, compensate. ~ziciel *m*, rewarder.
nagromadz||ać, ~ić *vñ*, to accumulate, amass, aggregate.
nagry||ać, ~żć *vñ*, to take a bit

of, to bite at; (*fig.*) to grieve much. ~ić się *vñ*, to grieve much.
nagrzeszyc się *vñ*, to have committed many sins. [pan.
nagrzewa||cz, ~lnik *m*, warming-
nagu||chny, ~sieńki, quite naked.
nahajka *f*, knout, cat-o'-nine-tails;
naigrawać się *vñ*, (*z kogo*) to deride, ridicule. ~nie, ~nie się *n*, derision.
naiwn||ość *f*, naïveté, ingenuousness. ~y *a*, naïve, ingenuous.
naj||ać *vñ*, (*od kogo*) to hire, rent; (*komu*) to let out, hire out. ~ać się *vñ*, to hire oneself (out). ~ęcie *n*, hiring; letting out; (*dom*) do ~ęcia, .. on hire.
naj||azd *m*, inroad, invasion, irruption. ~echać *vñ*, (*kraj*) to invade, (*kogo*) to attack, surprise.
najem *m*, lease, hire; hire, rent.
~nica *f*, female journeyman.
~niczo *ad*, mercenarily; negligently. ~niczość *f*, mercenariness. ~niczy *a*, on hire, hackney.
~nik *m*, hireling, mercenary.
~ny *a*, hired, hackney...; żołnierz ~~, mercenary.
najeść się *vñ*, to eat oneself full.
najety *a*, hired, on hire.
najezdni||czy *a*, incursive, invasive. ~k *m*, invader.
najeźdżać, *vid. najechać*.
najeż||ony *a*, bristly. ~yć *vñ*, to set on end, bristle.
najgorszy *a*, superl. od zły.
najaśniejszy *a*, ~ Pan, His Majesty.
najmniej *ad*, superl. od mało. ~szy *a*, superl. od mały.
najmować, *vid. nająć*.
najniższy, *vid. niższy*.
najpierw(ej) *ad*, at first, above all.
najprzód *ad*, first, firstly.
najść, *vid. nachodzić*.
nakadz||ać, ~ić *vñ*, to fumigate.
~anie *n*, fumigation.
nakarmić *vñ*, to satiate, seed.
nakaz *m*, order, command. ~ać *vñ*, to order, command. ~ny *a*, commanded, extorted..

nakład ^m, expenses, outlay; ~em (*autora etc.*), published by, printed for. ~ać *vān*, to lay on, to put on; (*łuk*) to string; (*fajkę*) to fill; (*podatki*) to impose; (*na co*) to give; (*czem*) to risk, stake. ~anie ⁿ, loading, lading. ~ca ^m, publisher. ~owy ^a, *księgarnia*. ~owa, publishing-business..

nakłamać ^{vā}, (*przed kim*) to tell a person many lies.

nakłaniać, ~onić ^{vā}, to adduce, induce. ~ ~ się, to lean; (*do czego*) to consent to, to acquiesce in.

nakleić ^{vā}, (*na co*) to glue upon.

nakolanek ^m, knee-cap.

nakoniec ^{ad} after all, at least.

nakrajać ^{vā}, (*czego*) to cut a great deal of something.

nakrapiać ^{vā}, to speckle. ~ć, **nakropić** ^{vñ}, to sprinkle. ~nie ⁿ, sprinkling; piedness. ~ny ^a, speckled, pied.

nakręcić, ~ić ^{vā}, to direct; (*zegar*) to wind up; (*prawo etc.*) to misrepresent, misinterpret.

nakreślić ^{vā}, to sketch, delineate.

~enie ⁿ, sketch, delineation

nakryć, ~wać ^{vā}, to put a cover on, to cover; ~ ~ do stołu, to lay the cloth; ~ ~ głowę, to put upon one's head. ~ ~ się ^{vr}, to cover oneself. ~wacz ^m, table-decker. ~cie, ~wanie ⁿ, covering; table-cover. ~wka ^f, cover.

nakrzyż ^{ad}, across.

nakształt ^{ad}, like.

nakupić ^{vā}, to buy, purchase much.

nalać ^{vā}, to pour in, infuse; ~ w czub, to get drunk. [charge.

naładować ^{vā}, to load; burden,

nałajać ^{vñ}, to scold, chide.

nałamać ^{vā}, ~ drzew, to break many trees; ~ sobie głowy, to beat one's brains

nalany ^a, poured in, infused; bloated, swollen.

nalatać się ^{vr}, to be weary of running. ~ecieć ^{vñ}, to enter (into) flying.

nalegać ^{vñ}, (*na kogo*) to press, to urge a person. ~nie ⁿ pressing, urgency.

nalepić ^{vā}, to glue upon.

naleśnik ^m, pan-cake.

nalewac, vid. *nalać*. ~ka ^f, watering-pot; kind of brandy.

należący ^a, (*do czego*) belonging; appertinent (law). ~żć, ... vid. *znaleźć*. ~żca ^m, finder. ~żne ⁿ, finder's reward. ~żać ^{vñ}, (*do kogo*) to belong to; (*do czego*) to take part in, to participate in; to appertain; ~ży się, it is suitable, it is becoming; to ~ży do mnie, that is my business, that belongs to me. ~żeć się ^{vr}, to have been lying a long time.

należność ^f, appurtenance(s), appendant; debt. ~ny ^a, (*do kogo*) belonging; due, proper. ~ycie ^{ad}, duly, properly, in due form; roughly. ~ytość ^f, debt; appurtenance. ~ty ^a, due, proper.

nałóżg ^m, habit, bad habit.

~ogowy ^a, customary, habitual; ~ ~ pijak, habitual drunkard.

nałożnic ^a, concubine. ~two ⁿ, concubinage. ~zy ^a, concubinary.

nałożyć, vid. *nakładać*.

nam ^{prn}, to us, us.

namacać ^{vā}, to find groping about.

~lność ^f, palpability. ~lny ^a, palpable, plain.

namaczac, vid. *namoczyć*. ~kać, **namoknąć** ^{vñ}, to be drenched.

namalować ^{vā}, to paint out.

namaszczyć ^{vā}, to anoint, to embalm. ~szczanie ⁿ, anointment; (*fig.*) pathos; ostatnie ~ ~, extreme unction.

namawiać, vid. *namówić*.

namazać ^{vā}, to oil; to bedaub.

namiękac, ~nać ^{vñ}, to be mollified, be softened.

namiestnictwo ⁿ, lieutenancy, vicegerency. ~niczy ^a, lieutenant's. ~nik ^m, lieutenant, governor. ~nikostwo ⁿ, lieutenancy; lieutenant and his lady.

- ~nikowa^f, lady of a lieutenant.
 ~nikować^{vñ} to be governor, lieutenant.
namięt|nie^{ad} passionately. ~ność^f, passion, emotion. ~ny^a, ardent, passionate.
namiot^m, tent. ~ek^m, small tent; pavilion; canopy. [room.]
namknąć się^{vr} to draw off, make
namołcz, ~k^m, (med.) infusion.
 ~czyć^{vñ} to soak, steep; infuse.
kły^a, infused; soaked, drenched.
namodlić się^{vr} to have prayed long.
namoknąć, vid. *namakać*.
namotać^{vñ} to finish reeling.
namłowa^f, instigation; persuasion.
 ~ówić^{vñ} to instigate; persuade.
 ~~ się^{vr} to make an agreement.
namozolić się^{vr} to worry oneself.
namrzeć się^{vr}, ~ się głodu, to starve.
namulic^{vñ} to fill or cover with mud. [lather.]
namydlić^{vñ} to soap; (brode) to
namyśł^m, consideration, deliberation; z ~słem, deliberately, on purpose; bez ~słu, inconsiderately; extempore. ~ślać się, ~ślić się^{vr}, (nad czem) to consider, ponder; (na co) to resolve. ~ślenie sięⁿ, consideration, reflection; resolunań = na niego. [tion.]
nankin^m, nankeen. ~owy^a, made of nankeen; spodnie ~owe, nankins pl.
naobiecywać^{vñ}, ~komu wiele, to make many promises to a person.
naocz|nie^{ad} evidently, plainly; ocularily. ~ny^a, evident, plain; (świadectwo) ocular; świadek ~~, eye-witness.
naokół ^{ad} & ^{ppr}, around.
naokoło, vid. *wkoło*.
naopak ^{ad} perversely.
naostatek ^{ad} finally, after all.
napałd^m, assault, attack; inroad, incursion; (med.) fit, paroxysm; ~d podagry, attack of the gout, ~dać, ~śc^{vñ,a}, to assail, assault, attack; (o chorobie) to attack, take.
- napajać, vid. *napoić*.
napakowa|ć^{vñ} to fill (up); to cram; ~ło się ludzi do pokoju, the room became crowded.
napalić^{vñ} to light a fire; ~w piecu, to heat the oven.
naparstek^m, thimble. ~nica^f, (bot.) foxglove.
naparz|ać, ~yć^{vñ} to foment; (chusty) to bathe, to wash. ~anieⁿ, fomentation.
napa|ść^f, assault, attack; offence.
 ~stniczy^a, aggressive, offensive.
~stnik^m, aggressor, assailant.
~stować^{vñ}, to aggress on.
napatrzyć się^{vr} to look enough, to get tired to look at.
napawa|ć^{vñ} to imbibe, impregnate; (fig.) to fill with. ~ć się^{vr}, to suck up, to imbibe. ~nie, ~~ sięⁿ, impregnation.
napchać^{vñ}, ~ się^{vr}, to cram.
napędz|ać, ~ić^{vñ}, (zwierzyne) to beat; (kogo do czego) to incite, impel; ~ić komu strachu (lub Piotra), to strike a person with fear.
napękníć^{vñ}, to fill up, fill (też fig.) ~nić się^{vr}, to be filled.
 ~nienieⁿ, filling.
napewno^{ad} assuredly, certainly.
napi|ać, vid. *napinać*. ~ęcieⁿ, tension; strain.
napić^{vñ}, to drink much. ~się^{vr}, to drink enough, to quench the thirst; (fig.) to imbibe.
napie|rać^{vñ}, (kogo) to press hard.
 ~~ się^{vr}, to importune. ~ranie sięⁿ, importunacy.
napierśni|ik^m, breast-plate, stomacher. ~y^a, breast...
napiętek^m, heel. [to stigmatize.
napiętnować^{vñ}, to brand; (fig.)
napij|ać, vid. *napić*. ~ły^a, drunk, tipsy. [to strain,
napinać^{vñ}, (łuk) to bend; (struny)
napis^m, inscription; address. ~ać^{vñ}, to write (down); to compose, set down in writing.
napi|tek^m, drink, beverage. ~wek^m, a tip, small gratuity.

napłacić się *v^r*, to have paid enough.

napłakać się *v^r*, to have wept much. [many tricks.]

napłatać *v^a*, ~ figłów, to have made

nadlecznik ^m, strap.

napletek ^m, foreskin, prepucc.

napluć *v^a*, to have spit, to spit.

napływ ^m, afflux, influx. ~wać, ~nać *vⁿ*, to flow in, flow to; (fig.)

to inundate. ~wowy ^a, flowing to; coming from abroad.

napoczyynać, ~ać *v^a*, (chleba, szynki) to begin to eat; (butelkę etc.) to broach. ~ęty ^a, broached.

napodziw ^{ad}, astonishingly.

napogotowiu ^{ad}, ready at hand.

napoić *v^a*, to give to drink; *kogo czem* (fig.) to inspire one with. ~ój ^m, drink, beverage; (med.) potion. ~ojony ^a, ~przesądami, full of prejudices.

napół ^{ad}, half.

napominać, ~nieć *v^a*, to admonish, exhort. ~inanie, ~nienie ⁿ, admonishment, admonition, exhortation.

napomkańca, ~ykać *v^a*, to allude to, to give the hint. ~knienie ⁿ, allusion, hint.

napoprzek ^{ad}, across, athwart.

napotem ^{ad}, for the future.

napotkać, ~ykać *v^a*, to meet.

napotny ^a, diaphoretic; *środek* ~, diaphoretic.

napowietrzny ^a, aerial.

napowrót ^{ad}, back.

napracować się *v^r*, to toil and moil, to work much.

naprawa ^f, reparation, mending; transformation, reformation.

~wca, ~wiacz ^m, mender; improver, amender. ~wić, ~wiać *v^a*, to repair, refit, patch; (*krzywdę*) to make up; improve, meliorate.

~~ się *v^r*, to get better. ~wny ^a, reparabile.

naprężać, ~yć *v^a*, to stretch out, strain. ~enie ⁿ, tension. ~ony ^a, stretched.

naprosić *v^a*, ~gości, to have invited many guests. ~ się *v^r*, to have begged long.

naprowadzić *v^a*, to bring, put; (fig.) ~ kogo na dobrą drogę, to put one in the right way; ~ kogo na jaką myśl, to suggest a thing to a person.

naprózno ^{ad}, in vain.

naprzec, vid. *napierać*.

naprzeciw, ~ko *p'p'*, opposite (to), over ~ko ^{ad}, over against.

naprzemian(y) ^{ad}, alternately, by turns.

naprzestrzał ^{ad}, through and through; *otworzyć okna* ~, to open the windows opposite to each other.

naprzód ^{ad}, in front, before; firstly; in advance. ~ie, on!

naprzykrznać się, ~yć się *v^r*, to molest, importune. ~anie się ⁿ, importunity. ~enie ⁿ, satiety, disgust; *aż do ~enia*, more than enough. ~ony ^a, molestful.

napuchłość ^f, swelling, bloatedness. ~ły ^a, swollen, bloated. ~nać *vⁿ*, to swell.

napuścić, ~szczać *v^a*, to imbibe, impregnate.

napuszenie ⁿ, inflation, conceit.

~szony ^a, puffed up, conceited.

~szyć *v^a*, to inflate; (fig.) ~ ~ się *v^r*, to puff oneself up. ~szysto ^{ad},

bombastically. ~szystość ^f, ~ ~ stylu, bombastic style. ~szysty ^a, (*styl*) bombastic.

napychać, vid. *napchać*.

naraida ^f, consultation, deliberation. ~dać się, ~dzić się *v^r*, to consult, to confer.

naraić *v^a*, to procure.

naramiennik ^m, armlet, bracelet; shoulder-strap, epaulet; neck-piece.

narastac, ~osnać *vⁿ*, to rise, swell; grow up, to shoot out.

~astajacy ^a, accrescent.

naraz ^{ad}, at once.

narażać, ~zić *v^a*, to expose. ~zić

sie *vř*, (*komu*) to hurt a person's feeling's. ~żać się na niebezpieczeństwo, to run a chance.

naraźny *a*, opportune.

narcyz *m*, (*bot.*) narcissus.

narda *f*, (*bot.*) spikeward.

naręczne *z*; armful. ~nik *m*, sling. ~ny *a*, ~~ koń, led-horse.

narekawek *m*, sham-sleeve.

nareszcie *ad*, at last, finally.

narkotyk *m*, narcotic.

narobić *vα*, to manufacture, to make many . . . ; to cause, occasion; (*fig.*) narobiteś sobie! you are in a scrape!

naród *m*, nation. ~odowość *f*, nationality, nationalism. ~odowy *a*, national.

narodzenie *z*; birth. ~ić *vα*, to bear (a child); Boże ~~, Christmas. ~ić się *vř*, to be born. ~iny, vid. urodziny. [crescence.]

narość *c*, vid. narastać. ~l *f*, ex-

naród *w*, bad habit. ~owić *vα*, to accustom to bad habits; to spoil. ~owisty *a* (*o koniu*) restive, skittish; freakish.

narożnik *m*, corner; (*fort.*) bastion. ~ny *a*, corner . . .

naruszkać, ~yć *vα*, to violate, hurt; (*spokój*) to disturb, trouble. ~alność *f*, violability. ~alny *a*, violable. ~enie *z*, violation, infraction, disturbance.

narwal *m*, (*zo.*) narwhale.

naryblik *m*, fry. ~iać, ~ić *vα* (*staw*) to stock (a pond with fish).

narychtować *vα*, (*działo*) to level, point.

narys *m*, drawing, sketch. ~ować *vα*, to draw, trace.

narządzkać, ~ić *vα*, to dress, prepare, get ready; mend, piece,

narzecze *z*, dialect. [repair.]

narzeczoną *f*, betrothed, fiancée. ~ny *"*, betrothed, fiancé.

narządzie *z*, instrument, implement, tool.

narzekać *vñ*, to utter lamentations, lament: (*na kogo*) to com-

nasługiwać

plain of. ~kanie *z*, lament, lamentation.

narzynać, ~ynać *vα*, to incise, cut in; (*czego*) to saw much, many . . .

~niecie *z*, incision.

narzucić, ~ić *vα* (*ścianę*) to plaster, rough-cast; (*komu co*) to obtrude on, force upon; cast up, throw up. ~ać się *vř*, (*komu*) to obtrude oneself on. ~anie *z*, obtrusion; (*ściany*) plastering.

narzutka *f*, mortar, plastering.

narzynany *a*, incised, notched.

nas *prn* us, of us.

nasałda *f*, (*strzelby*) stock; (*u wozu*) beam. ~dzać, ~dzić *vα*, to plant, set many . . . ; (*kurę*) make brood; (*kogo*) suborn.

naści *i*, have it! take it!

naseać, vid. *nasyać*.

nasenny *a*, soporific.

nasep *m*, mound, knoll.

nasiać *vα*, to sow; jesť tego jakby nasiat, there is plenty of it.

nasiadka *f*, brood-hen.

nasiąkać, ~ać *vñ*, to imbibe.

nasienie *z*, seed; (*zwierzęcia*) sperm; ~~ lniane, linseed. ~iowy *a*, spermatic; seed. ~nik *m*, pericarp. ~ny *a*, seminal; spermatic.

nasionko *z*, grain of seed.

naskórek *m*, epidermis, scarf-skin.

naśadować *vα*, to imitate; (*fałszujac*) to counterfeit. ~anie *z*, imitation. ~ca *m*, imitator. ~czy *a*, imitative. ~czyni, ~niczka *f*, imitatress. ~nictwo *z*, imitation, apery; rage of imitation. ~niczość *f*, imitability. ~niczy *a*, imitable; imitative.

nasłać, vid. *nasyać*. ~nie *z*, despatch; punishment. ~niec *m*, messenger.

naślinić *vα*, to spit on, bespit.

nasłuchać się *vř*, (*czego*) to be tired of hearing; (*od kogo*) to be reprimanded, to be reproached.

nasłużywać *vñ*, (*komu*) to appear obliging towards a person.

~żyć się *v*r, to have served a long time; be weary of serving.

naśmialić się *v*r, to have laughed much. **~eszyć *v*a**, to make one laugh. **~ewać się, ~ać się *v*r**, (*z kogo*) to laugh at a person, to deride a person; **~ się z cicha**, to laugh in one's sleeve. **~ewacz, ~ewca ^m**, mocker, derider.

nasmrodzić *v*n, (*gdzie*) to make smell badly, to fill with stink.

nasolić *v*a, to salt, pickle.

nasipa, ~ypka ^f, bed-tick.

naśpiewać się *v*r, to have sung much.

nasprycować *v*a, to inject.

nastać, ~wać *v*n, to begin, appear, come on. **~ć się *v*r**, to be weary of standing. **~nie ⁿ**, coming-on.

nastalić *v*a, (*żelazo*) to harden, chill.

nastąpić *v*n, (*na co*) to tread upon; (*na kogo*) to attack; (*po kim, po czem*) to succeed, follow

nastarczyć *v*n, (*komu*) to keep pace; suffice.

nastawać *v*n, (*na co*) to insist upon; (*na kogo*) to press; *vid.*

nastać; ~ć na czyje życie, to attempt a person's life. **~nie ⁿ**, urging, insistence.

nastawić, ~ć *v*a, to set up, put up many . . .; (*zagarek*) to set right; (*wodę etc.*) to put on the fire. **~enie ⁿ**, setting up.

następca ^m, ~czyni ^f, after-comer, follower, successor; **~ca tronu**, successor to the throne. **~nie ^{ad}**, subsequently. **~ny ^a**, subsequent, following. **~owac, vid. nastąpić**; (*na kogo*) to press hard, oppress.

~stwo ⁿ, succession; consequence. **~ujący ⁿ**, following; *po sobie ~~,* consecutive, successive.

nastołperczyć, ~rczyć *v*a, to bristle nastrajać, *vid. nastroić*. [up.

nastraszyć *v*a, (*kogo*) to strike a person with fear.

nastreczyć *v*a, to afford, procure; recommend. **~ się *v*r**, to offer, present itself.

nastracić *v*a, to attune, tune; prepare; **~oić poważnie *mine***, to assume an air of gravity. **~ój ^m**, disposition, composure. **~ojenie ⁿ**, tuning, tune.

nastrzepić *v*a, to crisp. **~ony ^a**, crisped; (*fig.*) bloated, puffed up.

nastrzyk ^m, (*med.*) injection. **~ać *v*a**, to inject.

nasturcya ^f, (*bot.*) nasturtium.

nasunąć *v*a, to advance, draw near; (*komu co*) to suggest a thing.

nasycić *v*a, ~ić *v*a, to satiate, sate.

~ic się *v*r, to eat oneself full; (*czem*) to have enough of . . .

~enie ⁿ, satiation.

nasyłać *v*a, (*komu kogo*) to molest a person by sending him importuners.

nasypać *v*a, to strew, spread; shoot, heap; (*czem*) fill.

nasz *prn*, our; ours; (*fam.*) **dobra ~a**, things go well; **po ~emu**, according to our custom.

naszczać *v*n, (*w co*) to piss; (*na co*) piss upon.

naszelnik ^m, pole-strup.

naszkicować *v*a, to adumbrate, sketch. [to pierce, spit.

naszpikować *v*a, to interlard; (*fig.*) **naszydzić się *v*r**, (*z kogo*) to have much mocked a person.

naszyjnik ^m, necklace. **~ny ^a**, neck . . . [one of ours.

naszyniec ^m, fellow-countryman, **natańcować się *v*r**, to be weary of dancing.

natarcie ⁿ, rubbing in; attack. **~czywość ^f**, impetuosity, violence.

~czywy ^a, impetuous, violent. **~ty ^P**, *od nacierać*.

natchniać *v*a, to inspire. **~enie ⁿ**, inspiration. **~iony ^a**, inspired.

nateżać, ~żyć *v*a, to stretch; (*fig.*) to exert, strain. **~zenie ⁿ**, exertion, effort. **~żony ^a**, strained;

natkać, vid. natykac. [intense.

natłoczyć się *v*r, to be crowded. **~k ^m**, crowd. [meantime.

natomiast ^{ad}, however; in the

natonie ^m; part of a forest where wood is being felled.

natracić ^{vñ} (*o czem*) to mention.

natrafić ^{vñ}; to meet, find; encounter.

natręt ^m, intruder, importuner.

~nica ^f, intruding woman. ~nie ^{ad}, importunately. ~ność ^f, importunity, obtrusion, importunacy. ~ny ^a, importunate, intruding, obtrusive. [bath.]

natryskowity ^a, ~a kąpiel, shower-natrząsać się ^{vr}, (*z kogo*) to deride, scoff at, jeer.

natrzeć, vid. nacierać.

natura ^f, nature; temper, natural disposition; płacić w naturze, to pay in kind. ~lista ^m, naturalist.

~lizacja ^f, naturalization. ~lizować ^{va}, ~ ~ się ^{vr}, to naturalise.

~lnie ^{ad}, naturally; of course, certainly; ~ ~ że (*to uczyńitem*), (I had) of course (done so).

~lność ^f, naturalness. ~lny ^a, natural. [oneself.]

natworzyć się ^{vr}, to arise, form natychmiast ^{ad}, instantly, upon the spot. ~owość ^f, instantaneous.

~owy ^a, instantaneous. natykać ^{va}, to fill; natkać brzuch, to cram one's stomach.

naucz||ać, ~yć ^{va}, to teach; preach; ~ę ja go, I shall teach him manners.

~yć sie ^{vr}, to learn, have learned. ~yciel ^m, teacher, schoolmaster; master, preceptor. ~y-

cielka ^f, school-mistress; governess. ~ycielski ^a, scholastic, of a teacher. ~ycielstwo ^m, professorship; the scholastic profession.

nauk||a ^f, science; doctrine; advice; apprenticeship. ~owie,

~owo ^{ad}, scientifically. ~owość ^f, erudition, learning. ~owy ^a, scientific(al); literary.

naumyślnie ^{ad}, purposely.

nawa ^f, (*arch.*) nave.

nawa||t ^m, plenty, press, crowd.

~lic ^{va}, to heap, throw up. ~lnie

~łem ^{ad}, impetuously; plenti-

fully. ~łnica ^f, storm, tempest.

~lny ^a, vehement, violent; (*deszcz*) heavy.

nawa||ra ^f, boiling, brewage.

~rzyć ^{va}, to boil, brew; (*fig.*) ~ ~ piwa, to bring into a scrape.

nawet ^{ad}, even.

nawia||ć ^{vna}, to blow in or into;

~ło śniegu do (*sieni*), wind has blown much snow into ...

nawias ^m, parenthesis. ~em, ~o-

wo ^{ad}, parenthetically. ~owy ^a, parenthetical.

nawiązać ^{va}, to tie; (*struny*) to string. ~anie ^m, tying; stringing.

~ka ^f, bandage; surplus; damages

nawić, vid. nawijać. [pl.]

nawiedz||ać, ~ić ^{va}, to go to see, visit; (*mówiąc o Bogu*) to afflict, visit.

~anie ^m, visiting, visits *pl.*

~enie ^m, visitation; (*boskie*) af-

fection, calamity; *Nawiedzenie Matki Boskiej*, Visitation - Day.

~iny *pl.*, visit.

nawiezywać, vid. nawiązać.

nawi||jać, ~nąć ^{va}, to wind up.

~nąć się ^{vr}, (*komu*) to fall into one's hands.

nawil||ec, ~lekać, ~łóczyć ^{va}, to thread, string. ~łóczka ^f, bodkin.

nawodni||ać ^{va}, to irrigate, water.

~enie ^m, irrigation, watering.

nawój ^m, yarn-beam, weaver's beam.

nawieżeć, ~ozić ^{va}, to convey, bring; (*rolę*) to dung. ~óz ^m, dung, manure.

nawoływać ^{va}, to call to.

nawr||acać, ~ocić ^{vna}, to return, go back, come back; convert.

~acanie, ~ocenie ^m, conversion.

~óciciel ^m, converter.

nawrót ^m, return; winding; re-

sumption; (*słoneczna*) solstice. ~ny ^a,

returning.

nawyciągać ^{va}, od kogo (*pieniędzy*) to swindle a person out of much...

nawyki||ać, ~nąć ^{vn}, to accustom oneself. ~ły ^a, accustomed, habi-

tu <u>al</u> , inured. ~nienie ⁿ ; habit, custom.	negocy <u>lacya</u> ^f , negotiation, transaction. ~ator ⁿ , negotiator. ~o-wać ^{vN} to negotiate, treat.
nawy <u>łudzać</u> ^{vA} (<i>od kogo</i>) pienię-dzy, to entice away much money.	nękać ^{vA} to torment, oppress.
nawymyślać ^{vA} to invent many...; (<i>kamu</i>) to abuse, revile.	nekrolog ⁿ , obituary, necrology.
nawzajem ^{ad} reciprocally, mu-nazad ^{ad} back. [tually.]	nektar ^m , neetar.
nazajutrz ^{ad} the following day.	neofita ^m , neophyte.
nażałować się ^{vr} to pity much.	nerk <u>li</u> <i>pl.</i> , reins <i>pl.</i> , kidney. ~o-waty ^a reniform, kidney-shaped.
nażartować się ^{vr} (<i>z kogo</i>) to hoax, to chaff a person much.	~owy ^a venal; pieczeń ~owa, roast-loin.
nazbierać ^{vA} to gather many... nazbyt ^{ad} too; too much; ex-cessively. [be chilled.]	nerw ^m , nerve; sinew. ~owość ^f , nervousity, nervousness. ~owy ^a nervous.
nazięb <u>lić</u> ^{vA} to chill. ~nać ^{vN} to nazjezdząć się ^{vr} . ~ło się gości, there arrived many guests.	netto, (<i>waga</i>) net.
nazłościć się ^{vr} (<i>na kogo</i>) to be much scandalised at.	neutralizować ^{vA} to neutralise.
nazmyślać ^{vA} to tell many lies; (<i>na kogo</i>) calumniate	~ność ^f , neutrality. ~ny ^a neutral.
naznaczać, ~yć ^{vA} to mark; ap-point, fix; destine. ~ony ^a mar-ked; appointed, fixed; destined.	ni ^c not, not so much as; ~..., ~..., neither ... nor...; ~ złąd
nażółknąć ^{vN} to turn somewhat yellow. [overeat oneself.]	~ zowiąd, without any cause.
nażreć się ^{vr} to eat greedily; nazw <u>a</u> ^f , name, denomination.	niańczyć ^{vN} to be nursemaid.
~ać, nazywać ^{vA} to name; (<i>kogo czem</i>) to call a person (a fool etc.).	~ka ^f , nurse
~ać się ^{vr} to be called; (<i>czem</i>) to set up for...; jak się nazywasz? what is your name? ~anie ⁿ , naming, designation. ~isko ⁿ , name.	niby ^{ad} for appearance, as if.
nażyć się ^{vr} to be weary of life; to have lived long enough.	nic ⁿ , naught, nothing; kind of milk-porridge; ~ z tego, no such matter; ~a ~, nothing at all; z niczego ~, of nothing comes no-thing; człowiek do niczego, a good-for-nothing. ~estwo ⁿ ; ~ość ^f nothing, nothingness. ~poń,
nę <u>łacy</u> ^a alluring. ~ić ^{vA} to allure, entice, decoy.	~wart ^m , good-for-nothing(fellow).
nę <u>dzia</u> ^f , need, misery, extremity.	~potem ^{ad} , ~wart ^a good for nothing.
~arz ^m , poor, miserable man.	nić ^f , thread; nici <i>pl.</i> , yarn.
~nica ^f , miserable woman. ~nie ^{ad} miserably, poorly, distressfully; very imperfectly. ~nieć ^{vN} to become miserable. ~nik ^m , paltry man. ~ny ^a miserable, poor; very defective, imperfect. ~ota ^m , miserableness, paltriness.	nicie <i>pl.</i> , wrong side (of cloth); kind of cake; na ~ przewrócić, to turn (a coat). ~iany ^a thready, of linen thread. ~ować ^{vA} (<i>suknia</i>) to turn; (<i>fig.</i>) blame, censure.
negliż ⁿ , house-dress.	nicz <u>ego</u> ^a & ^{ad} tolerable, pretty good; tolerably. ~yj ^a of nobody, of no one, no one's.
	nie ^{ad} no; not; (<i>raz, dwa razy</i> etc.) more than.
	nie w złożonych przymiotnikach tło-maczy się zwykle przez dis, un, in, im, ir, w rzeczownikach często przez want. Wyrazy złożone z ~, w których to ~ nadaje im tylko negatywne znaczenie, opuszczamy.

niebacznie *ad* inconsiderately.

~ność *f*, inconsiderateness, in-cautiousness. ~ny *a*, inattentive, incautious, careless. [delay.]

niebawem *ad* immediately, without niebezpieczneństwo *n*: danger; dangerousness, perilousness. ~nie *ad*, dangerously. ~ność *f*, dangerousness. ~ny *a*, dangerous, perilous.

niebiañin *n*, inhabitant of Heaven.

~nka *f*, inhabitant of Heaven; very beautiful woman. ~ński *a*, heavenly, celestial. ~ńskość *f*, heavenliness.

niebieski *a*, blue, sky-blue; heavenly.

niebo *n*; heaven; sky; (fig.) happiness; pod gołtem niebem, in the open air; jakby z nieba spadt, dumfounded; o nieba! Heavens!

~ga, ~raczka *f*, pitiable woman.

~rak *m*, lackall, poor wretch. ~żczyk *m*, ~życzka *f*, deceased, defunct. ~tyczny *a*, sky-high, very high. ~że, ~żatko *n*, pitiable creature. [stence.]

niebytność *f*, absence; non-exi-

niebywałość *f*, want of know-
ledge of the world. ~y *a*, having no knowledge of the world.

niech, ~aj *ad*, ~pisze etc., he may write etc.; ~piszą etc., they may write etc.

niechcąc, ~ęcv *ad*, involuntarily; chcąc ~ać, will he, nill he. ~enie *n*, od ~enia, unconstrainedly.

niechęć *f*, dislike, disinclination, ill will. ~tność *f*, unwillingness, aversion. ~tny *a*, unwilling, reluctant, dissatisfied, discontented.

niechluj *m*, slut, sloven. ~ność *f*, ~stwo *n*, slovenliness, sluttiness. ~ny *a*, sluttish.

niechno, *vid. niech.*

niechrześciijański *a*, unchristian. ~ość *f*, unchristianess.

niechwałac się, without praise.

niechybnie *ad* infallibly, surely. ~y *a*, infallible, sure.

niechże, *vid. niech.*

niecić *vá*, (ogień) to light; (fig.) to stir, spoke.

niecierpek *m*, (bot.) balsamine.

niecierpnieć *vá* to abominate, detest. ~liwić *vá*, to make impatient. ~~ sie *vá*, to be out of patience. ~liwie *ad*, impatiently. ~liwość *f*, impatience. ~liwy *a*, impatient.

niecka *f*, kneading-trough.

niecniecie *ad* dishonourably. ~ość *f*, abominableness, dishonourableness. ~ota *f*, vice; good-for-nothing (fellow). ~y *a*, dishonorable, abominable.

nieco *ad* somewhat; a little, some. niećwiczony *a*, unpractised, unexercised.

niecofniony *a*, irrevocable.

nieczęsto *ad* rarely.

nieczule *ad* coolly, insensibly.

~łość *f*, insensibility, heartlessness. ~ły *a*, insensible, impassible, unfeeling.

nieczysto *ad* uncleanly. ~ość *f*, nastiness, uncleanliness; impurity, uncleanness. ~y *a*, uncleanly; impure, unclean.

nieczytelność *f*, illegibility. ~y *a*, illegible.

niedawnio *ad* the other day, newly, recently; ~o temu, of late, lately. ~y *a*, recent.

niedbale *ad* carelessly, negligently. ~lec, ~luch *m*, careless man, careless woman.

niedbalność *f*, ~stwo *n*, carelessness, negligence. ~ły *a*, neglectful, careless.

niedobitki *pl.*, (wojska) residue, remainder.

niedobór *m*, deficit, deficiency.

niedobry *a*, bad; unkind. ~rze *ad* badly; unkindly.

niedocieczonałość *f*, inscrutability. ~y *a*, impenetrable.

niedochodek, *vid. niedonosek.*

niedogodnie *ad* incommodiously; inopportunely. ~ność *f*, incom-

modity. ~ny ^a ill at ease, inconvenient, inopportune. [meal].

niedogryzki *pl.*, remnants (of a niedojrzalność ^f, immaturity, unripeness. ~ły ^a immature, unripe.

niedojrzany ^a imperceptible.

niedokładnie ^{ad} inaccurately.

~ność ^f, inaccuracy. ~ny ^a inaccurate. [imperfect.

niedokonany ^a unfinished; (*gram.*)

niedokończony ^a unfinished.

niedokwass ^{vn}; oxide. ~szać ^{va} to oxidise. ~szenie ^v; oxidation.

niedola ^f, ill-luck, misfortune.

niedołęga ^{vn}; awkward man, simpleton; impotent man.

~żnie ^{ad} awkwardly. ~żność ^f, awkwardness; impotence.

~żny ^a indolent, awkward; impotent. ~stwo ^v infirmity, maimedness; indolence; impotence.

niedomagać ^{vn} to feel indisposed.

~nie ^v, indisposition.

niedomyślać się ^{vr}; (*czego*) to have no presentiment of.

niedonosek ^v; (*med.*) abortion.

~szony ^a abortive, aborted; ~płód, abortion.

niedopałek ^m; quenched firebrand.

niedopeczony ^a underdone, not roasted thoroughly. ~rosły ^a not grown up, under age.

niedorzecznosc ^f, absurdity, preposterousness. ~ny ^a absurd, nonsensical. [unattainable.

niedościgły, ~niony ^a reachless,

niedoskonałość ^f, imperfection.

~ły ^a imperfect. [hearing.

niedosłyszeć ^{vn}, to be hard of

niedospać ^{va}, to sleep insufficiently.

niedostały, *vid.* niedojrzały.

niedostateczność ^f, insufficiency.

~czny ^a insufficient. ~k ^m, need-

ness, indigence; misery distress.

niedostawać ^{vn} to want, be wan-

ting.

niedostępność ^f, inaccessibleness.

~ny ^a inapproachable, inacces-

sible.

nieduzurzegalność ^f, impercep-

tibleness. ~y ^a inconspicuous,

imperceptible.

niedoświadczanie ^v; inexperience;

greenness. ~ony ^a inexperienced,

niedoszły ^a immature. [inexpert.

niedotykalny ^a impalpable.

niedouczony ^a half-learned. ~k ^m,

half-learned man.

niedowarzony ^a (*o miesiąc*) un-

done; (*fig.*) green.

niedowiaręk ^m, unbeliever, hard of belief. ~stwo ^v; incredulity, disbelief; infidelity.

niedowidzieć ^{vn} to be half-sighted.

niedowierzać ^{vn}; (*komu*) to distrust a person. ~jący ^a diffident, distrustful. ~nie ^v, diffidence, distrust.

niedozór ^m, want of control, of care.

niedoźrałość ^f, want of ripeness.

niedozwolony ^a unallowed, illicit.

niedufność etc., *vid.* nieufność etc.

niedużo ^{ad} not much.

Niedziela ^f, Sunday; week; za dwie niedziele, in two weeks. ~ny ^a, dominical, Sunday; indivisible.

niedźwiadek ^m, small bear; scorpion. ~ednia ^f, bear-pit; (*zo.*) mole-cricket. ~ednik, ~edziarz ^m, bear-leader. ~edź ^v; (*zo.*) bear, ~edzi ^a bear .. ~dzica ^f, she-bear. ~edzie *pl.*, fur of a bear.

nieforemność ^f, deformity. ~ny ^a deformed, shapeless

niefrasobliwy ^a free of sorrow.

niegaszonny ^a unslaked, unquenching; ~e wapno, quicklime.

niegdyś ^{ad} once.

niegładki ^a rough, rugged.

niego ^{pm}, gen. & accus. *od on.*

niegołdny, ~dzienn ^a unworthy, undeserving.

niegodziwie ^{ad} illicitly; nefariously, abominably. ~wiec, ~jasz ^m,

wretch, ruffian. ~wość ^f, atrocity, vileness; illicitness. ~wy ^a atrocious, nefarious; illicit.

niegościnnność ^f, inhospitality.

~y ^a inhospitable.

niegospodarny ^a thrifless.
 niegruntownie ^{ad} superficially.
 niegrzecznośc ^f, impoliteness; (*u dzieci*) naughtiness. ~ny ^a impolite; naughty.
 nieharmonijny ^a unharmonious.
 niehonorowy ^a dishonest, dis-honourable. [it is so.]
 nieinaczej ^{ad} just so; (*w odpowiedzi*)
 niejak ^{il}i, ~is ^a certain, some. ~o ^{ad} in a certain manner.
 niejasno ^{ad} indistinctly. ~ność ^f, want of clearness; (*fig.*) unintelligibility, indistinctness. ~ny ^a not clear; unintelligible, indistinct.
 niejawny ^a unknown; not evident.
 niejednen ^a many a. ~naki, ~nakowy ^a diverse, different. ~nakość ^f, diversity.
 niekarność ^f, want of discipline.
 ~ny ^a undisciplined. [tholic.]
 niekatolicki ^a uncatholic, not ca-niekiedy ^{ad} sometimes; *kiedy* ~, occasionally, from time to time.
 niekontent ^a discontented, dissatisfied.
 niekorzyść ^f, disadvantage, damage. ~stny ^a unprofitable, disadvantageous.
 niekrwawy ^a bloodless.
 niekszałtność ^f, abnormality, deformity. ~y ^a illshaped, deformed.
 niektóry ^a somebody. ~rzy pl., ~some, several.
 niekunsztowność ^f, artlessness. ~y ^a artless.
 niekwaszony ^a unleavened.
 nietacno ^{ad} not easily, with diffi-nieład ^m, disorder. [culty.]
 nielada ^a uncommon; important.
 nietadnie ^{ad} unpleasantly; ~wyglądać, to look unpleasant. ~y ^a uncomely.
 nietaska ^f, disgrace. ~wie ^{ad} unkindly, inclemently. ~wość ^f, malevolence, inclemency. ~wy ^a unfriendly, unkind.
 nieledwie ^{ad} hardly, no sooner.
 nieleniw ^a active, agile.

nieletni ^a minor, under age.
 nielicznie ^{ad} ~y ^a in small numbers.
 nielitościwłość ^f, mercilessness, cruelty. ~y ^a merciless, cruel.
 nieludzki ^a inhuman, barbarous. ~ko ^{ad} inhumanly. ~kość ^f, in-humanity, barbarity.
 niema, ~sz, there is no ..., there are no ...; ~go, he is not there.
 niemądry ^a imprudent, foolish. ~rze ^{ad} imprudently.
 niemal ^{ad} almost, nearly.
 niemczlić ^{vñ}, to be germanised. ~yć ^{vñ}, to germanise. ~yzna ^f German manners and language.
 niemałlo ^{ad} pretty much, pretty many. ~y ^a not small, consider-able. [unmanliness.]
 niemęzkli ^{ad} unmanly. ~ość ^f, niemiara ^f, co~, plenty, a world of.
 niemieć ^{vñ}, to become dumb; to be wanting of.
 niemile ^{ad} unkindly; ~na kogo patrzeć, to look at a person with an evil eye.
 niemiłlo ^{ad} to mi ~, I am sorry for it. ~osiernie ^{ad} unmercifully.
 ~osierny ^a pitiless, merciless.
 ~y ^a disagreeable, unpleasant.
 niemoc ^f, infirmity; sickness.
 niemoralność ^f, immorality. ~y ^a immoral.
 niemoła ^f, dumbness. ~wa ^m, & ^f, mute, dumb person. ~wle ^m, suckling baby. ~wlectwo ^m, infancy. ~wlecy ^a suckling's, infant.
 niemożliwość, ~liwość ^f, im-possibility. ~ebny, ~liwy ^a im-possible. ~ność ^f, impotence.
 niemy ^a mute, dumb.
 niemylnie ^{ad} aright, surely.
 nienacko ^m, z ~a, unawares, un-expectedly, all of a sudden.
 nienajgorszy ^a not the worst.
 nienajgorzej ^{ad} passably.
 nienależny ^a not findable.
 nienależytość ^f, indecency, im-propriety.
 nienaruszony ^a inviolable, intact.

nienasyconosć f, insatiability.
 ~y^a, insatiable. [~y^a, unnatural.
 nienaturalność f, unnaturalness.
 nienawiłdzieć v^a, to hate; ~~ kogo śmiertelnie, to hate a person like poison. ~dzony^a, odious, hated.
 ~ść f, hate, hatred. ~stność f, odiousness. ~stny^a, hatable, odious. [~ny^f, abnormous.
 nienormalność f, abnormality.
 nieobecność f, absence; (na siedzbie) non-attendance. ~ny^a, absent; absentee.
 nieobliczony^a, incalculable.
 nieobowiązujący^a, not binding, not obligatory.
 nieobronny^a, unfortified.
 nieobrzeczyany^a, uncircumcised.
 nieobyczajność f, immorality.
 ~ny^a, immoral. [appreciable.
 nieoceniony^a, inestimable, in-
 nieochędność f, ~ożność f, un-
 cleanliness, nastiness. ~ożny^a, uncleanly. [indispensable.
 nieodbiłcie^a, indispensably. ~ty^a,
 nieodgadniony^a, undecipherable.
 ~łączny^a, inseparable, indisso-
 luble. ~mienny^a, (gram.) in-
 declinable. ~porny^a, irresistible.
 nieodpowiedniość f, unsuitability, unsuitableness. ~dni^a, unfit, un-
 suitable. ~działny^a, irresponsible.
 nieodrodny^a, not degenerate, being like one's own stock.
 ~stępny^a, inseparable.
 nieodwłocznie^a, without delay, immediately. ~ny^a, immediate.
 nieodwołalność f, irrevocability. ~ny^a, irrevocable. [missing.
 nieodziałowany^a, being always
 nieodzownie^a, irrevocably; indispen-
 sably. ~ność f, irrevocable-
 ness; indispensableness. ~ny^a, irrevocable; indispensable.
 nieogarniony^a, incomprehensible, inconceivable.
 nieoględnie^a, inconsiderately.
 ~ość f, inconsiderateness. ~y^a, inconsiderate, indiscreet.

nieograniczonaść f, illimitable-
 ness. ~y^f, illimitable.
 nieokreślony^a, indefinable; (gram.) indefinite. ~ony^a, unconfined, unlimited; indescribable.
 nieokrzesanie^a, rudeness. ~ny^a, rude, uncivilized.
 nieomal a^d, nearly.
 nieomylność f, infallibility, iner-
 rability. ~ny^a, infallible, iner-
 nieopatrzy, vid. nieoględny. [rable.
 nieopisany^a, indescribable.
 nieopłacony^a, unpaid; (fig.) in-
 valuable.
 nieopodal a^d, not far from:
 nieorganiczny^a, inorganic.
 nieosobiście a^d, impersonally.
 ~sty^a, impersonal.
 nieostrożność f, improvidence, incautiousness. ~y^a, incautious.
 nieoswiecenie^a, incivilisation.
 ~ony^a, not illuminated; unedu-
 cated.
 nieoswojony^a, haggard, untamed.
 nieoszacowany^a, inestimable, in-
 valuable.
 niepamięć f, oblivion; puścić w ~ć, to commit to oblivion. ~tliwy^a, forgetful. ~tny^a, immemorial.
 nieparzysty^a, (o liczbach) oddy.
 niepełnoletność f, minority, in-
 fancy.
 niepewność f, uncertainty, doubt-
 fulness. ~y^a, uncertain, doubt-
 ful; unreliable.
 niepiśmienny^a, (totally) illiterate.
 ~płatny^a, unpaid, unsalaried.
 niepłodność f, barrenness, steri-
 lity. ~ny^a, unfruitful, infertile,
 sterile. [sure.
 niepłonny^a, (o nadziei) certain,
 niepochlebny^a, not very flattering.
 niepocieszony^a, inconsolable.
 niepocząciwiec^a, dishonourable
 man. ~ość f, want of probity.
 ~y^a, dishonest.
 niepoczesne^a, ~ wyglądać, to
 look homely, look poor. ~ość f,
 homeliness. ~y^a, poor-looking.
 niepodejrzany^a, unsuspected.

niepodlegle *adj* independence. ~łość *f*, independence. ~ły *a*, independent.

niepodobieństwo *n*, dissimilitude; impossibility; ~ do prawdy, improbability. ~ny *a*, dissimilar; impossible; ~ do wiary, incredible; ~ do prawdy, improbable; ~na, it is impossible.

niepodzielność *f*, indivisibility.

~y *a*, imparible, indivisible.

niepoetycznie *adj* unpoetically.

niepogoda *f*, unfriendly weather.

~dny *a*, (*o powietrzu etc.*) inclement, unfriendly. [unmanageable.

niepohamowany *a*, ungovernable.

niepojętność *f*, indocility. ~ny *a*, indocile. ~ość *f*, inconceivable-ness. ~y *a*, inconceivable, incomprehensible.

niepoikalany *a*, unspotted (*fig.*) immaculate; ~kalane poczęcie, Immaculate Conception. ~każny, plain-looking.

niepokój *m*, trouble, anxiety, disquietude. ~kojący *a*, disquieting, alarming. ~koić *vā*, to disturb, disquiet, alarm.

niepokupny *a*, (*o towarze*) having no ready sale. ~liczony *a*, innumerable, numberless.

niepolityczny *a*, impolitic, imprudent; (*fam.*) impolite.

niepolski *a*, not Polish, bad Polish; foreign to the Polish mind.

niepomału *adj* in a high degree.

niepomiarkowanie *ie* ⁿ, immoderateness, excess. ~ie *adj* immoderately, intemperately. ~y *a*, immoderate, intemperate.

niepomiernie *adj* in a high degree.

niepomny *a*, unmindful (*of*).

niepomyślność *f*, adversity, disappointment. ~y *a*, adverse; unfavourable; ~e, wiadomości, ill-tidings.

niepopłatny *a*, (*o towarze*) ill paid.

niepoprawność *f*, incorrigibility; incorrectness. ~y *a*, incorrigible; incorrect.

nieporadność *f*, awkwardness. ~y *a*, awkward.

nieporównanie *ie* *adj* incomparably. ~y *a*, incomparable. [ding.

nieporozumienie *n*, misunderstanding.

nieporuszanie *ie* *adj* immovably. ~ony *a*, untouched; (*fig.*) immovable; (*fig.*) insensible.

nieporządek *m*, disorder, confusion. ~dnie *adj* disorderly, in disorder. ~dnv *a*, disorderly, slovenly.

nieposkromiony *a*, unconquerable.

niepoślakowanie *ie* *adj* irreproachable. ~y *a*, blameless, irreproachable; honourable.

niepośledni *i*, **niepospolity** *a*, uncommon, extraordinary. ~io, **niepospolicie** *adj* uncommonly, extraordinarily.

nieposłuższeństwo *n*, disobedience. ~szny *a*, disobedient.

niepostrzeżenie *ie* *adj* imperceptibly. ~ony *a*, unperceived.

niepoświęcony *a*, unhallowed, profane. [disregard.

nieposzanowanie *n*, disrespect, **nieposzlakowany**, *vid. niepoślakowany*. [cessary.

niepotrzebny *a*, needless, unnecessary. **niepowetowany** *a*, irreparable, irrecoverable.

niepowodzenie *n*, miscarriage. **niepowołany** *a*, uncalled for.

niepowrotnie *ie* *adj* past help, past redress. ~y *a*, irrevocable, irreparable.

niepożądany *a*, unwished for, unseasonable.

niepowściagliwość *f*, incontinence. ~y *a*, incontinent.

niepoznać *vā*, to mistake, misunderstand. ~ka *f*, dla ~ki, for not being recognised. ~nie *n*, mistaking. ~ny *a*, mistaken.

niepozornność *f*, unsightliness, homeliness. ~y *a*, unsightly, homely.

niepozwalać *vā*, not to permit, not to allow.

niepożyteczny *a*, useless, of no use.

niepozytość ^f , indestructibleness.	nieroztropny ^f , imprudence.
~y ^a , indestructible.	
nieprawda ^f , untruth, falsehood.	
~dziwy ^a untrue, false.	
nieprawidłowość ^f , anomaly, irregularity. ~wy ^a , irregular, anomalous.	
nieprawny ^a , unlawful, illegal.	
~wość ^f , misdeed; vice. ~wy ^a , vicious, mean, bad; misbegotten.	
nieprędko ^{ad} , not soon.	
nieproszony ^a , unbidden, uninvited; inopportune. [easy.]	
nieprzebierny ^a , not fastidious,	
nieprzebłagany ^a , implacable.	
nieprzebrany ^a , inexhaustible.	
nieprzebyty ^a , impassable.	
nieprzedajny ^a , unsaleable, incorruptible. ~wniony ^a , not forfeited by prescription.	
nieprzejednany ^a , irreconciliable.	
nieprzejrzany ^a , immeasurable; impenetrable. ~ystość ^f , opacity.	
~ysty ^a , untransparent, opaque.	
nieprzeliczony ^a , innumerable.	
~makalny ^a , impermeable.	
nieprzemienny ^a , invariable, immutable.	
nieprzenikliwy ^a , impenetrable.	
nieprzerwaniie ^{ad} , without interruption, continually. ~y ^a , uninterrupted, unremitting.	
nieprzespanły ^a , past waking; noc ~a, (fig.) death. [stant.]	
nieprzystanny ^a , continual, consecutive.	
nieprzewidziany ^a , unforeseen, unlooked for.	
nieprzezorność ^f , improvidence, imprudence. ~y ^a , improvident.	
nieprzeczystość ^f , opacity.	
~y ^a , opaque, untransparent.	
nieprzewyciężony ^a , invincible, unconquerable.	
nieprzychylność ^f , disinclination, disaffection. ~ny ^a , averse, disaffectionate.	
nieprzydatny ^a , useless, inapt.	
nieprzyjaciel ^m , enemy, toe; adversary. ~elski ^a , inimical, hostile.	
~ółka ^f , female enemy.	
	~aźnijaźn ^f , hostility, enmity.
	~aznie ^{ad} , hostilely. ~azny ^a , malevolent, hostile.
	~emność ^f , unpleasantness, inconvenience.
	~emny ^a , disagreeable.
	nieprzymuszony ^a , unconstrained; (fig.) natural, unaffected.
	nieprzystępność ^f , inaccessibility. ~y ^a , inaccessible.
	nieprzystojność ^f , impropriety, indecency. ~ny ^a , improper, indecent.
	nieprzytomność ^f , absence; absence of mind. ~y ^a , absent; having no presence of mind.
	nieprzyzwoicie ^{ad} , indecently.
	~tość ^f , unbecomingness, indecency. ~ty ^a , unbecoming, in-
	niepyszny ^a , ashamed. [decent.]
	nierad ^a , discontented; ~trace przyjaciół, I am sorry to lose friends. [once.]
	nieraz ^{ad} , many a time, more than
	nieregularność ^f , irregularity.
	~y ^a , irregular.
	nierogacizna ^f , small cattle.
	nierównie ^{ad} , much. ~no ^{ad} , unequally. ~ność ^f , inequality; unevenness, ruggedness. ~ny ^a , unequal; uneven, rugged.
	nierozdzielność ^f , indivisibility; inseparability. ~ny ^a , inseparable; indivisible. (~znalny ^a , indistinct.)
	nierozerwany ^a , indissoluble.
	nierożgarnienie ^m , thoughtlessness. ~garnięty ^a , thoughtless imprudent. [~y ^a , inseparable.]
	nierozłączność ^f , inseparability.
	nierozmyślnie ^{ad} , inconsiderately, thoughtlessly. ~myślność ^f , inconsiderateness. ~myślny ^a , inconsiderate, thoughtless.
	nierozpuszczalność ^f , indissolubleness. ~y ^a , indissoluble.
	nierozsądek ^m , unreasonableness, want of judgment. ~ny ^a , unreasonable. [undetermined.]
	nierozstrzygnięty ^a , undecided, nierożtropność ^f , imprudence.
	~y ^a , imprudent, unwise.

nierożum^m, want of sense, foolishness. ~ny^a unwise, foolish.

nierożwa|ga^f, inconsideration, thoughtlessness. ~żny^a thoughtless, inconsiderate.

nierożwiązał|ość^f, indissolubility. ~y, nierożwiązañy^a indissoluble.

nierożwikłany^a inextricable.

nieruchaw|ość^f, slowness, inanimateness. ~y^a inanimate, lifeless.

nieruchomość^f, immobility. ~mości^{pl.}, immovables^{pl.} ~my^a immovable, motionless.

nierycerski^a unknightly, unchivalrous.

nierychłoo^{ad} late. ~y^a late.

nierymowy^a without rhyme, blank.

nierząd^m, disorder; anarchy; (*rozpusta*) lewdness. ~nica^f, strumpet, prostitute. ~ny^a lascivious, unchaste.

nierzetal|ność^f, dishonesty. ~ny^a dishonest, unjust.

nieść^{vā} to carry; bring; (*odzież*) wear; (*jaja*) lay; wiesć niesie, people say. [~y^a uncleanly.]

nieschludność^f, uncleanliness.

niesfor|ność^f, refractoriness, want of discipline. ~ny^a refractory, obstinate.

nieskazitel|ność^f, unspottedness, immaculateness. ~ny^a inviolable; incorrupt(ed).

nieskażon|ość^f, incorruptness. ~y^a unspotted; (*fig.*) uncorrupted.

nieskładn|ość^f, awkwardness; unwieldiness. ~y^a awkward; unwieldy; preposterous, inapt.

nieskończ|enie^{ad} infinitely. ~oność^f, infinity, infiniteness. ~ony^a infinite, endless. [slow, dull.]

nieskor|o^{ad} slowly, dully. ~y^a,

nieskrom|ność^f, immodesty, insolence. ~ny^a immodest; high-handed, insolent.

nieskuteczn|ość^f, inefficacy, inefficaciousness. ~y^a inefficacious, ineffectual.

niesła|wa^f, dishonour, disgrace, infamy. ~wny^a disgraceful infamous.

niesłowny^a faithless.

nieślubny^a natural, illegitimate.

niesłuszno|ość^f, iniquity; wrong; mieć ~~, to be wrong. ~y^a inequitable; wrong.

niesłychan|ie^{ad} exceedingly, excessively. ~y^a unprecedented, never heard of.

niesmaczny^a insipid, tasteless.

nieśmia|ło^{ad} timidly, shyly. ~łość^f, shyness, timidity. ~ły^a shy, coy, timid.

nieśmiertel|ność^f, immortality. ~ny^a immortal.

niesnadnie^{ad} hardly, arduously.

niesnaski^{pl.}, dissonance, dissen-

niespanie^m, waking. [sion.]

niespełna^{ad} a little less than; być ~ rozumu, to be disordered in one's brains.

niespławny^a innavigable.

niesplik^m, (*bot.*) medlar.

niespodzi|anie^{ad} unawares. ~ewany^a unexpected.

niespokoj|nie^{ad} unquietly; trouble-somely. ~ność^f, anxiousness; disquietude. ~ny^a unquiet; troublesome; uneasy, ill at ease.

niespółmierny^a incommensurable.

niespor|o^{ad} slowly; ~o mu, his work does not progress favourably. ~y^a unthriving.

niesposób^f, it is impossible.

~obność^f, inaptitude. ~obny^a unfit, inapt.

niespożyty^a perennial.

niesprawiedliw|ość^f, injustice. ~y^a unjust.

niesprawny^a inexpedient.

niespuzczać^{vā} ~ oka z czego, to fix the eyes upon.

niestał|ość, niestateczność^f, inconstancy, instability. ~y, niestateczny^a inconstant, unsteady.

niestety^{ad} alas!

niestosow|ność^f, unfitness, un-

suitableness. ~ny ^a unfit, unsuitable.

niestrawność ^f, indigestion.
~ny ^a indigestible, painstaking.
niestrudzony ^a indefatigable.
~worzony ^a unheard of, incredible.

niesumienność ^f, unconscionableness. ~ny ^a unconscionable, unscrupulous.

nieświadomość ^f, ignorance; unconsciousness. ~y ^a ignorant, unconscious.

nieświeży ^a withering; (*w kucharstwie*) getting high. [red.

nieswój ^a indisposed; ill-humoured.

nieszczerość ^f, insincerity. ~y ^a

insincere. ~ze ^a insincerely.

nieszczęścić się ^{vr}, ~ści mi się we wszystkiem, I am unlucky in every thing. ~ście ^v; misfortune, mischief, ill-luck, adversity. na ~~, unhappily, unfortunately. ~śliwy ^a, unfortunate, fatal; (*o osobie*) unhappy. ~sny ^a ill-fated, unlucky.

nieszkodliwość ^f, innocuousness. ~y ^a innocuous, harmless.

nieszlachcianka ^f, woman of the middle classes. ~cic ^m; commoner, non-noble. ~ecki ^a non-noble. ~etność ^f, ignobleness. ~etny ^a ignoble, mean.

nieszpetność ^f, prettiness, comeliness. ~ny ^a comely, pretty.

nieszporny ^a of vespers; kazanie ~ne, afternoon-sermon. ~y pl., vespers pl.

nieszyty ^a unsewed.

nietajno ^a as is well-known.

nietaktowny ^a (*fig.*) without tact.

nietęgi ⁱ commonplace, mediocre.

~o ^a so, so.

nietknięty ^a untouched.

nietoperz ^m, (*zo.*) bat, rear-mouse.

nietoplissy ^a infusible.

nietwarzyski ⁱ ^a unsociable.

~ość ^f, unsociableness.

nietrafność ^f, fallaciousness, incorrectness. ~y ^a wrong, erroneous.

nietroszczący się ^a (*o co*) unconcerned about.

nietrwałe ^a not durably. ~łość ^f want of durability; instability. ~ły ^a not durable, not lasting; inconstant; perishable.

nietykalny ^m, (*bot.*) noli-me-tangere. ~ność ^f, intangibility; inviolability. ~lny ^a intangible; unimpeachable.

nietylko ^a not only; ~..., ale... not only ... but also ...

nieubłaganność ^f, inexorableness. ~y ^a inexorable.

nieuchronność ^f, inevitableness, unavoidableness. ~ny ^a unavoidable, inevitable.

nieuctwo ^v; ignorance.

nieuczciwość ^f, dishonesty, disingenuity. ~wy ^a dishonest, dishonourable.

nieuczony ^a unlearned, illiterate.

nieuczynność ^f, disobligingness, incivility. ~ny ^a disobliging, uncivil.

nieudací się ^{vr} to miscarry, fail;

nie udało mi się, I have not succeeded. ~any ^a unfeigned. ~atność ^f, deformedness, misshape.

~atny ^a deformed, misshapen.

~olność ^f, inability, incapacity.

~olny ^a unable, incapable.

nieufność ^f, distrust, diffidence.

~ny ^a distrustful, diffident.

nieugaszony ^a unquenchable.

nieugiętość ^f, inflexibility. ~ty ^a inflexible, hard.

nieujeżdżony ^a not broken in.

nieuk ^v; ignorant; stupid man.

nieukojoy ^a unappeasable.

nieukontentowa nie ^v; discontent, dissatisfaction. ~ny ^a discontented, dissatisfied.

nieukrócony ^a unabridged; ungovernable, fierce.

nieuleczalność ^f, incurability. ~y;

nieuleczony ^a incurable.

nieulekliwość ^f, intrepidity. ~y ^a intrepid.

nieumiejacy^a not knowing. ~etnośc^f, ignorance; unacquaintedness. ~etny^a, ignorant; unacquainted with.

nieumyślnie^{ad} undesignedly, without design. ~y^a, undesigned.

nieumyty^a unwashed, nasty.

nieunikniony^a inevitable.

nieuprawniony^a illegal, irregular. ~ny^a, not cultivated.

nieuprzedzony^a unprejudiced.

nieurodzaj^m; bad harvest, failure of crops. ~nośc^f, infertility, sterility. ~ny^a, unfruitful, sterile, barren.

nieustannosc^f, continuance, everlastingness. ~y, nieustający^a, without intermission, incessant, continual; nieustająca wystawa, permanent exhibition.

nieustraszlenie^{ad} intrepidly. ~onośc^f, intrepidity. ~ony^a, intrepid, undaunted.

nieuszanowanieⁿ, irreverence, dis-regarding. [maged.]

nieuszkodzony^a unhurt, undamaged. [beaten.]

nieuszykowany^a not drawn up in battle array. [beaten.]

nieutorowany^a untrodden, un-trodden.

nieutulony^a unappeasable, stanch-less.

nieuwaiga^f, inconsideration, in-advertency. ~żanie^m, (na kogo) inconsiderateness of. ~żny^a, in-attentive.

nieuzasadniony^a unfounded.

nieuzbrojony^a unarmed.

nieużytecznośc^f, uselessness, unserviceableness. ~ny^a, useless, unserviceable, fruitless.

nieużytnośc^f, inapplicability, un-fitness. ~y^a, inapplicable, unfit.

nieużytlośc^f, inofficiousness, dis-obligingness. ~y^a, inofficious, dis-obliging.

nieużywanieⁿ, disuse. [obliging.]

niewarowny^a unfortified.

niewart^a not worth. ~o, it is not worth while.

niewatpliwosc^f, indisputability. ~y^a, doubtless.

nieważność^f, (jur.) invalidity, nullity; worthlessness. ~ny^a, invalid, void; worthless.

niewyczłas^m, over-exertion, fatigue (by waking). ~as^{ad} un-timely, out of season; po ~asie, too late, unseasonably. ~esność^f, inopportuneness. ~esny^a, inop-portune, illtimed.

niewdzięcznica^f, unthankful wo-man. ~ik^m, unthankful man. ~ośc^f, ingratitude, ungrateful-ness. ~y^a, ungrateful, unthankful.

niewesołio^{ad} unjoyously, joy-

lessly. ~ośc^f, joylessness. ~y^a, joyless.

niewiadomlio^{ad} nobody knows.

~ośc^f, ignorance. ~y^a, unknown.

niewiara^f, disbelief; infidelity; (fig.) unbeliever.

niewiasta^f, woman.

niewidomlie, niewidzialnie^{ad}, invisibly. ~y^a, blind; invisible. ~y^m, blind man.

niewidzialność^f, invisibility.

~lny^a, invisible. ~ny^a, unseen.

niewiedzacy^{ad} without my (our etc.) knowledge. ~ieć^{vā}, not to know, to be ignorant of.

niewielie^{ad} not much, a little.

~u pl., not many, a few.

niewiernipl., the infidels. ~ośc^f, faithlessness; infidelity. ~y^a, faithless, perfidious; unbelieve-ing.

niewieści^a womanish, womanlike.

~ć^{vā} to effeminate, emasculate.

~eć^{vñ} to effeminate. ~uch^m, weakling, tenderling; ladies' man.

niewiniątko^m; innocent being, in-nocent; (fig.) dissembler. ~nośc^f, inculpableness, innocence. ~ny^a, inculpable, innocent, guiltless.

niewłaściwośc^f, unbecoming-ness; incompetency. ~wy^a, un-becoming; incompetent.

niewód^m, trammel, drag-net.

niewola^f, slavery, servitude; con-straint, compulsion; cóż mi tego za ~a? I am not necessitated to

- do so. ~ić ^{vα} to compel, necessitate. ~nica ^f, female slave. ~niczo ^{ad} slavishly. ~niczy ^α slavish. ~nik ^m, slave. ~no ^{ad} it is not allowed. niewprawność ^f, want of practise or exercise. ~ny ^α unexercised, unpractised. niewstrzemięźliwość ^f, incontinence, intemperance. ~y ^α intemperate, incontinent. niewstyd ^m, ~ność ^f, impudence, shamelessness. ~ny ^α shameless, impudent. niewtajemniczony ^α uninitiated. niewyczerpany ^α inexhaustible. niewygodna ^f, inconvenience, uneasiness, incommodity. ~dny ^α uneasy, inconvenient. [healed. niewygojony, ~leczony ^α un-niewykonalność ^f, impracticability. ~ny ^α infeasable, impracticable. [nable. niewykorzeniony ^α inextirpable. niewymownie, niewypowiedzanie ^{ad} extraordinarily, ineffably. ~y, niewypowiedziany ^α ineffable, unspeakable. niewymuszlenie ^{ad} unaffectedly. ~ność ^f, naturalness, unaffectedness. ~ony ^α natural, unaffected; artless. niewymyslny ^α not fastidious. niewypieczony ^α not sufficiently baked. niewypłacalność ^f, insolvency. ~y ^α insolvent. niewyraźność ^f, indistinctness. ~y ^α indistinct. niewyrozmiałość ^f, want of indulgence, severity. ~ły ^α not indulgent, severe. niewysłowiony ^α ineffable. niewyspany ^α not having done sleeping. niewytrawny ^α inexperienced. niewystał ^α (*o winie etc.*) unsettled, troubled. niewytłومaczony ^α inexplicable. niewytrawność ^f, inexperience. ~y ^α (*o winie etc.*) unseasoned; (*fig.*) inexperienced. niewytrzymałość ^f, want of endurance; (*na zimno*) incapability of enduring (cold). ~ły ^α feeble, weak; (*na zimno*), incapable of enduring (cold). niewywrotny ^α not overturnable. niewrzuszenie ^{ad} (*fig.*) immovably. ~ność ^f, (*fig.*) immovability, firmness. ~ony ^α (*fig.*) immove, immovable, firm. niezabawem, vid. *niebawem*. niezabudka ^f, (*bot.*) forget-me-not. niezachwiany ^α immovable, bold, firm. [tact. niezaczepiony ^α not attacked, in-niezadługo ^{ad} in a short time. niezadowolenie ^{? discontent, dissatisfaction. ~ony ^α discontent, dissatisfied. [cant. niezajęty ^α unoccupied; free; vanie-zależność ^f, independence. ~ny ^α independent. [sert. niezaludniony ^α depopulated, de-niezameżna ^f, single, unmarried. niezamieszkały ^α uninhabited. niezamknięty ^α open. niezapieczętowany ^α unsealed. niezapisany ^α (*papier*) blank. niezapominajka ^f, (*bot.*) forget-me-not. niezaprzeczenie ^{ad} indisputably, incontestably. ~ność ^f, indisputability. ~ony ^α incontestable. niezarosły ^α not covered with verdure, bushless. niezasiany ^α unsown. niezasłużenie ^{ad} undeservedly. ~ony ^α unmerited. niezatarty ^α indelible. nieżarty *pl.*, *z nim ~*, he is not to be joked with; (*rzecz*) ~, (a thing) of consequence. niezawisłość ^f, independence. niezawodnie ^{ad} infallibly, cer-tainly. ~ność ^f, reliability, su-reness; infallibility. ~ny ^α re-liable, sure; infallible. niezbędność ^f, indispensableness.}

necessity. ~ny α indispensable, necessary.
niezbity α irrefutable.
niezbożni α ica^f , ~ik m , irreligious. ~ość f , irreligious. ~y α impious, irreligious.
niezdarna m (fam.) unwieldy man. ~ny α clumsy, unwieldy.
niezdatność, vid. *niezdolność*. ~zdobyty α inexpugnable.
niezdolność f , incapability, inability, unfitness. ~y α unfit, incapable.
niezdrów, vid. *niezdrowy*.
niezdrowie m ; unhealthiness, indisposition. ~o ad unhealthily. ~y α unhealthy, unwholesome.
niezemszczony α unavenged, unrevenged.
niezgasły α inextinguishable.
niezgłębiony α inscrutable, uninvestigable.
niezgodna f , disagreement, discord. ~dność f , unsociableness; incongruity, inconsistency. ~dny α unsociable; inconsistent; incongruent.
niezgojony α unhealed.
niezgorszy α passable. ~rzej ad , passably.
niezgrabia, ~iasz m , (fam.) awkward fellow. ~ność f , awkwardness. ~ny α awkward, clumsy.
nieźle ad pretty well.
niezliczonność f , innumerability. ~y α numberless, innumerable.
niezłomność f , unbreakableness; (fig.) inflexibility. ~y α unbreakable; (fig.) inflexible.
niezły α pretty good.
niezmienność f , inmutability. ~ny α unalterable, unchangeable.
niezmiernie ad uncommonly, very much. ~ność f , immensity, hugeness. ~ny α immense, very great, very large.
niezmierzona f , immensurability, infiniteness. ~y α measureless, immeasurable. [sled.]
niezmieszany α unmixed, unming-

niezmordowanie ad indefatigably. ~y α indefatigable.
niezmyślny α real, in specie; sincere.
nieznaczący α nic~, insignificant, meaningless. ~nie ad insensibly; by little and little. ~ny α insensitive, imperceptible.
nieznajomość f , unacquaintedness. ~my α unacquainted.
nieznany α unknown; inglorious.
nieznośność f , insupportableness, intolerableness. ~y α insupportable, intolerable.
nieznużenie ad indefatigably. ~ony α indefatigable.
nieżołnierski α unsoldierlike. ~rz m , bad soldier.
nieżonaty α unmarried, single.
niezrażony α not discouraged.
niezrównany α incomparable, matchless.
niezrozumiale ad unintelligibly. ~ałość f , unintelligibility, obscurity. ~ały α unintelligible. ~enie m misunderstanding, misconception.
niezupełnie ad not quite. ~ość f , incompleteness. ~y α incomplete; defective.
niezużyty α that cannot be wasted.
niezwalczony α invincible, unconquerable.
niezwątny α undecayed.
niezwiedły α unfaded; (fig.) immortal. [quented].
niezwiedzany α unvisited, unfrequented.
niezwłoczenie ad without delay. ~y α immediate.
niezwyciężona f , invincibility. ~y α invincible.
niezwyczajny α uncommon; (czego) unaccustomed to.
niezwykłość f , uncommonness, unusualness. ~ły α uncommon, unusual. [~y α] malevolent.
nieżyczliwość f , malevolence.
niezyskowny α unprofitable, not lucrative.
nieżyjący α dead. ~wy α lifeless, inanimate.

nieżyznność ^{f.}, unfruitfulness, sterility. **~y** ^a, unfruitful, barren. **nigdy** ^{ad}, never, at no time; **na święty ~dy**, at letter Lammas. **~dzie** ^{ad}, nowhere. [hilism]. **nihilista** ^{m.}, nihilist. **~zm** ^{m.}, nijak, **~o** ^{ad}, by no means; in no way. **~i** ^a, neither, neither off nor on; (gram.) neuter; **jestem dzisiaj ~i**, I do not know what is the matter with me today. **~ość** ^{f.}, indecisiveness.

nikczemnić ^{vα}, to disgrace, dis-honour. **~nieć** ^{vñ}, to become vile. **~nik** ^{m.}, villain, vile man. **~ność** ^{f.}, abjection baseness. **~ny** ^a, vile, **nikiel** ^{m.}, nickel. [base]. **nikły** ^a, fugitive; very petty, finny. **~nąć** ^{vñ}, to disappear, vanish; (fig.) to waste away. **~nienie** ^{n.}, fading away, vanishing.

nikotyna ^{f.}, nicotine. **nikoś** ^{pri}, nobody, no one. **~órędy** ^{ad}, by no way, through no way. **nim** ^c, before, ere. **~prz** ^m, abl. od on. **nimfa** ^{f.}, nymph. **~leśna** ^{f.}, wood-nymph, dryad. **niniejszy** ^α, present, actual; in question, inclosed.

niski ⁱ, low; of low stature; (*głos*) bass. **~o** ^{ad}, lowly; alow. **~ość** ^{f.}, lowness; (*urodzenia*) ignobleness. **nisza** ^{f.}, niche.

niszcz ^{yć} ^{vα}, to destroy; to ruin; (*odzienie*) spoil. **~ać** ^{vñ}, **~yć się** ^{vr}, to waste; to be ruined; (*o odzieniu*) to be spoiled; to wear out. **~yciel** ^{m.}, destroyer.

nit ^m, rivet. **~ować** ^{vα}, to rivet, clinch. **~ownik** ^{m.}, riveter.

nitka ^{f.}, thread; (*anat.*) fiber; **zmoknąć do niiki**, to be wetted (drenched) to the skin.

nitrogliceryna ^{f.}, (*chem.*) nitro-glycerine.

niuch ^m, (*tabaki*) pinch of snuff. **~ać** ^{vα}, tabakę ~~, to take snuff.

niunia, **~ńska** ^{m.} & ^{f.}, green-horn, **niwa** ^{f.}, field, plain. [puppy].

niwecz ^{ad}, w ~ obrócić, to destroy

from top to bottom. **~yć** ^{vα}, to destroy, ruin, mar; (*zamiary czyje*) frustrate, disappoint.

niwelacja ^{f.}, levelling. **~ator** ^{m.}, leveller. **~ować** ^{vα}, to level. **niż**, **~eli** ^{ad}, than. **niża**, vid. *nisza*.

nizać ^{vα}, to thread, to string. **niżby** ^{ad}, rather than, than. **niżej** ^{ad}, lower; (*w książce*) below; under (the age of).

nizina ^{f.}, low country. **~uchny** ^a, very low; of very low stature. **~ki**, vid. *niski*.

niźnik ^{m.}, (*w kartach*) knave. **niższość** ^{f.}, inferiority. **~y** ^a, inferior; of lower stature; **najniższy sługa**, humble servant.

no ⁱ, (~, zaczynaj!) come! ~, a więc! well! ~, już dobrze! why!

no (*przyrostek*), patrz ~! look here! **nobilacja** ^{f.}, ennoblement. **~ować** ^{vα}, to enoble.

noc ^{f.}, night; przez ~, over night; *w ~y*, ~ą, a-night; *dziś w ~y*, to-night. **~leg** ^m, night's lodging.

~nica ^{f.}, phantom of the night; (female) night-walker; (*zo.*) moth.

~nik ^{m.}, night-wanderer, chamber-pot. **~ny** ^a, nightly. **~ować** ^{vñ}, to pass the night.

nocić ^{vα}, to sing, tune; ~ pod nosem, to hum.

noga ^{f.}, foot, leg; (*u stołu*) leg; *do góry ~ mi*, pell-mell; ~ za nogą, step by step; *nogę komu podstawić*, to trip a person up. **~l** ^m, long-legged man. **~wka** ^{f.}, that part of trousers which covers one leg.

nogietek ^{m.}, (*bot.*) marigold.

nomenklatura ^{f.}, nomenclature.

nominacja ^{f.}, nomination, appointment; letters-patent, patent of investiture. **~ować** ^{vα}, to nominate, appoint. **~owanie** ^m, nomination, appointment.

nora ^{f.}, hiding-place, kennel.

norbertan ^m, Norbertine

norma ^{f.}, basis, standard. **~lny** ^a, normal.

norymberszczyna ^f, German or Nuremberg toys.

nos ^m, nose; (*u dsbanka etc.*) spout; tip; *zadzierać ~a*, to be stuck-up; *patrz swego ~a!* care about your own business! *~al* ^m, man with a long nose. *~acizna* ^f, (*wet.*) equinia. *~aty* ^a, nosed; big-nosed; (*o koniu*) glandered. *~ek* ^m, small nose; (*u pióra*) nib; (*bot.*) *~ki* *pl.*, stork's bill; snout.

nosić ^{vA}, to carry; (*odzież*) wear. *~ć się vR*, to dress. *~ciel* ^m, porter, carrier. *~dła* *pl.*, hand-barrow.

nośny ^a, portable; lasting, strong; *nośna kura*, laying-hen.

nosorożec ^m, (*zo.*) rhinoceros. *~cowy* ^a, rhinoceros.

nosowisko ^f, nasality. *~y* ^a, nasal, of the nose.

nostalgia ^f, home-sickness, nostalgia.

nostrzyk ^m, (*bot.*) melilot.

nosze *pl.*, *vid. nosidła*.

notka ^f, note; remark, note; memorandum. *~atka* ^f, annotation, note; *~atnik* ^m, note-book, memorandum-book. *~ować vN*, to note. *~owanie* ^m, notation.

nótka ^f, music-note, air, melody, tune. *~owy* ^a, music.

notary ^f, *alnie ad*, before a notary. *~alny* ^a, attested before a notary, notarial. *~usz* ^m, notary. *~uszowski* ^a, notary's.

nów ^m, new-moon.

nowalia ^f, first fruits. *~ator* ^m, innovator. *~atorstwo* ^m, innovation. *~ela* ^f, novelette. *~elista* ^m, novelist. *~icyat* ^m, novitiate. *~icyusz* ^m, novice, beginner; greenhand. *~icyuszka* ^f, novice.

nowenna ^f, novena.

nowina ^f, news; *~y* *pl.*, tidings *pl.* *~iarz*, *~karz* ^m, news-monger.

nowina ^f, *~zna* ^f, fresh-land.

nowuchny, *~teńki* ^a, brand-new.

nowo w złożonych tłumaczy się *swykle* newly lub new n. p. *~przy-*

oyły, newly come, *~narodzony* new-born; *na ~*, anew, afresh.

nowoczesność ^f, modernness. *~ny* ^a, modern.

nowomodny ^a, fashionable. *~nawrócenie* ^m, proselyte, convert. *~nawrócony* ^a & ^s, converted, neophyte. *~rocznik* ^m, annuary. *~roczny* ^a, New-Year's. *~ść* ^f, newness, novelty. *~ści* *pl.*, *towary*, novelties. *~tność* ^f, newness. *~tny* ^a, new.

nowowierca ^m, renegade, sectary. *~zaciężny* ^m, recruit. *~zamężna* ^f, newly-married woman, bride. *~żeniec* ^m, newly-married man, bridegroom.

nowożytność ^f, modern times. *~ni* *pl.*, the moderns. *~ny* ^a, modern. [afresh.]

nowy ^a, new; *na nowo*, anew, *nóż* ^m, knife; *~ składany*, clasp-knife; *~ogrodniczy*, pruning-knife. *~ka* ^f, small foot; *catuję ~ki*, I kiss your hands (as compliment). *~kowy* ^a, foot...

nozdrze ^m, nostril.

nożenki *pl.*, case of a knife, case of *nożeta* *pl.*, tender feet. [scissors.]

nożownik ^m, cutler's trade. *~niczy* ^a, cutler's. *~nik* ^m, cutler. *~y* ^a, knife ...

nożyce *pl.*, shears *pl.*; cliff, shelf; *~ce blacharskie*, plate-shears; *~ce posłrzygackie*, twitchers *pl.* *~ce krawieckie*, tailor's shears. *~czkipl.*, scissors *pl.* *~k* ^m, pocket knife, clasp-knife. *~sko* ^m, big ugly knife; big deformed foot.

nu, *nuże i*, be quick! look sharp! *nucić*, *vid. nocić*.

nudza, *~ność*, *~ota* ^f, tediousness, weariness. *~nie ad*, tediously. *~nieć vN*, to become tedious. *~no ad*, *~no tu*, people feel dull here; *~no mi*, I feel qualmish. *~ny* ^a, tedious, tiresome; *~* *człowiek*, bore. *~y* *pl.*, tedium. *~ziarz* ^m, bore. *~zić vA*, to tire,

bore. ~ ~ się ^vr to feel dull, to feel bored; ~zi mi się, I want nugat ^m, almond-cake. [pastime. nukać ^va to incite, impel. numer ^m, number. ~acya ^f, numeration. ~ować ^va to number, ticket. ~owanie ^m, numbering. numizmaty||czny ^a numismatic. ~ka ^f, numismatist. [nunciature. nuncy||usz ^m, nuncio. ~atura ^f, nur ^m, (orn.) Northern diver. ~ek ^m, (osoba) diver; (zanurzenie się) diving; (orn.) plungeon, diver; dać ~ka, to dive (down). ~kować ^vn, to dive down. ~oges ^f, (orn.) goosander. ~kaczka ^f, (orn.) diver, plunger. nurt ^m, stream; whirlpool; ~y ^{pl}, waves ^{pl}, billows ^{pl}. ~ować ^va to gain ground, to penetrate. nurzać ^va to dip. ~ się ^vr to nuta, vid. nota. [dive. nuż ⁱ, there! here! ~ przyjdzie, supposed that he comes. nuż||ący ^a fatiguing. ~yć ^va to tire, fatigue. nygus ^m, idle person, lazy fellow. ~ować ^vn, to be lazy, to idle.

O.

o ⁱ, o, oh! — ah! — oho!
o ^{prp}, 1) z accus. (n. p. o głowę większy) by; (odległość) ... off; (prosić o co etc.) for. 2) z locat. (mówić o czem etc.) about; (o czasie) about, at; ~ czwartej godzinie, at four o'clock; ~ czterech kołach (wóz) four-wheeled; ~ chleb i wodzie, on bread and water; (dom) ~ trzech piętrach, three-storied; słyszeć o czem, to hear of a thing. oaza ^f, oasis. [either, the two. oba, obydwaj, oboje ^{pl}, both, obacz||enie ^m, seeing, perceiving. ~ ~ się ^m, (z kim) meeting. ~yć ^va to see; perceive. ~yć się ^vr to meet. ~ysko ^m, do~yska, (fam.) good-bye for the present.

obadwa, vid. oba. obal||enie ^m abolishing, abolition; overthrowing. ~ ~ się ^m, falling-down. ~ać, ~ić ^va to overthrow; annul, cancel. ~ ~ się ^vr to fall down. ~iny ^{pl}, ruins ^{pl}. obarcz||ać ~yć ^va (czem) to burden, charge with ... obarzanek, vid. obwarzanek. obaw||a ^f, care, alarm; fear; bez ~y, fearless; być w ~ie, to be anxious; bądź bez żadnej ~y! never fear! ~iać się ^vr, (czego) to apprehend, fear; (o co) to be anxious about. ~ianie się ^m, apprehension; anxiousness. obcas ^m, heel. obciążki ^{pl}, pincers ^{pl}, nippers ^{pl}. ~ęgi ^{pl}, tongs ^{pl}. obces ^m, ~em, as bold as brass, post-haste. ~owy ^a impetuous, overhasty. obch||ód ^m, circuit, going round; (święta) celebration; procession; ~ ~ pogrzebowy, burial, funeral. ~odzenie ^m, going round; (święta) celebration. ~ ~ się (z kim) treatment; (bez czego) privation, abstinence. ~odzić ^va to go about, go round, turn round; ~nieprzyja-ciela, to turn the enemy's back; (prawo) to elude; (kogo) to regard, concern; (święto) to keep, celebrate. ~ ~ się, obejść się (bez czego) to spare; (czem) to rest content; (z kim) to use one, to treat one; nie mogę obejść się bez niego, I can't spare him, I can't do without him. obciąć ^va to cut, clip; (drzewa) to lop; (poemat etc.) to abbreviate, abridge; (kogo) to mutilate. obciąg||ać, ~nać ^va to pull out; (czem) to overlay, cover with. obciąż||ać, ~yć ^va to load, burden; (praca) to overtask. obcięcie, ~nanie ^m, cutting; lopping; mutilation. ~erać, vid. obetrzeć. ~nać, vid. obciąć. obciśłe ^{adj}, close. ~sły & tight-

fitting, close. ~snąć, ~skać *vα*, to enclose, surround closely, to tuck.

obcować *vn*, to have intercourse. associate. ~nie *n*, acquaintance, intercourse; (*z kobietą*) cohabitation, (sexual) intercourse.

obcy *α* & *s*, strange, stranger. ~czynna *f*, strangeness; żyć na ~czynie, to live abroad.

obdarnić *vα*, to cover with turf, to turf.

obdarzyć, *vid. odarcie*. ~to *ad*, raggedy, in rags. ~tus *m*, ragged fellow. ~ty *α*, ragged, tattered; (*drzewo*) z kory ~te, barked.

obdarować *vα*, (*kogo czem*) to make a present to, to present a person with. ~rzać, ~rzyć *vα*, to bestow on, endow. ~rzenie *n*, (*czem*) investiture; granting.

obdaszek *m*, penthouse, eaves *pl*. **obdzielić**, ~yć *vα*, to involve in debt. ~~ się *vr*, to contract debts.

~enie *n*, debiting.

obdukcja *f*, (coroner's) inquest.

obdzierać, ~ić *vα*, to distribute. ~enie *n*, distribution.

obdzierać *vα*, to pull off, to tear off; (*drzewo z kory*) to bark; (*ze skóry*) to skin, flay.

obec *m*, w ~ mnie, in my presence. ~nie *ad*, at present. ~ność *f*, presence. ~ny *α*, present.

obejmować *vα*, (*co*) to hold, contain; (*kogo*) to embrace, hug.

obejrzeć, *vid. oglądać*.

obejsiąć, *vid. obchodzić*. ~cie *n*, behaviour, commerce: zresztą *vid. obchodzenie*.

obeliga *f*, ~lżenie *n*, insult, affront, invective; ~lgi miotać, to throw out abusive language. ~łgać *vα*, to belie, deceive by lies.

obelisk *m*, obelisk.

obelżyciel *m*, defamer. ~wość *f*, outrageousness; outrage. ~wy *α*, insulting, outrageous.

obertas *m*, kind of waltz.

oberwać *vα*, (*co*) to come in for a

good thrashing; zresztą *vid. obrywać*. ~ć się *vr*, (*o osobach*) to hurt oneself by lifting; (*o rzeczach*) to fall off. ~nie *n*, plucking off; straining oneself by lifting. ~niec *n*, ragamuffin; ragged fellow.

oberżla *f*, inn, hotel. ~ysta *m*, innkeeper, innholder. ~ystka *f*, (female) innkeeper.

oberznać, *vid. obrzynać*.

obeschnać, *vid. osychać*.

obesłać, *vid. obsyłać i obścierać*.

obetnę, *fut. od obciąć*.

obetkać, *vid. obtykać*.

obetrzeć *vα*, to wipe off, to wipe dry; (*kurz*) to dust.

obeznać, ~wać *vα*, (*kogo z czem*) to acquaint, familiarise one with. ~~ się *vr*, (*z czem*) to get acquainted with a thing. ~nie się, ~wanie *n*, familiarisation. ~ny *α*, acquainted (with).

obeźreć się *vr*, to overeat oneself.

obficie *ad*, largely. ~tość *f*, plenty, abundance. ~ty *α*, abundant, plentiful; fertile. ~tować *vn*, to abound.

obgadać, ~ywać *vα*, (*kogo*) to speak ill of a person. ~wanie *n*, bad repute, bad odour.

obgryzać, *vid. ogryźć*.

obheblować *vα*, to plane.

objąć, *vid. obejmować*.

obiad *m*, dinner. ~ek *m*, frugal dinner; jeśli ~, to dine. ~ować *vn*, to dine. ~wanie *n*, dining.

~owy *α*, dinner.., noon..; ~~ czas, noon.

objadłać *vα*, to gnaw, nibble; (*fig.*) to fleece one. ~~ się *vr*, to overfeed. ~acz *m*, (*osoba*) parasite.

objaśnić, ~ć *vα*, to enlighten; (*dzieło*) to interpret, to explain; (*świeczę*) to snuff. ~enie *n*, explanation, interpretation; note, annotation.

objaw *m*, sign, symptom; manifestation. ~enie *n*, revelation, manifestation. ~iać, ~ić *vα*, to

make known, to manifest, to reveal; show. ~~ się *v^r*; to be manifested; appear.

objazd ^m, circular tour; patrol; round about way.

obi**bok** ^m, bully, hector. ~ć *v^a*, to give a person a thrashing; *vid. obijać*. ~ciarz ^m, paper-hanger, upholsterer. ~ciowy ^α, tapestry... ~cie ^m, thrashing; garnishment, mounting; wall-paper; paper-hangings, tapestry.

obiecić, ~ywać *v^a*; to promise; (*sobie co*) to expect, to indulge in the hope of...; ~~ się *komu*, to promise to call upon a person. ~anka ^f, vain promise. ~ujący ^α, wiele ~~; promising. ~ywanie ⁿ, promise, promises *pl.*

objechać, *vid. objeżdżać*.

objęcie ⁿ, embrace, hug; (*dzień-dzictwa*) taking possession; comprehension; *przyjąć kogo w swoje objęcia*, to receive a person with open arms.

obiedni ^α, dinner...

obiednia ^f, (*Greek*) mass.

obiedwie, *vid. oba*.

obi**dz**, ~gać *v^a*; to go round about; (*myślą*) to run through.

~g ^m, rotation, gyration; going-round; circulation; *puścić w ~g*, to put into circulation. ~żny ^α, circular, circulating; periodic.

objektywizm ^m, ~ność ^f, objectivism, objectivity. ~ny ^α, objective.

obielić *v^a*; to whiten.

obierać *v^a*, (*owoce, kartofle*) to peel; (*drzewo*) z gąsienic, to clear of caterpillars; ~ć *kogo za króla*, to make one king. ~lność ^f, eligibility. ~lny ^α, eligible, elective.

obieraczy, *vid. obiorczy*. ~ki *pl.*, ~zyny *pl.*, odds and ends.

objeść, *vid. objadać*.

obietnica ^f, promise.

objętość ^f, circumference, circuit.

objeżdżać *v^a*; to ride round; drive

round; journey over, visit on horseback; (*konia*) break in (a horse).

obieżykraj ^m, vagrant.

obiór ^m, election. ~orczy ^α; of election, elective.

objuczyć *v^a*, (*konia etc.*) to pack.

obkrawać, *vid. okrawać*.

oblać, ~ewać *v^a*; to overflow, pour upon; moisten, wet, water; ~~ smołę, to pitch; ~~ otowiem, to lead.

obłączysto ^{ad}, arch-wise. ~czystość ^f, arched shape, curvedness, concavity. ~czysty ^α, arch-shaped.

~k ^m, (*arch.*) arch, vault.

obładować *v^a*; to overload (with); ~sobie żołądek, to overeat oneself.

obłąkac, ~iwać *v^a*; to lead astray. ~ać się *v^r*; to lose one's way, go astray; become insane. ~anie ⁿ, insanity; bewilderment. ~any ^α, insane, mad, brain sick; dom ~anych, insane hospital.

obłam ^m, fragment, scrap. ~ać, ~ywać *v^a*; to break off; (*drzewa z gałęzi*) to cut off the branches, lop. obląmować *v^a*; to border, trim round. [cate.

obłaskawić *v^u*; to tame, domesticate.

oblatać, ~ywać *v^a*; to fly round; (*vulg.*) to run through.

obławia ^f, battue; raid, clean sweep. ~a, in troops. ~nik ^m; (*w myśliwstwie*) beater.

obłazić *v^a*; to creep upon.

oblazłośc ^f, baldness, bareness; ~y ^α, bald, depilated.

oblelc, ~kać, *vid. obłoczyć*.

oblecieć, *vid. obłatać*.

obłęd ^m, aberration (of intellect); losing one's way. ~ny ^α, crazy, bewildered.

obledz, ~gać *v^a*; to besiege, beleaguer. ~gający ^m, besieger.

oblepla ^f, loam, clay. ~iać, ~ić *v^a*; to paste over; (*papierem*) to line (with paper).

oblewać, *vid. oblać*.

obleźć, *vid. obłazić*.

obleż|ca ^m, besieger. ~enie ⁿ, siege, besiege; znieść [~], to raise a siege.
~eńcy ^{pl.}, the besieged. ~niczy ^a, obsidional, battering ...
oblicze ⁿ, face, countenance; w mojem obliczu, in my presence, before me.
oblicz|anie, ~enie ⁿ, computation, calculation. ~yć, ~ać ^{vα}, to account, calculate, compute.
oblig ^m, ~acya ^f, obligation, bond.
obliz|ać, ~ywać ^{vα}, to lick (at), lick slightly; ~ywać się (po czem), to lick one's fingers.
obłocić ^{vα}, to mire, splash.
obłoczek ^m, cloudlet.
obłoczy|ć ^{vα}, (suknię) to put on; (dziecko) to dress. ~ć się ^{vr}, to dress(oneself); (fig.) to be covered.
~ny ^{pl.}, clothing; investiture.
obłok ^m, cloud.
obłomek ^m, fragment.
obłółw ^m, booty. ~owić się ^{vr}, to gain much, to take much as booty.
obłoż|nie ^{ad}, ~ chorować, to be bed-ridden. ~ny ^a, bed-ridden.
~yć, vid. okładać.
oblubie|ńczy ^a, wedding ...; of a betrothed. ~nica ^f, betrothed, fiancée. ~niczy ^a, of a fiancée.
~niec ^m, betrothed, intended.
obłud|a ^f, hypocrisy, dissimulation.
~nica ^f, ~nik ^m, hypocrite, dissembler. ~nie ^{ad}, hypocritically.
~ny ^a, hypocritical; feigned.
obłup|ać, ~ywać ^{vα}, to peel, shell, bark. ~ić ^{vα}, (ze skóry) to skin.
~ienie ⁿ, peeling, barking.
obłuszcz|ać, ~yć ^{vα}, to husk.
~anie ⁿ, husking.
obluz ^m, (warty) relief.
obły ^a, cylindrical; blunt.
obmac|ać, ~ywać ^{vα}, to handle, feel, finger.
obmaczać ^{vα}, to dip in.
obma|rzać, ~rznać ^{vn}, to get covered with (hoar-)frost.
obm|awiać, ~ówić ^{vα}, to speak ill of a person.

obmierz|ić ^{vα}, (komu co) to disgust a person with. ~liwość ^f, disgustfulness. ~łość ^f, loath-someness, nauseousness. ~ły ^a, loathsome, disgusting, nauseous.
~nąć ^{vn}, to become odious; życie mi ~ło, I am tired of life.
obmo|wa ^f, bad repute, slander.
~wny ^a, columnious, slanderous.
obmurować ^{vα}, to surround with a wall. ~nie ⁿ, enclosure, walling in.
obmy|ć, ~wać ^{vα}, to wash off, to wash away. ~cie, ~wanie ⁿ, washing off, lotion, ablution.
~wający ^a, abluent.
obmy|sł ^m, preventive measure.
~ślać, śleć, ~ślić ^{vα}, to take care of, reflect upon; contrive.
~slanie ⁿ, contrivance, invention.
~slenie ⁿ, deliberation, reflexion; contrivance.
obnaż|ać, ~yć ^{vα}, to bare, denude, deprive. ~się ^{vr}, to strip naked.
~enie ⁿ, denudation. ~ony ^a, naked.
obni|ieść, ~osić ^{vα}, to carry about; (nowiny) to divulge; (półmiski) to serve up. ~oszenie ⁿ, (towarów) hawking.
obniżyć ^{vα}, (cenę) to abate, reduce; (stopę procentową) to lower.
obod ^m, felloe, felly.
obel|j ^m, hautboy. ~ista ^m, hautboy-player.
obojczyk ^m, collar-bone. ~owy ^a, of collar-bone.
oboje, vid. oba.
obojetn|ieć ^{vn}, (na co) to become indifferent to. ~ość ^f, indifference.
~y ^a, indifferent. [hard by.
obok ^{ppr}, & ^{ad}, near, by, close to;
obolały ^a, sore.
obopól|ność ^f, reciprocity, reciprocity. ~ny ^a, reciprocal, mutual.
obór, vid. obiór.
obor|la ^f, cow-house. ~ny ^a, of cow-house.
obor|ać, ~ywać ^{vα}, to plough up.
obosieczny ^a, two-edged.

obosować *v^a*, to emboss.

obostronnie *ad* on both sides, mutually. ~y *α*, on both sides, mutual.

obostrzenie, aggravation. ~yć *v^a*, to render more severe, aggravate; (*karej*) heighten.

obowiązać, ~ywać *v^a*, to bind in duty, to oblige; ~ać przysięgą, to bind by oath. ~~ się *vr*, (*do czego*) to engage oneself to ... ~any *α*, obliged, obliging. ~ek *m*, duty, obligation. ~ki pl., employment, office. ~kowy *α*, obligatory, binding; (*o dziedzictwie*) legitimate. ~ujący *α*, obligatory. **obóz** *m*, camp; *wyruszyć z obozu*, to decamp.

oboźny *m*, quarter-master.

obozować *vn*, to encamp. ~wanie, encampment. ~wisko *m*, encampment. ~wy *α*, camp ...

obrab *m*, sphere, reach; seam, hem. ~ać *v^a*, (*kamienie*) to hew; (*drzewo*) to lop. ~ek *m*, seam, hem. ~ić *v^a*, to hem, border. ~ienie *n*, hemming.

obrabiać *v^a*, to fashion; (*fig.*) obrać, *vid. obierać*. [elaborate. **obracajć** *v^a*, (*interesami*), to carry on; *vid. obrócić*. ~ć się *vr*, to turn. ~nie, turning; (*interesami*) carrying on, management.

obrachować *v^a*, to compute, account, calculate. ~~ się (*z kim*), to settle accounts with a person. ~owanie, calculation. ~~ się *n*, settling accounts. ~owany *α*, cautious. ~unek *m*, computation, calculation; *zrobić ~~*, to balance an account. ~unkowy *α*, account...

obrączka *f*, (*beczki*) hoop; ring; ~a do serwet, napkin-ring; ~a ślubna, wedding-ring. ~owy *α*, (*o monetach*) rimmed; annular, resembling a ring.

obradny *α*, council ... ~ować *vn*, to deliberate, hold a consultation. ~owanie *n*, debating, deliberation. ~y pl., debates pl.

obradzać, *vid. obrodzić*.

obramować *v^a*, to border, engrave. **obranie**, *vid. obiór*. ~y *α*, ~y z rozumu, being out of one's senses.

obrastać, *vid. obrosnąć*.

obraz *m*, image; picture, painting; portrait. ~ek *m*, small picture, small image. ~kowy *α*, of pictures.

obrazia *f*, offence, injury; ~a króla, offence against the sovereign, lese-majesty; kamień ~y, stumbling-block; bez ~y!, no offence! ~ić, obrażać *v^a*, to give offence, offend; hurt, wound. ~~ się *vr*, (*o co*) to take offence at ... ~iciel *m*, offender, injurer. ~ka *f*, female offender.

obrażająco *ad*, injuriously, offensively. ~ający *α*, injurious, offensive. ~enie *n*, injury, affront; hurt, wounding.

obraźliwość *f*, offensiveness, sensitiveness, susceptibility. ~wy *α*, offensive; sensitive, susceptible. **obraźnik** *m*, dealer in pictures or prints.

obrazobórca *m*, iconoclast. ~ski *α*, iconoclastic.

obrazochwałca *m*, iconolater. ~stwo *n*, iconolatry.

obrażony *α*, offended. ~ *m*, the person offended.

obrazowo *ad*, figuratively. ~wość *f*, (*fig.*) floweriness, figurativeness.

~wy *α*, (*fig.*) flowered, figurative.

obręb, *vid. obrab*.

obręcz *f*, hoop, ring.

obrobilć, *vid. obrabiać*. ~enie *n*, elaboration.

obrócić *v^a*, to turn, to turn about; (*na co*) to employ at ...; (*w co*) to change, transform. ~ się *vr*, to turn round; to reside, stay; (*w co*) become.

obrodzić *vn*, to produce many fruits. ~ się *vr*, (*o owocach etc.*) to thrive, prosper.

obrok *m*, provender, fodder; nourishment.

obroⁿa f, defence; protection.
~ńca " ; defender; councel, solicitor, barrister. **~ńczy^α** of defence.
~ńczyni f, defendress. **~nić^{vα}**, to defend. **~~ sie^{vr}**, to defend oneself successfully; (*czemu*) to guard or defend oneself from. **~nnie^{ad}** by way of defence; on the defensive. **~nność** f, defensibility. **~ny^α**, defensible, tenable; defensive.
obro^snać, **~śc^{vn}**, to grow over. **~sły^α**, covered with hair; (*trawa* etc.) covered with (grass etc.). **~śniety^α**, overgrown; bearded, covered with beard.
obrót^m, rotation, gyration; (*mil.*) manoeuvre; *być w obrotach*, to be at a loss; *wziąć w obroty*, to give trouble.
obrotnⁱca f, (*kolei żel.*) switch, siding. **~ie^{ad}**, skilfully, adroitly. **~ość** f, versatility, volubility; adroitness, skill; activity. **~y^α**, that may be turned round, versatile; adroit, skilful.
obrotowy^α, rotative, rotary.
obroż, **~a**, **~ka** f, dog-collar.
obru^{ch}ać, **~szyć^{vα}**, to shake, toss. **~szyć się^{vr}**, (*na kogo*) to become angry at ...
obrudzić^{vα}, to dirty, soil.
obru^s, table-cloth. **~śnik^m**, manufacturer of table-clothes.
obryknąć się^{vr}, (*na kogo*) to snub a person.
obrywⁱać^{vα}, (*owoc z drzewa*) to pluck off; tear off. **~~ się^{vr}**, to subside, sink. **~anieⁿ**, (*owoćów*) plucking off. **~ka** f, requisite, fees *pl.*
obryzgać^{vα}, to bespatter, splash.
obrzad^m, ceremony; **~pogrzebowy**, funeral; **~ślubny**, celebration of a wedding. **~ek^m**, rite; ceremony. **~kowy^α**, ceremonial, ceremonious.
obrzedni^α, not very dense; rare; mediocre. **~o^{ad}**, seldom, rarely; middlingly.

obrzal^{zg}, **~sk^m**, aftertaste, tang.
obrzęd, *vid. obrząd*.
obrzek^łośc f, swelling, swell.
~ły^α, swollen; hydroptic, dropsical. **~nać^{vn}**, to swell.
obrzeziać^{vū}, (*u żydów*) to circumcise. **~anieⁿ**, circumcision.
~aniec^m, circumcised man.
~any^α, circumcised. **~ek^m**, prepuce, foreskin.
obrzemieć^{vn}, to swell (out). **~nieⁿ**, swelling, tumour.
obrzucić^{vα}, **~ić^{vα}**, to cover; (*mur*) to plaster, rough-cast; to throw at.
obrzydziwiec^m, nauseous man.
~wość f, lothsoness; dislike, aversion; abomination. **~wy^α**, abominate, disgusting.
obrzyd^łośc f, lothsoness, nauseousness. **~ły^α**, loothsome, nauseous. **~nać^{vn}**, to become loathsome. **~zenieⁿ**, abomination, loathing, abhorrence. **~zić^{vα}**, to disgust, excite loathing.
obrzynać^{vα}, to cut, clip. **~ek^m**, chip, shred. **~ki** *pl.*, odds and ends.
obsaczyć^{vα}, *vid. osaczyć*. [ends.
obsadzać^{vα}, (*fuzyi* etc.) stock; (*miotły* etc.) handle, helve. **~ka** f, pen-holder.
obsadzać^{vα}, **~ić^{vα}**, (*drzewami*) to plant (with trees); (*miejsce* etc.) to take, secure. **~enieⁿ**, planting; taking.
obściegać^{vα}, (*stoma*) to litter; (*wata*) to wad; stuff.
obserwacya^f, observation. **~acyjny^α**, of observation. **~atoryum^m**, observatory. **~ować^{vα}**, to observe.
obsiągać^{vα}, **~ewać^{vα}**, to sow, seed.
~anie, ~ewanieⁿ, **ew^m**, sowing.
obsiąadać^{vα}, **~ać, ~eć^{vα}**, to sit round ...; to swarm round; (*kogo*) to beset (*fig.*).
obskoczyć^{vα}, *vid. oskoczyć*.
obskurant^m, obscurant, ignoramus. **~yzm^m**, obscurantism.
obslizgły, *vid. oslisły*.
obsłona^f, veil, cover.

obsługa, attendance, service.
obstal||ować, *vid. zamówić*. ~**unek**^m, commission, command.
obstaćić *vα*, to surround, encircle, beset.
obsta||wać *vn* (*przy czem*) to insist on, to persist in; to defend; (*za kim*) to intercede (for a person). ~**wanie**ⁿ, ~~**przy prawdzie**, defence of truth.
obstawi||ać, ~**ć vα**, to place, put round, surround.
obstępować, *vid. obstaćić*.
obstrukcya ^f, (*med.*) costiveness.
obstrz||ydz, ~**gać**, *vid. ostrzydz*.
obsu||nąć się, ~**wać się** *vr*; to roll down. ~**nięcie**ⁿ, (*ziemi*) rolling down.
obsychać, *vid. osychać*.
obsyłać *vα*, to send to; to send round; (*kogo czem*) to present one with.
obsyp||ać, ~**ywać** *vα* (*n. p. dobrodziejstwy*) to overwhelm with (benefits etc.)
obszar^m, plain, space; wide field.
obszarpan||iec^m, ragamuffin. ~**y**^α, ragged, tattered.
obszer||nie *ad*, at large. ~**ność** ^f, largeness, wideness. ~**ny**^α, spacious, large.
obszlegi, *vid. wylogi*.
obsznurować *vα* to cord round.
obszy||ć, ~**wać** *vα* to ham; trim, lace. ~**cie**ⁿ; trimming, bordering; trimming, garniture. ~**wka**^f, border, trimming.
obtulić, *vid. otulać*.
obtykać *vα*, to stick round about; (*mar.*) to stop; (*żołądek*) to cram. ~**się** *vr*, to cram one's stomach.
obu||ć, ~**wać** *vα*, to put on (shoes). ~~**się** *vr*, to put on shoes.
obuch^m, (*siekierki etc.*) back; (*fig.*) *być pod ~em*, to be under strict discipline.
obudwu, *vid. oba*.
obudz||ać, ~**ić** *vα*, to awake, rouse from sleep; (*fig.*) excite. ~~**się** *vr*, to awake. ~**enie**ⁿ, awakening.

obum||arcieⁿ; mortification, mortifiedness. ~**arłość** ^f, numbness, torpidity. ~**arły** ^α, half-dead; (*fig.*) indifferent, lost, dead. ~**ierać** *vn*, to mortify, become insensible.
obupłciowy, *vid. dwupłciowy*.
oburacz *ad*, with both hands.
oburż||ać, ~**yć** *vα*, to revolt, to shock a person's feelings. ~~**się** *vr*, to put oneself into a passion, become angry. ~**ający** ^α, revolting, shocking. ~**enie**ⁿ, indignation, exasperation. ~**ony** ^α, (*czem*) exasperated, shocked at.
obustronny, *vid. obostronny*.
obuw||ać, *vid. obuć*. ~**ie**ⁿ, shoes and boots. [at.]
obwach||ać, ~**iwać** *vα*, to snuffle.
obwąrowałć *vα*, to fortify. ~**ć sobie** (*co*), to reserve to oneself. ~**nie**ⁿ, fortification.
obwarzanek^m, cracknel, crackling.
obwiąć *vα*, to blow round, fan.
obwiąż||ać, ~**ywać** *vα*, to tie about, to wrap up. ~**ka**^f, band, ligature.
obwić, *vid. obwijać*. [crown.]
obwieńcz||ać, ~**yć** *vα*, to wreath.
obwieść, *vid. obwodzić*.
obwie||ścić, ~**szczać** *vα*, to make known, publish; proclaim. ~**szczególić**ⁿ, publication, promulgation; placard.
obwie||sić *vα*, hang. ~~**się** *vr*, to hang oneself. ~**szać** *vα*, to hang up; hang; (*opuszczać*) hang. ~**szenie**ⁿ, hanging.
obwieźć, *vid. obwozić*.
obwil||ać, **obwi||nąć** *vα*, to wrap, wrap up, envelop. ~~**się** *vr*, to be enwrapped, enveloped. ~**nięcie**ⁿ, wrapping; wrapper.
obwini||ać, ~**ć vα** (*o co*) to accuse of .., to charge with .. ~**enie**ⁿ, accusation, inculpation. ~**ony** ^m, defendant, accused.
obwis||ać, ~**nąć** *vn*, to hang down. ~**łość** ^f, flabbiness. ~**ły**^α, flabby; hanging down..

obwód ^m, extent, size; (*met.*) circumference, periphery; district. ~ka ^f, trimming, welt.

obwołdowy ^a, district ... ~dzić ^{vα}, to lead about.

obwołać, ~ywać ^{vα}, to make known (loudly); (*kogo czem*) to proclaim. ~anie ⁿ, proclamation. ~ywacz ^m, proclaimer, (public)

obwozić ^{vα}, to drive about. [crier.]

oby [?], (*wyraża się przez:*) may or would to God ...; ~s byt

szczęśliwy, may you live happily. ~być się ^{vr}, (*bez czego*) to dispense with ..., to spare; *nie mogę ~ się bez niego*, I can't spare him. I can't do without him.

obyyczaj ^m, custom, usage; *co kraj, to ~*, the custom of the country, country manners. ~e *pl.*, manners *pl.* ~ność ^f, morality, morals *pl.* ~ny ^a, moral; well-mannered. ~owy ^a, of morals.

obydwaj, vid. *oba*.

obywać się, vid. *obyć się*.

obywatel ^m, citizen; townsman; landowner. ~ka ^f, female citizen; towns-woman. ~ski ^a, civil, civic; citizen's, landowner's; *duch ~ski*, civism, patriotism. ~skość ^f, civism, patriotism. ~stwo ⁿ, citizens *pl.*; (*right of*) citizenship.

obżałać ^{vα}, to accuse. ~ny ^m,

accused, defendant.

obżarłotość ^f, ~stwo ⁿ, gluttony, gluttonousness. ~tuch ^m, glutton.

~ty ^a, voracious, gluttonous.

obżerać się, vid. *obeżreć się*.

obzierać się, vid. *ogądać*.

obznajmiony ^a, (*z czem*) acquainted with.

obżynki *pl.*, harvest-home.

ocalić ^{vn}, to remain unhurt, to escape with one's life. ~enie ⁿ, saving, salvation, rescue. ~ić ^{vα}, to save, preserve. ~~ się ^{vr}, to save oneself.

ocap ^m, (*arch.*) lintel.

occiañn ^m, (*chem.*) acetate. ~nowy ^a, acetic. ~rz ^m, vinegar-man.

oceañn ^m, ocean. ~nowy, ~ński ^a, ocedzić, vid. *ocedzić*. [ocean.]

ocel ^m, (*na podkowie*) calk.

ocembrować ^{vα}, to line with boards.

ocenilać, valuation, appraisement.

~iać, ~ić ^{vα}, to tax, appraise.

~iciel ^m, appraiser. ~ienie ⁿ, va-

luation.

ocet ^m, vinegar. ~niczka ^f, vinegar-

och ⁱ, oh! [cruel.]

ochapiać się ^{vr}, ochapia mi się,

my heart misgives me.

ochędliwość ⁿ, cleanliness. ~oż-

nie ^{ad}, cleanly. ~ożny ^a, cleanly,

fond of cleanliness. ~ożyć ^{vα},

(*suknie*) to clean, cleanse.

ochlać się ^{vr}, (*vulg.*) to overdrink

ochładzać, vid. *ochłodzić*. [oneself.]

ochlica ^f, flax-comb.

ochłonna ^f, cooling, refreshment.

~dnąć ^{vn}, to grow cool; (*fig.*) compose oneself. ~dzenie ⁿ, coo-

ling; (*fig.*) coolness. ~dzić ^{vα},

to cool, cool down.

ochłonąć ^{vn}, to let pass away (one's rage etc.), to compose oneself.

ochmistrz ^m, steward; (*nauuczyciel*) tutor. ~ować ^{vn}, (*komu*) to tutor.

~yni ^f, house-keeper; governess.

ochocząco ^{ad}, willingly, readily.

~ość ^f, willingness, readiness.

~y ^a, willing, ready; merry, gay.

ochotla ^f, desire, inclination, mind.

~tnik ^m, volunteer. ~tniczy ^a,

voluntary. ~tny ^a, willing; lively.

ochramieć ^{vn}, to become lame.

ochramiać, ~onić ^{vα}, to shelter; spare, save. ~ona ^f, shelter, protec-

tion; sparing (of); amulet.

~onka ^f, infant-school. ~onny ^a,

preservative, preventive.

ochrzczlenie ⁿ, baptising, baptisa-

tion. ~ić ^{vα}, to christen, baptise.

~~ się ^{vr}, to be baptised.

ochrzypło ^{ad}, hoarsely. ~łość ^f,

hoarsiness, huskiness. ~ły ^a,

hoarse. ~nać ^{vn}, to become hoarse.

ochuchać *vā* to breathe upon.
ochwalić *vā*, (*konia*) to founder.
~t ^m, (*wet.*) founder. **~tny** ^a,
 (*kon*) foundered.

ochybny ^a fallacious, deceitful.
ochyda etc., *vid.* *ohyda* etc.
ociać *vā*, (*fig.*) to cheat; *vid.* *obcinac*.
ociągać, *vid.* *obciągać*. **~ć się**,
 to linger, hesitate. **~nie się** ⁿ,
 hesit at on.

ocielec, **~kać**, **~knać** *vñ*, to run
 off; flow off, drip off.

ocielić się *vr*, to calve.

ociemniąły ^a, blind. **~eć** *vñ*, to
 grow blind.

ocieniąć, **~ć**, **~ować** *vā*, to shade,
 shadow. **~enie** ⁿ, shading, shade.
~ony ^a shady, shadowy.

ocieplić, **~ić** *vā*, to make warm.
~~ się *vr*, to grow warm.

ocierać *vā*, to wipe dry. **~ się** (*o
 kogo*) to have intercourse with, to
 see a good deal of a person.

ocieżliwość ^f, heaviness, unwieldi-
 ness, cumbrousness. **~ały** ^a
 heavy, unwieldy, sluggish. **~eć** *vñ*,
 to become cumbrous, sluggish.

ociosać, *vā* to hew, cut (off).
ociszyć *vā*, (*dom*) to protect from
 wind.

ockniąć się *vr*, to awake. **~enie** ⁿ,
 awakening.

oclić *vā*, to lay a duty on, tax.

očma ^f, darkness.

octarnia ^f, vinegar manufactory.

~owy ^a of vinegar, vinegar . . . ,
 acetous; *kwas* ~~, acetic acid.

ocuciąć, **~ić** *vā*, to awaken, rouse.
~~ się *vr*, to awake. **~enie sie** ⁿ,
 awakening. [over, to candy.]

ocukrować, **~rzyć** *vā*, to sugar

oćwiczyć *vū* to drub, thrush.

ocyganić *vā* to cheat, take in.

oczarować *vā*, to bewitch, enchant;
 charm. **~nie** ⁿ, enchantment,
 witchcraft.

oczasty ^a eye-spotted, ocellated.

oczekiwać *vā*, (*czego*) to await,
 look out for . . . ; (*kogo*) wait for . .

~nie ⁿ, expectation, looking for . .

oczełpić *vā*, to cover with a cap,
 to cap. **~piny** *pl.*, capping; ce-
 lebration of a wedding.

oczerniać, **~ć** *vā*, to make black,
 blacken; (*fig.*) defame, calum-
 niate. **~ały** ^a (*od stoica*) sun-
 burnt. **~eć** *vñ*, to grow black,
 blacken. **~enie** ⁿ, blacking; (*fig.*)
 defamation, calumnia.

oczeta *pl.*, little nice eyes.

oczko ⁿ, little eye; stitch; (*bot.*
 bud; (*w sieci*) mesh. **~wać** *vā*,
 to inoculate; ogle. **~waty** ^a,
 meshy, full of meshes or stitches.

oczyńny ^a ocular, optic, eye . . .
~odół ^m, socket of the eye, orbit.
~y, *pl.* *od oko*.

oczyliścić, **~szczać** *vā*, to clear,
 purge; refine, clean; exculpate;
 (*z kurzu*) to dust; (*interesa*) to
 set in order, to settle. **~~ się** *vr*,
 to clear oneself; (*z winy*) to purge
 oneself. **~szczalny** ^a, purifica-
 tive. **~szczelenie** ⁿ, cleaning, pur-
 ging; purification; exculpation;
~~ Pannej Maryi, Purification of
 the Virgin Mary.

oczytanie ⁿ, reading, extensive
 reading, book-learning. **~y**, well-
 read.

oczywiście ^{ad} evidently, plainly.
~stość ^f, evidence, apparentness.
~sty ^a, evident, apparent.

od, **~e prp**, (*oddalenie*) from; (*po
 stopniu wyższym*) than (*n. p. jest
 wyższy ode mnie*, he is taller than
 I); (*cel*) for; (*po formie biernej*)
 by; (*o czasie*) since (*n. p. ~ po-
 czętku Stycznia*, since the begin-
 ning of January); (*skutek*) with
 (*n. p. ~ zimna*, with cold); *w zło-
 żonych odpowiada przyrostkom*: re-
 (*n. p. odrzucić*, reject), off (*po sto-
 wach n. p. odlecieć*, to run off), dis-
 (*n. p. odkryć*, to discover); **~kiedy?**
 how long since? *przyjaciel ~ serca*,
 bosom-friend; *nie jestem ~ tego*,
 I am willing to do so.

oda ^f, ode.

odać *vā*, to puff up, to swell.

odaliska^f; odalisk.

odar||cieⁿ; pulling-off; (*ze skóry*) skinning. ~ty^a; (*z majątku*) deprived of ...

odarni||ać, ~ć ^{vα}; to cover with turf, turf.

odbarwienieⁿ; discoloration.

odbi||ć ^{vαn}; to beat back; (*pilkę*) to charge the ball home; (*od brzegu*) to put off, set sail; rescue, recover from; (*cios*) to parry, ward off; (*o świetle*) to reflect. ~ć się ^{vβ}; to recoil; to rebound; (*o potrawach*) to belch; (*o świetle*) to reflect. ~cieⁿ; (*jeńca*) rescue; vid. *odbijanie*.

odbie||dz, ~gać ^{vna}; to run away; (*od przedmiotu*) to deviate, swerve; (*kogo*) to leave in the lurch. ~żany^a; left, abandoned. ~żenieⁿ; abandonment.

odbi||erać, vid. *odebrać*. ~eranie, vid. *odebranie*. ~orca^m; receiver.

odbija||ć, vid. *odbić*. ~nie sięⁿ; (*promieni*) reflecting; (*pokarmów*) eructation.

odbitka^f; (*typ.*) proof, copy.

odb lask^m; reflex, reverberation. ~łysk^m; resplendence.

odbudowa||ć ^{vα}; to rebuild. ~ć się ^{vβ}; (*o mieście lub wsi*) to be rebuilt. ~nieⁿ; rebuilding.

odby||ć, ~wać ^{vα}; (*interesa etc.*) to despatch; (*lekcyą*) give; ~ć studya, to finish one's studies; make, perform; ~ć kogo, to turn off a person. ~ć się ^{vβ}; (*o zgromadzeniu, nabożeństwie etc.*) to be held. ~cieⁿ; making, performance. ~t^m; sale, market; dobry ~t, quick sale.

odcedz||ać, ~ić ^{vα}; to decant, filter.

odcharkiwać ^{vα}; to expectorate.

odchędożyć ^{vα}; to scour off.

odch||ód^m; lost, waste; (*stolec*) evacuation; (*towarów*) draft, vent; consumption; flowing off. ~odneⁿ; na ~m, upon my (his etc.) departure. ~odowy^a; ~owa kiszka, rectum. ~odzić^{vβn}; to retire with-

draw; (*od przedmiotu*) deviate from; (*o poczcie, o pociągu*) to start, leave; (*o okręcie*) to sail; (*o towarzach*) to find purchasers, come off; ~ ~ od zmysłów, to be out of one's wits. [a disease.

odchorować^{vα}; to atone for by odchować^{vα}; to bring up.

odchwalić się ^{vβ}; nie módz się ~, to praise to the skies.

odchyl||ać, ~ić ^{vα}; to bend back; turn off; unveil. ~ ~ się ^{vβ}, to be unveiled.

odci||ać, ~nać ^{vα}; to cut off. ~ ~ się ^{vβ}; (fig.) to return a person's offence quickly and sharply. ~ęcieⁿ; cutting off. ~nacz^m; cutter (off). ~nek^m; cut; (*mat.*) segment.

odciąg||ać, ~nać ^{vαn}; (*kogo od czego*) to alienate from ...; (*aryt.*) to subtract; to retire, withdraw. odcień^m; shade.

odcie||c, ~kać ^{vβn}; to flow downwards, flow off.

odcis||k^m; stamp, copy; (*na nodze*) corn. ~kać, ~nać ^{vα}; to print, draw off; (*sobie nogę*) to gall.

odczarowa||ć ^{vα}; to uncharm, disenchant. ~nieⁿ; disenchantment.

odczepi||ać, ~ć ^{vα}; to take off, unpin, unhook, free; (fig.) ~ć się od, to get rid of; nie chce się ode mnie ~ć, I cannot get rid of him. odczu||ć, ~wać ^{vα}; to perceive, be sensible of. ~wanieⁿ; susceptibility.

odczyni||ać, ~ć ^{vα}; to undo; disenchant.

odczyt^m; lecture, reading; mieć ~, to lecture, give a reading. ~ać, ~ywać ^{vα}; to recite, read aloud; read over. ~anieⁿ; recital, reading.

oddac^{vα}; to give back, return; deliver up to ..; (*odwdzięczyć się*) repay, requite; ~ do szkół, to (send) put to school; commit to the care of; (*serce, rękę*) to give; ~ się, devote oneself; (*smulkowi etc.*) to give way to ...

oddal ^m, distance. ~ać, ~ic. *vα*; to dismiss, discharge; remove. ~ ~ się *vr*; to withdraw, retire. ~enie ⁿ, distance; removal. ~ ~ sie ⁿ, removal, withdrawing. ~ony ^a, distant, remote. oddałnie ⁿ, reddition, return. oddarty ^a, torn off. oddawać, *vid.* oddać. ~wca ^m, deliverer, bearer. oddawna ^{ad}, long time since. oddech ^m, breath, respiration; vent, air-hole. ~owy ^a, respiratory; kanał ~~, wind-pipe. oddrębicie *vn*, to get rid of stiffness. oddrukować *vα*, to print, draw off. oddrzwią, *vid.* odrzwia. oddychać *vn*, to respire, breathe; ciężko ~ć, to heave for breath. ~nie ⁿ, breathing, respiration. oddział ^m, (*w książce*) section; (*wojska*) detachment, division. ~ać, ~ywać *vn*, to react. ~ywania ⁿ, reaction. oddzielić, ~ić *vα*, to separate; divide. ~ ~ się *vr*; to be separated. ~anie, ~enie ⁿ, severing, separation. ~ny ^a, separate. ~ony ^a, separated. oddzierać *vα*, to tear off, pull off. oddzierzgnąć *vα*, to untie, unbind. oddźwięk ^m, echo, reverberation of sounds. odebrać *vα*, to take off, take away; (*odpowiedź*) to get, receive; (*komu sławę etc.*) to deprive a person of ...; (*przysięgę*) administer (an oath); ~ć sobie życie, to commit suicide. ~nie ⁿ, withdrawal. odechcieć się, ~wać się *vr* ~wać się (czego), my longing for ... is over. odecie ⁿ, inflation, puffing. odedorzeć, *vid.* oddzierać. odegnać *vα*, to drive away, to expel. odegne, *vid.* odgiąć. [pel. odegrąć *vα*, (*jaką sztukę, rolę*) to perform, play; (*komu kolor*) fol-

low suit; (*przegraną*) regain; ~ć się, ~ywać się *vr*, to regain money lost at play. [odjście. odejmować, *vid.* odjać. ~nie, *vid.* odejść *ć*, *vid.* odchodzić. ~cie ⁿ, going away; (*poczyty etc.*) departure. odelgać, thaw. ~nąć *vn*, to relent, diminish. odemknąć, *vid.* odmykać. odemnie, from me, on my part. odękchnąć, *vid.* odpychać. odeprzeć *vα*, (*nieprzyjaciela*) to repel; reply, answer; (*cios*) parry, keep off. oderwać *ć vα*, to pull off; tear off, detach; (*fig.*) disengage, torn away. ~ć się *vr*; to be pulled off, torn off; to tear oneself away, disengage oneself by force. ~nie ^{ad}, separately. ~nie ⁿ, tearing off. ~nie się ⁿ, (*provincji*) revolt; disengagement. ~ny ^a, abstract. oderzucić *vα*, to cut off. ~ćie ⁿ, cutting off. odesłać, *vid.* odsyłać. odetchnąć *vn*, to take breath; (*fig.*) repose, recover. ~ienie ⁿ, respiration. odetkać, ~nąć *vα*, to open, uncork, unstop. odetnę, *vid.* odciąć. odetność ^f, bloatedness, turgidity. ~ty ^a, bloated, sodden-faced. odezwa ^f, manifesto; harangue, address; (*pismo*) letter. ~ć się *vr*; (*ze zdaniem*) to intimate one's opinion; (*echem*) echo, resound; (*o co*) to reclaim; answer (to calling); (*do kogo*) address oneself to. ~nie się ⁿ, the intimation of one's opinion; resounding; answering (to calling). odfarbować, ~ywać *vαn*, to colour. dye anew; to lose colour. odgadnąć, ~ywać *vα*, to guess; unriddle. ~nienie, ~ywania ⁿ, guess, divination. odganiać, *vid.* odegnać. odgarniąć, ~iać *vα*, to rake away

odgiliąć, ~ać *vα* to bend back; turn up, to cock. [fame.]
 odgłos *"*, resound, echo; report,
 odgnić *vñ*, to rot off, putrify and fall off.
 odgniątać, ~ać *vα* to gall.
 odgotować *v"*, to decoct, boil thoroughly.
 odgrzadzać, ~dzić *vα* to partition off; fence in ~odzenie *"*; partition; fence
 odgraniczać, ~yć *vα* to mark off, fix the limits of... ~enie *"*; demarcation.
 odgrażać się *vr* to menace, threaten. ~nie, ~nie się *"*; menace, threat.
 odgrywać, vid. *odegrać*.
 odgryzać, ~źć *vα* to bite off.
 ~ ~ się *vr* (fig.) to return a person's offence sharply.
 odgrzlać, ~ewać *vα* to warm up; (fig.) rake up. ~anie *"*, warming up. ~ewanie *"*, (fig.) raking up.
 odgrzebłać, ~ywać *vα* to dig up; (*umartego*) disinter.
 odhaczyć *vα* to unhook.
 odjadać *vα* to eat up, eat away; devour.
 odjąć *vα* (aryt.) to subtract; take away, snatch away; deprive; *odejmować sobie od gęby*, to pinch oneself.
 odjarznić *vα* to unyoke.
 odjazd *"*, departure, setting out.
 ~echać, ~eżdżać *vñ* to set off, depart.
 odjecie *"*; (*ręki etc.*) amputation; taking away, withdrawng.
 odjemny *"* (aryt.) negative.
 odjeść *vα*, nie módz się ~ (czego), to like very much (a dish), vid. *odjadać*.
 odjezdnię *"*, time of departing; na ~em, on departing, on leaving. ~y *α* departure..., of departure.
 odkad *uđ* from whence? since what time?
 odkapturzyć *vα* (*sokoła*) to un-
 odkarmić *vα* (*dziecko*) to wean.

odkasić, vid. *odgryzać*.
 odkaszlnąć *vna* to hem, clear one's throat; (*flegmę*) to cough up.
 odkaz *"*, legacy. ~ać *vα* to bequeath. ~ka *f*, menace. ~ywać się *vr* to menace. ~ywania się *"*; menaces, threats *pl.*
 odkichnąć *va* to sneeze.
 odkiełznać *vα* to unbridle.
 odkiwnać *vα* to return a person's nodding; to intimate by a nod, to nod to.
 odkładać, vid. *odłożyc*. ~cz *"*; delayer. ~nie *"*, (*na później*) temporisation, adjournment.
 odkleić *vα* to unglue. ~ się *vr* to be unglued.
 odklepać *vα*, (fig.) to mumble.
 odklon *"*, returned salutation.
 ~ić się *vr* to return a salute.
 odkopać, ~ywać *vα* to dig up, dig out; (*ciasto*) to disinter.
 odkorkować *vα* to uncork, open (a bottle).
 odkrajać ~oić *vα* to cut off.
 odkraść, ~dać *vα* to steal from.
 odkręcać, ~ić *vα* to untwist; (*śrubę*) to unscrew.
 odkroić *vα* to cut off.
 odkropić, ~apiać *vα* to sprinkle.
 odkryć, ~wać *vα* to uncover, bare; discover; ~ć głowę, to take off one's hat. ~ ~ się *vr* to be uncovered. ~cie *"*, baring, denudation; discovering; revealing. ~ty *"* discovered; uncovered, odkrzaknąć *vñ* to hem. [open.]
 odkuć *vñ* to hammer off; (*konia*) to unshoe. ~sie *vr*, to come off.
 odkulbaczyć *vα*, to unsaddle.
 odkup *"*, repurchase, ransom. ~ić, ~ować *vα* to buy from; redeem, rescue. ~iciel *"*, purchaser; redeemer; Our Saviour. ~enie *"*, redemption; purchase. ~ny *α*, by purchase, purchasable.
 odkwaliścić, ~szać *vα* (*chem.*) to deoxydate.
 odkwitać, ~ać *vñ* to rebloom.
 ~anie, ~nienie *"* rescence.

odlać^{vα}, to pour off, decant; make a cast of.

odłaj||czenieⁿ, separation. ~czyć^{vα}, to set apart, separate; (*dziecko, ciełę etc.*) to wean. ~~ się ^{vr}, to desert, abandon; (*od kościoła*) to apostatize.

odłam^m, fragment, scrap. ~ać, ~ywać^{vα}, to break off. ~ek^m, crum, crumb; small fragment; (*fig.*) człowiek nie ~~, a strong man.

odl||atać, ~atywać, ~ecieć ^{vn}, to fly away; run away.

odłazić, odleźć ^{vn} (*vulg.*) to retire, withdraw.

odległość^f, distance, remoteness. ~ły^α, remote, distant.

odlepil||ać, ~ć ^{vα}, to unglue.

odlew^m, cast, copy. ~ać, *vid.* odlać. ~acz^m, moulder, founder.

~anieⁿ, casting. ~iskoⁿ, lagoon, marsh. ~nia^f, iron-foundery.

odleż||ały^α, well seasoned. ~eć^{vα}, to atone for in a recumbent position; lie for a given time; (*sobie co*) to get sore by lying. ~yna^f, ~yny pl., getting sore by lying.

odlicz||ać, ~yć ^{vα}, to discount deduct. ~enieⁿ, deduction.

odliga, *vid. odelga*.

odliwek^m, lower part of the tobacco-pipe.

odłog^m, fallow; (*fig.*) neglect; (*fig.*) leżeć ~iem, to be neglected, uncultivated.

odlot^m, departure, flying off.

odłożyć^{vα}, to set aside, put aside; adjourn, put off. [thropist]

odludek^m, misanthrope, misanthropy.

odlud||nie^{ad}, retiredly. ~ność^f, retiredness, loneliness, desertedness. ~ny^α, deserted, retired, solitary.

odłup||ać, ~ywać^{vα}, to split, separate by splitting, to flake off.

odlutować^{vα}, to unsolder.

odłużyć, *vid. obdłużać*.

odmach^m, lifting up the arm for striking, striking out. ~ać ^{vn},

to lift up the arm for striking, strike out. [paint, depict.]

odmalować^{vα}, to portray; (*fig.*) odmarz||ać, ~nąć ^{vn}, to freeze off; odmawiać. *vid. odmówić*. [thaw.] odmaz||ać, ~ywać^{vα}, to erase, rub away; cancel.

odmet^m, labyrinth, confusion.

odmiana^f, change; variation; modification; (*gram.*) declension, conjugation.

odmiar^m, requital, retribution.

odmiatać^{vα}, to sweep away.

odmiękczyć^{vα}, to moisten, soak. ~nąć ^{vn}, to grow soft.

odmien||iać, ~ić ^{vα}, to change; modify; (*gram.*) decline, conjugate. ~~ się ^{vr}, to change; be declined, be conjugated. ~ność^f, changeableness, variability.

~nie^{ad}, otherwise, in another manner. ~ny^α, changeable, variable; different. [out; requisite.]

odmierz||ać, ~yć ^{vα}, to measure

odmiesć, *vid. odmiatać*.

odmładzać, ~dzić ^{vα}, to make young. ~odniały^α, made young; refreshed, renewed. ~odnieć ^{vn}, to grow young again. ~odnienieⁿ, growing young again. ~odzenieⁿ, rejuvenescence.

odmo||czyć^{vα}, to moisten. ~knąć ^{vn}, to be moistened.

odmotać^{vα}, to disentangle, extricate; reel off.

odmowa^f, refusal, denial.

odmó||ić^{vα}, to recite; (*pacierz*) say, perform; (*służącego*) alienate from; (*komu czego*) refuse; ~~ sobie czego, to abstain from a thing. ~ny^α, refusing; *odmowna odpowiedź*, refusal.

odmr||ażać, ~zić ^{vα}, to freeze; ~~ sobie ręce etc., to have a limb frozen. ~ożony^α, frozen. ~ożenieⁿ, freezing.

odmr||rzeć^{vα}, to hun over.

~gnąć ^{vn}, to reply by twinkling. ~knąć ^{vn}, to answer by murmuring.

- odmurować *v^a* to build up anew; (*grób*) open.
- odmyć *v^a* to wash off.
- odmykać *v^a* to remove, move away, (*drzwi*) to open (half).
- odnająć, ~jmować *v^a* to underlet, sublet.
- odnajdywać, ~leść *v^a* to refind, find out. ~leżenie ⁿ, refinding.
- odnawiać, vid. odnowić.
- odniechcenia, vid. niechcenie.
- odnięć, ~osić *v^a* to bring back; (*zwycięstwo*) to gain. ~~ się *v^r*, to refer, relate to ..
- odnitować *v^a* to univet.
- odnoga ^f, (*morska*) gulf, bay; (*rzeki etc.*) branch.
- odnośnie *ad* ~~ do, respecting, with regard to; according as. ~ik ^m, note. ~y ^a, relative, respecting.
- odnoszenie, ~iesienie ⁿ, bringing back. ~~ się ⁿ, appeal, appealing.
- odnowić *v^a* to renew, restore, renovate; recommence; reopen. ~ć się *v^r*, to recommence. ~ciel ^m, restorer, renewer. ~enie ⁿ, renewal, renovation; recommencement.
- odosobić *v^a* to separate, isolate. ~nienie ⁿ, separation, isolation. ~~ się ⁿ, retirement. ~iony ^a, insulated, isolated.
- odpadnąć, vid. odpaść. ~anie ⁿ, falling off; revolt. ~ek ^m, ~ki pl., refuse parts, odds and ends. ~ek ^m, ~nięcie, ~nienie ⁿ; (*prowincji etc.*) revolt. ~ły ^a, fallen (off).
- odpakować *v^a* to unpack, pack up.
- odpalić *v^a*, (*fig.*) to keep off, reject.
- odparać, vid. odpruć.
- odparcie ⁿ, repellence, repelling. ~ty ^a, repelled.
- odparować *v^a* to cause to evaporate. ~rzyć *v^a* to boil thoroughly; gall, chafe. ~zelina ^f, chafe, gall.
- odpasac *v^a* to ungird, ungirth.
- odpasac *v^a* to fatten. ~ się *v^r*, to grow fat, fatten.
- odpaść *vⁿ* to fall off; (*fig.*) desert, abandon; (*o prowinci etc.*) to revolt; (*od wiary*) to apostatise.
- odpedzić, ~ic *v^a* to drive away.
- odpetać *v^a* to unchain, unfetter.
- odpiąć, ~nać *v^a* to unbuckle, undo, unpin. ~~ się *v^r*, to be undone.
- odpić *v^a* to drink off; nie módz się ~ czego, to like a beverage very much.
- odpieczętować *v^a* to unseal.
- odpierać, vid. odeprzeć.
- odpiłować *v^a* to file off.
- odpis ^m, answer, reply; copy. ~ac, ~ywać *v^a*, answer, reply; copy. ~~ się od czego, to give up, renounce. ~anie ⁿ, answering, copying, copy.
- odpłacić, ~cić *v^a* to repay, requite, recompense. ~ta ^f, reimbursement, requital.
- odplatać *v^a* to disentangle, extricate. [untwist.]
- odpleśc, ~atać *v^a* to untwine, odpłoszyć *v^a* to scare away.
- odpływać, ~wać *vⁿ* to run off; set sail, sail away.
- odpływ ^m, ebb; flowing off. ~owy ^a, kanał ~~ , sewer, gutter; woda ~owa, refuse fluid.
- odpocząć, ~ywać *vⁿ* to rest, repose. ~ynek ^m, ~wanie ⁿ, rest, repose. ~ynka ^f, landing (of a staircase). [atonement.]
- odpokutować *v^a* to atone. ~nie ⁿ.
- odpór ^m, opposition, resistance.
- odpornie *ad* defensively. ~ość ^f, resistibility; defensibility. ~y ^a, resistible; defensible.
- odpościć *v^{an}*, to atone for ... by fasting.
- odpowiadać *v^a* to answer, reply; answer to, correspond to, come up to; answer for.
- odpowiednio *ad* ~~ do, according to. ~dniość ^f, suitableness, adequacy. ~dni ^a, corresponding, suitable, fit. ~dny ^a, answerable; corresponding. ~dż ^f, answer.

reply; confutation, refutation.
~dzialność f, responsibility, answerableness; *pociągnąć do ~dzialności*, to impeach. **~dzialny**^a, answerable, accountable (for).
~dzieć, vid. *odpowiadąć*.
odprasować^{vα}, to iron thoroughly.
odprłaszać, **~osić**^{vα}, to withdraw a person's invitation.
odpraw||a f, discharge, dismissal.
~iać, **~ić**^{vα} (*interesa etc.*) to despatch; (*stużącego etc.*) dismiss; (*nabożeństwo*) officiate; (*mszę*) say; **~ić się**^{vr} (*z czem*) to finish, despatch. **~enie** [?], despatch; dismissal.
odprowadz||ać, **~ić**^{vα} to conduct to, lead to; accompany; (*fig.*) dissuade, divert (from a purpose); turn off. **~enie** [?], (*wody etc.*) turning off.
odpr||uć, **~óć**^{vα} to unsew, unstitch. [fly off.
odprys||kać, **~nąć**^{vn} to crack off,
odprz||ądz, **~ęgać**^{vα} (*konie*) to unharness.
odprzedłać, **~wać**^{vα} to resell.
odprzys||iądz, **~ięgać**^{vn} to abjure, forswear. **~iężenie** [?], abjuration.
odpułscić, **~szczać**^{vα} (*winę etc.*) to remit, forgive; (*kogo*) give leave of absence; **~ wody ze stawu**, to let off, drain a pond. **~st** ^m, remission, forgiveness; (*kościelny*) indulgence. **~stny**^a, remissible. **~stowy**^a, of indulgence(s). **~szczanie** [?], forgiveness, remission.
odpychać^{vα}, to push away, repulse. **~jący**^a, (*fig.*) repulsive. **~nie** [?], repulsion.
odra f, (*choroba*) measles pl.
odrabać^{vα} to chop off, cut off.
odrabiać^{vα}, to work off; finish, get done; (*lekcyje*) to do.
odrachować, vid. *odliczyć*.
odraczać, vid. *odroczyć*.
odradzać, **~ić**^{vα} to dissuade (from), advise (against). **~enie** [?], dissuasion.

odradzać, vid. *odrodzić*.
odrapać^{vα} to scrape off, scratch off. **~ny**^a, ragged.
odrastać, vid. *odrość*.
odra||za [?], aversion, displeasure.
~żać, **~zić**^{vα} to disgust; alienate.
~żający^a, abominable, disgusting.
odręb||ność f, separateness; peculiarity. **~ny**^a, separate, peculiar.
odręczny^a (*lowar*) manual; ex-tempore.
odrętwiałość f, torpidity, stiffness. **~aly**^a, torpid, stiff. **~ec**^{vn}, to get numbed, to stiffen.
odrob||ek ^m, working off. **~ić**, vid. *odrabiać*.
odrobina f, trifle, morsel, little bit.
odroczenie [?], adjournment, prorogation. **~czyć**^{vα} to prorogue, adjourn.
odro||dek ^m, degenerate person.
~dny^a, degenerate.
odrodz||enie, **~ ~ się** [?], regeneration. **~ić**^{vα}, to regenerate. **~ ~ się**^{vr}, to be born anew. **~ony**^a, regenerate.
odrol||ać, **~snąć**^{vn} to grow afresh.
~śl ^m, shoot. **~st** ^m, sprouting, outgrowth.
odrózni||ać, **~ć**^{vα} to distinguish, discern. **~ ~ się**^{vr}, to be distinguished. **~enie** [?], distinction.
odrwi||ć^{vα}, to cheat, deceive. **~sz**, **~świat** ^m, imposter, deceiver, swindler.
odryglować^{vα}, to unbolt.
odry||czeć^{vα} (*fig.*) to roar out.
~knąć^{vn}, to answer by roaring.
odryna f, coach-house, shed.
odrysować^{vα}, to sketch, draw.
odrywa||ć^{vα} (*fig.*) to keep off, detain; vid. *oderwać*. **~nie** [?], tearing off; (*fig.*) detention, hindrance.
odrzeli||c, **~kać**^{vαn} to reply, answer. **~ ~ się**^{vr}, to renounce.
odrzeć, vid. *obdzierać*.
odrzu||ać, **~cić**^{vα} to cast away, throw away; reject; refuse.

-cenie^m, rejection; refusal. ~tek^m, offal; (fig.) degenerate man.
 odrzwia^{pl.}, door-post.
 odrzyn||ać, vid. oderznać. ~ek^m, shred, chip. [sor.]
 odrzyskóra^m, extortioner, oppressor.
 odsadz||ać, ~ić^{vα}, to remove; (od piersi) wean. ~enieⁿ, weaning (of a child).
 odsądz||ać, ~ić^{vα}, to refuse (by judicial sentence); kogo od właściwości, declare a person to have forfeited a thing; ~ić kogo od czci, to declare a person to be infamous. ~ić kogo od rozumu, to declare a person to be mad. ~enieⁿ, privation of honour.
 odsapnąć^{vn}, to stop for breath.
 odsefać, vid. odsyłać.
 odsep^m, alluvion.
 odsetek^m, ~ka^f, percentage.
 odsiadać^{vn}, (o chlebie) to be detached from the crumb. ~adywać, ~edzieć^{vα}, to atone for... by imprisonment.
 odsiarkować^{vα}, to desulphurate.
 odsieć, ~kać^{vα}, to cut off, chop off. ~cz^m, relief, succour.
 odskakiwać, ~oczyć^{vn}, to leap off; rebound, recoil. ~ok^m, jumping off; rebound.
 odskrob||ać, ~ywać^{vα}, to shave off, scrape off. ~iny^{pl.}, shavings pl.
 odsłaniać, ~onić^{vα}, to unveil; (kurtynę) to draw. ~oniony^a, unveiled, uncovered. ~ona^f, (te.) act.
 odsłonecznik^m, aphelion.
 odsłużga^f, reciprocal service. ~giwać, ~yć^{vα}, to acquit by service. ~~ swój czas; to serve one's time.
 odśpiewać^{vα}, to sing, sing off; to pay by singing. ~nieⁿ, singing.
 odśrodkowy^a, centrifugal.
 odśrubować^{vα}, to unscrew.
 odstać się^{vr}, to change, to be undone; co się stało nie odstanie, what's done cannot be undone.

odsławić, vid. odstawać. ~ły^a, (o winie etc.) settled.
 odstąpić^{vα}, to cede, give up; (kogo) abandon; (od oblżenia) raise (the siege); (od przedmiotu) deviate, digress. ~enieⁿ, (n. p. swych praw) cession, giving up; ~~ od wiary, apostasy; ~~ od przedmiotu, digression.
 odstawa^f, transport, conveyance.
 odstawać^{vn}, to come off, stand off, go off; suknia odstaje, the garment does not fit.
 odstawić, ~iać^{vα}, to remove, put away, put aside; deliver, hand over to...; (od piersi) to wean. ~ka^f, discharge, dismissal; iść na ~ke, to be discharged from service.
 odstęp^m, distance, interval; (typ.) break, paragraph: ~ca^m, deserter; renegade, apostate. ~neⁿ, money paid in compensation (for claims); smart-money. ~ować, vid. odstąpić. ~stwoⁿ, desertion; apostasy. ~ny^a, rebellious, apostate.
 odstrajać, ~oić^{vα}, to untune.
 odstraszyć^{vα}, ~yć^{vα}, to frighten away, deter from...; ~~ się, to be discouraged.
 odstreczyć^{vα}, ~ać^{vα}, to alienate, avert; (kogo od siebie) repel (fig.).
 odstrychnać^{vα}, to exclude (from).
 ~ się^{vr}, (od kogo) to desert a person; fall off.
 odstrzelić, ~wać^{vn}, to shoot back. ~~ się^{vr}, to defend oneself by shooting.
 odsuńnąć, ~wać^{vα}, to move away, remove; shove away; (frankę) draw. ~~ się^{vr}, to make room, draw off. ~nięcieⁿ, removal. ~walny^a, removable.
 odświęcać, ~cić^{vα}, (księda) to desecrate, degrade. ~enieⁿ, desecration, degradation. ~tny^a, festive, festival.
 odświeżać, ~yć^{vα}, to renew, refresh; (w pamięci) to rub up.

odsyłać^{vα} to send back, return; ~cz^m, mark of notation.

odsypać, ~ywąć^{vα} to pour off.

odszczekać^{vna} to answer by barking.

odszczep^m, splinter. ~iać, ~ić^{vα} to separate by splitting. ~ić się^{vr}, to be separated; (*fig.*) apostatise. ~ieniec^m, heretic. ~ieństwoⁿ, heresy.

odszlifować^{vα} to cart away.

odsznurować^{vα} to unlace, unstring.

odszpuntować^{vα} to broach.

odszturchnąć^{vα} to push off.

odszuknąć, ~iwać^{vα} to seek out, discover.

odszumować^{vα} to scum, skim.

odtaczać, vid. odtoczyć.

odtad^{ad} from hence, henceforth.

odtajać^{vn} to thaw.

odtańczyć^{vα} to dance off; finish dancing.

odtlapiać, ~opić^{vα} to melt off.

odtlenić^{vα} to deoxydate.

odtłuc^{vα} to knock off.

odtoczyć^{vα}, to grind off, grind away; finish turning; polish, grind; (*do butelek*) to bottle.

odtrącenieⁿ, deduction. ~ić, ~ać^{vα} to push off; knock off;

(*odpychać*) repel; deduct. [son.

odtrutka^f, antidote, counter-poi-

odtworzienieⁿ, reproduction.

~yć, **odtwarzac^{vα}**, to reproduce.

odtykać, vid. odetknąć.

oduczyć^{vα} to disaccustom, break a person of (a custom). ~ się^{vr}, to divest oneself (of).

odumierać, ~rzeć^{vα} to leave behind (dying).

odurzać, ~yć^{vα} to benumb; to stupify. ~ający^α, intoxicating; narcotic(al). ~enieⁿ, stupefaction; intoxication.

oduzdneⁿ, bridle-money.

odwachⁿ, (main) guard-house.

odwabić, ~ać^{vα} to entice away.

odwaga^f, courage, heart; *nabrac* ~gi, to take heart; *dodawać* ~gi,

to encourage. ~żyć^{vα} to weigh; risk, venture. ~ sie^{vr}, to risk, venture. ~żny^α, courageous.

odwalać, ~lić^{vα} to roll down, roll away. [ling.

odwarknąć^{vn} to answer by grow-

odwärzyć^{vα} to boil thoroughly.

odwdziecznić, ~yć^{vα}, ~ sie^{vr}, to prove thankful; repay, requite.

odwet^m, requital, retribution; revenge; *prawo* ~u, right of re-

taliation. ~ować^{vα}, to retaliate; make up for a thing.

odwiązać, ~ywąć^{vα} to unbind, untie. ~ sie^{vr}, to be untied.

odwieczerz^m, ~eⁿ, afternoon time.

odwieczność^f, everlastingness,

eternity; remote antiquity. ~ny^α, everlasting, eternal.

odwiedzić, ~ić^{vα} to visit, call upon, pay a visit. ~imy pl., visit:

pójść w ~~, to make a call.

odwieść, vid. odwodzić.

odwietrzać^{vα} to air, ventilate.

odwieźć, vid. odwozić. ~sienie,

vid. odwożenie.

odwilgać, ~nąć^{vα} to wind off, unroll, untwist. ~janie, ~niecieⁿ, unwinding.

odwiklać^{vα} to disentangle, ex-

tricate.

odwilgnać, ~żeć^{vn}, to thaw, become moist, be humified. ~ż^m,

thaw. ~ać, ~żyć^{vα}, to moisten, wet slightly, damp. ~żanie,

~żenieⁿ, moistening, humecta-

tion.

odwilec, ~lekać, ~łoczyć^{vα} to drag away; (*fig.*) delay, put off.

~lekanie, ~łoczenieⁿ, ~łoka^f, delay, adjournment, procrasti-

nation; puścić w ~łokę, to pro-

tract, prolong. ~łoczny^α, dilata-

tor.

odwód^m, retreat; (*mil.*) body of

reserve; rear-guard. ~odowy^α, of

reserve. ~dzić^{vα} (*kogo od czego*)

to divert from, dissuade from; (*na stronę*) bring aside; (*kurek*) cock.

odwodnić *v^a* to free from water, drain. ~enie ⁿ; draining.

odwołać, ~ywać *v^a* to recall; revoke, recant. ~ać się *vr*; (*dogo*) to appeal to, refer to. ~alność ^f, revocability. ~alny ^a, revocable. ~anie ⁿ, recall(ing); ~~ się ⁿ, appeal(ing). ~ujący ^a, revocatory.

odwożenie ⁿ; **odwóz** ^m, transport, conveyance. ~zić *v^a* to transport, convey.

odwracać, ~ić *v^a* to avert, turn away; divert, dissuade; (*role*) plough the first time. ~~ się *vr*; (*tyłem do*) to turn one's back (upon); (*od czego*) turn away from.

odwrót ^m, (*mil.*) retreat; new-ploughed field; *trąbić na ~~,* to sound the retreat; *na ~~,* invertedly; reciprocally. ~otnie ^{ad} reversely; vice versa. ~otny ^a, that may be turned about; (*mat.*) inverse; oposite, contrary; ~otna, droga, return; ~otna strona, back, reverse. ~otowy ^a, of retreat.

odwykać, ~nać *vn* to break oneself of a habit.

odwzajemnić się *vr* to return, retaliate. ~ienie ⁿ, return, retaliation.

odwzorować *v^a*, ~ywać *v^a* to copy, imitate (artistically).

odymać, *vid. odąć.*

odyniec ^m, (*zo.*) boar.

odżałaować *v^a* (*czego*) not to save, use profusely; *nie módz się ~,* not to cease regretting.

odżegnywać *v^a*, ~ać się *vr* to drive off, expel.

odzew ^m (*jur.*) appeal; calling.

odziać *v^a* to clothe, attire; cover, envelop. ~ się *vr* to dress, dress oneself.

odziebić *v^a*, ~ić sobie ręce etc., to have one's limbs frozen. ~ilzna ^f, chilblain.

odziedziczyć *v^a* to inherit.

odziemek ^m, stub.

odziegnie ⁿ; ~ż ^f, clothing, clo-

thes *pl.* ~wanie ⁿ, clothing, dressing, investing.

odzierać, *vid. obdzierać.* [of.

odzierzyć *v^a* to take possession

odziewać, *vid. odziać.* ~ek ⁿ, clothes *pl.*

odznaćzać, ~czyć *v^a* to mark out, note out; (*fig.*) distinguish.

~~ się *vr*, to distinguish oneself.

~czenie ⁿ, distinction. ~ka ^f, mark of distinction.

odzwierciedlić, ~ić *v^a* to reflect (mirror-like). ~~ się *vr* to be reflected.

odźwiernia ^f, portress. ~y ^m, door-keeper, porter.

odzwyczać, ~ić *v^a* to disaccustom, wean. ~~ się *vr*, to break of a habit. ~jenie ⁿ, disuse.

odżyć *vn* to revive. ~cie ⁿ, revival.

odzyskać *v^a* to regain, recover. ~anie ⁿ, recovery.

odzywać się, *vid. odezwać się.*

odzywczy ^a, reviving.

odżywić, ~ć *v^a* to refresh, comfort. ~~ się *vr* to revive.

~anie ⁿ, comfort, recreation, refreshment.

ofert ^a, ~oryum ⁿ, offertory.

ofiara ^a, sacrifice, victim; oblation, offering. ~niczy ^a, sacrificer's; *nóż ~~,* offering-knife.

~nik ^m, sacrificer. ~ność ^f, liberality, generosity. ~ny ^a, offering ... ~ować *v^a* to sacrifice, immolate; destine, design; offer.

~~ się *vr*, to offer oneself, to volunteer. ~owanie ⁿ, offer, offering; offertory; immolation.

oficer ^m, officer; ~ marynarki, naval officer. ~ski ^a, officer's.

~stwo ⁿ, officership.

oficyał ^m, official. ~alista ^m, subordinate official. ~alny ^a, official. ~na ^f, workshop; out-house.

ofuknąć *v^a*, ~ się *vr*; (*na kogo*) to blow up, snub.

ogadnąć, *vid. obgadać.* ~ywanie, *vid. obgadywanie.*

ogañiać *v^a* to scare away, frighten away, keep off. ~ ~ **się** *v^r*; (*komu*) to defend oneself from. ~ **ka^f**, fly-flap.

ogar *m*, (*zo.*) hound.

ogarek *m*, stump, end, remnant.

ogarniać, iać *v^a* to embrace, enclose; comprehend; (*fam.*) clothe. ~ **ać się** *v^r* to dress.

ogień *m*, fire; (*fig.*) ardour; **dać ognia**, to fire; **ognie sztuczne**, fireworks *pl.* ~ **niek** *m*, small fire.

ogier *m*, stallion. ~ **owy** *a* of stallion. [polish.]

ogłada *f*, (*fig.*) good manners, oglądajć *v^a* to look at, behold; see.

~ **ć się** *v^r* to look about; look back; (*fig.*) rely upon, depend upon. ~ **nie** *n*, view. ~ ~ **się** *n*, regard, consideration, looking about; looking round.

ogładzać, vid. *ogłodzić*.

ogładziać, ~ **ić** *v^a* to polish, smooth; (*fig.*) ~ ~ **się** *v^r*, to polish one's manners. ~ **enie** *n*, polishing. ~ **ony** *a*, refined.

ogłaszać, vid. *ogłosić*. ~ **nie** *n*, publication.

ogłędność *f*, circumspection. ~ **ny** *a*, circumspect.

ogłedziny *pl.*, examination (of a dead body).

ogłodzenie *n*, starvation. ~ **ić** *v^a*, to starve, let die of hunger.

ogłosić *v^a*, to make known, publish; proclaim; (*w gazecie*) insert. ~ ~ **się** *v^r*, (*czem*) to assume the title of ... ~ **szenie** *n*, publication; proclamation; (*w gazecie*) insertion.

ogłuchnąć *vⁿ*, to become deaf.

ogłupiały *a*, besotted, startled.

~ **ć v^a**, to stultify, imbrute. ~ **eć** *vⁿ*, to lose one's wits. ~ **enie** *n*, making stupid, stultifying.

ogłuszających *a*, dinging; deafening.

~ **enie** *n*, deafening, stuuning.

~ **yć** *v^a* to stun, make senseless.

ogniąć *vⁿ*, to rot roundabout. ~ **k** *n*,

small fire; (*piekielny*) St. Anthony's fire; ~ **k błędny**, ignis fatuus. ~ **omierz** *m*, pyrometer.

~ **omistrz** *m*, artillery-man, fire-worker. ~ **owy** *a*, fire ...; **towarzystwo owe**, fire-insurance-office.

~ **ście**, ~ **sto ad**, ardently, fervently; (*fam.*) devilishly.

~ **sko** *n*, hearth; (*fiz.*) focus; (*fig.*) centre.

~ ~ **domowe**, home; dwelling. ~ ~ **obozowe**, camp-fire.

~ **stość** *f*, fieriness; (*fig.*) ardency, impetuosity. ~ **sty** *a*, fiery, igneous; (*fig.*) fervent, ardent. ~ **otrwały**, fire-proof, incombustible.

ogniwko *n*, tinder-box; (small) link. ~ **o** *n*, (*tańcucha*) link; (*fig.*) bond, tie.

ogółek *m*, totality; contents, *pl.*; public; *w ~le*, in the main, in general; ~ **łem**, upon the whole.

~ **łowo ad**, generally, summarily.

~ **łowy** *a*, general, summary.

ogółac, vid. *ogłocić*.

ogolić *v^a*, to shave; **dać się ~**, to get shaved.

ogólnie ad, generally, universally.

~ **ik** *m*, empty phrase. ~ **ość** *f*, universality, generality; *w ~ości*, in general. ~ **y** *a*, universal, general, common.

ogółocenie *n*, denudation, privation. ~ **ić** *v^a*, to denude, bare.

~ ~ **się** *v^r*, (*z czego*) to deprive oneself of. ~ **ony** *a*, destitute.

ogon *m*, tail; (*u sukni*) train, tail.

~ **ek** *m*, little tail; (*u owocu*) stalk; (*u liścia*) petiole. ~ **iasty** *a*, long-tailed. ~ **iczek** *m*, long-tailed titmouse. ~ **kowaty** *a*, petiolate. ~ **owy** *a*, tail ..

ogóraczany, ~ **kowy** *a*, cucumber. (*fig.*) **czas ~kowy**, dead season, slack time. ~ **czasty** *a*, having the shape of a cucumber. ~ **ek** *m*, (*bot.*) cucumber; *kiszony ~*, pickled cucumber.

ogorzalość *f*, sun-burning, sun-burnt complexion. ~ **ały** *a* (*od słońca*) sun-burnt. ~ **eć** *vⁿ*, to

scorch, burn; (*fig.*) piórka mu
~ały, his zeal abated.
ograbiąć, ~ć ^{vα} to rob, bereave.
~enie ^{vα}, robbing, deprivation.
ograć ^{vα} to win all the money
from a person (at a game of hazard).
ogradzać, *vid.* ogrodzić.
ogranicz|ać, ~yć ^{vα} to limit, bound;
restraint. ~ ~ się, to restrict
oneself. ~ający ^α, restrictive.
~anie, ~enie ^{vα}, bordering; (*fig.*)
limitation, restriction. ~ny ^α
neighbouring. ~oność ^f, nar-
rowness, limitedness. ~ony ^α,
narrow; narrow spirited.
ogroblenie ^{vα}, embankment. ~ić ^{vα}
to dam up. [chilliness].
ograż|ać ^{vα}, to be in a fever. ~ka ^f,
ogród ^m, garden; ~ owocowy, or-
chard; ~ warzywny, kitchen-gar-
den. ~ek ^m, little garden.
ogrod|a ^f, hedging, fence. ~ka ^f,
mówić bez ogródków, not to mince
matters.
ogrod|ictwo ^m, horticulture, gar-
dening. ~niczek ^m, journeyman
gardener; gardener's apprentice.
~niczka ^f, (female) gardener;
gardener's wife. ~niczy, ~niko-
wy ^α, gardener's; ~niczy nóż,
pruning-knife. ~nik ^m, gardener.
~owiny pl., ~owizna ^f, greens
pl., herbs pl. ~owy ^α, garden.
ogrodzenie ^{vα}, fencing, enclosure.
~ić ^{vα}, to enclose, fence.
ogrojec ^m, mount of olives; garden.
ogrom ^m, mass, enormity. ~ny ^α,
enormous, immense.
ogrywać, *vid.* ogrąć.
ogryźć, ~zać ^{vα}, to gnaw (round-
about). ~zek ^m, stump, remnant,
core (of fruit).
ogrzać, ~ewać ^{vα}, to heat; warm.
~ ~ się ^{vr} to warm oneself.
oheblować ^{vα}, to plane.
oho ⁱ, oho! oh!
olhyd|a ^f, ignominy, blemish, dis-
grace. ~ność ^f, disgracefulness.
~ny ^α, ignominious, disgraceful.

~zać, ~zić ^{vα}, to render dis-
gusting; disgrace.
oj ⁱ, wo! woe!
ojciec ^m, father. ~ ~ chrzestny,
godfather. ~ ~ święty, pope; nasi
~owie, our ancestors. ~obójca ^m,
~obójstwo ^{vα}, parricide. ~obój-
czy ^α, parricidal. ~ostwo ^{vα},
fathership, paternity. ~owizna ^f,
patrimony. ~ów, ~owy ^α, father's.
~owski ^α, fatherly; po ~owsku,
like a father.
ojczenasz ^m, the Lord's Prayer.
ojczy|c ^m, legitimate son. ~ ~ m ^m,
step-father. ~mi ^α, step-father's.
~sty ^α, natal, native; paternal.
~zna ^f, native country.
ojuczyć, *vid.* objuczyć.
okadz|ać, ~ić ^{vα}, to fumigate;
smoke. ~enie ^{vα}, fumigation.
okalać, *vid.* okolić.
okalecz|enie ^{vα}, mutilation. ~yć ^{vα},
to mutilate, wound.
okamgnienielle ^{vα}, w ~u, in a twink-
ling, in a jiffy.
okap ^m, eaves pl. ~ać, ~ywać ^{vα},
to bedrop, sprinkle.
okapłonić ^{vα}, to capon, castrate.
okara ^f, two-wheeled waggon.
okarmić ^{vα}, to overfeed.
okaz ^m, exhibit; producing, ex-
hibition; specimen, model; mani-
festation, demonstration. ~ać,
~ywać ^{vα}, to show, testify, mani-
fest; demonstrate. ~ ~ się ^{vr}, to
appear. ~ale ^{ad} pompously,
magnificently. ~ałosć ^f, magni-
fcence, ostentation, pomp. ~ały ^α,
pompous, magnificent, ostenta-
tious. ~anie, ~ywanie ^{vα}, ex-
hibition, producing; ~ ~ przyjaźni,
mark of friendship. ~owy ^α,
exhibitional. ~iciel ^m, bearer,
presenter.
okazja ^f, occasion, opportunity;
occasion, inducement.
okieźnać ^{vα}, to bridle; (*fig.*) tame.
okien|ko ^m, small window; garret-
window; (*w piśmie*) blank. ~ni-
ca ^f, shutter.

ukrad ^m, (med.) compress, poultice; **z ~em**, more than. **~ać** ^{vα}, to wrap round, to cover; (*darning*) turf; (*podatkami*) charge, burden. **~ka**, **~zina** ^f, cover, envelope; (*noża*) handle.

okłam||ać, **~ywać** ^{vα}, to deceive by lies, tell lies.

oklask ^m, applause, approbation. **~iwać** ^{vα}, to applaud.

okleić ^{vα}, (*papierem*) to line (with paper); paste over.

oklektany, vid. *oklepany*.

oklep, *na ~ ad* without saddle (to ride). **~ać** ^{vα}, to shape by beating. **~any** ^ā, trite, hackneyed.

okno ^f; window; loop-hole, embrasure.

oko ^f; eye; (*w kartach i na kostkach do grania*) pip, point; (*plur. oka*) mesh; *co z oczu, to i z myśli*, out of sight, out of mind; *nie spuścić z oka*, not to lose sight of...; *w moich oczach*, in my view.

okocić się ^{vr}, (*o owcach*) to cast lambs, to ewe; to bring forth.

okół ^m, circumference, circuit; *na ~*, roundabout.

okoli||ć ^{vα}, to environ, surround. **~ca** ^f, region, environs *pl.*

okolicz||ność ^f, circumstance, condition; occasion; **~ności czasu**, junctures of time. **~nościowy** ^ā, occasional. **~ny** ^ā, adjacent, contiguous, surrounding; (*gram.*) finite.

okóln||ik ^m, circular, circulatory letter. **~y** ^ā, circulatory, neighbouring.

około ^{prp. & ad} about; near; *na ~, w ~*, roundabout.

okoń, vid. *okuń*.

okop ^m, intrenchment, rampart. **~ać, ~ywać** ^{vα}, to hoe, dig up; intrench, moat. **~isko** ^m, intrenched place; jewish churchyard.

~nik ^m, sapper, pioneer. **~owy** ^ā, (*o roślinach*) cultivated.

okopci||ały, okopcony ^ā, grimy. **~ć** ^{vα}, to smoke, besmoke.

okosmacieć ^{vn}, to become rough, become shappy.

okow||ać, vid. *okuc*. **~y pl.**, fetters *pl.*, shackles *pl*

okowita ^f, spirits *pl.*, aqua vitae.

okpi||ć, **~wać** ^{vα}, to overreach, cheat; *dać się ~ć*, to be a dupe to one. **~sz**, *na ~sz*, for cheating.

~szostwo ⁿ, cheat, fraudulence. **~wacz** ^m, sharper, swindler.

okra ^f, ochre.

okra||dać, vid. *okraść*. **~dzenie** ⁿ, pilfering, robbing.

okrąg ^m, (*światła*) globe; circumference; (*kota*) periphery; district. **~lak** ^m, staddle, fir-wood.

~ławo ^{ad}, roundishly. **~ławy** ^ā, roundish. **~ło** ^{ad}, roundly.

~łość ^f, roundness, rounding.

~lutki ^ā, quite round. **~ły** ^ā, round; (*bot.*) rotund.

okrajać, vid. *okrawać*.

okrakiem ^{ad}, astraddle; *chodzić ~*, to straddle, go straddling.

okras||a ^f, bacon, fat, butter; (*fig.*) ornament. **~ić**, **~zać** ^{vα}, to butter, fatten; (*fig.*) season, spice.

okraść ^{vα}, to steal from, to rob.

okraw||ać ^{vα}, to cut round; (*fig.*) curtail, reduce. **~ek** ^m, shred, chip.

okraż||ać, **~yć** ^{vα}, to encircle, surround, to turn encompass; (*przyłądek*) to double; (*mil.*) to turn the enemy's flank.

okręc||ać, **~ić** ^{vα}, to wind round; turn about, turn round. **~~się** ^{vr}, to wind round, turn round.

okrąg ^m, district; **~wyborczy**, electoral division or district. **~owy** ^ā, of a district.

okre||s ^m, limitation; period, space of time; (*gram.*) period. **~ać**, **~ślić** ^{vα}, to limit; circumscribe;

(*gram.*) define. **~ślający** ^ā, determinative. **~slenie** ⁿ, limitation, circumscription; definition.

~słny ^ā, definite.

okręt ^m, ship, vessel. **~wojenny**, ship of war, man-of-war; **~żag-**

lowy, sailor, sailing-ship. ~owy ^a; ship's, of a ship; *lina ~owa*, cable.
okrężne ⁿ, harvest-feast.
okrężnica ^f, (bot.) hottonia.
okroić, vid. *okrawać*.
okrom ^{ppr}, except; without.
okropność ^f, terribleness, dreadfulness. ~ny ^a, terrible, dreadful, formidable.
okrostowacieć ^{vñ}, to be marked by cutaneous eruption. ~iały ^a, full of pimples. [fragment].
okruch ^m, crum, crumb; morsel, morsel, *okrucienstwo* ⁿ, cruelty; cruel action. ~tnica ^f, cruel woman.
~tnie ^{ad}, cruelly. ~tnik ^m, cruel man, tyrant. ~tność ^f, cruelty. ~tny ^a, cruel; (vulg.) huge, enormous.
okruszyna ^f, mite. [mous.].
okrwawić ^{vñ}, to blood, stain with blood.
okryć, ~wać ^{vñ}, to cover, shelter; (fig.) colour; palliate. ~~ się ^{vr}, to cover oneself. ~cie ^f, covering; clothing; integument. ~wka ^f, wrapper, shawl.
okrzepłość ^f, clottiness. ~ły ^a, clotty. ~nać ^{vñ}, to clot.
okrzesłać, ~ywać ^{vñ}, (drzewo) to lop; (kamień) cut; (fig.) polish. ~ać się ^{vr}, to polish one's manners. ~any ^a, (fig.) polished, civilised.
okrzyczany ^a, praised, celebrated; ill-reputed. ~ec ^{vñ}, to extol, praise (too much); decry, defame.
okrzyk ^m, outcry, clamour, shout; ~ radosny, shout of joy; ~ wiwatowy, hail. ~nać ^{vñ}, (kogo królem etc.) to proclaim (a person king etc.) ~~ się, vid. *osuknąć się*.
okseft ^m, hogshead.
oktawa ^f, octave.
okuć ^{vñ}, to garnish, hammer; (koto) put the tire on . . .; (zbrodniarza) to manacle, put in irons; (konia) to shoe. ~cie ^f, iron-covering; garnishment, iron work; fetters *pl.*
okudłany ^a, ill-combed.

oliwobranie

okularnik ^m, spectacle-maker; (zo.) *Naja*, crowned serpent. ~y *pl.*, (pair of) spectacles.
okulawić ^{vñ}, to lame. ~ec ^{vñ}, to become lame.
okulbaczyć ^{vñ}, to saddle.
okulista ^m, oculist. ~zacya ^f, inoculation. ~zować ^{vñ}, to inoculate. *okuń* ^m, (ryba) perch. [oculate].
okup ^m, ransoming; ransom. ~ic, ~ywać ^{vñ}, to redeem, ransom; (fig.) pay for. ~nik ^m, renter, tenant.
okupacyja ^f, occupation, occupying.
okurzyć ^{vñ}, to smoke, fumigate; cover with dust.
okwas ^m, (chem.) oxide.
okwielić ^{vñ}, to flower. ~t ^m, deflorescence. ~tać, ~tnać ^{vñ}, to cease blooming, be deflowered. ~tły ^a, faded, deflorate.
olbrot ^m, spermaceti.
olbrzym ^m, giant. ~i ^a, gigantic, colossal. ~ka ^f, giantess.
olchla, vid. *olsza*. ~owy, vid. *olszowy*.
oleander ^m, (bot.) rose-bay.
oledry, olendry *pl.*, colony.
olej ^m, oil; ~e święte, extreme unction. ~lniany, linseed-oil.
~ziemny, petroleum, rock-oil; (fig.) ~ w głowie, intellect.
~arnia, ~nia ^f, oil-mill. ~ek ^m, ~ek różany, attar of roses; ~ek migdałowy, almond-oil. ~karz ^m, hawker of essences. ~kować ^{vñ}, to smear with oil, to oil. ~kowy ^a, oil ... ~nik ^m, oil-man. ~no ^{ad}, oilily, in oil. ~ny ^a, oil ... ~owaty ^a, oleaginous. ~owy ^a, oleisty ^a, oily, oleous. [of oil].
oligarchia ^m, oligarch. ~ia ^f, oligarchy. ~iczny ^a, oligarchical.
olimpiada ^f, Olympiad. ~jski ^a, Olympian, Olympic.
oliścienie ⁿ, foliage.
oliwa ^f, olive-oil; olive-tree. ~ka ^f, olive. ~kowaty ^a, olive-coloured. ~kowy ^a, olive-coloured; olive... ~ny ^a, olive, olive... ~obranie ⁿ, gathering olives.

ołów^m, lead; ~ołowiem spajać, zalać, to lead. ~ek^m, lead-pencil; black-lead. ~ek kolorowy, coloured crayon, pastel. ~kowy^a, pencil...; plumbaginous.

ołowia^{nka}^f, plummet. ~ny^a, leaden; lead-coloured. ~sty^a, plumbeous, lead-coloured.

ołowiec^m, antimoniate of lead.

ołownia^f, lead-works. ~k^m, plumber.

olśnić, ~iewać^{vñ}, to shine forth; (fig.) dazzle, blind. ~enieⁿ, blinding, dazzling.

olstroⁿ, holster.

olsza^f (bot.) alder. ~owy^a, alder... ~yna^f, alder-wood; alder-grove.

~ynka^f, alder-wood; young alder.

ołtarz^m, altar; wielki ~, high-altar; (fig.) pojść do ~a, to get married. ~owy^a, of altar. ~yk^m, little altar; prayer-book.

ołysieć^{vñ}, to become bald-headed.

omackiem^{ad}, in groping; idzie ~, he is groping in the dark.

omaczać, vid. obmaczać.

omączyć^{vα}, to sprinkle with meal or flour.

omal^{ad}, somewhat. ~nie, o mało co nie, nearly, almost; o mało co nie upał, he was very near to fall.

omamⁿ, hallucination. ~ić^{vα}, to cheat, deceive. ~enieⁿ, deception; (siebie samego) illusion.

oman^m, (bot.) elecampane, inula.

omałsta^f, fat; grease. ~szczać, ~ścić^{vα}, to grease.

omawiać^{vα}, to sift, clear up, discuss.

omdlisko^{ad}, weakly, feebly. ~ałość^f, weakness; swoon. ~ały^a, weak, impotent; fainting. ~ec, ~ewać^{vñ}, to faint away; fall in a swoon. ~enieⁿ, fainting fit, swoon.

omglić^{vα}, to dim, darken.

omiatać, ~ać^{vα}, to dust.

~eciny *pl.*, sweepings *pl.*

omieg^m, (bot.) aconite; leopard's bane.

omięknąć^{vñ}, to be mollified.

omieszkać^{vα}, (czego) to neglect, leave undone; fail, miss; nie omieszkam przyjść, I shall not fail to come.

omijać, ~ać^{vα}, to pass by, pass over; to avoid, shun.

omłacać, ~ać^{vα}, to thrash out.

~ocenieⁿ, thrashing (out). ~ot^m, thrashing; thrashed corn. ~otny^a, productive, rich in corn.

omlet^m, omelet.

omnibus^m, omnibus.

omoczyć^{vα}, to steep, soak.

omówić, vid. omawiać. ~enieⁿ, discussion; periphrase, euphemism.

omszelić^{vñ}, to be covered with moss; become mouldy. ~ony^a, mossy.

omyć, vid. obmyć.

omylić^{vα}, to delude. ~~ się^{vr}, to mistake, be mistaken. ~łka^f, mistake, error; ~~ drukarska, misprint. [fallible.]

omylność^f, fallibility. ~ny^a, on, ona, ono *prn*, he, she, it; this, that; ~ego czasu, at that time.

oń = o niego.

onąd^{ad} z ~, from that place.

onegdaż^{ad}, the day before yesterday. ~szy^a, done the day before yesterday. ~~ dzień, the day before yesterday.

ongi^{ad} (obs.) one day, once.

oniemiły^a, dumb, mute; (ze zdziwienia) dumfounded. ~ać^{vñ}, to grow dumb or speechless.

onuczka^f, linen flap for wrapping onyks^m, onyx. [up feet.]

opaci^{ki}^a, abbot's. ~twoⁿ, abbey.

opacznie^{ad}, wrong, perversely, awry. ~ość^f, perversity. ~y^a, wrong, perverse; upside down.

opad^m, moisture. ~ać, vid. opaść.

~ajacy^a, neap, sinking. ~anieⁿ, sinking; (lisçi) fall. ~~ z sił, decaying in strength.

opajać, vid. opoić.

opak^{ad} na ~, perversely, awry

opakować *vα* to pack up. ~ ~ sie *v̄r*; (*sam.*) to cram, stuff oneself. ~nie *n*; package, packing up.

opal *m*; (*mineral.*) opal.

opał *m*, heating, heat; fuel. ~lać, ~lic *vα*; to singe roundabout; singe a little; heat; make brown, tan (the skin). ~lacz *m*, fire-maker, fire-man. ~lic się *v̄r* to grow brown (sun-burnt). ~lny *α*, admitting of being heated. [fan.] opałać *vα*; (*zboże*) to fan. ~ka *f*, opałisadować *vα* to impale, palisade. ~ować *vα* to surround with pales. ~owanie *n*; paling.

opalowy *α*, opaline.

opałowy *α*, fuel . . .; drzewo ~e, fire-wood, fuel.

opamiętać się *v̄r* to collect oneself.

opanować *vα* to master, be master of; befall, attack. ~nie *n*; seizure, taking possession of.

opar *m*, hotness; hot eating (meat).

oparcie *n*; support; punkt ~cia, point of support; centre of motion. ~ty *α* leant, supported.

oparkanic *v̄α* to impark, to impale.

oparszywieć *v̄n* to be infected with itch.

oparzać, ~yć *vα*; (*kuch.*) to scald; burn. ~yć sobie rękę, to scald one's hand. ~yć się *v̄r* to scald oneself.

~elisko *n*; morass (never frozen over). ~elizna *f*, burnt.

~enie *n*; scalding; burn.

opas *s*, mast, fat pasture. ~sać,

~śc *vα* to feed, fatten. ~sać się *v̄r*, to grow fat.

opaszać, ~ywać *vα* to gird about, surround; (*mil.*) invest, blockade; enclose, encircle. ~ać się *v̄r* to gird oneself; ~ać się mieczem, to gird on a sword. ~anie *n*; girding; waist; fattening.

opaść *v̄n* to sink; hang down; (*o liściach*) fall (off); ~ na siłach, to fail in strength.

opaska *f*, band; lady's belt.

opaskudzić *vα* to soil, dirty.

opasło *ad* fatly. ~łość *f*, obese-

opielać

ness. ~ły *α*; obese, fat. ~owy *α*, ~owe bydło, cattle to be fattened;

opat *m*, abbot. [fatling.] opatrunk *m*; (*rany*) dressing.

~rywać, ~rzyć *vα*; (*w co*) to provide with, furnish with; (*kogo*) to dress the wounds; (*rany*) dress;

behold. ~ ~ sie *v̄r*; (*w co*) to make provisions of a thing. ~rywanie, ~rzenie *n*; (*rany*) dressing;

providing. ~rzność *f*; (*bożą*) Providence; circumspection, cautiousness.

~rzny *α*, cautious, careful.

opchać *vα* to stuff. ~ sie *v̄r* to cram one's stomach.

opędzać, ~ić *vα* to scare away; run around; (*potrzeby*) to supply.

~ ~ sie *v̄r* to get rid of, keep off.

opera *f*, opera.

operacyja *f*, operation (especially *chir.*); poddać się ~acyi, to undergo an operation. ~acyjny *α*, operative.

~ator *m*; (*chir.*) operator.

~ować *vα* to operate.

opcretka *f*, operetta.

opętać *vα* to fetter; (*fig.*) entangle, ensnare; bewitch. ~nie *n*; demonianism, possession.

~niec, ~ny *m*, demoniac. ~ny *α*, possessed.

opiliąć *vα* to pin round; garnish, mount. ~ęcie *n*, garnishment.

opiat *m*, soporific, narcotic.

opić się *v̄r* to drink one's fill.

opich *n*; (*bot.*) parsley.

opiec, ~kać *vα* to roast round about. [~nie *n*; sealing.]

opieczetować *vα* to seal, seal up.

opiekła *f*, protection, defence; guardianship. ~ować się *v̄r* to patronize; protect. ~un *m*, guardian; protector, patron. ~uńczy *α*, tutelary; relating to a guardian;

duch ~~, tutelary genius. ~unka *f*, guardian; patroness, protectress.

~uński *α*, guardian's. ~uństwo *n*; guardianship; patronage.

opielać *vα* to weed.

opieńka ^{f.} , agaric.	opłotek ^{m.} , hedge, fence.
opieprzyć ^{vा} , to pepper.	opłowiłały ^a , fallow, pale. ~eć ^{vн} ,
opierać ^c , vid. oprzeć i oprać. ~ć się ^{vг} , to lean. ~nie się ⁿ , reluctance, opposition.	to spoil by turning fallow.
opierzłać, ~yć ^{vा} , to feather. ~~ się ^{vг} , to get fledged. ~ony ^a , feathery.	oplucić ^{vа} , to spit on.
opieszał ^{ad} , negligently, carelessly. ~łość ^{f.} , negligence, remissness. ~ły ^a , negligent, careless.	opłucna ^{f.} , (med.) pleura; zapalenie opłucnej, pleurisy.
opiętło ^{ad} , tightly. ~y ^a , tight-fitting. [to sing; purport.	opływać ^{vн} (w co) to abound in or w. h.
opiewać ^{vан} , to celebrate in song,	opoczysty ^a , rocky, full of rock.
opijać się, vid. opić się. ~janie się ⁿ , drunkenness. ~lec ^m , drunkard. ~lstwo ⁿ , drunkenness.	opodal ^{ad} , at some distance.
~ły ^a , drunken, tipsy.	opodatkować ^{vа} , to impose a duty, tax. ~nie ⁿ , taxation.
opięki ^{pl.} , filings ^{pl.} , file-dust.	opodeldok ^m , opodeldoc.
~ować ^{vа} , to file at, furbish up.	opłej ^T , tippler, drunkard. ~oić ^{vа} , to inebriate.
opinać, vid. opiąć.	opoka ^{f.} , rock.
opinia ^{f.} , opinion; public opinion.	opona ^{f.} , curtain; veil, covering; upper-garment; ~wełniana, plaid.
opis ⁿ , ~anie, ~ywanie ⁿ , description; nie do ~ania, indescribable.	opończa ^{f.} , rain-cloak, water-proof.
~ać, ~ywać ^{vа} , to describe, circumscribe. ~owo ^{ad} , descriptive-ly. ~owy ^a , descriptive. ~ujący ^a , describing, painting; geometrya ~ująca, descriptive geometry.	oponować ^{vан} , to oppose; oppose oneself.
opium ⁿ ; opium.	opór ^m , resistance; opposition, contradiction; iść oporem, not to come off.
opłacić, ~ić ^{vа} , to pay. ~~ się ^{vг} , to buy oneself off, to ransom; nie ~i się, it is not worth while. ~anie ⁿ , payment.	oporność ^{f.} , resistibility. ~y ^a , resistible; resistant.
opłakanie ^{ad} , lamentingly, deplorably. ~any ^a , deplorable. ~iwać ^{vа} , to weep for, deplore, bemoan.	opportunistyczny ^a , opportunist. ~zm ⁿ , opportunism.
opłata ^{f.} , fee; tax, custom.	oporządzić ^{vа} , (kogo) to equip; repair, restore. ~~ się ^{vг} , to be equipped. ~enie ⁿ , equipment.
oplatać ^{vа} , to plait round, wreath.	opowiadac, ~ać ^{vа} , (kogo) to narrate; tale, relate; (słowo Boże) preach; announce. ~~ się ^{vг} , to beg leave. ~adacz ^m , relator, narrator. ~adanie ⁿ , narration, narrative. ~adź ^{f.} , ~adzenie się ⁿ , announcement. ~eć ^{f.} , story, tale.
~nka ^{f.} , wicker-bottle.	opóźnić ^{vа} , ~ać ^{vа} , to retard, make late. ~~ się ^{vг} , to be late.
opłatać ^{vа} , (fig.) to immesh, en-	~enie ⁿ , retardment, retardation.
opłatek ^m , wafer. [tangle.	opozycja ^{f.} , opposition; opposite party. ~jny ^a , oppositional.
opleść, vid. opłatać. ~ciony ^a , plaited round.	oprąć ^{vа} , to wash the linen of a person. ~nie ⁿ , washing.
opleśniłość ^{f.} , mouldiness. ~ły ^a , mouldy. ~eć ^{vн} , to become mouldy.	oprawa ^{f.} , (obrazu etc.) frame; (książki) binding; (fuzyi) stock.
opłóć ^{vа} , ~iwać ^{vа} , to rinse.	
opłonąć ^{vа} , (o gniewie) to pass away.	

~iać, ~ić *vα* (*książkę*) to bind; (*obraz*) frame; (*perły etc.*) en-chase, (*rybę etc.*) dress, prepare. ~ny *α* bound; engraved.

oprawca *m*, headsman; catchpoll.

opróchnieć *vn* to become rotten.

oprócz *prr*, except, but. ~ tego, moreover, besides.

opromieni||ć *vα* to beam round, irradiate, surround with beams.

~enie *τ* irradiation.

oprosić się *vr* to farrow, to pig.

oprowadzi||ać, ~ić *vα* to lead about.

opryskać, ~nać *vα* to splash, sprinkle.

opryskliwość *f*, (*fig.*) efferves-cence, choleric temper. ~wy *α*, (*fig.*) effervescent, choleric.

opryszek *m*, brigand.

oprząść *vα* to spin round.

oprzeć *vα* to lean upon; support, prop; (*na czem*) ground. ~ się *vr* to lean upon; (*na czem*) rest upon; (*konu*) resist a person.

oprzykrzyćć *vα* ~ sobie co, to be disgusted with, be tired of.

oprzytomnieć *vn* to recover one's senses.

optycznie *ad* optically. ~czny *α*, optic(al); ~czne złudzenie, optical illusion. ~k *m*, optician. ~ka *f*, optics *pl*.

optymista *m*, optimist. ~zm *m*, optimism.

opuchły *α* swollen; dropsical. ~nać *vh* to swell, swell up; be-come dropsical.

opuchlina *f*, ~łość *f*, oedema. ~linowy *α* dropsical. ~niecie, ~nienie *τ*, swelling, inflation, dropsicalness.

opuszczyćć, ~szczać *vα* to omit, leave out; let down, lower; (*z ceny*) to abate; (*kogo*) abandon, leave in the lurch; (*głowę*) to hang down; (*fig.*) ~ ~ ręce, to lie upon one's ears. ~ ~ się *vr*, to neglect oneself; ~szczenie *m*, leaving, abandonment; dereliction; omis-sion.

opuszczalność *f*, desertedness.

~ałys *α* desert. ~yć *vα* to de-vastate, lay waste. ~yciel *m*, de-vastator.

opychać, vid. opchać.

oralić *vα* to plough. ~cz *m*, plougher, ploughman. ~nie *m*, tillage.

oranżeryja *f*, orangery, green-house. [torio.

oratoryum *m*, oratory; (*muz.*) ora-oraz *ad* at once, together.

orczyk *m*, whipple-tree.

orderr *m*, (badge of an) order, ~rowy *α* of an order; decorated (with an order); pan ~~, knight of an order. ~rzyk *m*, insignificant order.

ordinacja *f*, majorat; (*jur.*) re-gulation, by-law; ~czeladna, re-gulation for servants.

ordinans *m*, order, command; (*mil.*) orderly.

ordynarjny *α* mean. ~ya *f*, al-lowance, emolument. ~yjny *α*, common, customary. ~yusz *m*, professor in ordinary; head-master of a class.

ordynat *m*, possessor of a majorat.

ordzewieć *vn* to grow rusty.

oredowiąć *vα*, (*za kim*) to inter-cede in favour of a person. ~nik *m*, ~niczka *f*, intercessor.

oreż *m*, arm, weapon. ~ny *α*, armed.

organ *m*, organ. ~icznosć *f*, or-ganicalness. ~iczny *α*, organic.

~iścina *f*, ~ista *m*, organist. ~mistrz *m*, organ-builder. ~izm *m*, organism.

organizacyja *f*, organisation.

~acyjny *α*, organising. ~ator *m*, organiser. ~ować *vα* to organise.

~ ~ się *vr*, to be organised, or-ganise. ~owanie *m*, organisation.

organiki *pl.*, barrel-organ, melo-deon. ~y *pl.*, (*muz.*) organ.

orgie *pl.*, orgies *pl.*

orka *f*, tillage. [orchestral.

orkiestra *f*, orchestra. ~lny *α*,

orkisz *m*, (*bot.*) spelt.

orłe ⁿ; (orn.) eaglet. **~i** ^a, aquiline, eagle ...; eagle-like. **~ica** ^f, female eagle. **~ik** ^m, eaglet; (bot.) female fern.

ornament ^a pl., ornaments pl. **~owy** ^a, ornamental.

ornat ^m, pontificals pl.

ornitolog ^m, ornithologist. **~ia** ^f, ornithology.

orny ^a, arable, ploughable.

orosiłć ^{vα}, to bedew. **~ać** ^{vŋ}, to be bedewed.

orszada ^f, orgeat.

orszak ^m, attendance, retinue.

ortodoksyja ^f, orthodoxy.

ortografiła ^f, orthography. **~czny** ^a, orthographical.

ortopedya ^f, orthopaedy. **~czny** ^a, orthopaedic. [oriental.]

oryentalista ^m, orientalist. **~ny** ^a,

oryginalność ^m, original; (osoba) character. **~lność** ^f, originality.

~lny ^a, original.

orył ^m, raftsman.

orzech ^m, nut-tree; nut; (fig.) ~

twardy, hard task; **~ jedwabny**.

cocoon; **~ laskowy**, nut; **~ włoski**, walnut;

~ ziemny, earth-nut, arnot. **~ówka** ^f, (orn.) nut-cracker;

nut-brandy. **~owy** ^a, nut-brown; nutty; walnut.

orzeczenie ⁿ; (gram.) predicate.

orzeł ^m, (orn.) eagle; (zabawka) kite.

orzeszyna ^f, nut-tree; wood of nut-trees. [freshen.]

orzeźwić ^{vα}, **~ć** ^{vα}, to refresh; to

orznąć ^{vα}, (vulg.) to cudgel; cheat, fleece a person (of his money).

ós ^f, axle; (mat.) axis.

osa ^f, wasp.

osaczlenie ⁿ, investment, blockade.

~yć ^{vα}, to invest, blockade; surround. [pl.]

osad ^m, sediment, lees pl., grounds

osa'da ^f, colony; garrison; (noża)

handle; (strzelby) stock; (armaty) carriage. **~dnik** ^m, settler, colonist.

~dowić się ^{vr}, to take up one's abode. **~dziąć** ^{vα},

(drzewami etc.) to plant; (dyament etc.) to engrave; occupy; (nóż) to furnish with a handle; (strzelbę) to stock; to fix, plant upon; colonise; **~ na tronie**, raise to the throne, enthrone; **~ w więzieniu**, to imprison, incarcerate.

osądzenie ⁿ; sentence, condemnation. **~ić** ^{vα}, to condemn, sentence.

osamotnić ^{vα}, to isolate. **~enie** ⁿ, lonesomeness. **~ony** ^a, lonesome. **ość** ^f, fish-bone; thorn, prickle; fishgig.

oschłosć ^f, aridity. **~ły** ^a, arid, dry. **~nąć**, ^{vr}, to dry up, grow [dry.]

oścień ^m, goad. [dry.]

ościenny ^a, neighbouring, adjacent.

oścież, (drzwi) otwarte na ~, quite open.

ościsty ^a, full of fish-bones; thorny, prickly.

osek ^m, **~a** ^f, crooked timber, compass-timber; grapple.

osełka ^f, whetstone.

ósemka ^f, the eighth.

osępiłość ^f, sadness, mournfulness. **~ałys** ^a, sad, mournful.

~ać ^{vŋ}, to become sad.

oserce, vid. osierdzie.

osesek ^m, suckling baby.

oset ^m, (bot.) thistle.

osiadłać, vid. osiąść. **~łość** ^f, property; population; domicile.

~ły ^a, settled, domiciliated; populous.

osiągnąć ^{vα}, to reach, attain, gain.

osiąkać, **~nąć** ^{vŋ}, to drip, trickle down.

osiąść ^{vŋ}, to settle, establish oneself; (o płynach) sink, settle; (o budynkach) sink, go down; (o okręcie) run ashore, strand.

osiaka, vid. osika. **~czyna** ^f, aspen wood.

osidlić ^{vα}, to immesh, ensnare.

osieć, **~kać** ^{vα}, to cut, hew; scourge, horse-whip.

osieć ^f, hop-kiln. [ground.]

osiedzieć się ^{vr}, to keep one's

osiedlać, ~ić ^{vα} to colonise. ~ ~ się ^{vr}, to establish oneself, settle.

~enie ^m, settlement, colonisation.

osiegać, ~ać, vid. osiągnąć.

Osięk ^m, sprawa jak w ~u, strange judicial decision.

osiedzieć ·sie ^{vr}, to keep one's ground, hold one's own.

osięż ^m, ass, donkey; (fig.) ass, dolt. ~ek ^m, little donkey.

osiem, (num.) eight. ~dziesiąt (num.) eighty. ~ ~y ^a, the eightieth. ~kroć ^{ad} eight times. ~naście (num.) eighteen.

osierdzie ^m, pericardium; pluck.

osierociłały ^a, orphan, fatherless and motherless. ~ć ^{vα}, to orphan. eć ^{vn}, to become an orphan.

osiłka, ~na ^f, asp, aspen. ~kowy, ~nowy ^a, aspen.

osiodłać ^{vα}, to saddle.

osioł, vid. osięk.

osiwiłały ^a, gray-headed. ~eć ^{vn}, to become gray(-headed).

oskard ^m, pick-axe.

oskarżać, ~yć ^{vα}, to accuse, impeach. ~enie ^m, accusation, impeachment. ~ony ^m, accused, defendant. ~yciel ^m, accuser, im-peacher. ~ycielka ^f, accuseress.

osklepić ^{vα}, to vault over.

oskoczyć ^{vα}, to skip or leap around.

oskoła ^f, (drzew) sap.

oskoma ^f, appetite, great desire; blunting (of teeth).

oskrobać ^{vα}, to scrape off, shave off. ~iny ^{pl.}, shavings ^{pl.}

oskrzela ^{pl.} (anat.) bronchia ^{pl.}

oskrzydlić ^{vα}, (mil.) to outflank, outwing. [(fig.) fleece.]

oskućać, ~ywać ^{vα}, to pluck; osła, vid. osetka.

oslabiać, ~ić ^{vα}, to weaken, debilitate, enfeeble. ~ianie ^m, weakening, enfeeblement. ~enie ^m, (med.) inanition of body; weakness, heaviness. ~iony ^a, enfeebled, weakly. ~nać ^{vn}, to grow weakly.

osładzać, vid. ostodzić.

osłak ^m, young ass. ~arz ^m, ass-driver. ~ę ^m, ass's foal.

osłaniać, vid. ostonić.

osławiać, ~ć ^{vα}, to defame, decry. ~anie ^m, defanition.

oslep, na ~, blindly; at random. ~iać, ~ić ^{vα}, to blind, make blind; (fig.) delude, blind. ~ienie ^m, blinding; (fig.) blindness, infatuation. ~nać ^{vn}, to grow blind.

osli ^a, ass's. ~ca ^f, she-ass, jenny-ass. ~sko ^m, big ugly ass; (fig.)

osłinić ^{vα}, to beslaver. [ass, dolt. osłizły ^a, slippery. ~nać ^{vn}, to become slippery; ~ło, there is a glazed frost. ~ ~ się ^{vr}, to get musty; slip, lose one's footing.

osłoda ^f, softening, alleviation.

~dzenie ^m, sweetening. ~dzić ^{vα}, to sweeten; (fig.) soften.

osłonja ^f, veil, cover. ~ić ^{vα}, to mantle, cover over, veil. [tate.

osłuchiwać ^{vα}, (med.) to auscultate.

osłupiłałość ^f, stupefaction. ~ałys, startled, dumbfounded. ~eć ^{vn}, to get numbed, startled. ~enie ^m, ośm, vid. osiem. [stupor.

osmagać ^{vα}, to scourge, horsewhip.

osmalić, vid. osmolić. [whip.

osmarować ^{vα}, to soil, besmear.

osmażyć ^{vα}, to broil; (w cukrze) sugar.

ośmdziesiąt, num., eighty. ~iaty ^a, eightieth. ~ieciolatejni ^a, eighty years old; of eighty years; octogenarian.

ośmielać, ~ić ^{vα}, to make bold, encourage. ~ ~ się ^{vr}, to dare. ~enie ^m, encouragement.

ośmieszkać, ~yć ^{vα}, to ridicule.

ósmioboczny ^a, octahedral, octangular. ~bok, ~kat ^m, octagon. ~katny ^a, octagonal. ~letni ^a, eight years old, of eight years.

~miesięczny ^a, eight months old; occurring every eight months.

~raki ^a, eightfold; of eight different sorts. ~rako ^{ad}, eightfold. ~ro ^m, eight. ~ścian ^m, octahedron.

ośmkroć *ad*, eight times. ~tny^a, done or repeated eight times.
ośmnaście ⁿ, eighteen. ~sty^a, eighteenth.
osmolić *v^a*, to pitch, soil.
ośmset, *num.*, eight hundred ~ny^a, eight hundredth.
osmużyć *v^a*, (*zająca*) to skin, flay.
ósmym ^a, eighth.
osmykać *vⁿ*, (*z liści*) to strip off (the leaves of ...)
ośnieżyć *v^a*, to cover with snow.
ośnik ^m, carving-knife.
osnowa ^f, contents, tenor; (*tkacka*) weft; (*życia*) thread. ~ć, osnuć *v^a*, to spin round; (*krosna*) warp; (*fig.*) project, contrive.
ośny ^a, axle ...
osoblia ^f, person; personage. ~isicie *ad* in person, personally.
~istość ^f, personality, person.
~isty^a, personal.
osóbka ^f, small person, figure.
~i *pl.*, dainty bits, tit-bits.
osobliwie *ad* particularly, especially. ~ość ^f, strangeness, singularity, particularity; rarity.
~szy, ~y^a, strange, peculiar, extraordinary. ~y^a, strange, singular, odd; special, especial.
osobnik ^m, individual. ~no *ad* separately; z ~na, especially. ~ny^a, isolated, separate. ~owość ^f, individuality. ~owy^a, personal.
osolić *v^a*, to salt, pickle.
osowiłałość ^f, dejection, sadness.
~ły^a, dejected, sad. ~eć *vⁿ*, to become dejected, sad.
ospa ^f, pock, small-pox; *wietrzna* ~, wind-pox.
ospałe *ad*, lazily, drowsily. ~lec^m, drowsy fellow; bed-presser, lazy-bones. ~łość ^f, ~lstwo ^m, drowsiness, laziness. ~ły^a, drowsy, sleepy; lazy.
ospowaty^a, pitted or marked with the small-pox. [core.
ośrodek ^m, ~ka^f, crumb; (*owocu*)
osromocić *v^a*, to dishonour, disgrace,

ośronić *v^a*, to cover with hoar-frost. ~eć *vⁿ*, to get covered with hoar-frost.
ostać się *v^r*, to hold one's own, keep one's ground; remain.
ostateczność *ad*, definitively, finally; for the last time. ~ość ^f, extremity, extreme. ~y^a, definitive, final; extreme; *sąd* ~y, doomsday.
ostattek ^m, rest, remainder; na ~~, finally; do ~ka, to the last, ~ki *pl.*, remnant, residue; carnival. [extreme.
ostatni ^a, last; ultimate, final;
ostawać się, *vid.* *ostać się*.
ostentacyjna ^f, ostentatiousness.
osteologia ^f, osteology.
ostęp ^m, hunting-ground; enclosure. [bour.
ostoja ^f, landing place, small harbour.
ostojakrzew ^m, holly, holly-tree.
~waty^a, acanthaceous. ~wy^a, thistle ...
ostro *ad*, sharply; severely, rigorously; harshly, roughly. ~kat^m, oxygen. ~ny^a, oxygonal. ~kół^m, palisade. ~krag^m, (*mat.*) cone. ~owy, ~kregowy^a, conical. ~krzew^m, (*bot.*) acanthus. ~pysk^m, (*zo.*) shrew-mouse; (*ryba*) sword-fish. ~słup^m, pyramid. ~ść ^f, sharpness, keenness; acuteness; (*smaku*) pungency; roughness. ~widz^m, (*zo.*) lynx.
ostrog ^m, stronghold, citadel.
ostroga ^f, spur; hind-claw; *spiąć* ~mi (*konia*), to set spurs to, to spur (a horse). [river.
ostrow ^m, ait, small island in a river.
ostrózka ^f, (*bot.*) larkspur.
ostrożność ^f, precaution, cautiousness; *mieć się na ~ności*, to take heed. ~ny^a, cautious, cautious.
ostrużgać *v^a*, (*owoc*) to pare, peel.
~żyny *pl.*, shavings *pl.*
ostry ^a, sharp, keen; acute; (*osmaku, zapachu*) pungent, acrid;

(fig.) severe, rigorous; (*o wietrze*) piercing, rough.

ostryga ^f, oyster.

ostryż ^m, (*bot.*) turmeric.

ostrze ⁿ, (*noża etc.*) edge.

ostrzelić, ~gać ^{vα} to warn, admonish. ~gacz ^m, admonisher.

~żenie ⁿ, admonition, warning.

ostrzelać ^{vα}, (*konia*) to accustom to fire. ~się ^{vr}, (*z czem*) to accustom oneself to ...

ostrzeń ^m, (*bot.*) dog's-tongue.

ostrzyć ^{vα} to sharpen, whet.

ostrzyca ^f, reed-grass.

ostrzyłdz, ~gać ^{vα} to shave, shear.

~żenie ⁿ, shearing. ~żki ^{pl.}, chippings ^{pl.}, chips ^{pl.}

ostudzić, ~ić ^{vα} to cool, cool down.

ostygłość ^f, coolness; (*fig.*) indifference. ~ły ^a, cool; (*fig.*) indifferent. ~nać, ~ać ^{vn} to grow cool; (*fig.*) abate; ~a w zapale, his zeal abates.

osuñąć się, ~wać się ^{vr} to fall in, sink, go down. ~niecie się ⁿ, (*ziemi*) rolling down.

osuszłać, ~yć ^{vα} to dry; (*łaki*) drain. ~alny ^a, drainable. ~enie ⁿ, drying, (*łak*) drainage. [ma.

osutka ^f, rash, eruption, exanthem.

oswajać, *vid. oswoić*.

oświadczacać, ~czyć ^{vα} to declare, make known. ~się ⁿ, (*z czem*) offer, offering. ~się ^{vr} to declare one's love; (*z czem*) to offer.

~czenie ⁿ, declaration.

oświata ^f, civilisation, culture.

oświecić, ~ić ^{vα} to illuminate; (*fig.*) enlighten, instruct. ~anie,

~enie ⁿ, illumination; (*fig.*) instruction, enlightenment. ~ony ^a, civilised, enlightened; *Jasne ~~, Most Serene*.

oświetlenie ⁿ, lighting, illumination; ~gazowe, gas-lighting.

oswobiladzać, ~dzić ^{vα} to free, deliver, affranchise. ~się ^{vr} to be freed, be delivered. ~odzienie ⁿ, affranchisement, delive-

oszukać się

rance. ~odziciel ^m, liberator, deliverer.

oswoilić ^{vα} to tame, domesticate; accustom. ~się ^{vr} to familiarise oneself. ~jony ^a, (*z czem*) intimate, familiar with. [up.

osychać ^{vα} to grow dry, to dry. **osypać** ^{vα} to strew, powder, sprinkle. ~ka ^f, food for cattle, mash, bran.

oszacować ^{vα} to estimate, tax. ~nie ⁿ, estimation, valuation.

oszalały ^a, mad. ~eć ^{vn} to become mad.

oszańcować ^{vα} to entrench, fortify. ~nie ⁿ, circumvallation.

oszarłać ^{vα}, to dirty all round. ~paniec, *vid. obszarpaniec*

oszczać ^{vα}, to piss upon.

oszczędność ^f, sparingness, thriftness; ~dności ^{pl.}, savings ^{pl.}

~dny ^a, sparing, saving, thrifty. ~dziąć, ~dzić ^{vα} to save, spare, be economical with; ~ ~ komu trudu, to save a person trouble.

oszczekłać, ~iwać ^{vα} to bark at; (*fig.*) calumniate, slander.

oszczenić się ^{vr} to bring forth young.

oszczep ^m, spear, pike.

oszczerlać, *calumniator*, defamer. ~stwo ⁿ, calumnia, defamation. ~czy ^a, calumnious, slanderous.

oszkalować ^{vα}, to defame, calumniate.

oszkaradzić ^{vα} to deform, disfigure. ~enie ⁿ, disfigurement.

oszklić ^{vu} to glaze.

osznurować, *vid. obsznurować*.

oszołomić ^{vα}, to cheat, take in. ~enie ⁿ, cheaterly.

oszpeć, ~cić ^{vα} to deform, disfigure. ~enie ⁿ, disfiguration, deformation. ~tnieć ^{vn}, to become ugly.

oszronić, *vid. osronić*. [rail in.

osztachetować ^{vα} to fence in, oszułkać ^{vα} to cheat, deceive.

~kać się ^{vr} to be mistaken.

~kaniec ^m, swindler, deceiver, impostor. **~kaństwo** ⁿ, fraudulence, imposture. **~st** ^m, **~stka** ^f, sharper, deceiver. **~two** ⁿ, cheat, fraud, deception.

oszwabić ^{vα}, to overreach, cheat. *ot*, *vid. oto*.

otaczać, *vid. otoczyć*.

otaflować ^{vα}, to board, wainscot.

otajać ^{vn}, to thaw.

otaksować ^{vα}, to estimate, value.

otarcie ⁿ, wiping off. **~ się** ^o, wielki świat, intercourse with fashionable men.

otawa ^f, after-grass, after-math.

otchłań ^f, abyss; precipice.

otłu||c, ~kać ^{vα}, (*len etc.*) to stamp off, to husk by stamping.

otłu||ścić, ~szczać ^{vα}, to grease, fatten. **~ścieć** ^{vn}, to become fat.

oto ⁱ, behold! lock!

otocz|enie ⁿ, surrounding; objects or persons surrounding one.

~yć ^{vα}, to surround, environ; invest. **~~ się** ^{vα}, to be surrounded.

otok ^m, matter, pus. [couch.]

otoman||a, ~ka ^f, kind of low sofa, *otóż*, *vid. oto*.

otr||abić, ~ębować ^{vα}, to divulge, blaze abroad.

otrębowiał||ość ^f, scurfiness. **~y** ^α, scurfy, scably.

otręby *pl.*, bran, pollard. [leprous.]

otrędownacieć ^{vn}, to become

otrętwiały, *vid. odretüwały*.

otrociny *pl.*, saw-dust.

otrulić ^{vα}, to poison. **~ty** ^α, poisoned. **~cie** ⁿ, poisoning.

otrzaskać ^{vα}, to accustom to crack or to fire.

otrząsać, ~nąć ^{vα}, to shake off, cast off. **~nąć się** ^{vr}; (*z czego*)

to shake off; get rid off . . .

otrzeć ^{vα}, to wipe (dry), wipe off. **~się** ^{vr}, to civilise.

otrzep||ać, ~ywać ^{vα}, to dust, beat the dust off.

otrzewna ^f, (*anat.*) peritoneum.

otrzeźwić ^{vα}, to make sober;

comfort, refresh. **~eć** ^{vn}, to become sober. **~enis** ⁿ, making sober; recreation, refreshment. **otrzymać, ~ywać** ^{vα}, to get, obtain, receive. **~ywać się** ^{vr}, to be obtained. **~anie** ⁿ, getting, obtainment.

otucha ^f, courage, confidence, trust; *dodawać otuchy*, to encourage.

otul||ać, ~ić ^{vα}, to tuck round, cover closely.

otumanić ^{vα}, (*fam.*) to humbug, throw dust into a person's eye.

otwar||cie ⁿ, opening. **~cie** ^{ad}, sincerely, frankly. **~tość** ^f, openness; frankness, candidness. **~ty** ^α, open; sincere, frank; (*fig.*) **~ta głowa**, clever man.

otwardnać ^{vn}, to harden.

otw||ierać, ~orzyć ^{vα}, to open; (*list*) unseal. **~~ się** ^{vr}, to be opened, open; **~~ sobie drogę**, to force one's way. **~ieracz**, opener.

~ór ^m, aperture, opening; hole; *stanąć ~orem*, to open. **~o- rzenie** ⁿ, opening, beginning.

oty||łość ^f, corpulency, obesity, fatness. **~ły** ^α, corpulent, obese.

otynkować ^{vα}, to rough-cast. **ouzdać** ^{vα}, to bridle

ów, owa, owo ^{prn}, that; that one.

owad ^m, insect. **~ek** ^m, small insect. **~ożerny** ^α, insectivorous.

owad ^{ad}, *ni ztąd ni z ~*, without reason, as bold as brass.

owak ^{ad}, in some other way. **~i** ^α, another, of another kind.

owal ^m, oval. **~nie** ^{ad}, ovally. **~ność** ^f, ovalness. **~ny** ^α, oval, ovaliform.

owca ^f, sheep.

owczarek ^m, shepherd's boy.

~arnia ^f, sheep-fold. **~arny** ^α, relating or belonging to the sheep-

fold. **~arski** ^α, shepherd's. **~arz** ^m, shepherd. **~y** ^α, sheep's; sheepish.

ówczesny ^α, then, at that time, of those times.

owdowiałość ^{f.}, widowhood.
~ałys ^a, widowed. ~ć ^{vα}, to widow. ~eć ^{vη}, to become widow or widower.

owdzie ^{ad} there, yonder.

owędy ^{ad}, through that place:

owiłać, ~ewać ^{vα}, to blow round, fan. [katkin.]

owieczka ^{f.}, lanib, lamb-kin; (*bot.*)

owies ^{m.}, oat, oats *pl.* ~ek ^{m.}, oat; (*zo.*) smelt.

owilić, ~ać ^{vα}, to cover over, wrap up, enwrap.

owionąć, *vid.* *owiąć*.

owładnąć ^{vα}, to become master of, master, rule over.

owoc ^{m.}, fruit. ~arka ^{f.}, fruit-woman. ~nik ^{m.}, fruiterer, fruit-seller. ~ny, ~odajny, ~owy ^a, fruit-bearing, fructiverous; fruit...; ~owy ogród, orchard.

owoczesny, *vid.* ówczesny.

owóz ^{ad}, now; well? why, then...; ~ jestem, here I am.

owrzodzenie; ulceration. ~iąły, abscessed.

owsianka ^{f.}, groats *pl.*, grits *pl.* ~any ^a, oaten; ~ana mąka, oat-meal. ~k ^{m.}, (*bot.*) oat-grass. ~sko ^{m.}, oat-field.

owszem ^{ad}, on the contrary; no doubt! i ~, be it so!

ożanka ^{f.}, (*bot.*) germander.

ozdabiać, *vid.* ozdobić.

ozdobla ^{f.}, ornament, decoration; (*fig.*) grace. ~ić ^{vα}, to adorn, decorate. ~ienie ^{n.}, adorning, adornment. ~ność ^{f.}, elegance, neatness, ornament. ~ny ^a, elegant, neat.

ozdrowić ^{vα}, to cure, restore to health. ~eć ^{vη}, to get well, recover health. ~enie ^{n.}, recovery.

ożenek ^{m.}, marriage. ~ić ^{vα}, to marry, to give in marriage. ~ się ^{vη}, to marry. ~ienie ^{n.}, marrying, marriage.

ożiebić ^{vα}, to cool, cool down. ~enie ^{n.}, cooling. ~le ^{ad}, coolly,

indifferently. ~łość ^{f.}, coolness, indifference, apathy. ~ły ^a, cool, indifferent, wanting affection. ~nać ^{vη}, to grow cold, cool down. ozielenić ^{vα}, to cover with verdure.

ozimlina ^{f.}, winter-corn. ~y ^a, (o zbożu) winter ...

ozionać ^{vα}, to breathe upon.

ozłocić ^{vα}, to gild.

oznaczać, ~yć ^{vα}, to mark; denote, indicate; point out. ~enie ^{n.}, mark, designation.

oznajmijać, ~ić, ~ować ^{vα}, to announce, give notice, notify, advertise. ~iciel ^{m.}, informer, announcer. ~ienie ^{n.}, information, intimation; declaration. ~ujący ^a (*gram.*) tryb ~~, indicative mood.

oznaka ^{f.}, sign, symptom.

ożóg ^{m.}, poker, oven-rake.

ozór ^{m.}, tongue, neat's tongue.

oźrebić się ^{vη}, to foal.

ozwać się, *vid.* *odezwać się*.

ożyić ^{vη}, to revive. ~wczy ^a, vivifying, enlivening. ~wiąć, ~wić ^{vα}, to animate, enliven, refresh. ~wianie, ~wienie ^{n.}, animation, revival; refreshing.

P.

pach ^{m.}, (*zwierząt*) smell, sense of smelling.

pacha ^{f.}, arm-pit.

pachciarz ^{m.}, cow-keeper.

pachniać ^{vη}, to smell, smell sweet.

~ący ^a, sweet-scented, fragrant.

~idło ^{m.}, perfumery, perfume.

pachołek ^{m.}, lad, boy; page, esquire.

~łecy ^a, boyish. ~łek ^{m.}, lad; baggage-boy, servant; boot-jack.

pacht ^{m.}, lease of cattle; dairy-rental. [wy ^a, of groin.]

pachwinna ^{f.}, (*anat.*) groin. ~nopacierez ^{m.}, the Lord's prayer; back-bone, spine. ~erzowy ^a,

- spinal; belonging to the Lord's prayer; *kość -erzowa*, back-bone, spine. ~orek ^m, short prayer. ~orka ^f, bead, glass-pearl. ~orki ^{pl.}, rosary, chaplet of beads.
- pacnąć ^{vā} to give a blow.
- pacyent [#], patient. ~ka ^f, (female) patient.
- pacyfikacya ^f, pacification.
- pacz ^m, punch.
- pączek ^m, leaf-bud; pan-cake.
- paczeń ^f, tow, hards ^{pl.} ~ny ^a, made of tow.
- paczka ^f, small parcel, packet.
- paczula ^f, patchouly.
- paczyć się ^{v̄r}; (*o drzewie*) to warp.
- padać ^{v̄n} deszcz ~, it rains; grad ~, it hails; śnieg ~, it snows.
- padać, *vid. paść*.
- padać się ^{v̄r}, to chap. ~czka ^f, epilepsy, falling-sickness.
- padalicy ^a, adder's, viperine.
- ~ec ^m, blind-worm; adder, viper.
- padolina ^f, ~ło ⁿ, carcass, carrion.
- padół ^m, dingle, dell; ~ ptaczu, vale of tears.
- padź ^f, honey-dew.
- paf ⁱ, puff!
- paginować ^{vā}, to page.
- pagoda ^f, pagod, pagoda.
- pagórek ^m, hill, hillock. ~kowatość ^f, hilliness. ~kowaty ^a, hilly, hillocky.
- pajac ^m, Jack-pudding, buffoon.
- pajęk ^m, (*zo.*) spider; lustre.
- ~ęczy ^a, of spider. ~ęczyna ^f, cobweb, spiderweb. ~ęczysty ^a, cobweb.
- pak ^m, pitch, cobler's wax.
- pąk ^m, bud, eye. ~owie ⁿ, buds ^{pl.}, buttons ^{pl.}
- pakła ^f, pack, bale. ~iecik ^m, small packet. ~iet ^m, packet, parcel. [cloth.]
- pakłak ^m, packing-cloth, sack-
- pakować ^{v̄a}, to pack, pack up; (*fig.*) devour. ~anie ⁿ, packing.
- ~ny ^a, where it can be much put in. ~y ^a, papier ~y, packing-paper, brown-paper.
- pakuły ^{pl.}, hards ^{pl.}, hurds ^{pl.}
- pakunek ^m, luggage.
- pal ⁿ, pale, stake; *wbić na ~*, to impale.
- pałac ^m, palace, hotel. ~owy ^a, palatial, palace ... ~yk ^m, small palace.
- pałać ^{v̄n}, to flame, blaze; (*fig.*) be inflamed with ..., burn with ...
- palacz ^m, fire-man; smoker.
- paladyn ^m, paladin, knight-errant.
- pałak ^m, arch, vault.
- palanka ^f, fence of planks.
- palant ^m, mallet (for tennis); tennis.
- palatynat ^m, palatinate.
- pałasz ^m, broadsword; ~ morski (*zo.*) sword-fish. ~ować ^{vā}, to strike with a sabre, sabre; (*fam.*) eat heartily.
- palcat ^m, stick.
- palcowy ^a, finger ... ~czasty ^a, fingered. ~ec ^m, (*u ręki*) finger; (*n nogi*) toe; ~ serdeczny, ring-finger; ~ średni, middle-finger; wielki ~ec (*u ręki*) thumb; wielki ~ec (*u nogi*), the big toe; ~~ wskazujący, forefinger, index.
- pałeczka ^f, small beetle, small mallet.
- palenie ⁿ, burning, combustion; ~~ ciał, cremation. ~ić ^{v̄an}, to burn; (*cegły*) bake, burn; (*kawę*) roast; (*wódkę*) distil; (*tyton*) smoke; (*w piecu*) heat. ~~ się ^{v̄r}, to burn, be burning; (*fam. do panny*) to be in love with.
- paleografia ^f, paleography.
- palestra ^f, magistrates ^{pl.}, judges.
- paleta ^f, palette, pallet. [ges ^{pl.}]
- palisady ^{pl.}, palisade.
- palisand ^m, ~rowe drzewo, rose-wood, palisander.
- paliuss ^m, pallium.
- paliwoda ^m, hot-brained fellow.
- pałka ^f, maul(et), club; drumstick; (*vulg.*) head.
- palmia ^f, palm-tree; (*fig.*) palm; ~a wachlarzowa, fan-palm. ~owy ^a, palmny, palm ...; ~owa Niedziela, Palm Sunday.

palniąć *vān*, to strike, give a blow; fire, discharge; ~ ~ sobie w tēb, to blow out one's brains. ~ik ^m, (*u lamp etc.*) burner. ~ość ^f, combustibility. ~y ^a, combustible; broń ~a, fire-arm.

palowiąc *vā*, to fence round with pales. ~anie ^f, piling; pile-work. ~y ^a, pile ..

palpitacyja ^f, (*serca*) palpitation.

palto(t) ^m, great-coat.

paluch ^m, thumb; finger-stall. ~szkiewicz ^m, hop-o'my-thunub.

pamiątk̄a ^f, keepsake; na ~ę (*czego*), in remembrance of ... ~owy ^a, memorial, monumental; ~owa tablica, monumental tablet. **pamięć** ^f, memory; remembrance, recollection, zachować w ~ci, to keep in mind; uczyć się na ~ć, to learn by heart. ~ciowy ^a, of memory.

pamiętać *vā*, to remember; think of. ~ne ^f, reminder, refresher; dać komu ~~, to cudgel a person. ~nik ^m, memorial, diary; memoir; literary periodical. ~niki *pl.*, memoirs *pl.* ~nikowy ^a, of memoirs. ~ny ^a, memorable; having a good memory.

pan ^m, lord; gentleman; (*przed nazwiskiem*) Mr. (=mister); master; ~ie! Sir! ~owie! gentlemen! jaki ~, taki kram, like master, like man.

pancerznik ^m, (*okrēt*) iron-clad; (*zo.*) armadillo. ~rny ^a, cuirassier. ~rz ^m, coat of mail.

pandrów' ^m, earth-worm, grub; belly-worm.

panegiryk ^m, encomium, panegiryk. ~sta ^m, encomiast, panegyrist.

panek ^m, lordling. [giryfst. ~ka ^f, (*u strzelby*) touch-pan; small pan.]

pani ^f, lady, madam; (*domu*) mistress; (*przed nazwiskiem*) Mrs. (= mistress); ~! madam! szanowne ~e! ladies!

panicz ^m, lordling; (young) master.

~owski ^a, lordling's. ~ykostwo ⁿ; haughtiness of a lordling, lordliness.

paniczny ^a, panic. [ness. ~anie|nka ^f, young maid. ~ński ^a, maiden, virginal. ~óstwo ⁿ, maidenhood, virginity.

panisko ⁿ, good old gentleman.

panna ^f, maid, virgin; young lady; (*zawsze z następującym imieniem lub nazwiskiem*) Miss; Najświętsza Panna, the holy Virgin; ~ służąca, chamber-maid.

panorama ^f, panorama.

panoszyć się *v̄r*, to grow rich; be pulled up with pride, lord it.

~wać *v̄n*, to rule, govern, reign; ~ nad sobą, to be master of oneself. ~wanie ^f, government, reigning; reign; za ~wania (*króla..*) in the reign of ...

pański ^a, lordly, seigneurial; splendid; ~ ~ brat, your brother; ~ka siostra, your sister; po ~ku, lordly. ~kość ^f, lordliness, lordly manners, distinction. ~two ⁿ, empire, state; lordliness; distinction; (*domu*) master and mistress; młodzi ~~, betrothed couple.

panslawista ^m, Panslavist. ~zm ^m, Panslavism.

pańszczyzna ^f, socage, soccage. ~niany ^a, socage ..., relating to the socage.

pantalony *pl.*, trousers *pl.*

pantera ^f, (*zo.*) panther.

pantofel ^m, slipper; (*fig.*) być pod pantoflem, to be henpecked.

pantomina ^f, pantomime.

panujacy ^a, dominant, reigning; ~ dom, reigning family, dynasty.

papa ^m, (*fam.*) father, papa; (*vulg.*) mouth; dać komu w ~ę, to slop a person's face.

papier ^m, paper; document, deed;

lisowy ~, note paper, post-paper;

~ na nuty, music-paper. ~nia ^f, paper-manufactory, paper-mill.

~os ^m, cigarette. ~ówka ^f, a kind of apples. ~owy ^a, made of paper,

paper...; *pieniądze -owe*, paper-money.
papiełzki α popish, papal; pontifical. ~ztwo η , popery, papacy.
~ż η , pope. ~żnik, *vid. papista*.
papilot η , hair-roller.
papinikarz η , sweet-tooth. ~kowaty α effeminate.
papista η , papist. [pappy.
papkila f , (*sowsiana*) gruel. ~owaty α ,
papla η , & f , babbler, chatterbox.
~ć $v\alpha$, to gabble, prattle. ~nina f ,
gabbling, prattling.
paproć f , (*bot.*) fern. ~ciany α ,
fern ... ~cina f , fernery.
papryka f , capsicum.
paprzyca f , iron-cross.
papuć η , (kind of) slipper.
papułga f , (*orn.*) parrot; (*fig.*) popinjay; *gadać jak ~~,* to talk nonsense. ~zi, ~ży α , parrot...;
parrot-green. ~żka f , young parrot.
par η , sultriness; (*tytuł*) peer.
para f , vapour, steam; breath.
para f , pair, brace, (*o osobach*) couple; ~miłośćna, couple of lovers;
~ pistoletów, a brace of pistols;
parę dni etc., some days etc.
~mi, in pairs, by two and two.
parabolia f , (*mat.*) parabola; parable. ~iczny α , parabolic(al).
paradilla f , display, state; (*mil.*) parade. ~ność f , pompousness, pomposity. ~ny α , pompous, splendid. ~ować $v\eta$, to make a show, **paradoks** η , paradox. [parade. **paradyż** η , (*te.*) upper-gallery.
parafia f , parish, diocese; (*fig.*) province. ~lny α , parochial, parisional. ~nin η , ~nka f , parishoner; provincial. ~ński α , provincial, countrified. ~ństwo η , ~ńszczyszna f , countrified ways, provincialism.
parafina f , paraffine.
paragraf η , paragraph.
paralela f , parallel line.
paraliptyczny α , paralytic, palsied. ~tyk η , paralytic. ~ż η , palsy,

paralysis. ~żować $v\alpha$, to lame, paralyse.
parapet η , breast-work, parapet.
parasol η , umbrella. ~ik η , parasol. ~ka f , gentleman's sun-shade.
parawan η , folding-green.
parcelacja f , parcellation.
parch η , ~y *pl.*, (*med.*) parch, scab; (*u zwierząt*) mange. ~aty α , scabbed. mangy.
parciany α , made of coarse linen.
parcie η , pressure; gripes *pl.*, colic.
parcyjalność f , partiality. ~y α , partial.
pardon η , pardon, quarter. ~ować $v\eta$, to pardon, give quarter.
pardwa f , (*orn.*) white grouse, ptarmigan.
pargamin η , parchment, vellum.
~owy α , made of parchment, vellum ...
park η , park. ~a f , pair, couple; (*mit.*) fatal sister.
parkan η , fence of planks.
parkiet η , inlaid-floor; (*te.*) front-seats in the pit.
parkołcić się $v\eta$, to kid. ~t η , goatish smell, rank smell.
parlament η , parliament. ~arny α , parliamentary. ~arski α , parliamentarian's; parliamentary.
~aryzm η , parliamentarism. ~arz η , parliamentarian, officer who negotiates a truce. ~ować $v\eta$, to parley. ~owy α , of parliament.
parmezański α , ser ~, Parmesan
parnaski α , Parnassian. [cheese.
parnio α , sultry; *jest ~o*, it is sultry weather. ~ość f , sultriness. ~y α , sultry.
parobłczak η , farmer's boy. ~czy α , of farmer's man. ~ek η , farmer's man; (*fig.*) country-bumpkin.
paroch η , provost.
parochód η , (locomotive-) engine, steam carriage. [to parody.
parody f , parody. ~ować $v\alpha$, **parokonny** α , drawn by two horses. ~krotny α , repeated, reiterated.

- paroksyzm ^m, paroxysm.
- parol ^m, watch-word.
- paro||statek ^m, steam-boat, steamer. ~wiec ^m, locomotive, steam-boat; ~wiec pocztowy, steam-packet; ~wiec kołowy, paddle-steamer.
- parów ^m, hollow way.
- parowa||ć ^{vna}, to steam, fume; (*cięcie*) to parry, keep off. ~nie ⁿ, evaporation, exhalation; perspiration.
- parsk||ać, ~nać ^{vn}, (*o koniu etc.*) to snort; puff and blow; ~~ ze śmiechu, to burst out laughing.
- parszyw||iec ^m, man infected with the itch. ~ieć ^{vn}, to be infected with the itch. ~ość ^f, manginess, scabbiness. ~y ^a, mangy, scabbed, part ^m, pack-cloth. [scabby.]
- parta||cki ^a, bungling, unskilful; zrobić co po ~cku, to huddle (up). ~ctwo ^m, huddling; bungling work.
- ~cz ^m, bungler, botcher; ~cz lekarski, medicaster. ~czyć ^{vna}, to huddle, botch.
- parter ^m, ground-floor; (*te.*) pit.
- partes ^m, mówik jak z ~ów, he speaks like a book.
- party||a ^f, party, faction; (*część*) part; (*w ożenku*) match; game, (*wisła*) rubber. ~cya ^f, vid. partytura. ~jny ^a, factious, partial. ~kuła ^f, (*gram.*) particle. ~kularny ^a, particular. ~kularyzm ^m, particularism. ~kularz ^m, small town. ~tura ^f, (*muz.*) partition.
- partyzan||cki ^a, partisan. ~t ^m, partisan. ~tka ^f, guerilla war.
- parweniusz ^m, upstart.
- paryas ^m, (*fig.*) pariah.
- parz||a ^f, dog's meat. ~enie ⁿ, scalding. ~~ się ⁿ; (*zwierząt*) rut, pairing. ~yć ^{va}, to scald; (*o pokrzywie*) sting. ~yć ^{va}, to couple, copulate. ~ysty ^a, paired.
- parzydło ^m, (*bot.*) goat's beard.
- pas ^m, girdle, belt; girth; (*ziemi*) zone; stripe, streak.
- pa||sać, ~śc ^{va}, (*bydło*) to tend; feed, fatten. ~~ się ^{vr}, to pasture, graze. ~sanie ⁿ, pasturage.
- pasam||an, ~on ^m, lace, galloon. ~onnik ^m, lace-maker.
- pasażer ^m, passenger.
- paść ^{vn}, to fall; ~ na kolana, to fall upon one's knees.
- pascha ^f, (*żydów*) Passover; Easter.
- pasek ^m, belt, girdle; sash.
- paser ^m, concealer, receiver of stolen goods.
- pasibrzuch ^m, glutton, gormandiser.
- pasie||cznik ^m, hiver, bee-master. ~ka ^f, bee-garden.
- pasienie ⁿ, pasture.
- pasierb ^m, step-son. ~ica ^f, step-daughter.
- pasku||da ^m & ^f, filthy man, filthy woman. ~dnica ^f, filthy woman.
- ~dnik ^m, filthy man. ~dny ^a, nasty, filthy. ~dzić ^{va}, to soil, dirt. ~dztwo ^m, filth, filthiness, nastiness.
- pasmo ⁿ, skein; (*fig.*) series; (*góra*) chain.
- paśnik ^m, belt-maker.
- pasować ^{van}, (*na rycerza*) to dub; fit, be fitting; (*w kartach*) pass. ~ się ^{vr}, to wrestle, struggle.
- paśowy, vid. ponsowy.
- paśożyt ^m, parasite, hanger-on.
- ~niczy, ~ny ^a, sponging, parasitical.
- pasta ^f, paste.
- pastel ^m, pastel-painting, painting in crayon. ~a ^f, pastel, crayon; ~ami malować, to paint in pastel. ~owy ^a, pastel ..., crayon ...; ~~ otówek, crayon-pencil.
- paste||reczka ^f, young shepherdess. ~rka ^f, shepherdess; pastoral poem; matins *pl.* ~rski ^a, shepherd's, pastoral. ~rstwo ⁿ, pastoral life; pastorship. ~rz ^m, shepherd; pastor, minister.
- pasternak ^m, (*bot.*) parsnip.
- pastew||nik ^m, common, pasture. ~ny ^a, for cattle, fodder ..
- pastka ^f, (fox-)trap.

pastor ^m, (protestancki) pastor, minister. ~ał ^m, crosier.
 pastułch ^m, herdsman; ~ch krów, cow-herd; ~ch świń, swine-herd.
 ~szek ^m, young herdsman. ~szka ^f, herdswoman. ~szy ^a, shepherd's.
 pastwla ^f, prey. ~ić się ^{v_r}, to give vent to one's anger. ~isko ^m, pasture, pasture-ground.
 pasyła ^f, passion; Passion; wrath, anger. ~onat ^m, passionate man.
 paszla ^f, fodder, provender. ~enie ^m, pasture, pasturage.
 paszczla, ~ęka ^f, jaws pl., mouth.
 paszkwil ^m, lampoon, pasquinade.
 ~ant ^m, lampooner, pasquiller.
 ~owy ^a, pasquil.
 paszport ^m, passport. ~owy ^a, biuro ~owe, passport-office.
 pasztełcik ^m, patty, little pie.
 ~t ^m, pasty, pie; ~t z mięsa, mince-pie. ~tnik ^m, pastry-cook.
 patelnia ^f, pan.
 patent ^m, patent, licence; diploma.
 ~ować ^{v_a}, to grant a patent, patent, license. ~owany ^a, patented.
 ~owy ^a, patent.
 patetyczniie ^{a_d}, pathetically. ~ość ^f, pathos, patheticalness. ~y ^a, patnik ^m, pilgrim. [pathetic.
 patoka ^f, virgin honey.
 patrołchy ^{pl.}, pluck. ~szyć ^{v_a}, to embowel, eviscerate.
 patolognia ^f, pathology. ~iczny ^a, pathological. [patroness.
 patron ^m, patron, protector. ~ka ^f, patryarcha ^m, patriarch. ~lny ^a, patriarchal. ~t ^m, patriarchate.
 patrycyusz ^m, patrician. ~owski ^a, patrician.
 patryota ^m, patriot. ~tka ^f, patriot woman. ~tycznie ^{a_d}, patriotically. ~tyczny ^a, patriotic, patriot. ~tyzm ^m, patriotism.
 patrzleć, ~yć ^{v_n}, (na co) to look at, behold; (kogo, czego) look for; (czego) care for, take care of; ~ na kogo z góry, to look down upon a person; ~no! look here! ~ać w góre, to look up.

patyłczek ^m, small stick; (do zapalania) match. ~k ^m, small stick.
 patyna ^f, paten.
 patynka ^f, slipper.
 pauperyzm ^m, pauperism.
 pauza ^f, pause, stop. ~ować ^{v_n}, to pause.
 pałw' ^m, (orn.) peacock. ~wiątko ^m, pea-chick. ~wica ^f, (orn.) peahen.
 ~wi ^a, peacock's. ~wić się ^{v_r}, to strut about. ~wik ^m, young peacock; io, peacock butterfly.
 ~wiówka ^f, (orn.) peacock-pigeon.
 pawian ^m, (zo.) baboon. ~owy ^a, baboon's; baboonish.
 pawilon ^m, (arch.) pavilion; (mar.) paż ^m, page. [pavilion, flag.
 Październik ^m, October.
 paździerze ^{pl.}, awns ^{pl.}
 paznokieć ^m, nail.
 pazucha ^f, (u sukni) bosom.
 pazur ^m, nail, claw, paw, clutch.
 pchać, ~nać ^{v_a}, to thrust, push; (sztylem etc.) to run, stick (a dagger etc.). ~ać się ^{v_r}, to crowd.
 ~ać się przez tłum, to force one's way through the crowd. ~nięcie ^m, shock, push; (w fechtowaniu) stab, thrust, passado.
 pchłetka ^f, small flea; spring-tail.
 ~ła ^f, flea. ~lić ^{v_a}, to fill with pęc ^f, flap! smack! [fleas, flea.
 pęca, vid. pęciny.
 pęch, vid. pach.
 pęcherz ^m, (anat.) bladder; (na skórze) blister; ~moczowy, urine bladder. ~yk ^m, little bladder; vesicle. ~ykowaty ^a, vesicular, pęciny ^{pl.}, jesses ^{pl.} [vesiculous. pęczek ^m, small bunch or bundle.
 ~nieć ^{v_n}, to swell.
 pęd ^m, course, run; graft, scion; całym ~em, at full gallop.
 pedagog ^m, pedagogue. ~ia, ~ika ^f, pedał ^m, pedal. [pedagogy.
 pedanckii, vid. ~tyczny. ~t ^m, pedant. ~terya ^f, pedantry. ~tycznie ^{a_d}, pedantically. ~tyczny ^a, pedantic, pedantical. ~tyzm ^m, pedantism.

pędrak ^m, grub of a cockchafer; (*fig.*) pigmy.

pędzać, *vid.* pędzić.

pędz||el ^m, brush, pencil. ~elek ^m, small pencil. ~lować ^{vα}, to paint coarsely, doub.

pędziłć ^{vαn}, to drive; (*wódkę*) distil; (*życie*) lead; (*kogo na licytacyj*) drive up; speed, hurry much. ~wiatr ^m, windy fellow.

pegaz ^m, (*myt.*) Pegasus.

pejcz, ~yk ^m, horsewhip, riding-whip.

pejsłaki *pl.*, whiskers *pl.* ~y *pl.*, curls (of the Polish jews).

pejzaż, *vid.* krajobraz. ~ysta ^m, landscape-painter.

pęk ^m, bundle, bunch; packet. ~acieć ^{vn}, to become big-bellied. ~atość ^f, bellied shape. ~aty ^α, (big-)bellied.

pękłać, ~nać ^{vn}, to burst, burst open, break up; (*fig.*) ~ać ze złości etc., to burst with anger ...

pek||ieflajsz ^m, ~lowina ^f, salted pełcie ^f; weeding. [meat.]

pełen, *vid.* pełny.

peleryna ^f, pelerine, furcape.

pelikan ^m, (*orn.*) pelican.

pełnił|a ^f, plenty, abundance; full moon. ~ć ^{vα}, to fulfil, accomplish; ~ć swoje obowiązki, to do one's duty. ~enie ^f, fulfilment, accomplishment.

pełno ^{ad}, plentifully, plenty of. ~oletni ^α, of age, of full age. ~oletność ^f, majority, full age. ~omocnictwo ^m, full-power. ~omocnik ^m, constituent, mandatory, warranter; plenipontiary. ~omocny ^α, plenipontiary. ~ość ^f, plenitude, fulness. ~y ^α, full, filled.

pełz||ać, ~nać ^{vn}, to creep, crawl; (*fig.*) to cringe, fawn. ~acz ^m, creeper; (*fig.*) cringer, toady. ~nać ^{vn}, to pass away; fade, lose colour. [tes.]

penaty *pl.*, household-gods, Penpendent ^m, sword-belt.

penitencyarz ^m, penitentiary.

pens ^m, penny.

pensy||a ^f, pension, salary; (*zakład*) boarding-school. ~jka ^f, small salary, pension. ~on ^m, boarding-school. ~onarka ^f, ~onarz ^m, boarder. ~onować ^{vα}, to pension.

penzel, *vid.* pędzeł.

pępłek ^m, navel. ~kowaty ^α, navel-shaped. ~kowy ^α, umbilical; sznurek ~~, navel-string. ~owina ^f, navel-string. ~ownica ^f, (*bot.*) hydrocotyle. ~uszek ^m, small navel. [nary.]

pepiniera ^f, nursery; (*fig.*) semi-pepsyna ^f, pepsine.

peregrynacyja ^f, peregrination.

perełka ^f, small pearl. ~lnik ^m, pearl-fisher.

perfum ^m, ~a ^f, perfume. ~ować ^{vα}, perfume. ~ownik ^m, perfumer.

pergamin, *vid.* pargamin. ~owy ^α, parchment ..., of parchment.

perka, *vid.* ziemniaki.

perkal ^m, percale. ~iczek ^m, percaline.

perłka ^f, pearl; (*fig.*) pearl, jewel. ~lić się ^{vγ}, to pearl. [fowl.]

perli||ca, ~czka ^f, (*orn.*) Guinea-perlisty ^α, adorned with pearls.

~łowiec ^m, pearl-coloured butterfly. ~łowy ^α, pearly; pearl; ~łowa kasza, pearl-barley; ~łowa macica, mother of pearl.

peron ^m, fliers *pl.*

peror||a ^f, long speech; severe lecture. ~ować ^{vαn}, to make a speech; talk largely.

perpendykuł, *vid.* wahadło.

perski ^α, ~ proszek, insecticide, insect-destroyer.

personal |ł ^m, officers *pl.* ~t ^m, portly man.

perspektyw||a ^f, perspective; (*fig.*) prospect. ~a, ~ka ^f, telescope, field-glass.

perswadować ^{vα}, to persuade, induce, exhort. ~zya ^f, persuasion.

pertraktacyja ^f, negotiation, transaction.

peruka ^{f.}, wig, periwig. ~rczyk ^m, wigmaker's apprentice. ~rski ^a, wigmaker's. ~rz ^m, wigmaker. **peryod** ^m, period. ~ycznie ^{ad}, periodically. ~yczność ^{f.}, periodicalness. ~yczny ^a, periodic(al). **perz** ^m, quickgrass, couchgrass. ~yć się ^{vr}, to smoulder, burn faintly; (fig.) be irritated. ~yna ^{f.}, cinders *pl.*, embers *pl.*; obrócić w ~ynę, to reduce to ashes, lay in ashes. **pestka** ^{f.}, (*sliwki etc.*) stone, kernel. ~kowy ^a, kernelled. ~~owoc, kernel-fruit; ~owa wólką, noyau. **pesymista** ^m, pessimist. ~styczny ^a, pessimistic(al). ~zm ^m, pessimism. **peta** *pl.*, (fig.) fetters *pl.*, chains *pl*. ~ć ^{va}, to shackle, fetter. **petarda** ^{f.}, petard. [loop. **petelka**, ~lica ^{f.}, hanger, knot, **petent** ^m, petitioner, supplicant. ~ycya ^{f.}, petition, supplication. **petocie** *pl.*, rash, cutaneous eruption. **petroleum**, *vid. nafta*. [tion. **petytowy** ^a (*typ.*) wiersz ~, line of brevier. **pewien**, *vid. pewny*. ~nie ^{ad}, perhaps, probably; certainly. ~nik ^m, a self-evident truth, axiom; iść na ~nika, to insure success. ~no ^{ad}, certainly; na ~no, most positively. ~ność ^{f.}, certainly; surety; mam ~~, że ..., I positively know that ... ~ny ^a, certain, positive; sure. **pezel**, *vid. pędzel*. **pie** ⁱ, fy! shame! **piąć** ^{vna}, (*o kogucie*) to crow; (*w poezyi*) to sing. **piąć się** ^{vr}, to ascend, climb up; ramp; (fig.) to strive to rise aloft. **piana** ^{f.}, froth, foam; ~ morska, meerschaum. **pianie** ⁱ, crow. **pianiño** ^{f.}, cottage piano. ~sta ^m, ~stka ^{f.}, pianist. **pianka** ^{f.}, meerschaum; foam. **piardnąć**, *vid. pierdzić*.

piaszczy ^{f.}, sand. ~czysty, *vid. piaszczy*. ~ecznica ^{f.}, sand-box. ~ecznik ^m, (zo.) sand-eel, grig. ~ek ^m, sand; (*do posypywania pisma*) to pounce; ~ek do szorowania, scouring-sand. ~karz ^m, sandman. ~ki *pl.*, sandy ground, sand-walk. ~kowiec ^m, sand-stone, freestone. ~kowsko ^m, ~kownia ^{f.}, sand-pit. ~kowy ^a, of sand, sand ... **piasta** ^{f.}, (*koła*) nave, hub. **piastować** ^{va}, (*dziecko*) to have in arms; purse; ~~urząd, to hold an office or a charge. ~un ^m, (fig.) protector, guardian. ~unka ^{f.}, children's nurse. **piaszczystość** ^{f.}, sandiness. ~y ^a, sandy. [Friday. **Piątek** ^m, Friday; wielki ~, Good piątka ^{f.}, five; (*w grach*) cinque. ~kowy ^a, of Friday. ~y ^a, fifth; po ~e, fifthly, in the fifth place. **piić** ^{va}, to drink; (*do kogo*) drink a person's health, toast him; ~ć mi się chce, I am thirsty. ~cie ⁱ, drinking, drink; ~~wody, use of mineral waters. **piec** ^{va}, to bake; fry, roast; (*na rożnie*) broil; (*o stońcu*) burn. ~ się ^{vr}, to be roasted; be baked. **piec** ^m, stove. **pięć**, num., five; ni w ~ ni w dziewięć, that's neither fish nor flesh. ~dziesiąt, num., fifty. ~y ^a, fiftieth. ~dziesięciolecie ^m, the fiftieth jubilee. ~dziesięcioletni ^a, of fifty years, fifty years old. **piechota** ^{f.}, infantry; ~ota, na ~ote, on foot, a foot. ~otny, ~ur ^m, foot-soldier. **pięcioaktowy** ^a, in five acts. ~funtowy ^a, weighing five pounds. ~kat ^m, pentagon. ~ny ^a, pentagonal. ~ksiąg ^m, Pentateuch. ~letni ^a, five years old, of five years. ~miarowy ^a, wiersz ~~, pentameter. ~raki ^a, fivefold, quintuple. ~rako ^{ad}, fivefold; of five different sorts. ~rnik ^m, (*bot.*)

five-finger. ~roⁿ; (*o osobach*) five.
~płatkowy^a quinquesfoliated.
~torebkowy^a (*bot.*) quinquelocular.

pięć|kroć^{ad} five times. ~set, num., five hundred. ~ny^a five hundredth.

piec|uchⁿ, lazy boots, sluggard.
~ykⁿ, small stove; ~ do palenia kawy, coffee-roaster.

piecza^f, care, protection.

pieczara^f, (subterraneous) cavern, den. [room.]

pieczarka^f, champignon, mushroom.

pieczłatka^f, seal, signet. ~atkarszⁿ, seal-engraver. ~ęć^f, seal.
~tarzⁿ, sealer; seal-engraver.
~ętować^v^a, to seal.

pieczęń^f, roast(-meat). ~niarzⁿ, sponger, parasite, lick-platter.

pieczołowi|tość^f, care, solicitude.
~ty^a, careful.

pieczłony^a, baked, roasted. ~ysteⁿ, roast-meat. ~ywoⁿ, pastry, baking.

piędz^f, span. [ing; batch].
pieg|i^{pl}, freckles *pl.* ~owacieć^vⁿ, to freckle, be marked with freckles.

~owatość^f, freckledness. ~owaty^a, freckled; freckle-faced.

piegża^f, (*orn.*) hedge-sparrow.

pieka|rzykⁿ, journeyman baker; baker's boy. ~rnia^f, bakery, baker-house. ~rski^a, baker's.
~~ cech, bakers' corporation.

~rstwoⁿ, baker's trade. ~rz^m, baker.

piek|ielnie^{ad} diabolically. ~ielny^a, devilish, diabolical; ~~ kamień, (*med.*) lunar caustic. ~łóżⁿ, hell.

pięknidłoⁿ, cosmetic. ~nie^{ad} beautifully, finely; *to jest wszystko* ~~, that is all splendid. ~nieć^vⁿ, to grow handsome. ~noⁿ, the beautiful. ~ność^f, beauty, beautyfulness; (*kobieta*) beauty. ~ny^a, beautiful, handsome; pteć ~na, fair sex. ~szyć^v^a, to embellish.

~szydła^{pl}, cosmetics *pl.*

pielęgnowa|ć^v^a, to nurse, foster,
to take care of; (*rośliny*) to cultivate. ~nieⁿ, nursing, care, attendance; (*roślin*) cultivation.

piel|acz^m, weeder. ~enie, vid. petcie. [home.]

pieleszⁿ, hearth; domowe ~e, pielgrzymⁿ, pilgrim. ~i, ~ski^a, pilgrim's, of a pilgrim. ~ka^f, pilgrimage; female pilgrim. ~ować^vⁿ, to go on a pilgrimage. ~stwoⁿ, pilgrimage; emigrants *pl.*, pilgrims *pl.*

pielucha^f, swathing-cloth.

pieńⁿ, trunk; stalk, blade; w ~ wyciąć, to put to the sword.

pienia|ć się^v^r, to carry on a law-suit, plead, litigate. ~cki^a, litigious. ~ctwoⁿ, litigiousness, contentiousness. ~cz^m, litigious man.

pienią|dzⁿ, piece of money, coin.

~dze *pl.*, money; drobne ~dze, change, small coin. ~żekⁿ, small piece of money.

pieniil|ć się^v^r, to foam, spume; (*o winie*) to sparkle. ~sty^a, foamy, frothy. [song.]

pienieⁿ, (*koguta*) crow; (*w poezyi*) pienickⁿ, small block, trunk; (*pióra*) quill; stump; ~zęba, tooth-root; mieć z kim na pienku, to have a crow to pluck with a person.

pieniężn|ly^a, moneyed, pecuniary; kara ~a, mulet, fine.

pieprzⁿ, pepper; ~ w ziarnach, round-pepper; (*fig.*) gdzie ~ rośnie, a thousand miles off. ~niczka^f, pepper-box. ~nikⁿ, pepper-mushroom. ~ność^f, pepperiness.

~ny^a, peppered, peppery. ~ojad^m, (*orn.*) pepper-bird. ~owy^a, pepper ... ~yć^v^a, to pepper.

~yca^f, (*bot.*) cress. ~kowatość^f, pepperiness. ~kowaty^a, peppery.

pierac, vid. prac.

pierdoła, ~dzielⁿ, (*vulg.*) farter. ~doły *pl.*, foolish things, absurdities; gadać ~~, to talk nonsense. ~dolić^vⁿ, to talk nonsense. ~dzieć^vⁿ, (*vulg.*) to fart,

piernat ^m; upper-bed, cover of a bed.

piernik ^m; gingerbread. ~arz ^m, gingerbread - maker. ~owy ^a, gingerbread ...

pierś ^f. ~si pl., breast, bosom, chest; (*u ptaków*) brisket; dać dziecku ~si, to give suck to a child, to suckle; do ~si kogo przycisnąć, to press a person to one's bosom. ~siowy ^a, breast ...; choroba ~siowa, complaint in the lungs.

pierścienie, ~onek ^m, ring; (*włosów*) ringlet. ~enisty ^a, ringled. ~eniowy, ~onkowy ^a, ring ...; palec ~~, ring-finger, fourth-finger. ~ennice pl., ring-worms pl.

pierw, ~ej ^{ad}, first, at first. ~nim, before.

pierwiastek ^m, element; (*mat.*) root. ~kowo ^{ad}, originally, primitively. ~kowość ^f, primitiveness. ~kowy ^a, original, primitive.

[rose, cow-slip.] pierwiosnek ^m, ~ka ^f, (*bot.*) prim-

pierwociny pl., hastings pl., first fruits. ~rodny ^a, first-born, eldest; primitive; grzech ~~, original sin. ~rodztwo ⁿ, ~rod-

ność ^f, primogeniture, birthright. ~tność ^f, primitiveness. ~tny ^a, original, primitive; ~tni mieszkańców, aborigines pl. ~wzór ^m, original, first copy; protoplast.

pierwszeństwo ⁿ, ~ość ^f, first place, precedence; superiority.

~orz. dny ^a, first-rate. ~y ^a, first.

pierzasty ^a, feathered.

pierzchlać, ~nąć ^{vⁿ}, to flee, run away. ~anie, ~niecie ⁿ, flight, escape. ~liwość ^f, timidity, timorousness, shyness. ~liwy ^a, timid, shy.

pierzha ⁿ; feathers pl., plumage.

~yć ^{v^a}, to feather. ~yć się ^{vr}, to moult, mew.

~yna ^f, upper-bed.

pierzga ^f, hive-dross.

pies ^m, dog; ~domowy, house-

dog; ~mysliwy, hound, harrier; ~owczarski, shepherd's dog.

pieścić ^f, fist; przyszło do ~ci, it came do blows; zacisnąć ~ci, to clench one's fist.

pieścić ^{v^a}, to caress, fondle. ~ć się ^{vr}, to affect. ~dełko, ~dło ⁿ (*osoba i rzecz*) love.

pieściwy, vid. pieszcotliwy.

piesek ^m, little dog; puppy.

pieśń ^f, song, air; ~ń wojenna, military song; ~ń weselna, hymeneal, wedding-song. ~niarz ^m, lyrical poet. ~nik ^m, psalm-book.

~niowy ^a, song ...

pieszczenie, fondling, caresses pl. ~ony ^a, fondling. ~och ^m, ~ocha ^f, pet-child, darling.

pieszczała ^f, caress, fondling; darling. ~y pl., sweet things, caresses. ~ka ^f, sweet-heart. ~liwość ^f, delicateness, delicacy, tenderness. ~liwy ^a, tender, delicate.

pieszek ^m, (*w szachach*) pawn. ~o ^{ad}, on foot, afoot. ~y ^a, foot ..., pedestrian; foot ...; żołnierz ~y, foot-soldier. ~y ^m, pedestrian, pięta ^f, heel. [walker.]

piętnar ^m, (*arch.*) corbel.

piętnaście, ~stu, ~ścioro, num., fifteen. ~stoletni ^a, of fifteen years, fifteen years old. ~sty ^a, fifteenth; po ~ste, fifteenthly.

piętno ⁿ, mark, token; stamp; stigma. ~wać ^{v^a}, to brand; (*fig.*) stigmatize.

pietrasznik ^m, (*bot.*) hemlock. piętro ⁿ, story, floor. ~rzyć się ^{vr}, to rise up, tower.

pietruszka ^f, (*bot.*) parsley.

pietyzm ^m, pietism.

piewca ^m, poet.

pigmej, ~czyk ^m, pygmy, dwarf.

pigment ^m, colouring matter, pigment.

pigułka ^f, pill. [ment.]

pigwa ^f, quince. ~owy ^a, quince ...

pijać, vid. pić. ~cki ^a, drinking.

~czka ^f, ~k ^m, drinker, drunkard.

~czyna ^m, dram-drinker. ~ń-stwo ^m, drunkenness, immoderate drinking. ~ny ^a, drunken, drunk, tipsy; po ~nemu, in a state of drunkenness. ~tyka ^f, drinking-

piar ^m, Piarist. [bout.

pijawka ^f, leech; przystawić pi-jawki, to apply leeches.

pik ^m, (w kartach) spades pl. ~a ^f, pike, lance; (materya) quilting.

pikłać, ~nąć ^v, to sting; coś go-

~nęło, he had a presentiment of something disagreeable. ~jeta ^f, (mil.) picket, outpost; (gra) piquet. ~inier ^m, pike-man.

piknik ^m, picnic; urządzić ~, to get up a picnic.

pikowlać ^v, to stitch, quilt; (fig.) taunt, chaff. ~any ^a, quilted.

pilka ^f, saw; saw-mill; (ryba) saw-fish. ~larz ^m, sawyer.

pilarnia ^f, tennis-court.

pilastr ^m, (arch.) pilaster.

piłka ^f, ball; hand-saw; grać w piłkę, to play at tennis.

pilić ^v, to urge.

pilnie ^{ad} diligently, assiduously.

pilnik ^m, (narzędzie) file. ~arz ^m, file-cutter.

pilno ^{ad} pressingly, urgently; speedily; jest mi ~o, I am in a hurry. ~ość ^f, diligence, assiduity. ~ować ^v, (chorego) to nurse, tend; (kogo, czego) superintend, guard; (czego) apply oneself to...; nie ~ ~ czego, to neglect a thing. ~owanie ⁿ, (interesów etc.) care of... ~y ^a, industrious, diligent, assiduous.

piłować ^v, to saw; file.

pilśn ^f, felt. ~niany, ~niowy ^a, made of felt; kapelusz ~~, felt-hat.

~niarz ^m, felter. ~nic ^v, to felt.

piołun ^m, wormwood. ~ówka ^f, absinthe. ~owy ^a, made with wormwood, wormwood ...

pion ^m, (ołówianka) plummet; (chir.) probe; (w szachach) pawn.

~ek ^m, (w szachach) pawn. ~o-wać ^v, to level with the plum-

met. ~owo ^{ad} vertically, perpendicularly. ~owość ^f, verticalness, perpendicularity. ~owy ^a, perpendicular, vertical pionier ^m, pioneer.

piórko ^m, (do pisania) pen, quill; feather; lekki jak ~~, light as a feather, very light. ~nik ^m, pen-case.

~o ^m, feather; pen, style; (u świdra) bit; (u klucza) ward.

~opusz ^m, plume of feathers, crest.

piorun ^m, thunder-blast, thunder-clap; lightning; ~em, jak ~, as quick as thought; ~em razony, struck by lightning. ~ek ^m, thunder-bolt.

~ochron ^m, lightning rod. ~ować ^v, to huff and puff, curse. ~owy ^a, thunder...

~owe słowa, terrifying words. ~ujący ^a, fulminatory.

pioslenka, ~nka ^f, ditty, little song. ~ennik, vid. pieśniak.

Piotr, vid. napędzać.

piramida ^f, pyramid. ~lny ^a, pyramidal.

pirog ^m, (kuch.) dumpling. ~og ^m, ~oga ^f, pirogue.

pirotechnika ^f, pirotechnics pl. piruet ^m, pirouette.

piryt ^m, (min.) pyrite.

pisać ^v, to write. ~ć się ^v, to be written; (czem) to be known as; (na) to acquiesce in, to agree to; (w liście) piszę się..., I am...

~nie ⁿ, writing; writ, scripture. ~nka ^f, coloured Easter-egg.

~rek, ~rczyk ^m, clerk, copyist; Grub-street writer. ~rka ^f, authoress; inkstand. ~rski ^a, writing..., clerk's; writers'; znak ~~, sign of punctuation.

pisarz ^m, writer, author. ~emko ^m, small publication, pamphlet; small periodical.

pisk ^m, puling, whistling. ~le ⁿ, chickling. ~liwość ^f, shrillness.

~liwy ^a, (głos) grating, shrill.

piskorz ^m, loach. [driver.

pismak ^m, petty author; quill.

piśmidło ^m, scrawl, scribbling.

piśmiennictwo^m, literature. ~czy^a, literary. ~ie^{ad}, in writing, by letter. ~y^a, writing ..; written; having a knowledge of writing; literary.

pisimo^m, writ; writing; periodical; ~ ~ święte, Holy Scripture; na piśmie, in writing. ~ownia^f, orthography.

pisnąć^{vn}, to squeak, pule; (fig.) nie ~, not to open one's mouth, not to stir.

pistacya^f, pistacio-tree.

pistol^m, (moneta) pistole.

pistolet^m, pistol. ~owy^a, pistol ...

pisywać^{va}, to write from time to time, vid. pisać; pisują do siebie, they correspond with each other.

piszczałka^f, fife, whistle; (bot.) water-hemlock; (w organach), organ-pipe. ~ać^{vn}, to pule, chirp, squeak, peep. ~ek^m, fifer, piper. ~el^f, organ-pipe; (anat.) thigh, shank. ~elowy^a, of thigh.

pitny^a, drinkable, potable.

piuska^f, calotte.

piwkoⁿ, good bear.

piwnica^f, cellar; cave. ~czka^f, small cellar. ~ce pl., basement story. ~czy^m, butler ...

piwny^a, beer ..; (o oczach) yellowish-brown.

piwoⁿ, beer; dać na ~, to give a pourboire or tip; ~ dubeltowe, strong beer; ~ marcowe, March-beer. ~sz^m, drinker of beer, (żartobliwie) ale-knight.

piwonia^f, (bot.) peony.

piwowar^m, brewer. ~nia^f, brewery. ~ski^a, brewer's, brewing ... ~stwoⁿ, brewer's trade.

piwskoⁿ, bad beer.

piżmoⁿ, musk. ~wać^{va}, to musk. ~wiec^m, (zo.) musk, musk-deer. ~wy^a, musky.

plac^m, place; ground; otrzymać~, to keep the field, gain the day; ~ bitwy^f, battle-field; ~ pod bu-

dowę, building-plot; komendant ~u, town-major; ~ musztry, drill-ground; parade-ground.

płacila^f, wages pl.; salary, pay. ~enieⁿ, payment. ~ić^{van}, to pay; reward; (fig.) be worth, fetch a high price.

placek^m, cake; upać plackiem, to fall along.

płachta^f, cloth, covering, tilt.

płacka^f, fly-flap. [picket.

placówka^f, outguard, outpost,

płacz^m, weeping, crying; tears pl.

~ek^m, weeper. ~ka^f, weeping-woman.

płaczliwość^f, inclinableness to weeping. ~liwy^a, whining, crying, lamentable.

płądrować^{va}, to plunder, pillage.

plaga^f, stroke, blow; plague.

plagiat^m, plagiarism. ~orⁿ, plagiarist, plagiary.

płakać^{vn}, to weep, cry, lament.

plakat^m, placard.

płaksa^m, & f., weeper.

plamila, ~ka^f, spot, stain; (fig.) blemish. ~ić^{va}, to spot, stain; (fig.) blemish. ~isty^a, spotted, stained, speckled; spotting. ~owaty^a, spotted, full of spots.

plan^m, plan, plot; (arch.) plan.

planetila^f, planet; bieg ~y, orbit of a planet. ~arny, ~owy^a, planetary, of a planet.

planimetria^f, planimetry.

plantacja^f, plantation; ornamental grounds. ~ator^m, planter, settler. ~ować^{va}, to level, planish. ~y pl., ornamental grounds.

plasilać^{vn}, to skip, hop; dance.

~awica^f, (med.) St. Vitus' dance.

~y pl., gambols pl., capers pl., dance.

plask^m, ~a ~, flatly.

~i^a, flat, level; (fig.) insipid.

~o^{ad}, flatly; (fig.) shallowly.

~onogi^a, splay-footed. ~onosy^a

flat-nosed. ~orzeźba f, bas-relief.
~ość f, flatness, flat; (fig.) shallowness, dulness. ~owzgórze n, table-land.

plaster m, plaster; (miodu) comb. ~ek m, round slice; ~ek angielski, court-plaster.

plasty||cznie ad, plastically. ~czność f, plasticity. ~czny a, plastic. ~ka f, plastic art.

plaśsy, vid. plaśać.

płaszcz m, cloak, (damski) mantle; ~ z futrem, furred cloak. ~a f, (ryba) plaice. ~enie się n, servility, fawning. ~owy a, cloak ..., cloaking... ~yć v^a, to flatten, flatten. ~~ się v^r, to flatten; (fig.) cringe, fawn. ~yk m, mantelet, little cloak; (fig.) pretext. ~ysty a, (kraj) flat. ~yzna f, plain, level ground, plane.

płat m, flap, patch, duster; rag, clut. ~ać v^u, to split, cleave; figle ~~, to play tricks.

plata||ć v^a, to entangle. ~ć się v^r, to entangle oneself, get involved.

~nina f, complication, intricacy.

płatek m, small patch; (kwiatu) petal, lobe; (śniegu) flake. ~kowy a, ragged; (bot.) lobate. ~nać v^a, to give a sabre-cut.

platforma f, platform; terrace.

płatka f, wpąć w ~kę, to be beasted, lose the game. ~nik m, pay-master. ~ność f, payment; solvency; termin ~ności, time of payment. ~ny a, payable, to be paid; able to pay, solvent; sala-

płatnerz m, armourer. [ried.

platoniczny a, Platonic.

platyna f, platinum.

pław m, przebyć (rzekę) w ~, to swim through (a river). ~ić v^a, (konie) to water; (drzewo) float; (kruszcze) smelt. ~ienie n, watering; floating; fusion. ~ki pl., swimming-bladder, life-belt. ~ny a, navigable. ~y pl., testaceous animals.

płaz m, reptile; flat (of a sabre);

puścić ~em, to pass (over). ~o- wać v^a, to strike with the flat of a sabre.

płciowy a, sexual.

plebañ n, parson, curate. ~nia f, parsonage; parson's house. ~ński a, parson's. [plebeian.

plebejusz m, plebeian. ~owski a, pleć v^u, to weed.

płeć f, sex; complexion; ~ piękna, fair sex; female sex. [work.

plecionka f, knot-work, wicker-pleciuch m, chatterbox.

ple||cy pl., back; (fig.) support; obrócić się do kogo ~cami, to turn one's back upon a person. ~czysty a, broad-shouldred. ~czny a, humeral.

plemię n, race, kind; ludzkie ~ę, mankind, the human race. ~enny a, racial; procreative.

plenarny a, ~e posiedzenie, plenary meeting.

plenipotenta||cya, vid. pełnomocnictwo. ~t, vid. pełnomocnik.

plenność f, fertility, fruitfulness. ~ny u, fertile, fruitful.

pleść v^a, to twist; (włosy) to plait; (fig.) to chatter, prattle.

pleśń f, mould, must. ~nieć vⁿ, to get mouldy, to mould.

plesznik m, (bot.) flea-bane.

pletliw||ość f, talkativeness, loquacity. ~y a, talkative, babbling.

pletnia f, twisted whip.

pletw||a f, fin; ~a ogonowa, fin of the tail. ~isty a, finned. ~onogi a, web-footed. ~onogi pl., palmipeds. [weeder,

plewia||rka f, female weeder. ~rz, plew||kowaty a, chaffy. ~y pl., chaff.

plichta f, cabin (of the stern).

plik m, ~a f, bundle, file.

pliszka f, (orn.) wag-tail.

płocha f, sley.

płoch||liwość f, shyness, timidity.

~liwy a, shy, timid. ~o ad, shyly; frivolously. ~ość f, shyness; unsteadiness, fickleness,

frivolity. ~y ^a, shy; unsteady, sickle, frivolous.

płochowiec ^m, rosebay, oleander.

płocień ^{ko}; calico, print. ~nic two^m, linen-weaver's trade. ~nik ^m, linen-weaver. ~ny ^a, linen.

płód ^m, produce, product; (med.) foetus.

płodność ^f, productiveness; (ziemi) fertility. ~dny ^a, creative; fertile. ~dozmian ^m, rotation of crops. ~dzenie ⁿ, generation, breeding. ~dzic ^{vā}, to generate, beget; produce, product. ~dziciel ^m, progenitor.

płóka ^{ćvā}, to rinse, wash; ~ć sobie gardło, to gargle. ~nie ⁿ, rinsing; gargarism, gargle. ~nka ^f, gargarism.

plomb ^a, (znak) leads pl.; (żeba) plug. ~ować ^{vā}, to seal with lead, lead; (żęby) to plug. ~owanie ⁿ, leading; (żebów) plugging.

płomień ^m, flame; (fig.) fire. ~nić się ^{v̄r}, ~nieć ^{v̄n}, to flame, blaze. ~nisty, ~ny ^a, flamy. ~niowy ^a, of flames.

płomyk ^a, flamelet. [booty.]

plon ^m, yield, crop; (fig.) fruit;

płon ⁿ, ~nia ^f, hole cut in the ice.

płonąć ^{v̄n}, to be all in flame; (fig.) to be consumed by ...

plondrować, vid. pładrować.

płonić się ^{v̄r}, to blush, colour.

~ka ^f, crab-stock, wild tree.

~ność ^f, barrenness, sterility; (fig.) uselessness. ~ny ^a, barren, sterile; (fig.) useless, vain.

plonować ^{v̄n}, (o zbożu) to shock.

płoszyć ^{vā}, to scare (away).

płot ^m, hedge, fence; żywy ~, quickset hedge.

plotka ^f, babbling story, gossip.

~rka ^f, prating gossip, babbler.

~rstwo ⁿ, babble, gossip. ~rz ^m, prattler, gossipier.

płotka ^f, bleak.

płotno ⁿ, linen; picture, painting.

płow ^{ie} ^{v̄n}, to lose colour, fade;

(o zbożu) to ripen. ~o ^{ad}, fadedly.

~ość ^f, fallow colour. ~y ^a, yellowish-brown, fallow, tawny.

płozą ^f, runner (of the sledge).

pluść, ~nąć, vid. płwać. ~cie, vid. płwanie.

płucia ^{ja} pl., lungs; chorą na ~a, phtisical. ~nik ^m, (bot.) lungwort. ~ny ^a, pulmonary, pulmonary.

plucha ^f, (vulg.) slut, slattern.

pludry pl., trunks, wide breeches.

plug ^m, plough; (fig.) yoke, hard work. ~owy ^a, plough ...

pluga ^{wić} ^{vā}, to soil, dirty.

~stwo ⁿ, nastiness, filthiness; dirt, vermin. ~wy ^a, nasty, filthy.

płukać etc., vid. płókać etc.

plusk ⁱ, flop! plump!

plusk ^k, down pour; splashing; fish-tail. ~kać, ~nąć, to splash, dabble, paddle. ~nąć ^{v̄n}, ~ ~ w wodę, to flop into the water. ~kota ^f, very bad weather.

pluskiewka ^f, small bug; drawing-pin. ~wa ^f, (bot.) bug.

plusz ^m, plush. ~owy ^a, plush, shuggy.

pluszczeć ^{v̄n}, to pour, stream.

pluton ^m, (mil.) file, platoon.

~owy ^a, ~ ogień, platoon firing.

płużyc ^{v̄n}, to prosper, thrive.

plwalić ^{v̄i}, to spit, spawl. ~cz ^m, spitter. ~nie ⁿ, spitting.

plwocina ^f, spittle, spawl, saliva.

płycina ^f, panel (of a door).

płyn ^m, fluid, liquor. ~ać ^{v̄n}, to flow; swim; sail; (o czasie) pass (away); krew ~ie mu z nosa, he bleeds at the nose. ~ienie ⁿ, flowing; sailing.

płynnie ^{ad}, fluently; easily; mówić ~ie, to speak fluently. ~ość ^f, fluidity; (fig.) fluency; (gram.) liquidity. ~y ^a, fluid, liquid; (fig.) fluent.

płyty ^m, ~a ^f, plate, slap.

płytki ^a, shallow, flat; (fig.) superficial, feeble-minded, insipid.

~o ^{ad}, shallowly, flatly; superficially.

~ość^f, shallowness; (*fig.*) insipidity.
 pływać^{vñ}, to swim; float. ~cki^a, swimming ... ~cz^m, swimmer; (*fig.*) braggart. ~czka^f, female swimmer; (*fam.*) swimming. ~k^m, swimmer. ~nie^{vñ}, swimming; szkoła ~nia, swimming-school. pne, *prz*, od piąć.
 pneumatyyczny^a, pneumatic. ~ka^f, pneumatics.
 pniak^m, trunk, stock, stem. ~owy^a, trunk ..., stock ...
 po *ppr*, (*z 3. przypadkiem zaimka lub przymiotnika*) after the fashion of; according to; (*ubrany*) ~ angielsku, ... after the English fashion; (*wszystko idzie*) ~ jego woli, according to his will; (*z 4. przyp.*) up to; (*siedzieć we wodzie*) ~ szyję, ... up to the nock; (*z 7. przyp.*) in; through; after; over. chodzić ~ kościołach, to visit the churches; jeździć ~ kraju, to travel through the country; już ~ lekcyi, the lesson is over. *Ten przyimek łącząc się ze słowami:*
 1) zamienia słowa niedokonane na dokonane *n. p.*: dziękować, podziękować, to thank; 2) rozszerza czynność słowa na wszystkie osoby lub przedmioty pewnym miejscem objęte *n. p.* ginąć, to perish; poginęli, they all perished; 3) rozciąga czynność słowa na całą przestrzeń *n. p.* bielić ścianę, to whiten the wall; pobielić ścianę, to whiten the whole wall.
 pobałamucić^{vα}, to craze (the brain); entangle.
 pobawić^{vñ}, to stay, abide. ~ się^{vr}, to divert oneself for a
 pobiała^f, glaze, varnish. [while.
 pobić^{vα}, (*nieprzyjaciela*) to beat, defeat; murder (all); to scourge; (*beczkę*) to hoop. ~ć się^{vr}, to come to blows. ~cie^{vñ}, (*nieprzyjaciela*) conquest; (*beczki*) hooping. ~ ~ się^{vñ}, scuffle.

dobie||dz, ~gnąć^{vñ}, to run upon, hasten to. ~żność^f, agility; superficialness. ~żny^a, slight, superficial; quick, agile.
 pobiel||acz["], whitewasher; tinner.
 ~anie^{vñ}, tinning. ~any^a, glazed, tinned. ~eć^{vñ}, to grow pale. ~ić, ~ać^{vα}, to whiten. ~ ~cyna^g, to tin.
 pobierać^{vα}, to receive (salary).
 pobijać^{vα}, (*dachówkami*) to tile; (*beczkę*) hoop.
 pobładz||enie["], aberance, stray. ~ić^{vñ}, to lose one's way, stray.
 poblad||ły^a, pale. ~nąć^{vñ}, to turn pale.
 pobłaż||ać^{vñ}, (*komu*) to show indulgence to, connive at. ~ający^a, indulgent, forbearing. ~anie^{vñ}, indulgence, forbearance.
 pobli||zki^a, near; ~ż^m, w ~żu near (at hand). ~zkość^f, nearness, proximity.
 pobłogosławić^{vα}, to bless, to give the benediction.
 poboczny^a, collateral; adjoining; (*jur.*) illegitimate, natural.
 pobojowisko["], battle-field.
 pobór^m, tax; (*podatków*) levying; (*wojska*) levy, draft. ~orca["], tax-gatherer. ~orowy^a, tax..., of taxes.
 pobożn||is["], religionist, pietist.
 ~ość^f, piety, devotion. ~y^a, pious, religious.
 pobrać^{vα}, to seize, take away (all). ~ się^{vñ}, to marry.
 pobrat||ać się^{vr}, to fraternise. ~any^a, fraternised. ~ymczy^a, cognate, affinitive, related. ~ymiec^m, fraterniser. ~ymstwo["], fraternity, affinity.
 pobrudzić^{vα}, to soil, dirty.
 pobryzgać^{vα}, (*wodą*) to sprinkle over; (*błotem*) splash.
 pobrzękiwać^{vñ}, to chink, jingle (now and then).
 pobrzeże["], coast, shore, littoral. ~ny^a, littoral.

pobudka ¹, impulse, motive, incentive; (*mil.*) reveille. ~liwość ¹, excitability. ~liwy ^a, excitable. **pobudować** ^{vα} to built, erect. ~ się ^{vr}; to build a house for oneself.

pobudzenie ¹; excitement. ~ić, ~ać ^{vu} to insist, impel, actuate. ~ić ^{vā} to wake (all).

pobujać ^{vn} to flutter, rove about. **poburzyć**, *vid. podburzyć*.

pobić ^{vn} to abide, stay. ~t ^m, abode, stay, sojourn.

pocałować ^{vā} to kiss. ~owanie ¹, kissing; kiss; dać ~~, to kiss. ~unek ^m, kiss.

pochlebica, ~nik, ~nis ^m, flatterer, adulator. ~iać, ~ić ^{vn} to flatter. ~ ~ sobie, to flatter oneself; to imagine, fancy. ~nica, ~nisia ^f, flatterer, female flatterer. ~nie ^{ad}, flatteringly; to jest dla mnie ~~, that flatters me. ~ny ^a, flattering, adulatory. ~stwo ^m, flattery, adulation.

pochłonąć ^{vα} to swallow up, devour, consume.

pochlubić się ^{vα}, (*czem*) to boast of, glory in.

pochmurno ^{ad} ~o na niebie, the sky clouds over. ~ość ^f, cloudiness. ~y ^a, cloudy, clouded.

pochód ^m, march, procession.

pochodnia ^f, torch.

pochodny ^a, derived. ~dzenie ¹, extraction, descent; (*gram.*) derivation. ~dzić ^{vn} to descend; (*o wyrazach*) to be derived; (*w sukni etc.*) to wear for a time. ~dzisto etc. *vid. pochyto*.

pochop ^m, inducement, motive, occasion; mind, disposition; dać ~, to induce, occasion. ~ność ^f, readiness, willingness; (*fig.*) inclination. ~ny ^a, ready, willing; inclined.

pochorować się ^{vr} to fall ill.

pochować ^{vα} to hide, conceal; bury, inter. ~ się ^{vr}; to abscond, hide oneself.

pochwa ¹, sheath, (*szabli*) scabbard; (*macicy*) vagina; schować do pochwy, to put up (one's sword).

pochwala ^f, praise, commendation. ~lać, ~lić ^{vā} to praise, approve. ~lić się ^{vr}, (*czem*) to boast of. ~lny ^a, commendatory; mowa ~lna, panegiryc; pieśń ~lna, hymn.

pochwyenie ¹; seizure. ~cić, ~tać ^{vā} to seize, lay hold of. ~tny ^a, seizable; dła uszu ~~, audible.

pochyba ^f, bez pochyby, doubtless, infallibly.

pochylać, ~ić ^{vα} to bow, bend. ~ ~ się ^{vr}; to bow; slope, incline.

~enie ¹, bending; declivity. ~ony ^a, bent.

pochyło ^{ad} slope, slopingly. ~łość ^f, declivity, slope, inclination. ~ły ^a, sloping, slope.

pociąć ^{vα} to cut to pieces, cut up. **pociąg** ^m, draught; (*pióra*) stroke; attraction; inclination, affection; jednym ~iem, at a stretch; (*kolejowy*) train; ~osobowy, passenger-train. ~ać, ~nać ^{van}; to draw, pull; (*fig.*) attract; (*fig.*) to be a consequence of; (*o wojsku*) to march (off); (*fig.*) drag on one's existence.

~ający ^a, attractive, interesting. ~łość ^f, oblongness. ~ły ^a, oblong, oval. ~owy ^a, draught ...

pocić się ^{vr} to perspire.

pocichu ^{ad} softly, in a low voice.

pociecha ^f, consolation, comfort; pleasure, delight.

pocięgiel ^m, shoemaker's stirrup.

pociemku ^{ad} in the dark.

pocierać ^{vα} to rub.

pocieszać, ~yć ^{vα} to console, comfort; rejoice. ~ ~ się ^{vr}; to consol oneself, take comfort.

~ający ^a, consolable, comfortable; pleasing, delightful. ~enie ¹, consolation. ~ność ^f, delightfulness, jocoseness. ~ny ^a, delightful, amusing. ~yciel ^m, ~ycielka ^f, consoler, comforter.

pocisk ^m, cast, throw; javelin, projectile, missile. ~owy ^a, mis-

poco ^{ad} for what. [sile.]

poczaj|ć ^{vα}, to begin, commence; prepare; (*o kobietach*) conceive; co mam ~ć? what am I to do?

~tek ^m, beginning, commencement. ~tki *pl.*, rudiments *pl*; z ~tku, at first, in the beginning. ~tkować ^{vα}, to begin; to initiate. ~tkowanie ⁿ, initiative. ~tkowo ^{ad}, at first, in the beginning. ~tkowy ^a, initial, incipient. ~tkujący ^m, novice, tyro, beginner. ~~ ^a, beginning, initiative.

poczciw|iec ^m, good fellow, honest man. ~ość ^f, honesty, probity. ~y ^a, honest, honorable, upright.

poczęcie ⁿ, beginning; (*o kobietach*) conception.

poczekal|ć ^{vn}, to stop, wait for a while. ~nia ^f, waiting-room.

poczem ^{ad}, wherupon, on what.

poczerni|ć ^{vα}, to black, blacken. ~eć ^{vn}, to become black, blacken.

poczerwieni|ć ^{vα}, to redden. ~eć ^{vn}, to blush, colour.

poczesne, ⁿ, drink-money, pour-boire, tip.

poczęstlawać ^{vα}, to offer, present; treat, entertain. ~unek ^m, gift.

poczet ^m, train, attendance; number, rank.

poczt|a ^f, (*urząd*) post-office; (*wóz*) mail-coach, stage-coach; ~a jechać, to ride in the post. ~arek ^m, postillion, postboy. ~arz ^m, letter-carrier, postman. ~mistrz ^m, postmaster. ~arski ^a, post ..., postillion's. ~owy ^a, post ..., mail ...; ~~ gołąb, carrier-pigeon. ~ylion, vid. pocztarek.

poczubić się ^{vr}, to come to blows.

poczu|ć, ~wać ^{vα}, to feel; perceive, become aware of. ~~ się ^{vr}, to be sensible of one's own strength. ~~ się do winy, to feel guilty. ~cie ⁿ, perception, sensation; ~~ obowiązku, sense of duty. ~wanie się ⁿ, perceiving, feeling.

poczwara|a ^f, monster, prodigal. ~ny ^a, monstrous, monster-like.

poczwarka ^f, nymph, chrysalis, larve.

poczw|arte ^{ad}, fourthly, in the fourth place. ~órny ^a, fourfold, quadruple.

poczyna|ć ^{vα}, ~ć sobie, to behave ~ć się ^{vr}, to begin. ~jący ^a, beginning, beginner.

poczynić ^{vα}, to do, cause. ~kroki potrzebne, to take necessary steps.

poczyt|ać, ~ywać ^{vα}, (*kogo za*) to take a person for ..., consider a person (as) ...; (*kogo między*) reckon a person among ... ~~ komu za zbrodnię etc., to impute to a person as a crime etc. ~elność ^f, accountability. ~elny ^a, of sane mind, accountable.

pod *ppr*, (*crem i co*) under; towards; at; leży ~ stołem, he lies under the table; potóż książkę ~ stół, put the book under the table; ~ panowaniem ..., in the reign; bitwa ~ Lipskiem, the battle of Leipzig. ~ wieczór, towards (the) evening. Przyimek ten, łącząc się ze słowami, 1) ostateczność słowa *n. p.* pić, to drink; podpić sobie, to get a little drunk. 2) nadaje czynności słowa cechę skrytości *n.p.* słuchać, to listen; podsłuchiwać, to observe secretly. 3) oznacza kierunek czynności słowa z dotu w góre *n. p.* rzucić, to throw; podrzucić, to throw up.

podal|ć ^{vα}, to reach, hand; (*projekt etc.*) give, offer; (*potomności*) hand down. ~ć na stół, to serve up. ~ć rękę, to give one's hand; shake hands with. ~nie ⁿ, (*o co*) petition; tradition. ~niowy ^a, traditional.

podagr|a ^f, (*med.*) podagra, gout (in the feet). ~yczny ^a, gouty; (*o osobie*) podagric. ~yk ^m, podagrał man.

podarłek, ~unek^m, gift, present.
 ~ować^{vα}, (*komu co*) 'to present a person with, make a present of ...'.
 podarty^α, ragged; torn; worn out.
 podatek^m, (*od towarów*) impost; (*natożony*) imposition. ~~ dochodowy, income-tax. ~kowy^α, of taxes, tax ... ~kujący^α, contributory.
 podatny^α, proper, fit.
 podawać^{vīć}, vid. *podać*. ~ć z rąk do rąk, to hand about. ~nie^m, handing over; exposing.
 podaż^f, offer, bidding.
 podbiał^m, (*bot.*) colt's foot.
 podbechtać^{vα}, to rouse, instigate.
 podbić, ~ijać^{vα}, (*pod swoją moc*) to subdue; beat up; (*na licytacji*) outbid; (*surdut etc.*) line; (*serca*) captivate, win. ~icie^m, subjection, subduement; (*podszerka*) lining. ~ijacz, ~ójca^m, conqueror. ~ojczy^α, conquering.
 podbieźdz, ~gać, ~gnąć^{vη}, to run up to, approach running.
 podbiegunowy^α, arctic, polar.
 podbierać, vid. *podebrać*.
 podbitka^f, (*odzienia*) lining. ~y^α, conquered; lined.
 podbój^m, conquest.
 podbródek^m, chin; double-chin.
 ~brześniak^m, (*bot.*) birch-agaric.
 ~brzusze^m, abdomen. ~brzuszny^α, abdominal.
 podbudować^{vα}, to underbuild. ~nie^m, groundwork, substructure.
 podbudzić, ~ić^{vα}, to incite, rouse.
 podburzać, ~yć^{vα}, to stir up, to excite. ~yciel^m, firebrand, instigator.
 podchlebiać, vid. *pochlebiać*.
 podchmielić^{vα}, ~~ sobie, to get a little tipsy. ~ony^α, tipsy, elevated.
 podchodzić, vid. *podrjść*.
 podchorąży^m, ensign.
 podchwycić, ~tywać^{vα}, to catch (or endeavour to catch) a person

by his own words; surprise.
 ~tliwy^α, captious, awkward.
 podchylać, ~ić^{vα}, to bend; gird up, tuck up. [*(czego)* clip].
 podciąć, ~ać^{vα}, to cut, incise;
 podciągać, ~ać^{vα}, to bring under, range, class (among).
 podcieś^f, (*arch.*) raising-piece.
 podcięty^α, cut, incised; (*fig.*) elevated, tipsy. [whilst].
 podczas^{vīr}, during; ~gdy, while,
 podczaszy^m, cup-bearer.
 podczesać^{vα}, to comb upwards.
 podczos^m, cabbage-sprout.
 poddać^{vīć}, ~wać^{vα}, to surrender, submit; (*myśl*) to suggest. ~~ się^{vr}, to submit, resign oneself; (*smutkowi*) give oneself up. ~nie (sie)^m, surrender; (*fig.*) submission, resignation. ~nka^f, female subject. ~ństwo^m, subjection; (*fig.*) submission; peasants *pl.* ~ny^α, subject; (*fig.*) obsequious. ~ny^m, subject.
 poddasze^m, garret (floor); hovel.
 ~k^m, penthouse, eaves *pl.*
 podostatkiem, vid. *poddostakiem*.
 podział^m, subdivision.
 pode, vid. *pod*.
 podebrać^{vα}, to take out, snatch away; (*miód*) take away (part of the honey); (*brzegi*) underwash.
 podejmować^{vα}, to take up; (*trudy*) undergo; (*gości*) to welcome, entertain, treat. ~ć się^{vr}, (*(czego)*) to take upon oneself, undertake. ~nie^m, reception, entertainment.
 podejrzały^α, suspected. ~eć, ~ewać^{vα}, to look from below; (*kogo*) suspect. ~enie^m, suspicion; suspicion; wzbudzić ~~, to excite suspicion. ~liwość^f, suspiciousness. ~liwy^α, suspicious, suspectful.
 podejrzon^m, (*bot.*) osmund.
 podejsić^{vna}, to advance, draw near; (*kogo*) to circumvent, outwit, dupe. ~cie^m, dupery, imposition, stratagem.

podemknąć się *v^r*; to draw near stealthily.

podeprzeć *v^a*; to lean upon, prop. ~ się *v^r*; to lean

podeptać *v^a*; to tread under feet, trample upon.

poderwać *v^a*; to rake under; (*o wodzie*) to underwash. ~ się *v^r*; to strain oneself by lifting.

poderznać *v^a*; to cut off; ~ sobie gardło, to cut one's throat.

podesłać, vid. podścierać.

podeszły *a*; aged, (*w lata*) advanced in years, old.

podeszwa *f*; sole of a shoe; sole of the foot. [in among.

podetknąć *v^a*; to put under, put

podetrzeć *v^a*; to wipe off.

podgardle *"*; double-chin; dew-lap.

podgarniać, ~iać *v^a*; to scrape together; (*włosy*) to comb upwards.

~ać pod swoją władzę, to subdue.

podgiąć, ~nać *v^a*; to gird up, tuck up. [secretly.

podglądać *v^a*; to peep, observe

podgolić *v^a*; (*fig.*) to lead a person by the nose.

podgórze *"*; country situated at the foot of mountains.

podjąć, vid. podejmować.

podjadek *"*; (*zo.*) mole-cricket.

podjazd *"*; scouting-party; gateway. ~owy *a*, wojna ~owa, guerilla war.

podjechać, ~zdżać *vⁿ*; to approach on horseback or driving.

podjęcie *"*; (*gości*) entertainment; taking up. ~ ~ się *"*; undertaking, taking charge of.

podjeść sobie *vⁿ*; to appease one's stomach.

podjezdek *"*; nag, pony.

podkadzać, ~ić *v^a*; to fumigate, smoke; (*fig.*) flatter. [lor.

podkanclerz, ~y *"*; vice-chancellor.

podkarmiać, ~ać *v^a*; to feed, fatten a little. [gird up.

podkasać *v^a*; (*suknię*) to tuck up,

podkład *"*; substratum, base. ~ać, vid. podłożyc. ~ka *f*; support, supporter; (*do pisania*) blotting-pad. [mount.

podklejić, ~jać *v^a*; (*mapę*) to

podkolanek *"*; knee-hollow, has-sock. [nate, inferior.

podkomendny *"*; (*mil.*) subordi-

podkomorznaka *f*; chamberlain's daughter. ~rzy *"*; chamberlain. ~rzyc *"*; chamberlain's son. ~rzy-na *f*; chamberlain's lady.

podkoniuszy *"*; Deputy-Master of the Horse.

podkop *"*; sap, mine; hole, ditch.

~ać, ~ywać *v^a*; to undermine, sap. ~anie *"*; undermining. ~ca, ~nik *"*; miner, sapper.

podkoszulek *"*; under-shirt.

podkowa *f*; horse-shoe. ~ć, vid. podkuć.

podkraść się *v^r*; to approach clandestinely, creep upon.

podkreślić, ~ić *v^a*; to underline.

podkulić *v^a*; (*konia*) to shoe. ~cie *"*; horse-shoeing.

podkup *"*; ~enie *"*; outbidding.

~ić, ~ować *v^a*; to outbid; bribe (secretly). [meal.

podkurek *"*; cock-crowing; light

podkurzać, ~yć *v^a*; to fumigate.

podlać *v^a*; to water; (*pieczeń*) baste.

podlasię *"*; country near the wood.

~szczka *f*; (*bot.*) hairy violet.

podlazić, vid. podleżeć.

podle *prp*; near, by. [basely.

podle *ad*; near at hand; abjectly,

podlecieć, ~atywać *vⁿ*; to fly up.

podlegać *vⁿ*; to be subdued, succumb; to nie ~a wątpliwości, there is no doubt of it. ~łość *f*; subjection, submission. ~ły *a*; subject, subjected.

podlejszy *a*; comp. od podły.

podlekacz *"*; surgeon's assistant.

podlepiąć, ~ać *v^a*; to stick under, glue under.

podleśniczy *"*; under-forester.

podleżeć *vⁿ*; to creep under, creep upon.

- podlewa** f. sauce. ~ć, *vid. podlać*.
- podlizywać** *v^a* (*o wodzie*) to underwash. ~ się *vr*, (*komu*) to lick the spittle of a person.
- podłoża** *ad* abjectly ~ość f. abjectness, meanness. ~y *a* abject, mean; bad, poor.
- podłoga** f. floor; deck. ~ taflowa, inlaid floor.
- podlotek** *m*, fledgeling; (*fig.*) boarding-school-miss.
- podłożenie** *n*; substitution. ~yć *v^a* to put under, lay under; shove under; (*testament*) to forge; (*ogień*) to make.
- podług** *prp*, according to. ~ mego zdania, in my opinion.
- podługowałość** f. oblongness. ~ty, **podłużny** *a* oblong.
- podmajstrzy**, *vid. podmistrzec*.
- podmalować** *v^a* to ground. ~ówka f. ground-colour.
- podmawiać**, ~ówić *v^a* to stir up.
- podmiejski** *a* suburban.
- podmiot** *m*, changeling; (*gram.*) subject. ~owość f. subjectivity. ~owy *a* subjective.
- podmistrzec** *m*, (*ciesielski lub mularski*) foreman.
- podmorski** *a* submarine.
- podmuch** *m*, blast, puff; (*fig.*) suggestion.
- podmulić** *v^a* to fill with mud.
- podmurować** *v^a* to underwall. ~nie *n*, foundation-wall.
- podmulić**, ~nąć *v^a* to turn up, stroke up.
- podmyć**, ~wać *v^a* to underwash, wash away.
- podmykać się**, *vid. podemknąć się*.
- podniebienie** *n*; palate; vault, vaulting. ~ieniowy *a* palatal, of the palate. ~ny *a* being in the open air.
- podniecać**, ~ić, to blow into a flame; (*fig.*) kindle, inflame; spur. ~enie *n*, kindling; (*fig.*) incitation, inflammation.
- podnieść** *v^a* to take up, lift; (*głos*) to raise. ~ oczy, to lift up one's eyes. ~ać się *vr* to heave, rise. ~sienie *n*, lifting; raising; elevation (of the host).
- podnieta** f. tinder; (*fig.*) impulse.
- podniosłość** f. sublimity. ~iosły *a*, sublime. ~osić, *vid. podnieść*.
- podnóżie** *n*, base, foot-board; (*góry*) foot. ~k *n*, foot-stool.
- podobać się** *vr*, (*komu*) to please; *to mi się podoba*, I am pleased with it, I like it; ~ sobie w czem, to please oneself in.
- podobieństwo** *n*, resemblance, likeness; allegory, parable. ~ do prawdy, likelihood, probability. ~izna f. facsimile, likeness. ~nie *ad* alike, like, just as. ~no *ad* it is likely, perhaps; probably. ~ny *a*, resembling, similar, like. nie ~na, it is impossible. ~ny ~nego szuka, birds of a feather flock together; ~ny do prawdy, likely, probable.
- podocian** *m*, (*chem.*) acetate.
- podochocić siebie** *vn* to get tipsy.
- podoficer** *m*, non-commissioned
- podogonie** *n*, crupper. [officer.
- podołać** *vn*, (*komu*) to be a match for a person; (*czemu*) be equal to.
- podołek** *m*, lower part (of the female garment).
- podorłać** *va* (*mierzwę*) to plough in. ~ka f. newploughed field.
- podostatkiem** *ad* sufficiently, in abundance.
- podówczas** *ad* then, at that time.
- podpaldać**, ~ać *vn*, (*karze*) to incur; ~ pod zmysły, to strike the senses; *to nie ~da wątpliwości*, there is no doubt about it.
- podpalik** *m*, tinder; firebrand.
- ~ać**, ~lić *v^a* to make fire; set fire to. ~lenie *n*, kindling; arson, incendiary. ~lacz *m*, incendiary. ~łka f. fire-stick.
- podparty** *prt. od podeprzeć*.
- podpasać**, ~ać *va* to fatten a little. [loins with ...
- podpasać się** *vr* to gird one's
- podpaść**, *vid. podpadać*.

podpatrywać, ~rzyć ^{vα}, to observe secretly. [gird fast.]
 podpilać, ~ać ^{vα}, to buckle fast,
 podpiłć sobie ^{vñ}, to get (a little) tipsy. ~ły ^α, elevated, tipsy.
 podpierać, vid. podeprzeć.
 podpiersień ^m, breast-plate.
 podpis ^m, signature; (*na liście*) address. ~ać, ~ywać ^{vα}, to sign.
 ~~ się ^{vγ}, to sign one's name.
 ~any ^α, signed; niżej ~~, under-signed. ~anie ^m, signing, subscription, signature.
 podpiwek ^m, small beer.
 podpłomyk ^m, flat cake.
 podpływać, ~ać ^{vñ}, to approach swimming or sailing; to flow near.
 podpomagać, ódz ^{vαn}, (*komu w czem*) to help a person to, lend a person a hand with ...
 podpora ^f, prop; (*fig.*) support.
 ~órka ^f, stay, prop; (*u skrzyców*) bridge. [nant.
 podporucznik ^m, second-lieutenant.
 podpowiadać, ~iedzieć ^{vα}, to whisper to; suggest.
 podprowadzić ^{vα}, to conduct to (a certain place). [nel.
 podpułkownik ^m, lieutenant-colonel.
 podpuszczka ^f, rennet, runnet.
 podrabiać, vid. podrobić.
 podrapać ^{vα}, to scratch, scrape; to wound by scratching.
 podrastać ^{vñ}, to grow up.
 podrażnić ^{vα}, to irritate.
 podręcznik ^m, (*krzesła*) arm; na ~u, at hand. ~nik ^m, manual, compendium; ~nik szkolny, school-book. ~ny ^α, pocket ..., manual.
 podrobić ^{vα}, to crumble, crumb.
 podrobić, ~abiać ^{vα}, to counterfeit, falsify. ~óbki pl., haslet.
 podróść, vid. podrastać. ~sły ^α, grown-up. ~stek ^m, (*osoba*) halfling.
 podrównikowy ^α, equatorial, tropical. ~e kraje, tropics pl.
 podróż ^f, (*na lądzie*) journey; (*na morzu*) voyage; odbyć ~, to go on a journey, (*na morzu*) make

a voyage. ~ne ^m, travelling-expenses. ~nik ^m, traveller, passenger; (*bot.*) chicory. ~ny ^m, passenger, traveller. ~ny ^α, travelling ... ~ować ^{vñ}, to travel, journey. ~owanie ^m, travelling. podróżować ^{vñ}, to grow dear. ~enie ^m, enhancement (of the price). ~yć ^{vα}, to enhance, raise the price of. podruzgotać ^{vα}, to dash to pieces, crash.
 podrwić ^{vαn}, (*z kogo*) to banter a person. ~ głową, to make a blunder. [to hop, skip.
 podryg ^m, hop. ~ać, ~iwać ^{vñ}, podrywać, vid. poderwać. [rend.
 podrzeć ^{vα}, to tear to pieces, to podrzedność ^f, subordination, inferiority. ~ny ^α, subordinate, inferior, secondary.
 podrzemać, vid. podrzymać.
 podrzeźniać ^{vα}, to ape, imitate.
 podrzucić, ~cić ^{vα}, to throw up; (*dziecko*) to shove under, to foist. ~tek ^m, changeling.
 podrzymać ^{vñ}, to take a (little) nap.
 podrzynać, vid. poderznać,
 podsadny ^α, defendant.
 podsadzić, ~ić ^{vα}, to put under, set under; help a person to mount.
 podsadzian ^m, (*chem.*) nitrate.
 podścielać ^{vα}, to strew under, lay under. ~ółka ^f, litter.
 podsekretarz ^m, ~~stanu, Under-Secretary of State.
 podsiedzić, ~ać, ~ać ^{vα}, to supplant, displace.
 podsiaczian ^m, (*chem.*) sulphate.
 podsiebitka ^f, lining (with planks).
 podsiniąły ^α, livid, black and blue.
 podskarbi ^m, treasurer. ~anka ^f, treasurer's daughter. ~c ^m, treasurer's son. ~ina ^f, treasurer's wife.
 podskarbstwo ^m, treasurership.
 podskoczyć, ~akiwać ^{vñ}, to start up (suddenly). ~ok ^m, leap, jump (upwards), starting.
 podskórny ^α, subcutaneous.
 podskubać ^{vα}, to pluck (off); (*fig.*) plunder, fleece.

odsłuch||ać, ~iwać ^{vα} to overhear, listen to. ~iwacz ^m, listener, hearkener.

odsłupie ^s; pedestal.

odsobny ^α ~ koni, saddle-horse.

odspodni ^α inferior, lower.

odstąpić ^{v'n} to approach, draw near. {of a farm.

postarości ^m, steward, manager

odstarz||ały ^α elderly, oldish. ~ać się ^{v'}, to grow old, age.

odstawa||a ^f, foundation, base; (mat.) base-line. ~ek ^m, ~ka ^f,

saucer; bridge (of a violin); prop.

~iać, ~ić ^{vα} to place under; supplant, substitute. ~ić komu

noge, to trip a person up, supplant a person.

odstęp ^m, approaching; (fig.) trick, stratagem. ~ca ^m, trickster, deceiver. ~ność ^f, insidiousness, cunning. ~ny ^α, insidious, sly, cunning. ~ować, vid. podstąpić.

odstoli ^m, substitute of the grand master of a king's household.

odstrzy||dz, ~gać ^{vα}, to cut or clip a little.

odsu||nać, ~wać ^{vα}, to put under (neath); (myśl) suggest.

odsyc||ać, ~ić ^{vα}, to sate a little; (fig.) to maintain, feed.

odsyp||ać, ~ywać ^{vα}, to pour; (panewkę) to provide with priming-powder. ~ka ^f, priming-powder; (arch.) filling-up.

odszczu||ać, ~ć ^{vα}, to instigate, abet. ~wacz ^m, instigator, abetter.

odszepli||ać, ~tywać ^{vα}, to whisper; (fig.) to suggest. ~nienie, ~tywanie ^m, whispering; (fig.) suggestion. ~t ^m, suggestion.

odszlę||ka ^f, lining; dać ~ewkę

pod surdit, to line a coat. ~yć,

~ywać ^{vα}, to line; (buty) to galoche.

~ywać się ^{v'} (pod kogo) to insinuate oneself with ... ~ycie ^m, lining; soling.

odtykać, vid. podetknąć.

oduczyć ^{vα} (kogo czego) to instruct a person in the rudiments

of ... ~ się ^{v'}, to learn superficially.

odufał, vid. poufały.

odumieć ^{v'n}, to muse, reflect upon (for a while).

odupa||dać, ~ść ^{v'n}, to decay, (na zdrowiu) to decline (in health).

~dły ^α, in straitened circumstances. {another.

odusić ^{vα}, to choke one after

oduszcz||ać, ~yć ^{vα}, to instigate, stir up. ~aczy ^m, instigator.

~anie ^m, stirring up, instigation.

oduszka ^f, pillow, cushion.

odwajać, vid. podwoić.

odwał ^m, ~le ^m, fausse-braye, false bray. {groundsill.

odwalina ^f, base, substratum;

odważ||ać, ~yć ^{vα}, to lever.

odweselic ^{v'u}, to cheer, gladden.

~ się ^{v'}, to rejoice; get tipsy (a little).

odwijać, ~ezywać ^{vα}, to bind up, to underbind. ~ażka ^f, garter.

odwieczorek ^m, afternoon's luncheon.

odwiejsić, vid. podrowadzić.

~żć ^{vα}, to conduct driving to a certain place.

odwijać, ~nać ^{vα} (suknię), to tuck up. {altern, inferior.

odwód ^α, subordinate, sub-

odvodnia ^f, conveyance; conveyance required (in war etc.) ~ny ^α, of conveyance; submarine, water...

odwoić ^{vα}, to double. ~oje pl., folding-door. ~ojenie ^m, doubling, duplication. ~ójnie ^{ad}, doubly, twice. ~ójność ^f, doubleness; (fig.) falseness. ~ójny ^α, twofold, double; ambiguous. ~ójne drzwi, double-door; folding-door.

odwórzle ^m, (back) court-yard.

~owy ^α, of court-yard; pies ~~, house-dog. {tion:

odwóz ^m, conveyance, import-

odwyż||ka ^f, (podatków) additional duty.

odwyższać, ~szyć ^{vα}, to heighten, raise, elevate; (cenę) enhance

~szenie ^m; elevation; (*ceny*) enhancement, advance; (*płacy*) increase; ~ ~ *krzyża*, Holy Rood-day. [hearth-money].
podymienie ^m; peasant cottage. ~ne ⁿ
podzamcze ^m; castle-yard.
podżegać ^{vα}; to stir up, incite, instigate. ~cz ^m; abetter, (*fig.*) fire-brand.
podzelować ^{vα}; to sole.
podzielić ^{vα}; to put somewhere, leave. ~ ~ się, to be somewhere; to get shelter.
podział ^m; partition, division; (*kraju*) dismemberment. ~ka ^f; scale.
podzięk|a ^f; thanks *pl.* ~ować ^{vn}; to thank, to return thanks. ~owanie ^m; thanks *pl.*, thanksgiving; expression of thanks.
podzielić ^{vα}; to share, partake. ~ić ^{vα}; to divide, part. ~ ~ się ^{vr}; (*czem*) to-partake of, share with.
 ~ność ^f; divisibility. ~ny ^α; divisible.
podziem|ie ^m; subterraneous, cavern; basement-story. ~ny ^α; subterraneous, subterranean.
podziewać, *vid.* *podziąć*.
podziśdzien ^{ad}; now-a-days.
podziurawić ^{vα}; to perforate. ~ony ^α; full of holes, perforated.
podziw ^m, ~enie ^m; admiration. ~iać ^{vα}; to admire.
podzwignąć ^{vα}; to give a lift, help up. [torial].
podzwrotnikowy ^α; tropical, equatorial.
podłyły ^α; oldish. [small poem].
poema ⁿ, ~t ^m; poem. ~cik ^m, poet|a ^m; poet. ~ka ^f; poetess. ~ycki, ~yczny ^α; poetical, poetic. ~ycko ^{ad}; poetically. ~yczność ^f; poetical character. ~yka ^f; poetics. ~yzować ^{vα}; to poetise.
poezja ^f; poetry; poesy. [feit].
pofałszować ^{vα}; to falsify, counter-fafatygować się ^{vr}; to take pains; (*do kogo*) to come to see a person.
pofolgować ^{vn}; (*komu*) to yield, to comply with,

pogadać ^{vn}; to converse, confer. ~nka ^f; cosy chat.
poganiać ^{vα}; drive on. ~cz ^m; driver, drover.
pogañin ^m; ~nka ^f; heathen, pagan. ~ński ^α; heathenish, pagan. ~ństwo ⁿ; paganism, heathenism.
pogarda ^f; disdain, contempt. dliwość ^f; despicableness, contemptibility. ~dliwy ^α; despicable, contemptible. ~dziąć, ~dzić ^{vα}; to despise, scorn.
pogarszać, *vid.* *pogorszyć*.
pogasić ^{vα}; to put out. ~nać ^{vn}; to go out.
pogatkować ^{vα}; to sort, classify.
pogiąć ^{vα}; to crook, curve.
poginać ^{vn}; to perish, die.
pogląd ^m; survey, review; view. ~ać ^{vα}; to look at, glance, view.
 ~owy ^α; nauka ~owa, object-teaching. [cajoling].
pogłaskać ^{vα}; to caress, stroke.
pogłebić ^{vα}; to deepen.
 ~enie ^m; deepening.
pogłoska ^f; report, rumour.
poglównie ^m; poll-tax. ~y ^α; *podatek* ~y, poll-tax; *spis* ~y, cipation.
poglupić ^{vn}; to become stupid. ~li, they all became stupid.
pogmatwać ^{vα}; to entangle.
pognąć ^{vα}; to drive on.
pognębić ^{vα}; (*fig.*) to oppress.
 ~enie ^m; oppression.
pognić ^{vn}; to rot, putrify.
pognieść ^{vα}; to crush, bruise, squash. [fall out with].
pogniewać się ^{vr}; (*na kogo*) to pogoda ^f; weather; fine weather.
 ~ny ^α; (*o niebie*) fair; serene, joyous.
pogodzenie ^m; pacification, reconciliation. ~ić ^{vα}; to reconcile.
 ~ ~ się ^{vr}; (*z kim*) to get reconciled to. ~iciel ^m; reconciler, mediator.
pogoń ^f; pursuit; pursuers *pl.*
pogorszenie ^m; deterioration.

- ~yć *vā*, to make worse. ~ ~ się *vr*, to get worse.
- pogorzały *ɔ̄*, ruined by fire.
- ~ać *vn*, to burn down; to lose one's property by fire. ~el *f*, fire, conflagration. ~elec *m*, person ruined by fire. ~elisko *n*, place where there has been a fire.
- pogotowiu *ɔ̄d* na ~, ready at hand.
- pograć *vn*, to play for a while.
- pograniczne *n*, border-country, boundary-line. ~ny *ɔ̄*, adjacent, contiguous; frontier.
- pograż|ać, ~yć *vā*, to plunge; (*okręt*) sink, precipitate. ~ ~ się *vr*, (fig.) to be absorbed in ... ~enie, ~ ~ się *n*, (fig.) absorption.
- pogrobowięc *m*, posthumous child, orphan. ~y *ɔ̄*, posthumous.
- pogrom *m*, defeat, overthrow. ~ca *m*, subduer, vanquisher. ~ić *vā*, to subdue, vanquish.
- pogrzozić *vn*, to menace, threaten. ~ózka *f*, menace, threat.
- pogruchotać *vā*, to smash to pieces.
- pogryźć *vā*, to bite to pieces, gnaw.
- pegrzeb *m*, burial, funeral. ~ać *vā*, to bury, inter. ~acz *m*, ~aczka *f*, poker, paddle. ~ny, ~owy *ɔ̄*, funeral.
- pogubić *vā*, to lose many (things).
- pogwałcenie *n*, forcing, violation.
- ~ić *vā*, to force, do violence to.
- pohamować *ćvā*, to retain, restrain. ~nie *n*, restraint.
- pohańbić *vā*, to affront, insult. ~enie *n*, insult, injury.
- pohaniec *m*, infidel, unbeliever.
- pohulać *vn*, to amuse oneself (for some time). ~nka *f*, amusement, diversion.
- pojąć *vā*, to conceive, comprehend. ~ za żonę, to marry.
- pojaw *m*, appearance; phenomenon.
- ~iać się, ~ić się *vr*, to appear, come forth. ~enie się *n*, appearance.
- pojazd *m*, coach, carriage.
- poić *vā*, to give to drink; (*bydło*)
- to water; inebriate. ~ się *vr* (fig.) to addict oneself to. [drive to.]
- pojechać *vn*, to go to, ride to,
- pojęcie *n*, apprehension, (power of) comprehension; idea, notion.
- pojednać *vā*, to reconcile. ~ ~ się *vr*, (z kim) to get reconciled to.
- ~alny *ɔ̄*, reconcilable, propitiatory, placable. ~anie *n*, reconciliation, reconciliation.
- ~awca *m*, reconciler, mediator.
- ~awczość *f*, pacific disposition, peaceableness.
- ~awczy *ɔ̄*, reconciliatory, propitiatory.
- pojedyńcz|ość *f*, simplicity. ~y *ɔ̄*, simple, single.
- pojedyn|ek *n*, duel; *wyzwać na ~ek*, to challenge. ~ka *f*, one-barrelled musket. ~karz *m*, duellist.
- ~kować się *vr*, to duel, fight a duel.
- ~kowanie, ~ ~ się *n*, duel.
- pojętnośc *f*, perceptive faculty, perceptiveness. ~ny *ɔ̄*, quick of apprehension. ~y *ɔ̄*, conceived, understood.
- poigrać *vn*, to joke, dally (for a while).
- pojmalić *vā*, to seize, take prisoner.
- ~nie *n*, seizure, detention.
- pojmować, vid. *pojać*. ~nie *n*, apprehension, comprehension.
- poinformować *ćvā*, to inform.
- ~nie *n*, information.
- pójść|ć *vn*, to go; leave, go off; (*za kim*) follow; (*na co*) be employed in; (*o kobietach*) za ..., to marry; *pójdz tu!* come here!
- ~ć za mąż, to marry; *z kąd poszło, że ...*, how was it that ..., how did it happen that ... ~cie *n*, going; *przed ~ciem spać*, before bed-time. ~cie za mąż, marrying, marriage.
- pojubileuszowy *ɔ̄*, (taking place) after the jubilee.
- pojutrze *ad* & *s*, the day after to-morrow. ~jszy *ɔ̄*, being the day after to-morrow.
- pokad *ad* as long as; till when?
- pokalać *vā*, to soil, to dirty.

pokaleczyć ^{vα} to wound, mutilate.
 pokarm ^m, nourishment, aliment;
 mother's milk. ~owy ^α, kanat
 ~~, oesophagus. [biting.]
 pokąsać ^{vα}, to wound stinging or
 pokaszliwać ^{vŋ}, to cough slightly.
 pokatny ^α, clandestine, hedge ...
 pokaz ^m, ~zanie ⁿ, show, producing;
 na ~z, for show. ~zać,
 ~zywać ^{vα}, to show, to let see;
 prove, demonstrate. ~~ się ^{vr},
 to exhibit oneself; appear, come
 out; ~zuje się, że ... it is evident
 that ... ~źnie ^{ad} showily; not
 badly. ~źność ^f, showiness. ~źny ^α,
 showish, showy.
 póki ^{ad}, as long as, till. ~ życia,
 as long as I (he etc.) live, all
 my life time. [with scars.
 pokiereszować ^{vα}, to scar, mark
 pokład ^m, layer, stratum; (*okrętu*)
 deck; na ~dzis, aboard. ~dać ^{vα}
 lay; (*drzewem* etc.) to inlay, in-
 crust; (*konia* etc.) geld. ~~ w
 kim zaufanie, to put confidence
 in a person. ~danie ⁿ, gelding,
 ~dny ^α, chleb ~~, show-bread.
 ~śc ^{vα}, to lay many (things) on ...
 poklask ^m, applause.
 poklecić ^{vα}, to huddle up, bungle.
 pokłóć, ~uć ^{vα}, to wound by
 piercing, pierce.
 pokłócić ^{vα}, to disunite, set at
 variance. ~ się ^{vr}, (z kim) to
 fall out with ...
 poklon ^m, bow, (mark of) rever-
 ence; homage; bić ~y, to fall
 prostrate, prostrate oneself. ~ić
 się ^{vr}, (komu) to bow to; give
 one's compliments to.
 pokłosie ⁿ, gleaning.
 pokocić się ^{vr}, (o owcach etc.) to
 bring forth.
 pokochać ^{vα}, to become fond of,
 conceive an affection for. ~ się ^{vr},
 (w kim) to fall in love with.
 pokój ^m, room, chamber, apart-
 ment; peace; tranquillity; daj
 mi ~oj, let me alone! ~oj goś-
 cienny, guest-chamber, spare-

room; ~ój bawialny, drawing
 room; ~ój jadalny, dining-room
 ~oik ^m, little-room.
 pokojowa, ~ówka ^f, abigail,
 chamber-maid. ~owiec, owy ⁿ,
 valet, lackey. ~owy ^u, of a room,
 chamber ..., of peace.
 pokolenie ⁿ, race, family; genera-
 ration. [(in a cradle).]
 pokoływać ^{vα}, to rock for a while
 pokonać ^{vα}, to overcome, over-
 power, subdue. ~nie ⁿ, over-
 coming, vanquishing. [about.
 pokonczyć ^{vα}, to finish, bring
 pokora ^f, humility, humbleness
 of mind. ~nie ^{ad}, humbly.
 ~ność ^f, hunbleness, submissive-
 ness. ~ny ^α, humble, submissive.
 pokos ^m, mowing; swath. ~ić ^{vα},
 to mow off.
 pokost ^m, varnish. ~nik ^m, var-
 nisher. ~ować ^{vα}, to varnish,
 lacquer.
 pokosztować ^{vα}, to taste, sip.
 pokotem ^{ad} leżeć ~, to lie along
 or in swaths.
 pokpić ^{vα}, (*sprawę*) to forfeit.
 pokrajać ^{vα}, to cut into pieces,
 to carve. ~nie ⁿ, carving, cut-
 ting-up.
 pokrapiać, vid. pokropić.
 pokraść ^{vα}, to steal (one thing
 after another).
 pokręcać, ~ić ^{vα}, to turn, curl.
 ~~ głową, to shake one's head.
 pokreślić ^{vα}, to scrawl upon; de-
 lineate, draw.
 pokrewieństwo ⁿ, ~ność ^f, con-
 sanguinity, relationship. ~ny ^α,
 kin, related.
 pokropić ^{vα}, to sprinkle.
 pokrótce ^{ad}, in few words, shortly.
 pokrowiec ^m, cover, case.
 pokruszyć ^{vα}, to bruise, crush,
 break to pieces.
 pokryć, ~wać ^{vα}, to cover; (*fig.*)
 hide, conceal. ~cie ⁿ, covering;
 cover; (*fig.*) hiding. ~jomu ^{ad},
 secretly, clandestinely. ~wa,

~wka ^f, post-lid; (*fig.*) disguise, pretext

pokrzepiłać ~ć ^{vα} to refresh, comfort. ~ający ^α, corroborative, restorative; strengthening. ~ć się ^{vβ} to refresh oneself. ~enie ⁿ, refreshment, recreation.

pokrzyk ^m, (*bot.*) belladonna.

pokrzykiwać ^{vα} to scream, cry

pokrzywa ^f, (*bot.*) nettle. [out.]

pokrzywdzenie ⁿ; wrong, injury.

~ić ^{vα} to do wrong. ~ony ^α, wronged. [misrepresent.]

pokrzywić ^{vα} to crook, curve;

pokrzywka ^f, (*med.*) nettle-rash.

pokrzyżować ^{vα}, to cross; (*fig.*) to thwart.

pokumać się ^{vβ}, (*z kim*) to make friends with a person.

pokup ^m, sale, vent. ~ny ^α, saleable, vendible.

pokurcz ^m, bastard dog.

pokurzyć ^{vα}, to dust, cover with dust; smoke for a while.

pokuśsa ^f, temptation; tempter, seducer. ~szać, ~sić ^{vα}, to tempt.

~~ się ^{vβ}, (*o co*) to venture to.

~szenie ⁿ, temptation. ~ta ^f,

pénance, penitence. ~tnica ^f,

~tnik ^m, penitent. ~tny ^α, peni-

tential. ~tować ^{vη}, to do penance;

(*o strachach*) w tym domu ~tuje, this house is haunted.

pokwapić się ^{vβ}, to make haste, hasten. [to sour, turn sour.]

pokwaścić ^{vα}, to sour. ~śnieć ^{vη},

pokwitować ^{vα}, to acquit, to discharge. ~nie ⁿ, acquittance.

pół ^m, & ⁿ, half; na ~drogi, half-way.

~ funta, half a pound. ~ godziny, half an hour; ~ tonu, (*muz.*) semitone; o ~ do piątej godziny, at half past four o'clock.

poła ^f, skirt, tail.

polać, *vid. polewać.*

połać ^f, row of houses.

połączenie ⁿ, junction, union;

joint. ~yć ^{vα}, to unite, join.

~~ się ^{vβ}, to unite.

połajać ^{vα}, to reprimand. ~nie ⁿ, reprimand.

połamać ^{vα}, to break to pieces, crash. ~ się ^{vβ}, to be broken to pieces, be crashed.

polanka ^f, meadow in a wood.

polano ⁿ, log of wood.

połapać ^{vα}, to seize (one after another). [mouse-trap.]

półapka ^f, trap; ~ na myszy,

półarkusz ^m, half a sheet. ~owy ^α,

polarny, *vid. biegunowy.* [folio.]

polatać ^{vη}, to fly here and there (for a while); run or drive about (for a while).

połatać ^{vα} to mend, patch.

półatłas ^m, satinet.

poławiać ^{vα}, (*ryby*) to catch.

~cz ^m, ~cz perel, pearl-fisher.

półbóg, ~bożek ^m, demi-god.

~cieni ^m, penumbra. ~ćwiartka ^f,

octavo (sheet). ~ćwiartkowy ^α,

octavo; format ~~, octavo.

~czwarta, ~czwartej, num., three and a half. ~dupek ^m, buttock.

pole ^m, field; plain; battle; (*fig.*)

sphere, province; (*heral.*) shield; (*na szachownicy*) square; (*z woj-*

skiem) wyruszyć w ~, to take the field; *dotrzymać pola*, to carry the day; *stracić ~*, to retire, fly.

połeć ^m, flitch (of bacon); *połciem leżeć*, to lie along.

poleczać, ~ić ^{vα}, to recommend, to commend.

~ający ^α, list ~~, letter of recommendation.

~anie, ~enie ⁿ, recommendation. ~enie ⁿ, commission, order.

polecie ^m, after-summer, St. Martin's summer.

polecieć ^{vη}, to fly away; run away.

połędwica ^f, loin, surloin.

poledź, ~gnać ^{vη}, (*w bitwie*) to fall. ~gły ^α, killed.

polegać ^{vα}, (*na kim*) to put confidence in a person; (*na czem*) to rely on, depend upon. ~nie ⁿ, confidence, trust.

polej ^m, (*bot.*) penny-royal.

polemi||cznie ^{ad} polemically.
~czny ^a polemic, polemical.
~ka ^f, polemics *pl.*
polenić się ^{v^r} to be too idle to ...
polep||a ^f, plaster, plaster-floor.
~iać, ~ić ^{v^a} to plaster, rough-cast.
polepsz||ać, ~yć ^{v^a} to improve.
~~ się ^{v^r} to grow better, improve.
~enie ⁿ; improvement.
polerow||ać ^{v^a} to planish, smooth;
(fig.) civilise. **~ny** ^a polished;
(fig.) civilised.
polewa ^f, potter's glazing. **~ć** ^{v^a} to water; *(pieczeń etc.)* baste;
(garnki) glaze; *(cyną)* tin; *(smołą)* tar. **~ć się** ^{v^r} to be watered.
~cz ^m, glazer. **~czka** ^f, watering-pot. **~nie** ⁿ; watering, irrigation.
~~ ogniska, housewarming.
~wany ^a watered; glazed; tin-polewka ^f, soup. [ned.
pole||ić ^{vⁿ} to creep to; *(vulg.)* go to ... **~żeć** ^{vⁿ} to be lying (for some while).
pół||funtowy ^a weighing half a pound. **~garncówka** ^f, *(miara)* two quarts. **~gębkiem** ^{ad} *(mówić)* indistinctly. **~gesek** ^m; larded and smoked goose. **~glosem** ^{ad} in a low key. **~głosny** ^a not quite loud, low. **~główek** ^m, dunce, greenhorn. **~godzinny** ^a, lasting half an hour.
polica ^f, book-shelf.
polichromia ^f, polychromy.
polic||majster ^m, director of police.
polic||ya ^f, police. **~yant** ^m, policeman, constable. **~yjny** ^a of the police.
policz||ek ^m, cheek; box on the ear. **~kować** ^{v^a} to box a person's ears. **~kowy** ^a cheek ...
policzyć ^{v^a} to reckon. **~ się** ^{v^r}; *(z kim)* to settle accounts with a person.
pójedwabny, half-silk.
poliniować ^{v^a} to draw lines.
polip ^m, polypus, polyp. **~owy** ^a polypous.
polisa ^f, *(asekuracyjna)* policy.

poliszynel ^m, Jack-pudding, buffon.
politechni||czny ^a polytechnic.
~ka ^f, polytechnics *pl.*; polytechnical school.
politowanie ⁿ; compassion, commiseration.
politura ^f, polish; French polish.
polity||cznie ^{ad} politically. **~czy||ny** ^a politic(al). **~k** ^m, politician, statesman. **~ka** ^f, politics *pl.*; courteousness, civility. **~kować** ^{vⁿ} to talk politics; flatter.
polka ^f, *(taniec)* polka; **tańczyć** polkę, to polk.
półk etc., *vid. pułk.*
półka ^f, board, shelf, ledge.
półkaretka ^f, chaise. **~koszek** ^m, hamper, hurdle (for a carriage).
połknąć ^{v^a} to swallow; *(fig.)* to gulp down.
półk||kole ^m, semi-circle; hemisphere.
~koszulek ^m, shirt-front. **~kru||szec** ^m, semi-metal.
półksiężyca ^m, half-moon. **~owy** ^a semilunar.
półk||kula ^f, hemisphere. **~łokcia** ^m, half an ell. **~łokciowy** ^a of half an ell. **~mędrek** ^m, sciolist. **~misek** ^m, dish for serving up roast-meat. **~nagi** ^a half-naked. **~okrągły** ^a half-round, semi-circular.
północ ^f, *(strona świata)* north; *(czas)* midnight. **~nowschodni** ^a, northeastern, northeasterly. **~no||zachodni** ^a, northwestern, northwesterly. **~ny** ^a midnight; northern, northerly.
polny ^a, field; wild; *artyleria* ^a **polna**, field-artillery. **kwiat** ^{~,} wild flower.
pół||ög ^m, lying-in, child-bed, delivery. **~ogowy** ^a obstetric, ob-polonez ^m, polonaise. [stetrical].
polonizować ^{v^a} to polonise.
polar ^m, polish, sheen; *(fig.)* good manners, polish. [agile].
polot ^m, flight. **~ny** ^a rapid, quick,
połów ^m, fishing, catching fish;
połowa ^f, moiety, half. [booty].

polow||ać *vñ* to hunt, chase.
~anie *n*, hunting, shooting. **~ ~ na zające**, hare-hunting.
połówica *f*, moiety; better half, consort.
połowy *a*, field ... **~** *m*, field-guard.
połoz *m*, (zo.) boa.
położ||enie *n*, situation, position; state, condition. **~ony** *a*, situated.
położni||ca *f*, woman lying-in.
~ctwo *n*, midwifery, obstetrics.
~czy *a*, lying-in; **zakład ~ ~**, lying-in hospital; **sztuka ~cza**, midwifery.
położyć *vā* to lay down; (*życie*) sacrifice; **~ trupem**, to kill. **~ się vr**, to lie down.
pół||panek *m*, country-squire.
~pięta *n*, four and a half. **~poście** *n*, Mid-Lent.
półro||cze *n*, half-year, six months.
~cznie *ad*, every six months.
~czny *a*, six months old; semi-
półsen *m*, dog-sleep. [annual.
pół||setek *m*, half a hundred.
~skórek *m*, oprawa w ~~, half-binding. **~sukno** *n*, linsey-woolsey.
pół||środek *m*, half-measure.
~szory *pl.*, (light) harness. **~ton** *m*, (*mus.*) semiton.
polszczy||ć *vα*, to Polonise. **~zna** *f*, Polish language; Polish manners etc.
półtora *n*, one and a half. **~czny** *a*, containing one and a half; (*o kolej*) broad-gauge. **~sta**, num., one hundred and fifty.
półtrzecia *n*, two and a half.
polubić *vα*, to become fond of, to take a fancy to.
polubowny *a*, arbitral; **sędzią ~**, arbiter, referee.
południ||e *n*, south; noon. **~k** *m*, meridian. **~kowy** *a*, meridian.
~owowschodni *a*, southeast, southeastern. **~owozachodni** *a*, southwest, southwestern. **~owy** *a*, meridional, southern; noon; **~owa godzina**, noontide, noon.

półumarły *a*, half-dead ~wysep *m*, peninsula.
połyk *m*, (anat.) esophagus. **~ac**, vid. **połknąć**. **~anie** *n*, swallowing.
połysk *m*, sheen, polish. **~ac**, **~iwać** *vñ*, to glitter, shine. **~liwy**, **~ujący** *a*, bright, resplendent.
półżywy *a*, half-dead. [feel.
pomacać *vα* to grope (about), to **pomacić** *vā*, (*ptyn*) to stir up; (*fig.*) confound, puzzle.
pomad||a *f*, pomade, pomatum.
~ować *vα*, to **pomade**. **~ ~ się vr**, to be pomaded, pomade one's hair.
pomaga||ć *vñ*, (*komu*) to help, to aid a person. **~cz** *m*, helper, aider, assistant. **~nie** *n*, helping, aiding.
pomalować *vα* to paint over.
poma||leńku, **~lutku** *ad*, very slowly. **~łu ad**, slowly; by little and little.
pomarańcz||a *f*, orange. **~arnia** *f*, orangery. **~ówka** *f*, orange-brandy. **~owy** *a*, orange-coloured.
pomarli *pl.*, the deceased. **~ca** *f*, cattle-plague.
pomarszczyć *vα* to fold, pucker.
pomarznąć *vñ*, to freeze (to death); (*o roślinach*) to be blasted with cold. [charge with.
pomawiać *vα* (*o co*) to accuse of,
pomaza||ć *vα*, to besmear; anoint, embalm. **~ć się vr**, to be besmeared. **~nie** *n*, anointing.
~nka *f*, slice of bread and butter.
~niec *n*, anointed man; (*bozy*) the Lord's Anointed.
pomiąć *vα*, to crumple, rumple, fumble.
pomiar *m*, measurement, surveying, survey. **~kować** *vα*, to perceive, understand. **~ ~ się vr**, think better of it; see one's way, find one's latitude. **~kowanie** *n*, moderation. **~owy** *a*, surveyor's, geometrical.
pomiata||ć *vα*, to throw about; (*czem*) to despise, disregard. **~nie** *n*, throwing about; (*fig.*) disregard.
pomidor *m*, love-apple.

pomiędzy *prep.*, *vid.* między.

pomieni||ać, ~ć *vα* to exchange.
~~ się *vγ*; (*na co*) to exchange
for ...

pomieniony *α* mentioned, quoted.
pomie||rność *f*, measurableness,
proportion; moderation. ~rny *α*,
measurable; moderate.

pomieścić *vα* to place, put in;
to lodge, accomodate with a
lodging. ~ się *vγ* to find room;
nie ~ się, to have no room.

pomiesza||ć *vα* to mix, mingle;
(fig.) confound; mieć ~ny rozum,
to be out of one's wits. ~nie *n*,
confusion, bewilderment; (*zmy-*
stów) disorder of mind; dostać
~nia, to become mad.

pomieszczenie *n*, location, placing.

pomieszka||ć *vn* to reside, live
for a certain time. ~nie *n*, dwel-
ling, apartments *pl.*

pomietosić *vα* to fumble, crumble.

pomi||jać, ~nąć *vα* to pass by;
pass over in silence, take no
notice of. ~nięcie *n*, passing (by);
taking no notice of ...

pomimo, *vid.* mimo. ~wolnie *ad*,
involuntarily. ~wolny *α*, in-
luntary.

pomiot *m*, litter, brood; cast,
throw; refuse. ~ło *n*, malkin,
mop.

pomknąć *vα* to move forward,
shove. ~ się, to move on, con-
tinue moving on.

pomnażać, *vid.* pomnożyć.

pomnieć *vn* to remember.

pomniejsza||ć, ~yć *vα* to diminish.
~y *α*, unimportant.

pomnik *m*, monument. ~owy *α*,
monumental.

pomnoż||enie *n*, multiplication;
increase. ~ny *α*, multipliable.

~yć *vα* to augment, multiply,
increase. ~~ się *vγ* to multiply.

~yciel *m*, multiplier.

pomny *α* remembering, mindful;
memorable.

pomoc *f*, help, aid, succour, as-
sistance; przybiedz komu na ~,
to fly to a person's assistance.
~nica *f*, ~nik *m*, helper, assistant.
~niczy *α*, assistant. ~ny *α*, help-
ful, useful. [prayer.]

pomodzić się *vγ* to say a short
pomódz, *vid.* pomagać.

pomologii||a *f*, pomology. ~czny *α*,
pomological. [pestilence.]

pomór *m*, (*na bydło*) cattle-plague;

pomordować *vα* to murder (all).
pomorz||anin *m*, dweller on the
coast, riparian. ~e *n*, maritime
country. [hunger.]

pomorzyćć *vα* to starve, let die of

pomost *m*, (*okrętu*) deck; ceiling.

pomówi||ć *vn* (*o czem*) to speak
of, talk over. ~enie *n*, cosy con-
versation; accusation.

pomp||a *f*, pump; pomp, splendour.

~a powietrzna, air-pump. ~atycz-
ność *f*, pompousness. ~atyczny *α*,

pompous. ~iarz *m*, pump-maker.

~ować *vα* to pump.

pompon *m*, (*ozdoba*) pompon.

pomrok *m*, ~a *f*, gloominess, dark-
ness.

pomruk *m*, murmuring, grumbling.

~iwać *vn* to murmur, grumble.

pomrzeć *vn* to die off.

pom||ścić *vā* to revenge. ~~ się *vγ*,
to take revenge. ~ściolet *m*,

avenger. ~sta *f*, ~szczanie *n*,
revenge, vengeance.

pomurnik *m*, (*bot.*) parietary.

pomy||ć, ~wać *vα* to wash up;
rinse, clean. ~je *pl.*, dishwater.

pomykać, *vid.* pomknąć.

pomy||lić się *vγ* to be mistaken,
commit an error. ~łka *f*, error,
mistake.

pomy||st *m*, idea, conception.

~sleć, ~ślić *vα* to think of; me-
ditate, reflect upon. ~slenie *n*,
meditation, reflection. ~ślnie *ad*,
successfully. ~ślność *f*, prospe-
rity, fortune; success. ~ślny *α*,
favourable, fair; successful. ~sło-
wość *f*, inventive faculty, inge-

niousness. ~słowy ^a inventive, ingenious.
pomywałczka f, scullery-maid, scullion. ~lnik ^m, washing-tub, washing-basin.
ponad *ppr*, (*rzeką*) along; over.
ponapełniać *v^a* to fill up all...
ponawiać, *vid. ponowić*.
poncz ^m, punch.
pończołcha f, stocking. ~sznic-two ^m; hosiery; stocking, manufactory. ~sznik ^m, hosier; stocking-er.
ponętla f, lure, bait; ~ rybna, lobworm, fish-bait. ~nie ^{ad} invitingly. ~ność f, attractiveness, invitingness. ~ny ^a, inviting, attractive.
poniechać *v^a* to omit (to do).!
Poniedziałek ^m, Monday. ~łkowy ^a, of Monday, Mondayish.
poniekąd ^{ad} in a (certain) manner, in some sort.
ponieść *v^a* to carry (to). *vid.*
ponieważ ^c; because. [ponosić.
poniewierłać *v^a* to waste, be regardless of; (*kim*) ill-treat. ~ać się ^{vr}, to be wasted; stroll, wander about. ~ka f, disregard, postponement; vagrant life.
poniewolny ^a, constrained, forced.
ponik ^m, spring of water. ~i *pl.*, (*fig.*) snares *pl.*
poniżać, ~yć *v^a* to abase, humiliate, debase. ~ sie ^{vr}, to humble oneself. ~ajacy ^a, humbling. ~ej ^{ad}, under, below; (*w książkach*) below. ~enie ^m, debasement, humiliation, lowering.
pono, *vid. podobno*.
ponocny ^a, night ... ~ ^m, court watchman. [bear.
ponosić *v^a* to endure, suffer,
ponowić *v^a* to renew, repeat. ~ienie ^m, renewal. ~nie ^{ad} anew, afresh. ~ny ^a, renewed, repeated.
pons ^m, crimson, ponceau. ~owy ^a, high-red.
ponton ^m, pontoon. ~ier ^m, pontoneer. ~owy ^a, pontoon ...

ponifykalny ^a episcopal.
ponumerować *v^a* to number, mark with figures.
ponurło ^{ad} sadly, mournfully. ~ość f, mournfulness, low spirits. ~y ^a, gloomy, dark; (*o osobie*) mournful.
ponurzać, ~yć *v^a* to dip. ~ sie ^{vr}, to dive; (*w co*) penetrate. ~enie się ^m, penetration.
poobiedni ^m, afternoon, after-dinner; *drzymka* ~dnia, afternoon nap. ~dzie ^m, after-dinner.
poorać *v^a* to finish ploughing; (*fig.*) wrinkle. [place.
poósmie ^{ad} eighthly, in the eighth
poowijać *v^a* to wind about; wrap.
pop ^m, pope, Greek priest. [up.
popadać *vⁿ*, to fall into. ~ sie ^{vr}, (*o rękach*) to chap.
popamierać *v^a* to keep in mind for long time.
poparcie ^m, support, countenance. ~ty ^a, supported, helped.
pcpałs ^m, relay of horses, short halt; (*stacya*) stage. ~ać, ~ać, ~sywać <sup>v^a, (*konię*) to feed; make a (short) halt.
popaść, *vid. popadać & popasać*.
popatrzyć, ~yć <sup>v^a, (*czego*) to look about for; (*na kogo*) look at a person for a while.
popchnąć *v^a*, to push, thrust forward. ~ięcie ^m, shock, push.
popęd ^m, impulsion; (*fig.*) impulse, propensity. ~liwość f, violence, impetuosity. ~liwy ^a, vehement, violent. [make go.
popędzić, ~ić *v^a*, to drive on,
popek ^m, (*orn.*) bull-finches, chaffinches.
popekać *vⁿ*, to burst open, crack.
popełnić, ~ć *v^a*, to commit, do, perpetrate. ~enie ^m, perpetration.
popi ^a, of a pope, of a Greek priest.
popić, ~jać *v^a*, to drink by draughts.
popielato ^{ad} in ash-colour.
~aty ^a, ash-coloured. ~ec ^m,</sup></sup>

Ash-Wednesday. ~ice pl., (*sutro*) miniver. ~nica f., (funeral) urn.

popierać, vid. *poprzec*. ~cz ^m, furtherer, promoter. ~nie, vid. *poparcie*. [ture.]

popiersie ^m, bust; half-length pic-

popiół ^m, ashes pl. ~oły pl. re-

mains pl.

popis ^m, census; levy, conscription; (*wojska*) review, muster; school-examination. ~ać ^{vα}, to write down all (the letters etc.).

~ać się, ~ywać się ^{vr}, to perform admirably; distinguish oneself; (*fig.*) parade, show off.

~owy ^α, census ...; conscriptional. ~owy ^m, conscript. ~ywania się ^m; (*czem*) boasting of.

popiącać ^{vn}, to be worth, be of value. ~tność ^f, worth, value; vogue. ~tny ^α, valuable, worth.

popłakać się ^{vr}, to burst into tears.

poplamić ^{vα}, to soil, dirty.

poplecznik ^m, accomplice, abetter.

popłoch ^m, alarm, panic.

popiókać, ~ukać ^{vα}, (*gardło*) to gargle; wet.

popłynać ^{vn}, to sail.

popodnosić ^{vα}, to take up, lift up (one thing after another).

popołudnie ^m, afternoon.

popracować ^{vα}, to work for some

poprąg, vid. *popreg*. [time.]

poprawa ^f, amendment, improvement; correction. ~czy ^α, of correction. ~iacz ^m, improver.

~ić ^{vα}, to better, to mend; to amend, to correct; put in order, set right. ~~ się ^{vr}, to mend one's way, correct oneself. ~ka ^f, (small) correction. ~ność ^f, correctness. ~nie ^{ad}, correctly. ~ny ^α, mendable, corrigible; correct, right; (*wydanie*) improved, corrected.

popreg ^m, girth, surcingle.

poprosić ^{vα}, to request, ask; (*gości*) to invite.

poprostu ^{ad}, simply, plainly.

poprowadzić ^{vα}, to lead to; (*mur etc.*) to draw. [order.]

popratlać, ~nąć ^{vn}, to put in.

poprzec ^{vα}, (*fig.*) to support, prop.

poprzecznica ^f, cross-street.

~ie ^{ad} w *poprzek*, crossly, athwart, across. ~ość ^f, traverse or oblique direction. ~y ^α, cross.

poprzedni ^α, preceding; previous, preliminary; zdanie ~e, (*w logice*) antecedent. ~czka ^f, forerunner.

~k ^m, forerunner; (*mat.*) antecedent. ~o ^{ad} before; previously.

poprzedzająć, ~ić ^{vα}, to precede, go before. ~ający ^α, precedent, previous. ~anie ^m, precedence.

poprzek ^{ad} w ~, across; wzdłuż i ~, criss-cross.

poprzestać, ~awać ^{van}, (*czego*) to intermit, cease; (*na czem*) be satisfied, be contented with. ~awiąć ^{vα}, to transpose, place in a different manner.

poprzyjaźnić się ^{vr}, (*z kim*) to form a friendship with a person.

poprzysiążać, (*co komu*) to make an oath of ... ~żony ^α, confirmed by oath.

popsuć ^{vα}, to spoil, mar; deprave.

~ć się ^{vr}, to spoil, be spoiled.

~cie ^m, spoiling, depravation.

~ty ^α, spoiled; (*fig.*) corrupted.

popularność ^f, popularity. ~ny ^α, popular. ~yzować ^{vα}, to popularise.

popuszczać, ~ścić ^{vα}, to loosen, to relax; ~~ cugli, to give the rein to, give a horse his head.

popychać, vid. *popchnąć*. ~dło ^m, (*fig.*) drudge.

popyt ^m, inquiry, request. ~ać się ^{vr}, to inquire, ask.

por ^m, (*anat.*) pore; (*bot.*) leek.

pora ^f, suitable time, season, ~ roku, season; w porę, in due time.

porab ^m, wood-cutting; place where wood is being felled; felled wood.

~ać ^{vα}, to cut into little pieces,

porabiać *v^a*, to do; *co porabiasz?* how do you do? how are you?
porachować *v^a*, to calculate, *co npute.* ~ ~ *się vr*, to settle accounts. ~ *unek* ^m, computation, calculation.
poradzać *f*, consultation. ~ *dniak* ^m, adviser, counsellor. ~ *dny* ^a, clever. ~ *dzić* ^{v^a}, to advise, counsel; (*czemu*) to be equal to, (*komu*) to be a match for. ~ ~ *sobie*, to shift for oneself. ~ ~ *się vr*, to consult.
poradlić ^{v^a}, to turn up the ground, twifallow; (*fig.*) furrow.
poranek ^m, morning. ~ *kowy*, ~ *ny* ^a, morning.
poranić ^{v^a}, to wound, hurt.
porastać ^{v^a}, to overgrow. ~ *pierzem*, to get fledged.
poratować ^{v^a}, to aid, help. ~ *czdrowie*, to recover one's health. ~ *nie* ⁿ, help; (*zdrowia*) restoration, recovery.
porażić ^{v^a}, (*nieprzyjaciela*) to defeat, overthrow. ~ *żenie* ⁿ, defeat, overthrow; (*med.*) palsy. ~ ~ *stoneczne*, isolation. ~ *żka* ^f, defeat, overthrow; *odnieść* ~ *żkę*, to be defeated.
porcelana ^f, porcelain. ~ *nówka* ^f, porcelain clay. ~ *nowy* ^a, porcelain. [gather rust.
pordzewieć ^{vn}, to grow rusty,
porcya ^f, portion, part assigned.
poręb, vid. *porąb*.
poręcz ^f, railing, balustrade; (*krzesła*) arm. ~ *czny* ^a, manageable. ~ *czyć* ^{v^a}, to give guarantee. ~ *czyciel* ^m, guarantee. ~ *ka* ^f, guarantee, answerableness. ~ *kawiczne* ⁿ, pin-money.
porfir ^m, porphyry.
porobić ^{v^a}, to have finished (all the work).
poród ^m, ~ *odzenie* ⁿ, delivery, labour of a woman. ~ *odzić* ^{v^a}, to give birth to, bring forth. ~ ~ *się vr*, to originate, be born.

poronić ^{v^a}, to abort, miscarry. ~ *enie* ⁿ, abortion, miscarriage. ~ *ony* ^a, abortive.
porość, ~ *snąć*, vid. *porastać*. ~ *sły* ^a, (*czem*) overgrown with. ~ *st* ^m, (*med.*) exostosis; (*bot.*) lichen. ~ *sty pl.*, (*wodne*) algae.
porosić ^{v^a}, to bedew; moisten.
porównać, ~ *ywać* ^{v^a}, (*do*) to compare with; (*grunt*) even, level; equalise. ~ *anie* ⁿ, comparison; evening, levelling; *w ~aniu do czego*, in comparison with ... ~ ~ *dnia z nocą*, equinox. ~ *awczy* ^a, comparative.
porozbiegać się ^{vr}, to disperse, be dispersed. ~ *biorowły* ^a, ~ ~ *e dzieje*, Polish history after its dismemberment. ~ *chodzić się* ^{vr}, to break up, part. ~ *dawać* ^{v^a}, to give away (all).
poroże *pl.*, horns, antlers *pl.*
poróżnić ^{v^a}, to disunite, set one person against another. ~ *ć się* ^{vr}, to fall out with ... ~ *enie* ⁿ, disunion, discord. [about.
porozrzucić się ^{vr}, (*z kim*) to come to an understanding with a person. ~ *nie* ⁿ, arrangement, agreement; suspicion; *żyć z kim w dobrem ~niu*, to keep fair with one; *mieć kogo w ~niu*, to suspect a person. .
porozwiązywać ^{v^a}, to untie (one thing after another).
port ^m, harbour, port. ~ *owe* ⁿ, port-charges. ~ *owy* ^a, harbour..., port ...; *miasto ~owe*, sea-port
porter ^m, (*piwo*) porter. [town.
portfel ^m, portfolio.
portki *pl.*, trousers *pl.* (*vulg.*)
portmonetka ^f, purse.
portoryum ⁿ, postage.
portrećik ^m, small portrait.
~ *cista* ^m, portrait-painter. ~ *t* ^m, portrait. ~ *tować* ^{v^a}, to portray.
portulaka ^f, (*bot.*) purslane.
portyter ^m, porter, door-keeper.

portyk ^m, pillared hall.

poruczać, ~yć ^{vα} to entrust, recommend. ~ ~ się ^{vβ} to recommend oneself. ~enie ⁿ; entrustment, recommendation. ~yciel ^m, recommender.

porucznik ^m, (mil.) lieutenant. ~owski ^a lieutenant's.

poruszać, ~yć ^{vα} to move, stir; (fig.) touch. ~ ~ się ^{vβ} to move, stir. ~ający ^a moving, touching. ~alny ^a mobile, moveable. ~enie ⁿ, movement; (fig.) emotion.

porwać ^{vα} to drag away or off; snatch, seize; (fig.) ravish, transport. ~ć się ^{vβ} to start up suddenly; (na kogo) to offer violence to a person; ~ć się do broni, to take up arms. ~nie ⁿ, ravishment. ~ ~ się ⁿ, (do broni) taking up (arms).

porysować ^{vα} to draw, delineate; chap. ~ć się ^{vβ} to chap. ~ny ^a, chinky.

poryw ^m, (fig.) ravishment, impulse. ~ać, vid. porwać. ~ający ^a charming, ravishing. ~czo ^{ad} hastily; impetuously. ~czość ^f, hastiness; impetuosity, passionateness. ~czy ^a hasty; impetuous, passionate.

porządek ^m, order, arrangement; (arch.) order; ~ek obradowania, standing orders. ~ki pl., implements pl., utensils pl. ~kować ^{vα} to order, arrange. ~kowanie ⁿ, disposition, arrangement. ~kowy ^a ordinal; orderly, regular. ~nicki ^m, person fond of order. ~nie ^{ad} orderly; duly; properly; much. ~ny ^a orderly, regular; respectable.

porzecze ⁿ, river-plain.

porzeczkia ^f, red-currant. ~owy ^a, currant ...

porznać ^{vα} to cut to pieces.

porzucenie ⁿ, abandonment, giving up, resignation. ~ić ^{vα} to abandon; (żonę) repudiate; (urząd) throw up; (o zwierzętach) cast.

posiłkowy

posada ^f, foundation, basis; employ, charge.

posądziać, ~ić ^{vα} to suspect, reflect upon. ~enie ⁿ, suspicion; mieć w ~eniu, to suspect, distrust.

posadzić ^{vα}, to set, put, place.

posadzka ^f, inlaid floor.

posiąg ^m, (marriage-)portion, dowry, dotal gift. ~gowy ^a dotal. ~żny ^a, ~żna partya, heiress, a catch. **posiąg** ^m, statue. ~gowy ^a statuary ... ~żek ^m, statuette.

poschnać ^{vn}, to dry up, wither. **pościć** ^{vn} to fast.

pościacać ^{vα} to cut down (all ...)

pościel ^f, bedding.

pościg ^m, pursuit.

poseł ^m, ambassador; (na sejm) member of Parliament; messenger. ~łać, vid. postać. ~łka, vid. posyłka. ~lski ^a of ambassador. ~stwo ⁿ, embassy; message. **posepność** ^f, gloominess; sadness, mournfulness. ~ny ^a gloomy; sad, mournful. [perty.]

posesor ^m, proprietor. ~ya ^f, propriać ^{vα} to sow, seed.

posiadlać ^{vα} to possess, be possessed of; nie ~ać się ^{vβ} (z radości) to be beside oneself (with joy). ~acz ^m, possessor; farmer. ~anie ⁿ, possessing, possession. ~łość ^f, possession, property. ~łości pl., possessions pl. ~łość gruntowa, landed property.

posiąć ^{vα} to take possession of, occupy.

posieć, ~ać ^{vα} to hackle, chop; (szabla) to slash. ~kany ^a slashed.

posiedzenie ⁿ, session. ~iciel ^m, possessor. ~ieć ^{vn} to sit, to stay for a while.

posilac, ~ić ^{vα} to comfort, refresh; strengthen. ~ ~ się ^{vβ} to take some refreshment. ~enie ⁿ, refreshment, comfort; recreation.

posiłek ^m, restorative, refreshment. ~ki pl., auxiliary troops, auxiliaries pl. ~kować ^{vα} to reinforce. ~kowy ^a auxiliary.

posiwiłały ^a (o włosach) hoary.
~eć ^{vñ}, to become gray.

posilny ^a nutritious, nutritive.

poskarżyć się ^{vr}; (*na kogo*) to complain of ...

posklepić ^{va}, to vault.

poskojczyć ^{vñ}, to take a leap, leap on. ~k ^m, leap, jump.

poskromić, poskramiać ^{va}, to suppress, subdue. ~siciel ^m, tamer, subduer. ~ienie ⁿ, subdue ment, suppression.

posiąć, ~yłać ^{va}, (*po kogo*) to send for; send, despatch.

posłać, pościełać ^{va}, to make the bed; ~sobie, to bed, to make one's bed.

poślad ^m, (*zboża*) chaff.

pośladek ^m, backside, posterior *pl.*

poślak etc., *vid. poszlak* etc.

posłan^{ie} ⁿ, couch, bed, bedding.

~iec, ~nik ^m, messenger. ~nictwo ⁿ, mission.

pośledni ^a posterior; inferior.

poślinić ^{va}, to moisten with saliva.

pośliznąć się ^{vr}, to slip, glide out; (*fig.*) mistake. ~ienie się ⁿ; slip; (*fig.*) fault, error.

posłować ^{vñ}, to be member of Parliament.

poślubić ^{va}, to marry.

posłuch ^m, audience; rumour, report; znaleźć ~, to be heard; z ~u, by hearsay. ~ać ^{va}, to hear, give hear to; obey. ~alnia ^f, presence-chamber. ~alny ^a, audience. ... ~anie ⁿ, audience.

posług^a ^f, service, attendance.

~acz ^m, servant, attendant. ~acka ^f, charwoman, serving-woman.

~iwać ^{vñ}, to serve, attend.

posłusz^{eństwo} ⁿ, obedience.

~ny ^a, obedient.

posłużyć ^{vñ}, to serve for a certain time; (*komu*) to agree with; *to wino mu nie posłużyło*, this wine did not agree with him.

posłyszeć ^{va}, to hear.

posmolić ^{va}, to besmear, soil.

posmarować ^{va}, (*tlustością*) to grease; ~ mastem kawałek chleba, to butter a slice of bread.

pośmiertny ^a posthumous.

pośmiewisko ⁿ, mockery, derision, posoch ^m, staff, stick. [scorn.]

posoka ^f, (shed) blood.

posolić ^{va}, to salt, impregnate with salt.

posowa ^f, (*arch.*) ceiling.

pospiech ^m, hurry; z ~chem, hastily, in haste. ~szać, ~szyć ^{vñ}, ~szyć się ^{vr}, to hasten, make haste. ~szyć komu na ratunek, to run to a person's aid. ~sznie ^{ad}, in a hurry. ~szny ^a, hasty, speedy.

pospoli^{cis} ^{ad}, commonly, ordinarily; vulgarly. ~cieć ^{vñ}, to make oneself familiar, become common. ~tość ^f, commonness, custimarliness. ~tować się ^{vr}, (z kim) to condescend to, be familiar with. ~ty ^a, customary, usual; mean; ~te ruszenie, (*w dawnej Polsce*) levy of the Polish nobles.

pospolstwo ⁿ, mob, rabble.

~ołu ^{ad}, together.

posrebrz^{ać}, ~yć ^{va}, to silver, plate. ~any, ~ony ^a, silvered.

~anie ⁿ, silvering, plating.

pośredni ^a, medial, mediate.

~ctwo ⁿ, mediatorship, interposition. ~czenie ⁿ, mediation, intermediation, interference. ~czka ^f, mediatress, mediatrix. ~czyć ^{vñ}, to intercede, interpose. ~k ^m, intercessor, mediator.

pośród ^{prp}, & ^{ad}, in the midst of, amidst; z ~~, from among. ~odek ^m, middle, midst; centre; w ~odku, in the midst of.

post ^m, Lent; *wielki ~*, Great Lent.

postać ^{vñ}, to stand for a while; stay; stop, put up at or in ...

postać ^f, form, figure; stature.

postanowiać, ~owić ^{va}, to take a resolution, resolve. ~owienie ⁿ, resolution.

postać, *vid. posłepowac̄*.

postarać się *vr* (*o co*) to take care of, provide.

postarzeć się *vr*; to age.

postaw *m*, (*sukna*) piece. ~a *f*, stature; (*ułożenie*) carriage, mien, countenance. ~ić *vau*, to put, set, place; (*budynek etc.*) erect. ~ić na swojem, to carry through; (*kandydata*) produce, put up. ~ienie *n*, setting, placing; erection. ~ny *a*, splendid; skilled. **postęp** *m*, progress; czynić ~y, to improve, make progress. ~ek *m*, action, proceeding. ~ować *vn*, to advance, proceed; make progress; behave. ~owanie *n*, proceeding, procedure; behaviour. ~owiec *m*, progressionist, one of the progressive party. ~owy *a*, progressive.

posterunek *m*, post, place; (*mil.*) outpost; stać na posterunku, to stand guard. [day.]

postny *a*, Lent ...; dzień ~, fast. **postój** *m*, (*mil.*) quartering; soldiers quartered; stay. [pl.]

postoły *pl.*, clogs *pl.*, bast-shoes

postrach *m*, terror, fright.

postradać *va* to lose, be deprived of, ~nie *n*; loss.

postraszyć *va*, to inspire with fright. [szania] halter.

postronek *m*, cord, rope; (*do wie-*

postronny *a*, neighbouring; side...; foreign. [zing shot.]

postrzał *m*, gun-shot wound; gra-

postrzelidz, ~gać *va* to perceive, observe. ~gacz *m*, observer, perceiver. ~ganie, ~żenie *n*, perception, observation. *dar ~gania*, talent of observation.

postrzelenie *n*, wounding by shooting. ~ić *va* to wound by shooting. ~ony *a*, wounded (by shooting); (*fig.*) crazy, queer.

postrzyldz, ~gać *va* to shear; cut to pieces. ~gacz *m*, shearer.

~gaczka *f*, (*female*) shearer.

~galnia *f*, shearing-room. ~ży-ny *pl.*, shearing.

postukać *vn* to knock for a while or repeatedly. [scriptum.]

postskrypt *m*, postscript, post-

postulat *m*, postulate.

postument *m*, base, pedestal.

postyla *f*, collection of sermons.

postylion, *vid. pocztylon.*

posucha *f*, aridity, dryness.

posuñąć, ~wac *va*, to move (forward), advance. ~~ się *vr*, to advance.

~niecie, ~wanie *n*, moving; (*w szachach*) move; pushing forward. ~~ się *n*, advancement.

~wisty *a*, krok ~~ stride.

poswałrka *f*, alteration. ~rzyć się *vr*, (*fig.*) to fall out with.

poswatać *va*, to make a match.

poswawolić *vn*, to play tricks.

poświadczać, ~yć *va*, to attest; verify, authenticate. ~enie *n*, attestation; verification. ~yciel *m*, attester, certifier.

poświęcenie *n*, consecration, confirmation. ~~ się *n*, sacrifice of oneself.

~cić, ~cać *va*, to consecrate dedicate: sacrificee.

poświerka *f*, (*orn.*) ortolan.

poświst *m*, whistle, hissing, whizzle.

posyłać, *vid. postać.* ~ający *m*, despatcher. ~ka *f*, sending, forwarding; packet, parcel.

posypać, ~ywać *va*, to bespread.

poszanowanie *n*, respect, esteem.

poszargać *va*, (*suknię*) to bedraggle.

poszarpać *va*, to tear to pieces.

poszczególnie *ad*, apart, separately. ~y *a*, separate, apart.

poszczenie *n*, fasting.

poszczęścić się *vr*, to succeed, prosper. poszczęściło mu się we wszystkiem, he succeeded in everything.

poszczuć, ~wać *va*, to set on.

poszczycić się *vr*, (*czem*) to gain honour by ...

poszept *m*, whisper; suggestion.

poszewka *f*, tick, pillow-case.

poszkapić się *vr*, to make a slip or a blunder. ~enie się *n*, fault, slip.

poszlak ^m, ~a f, track, trace; (*fig.*) blemish, flaw; sign. ~owac ^{vα} to track, spy out.

poszostny ^{ad} drawn by six horses. **poszpecic** ^{vα} to disfigure, deface, **poszturcharać** ^{vα}, (*kogo*) to push or thrush repeatedly.

poszuk||ać ^{vα} to seek out, search for. ~anie ^m, looking for. ~iwać ^{vα} to search into, to explore, to research. ~iwanie ^m, search, inquiry.

poszy||ć ^{vα} to have done sewing. *vid.* poszywać. ~cie ^m, thatch; (*na futro*) case, cover. ~t ^m, (*dzieta*) part. ~wać ^{vα}, (*chatupę* etc.) to thatch.

pot ^m, sweat; *wziąć na ~y*, to take a sudorific. ~ny ^a, sweaty.

potad ^{ad} till now; hitherto.

potajem||ność ^f, secrecy, clandestinity. ~ny ^a, secret, clandestine.

potakiwać ^{vα} to assent, agree with. ~nie ^m, assent.

potań||czyć, ~cować ^{vα} to spend some time with dancing.

potarcie ^m, rubbing, friction.

potargać ^{vα} to crush; (*włosy*) dishovel.

potargować się ^{vr} to chaffer.

pota||s ^m, (*chem.*) potassium. ~ż ^m, potash.

potęg||a ^f, might, power; (*aryt.*) power, podnieść do drugiej ~i, to square. ~ować ^{vα} to raise, heighten. ~owanie ^m, (*mat.*) involution.

potem ^{ad} after that, afterwards; then; *na ~*, for the future, for a later time; *cóż mi ~?* that is of no use to me. ~u ^{ad} accordingly; *jest czas ~u*, the circumstances are favorable.

potentat ^m, potentate, monarch.

potępi||ać, ~ć ^{vα} to condemn, damn. ~ciel ^m, condemner.

~enie ^m, condemnation, damnation. ~eniec ^m, the cursed one. ~ony ^m, the condemned.

potęzn||ie ^{ad} in a high degree,

greatly. ~ość ^f, mightiness, powerfulness. ~y ^a mighty, powerful; large, wide.

potkn||ać się ^{vr} to make a false step, to stumble; (*o co*) to come across a thing. ~ięcie się ^m, stumbling, tripping.

potku||c ^{vα}, break, smash to pieces, bruise; contuse. ~c się ^{vr} to be smashed to pieces. ~czenie ^m, break, breaking (to pieces); wounding. [into.]

potłumaczyć ^{vα}, (*na*) to translate. **potłumić** ^{vα}, to finish suppressing or crushing.

potłuszcic ^{vα}, to grease. [*pot.*] **potn||ieć** ^{vn}, to perspire. ~y, *vid.*

potoczek ^m, small torrent.

potocznik ^m, (*bot.*) becabunga.

potocz||ność ^f, volubility; usualness, commonness. ~ny ^a, usual, common; *mowa ~na*, the language of every-day life. ~yć ^{vα}, to roll away. ~~ się ^{vr}, to stagger.

potoczy||ście ^{ad}, (*fig.*) fluently.

~stość ^f, versatility, volubility; (*mowy*) fluency. ~sty ^a, voluble; (*fiz.*) fluent.

potok ^m, stream, torrent (*też fig.*) ~owy ^a, torrent.

potom||ek ^m, descendant. ~ność ^f, ~stwo ^m, posterity, descendants pl.

~stwo po mieczu, male issue. ~ny ^a, coming, posterior.

poton||ać ^{vn}, to be drowned, get drowned. ~eli, they all got drowned.

potop ^m, deluge. ~ić ^{vα}, to drown. ~~ się, *vid.* **potonąć**.

potrac||ać, ~cić ^{vα} to push, thrust; (*o cenie*) abate. ~enie ^m, push; (*ceny*) abatement.

potracić ^{vα} to lose, be deprived.

potrafić ^{vα}, to be able to do, know.

potraw ^m, after-grass, after-math.

potraw||a ^f, dish, mess. ~ka ^f, ragout.

potroić ^{vα} to triple, treble.

~ojenie ^m, tripling. ~ójnie ^{ad}, triply. ~ójny ^a, triple, threefold;

- potrlochu**, ~oszo^{ad} by little and little.
potrudzić *v^a*, to fatigue (all ...).
 ~ się *vr*, to exert oneself; (*do kogo*) to come to see a person.
potrwać *vn*, to last (for some time).
potrwożenie ⁿ, consternation, alarm. ~ony ^a, disturbed, confounded, dismayed.
potrzaslać, ~nać *v^a*, to strew, powder; shake. ~~ głową, to shake one's head.
potrzask ^m, spring, snare. ~ać *v^a*, to crush, destroy.
potrzeba ^f, necessity; need, misery; want, necessaries *pl.*; *być w ~ie*, to suffer want; *w razie ~y*, if necessary; ~y życia, necessary of life. ~a *vip*, it is necessary. ~a będzie, it will be necessary. ~a było, it was necessary. ~nicki ^m, person being in want of many things. ~nie ^{ad}, necessarily. ~ny ^a, necessary. ~ować *v^a*, to need, want. ~ujacy ^a, neccessitous. ~~ ^m, man without means.
potrzeć, *vid. pocierać*.
potrzecie ^{ad}, thirdly.
potrosz ^m, (orn.) reed-sparrow.
potrzymać *van*, to hold for a while; last, continue.
potulność ^f, pliability, meekness. ~ny ^a, meek, pliable.
poturbować *v^a*, to trouble, alarm; give a person a drubbing. ~nie ⁿ, alarm, trouble; drubbing.
potwarcia ^m, calumniator, slanderer. ~rczy ^a, calumnious, defamatory. ~rz ^f, calumnia, slander. ~rzać *v^a*, to calumniate.
potwierdzać, ~ić *v^a*, to confirm. ~enie ⁿ, confirmation, ratification.
potwór ^m, ~ora ^f, monster prodigy.
potworność ^f, monstrosity, monstrousness. ~y ^a, monstrous.
potworzyć *v^a*, to form.
póty, *vid. pótad*.
potyczka ^f, fight, combat. ~kać się *vr*, to stumble; fight. ~kanie się ⁿ, fighting, combat.
- potyrać** *v^a*, to waste; ill-treat.
 ~ się *vr*, to wander about, stroll.
pouczajć *v^a*, to instruct, inform.
 ~jący ^a, instructive.
poufalle ^{ad}, confidentially, familiarly. ~lić się *vr*, to become familiarised. ~łość ^f, familiarity, intimacy; familiarities *pl.* ~ły ^a, familiar, intimate.
poufnie ^{ad}, in private, intimately.
 ~y ^a, private, confidential.
poumierać *vn*, to die off. ~li, they all died.
powab ^m, charm, grace. ~ność ^f, charmingness, gracefulness; attractiveness. ~ny ^a, graceful, gracious, charming; attractive.
powałchać *v^a*, to smell at.
powaga ^f, reputation; authority;
pował ^m, wind-fall. [dignity].
powałta ^f, ceiling of boards.
powalać *v^a*, to dirt, soil.
powalenie ⁿ, throwing down, prostration. ~ić *v^a*, to knock down, throw down. ~~ się *vr*, to fall (down). [wither].
powarzyć *v^a*, (*o mrozie*) to fade,
poważenie ⁿ, disunion, discord.
 ~ć *v^a*, to set at variance. ~ć się *vr*, to fall out with.
powątpiewać *vn*, to doubt, question. ~nie ⁿ, doubting, question.
poważać *v^a*, to esteem, respect.
 ~anie ⁿ, esteem, respect. ~ny ^a, grave, earnest; important, of consequence. ~yć się *vr*, to venture, dare.
powędrować *vn*, to wander to.
powetować *v^a*, to make up for a thing, make good, compensate.
 ~nie ⁿ, reparation, compensation.
powiać *vn*, to blow. ~nie ⁿ, blow.
powiadać, *vid. powiedzieć*. [sing.
powiadomić *v^a*, to inform, communicate. ~enie ⁿ, information, advice. ~ony ^a, advised.
powiastka ^f, short story.
powiat ^m, district. ~owy ^a, of a district. [ther.
powiązać *v^a*, to tie (all); tie toge-

powielić, ~jać^{vα}; to swathe, swaddle; be delivered (of a child). ~cieⁿ; swaddling; delivery; swaddling-cloth.

powidłełka pl., electuary. ~ła pl., pap, marmalade.

powiedzieć ^{vα}; to say, tell.

powieka f, eye-lid.

powiększająacy^α; enlarging; magnifying. ~ać, ~yć ^{vα}; to enlarge, augment; magnify; heighten, raise. ~ się ^{vβ}; to augment. ~enieⁿ; augmentation; increase.

powiernica f, female confidant. ~czy^α; confidant's. ~k^m; confidant.

powierzchnia f, surface, superficies. ~owność^f; superficialness; exterior, appearance. ~owny^α; superficial.

powierzyć ^{vα}; to intrust, confide.

~ komu co, to intrust one with. **powieść** f, romance, novel. ~ciopisarz^m; novelist, novel writer. ~ciowy^α; narrative.

powiesić ^{vα}; to hang up, hang.

~szadłoⁿ; (do garderoby) rack.

~szenieⁿ; hanging.

powietrzeⁿ; air; weather; pestilence; użyć ~a, to take the air; na wolnym ~u, in the open air. ~nia^f. ~okrąg^m; atmosphere.

~nie, ~no^{ad}; airily. ~ny^α; airy; (podróż) aerial. ~omierz^m; aero-meter. ~osłup^m; column of air.

powiew^m; slight blast of wind, light breeze. ~ać ^{vna}; to flutter, float; (co lub czem) agitate. ~ny^α; (o wietrze) fair; floating.

powieźć ^{vα}; to convey to, carry to.

powijać, vid. powić. ~k^m; swathing-band. ~nieⁿ; swathing.

powiklać ^{vα}; to entangle; (fig.) complicate. ~ć się ^{vβ}; to be entangled. ~nieⁿ; entanglement.

powinięien ^α; obliged; he ought.

~ieniem I ought. ~ność^f; duty, obligation. ~ny^α; due; bound, obliged. [kin, related.]

powinowałtwo ⁿ; affinity. ~ty^α

powinszować ^{vα}; to congratulate. ~nieⁿ; congratulation.

powiśleⁿ; the valley of the Vistula.

powitać ^{vα}; to salute, welcome. ~lny^α; of salutation. ~nieⁿ; salutation, welcome.

powiec, ~łóżyc^{vα}; to cover with, overlay; ~ pościel, to put fresh linen (on a bed). ~łoczka^f; pillow-case, tick. ~łoka^f; case, cover, bedtick; integument.

powódⁿ; motive, cause, occasion; (jur.) plaintiff. ~ka^f; female plaintiff.

powodliwy^α; guidable. ~ny^α. ~końⁿ; leader. ~ować ^{vα}; to cause, occasion, induce. ~się ^{vβ}; (czem) to be governed by. ~ujący^α; inducing. ~się, being governed.

powódź f, inundation, flood; (fig.) multitude, planty.

powodzenieⁿ; prosperity; success.

~ic się, powieść się ^{vβ}; to fare, do (weli, ill); succeed; dobrze mu się ~i, things go well with him.

powództwoⁿ; (jur.) suit, action.

powój^m; (bot.) bindweed. ~ojnik^m; swathing-band; (bot.) burdock.

powołać, ~ywać ^{vα}; to call; (na) to appoint to. ~anieⁿ; vocation; profession, calling, business.

powoli^{ad}; little by little. ~ność^f; indulgence, compliance; meekness; slowness. ~ny^α; indulgent, compliant; slow; tractable.

powonienieⁿ; smell, sense of smelling.

powóz^m; coach. ~ozić ^{vα}; to drive (a coach). ~ozowy^α; carriage ...

powracać, ~ćić ^{vna}; to return, come back; restore. ~ocenieⁿ; reddition, restitution. [band.

powróstoⁿ; straw-rope, straw-

powrót^m; return, returning; ~ do domu, return-home; z powrotem, on returning. ~ny^α; returnable.

powróz^m; cord, line.

powroźni||ctwo " rope-maker's trade. ~k", rope-maker.

powość||ąg" restraint. ~ać, ~nąć^a, to moderate, retain, restrain.

~~ się ^{vr}, (w czem) to abstain from. ~liwość f, abstinence, temperance. ~liwy ^a, abstinent, moderate.

powsta||ć, ~wać ^{vn}, to get up, to rise; to inveigh; take rise, arise.

~nie ", arising; insurrection, uproar. ~niec ", insurgent.

~ńczy^a, insurrectionary. ~ński^a, insurrectionary, insurgent.

powstrzymać ^{vα} to retain, restrain. ~ć się ^{vr}, to abstain from.

~nie ", inhibition, restraint.

powszech||ność f, universality, generality. ~ny ^a, universal, general, common.

powszed||niość f, vulgarity, commonness. ~niec ^{vn}, to become common. ~ni ^a, every-day, common, trivial; dzień ~ni, working day, week-day.

powt||arzać, ~órzyć ^{vα}, to repeat, reiterate. ~arzanie, órzenie ", repetition. ~óre ^{ad}, secondly, in the second place. ~órnie ^{ad}, repeatedly. ~órny ^a, repeated.

powtykać ^{vα}, to put in (one after another).

powylatywać ^{vn}, to fly out.

powyżej ^{ad}, above.

poza f, attitude, carriage. ~ prop, beyond, over.

powzi||ąć, ~aść ^{vα}, (myśl etc.) to take up; have, get; ~~ nadzieję, to hope. ~ęcie. ", (zamiaru) taking; getting.

pozabierać ^{vα}, take away (all ...); ~ znajomości z kim, to make acquaintances with ...

pozabijać ^{vα}, to murder, slay, butcher (many).

pożąć ^{vα}, to mow off.

pożąda||ć ^{vα}, to desire, to wish for.

~nie ", desire. ~ny ^a, desirable.

pożądliw||ie ^{ad}, longingly. ~ość f,

lust, greediness, covetousness.

~y^a covetous, longing; desirable. pożalić się ^{vr}, to complain; have pity.

pożało||wać ^{vα}, to pity, take pity on; (czego) to be a niggard of ...

~wanie ", pity, compassion; ~wania godny, lamentable, pitiable.

pozamiejisk||i ^a, (being) outside the town; wycieczka ~a, rural excursion.

pozaoczy ^{ad}, behind the back.

pożar ^m, fire, conflagration. ~ny^a, fire ... [devoured.

pożar||cie ", devourment. ~ty ^a, pojartować ^{vn}, to joke for a while, make merry with ...

pozasłużbowy ^a, private.

pozawierać ^{vα}, to shut, close.

pozawracać ^{vα}, (głowy) to craze, turn the brains of ...

pozazdrościć ^{vα}, (czego) to envy.

pozbawiąć, ~ć ^{vα}, to deprive of. ~~ się ^{vr}, to be deprived of, lose.

~enie ", privation.

pozbierać ^{vα}, to pick, gather.

pozby||ć się, ~wać się ^{vr}, ~ć, ~ywać ^{vα}, to get rid of. ~cie ", getting rid.

pozdr||awiać, ~oświęć ^{vα}, to greet, salute. ~owienie ", salutation, greeting, compliments pl.; ~~ anielskie, angelus.

pożegna||ć ^{vα}, ~ć się ^{vr}, to bid farewell (to). ~lny ^a, parting, farewell. ~nie ", leave-taking, farewell.

pożenić ^{vα}, to marry (one after another). [vourment.

pożera||ć ^{vα}, to devour. ~nie ", de-

pożę||cie ", mowing (off).

pozew ^m, citation, summons pl.

pozieleni||eć ^{vn}, to become green, to grow green. ~ć ^{vα}, to green.

pozierać ^{vn}, (na) to look at; glance at.

poziom ^m, horizon; level, plane.

~o ^{ad}, horizontally. ~ość f, horizontality. ~ować ^{vα}, to level.

~owanie", levelling, levellisation.	poży ć <i>vñ</i> , to live (for some time).
~y", horizontal.	~cie", intercourse; conduct of life.
poziomka f, strawberry. ~owy", strawberry ...	pozycja f, situation; (<i>mil.</i>) position.
pozłacać, ~ocić <i>vα</i> , to gild. ~acany", gilt. ~ocisty", glittering, shining. ~ota f, gilding. ~otka f, gold-leaf.	pożycz ać, ~yć <i>vα</i> , (<i>komu</i>) to lend; (<i>od kogo</i>) borrow. ~enie", (<i>komu</i>) lending; (<i>od kogo</i>) borrowing. ~ka f, loan; zaciągnąć ~kę, to make a loan. ~kowy", loan ... [acquire.]
pozna ć, ~wać <i>vα</i> , to understand, know; recognise; make the acquaintance of; perceive. ~ć się <i>vř</i> , (<i>z kim</i>) to become acquainted with. ~jomić <i>vα</i> , to familiarise, acquaint; (<i>kogo z kim</i>) introduce. ~ ~ sie <i>vř</i> , to get acquainted. ~jomieście", (<i>z kim</i>) introduction, acquaintance; (<i>z czem</i>) familiarisation. ~nie", knowledge, understanding; recognition; dać <i>komu do ~nia</i> , to hint to a person.	pozyskać <i>vα</i> , to gain, get, win; pozyt ecznie <i>ad</i> , usefully, advantageously; jest ~ ~ (<i>to uczynić</i>), it is useful (to do so). ~eczność f, usefulness, utility. ~eczny", useful, advantageous, profitable. ~ek", utility; advantage. ~kować <i>vα</i> , (<i>z czego</i>) to make use of.
późni ić się <i>vř</i> , to be late, be behind time. ~o <i>ad</i> , late; do ~a (<i>w noc</i>), till a very late hour.	pozytyw f, chamber-organ. ~ka f, barrel-organ.
~ość f, lateness. ~y", late.	pozytyw a f, (<i>w fotografii</i>) positive. ~ny", positive.
pożoga f, arson, incendiarism.	pozywać, vid. pozwać.
pożółcić <i>vα</i> , to make or dye yellow. ~kły", turned yellow.	pożywi ć <i>vα</i> , to nourish, feed.
~knąć, ~knieć <i>vñ</i> , to grow or turn yellow.	~ienie", nourishment, food.
poz ór", (external) appearance; pretence, pretext. ~orność f, seemingness, speciousness. ~orny", specious, seeming; apparent, ostensible.	~ność f, nutritiousness. ~ny", nutritious, nourishing.
pozosta ć, ~wać <i>vñ</i> , to stay; remain; be left. ~łość f, remainder, rest; inheritance, succession.	prabab czyn, ~in <i>a</i> , great-grandmother's. ~ka f, great-grandmother.
~ły", remaining; survivor.	prać <i>vα</i> , to wash; (<i>fig.</i>) cudgel.
~wić <i>vα</i> , to leave (behind).	prac a f, work, labour; composition; trouble. ~odawca", employer.
pozować <i>vñ</i> , to sit (to the painter).	pracow ać <i>vñ</i> , to work, labour.
pożrzeć, vid. pozerać.	~ać na chleb, to labour for one's bread; ciężko ~ ~, to work hard.
pozw ać, ~ywać <i>vα</i> , (<i>do sądu</i>) to summon, sue at law.	~icie <i>ad</i> , industriously. ~itość f, laboriousness, industry. ~ity", laborious, industrious. ~nia f, working-room. ~ ~ chemiczna, laboratory. ~nica f, work-woman. ~nik", worker.
pozwalać, ~olić <i>vα</i> , to allow, permit; agree. ~ ~ sobie, to take the liberty. ~olenie", permission, leave; mieć ~ ~, to be permitted, be allowed; za ~oleniem, by your leave; prosić o ~ ~, to beg leave.	pracz", washer. ~yk", washing-machine. ~ka f, washer-woman; washing.
	prąd", stream, current.
	pradziad", great-grandfather.
	pragn ać <i>vα</i> , to long, desire; be thirsty. ~acy", desirous. ~enie", thirst; longing, desire.

praktyczność ^f, practicalness.
 ~ny ^a, practical.

praktyk ^m, practicioner; practical man. ~a ^f, practice; (*u adwokatów*) clients *pl.*; (*u lekarzy*) patients *pl.* ~ant ^m, practitioner.
 ~ować ^{vñ}, to practise.

prałat ^m, prelate. ~ura ^f, prelacy.

pralnia ^f, laundry, wash-house.
 ~nie ⁿ, washing.

pram, *vid. prom.* [forefather.]

praojciec ^m, progenitor, ancestor,

prasza ^f, press; print, impression;
 dać pod ~ę, to put in print,
 bring out; (*dzieło*) jest pod ~ą,
 ... appears in print; ~a drukarska, printing-press. ~ować ^{vñ},
 to press; (*bieliznę*) iron. ~owanie ⁿ, (*bielizny*) ironing; pres-sing. ~owy ^a, press ..., of the
 press. ~ulec ^m, ironing-board.

praśnik, *vid. przaśnik.*

praszczur ^m, great great-grand-father; great great-grandson.

pratek ^m, switch, rod; knitting-needle.

prawdziwa ^f, truth; straw-plate; do ~y? indeed? do ~y, in good earnest; nie ~a? is it not so? to ~a, that is true; ~a, że ... it is true that ...

prawdomówność ^f, love of truth, veracity. ~y ^a, veracious.

prawdopodobieństwo ⁿ, probability, likelihood. ~ny ^a, probable, likely.

prawdziwie ^a, indeed; really.
 ~wość ^f, veracity, truth. ~wy ^a, true; real.

prawić ^{vñ}, to discourse; ~ mory, to read lecture.

prawica ^f, right, right hand.

prawiczliwość ^f, virginity. ~ka ^f, virgin.

pravidło ⁿ, (*narzędzie*) r. ler; rule, receipt; boot-tree. ~wo ^a, regularly, correctly. ~wość ^f, regularity, correctness. ~wy ^a, regular, correct.

prawie ^a, nearly, almost.

prawnictwo ⁿ, jurisprudence, science of the law. ~iczo ^a, juridically. ~ie ^a, by right, in justice; lawfully, legally. ~ik ^m, jurist, jurisconsult. ~ość ^f, lawfulness, legitimacy. ~y ^a, legitimate; legal, of laws; juridical.

prawnuczka ^f, great-granddaughter. ~k ^m, great-grandson.

prawo ⁿ, law; right; statute; jurisprudence, science of the law.
 ~ mocniejszego, right of the strongest; z prawa, by right; na ~, to the right hand, on the right; ~ cywilne, civil law; ~ międzynarodowe, law of nations; ~ wojskowe, martial law; ~ zwyczajowe, common law; stanowić ~, to give laws; słuchać prawa, to go to law. ~dawca ^m, lawgiver, legislator. ~dawczy ^a, legislative, law-giving. ~dawstwo ⁿ, legislature. ~mocność ^f, legality. ~mocny ^a, legal, valid (in law). ~ść ^f, honesty, rectitude, probity. ~wać się ^{vñ}, to plead, carry on a law-suit.

prawosławny ^m, Russian orthodox.

prawowierność ^f, orthodoxy. ~y ^a, orthodox. ~y ^m, believer.

prawowitość ^f, (*dziecka*) legitimacy; hereditary right. ~wyty ^a, rightful, legal, legitimate.

~znanstwo ⁿ, jurisprudence, science of law.

prawy ^a, righteous, upright, right; honest; real.

prążkowany ^a, stripped, streaky.

prażucha ^f, porridge. ~yć ^{vñ}, to roast, grill; fry (in a pan); (*fig.*) fire upon, shoot; (*o słońcu*) burn.
 ~~ się ^{vñ}, to be roasted.

prebenda ^f, benefice, prebend.

~rz ^m, beneficiary, prebendary.

prücik ^m, switch, rod; (*bot.*) stamen (*pl. stamina*). ~owy ^a, sta-mineus.

precz ⁱ, begone!

predestynacya ^f, predestination. predkⁱⁱ^a quick, brisk, swift, speedy, agile; overhasty, rash. ~o ^{ad}

quick, swiftly; co przedzej, as quick as possible. ~ośc^f, quickness, swiftness; hastiness, rashness.

prefekt ^m, prefect. [cards].

preferans ^m, preference (game at preglla ^f, stripe, streak; callus, callosity. ~owany, ~owaty ^a, stripped, streaky.

pregierz ^m, pillory.

prekluzya ^f, (jur.) foreclosure.

prelegent ^m, lecturer, reader.

preliminarya *pl.*, preliminaries *pl.*

premia ^f, premium, prise; insurance-money.

prenume|rata ^f, subscription.

~rator ^m, subscriber. ~rować ^va, to subscribe.

preparat ^m, preparation.

preł ^m, pole, stick; ~ mierniczy, surveyor's staff.

preten|dent ^m, pretender, claimant.

~~ do tronu, competitor for the throne. ~sya ^f, claim, title, pretension; rościć ~sye, to lay claim. ~syonalność ^f, pretentiousness. ~syonalny ^a, pretentious.

pretor ^m, pretor. ~yański ^a, pretorian.

prewet ^m, necessaries *pl.*, privy. prezen|cik ^m, small gift, present.

~t ^m, gift, present. ~tacya ^f, presentation. ~tować ^va, to present, represent; (mil.) present (arms).

prezes ^m, president, chairman. ~ować ^vn, to be chairman, preside. ~owski ^a, of chairman.

preż|nośc^f, elasticity. ~yć ^va, to stretch, strain. ~~ się ^vr, to stretch.

prezyden|cya ^f, presidency, presidentship. ~t ^m, president.

prezyd|lować, *vid.* prezesować. ~ujący ^m, chairman. ~yum ^m; presidency

próba ^f, experiment, trial; (drukarska) proof; (złota, srebra) test.

touch; (towarów) sample, pattern; ~ognia, trial by fire; na próbę, for trial.

probie|rczy ^a, kamień ~~, touch-stone. ~rstwo ^m, art of assaying, docimastic art. ~rz ^m, assayer; (fig.) test.

prób|ka ^f, specimen; (towarów) sample, pattern. ~ny ^a, of trial, trial ...

problemat ^m, problem. ~ycznie ^{ad}, problematically. ~yczny ^a, problematic(al).

probo|stwo ^m, parsonage, parish ... ~szcz ^m, parson, clergyman, provost. ~~ szczowski ^a, parson's, provost's. [faste.

próbować ^va, to try; (smakować)

próć, *vid.* pruć.

procia ^f, sling, swing.

proceder ^m, business, profession.

~owy ^a, of trade; podatek ~owy, tax paid for carrying on tax.

~ujący ^a, manufacturing. ~ura ^f, proceeding.

procent ^m, interest, percentage; dać (pieniądz) na ~, to put out at interest; przynosić pięć ~u, to bear interest at the rate of 5 per cent. ~ować ^vn, ~~ się ^vr, to yield interest.

proces ^m, lawsuit, action; (chem.) process; wygrać ~, to gain a cause;

~karny, criminal cause. ~jwać się ^vr, to plead, carry on a lawsuit.

~owy ^a, of a lawsuit koszty ~owe, law-costs, charges of a law-suit. [ny ^a, processional.

procesy|a ^f, procession. ~onal-

proch ^m, dust; powder, gun-powder; ~ strzelniczy, gun-powder; (fig.) strzelać bez ~u, to boast, brag.

próchni|ca ^f, mould, vegetable earth. ~ieć ^vn, to rot, putrefy. ~ienie ^m, (kości) caries. ~o ^a, rotten wood.

prochow|nia ^f, powder-mill. ~nica, ~niczka ^f, powder-horn.

~nik ^m, gun-powder-maker. ~y ^a, powder ...

prócz *ppr*, except, but. ~ *tego*, moreover, besides.

produktycyja *f*, productiveness. ~cyjny *a*, productive. ~ować *vα*, to produce. ~ ~ się *vr*, (fig.) parade, show off.

produkt *m*, produce, product.

profanacyja *f*, profanation. ~o-wać *vα*, to profane, desecrate.

profesor *m*, professor, ~ka *f*, female teacher, professoress; (*fam.*) professorate. ~ski *a*, professorial. ~stwo *n*, profesura *f*, lectureship, professorship.

profesja *f*, profession, trade; z ~i, by trade. ~onista *m*, craftsman, handicraftsman.

profil *m*, profile.

profitka *f*, glass ornament for candlestick.

próg *m*, threshold, sill; cascade, cataract; (*fig.*) progi *pl.*, home.

prognostyk *m*, prognostic.

program, ~at *m*, programme.

projektycista *m*, projector, projecting spirit; castle-builder. ~t *m*, project, scheme. ~tować *vα*, to project.

prokuracia *f*, procurement, procuratorial, procuracy. ~ator *m*, attorney; public prosecutor; (*w Anglii*) Attorney-General. ~ ~atorski *a*, attorney's, procuratorial. ~atorstwo *n*, attorneyship, proxy. ~ent *m*, confidential clerk, authorised agent. [poletariat.

proletaryusz *m*, proletarian. ~at *m*, prolog *m*, prologue.

prom *m*, ferry-boat.

promenada *f*, promenade.

promień *m*, beam, ray. ~nić się *vr*, ~nieć *vn*, to radiate, emit rays. ~niejący *a*, shining, radiant. ~nienie *n*, radiation. ~nistotą *ad*, radiantly. ~nistość *f*, brightness, radiateness. ~nisty *a*, radiated. radiant.

promoptycja *f*, promotion, advancement. ~wować *vα*, to graduate, advance.

promyłczek *m*, small beam. ~k *m*, small beam (ray); (*fig.*) glimpse, gleam.

propaganda *f*, propaganda. ~o-wać *vα*, to propagate.

propinacyja *f*, tap-house.

proponować *vα*, to propose.

proporcja *f*, proportion. ~onalność *f*, proportionality. ~onalny *a*, proportional, commensurable.

proporzec *m*, banner, standard.

propozycja *f*, proposition.

proroczycki, ~czy *a*, prophetic(al). ~ctwo *n*, prophecy. ~k *m*, prophet. ~kini *f*, prophetess. ~kować *vα*, to prophecy.

prosba *f*, entreaty, request.

prościuchny, ~tki *a*, quite straight.

prosiłak *m*, ~ę *n*, young pig, sucking pig. ~ć się *vr*, to farrow, pig. ~ęcy *a*, of young pig, piggy.

prosić *vα*, (*o co*) to pray, beg, ask, request, entreat; invite, bid. ~ się *vr*, to pray instantly, entreat; request.

proszo *n*, millet. ~ówka *f*, miliary fever. ~owy *a*, miliary.

prospekt *m*, prospect.

prost *ad w ~*, straight; frankly, in plain terms.

prostałcki *a*, loutish, churlish. ~ctwo *n*, rusticness, rusticity, churlishness. ~czek *m*, simple, homely man. ~czy *a*, simple, homely. ~k *m*, churl. ~kowaty *a*, illbred, unmannery.

prosto *ad*, directly, straight; *po prostu*, simply; frankly.

prostodusznoscia *f*, upright, disposition, straightforwardness.

~duszny *a*, upright, honest. ~kat *m*, rectangle. ~katny *a*, rectangular.

~padła *f*, (*mat.*) perpendicular. ~padle *ad*, vertically, perpendicularly. ~padłość *f*, perpendicularity. ~padły *a*, perpendicular, vertical.

- ~ść ^{f.}, straightness, uprightness.
 ~ta ^{f.}, naturalness, simplicity; silliness. ~wać ^{v^a}, to straighten, set upright.
- prosty ^a, straight; (*kąt*) right; simple, plain; natural, unaffected.
- prostytucja ^{f.}, prostitution.
- proszek ^m, powder; atom; ~ek do zębów, tooth-powder, dentifrice. ~kować ^{v^a}, to pulverise, powder.
- proszenie ⁿ, entreaty, asking; (*zakim*) intercession.
- prószyć ^{v^a}, to powder; (*o deszczu*) drizzle; śnieg prószy, it snows with small flakes. ~nka ^{f.}, small flake.
- protego||wać ^{v^a}, to favour, gratify.
- ~wanie ⁿ, patronage, favouritism.
 ~wany ^m, protegee, favourite.
- proteinia ^{f.}, (*chem.*) protein.
- protektycyja ^{f.}, protection; patronage. ~cyjny ^a, protective; system ~~, protectionism. ~cyonista ^m, protectionist. ~tor ^m, protector, patron. ~torat ^m, ~torstwo ⁿ, protectorate. ~toka ^{f.}, protectress, patroness.
- protest ^m, protest. ~acyja ^{f.}, protestation. ~ancki ^a, ~ant ^m, Protestant. ~antyzm ^m, Protestantism. ~ować ^{v^a}, to protest, make protest; (*weksel*) protest.
- protokół ^m, protocol, record. ~lista ^m, recorder, protocolist.
- protomedyk ^m, chief physician.
- protoplasta ^m, great-grandfather.
- prowadzenie ⁿ, (*sprawy etc.*) management, direction; ~ ~ księżek, book-keeping. ~ sie, behaviour, deportment. ~ić ^{v^a}, to lead, guide; (*książki*) keep; (*wojnę, sprawę*) carry on; manage. ~ ~ gospodarstwo, to keep house ~ ~ się ^{v^r}, to conduct oneself, behave.
- pruwentowy ^a, ~ pisarz, steward, manager of a farm.
- pruwiant ^m, provisions *pl.*, victuals *pl.* ~ować ^{v^a}, to victual, provision. ~owy ^a, victualling, provision ...
- prowinca ^{f.}, province. ~ał ^m, head of all the cloisters of a province, provincial. ~onalny ^a, provincial. ~onalizm ^m, provincialism.
- prowizor ^m, dispenser; ~kościota, church-warden. ~yczny ^a, provisional.
- prowizya ^{f.}, provisions *pl.*, victuals *pl.*; brokerage, percentage.
- prowokacyja ^{f.}, provocation.
- proza ^{f.}, prose. ~icznie ^{ad}, prosaically. ~icznosć ^{f.}, prosaicness. ~iczy ^a, prosaic, prosaical.
- ~tor, ~ik ^m, prose-writer, prosaist.
- prübla, *vid.* prosba. [violin.]
- prüzek ^m, small sill; bridge of a prozelita ^m, proselyte.
- prüźnia ^{f.}, vacuity, emptiness.
- prüźniacki, ~czy ^a, idle, lazy.
- ~ctwo ⁿ, idleness, laziness. ~czka ^{f.}, ~k ^m, idler, loiterer.
- prüzno ^{ad}, emptily, voidly; in vain. ~ność ^{f.}, vanity, vainness; self-conceit. ~nować ^{vⁿ}, to lounge, be idle, saunter. ~nowanie ⁿ, idleness, sauntering. ~ny ^a, empty, void; (*fig.*) vain. [through.]
- pruć ^{v^a}, to unsew, unstitch; cut.
- pruski ^a, Prussian; ~mür, framework; ~kwas, prussic acid.
- pruszyć, *vid.* pröszyć.
- prychać ^{vⁿ}, (*o koniach*) to snort.
- prycza ^{f.}, bed of boards.
- prym ^m, first place, precedence.
- ~arya ^{f.}, morning-service, matins *pl.* ~us ^m, the first (of the form).
- prymas ^m, primate. ~owski ^a, primate's. ~ostwo ⁿ, primacy.
- prymka ^{f.}, tobacco for chewing.
- pryncypał ^m, principal, chief, head. ~luy ^a, principal, chief.
- pryslikać, ~nać ^{vⁿ}, spout, squirt; burst.
- pryszcz, ~el ^m, vesicle, pustule, blister. ~ać ^{vⁿ}, to pustulate.
- ~eniec ^m, (*bot.*) clematis. ~yć ^{v^a}, to raise blisters.
- prysznic ^m, shower-bath.

prywat^a f., private interest. ~ny^a, private.

prywet, *vid. prewet*. [matical.]

pryzm^{at}^m, prism. ~owy^a, prism.

przad^{dek}^m, spinner. ~dka^f, spinster; (*fig.*) Fatal Sister; silk-worm.

~sc^{vα}, to spin.

przaśn^{ik}^m, unleavened bread. ~y^a, unleavened.

przebacz^{ać}, ~yc^{vα}, to pardon, forgive. ~ajacy, pardoning. ~alny^a, pardonable, excusable.

~anie, ~nieⁿ, pardon(ing), forgiveness. ~liwość^f, excusableness. [speak in a low key.]

przebąk^{iwać}, ~nać^{vα}, (*fig.*) to spend.

przebić, ~jać^{vαn}, to pierce, cut through; (*pieniądze*) recoin; (*o papierze*) blot. ~ ~ się przez..., to cut or force one's way through... ~cieⁿ, cutting through, cut; excavation, cutting.

przebiełdz, ~gać^{vα}, to run through; (*książkę*) to run over. ~g^m, course, run. ~gi pl., artifices pl., dodges pl. ~łość^f, cunning, slyness, craftiness. ~gły^a, cunning, crafty, astute.

przebier^{ać}^{vα}, to be fastidious, dainty. ~ ~ palcami, to finger. *vid. przebrać*. ~anieⁿ, ~ność^f, (*w jedzeniu*) daintiness. *vid. przebranie*. ~ny^a, fastidious, dainty.

przebieżenieⁿ, running through; marching through.

przebłagać^{vα}, to reconcile; atone. ~nieⁿ, atonement; reconciliation.

przebłyskiwać^{vn}, to shine or glitter from time to time; glitter through.

przebógⁱ, bless me!

przebój^m, breaking through; iść na ~, to force one's way.

przebość^{vα}, to pierce with horns, horn.

przebrać^{vα}, to dress again, dress anew; select, pick out; (*miare*) exceed, go beyond. ~ć się^{vr},

to disguise oneself, mask; shift one's clothes. ~nieⁿ, selection; excess, exceeding. ~ ~ sięⁿ, disguise, masking.

przebrnąć^{vα}, to wade through; make one's way through.

przebrukować^{vα}, to pave again.

przebrzmieć^{vn}, (*o tonach etc.*) to die away, expire.

przebrzyd^{leć}, abominably. ~ły^a, abominably. [novate.]

przebudować^{vα}, to rebuild, re-

przebudzić^{ać}, ~ić^{vα}, to awake, wake, arouse. ~ ~ się^{vr}, to wake.

~enieⁿ, awakening.

przebyć, ~wać^{vna}, to make one's abode (somewhere); (*z kim*) have intercourse with; pass, cross; overcome, endure. ~cieⁿ, passing, passage. ~wanieⁿ, abiding.

przeciąć^{vα}, to press. [strain.]

przeciedź^{ać}, ~ić^{vα}, to filtr, to

przecenić^{ać}, ~ć^{vα}, to overrate. ~enieⁿ, overrate.

przechadzić się^{vr}, to take a walk, go for a walk. ~anie sięⁿ, walking. ~ka^f, walk, stroll; iść na ~kę, to go for a walk, to take a walk.

przechód^m, passage; privy. ~odni^a, passable; transitory; (*gram.*) transitive. ~odnia^f, passage. ~odowy^a, transit... ~odzenieⁿ, passing, crossing. ~odzić^{vαn}, to pass by; pass through, cross; exceed, surpass; pass away; (*do nieprzyjaciela*) go over. ~odzień^m, passer-by.

przechować^{ać}, ~ywać^{vα}, to preserve, keep; conceal. ~ ~ się^{vr}, to be in hiding, abscond. ~anieⁿ, preservation, keeping; concealment. ~ywacz^m, concealer.

przechrzcić^{vα}, to rebaptise; give another name, rename. ~ ~ się^{vr}, to take another name. ~ta^m, convert, neophyte.

przechwalać się^{vr}, to boast, talk big. ~ka^f, menace; boasting, bragging.

przechyl||ać, ~ic̄ vα to incline, bias. ~ ~ się v̄r to incline; (fig.) feel inclined to, be prone to; (mar.) heel. ~enie ", bias; (mar.) heeling, heel.

przeciąć vα to cut through, decide by cutting; (odwrót) cut off.

przeciąg ", (wojska) marching through; (czasu) period, space; (wiatru) draught. ~ać, ~nać v̄an to draw through; prolong, protract; march through; (na swoją stronę) bring over to one's side.

~ać wyrazy, to drawl one's words. ~ ~ć się v̄r to stretch oneself.

~anie ", protraction; marching through. ~ły α longish; protracted; protracted; protractive.

przeciąż||ać, ~yć vα to overcharge; overtask.

przecie, ~ż adˆ then; yet, notwithstanding, however.

przecie||c, ~kać v̄n to leak, trickle down, run through.

przecie||cie ", cutting through; w ~ciu, upon an average. ~tny α average

przecierać vα to rub through; fret. ~ się v̄r, (w świecie) to have intercourse with ...; fret.

przecin||ać, vid. przeciąć. ~ek ", (gram.) comma.

przecierpieć vα to endure, tide over; suffer to the end.

przecis||kać, ~nać vα to press through, force through. ~ ~ się v̄r to force one's way through the crowd.

przeciw, ~ko prp, against; in comparison with; opposite (to); nie mam nic ~ko temu, I have no objection.

przeciw działać vα to contravene, counteract. ~nie ", contravention.

przeciwieństwo ", contrariety, contrast; opposition.

przeciw||ko ", oppositeside. ~ ~prp vid. przeciw. ~legle ad, oppositely. ~ległość f, oppositeness. ~leg-

ły α opposite. ~niczka f, (female) antagonist, adversary. ~nie ad, on the contrary. ~nik ", opponent, adversary. ~ność f, contradiction, contrary; adversity. ~ny α contradictory; opposite, opposing, adverse; opposite, fronting. ~prostokątna f, (mat.) hypotenuse.

przeciwstawi||ać, ~ć vα to oppose. ~enie ", opposition, contraposition.

przecknąć się v̄r to awake. [tion. przecud||ny, ~owny α charming, ravishing

przeczący α negative. ~enie ", negation, denial. ~yć vα to deny disown; answer in the negative, deny.

przeczekać vα to spend waiting. przecznica f, cross-street.

przeczu||ć, ~wać vα to forebode, have an inkling of, (noc) to spend waking. ~cie ", foreboding, presentiment.

przećwicz||ać, ~yć vα to exercise; cudgel. ~ ~ się v̄r to exercise oneself.

przeczy||szczać, ~ścić vα to cleanse; (żołądek) purge. ~szczający α, (med.) aperient, abstergent. ~ ~ środek, purgative, aperient. ~szczelenie ", cleansing; purging; lekarstwo na ~ ~, purgative, laxative.

przeczyta||ć vα to read over, peruse. ~nie ", perusal.

przed prp, before; in the face of.

przedalić, ~wać vα to sell; (fig.) betray. ~jność f, venality, corruptibility. ~jny α corruptible; saleable, rendible. ~wacz, ~wca ", seller.

przedać, vid. przedymać.

przedarty α rent.

przedawnienie ", (jur.) limitation. ~ony " superannuated.

przedaż f, sale, selling. ~ny α, saleable, marketable, vendible.

przedbarcze ", fore-arm.

przedddień ", eve

przededniem^{ad} before day break.
 ~mna^a before me, in presence of
 me. ~wszystkiem^{ad} above all.
 przedgórzeⁿ; cape, promontory.
 ~grywka^f, prelude. ~historyczny^a prehistoric. [wać.
 przedestylować, vid. przedystylo-
 przedimek^m, article.
 przedłożyć, vid. przekładać.
 przedłużyć, ~yć^{vα} to lengthen;
 to prolong, protract. ~anie,
 enieⁿ; prolongation, protraction.
 przedmiejski^a suburban. ~ścieⁿ
 suburb.
 przedmiot^m, object; matter, sub-
 ject. ~owość^f, objectiveness,
 objectivity. ~owy^a, objective.
 przedmościeⁿ; bridge-head.
 przedmowa^f, preface, preamble.
 przedmuchać^{vα} to blow through.
 przedmurⁿ, ~rzeⁿ; outward wall;
 (fig.) bulwark. ~rowy^a (being)
 outside the walls.
 przedni^a front, fore; excellent.
 ~a straż, vanguard. ~ość^f, ex-
 cellence. [vest, spring.
 przednówek^m, time before har-
 przedobiedni^a forenoon. ~osta-
 tni^a last but one. [come to.
 przedostać się^{vr} to arrive at,
 przedostojny^a reverend.
 przedpiekleⁿ; limbo. ~piersień^m,
 breast-work. ~pokoj^m, ante-
 chamber. ~pokojowy^a of ante-
 chamber. ~południeⁿ, forenoon.
 ~potopowy^a antediluvian.
 ~ramięⁿ; fore-arm.
 przedrażać, ~ożyć^{vα} to over-
 prize, overrate.
 przedruk^m, reimpression; pirated
 edition, piracy. ~iwacz, ~owy-
 wacz^m piratical publisher. ~o-
 wać^{vα} to reprint, reimpress.
 ~owanieⁿ, reimpression.
 przedrwiwać^{vα} to rally, ridi-
 cule. ~ się^{vr}; to ridicule each
 other.
 przedrzeć^{vα} to tear asunder,
 rend. ~ się^{vr}; to force one's way
 (through the crowd), penetrate.

przedrzeźniac^{vα} to ape, mimic.
 ~anieⁿ; apery, mimicry.
 przedsiębiorcaⁿ, contractor, ma-
 nager, undertaker. ~biercość^f,
 spirit of enterprise. ~bierczy,
 ~biorczy^a enterprising, bold.
 ~bierstwoⁿ; undertaking, enter-
 prise. ~brać, ~wziąć, ~wziąć^{vα},
 to undertake, take upon, at-
 tempt; resolve. ~wzięcieⁿ, re-
 solution; undertaking, enterprise.
 przedsięścieⁿ, ~onek^m, vestibule,
 entrance-hall.
 przedsłowie, vid. przedmowa.
 ~ślubny^a preceding the mar-
 riage ceremony; ugoda ~ślubna,
 marriage contract.
 przedstawić, ~ć^{vα} represent;
 remonstrate. ~~ (kogo komu)
 to introduce a person to another.
 ~~ się^{vr} to present oneself.
 ~ciel^m, representative, proxy.
 ~enieⁿ; presentation; (te.) re-
 presentation, performance; remon-
 strance; (osoby) introduction.
 przedświtⁿ, dawn, dawning.
 przedtem^{ad} before, in advance;
 formerly.
 przedugod^a preliminaries *pl.*
 ~ny, ~owy^a preliminary.
 przedwcześnie^{ad} prematurely,
 precociously. ~sność^f, precocity,
 precociousness. ~sny^a prema-
 ture, precocious.
 przedwczoraj^{ad} the day before
 yesterday. ~szy^a done the day
 before yesterday. ~~ dzień, the
 day before yesterday.
 przedwieczność^f, preeternity.
 przedwstępny^a introductory,
 prefatory.
 przedymać^{vα} to blow through.
 przedystylować^ć^{vα} to filter,
 strain, percolate. ~ć się^{vr}, to
 percolate. ~nieⁿ, percolation,
 filtration.
 przedziała^f, yarn; spinning; (fig.)
 thread (of life). ~alnia, ~arnia^f,
 spinning-mill. ~enieⁿ, spinning.

przedził^m, interval, interstice; separation; (*włosów*) parting; (*w wagonie*) compartment. ~elać, ~elić^{vα}, to divide, separate, sever. przedzierać, vid. przedrzeć.

przedzierzgać, ~nać^{vα}, to convert, transform. ~~ się^{vr}, to become, turn. [strains.]

przedzonoⁿ, skein of about forty. przedziurawić^{vα}, to perforate, punch.

przedziwność^f, excellence, superiority. ~ny^α, exquisite, excellent. przedziwoⁿ, spun yarn. [lent. przefarbować^{vα}, to dye again. przegadać^{vα}, to outtalk; to spend by talking.

przeganiać, vid. przegonić.

przegarniać, ~ać^{vα}, (*włosy* etc.) to part (one's hair etc.)

przegawędzić^{vα}, to prattle away.

przegiąć, ~nać^{vα}, to bend (back), bow. ~ęcieⁿ, bending, bowing.

przegląd^m, revision, perusal, (*czasopismo*) review; (*wojska*) review, mustering. ~ać^{vα}, to overlook, look over, revise; review, muster; revisal. ~~ się^{vr}, (*w lustrze*) to look or gaze at oneself.

~acz^m, reviewer.

przegłosować^{vα}, to outvote.

przegnać, vid. przegonić.

przegnić^{vn}, to rot thoroughly.

~ły^α, rotten entirely.

przegon^m, right of driving cattle over another's ground; driftway.

~ić, ^{vα}, to drive through; outstrip, outrun. ~ica^f, waterfurrow. [to rags.

przegotować^{vα}, to boil out, boil

przegrąć, ~ywać^{vα}, to play away, lose at play; play before, prelude.

przegrządać, ~odzić^{vα}, to partition. ~oda, ~ódka^f, partition, compartment; shelf.

przegrana^f, lost game (play); (*mil.*) defeat.

przegrywać, vid. przegrać. ~ający^m, loser. ~ka^f, prelude.

przegryzać, ~ać^{vα}, to bite through; (*fig.*) chaff, satirise

~zka, vid. przekąska. [tion.]

przegub^m, instep; joint articula-

przeladować^{vα}, to sell; spend in trade. ~holować^{vn}, to go beyond, exceed. ~hulać^{vα}, to squander in debauches.

przejąć^{vα}, to take possession of, take upon oneself; (*listy*) intercept; (*fig.*) be piercing.

przejadac, vid. przejeść.

przejaw^m, symptom. ~iać się, ~ić się^{vr}, to appear.

przejazd^m, passage, thoroughfare.

~zdem, by the way. ~żdżka^f, (*powozem*) pleasure-drive; (*konno*) pleasure-ride. ~~ saniami, sledging party.

przejechać, ~eżdżać^{vna}, to ride through; pass by; (*kogo*) run down. ~~ się^{vr}, to take a drive; (*konno*) to take a ride.

przejęcieⁿ, taking charge of; interception. ~ sięⁿ, (*czem*) penetration (into, .

przejednać^{vα}, to reconcile. ~nieⁿ, reconciliation. ~wczy^α, propitiatory.

przejść^{vα}, (*pieniądze*) to consume in eating; to eat through, gnaw through. ~ się^{vr}, to overeat oneself; (*czego*) to nauseate at eating ...; vid. przekusić.

przejzdny, ~żdżający^m, passing-traveller. [foolishly.]

przeigrać^{vα}, to trifle away, spend

przejmować, vid. przejąć. [form.

przeinaczyć^{vα}, to change, trans-

przejrzalały^α, overripe. ~ać^{vn},

to regain the eye-sight. vid. przeglądać. ~enieⁿ, revision, perusal. ~ysty^α, transparent.

przejść, vid. przechodzić. ~ć się^{vr}, to take a walk. ~cieⁿ, passage, passing through. ~ciowy^α, transitory.

przeistaczać, ~oczyć^{vα}, to convert; transform, transfigure. ~~ się^{vr}, to alter, change.

przekabacić *v^a*, to bring a person over to one's side.

przekas ^m, taunt, sneer; *z ~em*, sneeringly. ~ic *v^a*, to take lunch. ~ka ^f, collation, refreshment, lunch. [nal.]

przekątnia, ~ia ^f, (mat.) diagonal. przekawęczyć *v^a*, to suffer to the end; to cease suffering.

przekaz ^m, assignation, check. ~ pocztowy, money-order. ~ac, ~ywać *v^a*, to assign; (*potomności*) to hand down.

przekląć *v^a*, to curse, execrate. przekład ^m, translation, version.

~ac *v^a*, to transfer, shift; (*gram.*) invert; interpose; remonstrate; translate; prefer. ~anie ^m, transposition; translation; preference. ~nia ^f, (*gram.*) inversion.

przeklęcie *ad*, devilishly. ~ecie, ~eństwo ^m, malediction, execration. ~ety ^a, execrable, cursed, damned. ~inać. vid. przekląć. ~ianie ^m, curse, cursing, damnation.

przekłóżć *v^a*, to pierce through. ~cie ^m, piercing, perforation.

przekomarzać się *vr*, to tease, banter each other.

przekonać, ~ywać *v^a*, to persuade, convince; (*o zbrodnię etc.*) convict. ~anie ^m, conviction, persuasion; *mam to ~~, I am convinced of.* ~wajacy ^d, convincing. przekop ^m, cutting, excavation.

~ac, ~ywać *v^a*, to dig through; dig up, turn up.

przekor ^m, ~a ^f, na ~, na ~e (*komu*), in spite of, in defiance of.

przekraczać, vid. przekroczyć.

przekraplać *v^a*, to drip off.

przekrawać, ~oić *v^a*, to cut through, divide by cutting.

przekręcać, ~ic *v^a*, to twist; (*fig.*) misinterpret. ~anie, ~enie ^m, distortion; (*fig.*) misinterpretation, misrepresentation.

· przekreślać, ~ic *v^a*, to cross, erase.

przekrólczenie ^m, crossing; (*fig.*) transgression, violation. ~czyć *v^a*, (*granice etc.*) to cross; (*fig.*) to przekrój ^m, profile. [transgress. przekrwawienie ^m, excessive bleeding, loss of too much blood.

przekrzyczeć *v^a*, to outcry.

przekrzywić ^m, ~ć *v^a*, (*twarz*) to distort; bend, crook.

przekształcić ^m, ~ic *v^a*, to transform, reform. ~enie ^m, transformation.

przekuć *v^a*, to forge anew; new-coin; (*fig.*) bring a person over to one's side.

przekup ^m, retail-trade. ~ic, ~ywać *v^a*, to bribe, corrupt; higgle. ~ień ^m, huckster, hawker; *być ~niem*, to higgle, huckster. ~ka ^f, huckstress. ~ny ^a, corruptible, bribable. ~stwo ^m, bribery, corruption. [overblown.]

przekwitnąć *vn*, to wither. ~ły ^a, przelać, vid. przelewać.

przelać *v^a*, to frighten, terrify. ~ się *vr*, to be frightened.

przeładować, ~ywać *v^a*, to overburden, overcharge; tranship.

~anie ~ywanie ^m, shifting, transhipment.

przełaj ^m, na ~, over head and ears; across.

przełamać, ~ywać *v^a*, to break through, break asunder; (*fig.*) break. ~anie ^m, breaking, fracturing.

przelanie ^m, (*jur.*) conveyance.

przelatywać, ~ecieć *vna*, to fly through; pass by.

przełaz ^m, creeping over; passage.

~ic *van*, to creep over; pass.

przelekły, ~iony ^a, frightened, shocked at. ~ać, vid. przeląc.

~nienie, ~ się ^m, fright, terror.

przelew ^m, pouring over; transfer, cession. ~krwi, slaughter, bloodshed; *nie ~ki*, there are no jesting matters. ~ac *v^a*, to shed, pour (over); transfer, convey.

przeleźć, *vid. przetazić.* [lying.] przeleżeć *v^a*, to spend (the time) przeliczać, ~yć *v^a*, to count, number; recount. ~yć się *v^r*, to miscount, misreckon.

przełknąć *v^a*, to swallow down. przełom ^m, breach, rupture.

przelot ^m, flying through, flight by. ~em, in a hurry. ~ny ^a, fleeting, transitory.

przełożenie, *vid. przekładanie.* ~ony ^s & ^a, superior. ~yć, *vid. przekładać.*

przeludnienie ⁿ, overpopulation. ~ony ^a, overpeopled.

przełyk ^m, gullet, pharynx. ~ać, *vid. przełknąć.*

przemadły ^a, very wise; cunning. ~rzały ^a, overwise, would-be wise.

przemagać, *vid. przemódz.* ~jący ^a, overwhelming, overpowering.

przemakać, *vid. przemoknąć.* przełmarnować *v^a*, to squander, waste. ~marznać *vⁿ*, to be penetrated with frost. ~marzyć *v^a*, to dream away.

przemawiać, *vid. przemówić.*

przemiana ^f, barter, exchange, truck; metamorphosis, transformation; na ~an, na ~any, by turns, alternately. ~niac, ~enić *v^a*, to transform, to metamorphose. ~~ suknie, to change one's cloths. ~enie ⁿ, transformation. ~~ Pańskie, transfiguration. ~eność ^f, changeableness, variableness. ~enny ^a, changeable, variable.

przemieknąć *vⁿ*, to become soft.

przemierzliwość ^f, disgustfulness. ~y ^a, disgusting, nauseous.

przemierzyć *v^a*, to measure; (*fig.*) walk through.

przemieszać *v^a*, to mingle intermix.

przemieszklać, ~iwać *vⁿ*, to make one's abode (somewhere), sojourn. ~iwanie ⁿ, habitation, inhabiting.

przemięjać, ~nąć *v^a*, to pass away, fleet away; pass by. ~ający ^a, fleeting. ~niony ^a, past, gone.

przemilczeć *v^a* (*o czem*) to keep a thing in secret; pass over in silence.

przemknąć *v^a*, to shove through. ~ się *v^r*, to steal through.

przemoc ^f, superior force. ~a, by head and shoulders, by foul means.

przemołczyć *v^a*, to wet through, soak. ~knąć *vⁿ*, to be wet (to the skin). [master, convince.

przemódz *v^a*, to overcome, over-
przemorzyć *v^a*, to starve. ~ się *v^r*, to hunger for a certain time.

przemowa ^f, ~ówienie ⁿ, harangue, short speech; mieć ~owę, to deliver a harangue. ~ówić *vⁿ*, to begin speaking; (*do kogo*) to address, accost; (*do zgromadzenia*) to harangue.

przemożność ^f, superiority. ~y ^a, superior; predominant; powerful.

przemyłać *v^a*, to smuggle in. ~cacz, ~tnik ^m, smuggler, contrabandist. ~canie, ~cenie, ~tnictwo ⁿ, smuggling, contraband. ~cany, ~cony ^a, smuggled. ~kać, *vid. przełknąć.*

przemysł ^m, industry; craftiness. ~owy ^a, industrial. ~owe towarzystwo, polytechnic society.

przemysłać, ~iwać *v^a*, to meditate, reflect upon; revolve in one's mind. ~ność ^f, inventive faculty, ingenuity. ~ny ^a, ingenious, inventive.

przemyłć, ~wać *v^a*, to wash out.

przenajiąć, ~mować *v^a*, to bribe, corrupt.

przenicować *v^a*, to turn (a coat).

przenieść *v^a*, to transport, transfer; carry over; put off; prefer.

~~ się *v^r* (*do innego mieszkania*) to move, remove; settle abroad or down, emigrate. ~sienie ⁿ, transport. ~~ się ⁿ, removal.

przeniewierca ^m, prevaricator.
~rczy, ~rny ^a faithless, prevaricatory. ~rstwo ⁿ, faithlessness, prevarication: ~rzać się ^{v_r}, to be perfidious, prevaricate, embezzle. ~rzenie się ⁿ, malversation, embezzlement; perfidy. przenigdy ^{a?} nevermore, at no time.

przenik||ać, ~nąć ^{v_a} to penetrate.
~liwość ^f, penetrability, permeability; sharsightedness. ~liwy ^a, sharp, shrill, penetrating; penetrable, permeable. ~liwe zimno, biting cold. ~nienie ⁿ, penetration.

przenocow||ać ^{v_na}, to pass the night; lodge. ~anie ⁿ, lodging.

przenosi||ć, vid przenieść. ~ny pl., transport, transportation; removal, remove.

przeno||śnia ^f, metaphor, figure.
~sny ^a, portable, metaphorical.
~szenie ⁿ, transport, transportation.

przeobra||żać, ~zić ^{v_a}, to transform, metamorphose. ~żenie ⁿ, transformation.

przeocz||enie ⁿ, oversight, inadversity. ~yć ^{v_a}, to overlook.

przeor ^m, prior. ~stwo ⁿ, priorship.

przeor||ać, ~ywać ^{v_a}, to twifallow. przepadać, vid. przepaść ^{v_n}.

przepal||ać, ~ić ^{v_a}, to burn through; (wódkę) distill; heat a little.
~anka ^f, distilled brandy.

przepas||ać, ~ywać ^{v_a}, to tie round, envelop, gird about.

przepał||ać, ~ać ^{v_a}, to precipice, abyss.
~ać ^{v_a}, to overfeed. ~ść ^{v_n}, to be lost; disappear. ~dać za kim, to become foolishly fond of a person. ~scistość ^f, declivity, steepness. ~scisty, ~stny ^a, declivous, steep, sloping.

przepas||ać, ~ywać ^{v_a}, to gird about. ~ka ^f, band, girdle, belt.

przepat||rywać, ~rzeć ^{v_a}, to overlook, revise; ransack, rummage.

przepch||ać, ~nąć ^{v_a} to push through.

przepędzi||ać, ~ić ^{v_a}, to drive through; (czas) spend; (wódkę) distill.

przepełni||ać, ~ać ^{v_a}, to overfill, overcharge. ~enie ⁿ, overfilling, glut. ~ony ^a, overfull, brimful.

przepie||ć, ~kać ^{v_a}, to roast thoroughly. [much.]

przepieprzyć ^{v_a}, to pepper too

przepierz||enie ⁿ, partition, partition-wall. ~yć ^{v_a}, to partition.

przepij||ać, ~ć ^{v_a}, to squander away in drink.

przepiłować ^{v_a}, to saw through.

przepiór||czy ^a, quail ... ~ka ^f, (orn.) quail.

przepis ^m, writing - copy; order; prescription. ~ać, ~ywać ^{v_a}, to copy; prescribe. ~ywacz ^m, copier, transcriber. ~ywanie ⁿ, copying.

przepiątać, ~ać ^{v_a}, to interweave, interlace; diversify, give variety.

przepłaci||ać, ~ić ^{v_a}, to overpay.

przepławi||ać, ~ć ^{v_a}, to drive through(a river); (kruszcę) refine.

przepłók||ać, ~wać ^{v_a}, to rinse, wash off. ~anie ⁿ, rinsing, washing off.

przepłoszyć ^{v_a}, to scare away, frighten away.

przepły||ać, ~wać ^{v_a}, to swim through or across; flow through; sail through.

przepocić ^{v_a}, to sweat through, soak with sweat. ~ać ^{v_r}, to be penetrated with sweat.

przepolszczyć ^{v_a}, to translate into Polish; transform into Polish.

przepom||inać, ~nieć ^{v_a}, to forget.

przepona ^f, diaphragm, midriff.

przepościć się ^{v_r}, to fast for a long time; hunger, be hungry.

przepowi||adać, ~dzieć ^{v_a}, to predict, foretell; (lekcyą) repeat. ~adanie, ~edzenie ⁿ, prediction, prophecy. ~edni ^a, predictive.

~ednia ^f, prediction; foretoken, prognostic. [oneself.]
 przepracować się ^{vr}, to overwork
 przepraszacić, ~osić ^{vα}, to beg pardon, apologise for. ~aszanie, ~oszenie ⁿ, ~osiny ^{pl}, de-pracation, entreaty for pardon.
 z ~oszeniem, I beg your pardon.
 przeprawa ^f, passing over, passage; (*miejsce*) ferry. ~iać, ~ić ^{vα}, to ferry over. ~~ się ^{vr}, to pass over, come over.
 przeprawować ^{vα}, to squander or spend in lawsuits.
 przeprowadzić, ~ić ^{vα}, to transport, convey over; (*fig.*) carry through; (*do innego mieszkania*)
 ~~ się ^{vr}, to move, remove.
 ~enie ⁿ, transport, conveyance; (*fig.*) carrying through. ~iny ^{pl}, ~ka ^f, removal, remove.
 przeprzyląg ^m, relay (of horses); changing horses. ~ądz, ~ęgać ^{vα}, to change horses.
 przeprzecić ^{vα}, to repel; (*fig.*) break.
 przepuklina ^f, (*med.*) hernia, rupture.
 przepuścić ^m, letting through; *vid. przewód*. ~stka ^f, permission; passport. ~szczać, ~ścić ^{vα}, to allow to pass; let through; pardon; (*majątek*) dissipate, squander. ~szczalny ^α, penetrable.
 przepyłch ^m, pomp, splendour, show. ~szny ^α, splendid, pompous.
 przepychać, *vid. przepchać*. ~nie ⁿ, pushing through. ~~ się ⁿ, forcing one's way.
 przepytlać, ~ywać ^{vα}, (*fig.*) to bolt out, sound; interrogate successively. ~ywać się ^{vr}, to sound, bolt out. [bolt.
 przepytlować ^{vα}, (*make*) to sift,
 przerabić, ~ywać ^{vα}, to hew through, cut through.
 przerabiać ^{vα}, to work over, work anew; (*zboże*) to turn with a shovel; (*kogo*) work upon, tamper with a person.

przerachować ^{č vα}, to count over.
 ~ć się ^{vr}, to miscalculate. ~nie się ⁿ, misreckoning.
 przerastać, ~ość ^{vα}, to over-grow; (*kogo*) outgrow. ~astały ^α, (*o miesiąc*) marbled, streaky.
 przerażać, ~zić ^{vα}, to pierce; (*fig.*) overawe, frighten. ~zić się ^{vr}, to be frightened, be startled at. ~żenie ⁿ, consternation, perplexity. ~żony ^α, frightened, straitled.
 przeraźliwość ^f, frightfulness; (*o głosie*) penetrability. ~wy ^α, dreadful; (*dla ucha*) shrill.
 przeręb ^{el} ^m, ~la ^f, ice-hole.
 przerobić, *vid. przerabiać*. ~óbka ^f, recasting, recast.
 przerosić, *vid. przerastać*. ~sły ^z, overrank.
 przerwa ^f, breach rupture; lacuna, blank; (*fig.*) interruption, intermission; z ~wami, interrupted-ly. ~wać, ~ywać ^{vα}, to tear asunder, rend, interrupt. ~wanie, ~ywanie ⁿ, intermission, interruption; rupture. ~wany ^α, interrupted.
 przeryczeć ^{vα}, to outroar.
 przerysować ^{vα}, to counterdraw.
 przerzedzić, ~ić ^{vα}, to thin, clear.
 ~~ się ^{vr}, to be cleared, be thinned.
 przerznać ^{vα}, to cut through. ~ się ^{vr}, to cut or force one's way.
 przerzucić, ~ić ^{vα}, to throw through, cast through; (*książkę*) peruse hastily, run over. ~~ się ^{vr}, to go over to.
 przerzynać, *vid. przerznać*.
 przesiąć, ~yć ^{vα}, to oose, filter.
 przesiąć, ~yć ^{vα}, to filter.
 ~~ się ^{vr}, to percolate.
 przesąd ^m, prejudice, prepossession. ~ny ^α, prejudiced, full of prejudices.
 przesada ^f, exaggeration; affection, affectedness. ~dny ^α, exaggerated.

przesadzać, ~dzić *vα* (*rośliny*) to transplant, remove from one place to another; exaggerate; (*rów*) jump over; surpass. ~dzanieⁿ, transplantation; exaggeration. ~dzony^α, transplanted; exaggerated.

przesadzać *vα* to prejudge, decide by anticipation.

przesalać, *vid. przesolić*.

przeschły^α dry. ~nać *vn* to get dry, dry thoroughly.

prześciełać *vα* to make the bed again; (*czem*) interpose, place between.

prześcieradłoⁿ, sheet (of linen).

prześcigać, ~nać *vαn*, to outrun, leave behind; (*fig.*) outstrip; overripe. ~ły^α overripe.

przesiąć, ~ewać *vα* to sift, garble; bolt.

przesiądać się, ~aść się *vr* to change (horse, carriage, seat).

przesiądywać, ~edzieć *vn* (*gdzie u kogo*) to be always at, keep company with; sojourn. ~edzieć (*kogo*) to outsit a person.

przesiąanie, ~ewanieⁿ, sifting.

przesiąkać, ~nać *vn*, to be soaked, soak.

przesiedlić, ~ić *vα* to remove, to settle in another place. ~~ się *vr* to emigrate, shift one's abode. ~enie, ~~ sięⁿ, removal, emigration.

przesiedzieć, *vid. przesiadywać*.

przesiekać, (*w lesie*) glade.

przesiewiny *pl.*, siftings *pl.*

przesiąć się, ~ić się *vr* to come to a crisis. ~enieⁿ, crisis, turning-point. ~~ dnia z nocą, solstice.

przesiodlać *vα* to saddle anew.

przeskakiwać, ~oczyć *vα* to leap, jump, skip over. ~ok^m, leap or jump over, gap.

przesklepikaćⁿ, ~enieⁿ, arch of a window.

przeskrobać *vα* to scrape through; do some mischief, do amiss.

przesiąć *vα* to send, transmit; forward, despatch; convey, direct; make a bed again.

przesładować *vα* to persecute; afflict persistently. ~anieⁿ, persecution. ~ca^m, persecutor.

~czy^α of persecution; persecuting. ~czyni^f, persecutrix.

przesiągwać, (*bot.*) mezereon.

przesiąniać, ~onić *vα* to cover, hide. [warding.]

przesłanieⁿ, sending over, for-

przesłepić *vα* to overlook, oversee. ~enieⁿ, oversight, inadver-

tency, slip.

prześlica^f, distaff.

prześliczny^α wonderfully fine, delighting, pleasing in the highest degree.

przesliźniać się *vr* to glide, slide or slip through, pass impercep-

tibly.

przesłodzić *vα* to make too sweet.

przesłonić, *vid. przestaniać*.

przesłuchować, ~iwać *vα* to exa-

mine, try (judicially), interrogate. ~anieⁿ, judicial investigation; (*świadków*) examination.

przesłużyć *vα* to pass one's time in service.

przesływać się *vr* to hear wrong, misunderstand. ~zenieⁿ, a mis- take proceeding from wrong hear- ing, misunderstanding.

prześmierdnąć *vn*, to be filled with stink.

przesmyk^m, narrow pass, straits: isthmus, neck of land.

przesolić *vα* to oversalt; (*fig.*) to exceed the measure.

przespać *vα* to spend by sleeping, sleep over; neglect by sleeping.

~~ się *vr* to take a nap.

przespiegi, *vid. przeszpiegi*.

przespiewać *vα* to sing, sing to the end; spend in singing.

przystać *vα* to stand for a given time; cease, discontinue.

- leave off. ~ się *v*^r, (*o płynach etc.*) to be spoiled; to overripen. ~ły ^a overripe. ~nek ^m, pause, stop, intermission; stay; sign of punctuation; bez ~nku, unremittingly, incessantly. ~nie ⁿ, cessation, discontinuance.
- przystąpić *v*^a, to step, stride over, overpass; (*prawo*) transgress, infringe. ~enie ⁿ, stepping over; transgression, violation, infringement (of laws).
- przystarz||ałość ^f, obsoleteness. ~ały ^a, fallen into disuse, obsolete. ~eć *v*ⁿ, to grow very old.
- przystawać *v*ⁿ, to consort, have an intercourse, keep company with; (*na czem*) to be content, satisfied with. ~nie ⁿ, cessation; (*z kim*) intercourse; (*na czem*) contentment.
- przystawić, ~ć *v*^a, to invert, transpose. ~enie ⁿ, inversion, transposition.
- przestęp ^m, (*bot.*) bryony. ~ca ^m, transgressor, trespasser; criminal. ~ny ^a, iniquitous; rok ~~, leap-year. ~ować, vid. przestąpić. ~stwo ⁿ, transgression, trespass, delict.
- przestrach ⁿ, fright, terror. ~szać, ~szyć *v*^a, to frighten, terrify, alarm suddenly. ~szenie ⁿ, frightening, terrifying. ~~, ~~ się ⁿ, fear, consternation.
- przestrząjać, ~oić *v*^a, to alter the tune of; dress anew. [caution.]
- przestroga ^f, warning, admonition, przestrone, ~no ^{ad} sparsely, widely, largely. ~ność ^f, roominess, largeness, spaciousness. ~ny ^a, roomy, large, ample, spacious. [through.]
- przestrzał ^m, na ~, through and przestrzeł, ~ać *v*^a, to warn, caution; (*praw etc.*) keep, guard, observe. ~gacz ⁿ, monitor. ~ganie ⁿ, warning, admonition; keeping, observation. ~żenie ⁿ, vid. przestroga.
- przestrzelić *v*^a, to shoot through. przestrzeń ^f, (infinite) room, space; dimension.
- przestudzić *v*^a, to cool, cool down.
- przestwór ^m, ~orze ⁿ, space, room. ~orność, vid. przestronność.
- przestygnać *v*ⁿ, to cool down.
- przesuñać, ~wać *v*^a, to shove through, dislocate. ~~, ~ sie *v*^r, to sneak through; pass by.
- przesuszyć *v*^a, to overdry.
- przeświadczać, ~yć *v*^a, to persuade, convince. ~enie ⁿ, persuasion, conviction.
- prześwidrować *v*^a, to bore, perforate. ~nie ⁿ, perforation.
- przeświecać *v*ⁿ, to shine through.
- ~tny ^a, illustrious, (*w tytutach*) worshipful.
- przesyczać, ~ić *v*^a, to surfeit; (*chem.*) oversaturate. ~enie ⁿ, surfeiting, surfeit.
- przesychać, vid. przeschnąć.
- przesyłać, vid. przestać. ~ka ⁿ, consignment.
- przesypiać, ~ywać *v*^a, to pour into another vessel; overcharge, overfill.
- przesyt ^m, satiety, disgust; aż do ~u, more than enough.
- przeszastać *v*^a, (*fam.*) to spend, squander.
- przeszczekać *v*^a, (*vulg.*) to out-talk; outcry.
- przeszczepić *v*^a, to transplant.
- przeszkadzać, ~odzić ^v^z, to hinder, prevent, impede.
- przeszkoda ^f, obstacle, hinderance; być komu na ~zie, to stand in a person's way. ~dny ^a, impedimental, impeditive. ~dzenie ⁿ, hindering, prevention.
- przeszłoo ^{ad} upwards of. ~o-roczny ^a, last year's. ~ość ^f, the past, time past. ~y ^a, past, be-gone. [marge.]
- przeszperać *v*^a, to ransack, rum-przeszpiegli pl., spying out, reconnoitre. ~ować *v*^a, to spy out, ferret out.

przeszukać *vα*, to search thoroughly, to ransack. ~nieⁿ, searching.

[to pierce.]

przeszyć, ~wać *vα*, to sew through; przetaczać, *vid. przetoczyć*.

przetaczniķ ^m, (bot.) speedwell.

przetak ^m, sieve of rush.

przetańczyć *vα*, to dance off; waste in dancing.

przetapiać, *vid. przetopić*.

przetańcie ⁿ, rubbing through; (fig.) refinement. ~tnik, *vid. przetaczniķ*.

~ty ^a, thread-bare.

przetkać, ~nać *vα*, to interweave.

przetknąć *vα*, to stick through; prick.

przetłomaczenie ⁿ, translation.

~yć *vα*, to translate.

przeto, ~ż ^c, therefore, for that reason; consequently.

przetoczyć *vα*, to roll over; tap into another vessel.

przetoka ^f, fistula.

przetopilic *vα*, to melt again, recast. ~enieⁿ, recast.

przetorować *vα*, (drogę) to beat; (fig.) open. [asunder, break.

przetraćać, ~ić *vα*, to strike

przetrawiłać, ~ć *vα*, to digest; (fig.) squander, spend; (życie) pass, spend.

przetrwać *vα*, to endure; persist in; outlast.

przetrwonić *vα*, to squander, waste.

przetrząśać, nać *vα*, to rummage, ransack, rake up.

przetrzebić *vα*, (las) to thin, clear.

przetrzeć, *vid. przecierać*.

przetrzepać *vα*, (suknie) dust; (fig.) cudgel; (pacierze etc.) rattle off.

przetrzymać, ~ywać *vα*, to keep long, retain (too long); endure, support, bear.

przetwiarzać, ~orzyć *vα*, to transform, reform, recast. ~ór ^m, form, frame.

przetyczka ^f, (narzędzie) piercer; tooth-pick. ~kać, *vid. przeknąć*.

~kany ^a, interwoven. [brains.

przeuczyć się *vř*, to overtask one's

przewąchać *vα*, to scent out, ferret out.

przewaga ^f, overweight; preponderancy, superiority. ~żać,

~żyć *vα*, to outweigh; (fig.) to preponderate, to prevail (over).

~~ się *vř*, to incline. ~żnie ^{ad}, preponderatingly. ~żny ^a, prevailing; powerful.

przewalać, ~ić *vα*, to roll. ~~ się *vř*, to revolve.

przewędrować *vα*, to travel over, journey over.

przewiązać *vαn*, to blow through; (zboże) fan, winnow.

przewiadywać się *vř*, to inquire, make inquiries. [rope.]

przewiąśło ⁿ, straw-band, straw-

przewiązać, ~ywać *vα*, (rane) to dress, tie; bind up. ~~ się *vř*, (czem) to tie about or round.

~ka ^f, band, tie, binder.

przewiąć, ~nać *vα*, (dziecko) to swathe. ~nać komu nogę, to trip up a person.

~jać się, ~nać się *vř*, to pass away; revolve.

~dywać, ~dzieć *vα*, to foresee.

~dywanie ⁿ, foresight. ~dzenie ⁿ, foresight; prudence; to było łatwo do ~dzenia, it might be easily foreseen.

przewiednąć *vñ*, to begin to wither.

przewilebność ^f, Wasza ~~, Your Reverence. ~ny ^a, highly venerable, right reverend.

przewiercać, ~ić *vα*, to pierce, perforate, bore. [suckle.]

przewiercień ^m, (bot.) honey-

przewieść, *vid. przewodzić*.

przewietrzać, ~trzyć *vα*, to air, ventilate. ~trzyć się *vř*, to take the air.

~trzanie ⁿ, airing, ventilation. ~w ^m, draught or current of air.

~wać, *vid. przewiać*. ~wacz ^m, fanner, winnover. ~w-

ka ^f, valve. ~wność ^f, airiness. ~wny ^a, airy; (fig.) flighty, volatile.

przewieźć, *vid. przewozić*. ~zienieⁿ, transport, conveyance.

przewiężliwy ^a, notched. ~ywać, *vid. przewiązać*.

przewiązać, ~nąć, *vid. przewić*.

przewinięty ^{vān}, to be guilty of, commit an offence. ~enieⁿ, offence, fault.

przewionąć, *vid. przewiać*.

przewiąkać, ~leć, ~łeczyć ^{vā}, to protract, prolong; (*nic*) thread. ~lekąć (*słowa*), to drawl (one's words). ~~ się ^{v̄r}, to change one's clothes. ~lekle ^{ad}, diffusely. ~lekłość^f, prolixity, diffuseness. ~lekły ^{ad}, prolix, diffuse. ~łoka^f, delay, adjournment.

przewód ^m, canal, channel; conduct, guidance. ~ pokarmowy, oesophagus.

przewodni ^a, leading, conducting. ~a Niedziela, Quasimodogeniti (Sunday). ~ca^f, conductress; Quasimodogeniti. ~ctwo^m, guidance, conduct, leading. ~czacy^m, chairman. ~czenieⁿ, presidentship, presidency. ~czka^f, conductress. ~czy^a, leading. ~czyć ^{v̄n} (*zgromadzeniu*) to preside; lead, conduct. ~k^m, conductor, leader; (*książka*) compendium; (*fiz.*) conductor. ~k adresowy, directory. ~k kolejowy, time-table, railway-guide.

przewodzca ^m, leader, guide. ~odzić ^{v̄na}, (*mil.*) to command; (*nad kim*) treat a person too rigorously, ill-use; (*przewiesić*) transport, convey over; (*fig.*) carry through. ~ieść co na sobie, to get oneself to do a thing.

przewóz ^m, transport; passing over, passage. ~ozić ^{vā}, to transport, convey (over). ~oźnik ^m, ferryman, watermann; carrier. ~ozowe, ~oźneⁿ, passage-money. ~ozowy ^a, ferry ..., passage ..., transport...; handel ~~, transit-trade.

przewrócić, ~ać ^{vā}, to overthrow, overturn; (*kartej*) turn over. ~acać oczy, to roll one's eyes. ~~ się ^{v̄r}, to fall down, tumble down.

przewrot ^m, overthrow, subversion.

przewrotność ^f, wrong-headedness, perversity. ~y^a, perverse, wrong, wrong-headed.

przewrzeszczyć ^{vā}, to outcry.

przewyborny ^a, excellent, exquisite.

przewyższać ^f, surplus, overplus; overweight. ~szać, ~szyć ^{vā}, to go beyond, exceed, surpass; excell, outdo.

przez ^{pr̄p}, through, throughout; across; during; by; out of. ~cały czas, all the time; sam ~ się, of his own accord; ~ Boga! by God! ~ całej życia, all my (our, etc.) life long; (*zrobić to*) ~ wdzięczność, out of gratitude; (*został zabyty*) ~ żołnierza; ... by a soldier.

przezacny ^a, highly honoured.

przeze *vid. przez*.

przeżegnać ^{vā}, to cross. ~~ się ^{v̄r}, to make the sign of the cross, cross oneself. ~nanieⁿ, crossing. ~~ się ^{v̄r}, making the sign of the cross.

przezięblić ^{vā}, to chill, make cold.

~ić się ^{v̄r}, ~nąć ^{v̄n}, to catch cold, get cold. ~enieⁿ, catching cold. ~ły^a, one who caught cold, chilly.

przezierać ^{vā}, to look through, glance through.

przemimować ^{v̄na}, to winter, hibernate; keep or feed during the winter. ~nieⁿ, hibernation; keeping or feeding during the winter.

przemian ^m, steel-yards.

przeznaczać, ~yć ^{vā}, to destine; design. ~enieⁿ, destination; predestination.

przezorność ^f, cautiousness, circumspection, precaution, prudence. ~ny^a, cautious, prudent.

przezrocze^e; translucency; obraz w ~u, transparent picture. ~ysto^a, transparently. ~ystość^f, transparency, pellucidness. ~ysty, ~y^a, transparent, diaphanous.

przezuć, ~wać^{vα}, ~~ buty, ~~ się^{vr}, to change one's boots.

przeżuć, ~wać^{vα}, (o zwierzętach) to ruminant; chew through. ~cie, ~wanie["], rumination. ~wający^a, ruminant; zwierzęta ~wające, ruminantia, ruminants pl.

przezwiać, ~ywać^{vα}, to give another name, to name; to nickname. ~wać się^{vr}, to be called. ~wisko["], name, nickname, by-name. [come, surmount.

przewyciężać, ~yć^{vα}, to over-przeżyć^{vα}, to survive, outlive; live through. ~cie["], survival, outliving.

przezywać, vid. przezwiać.

przed["], front, fore-part; (okrętu) prop; na przedzie, przodem, in front; z przodu, from before.

przedek["], fore-part; forefather, ancestor; first place, precedence. ~kować, ~ować^{vn}, to go before, lead the way; have the preference.

~kowanie, ~ownictwo["], precedence. ~kowy^a, fore ..., front.

~ownik["], fore-man, first mower.

prztyczek["], knicker, fillip; dać prztyczka w nos, to fillip. ~kⁱ, snap! ~kać, ~knąć^{vn}, (palcam) to snap one's fingers.

przy w połączeniu z czasownikami oznacza: 1. zbliżenie czego lub zbliżenie się do czego n.p. skoczyć, to leap — ~skoczyć, to leap towards. 2. dodanie czegoś n. p. dać, to give — ~dać, to add. 3. osłabienie czynności n. p. brudzić, to soil — ~brudzić, to soil a little. ~ w połączeniu z przy-miotnikami osłabia lub zmniejsza stopień wyrażonego przezeń przy-miotu n. p. ciemny, dark — ~ciemny, somewhat dark.

przybywanie

przy *prep*, near, by, close to; about (*nie mam pieniędzy ~ sobie*, I have no money about me); in the presence of ...; (przy stole etc.) at; on, upon.

przyaresztować^{vα}, to arrest, seize, capture. ~nie["], arrest, imprisonment.

przybić, ~jać^{vαn}, to fasten on; (na aukcyj) to knock down to; stamp in, beat in. ~ć do lądu, to land, disembark. [running.

przybiełdz, ~gać^{vn}, to come

przybierać, vid. przybrąć.

przybijaczka^f, (narzedzie tkackie) sley. ~tka^f, wad, wadding. ~ty^a, low-spirited, dejected.

przybiłakać się^{vr}, to be driven out of one's course (come astray)

~ęda["], intruder. [little.

przyblaknąć^{vr}, to grow pale a

przybliżać, ~yć^{vα}, ~~ się^{vr}, to approach, near. ~enie["], approach; w ~eniu, by approximation, approximatively. ~ony^a, approaching, approximative.

przyboczny^a, side ..., by ...; straż ~a, body-guard, life-guard.

przybojnik["], (narzedzie) stamper, rammer.

przybory pl., apparatus.

przybrać^{vαn}, to take to; adopt; adorn, attire; assume; furnish, provide; (o rzecze etc.) increase,

~ny["], adopted; attired, dressed.

przybrzeże^e, shore, coast. ~ny^a, coast ..., coastal.

przybudować^{vα}, to build against, add by building.

przybyć^{vn}, to arrive; augment, increase. ~cie["], arrival, coming; increase; za moim ~ciem, on my arriving.

~ły^a, (he who has) arrived. ~lec, ~sz["], new-comer, stranger. ~szowy intercalary; rok ~~, leap-year. ~tek["], increase, accretion, accession;

(święty) Tabernacle; stead, place.

~wać, vid. przybyć. ~wanie, vid. przybycie.

przycapić *v^a*, to fall on and seize.
przychód *m*, income, revenue.
~odni *a*, new-coming; profitable, lucrative.
~odowy *a*, income ...
~odzenie *n*, coming.
~odzić *vⁿ*, to come; arrive at; (*do czego*) to be reduced to ..., come to ...;
~~ do siebie, to recover; come to oneself; *przyjdzie do wojny*, we shall have war.
~odzi mi ochota, I feel inclined to ...
~odzi mi na myśl, it occurs to my mind.
~odzień *m*, new-comer.

przychowiąć, **~ywać** *v^a*, to bring up (by feeding).
~ek *m*, produce in live stock.

przychylać, **~ić** *v^a*, to incline to or towards.
~~ się *vr*, to feel inclined to, be prone to, incline to.
~enie, **~enie się** *n*, inclination.
~nie *ad*, favourably.
~ność *f*, favour, kindness; (*fig.*) inclination.
~ny *a*, inclinable, friendly.

przyciągać, **~ać** *v^a*, to cut, clip; (*fig. komu*) to taunt, chaff.
~~ usta, to bite one's lips.

przyciągający *a*, (*fig.*) attractive; attrahent.
~anie *n*, attraction.
~ać, **~ać** *v^a*, to attract.

przyciemniać, **~ić** *v^a*, to darken a little.
~y *a*, darkish.

przcierać *v^a*, to rub off; (*fig.*) humble. abase.

przycies *f*, groundsil.

przycinać, *vid. przyciąć*.
~ek *m*, sneer; sarcastic turn, sarcastic word.

przycisk *m*, pressure; accent, emphasis; *wymawiać wyrazy z ~kiem*, to emphasize words.
~kać, **~ać** *v^a*, to press, press down.
~kacz *m*, presser; letter-presser, paper-weight.

przyćmilić *v^a*, to obscure; (*fig.*) eclipse.
~enie *n*, darkening, obscuration. [(together), couch.

przycupnąć *vⁿ*, to cower, squat.
pryczaić się *vr*, to bend down;
(na kogo) to lie in ambush for.

przyczepiać, **~ić** *v^a*, to hang on, affix to.
~~ się *vr*, to grapple.
~ka *f*, pendant; (*zaczeplka*) attack.
przyczesać *v^a*, (*włosy*) to comb right, smooth down by combing.
przyczołek *m*, front, frontispiece.
przyczołgać się *vr*, to creep or sneak up to, approach. creeping.
przyczyniać, *f*, cause, reason; motive; intercession; *był ~ą jej nieszczęściu*, he was guilty (or in fault) of her misfortune; *za moją ~ą*, at my request.
~ek *m*, contribution; (*do dziejów etc.*) materials *pl.*
~iać, **~ić** *v^a*, to contribute; add, increase.
~~ się *vr*, (*do czego*) to contribute; (*za kim*) intercede for ...
~ka *f*, small cause.
~owość *f*, causality.
~owy *a*, causal.

przydać, **~awać** *v^a*, to add, join to; (*fig.*) amplify, exaggerate (*za pomocnika*) give.
~~ się *na*, to be fit for, to be good for; *na co się to przyda?* what boots it?
~tek *m*, addition, supplement.
~tkowy *a*, supplementary.
~ność *f*, fitness, usefulness, aptitude.
~tny *a*, fit for (use), useful, apt.

przydech *m*, (*gram.*) aspiration;
z ~em wymawiać, to aspirate.
~owy *a*, aspirate.

przydeptać, **~ywać** *v^a*, to tread down, tread upon.

przydługi *a*, lengthy, overlong.

przydomek *m*, surname; *dać ~*, to surname.

przydrożny *a*, way ..., road ...

przyduńskać, **~sić** *v^a*, to press towards; (*ogieni etc.*) to damp, choke; (*fig.*) suppress, crush.

przydworny *a*, court ...

przydybać *v^a*, to seize red-handed, take in the very act.

przydymić *v^a*, to smoke lightly.

~ się *vr*, to be smoked slightly.

przydzielić *v^a*, to assign, direct to.

przygania *f*, censure, reproach.

~iać, ~ić *v^a* to censure, criticize. **~iacz^m**, criticaster, grumbler. **przygarbi||ać, ~ć *v^a*** to bend. **przygar||ać, ~niać *v^a*** to rake close to, draw near by scraping; (*fig.*) attract, allure. **~śc^f**, two handfuls.

przyga||sać, ~snąć *vⁿ* to be extinguished, go out (partly or for some time). **~sić, ~szać *v^a*** to extinguish, put out partly. **~sły^a** partly extinguished. **przygi||ać, ~nać *v^a*** to bend to. **przyglą||dać *v^a* (*czego*)** to take care of. **~~ się *v^r*** to consider, observe. **~danieⁿ**; inspection, superintendance. **~~ sięⁿ**; observation, consideration.

przygłodny^a somewhat hungry. **przygłusz||ać, ~yć *v^a*** to stun, deafen. **~enieⁿ**; stunning, deafening.

przygnać *v^a* to drive near.

przygnębi||ać, ~ć *v^a* to press down; (*fig.*) oppress. **~enieⁿ**; oppression. **~ony^a** oppressed.

przygod||a^f accident, unforeseen event, adventure; fatal accident, misadventure. **~y życia**, eventualities of life. **~ność^f** contingency, casualty. **~ny^a** accidental, fortuitous; occasional. **~zić się *v^r*** to occur, happen; (*do czego*) to be fit for.

przygorzkn||ać, ~ieć *vⁿ* to become bitterish.

przygotow||ać, ~ywać *v^a* to prepare, dress, dispose. **~~ się *v^r*** to prepare oneself, prepare. **~anieⁿ**; preparation, preparative. **~ania do wojnyⁿ** preparation of war. **~awczy^a** preparatory.

przygrub||o *ad* rather grossly (*też fig.*). **~szy^a** & rather gross.

przygryw||ać *vⁿ* (*muz.*) to accompany. **~ka^f (*muz.*)** accompaniment.

przygry||ać, ~żć *v^a* to bite at; (*fig.*) taunt, chaff. **(fig.) ~ać**

wargi, to bite one's lips, stifle a laugh. [up.] **przygrz||ać, ~ewać *v^a*** to warm. **przygwoździć *v^a*** to nail to, fasten with nails.

przyjać *v^a* to accept, receive; (*stużącego*) engage, welcome; admit; (*co na siebie*) take upon oneself. **~ się *v^r* (*o roślinach*)** to take root.

przyja||ciel^m, friend. **~cielski^a** friendly, kind; affable. **~ciółka^f**, she-friend, female friend. **~źn^f**, friendship. **~źnić się *v^r*** to be on friendly terms with ... **~źnie *ad*** friendly; favourably. **~zny^a**, friendly; favourable.

przyjazd^m, arrival.

przyje||chać, ~źdżać *vⁿ* to arrive (driving or riding). [acceptance.]

przyjęcieⁿ (*gości etc.*) reception;

przyjem||nie *ad* agreeably; **jest mi ~ ~ (dowiedzieć się)**, I am pleased to (learn). **~ność^f**, pleasure; agreeableness, amenity; **z ~nością się dowiaduję**, I am happy to learn ... **~ny^a** agreeable, pleasant, pleasing.

przyjezdny^a arriving.

przyimek^m, preposition.

przyjmować, vid. przyjać.

przyjrze||ć, vid. przyglądać. **~nie sięⁿ**; observation, consideration.

przyjś||ć, vid. przychodzić. **~cieⁿ**; coming.

przykaz^m, order, command. **~ać, ~ywać *v^a*** to command, order; impress, incalculable on. **~anieⁿ**; commandment, ordering; **dzieśięcioro ~ań Boskich**, the Ten Commandments.

przykład^m, example, instance; (*u strzelby*) butt, butt-end; **brać ~ z ..., to take example by ...;** **dać ~, to set an example; na ~,** for example. **~ać *v^a* (*plaster*)** to apply; lay on, put on; add; (*pieczęć*) set upon. **~ać się *v^r*** to apply oneself, devote oneself to. **~anieⁿ**; application, applying.

~anie sięⁿ; studiousness, study.
~ka^f, (*do wagî*) makeweight.
~nie^{ad} exemplarily, perfectly.
~ność^f. exemplariness. ~ny^a, exemplary.

przyklas^k^m, applause, acclamation. ~kiwać, ~nać^{vñ} to applaud.

przykleić^{vα} to stick (up), stick to. przykłęk^{jać}, ~nać^{vñ} to kneel down; (*fig.*) humble oneself.

przyklep^{jać}, ~ywać^{vα} to plane down, beat down. [house.]

przykomorek^m, secondary custom-prykop^m, sap, mine. ~y pl. (*fort.*) approaches *pl.*

~ać^{vā}, to add by digging. ~ywać się^{vr}, (*pod fortecę*) to approach (a fortress) by digging trenches, to sap.

przykować, *vid.* *przykuć*.

przykr^{ja}jac, ~awać, ~oić^{vα} to cut out, fashion. ~awacz^m, cutter-out.

przykręcić^{vα} to screw up (partly). przykr^{lo}^{ad} steeply; troublesome-ly; disagreeably. ~o mi (*styszc...*), I am sorry to (hear...). ~o mi to, I am sorry for it. ~ość^f, (*góry*) steepness; troublesomeness; annoy-ance, unpleasantness. ~y^a, steepy, steep; troublesome; disagreeable, unpleasant.

przykrócić^{vα} to shorten. ~tki, ~tszy^a, somewhat short.

przykryć, ~wać^{vα} to cover (up). ~ ~ się^{vr}, to be covered. ~cieⁿ, covering; cover. ~wadłoⁿ, cover, lid. ~wka^f, covercle, lid, small cover.

przykrzyć^{vα} to render disgusting. ~ć sobie co, to become tired of. ~ć się^{vr}, (*komu*) to importune a person. ~ mi się, I feel dull, I feel bored.

przykuć^{vα} to forge on.

przykup^{jać}, ~ywać^{vα} to buy into the bargain, buy more. ~noⁿ, supplementary purchase. ~ny^a, bought into the bargain.

przyłączać, ~czyć^{vα} to subjoin, join, unite; annex. ~ ~ się^{vr} to unite, join; ~ ~ się do towarzystwa, to join a party. ~czenieⁿ, subjunction, annexation.

przylądek^m, cape, promontory.

~ować^{vñ} to land, disembark.

przyłamać, ~ywać^{vα} to break partially, break the end of ...

przyłaszczka^f, (*bot.*) hairy violett.

przyllatać, ~latywać, ~lecieć^{vñ}, to come on full wing; (*fam.*) come running.

przyłatać^{vα} to patch to, botch on.

przyłazić, ~leżć^{vñ} to come on crouching.

przyłbica^f, morion, helmet.

przylegać^{vñ}, (*do czego*) to lie close to, lie near to. ~łość^f, contiguity, adjacency; appurtenance. ~ły^a, contiguous, adjacent.

przylepić, ~ić^{vα} to stick to; (*ogłoszenia*) post up. ~ ~ się^{vr}, to cling, adhere. ~ka^f, kissing-crust; flirt, coquette.

przyleźć, *vid.* *przyłazić*.

przylewać^{ua} to pour to. [cling.]

przylgnąć^{vñ} to stick to, adhere,

przyliżać się, ~ywać się^{vr}, (*komu*) to insinuate oneself, ingratiate oneself.

przylot^m, flying to. ~ny^a, flying to; ptak ~~, migratory bird, bird of passage.

przyłożyć, *vid.* *przykładać*. ~enie sięⁿ, cooperation, contribution.

przyłuda^f, allurement, lure bait.

~dziąć, ~dzić^{vα} to allure, decoy.

przylutować^{vā} to solder to.

przymarzać, ~nać^{vñ} to freeze together with.

przymawiać^{vñ}, (*komu*) to taunt, chaff. ~ się^{vr}, to sollicit in-

sinuatingly.

przymierać^{vñ}, (*głodu*) to expose oneself to starvation.

przymierz^{jać}, ~yć^{vñ}, (*surdut etc.*)

to try on; aim at; allude. ~eⁿ, (*w piśmie św.*) covenant; Testament; league, alliance; treaty.

przymieszać *v^a* to admix, mix with. ~ka ^f, admixtion, admixture.

przymilać, ~ić *v^a* to make agreeable. ~~ się *vr*, to ingratiate oneself, make oneself agreeable. ~anie się ⁿ; flattery, ingratiation.

przymiot ^m, quality, property. ~nik ^m, adjective. ~ny ^a (gram.) adjective; qualified.

przymiotno ⁿ (bot.) groundsel.

przymknąć *v^a* to move near, shove on. ~ się *vr*, to draw near.

przymnażać, ~ożyć *v^a* to augment, multiply.

przymocować *v^a* to fasten.

przymorski, vid. nadmorski.

przymówić, vid. *przymawiać*. ~ka ^f, allusion; sneering, sneer.

przymrozek ^m, night-frost, slight frost.

przymrużać, ~yć *v^a* (oczy) to blink, twinkle (with the eyes); close the eyes for some while.

przymurzek ^m, chimney-piece.

~ować *v^a* to wall to, add to a building.

przymus ^m, compulsion, constraint; z ~su, constrainedly, on compulsion. ~szać, ~sić *v^a* to necessitate, force, compel. ~~

się *vr*, to constrain oneself, force oneself. ~siciel ^m, constrainer.

~sowy ^a compulsory. ~szanie, ~szenie ⁿ, forcing, coercion.

przymykać, vid. *przymknąć*.

przynaglić, ~ić *v^a* to impel, urge; (co) accelerate.

przynajmniej ^{ad}, at least, at the least.

przynależący ^a, appertaining, belonging to. ~eć *vn* to appertain. ~ność ^f, appertaining, appurtenance. ~ności pl., appurtenances pl.

przynętać, ~cić *v^a* to allure, decoy. ~ciciel ^m, allurer, enticer.

~ta ^f, bait, lure; enticement, allurement.

przynieść, ~osić *v^a* to bring, bring to; (korzyćć) yield, bring in; cause; produce.

przynieść, ~alać, ~olić *v^a* to compel, force.

przynitować *v^a* to rivet to.

przynuk ^f, compulsion. ~ać *v^a* to compel. [mise.

przyobiegać, ~ywać *v^a* to pro-

przyoblecc, ~kać *v^a* (vulg.) to put on.

przyodzilać, ~ewać *v^a* to clothe, attire; cover. ~~ się *vr*, to dress.

~enie ⁿ, ~ewek ^m, clothes pl., dressing. [in.

przyorłać, ~ywać *v^a* to plough

przyozdabiać, ~obić *v^a* to attire, decorate.

przypadać, przypaść *vn* to fall (down), (do kogo) come up running; (do czego) suit; (na kogo) fall to one's share; (na dzień...) fall on; occur, happen; surprise, attack.

~ek ^m, (gram.) case; chance, hazard; accident; w tym ~ku, if so.

~kiem, by chance. ~kować *v^a* to decline, inflect. ~kowanie ⁿ, inflection, declension. ~kowo ^{ad}, by chance. ~kowość ^f, casualty, contingency. ~kowy ^a, casual, accidental, fortuitous.

przypalić, ~ić *v^a* to singe off; (włosy) curl; (pieczęń) burn.

przyparty ^{P & a} (do) leant against.

przypaslać, ~ywać *v^a* (szabłą) to gird on; girdle, gird.

przypaść, vid. *przypadać*.

przypatrywać się *vr*, to observe, consider. ~nie się ⁿ, observation, consideration.

przypędzić, ~ić *v^a* to drive near, drive on; (fig.) incite, impel.

~anie, ~enie ⁿ, incitation.

przypełzać, ~ać *vn* to creep on; to lose colour (partly).

przypiąć, ~ać *v^a* to pin, fasten with pins; buckle on. ~~ *vr*, (do czego) to cling to.

przypiec, vid. *przypiekać*. ~ek ^m, niche of an oven.

przypięczętować *v^a*, to set one's seal to, seal.

przypiekać *v^a*, to roast, grill; (*włosy*) curl; (*fig. komu*) tease, nettle a person; (*o stońcu*) burn.

przypierać, *vid. przypiąć*.

przypilnować *v^a*, to look at, look after.

przypis, ~ek ^m, comment; note, annotation; (*do listu*) postscriptum. ~ać, ~ywać *v^a*, to add; attribute, impute; (*poświęcenie*) to dedicate. ~ać się *v^r*, to write some words in another one's letter. ~anie ⁿ, attribution, imputation; (*dzięta*) dedication.

przypłacić, ~ić *v^a*, to pay for, atone for.

przypłaski *v^a*, flattish. ~szczyć *v^a*, to flatten, flat.

przypiątać się *v^r*, (*do*) to cling to, adhere to.

przypławiać, ~ić *v^a*, to float on.

przypłodek ^m, produce in live stock.

przypłowiec *vⁿ*, to fade a little, to lose colour (partly).

przypływać, ~ać *vⁿ*, to approach swimming or sailing.

~w ^m, flood; wielki ~w, spring-tide.

przypochlebiać się *v^r*, to insinuate oneself, ingratiate oneself.

~nie się ⁿ, insinuation, cajolery.

przypodobać się *v^r*, to make oneself agreeable.

przypołudni ^e, after-noon. ~k ^m, (*bot.*) fig-marigold.

przypominać, ~nieć *v^a*, (*komu co*) to remind a person of ...

~ ~ sobie, to remember, recollect.

~nieć się *v^r*, to recommand oneself. ~inacz ^m, remembrancer.

~inanie, ~nienie ⁿ, remembrance.

przypora *f*, (*arch.*) buttress, prop.

przypowiadka *f*, short story, tale; moral sentence. ~eć *f*, parable; saying, aphorism.

przyporządzić, *vid. przyrządzać*.

przypóźny *v^a*, latish.

przypożyczyć *v^a*, to lend more.

przyprawa *f*, seasoning, condiment. ~wić *v^a*, to season, spice; fix to, fasten to; put to, join to; (*kogo o co*) deprive a person of a thing. ~wny ^a, false, made, artificially; fixed, fastened.

przyprószyć *v^a*, to cover with (powder etc.); (*fig.*) siwizna go ~ła, he became gray.

przyprowadzać, ~ić *v^a*, to bring near, lead on; bring to.

przyprządzić, ~ęgać *v^a*, to put more (horses) to. ~ąg ^m, additional horses; koń do ~agu, relay horse.

przyprzeć *v^a*, to lean against, press towards.

przypuszczać, *przypuścić* *v^a*, (*kogo*) to admit; (*ogiera*) to let (a stallion) cover the mare; presuppose, suppose; conjecture. ~~, **przypuścić szturm**, to make an assault on; **przypuściwszy, że ...**, suppose that ... ~alny ^a, presumptive, supposed, probable. ~enie ⁿ, supposition.

przyrastać, *vid. przyrość*.

przyroda *f*, nature. ~dní ^a, step ..;

~dnie rodzeństwo, step-brothers and step-sisters. ~dnik ^m, naturalist. ~dny ^a, innate, inborn; step ...

~dzenie ⁿ, nature; nativeness, innateness; z ~dzenia, by nature. ~dzony ^a, natural; innate; nauki ~dzone, science of

nature, physics. ~doznaństwo ⁿ, science of nature, natural philosophy.

przyrość, ~snąć *vⁿ*, to grow to; augment, increase. ~sły ^a, adnate.

~st ^m, increase, growth, accession.

~stek ^m, (*gram.*) prefix; excrecence. [pare; equalise.]

przyrównać, ~ywać *v^a*, to compare.

przyrumienić *v^a*, to brown, make brown. ~ się *v^r*, to brown.

przyrząd ^m, tool, implement, apparatus. ~dać, ~dzić *v^a*, to prepare, dress, get ready. ~dzenie ⁿ, preparation, dressing.

~dziciel ^m, dresser, preparer.

- przyrzec^c, ~kać ^{vα} to promise.
~czenie ⁿ, promise.
- przyrznać, ~ynać ^{vα} to saw off.
- przyrzucić, ~cić ^{vα} to add to, increase; throw to; cover with.
~t ^m, throwing in; addition, surplus.
- przysadja^f, admixture, dash, alloy; affectation. ~ka ^f, (bot.) petal.
- przysadkowałtość ^f, stubbedness.
~ty, przysadzisty ^a, thick and short, loggy.
- przysadzić, ~ić ^{vα} to put to, join to; (pijawki) apply; (dziecko) put to the breast, give suck to; (drzew) plant more.
- przysądzić, ~ić ^{vα} to adjudicate, adjudge; destine. ~enie ⁿ, adjudication.
- przyschnać ^{vn} to dry on, stick to
- przysiadać, ~aść, ~eśc ^{vαn} to sit upon; cower (down); sit down.
- przysiadywać, ~edzieć ^{vn}, ~~fałdów, to be hard at work.
~aść się ^{vr} (do kogo) to sit down at one's side.
- przysiadz, ~ęgać ^{vα} to swear.
~ęga ^f, oath; ~ęge składać, to take an oath. ~ęgły ^m, jurymen; sąd ~ęgły, the jury. ~ęgły, ~eżny ^a, sworn.
- przysiek ^m, ~a ^f, felling-axe; the place in the barn where the sheaves are laid up, barn-floor.
- przysionek ^m, porch, vestibule.
- przyskakiwać, ~oczyć ^{vα} to approach leaping. [jam in.]
- przyskrzynić ^{vα} to squeeze in;
- przyskwierać ^{vn} (komu) to vex, annoy, tease.
- przysiąby ^a, weakly, feebleish.
- przysiąć, vid. przysiąć. ~nie ⁿ, sending. [up or cover partly.]
- przysiąniać, ~onić ^{vα} to wrap
- przysłony ^a, salty.
- przysłówek ^m, adverb. ~kowy ^a, adverbial. [~wny ^a, proverbial.]
- przysłowie ⁿ, proverb. ~wiowy,
- przysłuchiwać się ^{vr} to give ear to, attend to, listen to.
- przysłużga ^f, service, favour.
- ~giwać się, ~żyć się ^{vr} to do a favour, render a service.
- przysmałczek, ~k ^m, dainty, dainty bit, tit-bit; (fig.) sauce, spice.
- przysmażać, ~yć ^{vα} to stew.
- przyśnić się ^{vr} to dream; appear in a dream; (fig.) ~ło mi się, I fancied.
- przyspa ^f, turf-seat.
- przysparzać, vid. przysporzyć.
- przyspieszać, ~yć ^{vα} to accelerate, hasten. ~enie ⁿ, acceleration, hastening.
- przyśpiewywać ^{vn} (komu) to join in singing, accompany singing.
- przysporzyć ^{vα} to augment, increase. ~enie ⁿ, augmentation.
- przysposobić ~obić ^{vα} to prepare, dress; fit up, dispose. ~~się ^{vr} (do czego) to prepare oneself for ... ~obienie ⁿ, preparation; disposing.
- przyśrubować ^{vα} to screw on.
- przystać ^c, ~wać ^{vn} to arrive, come to; to be suitable, befit, become; (do siebie, mat.) coincide, be congruent; (na co) consent to, acquiesce in; (na służbę) take; przystoi, it is fit or becoming; ~ć do wojska, to turn soldier.
- ~ń ^f, landing-place, harbour; (fig.) haven, anchor-hold. ~nek ^m, stay, halting-place; (kolej žel.) station.
- ~nąć ^{vn} to halt, stop. ~wanie ⁿ, congruity; (na co) acquiescence, consent.
- przystąpić ^{vn} to approach, come on; (do towarzystwa) join (a company); (do czego) set to; accede to; tread upon. ~ do komunii św., to receive the sacrament.
- przystarzały ^a, oldish
- przystawić, ~ć ^{vα} to put to; place near.
- przystęp ^m, access, approach.
- ~ność ^f, accessibility; (o osobie) affability. ~ny ^a, accessible; of easy access. ~ować, vid. przystąpić.

przystojnie ^{að} comely. ~ność^f, becomingness, decency; respectable appearance. ~ny^a, becoming, decent; of respectable appearance, well-formed, well made.

przystoso||wać ^{vα}, to accomodate, adapt. ~wanieⁿ, accommodation, adaptation. [decorate.]

przystr||ajać, ~oić ^{va}, to adorn, **przystr||dz**, ~gać ^{vα}, to cut away the ends of a thing, cut short.

przy||studzić ^{vα}, to cool (down). ~stygnąć ^{vn}, to cool down.

przysu||nać, ~wać ^{vα}, to bring near, move near. ~~ się ^{vr}, to draw near, advance.

przysw||ajać, ~oić ^{vα}, to appropriate; tame, domesticate. ~~ sobie, to adopt, appropriate to oneself.

przyswędzić ^{va} (*o potrawach*) to burn. ~ się ^{vr}, to have a small burn. [firm, verify, certify.]

przyświadczać, ~yc ^{vα}, to con-przyświeczać, ~ic ^{vα}, to light, guide by light; (*komu*) light a person home.

przysychać, *vid. przyschnać*. **przysyłać** ^{va}, to send.

przysyp||ać, ~ywać ^{vα}, to pour to; pour on, pour into. ~iskoⁿ, alluvium, alluvion. ~ka^f, all that is poure^t to, surplus. [pl.]

przyszańce *pl*, (*fort.*) approaches

przyszczep, ~ek^m, graft, scion.

~ka^f, patch.

przyszłność^f, time to come, futurity; na ~~, henceforth. ~ły^a, coming, future; (*rok*) next.

przyszpil||ać, ~ic ^{vα}, to pin.

przyszrubować, *vid. przysrubować*.

przysztukować ^{va}, to piece, patch.

przyszwa^f, upper-leather.

przyszy||wać, ~ć ^{vα}, to sew on, sew to; (*buty*) new-vamp, refoot.

przyszykować ^{va}, to prepare.

przytaczać, *vid. przytoczyć*.

przytarty^a, rubbed off.

przytech||ły^a, rankish, rancid.

~nać ^{vn}, to grow rancid.

przytepiać, ~ć ^{vα}, to blunt, weaken; (*fig.*) dull. ~ony^a, bluntnish.

przytknąć, *vid. przytykać*. **przytłaczać**, ~oczyć ^{vα}, to press down; (*fig.*) oppress.

przytłuc ^{vα}, to dash down. ~ się ^{vr}, to come roving.

przytłumi||ać, ~ć ^{vα}, to damp; (*glos*) to drown, deaden.

przytnę, fut. *od przyciąć*.

przyto||czenieⁿ, quotation, citation. ~czyć ^{vα}, to roll against; (*fig.*) cite, quote; fałszywie ~~ to misquote. ~~ się ^{vr}, to come rolling on. ~k^m, affluent.

przytomnie ^{að}, with readiness of mind. ~ność^f, presence; ~~ umysłu, presence of mind. ~ny^a, present; being present to oneself.

przytrafi||ać się, ~ć sie ^{vr}, to occur, happen. [buckle on.]

przytroczyć ^{va}, to strap up,

przytrzeć, *vid. przycierać*.

przytrzymać, ~ywać ^{vα}, to retain, hold back.

przytul||ać, ~ic ^{vα}, to press close; (*fig.*) to shelter. ~~ do serca, to press against one's breast. ~~ się ^{vr}, to nestle closely to.

przytu||ek^m, harbourage, asylum, haven; dać ~~ komu, to patronise, protect a person. ~lenieⁿ, pressing to; shelter. ~lia^f, (*bot.*) cheese-rennet. ~liskoⁿ, shelter, asylum. [hard.]

przytwardzy, ~dszy^a, somewhat

przytwierdz||ać, ~ic ^{vα}, to fasten.

przytyk^m, sneer, taunt; dać komu ~i, to satirise a person.

przytykać ^{vna}, (*do*), to border (upon); (*komu*) satirise a person; touch; (*do ust*) put to one's mouth; fasten, put on.

przyucz||ać, ~yc ^{vα}, (*kogo do*) to school a person in, accustom to.

~~ się ^{vr}, to learn. [decoy.]

przywabi||ać, ~ć ^{vα}, to allure,

przywal|ać, ~ić^{vα} to roll towards; (*fig.*) burden. [cency.

przywara^f, fault, defect, desirability. **przywdzi|ać, ~ewać^{vα}** to put on (clothes); (*fig.*) assume, take up. [dering on.

przywędrować^{vn} to come wandering.

przywią|zać, ~zywać^{vα} to tie, fasten; (*fig.*) attach. **~zać się^{vr}**; (*do kogo*) to take a fancy to, become fond of. **~zanieⁿ**, fastening; (*fig.*) attachment, affection. **~zany^α** fastened; (*fig.*) attached to, affectionate.

przywidzi|enieⁿ, chimera. **~iany^α**, chimerical. **~ieć^{vα}**, **~~ sobie**, to fancy, imagine. **~~ się^{vimp.}** **~iało mu się**, he dreamt.

przywie|ść, vid. przywodzić. ~dziony^{P & α} brought to; (*do czego*) reduced to; quoted, cited.

przywie|szać, ~sić^{vα} to hang on.

przywie|ź^f, cord, line.

przywie|źć^{vα} to convey to, carry to; transport by water or by land.

przywi|jać, ~nać^{vα} to tie about, wind round; come to shore, land.

przywilej^m, privilege, charter.

przywi|tać^{vα} to greet, salute; (*gości*) to welcome. **~~ się^{vr}**; (*z kim*) salute a person. **~tanieⁿ**, greeting, salutation.

przywłaszcz|ać, ~yć^{vα} to attribute, adjudge; appropriate; **~~ sobie**, to appropriate to oneself, seize; assume; *bezprawnie sobie ~~*, to usurp. **~enieⁿ**: appropriation; usurpation. **~yciel^m**, appropriator: usurper.

przywle|ć, ~kać^{vα} to drag near or to a place.

przyw|ódzca^m, leader. **~odzić^{vα}** to lead to, bring to; reduce to; quote, cite; (*wojsko*) command; **~~ sobie na pamięć**, to call to one's mind.

przywo|łać, ~ływać^{vα} to call to (a place).

przyw|óz^m, import. **~ozić, vid.** **przywie|źć**. **~ozowy^α** import... .

przywr|acać, ~ocić^{vα} to restore, re-establish. **~ócenieⁿ**, restoration, re-establishment. **~ociciel^m**, re-establisher.

przywyk|ać, ~nać^{vn} to accustom oneself, get accustomed. **~anie, ~nięcie, ~nienieⁿ**, habit, use. **~ły^α** accustomed.

przyzna|ć, ~wać^{vα} to concede; avow, admit; award, adjudicate. **~~ się^{vr}** to confess, avow.

przyz|wać, ~ywać^{vα} to call to a place. **~~ do siebie**, to send for a person.

przyzw|alać, ~olić^{vα} to consent, agree to; comply, acquiesce. **~olenieⁿ**, consent, agreement, acquiescence; *z ~oleniem*, successively.

przyzwoi|cie^{ad} becomingly, decently. **~tość^f**, becomingness, decency.

przyzwycza|ć, ~jać^{vα} to accustom. **~~ się^{vr}**, to get accustomed, accustom oneself. **~jenieⁿ**, habitualness. **~jony^α**, habitual, accustomed.

psalm^m, psalmi. **~ista^m**, psalmist.

psałterz^m, Psalter.

pseudonim^m, pseudonym.

psi^α, doggish, canine; dog's; (*fig.*) worthless, bad. **~ głód**, canine appetite. **~e mięso**, dog's flesh; *kupić za ~e pieniądze*, to buy a dead bargain or dirt-cheap. **~a róża**, (*bot.*) dog-rose. **~ język** (*bot.*) dog's tongue. **~ak^m**, young dog. **~anka^f**, (*astr.*) dog-star, Sirius; (*bot.*) night-shade. **~arnia^f**, kennel, dog-house; pack of hounds. **~arz^m**, dog-keeper, dog-feeder; dog-fancier. **~ca, ~czka^f**, bitch. **~ęⁿ**, puppy, cub. **~kus^m**, trick, turn. **~na, ~nka^f**, poor little dog.

pso||cić^{vn} to play tricks. **~cić się^{vr}**, to chaff, tease. **~ta^f**, trick, knavish trick; *wyrządzić komu ~te*, to play (one) a trick. **~tny^α**, petulant, mischievous

knavish. ~tnica f. (female) spoiler; frolicsome woman. ~tnik ^m; spoiler, destroyer; joker, frolicsome man.

psować, *vid. psuć*.

pstrąg ^m, trout.

pstro ^{ad} colouredly; (*fig.*) ~o mu w głowie, he is queer in his noddle. ~ocizna f, piebald colours. ~okatość, ~okacizna f, piedness, mixture of colours. ~okaty ^a piebald, spotted, dapple. ~y ^a variegated, coloured, brindled; piebald, dapple. ~zyć ^{va} to chequer, spot. ~~ się ^{vr} (*fig.*) to have a coloured dress on.

psubrat ^m, scoundrel, rogue.

psuć ^{va} to spoil; corrupt. ~ć się ^{vr} (*o towarach*) to be spoiled; become worse. ~cie ^m, spoiling, corruption. ~cie się ^m, putrefaction.

psychiatrya f, psychiatry. ~icznie ^{ad} psychically. ~iczny ^a psychic. ~olog ^m, psychologist. ~ologia f, psychology. ~ologyczny ^a psychological.

psykać ^{vn}, to hiss.

pszczelarz ^m, apiarist. ~elnik ^m, apiary, stand for bees; apiarist; book of apiculture; (*bot.*) dragon's head. ~elny ^a bee ...

~oła f, bee. ~oli, *vid. pszczelny*.

~olnictwo ^m, science of apiculture.

pszenica f, wheat. ~czny, pszenny ^a wheaten.

ptaćtwo. ~stwo ^m, birds *pl.*, fowls *pl.* ~~ błotne, birds inhabiting bogs, waders *pl.* ~~ domowe, poultry. ~k ^m, bird. ~k drapieżny, bird of prey. ~k leśny, woodbird. ~k wodny, water-fowl, aquatic bird. ~si ^a, bird's. ~si szrot, bird-shot; (*fig.*) ~siego mleka mu niedostaje, he lives in abundance.

ptaszarnia f, volery, aviary. ~ę ⁿ, little bird. ~ęcy ^a nestling. ~ek ^m, nestling, little bird; (*fig.*) sly fellow. ~nictwo ^m, fowling,

bird-catching. ~nik ^m, bird-fancier; fowler. ~y, *vid. ptasi*. ~yna f, poor small bird. ~ynka f, fowling-piece.

publikysta ^m, publicist. ~cytystyczny ^a of publicist. ~cznie ^{ad} publicly. ~czność f, (*ludzie*) public, (*w teatrze*) audience; publicity. ~czny ^a public. ~kacyfa f, publication. ~kować ^{va}, to make known, publish.

puc, ~ek ^m, (*vulg.*) cheek; chubby child.

puch ^m, (*pierze*) down; (*na twarzy*) down of the cheek; *rozbić w ~*, to bruise, crush. ~lina f, dropsy. ~~ wodna, hydropsy. ~linowy ^a hydropic. ~ać ^{vn}, to bloat, swell. ~mienie ^m, swelling. ~owy ^a downy, down ...

pucołowaty ^a chubby, blowzed.

pud ^m, (*waga rosyjska*) pood (= 16,36 klgr.)

pudel ^m, (*zo.*) poodle.

pudełko ^m, box, small box; (*fig.*) jak z ~ełka, dressed up drunk. ~ło ^m, box; coach-trunk, well; (*fig.*) miss, bad shot.

puder ^m, powder, hair-powder.

~rować ^{va}, to powder. ~rowanie ^m, powdering

puf ^m, backgammon.

pugilares ^m, pocket-book.

puginał ^m, dagger, poniard.

puhacz ^m, (*orn.*) eagle-owl.

puhar ^m, cup, bowl, goblet, beaker. puk ^m, knock, crack; *narobić huku ~u*, to make a great bustle.

pukac, ~ać ^{vn}, knock, clap; (*o sercu*) pant, throb; burst.

~~ do drzwi, to knock at the door. ~anie ^m, knock; clap.

~anina f, shooting. ~awka f, pop-gun.

pukiel ^m, tuft of hair curl, ringlet.

puklerz ^m, buckler, shield.

pula f, (*w grze*) stake, pool.

pułap ^m, ceiling. ~ka f, trap.

pularda f, fat pullet.

pulchniic *vα* to make loose, loosen. ~ieć *vñ* to become loose. ~ość *f*, (ciata) softness; looseness, pulpousness. ~y *α* loose, pulpy, squab; soft.

pułk *m*, regiment. ~ownik *m*, colonel. ~ownikowa *f*, colonel's wife. ~ownikowski *α*, colonel's. ~owy *α* pułka *f*, shelf. [regimental. pulpet *m*, force-meat ball. pulpit *m*, writing-desk.

puls *m*, pulse. ~acya *f*, pulsation. ~owy *α* of the pulse; żyła ~owa, pumeks *m*, pumice. [artery. pumpa, vid. pompa.

punkt *m*, point; (fig.) article, matter. ~o trzeciej godzinie, at three o'clock exactly. ~sporny, moot point. ~wyjścia, starting point. ~wrzenia, boiling-point. ~zborny, rallying-point. ~ować *vα*, to dot. ~owanie *m*, dotting. ~uacya *f*, pointing. ~ualność *f*, punctuality, promptitude. ~ualny *α*, punctual.

pupil *m*, pupil, ward.

pupka *f*, puppet, doll; nymph, chrysalis.

purchatłość *f*, fungosity. ~y *α*, fungous, spongy.

purchawka *f*, puff-ball.

purpuura *f*, purple (colour and stuff); purple-shell. ~rować *vα*, to purple. ~rowo *ad* na ~ufarbować, to purple. ~rowy *α*, purple-coloured, purplish.

purysta *m*, purist. ~tanin *m*, Puritan.

puścić, vid. puszczać. ~zna *f*, inheritance, heritage.

pustak *m*, windy fellow.

pustelnia *f*, hermitage, solitude. ~ca *f*, hermitess. ~czy *α*, secluded, solitary. ~k *m*, hermit, anchoret.

pustka *f*, abandoned cottage; desert, solitude. ~i pl., wilderness, waste; vacuity, vacuum; stać ~ami, to be abandoned, be deserted. ~owie *m*, desert, solitude.

pustlo *ad* vacuously, voidly. ~ość *f*, vacuity, vacuousness. ~oszeć *vñ*, to become deserted. ~oszyć *vα*, to ravage, devastate. ~oszyciel *m*, devastator ravager. ~ota *f*, wantonness. ~y *α*, desert, desolate; empty, vacuous. ~a głowa, straw-head. ~ynia *f*, desert, solitude. puszcza *f*, desert, wilderness; great forest.

puszczać *vαn*, to let go, set free; let fall; shoot off; (o bronii) go off; (o mrozie) thaw; (o drzewach) bud, burgeon; (o plamach) come off. ~ć w obieg, to circulate. ~ć w niepamięć, to commit to oblivion. ~ć się *vr*, set out, set off; bud, germinate; break forth, appear. ~dło *m*, fleam, lancet. ~nie, puszczenie *m*, letting out. ~ ~ krwi, bleeding, letting of blood. [hawk.

puszczyk *m*, screech-owl, night-puszek *m*, vid. puch.

puszkia *f*, box, case. ~a dla ubogich, poor-box. ~a do herbaty, (tea-)canister. ~arski *α*, gun-maker's. ~arstwo *m*, gunsmithery, gun-maker's trade. ~arz *m*, gun-maker. ~owy *α*, tinned.

puszyć *vα*, to puff up, blow up. ~ć się *vr*, (fig.) to elate oneself. ~sty *α*, blown up; downy.

putać *vñ*, to lead a jolly life, live-gaily.

puzan *m*, trumpet, bassoon, trombone. ~ista *m*, performer on the trombone.

puzdro, ~erko *m*, bottle-case, canteen; case; scrotum of a stallion, vid. puzan. [lion.

pycha *f*, pride, haughtiness.

pył *m*, dust, powder; (bot.) pollen. ~ł węgielny, coal-dust. ~łek *m*, mote, atom. ~ ~ kwiatowy, pollen. ~lić *vα*, to dust, powder, cover with dust. ~ ~ się *vr*, to scatter dust. ~łkowy *α*, dust... ~lnik *m*, (bot.) stamen.

pypeć ^m, (*wet.*) pip.

pyroksylinia ^f, pyroxylene, gun-cotton. ~technika ^f, pyrotechnics *pl.*

pysk ^m, muzzle, snout; (*vulg.*) dać komu w ~, to box some one's ears. ~aty ^a, having a loose tongue.

pyszkałek ^m, bloated man. ~ka ^f, bloated woman. ~ałkowatość ^f, bloatedness. ~nić się *vr*, to boast of, be proud of. ~nie, ~no ^{ad}, haughtily, pompously. ~ność ^f, haughtiness. ~ny ^a, haughty; pompous.

pyszczek ^m, small muzzle; (*u ptaków*) beak; snout.

pyta, *vid. pytka*.

pytać ^{va}, to ask, question. ~ć się *vr*, (*o co*) to inquire after; nie ~ć się o co, to take no notice of; nie ~m się o to, I do not care for it. ~jnik ^m, (*gram.*) sign of interrogation. ~nie ^m, question, interrogation, inquiry; question, matter in question.

pytel ^m, bolter; (*fig.*) przez ~ ~ co przepuścić, to slur over. ~lować ^{va}, to bolt, sift; (*fig.*) babble, prattle. ~lowy ^a, bolting ...

pytka ^f, knotted handkerchief; certain play so called. ~i *pl.*, torture rack.

pyza ^f, kind of pudding; (*fig.*) full, puffed cheeks. ~ty ^a, chubby, chub-cheeked.

R.

rab ^m, seam, hem. ~ić ^{va}, to hem, border.

rąbać ^m, hew, cut, chop; (*drzewo*) to cut, cleave; (*cukier*) mince.

~ć pałaszem, to cut with a sabre. ~ć się na pałasze, to fight with sabres. ~nie ^m, cutting; mincing; chopping. ~nina ^f, slaughter.abarbar ^m, rhubarb.

rabat ^m, abatement, discount.

~y *pl.*, platband, border.

rąbek, *vid. rąb*.

rabiać, *vid. robić*.

rabin ^m, rabbi(n). ~owy ^a, rab;rąbać, *vid. rąbać*. [binical.

rąbliować ^{va}, to rob, plunder.

~owniczy, ~usiowski ^a, robber's, rapacious. ~unek ^m, robbery.

~us ^m, robber, highwayman.

rabulista ^m, pettifogger.

raca ^f, sky-rocket. [rachitis.

rachityzm ^m, (*med.*) rickets *pl.*, rachimistrz ^m, arithmetician; calculating machine. ~owski ^a, arith-

metician's. ~ować ^{va}, to count, calculate; (*na kogo*) count upon, rely. ~się *vr*, (*z czem*) to reckon with, settle accounts with; (*z czego*) give an account of. ~owanie się ^m, settling accounts. ~uba ^f, computation, calculation. ~unek ^m, reckoning, account; bill; credit. ~unkowość ^f, keeping of accounts, accountantship. ~unkowy ^a, calculatory.

racica ^f, cloven hoof.

racowy ^a, racket ...

racyja ^f, reason, cause; (*porcja*) ration, share; mieć ~ą, to be right.

~onalizm ^m, rationalism. ~onalny ^a, rational.

raczek ^m, small craw-fish, crab.

raczej ^{ad}, rather.

rączka ^f, grip, hold; small nice hand; six gallons.

raższo ^{ad}, nimbly, quickly. ~ość ^f, agility, quick. ~y ^a, agile; quick.

raczyć ^{vna}, to deign, to descend, be pleased; treat, entertain.

rad ^a, (*z czego*) pleased with, content with; glad of. ~bym wie-dzieć, I wish to know; jestem mu ~, I like to see him; ~nic~, will he nill he.

radja ^f, counsel, advice; council; sitting, session; nie ma ~y, it is all of no use; zasięgać rady, to consult; ~a tajna, privy council.

~a *municipalna*, Common Council. ~a *stanu*, Privy Council. ~ca, ~zca ^m, adviser, counsellor; councillor. ~~ *stanu*, Privy Councillor.

rądel ^m, stew-pan, stewing-pan. ~ek ^m, small stew-pan.

radlanka, ~onka ^f, ground ploughed over again; turning up the ground. ~ić ^{vα} to turn up the ground.

radło ⁿ, plough-share.

radny ^α of the senate. ~ ^m, (*miasta*) Common Council-man.

radość ^f, joy; joyfulness, gladness, pleasure. ~sny ^α, joyful, joyous. ~wać się ^{v̄}: to rejoice at, be glad of.

radykal ^k, ~lista ^m, Radical.

~lny ^α, radical.

radysła, ~ka ^f, radish.

radzika, vid. radca. ~czyni ^f, Councillor's wife. ~enie ⁿ, consultation. ~ić ^{vα}, to advise, counsel, give advice; (*o kim*) to care for. ~~ sie ^{v̄}, to consult.

rafa ^f, reef, ridge. ~ koralowa, coral-reef.

rafinada ^f, refined sugar; (*cukru*) refinement. ~erya ^f, (*cukru*) refinement; (*fig.*) cunningness, craftiness. ~ować ^{vα}, (*cukier*)

raj ^m, Paradise. [refine.]

raić ^{vα} to recommend, direct.

~ciel ^m, deputy-suitor, procurer.

raja ^f, (*ryba*) ray.

rajca ^m, Common Council-man.

rajfur ^m, pander, pimp. ~ka ^f, procuress, bawd. ~ować ^{vα} to couple. ~stwo ⁿ, coupling, match-making.

rajgras ^m, (*bot.*) perennial darnel.

rajsbret ^m, drawing-board.

rajski ^α, paradisiacal. ~e jabłko, John-apple. ~ptak, bird of paradise.

rajtszula ^f, riding-school, manege.

rak ^m, crawfish, crab; (*med.*) cancer, canker; (*astr.*) Cancer. ~ morski, lobster. ~ rzeczny, river-craw-

fish; (*fig.*) spiec ~a, to blush. ~arz ^m, catcher of crawfish; rascal, villain. ~owacieć ^{v̄n}, (*med.*) to cancerate. ~owaty ^α, canceriform; (*med.*) cancerous, canceratic. ~owy ^α, crab's, of a crawfish. ~owa zupa, soup with crawfish.

rakieta ^f, sky-rocket.

ramia ^f, frame; chase; oprawić w ~y, to frame. ~a okna, window-frame. ~a obrazu, picture-frame. ~y sukiennicze, tenter, cloth-frame.

ramię ⁿ, shoulder, arm; (*mat.*) side; (*fig.*) power; (*w mechanice*) arm; wziąć na ~ę, to shoulder. ~eniowy, ~enny ^d, shoulder ...; brachial. ~enisty ^α, broad-shoulder.

ramka ^f, small frame. [dered.]

ramota ^f, bungling work.

rana ^f, wound, hurt; (*fig.*) można go do rany przyłożyć, one may twist him round one's fingers.

ranek ^m, morning.

ranga ^f, rank, dignity.

ranić ^{vα}, to wound, hurt; (*fig.*) injure, hurt. ~iony ^α, wounded.

raniutki ⁱ, very early, matinal.

~o ^{ad}, very early in the morning.

ranka ^f, small wound.

rankiem ^{ad}, early in the morning.

~ny ^α, matinal, morning ...; wounded. ~o ^m, morning; z ~a, in the morning. ~o ^{ad}, early in the morning; jutro ~o, to mor-

row morning; kto ~o wstaje, temu Pan Bóg daje, early to bed and early to rise, makes a man healthy, wealthy and wise.

rańtuch ^m, head-cloth.

rapcie pl., sword-belt.

rapir ^m, rapier, foil.

raport ^m, report, account. ~o wać ^{vα}, to report, account.

rapsod, ~ysta ^m, rhapsodist. ~ ^m, ~ya ^f, rhapsody. ~yczny ^α, rhapsodical.

raptiem ^{ad}, suddenly, all of a sudden. ~owność ^f, suddenness,

hastiness, rashness. ~owny α	razowy α (<i>o mące</i>) coarse; chleb ~, Graham-bread; ammunition-bread.
sudden, hasty, rash. ~ularz \mathbb{m} , sketch, outline. ~us \mathbb{m} , (<i>fam.</i>) rage; maddish man.	razporaz, <i>vid. raz</i> .
rapunkuł, <i>vid. roszpunka</i> .	rdest \mathbb{m} , buckwheat, polygonum.
raróg \mathbb{m} , (<i>orn.</i>) mouse-hawk; (<i>fig.</i>) monster.	rdza f , rust; (<i>na zbożu</i>) smut.
raslla f , race; breed, blood. ~owy α (<i>koń</i>) thorough-bred; of race.	~wieć v_n , to grow rusty, rust.
raszka f , (<i>orn.</i>) robin-redbreast.	~wy α rusty.
raszpla f , rasp.	rdzel \mathbb{m} , marrow; (<i>fig.</i>) pith, quintessence. ~nny α marrowy, pithy; (<i>fig.</i>) quintessential.
rata f , rate, instalment; payment by instalments. ~mi, by instalments.	rdzewieć, <i>vid. rdzawieć</i> .
ratafia f , ratafia (fine liquor).	real gować v_n , to react. ~kcyja f , reaction. ~kcyjny α , reactive.
rataj \mathbb{m} , ploughman.	real ista \mathbb{m} , realist. ~istyczny α , realistic. ~izm \mathbb{m} , realism. ~ność f , reality. ~ności <i>pl.</i> , real estate, real things. ~ny α , real; szkoła ~na, school where modern languages and sciences are taught.
ratiłować v^{α} , to save, recover, free; help, aid. ~~ się v_r , to make one's escape, save oneself. ~owanie \mathbb{m} , deliverance, saving. ~unek \mathbb{m} , saving, rescue; help; nie ma ~unku, it is past help; ~tunku! help! ~unkowy α , przyrząd ~~ , appliance for rescuing drowning person. ~unkowe próby, attempts at saving.	reb \mathbb{m} , (<i>lasu</i>) clearing, glade. ~ażcz \mathbb{m} , wood-cutter; swordsman. rebus \mathbb{m} , rebus.
ratusz \mathbb{m} , town-house, town-hall. ~owy α , of town-hall.	ręby <i>pl.</i> , reversed side.
ratyfikacja f , ratification.	recen zent \mathbb{m} , critic, reviewer.
raut \mathbb{m} , rout, drum, crush.	~zya f , critique, review.
raz \mathbb{m} , stroke, blow; one time, time; one; case; ~u pewnego, once; na ten ~, for this once; w każdym ~ie, at any rate; od ~u, at one jerk; ~ po ~, from time to time; za pierwszym ~em, in the first instance; w ~ie potrzeby, if need be, in case of need.	recep is \mathbb{m} , certificate of delivery.
rażący α (<i>o kolorach etc.</i>) glaring, loud; shrill, sharp; (<i>fig.</i>) shocking.	~ta f , prescription, receipt, recipe.
razem $\alpha\beta$ together; at the same time; at once. [<i>fig.</i>] shock.	reces \mathbb{m} , (<i>jur.</i>) arrangement, compact, treaty.
razić v^{α} , to wound hurt; strike;	recydyw a f , (<i>med.</i>) relapse.
rażliwość f , quickness, briskness. ~ny α , agile, brisk.	~ista \mathbb{m} , relapser.
rażony α , struck, confounded. ~piorunem, struck by lightning; (<i>fig.</i>) jak piорунem ~ (<i>stanął</i>), dumbfounded	recytować v^{α} , to recite.
	ręcznik \mathbb{m} , towel. ~y α , manual.
	~a broń, hand-weapon. ~a robota, handiwork, manual work. ~y młyn, hand-mill.
	ręczy ć v^{α} , to warrant, guarantee, give security. ~ciel \mathbb{m} , bail, guarantee.
	redagować v^{α} , to edit (a newspaper). ~kcyja f , editorship; editor's office. ~ktor \mathbb{m} , editor (of a newspaper). ~ktorski α , editorial, editor's. ~ktorstwo \mathbb{m} , editorship.
	reduk cya f , reduction. ~ować v^{α} , to reduce, diminish.
	reduta f , (<i>fort.</i>) redoubt; masquerade, masked ball.

refektarz ^m, refectory.

referen||daryusz ^m, junior barrister.

~darz ^m, referendary. ~t ^m, reporter, reviewer.

reflek||s ^m, (fig.) reflection, reflex.

~sya ^f, meditation, reflection.

~towac̄ ^{vā}, to draw the attention to. ~~ się ^{vr} to consider attentively; (fig.) collect oneself.

reform||a ^f, reform. ~acya ^f, reformation, reform; the Reformation.

~at ^m, Recollect. ~ator ^m, reformer.

~atorski ^a, reformatory. ~ować ^{vā},

to reform. ~owany ^a, kościół

~, the Reformed Church. ~~

ewangelik, Reformist.

regata ^f, regatta.

regencya etc, vid. rejencya etc.

regiment, vid. pułk. ~arz ^m, commander, chief, vice-hetman.

regu||ła ^f, (gram.) rule; rule (of an order); ~~ trzech, rule of the three; rule of proportion. ~acya ^f, regulation.

~lamin ^m, by-laws, regulations pl. ~larność ^f, regularity; (med.) monthly courses.

~larny ^a, regular. ~lator ^m, regulator, governor. ~lować ^{vā},

to regulate, arrange.

rehabilitacya ^f, rehabilitation.

rej ^m, mastery. ~ wodzić, to lead.

reja ^f, sailing-yard.

rejen||cya ^f, regency; government,

regentship. ~t ^m, regent; notary.

~tka ^f, regentess.

rejestr ^m, register, record; index, list; organ-stop. ~ować ^{vā}, to register, record. ~owy ^a, registrational; registrate.

rejter||ada ^f, retreat. ~ować ^{vn},

to retire, make a retreat.

rejwach ^m, alarm, riot.

ręk||a ^f, hand; arm; hand-writing;

(fig.) podać komu ~ę, to offer assistance, assist; (fig.) wyciągać

~ę, to ask relief; mający ręce,

armed; z pierwszej ~i, at first

hand; na swoją ~ę, upon one's own account, of one's own head;

po lewej (prawej) ręce, on the left

(right); ~ w ~ę, hand in hand; pod ~ą, at hand, ready; (w kartach) być na ~u, to have the lead; (fig.) złożyć ręce, to fold one's hands, to lie upon one's oars; to mi nie na ~ę, this comes in very awkwardly.

rekapitulacya ^f, recapitulation.

rękaw ^m, sleeve. ~ek ^m, small sleeve; muff. ~ica, ~iczka ^f,

glove; (fig.) rzucić ~ice, to throw down the gauntlet, defy. ~icznictwo ^m, gloving. ~icznik ^m, glover.

reklam||a ^f, puffing advertisement.

~acya ^f, claim, reclamation. ~o-

wać ^{vān}, to claim, reclaim; puff, cry up.

rekodzielnia ^f, manufactory.

~lniczy ^a, manufactural, manufacturing.

~lnictwo ^m, trade, profession. ~lnik ^m, manufacturer. ~ło ^m, manufacture, handicraft.

rekognoskować ^{vā}, reconnoitre.

rękojeść ^f, handle; hilt (of a sword).

rękojmia ^f, guaranty, surety.

rekolekcya ^f, exercise of penance.

rekomend||acya ^f, recommendation.

~acyjny ^a, of recommendation. ~ować ^{vā}, to recommend, commend.

rekonesans ^m, (mil.) reconnaissance, reconnoitre.

rekonwalescent ^m, convalescent.

rękopis||m ^m, manuscript. ~mo-

wy, ~owy ^a, manuscript.

rekreacyja ^f, recreation, diversion, leisure.

rekru||cki ^a, recruiting, of recruit.

~t ^m, recruit; (fam.) novice. ~to-

wać ^{vā}, to recruit. ~towanie ^m,

~tacya ^f, recruiting, recruit.

rektor ^m, rector, head-master.

~ski ^a, rector's. ~stwo ^m, rectorship.

rektyfik||acya ^f, rectification. ~o-

wać ^{vā}, to rectify, adjust.

rekurs ^m, (jur.) recourse.

rekuza ^f, refusal. [the dead.

rekwiem ^m, requiem, service for

rekwizy||cya ^f, request, requisition.
 ~ta *pl.* (*te.*) properties *pl.*
 rela||cya ^f, relation, report. ~tywność, *vid.* względność. ~tywny, *vid.* względny.
 releg||acya ^f, ~owaníe ⁿ, relegation, rustication. ~ować ^{vα}, to rusticate.
 religi||a ^f, religion. ~ant ^m, pious man. ~antka ^f, religious woman. ~jność ^f, religiousness. ~jny ^α, religious.
 relikwia ^f, relic. ~rz, ~rzyk ^m, shrine, reliquary.
 rels ^m, (*kolei żelaznej*) rail.
 remanent ^m, residue, arrears *pl.*
 ~owy ^α, outstanding.
 remiza ^f, coach-house.
 remonstracya ^f, remonstration.
 remont||a ^f, supply of horses for the cavalry. ~owy ^α koń ~~, remount.
 remuneracya ^f, remuneration., ren ^m, (*zo.*) reindeer.
 renegat ^m, renegade.
 renesansowy ^α ~ styl, Renaissance style.
 reneta ^f, rennet, queen-apple.
 renifer ^m, (*zo.*) reindeer. ~owy ^α, of reindeer.
 renkloda, *vid.* rynkloda.
 renoma ^f, renown, fame.
 renons ^m, (*w kartach*) renounce.
 reński ^α Rhenish. ~e wino, hock, Rhenish wine. ~ złoty, florin.
 renta ^f, rent, revenue; rent, rente.
 repar||acya ^f, repair. ~ować ^{vα}, to patch, botch, repair, mend.
 repartycya ^f, repartition.
 repertuar ^m, repertory.
 repetycya ^f, repetition. [peater.
 repetyer ^m, repeating-watch, re-replik||a ^f, (*jur.*) counterplea, retort; reply. ~ować ^{vα}, (*jur.*) to counterplead.
 represyjny ^α, repressive.
 reprezent||acya ^f, representation; representatives *pl.* ~acyjny ^α, representative. ~ant ^m, representative. ~ować ^{vα}, to represent.

reprodukcy||a ^f, reproduction.
 ~jny ^α, reproductive.
 repreymanda ^f, reproof, reprimand.
 republika ^f, republic. ~nin ^m, republican. ~nizm ^m, republicanism. ~ński ^α, republican.
 reput||acya ^f, renown, reputation. ~owany ^α, renowned.
 reskrypt ^m, rescript, decree, writ.
 resor ^m, (*sprzęzyna*) spring.
 respekt ^m, respect, esteem.
 restaur||acya ^f, restoration; dining-rooms *pl.* ~ator ^m, restorer; tavern-keeper. ~ować ^{vα}, to restore; mend, repair.
 restrykcyja ^f, restriction.
 restytucya ^f, restitution.
 resursa ^f, club (body of members).
 reszt||a ^f, rest, residue, remainder; do ~y, entirely, altogether. ~ka ^f, remnant. ~ki *pl.*, remains *pl.*
 ~ujący ^α, outstanding, remnant.
 retman ^m, boatsman, boatswain.
 retor ^m, rhetor. ~yczny ^α, rhetorical. ~yka ^f, rhetoric.
 retorta ^f, retort.
 retusz||er ^m, retoucher. ~ować ^{vα}, to retouch. ~owaníe ⁿ, retouch-
 retety ⁱ, gemini! [ment.
 reumatylczny ^α, rheumatic. ~zm ^m, rheumatism.
 rewanz ^m, (*w grze*) revenge.
 rewerber ^m, reverberator.
 rewerenda ^f, clergyman's gown.
 rewers ^m, reciprocal obligation or bond.
 rewilla ^f, (*mil.*) review, muster.
 ~dować ^{vα}, to revise, review.
 ~zor ^m, controller, reviser. ~zya ^f, revision, revisal; revise.
 rewolucy||a ^f, revolution, ~jny ^α, revolutionary. ~onista ^m, revolutionist. ~onizować ^{vα}, revo-
 rewolwer ^m, revolver. [lutionise.
 rezeda ^f, (*bot.*) reseda, mignonette.
 rezerw||a ^f, (*mil.*) reserve, body of reserve; reserve, reservedness.
 ~ista ^m, reservist. ~ować ^{vα}, to save, reserve. ~owy ^α, reserve..., rest ... ~oar ^m, reservoir.

rezolu||cya ^{f.}, resolution. ~t ^{m.}, resolute man. ~tręść ^{f.}, resolute-ness, resolution: ~tny ^a, resolute, determined.

rezon ^{m.}, boldness, courage. ~o-wać ^{vñ}, to argue, dispute.

rezonans ^{m.}, sounding-board.

rezultat ^{m.}, result.

rezy||dencya ^{f.}, residence: ~dent ^{m.}, resident. ~dować ^{vñ}, to reside. rezygn||acyja ^{f.}, resignation. ~o-wac' ^{vñ}, to resign.

reżyser ^{m.}, stage-manager. ~ya ^{f.}, (te.) management.

roba||ctwo ^{m.}, worms *pl.* ~czek ^{m.}, small worm, vermicule. ~ ~ świętojański, glow-worm. ~czko-waty ^a, wormshaped, vermiform. ~czkowy ^a, peristaltic. ~czy-wieć ^{vñ}, to become worm-eaten. ~czywy ^a, mity, worm-eaten. ~k ^{m.}, worm; (*w owocu etc.*) maggot.

rober ^{m.}, (*w grze*) rubber.

rob||ić ^{vñ}, to make; do; labour, work; (*wiosłem, bronią etc.*) handle or wield; (*o trunkach*) ferment, work. ~ić swoją powin-ność, to do one's duty. ~ocizna ^{f.}, socage; hard labour. ~oczy ^a, industrious; working, work. ~o-ta ^{f.}, work, labour; make, making; przy ~ocis, a working; mieć co do ~oty, to have business, be occupied. ~otka ^{f.}, hand-work.

robotn||ica ^{f.}, work-woman, female hand. ~icy *pl.*, work-people. ~iezy ^a, workmen ...; zapłata ^{f.} ~icza, wages, hire. ~ik ^{m.}, work-man, labourer. ~y ^a, industrious; working; koń ~y, draught-horse.

roch ^{m.}, (*ryba*) ray.

roczni||ak ^{m.}, yearling. ~ica ^{f.}, anniversary. ~ie ^{að}, yearly. ~y ^a, yearling, yearly.

ród ^{m.}, kind, race; lineage, family. descent. ~ ludzki, mankind; rodem z ..., native of ...

rod||ak ^{m.}, fellow-countryman, com-patriot. ~ny ^a, fertile. ~ne częsci, genitals *pl.* ~opis ^{m.}, ge-

nealogist. ~owity ^a, born. ~o-wód ^{m.}, pedigree, genealogy. ~o-wy ^a, imię ~owe, family name. rodzaj ^{m.}, kind, species; (*gram.*) gender; genus, species; sort. ~ ludzki, mankind. ~ność ^{f.}, fertility. ~ny ^a, fertile, productive; genital; częsci ~ne, genitals *pl.* ~owy ^a, generic.

rodz||enie ^{n.}, generation, procreation. ~eństwo ^{m.}, brothers and sisters. ~ic ^{m.}, begetter. ~ice *pl.*, parents *pl.* ~ic ^{vñ}, to bear (a child); beget, produce, bring forth. ~ ~ sie ^{vñ}, to be born; be produced, brought forth. ~icielka ^{f.}, mother. ~icielski ^a, parental. ~imość ^{f.}, genuineness. ~imy ^a, native, genuine. ~ina ^{f.}, family; relations *pl.*, belongings *pl.* ~inny ^a, family, natal. [german. rodzon||intki, ~y ^a, (*brat etc.*) full, rodzynek ^{m.}, raisin, currant.

róg ^{m.}, horn; (*do prochu*) powder-horn; corner, nook. ~ myśliwski, bugle, bugle-horn. ~ obfitości, cornucopia, horn of plenty; rogi *pl.*, horns *pl.*, antlers *pl.*; ciemno jak w rogu, it is very dark; grać na rogu, to blow a horn.

roga||cizna ^{f.}, horned cattle, black cattle. ~cz ^{m.}, roe-buck; horned beetle; (*osoba*) cuckold. ~l ^{m.}, (*pieczywo*) French roll; (*fig.*) cuckold.

rogat||ka ^{f.}, ~ki *pl.*, turnpike, bar; square cap. ~y ^a, horned. ~ywka ^{f.}, square cap.

rogłowyaty ^a, horn-like, horny. ~owiec ^{m.}, (*mineral.*) chert. ~owe ^{m.}, toll on horned cattle. ~ówka ^{f.}, (*anat.*) cornea; (*staromodna*) hoop-petticoat, crinoline.

rogow||nik ^{m.}, horn-maker, worker in horn. ~y ^a, corneous, horn ... ~y błyszcz, horn-blend.

rogo||ż ^{m.}, ~zina ^{f.}, rush. ~ża, ~żka ^{f.}, rush-mat. ~zi ^a, rush ...

rohatyna ^{f.}, javelin. [crowd. rój ^{m.}, swarm; (*ludzi*) multitude,

rojalista ^m, royalist. ~zm ^m, royalism.

rolić się ^{vr}, to swarm. ~~ sobie (*o czem*) to fancy, imagine, *co ci się ~i w głowie!* you dream.

~jenie ⁿ, swarming; dreaming, idle fancy, *czas~jenia*, swarming-time. ~~ się ⁿ, swarming; (*fig.*) crowd, crowding. ~jnie ^{ad}, by swarms. ~jnik ^m, (*bot.*) house-leek. ~jny ^a, swarming. ~jowisko ⁿ, (*ludzi*) swarm, crowd. ~jownik ^m, (*bot.*) balm.

rok ^m, year; *pora ~u*, season. ~ w ~, ~ rocznie, every year; *tego ~u*, this year. ~ przestępny, leap-year. ~i pl., (*jur.*) assizes pl.

rokicina ^f, osier, basket-willow.

rokoko ⁿ, (*arch.*) rococo.

rokosz ^m, rebellion. ~anin ^m, mutineer.

rokowa||ć ^{vna}, to deliberate; negotiate, treat; betoken, promise. ~nie ⁿ, negotiation, transaction.

rol||a ^f, field, acre; (*te.*) character, part; *grać ~e*, to play a part; (*fig.*) make or cut a figure. ~nic-two ⁿ, agriculture, husbandry.

~niczy ^a, agricultural; agrarian, farmer's. ~nik ^m, husbandman, plougher. ~ny ^a, agricultural.

rolada, *vid. rulada*.

rolos ^m, sun-blind, roller-blind.

romanek ^m, (*bot.*) wolf's milk.

romans ^m, romance, novel; love-affair. ~ista, ~opisarz ^m, romancer, novelist, novel-writer.

~ować ^{vn}, to be in love-affairs.

~owość ^f, being in love. ~owy ^a, love ...

romantycznie ^{ad}, romantically.

~ność ^f, romanticness. ~ny ^a, romantic; *szkoła ~na*, the Romantic School.

roman||tyk ^m, romantic. ~tyzm ^m, romanticism.

ron||d, ~t ^m, patrol.

rond||el, ~lik, *vid. rądeł*. ~el ^m, parterie.

ronić ^{va}, to drop, let fall; (*rogij*) shed. ~ się ^{vr}, to strip off the pellicle, shed horns.

rop||a ^f, matter, pus. ~a ziemna, rock-oil, petroleum. ~ić ^{va}, ~~ się ^{vr}, ~ieć ^{vn}, to suppurate, fester. ~enie, ~~ się ⁿ, suppuration, maturation. ~isty, ~ny ^a, suppurative, purulent.

ropucha ^f, toad, paddock; (*fig.*) ugly wretch.

roraty *pl.*, morning-service; matins (in the advent-season).

rosa ^f, dew. ~ ranna, morning dew. ~ wieczorna, evening dew. ~ pada, it thaws.

rosada, *vid. rozsada*.

rosbif ^m, roast-beef.

rość, *vid. rosnąć*.

rościć ^{va}, (*prawo lub pretensje*) to lay claim to, pretend.

rosi||ć ^{va}, to bedew, sprinkle, water. ~czka ^f, (*bot.*) sun-dew. ~sty ^a, dew.

roślin||a ^f, plant. ~a pnąca się, creeper, climbing plant; królestwo ~, vegetable kingdom. ~ka ^f, small plant. ~ność ^f, vegetability, vegetation. ~ny ^a, vegetable.

rosi||ość ^f, robustness, tallness. ~ły ^a, tall, robust. ~ać ^{va}, to grow; (*fig.*) to increase. ~~ w góre, to grow up.

rosocha, *vid. rozsocha*. ~ty ^a, bifurcated.

rosół ^m, broth, beef-tea. ~ z kurcząt, chicken broth.

rosomak ^m, (*zo.*) wolverene.

rostruchan ^m, goblet, large cup.

roszczenie ⁿ, claim, pretension, title (to).

rószczka, *vid. róźdżka*.

roszpunka ^f, (*bot.*) rampion.

rószt ^m, fire-dog. winniczy, espalier for wines.

rot||a ^f, band, gang; (*mil.*) file, company; (*przysięgi*) formulary (of an oath). ~acya ^f, rotation; rotation of crops. ~man, *vid. retman*. ~mistrz ^m, captain of

cavalry. ~mistrzostwoⁿ; captainship of cavalry. ~owy^a, ~~ ogień, dropping fire. ~~ oficer, captain. ~unda^f, round building, rotunda.

rów^m, ditch, trench.

rowek^m, channel. ~isty^a, full of ditches. ~kować^{vα}, to channel. ~kowaty^a, channelled.

rówieśnica, ~nniczka, ~śnica^f, (female) companion, consort; coeval woman. ~nnik, ~śnik^m, companion, comrade, consort; coeval man.

równać^{vα}, to even, smooth, level; equal, equalise; (z kim) compare with. ~~ się^{vr}, to place oneself on a par. ~acz^m, smoothing-plane. ~anieⁿ, evening, levelling; equalisation; (mat.) equation. ~ia^f, level ground, plain; equipoise, equilibrium; kłaść w ~i z kim, to place on a par with ...; stągać z kim na ~i, to place oneself on a par with ... ~ianka^f, nosegay. ~ie, ~ież^{ad}, equally, likewise, also, too.

równik^m, equator (line). ~kowy^a, tropical, equatorial. ~na^f, plain, level ground.

równo^a, like, alike; evenly, plainly; equally; nevertheless. ~boczny^a, (geom.) equilateral; (trójkąt) isosceles. ~bok^m, equilateral. ~brzmiący^a, homonymous. ~czesny^a, contemporary. ~katny^a, equiangular. ~ksztaltność^f, (min.) isomorphism. ~ksztaltny^a, of the same form or shape. ~legły^a, parallel. ~ległobok^m, parallelogram. ~leżnik^m, parallel. ~nocny^a, equinoctial. ~ramienny^a, (mat.) isosceles. ~rzędny^a, of equal rank. ~rzutnia^f, (mat.) parabola.

równość^f, equality; parity; levelness. ~y^a, equal; level, plain, even; like.

równouprawnienieⁿ; ~waga^f, equilibrium, equipoise, balance; horizontality; (fig.) ~waga polityczna, balance of power. ~ważnik^m, (chem.) equivalent. ~wazyć^{vα}, to contrepose, equilibrate. ~~ się^{vr}, to equilibrate. ~znacznosć^f, synonymy. ~znaczny^a, synonymous.

równy, vid. równość.

róż^m, paint, rouge.

róża^f, rose, rosebush; (med.) St. Anthony's fire. ~ polna, wild-rose; psia~, dog-rose. ~ńcowy^a, of rosary. ~niec^m, rosary, chaplet of beads. ~ny^a, rose ..., of roses; rosy, rose-coloured; olejek ~~ , attar of roses.

rozbieczeć się^{vr}, (fam.) to burst into tears.

rozbestwić^{vα}, ~ć^{vα}, to brutalise, make brutal. ~~ się^{vr}, to brutalise, become brutal.

rozbić, ~jać^{vα}, to smash to pieces; (namiot) pitch; (nieprzyjaciel) defeat, disperse. ~ć się^{vr}, to be dashed to pieces, be crushed; (o okręcie) strand, shore. ~cieⁿ, shattering, dashing. ~~ okrętu, shipwreck.

rozbiedź się, ~gać się^{vr}, to take a run; disperse; (o koniach) to bolt.

rozbrać, ~ebrać^{vα}, to undress; sift, clear up; take to pieces; (dom etc.) pull down; (gram.) parse; (fig.) analyse; (kraj) dismember. ~bieranieⁿ, undressing; analysis.

rozbijać^{vα}, to go on the highway robbery. vid. robić.

rozbiór^m, (dzieta) examination, analysis; (chem.) analysis; (kraju) dismemberment. ~orowo^{ad}, analytically. ~orowy^a, analytical.

rozbit, ~ek^m, shipwrecked person, castaway. ~ki pl., fragments; (o okrętach) wreck.

rozbłysnąć^{vn}, to shine forth,

rozbój ^m; robbery, highway robbery. ~niczo ^a predatorily. ~niczy ^a predatory. ~nik ^m, brigand, highwayman. ~ ~ morski, pirate, free-booter.

rozbolać się ^{vr} to ache, pain, feel pain; głowa mi się rozbolała, my head aches.

rozbrajać, vid. rozbroić. ~brat ^m, breach (of friendship), disunion. ~~ ać się ^{vr} (z kim) to break with a person.

rozbrolić ^{vα} to disarm; (fig.) soothe, appease. ~jenie ⁿ, disarming; (fig.) soothing. ~jony ^a, disarmed; (fig.) appeased.

rozbrykać się ^{vr}, to become pertulant, grow unruly.

rozbudzać, ~ić ^{vα} to awaken, rouse. ~~ sie ^{vr}, to awake, rouse oneself.

rozbujać ^{vα}, to swing. ~ sie ^{vr}, to swing; (fig.) to luxuriate, to indulge in excesses.

rozchełznać, vid. rozkietznać.

rozchłód ^m, expense, expenditures pl. ~odnik ^m, (bot.) houseleek. ~odowy ^a of expenditure. ~odzić ^{vα} (buty) tread out, widen by treading. ~odzić się ^{vr}, to go asunder; (o towarzystwie) break up, part; separate; (o chmurach etc.) to disperse, be dispersed.

rozchorować się ^{vr}, to fall sick.

rozchwiać ^{vα}, (fig.) to frustrate, thwart. ~ sie ^{vr}, (fig.) to fall to the ground, come to nothing.

rozciąć ^{vα}, to cut asunder, cut up, dissect.

rozciągać, ~nać ^{vα}, to stretch, stretch out, rack; enlarge. ~~

sie ^{vr}, to extend; stretch. ~adło ⁿ, tenter, cloth-frame. ~liwość ^f, expansibility; dilatability. ~liwy ^a expansible. ~łość ^f, extention, expansion. ~ły ^a wide, large, extensive.

rozcięcie ⁿ, dissection.

rozcięć ^{vα}, to grind to powder, triturate, bray; bruise, crush. ~alny ^a trituratable, triable. ~anie ⁿ, trituration.

rozcież, na ~~, wide open. ~ciąć, vid. rozciąć. ~ćwierto-wać ^{vα}, to quarter.

rozczarować ^{vα}, to enchant, disenchant.

rozczesać, ~ywać ^{vα}, to comb asunder, comb off.

rozczłonkować ^{vα}, to limb, dissect.

rozczochrać ^{vα}, to dishevel, tousle.

rozczułać, ~ić ^{vα}, to move or touch strongly, affect strongly.

~~ sie ^{vr}, to be affected strongly. ~ający ^a, heart-stirring, moving. ~enie ⁿ, emotion, moving.

rozczyn ^m, (chem.) solution; leaven.

rozczyniać, ~ić ^{vα}, (ptyn) to dissolve, melt; (mąkę) impaste. ~nik ^m, dissolvent. ~owy ^a, dissolvent.

rozczytać się ^{vr}, to delight in reading; get acquainted with by reading.

rozdać, ~wać ^{vα}, to distribute, spend. ~nie ⁿ, distribution, spending.

rozdać, vid. rozdymać.

rozdarłcie ⁿ, laceration, tearing asunder. ~ty ^a, rent, torn asunder.

rozdarować ^{vα}, to make a present of, give away.

rozdasać się ^{vr}, to grow angry.

rozdawlać, vid. rozdać. ~ca ^m, distributor. ~nictwo ⁿ, investiture with; liberality, munificence. ~niczy ^a, investing, investigative.

rozdełcie ⁿ, inflation, swelling. ~ty ^a, blown up.

rozdeptać, ~ywać ^{vα}, to tread down, crush by treading on; (obuwie) widen by treading.

rozdmuchać, ~iwać, ~nać ^{vα}, to blow away; (ogień) blow into a flame; (fig.) kindle.

rozdnieć, vid. rozednieć.

rozdół ^m, deep den.
 rozdrabiać, *vid.* rozdrobić.
 rozdiapłac, ~ywać ^{vα}, to wound by scratching; lacerate, tear to pieces.
 rozdrażnić, ~ać ^{vα}, to irritate, make angry; (*umysły*) excite.
 ~enie ⁿ, irritation, excitement of anger. ~ony ^α, excited.
 rozdroblić, ~nić ^{vα}, to crumble, divide into minute parts.
 rozdroże ⁿ, cross-road.
 rozdwajać, ~oić ^{vα}, to cleave, split; (*fig.*) disunite. ~~ się ^{vr}, to fork. ~ojenie ⁿ, forking, furcation; (*fig.*) disunion.
 rozdymać ^{vα}, to blow up, inflate; (*ogień*) blow into a flame.
 rozdziały ^m, division; discord; (*w książkach*) chapter, paragraph.
 ~wić, ~wiać ^{vα}, (*gębę*) to gape, open wide.
 rozdzielać, ~lić ^{vα}, to divide; to separate; to distribute. ~lenie ⁿ, partition, sharing; distribution.
 ~lność ^f, separability, divisibility.
 ~lny ^α, separable, divisible.
 róźdżka ^f, small verge, rod, twig.
 ~oliwna, olive-branch. ~czarodziejska, magic wand.
 rozdzierać ^{vα}, to rend, tear to pieces, tear asunder. ~ć się ^{vr}, to be torn. burst asunder. ~jacy ^α, (*fig.*) heart-breaking.
 rozdziergłać, ~nąć ^{vα}, to tie up, unknot, untie.
 rozdźwięk ^m, sound.
 rozebrać, *vid.* rozbierać.
 różeczka ^f, small verge or wand.
 rozednieć się ^{vr}, to dawn; rozdziato się, the day has been breaking.
 rozedrzyć, *vid.* rozdzierać.
 rozegnać ^{vα}, to disperse, drive asunder, drive away. [ing.
 rozegrać się ^{vr}, not to cease play-
 rozejm ^m, (*kłótni*) settling; truce, armistice. ~ować ^{vα}, to divide, separate; (*spór*) adjust, compose.

rozejrzeć się ^{vr}, to look round.
 rozejść się, *vid.* rozhodzić się.
 różek ^m, little horn; feeler, tentacle; *rożki pl.* (*bot.*) carob, carob-tree. ~ na proch, powder-horn.
 rozemknąć ^{vα}, to open, widen.
 ~ się ^{vr}, to be opened.
 rożen ^m, roasting-spit, broach.
 rozepchłać, ~nąć ^{vα}, to widen, enlarge, push asunder; feed, fatten; (*fig.*) bloat, make rain.
 rozeprzeć, *vid.* rozpierać.
 rozerwać ^{vα}, to rend (asunder); (*fig.*) divert, amuse. ~ć się ^{vr}, to rend; (*fig.*) to divert oneself, seek diversion. ~nie ⁿ, diversion; discord, dissension; absence of mind.
 rozerznać ^{vα}, to cut asunder.
 rozeschły ^α, leak, dried in.
 ~nąć się ^{vr}, to dry in, leak.
 rozlesłać, ~syłać ^{vα}, to forward, send off. [extend.
 rozlesłać, ~ściełać ^{vα}, to spread, rozespany ^α, sleepy, drowsy.
 rozetka ^f, rosette; rose-diamond.
 rozłtknąć ^{vα}, to push asunder; feed, fatten, ~trzeć, *vid.* rozcierać.
 ~wrzeć ^{vα}, to open, open wide.
 ~~ się ^{vr}, to open, be opened.
 rozeznać, ~wać ^{vα}, to distinguish, discern. ~nie ⁿ, distinction, discernment. ~wczy ^α, distinctive.
 rózgłaź, verge, wand, switch; *biegać przez ~ę*, to run the gauntlet.
 rozgadać, ~dywać ^{vα}, to divulge, blab out. ~dać się ^{vr}, not to cease chatting. ~danie, ~dywanie ⁿ, tale-bearing, divulgence.
 rozgałęzić, ~zić ^{vα}, to ramify.
 ~~ się ^{vr}, to ramify. ~zienie ⁿ, ramification. ~zioni ^α, branchy; ramified.
 rozganiać, *vid.* rozegnać.
 rozgardyasz ^m, hurly-burly.
 rozgarniąć, ~iać ^{vα}, to separate or sunder by scratching, to push asunder. ~ienie ⁿ, separation, pushing asunder; (*fig.*) intelli-

gence, sensibleness. ~ięty, ~iony^a separated, dispersed; (fig.) intelligent, sensible

rozgaszczać się, vid. rozgościć się.

rozgatunkować *v^a* to sort, assort.

rozgiłiąć, ~nać *v^a* to relax, unbend.

rozgłaszać, ~osić *v^a* to make known, set abroad, divulge. ~os^m, echo; (fig.) publicity; (fig.) celebrity, renown. ~osiciel^m, divulger.

~osny^a resounding; (fig.) renowned. ~oszenieⁿ, divulging.

rozgmatwać *v^a* to disentangle, unravel.

rozgnilitać, ~eć *v^a* to crush, squash.

rozgniewać *v^a* to irritate, make angry. ~ się *v^r* to grow angry.

rozgorzeć *vⁿ*, ~ się *v^r* to take fire, be inflamed.

rozgościć się *v^r* to make oneself comfortable, to take up one's quarters with ...

rozgospodarować się *v^r* (u kogo) to take one's quarter with a person.

rozgotowiąć, ~ywać *v^a* to boil to pieces or rags.

rozgrządzać, ~odzić *v^a* to remove the fence; fence in.

rozgraniczać, ~yć *v^a* to fix the limits of, to mark off. ~enieⁿ, demarcation.

rozgrom^m, conquering, conquest. ~ic^{v^a} to conquer, overcome.

rozgryźć, ~ać *v^a* to bite to pieces; (orzech) to break by cracking, to crack.

rozgrzłać, ~ewać *v^a* to warm, make warm. ~any^a heated, hot.

rozgrzebiać, ~ywać *v^a* to dig up.

rozgrzeszać, ~yć *v^a* to free from sin, purify.

~ ~ się *v^r* (fig.) ~ ~ się na co, to indulge oneself with ... ~enieⁿ, absolution.

rozgrzewający^a warming; (o napojach) heating. ~nieⁿ, warming, heating.

rozgwar, ~hower^m, noise, bustle.

rozhuka||ć się *v^a* to break out into a rage; be unchained. ~ny^a, raging, blustering, dissolute.

rozhulać się *v^r* to fall into debauchery. [dissolute fellow.

rozhultaić się *v^r* to become a rozjać, vid. rozejmować.

rozjadłowić *v^a* to put into a rage.

~~ się *v^r* to be in a rage, to rage. ~łość^f, exasperation. ~ły^a, exasperated.

rozjaśniąć, ~ić *v^a* to brighten, clear up; (fig.) exhilarate, clear up. ~~ się *v^r* to clear up, become fair. ~enieⁿ, clearing up.

rozjatrzać, ~yć *v^a* to fester; (fig.) irritate, exasperate. ~~

sie *v^r* to suppurate; (fig.) to grow angry. ~enieⁿ, festering; (fig.) irritation, exasperation.

rozjadz^m, riding off or away; (mil.) ramble; bird-net; (kolej żelaznej) switch, siding. ~echać *v^a*, to crush or destroy by driving over.

~~ się *v^r* to drive away or ride away in different parts. ~echanie sięⁿ, depart.

rozjemica^m, arbiter, umpire.

~czy^a, sąd ~~, arbitration, award.

rozjeść się, vid. rozjadać się. ~jeździć, vid. rozjechać.

rozigrać się *v^r* to become petulant, become wanton.

rozindyczyć *v^a* to make one colour up. ~ się *v^r* to colour up out of anger.

rozjuczać, ~yć *v^a* to ungird the pack-saddle.

rozjuszłać, ~yć *v^a* to put into a rage. ~~ sie *v^r* to be in a rage, to rage. ~enieⁿ, enrage.

rozkaz^m, command, order, mandate. ~ dzienny, order of the day; spełnić ~, to execute an order; z jego ~u, at his command.

~y pl., (mil.) command. ~ać. ~ywać *v^a*, to command, order; rule, govern. ~ujaco^a, imperiously. ~ujący^a, imperious;

(gram.) imperative.

rozkiełznać *v^a*, to unbridle. [ful. *rozkisły*^a, fermented; (*fig.*) sloth-
rozkład^m, distribution, disposition;
decomposition. ~ac^{v^a}, to spread,
extend; decompose, de-
compound; distribute, dispose;
(*książkę*) open; take to pieces;
(*mil.*) quarter. ~~ się *vr*, to
stretch; (*mil.*) be quartered;
decompose. ~owy^a, of decompo-
sition.

rozklepać *v^a*, to flatten, flat.

rozklepić, ~jać *v^a*, to unglue.

rozkleptać *v^a*, ~ komu głowę, to
set a person's head whirling.

rozkochać się *vr*, (*w kim*) to fall
in love with.

rozkolnik ^m, Raskolnik. [agitate.

rozkołysać *v^a*, to cause to swing,

rozkop||ać, ~ywać *v^a*, to demo-
lish by digging; (*wał*) to raze.

rozkorzenić się *vr*, to take root.

rozkosz *f*, pleasure, delight. ~ni-
ca *f*, voluptuous woman. ~nie,

~no *ad*, delightfully, blissfully;
voluptuously. ~nik ^m, voluptuary,
sensualist. ~ność *f*, delightfulness,
blissfulness. ~ny^a, delight-

ful, blissful; voluptuous. ~ować
się *vr*, to live a wild life; (*czem*
club w czem) to be delighted, enjoy

oneself with.

rozkować, *vid. rozkuć*.

rożkowaty ^a, horn-shaped.

rozkracz||ać, ~yć *v^a*, to spread out.

~~ się *vr*, ~~ nogi, to straddle.

rozkra||dać, ~śc^{v^a}, to steal away
(many things).

rozkrillać, ~awać, ~oić *v^a*, to
cut up, cut to pieces, carve.

rozkre||ać, ~cić *v^a*, to untwist,
unwind, reel off. ~~ się *vr*, to

be untwisted, unwind. [*crumb.*
rozkrusz||ać, ~yć *v^a*, to crumble,

rozkrwaw||ać, ~ic^{v^a}, to make
bloody; (*fig.*) serce mu się ~ia,
his heart bleeds.

rozkry||ć, ~wać *v^a*, to unveil, un-
cover. ~ty^a, unveiled.

rozkrzewi||ać, ~ć *v^a*, to trans-

plant; (*fig.*) propagate. ~~ się *vr*,
to be transplanted; (*fig.*) to be
propagated. ~enie^m, transplan-
tation; (*fig.*) propagation.

rozkrzyczeć się *vr* to continue
crying. [out.

rozkrzyżować *v^a*, (*ręce*) to spread

rozkuć *v^a*, to break with the ham-
mer; to unfetter, unchain; (*konia*)
unshoe.

rozkudła||ć *v^a*, (*włosy*) to dis-
hevel. ~ny^a, with dishevelled hair.

rozkulbaczyć *v^a*, to unsaddle.

rozkup ^m, ~ienie^m, buying-up.

rozkup||ić, ~ować *v^a*, to buy up.

rozkurcz ^m, (*med.*) diastole, dia-
tation of the ventricle.

rozkurcz||ać, ~yć *v^a*, to dilate,
expand.

rozkwilać, ~lić *v^a*, to make weep
or cry. ~~ się *vr*, to weep, cry.

rozkwit||ać, ~nać *vn*, to unfold,
bloom; (*fig.*) revive. ~ły^a,
blown, bloomed.

rozli||ać, ~ewać *v^a*, to spoil, pour
out; (*krew*) shed. ~~ się *vr*, to
pour out, be shed.

rozłacz||ać, ~yć *v^a*, to separate,
disjoin. ~~ się *vr*, to part, se-
parate. ~enie^m, separation.

~ność *f*, separability. ~ny^a,
separable.

rozłakomić *v^a*, to set a person a
longing. ~ się *vr*, (*na co*) to
become longing for.

rozłam||ać, ~ywać *v^a*, to break
to pieces, break. ~~ się *vr*, to
fall to pieces, be broken.

rozlanie ^m, ~ krwi, blood-shed;
slaughter.

rozlatywać się, ~ecieć się *vr*,
to fly off; disperse; fall to pieces,
be smashed to pieces, be torn to
pieces.

rozłazić się *vr*, to disperse in
creeping; (*fig.*) disappear.

rozłaz||łość *f*, remissness, remis-
sion, slackness. ~ły^a, remiss,
negligent, slack.

rozleg||ać się *vr*, to sound, resound.

- ~łość ^f, spaciousness, wideness.
 ~ły ^a, large, wide, spacious.
rozlenić się ^{vr}, to become quite idle.
rozlew ^m, overflow; *vid.* *rozłanie*.
 ~ać, *vid.* *rozlać*.
rozleźć się, *vid.* *rozłazić się*.
rozliczność ^f, manifoldness; great quantity. ~ny ^a, manifold; numerous. ~yć się ^{vr} (*z kim*) to settle accounts with. [wort.
rozłóg ^m, field, plain; (*bot.*) navel-
rozłościć ^{vα}, to anger. ~ się ^{vr}, to become angry.
rozlosować ^{vα}, to dispose of by lots, draw lots for.
rozłożyć, *vid.* *rozkładać*. ~sto ^{ad} expansively, extensively. ~stość ^f, extensiveness. ~sty ^a, expansive, extensive.
rozłupić, ~ywać ^{vα}, to cleave, split.
rozluźnić ^{vα}, to loosen. ~enie ^m, looseness.
rozmącać, ~ić ^{vα}, to mix up, stir; trouble. [brandish.
rozmachać ^{vα}, to cause to swing,
rozmaiicie ^{ad} differently, severally, variously. ~tość ^f, manifoldness, variety; (*zdań*) diversity. ~tości ^{pl.}, miscellaneous news. ~ty ^a, manifold, different, various.
rozmamany ^a, bare-breasted, disorderly dressed. [wrinkle.
rozmarszczać, ~yć ^{vα}, to un-
rozmaryn ^m, (*bot.*) rosemary.
rozmarzać, ~nać ^{vn}, to thaw up. ~anie ^m, thawing up.
rozmarzać, ~yć ^{vα}, to benumb, dull, intoxicate. ~enie ^m, benumbedness, dulness, intoxication. ~ony ^a & ^s, dreamer; intoxicated man.
rozmawiać ^{vn}, to discourse, converse; (*o czem*) speak about or of.
rozmaziać, ~ywać ^{vα}, to blot out by smearing; (*fig.*) set abroad.
rozmiar ^m, measurement, measuring; dimension; measure, proportion.
- rozmiatać, ~ać ^{vα}, to dissipate by sweeping.
rozmiękać, ~nać ^{vn}, to soak thoroughly. ~czać, ~czyć ^{vα} to steep or soak thoroughly.
rozmierniać, ~yć ^{vα}, to measure out.
rozmieszać ^{vα}, to mix up, stir.
rozmielić się, ~jać się ^{vr}, to miss each other; (*z prawdą*) not to adhere.
rozmnijać, ~ożyć ^{vα}, to augment, multiply, increase. ~~ się ^{vr}, to multiply. ~ożenie ^m, multiplication, increase. ~ożyciel ^m, augmenter, multiplier.
rozmołczyć ^{vα}, to soak, wet through, moisten. ~kły ^a, soaked. ~knąć ^{vn}, to soak. [tangle.
rozmotać ^{vα}, to untwist, disentangle.
rozmowa ^f, conversation, discourse. ~ność ^f, conversableness, affability. ~ny ^a, talkative, communicative, conversable.
rozmówić się ^{vr} (*z kim*) to converse with, confer with; to come to an understanding with one.
~enie się ^m, conference, conversation.
rozmykać, *vid.* *rozemknąć*. [sation.
rozmysł ^m, consideration, deliberation; purpose, design. ~ślać ^{vn}, to meditate, consider. ~ślanie ^m, meditation, consideration. ~ślić się ^{vr} (*z kim*) to resolve upon; think better of it. ~śnie ^{ad} with premeditation, premeditatedly; purposely. ~śność ^f, premeditation. ~śny ^a, premeditated.
różnić ^{vα}, to distinguish, discern; set at a variance, disunite. ~ć się ^{vr} (*z kim*) to distinguish oneself; (*w zdaniu*) to differ. ~ca ^f, difference (*też arytm.*). ~~ zdań, diversity of opinion, dissension. ~czkowy ^a (*mat.*) ~ ~ rachunek, differential calculus. ~e ^{ad} differently.
rozniecać, ~cić ^{vα} (*fogień*) to stir the fire; (*fig.*) excite, stir up.

roznieść, *vid. roznosić.*
różno||barwność *f.* variegation, variety of colours. **~barwny**, ~kolorowy *α* many-coloured, variegated. **~boczny** *α* (*mat.*) scalene. **~języczny** *α* many-tongued. **~kształtny** *α* multi-versant. **~litość**, **~rodność** *f.* heterogeneity, difference. **~lity**, **~rodny** *α* various, manifold, heterogeneous. **~myślność** *f.* diversity of opinion. **~plemienny** *α*, of different race or species. **~ść** *f.* difference; diversity, variety. **~~zdań**, diversity of opinion, dissension. **~wierca**, *vid. innowierca.* **~znaczny** *α* of different meaning.

roznosić *v^a* to carry about; (*fig.*) divulge. **~ciel** *m.* pedlar; (*nowin*) tell-tale, divulger.

różny *α* different; diverse, several. **rozochocić** *v^a* to gladden, cheer. **rozognić** *v^a* to inflame. [up.] **rozorać** *v^a* to furrow by ploughing. **różow||ać** *v^a* to paint, lay on rouge. **~~się** *v^r* to put on rouge. **~o ad-** **~o farbować**, to dye rosy. **~y** *α*, rose ...; rose-coloured, rosy.

rozpacz *m.* despair, desperation; **wpaść w ~** to fall into despair; **przywieść do ~y**, to drive to despair; **z ~ą**, **z ~y**, desperately. **~ać** *vⁿ* (*o kim, o czem*) to despair, despond of ...; fall into despair. **~liwy**, **~ny** *α* desperate.

rozpadalać się *v^r*, **~ło się**, it does not cease raining. *vid. rozpaść się.*

rozpadli||na *f.*, **~sko** *τ*, chap, cleft, cranny. **~sty** *α* full of chaps, **rozpajać**, *vid. rozpoić.* [chappy.]

rozpakować, **~ywać** *v^a* to unpack, open (a parcel).

rozpalłać, **~lić** *v^a* to heat; set fire to; (*fig.*) inflame, kindle. **~~się** *v^r* to take fire, be inflamed; glow.

rozpamięty||wać *v^a* to meditate, reflect upon, animadvert upon ... **~wanie** *τ*, reflection, meditation.

rozparać, *vid. rozpróć.*

rozparty *α* pushed asunder, opened; lolling.

rozpas||ać, **~ywać** *v^a* to ungird; (*fig.*) to entice to. **~~się**, to take off one's girdle; (*fig.*) become debauched. **~anie** *τ*, ungirding; (*fig.*) dissoluteness. **~any** *α* ungirt; (*fig.*) unbridled, dissolute.

rozpaść się *v^r* to grow fat, fatten.

rozpaść się, **rozпадać się** *v^r* to burst asunder; decompose. **rozpatrywać**, **~rzyc** *v^a* to examine. **~~się** *v^r* to look at; contemplate, consider.

rozdęcznięć *vⁿ* to swell in water.

rozpellid *m.* onset, run, swing. **~dowy** *α* **koto** **~dowe**, swinging-wheel, fly-wheel. **~dzić**, **~dzać** *v^a* to disperse, dispel; (*med.*) dissolve. **~dzić się** *v^r* to take a run.

rozpiękn||ać *vⁿ* to burst asunder.

~ietý *α* burst.

rozpet||ać *v^a* unfetter, to unchain. **~lic** *v^a* to untie, unknot.

rozpiąć *v^a* to stretch, spread; (*na ramy*) fasten, pin; untie, unlace; (*surdut*) unbutton; (*sprzączkę*) unbuckle. **~zagle**, to make sail. **~się** *v^r* to unbutton oneself.

rozpić się *v^r* to take to drinking.

rozpieczętować *v^a* (*list*) to open, unseal.

rozpierać *v^a* to open by pushing asunder. **~się** *v^r* to loll.

rozpierzch||ać się *v^r* to disperse, be scattered. **~ły** *α* dispersed, scattered.

rozpie||szczać, **~ścić** *v^a* to coddle, spoil by too much tenderness. **~~się** *v^r* to pamper oneself.

rozpiłetty *α* stretched, spread; unbuttoned; unbuckled. **~nać**, *vid. rozpiąć.*

rozpiłować *v^a* to saw to pieces.

rozpi||sać, **~sywać** *v^a* to issue, send out. **~~się** *v^r* to write much, enlarge. [tears.]

rozplakać się *v^r* to burst into tears.

rozplasz||czać, ~czyć ^{vα} to flatten.
 rozpla||tać, ~tywac ^{vα} to untwist.
 rozplaszczać, vid. roztoszyć.
 rozplatać ^{vα} to slit, cleave, split.
 rozpł||ód, ~odek ^m, increase, brood.
 ~adzać, ~odzić ^{vα} to transplant;
 (fig.) to propagate. ~odowiec ^m, stallion. ~odowy ^α for breeding.
 rozpłomienić ^{vα} to inflame.
 rozpłoszyć ^{vα} to scare away, frighten away.
 rozpły||nać się, ~wać się ^{vr} to dissolve, melt (away); (fig.) ~ ~ się nad, to be charmed with ...
 rozpocz||ać, ~ynać ^{vα} to commence, begin. ~ęcie ⁿ commencement. ~ęty ^α commenced, begun.
 rozpoić ^{vα} to accustom to drinking. [divide into halves.
 rozpoł||awiać, ~owić ^{vα} to halve, rozpł||ór, ~orek ^m, slit.
 rozporzą||dzać, ~dzić ^{vα} to dispose, arrange; settle, put in order; order. ~dzenie ⁿ institution; prescription, order.
 rozpolo||scierać, ~strzeć ^{vα} to spread, stretch. ~starcie ⁿ, spreading. ~starty ^α stretched, spread.
 rozpolo||wiedzieć, ~wiadać ^{vα} to divulge, blab out.
 rozpowszechni||ać, ~ć ^{vα} to spread, diffuse.
 rozpoz||nać, ~nawać ^{vα} to recognise. ~nanie, ~nawanie ⁿ; recognition; discernment. [out.
 rozpozy||czać, ~czyć ^{vα} to lend
 rozpraszać, vid. rozproszyć..
 rozpraw||a ^f, transaction, negotiation; dispute; treatise, dissertation. ~iać ^{vα} to dispute, argue. ~ ~ się, ~ić się ^{vr}, (z kim) to fight a quarrel out, compound with. ~iacz ^m, speaker, discusser. ~ianie ⁿ, discussion. ~ka ^f, small treatise.
 rozpreż||ać, ~yć ^{vα} to dilate. ~liwość ^f, dilatability. ~liwy ^α, dilatable.
 rozpróć ^{vα} to rip up, slit; unstitch, unsew; (brzuch) rip open.

ropromieni||ać, ~ć ^{vα} to beam, beam forth. ~enie ⁿ, radiation. ~ony ^α, radiant, shining.
 rozpriloszenie ⁿ, dispersion. ~oszyć ^{vα} to scatter, disperse.
 rozprowadzić, ~dzać ^{vα}, to conduct to, lead to; (farby) to apply to, lay on.
 rozpruć, vid. rozpróć.
 rozprysnać ^{vα} to burst into pieces. ~ się ^{vr} to fly into pieces; crack, fly away in dust or drops.
 rozprzilądz, ~ęgać ^{vα} to unharness, unyoke; separate. ~ ~ się ^{vr}, to go asunder; (fig.) be broken up, dissolve. ~ężenie ⁿ, separation; dissolution. [(all), sell out.
 rozprze||dać, ~dawać ^{vα} to sell
 rozprzestrze||nić, ~niać ^{vα}, to enlarge, widen.
 rozpuk ^m, do ~u się śmiać, to roar with laughter, split one's sides with laughter.
 rozpuł||ścić, ~szczać ^{vα} to dismiss, discharge; (wojsko etc.) break up; dissolve, melt; (suknia) enlargen, widen; (pogłoskę) spread out; unleash (dogs). ~ ~ się ^{vr}, to dissolve. ~sta ^f, debauchery; dissoluteness, licentiousness. ~ stnica ^f, dissolute woman.
 ~stnik ^m, debauchee, reveller.
 ~stny ^α, dissolute, debauched.
 rozpuszcz||ać, vid. rozpuścić. ~alnik ^m, dissolvent. ~alność ^f, solubility, dissolvability. ~alny ^α, soluble, dissolvable. ~enie ⁿ, dismission; (wojska etc.) break-up; dissolution. ~ony ^α (fig.) frisky, wanton.
 rozpychać, vid. rozeprachać.
 rozpyle||acz ^m, atomiser, spray-instrument. ~ić ^{vα} to atomise.
 rozpy||tać się, ~tywać się ^{vr}, (o co) to inquire or ask after.
 rozrąbał||ć ^{vα}, to cut to pieces, cut asunder. ~nie ⁿ, cutting asunder.
 rozrabiać, vid. rozrobić.
 rozrachlować ^{vα} to count (out).

~~ się *v^r* (*z kim*) to settle accounts with. ~unek ^m, settling accounts.

rozradować *v^a* to rejoice, gladden much. ~ się *v^r* to be very glad.

rozradzać się, ~odzić się *v^r* to multiply, increase, breed. ~o- dzenie ⁿ, increasing, multiplication.

rozranić *v^a* to wound, hurt.

rozrębywać, *vid. rozrąbać*.

rozrobić *v^a* to mix up, stir; undo. ~ na rzadko, to dilute.

rozrastać się, ~ość się *v^r* to grow stronger; come to full growth. ~osły ^a, full-grown. ~ost ^m, growth; (*fig.*) increase.

rozróżnić, ~niać *v^a* to distinguish, discern. ~nienie ⁿ, distinction.

rozrujch ^m, riot, uproar. ~chać, ~szać *v^a* to stir up; set going, move. ~~ się *v^r* to move, bestir oneself.

rozrywlać, *vid. rozerwać*. ~ka ^f, pastime; amusement, diversion.

rozrządziać, ~ić *v^a* (*czem*) to dispose of; arrange, put in order. ~enie ⁿ, arrangement, disposition.

~~ Opatrzności, the dispensation of Providence.

rozrzedzać, ~ić *v^a* to attenuate, thin; (*płyn*) dilute. ~enie ⁿ, attenuation; (*płynu*) dilution; (*powietrza*) rarefaction.

rozrzewnić, ~niać *v^a* to touch, move (to tears). ~nienie ⁿ, emotion, touching (to tears).

rozrzucić, ~cić *v^a* to scatter, dissipate. ~tnica ^f, ~tnik ^m, squanderer, lavisher, spendthrift. ~tność ^f, dissipation, lavishness. ~tny ^a, prodigal, lavish.

rozrzynać, *vid. rozerznać*.

rozsada ^f, cabbage-plant.

rozsądek ⁿ, reason, sense; judgment; *zdrowy* ~~ common sense.

~ny ^a, reasonable; sensible, judicious, intelligent. ~~ człowiek,

man of sense. ~ność ^f, reasonableness, judiciousness.

rozsalidać, ~dzić *v^a* to place asunder, separate; blow up, burst into pieces; show to a seat.

rozsałdać, ~dzić *v^a* to decide (finally). ~dzenie ⁿ, decision.

rozściełać, *vid. rozesłać*.

rozsiłać, ~ewać *v^a* to disseminate; (*fig.*) sow. ~anie, ~ewanie ⁿ, dissemination.

rozsiładać się, ~ąść się *v^r* to loll; take a seat.

rozsiekać *v^a* to cut to pieces; ~szabla, to sabre, to put to the sword.

rozsierdzić się *v^r* to grow angry.

rozsiodlać *v^a* to unsaddle.

rozskoczyć się *v^r* to disperse; burst asunder.

rozsławić, ~awiąć *v^a* to render famous; divulge. ~awić się *v^r*, ~ynać *vⁿ* to render oneself famous, become famous.

rozśmialić się *v^r* to burst out laughing. ~eszać, ~eszyć *v^a* to make one laugh.

rozsnuć *v^a* to unravel, disentangle.

rozsocha ^f, spike, prong. ~tość ^f, forkedness. ~ty ^a, pronged, forked.

rozśpiewać się *v^r* to delight in singing.

rozsrożyć *v^a* to put into a rage. ~ się *v^r* to become furious.

rozsrubować *v^a* to unscrew.

rozstaj ^m, ~nia ^f, cross-road. ~ny ^a, of separation; ~na droga, cross-road.

rozstałać się, ~wać się *v^r* to part, separate. ~ć się z żywotem, to die.

~nie się ⁿ, separation, parting.

rozstapić się, ~epywać się *v^r* to go asunder; open, be opened. ~ep ^m, interstice, interval.

rozstałać, ~wiać *v^a* to place post; place asunder. ~wny ^a, ~wne konie, relay horses.

rozstrajać, ~oić *v^a* to untune.

~~ się *v^r* to be out of tune. ~ój ^m, discord, dissonance.

ojony, out of tune.

rozstrzel||ać ^{vα}, to shoot (dead).
 ~ać, ~ić ^{vα}, to disperse, dissipate. ~anie ^v; killing by a shot.
 ~ić się ^{v^r}, to disperse, be dispersed. ~enie ^v; dispersion.
 rozstrzyg||nać, ~ać ^{vα}, to decide.
 ~nięty ^α, decided.
 roszu||nać, ~wać ^{vα}, to push asunder, move asunder.
 rozswawolić się ^{v^r}, to become wanton, to wanton.
 rozświl|ecać, ~ecić ^{vα}, to brighten, enlighten. ~t ^m, dawn, day-break.
 ~tać ^{vⁿ}, ~~ się ^{v^r}, ~ta, the day breaks.
 rozsychać się, vid. rozeschnać się.
 rozsył||ać, vid. rozestać. ~anie ^v;
 ~ka ^f, sending off, conveyance.
 rozsyp||ać, ~ywać ^{vα}, to spill, scatter. ~~ w proch, to reduce to dust. ~ać się ^{v^r}, to disperse, be scattered. ~ka ^f, dispersion; pojść w ~ke, to be dispersed.
 rozszafować ^{vα}, to squander by giving away. [rage.
 rozszaleć ^{vⁿ}, to rage, fall into a
 rozszarp||ać, ~ać ^{vα}, to lacerate, tear to pieces.
 rozszastać ^{vα} (vulg.) to lavish, squander.
 rozszczel|pić, ~piąć ^{vα}, to cleave, split. ~ienie ^f, bifurcation, cleaving.
 rozszerz||ać, ~yć ^{vα}, to enlarge, widen; extend, spread. ~~ się ^{v^r}, to spread, gain ground. ~alność ^f, expansibility, extensibleness. ~alny ^α, extensible, expansive. ~enie ^v, enlargement, extension.
 rozszlochać się ^{v^r}, not to cease sobbing.
 rozsznurować ^{vα}, to unlace, untie.
 roztaczać ^{vα}, to unroll, stretch; (krew) shed; (o robakach) gnaw.
 roztajać ^{vⁿ}, to thaw up.
 roztańcować się ^{v^r}, not to cease dancing.
 roztapiać, vid. roztopić.
 roztarcie, vid. rozcieranie.

roztarg||ać ^{vα} (włosy) to dishevel; rend, tear to pieces; (przyjaźń etc.) to break. ~nienie ^v, absence of mind, abstraction. ~iony ^α, absent, distracted.
 rozterka ^f, dissension, disunion.
 roztłuc ^{vα}, to smash to pieces, break to pieces; bruise, pound.
 rozto||cz ^m, mite; distention. ~czyć, vid. roziaczać. ~p ^m, thaw. ~pic ^{vα}, to dissolve, melt. ~~ się ^{v^r}, to be dissolved away. ~ienie ^f, melting, fusion.
 roztrąbić ^{vα}, (fig.) to noise abroad, divulge, trumpet forth.
 roztra||cić, ~ać ^{vα}, to push away or asunder; dash, smash.
 roztratować ^{vα}, to trample on, tread under foot.
 roztrop||ność ^f, intelligence, sensibleness. ~ny ^α, intelligent, sensible.
 roztrwo||nić ^{vα}, to waste, squander. ~nienie ^v, dissipation.
 roztrząs||ać, ~ać ^{vα}, to shake thoroughly; shake up; (fig.) sift, clear up, discuss. ~anie ^v, shaking, shake; discussion.
 roztrzas||kać, ~ać ^{vα}, to dash to pieces, crush.
 roztrzepa||nie ^{ad}, distractedly. ~~ ^v, distractedness; fickleness.
 ~niec ^m, distracted person; fickle person. ~ny ^α, distracted, rattle-headed; fickle, unsteady.
 roztuczyć ^{vα}, to fatten, make fat.
 roztw||arzać, ~orzyć ^{vα}, (wodę) to dilute; (med.) attenuate. ~ór ^m, solution.
 roztw||ierać, ~orzyć ^{vα}, (drzwi) to throw or fling open; open.
 roztyć się ^v, to become exceedingly fat.
 roztykać, vid. rozetkać.
 rozum ^m, intellect, sense, reason; 'to jest nad mój ~, that is beyond me; co głowa to ~, so many men, so many opinions; zdrowy ~, common sense; ~ stracić, to lose

one's wits; *nauczyć kogo ~u*, to teach a person manners, to discipline. ~ny ^a intelligent; reasonable. ~ieć ^{vα} to understand; (*pojąć*) comprehend; mean; ma się ~~, of course. ~ienie ⁿ comprehension; meaning. ~kować ^{vñ} to reason too nicely, subtilise. ~ność ^f good sense, reasonableness.

rozumow||ać ^{vñ} to philosophise, reason. ~anie ⁿ reasoning; argument. ~y ["] intellectual.

rozuzda||ć ^{vα} to unbridle. ~ny ^a; (*fig.*) dissolute, unbridled.

rozwag||a . consideration, deliberation; *wziąć pod ~ę*, to take into consideration.

rozwałlać, ~lić ^{vα} to demolish, pull down. ~~ sie ^{vr}; to fall into ruins; loll. ~liny *pl.*, ~li-sko ⁿ; ruins *pl.*

rozwalniać ^{vα} to relax, loosen; (*med.*) purge. ~iający ^a loosening; purgative; *środek ~~,* cathartic.

rozwartokątny ^a obtuse-angled.

~y ^a opened, open; (*mat.*) obtuse.

rozwałżać, ~żyć ^{vα} to weigh; (*fig.*) ponder, consider, meditate. ~żanie ⁿ meditation, consideration. ~żny ^a circumspect, considerate.

rozwese||lać, ~lić ^{vα} to gladden, cheer up. ~~ sie ^{vr}; to gladden.

~lenie ⁿ cheering.

rozwi||ać, ~ewać ^{vα} to blow asunder, disperse. ~~ sie ^{vr}; to fly asunder.

rozwiązać, ~zywać ^{vα} to loose, undo; to unknot, to untie; (*zagadkę*) to guess; (*zebranie*) to break up. ~zalny ^a resolvable. ~zanie ⁿ resolution, dissolution. ~że etc., vid. *rozvioże* etc.

rozwi||ć, vid. *rozwiajać*. [cate.

rozwidlać się ^{vr} to fork, bifur-

rozwidni||ać, ~ć ^{vα} to brighten, clear up. ~~ sie ^{vr}; ~eć ^{vñ} to dawn.

rozjalony

rozwielmożni||ać się, ~ć się ^{vr} to gain ground, spread, take a wider range.

rozwierać, vid. *rozewrzeć*.

rozwiwieść, vid. *rozvodzić*. ~wie- się, ~wieszać ^{vα} to hang upon. ~wieźć, vid. *rozwozić*.

rozwi||jać, ~nać ^{vα} to unfold; (*fig.*) develop; (*mil.*) deploy; (*żagle*) hoist up. ~~ sie ^{vr}; to improve, develop. ~janie, ~nie- cie ⁿ unfolding; development. ~niety ^a unfolded; developed; hoisted up.

rozwikłać ^{vα} to untwine, disen- tangle, untwist.

rozvio||że ^{ad} dissolutely. ~złość ^f dissoluteueness. ~zły ^a dissolute.

rozwle||c, ~kać, **rozwłoczyć** ^{vα} to drag away in different direc- tions; lengthen. ~kle ^{ad} diffuse- ly. ~kłość ^f prolixity, diffuse- ness. ~kły ^a prolix, diffuse; detailed, long, spun.

rozwi||ód ⁿ divorce. ~ódka ^f di- vorced woman. ~ođnik ⁿ di- vorced man. ~odowy ^a for di- vorce. ~odzenie się ⁿ circum- locution. ~odzić ^{vα} to separate; (*małżeństwo*) to divorce. ~~ sie ^{vr}; (*nad czem*) to talk at large, discuss at large; (*z kim*) be divorced from ...

rozwój ^m development.

rozwolni||ć, vid. *rozwalniać*. ~eć ^{vñ} to relent, slacken. ~enie ⁿ loose- ness, relaxation; (*żołądka*) dia- rhoea.

rozwora ^f service-tree.

rozwi||óz ^m, ~ożenie ⁿ transport. ~ozić ^{vα} to transport, convey to different places. [sie.

rozwrzeszczeć się, vid. *rozkrzyczeć* różyczka ^f little rose.

rozynek ^m currant, raisin.

rozżałlać się, ~ić się ^{vr} to be much afflicted. ~ny ^a strongly afflicted; moved to tears.

rożarty ^a wrathful, enraged.

rożza|rzać, ~rzyć ^{vα}; to make red-hot; (*fig.*) inflame. ~ ~ się ^{vr}; to glow.

rozbr|ajać, ~oić ^{vα}; to disarm. ~ojenie ⁿ, disarming.

rozzłościć ^{vα}; to irritate, exasperate. ~ się ^{vr}; to grow angry, be enraged.

rozzuć ^{vα}; (*o butach*) to unshoe.

rteć ^f; quicksilver, mercury.

rubasz|ność ^f; clownishness, rusticity. ~ny ^a; clownish, rude, rough. [ruble.]

rubel ^m; ruble. ~ srebrny, silver-rubin ^m; ruby. ~owy ^a; rubied.

rubryka ^f; red-chalk; rubric, title, head.

ruch ^m; movement; motion; bustle (in the street); *w ~u*, astir. ~ać, vid. ruszać. ~awka ^f; insurrection; levy in mass. ~awość, ~liwość ^f; mobility, agility. ~awy, ~liwy ^a; movable, mobile.

ruchom|ność ^f; movableness; movable goods. ~ości *pl.*, movables *pl.*; ~y ^a; movable.

ruciany ^a; of rue.

ruczaj ^m; brook, rivulet.

ruda ^f; ore, iron-ore. ~wy ^a; car-roty; containing ore.

rudel ^m; helm, rudder, tiller.

rudera ^f; ruinous house.

rudni|a ^f; smelting-house; smelting-furnace. ~k ^m; miner.

rud|obrody ^a; red-bearded. ~y ^a; Judas-haired, caroty-haired.

rufa ^f; stern, poop.

rugli *pl.*, inquiry, inquest. ~o-wać ^{vα}; discharge, dismiss (from service), supplant.

ruina ^f; ruin.

ruja ^f; rutting-time.

rujnować ^{vα}; to ruin, destroy.

rukiew ^m; (*bot.*) nasturtium.

rulon ^m; roll.

rum ^m; rubbish; (*napój*) rum.

~acya ^f; removal (of furniture).

rumak ^m; charger, courser, battle-horse.

rumel ^m; certain game at cards; trafić *w ~*, to come in the nick of time, to nick the time.

rumianek ^m; (*bot.*) camomile.

rumian|ość ^f; ruddiness. ~y ^a; ruddy.

rumieni|ć ^{vα}; to redden; (*masto etc.*) to brown. ~ć się ^{vr}; to blush, colour. ~ca ^f; (*zo.*) red-bream.

~ec ^m; redness (of the cheeks), rumor ^m; noise, bustle. [blush.]

rumowisko ⁿ; rubbish.

runać ^{vn}; to fall down, to tumble (down); to fall into; ~ w gruzy, to fall into ruins.

runiczny ^a; runic.

runo ⁿ; fleece.

rupiecie ⁿ; lumber, trumpery.

ruptur|a ^f; enterocele, hernia. ~ny, ~owy ^a; pas ~~, truss, suspender.

rur|a ^f; tube, pipe; (*flinty*) barrel; (*anat.*) hollow bone; (*do pieca*) funnel; (*fig.*) awkward fellow, dunce. ~a spustowa, waste-pipe. ~a szpikowa, marrow-bone. ~ka ^f; tubule, canula; candle-mould. ~ ~ moczowa, urethra. ~kowaty ^a; tubular. ~kowy ^a; ~kowa świeca, mould-candle. ~mistrz ^m; conduit-master. [butterfly.]

rusałka ^f; naiad, nereid; peacock-rusząć, ~yć ^{vān}; to touch, handle; (*zwierza*) hunt, start; (*fig.*) move; set out; (*mil.*) decamp; have effect, operate. ~ ~ ramionami, to shrug one's shoulders. ~ ~ się ^{vr}; to stir. ~ony paralizem, struck by apoplexy. ~enie ⁿ; touch; movement; pospolite ~ ~, levy in mass. ~ ~ ramionami, shrugging.

rusznika ^f; hackbut, rifle, gun. ~karz ^m; gun-maker.

ruszt, vid. rószt.

rusztowanie ⁿ; stage, scaffold.

ruszyć, vid. ruszać.

ruta ^f; (*bot.*) rue.

rutyna ^f; routine.

ruż, vid. róż. ~ować, vid. różować.

rwać ^{vα}; to pluck, gather; tear off, pull off; (*zęby*) draw; lacerate;

(*brzegi*) to underwash. ~ się ^{v̄r} to burst (asunder), be torn; (*do czego*) to set about a thing, fall about it; *cicha woda brzegi rwie*, still waters run deep.

rwetes ^m, confusion, jumble.

ryba ^f, fish. ~ y tōwić, to fish, angle; (*fig.*) w mętnej wodzie ~ y tōwić, to fish in troubled waters.

~acki ^a, fishing ...; tōdz ~acka, fishing-boat. ~actwo ⁿ; fishery.

~aczka ^f, fisher-woman. ~ak ^m, fisher, fisherman. ~eńka, ~ka ^f, small fish; (*fig.*) sweet heart. ~i ^a, fish ... ~ia potrawa, fish-meal, fish-diet. ~itwa ^f, (*orn.*) laughing gull. ~nik ^m, fish-box, cauf. ~ny ^a abounding in fish; staw ~ny, fish-pond. ~ołów ^m, (*orn.*) sea-gull, sea-mew. ~ ~ca ^m, angler; fisherman. ~ołówstwo ⁿ, pisciculture.

ryć ^{v̄a} to rake, root up; (*na drzewie*) cut, carve; (*na miedzi*) engrave.

ryce||rka ^f, heroine. ~rski ^a, knightly, chivalrous; warlike, martial; gentlemanly. ~rsko ^{að}, valiantly, knightly, chivalrously.

~rskość ^f, chivalry, chivalrousness. ~rstwo ⁿ, knighthage, knighthood. ~rz ^m, knight, chevalier; błędný ~rz, knight-errant; pasować na ~rza, to knight, to dub a knight.

rych||le, ~ło ^{að}, early; soon, in good time; czekam ~ło przyjdzie, I wait till he comes. ~lej ^{að}

~lejszy ^a, earlier. ~łość ^f, earliness. ~ły ^a, early; quick, speedy.

rychtować, vid. *wyrychtować*.

ryci||le ⁿ, raking, rooting up; engravement. ~na ^f, copper-plate, print, engraving.

rycynowy ^a, ~ olejek, castor-oil.

rycząt||em, ~owo ^{að}, in a lump.

ryczeć ^{v̄n}, to roar; (*o osłe*) bray.

rydel ⁿ, (*narzędzie*) spade.

rydwan ^m, triumphal car.

rydz ^m, orange agaric.

ryg||i pl., (writing) lines. ~o-wać ^{v̄a}, to draw lines.

rygiel ^m, bar, bolt.

rygor ^m, rigour, severity; trzymać w ~ze, to keep under.

ryj ^m, snout, muzzle.

ryk ^m, roaring; (*krów*) lowing; (*osła*) bray.

ryknać, vid. *ryczeć*.

rylec ^m, burin, graver, chisel; (*fig.*) style.

rym ^m, rhyme, rime.

ryma||rski ^a, leather-cutter's.

~rstwo ⁿ, harness-maker's trade.

~rz ^m, harness-maker, leather-cutter.

rymo||pis ^m, rhymer. ~twórcza ⁿ, versifier, poet.

~twórczy ^a, poetic(al). ~twórstwo ⁿ, (art of) poetry.

~wać ^{v̄an}, to rhyme, rime; compose verses, versify.

~ ~ się ^{v̄r}, to rhyme. ~wy ^a, rhyming ..., rhyme ...

rynek ^m, market, market-place.

ryngraf ^m, gorget.

rynienka ^f, small channel.

rynska ^f, skillet, stewing-pan.

rynkłoda ^f, (*sliwka*) green-gage.

rynkowy ^a, market ...

rynilna ^f, channel, gutter-pipe.

~sztok ^m, gutter-stone. ~ ~owy ^a, gutter ...

rysztun||ek ^m, harness, armour.

~kowy ^a, armour ...

ryplić, ~nąć ^{v̄n}, to hasten.

rys ^m, (*twarz*) feature; sketch, design; (*charakteru*) trait.

ry||s ^m, (*zo.*) lynx. ~si ^a, of lynx.

rysa ^f, chap, slit, cleft.

rys||opis ^m, description (of a person). ~ować ^{v̄a}, to draw, design.

~ ~ z natury, to draw from nature. ~ ~ się ^{v̄r}, to chap; be contoured.

~owniczy ^a, designer's.

~ownik ^m, draughtsman, designer.

~unek ^m, drawing, contour. ~ ~

kredowy, crayon-drawing. ~unkowy ^a, drawing ...

rytm ^m, rhythm. ~icznosć ^f, rhythmicality. ~iczny ^a, rhythmical.

rytowiąć *v^a*, to engrave. ~nic-
two ^m, art of engraving, chalco-
graphy. ~niczy ^a, engraver's.
~nik ^m, graver, engraver, lapi-
rytuąż ^m, ritual. [dary].
ryty ^a, cut, carved; engraved.
rywal ^m, ~ka ^f, rival. ~izacyja ^f,
vid. spółzawodnictwo.
ryż ^m, rice. ~owisko ^m, rice-field.
~owy ^a, rice ...
ryza ^f, (papieru) ream; (fig.) ri-
gour, discipline; trzymać w ryzie,
to keep under.
ryży ^a, reddish, ruddy.
ryzyko ^m, risk, peril. ~wać *v^a*
to risk, run the risk. ~wy ^a,
risky, dangerous.
rzący ^a, neighing.
rząd ^m, gen. rządu, (szeregu) row,
file, rank; (pokojów) range, suit;
(na konia) harness, gear; species,
class; rzędami, by ranks, by files;
rzędem, in a row; iść rzędem, to
go in a single file.
rząd ^m, gen. ~u, government, rule;
(państwa) government; admini-
stration; (gram.) government;
objąć ~y, to ascend the throne.
~ca, ~zca ^m, ruler, governor;
(dóbr) manager, steward; (pro-
wincji) governor. ~ek ^m, line,
row.
rzadki ^a, rare; thin, liquid; slen-
der, fine. ~ko ^a, rarely, seldom;
finely, thinly; dispersedly. ~kość ^f,
rarity, rareness; seldomness.
rządność ^f, economy, love of
order. ~ny ^a, economical; or-
derly. ~owy ^a, governmental.
rządząca, vid. rządca. ~enie ⁿ,
administration, management. ~ ~
się ⁿ, housekeeping, household.
~ić *v^a*, to govern, rule, command;
administer, manage; (gram.) go-
vern. ~ ~ się *vr*, to keep house;
(czem) be guided by, go by a
rżany ^a, rye ... [thing].
rzeć, ~knąć *v^a*, to say; że tak
~kę, so to say, as it were.

rżeć *vⁿ*, to neigh.
rzechot ^m, ~anie ⁿ; (o żabach)
croak. ~ać *vⁿ*, to croak.
rzecz ^f, thing; matter, subject;
purport, tenor; affair, matter.
~y *pl.*, clothes, things *pl.*; do ~y,
reasonable; suitable; mówić od
~y, to talk nonsense; nic do ~y,
absurdity; w ~y samej, in fact,
really. ~nik ^m, counsel, barrister.
~ony ^a, mentioned.
rzecznika ^f, rivulet. ~ny ^a, river ...;
fluvial; żegluga ~na, river-traffic.
rzecznik ^m, (konu) substantive.
~y ^a (gram.) substantive.
rzeczość ^f, reality. ~y ^a, real.
rzeczpospolita ^f, commonwealth,
republic.
rzeczywiste ^a, really, positive-
ly. ~stość ^f, reality, actuality.
~sty ^a, real, actual.
rzednieć *vⁿ*, to become thin,
clear up. ~dzić *v^a*, to thin, clear.
rzeka ^f, river, stream.
rzekomo ^a, as it were.
rzekot, ~ać, vid. rzechot, rzechotać.
rzemień ^m, strap, thong; leather.
~ny ^a, leathern, leather.
rzemieślniczek ^m, travelling jour-
neyman. ~czy ^a, mechanical;
mechanics'. ~k ^m, artisan, handi-
craftsman.
rzemiosło ^m, handicraft, trade.
~ wojskowe lub żołnierskie, pro-
fession of arms.
rzempołacić, ~ać, vid. rzepoła,
rzepoła.
rzemyk ^m, strap, thong; (u trze-
wika) latchet.
rzenie ⁿ, neigh.
rzepa ^f, turnip. ~k ^m, rape-seed,
colza. ~kowy ^a, ~ olej, rape-
seed oil.
rzepiak ^m, (bot.) agrimony. ~isko ^m,
turnip-field. ~ka ^f, small turnip;
(anat.) knee-cap. ~nik ^m, (bot.)
arnut. ~ny ^a, turnip ... ~na
kapusta, turnip-cabbage.
rzepołacić *v^a*, to fiddle, scrape,
thrum. ~ać ^m, fiddler, scraper.

rzęsła f, eye-lash. ~iście, ~isto^{að}, copiously, abundantly, plentifully. ~istosć f, copiousness, plentiousness. ~isty^a dense, close; thick; abundant, copious.

rzeszki^a sprightly, lively, brisk. ~kość f, sprightliness, liveliness. rzesza f, troop, crowd. ~ niemiecka, German Confederation.

rzeszotiarz^m, sieve-maker. ~oⁿ; sieve, cribble.

rzetelność f, justness, probity, honesty. ~ny^a honest, righteous, candid.

rzewność f, (tender) emotion; woefulness, mournfulness. ~ny^a, (fig.) moving; woeful, mournful. rzeź^z f, slaughter, massacre, carnage. ~ać^{və} to cut, slaughter, butcher; chisel, carve.

rzerzączka f, (med.) gonorrhoea.

rzezałk^m, slaughtering-knife, butcher's knife; pruning-knife. ~lnia f, slaughter-house. ~niec^m, castrated man, eunuch.

rzeźba f, carved work, statuary; sculpture. ~a wypukła, high relief; płaska ~a, lowrelief; płasko-wypukła ~a, middle relief. ~iar-ski^a carving, sculptile. ~iar-stwoⁿ, sculpture. ~iarz^m, sculptor, statuary. ~ić^{və} to cut, carve.

rżeżenieⁿ, rattling (in the throat).

rzejmieszek^m, pick-pocket, extortioner.

rzezki etc., vid. rzeski etc.

rzeźnia^a f, slaughter-house. ~ctwoⁿ, butcher's trade. ~czka f, butcher-woman; butcher's wife. ~czy^a, butcher's, butchering. ~k^m, butcher.

rzeżucha f, (bot.) cress, cresses pl.

rzeźwić^{və} to enliven, brisk.

~ieć^{vn} to become sprightly.

~o^{að} agilely, briskly. ~ość f, agility, briskness. ~y^a, agile, brisk.

rżeżyć^{vn} to rattle in the throat.

rznąć^{və} to cut, carve; (pitą) saw; chisel; (na instrumencie) to

scrape, thrum; (fam.) strike. ~ie mnie w brzuchu, I have griping pains. ~iecieⁿ, cutting; (pitą) sawing; (w brzuchu) griping pains. rżnięty^a cut, carved. ~ instrument, wind-instrument.

rzodkiew^f, (bot.) large black radish. ~ka^f, (bot.) radish.

rzucić^{və}, ~ić^{va} to throw, cast; leave, abandon; (czem) shake. ~ na ziemię, to throw down. ~ oczyma na, to cast a look at. ~ić broń, to lay down arms. ~ się^{vr}, (na kogo) to rush upon; (do czego) to take up; (w wodę etc.) to plunge into...; krew mu się ~iła, he has broken a blood-vessel.

rzut^m, cast, throw; (mat.) projection; na pierwszy ~ oka, on the first inspection. ~ki, ~ny^a, versatile, alert. ~kość, ~ność^f, versatility, alertness.

rzyćć^f, anus.

rzygać, ~ać^{vn}, to vomit, spew. ~anieⁿ, vomiting, vomiting.

rżyskoⁿ, stubble-field.

S.

sabat^m, sabbath.

sabina^f, sabin-tree.

saboty pl., wooden shoes.

saczek^m, little bag.

sączek^m, (na gałazce) small knag; drain, draining-pipe; filtering-bag. ~yć^{və} to drip, drop. ~ się^{vr}, to leak, ooze; drip, drop; (o oczach) have blear-eyes.

sad^m, orchard. ~ek^m, small orchard. ~ownictwoⁿ, fruit-culture. ~ownik, ~owy^m, orchardist; tenant of an orchard. ~owy^a orchard ...

sąd^m, judgment, opinion, court (of justice), tribunal. ~ przysięgtych, jury; dzień ~u ostateciego, day of judgment; ~ wojenny, court martial. ~ny^a dzień ~~,

day of judgment. ~ownictwoⁿ; jurisdiction; officers of justice, magistrates *pl.* ~owniczy^a; judiciary, judicial. ~ownie^{ad} before the judge, at law. ~owy^a; court ...

sąde||czekⁿ; small barrel, keg. ~kⁿ; barrel, cask.

sadłoⁿ; grease, suet, fat.

sadno, *vid. sedno*.

sadowić^{vα} (*gości*) to place, show to a seat; settle. ~ sie^{"r} to take a seat; establish oneself.

sadz^m, fish-box, cauf.

sadz||a^f, (*częściej*) ~e *pl.*, soot.

sadzać^{vα} (*gości*) to show the guests to seats.

sadzawka^f, pond, store-pond.

sadz||enieⁿ, laying, setting. ~ić^{vαn}, to set, plant; jump over; basten.

~~ się^{"r}; (*na co*) to run after, aim at; (*na czem*) take one's stand upon.

sądzić^{vα} to judge, decide; (*o czem*) judge of; mean, think; sędziąc z powierzchowności, as for as appearances go; ~ z pozoru, to judge or go by outward.

safanduła^f, numskull.

safian^m, Morocco (-leather). ~owy^a Morocco ...

sagan, ~ekⁿ; copper, boiler.

sagoⁿ, sago.

saja^f, (*materya*) serge.

sajdak^m, quiver.

sajeta^f, a kind of worsted stuff.

sak^m, drag-net, casting-net; blockhead.

sakiewka^f, money-bag, purse.

sakłak^m, (*bot.*) buckthorn.

sakrament^m, sacrament. ~alny^a; sacramental. [bag.

sakwa^f, bag. ~ podróżna, carpet-sal||a^f, ball; ~a jadalna, dining-hall; ~a tańców, ball-room.

salamandra^f, (*zo.*) salamander.

salata^f, lettuce; salad. ~alterka^f, salad-dish.

salceson^m, (large) sausage.

saldoⁿ; balance.

saletr||a^f, nitre, saltpetre. ~arnia^f, saltpetre-manufactory. ~o-ród^m, nitrogen. ~zan^m; nitric acid. ~zany^a nitric. ~zysty^a nitrous.

saliny *pl.*, salt-work, saltern.

salka^f, small hall.

salmiak^m, sal-ammoniac. ~owy^a; of sal-ammoniac. [hood.

salomonek^m, (*bot.*) aconit, monk's salon, ~ik^m, drawing-room, saloon; ~ dla pałaczych, smoking-room. ~owiec^m, a man fit to appear in good society. ~owy^a; saloon ...; fit to appear in good society.

salopa^f, a lady's cloak, mantle.

sal||utować^{vα} to salute. ~wa^f, salute.

sam^a; alone; self; nothing but, mere; even; every; ~ jeden, all alone; ~ to zrobitem, I did it myself; ~ na ~, between ourselves etc.; all alone; ~ przez się, of my (etc.) own accord.

sam||cowy, ~czy^a male. ~czyk^m, (*o zwierzę'ach*) male. ~ica^f, female. ~iec^m, male.

samiut||eńki, ~ki^a; all alone, quite alone.

samobój||caⁿ; self-murderer, suicide. ~czy^a suicidal. ~stwoⁿ; self-murder, suicid.

samo||hcząc^{ad} voluntarily, of one's own accord. ~~y^a; voluntary, spontaneous. ~chwał^m, boaster, hector, braggart. ~chwal-czy^a; boasting, boastful. ~chwał-stwoⁿ; self-praise. ~dział^m, homespun-linen. ~dzielnosc^f, independence. ~dzielny^a, independent. ~dzierzca^m, despot, absolute sovereign. [onanism.

samo||głoska^f, vowel. ~gwałt^m, samo||istność^f, self-dependence.

~istny^a, self-dependent. ~lub^m, egotist. ~lubny^a, selfish. ~lub-stwoⁿ, selfishness, egotism.

samo||pas^{ad} singly, loosely; un-accompanied, alone. ~pomoc^f,

self-help. ~poznanie^m, self-knowledge. ~rodność^f, originality; genuineness. ~rodny^a, natural, genuine; original. ~rząd^m, autonomy, self-government. ~strzał^m, spring-gun.

samotność^f, desert, solitude. ~ica^f, solitary woman. ~ik^m, solitary. ~ość^f, loneliness, tiredness. ~y^a, lonely, solitary, sole.

samołotrzask^f, bird-net. ~trzeć^a, two with him. ~uk^m, autodidact.

samowar^m, tea-urn.

samołwładny^a, autocratic. ~wiedza^f, self-knowledge. ~władzca^m, autocrat, absolute sovereign. ~władztwo^m, autocracy, sovereign power. ~wola^f, self-will, wilfulness. ~wolny^a, self-willed, wilful; arbitrary.

sandacz^m, (ryba) perch-pike.

sandał^m, sandal-wood. ~owy^a, sandal ... ~y pl., sandals pl.

sangwiniyczny^a, sanguine. ~k^m, sanguine person.

saneczki pl., small sledge. ~ie pl., ~ki pl., sledge, sled. ~na^f, sledge-course.

sanitarny^a, health ...

sap^m, ~anieⁿ, breathing hard.

sap^m, ~iskoⁿ, marshy ground.

~ać, ~ieć^{vñ}, to breathe hard, puff and blow. ~ka^f, catarrh. ~iasty, ~owaty^a, marshy.

saper^m, sapper, pioneer.

sardela^f, sardine, anchovy.

sardonicyczny^a, sárdonic, sardonian. ~k^m, sardonyx.

sarkać, ~nąć^{vñ}, to snuff, snort; (na kogo lub na co) to mutter at, complain of.

sarkastyczność^f, sarcasticalness. ~styczny^a, sarcastical. ~zm^m, sarcasm.

sarkofag^m, sarcophagus.

sarna^f, (zo.) roe, doe. ~i^a, roe..., of roe. ~iatko, ~ięⁿ, young roe. ~ina^f, roast-venison.

sasanka^f, (bot.) anemone.

sasiad^m, ~ka^f, neighbour. ~o-wać^{vñ}, to neighbour.

sąsiedni^a, neighbouring. ~dzki^a, neighbourly. ~dztwo^m, neighbourhood, vicinity; nearness.

sąsieki^m, bay (in a barn), barn-satrapa^m, satrap. [floor.

satyrilla^f, satire. ~ycznie^a, satirically. ~yczność^f, satiricalness. ~yczny^a, satiric, satirical.

~yk^m, satirist. [sure. satysfakcja^f, satisfaction; pleasa-wina, vid. sabina.

sążenie^m, fathom; (drzewa) cord.

~niowy^a, cord ... ~nisto,

~niście^a, immensely, hugely. ~nisty^a, of one cord; (fig.) immense, huge; broad-shouldered.

scedziąć, ~ić^{vñ}, to pour off, decant, filter.

scena^f, (te.) stage; (część aktu) scene; (fig.) scene, theatre; strange occurrence; wystąpić na ~e, ukazać się na ~ie, to make one's appearance. ~iczny^a, scenic, theatrical.

sceptycyzm^m, scepticism. ~iczny^a, sceptic. ~k^m, sceptic.

schab^m, joint, rib-piece.

schadzka^f, rendezvous. [terise. scharakteryzować^{vñ}, to characterize^f, heirloom.

schizma^f, schism. ~tycki^a, schismatic(al). ~tyk^m, schism-schlebiać, vid. pochlebiać. [tic. schludność^f, cleanliness, neatness. ~y^a, clean, neat.

schnąć^{vñ}, to dry, grow dry, be aired; dry up, wither; faint away.

schód^m, step, stair; declivity, slope; (fig.) decline. ~odek^m, step, stair. ~ody pl., stairs pl.

~~ krecone, winding-stairs.

schodzenie^m, descent, descending.

~ić^{vñca}, to descend, go down; (o czasie) pass away; (znikać) come off; decline; (odzież) to wear out. ~~ z drogi, to make way, clear the way. ~~ ze świata,

to die. ~ ~ się *v^r*; to come together, meet, assemble.

scholasty||czny *α*, scholastical. ~ *k^m*, scholastic.

schorza||łość *f*, sickliness, disease, sedness. ~ *ły^a*, sickly, diseased. **schować** *v^a*, to keep, preserve; hide, conceal. ~ do kieszeni, to pocket. ~ się *v^r*, to hide oneself, abscond.

schro||nić *v^a*, to shelter, protect.

~ ~ się, to escape, take refuge, have recourse. ~ *nienie* *n*, refuge, shelter, covert; *nie mający ~ienia*, homeless, unsheltered. ~ *nisko* *n*, creep-hole; home.

schrupać *v^a*, to craunch.

schudnąć *vⁿ*, to grow lean, meagre.

schwacić *v^a*, (*konia*) to founder.

schwy||cić, ~ *tać* *v^a*, to seize, lay hold of.

schy||ać, ~ *lić* *v^a*, to bend, bow, slope. ~ ~ się *v^r*, to bow. ~ *łek* *m*, decline; *na schyłku*, on the de-schysma, vid. *schizma*. [cline.]

ścią||ać, ~ *nać* *v^a*, (*drzewa*) to fell, cut down; (*głowę*) behead, decapitate; (*o mrozie*) fade, wither.

~ ~ się *v^r*, to freeze, congeal.

ściąg||ać, ~ *nać* *v^a*, to contract, draw together; (*gromadzić*) gather, assemble; (*odnosić*) refer, relate; (*wino etc.*) draw off; (*kare na siebie*) to incur; (*bóty etc.*) pull off; straiten; (*kogo*) strike hard. ~ *ający* *α*, constringent; (*med.*) costive, astringent. ~ *ły^a*, meagre, lean.

ścian||a *f*, wall, partition; side.

~ *a boczna*, side-wall. ~ *a muro-wana*, brick-wall. ~ *a z desek*, partition of boards. ~ *ka* *f*, small or thin wall. [beheading.]

ścięcie *n*, (*drzew*) felling; (*głowy*)

ścieg *m*, stitch.

ścieg||acz *m*, (*anat.*) sphincter.

~ *nisty* *α*, sinewy, tendinous. ~ *no* *n*, sinew, tendon.

ście||c, ~ *kać* *v^a*, to run off, drip

off, flow off, flow together. ~ *k^m*, confluence; flowing off.

ściel *m*, litter, bed of straw. ~ *ę* *v*, fut. od *słać*.

ściemni||ać, ~ *ć* *v^a*, to obscure, darken. ~ ~ się *v^r*, ~ *ec* *vⁿ*, to grow obscure, darker. ~ *a się*, it is getting dark.

ścieńcz||ać, ~ *yć* *v^a*, to thin, make thin, attenuate.

ścienny *α*, mural.

ścier||ać, vid. *zetrzeć*. ~ *ka* *f*, wiping-cloth, duster; (fig.) slut, slattern.

ścier||n *f*, ~ *nie* *n*, stubble. ~ *nisko* *n*, stubble-field.

ścierp||ieć *v^a*, to endure, bear.

~ *ły^a*, numb, torpid. ~ *nać* *vⁿ*, to get numb; *noga mi ~ła*, my foot is asleep.

ścierw||isko *n*, flaying-place.

~ *nik* *m*, (orn.) carriion-kite. ~ *o* *n*, carcass, carriou. ~ *owiec* *m*, carriion-fly. ~ *owy* *α*, of carriion.

ścieśni||ić, ~ *ać* *v^a*, to limit, confine; (*zwężyć*) straiten.

ścięty *α*, cut off; beheaded; (*mrozem*) withered; quite drunk; fig. jak z nóg ~, quite dismayed.

ścieżaj, na ~, wide open.

ścieżka *f*, path.

ściga||ć *v^a*, to pursue, run after; persecute; (*sądownie*) prosecute.

~ *ć się* *v^r*, to run a race. ~ *nie* *n*, pursuit; persecution.

ścinać, vid. *ściąć*.

ściołka, vid. *ściel*.

ścis||k *m*, throng, crowd. ~ *kać*, ~ *nąć* *v^a*, to compress, press together; press to one's heart, hug; (*w liście*) to greet affectionately.

~ ~ *rękę*, to shake hands with a person, squeeze a person's hand.

~ *kanie* *n*, compression.

ścis||e *ad*, strictly, precisely; closely, narrowly; intimately. ~ *iwość* *f*, compressibility. ~ *iwy* *α*, compressible.

ścis||o *ad*, narrowly, closely. ~ *ość* *f*, preciseness, exactness;

conciseness; intimacy. ~y ^a; precise, exact, accurat; compact; intimate; nauki ~e, mathematics.

ściśnięcie, ~enie; vid. ściskanie.

~ ręki, pressure of the hand.

scudzoziemczeć ^{vñ}, to be de-nationalised.

scyentyficzny ^a, scientific(al).

scyzoryk ^m, pen-knife.

szczerniłały ^a, blackish, blackened.

~ać ^{vñ}, to become black, blacken.

secesyonista ^m, secessionist.

seczek, vid. sążek.

sędacz, vid. sandacz.

sedentaryusz ^m, sedentary person.

sedno ^m, sore place, raw; (fig.) the most sensitive part.

sędziła ^m, judge, justice. ~a polubowny, arbiter, referee. ~a śledczy, inquisitor. ~na ^f, judge's wife. ~ostwo, ~owstwo ^m, office of a judge; the judge and his wife. ~owski ^a, judicial; judge's.

sędziwość ^f, old age, senility. ~wy ^a, senile, aged; venerable.

sejm ^m, diet, Diet. ~ik ^m, departmental council. ~ikować ^{vñ}, to hold a departmental council; confer, sit without success. ~ikowy ^a, of dietine. ~ować ^{vñ}, to hold a diet. ~owy ^a, of the Diet.

sek ^m, knag, knob, knot, gnarl. (fig.) w tem caty ~, there is the rub. ~atość ^f, knagginess. ~aty ^a, gnarled, knaggy, knobby.

sekcjałrski ^a, schismatical. ~rz, vid. sektař.

sekcyja ^f, section, division; scction, dissection. [hard.]

sekować ^{vα}, to urge, press, drive

sekrełcik, ~t ^m, secret, discretion; zachować lub mieć co w ~cie, to keep (a thing) a secret; pod ~tem, under the rose, under the seal of secrecy. ~tny ^a, secret, concealed

sekretarlski ^a, of a secretary.

~rstwo ^m, secretaryship. ~rz ^m, secretary.

seksta ^f, the sixth class, (*w Anglii*) first form; (*muz.*) the sixth.

sekstern ^m, stitched book, writing book.

sekta ^f, sect. ~rstwo ^m, sectarianism. ~rz ^m, sectary.

sekularyzacja ^f, secularisation.

sekunda ^f, (*szkoły*) second class, (*w Anglii*) fifth form; second, moment; second (bill) of exchange. [to secund.]

sekundant ^m, second. ~ować ^{vñ},

sekut, ~nik ^m, tormentor, troublesome person. ~nica ^f, scold, shrew, virago. ~ny ^a, troublesome.

sekwestr ^m, ~acyja ^f, sequestration. ~ator ^m, sequestrator. ~ować ^{vα}, to sequester, sequestrate.

seledynowy ^a, pale green.

selen ^m, selenium.

seler ^m, celery.

semestr ^m, half-year.

seminaryum ^m, seminary. ~~nauçcielskie, training - school for teachers. ~zysta ^m, seminarist.

sen ^m, dream; sleep; przez ~, asleep.

senacki ^a, of the senate. ~t ^m, senate. ~tor ^m, senator. ~torowa ^f, senator's lady. ~torski ^a, senatorial. ~torstwo ^m, senator-

sendacz, vid. sandacz. [ship.]

senes ^m, (*bot.*) senes.

senliwość ^f, somnolence. ~y ^a, somnolent.

sennik ^m, interpreter of dreams; dream - book; (fig.) dreamer.

~ność ^f, sleepiness, drowsiness.

~ny ^a, sleepy, drowsy; dreamy.

senis ^m, sense, common sense; meaning, purport; ~s moralny, moral. ~sacyja ^f, surprise, sensation. ~sacyjny ^a, sensational.

~sat ^m, too earnest a man. ~ka ^f, too earnest a woman. ~tencya ^f, maxime, (moral) sentence.

sentymient ^m, sentiment. ~alność ^f, sentimentality. ~alny ^a, sentimental.

sep ^m, vulture. **~i** ^a, vulture ..., vulturine. **~ić się** ^{v^r}, to look bitter, frown.

separa||cya ^f, separation. **~cyjny** ^a, proces ^m, suit for divorce. **~tka** ^f, divorcee, a divorced woman.

sepia ^f, cuttle-fish; (*farba*) sepia. **ser** ^m, cheese. **~ śmietankowy**, cream-cheese. [seraphic.] **seraf**, **~in** ^m, seraph. **~iczny** ^a, **seraj** ^m, seraglio. **~owy** ^a, of seraglio.

sercile ⁿ, heart; courage; love, sweet-heart; (*dzwonu*) clapper; (*u rośliny*) core; mind; przyjaciel *od ~a*, bosom friend, intimate friend; zajęcze ~e, cowardice, pusillanimity; brać do ~a, to take to heart; mieć co na ~u, to have something weighing on one's mind; całem ~em, with all one's heart. **~owaty** ^a, heart-shaped, cordiform; (*bot.*) cordate. **~owy** ^a, of the heart; worek ~~, pericardium; ziąła ~owa, great artery, aorta.

serdak ^m, sleeveless (furred) jerkin.

serdeczność ^f, heartiness, cordiality. **~ny** ^a, hearty, cordial; affectionate.

serduszko ⁿ, heartlet; (*fig.*) love, sweet heart. **~waty** ^a, cordate.

serdynek ^m, (*muz.*) sordine.

serio, *vid.* **seryo**.

serenada ^f, serenade.

sernik ^m, (*chem.*) caseine; cheese-monger; cheese-dairy; cheese-cake. **~y**, *vid.* **serowy**.

serowatość ^f, cheesiness. **~aty** ^a, caseous. **~iec** ^m, cheese-mate. **~y** ^a, cheesy, cheese ...

serpentyn ^m, serpentine-stone.

serpentyna ^f, culverin; hooked sword.

serwantka ^f, glass-cupboard.

serwaser ^m, aquafortis.

serwatka ^f, whey.

serwet||a ^f, (table-)napkin. **~ka** ^f, (small) napkin.

serwilizm ^m, servility, servileness.

serwis ^m, dinner-set, dinner-service; (*mil.*) allowance for quarters. [ters.]

serya ^f, series.

seryo ^a, **na ~**, in earnest; **brać co na ~**, to take a thing seriously.

sesya ^f, sitting, session.

set||ek ^m, **~ka** ^f, one hundred; **~kami**, by hundreds. **~nia** ^f, (*mil.*) company (of 100 soldiers). **~nik** ^m, captain, (*u Rzymian*) centurion. **~ny** ^a, hundredth, centesimal.

sezon ^m, season. **~ kąpielowy**, season at watering-places; **wśród ~u**, at the height of season. [cate.]

sfabrykować ^{v^a}, to falsify; fabricate.

sfałdować ^{v^a}, to plait, fold. [*(fig.)*]

sfałszować ^{v^a}, to falsify; distort.

sfer||a ^f, sphere. **~yczność** ^f, sphericalness. **~yczny** ^a, spherical(al).

sfiglować ^{v^a}, to play a trick.

sflaczał||ość ^f, flaccidity. **~y** ^a, flaccid, flaggy.

sfolgować ^{v^a}, to indulge, remit.

sfora ^f, leash; pack (of hounds).

sformułować ^{v^a}, to formalise.

sfor||ność ^f, concord, union; subordination, discipline. **~ny** ^a, concordant, united; disciplined.

~ować ^{v^a}, to couple.

sforsować ^{v^a}, to harass, fatigue.

sfrancuzieć ^{vⁿ}, to frenchify oneself.

sfrasowany ^a, sorrowful, afflicted.

sfukać ^{v^a}, to chide, scold.

sia||ć ^{v^a}, to sow; propagate, spread out. **~nie** ⁿ, sowing.

siad||ać, **~ywać**, **siaść** ^{vⁿ}, to sit down, take a seat; (*na kon*) get on horseback, take horse. **~~ do stołu**, to sit down to dinner. **~ły** ^a, stout, dumpy.

siąg ^m, (*miara*) fathom; (*skrzydło*) breadth of a bird with spread wings.

siak ^a, **ni tak ni ~**, neither fish nor flesh. **~i** ^a, **ni taki ni ~i**, neither off nor on.

siano ⁿ, hay. **~kos**, **~zbiór** ^m, hay-time. **~żeć** ^f, meadow-ground. **~żeć** ^f, **~żecie** ⁿ, hay-time; hay-making. ,

siara ^{f.} beestings.

siarcz||an ^{m.}, sulphate. ~any ^a sulphureous. ~ysto - żółty ^a brimstone-coloured. ~ystość ^{f.} sulphureousness. ~ysty ^a sulphury.

siarka ^{f.} sulphur, brimstone. ~ować ^{vα} to dip in brimstone. ~ownia ^{f.} brimstone-house. ~owy ^a sulphuric.

siąść, vid. siadać.

siatka ^{f.} net; (*w oku*) retina; fly-net; (*anat.*) omentum. ~kówka ^{f.} (*oka*) retina. ~kowy ^a netted; retiform. ~nik ^{m.}, net-maker.

sid||ić ^{vα} to surround with network; (*fig.*) snare. ~ło ^{n.}, snare, gin; zastawić ~ła, to set a trap, to lay a snare.

się, siebie ^{prn} oneself, myself, himself, herself, ourselves etc.; one another, each other; broniąc ~, I defend myself; broniąc się, they defend themselves etc.; u siebie, at home; pracuje się, we work, people work.

sieć ^{vα}, (*zboże etc.*) to mow; lash, strike, whip. [*pajęcza*, cobweb.]

sieć ^{f.} net; (*fig.*) snare, gin. ~sieczka ^{f.} chopped straw, chaff. ~rnia ^{f.} chopping-bank, chaff-cutter. sieczna ^{f.}, (*mat.*) secant. ~y ^a ~a bron, arms for cutting; ząb ~y, incisive tooth, incisor.

siedlisko ^{n.}, seat; abode, residence.

siedem, siedm, num., seven. ~dziesiąt, num., seventy. ~dziesięcioletni ^a, septuagenarian.

~dziesiąty ^a, seventieth.

siedmio||dny ^a, seven days old. ~letni ^a, of seven years; seven years old. ~raki ^a, sevenfold.

~ro ^{n.}, seven.

siedm||kroc ^{ad} seven times.

~naście, num., seventeen. ~naścioro ^{n.}, seventeen. ~nasty ^a, seventeenth. ~set, num., seven hundred. ~setny ^a, seven hundredth,

siedzenie ^{n.}, sitting; seat, bench.

~ z darni, turf seat. ~iba, vid. siedlisko. ~ieć ^{vŋ} to sit; (*w więzieniu*) be confined, be imprisoned; (*nad czem*) labour at. ~ na koniu, to be on horseback. ~ przy stole, to sit at table; cicho ~~, to sit still.

sięg||nąć, ~ać ^{vα} to reach; (*po co*) reach out for ...

siejba ^{f.}, seed-time, sowing-time.

sieka||ć ^{vα} to hackle, chop. ~cz ^{m.}, chopping-knife; incisor, incisive tooth. ~nina ^{f.}, slaughter; (*mięso*) hash, mince-meat. ~nka ^{f.}, mince-meat.

siekiera ^{f.}, (felling-)axe, hatchet.

~rka ^{f.}, small hatchet. ~rzysko ^{n.}, bad large hatchet.

sielanka ^{f.}, pastoral poem, idyl.

~owy ^a, pastoral, idyllic.

sielawka ^{f.}, (*ryba*) sprat.

siels||ki ^a, rural; pastoral, idyllic.

~kość ^{f.}, pastoralism.

siemię, ~onko ^{n.}, seed. ~ę konopne, hemp-seed. ~ę lniane, flax-seed. [hall ...]

siel ^{f.}, hall, vestibule. ~nny ^a,

siennik ^{m.}, straw-bed.

siępa||ć ^{vα}, to haul and tear, strike.

~cz ^{m.}, bumbailiff.

sier||ć, ~śc ^{f.}, hair (for stuffing).

sierdzić się ^{vr}, to grow angry.

siermiega ^{f.}, smock-frog.

sierociwo ^{n.}, orphanage, orphanhood; orphans pl. ~cy ^a, orphan ... ~ta ^{m.} & ^{f.}, orphan.

sierp ^{m.}, sickle, reaping-hook.

Sierpień ^{n.}, August. [wort.]

sierpik ^{m.}, small sickle; (*bot.*) saw-sierpniowy ^a, of (the month of)

sierpowaty ^a, falcated. [August.]

siersć, vid. sierć.

sierżant ^{n.}, non-commissioned officer, subofficer.

sieć ^{vn}, (*na kon*) to get on horseback; sit down; (*do łodzi*) get into ...

siesta ^{f.}, afternoon nap, siesta.

siestrzan ^m, (arch.) architrave.
siew ^m, seed; seed-time. ~ca ^m,
sower. ~ka ^f, (bot.) curlew.
~nia ^f, seed-lop. ~nik ^m, drill-
plough, corn-drill. ~ny ^a, seed...
sik||ac, ~nać ^{vān}, to squirt, spout;
splash, spatter. ~awka ^f, (od
ognia) fire-engine; squirt, syringe.
sikora ^f, (orn.) titmouse.

si||ła ^f, strength, vigour; force,
power; ~~ ruchu, impetus. ~ła
pociągowa, tractive power. ~ła
zbrojna, forces *pl.*, troops *pl.*
~ła ^{ad} much, many, a great deal.
~łacz ^m, powerful man, athlete.
~lić się ^{vr}, to strain, exert one-
self. ~lny ^a, strong; powerful,
vigorous.

sinaw||o ^{ad} bluishly. ~ość ^f,
bluishness. ~y ^a, bluish.
sin||iak, ~iec ^m, bruise, contusion.
~ić ^{va}, to beat black and blue;
dye livid. ~ieć ^{vn}, to grow livid.
~ość ^f, lividity. ~y ^f, livid, fal-
low; lead-coloured.

sinogarlica, *vid. synogarlica.*

siódemka ^f, seven.

siod||ać ^{va}, to saddle. ~larczyk ^m,
saddler's apprentice. ~larski ^a,
saddler's. ~larstwo ^m, saddler's
trade. ~larz ^m, saddler, saddle-
maker. ~łaty ^a, spotted (on the
back). ~ło ⁿ, saddle; koń pod
~~, saddle-horse; damskie ~~,
lady's saddle, side-saddle; wy-
sadzić z siodła, to dismount, (*fig.*)
supplant.

siódmy ^a, seventh.

sioło ⁿ, hamlet.

siost||ra ^f, sister. ~~ mitosierdzia,
sister of charity. ~rzenica ^f,
niece, sister's daughter. ~rze-
niec ^m, nephew, sister's son.
~rzyn ^a, sisterly.

sit ^m, rush, bulrush. ~owie ⁿ,
bulrush; rush-bad.

sit||arz ^m, sieve-maker. ~ko ⁿ,
small sieve, tea-strainer. ~o ⁿ,
sieve, cribble.

siusiąć ^{vn}, to piddle.

siw||awy ^a, grayish blue. ~ek ^m,
white horse, gray horse. ~iec ^m,
gray-headed person. ~ieć ^{vn}, to
grow or turn gray. ~iuchny,
~iuteński ^a, quite gray-headed.
~izna ^f, grayness, hoariness.
siwo||broda ^m, gray-beard. ~bro-
dy ^a, gray-bearded.
siwo||głowy ^a, gray-headed. ~śc ^f,
grayness. ~sz ^m, gray-headed
and gray-bearded person; white
horse. ~włosy ^a, gray-haired.
siw||ucha ^f, dram, brandy. ~y ^a,
gray; (*fig.*) experienced, judi-
cious. ~y koń, white horse.
skąd ^{ad}, whence.

skaka||ć ^{vn}, to jump, leap. ~ć z
radości, to leap for joy. ~cz ^m,
leaper.

skala ^f, (muz.) scale, gamut; (*na
mapach etc.*) scale; na wielką skalę,
on a gigantic scale.

skal||a ^f, rock. ~listość ^f, rocki-
ness. ~listy ^a, rocky, fall of
rocks; petrous. ~lista kość, pe-
talous bone.

skalać ^{va}, to stain, spot, befoul.
skalecz||yć ^{va}, to mutilate, maim,
wound. ~yć się ^{vr}, to be woun-
ded. ~enie ⁿ, mutilation.

skal||ka ^f, small rock; flint, gun-
flint; (*med.*) albugo. ~lny ^a,
rocky, rock-like; olej ~~, pe-
troleum. ~łkówka ^f, (*obs.*) blun-
derbuss.

skamie||lina ^f, fossil. ~niałość ^f,
petrifaction. ~niały ^a, petrified.
~nić ^{va}, to turn into stone; (*fig.*)
petrify, lapidify. ~nieć ^{vn}, to
petrify. ~nienie ⁿ, lapidification.

skandal ^m, scandal.

skandować ^{va}, to scan.

skapać ^{va}, to dip, plunge, bathe.
~ się ^{vr}, to dive.

skapcanieć ^{vn}, to languish, flag.
skąpi||ć ^{vn}, to be avaricious; (*czego*)
to be sparing of. ~ć sobie, to
pinch oneself. ~ca ^f, niggardly
woman. ~ec ^m, miser, niggard

skap||o ^{ad} niggardly; deficiently.

~ość^f, deficiency; niggardliness.

~y^a niggardly, avaricious. ~stwoⁿ, niggardliness.

skara||ć ^{vα}, to punish. ~nieⁿ, punishment, punishing.

skarb ^m, treasure (*też fig.*); treasury, fisc.

~ić ^{vα}, to gather, heap up; (*sobie*) acquire, gain.

~iec ^m, treasury; (*państwa*) exchequer, public treasury. ~nica^f, treasury; jewels box. ~nik ^m, treasurer.

~ona, ~onka^f, money-box. **skarbować** ^{vα}, to notch.

skarbowość, finances *pl.*, finance.

~wy^a, financial, of finances; fiscal.

skarcić ^{vα}, to reprehend, scold.

skar||ga ^f, complaint; (*sądowa*) suit, action.

~żący^a, complaining. ~żący, ~życiel ^m, plaintiff, complainant.

~żyć się ^{vr}, (*na kogo*) to complain of. ~życiel ^m, accuser, impeacher.

skarłowaci||ły ^a, dwarf-like, dwarfish. ~eć ^{vñ}, to become dwarfish, waste away.

skarp ^m, (*zo.*) turbot.

skarpa ^f, (*fort.*) scarp, slope.

skarykaturować ^{vα}, to caricature.

skasować ^{vα}, to annul, destroy, dissolve.

skaza ^f, spot, stain, blot; (*fig.*) blemish, flaw.

skaz||ać, ~ywać ^{vα}, to show, indicate, point out; (*kogo na co*) condemn to ... ~anieⁿ, condemnation.

skażenie ⁿ, pollution, contamination; corruption. ~zić ^{vα}, to contaminate; corrupt, spoil.

~ziciel ^m, corrupter, destroyer. ~zitelność^f, corruptibility. ~zitelny^a, corruptible; corrupt, corrupted.

skazówka ^f, (*u zegara*) hand; (*fig.*) hint.

skępstwo, *vid.* skąpstwo.

skib||a ^f, clod (of earth). ~ka^f, slice (of bread).

skielet, *vid.* szkielet.

skierować ^{vα}, to turn to, direct to.

skik ⁱ, quick! pop!

skin||ać ^{vñ}, to wink, make a sign.

~ienieⁿ, nodding; nod, sign.

skis||ły ^a, tourned sour. ~nać ^{vñ}, to turn sour.

skład ^m, composition, organisation; (*ciata*) constitution; (*twarzys*) complexion; ware-house, store-house, magazine.

~ apostolski, the Apostles' Creed. ~ac̄ ^{vα}, to lay together, fold; lay down, put down; (*urząd*) abdicate, resign;

(*zboże etc.*) pile up; (*ręce*) clasp, join; (*wyrazy etc.*) compound, compose; (*broń*) lay down; (*pieniądze u kogo*) deposit; (*co na kogo*) impute to, attribute to;

(*dzieki*) render; (*wizytę*) pay; (*rachunki*) give (an account); (*przysięge*) take. ~~ sie ^{vr}, to be folded; be composed; fit, suit;

(*na kogo*) pay a share for the benefit of; put oneself into a fencing-posture. ~acz ^m, folder; compositor. ~any^a, ~nóż~, clasp-knife; stół ~~, telescope table.

~ka^f, contribution, share; *wniesć lub opłacić* ~kę, to pay one's share. ~kowy^a, arranged by clubbing together. ~nia^f, (*gram.*) syntax.

~nik ^m, ingredient. ~ność^f, harmoniousness, symmetry, proportion; shapeliness.

~ny^a, harmonious, symmetrical; well-shaped, well-turned. ~oweⁿ; storage; stowage.

skłamać ^{vα}, to tell a lie.

skłaniać, *vid.* skłonić.

skle||cić ^{vα}, to huddle up, bungle.

~ić ^{vα}, to glue together.

sklep ^m, cellar; shop. ~ić ^{vα}, to vault, arch. ~ienieⁿ, vault, vaulting.

~~ krzyżowe, groined vault. ~~ kopuliste, cupola. ~ik ^m, small shop. ~iony^a, vaulted, arched.

~isto ^{ad} in shape of an arch. ~isty^a, arch-shaped. ~owy^a, shop ...

- ékło**, *vid. szkło.* [over.]
skłóć *v^a* to prick or pierce all
skłócić *v^a* to stir up.
skłonić *v^a* to induce; bow. ~ ~
 się *v^r*; to bow; (*do czego*) incline
 to. ~ność ^f, inclination, propen-
 sity; (*do choroby*) disposition.
 ~ny ^a, prone, disposed, minded.
skłopotany ^a, uneasy, sorrowful.
skłótý, ~uty *p & a*, pierced all
 over.
skner *la* ^m, niggard, miser, hunks.
 ~stwo ^m, niggardliness.
skobel ^m, hasp, staple (for a bolt).
skoczek ^m, leaper, jumper, cape-
 rer; (*w szachach*) knight; (*zo.*)
 jumping-mouse; (*zo.*) skipper.
 ~ na linie, rope-dancer. ~ka ^f,
 female leaper. ~no, ~nie *ad*, lea-
 pingly. ~ny ^a, skipping, jumping;
 lively, vivacious. ~yć *vⁿ*, to take
 a leap, spring, leap. [unite].
skojarzyć *v^a*, ~ się *v^r*, to join,
skok ^m, leap, jump, bound; *w ~,*
 ~iem, by leaps, in great haste.
skolacyonować *v^a*, to collate.
skołatany ^a, (*fig.*) bent, bowed.
skolonizować *v^a*, colonize.
skomleć, ~ić *vⁿ*, to whine,
 whimper. [plicate].
skomplikować *v^a*, (*fig.*) to com-
skomponować *v^a*, to compose.
skon ^m, ~anie ^m, decease, death.
 ~ać *vⁿ*, to decease, die.
skoncentrować *v^a*, to concentrate.
skończenie ^m, ending, conclusion,
 termination. ~oność ^f, finite-
 ness. ~ony *p & a*, finished: ac-
 complished. ~yć *v^a*, to finish,
 bring about, accomplish; źle ~ ~,
 to come (go) to grief. ~ ~ się,
 to take an end, eud; be over.
skonfederować *v^a*, ~ sie *v^r*, to
 confederate.
skonfiskować *v^a*, to confiscate.
skonsumować *v^a*, to consume.
skop ^m, wether. ~ek ^m, milk-pail.
 ~owina ^f, mutton. ~owy ^a, of
 mutton, mutton ...; *kotlet* ~owy,
 mutton chop.
- skopac** *v^a*, to dig up, turn up.
skopiować *v^a*, to transcribe, copy.
skóra ^f, hide; skin; leather;
 (*drzewa*) bark. ~a ciełęca, calf-
 skin. ~a niedźwiedzia, bear's
 skin. ~a wołowa, neat's leather;
 (*fig.*) dać komu po ~ze, to curry
 a person's hide. ~ka ^f, pellicle,
 cuticle; (*owocu*) peel, paring;
 (*chleba*) crust. ~ka szagrynowa,
 shagreen; (*fig.*) ~ka na buty,
 good-for-nothing. ~nik ^m, currier;
 leather-dealer, leather-merchant.
 ~ny ^a, cutaneous. ~owaty ^a,
 leathery.
skorek ^m, (*zo.*) ear-wig.
skorbut, *vid. szkorbut.*
skoro ^c, as soon as.
skoro *o ad*, quickly. ~ość ^f, quick-
 ness. ~y ^a, quick, brisk.
skorupka ^f, (*czerep*) shard; (*jaja,*
raka, żółwia) shell; crust. ~iak ^m,
 crustacean, crustaceous animal.
 ~iasty ^a, crustaceous. ~ieć *vⁿ*,
 to crust. ~ka ^f, small shard;
 czem ~ ~ za młodu nasiaknie, tem
 na starość traci, the child is the
 father of the man.
skorpion ^m, (*zo.*) scorpion.
skory, *vid. skoro ...*
skośnialy, ~eć, *vid. skostniaty*,
skostnieć.
skórzany ^a, leathern, leather.
skorzystać *v^a*, (*z czego*) to derive
 profit from; nie ~ z czego, to
 overslip.
skośno *ad*, slantingly. ~ość ^f,
 slopingness, obliquity. ~y ^a,
 oblique, slanting.
skostniaty ^a, chilled, stiff. ~eć *vⁿ*,
 to grow callous; (*od zimna*) to
 get chilled. ~enie ^m, torpidity,
 stiffness. [mowing].
skosić *v^a*, to mow off. ~szenie ^m,
skosztować *v^a*, to taste.
skotařka ^f, herdswoman. ~rz ^m,
 herdsman. [ferrule].
skłować, *vid. skuć*. ~ówka ^f,
skowronek ^m, (*orn.*) lark.

skowy||czeć *vⁿ* to howl, whine.
 ~t ^m, ~tanie ⁿ howling.

skra, *vid. iskra*.

skracać, *vid. skrócić*.

skradać się *v^r* to steal into.

skraj||ać *v^a* to lop off, cut away;
 (*przykrajać*) cut out. ~ność ^f,
 extreme, extremity. ~ny ^a ex-
 treme. [~lać, *vid. skroplić*.]

skrap||iać *v^a* to moisten, wet.

skraść *v^a* to steal, purloin.

skraw||ać, *vid. skrajać*. ~ek ^m,
 shred, chip.

skręc||ać, ~ić *v^a*, to twist together;
 filch, pilfer; (*na lewo lub prawo*)
 turn; (*fig.*) ledwo się nie ~ę, I
 sit upon thorns. ~ić kark, to
 break the neck.

skrepować *v^a*, to tie, bind; (*kogo*)
 gag, hamper.

skreśl||ać, ~ić *v^a* to trace; deli-
 neate; cancel, erase.

skręt ^m, twisted thread; winding,
 turning; (*ulicy*) corner; shaft-bar.
 ~ny ^a twisting.

skrewić *v^a* to perpetrate.

skrob||ać, ~nąć *v^a*, to scrape,
 shave; (*ryby*) scale; (*papier*) rub.
 ~acz ^m, grater. ~aczka ^f, (*na-
 rzedzie*) rubber. ~adło ^m, scraper.
 ~anina ^f, scraping; erasure.
 ~iny *pl.*, shavings *pl.*

skr||acać, ~ocić *v^a* to shorten;
 (*tresć*) abridge; (*słowo*) abbrevi-
 ate. ~ocenie ⁿ, shortening; ab-
 breviation; abridgment; w ~oceniu,
 abridgedly.

skrofu||iczny ^a scrofulous. ~ły *pl.*,

skroić, *vid. skrajać*. [scrofula.]

skrom ^m, (*myśl.*) grease (of a hare
 or of a roe).

skrom||ność ^f, modesty, discretion.
 ~ny ^a modest, unpretending,

skro||ń ^f, temple (of the head).
 ~niowy ^a temporal.

skrop||ic, *vid. skrapiać*. ~lić *v^a*,
 to condense, condensate.

skroś ^{ad} across, strait across.

skrucha ^f, repentance, compunc-
 tion, contrition.

skrupi||ać, ~ć *v^a* to rough-grind.

skrupu||ł ^m, scruple. ~lat ^m, very
 scrupulous man. ~latność ^f,
 scrupulosity, conscientiousness.
 ~latny ^a subtile, subtle, con-
 scientious.

skrusz||aly ^a (*o mięsie*) tender,
 soft; (*fig.*) contrite. ~eć *vⁿ* (*o
 mięsie*) to become tender or soft;
 (*fig.*) soften. ~ony ^a penitent,
 compunctions. ~yć *v^a* to moul-
 der, to crumb; (*pęta*) to cast off;
 (*kogo*) to move, touch.

skrwaw||ić *v^a* to stain with blood.
 ~iony ^a blood-stained.

skry||ić *v^a*, ~wać, to hide, conceal.
 ~cie ⁿ, hiding; hiding - place.
 ~cie ^{ad} secretly, in private.
 ~tka ^f, hiding-place. ~topłcio-
 wy ^a cryptogamous. ~tość ^f,
 taciturnity, secrecy, retinence;
 secret. ~ty ^a reserved, close,
 discreet; concealed, hidden.

skrypt ^m, writing, writ; note.

skrystalizowany ^a crystallised.

skrze||czeć *vⁿ* to scream, croak.
 ~k ^m, croaking, scream; shriek;
 (*żabi*) frog-spawn.

skrzeczek ^m, (*zo.*) hamster, Ger-
 man marmot.

skrzele *pl.*, gills *pl.*

skrzep ^m, coagulum.

skrzep||łość ^f, coagulation, coagu-
 lability. ~ły ^a clotty, coagulable.
 ~nąć *vⁿ* to coagulate, curdle.

skrzeszać *v^a* (*ognia*) to strike (fire).

skrzet||ność ^f, assiduity, industry,
 activity. ~ny ^a assiduous, in-
 dustrious, active, busy.

skrzyd||ełko ⁿ; small wing. ~lasty,
 ~laty ^a winged. ~ło ^m, wing;
 (*instrument*) grand piano; (*ka-
 pelusza*) brim; (*drzewi*) leaf; (*fig.*)
 protection.

skrzyn||ia ^f, shrine, chest, bin.
 ~ka ^f, box, little chest. ~~ do
 listów, letter-box.

skrzyp ^m, screak; (*bot.*) shave-
 grass. ~ak, ~iciel ^m, scraper,
 fiddler. ~ce *pl.*, violin, fiddle.

~cowaty ^a, fiddle-shaped. ~co-wy ^a, fiddle ... ~ek ^m, violin-player, violinist. ~ieć, ~nać ^{vñ}, to creak, screak, rattle. ~ki ^{pl}, small violin. ~liwy ^a, creaking, screaking.

skrzywdzienie ⁿ, injuriousness, wrong. ~ić ^{vñ} to injure.

skrzywiać, ~ć ^{vñ} to crook, curve. ~ć się ^{vñ}, to bend; (fig.) to make grimaces.

skrzyżować ^{vñ}, (rece) to lay across, to cross.

skubniać, ~ać ^{vñ} to tug, pluck, pick. ~anka ^f, lint.

skuć ^{vñ} to forge on, forge together; chain. ~ się ^{vñ}, (fam.) to get drunk.

skudlić ^{vñ} to dishovel, tousle.

skulić się ^{vñ}, to cower, squat (together), crouch.

skupić, ~ać ^{vñ} to hoard (up), lay in a heap; bring together; (myśli) concentrate. ~ ~ się ^{vñ}, to assemble, collect; (fig.) collect oneself. ~enie ⁿ, accumulation; gathering. ~ ~ się ⁿ, collectedness.

skupień ^m, forestaller. ~ować, ~ić ^{vñ} to buy up, forestall.

skurcz ^m, (med.) systole. ~yć się ^{vñ}, to shrivel, shrink; crouch.

skusić ^{vñ} to seduce. ~ się ^{vñ}, to succomb to temptation.

skuteczność ^f, efficacy, efficaciousness. ~ny ^a, efficacious, efficient. —

skutek ^m, effect, operation; success; result; przyjść do ~ku, to be accomplished; przywieść do ~ku, to bring about, accomplish; na ~ ~ czego, in consequence of. ~kować ^{vñ}, to have effect, operate.

skulty ^{p & a}, forged on; (fig.) drunk. ~wać, vid. skucić.

skwapliwość ^f, hastiness, speediness. ~wy ^a, precipitate, over-hasty; hasty.

skwar ^m, blazing heat, very hot

weather. ~no ^{ad} ~ ~ (dzisiaj), (today) it is hot weather. ~ny ^a, burning, hot.

skwarka ^f, greave. ~rzyćć ^{vñ}, to broil in butter or grease.

skwasić ^{vñ}, to leaven, sour, put in vinegar. ~śniały ^a, (over) soured. ~śnieć ^{vñ}, to sour, turn skweres ^m, noise, bustle. [sour.

skwierczeć ^{vñ}, to whimper; (na ogniu) hiss, spit. ~k ^m, whimper; hiss. [jaźni] break.

skwitować ^{vñ}, to acquit; (z przy-ślaban, vid. szlaban.

słabieć, ~nać ^{vñ}, to decline, become weak. ~iuchny, ~iutki ^a, very weak. ~nięcie ⁿ, (zdrowia etc.) declination. ~izna ^f, side, flank; (fig.) blind side, foible.

~o ^{ad}, weakly, feebly. ~o mi się robi, I am sick at heart.

~ość ^f, feebleness, weakness; foible; indisposition. ~ ~ oczu, dimness of eyes. ~ostka ^f, foible.

~y ^a, weak, feeble; faint, infirm; (o napojach) weak; indisposed. ~y na nerwy, nervous

słabowitość ^f, feebleness, infirmity, debility. ~ty ^a, infirm, feeble; sickly.

słać ^{vñ}, to make the bed; (gniazdo) to built one's nest; spread, scatter; (fig. drogę) facilitate; (most) throw. ~ pole trupami, to massacre. ~ się ^{vñ}, to be massacred; build one's nest; ~ się komu do nog, to prostrate oneself.

słać ^{vñ}, to send. [etc. slachcianka etc., vid. szlachcianka

ślaczek ^m, (narrow) selvage.

ślad ^m, track, trace. ~ stopy, footprint; iść w ~ za, to be at the heels of; bez ~u, traceless.

ślafmyca, vid. szlafmyca.

ślak, śląm, vid. szlak, śląm.

ślamazar ^{la}, ~nik ^m, awkward man.

~ność ^f, awkwardness, clumsiness. ~ny ^a, awkward, clumsy.

ślaniać się ^{vñ}, to totter, stagger. **sława** ^f, renown, glory; fame.

- ~ić *vā* to glorify, praise, extol.
 ~iony *ā* celebrated. ~ność *f.*
 celebrity, renown. ~ny *ā* cele-
 brated, famous.
- ślaz *m.*, (*bot.*) mallow; rennet,
 abomasus. ~owy *ā* malvaceous.
 ślećzeć *vñ* to harrass oneself.
 ~ nad książkami, to be fond of
 study.
- śledczy *ā* of inquiry.
- ślejdź *m.*, herring. ~~ wędzony,
 red herring. ~dziarka *f.* herring-
 woman. ~dziarz *m.* herring-man.
- śledzenie *m.*, inquiry. ~ić *vā* (*za*
kim) to trace, track; investigate,
 inquire into. ~iciel *m.* investi-
 gator, inquirer.
- śledziennik *m.*, hypochondriac.
- ~ona *f.* milt, spleen. ~onka *f.*
 (*bot.*) miltwort. ~onowy *ā* spleen...
 śledziówka *f.* herring-barrel.
- śledztwo *m.*, inquisition, inquest,
 trial.
- ślep *m.* (*vulg.*) eye. ~ak *m.* near-
 sighted man; (*fig.*) short-sighted
 man. ~iać, ~ić *vñ* to open one's
 eyes. ~ić *vā* to blind, make
 blind. ~ieň *m.* (*zo.*) ox-fly.
 ~nać *vñ* to grow blind. ~o *ad*
 blindly, blindfold; (*fig.*) na ~,
 at random. ~ota *f.* blindness;
 (*fig.*) infatuation. ~owron *m.*
 (*orn.*) night-heron. ~y *ā* blind;
 (*okno, drzwi*) mock, dead; (*nabój*)
 blank; (*anat.*) ~a kiszka, blind
 gut. ~a miłość, fond love.
- śliczność *f.* handsomeness, beauti-
 fulness. ~ny *ā* handsome, beauti-
 ślif ..., vid. szlif ... [ful:
 ślimaczek *m.* slug. ~czy *ā* snail...
 ~k *m.* snail. ~kowy *ā* snail ...
 ~~ ~kowaty *ā* snail-like; spiral.
- ślinia *f.* spittle, saliva, spawl.
 ~iaczek *m.* pinafore, bib. ~iany *ā*
 salivary, salivous. ~iasty *ā* full
 of spittle. ~owy *ā* ~~ gruczoł,
 salivary gland. ~ić *vā* to slaver,
 beslaver. ~~ się *vñ* to slaver.
 ~ka *f.* saliva; (*na co*) appetite.
 ~ogórz *m.* inflammation of the
- throat, sore throat. ~otok *m.*
 salivation.
- ślipiać, vid. ślepiąć.
- ślipie (*vulg.*) pl. od ślep.
- śliski *ā* slippery; (*fig.*) uncertain,
 doubtful, dangerous. ~o *ad* jest
 ~o, it is slippery. ~ość *f.* slipper-
 ness, lubricity; (*fig.*) dubious-
 ness.
- śliwia *f.* plum-tree. ~owica *f.*
 brandy (made of plums). ~ka *f.*
 plum. ~kowy *ā* plum ..., of
 plums; zupa ~kowa, soup with
 plums.
- śliż *m.* (*ryba*) loach.
- ślizgać się *vñ* to slide, skate.
- ~wica *f.* glazed frost. ~wka *f.*
 slide, sliding-path; (*sztuczna*)
 skating-rink.
- ślochać, vid. szlochać.
- śłód *m.* malt; robić ~, to malt.
- śłodliwość *f.* sweetishness. ~ka-
 wy *ā* sweetish. ~ki *ā* sweet;
 (*fig.*) agreeable, pleasing, lovely.
- ~ko *ad* sweetly; (*fig.*) agreeably.
- ~kość, ~ycz *f.* sweetness; (*fig.*)
 loveliness, amiableness. ~dyczepl.,
 sweetings pl., comfits pl. ~zić *vā*,
 to sweeten.
- śłodownia *f.* malt-floor. ~nik *m.*
 maltster. ~y *ā* malt ...
- śłodziny pl., malt-dust.
- ślój *m.* box (in a chemist's shop);
 (*w drzewie*) streak, vein. ~oik *m.*
 small box (in a chemist's shop).
- śłomia *f.* straw, halm. ~ianka *f.*
 straw-mat; straw-basket. ~iany *ā*
 strawy, made of straw. ~ka *f.*
 straw, halm; (*bot.*) snipe, wood-
 cock. ~kowy *ā* made of straw.
 ~~ kapelusz, straw-hat.
- śloni *m.* (*zo.*) elephant.
- ślonawlo *ad* brinishly. ~y *ā*
 saltish, brinish.
- ślonice *m.* sun. ~~ południowe,
 noontide sun. ~~ wschodzi, the
 sun rises. ~~ zachodzi, the sun
 sets; wystawić na ~~ , to sun.
- ~neczko, ~nko *m.* (*pieszczołliwie*)
 sun.

słonecznik ^m, (bot.) girasol(e). ~y ^a solar, sunny; jasność ~a, sunshine. ~e plamy, spots in the sun; promień ~y, sunbeam; żar ~y, blazing sun; zegar ~y, sun-dial.

słonieć ^{vN} to become briny.

słonina ^f, lard. ~iec ^m, soap-stone, steatite. ~ka ^f, lard, slice of lard. ~owy ^a, lardy.

słoniówka ^y, elephant's; ivory.

~a kość, ivory. [tish; salted.

słonność ^f, saltiness. ~ny ^a, sal-słosa||rczyk ^m, journeyman locksmith. ~nia ^f, workshop of a locksmith. ~ski ^a, locksmith's. ~rstwo ^m, locksmith's trade. ~rz ^m, locksmith.

slot ^a, very bad weather, rainy weather. ~ny ^a, rainy, bad (weather). ~na pora, rainy season.

słowi||czy ^a, of the nightingale. ~k ^m, (orn.) nightingale; (fig.) poet.

słówko ^o, word; wziąć kogo na ~, to take aside; donieś ~o, send a word. ~a pl., vocables pl., words pl.; na ~o! can I have a word with you?

słownictwo, ~ikarstwo ^m, lexicography. ~ik ^m, dictionary, lexicon. ~ikarski ^a, lexicographer's; lexical. ~ikarz ^m, lexicographer. ~ość ^f, reliability. ~y ^a, keeping one's word, reliable; literal; verbal, oral.

słówko ^o, word; promise; (gram.) verb. ~o Boże, the Word; do-trzymać ~a, to keep one's word; (jednem) ~em, in short. ~o w ~o, literally, word for word. ~o daję! upon my word. ~oród ^m, primitive word, etymon.

słózem ^a, athwart, across.

ślub ^m, wedding; vow, solemn promise; brać ~, to get married; dawać ~, to marry. ~potajemny, hedge-marriage. ~y zakonne, monastic vow or profession. ~ny ^a, wedding; nuptial, bridal; (dziecko)

legitimate; ~ny pierścionek, wedding-ring. ~ować ^{vN}, to vow, make a vow; promise. ~owiny pl., espousals pl., affiance.

słuch ^m, sense of hearing; (myśl.) ear; (wiedzieć o czem) ze ~u, by hearsay or report. ~ać ^{vna}, to listen; hear, attend to, give ear to; obey; (prawa etc.) to study (the law etc.); (mszy) hear.

~acz ^m, auditor, hearer. ~aczka ^f, (female) hearer. ~alnia ^f, auditory, auditorium. ~anie ^m, hearing. ~owy ^a, auditory, auditive; przewód ~~, (anat.) alveary. ~ług ^a, (pl. ~dzy) (man-)servant, waiter. ~a ^f, (pl. ~gi) (maid-)servant, waitress. ~a hotelowy, Boots, hostler; jaki pan, taki ~a, like master, like man.

śluf ..., vid. szlif ...

słup ^m, post, pole, stake; pillar, column. ~dymu, pillar of smoke.

~telegraficzny, telegraph-pole.

~ek ^m, small pillar; (bot.) pistil. ~ka stawać, (myśl.) to sit up on its hindlegs. ~iasty ^a, columnar, columniform. ~iec ^m, stake; shaft of a pillar; spindle (of a winding staircase); door-post. ~owy ^a,

słusa ..., vid. słosa ... [pillar ...

słuszność ^f, justness, equitableness; right; mieć ~~, to be right.

~ny ^a, just, equitable, right; honest, fair; proper.

słuz ^m, slime; (med.) phlegm.

~owy ^a, slimy; mucous.

słuzła ^f, lock, sluice, water-gate.

~owe ^m, lockage.

sługa||ca ^f, maid-servant, serving-maid. ~a kąpielowa, bathing-woman. ~y ^m, domestic, servant.

służał||ec ^m, menial, slave; (pogardliwie) servant. ~czo ^a, slavishly, servilely. ~czy ^a, slavish, servile. ~stwo ^m, slavishness.

służ||ba ^f, (słuzenie) service; employment, office; servants, domestics pl.; przyjąć ~be, to take an employment.

służbista ^m, faithful, officer.
~bowy ^a, of office, spent in office.
~ebnik, **~ebny** ^m, man-servant.
~ebny ^a, being in service. **~enie** [;], serving, service. **~ka** ^f, humble servant.

ślużowe, *vid. służba* etc.

służyć ^{vN}, to serve; (*do czego*) be fit, serviceable; (*u kogo*) to be in a person's service; (*o psie*) beg; (*komu*) agree with a person; *czem mogę ci ~ć?* what can I do for you? what is your pleasure? *nie ~ mi zdrowie*, I am not well; *~ mu prawo*, he has a right to...; *jak ci ~ zdrowie?* how are you? how do you do?

słych ^m, *ani ~u ani widu o nim*, he has disappeared. **~ać** ^{vip}, people say, they say; we (you) hear.

słynąć ^{vN}, (*czem*) to be famous for, be in vogue; be (well or ill) reputed. **~ny** ^a, famous, celebrated.

słysz ⁱ, listen! I say! **~alny** ^a, audible, perceptible. **~ać** ^{vna}, to hear; learn, understand; (*o czem, o kim*) hear of or about; (*od kogo*) hear from. **~enie** [;], hearing.

smaczek ^m, tang, aftertaste. **~ność** ^f, savouriness. **~ny** ^a, tasteful, savoury,apid; agreeable; **~nego apetytu!** I wish you a good appetite!

smagać ^{vα}, to lash, scourge.

smagła wość ^f, (*o cerze*) swarthiness. **~awy** ^a, swarthy. **~ość** ^f, lankiness. **~y** ^a, lanky, slender, slim.

smak ^m, taste, sense of tasting; liking; flavour; *to mi nie do ~u*, it is not to my taste; (*jeść*) **~iem**, ... with appetite. **~owac** ^{vna}, to taste; savour; relish a thing, delight in a thing; *to wino mi ~uje*, I like this wine. **~owitość** ^f, savouriness. **~owity** ^a, savoury.

smałec ^m, grease, lard. **~~ wie-**

przowy, hog's lard. **~ić** ^{vα}, burn slightly; (*fig.*) **~~ cholewki** (*do panny*), to pay one's court (to a girl). **~ony** ^{p&a}, burnt (slightly). **~one** *duby*, nonsense.

smaragd, *vid. szmaragd*.

smalta ^f, smalt.

smardz ^m, (*bot.*) morel.

smark ^m, snot, snivel. **~ać** ^{vān}, to blow one's nose. **~acz** ^m, snotty fellow; young saucy person, chit. **~ata**, **~atka** ^f, snotty girl. **~atka** ^f, tallow-candle. **~aty** ^a, snotty; (*o koniu*) glandered.

smarłować ^{vα}, to smear, grease; embalm, anoint; (*fig.*) bribe; (*mastem*) to butter; *kto ~uje* *ten jedzie*, grease well and you will go fast. **~owidło** ^m, grease (for carriages).

smażenie ^m, roast, roasting. **~ony** ^a, roast. **~yć** ^{vα}, to roast, grill, fry (in a pan).

smelka ^f, water-gruel. [son.]

smerda ^m, chit, young saucy person.

smerek ^f, red fir.

smętarz, *vid. cmentarz*.

smętność ^f, sadness, melancholy.

~y ^a, sad, melancholy.

śmiały ⁱ, to laugh; (*z kogo, z czego*) laugh at... **~ć się** *szyderczo*, to sneer. **~nie się** ^m, laughing.

śmiałyek ^m, foolhardy man, daredevil. **~o**, **śmiele** ^{ad}, boldly, hardily. **~o!** cheer up! **~ość** ^f, boldness, hardness. **~y** ^a, bold, hardy, audacious.

śmieć ^{vN}, to dare, venture.

śmiech ^m, laughing, laughter; *obrócić w ~*, to turn into mockery; *parsknąć ze ~u*, to burst out laughing.

śmiecie *pl.*, sweepings *pl.*, rubbish.

śmierć ^f, death. **~ć głodowa**, starving, starvation; *kara ~ci*, capital punishment, pain of death; *zapomniałem o tem na ~ć*, I forgot all about it.

śmierdnąć *vⁿ*, to become stinking, begin stinking. ~dzieć *vⁿ*, (*czem*) to stink of ... ~dziel ^m, (*zo.*) gadfly. ~dziuch ^m, nasty person, stinkard.

śmiertelnyk ^m, mortal. ~ność ^f, mortality, deadliness. ~ny ^a, mortal, deadly. ~na bladość, paleness of death. ~na koszula, shroud, winding-sheet.

śmierzyćć *v^a*, to appease.

śmieszek ^m, buffoon, jester. ~nie ^{ad}, ~jest, że ... it is ridiculous... ~ność ^f, ridiculousness, ludicrousness; raillery. ~ny ^a, ridiculous, ludicrous, laughable, risible. ~yć *v^a*, to make laugh.

śmietanilla, -ka ^f, cream. ~kowy ^a, cream ..., creamy.

śmietnik ^m, dust-box.

śmigła ^f, (*u wiatraka*) bevel. ~ać, ~nąć *v^a*, (*biczem*) to strike with a whip. ~ownica ^f, howitzer.

smoczek ^m, (*zo.*) dragon; succitorial organ; (*u pompy*) sucker.

~czy ^a, dragon's, dragon. ~rze drzewo, smoczydrzew, dragon-tree.

~cza główka, dracocephalum. ~cza krew, dragon's blood. ~k ^m, dragon; sucking pump. ~kowy, vid. smoczy.

smoknąć, ~tać *v^a*, to smack (with the lips); (*vulg.*) to kiss.

smołła ^f, pitch, cobbler's wax. ~lanka ^f, (*bot.*) wild pink. ~larnia ^f, pitch-hut. ~larz ^m, pitch-burner.

smolić *v^a*, to pitch. ~isty ^a, pitchy, greasy. ~nica ^f, grease-box. ~ność ^f, greasiness, pitchiness.

~ny ^a, pitchy, resinous.

smolka, vid. *smolnica*. ~owiec ^m, mineral pitch, bitumen. ~uch ^m, sloven, grimy fellow.

smród ^m, stink, stench. ~odliwość ^f, fetidness. ~odliwy ^a, stinking. ~odynia ^f, (*bot.*) blackberry. ~odzić *v^a*, to stink, smell badly. ~odziciel ^m, stinkard.

smucić *v^a*, to afflict, grieve. ~~ się, to grieve, sadden, be afflicted. ~tek ^m, affliction, grief. ~tnie, ~tno ^{ad}, sadly, mournfully. ~~ mi, it grieves me to the heart. ~tność ^f, sadness, mournfulness. ~tny ^a, sorrowful, sad, mournful; afflicting, afflictive. [of land.

smug ^m, ~a ^f, stripe, streak; tract

smużyk ^m, dressed lambskin.

smycz ^f, leash.

smyczek ^m, (*muz.*) bow, fiddle-bow. ~czkowy ^a, bow ... ~k ^m, (*muz.*) large bow; (*fig.*) light spark. ~k ⁱ, hush! quick! ~knąć *v^a*, to run away; pilfer.

snać ^{ad}, perhaps; probably.

snadnie, ~o ^{ad}, easily. ~ość ^f, easiness. ~y ^a, easy, practicable.

śniadać *vⁿ*, to breakfast. ~nie ^{vⁿ, breakfast. ~nny ^a, breakfast ... **śniadawy** ^a, fallow. ~ość ^f, tawniness. ~y ^a, tawny, dark-brown.}

śnić się *v^r*, to dream; appear in a dream.

snieć ^f; (*na zbożu*) smut, blight.

~cisty ^a, smutty, blighted.

śniedek ^m, (*bot.*) star of Bethlehem.

śnieźdż ^f, copper-rust, rust. ~dzieć *vⁿ*, to grow rusty.

śnieg ^m, snow. ~g pada, it snows.

~gowy ^a, snow... ~guła, ~gułka ^f, (*orn.*) snow-bird; (*bot.*) snow-drop. ~żka ^f, snow-ball. ~żnć ^{ad}, (*jest*) it雪s. ~żny ^a, snowy; white as snow, snow-white. ~zyć *vⁿ*, to snow. ~życia ^f, snow-drift; (*bot.*) snow-drop.

snop ^m, (*słomy*) sheaf. ~ek ^m, (*siana*) bottle.

sniować, ~uć *v^a*, (*przedzę*) to unwind, reel off; spin; (*pończochę*) darn, darn up. ~uć się *v^r*, to swarm; (*przed oczyma*) to wave before one's eyes. ~owalnia, ~uwalnia ^f, reel, yarn-winder.

snowieszczek ^m, interpreter of dreams.

snyce||rski ^m, carver's, statuary's.
 ~rska *robota*, carved work.
 ~rstwo ^m, statuary, sculpture.
 ~rz ^m, carver, sculptor.
 sobą *prn*, ablat. *od siej*.
 sobie||ek ^m, egotist; *pierwiej* ~kowi, *potem dobkowi*, charity begins at home. ~kostwo ^m, selfishness.
 sobie *prn*, dat. *od siej*.
 sobi||ół ^m, (zo.) sable. ~ole *pl.*, sable-cloak, sable. ~oli, ~olowy ^a,
 sobór ^m, council. [sable ...
 Sobota ^f, Saturday.
 sobótka ^f, John's fire.
 sobotni ^a, of Saturday.
 socha ^f, hook-plough; forked pole or stake. [socialism.
 socyali||sta ^m, socialist. ~zm ^m
 soczew||ica ^f, lentil. ~iczny ^a, lentil ... ~ka ^f, lens.
 soczys||tość ^f, juiciness, sappiness. ~ty ^a, juicy, sappy.
 sod ^m, sodium. ~a ^f, soda. ~owy ^a, sofa ^f, sofa. [soda ...
 sofi||sta ^m, sophist. ~styczny, ~zmatyczny ^a, sophistical. ~zmat ^m, sophism. [cuff.
 sójka ^f, (orn.) jay; (fig.) thumb,
 sojusz ^m, alliance, league. ~nik ^m, ally, confederate.
 sok ^m, juice; (drzew) sap. ~owocowy, fruit-juice.
 sok||ół ^m, (orn.) falcon, hawk.
 ~ole ^m, eyas. ~oli ^a, hawk's.
 ~olik ^m, (orn.) hobby; (fig.) oko ~ole, eagle eye. ~olnictwo ^m, hawking, falconry. ~olniczy ^a, falconer's. ~olnik ^m, falconer.
 sokora ^f, black poplar.
 sól ^m, salt. ~glauberska, Glauber-salt, sulphate of soda. ~gorzka, Epsom salt. ~kuchenna, common salt. ~morska, bay-salt; (być komu) sola w oku, ... a thorn in one's side.
 sol||anka ^f, salt-wort. ~anki *pl.*, brine-salt. ~arz ^m, salt-dealer. ~ankowy ^a, brine ...
 solen||izant ^m, man celebrating his birthday or name-day. ~izantka ^f,

woman celebrating her birthday or name-day. ~nie ^{ad}, solemnly.
 ~ obchodzić, to solemnise. ~ny ^a, solić ^{vα}, to salt. [solemn. solidar||ność ^f, solidarity, unlimited liability. ~ny ^a, jointly and separately liable.
 solista ^m, solo-singer [worm. soliter ^m, (brylant) solitaire; tape-
 sol||nia ^f, salt-cellar. ~ny ^a, saline; salt ...; żupa ~na, salt-work, saltern; kwas ~ny, muratic acid. ~ony ^{P & a}, salted.
 ~owarnia ^f, salt-work. ~ówka ^f, pickle, brine; (beczka) salt-barrel. sólniczka ^f, salt-box.
 solowy ^a, solo ...
 sołtys ^m, bailiff, mayor (of a village). ~owstwo ^m, mayorship (in a village). [break up.
 solwować ^{vα}, (posiedzenie) to sond||a ^f, probe. ~ować ^{vα}, to sonet ^m, sonnet. [probe. sop||el ^m, icicle; snivel; (zamka) stem. ~leniec ^m, (mineral.) stalactite.
 sopran ^m, treble, soprano. ~istka ^f, sopraniest, treble-singer.
 sorbet ^m, sherbet.
 sordynka ^f, (muz.) sordine.
 sortyment ^m, assortment. ~owy ^a, ~owa księgarnia, retail book-trade.
 sos ^m, sauce; (fig.) humour, temper. ~jerka ^f, sauce-dish, sauce-sosiska ^f, small sausage. [pan. sos||na ^f, pine, pine-tree. ~enka, ~nka ^f, small pine. ~ówka ^f, (orn.) coal-mouse. ~nowy ^a, pine ..., of pine. [forest. sośnina ^f, pine-wood; (small) pine-sotnia ^f, (mil.) company
 sow||af ^f, (orn.) owl. ~i ^a, owl-like, owlish; (fig.) sad, mournful. ~iaty ^a, sad, mournful. ~ię ⁿ, owlet. sowi||cie, ~to ^{ad}, abundantly, copiously. ~ty ^a, abundant, copious.
 sowizdrza||k ^m, wag, buffoon. ~lski ^a, wag's, buffoonish.

ś. p. (= świętej pamięci) deceased, late. [bed.]

spać *vñ*, to sleep; iść ~, to go to spacer ^m, walk, stroll; (*miejsce*) promenade. ~ować *vñ* to take a walk. ~owy ^a, promenade. ~ujacy ^m, walker, pedestrian. ~~, ^a, walking.

spacyjować ^{vñ} (*typ. j*) to lead (out). spaczyć się *vñ* (*o drzewie*) to warp. spad ^m declivity, descent, fall. ~ać *vñ*, to fall, fall down; (*na kogo w spadku*) fall- to by succession, devolve upon a person; (*o cenie i papierach wartościowych*) to recede, decline; sink. ~a ze sit, his strength begins to fail; jak z nieba ~ał, dumb-founded. ~ajacy ^a, gwiazda ~ajaca, shooting-star. ~ek ^m, fall, descent; declivity, descent: (*miarowy*) cadence; inheritance. ~kobierca ^m, heir. ~kobierczy ^a, heir's. ~kodawca ^m, testator. ~kowy ^a, hereditary, inherited; prawo ~kowe, right of inheritance, hereditary right. ~ochron ^m, parachute.

spadzisłtość ^f, steepness, declivity. ~ty ^a, slope, declivous, steep.

spajać, *vid. spoić*.

spalenie ^m; combustion, burning. ~enizna ^f, smell of burning, burnt smell. ~ić ^{vñ}, to burn. ~~, się *vñ*, to be burnt down. ~istość ^f, combustibility. ~isty ^a, combustible.

spamiętać ^{vñ}, to keep in mind. spanielle ^m, sleeping; czas ~a, bed-time. [to lord it.]

spanoszyć się *vñ*, to become rich; sparaliżo||wać ^{vñ}, to lame, paralyse. ~wanie ^m, lameness, paralysis. ~wany ^a, palsied, paralytic. sparodyować ^{vñ}, to parody.

sparszywieć ^{vñ}, to be infected with itch.

sparzelizna ^f, burn. ~ony ^{p & a}, burnt. ~yć ^{vñ}, to scald, parboil; (*o pokrzywie*) sting. ~~, się *vñ*, to scald oneself.

spa||sać, ~śc ^{vñ}, (*łąkę*) to graze. ~~, się *vñ*, to grow fat.

spaść, *vid. spadać*.

spas||iony, ~ły ^a, corpulent, obese; fattened. ~łość ^f, corpulence, *vid. szpat*. flence.

spazm||atyczny ^a, spasmodic, convulsive. ~y pl., spasms pl., convulsions pl.

specya||k ^m, dainty bit, tit-bit.

~lista ^m, specialist. ~lność ^f, particularity; speciality. ~lny ^a, special, particular.

specyfi||czny ^a, specific. ~kacya ^f, specification, statement. [agent.]

spedytor ^m, forwarder, forwarding

spędz||ać, ~ić ^{vñ}, to drive off; drive together; (*czas*) spend, pass away; (*konia*) override; (*ptód*) cause abortion. ~~, winę na kogo, to lay the blame upon a person. spektator ^m, looker-on, spectator. spekul||acja ^f, speculation, enterprise. ~acyjny ^a, speculative. ~ant ^m, speculator. ~ować *vñ*, to speculate.

spełn||a ^{ad} entirely, totally, quite.

~iać, ~ić ^{vñ}, to fulfil, accomplish; (*kielichy*) empty. ~~, czyje zdrowie, to drink a person's health. ~~, się *vñ*, to be accomplished. ~~, swój obowiązek, to do one's duty. ~ianie, ~ienie ^m, fulfilment, accomplishment.

spełznać *vñ*, to fade, lose colour; disappear. ~ na niczem, to come to nothing, fail. [spencer.]

spencer ^m, ~ka ^f, short over-jacket, spętać ^{vñ}, to shackle, fetter.

spiąć ^{vñ}, to buckle on, to clasp.

~, (*konia*) ostrogami, to set spurs to, spur (a horse).

spiący ^a, sleepy. ~zka ^f, somnolency, lethargy.

spić, *vid. spijać*.

śpich||lerz, ~rz ^m, granary.

śpiczast||o ^a, pointedly. ~ość ^f, pointedness. ~y ^a, pointed, sharp.

spie||c ^{vñ}, to burn, scorch. ~c raka to blush, colour up to the

eyes. ~ć się *vr*, to parch, scorch.
 ~czony, ~kły *a*, parched, burnt.
 ~ka, ~kota *f*, burning heat.
 ~kota słoneczna, blazing sun.
 ~kłosć *f*, aridity.
 śpieg etc., vid. szpieg etc.
 spienić *va*, to make foamy. ~ć się *vr*, to foam. ~ony *a*, foamy.
 spieniężać, ~yć *va*, to convert into ready money.
 spierać się *vr*, to dispute, quarrel.
 spieszniś, ~no^{ad}, hurriedly, hastily. ~ność *f*, speediness, hurriedness; urgency. ~ny *a*, hasty, hurried; urgent. ~yć *vn*, to hurry, run; (za kim) hasten after, run after. ~~ się *vr*, to make haste.
 spiętrzać się *vr*, to culminate.
 śpiew ^m, singing; song; (*kościelny*) hymen. ~ać *van*, to sing. ~acki *a*, koto ~ackie, singing club, glee-club. ~aczka *f*, female singer; cantatrice. ~ak ^m, singer; poet. ~ka *f*, song. ~nik ^m, psalm-book, book of hymns. ~ność *f*, sonorousness, melodiousness. ~ny *a*, sonorous, melodius.
 spijać *va*, to sip off, drink off; (*kielichy*) empty. ~ się *vr*, to get drunk, to sot.
 spiknarda *f*, spikenard.
 spiknąć się *vr*, to plot, conspire.
 ~enie się *vr*, plotting, conspiracy.
 śpikulec, śpilka, vid. szpikulec, szpilka.
 spilśnić *va*, to felt; (*włosy*) entangle. ~ się *vr*, to felt; (*o włosach*) to get entangled.
 spiłować *va*, to file off.
 spinać, vid. spać. ~ka *f*, clasp; (*u koszuli*) stud.
 śpioch ^m, sleeper, bed-presser.
 spiralna *f*, spiral line. ~y *a*, spiral.
 spirytus ^m, alcohol, spirit. ~uso-wy *a*, alcoholic. ~ysta ^m, spiritist, medium.
 spis ^m, list, catalogue, roll.
 spisa *f*, lance, pike.
 spisać, ~ywać *va*, to write down;

to register; compose, set down in writing; nie ~~ się, to put one's foot in it, commit oneself.
 ~ek ^m, plot, conspiracy. ~kc-więc, ~kowy ^m, conspirator.
 ~kowy *a*, plotting, conspiring.
 śpiż ^m, brass, bronze; ~e pl., (fig.) guns pl.; cannon. ~owy *a*, brazen.
 śpiżarnia *f*, larder, pantry. ~iany, ~y *a*, larder ... ~ik ^m, larderer.
 spłaciąć, ~ić *va*, to discharge, pay off.
 spłakać się *vr*, to shed tears.
 splamić *va*, to soil, dirty; (fig.) blemish. ~ się *vr*, to pollute oneself.
 spłaszczać, ~yć *va*, to flat, flatten; planish. ~ony *a*, flat, flattened; nos ~~, snub-nose.
 spłata *f*, payment (in full).
 splatać *va*, to twist together; (*włosy*) to plait. [One a trick.
 spłatać ~ komu figla, to play
 spłatać *va*, to entangle.
 spław ^m, river-traffic; floating.
 ~ić, ~iać *va* (*konie*) to water; (*drzewo*) float; (*kruszec*) part.
 ~ne ⁿ, passage-money, waterage.
 ~ność *f*, navigableness. ~ny *a*, spleść, vid. splatać. [navigable.
 spleśniłość *f*, mouldiness, mustiness. ~aly *a*, mouldy, musty.
 ~ać *vn*, to get mouldy, get musty.
 splin ^m, spleen, melancholy.
 spłodzenie ⁿ, generation. ~ić *va*, to engender, generate, produce.
 spłukać *va*, to wash away, rinse.
 spłonąć *vn*, to be consumed by flame. [away.
 spłoszyć *va*, to scare away, frighten.
 splot ⁿ, braid, twist.
 spłowiąłość *f*, discoloration.
 ~ły *a*, discoloured, faded.
 splugawić *va*, to dirty, soil.
 splunać, ~wać *van*, to spit, spawl.
 ~waczka *f*, spittoon.
 spływać, ~wać *vn*, to flow down; (*na kogo w spadku*) fall to; (*o czasie*) pass, elapse. ~w ^m, conflux, confluence.

spocilić się *v^r*, to perspire. ~o-ny ^α, being in perspiration.
spoczłać, ~ywać *vⁿ*, to rest, re-pose. ~ynek ^m, rest, repose; *udać się na ~~,* to go to bed.

spód ^m, bottom; inferior part, lower part; under-carriage, truck; *spodem*, below; *u spodu*, at foot, at bottom • [żankę] saucer. **spodek** ^m, lower part; (*pod fili-*) **spodlić** *v^a*, to abase, humble. ~enie ⁿ, abasement, abjection. **spodni** ^α, nether, under... ~epl., pantaloons, trousers *pl.* **spódnica** ^f, petticoat. ~k ^m, (under-)petticoat.

spodobać się *v^r*, to please. **spoglądać** *v^a*, (*na kogo*) to look at. ~ w góre, to look up; *krzywo się ~ na kogo*, to look askew.

spodziewać się *v?*, to hope, to prepare oneself, be ready; (*kogo*) wait for, look forward to. ~nie, ~nie się ⁿ, expectation, hoping. **spoić** *v^a*, (*kogo*) to intoxicate, make drunk.

społić, **spajać** *v^a*, to join, solder, unite. ~jenie ⁿ, union, junction. ~jnia ^f, tie, bond; attraction.

spójnik ^m, (*gram.*) conjunction. ~ność, **spoistość** ^f, coherence, junction; cohesion. ~ny ^α, coherent.

spojrzać *vⁿ*, (*na*) to cast a glance at. ~ć do góry, to look up. ~ć na dół, to look down. ~ć do koła, to look round. ~nie ⁿ, look, glance.

spokój ^m, tranquillity, quiet. **spokojność** ^f, tranquillity, quiet; (*umysłu*) composure, calmness. ~ny ^α, tranquil, quiet, peaceful; composed.

spokrewnić się, ~ć się *v^r*, to become related by marriage. ~enie ⁿ, affinity. ~ony ^α, related (by marriage).

spółbliźni ^m, fellow-creature. ~brat ^m, fellow, comrade.

spółczesnik, ~czesny ^m, contemporary. ~czesność ^f, simultaneous; synchronism. ~czesny ^α, contemporary, simultaneous. ~czuć *vⁿ*, to sympathise, commiserate. ~czucie ⁿ, sympathy. ~działać *vⁿ*, to cooperate. ~dziedzic ^m, coheir, (*jur.*) coparcener; joint-proprietor. ~dziedziczka ^f, coheiress.

społeczeństwo ⁿ, society. ~ność, community; society. ~ny ^α, social; common. [pany. **społem** ^{ad}, in common, in common. **spółgłoska** ^f, consonant. ~i-stniejący ^α, coexistent.

społka ^f, association, partnership; company; *reguła ~i*, rule of partnership. ~ować *vⁿ*, (*z kim*) to maintain relations with; (*z kobietą*) to copulate. ~owanie ⁿ, intercourse; copulation.

spółnictwo ⁿ, participation, community. ~iczka ^f, female companion, consort. ~ik ^m, (*domu handlowego*) companion; comrade; copartner, partner. ~ość ^f, community, common possession. ~majątku, joint property, community of goods. ~y ^α, common.

spółobwiniony ^{s^m, & α}, coaccused, codefendant. ~obywatel ^m, fellow-citizen. ~pracownictwo ⁿ, collaboration. ~pracownik ^m, collaborator. ~rodaczka ^f, country-woman. ~rodak ^m, countryman. ~rządca ^m, coregent. ~rzędność ^f, coordination. ~rzędny ^α, coordinate. ~służąca ^m, companion in service. ~środkowy ^α, concentric. **spolszczyć** *vⁿ*, to be polonised. ~yć *v^a*, to polonise.

spółstołownik ^m, fellow-boarder, messmate. ~twarzysz ^m, colleague, associate. ~ubiegać się *v^r*, to emulate, to vie, compete. ~ubieganie się ⁿ, emulation, competition. ~uczeń ^m, school-fellow, condisciple. ~uczestnictwo ⁿ,

participation. ~uczestniczyć *vñ*, to participate, take part. ~udział ^m, participation; interest, sympathy. ~urzędnik ^m, colleague, associate (in office). ~więzień ^m, fellow-prisoner. ~winny ^a, participating in guilt. ~winowajca ^m, accomplice, accessory. ~właściciel ^m, ~ka ^f, copartner, joint proprietor.

spółwyznawca ^m, fellow-believer, confessor of the same faith. ~zalotnica ^f, ~zalotnik ^m, rival. ~zawodnictwo ^m, contention, emulation, competition. ~zawodnik ^m, competitor, emulator. ~ziomek ^m, fellow-countryman, compatriot.

spondeusz, ~j ^m, spondee.

sponiewierać *vñ*, (co) to be regardless of, use spoiling; (kogo) ill-treat.

spopielić *vñ*, to reduce to ashes, incinerate.

spopularyzować *vñ*, to popularize.

spór ^m, quarrel, dispute, wrangle.

sporadyczny ^a, sporadic.

spornność ^f, questionableness; contentiousness, quarrelsome disposition.

~ny ^a, quarrelsome; doubtful, disputable, questionable.

punkt ~~, matter in question, moot point.

sporo ^{ad}, abundantly, copiously; briskly, quick. ~y ^a, pretty large, considerable; abundant, plenteous.

sporek ^m, (bot.) spurrey. [man's.

sport ^m, sport. ~mański ^a, sport-

sporysz ^m, (bot.) spurred-rye.

sporządzić *vñ*, ~ić *vñ*, to execute, perform, bring about; repair, mend; (*testament etc.*) draw up.

~enie ^m, execution, performance.

sporzyć *vñ*, to increase, augment; bless. ~ się *vñ*, to succeed, prosper.

sposób ^m, kind, manner; means *pl.*;

nie ~~, it is impossible; tym

~obem, in this way; żadnym

~obem, by no means; nie ma

(było) ~obu, it is (was) impossible; ~ób do życia, livelihood, living; ~~ mówienia, manner of expressing oneself, phrase. ~obić *vñ*, to prepare, dispose. ~~ się *vñ*, (do) to prepare oneself for, get oneself ready for. ~obność ^f, occasion; ability, fitness; przy ~obności, occasionally. ~obny ^a, qualified, able; fit, proper.

spospolitały ^a, hackneyed, commonplace. ~cieć *vñ*, ~tować się *vñ*, to become commonplace.

spostrzelić *vñ*, ~gać *vñ*, to perceive, become aware of. ~gacz ^m, observer. ~ganie, ~żenie ^m, perception, observation. ~gawczy ^a, dar ~~, talent of observation.

spotkać, ~ykać *vñ*, ~~ się *vñ*, to meet. ~kanie ^m, meeting; battle, fight. ~~ się ^m, meeting; iść na czyje ~~, to go to meet a person.

spotniąły ^a, sweaty; (o szkle) tarnished. ~ać *vñ*, (o szkle) to tarnish; sweat. [spend.

spotrzebować *vñ*, to consume, use, spotwarziać, ~yć *vñ*, to slander, calumniate. ~anie, ~enie ^m, calumnia, caluniny.

spoufalać ~ić *vñ*, to make intimate, familiarise.

spoważnieć *vñ*, to assume an air of gravity.

spowiadadać *vñ*, to confess, shrive.

~~ się *vñ*, to confess (oneself).

~ednik ^m, (father) confessor.

~edź ^f, confession; iść do ~edzi, to confess (oneself); słuchać ~edzi, to confess.

spowinować *vñ*, się, ~ieć, vid. spokrewnić się.

spowodować *vñ*, to cause, occasion, induce.

spowszechnić, ~dnieć *vñ*, to become commonplace.

spozierać *vñ*, (na kogo) to look at; look upon, glance at.

spóźni||ać, ~ć *v^a* to make late, retard. ~ać się, ~ć się *vr* to be late, be behind time. ~enie się *n*; coming too late, lateness. ~ony *α* belated, late.

spoczy||ć, ~wać *v^a* to consume, eat. ~ć obiad, to dine; ~ć śniadanie, to breakfast. ~cie, ~wanie *n*; consumption. ~tkować *va* to exploit. ~tkowanie *n*; exploitation. ~wczy *α* consumptive; spółka ~wczna, cooperative stores.

sprąć *v^a* to wash out; (*fig.*) to beat black and blue.

spracowa||ć się *vr* to overwork oneself. ~ny *α* fatigued, overworked.

spragniony *α* thirsty. [(guests). spraszać *v^a* to invite many spraw||a *f*, affair; process, action, cause; (*polityczna etc.*) question; act, deed; account, report; za moją ~ą, at my request; zdać ~ę, to give an account. ~ca *m*, ~czyni *f*, author, contriver.

sprawdzi||ać, ~ić *v^a* to confirm, verify. ~~ się *vr* to come true, prove true. ~anie, ~enie *n*; verification.

sprawi||ać, ~ć *v^a* to effect, bring about; dispose, arrange; (*sobie co*) procure, buy; (*rybę*) draw (a fish); (*przyjemność etc.*) procure. ~~ się *vr* (*z czego*) to give an account of; behave, conduct oneself.

sprawiedliwość *f*, justice; equity; minister ~wości, Minister of Justice, (*w Anglii*) Lord Chancellor; wymierzyć ~~ to do justice. ~wy *α* just; righteous.

spraw||ka *f*, (inconsiderable) affair; trick, turn, piece of folly. ~ność *f*, cleverness, aptitude. ~ny *α* able, skilful, clever.

sprawowa||ć *v^a* to do, perform; (*urząd*) hold. ~ć się *vr* to behave, demean oneself; złe ~~

się, to misdemean. ~nie *n*; doing, performance, management. ~~ się *n*; conduct, behaviour, demeanour; złe ~~ się, misconduct.

sprawozda||nie *n*; report, relation. ~wca *m*, reporter. ~wczy *α* reporting. [chase.

sprawunek *m*, commission, purchase; spreży||k *m*, leaping-beetle. ~na *f*, spring. ~ścisie *ad* elastically; energetically. ~stosć *f*, elasticity; (*fig.*) energy. ~sty *α* elastic; (*fig.*) energetic.

spróbować *v^a* to try; taste.

spróchni||ałosć *f*, putridness. ~ły *α* foul, putrid. ~eć *vn* to become rotten.

sprosić, vid. spraszać.

spro||śnie *ad* obscene. ~snik *m*, filthy fellow. ~sność *f*, filthiness, obscenity; foul jest. ~sny *α* obscene, filthy, nasty.

sprosta||ć *sn* to be upon the level, rival a person. ~czeć *vn* to become rude or uncivilised. ~czyć *v^a* to make uncivilised.

sprosto||wać *v^a* to straighten; (*fig.*) set right, correct. ~wanie *n*, straightening; (*fig.*) rectification, correction. [powder.

sproszkować *v^a* to pulverise, sprowal||dać, ~dzić *v^a* to lead down; bring about, bring to pass; (*towary*) obtain, receive; (*na kogo co*) draw down on a person; ~~ z dobrzej drogi, to lead the wrong way, lead astray.

sprycha, vid. szprycha.

spryt *m*, wit. ~ność *f*, wittiness, acuteness. ~ny *α* witty, ingenious, acute.

spryskać *v^a* to sprinkle over, (*błotem*) to splash.

sprzączka *f*, buckle, clasp. sprządz *v^a* to couple, yoke together, join in a yoke. ~g *n*, yoke. ~gać vid. sprządz.

sprząt||ać, ~nać *v^a* to remove, clear away; (*z pola*) to harvest;

(ze stołu) to clear the table; (fig.) kill. ~anie^m, clearing away, removing.

sprzązka, vid. sprzączka.

sprzeciwić się, ~wiać się^{vr}, to object, oppose; tease, banter; contradict. ~wiający się^a, contradictory. ~wienie się^m, objection, opposition.

sprzeczłać się^{vr}, to quarrel, dispute. ~ka^f, quarrel, dispute.

~liwość^f, quarrelsome disposition, contentiousness. ~liwy, ~ny^a, contradictory; contentious, quarrelsome. ~ność^f, contentiousness; contradiction.

sprzedawać, ~wać^{vα}, to sell. ~ż^f, sale, selling. ~ż częstkowa, retail.

sprzęgać, vid. sprządz. ~żaj^m, set, team; yoke.

sprzeniewierzyć się^{vr}, to break one's faith. [crop.]

sprzęt^m, tool, utensile; harvest,

sprzyjać^{vn}, to favour, be propitious; wish a person well; nie ~ć, to be averse to. ~jący^a, favourable; advantageous. ~nie^m, favour, benevolence.

sprzykrzyić^{vα}, ~ć sobie co, to be disgusted at. ~ć się^{vr}, to disgust. ~ło mu się życie, he became disgusted with life.

sprzymierzać się ~yć się^{vr}, to enter into a league with. ~eniec^m, leaguer, ally, confederate. ~ony^a, allied, leagued.

sprzysiadź się, ~ęgać się^{vr}, to plot, form a conspiracy; (fig.) conspire. ~ęgły, ~ężony^m, conspirator. ~ężenie^m, conspiracy, plot. ~ężony^a, conspiring, conspirant.

zpuściłość^f, swelling. ~ły^a, swollen. ~nąć^{vn}, to swell, swell up.

spudłować^{vn}, (myśl.) to miss.

spuścić, ~szczęcić^{van}, to let down, lower; (żagle) lower, strike; (kurek) uncook; (staw) drain (a pond); (drzewo) fell let loose,

unchain; (włosy) cut; (z ceny) abate. ~ ~ oczy, to cast down one's eyes; (fig.) ~ ~ z tonu, to lower a peg, to take down a peg.

~ ~ się^{vr}, (na kogo) to rely on a person; let down, descend. ~ścizna^f, inheritance, succession.

spust^m, flowing off; (stawu) drawing off; (zboża) floating down; (krata) portcullis. ~nica^f, conduit-pipe. ~ny^a, flowing off. ~na krata, portcullis.

spustoszałość^f, wilderness, desertedness. ~ały^a, deserted, wild. ~enie^m, devastation. ~yć^{vα}, to devastate, lay waste.

spustowy^a, conduit ...

spuszczanie^m, (stawu) drawing off; (okrętu) launching.

spychać, vid. zepchnąć.

spylić^{vα}, to pulverise, powder.

spytać, vid. pytać.

srać^{vn}, (vulg.) to ease one's bowels, ease oneself. ~czka^f, (vulg.) diarrhoea

srebrnik^m, silver-groshen; (bot.) silver-weed. ~ny^a, silver, made of silver; silvery, silver-coloured.

~o^m, silver; (stołowe) plate, set of plate; żywe ~o, quicksilver.

~o w arkuszach, leafsilver. ~o malarskie, silver-powder. ~zyć^{vα}, to silver, plate. ~ ~ się^{vr}, to send forth the brightness of silver.

~zysty^a, silvery, silver-coloured.

średni^a, middle; moderate, of middle rate or quality. ~ca^f, diameter. ~k^m, semicolon. ~o ad, indifferently. ~ość^f, mediocrity.

~owieczny^a, mediaeval. ~ówka^f, caesura.

sroczka^f, small magpie; (bot.) larkspur. ~y^a, of magpie.

śród^{ppr}, amidst, in the midst of.

Środa^f, Wednesday.

środkek^m, medium; midst, centre; expedient, means pl. ~kiem, in the middle. ~ek leczniczy, remedy, medicament. ~ki ostrożności, precautionary measures.

~kować ^{vα} to observe the due medium. ~kowy ^α middle, median, central; *punkt ~~, centre.*
śródpōście ^τ; Mid-Lend.

śródowy ^α of Wednesday.

śródziemny ^α Mediteranean.

srodze ^{ad} terribly, frightfully; much.

srogli ^α severe, rigid, strong; frightful, terrible; cruel. ~o ^{ad} severely; frightfully; cruelly.

~ość ^f, severity; cruelty.

sroka ^f, (orn.) magpie. ~cizna ^f, piedness. ~cz ^m, piebald horse.

~ty ^α piebald, spotted, dapple.

srom ^m, shame. ~ota ^f, infamy, disgrace. ~otność ^f, infamousness, baseness. ~otny ^α shameful, infamous, ignominious.

śron, *vid. szron.*

śrót ^m, (do strzelania) small shot, hail-shot; coarse meal, groats *pl.*

~ drobny lub ptasi, small shot;

(fig.) na ~ puścić (cnotę), to expose.

~nica ^f, shot-pouch. ~o-

wać ^{vα} to bruise; cut into pieces;

(zboże) to rough-grind. ~ówka ^f, gun for small shot. ~ownia ^f,

kibbling-mill. ~owy ^α shot ...;

(o mące) coarse.

srożyć się ^{vτ} to rage, fume.

śrubla, ~ka ^f, screw; (fig.) być jak na ~ach, to be in hot water.

~czyk ^m, screw-driver. ~ować ^{vα} to screw.

~owiec ^m, screw-steamer, screw-propeller. ~owy ^α screw ...

~owa linia, (mat.) helix.

~sztak ^m, vice.

ssalić ^{vα} to suck. ~nie ^m, suction, sucking.

ssącły ^α mammalian; zwierzę ~e,

mammifer, mammal; zwierzeta

~e, mammalia.

stać ^{vn} to stand; lodge, be lodg-

ing; (przy czem) to persist in;

(fig. przy kim) to side with a person;

(za co) to stand for, supply;

(o co) to care about;

(o zegarze) to stand still; (o rzecze)

to be frozen over. ~ mnie na to, I can afford it; nie staje mnie czego, I am in want of, I am short of; stój! stop! ~ się ^{vr}, to become, turn; happen; co się z nim stało? what has become of him? jak się stało, że ..., how was it that ...

stacya ^f, stopping-place; post-stage; (kolejowa) terminus, station. ~ lecznicza, health resort.

staczać, *vid. stoczyć.*

stąd ^{ad} hence, from hence. ~; therefore.

stadisko ^m, small bevy. ~ło ^m, couple.

~nik ^m, (zo.) bull. ~nina ^f, stud, breed of horses. ~ny ^α, gregarious.

~o ^m, (ptaków) bevy; herd, flock, troop. ~ami, in troops.

stagiew, ~ka ^f, water-tub.

stagnacyja ^f, stopping, stagnation.

stajać ^{vn}, to thaw (up). ~ły ^α, molten.

staje ^m, (miara długości) stadium.

stajenne ^m, stall-money. ~enny ^α, stall ...; chłopiec ~~, horse-boy.

~enny ^m, groom, horse-boy.

~nia ^f, stable.

stal ^f, steel; (fig.) sword, dagger etc.

~ić ^{vα}, steel, harden. ~isty ^α, chalybeate.

~ka, ~ówka ^f, steel-pen. ~oryt ^m, steel-engraving.

~owy ^α, steely, made of steel;

steel-coloured.

stalaktyt ^m, stalactite.

stałe ^{ad}, stately; firmly, steadfastly.

~łość ^f, constancy, steadiness; stability; (w miłości) faithfulness.

~ły ^α, constant, steady; unchangeable, unalterable; (nie-

płynny) consistent; faithful;

(o cenie) fixed. ląd ~~, continent.

stambułka ^f, Turkish tobacco-pipe.

stamtąd ^{ad} from thence, whence.

stan ^m, state, condition; profession; rank, class; (kibić) waist, shape.

~y pl., the states; być w ~ie, to

be able. ~ rycerski, knighthood, body of noblemen; nie być w ~ie, to be unable.

sta||nąć, ~wać *vñ* to stop, stand still, halt; (*w czytaniu etc.*) to stop, leave off; arrive, come; end, terminate, finish; (*o rzece*) to be frozen over; appear; (*o budynkach*) to be erected. ~~ na czele, to be put at the head, be at the head; tzy mu ~nęły w oczach, tears stood in his eyes. ~wać się, *vid. stać się*.

stancya *f*, lodging; room, chamber. **stangret** *m*, coachman, driver.

stanie *?*; standing. ~ się *?*, becoming.

stanieć *vñ*, to cheapen.

stanik *m*, bodice.

stannica *f*, halting-place, station. **stanow||czo** *ad* definitively, decidedly. ~czość *f*, resolution, decisiveness. ~czy *a*, resolute, determined, decisive. ~ić *vñ*, to fix, determine; institute; (*urzędników etc.*) to appoint, nominate; (*prawa*) give; (*klacz*) cover, horse; (*o czem*) decide; to nic nie stanowi, no matter. ~ienie *m*, institution. ~isko *?*, stand, station, post; lodging, quarters *pl.*; position, situation; (*myśl.*) stand; point of view.

stany, *vid. stan*.

sta||ać, ~ić *vñ*, to step, stride; tread. ~ienie *m*, pace, pacing. ~or, *vid. stępor*.

staraj||ć się *vñ*, to endeavour; take pains; (*o co*) to apply (for); (*o rękę panny*) to court, woo; (*o urząd*) to sue for. ~nie *m*, endeavour, pains *pl.*, trouble. ~~ się *?*, (*o urząd etc.*) suing for; (*o pannie*) love-suit, courting; mieć ~~ (*o czem*) to take pains for ...

~nność *f*, carefulness, diligence.

~nny *a*, careful, diligent.

starcie *?*, rup, wiping off; (*na proch*) trituration. ~ się *?*, collision, encounter.

starczyć *van* (*czego*) to supply, furnish with; suffice, be sufficient. **starga||ć** *vñ*, to rend, break; (*fig.*) exhaust, waste. ~ny *a*, effete, exhausted.

starka *f*, old female; old brandy. **starłem**, *imperf.* od zetrzeć.

starodaw||ność *f*, ancientness, antiquity. ~ny *a*, ancient, antique.

staro||modny *a*, old - fashioned. ~polski *a*, old Polish, ancient Polish; *po ~polsku*, after the old Polish manners and customs.

~śc *f*, old age; czerstwa ~~, green old age.

staro||ścina *f*, the wife of a starost.

~sta *m*, starost, captain of a district. ~stwo *m*, the office of a starost (in Poland).

staro||świecki *a*, old - fashioned, old-time. ~świecczyzna *f*, old - custom, old practise, old jog-trot.

~świeckość *f*, old-fashionedness. ~wierca *m*, orthodox. ~wina *m*, good old man, old boy. ~za- konny *a*, founded on the old testament. ~~ *m*, Jew.

starożytn||ość *f*, antiquity, ancientness; (*świat starożytny*) antiquity. ~ości *pl.*, antiquities *pl.*, archaeology. ~y *a*, antique. ~i *pl.*, the ancients.

starsza *f*, directress, mistress.

~eństwo, seniority; birth-right, priority. ~y *a*, older; elder. ~y *m*, superior. ~yzna *f*, chief men, superiors *pl.*

starty *a* & *P*, wiped off, (*z kurzu*) dusted; crushed.

staru||cha *f*, (*pogardliwie*) old woman. ~chny, ~sieńki *a*, very old. ~szek *m*, (good) old man. ~szka *f*, (good) old woman.

starła *f*, old woman. ~y *a*, old. ~ *m*, old man; (*vulg.*) father; cunning fellow.

starz||ec *m*, an old man, a gray-head. ~eć się *vñ*, to grow old, to age. ~yzna *f*, old clothes, frippery.

stateczność ^{f.}, steadiness, gravity, composedness. ~ny ^a, steady; sedate, staid, composed.

statek ^{m.}, vessel; (*kuchenny*) furniture, utensil; (*rzemieślniczy*) tool; vessel, craft; steadiness, gravity.

~ kupiecki, merchant-man. ~ parowy, steam-boat, steamer. ~ wojenny, man-of-war, ship of war.

statkować ^{vⁿ}, to balance; behave well.

statuła ^{f.}, statue. ~etka ^{f.}, statuette.

statut ^{m.}, statute, by-law.

statyka ^{f.}, statics *pl.*

statysta ^{m.}, (*te.*) mute person; statesman.

statystyczny ^a, statistical. ~k ^{m.}, statist, statistician. ~ka ^{f.}, statistics *pl.*

stątywa ^{f.}, foot, basis.

staw ^{m.}, pond; (*anat.*) joint, articulation. ~owaty ^a, jointed, articulate. ~owy ^a, articular.

stawiać, vid. *stanąć*. ~iać ^{v^a}, ~ pierwsze kroki czyje, to guide or lead a person. ~iać, ~ić ^{v^a}, set, put; (*budynek etc.*) to build, erect; (*świadka*) to bring forward; (*sidła*) to set; (*pijawki*) to apply.

~~ na kartę, to back a card. ~~ czolo komu, to make head against one. ~~ sie ^{v^r}, to appear; prove, (*śmiato etc.*) to face.

~idło ^{m.}, water-gate, flood-board. ~enie się ^{m.}, (*przed sądem*) appearance. ~ka ^{f.}, (*w grze*) pool, stake. ~owaty, ~owy, vid. *staw* ...

stearyna ^{f.}, stearine. ~owy, świeca ~owa, composite, candle. **stebnować** ^{v^a}, to stitch, to quilt. ~ówka, quilting-stitch.

stechlizna ^{f.}, ill smell from fustiness. ~łość ^{f.}, mustiness, mouldiness, fustiness. ~ły ^a, musty, fusty. ~ać ^{vⁿ}, to smell musty, grow musty.

stecka, vid. *ściezka*. [fluence.

stek ^{m.}, scum and dregs; con-

stek ^{m.}, groan. ~ać ^{vⁿ}, to moan, groan. ~anie ^{m.}, groaning, moan-

ing, groans *pl.* ~nąć ^{vⁿ}, to utter a (deep) groan. [wright.

stelmach ^{m.}, wheel-wright, cart-

stempel ^{m.}, stamp; stamped pa-

per; adhesive stamp; (*do strzelby*) ramrod, rammer; prop (for build-

ings). ~lować ^{v^a}, to stamp.

~lowy ^a, stamped. **stenograf** ^{m.}, stenografer. ~ia ^{f.}, stenography, shorthand. ~iczny ^a, stenographical.

step ^{m.}, steppe, desert.

step ^{m.}, amble, ambling pace.

~ak ^{m.}, ambler, ambling horse.

stępa ^{f.}, stamping-trough; fulling-machine.

stępel etc., vid. *stempel* etc.

stępiłały ^u, bluntish. ~ć ^{v^a}, to blunt. ~ć się ^{v^r}, ~eć ^{vⁿ}, to get blunted. ~enie ^{m.}, blunting.

stęplka ^{f.}, small stamping-trough; keel. ~or ^{m.}, stamper, rammer; (*u pumpy*) piston, sucker. ~o-
wać ^{v^a}, to hot-press.

stepowy ^a, desert ...

ster ^{m.}, helm, rudder; (*fig.*) ~rządu, helm of the state, government.

steralić ^{v^a}, to squander, waste. ~ny ^a, consumed.

sterczleć, ~yć ^{vⁿ}, to stand out, to be prominent. ~enie ^{m.}, projecting, prominence.

stereometria ^{f.}, stereometry.

~czny ^a, stereometrical.

stereołeskop ^{m.}, stereoscop. ~typ ^{m.}, stereotype. ~typia ^{f.}, stereotype printing, stereotyping. ~typowy ^a,

stereotypical.

sterlnictwo ^{m.}, pilotage. ~niczy ^a, helmsman's. ~nik ^{m.}, pilot, helmsman. ~ować ^{v^a}, to steer.

~ówka ^{f.}, tail-feather. ~owy ^a, of the helm.

sterta ^{f.}, rick, stack.

stęsknić się ^{v^r}, (*za*) to languish or long for. ~ony ^a, earnestly desirous, intensely longing.

steżlały ^a, stiff, numb. ~eć ^{vⁿ}, to stiffen, to get numbed. ~yć ^{v^a}, to make stiff, to stiffen.

stjuk ^m, plaster of Paris.

stłaczać, ~oczyć ^{vα}, to compress, tread to pieces.

stłuć ^{vα}, to smash to pieces, break, dash. ~c się ^{v_r}, to be dashed, be smashed (to pieces). ~czenie ^m, dash, breaking; confusion. ~czony ^{p & α}, smashed to pieces; (fig.) być jak ~m to be broken off, to fall to the ground.

stłumić, ~ć ^{vα}, to suppress; damp, deaden. ~ony ^{p & α}, damped, deadened.

sto, num., hundred; pięć od sta, five per cent.

stochmal ^m, mill-dust.

stoczek ^m, wax-stand, wax-candle; barber's block. ~ki pl., (resztki piwa etc.) remnant, sediment. ~yć ^{vα}, to roll down; (wino etc.) to tap, draw off; (o robakach) gnaw, corrode; (bitwę) fight. ~~ sie ^{v_r} to be rolled down.

stodoła ^f, shed, barn, pent-house. stóg ^m, rick, stack.

stój ⁱ, stop!

stojały ^α, standing; (o wodzie) stagnant. ~czka ^f, na ~czkę, w ~czki, upright, erect.

stoicki, ~czny ^α, stoical, stoic. ~cyzm ^m, stoicism. ~k ^m, stoic. stójk[a] ^f, orderly, post. ~owy ^m, policeman, constable.

stok ^m, cistern; glacis.

stokfisz ^m, cod-fish, stock-fish.

stokroć ^{ad}, centuply. ~tka ^f, (bot.) daisy. ~krotny ^α, centuple, hundredfold.

stół ^m, table; dinner; board, boarding; iść do stołu, to sit down to dinner. ~ i mieszkanie, board and lodgings.

stolarczyk ^m, joiner's apprentice; journeyman joiner. ~rka ^f, joiner's wife; joiner's trade. ~rski ^α, joiner's. ~rstwo ^m, joiner's trade. ~rz ^m, joiner. ~rz artystyczny, cabinet-maker, ebonist.

stollec ^m, evacuation of the bowels,

stool; close-stool. ~łeczek ^m, small foot-stool. ~łek ^m, foot-stool, stool; (fig.) ~~ komu podstać, to trip a person up.

stolecie, ~tni, vid. stulecie, stuletni. stołeczny ^α, metropolitan; miasto ~eczne, metropolis, capital.

stoliczka ^f, metropolis, capital; throne. ~iczek ^m, tablet, small table. ~nica ^f, chopping-board. ~nik ^m, grand master of a king's household.

stołować ^{vα}, to feed, board. ~~ się ^{v_r}, to board. ~wanie się ^m, boarding. ~wnik ^m, boarder. ~wy ^α, table ...

stonog ^m, ~oga ^f, wood-louse, milleped(e), centiped.

stopa ^f, foot; sole of the foot; foot-step, trace. ~ mennicza, standard. ~ procentowa, rate of the interest; od stóp do głów, from head to heels, cap-a-pie; (fig.) żyć na wielką stopę, to live in great state.

stopić ^{vα}, to melt, dissolve. ~niały ^α, molten. ~nieć ^{v_n}, to thaw up; melt, become liquid.

stopień ^m, degree; step; foot-board; rank, dignity; (gram.) ~ najwyższy, superlative. ~ równy, positive. ~ wyższy, comparative.

stopniować ^{vα}, to gradate; compare, form the degree of comparison. ~wanie ^m, gradation; (gram.) comparison. ~wo ^{ad}, by degrees, gradually. ~wy ^α, gradual.

storczyk ^m, (bot.) orchis, ragwort. ~owy ^α, orchidaceous. [pyre.

stos ^m, heap, pile; funeral pile, stosować ^{vα}, to adapt, fit, accomodate. ~~ się ^{v_r}, to comply with. ~~ się do czasu, to serve the time. ~any ^α, applied. ~~ kapelusz, three-cornered hat. ~nie ^{ad} ~~ do, according to. ~ność ^f, suitableness, fitness, convenience. ~ny ^α, convenient, suitable.

stosunek ^m, proportion. ~ki *pl.*, relations *pl.*, connexion; mieć z kim ~ki, to be in connexion with; wejść w ~ki, to enter into connexion. ~kowo ^{ad}, proportionally. ~kowy ^a, proportional.

stowarzyszenie ⁿ, association, union; society. ~szać się, ~szyć się ^{vr}, to enter into an association. **stożek** ^m, small rick or stack; cone. ~kowaty ^a, conical.

stracenie ⁿ, losing; execution, beheading. ~ić ^{vα}, to lose; squander, waste; to put to death, execute. ~ony ^{p & a}, lost; put to death.

stracenie ⁿ, throwing down. ~ić ^{vα}, to throw down; to strike off. ~~ z tronu, to dethrone.

strach ^m, terror, affright, fright; bug-bear, fright; (*głupi*) aż ~, excessively. ~ (pomyśleć) it is dreadful to ... ~ać się ^{vr}, to fear, have misgivings.

strałczasty, ~czysty ^a, full of pods; having pods; siliquose. ~czek, ~k ^m, pod, shell. ~czyna ^f, hull, husk. ~kowaty ^a, siliculous. ~kowy ^a, siliquose.

stragañ ^m, shambles *pl.* ~rka ^f, hucksteress.

strapilenie ⁿ, sorrow, affliction, grief. ~ony ^a, sorrowful; cieźko ~~ , heartbroken.

straszliwość ^f, horribleness; formidableness, dreadfulness. ~wy ^a, horrible; formidable.

straszno ^{ad}, horribly; dreadfully. ~ny ^a, ugly, deformed; terrible, horrible. ~yć ^{vα}, to frighten, terrify. ~ydło ⁿ, monster; bug-bear, scarecrow.

strata ^f, loss, detriment; ponieść ~ę, to suffer a loss. ~ny ^a, losing. **strategia** ^f, strategy. ~czny ^a, strategical.

stratować ^{vα}, to trample down, throw down by riding over.

strawia ^f, food, fare, nourishment.

~ić ^{vα}, to digest; consume, destroy; (*czas*) spend, pass. ~ne ⁿ, money for travelling, viaticum. ~ność ^f, digestion, digestibleness. ~ny ^a, digestible; mieć ~~ żołądek, to have a good stomach or digestion.

straż ^f, guard, watch; watchmen *pl.*; stać na ~y, to be on duty, be on guard. ~ nocna, night-watch; przednia ~, vanguard; tylna ~, rear-guard. ~ak ^m, fireman. ~nica ^f, watch-tower; (*fig.*) bulwark; sentry-box. ~niczy ^a, watch; okręt ~~ , guard-ship. ~nik ^m, overseer, surveyor, watchman. ~~ graniczny, customs officer.

stręczalka, vid. ~ycielka. ~enie ⁿ, recommendation. ~yć ^{vα}, to recommend, direct; procure. ~yciel ^m, procurer, pander. ~ycielka ^f, procress.

strefa ^f, zone.

streścić, ~szczać ^{vα}, to recapitulate.

strętwa ^f, cramp-fish.

strofa ^f, couplet, strophe.

strofować ^{vα}, to reprimand, rebuke, chide. ~wanie ⁿ, reprimand.

strój ^m, dress, attire, finery; (*muz.*) tuning, tune. ~ bobrowy, castoreum.

strojarka ^f, milliner. ~ić ^{vα}, to dress, to attire; (*fortepian etc.*) to tune. ~~ figle, to make sport; (*fig.*) ~~ kwaśną minę, to make grimaces, to grimace. ~~ się ^{vr}, to dress. ~iciel, ~jnik ^m, tuner.

~ik ^m, head-dress. ~jnie, ~jno ^{ad}, elegantly, sprucely. ~jniś ^m, masher, dandy. ~jnisia ^f, woman fond of finery. ~ność ^f, elegance (in dress), ornament. ~jny ^a, elegant, neat, spruce; ornamented, adorned.

stromość ^f, declivity, steepness.

~y ^a, declivous, steep.

strona ^f, side; party, faction;

region; *vid. struna*. ~a światła, the point of the compass; quarter of the heavens; z tej ~y, on this side; po prawej ~ie, on the right, to the right (hand). ~ić *vñ*, (*od kogo*) to avoid, shun. ~ica, ~nica *f*, page. ~ienie *"*; avoiding, shunning. ~nictwo *"*, party, faction. ~niczość, ~ność *f*, partiality. ~niczy, ~ny *α* factious, partial. ~nik *m*, partisan. [sky. strop *m*, ceiling; (*fig.*) firmament, stropic *vα* to scare away, frighten. stroskany *α* afflicted, grieved. stróż *m*, watchman, warder; door-keeper, porter; (*fig.*) guardian. ~a *f*, guard, night-watch. ~ka *f*, portress. ~ować *vñ* to be on guard. [soning. strułć *vα* to poison. ~cie *"*, poison. struchlisko *f*, consternation, dismay. ~aly *α* confounded, dismayed. ~ec *vñ* to be struck with consternation.

strudzenie *"*, fatigue, lassitude. ~ic *vα* to tire, fatigue. ~~ się *vr*, to grow tired. ~ony *α* tired, fatigued. [butter-cake. struciel *m*, ~la *f*, oblong piece of strug *m*, chipping-knife, carving-knife. ~ać *vα*, (*owoc*) to peel, pare; chip.

struga *f*, brooklet.

struktura *f*, structure.

strumień *m*, stream, brook; (*fig.*) torrent, flood. ~ieniami, in torrents. ~yk *m*, brook, rivulet.

struna *f*, chord.

strup *m*, scurf, scald, scab. ~iastosc *f*, surfiness, scabbedness. ~iasty *α* scabbed, scurfy. ~ieszałość *f*, putridness. ~ieszały *α*, putrid.

strułs *m*, ostrich. ~si *α* ostrich .. strwonić *vα* to lavish, squander. strwożony *P & α* faint-hearted, alarmed. ~yć *vα* to dishearten, frighten, alarm. ~~ się *vr* to be frightened, become embarrassed.

strych *m*, garret, loft. ~arstwo *"*, brick-maker's trade. ~arz *m*, tile-maker, brick-maker. ~ować *vα* (*strychulcem*) to strike; (*mil.*) to cannonade, batter with cannon shot. ~ulec *m*, strickle.

strychnina *f*, strychnine.

stryczek *m*, (*do wieszania*) halter.

stryj *m*, (paternal) uncle. ~eczny *α*, ~~ brat, cousin; ~eczna siostra, female cousin. ~enka *f*, aunt (wife of the paternal uncle). ~owski *α*, of (paternal) uncle. strzał *m*, shoot; (*odległość*) range, shot; na ~, within shot; ~ chybiony, miss, bad shot.

strzała *f*, arrow; jak ~a, swift as an arrow. ~ka *f*, small arrow; (*u zwierząt*) blaze, white spot; (*u nogi końskie*) frog. ~~ piórunkowa, thunder-bolt. [pieces. strzaskać *vα* to crash, dash to strząsać *vα*, ~nać *vα*, to shake off, cast off. [roof, thatch.

strzecha *f*, thatched hut; straw-

strzedz *vα*, (*czego*) to guard, watch.

~ się, to give (take) heed, beware.

strzelac, ~ić *vα* to shoot, discharge, fire (off); (*oczyma*) to dart; (*fig.*) ~~ w góre, to shoot up. ~ić sobie w tēb, to blow one's brains out. ~ać się *vr*, (*z kim*) to fight with pistols.

~anie *"*, shooting. ~anina *f*, continual firing. ~ba *f*, rifle, gun.

~czy *α*-rifle ..., shooting ...

~czyk *m*, young sharp-shooter.

~ec *m*, rifleman, sharp-shooter; hunter, huntsman; fellow-sharp-shooter. ~ecki *α* rifle ..., sharp-shooter's. ~ecka torba, hunting-bag, gamebag. ~isty *α*, (*fig.*)

shooting up; (*fig.*) hot, ardent.

~nica *f*, house of the sharp-shooter's company; (*dla armat*) embrasure, loop-hole. ~niczy *α*, shooting; proch ~~, gun powder;

bawętna ~nicza, gun-cotton, fulminating cotton.

strzemięⁿ, stirrup. ~enneⁿ; parting-cup, stirrup-cup. ~enny^a; stirrup ... ~onkoⁿ; band, strap; small stirrup.

strzep||ać, ~ywać^{vα} to dust, free from dust; (*kogo, fig.*) to dust a person's jacket.

strzep||ek^m, lump, thrum. ~iasty^a; crisp. ~ić^{vα} to crisp, curl up. ~~ się^{vβ} to crisp. ~ka^f, thrum; (*bot.*) horse-tail; shave-grass.

strzeżenieⁿ, guard. ~sięⁿ; taking care.

strzy||dz *vαn* to shear, shave; (*papier etc.*) cut. ~dz uszami, to prick up one's ears. ~gacz^m, shearer. ~ż, ~ża^f, shearing; shearing-time; shearings *pl.* ~żenieⁿ; shearing. ~żony^{P & a}; shaved.

strzyk||ać, ~nać^{vη} to sputter. ~a mię w ..., I have a pain in ... ~anieⁿ; pain, pinching; sputtering. ~awka^f, syringe.

strzyżyk^m, (*bot.*) wren.

stud||encki^a student-like; student's, undergraduate. ~ent^m; collegian, student. ~ya *pl.* studies *pl.* ~yować^{vαn}, to study.

~yowanieⁿ; studying, studies *pl.* ~yumⁿ; study; essay, treatise.

stu||dnia^f, well, spring. ~dniarz^m, well-digger; inspector of the wells. ~dzienny^a; well ..., spring ...; woda ~dzienna, pump-water.

~dzić^{vα}; to cool, cool down. **stu||ębny^a** having hundred mouths; (*fig.*) famous. ~głowy^a; hundred-headed. ~języczny^a; having hundred tongues; (*fig.*) celebrated.

stuk^m, ~anieⁿ; knock, (continual) knocking. ~ać, ~nać^{vη}; to knock; (*o sercu*) to throb, pant. ~niecie, ~nienieⁿ; knocking (done but once).

stuła^f, stole, maniple.

stul||ać, ~ić^{vα} (*oczy etc.*) to close, shut; (*vulg.*) ~ić pysk, to hold one's tongue.

stu||lecieⁿ; century. ~letni^a; centennial; hundred years old. ~letnia rocznica, centenary. ~listny^a; centifolious.

stupurczyć się^{vβ} (*fig.*) to elate oneself.

sturbować^{vα} to trouble, disturb.

stwar||dniałość^f, induration.

~dnieć, ~dnąć^{vη}; to harden, grow hard.

stwarzac̄, vid. *stworzyć*.

stwierdz||ać, ~ić^{vα} to confirm, corroborate. ~enieⁿ; confirmation, corroboration.

stwórca^m, creator.

stworz||enieⁿ; creation; creature.

~yć^{vα}; to create; make, produce. ~yciel^m, creator.

Styczeń^m, January.

stycz||na^f, (*mat.*) tangent. ~ność^f; contact; (*fig.*) connexion, relations *pl.* ~ny^a; contiguous.

styczniowy^a; of January.

stygnąć^{vη}; to grow cold, cool down; (*fig.*) to cool.

styk^m, plough-handle.

styka||ć się^{vβ}; to come into contact; to meet. ~nie sięⁿ; (*osób*) contact: contiguity.

styl^m, style, manner of writing; (*arch.*) style; ~górny, lofty style.

~istyczny^a; stylistic, as regards style. ~owy^a; in style, in correct style.

stynta^f, (*ryba*) smelt.

stypa^f, funeral repast.

stypendy||sta^m, stipendiary. ~umⁿ; allowance, scholarship.

styra||ć, ~ny^a; vid. *sterać, sterany*.

subjekcylla^f, trouble, annoyance, ceremonies *pl.*; bez ~i! no ceremonies!

subdyakon^m, subdeacon.

subhastacya^f, subhastation, public sale, auction.

subjekt^m, (*gram.*) subject; commercial clerk. ~ywność^f; subjectivity. ~ywny^a; subjective.

sublimat^m; sublime.

subordynacya^f, subordination.

subretka f, music-hall singer; lady's maid, chamber-maid.	suma f, sum; sum of money; high-mass, public mass ~ryczny ^a , summary. ~ryusz ^m , summary.
subskrybent ^m , subscriber. ~pcya f, subscription.	sumak ^m , sumach-tree.
substancya f, substance.	sumienie ^{lie} , conscience; czyste ~ie, quiet conscience; zgryzoty ~ia, remorse. ~ność f, conscientiousness, scrupulosity. ~ny ^a , scrupulous, conscientious.
subtilność f, subtileness, subtlety. ~elny ^a , subtile. ~ylizawać ^{vā} , to subtilize.	sumka f, small sum (of money).
suć ^{vā} , to shoot, heap; (<i>pertami etc.</i>) to trim. [cracker.	~ować ^{vā} , to sum, cast up.
suchar ^m , rusk, biscuit. ~ek ^m ,	sunąć ^{vān} , to push, shove; creep, crawl. ~ się ^{vr} , to move on; creep slowly.
suchedni pl., ember-days. ~edniowy ^a , ember... ~o ^{ad} , dryly, drily; (<i>fig.</i>) coolly. ~o (na dworze), it is dry weather; na ~o, with impunity; jejunely, emptily. ~ość f, dryness, siccity, aridity.	superata f, overplus, surplus.
suchotnica f, ~nik ^m , phthisic, tabid person. ~niczy, ~ny ^a , phtisical, consumptive. ~y pl., phtisis, consumption.	suplent ^m , assistant teacher.
suchy ^a , dry, arid. ~a nogą, dry-shod. ~e konopie, (<i>bot.</i>) simile-hemp.	suplikia f, petition, supplication.
suczka f, young bitch. ~y ^a , of sufit ^m , ceiling. [bitch.	~ant ^m , supplicant, petitioner.
sufler ^m , prompter.	~ować ^{vñ} , to petition.
sufragan ^m , suffragan bishop.	suponować ^{vā} , to suppose, conjecture. ~zycza f, supposition.
suggestya f, suggestion. [bitch.	surdut ^m , coat, gown.
suka f, bitch. ~gońca, hound.	surma f, trumpet, trombone.
sukces ^m , success.	surogat ^m , surrogate, succedaneum.
sukcessor ^m , successor, heir.	surowica f, salt-spring. ~iec ^m , pig-iron, crude-iron. ~izna f, crudeness; rawness, roughness.
~sorka f, heiress. ~sya f, succession; inheritance.	surówka f, adobe.
sukienka f, priestly garment; garment. ~ko ^m , small cloth.	surowo ^{ad} , rigorously, severely; roughly; (<i>zganic</i>) sharply. ~ość f, severely, rigour; crudeness. ~y ^a , crude, rough; severe, rigorous.
~nica f, cloth-hall. ~nictwo ^m , cloth-manufactory, drapery. ~niczy ^a , clothier's. ~nik ^m , clothier, cloth-weaver. ~ny ^a , cloth...	sus ^m , leap, jump; dać ~a, to take a leap.
sukmana f, country-dress; gown, dress. [garment.	suspendować ^{vā} , to suspend.
suknia f, garment, dress; female	susel ^m , (<i>zo.</i>) zisel, souslik.
suknisko ^m , coarse cloth; bad gown or dress. ~o ^m , cloth. ~o-wiec ^m , (<i>zo.</i>) clothes-moth.	susz ^m , dead branches. ~a f, dryness, aridity. ~alnia, ~arnia f, drying-place. ~yć ^{vā} , to dry, dry up; (<i>bieliznę</i>) to air; (<i>fig.</i>) ~ ~ komu głowę, to set a person's head turning. [sock.
zakurs ^m , succour, help.	sutanna f, priestly garment, cassiterena f, basement story.
zultan ^m , sultan. ~icz ^m , sultan's son. ~ka f, sultana, sultaness.	sutło ^{ad} , copiously, abundantly; luxuriously. ~ość f, copiousness, plentifullness. ~y ^a , copious, abundant; opulent, luxurious.
sum ^m , sheath-fish.	suwać, vid. sunać.
	swach, vid. swat.

swąd ^m, burnt smell; stink, stench.
swada ^f, facility in speaking.

swadźba ^f, match-making; wed-ding.

swarły *pl.*, differences *pl.*, quarrels *pl.* ~liwość ^f, unsociable-ness, quarrelsome. ~liwy ^a, quarrelsome. ~żyć się ^{vr}, to quarrel, fall out.

swałszka ^f, (female) match-maker.

~t ^m, 'bridegroom's man, best man; match-maker. ~tać ^{vα}, to make a match, woo for a person. ~tautie ^m, match-making. ~ty *pl.* wooing, courtship.

swawolla ^f, petulance, wanton-ness; wilfulness, self-will. ~lić ^{vn}, to hoiden, wanton, frolic. ~lnica ^f, petulant woman. ~lnik ^m, wanton, petulant man. ~lny ^a, pe-tulant, wanton, frolic.

swędzić ^{vna}, to smell of burning; smoke-dry.

świadeczyć ^{vna}, to give evidence, witness; (*komu*) bestow upon. ~~ się ^{vr}; (*kim*) to call to wit-ness. ~ectwo ^m, deposition; testi-monial, certificate. ~ek ^m, wit-ness, deponent; stawić ~ka, to bring forward a witness. ~~ naoczny, eye-witness.

świadom, *vid. świadomy*. ~ie, ~o^{ad}, consciously. ~ość ^f, experience, consciousness. ~~ samego siebie, self-consciousness. ~y ^a, acquain-ted with, experienced; conscious. ~y siebie, self-conscious.

świat ^m, world; universe; (*ludzie*) people; wielki ~, the high life; piękny ~, the beau monde; za-nic w świecie, not for all the world. **świąteczny** ^a, festive, festival.

świątełko ^m, dim light. [tide.]

Świątki *pl.*, (*Zielone*) Whitsun-
światło ^m, light, candle-light; (*fig.*) enlightenment. ~~ (*na dworze*), it is light; ~~ dzienne, day-light; ~~ słoneczne, sunlight. ~ło, ~le ^{ad} clearly, light. ~łocieñ ^m, (*mal.*) clare-obscure. ~łość ^f,

brightness. ~ły ^a clear, bright; (*fig.*) enlightened, civilized.

świątnica ^f, sanctuary; temple. ~obliwość etc., *vid. świętobli-wość etc.*

świątowięc ^m, worldling, man of the world. ~ość ^f, worldliness, mundanity. ~y ^a, worldly, tem-poral; worldly-minded.

świątynia ^f, temple.

świdler ^m, bore, gimlet; ~rem patrzyć, to look asquint, squint. ~erek ^m, gimlet; (*chir.*) trepan. ~rować ^{vα}, to bore, drill; (*fig.*) ~~ oczyma, to ogle. ~ryk ^m, (*zo.*) bore-worm.

świdwia, ~ina ^f, (*bot.*) dogwood.

świeca ^f, candle; (*myśl.*) eye of the stag; ~a parafinowa, paraffin-candle; ~a woskowa, wax-candle.

~acy ^a, bright, shiny. ~arz ^m, chandler, candle-maker. ~ić ^{vn}, to shine, emit light; (*komu*) to light a person (home); to give a good example to. ~~ się ^{vr}, to shine.

świecenie ^m, (*na księdza*) ordina-tion. ~ić ^{vα}, to solenize, ce-lebrate; (*kogo*) consecrate, or-dain; keep the Lord's day. ~ić się ^{vr}, to be ordained; be cele-brated; (*w kartach*) to be trump; co się tu ~i? what is up here? ~ie ^{ad} holily, sacredly.

świecidełko ^m, spangle, tinsel.

świecki ^a, worldly, secular, laic.

~ość ^f, worldliness.

święcone ^m, ~nka ^f, a kind of Easter-lunch, Easter-egg. ~ny ^a, consecrated; ~ne jajko, Easter-egg; ~na woda, holy-water.

świeczka ^f, small-candle. ~nik ^m, candle-stick, lustre, candelabrum.

świegot ^m, chirping; talkative man. ~ać ^{vn}, to chirp, warble, cheep; babble, chatter. ~liwość ^f, talkativeness, chirpiness. ~liwy ^a, talkative, chirping.

świeklier ^m, father-in-law. ~ra ^f, mother-in-law.

świer|got ^m, chirping. ~gotać, ~kać ^{vñ} to chirp, warble.

świerk ^m, red fir. ~owy ^a fir ...
świerszcz ^m, (zo.) cricket.

świerzb ^m, ~a ^f, itch. ~iaczka ^f, itching, itch; (fig.) passion, mania. ~ieć ^{vñ} to itch. ~ienie ⁿ, itching. ~owaty ^a scabby, mangy. święta ^f, (female) saint.

świetl|any ^a illuminating, light. ~ica ^f, chamber, room. ~ik ^m, luminous matter; (zo.) glow-worm; (bot.) eye-bright. ~isty ^a, sparkling, bright.

świetlu|ieć ^{vñ} to sparkle, gleam. ~ość ^f, brilliancy, splendour. ~y ^a, brilliant, splendid; bright, resplendent.

święto ⁿ; feast-day, festival; ~kościelne, church-festival. ~bliwość ^f, devoutness, piety; Jego ~ ~ (papież), His Holiness. ~bliwy ^a, pious, religious. ~janka ^f, (bot.) red-currant. ~jański ^a, John's; ~ ~ chleb, carob; ~ ~ robaczek, glow-worm. ~ ~ e ⁿ, earnest-money, feasting-penny. ~kradzca ^m, church-robbler; blasphemer. ~kradzki ^a sacrilegious. ~kradztwo ⁿ, sacrilege. ~marciński ^a, ~ ~ e lato, St. Martin's summer. ~pietrze ⁿ, Rome-penny.

świętlość ^f, holiness; holy relic. ~oszek ^m, ~oszka ^f, pietist, hypocrite. ~ować ^{vñ} to hold a feast; cease from work, be unoccupied; be idle. ~owanie ⁿ, feasting; (bezrobocie) strike. ~y ^a, holy; saint; sacred; ~ej pamięci, deceased, late. ~y ^m, saint.

śwież|o ^{ad} freshly; newly, lately. ~ość ^f, freshness; newness. ~y ^a, fresh; new.

świnia ^a hog's, hog ..., pig's; ~awesz, (bot.) hemlock. ~a ^f, hog, pig, swine; (fig.) filthy pig. ~ak ^m, (bot.) sow-bread. ~arek ^m, swine-herd. ~arski ^a pig-driver's.

sygnatura

~arz ^m, hog-dealer; pig-driver; (fig.) filthy pig, nasty fellow.

świ|nina ^f, pork. ~nka ^f, small pig; ~ ~ morska, sea-hog, porpoise. ~nopas ^m, pig-driver; (fig.) nasty fellow. ~ński ^a, piggish, swiny. ~ństwo ⁿ, piggishness. ~ntuch ^m, nasty fellow, filthy pig.

świs|nać, ~tać ^{vñ} to pipe; whistle, whiz. ~t ^m, whistling, whistle. ~tak, vid. świszczypałka. ~tawka ^f, fife, whistle. ~tun ^m, empty nut.

świstek ^m, waste paper, trash; sorry publication.

świszcz ^m, (zo.) marmot. ~eć ^{vñ} to hiss, whizzle. ~ypałka ^m, windy fellow. [~ać ^{vñ} to dawn.

świt ^m, ~anie ⁿ, day-break, dawn. świta ^f, attendance, retinue.

świtezianka ^f, water-nymph, undine.

swoboda ^f, liberty, freedom; privilege, prerogative; independence. ~nie ^{ad} at leisure.

~ność ^f, leisureliness, easiness. ~ny ^a, leisured, free; independent; ~ne chwile, leisure-hours.

swój ^{prn} his, her, its; his, hers, their; theirs; wziąłem, wziąłeś ~ kapelusz, I took my (you took your) hat; wzięliśmy swoje kapelusze, we took our hats.

swojskii ^a, homely; domestic, tame. ~ość ^f, domesticity.

swora ^f, ~ność, ~ny, vid. sfora, sforność, sforny.

sworzeń ^m, strong nail or peg.

sybaryta ^m, sybarite. [to strain.

sycić ^{vñ} to satiate, sate; (miód) syłczacy ^a sibilant; głoska ~czaca, sibilant. ~czeć, ~knąć ^{vñ} to

syenit ^m, syenite. [hiss. syfilis ^m, syphilis.

syfon ^m, siphon.

sygnal|ł ^m, signal. ~ilizować ^{vñ}, to signalise. ~łowy ^a signal ..., warning. ~tura ^f, signature; mark, stamp.

- sygnet** ^m, seal-ring.
syk ^m, hissing, whizzing.
sykomor ^m, sicomore.
sylabilla ^f, syllable. ~izować ^{vn}, to syllable. ~izowanie ^f; spelling, syllabication.
sylfida ^f, sylph.
sylwetka ^f, silhouette, shade.
symbol ^m, symbol. ~iczny ^a, symbolical. ~ika ^f, doctrine of symbols, symbolism. ~izować ^{va}, to symbolise.
symetrylla ^f, symmetry. ~czność ^f, symmetricalness. ~czny ^a, symmetrical.
symfonia ^f, symphony.
sympatylla ^f, sympathy. ~cznie ^{ad}, sympathetically. ~czny ^a, sympathetic(al). ~zować ^{vn} (*z kim*) to sympathise, feel drawn to.
symptom, ~at ^m, symptom. ~atyczny ^a, symptomatic.
symultanny ^a, simultaneous.
syn ^m, son; ~bozy, son of God, Jesus. ~alek, ~aszek ^m, pet son. ~ek ^m, (beloved) son.
synagoga ^f, synagogue.
syndyk ^m, syndic.
synod ^m, synod.
synogarlica ^f, laughing-dove, Indian turtle-dove.
synonim ^m, synonym, synonyme.
~owy ^a, synonymous.
synowa ^f, daughter-in-law. ~wica ^f, niece. ~wiec ^m, nephew. ~wski ^a, son's.
syntetyczny ^a, synthetic. ~za ^f, synthesis.
sypiąć ^{va}, to pour, heap; (*szancę*) to raise, throw up; strew, spread. ~ać, ~nać ^{vn} (*czem*) scatter, strew; deal out abundantly. ~ać się ^{vr}, to be spread or scattered.
sypialć ^{vn}, to sleep. ~lnia ^f, sleeping-room. ~lny ^a, sleeping.
sypki ^a, being easily poured (out), friable. ~kość ^f, quality of being easily poured (out), friability. ~nać, vid. *sypać*.
syrena ^f, siren, mermaid.
- syrop** ^m, syrup, treacle.
syryusz ^m, (astr.) dog-star, Sirius.
system, ~at ^m, system. ~atyczność ^f, systematic treatment. ~atyczny ^a, systematic(al).
syt ^m, do ~u, sufficiently, enough. ~a ^{ad}, vid. *syty*. ~ność ^f, nutritiveness, satiableness. ~ny ^a, nutritive, satiable. ~ość ^f, satiety; (*fig.*) disgust. ~y ^a, satiate; (*fig.*) overladen, overfilled.
sytuacyja ^f, situation. ~jny ^a, plan ~~, plan of a site.
sza ⁱ, hist!
szabas ^m, sabbath. ~ówka ^f, small tallow-candle; a kind of exquisite brandy. ~owy ^a, sabbatic(al).
szabilla ^f, sabre. ~lasty ^a, sabre-shaped. ~lica ^f, large sabre.
szablon ^m, model, pattern.
szach ^m, chess-man; Shah. ~i, (*w szachach*) check! ~mat ⁱ, (check)mate. ~ista ^m, chess-player. ~ować ^{va}, (*w szachach*) to check. ~ownica ^f, chess-board. ~y pl., chess-board and (set of) chess-men; grać w ~y, to play at chess.
szacherka ^f, low trade, haggling. ~ski ^a, low dealer's.
szachrąj ^m, diddler, swindler. ~ajski ^a, swindler's. ~ajstwo ⁱ, swindle, bubble. ~ować ^{vn}, to chaffer, barter; cheat.
szacht ^m, ~a ^f, pit, shaft.
szacowiąć ^{va}, to value, estimate; (*kogo*) to esteem, respect. ~nik ^m, appraiser, taxer. ~ność ^f, valuable-ness, estimableness. ~ny ^a, valuable, estimable.
szacunek ^m, valuation, taxation; esteem, respect. ~kowy ^a, appraising, of appraisement.
szafa ^f, cupboard; chest, wardrobe; ~śpiżarniana, meat-safe. ~rka ^f, cateress, house-wife. ~rz ^m, steward, butler, house-holder.
szafir ^m, sapphire. ~owy ^a, sapphirine.

- szaflik** ^m, (rinsing) tub.
- szafować** ^{vān}, to manage, administer; give away, dispose of; lavish, squander.
- szafran** ^m, saffron, crocus. ~owy ^a, saffrony, crocus. [away.]
- szafunek** ^m, management; giving
- szagryν** ^m, shagreen.
- szajka** ^f, band, gang.
- szakal** ^m, (zo.) jackal.
- szakłak**, vid. saktak.
- szal** ^m, shawl. [fury; frenzy.]
- szał** ^m, exaltation, eestasy; rage,
- szala** ^f, scale-pan, scale, dish; (fig.) balance.
- szałamaja** ^f, shalm, shawm, cornet.
- szałaput**, ~wiła ^m, giddy-head.
- szałas** ^m, barrack, soldier's hut.
- szalbie|rski** ^a, quackish, puffing. ~rstwo ⁿ, quackery. ~rz ^m, mountebank.
- szalej** ^m, (bot.) water-hemlock.
- szalka** ^f, scale-pan.
- szaloność** ^f, franticness. ~ny ^m, madman. ~ny ^a, madbrain, frantic; immense, extraordinary; foo-
- szalupa** ^f, jelly-boat. [lish.]
- szałwia** ^f, (bot.) sage.
- szambela|n** ^m, chamberlain. ~ński ^a, of a chamberlain. ~ństwo ⁿ, chamberlainship.
- szamerowa|ć** ^{vā}, to border, garnish; slander. ~nie ⁿ, border, garnishing.
- szamotać** ^{vān}, to shake, pull about. ~ się ^{vr}, to fidget.
- szampa|n** ^m, champagne. ~ński ^a, champagne ...
- szampion**, vid. pieczarka.
- szalniece** ^m, redout, entrenchment, bulwark. ~ncować ^{vā}, to entrench. ~ncowy ^a, ~ kosz, gabion.
- szankier** ^m, (med.) shanker.
- szanować** ^{vā}, to take care of, save; to esteem, respect; nie ~~, (zdrowia etc.) to be regardless of.
- ~wny ^a, respectable; dear; (w liście) ~ ~ Panie! dear Sir!
- szansa** ^f, chance.
- szara|czek** ^m, mixed cloth; coat made of mixed cloth; vid. szarek.
- ~czkowy ^a, mixed coloured, ash-coloured; made of mixed cloth.
- szapoklak** ^m, opera-hat.
- szarada** ^f, charade.
- szaragi** ^{pl.}, clothes-rack.
- szarak** ^m, (myśl.) hare.
- szarańcza** ^f, (zo.) locust, grasshopper; (fig.) crowd, multitude.
- szarawary** ^{pl.}, trunk-hose, slops ^{pl.}
- szaraw|o** ^{að}, grayishly. ~y ^a, grayish.
- szarek** ^m, poor nobleman.
- szarfa** ^f, scarf, sash.
- szargać** ^{vā}, to bemire. ~ się ^{vr}, to be bemired.
- szarłat** ^m, vid. szkartat.
- szarlata|n** ^m, charlatan, mountebank, cheap-jack. ~nerya ^f, charlatanry, quackery. ~ński ^a, charlatanical.
- szarlotka** ^f, apple-charlotte.
- szaro** ^{að}, grayly; (na dworze) it dawns, it is dusky. ~śc ^f, grayness. ~ta, ~tka ^f, (bot.) lion's-foot.
- szarp|ać**, ~nać ^{vā}, to haul and tear; pull, tug, pull to pieces; (czyją stawę) to decry, depreciate.
- ~ac się ^{vr}, to fidget; (z kim) to scuffle, wrestle; (na kogo) to give way to one's anger towards.
- ~nięcie, ~nienie ⁿ, jerk, pluck.
- szaruga** ^f, bad weather.
- szarwark** ^m, socage.
- sza|ry** ^a, gray; poorly dressed; twilight, dusky. ~rytka ^f, sister of charity; ~ra godzina, twilight-hour; ~ry koniec, last-place.
- ~rzać ^{vā}, (suknie etc.) not to save (one's clothes etc.). ~rzeć ^{vn}, to become gray; sparkle with gray colour. ~ się ^{vr}, to grow dusky

szarż||a ^f, attack, charge (of cavalry); rank, dignity. ~ować ^{vα} _(mil.) to attack, make a charge.

szasnąć, vid. *szastać*.

szast ⁱ; pop! ~ać ^{vα} to agitate (noisily); ~~ (pieniądzmi) to dissipate, squander (money). ~~ się ^{vτ} to be agitated..

szata ^f, garment, gown, dress.

szata||n ^m, Satan, devil. ~ński ^α satanical, devilish. ~ństwo ⁿ, devilry, devilish trick.

szatkować ^{vα} to mince, cut into small pieces. ~wnica ^f, knife or plane for cutting cabbage.

szatn||ia ^f, wardrobe. ~y ^α clothes ... ~y ^m, keeper of the wardrobe.

szatyn ^m, man with chest-nut coloured hair. ~ka ^f, woman with chest-nut coloured hair.

szczać ^{vη} to make water, piss.

szczęąt, ~ek ^m, fragment, remnant, ~ki *pl.*, fragments *pl.*; (*wojska*) remnant, residue, (*okrętu*) wreck. **szcza||w'** ^m, (*bot.*) sorrel. ~wian ^m, oxalate. ~wik ^m, (*bot.*) sheep's sorrel. ~wiowy ^α, sorrel ... ~wy *pl.*, mineral waters.

szczebel ^m, ladder-step, round; (*fig.*) degree, step, stage.

szczebiot ^m, ~anis ^m, chirp(ing); babbling. ~ać ^{vη} to babble; chirp, warble. ~ka ^f, chatterbox. ~liwość ^f, talkativeness. ~liwy ^α, talkative.

szczelić ^f, bristle; (*bot.*) teasel. ~cina ^f, hog's bristle. ~ciasty ^α, bristly, hispid. ~cinowaty ^α, bristle-shaped. [mical with]

szczęścić ^{vα} to save, be econo-
szczegół ^m, particular, detail; bliższe ~óły, particulars *pl.* ~ónie ^{ad} in particular; especially. ~óność ^f, particularity, peculiarity; particular. ~ónny ^α particular, peculiar; separate. ~ółowo ^{ad} in detail, at large. ~ółowość ^f, fullness, completeness, detail. ~ółowy ^α detailed, specialised.

szczęk ^m, clash, clang. ~ać, ~nać ^{vη}, to clink, clatter. ~otać ^{vη} (*żębami*) to chatter.

szczęka ^f, jaw, jaw-bone, mandible. ~owy ^{ad} maxillary, mandibular.

szczekać ^{vη} to bark.

szczelin ^f, chink, cleft, rent.

szczel||ność ^f, closeness, compactness. ~ny ^α close, compact.

szczen||iak ^m, pretty big cub. ~ić się ^{vτ} to bring forth young, cub. ~ięż ^m, puppy, cub. ~na ^α, pregnant, with young.

szczep ^m, graft, scion; set, shoot, cutting; (*fig.*) race, family. ~ić ^{vα}, to imp, inoculate, ingraft; (*ospę*) to vaccinate. ~enie ^m, vaccination; inoculation. ~owy ^α race..., of a race.

szczepiła ^f, piece of wood, billet. ~ać ^{vα} to cleave.

szczerb||a ^f, notch, nick; gap (in the teeth). ~ak ^m, (*bot.*) endive. ~al ^m, gap-toothed person. ~aty ^α, gap-toothed; jagged, full of notches. ~ić ^{vα} to notch. ~iec ^m, jagged sword.

szcze||rość ^f, sincereness, candidness. ~rota ^f, ingeniousness, plainness. ~rozłoty ^α (made) of true gold. ~ry ^α, sincere, frank, true. ~rze ^{ad} sincerely, frankly, truly.

szczęś||cić ^{vη} (*komu*) to favour, bless; ~ć Boże! good luck! ~ci mu się, he is in luck. ~cie ^m (*good*) luck, fortune; happiness; ~ciem, że ..., fortunately. ~liwiec ^m, fortunate man, spoiled child of fortune.

szczęśliwość ^f, luckiness, happiness. ~śliwy ^α, happy; lucky, fortunate; ~śliwej drogi! a pleasant journey (or voyage) to you! ~sny ^α, fortunate, felicitous; (*dzień etc.*) auspicious, propitious.

szczęt, vid. *szczęąt*; do ~u, ze ~em, totally, thoroughly. [hiccup.]

szczka||ć ^{vη} to hiccup. ~wka ^f,

szczknąć, *vid. szczykać*.

szczodr^m *obliwość*, ~ośc^f, liberality, munificence. ~o, ~ze ^{ad} libe-
rally, munificently. ~obliwy,
~y ^a liberal, munificent.

szczot^{leczka} ^f, small brush; ~ ~
do paznocy, nail-brush; ~ ~ do
zębów, tooth-brush. ~ka ^f, brush;
hatchel, flax-comb; ~ ~ do trzewi-
ków, shoe-brush. ~karz ^m, brush-
maker.

szczu^ł^ć ^{vα} to bait, course, start.

~cie ⁿ, baiting, course.

szczudło ⁿ, stilt; wooden leg.

szczupak ^m, (*ryba*) pike, jack.

szczup^{le}, ~ło ^{ad} lankly; nar-
rowly, straitly. ~leć ^{vñ}, to be-
come slim or slender. ~łość ^f,
lankness, slenderness; scarcity.
~ły ^a, lank, slim, slender; scarce;
narrow, close. [rat ...]

szczu^r ^m, (*zo.*) rat. ~rzy ^a, rat's,

szczut^{ek} ^m, fillip; dać komu ~ka,
to fillip a person.

szczwa^ł^ć ^{vα}, (*psami*) to course,
set on, chase. ~cz ^m, setter-on.

~lnia ^f, baiting-place. ~ny ^a, set
on, hunted; cunning, sly; (*fig.*)
to ~ ~ lis, he is a cunning man.

szczwoł ^m, (*bot.*) hemlock.

szczycić się ^{vr}, (*czem*) to boast
of, glory in. [finch.]

szczygieł ^m, goldfinch, thistle-

szczykać ^{vα}, to pluck off.

szczyny *pl.*, piss, urine.

szczyp^{ać} ^{vα}, to pinch, twinge,
twitch; (*trawę*) to pluck off; be
sharp to, to prick; (*fig.*) to chaff,
taunt. ~awka ^f, forficula. ~cepl.,
snuffers *pl.*, pincers *pl.* ~czyki *pl.*,
nippers *pl.*

szczypiorek ^m, chive, cive.

szczypta ^f, pinch (of snuff etc.).

szczyr ^m, (*bot.*) dog's mercury.

szczyt ^m, top, summit, the crown;
pitch, pinnacle; (*fig.*) highest
degree, zenith. ~ność ^f, loftiness,
sublimity, sublimeness. ~ny ^a,
lofty, sublime. ~owy ^a, gable ...

szedłem, *imperf. od iść*.

szerzyć się

szef ^m, chief, principal, employer
head; ~ sztabu, commander-in-
szelag ^m, farthing, doit. [chief.
szeleścić ^{vñ}, to rustle, murmur.

~st ["], rustle, rustling, murmur.
szelka ^f, strap, brace-band. ~ipl.,
braces *pl.*, a pair of braces.

szellak ^m, shellac, lac in tables.

szelm^a ^m, rogue, knave, scoundrel.
~ostwo ⁿ, roguery, knavery;
rascally trick. ~owski ^a, knavish,
villanous. [sketch.]

szemat ^m, model, plan; scheme,

szemr^{ać} ^{vα}, to murmur, mutter;
(*na kogo*) grumble at. ~anie ⁿ,
murmuring, muttering, murmur.

szeplenić ^{vñ}, to lisp.

szep^{ać}, ~tać ^{vα}, to whisper;
~ ~ komu w ucho, to whisper into
a person's ear. ~t ["], whisper,
whispering; ~tem, whisperingly,
in a whisper.

szereg ^m, rank, row; series, file.

~ować ^{vα}, to range, file, rank.

~owiec, ~owy ^m, private (soldier).
~owy ^a, of a row.

szermierka ^f, (*art of*) fencing,
swordsmanship; championess.

~ierski ^a, fencer's. ~ierstwo ⁿ,
swordsmanship. ~ierz ^m, fencer,
fencing-master; controversialist;
champion. ~ować ^{vñ}, to fence,
fight.

szeroki ^a, broad, wide, large.

~o ^{ad} broadly, widely; ~o się
rozwodzić nad czem, to enlarge
upon a thing, to expatiate on ...

~olistny ^a, latifoliate, broad-leaved.

~ość ^f, broadness, wideness;
breadth; (*geograficzna*) *latitude*;

na ~ ~ dloni, of a hand's breadth,
szerść, *vid. sierć*.

szerszeń ^m, hornet.

szeryf ^m, country-justice, sheriff.

szerz ^f, w ~, na ~, broadways.

~enie się ⁿ, spreading, propa-
gation. ~yć ^{vα}, to spread, ex-
tend; propagate. ~ ~ się ^{vr}, to
spread; gain ground.

sześć, num., six. ~dziesiąt, num., sixty. ~dziesięcioletni^a, sixty years old. ~dziesiąty^a, sixtieth. **sześć||cian**^m, hexahedron; cube. ~cienny^a, hexahedral, cubical. **sześciodniowy**^a, of six days. ~godzinny^a, of six hours. ~kat^m, hexagon. ~katny^a, hexagonal. ~konny^a, drawn by six horses. ~letni^a, of six years, six years old; every sixth year. ~miesięczny^a, of six months; every sixth month. ~raki^a, of six different kinds, sixfold. ~roⁿ, six, six persons.

sześciu, num., six.

sześć||kroć^{ad}, six times. ~set, num., six hundred. ~setny^a, six hundredth.

szesnaście, num., sixteen. ~sty^a, sixteenth.

szew^m, seam; (*anat.*) suture.

szew||c^m, shoemaker, boot maker. ~cki, ~ski^a, shoemaker's. ~cowa^f, a shoemaker's wife. ~czyk^m, journeyman shoemaker. ~stweⁿ, shoemaker's trade. [slander.

szkalować^v, to abuse, revile, **szkapla**^f, jade, nag. ~ina^f, worthless nag; horse-flesh.

szkaplerz^m, scapulary.

szkara||da^f, foulness, abomination; monster, malkin. ~dnica^f, ugly woman. ~dnie^{ad}, abominably, uglily. ~dnik^m, abominable man. ~dność^f, abominableness. ~dny^a, foul, abominable; hideous, heinous. ~dzić^v, to deface, disfigure. ~dzieństwoⁿ, abominable thing; enormity.

szkarłat^m, scarlet, purple. ~ny^a, scarlet. [latina.

szkarlatyna^f, scarlet-fever, scar-

szkarpetka^f, sock.

szkatułka^f, casket, box.

szkic^m, sketch, outline; rough drawing. ~ować^v, to sketch.

szkielet^m, skeleton, dead body.

szkiełkoⁿ, bit of glass; glass.

szklacy (sie)^a, glittering, shining,

szklaneczka^f, small (drinking) glass. ~ica^f, large glass.

szkła||nka^f, (drinking) glass; glassful.

~nny, ~ny^a, glass; glassy; vitreous; *wyroby* ~ne, glass-ware.

~rnia^f, glass-making. ~rski^a, glazier's. ~rstwoⁿ, glazier's trade.

~rz^m, glazier, glass-maker.

szklić się^{vr}, to glitter. ~sty^a, glassy, vitreous. ~woⁿ, enamel.

szkłapl., glasses *pl.*, spectacles *pl.* ~oⁿ, glass; ~o kryształowe, flint-glass; ~o taflowe, plate-glass.

~odziej^m, glass-blower.

szkodla^f, damage, harm, hurt; damage done to fields; loss, detriment; (*co za*) ~a, it is a pity;

~a mówić o tem, it is not worth while to speak of it; zająć bydło

ze ~y, to impound cattle. ~liwie^{ad}, noxiously. ~liwość^f, noxiousness, harmfulness, noisomeness.

~liwy^a, hurtful, detrimental, injurious, noxious, (*zdrowiu*) unwholesome. ~nica^f, ~nik^m, wrong-doer, hurter. ~ny^a, noxious.

~ować^{vn}, to sustain a loss, to be a loser. ~zić^{vn}, to hurt, do hurt; hurt, not agree;

to ~zi zdrowiu, it is hurtful to the health; *co to szkodzi?* what harm is there in that?

szkoła^f, school; school-house ~ ~ pływania, swimming-school

~a główna, university; ~a przemysłowa, technological institute;

~a ludowa, elementary school; ~a górnicza, school of mining.

szkółka^f, small school; nursery (of trees), sed plot. ~olneⁿ, school-fees *pl.* ~olnictwoⁿ, school affairs; school learning.

~olny^a, relating to schools, school; rok ~~, school-year.

szkopek^m, milking-tub, milking-pail.

szkopuł^m, hinderance, obstacle.

szkorbut^m, scurvy. ~yczny^a, scorbutic.

szkorpion, *vid. skorpion.*

szkrofuły *pl.*, scrofula.szkudła *f*, ~ło *f*, shingle. ~larz *m*, shingler.szkutja *f*, river-boat. ~nik *m*, barge-master, raftsman.szlaban *m*, turnpike.szlachcianka *f*, wife or daughter of a nobleman, noblewoman. ~cic *a*, nobleman; country-squire.~ciura *m*, a poor, unrefined country-squire. ~ecki *a*, of a nobleman, noble; stan ~~, the nobility, the gentry. ~ectwo *m*, nobility; nadać komu ~~, to enoble a person, make noble. ~etka *m*, poor nobleman. ~etnie *ad*, nobly, generously. ~etność *f*, nobleness, noble-mindedness. ~etny *a*, noble, generous, noble-minded. ~ta *f*, gentry, gentlefolk.szlachtuz *m*, slaughter-house.szlałczek *m*, border, selvage. ~k *m*, track, path; stripe, streak; border, selvage.szlafmyca *f*, night-cap. ~roczek, ~rok *m*, dressing gown, morning gown.szlam *m*, slime, mud, ooze. ~istość, ~owatość *f*, sliminess, muddiness. ~isty, ~owaty *a*, slimy, muddy. ~ować *vā*, to clear from slime (a pond). [ambler.]szłałp' *f*, amble. ~pak *m*, jogger, szlaz *m*, mallow. [sledges.]szlichtada *f*, sledge-race, ride inszlifa *f*, epaulet, shoulder-knot.szlifiernia *f*, grinding-house.~ierz *m*, grinder, polisher. ~ować *vā*, to grind, polish.szlochłać *vñ*, to sob, blubber.~anie *n*, sobbing, sob. ~y *pl.* sobs *pl.*szluza *f*, sluice, floodgate.szmałcik *m*, small piece, a bit; (śniegu) flake. ~t *m*, piece, bit;~t ziemi, a bit of land. ~ta *f*, clout, rag.szmaragd *m*, emerald. ~owy *a*, of emerald; emerald-(green).szmälc *m*, small, enamel. ~arski *a*, melting; enamellist's. ~arstwo *m*, melting, sounding; enamelling. ~arz *m*, enamellist. ~ować *vā*, to melt; enamel.szmer *m*, murmur, hum. ~ać *vñ*, to hum.szmergiel *m*, (mineral.) emery.szmermel *m*, cracker, squib.szmuklełrski *a*, haberdasher's; ~尔斯kie towary, haberdashery.~rstwo *m*, lace-making, trimming. ~rz *m*, lace-maker, haberdasher.sznur *m*, cord, rope; measuring cord; string, line; wyciągnąć pod ~, to lay out by the rule and line. ~ek *m*, twist, string, pack-thread. ~ować *vā*, to tie, bind, lace, string. ~~ sie *v̄r*, to wear stays. ~owadło *m*, stay-lace, lace.~ówka *f*, stays *pl.*, bodice, corset. ~owy *a*, rope ... [of a racoon.szop *m*, (zo.) racoon. ~y *pl.*, furszopa *f*, shed, booth, cover, coach-szopka *f*, puppet-show. [house.]szorować *vān*, to rub, scour; (nogami) to walk shuffling, shore the feet.szorstki *a*, rough, coarse, rugged; (fig.) harsh, rude. ~o *ad*, roughly, coarsely; (fig.) harshly, rudely. ~ość *f*, roughness, coarseness; (fig.) harshness.szory *pl.*, harness. [pike-toll.]szosła *f*, high-road. ~owe *m*, turn-szóstka *f*, a six; (obs.) small coin worth six kreuzers; team of six horses. ~y *a*, sixth.szowiniasta *f*, chauvinist. ~izm *m*, chauvinism.szpada *f*, sword. [rzędzie] spade.szpadel *m*, spattle, spatula; (na-)szpaga *f*, cross-band.szpagat *m*, packthread.szpak *m*, (orn.) starling; (fig.) cunning fellow. ~owaty *a*, grizzled, grey; (o koniu) roan.szpaler *m*, espalier, hedge-row; (fig.) lane. ~ować *vā*, to furnish with an espalier.

szpalta ^{f.}, (*typ.*) column.

szpara ^{f.}, cleft, crevice, fissure; (*fig.*) *przez szpary na co patrzeć*, to connive at a thing.

szparag ^{m.}, asparagus. **~arnia** ^{f.}, plantation of asparagus.

szpargał ^{m.}, waste paper, waste-book, worthless book.

szparki ^a, quick, swift, rapid.

szpat ^{m.}, spar; (*u koni*) spavin.

szpecić ^{vā}, to deform, disfigure.

szperałć ^{vā}, to search, rummage.

~cz ^{m.}, searcher. **~nie** ^{n.}, search, investigation.

szperka ^{f.}, small piece of fried bacon.

szpetnlie ^{ađ}, foully, uglily. **~ieć** ^{vā}, to become ugly. **~ość** ^{f.}, foulness, ugliness. **~y** ^a, foul, ugly, ill-featured.

szpic ^{m.}, Pomeranian dog.

szpichlerz ^{m.}, granary, loft, corn-house. [whip.]

szpicruta ^{f.}, hand-whip, riding-

szpieg ^{m.}, spy, police-spy. **~o-wać** ^{vān}, to spy; be a spy. **~owski** ^a, of a spy. [row ...]

szpik ^{m.}, marrow. **~owy** ^a, mar-

szpikulec ^{m.}, larding-pin.

szpilkla ^{f.}, pin; *siedzieć jak na ~ach*, to sit upon thorns. **~arz** ^{m.}, pin-maker. **~owy** ^a, acicular;

szpinak ^{m.}, spinach. [pin ...]

szpital ^{m.}, hospital; **~polowy**, ambulance, field-hospital. **~nik** ^{m.},

hospitaller. **~ny** ^a, of a hospital.

szpon ^{m.}, **~a** ^{f.}, claw, paw, fang, talon; (*fig.*) *wpaść w czyste ~y*, to fall into the clutches of a person.

szprycia ^{f.}, **~ka** ^{f.}, syringe, squirt, clyster-pipe.

szprycha ^{f.}, spoke.

szpulka ^{f.}, bobbin.

szpunkt ^{m.}, bung; bunghole. **~o-wać** ^{vā}, to bung.

szrama ^{f.}, slash, scratch, scar. [pl.

szranki *pl.*, lists *pl.*, arena, bounds

szron ^{m.}, hoar-frost. **~ieć** ^{vñ}, to

szrót ..., vid. śrót ... [rime.]

szrub ..., vid. śrub ...

sztab ^{m.}, (*mil.*) staff, field-officers;

~ główny, staff. **~owy** ^a, officer

~~, staff-officer.

sztaba ^{f.}, bar; **~ żelaza**, iron-bar;

złoto w ~ch, ingot of gold.

ształchety *pl.*, **~kiety** *pl.*, railing, fence.

sztafeta ^{f.}, courier, express.

sztak ^{m.}, (*mar.*) stay.

sztalugi *pl.*, (*mal.*) easel.

sztandar ^{m.}, standard, banner.

szterling ^{m.}, sterling.

sztokfisz, vid. stokfisz. [stulm.]

sztolnia ^{f.}, (*min.*) adit, gallery,

sztorcem ^{ađ}, on end, with sharp point.

sztos ^{m.}, a play at cards; a good or bad run at cards; *być w ~ie*, to be in good humour.

sztucier, **~iec** ^{m.}, short rifle or gun.

sztuciec ^{m.}, cover (knife, fork, spoon etc.), case, box. [turn.]

sztuczka ^{f.}, small piece; (*fig.*) trick,

sztucznlie ^{ađ}, artificially, skilfully, curiously. **~ość** ^{f.}, artificialness, artfulness. **~y** ^a, artificial, skilful, artful; false, made.

sztufada ^{f.}, stewed meat.

sztukla ^{f.}, piece, part; art; contrivance, skill; trick, turn; (*teatralna*) play; **~a mięsa**, boiled beef; piece of meat; **~i piękne**, fine arts; **śmiała ~a**, audacious fellow; *to ~a*, it is not easy; the difficulty is ...

~aterye *pl.*, stucco-work, stucco. **~ator** ^{m.}, stucco-worker, stuccoer. **~istrz** ^{m.}, artist, juggler. **~ować** ^{vā}, to patch (up), piece.

szturchnać, **~nać** ^{vā}, to thrust, jostle, push, elbow. **~aniec** ^{m.}, thrust, push.

szтурm ^{m.}, storm, assault, onset; *wziąć brać* ~em, to take by storm, to force. **~ak** ^{m.}, morion, helmet; petard. **~ować** ^{vñ}, (*do miasta*) to storm (a town); **~~ do drzwi**, to knock strongly at the doors.

sztych ^{m.}, stab, thrust; print,

engraving. ~arski α , engraver's.
~arstwo η , engraving. ~arz m , engraver. ~ować $v\bar{a}$, to engrave.

sztyf||cik, ~t m , tag, peg, pin.

sztylet m , stiletto, dagger, poniard.

sztywn||ie $\alpha\delta$, stiffly. ~ieć $v\bar{n}$, to get numbed, to stiffen.

~ość f , stiffness; (fig.) pedantry, formality.

~y α , stiff, inflexible; (fig.) szuba f , furred cloak. [pedantic.

szubieni||ca f , gallows, gibbet.

~cznik m , gallows-bird. ~czny α , of the gallows. [scoundrel.

szubrawiec m , blackguard, scamp,

szufl||a f , shovel. ~ować $v\bar{a}$, to shovel.

[drawer. szuflad||a f , drawer. ~ka f , small

szuja f , ragamuffin, rascal, knave.

szukać $v\bar{a}$, (czego lub kogo) to search, seek (for), to look (out)

for; to go in quest; iść ~, to go to fetch.

szuler m , gambler, gamester. ~ka f ,

female gambler; gambling, foul play at cards. ~nia f , gaming-

house, gambling-hell. ~ski α , gambler's. ~stwo η , passion for

gambling.

szum m , noise, whirring; roar, blast; ~ w uszach, tingling in the ears.

~ieć $v\bar{n}$, to roar, bluster; (fig.) to live a wild life; ~i mi

w uszach, my ears ring. ~ka f , song, ditty. ~nie, ~no $\alpha\delta$ noisily,

obstreperously, clamorously; pompously. ~ność f , noisiness;

pompousness, pomposity. ~ny α , noisy, obstreperous, clamorous,

blusterous; pompous, full of display. ~ować $v\bar{a}$, to scum, skim;

froth, sparkle. ~owiny *pl.*, scum, scummings *pl.*

szurg||ać, ~otać $v\bar{n}$, (nogami) to shove (the feet). ~ot m , slattern;

cracking noise, shove.

szurpaty α , rugged, bristly.

szust i , bounce! [whim.

szust m , sudden start, bounce;

szuwaks m , blacking for shoes.

szwaczka f , seamstress, needle-szwadron m , squadron. [woman.

szwag||ier m , brother-in-law.

~rostwo η , affinity by marriage; brother-in-law and his wife.

~rowa f , sister-in-law.

szwajca f , bodkin, puncher.

szwajcar m , porter, door-keeper, mace-bearer. [room.

szwalnia f , seamstress's working-

szwank m , hurt, harm, damage;

narazić na ~, to occasion damage. ~ować $v\bar{n}$, to suffer, sustain a loss; make a false step, stumble.

[smuggle in, run. szwarcować $v\bar{a}$, to black; (towary)

szwargot m , gibberish, jabber.

~ać $v\bar{n}$, to jabber; talk gibberish.

szwedać się $v\bar{r}$, to stroll, ramble.

szyb m , pit, shaft.

szyna f , pane.

szymbi α , quick, swift, fleet, rapid.

~o $\alpha\delta$, swiftly, speedily. ~obieg m ,

runner. ~ość f , quickness, swiftness, velocity.

szymbować $v\bar{n}$, to soar.

szyci $v\bar{a}$, to sew, stitch; (fig.) ~ć

komu bót, to contrive a person's ruin. ~cie f , sewing; needle-work.

szych m , galloon of sham-gold or silver; sham gold or silver.

szychta f , layer, stratum.

szydłko m , small awl; crotchet-

needle. ~wać $v\bar{n}$, to work in crotchet. ~wy d ; ~wa robota,

crotchet-work.

szynder||ca m , scoffer, sneerer, scerner, mocker.

~czy, ~ski α , scoffing, jeering, sarcastic.

~czo, ~sko $\alpha\delta$, scoffingly, jeeringly.

~stwo η , scoff, derision, mockery.

szydło m , awl, puncher. ~waty α ,

awl-shaped.

szydzić $v\bar{n}$, (z kogo) to scoff, sneer, jeer at, to deride.

szylja f , neck; throat; (fig.) life;

na teb na ~ę, over head and ears.

~ka f , little neck; (kieliszka) the foot (of a glass); (u skrzypców)

finger-board.

szyk ^m, oruer; (*bojowy*) array; elegance, chic; (*gram.*) position; *pomieszać ~i*, to put out of order, to thwart one's designs; *z szykiem*, elegantly.

szykania ^f, caviling; chicanery; shuffling. *~ować v^a* to chican, shuffle, cavil.

szykować v^a to range, put in order, draw up; prepare. *~~ się v^r* to prepare oneself. *~nie ad*, elegantly. *~ność f*, elegance, chic.

~ny ^a elegant, fashionable.

syld ^m, sign-board, shop-bill.

syldwach ^m, sentinel, sentry.

szyl(d)kret ^m, tortoise-shell. *~owy ^a* (made) of tortoise shell.

szylling ^m, shilling.

szypans ^m, (*zo.*) chimpanzee.

szyna ^f, bar, *żelaza* iron-bar.

szynal ^m, wheel-nail.

szynel ^m, military cloak.

szynk ^m, ale-house. *~arka f*, ale-wife. *~arstwo* ^m, trade of an tavern-keeper. *~arz* ^m, tavern, keeper, tapster. *~ować vⁿ* to keep an ale-house, to sell liquors. *~ownia f*, ale-house, tavern. *~owny, ~owy ^a* of tavern, ale-house ...; scurrilous.

szynka ^f, ham.

szyper ^m, skipper. *~ski ^a* skipper's. *~stwo* ^m, skipper's profession.

szypułka ^f, peduncle; quill.

szyszak ^m, helm, helmet.

szyszkia ^f, cone, strobile; *~a sosnowa*, pine-cone. *~owy ^a*, coniferous, coniform.

sztyty ^a sewed, stitched.

T.

ta prn fem. od ten.

tabaczkarz, *~nik* ^m, snuff-taker. *~kowy ^a* snuff-coloured. *~ny ^a*, of tobacco; of snuff.

tabakia ^f, snuff; *zazływać ~ę*, to take snuff. *~iera, ~ierka f*, snuff-box.

tabela ^f, table, index.

tablica ^f, table, large board.

~czka f, (*do pisania*) tablet; paste; (*czekolady*), cake (of chocolate); *~mnożenia*, multiplication table.

tabor ^m, camp; intrenched quarters; train.

taborellt, *~cik* ^m, a low stool.

tabun ^m, stud (in steppes).

tacila ^f, tea-tray, coffee-tray.

~ka f, small tea-tray, small coffee-tray.

taczkać się v^r to wallow, roll, stagger. *~karz* ^m, wheelbarrow-man. *~ki pl.*, wheelbarrow, barrow; *skazać do ~ek*, to condemn to hard-labour.

tafla ^f, square, tablet, plate; (*uderzwi*) panel. *~ować v^a* to board, wainscot, panel. *~owy ^a* plate ...

tafta ^f, taffeta.

taić v^a (*przed kim*) to hide, conceal from, keep secret. *~ się v^r*,

tajeć vⁿ to thaw. [to abscond.

tajemnica ^f, mystery, secret.

~iczość f, mysteriousness, secretiveness. *~iczy ^a* mysterious, mysterial. *~ie ad*, secretly, privately, underhand. *~y ^a* secret; occult, clandestine, underhand.

tajenie, ~o ad secretly, underhand. *~ik* ^m, secret, recess.

~ość f, clandestinity, secrecy. *~y ^a*, secret; clandestine, occult; *~y radca*, privy counsellor; *~e zgromadzenie*, conventicle.

tak ad thus, in this way; aye, yes; so; *i ~ dalej*, and so on; *~ że, ~ iż*, so that; *~ ... jak*, as ... as. *~i, ~owy ^a* such; *co to ~iego?* what is that? what does it mean? *~i sam*, the very same; *jaki pan, taki kram*, like master, like man. *~iż ^a* just such as. *~o ad jako ~o*, so so, tolerably well, passably. *~oż.*

~że ad alike, likewise.

taksja ^f, rate, assessment. *~ator* ^m, valuer, appraiser. *~ować v^a* to fix the price, tax, assess.,

takt^m, (muz.) time, measure; (fig.) nice, discernment, sense, tact. ~owny^a, full of tact, well-advised; *wybijać* ~, to beat time. ~yczny^a, tactical. ~yk^m, tactician. ~yka^f, tactics.

także^{ad} also, too; likewise; (*wychodzisz*), i ja ~, (you are going out), so am I.

talar^m, (German) dollar, thaler; robe (official dress). ~ek^m, (n. p. *cytryny*) round slice.

tałałajstwo^m, rabble, tag-rag.

talent^m, talent; accomplishment, capacity, parts *pl*.

talerz^m, plate; ~ głęboki, soup-plate; (fig.) (*wytożyć co jak na ~u*, ... quite plainly. ~yk^m, dessert-plate.

talia^f, waist, stature; (*kart*) pack (cf cards).

talizman^m, talisman.

talk^m, mineral talc.

talmud^m, Talmud.

tam^{ad} there; *kto ~?* who is there? *co ~!* I care not, never mind; *gdzie ~!* by no means; no such thing!

tama^f, dam, dike, mole; (fig.) check, restraint.

tamarynd^{||a f}, tamarind. ~owy^a, ~owe drzewo, tamarind, tamarind-tree.

tamaryszek^m, tamarisk.

tameczny^a of that place, there.

tamować^{vA}, (*rzekę*) to dam; (fig.) to check, put a stop, impede. ~nie^m, (*rzeki*) damming; (fig.) hinderance.

tampon^m, (chir.) bolster.

tamtedy^{ad} that way. ~tejszy^a, of that place. ~ten^{prn}, yonder, the former, that; ~ ~ świat, the other world, the world-to-be. ~że^{ad} in that very place (also).

tan^m, (częściej) ~y *pl*., dance, dancing. ~cerka^f, (female) dancer. ~cerz^m, dancer. ~cmistrz^m, dancing-master.

tańcować, ~czyć^{vAn}, to dance,

tandemciarka^f, (female) dealer in second-hand goods. ~ciarz^m, old-clothesman, dealer in old furniture. ~ta^f, old clothes, second hand goods.

taniec^{nica}^f, (female) dancer. ~ecznik^m, dancer. ~eczny^a, dancing ... ~iec^m, dance; (med.)

~ ~ św. Wita, St. Vitus' dance.

tani^a, cheap, low-priced. ~ec^{vN}, to grow cheap, fall in price. ~o^{ad} cheaply, cheap. ~ość^f, cheapness.

tannina, *vid. garbnik*.

tapczan^m, bed of boards, bunk.

tapeta^f, wall-paper, paper-hangings.

tapicer^m, upholsterer, paper-hanger. ~ski^a, paper-hanger's.

tapir^m, (zo.) tapir.

taraban^m, a great drum.

taradajka^f, gig, phaeton.

taran^m, battering-ram.

tarant^m, dapple-gray horse. ~owaty^a, dapple, spotted, dapple-gray.

tarantula^f, tarantula (spider).

tarapal^{ty pl.}, scrape, pickle, difficulty; *być w ~tach*, to stick in the mud, to be in a scrape.

taras^m, terrace, platform of earth. ~ować^{vA}, to block up, barricade. ~owo^{ad} in the form of a terrace.

tarcioa^f, deal, board, plank.

tarcie^m, rubbing, friction; ~ się ryb, the spawning time of fishes.

tarcza^f, target; shield, buckler; (fig.) shelder, defence, protection; (heral.) coat, escutcheon; strzelac do ~y, to shoot at a mark. ~owaty^a, scutiform. ~owy^a, shield ...

targ^m, market; market-place; dobić ~u, to strike a bargain.

targać, ~nąć^{vA}, toouse, tousle, pull, tear; ~nąć się na czyste życie, to attempt a man's life, to make an attempt upon a man's life.

targowić^{vA}, to bargain for &

thing, cheapen, chaffer. ~e ⁿ, stallage; marketings pl. ~isko ⁿ; market-place. ~y ^a of the market; cena ~a, marketprice; dzień ~y, market-day.

tarka ^f, grater, rasp.

tarlatan ^m, tarlatan.

tarlica ^f, flax-brake, brake.

tarmosić ^{vα}, to pull and tug, to scuffle. ~ sie ^{vβ}, to scuffle, squabble. [tree.]

tarłín, ~nina ^f, black-thorn, sloe.

tarok ^m, (gra) taroc.

tartak ^m, sawing-mill.

tartan ^m, (materya) tartan.

tartas ^m, bustle, hubbub, uproar.

tarty ^a, ground, bruised.

taryfa ^f, tariff, rate.

tarzać ^{vα}, to roll. ~ sie ^{vγ}, (w błocie) to wallow, to wälter (in mud).

tasak ^m, chopping-knife; cutlas.

tasiem||iec ^m, solitary worm, tape-worm. ~ka, taśma ^f, tape, lace.

tasować ^{vα}, (karty) to shuffle (the tata ^m, papa, (fam.) daddy. [cards].

tatarak ^m, (bot.) sweet-flag, calamus.

tatarłczanka ^f, straw of buckwheat. ~czany ^a of buckwheat. ~czysko ⁿ, buckwheat-field. ~ka ^f, buckwheat.

tatulla, ~nio, ~s ^m, dear papa.

tchławica ^f, trachea, wind-pipe. ~em, ~u, vid. dech.

tchniąć ^{vαn}, to breathe into, inspire; to respire. ~ienie ⁿ, breath.

tchórz ^m, (zo.) polecat, fitchew; coward, poltroon. ~liwie ^{ad}, cowardly. ~liwy ^a, cowardly, paint-hearted. ~ostwo ⁿ, cowardice, poltroonery. ~owaty ^a, a little cowardly. ~yć ^{vη}, to behave like a coward.

teatr ^m, theatre, playhouse, the stage. ~alnie ^{ad}, theatrically.

~alny ^a, theatric(al); sztuka ~alna, a play.

tęchniąć, ~ieć ^{vη}, to cease swelling; to grow musty.

techniczný ^a, technic(al). ~ik ^m, technologist. ~ika ^f, technics. ~ologika ^f, technology. ~ologiczny ^a, technological.

tęcz||a ^f, rainbow. ~ówka ^f, (anat.) iris. ~owy ^a, rainbow-coloured.

tedy ^{ad & c}, then; therefore.

tedy ^{ad}, this way.

teg||i ^a, hard, solid, strong, thick; (jeździec etc.) excellent; (zima etc.) hard, severe; hardy. ~o ^{ad}, hard, strongly, very well. ~ość ^f, hardness, strength, firmness; (mrozu etc.) severity.

tego||czesność ^f, actualness, contemporariness. ~czesny ^a, of this time, present, contemporary, actual. ~roczny ^a, of this year.

teka ^f, blotting-book, satchel; portfolio; (minister) bez teki, without department.

tekst ^m, text.

tekatura ^f, pasteboard.

telefon ^m, telephone.

telegra ^f, peasant's cart.

telegra||f ^m, telegraph. ~ficznie ^{ad}, telegraphically. ~ficzny ^a, telegraphic(al); biuro ~ficzne, telegraph office. ~fować ^{vη}, to telegraph, wire. ~m ^m, telegram.

teleskop ^m, telescope, (spy-)glass.

tem, vid. im.

temat ^m, theme, subject. [belt.]

temblak ^m, sling, band; sword-temperament ^m, temper, temperament.

temperatura ^f, temperature. ~ować ^{vα}, (pióro) to make (a pen); moderate.

templaryusz ^m, Templar-knight.

tempo ⁿ, (muz.) time, measure.

temsamem ^{ad}, consequently.

temu ^{ad}, (rok etc.) ~, (a year etc.) ago.

ten ^{prn}, this; to prawda, that is right; kiedy tak, to dobrze, if it be so, I consent; ~ a ~, such a one, such and such; dla tego, therefore; co ci do tego? it is not your business, it does not concern

- you; *za to*, for it; *nic mi po tem*, it is to me of no use; *coż z tego?* what avails? of what avail is it? what boots?
- tenci** *prn*, this one, this man.
- tendencya** *f*, tendency.
- tender** *"*, (*wagon zapasowy przy lokomotywie*) tender.
- tenor** *"*, tenor. *~owy* *a* tenor... *~ysta* *"*, tenor(-singer).
- tentlacya** *f*, temptation. *~owaćvn*, to tempt. [slang.]
- tentent** *"*, clatter (of hoofs), tramp.
- tenuta** *f*, tenure, lease. [same.]
- tenże (sam)** *prn*, the same, all the
- teokrałcya** *f*, theocracy. *~tyczny* *a*, theocratic(al).
- teologija** *f*, theology. *~czny* *a*, theologic(al).
- teorban** *"*, (*muz.*) archlute.
- teoretycznie** *ad*, theoretically.
- ~etyczny* *"*, theoretic(al). *~etyk* *"*, theorist. *~ya* *f*, theory.
- tępłiċ** *v^a*, to blunt, to dull; (*fig.*) dull; destroy, exterminate. *~iećvn*, to grow blunt. *~o ad*, bluntly. *~ość* *f*, bluntness, dullness; *~~ umysłu*, stupidity. *~y* *a*, blunt,
- terapia** *f*, therapeutics. [dull.]
- teraz** *ad*, now, at present; *na ~z*, for the present. *~źniejszość* *f*, the present time. *~źniejszy* *a*, present, actual.
- tercerol** *"*, *~a* *f*, pocket-pistol.
- terceret** *"*, (*muz.*) tierceret, trio.
- tercya** *f*, (*muz.*) tierce; the sixtieth part of a second; (*szkoły*) third class, (*w Anglii*) fourth-form.
- tereśnia**, *vid. czereśnia*.
- terlica** *f*, saddle-tree.
- termin** *"*, term, stated time; word, expression; apprenticeship; *oddać kogo do ~u*, to bind one apprentice; *ostatni ~*, latest time.
- ~ologia** *f*, terminology *~owaćvn*, (*u kogo*) to be bound apprentice to ... *~owanie* *"*, apprenticeship.
- termity** *pl.*, termites, white ants.
- termometr** *"*, thermometer.
- teroryzm** *"*, terrorysm.
- terpentyn** *la* *f*, turpentine. *~owy* *a*, turpentine ...; *olej ~*, oil of turpentine. [territory.]
- terytoryalny** *a*, territorial. *~um* *"*,
- teślic** *"*, father-in-law. *~ciowa* *f*, mother-in-law.
- tęsknilićvn**, to yearn, pine, long (for). *~o ad*, languishingly; *~o mi*, I long for. *~ość*, *~ota* *f*, yearning, intense longing. *~y* *a*, longing, languishing.
- testament** *"*, will, last will; *stary, nowy ~*, Old, New testament.
- ~mentowy** *a*, testamentary. *~tor* *"*, testator. [to trample; pulsate.]
- tętent** *"*, *vid. tentent*. *~nićvn*,
- tetnica** *f*, artery. *~no* *"*, pulse; pulsation.
- tetryczność** *f*, peevishness, morosity. *~y* *a*, peevish, sullen, cross.
- tetryk** *"*, a peevish (cross) fellow.
- też** *ad*, also.
- teza** *f*, thesis.
- teżec** *vⁿ*, to grow hard or stiff.
- teżnia** *f*, graduation-works.
- tjur** *"*, net-lace.
- tkalićv^a**, to weave; cram, stuff.
- ~cki* *a*, of a weaver. *~ctwo* *"*, weaving business, weaver's trade.
- ~cz* *"*, weaver. *~lnia* *f*, workroom of a weaver. *~nina* *f*, web, texture, tissue. *~nka* *f*, tissue; *~~ pajęcza*, cobweb. *~ny pá*, woven.
- tkliwie** *ad*, touchingly, tenderly.
- ~ość* *f*, tenderness, sensibility.
- ~y* *a*, tender-hearted, sensible, moving, affecting.
- tknąć** *v^a*, *~~ się vr*, to touch; injure, hurt; move (a person).
- ~ięty pá*, touched, hit, struck; moved, affected; (*choroba*) infected with ...
- tkwićvn**, to stick, be involved in, be implicated. [glimmer.]
- tliećvn**, *~ić się vr*, to burn faintly, tlen *"*, oxygen.
- tło** *"*, the ground (of a picture).

tłoczek ^m, piston. ~enie ⁿ, pressure, pressing. ~nia ^f, press; printing-press. ~ony ^{p & a}, printed; pressed. ~yć ^{v a}, to thrust, force into; press, compress; print. ~~ się ^{v r}, to crowd in, intrude into a place; go through the crowd. [a pump.]

tłok ^m, throng, crowd; sucker of tłomacz ^m, interpreter, dragoman. translator. ~enie ⁿ, interpretation, explanation; translation. ~~ się ⁿ, justification, exculpation. ~yć ^{v a}, to interpret, explain, expound; translate; to exculpate, excuse. ~~ się ^{v r}, to apologise, excuse oneself.

tłomoczek ^m, bundle, packet. ~k ^m, travelling bag, luggage. tłu||c ^{v a}, to grind, pound, crush; beat, knock, strike; break. ~c się ^{v r}, to be smashed to pieces; stray, rove. ~czek ^m, pestle, pounder. ~czony ^{p & a}, (cukier) pounded. ~k ^m, pestle; strumpet, prostitute.

tłum ^m, crowd, throng; swarm, multitude, great number.

tłumacz etc., vid. tłomacz etc.

tłum|ic ^{v a}, to stifle, smother; restrain, put down. ~ik ^m, (muz.) sordine. ~nie, ~no ^{a d} tumultuously, in crowds, crowdedly; ~~ się gromadzić, to crowd, throng, flock. ~ny ^a, tumultuary, crowded.

tłu||ścić ^{v a}, to grease, smear with grease. ~scieć ^{v n}, to grow fat, thicken.

tłust||awy ^a, a little fat, fatty. ~o ^{a d}, fatly. ~ość ^f, fat, grease, fatness. ~y ^a, fat, greasy; (o ziemi) fertile, ~y żart, a coarse (bawdy) joke.

tłuszcza ^m, fat, grease.

tłuszcza ^f, mob, rabble.

tne, praes. od ciąć.

to||prn ^{a d & a}, that; then; ~ ... ~ ..., now ... then ..., sometimes ... sometimes ...; i ~, and that.

toalet||a ^f, toilet, dressing-table; (ubiór) dress. ~owy ^a, dressing ..., fancy ...

toast ^m, health, toast.

tobołki ^{pl.}, small luggage.

tocz||enie ⁿ, turning, rolling; whet ~ony ^{p & a}, turned; whetted; sharpened; eaten. ~yć ^{v a}, to roll, wheel; (o robactwie) to eat, worm; (noże) to grind; (wino) to draw; (wojnę) to wage or make. ~~ się ^{v r}, to roll, turn about; be managed; flow, stream. ~ydło ⁿ, grindstone, whetstone.

toga ^f, toga, robe.

tojad ^m, (bot.) wolf's-bane, aconite

tok ^m, course, progress; lance-rest. (ciata) stature; (sprawa) w ~u, in full swing.

tokaj ^m, Tokay-wine.

tokalrnia ^f, turner's shop. ~rski ^a, turner's. ~rstwo ⁿ, turnery. ~rz ^m, turner.

tokow||ać ^{v n}, to pair, couple.

~isko ⁿ, the place where bustards are pairing.

tolerancya ^f, toleration.

tom ^m, volume, tome.

tombak ^m, tombac, red brass.

~owy ^a, made of tombac.

tomik ^m, little volume.

ton ^m, (muz. & fig.) tone; voice, sound; nadawać ~, to give the tone, to play the first fiddle, to set the fashion.

toi||ń ^f, deep, depth, whirlpool; haul or draught of fish; extremity; difficulties pl. ~nać ^{v n}, to sink, to be well nigh drowned; (fig.) to be absorbed in ...

topaz ^m, topaz.

top||ic ^{v a}, to drown; melt, dissolve.

~~ się ^{v r}, to be well nigh drowned. ~iel ^f, abyss, bottomless depth. ~ielec ^m, drowned man; water-spirit. ~ieluica ^f, drowned woman; undine. ~ienie ⁿ, drowning; melting. ~~ się ⁿ, drowning; fusion. ~liwość, ~nistość ^f, fusibility. ~liwy, ~nisty [;],

fusible, liquefiable. ~nieć *vñ* to melt, become liquid.

topograf *m*, topographer. ~ia *f*, topography. ~iczny *a*, topographic(al).

topoli*a* *f*, poplar(-tree). ~ina *f*, poplar (wood). ~owy *a*, of a poplar, poplar ...

topiór *m*, (large) axe, executioner's axe. ~orek *m*, hatchet. ~o-rzysko *n*, the helve of an axe.

tor *m*, beaten road, path; (*kolejowy*) railway, line.

torba *f*, wallet, bag, pouch; ~ba myśliwska, sportsman's pouch, gamebag; pójść z ~bami, to be reduced to beggary. ~ebka *f*, a little bag, pouch; capsule, pod.

torf *m*, turf, peat. ~owiec *m*, bog-moss, sphagnum. ~owisko *n*, turf-pit, peat-bog. ~owy *a*, turfy.

tornister *m*, knapsack.

torować *vä*, to open or clear the way, to fight the way.

torpedy *pl.*, torpedos *pl.*

tort *m*, tart, pie.

tortury *pl.*, torture, rack; *wziąć na ~*, to put to rack.

totumfacki *m*, factotum, jack of all trades. [chandise.]

towar *m*, ware, commodity, merchandise. **towarzy***ski* *a*, social, sociable, friendly. ~sko *ad*, sociably; kindly, obligingly. ~skość *f*, sociability, good fellowship.

~stwo *n*, society; company; partnership. ~sz *m*, companion, fellow, mate, attendant; ~ bronie, companion in arms; ~sz podróży, travelling-companion. ~szenie *n*, accompanying; - (*muz.*) accompaniment. ~szka *f*, female companion, mate. ~życia, partner for life. ~szyć *vñ*, (*komu*) to accompany, bear company, attend, ~c, vid. trzeć. [tend.]

toż *ad*, for all that; then; ~ samo, the same, all one. ~samość *f*, identity, sameness. ~samý *a*, identical.

trąb*la* *f*, trumpet, horn; (*stonia*) trunk, proboscis; (*vulg.*) snout, muzzle; ~a morska, waterspout.

~iż *vñ* to sound, blow the trumpet; to drink deep; ~~ na odwrót, to sound the retreat. ~ka *f*, horn, bugle, small trumpet; ~~ słuchowa, ear-trumpet, hearing-trumpet.

tracić *vä*, to lose; (*marnować*) to squander, waste; (*na czem*) to be a loser; (*złoczyńce*) to execute; (*fig.*) ~ głowę, to lose one's wits.

traci*ać*, ~ic *vä*, to jog, shake, jostle, strike. ~~ sie *vř*, to come into collision. ~ic *vñ* (*czem*) to savour of a thing, smell of, relish of. [zo.] saw-fish.

tracz *m*, sawer, sawyer; saw-mill;

trad *m*, leprosy.

trądować *vä*, (*jur.*) to seize.

tradyc*ja* *f*, tradition. ~yjny *a*, traditional.

traf *m*, hap, hit, chance; accident, hazard. ~em, by chance, accidentally. ~iać, ~ic *vna*, to hit, strike; (*mal.*) hit off, draw very like. ~~ sie *vř*, to occur, happen; ~ic do domu, to find the way home; jeżeli się trafi, if it should happen. ~iony *p & a*, hit, struck; (*mal.*) hit off, very like. ~nie *ad*, to the purpose, pertinently. ~ność *f*, justness, accuracy, exactness. ~ny *a*, accurate, just, exact; pertinent. ~unek *m*, hap, chance. accident, hap-hazard. ~unkowy *a*, accidental.

trafika *f*, tobacco-shop.

trag*larz* *m*, porter, luggage-man.

~i *pl.*, hand-barrow, litter.

tragedya *f*, tragedy.

tragiczn*ie* *ad*, tragically. ~ość *f*, tragicness. ~y *a*, tragic(al).

tragik *m*, tragedian; tragic poet.

omedya *f*, tragicomedy. ~omiczny *a*, tragicomic(al).

trakt *m*, highway, great road. ~ament *m*, treat(ment); servant's wages, pay. ~at *m*, treaty; treatise,

dissertation. ~ować *vα* to treat, entertain; treat, deal, handle. ~owanie *vn*, treatment. ~yernia *f*, eating-house, cook-shop; ordinary. tram *m*, beam; (*mar.*) keel, carreen. trampolina *f*, jumping-board. tramwaj *m*, tramway, tram-road. tran *m*, whale-oil, train-oil. transport *m*, carriage, transporting. ~ować *vα*, to carry, convey, transport. ~owy *α*, statek *~*, transport-ship. transzakcja *f*, (*jur.*) transaction. tranzyt *m*, transit. ~owy *α*, trans-trapez *m*, trapeze. [sit ... trapalić *vα*, to vex, plague, torment, pester. ~~ się *vr*, to grieve, be grieved. ~iciel *m*, afflictor, tormentor. trasant *m*, (*wekslu*) drawer. tratować *vα*, to trample upon. tratwa *f*, raft. trawia *f*, grass. ~iasty *α*, grassy, gramineous. ~ka *f*, a blade of grass. ~nik *m*, lawn, grass-plot. ~ożerny *α*, herbivorous. trawić *vα*, to digest; consume, destroy; (*czas etc.*) spend. ~enie *n*, digestion; (*niszczanie*) consumption. tre, *prs*, od trzeć. [tion. trębacz *m*, trumpeter. tredowałcieć *vn*, to become leprous. ~tość *f*, leprosy. ~ty *α*, leprous, lepered. trefić *vα*, (*włosy*) to curl. trefl *m*, (*w kartach*) clubs *pl*. trefniś *m*, wag, jester. trel *m*, trill, quaver. ~ować *vna*, to trill, quaver. tremo *m*, pier-glass. tren *m*, dirge, song of lamentation; train, trail. trepan *m*, (*chir.*) trepan. trepki *pl*, sandals *pl*. treść *f*, quintessence, substance; purport, contents, summary. treściwie *ad*, succinctly, concisely. ~ość *f*, succinctness, conciseness. ~y *α*, succinct, concise.

tresować *vα*, to break in, train, třežla *f*, bridle, snuffle-bit. [form. trochę *a*, a bit, a little; po ~u, po trosze, by little and little. ~ę *ad*, a little, a bit, not much. trociczka *f*, pastil (for fumigation). trociny *pl.*, saw-dust. troczyć *vα*, to bind with straps, to strap. trojak *m*, about half a penny. ~i *pl.*, triplets *pl*. ~i *α*, of three different kinds, triple, threefold. ~o *ad*, in three different manners. trójbarwny *α*, three-coloured, tricolour. ~oić *vα*, to treble, make thrice as much. ~ójca *f*, trinity. trojle *m*, three. ~ęta *pl.*, triplets *pl*. trójgłowy *α*, three-headed. ~graniasty *α*, three-cornered. ~ka *f*, three; team of three horses; tern, trey. ~kat *m*, triangle. ~kątny *α*, triangular. ~kolorowy, vid. trójbarwny. ~listny *α*, trifoliate. ~nasób *ad*, three times as much; w ~~, triply. ~nóg *m*, tripod. ~zab *m*, trident. trois-tość *f*, triplicity. ~ty *α*, triple, threefold, triplicate. troki *pl*, straps *pl*. tron *m*, throne; wynieść na ~, to raise to the throne, to enthrone. ~owy *α*, mowa ~owa, speech from the throne. trop *m*, track, trace, trail; iść w ~, to track, follow the scent of. ~ić *vα*, to track, trail, to follow by the track. ~iczyń *α*, (*obrazowy*) tropical. troskla *f*, care; affliction, anxiety. ~ać się, vid. troszczyć się. ~liwie *ad*, carefully. ~liwość *f*, carefulness, anxiety, solicitude. ~liwy *α*, careful, solicitous, tender, anxious. troszczyć się *vr*, (*o kogo, o co*) to care for, to be concerned at; to trouble oneself; to be grieved, grieve.

troszka ~eczka ^f, a little.
 trotuar ^m, footway, pavement.
 truc ^{vα}, to poison.
 truchleć ^{vŋ}, to tremble, be struck with consternation.
 truchlikik, ~t ^m, trot.
 trucieli ^m, ~cielka ^f, poisoner.
 ~zna ^f, poison, bane. ~znowy ^a, poisonous.
 trud ^m, fatigue, pains, labour, toil.
 ~dnić się ^{vŋ}, (*czem*) to be employed in, be busy with, follow a profession. ~dno ^{ad} not easily, with difficulty; *to ~dno*, I cannot help it. ~dność ^f, difficulty.
 ~dny ^a difficult, hard, not easy.
 ~dzić ^{vα}, to tire, fatigue, weary; give trouble, disturb. ~się ^{vŋ}, to take pains; to work hard.
 trufla ^f, truffle.
 trujący ^a poisonous.
 trumna ^f, coffin, bier.
 trunek ^m, drink, liquor.
 trup ^m, corpse, dead body; *potożyć*
 ~em, to kill, to murder. ~i ^a, ca-
 daverous, dead-like; ~ia główka,
 (*zo.*) sphinx atropos.
 trupa ^f, company, troop; ~ wę-
 drowna, strolling company.
 truś ^m, ~sia ^f, lamb (of persons).
 truskawka ^f, a garden strawberry
 truteń ^m, drone, humble-bee; idler, blockhead.
 trutka ^f, poisoned bait.
 trutynować ^{vα}, to consider, sift.
 trwać ^{vŋ}, to last, continue; (*w czem*) persist, persevere in. ~le ^{ad} lastingly, constantly. ~łość ^f, durability, lastingness. ~ły ^a, lasting, durable, constant; solid, persevering. ~nie ⁿ, duration; (*w czem*) perseverance.
 trwoga ^f, fright, alarm, alarum; *trąbić na trwogę*, to beat an alarm.
 trwonić ^{vα}, to waste, squander away, spend.
 trwożliwość ^f, timidity, timorousness, shyness. ~liwy ^a, timid, timorous, shy. ~ny ^a, alarming, fearful, terrible. ~yć ^{vα}, to

frighten, alarm. ~się ^{vŋ}, to be alarmed.
 tryb ^m, mode, manner, way; (*gram.*) mood; driving-wheel.
 trybularz ^m, censer.
 trybun ^m, tribune. ~a ^f, tribune, platform; (*na wyścigach*) stand.
 ~ał ^m, tribunal, court. ~alski ^a, of the tribunal, of the court.
 trybuszon ^m, cork-screw.
 trychina ^f, trichina.
 trygonometry ^{la·f}, trigonometry.
 ~czny ^a, trigonometrical.
 tryk ^m, (*zo.*) ram. ~ać ^{vα}, to strike with the head or horns (as a ram), to butt.
 trykoty ^{pl.}, knitting-work.
 tryks ^m, the butt (with head or trylion ^m, trillion [horns].
 tryper ^m, (*med.*) gonorrhoea.
 tryskać, ~nąć ^{vŋ}, to spout, gush out, break forth.
 tryumf ^m, triumph. ~alny ^a, triumphal, triumphant. ~ator ^m, triumph. ~ować ^{vŋ}, to triumph.
 tryumvirat ^m, triumvirate.
 trywialność ^f, triviality. ~y ^a, trivial, trite.
 trząść ^{vαn}, to shake; (*o powozie*) to jolt. ~się ^{vŋ}, to shake, quake, shiver. [bicza] cracking.
 trzask ^m, crack, crash, noise; (*z* trzaska ^f, splinter.
 trzaskać, ~nąć ^{vŋ}, to crack, crash, peal; ~z biczą, to crack a whip; ~drzwiami, to bang the door; ~w pysk, to give a good box on the ear; mróz~kający, an exceedingly hard frost.
 trzcin ^{a f}, reed, cane; ~a bambusowa, bamboo; ~a cukrowa, sugar-cane. ~iany, ~owy ^a, reedy. ~isty ^a, reedy, abounding with reeds. ~ka ^f, little reed; cane-stick. ~nik ^m, reed-sparrow.
 trzeba ^{vip}, it is necessary; ~mi pójść, I must go.
 trzebić ^{vα}, to clear (a wood); (*fig.*) destroy. ~eż ^f, clearing.

trzeć *v^a*, to rub, grind; (*len*) to break. ~ się *v^r*, (*o rybach*) to spawn.

trzećsetny *α*, threehundredth. ~ chtyściaczny *α*, three thousandth. ~ ci *α*, third. ~ j, ~ ch, num., three.

trzepalić *v^a*, to dust; (*fig.*) to rattle off. ~ czka *f*, duster, dusting brush. ~ nina, ~ nka *f*, thrashing, cudgelling.

trzepotać *vⁿ*, to flap the wings, flutter. ~ się *v^r*, to flutter.

trzepnąć *v^a*, to strike, give a blow.

trzęsawica *f*, ~awisko *f*, quagmire, morass. ~ienie *f*, shaking; ~~ ziemi, earthquake. ~~ się *n*, trembling, shivering. ~ionka *f*, the shivers *pl*.

trzeszczec *vⁿ*, to crackle, crack.

trzewia *pl.*, bowels *pl.*, entrails *pl.*, guts *pl.*. ~owy *α*, intestinal.

trzewiçek *m*, small shoe. ~k *m*, shoe.

trzeźwić *v^a*, to sober, bring to senses; make sober. ~ieć *vⁿ*, to get sober; recover from, be cured (of). ~ość *f*, sobriety, temperance. ~y *α*, sober.

trzmiel *m*, black bee, bumble-bee.

trzmielina *f*, spindle-tree.

trznadel *m*, (*orn.*) ortolan, yellow bunting.

trzodla *f*, herd, drove, flock, cattle. ~ny *α*, herd ...; ~~ baran, bell-wether.

trzon *m*, handle, hilt, haft; (*grzyba*) stipe. ~ek *m*, handle, helve. ~owy *α*, ząb ~~, grinder, molar (tooth), jaw-tooth.

trzos *m*, leather money-bag, belt for money.

trzpiot *m*, giddy-head, a fickle person. ~ać się *v^r*, to flit, flutter. ~owatość *f*, fickleness, volatility. ~owaty *α*, heedless, inconsiderate, volatile.

trzy, num., three; plesć ~ po ~, to speak nonsense.

trzydniowy *α*, lasting three days,

tertian. ~dzieści, num., thirty. ~dziestka *f*, thirty. ~dziestoletni *α*, lasting thirty years, thirty years'. ~dziesty *α*, thirtieth. ~godzinny *α*, lasting three hours. ~kroć, ~krotnie *ad*, three times, thrice. ~letni *α*, three years old; triennial, lasting three years.

trzymać *v^a*, to hold, keep; (*z kim*) to side with a person; ~ do chrztu, to stand godfather, godmother for a child; ~ język za zębami, to hold one's tongue; ~ o kim dobrze, to entertain a good opinion of one. ~ się *v^r*, to lay hold, hold by; (*czego*) to abide by, stick, to follow; to hold out; ~ się prosto, to stand straight.

trzydzieste, num., thirteen. ~ nastoletni *α*, of thirteen years.

~nasty *α*, thirteenth. ~pięciowy *α*, three stories high.

trzysta, num., three hundred.

tu *ad*, here, hither; in this case; ~ i tam, to and fro.

tuba *f*, speaking-trumpet.

tuberkuły, vid. gruźlica.

tubylczy *α*, indigenous, native. ~ec *m*, native.

tucz, ~a *f*, fodder for masting. ~nieć *vⁿ*, to grow fat. ~ność *f*, fatness. ~ny *α*, fat, good for fattening. ~ony *p & α*, fattened.

~yć *v^a*, to feed, fatten. [well. tudzież *ad*, also, likewise, too, as

tuja *f*, tree of life, arbor vitae.

tukan *m*, (*orn.*) toucan.

tułać się *v^r*, to wander about, lead a wandering life. ~cki,

~czy *α*, wandering. ~ctwo *m*, wandering life. ~cz *m*, wanderer, refugee.

tulejka *f*, socket, nozzle.

tulić *v^a*, to seek to calm, soothe, to clasp to one's bosom. ~ się *v^r*, to cling close, press to the heart. tulipan *m*, tulip.

tułów *m*, the trunk of a body.

tum *m*, cathedral, principal church.

tumak ^m, (zo.) pine-marten.

tuman ^m, dust-cloud; mist. ~ic ^{vα}, to throw dust in one's eyes.

tuńczyk ^m, (ryba) tunny.

tunel ^m, tunnel.

tunika ^f, tunic.

tup||ać, ~nać ^{vn}, (noga) to stamp with the feet, trample.

tur ^m, bull.

turbilacya ^f, trouble, disquietude.

~ować ^{vα} to trouble, disturb.

~~ się ^{vř}, (o co) to be uneasy concerning a thing.

turban ^m, turban.

turbina ^f, turbine, vortex-wheel.

turkawka ^f, turtle-dove, turtle-pigeon.

turkot ^m, rattle, clatter. ~ac ^{vn}, to rattle. [turquoise.]

turkus ^m, turquoise. ~owy ^α, of

urma ^f, dungeon, jail.

turmalin ^m, tourmaline.

turniej ^m, tournament, joust, match.

turnum ^m, ballot, balloting.

turysta ^m, tourist. [horse-grass.]

turzyca ^f, reed-grass, sword-grass,

tuś ⁱ, here you are!

tusz ^m, China ink. ~ować ^{vα} to draw with China ink.

tusza ^f, corpulence; człowiek dobrej ~y, a portly man.

tuszyć ^{vn}, (sobie) to hope, flatter one's self with a hope, expect.

tut||aj ^{ad}, here. ~ejszy ^α, of this

tuz ^m, ace. [place.]

tuż ^{ad}, (przy) hard by, close to; ~ po, next. [hackney.]

tuzin ^m, dozen. ~kowy ^α, sorry,

tuzowić ^{vα}, to cuff.

twardilawy ^α, hardish. ~nać,

~nieć ^{vn}, to harden, grow hard.

~o ^{ad}, hard, harshly, rigorously, severely; ~o spać, to sleep soundly.

~ość ^f, hardness, solidity; severity. ~y ^α, hard, rough; severe; (o wodzie) hard.

twarzog ^m, cheese-curds.

twarz ^f, visage, face; do ~y, becoming, fitting. ~yczka ^f, pretty little face. ~ysko ⁿ, ugly face.

twe ^{prn}, your, thy. [citadel.]

twierdza ^f, stronghold, fortress, twierdz||enie ⁿ, assertion, affirmation, statement; (mat.) theorem.

~ic ^{vα}, to assert, affirm, maintain.

twój ^{prn}, your, yours, thy, thine.

twór ^m, creation, production. ~ca ^m, creator; maker, author. ~czość ^f, creative power, productiveness.

~czy ^α, creative, productive, creating.

tworzyć ^{vα}, to create, produce; make, compose, form. ~sie ^{vř}, to arise, form oneself.

ty ^{prn}, you, thou.

tyara ^f, tiara.

ty||ć ^{vn}, to grow fat, get flesh; to pick up flesh. ~cie ⁿ, growing fat.

tyczka ^f, pole, perch. ~owy ^α, ~ ~ groch, (bot.) runner.

tyczyć się ^{vř}, (czego lub kogo) to concern, regard, have a reference, a relation to; co się tyczy, as for, with respect or regard to.

ty||dzień ^(gen. tygodnia) ^m, week; za ~~, in a week; wielki ~~, Holy week, Passion-week; od dziś za ~~, this day week. ~godnik ^m, weekly paper, weekly publication.

~godniowy ^α, weekly.

tyfus ⁿ, typhoid fever.

tygiel ^m, saucepan, crucible.

tygrys ^m, tiger. ~i ^α, tigerish, tiger...; ~ia skóra, tiger-skin.

~ica ^f, tigress.

tyk ^{ad}, ~ tak, pit-a-pat.

tyka ^f, pole, perch. [thou.]

tykać ^{vα}, to touch; to thee-and-

tykwa ^f, gourd, pumpkin.

tył ^m, back, backside; posteriors pl.;

w tyle, z ~u, behind; ~em, w ~, backwards; ~ armii, the rear;

wziąć ~ nieprzyjacielowi, to take the enemy in the rear; ~ okrętu, stern, poop. ~ek ^m, backside, buttock.

tyl||e ^{ad}, as much, as many, so many. ~ez ^{ad}, quite as much.

~ekroć ^{ad}, so many times.

tyl||i, ~ki ^a as large, as little, of such size. **~ko** ^{ad} only, merely, but; nothing but; **~~ co**, just now; **~~ co nie**, nearly, well nigh; **jak ~~**, **skoro ~~**, as soon as; **co ~~**, everything.

tyl||ec ^m, (*noża* etc.) back. **~ny** ^a of the back side, of the hinder part; **~na straż**, rear-guard.

tylokrotn||ie ^{ad} so many times. **~y** ^a so many times repeated.

tym ^{ad} the ...; **~ lepiej**, so much the better.

tymczasem ^{ad} meanwhile, in the mean time. **~owość** ^f, provisory state. **~owy** ^a provisory, provisional.

tymianek ^m, thyme.

tymotka ^f, (*bot.*) timothy grass.

tynk ^m, plaster, roughcast. **~o-** ^{wać} ^{vā} to plaster, roughcast.

tynktura ^f, tincture.

typ ^m, type, model. **~ograf** ^m, typographer. **~ografia** ^f, typography. **~graficzny** ^a, typographical.

tyra||n ^m, tyrant. **~nia** ^f, tyranny.

~nizować ^{vā} to tyrannise.

~ński ^a, tyrannical. **~ństwo** ^m, tyranny.

tyralierka ^f, skirmishing.

tyś = *ty jesteś*, thou art, you are.

tysią||ć, num., thousand. **~clecie** ⁿ, millenary. **~cletni** ^a, lasting thousand years.

~cznik ^m, (*bot.*) century. **~czny** ^a, thousandth.

tytu||ł ^m, title. **~larney** ^a, titular. **~larz** ^m, title-book. **~łować** ^{vā}, to give a title. **~łowy** ^a, **~łowa**

karta, title-page. [tobacco. **tytu||n** ^m, tobacco. **~niowy** ^a, of

tyzanna ^f, ptisan.

U.

u prp, among / ~ *Rzymian*, among the Romans); at one's (house); with (*mieszka ~ mnie*, he lives with me); at (~ *dworu*, at court).

ubarwi||ać, ~ć ^{vā} to colour; (*fig.*) to adorn, embellish. **~enie** ⁿ, colouring; (*fig.*) embellishment. **ubawić** ^{vā} to amuse, delight. **~ się** ^{vr} to delight oneself (sufficiently).

ubezpiecz||ać, ~yć ^{vā} to insure; assure, secure. **~~ się** ^{vr} to secure oneself. **~enie** ⁿ, insurance; **~~ na życie**, live-insurance; **~~ od ognia**, insurance against fire. **ubezwładni||ać, ~ć** ^{vā} to make faint, to lame.

ubi||ć, ~jać ^{vā} to ram down; (*zwierzyne*) to kill; (*interes*) to conclude, strike.

ubie||dz, ~gać ^{vna}, to slip away, escape; (*o czasie*) to pass, elapse; (*kogo*) to get the start of. **~ać się** ^{vr}, (*za czem*) to hunt, endeavour; (*o co*) to strive for; aspire. **ubielić** ^{vā}, to whiten.

ubi||erać, vid. ubrać. **~eralnia** ^f, dressing-room. **~ór** ^m, dress; clothes *pl.*

ubijać się ^{vr}, (*o co*) to strive for. **ubikacya** ^f, locality.

ubłaga||ć ^{vā}, (*kogo*) to soften, appease; (*co u kogo*) to obtain by entreaty from ... **~lny** ^a, placable.

ubliż||ać, ~yć ^{vn}, to wound (a person's reputation, injure, prejudice; **~~ sobie**, to prejudice one's own right. **~ający** ^a, offending, offensive. **~anie, ~enie** ⁿ, offence. **ubocz** ^f, **~e** ⁿ, remote place; **na ~u**, aside, apart. **~nie** ^{ad}, sideways, aside; by the bye, occasionally: **~ny** ^a, side ...; secondary, subordinate; **~ne dochody**, extra income, emoluments *pl.*; **~na droga**, side-way, by-way.

ubogi ⁱ ^a, poor, without means. **~i** ^m, poor man. **~o** ^{ad}, poorly.

ubolewa||ć ^{vn}, to complain, lament. **~nie** ⁿ, lamentation.

ubość ^{vā}, to butt with horns; (*fig.*) to hurt, injure.

ubóstwi||ać, ~ć ^{vā}, to idolise, deify.

~anie, ~enie ⁿ; idolisation, deification. ~any ^a idolised
ubóstwo ⁿ, poverty, poorness; the poor. [ca ^f, hospital.
uboż|ać ^{vñ} to become poor. ~ni-
ubra|ć ^{vá} to clothe, dress. ~ć
się ^{vr} to clothe. ~nie ⁿ, clothes, suit of clothes; clothing. ~ny ^a, clad. [one's head.
ubrdać ^{vá}, ~ sobie co, to take into
uby|ć, ~wać ^{vñ} to decrease, diminish; be missing, be deficient.
~tek ^m, diminution, decrease; deficit. ~wanie ⁿ, diminution, decrease; (księzyca) wane.
ucałowa|ć ^{vá} to kiss, caress.
~nie ⁿ, kissing; kiss.
uchō ⁿ, ear; (w naczyniach) handle;
po uszy, over head and ears.
uchodzić, ujść ^{vna}, to run away; escape; (o czasie) to pass, elapse;
(za co) to pass for; to nie uchodzi, it is not fit, it is unseemly.
uchowa|ć ^{vá} to preserve, protect; breed; Boże ~! God forbid!
uchroni|a ^f, shelter, protection.
~ić ^{va} to save, protect. ~~
sie ^{vr}, (od) to guard oneself (against). ~ny ^a evitable, avoidable.
uchwa|ła ^f, resolution, degree.
~lać, ~lić ^{vá} to degree, resolve upon.
uchwycić ^{vá} to seize, lay hold of.
uchybili|ać, ~ć ^{vñ} to misdo, act contrary to, transgress. ~enie ⁿ, misdoing, miscarriage; blunder, mistake.
uchy|lać, ~lić ^{vá}, (drzwi) to open a little; bend aside; (prawo) to abolish. ~~ sie ^{vr}, (od) to withdraw from, avoid; bow, stoop.
~lenie ⁿ, (prawa) abolition. ~lo-
~ny ^{p & a}, bend aside; abolished.
uciąć ^{va} to cut off; chop off;
~ głowę, to behead; (rozmowę) to cut short, leave off.
ucią|gnąć ^{vá} to be able to drag along; (wina etc.) to draw off, tap. ~żać, ~żyć ^{vá} to burden,

charge. ~żliwość ^f, painfulness, ~żliwy ^a troublesome, burdensome.
ucichlać, ~nać ^{vñ} to grow dumb (o wietrze) to abate, cease.
ucieci|ć, ~kać, ~knać ^{vñ} to run away, flee. ~~ sie ^{vr}, (do) to have recourse to. ~czka ^f, flight; (do kogo) refuge, recourse.
uciecha ^f, pleasure, delight.
ucięcie ⁿ, cutting off.
ucielesni|ć ^{va} to materialize, incarnate. ~enie ⁿ, incarnation.
uciemiężlać, ~yć ^{vá} to oppress.
~enie ⁿ, oppression. ~ony ^{p & a}, oppressed. [skirmish.
ucierać, vid. utrzeć. ~ sie ^{vr} to ucierpieć ^{va} to suffer, endure, undergo.
ucieszlać, ~yć ^{vá} to rejoice, delight. ~~ sie ^{vr} to rejoice, enjoy.
~enie ⁿ, rejoicing. ~ność ^f, delightfulness; drollery. ~ny ^a, merry, droll.
uciięty ^{p & a}, cut off; (fig.) cut short. ~nać, vid. uciąć. ~nek ^m, shred, chip; fragment; gibe, sarcastic word. ~nkowy ^a, (fig.) abrupt.
uciisk ^m, ~śnienie ⁿ, oppression, pressure. ~skać ^{va} to press, squeeze. ~~ , ~snąć ^{va} to oppress. ~śniony ^a, oppressed.
uciszlać, ~yć ^{va} to calm, quiet. ~~ sie ^{vr} to become calm, to quiet; (o wietrze) to abate. ~enie ⁿ, calming.
uciulać ^{va} to save up, scrape together.
ucywiliżowa|ć ^{vá} to civilise.
~ny ^a, civilised.
uczący ^m, teacher, instructor. ~ sie ^m, learner. [ing.
uczatować ^{vá} to obtain by lurking.
uczci|ć ^{va} to honour, respect; (fig.) ~ciwszy uszy, by your leave. ~czenie ⁿ, veneration.
uczciwość ^f, probity, honesty.
~wy ^a, honest, faithful.

uczeñ, school-boy; disciple, follower; student. ~nieⁿ, teaching, instruction. ~ ~ sięⁿ, learning. ~ ~ adⁿ, learnedly. ~nnica^f, schoolgirl, disciple.

uczepi||ać, ~ć ^{vα}, to hang on, chain to. ~ ~ się ^{vr}, to grapple, stick, adhere to. .

uczernić ^{vα}, to blacken.

uczesać ^{vα}, to comb, dress the hair. ~ się ^{vr}, to comb one's head.

uczestni||ctwo, ~czenieⁿ, participation, partaking. ~czyć ^{vn}, (*w czem*) to partake, participate, to take part in. ~czacy^α, participant. ~k^m, sharer, partaker.

uczestować ^{vα}, to treat, regale, feast.

uczeszcz||ać ^{vn}, to frequent, attend. ~anieⁿ, frequentation.

uczłowieczyć ^{vα}, to humanise.

uczo||ność^f, learning, erudition. ~ny^α, learned, erudite. ~ ~ ^m, learned man.

uczt||a^f, banquet feast. ~ować ^{vn}, to feast, junket,

uczu||ć ^{vα}, to feel, be sensible of; to perceive. ~cieⁿ, sensibility, sense; feeling. ~ciowość^f, sensibleness; sentimentality. ~ciowy^α, sensible, feeling.

uczyć ^{vα}, to teach, instruct. ~ się ^{vr}, to learn; ~ się na pamięć, to get by heart.

uczyn||ek ^m, deed, act, action; *na goracym* ~ku, in the very act.

~ić ^{vα}, to do; (*komu* taskę) to bestow (a favour upon); (*kogo czem*) to nominate, appoint; (*z czego co*) to make of. ~ ~ się ^{vr}, to make oneself, become.

uczyn||ność^f, courteousness, readiness to oblige. ~ny^α, obliging, courteous. ~kowy^α, real; *grzech* ~, sin of commission.

uda||ć ~wać ^{vn}, to pretend, feign, dissemble. ~ ~ się ^{vr}, to succeed; (*ku*) to make for; (*do kogo*) to apply to a person, apply one-

self to; (*dokąd*) to go to, repair to. ~nie, ~wanieⁿ, dissimulation. ~ ~ sięⁿ, success, prosperity; (*do kogo*) application, applying to. ~ny^α, feigned, fictitious; successful.

udar ⁿ, apoplexy.

udarcie ⁿ, plucking off, tearing off.

udaremni||ać, ~ić ^{vα}, to frustrate, disappoint. ~enieⁿ, frustration, disappointment.

udarować ^{vα}, (*kogo czem*) to present a person with, to make a present to ...

udat||ność^f, charm, grace, fine shape. ~ny^α, graceful, well-turned.

uderz||ać, ~yć ^{vαn}, to blow, strike; (*fig.*) strike; (*na kogo*) to attack; (*w dzwony*) to ring (the bells); (*w trąby*) to sound (the trumpets).

~ ~ się ^{vr}, to hurt oneself. ~ajaćy^α, (*fig.*) striking. ~enieⁿ, blow, stroke; attack; shock.

ud||ko ⁿ, hind-leg, thigh; ~ ~ żabie, hind-leg of a frog. ~oⁿ, thigh, shank.

udławić ^{vα}, to strangle, throttle.

udobruchać ^{vα}, to mitigate, mollify. ~ się ^{vr}, to be mitigated.

udoskona||lenie ⁿ, accomplishment, perfection. ~lony^α, perfect, accomplished. ~lić ^{vα}, to perfect, accomplish,

udowodni||ać, ~ć ^{vα}, to prove, evince. ~enieⁿ, demonstration, adducing proofs. ~ny^α, proved. ~dowy^α, thigh ...

udrapować ^{vα}, to drape.

udręcz||enie ⁿ, vexation, plague.

~yć ^{vα}, to vex, plague, torment.

udry *pl.*, iść z kim na ~, to fall together by the ears.

uduchowni||ć ^{vα}, to spiritualise.

~enieⁿ, spiritualisation.

udrzeć ^{vα}, to pluck off, tear off.

udusić ^{vα}, to stifle, suffocate; (*kuch.*) to stew. ~ się ^{vr}, to be choked, be suffocated.

udział ^m, shave, part, portion; **brać ~,** (*w czem*) to take part in, partake of. **~owy** ^a, joint, share... **udziec** ^m, haunch (of venison);

~ skopony, leg of mutton.

udzielać, **~ić** ^{vā}, to give, impart; communicate; bestow, confer.

~ajacy się ^a, communicative.

~anie, **~enie** ⁿ; (*swiadomości*) communication. **~anie się** ⁿ, communicativeness. **~ność** ^f, independence, sovereignty. **~ny** ^a, independent, sovereign.

udźwignać ^{vā}, (to be able) to bear (a burden).

ufać ^{vā}, to trust, confide. **~ność** ^f, confidence. **~ny** ^a, confident, confiding.

ufnal ⁿ, horse-nail.

uformować ^{vā}, to form, shape; (*fig.*) bring up, cultivate.

uganiać się ^{vr}, (*za kim*) tu run after; (*za czem*) to pursue, aspire to. **~nie** ⁿ, hunt, pursuit.

ugałszać, **~sić** ^{vā}, (*ogień etc.*) to put out; (*pragnienie*) to quench.

~szenie ⁿ, extinction; quenching.

ugaszczać, *vid.* *ugościć*.

ugiąć, **~nać** ^{vā}, to bend (down), bow (down); (*suknia*) to gird up, tuck up.

ugładzić ^{vā}, to smooth.

ugłaskać ^{vā}, to stroke, palm; (*fig.*) caress, flatter; (*lwa etc.*) tame.

ugnić ^{vn}, to rot entirely; rot off.

ugnięść, **~atać** ^{vā}, to knead.

ugniewać się ^{vr}, to feel dreadfully vexed.

ugnoić ^{vā}, to dung thoroughly.

ugođda ^f, agreement, arrangement.

~dowy ^a, of agreement. **~dzić** ^{vā}

to hit; strike, blow. **~~ się** ^{vr},

to compound with, make up matters with. **~dzony** ^a, hit; struck.

ugór ^m, fallow, fallow field. **~o-**

rować ^{vn}, to lie in fallow. **~oro-** wy" ^a, fallow. **~orzyć** ^{vā}, to fallow.

ugościć ^{vā}, to entertain, treat.

ugotować ^{vā}, to boil (thoroughly). **ugruntać** ^{vā}, to lay the foundation of, ground. **~nie** ⁿ, foundation.

ugrupować ^{vā}, to group. [bite.

ugryźć ^{vā}, to bite off; bite. **~zek** ^m,

ugrzać ^{vā}, to warm thoroughly.

ugrząść, **~ażnąć**, **~ęznąć** ^{vn}, to come to a dead-lock, stick fast.

ugrzeczniony ^a, complaisant.

ująć ^{vā}, to take hold of, seize; (*kogo sobie*) win one's favour; (*komu czego*) take off, take away, deprive. **~ się** ^{vr}, (*za kim*) to take a person up, espouse a person's cause.

ujadać ^{vn}, to yelp, bark.

ujadac, **~ać** ^{vā}, to eat off. **~a-** dać się ^{vr}, to quarrel vehemently.

ujarzmić, **~ć** ^{vā}, to subjugate, subdue. **~enie** ⁿ, subjugation, subduing. [close.

ujawniać, **~ć** ^{vā}, to reveal, dis- ujuchać, **~żądać** ^{vān}, (*mile etc.*) to perform, make; decamp, withdraw.

ujecie ⁿ, seizure, arrestation.

ujednostajnić ^{vā}, to make monotonous.

ujemność ^f, negativeness. **~ny** ^a, negative; (*fiz.*) resino-electric.

ujeżdżać, **ujeździć** ^{vā}, (*konia*) to break in (a horse); (*drogę*) to beat, make (a road) by driving. **~cz** ^m, horse-breaker, horsemaster. **~lia** ^f, manage, riding-school.

ujmać, damage, injury; diminution, deduction. **~ować**, *vid.* *ująć*.

~ujący ^a, taking, charming.

ujrzeć ^{vā}, to perceive, become aware of.

ujśić ^{vā}, (*o drodze*) to make; *vid.* *uchodzić*. **~cie** ⁿ, going off, flowing off; (*krwi*) loss; escape; (*rzeki*) mouth.

uiścić, **~szczać** ^{vā}, to fulfil, accomplish, realise. **~~ się** ^{vr}, (*dłużu*) to pay, (*w stowie*) to keep (one's word).

- ukamienować** *v^a* to stone (to death). [punishment.]
- ukarać** *va* to punish. ~nie ⁿ;
- ukarmić** *va* to make fat, fatten.
- ukartować** *va* to concert, plot.
- ukąsić** *va* to bite off; to sting, prick. ~szenie ⁿ; biting; sting, prick. ~szony ^a bit(ten).
- ukaz** ^m, manifesto, (*carski*) ukase. ~ać, ~ywać *v^a* to show; exhibit, present. ~~ się *vr*; to appear, make one's appearance.
- ukisić** *va* to sour. ~nąć *vn*; to become sour.
- układ** ^m, arrangement, disposition; system; negotiation, transaction. ~dać, *vid. ułożyć*. ~dacz ^m; arranger. ~danie się ⁿ; negotiation, transaction. ~dność ^f; mannerliness. ~dny ^a; well-mannered, mannerly. ~ść się *vr*; to lie down, go to bed. [lessly.]
- uklecić** *va* to build or frame care-
- ukleknąć** *vn*; to kneel down.
- ukłóżć** *va*; to prick, sting. ~cie ⁿ; prick, pricking.
- uklon** ^m, bow, reverence. ~y *pl.*, respects *pl.*, compliments *pl.* ~ić się *vr*; (*komu*) to bow to a person; greet, salute. [trive.]
- ukniewać**, ~uc *v^a* to plan, con-
- ukochać** *va*; to become fond of, conceive an affection for. ~ny ^a; dear, beloved.
- ukołić** *va*; to soothe, appease. ~jenie ⁿ; appeasement.
- ukołyśać** *va*; to lull asleep.
- ukończenie** ⁿ; termination, finishing. ~czyć *va*; to finish, accomplish. ~~ się *vr*; to be finished.
- ukonstytuować** *va*; to constitute. ~ się *vr*; to be constituted.
- ukontentować** *va*; to content, satisfy. ~nie ⁿ; contentment, satisfaction. ~ny ^a; contented, satisfied.
- ukoronować** *va*; to crown.
- ukorzyć**, *vid. upokorzyć*.
- ukołs** ^m; bevel, obliquity; *na ~s*, askant, askance; *z ~sa*, askew.
- ~sem** ^{ađ} obliquely. ~sny ^a oblique, sloping, bevel.
- ukować**, *vid. ukuć*.
- ukracać**, *vid. ukrócić*.
- ukradkiem** ^{ađ} stealthily, clandestinely. ~dkowy ^a furtive, stealthy. ~ść *va* to steal (away).
- ukrallać**, ~oić *va*; to cut off.
- ukręcić**, ~ić *va*; (*powróz*) to twist; (*teb etc.*) to wring, wring off.
- ukrócenie** ⁿ; shortening; (*fig.*) bridle. ~ic *va*; to shorten; (*fig.*) to bridle, keep under. ~ony ^a; shortened.
- ukrop** ^m; seething water.
- ukruszyć** *va*; to crumble (off).
- ukryć**, ~wać *va*; to conceal, hide. ~~ się *vr*; to lie close, abscond.
- ~cie** ⁿ; concealment; (*miejsce*) retirement. ~ty ^a hidden, concealed. ~wacz ^m; hider.
- ukrzywdzić**, ~ic *va*; to injure, prejudice, do an injury. ~enie ⁿ; injury, prejudice. [crucifixion.]
- ukrzyżować** *va*; to crucify. ~nie ⁿ;
- uksztalcenie** ⁿ; improvement, refinement. ~ic *va*; to refine, improve. [(*konia*) to shoe.]
- ukuć** *va*; to forge, have forged;
- ukwasić**, *vid. ukisić*.
- ul** ^m; bee-hive.
- ulać** *va*; to pour off, decant; to take a cast of ..., fashion on a mould, model.
- ulac się**, *vid. uleknąć się*.
- ułagodzić** *va*; to soften, appease, smooth.
- ułamiać**, ~ywać *v^a*; to break off.
- ~ek** ^m; fragment; (*aryt.*) fraction.
- ~kowy** ^a; fragmentary.
- ułañ** ^m; ulan. ~ński ^a; of ulan.
- ulany** ^a; cast, modelled; (*fig.*) jak ~, fitting to a miracle.
- ułaskawić** ~ć *va*; to pardon, show grace; amnesty. ~enie ⁿ; pardon, favour; amnesty.
- ulatlać**, ~ywać, ulecieć *vn*; to fly away; (*o czasie*) to pass away.
- ~niać** *va*; ~~ się *vr*; to evaporate.
- ~nianie**, ~~ się ⁿ; evaporation.

ułatwiać, ~ć *vα* to facilitate; (*interesa*) to arrange, settle, wind up. ~enie *n*; facilitation; settlement.

uleczalny *α* curable, healable. ~enie *n*; healing, cure; *nie do enia*, incurable. ~yć *vα* (*z czego*) to heal, cure (of). ~~ się *vr* to heal perfectly.

uleżdz, ~gać *vα* to comply (with), yield; succumb. ~~ się, *vid.*

uleżeć się. ~gający *α* complying, yielding, indulgent; succumbent. ~ganie *n*; yielding, indulgence. ~głość *f*, compliance, condescension; submission. ~gły *α* yielding, complying; submissive.

uleknąć się *vr* to be frightened, be startled. ~enie *n*; fright.

ulepłek *m*, jalep. ~iać, ~ić *vα* to form, mould.

ulepszlać, ~yć *vα* to better, meliorate. ~enie *n*; amelioration, improvement. ~ony *α* improved.

ulewla *f*, downpour, sudden and heavy shower, sluicy rain. ~ny *α* sluicy; *pada deszcz* ~~ it rains very hard.

uleżałka *f*, wild pear. ~aly *α* ripe, mellow. ~ać się *vr* (*o owo- cach*) to mellow.

ulga *f*, relief, ease.

ulgnąć *vn* to stick fast, come to a dead-lock.

ulica *f*, street. ~czka *f*, lane.

~cznica *f*, street-walker. ~cznik *m*, street-boy. ~~ostwo *n*; black-guardism. ~~owski *α* of street-boy. ~czny *α* street ...

ulitować się *vr*, (*nad*) to take pity (on).

ulokować, *vid.* umieścić.

ułomlek, *vid.* utamek. ~ność *f*, infirmity. ~ny *α* infirm, frail.

ulotnić *vα* to volatilize, evaporate.

~~ się *vr* to become volatile, evaporate. ~enie *n*; volatilization,

~ość *f*, volatility. ~y *α* fugitive, volatile; ~e pismo, fugitive composition, pamphlet.

umiejętność

ułowić *vα* to get by hunting; seize, capture.

ułóżenie *n*, deportation, carriage.

~ony *α* ordered, arranged; (*fig.*) dobrze (*źle*) ~~ well-(ill-)bred. ~yć *vα* to arrange, set right, dispose; form, plan, sketch; (*psa*, to train; (*mine etc.*) to assume; (*co z kim*) to concert, agree upon. ~~ się *vr* (*z kim*) to make an agreement with ...; to dissemble.

ultramaryn *m*, ultramarine.

ulubić, *vid.* polubić. ~eniec *m*, darling. ~enica *f*, darling; mistress, woman in keeping. ~ony *α* favourite; popular.

ułuda *f*, seduction, illusion.

ululać *vα* to lull asleep.

ułupać *vα* to split, flake off.

ulżenie *n*, relief, ease; alleviation.

~yć *vn* to lighten, ease; alleviate.

umacniać, *vid.* umocnić.

umaczyć *vα* to sprinkle with meal.

umaić *vα* to green, adorn with verdure.

umarłcie *n*; death. ~ły *α* dead.

umartwić *vα* (*ciął*) to mortify, chastise; (*fig.*) to grieve, vex.

~enie *n*; mortifying, chastisement; grief.

umarzać, *vid.* umorzyć.

umarzać *vn* to die from cold; suffer extremely from cold.

umawiać, *vid.* umówić.

umazać *vα* to besmear; wipe away, rub away.

umbrelka *f*, face-guard.

umęczęenie *n*, harassment, fatigue.

~yć *vα* to fatigue, harass; torment, worry. ~~ się *vr* to toil and moil, worry oneself.

umiarkować *vα* to moderate.

~ć się *vr* to keep one's temper.

~nie *n*; moderation, temperance.

~nie *ad*; temperately, moderately.

~ny *α* sober, moderate, temperate.

umieścić *vα* to know, have knowledge of. ~iętność *f*, science;

knowledge, intelligence. ~jętny^α, intelligent, skilled; scientific(al). umiejscowienieⁿ, localization. umierać^{vα}, to die; ~ od śmiechu, to die with laughing. umieścić, ~szczać^{vα}, to place, locate; (*w gazecie*) insert, advertise. ~szczepienieⁿ, collocation. umilać, ~ić^{vα}, to render agreeable. ~ać się^{vr}, (*komu*) to ingratiate oneself with ... amilknać^{vn}, to cease to speak, leave off; grow dumb or silent. umiłować^{vα}, to become fond of. ~ny^{p & α}, beloved. umizgać się^{vr}, to pay one's court, court: ogle. ~alska^f, coquette, flirt. ~alski^m, suitor, beau, ogler. ~i pl., love making, love suit. umknąć^{vn}, to run away, flee. ~ienieⁿ, flight, escape. umłot^m, output of thrashing. umniejszać, ~yć^{vα}, to diminish, lessen. ~~ się^{vr}, to decrease, diminish. umocnić^{vα}, to fasten; confirm, strengthen. ~ować^{vα}, to fasten; to empower, to authorize. ~owanieⁿ, fastening; authorization. ~owany^α, fastened; authorized. umoczyć^{vα}, to dip in, immerse. umor^m, na ~, do ~u, to death. umoralniać, ~ć^{vα}, to moralise. ~enieⁿ, moralisation. umorzlenieⁿ, (*długu*) amortisation, extinguishing. ~yć^{vα}, to amortise, extinguish; starve, let die of hunger. umowa^f, compact, agreement. ~ówić^{vα}, to concert, agree upon. ~ówiony^{p & α}, concerted; ~ówiona godzina, appointed hour. umożliwić, ~liwić^{vα}, to render possible. umozolić się^{vr}, to toil and moil. umrzeć^{vn}, to die. (diers). umundurować^{vα}, to clothe (sol.). umurzyć^{vα}, to soil, dirty. umyć, ~wać^{vα}, to wash.

umykać, vid. *umknąć*. umysł^m, mind, soul, heart, spirit. umyślijć^{vα}, to take a resolution, resolve upon. ~nie^{ad}, on purpose, purposely. ~ny^α, intentional, intended. ~ny^m, express, currier. umysłów^o *ad*, intellectually, mentally. ~ość^f, intellectuality. ~y^α, intellectual. umywalia^f, washing-stand, wash-hand stand. [of ... unaoczniać^{vα}, to give a clear idea unarodowić^{vα}, to nationalize. uncja^f, ounce. [catholic. unia^f, union. ~cki^α, Greek-. unieść, vid. *unosić*. ~sienieⁿ, (*fig.*) emotion; enthusiasm, exaltation; ecstasy. unieśmiertelnijć^{vα}, to immortalise. ~enieⁿ, immortalisation. unieszcześliwić^{vα}, to make unhappy or unfortunate. unieważniać, ~ć^{vα}, to annul, invalidate, cancel. uniewinniać, ~ć to excuse, exculpate. ~~ się^{vr}, to make one's excuses, excuse oneself. ~enieⁿ, excuse, exculpation. uniknąć, ~ać^{vα}, (*czego*) to avoid, shun. ~anie, ~enieⁿ, avoidance, forbearance. unita^m, Greek Catholic. uniwersał^m, circular, circular letter (for calling-in). uniwersytecki^α, of the university, university ... ~tet^m, university. uniżać, ~yć^{vα}, to humble, humiliate; lower. ~~ się^{vr}, to humble oneself. ~anie, ~enieⁿ, humiliation, humbling. ~enie^{ad}, humbly. ~oność^f, humbleness. ~ony^α, reverend, respectful; humble. unosić^{vα}, to carry off; heave, lift. ~ sie^{vr}, to be ravished or transported; (*nad*) to hover over; be charmed with. [civilise. uobyczaić^{vα}, ~sie^{vr}, to humanize,

uogólniać, ~ć *vα*, to generalise.
 ~enie ⁿ, generalisation.

uosłabiać, ~obić *vα*, to personify.
 ~obienie ⁿ, personification.

upadłać *vn*, vid. uwaść. ~ek ^m,
 decay, ruin. ~łość ^f, frailty,
 weakness; insolvency, bankrupt-
 cy. ~ły ^a, fallen; do ~iego, to
 the outmost. ~nienie ⁿ, fall;
 ~ do nóg, kneeling-down, fall-
 ing-down.

upajać, vid. upoić.

upakować *vα*, to pack up.

upał ^m, heat.

upałlać, ~lić *vα*, to singe off;
 (kawy etc.) to roast, burn a little.

upamiętać się *vr*, to collect one-
 self. ~nie ⁿ, recollection, reflec-
 tion.

uparcie, ~to ^{ad} obstinately.
 ~cie się ⁿ, wilful persistence.
 ~tość ^f, obstinacy, wilfulness.
 ~ty ^a, stubborn, headstrong.

upaść *vn*, to fall; fall down; de-
 cay; ~ komu do nóg, to fall (down)
 at one's feet.

upatrywać, ~rzyć *vα*, (czas etc.)
 to watch; choose, select; behold,
 discover, track. ~rzony *p & a*,
 beheld, discovered, found out,
 tracked.

upchać, vid. upychać.

upędzać się, vid. uganiać się.

upełnoletniać, ~letnić *vü*, to
 declare a person of age. ~moc-
 nić *vα*, to empower, authorise.
 ~mocnienie ⁿ, authorisation.

upewnić *vα*, to certify,
 render certain, make sure. ~~
 się *vr*, (o czem) to assure oneself
 of. ~enie ⁿ, assurance, confir-
 mation.

upiąć, ~nać *vα*, to pin up. ~ę-
 cie ⁿ, pinning up; drapery.

upić, ~jać *vα*, to drink off. ~~
 się *vr*, to get drunk, drink in
 excess.

upiec *vα*, to have done baking or
 roasting, have baked, bake.

upiękniać, ~nić *vα*, to embellish.

uporządkowanie

~nienie ⁿ, embellishment. ~szać,

~szyć *vα*, to adorn, decorate.

~szenie ⁿ, decoration.

upierać się *vr*, to be stubborn.

~nie się ⁿ, wilful persistence.

upierzanie ⁿ, feathers *pl.*, plu-
 mage. ~yc *vα*, to feather.

upilnować *vα*, to watch clān-
 destinely, catch, seize (red-
 handed).

upiłować *vα*, to file off, saw off.

upinać, vid. upiąć.

upiór ^m, spectre; vampire. [lise.

upładniać, ~odnić *vα*, to ferti-
 upłatać, ~esć *vα*, (wieniec) to
 wreath, (włosy) to plait.

upiątać *vα*, to entangle.

upławy *pl.*, (białe) whites *pl.*,
 fluor albus.

upływać, ~wać *vn*, to flow off;
 flow away; (o czasie) pass away,
 elapse. ~niony ^a, past. ~w ^m,
 flowing off; (czasu) lapse.

upodlenie ⁿ, debasement, degra-
 dation. ~ić *vα*, to degrade, debase.

upodobać *vα*, ~ć sobie w czem, to
 take a liking to. ~nie ⁿ, plea-
 sure, liking, complacency. ~ny ^a,
 agreeable, pleasant.

upojić *vα*, to inebriate, intoxicate
 (też fig.). ~jenie ⁿ, intoxication,
 inebriation. ~jony ^a, fuddled,
 drunk; (fig.) intoxicated.

upokarzać, ~orzyć *vα*, to abase,
 humble. ~~ się *v?*, to humble
 oneself. ~orzenie ⁿ, abasement,
 humiliation. [get by hunting.

upolować *vα*, to gain as booty;

upominać, upomnieć *vα*, to re-
 mind, warn. ~~ się, upomnieć
 się *vr*, to claim, lay claim. ~acz ^m,
 exhorter, reminder. ~anie ⁿ, ex-
 hortation. ~ek ^m, keepsake.

upór ^m, refractoriness.

uporczywość ^f, stubbornness,
 obstinacy. ~czywy ^a, obstinate,
 stubborn. ~ny ^a, refractory.

uporządkować *vα*, to put in order,
 order, arrange. ~nie ⁿ, regulation.

uposażać, ~yc ^{vα} to portion, endow. ~yciel ^m, endower.

upośledzić, ~ić ^{vα} to put behind, postpone; neglect, overlook, slight. ~ony ^a, neglected. ~enie ⁿ, neglect, neglecting.

upoważnić, ~ć ^{vα} to authorise. ~enie ⁿ, authorisation.

upowilić, ~nać ^{vα} to wrap up, envelop.

upowszechnić, ~ić ^{vα} to spread, propagate; generalise. ~enie ⁿ, propagation; generalisation.

upozorować ^{vα} to colour, palliate. ~nie ⁿ, palliation.

upragnienie ⁿ, ardent desire. ~ony ^a, earnestly desirous, longing; eagerly desired.

upraszkać ^{vα}, to request, beseech, entreat.

upraszczać, vid. *uprościć*.

uprawiać, ~ać ^{vα} to cultivate (*też fig.*). ~ny ^a, cultivated; cultivable.

uprawniać, ~ć ^{vα} to entitle (to). ~enie ⁿ, right, title. ~ony ^a, entitled; ~ do głosowania, entitled to vote.

uprażyć ^{vα} to roast sufficiently; (*śmietankę*) to warm.

uprościć ^{vα} to simplify.

uprosić ^{vα} to obtain by entreaty; dać się ~, to be moved by entreaty, relent.

uprowadzić ^{vα} to lead off; (*pannę*) to abduct, elope with.

uprząść ^{vα} to finish spinning, have spun; (*fig.*) spin out.

uprzatać, ~nać ^{vα} to put in order, arrange; (*fig.*) to make a clean sweep of; (*przeszkody etc.*) to remove, clear away. ~anie, ~nienie ⁿ, removal; putting in order.

uprząż ^f, harness; set, team.

uprzeć się ^{vγ} to persist wilfully.

uprzedni ^a, precedent. ~o ^{ad}, before, beforehand.

uprzedzić, ~ić ^{vα} to go before, precede; get the start of; (*kogo*

o czem) to inform a person of... ~ ~ sieć ^{vγ} to prejudice. ~enie ⁿ, outrunning; prejudice, prepossession. ~ony ^a, prejudicial, prejudiced.

uprzejmość ^f, kindness, loveliness. amiableness. ~my ^a, amiable, kind, complaisant. [agreeable.

uprzyjemnić, ~ć ^{vα} to render

uprzykrztać, ~yć ^{vα} to render disgusting or loathsome; (*sobie co*) to be disgusted at, be weary of. ~enie ⁿ, disgust. ~yć się ^{vγ}; (*komu*) to importune, annoy a person. [present.

uprzytomnić ^{vα} to figure, re-

uprzywilejować ^{vα} to privilege.

~ny ^a, privileged. [bespangle.

upstrzyć ^{vα} to chequer, variegate,

upuścić, ~szczać ^{vα} to let fall; let slip; (*w targu*) to abate; (*wody etc.*) to let off. ~st ^m, sluice, water-gate.

upychać ^{vα} to stuff; (*fig.*) to get rid of.

urabiać ^{vα} to form, figure.

urąbać ^{vα} (*cukru etc.*) to mince.

uraczanie ⁿ, entertainment, reception. ~yć ^{vα} to entertain, treat. ~ ~ sieć ^{vγ} to pamper; get drunk.

uradować ^{vα} to rejoice. ~ ~ sieć ^{vγ}, to rejoice, enjoy. ~wanie ⁿ, rejoicing; enjoyment, pleasure.

uradzić ^{vα} to decree, resolve.

urągać ^{vα}, (*komu*), ~ ~ sieć ^{vγ}; (*z kogo*) to scoff at, bid a person defiance, insult. ~anie ⁿ, scoffing, derision, mockery. ~owisko ⁿ, scoff, mockery.

uragan ^m, hurricane.

uratować ^{vα} to save, rescue. ~ sieć ^{vγ}, to save oneself, make one's escape.

uraliza ^f, offence; mieć ~że (*do kogo*) to take offence. ~ać,

~zić ^{vα} to hurt, injure. ~źli-

wość ^f, sensitiveness, sensibility.

~źliwy ^a, sensitive. ~żony ^a, offended; (*na kogo*) angry with...

- uręczać, ~yć *vα*, to assure.
 uregulować *vα*, to regulate, order.
 urlop *"*, leave (of absence); (*mil.*) furlough. ~nik *"*, soldier on urna *f*, urn. [furlough.]
 urobić, *vid. urabiać*.
 uroczy *α*, charming, enchanting.
 ~ć *vα*, bewitch, enchant. ~ście *ad* solemnly, festively. ~sko *"*, boundary-stone, boundary-heap.
 ~stość *f*, festivity, solemnity; festive day. ~sty *α*, solemn, festive.
 uroda *f*, fine stature.; (*żartobliwie*) na urodę, on credit.
 urodzaj *"*, crop, harvest. ~ność *f*, fertility, fruitfulness. ~ny *α*, fertile, fruitful.
 urodzenie *"*; nativity, descent, extraction; niskiego ~enia, ignoble. ~ić *vα*, to bear (a child), to bring forth. ~~ się *vr*, to be born. ~iny *pl.*, birthday. ~iwy *α*, of fine stature. ~ony *α*, born; (*obs.*) of noble birth.
 urolić *vα*, to feign, invent, imagine; ~ić sobie co w głowie, to take it into one's head to ... ~jenie *"*, chimera, fancy. ~jony *α*, chimerical, fanciful.
 urok *"*, charm: bewitchment.
 uronić *vα*, to lose, let fall.
 urosić, ~snąć *vn*, to grow tall, grow up; increase. [fancy.]
 urościć *vα*, (sobie co) to imagine, urozmaiczać, ~ić *vα*, to vary, diversify. ~enie *"*, varying, diversification.
 uróżować *vα*, to lay on rouge.
 urszulanka *f*, ursuline (nun).
 uruchomić *vα*, to mobilise. ~enie *"*, mobilisation.
 urwiać, *vid. urywać*. ~aniec *"*, gallows-bird. ~isko *"*, gap, chasm. ~istość *f*, steepness, declivity. ~isty *α*, full of clefts and fissures, clefted. ~isz *"*, good-for-nothing fellow. [pot.]
 uryna *f*, urine, piss. ~ł *"*, chamber-urywiać *vα*, to pluck off; (*roz-*
- mowę) to cut short, leave off.
 ~ek *"*, fragment; ~kami, by starts. ~kowo, ~czo *ad*, by starts, by jerks. ~kowy *α*, fragmentary.
 urząd *"*, employment, office, charge; wprowadzić na ~d, to instal(l). ~dać, ~dzić *vα*, to settle, arrange; (*stęiącego*) to engage. ~~ się *vr*, to establish oneself; hire oneself out.
 urzadzenie *"*, institution, disposition. ~iciel *"*, institutor.
 urzelec, ~kać *vα*, to bewitch, enchant. ~czenie, *vid. urzekanie*.
 urzeczywistnić, ~ć *vα*, to realize. ~enie *"*, realisation.
 urzędnik *"*, official, officer, functionary. ~ować *vn*, to hold or fill an office. ~owanie *"*, administration of an office. ~ownie, ~owo *ad*, officially. ~owy *α*, official. [ment.]
 urzekanie *"*, bewitching, enchanting.
 urzet *"*, (*bot.*) woad.
 urznać, ~ynać *vα*, to cut off.
 usadzić *vα*, to place, settle. ~~ się *vr*, to take up one's abode, settle. ~dzić *vα*, to place, put. ~~ się *vr*, (na co) to be bent or set upon.
 usamowolić *vα*, to set free, emancipate. ~enie *"*, emancipation, deliverance.
 uschły *α*, dried up. ~nąć *vn*, to dry up, wither.
 uściełać, *vid. ustąć*.
 uściisk *"*, ~śnienie *"*, embrace, hugging; ~~ ręki, a shake of the hand. ~skać, ~snąć *vα*, to embrace; ~snij go ode mnie, remember me kindly to him.
 usiądać, ~ąć, ~eć *vn*, to sit down, take a seat; ~~ do stołu lub za stołem, to sit down to dinner.
 usidljać, ~ić *vα*, to catch in a noose; (*fig.*) to ensnare.
 usiedzieć *vn*, to remain sitting.

usilność f, industry, studiousness, zealousness. ~ny ^a industrious, zealous, studious; urgent.

usiłowac ^{vñ} to strive, endeavour, make efforts. ~anie ⁿ; endeavour, exertion, effort.

uskakiwać, vid. *uskoczyć*.

uskąpić ^{vd} to pinch off. [earn.

uskarbić ^{vä} (*sobie co*) to gain,

uskarżać się ^{vr} (*na kogo*) to complain of ... [side-leap.

uskołczyć ^{vñ} to leap aside. ~k ^m,

uskrzamiać, ~omic ^{vä} to tame,

restrain.

uskrzydlić ^{vä} to furnish with wings, to wing.

uskubnąć ^{vä}, to pluck off.

uskuteczniać, ~ć ^{vä} to accomplish, bring about, realise. ~~ się ^{vr} to be realised or accomplished. ~enie ⁿ; accomplishment, realisation. [bed.

usłać ^{vä} to bestrew; (*łóżko*) to

uślinić się ^{vr} to be beslobbered.

usłuchać ^{vä} to obey; (*rady*) to follow.

usłużga f, service; favour; do ~g pańskich! what is your pleasure? I am at your command. ~giwać ^{vñ}, to serve, attend. ~żność ^f, obligingness, helpfulness, serviceable ness. ~żny ^a obliging, serviceable. ~żyć ^{vñ}, to do a service; serve, attend.

usłyszeć ^{vä} to hear (well).

usmarkać się ^{vr}, to snivel.

usmażyć ^{vä} to stew.

uśmiechać się ^{vr}, to laugh one's fill.

~ech ^m; smile; z ~echem, smilingly. ~echać się, ~echnać się ^{vr},

uśmiercić ^{vä}, to kill. [to smile.

uśmierzniac, ~yć ^{vä} to soften,

appease; (*anat.*) quell; (*głód, pragnienie*) quench. ~~ się ^{vr},

to be appeased. ~ający ^a softening, appeasing; ~~ środek, lenitive, palliative. ~enie ⁿ; appeasement, softening.

usnąć ^{vñ} to fall asleep.

usniewać, ~uć ^{vä} to spin out; (fig.) to frame, contrive.

uśpić ^{vä} to lull to sleep; (fig.) to lull into security. ~enie ⁿ; lulling asleep.

uspokajać, ~oić ^{vä} to quiet, reassure, calm. ~ojenie ⁿ; reassurance, calming.

uspołeczniać ^{vä} to civilise. ~enie ⁿ; civilisation.

usposabiać, ~obić ^{vä} to qualify, make fit; prepare, dispose. ~obienie ⁿ; aptitude, capacity; temper, sentiment. ~obiony ^a; disposed (for); sensible, susceptible; minded.

usprawiedliwiać, ~ić ^{vä} to justify, exculpate. ~iciel ^m; justifier.

~ienie ⁿ; justification, exculpation.

usta pl., lips pl., mouth.

ustać, nie módz ~ć, not to be able to stand; vid. *ustawać*. ~ły ^a (*o płynach*) settled. ~nek ^m, bez ~nku, incessantly.

ustalniać, ~ić ^{vä} to found, establish. ~~ się ^{vr} to be established.

~enie ⁿ; establishment, founding.

ustanawiać, ~owić ^{vä} to determine, fix; settle, constitute; (*prawo*) to give. ~owicenie ⁿ; settlement, constitution.

ustąpić ^{vñ} to give away (or ground); to be inferior to; yield, cede. ~enie ⁿ; withdrawing.

ustatkować ^{vä} (fig.) to temper; regulate, arrange. ~ sie ^{vr} to become steady or grave.

ustawa f, enactment, law; (*towarzystwa*) statute.

ustawać ^{vñ} to cease, leave off, stop; end, terminate. ~~ się ^{vr} (*o płynach*) to settle. ~iczny ^a; incessant, continual.

ustawiać, ~ić ^{vä} to put (up), set up, range.

ustawodawca ^m; legislator. ~czy ^a; legislative. ~stwo ⁿ; legislation, legislature.

ustęp ⁿ; privy; paragraph; episode; na ~! clear the way!

~ować, ob. *ustąpić*. ~owy α ; episodical. ~stwo η ; concession. *usterk* η ; slip, fault; mistake, blunder.

ustika pl., small mouth. ~nie $\alpha\delta$; verbally, by word of mouth. ~ny α ; oral, verbal.

ustoiny pl., sediment, grounds pl.

ustraszyć $v\alpha$; to frighten, terrify. ~ się $v\tau$; to be frightened.

ustrój m ; organism; (*ducha*) composure, disposition. ~oić $v\alpha$; to dress up. ~~ się $v\tau$; to dress oneself out. ~ojony α ; dressed smartly.

ustroń f , ~nie η ; solitude; na ~niu, apart, remotely. ~ny α ; remote, distant; solitary, retired.

ustrzedz $v\alpha$; to preserve, guard. ~ się $v\tau$; (*czego*) to beware of; avoid. [away.]

ustrzelić $v\alpha$; to shoot off; shoot

ustrzydz, ~gać $v\alpha$; to cut off (with scissors).

usuńać, ~wać $v\alpha$; to withdraw, remove, set aside. ~~ się $v\tau$; to withdraw. ~nięcie η ; removal, setting aside.

ususzyć $v\alpha$; to dry, air.

uświęcić $v\alpha$; to sanctify, hallow; sanction. ~enie η ; sanctification; sanction.

uświetnić $v\alpha$; to render illustrious, illustrate. ~enie η ; illustration.

usychać, vid. *uschnać*.

usymbolizować $v\alpha$; to symbolise. ~nie η ; symbolisation.

usypać $v\alpha$; to pour off; heap up.

usypiać $v\alpha$; to fall asleep; lull to sleep. ~jący α ; narcotic, soporific. [with ears.]

uszałki, vid. *odrzwia*. ~ty α ; eared,

uszanować $v\alpha$; to honour, respect, esteem. ~nie η ; respect, esteem, homage.

uszczerbilek η ; damage, detriment. ~ić $v\alpha$; to damage, injure.

usczęśliwić $v\alpha$; ~ć $v\alpha$; to make happy, bless.

utoczyć

uszczknąć $v\alpha$; to pluck off.

uszczuć, ~wać $v\alpha$; (*mysl.*) to run down. [lessen, decrease, abate.]

uszczuplać, ~ić $v\alpha$; to diminish, uszczypliwość f ; poignancy, sarcasm. ~liwy $\tilde{\alpha}$; poignant, sarcastic. ~nać $v\alpha$; to pinch, twitch. ~nienie η ; pinch.

uszko η ; ear, hook, handle; ~iglane, eye of a needle.

uszkodzienie η ; damage, injury.

~ić $v\alpha$; to damage, hurt.

uszlachcenie η ; ennoblement.

~cić $v\alpha$; to ennable, raise to nobility. ~etniać, ~etnić $v\alpha$; to improve, refine, ennable. ~etnienie η ; (*fig.*) ennoblement.

uszły p ; one who had escaped.

uszny α ; auricular; (*med.*) aural.

uszyc $v\alpha$; to have sewed, have done sewing.

uszykować $v\alpha$; (*mil.*) to rank, file; order, arrange. ~nie η ; arrangement.

utalić $v\alpha$; to conceal, hide. ~enie η ; concealment. ~jony $p \& \alpha$; concealed, secret.

utalentować $v\alpha$; giftedness. ~ny α ; gifted, talented.

utarczka f ; skirmish.

utargować $v\alpha$; to abate, deduct (from); purchase, buy.

utarty $p \& \alpha$; wiped (off); (*o drodze*) beaten; (*o wyrazie*) usual, in use.

utęsknienie η ; intense longing; z ~eniem, longingly. ~ony α ; longing.

utkać, *utykać* $v\alpha$; to have woven, weave. ~ać, vid. *utykać*. ~wić $v\alpha$; to set in, stick into; remain sticking, stick fast; ~~ oczy w kim, to fix the eyes upon.

utlenić $v\alpha$; to oxidize.

utłuc $v\alpha$; (*cukru etc.*) to make small, beat small. [grease.]

utłuścić $v\alpha$; to make greasy, to

utoczony α ; turned; (*fig.*) jak ~~; finely turned. ~yć $v\alpha$; (*piwa etc.*) to draw, draw off, tap; to have turned (on a turning-lathe).

utoñnać *vⁿ*, (*o osobach*) to be drowned; sink; (*fig.*) to be absorbed in ... ~nięcie, ~nienieⁿ, drowning; sinking. ~pić *v^a* to drown; (*wzrok*) to fix. ~~ się *v^r*, to be drowned.

utorować *v^a*, (*drogę*) to beat; (*fig.*) ~ sobie drogę, to force one's way. [identification.]

utożsamiać *v^a*, to identify. ~enieⁿ, utracić, ~ić *v^a*, to lose; dissipate, squander. ~yusz^m, spendthrift, squanderer.

utrącić *v^a*, to thrust off, beat off. utrafić, ~ć *v^a*, to hit off.

utrapieñnieⁿ, torment, affliction. ~niecⁿ, tormentor, troublesome person.

utratka^a, loss, detriment; pod ~ą (*praw etc.*) under penalty of losing ... ~nik^m, squanderer. ~ność^f, lavishness, lavishment. ~ny^a, prodigal, lavish.

utrudnić, ~ć *v^a*, to render more difficult. ~enieⁿ; making difficult.

utrudzić *v^a*, to fatigue, weary. ~~ się *v^r*, to get fatigued. ~enieⁿ, lassitude, weariness, fatigue. [firmly, strengthen.]

utrwałać, ~ić *v^a*, to establish

utrząsać, ~snać, ~ać *v^a*, to shake off, cast off; shock, shake, toss

much. ~śnienieⁿ, shock, shaking.

utrzeć *v^a*, to wipe off; (*nos*) to blow (one's nose); (*chleba etc.*) to rub; (*fig.*) ~ komu rogów, to humble a person.

utrzymać *v^a*, not to lose one's hold. ~ać, ~ywać *v^a*, to keep hold of, support; (*pokój etc.*) keep; (*dzieńczynę etc.*) to keep; preserve, maintain; assert, maintain. ~~ się *v^r*, to maintain oneself; keep one's ground. ~anie, ~~ sięⁿ, maintenance; livelihood, living.

utuczyć *v^a*, to make fat, fatten.

utulić *v^a*, to calm, reassure. ~ się *v^r*, to become quiet.

utwierdzić *v^a*, ~ić *v^a*, to confirm;

fortify, strengthen; found, establish. ~enieⁿ, confirmation.

utwórz^m, production, composition, work; structure, organisation.

~orzenieⁿ, formation, creation.

~orzyć *v^a*, to organise, form, utyć *vⁿ*, to become fat. [create.]

utykać *v^a*, to stumble; stop up,

close; ~ na nogę, to limp.

utylitarny^a, useful, advantageous.

utysk^m, ~iwanieⁿ, complaint, complaining. ~iwać *vⁿ*, (*na co*) to complain (of). ~liwy^a, complaining.

uwaga^f, attention, attentiveness; remark, observation; consideration; zwrócić na co ~ę, to turn one's mind to, attend to. ~ać *v^a*, to pay attention; observe, consider; (*kogo za*), to take a person for, look upon a person as ...

~~ się *v^r*, (*za*) to take oneself for. ~żny^a, attentive.

uwalać *v^a*, to soil, dirty.

uwalniać, *vid. uwolnić*.

uwarzyć *v^a*, to boil.

uwertura^f, overture.

uwiadomić, ~omić *v^a*, to inform, give notice, send word. ~omienieⁿ, information, advice.

uwiązać *v^a*, to attach, tie fast.

uwić *v^a*, to make a wreath, wreath.

uwidzenieⁿ, idle fancy. ~ieć *v^a*, to perceive; coś mu się ~iało, he took it into his head, he fancied. **uwiecznić**, ~kopiać *v^a*, to immortalise, eternalise.

uwiedły^a, faded, withered.

uwiedzenieⁿ, seduction. ~iony^a, reduced; cheated.

uwielbić *v^a*, ~ć *v^a*, to extol, praise; glorify. ~enieⁿ, praise; glorification. [crown.]

uwieńczyć *v^a*, ~yć *v^a*, to wreath,

uwierzenieⁿ, nie do ~enia, past all belief, incredible. ~yć *vⁿ*,

(*komu, czemu*) to put faith (in), believe. ~ytelnic^m, to legalise. ~ytelnienieⁿ, legalisation.

uwieńsc *vα* to reduce; (*panne*) to abduct, ravish. [hang on.]

uwieśić, ~**szać** *vα* to suspend,

uwieź *f*, fetter, chain; (*fig.*) **trzymać na ~zi**, to engage, captivate.

~**zić** *vα* to imprison, incarcerate;

(*fig.*) entangle. ~**zienie** *"*, imprisonment, confinement. ~**znać** *vŋ*, to get caught, stick fast.

uwięjać, *vid. uwieńsc*. ~**jać**, ~**nąć** *vα* to wrap up, envelop. ~ ~ **sie** *vř*, to speed, make haste, be agile.

~**janie się** *"*, haste, agility. ~**kłać** *vα*, to entangle; complicate. ~ ~

sie *vř*, to be entangled.

uwisnąć *vŋ* to hang on.

uwłaczać *vα* (*kornu*) to hurt, damage; (*si uwie etc.*) belittle. ~**nie** *"*, belittling, detraction.

uwłaszczać, ~**yć** *vα* to bestow land upon the peasants.

uwodzić, *vid. uwieńsc*. ~**ciel** *"*, ~ ~ **ka** *f*, seducer, corrupter.

uwolnić *vα* to set at liberty, to free, deliver; grant leave. ~ ~

sie *vř*, to take leave. ~**niciel** *"*, deliverer. ~**nienie** *"*, affranchisement, setting at liberty; granting leave.

uwydatnić *vα* to render conspicuous. ~ **sie** *vř*, to come forth.

uwzględnić *vα* to have regard to, take into consideration.

~**enie** *"*, regard, respect.

uwziąć sie *vř*, (*na kogo*) to aim at a person, allude.

uzacnić, ~**ć** *vα* to ennoble, elevate in worthiness.

użalniać sie, ~**ić sie** *vř*, (*na kogo*) to complain of; (*nad kim*) to lament, pity. ~**enie sie** *"*, lamentation.

uzasadnić, ~**ć** *vα* to establish, found. ~**enie** *"*, establishment, founding.

uzbierać *vα* to gather up, collect.

uzbrąjać, ~**oić** *vα* to arm: equip, fit out, man. ~ ~ **sie** *vř*, to arm oneself, arm. ~**ojenie** *"*, armament; arming.

uzda *f*, bridle; ~**dę** *włożyć*, to bridle. ~**dzienică** *f*, snaffle, halter.

uzdlatnić, ~**olnić** *vα* to qualify, fit, enable. ~**atniony**, ~**olniony** *"*, qualified; accomplished, gifted.

~**olnienie** *"*, enablement; faculty.

uzdrawiać, ~**owić** *vα* to cure, restore to health. ~**owienie** *"*, cure, healing.

użebrać *vα* to obtain by begging.

uzielenić *vα* to make green, cover with greens.

uzmysłowić *vα* to embody, symbolize. ~**enie** *"*, symbolization; sensualization.

uznać, ~**wać** *vα* to acknowledge. ~**nie** *"*, acknowledgment.

uzupełnić, ~**ić** *vα* to complete. ~**enie** *"*, completing, completion.

uzurpać *f*, usurpation. ~**tor** *"*, usurper.

użyć *vα* to enjoy; employ, make use of; use. ~**cie** *"*, enjoyment; use; practise, application.

użyczać, ~**yć** *vα* to impart, allot.

uzyskać, ~**iwać** *vα* to gain, obtain.

użyteczność *f*, usefulness, utility.

~**eczny** *"*, useful, advantageous.

~**ek** *"*, profit. ~**kować** *vα*, to make profit (of), profit (from).

~**kowanie** *"*, usufruct..

używajć, *vid. użyc*. ~**ć sie** *vř*, to be used, be in use. ~**nie**, *vid. użycie*.

użyznić, ~**ć** *vα* to fructify, fertilize. ~**enie** *"*, fertilisation.

W.

w, we *pprP*, (*gdzie*) at, in; (*dokąd*) into, to; (*na pytanie kiedy*) on, at, in; during, within; **dzień** ~ **dzień**, day after day; ... **ja** ~ **śmiech** (*płacz etc.*), ... I began to laugh(cry etc.); ~ **Poniedziałki** etc., every Monday etc.

wab ^m, bird-call; lure, bait. ~ic ^{vα}
to decoy, allure, bait; (*mysł.*) to
call. ~ sie ^{vř}; (*o psach*) to be
called. ~idło ⁿ; induceement,
lure, bait. ~ik ^m, decoy-bird,
call-bird; bird-call; seductiveness.

wachać ^{vα} to smell, scent

wächlarz ^m, fan. ~arzowy ^a
fan-shaped. ~arzowy ^a, fan...
~arzyk ^m, small fan. ~ować ^{vān}
to fan.

wachmistrz ^m, cavalry sergeant.

waćpan, *vid.* waszmość.

wadła ^f, fault, defect. ~liwość ^f
defectiveness. ~liwy ^a defective.

wądół ^m, hollow way.

wadzić ^{vān} to set on, instigate;
(*komu*) to stand in a person's

way. ~ sie ^{vř} to bicker, quarrel.

waga ^f, weight; (*fig.*) consequence,
importance.

wagon ^m, carriage; van, truck;
~ osobowy, passenger-carriage.

wagr ^m, pimple; (*u świn*) mcasles.
~owaty ^a, pimpled.

wahać się ^{vř} to hesitate, be ir-
resolute; oscillate, swing; nie ~ć
sie, to make no scruple. ~nie
sie ^{vř} hesitation, irresolution, in-
decision. ~dło ^m pendulum.
~dłowy ^a oseilatory.

wakacye pl, holidays pl., vaca-
tion-time. ~ans ^m, vacancy.

~ować ^{vān} to be vacant.

wał ^m, (*fort.*) rampart; weaver's
beam; roller, cylinder.

walać ^{vα} to soil, dirty.

wałach ^m, castrated horse, gelding.
~szyć ^{vα} to geld, castrate.

walcować ^{vān} to waltz; roll.
~aty ^a cylindrical. ~nia ^f, rolling-
mill.

walczyć ^{vān} to fight, struggle.

walec ^m, roller, cylinder; (*taniec*)
waltz

waleczność ^f, valour, bravery.
~ny ^a brave, valiant.

wałek ^m, roll, roller. [stroll.
wałęsać się ^{vř} to rove about,

walet ^m, (*w kartach*) knight.

walić ^{vα} (*domy*) to pull down,
take down; (*sukno*) to full;
(*drzewa*) to fell; (*kogo*) to cudgel.
~ się ^{vř} to fall into ruins; (*fig.*)
to rush.

waliza ^f, box, trunk, coffer.

walka ^f, struggle, fight, combat;
~ o byt, struggle for life.

wałkon ^m, tramp, rover.

wałkowiąć ^{vα} (*ciasto etc.*) to roll;
(*fig.*) to thrash. ~nica ^f, calender,
mangle

walnąć ^{vα} to give a blow. ~y ^a
general, principal, main; ~abitwa,
main battle, pitched battle.

walor ^m, value, price, rate. ~
ory pl., papers of value. ~uta ^f
value.

waltornia ^f, bugle-horn, French
horn. ~sta ^m, bugler.

wam ^{p'm} you, to you.
wantienka ^f, small bath, tub.
~na ^f, bathing-tub; (*fig.*) bath.

wanilia ^f, vanilla.
wantuch ^m, packing-cloth.

wapiarnia, ~iennia ^f, lime-kiln.
~ień ^m, lime-stone; ~muszlowy,

shell-lime. ~iennik, ~niarz ^m,
lime-burner. ~ienny ^a limy.

~nisty ^a calcareous. ~uo ^m, lime;
niegaszone ~~, quick.

war ^m, boiling water; boiling,
brewing.

wara ⁱ, off! mind!
warcabnica ^f, draught-board.

~y pl., draughts pl.
warchlak ^m, young wild boar.

warcholk ^m, wrangler, brawler.
~lić ^{vān} to brawl. ~istwo ^m
brawl, scuffle.

warłeczeć, ~knąć ^{vān} (*o psie*) to
growl; gnarl. ~czenie ⁱ, ~k ^m,
growl. ~kliwość ^f, (*fig.*) morose-
ness. ~kliwy ^a, (*fig.*) morose,
peevish.

wargia ^f, lip; ~a dolna, under-
lip; ~a góra, upper-lip. ~o-
waty ^a labiate. ~owy ^a labial.

warkocz ^m, plait, cue, pigtail.

warow||ać *vən* (*miasło*) to fortify; guard, watch over; secure, ensure; (*sobie co*) to stipulate, reserve; (*o psie*) crouch, lie down. ~nia ^f, fortress, stronghold. ~ny^a, fortified; warranting.

warstwa ^f, layer, couch, stratum. ~mi, in layers, by strata.

warsztat ^m, work-shop; ~ tkacki, weaver's frame, loom.

wart ^a, worth; worthy (of). ~o, it is worth while, it is worth the trouble. ~ość ^f, value, worth. **wart||a** ^f, guard, watch; watchmen; stać na warcie, to be on guard. ~ownik ^m, sentinel, sentry.

wart||ać *vən* to turn. ~ałka ^f, whirl; (*zabawka*) top, gig, teetotum. ~ki^a quick, speedy. ~ko^{ad}, quickly, speedily. ~kość ^f, quickness, speediness. ~ogłów ^m, giddy-head.

warun||ek ^m, condition, clause, stipulation; *pod ~kiem*, *z ~kiem*, on condition. ~kowo ^{ad} upon condition, conditionally. ~kowy^a, conditional, containing a clause.

wary||acki ^a, mad, crazy, crack-brained. ~acya ^f, madness, craziness; (*muz.*) variation. ~ant ^m, various reading, variant. ~at ^m, madman. ~atka ^f, madwoman. ~ować *vən* to be mad; (*fig.*) to behave like a madman.

warz||ąchew, ~echa ^f, ladle, skimmer. ~echa ^f, (*bot.*) spoon-wort; (*zo.*) spoon-bill. ~elnia ^f, boiling-house, boilery; (*soli*) salt-work, saltern. ~onka ^f, brine-salt.

~yć *və* to boil, cook; (*fig.*) to contrive; (*piwo*) to brew.

warzyw||ny ^a, kitchen ... ~o ^m, greens *pl.*, herbs *pl.*

was *prn*, you, of you.

was ^m, mustache; (*łodyżka*) tendril; barbed hook; *pod ~em*, mustached. ~al ^m, (*osoba*) old mustache. ~atka ^f, bearded wheat. ~aty^a mustached. ~ik ^m, small mustache.

wasag ^m, hamper; basket-carriage. **wasäl** ^m, vassal.

wasi||enica, ~onka ^f, caterpillar. **wąsk||i** ^a, narrow. ~ość ^f, narrowness. ~otorowy ^a, narrow-gauged.

waś||ń ^f, quarrel; ill-will, hostility. ~nić *və* to set at variance. ~ ~ się *vr* to quarrel, dispute.

wasz ^a & *prn*, your; yours. ~mość ^m, wata ^f, wad, wadding. [you. **watek** ^m, (*tkacki*) woof, weft; (*fig.*) thread; (*fig.*) matter, subject; *stracić ~*, to lose oneself, hum and haw.

wat||leć *vən* to become weak, decrease. ~lić *və* to weaken. ~ło, ~le ^{ad} weakly, feebly. ~łość ^f, weakness, feebleness. ~ły ^a, weakly, feeble.

wątor ^m, rim, edge.

watować *və*, to wad.

watp||ić *vən* to doubt, question. ~ienie ^m, doubting, doubt, question; bez ~ienia, beyond all question, doubtless.

watp||liwość ^f, doubtfulness, dubiousness; *podać w ~ ~*, to call in question. ~liwy ^a, doubtful, dubious.

wątro||ba ^f, liver. ~biany ^a, livery.

wąwóz ^m, ravine, mountain-gorge, narrow pass.

wawrzyn ^m, (*bot.*) bay, laurel.

~y *pl.*, (*fig.*) laurels *pl.* ~ek ^m, (*bot.*) daphne. ~owy ^a, laurel.

wąż ^m, (*zo.*) snake; (*fig.*) malicious person.

waza ^f, soup-tureen, tureen.

wazal, vid. *wasal*.

wazelina ^f, cosmoline, vaseline.

wąż||uchny ^a, very narrow. ~ki ^a, narrow, strait. ~ko ^{ad}, narrowly.

~kość ^f, narrowness, straitness.

ważk||a ^f, (*zo.*) neuropter; small scale or dish (of a balance). ~i ^a, pretty ponderous.

waż||ność ^f, consequence, importance. ~ny^a, weight, ponderous;

(fig.) important, momentous; ~ne wiadomości, great news.

wazon ^m, vase, flower-pot.

ważyć ^{vān}, to weigh; (fig.) balance, weigh; risk. ~ się ^{vr}, to dare, risk; be weighed.

wbić, ~jać ^{vā}, to knock in, drive into; (fig.) to infix; ~~ w pamięć, to impress upon the memory.

wbieźdz, ~gać ^{vn}, to run in; (na góre) to run up.

wbrew ^{ad} in spite of, contrarily; być ~ przeciwnym, to be opposed to.

wcale ^{ad} quite; very; ~ nie, by no means.

wchłonąć ^{vā}, (fig.) to imbibe.

wchłod ^m, entrance, entry. ~odowy ^a, entrance ...; cło ~odowe, import-duty. ~odzić, vid. wejść.

wciąć ^{vā}, to cut in, make an incision.

wciągać, ~nąć ^{vā}, to draw in, pull in; (buty etc.) to put on; (do księgi) to book, register; (fig. do czego) to entangle, involve in. wciąż ^{ad}, continually, perpetually. wcielec, ~kać ^{vn}, to flow in, flow into.

wcięcie ⁿ, incision; notch. ~ęty ^a, incised. ~inać, vid. wciąć.

wcielać, ~ić ^{vā}, to incarnate; incorporate. ~enie ⁿ, incorporation; incarnation.

wcierać ^{vā}, to embrocate; rub in. ~anie ⁿ; ~ka ^f, embrocation, friction.

wcisnąć, ~nąć ^{vā}, to press in, squeeze in. ~~ się ^{vr}, to penetrate; (fig.) to intrude.

wczas ^m, ease, rest. ~~ ^{ad} in due time, early. ~esnie ^{ad} early, betimes. ~esniuchny ^a, very early. ~esny ^a, early. ~asowac się ^{vr}, to repose.

wczora, ~j ^{ad} yesterday; ~j wieczorem, last night. ~jszy ^a, yesterday's; (fig.) szukać ~jszegó dnia, to raise unnecessary difficulties.

wczytać się ^{vr}, to get acquainted with by reading.

wdać się, ~wać się ^{vr}, (w co) to meddle (with); (w kogo) to take (after), to resemble; (z kim) to have to do (with); ~wać się z kim, to associate with a person; to see a great deal of a person; ~ć się z kim w rozmowę, to enter into conversation with a person. ~nie się ⁿ, intervention, interference. ~wanie się ⁿ, (z kim) intercourse.

wdarcie się ⁿ, climbing up.

wdeptać, ~ywać ^{vā}, to tread in, stamp in. [into, breathe into.

wdmuchać, ~iwać ^{vā}, to blow

wdowa ^f, widow. ~i ^a, widow's.

~iec ^m, widower. ~ieństwo ⁿ, widowhood. [clamber up.

wdrapać się ^{vr}, to climb up, wdrązać się, ~ożyć się ^{vr}, to accustom oneself, get well up.

wdrobić ^{vā}, to crum, crumble into.

wdwójnasób ^{ad}, doubly, twice.

wdzielać, ~ewać ^{vā}, to put on.

wdzięczność ^f, thankfulness, gratitude. ~czny, ~czen ^a, thankful, grateful. ~czyć się ^{vr}, (do kogo) to ingratiate oneself (with a person). ~k ^m, grace, charm.

wdzierać się, vid. wedrzeć się.

we, vid. w.

weba ^f, thin linen-cloth.

węborek ^m, pail, bucket.

webrnąć ^{vn}, to fall into, get into.

węch ^m, smell, sense of smelling.

~owy ^a, olfactory.

wecować ^{vā}, to whet, sharpen.

wędła, ~ka ^f, angling-rod.

wedeta ^f, vedette.

wedle ^{prp}, by, alongside (of); according to. ~ług ^{prp}, according to.

wedlina ^f, bloat meat.

wędrować ^{vn}, to wander, travel.

~owiec, ~ownik ^m, wanderer, traveller. ~ówka ^f, peregrination, wandering. ~owny ^a, travelling; ptak ~~, bird of passage.

- wedrzeć się *vr* to penetrate; set up for, intrude oneself upon.
- wędzarnia *f*, smoking - room.
~ić *vα* to smoke-dry, bloat.
~onka *f*, bloat or smoked meat.
wędzidło *n*; (*u cugli*) bit; (*fig.*) bridle. ~sko *n*, angling-rod.
- węgar *m*, post, door-post.
- węgetacyja *f*, vegetation. ~aryanin *m*, vegetarian. ~ować *vn*, to vegetate.
- węgiel *m*, coal; (*chem.*) carbon;
~ brunatny, bituminous wood,
lignite; ~ drzewny, char-coal;
~ kamienny, pit-coal. ~nica *f*, iron-rule, square. ~ny *α* corner..., ground ...
- węgieł *m*, angle, corner.
- węgierka *f*, Hungarian coat; a kind of plum.
- węglian *m*, (*chem.*) carbonate.
~arka *f*, collier's wife. ~arnia *f*, coal-room, coal-hole. ~arz *m*, coal-man, collier. ~ić *vα* to coal.
~ik *m*, (*chem.*) carbon. ~owy *α*, coal-black; carbonic; *kwas* ~~, carbonic acid. [drive into.
- wegnać *vα* (*vulg.*) to drive in, węgornia *f*, eel-pond. ~ornica *f*, muraena. ~erz *m*, eel. ~orzyca *f*, (*zo.*) sand-eel.
- węgrilowaty *α* pimpled. ~y *pl.*, (*świńskie*) measles *pl.*
- węgrzyn *m*, Hungarian wine.
- wejrzeć *vn*, to gleam, glance, look into. ~nie *n*, glance, look; sight; *z pierwszego wejrzenia*, at first sight.
- wejśić *vn*, (*do pokoju etc.*) to enter (a room etc.), go into; enter into; come into; ~ć *w mode*, to come into fashion; ~ć *w siebie*, to reflect upon oneself, to commune with oneself. ~cie *n*, entry, entrance.
- weksel *m*, bill of exchange. ~larski *α* money-changer's. ~larz *m*, money-changer. ~lowy *α* of discount.
- welinowy *α*, ~ papier, vellum-paper, wire-wovepaper.
- wełna *f*, wool. ~ianka *f*, woolen dress; (*bot.*) down, wool. ~iany *α*, woollen. ~iarz *m*, dealer in wool, wool-stapler. ~iasty *α* woolly, resembling wool. ~isty *α* woolly.
- welocyped *m*, velocipede, bicycle, tricycle. ~ysta *m*, bicyclist, velocipedist.
- welon *m*, veil. [to slip into.
- wemknąć *vα* to slip. ~ się *vr*, weń = *w niego*.
- wena *f*, (*fig.*) vein; (*anat.*) vein, blood-vessel.
- weneryja *f*, syphilis. ~czny *α*, venereal, venereous.
- wentyl *m*, valve. ~acya *f*, ventilation. ~ator *m*, ventilator.
- wepchnąć *vα* to push in, push weprzeć, *vid. wpierać*. [into.
- weranda *f*, veranda(h).
- werbel *m*, roll (of a drum).
- werpunek *m*, levying.
- werk *m*, clock-work.
- werk mistrz *m*, foreman.
- wertelp *m*, ~pa *f*, eronneous way.
- werwa *f*, verve, rapture.
- werznać *vα* to cut in, carve into. ~ się *vr*, to penetrate, enter by force.
- weselie *n*, mirth; wedding. ~ić *vα*, to rejoice, make merry. ~ić się *vr*, to rejoice, exult. ~nik *m*, wedding-guest. ~ny *α*, hymneal, nuptial, bridal.
- wesoły *α*, ~oły *α* cheerful, joyful. ~oło *ad* joyfully, merrily. ~ołość *f*, joyfulness, gaiety, cheerfulness.
- wespol *ad* together, jointly.
- wesprzeć, *vid. wspierać*.
- westalka *f*, Vestal.
- westchnąć *vn*, to sigh, groan; ciężko ~~, to heave a sigh. ~ienie *n*, sigh, groan.
- wesz *f*, louse; (*bot.*) ~ świnia, hemlock.
- wet *m*, ~ za ~, turn for turn; oddać ~ za ~, to give like for like.

- weteran ^m, compaigner.
- weterynaryja ^f, veterinary science. ~rz horse-doctor, veterinarian.
- wetknąć ^{vα}, to stick in, slip.
- wetrzeć, vid. wcierać.
- wety ^{pl.}, dessert; na ~, for dessert.
- wewn|atrz ^{ad} & ^{prp}, inwards; within. ~ętrzny ^a, inmost, inward, internal.
- węza ^f, honey-comb.
- wezbra||ć ^{vŋ}, to overflow; swell. ~nie [?], overflowing.
- węże, pl. od wąż.
- węzeł ^m, tie, knot, node; (paczka) packet. ~ek ^m, small knot or node; (fig.) ciągnąć ~ki, to draw lots. ~kowaty ^a, knotty, knobby, nodous. [bolster.]
- wezgłowie ⁿ, pillow, cushion, wezłowa||to ^{ad} concisely, laconically. ~ty ^a, knotty, knobby; (fig.) concise, laconic.
- wezmę, fut. od wziąć.
- wężowaty ^a, serpentine, meandering. ~nik ^m, (zo.) ophite. ~y ^a, snaky, of a snake.
- weźreć się, vid. wzerać się.
- wezwa||ć ^{vα}, to call up, summon; challenge; ~ć na świadka, to call to witness. ~nie [?], summons ^{pl.}, citation.
- wężyk ^m, small snake; (fig.) serpentine coarse. ~iem, serpentine.
- wezykatorya ^f, blister. [tinely.]
- węzymord ^m, (bot.) scorzonera.
- wgi||ać, ~nać ^{vα}, to bend inwards. ~ęcie [?], bending inwards. ~ety ^{p & a}, bent inwards.
- wglądać, vid. wejrzeć. [self.]
- wgnieździć się ^{vr}, to nestle one-
- wgramolić się ^{vr}, to creep up.
- wiać ^{vna}, to blow (said of wind); flutter; (zboże) to fan, winnow.
- wiąderko ^m, small pail or bucket.
- wiadom||o ^{ad} (jest) it is notorious, it is known. ~ość ^f, knowledge, science; notice, information, intelligence. ~ości ^{pl.}, attainments ^{pl.}, learning. ~y ^a, known, notorious; in question.
- wiadro ⁿ, pail, bucket; deszcz leje jak z wiadra, it rains cats and dogs.
- wiadukt ^m, viaduct. [dogs.]
- wianek ^m, garland, wreath; (fig.) virginity. [ry.]
- wiano ⁿ, (marriage-)portion, dowry; wiara ^f, faith, belief; creed; confidence; (fig.) warriors ^{pl.}; (fam.) na ~ę, on credit. ~ogodność ^f, credibility; authenticity. ~ogodny ^a, credible; authentic.
- ~ołomca ^m, perfidious man. ~ołomstwo ⁿ, perfidy, perfidiousness. ~ołomny ^a, perfidious, faithless.
- wiarus ^m, veteran, brave soldier.
- wiatr ^m, wind, breeze; flatulence, windiness; (myśl.) scent; pod ~, windward; z ~em down the wind. ~ak ^m, wind-mill. ~omiar, ~omierz ^m, wind-gauge, anemometer. ~ówka ^f, air-gun, wind-gun. ~owy ^a, wind; wieniec ~~, wind-rose, compass-card.
- wiatyk ^m, extreme unction.
- wiaz ^m, elm, elm-tree.
- wiąz||ać ^{vα}, to tie, bind; (snopki) to bind; (fig.) to oblige. ~adło ⁿ, holdfast, band. ~anie ⁿ, joining, tying; frame; birthday present. ~anka ^f, festoon, garland. ~any ^a, bound, tied; mowa ~ana, speech in verse. ~ka ^f, bunch, bundle; fascicle. [try.]
- wjazd ^m, driving in, entrance, en-
- wić ^{vα}, to wreath, twine; (nici) to reel. ~ się ^{vr}, to writhe, wind.
- wi||ć ^f, switch, twig. ~ci ^{pl.} (w dawnej Polsce) royal edicts (calling up to take up arms).
- wice ..., vice ..., np. wiceprezydent, vice-president.
- wich||er ^m, strong gale, whirlwind.
- ~rowaty ^a, stormy, blustering.
- ~rzyć ^{vα}, to riot, raise an uproar. ~rzyciel ⁿ, disturber, seditious, fire-brand. ~ura ^f, tempest, storm.

wicina ^f, river-boat.

wiciokrzew ^m, (*bot.*) honey-suckle.

wid ^z, ni ~u ni stychu, not heard of again. ~ać ^{vip}, it is evident; evidently.

wid||elec ^m, fork. ~ełki *pl.*, small pitch-fork; ~~ strojowe, tuning-fork. ~ełkowaty ^α, forked, forky.

~łak ^m, (*bot.*) lycopodium. ~ły *pl.*, pitch-fork. ~lasty ^α, bifurcated.

widmo ^m, apparition, spectre.

widn||o *ad* it is light; it is evident. ~okrąg ^m, horizon. ~ość ^f, lightness, conspicuousness; daylight. ~y ^α, light, conspicuous.

wido||czność ^f, visibility, conspicuousness. ~czny ^α, visible, conspicuous, apparent. ~k ^m, view, prospect; spectacle, aspect; *wystawić na ~k*, to display, expose to view. ~mie *ad* visibly, evidently. ~my ^α (well) seeing; visible. ~wisko ^m, spectacle; scene, theatre. ~wnia ^f, scene, stage.

wi||dywać ^{vα} to see frequently. ~dz ^m, spectator, looker-on. ~dzenie ^m, sight; (*senne*) vision; z ~dzenia, by sight; do ~dzenia, good bye for the present. ~dzenie się ^m, meeting.

widzi||adło ^m, apparition, spectre, phantom. ~alność ^f, visibility, conspicuousness. ~alny ^α, visible, conspicuous. ~eć ^{vα}, to see, behold, perceive. ~~ się ^{vř}, to seem, appear; (*z kim*) to meet a person; dać się ~~ to appear, make one's appearance; dobrze ~~ to have a good eyesight.

widzimisię ^m, opinion, judgment; działać wedle swego ~, to use one's own pleasure.

wiec ^m, meeting, conference.

więc ^c, therefore, consequently; then; a ~, why, then ...

więcej *ad* more; ~ pieniędzy etc., more money.

wiech||a ^f, tavern-bush. ~eć ^m, rubber, whisk of straw.

wjechać, *vid. wjeźdzać*.

więcierz ^m, bow-net.

wiecow||nik ^m, partaker of a meeting. ~y ^α, meeting ..., of meeting. wieczerza ^f, supper; ~ Pańska, the Lord's supper. ~ć ^{vñ}, to supper.

wieczko ^m, small cover, covercle.

wieczn||ość ^f, eternity, everlastingness. ~y ^α, eternal, everlasting.

wiecz||ór ^m, evening; evening party. ~orem, in the evening; pod ~ór, z ~ora, towards the evening. ~orek ^m, evening-party. ~orny ^α, evening ...

wieczy||ście *ad* to all eternity.

~stość ^f, eternity. ~sty ^α, eternal.

więdn||ać, ~ieć ^{vñ}, to fade, wither.

wiedz||a ^f, science, learning, knowledge; bez mej ~y, without my knowledge. ~ieć ^{vα}, to know, have knowledge of; nie wie co ma czynić, he does't know what to do.

wiedźma ^f, sorceress, witch.

wiejski ^α, rural, countrylike; country.

wiek ^m, age; century. ~ipl., eternity; na ~i, for ever; ~ dojrzały, man's estate; ~ dziecięcy, child's age, infancy; ~ młodzieńczy, youth, adolescence; ~ zgrzybiały, old age, senility.

wieko ^m, cover, lid.

wieko||pomność ^f, immortality.

~pomny ^α, immortal. ~wy ^α, of century, centurial.

większ||ość ^f, majority, plurality.

~y ^α, greater, bigger.

wiekui||ście *ad* eternally. ~stość ^f, eternity. ~sty ^α, eternal.

wielbi||ć ^{vα}, (*Boga*) to adore, worship; extol, praise. ~ciel ^m, extoller, adorer. ~ka ^f, adorer, female extoller. ~enie ^m, (*Boga*) adoration; praise.

wielbłąd ^m, camel. ~dzi ^α, cameline. ~dzica ^f, she camel, female camel.

wielce ^ad greatly, highly; much, a great deal; ~ ~ szanowny, highly honoured.

wielebność ^f, venerability. ~ny ^a, reverend, venerable; wielce ~~, Right reverend. [quently.]

wielekroć ^ad many times, frequently. Wielkanoc ^f, Easter; (*żydów*) Passover. ~ny ^a, Easter ...

wielki ^a, great, large; important, of consequence; considerable; jest ~i czas, it is high time; ~i człowiek, eminent man. ~oduszność, ~omyślność ^f, magnanimity, high mind. ~oduszny, ~omyślny ^a, magnanimous, high-spirited. ~olud ^m, giant. ~orządcza ^m, lieutenant-governor, satrap. [ness; quantity.]

wielkość ^f, size, largeness; greatness. wielmożnięcie ^{vñ}, to become mighty. ~ość ^f, mightiness. ~y ^a, powerful, mighty; (*w tytule*) Esquire; ~y Pan, Mylord; ~a Pani, Mylady.

wieloboczny ^a, multilateral. ~kat ^m, polygon. ~katny ^a, multangular, polygonal. ~krotnie ^ad, many a time. ~krotny ^a, manifold, multifarious. ~nóg ^m, multiped(e). ~nożny ^a, polypous.

wielorakji ^a, manifold. ~ość ^f, manifoldness.

wieloramienny ^a, having many arms, with many arms. ~ryb ^m, whale. ~rybi ^a, whale...; ~ść ^f, quantity, multitude. ~żeństwo ^m, polygamy. ~zgłoskowy ^a, polysyllabic; *wyraz* ~~, polysyllable.

wieńiec ^m, wreath, garland, crown; harvest-home; (*fig.*) ~ ~ panieński, virginity. ~ńczyć ^{vα}, to crown.

wieprz ^m, hog, swine. ~ak ^m, young hog or pig. ~owina ^f, pork. ~owy ^a, hog's.

wiercić ^{ván}, to bore, drill; turn, shift. ~pieta ^m, coxcomp, fop.

wierność ^f, fidelity, faithfulness. ~ny ^a, faithful, trusty; (*o pamięci*)

tenacious, retentive; precise, exact.

wiersz ^m, line; verse; little poem.

~okleta ^m, poetaster, rhymester. ~opis ^m, poet. ~ować ^{vñ}, to make verses, versify. ~owanie ^m, versification. ~ydło ^m, doggerel rhyme. ~yk ^m, little poem.

wiertačz ^m, (*osoba*) borer. ~k ^m, wiertel ^m, half a bushel. [drill.] wierutny ^a, mere, very.

wierzbia ^f, willow; ~a płacząca, weeping-willow. ~ina ^f, willow-wood. ~owy ^a, made of willow; willow ...

wierzch ^m, surface, upper-part; top, summit; cover; ~em, on horseback; po ~u, on the surface; superficially. ~ni ^a, upper... ~ołek ^m, top, peak, summit; vertex, top. ~ołkowy ^a, punkt ~~, vertex, zenith. ~owiec ^m, saddle-horse, riding-horse. ~owy ^a, koń ~~, riding-horse.

wierzenie ^m, belief, faith. ~yć ^{vñ}, to believe; trust. ~yciel ^m, creditor. ~ytelnosc ^f, credibility; claim, demand. ~ytelny ^a, credible, authentic; of credence.

wierzgać, ~nać ^{vna}, (*o koniu*) to kick (up the heels); to kick.

wieś ^f, village; estate, manor; (*żyć*) na wsi, (to live) in the country.

wieść ^f, report, rumour; ~ po-wszeczną głosi, it is currently reported.

wieść ^{vα}, to lead, conduct.

wieśniačzka ^f, countrywoman.

~czy ^a, peasant's, rustic. ~k ^m, peasant, countryman.

wieszać ^{vα}, to hang, hang up.

~dło ^m, rack, clothes-rail.

wieszcz ^m, prophet, poet. ~ba ^f, fortune-telling, divination. ~biarski ^a, augural, magic. ~biarstwo ^m, magic art, sooth-sayer's art. ~biarz, ~ek ^m, sooth-sayer, fortune-teller. ~ka ^f, fortuneteller; poetess. ~y ^a, divinatory, prophetic.

wietrznięć *vñ*, to become disintegrated. ~enie *"*, airing. ~nica *f*, wanton or airy woman. ~nice *pl.*, wind-pox. ~nik (*fig.*) wind fellow, giddy-head, harum-scarum; weather-cock, vane. ~no^{ad}, jest ~~, it is windy weather. ~ność *f*, windiness. ~ny *a*, windy; (*fig.*) empty, shallow. ~yć *va*, to air, ventilate; scent, smell. ~yk *m*, gentle breeze.

wiewiórka *f*, (*zo.*) squirrel. wieża *f*, tower; (*w szachach*) rock, castle; dungeon.

wieźć, *vid. wozić*.

wjeźdzać *vñ*, to drive in, enter, ride up (on horseback or in carriage). ~zdny *a*, of entrance. wiezlić *va*, to imprison; (*fig.*) to captivate. ~ien *m*, prisoner, captive. ~ienie *"*, imprisonment; prison-house. ~ienny *a*, prison ...; dozórca ~~, jailer, turnkey. ~ożołd *m*, (*bot.*) ilex.

wiezina *f*, elm-wood.

wieżowy *a*, of a tower, of a steeple; zegar ~~, clock of a steeple. ~yczka *f*, turret.

wieźnąć *vñ*, to stick in, ensnare.

~y *pl.*, bonds *pl.*, fetters *pl.*

wigilia *a*, *vid. wilia*. ~jny *a*, of eve.

wijadło *"*, yarn-winder, reel.

wika, *vid. wyka*.

wikary, ~usz *m*, chaplain, substitute of a parson; vicar, vicegerent. ~at *"*, vicarship.

wikłać *va*, to entangle; (*fig.*) to

wiklina *f*, osier. [complicate.

wikt *m*, board, boarding. ~uały *pl.*, provisions *pl.*, victuals *pl.*

wila *f*, villa, country-house.

wilczę *"*, young of a wolf. ~ura *f*, fur-coat of a wolf's skin. ~y *a*, wolfish; ~y dół, (*fort.*) rifle-pit;

~y głód, canine appetite; ~y mlecz, (*bot.*) wolf's milk; ~e prawo, club-law. ~yca *f*, she-wolf. ~ysko *"*, hideous wolf.

wilec *m*, (*bot.*) bindweed.

wilga *f*, (*orn.*) yellow-thrush.

wilgnać, *vid. wilgotnieć..*

wilgoć *f*, moisture. ~cić *va*, to wet (slightly), moisten. ~tnieć *vñ*, to moisten, become moist. ~tność *f*, humidity, moistness. ~tny *a*, moist, wet.

wili *a*, eve; ~a Bożego Narodzenia, Christmass-eve. ~jny *a*, of eve.

wilk *m*, (*zo.*) wolf; fire-dog, and-iron; thief in the candle. ~i *pl.*, wolves; wolf's skin; (*fig.*) nie wywołuj ~a z lasu, talk of the devil and his tail will appear. ~ołak *m*, werewolf.

wilżnięć *vñ*, *vid. wilgotnieć*. ~yć, *vid. wilgocić*.

winia *f*, guilt, culpability, fault; fine; nie z mej ~y, without any fault of mine; składać na kogo ~e, to impute the fault to a person.

windla *f*, lift, lifter, hoist; windlass, draw-beam, crane. ~ować *va*, to wind up, hoist. ~owanie *"*, hoisting.

winduga *f*, port of discharge.

winiarnia *f*, wine-business, wine-shop. ~rz *m*, wine-merchant.

winić *va*, to accuse of, charge with. ~en *a*, guilty; indebted; due. ~enem *v*, I am obliged; I owe, I am indebted. [piece.

winietta, ~ka *f*, vignette, head-

winjówka *f*, wine-pear. ~ko *"*, good wine. ~nica *f*, vinegard.

~nictwo *"*, vine-culture. ~ny *a*, winy; wine; indebted; ~na kuracya, grape-cure; ~nykwas, vinous-acid; ~na macica, vine; ~na zupa, wine-soup, candle.

wino *"*, wine; ~ obiadowe, table-wine; ~ owocowe, cider, gooseberry wine, perry.

winołbranie *"*, vintage. ~~c *m*, vintager. ~grad *m*, vine-branch.

~, ~gród *m*, vineyard, vines *pl.*

~grodnik *m*, vine-dresser, wine-grower. ~grono *m*, bunch of grapes.

~wy *a*, grape ...; ~rośl *f*, shoot of a vine, vine-branch.

winować, *vid. winić.* ~jca^m, malefactor, delinquent. ~yczyna^f, malfactress.

wińskoⁿ, bad wine.

winszować ^{vα}, (*komu czego*) to congratulate (one on). [girl.]

wiochna^f, country-girl, village-wiodes^{prs}, *od wieść*.

wionąć, *vid. wiać.*

violinista^m, violin-player. ~inowy^α (*muz.*) ~ ~ klucz, treble-clef. ~onczela^f, violoncello, wiór^m, chip, splinter. [cello.]

wiorsta^f, werst.

wiosłeczka, ~ka^f, hamlet, small village; small property or estate.

wiosenny^α, vernal.

wiosłarz^m, rower. ~słoⁿ, ruder, oar, paddle. ~słować^{vn}, to row. ~słowy^α, row ...; statek ~~, galley, row-boat.

wiosna^f, spring. ~snaⁿ, in spring. ~śniany^α, vernal.

wiotkość^f, slackness, flabbiness. ~ki^α, slack, flabby.

wir^m, whirlpool, gulf; (*fig.*) abyss.

~ować^{vn}, to whirl. ~owaty^α, whirling, eddying. ~owy^α, circular, round; taniec ~~, roundelay,

wirtuoż^m, virtuoso. [round.]

wisieć ^{vn}, to hang, be suspended.

~lec^m, gallows-bird.

wisienka^f, (*bot.*) dwarf-cherry, lonicera. ~kówka^f, cherry-stick tube.

wiskać ^{vα}, to louse.

wiśnia^f, cherry; cherry-tree.

~ak^m, ratafia (of cherries).

~ówka^f, cherry-brandy. ~owy^α, cherry-coloured; cherry...; drzewo ~owe, cherry-tree.

wist^m, whist.

willus^m, (*fig.*) rope-ripe. ~szacy^α,

hanging, suspended. ~szar^m, rocky slope.

wiszor^m, sponge (of a gun).

witać ^{vα}, to welcome; ~m(y)! welcome to me (to us). ~nieⁿ, welcoming.

witka^f, willow-twigs, switch, twig.

witryna^f, shop-front; glass-cupboard. [wy^α] **vitriolic**.

witryol^m, vitriol, copperas. ~o-

witwina^f, osier, water-willow.

wiwandierka^f, female sutler.

wiwat^m, cheer. ~i, long live...

wiwera^f, civet-cat.

wiwisekcja^f, vivisection.

wizerunek^m, image, effigy; picture, representation.

wizja^f, visa, signature. ~ować^{vα}, to put a visa to, authenticate a passport.

wizja^f, vision; search, inquiry.

wizyt^a^f, visit, call; złożyć wizytę, to pay a visit. ~ator^m, searcher, inspector. ~cwać^{vα}, to call upon, visit; search, inspect.

~owy^α bilet ~~, visiting-card.

wkładac, *vid. włożyć.*

wklejać, ~ić^{vα}, to paste into, stick in.

wkleśłość^α, concavity. ~sły^α, concave. ~snąć^{vn}, to fall in, sink in. ~śnienieⁿ, falling in, depression.

wkoło^{ad}, all round, round about.

wkopac, ~ywać^{vα}, to dig in.

wkorzeniac, ~ć^{vα}, to root in.

~ać się, ~ć się^{vr}, to take root, root. ~ony^α, rooted.

wkraczać, *vid. wkroczyć.*

wkradac, ~ać się^{vr}, to enter secretly, steal in.

wkraplać^{vα}, to instil, to drop in.

~nieⁿ, instillation.

wkręcać, ~ić^{vα}, to screw into.

~ ~ się^{vr}, (*fig.*) to insinuate oneself.

wkroczenieⁿ, inroad, entry, marching-in. ~yć^{vn}, to enter, step into; (*do kraju*) to make an inroad upon.

wkroplić, *vid. wkraplać.*

wkrótce^{ad}, soon, shortly.

wkruszać, ~yć^{vα}, to crumble into, to crum.

wkupić, ~ować^{vα}, to get a place for ... by purchase. ~ić się, ~ować się^{vr}, to pay the en-

trance-fee, to buy a place in.
wlać *v^a*, to pour in, infuse; (*fig.*) to inspire.
właczłać, **wyciąć** *v^a*, to include, enclose. **wnie** ^{ad}, inclusively.
włałać, **wdnac** *vⁿ*, (*czem*) to handle (the sword etc.); make use of (the limbs etc.); manage; rule over, govern, master.
wdanie ^{?",} management, handling; ruling. **wda**, **wdzca** ^m, ruler, governor, master. **wyka** ^m, Greek bishop. **wza** ^f, power, force; proper authority; (*umysto-wa*) faculty. **wze pl.**, authorities *pl.*
włamać się *vr*, to break in.
właściel ^m, owner, proprietor, possessor. **wcielka** ^f, proprietress.
właściwie ^{ad}, properly. **wość** ^f, nature; peculiarity, property; convenience. **wy** ^a, peculiar; convenient.
właśnie ^{ad}, just.
własnoręczne ^{ad}, autographically, with one's own hand. **wy** ^a, with one's own hand, autographic; **wy podpis**, sign manual, one's own signature.
własność ^f, quality; property, possession, estate. **wny** ^a, own; peculiar.
wlatać, **wiecieć** *vⁿ*, to fly in; (*fig.*) to rush in.
włazić, *vid. wleźć*.
wlec, *vid. włóczyć*.
wlepilać, **wieć** *v^a*, to fix into by pasting or gluing; (*oczy*) to fix.
wlewać, *vid. włać*.
wleźć *vⁿ*, to creep in, glide into; (*sam.*) to go into; (*fig.*) **w do głowy**, to fly up in one's head.
wliczać, **wyciąć** *v^a*, to reckon (among), include.
włochatność ^f, shagginess, hirsuteness. **wy** ^a, shaggy, rough; hirsute.
włocząga ^f, **węgostwo** ^m, rambling,

roving. **węga** ^{T, & f}, tramp, vagabond. **wenie** ^{?",} harrowing; dragging. **wi sie** ^{?",} rambling, roving. **wka** ^f, harrowing; woollen yarn. **wkowy** ^a, **wkowa robota**, network. **wyciąć** *v^a*, to drag, trail; (*ziemię*) to harrow; to fish with drag-net. **wi sie** *vr*, to roam, rove, ramble.
włocznia ^f, spear, lance.
włodarski ^a, steward's. **wrz** ^m, steward, keeper.
włogacizna ^f, (*wet.*) spavin.
włók ^m, drag-net. **wia** ^f, thirty acres.
włokienko [?], fibril. **wisty** ^a, fibrillous, stringy, thready. **wuo** ^m, fibre, filament.
włos ^m, hair; (*zwierząt*) wool; (*na suknie*) nap; (*fig.*) **na ~**, at an inch, to a hair; **o ~**, within an ace, very nearly; **pod ~**, against the hair, against the grain. **waty**, *vid. włostisty*.
włosic ^f, landed property, estate, manor. **wianin** ^m, peasant, rustic.
wianka ^f, country-woman.
wiański ^a, rustic. **wiaństwo** ^m, peasantry.
włosiek ^m, little hair. **wiany** ^a, made of hair, made of horse-hair.
wie ^{?",} horse-hair. **wień** ^m, mane-hair. **wiennica** ^f, haircloth.
wistość ^f, hairiness. **wisty** ^a, hairy, covered with hairs.
włoski ^a, **w orzech**, walnut.
wioskowa ^{tość} ^f, capillarity. **wty** ^a, capillary.
włośnik ^{?",} hair-worm.
włoszczyna ^f, Italianism; greens *pl.*, pot-herbs *pl.*
wlot ^{ad}, as quick as thought.
włożenie ^{?",} laying-in, putting on.
wi sie ^{?",} practice, inurement.
wyciąć *v^a*, to lay on, lay in; (*na siebie*) to put on; impose (taxes etc.) **wi sie** *vr*, (*do czego*) to accustom oneself to.
wmiaawiąć, **wówić** *v^a*, (*w kogo co*) to talk a person into.

wmiesz||ać *vα* to mix into, mingle, intermix. . ~ ~ się *vβ*; (*w co*) to meddle with, interfere in. ~anie się *γ*, interference.

wmurować *vα* to immure, wall in. wmu||sić, ~szać *vα* to constrain, coerce (to do something).

wmykać, *vid. wemknąć*.

wnaszać, *vid. wniesć*.

wnet *αd* soon; immediately.

wnętrz||ak *m*, tape-worm; entozoon.

~e *γ*, inside, interior part. ~ności *pl.*, bowels *pl.*, intestines *pl.*

wniebo||wstąpienie *m*, Ascension. ~wzięcie *γ*, Assumption.

wnieść *vα* to carry in; (*w księę*) to register, book; yield, bring profit; (*o co*) to move; (*z czego*) to conclude (from); ~ zdrowie czyje, to toast a person, to drink his health.

wni||jsć, ~śc, *vid. wejść*. ~jście, ~ście *γ*, entry, entrance.

wnik *m*, (*fig.*) trap, snare. ~ać, ~nać *vβ* to penetrate (*fig.*).

wniōs||ek *m*, (*do prawa*) motion; conclusion, inference; (*żony*) portion, dowry. ~kodawca *m* mover (on a motion). ~kować *vα* to conclude, infer. ~kowanie *γ*, conclusion, concluding.

wniwecz, *vid. niwecz*.

wnosić, *vid. wniesć*.

wnu||czka *f*, granddaughter. ~k *m*, grandson.

woda *f*, water. ~y *pl.*, bathing-place, spa; mineral waters; ~a królewska, aqua regia; ~a różana, rose-water; ~a stojąca, stagnant water; ~a świętiona, holy-water. z ~a (*pływać*), down the stream; przeciw ~zie pływać, to swim against the tide; ~y pić, to drink waters, to use the waters. ~an *m*, (*chem.*) hydrate.

wód||czany *α* brandy ... ~ka *f*, brandy; gdańska ~~, gold cordial; ~ ~ kolońska, eau-de-cologne, cologne-water.

wodewil *m*, vaudeville.

wod||nica *f*, river-nymph. ~nieć *vβ*, to become watery. ~nistość *f*, waterishness. ~nisty *α*, watery, waterish. ~ny *α*, watery, water..., aquatic; ~ ~ mtyn, water-mill; ~na puchlina, dropsy.

wodo||ciag *m*, aqueduct. ~ciago-wy *α*, of aqueduct, hydraulic, conduit. . ~ród, wodór *m*, hydrogen. ~rost *m*, sea-weed. ~skaz *m*, water-gauge. ~spad *m*, waterfall, cataract. ~trysk *m*, fountain, water-spout. ~waga *f*, water-balance, level. ~wstret *m*, horror of water, hydrophobia.

wody, *vid. woda*.

wódz *m*, leader; chief, commander; ~ naczelnny, commander in chief.

wodz||a *f*, rein, bridle; (*fig.*) check, restraint; pod ~a, under the command; trzymać na ~y, to bridle, curb; puścić ~e, to give the rein to, (*komu*) to indulge a person. ~ić *vα*, *vid. wieść*.

wodzianka *f*, panada.

woja||cki *α*, warlike. ~czka *f*, war-~k *m*, (*fam.*) warrior, soldier.

wojaż *m*, travel, journey (abroad). ~er *m*, travelling-clerk, commercial traveller. ~ować, *vid. podróżować*.

wojen||ność *f*, military affairs; military science. ~ny *α*, military; martial, warlike; of war; czas ~~, time of war; sąd ~ny, court-martial.

wojew||oda *m*, vaivode, palatine. ~odzianka *f*, vaivode's daughter.

~odzic *m*, vaivode's son. ~odzina *f*, the lady of a vaivode.

~ództwo *m*, seignory of a vaivode.

wojłok *m*, housing, saddle-cloth.

woj||na *f*, war; (*fig.*) contest, quarrel; ~nę toczyć, to make war (upon); ~ ~ domowa, civil war.

~ować *vβ*, to make war; fight.

wojowni||czość *f*, love of combat. ~czy *α*, martial, warlike- ~k *m*, warrior, soldier.

wojsk||i ^m, (*w dawnej Polsce*) military governor. **~o** ^f; army, troops *pl.*; host, great number; *służyć lub być w ~u*, to serve **~owo** ^{ad}; militarily; *służyć ~~*, to serve. **~owość** ^f, military service; military affairs. **~owy** ^f; military. **~~** ^m, soldier. **wójt** ^m, bailiff, mayor of a village. **~ostwo** ^m, mayorship (of a village). **wokabu||ka** ^f, word, vocable. **~larz** ^m, vocabulary. **wokalny** ^a; vocal. **wokoło** ^{ad}; round about. **wół** ^m, ox (*pl.* oxen), bull; (*fig.*) dunce, blockhead; *jak ~ do karety*, quite incapable. **wolla||a** ^f, will; colony, settlement; *ostatnia ~a*, last will, testament; *do ~i*, at pleasure; *z dobrej ~i*, of one's own accord; *jeśli ~a*, if you please. **woła||ć** ^{vna}; to call, cry; (*o co*) to invoke, implore; (*na kogo*) to call to; (*kogo*) to bid to come. **~nie** ⁿ, calling, call. **wolant** ^m, (*pr tka*) shuttle-cock; (*u sukni*) flounce, furbelow; light chaise. **wola||rnia** ^f, ox-stall. **~rz** ^m, drover; dealer in bullocks; (*orn.*) pouter, cropper. **wole** ⁿ, (*u gardła*) goiter, wen. **woleć** ^{vna}; to prefer, choose rather. **wolłek** ^m, young ox; weevil. **~li**, *vid. wotowy*. **woln||ie** ^{ad}; voluntarily. **~ieć** ^{vna}; to relax. **~o** ^{ad}; slowly; (*jest*) it is allowed; **~o mi jest**, I am allowed. **~omularski** ^f; masonic. **~omularstwo** ^m; masonry. **~omyślność** ^f; liberalism; free-thinking. **~omyślny** ^a; liberal; free-thinking. **~ość** ^f; freedom, liberty; permission, leave; **~~sumienia**, liberty of conscience. **~y** ^a; leisured; free; independent. **wołoszka** ^f, coat (for men). **wołow||ina** ^f, beef. **~y** ^a; ox ...; bull's, of an ox: **~y język**, (*bot.*)

bugloss, ox-tongue; neat's tongue; **~a pieczeń**, roast-beef. **woltyżer** ^m, vaulter, circus-performer; light infantry soldier. **~ka** ^f, circus actress. **~ować** ^{vna}; to vault. **womit||ować** ^{vna}; to vomit. **~y** *pl.*, vomit; *lekarstwo na ~y*, emetic. **~ywa** ^f, emetic. **won** ^t; hence; begone! **woźn** ^f, sweet-scent, fragrance. **~nieć** ^{vna}; to smell sweet, exhale fragrance. **~nność** ^f, sweet-scent, perfume. **~nnym** ^a; sweet-scented, fragrant, aromatic. **wór** ^m, sack, bag; **~ skórzany**, leather-bag. **wor||ek** ^m, bag; (*do pieniędzy*) purse; **~~ podróżny**, carpet-bag. **~kowate** *pl.*, marsupials *pl.* **~kowaty** ^a; bag-shaped. **wosk** ^m; wax. **~ować** ^{vna}; to rub with wax, to wax. **~owany** ^a; waxed. **~ownik** ^m; wax-chandler. **~owy** ^a; waxen, made of wax. **woszczanka** ^f, oil-cloth. **wotować** ^{vna}; to vote. **~owanie** ^m; voting, division. **~um** ^m; vote; offering. **~ywa** ^f, consecrating mass. **wówczas** ^{ad}; then, at that time. **wóz** ^m; carriage, cart, wagon. **~ek** ^m; small carriage or cart. **wolzić** ^{vna}; to cart, drive. **~zi-** **woda** ^m; water-carrier. **~źnica** ^m; coachman, driver. **~źny** ^m; messenger, apparitor, summoner. **~zownia** ^f; coach-house. **wpad||ać**, *vid. wpaść*. **~niecie**, **~nienie** ⁿ; falling in, fall. **wrajać**, *vid. wpoić*. **wpakować** ^{vna}; to pack, pack up; (*fig.*) to place, provide for. **wparcie** ^m; thrusting in. **wparować** ^{vna}; to drive in, push in. **wpaść** ^{vna}; to fall in, fall into; (*do kogo*) to drop into a person's house; (*do kraju*) invade; (*na co*) to take a fancy (to); (*na kogo*) to run upon one; (*o rzekach*) to

discharge, fall into; ~ w oczy, to catch or to strike the eye; ~ w gniew, to fly into a passion. **wpatrywać się** *vr*, to behold fixedly.

wpędzić, ~ić *vα* to drive in.

wpierać *vα* to intrude; thrust in; (*w kogo*) to talk a person into (forcedly). ~ć się *vr*, to intrude. ~nie ^m, thrusting in. ~ ~ się ⁿ, intrusion.

wpinać *vα* to buckle in.

wpis ^m, ~anie ⁿ, enrollment, registration. ~ać, ~ywać *vα*, to write down, register, book. ~ ~ się *vr*, to enter one's name in a book. ~owe ⁿ, entrance-money; registration-fee.

wplatać *vα*, to intertwist; interlace. ~nie ⁿ, interlacement.

wplatać *vα*, to entangle, ensnare (*też fig.*). ~nie ⁿ, entanglement.

wpław *ad*, (by) swimming.

wpleciony *α*, interlaced. ~eć, *vid. wplatać*.

wpływać, ~ać *vν* to flow in, flow into; enter, put into (a part); (*na kogo*) to influence; (*o rzece*) to discharge, fall into. ~w ^m, influx; influence; (*do kasy*) receipt, income; mieć ~w, ~w *wywierać na kogo*, to influence a person. ~wowy ^α, influential.

wpobliżu *ad*, near. [ness.]

wpogotowiu *ad*, ready, in readiness. **wpoić** *vα*, (*komu co, w kogo co*) to infix, impress upon the memory (of a person).

wpół *ad*, half; to the middle.

wprząsać się, ~osić się *vν*, to get admission by begging, penetrate. [dexterity.]

wprawa ^f, rote, routine, practise;

wprawdzie *ad*, indeed, it is true.

wprawić, ~ić *vα*, to frame; (*żeby etc.*) to put in; (*kogo do czego*) to familiarise a person with; (*skosz zwichniętą*) to set, to put in; (*w co*) to place in, reduce to; (*psy*) to train. ~ianie się ⁿ,

exercise, preparatory practice.

~ność ^f, expertness, cleverness.

~ny ^α, neat-handed, expert; exercised, versed.

wprost *ad*, straightways, straightly, directly; (*fig.*) frankly, point-blank.

wrowadzić, ~ić *vα* (*kogo*) to introduce; lead into, carry into; (*w zwyczaj etc.*) to bring into. ~ ~ się *vr*, to move into (a new house). ~enie ⁿ, introduction, installation.

wprząść *vα*, to spin in (among).

wprządz, ~ęgnąć *vα* (*konie*) to put to; ~ ~ w jarzmo, to put the joke.

wprzód, ~y *ad*, first, at first; before, formerly.

wpuścić, ~szczęściać *vα*, to let in.

~st ^m, letting in, admission.

~stne ⁿ, entrance-money.

wpychać, *vid. wepchnąć*.

wrąb ^m, incision; (*lasu*) clearing. ~ać *vα*, to hew in, cut in.

wracać, *vid. wrócić*.

wrastać *vν*, to grow into.

wraz *ad*, at once; together; ~ z, along with; być ~, (*o sukniach etc.*) to fit well, sit close.

wrażać, ~ać *vα*, to put in; (*w pamięć*) impress (upon the memory of a person). ~zenie ⁿ, impression. ~liwość ^f, susceptibility. ~liwy ^α, susceptible, sensible.

wrecz *ad*, in plain terms, frankly; near, close. ~ać, ~yć *vα*, to hand (over), deliver up. ~enie ⁿ, delivering, handing over. ~yciel ^m, deliverer.

wręga ^f, kneec-piece.

wróbiel ^m, (*orn.*) sparrow. ~li ^α, of sparrow; ~le proso, (*bot.*) gromwell. ~lica ^f, hen-sparrow.

wrócenie ⁿ, return, restitution.

~ ~, ~ ~ się ⁿ, return, returning.

~ić *vα*, to return, render, give back; return, come back.

wroźić się *vr* (*w kogo*) to take after, resemble a person. ~onosć^f, innateness. ~ony^a, native, connate; innate.

wróg^m, enemy, foe, adversary. ~ogi^a, hostile, inimical.

wrona^f, (*orn.*) crow. ~i^a crow..., of crow; ~ie oko, vomic nut. ~y^a black.

wrosnąć, vid. wrastać.

wrota *pl.*, gate.

wrotycz^m, (*bot.*) tansy.

wrózba^f, fortune-telling; foretoken, omen. ~biarka, ~ka^f, ~bita, ~ek^m, fortune-teller. ~biarstwo^m, divination, fortunetelling. ~ebny^a, prophetic, divinatory. ~enieⁿ, fortune-telling. ~yć *va*, to forebode, prognosticate; tell fortunes, foretell.

wryć *va*, to engrave. ~ć się *vr*, to dig oneself in. ~ty^a, engraved; jak ~~, (*fig.*) thunder-

wrzący^a, boiling, hot. [struck. wrzasik^m, loud cry, scream, shriek. ~kliwość^f, noisiness.

~kliwy^a, clamorous, noisy, turbulent. ~nać *vn*, to scream, cry

wrzatek^m, boiling. [out loud.

wrzawa^f, din, bustle, noise, clamour. ~liwy^a, noisy.

wrzeć *vn*, to bubble, boil (up); rage, fume; (*fig.*) to ferment. ~nieⁿ, boiling; punkt ~nia, boiling-point.

wrzeciądz^m, door-chain.

wrzecilenica^f, (*ryba*) mackerel, scomber. ~onoⁿ, spindle; iron-cross. ~onowaty^a, spindle-shaped.

wrzekomo, ~komo^{ad}, apparently.

Wrzesień^m, September.

wrześnicowy^a, of September.

wrzeszcz^m, crier, bawler. ~ać *vn*, to cry loud, bawl.

wrzód^m, sore, abscess. ~odzieńica^f, aposteme, boil. ~odzik^m, pimple, vesicle.

wrzos^m, (*bot.*) heather, common heath. ~isty^a, heathery.

wskórać

wrzucić, ~ić *va*, to throw in.

wrzynać, vid. werznać.

wsadzić, ~ić *va*, to place, put (up), set; (*do pieca*) to put; (*czapkę*) to put on; ~ić do więzienia, to imprison; ~ić na tron, to place on the throne, to enthrone.

wschód^m, rising, rise; east; (*kraje*) East; ~~ słońca, sunrise. ~ody *pl.*, stairs *pl.* ~odni^a east, easterly, eastern. ~odniopółnocny^a, north-eastern, north-easterly. ~odniopołudniowy^a, south-eastern. ~odzić *vn*, (*o nasiach*) to come forth; (*o słońcu etc.*) to rise; arise, originate. ~odzenieⁿ, rising, rise; germination.

wścibać, ~ić *va*, to stick in, put in, slip. ~~ się *vr*, to intermeddle. ~ska^f, female busybody, Miss Pert. ~ski^m, pert fellow.

wściecić się, ~kać się *vr*, to rage, rave. ~klied^{ad}, furiously, ragingly. ~klizna^f, canine madness. ~kłość^f, fury, frenzy. ~kły^a, mad, furious, raging.

wsiadać, ~ać, ~ać *vn*, (*do powozu*) to get into; (*na konia*) to mount (a horse); (*fig. na kogo*) to snub a person; ~~ na okręt, to go on board a ship. ~adaneⁿ, na ~~m, on getting into, on going aboard, on mounting.

wsiąkać, ~ać *vn*, to soak in, to be imbibed.

wsikać, nać *va*, to inject.

wsienna^f, ~skoⁿ, poor village.

wskakiwać, ~oczyć *vn*, to spring up, leap up; leap into.

wskazać, ~ywać *va*, to show, point to; assign; ~ać na śmierć, to condemn to death. ~ówka^f, hint, guidance. vid. skazówka.

wskok^{ad}, on the spot, forthwith.

wskórać *van*, to effect, perform, bring about; nic nie ~sz, you will do no good by it.

wskróś *ad* through, throughout; *na ~*, through and through.

wskrzesić, ~szać *vα* to raise the dead, resuscitate. ~siciel ^m, resuscitator; restorer. ~szenie ⁿ, rising from the dead, resuscitation; restoration.

wsławiać, ~ć *vα* to render famous, render celebrated. ~ć się *vr*; to get celebrated, signalise oneself. ~enie ⁿ, celebration. [in. wśliznąć się *vr* to sneak in, steal

wspak *ad* perversely, wrong, awry; backwards.

wspaniałe *ad* pompously, splendidly. ~łomyślność ^f, liberality, generosity. ~łomyślny ^a, generous, magnanimous. ~łość ^f, magnificence, splendour. ~ły ^a, pompous, splendid.

wspiarcie ⁿ; propping, support; aid, assistance. ~ierać *vα* to support, prop; aid, second, assist.

~~ się *vr* to lean (upon), rely upon. ~arty ^{p & a} leaned (against, upon); aided, seconded.

wspiąć się, ~ać się *vr* to climb; (*o koniu*) to rear.

współ ..., współ ..., vid. spół ..., spot ...

wspomagać, ~dz *vα* to aid, second, countenance. ~ożenie ⁿ, assistance, succour.

wspominać, ~nieć *vα* to mention; remember. ~nienie ⁿ, remembrance, reminiscence; mention.

wśród *ppr*, amidst, in the middle.

wśrubować *vα* to screw in.

wstać, ~ać *vn*, to rise, arise; (*z łóżka*) to get up.

wstąpić *vn*, to step into, enter; (*do kogo*) to stop at, make a stop at; (*na tron etc.*) to ascend; ~ć w stan małżeński, to get married.

~enie ⁿ, (*na góre etc.*) ascension; entering; ~ na tron, accession to the throne.

wstawać ^f, (*mat.*) sine, sinus. ~ać, vid. wstać. ~iać, ~ić *vα* to put

in, place; (*w grze*) to stake. ~~ się *vr*, (*za kim*) to intercede for, make interest for. ~enie ⁿ, putting into. ~enie się ⁿ, (*za kim*) intercession, mediation. ~ka ^f, strife of embroidery.

wstążka ^f, ribbon, riband; ~ do kapelusza, hatband.

wstecz *ad* backward(s). ~nie *ad* retrogradingly. ~ność ^f, retrogradation. ~ny ^a retrograde.

wstępka ^f, (broad) ribbon. ~rz ^m, ribbon-weaver.

wstęp ^m, preface, introduction; entry, entrance. ~ne ⁿ, entrance-money, gate-money. ~ny ^a introductory; preliminary. ~ować, vid. wstąpić.

wstret ^m, abomination, horror, aversion. ~nie *ad* loathingly, reluctantly. ~ność ^f, loathsome-ness, averseness. ~ny ^a mawkish, adverse, repulsive.

wstrząść, ~nąć *vα* to shake; (*fig.*) to affect strongly. ~śnienie ⁿ, shaking, shock; (*umystu*) violent commotion.

wstrzemięźliwość ^f, abstinence, temperance. ~wy ^a abstinent, abstemious, moderate.

wstrzykować, ~iwać, ~ać *vα* to inject, syringe. ~niecie ⁿ, injection.

wstrzymać, ~ywać *vα* to hold back, keep back, retain; keep off, hinder, detain. ~~ się *vr*, (*od crego*) to abstain from; (*z czem*) to put off, delay. ~anie ⁿ, keeping or holding back. ~~ się ⁿ, abstinence, continence, forbearance.

wstyd ^m, shame; disgrace, infamy; ~d mnie (*to uczynić*), I am ashamed of (doing so). ~liwość ^f, bashfulness, shame-facedness. ~liwy ^a, bashful, shame-faced. ~dzić się *vr*, to blush, be ashamed.

wsuwać, ~ać *vα* to shove in, to pocket. ~~ się *vr*, (*fig.*) to intrude oneself.

wsypiać, bed-tick. ~ać, ~ywać^{vα}, to pour into.

wszak, ~że^{xδ} yes, to be sure. ~, ~że^c yet, nevertheless.

wszałrz^m, lousy blackguard. ~wieć^{vn}, to become lousy. ~wość^f, lousiness. ~wy^a lousy; ~wa choroba, tiriasis, lousy disease.

wszczęiąć, ~ynać^{vα}, to begin, excite. ~~ się^{vr}, to begin, arise. ~ety^p & ^a, begun.

wszczepić, ~ć^{vα}, to inoculate; ingraft; (fig.) to suggest, inspire.

wszechmądrość^f, supreme wisdom. ~ moc, ~mocność^f, omnipotence, almighty. ~mocny, ~mogący^a, omnipotent, almighty. ~stronność^f, universality.

~astronny^a, universal. ~wiedza^f, omniscience. ~władność^f, ~władztwo^m, omnipotence, sovereignty. ~władny^a, sovereign, most powerful. [everywhere.]

wszędzy, ~dzie^{xδ}, all about, **wszélaki**ⁱ^a, of all kinds, of all sorts. ~o^c, yet, nevertheless.

wszelki^a, every, each.

wszerz^{xδ}, broadways.

wszetczeństwo^m, unchastity, lewdness; lasciviousness. ~nica^f, unchaste woman, street walker. ~ny^a, lewd, unchaste, lascivious.

wszyć, ~wać^{vα}, to sew in.

wszystlek^a, all, whole; **wszyscy razem**, all and each, one and all. ~ko^m, all; z tem ~kiem, for all this; notwithstanding. ~kość^f, totality. ~kowidzący^a, all-seeing. ~kowiedzący^a, omniscient, all-knowing.

wtaczać, vid. *wtoczyć*.

wtajemniczyć^{vα}, to initiate into (a secret).

wtargnąć^{vn}, to invade, make an inroad. ~enie^m, inroad, irruption.

wtedy, ~nczas^{xδ}, at that time.

wtem^{xδ}, then.

wtłaczać, ~oczyć^{vα}, to press or squeeze in. ~~ się^{vr}, to intrude oneself.

wtoczyć^{vα}, to roll in; (*wóz*) to house.

wtór^m, (muz.) accompaniment.

~ować^{vn}, (muz.) to accompany; (fig. komu) to agree with a person. ~owanie^m, (muz.) accompaniment; (fig.) assent. ~y^a, second. ~zyc^{vam}, to repeat; accompany.

Wtorek^m, Tuesday; **tłusty** ~, Shrove-Tuesday.

wtraciąć, ~ić^{vα}, to push in, throw into, thrust in; insert; intercalate; ~ić do więzienia, to imprison. ~~ się^{vr}, (do czego) to meddle (with), intermeddle. ~enie^m, insertion; throwing into; intercalation.

wtykać, vid. *wetknąć*.

wtyk^{xδ}, aback.

wual^m, veil.

wuj^m, (maternal) uncle. ~aszek^m, dear uncle. ~eczny^a, of (maternal) uncle. ~enka^f, aunt, wife of maternal uncle. ~ostwo^m, uncle and his wife.

wulgata^f, Vulgate.

wulkan^m, volcano. ~iczny^a, volcanic. [introduce.]

wwieść, ~odzić^{vα}, to lead into, **wwieźć**, ~ozić^{vα}, to house, import (by landcarriage).

wy^{prn}, you.

wybaczać, ~yć^{vα}, to pardon, forgive, excuse. ~alny^a, pardonable, excusable. ~enie^m, pardon, forgiveness.

wybadać^{vα}, to search out, explore; (*kogo*) to sound.

wybajać^{vα}, to blurt out, blab out.

wybawica, ~iciel^m, redeemer, deliverer. ~ić^{vα}, to release, redeem. ~ienie^m, deliverance, redemption.

wybębnić^{vα}, to drum abroad.

wybesztać^{vα}, to scold heartily.

wybić, ~jać^{vα}, to strike out, beat out; (*okna*) to break; (*drzwi*) to break open; (*dno beczki*) to stave (a cask); (*kogo*) cudgel,

drub; (*o zegarze*) to strike; (*takt*) to beat (time); (*olej*) to press; ~ć sobie co z głowy, to try hard to forget a thing; ~jać pokłony, to prostrate oneself. ~ć się *v^r*; (*o płomieniu*) to break out. wybić zwać *v^a*, to horsewhip, scourge.

wybiedz, ~gać *vna*, to run out; break forth; (*kogo*) to get the start of. ~gać się *v^r*, to exercise the body by running. ~g *m*, evasion, subterfuge, poor excuse. wybielić, ~ić *v^a* (*ptótno*) to bleach, whiten; whitewash. ~eć *vⁿ*, to grow white.

wybierać *v^a* (*podatki*) to levy, raise. *vid. wybrać*. ~ć się *v^r*, to prepare oneself for, get oneself ready for. ~lność *f*, eligibility. ~lny *a*, eligible.

wybierki *pl.*, ~iorki *pl.*, refuse, offal.

wybitymość *f*, energy, preciseness, eminency. ~ny *a*, eminent, prominent.

wybladłość *f*, paleness. ~ły *a*, pale, faded. ~nać, wyblednąć *v^a*, to become pale.

wyblaknąć *vⁿ*, to fade, lose colour.

wybłyskać, ~nać *vⁿ*, to shine

wyboczyć *vⁿ*, to hold off. [forth.

wybój *m*, excavation (on the road). ~oisty *a*, full of excavations.

wybór *m*, choice, option, election; selection. ~orca *m*, elector; constituent. ~orczy *a*, electoral. ~orny *a*, excellent. ~orowość *f*, choiceness, exquisiteness. ~orowy *a*, choice, exquisite.

wybrakić *v^a*, to garble, sort, choose; select. ~ć się *v^r* (*dokąd*) to set out for; (*ironicznie*) a to się

~ł, he came off badly. ~kowić *v^a*, to cull. ~nie *n*, selection.

~niec, ~ny *m*, the selected man. ~ny *a*, selected, chosen.

wybrnąć *vⁿ*, to come out, work oneself out of.

wybrukować *v^a*, to pave.

wybrydnik *m*, dainty or squeamish person. ~ność *f*, (*w jedzeniu*) daintiness. ~ny *a*, particular (in one's choice), squeamish, dainty. ~zać *vⁿ*, to be squeamish or dainty.

wybryk *m*, extravagance, sally.

wybrzeże *n*, strand, shore.

wybuch *m*, breaking out; explosion. ~ać, ~nać *vna*, to burst out; explode; to cause to stream forth, pour out; ~ śmiechem, to burst out laughing. ~niecie, ~nienie *n*, eruption, explosion. ~owy *a*, explosive.

wybudować *v^a*, to build out, finish the inside of a house, build up.

wybujać *vⁿ*, to shoot up, overgrow. ~łość *f*, overgrowth, luxuriance. ~ły *a*, luxuriant.

wybuczenie, ~zować *v^a*, to chide, scold, reprimand.

wybyć *vⁿ*, to remain, abide a certain time.

wycić *vⁿ*, to howl, yell.

wyciągać *v^a*, to hug and kiss, kiss heartily.

wycelować *v^a*, to take aim at.

wychędożyć *v^a*, to cleanse, clean.

wychęzać, *vid. wykietznać*.

wychłodnąć, ~dnieć *vⁿ*, to grow cool. ~dzić *v^a*, to cool, cool down.

wychłostać *v^a*, to cane, cudgel.

wychłysnąć *v^a*, to drink off speedily.

wychód *m*, going out; (*miejsce*, issue. ~odek *m*, (*prewet*) privy.

~odne *n*, na ~odnym, on going out. ~odowy *a*, ~o ~odowe, export-duty. ~odzca *m*, emigrant.

~odzenie *n*, going out. ~odzić *vⁿ*, (*o pokojach*) na, to look into; *vid. wyjść*.

wychorować się *v^r*, to have been ill for long time.

wychowiąć, ~ywać *v^a*, to bring up, educate, breed. ~ać się *v^r*, to be brought up. ~anek *m*, foster-child, foster-son. ~anica *f*,

foster-daughter. ~anieⁿ, education, breeding. ~aniec^m, foster-child. ~any^a, educated, bred; dobrze~any, well-bred; źle~any, half-bred, ill-bred. ~awca^m, educator, tutor, bringer-up. ~awczy^a, pedagogical.

wychrzucić się^{vr}, to be christianised. ~ta^m, neophyte.

wychudły^a, emaciated, meagre, lean. ~dnąć^{vn}, to get lean, fall away, lose flesh. ~dzię^{va}, to make meagre, emaciate. ~dzony^a, emaciated.

wychwalać^{va}, to praise, extol. ~lanieⁿ, praise, commendation.

wychylać, ~ić^{va} (*kielichy*) to void, empty; put forth, put out.

~~ się^{vr}, to turn up, appear.

wyciąć^{va}, to cut out, hew out; cut down, hew down; ~ w pień, to massacre.

wyciąg^m, extraction; epitome, abstract; (*fig.*) extract. ~ać, ~nać^{vain}, to draw out; to stretch (out); extract; (*mil.*) march out. ~ się^{vr}, to stretch oneself out.

wycieⁿ, howl.

wyciecc, ~kać^{vn}, to flow out; (*z beczki etc.*) to run out, leak.

wycięcieⁿ, cutting out.

wycieczka^f, excursion; (*obłożonych*) sally.

wycieńczać, ~yć^{va}, to debilitate, exhaust, extenuate. ~enieⁿ, debilitation, exhaustion, extenuation. [rubbing off.]

wycierać, vid. *wytrzeć*. ~anieⁿ,

wycierpieć^{vna}, to cease suffering; suffer, endure, bear.

wycinać, vid. *wyciąć*. ~ek^m, notch, cut; (*mat.*) sector.

wyciorⁿ, chimney-door.

wyciosać^{va}, to cut, frame, square.

wycisk^m, stamp; impression; print. ~kać, ~nać^{va}, to impress; squeeze out, press out; (*fig.*) to extort, draw; ~~ pieczęć, to put the seal to. ~kanieⁿ, impression.

wycofać, ~uać^{va}, to retire, draw back, (*z obiegu*) to withdraw from circulation, call in. ~~ sie^{vr}, to withdraw, retire. wyciążony^a, well exercised. ~yć^{va}, to exercise well; to scourge, horsewhip. [for.]

wyczekiwać^{va}, to wait for, stay. wyczerpać, ~nać, ~ywać^{va}, to exhaust. ~~ się^{vr}, to be exhausted. ~anieⁿ, exhaustion. ~any^a, exhausted.

wyczesać^{va}, to comb out; (*len*) to hatchel, clean.

wyczestować^{va}, to consume by treating.

wyczubić^{va}, to play the deuce with a person; to cudgel.

wyczyniać, ~ć^{va} (*zboże*) to cleanse with a goose-wing.

wyczyniec^m, (*bot.*) box-tail.

wyczysćić, ~szczać^{va}, to clean, cleanse, purge. ~szczanieⁿ, cleaning, purification.

wyczystać, ~ywać^{va}, to read, unriddle; decipher, discover.

wydać, vid. *wydawać*. ~jność^f, productiveness. ~jny^a, productive. ~nieⁿ, (*książki etc.*) edition; extradition; (*rozkazu*) issue.

wydać^{va}, to puff up, swell.

wydarzyćać się, ~yć się^{vr}, to befall, chance, come to pass. ~enieⁿ, occurrence.

wydatek^m, expense. ~tkować^{va}, to pay away, spend in. ~tkowy^a, of expenses; księga ~tkowa, cash-book. ~tność^f, protuberance, prominence; remarkable. ~tny^a, prominent, protuberant; remarkable.

~ać^{va}, to bring forth, to produce; (*dzieło*) to publish; to expend; ~~ za mąż, to give in marriage, to marry. ~~ się^{vr}, (*mieć pozór*), to seem; to have the air of. ~wca^m, editor. ~wanie, vid. *wydanie*.

~wnictwoⁿ, (*dzieł*) publication; publishing-house. [up to.]

wydażyć^{vn}, to be equal to, come

wydech ^m, breathing out; exhalation.

wydęcie ⁿ; swelling; inflation.

wydelegować ^{vα} to depute, delegate.

wydelikac|ać, ~ić ^{vα} to coddle.

wydept|ać, ~ywać ^{vα} to tread (out); (*ścieżkę*) to beat out; (*buty*) to tread down, wear out by treading; (*fig.*) to rove, range.

wydet|ość ^f, inflation. ~y ^α blown (up).

wydłub|ać, ~ywać ^{vα} to pick out, scoop out.

wydłuż|ać, ~yć ^{vα} to stretch, lengthen, prolong.

wydma ^f, sand-drift, sand-dune.

wydmuch ^m, draughty place or spot; quick-sand.

~ać, ~nać, ~ywać ^{vα} to empty by blowing.

wydobrzeć ^{vn} to heal.

wydoby|ć, ~wać ^{vα} to bring out, draw forth, pull out.

~ ~ się ^{vr} to come out; get rid of. ~cie ⁿ drawing-out.

wydoić ^{vα} to milk out.

wydołać ^{vn} (*czemu*) come up with.

wydoskonal|ać, ~ić ^{vα} to perfect, accomplish. ~enie ⁿ, perfection, accomplishment.

wydostać ^{vα} to bring out, draw out, rescue from. ~ się ^{vr} to come out, come forth; come off, get rid of.

wydra ^f, (*zo.*) otter. [out.]

wydrap|ać, ~ywać ^{vα} to scratch

wydraż|ać, ~yć ^{vα} to hollow out, excavate. ~enie ⁿ, excavation.

~ony ^α hollow, excavate.

wydrukować ^{vα} to imprint, print, get printed, bring out.

wydrwi|ć ^{vα} to mock, laugh at;

(*z kogo co*) to trick a person out of a thing. ~ć się ^{vr} to get out (of) by raillery. ~grosz ^m, extortioner (of money).

wydrzeć ^{vα} to tear away; take away, deprive; wrench out.

wydumać ^{vα} to contrive, invent by musing.

wydurz|ać, ~yć ^{vα} to coax forth.

wydu|sić, ~szać ^{vα} to strangle, garrotte (all ...); extort.

wydychać ^{vα} to breathe out, breathe forth.

wydymać, vid. *wydać*.

wydział ^m, department, (*uniwersytetu*) faculty. ~owy ^α, departmental.

wydziedzic|ać, ~yć ^{vα} to disinherit. ~enie ⁿ, disinheritance.

wydzierzać, ~ić ^{vα} to separate; (*med.*) secrete; assign, apportion.

~ina ^f, secretion.

wydzier|ać. vid. *wydrzeć*. ~acz, ~ca ^m, extortioner.

wydzierzaw|iać, ~ić ^{vα} to farm out, lease. ~enie ⁿ, farming out.

wydzierzgać ^{vα} to interweave.

wydziob|ać, ~ywać ^{vα} to peck out.

wydziwi|ać ^{vna}, to play the dence; admire. ~ć się ^{vr} (*czemu*) to wonder much (at).

wydźwignąć ^{vα} to lift; help out.

wyekspedyować ^{vα} to despatch, forward.

wyelegantowany ^α, rigged up, dressed up. [thoroughly.]

wyfermentować ^{vn} to ferment

wyfukać ^{vα} to scold, chide; obtain by scolding.

wyga ^m, skinflint; cunning fellow.

wygad|ać ^{vα} to blab out; (*kogo*) to scold. ~ ~ się ^{vr}, (*z kim*) to

prattle, talk to one's heart's content; (*z czem*) to blab out; umie się ~ ~, he knows how to talk.

~any ^α, blabbed out; talkative, flippant. ~ywać ^{vα} (*na kogo*) to speak ill of a person.

wygadzać, vid. *wygodzić*.

wyganiać, vid. *wygnac*.

wygarbować ^{vα} to tan sufficiently; (*fig.*) ~ komu skórę, to belabour, thrash soundly a person.

wygarn|ać, ~iać ^{vα} to rake, dig out, take out. ~ ~ się ^{vr} to come forth, appear.

wyga|sić, ~szać ^{vα} to put out, extinguish.

wygaśły ^a, extinct. ~snąć ^{vñ}, to go out, be extinguish; (fig.) to become extinct.

wygiąć, nać ^{vα}, to bend, bow outwards; bend to and fro. ~ety ^a, bend, bowed outwards.

wyginać ^{vñ}, to perish, die (all...). wygląd ^m, exterior, appearance.

~ać ^{vna}, (młodo etc.) to look out (young etc.); (czego) to look (for), expect; (na) to look like, resemble, be like; peep out of. ~ać, ~ać (oknem) to look out of (the window). ~anie ⁿ, look out; (fig.) looking-for. ~ka ^f, judas-hole, peep-hole.

wygladzać, ~ić ^{vα}, to planish, smooth; extirpate, exterminate. ~~ się ^{vr}, to be polished, be smoothed. ~enie ⁿ, smoothing; extirpation. ~ony ^a, polished, smoothed.

wygłaszać, vid. wygłosić.

wygłodniały ^a, starved (with hunger). ~dnieć ^{vñ}, to famish, suffer extreme hunger. ~dzić ^{vα}, to famish, starve (with hunger).

wygłosić ^{vα}, (mowę) to make or deliver (a speech); divulge.

wygnalić ^{vα}, to drive out, expel; (kogo) to exile, banish. ~nie ⁿ, banishment, proscription; exile; skazać na ~~, to outlaw, proscribe. ~niec ^m, exile, outlaw. ~nka ^f, female exile. [rotten.]

wygnialić ^{vñ}, to rot, putrify. ~ły ^a, wygniać, ~ieść ^{vα}, to press out; press in; (ciasto) to knead thoroughly. ~iotki ^{pl.}, husks ^{pl.}, grounds ^{pl.}

wygnoić ^{vα}, to dung thoroughly.

wygodła ^f, comfort, comfortable-ness. ~niś ^m, indolent person; a person who likes comfortable-ness. ~ny ^a, comfortable, pleasing; commodious, suitable. ~zić ^{vñ}, to serve a person, comply with.

wygoić ^{vα}, to cure thoroughly. ~ się ^{vr} to heal perfectly.

wygolić ^{vα}, to shave off.

wygon ^m, pasture-ground, com-mon. ~ić ^{vα}, to drive away.

wygórować ^{vñ}, to tower, rise aloft; (fig.) excel. ~nie ⁿ, (cen) rise, advance. [necked.]

wygorsować się ^{vr}, to be low-wygorzałość ^f, scorchingness.

~eć ^{vñ}, to burn out, scorch. ~elina ^f, scroched spot.

wygotować ^{vα}, to boil out; ex-pedite, prepare. ~nie ⁿ, execution.

wygrabić ^{vα}, to rake out, clean with a rake. [singing.]

wygrać ^{vα}, to win; bring out wygracować ^{vα}, to grub out.

wygramolić się ^{vr}, to work one-self out of.

wygrana ^f, a gained battle, vic-tory; winnings ^{pl.}; dać za ~aną, to throw up one's game, give up the contest. ~ywać ^{vñ}, to make music. vid. wygrać. ~ywający ^m, winning. ~~ ^m, winner.

wygryzać, ~źć ^{vα}, to corrode; bite out; (fig. kogo) to cut out a person.

wygrzać, ~ewać ^{vα}, to warm, make warm. ~ewać się ^{vr}, ~~ się na słońcu, to bask in the sun.

wygrzebić, ~ywać ^{vα}, to dig out, dig up; scrape out, rake out.

wygrzecznilić ^{vα}, to render polite or civil. ~eć ^{vñ}, to become civil.

wygrzmocić ^{vα}, to give a good caning. [pate.]

wygubić ^{vα}, to exterminate, extir-pate.

wyguzdrać się ^{vr}, to have great trouble with getting ready. [call.]

wygwizdać ^{vα}, (aktora) to hiss, cat-chyhasać się ^{vr}, to have danced sufficiently. [cultivate.]

wyhedować ^{vα}, to breed; (rośliny)

wyjąć ^{vα}, to take out; take from; exclude. [sponger.]

wyjadać, vid. wyjeść. ~cz ^m,

wyjąknąć ^{vα}, to stutter out.

wyjałowić ^{vα}, (ziemie) to exhaust;

make sterile. ~eć ^{vñ}, to become sterile; be exhausted.

wyjarzmiać, ~ć *v^a* to liberate from slavery. ~enieⁿ, deliverance from the yoke.

wyjaśnić ~ć *v^a* to explain, expound; clear up. ~~ się *v^r* to clear up. ~enieⁿ; clearing up; explanation

wyjąłtek ^m, exception; epitome, abstract. ~tkowo *a^d* by way of exception, exceptionally. ~tkowy *a^a* exceptional. ~wszy *p^{pp}*, except, excepting.

wyjawić ~ć *v^a* to reveal, discover, disclose. ~enieⁿ; revealing, revelation.

wyjazd ^m, setting out, departure; gateway. ~echać *v^r* to drive out, take a drive; depart, leave; (*z czem*) to bring on the tapis, to broach; ~~ konno, to ride out, to take a

wyjec ^m, (*zo.*) howler. [ride.

wyjęcie ⁿ, taking out; exclusion.

wyiednić *v^a* (*co u kogo*) to obtain from...; (*komu*) to procure.

wyjeść *v^a* to eat up, to consume.

wyjezdne ⁿ, the moment of departure; *na ~zdnem*, upon one's departure. ~żdżać, *vid. wyjechać*.

~~, ~żdzić *v^a* (*drogę*) to beat (a path); (*konia*) to break in (a horse). ~żdżony *a* (*o drodze*) beaten; (*o koniu*) broken in.

wyimek ^m, fragment, abstract., wyjmować, *vid. wyjść*.

wyjrzeć *vⁿ* (*oknem*) to look out of (the window); look forth, peep out.

wyjśćć *vⁿ* to go out; come forth, appear; (*o włosach*) to come off, get off; (*o książkach*) to be published; (*z użycia etc.*) to grow out of (the use); be spent; (*na czem fig.*) to come off; (*ze szkoły*) to leave (the school). ~cieⁿ; going out, issue; ~~ za mąż, marriage; punkt ~cia, starting point, point of departure.

ryka ^f, (*bot.*) vetch.

wykadzać, ~ić *v^a* to fumigate, perfume.

wykałać, *vid. wykłóc*. ~łaczka ^f, tooth-pick.

wykaplać *vⁿ* to trickle out. ~any *a^a* very similar; *to ~ ~ ojciec etc.*, he is the very father etc.

wykąpać *v^a* to bathe. ~ się *v^r* to have done bathing.

wykarczować *v^a* to root out, grub out. [(a child).

wykarmić *v^a* to bring up, rear

wykaszać, ~nąć *v^a* to bring up

by coughing, expectorate.

wykaż ^m, information, reference; specification, list. ~ać, ~ywać *v^a* to demonstrate, prove; show.

~~ się *v^r* to prove. ~anieⁿ; statement; demonstration, proof.

wykierować *v^a* to turn towards, direct; (*kogo na adwokata etc.*) to make something (a lawyer etc. of a person). ~sieć *v^r* (*na co*) to be-

wykiełznać *v^a* to unbridle. [come.

wykipieć *vⁿ* to run over.

wykłać, *vid. wyklinać*.

wykład ^m, interpretation, explanation; lecture, reading. ~ać *v^a* to lecture, give lectures on. *vid.*

wyłożyć. ~acz ^m, explainer, interpreter. ~any *a^a* (*kołnierzyk*) turn-down, lay-down. ~nik ^m, (*mat.*) exponent.

wykłamać *v^a* to obtain by lying. ~ sieć *v^r* to get off by lying.

wyklärować *v^a* to clarify, fine.

wykłecieⁿ, ban, excommunication.

~ty *a* anathematised.

wykleić *v^a* to line, to paper.

wykłepać *v^a* (*kosej*) to sharpen, beat out (with a hammer); (*fig.*) to blab out.

wykлина ^f, meadow-grass.

wyklinać *v^a* to excommunicate, anathematise.

wykłóc *v^a* to pick out.

wykłocić się *v^r* to scold. [ears.

wykłosić się *v^r* to shoot out in

wykulic, ~wać *v^a* to peck out.

~~ się *v^r* to hatch.

wykluczać, ~yć *v^a* to exclude from. ~enieⁿ, exclusion.

wykołatać *vα* (*co na kim*) to obtain from a person. [rails.

wykoleić się *vr*, to run off the wykonać *vā*, to perform, bring about; (*obowiązki*) fulfil, execute.

~lność *f*, feasibility, practicability.

~lny *α*, practicable, feasable.

~nie *n*, execution, performance.

~wca *m*, accomplisher, performer.

~wczy *α*, executive.

wykończyć, ~yć *vα*, to give the last polish. ~enie *n*, finish, last polish.

wykonywać, *vid. wykonać*.

wykopnąć, *vid. wykopac* *vd*, to dig out, dig up; (*ciato*) to disinter.

wykorzenić, ~ć *vα*, to root out; extirpate. ~enie *n*, eradication.

wykosić *vα*, to mow off.

wykować, *vid. wykuć*. [terms.

wykpać *vα*, to scold in strong

wykpić, ~wać *vα*, (*co u kogo*) to swindle a person out of, to cheat.

~grosz *m*, extortioner (of money).

wykraczać, *vid. wykroczyć*.

wykraść, ~ać *vα*, to steal, purloin; (*panię*) to abduct, ravish.

wykrawać, *vid. wykroić*. ~ek *m*, cut, cut-out.

wykręcić, ~ić *vα*, to extricate; turn (round); wring (out). ~ić się *vr*, to get out (of). ~enie *n*, extrication.

wykreślić, ~ić *vα*, to delineate; cross, erase. ~enie *n*, (rough) draught; erasure.

wykręt *m*, prevarication, shuffling, subterfuge. ~acz *m*, shuffler, shifter. ~ny *α*, cunning, shuffling.

wykrochmalić *vα*, to clear-starch thoroughly.

wykroczyć, ~enie *n*, transgression, violation. ~yć *vn*, to overstep; transgress, trespass against.

wykrąć, ~ać *vα*, cut-out, cutting-out.

~oić *vα*, to cut out.

wykropić *vα*, to spend by sprinkling; (*fig.*) to cudgel, beat soundly.

wykruszyć, ~yć *vα*, to crumble out, rub out.

wykryć, ~wać *vα*, to discover, find out, reveal. ~cie *n*, revealing.

wykrzesać *vα*, (*ogień*) to strike (fire); (*fig.*) to polish, civilise.

~ się *vr*, to polish one's manners.

wykrztusić *vα*, to cast out by chocking.

wykrzyścić *vα*, (*kogo*) to scold; (*co*) to obtain by crying. ~k *m*, outcry, exclamation. ~knik *n*, exclamation; note of exclamation; (*gram.*) interjection. ~kiwać,

~knąć *vn*, to cry out, exclaim.

wykrzywić, ~ć *vα*, to crook, bend; (*buty*) to tread down, tread on one side; (*twarz*) to grin.

~ać się *vr*, to make gestures. ~anie *n*, crooking; ~~twarz, grin.

wyksztalczyć, ~ić *vα*, to cultivate, improve, perfect. ~enie *n*, cultivation, improvement; culture, cultivation. ~ony *α*, cultivated, educated.

wykuć, ~wać *vα*, to forge, hammer (out); cut out, hew out; sculpture.

wykuć *m*, buying off; ransom.

~ić, ~ywać *vα*, to buy off; ransom, redeem. ~~sieć *vr*, to buy oneself off. ~iciel *m*, ransomer.

~ne *n*, ransom. ~ny *α*, redeemable.

wykurować *vα*, to cure, heal.

wykurzyć, ~yć *vα*, to dust; (*beczkę etc.*) to smoke out; (*fig.*) to drive away.

wykwint *m*, neatness, nicety; (*osoba*) fop, coxcomb. ~ność *f*, elegance, neatness. ~ny *α*, neat, elegant; nice, fine. [open.

wykwitować, ~ać *vn*, to bloom,

wykwitować *vα*, ~ sieć *vr*, (*z kim*) to be quits with a person.

wylać, *vid. wylewać*. ~~sieć *vr*, to run out, leak.

wyłączyć, ~yć *vα*, to exclude (from).

~~sieć *vr*, to exclude oneself, not to join in. ~enie *n*, exclusion. ~nie *ad*, exclusively.

~ny *α*, exclusive.

wyładnieć *vⁿ* to become handsome, grow handsome.

wyładować *v^a* to unload.

wylądować *vⁿ* to land. ~wanieⁿ; disembarkation. [hatch.]

wylażdz, *vid. wylegać*. ~g^m, brood, wyłajać *v^a*, to scold, chide.

wyłamiać, ~ywać *v^a*, to break out; (*drzwi etc.*) to break open, open by force. ~~ się *v^r*, to withdraw (from).

wyłaniać, *vid. wyłonić*.

wylanieⁿ, pouring out; (*krwi*) shedding; (*fig.*) effusion. ~y^p&^a, poured out, spilt; (*fig.*) very attached, devoted.

wylatiać, ~ywać *vⁿ*, to fly out.

wyławiać, *vid. wyłowić*.

wylecieć *vⁿ*, to fly out; run out.

wyleczenieⁿ, healing. ~czyć *v^a*, to cure thoroughly.

wyległać *v^a*, to brood, hatch.

~~ się *v^r*, to hatch, brood; (*fig.*) to arise, originate. ~ły^a, hatched.

wylegiwać się *v^r*, to be idle.

wylekły^a, frightened. ~nać się *v^r*, to be frightened, be startled by. [the skin.]

wylenieć *vⁿ*, to cast or change

wylepiłać, ~ć *v^a*, to line, paper; (*fig. oczy*) to open wide (one's eyes).

wylew^m, inundation; (*fig.*) effusion. ~ać *v^a*, to pour out; overflow. ~~ się *v^r*, to run over.

wyleżały^a, (*o winie etc.*) settled; dried well. ~eć się *v^r*, to lie long enough.

wyleźć *vⁿ*, to creep forth.

wyłgać *v^a*, to get a thing (out of a person) by lying. ~ się *v^r*, to get out by lying.

wyliczać, ~yć *v^a*, to enumerate, reckon up. ~enieⁿ, enumeration.

wyliną^f, skin, (*węża*) slough.

wylizalić *v^a*, to lick out, lick up.

~ny^a, (*fig.*) rigged out.

wyłknąć *v^a*, to sip up.

wyłog^m, ~oga^f, (*u surduta*) cuff, lapel; (*u munduru*) facings *pl.*

wyłoić *v^a*, (*komu skórę*) to give (a person) a sound drubbing.

wyłom^m, breach. ~otać, *vid. wyłoić*.

wyłonić *v^a*, to bring to light.

~ się *v^r*, to come to light.

wyłosować *v^a*, to draw out by lot.

wylot^m, flying out; (*dziąła*) muzzle. ~y *pl.*, lapels *pl.*; *na ~*, through and through.

wyłowić *v^a*, to fish out.

wyłóżyć *v^a*, to take out, lay out; (*naukę*) explain, expound; (*drzewem etc.*) to inlay, incrust; (*pieniądze*) to advance, disburse; (*konie*) to unharness.

wyludniłać, ~ć *v^a*, to depopulate.

~~ się *v^r*, ~eć *vⁿ*, to be depopulated. ~enieⁿ, depopulation.

~ony^a, depopulated.

wyłudzłać, ~ić *v^a*, (*co od kogo*) to coax a thing out of a person.

wyługować *v^a*, to leach, impregnate with lye.

wyłupiać, ~ić *v^a*, (*oczy*) to stare (goggles). ~ić ~ywać *v^a*, to peel, shell, husk. ~ianieⁿ, ~~ ócz, goggle.

wyłuszczlać, ~yć *v^a*, (*z łuski*) to peel, husk; (*fig.*) to explain, explicate.

wyłykać, *vid. wytknąć*. [pated.]

wyłysieć *v^a*, to become quite bald; wymacać *v^a*, to find by touching; (*fig.*) to sound.

wymachiwać *vⁿ*, to brandish.

wymaczać *v^a*, to dip out.

wymagać *v^a*, to claim, demand, ask. ~ajacy^a, hard to please, fastidious. ~alność^f, squeamishness (of mind), fastidiousness.

~alny^a, squeamish, fastidious.

~anieⁿ, claim, demand. [ling.]

wymaglować *v^a*, to smooth mang- wymalować *v^a*, to paint out.

wymarcieⁿ, extinction (*fig.*).

wymarsz^m, marching out. ~ szerować *vⁿ*, to march out.

wymarznąć *vⁿ*, to freeze through and through.

wymawiać *v^a* to articulate, pronounce; (*sobie co*) to reserve to oneself; (*komu co*) to reproach a person with a thing. ~ć się *vr*, to seek subterfuges, make one's excuses; (*od czego*) to refuse, decline.

wymazać, ~ywać *v^a* to efface, blot out, put out; (*z pamięci*) to erase (from the memory). ~anie *n*, erasure. [furniture, to furnish.

wymieblować *v^a* to provide with
wymęczyć *v^a* to torment, excruciate; (*na kim*) extort (from).

wymiąć *v^a* to wring out.

wymiana *f*, exchange, commutation; statement.

wymiar *m*, measuring; dimension.

wymiarkować *v^a* to proportion; (*fig.*) find out, search out, observe. [sweeper.

wymiatać, *vid. wymieść*. ~cz *m*, wymię *n*, udder.

wymieniać, ~ić *v^a* to specify, name; mention; exchange. ~ność *f*, exchangeability. ~ny *a*, exchangeable.

wymierać, *vid. wymrzeć*.

wymierność *f*, measurableness, mensurability. ~ny *a*, mensurable, measurable. ~rzać, ~rzyć *va*, to measure out; (*do*) aim at, take aim at; sprawiedliwość ~rzyć, to do justice. ~rzenie *n*, measurement, mensuration. [dung.

wymierzwić, ~ć *v^a* to manure, wymieść *v^a* to sweep out, sweep away. [fly, mix thoroughly.

wymieszać *va* to stir up thoroughly. wymieszać *vⁿ* to stay or dwell for (a certain time).

wymijać, ~ać *v^a* to pass by, pass over; avoid; make way for, give way to.

wymiot *m*, eruption; evacuation; worst. ~ny *a*, emetic. ~y *pl.*, vomit; vomition. [gre.

wymizernieć *vⁿ* to become mean. wymknąć *v^a* to shove away.

~ się *vr* to escape, slip away.

wymykać

wymłocić *v^a* to thrash out; (*fig.*) to cudgel. ~ot *m*, thrashed corn. wymłodnieć *vⁿ* to become young again.

wymoczek *m*, infusory. ~ki *pl.*, infusoria, infusories *pl.* ~yć *v^a* to water; soak. ~ ~ nogi, to take a foot-bath.

wymodzić *v^a* to obtain by prayers.

wymódz *v^a*, (*co na kim*) to obtain from a person.

wymoknąć *vⁿ* to be soaked.

wymordować *v^a* to murder or slay (all ...).

wymorzyć *v^a* to starve. ~ się *vr*; to suffer much hunger.

wymowa *f*, pronunciation, accent; eloquence. ~ówić, *vid.*

wymawiać. ~ówka *f*, evasion, subterfuge, (poor) excuse. ~owność *f*, facility in speaking, fluency of speech. ~owny *a*, eloquent. [by frost.

wymrażać, ~ozić *v^a* to destroy

wymrzeć *vⁿ* to die away (one after another); become extinct.

wymurować *v^a* to wall up, build.

wymuś *m*, ~szenie *n*, constraint, coercion, compulsion. ~sić, ~szać *v^a*, (*na kim*) to extort, force (from).

wymuskać *v^a* to smooth, polish; dress up, trim. ~ny *a*, rigged out, dressed up conceitedly.

wymustrować *v^a* to muster out.

wymuszenie *ad* by compulsion.

~ ~; *vid. wymus.* ~oność *f*, affection. ~ny *a*, extorted; affected, conceited.

wymyć, ~wać *v^a* to wash out.

wymysł *m*, fiction; invention, contrivance; (*dziwaczny*) whim, freak.

~ślać *vⁿ* (*w jedzeniu*) to be dainty; (*na kogo*) to rail (against). ~ślać, ~ślić *v^a* to contrive, find out, invent. ~ślanie *n* (*w jedzeniu*) daintiness; (*na kogo*) invective or inveighing (against). ~słny *a* (*w jedzeniu*) dainty; inventive, inge-

wymykać, *vid. wymknąć*. [nious;

wynagrodzenieⁿ, remuneration.
~dzic^{vα}, to make good, reward, recompense.

wynajiąć, ~mować^{vα} to let out, hire out. ~ścieⁿ, hiring, letting out. ~em^m, ablocation.

wynażdżywać, ~leźć^{vα} to find out, invent. ~lazca^m, inventor.

~lazczy^α, inventive, ingenious.

~lazek^m, invention, contrivance.

wynarodować^{vα} to denationalize.

wynędzniały^α tabid, emaciated, starved. ~nieć^{vn}, to be consumed, to pine away. ~nienieⁿ, tabidness.

wynicować^{vα} to turn (a coat); (fig.) to criticise.

wynieść^{vα}, to bring out, carry out; (tyle a tyle) to amount;

(fig.) to raise, elevate. ~~ się^{vr}

to run off, take French leave.

~sienieⁿ, (miejsce) eminence; promotion, elevation.

wynijść, ~śc, vid. wyjść.

wynik^m, result, issue, consecution.

~ać, ~nać^{vn}, to result, spring; to be the consequence of. ~łość^f, consequence. ~ły^α, consequential, consecutive.

wyniosłe^{ad}, loftily. ~słosć^f, loftiness, elevation; (fig.) pride, presumption. ~sły^α, elevated, lofty; (fig.) proud, boastful.

wyniszczać, ~yć^{vα} to annihilate, destroy. ~ec^{vn} to go to ruin, perish. ~enieⁿ, destruction, annihilation.

wynosić, vid. wynieść. ~ się^{vr} to be haughty.

wynudzić^{vα}, to tire much, bore much. ~ się^{vr} to feel very dull, feel bored.

wynurzyć^{vα}, ~yć^{vα} to put out; show, display; express. ~~ się^{vr} to come forth, appear; (o okrątach) to loom, heave in sight. ~enieⁿ, manifestation, show.

wyobrażać, ~zić^{vα} to represent, figure; ~~ sobie, to imagine, fancy. ~żalny^α, representable.

~żenieⁿ, presentation, representation; idea, notion. ~źnia^f, imagination, imaginative faculty.

wyorząć, ~ywać^{vα} to plough up, plough out. [parate.]

wyosobnić^{vα} to single out, se-

wyostrzyć^{vα} to sharpen, whet.

wypaczyć^{vα} to bend, curve. ~ się^{vr} (o drzewie) to warp.

wypadnąć^{vn} to fall out; fall out off; result, turn out; (o zębach) to shed one's teeth; (z łaski) to lose.

~ek^m, occurrence, accident; (aryt.) result; na ~~ gdyby, in case. ~kowy^α, casual, accidental, eventual. [(a parcel).]

wypakować^{vα} to unpack, open

wypalić^{vα} (cegły) to bake, burn (bricks); (med.) cauterize. ~anieⁿ (cegiet) burning; (med.) cautery.

~ić^{vα} to burn out; (cygaro, fajkę) to smoke; fire off, shoot; (kielich etc.) to toss off.

wypaplać^{vα} to blab out.

wyparcieⁿ, removal, driving away. ~ować^{vα} to push away, drive away; evaporate. ~zać, ~zyć^{vα} to scald.

wypałs^m, mast, fat pasture.

~sać, ~śc^{vα} to feed, fatten; (takę) graze. ~śc, vid. wypadać.

~sły^α, fattened.

wypatroszyć^{vα} to eviscerate, embowel. [look for.]

wypatrywać, ~rzyć^{vα} to watch,

wypchnać^{vα} (wystać) to stuff. ~any^α, stuffed (as birds). [out.]

wypchnąć^{vα} to thrust out, push

wypędzić^{vα}, ~ić^{vα} to drive out, expel. ~enieⁿ, expulsion, driving away.

wypełnić^{vα}, ~ć^{vα} to fill up, fill out; (fig.) fulfil, accomplish. ~enieⁿ, fulfilment, accomplishment.

wypełzać^{vn} to fade, lose colour.

wyperfumować^{vα} to perfume sufficiently.

wyperswadować^{vα} (komu co) to dissuade a person from.

wypiąć *vā*, to bend or strain outwards. [child].

wypiąstować *vā*, to bring up (a wypić *vā*, to drink off, empty (one's glass).

wypie||c, ~kać *vā*, to bake sufficiently. ~czony *ā*, baked sufficiently. [some.

wypięknieć *vn*, to become hand-wypiel||ać, vid. wypiec. ~ony *ā*, weeded out. [vate.

wypielegnować *vā*, to breed, cultivate. wypierać, ~rzeć *vā*, to push away, displace. ~~ się *vr*, (czego) to deny.

wypierać, ~rać *vā*, to wash out.

wypierz||ać, ~yć *vā*, to pluck (a goose etc.). ~yć się *vr*, to have done mewing or moulting.

wypieścić *vā*, to breed or bring up with too much fondness.

wypijać, vid. wypić.

wypiłować *vā*, to polish thoroughly (with a file).

wypinać, vid. wypiąć.

wypis *"*, (z książek) abstract; copy.

~y pl., reading-book, manual. ~ać, ~ywać *vā*, to write out; extract, abstract.

wypłacić, ~ić *vā*, to pay off; pay down; pay. ~alność *f*, solvency. ~alny *ā*, payable; solvent.

wypłakać *vā*, to obtain by weeping; ~ oczy, to cry one's eyes out.

wypłaszać, vid. wypłoszyć. [full.

wypłata *f*, payment, payment in

wypłatać, ~eć *vā*, to line with wickerwork.

wypłatać *vā*, ~ komu figla, to play a person a trick.

wyplątać *vā*, to extricate. ~ się *vr*, (fig.) to escape cleverly.

wypiec *vā*, to weed out.

wypie||nić, ~niać *vā*, to weed (out); (fig.) to exterminate.

wypłókać *vā*, to rinse, wash out.

wypłoszyć *vā*, to scare away, frighten away. [colour.

wypłowieć *vn*, to fade, lose its

wypłucić, ~wać *vā*, to spit out.

wypły||nać, ~wać *vn*, to flow out; run out; (o rzece) to rise; to result; (na morze) to put to sea, set sail. ~w *"*, flowing out; (fig.) emanation.

wypocić *vā*, to exude. ~ się *vr*, to have perspired quite enough.

wypocz||ać, ~ywać *vn*, to rest, repose. ~ynek *"*, rest, repose.

wypog||adzać, ~odzić *vā*, to clear up; (fig.) ~~ czoto, to grow cheerful. ~~ się *vr*, to become bright, clear up. ~odzenie *"*, clearing up. ~odzony *ā*, serene, bright.

wypolerować *vā*, to polish, burnish.

wypompować *vā*, to pump out.

wyporządz||ać, ~ić *vā*, to repair.

wyposaż||ać, ~yć *vā*, to portion, endow. ~enie *"*, endowment, outfit; settlement of a dowry.

wypościć się *vr*, to have fasted enough. [use.

wypotrzebować *vā*, to consume, wypowiadłać, ~edzieć *vā*, to pronounce; (słubę) to give warning;

(wojnę) to declare. ~edzenie *"*, (wojny) declaration (of war); (słubę) notice to quit, warning.

wypożycz||ać, ~yć *vā*, to lend out.

~alnia *f*, circulating library

wyprać *vā*, to wash out.

wypracować *vā*, to elaborate, perfect, to work out. ~anie *"*, elaboration; treatise. [ly.

wyprasować *vā*, to iron thorough-

wypraszać, vid. wyprosić.

wypraw||a *f*, lime-wash; (skóry) tanning; expedition (to, into); marriage portion. ~iać, ~ić *vā*, to despatch, forward; prepare, dress; (skórę) to tan; (wesele) to

give (a wedding party). ~ny *ā*, (o skórze) tanned; (fig.) volatile.

wyprawować *vā*, to get by going to law.

wypreż||ać, ~yć *vā*, to stretch out.

~ony *ā*, stretched, tight enough.

wypróbowa||ć *vā*, to try, prove, test. ~ny *ā*, tried, proved.

wypróć, *vid. wypruć*.

wypróchniłały ^a, rotten. ~ec ^{vñ}, to rot inwardly.

wyprorokować ^{vñ}, to prophesy.

wyprosić ^{vñ}, to get by begging or requesting; bid a person go out.

wyprostowlać ^{vñ}, to straighten.

~any ^a, straightened, standing upright.

wyprowadzlać, ~ic ^{vñ}, to conduct out of, lead out; drive; ~ z błędą, to undeceive, disabuse; ~ic w pole, (*fig.*) to cheat, impose upon.

wypróżniłać, ~ć ^{vñ}, to void, empty. ~ sie ^{vř}, to ease oneself. ~enie ⁿ, emptying, voidance. [rip out.

wypruć ^{vñ}, to take out (the lining),

wyprysłk ^m, eruption, rash. ~ nać ^{vñ}, to shoot forth, erupt.

wyprządz, ~gać ^{vñ}, to unharness (horses).

wyprząść ^{vñ}, to spin out.

wyprzątać, ~nać ^{vñ}, to clear away, remove; cleanse.

wyprzeć, *vid. wypierać*. [heat.

wyprzeć ^{vñ}, to become sore by **wyprzedzać**, ~wać ^{vñ}, to sell off, clear out. ~ż f, selling -off.

wyprzedzlać, ~ic ^{vñ}, to precede, go before; (*fig.*) to take the lead.

wyprzęgać, *vid. wyprządz*.

wyprzysiądz się, ~ęgnąć się ^{vř}, to abjure, forswear. ~eżenie ⁿ, abjuration.

wypsnać się ^{vñ}, to slip out.

wypuczyć ^{vñ}, to strain outwards; cause to belly out; (*fig.*) to give, draw one's purse. ~ sie ^{vř}, to belly.

wypukllina ^f, scrotocele. ~ło ^{ad}, convexly. ~żorzeźba ^f, high relief.

~łość ^f, (*rzeźby*) relief; convexity.

~ły ^a, convex.

wypuścić, ~szczęcić ^{vñ}, to let fly, let go; (*wodze*) to let go (the reins); (*na wolność*), to set free; let out. ~st ^m, outlet, let-off. ~stek ^m, shoot, sprig. ~stka ^f.

border, frame, lace. ~szczenie ⁿ, letting go, letting out. [chać.

wypychać, *vid. wypchnać & wyp-* **wypytać**, ~ywać ^{vñ}, to question, examine. ~ywać się ^{vř}, to sound, bolt out.

wyrąb ^m, cutting, cut; place where wood is being felled. ~ac ^{vñ}, to cut out, hew out.

wyrabiać ^{vñ}, to manufacture, fabricate; (*cuda*) to work (wonders); do, perpetrate. ~ć się ^{vř}, to form (oneself), be formed. ~cz ^m, maker.

wyrachować ^{vñ}, to reckon, cast up, compute. ~nie ⁿ, calculation, computation

wyradzać się, *vid. wyrodzić się*.

wyrafinować ^{vñ}, to find out cunningly. ~ny ^a, cunning, crafty; found out craftily.

wyrastać, *vid. wyrosnąć*.

wyratować ^{vñ}, to save, rescue.

wyraz ^m, word, term, expression. ~ać, ~zić ^{vñ}, to express (by words etc.); reproduce, represent.

~ sie ^{vř}, to express oneself, express one's mind. ~żenie ⁿ, expression, phrase. ~zistość ^f, explicitness, expressiveness. ~zisty ^a, expressive, explicit.

wyraźność ^f, clearness, distinctness, plainness. ~żny ^a, clear, distinct, plain. [wyrąbać.

wyrebywać ^{vñ}, (*las*) to thin. *vid.*

wyrezczać, ~czyć ^{vñ}, to supply (one's place). ~czać się, ~czyć się ^{vř}, to be supplied. ~czyciel ^m, substitute. ~ka ^f, supplying; supplier, substitute.

wyrób ^m, manufacture, fabric.

~obek ^m, earning, wages pl. ~obić ^{vñ}, to procure, provide. ~ sie ^{vř}, to develop. *vid. wyrabiać*.

~obnica ^f, female hand. ~obnik ^m, day-labourer, journeyman. [lar.

wyrocnia ^f, oracle. ~y ^a, oracu-

~yrodek ^m, degenerate man. ~dny ^a, degenerate. ~dzić się ^{vř}, to degenerate.

- wyroić** *vα* to imagine, contrive.
 ~ się *v^r*, to swarm out.
- wyrok** ^m; sentence, verdict; decree, decision; ~i boskie, dispensation of Providence. ~ować *vⁿ*, to pass judgment.
- wyronić** *vα* to loose.
- wyrośli** *c*, grown out; grown up.
 ~snąć, ~ść *vⁿ*, to grow out, shoot out; increase, grow up; (fig.) ~~ z rózgi, to have outgrown the rod. ~st ^m, outgrowth, sprouting. ~stek ^m, outgrowth, sprig; (osoba) halfling.
- wyrównać**, ~ywać *vα* to even; (*komu*) equal a person. ~anie ⁿ, evening; equalisation.
- wyróżnić**, ~ć *vα* to mark out, distinguish, discern. ~enie ⁿ, distinction.
- wyrozumiałość** ^f, forbearance, indulgence. ~iały ^a, forbearing, indulgent; intelligent. ~ieć *vα*, to understand, comprehend. ~enie ⁿ, comprehension, intelligence; indulgence. ~ować *vα*, to reason (out), find out by reasoning. [place.]
- wyrugować** *vα*, to supplant, dis-
- wyruszać**, ~yć *vⁿ*, (*kogo*) to chase, drive out; to set out, march off, start; (mil.) to decamp.
- wyrwa** ^f, breach, gap, hole. ~ć *vα*, to tear out, pull out; (*ząb*) to draw; (*komu z rąk*) to wrest out of a person's hands. ~ć się *v^r*, (*z czem*) to blurt.
- wyryć** *vα*, (*na miedzi*) to engrave; to root out.
- wyrybić**, ~ć *vα* to fish out.
- wyrychtować** *vα*, to direct, point; straighten.
- wyrysować** *vα* to draw, delineate.
- wyrytować** *vα* to engrave.
- wyrywać**, vid. *wyrwać*. ~ki pl., na ~~; not by turns.
- wyrzadzać**, ~ić *vα*, to do, cause; inflict (pain).
- wyrzeć**, ~kać, ~knąć *vα* to utter, pronounce. ~~ się *v^r*, to deny,

- renounce. ~czenie ⁿ; utterance. ~ ~ się ⁿ, abnegation, renouncement. [lamentation.]
- wyrzeknąć** *vⁿ*, to lament. ~nie ⁿ,
- wyrzucić**, ~ać *vα*, to cut out, carve; castrate; cut down, kill. ~nięty ^a, cut, carved; castrated; killed.
- wyrzucić**, ~ać *vα*, to outcast, throw out; (*co komu*), to reproach a person with; yerk out. ~~ się *v^r*, (*o krostach*) to break out.
- wyrzut** ^m, eruption, efflorescence.
- ~ek** ^m, refuse, rubbish; ~ki społeczeństwa, scum of mankind.
- ~nia** ^f, (gram.) elision.
- wyrzygać**, ~nąć *vα*, to vomit.
- wyrzynać**, vid. *wyrznać*. ~nie się ⁿ, ~~ się zębów, teething, dentition.
- wysiączać**, ~yć *vα* to ooze (out); empty. ~~ się *v^r*, to ooze, trickle out.
- wysadzać**, ~ić *vα*, to set out; put out; (*drzewami*) to plant; (*czem*) to set, enchase; (*w powietrzu*) to blow up; (*z siodła*) to dismount, unhorse. ~ić się *v^r*, to exert oneself, do one's utmost.
- wysapać się** *v^r*, to recover breath; (fig.) to cease to be angry.
- wyschły** ^a, dried up; emaciated, meagre. ~nąć *vⁿ*, to dry up; emaciate.
- wyścibać**, ~ć *vα* to bring forth.
- wyściełać**, ~ać *vα*, to stuff, furnish with stuffed seats; (*wata*) to wad. ~ściełka ^f, stuffing; pad, bolster.
- wyścig** ^m, (*częściej*) ~i pl., race, horse-race; ~ dystansowy, distance-ride. ~ać, ~nąć *vα*, to get the start of, be beforehand with. ~owy ^a, race...; ~~ koń, race-horse, courser.
- wysepka** ^f, small island.
- wysforować** *vα*, (*psy*) to unleash, let loose; (*kogo*) send in advance. ~~ się *v^r*, to forerun.

wysiąć, ~ewać *vα* to sow.

wysiadać, ~ać *vŋ* (*z powozu*) to alight, step out; (*z okrętu*) to disembark. ~adanie *n*, descent. ~adywać, ~edzieć *vŋa* (*sie*) to abide or stay for a long time; sit out; be imprisoned for a certain time; to brood; to waste by sitting.

wysięc, ~kać *vα* to cut out; (*kogo*) cudgel. [~ki *pl.*, chaff. wysiew *"*, sowing; corn sown. wysiąć, ~lić *vα* to ensemble, exhaust. ~~ się *vr* to exhaust oneself; exert oneself. ~łek *m*, effort, exertion. ~lenie *n*, exhaustion.

wyskakiwać, ~oczyć *vŋ* to spring out; ~akiwać z radości, to jump with joy. ~ok *"*, jump, flight; jet (of water); sally (of wit); alcohol; (*arch.*) sally.

wyskrobiać, ~ywać *vα* to scratch or scrape out, erase. ~ek *m*, scrapings *pl.*; (*fig. fam.*) youngest child, pet.

wyskubiać, ~ywać *vα* to pull out, pluck out, pluck.

wysłać, *vid. wysiąć*. ~niec *n*, messenger; emissary. ~nnik *m*, envoy, deputy.

wysławiać, ~ć *vα* to celebrate, extol, glorify. ~anie *n*, celebration, glorification. ~any *α*, highly praised. [find out.

wyszedziąć, ~ić *vα* to ferret out,

wysliznąć się *vr* to slip, glide out.

wysłowić *vα*, to express (by words). ~ć się *vr* to express oneself, express one's mind.

~enie, ~~ się *n*, language, manner of expressing oneself.

wysłuchać *vα* to hear to the end; (*prosby*) to grant; (*świadków*) to try, examine judicially.

~nie *n*, trial, examination; hearing; granting.

wysłużgać, servant's wages. ~giwać, ~żyć *vα* to serve, finish one's time. ~giwać się *vr* (*komu*)

to serve a person. ~żony *α*; retired from service.

wysmagać *vα*, to drub.

wysmardać *vα* (*nos*) to blow. ~ się *vr* to blow one's nose.

wysmarować *vα*, to smear over. wysmażać, ~yć *vα*, to draw out by stewing:

wyśmiać, ~ewać *vα* to laugh at.

~ać się *vr* to have laughed one's fill; (*z kogo*) to banter a person.

wyśmienitość *f*, excellence. ~y *α*, excellent.

wysmukłość *f*, slenderness, lankness. ~ły *α*, slender, lank. ~nąć się *vr*, to rig oneself out.

wyśnić się *vr* (*o snach*) to be realised, come true. [spin out.

wysnówiać, ~uć *vα* to ravel out;

wysocze *ad*, greatly, highly. ~ki *α*, (*o wzroście*) tall; high, lofty; (*urzędnik*) high; pieć stóp ~~, five feet in height. ~ko *ad* loftily.

~kość *f*, height; (*tytuł*) Highness.

wyspiać, isle, island. ~iarski *α*, iusular. ~iarz *m*, islander. ~iasaty *α*, full of isles.

wyspać się *vr*, to have a long night's rest, to have slept enough.

wyśpiewać *vα*, to sing to the end; obtain by singing; to bring out singing; blab out. [ly].

wyśpiewywać *vα*, to sing (merri-

wyspowiadać *vα*, to take one's confession. ~ sie *vr*, to confess (to).

wysrebrzać, ~yć *vα* to silver over the inside, to plate.

wyssać *vα* to suck out.

wystać *vŋa*, to stand (for a certain time); to obtain by standing.

~ć się *vr*, to be tired of standing. *vid. wystawać*. ~jący *α*, standing out, jutting. ~ły *α*, ripe.

wystąpić *vŋ*, to step forth; retire, withdraw (from); make one's appearance; take vigorous measures. ~ienie *n*; (*z towarzystwa etc.*) withdrawal, retirement.

wystarać się *v^r*, to procure, provide. ~nie się~, procuring.

wystarczać, ~yć *vⁿ*, to suffice, be sufficient. ~ający~, sufficient.

wystawa *f*, exhibition; (*fig.*) pomp, display; (*arch.*) projection, balcony; ~a *powszechna*, international exhibition. ~ać *vⁿ*, to stand out, be prominent. ~iać, ~ić *v^a*, to exhibit; (*na widok*) to lay out, expose; (*budynek*) to build, erect; (*na co*) expose, lay open; (*pułk etc.*) to equip; (*weksel*) to draw (a bill of exchange). ~ ~ się *v^r*, (*na co*) to expose oneself to ... ~iciel *m*, (*wekslu*) drawer. ~ność *f*, pomp, pompousness. ~ny~, pompous, showy.

występ *"*, (*z towarzystwa etc.*) withdrawal, retirement; projection, prominence; (*te.*) first appearance, début. ~ca *"*, criminal, delinquent. ~ek *"*, vice; crime. ~ność *f*, viciousness. ~ny~, vicious, wicked. ~ować, *vid.* *wystąpić*.

wysterczeć *vⁿ*, to be perminent.

wystosować *v^a*, (*pismo*) to address.

wystraszkać, ~yć *v^a*, to frighten, terrify. ~ ~ sie *v^r*, to be frightened.

wystroić *v^a*, to adorn, ornament, dress up; (*instrument*) to tune thoroughly. ~ sie *v^r*, to dress oneself out.

wystrugać *v^a*, to cut out, smooth.

wystrychnać *v^a*, (*kogo*) to dress out, dress up; ~ kogo na dudka, to make a fool of a person.

wystrzał *m*, shoot; shot. ~elać *v^a*, to run out of ammunition; shoot dead (all ...) ~elić *vⁿa*, to fire, discharge, shoot; (*o strzelbie*) to go off; (*o ziarnie*) to run to seed; (*oko etc.*) to shoot out. [(*of*).

wystrzegać się *v^r*, to take heed

wystrzepić *v^a*, to ravel out.

wystrzyż *dz*, ~gać *v^a*, to cut out with scissors.

wystudzić *v^a*, to cool, cool down.

wystukać *v^a*, (*co u kogo*) to obtain from a person.

wystygnać *vⁿ*, to grow cool, cool.

wysunąć, ~wać *v^a*, to shove forward. ~nąć się *v^r*, to slip out; come forth quick.

wysuszać, ~yć *v^a*, to dry up, make dry; (*fam. kielichy*) to empty.

wyswatać *v^a*, to help a man or lady to a marriage.

wyśniadczkać, ~yć *v^a*, (*komu tasę*) to bestow (a favour) on.

wyświdrować *v^a*, to bore, bore out.

wyświecać, ~cić, ~tlić *v^a*, to clear up; (*fiz.*) to illustrate.

wyświecać, ~ić *v^a*, (*na księdza*) to ordain; (*w kartach*) to make the trump. ~enie~, ordination.

wyświstać *v^a*, to hiss off, catcall.

wyswobodzienie *"*, deliverance, enfranchisement. ~ić *v^a*, to free, set free, deliver. ~iciel *m*, deliverer.

wysworować, *vid.* *wysforować*.

wysychać, *vid.* *wyschnąć*.

wysyłać *v^a*, to send out, forward; (*postańca*) to despatch. ~ka *f*, despatch, sending.

wysypać, ~ywać *v^a*, to pour out, empty. ~ać się *v^r*, to be poured out; (*o krostach*) to break out; (*o ludziach*) to bolt, rush out. ~ka *f*, (*med.*) rash, cutaneous eruption.

wysypiać się, *vid.* *wyspać się*.

wysysać *v^a*, to suck out. [higgling.

wyszachrować *v^a*, to obtain by

wyszafować *v^a*, to expend, disburse.

wyszarpać *v^a*, to pull out, tug out.

wyszarzać *v^a*, to wear out (by use). ~eć *vⁿ*, to be worn out (by use).

wyszczególniać, ~ać *v^a*, to specify.

~enie~, specification.

wyszczekany *y* *a*, (*fig.*) loquacious, talkative; (*fig.*) ~a *gęba*, loose or abusive tongue.

wyszczerbiąć, ~ć *vα*, to notch, make jagged.

wyszczerzować, ~yć *vα*, to show (one's teeth etc.); ~ ~ zęby, to grin, show one's teeth. [dogs.]

wyszczuć *vα*, to chase away with

wyszczypać *vα*, to pinch hard.

wyszeptać *vα*, to make known by whispers.

wyszlamować *vα*, to clear of mud.

wyszły *v*, having gone out.

wyszczorować *vα*, to scour, rub with sand.

wyszperać *vα*, to find out ransacking, puzzle out.

wyszpiegować *vα*, to spy out.

wysztafirować *vα*, to bedizen, trick out.

wysztkować *vα*, to patch up.

wyszuknąć, ~iwać *vα*, to discover, find out; seek out. ~any *α*, (fig.) artificial, affected, far fetched.

wyszumieć *vñ*, to cease foaming; (fig.) to sow one's wild oats.

~ować *vα*, to scum.

wyszłyć, ~wać *vα*, to embroider; consume or use by sewing. ~cie *v*, embroidery, embroidering.

wyszydzać, ~ić *vα*, to deride, scoff at.

wyszynk *m*, retail-bar. ~ować *vα*, to sell by retail.

wytaczać, vid. wytoczyć.

wytańcować, ~czyć *vα*, to gain by dancing. ~ ~ się *vř*, to have danced sufficiently.

wytapiać, vid. wytopic.

wytarcie, vid. wycieranie.

wytargać *vα*, ~ kogo za włosy, to pull a person's hair.

wytargować *vα*, to purchase, buy (after much bargaining).

wytartły *α*, thread-bare, napless; (fig.) ~e czoło, brazen-face.

wytarzać się *vř*, to turn about (or round) sufficiently.

wytchnąć *vñ*, to recreate oneself.

~ienie *m*, recreation; godzina ~ienia, leisure-hour.

wytepiać, ~ć *vα*, to blunt; ex-

terminate, extirpate. ~enie *m*, extermination, extirpation.

wyterminować *vα*, to serve out one's apprenticeship.

wyteżać, ~yć *vα*, to strain, exert.

wytnąć, vid. wytykać.

wytlądać *vα*, to thrust out; extract, draw out; print, draw off; squeeze out.

wytleć *vñ*, to glimmer to the end.

wyłoczyć, vid. wytlądać. ~ny *pl.*,

(z winogron) after-wine.

wytlومaczyć *vα*, to interpret, explain; (kogo) to excuse, exculpate. ~ się *vř*, to make one's excuses, excuse oneself; speak one's mind.

wytlucić, ~kać *vα*, to beat out, strike out; (szyby) to break; (kogo) to give a person a sound thrashing.

wytoczyć, rolling out; (procesu) bringing in. ~yć *vα*, to roll out; (proces) to bring in (a lawsuit); (wino etc.) to tap out; (nóż) to whet; to hollow by turning (on a lathe).

wytopic *vα*, to melt out; to drown (all ...).

wytrąbić, ~ywać *vα*, to publish by trumpet; (fig.) to trumpet forth, divulge.

wytrącić, ~ić *vα*, to push out; (z ręki) thrust out of (hand); deduct, allow for. ~enie *m*, deduction, allowance.

wytracenje *m*, extirpation, extermination. ~ić *vα*, to extirpate, exterminate.

wytrawić *vα*, to waste, consume; exterminate. ~ ~ się *vř*, (o winie) to loose by absorption, grow less (in the cask). ~ność *f*, great experience. ~ny *α*, (o winie) rough; (o człowieku) experienced.

wytrąpić *vα*, (myśl.) to track.

wytruć, ~wać *vα*, to poison, extermination by poison.

wytrwać *vñα*, to persevere; endure, bear. ~le *ad*, perseveringly.

~łość^f, perseverance, endurance.
 ~ły^a, persevering, constant.
 ~nieⁿ, perseverance, persevering.
wytrych^m, pick-lock, false-key.
wytrysk^m, jet. ~kać, ~nąć^{v_n}, to spout out, gush out.
wytrząsać, ~ść, ~snąć^{v_a}, to shake out. ~~ się^{v_r}, to be shaken out.
wytrzebić^{v_a}, (las) to clear; castrate.
wytrzeć^{v_a}, to rub off, rub clean; (nos) to blow (one's nose); wear out. ~ się^{v_r}, to be rubbed off; (fig.) to civilise.
wytrzepać^{v_a}, to dust (a coat); (kogo) to cudgel. [open wide.
wytrzeszcząć, ~yć^{v_a}, (oczy) to **wytrzeźwić**^{v_a}, to make sober, to sober. ~ać^{v_n}, to become sober, recover one's senses. ~enieⁿ, sobering.
wytrzymać, ~ywać^{v_a}, to hold out; bear, endure; dłużej nie ~am, I can't stand it any longer.
 ~ałość^f, endurance, persistence.
 ~ły^a, steady, persistent; (na zimno etc.) hardened (to cold etc.).
wytwarzac, ~orzyć^{v_a}, to produce, bring forth; bring out, make a show. ~ór^m, showiness, ostentation; best, paragon. ~órczość^f, productiveness. ~orność^f, pompousness, elegance, genteelness. ~orny^a, elegant, tasteful, nice, genteel. ~orzenieⁿ, formation, creation. [able.
wytyczny^a, prominent; remarkable.
wytykać^{v_a}, to put out, stick out; (fig.) to reproach, rebuke.
wytyńkować^{v_a}, to rough-cast, whitewash.
wyuczać, ~yć^{v_a}, to instruct, teach thoroughly. ~yć się^{v_r}, to finish one's apprenticeship.
 ~ony^a, having finished one's apprenticeship.
wyuzdać^{v_a}, to unbridle (też fig.). ~nieⁿ, licentiousness. ~ny^a, licentious, unbridled.

wywabić, ~ć^{v_a}, (plame) to scour, clean; allure forth. ~anieⁿ, cleaning.
wywąchać^{v_a}, smell out, sniff out; (fig.) to spy out.
wywalić, ~ić^{v_a}, to pull out, roll out; to cause to belly out; open by force.
wywalczyć^{v_a}, to fight out.
wywar^m, distiller's wash.
wywarcie, vid. *wywieranie*.
wywarczać, ~yć^{v_a}, to seethe out, boil out. [heave out.
wyważać, ~yć^{v_a}, to lift out, **wywczas**^m, rest, repose. ~ować się^{v_r}, to have a long night's rest.
wywdzięczyć się, ~yć się^{v_r}, to repay, requite, reward.
wywędrować^{v_n}, to emigrate.
wywęszyć^{v_a}, to scent out, ferret out.
wywiady pl., perquisitions pl., inquiries pl. ~wać się^{v_r}, to inquire, make inquiries.
wywiązać się, vid. *wywięzywać* się.
wywichniać^{v_a}, to dislocate, sprain; ~~ rękę, to dislocate one's hand. ~ięcieⁿ, dislocation, sprain. [away.
wywiędrać^{v_r}, to wither, fade.
wywiedzieć się, vid. *wywidywać* się. ~enie sięⁿ, inquiry, information.
wywierać^{v_a}, to exercise, exert; (gniew etc.) to give vent to (one's anger etc.); ~ć wpływ, to exert one's influence, to influence.
 ~nieⁿ, (wpływ) exercise, exerting.
wywierczać, ~ić^{v_a}, to bore out, **wywiesić**, vid. *wywodzić*. [bore.
wywiesić, ~szać^{v_a}, to hang out; ~~ język, to loll out one's tongue.
wywietrzać, ~yć^{v_a}, to air, ventilate; scent out, ferret out. ~ały^a, disintegrated. ~ać^{v_n}, to flatten, be disintegrated.
wywieźć, vid. *wywozić*.

wywiezywać się *vz*; to arise, begin; be released from, disengaged from; (*z obowiązku*) to discharge (one's duty).

wywiąjać, ~nąć *vaz*, to unfold; unwind; (*czem*) to brandish; ~nąć rękę, to dislocate one's hand. ~ kłaść *va*, to disentangle, extricate. ~~ się *vr*, to extricate oneself. ~nąć się *vr*, to slip out. ~kłanie, extrication.

[crane up.]
wywindować *va*, to hoist up, wywłaszczać, ~yć *va*, disappropriate. ~enie, disappropriation. wywilec, ~łoczyć *va*, to drag out. ~łoka, jade, poor horse.

wywnętrzlać, ~yć *va*, to eviscerate; (*fig.*) to exhaust; ~~ sie *vr*, to unbosom oneself. wywóđ, exodus; churching of women; (*rodu*) descent; deduction, demonstration. ~odzić *va*, to lead out; show, demonstrate; (*ród*) to derive; ~~ kogo w pole, to practise on a person's credulity. ~odziny *pl.*, churching of women. [ing.]

wywojować *va*, to obtain by fight-wywołać, ~ywać *va*, to call out, call forth, evoke; bring forth, produce; (*z kraju*) to outlaw, proscribe. ~anie, (*z kraju*) proscription; provocation. ~ywacz, public crier.

wywoskować *va*, to wax on.

wywóz, exportation, export. ~ozić *va*, to export, carry away.

~ozowy, exportable; export...

wywracać, ~cić *va*, to overthrow, subvert; (*wóz*) to upset; ~acać koziołki, to make somersaults; ~acać oczy, to roll one's eyes. ~~ się *vr*, to fall down; (*o czoło*) to capsize. ~ćenie, overthrowing, subversion. ~ót, overthrow, subversion. ~otny, overturnable.

wywróżyć *va*, to foretell (the future), prophesy.

wywrzeć, vid. *wywierać*.

wywyższlać, ~yć *va*, to highten, elevate; (*fig.*) extol. ~anie się, self-exaltation. ~enie, elevation, exaltation.

wywzajemnić się, ~ć się *vz*, to repay, requite, retaliate.

wyz, sturgeon.

wyż, (*wymieniony*) above. wyżać, vid. *wyżynać*.

wyzbierać *va*, to gather (all ...).

wyzdrowieć *va*, to recover one's health. ~nie, recovery, convalescence. [wring out.]

wyżdżlać, ~ymać *va*, (*bieliznę*) to wyzebrać *va*, to obtain by begging.

wyzębilić, ~ć *va*, to indent, scollop, notch. [ned.]

wyżej, higher; above (mention-wyżek, pointer, spaniel; (*fig.*) spy.

wyżerać *va*, to eat up.

wyziebić, ~ć *va*, to cool thoroughly.

wyzierać *va*, (*oknem*) to look out of(the window). ~ka, vid. *wyglądka*.

wyziew, exhalation, evaporation.

~ewać, ~onąć *va*, to evaporate, exhale; ~onąć ducha, to breathe one's last.

wyzimować, vid. *przemimować*.

wyzłacać, ~ocić *va*, to gild the inside of. ~acany, gilt.

wyzlica, spaniel-bitch.

wyzłobić *va*, to chamfer, cut hollow. ~enie, chamfer. [up.]

wyzłapać *va*, to quaff (off), drink

wyznać, ~wać *va*, to confess, own; (*religią*) to profess. ~nie, (*wiary*) confession; avowal, declaration.

~niowy, confessional. ~wca, confessor, confessionist.

wyznaczlać, ~yć *va*, to mark out; fix, appoint. ~enie, fixation, appointment.

wyżnik, (*w kartach*) queen.

wyżółki, ~ny, grown yellow. ~ać *vn*, to turn yellow, spoil by turning yellow.

wyżreć, vid. *wyżerać*.

wyższość ^f, superiority; greater height. ~szy ^a, superior; higher; taller.

wyzułć, ~wać ^{vα} (*buty*) to pull off; (*fig. z czego*) to deprive of, bereave of. ~~ się ^{vr}, to pull off one's boots etc.; (*z czego*) to be deprived of; get rid of.

wyzwałć, *vid. wyzywać*. ~nie ⁿ, challenge; provocation.

wyzwalać, ~olić ^{vα} to free, set at liberty, emancipate. ~olenie ⁿ, deliverance, affranchisement. ~oleniec ^m, freedman. ~olony ^a, freed, emancipated; sztuki ~olone, the fine arts.

wyżyć ^{vα} to undergo, pass, endure; (*lekarstwo*) to consume, use up.

wyżyłować ^{vα} to pluck the veins out; to rid (leaves) of fibres.

wyżyna ^f, rising ground, hill.

wyżynać ^{vα} to mow off; (*fig.*) to exterminate.

wyzysk ^m, exploitation. ~iwać ^{vα}, to exploit, (*kogo*) to make the most of. ~iwanie ⁿ, making the most of.

wyzywać ^{vα} to injure, affront; challenge. ~jący ^m, challenger.

wyżywić, ~ić ^{vα} to nourish, feed; maintain. ~~ się ^{vr}, to maintain oneself. ~enie ⁿ, nourishment; maintenance.

wzajem, na ~, ~nie ^{ad} reciprocally, in return. ~ność ^f, reciprocity; mutual love, return of love. ~ny ^a, mutual, reciprocal.

wzbić, ~ać ^{vα} to raise aloft. ~~ się ^{vr}, to soar, soar up, rise aloft.

wzbierać ^{vn} to overflow; swell.

wzbogać, ~cić ^{vα} to enrich. ~~ się ^{vr} (*czem*) to grow rich (upon).

wzbraniać, ~onić ^{vα} (*komu co*) to forbid a person to. ~aniać się ^{vr}, to decline, refuse, strive against.

wzianie się ⁿ, non-compliance.

wzbudzać, ~ić ^{vα} to excite, cause.

wzburzać, ~yć ^{vα} to stir up, excite; (*o winie*) to ferment.

~enie ⁿ, excitement; fermentation.

wzdąć ^{vα} to puff up; blow up. ~~ się ^{vr}, to swell, swell up.

~ęcie ⁿ, swelling, heave.

wzdłuż ^{ad} lengthways, lengthwise; ~ i poprzek, criss-cross. ~ prop, along.

wzdraglać się ^{vr} to refuse, decline, be unwilling.

wzdrygać się, ~nąć się ^{vr} to start back, recoil. ~anie się ⁿ, recoil.

wzdychać ^{vn} to sigh, groan; (*za*) to long, languish for. ~nie ⁿ, groaning. [wzdecie.]

wzdymać, ~nie, *vid. wzdać*, wzerać się ^{vr} to corrode.

wzgarda ^{vα}, contempt, disdain. ~dliwość ^f, contemptibleness, despicableness. ~dliwy ^a, contemptible, despicable. ~dzić ^{vān} to despise, disdain.

wzglad ^m, regard, respect, consideration; przez ~~ na, in consideration of, with respect to; pod ~edem *czego*, with regard to.

~ędem prop, concerning, with regard to. ~ędność ^f, relativity; regard, respect. ~ednie ^{ad} relatively; kindly, with due respect.

~ędny ^a, relative; regardful. ~edy pl., favour.

wzgórek ^m, hill, hillock. ~rkowatość ^f, hilliness. ~rkowaty ^a, hilly. ~rze ⁿ, highland, upland.

wziąć, ~ać ^{vα} to take, take away. ~~ się ^{vr} (*do*) to begin with; set about a thing. *vid. brać*.

~ataka ^f, unfair profit, tip. ~ęcie ⁿ (*miasta*) occupation; taking. ~ętość ^f, vogue, being in favour, credit. ~ety ^a, being in vogue.

wzierać ^{vn}, to look into.

wziewać, wzionać ^{vα} to inhale. ~nie ⁿ, inhalation.

wzlać, ~ać ^{vα} to fly up, soar up. ~ot ^m, soar, soaring-up.

wzmacniać, *vid. wzmacnić.* ~jący^a, strengthening, corroborative.
 wzmagać się, wzmódz się *vr*, to increase. ~nie sięⁿ, increase.
 wzmianka^f, mention; uczynić ~ę (*o czem*), to mention, refer (to).
 ~ować *vā*, to mention.
 wzmacnić^{vā}, to reinforce, strengthen. ~enieⁿ, reinforcement.
 wznak, na ~ *ad*, backward, on the back.
 wznawiać, *vid. wznowić.*
 wzniec||ać, ~ić *vā*, to stir up, rouse; incite; (*ogień*) to blow.
 wznieść *vā*, to elevate, raise; (*pomnik*) to erect, build; (*stawić*) to extol, praise; ~~ czyje zdrowie, to toast a person, drink to a person. ~~ się *vr*, to rise, come up. ~iesienieⁿ, elevation. ~iosłe^{ad}, sublimely. ~iosłość^f, sublimity; eminence. ~iosły^a, elevated; sublime. ~osić, *vid. wznieść.*
 wznowić^{vā}, to renew. ~enieⁿ, renewal, renovation.
 wzór^m, sample; pattern, model, standard; brać ~ z kogo, to take a person as an example.
 wzor||ek^m, model; (*rysunkowy*) drawing-copy. ~ować *vā*, to model. ~owo *ad*, exemplarily, perfectly. ~owość^f, exemplariness. ~owy^a, exemplary, model, classical, standard. ~zysty^a, figured.
 wzrost^m, growth; (*osoby*) stature, wzruszać, ~yć *vā*, to move, touch. ~~ się *vr*, to move, be touched.
 ~ający^a, moving, touching, affecting. ~enieⁿ, emotion, commotion.
 wzu||ć, ~wać *vā*, (*obuwie*) to put
 wzwyż^{ad}, above; higher. [on.
 wzywać^{vā}, *vid. wezwać.* ~nieⁿ, imploration, invocation; bidding, summons *pl.*.

Z.

z, ze *ppr*, (*z czego*) of (of stone, of cloth etc.); (*z kąd*) from; (*przy-czyna*) out of; (*z kim, z czem*) with; ~ natury, by nature; umrzeć ~ głodu, to die of hunger; rodem ~ (*Warsawy*) native of (Warsow).
 z, ze *ad*, about, nearly; at least.
 za *ppr*, under (~ króla Jana, under king John), in (~ panowania ...), in the reign ...); (*kiedy*) in ... time (n. p. ~ miesiąc, in a month's time); after, behind; for (u. p. walczyć ~ ojczyznę, to fight for one's country); (*powód*) for; instead of, in place of; (*kupić, sprzedać ~*) for; out of, outside; by (~ rękę prowadzić etc., to lead by ...); ~ i przeciw, pro and con.
 zaadresować *vā*, to address, put an address; źle ~, to misdirect, put a false address. [matise.
 zaaklimatyzować się *vr*, to acclimate.
 zaambarasować *vā*, to put out of countenance, to embarrass.
 zaaresztować^{vā}, to arrest. ~nieⁿ, arrest, imprisonment.
 zaatakować *vā*, to attack.
 zaawansować *vā*, to advance, lend (money); (*kogo*) advance, promote.
 ząb^m, tooth; (*kółka* etc.) cog; (fig.) na ~, very little; wziąć kogo na ~, to backbite; ~ mleczny, milk-tooth; ~ oczny, eye-tooth; ostrzyć zęby na co, to long for; to make one's mouth water; ~ trzonowy, grinder, cheek-tooth; psi ~, (*bot.*) dog's tooth.
 zabaczyć *vā* (*vulg.*) to forget, slight. [son's time.
 zabałamucić *vā*, to dawdle a per-
 zabagniać się, ~ć się *vr*, to bog, become boggy or marshy.
 zabarwić, ~ć *vā*, to colour, to dye. ~~ się *vr*, to colour, get a colour.
 zabawa^f, amusement, pastime; dla ~y, for pleasure. ~iać, ~ić *vā*,

to amuse, divert; detain, delay.
 ~ ~ się *v^r*, ~ ~ *vⁿ* to stay, so-
 journ; be occupied. ~ka ^f, play-
 thing, toy. ~ność ^f, delightfulness,
 ludicrousness, comicality. ~ny ^a,
 ludicrous, jocose, comic..l; amus-
 ing, pleasant. [daub.]

zabazgrać *v^a*, scribble, scrawl, be-
 zabębnić *vⁿ*, to begin drumming,
 beat the drum. [weeping.]

zabeczeć *vⁿ*, to begin baaing or
 żąbek ^m, small tooth: tine, tooth;
 ~ki dostawać, to teeth, cut one's
 teeth.

zabezpieczać, ~yć *v^a*, to insure,
 secure. ~enie ⁿ, insurance, se-
 curing. ~ać się *v^r*, (*od czego*)
 to make oneself sure of, secure.

zabić *v^a*, (*beczkę*) to bung; bar,
 bar out; kill, put to death; (*o
 zwierzyńce*) to kill; ~ gwoździami,
 to nail up.

zabielić, ~gać *vⁿ*, to come run-
 ning, reach runningly; ~gać *komu
 drogę*, to run to meet, bar a per-
 son's way; (*czemu*) to prevent,
 preclude a thing; (*komu*) to court
 a person. ~gi *pl.*, trouble, pains
pl., endeavours *pl.* ~gliwie ^{ad},
 forecastingly, actively. ~gliwość,
 głość ^f, activity, industry. ~gły ^a,
 active, industrious. ~gnąć *vⁿ*, (*do
 kogo*) to drop into a person's house.
 ~żeć, vid. *zabiedz.*

zabielić, ~ić *v^a*, to whitewash;
 (*kuch.*) to mix with milk or crème.

zabierać, vid. *zabrac.*

zabiłać, vid. *zabić*. ~jak ^m, man-
 slayer; hector, brawler. ~ty ^a,
 killed; (*fig.*) to the backbone.

zabkować *v^a*, to indent, tooth.
 ~nie ⁿ, indentation, toothing;
 (*u dzieci*) teething, dentition.

~tość ^f, serration. ~ty ^a, toothed;
 dentated, serrate.

zabłądzić *vⁿ*, ~kać się *v^r*, to lose
 one's way, go astray. ~kanie ⁿ,
 aberration, deviation. ~kany ^a,
 strayed, bewildered. [catrise.]

zabliźniac się, ~ć się *v^r*, to ci-

zachciewać się

zabłocić *v^a*, to dirty, soil all over.
zabłysnąć *vⁿ*, to shine forth.
zabobon ^m, superstition. ~ność ^f,
 superstitiousness. ~ny ^a, super-
 stitious.

zabój ^m, murder; (*kochać się*) na ~,
 (to be in love) desperately. ~ca ^m,
 manslayer, murderer. ~czy ^a,
 murderous; (*klimat etc.*) deadly.
 ~czyni ^f, murderer. ~stwo ⁿ,
 manslaughter.

zaboleć *vⁿ*, to begin aching.
zabój ^m, capture, conquest; an-
 nexed region. ~orca ^m, con-
 queror, annexer. ~orczy ^a, an-
 nexional, of conquest. ~rać *v^a*,
 to take away, seize; (*dobra etc.*)
 to confiscate; (*miejsce, czas*) to
 take up, take; (*głos*) to begin
 speaking, act as speaker; (*znajo-
 mość etc.*) to make etc. ~ ~ się *v^r*,
 (*do czego*) to get ready for; to
 be taken along with a person (in
 a carriage etc.)

zabraknąć *vⁿ*, to fall short.
zabraniać, ~onić *v^a*, to forbid,
 interdict.

zabrnąć *vⁿ*, to sink nearly; (*w
 dugi etc.*) to get into (debts etc.);
 be absorbed in.

zabronować *v^a*, to harrow (in).

zabrudzić *v^a*, to soil all over.

zabryzgać *v^a*, to bedraggle squirt-
 ing.

zabrzmieć *vⁿ*, to sound, resound.

zabudować *v^a*, to build up; (*wi-
 dok*) to barricade. ~nia *pl.*,
 buildings (for husbandry).

zaburzyć *v^a*, ~yć *v^a*, to agitate, ex-
 cite; (*fig.*) to raise, stir up.
 ~enie ⁿ, uproar, disturbance.

zabytek ^m, remainder, remnant;
 (*fig.*) monument.

zacenić *v^a*, ~ć *v^a*, to tax, estimate,
 ask a price.

zacerować, vid. *zacyrować*.

zachcenie ⁿ, ~ianka ^f, desire, ap-
 petite. ~iewać się *v^r*, to covet,
 desire, lust; ~iewa mi się (*czego*)
 I lust for ...

zachęcać, ~cić *v^a*, to encourage, cheer. ~anie, ~enie *v^a*, encouragement, encouraging. ~ciel *v^a*, encourager. ~ta *f*, encouragement, spur.

zaciągnąć się *v^r*, to swallow the wrong way. [to hop.]

zachmielić *v^a*, to mix with hops,

zachmurzać, ~yć *v^a*, to cloud over. ~~ się *v^r*, (o niebie) to become cloudy, overcast. ~ony *v^a*, clouded, cloudy (też fig.).

zachód *m*, west; bustle, activity; West, western region; ~~ słońca, sunset; na ~~ , westward; bez ~odu, without any trouble. ~odni *v^a*, western, westerly. ~odzić, vid. zajść. [sick.]

zachorować *vⁿ*, to fall ill, to turn **zachować**, ~ywać *v^a*, to keep (from injury), preserve; guard, keep; (przestrzegać) to observe. ~anie *v^a*, preservation; observation. ~~ się *v^r*, behaviour. ~awca *m*, conservator. ~awczy *v^a*, conservative, conservatory.

zachudzić *v^a*, to make lean or meagre.

zachwalać, ~ić *v^a*, to praise much, puff up. ~anie *v^a*, great recommendation or praise; puff up.

zachwalaścić, ~szczać *v^a*, to let overgrow with weeds.

zachwiać *v^a*, to stagger, shake.

~ć się *v^r*, to be irresolute, waver.

~nie *v^a*, shaking, concussion.

zachwycać, ~cić *v^a*, to grasp, lay hold of; (fig.) to ravish, enchant. ~cający *v^a*, charming, enchanting. ~enie *v^a*; ~t *m*, grasp; (fig.) ecstasy, transport, enthusiasm.

zaciać, vid. zacinać. ~ się *v^r*, (w mowie) to hum and haw.

zaciąg *m*, socage, statute labour; (mil.) levy, recruiting. ~ać, ~ać *v^a*, (długi) to contract;

(żołnierzy) to recruit; (firankę) to draw; ~~ wartz, to mount

guard. ~~ się *v^r*, to become cloudy; to be covered.

zaciecić, ~kać *vⁿ*, to rain through. ~~ się *v^r*, to take a run; (w czerw) fall into, run into. ~kle *v^a*, enraged. ~łość *f*, rage, fury. ~kły *v^a*, enraged, furious. [stubbornly.]

zacięcie *ad*, inexorably, inflexibly, zaciekać *v^a*, to interest, excite a person's interest. [darken.]

zaciemniać, ~ć *v^a*, to obscure, zaciemnić *v^a*, to overshadow, ~ciwać *v^a*, to shade; shadow thoroughly.

zacier *m*, mash. ~ać *v^a*, to wipe out, blot out; (słód) to mash, mix; rub in; triturate, pulverise.

~~ się *v^r*, to be blotted out.

~ka *f*, grazer; kind of gruel. ~nica *f*, mash-tub. ~owy *v^a*, mash ...

zacięsać, ~osać *v^a*, to point, sharpen to a point.

zacieśnić *v^a*, to narrow, straiten.

zacięcie *ad*, obstinately, stubbornly. ~tość *f*, inexorability, inflexibility, stubbornness. ~ty *v^a*, stubborn, inflexible; (fig.) deadly. **zacięszewić się** *v^r*, to be thoroughly absorbed.

zaciężnik *m*, mercenary. ~ny *v^a*, mercenary. [some.]

zaciężyć *vⁿ*, to become burdened.

zacinać *v^a*, to notch, cut; (konie) to whip, lash on. ~ się *v^r*, to haw; ~ zęby, to gnash one's teeth.

zacisnąć, ~ać *v^a*, to tighten, draw close; ~ać pięść, to clinch one's fist.

zacisz *m*, ~a *f*, ~e *v^a*, retirement, solitude. ~ność *f*, tranquillity.

~ny *v^a*, tranquil, calm.

zaćmilić, vid. zaciemniać. ~enie *v^a*, darkening, eclipse; ~~ księżyca, eclipse of the moon; ~~ słońca, solar eclipse.

zaciągnosc *f*, worthiness, respectableness. ~ny *v^a*, honourable, venerable; worthy.

zacyrować *v^a* to make up, mend, darn up.

zacz, co ~? who is that?

zacząć *v^a* to begin, commence. ~ się *vr*, to begin.

zaczadzić się *vr*, to be suffocated (by coal smoke).

zaczaj|ać się, ~ić się *vr* (*na kogo*) to lurk, to lie in ambush or in wait (for). ~jony *α* in ambush.

zaczarowa|ć *v^a*, to enchant, bewitch. ~nie *τ*, enchantment, witchery, bewitchment. [ment.]

zaczęcie *τ*, beginning, commence-

zaczekać *vn* (*na kogo*) to wait or

zaczem *ad* therefore. [stay (for).]

zaczep|iać, ~ić *v^a*, to grapple, fasten; to challenge, attack; accost, address. ~ka *f*, provocation, attack; szukać ~ki, to pick a quarrel. ~ny *α* offensive.

zaczern|iać, ~ić *v^a*, to blaken out.

zaczerp|iać, ~nać *v^a* (*wody*) to draw; (*fig.*) to obtain, gain.

zaczerwić się *vr*, to become wormy.

zaczerwienić *v^a*, to redden. ~ się *vr*, to blush, redden.

začes|iać, ~ywać *v^a*, to comb up.

zaczół|gać się, ~gnąć się *vr*, to approach creeping.

zaczopować *v^a*, to mortise.

zaczym *ad* therefore.

zaczynać, *vid. zacząć*.

zaczyni|ać, ~ć *v^a* (*ciasto*) to knead (the dough) with water etc.

zeczytać się *vr*, to be absorbed in reading. [teriors pl.]

zad *m*, back-part; backside, pos-

zadać *v^a* (*robotę*) to impose (as a task); (*pytanie*) to ask (a question); (*zagadkę*) to propose; (*kartę*) to lead (a card); (*komu ranę*) to inflict (a wound upon).

zadać *vn*, to begin blowing.

zadanie *τ*, task, theme, exercise; problem.

zadar|cie, *vid. zadzieranie*. ~ty *α*, (*nos*) turned-up (nose).

zada|tek *m*, earnest-money, hand-

sel; pledge, pawn; dać ~~, to handsel. ~wać, *vid. zadać*.

zadawni|ć *v^a*, to let die out.

~ec *vn*, to become antiquated, become obsolete. ~enie *τ*, antiquation. ~ony *α*, antiquated, superannuated, inveterate.

zadedydować *v^a*, to decide.

zadek *m*, buttocks *pl.* [on.]

zadeptać *v^a*, to crush by treading

zadławi|ać, ~ć *v^a*, to strangle, throttle. ~ć się *vr*, to be strangled.

zadłuż|iać, ~yć *v^a*, to involve in debt. ~~ się *vr*, to involve oneself into debt. ~enie się *τ*, indebtedness. ~ony *α* indebted.

zadmuch|iać, ~nać *v^a*, to blow out.

zadni *α* hind.

zado|ść, ~syć *ad* enough, sufficiently. ~~uczynić *vn*, to satisfy, content. ~śuczynienie, ~syćuczynienie *τ*, satisfaction.

zadowalniać, ~olić *v^a* (*kogo*) to satisfy. ~oleuię, ~olnienie *τ*, contentedness, satisfaction. ~olony *α*, pleased, satisfied.

zadra|snąć *v^a*, to scratch open, graze. ~śniecie *τ*, scratching; scratch (a slight wound).

zadreczyć *v^a*, to die of grief. ~ się *vr*, to grieve oneself to death.

zadrgnąć *vn*, to be convulsed, palpitate. [print.]

zadrukować *v^a*, to fill up with

zadrwić *vn* (*z kogo*) to banter a person. [*vid. zadzierać*.]

zadrzeć *v^a* (*fig.*) ~ nogi, to die.

zadrzeć *vn*, to quake, tremble.

zadrzemać, ~ymać *vn*, to fall asleep, begin sleeping.

zaduch *m*, mephitic air.

zadum|a *f*, muzing. ~ać się *vr*, to be lost in thoughts, be in a muse. ~anie *τ*, musing. ~any *α*, musing. ~ieć, ~iewać *v^a*, to amaze, astonish. ~enie *τ*, astonishment, amazement.

zadusić *v^a*, to suffocate, stifle; to strangle. ~ się *v^r*, to be choked, be suffocated.

zaduszny *a*, dzień ~, All-Souls'-zadymać, vid. zadąć. [Day. zadymić *v^a*, to fill with smoke. ~ka^f, snow-drift.

zadyszłały, ~any *a*, breathless. ~ec sie *v^r*, to be out of breath.

zadziać *v^a*, to fix, stick upon; to mislay. ~ się *v^r*, to go astray.

zadzierać *v^a*, to begin tearing, tear off; lift up; (*z kim*) to seek quarrel; ~ć nosa, to be stuck-up.

~ć się *v^r*, to splinter. ~nie *n*, (*z kim*) seeking a quarrel; (*fig.*) ~ nosa, haughtiness, arrogance.

zadziełr(z)g *m*, knot, loop. ~r(z)-gać, ~r(z)gnać *v^a*, to twist, interweave; loop. [to farm.

zadzierżawić *v^a*, to take on lease, zadzielać, vid. zadziać.

zadziobać *v^a*, to pick to death.

zadziwić, ~ć *v^a*, to astonish, amaze. ~~ się *v^r*, to wonder, be surprised. ~enie *n*, astonishment, surprise.

zadzwonić *vⁿ*, to ring the bell; sound, resound.

zafajdać *v^a*, to soil, dirt.

zafantować *v^a*, to pawn, pledge.

zafarbować *v^a*, to colour, dye.

zafrasować *v^a*, to discourage, dispirit. ~ć się *v^r*, to grieve, become sorrowful. ~ny *a*, low-spirited. [curl the hair.

zafryzować *v^a*, to dress the hair,

zafuknąć *v^a*, to intimidate by snubbing. ~ny *a*, bashful, intimidated.

zagadać *vⁿ*, to accost, address.

~~ się *v^r*, to enter into a long conversation. ~ka^f, riddle, enigma. ~kowo *ad*, enigmatically.

~kowość *f*, enigmaticalness, mysteriousness. ~kowy *u*, enigmatic(al), unintelligible. ~nać, ~y-

wać *v^a*, to accost, address. ~nienie *n*, problem.

zagałj *m*, ~enie *n*, brushwood.

~jać, vid. zogaić. ~jenie *n*, (*posiedzenia etc.*) opening. ~ic *v^a*, to afforest; (*posiedzenie etc.*) to zaganiacz *m*, drover. [open.

zagapić się *v^r*, (*na co*) to gape at, be caught by. [throttle.

zagardzić, ~łować *v^a*, to strangle, zagarniąć, ~iać *v^a*, to seize, take possession of, annex. ~ięcie, ~ienie *n*, seizing, annexation.

zagasić, ~szać *v^a*, to put out. ~snąć *vⁿ*, to go out, be extinguished. ~szenie *n*, extinction.

zagaszcać, vid. zagościć.

zagęścić, ~szczać *v^a*, to condense, thicken. ~~ się *v^r*, to happen often; multiply. ~szczenie *n*, condensation, thickening.

zagiliać, ~nać *v^a*, to bend in; (*suknięą*) to gird up. ~ęcie *n*, incurvity, flexure.

zaginać *vⁿ*, to be lost; perish, die.

zagładzać, extirpation, extermination. ~dzać, ~dzić *v^a*, to smooth down; extirpate, exterminate.

zaglądać *vⁿ*, to look into, peep; look at; (*do kogo*) to visit a person (for a while). ~nie *n*, looking, peeping.

zagłębić, ~ć *v^a*, to deepen. ~ać się, ~ć się *v^r*, to be absorbed in.

zagłodzić *v^a*, to let die of hunger.

~ się *v^r*, to die of hunger.

zagłuchnąć *vⁿ*, to become deaf.

~szać, ~szyć *v^a*, to deafen; make senseless, drown.

zagmatwać *v^a*, to complicate, entangle. ~nie *n*, complication, entanglement. [certain place].

zagnać *v^a*, to drive in, drive to (a

zagniatać, ~eć *v^a*, to impaste.

zagniewać *v^a*, to make angry.

~nie *n*, irritation. ~ny *a*, angry, wrathful.

zagnieździć się, ~ździć się *v^r*, to nest, nestle; (*fig.*) to settle oneself on a place.

zagodzić *v^a* to make up (a difference etc.); reconcile.

zagoić *v^a* to heal (a wound). ~ *się vr*, to heal up, close.

zagon *m*, bed, garden-bed; inroad; combat, fight. ~ *owy* *a* (*w ogrodzie*) bedded; ~ *owa szlachta*, gentry.

zagorzał *ad* vehemently, hotly, fanatically. ~ *lec* *m*, fanatic. ~ *łość* *f*, hotness, fanaticism. ~ *ły* *a*, hot, fanatical. [fire.]

zagorzeć *vn* to be kindled, catch fire. **zagościć** *vn*, ~ *się vr*, to remain somewhere a long time as a guest; get a firm footing.

zagospodał *rować* *v^a*, to introduce good husbandry (on an estate). ~ ~ *się*, ~ *rzyć się vr*, to set up for oneself.

zagotować *v^a*, to boil up. ~ *się vr*, to simmer, boil up.

zagrażać, ~ *bić* *v^a*, to confiscate, seize upon. ~ *bienie* *m*, confiscation, seizing, occupation.

zagrać *vn*, to begin to play; (*komu*) to entertain a person with playing (on an instrument).

zagradać *v^a*, to fence, enclose with a fence; barricade.

zagraničia *f*, foreign country. ~ *czny* *a*, foreign, strange. ~ ~ *m*, foreigner.

zagrażać, vid. *zagrozić*.

zagrodzać *f*, fence, enclosure; farmhouse, cottage. ~ *dnik* *m*, cottager. ~ *dzenie* *m*, fencing; fence, enclosure. ~ *dzić*, vid. *zogradzać*.

zagrożenie *m*, threat, menace. ~ *zić* *vn*, (*komu*) to menace, threaten a person.

zagryźć *v^a*, to eat up, devour. ~ *się vr*, (*fig.*) to consume away (by sorrow). [over.]

zagryzmolić *v^a*, to scrawl, scribble.

zagrzłać, ~ *ewać* *v^a*, to warm, make warm; (*fig.*) to encourage.

zagrzelbać, ~ *bywać* *v^a*, to hide in the ground; bury. ~ *banie* *m*, burying (in the ground).

zajęcie się

zagrężeły *a*, sunk in. ~ *nąć* *vn*, to sink in, fall in.

zagrzmieć *vn*, to begin to thunder; roar, resound.

zagubiąć, loss, ruin. ~ *iać*, ~ *ić* *v^a*, to lose; destroy, exterminate.

zagwizdać, ~ *nąć* *vn*, to begin piping; (*na kogo*) to call a person by piping.

zagwoździć *v^a*, to nail up; (*działo*) to spike. ~ *żdżenie* *m*, nailing up; spiking (of a gun).

zahaczać, ~ *yć* *v^a*, to hook on.

~ ~ *się vr*, to hook, hook on; (*fig.*) to stick, hitch.

zahamować *v^a*, (*koto*) to lock, trig; stop, check.

zahartować *v^a*, to harden; (*stat*) to chill. ~ *ny* *a*, hardened.

zahipotekować *v^a*, to hypothecate, mortgage.

zahuścęć *van*, to resound (deafly). ~ *czeć*, ~ *kać* *v^a*, to intimidate by blustering and crying.

~ *kany* *a*, intimidated by snubbing.

zajął *c* *m*, hare. ~ *czek* *m*, leveret.

zająć *v^a*, to occupy; (*bydło w szkodzie*) to impound; (*miasto*) to occupy, conquer. ~ *się vr*, to busy oneself; catch fire.

zajadłać *v^a*, to eat; eat with good appetite. ~ *le ad* furiously, enragedly. ~ *łość* *f*, furiousness, enraged, rancorousness. ~ *ły* *a*, furious, enraged, rancorous.

zajakiłać się, ~ *nąć się vr*, to stutter, stammer. ~ *ała* *m*, stammerer. ~ *liwy* *a*, stuttering.

zajaśnieć *vn*, to shine forth; (*fig.*) to stand conspicuous.

zajatrzać, ~ *yć* *v^a*, to inflame; (*fig.*) to exasperate.

zajazd *m*, driving in, entrance; gate-way; inn, public-house; inroad. ~ *azdowy* *a*, of inroad, invasive. ~ *echać*, vid. *zajedzdać*.

zajęcie *m*, (*czego*) occupation; business, calling; interest. ~ ~ *się* *m*,

(czem) occupation, employment.
~ty ^a busy, occupied.
zajęlczeć, **~knąć** ^{vñ} to groan.
zajęczły ^a hare...; (fig.) **~e serce**, pusillanimity, cowardice. **~yca** ^f, doe-hare, female hare.
zajezdny ^a dom ~~, inn, public-house. **~ździć** ^{vñ} (konia) to founder, override. **~żdżać** ^{vñ} (do kogo) to drive up (to a person's house).
zaimlek ^m, pronoun. **~kowy** ^a, stowo **~kowe**, reflexive verb.
zajmować, vid. *zająć*. **~ujący** ^a, interesting.
zaindyczyć się ^{vr}, to colour up (out of anger).
zainteresować ^{vñ} to interest, prepossess, charm. **~~ sie** ^{vr}, to take an interest (in). **~wanie** ⁿ, interesting; interest.
zajrzec, vid. *zaglądać*.
zajść ^{vñ} (dokąd) to arrive at, come to; (o stońcu) to set; (w lata) to advance in ..; (do kogo) to visit, go to see; occur, take place; (mil.) to wheel; **~ć komu w drogę**, to bar a person's way; **~ć w ciąży**; to be with child. **~cie** ⁿ, encounter; dispute; **~~ w ciąży**, conception.
zaiskrzyć się ^{vr}, to sparkle.
zaiste ^{ad} in truth, truly.
zajutro, **~rze** ⁿ, the day after tomorrow.
zakadzić ^{vñ} to fumigate.
zakałka ^m, **~ła** ^f, stain, spot; blemish, blur. **~lec** ^m, watery streak.
zakamieniałość ^f, hardness; (fig.) obduracy. **~y** ^a, obdurate, stubborn.
zakapturzenie ⁿ, mummery, mumming. **~ony** ^a, disguised. **~yć** ^{vñ}, to mumm, mask; (fig.) to make (a person) a friar. **~~ sie** ^{vr}, to be disguised; (fig.) to become a friar.
zakarbować ^{vñ} to mark with a notch, to notch. [ves.
zakasać ^{vñ} to turn up (one's) sleeve.

zakąsić ^{vn}, to collation, lunch; bite to death. **~ka** ^f, collation, refreshment, lunch.
zakasować ^{vñ} (kogo) to outstrip, surpass. [cough.
zakaszlać, **~ec** ^{vñ}, to begin to zakat, **~ek** ^m, hiding-place.
zakatarzyć się ^{vr}, to catch cold.
zakaz ^m, prohibition, interdiction.
~ać, ~ywać ^{vñ}, to forbid, interdict. [infective.
zakażić ^{vñ}, to infect. **~zny** ^a, zakiełkować ^{vn}, to shoot up, bud.
zakipieć ^{vn} to begin to boil over.
zakisić ^{vñ} to leaven. **~ec** ^{vñ}, to be leavened.
zakitować ^{vñ}, to cement.
zaklać, vid. *zaklinac*.
zakład ^m, establishment, institution; pledge, pawn; bet, wager.
~ać, vid. zatozyć. **~ka** ^f, fold, plait, tuck. **~nik** ^m, scourge, bondsman. **~owy** ^a, kapitał ~~, stock. [exorcism.
zaklęcie ⁿ, adjuration, conjuration;
zakleić ^{vñ} to paste over, paste up.
zakleszać ^{vñ}, **~~ sie** ^{vr}, to sink in, be depressed. **~łość** ^f, depression. **~ły** ^a, depressed, sunk in.
zaklęty ^a, bewitched; spell-bound.
~inać ^{vñ}, to conjure; (*czarta*) to exorcise; bewitch; **~inam cię!** I implore or conjure you! **~inanie**, vid. *zaklęcie*. **~~ sie** ⁿ, solemn affirmation, confirmation by oath.
zakliniać, **~ć** ^{vñ} to fasten with a wedge, to wedge.
zakłóć ^{vñ} to stab, spear.
zakłociać, **~ic** ^{vñ} (*lekarstwo etc.*) to stir up; (*pokój etc.*) to disturb, trouble. **~enie** ⁿ, disturbance, trouble.
zakłopotać ^{vñ} to put out of countenance, to embarrass. **~~ sie** ^{vr}, to be at a loss. **~nie** ⁿ, embarrassment; *wprawić w ~~,* to embarrass, puzzle. **~ny** ^a, confused, embarrassed; anxious, uneasy

zakochać się *vr*, (*w kim*) to fall in love with a person; **~ć się po uszy**, to fall over head and ears in love with ... **~ny** α , in love, enamoured.

zakołowrocic się *vr*, to turn giddy; **~ło mi się**, I turned giddy. **zakomunikować** *va*, to communicate, impart.

zakon η , Testament; religious order; monastery; *wstąpić do ~u*, to take the veil.

zakończenie η , ending, termination; (*gram.*) ending. **~czyć** *va*, to finish, end, conclude; put an end to. **~~ się** *vr*, to finish, end; taper.

zakonnica \mathfrak{f} , nun. **~ictwo** η , monasticism. **~iczo** $\alpha\mathfrak{d}$, monastically. **~iczy** α , monastical. **~ik, ~y** η , friar, monk. **~y** α , religious; monastic, monachal; **~a cela**, monk's cell.

zakoplać, **~ywać** *va*, to hide in the ground, bury. **~~ się** *vr*, (*fig.*) to bury oneself.

zakopcić *vz*, to smear with soot, smut, besmoke. **~eć** *vn*, to be smuttied, become smutty.

zakorkować *va*, to cork up.

zakorzeniać, **~ć** *va*, to root in. **~~ się** *vr*, to take root. **~ony** α , rooted.

zakosztować *va*, (*czego*) to taste (of a thing).

zakpić *vn*, (*sobie z kogo*) to make fun of a person, to quiz. [into. **zakraidać się**, **~ść się** *vr*, to steal **zakrapiać** *va*, to sprinkle, water; (*fig.*) **~ sobie gardło**, to wet one's whistle.

zakrawać *va*, to cut out; (*na co*) to tend to, aim at; touch or border upon; (*na kogo*) to look like.

zakręcić *va*, **~ić** *va*, to shut by turning; turn round, turn; (*włosy*) to crisp, curl. **~ić się** *vr*, to be turned (round); **~iło mu się w**

głowie, he turned giddy. **~ony** α , turned up, bent.

zakres η , bounds *pl.*, limits *pl.*, sphere; **~ działania**, sphere of activity, province.

zakreślać, **~ić** *va*, (*łuk lub koło*) to describe; (*fig.*) to settle, fix. **zakręt** η , turning, winding, convolution. **~ny** α , meandrian, full of windings.

zakroić, vid. *zakrawać*. **~oj** η , (first) cut; pattern, style.

zakropić, vid. *zakrapiać*.

zakrwawiąć, **~ć** *va*, to make bloody. **~ony** α , splashed with blood, bloody.

zakryić, **~wać** *va*, to cover up; conceal. **~~ się** *vr*, to abscond.

zakrystya \mathfrak{f} , vestry, sacristy. **~n** η , sacristan, sexton. **~nka** \mathfrak{f} , sacristan's wife.

zakrzatnać się *vr*, to busy oneself. **zakrzesić**, **~ywać** *va*, (*ogień*) to strike (fire).

zakrzewić, **~ć** *va*, to plant, cultivate; (*fig.*) propagate.

zakrztusić się *vr*, to swallow the wrong way.

zakrzywczeć *va*, to outcry. **~knąć** *vn*, to cry out loud.

zakrzywić, **~ć** *va*, to incurvate, bend back, crook. **~~ się** *vr*, to grow crooked. **~enie** η , incurvation. [a hammer.

zakuć *va*, to hanimer, lock with **zakulawięć**, **~eć** *vn*, to become lame or limping.

zakup η , purchase. **~ić**, **~ować**, **~ywac** *va*, to buy, buy up; provide. **~ienie** η , buying. **~no** η , purchase. **~uy** α , by purchase, purchasable.

zakurzać, **~yć** *va*, to cover with dust; (*lulka*) to smoke. **~~ się** *vr*, to get dusty.

zakuty α , (*fig.*) **łeb ~**, blockhead.

zakwalić, leaven. **~sić**, **~szać** *va*, to sour, leaven.

zakwefić *va*, to veil. [question. **zakwestyonować** *va*, to put in

zakwięcić *v^a*, to adorn with flowers. ~tnąć *vⁿ*, to florish, unfold; (*fig.*) to revive.

zakwilić *vⁿ*, to weep aloud.

zalać, *vid. zalewać*.

załączać, ~yć *v^a*, to add, subjoin, inclose. ~enie *"*, addition.

zalążdz *v^a*, to brood, hatch. ~dz sie *v^r*, to hatch. ~g *"*, hatch.

załagodzienie *"*, accommodation.

~ić *v^a*, (*spór*) to accommodate, compose.

załamać, ~ywać *v^a*, to bend; break (through); (*ręce*) to wring.

~~ się *v^r*, to give way, break down. ~anie *"*, breaking, refraction. [over, inundated].

zalanie *"*, inundation. ~y *a*, spread

załatać *v^a*, to patch up, mend.

~anie *"*, mending, reparation.

załatwić, ~ć *v^a*, (*interes, sprawę*) to compound, arrange, settle.

~enie *"*, settlement, arrangement.

zalatywać, *vid. załecieć*.

zalecać, ~ić *v^a*, to recommend, commend; charge, commission.

~ać się *v^r*, to flirt, coquet; be recommended. ~anie się *"*, love-making. ~anki *pl.*, blandishment, coquetry. ~enie *"*, recommendation. [place].

zalecieć *vⁿ*, to come flying to (a

zaledwie *a*, scarcely; ~ ..., aż ..., no sooner ..., than ...

zalegać, *vid. załädz*.

zalegować, ~ać, zaledz *v^a*, to cover, overspread; (*o podaikach*) to be left unpaid, outstand. ~łość *"*, arrears *pl.*, residue. ~ły *a*, outstanding, overdue, behindhand.

zaległy *a*, brooded, hatched.

~ać, *vid. załädz*.

zaleknąć się *v^r*, to be frightened.

~ły *a*, frightened, alarmed. ~nie *"*, fright, alarm

zalepić, ~ć *v^a*, to glue up, paste up, stop (a hole) with paste.

zalesić *v^a*, to afforest. ~ie *"*, a place behind the wood.

zaleta *f*, recommendation; advantage, (good) quality.

zalew *"*, flood, inundation. ~ać *v^a*, to submerge, inundate; spill; (*otowiem etc.*) to seal with ...

~~ się *v^r*, ~~ się łzami, to burst into tears; ~~ się trunkiem, to get drunk; (*o okręcie*) to sink, go down. **zależeć** *vⁿ*, to come creeping to.

zależyć *vⁿ*, (*od kogo lub czego*) to depend on ...; (*na czem*) to rest upon; import, be of consequence.

~nie *a*, dependently; ~~ od ..., relatively to ... ~ność *f*, dependence. ~ny *a*, dependent (on).

zaliczyć, ~yć *v^a*, to pay in advance; (*do ...*) to reckon among.

~~ się *v^r*, (*do*) to be reckoned among. ~ka *f*, advanced money; ~~ pocztowa, reimbursement through the post-office, post-office order.

załoga *f*, garrison; safeguard.

załom *"*, curvity, anfractuousity.

zalotnica *f*, jilt, coquette. ~ik *"*, suitor, wooer; cavalier, polite gentleman. ~ość *f*, gallantry, civilities (paid to women). ~y *a*, coquettish, gallant.

zaloty *pl.*, flirtation, courtship

założenie *"*, foundation, establishment; presupposition, supposition. ~yć *v^a*, to found, establish; put to; (*ręce*) to cross. ~~ się *v^r*, (*o co*) to bet, to lay a wager.

~yciel *"*, institutor, founder, establisher. ~ycielka *f*, foundress.

zaludnić, ~ć *v^a*, to people, populate. ~enie *"*, population. ~ony *a*, peopled.

[in.]

zalutować *v^a*, to solder (up), solder

zamach *"*, stroke, blow; (*na życie*) attempt (on a person's life).

~nąć się *v^r*, to lift up the arm (for striking).

[confound.]

zamacić *v^a*, (*spokój*) to trouble;

zamaczać, *vid. zamoczyć*.

zamalować *v^a*, to paint all over; (*vulg.*) *kogo*, to slap a person's face.

zamarły *a*, inanimate, dead.

zamarzać, ~ać *vⁿ*, to congeal; freeze in, freeze over. ~ły *a* frozen over.

zamarzyćć *vⁿ*, to begin dreaming. ~ sie *v^r*, to take into one's head.

zamaskowaćć *v^a*, to mask, disguise; (fig.) to hide, conceal.

~nie *"*, mummary, mumming; masking. ~ny *a* larvate, larvated.

zamaszystość *f*, portliness, sturdiness. ~y *a* portly, sturdy.

zamatować *v^a*, to chekmate.

zamawiać, vid. zamówić.

zamazać, ~ywać *v^a*, to fill up (with clay etc.); smear over; efface, blot out. ~any *a* effaced, blotted out.

zamążpójście *"*, (o kobięciu) marriage, marrying.

zamłczysko *"*, old lock; old castle. ~eczek *"*, small lock. ~ek *"*, (u drzwi etc.) lock; (dwór) manor-house; ~ki na lądzie, castles in the air.

zameczyćć *v^a*, to torture to death.

zameldowaćć *v^a*, to take in a person's name. ~ się *v^r*, to present oneself; send in one's name.

zamęt *"*, chaos, confusion.

zamęźcie *"*, marriage. ~żny *a*, married; marriage ...

zamglić *v^a*, to dim, darken.

zamian *"*, w ~, by way of exchange, in exchange, in return. ~a *f*, commutation, exchange, barter(ing). [point.]

zamianowaćć *v^a*, to nominate, ap-

zamiar *"*, intention, purpose, view.

zamiast *ppr*, instead of.

zamiatać *v^a*, to sweep (off), brush. ~cz *"*, sweeper.

zamieć *f*, (śnieżna) snow-drift.

zamienić *v^a*, to change, exchange. ~ sie *v^r*, to turn, change.

zamierać *vⁿ*, to be dying, agonise.

zamierzlać, ~yć *v^a*, to assign, fix (the limits of); mind, intend, have in view; aim at; ~ ~ sobie, to take in hand, to propose to oneself. ~yć się *v^r*, to lift up

zamorzyćć

the arm (for striking). ~ony *a*; intended.

zamierzchły *a* dusky, gloomy. ~ać *vⁿ*, to gloom, grow dusky, be eclipsed.

zamieść, vid. zamiatać.

zamieszać *v^a*, to stir up; (fig.) trouble, disturb. ~ ~ się *v^r*, to get entangled; be engaged (in). ~szanie *"*, confusion, hurly-burly; disturbance. ~szka *f*, confusion; revolt, uproar.

zamieszczac, ~ścić, i d. umieszczać, umieścić.

zamieszkac, ~wać *v^a*, to inhabit, live in. ~ły *a* settled, domiciliated; inhabited. ~anie *"*, inhabitation; habitation, lodging.

~any *a*, inhabited: [flicker up.

zamigotać *vⁿ*, to glimmer up, zamilczec *v^a*, to keep in secret; to pass over in silence. ~czenie *"*, passing over in silence; concealment. ~knąć *vⁿ*, to grow dumb or speechless.

zamiłować *v^a*, to take a fancy to, become fond of. ~nie *"*, (czego) love (of), passion (for). ~ny *a*, (w czem) much attached to.

zamecznik, ~karz *"*, locksmith.

~knąć *v^a*, to shut, close; finish; block up; ~ ~ na klucz, to lock; (fam.) ~ ~ komu gęzę, to silence; ~ ~ oczy, (fig.) to die. ~ ~ się *v^r*, to lock oneself up. ~knięcie *"*,

shutting; end, conclusion; block-up. ~knięty *a*, shut up, close; (fig.) ~ ~ (w sobie), close, reserved. ~kowy *a*, castle ... ; lock ...

~ ~ *"*, castellan.

zamoczenie *"*, moistening; dipping (in). ~czyć *v^a*, to wet, moisten; dip in. ~kły *a*, wet.

~knąć *vⁿ*, to get wet. [murder.

zamordowaćć *v^a*, to assassinate,

zamorski *a*, transmarine. ~rze *"*, transmarine country.

zamorzenie *"*, starvation. ~yć *v^a*, to starve, let die of hunger.

zamówić *v^a*, to command, order, give order for; (*miejsce*) to engage. ~wienieⁿ, ordering, command commission. ~wiony^a, ordered, commanded; engaged. **zamożność**^f, opulence, affluence, comfort. ~ny^a, opulent, wealthy, well off.

zamrażać, ~ozić *v^a*, to freeze; (*nogi*) to chilblain. ~ażalny^a, congeable. ~ózⁿ, frost. ~óz^f, frozen ground.

zamrozczyć *v^a*, to benight, surround with darkness. ~~ się *v^r*, to become obscure, darken. ~k^m, darkness, duskiness.

zamrużać, ~yć *v^a*, (*oczy*) to close; (*fig.*) ~~ oczy na co, to connive at a thing.

zamrzeć *vⁿ*, to die, expire; starve.

zamsz^m, chamois-leather. ~owy^a, chamois, shammy; ~owa skóra, chamois. [fame.]

zamtuz^m, brothel, house of ill. **zamulić**, ~ić *v^a*, to mud, cover with mud; obstruct with slime.

zamurować *v^a*, to immure, wall up.

zamydląć, ~ić *v^a*, to soap over: (*fig.*) ~ić komu oczy, to bamboozle

zamykać, vid. *zamknąć*. [a person.

zamyśl^m, design, intention, purpose. ~ślać, ~ślić *v^a*, to be about, intend, have in view; take in hand. ~~ się *v^r*, to be pensive, be meditative. ~ślenieⁿ, reflection, meditation. ~słony^a, reflecting, meditative.

zanadrzeⁿ, (*u sukni*) bosom.

zań = za niego.

zaniechąć *v^a*, (*czego*) to discontinue, desist (from). ~anieⁿ, (*czego*) desistance (from).

zaniedbić, ~ywać *v^a*, to neglect, slight; miss, fail, omit to do. ~anieⁿ, neglect, omission.

zaniemieć *vⁿ*, to grow dumb or speechless.

zaniemódz *v^r*, to become ill.

zaniepokoić *v^a*, to alarm, trouble. ~enieⁿ, alarm, trouble.

zanieść, ~osić *v^a*, to transport, convey, carry; (*prośbę etc.*) to address, present. ~~ się *v^r*, to approach; (*o burzy*) to gather.

zaniewidzieć *vⁿ*, to grow blind. **zanik**^m, consuming away, shrink-

zanim^s, before, ere.. [age.] **zanitować** *v^a*, to clinch, rivet.

zanocić *v^a*, to intone, give a song. **zanocować** *vⁿ*, to pass a night.

zanokcica^f, whitlow; (*bot. & chir.*) paronychia.

zanotować *v^a*, to note, mark, write down.

zanurzać, ~yć *v^a*, to plunge, immerse, dive. ~~ się *v^r*, to dive, plunge. ~enieⁿ, diving.

zaocznie *ad*, in the absence of; (*osądzić*) for contumacy. ~y^a, contumacious.

zaognić się *v^r*, (*med.*) to inflame. ~enieⁿ, inflammation.

zaokrągląć, ~ić *v^a*, to round, make round, round off. ~enieⁿ, rounding.

zaopatrywać, ~rzyć *v^a*, to supply, provide. ~~ się *v^r*, (*w co*) to make provision with a thing. ~zenieⁿ, providing. ~~ się *v^r*, (*w prowiant*) victualling. [by ploughing.]

zaorać *v^a*, to plough in, cover up

zaostryć *v^a*, to point; sharpen, whet; (*fig.*) heighten, aggravate.

zapach^m, smell; (*dobry*) sweet-scent, fragrance. ~nąć *vⁿ*, to begin smelling.

zapadłyć *vⁿ*, to give way, sink in; (*o nocy*) to break; (*w co*) fall in; (*o wyroku*) to be pronounced; (*na kaszel etc.*) to catch; ~~ na zdrowiu, to fall ill. ~ać się *v^r*, to fall in, fall into ruins. ~anieⁿ,

~niecie sięⁿ, sinking; fall, down-fall; ~~ nocą, night-fall. ~łość^f, hollowness, decayedness. ~ły^a, sunk, decayed.

zapakować *v^a*, to pack up, bundle up; (*do więzienia*) to put (into a jail), lock up.

zapał ^m, enthusiasm, ardour; zeal, passion; (*u strzelby*) touch-hole. ~łać, *vid.* zapalić. ~lczywość ^f, violent passion, choler. ~lczywy ^a, passionate, choleric, violent. ~lenie ^m, inflammation. ~leniec ^m, passionate man, fiery spirit. ~lić ^{vα}, to set on fire, kindle; (*fig.*) inflame. ~~ się ^{vr}, to catch or take fire. ~łka ^f, match. ~lność ^f, inflammability. ~lny ^a, ignitable, inflammable, combustible. ~lony ^a, set on fire; (*fig.*) hot.

zapamiętać. ~ywać ^{vη}, to keep in remembrance, retain; forget. ~ale ^{að}, absent-mindedly; frantically. ~ałosć ^f, absence of mind; frauticness. ~ałły ^a, absent-minded; frantic. ~liwość ^f, forgetfulness. ~liwy ^a, forgetful.

zaparcie ^m, bolting. ~ się ⁿ; denial, disavowal.

zaparzać, ~yć ^{vα}, to parboil.

zapas ^m, store, provision. ~y pl., struggle, wrestling-match; ~y wojenne, military stores, ammunition; iść w ~y, to combat, fight.

zapaść, *vid.* zapadać.

zapaska ^f, apron.

zapaskudzić ^{vα}, to soil, dirt.

zapaśniczy ^a, wrestler's; wrestling ... ~śnik ^m, pugilist, boxer, wrestler. ~sowy ^a, of reserve. ~sy, *vid.* zapas.

zapatrywać się, ~rzyć się ^{vr}, to contemplate, look attentively at; (*fig.*) ~rywać się na kogo, to have one for an example. ~rywanie ^m, view, opinion. ~rzec się ^{vr} (*o kobietach*) to take fright at, be frightened at the sight of.

zapchać ^{vα}, to choke up, stuff full.

~nie ⁿ, obstruction.

zapęd ^m, onset, run; (*fig.*) impetuosity. ~dzać, ~dzić ^{vα}, to drive (to). ~~ się ^{vr}, to take a run; penetrate (to). [all over.]

zapędzlować ^{vα}, to brush, daub

zapełnić, ~ć ^{vα}, to fill up, fill out. ~~ się ^{vr}, to be filled, be filled up.

zaperzyć ^{vα}, to let overgrow with weeds. ~ się ^{vr}, to make wry faces. **zapewne** ^{að}, surely. ~iać, ~ić ^{vα}, to assure; secure. ~ienie ^m, assurance; guarantee.

zapiać ^{vη}, to crow aloud.

zapiąć, *vid.* zapinać.

zapiaszczyc ^{vα}, to cover with sand. ~ się ^{vr}, to get choked up with sand, get silted up..

zapić, *vid.* zapijac.

zapiec ^{vα} (*żołądek*) to obstruct.

~ się ^{vr}, to harden by baking.

~ek ^m, chimney-corner, place between the wall and the oven.

zapięcie ^m, buckling; buckle.

zapieczętować ^{vα}, to seal, seal up

zapiękać, *vid.* zapiec. ~nie ^m, obstruction.

zapierać, *vid.* zaprzec. ~ć się, ~id. zaprzec się. ~dło ⁿ, bar, bolt, ratchet. ~nie, ~~ się, *vid.* znaparcie (*sie*).

zapijać ^{vd} (*troski*) to drink down.

~ się ^{vr}, to take to drinking.

zapinać ^{vα}, to buckle, button up.

~czka ^f, hasp.

zapis ^m, registry; legacy, bequest.

~ać, ~ywać ^{vα}, to note, write down; (*lekarstwo*) to prescribe; (*w księgi*) to book, enter; (*w testamencie*) to bequeath; register. ~~ się ^{vr}, to enter one's name into a book. ~anie ^m, registry.

~ek ^m, note. ~ki pl., common place-book. ~owe ^m, registration fee. ~owy ^a, registrational, registration ... ~ywacz ^m, registrant.

zapłaceniu ^m, payment, paying.

~cić ^{vα}, to pay; (*fig.*) to requite, repay. ~ta ^f, payment, pay; salary, wages pl.

zapładniać, *vid.* zapłodnić.

zapłakać ^{vη}, to burst into tears, begin weeping. [interweave.]

zapłatać, ~ać ^{vα}, to interlace,

zapłatać *v^a*, to entwine, entwist; (*fig.*) entangle. ~ć się *v^r*; to get involved (in), entangle oneself. ~nie ⁿ, entanglement.

zapłecznik ⁿ, hind man.

zapleśniałość ^f, mouldiness, mustiness, rustiness. ~niały ^a, mouldy, musty. ~nieć *vⁿ*, to get mouldy.

zapłodnić *v^a*, to fructify; get with child. ~nienie ⁿ, fructification; impregnation. [colour.

zapłoniąć *vⁿ*, ~ić się *v^r*, to blush, zapłotki *pl.*, place behind a hedge.

zapluć *v^a*, to dirty with spit.

zaplugawić *v^a*, to soil, dirty.

zapływać, ~wać *vⁿ*, to arrive flowing or swimming.

zapobieść *dz*, ~gać *vⁿ*, to prevent, preclude. ~gliwy, ~żny ^a, remediable.

~ganie, ~żenie ⁿ, prevention, preventing. [spiration.

zapoczątkować *v^a*, to initiate.

zapodziać *v^a*, to mislay, misplace. ~ się *v^r*, to be misplaced, go astray, get misplaced.

zapomagać, ~ódz *v^a*, to assist, aid, second. ~oga ^f, supply, aid, help.

zapominać, ~nieć *v^a*, to forget.

~ sie *v^r*, to forget oneself; be forgotten. ~inalska ^m, forgetful person. ~inanie, ~nienie ⁿ, forgetfulness, oblivion; pójść w ~nienie, to fall into oblivion, become forgotten.

zapona ^f, hook, clasp; curtain.

zapora ^f, bolt, bar; (*fig.*) obstacle.

zapotnieć *vⁿ*, to begin sweating or tarnishing.

zapotrzebować *v^a*, (*czego*) to want, be in want of.

zapowiadadać, ~edzieć *v^a*, to announce; (*z ambony*) to proclaim the banns of... ~edź ^f, announcement, proclamation; banns (of marriage).

zapowietrzać, ~yć *v^a*, to infect. ~enie ⁿ, infection.

zapoznać, ~wać *v^a*, to acquaint a person with; misunderstand. ~ sie *v^r*, to get acquainted; (*z kim*) to make a person's acquaintance. ~ny ^a, misunderstood.

zapoziew ^m, citation, summons *pl.* ~wać, ~ywac *v^a*, to summon, call up, cite. [loan.

zapozyczlać, ~yć *v^a*, to ralse a zapracować *v^a*, to gain or obtain by labour. ~ sie *v^r*, to overwork oneself.

zapragnąć *v^a*, to long for, desire. **zapraszać**, vid. *zaprosić*.

zaprawa ^f, seasoning; spice, sauce; (*wapienna*) mortar. ~iać, ~ić *v^a*, (*korzeniami etc.*) to spice, season; (*kogo do czego*) to instruct (a person in ...), accustom (a person to ...); (*dziurę*) to close, stop up. ~ ~ sie *v^r*, to exercise oneself, accustom oneself. ~ny ^a, (*czem*)mixed, seasoned; (*do czego*) accustomed, inured (to).

zaprawdę ^{ad}, in truth, in sooth. **zaprenumerować** *v^a*, (*pismo etc.*) to subscribe (to ...).

zaprezentować *v^a*, (*kogo komu*) to introduce a person to another.

zaproponować *v^a*, to propose.

zaprosić *v^a*, to invite, bid. ~siny *pl.*, ~szenie ⁿ, invitation.

zaprószyć *v^a*, to dust, besprinkle.

zaprowadzać, ~ić *v^a*, (*kogo*) to conduct, lead to; (*co*) to introduce. ~ ~ sie *v^r*, to be introduced. ~enie ⁿ, conducting to; introduction. [provision.

zaprowiantować *v^a*, to victual,

zaprządz, ~gać *v^a*, (*konie*) to put to. ~g ^m, set, team, span.

zaprzałosć ^f, corruption by heat.

~y ^a, spoiled by heat.

zaprzatać, ~nać *v^a*, to fill, take in; occupy, engage (in). ~ ~ sie *v^r*, (*czem*) to occupy oneself (in).

zaprzec *v^a*, to block up, bolt.

zaprzeczlać, ~yć *v^a*, to deny, disown. ~enie ⁿ, denial, negation.

zaprzedać, ~wać *v^a*, to sell.
 ~nie ⁿ, sale, selling.

zaprzęgać, vid. *zaprzedz*. ~owy *a*, team ..., of team; *kon* ~~, coach-horse.

zaprzestać, ~wać *v^a*, to cease, leave off. ~nie ⁿ, discontinuance, cessation.

zaprzeszły *a*, passed long ago; (gram.) *czas* ~, pluperfect.

zaprzęż *f*, harness; set, team.

zaprzyjaźniać, ~ić *v^a*, to connect by friendship. ~~ się *vr*, (*z kim*) to make friends with a person, get intimate. ~iony *a*, united in friendship.

zaprzysiądz, ~sięgać *v^a*, to swear to, confirm by oath. ~sieżenie ⁿ, confirmation by oath.

zapuklać, ~nać *vn*, to knock at.

zapuścić, ~szczać *v^a*, to let in; (*czem*) cover, veil; (*brodę*) to let grow; (*sieć*) to throw out. ~~ się *vr*, to take a run or leap at.

zapustny *a*, of carnival; *Niedziela na*, Shrove-Sunday. ~y *pl.*, carni^{val}, Shrovetide.

zapychać, vid. *zapchać*. [dust.]

zapylać, ~ić *v^a*, to cover with

zapytać, ~ywać *v^a*, to ask, inquire, interrogate. ~anie ⁿ, question, inquiry.

zarąbać *v^a*, to cut to pieces.

zarabiać, vid. *zarobić*.

zarałdczy *a*, preventive. ~dzać, ~dzić *vn*, to help, remedy; *temu nie można ~dzić*, it cannot be helped.

zaranek ^m, ~ie ⁿ, morning, dawn. ~ny *a*, morning, dawn ...

zarastać, vid. *zarość*.

zaraz *ad*, immediately, presently.

zarazła *f*, plague, pestilence; (*w zbożu*) smut. ~ek ^m, infectious matter, virus.

zarazem *ad*, at the same time.

zarażać, ~zić *v^a*, to infect. ~~ się *vr*, to be infected. ~żeńie ⁿ, contagion, infection. ~źliwość *f*, infectiousness. ~źliwv *a*, infectious, contagious.

zardzewiałość *f*, rustiness. ~iąły *a*, rusty. ~ieć *vn*, to rust.

zareczkać, ~yć *v^a*, to warrant, answer for; affiance, betroth. ~enie ⁿ, guarantee; betrothal. ~yć się *vr*, (*z kim*) to betroth oneself (to). ~yny *pl.*, betrothal, zarękawek ^m, muff. [affiance.]

zarobek ^m, gaining; profit, acquisition, gain. ~ić *v^a*, to gain, earn; ~~ ciasto, to knead the dough with milk or water. ~kowac *vn*, to get one's livelihood. ~kowanie ⁿ, getting of one's livelihood. ~kowy *a*, of livelihood.

zaród ^m, germ, bud; (fig.) germ, embryo, origin. ~odek ^m, seed-bud, germ.

zarosłość, ~snąć *vn*, to overgrow; (*o ranie*) to cicatrize, close. ~śle ⁿ, boscage, underwood. ~sły *a*, overgrown. ~st ^m, hair of the beard.

zarównać, ~ywać *v^a*, to level, equalise. ~o *ad*, alike, equally.

zarozumiałe *ad*, presumptuously. ~lec ⁿ, an arrogant man. ~łość *f*, self-conceit. ~ły *a*, conceded, presumptuous, arrogant.

zarumienić *v^a*, to reddens; (*masło*) to brown. ~ sie *vr*, to blush at.

zarwać *v^a*, to grasp; (*choroby etc.*) to catch; (*kogo*) to deceive, circumvent.

zarybilek ^m, fry. ~iać, ~ić *v^a*, (*staw*) to stock (a pond) with fish.

zaryć *v^a*, to level by raking; dig into. ~ sie *vr*, to burrow.

zarylczeć *vn*, to set up a roaring. ~knąć *vn*, to begin roaring.

zaryglować *v^a*, to bolt.

zarys ^m, sketch, outline, contour.

zować, ~owywać *v^a*, to sketch out, outline, contour.

zarywać, vid. *zarwać*.

zarząd ^m, administration; *zły d*, maladministration, mismanagement. ~dzać, ~dzić *v^a*, to manage, administer; arrange. ~dzenie ⁿ, management, administration.

zarze||c, ~kać *v^a* to bewitch. ~~
się *v^r*, to resign, renounce.
zarżeć *vⁿ* to neigh out loud.
zarzewie *vn*; glowing ashes.
zarz||nać, ~ynać *v^a* to butcher,
 kill; cut in, make an incision.
~niecie *vⁿ*, slaughter; incision.
zarzū||cać, ~cić *v^a* to mislay;
 (*czem*) cover with, fill; (*komu co*)
 to reproach a person with; (*co
 na siebie*) to huddle on; (*kogo
 czem*) to molest, importune; (*ko-
 twice¹*) to cast. ~cić się *v^r* to go
 astray. ~t ^m, reproach; objection;
 bez ~tu, reproachless; czynić ~ty,
 reproach. ~tka ^f, (light) mante-
 let. ~telny ^a, reproachable.
zaś ^c, but; on the contrary.
zasa||da ^f, maxim, principle; (*chem.*)
 base. ~dnico ^{ad}, on principle.
~dnicy ^a, fundamental, cardinal.
~dność ^f, fundamentality. ~dny ^a,
 fundamental. ~dowy ^a, alkaline.
zasadz||ać, ~ić *v^a* to plant in;
 set with plants, plant; (*kogo*) to
 place. ~~ się *v^r*, (*na kogo*) to
 lay in ambush for; (*na czem*) to
 rest upon. ~ka ^f, ambush.
zasadz||ać, ~ić *v^a* (*jur.*) to ad-
 judicate, adjudge. ~enie ⁿ, ad-
 judication.
zasapać się *v^r* to be out of
 breath (with running).
zasch||ły ^a, dried up. ~nać *vⁿ*,
 to dry in, dry up.
zaścian||ek ^m, place behind the
 wall; (*na Litwie*) farm. ~kowy ^a,
 homespun, rural, country-like.
zaściełać, vid. *zasłać*.
zasep||iać, ~ić *v^a* to darken, ob-
 scure. ~~ się *v^r*, to darken, be
 obscured; (*fig.*) to sadden, be-
 come mournful. ~iony ^a, mourn-
 ful, sad.
zasi||ać, ~ewać *v^a* to sow, seed.
 ~any ^a, sowed, sown.
zasi||adać, ~ać *vⁿ* to take a seat;
 (*w radzie etc.*) to have seat and
 vote; (*do stołu*) to sit down.

~edzieć się *v^r* (*gdziej*) to stay
 too long; get sick of sitting.
zasięć *i*, a ~! be gone! stand back!
zasiel||ać, ~kać *v^a* to cut down,
 hew down.
zasięg||ać, ~nać *vna* to reach to;
 ~~ rady, to consult; ~~wiadomości,
 to get intelligence. [of trees.
zasiek ^m, ~a ^f, abatis, barricade
zasieść, vid. *zasiadać*
zasiew ^m, sowing; seed-corn.
zasiillać, ~lić *v^a* to support, se-
 cond, strengthen. ~~ się *v^r*, to
 take some refreshment. ~lenie ⁿ,
 aid, assistance. ~łek ^m, support,
 subsidy; food, supply. [gain.
zaskarbić *v^a* (*sobie co*) to earn,
zaskarż||ać, ~yć *v^a* to accuse;
 ~yć kogo do sądu, to go to law
 with one. ~enie ⁿ, accusation,
 impeachment.
zasklepilić, ~ć *v^a* to vault over;
 (*ranę*) to cicatrize, heal up; close,
 stop. ~~ się *v^r* (*o gąsienicy*) to
 make its cocoon; (*o ranie*) to
 cicatrize, heal up.
zaskoczyć *v^a*, to surprise.
zaskórnik ^m, (*zo.*) maggot. ~y ^a,
 subcutaneous.
zaskorupi||ać, ~ć *v^a* to crust,
 make crusty. ~~ się *v^r*, ~ec *vⁿ*,
 to crust, become crusty.
zaskwierać *v^a* (*komu*) to press
 or drive a person hard.
zasłabnąć *vⁿ*, to become indis-
 posed or ill.
zasiąć *v^a*, to cover. vid. *zasyłać*.
 ~nie ⁿ, covering; sending.
zasłaniać, vid. *zasłonić*.
zaślepilić, ~ić *v^a* to dazzle, blind.
 ~~ się *v^r*, to get deprived of
 one's senses; (*w kim*) become
 foolishly fond of. ~enie ⁿ, in-
 fatuation, blindness. ~nać *vⁿ*,
 to grow blind. [spittle.
zaślinić *v^a* to slaver, smear with
zasłona ^f, veil; curtain; (*fig.*)
 shelter, protection. ~ić *v^a*, to
 veil, cover; hide, cover; protect,
 shelter; (*komu*) to stand in a

person's light. ~ ~ się *vr*; to be veiled; guard oneself.

zaślubić, ~ć *vα*; to marry, betroth. ~ny *pl.*, wedding-ceremony, betrothment

zasłużga *f.*, merit. ~gi *pl.*, servant's wages; *położyć* ~gi, (*w czem*) to deserve well of. ~giwać, vid. *zasłużyć*. ~żony *α*; meritorious, full of merit; (*o karze*) condign. ~żyć *vαm*; to earn, gain; (*na co*) to deserve, merit. ~ ~ się *vr*, (*komu*) to deserve well of.

zasłynąć *vn*; to render oneself famous. [about or of].

zasłyszeć *vn*, (*o kim*) to hear

zasmakować *vn*, (*w czem*) to find a taste (for a thing), delight (in a thing); (*komu*) to suit a person.

zasmarkać *vα*; to dirty with snot.

zasmarować *vα*; to stop up (with clay etc.); bescribble.

zaśmiać się *vr*; to break out into laughter; ~ się na cie_t gardło, to laugh outright. [sweepings.]

zaśmiecić *vα*; to fill or cover with

zaśmierdnąć *vn*; to become stinking. ~smrodzić *vα*; to render stinking.

zasmolić *vα*; to pitch over.

zasmucić, ~ić *vα*; to sadden, afflict. ~ ~ się *vr*, (*czem*) to be afflicted, grieve (at). ~enie *;* affliction.

zasnąć *vn*; to fall asleep; ~ w Bogu, ~ na wieki, to die. [calf.]

zaśniad *m.*, (*med.*) abortion, moon-

zaśnieć, ~ić *vα*; to infect with blight.

zaśniedzić *aljy*^α; aeruginous. ~eć *vn*, to become aeruginous.

zaśnieździć, ~yć *vα*; to snow up.

zasnuć *vα*; to darn up.

zasób *m.*, store, stock, provision.

~obność *f.*, wealth, means of life.

~obny *α*; in store, on hand, stored up; backward.

zasolić *vα*; to salt, pickle.

zaspa *f.*, downs *pl.*, avalanche; ~ śniegu, snow-drift.

zaspać *vα*; to lose or neglect by sleeping. ~łość *f.*, sleepiness, drowsiness. ~ny *α*; sleepy, drowsy, heavy with sleep.

zaspakajać, vid. *zaspokajać*.

zaspiewać *vα*, (*komu*) to sing to a person, give a song.

zaspokajać, ~oić *vα*; to quiet, calm, reassure; satisfy; (*pragnienie*) to quench (one's thirst); głód, to appease one's stomach.

~ ~ się *vr*; to rest content, be satisfied. ~ojenie *;* reassurance, calming; satisfaction. [on.]

zaśrubować *vα*; to screw up, screw

zastać, ~wać *vα*; to find, meet with; seize red-handed.

zastanawiać, ~owić *vα*; to stop, detain. ~ ~ się *vr*; to reflect, consider attentively; (*fig.*) collect oneself. ~owienie *;* consideration, deliberation.

zastąpić *vα*; to supply (one's place); ~ konu drogi, to stop a person's passage.

zastarzałość *f.*, obsoleteness. ~ały *α*; fallen into disuse, obsolete. ~eć *vn*, ~eć się *vr*; to grow old; to fall into disuse, become obsolete.

zastaw *m.*, pledge, pawn. ~a *f.*, shelter, flood-board; (*stołowa*) table-service. ~ca *m.*, mortgager.

~iać, ~ić *vα*; to put to or on (the fire); barricade; pledge, pawn; (*stół*) to serve up (the table); (*sieć*) to throw out; (*kogo*) to guard, protect; (*kogo czem*) to cover. ~ ~ się *vr*; to parry, keep off; (*za kogo*) to protect. ~idło *;* flood-board. ~nik *m.*, mortgages, hypothecary. ~ny *α*; stopping ...; list ~ ~, mortgage.

zastęp *m.*, corps, legion; *Pan ~ów* (*o Bogu*), the Lord of hosts. ~ca *m.*, substitute, proxy; representative. ~czo *αd*; representatively. ~czy *α*; vicarious. ~ować, vid. *zastąpić*. ~stwo *m.*, representation, substitution.

zastój ^m, stopping, stagnation.
zastosować ^{vα} to accommodate, adapt; *~ć się do kogo*, to conform oneself to one. *~nie* ⁿ, accommodation, application; *złe ~*, misapplication. *~~ się* ⁿ, conformity (to). [craven.]
zastraszyć ^{vα} to strike with awe, **zastrzeż**, *~gać vα* (*sobie*) to reserve (to oneself), to stipulate. **żenie** ⁿ, reservation, reserve; clause; *bez żenienia*, without reserve or restriction; *z tem żeniem ze*, with the reservation that.
zastrzelić ^{vα} to shoot (dead); *~~ się vτ*, to blow out one's brains.
zastrzykliwać, *~nąć vα*, to inject. *~nięcie* ⁿ, injection.
zastuknąć, *~nąć vn*, to knock at.
zastudzać, *~udzić vα*, to make cold, cool down. *~ygnąć vn*, to grow cold, cool down.
zasuwać, *~wać vα*, to shove or push before; (*drzwi*) to bolt up; (*firanki*) to draw. *~wka f*, (*uzamka*) bolt, bar; sliding board.
zasuszać, *~yć vα*, to dry up, make dry.
zaświadadzać, *~yć vα*, to attest, certify. *~enie* ⁿ, attestation; certificate, testimonial.
zaświat ^m, the other world, world-to-be. *~owy α*, extramundane.
zaświeczać, *~ić vα*, to kindle. *~ić się vτ*, to flash up.
zaświegotać vn, to begin shrilling.
zaświsnąć, *~tać vαn*, to whistle, begin whistling; (*na kogo*) to call a person by whistling.
zaświtać vn, to begin to dawn.
zasychać, *xid.* *zaschnąć*.
zasyczać vn, to begin hissing.
zasyłać vα, to send.
zasypiać, *~ywać vα*, to pour on, fill up with.
zasypiać, *vid.* *zasnąć & zaspać*.
zaszargać vα, (*suknię*) to be draggled. *~ny α*, (*majątek*) indebted.

zaszczebiotać vn, to begin babbiling, babble. [begin barking.]
zaszczepeklać, *~nąć vαn*, to bark, **zaszczeknąć vn**, to cling, clatter, begin clinging.
zaszczepiać, *~ć vα* to graft; (*fig.*) to implant, inculcate; (*drzwi*) to latch.
zaszczycać, *~cić vα*, to honour, favour. *~t m*, honour, favour.
~tnie ad, honourably; gloriously.
~tny α, honourable.
zaszelescieć vn, to rustle, rush, begin rustling.
zaszkodzenie ⁿ, prejudice, detriment. *~ić vn*, (*komu*) to do harm, injure, prejudice. [a lace.]
zasznurować vα, to lace, tie with
zaszpećić vα, to deform, disfigure.
~tnieć vn, to become ugly.
zaszpuntować vα, to hang up.
zaszrubować, *vid.* *zaśrubować*.
zaszumieć vn, to begin foaming or blustering.
zaszyć vα, to sew up. [snuff.]
zatabaczkać, *~yć vα*, to soil with
zatajkać, *~ić vα*, to keep in secret, conceal. *~jony α*, hidden, concealed.
zatamować vα, to stop, delay; embank, dam up.
zatańczyć vαn, to dance; (*komu*) to dance before a person.
zatapiać, *vid.* *zatopić*. [cade.]
zatarasować vα, to block, barri-
zatapiać, *vid.* *zatopić*.
zatarcie ⁿ, effacement, blotting out. *~ty α*, rubbed away, effaced.
zatarg ^m, dispute, quarrel. *~ać*, *~nąć vα*, to begin to tear, tear off.
zatechliwość f, dampness, mustiness. *~ły α*, damp, musty. *~nąć vn*, to become damp or musty.
zatem ad, consequently; therefore, for that reason. [a pen.]
zatemperować vα, *~pióro*, to make
zatesknić vn, (*za*) to long for, be seized with intense longing.
zatętnić vn, to resound with noise.

zatkiać, ~nać ^{vα} to close, stop up; choke up, stuff full; (fig.) ~nać komu gębe, to silence a person. ~nać ^{vū} (bagnet etc.) to fix, stick on. ~anie ⁿ, obstruction.

zatlić ^{vn} ~ić się ^{vr} to begin to burn, be kindled. ~ić ^{vα} to kindle.

zatłoczyć ^{vα} to cram, stuff; oppress, press (to death). [death.]

zatłuc ^{vα} to beat or strike to

zatłumić ^{vα} to suppress, suffocate, stifle. [grease.]

zatłucić ^{vα} to grease, smear with

zatołczyć ^{vα} to roll (till); (dział) to mount, place; (koto) to describe. ~~ sie ^{vr} to stagger, reel. ~ka ^f, bay, creek, gulf. ~kowy ^α gulf ...

zatonąć ^{vn} to get drowned, be drowned; (o okręcie etc.) go down, sink.

zatop ^m inundation, flood. ~ić ^{vα} to dip, drown; scuttle, submerge. ~~ sie ^{vr} (w myślach) to be absorbed in ... ~enie ⁿ; scuttling, submersion.

zator ^m ice-dam.

zatrąbić ^{vn} to blow a horn.

zatrącić ^{vα}, ~ić ^{vα} to exterminate, extirpate; (duszę) to damn, condemn. ~ić się ^{vr} to be lost. ~iciel ^m exterminator, extirpator. ~enie ⁿ; zatrata ^f, extermination; ruin.

zatrącać ^{vα} to tread down; (końmi) to kill by riding over.

zatrucić ^{vα} to poison; (fig.) to embitter. ~cie ⁿ, poisoning.

zatrudnić ^{vα}, ~ć ^{vα} to busy, employ, occupy. ~~ sie ^{vr} to occupy oneself in. ~enie ⁿ; occupation, business; calling, profession ~ony ^α busy, occupied.

zatruciły ^α poisoned. ~ać, vid. zatrucić.

zatrwałać, ~ożyć ^{vα} to frighten, dismay, confound. ~~ sie ^{vr} to become frightened or dismayed.

zatrząść ^{vα} to shake.

zatrzasnąć ^{vα} (drzwi) to bang, clap to, fling to.

zatrzeć, vid. zacierac.

zatrzep(i)otać ^{vn} (skrzydłami) to flap the wings.

zatrzymać, ~ywać ^{vα} to retain, hold back, keep back; (dech) to hold, keep; (dla siebie) to keep (to oneself); (konie etc.) to stop; (w pamięci) to keep (in remembrance). ~~ sie ^{vr} to stop, pull up, stand still. ~anie ⁿ, retaining, holding back; keeping.

zatwardzić, ~ić ^{vα} to harden, indurate. ~enie ⁿ, obduracy; (med.) costiveness, constipation. ~iałość ^f, hard-heartedness, impenitence. ~iały ^α hard, obdurate.

zatwierdzić ^{vα}, ~ić ^{vα} to confirm; ratify, sanction. ~enie ⁿ, sanction, confirmation.

zatyć ^{vn} to grow too fat.

zatyłczka ^f, plug, pin. ~ać, vid. zatkać & zatknąć.

zaufać ^{vn} (komu) to confide in, rely upon. ~nie ⁿ, confidence; pokładać w kim ~~ to put confidence in a person. ~ny ^α intimate, familiar; confident.

zaułek ^m, lane, back-street.

zausznica ^f, pendant; (female) tell-tale. ~ik ^m, tell-tale, sycophant. ~y ^α auricular, of the ear; ~a spowiedź, auricular confession.

zauważyć, ~yć ^{vα} to remark.

zawałda ^f, hinderance, obstacle. ~dyak, ~dyaka ^m, bully, hector. ~dyacki ^α of a bully or hector, bullying. ~dzać, ~dzić ^{vn} (komu) to stand in a person's way; to hinder, impede; (o co) to stumble (on a thing), come across (a thing).

zawakować ^{vn} to become vacant.

zawal ^m, (med.) constipation; (budynek) ruins pl.; bar, barricade.

zalać ^{vα} to soil, dirty. ~~ sie ^{vr} to become dirty. ~la, ~lić ^{vα},

to fill up with, pour on; bar, barricade. ~ ~ się *vr*; to fall into ruins, fall in (suddenly). ~łek ^m; (*fort.*) outwork. ~lidroga ^m, man of straw.

zawar||cie ^m; shutting; conclusion; ~ ~ *pokoju*, pacification, peace-making.

zawar||rzeć, ~knąć *vn*, to snarl. **zawarować** *vα*, to insure, secure; (*sobie co*) to reserve, stipulate. **zawar||tość** ^f, contents *pl.* ~ty ^a, shut, closed; (*fig.*) made, concluded.

zaważyć *van*, to counterbalance.

zawcz||asu *ad*, early, in due time. ~eśnie *ad*, too early, prematurely. ~esność ^f, prematurity. ~esny ^a, premature.

zawczoraj *ad*, the day before yesterday. ~szy ^a, done the day before yesterday.

zawdzięcz||ać, ~yć *vα*, to owe, be indebted (to a person for a thing). [(a gown etc.)

zawdz||iać, ~iewać *vα*, to put on. **zawędrować** *vn*, (*dokąd*) to wander or travel (as far as).

zawewzać, vid. *wezwąć*.

zawiać *vna*, to begin to blow; to blow towards; blow (sand etc.) over.

zawiad||amiać, ~omić *vα*, to let know, inform. ~omienie ^m, information.

zawiadow||ać *vα*, to administer, manage. ~anie ^m, management, administration. ~ca ^m, manager. **zawiasa** ^f, (door-)hinge.

zawiąz||ać, ~ywać *vα*, to tie up, bind up; (*przyjaźń*) to form; ~ać *komu świat*, to seclude a person from the world. ~ ~ się *vr*, to forme oneself. ~ek ^m, germ, bud; (*fig.*) source, origin; ~ek *owocowy*, seed-bud, germ.

zawichrz||ać, ~yć *vα*, to set in an uproar, trouble, ~enie ^m, disturbance, trouble; storm.

zawięd||iy ^a, faded, withered. ~nać *vn*, to wither, fade.

zawiedziony ^a, deceived.

zawieja ^f, snow-storm, snow-drift.

zawierać *vα*, to shut, close; (*pokój* etc.) to make, conclude; include, contain, comprise.

zawieru||cha ^f, snow-storm, snow-drift; (*fig.*) disturbance, disorder, turmoil.

~szyć *vα*, to disturb, trouble. ~ ~ się *vr*, to go astray.

zawierz||ać, ~yć *vα*, (*komu co*) to trust, entrust one with; confide.

~enie ^m, trust, confidence.

zawieść, vid. *zawodzić*.

zawiesi||ć, ~szać *vα*, to hang up; put in; stop; (*kogo w urzędzie*) to suspend.

~sisty ^a, hanging (down); flapped, flapping, flap ...

~szenie ^m, putting into; (*kroków nieprzyjacielskich*) suspension, cessation; (*urzędnika*) suspension;

~ ~ broni, armistice, truce.

zawiewać, vid. *zawiąć*.

zawieźć *vu*, to convey to, carry to.

zawijać, vid. *zawiąć* (*zawitość* etc.).

zawikła||ć *vα*, to entangle; (*fig.*) to complicate. ~ć się *vr*, to be entangled. ~nie ^m, complication, intricacy.

zawilec ^m, (*bot.*) pasque-flower, anemone.

zawi||łość ^f, knottiness; (*fig.*) complication, intricacy. ~ły ^a, knotty; (*fig.*) intricate. ~nać *vα*, to bundle; wrap up; (*do portu*) to enter, call at (a port). ~niałko ^m, little bundle, parcel.

zawilżyć *vα*, to moisten, wet slightly.

zawinić *vα*, to forfeit, be guilty of.

zawiść ^f, jealousy; envy.

zawis||łość ^f, dependence. ~ły ^a, suspended, pendent; dependent.

~nać *vn*, to hook on; overspread; (*od kogo*) to depend on ...; (*na czem*) to be founded on ...

zawistny ^a, jealous, envious.

zawitać *vn*, (*dokąd*) to arrive;

(*do kogo*) to call upon a person, come as a welcome guest.
zawładać, ~nąć ^{vñ}; to make oneself master of.
zawłolec, ~łoczyć ^{vα}; to drag to, draw along; harrow up, harrow over.
zawłoka ^f, iron-pin; seton, rowel.
zawód ^m, course, career; profession, trade, calling; deception; iść lub puścić się w ~ody z kim, to contend with a person. ~odnośc ^f, fallaciousness, deceitfulness. ~odny ^α, deceitful, fallacious. ~odzić ^{vα}, (*zawieść*) to deceive, delude. *vid.* *zawieźć*. ~odowy ^α, professional.
zawój ^m, head-dress, turban.
zawojować ^{vα}; to make oneself master of, conquer, subdue.
zawałać ^{vα}; to call in, bid come. ~ny ^α, called in; (*fig.*) famous.
zawornik ^m, keystone.
zwozić, *vid.* *zawieźć*.
zawracać, ~ocić ^{vα}; to turn back; ~~ komu głowę, to turn a person's brain. ~~ się ^{vr}, to return, turn back. ~ót ^m, dizziness, swimming of the head. ~otny ^α, causing dizziness.
zawrzasnąć ^{vñ}; to cry out loud.
zawrzeć ^{vñ}; to begin to boil *vid.* *zazierać*. ~nie ⁿ, seething, boiling.
zawstydzać, ~ić ^{vα}; to make ashamed, ashame. ~enie ⁿ, humiliation, shame. ~ony ^α, ashamed.
zawsze ^{ad}, always, continually, ever; raz na ~, once for all.
zawyć ^{vñ}; to howl aloud.
zawyrokować ^{vα}; to give or pass judgment, decide.
zawziąć ^{vα}; to commence, begin. ~~ się ^{vr}, (*na kogo*) to grow angry, bear, rancour; to take its rise, to spring. ~ecie ^{ad}, obstinately; ardently, passionately. ~etość ^f, malignancy. ~ety ^α, rancorous, exasperated. [ask.]
zażądać ^{vα}; to demand, require,

zażalenie ⁿ, complaint.
zażarcię ^{ad}, wrathfully, enraged.
~tość ^f, fierceness, wrathfulness.
~ty ^α, wrathful, furious.
zazdrość ^f, envy, jealousy. ~ścić ^{vñ}, (*komu*) to begrudge, envy a person, be envious. ~śnie ^{ad}, jealously, enviously. ~snica ^f, envious woman. ~snik ^m, envier. ~sny ^α, jealous, envious.
zażegnać, ~ywać ^{vα}; to conjure, banish by witchcraft.
zażerać ^{vα}; to devour, worry.
zażewie ⁿ, tinder; (*fig.*) origin, cause.
zażgać, ~ać ^{vα}; to stab, spear.
zazgrzytać ^{vñ}; to begin gnashing.
zaziebiąć, ~ć ^{vα}; to chill, make cold. ~ć się ^{vr}, to catch cold.
~enie ⁿ, (bad) cold. ~~ się ⁿ, catching cold.
zazieleniać, ~ć ^{vα}; to make green, to green. ~ć się ^{vr}, ~ać ^{vñ}, to grow green, to green.
zazierać, *vid.* *zaglądać*.
zazimować ^{vñ}; to pass the winter.
zaznajomić, ~ać ^{vα}; to become acquainted with; experience, try.
~ać, ~czyć ^{vα}; to mark, note; distinguish. ~~ się ^{vr}, to be marked, be distinguished.
zaznajomić ^{vα}; to acquaint, familiarise. ~ się ^{vr}, to get acquainted.
zażółcić ^{vα}; to dye yellow.
~knąć ^{vñ}; to grow yellow.
zazwyczaj ^{ad}, ordinarily, usually.
zażyć, ~ać ^{vα}; to make use of; enjoy; ~~ tabaki, to take a pinch of snuff; (*lekarska*) to take (physic). ~le ^{ad}, intimately, familiarity. ~łość ^f, familiarity, intimacy. ~ły ^α, intimate, familiar.
zbaczać, *vid.* *zboczyć*. ~jący ^α, digressive.
zbadać ^{vα}; to search out, explore.
zbałamucenie ⁿ; seduction, seduction. ~ić ^{vα}; to befooled, seduce.

zbankrutować *vⁿ* to become a bankrupt.

zbaw||ca ^m, redeemer. ~ić *v^a* to release, redeem, save. ~iciel ^m, deliverer, redeemer; (*świata*) the Redeemer, Our Saviour. ~ienie ⁿ, salvation, beatitude. ~ienność ^f, wholesomeness, salutariness. ~ienny ^a wholesome, salutary.

zbestwi||ć *v^a* to brutalise. ~ć się *v^r*, ~eć *vⁿ* to grow brutish.

zbezczęścić *v^a* to profane.

zbil||ć *v^a* to defeat totally; beat, cudgel. vid. *zbijać*. ~cie ⁿ; (*dowódów*) refutation, confutation.

zbiednielić *vⁿ* to become poor. ~nie ⁿ, impoverishment.

zbie||dz, ~gać *vⁿa* to run down; (*o czasie*) to pass, elapse; escape, run away; desert; (*kogo*) to surprise; (*kraje*) travel through, pass thorough. ~~ się *v^r*, to come together. ~g ^m (*genit.* ~ga) deserter, runaway. ~g ^m (*genit.* ~gu) concourse, confluence. ~gły ^a, fugitive. ~~ deserter. ~gostwo, ~gowstwo ⁿ, desertion. ~gowski ⁿ, riot, concourse, tumult, rout. *zbieleć* *vⁿ*, to grow white.

zbiera||ć, vid. *zebrać*. ~cz ^m, gatherer, collector. ~nie ⁿ, collection. ~nina ^f, compilation, collection; rubbish, confused mass.

zbij||ać *v^a*, to join together; (*dowody*) to impugn, confute; ~ać z terminu, to disconcert, discompose; ~ać bruки, to saunter, loaf about. ~anie ⁿ; (*dowódów*) confutation. ~obruk ^m, loafer, idler. **zbi||ór** ^m, collection; crop, harvest, produce; summary. ~orek ^m, small collection. ~ornik ^m, reservoir, cistern. ~orowisko ⁿ, congregation, mass. ~orowo ^{ad}, in a body. ~orowy ^a, collective. **zbir** ^m, catchpoll, sbirro.

zbity ^a, beaten down, defeated; (*las*) thick; compact, solid.

zblad||ły ^a, pale. ~nać *vⁿ*, to grow pale.

zbłą||dzić *vⁿ*, to mistake; lose one's way, go astray. ~kać się *v^r*, to go astray, lose one's way. ~ka-ny ^a, stray, erring.

zbłażnić się *v^r*, to make oneself a laughing-stock.

zbli||ska ^{ad}, near. ~żać, ~żyć *v^a*, to bring near. ~~ sie *v^r*, to near, approach. ~żenie ⁿ, approach, drawing nearer. ~~ się ⁿ, approaching, coming nearer; (*niebezpieczeństwa* etc.) impen-dence, impendency.

zbocz||enie ⁿ, deviation; digression.

~yć *vⁿ*, to deviate; digress.

zbogaci||ać, ~ić *v^a*, to enrich. ~~ się *v^r*; (*czem*) to grow rich upon.

~enie ⁿ, enrichment.

zbój ^m, brigand, bandit, outlaw.

~ca ^m, murderer, bravo. ~czy ^a, predatory, murderous. ~czyni ^f, murderer. ~ecki ^a, murderer's; murderous. ~ectwo ⁿ, robbery.

z bola||ość ^f, dolorousness. ~y ^a, dolorous, painful; sore.

zbó||ór ^m, assembly, meeting; coun-cil; Protestant church. ~orny ^a, punkt ~~ , rallying-point. [~eć.

zbótwi||ały, ~eć, vid. *zbutwiały*,

zboż||e ⁿ, corn, grain. ~a pl., sorts of corn. ~owy ^a, corn ...; kupiec

~~, dealer in corn.

zbożn||ość ^f, piety, devoutness. ~y ^a, pious, religious.

zbratać (*sie*), vid. *pobratać* (*sie*).

zbrocz||yć *v^a*, to bespot; krwią ~ony, blood-bespotted.

zbrodni||a ^f, crime, offence; ~a stanu, high treason. ~arka ^f, ~arz ^m,

zbrodzień ^m, criminal, delinquent. ~czy ^a, criminal.

zbroj||ja ^f, harness, armature, ar-mour. ~ić *v^a*, to equip, arm;

commit, perpetrate. ~jenie ⁿ, arming, armament; perpetration.

~jnie, ~jno ^{ad}, by force of arms; arms in hands. ~jny ^a, armed;

sita ~jna, army. ~jownią ^f, arnioury.

zbroszuować *v^a*, to stitch, sew.

zbrudzić, zbruć *v^a* to soil, dirty, contaminate.
 zbryzać *v^a* to spout, splash.
 zbrzydnąć *vn* to become ugly; to have become loathsome; (*życie*; *mi ~dło*, I have become tired (of the world). ~dzić *v^a* (*komu co*) to disgust a person with; (~sobie *co*) to be disgusted with. [*fig.*] to edify.
 zbudować *v^a* to build, erect;
 zbudzić *v^a* to awake, rouse from sleep; (*fig.*) to rouse, enliven. ~ się *vr* to awake, rouse (oneself).
 ·zbuntować *v^a* to stir up in rebellion, rouse. ~ się *vr* to revolt, rebel.
 zburzyć *v^a* to chide, scold.
 zburzenie *"*; destruction, demolition. ~yć *v^a* to destroy.
 zbutwiały *a'* mouldy, fusty. ~ać *vn* to become fusty.
 zbyić *v^a* to put off, send off; (*kogo*) to set a person down, to put a person off; alienate. ~cie *"*; ~t *m*, sale, market.
 zbyt *ad* too; too much, exceedingly. ~ecznosc *f*, superfluity, abundance; excess. ~eczny *a'* superfluous; needless. ~ek *m*, abundance, profusion; luxury; do ~ku, to excess. ~kować *vn* to lead a jolly life, live gaily. ~kowność *f*, luxuriousness, sumptuousness. ~kowny *a'* sumptuous, luxurious. ~kujący *a'* luxurious, prodigal. ~ni *a'* superfluous.
 zbywać *vn* & *vip*, to be wanting; ~ mi na (*środkach*), I am deficient in (the means). vid. *zbyć*.
 zchodzić się, vid. *zejść się*.
 zcicha *ad* not loudly.
 zcudzoziemczyć *vn* to be denationalised.
 zczernić *v^a* to blacken. ~ieć *vn*, to turn black, blacken.
 zczesać *v^a* to comb off.
 zdać, vid. *zdawać*.

zdalić *a'd* & *i*, from afar; gone! away! ~eka *a'd* from afar, at a distance.
 zdanie *"* opinion; moim ~m, in my opinion, according to my judgment.
 zdarzać się, ~yć się *vr* to occur, happen, betide. ~enie *"*, occurrence.
 zdatność *f*, aptitude, fitness; ability, capacity, faculty. ~y *a'* able, capable; fit (for).
 zdawać *v^a* (*ptaczącemu*) to give back; (*rachunek*) to render (an account); (*na kogo urząd etc.*) to confer (an office etc. upon a person); sprawę (*z czego*), to give an account of... ~ ~ się *vr* to seem; appear; (*na kogo*) to rely on, depend upon; (*na co*) to be fit (for); zdaje mi się, methinks.
 ~ka *f*, remnant; change, small coin. ~kowy *a'* commonplace; moneta ~kowa, small coin.
 zdawna *ad* long ago.
 zdążyć *vn*, to keep pace; (*na czas*) to come in due time; ~ać ku ..., to steer for, go to meet.
 zdechliźna *f*, carcass, carrion.
 ~nąć *vn*, (*o zwierzętach*) to die.
 zdecydować *v^a* to decide. ~ się *vr*, to come to a determination.
 zdejmować, vid. *zdjąć*.
 zdemaskować *v^a* to unmask.
 zdemontować *v^a* (*mil.*) to dismount, unhorse.
 zdemoralizować *v^a* to demoralise.
 zdenerwować *v^a* to enervate.
 zdeptać *v^a* to tread down, trample down.
 zderzać się, ~yć się *vr* to collide, come into collision, run into each other. ~ak *m*, buffer, buffer-head.
 ~enie się *"*, collision.
 zdesperowany *a'* desperate.
 zdjąć *v^a*, to take off, take away; (*kapelusz etc.*) to take off; (*fig.*) to pierce, be piercing. ~enie *"*.

taking away, removal; (*kapelusza etc.*) taking off; ~ ~ z krzyża, descent from the cross. ~ety^a, taken away, removed; (*fig. strachem etc.*) seized with (fear etc.) zdmuć^a to blow away, blow off.

zdobić^v^a, to adorn, decorate.

zdobyć^v^a, ~wać^v^a, to conquer; gain or take as booty. ~ć się^v^r, (*na co*) to afford, find it in one's heart; nie mogę się na to ~ć, I cannot afford it. ~cz^f, booty, plunder, spoil; acquisition. ~cie["], conquest, conquering. ~wca["], conqueror. ~wczy^a, conquering.

zdołać^vⁿ, to be able (to do), have the power to ... ~lność^f, ability, fitness, qualification.

~lny^a, able, fit, qualified, gifted.

zdrańda^f, treason, treachery; ~da stanu, high treason. ~dliwość^f, treacherousness. ~dny^a, fallacious, sly, cloaked (*fig.*). ~dliwy^a, fraudulent, deceitful, treacherous. ~dziąć, ~dzić^v^a, to betray; (*fig.*) to bespeak. ~dziecki^a, perfidious, treacherously. ~dziecko^{ad}, perfidiously, treacherously. ~jca["], traitor, betrayer. ~jczyna, ~jczy- ni^f, traitress. [away.]

zdraplać, ~ywać^v^a, to scratch

zdrętwiałość^f, rigidness, stiffness. ~ały^a, torpid, stiff, benumbed. ~ć^v^a, to torpify, benumb; blunt. ~eć^vⁿ, to get numbed, stiffen; blunt. ~enie["], numbness, benumbing; blunting.

zdrobniałosć^f, diminutiveness.

~ły^a, diminutive.

zdrój["], source, well, spring; (*fig.*) torrent. ~ojowisko["], spring-well, fountain-head. ~ojowy^a, spring..., springy; woda ~ojowa, spring-water.

zdrów, ~owy^a, well, in good health; wholesome, salutary; (*mieszkanie etc.*) sound, healthy; safe and sound; bądź ~ów! good bye! farewell! ~owy rozum, com-

mon sense. ~owie["], health; (*pijąc*) toast; przyjść do ~owia, to recover one's health. ~owiuchny, ~owiuteński^a, quite well, very healthy. ~owo^{ad}, well, healthily; wholesomely; (*myśleć*) right, justly. ~owość^f, healthiness. [Ave-Maria.]

zdrowaś Maryja, (*vulg.*) ~ka^f, zdrowotliwość^f, salutariness; state of health. ~y^a, salutary, sanitary.

zdrożić^vⁿ, to grow dear. ~yć^v^a, to make dearer, raise the price of. zdrożliwość^f, error, perversity; digression. ~y^a, perverse, wrong; digressive. [entirely.]

zdruzgotać^v^a, to smash, shatter. zdrzymać się^v^r, to fall asleep, to take a nap.

zdziułałość^f, astonishment.

~eć, ~ewać^v^a, to astonish. ~ ~ się^v^r, (*nad czem*) to be astonished at, to wonder at. ~enie["], astonishment; wprawić w ~~, to astonish. ~ewający^a, astonishing.

zdumnieć^vⁿ, to become proud.

zduń["], potter. ~ńczyk["], journeyman potter. ~ński, ~nowy^a, potter's.

zdurzyć^v^a, to befooled.

z dusić^v^a, to strangle, stifle.

zdwajać, ~oić^v^a, to double.

zdybać^v^a, to seize red-handed.

zdychać, vid. zdechnąć.

zdyskredytować^v^a, to discredit.

zdyszłały, ~any^a, out of breath, breathless. ~eć się^v^r, to be out of breath. [plish.]

zdziałać^v^a, to perform, accom-

zdziczłały^a, savage, intractable.

~eć^vⁿ, to become intractable or savage.

~enie["], growing wild.

zdziecinłały^a, grown childish.

~ieć, ~nieć^vⁿ, to grow childish, dote.

zdzierłać, vid. zedrzyć. ~ca["],

extortioner. ~stwo["], extortion.

zdziwaczeć^vⁿ, to become odd or queer.

zdziwić się *v^r* to wonder, be astenished. ~enie ⁿ; amazement. ~ony ^a astonished.

ze, *vid.* *z*.

zębliy, *pl. od ząb.* ~aty ^a toothed, indented, pronged.

zebra ^{f.} (*zo.*) zebra.

zebrać ^v to gather, cull; collect, gather in; (*zboże*) garner, reap; assemble; ~ć swe myśli, to collect oneself. ~ć się *vr* to assemble, meet; to accumulate. ~nie ⁿ meeting, assembly.

zecer ^m, compositor, caseman. ~ski ^a compositor's, of the com-zechcieć *vn* to please. [positor.

zedrzec ^v to tear off, pull off; (*fig.*) cheat, defraud.

zefir ^m, zephyr, zephyrus.

zegar ^m, clock; ~ścienny, house-clock. ~ek ^m (*kieszonkowy*) watch.

~kowy ^a watch ... ~mistrz ^m, clock-maker, watch-maker. ~

mistrzowski ^a clock-maker's. ~mistrzo(w)stwo ^m clock-making, watch-making. ~owy ^a clock ...

zegnać, *vid.* *zgonie*.

zejść ^{ic v^{an}, (*kogo*) to surprise; descend, come down. *vid.* *schodzić*.}

~ć ze świata, to die. ~ć się *vr* to meet, come together. ~cie ⁿ descent; ~ ~ ze świata, death.

~ ~ się ⁿ, interview, meeting.
zekpać, *vip.* *wykpaci*.

zełgać *vⁿ* to tell a lie.

zelżenie ⁿ; insult, affront, invective. ~yć ^v to insult, injure, affront. ~yciel ^m, insulter.

~ywie ^{ad} insultingly. ~ywość ^f outrageousness. ~ywyl ^a outrageous, insulting, invective.

zemdleć *vⁿ* to faint, swoon away. ~nie ⁿ; fainting-fit, swoon.

zemknąć *vⁿ*, to run away, take French leave; brush off, shove off, draw down.

zemleć ^v (*zboże*) to grind (up).

zemrzeć *vⁿ* to die.

zemścić się *v^r* to take vengeance,

revenge oneself. ~sta ^f, revenge, vengeance.

zeń = *z niego*.

zepchnąć ^v to push down.

zeprzeć *vⁿ* (*o zbożu*) to mowburn.

zepsnąć się *v^r* to glide down.

zepsuć ^v to mar, spoil; (*moralnie*) to pervert, corrupt; (*dziecko*) to spoil. ~ć się *vr* (*o towarzach*) to be spoiled; be corrupted.

~cie ⁿ, corruption; depravity.

~ty ^a spoiled, damaged; (*fig.*) corrupted, depraved.

zerkać, ~ać *vⁿ* to cast a look sideways. [*metrze etc.*] zero.

zero ⁿ; cipher, naught; (*przy termo-*zerwać, ~nie, *vid.* *zrywać*, *zrywanie*.

zerzać ^v to cut away, lop off.

~ się *vr* (*fam.*) to get drunk

zeschnąć *vⁿ* ~ się *vr* to dry up.

zeskakiwać, ~oczyć *vⁿ* to leap

zeskorupić *vⁿ* to crust. [down.

zeskrobać ^v to shave off, scrape off.

zesłać ^v to send, send down; deport, transport. ~nie ⁿ; sending; deportation.

zesliznąć się *v^r* to glide down.

zespolenie ⁿ; union, joint, con-jointment. ~ić ^v to conjoin.

~ony ^a conjoint.

zeszrodkować ^v to centralise, centre, concentrate. [grace.

zesromocić ^v to dishonour, dis-

zestarzeć *vⁿ* ~ się *vr* to grow old, to age.

zestawić, ~ć ^v to put together; (*fig.*) to compare, confront.

zestrzelić ^v to concentrate.

zestrzydz ^v to clip, shave off.

zesychać, *vid.* *zeschnąć*.

zeszły ^a past, last; deceased.

zeszpeccenie ⁿ disfigurement. ~cić ^v to disfigure, deform.

~tnieć *vⁿ* to become ugly.

zesztywnieć *vⁿ* to stiffen, become stiff. [(*dzięta*) number, part.

zeszyt ^m (*szkolny*) writing-book;

zettkańć *v^a*, to put together. ~ ~ sie *v^r*, to come into contact; meet. ~iecie ⁿ, contact.

zettne, fut. od ściać.

zetrzeć *v^a*, to wipe, wipe off; bruise; ~ kurz, to dust. ~ się *v^r*, to be wiped off; (fig.) to attack one another.

zewłlec, ~łoczyć *v^a* (fam.) to undress, pull off.

zewnatrz *ad* & *ppn*, outwardly, on the outside; out of, outside; z ~, from without.

zewnetrzne ⁿ, outside, exterior; external appearance. ~ność ^f, outside, exterior. ~ny ^a, external; exterior.

zewrzeć, vid. zwierać.

zewsząd *ad*, on all sides, from every side.

zewszechmiar *ad*, in all respects, in every respect.

zez etc., vid. zyz etc.

zeznańć, ~wać *v^a*, to utter, declare, (jako świadek) to depose.

~nie ⁿ, declaration, statement, deposition.

zezwalać, ~olić *vⁿ* (na co) to consent to, agree to, acquiesce in.

~olenie ⁿ, consent, agreement, acquiescence.

zezwierzętać, ~ić *v^a*, to brutalise. ~ ~ się *v^r*, to grow brutish. ~enie ⁿ, animalisation.

zf ..., vid. sf ..

zgadzać się *vip*, ~ało się o tem, the conversation turned upon ..

~nać *v^a*, to find out, guess.

zgadzać, vid. zgodzić.

zgaga ^f, heartburn(ing).

zgangrenowańć *v^a*, to gangrene.

~cieć *vⁿ*, to grow gangrenous.

zganiać *v^a*, to drive together; drive away.

zganić *v^a*, to blame, disapprove.

zgarbaciać *vⁿ*, to become hump-backed. ~ić *v^a*, to make hump-backed, to hump, hunch. ~ ~ się *v^r*, to become humpbacked; to bow, stoop.

zgarniać, ~iać *v^a*, to rake together,

scrape together; (pieniadze) to pocket.

zgałszyć *v^a* (lampę etc.) to put out; (pragnienie) to quench. ~sły ^a, gone out, extinct. ~snąć *v^l*, to go out, be extinguished. ~szenie ⁿ, putting out, extinction.

zgęścić, ~szcząć *v^a*, to thicken, inspissate. ~szczony ^a, condensed. ~szczenie ⁿ, inspissation, condensation.

zgermanizować *v^a*, to germanise.

zgiliać *v^a*, to crook, curve, bend; ~ ~ kolano, to bend the knee. ~ ~ się *v^r*, to bow, bend, stoop. ~ęcie ⁿ, bending, flexure.

zgiełk ^m, huddle, hullabaloo, tumult. ~liwość ^f, tumultuariness.

~liwy ^a, tumultuary.

zginać, vid. zgiąć.

zginać *vⁿ*, to perish, die; be lost.

zgładzić *v^a*, to make away, exterminate; smooth.

zgłaszać się, vid. zgłosić się.

zgłębiać, ~ić *v^a*, to explore (thoroughly); (ranę) to probe; (grunt, rzekę) to sound; deepen. ~ianie ⁿ, exploration. ~nik ^m, probe.

zgliszczne ⁿ, place where there has been a fire, burning place.

zgłodniąły ^a, excessively hungry, starved. ~ać *vⁿ*, to starve, suffer hunger.

zgłosić się *v^r*, to announce oneself, report oneself; (do kogo o co) apply for, put in for. ~szenie się ⁿ, report.

zgłoskla ^f, syllable. ~ować *v^a*, to syllable, spell. ~owanie ⁿ, syllabication. ~owy ^a, syllabical.

zgłuchnać *vⁿ*, to turn deaf. ~szyć *v^a*, to deafen

zgłupić *vⁿ*, to become confused, be all at sea. [bear.

zgnębić *v^a*, (fig.) to oppress, over-

zgnilić *vⁿ*, to rot, putrify. ~lizna ^f, putridness, rottenness. ~ły ^a, rotten.

zgnieść *vα* to bruise, crush, squash.
 zgnoić *vα* to putrify, to turn putrid.
 zgnuśnieć *vη* to become lazy.
 zgołda *f*, concord, agreement, harmony; ~da! agreed! ~dnie *ad* according to; in concert, in conformity; żyć ~~, to get on well together. ~dność *f*, conformity; good understanding. ~dny *α*, compatible, conformable; sociable, peaceable; harmonious. ~dzić *vā* (*stuge etc.*) to hire, rent. ~~ się *vη*, to agree together; (*z kim*) to agree with a person; (*na co*) to consent to, acquiesce in.
 zgołić *vα* to heal. ~~ się *vη*, to heal up, heal over. ~jony *α*, healed (up).
 zgoła *ad* wholly, absolutely, quite.
 zgolić *vα* to shave off.
 zgon *"*, decease, death.
 zgonić *vα* to drive away.
 zgorłszenie *"*, scandal, offence, bad example. ~szyć *vα*, to give offence, scandalise. ~~ się *vη*, (*czem*) to be scandalised at.
 zgóry *ad* beforehand, in advance.
 zgorzełć *vη* to burn down. ~l *f*, (*med.*) gangrene. ~lisko *"*, place where a fire has been. ~li(z)na *f*, gangrene, mortification; smell of burning, burning smell.
 zgorzknąć, ~ieć *vη* to become rancid or bitter. ~iałość *f*, rancidity. ~iały *α*, rancid, bitterish.
 zgotować *vα* to prepare, get ready.
 zgrabiłały *α* chilly. ~eć *vη* to get numbed, get chilled.
 zgrabić *vα* to rake together.
 zgrabność *f*, dexterity, skill, ~ny *α*, skilled, clever, dexterous.
 zgrać *vα*, to win all the money of a person (in a game of hazard). ~ się *vη*, to lose all one's money (at play).
 zgraja *f*, band, gang.
 zgromadzić, ~ieć *vα* to assemble.

~~ sie *vη* to assemble, meet.
 ~enie *"*, meeting, assembly.
 zgromić *vα* to chide, scold.
 zgroza *f*, horror, dread.
 zgrubiłały *α* (*o rękach*) clumsy, rough; (*wyraz etc.*) gross, rough.
 ~eć *vη*, to grow clumsy or rough.
 zgruchotać *vα* to smash, crush, dash to pieces. [tom of (a thing).
 zgruntować *vα* to get to the bot-
 zgrywać, vid. *zgrac*.
 zgryźć *vα* to bite to pieces, (*orzech*) crack. ~~ się *vη*, to grieve, be grieved, pine. ~żliwość *f*, mordacity, grievousness. ~żliwy *α*, mordacious, grievous. ~zota *f*, grief, sorrow; ~zoty sumienia, remorses *pl*.
 zgrzać *vα* to warm. ~ sie *vη*, to grow hot or warm.
 zgrzebło *"*, horse-comb.
 zgrzebny *α* tow ..., sack ...
 zgrzeszyć *vη* to commit a sin.
 zgrzybiałość *f*, decrepitness.
 ~ły *α*, decrepit, crazy, very old.
 zgrzyt *"*, ~anie *"*, clacking, rattle, rattling. ~ac, ~ać *vη* (*zębami*) to gnash (one's teeth).
 zgubila *f*, loss; ruin, perdition.
 ~ić *vα* (*kogo*) to ruin, undo; (*co*) to lose. ~~ się *vη*, to run into ruin. ~ność *f*, perniciousness.
 ~ny *α*, ruinous, pernicious.
 zawałenie *"*, violation, (*jur.*) rape. ~ić *vα* to violate, ravish.
 zhańbić *vα* (*kobiętę*) to violate; dishonour, disgrace. [or bold.
 zhardzieć *vη* to become haughty
 zheblować *vα* to plane off.
 zhołdować *vα* to subject, subdue.
 ziać, vid. *zionać*.
 zjadłać, vid. *zjeść*.
 zjadliwość *f*, malignance, mordaciousness. ~wy *α*, malignant, mordacious.
 ziarło, ~nko *"*, granule, grain.
 ~nisty *α*, kernely, granular.
 ~no *"*, grain, kernel. ~nożerny *α*, granivorous.

zjawiać się, ~ć się *v^r*, to come forth, appear. ~enie (*sie*) ⁿ, appearance. ~sko ⁿ, phenomenon; ~sko napowietrzne, meteor.

zjazd ⁿ, assembly, congress.

zieba ^f, (*orn.*) finch.

ziębić *v^a*, to penetrate with cold, make cold. ~ać *vⁿ*, to feel cold, to be cold, feel chilly.

zięć ^m, soon-in-law.

zjechać *vⁿ*, drive down, ride down; arrive, come; (*z-drogi*) to make way, take another direction. ~sieć *v^r*, to come together, meet, assemble.

zjednalać, ~ywać *v^a*, (*kogo z kim*) to reconcile; (*sobie co*) to gain, win; procure, obtain. ~oczenie ⁿ, union. ~oczyć *v^a*, to unite. ~oczony ^a, united; *Stany Zjednoczone*, United States.

zjedrnieć *vⁿ*, to grow solid or pithy. **zielone** ^f; herb, weed. ~eń ^f, green colour; verdure; (*w kartach*) spades *pl.* ~enić się *v^r*, to grow green. ~eni(z)na ^f, greens *pl.*, vegetables *pl.* ~nictwo ⁿ, botany. ~nik ^m, herbal, herbarium. ~ny ^a, herbaceous. ~onawy ^a, greenish.

Zielone świątki, Whitsuntide, Pentecost.

zieloność ^f, greenness, verdure. ~ony ^a, green; unripe, immature. ~sko ⁿ, weed.

ziemia ^f, earth; soil; territory; ~ia ojczysta, home, native country. ~ianin ^m, country-squire; husbandman. ~iański ^a, of country-squire. ~iaństwo ⁿ, rural economy. ~iowodny ^a, amphibious.

~isty, ~ny ^a, earthen, consisting of earth. ~niak ^m, potato. ~nowodny, *vid. iowodny*. ~opis ^m, geographer. ~ski ^a, earthly, terrestrial; country ..., of district. ~skość ^f, earthliness. ~stwo ⁿ, county court; provincial nobility.

zjeść *v^a*, to eat up (all).

ziewać, ~ać *vⁿ*, to yawn, gape. ~anie ⁿ, yawning.

zjeżdżać, *vid. zjechać*. ~żdzić *v^a*, (*kogo*) to scold, chide; (*konia*) to harass by riding, override. ~sieć *v^r*, to get tired by riding or driving. [winter.]

zima ^f, winter; przeszłej ~y, last

zimnica ^f, ague. ~o ⁿ, cold; coldness; (*jest*) ~o, it is cold. ~o ad, coldly; ~o mi, I am cold ~y ^a, cold, frigid; (*fig.*) indifferent.

zimorodek ^m, (*orn.*) kingfisher.

~wać *vⁿ*, to winter. ~wit ^m, ~jesienny, (*bot.*) meadow-saffron.

~wy ^a, wintry, winter ...; ~wapor, winter-season; ~we powietrze, wintry weather.

zinad ad, from elsewhere, from another place; else, otherwise.

zioła *pl.*, medicinal herbs. ~ółko ⁿ, plant, herb; (*fig. fam.*) a nice article. [patriot.]

ziomek ^m, fellow-countryman, com-

zizonac *vⁿ*, to exhale. [sion.]

zirytować się *v^r*, to fly into passion. ~scić *v^a*, to fulfil, realise. ~sieć *v^r*, to be realised or accomplished, to come true. ~szczanie ⁿ, accomplishment, fulfilment.

zk ..., *vid. sk* ...

zlać *v^a*, to pour off, decant; water; smelt (together); (*na kogo*) to transfer (upon). ~sieć *v^r*, to flow together, run into one another.

złąc, *vid. zleknąć*.

złączenie ⁿ, junction, union. ~yć *v^a*, to unite, join. ~sieć *v^r*, to unite.

złagodnieć *vⁿ*, to become soft.

~dzenie ⁿ, appeasement, softening. ~dzić *v^a*, to soften, appease.

złajać *v^a*, to chide, scold.

złakomić się *v^r*, to be tempted.

złamać *v^a*, to break; (*przysięgę etc.*) to violate. ~sieć *v^r*, to break, be broken. ~nie ⁿ, breach; ~przysięgi, perjury.

zlanie ⁿ, melting. ~sieć ⁿ, fusion.

złapać *v^a*, to catch, seize, snatch. ~latywac, *vid. zlecieć*. [up.]

złe ⁿ, evil; brać (*wziąć*) za ~, to take ill, take amiss.

zlecać, ~ić ^{vα}, (*komu co*) to commission, to charge one with. ~enie ⁿ, message, commission, order. ~ić ^{vα}, (*wodę*) to make tepid.

zlecieć ^{vn}, to fly down; (*fam.*) to fall down. ~ się ^{vr}, to fly together.

zleżdz, ~gnąć ^{vn}, to lie in.

zleknać ^{vα}, to frighten. ~ się ^{vr}, (*czego*) to be frightened at.

zlenięć, ~wieć ^{vn}, to become lazy.

zlepłek ^m, anything glued (together). ~iać, ~ić ^{vα}, to glue together, paste together.

zlew ^m, confluence. ~ać, *vid. złac.* ~ek ^m, mixture, mixtion.

zleżały ^α, spoiled by long lying. ~ec się ^{vr}, to become damaged by lying.

zliczyć ^{vα}, to add up, reckon.

zlitować się ^{vr}, (*nad*) to pity, have mercy on ...

zlizać ^{vα}, to lick off.

zło ⁿ, evil, bad.

złoczenie ⁿ, gilding. ~ić ^{vα}, to gild. ~ień ^m, (*bot.*) yarrow, achillea; (*bot.*) chrysanthemum.

złocisłotość ^f, golden colour. ~ty ^α, gilt, gold-coloured; interwoven with gold-thread.

złoczyńca ^m, malefactor, criminal. **złodowacieć** ^{vn}, to congeal, freeze, turn to ice.

złodziej ^m, thief; ~ kieszonkowy, pick-pocket. ~ka ^f, female thief. ~ski ^α, thievish. ~stwo ⁿ, theft, thievery.

złorzeczenie ⁿ, imprecation. ~yć ^{vn}, to imprecate, curse.

złosłć ^f, anger, passion; *zrobić komu co na ~ć*, to serve a person a trick. ~cić się ^{vr}, to rage, anger. ~liwość ^f, spitefulness, malignity, malignancy. ~liwy ^α, spiteful, malignant, malicious.

~nica ^f, shrew, a passionate woman. ~nik ^m, a passionate man, irate man.

złotlawiec ^m, (*zo.*) rose-beetle.

zmartwienie

~awy ^α, goldish. ~ko ⁿ, gold; (*fy. fam.*) sweetheart, love. ~nictwo ⁿ, goldsmith's work. ~niczy ^α, goldsmith's. ~nik ^m, goldsmith.

~o ⁿ, gold; ~o w listkach, leaf-gold; ~o w sztabach, bullion. ~ogłów ^m, gold-stuff, brocade; (*bot.*) asphodel. ~okost ^m, (*chem.*) orpiment. ~okwiat ^m, (*bot.*) chrysanthemum. ~ówka ^f, florin, guilder. ~owłosy ^α, golden-haired. ~y ^α, golden, of gold; ~y deszcz, (*bot.*) laburnum.

złowieć ^{vα}, to catch, snatch.

złowieszczy, ~rogi ^α, ill-boding.

złożenie ⁿ, (*z urzędu*) deposition, removal; (*broni*) laying down; (*we dwoje*) folding. ~ony ^α, compound. ~yć, *vid. składać*.

złudzenie ⁿ, illusion; delusiveness; *optyczne ~~, optical delusion. ~ ~ zmysłów*, delusion of the senses.

illusion. ~ić ^{vα}, to allure, decoy.

złupić ^{vα}, to skin; (*fig.*) to plunder.

złutować ^{vα}, to solder up.

zluźnić ^{vα}, to relax, loosen.

zły ^α, bad; ill, evil, wicked; (*na kogo*) angry (with); ~ czas, bad weather; złe czasy, hard times.

zmachać się ^{vr}, to be tired of running, overfatigue oneself.

zmacić ^{vα}, to muddy.

zimącać ^{vα}, to wet, moisten.

zmaדרzeć ^{vn}, to become wise.

zmaleć ^{vn}, to grow smaller.

zmarły ^α, deceased, defunct.

zmarnieć ^{vn}, to starve, perish.

zmarnowałć ^{vα}, to squander, waste. ~nie ⁿ, lavishing, dissipation.

zmarszczka ^f, fold, plait; (*na twarzy*) wrinkle. ~enie ⁿ, folding; (*czola*) wrinkling. ~yć ^{vα}, to fold, plait; ~ ~ czoło, to knit the brows.

zmartwiłość ^f, (*czlonków*) deadness. ~ć ^{vα}, to give sorrow, afflict.

~ć się ^{vr}, (*czem*) to be grieved at, grieve at. ~eć ^{vn}, to get numbed, stiffen. ~enie ⁿ, grief, sorrow.

zmartwychwstać *vⁿ*, to rise from the dead. ~nieⁿ, resurrection. **zmarzliak** *m*, chilly person, chilly body. ~łość^f, chilliness. ~ły^a, chilly, frosty. ~nąć *vⁿ*, to freeze, be congealed.

zmateryalizować *v^a*, to materialise. ~nieⁿ, materialisation.

zmawiać, vid. *zmówić*.

zmazlać *v^a*, spot, stain. ~ać, ~ywać, *v^a*, to efface; (stę fig.) to stain, spot, pollute. ~~ się *v^r*, to be effaced; be polluted.

zmącać *v^a*, to fatigue, weary, harass. ~ się *v^r*, to get fatigued. **zmęczenie** *m*, grinding up. ~ty *p&a*, ground up.

zmęczyć *vⁿ*, to become manly. **zmiać** *v^a*, to crumple, rumple. **zmiana** *f*, change, alteration; (*mieszkania*) change; ~ księżyca, lunation. [understand.]

zmiarkować *v^a*, to perceive, **zmiatać**, vid. *zmieść*. ~cz *m*, sweeper.

zmiażdżyć *v^a*, to bruise, crush. **zmiekcziać**, ~yć *v^a*, to soften, mollify; (fig.) move, touch. ~ać *vⁿ*, ~yć się *v^r*, to soften, be mollified; be moved. ~enieⁿ, softening.

zmieniać, ~ić *v^a*, to alter, change; (*pieniądze*) to exchange; (*mieszkanie*) to change. ~~ się *v^r*, to change.

zmienność *f*, inconstancy, changeableness, variableness. ~ny^a, inconstant, unsteady; modifiable. **zmierać** *vⁿ*, to die.

zmierzać *vⁿ*, to aim, tend to. **zmierzch** *m*, dark, twilight, dusk.

~ać się, ~nąć się *v^r*, to grow dusky. ~nicia^f, (zo.) moth.

zmierzyć *v^a*, to measure out. ~ sie *v^r*, (z kim) to match a person, vie with a person.

zmieść *v^a*, to sweep away.

zmieścić *v^a*, to place, put in. ~ć się *v^r*, to be allowed; co się ~, as much as possible, with a vengeance.

zmieszać *v^a*, to mix, mingle; (fig.) to perplex, puzzle, bewilder. ~ć się *v^r*, to be thrown into confusion, become confused. ~nieⁿ, mixture; (fig.) perplexity, consternation, confusion. ~ny^a, mixed; (fig.) out of countenance, confused.

zmieściać *v^a*, to crumple, rumple.

~y^a, crumpled, rumpled. [citily.] **zmilczeć** *vⁿ* (*komu*) to listen to talk. **zmilować** się, vid. *zlitować się*. ~nieⁿ, mercy, mercifulness.

zmitrężyć *v^a* (*czas*) to dawdle away (one's time).

zmizerńieć *vⁿ*, to grow meagre, get lean.

zmniejszać, ~yć *v^a*, to diminish, reduce. ~enieⁿ, diminution, reduction.

zmoczyć *v^a*, to moisten, wet.

~knąć *vⁿ*, to get wet; ~~ do suchej nitki, to be soaked to the skin.

zmodyfikować *v^a*, to modify.

zmódrz *v^a*, to overmaster, overpower.

zmora *f*, night-mare.

zmordować *v^a*, to fatigue, harass much. ~ się *v^r*, to get tired, be fatigued. [come.]

zmorzyć *v^a*, to overmaster, over-zmoskwić *v^a*, to russify.

zmowa *f*, collusion, conspiracy; compact, agreement. ~ówiny *pl.*, betrothal. ~ówić *v^a*, to hire; (pacierz) to say, perform. ~~ się *v^r*, to conspire; make an agreement. ~ownie *ad*, collusively. ~owny^a, collusive.

zmrok *m*, twilight, dim light.

zmrozić *v^a*, to freeze, penetrate with frost.

zmrużać, ~yć *v^a*, to blink, twinkle; ~yć oczy, to shut the eyes; (na co fig.) to connive at a thing.

zmuśda *f*, loss of time. ~dność^f, tediousness, wearisomeness. ~

dny^a, wearisome, protracted. ~dzić *v^a* (*czas*) to dawdle away.

zmurszały ^a mouldy. ~ec ^{vñ} to moulder. [force.]
zmułsić, ~szać ^{vα} to compel, zmyć ^{vα} to wash off, wash away.
zmykać, *vid. zemknąć*.
zmylić ^{vñ}, (*kogo*) to misdirect, lead astray; (*drogę*) go astray; be mistaken. ~ się ^{vr}, to be mistaken, make a mistake.
zmysł ^m, sense; *być przy zdrowych słach*, to be in one's senses. ~ślać, ~ślić ^{vα} to feign, invent; contrive, imagine. ~ślacz ^m, inventor, feigner. ~ślanie ^m, feigning, falsehood. ~ślenie ^m, fiction, invention. ~ślność ^f, ingenuity; falsehood. ~ślny ^a, ingenious, intelligent; false. ~ślony ^a, fictitious. ~słowność ^f, sensuality, sensualism. ~słowy ^a, sensual, zmywać, *vid. zmyć*. [sensuous.]
znać ^{vñ}, to know; dać ~ć (*komu*) to let (a person) know, send (a person) word. ~ć się ^{vr}, (*z kim*) to be acquainted with a person; (*na czem*) to be skilled or at home in a thing. ~ć ^{vip}, it is evident. ~czący ^a, mało ~~, inconsiderable. ~czek ^m, (*pocztowy*) stamp; small mark, token, sign. ~czenie ^m, signification; meaning, sense; respectability, importance. ~czność ^f, remarkable. ~czny ^a, remarkable; discernible, perceivable. ~czyć ^{vα}, to mark; mean; *co to ma ~?* how dare you?
znachodzić ^{vñ}, to find, meet with.
znagła ^{ad}, on a sudden, suddenly. ~lać, ~lić ^{vα}, to compel, urge.
znajdłek ^m, foundling. ~ować się ^{vr}, to be in any place, to be. *vid. znaleźć.*
znajomość ^f, knowledge; acquaintance; ~ ~ świata, human knowledge, knowledge of human nature; *zabrać ~ ~ z kim*, to make a person's acquaintance. ~my ^a, known, well known. ~my ^m, acquaintance.
znak ^m, sign, mark; token; (*oznaka*)

badge; (*zły*) omen; colours *pl.*, banner; *dać się we ~i*, to make oneself felt; drive a person hard; ~ pisarski, sign of punctuation. **znakomijcie** ^{ad}, excellently. ~tość ^f, excellence; (*osoba*) celebrity. ~ty ^a, excellent, eminent, distinguished.
znakować ^{vα}, to mark out.
znałeś ^{vα}, to find; find out, discover; (*kogo*) to meet with ...; ~ć się ^{vr}, to be found; be present, attend. ~ca ^m, finder. ~ne ⁿ, finder's reward.
znamień ^m, character, mark; mole, spot; stigma. ~enicie ^{ad}, excellently. ~enitość ^f, superiority, excellence. ~entity ^a, superior, excellent. ~enny ^a, characteristic, distinctive. ~onować ^{vα}, to characterise.
znany ^a, known, well known.
znarować ^{vα}, to spoil; accustom to bad habits.
znałka ^m, connoisseur. ~stwo ⁿ, connoisseurship.
znectionać, ~ić ^{vα}, to allure, decoy. ~ać się ^{vr}, (*nad kim*) to give vent to one's anger at ..., feast one's eyes on the torture of a person, drive a person hard.
znędzniły ^a, in straitened circumstances, poor. ~eć ^{vñ}, to be in reduced circumstances, become poor; grow meagre.
znękany ^a, oppressed, tormented.
zniechętać, ~ić ^{vα}, to disaffect, to put one out of conceit. ~ ~ sie ^{vr}, to be disaffected. ~enie ⁿ, disaffection.
zniecierpliwiać, ~ć ^{vα}, to put out of patience. ~ ~ sie ^{vr}, to become impatient. ~enie ⁿ, impatience.
znieczułać, ~ić ^{vα}, (*chem.*) to anaesthetise. ~enie ⁿ, anaesthesia.
zniedołężniły ^a, indolent, awkward. ~eć ^{vñ}, to become indolent or awkward.

znieksztalcic *v^a*, to disfigure, deform.

zniemcz|leć *vⁿ*, to be germanised.

~yć *v^a*, to germanise. [tedly.

znienacka *ad*, unawares, unexpected.

znienawidz|ić *v^a*, to get a hatred against.

~ony *a*, hated, odious.

zniel|śc, vid. *znosić*.

~sienie *n*, abolishing, abolition; (*wojska*)

destroying, destruction. ~ ~ się *n*,

(*z kim*) arrangement.

zniesławiliac, ~ć *v^a*, to bring dis-

repute upon.

zniewa|ga *f*, insult, injury, contumely.

~lać, vid. *zniewolic*.

~ać, ~żyć *v^a*, to calumniate,

defame; insult, affront. ~żenie *n*,

insultation, insult, affront.

zniewieści|ałość *f*, womanliness,

effeminateness. ~ały *a*, womanish,

effeminate. ~eć *vⁿ*, to effeminate,

become womanish.

zniewolenie *n*, compulsion, constraint.

~ić *v^a*, to necessitate, compel, constrain; (*sobie*) to win,

znijsć *vⁿ*, to descend. [gain.

znikać, vid. *zniknąć*.

~czemniałość *f*, abjection, abjectedness.

~czemniały *a*, abject, servile.

~czemnić *v^a*, to bring into abjection, overturn.

~czemnieć *vⁿ*, to grow mean, sink into abjection.

~ły *a*, perishable, vain.

~nąć *vⁿ*, to disappear, vanish.

~nięcie, ~nienie *n*, disappearance.

~omość *f*, perishableness. ~omy *a*,

perishable, transient.

znikad *ad*, from nowhere.

zniszcz|leć *vⁿ*, to perish, go to ruin.

~enie *n*, destruction, demolition.

~ony *p & a*, destroyed; (*o zdrowiu*) broken, shaken;

~yć *v^a*, to destroy; (*zdrowie etc.*) to decay, break.

zniweczyć *v^a*, to destroy, baffle.

zniż|lać, ~yć *v^a*, to lower, let down;

(*cene*) to abate, reduce; (*ton*) to tune lower; (*kogo*) to humble.

~ ~ się *v^r*, (fig.) to humble one-

self, let oneself down. ~enie *n*, lowering. ~ ~ sie *n*, humiliation.

znojój *m*, excessive heat; (fig.) toil, drudgery.

~oić *v^a*, to torment vex.

~ojny *a*, painful, toilsome.

znołsić *v^a*, to carry down; get together, collect; (*wojsko nieprzyjacielia*) to defeat; (*prawo etc.*) to abolish; (*odzież*) to wear out;

to submit to; (fig.) to suffer, endure, support.

~ ~ się *v^r*, (*z kim*) to have intercourse with ...;

(mat.) to leave no remainder.

~sny *a*, sufferable, tolerable, supportable.

~szenie się *n*, intercourse.

znów, ~owu *ad*, again, anew.

znudzi|enie *n*, weariness, boredom; aż do ~enia, more than enough.

~ić *v^a*, to weary, tire, bore.

~ ~ sie *v^r*, to feel bored, find time to hang heavy on one's hands.

~ony *a*, (czem) weary (of).

znuż|enie *n*, lassitude, tiredness, weariness.

~ony *a*, fatigued.

~yć *v^a*, to tire, fatigue, weary.

zobacz|enie *n*, do ~enia, good-bye for the present.

~yć *v^a*, to see, perceive;

~ymy, that remains to be seen:

~yć się *v^r*, (*z kim*) to see or meet a person.

~ysko *n*, (fam.) do ~yska, good-bye for the present.

zobojetni|ać, ~ć *v^a* (chem.) to neutralize.

~eć *vⁿ*, (na co) to become indifferent (to).

~enie *n*, indifference.

zobopól|ność *f*, reciprocity, mutuality.

~ny *a*, mutual, reciprocal.

zobowiaz|ać, ~ywać *v^a*, to oblige,

engage, bind in duty.

~ ~ sie *v^r*, to engage oneself.

~anie *n*, duty, obligation.

~ ~ sie *n*, liability, engagement.

[discover.]

zoczyćć *v^a*, to perceive, behold,

zodyak *m*, (astr.) zodiac.

~alny *a*, zodiacal.

[round off.]

zokrąglić *v^a*, to make round,

zoła *f*, mother-lye, mother-water.

zołz||owaty α , glandulous. ~y pl., (wet.) strangles pl., glanders pl.

zon||ad α from thence.

zoologii a, zoology. ~czny α , zoological.

zorza f, morning-dawn, day-blush; ~północna, aurora borealis, northern light.

zosta||ć, ~wać v^n (gdzie) to remain, stay, rest; remain, be left; (czem) to become, turn; (przy czem) to persist in; (w formie biernej) to be; (w liście) ~je, I remain ... ~ć się vr , to remain, stay. ~nie β , remaining, staying ~wiać, ~wić v^a , to leave behind; leave, leave a remainder; abandon; (w spadku) to leave; commit to, yield.

zowad α from that place, hence. zowią, prs, od zwać.

zpod(e) prp, from under. Samong. zwrócić, zpośród prp, from zrab β , wood-felling; (lasu) clearing; border; (okrętu) carcase (of a ship). ~ać vd , to cut, hew down; (kogo) to play the deuce with a person, kill. ~ić v^a , to hem, border.

zrabować v^a , to pillage, plunder.

zrachować v^a , to sum up, add up.

zrana α (early) in the morning.

zranić v^a , to wound (też fig.).

zrastać się, vid. zrosć.

zrasza||ć v^a , to irrigate, bedew, water. ~nie β , irrigation, watering.

zraz β , steak.

zra||żać, ~zić v^a , to cast a damp upon, discourage. ~ ~ się vr , to be discouraged.

zrazu α at first, on the outset.

zrealizować v^a , to realize.

zręcz||ność β , skill, dexterity. ~ny v^a , neat-handed, skilful, fit.

zredagować v^a , to compose, set up in writing. [oneself.

zreflektować się vr , to collect

zrekowiny pl., betrothal.

zrobis v^a , to make ready, have

done, finish; accomplish, perform, execute; make, manufacture; (kogo królem etc.) to make (a person king etc.). vid. robić.

zrodzić v^a , to bear (a child); (fig.) to produce, generate.

zro||ść się, ~snąć się vr , to grow together, coalesce. ~sły α , grown together, coalescent.

zrosić, vid. zraszać.

zrówni||ać, ~ywać v^a , to level, even; (komu) to be a match for a person; to place on a par; ~ać z ziemią, to raze. ~anie β , levelling, evening; equalisation. zrównoważ||anie, ~enie β , equipoising. ~yć v^a , to equipoise.

zrozpacza||ony α , broken-hearted.

~yć v^n , to fall into despair

zrozumi||ale α , conceivably, intelligibly, clearly. ~ałość β , intelligibility. ~ały α , comprehensible, conceivable, clear; ~ ~ sam przez sie, self-evident. ~eć v^a , to understand, comprehend. ~ ~ się vr , to understand one another. ~enie β , comprehension.

zrujnow||ać v^a , to ruin, destroy; (kogo) to ruin. ~anie β , ruination; (zdrowia) breaking. ~any α , ruined; (o zdrowiu) broken.

zrumienić v^a , to make brown.

zryć v^a , to root up.

zrywa||ć v^a , to break, burst; drag down; (pokój, umowę etc.) to break; (kwiaty etc.) to pluck off; (z kim) to break with a person.

~nie β , plucking off; breaking. ~ć się vr , to start up suddenly.

zrzadka α , from time to time, sometimes; dispersedly.

zrzadz||ać, ~ić v^a , to cause, occasion; (o Bogu) dispose, ordain.

~enie β , disposition, providence.

zrze||c się, ~kać się vr , (czego) renounce, resign. ~czenie się, ~kanie się β , renunciation, resignation.

zrzella, vid. zrzędzicki. ~dność β , mōroseness, peevishness. ~dny α ,

- morose, sulky, peevish. ~dzić *vⁿ*, to growl, grumble. ~dzicki *m*, growler. [throw off.] zrzucić, ~ić *v^a*, to throw down; zrzynać, vid. zerznać.
- zsadzić, ~ić *v^a*, to set down, put down.
- zsiadać, ~ać, ~ać *vⁿ*, to dismount, alight. ~~ się *vr*, to curdle, coagulate. ~adły *a*, curdled, curdy. [grow pale-blue.] zsiniaty *a*, pale-blue. ~ec *vⁿ*, to zstąpić, ~epować *vⁿ*, to descend. ~apienie *m*, ~ep *m*, descent. ~epny *a*, descendant.
- zsunąć, ~wać *v^a*, to take down.
- zsychać, vid. zeschnać.
- zsyłać, vid. zestać. [pour off.] zsypać, ~ywać *v^a*, to heap up; zszedłem, *imperf.* od zejść.
- zszyić, ~wać *v^a*, to sew together. ztład, ~amtład, vid. stąd, stamtąd.
- zubożałość *f*, impoverishment. ~ały *a*, impoverished. ~ec *vⁿ*, to become poor. ~enie *m*, impoverishing; impoverishment. ~yć *v^a*, to impoverish.
- zuch *m*, daring man. ~owatość *f*, gallantry, daring. ~owaty *a*, gallant, daring. ~wale *ad*, arrogantly, saucily. ~walec *m*, saucy fellow, pig-headed man. ~waleć *vⁿ*, to become saucy. ~wałosć *f*, ~walstwo *m*, arrogance, boldness, audacity. ~wały *a*, arrogant, audacious.
- zukosić *v^a*, to slope.
- zupa *f*, soup; ~nic, a kind of milk-porridge.
- zupełnie *ad*, completely, entirely, fully; quite. ~ość *f*, completeness, fulness. ~y *a*, complete, full.
- zużyć, ~wać *v^a*, to wear out (by use), use up. ~~ się *vr*, to waste, consume. ~cie *m*, wearing out, wear and tear. ~tkować *v^a*, to take advantage by. ~ty *a*, used up.
- zwabić, ~ć *v^a*, to allure, decoy. ~enie *m*, allurement.
- zwać *va*, to name, call by name. ~ się *vr*, to be called.
- zwachać *va*, to smell out, ferret out. ~ się *vr*, (fig. z kim) to make an agreement.
- zwalda *f*, brawl, quarrel, altercation. ~dca, ~duik *m*, quarreller.
- ~dliwość *f*, quarrelsome disposition. ~dliwy *a*, quarrelsome, litigious. ~dzić *v^a*, to set at variance. [pl.]
- zwał *m*, rubble-stones *pl.*, boulders.
- zwalać *va*, to soil, dirty. ~ się *vr*, to be soiled.
- zwaliać, ~ić *v^a*, (dom) to pull down; (drzewo) to fell; invalidate, annul; accumulate; (kogo) to throw down, cast down; roll down; (fam.) ~~ na kogo winę, to lay the blame upon a person.
- ~ić się *vr*, to fall into ruins.
- ~iska *pl.*, ruins *pl.*
- zwalczać, ~yć *v^a*, to overcome, combat.
- zwalniać, vid. zwolnić.
- zwan, ~y *a*, called.
- zwapnieć *vⁿ*, to calcine.
- zwarłem, *imperf.* od zewrzec. ~ty *a*, close, compact.
- zvaryować *vⁿ*, to become mad.
- zwarzonny *a*, damaged (by frost). ~yć *v^a*, to curdle, (mleko) to turn; (żelazo) to weld together; (rośliny) to damage (by frost). ~~ się *vr*, (o mleku) to curdle; shrink up.
- zwaśnić *a*, to disunite, set at variance. ~enie *m*, disunion.
- zwątlić *vⁿ*, to become weak, decay. ~ić *v^a*, to weaken. ~ony *a*, decayed.
- zwątpić *vⁿ*, to be out of hope, lose courage. ~enie *m*, hopelessness, despondency.
- zważać, ~yć *v^a*, to weigh; (fig.) to ponder, consider.
- zwędzić *v^a*, (fig. & fam.) to purloin, filch.
- zwerbować *v^a*, to enlist, engage.

zwęgać, ~zić, ~żyć *vα* to narrow, straiten. ~żeć *vn*, to become narrow, to narrow. **związać** *vα*, to blow away; blow together.

zwiady pl., inquiry, information, reconnoissance; *jechać na ~*, to reconnoitre.

zwiastować *vα*, to announce, proclaim. ~owanie *"*, proclamation, announcement; ~~ *Najświętszej Panny Maryi*, Annunciation-Day, Lady-day. ~un *"*, forerunner, harbinger.

związać, ~ywać *vα*, to bind together, tie (together); fasten; (*kogo*) hamper; oblige; join, unite. ~~ się *vr*, to be united, be joined. ~anie *"*, tying together; combination, connexion. ~any *p & α*, tiēd, bound. ~ek *"*, bond, tie; (*małżeński*) union; league, alliance, confederation; connexion, relation; (*chem.*) combination. ~kowy *α*, confederate.

zwić, vid. *związać*.

zwichnąć *vα*, (*rękę etc.*) to sprain, dislocate. ~iecie, ~ienie *"*, dislocation. ~ięty *p & α*, dislocated; (*fig.*) profligate, demoralised.

zwiedziły *α*, faded, withered. ~nać, ~nieć *vn*, to fade (away), wither.

zwiedzać. ~ić *vα*, (*kościół* etc.) to frequent, attend; (*kogo*) to go to see; (*kraje etc.*) to travel over. ~anie, ~enie *"*, visitation, frequentation. [cheat.]

zwiedzenie, ~ienie *"*, seduction, **zwiększać**, ~yć *vα*, to enlarge, magnify; highten, raise. ~~ się *vr*, to augment.

zwierać *vα* to join (together). ~ć się *vr*, to engage in close fight, to attack one another. ~cz *"*, sphincter.

zwierciadło *"*, pocket-mirror, pocket-glass. ~lany *α*, shining like a mirror; mirror... ~lana

zwinność

sala, mirror-room. ~larz, ~elnik *"*, looking-glass manufacturer. ~ło *"*, looking-glass; (*fig.*) mirror. **zwierz** *"*, (big) beast. ~ątko *"*, small animal.

zwierzjać, ~yć *vα*, to confide, intrust. ~~ się *vr*, to unbosom oneself (to a person).

zwierzchni *α*, upper; supreme, uppermost; magistral; ~ia władza, magistracy. ~ictwo *"*, sovereignty, supremacy. ~iczy *α*, magisterial, relating to the magistrate. ~ik *"*, head, chief; liege-lord. ~ość *f*, magistracy; sovereignty.

zwierzę *"*, animal, beast. ~ęcieć *vn*, to imbrute. ~ęcość *f*, animal nature, brutishness. ~ęcy *α*, animal; (*fig.*) brutish, bestial. ~yna *f*, game, venison; ~~ płowa, deer. ~yniec *"*, zoological garden. **zwierzokrzew** *"*, zoophyte.

zwierzyć, vid. *zwierzać*.

zwiesić, ~szać *vα*, ~~ się *vr*, to hang down.

zwietrzalały *α*, flat, insipid, disintegrated. ~ać *vn*, to become disintegrated. ~yć *vα*, to scent out, ferret out; ventilate.

zwiewać, vid. *związać*.

zwieźć *vα*, to bring or get together, carry in, carry home; (*zboże*) to house.

zwęźle *αd*, concisely, laconically.

~ziość *f*, conciseness, brevity. ~zły *α*, concise, terse, laconic. ~zywać, vid. *związać*.

zwiijać, ~nać *vα*, to wind, wrap up; roll up; (*żagle*) to furl; reel off; (*wojsko*) to assemble, gather. ~~ się *vr*, to speed, make haste; be rolled up.

zwilgły *α*, moist. ~gocić, ~ać, ~yć *vα*, to wet, to damp, moisten (slightly), humectate.

~gotnieć *vn*, to get damp, be moist. ~ny *α*, alert, versatile.

zwinność *f*, alertness, versatility.

zwionać, *vid. zwiać*.

zwir, ~owaty, *vid. żwir, żwirowaty*.
żwiſły, hanging down. **~nać** *vñ*, to sink down, hang down.

zwitek *m*, (*papieru etc.*) scroll.

zwłaszcza *ad*; especially, particularly.

zwleſc, ~kać, **zwłoczyć** *vα*, to prolong, protract; (*kogo*) to amuse with fond hopes; (*fam.*) to pull off, undress. **~~ sie** *vř*, to be protracted; drag down. **~kanie** *n*, procrastination, protraction.

zwłokſa *f*, delay. **~i** *pl.*, corpse.

zwodnicość *f*, seductiveness.

~iczy, ~y *α*, seductive; seducible.

zwodzienie *n*, seduction. **~ić** *vα*, to bring together, assemble; seduce; deceive; (*most*) to draw.

~iciel *m*, misleader, seducer.

~icielka *f*, seductress. **~ony** *α*, seduced; *most ~~, draw-bridge*.

zwój *m*, scroll; bundle, skein; turn, worm. [quer.]

zwojować *vα*, to vanquish, conquer. **zwoſać, ~ywać** *vα*, to convene, call together; (*radę etc.*) to convoke. **~anie** *n*, convocation.

zwolennik *m*, adherent, follower.

zwolna *ad*, slowly.

zwolnić *vα*, to relax, loosen; soften, mitigate; give leave, free; **~ć kroku**, to slacken one's pace.

~eć *vñ*, to abate, intermit. **~enie** *n*, affranchisement.

zworſa *f*, ferrule, cramp (-iron).

~nik *m*, (*arch.*) arch-stone.

zwóz *m*, **~ózka** *f*, **~ożenie** *n*, carting home (of corn etc.). **~ozić**, *vid. zwieść*.

zwrocaciać, ~ócić *vα*, to turn about, turn; give back; send back, remit; vomit; **~~ uwage na co**, to turn one's mind to a thing.

~~ się *vř*, to turn. **~ócenie** *n*, return, reddition.

zwrot *m*, return, going homie; return, reddition; turn; (*mowy*) phrase, expression. **~ka** *f*, strophe, couplet, **~nica** *f*, switch, siding.

~niczy *m*, switchman, pointsman. **~nik** *m*, tropic. **~nikowy** *α*, tropical. **~ność** *f*, alertness; returnability. **~ny** *α*, returnable; alert; (billet) return ...

zwycięski, **~zki** *α*, victorious, triumphant; (*znak*) of victory, triumphal. **~sko, ~zko** *ad*, victoriously. **~stwo, ~ztwo** *n*, victory, conquest; **odnieść ~~, to get the victory**. **~ać, ~yć** *vui*, to conquer, vanquish. **~zca** *m*, conqueror, vanquisher. **~żny** *α*, conquerable, vanquishable.

zwyczaj *m*, usage, custom; habit; **mieć we ~u**, to be wont of; **wejść w ~**, to grow into habit; **moim ~em**, after my fashion; **dawnym ~em**, according to the old custom. **~ność** *f*, commonness; habitualness. **~ny** *α*, common, usual; commonplace; (*czego*) wont (of), (*profesor etc.*) in ordinary. **~owy** *α*, prawo ~owe, common-law.

zwykle *ad*, usually, generally, commonly. **~ły** *α*, habitual, usual; (*czego*) accustomed to. **~ać** *vñ*, to be accustomed, be wont.

zwyrodniały *α*, degenerate. **~eć** *vñ*, to degenerate, turn degenerate.

~enie *n*, degeneration.

zwyż *ad*, above (mentioned).

zybet *m*, civet.

zygzag *m*, zigzag.

zysk *m*, gain, lucre, profit. **~ać, ~iwac** *vα*, to gain, win; obtain, earn, get. **~owność** *f*, profitability. **~owny** *α*, profitable, lucrative.

zyz *m*, squint; **~em patrzeć**, to squint, to look asquint. **~ować** *vñ*, to squint. **~owaty** *α*, squint-eyed, squinting.

zza *prp*, from behind.

zżąć, *vid. zzynać*.

zziajać *vα*, to fatigue, harass much.

~ sie *vř*, to get fatigued, be out of breath.

zziębnąć *vñ*, to be penetrated by cold, freeze over and over.

żółkły ^a, grown yellow. ~nąć ^vn; to turn yellow.

żuć, ~wać ^va, (buty etc.) to pull off. ~wadło ^vn, bootjack. [ly.

żuć, ~wać ^va, to chew thoroughly. ~yć się ^vr, (z czem) to grow familiarised (with).

żymać ^va, (ramiona) to shrug (one's shoulders). ~ć się ^vr, (na kogo) to be angry at ... ~nie się ^vn, indignation, anger.

żynać ^va, to mow off.

Ż.

żbik ^m, wild cat.

żdżbło ^m, halm, blade.

żle ^{ad}, ill, badly; ~ sobie postępować, to act dishonestly; ~ się ma, things go very hard with him; ~ mi jakoś, I feel qualmish.

żreblić się ^vr, to foal. ~ica ^f, young mare. ~ię ^vn, foal, filly.

~ny ^a, ~na klacz, mare with foal.

żrenica ^f, eye-ball, pupil; (fig.) darling.

źródłany ^a, spring..., fountain ...

~listy ^a, abounding in springs.

~ło ^m, source, spring. ~łosków ^m, radical word. ~łowy ^a, root ...

Ż.

żabia ^f, frog; (fig.) ugly wretch, pickle; (med.) ranula. ~i ^a, frog ..., of a frog; ~i skrzek, croaking of frogs; ~i krzek, frog-spawn; ~ie gronka, (bot.) rupturewort. ~ię, ~iątko ^m, young-frog; frog-spawn. ~i(e)niec ^m, frog-pond. ~~, ~inek ^m, batrachite, toad-stone. ~ka ^f, young small frog, eatable frog. ~sko ^vn, big ugly frog.

żabot ^m, ruffle. [harvest.

żąć ^va, to cut with a sickle; reap,

żaczek ^m, abecedarian, primer-boy.

żądać ^va, to require, demand, claim, desire; (od kogo czego) to

żałować

ask a thing of a person. ~nie ^vn; demand, claim, request; na ~~, czyje, at the request of, by desire of a person.

żaden ^a, no; no one, not any, none; void, invalid; ~ z dwóch, neither of them.

żądliwy, ~listy ^a, prickly, thorny. ~ło ^vn, sting.

żądny ^a, desirous, anxious. ~dza ^f, desire, concupiscence.

żagliel ^m, sail; (fig.) ship; ~le rozwinać, to make sail; zwinąć ~le, to strike sail. ~lik ^m, small sail; (zo.) nautilus. ~łowiec ^m, sailor. ~łownik ^m, sailmaker.

~łowy ^a, sail ..., sailing ...; ~łowe płótno, sail-cloth, canvass; ~łowy statek, sailing-vessel.

żagiew ^f, German tinder, touch-wood, spunk; (fig.) stimulus, incitement.

żak ^m, school-boy. ~owski ^a, boyish, school-boy-like. ~o(w)-stwo ^vn, boyishness.

żal ^m, regret, grief; repentance; lamentation; compassion, pity; ~ mi go, I feel regret for him; ~ mi, że ..., I am sorry for ...; mieć ~ do kogo, to bear a person a grudge, ~ić się ^vr, (na kogo, na co) to complain of ...; (czego) to take pity on ...

żałoba ^f, mourning; mourning-dress; lekka ~~, half-mourning; gruba ~~, deep mourning; nosić ~obe (po kim) to mourn, be mourning (for a person). ~obrica ^f, ~obnik ^m, mourner. ~obny ^a, mourning, funeral; mowa ~ebna, funeral oration. ~ość ^f, grief, sorrow, anguish. ~ośny ^a, mournful, lamentable; sad, melancholy; ~ośna pieśń, dirge, threnody. ~ować ^va, (kogo) to pity, compassionate; (czego) to

regret; (za co) to repent of ...; be sparing of; ~~, ~sobie czego, to pinch oneself; nie ~~, biczka, to strike hard.

żaluzya ^f, Venetian blinds.
 żandarm ^m, policeman, gendarme.
 ~erya ^f, gendarmerie, policemen *pl.*
 żar ["]; live coals; glowing fire;
 (*fig.*) flame, ardour. [ture.
 żarcie ["]; eating; (*obs.*) food, pas-
 żarcik ["]; mild joke.
 żardyniera ^f, jardinière.
 żargon ["]; jargon, cant.
 żarłacz, *vid.* żartok (*zo.*).
 żarliw^osé ^f, fervid zeal. ~y ^a,
 fervent, zealous.
 żarłoctwo ["]; ~czność ^f, vor-
 aciousness, gluttony. ~czny ^a,
 voracious, glutinous. ~k ["],
 glutton; (*zo.*) shark.
 żarn^{ia} *pl.*, hand-mill. ~owy ^a,
 kamień ~~, grindstone.
 żarnice *pl.* measles *pl.*
 żarnowiec ^m, (*bot.*) broom.
 żarow^{ly} ^a, światło ~e, incandes-
 cent light.
 żart ^m, joke, jest; ~em, na ~, for
 fun, jocosely; ~ na strong, mówiąc
 bez ~u, joking apart!
 żartki ^a, quick, swift, agile. ~ość ^f,
 quickness, swiftness, agility.
 żartobliwość ^f, facetiousness, jo-
 coseness. ~bliwy ^a, jocular, jocu-
 latory; sportive, ludicrous. ~
 wać ^{vñ}, to sport, jest, joke; (*z*
kogo) to make fun of ... ~wniś ^m,
 joker, wag.
 żarzenie się ["], glowing. ~ewie ["],
 live coals. ~yć ^{vā}, to make red-
 hot. ~~ się ^{v̄r}, to glow, be red-
 hot; (*fig.*) to glow. ~ysty ^a,
 glowing, red-hot.
 że ^c; that; because, as; czytaj~
 etc., pray read etc.
 żebrać ^{vā}, to ask alms, beg; (*fig.*)
 to beg urgently, implore. ~cki,
 ~czy ^a, beggarly, beggar-like;
 beggar ... ~ctwo ["], begging,
 beggary; beggars *pl.* ~czka ^f,
 beggar-woman. ~k ["], beggar,
 mendicant. ~nie ["], begging, ask-
 ing alms. ~nina ^f, begging, beg-
 gary, money or anything ob-

tained by begging; żyć z ~niny,
 to live on alms.
 żebrany ^a, żyć ~m chlebem, to
 live on alms.
 żebro ["], rib, rib-bone. ~waty ^a,
 ribbed. ~wy ^a, of the ribs.
 żeby ^c, that, in order to.
 żęcie ["], mowing; harvest.
 żegać ^{vā}, to singe, scorch; prick,
 pierce. ~dło ["], puncheon, prick-
 punch. ~wka ^f, (*bot.*) stinging-
 nettle.
 żeglarek ^m, (*zo.*) paper-nautilus.
 ~arka ^f, sailor's wife; navigation,
 art of navigation. ~arski ^a, nau-
 tical, sailor's, sailor-like. ~ar-
 stwo ["], art of navigation. ~arz ^m,
 seaman, navigator, sailor. ~o-
 wać ^{vñ}, to navigate, sail. ~ow-
 ny ^a, sail ..., sailing ... ~uga ^f,
 sailing; art of navigation, sea-
 navigation; ~ ~ napowietrzna,
 aerostation.
 żegnać ^{vā}, to sign with cross,
 cross; bless, give blessing; ~m
 cię (*pana etc.*) good-bye. ~ć się ^{v̄r},
 (*z kim*) to take leave of a person:
 to make the sign of the cross,
 to cross oneself.
 żelatyna ^f, gelatine. ~owy ^a,
 gelatinous.
 żela^{stwo}, *vid.* żelaztwo. ~zisty ^a,
 containing iron, ferruginous.
 ~zko ["], (*fryzyerskie*) curling-iron;
 (*do prasowania*) smoothing-iron,
 Italian iron. ~źnica ^f, (*bot.*)
 scabious centaury. ~zny ^a, iron,
 made of iron; (*o wodzie*) con-
 taining iron, ferruginous; iron-
 gray; (*fig.*) strong; kolej ~zna,
 railroad, railway; list ~zny, letter
 of grace or protection. ~zo ["],
 iron; (*fig.*) sword, steel. *vid.* že-
 lazko; ~za *pl.*, fetters *pl.* ~ztwo ["],
 iron-utensils; iron-ware; old iron-
 tools.
 żelezce ["], dart of a lance. ~zisty,
vid. żelazisty. ~źnictwo ["], hard-
 ware-trade. ~źnik ^m, iron-monger;
 iron pot.

- żeńca, ~niec ^m, reaper.
- żenić ^{vα} to marry, match, give in marriage. ~ć się ^{vr} to take a wife, marry. ~enie ⁿ, marrying. ~się ⁿ, marriage.
- żenować ^{va} to trouble, disturb. ~się ^{vr} to feel embarrassed; nie ~ się, to make oneself at home.
- żeński ^a female, feminine.
- żer ^m, pasture, food; ~ ptaszy, bird-meat.
- żerdź ^f, (thin long) pole or stick.
- żerłować ^{vn} to pasture, graze. ~owanie ⁿ, graze. ~owisko ⁿ, pasture-ground. ~unek ^m, graze; food, pasture.
- żerzucha, vid. rzezucha.
- żesty ^p mowed, mown.
- żetyca ^f, whey.
- żgać ^{va} to prick, sting.
- żłób ^m, crib, manger. ~obiasty, ~obczasty ^a, rifled, chamfered, grooved. ~óbek ^m, crib, manger; chamfer. ~obkować ^{va}, to chamfer, rifle. ~obowy ^a, of crib, of manger.
- żłapać ^{va} to drink greedily, drink to excess; (o zwierzęciu) to drink.
- żmijła ^f, adder, viper. ~owiec ^m, (bot.) adder's wort. ~owy ^a, adder's, viperine.
- żminda ^m, niggard, skinflint.
- żniwiarka ^f, (female) reaper; mowing-machine, harvester. ~iarski ^a, reaper's, reapers' ~iarz ^m, reaper, harvester ~ny ^a, harvest ... ~o ⁿ, harvest, crop, yield.
- żoładzek ^m, stomach; (zwierząt) maw; kurcz ~ka, spasm in the stomach. ~kować się ^{vr}, to be angry. ~kowy ^a, of the stomach, stomach ...; gastric; sok ~~, gastric juice.
- żoładź ^f, acorn; (anat.) gland; (w kartach) clubs pl.
- żółć ^f, gall, bile. ~cić ^{va}, to make or dye yellow. ~cieć, ~knąć ^{va}, to turn yellow. ~cień ^m, (bot.) Indian saffron. ~ciowy ^a, biliary. ~cisty ^a, full of gall. ~ciuchny ^a, quite yellow.
- żołd ^m, soldier's pay, salary. ~acki ^a, soldier-like. ~actwic ⁿ, (brutal) soldierly. ~ak ^m, mercenary, soldier. ~owac ^{vn}, to be mercenary
- żołędny, ~dziowy ^a, glandiferous. ~dzie, pl. od żołędzi.
- żorna ^f, common wood-pecker.
- żołnierzka ^f, soldier's wife; soldiership, military service. ~rski ^a, soldierly, military. ~rstwo ⁿ, soldiership; soldiers pl., soldiery. ~rz ^m, soldier; warrior.
- żółtaczka ^f, jaundice. ~awość ^f, yellowishness. ~awy ^a, yellowish. ~ko ⁿ, yolk. ~oblady ^a, pale yellow. ~oczerwony ^a, yellowish red. ~ość ^f, yellowness. ~y ^a, yellow.
- żółiw' ^m, (morski) turtle; (ładowy) tortoise. ~wi ^a, tortoise ...; (fig.) ~wi krok, snail's pace; ~wim krokiem, at a snail's pace. ~wiec ^m, armadillo.
- żona ^f, wife, consort. ~aty ^a, (o mężczyźnie) married. ~in ^a, wife's, consort's.
- żóra ^{w'}, (orn.) crane; sweep of a well; (arch.) crane. ~wi ^a, crane's.
- żórawina ^f, whortle-berry.
- żrć ^{va}, to eat, devour.
- żubr ^m, ure-ox.
- żuć ^{vā}, to chew, ruminate. ~cie ⁿ, rumination.
- żuk ^m, dung-beetle.
- żuławia ^f, marsh-land, low ground.
- ~czyk, ~ianin ^m, inhabitant of a marsh-country.
- żupia ^f, saline, salt-works. ~nik ⁿ, inspector of the salt-works.
- żupan ^m, under-garment of the Polish national dress.
- żur ^m, a kind of sour meal-pap.
- żurnal ^m, fashion-journal. ~ista ⁿ, journalist.
- żużel ^m, scoria, slag, dross. ~elisty, ~listy ^a, drossy.

żwacz ^m, paunch (first stomach of the ruminants).

żwaw ^{lo} ^{ad} briskly, quickly, lively.

~ość ^f, liveliness, quickness, briskness. **~y** ^a brisk, quick, agile.

żwir ^m, gravel, pyrites. **~ować** ^{va}, to gravel.

~owaty ^a, gravelly, gravel-like.

~ówka ^f, high-road.

ży||ć ^{vⁿ} to live, be alive; (*z kim*) to associate with a person; (*z czego*) to live on; *mieć z czego*

~ć, to enjoy a competency, have enough to live on; *niech ~je królowa!* long live the queen!

~cie ^m, life; (*fig.*) vivacity, animation, stir; livelihood; (*fig.*)

darling; *przez całe ~ moje*, all my lifetime; *za mego ~cia*, by my lifetime; *odebrać sobie ~cie*,

to make away with oneself; *zarabiać na ~*, to earn or get one's living. **~ciopis** ^m, biographer.

~ciorys ^m, biography **~ciowy** ^a, vital, of life.

życz||ący ^a (*gram.*) tryb ^{~~}, optative. **~enie** ⁿ, wish, desire;

congratulation; **~enia nowego Roku**, congratulation on the new-year. **~liwość** ^f, benevolence, favour.

~liwy ^a benevolent, well-wishing. **~yć** ^{va} (*komu czego*) to wish; (*sobie*) to wish, desire;

~yłbym, aby ..., I should like ... **żyd** ^m, Jew; (*fig.*) ink-spot. **~owie**,

~ziatko, ~zie ⁿ, Jewish child. **~ówka** ^f, Jewess; ulcer, abscess.

~owski ^a, Jewish. **~o(w)stwo** ⁿ, judaism; Jews *pl.* **~ziak** ^m, Jewish boy. **~zisko** ⁿ, poor Jew.

żyja||cy ^a, living, alive; (*język*) modern. **~tka** ⁿ, (small) living being.

żylła ^f, vein; artery; (*kruszcowa etc.*) streak, course; (*w drzewie*) fibre. **~lasty** ^a, veiny, veined.

żłeczka ^f, veinlet, little vein.

żłka ^f, veinlet, little vein; (*fig.*) inclination, passion. **żłkowaty** ^a, full of veins. **żłować** ^{va}, to vein, streak. **żłowatość** ^f, fibrousness; sinewiness. **żłowaty** ^a, veiny, veined; sinewed, sinewy.

żyrafa, *vid. girafa*.

żyrandol ^m, chandelier, lustre.

żyr||ant ^m, endorser. **~o** ^m, endorsement. **~ować** ^{va}, (*weksel*) to endorse.

żyt||ni, ~ny ^a, rye ... **~niówka** ^f, gin, corn-spirit, geneva. **~o** ⁿ, rye.

żyw, *vid. żyw*. **~cem** ^{ad} living, alive; (*wypisać*) word for word, literally.

~e srebro, quicksilver. **~ić** ^{va}, to nourish, nurse; maintain, support; (*nadzieję etc.*) to entertain. **~ić się** ^{vr}, to maintain oneself, gain a livelihood.

~iciel ^m, nourisher, fosterer.

żyw||ca ^f, resin; **~ca ziemna**, bitumen. **~cowaty, ~czasty** ^a, resinous, resembling resin **~czny** ^a, resinous.

żywiec ^m, (*bot.*) seeth-wort.

żyw||ół ^m, element, principle; (*woda etc.*) element. **~ołowy** ^a, elementary, elemental.

żyw||ność ^f, nourishment, food, victuals *pl.* **~o** ^{ad} quickly; briskly; lively; alive; *co ~o*, as quickly as possible; *jako ~o!* in truth, really. **~ość** ^f, liveliness, animation.

żyw||kost ^m, (*bot.*) comfrey. **~list** ^m, (*bot.*) dionaea.

żywot ^m, life; biography; belly; womb. **~ność** ^f, vital power, vitality. **~ny** ^a, vital; living;

siła ~na, vital power.

żyw ^a, living, alive; lively, brisk; very; **~ kolor twarzy**, ruddy complexion.

żyzn||ość ^f, fertility, fruitfulness. **~y** ^a, fertile, fruitful.

Spis

imion własnych i nazwisk geograficznych.

Adalbert, <i>vid. Wojciech.</i>	Fryderyk ^m , Frederick, Frederic.
Adelajda ^f , Adelaide.	Gabryel ^m , Gabriel.
Adolf ^m , Adolphus.	Gertruda ^f , Gertrude.
Adryan ^m , Adrian.	Gotfryd ^m , Godfrey, Geoffrey,
Agata ^f , Agath.	Grzegóz ^m , Gregory. [Jeffry.
Agnieszka ^f , Agnes.	Helena ^f , Helen, Ellen.
Albert, <i>vid. Wojciech.</i>	Henryk ^m , Henry, Harry.
Aleksander ^m , Alexander.	Horacyusz ^m , Horace, Horatio.
Aleksy ^m , Alexis.	Hugo(n) ^m , Hugh.
Alicya ^f , Alice.	Ignacy ^m , Ignatius.
Amalia ^f , Amelia.	Izabela ^f , Isabel, Isabella.
Anastazy ^m , Anastasius.	Jadwiga ^f , Hedwiga.
Andrzej ^m , Andrew.	Jakób ^m , James, Jacob.
Aniela ^f , Angelica.	Jałn ^m , John. ~ś ^m , Jack.
Anna ^f , Ann, Anne.	Jerzy ^m , George.
Antoni ^m , Anthony.	Joanna ^f , Joan, Joannah.
Artur ^m , Arthur.	Józef ^m , Joseph(us). [Julius.
Atanazy ^m , Athanasius.	Juliąa ^f , Julia, Juliet. ~usz ^m , Jule,
August ^m , Augustus.	Karól ^m , Charles. ~olina ^f , Caro-
Augustyn ^m , Augustin(e).	lina, Carry. [Catherine.
Aureliusz ^m , Aurelianus.	Kałsia ^f , Kate, Kitty. ~tarzyna ^f .
Barbara, Basia ^f , Barbara.	Konstan̄cyja ^f , Constance. ~ty ^m ,
Bartłomiej ^m , Bartholomew.	Leon ^m , Leo. [Constantine.
Bazyli ^m , Basil.	Ludwik ^m , Lewis, Louis. ~a ^f ,
Benedykłt ^m , Benedict, Bennet.	Łucyja ^f , Lucy. [Louisa.
Błażej ^m , Blase.	Łukasz ^m , Lucas, Luke.
Bonifacy ^m , Boniface.	Maciej ^m , Mathias.
Brygida ^f , Bridget, Biddy.	Magdalena ^f , Magdalen(e).'
Cecylia ^f , Cecily.	Małgorzata ^f , Margaret.
Cyryl ^m , Cycil.	Marcin ^m , Martin.
Dawid ^m , David, Davy.	Marta ^f , Martha.
Dezydery ^m , Desiderius.	Maryła ^f , Mary. ~nia, ~śia ^f .
Dorota ^f , Dorothy, Doll, Dolly.	Mateusz ^m , Matthew. [Molly.
Dyonizy ^m , Denis, Dennis.	Maurycy ^m , Maurice, Morris.
Edward ^m , Edward, Ned(dy).	Michał ^m , Michael. ~ś ^m , Mike.
Eleonor ^f , Eleanor.	Mikołaj ^m , Nic(h)olas.
Eljasz ^m , Elias, Elijah.	Oton ^m , Otho.
Elżbieta ^f , Elisabeth, Betsy, Betty.	Paweł ^m , Paul.
Emilia ^f , Emily.	Piotr ^m , Peter.
Erazmi ^m , Erasmus.	Pompejusz ^m , Pompey.
Eugeniusz ^m , Eugene.	Robert ^m , Robert, Robin.
Eustachy ^m , Eustace.	Rogier ^m , Roger, Hodge.
Ewa ^f , Eve.	Róża ^f , Rose.
Ferdynand ^m , Ferdinand.	Rudolf ^m , Rodolphus, Ralf.
Filip ^m , Philip. [Frances, Fanny.	Stanisław ^m , Stanislaus.
Franciszek ^m , Francis, Frank. ~ka ^f ,	Stefan, Szczepan ^m , Stephen.

Szymon ^m, Simon.
Tadeusz ^m, Thaddeus.
Teodor ^m, Theodor.
Teresa ^f, Theresa, Tracy.
Tomasz ^m, Thomas.
Urszula ^f, Ursula.
Walenty ^m, Valentine.

Wawrzyniec ^m, Laurence.
Wilhelm ^m, William, Willy.
Wincenty ^m, Vincent.
Wojciech ^m, Albert, Ethelbert.
Zofia ^f, Sophia, Sophy.
Zuzanna ^f, Susan.
Zygmunt ^m, Sigismund.

Abisyńczyk ^m, ~ński ^a Abyssinian.
Adryatyckie morze, the Adriatic sea. ~kański ^a African.
Afryka ^f, Africa. ~ńczyk ^m, afry-
Akwizgran ^m, Aix-la-chapelle.
Albańczyk ^m, albański ^a Albanian.
Algierńczyk ^m, algierski ^a Algerine.
Alpy *pl.*, the Alps. [~ya ^f, Algiers.
Alzacya ^f, Alsace.
Amazonka ^f, the Amazon.
Ameryka ^f, America. ~ńczyk ^m, amerykański ^a American.
Angielka ^f, the English woman.
angielski ^a English. ~lia ^f, England. ~lik ^m, the Englishman.
Antwerpia ^f, Antwerp.
Arab ^m, arabski ^a Arab(ian). ~ia ^f, Arabia. [nian.
Armeńczyk ^f, armeński ^a Arme-
Aten *pl.*, Athens. ~ńczyk ^m, ateński ^a Athenian.
Australia ^f, Australia. ~czyk ^m, australski ^a Australian.
Austryja ^f, Austria. ~ak ^m, aus-
Azya ^f, Asia. [tryacki ^a Austrian.
Baltyckie morze, ~k ^m, the Baltic.
Bawarńczyk ^m, bawarski ^a Bava-
rian. ~ya ^f, Bavaria.
Bazylea ^f, Bâle, Basel.
Belgia ^f, Belgium. ~jczyk ^m, belgijski ^a Belgian. [nian.
Berlinczyk ^m, berliński ^a Berli-
Bośniak ^m, Bosnian.
Brandenburgia ^f, Brandenburger. ~gia ^f, Brandenburg.
Brazylija ^f, Brazil. ~jczyk ^m, brazylijski ^a Brazilian.
Brema ^f, Bremen.
Bruksela ^f, Brussels.
Brytania ^f, Wielka ~, Great-
Britain. [~ya ^f, Bulgaria.
Bułgar ^m, bułgarski ^a Bulgarian.

Carogród ^m, Constantinople.
Chińny *pl.* China. ~ńczyk ^m, chiń-
Cyper ^m, Cyprus. [ski ^a, Chinese.
Cześć ^m, czeski ^a Bohemian
~chy *pl.*, Bohemia.
Cerkies ^m, Circassian.
Dalmacya ^f, Dalmatia.
Dania ^f, Denmark.
Dardanele *pl.*, the Dardanelles.
Dniepr ^m, the Dnieper, Nieper.
Drezno ^m, Dresden.
Dunaj ^m, the Danube.
Egejskie Morze, the Aegean sea.
Egipt ^m, egipski ^a Egypt.
Elba ^f, the Elbe. [tian. ~t ^m, Egypt.
Europa ^f, Europe. ~ejczyk ^m, europejski ^a European.
Finland ^m, Finland. ~ya ^f,
Florencja ^f, Florence. [Finland.
Francuz ^m, Frenchman. ~uzka ^f, French woman. ~ya ^f, France;
francuzki ^a French.
Galicya ^f, Galicia.
Gdańsk ^m, Dantziek.
Genewia ^f, Geneva. ~czyk ^m, Genevese. [Genoesc.
Genua ^f, Genoa. ~eńczyk ^m
Grecja ^f, Greece. ~k ^m, Grecian.
~czynka ^f, Greek woman; grecki ^a Greek. [~ya ^f, Greenland.
Grenland ^m, Greenlander.
Hes ^m, heski ^a Hessian. ~ya ^f, Hesse. [hiszpański ^a Spanish.
Hiszpan ^m, Spaniard. ~ia ^f, Spain;
Holand ^m, Dutchman, Hollander. ~ya ^f, Holland.
Indyjanin ^m, Indian. ~e *pl.*, India, the Indies *pl.*
Inflanty *pl.*, Livonia. [Ireland.
Irland ^m, Irishman. ~ya ^f,
Jerozolima ^f, Jerusalem.
Karpaty *pl.*, the Carpathians *pl.*

- Kaspijskie morze, the Caspian sea.
- Kaukaz ^m, the Caucasus.
- Kolonia ^f, Cologne.
- Konstynopól ^m, Constantinople.
- Kopenhaga ^f, Copenhagen.
- Kordylery ^{pl.}, the Cordilleras ^{pl.}
- Kraków ^m, Cracow, Krakow.
- Królewiec ^m, Koenigsberg.
- Krym ^m, the Crimea.
- Kurlandya ^f, Courland, Kurland.
- Lipsk ^m, Leipsic.
- Lizbona ^f, Lisbon.
- Litwa ^f, Lithuania.
- Lombardya ^f, Lombardy.
- Londyn ^m, London.
- Lwów ^m, Lemberg.
- Łużyce ^{pl.}, Lusatia.
- Madryd ^m, Madrid.
- Marsylia ^f, Marseilles.
- Medyolan ^m, Milan.
- Moskjal ^m, Russian, Muscovite.
~wa ^f, Moscow.
- Mozela ^f, the Moselle.
- Multany ^{pl.}, Moldavia.
- Neapol ^m, Naples. ~itanin ^m, neapolitański ^a, Neapolitan.
- Niderlandy ^{pl.}, the Netherlands ^{pl.}
- Niemcy ^{pl.}, Germany; the Germans. ~iec ^m, niemiecki ^a, German. ~ka ^f, German woman.
- Norwegiacyk ^a, Norwegian. ~ia ^f.
- Ostenda ^f, Ostend. [Norway.]
- Paryż ^m, Paris. ~anin ^m, paryzki ^a, Parisian. [Persia.]
- Pers ^m, perski ^a, Persian. ~ya ^f.
- Peruwia ^f, Peru.
- Petersburg ^m, St. Petersburg.
- Polak ^m, Pole. ~ka ^f, Polish woman. ~ska ^f, Poland; polski ^a.
- Pomorze ^m, Pomerania. [Polish.]
- Portugalacyk ^m, portugalski ^a, Portuguese ~ia ^f, Portugal
- Poznań ^m, Posen.
- Praga ^f, Prague. [~y ^{pl.}, Prussia.]
- Prus^{lak} ^m, pruski ^a, Prussian.
- Pyreneje ^{pl.}, the Pyrenes ^{pl.}
- Ratysbona ^f, Ratisbon.
- Ren ^m, the Rhine.
- Rodan ^m, the Rhone.
- Rosja ^f, Russia. ~yanin ^m, rosyjski ^a, Russian.
- Rzym ^m, Rome. ~ianin ^m, rzymski ^a, Roman. [Savoy.]
- Sabaudczyk ^m, Savoyard. ~ya ^f,
- Saksonia ^f, Saxony. ~ńczyk, Sas ^m, saski ^{pl.}, Saxon.
- Sardynia ^f, Sardinia. ~ńczyk ^m, sardyński ^a, Sardinian.
- Sekwana ^f, Seine.
- Serbia ^f, Servia.
- Siedmiogród ^m, Transylvania.
- Ślask etc., vid. Szląsk etc.
- Słowianin ^m, słowiański ^a, Slav.
- Stambuł, vid. Carogród.
- Stany Zjednoczone, the United States. [Siberian.]
- Syberya ^f, Siberia; syberyjski ^a.
- Sycylia ^f, Sicily.
- Szkocja ^f, Scotland. ~t ^m, Scotchman; szkocki ^a, Scotch.
- Szlązk ^m, Silesia. ~zak ^m, szlązki ^a, Silesian. [~ya ^f, Switzerland.]
- Szwajcar ^m, szwajcarski ^a, Swiss.
- Szwecja ^f, Sweden. ~d ^m, szwedzki ^a, Swede.
- Tamiza ^f, the Thames.
- Tatary ^f, Tartary. ~r, ~rzyn ^m, tatarski ^a, Tartar.
- Teby ^{pl.}, Thebes.
- Toruń ^m, Thorn.
- Troja ^f, Troy.
- Turcja ^f, Turkey. ~ezyn, ~ek ^m, Turk; turecki ^a, Turkish.
- Ukraina ^f, Ukraine.
- Warszawa ^f, Warsaw.
- Węgier ^m, węgierski ^a, Hungarian.
- ~ry ^{pl.}, Hungary.
- Wenecja ^f, Venice. ~nin ^m, wenecki ^a, Venetian.
- Wersal ^m, Versailles.
- Wiedeń ^m, Vienna. ~czyk ^m, wiedeński ^a, Viennese.
- Wisła ^f, Vistula. [Italy.]
- Włoch ^m, włoski ^a, Italian. ~y ^{pl.},
- Wołochy ^{pl.}, ~szczyna ^f, Wal-
- Wrocław ^m, Breslau. [Lachia.]

CZĘŚĆ DRUGA
angielsko - Polska

Abbreviations; Objasnienie skróceń.

<i>a</i>	= <i>adjective</i> , przymiotnik.	<i>obs.</i>	= <i>obsolete</i> , przedawniony
<i>ad</i>	= <i>adverb</i> , przysłówek.		wyraz.
<i>agr.</i>	= <i>agriculture</i> , rolnictwo.	<i>orn</i>	= <i>ornithology</i> , ornitologia.
<i>anat.</i>	= <i>anatomy</i> , anatomia.	<i>pl.</i>	= <i>plural</i> , liczba mnoga.
<i>arch.</i>	= <i>architecture</i> , budownictwo.	<i>p. & pp.</i>	= <i>participle</i> , imiesłów.
<i>aryt.</i>	= <i>arithmetic</i> , arytmetyka.	<i>pr. & prt.</i>	= <i>imperfect (preteritum)</i> ,
<i>astr.</i>	= <i>astronomy</i> , astronomia.		czas przeszły.
<i>bot.</i>	= <i>botany</i> , botanika.	<i>prn</i>	= <i>pronoun</i> , zaimek.
<i>c</i>	= <i>conjunction</i> , spójnik.	<i>prep.</i>	= <i>preposition</i> , przyimek.
<i>chem.</i>	= <i>chemistry</i> , chemia.	<i>prs</i>	= <i>present tense</i> , czas tera-
<i>chir.</i>	= <i>surgery</i> , chirurgia.		źniejszy.
<i>f. f. f. (s f.)</i>	= <i>feminine substantive</i> , rzeczownik rodzaju żeńskiego.	<i>rośl.</i>	= <i>botany</i> , roślinnictwo.
<i>comp.</i>	= <i>comparative</i> , stopień wyższy.	<i>s.</i>	= <i>substantive</i> , rzeczownik.
<i>fam.</i>	= <i>familiar</i> , wyraz poufaly.	<i>sg.</i>	= <i>singular</i> , liczba pojedyncza.
<i>fig.</i>	= <i>figuratively</i> , przenośnie.	<i>superl.</i>	= <i>superlative</i> , stopień najwyższy.
<i>fiz.</i>	= <i>physics</i> , fizyka.	<i>te.</i>	= <i>theatre</i> , teatr.
<i>fort.</i>	= <i>fortification</i> , fortyfikacja.	<i>typ.</i>	= <i>typography</i> , typografia.
<i>geol.</i>	= <i>geology</i> , geologia.	<i>v^a</i>	= <i>verb active (transitive)</i> , słowo przechodnie.
<i>gr. & gram.</i>	= <i>grammar</i> , gramatyka.	<i>van</i>	= <i>verb active & neuter</i> , słowo czynne i nieprzechodnie.
<i>i</i>	= <i>interjection</i> , wykrzyknik.	<i>v^{ai}</i>	= <i>verb active irregular</i> , słowo czynne nieregularne.
<i>jur.</i>	= <i>law</i> , prawnictwo.	<i>vd.</i>	= <i>defective verb</i> , słowo ułomne.
<i>kuch.</i>	= <i>cookery</i> , kucharstwo.	<i>vip</i>	= <i>verb impersonal</i> , słowo nieosobiste.
<i>heral.</i>	= <i>heraldry</i> , heraldyka.	<i>vn</i>	= <i>verb neuter (intransitive)</i> , słowo nieprzechodnie.
<i>m. m. m. (s m.)</i>	= <i>masculine substantive</i> , rzeczownik rodzaju męskiego.	<i>vni</i>	= <i>verb neuter irregular</i> , słowo nieprzechodnie nieregularne.
<i>mal.</i>	= <i>painting</i> , malarstwo.	<i>vr</i>	= <i>verb reflective</i> , słowo zwrotne.
<i>mar.</i>	= <i>marine</i> , marynarka.	<i>vulg.</i>	= <i>vulgar word</i> , wyraz pospolity.
<i>mat.</i>	= <i>mathematics</i> , matematyka.	<i>wet.</i>	= <i>veterinary science</i> , weterynaria.
<i>med.</i>	= <i>medicine</i> , medycyna.		
<i>mil.</i>	= <i>military</i> , wojskowość.	<i>zo.</i>	= <i>zoology</i> , zoologia.
<i>min.</i>	= <i>mining</i> , górnictwo.		
<i>muz.</i>	= <i>music</i> , muzyka.		
<i>mysł.</i>	= <i>hunting</i> , myślistwo.		
<i>myt. & mit.</i>	= <i>mythology</i> , mitologia.		
<i>np.</i>	= <i>for instance</i> , na przykład.		
<i>num.</i>	= <i>number</i> , liczba.		

English—Polish

A.

a, (litera alfabetu); przedimek *a* lub *an*; w pewnych wyrażeniach przysłówkowych używa się zamiast *at*, *in*, *on* i. t. d.; *a foot*, piechotą; *once a day*, raz na dzień.

aback *ad* w tył, cofając się; *to take a person ~*, zaskoczyć kogo niespodzianie. [ł o ?]

abaddon, anioł zniszczenia, piek-abaft *prp*, & *ad* z tyłu okrętu, z tyłu, ku tyłowi.

abandon *v^a* opuścić, porzucić, wyrzec się kogo. ~ed *a* opuszczony, znieprawiony, łotrowski. ~ment, opuszczenie *n*, porzucenie *n*, wyrzeczenie się *n*, zaniedbanie *n*.

abase *v^a* poniżyć, upokorzyć. ~ment, poniżenie *n*, upokorzenie *n*, upodlenie *n*.

abash *v^a* zawstydzić, zmieszać. ~ment, zawstydzenie *n*, przestrach *m*.

abate *v^a* zmniejszyć, uszczuplić, obniżyć cenę. ~ *vn*, wolnieć, zmniejszać się, słabnąć. ~ment, zmniejszenie *n*, zniжение ceny.

abatis, abattis, zasiek *m*, zarąb *m*. abb, osnowa (tkacka) *f*.

abbacy, opactwo *n* ~atical *a*, opactwa. ~ess, ksieni *f*. ~ey, opactwo *n*. ~ot, opat *m*. ~otship, godność opata.

abbrevia||te *v^a* skrócić. ~tion, skrócenie *n*. ~tory *a* skrócający. abdica||te *v^a* zrzec się, dać za wygraną. ~tion, zrzeczenie się *n*, abdykacja *f*. ~tive *a* abdykacyjny, zawierający zrzeczenie się. abdominal, brzuch *m*, kałdun *m*. ~inal *a* brzuszny.

abduc||e *v^a* odprowadzić, odciągnąć. ~ent *a* odprowadzający. ~tion, odprowadzenie *n*.

abduct *v^a* uwodzić, uprowadzać siłą. ~ion, odprowadzenie *n*, uprowadzenie *n*.

abece||darian, żak, uczeń początkowy; bakałarz *m*. ~dary *a*, abed *ad* w łóżku. [abecadłowy.

abele, abel-tree, topola biała *f*. aberr *vn* pobłędzić, zbłędzić. ~ance, ~ancy, zbłąkanie *n*, pobłędzenie *n*. ~ant *a* błądzący, zbłąkany. ~ation, pobłędzenie *n*, zboczenie *n*. [wania.

aberuncator, narzędzie do karczabet *v^a* podszywuwać, dodawać odwagi. ~ment, podżeganie *n*, pomoc *f*. ~ter, ~tor, podżegacz, herszt, ountownik *m*.

abeyance, zawieszenie *n*; *in ~*, w zawieszeniu; lands in ~, ziemie bez właściciela.

abhor *v^a* mieć wstręt, brzydzić się, bać się. ~rence, ~rency, wstręt *m*, odraza *f*, strach *m*. ~rent *a* mający wstręt, odrazę. ~rently *ad* ze wstrętem, z odrażą.

abid^{le} ^{vn} pozostawać, mieszkać; *to ~ by*, trzymać się czego. ~er, mieszkaniec ^m, zostający. ~ing, stałość przy czem, mieszkanie, pobyt ^m.
 abigail, pokojówka f.
 ability, zdolność f., zdatność f., możliwość f., talent ^m
 abintestate, spadkobierca majątku po osobie, zmarłej bez sporządzenia testamentu. ~ ^a, beztestamentowy.
 abject ^a podły, nikczemny. ~, człowiek upadły ^m. ~edness, znikczemniałość f. ~ion, ~ness, upodlenie, znikczemnienie ⁿ.
 abjuration, odprzysiężenie ⁿ. -e ^{va}, odprzysiądz.
 ablactat^e ^{va} odstawić dziecko od piersi. ~tion, odstawienie od piersi.
 ablation, odjęcie ⁿ. ~tive ^a, odejmujący; ~~, przypadek szostry, narzędnik ^m.
 able ^a zdolny, zdatny, mogący; *to be ~*, módz. ~bodied ^a, krzepki. ~ness, zdolność f., zdatność f.
 ablepsy, ślepoty f., zaślepienie ⁿ.
 ablocation ^{va}, wynajmować. ~tion, wynajem ^m.
 ablulent ^a płukający, obmywający. ~tion, opłukiwanie ⁿ, obmycie rąk.
 abnegal^{te} ^{va} wyrzec się, zaprzec się. ~tion, zaparcie (się) ⁿ, odmowa f., zaniedbanie ⁿ. ~tor, zapierający się. [gałęzi.
 abnodation, obcinanie ⁿ, seków,
 abnorm^{ity}, nienormalność f., niekształcistość f. ~al, ~ous ^a, nienormalny, nieprawidłowy, niekształcisty. [siadać na okrąt.
 aboard ^{ad} na pokładzie; *to go ~*, abode, mieszkanie ⁿ, pobyt ^m. ~ ^{va}, przepowiadać. ~ ^{vn}, być znakiem przepowiedni. ~ment, przepowiednia f., znak ^m.
 abolish ^{va} obalić, znieść. ~able ^a, mogący być obalonym, zniesio-

nym. ~er, obalający. ~ment, zniesienie ⁿ, obalenie ⁿ.
 abolition, zniesienie (prawa) ⁿ. ~ist, abolicyonista ⁿ, stronnik zniesienia jakiegoś prawa.
 abomasus, abomasum, trawieńiec ^m, żołądek przeżuważących.
 abominable ^a, obrzydliwy, szkaradny, niecny. ~nableness, obrzydliwość f., szkarada f. ~nate ^{va}, brzydzić się, mieć w obrzydzeniu. ~nation, obrzydzenie ⁿ, wstręt ^m, odraza f.
 aboriginal ^a początkowy, pierwotny. ~ines, pl. tuziemcy, pl. pierwotni mieszkańcy.
 abort ^{va} & ^{vn} ronić, poronić, nieudać się. ~ion, poronienie ⁿ, nieudanie się czego? ~ive ^a, nieudany, daremny; ~~, środek na spedzenie płodu. ~ively ^{ad}, w sposób nieudany, przed czasem.
 abound ^{vn} obfitować, mieć dostatek.
 about *prep*, & ^{ad} wokoło, około, ku, względem, o, wokoło; all ~, wszędzie; *to be ~*, zamyślać, zamierzać; *to go ~*, chodzić koło czego, starać się; *to look ~*, oglądać się wokoło; *to the right ~*, na prawo zwrot.
 above *prep*, nad, ponad. ~ ^{ad}, wyżej, na górze, więcej, niż; *as ~*, jak wyżej; over and ~, krom tego jeszcze, a zwłaszcza.
 abrade ^{va}, wytrzeć, oskrobać. ~sion, wytarcie ⁿ, oskrobanie ⁿ.
 abreast ^{ad} piers w pierś, jeden koło drugiego.
 abridge ^{le} ^{va}, skrócić, odjąć, ograniczyć. ~ment, skrócenie ⁿ, ograniczenie ⁿ.
 abroach ^a & ^{ad} odszpuntowany, napoczęty.
 abroad ^{ad} zewnatrz, po za, poza granicami kraju, zagranicą; *to walk ~*, wyjść na spacer.
 abrogate ^{va}, znieść, skasować, odwołać. ~tion, zniesienie ⁿ, kasata f.

abrupt ^a raptowny, porywczy, nagły, urwisty. **~ly** ^{ad} znagnać. **~ion**, oderwanie ⁿ. **~ness**, porowcość ^f, mówienie oderwanie. **abscess**, wrzód ^m. [mi zdaniami].

abscind ^{v^a} odciąć, uciąć.

absciss^{ia}, odcinek średnicy, abscyssa ^f. **~ion**, odcięcie ⁿ.

abscond ^{vⁿ}, zataić się, ukryć się, zbiedz.

absen^{ce}, nieobecność ^f; *leave of ~*, urlop ^m; *~ of mind*, nieprzytomność ^f. **~t** ^a, nieobecny; **~ oneself** ^{v^r}, nie być obecnym umyślnie. **~tee, ~ter**, nieobecny, pozostający poza granicami kraju, umyślny i dobrowolny wygnaniec. **~tment**, nieobecność ^f, usunięcie się ⁿ.

absinthe, absynt ^m. [czego]. **absist** ^{vⁿ}, odstąpić, zaprzestać. **absolute** ^a, bezwzględny, absolutny. **~tely** ^{ad}, zgoła, bezwzględnie, absolutnie. **~tion**, rozgrzeszenie ⁿ; absolucja ^f. **~ism**, samowładność ^f. **~tory** ['], rozgrzeszający, odpuszczający winy. **absolve** ^{v^a}, uwolnić, rozgrzeszyć. **~atory** ^a, uwalniający, rozgrzeszający.

absorb ^{v^a}, wchłaniać, wciągać, zajmować, absorbować. **~ent** ^a, pochłaniający, absorbujący.

absorption, pochłonienie ⁿ, wskakanie ⁿ. **~ive** ^a, pochłaniający, wciągający. **~iveness**, zdolność pochłaniania.

abstain ^{vⁿ}, (*from*) powstrzymać się od czego, wyrzec się. **~er**, nie pijący wódki.

abstemious ^a, wstrzemięźliwy. **~ness**, wstrzemięźliwość ^f. **~ly** ^{ad}, wstrzemięźliwie.

abstention, powstrzymanie się od czego ⁿ, wyrzeczenie się ⁿ.

absterge, (*absterse*) ^{v^d}, opłukać, obmyć. **~nt** ^a, czyszczący, obmywający; **~~**, środek służący ku temu celowi.

absterr^{sion}, obmycie ⁿ; oczyszczanie ⁿ.

nie? **~sive** ^a, czyszczący, obmywający.

abstinence, **~cy**, powstrzymanie się ⁿ, wyrzeczenie się ⁿ, wstrzemięźliwość ^f. **~t** ^a, wstrzemięźliwy. **~tly** ^{ad}, wstrzemięźliwie. **abstract** ^a, oderwany, abstrakcyjny. **~, skrót** ^m, wypis ^m, wyciąg ^m. **~v^a**, oderwać, odłączyć, abstrahować. **~ed** ^a, odłączony, zatopiony w myślach, roztargniony. **~edly** ^{ad}, metafizycznie, bez względu na... **~ion**, oderwanie ⁿ, abstrakcja ^f, roztargnienie ⁿ. **~ive** ^a, abstrakcyjny. **~ively** ^{ad}, abstrakcyjnie, w abstrakcji.

abstringe ^{v^a}, odwiązać, uwolnić. **abstruse** ^a, ukryty, zawiły. **~se**, **~ly** ^{ad}, zawile. **~ness**, zawiłość ^f, ciemność ^f.

absurd ^a, przeciwny rozumowi, niedorzeczny. **~ity, ~ness**, niedorzecznoscia ^f. **~ly** ^{ad}, niedorzecznie.

abundance, obfitość ^f, dostatek ^m. **~ant** ^a, obfitujący, obfitły, mnogi, dostańni. **~antly** ^{ad}, obficie, dostatnio, licznie.

abuse, nadużycie ⁿ, zwiedzenie ⁿ, okłamanie ⁿ, obelga ^f. **~v^a**, nadużyć, używać na złe, zwieść, oszukać; znieważyć, zelżyć. **~ser**, nadużywający, lżący. **~sive** ^a, nadużywający, obelżywy. **~siveness**, obelżywość ^f.

abut ^{vⁿ}, dotrzeć, dotykać, przytykać. **~ment**, koniec belki ^f którym się styka z inną, fuga. **~tal**, granica ^f, ziemia graniczna.

abyss, (abysm), przepaść, otchłań ^f, piekło ⁿ. **~al**; **abysmal** ^a, otchłaniowy, bezdenny, przepaściasty.

acacia, akacja ^f.

academic ^a, akademicki. **~mic**, **~mical** ^a, akademicki, klasyczny. **~mician**, akademik ^m, student ^m. **~mist**, akademik. **~my**, akademia ^f, wyższa szkoła ^f, instytut ^m.

acajou, mahoni ^m.
 acaulous ^a, bezłodygowy.
 accede ^{vñ}, przystawać na co, przystępować; wstępować na tron.
 accele||rate ^{vñ}, przyspieszyć. ~ration, przyspieszenie ⁿ. ~rative, ~ratory ^a przyspieszający.
 accen||d ^{vñ}, zapalić. ~sion, zapalenie ⁿ, rozniecenie ognia.
 accent, akcent ^m, dźwięk ^m, ton ^m, słowo ⁿ, nacisk głosu. ~, ~uate ^{vñ}, akcentować, wymawiać. ~uation, akcentowanie ⁿ, wymawianie ⁿ.
 accept ^{vñ}, przyjmować, zgadzać się, akceptować. ~ability, ~able-ness, możliwość przyjęcia, prawo na przyjęcie, przypuszczalność ^f. ~able ^a, możliwy do przyjęcia, zasługujący na przyjęcie. ~ance, przyjęcie ⁿ, zgoda na co ^f, akcept ^m. ~ation, przyjęte znaczenie ⁿ, akceptacja ^f. ~er, ~or, przyjmujący, zgadzający się, akceptant. ~ilation, zaświadczenie otrzymania pozorne.
 access, przystęp ^m, dostęp ^m, napad ^m, przybytek ^m, pomnożenie ⁿ, wzrost ^m. ~arily ^a, dodatkowo. ~ariness, współudział ^m, przystąpienie ⁿ, należenie ⁿ. ~ary ^a, należący do czego, dodatkowy. ~ible ^a, dostępny, przystępny. ~ion, przystąpienie ⁿ, pomnożenie ⁿ, wzrost ^m, wstąpienie na tron ⁿ. ~ory ^a, dodatkowy, uboczny. ~orily ^a, dodatkowo, ubocznie.
 acci||dence, (gram.) nauka o formach; początki pl. ~dent, wypadek ^m, wydarzenie ⁿ, dochód uboczny. ~dental ^a, przypadkowy, uboczny. ~dentalness, przypadkowość ^f. ~pient, przyjmujący, akceptant ^m.
 accipiter, jastrząb ^m.
 acclaim, acclamation, okrzyk zgody, poklask ^m, jednogłośne obranie, zgoda ^f. [zować].
 acclima||te, ~tize ^{vñ}, aklimaty-

acclivile ^a, pochyły, podnoszący się w górę. ~ity, droga idąca w górę, pochyłość ^f. ~ous ^a, spadzisty, idący w górę, pochyły. accolade, pasowanie na rycerza. accomod||able ^a, dogodny, stosowny, przydatny. ~ate ^{vñ}, przystosować, przyrządzić odpowiednio, usłużyć, wygodzić komu. ~ate ^a, przystosowany, dogodny, stosowny. ~ately ^a, stosownie, dogodnie. ~ation, dogodzenie ⁿ, wygodzenie ⁿ, wygoda ^f, dogodność ^f. accom||panier, towarzyszący, towarzysz ^m. ~paniment, akompaniament ^m, towarzyszenie grzejczyje na innym instrumencie, wtóriowanie ⁿ. ~pany ^{vñ}, towarzyszyć, akompaniować, wtóriować. ~plice, spółwinowajca ^m. accom||plish ^{vñ}, spełnić, dopełnić, dokonać, dokończyć, wykształcenie, ukształcić, wydoskonalnić, wykończyć. ~plished ^a, skończony, wykształcony, doskonały. ~plishment, dopełnienie ⁿ, spełnienie ⁿ, wykonanie ⁿ, talent ^m. accompt, vid. account.
 accord, akord ^m, harmonia ^f, zgoda ^f, ugoda ^f, jednomysłność ^f. ~ ^{vñ}, zgodzić, pojednać; ~ ^{vñ}, zgodzić się. ~able ^a, zgodny, że zgody wypływający, przyznany. ~ance, ~ancy, zgoda ^f, zgodność ^f; in ~ ~ with, zgodnic z, stosownie do. ~ant ^a, stosowny, zgodny. ~ing ^{prp}, (~ ~ as, ~ ~ to) zgodnie (z czem) stosownie do, według, jak. ~ingly ^a, zgodnie, stosownie, jakoż, więc, przeto.
 accordion, akordion ^m, harmonika ^f.
 accost ^{vñ}, przystąpić do kogo, zbliżyć się, zaczepić, zacząć rozmowę. ~able ^a, przystępny.
 accoucheur, akuszer ^m.
 account, rachunek ^m, obliczenie ⁿ, zdanie sprawy, wyłuszczenie ⁿ, wartość ^f, przyczyna ^f, powód ^m.

on ~ of, z powodu, na mocy,
on no ~, pod żadnym pozorem;
~ current, rachunek bieżący. ~^{vα}
 liczyć, rachować, obliczać zda-
 wać sprawę, odpowiadać za co,
 poczytywać, mniemać; *to ~ for*,
 odpowiadać za co. ~^a able, obli-
 czalny, odpowiedzialny. ~ant,
 rachmistrz ^T, buchalter ^m. ~book,
 książka rachunkowa.

accoutre ^{vα} wysztafiować, przy-
 stroić; uzbroić, umundurować.
~ment, strój dziwaczny; umun-
 durowanie ^T.

accredit ^{vα} akredytować, uwie-
 rzytelnić. ~ation, uwierzytel-
 nienie ^T. ~ed ^a akredytowany,
 mający listy wierzytelne.

accresce ^{vn} przyrastać ~nce,
 przyrost ^m, wzrost ^m, narastanie ⁿ.
 ~nt ^a przyrastający, rosnący
accrue ^{vn} przyrosnąć, przybywać,
 powiększać się.

accumibent ^a opierający się, wpół-
 leżący, leżacy

accumilate ^{vα} skupiać, zgro-
 madzić, nagromadzić. ~tion, na-
 gromadzenie ⁿ; akumulacja ^f. ~ti-
 ve ^a zbierający, gromadzący
 ~tively ^{ad} zbierając, gromadząc
 ~tor, zbieracz ^m, akumulator ^m

accuracy, ~teness, dokładność ^f.
 ~cisłość ^f, staranność ^f, akura-
 tność ^f. ~te ^a dokładny, ścisły,
 starany, punktualny akuratny.
 ~tely ^{ad} dokładnie, akuratnie.

accurse ^{vα} przeklinać, złorzeczyć.
 ~d, accusst ^a przeklety, nie-
 godziwy.

accusalble ^a podległy oskarze-
 niu, mogący być oskarżonym, po-
 sądzonym, winny ~tion, oskarże-
 nie ⁿ; obwinienie ⁿ. ~tive ^a oskar-
 żający. ~tive, czwarty przypadek,
 biernik ^m. ~torial, ~tory ^a ob-
 winiający, oskarżający.

accuse ^{vα} oskarzać, obwiniać. ~r,
 obwiniający, powód ^m, skarżący.

accustom ^{vα} przyzwyczaić. ~^{vn},
 przyzwyczaić się. ~able ^a zwy-

kły, zwyczajny ~ance, uawyknie-
 nie ⁿ; zwyczaj ^m. ~ary, vid. *casto*
mary. ~ed ^a przywykły, na-
 wykły, zwyczajny, zwykły.
 ~ace, as ^m, tuz ^m, punkt ^m, oczko ^m;
not an ~, bynajmniej, ani trochę;
within an ~ of, o mały włos.

acephalous ^a bezgłowy.
acerb ^a cierpki, ostry, gorzki,
 przykry. ~ate ^{vα} zrobić cierpkim,
 rozjastrzyć. ~ity, cierpkość ^f,
 ostrość ^f, surowość ^f.

acerviate ^{vα} gromadzić, skupiać.
 ~ation, gromadzenie ⁿ.

acescent ^a kwaskowaty, kwaśnie-
 jący [drowej].

acetabulum, puszka kości bio-
 acetate octan ^m. ~ic ^a octowy.
 ~ify ^{vα} zakwasić octem. ~ose ^a
 kwaśny, kwaskowaty. ~osity,
 kwaśność ^f, kwaskowość ^f. ~ous ^a
 kwaśny, octowy.

ache, ból ^m, dolegliwość ^f ~ ^{vn}
 dolegać, boleć.

achievable ^a wykonalny. ~ve ^{vα}
 dokonać, dokazać, spełnić. ~ve-
 ment, dokonanie ⁿ; spełnienie ⁿ.
 dzieło ⁿ, czyn bohaterski ^m.

aching, dolegliwość ^f, ból ^m.

achor, strupien ^m.

achromatic ^a achromatyczny.
acid ^a kwaśny ~, kwas ^m. ~ify ^{vα}
 zakwasić, kwasic. ~ity, ~dness,
 kwas ^m, kwaśność ^f. ~ulate ^{vα}
 zakwasić, zaprawić kwasem.
 ~ulous ^a kwaskowaty.

acinaceous ^a pełen ziarenek.

acinose, ~ous ^a gronkowaty.

acknowledgle ^{vα} przyznać, uznać,
 zaświadczenie ~. ~ment, przyzna-
 nie ⁿ; zaświadczenie ⁿ; uznanie ⁿ.
 świadectwo ⁿ; certyfikat ^m; wdzie-
 czność ^f.

acme, akme ⁿ; szczyt ^m; przesilenie ⁿ.

acne, akne ⁿ; trądzik ^m.

acolyte akolita ^m, sługa kościelny.

aconiste, tojad ^m. ~tin, ~tine, ako-

nityna ^f.

acorn, żołędź ^f. ~ed ^a mający
 żołędzie

acoustic, ~al^a akustyczny. ~s, pl.
akustyka f.
acquaint v^a zaznajomić, zawia-
domić, zapoznać. ~ance, zazna-
jomienie ? znajomość f., osoba
znajoma; koło osób znajomych.
~ed^a znający, zaznajomiony.
acquest, nabytek " dobra nabyte.
acquiesce vⁿ przyzwalać, przy-
stawać, poddać się czemu. ~nce,
przyzwolenie ? zgoda f. ~ent,
przyzwalający, poddający się
czemu.
acquirable ^a nabywalny, do na-
bycia. ~re v^a nabyć, pozyskać,
zdobyć. ~rement, nabycie ?, po-
zyskanie ?, nabyte wiadomości
lub talenta.
acquisition, nabycie ?, nabytek "
~tive^a chciwy.
acquit v^a kwitować, uwołnić,
uznać niewinnym; *to ~ oneself*,
wywiazać się z obowiązania, za-
łatwiać co; ~tal, ~ment, uwol-
nienie od winy ? ~tance, uwol-
nienie ?, pokwitowanie ?, kwit ".
acre, akr " włoka, rola f.
acrid, a. cierpki, kwaśny, gorzki,
przykry. ~ity, ~ness, cier-
pkość f., kwaśność f.
acrimonious ^a cierpki, kwaśny,
przykry. ~ness, acrimony, cier-
pkość, gorycz, złość, ostrość f.
acritude, acrity, cierpkość f.,
kwaśność f.
acrobat akrobata ", linoskoczek "
~ic^a akrobatyczny.
across prp, & ad na krzyż, na-
poprzek, po przez; *to come ~*
mind, przyjść ua myśl.
acrostic, akrostych "
act, akt " czyn " obrządek ", do-
kument ", uchwała f.; *in the very*
~, na gorącym uczynku; *in ~*,
gotów; ~s of apostles, dzieje apo-
stolskie. ~ van działać, postę-
pować, czynić, grać rolę, udawać.
~ion, czynność f., działanie "; ak-
cya f., ruch ", giest ", proces ",
bitwa f. ~ivate v^a nrzecznaglać,

przyspieszać. ~ive^a czynny
zajęty, istotny. ~ively ad czyn-
nie. ~ivity, ~iveness, czynność f.,
działalność f., spieszne działanie.
~or, aktor " działań " powód "
~ress, aktorka f. ~ual^a aktualny,
istotny, rzeczywisty. ~uality,
~ualness, aktualność f., rze-
czywistość f. ~uary, urzędnik
aktowy. ~uate v^a przyspieszać
robotę, ożywiać, pobudzać.
aculeate, ~d^a śpiczasty, ostro-
zakończony, kolczysty.
acum|en, kolec ", bystrość rozumu,
dowcip ". ~inated^a zaostrzony,
ostry.
acute ^a ostry, bystry, przenikli-
wy. ~ness, ostrość f. przenikli-
wość f., bystrość f.
adag|le, przypowieść f. ~ial^a
przysłowiowy, przypowieściowy.
adamant dyament ", skała f. ~ean,
~ine^a dyamentowy, twardy jak
dyament.
adam's apple, jabłko Adama,
grdyka f.
adapt v^a przystosować, stosować.
~able^a dający się zastosować,
stosowny. ~ation, ~ion, przy-
stosowanie, zastosowanie ?
aday ad dziś, now ~s, za dni
dzisiejszych, obecnie.
add v^a dodać, dołączyć.
addendum, dodatek "
adder, gadzina, zmija f.
addible ^a dodatkowy, dodawalny,
mnożny.
addict, (oneself) v^a oddać, poświę-
cić się czemu. ~edness, oddanie
się ? poświęcenie się ? ~ion,
oddanie ?, przysądzenie ?
addition, dodawanie ? in ~, w do-
datku, oprócz tego. ~al^a do-
datkowy.
addle ^a pusty, zepsuty, płonny,
jałowy. ~headed, ~pated^a
próżny, czczy.
address, adres ", przemowa f., pe-
tencya f., memoriał ", zaloty, pl.
umizgi, pl. zręczność f. sprawność f.

odpowiedź sejmu na mowę panującego. ~ ^{vα}, adresować; *to* ~ ^{oneself}, zwracać się do kogo, konkurować. ~ee, adresat ^m.

adduc^{re} ^{vα}, przywieść, przytoczyć na poparcie, cytować, nakłonić. ~ent ^a, ściągający, doprowadzający. ~ible ^a, mogący być przytoczonym. ~tion, przytoczenie ⁿ, zgięcie ⁿ, (przedramienia do ramienia) ruch ksobny.

adept ^a, biegły, wyuczony. ~, uczeń ^m, zwolennik ^m, adept ^m, alchimik ^m, stronnik ^m.

adequa^{lity}, odpowiedność ^f, dostateczność ^f, właściwy stosunek ^m, właściwa miara. ~te ^a, wyrownywający, równy, dostateczny, dokładny, właściwy. ~teness, dorównanie ⁿ, właściwość ^f, dokładność ^f.

adhe^{re} ^{vn}, przylegać, ignać, przystawać, przystępować do czego, należeć, trzymać się. ~rence, ~rency, przyleganie ⁿ, partya ^f, stronicy, pl. ~rent, stronnik ^m, zwolennik ^m, uczeń ^m; ~~ ^a, przylegający. ~sion, przyleganie ⁿ, trzymanie czujej strony. ~sive ^a, przylegający, ignacy, lepki. ~siveness, lepkość ^f.

adhibit ^{vα}, zastosować, użyć, dołączyć. ~ion, zastosowanie ⁿ, użycie ⁿ, dołączenie (podpisu).

adiaphorous ^a, neutralny, obojętny.

adieu, pożegnanie ⁿ, adje ⁿ, bądź zdrów; *to bid* ~, pożegnać.

adipose, adipous ^a, tłuszczowy.

adit, dostęp ^m, sztolnia ^f, podkop ^m.

adja^{lency}, przyległość ^f. ~cent ^a, przyległy, oboczny, sąsiadni.

adjective, przymiotnik ^m. ~ ^a, przymiotnikowy. ~ly ^{ad}, przymiotnikowo.

adjoin ^{vα}, dołączyć, przyłączyć. ~ ^{vn}, przylegać, stykać się.

adjourn ^{vα}, odroczyć, odłożyć. ~ment, odroczenie ⁿ, zwłoka ^f.

adjudge, adjudicate ^{vα}, przyjąć, sądzić, osądzić.

adjudgement, adjudication, przy sądzenie ⁿ, osądzenie ⁿ.

adjunct, dodatek ^m, adjunkt ^m, pomocnik ^m. ~ ^a, dołączony, dopięty. ~ ^{vα}, dopiąć, dołączyć. ~ion, dołączenie ⁿ. ~ive ^a, łączący, złączony.

adjur^{ation}, zaklęcie ⁿ, przysięga ^f. ~e ^{vα}, zaklinać.

adjust ^{vα}, przyrządzić, przyszykować, przystosować. ~ment, przyrządzenie ⁿ, przystosowanie ⁿ.

adjuttant, adjutant ^m. ~tor, pomocnik ^m. ~tory ^a, pomocniczy, pomocny. ~vant ^a, pomocny, pomagający.

adlibitum ^{ad}, ad libitum, do woli, dowolnie.

admeasure ^{vα}, wymierzać, odmierzać. ~ment, wymiar ^m, po-miar ^m, miara ^f.

administer ^{vα}, rządzić, zarządzać, administrować, podać, udzielić, dostarczyć, zalecić, nakazać; *to* ~ physic, zapisać, dawać lekarstwo. ~strate ^{vα}, przepisać (lekarstwo). ~stration, zarząd ^m, administracja ^f. ~strative ^a, administracyjny. ~strator, administrator ^m, zarządzający ^m.

admirable ^a, godny podziwu, zdziwiający, zachwycający cudny, przedziwny. ~ness, admirability, przedziwność ^f, cudność ^f, cudowność ^f.

admiral, admirał ^m. ~ty, admiralicja ^f. ~ship, admiralstwo ⁿ.

admi^{ration}, zadziwienie ⁿ, podziw ^m. ~re ^{vα}, podziwiać, zachwycać się, uwielbiać, dziwować się. ~rer, podziwiający, wielbiciel ^m. ~ringly ^{ad}, z podziwem.

admissibility, dopuszczalność ^f. ~ble ^a, dopuszczalny. ~bly ^{ad}, przypuszczalnie.

~ion, dopuszczenie ⁿ, przypuszczenie ⁿ, przyjęcie (do towarzystwa) ⁿ.

admit ^{vα}, dopuścić, przypuścić,

dozwalać, przyzwalać, przyznać, uznawać, przystać na co. ~table^a, dopuszczalny. ~tance, przypuszczenieⁿ; przyjęcieⁿ; przyzwole-
nieⁿ; zgoda^f; no ~~, wejście w zbro-
nione.

admix^{vα} domieszać. ~tion,
~ture, domieszanieⁿ; domieszka^f.
admo[n]ish^{vα} napominać, upo-
minać, dawać rady, monitować.
~nisher, napominający. ~nism-
ment, ~nition, napomnienieⁿ,
upomnienieⁿ; ostrzeżenieⁿ; nau-
ka^f. ~nitioner, radca^m, admo-
nitujący. ~nitive^a upomina-
jący, ostrzegający. ~nitor, radca^m.
~nitory^a napominający, upo-
minający.

adnoun, przymiotnik^m, przydaw-
ka^f.

ado, zachód^m; korowody, pl. ha-
tas^m, wrzawa^f; much ~ about
nothing, wiele krzyku o nic.

adolescen[ce], ~cy, wiek młodocia-
niany. młodość^f. ~t^a, dorasta-
jący.

adopt^{vα} przybrać, przyjąć, ado-
ptować. ~ion, przybranieⁿ; przy-
jęcieⁿ; przyswojenieⁿ; adopta-
cyja^f. ~ive^a przybrany, ado-
ptowany.

ador[able]^a godny czci, uwiel-
bienia, zachwycający. ~ableness,
czcigodność^f. ~ation, ~ement,
część^f, uwielbienieⁿ; modły, pl.
adoracyja^f. ~e^{vα} wielbić, czcić,
składać hołd, ubóstwiać, uwiel-
biać, modlić się do... ~er, czci-
ciel^m, wielbiciel^m.

adorn^{vα} przyozdobić, zdobić.
~ing, przyozdabiający, ozdo-
bny. ~ment, przyozdobienieⁿ,
ozdoba^f.

adown^{prp & adj} kù dołowi, na dół;
na dole, tu na ziemi; plackieni.
adrift^{adj} na wolę fal i wiatrów,
na los szczęścia:

adroit^a; zgrabny, rzęczny. ~ness,
zgrabność^f, rzęczność^f.

adry^{adj} pragnący, spragniony.

adscititious^a, dodany, doda-
tkowy.

adscript, przypisany, poddany^m.
adula[te]^{vα} pochlebiać. ~tion,
pochlebstwoⁿ; ~tor, pochlebca^m.

~tory^a pochlebiający, pochlebny.
adult^a dorosły. ~, osoba dorosła..

~ness, wiek dorosły.

adult[er]rant, falsyfikator^m, fał-
szerz^m. ~rate^{vα} fałszować, fał-
syfikować. ~rated^a fałszo-
wany, zepsuty. ~ration, fał-
szowanieⁿ; falsyfikacya^f. ~rator,
fałszerz^m, falsyfikator^m.

adult[er], cudzołóżca^m. ~ ~ vα
cudzołóżyć. ~eress, cudzołóż-
nica^f. ~erous^a cudzołóżny,
cudzołóżniczy. ~ery, cudzołóż-
stwoⁿ.

adumbral[nt]^a odcienniowany, na-
szkicowany, trochę podobny.
~te^{vα} zacienić, zaciemniać, od-
cieniować, szkicować. ~tion, za-
cieniowanieⁿ; szkic^m.

adun[city], zagięcieⁿ, zakrzywie-
nieⁿ; krzywość^f. ~cous, adun-
que^a zagięty, zakrzywiony.

adust, ~ed^a przypałony, spalony.
~ible^a palny. ~ion, przypale-
nieⁿ; palenieⁿ.

advance, posuwanie się naprzód,
postęp^m; doskonalenie sięⁿ; przódⁿ,
awansⁿ; in ~, naprzód, z góry;
~ money, zaliczka^f; ~ guard, prze-
dnia straż. ~ van^{vα} posuwać na-
przód, promować, popierać, do-
skonalić; posuwać się naprzód,
czynić postępy, awansować.
~ment, posunięcie się naprzódⁿ,
podwyższenieⁿ; postęp^m, awans^m.
~r, protektor^m.

advantage, wyższość^f, przewaga^f,
korzyść^f, rysk^v, pożytek^m, za-
leta^f; to ~, z pożytkiem, korzy-
stnie. ~ van^{vα} zyskiwać, korzy-
stać, ciągnąć zyski, służyć ku po-
żytkowi, wychodzić na dobre.
~able, ~ous^a korzystny, zy-
skowny, pożyteczny. ~ousness,

pożyteczność ^f, korzystność ^f, zyskowność ^f.

adven^{le} ^{vn} przystąpić, wydarzyć się. ~ient ^a trafiający się; uboczny.

advent, adwent ^m; przybycie ⁿ. ~itious ^a przychodni, przypadkowy, przygodny; obcy, samorodny. ~ive ^a przygodny, przypadkowy. ~ual ^a adwentowy. ~ure, przypadek ^m, traf ^m, przygoda ^f, wydarzenie ⁿ; hazard ^m; ryzyko ⁿ; by ~~, przypadkowo, trafem; ~~ ^{vñ} ryzykować, odwazyć się, puścić się na los szczęścia. ~urer, awanturnik ^m; spekulant ^m. ~uresomeness, ryzykowność ^f, hazardowność ^f, awanturniczość ^f. ~urous ^a hazardowny, awanturniczy.

adverb, przysłówek ^m. ~ial ^a przysłówkowy.

adversary, przeciwnik ^m, antagonist ^m. ~ative ^a przeciwny. ~e ^a przeciwny, niepomyślny, niechętny, wstętny. ~eness, ~ity, przeciwność ^f, przykrość ^f, niepomyślność ^f, nieszczeście ⁿ.

advert ^{vñ} baczyć, zważyć, zwrócić uwagę, nadmienić. ~ence, ~ency, baczenie ⁿ; uwaga ^f. ~ent ^a, uważny, baczny. ~ise ^{vñ} zwracać uwagę; zawiadomić, ogłosić, obwieścić. ~isement, zawiadomienie ⁿ; ogłoszenie ⁿ; obwieszczenie ⁿ; anons ^m. ~iser, zamieszczający ogłoszenia, obwieszczający; gazeta anonsowa ^f, kuryer ^m.

advice, rada ^f, zawiadomienie ⁿ. ~boat, awizo ⁿ (mały statek wojenny do rozwożenia rozkazów). advisable ^a pożyteczny, korzystny, zbawieniuy, rozsądny. ~ness, zbawienność ^f, roztropność ^f.

advise ^{vñ} radzić, doradzać. ~vn radzić się. ~dly ^a rozwąznie, po gruntownem zważeniu. ~dness, namysł ^m, rozwaga ^f. ~ment, doradzanie ⁿ; zawiadomienie ⁿ; do-

niesienie ⁿ; narada ^f. ~r, doradzać ^m.

advocacy, obrona ^f. ~te, adwokat ^m, obronca ^m; ~~ ^{vñ} bronić, ujmować się. ~teship, adwokatura ^f. ~tion, obrona ^f.

advowee, patron ^m. ~son, patronat ^m, kolatura ^f, nadawnictwo ⁿ.

adze, adz, przysiek ^m, toporek ^m.

aerial ^a, powietrzny, napowietrzny. ~olite, aerolit ^m. ~ometer, aerometr ^m. ~onaut, aeronauta ^m, żeglarz napowietrzny.

~ostat, aerostat ^m, balon ^m. ~ostatics, aerostatyka ^f.

aerie, gniazdo (ptaków drapieżnych).

aerugo, grynszpan ^m, śniedź ^f.

aesthetic, ~al ^a estetyczny. ~s, estetyka ^f.

afar ^{ad} zdaleka, zdala, daleko; from ~, zdala, zdaleka; ~ off, daleko, bardzo daleko.

affability, ~bleness, uprzejmość ^f, grzeczność ^f. ~able ^a uprzejmy, grzeczny. ~bly ^{ad} uprzejmie.

affair, sprawa ^f, czynność ^f, potyczka ^f.

affect ^{vñ}, wywierać wpływ, działać na co, obchodzić, dotykać, dojmować; rozezulić; kochać, udawać, zmyślać. ~, uczucie ⁿ; wzruszenie ⁿ; skłonność ^f, zapał ⁿ; afekt ^m. ~ation, przesadą ^f, wymuszonność ^f, udawanie ⁿ; zmyślanie ⁿ; afektacyja ^f. ~ed ^a, dotknięty, strapiony, wzruszony. ~edness, przesadność ^f, wymuszonność ^f. ~ion, miłość ^f, przywiązanie ⁿ; czułość ^f, wzruszenie ⁿ; rozezulenie ⁿ; dolegliwość ^f, choroba ^f. ~ionate ^a czuły, kochający, tkliwy. ~ing ^a wzruszający, działający na uczucie.

afferent ^a dostarczający (o narządzaniach).

affiance, zaręczyny, pl.; ~ ^{vñ}, zareczyć, przyrzec.

affiliate ^{vñ} adoptować, uznać za syna, przyjąć do grona.

- affinage, (obs.) affinacya ^f, czy-
szczenie kruszów.
 affined ^a spowinowacony.
 affinity, powinowactwo ⁿ; pokre-
wieństwo ⁿ
 affirm ^{vā} utrzymywać, twierdzić.
 ~ance, ~ation, potwierdzenie ⁿ,
utwierdzenie ⁿ; konfirmacyja ^f.
 ~ative ^a potwierdzający, przy-
chylny, twierdzący.
 affix ^{vā} przypiąć, przyczepić,
przybić, przyłączyć. ~, przy-
rostek ^m ~ion, przyczepienie ⁿ,
przyłączenie ⁿ [tchnienie ⁿ]
 affliction, ~us, dmuchanie ⁿ; na-
 afflict ^{vā} zniartwić, strąpić, za-
smucić, dotknąć ~edness, ~ion,
boleść ^f, zgryzota ^f, strapienie ⁿ.
 ~ive ^a bolesny, przykry, zasmu-
cający, dotkliwy.
 affluence, ~ency, dopływ ^m, przy-
pływ ⁿ; dostałki, pl. ~ent ^a,
dopływający, dostałni. ~entness,
obfitość.
 afflux, ~ion, przypływ ^m, dopływ ^m.
 afford ^{vā} dostarczyć, wystarczyć,
użyczyć, nastrączyć, sprawić,
mózg, wyświadczenie, pozwolić (so-
afforest ^{vā} zalesić. [sbie]).
 affranchise ^{vā} wyzwolić, usamo-
wolić. ~ment, wyzwolenie ⁿ,
usamowolnienie ⁿ.
 affray, ~ment, bijatyka ^f, burda ^f,
roznuch ^m; ~ ^{vā} straszyć.
 affright ^{vā} wynająć okręt, za-
frachtować, obładować.
 affright ^{vā} przerazić, przestrza-
szyć. ~ment, przestrach ^m, prze-
rażenie ⁿ.
 affront, zniewaga ^f, obelga ^f, uchy-
bienie ⁿ, obraza ^f, afront ^m; ~ ^{vān},
narażać się na co, stawiać czoło;
znieważyć, obrazić. ~ive ^a obra-
żający, obelżywy. ~er, zniewa-
żający.
 affuse ^{vā} dolać; oblać. ~sion,
nalanie ⁿ, polanie ⁿ.
 affy ^{vā} zareczyć; ~ ^{vñ} zaufać.
 afield ^{ad} w polu; w dali; zdro-
żnie.
- afire ^{ad} w ogniu; w zapale.
 aflat ^{ad} płazem
 afloat ^{ad} na wodzie, spławiony,
pływąc, w ruchu. [bocie].
 afoot ^{ad} pieszo; w ruchu, w ro-
 afore, ^{ppr} & ^{ad} przed, z przodu,
na przedzie; przedtem, niegdyś.
 ~hand ^{ad} uprzednio, naprzód.
 ~time ^{ad} niegdyś, dawniej.
 afraid ^a bojący się, w obawie.
 afresh ^{ad} na nowo.
 afront ^{ad} naprzeciwko, z frontu.
 aft ^{ad} w tyle, z tyłu, z zadu.
 after ^{ppr} & ^{ad} po, za, według,
potem, następnie, ~ all, w końcu.
 ~ages, pl. następne wieki, po-
tomność ^f ~birth popłód ^m; łożysko ⁿ; pogrobowiec ^m ~comer,
następca ^m. ~crop, drugi pokos.
 ~grass, powtórny pokos, potraw ^m.
 ~noon, popołudnie ⁿ. ~taste, po-
smak, niesmak ^m. ~thought, myśl
po niewczasie. ~times, pl. przy-
szłość ^f, potomne wieki. ~ward,
~wards ^{ad} ku tyłowi, wtył,
później, potem.
 again ^{ad} znowu, jeszcze raz, ró-
wnież; over ~, znów; ~ and ~,
po kilka razy, często, bezustannie.
 against ^{ppr} przeciw, wbrew, ku,
o; over ~, naprzeciwko; to lean
~ a wall, opierać się o mur.
 agape ^{ad} gapiąc się.
 agar-agar, agar-agar ^m, (wodorost).
 agaric, bedłka ^f, (grzyb).
 agast ^a zdumiały, jak wryty,
 agate, agat ^m [przerzązony].
 age, wiek ^m, pokolenie ⁿ, stulecie ⁿ,
pełnoletniość ^f; to be under ~,
być małoletnim; middle ~s, wieki
średnie. ~ ^{vñ} starzeć się.
 aged ^a stary, podeszły; mający
lat tyle a tyle; middle ~, śre-
dniego wieku.
 agency, działanie ⁿ, pośrednictwo ⁿ,
działalność ^f, ajencja ^f. [da].
 agenda, książka notatkowa, ajen-
agent, ajent ^m, działałcz ^m, środek
działający. ~ship, godność ajenta.
 agglomeratle ^{vā} zwinać w kłab,

skupić, zlepić. ~ion, zwinięcie w kłab, skupienieⁿ, stos^m, aglomeracya^f.

agglutinate^{vα} zlepić, skleić, spoić. agrandize^{vα} powiększyć, pomnożyć, rozszerzyć. ~ment, powiększenieⁿ, pomnożenieⁿ, rozszerzenieⁿ, wzrost^m.

aggravate^{vα} pogorszyć. ~ion, pogorszenieⁿ, okoliczność obciążająca.

aggregate^{vα} skupiać, gromadzić. ~, nagromadzony, zebrany, skupiony. ~, zbiór^m, skupienieⁿ, połączenieⁿ, aggregat^m; zlepniec^m.

aggress^{vα} zaczepić, napastować. ~, ~ion, -zaczepka^f, napaść^f. ~ive^α napastniczy. ~or, napastnik^m.

aggrievance, = grievance. ~ve^{vα} zasmucić, skrzywdzić.

aggroup^{vα} grupować, łączyć.

aghast, v. agast.

agile^α zręczny, sprytny, zwinny. ~ness, ~ity, ruchliwość^f, zwinność^f.

agio, azioⁿ; zwyżka^f.

agitatable^α poruszalny; sporny. ~ate^{vα} poruszać, roztrząsać; agitować; burzyć, wichrzyć.

~ation, ruch^m, poruszenieⁿ, roztrząsanieⁿ, wzburzenieⁿ. ~ator,

agnail, zanokciąca^f. [agitator^m] agnalte^α krewny po mieczu; przyrodni. ~tion, pokrewieństwo po mieczu; pobratymstwoⁿ.

agnomen, przydomek^m.

ago, agone^{αd} przed, minęło, już temu; long ~, dawno temu.

agog^{αd} chciwie, pożądliwie.

agoing^{αd} w ruchu, w robocie, na warsztacie; przy licytacyi zamiast polskiego po raz pierwszy.

agonism, zapasy, pl. ubieganie sięⁿ. ~ist, zapaśnik^m. ~ize^{vn} konać, umierać; ~~, ~vα, dręczyć.

~izing, konający. ~y, męki, pl. konanieⁿ, obumieranieⁿ, agonia^f.

agraffe, agrafa^f, zapinka^f, klamra^f!

agrarian^α gruntowy, ziemski, ziemiański, rolny.

agreat^{αd} w ogóle; hurtem.

agree^{vα} pogodzić; ~vn, zgadzać się, odpowiadać. ~able^α zgodny, przyjemny; to be ~ ~ to, podobać się. ~ableness, zgodność^f, stosowność^f, przyjemność^f. ~d^α ugodzony, umówiony; ~~, zgoda. ~ment, zgoda^f, układ^m; zastosowanie sięⁿ.

agrestic^α polny, wiejski; dziki.

agriculturist, rolnik^m. ~e, uprawa roli, rolnictwoⁿ.

agronomy, agronomia^f.

aground^{αd} na lądrze, na mleźnie, nieudany; to run ~, osiąść na mleźnie.

agroupment, ugrupowanieⁿ.

agulie, febra^f, gorączka^f. ~ed^α w goraczce, gorączkujący. ~ish^α gorączkowy, febryczny.

ahⁱ; ach; ~ me, biada mi, ach.

ahead^{αd} na przedzie, naprzód; go ~, (mar.) w drogę.

aheight^{αd} w górze, w góre.

aid, pomoc^f, wsparcieⁿ, zasiłek^m, składka^f; pomocnik^m; ~vα pomagać, wspierać, zasilać. ~ant^α pomagający, wspierający. ~less^α pozbawiony pomocy, opuszczony. ~de-camp, adjutant^m.

ail^{vα} dolegać, boleć, cierpieć na co. ~ing^α bolący, cierpiący. ~ment, dolegliwość^f, ból^m.

aim, cel (na lufie); zamiar^m. ~vn celować, mierzyć do celu; zmierzać, dążyć. ~less^α bez celu.

air, powietrzeⁿ; wietrzyk^m; arya; mina, postawa, powierzchowność^f.

~built^α zbudowany na powietrzu, urojony. ~castle, zamki na lądzie. ~gun, strzelba, wiatrówka^f. ~hole, luft^m. ~iness, wietrzność, płochość^f.

~ing, przewietrzanieⁿ; spacer^m. ~less^α stęchły. ~stove, kaloryfer^m.

~valve, klapa powietrzna. ~y^α powietrzny, powiewny; zwodniczy, ulotny, płochy.

aisle, nawa (boczna) kościoła.
 ait, wysepka ^{f.} ostrów ^{m.}, kępa ^{f.}
 ajar ^{ad} napołotwarty, uchylony.
 ake, v. ache.
akimbo ^{ad} podparły się pod boki. [cony, pokrewny.
akin (to) ^a krewny, spowinowa-
alabaster, alabaster ^{m.}; ~ ^a ala-
 bastrowy.
alack ⁱ biada, niestety; ~ a day, o dniu nieszczęsnym!
alacrillous ^a żwawy, ochoczy, wesoły. ~ousness, ~ty, żwa-
 wość ^{f.}, ochoczość ^{f.}, wesołość ^{f.}
alar ^a skrzydłowy.
alarm ^{va} trwożyć, narobić ha-
 łasu, alarmować. ~, trwoga ^{f.}
 postrach ^{m.}, zgiełk ^{m.}, alarm ^{m.}, za-
 niepokojenie ^{n.} pobudka ^{f.}. ~bell,
 dzwon na gwałt, na trwogę.
 ~watch, ~clock, budzik (ze-
 alas ⁱ niestety. [garek] ^{m.}
alb, albe, komża ^{f.}, alba ^{f.}
albatross, żagłoszyc ^{m.}, albatros
 albeit ^{ad} chociaż. [(ptak)] ^{m.}
albescent ^a bielejący.
albino, albinos ^{m.}, bielec ^{m.}
albugineous ^a białkowaty.
albugo, bielmo ^{n.}, katarakta ^{f.}
album, album ^{n.} pamiętnik ^{m.}
albumen, białko ^{n.}
alcalde, wójt, burmistrz ^{m.} (hiszp.)
alchimist, alchemist, alchemik ^{m.}
 ~my, alchemia ^{f.}
alcohol, wyskok ^{m.}, spirytus ^{m.}, al-
alcoran, v. alkoran. [kohol ^{m.}]
alcove, alkowa ^{f.}, nisza ^{f.}
alcyon, zimorodek ^{m.} (ptak).
aldehyde, aldehyd ^{m.}
alder, olszyna ^{f.}, olcha ^{f.}. ~n ^a
 olszowy. [(miejski), rajca ^{m.}]
alderman, alderman ^{m.} radny ^{m.}
ale, piwo (nocne, chmielne) ^{n.}
 ~berry, grzane piwo z cukrem.
 ~house, szynk ^{m.} piwiarnia ^{f.}
 ~~keeper, szynkarz ^{m.}
allee ^{aw} pod wiatr
alegar, ocet piwny ^{n.}
alembic, alembik ^{m.}
alert ^a czujny, baczy, żwawy.

~ness, czujność ^{f.}, żywiość ^{f.}, ba-
 czność ^{f.}
alga, wodorost ^{m.} [algebraiczny.
algebra, algebra ^{f.} ~ic, ~ical ^a
 algid ^a skrzepły, lodowaty. ~ity,
 ~ness, zakrzepłość ^{f.}, zmarzłość ^{f.}
alias ^{ad} inaczej, alias.
alien ^a obcy, cudzoziemski, dzi-
 waczny. ~, cudzoziemiec ^{m.}, ob-
 cokrajowiec ^{m.}. ~able ^a sprze-
 dażny, pozbywalny. ~ate ^{vn}
 zbyć, sprzedać; odmienić, od-
 stręczyć. ~ation, zbycie ^{n.} sprze-
 daż; odmiana ^{f.}; ~ of mind, obią-
 kanie ^{m.}
alight ^{vn} zsiąść; ~ on, wpaść
 na co. [nie.
align, (aline) ^{va} wyciągać w li-
 alike ^a podobny, jednakowy. ~ad
 podobnie, zarówno. ~minded ^a
 równomyślny.
aliment, pokarm ^{m.}, pożywienie ^{n.}
 alimenta, pl. ~al, ~ary ^a po-
 karmowy, pożywny. ~ariness,
 pożywność ^{f.}. ~ation, karmienie ^{n.}
 żywienie ^{n.}, zasilanie ^{n.}
alimony, pensja alimentarna.
aliquant ^a niespójmierny.
aliquot ^a spółmierny.
alive ^a żywy, żyjący, wesoły, czu-
 jący, odczuwający; ~ to, czujny
 na co, baczy na co. ~ad żywieni;
alkali, alkali ^{n.}, ługowiec ^{m.}. ~ne ^a
 alkaliczny, zasadowy.
alkoran, alkoran ^{m.}
all, ogół ^{m.}, całość ^{f.}, ~ ^a wszystek.
 wszelki, cały. ~ad ogółem.
 całkiem, w zupełności; ~ but.
 prawie; ~ the better, tem lepiej.
 not at ~, zgoła nie; it is, ~ the
 same, to wszystko jedno; once for
 ~, raz na zawsze. ~bounteous,
 ~bountiful ^a niezmiernie dobry,
 najdobrotliwszy. ~hail ⁱ, witaj,
 witajcie. ~hallow, ~hallowmas,
 wszystkich świętych. ~merciful ^a
 wszechmiłosierny. ~mighty,
 ~powerful ^a wszechmocny.
 ~right, wszystko w porządku; słu-
 sznie; jużci. ~ruling, wszechwła-

~ny. ~saints, wszystkich świętych. ~souls-day, dzień zaduszny. ~spice, pieprz z Jamajki; gwoździki korzenne.

allay, aljaż ^m; złagodzenie ⁿ; uśmierzenie ⁿ. ~ ^{vα}, domieszać; złagodzić, usmierzyć.

alleg||ation, przytoczenie ⁿ, cytaty f., twierdzenie ⁿ. ~e ^{vα}, przytoczyć, cytować, twierdzić. ~iance, posłuszeństwo ⁿ, uległość f., hołdownictwo ⁿ. ~iant ^α, wierny, posłuszny, podległy.

allegor||ical ^α, alegoryczny. ~ize ^{vα}, wyobrazić pod alegorią, pod przenośnią. ~y, alegoria, figura, przenośnia f.

allevia||te ^{vα}, ulżyć, sfolgować, złagodzić. ~tion, ulga f., folga f., złagodzenie ⁿ.

alley, aleja f., ulica f., uliczka f.

alliance, przymierze ⁿ, związek ^m. ~gation, związanie ⁿ; (aryt.) reguła mieszana. ~gator, aligator ⁿ, kajman ^m.

allocation, przemowa f.

allo||dial ^α, allodyalny. ~dium, allodyum ⁿ; majatek wolny od powinności lennych, dziedziczny.

allot ^{vα}, wydzielić, wyznaczyć. ~ment, ~tery, wydzielenie ⁿ; cząstka wydzielona, udział ^m.

allow ^{vα}, przyznać, uznać, dopuścić, dozwolić, zgadzać się na co, poblażać. ~able ^α, dozwolony, godziwy, słuszny. ~ableness, godziwość f., słuszność f. ~ance, przyznanie ⁿ, pozwolenie ⁿ; porcya f., racya f., strawne ⁿ; pensya f., względność f., poblażanie ⁿ; gratyfikacya f.

alloy, aliaż ^m, domieszka f., stop ^m.

allude ^{vα}, napomknąć, dotknąć, nadmienić, czynić aluzją.

allur||e ^{vα}, wabić, nęcić, przywabiać. ~ement, powab ⁿ; ponęta f., przynęta f. ~ing ^α, łudzący, nęczący. ~ingly ^α, ponętnie, powabnie, nęcząco.

allusion, wzmianka f., napomknienie ⁿ; aluzja f.. ~ve ^α, napominkujący, zakrawający na...

alluvial, ~ous ^α, alluvialny, napływowy. ~um, napływy, pl.

ally, sprzymierzeniec ^m. ~ ^{vα}, złeczyć, sprzymierzyć.

almanac, kalendarz ^m, almanach ^m, rocznik ^m.

almightiness, wszechmocność f. ~ty ^α, wszechmocny.

almond, migdał ^m.

almon||er, jałmużnik ^m. ~ry, dom przytułku.

almost ^{αd}, prawie, niemal.

alms, pl. jałmużna f. ~house, dom przytułku. ~man, żebrak ^m.

alnage, mierzenie na łokcie.

aloe, aloes, aloes ^m.

aloft ^{αd}, w górze, ku górze.

alone ^α & ^{αd}, sam, sam jeden, samotny, jedyny, tylko jedynie; let me ~, daj mi pokój.

along ^{αd}, wzdłuż, jednocześnie; all ~, wzdłuż, przez cały czas; ~ with, wraz z; come ~, pójdź.

aloof ^{αd}, w oddali.

alopecy, łosość f., wypadanie włosów.

aloud ^{αd}, głośno. [sów ⁿ].

alow ^{αd}, nizko, wdole.

alp, góra wysoka; zmora f.; gil ^m.

alphabet, abecadło ⁿ, alfabet ^m. ~ical ^α, alfabetyczny.

already ^{αd}, już.

also ^{αd}, również, tudzież, też.

altar, ołtarz ^m. ~age, dar na ołtarzu złożony. ~cloth, obrus na ołtarz.

alter ^{vα}, zmienić, odmienić, przemienić, zepsuć. ~ ^{vn}, zmienić się. ~ation, odmiana f., zmiana f.

~cate ^{vn}, sprzeczać się. ~cation, spór ^m, zwada f.

altern ^α, kolejny, idący na przemiany, naprzeciwległy (kat). ~acy, przemiana f.; kolejny porządek.

~ate ^α, kolejny, następujący na przemiany. ~ ~ ^{van}, zmieniać kolejno, następować kolejno. ~ately ^{αd}, naprzenian. ~ation, przemiana f., zmiana ⁿ. ~ative ^α

kolejny; ~ative, wybór jednego z dwojga. alternatywa f.
 although, chociaż, aczkolwiek.
 altimetry, mierzenie wysokości.
 altitude, wysokość f.; szczyt m.
 altogether ad, zupełnie; pospolu.
 altruism, bezinteresowność f.
 alum, ałun m. ~inous " ałunowy.
 aluminium, aluminium m, glin m
 alveary, ul m: przewód słuchowy.
 alveoli e, ~us, komórka f; prze-
 gródka f; zębodół m. [wiczenie.
 always ad, zawsze, ciągle, usta-
 am, (I ~, od to be), jestem.
 amain ad, cała siła, pędem.
 amalgam, amalgam m, ortec f, rte-
 ciak m. ~, ~ate v^a, amalgamo-
 wać. ~ation, amalgamacja f,
 amalgamat m; ortecanie m.
 amanuensis, pisarek m, kopista m.
 amass v^a, nagromadzić. ~ment,
 nagromadzenie m, kupa f, stos m.
 amateur, amator m, lubownik m,
 miłośnik m. ~ory " miłośny.
 amaze, zdumienie n. ~ v^a, wpra-
 wić w zdumienie, zadziwić. ~dly ad,
 z osłupieniem, zadziwiająco. ~d-
 ness, ~ment, zdziwienie m.
 amazing " zdumiewający.
 amazon, amazynka f.
 ambages, gadania f, ambaje, pl.
 ~ious " rozwlekły.
 ambassador, ambasador m. ~dress,
 ambasadorka f.
 amber, bursztyn m. ~gris, szara
 ambra.
 ambidexter, & & s, władający równie
 dobrze obu rękami; zręczny;
 obłudnik m.
 ambient, ~otaczący.
 ambiguity, ~ousness, dwuznacz-
 czność f. ~ous " dwuznaczny,
 zawiły.
 ambit, ~ude, obwód m, okrąg m.
 ambition, duma f, żądza sławy,
 ambicyja f. ~us " ambitny.
 amble, jednochód m, wolny kłus,
 ambo, ~n, anbona f. [stępka f.
 ambrosia, ambrozya f. ~l " am-
 brozyjny.

ambry, spiżarnia f, schowanko f.
 ambs-ace, dwu-as m, pasz m, du-
 blet m. [przenośny.
 ambulance, ambulans m, szpital
 ambulat ion, przechadzka f, cho-
 dzenie m. ~ory " wędrujący.
 ambus h, ~cade, ~hment, za-
 sadzka f, czaty, pl. ~hed " w za-
 sadzce, zaczajony.
 ameliorat i e v^a, ulepszać, dosko-
 nalić, czynić amelioracye. ~ion,
 ulepszenie m, amelioracya f.
 amen i, amen m, koniec m.
 amenable " odpowiedzialny.
 amend v^a, ulepszyć, poprawić,
 reparować, przerabiać. ~vn po-
 prawić się. ~able, ~atory " dają-
 cy się poprawić; karygodny.
 ~ment, poprawa f, sprostowanie m.
 ~s, pl. wynagrodzenie szkody.
 amenity, przyjemność f, powab m.
 amerce v^a, skazać na grzywny.
 ~ment, kara pieniężna, grzy-
 wny, pl.
 amethyst, ametyst m.
 amiable " luby, miły, przy-
 jemny, kochany. ~ableness, sło-
 dyńc f, uprzejmość f. ~cable " przy-
 jacielski. ~cableness, przy-
 jacieliskość f, uprzejmość f.
 amianth, azbest m.
 amid, amidst prp, wśród, pośród.
 amiss ad, błędnie, na opak, prze-
 wrotnie; to do ~, uchybić, pobla-
 amity, przyjaźń; zgoda f. [dzięć.
 amma, ksieni f, przeorysza f.
 ammonia, amoniak m.
 ammunition, amunicja f. ~bread,
 chleb komisny. [stya f.
 amnesty, ułaskawienie m, amne-
 amnion, błona opłodna jagnięca.
 amomum, amomek m.
 among, ~st prp, między, pomiędzy.
 amorous " rozkochany. ~ly ad, miłośćnie, czule. ~ness, ro-
 mansowość, kochliwość f. --
 amorphous " amorficzny.
 amortisation, amortyzacja. ~e v^a, umarzać, amortyzować.
 amount, kwota f, suma f, ilość f,

to the ~ of, w sumie tyle a tyle.
~ vⁿ, wynosić; czynić.

amour, ~ette, miłostki, *pl.* zalecanki, *pl.*

amphibium, płaz ^m. ~ious ^a, ziemnowodny. ~ological ^a, dwuznaczny, wątpliwy. ~ology, dwuznaczność ^f, wątpliwość ^f.

amphitheatre, amfiteatr ^m.

ampli^e ^a, obszerny, hojny; suty. ~eness, obszerność ^f, obfitość ^f. ~iate ^{v^a}, powiększać. ~iation, ~ification, dokładniejsze wyjaśnienie myśli, powiększanie ^t; przesadność ^f. ~ify ^{v^a}, rozszerzać, przesadzać. ~itude, obszerność ^f, rozcięgłość ^f, hojność ^f; amplitudu ^f. ~y ^{ad}, obszernie, obficie.

amputalte ^{v^a}, odjąć, amputować. ~tion, odjęcie ^t, amputacja ^f.

amuck ^a & ^{ad}, wściekły, zajadły.

amulet, amulet ^m.

amus^e ^{v^a}, bawić, zabawiać. ~ement, zabawa ^f, rozrywka ^f. ~ing, ~ive ^a, zabawny, interesujący.

amygdaline ^a, migdałowy.

an (przedimek nieokreślony).

ana**baptist**, anabaptysta ^m, nowochrzczeniec ^m. ~chronism, anachronizm ^m, omyłka w latach.

~gram, anagramat ^m, wyraz ułożony z przestawionych liter jakiego nazwiska. ~logical, ~logous ^a, analogiczny, podobny. ~logy, analogia ^f, podobieństwo ^t. ~lysis, analiza ^f, rozbiór ^m, badanie ^t. ~lytic ^a, analityczny, badawczy. ~lyze ^{v^a}, analizować, rozbierać, rozkładać. ~rchical ^a, anarchiczny, bezrzędny. ~rchy, anarchia ^f, bezrząd ^m, nieład ^m. ~thema, kłatwa ^f. ~thematisze ^{v^a}, wyklinać. ~tomical ^a, anatomiczny. ~tomist, anatomi ^m. ~tomize ^{v^a}, anatomizować, rozczłonkowywać. ~tomy, anatomi ^f. ~wnośe ^f.

anaemia, anemia ^f, niedokrwal ^a, odbytnicowy.

ancestor, przodek ^m, rodzic ^m.

~ral ^a, przodkowy. ~ry, szereg przodków, praojcowie, *pl.*

anchor, kotwica ^f, chwyt ^m. ~van, zarzucić kotwicę, stanać na kotwicy, stać na kotwicy; let go the ~, puszczać kotwicę; sheet ~, wielka kotwica, ostatnia nadzieja.

~age, kotwiczne ^t; zarzucanie kotwicy. [choreta ^m].

anchor^{et}, ~ite, pustelnik anachovy, sardela (ryba) ^f.

ancient ^a, dawny, starożytny; the ~s, starożytni. ~ly ^{ad}, w latach dawnych. ~ness, ~ry, starożytność; starodawność ^f.

and ^f; i; także.

andiron, wilk kuchenny.

androgynous ^a, obupłciowy.

anecdote, anecdota ^f, gadka ^f, opowieść ^f. ~ic, ~ical ^a, anekdotyczny.

anemone, zawilec (rośl.) ^m.

an-end ^{ad}, stojąc prostopadle.

anent ^{ppr}, naprzeciwko; względem.

aneurism, aneuryzmat ^m, tętniak ^m.

anew ^{ad}, na nowo, znowu.

anfractuous ^a, kręty. ~ousness, krętość ^f. ~ures, zakrzywienie ^t, załom ^m.

angel, anioł ^m. ~ic, ~ical ^a, anielski.

anger, gniew ^m, złość ^f. ~ v^a, rozgniewać. ~ly ^{ad}, gniewnie.

angle, kąt ^m, węgiel ^m, haczyk u wędk. ~v^a, łowić ryby na wędkę. ~r, rybołówca na wędkę.

~rod, wędzisko ^t.

Anglican, anglikanin ^m. ~ ^a, angielski.

anglicism, anglicyzm ^m, zwrot, właściwy językowi angielskiemu.

angling, łowienie ryb na wędkę.

~line, wędka ^f. ~rod, wędzisko ^t.

angry ^a, gniewny, zagniewany. ~ily ^{ad}, gniewnie.

anguish, bolesć ^f, udręczenie ^t; niepokój ^m.

angular ^a, kątowy, kańciasty, węgielny, narożny. ~arity, kańciastość ^f, graniastość ^f. ~arness,

kątowatość ^{f.} ~ated, ~ous ^a kątowy. [krótki dech.]
 anhela||te ^{vñ} dyszec, sapać. ~tion, animadver||sion, postrzeżenie, uwaga ^{f.}; przestroga ^{f.} ~sive ^a, zwracający uwagę, dający do myślenia; ~~faculty, percepcja. ~t ⁿ zwrócić uwagę, przestrzędz, karcić. ~ter, zwracający uwagę, ostrzegający, cenzor.
 animal, zwierzę ⁿ: ~ ^a zwierzęcy. ~cule, wymoczek ^m. ~ity, zwierzęcość ^t.
 anima||te, ~ted ^a ożywiony, żyjący. ~te ^{vñ} ożywić. ~tion, ożywienie ⁿ. ~tive ^a ożywiający, ożywczy.
 animos||le ^a zapalczwy, sierdzisty. ~ity, zapalczwość ^{f.}; gniew ^m, rozjatrzsenie ⁿ.
 anise, anyż ^m.
 anker, miara do płynów.
 ankle, kostka u nogi (u dołu goleni).
 annal||ist, kronikarz ^m: ~s, pl. roczniki, pl. kronika ^{f.}
 anneal ^{vñ} oczyszczać, przepalać.
 annex, dodatek ^m: ~ ^{vñ}, przyłączyć, łąnktować, zagarnąć.
 ~ation, ~ion, dołaczanie ⁿ, przyłączenie ⁿ; anneksya ^{f.}
 annihila||ble ^a mogący być zniszczonym, skasowanym, odwołanym. ~te ^{vñ} zniwezczyć, zgłodzić, zniszczyć, znieść, skasować. ~tion, zniwezczenie ⁿ; zniesienie ⁿ; skasowanie ⁿ.
 anniversary ^a doroczny. ~, rocznica ^{f.}
 annota||te ^{vñ} robić przypisy, notować. ~tion, notatka ^{f.}, przypisek ^m.
 announce ^{vñ} obwieścić, ogłosić, oznać. ~ment, obwieszczenie ⁿ; ogłoszenie ⁿ; oznajmienie ⁿ.
 annoy ^{vñ} dokuczać, niepokoić, dręczyć, uprzykrzać się. ~ance, dokuczanie ⁿ; uprzykrzanie się ⁿ; nuda ^{f.}
 annu||al ^a roczny, doroczny.

~ally ^a rocznie. ~itant, mający stały roczny dochód, pobierający rentę. ~ity, dożywocie ⁿ; pensja roczna ^{f.}
 annul ^{vñ} zniwezczyć, unieważnić, uchylić, skasować. ~ar ^a obrączkowy. ~et, obrączka (w herbach) ^{f.} ~ment, zniesienie ⁿ; skasowanie ⁿ; kasata ^{f.}
 annumerate ^{vñ} doliczyć, zaliczyć. ~tion, doliczenie ⁿ; doliczka ^{f.}
 annuncia||te ^{vñ} zwiastować. ~tion, zwiastowanie ⁿ. [mazaniec ^m].
 anoint ^{vñ} namaścić. ~ed ^a po-anomali||ous ^a nieprawidłowy, nieregularny. ~y, nieprawidłowość ^{f.}
 anon ^a zaraz, wkrótce; ever and ~, wciąż, ustawnicze, co chwila; niekiedy.
 anonym||e, 'anonim ^m. ~ous ^a bezimienny, anonimowy.
 another ^a inny, inszy, drugi; ~ time, inną razą, kiedy indziej.
 answer, odpowiedź ^{f.} ~ ^{vñ}, odpowiadać, być odpowiednim, być odpowiedzialnym. ~able ^a odpowiedzialny, stosowny, odpowiedni. ~ableness, odpowiedzialność ^{f.}, stosowność ^{f.}
 ant, mrówka ^{f.} ~bear, mrówkojad ^m. ~hill, ~hillock, mrowisko ⁿ. ~lion, mrówkolew (owad).
 antagonism, zatarg ^m, antagonizm ^m, przeciwieństwo ⁿ. ~nist, przeciwnik ^m, antagonist ^m. ~nize ^{vñ} nie zgadzać się, sprzeciwiać się.
 antece||de ^{vñ} poprzedzać, iść przedkiem. ~dent ^a poprzedzający, poprzedni, uprzedni, były. ~dently ^a uprzednio, poprzednio. ~ssor, poprzednik ^m.
 ante||chamber, przedpokój ^m. ~cursor, goniec ^m, zwiastun ^m. ~date ^{vñ} położyć datę dnia poprzedniego, antedatować. ~meridian ^a przepołudniowy. ~nnae, pl. macki, pl. różki, pl. wąsy, pl. ~penult ^a trzeci od końca, sylaba trzecia

od końca. ~pone *vα*, przekładać, przenosić.
anterior *ə*, poprzedni, poprzedzający. ~ity, pierwszeństwo ⁿ, uprzedność *f*, przodowanie ⁿ. ~ly *əd*, poprzednio.
anthem, hymn ^m, śpiew chóralny, kościelny ^m; antyfona *f*.
anther, pylnik ^m, główka pyłkowa *f*. **flugia** *f*.
anthology, wybór poezyi ⁿ, anto-
anthracite, antracyt ^m.
anthropology, antropologia *f*.
antic *ə*, dziwaczny, błazeński. ~, kuglarz ^m; kuglarstwo ⁿ.
antichrist, antychryst ^m.
anticipal~~te~~ *vα*, czynić co przed czasem, z góry, uprzedzać; tuszyć, spodziewać się. ~tion, uprzedzanie, uprzedzenie, przeczucie, przewidywanie ⁿ.
anti~~courtier~~, przeciwny dworowi. ~dotal *ə*, służący przeciw truciźnie, odtrutkowy. ~dote, odtrutka *f*, antydot ^m. ~mon, antymon ^m. ~pathy, niechęć *f*, antypatya *f*, wrodzona odraza. ~podes, pl. antypody, pl. ~pope, antypapież ^m, nieprawy papież. ~quarian, ~quary, antykwarjusz ^m, znawca ^m, miłośnik i zbiegacz starożytności; ~~ *ə*, antykwarski. ~quate *vα*, zadawnić, przestać używać, znieść. ~quatedness, przestarzałość *f*, staroswiecczyzna *f*. ~quation, nieużywanie ⁿ, przestarzałość *f*. ~que *ə*, staroswiecki, starodawny; ~~, dawny zabytek, antyk ^m. ~queness, staroswieckość *f*. ~quity, starożytność *f*, starodawność *f*. ~scorbutic *ə*, środek na skorbut, gnilec ^m. ~spasmodic, środek na kurcze i. spazmy. ~thesis, przeciwstawienie ⁿ; antyteza *f*.
antre, jaskinia *f*, pieczara *f*, grot *f*.
anus, otwór odbytnicy ^m; rzyć *f*.
anvil, kowadło ⁿ.
anxiety, obawa *f*, niespokojność *f*, niepokój ^m; troska *f*. ~ferous *ə*,

przynoszący niepokój, niepokojący. ~ous *ə*, niespokojny, pełen troski, troskliwy. ~ousness, niespokojność *f*.
any *ə*, każdy, ktokolwiek, jakiś. ~ *əd* nieco. ~body *prn*, ktoś, każdy. ~how *əd*, bądź co bądź, jakim sposobem. ~more *əd* nieco więcej. ~thing, cokolwiek, wszystko. ~where *əd*, gdziekolwiek, aorta, tętnica główna. [wszędzie]. apace *əd* prędko, spiesznie. apart *əd* oddziennie, na stronie, osobno. ~ment, mieszkanie *f*, apartament ^m. [łosć *f*, apatyja *f*. apathy, nieczułość *f*, odrętwia-ape, małpa *f*. ~ *vα*, małpować. apeak *əd* prostopadle, tuż nad kotwicą. [trawienie]. apepsy, niezdolność trawienia, złe aper, małpiarz ^m, niałypujący. aperillent, ~tive *ə*, przeczyszczający. apert *ə* otwarty. ~ion, otwarcie ⁿ. ~ure, otwór (sztuczny) ^m. apex, szczyt ^m, wierzchołek ^m, szpic ^m. aphony, brak lub utrata głosu. aphorism, aforyzm ^m, krótkie a treściwe zdanie ⁿ; maksyma *f*. ~stical *ə*, aforystyczny, zwięzły. apiary, pasieka *f*. a-piece *əd* od sztuki, od głowy. apish *ə*, małpiarski. ~ness, małapocrypha, apokryf ^m. [piarstwo ⁿ. apitapat *əd* tyk-tak; his heart went ~, serce mu zaczęło bić. apodictical *ə*, stanowczy, apodyktyczny. ~logiser, ~logist, obrońca ^m. ~logetic, ~logetical *ə*, obrończy, broniący, usprawiedliwiający. ~logize *vα*, bronić, usprawiedliwiać, przepraszać. ~logue, bajka moralna. ~logy, obrona *f*, usprawiedliwienie ⁿ; wymówka *f*. ~phthegm, przypowieść *f*, sentencja *f*. ~plectic, ~plectical *ə*, apoplektyczny. ~plexy, apopleksja *f*, udar ^m. ~stas, odszczepienstwo ⁿ. ~state, odszczepienie ^m, odstępca ^m, apo-

stata^m. ~static^a odpadły, odszczepieńczy. ~statize^{vñ} odstąpić, oderwać się od kościoła; odpaść. ~stematic^{vñ} jątrzyć się (o wrzodzie), wrzodzieć. ~steme, wrzód^m. ~stle, apostoł^m. ~stleship, apostolstwoⁿ. ~stolic, ~stolic^a apostolski. ~strophe, apostrofa^f, apostrof^m, zwrócenie się do kogoⁿ; odcinek^m.

apotheucary, aptekarz^m.

apotheosis, apoteoza^f, zaliczenie w poczet bogówⁿ.

appal, appall^{vñ} przerazić, przestrząć. ~ment, zblednienie ze strachuⁿ; przestrach^m.

appanage, apanaż^m, uposażenieⁿ. apparatus, narzędzieⁿ, przyrząd^m, urządzenieⁿ, parada^f, pompa^f, przepych^m. ~el, strój^m, szaty, pl. ubiór^m; ~~^{vñ} przystroić.

apparent^a jawny, widoczny, oczywisty; pozorny. ~ently^{ad} oczywiście, widocznie. ~entness, pozory, pl. widoczność^f, oczywistość^f. ~ition, zjawienie sięⁿ; widmoⁿ, upiór^m, zjawiskoⁿ. ~itor, pedel^m, przestrzegający porządku, policyant^m.

appeal, powołanieⁿ, odezwa^f, odwołanie sięⁿ; oskarżenieⁿ; apelacja^f. ~van, odwołać się, apelować; oskarżać. ~ant, ~er, apelujący, odwołujący się.

appear^{vñ}, zjawić się; wystąpić na widok, stawić się; zdawać się. ~ance, zjawienie sięⁿ; pojawienie sięⁿ, ukazanie sięⁿ; widok^m, pożór^m, postać^f, postawa^f, stawienie sięⁿ; in all ~~; według wszelkiego prawdopodobieństwa, wszystko mówi za tem, że ...

appeasable^a dający się uspokoić i ułagodzić, pojednawczy. ~e^{vñ} uspokoić, ułagodzić, ukoić. ~ement, uspokojenieⁿ; uśmierzenieⁿ; ukojenieⁿ. ~ive^a uspakający, kojący.

appellant, wzywający, wnoszący apelację. ~ate^a pozwany. ~ation,

nazwać^f, wołaćⁿ. ~ative^a imienny, pospolity, (imię). ~atory^a apelacyjny. ~ee, zapozwany, oskarżony. ~or, skarżący, powód.

append^{vñ}, zawiesić, przyczepić, dołączyć. ~age, uposażenieⁿ, rzecz dodatkowa, dołączona do czegoś większego. ~ant^a należny, zależny, dodatkowy; ~~ dependent^m. ~ix, appendices, pl. appendixes, pl. dodatek^m, przydatek^m. ~icate^{vñ} dołączyć. ~ication, dołączenieⁿ.

apperceive^{vñ}, postrzegać, pomówić. ~ception, pojęcieⁿ; apercypia^f.

appertain^{vñ} przynależeć, należeć. ~ainment, należenieⁿ; przynależność^f. ~inent^a należący, przynależny.

appetence, ~ency, pożądliwość^f, żadza^f. ~ent^a żadny. ~ibility, powab^m, przyjemność^f, apetyczność^f. ~ible^a apetyczny, pożądany. ~ite, apetyt^m, ochota na co^f, łaknienieⁿ. ~ition, dążenieⁿ; staranie się o coⁿ.

applaud^{vñ} oklaskiwać, przykla-skiwać [chwała^f.

applause, poklask^m, oklask^m, po-apple, jabłkoⁿ; żrenica^f. ~tree, jabłoń^f. ~woman, przekupka sprzedająca jabłka.

appliable^a przydatny, zastosowalny, stosowny. ~ance, przy-stosowanieⁿ; przykładanie (się)ⁿ; użycieⁿ; środek^m, lekarstwoⁿ. ~cability, ~cability, zastosowalność^f; stosowność^f. ~cable^a stosowny, dający się zastosować, użyć. ~cation, zastosowanieⁿ; użycieⁿ; środek użyty, przykłada-nie się do czegoⁿ; pilność^f; zgłoszenie sięⁿ; odwołanie się do kogoⁿ; prośba^f. ~cative, ~ca-tory^a praktyczny, stosowny.

apply^{vñ}, przyłożyć, zastosować (się), wziąć się do; zgłosić się. appoint^{vñ} przeznaczyć, wyzna-

czyć, mianować, stanowić, dekretować; porządzić, opatrzyć w co. ~ment, ustanowienie, urządzenie, mianowanie, wyznaczenie; umowa f, ugoda f, rendez-vous, płaca f, pensja f, posada f, oporządzenie, opatrzenie.

apportion^{vα}, wydzielić część, przydzielić odmierzyć. ~ment, wydzielenie, podział, udział, racya f.

apposit|e^α, stosowny, trafiły, przypadający, właściwy. ~eness, stosowność f, trafiłość f. ~ion, przystawienie, dopowiedzenie, przyłączenie; appozycja f, przydawka f.

appraise^{vα}, szacować, oceniać. ~ment, oszacowanie. ~r, taksator, ekspert.

appre||ciate^{vα}, ocenić, szacować, poważyć, oceniać. ~cation, oceńna f, poważanie.

apprehen|d^{vα}, pojmać, zaaresztować; pojmować, rozumieć; lękać, obawiać się. ~sible^α zrozumiałы. ~sion, pojmowanie, rozumienie, obawa f, podejrzenie. ~give^α rozumiejący, pojętny, domyślny; obawiający się. ~siveness, pojętność f, lękliwość f.

apprentice, terminator, uczeń. ~^{vα}, oddać do terminu, na naukę. ~ship, terminowanie; termin.

apprise^{vα}, zawiadomić.

approach, zbliżenie się, przykup. ~^{vα}, przybliżać. ~^{vα}, zbliżać się. ~able^α, przystępny, dostępny. ~less^α, nieprzystępny, niedostępny. ~ment, zbliżenie, przybliżenie się.

approbation, pochwała f, potwierdzenie, zgoda f, aprobatka f.

appropriat|e^α, stosowny, właściwy, odpowiedni, przyzwoity. ~^{vα}, przystosować, obrócić na jakiś użytek. ~eness, właściwość f, odpowiedniość f. ~ion,

przywłaszczenie, przystosowanie, użycie na własną korzyść. **approv|able**^α, pochwalny. ~al, przyzwolenie, pochwała f. ~e^{vα}, potwierdzać, przyzwalać, pochwałać.

approxima||te^{vα}, przybliżać (się). ~~, ~^α, zbliżony, bliski. ~tion, zbliżanie (się); by ~~, w przybliżeniu. ~tive^α, w przybliżeniu, mniej więcej.

appulse, uderzenie, spotkanie.

appurtenan|ce, przynależność f. ~t^α, przynależący, należący do.

apricot, morela f.

April, Kwiecień. ~fool, dudek prymaprylisowy.

apron, fartuch, fartuszek. ~ed^α, noszący fartuch.

apt^α, zdolny, zdatny, biegły; skłonny; ~to forgive, łatwo przebaczający. ~itude, ~ness, zdolność f, zdatność f, skłonność f.

aqua||fortis, kwas saletrzany, serwaser. ~regia, woda królewska. ~tinta, akwatynta f, sztych, miedzioryt. ~rium, akwaryum. ~tic^α, wodny. ~~, roślina wodna. **aque|duct**, wodociąg. ~ous^α, aquiline^α, orli. [wodnisty. **aquilon**, wiatr północny.

arable^α, orny.

arack, arrack, arak.

araneous^α, pajęczysty, podobny do pajęczyn. [łuk.

arbalist, arbalest, kusza ręczna f, arbit|er, sędzia polubowny, arbit-

ter. ~rable^α, dowolny, arbitralny, mogący być ocenionym.

~rage, sąd polubowny. ~rari-ness, dowolność f, arbitralność f.

~rarious, a. dowolny. ~rary^{vα}, arbitralny, dowolny. ~rate^{vα}, sądzić polubownie.

~ration, sąd polubowny, łaska i niełaska, dowolny wyrok. ~rator, sędzia polubowny, arbiter.

arboreous^α, drzewny, zadrzewiony. **arboret**, drzewko.

arbour, árbor, altana f.

arbu||sle, krzew ^m; drzewko ⁿ.
 ~tus, jeżówka włoska (drzewo).
 arc, łuk ^m; sklepienie ⁿ. ~ade, ar-
 kada ^f, łuk ^m, sklepienie ⁿ.
 arcanum, (arcana, *pl.*) tajemnica ^f.
 arch, sklepienie ⁿ, łuk ^m. ~ ^{vα},
 sklepić. ~ ^α arcy, wierutny, głó-
 wny. ~angel, archanioł ^m. ~bi-
 shop, arcybiskup ^m. ~bishopric,
 arcybiskupstwo ⁿ. ~duchess, ar-
 cyksiężna ^f. ~duke, arcyksiążę ^m
 ~dukedom, arcyksięstwo ⁿ.
 archaeology, archeologia ^f.
 arched ^α sklepiony, kabłakowaty.
 archer, łucznik ^m. ~y, łucznictwo ⁿ.
 archetype, prototyp ^m, wzór ^m,
 model ^m.
 archiepiscopal ^α, arcybiskupi.
 archipelago, archipelag ^m, gro-
 mada wysp ^f.
 architect, budowniczy ^m, archi-
 tekt ^m. ~onic ^α architektoniczny.
 ~ure, budownictwo ⁿ, archite-
 ktura ^f.
 archiv||es, *pl.* archiwum ⁿ. ~ist,
 archiwista ^m. [premier ^m.]
 archminister, pierwszy minister,
 arctation, zacieśnienie ⁿ.
 arctic ^α, północny, podbiegunowy.
 arcuat||e ^{vα}, giąć; ~ ^α, zgięty
 w łuk, łukowy. ~ion, zagięcie ⁿ.
 arcubalister, łucznik ^m, strzelan-
 jący z kuszy rącznej.
 ard||ency, zapał ^m, ogień ^m. ~ent ^α,
 ognisty, pałający zapałem, na-
 miętny. ~our, upał ^m; zapał ^m,
 namiętność ^f. ~uous ^α, stroniły;
 przykry, trudny. ~uousness,
 przykra droga, trudności *pl.*
 are, ar ^m (miara).
 are *pl.* *prs*, od to be.
 area, plac ^m, powierzchnia ^f, ob-
 szar ^m, arena ^f.
 areal ^α, arealny, arealu.
 are||faction, suszenie ⁿ. ~fy ^{vα},
 suszyć. ~naceous, ~nose, pia-
 sczysty.
 arena, arena ^f, pole popisu.
 areometer, areometr ^m.
 argent ^α srebrny, srebrzysty.

~ation, pośrebrzanie ⁿ. ~ine ^α jał-
 srebro, srebrny. ~ry, srebra. *pl.*
 argil, glina ^f. ~laceous ^α, gli-
 niasty, gliniany.
 argue ^{vān}, dowodzić, rozumować,
 argumentować. ~r, rozumujący,
 dowodzący.
 argument, dowód ^m, argument ^m,
 rozumowanie dowodne, dowód
 logiczny. ~al ^α, dowodny, do-
 wodowy. ~ation, dowodzenie ⁿ,
 argumentacja ^f. ~ative ^α, do-
 wodzący; wyrozumowany.
 Argus, ~eyes, (*fig.*) argusowe oczy.
 argue, bystry, dowcipny. ~ness,
 bystrość ^f.
 aria, ary, melodya ^f.
 arid ^α, suchy, oschły, nieuro-
 dzajny. ~ity, suchość ^f, oschłość ^f,
 susza ^f.
 aright ^{ad} wprost; niemylnie; do-
 brze; właściwie. [żaniać się].
 arise ^{vān}, powstać, wynikać, wy-
 arisen ^{pp}, od to arise.
 aristocraticy, arystokracja ^f. ~t,
 arystokrata ^m. ~tic, ~tical ^α ary-
 stokratyczny.
 arithmetic, arytmetyka ^f, rachun-
 ki, *pl.* ~al ^α, arytmetyczny. ~ian,
 arytmetyk ^m, rachmistrz ^m.
 ark, arka ^f.
 arm, ramię ⁿ, reka, gałąź; zatoka;
 broń ^f. ~ ^{vα}, uzbroić, uzbroić
 się ~s *pl.*, herb ^m; fire ~s, broń
 palna; to advance ~s, prezen-
 tować broń; to present ~s, prezen-
 tować broń, oddawać cembry;
 support ~s, do ataku; ground ~s!
 broń do nogi! shoulder ~s! na ra-
 mię! to ~s! do broni! ~ada, ar-
 miada ^f, flota wojenna. ~adillo,
 (*zo.*) żółwiec ^m. ~ament, uzbroje-
 nie ⁿ. ~amentary, armatura ^f, ar-
 serał ^m. ~ature, uzbrojenie ⁿ,
 zbroja ^f. ~chair, krzesło z pore-
 czami ⁿ. ~ed ^α, uzbrojony; mają-
 cy ręce. ~ful, naręcze, brze-
 mię ⁿ. ~hole, brzeg rękawa u
 pachy; pacha ^f. ~less ^α, bez rąk.
 armipotent ^α, zbrojny, potężny.

~stice, zawieszenie broni^m; rozejm^m. [noga morska f.]
armlet, naramiennik^m; mała od-
armorer, ~urer, zbrojownik^m.
~rial^a herbowny; ~~herbarz^m.
~rist, heraldyk^m. ~~ry, zbrojownia f.; arsenał^m; zbroja f.; herb^m.
~ur, zbroja^f. ~urbearer, gier-
armpit, pacha f. [mek^m].
army, armia f.
aroma, zapach^m; woń f. ~aromat^m.
~tic, pachnący, wonny, aromatyczny. ~tics, pl. korzenie, pl. wonności, pl. ~tize, va. zaprawić korzeniami, wykadzić wonnościami.
arose *pr* od *to arise*.
around *ppr*, & *ad* naokół, wokoło.
arouse *va*, pobudzić, podniecić, obudzić. [gim, gesiego].
arow *ad* w szereg, jeden za drugim.
aroyn *i*, precz, wara.
arquebuse, samopał^m; rúsznica f.
arrack, arak^m. [muszkiet^m].
arraign *v*^a, zapozwać, oskarzyć.
~ment, uszykowanieⁿ; zapozwanieⁿ; oskarżenieⁿ; stawienie przed sądem.
arrange *v*^a, uporządkować, urządzieć. ~ment, uporządkowanieⁿ; uszykowanieⁿ; urządzenieⁿ.
arrant^a arcy, wierutny. ~knave, żotr wierutny.
arras, obicia francuzkie, tapety, pl.
array, szyk^m; szereg^m; strój^m; spis^m; lista f. ~~*v*^a, uszykować, sprawić szyki; ustroić; spisać listę przysięgłych.
arrear, pl. zaległości, pl. zaległościa.
arrect, *vid. erect*. [robotka].
arrest, areszt^m; zatrzymanieⁿ. ~~*v*^a, aresztować, zatrzymać.
arriv||al, przybycieⁿ. ~e *vn*, przybyć, dotrzeć, dostąpić.
arrog||ance, ~ancy, hardość f., zuchwałość f.; arogancya f. ~ant^a, zuchwały, hardy, arogancki.
~ate *v*^a, przywłaszczać sobie, przypisywać sobie. ~ation, przywłaszczenieⁿ; przypisywanie sobieⁿ.

arrow, strzała f. ~y^a, strzałkowy, złożony ze strzał.
arsenal, arsenal^m; zbrojownia f.
arsenic, arszenik^m; arsen^m.
arson, podpalenieⁿ.
art, sztuka f.; chytróść f. ~isan, rzemieślnik^m. ~ist, artysta^m.
~less^a, prosty, niesztuczny, nie-wymuszony.
artery, arterya f., tętnica f.
artful^a, sztuczny, zręczny, chytry. ~~ness, sztuczność^f, zręczność^f; przebiegłość f.
arthritic, ~ical^a, artrytyczny.
~is, artrytyzm^m; podagra f.
artichoke, karczoch^m.
artic||le, przedimek^m; rodzajnik^m; warunek^m; punkt umowyⁿ; artykuły^m; rzecz f.; przedmiot handlu; ~~*v*^a, spisać, punkty ugodowe, zawiązać umowę. ~ular^a, stawowy. ~ulate^a, stawowy, artykułowany, wyraźny, dobitny; ~~*v*^a, kształcić głos, wymawiać. ~ulately^{ad}, wyraźnie, dobitnie. ~ulation, uczlonkowanieⁿ; staw^m; kolanko (w roślinie); wymawianieⁿ.
artific||e, sztuka f.; podstęp^m; fortel^m; rzecz sztuczna f. ~er, rzemieślnik^m; kunsztmistrz^m. ~ial, ~ious^a, sztuczny. ~ialness, sztuczność^f.
artillery, artylerya f.
arundineous^a, porosły trzciną; trzcinowy.
as *ad* & *c*, równie, na równi z, jak; ~ far ~, aż do; ~ if, jak gdyby; ~ for, co się tyczy; ~ soon ~, skoro; all such as were chosen, wszyscy, którzy byli obrani.
ascend *vn*, wstąpić, wznosić się, płynąc w góre rzeki. ~able^a, dostępny. ~ant, przodek^m; ~~^a, podnoszący się w górę, przeważający. ~ency, przewaga f.
ascension, wzniessenie sięⁿ; wchodenieⁿ. [wstąpienia].
Ascension - Day, dzień wniebo-

ascent, wzgórze ^m; wstąpienie ⁿ.
ascertain ^{vān}, upewnić, ustalić, określić, upewnić się. ~ment, ustanowienie ⁿ; ustalenie ⁿ; zapewnienie ⁿ; reguła ^f.

ascetic ^a, pustelniczy, ascetyczny. ~, asceta ^m, samotnik ^m.
ascititious ^a, dodany, dodatkowy. = adscititious.

ascrifiable ^a, mogący być przypisanym. ~be ^{vāt}, przypisywać, kłaść na czyj karb. ~ption, przypisanie ⁿ. ~ptitious ^a, przypisany (do gruntu).

ash, jesion ^m. [zawstydzony]. ashame ^{vā}, zawstydzić. ~d ^a. ashen ^a, jesionowy. [pl.] ashes pl., popiół ^m; (fig.) popioły ashlar, kamień do murowania ^m. ashore ^{ad}, na brzegu; to get ~, wylądować.

ashpan, szufladka na popiół. ~y ^a, popielisty, popielaty.

Ash-Wednesday, środa popielcowa.

aside ^{ad}, na bok, na stronie.

asinine ^a, osli.

ask ^{vā}, pytać, prosić, żądać. ~er, pytający, proszący. [ukośnie].

askance, aska(u)nt ^{ad}, z ukosa,

askew ^{ad}, z ukosa, z pogardą.

aslant ^{ad}, poprzecznie, ukośnie, na boku.

asleep ^{ad}, we śnie, śpiąc.

aslope ^{ad}, pochyło. [wata] ^f.

asp, osina; żmija jadowita (żebro-

asparagus, szparag ^m.

aspect, widok ^m; postać ^f, wejście ⁿ; under what ~, pod jakim względem.

aspen, osina ^f. ~ ^a, osinowy.

asperiate ^a, robić twardem, szorstkiem. ~ity, szorstkość ^f, chropawość ^f.

~ation, zgrubienie ⁿ. ~ous ^a, szorstki, chropawy. ~se ^{vā}, pokropić; obmawiać, oczerniać.

~sion, pokropienie ⁿ; obmowa ^f, oszczerstwo ⁿ.

asphalt, asfalt ^m.

asphodel, złotogłów (zięle) ^m.

asphyxy, uduszenie ⁿ, asfiksyja ^f, zemdlenie ⁿ; zamartwica ^f. [dowy ^m]. aspic, żmija ^f; auszpic ^m; kozłek ogro-aspirant, ubiegający się o co, aspirant ^m. ~ate ^{vān}, wymawiać z przydechem; ~~ aspirata ^f; ~~a, przydechowy. ~ation, przydech ^m; ubieganie się ⁿ. ~e ^{vān}, ubiegać się, pożadać, aspirować.

asportation, uprzątnienie ⁿ.

asquint ^{ad}, zyzem, zezem.

ass, osieł ^m; she ~, oślica ^f.

assail ^{vā}, napaść, natrzeć. ~ant, napastnik ^m, napadający. ~ment, atak ^m.

assassin, morderca ^m, zabójca ^m.

~ate ^{vād}, zamordować. ~ation, morderstwo ⁿ; zabójstwo ⁿ, mord ^m.

assault, napad ^m; szturm ^m, natarcie ⁿ. ~ ^{vā}, napadać, szturmo-wać.

assay, próba ^f, szkic ^m; sprawdza-nie miar i wag. ~ ^{vā}, próbować, sprawdzać. ~er, probierz men-niczy.

assembly, zgromadzenie ⁿ; po-łączenie ⁿ; zbiór ^m; składanie sztuk osobnych w jedno, w jedną całość ⁿ.

~le ^{vān}, zgromadzać, zgroma-dzać się. ~ly, zgromadzenie ⁿ; zebranie ⁿ; wieczór wydany ^m; raut ^m.

assent, przyzwolenie ⁿ; zgoda ^f. ~ ^{vā}, przyzwolić, przystać. ~ation, potakiwanie ⁿ; zgoda dla przypo-dobania się. ~er, wyrażający zgode.

assert ^{vā}, utrzymywać, twierdzić, popierać (prawa). ~ion, twier-dzenie ⁿ; zdanie ⁿ; dochodzenie prawa własności. ~ive ^a, po-twierdzający, twierdzący, utrzy-mujący. ~or, obrońca ^m, broniący praw. ~ory ^a, potwierdzający, twierdzący.

assess ^{vāt}, rozłożyćyc podatek. ~able ^a, dający się otaksować. ~ion, opo-datkowanie ⁿ; ocenienie ⁿ. ~ment, podatek ^m; cieżar ^m. ~or, asesor ^m.

assets, pl. dobra zmarłego, akty-wa, pl.

assever|ate^{vα}, poprzysiągać, twierdzić uroczyste. **~ation**, uroczyste zapewnienie.
assidu|lity, pilność f, wytrwałość f. **~ous^a**, pilny. **~ously^a**, pilnie, wytrwale.
assign^{vα}, wyznaczyć, oznaczyć, przekazać. **~ation**, wyznaczenieⁿ, oznaczenieⁿ, spotkanieⁿ, rendezvousⁿ, asygnacya f. **~ee**, wyznaczony pełnomocnik^m, kurator masy. **~ment**, wskazanieⁿ, przekaz^m, cesya f.
assimila|te^{vα}, przyswoić, upodbić, asymilować. **~tion**, upodobnienieⁿ, przyswojenieⁿ, asymilacyja f, wcienienieⁿ.
assist^{vαn}, dopomagać, asystować, być obecnym. **~ance**, pomoc f, poparcieⁿ, wsparcieⁿ. **~ant**, pomocnik^m, asystent^m.
assize, assise, sąd przysięgłych, jego posiedzenie; regulacyja miar, i cen. **~vα**, oznaczać ceny, miarę, wagę. **~r**, urzędnik, przełożony nad miarami i wagami.
associa|ble^a, towarzyski, miły. **~te**, towarzyszⁿ; wspólnik^m, współuczestnik^m, członek^m; **~~**, stowarzyszony, złączony; **~~vαn**, obcować, przestawać, kojarzyć, łączyć. **~tion**, stowarzyszenieⁿ, spółka f, skojarzenieⁿ.
asson|iance, zgodne brzmienieⁿ. **~ant^a**, zgodnie brzmiący.
assort^{vα}, sortować, dobierać. **~ment**, dobieranieⁿ, dobór^m.
assuage^{vα}, usmierzać, łagodzić. **~ment**, złagodzenieⁿ, usmierzenieⁿ.
assua|sive^a, kojący, łagodzący. **assume^{vαn}**, przyjąć, przypuszczać, przypisywać sobie, być zarozumiałym o sobie, przybierać (ton).
assumpt|ion, przyjęcieⁿ; zarozumienieⁿ, przypuszczenieⁿ, pożyczka f, wniewbowzietcieⁿ. **~ive^a**, mogący, być przyjętym, dominowany; zarozumiały.

assur|iance, pewność f, zapewnienieⁿ, ubezpieczenieⁿ, asekuracya f. **~e vα**, zapewnić, ubezpieczyć. **~edly^a**, napewno, zapewne. **~edness**, pewność f. **~er**, upewniający; asekuruowany.
aster, aster^m.
asterisk, gwiazdka f, odsyłacz^m.
asterism, konstelacja gwiazd; trzy gwiazdki w książce.
astern^a, w tyle okrętu, z zadu okrętu. [chawica f.
asthma, astma f, duszność f, dyastir^a w ruchu.
astonish^{vα}, wprawić w zdzielenie, zadziwić. **~ment**, zadzielenieⁿ, podziw^m.
astound^{vα}, wprawić w zdumienie. [niu, okrakiem.
astraddle^a, siedząc jak na koastral^a, gwiazdowy, gwiazdzisty.
astray^a, na błędnej drodze, nie wprost; zdroźnie.
astrict^{vα}, ściągać, spinać. **~ion**, ściąganie, spinanieⁿ. **~ive^a**, ściągający. [kiem.
astride^a, jak na koniu, okraastringe^{nv}, ścisnąć, zniewolić, zmusić. **~ncyc**, siła ściągająca.
~nt^a, ściągający (o lekarstwie).
astro|loger, ~logian, astrolog^m, gwiazdziarz^m. **~logical^a**, astrologiczny. **~logy**, astrologia f, gwiazdziarstwoⁿ. **~nomer, astronom^m**. **~nomical^a**, astronomiczny. **~nomiy, astronomia f.**
astute^a, przebiegły.
asunder^a, oddzielnie, na części.
asylum, przytułek^m, ochrona f, przytułiskoⁿ.
asymmetry, brak symetrii.
at^{ət̪r̪p}, w, do, na; **~ all**, ze wszystkiem, w ogóle; **~ best**, w najlepszym razie; **~ home**, w domu, **~ last**, nakoniec, w końcu.
atavism, atawizm^m, powrót cech przodków.
ataxy, nieład w ruchach.
ate^{ət̪r̪}, od to eat.
atheis|m, ateizm^m, bezbożnośćⁿ.

-t, ateista ^m, niedowiarek ^m, bezbożnik ^m. ~tical ^a, ateistyczny.
 athirst ^a, mający pragnienie.
 athlet^{le}, atleta ^m, siłacz ^m. ~ic ^a, atletyczny.
 athwart ^a, naprzek, po przez, wskroś, przewrotnie. [skopia].
 atilt ^a, potykając się; walcząc.
 atlas, atlas (góry), atlas (mapa) ^m
 atmosphere, atmosfera ^f, stan pogody. ~ical ^a, atmosferyczny.
 atom, cząstka ^f, atom ^m.
 aton^{le} ^v, odpokutować, zmniejszyć winę. ~ement, odpokutowanie ^m, przebłaganie ^m, zadośćuczynienie ^m. ~ic ^a, bezsilny, wcieńczony.
 atony, niemoc ^f, atonia ^f.
 atop ^a, na szczycie.
 atrabilious ^a, tetryczny, hipokondryczny, zrędny, zgorąkniały, śledzienniczy.
 atrocious ^a, niegodziwy, okrutny. ~ity, niegodzliwość ^f, okrutność ^f.
 atrophy, atrofia ^f, wyniszczenie ciała ^m, zanik ^m, uwiad ^m.
 attach ^v, przywiązać, przytrzymać. ~ment, przywiązanie ^m.
 attack, napad ^m, atak ^m, wystąpienie przeciw ^m, natarcie ^m. ~ ^v, napadać, napastować, natrzeć.
 attain ^v, osiągnąć, dostąpić. ~able ^a, dostępny. ~der, wytoczenie komu procesu, pociągającego za sobą karę śmierci lub banicyą. ~ment, dopięcie ^m, dostąpienie ^m, nabytek ^m, talent ^m.
 attaint, wina ^f, plama ^f, hańba ^f. ~ ^v, splamić, przekonać o zbrodnię; ~ ed flesh, zepsute mięso.
 attemper ^v, umiarkować, złagodzić. ~ate ^v, doprowadzić do właściwej miary, umiarkować.
 attempt, pokuszenie ^m, zamach ^m, próba ^f. ~ ^v, kusić się o co, przedsiębrać, próbować. ~able ^a, czego można spróbować, na co można się porwać. ~er, próbujący.
 attend ^{vn}, zważyć, być uważnym; być obecnym, być w służbie,

usługiwać, słuchać wykładów, doglądać. ~ance, pilnowanie ^m, posługa ^f, asysta ^f, orszak ^m. ~ant, sługa ^m, jeden z orszaku; ~~ ^a, towarzyszący, usługujący. ~er, kolega ^m, towarzysz ^m.
 attention, uwaga ^f, baczenie ^m, atencja ^f, poszanowanie ^m. ~ive ^a, uważny, baczy ~iveness, baczeńscy ^f, uwaga ^f.
 attenuat^{le} ^v, zcieńczyć, zmniejszyć (winę). ~ion, zcieńczenie ^m, rozcieńczenie ^m, zmniejszenie ^m.
 attest ^v, zaświadczenie, świadczyć, składać świadectwo. ~ation,świadczenie ^m, świadectwo ^m, attestat ^m. ~or, świadek ^m.
 attire, strój ^m, ubiór ^m. ~ ^v, przystroić, przyozdobić. .~s, pl. rogi jelenie, pl.
 attitude, postawa ^f, stanowisko obrane ^m, sposób postępowania ^m.
 attollent ^a, podnoszący, unoszący, dźwigający.
 attorney, pełnomocnik ^m, adwokat ^m, prokurator ^m.
 attract ^v, przyciągać, pociągać. ~ion, przyciąganie ^m, powab ^m, ponęta ^f, atrakcja ^f. ~ive ^a, przyciągający, powabny, ponętny.
 attrahent ^a, przyciągający.
 attribut^{le}, własność ^f, przymiot ^m, znak ^m, cecha ^f, atrybut ^m; ~~ ^v, przypisywać co komu. ~ion, przypisywanie ^m. [skrucha ^f].
 attrition, skruszenie ^m, starcie ^m.
 attune ^v, nastroić; zastosować.
 atween, atwixt ^{prp}, vid.-between, betwixt. [sztanowy].
 auburn ^a, ciemno-brunatny, ka-auction, podwyższenie ^m, licytacja ^f. ~ ^v, licytować. ~er, urzędnik licytacyjny.
 audacious ^a, śmiały, zuchwały. ~ciousness, ~city, śmiałość ^f, zuchwałosć ^f.
 audible ^a, głośny, donośny, słyszalny. ~ence, posłuchanie ^m; audyencyja ^f; słuchacz ^m, słuchacze, pl. ~ent, słuchacz ^m.

audit, przesłuchiwanie ^v_a; sprawdzać rachunki. ~ion, słuchanie ^v_a; ~or, słuchacz; rewiзор ^m; ~orium, audytoryum ^m; ~ory, sala ^f; audytoryum ^m; ~, słuchowy.

auger, świderek ^m.

aught ^{prn}, cokolwiek; for ~ I care, mniejsza o to.

augment, powiększanie ^m; wzrost ^m; ~ ^v_a, powiększać (sie). ~ation, powiększanie ^m; wzrost ^m; ~ative ^a, zgrubiały; powiększający.

augur, wieszczek ^m; augur ^m; ~y, przepowiednia ^f; wróżba ^f.

august, sierpień ^m; ~ ^a, dostoynny, wzniosły.

aulic ^a, nadworny.

aunt, ciotka ^f.

aural ^a, uszny.

aurelia, poczwarka ^f. [bus ^m; aureole, chwała ^f; aureola ^f; nim-aūr|icle, koncha uszna ^f. ~icula, ucho niedźwiedzie ^m. (rośl.) ~icul-
lar ^a, uszny.

auriferous ^a, złotodajny.

aurora, jutrzenka ^f; zorza ^f; ~ bo-realis, zorza północna ^f.

auscultation, wysłuchiwanie ^m; auskultacja ^f; przysłuch ^m.

auspice, wieszczba ^f; opieka ^f; zaślona ^f; ~es, pl. protektorat ^m; ~ious ^a, wróżący pomyślność, pomyślny. ~iousness, pomyślność ^f.

austerile ^a, surowy, cierpki, srogi. ~ity, surowość ^f, srogosć ^f.

austral ^a, południowy.

authentic, ~al ^a, wiarogodny, prawdziwy, autentyczny. ~al-
ness, autentyczność ^f. ~ate ^v_a, poświadczyc. ~ation, poświadczanie ^m; ~ity, wiarogodność ^f, autentyczność ^f, rzeczywistość ^f.

author, autor ^m; twórcą ^m; sprawa ^m; pisarz ^m. ~ess, autorka ^f.

authoritative ^a, poważny, nakazujący szacunek, orzekający. ~itative-
ness, powaga ^f; autorytet ^m. ~ity, powaga ^f; władza ^f; autorytet ^m,

znaczenie ^m; ~ization, upoważnie-
nie ^m; ~ize ^v_a, upoważnić.

autobiography, autobiografia ^f.

autocracy, samowładztwo ^m; ~crate, samowładzca ^m; samodzierżca ^m,

tyran ^m; ~chton, autochton ^m, tuziemiec ^m.

autograph, własnoręczny napis ^m; autograf ^m.

autographical ^a, własnoręczny. ~graphy, autografi ^m; dokument ^m.

automatical, ~maticus ^a, machi-nalny, automatyczny. ~maton, automat ^m.

autonomy, ~nomia, samorząd ^m; autonomia ^f.

autopsy, badanie sądowe ciała, autopsja ^f; oględziny, pl.

autumn, jesień ^f.

auxiliary ^a, posiłkowy. ~aries, pl.

wojsko posiłkowe ^m.

avail, skorzystanie ^m; pożytek ^m; ~v_a, korzystać z czego; it ~s nothing,

to nic nie stanowi. ~able ^a, użyteczny, korzystny. ~ableness, pożytek ^m, korzystność ^f.

avalanche, lawina ^f.

avarice, skąpstwo ^m; chciwość ^f.

~ious ^a, skąpy, chciwy. ~ions-
ness, skąstwo ^m, chciwość ^f.

avast ⁱ, dosyć, stój (mar.)

avaunt ⁱ, precz, wara, won.

Ave Maria, Zdrowaś Marja.

avenge ^v_a, pomścić. ~ment, zem-
sta ^f, pomsta ^f.

avens, (avent), kuklik (zielę) ^m.

avenue, droga ^f; ulica ^f; szlak ^m.

aver ^v_a, zapewnić, zareczyć. ~ment, zapewnienie ^m, udowodnienie ^m.

average, średnia miara, przeciętna ^f; daremszczyna ^f, pańszczyzna ^f; upon an ~, przeciętnie po ...

~price, cena przeciętna ^f.

averruncate ^v_a, karczować.

aversation, = aversion. ~e ^a, mający wstręt, odrazę, niechętny.

~eness, ~ion, odraza ^f, wstręt ^m.

avert ^v_a, odwieść.

aviary, ptaszarnia ^f.

avid ^a, chciwy. ~ity, chciwość ^f.

avocalte ^v_a, odsuwać, oddalać.

~tion, odwołanieⁿ, odłożenieⁿ, zabawa^f, dystryakcja^f.
avoid *vāv*, unikać, stronić, wystrzegać się, opróżniać się. **~able**^a, dający się uniknąć. **~ance**, unikanieⁿ, stronienieⁿ. **~less**^a, nieunikniony.

avoirdupois, funt = 16 uncij. **avouch**, zaręczanieⁿ, świadectwoⁿ. **~va**, zaręczać, twierdzić, świadczyć. **~ment**, zaręczanieⁿ, zaświadczenieⁿ.

avow *vāv* zaświadczać, wyznawać. **~able**^a, możliwy do wyznania, wyznawalny. **~al**, wyznanieⁿ, zeznanieⁿ. **~edly**^a, otwarcie, przyznając się, wyraźnie. **~ee**, powiernik^m. **~ry**, obrona^f, usprawiedliwienieⁿ. **~sal**, wyznanieⁿ, spowiedź^f.

avulsion, wyrwanieⁿ.

await *vāv*, oczekwać, czekać, nadchodzić, zbliżać się.

awake^a, przebudzony, na jąwie. **~, ~n vāv**, przebudzić (się), obudzić (się). **~n xv**, od *to awake*.

award, przysądzenieⁿ, wyrok^m. **~va**, przyznać, przysądzić, roztrzygnąć. **~er**, sędzia^m, arbiter^m.

aware^a, baczy, świadom.

away^a, nieobecny, na stronie. **~i**, z drogi, precz.

awe, groza^f, zgroza^f, poważanieⁿ, czesć^f. **~vā**, przejmować grozą. **awear**^a = *weary*.

awful^a, budzący grozę, straszny. **~ness**, groza^f, okropność^f.

awhile^a, chwilę, tymczasem.

awkward^a, niezgrabny, niezrętnawy, szydłoⁿ. [czny].

awless^a, uchybiający należennemu uszanowaniu.

awn, kiść (kłosa)^f.

awning, pokrycie (dachem):

awork, **~ing**^a, przy robocie, w robocie.

awry^a, krzywy, na opak, opaczny; *to look ~*, źle się patrzeć, patrzeć się krzywo. **~a**, krzywo, ukośnie.

ax, axe, siekiera^f. .
axiom, pewnik^m, aksjomat^m

axis, os (ziemi)^f.

axle, **~tree**, os (u koła)^f.

ay^a, tak, zgoda, zapewne.

aye^a, niech tak będzie, zgoda. **azote**, azot^m.

azure^a, błękitny; lazuryowy: ~, błękit^m, lazur^m. [rozczyniony].

azymous^a, niekwaszony, nie-

B.

babble, gaweda^f, bzdurstwoⁿ, plotki, pl. *vāv*, szczebiotać; płakać, gawędzić. **~r**, gaduła^m.

babille, **~y**, dzieciina^f, niemowlę^f.

~ery, cacka, pl. **~ish**^a, dziecięcy, dziecienny. **~yhood**, dzieciństwoⁿ.

baboon, pawian^m, małpa.

bacchanals, pl. bacchanalje, pl. hulanka^f, rozpusta^f.

bachelor, bezżenny^m, kawaler^m, stopień naukowy, niższy od doktora. **~hood**, **~ship**, stan kawalerski.

bacciferous^a, jagodonośny.

back, grzbiet^m, tył^m, plecy, pl. **~a**, tylny. **~a**, tył^m, napo- wrót; *to give ~*, podać tył, uledz, zwrócić; *to come ~*; wrócić. **~vāv**, wspierać; cofać (się); wsiąść na konia. **~basket**, kosz pleczny^m. **~bite** *vū*, obmawiać, czerńić. **~biter**, oszczerca^m.

~bone, stos pacierzowy; *to the ~*, do szpiku kości, z gruntu. **~door**, tylne drzwi, pl.; wybieg^m. **~gammon**, tryktrak (gra)^m. **~room**, tylny pokój^m. **~side**, tył^m.

~slide *vñ*, odpaść. **~slider**, odszczepieniec^m. **~stairs**, pl. boczne, potajemne schody. **~ward**^a,

wsteczny, niespory, opieszały. **~ward**, **~wards**^a, tył^m, wstecz.

back, prom^m. **bacon**, słonina^f, sadłoⁿ. [rya^f]. **bacterium**, (pl. bacteria), bakte-

bad ^a zły; ladaco. ~ly ^ad złe.
 ~ness, зло; ladacość f.
 bad, bade ^r; od *to bid*.
 badge, znamień; cecha f. ~ ^{vα},
 cechować, piętnować. ~r, prze-
 kupień; borsuk ^T. ~ ^{vα}, doku-
 czać.
 badiane, badyan ^T, anyżek chiński
 (rośl.) [zniweczyć].
 baffle, va. zawieść, udaremnić.
 bag, worek ^T, torba f., sakwa f.
 ~ ^{vαn} włożyć do worka; nady-
 mać (się). ~pipe, kobza f.
 bagatelle, drobnostka f., bagatela f.
 baggage, pakunek ^T, bagaz ^T,
 tłumok ^T. ~ing, płótno na worki;
 pakłak ^T.
 bagnio, łazienki, pl. burdel ^T.
 bail, rękojmia f.; ręczyciel ^T. ~va.
 poręczyć. ~able ^a mogący dać
 porękę, być uwolnionym za po-
 ręką. ~iff, wójt, sołtys, woźny ^T.
 ~iwick, wójtostwo ^T.
 bait, przynęta f. popas ^T. ~ ^{vαn},
 wabić; popasać.
 baize, baja f., (grube sukno).
 bake ^{vα}; piec. ~house, piekarnia f.
 ~r, piekarz ^m.
 balance, waga f., porównanie ⁿ, bi-
 lans ^T, różnica sum. ~ ^{vαn} wa-
 żyć; rozważyć; wyrównać, ba-
 lansować; chwiać się. ~sheet,
 bilans ^T.
 balcony, balkon ^T, ganek ^T.
 bald ^a łysy, goły. ~ness, ły-
 sość f.
 baldachin, ~o, baldachim ^T.
 balderdash, galimatias, plik ^T.
 baldrick, baldric, pas ^m, pen-
 dent ^T.
 bale, bela towarów f., paka f. ~ ^{vα},
 pakować towary.
 bale, nieszczęście ⁿ, niedola f. ~ful ^a,
 smutny, zgubny.
 balk, belka f., miedza f., pomyłka f.,
 zawód ^T. ~ ^{vαn} zawieść, uda-
 remnić, opuścić, oszukać, zatrzy-
 mać się nagle.
 ball, kula f., gałka f., piłka f.; bal ^T.
 ~ad, ballada f. ~ast, balast ^T.

~ ^{vα} ładować balast. ~et, bx-
 let ^T. ~oon, balon ^T. ~ot, gałka do
 wotowania; wotowanie ⁿ; ~ ^{vαn}
 balotować, wotować.
 balm, balsam ^T. ~ ^{vα}, balsamo-
 wać, koić, uśmierzać. ~y ^a, bal-
 samowy, kojący.
 balsam, = balm. ~ic ^a, balsa-
 miczny. [pl. balustrada f.]
 balustrade, poręcze, pl. łańcunki,
 bamboo, bambus ^T.
 bambooze ^{vα}, okpić, ocyganić.
 ban, obwieszczenie ⁿ, zapowiedź f.,
 wywołanie ^T. ~ ^{vα}, wywoływać,
 wyklinać.
 band, węzeł ^T, ognivo ⁿ, łańcuch ^m,
 przewiązka f., banda f., zgraja f.;
 ~ of music, kapela f.; ~ of iron,
 obycz żelazna. ~ ^{vα}, wiązać,
 związywać. ~age, przewiązanie ⁿ,
 bandaż ^T. ~box, pudełko z te-
 ktury, puzzderko ^T. ~elet, ~let,
 opaska, listewka f. [derola f.]
 banderole, chorągiewka f., ban-
 bandit, banditto, (pl. bandits,
 banditti) bandyta ^m, rozbójnik ^T.
 bandog, pies na łańcuchu, bry-
 tan ^T. [ładownica f.]
 bandoleers pl., pas przez ramię;
 band-master, kapelmistrz ^T.
 bandy, palant ^m, pałka zagięta f.
 ~ ^{vαn} podbiąć palantem, od-
 rzucać. ~legged ^a, krzywonogi,
 koślawy.
 bane, jad ^T, zguba f. ~ ^{vα}, otruć.
 ~ful ^a, jadowity, zgubny. ~ful-
 ness, jadowitość f.
 bang, uderzenie ⁿ, huk ^T. ~ ^{vα},
 obić, wygrzmoczyć, trzasnąć drzwia-
 mi. [postu].
 banian, kupiec ^T. ~days, dni
 banish ^{vα}, wygnać z kraju. ~ment,
 wypędzenie, zesłanie; zażegna-
 nie ^T.
 banjo, gitara murzynów f.
 bank, brzeg ^T, grobla f.; bank ^T.
 ~ ^{vα}, sypać groblę; złożyć w ban-
 ku. ~er, bankier ^T. ~ing, ta-
 mowanie ⁿ; czynność bankier-
 ska: ~ ~house, bank ^m, kantor

wymiany. ~note, banknot ^m.
 ~rupt, bankrut ^m; ~ ^{vα}, bankrutować. ~ruptcy, bankructwo ⁿ.
 banlieu, obręb miasta ^m.
 banner, chorągiew ^f, sztandar ^m.
 ~et, pan chorągiewny; rycerz ^m; chorągiew ^f. [chowy].
 bannock, placek owsiany i grobanns, *pl.* zapowiedzi, *pl.*
 banquet, biesiada ^f, uczta ^f, ~ ^{vn}, biesiadować. ~er, biesiadnik ^m.
 bantam, kura karłowata ^f.
 banter, kpiny, *pl.* żart ^m. ~ ^{vα}, kpić, drwić. ~er, figlarz, drwinkarz ^m.
 bantling, dzieciuch, bęben ^m.
 bapt^lism, chrzest ^m. ~ist, chrzciel ^m, baptysta ^m. ~istry, chrzcielnica ^f. ~ize ^{vα}, chrzcić. ~izer, chrzczący.
 bar, sztaba, belka poprzeczna, zasuwa, przeszkoła, barjera ^f, szranki, *pl.* kratki, *pl.* sąd ^m. ~ ^{vα}, zagrodzić; zatarasować, stawiać przeszkoły. ~keeper, szynkarz ^m. ~room, szynkownia ^f, bufet ^m.
 barb, broda, osęka, ość ^f, szory, *pl.*; koń berberyjski. ~ ^{vα}, golić; dorabiać ostrza zagięte wtył. ~acan, ~ican, strzelnicza ^f.
 barbar^lian, barbarzyńca ^m. ~ic ^α, barbarzyński; obcy; okrutny. ~ism, ~ity, barbarzyństwo ⁿ, okrucieństwo ⁿ; błąd językowy. ~ous ^α, barbarzyński, okrutny. ~ously ^{αd}, po barbarzyńsku.
 barbecue, świnia upieczona w całości ^f.
 barbel, barwena ^f, (ryba).
 barber, balwierz ^m, cyrulik ^m, golarz ^m. ~ ^{vα}, strzydz; golić; fryzować.
 barberry, berberys ^m, kalina ^f.
 barbet, pudel ^m.
 bard, poeta, bard, lirnik ^m.
 bare ^α, nagi; goły, ogolonony, pozbawiony. ~ ^{vα}, obnażyć, ogolić. ~faced ^α, bezczelny. ~facedness, bezczelność ^f. ~foot,

~footed ^α, bosy. ~ly ^{αd}, nago, goło; zaledwie, tylko. ~ness, nagość ^f, ubóstwo ⁿ.
 bargain, targ ^m, umowa ^f, interes ^m. ~ ^{vn}, targować się, handlować.
 ~er, sprzedajacy.
 barge, barka ^f, łódka ^f. ~man, przewoźnik ^m.
 bark, kora ^f, lyko ⁿ; barka ^f. ~ ^{vα}, łupić. ~ ^{vn}, szczekać; lżyć. ~er, krzykacz ^m. ~y ^α, mający korę, łubowy.
 barley, jęczmień ^m. ~sugar, cukier owsiany ^m.
 barm, drożdże, *pl.*
 barn, stodoła ^f. ~floor, klepisko ⁿ.
 barnacles, *pl.* obcegi do ściskania nozdrzy konia narownego.
 barometer, barometr ^m.
 baron, baron ^m. ~age, tytuł barona, baronostwo ⁿ. ~ess, baronowa ^f. ~et, baronet ^m. ~y, baronque, statek ^m. [nia ^f].
 barrack, koszary, *pl.* baraki, *pl.*
 barracoon, koszary dla nigrów.
 barral^lor, pieniacz ^m. ~try, frymarchenie ⁿ, prześwieczenie się właścicielowi statku.
 barrel, beczka ^f, lufa ^f. ~ ^{vα}, włać w beczkę, barylkować (piwo np.).
 ~organ, pozytywka, katarynka ^f.
 barren ^α, jałowy, nieurodzajny. ~ness, jałowość ^f.
 barricade, barykada ^f, zapora ^f. ~ ^{vα}, barykadować.
 barrier, szańce, *pl.* rogateki, *pl.* granica ^f.
 barring ^p, pomijając, usuwając.
 barrister, adwokat, obrońca ^m.
 barrow, nosze, *pl.* tragi, *pl.*; wheel ~, taczki, *pl.*
 barter ^{vαn}, mieniać, frymarchyć.
 barytone, baryton ^m.
 basaltic ^α, bazaltowy.
 base, podstawa ^f; bas ^m. ~ ^α, nizki, poziomy, gruby, podły. ~ ^{vα}, poniżeć. ~less ^α, bezpodstawny. ~ment, podstawa ^f, fundament ^m. ~ness, podłość ^f.
 bash ^{vα}, wychłostać. ~ ^{vn}, wsty-

dzić się. ~ful ^a wstydliwy, nieśmiały. ~fulness, wstydliwość, nieśmiałość ^f.

basil, bazylika (rośl.) ^f. ~isk, bazyliszek ^m.

basin, miednica ^f, szalka ^f, zbiornik na wodę, staw ^m. ~stand, umywalnia ^f.

basis, (pl. bases) podstawa ^f, fundament ^m. [słonec.

bask ^{van}, wygrzewać (się) na-basket, kosz ^m. ~maker, koszykarz ^m.

bass, bas ^m; basetla ^f, lipa amerykańska, mata ^f. ~ock, mata ^f.

~oon, fagot (muz.) ^m. ~relief, płaskorzeźba ^f. ~viol, wiolon-

bast, łyko ^m. [czella ^f.

bastard, bękart ^m, dziecko nieślubne ^m. ~, bękarci, nieprawy, mieszany. ~ize ^{van}, ogłosić bękartem; wyrodzić (się). ~y, bękarctwo ^m.

baste ^{va}, chłostać; polewać pieczeni; fastrygować. [stać.

bastinado, chłosta ^f. ~ ^{va}, ochłoba-

bastion, baszta ^f, narożnik, ba-

stion ^m.

bat, kij ^m, palant ^m, nietoperz ^m. ~ ^{van}, grać w palanta.

batch, jedno pieczywo ⁿ, piec chleba. [nocą.

bat-fowling, polowanie na ptaki

bath, kąpiel ^f. ~e ^{van}, kąpać (się). ~chair, krzesło na kótkach. ~ing, kąpanie ^m.

bating ^{p & p'p}, pominawszy; potrafiwszy.

bato(o)n, kij ^T, buława ^f, laska ^f,

battalion, batalion ^T. [batuta ^f

batten ^{ván}, tuczyć, karmić, tyć. batter, bite ciasto ^m. ~ ^{van}, zgruchotać, zburzyć. ~ing-ram, taran ^m.

~y, bombardowanie ^T; bateria ^f, bijatyka ^f.

battle, bitwa ^f, bój ^m ~ ^{vñ} bić się, bój toczyć. ~array, szyk bojowy. ~axe, berdysz ^m. ~ment, mur ze strzelnicami. [kę] ^f.

battledore, rakietka (do gry w pił-

bauble, v. bawble.

bavin, wiązka drzewa, chróstu.

bawble, cacko ⁿ, bawidełko ⁿ, fraszka ^f.

bawd, rajfur ^m, rajfurka ^f. ~ ^{va} rajfurować, stręczyć. ~ily ^{að}

sprośnie. ~iness, wszeteczeństwo ⁿ. ~ry, stręczycielstwo ⁿ, wszeteczeństwo ⁿ. ~y ^a, sprosný.

bawl ^{van}, gardłowac, wrzeszczeć. ~er, krzykacz ^m.

bay, zatoka ^f, wybrzeże ^T; ton ^f; grożące niebezpieczeństwo. ~ ^{vñ},

szczękać. ~ ^{va} okrażyć zewsząd, zapędzić. ~ ^{'a}, gniady. ~salt, sól morska ^f. ~tree, laur ^m. ~window, okno łukowe.

bayadeer, bayadere, bajadera ^f.

bayard, (obs.) gniadosz ^m; gawron ^m.

bayonet, bagnet ^m.

baza(a)r, bazar ^m.

be ^{vñ}, być, istnieć; I am very well, mam się dobrze, jestem zdrów; we are to die, musimy umrzeć; to ~ off, odejść; oddalić się.

beach, pobrzeże ^T; pomorze ⁿ. ~ed, ~y ^a, płaskobrzeżny.

beacon, latarnia morska ^f, sygnal ^m; znak żeglarski ^m. ~age, latarniana opłata ^f.

bead, paciorek ^f. ~s, pl. różaniec ^m. [żny ^m.

beadle, pedel ^m, zakrystyan ^m, wobeagle, pies gończy na krótkich nogach.

beak, dziób ^m, nos (okrętu) ^m. ~ed ^a, z dziobem, ostrozakończony.

beaker, puchar ^m. [ropiec.

beal, (obs.) guz, czyrak ^m. ~ ^{vñ}, beam, drag ^m, belka ^f, wałek tkacki, utok ^m, pasmo ⁿ, promień ^m,

dyszel ^m, ogon komety. ~ ^{vñ}, rzucać promienie, jaśnieć. ~ends, bok okrętu. ~y ^a, promienisty;

bean, bób ^m. [rogaty.

bear, niedźwiedź ^m; spekulant na zniżkę ^m. ~baiting, polowanie na niedźwiedzi. ~berry, mącznica ^f, niedźwiedzie grono. ~ward,

oprowadzający niedźwiedzie, niedźwiednik ^m.
bear *vān*, niesć, znośić, podpierać, rodzić, wydawać, zachowywać się, żeglować; *to ~ away*, pozyskać; *to ~ down*, zgnieść, poniżyć; *to ~ in*, wbić; *to ~ off*, uprowadzić, odbić od brzegu; *to ~ on*, upon polegać na czem, mieć wpływ; *to ~ out*, wspierać, podzwignąć; *to ~ up*, podpierać; *to ~ with*, znośić cierpliwie; *to ~ in mind*, mieć w pamięci.
beard, broda ^f, wąsy u kłosa. ~ *vā*, chwytać za brodę, śmiać się z kogo, drażnić. ~ed ^a brodaty. ~less ^a nie mający brody.
bearer, niosący, tragarz ^m, filar ^m, podpora ^f, rodzajne drzewo [?]; oddawca ^m.
bearing, zachowanie się ⁿ, znośenie ⁿ, położenie ⁿ, kierunek ^m.
beast, zwierzę ⁿ, bestya ^f, brutal ^m. ~like ^a zwierzęcy. ~liness, zwierzęcość ^f. ~ly ^a, bestialnie.
beat, bicie ⁿ, uderzenie ⁿ, rond ^m, rewir ^m. ~ *vān* bić, tłuc, młocić, zwyciężyć; *to ~ about*, przeszukiwać, łamać sobie nad czem głową; *to ~ up*, alarmować; werbować; *to ~ time*, uderzać takt. ~er, bijacz ^m, bijak ^m, tłuczek ^m.
beaten *pp*, od to beat.
beatific, ~fical ^a błogosławiony. ~fication, beatyfikacya ^f. ~fy *vā*, uznawać za błogosławionego. ~tude, zbawienie ⁿ.
beau, elegant ⁿ, modniś ^m. ~ish ⁿ, strojny.
beautiful ^a piękny. ~eousness, ~ifulness, ~y, piękność ^f. ~iful ^a piękny, śliczny. ~ify *vō*, upiększyć.
beaver, bób ^m; misiurka ^f.
becalm *va* uciszyć, uśmierzyć.
became *pr*, od to become.
because ^c, ponieważ, gdyż, albowiem.
becharm *vā* oczarować.

beck, beckon, znak ^m, skinienie ^m. ~ *vān*, dawać znak, wskazywać.
becloud *va* (obs.) zachmurzyć.
become *vñ*, stać się, zostać, przypadać do twarzy, przystać. ~ing ^a, stosowny, właściwy.
bed, łóżko [?]; koryto rzeki; grzęda ^f. ~ *vān*, położyć (się) do łóżka.
chamber, sypialnia ^f. ~clothes, pl. ~ding, pościel ^f. ~mate, towarzysz łóżka. ~presser, spioch ^m. ~rid, ~ridden ^a, złożony choroba, obłożny. ~room, sypialnia ^f. ~stead, łóżko (bez pościeli) ⁿ. ~tick, powłóczka ^f.
bedaub *va* obmazać, zabazgrać.
bedazzle *vā*, olśnić.
bedeck *vā*, przyozdobić.
bedel(l), v. beadle. [kłosci].
bedevil *vu* doprowadzić do wściekliwości.
bedew *vā* zrosić, skropić.
bedim *vā*, przyćmić.
bedizen *vā*, wysztafrować, wystroić. [warjat ^m].
bedlam, dom warjatów. ~ite.
bedraggle *vā* = bedrabbble *vā*, zaszargac.
bedrench *vā*, zmoczyć.
bedrop *va* opryskać.
bedust *vā*, zakurzyć, opylić.
bee, pszczoła ^f. ~hive, ul ^m.
beech, buk ^m. ~en ^a, bukowy.
beef, wołowina ^f. ~eater, gwardzista ^m, dragal ^m. ~steak, bisztyk ^m. ~tea, bulion ^m, rosół ^m.
been *pp*, od to be.
beer, piwo [?]; small ~, cienkusz ^m.
beet, ~root, burak ^m.
beetle, chrząszcz ^m, kijanka ^f. ~ *vñ*, sterczeć, wystawać. ~browed, z wydatnimi brwiemi. ~headed ^a, głupi.
beeves pl., bydło ⁿ.
befall *vñ*, wydarzyć się.
befallen *p*, befell *pr*, od to befall.
befit *vā*, przystawać; przystać. ~ting ^a, przystojny.
befool *vā* odurzyć, omamić.
before *prp* & ^a, przed, wprzed; dawniej, zanim. ~hand ^a wprzed;

z góry. ~long ^{ad} wkróćce, nie-	belated ^a spóźniony.
bawem. ~time ^{ad} niegdyś, ongi.	belay ^{vā} zatarasować przejście, zatrzymać.
befoul ^{vā} skalać, splugawić.	belch, rzyganie, odbijanie się, wyrzucanie? ~ ^{vñ} rzygać.
befriend ^{vā} zaprzyjaźnić, wspierać po przyjacielsku.	beldam, ~e, baba f; czarownica f.
befringe ^{vā} frędzlować, przyozdabiać frędzlami.	beleaguer ^{vā} oblegać.
beg ^{vā} prosić, żebrać, służyć (o psie); <i>I ~ to inquire</i> , mam honor zapytać; ~ ging, prośba f, żebraćstwo?	belfry, dzwonuica f.
began ^{pr} od to begin.	belie ^{vā} okłamywać; zadać kłamstwo.
beget ^{vā} spłodzić, zrodzić. ~ter, rodzie ^m , twórca ^m .	belieff, wierzenie ⁿ , wiara f, mniemanie? <i>past all ~</i> , nie do uwierzenia. ~vable ^a wiarogodny.
beggar, żebrawek ^m . ~ ^{vā} przywieść do żebraćstwa, ogolocić. ~liness, ~y, żebraćstwo? ~ly ^a & ^{ad} żebraćki, żebrać.	~ve ^{vā} wierzyć, mniemać. ~ver, (prawo)wierny. ~ving ^a ; ~ly ^{ad} wierzący.
begin ^{vān} zaczynać (sie). ~ner, poczatkujący; dający początek. ~ning, początek ^m ; poczatkowa-	belike, ~ly ^{ad} podobno, może.
begird ^{vā} opasać, otoczyć. [nie ⁿ]	belittle ^{vā} poniżać.
begone ⁱ precz, won.	bell, dzwonek ^m , dzwon ^m , kielich (kwiatowy) ^m . ~ ^{vān} , zawiesić dzwon; rozwijać się z pączka.
begot ^{pr} , ~ten ^{pp} , od to beget.	~clapper, serce u dzwonu ⁿ .
begrime ^{vā} splamić, powalać;	~crank, rączka dzwonka f. ~flower, dzwonek (rośl.) ^m . ~pull, sznurek od dzwonka ^m . ~ringer, dzwonnik ^m . ~tower, dzwonnicza f. ~wether, baran trzodny ^m .
begrudge ^{vā} zazdrościć.	bellifcose, ~gerent, ~gerous ^a ; wojskowczy, bitny.
beguile ^{vā} złudzić, omamić; to ~ time, skracać czas.	bellow ^{vñ} ryczeć, wrzeszczeć. ~er, krzykacz ^m .
begun ^{pp} , od to begin.	bellows, pl. miech ^m .
behalf, korzyść f; in my ~, na moje korzyść; on ~ of, w imieniu.	belly, brzuch ^m , kałdun ^m . ~ ^{vñ} wydać się, wypuścić się. ~god, pasibrzuch ^m .
behalve ^{vñ} sprawować się. ~vior, zachowanie się; postępowanie?	belong ^{vñ} należeć, odnosić się. ~ings, pl. przynależność f.
behead ^{vā} ściać głowę.	beloved ^a kochany, umiłowany.
beheld ^{pr} , od to behold.	below ^{pp} , & ^{ad} pod, poniżej, na dole, na ziemi.
behind ^{ad} & ^{pp} , w tyle, z tyłu, za, po. ~hand ^{ad} & ^a , w tyle; zaległy, spoźniony.	belt, pas ^m . ~ ^{vā} opasać.
behold ^{vā} oglądać, patrzeć, widzieć. ~ i, patrz! oto! ~en ^a , obowiązany, wdzięczny. ~er, widz ^m .	belvedere, belweder ^m , wieża z widokiem.
behōof, zysk ^m , korzyść, v. behalf.	bema, mownica f; chór ^m .
beho(o)ve ^{vñ} przystać, przystawać.	bemire ^{vā} zabłocić.
being ^a będący. ~, istota f, istniecie ⁿ ; byt ^m .	bemoan ^{vā} opłakiwać, żałować.
belace ^{vā} przywiązać, obieć. ~d ^a , oszyty koronkami, galonami.	bemock ^{vā} kpić, drwić.
	bench, ława f, sąd ^m . ~ ^{vā} ustawać ławki, sadzać; carpenter's ~,

stół roboczy ^m. ~er, ławnik ^m, asesor ^m, sądownik ^m.
bend, zagięcie ⁿ. ~^{vān}, giąć (się), chylić (się); *to ~ the brow*, zmarzczyc czoło. ~able ^a, giętki, gibki. ~let, pasukośny (*herald.*) ^m.
beneath ^{prp} & ^{ad}, pod, poniżej.
benedict, nowożeniec ^m. ~dictine, Benedyktyń ^m. ~diction, błogosławieństwo ⁿ. ~faction, ~fidence, dobroczynność ^f, dobrodzieszczo ⁿ. ~factor, ~ficient ^a, dobroczyńca ^m. ~factress, dobrodziekę ^f. ~fice, prebenda ^f, uposażenie ⁿ; beneficyum ⁿ. ~ficed ^a, korzystający z beneficyum. ~ficial ^a, korzystny, zyskowny. ~ficiary, prebendarz ^m; ~ ~ ^a, lenniczy. ~fit, dobrodzieszczo ⁿ; korzyćś ^f, pożytek ^m; ~ ~ ^{vān}, świadczyć dobrodzieszczo, ciągnąć zyski. ~volence, uczynność ^f. ~volent ^a, łagodny, ludzki, dobroczynny.
benight ^{vā}, zaćmić, zamroczyć. ~ed ^a, zaskoczony przez noc; w mroku pozostający.
benign, ~ant ^a, łagodny, łaskawy, życzliwy. ~ity, łagodność ^f, uprzejmość ^f.
bennet, benedykt (ziele) ^m.
bent, nagięcie ⁿ, pochyłość ^f, skłonność ^f, pociąg ^m, zamiar ^m. ~grass, sitowie ⁿ.
bent ^{pr} & ^{pp}, od to bend.
benumb ^{vā}, odrętwiać. ~edness, zdrętwienie ⁿ.
benzine, ~ole, benzyna ^f, benzol ^m. ~oin, benzoës ⁿ (żywica).
bepraise ^{vā}, wychwalać.
bequeath ^{vā}, zapisać testamentem, przekazać. ~ment, bequest, zapis ^m, legat ^m, spuścizna ^f.
bereave ^{vā}, ogołocić, wyzucić. ~ment, ogołocenie, wyzucie ⁿ.
bereft ^{pp} & ^{p̄r}, od to bereave.
bergamot, pergamtka ^f.
berm(e), uskok nad rowem ^m.
berry, jagoda ^f. ~ ^{vñ}, jagody rodzic; black ~, jeżyna ^f.

beryl, beryl ^m.
bescreen ^{vā} (*obs.*) ukryć, utać. **beseach** ^{vā}, błagać, upraszać. **beseem** ^{vā}, przystawać. **beset** ^{vā}, obsadzić, otoczyć; obleszrew ^{vā}, przeklinać. [gać. **beside**, besides ^{prp}, & ^{ad} obok, przy; nadto, oprócz. **besiege** ^{vā}, oblegać. ~r, oblegający. [dzić. **beslubber** ^{vā} (*obs.*) zabłocić, zbrubesmear ^{vā}, osmarować, zbrudzić. **besom**, miotła ^f. **besot** ^{vā}, ogłupiać. **besought** ^{pr} & ^{pp}, od to beseech. **bespangle** ^{vā}, upstrzyć świecidełkam. **bespatter** ^{vā}, obryzgać. **bespeak** ^{vā}, omawiać; zamówić; ogłaszać. **bespeckle** ^{vā} (*obs.*) nakrapiać, cętkować. [rzeniami. **bespice** ^{vā}, (*obs.*) zaprawić kobeskopke, ~en ^{pr} & ^P, od to bespeak. **bespot** ^{vā} (*obs.*) poplamić. **bespread** ^{vā}, usiąć, posypać. **besprinkle** ^{vā}, pokropić. **besputter** ^{vā}, opryskać. **best** ^a, najlepszy. ~ ad, najlepiej; at the ~, w najlepszym razie; I did my ~, robiłem, co mogłem. **bestead** ^a, otoczony; utrapiony. **bestial** ^a, bydlęcy, bestjalny. ~ity, bydlęcość ^f, zwierzęcość ^f. ~lize ^{vā}, zbydlęcić, zezwierzęcić. **bestick** ^{vā}, obetkać. **bestir** ^{vā}, krzątać się; robić starania. **bestow** ^{vā}, nadać, obdzielić; oddarzyć;łożyć, wyposażyć. ~ment użycie ⁿ, obdarzenie ⁿ, wyposażenie ⁿ. **bestrew** ^{vā}, obsypać; usiąć. **bestride** ^{vā}, wstąpić, wsiąść, przestąpić. ~ode, ~idden ^{pr} & ^{pp}, od to bestride. **bestud** ^{vā}, obić goździmi; ozdobić. **bet**, zakład ^m. ~ ^{vā}, założyć się, stawiać co o zakład

betake <i>vα</i> , jąć się, udać się.	bibulous <i>α</i> gąbczasty; bibulasty;
bethink (bethought) <i>vān</i> , obmyślać, namyślać (się), przypominać sobie.	pijak ^m . [kameralny.
betide <i>vn</i> , zdarzyć się, dziać się.	bicameral <i>α</i> dwukomorowy, dwubicarbonate, dwuwęglan ^m .
betimes <i>αd</i> wcześnie; niebawem.	bice, blado-niebieska barwa <i>f</i> .
betoken <i>vā</i> , oznaczać; rokować, wróżyć; znamionować.	bicipital <i>α</i> dwugłowy.
betook <i>pr</i> od to betake.	bicker <i>vn</i> , wadzić się; szermować. ~, spór ^m . ~er, kłótnik ^m .
betray <i>vā</i> , oszukać; zdradzić. ~al, zdrada <i>f</i> . ~er, zwodziciel ^m , zdrajca ^m .	bicycle, bicykl ^m , velocyped ^m .
betroth <i>vā</i> , zaręczyć, zaślubić. ~al, zaręczyny, <i>pl.</i> ślub ^m .	bid <i>vα</i> , podawać cenę; rozkazać, ofiarować; <i>to ~ good Morrow</i> , pozdrowić. ~der, podający (wyższą) cenę. ~ding, podanie ceny (wyższej); nakaz ^m , zaproszenie ⁿ , zapowiedź <i>f</i> .
better <i>α</i> lepszy. ~, mający pierwszeństwo; przewaga <i>f</i> . ~ <i>αd</i> lepiej. ~ <i>vā</i> , poprawić, ulepszyć; so much the ~, tem lepiej.	bide <i>vα</i> , znosić, znieść.
bettor, zakładający się ^m .	bidental, bidentate <i>α</i> dwuzebny.
betty, wytrych ^m .	biennial <i>α</i> dwuroczny, dwuletni.
between, betwixt <i>ppr</i> , między. ~whiles <i>αd</i> , niekiedy.	bier, mary, <i>pl</i> .
bevel, węgielnica <i>f</i> , ukośny kierunek ^m . ~ <i>α</i> , ukośny. ~ <i>vān</i> , przecinać ukośnie, iść ukośnie.	biestings, beestings, <i>pl.</i> siara <i>f</i> , młodziko ⁿ . [rzędny.
beverage, napój ^m .	bifarious <i>α</i> dwuznaczny, dwubifid, ~ated <i>α</i> rozszczepiony, rozłupany na dwoje.
bevy, stado ⁿ ; grono ⁿ . towarzyszyć.	bifold <i>α</i> podwójny, dwoisty.
bewail <i>vā</i> opłakiwać. [stwo ⁿ	bifurcated <i>α</i> rosochaty, widlasty.
beware <i>vn</i> strzedz się.	big <i>α</i> gruby, ważny, duży, ciężarny. ~ness, wielkość, objętość <i>f</i> .
bewEEP <i>vā</i> (<i>obs.</i>) opłakiwać.	bigamy, dwużeństwo ⁿ .
bewilder <i>vā</i> , obłąkać, zmieszac.	biggin, czapka <i>f</i> , dzbanuszek, imbryk ^m . [~ry, bigoterya <i>f</i> .
bewitch <i>vā</i> , zaczarować. ~ement, czary, <i>pl</i> .	bigot, ~ed <i>α</i> nabożniś, fanatyk ^m .
bewray <i>vā</i> (<i>obs.</i>) zdradzać; po sądzić. [stronie; po nad.	bilateral <i>α</i> dwustronny.
beyond <i>ppr</i> po za; po drugiej	bilberry, jeżyna <i>f</i> , czernica <i>f</i> .
biangular <i>α</i> dwukątny.	bilbo, klinga <i>f</i> , pałasz ^m .
bias, skłonność <i>f</i> , kierunek ^m , dążenie ⁿ , ukośność <i>f</i> , przechylenie ⁿ . ~ <i>α</i> , ukośny ~ <i>vā</i> , przeważyć, przechylić.	bile, żółć <i>f</i> .
bib, podbródek, śliniak ^m .	bilge, wątor ^m ; część statku pod woda. ~ <i>vān</i> uszkadzać (się) w dolnej części, wpasć na skałę.
bibber, pijak ^m .	biliary, ~ous <i>α</i> żółciowy.
bible, biblia <i>f</i> , pismo święte.	bilingual <i>α</i> dwujęzyczny.
~ical <i>α</i> biblijny: ~iographer, księgoznaniec ^m . ~iophilist, zamiłowany w książkach ^m . ~iothec, biblioteka <i>f</i> . ~iothecarian, ~iothecary, bibliotekarz ^m . ~ist, bibliista ^m , oczytany w piśmie świętym ^m .	bilk <i>vā</i> , oszukać, nie zapłacić.
	bill, dziób ^m , siekiera; notatka, bilet, weksel, rachunek ^m , skarga <i>f</i> , ogłoszenie ⁿ , projekt do prawa; ~ of entry, oświadczenie wchodowe ⁿ ; ~ of exchange, trata <i>f</i> ; ~ of fare, jadłospis ^m ; ~ of lading, ceduła morska <i>f</i> ; ~ stamp, stempel wekslowy ^m . ~ <i>vān</i> , dziobać,

eałować (się) jak gołębie; publikować. ~brcker, senzal ^m.
billet, bilet ^m; liścik ^m; polano ^m.
~van kwaterować, stać na kwabilliards, pl. bilard ^m. [terach.
billingsgate, targ rybny w Londynie; język przekupek ^m.
billow, bałwan morski ^m. ~vn bałwanić się. ~y ^a bałwaniący się, falisty.
bimanous ^a dwuręki.
bimetallism, bimetalism ^m.
bimonthly ^a dwutygodniowy.
bin, skrzynia, lada ^f.
binary ^a dwoisty.
bind ^{vən} wiązać, przywiązywać, przewiązać, zobowiązać, wynająć; oprawiać książkę; kurczyć się, twardnieć. ~er, introligator, wiążący ^m; wiązka ^f, przewiązka ^f, skówka ^f. ~ing, oprawa ^f, obwiązywanie ^m; skówka ^f. ~ery, introligatorstwo ^m. [sie, wąsy (pl.).
bind, bine, łodyga roślin pnących
binnacle, szafka na busole ^f.
binocle, lornetka ^f ~ular ^a dwuoczny.
biographer, biograf ^m. ~y, biografia ^f, żywot ^m.
biology, biologia
bipartite ^a podzielony na dwoje, rozdwojony.
biped, zwierzę dwunożne ^m. ~al ^a dwunożny, dwustopny.
birch, brzoza ^f. ~en ^a brzozowy.
bird, ptak ^m. ~vn łapać ptaki. ~cage, klatka ^f. ~call, wabienie ptaków. ~catcher, ~man, ptasznik ^m. ~ing, ptasznictwo ^m.
bird's-eye view, widok z góry prostopadle.
birth, urodzenie ^m; ród ^m; pochodzenie ^m; płód ^m. ~day, urodziny, pl. ~right, prawa z pochodzenia, prawo pierworodztwa.
biscuit, suchar ^m, biszkokt ^m.
bisexual ^a dwupłciowy.
bishop, biskup ^m, laufer (w szachach) ^m. ~ric, biskupstwo ^m.
bismuth, bismut ^m.

bison, żubr, bizon ^m.
bisextile, rok przestępny ^m.
bistort, rdest wężownik (rośl.) ^m.
bit ^{pr} & ^{pp}, od to bite
bit, kes, kawałek, mundsztuk ^m; wędzidło ^m; not a ~ better, ani trochę lepiej. ~va kiełznać.
bitch, suka ^f.
bite, ukąszenie; oszukaństwo ^m. ~va kąsać; oszukiwać.
bitter ^a gorzki, cierpki, przykry.
~ish ^a gorzkawy. ~ly ^a gorzko.
~ness, gorzkość, gorycz ^f.
bittern, bąk, (ptak); ług ^m, melasa ^f.
bitumen, bitumin ^m, smoła ziemna.
~inous ^a bitumiczny.
bivouac, biw(u)ak ^m. ~vn biwakobizarre ^a dziwaczny. [wać.
blab, ~ber, papla ^m. ~va paplać, pleść; to ~ out, wypąplać.
black, czarny, chmurny; czarny kolor. ~żałoba ^f. ~Murzyn ^m. ~berry, jeżyna ^f. ~bird, kos ^m. ~cattle, rogacizna ^f. ~en van, czernić, czernieć. ~friar, dominikanin ^m. ~guard, szubrawiec ^m. ~ing, czernidło do butów ^m. ~ish ^a, czarniawy. ~lead, czarny ołówek, grafit ^m. ~leg, oszust (w kartach) ^m. ~letter, litera gotycka ^f. ~mail, wymuszenie, żdzierstwo ^m. ~ness, czarność ^f. ~sheep, nicpoń ^m. ~smith, kowal ^m.
bladder, pęcherz ^m.
blade, zdźbło ^m; klinga ^f, płaz ^m; pióro (u wiosła) ^m, zuch ^m, trzpiot ^m. ~bone, łopatka ^f.
blain, czyrak ^m; gruczoły, pl.
blamable ^a naganny. ~ness, naganność ^f.
blame, nagana, wina ^f. ~va ganić. ~ful ^a naganny. ~less ^a bez skazy, nienaganny. ~r, ganiciel ^m. ~worthy ^a naganny.
blanch ^{vən} bielić; blednąć; łuskać. ~er, bielący.
bland ^a miły, słodki, łagodny. ~ish va, przymilać się, pieścić.
~ishment, przymilanie się ^m; zalecanka ^f.

blank ^a biały; niezapisany; niepodpisany; blady; zmieszany; nabity bez kuli; smutny. ~, blankiet ^m, pusty bilet (na loteryj) ^m, puste miejsce w książce ⁿ. ~ ^{vā} pozostawić niezapisanym; bielić, okryć bladością; point ~, wprost, prosto z mostu, całkiem. ~et, kołdra, wełniana dera ^f; ~ ^{vā} okryć kołdrą; kpić. [cześć.

blare ^{vñ}, grzmieć jak truba; beblasphemie ^{vā}, bluźnierczość. ~er, bluźniący. ~ous ^a, bluźnierezy. ~y, bluźnierstwo ⁿ.

blast, podmuch wiatru, wicher ^m; muzyka na dętych instrumentach; rdza, śnieg w zbożu; dżuma ^f; wybuch ^m. ~ ^{vā} wysadzić w powietrzu; zniszczyć; spalić, zmrozić. ~furnace, wysoki piec szachtowy ^m. ~pipe, rura wylotowa ^f.

blatant ^a, ryczący; hałaśliwy.

blaze, płomień, blask ^m, światło ⁿ; strzałka na łbie konia. ~ ^{vān} pałac; jaśnieć; rozgłaszać.

blazon, herb ^m; heraldyka ^f; rozwgłoszenie ⁿ, pancgiryk ^m. ~ ^{vā} znaki herbowne rozpoznawać; rozgłaszać, sławić. ~ry, heraldyka ^f.

bleach ^{vān} bielić, przybierać kolor biały. ~er, blecharz ^m. ~ery, blecharnia ^f.

bleak, kleń (ryba) ^m. ~ ^a zimny, chłodny, blady; smutny. ~ness, chłód ^m, zimno ⁿ, bladość ^f.

blear ^a, mętny, zamglony, kaprawy. ~edness, zamglenie ⁿ; kaprawość ^f. ~eyed ^a, kaprawy.

bleat ^{vñ}, beczec.

bleb, babel, pęcherzyk ^m.

bleed ^{vān}, krew puścić, krwawić, ciec, sączyć się. ~ding, puszczenie krwi ⁿ, krwawienie ⁿ.

blemish, wada ^f, skaza ^f, przywara ^f. ~ ^{vā} oszpecić, osławić.

blench ^{vñ}, wzdrygać się, cofać się, zboczyć (ze strachu). ~ ^{vā}, ludzić.

blend ^{vā}, mieszać, zmieszać.

bless ^{vā}, błogosławić, wielbić, uszcześliwiać. ~ me! przebóg. ~ed ^a, błogosławiony. ~edness, zbawienie ⁿ. ~ing, błogosławienie ⁿ.

blew ^{pr}, od to blow.

blight, śnieć ^f, zaraza ^f. ~ ^{vā}, zniweczyć.

blind ^a, ślepy; ciemny; bez wyjścia; niezrozumiały, nieoświecony. ~, zasłona, framuga ^f, pozór ^m. ~ ^{vā} oślepica, zaciemnić. ~alley, uliczka bez wyjścia. ~fold ^a & ^{að}, z zawiazanymi oczami, na oślep. ~ ^{vā} zawiązać oczy. ~man's-buff, ~ Harry, ciuciubabka; purchawka ^f, (grzyb). ~ness, ślepota ^f. ~worm, padalec ^m.

blink ^{vñ}, mrugać, mrużyć oczy, migotać. ~ard, krótkowidzący, migocący.

bliss, błogość ^f, szczęśliwość ^f. ~ful ^a, błogi, błogosławiony, szczęśliwy. ~fulness, błogość ^f, szczęśliwość ^f.

blister, pęcherz ^m, bąbel ^m, nabrzmiłość ^f. ~ ^{vān}, nabrzmieć, wezbrać, postawić wezykatoryę. ~plaster, wezykatorya ^f.

blithe, ~some ^a, wesoły. ~someness, wesołość ^f, uradowanie ⁿ. ~bloat ^{vān}, nadać; nabrzmieć; napuszyć się. ~edness, nadzieje ⁿ. ~er, śledź suszony ^m.

block, kloc ^m, kłoda ^f, zawada ^f. ~ ^{vā}, zaprzeć, zatarasować; to ~ up, blokować. ~ade, blokada ^f. ~ ^{vā} blokować. ~head, bałwan ^m, głupiec ^m. ~ish ^a, nieokrzesany. ~ishness, nieokrzesanie ⁿ.

blond, blonde ^a, blond.

blood, krew ^f; pochodzenie ⁿ. ~ ^{vā}, broczyć; puszczać krew, rozjastrzyć. ~horse, koń czystej krwi, folblut ^m. ~hound, pies gończy, ogar ^m. ~ily ^{að} krwawo. ~iness, krwawość ^f. ~shed, rozlew krwi ^m. ~v ^a, krwawy; krwisty; okrutny.

bloom, kwiat ^m, kwiecień ⁿ; ~ ^{vn}, kwitnąć. ~ing, ~y ^a, kwitnący; kwiecisty.

blossom, kwiat (drzew owocowych) ^m. ~ ^{vn}, kwitnąć.

blot, plama ^f, hańba ^f, wymazanie ⁿ. ~ ^{va}, plamić, mazać; to ~out, wymazać, wykreślić.

blotch, krostka ^f. ~ ^{va}, okrywać, pryszczami, plamić.

blotting-paper, bibuła ^f.

blouse, bluza ^f.

blow, cios ^m, uderzenie ⁿ, powiew ^m; at a ~, od razu. ~ ^{van}, dąć, dmuchać, grać na dętym instrumentem; rozkwitnąć; dyszec; to ~down, wywrócić wiatrem; to ~up, wysadzić w powietrzu; to ~one up, wyłajać. ~fly, nawozowić ^m (owad). ~pipe, dmuchawka ^f.

blown ^{pp}, od to blow.

blowzy ^a, pucołowaty.

blubber, tran ^m. ~ ^{vn}, szlochać. ~lipped ^a, z wydętymi wargami.

bludgeon, pałka ^f.

blue ^a, błękitny, (fig.) prawdziwy. ~ ^{va}, niebieszczyć. ~book, urzędowe sprawozdania angielskie.

~bottle, bławatek ^m. ~devil, pl. splin, zły humor ⁿ. ~stocking, literatka, emancypatka ^f.

bluff, urwisty brzeg ^m. ~ ^a, niegrzeczny, grubiański, nabrzmiały, hardy, ponury.

bluish ^a, niebieskawy. ~ness, błękitnawość ^f.

blunder, błąd ^m, pomyłka ^f. ~ ^{vn}, pomylić się, pobłędzić. ~er, ~head, szalaput, trzpiot ^m.

blunt ^a, tępły; nieokrzesany, niezgrabny. ~ ^{va}, stępić. ~ish ^a, przytępiony. ~ness, tępość ^f, nieokrzesanie ⁿ. [mię.

blur, plama ^f, zakała ^f. ~ ^{va}, plaburk ^{va}, wyrwać się z czém.

blush, rumieniec ^m; at first ~, na pierwszy rzut oka. ~ ^{vn}, zapłonić się; spiec raka.

bluster, żoskot, wicher, hałas ^m,

junakierja ^f, zawadzactwo ⁿ; ~ ^{vn}, hałasować, junaczyć. ~er, zawadzaka ^m, junak ^m. ~ous ^a, hałaśliwy, zawadzacki.

boa, waż boa, dusiciel ^m.

boar, dzik ^m, odyniec ^m. ~ish ^a, odyncowy; dziki.

board, deska ^f, stół ^m, stołowanie się ⁿ; wikt, wydział ^m, rada ^f, pokład okrętu ^m, tekstura ^f; ~ and lodging, stół i mieszkanie; over ~, z pokładu; chess ~, szachownica. ~ ^{van}, wykładać deskami, stołować (się), zahaczyć, zaczepić, oddać do pensjonatu. ~er, stołownik ^m. ~ing, taflowanie ⁿ, wikt ^m, zahaczenie ⁿ. ~inghouse, pensya, restauracja ^f. ~ingschool, konwikt ^m. ~wages, pl. strawne ⁿ, pieniądze na jadło.

boast, chełpliwość ^f, chwała ^f. ~ ^{van}, chełpić się; zgruba obrobić (u kamieniarzy). ~ful ^a, chełpliwy. ~ingly ^{ao}, chełpliwie.

boat, czółno ⁿ, statek ^m. ~swain, flis ^m; ferry ~, prom ^m.

bob, ogonek, brelok, kolczyk ^m, śpiewka ^f; refren ^m. ~ ^{van}, uderzyć; kuso uciąć, wisieć, dyndać, schylić się. ~bin, cewka ^f, szpulka ^f. ~bish ^a, wesoły, zwawy. ~by, vulg. policyant ^m. ~tail, kusy ogon ^m. ~wig, peruka krótka ^f.

bode ^{va}, wróżyć, rokować. ~ment, wróżba ^f, znak ^m.

bodice, stanik ^m, sznurówka ^f.

bodiless ^a, bezcielesny. ~ly ^a, & ^{ad} cielesny, materiałny, w osobie.

bodkin, szydło ⁿ, iglica ^f, szpilka do włosów, szpikulec ^m.

body, ciało ⁿ, osoba ^f, zbiór ^m, oddział ^m, korpus ^m, zgromadzenie ⁿ; towarzystwo ⁿ; any ~, prn ktoś; every ~, każdy; no ~, nikt; some ~, ktoś; in a ~, gromadnie, zbiorowo. ~clothes, pl. czaprak ^m.

bog, bagno ⁿ, ton ^f. ~gy ^a, bagnisty. [sie.

boggle ^{vn}, zatrzymać się, wahać

- bohea, tania, czarna herbata ^{f.}
 boil, czyrak ^{m.} ~ ^{vən}, gotować, kipieć, wrzeć; *to ~ away*, wygotować, wykipieć. ~er, kocieł ^{m.} ~ery, warzelnia ^{f.}
- boisterous ^a, burzliwy, szumny, popędliwy. ~ness, burzliwość ^{f.}, gwałtowność ^{f.}, popędliwość ^{f.}
- bold ^a śmiały, odważny. ~faced ^a, zuchwały. ~ness, śmiałość ^{f.}, odwaga ^{f.}, pewność siebie ^{f.}
- bole, pień ^m, glinka, miara zboża ^{f.}
- boll ^{vn}, rośc w nasieniu.
- bolster, materacyk, kompres ^m, poduszka ^{f.}. ~ ^{vən} robić kompresy, podpierać poduszkami, wyścielać; *to ~ up və*, wspomódz.
- bolt, grot, pocisk, rygiel ^m, zasówka ^{f.}; uderzenie pioruna; kotlek ^m; sito ^f; kajdany, *pl.* ~head, kolba chemiczna ^{f.}. ~ ^{vən} zaprzesić, zatarasować, przesiewać; *to ~ in*, wpaść, wbiedz; *to ~ out*, wyrwać się.
- bomb, bomba ^{f.}. ~ard ^{və}, bombardować. ~ardier, bombardier ^m. ~ardment, bombardowanie ⁿ. ~proof ^a, którego bomby nie przebijają.
- bombasine bombasyn (materya) ^m.
- bombast, tyrada ^{f.}, natłok wyrazów. ~ic ^a, napuszysty.
- bond, sznur, węzeł, związek ^m; więzy, *pl.* rewers ^m, zebowiązanie, skrępowanie ⁿ; *in ~*, pod pieczęcią człowieka; ~ed warehouse, skład cenny ^m. ~age, niewola ^{f.}. ~man, niewolnik ^m. ~sman, niewolnik, zakładnik, poręczyciel ^m. ~s, *pl.* więzy, pęta, *pl.* niewola ^{f.}
- bone, kość, ość ^{f.}. ~ ^{və} obrać z kości; fiszbinami podpierać. ~lace, koronka ^{f.}. ~less ^a, bezkostny. ~s, *pl.* kości, zwłoki; kastaniety, *pl.*; a whale ~, fiszbin ^m.
- bonfire, ogień radośny ^m.
- bonnet, czapka ^{f.}, czepek, biret ^m.
- bonnily ^a ładnie; wesoło. ~y ^a, ładny, wesoły, gracki.
- bonus, premium ⁿ, dodatek do dywidendy ^m.
- booby, cymbał, prostak ^m.
- book, książka ^{f.}. ~ ^{və}, zapisać w księgi, zanotować. ~binder, introligator ^m. ~ful, pedant, uczony ^m. ~ish ^a, książkowy, oczytany. ~keeper, buchalter, prowadzący księgi ^m. ~keeping, buchalterya, rachunkowość ^{f.}. ~seller, księgarz ^m. ~selling, ~trade, księgarstwo ⁿ, ~shop, księgarnia ^{f.}. ~worm, mól książkowy ^m.
- booking-office, biuro wpisowe ⁿ, sprzedaż kart jazdy..
- boom, dług drag marynarski ^m, żerdź ^{f.}. ~ ^{və} płynąć wszystkimi żaglami; podnosić się (o bałwach).
- boomerang, oszczep australski ^m.
- boon ^a wesoły, ochoczy. ~, dar ^m, łaska ^{f.}.
- boor, chłop, gbur ^m. ~ish ^a, gburwaty. ~ishness gburowatość ^{f.}.
- boosle, bouse ^{vn}, spijać się. ~y, bousy ^a, podchocony, podchmiony.
- boot, bót ^m; korzyść ^{f.}, pożytek, dodatek ^m; ~ of a coach, pudło w karecie. ~ ^{vn} służyć, przydać się; *to ~*; nadto, z dodatkiem. ~ed ^a, obóty. ~less ^a, niekorzystny, nieprzydatny. ~jack, zzuwadło ⁿ. ~tree, kopyto, prawidło na bóty ⁿ.
- booth, buda ^{f.}, szopa ^{f.}.
- boots, parobek, służba hotelowy ^m.
- booty, łup ^m, zdobycz ^{f.}.
- boopeep, kuku, zabawa dziecienna.
- borage, wołowy język (rośl.).
- borax, boraks ^m.
- border, brzeg ^m, krawędź ^{f.}, garnirowanie, obrębianie ⁿ; granica ^{f.}. ~ ^{vən} obrębić, graniczyć. ~er, graniczący, sąsiad ościenny; ~ ~ on the sea, pomorzanin ^m.
- bore, świder ^m, dziura wyświdrowana ^{f.}, kaliber ^m; nudziarz, natręt ^m. ~ ^{vən} świdrować; nudzić, dręczyć. ~r, świder ^m, świdrujący.

bore *pr* od *to bear*.

boreal *a*, północny. ~as, boreasz *m*, wiatr północny.

borings, *pl.* opinki przy świdrowaniu, wywiortki, *pl.*

born *a* urodzony.

borne *a* niesiony.

borough, miasteczko *m*, duża osada *f*; rotten ~, miejscina podupadła.

borrow *va*, pożyczać od kogo. ~er, pożyczający, dłużnik.

bos||cage, lasek *m*; zarośle *m*. ~ky *a*, krzaczysty, lesisty.

bosh, niedorzecznosć *f*; zarys *m*.

bosom, żono *m*, piers *f*, wnętrze *m*. ~ *va*, zachować w tajemnicy,

skrywać; schować w zanadrze.

~friend, serdeczny przyjaciel *m*.

boss, garb, guz *m*, wypukłość *f*; mistrz *m*.

botanical *a* botaniczny. ~ist, botanik *m*. ~ize *van*, pracować nad botaniką, botanizować; zbie-

rać zioła. ~y, botanika *f*.

botch, babel *m*; łata *f*, łatanina *f*. ~ *va*, łatać, partaczyć. ~er, łatacz, partacz *m*. ~y *a*, łatany;

kiepski; owrzodzony.

both *prn*, oba, obydwaj, jeden i drugi. ~ *c*, zarówno, i - i, tak - jak.

bother *va*, dokuczać, dręczyć.

bottle, butelka; wiązka *f*. ~ *va*, butelkować. ~jack, rożen wi-

szący *m*.

bottom, dno *m*; grunt; osad; spód okrętu, okręt, statek *m*; część dolna, nizka *f*, dół *m*, nizina *f*; tyłek,

kłębek *m*; siła, moc *f*. ~ *van*, ugruntować, opierać (się), za-

sadzać (się), zgruntować. ~less, bezdenny. ~ry, pożyczka losowa

morska, bodmerya *f*.

bough, gałąź *f*.

bought *pr* & *pp*, od *to buy*.

bougie, świeca woskowa *f*.

bouillon, buljon, rosół *m*.

boulder, krzemyk, kamyk utoczo-ny przez wode.

boulevard, bulwar *m*.

bounce, huk, łoskot *m*, chełpliwość *f*. ~ *vn*, trzeszczeć, huczeć, skoczyć, chełpić się. ~r, łygarz *m*. ~ing, skakanie *m*, hałas *m*: ~ ~ *a*, śmiały, hałaśliwy.

bound, skok, sus *m*; granica, krawędź *f*. ~ *a*, związany; przeznaczony, dający do (o okrętach). ~ *van*, ograniczyć, skakać, odskoczyć. ~ary, granica, krawędź *f*. ~er, markszajder; strażnik graniczny *m*. ~less *a*, bez granic, niezmierzony. ~lessness, bezmierność *f*.

bound *pp* & *pr* od *to bind*.

bounteous, bountiful *a* hojny, szczodrobiły, łaskawy. ~ness, hojność, szczodrobiłość, łaska *f*.

bounty, hojność, szczodrobiłość *f*; premium *m*.

bourgdon *vn*, puszczać pąki.

bourn, borne, granica *f*.

bouse, vid. boose.

bout, raz, kolej *m*; at one ~, od jednego razu; a merry ~, hulanka *f*.

bow, łuk, kabłak, smyczek, ukłon *m*. ~ *van*, giąć (się), skłonić (się), schylić (się). ~legged *a*, z kabłakowatymi nogami. ~line, powróz u żagla *m*. ~man, łuczniczka *m*.

~shot, wystrzał z łuku *m*. ~sprit, maszt przodowy *m*. ~string, cięciwa łuku *f*. ~window, okno sklepione *m*.

bowel *va*, patroszyć. ~s, pl. jellita, pl. wnętrzności, pl. litość *f*, serce *m*.

bower, altana, komnata *f*, sklepienie *m*. ~y *a*, altanowy, ciężisty.

bowie-knife, długi nóż myśliwski.

bowl, czasza *f*, puhar *m*, fajeczka, kula (do grania) *f*. ~ *va*, toczyć kulą, grać w kręgle. ~er, kręglarz *m*.

~ing-green, murawa do gry w kulę; kregielnia *f*.

bowse *va*, zaciągnąć liny.

bowyer, łuczniczka *m*, wyrabiający łuki.

box, bukszpan *m*, pudełko *m*, skrzynka, loża *f*, kozieł (u powozu) *m*.

ékrzynka na listy, kólenda ^f, kułak ^m. ~ ^{vna}, kułakować się, zamknąć do pudła. ~en ^a, bukszpanowy. ~er, bokser, kułaczek ^m. ~ing-day, (gwiazdka) dzień. kolendy po Bożem Narodzeniu. ~keeper, odźwierny loży. ~wood, bukszpan ^m.

boy, chłopiec, młodzieńiec ^m. ~hood, wiek młodzieńczy, młodociany ^m. ~ish ^a, chłopięcy, dziecienny. ~ishness, dzieciństwo ^m.

boycotting, boykotowanie, odsobnienie towarzyskie ^m.

brabble, zwada ^f. ~ ^{vn}, sprzeczać się. ~r, kłótnik ^m.

brace, para (np. pistoletów) ^f, wiadło ^f; pasy rzemienne (karety), bandaż ^m, klamra ^f; znak ^m. ~ ^{va}, spać, ściągnąć, skrępować, związać, przywiązać. ~let, bransoletka ^f. ~r, klamra ^f, bandaż ^m. ~s, pl. szelki, pl.

brachial ^a, ramienny, ramieniowy.

bracing ^a, pokrzepiający.

bracken, paproć ^f.

bracket, podpórka półki ^f. ~ ^{va}, zaklamrować.

brackish ^a, słonawy.

brad, gwoźdż (bez główka) ^m. ~awl, szydło ^m.

brag, chełpliwość ^f, przechwałki, pl. ~ ^{vn}, chełpić się. ~gadocio, ~gart, ~ger, pyszałek, fanfaron ^m.

braid, warkocz ^m, plecionka, tkanka ^f. ~ ^{va}, pleść, obszywać sznurkiem. [zagli.]

brail, liny służące do zwijania

brain, mózg, rozum ^m. ~fever, zapalenie mózgu. ~pan, czaśka ^f. ~sick ^a, słaby na umyśle, warjat.

brak^e, zarośle ^m, ciernie, pl. paproć ^f; ~ ~ ^{va}, międlic (konopie). ~y ^a, zarosły cierniami, ciernisty.

bramble, jeżyna ^f, głogi, pl. ciernie, pl. ~ling, ptak angielski podobny do zieby

bramin, = brahmin, bramin ^m.

bran, otręby, pl. ~new ^a świeży jak z igły. ~ny ^a, otrębiasty.

branch, gałąź, odnoga ^f, rogi jelenie, pl. fach, zawód ^m, zatrudnienie ^m; gałąź umiejętności. ~ ^{van}, rozgałęziać (się). ~ed ^a, gałęzisty. ~er, młody ptak drapieżny ^m. ~less ^a, bez gałęzi.

~line, ~railway, odnoga kolej żelaznej. ~y ^a, gałęzisty.

brand, głownia, cecha (wypalone) ^f, piętno niesławny ^m. ~ ^{va}, echować, napiętnować. ~new ^a, vid. bran-new.

brandish ^{va}, wywijać, wymachiwać. [glista ^f.]

brandile ^{vn}, chwiać się. ~ling,

brandy, okowita, wódka ^f.

brangle ^{vn}, vid. wrangle.

brasier, brazier, mosiężnik, kotorz ^m. [skie ^m.]

brasil, ~wood, drzewo brazylijskie, mosiądz, bronz ^m; miedziane czoło ^f; miedź ^f; red ~, tombak ^m.

~et, naramiennik ^m. ~y ^a, miedziany, mosiężny, bezczelny.

brat, dzieciuch, bęben ^m.

bravado, brawura ^f, junactwo ^m; junak, zuch ^m.

brave ^a, ~ely ^a, dzielny, męski, okazały, postawny. ~, dzielny człowiek, zuch ^m. ~ ^{va}, nie zważyć na bezpieczeństwo. ~ry, odwaga, dzielność, okazałość, brawura ^f. [zbójca ^m.]

bravo ⁱ; brawo! ~, (pl. bravoes), brawl, zwada ^f, wrzask ^m, burda ^f. ~ ^{vn}, wadzić się, hałasować. ~er, krzykała ^m.

brawn, wędлина ^f, mięso ^m, siła mięśni, krzepkość ^f. ~er, świnia utuczona ^f. ~iness, siła, krzepkość ^f. ~y ^a, mięsisty, żylasty, krzepki.

bray, ryk (osła), hałas ^m. ~ ^{van}, ryczeć, rozetrzeć.

braze ^{va}, bronzować, hartować, obijać miedzią. ~n ^a, mosiężny, miedziany, bronzowy, bezczelny spiżowy. ~nfaced ^a, bezczelny.

~nness, bezwstyd ^m, bezczelność ^f, miedziane czoło ⁿ.
brazier, *vid. brasier*.
breach, rozłam, wyłom ^m, przerwa, luka ^f; rozbrat ^m; złamanie, przekroczenie, naruszenie
bread, chleb, pokarm ^m. ~corn, zboże na chleb. ~stuff ^{pl.}, zboże ⁿ;
breadth, szerokość ^f. [mąka ^f].
break, złamanie, stłuczenie ⁿ; przerwa ^f, wyłom ^m, luka ^f, upadek ^m, zguba ^f, brek (powóz) ^m; *the ~ of day*, świt ^m. ~age, stłuczenie ⁿ.
~neck, łamiący kark; przepaść, zguba ^f.
break *van*, żamać (się), tłuc (się), gwałcić (prawo); przerwać; światać; iść na przebój, przełamać, przeciąć; zniweczyć; zbankrutować; *to ~ away*, wyrwać się, uciec; *to ~ one in*, przyuczyć; *to ~ open*, odbić, odpięczętować; *to ~ up the school*, rozpuścić szkołę; *the weather breaks up*, pogoda wyjaśnia się; *to ~ with*, pogniewać się, zerwać z kim. ~er, następca ⁿ; fala ^f. ~fast, śniadanie ⁿ.
~ ~ vn, jeść śniadanie. ~water, grobia portowa ^f.
breast, piers ^f, serce ⁿ. ~ va atakować z frontu, odpierać piersią.
~bone, mostek (kość) ^m. ~plate, napiersnik ⁿ. ~work, przedpierśnien ^m.
breath, dech ^m tchnienie ⁿ, oddych ^m. ~e *vn*, oddychać; wionąć, ziać; wypoczywać. ~ing-time, czas wytchnienia ^m. ~less ^a, bez tchu, zadyszany, zmarły.
bred *pp*, & *pr*, od *to breed*.
breech, tył, zadek ^m, kolba ^f. ~es, pl. spodnie ^{pl.}
breed, ród ^m plemię, gniazdo ⁿ, rasa ^f. ~ *ván*, płodzić, hodować, wychować, rodzić się, sprawić. ~er, rodzić, hodowca ^m. [mucha].
breeze, wietrzyk ^m; giez ^m, końska breezy ^a chłodzony wietrykiem.
brethren, pl. bracia, pl.
brevet, patent, przywilej ^m.

breviary, brewiarz ^m. ~ty, krótkość, zwięzłość ^f.
brew *van*, warzyć piwo; knować, zamysłać. ~age, warzenie ⁿ; napój wywarzony. ~er, piwowar ^m. ~ery, piwowarstwo ⁿ; warzelnia briar, *vid. brier*. [(piwa) ^f].
bribe, datek ^m, przekupstwo ⁿ. ~va, przekupić. ~ry, przekupstwo ⁿ; przedajność ^f.
brick, cegła ^f. ~ va, wykładać cegły, murować. ~bat, kawałek cegły. ~field, ~kiln, cegielnia ^f.
~layer, mularz ^m.
bridal, wesele ⁿ, ślub ^m. ~ a, weselny, panny młodej.
bride, panna młoda ^f. ~groom, pan młody, nowożeniec ^m. ~'smaid, druźka ^f. ~'sman, druźba, swat ^m.
Bridewell, dom poprawy (w Londynie).
bridge, most ^m, kobyłka, podpórka (u skrzypców) ^f. ~ va, stawiać mosty.
bridle, uzda ^f. ~ *van*, uzdę włożyć, na wodzy trzymać. ~path, droga dla jeźdzów ^f.
brief ^a, krótki, zwięzły. ~, ciąg (z aktów), duplikat, opis, spis ^m. ~ly ad, krótko, zwięzle.
~ness, krótkość, zwięzłość ^f.
brier, briar, cierń, głóg ^m. ~y ^a, ciernisty.
brig, bryg, (okręt) ^m. ~ade, brygada ^f. ~adier, dowódzca brygady. ~and, zbój ^m. ~andage, rozbójnictwo ⁿ. ~antine, brygantyna ^f (statek).
bright ^a, jasny, jaśniejący, przezroczysty, świętny, żywy, dozwolny. ~en *van*, rozjaśnić, rozświecić, wyjaśnić, rozweselić, wypogodzić się. ~ish, świętny, świecący. ~ness, jasność ^f, szczęście, rozweselenie ⁿ.
brill, skarp, (ryba) ^m.
brilliantcy, jasność ^f, błyszczanie ⁿ, blask ^m; świętność ^f. ~t ^a, błyszczący, jasny. ~t, brylant ^m. ~tness, świętność ^f, blask ^m.

brim, brzeg ^m, krawędź ^f, skrzydło (kapelusza) ⁿ. ~ ^{vān} nalać po brzegi, napełnić się po brzegi. ~ful ^a, pełniuteński. ~med, ~ming ^a pełny po brzegi, z brzegami. ~mer, kubek ^m, czara pełna po brzegi ^f. ~stone, siarka ^f. **brindled** ^a nakrapiany, pstry. **brine**, woda słona, morska ^f; morze ⁿ. ~pit, ~spring, słone zródełko ⁿ. **bring** ^{vā} nieść, przynieść, przyprowadzić dostarczyć, sprawić; to ~ about, wykonać, sprowadzić; to ~ forth, wydać, porodzić; to ~ forward, posunać, przenieść; to ~ in, wprowadzić, przedstawić, podać; to ~ into question, podać w wątpliwość; to ~ off, wyratować, wydobyć; to ~ out, wynieść, okazać, rozgadać; to ~ over, przenieść w drugą stronę, przeciągnąć; to ~ to pass, sprawić; to ~ to light, wynieść na światło dzienne, ogłosić; to ~ under, podbić; to ~ up, wynieść na górę; wychować. ~er, oddawca ^m. ~~up, wychowawca ^m.

brin||ish, ~y ^a słonawy.

brink, brzeg ^m, krawędź ^f, kraniec ^m. **brisk** ^a rzeški, żwawy, bystry. ~ ^{vān}, ożywiać (się), rozweselać. ~et, pierś ^f. ~ness, żwawość, bystrość ^f.

brist||le, szczecina ^f. ~~ ^{vna}, jeźyć (się). ~ly ^a szczeciasty, najężony.

bristol-paper, brystol ^m.

Britannia-metal, nowe srebro ⁿ.

British ^a brytański.

brittle ^a kruchy. ~ness, kruchość ^f, wątkość ^f.

broach, rożeń ^m, spinka ^f, szydło ⁿ. ~ ^{vā} napocząć beczkę i. t. p., rozpoczęć, wymyśleć, rozgłaszać.

broad ^a szeroki, rozległy; głośny; wielki; jasny; niezgrabny; ~day, jasny dzień ^m. ~awake ^a na dobre przebudzony. ~en ^{vñ}, rozszerzyć się, rozpowszechniać się.

~ness, szerokość, grubość; niezgrabność ^f. ~shouldered ^a barczysty. ~side, bok okrętu; placat ^m. ~weaver, tkacz sukna ^m. ~wise ^a wszerz.

brocade, złotogłów, brokat ^m.

brochure, broszura ^f.

brock, borsuk ^m.

brogue, bót, pl.

broider ^{vā}, ~y, vid. *embroider*.

broil, niesnaska, burda ^f. ~ ^{vān} przypiekać, smażyć się, piec się na słońcu.

broken ^a & ^{pp}, od *to break*; złamany rozbity, zniszczony, przerywany.

~ English, łamana angielszczyzna ^f. ~hearted ^a zrozpaczony, strapiony. ~winded ^a dychawiczny.

broker, faktor, tandeciarz, makler ^m. ~erage, maklerstwo, faktorstwo ⁿ.

bronch||ial, ~ic ^a bronchialny, tchawiczny, oskrzelowy. ~itis, zapalenie oskrzeli ⁿ.

bronze, bronz, spiż ^m.

brooch, spinka ^f, klejnot ^m.

brood, pisklęta jednego gniazda, ród ^m, plemię ⁿ. ~ ^{vñ} wylegać.

~hen, kwoka ^f. ~y ^a wylegający.

brook, potok ^m. ~let, strumycek ^m.

brook ^{vā} cierpieć, znosić.

broom, janowiec ^m; miotła ^f. ~rape, wilk zielony(rośl.) ^m. ~staff, ~stick, obsada miotły ^f.

broth, rosół ^m. [rozposta ^f.

brothel(-house), burdel ^m. ~ry,

brother, brat ^m; ~ in law, szwager; half ~, step ~, brat przyrodni. ~hood, braterstwo ^m; bractwo ⁿ. ~ly ^a bratni, braterski.

brougham, kryta jednokonka na 2 siedzenia.

brought, ^{pr} & ^{pp}, od *to bring*.

brow, brew ^f; czoło, spojrzenie ⁿ; szczyt ^m. ~ ^{vā} otaczać. ~beat ^{vā}, zmierzyć kogo surowo lub pogardliwie; zastraszyć. ~bound ^a, wieńczony.

brown ^a, brunatny; ciemny.
 ~bread, chleb razowy ^m. ~paper, papier do owijania, pakowania, szary papier ^m. ~study, ponure myśli. ~ness, brunatność ^f. ~ish ^a, smagły, brunatnawy.
brows ^{e van}, skubać (gałazki, trawę); karmić. ~ing ^a, karmiący się liśćmi.
bruise, stłuczenie ⁿ; siniak ^m. ~ ^{va}, stłuc, zetrzeć, potłuc. ~r, bokser ^m.
bruit, wieś ^f, słuch ^m.
brumal ^a, zimowy.
brunette, brunetka ^f, ciemnowłosa kobieta ^f. [wszy impet.
brunt, uderzenie ⁿ; napad ^m, pier-
brush, szczotka ^f, pędzel ^m, ogon lisiego; chróst ^m; zaczepka ^f. ~ ^{van}, zamiatać, czyścić szczotką, malować pędzlem, wygładzać; uciekać; *to ~ away*, zemknąć. ~wood, chróst ^m; wiklina ^f. ~y ^a, najeżony, szorstki.
brustle ^{vn}, chrobotać, szeleścić.
brutal ^a, brutalny, grubiański, bydlęcy. ~ity brutalność ^f, grubiaństwo ^m. ~ize ^{va}, zbestwić, zbydłęcić.
brut ^e, bydlę ^m. ~~. ~ish ^a, bydlęcy, bezrozumny; surowy. ~ishness, bydlęcość ^f.
bryony, przestęp, (rosł.) ^m.
bubble, bańka, (z mydła) ^f; po- zór ^m, oszukaństwo ^{?m}. ~ ^{van}, tworzyć bańki; wytryskać; szemrzać;
buccal ^a, policzkowy. [okpić.
buc(c)aneer, pirata ^m.
buck, ług ^m; kozieł ^m, jeleń ^m, w złóżonych wyrazach oznacza samca; chwat ^m. ~ ^{vn}, parzyć się.
 ~ashes, pl. popiół ługowy ^m. ~et, kubek ^m. ~ingtub, ceber na ług ^m. ~rabbit, królik (samiec) ^m. ~ram, gatunek płótna gumowanego. ~skin, skóra jelonkowa ^f. ~thorn, sakłak ^m. ~wheat, hrećzka ^f.
buckle, sprzączka ^f; pukiel, kędzior ^m. ~ ^{vān}, spać; kędzierzać się; sposobić się.

buckier, puklerz ^f; pawęża ^f. ~ ^{va}, pomagać, bronić.
bucolic, sielanka ^f.
bud, pąk ^m. ~ ^{van}, puszczać pąki, rozwijać się, szczepić (drzewa); ~ ding knife, nóż do szczepienia.
budge, skóra jagnięca ^f. ~ ^a, nie-naturalny, sztywny. ~ ^{vn}, poruszać się.
budget, worek ^m, torba ^f; budżet ^m.
buff, wyprawna skóra bawola. ~ ^a, ze skóry bawolej, jasnożółty.
~alo, bawół ^m. ~skin, skóra bawola ^f.
buffer, bufor ^m, (kolejowy).
buffet, szturchaniec ^m, pchnięcie ⁿ; policzek; bufet ^m. ~ ^{van}, szturchać, pchnąć, wymierzyć policzek, bić się na kułaki. ~er, policzkujący, bokser ^m.
buffoon, błazen, bufon ^m. ~ ^{van}, ośmieszać błaznować. ~ery, błazenstwo ^m.
bug, pluskwa ^f. ~bear, straszny dło ^m. ~gy, lekki kabryolecik ^m. ~~ ^a, pełen pluskiew.
bugle, ~horn, trąbka myśliwska ^f.
bugloss, wołowy język (rosł.).
build, budowa, forma ^f. ~ ^{van}, budować, tworzyć. ~er, budowniczy, twórcą ^m. ~ing, budowa ^f, gmach ^m.
built ^{pp}, od to build.
bulb, cebulka, bulwa ^f; ~ of the eye, gałka oczna ^f. ~ous ^a, cebulasty, bulwiasty.
bulge ^{vn}, = bilge.
bulk, masa, tusza, objętość ^f, ogół, hurt, ładunek ^m; by the ~, hurtem, ryczałem. ~head, przegródka ^f, przepierzenie ^m. ~iness, ogrom ^m; tusza, otyłość ^f. ~y ^a, gruby, otyły, ogromny.
bull, byk ^m; bulla; niedorzeczność ^f; spekulant giełdowy na zwykłą ^m. ~baiting, walka byków z psami.
 ~dog, bulldog ^m. ~'s eye, sam środek tarczy. ~fighting, walka byków. ~finch, gil ^m. ~fly, giez ^m. ~head, wałken, niezgraba ^m.

bullace, dzika śliwa, tarka f.

bullet, kula f.

bulletin, buletyn m, sprawozdanie codzienne ?

bullion, złoto lub srebro w sztabach.

bullock, byczek m, wół m [bach. bully, zawadyaka m. ~ van szukać zaczepki, zastraszyć, chełpić.

bulrush, sitowie ?

bulwark, przedmurze ?, bastyon m.

bum, zadek m. ~ bailiff, siepacz,

kat, woźny m. ~ boat, łódka z pro-

wizya f.

tumble-bee, trzmiel, szerszeń m.

bumkin, vid. bumpkin.

bump, guz m. ~ vn bić się. ~ er, kufel pełen po brzegi. ~ kin, dragal m. ~ tious a nadęty.

bun, gatunek ciasta, baba f.

bunch, garb, guz m; wiązka f, gro-

no ?, kiść f, splot (włosów) m. ~ vn

wystawać. ~iness, garbatość f,

groniastość f. ~y a chropowaty,

groniasty.

bundle, wiazka f, plik m, zawiniątko ? ~ vu wiązać w węzel, zawiąać.

bung, szpunt, czop, tampon m.

bungle, partactwo ?, gruby błęd m. ~ van partaczyć. ~ r, partacz,

fuszer m.

bunion, nagniotek m

bunker, skrzynia na węgle f.

bunt, zagłębienie, wklesnięcie (zagla) ?. ~ vn nadymać się (o zaglu).

bunting, dzwoniec (ptak) m.

buoy, beczka f, (pływająca jako znak), pływak m. ~ van unosić

się na powierzchni, pływać, pomieszczać pływaki na znak, dodawać otuchy. ~ancy, unoszenie się na powierzchni, lekkość f.

~ant a pływający, na powierzchni; lekki.

bur, burr, łopian pospolity m.

burbot, miętus m, (ryba).

burden, burthen, brzemień m, ciężar, ładunek; refren m. ~ va

obciążyć, obarczyć; beast of ~,

bydle juczne ?. ~ some a uciążliwy. ~ someness, uciążliwość f.

burdock, łopian pospolity m.

bureau, (pl. ~x, ~s), biuro ? ~ cracy, biurokracja f.

burgeon, vid. bourgeon.

burgess, wyborca, deputał m.

burglar, nocny złodziej, kradnący z włamaniem się. ~ y, kradzież z włamaniem.

burgomaster, burmistrz m.

burgrave, burgravia m.

burial, pogrzeb m. ~ field, ~ place, ~ ground, cmentarz m. ~ service, nabożeństwo pogrzebowe ?

burin, rylec m.

burl ~ strzydz sukno.

burlesque, farsa, krotochwila, trawestacya f. ~ a śmieszny. ~ v, ośmieszać, trawestować.

burliness, otyłość, grubość f. ~ y a otyły; duży.

burn ~ palić, opalać; pałać, gorzeć. ~, przepalanie ?, oparzelizna f. ~ er, palnik m. ~ ing, palenie (się) ?: ~~ glass, szkło zapalające ?, soczewka f.

burnish ~ van, polerować, gładzić; wygładzać się; rozwijać się, rość. ~ er, polerownik m.

burnt pr & pp, od to burn.

burr, = bur.

burrel, dula (gruszka) f. ~ shot, wystrzał kartaczowy m.

burrow, nora f. ~ van ryć norę, zaryć się, skryć się.

bursar, kasjer, rendant; stypendysta m.

burse, kiesa, giełda f.

burst, pęknięcie ?, wybuch m; rozpadlina f; krach m; uderzenie (pioruna) ?: wylew m; przepuklina f.

~ van, rozbić, stłuc, rozprysnąć, pęknąć, wybuchnąć, rozlać się, uderzyć (o piorunie); to ~ out (a) crying, wybuchnąć płaczem;

to ~ into, wpasę; to ~ into tears, zalać się łzami; to ~ out into laughter, wybuchnąć śmiechem.

burthen, vid. burdea.

bury *vɑ*, grzebać, chować. ~ing, pogrzeb *m̄*. ~ ~beetle, grobarz *m̄*. ~ ~ground, ~ ~place, cmentarz *m̄*. bus(s), = omnibus.
 bush, krzak, krzew *m̄*, wiecha *f*. ~ *vn*, porość w krzaki. ~el, bu-szel (36 litrów), półkorzec *m̄*. ~iness, krzaczastość. ~y *a*, za-krzewiony, porosły krzakami.
 busi|əd *a*, zatrudniony. ~less *a*, niezatrudniony. ~ly *æd*, praco-wicie. ~ness, zatrudnienie, za-jęcie; interes, handel *m̄*, sprawa *f*, cel *m̄*.
 busk, siszbin *m̄*, brykla *f*.
 buskin, trzewik *m̄*.
 buss, łódź dwumasztowa *f*, całus *m̄*. ~ *vɑ*, całować, cmoknąć.
 bust, popiersie *m̄*, biust *m̄*.
 bustard, drop *m̄*, (ptak).
 bustle, zgiełk *m̄*, krzątanina *f*, po-spiech *m̄*. ~ *vn*, krzątać się. &r, człowiek niespokojny, krzątający się.
 busy *a*, zatrudniony, ożywiony, niespokojny. ~ *vɑ*, zatrudnić.
 ~body, wscibski, człowiek nie-spokojny.
 but, *c ad p rp*, lecz, jednak, wszakże, tylko, aby nie; wyjawszy, oprócz, że, jak; ~ for, bez, gdyby nie; last ~ one, przedostatni; we can-not ~ feel, nie możemy nie uczu-wać; it is not impossible ~ I will come, bardzo możliwe, że przyjdę; no one ~ saw it, niema nikogo ktoby tego nie widział; ~ she is handsome, ależ ona jest piękną.
 butcher, rzeźnik *m̄*. ~ *vɑ*, zarżnąć.
 ~liness, okrucieństwo *m̄*. ~ly *a*, krwawy, okrutny. ~y, rzeźnictwo *m̄*, rzeź *f*, mord *m̄*.
 butler, piwniczy, podczaszy *m̄*.
 butt, cel *m̄*, cel pośmiewiska, kol-ba *f*, grubszy koniec czego; ~ and ~, dwa końce razem, do kupy. ~ *van*, uderzyć łbem; celować. ~end, gruby koniec *m̄*, kolba *f*.
 butter, masło *m̄*. ~ *vɑ*, masłem smarować. ~box, maselniczka *f*.

~flower, jaskier (rośl.). ~fly, motyl *m̄*. ~milk, maślanka *f*. ~print, ~stamp, forma na masło *f*. ~tooth, zab mleczny *m̄*. ~woman, maślarka *f*. ~y *a*, spiżarnia, pi-wnica *f*; ~y *a*, maślany.
 buttock, zad, zadek, kuper *m̄*. button, guzik *m̄*. to ~ up *vɑ*, za-pinać. ~hole, dziurka *f*. buttress, filar *m̄*, przypora *f*. ~ *vɑ*, podeprzeć.
 butty, przedsiębiorca, wydobywa-jący węgiel lub złoto *m̄*. butyr|aceous, ~ous *a*, maślany, masłowy.
 buxom *a*, hoły, zwawy, dziarski, krotochwilny, wesoły. ~ness, zwawość, dziarskość, wesołość *f*. buy *vɑ*, kupować, nabywać; to ~ one up, dać odstępnego. ~er, kupujący, kupiec *m̄*. buzz, brzęczenie; ~ *van*, brzęczeć; szeptać.
 buzzard, myszołów, sokół błotny *m̄*. buzzer, zausznik *m̄*, dający tajne rady.
 by *p rp*, przy pomocy, za sprawą, tytułem, przez, od, w, na, podług, według, przy; tłumaczy się na polski zwykle 6 przypadkiem; ~ *ad* obok, z boku, mimo; ~ and ~, niebawem, z czasem; ~ the ~, mi-mochodem, z czasem; ~ chance, szczęśliwym trafem, przypadko-wo; ~ degrees, stopniowo; ~ one-self, sam przez sie; ~ no means, żadną miarą; ~ retail, szczegół-o-łowo; ~ the way, mimochodem; ~ hundreds, setkami; ~ far, o wiele; ~ this time, tymczasem; he perished ~ sword, zginał od miecza; ~ my watch, podług mego zegarka; day ~ day, dzień za dniem, codziennie; hard ~, tuż przy; ~ all accounts, zgodnie ze wszelkimi daniami. ~blow, czy-sty przypadek *m̄*. ~end, swój cel. ~gone *a*, upłyниony, przeszły. ~law, regulamin *m̄*. ~name, przezwisko *m̄*. ~room, pokój sa-

siedni, przyboczny ^m. ~stander, sąsiad ^m, obok stojący. ~way, droga boczna. ~word, przypowieść ^f przysłowie ^m.
bye, przebywanie, mieszkanie.
bye, good bye, bądź zdrów.
byre, stajnia dla królów ^f.
byssus, bisior ^m, droga tkanina.

C.

cab, dorożka ^f. ~man, dorożkarz ^m.
~stand, postój dorożek ^m.
cabal, kabała, intryna ^f, spisek ^m.
~vn intrygować. ~ist, kabalista ^m.
~ler, intrygant ^m.
cabaret, szynk ^m, karczma ^f.
cabbage, kapusta ^f. ~van kraśc kawałki sukna (o krawcach); rośc w głowy, jak kapusta.
~head, głowka kapusty ^f. ~plant, rozsada ^f.
cabby, = cabman.
cabin, gabinet ^m; kajuta; chatka, buda ^f. ~boy, młodszy majtek ^m.
cabinet, gabinet ^m, szafa z szufladami. ~council, rada ministrów, rada tajna ^f. ~maker, stolarz artystyczny ^m.
cable, lina okrętowa, linia telegraficzna ^f, łańcuch ^m; ~length, 120 sążni ($\frac{1}{16}$ mili morskiej). ~t, linka kotwiczna.
caboose, pokój kucharza lub kuchnia na okręcie.
cabotage, żegluga przybrzeżna ^f.
cabriolet, kabryolet ^m.
cacao, kakao ^m.
cachalot, potfisz ^m.
cachexy, kacheksja ^f, chariąctwo, wyczerpanie sił.
cachinnation, głośny śmiech. ^m
cackle, gdakanie, gęganie ^m; świgot ^m. ~vn gęgać, gdakać, pa-plać. ~r, ptak gęgający, gaduła ^m.
cactus, kaktus ^m.
cadaster, kadaster ^m.
cadaver, trup ^m. ~ous ^a trupi.

caddice, caddis, materya wełniana, saja ^f.
caddy, puszka na herbatę ^f.
cade, baryłka, beczułka ^f.
cadence, miarowy spadek, takt; upadek ^m.
cadet, młodszy brat; kadet ^m.
cadger, przekupień ^m.
cadmium, kadm ^m.
caduceus, laska bożka Merkurja ^m; educous ^a opadający. [sza].
caesium, cez ^m.
caesura, cezura, średniówka ^f.
caftan, kaftan ^m.
cage, klatka, koza ^f, areszt ^m. ~v^a, zamknąć do klatki, więzić.
caiman, = cayman.
caisson, skrzynka ^f, wóz z nabo-
caitiff, łotr ^m. [jam], jaszczyk ^m.
cajole ^{v^a}, pieścić, przymilać się pochlebstwem, obietnicami. ~ry, przymilanie, przypochlebianie się ^m.
cake, ciastko ^m; placek; torf ^m; płytnka ^f. ~van zlepiać (się); twardnieć.
calabash, dynia, tykwa ^f.
calamanco, rodzaj materyi wełnianej. [wa ^f].
calamine, galman ^m, ruda cynko-
calamitous ^a nieszczęsny. ~y, nieszczęście ^m; klęska ^f.
calamus, trzcina ^f.
calash, kolasa ^f.
calcarate ^a z ostrogią, ostróżkowy.
calcareous ^a wapienny; ~earth, ziemia wapienna ^f.
calciferous ^a wapienny, zawierający wapno. ~nate, ~ne ^{v^a} zwapnić, wypalić na wapno; spopielać. ~nation, spopienie, zwapnienie ^m.
calcium, wapień ^m.
calculable ^a dający się obrać, chować, przewidzieć. ~te ^{v^a} obliczać, wyrachowywać. ~tion, liczenie, rachowanie, wymiarkowanie ^m. ~tor, rachmistrz ^m. ~tory ^a kalkulacyjny, rachunkowy. [cherzu ^m].
calculus, rachunek; kamień w pę-

ca(u)ldron, kocioł ^m.
 calefaction, ogrzewanie ⁿ. ~factive, ~factory ^a, ogrzewający.
 ~fy ^{va}, ogrzewać.
 calendar, kalendarz ^m; spis ^m, lista ^f.
 calender, magiel, kalander ^m. ~ ^{va}, maglować. ~rer, calendarer, maglujący.
 calenture, gorączka podzwrotnikowa ^f. [cieleća; łydka ^f.
 calf, (pl. calves), ciełę ⁿ, skóra
 caliber, calibre, kaliber ^m, objętość ^f, wymiar ^m.
 calice, ~x, kielich, (kwiatowy) ^m.
 calico, kartun ^m; printed ~, perkalik ^m.
 calid ^a gorący. ~ity, żar ^m.
 calk ^{va}, naprawiać dziury w okręcie, dychtować; kalkować.
 calk, calker, calkin, ocel ^m, bródka na podkowach ^f.
 call ^{van}, wołać, zwać (się); odwiedzić; przywoływać, wywoływać; wabić (o ptakach); to ~ at, wstąpić na chwilę; to ~ away, odwołać; to ~ for, żądać, przyjść z żądaniem; to ~ forth, wywołać; to ~ in, przywołać do pokoju; to ~ on, upon, wzywać, odwiedzić; to ~ up, obudzić, wywołać; to ~ in mind, przypominać; ~ in question, podać w wątpliwość.
 call, wołanie, zwołanie ⁿ; odwiedziny, pl. ~bird, wabik ^m. ~er, wywołujący, zwołujący. ~ing, wołanie, zwoływanie; powołanie, zatrudnienie ⁿ.
 callid ^{ity}, ~ness, przebiegłość ^f.
 calligraphy, kaligrafia ^f.
 callipers, pl, cyrkiel tokarski ^m.
 callosity, odcisk ^m, twardzizna ^f.
 ~ose, ~ous ^a, odgnieciony, stwardniały, nieczuły.
 callow ^a, bezpióry, goły; młody.
 callus, odcisk, nagniotek ^m.
 calm ^a, cichy, spokojny. ~ ^{va}, uspokoić, usmierzyć. ~ness, cisza ^f, spokój ^m.
 calomel, kalomel ^m.
 calorilic, cieplik ^m. ~fic ^a, ogrze-

wający. ~meter, ciepłomierz, kalorymetr ^m.
 calotte, mycka, piuska ^f.
 caltrop, żelazo najeżone kolcami; żelaza, pl.
 columniate ^{va}, potwarzać, obmawiać. ~iation, potwarz, obmowa ^f. ~iator, potwarca, oszczerca ^m. ~ious ^a, potwarczy, oszczerczy. ~y, potwarz, obmowa ^f, oszczerstwo ⁿ.
 Calvary, Kalwarya, Golgota ^f.
 calve ^{vii}, cielić się.
 calyx, = calice.
 camaieu, camayeu, kamień dwukolorowy ^m; kamea ^f.
 camber, wygięcie się w kabłąk.
 cambist, bankier, wekslarz ^m. ~ry, znajomość operacji bankierskich.
 cambium, miazga ^f.
 cambric, muślin, batyst ^m.
 came, ^{vr} od to come. [rafra ^f.
 camel, wielbłąd ^m. ~opard, ży-camera, sklepienie ⁿ; ~ obscura, ciemna optyczna ^f. ~ted ^a, sklepiony; komórkowy. ~tion, sklepienie ⁿ.
 camisade, ~do, napad nocny ^m.
 camisole, kaftanik damski; kafтан warjatów ^m.
 camlet, kamlot ^m. [mile.
 camomile, rumianek = chamomile, rumianek ^f.
 camp, obóz ^m. ~ ^{vn}, obozować. ~ing, obozowanie ⁿ.
 campaign, kampania; równina ^f. ~er, stary wiarus, weteran ^m.
 campanile, (pl. campanili), mała dzwonnica ^f.
 campanula, dzwonek ^m, (kwiat).
 campeachy-wood, błękitne drzewo ⁿ.
 campestral, ~ian ^a, polny, dziki.
 camphor, kanifora ^f.
 can, dzban, kufel ^m, manierka ^f.
 can ^{vn}, módz, być w stanie; I cannot but remember, muszę przypomnieć.
 canaille, motłoch ^m.
 canal, kanał, przewód ^m. ~iculated ^a, z kanalikami. ~ize ^{va},

kanalizować, przecinać kanałem.

canard, kaczka (dziennikarska) f.

canary, ~bird, kanarek ^m. ~grass, ostrzyca, trawa kanarkowa f.

cancel ^{vα}, wymazać, wykreślić, zniszczyć. ~lation, wymazanie, wykreślenie?

cancer, rak ^m. ~ate ^{vη}, rakowaciec. ~ation, narośl rakowa f.

~ous ^a, rakowy, rakowaty.

candent ^a, rozpalony do białości.

candid ^a, otwarty, szczery, prawy, śnieżno biały. ~ate, kandydat, pretendent, aspirant ^m. ~ly ^{að}, szczerze, otwarcie. ~ness, szczerłość, prawość, otwartość f.

candle, świeca f. ~end, ogarek ^m.

~holder, świecznik; pomocnik ^m.

~snuffers, szczypce do świecy (pl.)

~stick, lichtarz ^m. ~stuff, łój ^m.

~wick, knot ^m.

Candlemas, święto Panny Maryi Gromnicznej (2 lutego).

cando(u)r, szczerłość, prawość, bezstronność f.

candy, ~sugar, cukier lodowaty ^m. ~ ^{vðn}, oblać roztopionym cukrem, krystalizować (się).

cane, trzcina f.; laska f.; Indian ~, bambus ^m. ~ ^{vα}, wychłostać. ~bottom-chair, fotel z trzciny ^m.

canescent ^a, bielejący, siwiejący.

canicular ^a, kanikułowy, ogórkowy. ~days, pl. kanikuła f.

canine ^a, psi. ~madness, wścieklizna f. ~teeth, pl. kły, pl.

canister, pudełko ^m; herbatniczka f.

~shot, kartacz ^m.

canker, rak, szankier ^m, rdza f., robak (niszczący). ~ ^{vən}, wyzreć, stoczyć, zatruć; być niszczonym, toczonym. ~bit ^a, ukąszony jadowicie. ~ed ^a, stoczony, niszczony.

cannel-coal, węgiel najlepszy ^m.

cannelure, żłobek ^m; wyżłobienie?

cannibal, ludożerca ^m. ~ism, ludożerstwo?

cannon, armata f., działo ^m. ~ade ^{vən}, bić z dział; ~~, bicie z dział ^m, kanonada f. ~ball, kula armatnia f. ~ier, ~eer, kanonier, pułskarz ^m. ~shot, wystrzał armatni ^m.

cannula, kaniula f. [gły.]

cannily, ~ie ^a, ostrożny, przebiecanoś, łódź f., czółno?

canon, kanon ^m, prawo kościelne ^m; reguła; ustawa f.; kanonik ^m. ~ess, kanoniczka f. ~ical ^a, kanoniczny. ~ist, znawca prawa kanonicznego. ~ization, kanonizacja f. ~ize ^{vα}, kanonizować. ~law, prawo kanoniczne ^m. ~ship, kanonia f.

canopy, baldachim, daszek ^m; ~ of heaven, firmament ^m. ~ ^{vα}, pokryć.

canorous ^a, śpiewny, melodyjny.

~ness, śpiewność, melodyjność f.

can't, = can not.

cant, żargon ^m, gwara; obłuda, hipokryzja; licytacja f. ~ ^a, zepsuty, krzywy, żargonowy, mało zrozumiałы. ~ ^{vən}, szwargotać; mówić obłudnie.

canta||ta, kanta f. ~trice, śpiewaczka f. [trunki.]

canteen, manierka f., pudzerko na

canter, obłudnik; kłus ^m. ~ ^{vη}, kłusować.

cantharides, pl. kantarydy, pl. muchy hiszpańskie.

canthus, kąt oczny ^m.

canticle, hymn ^m.

canting, żargon ^m, obłuda f.

cantle, kawałek ^m.

canto, śpiew; pieśń ^m.

canton, kanton, obwód ^m. ~ ^v, podzielić na kantony. ~ment, rozłożenie na leżach ^m; kwarterunek ^m.

canvas(s), kanwa f. (płótno) żagliel ^m, płótno (w obrazie), roztrząsanie ^m, skrutynium ^m, intragi, pl. starania, pl. ~ ^{vən}, roztrząsać, rozprawiać, intrygować na wyborach.

cany ^a trzecinowy; zarosły trzeciną.
canzonet, piosenka f.
caoutchouc, kauczuk ^m.
cap, czapka f, kołpak; czepak,
szczyt ^m; pokrywa f, piston ^m, ka-
psla f; ~ and bells, kołpak bła-
żeński ^m; ~ a-pie ad od stóp do
głowy. ~ ^{va}, nakryć czapką, po-
kryć, nakryć, ukłonić się, uchy-
lić czapki, uzupełnić, zakończyć;
to ~ a rope, obwiązać koniec liny
~maker, czapnik ^m.
capability, zdolność, zdatność f.
~ble ^a, zdatny, mogący wyko-
nać. ~bleness, zdatność, zdol-
ność f. ~cious ^a obszerny, prze-
stronny. ~ciousness, przestron-
ność, pojemność f. ~citate ^{va},
uzdolnić, dać środki. ~city,
zdolność, zdatność, objętość, po-
jemność f. urząd, charakter ^m,
prawo ^m; prawomocność f.
comparison, czaprak ^m, opona f.
~ ^{va}, ubrać w czaprak, ustroić.
cape, przyladek; kołnierz płas-
zcza, płaszcz ^m.
caper, kapar; sus, wybryk ^m. ~ ^{vn},
podskakiwać, hasać. ~bush, drze-
wo kaparcwe ^m. ~cailzie, głuszec,
cietrzew ^m. ~er, skoczek ^m.
capias, rozkaz uwięzienia ^m.
capillary ^a włoskowaty.
capital, kapitel; kapitał ^m; stolica;
duża litera f. ~ ^a główny, wy-
śmienity; kapitalny, stołeczny,
zasługujący na karę śmierci.
~crime, sprawa gardłowa f. ~ist,
kapitalista ^m. ~ization, kapitaliza-
cja f. ~ize ^{va}, składać dochody
na kapitał.
capitulation, spis pogłówny ^m; po-
główne ^m. ~ular, kapituła f, czło-
nek kapituły ^m. ~ulate ^{vn}, kapi-
tułować, poddawać się. ~ulation,
kapitulacja; warunki oddania się.
capon, kaplon ^m. ~ ^{va}, kaplonić.
capot, kapota, przegrana bez lew f.
cappiller, czapnik ^m. ~ing, czapko-
wanie ^m; ukłon ^m.
caprice, kaprys ^m; dziwactwo ^m.

~cious ^a kapryśny, dziwaczny.
~corn, koziorożec ^m. ~fole, ka-
pryfolium ^m; wiciokrzew ^m. ~ole,
sus, wybryk, skok ^m. [nem.
capsize ^{van}, wywrócić (się) z czół-
capstan, winda f, kabestan ^m.
capsular ^a, torbekowy. ~e, to-
rebka, pochewka, kapsla f.
captain, kapitan, dowódzca ^m.
~ general, dowódzca, dowodzący
jenerał; ~ of horse, rotmistrzka-
waleryi ^m. ~ship, kapitaństwo,
dowództwo ^m.
caption, kaptowanie, przypo-
chlebianie się, ujmowanie sobie
kogo ^m. ~ion, pojmanie ^m, areszt ^m.
~ious, zdradliwy, chytry. ~ious-
ness, żyłka do krytykowania,
przyczepiania się. ~ivate ^{va},
w niewoli ująć; zjednać miłość.
~ivation, zabranie do niewoli,
ujęcie, zniewolenie (sobie kogo) ^m.
~ive ^a, ujęty, pojmany, w nie-
woli zastający, oczarowany. ~~,
jeniec ^m. ~ivity, niewola f. ~or,
łapacz, zaborca ^m. ~ture, zabór ^m,
pojmanie ^m; zdobycz f. ~ ^{va}, wziąć
siłę, pojmać.
capuchin, kapucyn ^m; kapuza f.
car, wóz, powóz, wagon ^m.
car(a)bine, karabin ^m. ~er, kara-
binier ^m.
caracole, półobrót ^m; harcowa-
nie ^m. ~ ^{vn}, harcować.
carafe, karafka f.
carat, karat ^m.
caravan, karawana f. ~sary, ka-
rawanseraj ^m; zajazd na wschodzie.
caraway, kmin, karolek ^m.
carbine, = carabine.
carbolic acid, kwas karbolowy ^m.
carbon, węgiel ^m. ~aceous ^a za-
wierający węglik. ~ate, węglan ^m.
~ic ^a, węglowy. ~ization, zwę-
glenie ^m. ~ize, ~ise ^{va}, zwęglac. ~
carbuncle, karbunkuł (wrzód i
rodzaj rubina) ^m. ~ular ^a, kar-
bunkułowy.
carcass, scierwo ^m; tułów ^m.
carcinoma, rak ^m; (choroba).

card, karta (wizytowa, do grawii) ^{f.}, grępel ^{m.} ~ ^{vα} gręplować. ~board, tektura ^{f.} ~er, gręplarz ^{m.}
~ing, gręplowanie ^{n.}
cardiac, ~acal ^a sercowy. ~algy, boleść w żołądku; zgaga ^{f.}
cardinal ^a kardynałny, główny. ~, kardynał ^{m.} ~ate, ~ship, godność kardynalska ^{f.}
cardoon, kard, karczoch ^{m.} (rośl.).
care, troska, piecza ^{f.}, staranie ^{n.}
uwaga ^{f.}. ~ ^{vn} troszczyć się, dbać; *I don't ~ about it*, nic mnie to nie obchodzi. ~ful ^a troskliwy; ~fulness, troskliwość, uwa-ga, piecza ^{f.}. ~less ^a opieszały, niedbały. ~lessness, niedbałość, opieszałość ^{f.}
careen ^{van} przechylić (się) na bok (o okręcie).
career, plac wyścigów, bieg, za-wód ^{n.}; karyera ^{f.}. ~ ^{vα} ścigać się, biedz na wyścigi.
caress, pieszczoła ^{f.}. ~ ^{vα} pleścić.
caret, (Λ) nawias ^{m.}
cargo, ładunek (okrątowy) ^{m.}
caricature, karykatura ^{f.}. ~ ^{vα}, karykaturować, przesadzać.
caries, próchnienie (kości) ^{n.}
~ous ^a spróchniały, próchnie-jący. [szczyć się].
cark, (*obs.*) troska ^{f.}. ~ ^{vn} tro-carl, carle, (*obs.*) chłop ^{m.}, silny człowiek ^{m.}
carlock, karuk ^{m.}, klej rybi.
carman, woźnica ^{m.}
Carmelite, karmelita ^{m.}
carminative ^a środek na wiatry.
carmine, karmin ^{m.}
carnage, rzeź ^{f.}. ~al ^a cielesny, zmysłowy. ~ality, ~alness, zmysłowość ^{f.}. ~ation, kolor cie-listy; gwoździk ogrodowy ^{m.}. ~ival, karnawał ^{m.}, zapusty, pl. ~ivo-rous ^a mięsożerny. ~osity, mię-sak ^{m.} (narośl). [ski ^{m.}]
carob, różki, pl. chleb świętojań-
carol, hymn ^{m.}, pieśń; kolenda ^{f.}
~ ^{vān} śpiewać, nucić.
carotid, żyła główna ^{f.}

carousal, hulanka, biesiada ^{f.}. ~e ^{vn} hulać, pić. ~er, hulaka, pijak ^{m.}
carp, karp ^{m.} (ryba).
carp ^{vn} szydzić, ganić. ~er, ga-niący, szyderca ^{m.}
carpenter, cieśla ^{m.}. ~ry, cie-sielstwo ^{n.}
carpet, dywan ^{m.}. ~ ^{vα} wykładać dywanami. ~bag, torba podró-żna ^{f.}. ~knight, salonowiec ^{m.}.
carpus, zapęstek ^{m.}
carriage, przewóz ^{m.}, przewoże-nie ^{n.}, wóz, powóz, karawan ^{m.}, pro-wadzenie się ^{n.}. ~er, przewoźnik, furman, pośłaniec ^{m.}
carrion, padlina ^{f.}, ścierwo ^{n.}. ~ ^a, padlinowy; ścierwożerny.
carrot, marchew ^{f.}. ~iness, czer-wony kolor włosów. ~y ^u, mar-chwisty; rudy.
carry ^{vα}, nieść, wieść; prowadzić; sprawić; doprowadzić; zatrzy-mać; wziąć góre; przeprowadzić, transportować; dostarczać; wziąć szturmem; rodzić; *to ~ about*. nosić w około, nieść na sobie; *to ~ away*, odnosić, przemódz; *to ~ forth*, ~ out, wynieść, wy-łuszczyć; *to ~ forward*, prowadzić; *to ~ off*, unieść, porwać; *to ~ on*, dalej prowadzić, ciągnąć; *to ~ out an opinion*, wyprowadzić zdanie; *to ~ up*, wynieść, pod-nieść; *to ~ the day*, odnieść zwy-cięstwo; *to ~ into effect*, dopro-wadzić do skutku; *to ~ the price*, mieć cenę, kosztować. ~ing, przewóz ^{m.}, przewożenie ^{n.}. ~tale, plotkarz ^{m.}
cart, wóz, furgon ^{m.}, taczka ^{f.}. ~ ^{vα}, wozić. ~age, zapłata za przewóz. ~er, woźnica ^{m.}. ~horse, szkapa ^{f.}. ~house, szopa na wozy ^{f.}. ~rut, kolej ^{f.}, wyboje (nadrodze). ~way, tor ^{m.}. ~wright, strelmach ^{m.}
cartel, kartel ^{m.}, wyzwanie na pojedynek; umowa o wydanie jeń-ców i zbiegów.
Carthusian, kartuz (mnich) ^{m.}.

cartilage, chrząstka f. ~^m_{us}; chrząstkowy.
 cartoon, desen^u, wzór; karton; plan duży, rysunek ^m.
 cartouch, cartouche, kartacz, nabój ^m.
 cartridge, ładownica f. ~box, ~pouch, ładownica f.
 caruncle, narośl mięsna na łbach ptaków.
 carv^e ^{vα} rzeźbić; ~ ed work, rzeźbiarska, snycerska robota f.
 ~er, rzeźbiarz, rytownik, snycerz ^m.
 ~ing, rzeźba f, sztuczny ^m.
 cascade, kaskada f, wodospad ^m.
 case, futerał, pokrowiec ^m, po-włoczka, torbka, kapa; kaszta f; puzdro ^m; wypadek ^m, zdarzenie ⁿ; przypadek ^m, sprawa f, proces ^m; rzecz f. ~ ^{vα} nałożyć pokrowiec, oprawić, owijać. ~harden ^{vα}, hartować. ~knife, nóż kuchenny ^m.
 ~man, zecer ^m. ~ment, kwaterna f.
 ~shot, kartacz ^m.
 casein(e), sernik ^m.
 casemate, kazamata f, silne sklepienie pod wałami twierdzy.
 caseous ^α serowaty.
 casern, koszary, pl.
 cash, kasa, gotówka f; in ~, gotówką; running ~, kapitał obrotowy; to be in ~, być przy pieniędzach. ~ ^{vα} sprzedawać i wziąć gotówkę, za co płacić gotówkę.
 ~ier, kasyer ^m.
 cashmere, szal kaszmirowy ^m.
 casing, = case.
 cask, beczka, beczułka f.
 casket, casquet, szkatułka f.
 casque, kask ^m, przyłbica f.
 cassation, kasacja f, zniesienie ⁿ.
 cassia, kasya (korzeń lekarski) f.
 cassock, sutanna f, płaszcz wojskowy ^m.
 cassowary, kazuar ^m.
 cassweed, torba pasterska f.
 cast ^{vα} rzucić, cisnąć; powalić; nakreślić plan; wyziewać; skażać; obliczać, rozważać; poronić; lać. dzwon; odlewać; spaczyć się.

odbierać; to ~ about, rozrzucać; obmyślać; to ~ away, odrzucić, odmówić; to ~ down, upokorzyć, doprowadzić do zwątpienia; to ~ in, wrzucić, czynić zarzut; to ~ into sleep, uśpić; to ~ off, odrzucić, otrząsnąć się z czego; to ~ feathers, pierzyć się; to ~ off the hounds, spuścić psy; to ~ off the skin, lenieć; to ~ up, podnieść, podzwignąć, obliczać.
 cast, rzut ^m, rzucenie ⁿ, przestrzeń f; ryzykowanie; lanie ⁿ, forma f, kształt ^m, postać f; ~ of the eye; rzut oka. ~iron, żelazo lane ⁿ. ~steel, stal lana f.
 castanet, kastaniet ^m, klekotka f.
 castaway, wyrzutek ^m, zatracony.
 caste, kasta f.
 castellan, kasztelan ^m. ~any, kasztelania f. ~ated ^α wieżycowy; zamkowy.
 caster, rzucający; rachmistrz, astrolog ^m; kółko pod nogami foteli.
 castigat^e ^{vα} karcić, bić. ~ion, karcenie, karanie ⁿ. ~ory ^α karczący, karzący.
 casting, rzucanie, lanie, odlewanie ^m; castings, pl.; towar lany ^m. ~house, odlewnia f. ~net, nie-wód ^m. ~vote, głos decydujący ^m.
 castle, zamek ^m, wieżyca f, wieża (w szachach); ~s in the air, zamki na lodzie. ~ ^{van} roszo-wać (w szachach). ~d ^α z zamkami, z wieżycami.
 castling, poroniony płyta ^m.
 castor, bób ^m, czapka bobrowa f; strój bobrowy ^m. ~eum, strój bobrowy ^m. ~oil, rącznik ^m, (ricinus, rośl.).
 castrat^e, kastrat, eunuch ^m. ~ ^{vα}, kastrować, wałaszyć. ~ion, kastracyja f.
 casual ^α przypadkowy. ~ly ^α przypadkowo. ~ness, przypadkowość f. ~ty, nieprzewidziany wypadek ^m, nieszczęście ⁿ, strata nieprzewidziana f.

casuist, kazuista ^{m.} ~ical ^a; kazuistyczny.

cat, kot ^m; pletnia, dyscyplina ^f; kotwica o 6 nogach. ~call, świąstawka ^f, wabik ^m. ~gut, jelito do strun ^m. ~'s-eye, kocie oko (kamień) ^m. ~mint, kocia mięta ^f.

cataclysm, kataklizm ^m; gwałtowna zmiana ^f. ~comb, katakumby ^f. ~falque, katafalk ^m. ~lepsy, katalepsya ^f, stan odrętwienia. ~logue, katalog, spis ^m. ~plasm, kataplazm ^m. ~pult, katapulta ^f, machina do rzucania pocisków.

~ract, katarakta ^f, wodespad ^m. **catarrh**, katar ^m; przeziębienie ^m.

~al, ~ous ^a; kataralny.

catastrophe, katastrofa ^f, nieśczęście ^m.

catch ^{vān}; pojmać, złapać, dostać; zarazić się; *to ~ at*, chwycić za co, przyczepić się; *to ~ cold*, zaziębić się; *to ~ hold of...*, chwycić za co; *to ~ a fall*, upaść; *to ~ fire*, zająć się; *to ~ in a lie*, pochwycić na kłamstwie; *to ~ up*, podchwyścić.

catch, połów ^m; pojmianie ^m; zdobycz ^f; wyobrażenie, słabe pojęcie ^m; zaraza; klamka ^f; hak ^m; klamerka ^f; przestanek ^m. ~fly, muchołówka ^f (rośl.). ~ing ^a; zaraźliwy, chwytający. ~~, połów ^m; zdobycz ^f. ~penny, towar kiepski ^m; lichota ^f; rzezimieszczeństwo ^m. ~poll, (*obs.*) siepacz; woźny ^m. ~word, hasło ^m.

catchup, rodzaj soji.

catechetical ^a; katechizmowy. ~ise ^{vā}; katechizować, uczyć katechizmu, napominać. ~ism, katechizm ^m. ~ist, uczący katechizmu. ~umen, katechumen ^m, uczący się zasad wiary.

categorical ^a; kategoryczny, stanowczy, wyróżny. ~ory, kategorya, klasa ^f, rząd ^m.

catena||rian ^a; łańcuchowy.

cater ^{vā}; zaopatrywać w żywność. ~er, przysposabiający żywność;

żywiciel ^m. ~ess, dostarczycielka zapasów, kluczniczka, szafarka ^f. **cater-cousin**, daleki krewny ^m. **caterpillar**, gąsienica, liszka ^f. **caterwaul** ^{vān}; miauczeć; hałasować. ~ing, miauczenie ^m; kocia muzyka ^f.

cathartic(al) ^a; przeczyszczający.

cathedral, katedra (kościół) ^f.

~, katedralny.

catheter, kateter ^m.

catholic, katolik ^m; ~a, katolicki, powszechny. ~ism, katolicyzm ^m. ~on, panaceum ^m.

catkins, pl. kotki (u roślin) *pl*.

catling, skalpel ^m; struna ^f.

catoptrics, pl. nauka odbijania się

cattle, bydło ^m; światła ^f.

caucus, zebranie wyborców.

cauf, sadz na ryby, rybnik ^m.

caught ^{pī} & ^{pī}; od *to catch*.

cauk, wapno ^m; baryt, szpat ^m.

caul, czepek ^m; błona jagnięca ^f; krezki, *pl*.

cauliflower, kalafior ^m.

caulk, *vid. calk*.

causal, ~ative ^a; przyczynowy.

~ality, ~ation, przyczynowość ^f.

~e, przyczyna ^f; źródło ^m; wina;

sprawa ^f; proces ^m. ~^{vā}; być przyczyną, sprawiać, spowodować, rozkazać. ~eless, bezzadny, bezprzyczynowy. ~er, sprawca ^m; przyczyna ^f.

causeway, grobla ^f; gościniec ^m.

caustic ^{vā}; gryzący, wypalający.

~, środek wypalający; *lunar* ~, lapis ^m.

cauterization, kauteryzacja ^f; wypalanie ^m. ~ize ^{vā}; wypalać.

~y, wypalanie (lekarskie) ^m.

caution, ostrożność; poręka; przestrzona ^f. ~~^{vā}; ostrzegać, przestrzedać. ~us ^a; ostrożny. ~ussness, ostrożność ^f.

cavalcade, kawalkada ^f; orszak jezdnych. ~ier, jeździec; kawaler ^m; ~~^a; kawalerski, zbyt swobodny, dzielny. ~ry, jazda ^f.

konnica ^f.

cave, pieczara, jama f.
 caveat, ostrzeżenie; zgłoszenie patentu?.
 cavern, pieczara, jama f. ~ed,
 ~ous ^a, pełen jaskiń.
 caviar(e), kawior T.
 cavil, kruczek, prawny wykręt?.
 ~ ^{vñ} kręcić, matać. ~ler, krętacz, matacz T. ~ling, ~lous ^a, krętacki, wykrętny.
 cavity, zagłębieńie?, wklesłość f.
 caw ^{vñ}, krakać.
 cayman, kajman (krokodyl) T.
 cease, przerwa f. ~ ^{vñ}, ustać, przestać. ~less ^a, nieustanny.
 cecity, ślepota f.
 cedar, cedr T.
 cede ^{vñ}, ustępować, cedowac.
 ceil ^{vñ}, dać sufit. ~ing, sufit?, obicie z desek.
 celandine, jaskółcze ziele?.
 celeb||ate ^{vñ}, święcić, święcić, celebrować. ~ation, wysławianie, święto?, obchód? ~ious ^a, sławny, słynny. ~ity, sława; znakomitość; uroczystość f.
 celerity, szybkość f., pośpiech?.
 celery, scler T.
 celestial ^a, niebieski, boski. ~, niebianin?, niebianka f.
 celibacy, bezzeństwo?, celibat?.
 cell, komórka, cela f. ~ar, loch?, piwnica f. ~arage, piwnice, pl. piwniczne? ~arman, ~arist, piwniczy klasztor. ~ular ^a, komórkowy, komórkowaty. ~ule, komóreczka f. ~ulose, włókno?, (roślinne); cellulosa f.
 cement, kit?, spoidło? ~ ^{vñ}, cementować, kitować, spoić, wzmacnić. ~ation, kitowanie, cementowanie, spajanie? ~er, spajający.
 cemetery, cmentarz T.
 cenobite, mnich? ~ical ^a, klasztor; wspólny.
 cenotaph, pomnik, grobowiec?.
 cense, podatek?, godność f. ~ ^{vñ}, kadzić. ~r, kadzielnica f.
 censor, cenzor, krytyk? ~orial,

~rious ^a, cenzorski, przyganiający. ~orship, godność cenzora, krytyka f. ~urable ^a, naganny. ~urableness, naganność f. ~ure, cenzura, nagana f., napomnienie?; ~ ~ ^{vñ} cenzurować, ganić, strofować. ~us, cenzus? cent, sto?, cent? five per ~, pięć od sta; ~ per ~, lichwiarz T. ~al, centnar? ~ ^a, setny, stu się tyczący.
 centaury, centurya f., jasieniec? centen||ary, setnia, setka f. ~ ~ ^a, stuletni, setny. ~nial ^a, stuletni. centesimal ^a, setny, stokrotny. centipede, stonoga f.
 cento, łatanina, zbieranina f.
 central ^a, centralny, środkowy. ~ization, ześrodkowanie? ~ize ^{vñ}, centralizować, ześrodkować.
 centre, środek, punkt środkowy? ~ ^{vñ}, ześrodkować, zgromadzić.
 ~bit, środkowiec (świder)? ~piece, zastawa stołu f.
 centri||c, ~cal ^a, środkowy, centralny. ~fugal ^a, odśrodkowy. ~petal ^a, dosrodkowy.
 centu||ple ^a, stokrotny. ~plicate ^{vñ}, stokrotnie powiększać. ~ry, wiek?, stulecie?
 cephalic ^a, należący do głowy.
 ceramic ^a, ceramiczny.
 cerate, maść woskowa f. ~ ^{vñ}, woskować.
 cere ^{vñ}, woskować. ~cloth, płótno woskowane? cerata f. ~ous ^a, woskowy.
 cereals, pl. rośliny zbożowe, pl.
 cerebellum, mózgówka? cerebellum, mózgówka? ceremonial ^a, ceremonialny, obrzędowy; ~~, ceremoniał?, obrządek? ~ious ^a, ceremonialny, przesadzony. ~iousness, ceremonie, pl. ceregiele, pl. ~y, ceremonia f., obrządek? certain ^a, pewny. ~ly ad, napewno, niezawodnie. ~ty, pewności f., pewnik? certificate, certyfikat?, świadectwo? ~ ^{vñ}, zaświadczenie, za-

pewnić, zawiadomić. ~fication, poświadczanie? ~fier, świadek^m, zaświadczający. ~fy ^{vα}, upewnić, poświadczyc. ~tude, pewność f. cerulean ^a, modry, błękitny. cerumen, tłuszcza uszny ^m. ceruse, blejwas ^m, bielidło? cervical ^a, szyjowy, karkowy. cervine ^a, jeleni. c(a)esarean section, cięcie cesarskie? cess, podatek ^m; miara f. ~ ^{vα}, nakładać podatek. cessation, ustanie, zaprzestanie? ~ of arms, zawieszenie broni? cession, odstąpienie? cesya f. ~ary, ustępujący, cesyjonyusz ^m. cesspool, kloaka f. cetaceous ^a, wielorybowy. chafe, rozjastrzenie? złość f, gniew ^m. ~ ^{vαn}, ogrzać przez nacieranie, rozjastrzyć, rozniewać (się), chafer, naczynie do węgli? chrząszcz ^m. chaff, siccza f, plewy, pl. ~ ^{vαn}, drwić. ~less ^a, bezplewny. ~y ^a, pełen plew. chaffer ^{vñ}, targować się. ~er, targujący się, handlarz, kupiec ^m. chaffinch, bukawka, zieba f. chafing, wycieranie? ~dish, fajerka, naczynie do ogrzewania potraw węglami. chagrin, markotność f, smutek ^m, złość f. ~ ^{vα}, zasmucać, dokuczać. chain, łańcuch ^m; wieży, pl. kajdany, pl. szereg, rząd ^m; pasmo ⁿ. ~ ^{vα}, okuć w łańcuchy. ~bridge, most na łańcuchach, wiszący. ~rule, prawidło łańcuchowe? (aryt.). ~shot, kule spojone. ~work, łańcuszkowa robota f. chair, krzesło? katedra f; krzesło prezydjalne; prezydujący; sedan-, lektyka f. ~bottomer, wyplatacze krzeseł. ~man, prezes, prowadniczący ^m. chaise, bryczka f, półkarczek ^m. chalcedony, chalcedon ^m.

chalcographier, miedziorytnik ^m. ~y, rytownictwo? chaîce, kielich ^m. chalk, kreda f. ~ ^{vα}, naznaczyć kredą, czyścić kredą, kredą uprawiać pole; to ~ out, zakreślić. ~cutter, kopacz kredy ^m. ~pit, łóżysko kredy? ~y ^a, kredowy. challenge, wzywanie, wyzwanie? ~ ^{vα}, wyzywać (na pojedynek); rościć prawo; odrzucić (przysięgłych). ~able ^a, mogący być wyzwianym, odrzuconym. ~r, wzywający na pojedynek ^m. chalybēate ♀ żelazisty. chamade szamada f, znak chcący parlamentowania. chamber, izba, komora f. ~ ^{vñ}, mieszkać; żyć rozwiozłe. ~lain, szambelan, marszałek dworu ^m. ~maid, pokojówka f. ~pot, nocnik ^m. ~robe, szlafrok ^m. chameleon, kameleon ^m. chamfer, rówek, złobek ^m. ~ ^{vα}, złobkować, rówkować. chamois, giemza; skóra irchowa, zamiszowa f. chamomile, rumianek ^m. champ, ^{vαn} żyć, mlaskać. champagne, wino szampańskie? champaign ^a, płaski, równy. ~, równina f, pole ⁿ błonia, pl. champignon, grzyb ^m; pieczarka f. champion, zapaśnik, szermierz, mistrz ^m. ~ ^{vñ}, wyzwać. chance, los, traf ^m, możliwość, nadzieję, szansa f. ~ ^a, przypadkowy. ~ ^{vñ}, wydarzyć się. ~child, dziecko naturalne? znajdeks? ~ful, niebezpieczny. ~game, gra hazardowna f. ~medley, niespodziany traf ^m; niespodziane powikłanie? chancel, miejsce przed ołtarzem? chancellor, kanclerz ^m. ~ellorship, kanclerstwo? ~ery, sąd kanclerski; kancelary f. chancrille, vid. cancer. ~ous ^a, rakowy. chandelier, kandelabr ^m.

chandler, handlujący, (świecami, lampami i. t. d.). ~y, kram; skład (świec) ^m.

change, ziniana, odmiana; moneta; giełda ^f. ~ ^{vān} zmieniać (sie), wymienić (sie). ~able,

~ful ^a, zmienny. ~ableness, zmienność, niestałość ^f. ~ling,

podrzutek; trzpiot ^m. ~r, wekslarz, zmieniający (np. pieniadze).

channel, kanał ^m, rynna ^f, złobek; przewód, przesmyk, przepływ ^m, łożysko ^m. ~ ^{vā} złobkować, rowkować.

chant, śpiew (kościelny). ~ ^{vān}, śpiewać (pieśni religijne); wysławiać. ~er, śpiewak ^m. ~icleer, kogut ^m. ~ress, śpiewaczka ^f.

chaos, chaos, zamęt ^m. ~tic ^a, chaotyczny, bezładny.

chap, rysa, rozpadlina; szczeka ^f; chłopak ^m. ~ ^{vān} rozszczepiać, pękać. ~fallen ^a, z opuszczoną wargą; zafrasowany. [ra ^f.

chape, skówka ^f, szajdy, pl. klam-chapel, kaplica ^f. ~ry, parafia należąca do kaplicy ^f.

chaperon, czapczka ^f; kawaler ^m; ochmistrzyni ^f.

chapiter, = chapter.

chaplain, kapelan ^m. ~cy, ~ship, kapelaństwo ^m.

chaplet, wieniec, różaniec ^m.

chapman, handlarz ^m.

chappy, chapt ^a, popękany.

chapter, rozdział ^m; kapituła ^f.

chaptral, kapitel kolumny ^m; głowica ^f.

char ^{vā} wypalać węgle.

char(e) ^{vñ}, usługiwać w domu. ~, posługiwanie ^m; zapłata za dzień posług ^f. ~woman, posługaczka, najemnica ^f.

character, cecha ^f, piętno ^m; głoska, litera ^f, druk ^m; usposobienie ⁿ; charakter; charakter piśma ^m; godność ^f, tytuł, stan ^m; rola, osoba ^f; świadectwo ⁿ; reputacja ^f; dobre imię ^m. ~istic ^a,

charakterystyczny, znamionuny. ~, charakterystyka, cecha ^f, piętno ^m. ~ize ^{vā} charakteryzować, znamionować. ~less ^a bez charakteru, bez cech znamiennych, bezobarwny.

charade, szarada ^f.

charcoal, węgiel drzewny ^m.

charge, ładunek, nabój; ciężar ^m; brzemień; zlecenie, poruczenie ⁿ; rzecz oddana w opiekę, pod dozór; urząd ^m; koszta, pl. nakład ^m; cena; szarża ^f, napad ^m; przesadzenie ⁿ; karykatura ^f; oskarżenie ^m; list pasterski ^m; mowa prokuratora ^f; naładowanie elektryczne ^m. ~ ^{vā} obciążyć, nabić broń; poruczyć, rozkazać; oskarżyć; atakować; zacenić; przesadzać.

~ability, poczytalność ^f. ~able ^a, podpadający oskarżeniu; opodatkowany; należny; kosztowny. ~r, półmisek; rumak ^m; szufa do nasypywania prochu w działa.

charily ^a, ostrożnie, oszczędnie, skrupulatnie.

chariot, kolaska ^f; rydwan, powóz ^m. ~eer, woźnica; jadący na wozie ^m.

charitable ^a, dobrotzynny, miłosiwy. ~tableness, litościwość, dobrotzynność ^f. ~tably ^a, miłosiernie, litościwie. ~ty, miłość bliźniego ^f, miłosierdzie ⁿ; litość, jałmużna ^f; instytut dobrotzyny ^m; ~ ~school, szkoła bezpłatna dla ubogich ^f.

charlatan, szarlatan, kuglarz ^m. ~ism, ~ry, szarlatanerya ^f, kuglarstwo ^m. [dzica ^f (astr.).

Charles's-wain, wielka niedźwiedzina; charlock, gorczyca polna ^f.

charm, czarować, zachwycać. ~, urok ^m; powaby, pl. wdzięk ^m.

~er, czarodziej ^m. ~ful ^a, czarodziejski, czarujący. ~ing ⁿ, czarujący, uroczy, powabny, cudny.

~ingness, czarodziejskość ^f.

charnel ^a, trupi. ~house, kostnica ^f.

charpie, szarpie, *pl.*

chart, mapa morska *f.*

charter, przywilej, patent *m.* ~ *vα*, nadać przywilej, wydać dokument zapewniający prawa, wynająć okręt. ~er, wynajmujący okręt. ~party, kontrakt między kupcem, a właścicielem okrętu.

chary *α* ostrożny oszczędny.

chas~~s~~e, polowanie *n.*, pogoń, upolowana zwierzyna; knieja *f.*; wylot (broni palnej) *m.* ~ ~ *vα* ścigać, gonić, polować; *to ~ ~ away*, przepędzić; ~ed work, robota klepana, trybowana *f.* ~er, myśliwy, ścigający *m.* ~ing, wybijanie, dławianie *m.* ~inghammer, tłok *m.*

chasm, szczelina, otchłań *f.* ~y *α*, przepaściasty.

chast~~s~~e *α* niewinny, niepokalany. ~en, ~ise *vα* karcić; ćwiczyć. ~isment, kara *f.*, plagi, *pl.* karzenie *m.* ~eness, ~ity, niewinność, niepokalaność, czystość *f.*

chat, gawęda *f.* ~ *vn*, gawędzić, szczebiotać. ~ter, świergotanie, skrzeczenie, szczękanie *n.* ~ *vα*, skrzeczeć, szczękać, szczebiotać. ~ter-box, gaduła *m.* ~ty *α*, gawędziarski, gadatliwy.

chattel, majątek *m.* ~personal, ruchomości, *pl.* ~real, nieruchomość, *pl.*

chauvinism, szowinizm *m.*

chaw, *vid. jaw.*

cheap *α* tani. ~en *vα* targować się, psuć cenę. ~ly *αd* tanio. ~ness, taniość *f.*

cheat, oszukaństwo *n.*; oszust *m.* ~ *vα*, oszukiwać. ~er, oszust, cygan *m.*

check, przeszkoda, tama *f.*; niepowodzenie *n.*; zwłoka *f.*; napomnienie *n.*; szach *m.*; kontramarka, kontrola *f.*; przekaz, czek *m.* ~ *vα*, hamować, ukrócić; kontrolować; szachować. ~board, szachownica *f.* ~er, chequer, kontrolor *m.*; szachownica *f.* ~ ~ *vα*, ułożyć lub malować w kratki; urozmaicać.

~mate *vα* zaszachować; zwyciężyć. ~~, szachmat, mat *m.* ~wise *αd*, w kratki, kostki, jak szachownica. ~work, kostkowa robota *f.*

cheek, policzek, buziak *m.* ~bone, kość policzkowa *f.* ~tooth, ząb trzonowy *m.* ~y *α* zuchwały, bezcheep *vn*, świegotać. [czelny. cheer, jadło *n.*; wesołość *f.*, okrzyk radości, wiwat, niech żyje! ~ *vα*, dodawać otuchy, zagrzewać, wiatwotać, wydawać okrzyki radości, rozweselić się, nabrac otuchy; ~ up, śmiało! ~ful *α*, wesoły, ochoczy, pogodny. ~fulness, ~iness, ochoczość *f.* ~less *α*, posepny. ~ily *αd* ~y *α* wesoły, wesoło.

cheese, ser *m.* ~curds, *pl.* twaróg *m.* ~mite, serowiec, robak legnący się w serze *m.* ~monger, handlujący serami *m.* ~rennet, przytulia, roślina warząca mleko. ~running, serwatka, żętyca *f.* ~vat, krążek dla ociekania serów.

cheesy *α* serowy.

chemical *α* chemiczny. ~icals, *pl.* chemikalia, *pl.* ~ist, chemik, aptekarz *m.* ~istry, chemia *f.*

chemise, koszula damska *f.*

cheque, czek, przekaz *m.* ~book, książka czekowa, z przekazami. ~r *vα* *vid. to checker.*

cherish *vα*, pielęgnować, miło- wać, opiekować się; żywić. ~er, miłojący, pielęgnujący, opiekun *m.*

cherry, wiśnia *f.* ~ *α*, wiśniowy, rumiany jak wiśnia. ~brandy, wiśniówka *f.* ~cheeks, *pl.* rumiana buzia *f.* ~pit, płytki dołek *m.*; gra w dołki *f.* ~stone, pestka od wiśni *f.* ~tree, drzewo wiśniowe *n.*

chert, rogowiec (kamień) *m.* cherub, (*pl.* ~s, & ~im) cherubin *m.* chervil, trzebula, trybulka (rośl.) *f.*

chesnut, = chestnut.

chess, szachy, *pl.* ~board, szachownica *f.* ~man, figura w szachach *f.* ~player, grający w szachy *m.* ~table, stolik do szachów *m.*

chest, skrzynia f., kufer ^m; klatka piersiowa f., piersi, pl.; ~ of drawers, komoda f. ~ ^{vα} kłaść do skrzyni.

chestnut, kasztan ^m.

chevalier, rycerz, kawaler ^m.

cheven, chevin, = *chub*.

chevron, szewron, galon ^m.

chew ^{vān}, przeżuwać; dumać.

~ing, żucie; rozmyślanie?

chibouque, chibouk, cybouch ^m.

chicane, szykana f. ~ ^{vα} szykanować. ~ry, szykanowanie, przyczepianie się?

chicken, (chick), kurczę ^m; dzieciak ^m. ~hearted ^α tchórzliwy.

~pox, wietrzna ospa f.

chickling, kurczątko, pisklę ^m.

~pea, groszek ^m. ~weed, kurzyślep (rosł.) ^m.

chicory, cykorya f.

chid, chidden ^{pp}, & ^{pr} od to chide.

chidile ^{vα} łajać, gderać. ~ingly ^{ad} gderliwie, z wymówkami.

chief ^α główny, naczelnny. ~, głowa f.; wódz ^m. commander in ~, głównodowodzący ^m. ~less ^α bez wodza, bez głowy. ~dom, władza f., zwierzchnictwo ^m. ~justice, główny sędzia ^m. ~ly ^{ad} głównie. ~man, dowódzca ^m. ~tain, herszt ^m. głowa pokolenia f.

chilblain, bąbel od mrozu ^m, odmrożenie?

child, (pl. ~ren), dziecko ^m; with ~, w ciąży. ~bearing, rodzenie ^m; połog ^m. ~birth, poród ^m. ~ermas-(day), dzień młodzianków. ~hood, dzieciństwo ^m. ~ish ^α dziecięcy, dziecienny. ~less ^α bezdzietny. ~like ^α dziecienny. childe, panicz, junkier ^m.

chill, dreszcz, chłód ^m, zimno ^m. ~ ^α zimny, zmarzły, ostudzony, bez zapału. ~ ^{vα} ziebić, ostudzić (zapał); it ~s my blood, to krew mi w żyłach ścina. ~iness, ~ness, zimno ^m; chłód, dreszcz ^m. ~y ^α chłodnawy.

chimb, wątor (w beczkach) ^m.

chime, odgłos, dźwięk ^m, harmonja f.; odgłos dzwonów ^m. ~ ^{vān} bić w dzwony, rozbrzmiewać, dźwięczyć, zgadzać się, harmonizować. ~r, dzwonnik ^m.

chimer||a, chimera f., dziwactwo, urojenie? ~ical ^α chimeryczny, przywidziany, fantastyczny.

chimist, = chemist.

chimney, komin, kominek ^m. ~sweeper, kominiarz ^m.

chimpanzee, chimpansee, szymchin, podbródek ^m. [pans ^m].

china, porcelana f. ~clay, kaolina f. ~ink, tusz ^m. ~root, chinina, china f. ~ware, rzeczy z porcelany, pl.

chinch, pluskwa f.

chincough, koklusz ^m.

chine, krzyż, grzbiet ^m, krzyżówka ^f. ~ ^{vα} rozbierać poleđwice.

Chinese, Chińczyk ^m. ~lantern, lampka kolorowa f., lampion ^m.

chink, rysa, szczelina f.; brzęk, dźwięk (monet) ^m. ~ ^{vān} porysować się, rozczepiać; brzękać, brzęczeć. ~y ^α rozpadły, z rysami.

chintz, chints, perklik, cyc ^m.

chip, wiór ^m, drzazga f., okrawek ^m. ~ ^{vα} drobić, strugać. ~ping, obciosywanie ^m; obrzynek, okrawek, wiór ^m.

chiragra, gościec rąk ^m. ~agrical ^α chiragryczny. ~ographer, pisarz, kopista ^m. ~ography, pismo ^m; sztuka pisania. ~omancy, wróżbienie z linij rąk ^m.

chirp, ~ing, świergot, szczebiot ^m.

chirp, chirrup ^{vñ}, świergotać.

chisel, dłuto ^m, rylec ^m. ~ ^{vα} dławować, ryć, rytować, wydrążać.

chit, kiełek; dzieciuch ^m. ~ ^{vñ} puszczać pąki, wschodzić. ~chat, gadanina f. ~terlings, pl. flaki, pl. trzewia, pl. patrochy, pl. ~ty ^α kiełkujący.

chivalrous ^α rycerski. ~ry, rycerstwo ^m, rycerskość f.

chive, szczypiorek ^m.

chloral, chloral ^m	janin ^m ~ ~ ^a chrześcijański. ~ianity, chrześcijaństwo ^m ~ianize ^{v a} , nawracać na wiarę Chrystusa.
chlorine, chlor ^m	Christmas (Xmas), Boże Narodzenie ^m ~box, kolenda ^f ~eve, wilja Bożego Narodzenia ^f . ~tree, jodłka ^f .
chloroform, chloroform ^m : ~phyll, chlorofil ^m ~sis, bladaczka, blednica ^f . ~tic ^a , blednicowy.	chromatic ^a chromatyczny.
chock-full ^a , napchany do pełna, nabity. [koladowy.]	chronical ^a chroniczny, przewlekły. ~cle, kronika ^f . ~ ~ ^{v a} , notować, prowadzić kronikę.
chocolate, czekolada ^f . ~ ^a , cze-	~cler, kronikarz ^m . ~cles, pl. księgi kronik, Paralipomena, ^{pl} .
choice, wybór; kwiat, dobór ^m . ~ ^a , wybrany, dobrany, doborywy. ~ness, wyborowość ^f .	chronologier, ~ist, chronolog ^m .
choir, chór ^m	~ical ^a chronologiczny, ułożony porządkiem lat. ~y, chronologia ^f . [mierz ^m]
choke ^{v a} , zapchać, zatkać, zdławić, zadusić, zagłuszyć, zatknąć się. ~damp, wyziewy ziemne, ^{pl} .	chronometer, chronometr, czasochrysalis, ~alid, poczwarka ^f .
choky ^a , dławiący, duszący.	~anthemum, złocień ^m . ~elite, chryzolit (kamień) ^m .
choler, żółć ^f ; gniew ^m . ~a, cholera ^f . ~ic ^a choleryczny, żółciowy, gniewliwy.	chub, jelec (ryba) ^m . ~bed, ~by, ~faced ^a , z dużą głową, puczołaty, gruby.
choosie ^{v a} , wybierać; to ~ ~ rather, woleć; we cannot ~~, but ... musimy. ~ing, wybieranie ^m	chuck, gdakanie ^m . ~van, gdać; chychotać; połaskotać, poklepać. ~farthing, zabawa dziecienna w dołki.
chop, zraz, kotlet ^m ; zamiana ^f , stępel ^m . ~ ^{v a} ciąć, rozeinać, mieniać. ~house, garkuchnia ^f . ~per, siekający; tasak ^m . ~py ^a , rozpadły, porysowany.	chuckle, gdakanie ^m . chychot ^m . ~ ^{v a} , gdać, zwoływać małe; chychotać, pieścić.
chopping, siekanie ^m ; dysputa ^f . ~block, pień, kloc do siekania mięsa ^m . ~board, stolnica ^f . ~knife, tasak ^m .	chuff, gbur, prostak ^m . ~ily ^{ad} prostacko. ~iness, gburowatość ^f , prostactwo ^m . ~y, gburowaty, prostacki.
chops, ^{pl} . usta, ^{pl} . paszcza, szczęka ^f , rysy, ^{pl} . szpary, ^{pl} .	chum, współlokator ^m , kamrat ^m . ~ ^{v n} , mieszkać wspólnie.
choral ^a chóralny. ~, chorał ^m	chump, -kloc, kawał drzewa, bałwan ^m .
chord, struna ^m ; cięciwa ^f , akord ^m . ~ ^{v a} , naciągnąć struny.	church, kościół ^m . ~ ^{v a} to ~ a woman, wprowadzać kobietę do kościoła po połogu. ~ale, kiermasz ^m . ~book, księga kościelna, metryka ^f . ~ing, wywodziny kościelne, ^{pl} . ~man, duchowny ^m .
chorister, chórzysta, śpiewak ^m	~warden, zakrystyan ^m . ~yard, cmentarz ^m . ~yard-cough, kaszel suchotników ^m .
chorography, opis miejscowości ^m	churl, gbur ^m , chłopisko ^m . ~ish ^a , grubiański, skąpy. ~ishness,
chorus, chór ^m	
choose ^{v r} , od to choose. ~n ^{pp} , od to choose.	
chough, kawka ^f , gawron ^m	
chouse, oszukaństwo ^m ; głupiec ^m . ~ ^{v a} , oszukać.	
chrism, krzyżmo ^m , oleje święte, ^{pl} .	
Christ, Chrystus ^m . ~en ^{v a} , chrzcić.	
~endom, chrześcijaństwo ^m . ~ening, chrzest ^m . ~ian, chrześcijanin ^m .	

grubijanie, prostactwo, skąpstwo? [masło.]
 churn, maślnica f. ~ *vα* ubijać
 chylaceous *α* chyłowy, mleczowy.
 chyle, chylus, mlecz *m.*
 chymical, *vid. chemic.*

cicatrise, blizna, szrama f. ~zation, zabliźnienie się? ~ze *vα*, zabliźniać, zasklepiąć się.

cicerone, przewodnik *m.*

cider, jabłecznik *m.*

cierge, świeca woskowa f. [cone. cif, przewóz i ubezpieczenie zapłacigarcia, cygaro? ~ette, cygaretka f., papieros *m.* ~tube, cygarniczka f. ciliarry *α* rzęskowy. ~te, ~ted *α*, z rzęskami.

cimeter, pałasz *m.*

cincture, opasanie *n.* pas *m.*

cinder, żużel, popiół *m.* ~ous *α*, żużlisty

cineraceous, ~eous *α* popielisty, popielaty. ~ation, spalenie na popiół *m.* ~itious *α* popielisty.

cinnabar, cynober *m.*

cinnamon, cynamon *m.* [ciornik *m.*]

cinque, piątka, pięć. ~foil, pięciipher, cyfra, liczba f., zero, pismo *n.* znaki cyfrowe. ~ *vα* liczyć, piisać pismem cyfrowem.

circille, obwód *n.*, koło *n.*, kręg *m.*, grono *n.*; towarzystwo? ~ ~ *vα* okrążyć, opasać, otoczyć, krażyc, obracać się. ~led *α* kolisty, okrągły. ~let, kółko *n.* ~uit, okrąg, obwód *n.*, obracanie się *n.*, obrączka, skówka f., wianek; okrąg sądowy; obchód *m.*, kołowanie (się)? ~uitous *α* w koło wiodący, kręty. ~ular *α* okrągły, kolisty; zwykły; ~ ~ letter, cyrkularz *m.* ~ularity, kolistość f. ~ulate *vα*, krażyc, obiegać, kursovować, cyrkulować, puszczać w obieg; circulating-library, czytelnia f.; circulating medium, pieniądz *m.* ~ulator *α* obiegający, cyrkularny; ~ ~ letter, cyrkularz *m.* circumambiency, okolenie *n.* ~ambient *α* otaczający dokoła.

~ambulate *vn* chodzić w koło. ~cise *vα* obrzezać. ~cision, obrzezanie? ~ference, obwód *m.* ~ferential *α* tyczący się obwodu. ~ferentor, katomierz *m.* ~flex, akcent (*Λ*) *m.* ~fluent, ~fluous *α*, wokoło opływający, oblewający. ~fuse *vα* rozlewać wokoło, rozwijać. ~fusion, rozlew *m.*, rozlewanie *n.*, wylew *m.* ~gyrate *vα*, obracać (się) wokoło osi. ~jacent *α* leżący w okół, okoliczny ~locution, omówienie? ~navigable *α* dający się opływać. ~navigate *vα* opływać. ~navigation, żegluga wokoło? ~navigator, ten, co opłynął ziemię. ~position, umieszczenie, ustawienie wokoło. ~rotation, obrót (koła) *m.* ~scribe *vα* opisać, ograniczyć. ~scriptive *α* opisujący, szczegółowy; ograniczający. ~spect *α* ogólny, ostrożny. ~stance, okoliczność f., stan *m.*, położenie? ~stanced *α* szczegółowy; będący w położeniu. ~stantial *α* szczegółowy; uboczny. ~stantially *ad* zależnie od okoliczności; szczegółowo, drobiazgowo. ~vallate *vα*, oszańcować, okopać. ~vallation, oszańcowanie *n.*, okopy, pl. ~vent *vα* podejść; oszukać. ~vention, podejście? ~volution, obrót, przewrót *m.* ~volve *vα* okrącić. circus, (pl. ~es), cyrk *m.*, arena f. cisalpine *α* leżący z tej strony Alp. Cistercian *α* cysters (zakonnik) *m.* cistern, cysterna, studnia f., rezervoir *m.*

cit, mieszkańców, filister *m.*

citadel, cytadela f., zamek *m.* ~l, pozew *m.*, cytata f. ~tion, cytacya f., przytoczenie *n.*, pozew *m.* ~tory *α* wzywający.

cite *vα* zapozwać; przytoczyć.

cithara, cytra, gęśl f.

citizen, obywatel, mieszkańców *m.* ~ *α* obywatelski, mieszkańcówski, filisterski. ~ship, obywatelstwo?

citr^{ll}ate, cytrat ^m, sól kwasu cytrynowego. ~ic, kwas cytronowy. ~ine ^a, cytrynowy. ~on, cytryna ^f.

city, miasto ⁿ, stara część miasta w Londynie. ~ ^a, miejski. ~court, rada miejska ^f.

civet, piżmo zybetowe. ~cat, wigwera ^f, zybuczek ^m.

civic ^a, obywatelski.

civil ^a, obywatelski, cywilny, świecki, uprzemysły; cywilizowany; ~ law, prawo cywilne ^f; ~ war, wojna domowa ^f. ~ian, prawnik ^m, człowiek cywilny (nie urzędnik). ~ity, grzeczność, uprzejmość ^f. ~ization, oświata ^f. ~ize ^{vα}, cywilizować, oświecać.

civism, cnoty obywatelskie, pl. partycyjyzm ^m.

clack, klask, trzask ^m, klekotanie ⁿ, klekotka ^f, paplanie ⁿ. ~ ^{vn}, klaskać, klekotać, paplać.

clad ^a, odziany, ubrany.

claim, pretensya ^f, prawo, wymaganie ⁿ, skarga ^f. ~ ^{vα}, domagać się, żądać, zakładać pretensją, oznajmiać. ~able ^a, czego można się domagać, żądać. ~ant, ~er, roszczący prawo, zakładający pretensją, aspirant ^m.

clam ^{vān}, zlepić, (- się).

clamber ^{vn}, wdrapywać się.

clamminess, lipkość ^f. ~y ^a, lipki.

clamorous ^a, hałaśliwy, wykrzykujący. ~our, krzyk ^m, wrzawa ^f. ~ ^{vñ}, krzyczeć, wołać.

clamp, klamra, listwa ^f, skobel ^m, umocowanie ⁿ. ~ ^{vα}, ściągnąć klamrą; dać listwę.

clan, klan ^m, pokolenie, plemię ⁿ. ~ ^{vn}, together, spiskować, zamawiać się.

clandestine ^a, tajemny, skryty.

clang, odgłos, brzęk, dźwięk; hałas ^m. ~ ^{vn}, dźwięczeć, brzęczeć, rozlegać się. ~o(u)r, dźwięk, odgłos, głos trąb ^m. ~orous ^a, brzmiący.

clank, szczęg^k, chrzęst ^m. ~ ^{vn}, szczećkać, brzmięć.

clap, klaskanie, klapsnięcie ⁿ, trzask; tryper ^m. ~ ^{vān}, klepać, klapsnąć, klaskać, uderzyć, przycisnąć, rzucić, zamknąć; to ~ together; uderzać o siebie. ~board, klepki dębowe na beczki. ~per, klakier ^m; serce dzwonu ^f; młotek do stukania do drzwi.

clare - obscure, światłocień (na obrazach) ^m.

claret, wino francuskie ⁿ, klaret ^m. clari^{ll}fication, klarowanie ⁿ. ~fy ^{vα}, klarować.

clari^{ll}net, ~onet, klarynet ^m. ~on, trąbka ^f, róg ^m. ~ty, jasność, klarowność ^f.

clash, szczęk, brzęk ^m, sprzeczka ^f. ~ ^{vān}, uderzać o siebie, szczećkać, stuknąć, brzęczeć, sprzeciwiać się.

clasp, haftka, klamerka ^f; objęcie ⁿ, uścisk ^m. ~ ^{vα}, objąć, uścisnąć, spać, załamać ręce. ~er, wąs (roślin.) ^m. ~knife, nóż składowany ^m.

class, klasa ^f, rząd, szereg, stan ^m. ~ ^{vā}, szeregować, klasyfikować. ~ic, ~ical ^a, klasyczny, klasowy. ~ic, klasyk ^m. ~ification, klasyfikacja ^f, układ ^m. ~ify ^{vā}, klasyfikować, układać, szeregować.

clatter, stukanie, tupanie, grzechotanie ⁿ, tentent, krzyk ^m. ~ ^{vān}, stukać, tupić, paplać, sprzeczać się.

claus^{ll}e, warunek ^m, zastrzeżenie, zdanie ⁿ. ~tral ^a, klasztorny. ~ure, zamknięcie ⁿ.

clavated ^a, sekowaty.

clave ^P; od to cleave.

clavi^{ll}chord, klawikord ^m. ~cle, obojczyk ^m. ~cular ^a, obojczykowy.

claw, pazur; szpon ^m, kleszcze pl. (raka), kieł (dzika) ^m. ~ ^{vα}, draapać, szarpać, rozszarpać. ~ed ^a, z pazurami, ze szponami. ~less ^a, bez pazurów, bez szponów.

clay, glina, ziemia f, proch ^m. ~ ^{vα}, obrzucać gliną, marglować. ~ey, ~ish ^α, gliniasty. ~land, grunt gliniasty ^m. ~marl, il ^m. ~more, miecz ^m. ~pit, glinianka f.

clean ^α, czysty, chętni, niewinny, oczyszczony. ~ ^{vān}, czyścić (się). ~liness, czystość, chętność f. ~ly ^{ad} czysto, chętnego. ~ness, czystość f. [szczęść]

cleanse ^{vα}, oczyszczać, przeczyścić

clear ^α, jasny, czysty, pogodny, przezroczysty, klarowny, wyraźny, netto, nieobdłużony; *to make ~*, wykazać; *to render ~*, wyjaśnić; *to get ~*, usprawiedliwić się, pozbyć się. ~ ^{vān}, czyścić, wyjaśniać, usprawiedliwić, wypogodzić się, pozbyć się; skwitować, mieć czystego dochodu, spłacić długi; *to ~ accounts*, zamknąć rachunki; *to ~ a ship*, opłacić cło; *to ~ up*, rozpogodzić (czolo), wypogodzić się; ~ *the way*, z drogi! ~ance, kwit od zapłacenia cła ^m, opłata celna f. ~ing house, biuro obrachunkowe ^m. ~ly ^{ad}, czysto, jasno, wyraźnie. ~ness, jasność, czystość, uczciwość, prawość f. ~sighted ^α, jasno rzeczywidzący, przewidujący. ~starch ^{vα}, krochmalić.

cleat, listwa f, wiązadło ^m.

cleave ^{vān}, przylgnąć, przylepić się, rozłupać, (- się), pruć (fale). ~r, topór ^m

clef, klucz (w muzyce) ^m.

cleft, rozpadlina, rysa f.

cleg, giez ^m.

clemen^{cy}, łagodność, łaskawość f, miłosierdzie ^m. ~t ^α, łaskawy, łagodny, miłosierny.

clench, = clinch.

cler^{gy}, duchowieństwo ^m. ~gyman, duchowny, ksiądz ^m. ~ical ^α, duchowny, klerykalny.

clerk, ksiądz, kapłan; pisarz, sekretarz; urzędnik, kancelista ^m.

~ship, stan duchowny ^m; sekretarstwo ^m; stan kancelisty ^m.

clever ^α, sprytny, zręczny, roztropny, zdolny; przystojny. ~ness, spryt ^m, zręczność; roztropność, clew, = clue. [zdolność f.]

click, uderzanie ^m. ~ ^{v̄n}, uderzać, tyk-tak. ~et, grzechotka f, młotek do drzwi ^m.

client, klient ^m, pozostający na opiece. ~ship, klientela, opieka f.

cliff, skała (podwodna) f; szkópuł ^m, spadzistość f. ~y ^α, skaliste, urwiste.

climacteric ^α, klimakteryczny.

climat^{le}, klimat ^m, strefa, kraina f. ~ic, ~ical ^α, klimatyczny.

climax, stopniowanie ^m; (figura retoryczna).

climb ^{vān}, wspinac się. ~er, wspinający się; powój ^m.

clime, vid. climate.

clinch, zanitowanie ^m. ~ ^{vα}, zacieśniąć (pięsci), zagiąć (żwózdz) wzmacnić, zanitować. ~er, klamra f, nit ^m.

cling ^{v̄n}, przylgnąć. ~y ^α, lgący, lepiący się, lepki.

clinic, ~al ^α, złożony chorobą;

clinique, klinika f. [kliniczny].

clink, brzęk, dźwięk ^m. ~ ^{v̄n}, brzękać. ~er, cegła na twarde wypalone f.

clip ^{vα}, obcinac, ostrzyżac. ~per, obrzynacz, postrzygacz ^m, kliper (statek). ~pers, pl. nożyczki, pl. ~pings, pl. obrzynki, okrawki, pl.

cliique, klika, szajka f.

cloak, płaszcz ^m, opończa f, maska, pokrywka f. ~ ^{vα}, barwić, upozorować. ~bag, tłumok ^m. ~room, garderoba f, zachowanko pokarmu ^m.

clock, zegar ^m; what o'clock is it? która godzina? ~case, pudło zegara ^m. ~dial, ~face, cyferblat ^m. ~hand, wskazówka zegara f. ~house, wieża zegarowa f. ~maker, zegarmistrz ^m. ~work, zegarmistrzowska robota f, mechanizm zegarowy ^m.

clod, gruda, bryła f, kloc ^m. ~ ^{v̄n}, ścinać się w grudki. ~dy ^α,

z grudkami; bryłowaty; ścięty (o płynach). ~hopper, grubianin ^m. ~pate, ~poll, bałwan; dureń ^m.

clog, ciężar ^m, zawada ^f; pęta, pl. do nóg, lub drewniane pantofle, pl. ~va, obarczyć; tamować; spętać. ~giness, obciążenie; obarczenie. ~gy ^a obarczający, obciążający, zawałdzający.

cloister, klasztor ^m. ~va zamknąć w klasztorze. ~al ^a klasztorny. ~er, mnich ^m.

close, zagroda ^f; pole ⁿ; zamknięcie, zawarcie ⁿ. ~a & ad zamknięty; tajemny; szczelny; obcisły, ścisły, treściwy; pilny; skąpy. ~van zamknąć, zakończyć, zawszeć, – się, zasklepić, – się, ogrodzić, zamkać się, dojść do porozumienia, przyłączyć się; to ~ with, potykać się; być w ścisłych stosunkach. ~bodied ^a obcisły. ~r, rojemca; zwornik ^m. ~fisted ^a skąpy. ~ly ad blisko, tuż. ~ness, odosobnienie, zamknięcie ⁿ; ścisłość, bliskość, ciasnota, pilność ^f. ~stool, stolec ^m. ~time, czas ochronny ^m, (dla zwierzyny).

closet, gabinet, alkierz ^m, szafa ^f; water ~, waterklozet ^m. ~van zamknąć (się), naradzać się tamnie.

closure, zamknięcie, zakończenie ⁿ. clot, zsiadłość, skrzepłość ^f. ~vn, zsiadać się, krzepnąć, ścinać się. ~ty ^a zsiadły, skrzepły, gruzełkowaty.

cloth, sukno, płótno ⁿ; tkanina ^f, ubiór, obrus ^m; to lay the ~, nakrywać do stołu. ~beam, wał tkacki ^m. ~e van, odziać, ubrać (się). ~es, pl. suknie, pl. ubranie ⁿ, bielizna ^f, prześcieradło i kołdra. ~ier, handlujący suknem, sukiennik ^m. ~ing, ubieranie ⁿ, ubiór ^m. ~weaver, tkacz ^m. ~worker, sukiennik ^m.

cloud, obłok ^m, chmara; plama ^f.

~van, zachmurzyć, (– się), zasnuwać (się). ~y ^a pochmurny. clout, szmata; ścierka ^f; mały gwóźdź ^m; łata ^f. ~va, łatać; obić gwoździami. ~nail, gwóźdź z płaską główką ^m.

clove, główka (czosnku) ^f, goździk korzenny ^m. ~gillyflower, goździk polny ^m.

cloven ^a rozłupany (^{pp}, od to cleave). ~footed, ~hoofed ^a dwukopytny.

clover, koniczyna ^f; to live in ~, opływać. jak pączek w maśle.

clown, gbur, grubianin, klown, pajac, błazen ^m. ~ish ^a grubijański, chłopski, błazeński.

cloy ^{va} obładować; przeładować; zagwoździć. ~less ^a niesycący; chudy.

club, pałka ^f, pastorał ^m, buława ^f; trefl (w kartach); klub ^m, stowarzyszenie ⁿ; opłata klubowa ^f. ~van zapłacić część swojej; przyczynić się; stowarzyszyć się. ~bist, klubista ^m. ~footed ^a kopitonogi. ~house, klub ^m, dom klubu. ~law, prawo mocniejszego ⁿ; teroryzm; statut ^m.

cluck ^{vn} kwokać. [przewodnia ^f. clue, clew, kłebek nici ^m, nić. clump, kloc ^m, bryła ^f, grupa drzew. clumsy, niezgrabność ^f. ~sy ^a niezgrabny.

clung ^{pr} & ^{pp}, od to cling.

cluster, pęk ^m, grono ⁿ, kupa, gromada ^f, rój ^m. ~van, rosnąć w gronach, kępkach; skupić, (– się). ~ly ad ~y ^a kupkami, w gronach, kępkami.

clutch, pochwycenie ⁿ; pazur ^m, łapa ^f. ~va, schwycić w ręce, pazury; ściskać. [hałasować.

clutter, hałas ^m, wrzawa ^f. ~vn, clutter, lewatuya ^f. ~pipe, szprycza od lewatywy.

coach, kocz, dyliżans ^m, kareta ^f, powóz ^m. ~van, wozić karetą; jeździć w karecie; to ~ up, wbijać w głowę, przygotowywać. ~box,

- kozieł ^m. ~house, wozownia ^f.
 ~man, woźnica ⁿ; ~office, wynajem powozów ^m. ~step, stopień u powozu ^m.
 coact ^{vii}, współdziałać. ~ion, współdziałanie ⁿ; przymus ^m, przywolenie ⁿ. ~ive ^a, współdziałały, przymuszący.
 coadjutant, ~or, pomocnik ^m.
 coagulate ^{viii}, skrzepnąć się, sprawić skrzepnięcie. ~tion, skrzepłość, zsiadłość ^f. ~tive ^a, scinający.
 coal, węgiel ^m. ~ ^{viii}, wypalać węgle; pisać węglem; spalić się na węgiel. ~black ^a, czarny jak węgiel. ~dust, pył węgielny, popiół ^m. ~heaver, ~man, węglarz ^m. ~mine, ~pit, kopalnia węgla ^f. ~poker, pogrzebacz ^m. ~ship, okręt z węglem ^m. ~stone, węgiel kamienny, antracyt ^m. ~work, dobывание вугла ⁿ. ~y ^a, węglisty; obfitujący w węgiel.
 coalésce ^{vii}, zrastać się, skojarzyć się, złączyć się. ~escence, zrosnienie; zjednoczenie ⁿ. ~ition, sprzymierzenie ⁿ; koalicja ^f. ~ly, sprzymierzeniec ^m.
 coarse ^a, gruby; nieokrzesany; surowy. ~ness, szorstkość ^f, prostactwo ⁿ.
 coast, pobrzeże, pomorze ⁿ. ~ ^{vii}, płynąć wzdłuż brzegów. ~er, statek pobrzeżny ^m. ~ing, żegluga nadbrzeżna ^f. ~ingtrade, handel nadbrzeżny ^m.
 coat, suknia ^f, kaftan ^m, kurtka ^f, frak, mundur ^m, palto ⁿ; ~ of arms, herb przedstawiony na płaszczu rycerskim; ~ of mail, kolczuga, koszulka druciana ^f; a great ~, palto ⁿ. ~ ^{vii}, okryć, odziac. ~ing, pokrowiec ^m, pokrycie ⁿ.
 coax ^{vii}, przypochlebiać się. ~er, pochlebca ^m. ~ing, przypochlebianie się ⁿ; łaskawość ^f.
 cob, piaster; kłos ^m; jądro ^f; kucyk ^m. ~nut, orzech laskowy ^m; gra w orzechy ^f. ~web, pajęczyna ^f.
 cobalt, kobalt ^m.
 cobble ^{vii}, łatać; partaczyć. ~r, łatacz, partacz ⁿ.
 cobishop, koadjutor ^m.
 cocciferous ^a, rodzący jagody.
 cochineal, koszenila ^f.
 cock, kogut; samiec ^m, chorągiewka na dachu ^f; kran ^m, kopka (siana) ^f, kurek ^m, wskazówka, strzałka ^f. ~ ^{viii}, podnosić, nadziać, kopić siano, pysznić się, nastroszyć, - się. ~and-bull, bajki o żelaznym wilku, pl. ~boat, mała łódka ^f. ~brained ^a, nierozważny.
 ~chafer, chrabąszcz, żuk madowy ^m. ~crow, ~crowing, pianie koguta ^f; dzionek ^m. ~erel, kugucik ^m. ~fight, walka kogucią ^f. ~horse, konik drewniany ^m. ~~ ^a, pyszny, butny. ~ish ^a, koguci; lubieżny. ~loft, strych ^m. ~match, walka kogutów ^f. ~pigeon, gołąb-samiec ^m. ~s-comb, grzebień koguci ^m. ~sure ^a, pełny, niezachwiany. ~swain, retman ^m. ~weed, kąkol ^m.
 cockade, kokarda ^f.
 cockatoo, kakadu ^m.
 cockatrice, bazyliszek ^m.
 cocked ^a, nastroszony; pyszny; podniesiony. ~hat, kapelusz stosowany ^m.
 cocker ^{vii}, pieścić. ~, gatunek psa myśliwskiego, wyżel ^m.
 cocket, kwit od zapłaconego cła ^m. pieczęć cłowa ^f.
 cockle, rodzaj mięczaka jadalnego; kąkol ^m. ~ ^{vii}, skręcić, uwięć, marszczyć się (o morzu). ~stairs, schody kręcone, pl.
 cockney, gawron londyński; mieszkaniec Londynu ^m.
 cocoa, kakao ⁿ.
 cocoon, kokon, sprzęt ^m.
 coctile ^a, palony, pieczony. ~ion, gotowanie, warzenie, trawienie, pieczenie ⁿ.
 cod, strączek ^m; łupina; moszna ^f. ~dy ^a, łupinowy, łuskowy. ~fish, sztokfisz ^m. ~liver oil, tran ^m.

coddle *v^a* pieścić; duścić, gotować.
cod^{le}, kodeks, statut^m, zbiór praw.
~icil, kodycyl, dodatek (w testamencie) ^m.

coefficien^{cy}, współdziałanie ⁿ.
~t, mnożnik; współczynnik ^m.

coemption, zakup ^m.
coequal *a* współrówny. ~ity,
równość ^f.

coerce *v^a* zniewolić; ukrócić.
~cible *a* ukrócalny; ścisliwy.
~cion, przymus ^m; ukrócenie ⁿ.
coetaneous *a* rówieśniczy, wspólnoczesny.

coeternal *a* spółwieczny.

coev^{al}, ~ous *a* rówieśny, spółczesny.

coexist *vⁿ* istnieć wspólnocześnie.
~ence, współczesne istnienie ⁿ.

~ent *a* istniejący wspólnocześnie.
coexten^d *v^a* rozciągać (się)
wspólnie. ~sion, jednakowa rozległość ^f.
~sive *a* jednakowo rozległy.

coffee, kawa ^f. ~bean, ~berry,
ziarnko kawy ^m. ~cup, filiżanka
od kawy ^f. ~grounds, pl. fusy, pl.
~house, kawiarnia ^f. ~mill, młynek
do kawy ^m. ~roaster, palący kawę;
piecyk do palenia kawy ^m. ~room, izba gościnna ^f;
pokój jadalny ^m.

coffeine, kafeina ^f.

coffer, skrzynia ^f, kufer ^m. ~er,
skarbnik królewski ^m.

coffin, trumna; półka ^f. ~ *v^a*, złóżyć w trumnę. ~maker, trumniarz ^m.

cog, ząb (u koła) ^m. ~ *v^a*, dorobić zębów (u koła); okłamać.
~wheel, koło zębatego.

cogen^{cy}, siła zniewalająca ^f. ~t *a*,
zniewalający; przekonywujący.

cog^{ger}, łgarz; pochlebca ^m. ~ging,
~gery, pochlebstwo, kłamstwo ^m.

cogita^{ble} *a* o czem można rozmyślać; możliwy. ~te *vⁿ*, obmyślać; myśleć. ~tion, rozmyślanie, dumanie ^m. ~tive *a*,
zamyślony; myślący.

cognat^{te} *a* powinowaty; pokrewny; pobratymczy. ~tion, pokrewieństwo; pobratymstwo ⁿ.

cognition, poznanie ⁿ; wiedza,
znajomość ^f. ~zable *a* poznawalny.
~zance, sądowe rozstrząsanie, rozumienie ^f; wiedza; pamiętać; godło ^m; znak ^m; znamień ⁿ.
~zant *a* powiadomiony, wiedzący.

cognomin^{al} *a* wspólnomienny,
przydomkowy. ~mination, przydomek ^m, przezwisko ⁿ. ~scence, poznanie ⁿ; wiadomość ^f. ~scible *a*, mogący być poznanym, pojętym.
cohabit *vⁿ* wspólnie zamieszkiwać. ~ant, wspólniemieszkaniec ^m. ~ation, wspólniemieszkanie, wspólne zamieszkanie ⁿ.

coheir, spółdziedzic ^m. ~ess, spółdziedziczka ^f.

cohere *vⁿ* przystawać; zgadzać się. ~rence, ~rency, spójność; łączność; zgoda ^f. ~rent *a* spójny, złączony, spoisty, przylegający, zgodny. ~sion, spistość ^f, spojenie ⁿ, spójność ^f, przyleganie ⁿ. ~sive *a* spajający, łączący. ~siveness, spójność, spistość ^f.

cohibit *v^a* przeszkodeć.

cohort, kohorta ^f.

coif, czepek ^m, czapeczka (prawników) ^f. ~ed *a* w czepku. ~fure, koafura ^f.

coil, lina, zwinięta w krąg ^m. ~ *v^a*, zwinąć w krąg.

coin, pieniądz ^m, moneta, mennica ^f.
medal, stępel ^m, matryca ^f; kat, węgieł ^m. ~ *v^a*, bić pieniądz; kuć; zmyślać. ~age, bicie pieniędzy ^m; wymysł ^m. ~er, mennicy; fałszerz pieniędzy; wymyślacz ^m. ~ing, bicie pieniędzy ⁿ.

coincide *vⁿ* przytrafić się wspólnocześnie; zbiedz się, zgadzać się.

~nce, zbieg okoliczności ^m; zgodność ^f. ~nt *a*, wspólnoczesny zgodny, równy. [ptomat ^m].

coindication, wskazówka ^f, symcoition, spółkowanie ⁿ.

coir, kora kokosowego drzewa ^{f.}
 ~yarn, powróz z kokosowego
 cōke, koks ^{m.} [włókna ^{m.}]
 colander, cedziadło ^{m.}
 colchicum, zimowit (rośl.) ^{m.}
 cold, chłód ^{m.}, zimno; przeziębienie się ^{m.}; katar ^{m.}, oziebłość ^{f.} ~^a, zimny, chłodny; oziebły; spokojny; *to take, catch, get ~*, przeziobić się, zakatarzyć się. ~bloated ^a, zimnej krwi. ~ish ^a, chłodawy, zimnawy. ~meat, zimna potrawa ^{f.}. ~ness, chłód ^{m.}, oziebłość ^{f.}
 cole, ~wort, kapusta ^{f.}. ~rape, colibri, koliber ^{m.} [brukiew ^{f.}]
 colic, kolka ^{f.}
 collaborator, spółpracownik ^{m.}
 collapse, zapadanie ^{m.}, upadek sił ^{m.}
 ~ ^{vñ}, wklesnąć; osłabnąć.
 collar, obroża ^{f.}; kołnierz; kołnierzyk ^{m.}; chomąt ^{m.}. ~ ^{vα}, chwycić za kołnierz, za kark; nałożyć obrożę. ~bone, obojczyk ^{m.}
 collat̄e ^{vα}, porównać; skonfrontować; zestawiać; nadać prebendę. ~ion, porównanie, skonfrontowanie; zestawienie, beneficium ^{m.}; prebenda; kolacyja; przekaska ^{f.}. ~or, porównywający; kolaktor ^{m.} [krewni, pl.]
 collateral ^a, poboczny. ~ pl. dalsi
 colleague, kolega, towarzysz ^{m.}
 collect, krótka modlitwa. ~ ^{vān}, gromadzić (się); *to ~ oneself*, opamiętać się, zebrać swe myśli. ~ion, zbiór ^{m.}; zebranie; zbieranie, ściąganie (podatków) ^{m.}; komplilacja ^{f.}. ~ive ^a, zbiorowy. ~or, zbierający; poborca ^{m.}
 colleḡe, sobór ^{m.}, korporacja ^{f.}, kollegium ^{m.}; szkoła wyższa; wszechnica ^{f.}; gimnazjum ^{m.}; wydział ^{m.}. ~ial ^a, kollegialny, korporacyjny, szkolny. ~ian, student, członek kollegium, akademii, uczniów ^{m.}. ~iate ^a, kollegialny, wydziałowy, szkolny. [ścionka ^{f.}]
 collet, kołnierzyk ^{m.}; osada w piercollide ^{vñ}, zderzyć się.

collie, pies owczarski ^{m.}
 collier, węglarz; okręt z węglem ^{m.}
 ~y, kopalnia węgla ^{f.}; handel węglem ^{m.}
 colliflower, = cauliflower.
 colligate ^{vα}, powiązać razem.
 ~tion, powiązanie ^{m.}
 collimation, ~neation, mierzenie (do celu) ^{m.}
 collision, zderzenie się ^{m.}; kolizja ^{f.}
 collocate ^{vα}, umieścić. ~tion, umieszczenie, miejsce, zajęcie ^{m.}
 collocution, rozmowa ^{f.}. ~tor, osoba, z którą się rozmawia.
 collodion, kolodium ^{m.}
 collop, zraz ^{m.}, cienki płat mięsa.
 colloquial ^a, potoczny, używany w rozmowie. ~quy, rozmowa ^{f.}
 collude ^{vñ}, być w porozumieniu.
 ~sion, zmowa ^{f.}. ~sive ^a, umówiony (chytrze).
 colly ^{vα}, obrudzić, okopcić.
 collyrium, maść na oczy ^{f.}
 colocynth, kolokwinta ^{f.}
 colon, dwukropek ^{m.}, kiszka gruba ^{f.}
 colonel, pułkownik ^{m.}
 colonial ^a, kolonialny. ~ise, ~ize ^{vα}, kolonizować. ~ist, kolonista, osadnik ^{m.}. ~ization, kolonizacja ^{f.}. ~y, osada, kolonia ^{f.}
 colonnade, kolumnada ^{f.}
 colorilate ^a, kolorowany, zabarwiony. ~ation, kolorowanie ^{f.}; barwa ^{f.}. ~ific ^a, kolorujący, barwiący.
 colossal, ~ean ^a, kolosalny, olbrzymi. ~e, ~us, kolos, olbrzym; olbrzymi posąg ^{m.}
 colo(u)r, kolor ^{m.}, barwa, farba, maść (w kartach) ^{f.}, rumieniec, pozór ^{m.}; colours, pl. sztandar ^{m.}, bandera, chorągiew ^{f.}. ~ ^{vān}, barwić, ubarwiać, nabierać kolorów, płonić się. ~able ^a, udany, zmyślony. ~blind ^a, nie rozróżniający barw. ~ed ^a, malowany; kolorowany, farbowany. ~ing, kolorowanie ^{m.}; barwa ^{f.}, koloryst ^{m.}, pozornosć ^{f.}. ~ist, kolorysta ^{m.}. ~less ^a, bezbarwny.

colt, żrebięⁿ. ~er, radło u pługa. ~ish^a, żrebięcy; swawolny. ~'s foot, podbiał^m; (rośl.). ~'s tooth, zab mleczny^m

colubrine^a, wężowy; chytry.

columbillary, (obs.) gołębnik^m. ~ine^a, gołębi, błękitnawy.

column, słup, filar^m, kolumna (wojska) f. ~ar^a, w formie ko- colza, rzepak^m [lumny.

coma, koma, śpiączka f.

comb, grzebień^m, grępla, szczotka f, zgrzebłoⁿ, płocha tkacka f; honey ~, plaster miodu^m. ~^{vα}, cześć, gręplować, czyścić zgrze- błem. ~er, gręplarz^m. ~ing, cze- sanie; gręplowanieⁿ. ~ingcloth, peniuar^m.

combat, potyczka f, bój^m, walka f; single ~, pojedynek^m ~^{vα}, walczyć, zwalczać. ~ant, ~er, walczący, żołnierz, zapaśnik^m. ~tiveness, kłótnictwoⁿ

combinable^a, dający się po- godzić ~ate^a zareczony. ~ation, kombinacja f, połączenie, zestawienie, kojarzenieⁿ, spisek^m. ~e^{vα}, łączyć (się), kojarzyć (się), kombinować.

combustibility, palność f. ~ible^a, palny. ~ion, palenie; zajęcie się ogniemⁿ; pożar^m

come^{v"}, przyjść; dojść; nastąpić, przybyć; zdarzyć się; time to ~, przyszłość f; to ~ and go, zjawiać się i znikać; to ~ about, obrócić się, wydarzyć się; to ~ by, przejść obok, nabyć, zyskać; to ~ in, wejść, dojść, przyjść; to ~ into, wejść, zgadzać się; to ~ off, odejść, zaniechać, wyplątać się; to ~ on, posuwać się naprzód, następować, nadciągać; prosperować; zapadać (o nocy); to ~ out, wyjść, wyjść w świat; to ~ over, przejść, przeprawić się, przelewać się; to ~ short of, nie osiągnąć; to ~ together, zejść się, połączyć się, rozpocząć walkę; to ~ to, dojść do; to ~ to an end, skoń-

czyć się; umrzeć; to ~ to ex- istence, począć życie; to ~ to one- self, przyjść do siebie; to ~ to pass, wydarzyć się; to ~ upon, natrwać, przyjścieznienacka; przyjść na kogo; to ~ up with, dogonić; what does it ~ to? ile to wynosi? come!ⁱ, chodź, nuże, dalejż; daj pokój, oh ~, ach tak; ho ho, nie może być.

comedian, aktor komiczny; ko- medyopisarz^m. ~y, komeda f.

comeilliness, nadobność f. ~ly^a, urodziwy, nadobny, przystojny. ~ ~ ad przystojnie; jak należy.

comer, przybysz^m, przybywający.

comestible^a, jadalny.

comet, kometa f. (m.)

comfit, ~ure, konfitury, pl. cu- kierki, pl.

comfort, pociecha, otucha f, po- krzepienieⁿ, wygoda, przyjemność f, komfort^m ~^{vα}, pokrzes- pić; dodać otuchy; pocieszyć.

~able^a, pokrzepiający, dogodny. ~ableness, dogodność, wygoda f.

~er, pocieszyciel; duch święty^m

~less^a, niepocieszony, zasmu-

comfrey, żywokost^m [cony.

comic, ~al^a, komiczny, zabawny, śmieszny. ~alness, komiczność, zabawność f.

coming^a, nadchodzący, nadcią- gający, przyszły, gotów odejść, iść, ~ sir, idę; zaraz, panie! ~, nadejście, zbliżanie sięⁿ. ~in, dochód^m, renta f.

comity, grzeczność, uprzejmość f.

comma, przecinek f; inverted ~, cudzysłów^m

command, rozkaz^m, dowództwo^m, komenda f, prawoⁿ, władza f.

~^{vα} rozkazać, nakazać, do- wodzić, górować, natchnąć, wznie- cić. ~ant, komendant^m. ~atory^a, rozkazujący, nakazujący. ~er, oficer dowodzący, wódz^m, ko- mandor (orderu)^m. ~ery, ko- mandorstwoⁿ. ~ing, dowództwo, panowanie, nakazywanieⁿ. ~ite,

spółka komandytowa ^{f.} ~ment, przykazanie ⁿ, nakaz ^m, dowództwo ⁿ; *the ten ~s*, dziesięcioro przykazań. ~ress, władcyni ^{f.}

commeasurable ^a, spółmierny.

commemorable ^a, pamiętny:

~te ^{vα}, wspominać; czcić pamięć.

~tion, uczczenie pamięci, wspomnienie ⁿ, wzmianka ^{f.}

~tive ^a, poświęcony pamięci, pamiątkowy.

commence ^{vān}, zacząć (się), debiutować.

~ment, początek ^m, rozpoczęcie ⁿ.

commend ^{vα}, zalecić; zachwalić; poruczyć.

~able ^a, zasługujący na zalecenie, chwalebny.

~ation, polecenie (się) ⁿ; pochwała ^{f.}

~atory ^a, komandytowy, po-

chwalny; ~~ letter, list pole-

cający ^m.

commensality, jadanie przy jednym stole, karmienie się wspólnie ⁿ.

commensurability, ~bleness,

wymierność, spółmierność ^{f.}

~ble ^a, spółmierny, wymierny.

~te ^{vā}, wymierzyć. ~te ^a, spół-

mierny, odpowiedni, proporcjonalny.

~tion, wymierzanie ⁿ, odpowiedność ^{f.}

comment, ~ary, komentarz ^m, objaśnienie ⁿ, dodatek ^m. ~ ^{vα}, komentować, objąsniać.

~ator, komentator ^m.

commerciale, handel ^m, wymiana ^{f.}, interes ^m, stosunki, *pl.* (towarzy-

skie i handlowe), pożycie ⁿ, styczność ^{f.}

~ial ^a, handlowy, kupiecki;

~~ affair, sprawa lub interes handlowy. [grożący, groźny.

commination, groźba ^{f.}

~tory ^a, commingle ^{vān}, zmieszać, (- się).

commutable ^a, dający się spro-

szkować.

~te ^{vα}, sproszkować.

~tion, rozcieranie, tłuczenie ⁿ.

commiseraible ^a, godny litości.

~te ^{vα}, współczuć, żałować.

~ting ^a, współczujący, współ-

ubolewający.

~tion, litość ^{f.}, współczucie, pożałowanie ⁿ, poli-

towanie ⁿ; ~tive ^a, litościwy.

commotion

commissariat, komisariat ^m.

~ary, komisarz, delegat ^m. ~ion, zlecenie ⁿ, komis, urząd ^m, delegacya ^{f.}, spełnienie ⁿ.

~ ~ vα zlecić, poruczyć, upoważnić, wydelegować.

~ion-agent, komisant ^m. ~ioner, komisarz, komisant, peł-

nomocnik ^m. ~ure, szew (*anat.*) ^m.

commit ^{vα}, zlecić; poruczyć; po-

pełnić; aresztować.

~ment, committal, aresztowanie ⁿ, rozkaz uwięzienia ⁿ, zlecenie ⁿ.

~ee, komitet ^m, komisja ^{f.}, kurator; opiekun ^m.

~ter, winowajca; sprawca; zlecający ^m.

~tible ^a, mogący być spełnionym.

commix ^{vān}, mieszać (się).

~tion, ~ture, zmieszanie, połączenie ⁿ, mieszanina, mikstura ^{f.}

commodity, komoda ^{f.}

~ious ^a, wygodny. ~iousness, dogodność ^{f.}

~ity, dogodność ^{f.}, zysk; towar;

produkt ^m.

commodore, komodor ^m, dowódca eskadry.

common, gmina ^{f.}, wspólne pa-

stwisko ⁿ, wygon ^m.

~ ^a, wspólny; zwykły; powszedni; powszechny;

pospolity; gminny, lichy; ~ law,

prawo obyczajowe ⁿ; ~ sense, zdrowy rozsądek, zdrowy rozum ^m.

to have in ~, mieć coś wspólnie; *in ~*, zarówno; *at the ~ rate*, po-

cenie zwykłej targowej.

~age, prawo wygonu ⁿ.

~alty, gniain ^m, pospółstwo ⁿ, lud, ogół ^m.

~council, rada municipalna ^{f.}

~er, nieszlachcic; członek izby niż-

szej; student (w uniw. Oxfordzkiem) ^m.

~hall, ratusz, magistrat ^m.

~ly ^{ad}, zwykle, pospolicie.

~ness, zwykłość, pospolitość ^{f.}

~place, zapiski, *pl.* ogólnik ^m, banalność ^{f.}

~~ ^a, banalny, oklepany.

~s, *pl.* pospółstwo ⁿ, lud ^m, jadanie wspólne ⁿ.

~weal, ~wealth, rzeczpospolita ^{f.}, dobro powszechnie ⁿ.

commotion, poruszenie ⁿ, roz-

ruch ^m, wzburzenie, wzruszenie ⁿ.

-tioner, burzyciel ^m. ~ve, ^{vα} wstrąsnąć, wzburzyć, poruszyć, obruszyć.

commun||e ^{vn} udzielać się komu; przestawać z kim; rozmawiać, nadawać się. ~~, komuna, gmina ^f. **-icability**, zaraźliwość ^f, udzielanie się ⁿ, towarzyskość ^f. **-icable** ^a mogący się udzielić, udzielający się. **-icant**, przystępujący do stołu pańskiego ^m.

-icate ^{vαn}, udzielać (się); powiadomić, utrzymywać stosunki; komunikować się. **-ication**, komunikacja ^f, udzielenie (wiadomości), obcowanie ⁿ. **-icative** ^a, udzielający się; otwarty, szczerzy. **-icativeness**, udzielanie się ⁿ, otwartość ^f. **-ion**, wspólność ^f, przestawanie z kimi ⁿ, komunia ^f, wyznanie ⁿ. **-~table**, ołtarz ^m. **-ist**, komunista ^m. **-istic** ^a, komunistyczny. **-ity**, wspólność, komuna, społeczność ^f, ogół ^m.

commu||tability, zamienność, zmienność ^f. **-table** ^a, zamienny, przemienny. **-tation**, zamiana; przemiana ^f, abonament jazdy ^m. **-tative** ^a, tyczący się zamiany. **-te** ^{vαn}, odmienić, przemienić, zastępować miejsce.

compact ^a, gesty, ścisły. ~, ugoda, umowa ^f, kontrakt ^m. ~ ^{vα} złaczyć, zbić do kupy. **-ly** ^{að}, spójnie. **-ness**, spójność, spoistość ^f. **companionable** ^a, towarzyski. **-niability**, towarzyskość ^f. **-nion**, towarzysz; spólnik ^m. **-nionship**, towarzystwo; stowarzyszenie ⁿ. **-ny**, spółka ^f, towarzystwo, stowarzyszenie ⁿ, kompania, trupa, rota ^f. ~ ~ ^{vn}, obcować, przestawać, znać się.

comparable ^a, dający się porównać. **-rative** ^a, porównawczy. ~~, stopień porównawczy, równy. **-re** ^{vα}, porównać, przymównać. **-rison**, porównanie, przymównanie, podobieństwo ⁿ, analogia ^f.

compart ^{vα}, rozdzielić, wydzielić.

-ition, podzielenie ⁿ; przegródka ^f; oddział ^m. **-ment**, przegródka ^f; oddział, przedział ^m.

compass, obwód ^m, koło ⁿ, obręb, zakres, wymiar ^m, doniosłość ^f, kompas ^m, busola ^f. ~ ^{vα}, otoczyć; opasać; obejmować, osiągnąć; przysposobić; pojmować; potrafić; *to ~ a business*, zrobić interes, dobić interesu, ukończyć. **-es**, pl cyrkiel ^m.

compassion, współczucie ⁿ. **-ate** ^a, współczujący, litościwy. ~ ~ ^{vα}, żałować, współczuć.

compatibility, ~bleness, zgodność; zgodliwość ^f. **-ble** ^a, pogodliwy; mogący ujść; zgodny.

compatriot, rodak, ziomek ^m. **compeer**, kolega, towarzysz ^m, równy.

compel ^{vα}, pobudzić, zniewolić, zmusić. **-lable** ^a, mogący być zmuszonym. **-lingly** ^{að}, przymuszając, pobudzając, nagląc.

compendious ^a, podany w skróceniu, w głównych zarysach, sumaryczny, treściwy. **-ousness**, krótkość, zwięzość ^f, sumaryczność, treściwość ^f. **-um**, podręcznik, przewodnik ^m.

compensable ^a, do wynagrodzenia, do powetowania. **-te** ^{vα}, wynagrodzić straty, powetować, kompensować. **-tion**, wynagrodzenie, powetowanie (sobie) ⁿ; kompensata ^f. **-tive**, **-tory** ^a, równoważny, kompensujący.

compet||e ^{vn}, współpracując się; konkurować o co. **-ition**, współpracując się ⁿ, konkurencja ^f. **-itive** ^a, wywołujący współzawodnictwo. **-itor**, współzawodnik, konkurent ^m.

competen||ce, **-cy**, dostateczność (środków), właściwość sądu ^f, pełnomocnictwo ⁿ, kompetencja ^f. **-t** ^a, dostateczny, właściwy, kompetentny.

compilation, komplikacja ^f. **-le** ^{vα},

kompilować, układać. ~ler, kompilator ^m, autor nie oryginalny.

compliance, ~cency, zadowolenie; upodobanie ⁿ, grzeczność, uprzejmość ^f; self ~~, zarozumiałość ^f. ~cent ^a, żadowolony, uprzejmy, grzeczny.

complain ^{vn}, narzekać, skarzyć się, utyśliwać, żałować. ~ant, powód ^m, skarżący. ~er, utyśliwacz ^m. ~ing, utyśliwanie, narzekanie ⁿ, żałość ^f. ~t, skarga ^f, narzekanie ⁿ, płacz ^m, oskarżenie ⁿ, choroba ^f.

complaisance, ~tness, uprzejmość ^f, ugrzecznienie ⁿ. ~t ^a, grzeczny, uprzejmy.

complement, uzupełnienie ⁿ, kompletnie, komplement ^m. ~al, ~ary ^a, uzupełniający.

complet|e ^a, zupełny, kompletny, doskonały. ~~ ^{vα}, uzupełnić, wykończyć, doskonalić. ~ely ^{ad}, zupełnie, w zupełności. ~eness, kompletność, doskonałość ^f. ~ion, spełnienie ⁿ, doskonałość ^f.

complex, kompleks ^m, ciało ⁿ, zbiór, układ ^m, kolekcja ^f. ~, ~ed ^a, złożony; skomplikowany. ~edness, ~ity, złożoność ^f, skomplikowanie ⁿ. ~ion, cera, płeć, konstytucja (fizyczna); budowa; kompleksja ^f. ~ional ^a, tyczący się cery, budowy fizycznej. ~ion-ed ^a, mający pewną cerę, kompleksja.

compliance, powolność (dla kogo) ^f. ~ant ^a, powolny (dla kogo), usłużny.

complicacy, ~tness, skomplikowanie ⁿ, gmatwanina ^f. ~te ^a, skomplikowany, zawikłany. ~~ ^{vα}, łączyć w jedno, komplikować. ~tion, komplikacja ^f.

complic|e, vid. *accomplice*. ~ity, współprawa ^f.

compliment, komplement ^m, pożdrowienie ⁿ. ~s, pl. ceremonie; ukłon ^m, pożdrowienie ⁿ. ~ ^{vα}, pozdrawiać, winiszować. ~ary ^a,

grzeczny. ~er, komplementista; pochlebca ^m.

complin(e), kompleta; ostatnia godzina kapłańska ^f.

complot, spisek ^m. ~ ^{van}, knować, spiskować. ~ter, spiskowiec ^m.

comply ^{vn}, stosować się, przyzwalać, dotrzymywać słowa. ~ing, stosowanie się ⁿ, zgodność ^f. ~~ ^a, stosujący się, zgodny.

component, składnik ^m. ~ ^a, składowy.

comport ^{van}, znosić; zgadzać się; postępować; to ~ oneself, zachowywać się. ~able ^a, znośny; zgodny; odpowiedni. ~ment, zachowanie się ⁿ.

compose ^{vα}, składać; napisać dzieło; tworzyć; komponować (muzykę), załagodzić (spór). ~ed ^a, spokojny, stateczny. ~edness, spokój ^m, stateczność ^f. ~er, autor, kompozytor; uśmierzyciel ^m. ~ing, układanie, tworzenie ⁿ. ~ite ^a, składany, złożony. ~ition, układanie, tworzenie ⁿ, utwór ⁿ, kompozycja, mieszanina ^f, pojędanie ⁿ. ~itor, zecer ^m. ~ure, stateczność ^f.

compost, nawóz, kompost ^m.

compotation, (obs.) pijatyka ^f. ~tor, towarzysz od butelki ^m.

compound ^a, złożony, składany; ~ interest, procent składany ^m.

~ ^{van}, składać, ułożyć się i załatwiać sprawę; pojednać; to ~ for, nagrodzić. ~, mieszanina ^f. ~able ^a, złożliwy. ~er, pojednawca ^f.

comprehend ^{vα}, zawierać; obejmować, pojąć, zrozumieć. ~sible ^a, zrozumiałы. ~sion, objęcie; pojęcie; zrozumienie ⁿ. ~sive ^a, obejmujący, zawierający; zrozumiałы. ~siveness, zrozumiałość, związek ^f.

compress, kompres ^m. ~ ^{vα}, przytłoczyć, ścisać, prasować. ~ibility, ~ibleness, ścisliwość ^f. ~sible ^a, ścisliwy. ~ion, ścisniec, zgęszczenie ⁿ.

comprisal, treść f. ~se *vा* zawiązać, obejmować, streszczać.
compromise, kompromis ^m, zgoda warunkowa, polubowna f. ~*vān*, pogodzić (się); kompromitować, narazić na niebezpieczeństwo.
~r, pośrednik ^m.

compt, = account.

comptrol etc., vid. control etc.

compuls|ion, przymus ^m. ~ive, ~ory ^a, przymusowy.

compunct|ion, skrucha; żał f. ~ious ^a, żałujący, skruszony. ~ive ^a, wzbudzający skruchę, żał. **compurgation**, uwolnienie obwinionego na zasadzie przysięgi ⁿ. ~tor, świadek, przysięgający na niewinność oskarżonego ^m.

comput|able ^a, obliczalny. ~ant, rachmistrz ^m. ~ation, obliczenie ⁿ, rachuba f. ~e *vñ*, obliczać, rachować. ~er, ~ist, rachmistrz, kalkulator ^m.

comrade, towarzysz, kamrat ^m.

con ^{ađ} przeciw; *pro and ~*, za i przeciw.

con *vा*, wiedzieć; uczyć się, na pamięć, klepać.

conat|ion, wola f. ~us, popęd ^m. **concamera|te** *vा* (*obs.*) sklepić.

~tion, sklepienie ⁿ. **concav|e**, ~ous ^a, wklęsły. ~ity, wklęsłość f. ~o-concave ^a, powdwojnie wklęsły. ~o-convex ^a, wklęsto-wypukły.

conceal *vा*, ukryć, zataić. ~able ^a, dający się ukryć, zataić. ~edness, skrytość, tajemniczość f. ~er, skrywacz; przechowywacz ^m. ~ment, zatajenie ⁿ, kryjówka f., sekret ^m. [się; przyznawać.

concede *vा*, przyzwalać; zgadzać.

conceit, pomysł ^m, myśl f., koncept ^m, urojenie ⁿ, zarozumiałość f.; *to be of quick ~*, szybko pojmować. ~ *vān*, wyobrazić sobie; mniemać. ~ed ^a, zarozumiałы. ~edness, zarozumiałość f.

conceiv|able ^a, zrozumiały. ~able-ness, zrozumiałość f. ~e, *vān*,

począć (o kobietach), zajść w ciązę; wyobrazić sobie; mieć na myśli, pojąć. ~ing, poczecie ⁿ, myśl f. wyobrażenie ⁿ, pojętność f. **concentr|ate** *vा*, ześrodkować, skupić, skoncentrować, zgęszczać. ~ation, ześrodkowanie, skupienie, skoncentrowanie, zgęszczanie ⁿ. ~e *vān*, dążyć do jednego środka, zgromadzić (się), ześrodkować (się). ~ic, ~ical ^a, współśrodkowy.

concept, (*filoz.*) ogólne pojęcie ⁿ. ~ible ^a, zrozumiały. ~ion, pojęcie ⁿ, pojętność f., zrozumienie ⁿ, ideał, pomysł ^m; zajście w ciązę.

concern, sprawa f., interes, udział ^m, ważność f., znaczenie ⁿ, styczność f. ~ *vा*, dotyczyć się, obchodzić, przyjmować udział; *to ~ oneself*, zaprzatać się. ~ed ^a, udział mający.

~ing *pprP*, co się dotyczy, względem. ~ment, = concern.

concert, koncert ^m, symfonia, umowa, zgoda f.; *in ~*, zgodnie, w porozumieniu. ~ *vा*, porozumieć się, umówić się, działać zgodnie; koncertować. ~ina, harmonia ręczna f. ~o, utwór koncertowy ^m.

concessi|on, ustępstwo, przyzwolenie; nadanie ⁿ; koncesja f. ~ve ^a, nadający, dozwalający, koncesyjny. ~vely ^{ađ} z nadania, za koncesją, z przyzwoleniem.

conch, muszla, koncha f. ~oid, linia ślimakowata f. ~ology, ~yliology, nauka o muszlach f. **concilia|ble** ^a, zgodny. ~te *vा*, pojednać, pogodzić. ~tion, pogodzenie ⁿ. ~tor, godzacy, pojednawca ^m. ~tory ^a, pojednawczy.

concise ^a, krótki, zwięzły, treściwy. ~ness, zwięzłość f.

conclamation, okrzyk ^m.

conclave, konklawe ⁿ, narada f.

conclu|de *vा*, zamknąć, zawiązeć; umówić się; zakończyć; wnioskować. ~ding ^a, ostatni, końcowy. ~sion, zamknięcie, zakończenie ⁿ; wniosek ^m, konkluzja f.; *in ~*,

w końcu, koniec końców. ~sive^a, niezbity, przekonywający, stanowczy. ~siveness, dowodność, stanowczość f.

concoct^{vα}, przetrawić; przemyślać. ~ion, trawienieⁿ; dojrzałość f.

concomitance, ~tancy, towarzyszenie, współistnienieⁿ; zbieg (okoliczności)^m. ~tant, ^a towarzyszający, spółistniejący. ~~ towarzysz (podróży)^m.

concord, zgoda, jedność, harmonia, jednomyślność, umowa f. ~ably^{ad} zgodnie. ~ance, zgoda, zgodność f., jedno brzmienieⁿ. ~ant^a zgodny, jednobrzmiący. ~at, układ^m, umowa f., konkordat^m.

concourse, zbiegowiskoⁿ; zbieg (okoliczności), tłum^m.

concrement, zlepek^m, masa f., konkrement^m. ~scence, ~teness, zrośnięcie, zrastanieⁿ, konkretność f. ~te^a zrosły, zgęstniały, stwardniały, konkretny. ~te, zrostek, zlepek^m, pojęcie konkretneⁿ. ~te^{vān}, zlać się w jedną masę, zlepić (się). ~tion, zgęstnienie, zgęszczanieⁿ, zsiadłość f., zrastanieⁿ. [nałożnica f.]

concubinage, nałożnictwoⁿ. ~ne, concupiscence, żadza; chuc^f.

~ent^a pożądliwy, lubieżny.

concur^{vñ}, zbiegać się, schodzić się; zgadzać się; przyczynić się. ~rence, zbieg, (okoliczności)^m, zbieżność f., przyczynienie sięⁿ, pomoc^m. ~rent^a pomagający; spółbieżny. ~~ wstępny, współzawodnik, pomocnik^m. [wstrząsający.

concussion, wstrząsnienieⁿ. ~ve^a, condemn^{vā}, potępici, skazać. ~able^a naganny, godny potępienia. ~ation, potępienie, skazanieⁿ. ~atory^a potępiający, skazujący.

condensable^a ściśliwy, zgęszczalny. ~ation, zgęszczanieⁿ. ~e^{vān}, zgęszczać, zespolić. ~er,

kondensator^m. ~ity, gęstość^f, zgęszczanieⁿ. condescend^{vñ}, raczyć; zstąpić. ~dence, ~sion, łaskawe zezwolenieⁿ. ~ding^a zezwalający, łaskawy.

condign^a zasłużony, przynależny. condiment, przyprawa f., sos^m. condition, stan^m, położenieⁿ; warunek^m, stadyum, usposobienieⁿ; charakter^m; upon ~, pod warunkiem. ~van, umawiać się co do warunków; stanowić. ~al^a, warunkowy. ~ality, warunkowość f. ~ate^{vα}, warować, zastrzędz, urządzać. ~ed^a znajdujący się w pewnych (dobrych lub złych) warunkach.

condolatory^a kondolencyjny; ubolewający. ~e^{vān}, wspólnobolewać. ~ence, wspólnobolewanieⁿ, kondolencja f.

condonation, przebaczenie, darowanieⁿ. ~e^{vα}, przebaczyć, darować.

condor, kondor (ptak)^m.

conducile^{vα}, doprowadzić, służyć. ~ible^a prowadzący (do celu), sprzyjający, pomocny. ~iveness, pomocność f., sprzyjające warunki, pl.

conduct, zarząd; kierunek^m, prowadzenie (się)ⁿ; konduita f., list żelazny^m. ~vāi, prowadzić; kierować; zarządzać; towarzyszyć; przenosić. ~ion, prowadzenieⁿ. ~or, przewodnik, kierownik, konduktor^m. ~ress, przewodniczka, wychowawczyni f.

conduit, kanał^m, rura f., galerya pod ziemią f.; podkop^m; ~ pipe, rura f.

cone, ostrosłup^m, szyszka f., czocone = cony. [pek^m.

confabulite^{vñ}, gawędzić. ~tion, pogawędka f.

confect, = confit. ~vα, smażyć w cukrze, robić konfitury. ~ion, konfitury, cukry, pl. ~ioner, cukiernik^m. ~ionery, cukiernia f.

confederalcy, ~tion, związek ^m; konfederacya f. ~te ^{vən̩}, skonfederować się; połączyć (się). ~te ^a sprzymierzony, związkowy. ~te, konfederat, sprzymierzeniec ^m.

confer ^{vən̩} udzielać; przelać; nadawać się. ~ence, narada, konferencja f. ~rer, nadający; nadzajaczy się ^m.

confess ^{vən̩} wyznać, świadczyć, wyspowiadać (się). ~edly ^{ad} niezaprzeczenie, otwarcie. ~ion, wyznanie ⁿ; wiara, spowiedź f.; ~~ chair, konfesyonał ^m. ~ional, ~ionary, konfesyonał ^m. ~or, wyznawca; spowiadający się; spowiednik ^m.

confid||ant, ~ante, powiernik ^m, powiernica f. ~e ^{vən̩} ufać, powierzyć (się). ~ence, zaufanie ⁿ; ufność, otucha, śmiałość f. ~ent, ufny, pewny siebie, śmiały, poufny; *to feel ~~, poczuć ufność*. ~ential ^a poufnny, poufały. ~ently ^{ad} z zaufaniem; poufnie. ~entness, ufność, pewności siebie f. ~ing ^a ufajacy, ufny.

configu||ration, kształt ^m; położenie ⁿ; konfiguracja f. ~re ^{və}, kształtować.

confine, granica f., pogranicze ⁿ; kraniec ^m. ~ ^{vən̩} graniczyć, stykać się; ograniczyć, ukrócić, wstrzymywać, uwieźcić. ~less ^a bezgraniczny. ~ment, uwięzienie, zesławie ⁿ; połog ^m. ~r, ograniczający, zamkający, powstrzymujący; sąsiad ^m.

confirm ^{və} umocnić, stwierdzić, konfirmować, ratyfikować, bierzmować. ~able ^a potwierdzalny. ~ation, umocnienie, potwierdzenie ⁿ; konfirmacyja, ratyfikacyja f., bierzmowanie ⁿ. ~ative, ~atory ^a potwierdzający, konfirmacyjny. ~edness, niezmiennosć f.

confiscati||ble ^{və} ulegajacy zabraniu, konfiskacie. ~te ^{və}, zabrać, konfiskować. ~~ ^a zabrany, sken-

fiskowany. ~tion, konfiskata f., zagrabinie ⁿ.

conflagra||nt ^a gorejący, pałający. ~tion, pożoga f., spalenie ⁿ. **conflation**, gra na dętych instrumentach f.

conflict, starcie ⁿ; spór, konflikt ^m, sprzeczność f. ~ ^{v̩n̩} ścierać się, walczyć, być w sprzeczności.

confluence, ~x, zbieranie się (wód); ściek, spływ, napływ ^m. ~ent ^a dopływający; zlewający się, spływający.

conform ^a jednakoowego kształtu, odpowiedni. ~ ^{vən̩} przystawać, zastosować się do czego; dopasować (się). ~able ^a odpowiedni, stosowny, zgodny, podobny. ~ation, ukształtowanie ⁿ, kształt ^m, budowa f., zastosowanie się ⁿ. ~ist, ~er, konformista, anglikanin ^m. ~ity, podobieństwo ⁿ; zgodność f.; *in ~~, zgodnie z, podług*.

confound ^{və} pomieszać, spletać, zmieszać kogo; strwonić. ~ed ^a zmieszany; przeklęty, zdumiewający. [ternia f.]

confraternity, bractwo ⁿ; konfrat. **confront** ^{və} zestawić, skonfrontować, porównać, stawić czoło, napadać. ~ation, zestawienie, skonfrontowanie, porównanie ⁿ.

confuse ^{və} pogmatwać; pomieszać; zawstydzić. ~sedness, pomieszanie, pogmatwanie ⁿ. ~edly ^{ad} w nieładzie, niewyraźnie. ~sion, zamieszanie ⁿ; nieład ^m; konfuzya f.

confutable ^a mogący być odpartym. ~tation, zbijanie; odparcie ⁿ; ~te ^{və} zbiąć; dowodzić zdania przeciwnego.

congé, pożegnanie ⁿ; ukłon ^m.

congeal ^{vən̩} mrozić, marznąć. ~able ^a zamrażalny. ~ation. ~ment, zamrażanie, zamarzanie ⁿ.

congen' er, ~erous ^a jednorodny ~erousness, jednorodność f.

congen||ial ^a tej samej natury, tegaż usposobienia, komuś właściwy,

wrodnony. ~iality, powinowactwoⁿ, podobieństwo umysłoweⁿ. ~ital, ~ite^a wrodnony.

conger, ~eel, węgorz morski^m. congeries, skupienieⁿ, tłum^m, masa^f.

congest *v^a* naznosić; sprawiać kongestią. ~ion, nagromadzenieⁿ, kongestya^f.

conglo||bate^a kulisty. ~bate, ~be, ~erate^{v^a} nadawać, (przybierać) kształt kulisty. ~~^a skupiony, kłębkowy. ~~^a, konglomerat^m. ~meration, skupienie; lepienie sięⁿ.

conglutinal^{te v^a} skleić, zlepić (się). ~tion, zlepienie się, sklejenieⁿ.

congratula||nt^a winszujący. ~te^{v^a winszować. ~tion, pozdrowienie, winszowanieⁿ, kongratulacya^f. ~tory^a winszujący, z powinszeniem.}

congrega||te^a skupiony, zgromadzony, szczelny. ~~^{v^a} ze brać, zgromadzić (się), skupić się. ~tion, zebranie, zgromadzenieⁿ, kongregacyja^f. ~tionalist, kongregacyjonalista^m, niezależny.

congress, zgromadzenieⁿ; zjazd; kongres^m. ~ive^a schodzący się, kongresowy.

congrulle^{vⁿ} zgadzać się, przystawać. ~ence, ~ency, ~ity, zgodność, odpowiedność, stosowność, równość^f. ~ent, ~ous^a stosowny, odpowiedni.

conic, ~al^a koniczny, ostrokągły. ~alness, ostrokągłość^f. conics, pl. nauka o przecięciach ostrokągowych^f.

coniferous^a szyszkowy.

conjectur||able^a dający się przypuścić, wykombinować. ~al^a oparty na domysłach, przypuszczalny. ~ality, przypuszczalność^f. ~e, domysł^m; przypuszczenieⁿ. ~e^{v^a czynić domysły; dorozumiewać się.}

conjoin *v^a* zespolić. ~t^a złaczony, zespolony.

conjugal^l^a małżeński. ~te^{v^a połączyć węzłem małżeńskim; konjugować, odmieniać (gram). ~tion, czasowanieⁿ, konjugacja^f.}

conjunct^a złaczony, wspólny. ~ion, połączenieⁿ, związek, zbieg, spójnik^m. ~ive^a łączący, złaczony. ~~ tryb łączący^m. ~iveness, łączność^f, zespolenieⁿ. ~ure, zbieg okoliczności, traf^m, okazyja^f, złaczenieⁿ.

conjur||ation, zaklinania, zaklęcia, czary, pl. błaganie, sprzyścieżenieⁿ. ~e^{v^a zaklinać, zamawiać, czarować, błagać, sprzy sięgać się. ~ement, zaklęcie, błaganieⁿ. ~er, zaklinacz, czarownik^m. ~ing, = conjuration.}

conna||scence, jednoczesne urodzenie. ~te^a przyrodzony, pokrewny.

~atural^a wrodnony, jednakiej natury. ~turity, jedność natury; przyrodzonosć^f.

connect^{v^a łączyć (się), zespalać (się), ~ion, connexion, łączność^f, zespolenieⁿ, styczność^f, stosunek^m, węzły pokrewieństwa, pl.; krewny^m, krewni, pl.; in this ~~ w związku z tem.}

~ive^a łączący, łączny.

conniv||ance, pobłażanie, tolerowanieⁿ. ~e^{v^a poblażać, tolerować.}

connoisseur, znawca^m.

connote^{vⁿ}, connote^{v^a zaznaczyć, wpłoznaczać. ~tion, współoznaczenie; znaczenieⁿ.}

connubial^a małżeński.

conoid, (geom.) konoid^m, bryła ostrokągowa^f.

conquer^{v^a zdobyć, zwojować, zwalczyć. ~able^a możliwy do pokonania, zdobycia. ~ing, zdobywanie, podbicieⁿ. ~or, zdobyca, zwycięzca^m.}

conquest, podbój^m, zdobyca, zwycięstwoⁿ.

consanguineous ^a, pokrewny.
~nity, pokrewieństwo.

conscience, sumienie; upon my~, na sumienie! ~tious ^a, sumienny, skrupulatny, honorowy. ~tiousness, sumienność f.

conscious ^a, wiedzący, świadomy; uznający. ~ness, świadomość f., poczuwanie się do czego ⁿ.

conscript ^a, zapisany, popisowy. ~, popisowy ^m. ~ion, spisanie ⁿ; pobór do wojska ^m.

consecrate ^a, poświęcony. ~ ~^{va}, poświęcić, uświęcić. ~tion, poświęcenie ⁿ.

consecution, następstwo ⁿ; wynik ^m. ~tive ^a, następujący, wypływający, następczy, konsekwentny. ~tively ^{ad}, konsekwentnie, następnie, w skutek.

consent, przyzwolenie ⁿ; zgoda, odpowiedność f. ~ ^{va}, przyzwalac, zezwalać. ~aneous ^a, zgodny, zezwalający, właściwy. ~aneousness, właściwość, odpowiedność, zgodność f. ~ient ^a, jednozgodny.

consequence, następstwo ⁿ; skutek, wniosek, wywód ^m; konsekwencja f., znaczenie ⁿ; waga f.; in ~ of, w skutek tego, przeto. ~t ^a, wypływający, wynikający. ~t, następstwo ⁿ; skutek, wniosek, rezultat ^m. ~tial ^a, wynikający; ważny; pyszny. ~tialness, konsekwencja f. ~tly ^{ad}, w następstwie, w skutek czego.

conservative ^a, zachowalny; dający się przechować. ~nt ^a, przechowujący. ~tion, przechowanie, zachowanie ⁿ; konserwacja f., ochranianie ⁿ. ~tive ^a, zachowawczy. ~~, zachowawca, konserwatwny ^m. ~tor, konserwator, zachowywacz ^m. ~tory ^a, zachowawcy, przechowujący. ~~, oranżeryja f., konserwatorym ⁿ.

conserve, konserwa f. ~ ^{va}, zachować, przechować, konserwować, robić konserwy.

consider ^{va}, zważyć, rozważyć.

mieć wgląd na co; poważyć; sądzić; uważać kogo za ~able ^a, znaczny, ważny, wybitny. ~ableness, znaczenie ⁿ, ważność f. ~ate ^a, rozważny, uważny. ~ateness, ostrożność, rozwaga f. ~ation, rozwaga f., wzglad na co ^m; uznanie ⁿ; powaga f., twierdzenie ⁿ; myśl, ocena f., poważanie ⁿ. ~ing ^a, rozmyślający, uważający. ~~^P, ~ ~ that, zważywszy, ponieważ.

consign ^{va}, wręczyć; powierzyć; wysyłać. ~ ^{vn}, poddać się. ~ation, ~ment, złożenie, poruczenie ⁿ; depozyt ^m; towar przesłany ^m; faktura kupiecka f. ~ee, depozytaryusz ⁿ; ajent, przechowujący towar, odbiorca towaru ^m. ~er, ~or, wysyłający towar ^m.

consist ^{vn}, istnieć, składać się z czego, polegać na czem. ~ence, ~ency, konsystencyja f., stan, skład (ciała) ^m; gęstość, tępość, stałość; zgodność f. ~ent ^a, stały, niepłynny; współistniejący, zgodny, logiczny. ~ently ^{ad}, zgodnie, właściwie, ścisłe. ~orial ^a, konsytorski. ~ory, konsytorz ^m.

consolable ^a, dający się pocieszyć. ~te ^{va}, pocieszać. ~tion, pocieszenie ⁿ; pociecha f. ~tor, pocieszyciel ^m. ~tory ^a, pocieszający. ~~, pociecha f., pocieszenie ⁿ. [szyciel ^m]

console ^{va}, pocieszać. ~r, pocieconsole, konsola f., podstawk ^m. **consolidate** ^{va}, wzmacniać, jednoczyc, konsolidować, gwarantować. ~ion, wzmacnienie, ustalenie, połączenie ⁿ; konsolidacja f., ubezpieczenie ⁿ.

consols, pl. papiery procentowe, pl. dług państwo ^m.

consonance, ~ancy, jedno brzmienie ⁿ; zgodność, harmonia f. ~ant ^a, zgodny, harmonijny. ~~, spółgłoska f. ~antness, zgodność brzmienia f. ~ous ^a, jednobrzmiący, harmonijny.

consort ^a towarzysz, małżonek ⁿ, małżonka f; *prince* ~, małżonek panującej królowej. ~ ^{vⁿ} przestawać z kim, łączyć się, towarzyszyć. ~ion, ~ship, stowarzyszenie, konsorcjum ⁿ.

conspectus, konspekt, przegląd ^m. **conspicuity**, ~ousness, widoczność, jasność; sława f. ~ous ^a, widoczny; wydatny; znamienity. **conspiracy**, ~ation, sprzyjęcie ⁿ; spisek ^m. ~ator, spiskowy, konspirator ^m. ~e ^{vⁿ}, knować, sprzyjać się, konspirować.

constable, konstabl, policyant ^m. ~ulary (force), policya f.

constantcy, stałość, moc, niezłomność, pewność, wytrwałość f. ~t ^a stały, niezawodny, wytrwały, pewny, wierny. [zdrożbiór ^m].

constellation, konstelacja f, gwia-
consternation, przerażenie ⁿ; prze- strach ^m, zwatpienie ⁿ.

constipate ^{v^a}, zgęszczać, zatwar- dzić, zapchać. ~tion, zgęszczanie, zanieczyszczenie, zatkanie, zatwardzenie ⁿ.

constituency, okrąg wyborczy ^m. ~ent ^a stanowiący część, two- rzący. ~~ , wyborca ^m, część składowa f, pierwiastek ^m. ~te ^{v^a}, stanowić, tworzyć, wyznaczyć, obrać posła. ~tion, skład, stan ^m. uchwalenie ⁿ, konstytucja, budo- wa (fizyczna) f, ustawa rządowa f, ustrój, temperament ^m. ~tional ^a, konstytucyjny. ~tionalist, o- bronca konstytucji ^m. ~tive ^a, stanowiący, tworzący część, istotny; prawodawczy.

constrain ^{v^a}, skrępować, przy- niewolić. ~able ^a, ulegający przymusowi. ~edly ^{ad} z przymusu, siłą. ~t, przymus ^m, skrę- powanie ⁿ.

constrict ^{v^a}, ścieśnić, ściągnąć, ukrócić. ~ion, ścieśnienie, skrę- powanie ⁿ. ~or, ściągający, ścią- gacz (mięsień) ^m; *boa* ~, wąż du- siciel, *boa* ^m.

constringe ^{v^a} = *to constrict*. ~nt ^a, ściągający.

construct ^{v^a} budować, zbudować, tworzyć. ~ion, budowanie ⁿ, bu- dowa f, pomysł, układ ^m, kon- strukcja, składnia f, wykład ^m, tłumaczenie ⁿ. ~ive ^a, konstruk- cyjny, dający się zbudować. ~ure, budowla f, zabudowanie ⁿ.

construe ^{v^a} budować zdanie; szy- kować, wykładać.

consubstantial ^a, współistotny. ~ist, wierzący w przemianę chleba i wina w ciało i krew Chrystusa. ~ity, współżestestwo ⁿ, współistność f.

consul, konsul ^m. ~ar ^a, konsu- laruy. ~ate, konsulat ^m. ~ate, ~ship, godność konsula f.

consult ^{v^a}, radzić, - się, przyjmować pod uwagę. ~ation, rada, narada, konsultacyja f. ~ative ^a, doradczy. ~er, radzący się; klient ^m.

consumable ^a, mogący być zu- żytym, używany. ~e ^{v^a}, zużyć (się), pożyć, zniszczyć (się), konsumować. ~er, konsument ^m.

consummate ^{v^a}, dopełnić, wy- kończyć, wydoskonalić. ~~ ^a, wykończony, dojrzały, wydosko- nalony. ~tion, wykończenie, wy- doskonalenie ⁿ.

consumption, zużycie, spotrze- bowanie ⁿ, suchoty, pl. wyniszcze- nie ⁿ. ~ve ^a, niszczący, zgubny, pożerajacy, suchotniczy. ~veness, skłonność do suchot f.

contact, styczność f, zetknięcie ⁿ, stosunek ^m.

contagion, zaraza f. ~ous ^a, za- raźliwy. ~ousness, zaraźliwość f.

contain ^{v^a}, zawierać, obejmowa-ć, wstrzymywać (się). ~able ^a, mogący się zawiążeć, pomieścić, zawarty.

contaminant ^a, skalany, spla- miony. ~~ ^{v^a} skałać, splamić, splugawić. ~tion, skalanie ⁿ.

contemn ^{v^a}, pogardać, lekceważyć.

contemplalte *v^a* oglądać, przyglądać się pilnie, rozważyć, rozmyślać, rozpamiętywać. ~tion, oglądanie, przyglądarkie się, rozpatrywanie, rozmyślanie. ~tive, zamyślony, kontemplacyjny, umysłowy, badawczy.

contemporaneous, ~ry *a* wspólnocesny.

contempt, wzgarda *f*, poniżenie. ~ible, godny wzgardy, wzgardliwy, marny, nic nie znaczący, nieważny. ~ibleness, małoważność, nicość, podłość *f*. ~ibly *ad* wzgardliwie, podle. ~uous, pogardliwy, nadęty, pyszny. ~uousness, pogardliwość, nadętość, pycha *f*.

contented *vn*, spierać się, wspólnubiegać się o co, utrzymywać. ~der, konkurent *m*, wspólnubiegający się. ~tion, spór *m*, wspólnubieganie się *n*, sprzeczka *f*. ~tious, kłotliwy, swarliwy. ~tiousness, swarliwość, kłotliwość *f*.

content, ukontentowanie, zadowolenie *n*, głos za ... *m*; treść *f*. ~, zadowolony. ~ *va*, zadowolić. ~ed, zadowolony. ~edly, chetnie. ~edness, zadowolenie. ~less, niezadowolony; prózny. ~ment, zadowolenie, ukontentowanie. ~s, *pl*. zawartość, treść *f*; spis rzeczy *m*.

conterminous *a* sąsiadni, ościenny.

contest, spór *m*, kłótnia, walka *f*. ~ *van*, zaprzeczać, spierać się, walczyć(o pierwszeństwo). ~ation, spór *m*, walka *f*, zaprzeczanie. ~less, niezaprzeczony, niesporny.

context, osnowa *f*, kontekst *m*,

pasmo myśli *n*. ~ure, budowa,

osnowa *f*, utkanie *n*, tkanina *f*,

splot *m*.

contiguity, stykanie się *n*, blizkie sąsiedztwo. ~ous, przyległy, przytkający, pobliski.

continence, ~cy, wstrzemieżliwość, umiarkowanie *n*, czystość *f*. ~t, wstrzemieżliwy, nieustanny.

~t, stały ląd, kontynent *m*. ~tal, kontynentalny.

continge *vn*, dotykać; zdarzyć się. ~nce, ~ncyc, traf *m*, zdarzenie. ~ncies, *pl*. nieprzewidziane wydatki, *pl*. ~nt, przypadkowy, trafunkowy. ~~ kontyngens *m*. ~ntly *ad* wypadkowo. ~ntness, = *contingence*.

continual *a* nieustanny, ciągły. ~ally *ad* wciąż, bez przerwy, nieustannie, wiecznie. ~ance, ciągłość, nieustanność *f*, dalsze prowadzenie, trwanie w dalszym ciągu, odroczenie *n*; *in ~ of time*, z czasem. ~ate, ciągły, nieustanny, długotrwały. ~ation, dalszy ciąg *m*. ~ative, przedłużający, stanowiący dalszy ciąg. ~ator, kontynuator *m*. ~e *vān*, trwać, kontynuować, dalej ciągnąć, prowadzić, przedłużać. ~ed, nieustanny, w dalszym ciągu prowadzony. ~edly, nieustannie, bez przerw. ~ity, ciągłość *f*, nieprzerwane następstwo. ~ous, ciągły, nieprzerwany.

contort *va*, skręcić, wykrzywić. ~ion, skrzywienie, skręcenie *n*. **contour**, kontur, zarys, okrąg *m*. **contraband** *a* przemytnik. ~, kontrabanda *f*. ~ *va*, przemycać. ~ist, przemytnik *m*.

contract, zobowiązanie *n*, umowa *f*, kontrakt *m*; ~ of marriage, intercyza *f*. ~ *van*, ściagnąć, ścieśnić, skrócić, skurczyć się, zawiązać umowę; *to ~ debts*, zaciągać długi; *to ~ a habit*, nabrać nałogu. ~edness, związkowość *f*; sobkowstwo. ~ibility, ~ibleness, kurczliwość *f*. ~ible, ~ile, kurczliwy. ~ion, ściśnienie, skurczenie się, skrócenie *n*. ~or, kontrahent, dostawca *m*, mięsień ściagający.

contradict *va*, zaprzeczać, protestować; *to ~ oneself*, być w sprzeczności z samym sobą. ~ion,

zaprzeczanieⁿ; sprzeczka^f, przeciwnieństwoⁿ. ~ional, ~ious^a, sprzeczny; lubiący sprzeczki. ~ive^a, przeczący. ~oriness, niezgodność; sprzecznosć^f. ~ory^a, sprzeciwiający się, pełen sprzecznosci.

contra||distinguish *vān*, rozróżnić na podstawie przeciwnieństwa. ~position, przeciwstanieⁿ.

contrar||iant, przeciwnik^m. ~iety, przeciwnieństwoⁿ, opozycja^f. ~ily^a, przeciwnie, wbrew. ~iness, = *contrariety*. ~ious^a, przeciwny, sprzeczny. ~iwise^a, przeciwnie; naopak. ~y^a, przeciwny; ~y wind, wiatr niepomyślny. ~y, rzecz przeciwna^f, przeciwnieństwoⁿ; *on the ~y*, przeciwnie.

contrast, sprzecznosć^f, kontrast^m, różnica^f. ~ *vān*, kontrastować; uwidaczniać różnicę.

contra||vallation, szańce z przeciwej strony usypane, *pl.* ~vene^{vā} działać na przekór, na szkodę czystej, przekroczyć (zakaz). ~vention, przekroczenie, przestępstwoⁿ.

contribultary^a, płacący daninę, kontrybucyjny, przyczyniający się. ~te^{vā}, przyczynić się, przyłożyć się do czego; zapłacić. ~tion, opłata, składka, kontrybucja, danina, dań^f. ~tive, ~tory^a, przyczyniający się. ~tor, wspomagający, opłacający, wnioskujący swą część.

contrilte^a, skruszony; żałujący. ~tion, skrucha^f, żal^m.

contrivable^a, dający się wymyśleć. ~ance, wynalazek, pomysł, sposób, plan^m. ~e *vān*, wymyśleć, wynaleść środek, sposób, obmyśleć, zaradzić, uknuć, dopiąć swego, zdołać. ~ement, wynalazek, pomysł^m. ~er, wynalazca, inicyiator^m.

control, kontrola^f, dozór^m, sprawdzanieⁿ; władza^f. ~ *vā*, kon-

trolować, dozorować, kierować, mieć nad czem władzę. ~able^a, podległy kontroli, zależny. ~ler, kontroler, nadzorca^m. ~lership, kontrolerstwoⁿ. ~ment, kontrolowanie, doglądanieⁿ; władza^f.

controversial^a, kontrowersyjny. ~alist, polemik, oponent^m. ~y, spór^m, sprzeczka, dysputa, polemika^f, proces^m.

controvert^{vā}, polemizować. ~ible^a, sporny, zaprzeczalny. ~ist, vid. controversialist.

contumacious^a, krnąbrny; nieposłuszny; zaoczny. ~maciousness, ~macy, krnąbrność^f, nieposłuszeństwo; niestawiennictwo przed sądemⁿ. ~melious^a, obelżywy, butny. ~meliousness, ~mely, zniewaga, obelga, hańba^f. contuse^{vā}, urazić, potłuc. ~ion, stłuczenieⁿ; uraz^m; kontuzja^f. conundrum, fraszka^f, kalambur^m, gra słów^f.

convalescence, ~cy, zdrowienieⁿ; przychodzenie do zdrowia, rekonwalescencja^f. ~t^a, przychodzący do zdrowia. ~t, rekonwalescent, ozdrowieniec^m.

convenient^a, zwołalny. ~e *vān*, zebrać, - się, zgromadzić, - się, zwoływać. ~ience, ~iency, właściwość, stosowność, dogodność^f. ~ient^a, dogodny, przydatny, stosowny.

convent, klasztor, zakon^m. ~icle, schadzka^f, zbór^m; tajne zgromadzenieⁿ. ~icler, uczęszczający na tajne zgromadzenia; sekciarz^m. ~ion, zgromadzenieⁿ; zjazd^m; umowa, konwencja^f. ~ional^a, umówiony, warunkowy, konwenncyjonalny. ~ionary^a, umówiony, zanotowany w umowie. ~ioner, członek stowarzyszenia^m. ~ual^a, klasztorny.

converge^{vān}, dążyć do jednego punktu, przecinać się w jednym punkcie. ~gence, ~gency, zbieżność^f. ~gent, ~ging^a, zbieżny.

conversable *α* rozmowny, towarzyski. ~bleness, towarzyskość f. ~nt *α* biegły, obeznany. ~tion, rozmowa f, obcowanie *n*, stosunki, pl. ~tive *α* światowy, praktyczny.

conver||se, obcowanie *n*, rozmowa f, pożycie *n*, stosunki, pl.; rzecz odwrotna, przeciwnieństwo *n*, zmiana f. ~~ *vñ*, obcować, przestawać z kim, rozmawiać; być w'stosunkach, mieć stosunek (z kobietą). ~sely *ad* nawzajem, naodwrót. ~sible *α* zmienny, odmienny. ~sion, przeistoczenie *n*, zwrot *m*, nawrócenie, – się, odstępstwo *n*, konwersja f. ~t, nowonawrócony, prozelita *m*. ~t *vα*, przemienić, przeistoczyć; nawrócić. ~ter, nawiązający, misjonarz *m*. ~tibility, możliwość nawrócenia; przemienność f. ~tible *α* przemienny, dający się nawrócić, zmienny.

convex, ~ed *α* wypukły. ~ity, ~ness, wypukłość f. ~o-concave *α* wypukło wklęsły. ~o-convex *α* podwójnie wypukły.

convey *vá*, przewozić; dostarczać; przelać, udzielić; *to ~ an idea*, dać wyobrażenie. ~ance, przewóz *m*, dostarczenie *n*, posyłka f, wysłanie *n*, wóz *m*, fura, droga, komunikacja f, przelanie *n*, cesya f. ~ancer, notaryusz *m*. ~er, przewoźnik *m*, człowiek na posyłki.

convict *α*, winny, przekonany (o zbrodnię). ~, skazaniec, więzień *m*. ~ *vá*, przekonać (o zbrodnię), dowieść zbrodni. ~ion, przekonanie, udowodnienie (zbrodni), przeświadczenie *n*. ~ive *α*, przekonywający.

convin||ce *vá*, przekonać, udowodnić, przemówić, pokonać. ~ce-ment, udowodnienie, przekonanie *n*. ~cible *α* dający się przekonać. ~cingly *ad* przekonywająco, udowadniająco, niezbicie. ~ciness, moc przekonywająca dowodność f.

convivial *α* towarzyski, wesoły; hulaszczysty. ~ity, dobry humor *m*, towarzyskość; hulaszczosć f.

convoca||te, convoke *vá*, zwołać. ~tion, zwołanie *n*, sobór *m*.

convoluted *α* zwinięty (o liściach). ~tion, zwinięcie, zawijanie *n*.

convolve *vá*, zwinąć, skręcać, zawiązać.

convolvulus, powój *m*.

convoy, konwój *m*, straż f. ~ *vá*, konwojować.

convulsive *vá*, wstrząsać. ~ion, wstrząśnięcie *n*, konwulsje, drgawki, pl. ~ive *α*, wstrząsający, konwulsyjny, kurczowy.

cony, coney, królik *m*. ~burrow, nora królicza f. ~catch *vá*, (obs.) oszukiwać, naciągać. ~warren, królikarnia f.

coo *vñ*, gruchać. ~ing, gruchanie *n*.

cook, kucharz *m*. ~ *vá*, gotować. ~ery, kucharstwo *m*. ~room, kuchnia f.

cool, chłód, chłodek *m*. ~ *α* chłodny. ~ *ván*, chłodzić, ostudzić; ostygnąć, ochłonąć. ~er, środek chłodzący, chłodnik *m*. ~ing, ochładzanie *n*. ~ish *α* chłodnawy. ~ly *ad* chłodno, oziegle. ~ness, oziebłość f, chłód *m*.

coolie, kuli, tragarz chiński *m*.

coom, sadza f, kopeć *m*.

coomb, comb, miara zawierająca 4 buszle f.

coop, kufa f, kojec *m*, wóz kryty *m*. ~ *vá*, wpakować do kozy, do klatki, do kojca. ~er, bednarz *m*.

~erage, bednarstwo *n*.

coopera||te *vá*, współdziałać. ~tion, współdziałanie *n*, kooperacja f.

~tive *α* współdziałający, współdzielny, pomocny. ~tor, współpracownik, współdziałacz *m*.

coopta||te *vá*, przybierać, wybierać na członka; adoptować. ~tion, przybranie na członka *n*.

coordina||te, koordynata f. ~~ *α*, współrzędny. ~~ *vá*, zestawiać, koordynować, uwierzędnicać.

~tion, zestawienie ; koordynacja f.
 coot, łyska (ptak) f.
 cop, wierzchołek, czub m.
 copal, kopal m.
 coparcen||ary, spółdziedziczenie t.
 ~er, spółdziedzic m.
 copartner, wspólnik m. ~ship, wspólnotwo m., towarzystwo t., firma, kompania f.
 cope, przykrywa, kapa f., ornat m., kopuła f. ~^{vα} przykryć, włożyć na głowę. ~^{vn} iść z kim w zatwody, mierzyć się z kim.
 copious ^a obfito. ~ness, obfitość, copier, = copyist. [płodność f.
 copper, miedź f., rzeczy z miedzi, pl. kocioł m. ~^a miedziany.
 ~as, koperwas, siarczan żelaza m.
 ~ed ^a z miedzi. ~ish ^a zawierający miedź. ~nose, nos czerwony m. ~print, miedzioryt m.
 ~smith, kotlarz m. ~y ^a miedziany. [młody las.
 coppice, copse, porąb m., zarośle, pl.
 copsy ^a porosły zaroślami.
 copula, łącznik (gram.) m.
 copula||te ^{vαn}, łączyć; parzyć się, spółkować. ~tion, spółkowanie, parzenie się t. ~tive ^a łączący.
 copy, kopia f., egzemplarz, wzorek m. ~^{vα} kopować, przepisywać, przedrukować, naśladować.
 ~book, kajet m. ~hold, wieczysta dzierżawa f. ~ist, kopista m.
 ~right, prawo przedruku t.
 coquet ^a kokietny. ~^{vαn} kokietować, być kokietką. ~ry, kokieterya f., umizgi, zalecanki, pl.
 ~te, kokietka f.
 coracle, łódź rybacka f.
 coral, koral m., korale, pl. ~line ^a koralowy, koloru korali. ~~ mech koralowy m. ~moss, = coralline. ~reef, rafa koralowa f.
 corb, kosz na węgle w kopalniach; kosz m.
 corban, skrzynka na jałmużnę, skarbonka, jałmużna f.
 corbeil, kosz m., faszyna forteczna f.

corbel, podpora wystająca z muru.
 cord, sznur, powróz, sznurek m. miara drzewa f., sażeń m. ~^{vα} po-wiązać, zasznurować; to ~ wood, mierzyć drzewo; corded ladder, sznurowa drabina f. ~age, sznury, liny, pl. ~maker, powroźnik m.
 Cordelier, Franciszkanin m.
 cordial ^a serdeczny, pokrzepiający. ~, kordyał m. ~ity, ~ness, serdeczność, szczerość f.
 cordon, kordon (na granicy) m.
 cordovan, ~wain, kordowan m., skóra hiszpańska f. ~wainer, fabrykant skór, obuwia, szewc m.
 core, ośrodek m., serce t., głębia f., tajniki serca, sama treść.
 coriaceous ^a skórzany, łykowaty, szorstki, twardy. [(rośl.).]
 coriander, korjander, kolendra
 cork, korek m., drzewo korkowe m. ~^{vα} zakorkować. ~screw, korkociąg m. ~y ^a korkowy.
 cormorant, kormoran (ptak wodny) m.
 corn, ziarno, zboże t.; Indian ~, kukurydza f. ~^{vα} solić. ~bottle, bławatek m. ~chandler, handlarz zbożowy m. ~drill, siewnik m. ~exchange, giełda zbożowa f. ~field, łąn zboża m. ~flag, kosaciec (bot.) m.
 ~floor, klepisko m. ~flower, bławatek m. ~loft, spichrz m. ~mill, młyn m. ~planter, siewnik rzędowy m. ~poppy, ~rose, maczek polny m. ~trade, handel zbożowy m.
 corn, odcisk, nagniotek m. ~ea, rogówka f. ~eous ^a rogowy.
 cornel, cornelian tree, dereń, ligustr m.; (wiśnia) f.
 corner, róg, węgiel, zakątek m. ~stone, kamień węgielny m. ~ed ^a narożny, z węglami. ~wise ^a poprzecznie, dyagonalnie.
 cornet, róg m., trąbka f., podchorążyy, kornet m.
 corni||ce, gzymy m. ~gerous ^a rogaty.
 cornu-copia, róg obfitości m.

corny ^a plenny, obfitujący w zboże.
corollary, wniosek, wywód ^m.
corona, korona ^f, wieniec ^m.
coronach, śpiew pogrzebowy ^m.
coronal, girlanda ^f, wieniec ^m.
[~] ^a, wieniowy, ciemieniowy.
gary ^a, girlandowy, koronny, wiencowy. **ation**, wieńczenie ^m.
koronacya ^f. **er**, urzędnik, oglądający ciała zmarłych nienaturalną śmiercią. **et**, korona (szlachecka) ^f.
corporal ^a, cielesny, materyalny.
l, kapral, korporał ^m. **lity**, korporacyjny, wcielony. **teness**, korporacyjność ^f. **tion**, ciało, zgromadzenie ^m, korporacya ^f.
corporal ^a, cielesny, materyalny, zmysłowy. **eity**, cielesność, materyalność, zmysłowość ^f.
corposant, światło św. Elma.
corps, korpus (wojska), oddział ^m,
corpse, trup ^m. [ciało ⁿ]
corpullence, **lency**, tusza ^f.
lent ^a, otyły. [ło ⁿ]
Corpus-Christi-(day), Boże Ciało
corpuscle, atom ^m, ciałko ⁿ. **scular** ^a, atomiczny, drobinowy.
corral, zagon na bydło ^m.
correct ^a, poprawny. **v** ^a, poprawiać, karcić, ukarać, robić korrektę. **ion**, poprawa ^f, ukaranie, skarcenie, sprostowanie ^m, korekta ^f; *house of ~*, dom poprawy ^m. **ive** ^a, poprawiający. **~,** środek łagodzący, poprawka ^f, omówienie ^m, modyfikacya ^f. **ness**, poprawność, prawidłowość ^f, dobre prowadzenie się ⁿ. **or**, korektor, reformator ^m.
correlate ^v ⁿ, odnosić się; mieć związek. **~, tive** ^a, względny, odnoszący się, odnośny. **tiveness**, odnośność, obopólność ^f, zależność wzajemna ^f.
correspond ^v ⁿ, korespondować, pisać listy; odpowiadać, zgadzać się. **ence**, **ency**; korespondencya, odpowiedność ^f, perozu-

mienie ^m. **ent** ^a, odpowiedni, stosowny, odpowiadający. **~,** korespondent ^m. **ing** ^a, odpowiedni, odpowiadający.
corridor, korytarz ^m, galerya ^f.
corrigible ^a, dający się naprawić, zasługujący na karę. **ness**, możliwość poprawy ^f.
corrobora|nt ^a, pokrzepiający, wzmacniający. **te v** ^a, pokrzespić, wzmacnić, potwierdzić, za-twierdzić (wyrok). **tion**, pokrzepienie, wzmacnienie, potwierdzenie ^m. **tive** ^a, pokrzepiający, wzmacniający.
corro|de v ^a, wyżreć, wygryść.
dent ^a, żrący, niszczący. **dible**, **sible** ^a, mogący być wyżartym, zniszczalny. **dibleness**, **sibility**, możliwość zniszczenia przez wygryzienie, zniszczalność ^f.
sion, wyżarcie, wygryzienie ^m.
sive ^a, wyżerający, niszczący.
^{~,} środek gryzący, niszczący ^m.
siveness, własność wyżerania ^f, zniszczenie ^m, ostrość ^f.
corrugate, ^v ^a, marszczyć.
corrupt ^a, zepsuty, skażony, pod-kupiony, przedajny, zgniły. **v** ^a, zepsuć (się), skazić (się), przekupić, sfałszować, psuć, gnić. **ibility**, podległość skażeniu, przedajność, znikomość ^f. **sible** ^a, podległy zepsuci, skazitelny, przedajny. **ion**, psucie się, gnicie ^m, rozkład ^m, przekupstwo ^m, przedajność ^f, sfałszowanie ^m, rozpusta ^f, zepsucie (obyczajów, języka) ⁿ. **ive** ^a, psujący, wnioszący zepsucie, rozkład. **less** ^a, niezepsuty, niepsujący się, wiecznie trwały, nieprzekupiony. **ness**, przedajność ^f.
corsair, korsarz ^m.
corse, = *corpse*.
cors(e)let, lekki pancerz ^m.
corset, gorset ^m.
cortical ^a, korowy. **cated** ^a, pokryty korą. **cose** ^a, obfitujący w korę, korowy.

coruscate *vñ* migotać, błyszczeć.
 ~ion, migotanie, błyszczenie *f*.
 corvette, korweta *f*.
 corymb, baldaszkogron (*bot.*) *m*.
 coryphaeus, koryfeusz, przy-
 coryza, katar *m*. [wódcą *m*.]
 cosecant, linia dosieczna *f*.
 cosine, cosinus, dostawa (linia) *f*.
 cosmetic *a*, kosmetyczny, pię-
 kujący. ~, kosmetyk *m*, piękniidło *m*.
 cosmical *a*, kosmiczny, wszech-
 światowy. ~ogony, kosmogonia *f*,
 nauka o poczatku świata. ~ographer,
 kosmograf *m*. ~ography, kosmografia *f*, opis wszechświata *m*.
 ~ology, kosmologia *f*, nauka o
 wszechświecie. ~opolitan, ~opo-
 lite, kosmopolita *m*, obywateł
 świata *m*.
 cosmos, kosmos, wszechświat *m*.
 cossack, kozak *m*. [matki].
 cosset, baranek (wykarmiony bez
 cost, koszt, wydatek, nakład *m*,
 cena, wartość *f*, rachunek *m*, stra-
 ta *f*; upon free ~, darmo. ~ *vñ*,
 kosztować (sumę pieniędzy).
 ~less *a*, tani, bezpłatny. ~liness,
 kosztowność *f*, duże wydatki, *pl.*
 wspaniałość *f*. ~ly *a*, kosztowny,
 drogi, drogocenny.
 costal *a* żebrowy. [ców].
 coster-monger, przekupień owo-
 costive *a*, cierpiący na zatwar-
 dzenie. ~ness, zatwardzenie *f*.
 costmary, wrótycz pospolity *m*.
 costume, strój, kostium, ubiór *m*.
 cosy *a*, dogodny, przyjemny.
 cot, chata, chałupa *f*. ~land, pole
 przy chacie *m*, zagroda *f*.
 cotangent, linia dotyczna *f*.
 cote, owczarnia *f*; dove ~, gołę-
 bnik *m*.
 cotemporary *a* = contemporary.
 cotenant, współlokator *m*, współ-
 nie odnajmujący, dzierżawiący.
 coterie, koterya *f*.
 cotrustee, współpiekun *m*.
 cottage, chata *f*, domek wiejski,
 willa *f*. ~r, zagrodnik *m*, mieszka-
 wiec wiejskiego domku.

cotter, cottier, chałupnik, zir-
 grodnik *m*.
 cotton, bawełna *f*, rzeczy baweł-
 niane. ~ *a*, bawełniany. ~mill,
 przedzalnia bawełny *f*. ~tree,
 drzewo bawełniane *f*. ~yarn, nie-
 skręcana przedzia bawełniana. ~y,
 ~ous *a* puszysty, miękki.
 cotyle, jama panewki *f*.
 couch, łóże *m*, łóżko *m*, kanapa,
 warstwa *f*. ~ *vñ*, położyć (się),
 leżeć, ułożyć w warstwy; przy-
 cupnąć, czołgać się; to ~ the eye,
 zdejmować kataraktę. ~ant *a*,
 leżący (o herbach). ~er, oku-
 lista; pisarz *m*. ~grass, perz *m*.
 cough, kaszel *m*. ~ *vñ* kaszlać.
 could *pr*, od can, mogłem, mógl-
 bym.
 coulisse, kulisy *pl.*, zasłona *f*.
 coulter, lemiesz *m*, radło *m*.
 council, rada, narada *f*, koncy-
 lium *m*, posiedzenie radnych, a
 common ~, rada miejska *f*; privy ~,
 rada tajna *f*. ~lor, radny *m*.
 counsel, rada *f*, zamiar, tajemni-
 ca *f*; radca *m*. ~ *vñ*, doradzać.
 ~able *a*, powolny na rady. ~lor,
 radzca, adwokat *m*.
 count, liczba *f*, rachunek *m*, obli-
 czenie *m*, przyczyna *f*. ~ *vñ*, obli-
 czać, poczytywać, zamierzać, li-
 czyć na. ~able *a*, obliczalny.
 ~book, księga rachunkowa *f*.
 count, hrabią *m*. ~ess, hrabina *f*.
 countenance, fizyonomia, mina *f*,
 wejrzenie *m*, postać, protekcja *f*,
 plecy, *pl.*; to make ~, udawać;
 out of ~, zmieszany. ~ *vñ*, po-
 pierać, protegować. ~r, pro-
 tektor *m*.
 counter, kantor, kontuar, liczman *m*:
 marka *f*, szczoty, *pl.* ~ *a*, prze-
 ciwny. ~ *ad* wbrew, przeciw, na-
 przeciwko. ~act *vñ*, przeciwdzi-
 łać. ~balance, przeciwaga,
 równowaga *f*. ~ ~ *vñ*, równowa-
 życ. ~bass, kontrabas *m*. ~bond,
 zastaw *m*. ~buff, odbitka *f*, ode-
 pchnienie *m*. ~change, zamiana *f*.

~- *vα* zamienić. ~charm, odczarowanie ? ~ ~ *vα* odczarać, znieść czary. ~check, hamulec ^m, wstrzymanie, odfuknięcie ? ~ ~ *vα* wstrzymać, zahamować, wyłajać. ~cunning, sposób na sposób ^m. ~current, prąd przeciwny ^m. ~draw *vα*, kalkować. ~evidence, świadectwo przeciwne ? ~feit^a, sfałszowany, podrobiony, zmyślony. ~~, sfałszowanie, podrobienie ; obłudnik, fałszerz ^m. ~ ~ *van*, sfałszować, podrobić, zmyślać, udawać. ~fort, kontrfort ^m, podpora f. ~mand, odwołanie rozkazu ? ~ ~ *vα* odwołać rozkaz. ~march, kontramarsz ^m. ~ ~ *vn*, maszerować wstecz. ~mark, znak ^m, piętno ⁿ, kontramarka f. ~ ~ *vα* znaczyć. ~mine, kontrmina f, podstęp na podstęp ^m. ~ ~ *vα* robić kontrminy, podkopywać, niweczyć. ~motion, ~movement, ruch przeciwny ^m. ~natural^a, przeciwny naturze. ~pane, kapa na łóżko f. ~part, strona przeciwna f; duplikat ^m, kopia f, odpowiednik ^m. ~plea, skarga wzajemna f. ~plot, przeciw-spisek ^m, intryna na intrygę f. ~ ~ *vα*, spiskować przeciw spiskowi. ~point, kontrapunkt ^m. ~poise, przeciwaga f. ~ ~ *vα* równoważyć. ~poison, odtrutka f. ~pressure, ciśnienie w przeciwnym kierunku ? ~proof, wycisk ^m, kopia f. ~scarp, kontreskarpa f. ~security, ~surety, poręka, kaucja f. ~sign, hasło ⁿ, parol, znak ^m, potwierdzenie ⁿ. ~ ~ *vα* kontrasygnować, znaczyć. ~stroke, odparcie ? ~tenor, alt ^m. ~ticket, kontramarka f. ~tide, przypływ morza ^m, odwrotna fala f. ~vail, równowaga, równa cena f. ~view, sprzeczętność f, kontrast ^m, pogląd przeciwny ^m. ~wind, wiatr przeciwny, niepomyślny ^m. **counting**, liczenie, rachowanie ?

~board, kontuar ^m. ~house, kantor ^m. **country**, kraj ⁿ; wieś f, okolice wiejskie, pl.; *in the ~*, na wsi. ~ ^a, wiejski. ~bumpkin, grubianin ^m, chłopisko ^m. ~house, dom wiejski ^m. ~man, wieśniak; rodak, ziomek ^m. ~parson, paroch, ksiądz ^m. ~seat, dom na wsi ^m; dobra, pl. posiadłość zemska f. ~woman, wieśniaczka; rodaiczka f. **county**, hrabstwo ⁿ; okręg ^m. ~court, sąd przysięgłych w hrabstwie, ogólne zebranie hrabstwa. **couple**, para, swora, belka po przeczna f. ~ *van*, kojarzyć, łączyć, żenić (się). [ka f. **couplet**, śpiewka f, kuplet ^m; **strophic coupling**, połączenie; spręgło ⁿ. **coupon**, kupon ^m. **courage**, ~ousness, odwaga f, męstwo ? ~ous^a, odważny, męski, dzielny. [słny ^m. **courier**, kurjer ^m, sztasefa f, umycourse, kurs; bieg, chód; upływ; rozwój ^m, droga do biegu f, plac wyścigowy; wykład nauk ^m, wyścigi, pl. kierunek obrany, naturalny bieg rzeczy, sposób ^m, sposób życia ^m; podawanie ; potrawa f; of ~, naturalnie, ma się rozumieć; by ~, kolejno; in due ~, w właściwym czasie; to take ~, przed siebrać środki; take your ~, czyn jak ci się podoba. ~ *vān*, ścigać zwierza; polować z chartami; biegać, latać. ~s, pl. miesięczka f. ~r, koń, rumak, rysak ^m, polujący z chartami. **court**, dwór ^m, rezydencja f, sąd ^m, gmach sądowy ^m; podwórze ⁿ; ~of guard, odwach ^m. ~ *van*, dworować, umizgać się, starać się o pannę. ~chaplain, kapelan nadworny ^m. ~day, dzień przyjęć na dworze; dzień posiedzeń sądu ^m. ~eous^a, dworni, uprzemysy. ~eousness, dworność, układność, uprzemysy f. ~esy, dworność,

uprzemysłość f, dyg, ukłon ^m, umiagi, pl. ~ ~ ^{vñ} dygać, składać ukłon, bawić damy. ~esan, ~ezan, kurtyzana f. ~ier, dworak ^m. ~like ^a uprzemysły, dworacki. ~liness, dworność, dworackość, ogląda f. ~ly ^a dworny, uprzemysły. ~martial, sąd wojenny ^m. ~plaster, plasterek angielski ^m. ~ship, ukłon, hołd ^m, hołdowanie, staranie się ⁿ. ~yard, podwórze ^m; przedsionek ^m. cousin, kuzyn ^m, kuzynka f, powinowaty ^m; ~german, krewny ze strony ciotecznej lub stryjecznej. ~ship, kuzynostwo ⁿ. cove, przystań, zatoka f, schronienie ⁿ, alkowa f, sklepienie ⁿ. covenant, przymierze ⁿ, umowa f. ~ ^{vñ} zawierać umowę, przyrzec. ~ee, jedna ze stron umawiających się. ~er, wchodzący w umowę, spizymierzony. ~się. cover ^{vñ}, pokryć, nakryć; łączyć cover, nakrycie, przykrycie ⁿ, dach; pokrowiec ^m, pokrywa f, wieko, denko ⁿ, koperta f, przytułek ^m, protekcyja f, pretekst ^m; to get under ~, schronić się. ~cle, przykrywka, pokrywka; koperta f. ~ing, nakrywanie, nakrycie, odzienie ⁿ. ~let, ~lid, kołdra, kołderka f, przykrycie na nogi ⁿ. ~t, przytułek ^m, schronienie ⁿ, opieka f. ~ ~ ^a, ukryty, znajdujący się pod opieką; ~ ~ way, potajemna droga f, przejście ⁿ. ~tly ^a tajemnie, pocichu. ~tness, tajemniczość, skrytość f. ~ture, przykrycie ⁿ, opieka, obrona f, schronienie ⁿ, stan kobiety zamężnej ^m. covet ^{vñ}, pożądać, pragnąć. ~able ^a pożądany. ~ous ^a chciwy, ambitny. ~ousness, chciwość f, sknerstwo ⁿ. [sza f. covey, gniazdo ⁿ, młodzizna ptaców, (pl. cows) (kine, obs.) krowa f. ~berry, borówka f. ~calf, cieł ⁿ. ~grass, koniczyna f.

~herd, pastuch ^m. ~house, obora f. ~keeper, skotopas ^m. ~pox, krowia ospa, krowianka f. ~slip, pierwiosnek ^m. cow ^{va} zastraszyć, stłumić. coward, tchórz ^m. ~ ^a tchórzliwy, podły. ~ice, ~liness, tchórzstwo ⁿ, małoduszność f. ~ly ^a tchórzliwy, bojaźliwy, małoduszny. cower ^{vñ} przycupnąć, przysiąć na piętach; przypaść do ziemi. cowl, kaptur; mnich; ceber ^m. cowry, muszelka f. coxcom|b, wierzchołek, czub, grzebień koguci ^m; czapka błazeńska f; błazen, fanfaron ^m. ~ical ^a, śmieszny, błazeński. coy ^a lekliwy; nieśmiały. ~ ^{vñ} być nieśmiałym, sromać się, wałać się. ~ly ^a skromnie, nieśmiało. ~ness, nieśmiałość, bojaźliwość, skromność f. cozen ^{va} oszukiwać, okpić. ~age, oszukaństwo, oszustwo ⁿ. ~er, oszukaniec, okpisz ^m. cozy, vid. cosy. crab, krab, rak ^m; dzikie jabłko ⁿ; człowiek opryskliwy ^m. ~bed ^a, cierpki, opryskliwy, zrzędny. ~bedness, cierpkość, opryskliwość f, ciężki styl, najeżony trudnościami. ~by ^a ciężki (do zrozumienia). crack, łoskot, wystrzał ^m; rysa, rozpadlina; chwilka f, mig; bzik, wybryk ^m; samochwałstwo, obełgiwanie ⁿ. ~ ^{vñ} trzasnąć (z bičza), chrupać, rozłupać, pęknąć, prysnąć, wystrzelić, chełpić; to ~jokes, żartować, stroić drwiny. ~brained, ~ed ^a warjacki. ~er, samochwał ^m; petarda f; suchar; kapiszon; pistolet ^m; narzędzie do rozłupywania; wyścigi główne, pl. ~le ^{vñ} trzeszczeć, chrzęstać. ~ling, trzeszczenie, chrobotanie ⁿ, chrzest ^m. ~nel, obwarzanek ^m. cradle, kołyska f, kosa z grabiami f; sanki (w chir.), pl. żupki, pl.

~ *vɑ* złożyć w kołysce, kołysać, bujać. ~clothes, pieluchy, *pl.* craft, rzemiosło *"*, kunszt, talent *m*; przebiegłość *f*, wybieg; statek *"*. ~ily *əd* sztucznie, chytrze, zręcznic, mądrze, artystycznie. ~iness, przebiegłość, zręczność *f*. ~'s-man, majster, rzemieślnik *m*. ~y *ə* chytry, przebiegły, obrotny, zręczny.

crag, stroma skała *f*. ~ged, ~gy *ə*; skalisty, stromy. ~giness, skalistość, stromość *f*.

crake, derkacz *"*. ((się)). cram *vəm* tkać, pakować, napchać. crambo, zabawa rymowana *f*. cramp, kurcz *"*; klamra, ankra; zawada *f*, przymus; przycisk *m*, prasa *f*. ~ *ə* trudny, zawikłany. ~ *vən* wywoływać kurcze; zewrzyć klamrą, ściągać, spinać, krępować. ~fish, drętwia *f*, ryba elektryczna *f*. ~iron, żelazna klamra *f*. ~oon, klamra, ankra *f*.

cranberry, borówka *f*.
cranch *vɑ* = craunch.

crane, żóraw; lewar, kurek *m*. ~'s-bill, geranium *f*; dziób bociani *m*. craniology, kraniologia *f*. ~um, czaszka *f*.

crank, korba; igraszka *f*, przekręcenie wyrazów *"*; mechanizm zegarowy *m*. ~ *ə* wywrotny, luźny, źle spojony; a ~ship, okrąg blizki zatonięcia. ~arm, korba *f*. ~y *ə* niedołężny; drażliwy; dowcipny. crankle, wykręt; zakręt; przegub; załom; zygzak *"*. ~ *vɪn* wić się, iść w zygzak, tworzyć załomy.

cran|nied *ə* rozpadł, popękany, porysowany. ~ny, rozpadlina, rysa, szpara *f*. [sy].
crape, krepa *f*. ~ *vɑ* zawijać (włó-

crapulence, pijanstwo *"*; nudy po pijatyce, *pl.* ~lous *ə* opłyty, chory z przepicia.

crash, łomot, łoskot *m*, zgruchotanie *"*. ~ *vən* pękać z łoskotem, walić się, zgruchotać. [ment *m*. crasis, właściwość krwi *f*, tempera-

crass *ə* gruby, gęsty.

crate, wielki kosz *"*, paka z łat *f*. crater, krater, otwór wulkanu *"*. craunch *vɑ* schrustać, schrupać. cravat, krawat *m*, chustka na szyję *f*. crave *vɑ* upraszać, błagać, domagać się.

craven *ə* pobity (kogut), oniesimiony, tchórzliwy. ~, tchórz *"*. ~ *və* zastraszyć.

craving, żądanie, domaganie się. ~ *ə* żądający, nienasycony, natarczywie się domagający; ~ appetite, wilczy apetyt *"*. ~ness, checiowość, nienasyconość *f*.

craw, wołe (ptaków) *"*; żołądek *m*. crawl *"* pełzać, czołać się, wkrańdać się. ~er, wszystko co pełza, gad *"*, robactwo *"*. ~ing *ə* pełzający; ~y-mauly, w nieładzie.

crayfish, crawfish, rak *m*.

crayon, ołówek rysunkowy *m*; sucha farba pastelowa *f*, rysunek pastelowy *m*.

craz|le *vən*, roztłuc (się); zgruchoać, nadwierzęyć umysł, stłuc się. ~ed *ə* mający bzika, postrzelony. ~iness, wątłość, kruchosć *f*, bzik *m*, warjactwo *"*. ~y *ə* wątły, kruchy, słaby, szalony.

creak *vɪn* skrzypieć; ćwierkać.

cream, krem *m*, śmietana, śmietanka (towarzystwa) *f*, kwiat (młodzieży) *"*; ~ of tartar, kremortartar *"*, winian potasu; whipped ~, śmietana na pianę ubita; ~cheese, ser śmietankowy. ~ *vən* zachodzić śmietaną, zbierać śmietanę. ~faced *əd* biały jak ściana. ~y *ə* śmietankowy, słodkawy; wzruszajacy.

crease, fałda *f*, zagięcie *"*; zmarszczka *f*. ~ *vɑ* fałdować, zmięć.

creat|le *vɑ* tworzyć, zrządzić, ustawniwać, wybrać. ~ion, stworzenie *"*; świat *m*, istota *f*, płód, utwór *m*; mianowanie *"*, wybór *m*. ~ive *ə* twórczy. ~or, stworzyciel, stwórcą *m*. ~ure, istota *f*, twór *"*, stworzenie, zwierzę *"*; człowiek *"*, krea-

- tura; nędzna istota ^f; *sweet* ~~, luba istota ^f; *fellow* ~~, bliźni, brat ^m.
- credience**, wiara, ufność ^f, zaufanie ⁿ. ~enda, artykuły wiary, dogmaty, *pl.* ~entials, *pl.* listy wierzytelne ~ibleness, ~ibility, wiarogodność ^f. ~ible ^a wiarogodny, podobny do wiary.
- credit**, wiara ^f, kredyt, dług ^m, pożyczka ^f, zaufanie, znaczenie ⁿ, wpływ ^m, powaga, reputacja ^f, (w książkach handlowych): ma; *to give* ~, dać wiare, wierzyć; *on* ~, upon ~, na kredyt, na wiare; letter of ~, list wierzytelny ^m. ~^v^a wierzyć, dawać wiare, zaufać, kredytować; zaszczęcić. ~able ^a zasługujący na wiare, uczciwy, nieposzlakowany. ~ableness, uczciwość ^f, honor ^m, prawdopodobieństwo ⁿ. ~or, wierzyciel, kredytor ^m.
- credulity**, łatwocierność ^f. ~ous ^a, łatwocierny.
- creed**, wiara ^f, wyznanie wiary; mniemanie, przeświadczenie, wierzenie ⁿ.
- creek**, zatoka, przystań ^f, mały port, załom (rzeki) ^m, rzeczka ^f, ruczaj ^m. ~y ^a pełen zatok, kręty (brzeg).
- creep** ^vⁿ, pętlać, piąć się, wcisnąć się. ~er, płaz ^m, roślina pnąca się ^f. ~hole, dziura ^f, schronisko ^f, wykręt ^m, wymówka ^f. ~ing ^a, pętłający, pnący się. ~~, pętlanie; ślizganie się; podkraływanie się ⁿ. ~ingly ^a, pętłający, nieznacznie.
- cremation**, palenie ciała ⁿ.
- crenated** ^a, ząbkowany.
- crenelated** ^a, z blankami.
- creole**, creolian, kreol ^m.
- crepitate** ^vⁿ, trzeszczeć. ~tion, trzeszczenie ⁿ, skrzyp ^m, krepitacja ^f.
- crepuscular** ^a, zmierzchowy. ~le, zmierzch, zmrok ^m. ~lous ^a, mroczny.
- crescent** ^a, wzrastający. ~~, księżyc na nowiu; półksiężyca ^m.
- cress**, rzeżucha ^f. [okrętowa ^f].
- cresset**, latarnia morska, latarnia
- crest**, grzebień, czub ^m, grzywa, kita u hełmu; fantazyja, pycha ^f, ozdoby u wierzchu herbu. ~ed ^a, grzebieniasty, czubaty, z kitą. ~fallen ^a zbity z toru, zrażony. ~less ^a bez pióropusza, nizkiego pochodzenia.
- cretaceous** ^a, kredowy.
- cretin**, kretyn; idyota ^m.
- crevasse**, przerwanie (grobli) ⁿ. ~ice, szczelina, szpara ^f.
- crew**, zgraja, czereda; czeladź; załoga (okrętowa) ^f.
- crew** ^p^r, od *to crow*.
- crewel**, kłębek ^m.
- crib**, żłób ^m; chałupa; kradzież ^f; tłumaczenie dosłowne autorów klasycznych. ~^v^a, zamknąć, zakorkować, skraść. ~bage, rodzaj gry w karty.
- cribble**, sito, rzeszoto ⁿ. ~^v^a, przecrick, ból w karku z zawiania, chwilowy reumatyzm ^m.
- cricket**, świerszcz ^m, gra w palańca. ~er, gracz w krykieta ^m. ~bat, bijadło ^m, bijak ^m.
- crier**, wywoływacz; krzykacz ^m.
- crime**, zbrodnia ^f, przestępstwo ⁿ. ~inal ^a, zbrodniczy, występny, kryminalny. ~~, zbrodniarz, kryminalista ^m. ~inality, ~inalness, zbrodnictwo, kryminalność ^f. ~ination, obwinienie ⁿ, oskarżenie ⁿ. ~inatory ^a, obwiniający.
- crimp** ^a, kruchy, wiotki, sprzeżny. ~, werbownik, faktor ⁿ. ~^v^a, werbować; pochwycić; kędziorzawić, fryzować.
- crimble** ^v^a, skurczyć, zmarszczyć, fryzować.
- crimson**, karmazynowy kolor ^m. ~^a, karmazynowy. ~^v^a, farbować na kolor karmazynowy; rumienić się.
- cringe**, czołobitność ^f, ukłon niski ^m, płaszczenie się ⁿ. ~^v^a, bić po-

kłony, płaszczyć się, marszczyć.
 ~r, płaszczący się, zausznik ^m.
crinkle, zgięcie ⁿ; zakręt ^m, zmarszczka ^f. ~ ^{vñ}, kręcić, jechać zakrętami, iść kreto.
crinoline, krynolina ^f.
cripple, kaleka ^m. ~ ^{vα}, okaleczyć.
 ~ness, okaleczenie; chromanie ⁿ.
crisis, kryza ^f, przesilenie ⁿ.
crisp ^a, kędzierzawy, szorstki, kruchy, wiotki. ~ ^{ván}, kędzierzawić (się), fryzować (się), zawijać papiloty, wycinać w żabki, marszczyć (się). ~ation, fryzowanie, kędzierzawienie się, zawijanie ⁿ. ~ing-iron, żelazko do zakręcania loków ⁿ. ~ness, kędzierzawość; kruchosć ^f. ~y ^a, kędzierzawy; kruchy.
criterion, (pl. criteria) kryterium ⁿ; kamień probierczy, sprawdzian ^m.
critic, krytyk, recenzent ^m. ~al ^a, krytyczny, wymagający, stanowczy, przełomowy, niebezpieczny. ~alness, krytyczność ^f. ~ise ^{vá}, krytykować, oceniać, przyganiać. ~ism, krytycyzm ^m, krytyka, recenzja, ocena ^f.
croak, skrzeczenie; krakanie; burczenie ⁿ. ~ ^{vñ}, skrzeczeć; krakać; burczeć w żołądku; mówić ochrypłym głosem. ~er, skrzeczący, kraczący; żebrawek ^m.
crochet, szydełkowanie ⁿ. ~ ^{vá}, szydełkować.
crock, garnek; stary grat; locek ^m. ~ery, naczynia gliniane, pl.
crocodile, krokodyl ^m. ~~ ^a, krokodyli; ~~tears, łzy krokodyle, pl. ~lian ^a, krokodyli.
crocus, szafran ^m.
croft, pastewnik ^m; zagroda ^f, ogrodzone pole ⁿ. ~er, mały pachiarz ^m.
cromlech, grobowiec kamienny Druidów ^m.
cron||e, stara owca ^f, bydło ⁿ; wiedma ^f. ~y, stary przyjaciel ^m.
crook, hak, haczyk ^m, zakrzywienie ⁿ; załom, kij pastuszy, pa-

storał ^m; by hook or by ~, bądź co bądź; prawem lub przemocą. ~ ^{ván}, zakrzywić (się). ~ed ^a, zakrzywiony, garbaty, wykrzywiony, zeszpecony; przekręcony. ~edness, krzywizna ^f, skrzywienie ⁿ. ~legged ^a, koślawy.
crop, wole, podgardle; zboże na pniu ⁿ; urodzaj; kusy ^m, kurta ^f; włosy, krótko strzyżone. ~ ^{va}, obciąć (ogon, uszy), przycinac, skubać (trawę), kosić, żąć, rwać (kwiaty). ~eared ^a, z obciętymi uszami. ~per, gołąb gardłacz ^m.
croquet, krokiet ^m.
crosier, crozier, pastorał ^m.
cross, krzyż ⁿ, utrapienie ⁿ, troaska ^f, krzyżowanie (się) ⁿ. ~ ^a, krzyżowy, poprzeczny, niepomyślny, markotny, przeciwny. ~ ^{ván}, złożyć na krzyż, skrzyżować, przeżegnać, przejść, przejechać w poprzek, przeprawić się, pomieszać szyki, pokrzyżować, być przeszkodą; to ~ out, wykreślić; to ~ one's path, pokrzyżować czyje plany, wejść w drogę. ~armed ^a, ze skrzyżowanymi rękami. ~bar-shot, dwie kule złaczcone sztabą. ~bow, kusza ^f. ~breeding, krzyżowanie ras ⁿ. ~examination, badanie krzyżowe ⁿ. ~grained ^a, mający żyłki poprzeczne; opryskliwy. ~ing, przechodzenie ⁿ. ~jack, żagiel burzowy ^m. ~ness, zrębność ^f, nieudawanie się ⁿ, poprzeczość ^f. ~path, ścieżka, przecinająca inną ^f. ~purposes, to be at ~~, nierozumieć się, szkodzić komuś nie pragnąc tego, przez nieporozumienie. ~road, droga przecinająca inną ^f. ~street, ulica przecinająca inną ^f. ~wind, wiatr z boku, niepomyślny ^m. ~wise ^a, nakrzyż, poprzecznie.
crotch, widły, pl. ~et, haczyk, nawias; kaprys ^m, dziwactwo ⁿ. ~ety ^a, dziwacki.
crouch ^{vñ}, skulić się, skurczyć się,

paść do nóg; płaszczyć się, ponizać się, pochlebiać.

croup, croop, krup ^m.

crow, wrona; dźwignia f, drąg ^m; *to have a ~ to pluck with one*, mieć z kim na pieńku. ~ ^{vñ}, piać. ~bar, drąg żelazny ^m. ~foot, jaskier ^m. ~ing, pianie ⁿ.

crowd, tłum ^m, ciżba f, pospolstwo ⁿ. ~ ^{vñ}, tłumnie się zbiegać, natłoczyć, pchać się; *to ~ sails*, rozwijać wszystkie żagle.

crown, korona f, wieniec ^m, wierzchołek głowy ^m; korona (5 szylindrów); tonsura f. ~ ^{vñ}, koronować, wieńczyć; dokonać, zrobić damę (w warcabach). ~glass, kronglas ^m. ~ing, koronowanie, wieńczenie, wykończanie. ~lands, ziemie koronne pl. ~let, mała korona f. ~prince, następca ^m tronu. crucif^{al} ^a, krzyżowy, poprzeczny. ~ate ^{vñ}, rozpinać na krzyżu, męczyć, dręczyć.

crucible, tygielek ^m.

cruci^ferous ^a, niosący krzyż, krzyżowy, z krzyżem. ~fied ^a, ukrzyżowany. ~fier, krzyżujący, rozpinający na krzyżu ^m. ~fix, krucyfiks ^m. ~fixion, ukrzyżowanie ⁿ. ~form ^a, w formie krzyża. ~fy ^{vñ}, przybić do krzyża, krzyżować.

crud^{le} ^a, surowy, nieobrobiony, niedogotowany, twardy, niedojrzały, niestrawny, z gruba opracowany. ~ely ^{ad}, z gruba, niedojrzale, bez wykończenia. ~ity, ~eness, surowizna, niedojrzałość f, brak wykończenia ^m, niestrawność (pokarmów) f.

cruel ^a, srogi, okrutny, bezlitośny, bez serca. ~ty, ~ness, srogosć f, okrucieństwo ⁿ, brak serca ^m.

cruet, flaszczka (na oct, na oliwę) f. ~stand, serwis (z octem, oliwą) ^m.

cruise, krażenie po morzu ⁿ. ~ ^{vñ}, krażyć po morzu (o statkach

wojennych). ~r, statek wojenny, krzyżownik ^m.

crum^b, ośrodek chleba, okruch ^m, odrobina f. ~ble ^{vñ}, kruszyć, drobić, pokruszyć się. ~my ^a, pulchny, pokruszony, sypki, miałki.

crump ^a, krzywy, garbaty.

crum^p, placuszek ^m.

crumple ^{vñ}, gniesć, miętosić, zmarszczyć (się).

crunch, vid. craunch.

crupper, krzyż (koński) ^m, podogonie ⁿ, rzemień podogonny ^m.

crural ^a, udowy.

crusade, wojna krzyzowa, krzyzata f. ~r, krzyżak ^m.

cruset, tygielek ^m.

crush, starcie, zgniecenie, uderzenie ⁿ, łoskot ^m, zwalenie się ⁿ. ~ ^{vñ}, zgnieść złamać, zetrzeć w proch, zgnębić, zniszczyć, zwalić, rozwalić, kruszyć się.

crust, skorupa, skórka (chleba) f, strup, pancerz (żółwia) ^m. ~ ^{vñ}, okryć skorupą, zeskorupić.

~aceous ^a, skorupiasty; ~~ animals, skorupiaki, pl. ~ed ^a, osiadły, omszały. ~iness, posiadanie skorupy. ~y ^a, okryty skorupą; zły, zachmurzony.

crutch, kule (dla chroniących), pl. kula f.

cry, krzyk ^m, wołanie ⁿ, płacz, lament ^m; ~ of hounds, swora psów gończych, psiarnia f. ~ ^{vñ}, krzyzieć, wołać, obwieszczać, obwoływać, płakać, lamentować, wykrzykiwać; *to ~ against*, powstawać przeciw; *to ~ aloud*, wołać głośno; *to ~ out*, wykrzykiwać, powstawać przeciw komu, oskarzać; *to ~ fire*, wołać gore.

crypt, krypta, jamka f, zagłębie nie ⁿ. ~ic, ~ical ^a, skryty, ukryty.

~ogamous ^a, skrytopłciowy.

crystal, kryształ ^m. ~line ^a, kryształowy, przezroczysty. ~lisation, krystalizacja f. ~lize ^{vñ}, krystalizować (się).

cub, szczenię ^m; małe (lwiątko, niedźwiadek i. t. d.) ^m. ~ ^{vα}, wylegiwać małe.

cubal||tion, kładzenie, leżenie, wylegiwanie ^m. ~tory ^α leżący.

cubitature, obliczenie kubiczności ^m. ~e, sześciian ^m. ~ic, ~ical ^α kubiczny, sześcienny, bryłowaty, kostkowy. ~iform ^α kubicznej formy. ~eroot, pierwiastek sze-

cubeb, kubeba (rośl.) ^f. [ścienny ^m].

cubit, łokciec (miara) ^m; przedramię ^m; kość łokciowa ^f. ~al ^α;

łokciowy.

cuckold, maż niewiernej żony, rogal ^m. ~ ^{vα} przypiąć mężowi rogi, zdradzić. ~om, (*obs.*) noszenie rogów, mężowie zdradzeni.

cuckoo, kukułka ^f.

cucumber, ogórek ^m.

cucurbit, retorta, kolba ^f. ~aceous ^α dyniowy.

cud, pokarm z pierwszego żołądka przeżuwających, pokarm żuty; *to chew the ~*, przeżuwać; rozważyć.

cudden, osieł, bałwan ^m.

cuddle ^{van}, skulić się, przytulić się, pieścić się obejmować.

cuddy, kajuta; kuchnia (okrątowa) ^f. [tuzować, okładać kijem].

cudgel, kij ^m, pałka ^f. ~ ^{vα}, wygue, koniec, ogon; kij bilardowy ^m; hasło, napomknienie ^m; rada ^f; humor ^m, usposobienie ^m.

cuff, szturchaniec, kuks, kułak; mankiet, zarękawek ^m. ~ ^{vα}, szturchnąć, uderzyć pięścią; bić się na kułaki.

cuirass, kirys, pancerz ^m. ~ier, kirasyer, pancernik ^m.

cuish, nagolenica ^f.

Culdee, zakonnik ^m.

culinary ^α kulinarny, kucharski.

cull ^{vα} wybrać, wybrakować, rwać kwiaty, zrywać owoce.

cullender, durszlak ^m.

cullion, cebulka ^f; łajdak ^m.

cully, oszukany, okipiony, wstrychnięty na dudka. ~ ^{vα}, okpić, wstrychnąć na dudka.

culm, żodyga, słonka ^f; okruchy z węgla, *pl.*

culmina||te ^{vn}, przechodzić przez punkt wierzchołkowy, wznieść się, górować, być u szczytu. ~tion, przechodzenie przez punkt wierzchołkowy, górowanie ^m; szczyt ^m. **culp||ability**, ~ableness, karygodność, winna ^f. ~able ^α karygodny, winien. ~rit, winowajca, obwiniony, przestępca ^m.

cult, kult ^m.

cultiva||ble ^α dobry pod uprawę, orny. ~te ^{vα} uprawiać, zajmować się czem, kształcić, wydoskonalić. ~tion, uprawa ^f, kształcenie, doskonalenie się ^m. ~tor, rolnik; uprawiający, doskonalący się w czem ^m.

culture, uprawa, uprawa roli ^f; wykształcenie ^m, kultura ^f. ~ ^{vα}

culver, gołąb ^m. [uprawiać].

culvert kanał odpływowy ^m.

cumb||er, ciężar ^m, bieda ^f. ~ ^{vα}, obarczać, być zawadą, naprzyniekrząć się. ~ersome, ~rous ^α, ciążący; niewygodny; przestrzenny. ~ersomeness, uciążliwość ^f, zawady, *pl.*

cum(m in, kmin ^m

cumula||te ^{vα} skupiać. ~tion, gromadzenie ^m. ~tive ^α gromadzący; wzmacniający; kumulacyjny. [klinowaty].

cune||al, ~ated ^α klinowy. ~iform ^α

cunning, biegłość; znajomość rzeczy; przebiegłość, chytrłość; sztuka ^f, fortel; instynkt ^m. ~ ^α, biegły, znający się na rzeczy, zdolny, mądry; przebiegły, chtry. ~ness, *vid. cunning*.

cup, czara ^f; puchar, kubek ^m; filiżanka, szklanka ^f; kielich (kwiatowy) ^m; bańka, nagroda honorowa ^f. ~ ^{vα}, postawić bańki; ugasać; *parting* ~, *stirrup* ~, wsiadane ^m; trunek pożegnalny ^m; ~ and can, nierozdzieleni przyjaciele.

~bearer, podczaszy ^m. ~board, szafa ^f; kredens ^m. ~horse, koń

wyścigowy uwieńczony ^m. ~race, wyścigi o nagrodę honorową, *pl.* cupel, naczynie do próbowania złota lub srebra. ~lation, wydzielenie (metalu).

cupid, cupidyn, bóg miłości, amorek ^m. ~ity, chciwość, pożądliwość *f*.

cupola, kopuła, bazylika *f*.

cupping, stawianie baniek ⁿ. ~glass, bańska *f*.

cup||eous ^a miedziany. ~iferous ^a zawierający w sobie miedź.

cur, kundys; szelma; łajdak ^m.

cur||able ^a uleczalny. ~ableness, uleczność *f*.

cur||acy, podprobostwo ⁿ, wikaryat ^m: ~te, wikary ^m. ~tor, opiekun, kurator ^m.

curb, łańcuszek u użdeczki; munsztuk; hanulec ^m, karby, kluby, *pl.* ~ ^{vα} założyć łańcuszek munsztuka, hamować, powściągać, wziąć w kluby. ~stone, próg, stopień ^m, przy bruku.

curd, zsiadłe mleko ⁿ; twaróg ^m. ~, curdle ^{vn}, krzepnąć. ~y ^a, zsiadły.

cure, leczenie ⁿ, kuracja *f*, leki, *pl.*; plebania *f*; probostwo ⁿ. ~ ^{vα}, leczyć. ~less ^a nieuleczalny.

curfew, dzwon, zwiastujący czas gaszenia światła ^m.

curing-house, rafinerya *f* (cukru).

curiosity, ciekawość, osobliwość *f*. ~ous ^a ciekawy, osobliwy, szczególny, misterny, delikatny. ~ousness, osobliwość, rzadkość, mierność *f*.

curl, kędzior, lok ^m, linia spiralna *f*. ~ ^{vαn}, kędzierzawić (się), fryzować, zakręcać loki. ~ing-iron, żelazko do zakręcania loków ⁿ. ~ing-paper, papiloty, *pl.* ~y ^a, kędzierzawy, falisty.

curlew, kulik (ptak) ^m.

curmudgeon, sknera, kutwa ^m. ~ly ^a skąpy.

currant, rodzynek ^m, porzeczka *f*.

curr||ency, obieg ^m, cyrkulacja,

moneta w obiegu *f*; kurs (monety) ^m; płynność (mowy) *f*. ~ent ^a krążący, obiegowy, płynny, upowszechniony; price ~~, cennik ^m. ~ent, nurt, prąd, pęd, strumień, bieg ^m. ~entness, = currency. ~icle, karjolka *f*. ~iculum, program nauk ^m.

currier, garbarz ^m.

currish ^a mrukliwy, opryskliwy. ~ness, opryskliwość, mrukliwość *f*.

curry ^{vα} garbować skóry, czyścić zgrzebłem; maltretować; opryskliwie się zachowywać względem kogo; to ~ favour with one, nadskakiwać. ~comb, zgrzebło ⁿ.

curse, przekleństwo, złorzeczenie ⁿ; kłata *f*. ~ ^{vα} przeklinać, złorzeczyć, kłać. ~d ^a przeklęty, niegodziwy, niecny. ~dly ^{ad} niegodziwie. ~dness, szkarada, niegodliwość *f*. [lista ^m].

cursitor, przepisywacz, kancer-

cursive, kursywne pismo ⁿ. cursor||ily ^a w pospiechu, ulotnie. ~y ^a pospieszny, nieważny, powierzchowny.

curst ^a = cursed.

curt ^a krótki.

curtail ^{vα} obciąć, uciąć, uszczuplić. ~ment, skrócenie ⁿ.

curtain, kurtyna, zasłona, firanka *f*, namiot ^m, roleta *f*. ~ ^{vα} zasłonić frankami. ~lecture, kazanie małżeńskie ⁿ. ~rod, preżelazny w rolecie ^m.

curtaille ^a skrócony, ucięty. ~tion, skrócenie ⁿ, redukcja *f*.

curtsy, dyg, ukłon ^m.

curvallted ^a zakrzywiony, zagięty.

~tion, zakrzywianie, zginanie ⁿ.

~ture, zagięcie ⁿ, zakręt, przegub ^m.

curve ^a krzywy, zagięty. ~, linia krzywa *f*. ~ ^{vα} zakrzywić.

curvet, szczupak ^m, (sus konia).

curvilinear ^a krzywoliniowy, krzywy.

curvity, krzywość, krzywizna *f*.

cushat, grzywacz ^m , dziki gołąb.	cutlet, kotlet ^m ; veal ~, kotlet cie-
cushion, poduszka ^f , wezgłowie ⁿ .	ły cy ^m .
~et, poduszczka ^f .	cutter, narzędzie ⁿ , instrument kra-
cusp, róg księżyca na nowiu; ko-	jący; mały statek wojenny; ząb
niec zaostrzony ^m . ~ated, ~ida-	mleczny ^m .
ted ^a , spiczasty, kolczasty.	cutting ^a , krający, gryzący, ostry,
custard, ciastko śmietankowe ⁿ .	uszczypliwy, cięty, dotkliwy; ~
custodial ^a , opiekuński. ~ian,	teeth, zęby sieczne, pl. ~, kraja-
kustosz ^m . ~y, straż, warta ^f ,	nie, ciosanie, obcinanie ⁿ , krój,
więzienie ⁿ , areszt ^m .	porąb ^m . [~fish, czernica ^f .
custom, zwyczaj, obyczaj ^m , nawy-	cuttle, sepio (ryba) ^f ; zły język ^m .
knienie ^f ; opłata celna; klientela,	cwt = hundred weight, centnar ^m .
praktyka ^f . ~able ^a , zwykły;	cyanic ^a , cyanowy, niebieski.
podległy opłacie celnej. ~ari-	cyanosis, sinica ^f .
ness, zwykłość ^f , częste powta-	cyclamen, fijołek alpejski ^m .
rzanie się ^f . ~ary ^a , zwyczajny,	cycl ^e , cykl, okres ^m , koło ⁿ , weло-
zwykły, zwykle używany. ~er,	cyped ^m ; ~ of the moon, przemiana
klient; urzędnik celny; znajomy ^m .	księżyca ^f . ~ing, jazda na weло-
~free ^a , wolny od cła. ~house,	cypedzie ^f . ~~race, wyścigi we-
komora celna ^f .	loypedowe, pl. ~ist, cyklista ^m .
cut, cięcie, nacięcie ⁿ , szrama ^f ,	~one, cyklon ^m , trała powietrzna ^f .
zraz, skrawek ^m , zbieranie kart;	~opædia, encyklopedia ^f .
strzyżenie ⁿ ; temperowanie pióra ⁿ ;	cygnet, młody łabędź ^m .
drzeworyt, miedzioryt; przekop,	cylin ^{der} , cylinder, walec ^m . ~drīc,
kanał; krój, fason ^m ; droga na	~drical ^a , cylindryczny, walco-
przełaj ^f ; wycinanie ⁿ . ~ ^{vα} ciąć,	waty.
rąbać, rżnąć, krajać, skroić, wy-	cymbal, cymbały, pl. [dzi) ^f .
cinać, wyrzynać, temperować,	cynanthropy, wścieklizna (u lu-
ciosać, zbierać (w kartach), prze-	cynic, cynik ^m . ~, ~al ^a ; psi, bru-
cinać się (o drogach); iść na	dny, cyniczny.
przełaj, przechodzić nie ukłoni-	cynosure, mała niedźwiedzica ^f .
wszy się; to ~ down, ściąć, obciąć	cypher, = cipher. :
wierzchołek, kosić; żąć, wsadzić	cypress, cyprys ^m .
za pas; to ~ off, odciąć, odrzu-	cyst, torbiel ^m , torebka ^f . ~icer-
cić; to ~ out, wycinać, przygoto-	cus, wągrowiec ^m . ~ocele, prze-
wać; to ~ short, szybko prze-	puklina pęcherzowa ^f .
rwać, ukrócić; to ~ up, rozcinać,	czar, car ^m . ~ina, caryca, carowa ^f .
wyrwać z korzeniem; to ~ ca-	~owitch, cesarzewicz, syn ce-
pers, wyskakiwać; to ~ teeth, wy-	sarski ^m .
rzynać się (o zębach); to ~ the	
sea, pruć morze. ~purse, rzezi-	
mieszek ^m . ~throat, zbój ^m .	
cutaneous ^a skórny.	D.
cuticle, skórka ^f , naskórek ^m ,	dab, klaps; kleks; obryzg ^m . ~ ^{vα}
błona (na płynach) ^f . ~cular ^a ,	lecko uderzyć; nakrapiać; zwil-
naskórkowy.	żać. ~ber, poduszczka farbu-
cutlass, kordelas ^m , pałasz krótki.	jaca ^f .
~er, nożownik ^m . ~ery, nożo-	dabble ^{vān} mazać, obryzgać;
wnictwo ⁿ , fabryka nożów ^f , sklep	pluskać się; babrać się; klecić,
nożowniczy ^m .	

partaczyć; obmywać ranę; wplątać się w nieswoje rzeczy. ~r, partacz ^m, babrajacy się.

dabchick, nurek ^m, pisklę ⁿ.

dace, kleń (ryba) ^f.

dad, daddy, tatuś, ojczyk, tatulo ^m.

daddle ^{vñ} iść niepewnym krokiem, jak dziecko lub starzec.

daffodil, ~ly, pełny narcyz, złotogłów ^m.

daft ^a, głupi. ~ ^{vα} odrzucić na bok. [zasztyletować.

dag, króćica ^f. ~ger, sztylet. ~~ ^{vα}

dabble ^{vñ} szargać, zaszargać się.

~tailed ^a zaszargany, obłożony.

dahlia, georginia ^f.

daily ^a, codzienny, powszedni, dzienny. ~ ^{ad} codziennie, w dzień. ~, dziennik ^m, gazeta ^f.

daintily ^{ad} delikatnie, pięknie, ślicznie. ~tiness, przysmak ^m,

wykwintność ^f, delikatny smak ^m.

~ty ^a smaczny, łakomy na przysmaki; wytworny, wyśmienity,

delikatny, ładny, śliczny; ceremonialny. ~~ , przysmaczek, spe-

cyał ^m.

dairy, mleczarnia ^f. ~house, mleczarnia ^f. ~maid, ~woman, dójka ^f. [dachin ^m.

dais, podium; wzniesienie ⁿ; baldaisy, stokrotka ^f.

dale, dolina ^f.

dalliance, pieszczy, figle, pl.; zwłoka ^f. ~ier, pieszczochoch ^m.

~y ^{vñ}, pieścić (się), igrać, figlować, mitreżyć.

dam, samica (niektórych zwierząt); tama, grobla ^f. ~ ^{vα} tamować; sypać groblę.

damage, szkoda ^f, zepsucie ⁿ, strata ^f. ~ ^{vñ}, uszkodzić, zepsuć;

ponieść stratę. ~able ^a podległy uszkodzeniu lub zepsuci.

damask, adamaszek ^m. ~blade, klinga damasceńska ^f. ~linen,

bielizna stołowa w desenie ^f. ~,

~een ^{vα}, wyrabiać tkaninę w desenie; wykładać stal złotem i srebrem.

dame, gospodyn; pani, dama ^f.

damn ^{vñ}, potępić, przekлинаć, wygwizdać; ~ it, do kata, do pioruna.

~able ^a godzien potępiania, przeklęty, nieceny. ~ability, potępiliwość, niecność ^f.

~ation, potępianie, przekleństwo ⁿ. ~~ , do piorunów, niech

djabli porwa! ~atory ^a potępiający. ~ed ^a przeklęty, niegodziwy.

~ific ^a szkodliwy, zguwny. ~ify ^{vα} uszkodzić, zepsuć, gubić.

damp ^a wilgotny, mokry; zbity z toru, stropiony. ~, wilgoć ^f, wilgotny wyziew; opał ^m, obawa ^f,

zwątpienie ⁿ; to cast a ~ upon, zrazić. ~ ^{vα} zwilżyć; ostudzić

zapał, zrazić, zniechęcić. ~er, gasiciel; serdynek ^m. ~ish ^a wilgotnawy. ~ness, wilgotność ^f.

damsel, panienka, dziewczyna ^f.

damson, damascenka (śliwa) ^f.

damstone, tama ^f.

dance, taniec ^m. ~ ^{vñ} tańczyć;

to ~ attendance, antyszambrować; wycierać przedpokoje.

dancing, tańczenie ⁿ. ~master, nauczyciel tańców ^m. ~room, sala tańców ^f.

dandelion, brodawnik (rośl.) ^m.

dandified ^a wystrojony, wyellegantowany. [ścić.

dandle ^{vα} kołysać, niańczyć, pie-

dandruff, parchy, pl. brud ^m.

dandy, elegant, modniś, fircyk ^m.

danger, niebezpieczeństwo ⁿ. ~ous ^a niebezpieczny. ~ousness, nie-

bezpieczność ^f. [(wisiąc), wisieć.

dangle ^{vñ} dyndać, kołysać się

dank, ~ish ^a vid. dampish.

dap ^{vc}, opuścić lekko na wodę.

dapper ^a zwinnny, fertyczny, rzeski-

~ling, mały zuch, karzełek ^m.

dapple ^a nakrapiany, pstry; jabłkowity. ~ ^{vα} nakrapiać, upstrzyć.

darle ^{vñ} śmieć, osmiać się, śmiało się stawić, urągać, wyzywać. ~ing ^a śmiały, nieustra-

szony, przedsiębiorczy. ~ing-
ness, odwaga, zuchwałość f.
dark, ciemność f., zmrok m., mro-
czność, głupota f. ~ a ciemny,
zawiły, niejasny, głupi. ~en van
zaémić, zaciemnić (się). ~ish a
ciemnawy. ~ling a, znajdujący
się w ciemności, człowiek ciemny
(niewykształcony). ~~ ad w cie-
mności, po nocy. ~ly ad ciemno,
na ciemno, niejasno. ~ness, cie-
mność f., zmrok m. ~some a cie-
mny. ~y, czarny; Negr m.; noc f.
darling, ulubieniec, faworyt, pie-
szczoch m.; ulubienica, faworytka f.
darn, zacerowanie m.; cera f. ~ va
cerować. ~ing, cerowanie m.
~~needle, igła do cerowania f.;
~~yarn, nici do cerowania.
darnel, kąkol m.
dart, dziryty, pocisk, grot m. ~ van
ciskać, rzucać; lecieć jak z procy.
dash, raz, cios m., uderzenie, zde-
rzenie się; kreska f., pociągnienie
pióra; plusk m.; natarcie; pęd m.; at
one ~, od razu, od jednego za-
niachu. ~ van, uderzyć, trącić,
potrącić; potłuc (się), zdruzgotać
(się), rozprysnąć się, pluskać się
po wodzie, obryzgać błotem, wy-
kreślić; to ~ down, rzucić się
w przepaść; to ~ off, naszkico-
wać naprzecie, zrobić naprzecie.
~board, ~leather, zasłona od
błota w powozie f. ~ing a żwawy,
bystry; wspaniały, błyszczący.
dastard, tchórz m.. ~ a tchórzli-
wy, bojaźliwy. ~liness, tchó-
rzostwo ?
date, data f., rok m., epoka f.; daktyl
(owoc) m. ~ vñ datować się. ~less a
niedatowany; od niepaniętnych
czasów. ~tree, drzewo daktyl-
lowe ?
daub, glina; bazgranina f., boho-
maz m. ~ vñ mazać, bazgrać; po-
chlebiać. ~er, bazgracz, partacz m.,
lichy malarz. ~y a lepki.
daughter, córka f.; grand ~, wnuc-
zka f.; ~ in law, synowa f.

daunt va poskromić, przestraszyć,
~less a nieposkromiony, nieu-
straszony. ~lessness, nieustra-
szonosć f.
dauphin, delfin, następca tronu m.
davy - (lamp), lampka bezpie-
daw, kawka m. ~ cześćwa f.
dawdle vñ mitrężyć czas; wierci-
piętkować. ~r, próżniak, leń m.
dawn, brzask, świt m.; jutrzenka f.,
pierwszy znak m.; ~ of life, pora-
nek życia m. ~ vñ, świtać. ~ing,
świtanie ?
day, dzień m., światło dzienne; do-
ba f.; to ~, dziś; ~ by ~, dzień po
dniu; the next ~, następnego dnia;
one ~, pewnego dnia; the ~ be-
fore yesterday, przedwczoraj; every
other ~, co drugi dzień; this ~
week, od dziś za tydzień; twice
a ~, dwa razy na dzień. ~blush,
jutrzenka f. ~boarder, wiktujący
się bez stancyi m. ~book, dziennik m.
~break, brzask m. ~dream,
sen na jawie m. ~fly, jedno-
dniówka f. ~labourer, wyrobnik m.
~light, światło dziennie m., dzień
biały m. ~spring, świt m. ~work,
praca dzienna f. [olsnionym].
dazzle van omamić, olsnić; być
deacon, dyakon; cechmistrz m.
~ess, dyakonisa f. ~ry, ~ship,
dziękaństwo ?
dead a umarły, martwy; bez ży-
cia, nieczuły, głuchy, niezamie-
szkały, zwietrzały; ~capital, ka-
pital martwy m.; to work for the ~
horse, pracować za długi. ~,
głucha cisza; the ~, pl. umarli.
~born a urodzony nieżywym.
~coal, wygasłe węgle, pl. ~letter,
list niedoręczalny m. ~lift, wielki
ciężar m. ~lock, stan bez wyjścia m.
~ly a śmiertelny, nieubłagany,
zacięty. ~~ ad śmiertelnie, nie-
ubłaganie. ~ness, obumarłość f.,
odretwienie m.; niewzruszoność,
oschłość f. ~water, stojące wo-
dy, pl. [zabić; osłabić].
deaden van uśmiercać; umrzeć;

deaf α , głuchy, nieczuły. ~en $v\alpha$, zagłuszyć. ~ly $\alpha\beta$, głuchy. ~mute, głuchoniemy m . ~ness, głuchota f . **deal**, pewna suma, ilość, część f ; rozdanie kart; drzewo sosnowe m ; *a great ~*, znaczna część, wiele, sporo; *I have the ~an*, ja teraz karty rozdaje. ~ $v\alpha n$, dzielić, dać, obdzielić; ~ in, handlować; ~ with, mieć do czynienia, obchodzić się z kim; dawać karty.

~board, tarcica f ; ~er, kupiec, handlarz m ; człowiek czemś się trudniący, czem się zajmujący, dający karty. ~ing, handel, interes; postępek m .

dean, dziekan m . ~(e)ry, dzikania f , dziekaństwo m .

dear α , drogi, kosztowny, kochany. ~ $\alpha\beta$, drogo; ~ (me)! och, Boże drogi! ~ly $\alpha\beta$, drogo, kosztownie, z całego serca. ~ness, drożyna; drogość; serdeczność f .

dearth, głód, nieurodżaj m . **death**, śmierć f , skon, koniec m . ~bed, śmiertelne łożę m . ~less α , nieśmiertelny. ~like α , jak śmierć. ~sman, lat m . ~warrant, wyrok śmierci m . ~watch, czerw drzewny m .

debar $v\alpha$, wykluczyć, przeciąć; przeszkodzić.

debark $v\alpha$ = *disembark*. ~ation, wyładowanie, wysiadanie m .

debase $v\alpha$, poniżyć, spodlić, zniżyć wartość, psuć, fałszować (pieniądze). ~ment, ponizenie; upodlenie; zepsucie; fałszerstwo m .

debatable α , sporny. ~e, roztrząsanie m ; rozprawa f , debatowanie m . ~e $v\alpha n$, roztrząsać, rozprawiać, debatować,

debauch, rozpusta, rozwiązkowość f . ~ $v\alpha$, prowadzić na rozpustę; psuć. ~ee, rozpustnik, hulaka m . ~er, gorszyciel m . ~ery, rozpusta f , zgorszenie m . ~ment, zepsucie obyczajów m . [gu m].

debenture, obligacja f , zapis dłużny; ~tate $v\alpha$, osłabić. ~tation,

osłabienie m . ~ty, słabość; niemoc f .

debit, debet m , winien. ~ $v\alpha$, zapisać na dług, obciążać.

debonair α , dobroduszy, łagodny; uprzejmy.

debouch $v\alpha n$, debuszać, wyskoczyć. ~ure, ujście rzeki m .

debris, gruzy, szczątki, pl.

debt, dług m . ~or, dłużnik m .

decad(e), dekada f , dziesiątek m .

decaden||ce, ~cy, chylenie się do upadku, upadek m ; dekadencya f .

decal||gon, dziesięciokąt m . ~logue, dekalog m , dziesięciorko przykazań.

decamp $v\alpha n$, zdjąć obóz; ruszyć;

zamknąć. ~ment, zdjęcie obozu, wyruszenie m .

decant $v\alpha$, odcedzić, odlać, filtrować. ~ation, odcedzenie, odlanie m . ~er, karafka f .

decapita||te $v\alpha$, ściąć (głowę, wierzchołki); złożyć z urzędu. ~tion, ścięcie; usunięcie m .

decay, chylenie się do upadku m .

~ $v\alpha n$, chylić się do upadku, podupadać, psuć się, rozwalać się, przekwitać.

decease, śmierć f , zgon m , zejście m .

~ $v\alpha n$, zejść ze świata, umrzeć. ~d α , zmarły.

deceit, oszukaństwo m , podstęp m .

~tful α , kłamiwy, zwodniczy.

~tfulness, zwodniczość, zdradliwość f . ~vable α , dający się oszukiwac. ~vableness, łatwowierność f . ~ve $v\alpha$, oszukać, omalić, zwieść, okpić. ~ver, oszukaniec, zwodziciel m .

December, Grudzień m .

decen||ce, ~cy, ~tness, przyzwoitość; obyczajność, skromność f . ~t α , przyzwoity; obyczajny.

decennial α , dziesięcioletni.

decentralisation, odśrodkowanie; decentralizacja f .

deceptibility, = *deceivableness*.

~ible α , dający się łatwo oszukać.

~ion, oszukaństwo, zwie

dzenie, pomylenie się ⁿ; zawód ^m. ~ive ^a zwodniczy.
 decern ^{vā} osądzić, przysądzić.
 decidable ^a rozstrzygalny. ~e ^{vā}, rozstrzygać, wyrokować, postanowić, decydować. ~edly ^{ad} stanowczo, niezawodnie.
 deciduous ^a odpadający. ~ness, własność liści opadać.
 decimal ^{ll} dziesiętny; ~ fraction, ułamek dziesiętny ^m. ~te ^{vā}, dziesiątkować. ~tion, dziesiątkowanie ⁿ.
 decipher ^{vā} odczytać, odcyfrować, wyjaśnić, ocenić.
 decision, wyrok ^m, postanowienie ⁿ; decyzja f. ~sive ^a stanowczy. ~siveness, zdecydowanie ⁿ; stanowczość f.
 deck, pokład ^m (okrętowy); talia kart f. ~ ^{vā} pokryć, ostroić, ozdobić, robić pokład. ~er, dekorator; okret z pokładem ^m.
 declaim ^{vn} przemawiać; deklamować. ~er, deklamator, mówca, retor ^m.
 declamation, deklamacja, mowa f. ~ory ^a deklamacyjny.
 declarable ^a dowodny. ~ation, oświadczenie, obwieszczenie, żądanie ⁿ; deklaracja f.; ~ of war, wypowiedzenie wojny ⁿ; ~ of love, oświadczenie, pl. ~ative, ~atory ^a oświadczający, deklacyjny. ~e ^{vān} oświadczać (się), oznajmić; ogłosić, deklarować, zapewniać, wypowiedzieć; to ~ off, odstąpić. ~ed ^a oznajmiony; jawnym. ~ement, oświadczenie ⁿ; deklaracja f.
 declension, spadzistość f., pochylność f.; uchylenie się; upadanie; przypadkowanie ⁿ.
 declinable ^a odmienny. ~tion, vid. declension. ~tory ^a odrzucający.
 decline, ~ning, chylenie się do upadku ⁿ; zachód ^m; ~ of the moon, ubywanie księżyca ⁿ; on the ~, na schyłku. ~ ~ ^{vān}, na-

giąć (się), słabnąć, odrzucić, spać (o cenie), odmieniać.
 declivity, pochylność, spadzistość f. ~vous, ~vitous ^a pochylły, spadzisty.
 decoct ^{vā} wygotować, naparzyć, przetrawić. ~ible ^a dający się naparzyć (jak herbata). ~ion, dekokt, napar ^m.
 decollate ^{vā} ściać głowę.
 decoloration, odbarwienie ⁿ. ~ate, ~ize, decolour ^{vā} odbarwić.
 decompose ^{vān} rozkładać (się). ~site ^a złożony; zgniły. ~sition, rozkład, rozbior ^m, analiza f.
 decomound ^a = decomposite.
 decorative ^{vā} ozdobić; nadać order. ~tion, ozdoba f., obdarzenie orderem ⁿ. ~tive ^a dekoracyjny; ozdobny. ~tor, ozdabiający, dekorator ^m.
 decorious ^a przyzwoity, jak się należy. ~um, dekorum ⁿ, przyzwoitość f., pozory, pl.
 decorticate ^{vā} obłupać. ~tion, obłupywanie ⁿ.
 decoy, ponęta f., wabik ^m, sidła, pl. ~ ^{vā}, przywabiać, nęcić, wabić.
 decrease, ubywanie ⁿ; ubytek ^m, zmniejszanie się ⁿ. ~ ^{vān}, ubywać; uszczuplić.
 decree, dekret, rozkaz ^m, prawo ⁿ; decyzja f., postanowienie ⁿ, uchwała f., reskrypt ^m. ~ ^{vān}, uchwalić, postanowić, dekretować.
 decrement, ubytek ^m, strata f.
 decrepit ^a zgrzybiały. ~ness, ~ure, zgrzybiałość f.
 decrepitate ^{vān} (chem.) prażyć (się) do wytrzeszczenia się. ~tion, wypalenie do ustania trzeszczenia; trzeszczenie (soli) ⁿ.
 decrescent ^a ubywający.
 decretal ^a uchwałowy, dekrety. ~~, dekret ^m. ~als, pl. dekretały (papieskie), pl. ~ory ^a decydujący, stanowczy.
 decrinal, okrzyczanie, osławienie ⁿ. ~y ^{vā}, osławić, okrzyczyć.
 decumbience, ~ency, leżenie, po-

łożenie [?]. ~ent ^a leżący; obłożny.
 ~iture, odleżyna f.
 decuple ^a, dziesięciokrotny. ~ ^{vα},
 dziesięć razy pomnażać.
 decussal te ^{vα}, przeciąć na krzyż.
 ~tion, przecięcie, skrzyżowanie [?].
 dedicat|le ^a, poświęcony, dedykowany.
 ~~ ^{vα}, poświęcić, przypisać, dedykować. ~ion, poświęcenie;
 przeznaczenie na co [?], dedykacja f. ~day, kiermasz ^m.
 ~ory ^a, dedykacyjny.
 deduc|le ^{vα}, wyprowadzić, wnioskować. ~ement, wywód ^m, konsekwencja f. ~ible ^a, dający się wyprowadzić, wywnioskować.
 ~t ^{vα}, wytrącić, potrącić (sumę).
 ~tion, wywód, wniosek ^m, potrącenie, ujęcie [?]. ~tive ^a, dedukcyjny, wywnioskowany.
 deed, czyn, postępek, uczynek, fakt, akt, dokument ^m; in ~, istotnie, rzeczywiście.
 deem ^{vαn}, sądzić; uważać.
 deep ^a, głęboki, przenikliwy, grotowny, ciemny; skryty; ~ in debts, zadłużony po uszy. ~, głębbia f.; in the ~ of night, w głębokiej ciszy nocnej. ~ ad głęboko. ~en ^{vαn}, zagłębić, zgłębić; wzmodzić się; powiększyć; dać ciemniejszy kolor; zniżyć (głos). ~ness, głębokość, głębia, nizkość (tonu) f.
 deer, zwierzyna (półowa); sarna f., jelen, danie ^m. ~fold, park (na jelenie) ^m.
 deface ^{vα}, zepsucić, zeszpecić. ~ment, oszpecenie, zatarcie, zepsucie [?].
 defalca|te ^{vα}, potrącić (w rachunku); obciąć; przeniewierzyć się. ~tion, potrącenie; przeniewierzenie się się [?].
 defam|ation, oszczerstwo [?]; potwarz f. ~atory ^a, obelżywy. ~libel, paszkwil ^m. ~e ^{vα}, osławić, spotwarzać. ~er, potwarca ^m.
 default, brak ^m, opuszczenie [?], wi-na f., uchybienie, zaniedbanie; niestawienie się w sądzie [?]; in of. w braku. ~ ^{vαn}, złamać

(wlarę, słowo); niestarezyć. ~ed ^u, wadliwy. ~er, niesłowny; nie-wypłatny ^m.
 defea|sance, skasowanie, rozwiązanie (kontraktu) [?]. ~sible ^a, mogący być skasowanym, unieważnionym. ~t, porażka, przegrana f., unieważnienie [?]. ~t ^{vα}, porazić, pobić, zniweczyć; unieważnić.
 defecat|le ^a, wykłarowany. ~~ ^{vα}, klarować. ~ion, klarowanie [?]; stolec ^m.
 defect, wada f., defekt ^m. ~ion, odstępstwo [?]. ~ive ^a, wadliwy; niezupełny. ~iveness, wadliwość, niedoskonałość f.
 defence, obrona f. ~less ^a, bezbronny, nieobwarowany, słaby.
 defen|d ^{vαn}, bronić; ręczyć. ~dant, obrońca; pozwany ^m. ~~ ^a, broniący (się). ~der, obrońca, patron ^m. ~sible ^a, obronny; uzasadniony. ~sive ^a, obronny, odporny. ~~, odporność; obroność f.
 defer ^{vαn}, odkładać, odwlekać, odwołać się; korzyć się. ~ence, poszanowanie [?], uległość f., wzgłydy, pl. ~ent ^a, odprowadzający, odwodny. ~~, kanał odprowadzający, przewód ^m. ~ential ^a, pełen uszanowania, unizony.
 defian|ce, wyzwanie [?], zuchwałość, zaczepka f.; in ~ to, wbrew. ~t ^a, zuchwały, zaczepny.
 deficien|cy, niezupełność f., niedobór ^m; niedokładność f., brak ^m, wadliwość f. ~t ^a, niedostateczny; niezupełny; to be ~~, to be ~~ in, być nieobecnym; nie spełnić czego; niedostawać.
 deficit, deficyt; niedobór ^m.
 defile, wąwóz, parów ^m. ~ ^{vn}, defilować. ~ ^{vα} (defilade) pokalać; skazić. ~ment, skalanie, splamienie, plugawienie [?]. ~r, kalający, kaziciel ^m.
 defin|able ^a, mogący być określonym. ~e ^{vα}, określić, oznaczyć,

roztrzygnąć, postanowić, ograniczyć. ~r, określacz ^m, ten co oznacza. ~ite ^a, określony, wyraźny, dokładny. ~iteness, wyraźność, dokładność ^f. ~ition, określenie, oznaczenie ⁿ; definicya ^f. ~itive ^a, ostateczny, stanowczy. ~itively ^{ad}, ostatecznie, w końcu, stanowczo. ~itiveness, jasność ^f, stanowczy stan ^m.

deflagrable ^a, zapalny, mogący być spalonym. ~te ^{vα}, (chem.) spalić. ~tion, spalenie, palenie ⁿ. **deflect** ^{vαn}, odchylić, zboczyć; pochylać się. ~ction, ~xure, odchylenie, załamywanie się promieni, zboczenie ⁿ.

defloration, okwitanie; zgwałcenie ⁿ; wybór ^m.

deflour, deflower ^{vα}, otrząść kwiat; wybierać; zgwałcić pannę.

defluxion, odpływ ^m; [grabienie ⁿ].

deforce ^{vα}, zagrabić. ~ment, za-

deform ^{vα}, zeszpecić; shaubić.

~ation, zeszpecenie, zepsucie ⁿ.

~ed ^a, zeszpecony, szpetny, szkaradny. ~edness, ~ity, brzydota, szpetność ^f.

defraud ^{vα}, oszukać; sprzenie-

wierzyć się. ~ation, oszustwo ⁿ.

defraudacya ^f, przemytnictwo ⁿ.

~ment, oszustwo, zdefraudowa-

nie ⁿ.

defray ^{vα}, opłacić, opędzić koszta.

deft ^a, zgrabny, zwawy.

defunct ^a, świętej pamięci. ~, nieboszczyk ^m.

defy ^{vα}, wyzywać, urągać, stawiać się zuchwale.

degeneracy, wyrodzenie się, znikczemnienie ⁿ; degeneracyja ^f. ~te ^a, wyrodnny, znikczemniały. ~ ~ ^{vñ}, wyradzać się, psuć się. ~teness, zwydrodniałość ^f. ~tion, znikczemnienie ⁿ; degeneracyja ^f.

deglutition, połykanie ⁿ.

degradation, poniżenie ⁿ; degradacyja ^f, upodlenie, znikczemnienie ⁿ. ~de ^{vα}, poniżyć, spodlić, degradować.

degree, stopień (ciepła, uczony), szczebel ^m, ranga ^f; in some ~, w pewnym stopniu; by degrees, stopniowo.

deification, ubóstwienie ⁿ; ~fier, ubóstwiający ^m. ~form ^a, boży. ~fy ^{vα}, ubóstwiać. ~sm, deizm ^m. ~st, deista ⁿ. ~stical ^a, deistyczny. ~ty, bóstwo ⁿ; Bóg ^m.

deign ^{vαn}, raczyć, żałkawie pozwolić, być żałkawym.

deject, ~ed ^a, zwiątpiąły, zasmucony. ~ ^{vα}, zasmucić, wprawić w zwiątpienie, dręczyć. ~edness, ~ion, zwiątpiałość ^f, przygnębienie ⁿ. ~ure, stolec ^m.

delalte ^{vα}, donosić na kogo. ~tion, oskarżenie ⁿ; denuncyacya ^f. ~tor, denuncjant, donosiciel ^m. ~tory ^a, oskarżający.

delay, zwłoka, odwłoka ^f, odłożenie ⁿ. ~ ^{vαn}, puścić w odwłokę, zwlekać, zatrzymać (się).

delcredere, poręka ^f.

delectable ^a, rokroszny. ~ble-
ness, przyjemność ^f. ~tion, rokroszowanie się, rokrosz ^f.

delegalte ^a, wysłany. ~~, delegat, deputowany ^m. ~~ ^{vα}, wysłać, wydelegować. ~tion, delegacya, deputacya ^f.

delete ^{vα}, wymazać, wykreślić. ~rious ^a, zgubny, jadowity.

delf(t), fajans ^m.

deliberalte ^a, przezorny, ostrożny, rozważny. ~~ ^{vñ}, naradzać się, obmyślać. ~teness, rozwaga ^f. ~tion, narada ^f, rozważanie, obmyślenie ⁿ. ~tive ^a, obmyśla-
jący, rozważający, doradczy.

delicacy, delikatność (uczuć i ciała), wrażliwość, czułość, smakowitość ^f; przysmak ^m. ~te ^a, delikatny, smaczny; watły, czuły. ~teness, delikatność ^f. ~tes, pl. delikatesy, pl.

delicious ^a, rokroszny, wyśmienity, wyborny, przepiękny, śliczny, słodki. ~ness, rokroszność, wyśmienitość, piękność; słodycz ^f.

delight, rozkosz, radość ^f, wesele, upodobanie ⁿ; uciecha ^f. ~ ^{vα}, sprawić rozkosz, uświetnić; zadowolić; mieć w czem upodobanie, lubić, rozkoszować się czem, zachwycać. ~ful ^a, rozkoszny, przyjemny, cudowny. ~fulness, przyjemność, rozkoszność, cudowność ^f. ~some ^a = *delightful*. delineament, nakreślenie, określenie ⁿ. ~te ^{vα}, nakreślić, rysować, wyrysować, scharakteryzować. ~tion, ~ture, nakreślenie ⁿ; rysunek, zarys ^m.

delinquency, przewinienie, przekroczenie ⁿ. ~t, winowajca ^m.

deliquesce ^{vn}, rozpływać się. delirious ^a, bredzący, mający w deliryum. ~iousness, bredzenie; deliryum ⁿ; maligna ^f. ~ium, bredzenie ⁿ; szal ^m; deliryum ⁿ.

deliver ^{vα}, wydać, oddać, wręczyć, dostawić, wyzwolić, opowiadać, wydać na świat. ~able ^a, co trzeba oddać, wydać, wręczyć, wypowiedzieć. ~ance, uwolnienie, wyzwolenie; wysłowieńie; połów ^m; dostawa ^f. ~y, oswobodzenie się, wyzwolenie ⁿ; połów ^m; dostawa ^f; wysłowieńie ⁿ; ~~ pipe, rura wylotowa ^f; bill of ~~; kwit z dostawy ^m; contract for ~~; układ dostawy ^m.

dell, dolina ^f, wądoł ^m.

deludable ^a, dający się obałamucić. ~e ^{vα}, obałamucić, przynieść, zniweczyć.

deluge, potop, zalew ^m. ~ ^{vα}, zatopic, zalać.

delusion, złudzenie, omamienie ⁿ. ~ive, ~ory ^a, zwodniczy, zły. delve ^{vα}, kopać; badać.

demagogue, demagog ^m. ~gic, ~gical ^a, demagogiczny.

demain(e), dominium ⁿ, majątek ^m, = demesne.

demand, żądanie, domaganie się, zapotrzebowanie, pytanie ⁿ; on ~, na żądanie. ~ ^{vα}, żądać, wymagać, zapotrzebowywać, pytać się.

~able ^a, prawnie wymagalny. ~ant, (*jur.*) powód ^m. demarcation, odgraniczenie ⁿ. demean ^{vα}, zachowywać się, zmniejszać. ~our, zachowanie się, postępowanie ⁿ. [sługi ^m. demerit, przewinienie ⁿ; brak zademersion, zatop ^m; zanurzenie ⁿ. demesne, vid. *demain*. demi, (tylko w składanych) pół. ~god, półbóg ^m.

demijohn, gąsiorn, antał ^m. demise, zgon ⁿ; wydzierżawienie ⁿ; zapisanie majątku testamentem. ~ ^{vα}, przekazywać testamentem; odwydzierżawić. [dymisya ^f. demission, spuszczenie ⁿ; pokora, democacy, demokracja ^f, gminowładztwo ⁿ. ~t, ~tist, demokrata, ludowiec ^m. ~tic, ~tical ^a, demokratyczny, ludowy.

demolish ^{vα}, zburzyć, zniweczyć. ~tion, zburzenie, rozwalenie ⁿ. demon, demon, czart ^m, zły duch. ~iac, ~ian ^a, demoniczny, djabelski, opętany od czarta.

demonstrable ^a, widoczny, dowodny. ~te ^{vα}, okazać, dowieść, demonstrować. ~tion, okazanie ⁿ; dowód ^m; demonstracja ^f. ~tive ^a, przekonywający, dowodny. ~tiveness, własność przekonywania ^f. ~tor, demonstrator ^m.

demoralization, demoralizacja ^f, zepsucie ⁿ. ~ze ^{vα}, psuć, demoralizować.

demulcent ^a, zmiękczający. demur, wzdraganie się, powątpiewanie, wahanie się ⁿ. ~ ^{vα}, powątpiewać, wzdragać się, wałać się, przewlekać. ~rage, dzień czekania ^m; czekanne ⁿ; (*mar.*).

demure ^a, trzeźwy, rozsądny; sztywny, chłodny, nieprzystępny. ~ness, ostrożność, skromność; sztywność ^f. [sko ⁿ.]

den, pieczara, jaskinia ^f, legowidenaionalize ^{vα}, wynarodowić. deniable ^a, przeczelny. ~al, zaprzeczenie ⁿ; odmowa ^f, zaparcie ⁿ.

deniz||ation, przyznanie obywatelstwaⁿ, naturalizacja^{f.} ~en, cudzoziemiec^m, mający sobie przyznane prawa obywatelstwa ~en^{vα}, przyznać zá. obywatela.

denomina||te^{vα} nazwać; wyznaczyć. ~tion, nazwanieⁿ, nazwa^{f.}, imięⁿ. ~tive^α, służący do nazwania, nazywany. ~tor, mianownik^m,

denot||able^α oznaczalny. ~ation, oznaczenie, zaznaczenieⁿ. ~e^{vα}, oznaczyć, zaznaczyć. ~ement, zaznaczenieⁿ, znak^m.

denounce^{vα} ogłosić. zapowieździć, grozić, zagrażać; denuncyować. ~ment, zapowiedzenieⁿ, groźba, pogrózka, denuncyacja^{f.} ~r, denuncyant^m.

dens||e^α gęsty. ~ity, ~ness, gęstość^{f.}

dent, ząb (u koła)^m. ~^{vα}, wyząbkować; karbować. ~al^α, zębowy. ~ils, ~icles, (arch.) ząbki, pl. ~ifrice, proszek do czyszczenia zębów. ~ist, dentysta^m. ~ition, wyrzynanie się zębówⁿ. denud||ate, ~e^{vα}, obnażyć, ogołocić. ~ation, obnażenie, ogołcenie, obdarcieⁿ.

denunciat||e, ~ion, vid. denounce, ~ment. [odmówić.

deny^{vα}, przeczyć, zapierać się; deobstruct^{vα}, przeczyścić.

deodorize^{vα} odwaniać.

deoxidate^{vα}, odkwasić, odtlenić

depart, ^{van}, odejść, odjechać, odalić się, pożegnać (się), porzucić; umrzeć. ~ment, wydział;

departamentⁿ; specjalność, dziedzina^{f.} ~ure, wyjazd, odjazd; zgon^m; wysłanie, odstępstwoⁿ.

depasture^{van} paść (się), spaść.

depauperize^{vα}, wywieść z ubóstwa.

depend^{vn}, zależeć; zawisnąć, spuszczać się na kogo. ~ant, dependent^m. ~ence, zawisłość;

przynależność^{f.}, poleganie naⁿ. ~ency, osada^{f.} ~ent, zależny.

depict^{vα}, opisywać, malować.

depilation, wyrywanie (wypadanie) włosówⁿ. ~ory^α, sprawiający wypadanie włosów.

deplo||rable^α opłakany, nieszczęsny; lichy. ~rability, stan opłakany. ~re^{vα}, opłakiwać,boleć. [pościerać.

deploy^{van} rozwijać (się), rozdeplum||ation, pierzenie się; skubanieⁿ. ~e^{vα}, skubać.

depone^{vα}, vid. depose. ~nt^α, depojujący. ~~, świadek; (gram), słowoⁿ; czynno-bierne(deponens). depopula||te^{vα}, wyludnić, pustoszyć. ~tion, wyludnienieⁿ.

deport, prowadzenie sięⁿ; postawa^{f.} ~^{vα}, zachowywać się; deportować. ~ation, zesłanieⁿ, deportacja^{f.} ~ment, prowadzenie sięⁿ.

deposit, zastaw; skład; osad^m, złożona suma^{f.} ~^{vα}, złożyć jako zastaw; dać na skład. ~ary, depozytarjusz; zachowawca^m. ~ion, złożenie (z tronu); zeźnanieⁿ, osad^m. ~or, deponent^m, składający. ~ory, skład^m.

deprav||ation, zepsucie, skażenieⁿ. ~e^{vα}, zepsuć, skazić, znieprawiać. ~edness, ~ement, ~ity, skażenie, zepsucieⁿ.

depreca||te^{vα}, błagać, zaklinać, uprosić. ~tion, prośby, modły; przeprosiny, pl. ~tive, ~tory^α, błagający, zaklinający, proszący o przebaczenie.

deprecia||te^{van}, zniżyć ceny, zanisko szacować, niedocenić, lekceważyć; tracić na wartości. ~tion, zniżenie ceny, niedocenienie, upośledzenieⁿ.

depredai||te^{van}, rabować, łupić. ~tion, rabunek^m, łupiestwo, spustoszenieⁿ. ~tor, łupieżca^m, pułoszyciel^m.

depress *v^a* zniżyć, gnębić. ~ion, przygnębienie [?], upadek ducha [?]; zapadłość ^f, zagłębienie [?]; kotlina ^f, poniżenie [?]. ~ive ^a, przygnębiający.

depriv||ation, pozbawienie, odjęcie (urzędu) [?]. ~vative ^a, pozbawiający. ~ve *v^a*, pozbawić, odjąć, wyzuc.

depth, głębia, głębokość; szerokość, wysokość ^f; *in the ~ of winter*, wśród głębokiej zimy. ~en *v^a*, zagłębić, pogłębić, zapuścić głęboko.

depuralte ^a oczyszczony. ~tion, oczyszczanie [?]. ~tive, ~tory, depurgatory ^a, oczyszczający, czyszczący.

deput||ation, wysłanie [?]; deputacy ^f. ~te *v^a*, wysłać, wydelegować. ~ty, wysłannik, umocowany, deputat, delegat, poseł ^m, vice ...

derailment, zejście z szyn, wykolejenie [?].

derange *v^a*, wprowadzić w nieład; pomieszać. ~d ^a, zaskoczony, pomieszany. ~ment, nieład [?], przeszkodzenie; pomieszanie (z innych) [?].

Derb||y, (*races*) wyścigi konne w Epsom koło Londynu. ~ies, pl. też wyścigi; gotówka ^f, nagroda fundacji hr. Derby.

derelict ^a, opuszczony, porzucony. ~s, pl. pustki, pl. opuszczone ziemie, chaty. ~ion, opuszczenie, porzucenie [?].

deri||de *v^a*, wyśmiewać, szydzić. ~dingly ^{ad}, szyderczo. ~sion, wyśmiewanie; szyderstwo [?], ~sive, ~sory ^a, wyśmiewający, szyderczy.

deriv||able ^a, pochodny. ~ation, pochodzenie (wyrazów) [?]; rodowód ^m; (*med.*) odciąganie [?]. ~ative ^a, pochodny. ~~ wyraz pochodny ^m. ~e *v^a*, wyprowadzać, wywodzić (ród); czerpać, wyciągać; pochodzić.

deroga||te *v^a*, uwłaczać, ubliżać,

tracić ufność do kogo. ~tion, uwłaczanie [?]; ujma ^f. ~tive ^a, uwłaczający, czyniący ujmę. ~tiness, uwłaczalność ^f. [bru ^m] derringer, pistolet dużego kalibera ^{vis}. ~vish, derwisz [?]. descant, dyszkant [?], piosenka ^f. ~vn, rozwodzić się nad czem; śpiewać dyszkantem.

descen||d *v^a*, zstępować, schodzić, obsunąć się; wylądować zbrojno z celem napadu; wniknąć (w siebie); pochodzić od kogo; przechodzić na kogo; poniżeć się, zniżyć, spuszczać. ~dant, potomek ^m. ~dent ^a, pochodzący. ~dible ^a, spadkowy, zstępny; po czem można zejść. ~sion, schodzenie, zstępowanie; padanie (ciał); pochodenie [?]; spadek ^m. ~sional ^a, pochyły, spadajacy; spadkowy. ~t, zejście [?]; pochylność ^f, spadek ^m; zstąpienie, wylądowanie; pochodenie [?].

describ||able [?], dający się opisać. ~e *v^a*, opisywać. ~er, autor opisu ^m. descrier, odkrywacz [?].

descrip||tion, opis [?], rysopis ^m.

~tive ^a, opisowy, malujący.

descry *v^a*, postrzegać, rozróżniać;

odkryć.

desecra||te *v^a*, zbezczesić, sprofanować. ~tion, sprofanowanie [?].

desert ^a, pusty, bez ludny. ~, pustynia ^f. ~v^a, opuścić; opuścić swoje stanowisko. ~er, deserter, zbieg ^m. ~ion, opuszczenie, odbieжение [?]; dezercja ^f.

deserve *v^a*, zasługiwać na co.

~dly ^{ad}, słusznie, zasłużenie.

~r, maż zasłużony ^m.

desicca||nt, (*med.*) osuszający.

~te *v^a*, (*med.*) wysuszyć. ~tion, (*med.*) osuszenie. ~tive ^a, (*med.*) osuszający.

desiderat||e *v^a*, uczuć brak; potrzebować; żądać. ~um, (*pl. desiderata*) rzecz pożądana [?].

design, zamiar, plan; cel; rysunek ^m; by ~, umyślnie. ~ *v^a*,

rysować; opisywać; zamierzać. ~able^a znaczny, wyraźny. ~ate^{vα}; oznaczyć, przeznaczyć, określić; zamianować. ~ation, oznaczenie, określenie, wskazanieⁿ; opisⁿ; przeznaczenie; zamianowanieⁿ. ~ative^a określający, wskazujący, opisujący. ~edly^{ad} umyślnie, z umysłu. ~er, autor, podający plan, rysownik^m. ~less^a nieumyślny. desir||able^a pożądany, ponętny.

~ableness, ponętność^f. ~e, żądanie, życzenie, pragnienieⁿ; chęć^f. ~e^{vα} żądać, pragnąć; prosić. ~ous^a pragnący, pożądający; pożądliwy.

desist^{vα} odstąpić od czego, zaniechać. ~ance, odstąpienie, zaniechanieⁿ.

desk, pulpit^m; biuroⁿ.

desolate^a spustoszały, opuszczony, bezludny; strapiony. ~e^{vα} spustoszyć; zmartwić. ~eness, opuszczenieⁿ; troska; spustoszołość^f. ~er, ~or, pustoszyciel^m. ~ion, spustoszenie; strapienieⁿ. ~ory^a trapiący; gnębiący.

despair, rozpacz^m. ~ ~^{vn} rozpaczać. ~able, ~ful^a zrozpaczony, beznadziejny. ~ingly^{ad} wrozpaczy, rozpaczliwia.

despatch, = *dispatch*.

desperal||do, desperat, szaleniec^m. ~te^a rozpaczny. ~teness, rozpaczliwość^f. ~tion, zwątpienieⁿ; rozpacz, desperacja^f.

despi||able^a pogardliwy. ~cability, wzgardliwość; nikczemność^f. ~se^{vα} pogardać, lekceważyć, nienawidzieć. ~sedness, nikczemność^f. ~singly^{ad} lekceważaco, pogardliwie.

despite, złość, przekora^f; *in - of*, wbrew, nie bacząc. ~ful^a złośliwy, zły, czyniący na złość.

~fulness, złość, zawziętość^f.

despoil^{vα} ogołocić, wyzucić, złupić.

~er, łupieżca, grabiciel^m. despilation, wyzucie, ogołocenieⁿ; grabież^f.

despond^{vα} zwątpić, rozpaczac. ~ency, ~ence, rozpaczⁿ; upadek ducha^m. ~ent^a zwątpiąły, rozpaczający. ~ingly^{ad} z rozpaczą, w zwątpieniu.

déspot, despota^m. ~ic, ~ical^a despotyczny. ~icalness, despotyzm^m; samowola^f. ~ism, despotyzm^m; samowładztwoⁿ.

despumate^{vα} odszumować; odpiecić.

desquamate^{vα} skrobać (rybę).

dessert, deser^m; wety, pl.

destin||e^{vα} przeznaczyć, poswięcić na co. ~ation, przeznaczenieⁿ. ~y, przeznaczenieⁿ; los^m

destitute^a pozbawiony, opuszczony. ~ ~^{vū} pozbawić, ogołocić.

destroy^{vα} zniszczyć, zgładzić, zepsuc. ~er, niszczyciel^m.

destruct||ibility, uległość zniszczeniu, zniszczalność^f. ~ible^a podległy zniszczeniu. ~ion, zburzenie, zniszczenieⁿ; klęska, zguba^f. ~ive^a zgubny, niszczący, podkopujący. ~ively^{ad} zgubnie. ~iveness, zgubność^f.

desudation, poty, pl.

desuetude, wyjście z użycia, nieużywanieⁿ.

desultor||ily^{ad} dorywczo, nieporządnie. ~y^a dorywczy, bezładny, powierzchowny, kapryśny.

detach^{vα} odłączyć, odpiąć, odczepić; odkomenderować. ~ed^a luźny, oddzielony. ~ment, odłączenieⁿ; oddział (wojska)^m.

detail, szczegół^m; *in -*, szczegółowo. ~^{vα} wyszczególnić; szczegółowo opowiadać.

detain^{vα} zatrzymać, wiezić. ~ment, zatrzymanieⁿ; areszt^m.

detect^{vα} odkryć, wyśledzić. ~er, ~or, odkrywacz, wyśledziciel.

~ion, wykrycie, wyśledzenieⁿ.

~ive, tajny ajent policyjny^m.

detent, cyngiel^m; spust broni palnej. ~ion, zatrzymanie (zapłaty, własności); uwięzienieⁿ.

deter *v^a* odstraszyć, odrazić.
~ment, odstraszenie, odstręczanie?

deterge *v^a* (*med.*) obmywać.

deteriorat*e v^an* popsuć (się), zmniejszyć wartość; tracić na wartości. ~ion, zepsucie, pogorszenie?

determinable ^a określny. ~ant, warunek orzekający. ~ate ^a określony; śmiały, zdeterminowany. ~~ *v^a* określić, oznaczyć, orzec. ~ation, określenie, oznaczenie; determinacja f. ~ative ^a określający; stanowczy. ~e *v^an*, oznaczyć, określić; orzekać o czem; wpływać na decyzyą, rozstrzygnąć, zdecydować się. ~ed ^a stanowczy; zdeterminowany; *to be determined by*, zależeć od.

detersion, (*med.*) oczyszczenie rany?

detest *v^a* brzydzić się, niecierpieć. ~able ⁱ obrzydliwy, obmierzły, niecny. ~ation, obrzydzenie; odraza, nienawiść?

dethrone *v^a* złożyć z tronu, detronizować. ~ment, detronizacja f. detonate *v^an* rozbrzmiewać, wybuchać, detonować. ~ation, wybuchanie; wystrzął, huk ^m. ~ize *v^an* wystrzelić, wybuchać, spłonąć z hukiem.

detract *v^a* ubliżać, uwłaczać, ujmować. ~ion, ubliżenie; ujma, obmowa f. ~or, uwłaczający, obmówca ^m [~al ^a] szkodliwy. detriment, uszczerbek ^m, szkoda f. detrude *v^a* zepchnąć.

detruncalete *v^a* obciąć gałęzie, odrańać. ~tion, obcięcie, odrabanie?

deuce, dwójka (w kartach) f.

deuce, (*deuse*), djabeł ^m, licho ^m, czort ^m. [pięcioksiąg ^m]

deuteronomy, deuteronomium ^m.

devastat*e v^a* pustoszyć, niszczyć. ~ion, spustoszenie, zniszczenie?

develop *v^a* rozwinać, odkryć. ~ment, rozwinięcie; rozwój ^m

deviat*e v^an* zboczyć. ~ion, zbochenie, zejście z właściwej drogi, odchylenie?

device, wymysł, pomysł, środek; plan ^m; sztuka; dewiza f.

devil, djabeł, szatan ^m ~ish ^a djabelski, piekielny. ~ishness, djabelkość, piekielność f.

devious ^a zbłąkany, błakający się, zboczny.

devisable ^a wymyślny. ~e *v^a*, wymyśleć, układać projektu; testamentem zapisać. ~e, testament ^m; scheda f. ~ee, legatorjusz ^m ~er, wynalazca, autor ^m ~or, spadkodawca ^m

devoid ^a prózny, pozbawiony.

devolution, (*jur.*) spuścizna f. ~ve *v^an* przelać; przejść w czuję ręce.

devot*e, ~ed* ^a poświęcony. ~e *v^a*, poświęcić, ofiarować. ~edness, poświęcenie, przywiązanie ^m ~ee, dewotka f. naboński, bigot ^m ~er, ofiarujący, poświęcający. ~ion, pobożność, nabożność f. poświęcenie, przywiązanie? ~ional ^a służący do nabożeństwa, pobożny. ~ionalist, pobożny, pobożniś ^m

devour *v^a* pożerać, pochłonąć. ~er, pożeracz, obżartuch ^m ~ingly ^a żarłocznie.

devout ^a nabożny, szczery. ~less ^a nienabożny. ~ly ^a naboźnie; z całego serca. ~ness, pobożność f. dew, rosa f. ~ *v^a* zraszać. ~berry, jeżyna f. ~drop, kropla rosiny. ~worm, glista f. ~y ^a rosisty, zroszony.

dexter ^m prawy (*heral.*). ~ity, zręczność, biegłość f. ~ous ^a zręczny, biegły. ~ousness, biegłość, wprawność f.

dextral ^a prawy (reka).

diabetes, cukrzyca f.

diabolic, ~al ^a djabelski. ~alness, djabelkość f. [tunek plastru].

diachylon, (*med.*) djachylum ^m (gadiadem, dvadem ^m, korona f. ~ed ^a koronowany, uwieńczony.

diagnostics, <i>pl.</i> dyagnostyka <i>f.</i>	die <i>vñ</i> , umrzeć, obumierać; zgasnąć;
diagonal <i>a</i> , przekątny. ~, przekątnia <i>f.</i> [kreślenie <i>n.</i>]	zwiedniać; ginąć.
diagram, (<i>mat.</i>) wykreslenie, nadijal, zegar słoneczny; kompas; cyferblat <i>m.</i> ~plate, cyferblat <i>m.</i>	diet, sejm <i>m.</i>
dialect, narzecze <i>n.</i> ~ic, ~ical <i>a</i> ; dialektyczny; logiczny. ~ics, <i>pl.</i> dialektyka <i>f.</i>	diet, jadło <i>n.</i> ; dyeta <i>f.</i> ~ <i>vñ</i> , żywić; być na dyecie; stołować się; skazać kogoś na dyete. ~ary, ~etic(al) <i>a</i> , dyetyczny.
dial(l)ing, robienie kompasów <i>n.</i>	diffamatory <i>a</i> <i>vid.</i> defamatory.
dialo gize <i>va</i> , rozmawiać. ~gue, dyalog <i>m.</i> , rozmowa <i>f.</i>	differ <i>vñ</i> , różnić się. ~ence, różnica <i>f.</i> ; nieporozumieni <i>n.</i> ~ <i>va</i> , rozróżnić. ~ent, (~ly), różny, odmienny. ~ential <i>a</i> (<i>mat.</i>) różniczkowy. ~entiate <i>vñ</i> , różniczkować; wyodrębniać (się).
diamantine, <i>vid.</i> adamantine.	difficile <i>a</i> (<i>obs.</i>) trudny, przykry.
diamet ter, średnica <i>f.</i> ~tral, ~tri- cal <i>a</i> , dyametalny; przeciwległy.	~ult <i>a</i> , trudny; wymagający.
diamond, dyament, brylant; romb <i>n.</i> ; dzwonka <i>f.</i> , karo (w kartach) <i>n.</i> [kamerton <i>m.</i>]	~ulty, trudność; przeszkoda <i>f.</i>
diapason, diapazon <i>m.</i> , oktawa <i>f.</i>	diffide <i>vñ</i> (<i>obs.</i>) niedowierzać. ~nce, nieufność <i>f.</i> , niedowierzanie <i>n.</i> ~nt <i>a</i> , nieufny, niedowierzający.
diaper, płótno w deseniu? ~ <i>va</i> , tkać w desenie.	diffluent <i>a</i> , rozpływający się.
diaphan eity, przejrzystość <i>f.</i> ~e, ~ous <i>a</i> , przejrzysty.	difform <i>a</i> , bezkształtny; niepodenbny.
diaphoretic <i>a</i> , napotny.	diffraction, łamanie się promieni <i>n.</i>
diaphragm, przepona <i>f.</i>	diffranchisement, <i>vid.</i> disfranchisement.
diarrhoea, biegunka <i>f.</i>	diffusile <i>va</i> , rozlewać; rozrzucić.
diary, dyaryusz <i>m.</i>	~ ~ <i>a</i> , rozlany; rozwlekły. ~ed <i>a</i> , rozlany; rozwlekły. ~edness, <i>vid.</i> diffusion. ~ive <i>a</i> , rozlewający, rozwlekający, rozwlekły. ~ion, rozlanie, rozsianie <i>n.</i> ; rozwlekłość <i>f.</i>
diastole, (<i>med.</i>) rozkurcz (serca) <i>m.</i>	~iveness, rozpraszalność; rozlanie się <i>n.</i>
dibble, szczep <i>m.</i>	dig <i>vñ</i> , kopać w ziemi; ryć.
dice, (<i>pl. od die</i>) kości, <i>pl.</i> ~ <i>vñ</i> , grać w kości.	digest <i>vñ</i> , trawić; porządkować; obmyśleć; (<i>chem.</i>) naparzać. ~, dygesta; pandekty, <i>pl.</i> ~er, trawiący; porządkujący. ~ible <i>a</i> , strawny. ~ion, trawienie; obmyślenie <i>n.</i> ~ive <i>a</i> , trawiący, strawny.
dickens, czart <i>m.</i>	~, środek ułatwiający trawienie.
dicker, dziesiątek <i>m.</i>	digger, kopacz <i>n.</i> ; grave~, grabarz <i>m.</i>
dictat e <i>va</i> , dyktować; rozkazywać; poddać myśl. ~e, przepis <i>m.</i>	dight <i>va</i> , stroić; przygotować.
~ion, dyktowanie; dyktando; prawidło <i>n.</i> ~or, dyktator <i>m.</i>	digit, palec <i>m.</i> ; $\frac{3}{5}$ cala; liczba jednocyfrowa. ~al <i>a</i> , palcowy.
~orial, ~ory <i>a</i> , dyktatorski, rozkazujący. ~orship, dyktatorstwo <i>n.</i> [~ary, słownik <i>m.</i>]	~ate(d) <i>a</i> , palczasty.
diction, dykcja <i>f.</i> , wysławienie <i>n.</i>	dignified <i>a</i> , wzniósły; wielebny.
did <i>pr</i> , od <i>to do</i> .	~fy <i>va</i> , wynieść na godność, uzacić, uczeić. ~tary, dygni-
didactic, ~al <i>a</i> , dydaktyczny, uczający. ~, <i>pl.</i> dydaktyka <i>f.</i>	
didapper, nurek (ptaki) <i>m.</i>	
didder <i>vñ</i> , drzeć od zimna.	
diddle <i>vñ</i> , chwiać się.	
diduction, rozwiedzenie <i>n.</i>	
die, (<i>pl. dice</i>) kość do grania; stempel <i>m.</i> , (<i>pl. dies</i>).	

- tarz ^m. ~ty, godność ^f, dosto-
jenstwo ^{??}, powaga ^f.
- digress** ^{vn}, zboczyć, oddalić się
od przedmiotu. ~ion, zboczenie,
oddalenie się od przedmiotu [?]
- ~ional, ~ive ^a, zbaczający.
- dike**, (*dyke*), grobla ^f, kanał ^m. ~va
- dilacerate** ^{va}, rozszarpać. [ogrobić.
- dilapida**te ^{van} zwalić (się);
strwonić. ~tion, rozwalenie;
strwonienie [?]. ~tor, walący;
marnotrawca [?].
- dilat**ability, rozciągliwość ^f.
~able ^a, rozciągliwy. ~ableness,
rozciągliwość ^f, ~ation, rozsze-
rzenie [?]. ~e. ^{van}, rozszerzyć (się),
rozciągnąć, rozprzestrzenić; oma-
wiać rozwlekle. ~ion, rozciągłość;
zwłoka ^f.
- dilato**riness, zwlekanie [?] zwło-
ka ^f. ~ry ^a, zwlekający; powolny.
- dilemma**, dylemat, kłopot ^m.
- diligence**, pilność ^f; dyliżans ^m.
~t ^a, pilny; staranny.
- dill**, koper (*bot.*).
- dilucidat**e ^{va}, (*obs.*) objaśniać.
~ion, (*obs.*) wyjaśnienie [?].
- dilu**ent ^a, rozpuszczający. ~~śro-
dek służący do rozpuszczania.
- ~te ^a, rozpuszczony. ~~ ^{va}, roz-
cieńczyć; rozczynić. ~tion, roz-
puszczenie w płynie, rozczynie-
nie [?].
- diluvial**, ~an ^a, potopowy. ~um,
dyluwjalny pokład ^m.
- dim** ^a, zamglony, ciemny, miedły.
~ ^{va}, zaciemnić, zamglić.
- dime**, 10 centów = $\frac{1}{10}$ dolara.
- dimension**, wymiar, rozmiar ^m,
przestrzeń ^f. ~less ^a, bezmierny.
- dimidiate** ^a, przepołowiony; nie-
rozwinietý. ~ ^{va}, rozpołowić.
- diminish** ^{van}, zmniejszyć (się),
uszczuplić. ~ingly ^a, pomniej-
szając; z ujmą, z pogarda.
- diminut**ion, zmniejszenie, uję-
cie, uszczuplenie [?]; ubytek ^m.
~ive ^a, małeńki, zdrobniały. ~~,
wyraz zdrobniały ^m, (*gram.*). ~ive-
ness, zdrobniałość ^f.
- dimissory** ^a, odpuszczający, uwal-
niający, wysyłający.
- dimity**, dymka (materya baweł-
niana) ^f.
- dimilly** ^a, ciemno, jak przez mgłę.
~ming, zaciemnienie, zamglenie ^m.
~mish ^a, nieco zamglony, ciemna-
wy. ~ness, ciemność ^f, zamglenie,
niedowidzenie [?]; tępość umysłu ^m.
- dimpl**le, dołek (w twarzy), wdziek ^m.
~ed ^a, mający dołeczki (wdzięki).
~y ^a, z dołeczkami.
- din**, hałas, łoskot ^m, wrzawa ^f.
~ ^{va}, zagłuszać.
- dine** ^{van}, obiadować; zaprosić na
obiad; dać obiad. [ać; dzwonić.
- ding** ^{van}, (*obs.*) gruchnąć, grzmot-
ding^{liness}, śniadość ^f. ~y ^a, śniady.
- dingle**, dolina ^f, parów ^m.
- dining**, obiadowanie [?]. ~hall,
refektarz ^m. ~room, jadalnia ^f.
- dinner**, obiad ^m.
- dint**, uderzenie [?]; siniec ^m; odci-
śnienie [?]; siła ^f, moc ^m. ~ ^{va}, zro-
bić znak przez uderzenie; wy-
cisnąć piętno; wyginać rzeczy
metalowe.
- diocesan** ^a, dyecezalny. ~~śro-
dek dyecezyi. ~e, dyecezya ^f.
- diodon**, jeżówka (ryba) ^f.
- dioptric**, ~al ^a, dyoptryczny.
~s, pl. dyoptryka ^f, nauka o ła-
maniu się światła.
- dip**, zanurzenie; maczanie; zniże-
nie [?]. ~ ^{van}, zanurzyć, zamoczyć
(się). ~ped ^a, zanurzony. ~per,
zanurzający się; anabaptysta ^m.
- dipetalous** ^a, dwulistny.
- diphthong**, dwugłoska ^f.
- diploma**, dyplomi, patent ^m. ~cy,
dyplomacya ^f. ~tic ^a, dyploma-
tyczny; dyplomata ^m. ~tist, dyplo-
mata ^m.
- dipterous** ^a, dwuskrzydły.
- dire** ^a, straszny, okropny; okrutny.
~ful ^a, straszny, okropny; srogi.
- ~fulness, ~ness, okropność ^f,
srogość.
- direct** ^a, prosty; wyraźny; bezpo-
średni. ~ ^{va}, kierować, rządzić,

zarządzać; rozkazać; polecić; dyrygować; adresować. ~or, dyrektor, kierownik ^m. ~ion, kierunek ^m; kierowanie ⁿ; zarząd ^m; dyrekcyja ^f; rozkaz ^m; zlecenie ⁿ; adres ^m. ~ive ^a, kierujący, wskazywający drogę lub sposób postępowania, dyrekcyjny. ~ly ^{ad}, wprost, bezpośrednio. ~ness, bezpośredniość ^f; prosty kierunek. ~orial ^a, dyrektoryalny. ~ory ^a, = vid. directive. ~~, skorowidz, przewodnik; zarząd ^m. ~ress, przewodniczka, kierowniczka ^f. dirge, pieśń pogrzebową; dumka ^f. dirigent ^a, kierujący. dirk, rodzaj puginału. ~ ^{vα}, sztyletować.

dirt, błoto ⁿ, brud, ił ^m, brudy, pl. ~ ^{vα}, zabłocić, zabrudzić. ~ily ^{ad}, brudno, nikczemnie. ~iness, brudy, pl. szkarada ^f. ~y ^a, brudny; podły, nikczemny. ~y ^{vα}, zabłocić, zabrudzić, zbrukać. disabillity, nieudolność, niemożność ^f. ~le ^{vα}, uczynić niezdolnym, osłabić; zrujnować. ~led ^a, pozbawiony mocy lub siły, niezdatny; kaleka.

disabuse ^{vα}, wyprowadzić z błędu, rozczałować.

disaccustom ^{vα}, odzwyczaić.

disadvantage, niekorzyść, strata, szkoda ^f. ~ ^{vα}, poszkodować.

~ous ^a, niekorzystny, powodujący stratę. ~ousness, niekorzystność ^f; strata.

disaffect ^{vα}, zniechęcić, zrazić. ~ed ^a, zniechęcony, niezadowolony. ~edness, niechęć ^f, niezadowolenie ⁿ. ~ion, niezadowolenie, zniechęcenie, nieukontentowanie ⁿ, niechęć ^f; wstęp ^m. ~ionate ^a, (obs.) niezadowolony, niechętny.

disaffirm ^{vα}, zaprzeczać; (jur.) obalić. ~ance, zaprzeczenie ⁿ. disagree ^{vn}, robić się w zdaniu, niezgadzać się; nie służyć. ~able ^a, przykry, nieprzyjemny. ~able-

ness, nieprzyjemność ^f, przykrość. ~ment, niezgodność, sprzeczność ^f; nieporozumienie ⁿ.

disallow ^{vα}, niepozwalać, nie pochwalać; ganić; odrzucać. ~able ^a, niedozwolony, naganny, zakazany. ~ance, niezgodzenie się; wzbroniene ⁿ, zakaz ^m.

disanimat~~e~~ ^{vα}, odbierać otuchę. ~ion, przygnębienie ⁿ.

disannul ^{vα}, zniesć, skasować.

~ment, zniesienie, skasowanie ⁿ.

disappear ^{vn}, zniknąć, zniknąć.

~ance, zniknięcie ⁿ.

disappoint ^{vα}, zawieść, wystawić na zawód; to be ~ed, doznać zawodu. ~ment, zawód ^m, porażka ^f.

disapprobation, ~val, nagana ^f; nieprzyjęcie ⁿ. ~ve ^{vα}, ganić, niepochwalać.

disarm, ^{vα}, rozbroić.

disarrange ^{vα}, sprawić nieład, pomieszać; psuć. ~ment, nieład ^m.

disarray, zamieszanie ⁿ, nieład, zamęt ^m. ~ ^{vα}, pomieszać szyki; wprowadzić w nieład, zamieszanie; zdjąć strój, rozebrać.

disastler, klęska ^f, nieszczęście ⁿ.

~ ^{vα}, sprawiać klęskę, trapić. ~rous ^a, nieszczęsny, zgubny, złowieszczy. ~rousness, zgu-bność ^f, nieszczęsność.

disavow ^{vα}, nie uznawać; zapierać. ~al, ~ment, nieuznanie; nieprzyznanie się, wyparcie się ⁿ.

disband ^{vαn}, rozpuścić (wojsko); rozejść się.

disbelieff, niewiara, nieufność ^f.

~ve ^{vα}, niedowierzać, nieufać. ~ver, niedowiarek ^m, powątpiewający.

disburden ^{vα}, ulżyć (ciężaru).

disburse ^{vα}, wydawać pieniądze; czynić nakłady. ~ment, wyda-tek ^m, zaliczka; wypłata ^f. ~r, wydatkujący.

disc, vid. disk. [prawić.

discard ^{vα}, odłożyć (kartę); od-

discern *v^a* rozpoznać, rozróżnić; spostrz. ~ible ^a, dający się rozpoznać, dostrzegalny, widoczny.

discharge, uwolnienie (od ciężaru, powinności); uniewinnienie; spuszczanie, wyciekanie; opróżnianie; odprawienie (sługi) ⁿ; uwolnienie ze służby wojskowej; kwit ^m; pokwitowanie; wywiązanie się ⁿ; dopełnienie, wykonanie ⁿ; wystrzał ^m. ~ *v^a*, zdjąć ciężar; uniewinnić; odprawić; wystrzelić. ~r, kto zdejmuję ciężar, opróżnia i. t. d.

discipli||e, uczeń, stronnik. ~eship, uczeństwo ⁿ. ~inable ^a, karny; posłuszny. ~inableness, karność; powolność ^f. ~inarian, przestrzegający karności. ~~ ^a ~inary ^a, tyczący się karności. ~ine, karność ^f; wychowanie ⁿ; dyscyplina ^f; posłuch; porządek ^m; nauka ^f; gałąź wiedzy ^f; plagi, pl. kara ^f. ~~ *v^a* utrzymywać w karności, wyćwiczyć w czem; dyscyplinować, męczyć, biczować. **disclaim** *v^a*, wyprzeć, nieprzynieść, zaprzeczyć się.

disclos||e *v^a*, wyjawić, wykryć. ~er, odkrywca ^m. ~ure, odkrycie; wyjawienie ⁿ.

discoloration, wypłowienie, odbarwienie ⁿ. ~our *v^a*, odmienić kolor, odbarwić, wypłowić.

discomfit *v^a*, porazić, pobić. ~ure, porażka ^f; zamieszanie ⁿ; udaremnenie ⁿ.

discomfort, przykrość ^f; frasunek ⁿ; strapienie ⁿ. ~ *v^a*, niepokoić; zasmucić; strąpić. ~able ^a, (obs.) smutny, niepocięszony.

discommend *v^a*, nie zalecać, ganić. ~able ^a, niezalecający się, naganny. ~ation, nagana ^f.

discomode *v^a*, naprzykrzać się. ~dious ^a, niedogodny, naprzykrzyjący się. ~dity, niedogodność, dolegliwość ^f.

discommon *v^a*, pozbawić przywileju; wykluczyć.

discompos||e *v^a*, zamieszać; gniawać. ~ure, nieład, nieporządek; niepokój ^m.

disconcert *v^a*, zmieszać kogo, po-psyche ^f.

disconformity, niezgodność, sprzecznoscia ^f.

discongruity, brak spójności ^m.

discrepancy, sprzecznoscia ^f.

disconnect *v^a*, rozłączać, rozdzielić. **disconsent** *v^a*, niezgadzać się (obs.).

disconsolat||e ^a, niepocięszony, nieutulony, smutny. ~eness, ~ion, niepocięszoność ^f.

discontent, ~ed ^a, niezadowolony, markotny. ~, niezadowolenie ⁿ.

~ *v^a*, sprawić niezadowolenie. ~ment, nieukontentowanie ⁿ.

discontinu||ance, ~ation, przerwa ^f; zaprzestanie ⁿ. ~e *v^an*, przerwać, ustać; rozłączać (się). ~ity, brak spójności. ~ous ^a, niespojny, przerywany.

discord *vⁿ*, (obs.) niezgadzać się. ~, ~ance, ~ancy, niezgoda; waśń; (muz.) dysharmonia ^f. ~ant ^a, niezgodny, sprzeczny; nieharmonijny.

discount, dyskonto, odliczenie ⁿ.

~ *v^an*, dyskontować; odliczać procenty.

discountenance, niechęć, naganica ^f. ~ *v^a*, niepochwalać; zmieszać kogo.

discourage *v^a*, odjąć odwagę, odstraszyć, zniechęcić. ~ment, odstręcenie, zniechęcenie, zrażenie ⁿ.

discourse, rozprawa, rozmowa ^f; dyskurs ^m; dysertacja ^f. ~ *vⁿ*, rozprawiać, mówić, prowadzić dyskurs. ~r, mówca; prelegent; autor ^m.

discourt||eous ^a, niegrzeczny. ~eousness, ~esy, niegrzeczność ^f.

discover *v^a*, odkryć, wyjawić, wynaleść. ~able ^a, łatwy do odkrycia, widoczny. ~er, odkrywca, wynalazca ^m. ~y, odkrywca, wynalazca ^m.

krycie, wyjawienie^t, wynalazek^m.

discredit, ujma, niekorzyste^f; brak zaufania^m; niesława^f. ~^{vα} nie wierzyć, osławić, dyskretuyać. ~able^a osławiający, dyskredytujący.

discreet^a przesorny, ostrożny, dyskretny. ~ness, vid. discretion.

discrepan||ce, ~cy, niezgodność^f, sprzeczność^f. ~t^a niezgodny, sprzeczny.

discrete^a oddzielny, odrębny.

discretion, przeszorność, roztrąpność; dowolność; dyskretya^f. ~al, ~ary^a dowolny, dyskretyonalny.

discriminat||e^a różny, odrębny. ~ ~^{vα} rozróżnić, rozpoznać; rozeznać. ~ely^{ad} wyraźnie. ~eness, wyraźność^f. ~ion, rozeznanie^m; rozróżnienie^m. ~tive^a cechujący, charakterystyczny.

discursive^a dowodny, zwięzły;

discus, vid. disk. [zbaczający.

discuss^{vα} roztrząsać; dyskutować; spożyć. ~ion, roztrząsa-

nie^m; spór^m; dyskusya^f. [jacy.

discutient, /med./ środek rozpędza-

dissain, wzgarda^f. ~^{vαn} pogardzać. ~ful^a wzgardliwy;

dumny. ~fulness, wzgardliwość.

disease, choroba, dolegliwość^f.

~^{vα} przyprawić o chorobę; dolegać. ~d^a chory, niezdrow.

~dness, chorobliwość^f; niedomaganie^m.

disembark^{vαn} wyładować; wyładować. ~ation, ~ment, wyładowanie; wyladowanie^m.

disembarrass^{vα} wybawić z kłopotu. ~ment, usunięcie przeszkołd; uwolnienie (się)^m.

disem||bitter^{vα} odjąć gorycz, osłodzić. ~bodied^a wyzuty z ciała, uduchowniony; rozpuściły (pułk). ~body^{vα} wyzuć z ciała; rozpuścić (pułk). ~bogue^{vn} wpływać; wypływać. ~bowel^{vα} patroszyć.

disengage^{vαn} uwolnić (się), odzielić, rozwiązać, odwikać (się). ~d^a wolny; niezaręczony; niezatrudniony, niezobowiązany. ~dness, ~ment, uwolnienie; czas wolny; wydobywanie się.

disestablish^{vα} oderwać, odłączyć.

~ment of the church, usamowolnienie kościoła.

disesteem, brak szacunku^m. ~^{vα} nieszanować, lekceważyć.

disfavour, niełaska; szkoda; niechęć^f. ~^{vα} niesprzyjać, źle się przysłużyć, okazywać niełaskę.

disfigur||ation, ~ement, ospocenie, zniekształcenie^m. ~e^{vα} zniekształcić, ospocieć.

disforest^{vα} pozbawić prawa używania lasu; wytrzebić las.

disfranchise^{vα} odjąć przywileje. ~ment, odjęcie przywilejów^m.

disgorge^{vα} wyżucie z siebie, wyrzygać; wpadać (o rzece).

disgrace, niełaska^f, wstyd^m; sromota. ~^{vα} odmówić swej łaski; zhańbić. ~ful^a sromotny. ~fulness, hańba^f.

disguis||e, przebranie^t; maskarda^f; zmyślenie^t; pozór^m. ~ ~^{vα} przebrać kogo w co; udać, zmyslić; zataić.

disgust, niesmak^m; obrzydzenie^t; wstręt^m; odraza^f. ~^{vα} obrzydzić. ~ful, ~ing^a obrzydliwy, odrażający. ~ingly^{ad} obrzydliwie. ~fulness, obrzydliwość^f.

dish, półmisek^m; potrawa^f. ~^{vα} podawać na stół. ~clout, ścierka^f. ~wash, ~water, pomyje, pl.

dishearten^{vα} odjąć odwagę.

dishevel^{vα} rozczocharać włosy.

dishonest^a niecny, nieuczciwy; niegodny. ~y, nieuczciwość, nichonorowość^f.

dishonour, niesława^f. ~^{vα} znięśniawić, zhańbić; to ~ a bill, nie wypłacić wekslu. ~able^a haniebny. ~ably^{ad} niehonorowo. ~er, baúbiciel^m. [~ne^{vα} odstręczyć.

disincli||nation, niechęć, odraza^f.

disincorporate *v/a* rozwiązać ciało zbiorowe. [dezynfekcja f.]

disinfect *v/a* dezynfektować. ~ion, **disingenous** *a* obłudny, nieszczerzy.

~ness, nieszczerzość, obłuda f.

disinhibition, wydziedziczenie ?

~rit *v/a* wydziedziczyć.

disinter *v/a* odgrzebać, odkopać.

~ment, odkopanie ?

disinterested *a* bezinteresowny.

~ness, bezinteresowność.

disjoin *v/a* rozłączyć, oddzielić.

disjoint *v/a* wywichnać; roczlonkować.

disjunct *a* odłączony, odrębny.

~ion, odłączenie; rozdzielenie ?

~ive *a* wyłączajacy. ~~ (gram.)

spójnik rozłączny ? [życia] f.

disk, krag *m*, tarcza (słońca, księżyca)

dislike, nielubienie *m*, niechęć f.

niesmak *m*. ~ *v/a* nielubić; nie-

pochwalać. ~ness, niepodobieństwo ?

~r, nielubiący *m*; niepo-

chwalający.

dislocate *v/a* przesunąć; wywi-

chnać. ~tion, wywichtniecie; prze-

suwanie (się) *m*; dyslokacja f.

dislodge *v/a* wyrugować, wydalić,

wyparować.

disloyal *a* wiernołomny, zdradziecki. ~ty, wiernołomstwo ?

dismal *a* okropny; posepny;

pochmurny; złowieszczy. ~ness,

pochmurność; posepność; okropność f.

dismantle *v/a* rozwalić; zdejmować.

dismasted *a* bez masztów. [wać.]

dismay, przerażenie *m*, trwoga f.

~ *v/a* zastraszyć, trwożyć. ~ed-

ness, zwątpiałość f.

dismember *v/a* roczlonkować.

~ment, roczlonkowanie *m*; rozbior *m*.

dismiss *v/a* odprawić; rozpuścić;

dymisją dać. ~al, ~ion, uwol-

nienie *m*; dymisja f.; urlop *m*.

dismount *v/an* zrzucić z konia; de-

montować; zsiąść z konia; zstąpić.

disobedience, nieposłuszeństwo *m*,

opór *m*. ~t *a* nieposłuszny; oporny.

disobey *v/a* być nieposłusznym.

disobligation, niegrzeczność, nie-

uczynność f. ~e *v/a* być nie-

uczynnym, sprawić przykrość.

~ing *a* niegrzeczny, nieuczynny.

~ingness, nieuczynność, nie-

grzeczność f.

disorder, nieład; rozruch *m*, zamieszanie *m*; słabość f.; pomieszanie zmysłów *m*; rozpusta f. ~ *v/a*, zamieszać, skołatać. ~ed *a* bezładny; rozpustny; zepsuty. ~liness, nieporządek *m*. ~ly *ad* nieporządnie; tłumnie; nierządnie.

disorganization, nieład *m*, roz-

przeżenie ?

~nize *v/a* sprawiać nieład; dezorganizować.

disown *v/a* zaprzecie się, wypierać

się; nieuznać.

disparage *v/a* ubliżać. ~gement,

ubliżenie *m*; ujma f.; it is no ~~ to you, to ci ujmy nie przynosi.

disparate *a* niezgodny, różny.

~ity, nierówność, różnicowa, różność f.

dispart *v/a* zmierzyć kaliber działa;

rozłączać, rozcinać, pruć.

dispassionate(d) *a* spokojny, bez-

namiętny.

dispatch, pospiech *m*; depesza f.

~ *v/a* pospieszać z robotą, z wy-

słaniem. ~ful *a* spieszny.

dispel *v/a* rozpedzić, rozproszyć.

dispensable *a* zbędny. ~ary, apteka (ubogich, domowa) f.

~ation, rozdawanie; odpuszczenie *m*; dyspensa f.; zwolnienie;

urządzenie ?

~atory, farmakopea f.

~~ *a* dyskrecojalny.

~e *v/an* obdzielać, rozdawać; wy-

mierzać; uwalniać; obejść się bez

czego. ~er, rozdawca.

dispeople *v/a* wyludnić.

disperse *v/an*, rozproszyć (się);

rozsiewać; rozegnać; rozsypać (się).

~sedly *ad* w rozsypce. ~sed-

ness, rozproszenie się, rozsypka.

~sion, rozproszenie ?; rozsypka f.

dispirit *v/a* odjąć odwagę, przy-

gniebić. ~edness, brak otuchy.

displace *v^a* przestawić; ruszyć z miejsca; przenieść; pozbawić miejsca. **-ment**, przestawienie; przeniesienie.

displant *v^a* przesadzić (drzewa); przesiedlić; wyrwać **-ation**, przesadzenie; przesiedlenie ¹.

display, rozwinięcie ¹; wystawa; okazałość ^f, uwydatnienie; popisywanie się ¹. **-van** rozwinać, rozpościerać; okazać, wystawić na widok, na pokaz; popisywać się z czem; uwydatnić.

displeas^{ll}ant ^a nieprzyjemny, przykry. **-e van** sprawić przykrość, niepodobać się, nie lubić; rozgniewać, zasmucić. **-singness**, zgorszenie ¹. **-sure**, nieprzyjemność, przykrość, nielaska ^f. **displode** *van* eksplodować, wybuchać, sprawiać wybuch. **-sion**, wybuch, wystrzał ^m.

dispone *v^a* (jur.) odstępować; rozporządać.

disport, igraszka; zabawa; krocza ^f ~ ^m bawić (się), igrać.

disposable ^a rozporządzalny. **-al**, zarządzenie, uszykowanie; rozporządzenie ¹; podaż ^m; *I am at our ~~, jestem na twoje rozkazy, do twych usług.* **-e v^a**, rozrządzić, zarządzić; uszykować; dać, rozdać; rozporządzić czem; zbyć co, sprzedać; dysponować. **-ed** ^a usposobiony, chętny. **-ition**, zarządzenie, uszykowanie, ułożenie ¹; porządek ^m; usposobienie ¹; chęć ^f; dyspozycja, charakter.

dispossess *v^a* wywłaszczyć. **-ion**, wywłaszczenie, wyzucie ¹.

dispraise, nagana ^f; lżenie ¹; **-va**, ganić; złorzeczyć.

disproof, zbicie (zarzutów) ¹.

disproportion, niestosunek, niestosunkowość ^f. **-va**, czynić niespójmiernym; dobierać niewłaściwie. **-able, -al, -ate, -ed** ^a nieproporcjonalny, niestosowny, niedobrany.

disprov^{ll}able ^a nieudowodniony, łatwy do zbicia, (dowód). **-al**, zbicie dowodów, zarzutów. **-e v^a**, odeprzeć, zbić.

disput^{ll}able ^a sporny. **-ant**, dysputujący; przeciwnik. **-ation**, rozstrzasanie ¹; dysputa ^f; spór ¹; debata ^f **-atious** ^a sprzeczny; polemiczny. **-e**, spór ¹, zwada, walka na słowa, dysputa ^f; *beyond -e*, bezsprzecznie. **-e v^a** spierać się, wadzić się; dysputować; iść z kim o lepsze.

disqualification, niezdatność ^f, brak (pozbawienie) kwalifikacji ¹. **-ay v^a** uznać za niezdatnego; uczynić niezdolnym.

disquiet ^a niespokojny. **-**, niepokój ^m **- v^a** niepokoić, zakłócać spokój. **-ude**, niepokój ^m. **disquisition**, rozstrząsanie; badanie; śledztwo ¹.

disregard, lekceważenie, nieuszanowanie ¹. **- v^a** lekceważyć; niedbać; nieuszańować; pomijać. **-ful** ^a niedbały; lekceważący. **disrelish**, niesmak ¹; obrzydzenie ¹; wstręt ^m. **- v^a** niesmakać w czem, nielubić; mieć wstręt.

disrepu^{ll}table ^a haniebny, sromotny; zniesławiający. **-te**, niesława ^f; złe imię, zła reputacja.

disrespect, nieuszanowanie ¹; brak poszanowania, lekceważenie ¹. **- v^a** nie uszańować, lekceważyć, ubliżać. **-ful** ^a lekcewazący, ubliżający.

disrobe *v^a* zdjąć suknie; obnażyć.

disroot *v^a* wykorzenić; podkopać.

disruption, rozerwanie ¹; rozdział ^m.

dissatisf^{ll}action, niezadowolenie, nieukontentowanie ¹; gniew ^m. **-actoriness**, niezadawalniający stan. **-actory** ^a niezadawalniający. **-ied** ^a niezadowolony, niekontent. **-y v^a** sprawić niezadowolenie, nie zadowolić; rozgniewać.

dissect *v^a* rozkroić; dysekować.

~ion, dysekcja f; rozczłonkowanieⁿ. ~or, anatom, prosekтор^m. **disseiz|e v^a** (*jur.*) wyrugować, wyrzucić z majątku. ~ee, wyrugowany z majątku, osiadły na bruku. ~in, zagrabienieⁿ. ~or, pozbawiający majątku.

dissembl|ance, niepodobieństwoⁿ. ~e *v^a*, udawać; ukrywać; symulować. ~er, obłudnik^m, obłudnica f. ~ing^a, obłudny, udający. ~~, obłuda f.

disseminat|e v^a, rozsiewać. ~ion, rozsiewanieⁿ. ~or, rozsiewający; rozmówiciel^m.

dissensi|on, niesnaska, niezgoda f. ~ous^a, kłotliwy.

dissent, różność w zdaniu f. ~vn, różnić się w zdaniuⁿ; nie należeć do panującego kościoła. ~er, dysydent, rozmówierca^m. ~ient^a, mający odmienne zdanie. ~~, dysydent, rozmówierca^m.

dissertation, rozprawa f, traktat^m, dysertacja f.

disserv|le v^a, szkodzić, źle się przysłużyć. ~ice, zaszkodzenieⁿ. ~iceable^a, szkodliwy.

dissever v^a, rozwijać, rozdzielać.

dissiden|ce, niezgoda, rozdwajenieⁿ. ~t, dysydent, rozmówierca.

dissilien|ce, rozłupanie; pękanieⁿ. ~t^a, łupiący się, pękający.

dissimillar^a, różnorodny. ~larity, ~atitude, brak podobieństwa^m, różność, rozmaistość, różnolitość f.

dissimula|te v^m, udawać, postępować obłudnie. ~tion, udawanieⁿ, obłuda, symulacja f.

dissipat|e v^a, rozproszyć (sie), roztrwonić; bawić się. ~ed^a, rozpusztny. ~ion, rozproszenie; roztrwonienie; roztargnienieⁿ; zabawy, pl.

dissocia|ble ?, źle dobrany, nieodpowiedni. ~l^a, nietwarzyski. ~te^a, rozwijać, poróżnić. ~tion, rozwarcie, poróżnienieⁿ.

dissolu||bility, rozpuszczalność f. ~ble^a, rozpuszczalny; rozdzielnny. ~te^a, rozpusztny; rozwiązyły. ~teness, rozwiążłość f. ~tion, rozpuszczenie, topienie; rozwiązanie; skasowanieⁿ; rozkładⁿ; śmierć f.

dissol||vable ^a, rozpuszczalny. ~ve *v^a*, rozpuszczać (sie), topić (sie), rozwijać, rozkładać; skasować, rozwiązać; umierać. ~vent^a, rozpuszczający. ~, środek rozpuszczający. ~vible^a = *dis-solvable*.

dissonan|ce, ~cy, dysharmonia f; rozdźwiękⁿ, dysonans^m. ~t^a, nieharmonijny, niezgodny; sprzezny, roźny.

dissua|de v^a, odradzić. ~sion, odradzenieⁿ. ~sive^a, odradzający. ~, odradzenieⁿ.

distaff, kądziołⁿ; linia po kądzieli f.

distain v^a, splamić, zbrukać.

distan|ce, odległość f; interwał^m; przestrzeń f, przedział^m. ~~, ~v^a, prześcignąć; oddalić. ~t^a, odległy; zimny w obejściu; far ~~, bardzo oddalony.

distaste, niesmak; wstręt^m. ~ful^a, niesmaczny; obrzydliwy. ~fulness, obrzydliwość f.

distemper, zły humor; choroba f. ~v^a, rozniewać, rozstroić, rozwrażnić. ~ed^a, niepogodny, w złym humorze; niemierny.

disten|d v^a, rozciągać, rozszerzyć, rozdmuchać. ~sible^a, rozszerzalny, rozciągliwy. ~sion, ~tion, rozciąganie, rozpostarcie.

distich, dystych, dwuwiersz^m.

distil v^a, pedzić wódkę; przesaczać (sie); przekraplać, dystylować; kapać. ~lable^a, dający się dystylować, przekraplać. ~lation, dystalacyja f, wypalanie gorzałki; produkt dystylacyjny. ~latory^a, dystalacyjny.

~ler, dystalator, gorzelnik^m. ~lery^a, gorzelnia f.

distinct^a, odrębny, wyraźny, wy-

bitny. ~ion, różnica f; wyróżnienie (się), odznaczenie ?; dystynkcyja; wytworność f. ~ive ^a odróżniający, znamienny, wyróżniający. ~ively ^a wyraźnie, jasno, dobitnie. ~ness, dobitność, wybitność, wyraźność ?.

distinguish ^{vα} odróżnić, odznać, poznać. ~able ^a dający się odróżnić, wyróżniający się. ~ableness, możliwość rozpoznania f. ~ed ^a wyróżniony, znamienity, dystyngowany. ~ingly ^a z odznaczeniem, zaszczytne. ~ment, wyróżnienie, poznanie ?.

distort ^{vαn}, wykręcić, wykrzywić; zżymać się. ~ion, wykręcanie, wykrzywianie się, zżymanie się ?.

distract ^{vα}, rozerwać, oddzielić, odłączyć, oderwać; przyprowadzić do szaleństwa. ~ed ^a rozerwany, roztargniony; szalony; to run ~~, edchodzić od rozumu. ~edly ^a po warjacku. ~edness, roztargnienie; szaleństwo ? ~ion, podział ?, roztargnienie ?, dystrakcyja, pomieszanie zmysłów. ~ive ^a powodujący roztargnienie.

distrain ^{vα}, zająć, zabrać. ~er, egzekutor ^m ~t, zajęcie majątku ?.

distress, zajęcie majątku za długi; strapienie ?; niedola f, ucisk ^m; grożące niebezpieczeństwo (na morzu) ?. ~ ^{vα} zająć za długi; strąpić, pograżyc w biedzie. ~ed ^a niebogi, strąpiony, znękany. ~ful ^a nieszczęsný, nieszczęśliwy, pełen troski.

distribu||te ^{vα} rozdzielić, rozdać; rozłożyć; wymierzać. ~ter, wydzielacz. ~tion, rozdzielenie, rozdanie ?; wydawianie ?, datek, podział ^m. ~tive ^a rozdawniczy.

district, obwód, okrąg, powiat ^m. distrust, niedowierzanie ?, nieufność f; podejrzenie ? ~ ^{vα} niedowierzać, nieufać. ~ful ^a nie-

ufny; nieśmiały. ~fulness, pojedrzliwość, nieufność f.

disturb ^{vα}, niepokoić, przeszka-dzać, zawadzać; sprawić kłopot. ~ance, zawichrzenie, zakłócenie, zaburzenie ?, zamieszka f. ~er, wichrzyciel ^m, zakłócający spokój.

disunion, rozdrojenie ?, rozterka, niezgoda f. ~te, ^{vαn}, rozwędzić (się), poróżnić (się). ~ty, rozdrojenie ?, rozdziął, rozbrat ^m. disuse, wyjście ze zwyczaju, zaniechanie; odwyknięcie; nieużywanie ? ~ ^{vα}, odwyknąć, zaprzestać.

ditch, rów; kanał ^m. ~ ^{vα} kopać rowy. ~er, kopacz rowów.

dittany, dyptan (rośl.) ^m.

ditto ^a dytto.

ditty, piosenka, śpiewka f.

diuretic, ~al ^a moczopędny.

diurnal ^a dzienny. ~, brewia-

rzyk; dziennik ^m ~ly ^a w dzień. divan, dywan ^m, rada stanu tu-recka f; zbiór wierszy ^m.

divarication, rozdzielenie na dwoje ?; rosochatość f.

dive ^{vn}, zanurzyć się. ~r, nurek; badacz ^m.

diverg||e ^{vα} rozbiegać się. ~ence, ~nczy, roznienie się w zdaniu; rozbicie ? ~ent, ~ing ^a rozbieżny.

divers ^a rozmaity, nie pojedyńczy, nie wiele, kilka. ~e ^a rozmaity, roznolity. ~ification, urozmaicenie ? ~ify ^{vα} urozmaicać. ~ion, odwrócenie ?; rozrywka; dywersja (wojskowa) f. ~ity, rozmaitość, roznorodność, różnica f.

divert ^{vα} odwrócić; rozerwać, zabawić. ~ing, zabawny. ~issement, zabawa f.

divest ^{vα}, (of) odebrać (prawo); pozbawić, wyzucić.

divid||able ^a podzielny. ~e ^{vαn}, dzielić (się), rozdzielić (się); poróżnić (sie); wyznaczyć dywidendę. ~end, dywidenda; (mat.)

- dzielna f ~er, dzielący; dzielnik ~ers, pl. cyrkiel ~.
- divination, wróżenie, przeczućie ~. ~tory ~, wróżący.
- divine ~, boski. ~, teolog, duchowny. ~ va wróżyc, przeczuwać. ~ly ad bosko; cudownie. ~ness, boskość f, bóstwo ~. ~r, wieszczek, wróżbita ~.
- diving, nurkowanie ~. ~bell, dzwon nurków ~.
- divining-rod, róźdżka czarodziejska f. [logya f.]
- divinity, bóstwo ~, boskość; teologia f.
- divisibility, podzielność f. ~ible, ~al ~, doktorski. ~ate, ~ship, doktorat ~. ~ v~, przyznać stopień doktora. ~ess, doktorka f.
- doctrinal ~, zawierający naukę, doktrynę; dogmatyczny. ~ne, nauka f; dogmat ~; doktryna f.
- document, akt, dowód, dokument ~; świadectwo ~. ~al, ~ary, oparty na dowodach, dokumentach.
- dodder, kanianka f, (bot.).
- dodge va, kręcić, używać wykrętów; chytrze, nieszczerze postępować. ~r, krętacz, matacz. ~ry, wykręty, kpiny, pl.
- doe, łania, sarna f; ~ rabbit, królik samica.
- doer, sprawca, wykonawca ~; czyniący. [życ.]
- doff v~, (to do off) zdjąć, odłog, pies; samiec ~. ~ va, iść za śladem, śledzić. ~berry, dereń ~.
- ~brier, głóg ~. ~cheap ~, za psią cenę. ~collar, obroża f. ~days, pl. kanikuła f. ~fish, pies morski (ryba) ~. ~fox, lis (samiec) ~.
- ~grass, perz ~. ~hearted, zły, nieludzki, okrutny. ~hole, psina f. ~kennel, psiarnia f. ~latin, kuchenna łacina f. ~louse, kleszcz ~. ~ly ad psio. ~mad ~, wściekły. ~rose, głóg ~. ~s'-ear, zagięty róg w książce ~. ~sleep, sen udany ~. ~star, kanikuła f, syryusz ~, psia gwiazda f. ~tired, ~weary ~, zmęczony jak pies. ~tooth, kłyk ~. ~trick, psi figiel, psota f. ~trot, drobny kłus, truchcik ~. ~watch, (mar.) straż od 4–6 i od 6–8 po południu. ~wood, drzewo dereśniowe.
- dogged ~, warkliwy, kwaśny, zrzędny; uparty. ~ly ad kwaśno; zrzędnie; z uporem. ~ness, warcliwość, zrzędność f.
- dogger, statek do połowu ryb ~.

doggerel, wierszydła, *pl.*
 dogma, dógmat ^{m.} ~tic(al) ^a,
 dogmatyczny; stanowczy. ~tical-
 ness, ~tism, dogmatyczność ^f;
 ton wyrokujący ^{m.} ~tist, dogma-
 tyk ^{m.} ~tize ^{vān}, nauczać arty-
 kułów wiary; wyrokować o wszy-
 stkiem, wypowiadać dogmatyczne
 zdania. [wy, *pl.*
 doings, *pl.* rzeczy, czyny, spra-
 doit(kin), szeląg ^{m.}; drobnostka ^f.
 dole, jałmużna ^f. ~ ^{vā} wydzielić,
 rozdawać.
 dole, smutek ^m ~ful ^a bolesny,
 smutny. ~fulness, ~someness,
 bolesć ^f; smutek ^m, strapienie ^m.
 doll, lalka ^f.
 dollar, dolar ^m.
 dolorific, ~ous ^a bolesny.
 dolour, ból ^m, strapienie ^m.
 dolphin, delfin ^m.
 dolt, bałwan, głupiec ^m ~ish ^a,
 durny, głupi. ~ishness, głupo-
 watość ^f.
 domain, posiadłość ^f; dobra, *pl.*;
 państwo ^m; obszar ^m.
 dome, tum ^m; kopuła ^f.
 domestic, ~al ^a domowy, swoj-
 ski, krajowy. ~, służący ^m. ~ate ^{vā},
 przyswoić, oswoić. ~ation, oso-
 jenie ^m. ~ity, oswojenie ^m; domo-
 wość ^f.
 domicil|le, dom ^m; pomieszkanie ^m.
 ~e ^{vā}, zamieszkiwać. ~ed ^a za-
 mieszkali. ~iary ^a domowy.
 ~iate ^{vā}, vid. *domicile*.
 domin|ant ^a panujący, górujący,
 dominujący. ~ate ^{vān}, panować;
 górować. ~ation, panowanie,
 górowanie ^m; władza ^f. ~ator,
 władcza, pan ^m ~eer ^{vñ} wła-
 dać; tyranizować. ~ical ^a pań-
 ski, (boski) niedzielny. ~ican,
 Dominikanin ^m. ~ion, panowa-
 nie ^m; władza ^f; kraj rządzone;
 obszar ^m.
 domino, (*pl.* ~es) domino (gra
 i w maskaradzie) ^m.
 don ^{vā} włożyć na (siebie).
 donation, darowizna ^f.

done ^{pp}, od to do. ~ ⁱ, zgoda;
 have ~ ⁱ przestań, daj pokój, it
 is ~, zrobione, skończone.
 donee, obdarowany.
 donjon, baszta, wieża ^f.
 donkey, osiel, głupiec ^m ~ engine,
 mała maszyna parowa ^f.
 don't, = do not.
 doodle, kiep ^m; yankee ~, gminna
 piosenka Amerykanów.
 doom, wyrok ^m, dola ^f. ~ ^{vā} ska-
 zać. ~sday, dzień sądny ^m.
 door, drzwi, *pl.*; within ~s, w do-
 mu; without ~s, na dworze. ~case,
 listwy na około drzwi, odrzvia, *pl.*
 ~handle, klamka ^f. ~keeper,
 odźwierny ^m ~knocker, młotek
 do uderzania w drzwi ^m, kołatką ^f.
 ~plate, tabliczka na drzwiach ^f.
 ~sill, próg ^m.
 doquet, vid. *docket*. [ska).
 doree, dory, płaszczek (ryba mor-
 dormancy, spokój ^m ~ant ^a,
 śpiący; nie dający procentu, mar-
 twy. ~er-window, dymnik ^m.
 ~itive ^a nasenny. ~itory, sy-
 pialnia ^f.
 dormouse. (*pl.* dormice) biela ^f.
 dorr, trzmiel ^m.
 dorsal ^a grzbietowy.
 dory, łódka ^f.
 dose, doza, dawka; ilość ^f, kwan-
 tum ^m ~ ^{vā}, przepisać dozę, wy-
 znaczyć dozę.
 dossil, flejtuszek z szarpi.
 dot, kropka ^f. ~ ^{vā} kropkować.
 dotage, zdziecinnienie ^m; ślepa
 dotal ^d posagowy. [miłość ^f.
 dotard, zdziecinniały starzec;
 stary głupiec ^m ~ly ^a zdzie-
 cinniały, zgłupiały.
 dotal|tion, dotacja; wyprawa ^f.
 dot|le ^{vñ} zdziecinnieć; bredzić;
 zaślepici się w kim. ~ing ^a,
 głupkowaty; zaślepiony.
 dotted ^a nakrapiany.
 dotterel, gatunek siewki (ptak).
 double ^a podwójny, dwojaki; dwu-
 znaczny; fałszywy. ~, liczba
 podwójna; dwulicowość ^f; dupli-

kat ^m; kopia ^f. ~ *van*, podwajać (się); składać na dwoje; opływać; wykręcać się. ~buttoned ^a, zapięty na dwa rzędy guzików. ~dealer, człowiek fałszywy ^m. ~dealing, dwujęzyczność ^f. ~edge, obosieczny. ~entry, podwójna buchalteria. ~hearted ^a, podstępny, fałszywy. ~lock, zamek podwójny ^m. ~meaning, dwuznaczny ^m. ~minded ^a, chwiejny. ~ness, dwoistość; dwuznaczność ^f. ~tongued ^a, dwujęzyczny, kłamliwy.

doubl~~et~~, dubla (w grze) ^f; duplikat ^m. ~ing, zdwanianie; wykręt; ~ of a hare, ślady zająca.

doublloon, dublon (pieniądz hiszpański) ^m.

doubt, wątpliwość ^f; niezdecydowanie; niepewność ^f. ~ *van*, watpić; nie ufać; przypuszczać. ~ful ^a, wątpliwy, niepewny, podejrzliwy. ~fulness, wątpliwość, niepewność; brak zdecydowania się; dwuznaczność ^f. ~less ^a, niezawodnie.

dough, ciasto ^m. ~kneaded ^a, miękki jak ciasto. ~y ^a, miękki jak ciasto, ciastowy.

doughtiness, dzielność, waleczność ^f. ~y ^a, dzielny, gracki.

douse, dowse *van*, zanurzyć; upaść w wodę, popuścić żagle.

dove, gołąb ^m, gołębica ^f. ~cot(e), ~house, gołębnik ^m. ~like, dovish ^a, jak gołąb. ~tail, jaskółczy ogon (w stolarstwie).

dowager, wdowa (o znakomitych osobach) ^f; queen ~, królowa wdowa ^f.

dowdy ^a, niezręczny, ~, flądra ^f.

dowel, kołek, czop ^m.

dower, posag ^m, wiano; dożywocie wdowie ^m; talent ^m. ~ed ^a, wyposażony. ~less ^a, bezposażny.

dowlas, grube płotno ^m.

dowl(e), puch ^m.

down, puch, meszek ^m; pierzyna, wydma ^f; błonie, przygnęcenie ^m.

~bed, pierzyna. ~y ^a, puchowy, puszysty.

down ^{ad} & ^{prep}, na dole, na dół; up and ~, z góry na dół; ~with him, precz z nim; the wind is ~, wiatr ucichł; ~to the present day, po dziś dzień. ~cast ^a, przybitý, zasmucony. ~fall, upadek; spadek ^m. ~fallen ^a, upadły, podupadły. ~hill, pochyłość ^f. ~lying ^a, w połogu. ~right ^a & ^{ad}, wprost, z góry na dół; wręcz, bez ogródków. ~rightly ^{ad}, jawny, oczywisty, wyraźny. ~stairs, na dole, ze schodów. ~trod ^a, zdeptany, podeptany. ~ward ^a, nachylony na dół, schyloný, pochyły; przygnębiony, smutny. ~wards ^{ad}, z góry na dół.

dowry, = dower.

doz~~le~~ *van*, drzymać; marzyć; usiąć; przytępić. ~e, drzymka ^f; marzenie ^m. ~iness, senność, ospałość ^f. ~y ^a, senny, ospałý, drzymiący. [naście.

dozen, tuzin ^m; a baker's ~, trzydrab ^a, płowy, jasny. ~, grube płotno; nierządnica ^f.

drabble *va*, szargać.

drachm, drachma (waga i moneta) ^f.

draff, pomyje, wyrzutki, śmiecie, pl. ~y ^a, brudny, plugawy; podły.

draft, weksel ^m, asygnacya ^f; szkic, wyjątek, wybór; odbyt ^m; ~oxen, woły pociągowe.

drag, łopatka do ożyszczenia, wygartywania; hak ^m; rodzaj sieci; hamulec ^m. ~chain, łańcuch do hamowania kół. ~net, niewód ^m. ~ *va*, wlec, ciągnąć; ~along, (on) wlec się; to ~the anchor, wlec kotwicę po ziemi.

draggle *van*, szargać (się). ~tail, brudas ^m, flądra ^f.

dragoman, dragoman, tłumacz ^m.

dragon, smok ^m; jędza ^f. ~et, mały smok. ~fly, ważka, jettka ^f. ~tres, drzewo wydające żywice,

zwana krew smocza. ~ish ^a, smoczy. ~like ^a smoczy; wściekły. ~'s blood, krew smocza (żywica).

dragoon, dragon (żołnierz) ^m. ~ ^{vα}, puścić w żołdactwo. ~ade, oddanie na pastwę żołdactwu, dragoonada ^f.

drain, saczek, dren ^m, drenowanie ⁿ. ~ ^{vən}, osuszać, drenować; wyciągać ostatni grosz. ~able ^a, osuszalny. ~age, osuszanie ⁿ; drenowanie ⁿ. ~er, urządżający dren. drake, kaczor ^m. [ny], osuszający. dram, drachma (waga) ^f; niewielka ilość ^f; łyk ^m, haust ^m; ~drinker, pijaczyna ^f.

drama, dramat ^m. ~tic(al) ^a, dramatyczny. ~tist, autor dramatu.

drank, ^{pr} od to drink. [tów ^m] drape ^{və}, wyrabiać sukno; drapować, układając w fałdy. ~r, sukiennik ^m, sprzedający sukno. ~ry, sukiennictwo ⁿ; fabryka sukna; handel sukienny, sukna; draperye, ^{pl}. [łający.

drastic ^a, drastyczny, silnie działający, ciągnienie ⁿ, wożenie ⁿ; łyk, haust ^m; pociągnienie ⁿ, ułów (ryb), zarzucenie sieci; wyciąg; rysunek, zarys; handel; odbyt; oddział, komput (żołnierzy) ^m; ilość stóp, na jakie statek zanurza się w wodzie; at one ~, od razu, duszkiem. ~board, szachownica, warcabnica ^f. ~horse, koń pociągowy. ~ox, wół pociągowy, zaprzęzny. ~s, ^{pl}. warcaby, ^{pl}. ~sman, warcab; rysownik; kancelista ^m.

draw, ciągnienie ⁿ, ciąg; przeciąg ^m. ~back, zwrót pobranego ciała ^m; odskok działa po wystrzale; strona ujemna czego ^f. ~bridge, most zwodzony ^m. ~net, niewód ^m, duża sieć ^f. ~well, studnia ^f.

draw ^{vən}, ciągnąć, wyciągnąć, wydobyć; czerpać, wciągać; kurczyć się; przyciągnąć; ściągnąć; pisać (prośbę); utoczyć z beczki;

odrysować, rysować, kreślić. ~ee, trasat, przekazany ⁿ. ~er, ten, co ciągnie, wlece; wystawiający weksel, trasant; chłopak piwniczy; rysownik ^m; szuflada ^f; a tooth ~~, wyrwizab ^m; a chest of ~~, komoda ^f. ~ers, ^{pl}. gacie, ^{pl}; komoda.

drawing, ciągnienie; trasowanie; rysowanie ⁿ; rysunek ^m; rysownictwo ⁿ. ~board, rajsbreit ^m. ~book, kajet rysunkowy, album ^m, (ⁿ) ~master, nauczyciel rysunków. ~paper, papier rysunkowy. ~room, pokój bawialny; salon ^m. ~table, stół rysunkowy.

drawl ^{vən}, przeciągać wyrazy; cedzić (słowa).

drawn ^{pp}, od to draw.

dray, taczki; kary, ^{pl}. ~cart, wóz bez wasaga na beczki, na ciężkich kołach. ~horse, koń wożący ciężary. ~man, woźnica, furman ^m.

dread, strach, przestrach, postrach ^m. ~ ^a, okropny, straszny; potężny, wysoki. ~ ^{vən}, przestraszyć, przerazić; lękać się. ~ful ^a, straszny, okropny, groźny. ~fulness, straszliwość ^m, okropność ^f. ~less ^a, nieustraszony. ~lessness, nieustraszonosć ^f.

dream, sen ^m, senne widzenie; marzenie ⁿ. ~ ^{vən}, marzyć, śnić roić; to ~ away, przemarzyć. ~er, śniający; marzyciel; próżniak ^m. ~ingly ^{ad}, ~y ^a, we śnie, marząc, rojąc.

dreamt ^{pr} & ^{pp}, od to dream.

dreariness, straszność, posepność ^f. ~y ^a, straszny, okropny; posepny; bezludny, pusty.

dredge, rodzaj sieci; mieszanina owsa i jęczmienia do siewu; maszyna do czyszczenia kanałów, rzek. ~ ^{və}, łowić siecią; posypać (solą, mąką), przypruszyć. ~r, łowiący ostrygi; czerpak ^m.

dregginess, osad (lagrowy, drożdżowy) ^m. ~ish. ~y ^a, mętny.

dregs, pl. lagier ^m, fusy, drożdże, pl.; the ~ of people, motłoch, wyrzutki. drench, lekarstwo dla bydła. ~ ^{vā}; poić, napoić; zmoczyć, namoczyć. dać lekarstwo (bydłu). ~er, moczący; zadający bydłu lekarstwo. dress, ubiór ^m, suknia, odzież ^f; strój; uniform ^m. ~ ^{vān}; ubierać, przyodziać; stroić; przewiązywać ranę; szykować, przyrządzać jelenie; objeżdzać konia; czyścić konia; równać szeregi; to ~ flax, czesać len; to ~ a garden, uprawiać ogród; to ~ leather, wyprawiać skórę; to ~ a tree, obeinać gałęzie; ~ your ranks! równaj się! to ~ a head, czesać, fryzować. ~er, kucharz ^m, kucharka ^f; ubierający; przyrządzający; fryzjer ^m; stolnica ^f; stół kuchenny ^m. dressing, ubieranie; przyrządzańie (jadła); czesanie ^f; opatrywanie (rany) i. t. d. ~box, neseser ^m. ~glass, zwierciadło ^f. ~gown, suknia ranna, szlafrokczek ^m. ~room, garderoba ^f. ~table, gotowalnia, tualeta (stolik) ^f.

dressy ^a wystrojony.

dribble ^{vān} kapać, kropić się; ślinić się. [dług. drib(b)let, mała sumka; drobny dril^{ed} ^a wysuszony, suszony. ~er, ten co osusza; środek, aparat osuszający ^m.

drift, prąd, pęd ^m; wszystko co przez wiatr lub wodę jest pędzone; zawierucha, zaspa; ulewa; śnieżyca ^f; wicher; cel, zamiar ^m; sztolnia ^f. ~ ^{vān}; pędzić przed sobą, nieść; czem zawiewać, zasypać; main ~, główny cel ^m; to go a ~, płynąć na falę, być pędzonym przez wiatr. ~way, droga do pędzenia bydła. ~wind, wicher ^m. ~wood, przypławne. drill, świder ^m; musztra ^f; siewnik ^m.

~ ^{vān} wiercić dziurę, świdrować; siąć w rzędy; musztrować. ~ing, wiercenie ^f; musztra ^f; sianie ^f.

~~machine, ~~plough, maszyna do siewu ^f, siewnik ^m. drink, napój, trunek, napitek ^m. ~ ^{vān}; pić; upijać się. ~able ^a; dający się pić; do picia. ~er, pijak ^m. ~money, napiwek ^m. ~offering, libacja ^f; to ~ down sorrow, topię smutek w kieliszku. drinking, picie; upijanie się ^f. ~about, pijatyka ^f, picie o zakład ^m. ~glass, szklanka ^f. ~house, szynk ^m. ~soag, śpiewka przy butelce ^f. drip, kropla, kapka ^f; okap ^m. ~ ^{vān}; przekraplać; kapać. ~ping-pan, patelnia ^f. drive, przejaźdżka ^f, spacer (w powozie) ^m; miejsce spaceru ^f. ~ ^{vān}; pędzić przed sobą, przepędzić, gonić, gnać, wieść; powozić; ciągnąć dalej; zniewolić; wbić gwóźdź; wbić pal; dażyć do czego; pędzić; unosić się; drive on! jazda! to ~ away, odpędzić; to ~ back, przepędzić; to ~ from, wypędzić; to ~ off, odpędzić; odjechać; wygwizdać (aktora); to ~ on, popędzić; to ~ out, ~ over, spaćysować (typ.).

drivel, śliną, płynąca z ust; pianina ^f; bzdurstwa, pl. ~ ^{vān}; zaślinić się; bredzie. ~ler, głupiec; niedołęga; idjota; gamoń ^m.

driv^{er}, woźnica; popędzacz; maszynista ^m; siła poruszająca ^f; koło rozpedowe ^f. ~ing, ~ingwheel, koło rozpedowe ^f. ~ingwhip, bicz, bat ^m.

drizzl^e ^{vān} mzyć, pruszyć. ~ing rain, drobny deszczek. ~y ^a, mżacy, pruszący, drobny.

droll ^a śmieszny, pocieszny, zabawny. ~, śmieszek ^m; krototchwila ^f. ~ ^{vān} żartować, śmiały, śmiały, błażnowanie ^f; żarty, figle, pl. ~ingly ^a; żartami, zabawnie. ~ish ^a pocieszny, zadromedary, dromader ^m. [bawny. dron^{le}, truteń (zoo.); leń, opieszaliec ^m; brzęczenie ^f. ~e ^{vān} brzęczeć

(jak truteń); gnuśnieć. ~ish, , leniwy, gnušny; opieszały.

droop *vā*, obwiśnać, opaść, opuścić uszy; więdnąć, usychać, podupadać, obumierać; tęsknić.

drop, kropla; kurtyna *f*; ~ by ~, kropla za kropla; a ~ of pity, trochę litości. ~ *vān*, przekraplać, kapać; uronić, upuścić; wrzucić, zaniechać, ciec, ściekać; wpaść, upaść; uronić słowo; wspomnieć; spaść z ceny; pójść w zapomnienie; mdleć; *to ~ an acquaintance*, zaniechać znajomości; *to ~ down*, płynąć w dół rzeki; *to ~ in*, wkroplić; wpaść niespodzianie; *to ~ off*, odpaść; stracić miejsce; nie udać się; zemrzeć; *to ~ out*, wypaść, wymknąć się. ~let, kropelka *f*. ~pingly *ad* kroplami, kropla po kropli. ~serene, katarka *f*, bielmo *m*. ~stone, stalaktyt, sople skamieniały *m*.

drop||sical *a*, mający wodną pu-

chlinę; napuchły; *my case is ~*, mam wodną puchlinę. ~sy, wodna puchlina *f*. [drop.]

dropt, = *dropped*, *pr*, & *pp*, od *to drop*.

dross, szumowiny *pl*; żużel *m*, wyrzutki, odpadki, *pl*. ~iness,

brud *m*, nieczystość *f*. ~y *a*, żu-

żelisty; brudny, nieczysty.

drought, ~iness, susza, posucha *f*; pragnienie *n*. ~y *a*, wyschły, wy-

palony (przez upał); spragniony.

drove *p̄r*, od *to drive*.

drove, trzoda *f*, stado (bydła, owiec) *m*, hurt *m*; kupka (ludzi) *f*.

~r, wolarz, poganiacz bydła *m*.

drown *vān*, utopić, zatopić; zalać;

zaćmić; zagłuszyć; utonać.

drows||e *vān*, zmorzyć (o śnie);

zdrzemnąć się, drzemać, zasypiać;

być ociężałym. ~ily *ad*, ospale,

ociężale; jak przez sen. ~iness,

senność; ospalność, ociężałosć *f*.

~y *a*, senny, ospały, ociężałły.

drub, raz, cios *m*. ~ *vā*, wyłoić

(skórę), obić.

drudge, wyrobnik, tragaz. ~ *vān*,

ciężko pracować, karować; chodzić na wyrobek. ~r, wyrobnik *m*, mający przykra, ciężką robotę. ~ry, ciężka praca, karowanie *n*. drudgingly *ad* w pocie czoła, ciężko pracując.

drug, lekarskie zioła; lichy towar, wybierki. ~ *vā*, zapisywać zioła, lekarstwo; leczyć; fałszować. ~get, draget, materya *m*.

druggist, sprzedający zioła aptekarskie, aptekarz *m*, materyalist *m*.

druid, druid *m* (kapłan).

drum, bęben; kocieł; bębenek (w uchu); wieczór *m*, przyjęcie *n*; *to beat the ~*, bić w kotły, bębnić. ~ *vān*, bębnić; stukać (o sercu); wydawać dźwięk bębna. ~major, tamburmajor *m*. ~mer, dobosz *m*. ~stick, pałeczka do bębienia *f*.

drunk *p̄p*, od *to drink*.

drunk *a*, pijany; *to get ~*, upić się; *to make ~*, upoić. ~ard, pijak *m*. ~en *a*, pijany. ~eness, pijauństwo, opilstwo, upicie się *n*. druse, druza, skorupa kryształowa *f*.

dry *a*, suchy, oschły; spragniony, jałowy. ~ *vān*, suszyć; schnać.

~goods, *pl*. towar łokciowy *m*.

~ness, suchość, posucha *f*. ~nurse, niańska, piastunka *f*. ~shod *ad*, suchą nogą.

dryad, dryada *f*, nimfa leśna.

drying-loft, suszarnia *f*.

dual, podwójny. ~ism, dualizm *m*.

~ity, podwójność; rozterka *f*.

dub, cios, raz *m*, uderzenie *n*. ~ *vān*, pasować na rycerza; przezywać; tytuować.

dubility, ~osity, wątpliwość *f*.

~ous *a*, wątpliwy, niepewny.

~ousness, wątpliwość *f*. ~table *a*, = dubious. ~tation, powątpiewanie *n*, wątpliwość *f*.

ducal *a*, książęcy,

ducat, dukat, czerwony złoty *m*.

duchess, księżna *f*.

duck, grube płótno *n*.

duck, kaczka f; skinienie; zanurzenie ⁿ; kąpiel; duszka f, złotko ⁿ; *to make ~s and drakes*, ciskać kamyki po wodzie (zabawa). ~ ^{van}, zanurzać, skapać; dać nurka, nurkować; kulić się; kłaniać się; ~ up, (mar.) zwinać (żagle). ~ing, zanurzanie ⁿ; kąpiel f. ~legged, z kaczkowatemi nogami. ~ling, kacze ⁿ. ~meat, ~weed, rzęsa (bot.) f.

duct, prowadzenie ⁿ; kierunek; kanał ^m, rura f. ~ile ^a giętki; ciągliwy; powolny, dający się kierować. ~ility, ciągłość; giętkość; uległość f.

dudgeon, mały sztylet; złość, zaciętość, zawziętość f; *to take in ~*, wziąć za złe.

due ^a winny, obowiązany; należny; pochodzący, spowodowany; właściwy, przyzwoity, odpowiedni, z prawa przynależny. ~ ad, należycie; ~ west, wprost na zachód. ~bill, zapis ręczny ^m. ~ness, ścisłość; właściwość; oboiwiazkowość f.

duel, pojedynek ^m. ~ ^{vn}, pojedynkować się. ~list, pojedynkujący się; pojedyńkarz ^m.

duenna, ochmistrzyni f.

duet, duetto, duet ^m.

duffer, przekupień, okpisz ^m.

dug ^{pr} & ^{pp}, od *to dig*.

dug, cycek, piers ^m.

duke, książę ^m. ~dom, księstwo ⁿ; tytuł książęcy ^m.

dulc^{et} ^a słodki, miły; melodyjny.

~ification, osłodzenie ⁿ; (*chem.*) zobojętnienie kwasu. ~ify ^{va}, osłodzić; kwas zobojętnić (*chem.*).

dulcimer, cymbały, pl.

dull ^a tępły, stępiony, głupi, nie-rozgarnięty, gasnący; zakuty; nie-smaczny, nudny, cekliwy; zblakły; pochmurny, posepny. ~ ^{van} stępić; zaćmić, przyćmić (blask); ogłuszać; ogłupiać. ~ard, głupiec ^m, człowiek tępły. ~brained, ~pated, ~witted ^a tępły, głupko-

waty. ~browed ^a ponury. ~dis-posed ^a, smutny, zasępiony. ~head, głupiec ^m. ~hearing, przytępiony słuch ^m. ~sighted, krótko wzroczny. ~y ^a, głucho; stępiął, posepnie.

duly ad, należycie, akuratnie, jak potrzeba, dokładnie.

dumb ^a niemy; *to strike one ~*, odurzyć; zamknąć komu gębe. ~found ^{va}, odurzyć; oszołomić. ~ly ad, milczkiem. ~ness, niemota f. ~show, migi, pl. pantomina f. [kartach] ^m.

dummy, niemowa f, dziadek (w dump, oszołomienie, odrętwienie, osłupienie ⁿ; posepność, osowiąłość f. ~s, pl. dąsy, pl. nadasanie się ⁿ. ~ish ^a, napuszony, odęty; posephny, osowiałły. ~ness, smutek ⁿ; posepność, osowiałłość f. dumpling, rodzaj budyniu (leguminy).

dumpy ^a grubopłaski, przysadkowy, krępy.

dun ^a ciemnobrunatny.

dun, natrętny wierzyciel; wzgórek; gród ^m. [pota f.

dunce, nieuk, głupiec ^m. ~ry, głudung, gnój, nawóz ^m. ~ ^{van}, gnoić, nawozić pole gnojem. ~beetle, žuk ^m. ~cart, wóz od gnoju, wóz z gnojem. ~fork, widły do gnoju, ~hill, kupa gnoju. ~hole, gnojówka f. ~y ^a, zagnojony. ~yard, miejsce na gnój.

dungeon, więzienie ⁿ; turma, ciegnica f.

dunnage, podściółka pod towary na okrącie z wikliny, pretów.

dunnock, wróbel ^m.

duo||decimo, dwunastka f, (format). ~decuple ^a dwunastny.

~denum, kiszka dwunastnica.

dupe, zwiedziony, oszukany, wystrychnięty na dudka; ofiara f.

~ ^{va}, oszukać, wyprowadzić w pole, skorzystać z czystej łatwości.

tuple ^a podwójny.

duplicate, duplikat ^m, kopja ^f. ~ ^a dwoisty, podwójny, zapasowy. ~ ^{vā} złożyć we dwoje, podwoić; (sobie) pisać co w dwu egzemplarzach.

duplic|ation, podwojenie ⁿ; złożenie we dwoje. ~ature, (*anat.*) zdwojenie ⁿ; duplikatura ^f. ~ity, dwoistość; dwuznaczność; fałszywość, nieszczerość, obłuda ^f.

dura|bility, trwałość ^f. ~ble ^a trwały. ~bleness, trwałość ^f. ~nce, trwanie; uwięzienie ⁿ; ubiór więźniów ^m. ~tion, trwanie ⁿ.

duress, areszt ^m.

during ^{ppr}, podczas.

durst, ^{pr} od to dare.

dusk, mrok, zmierzch ^m. ~ ^a ciemny, szary. ~ ^{vān} mroczyc, zaciemnić; zmierzchać się, szarzeć. ~ily ^{ad} ciemno, szaro.

~iness, ciemność, szarawość, mroczność ^f. ~ish ^a szarawy, ciemnawy. ~y ^a ciemny, mroczny, ponury.

dust, proch, kurz ^m, kurzawa ^f, pył ⁿ; to come to ~, w proch się obrócić. ~ ^{va} okurzać, opłyć, sprzątać; sproszkować; to make the ~, kurzyć, pylić; file ~, opłyki, pl.; gold ~, złoty piasek; saw ~, trociny, pl. ~basket, kosz na śmiecie. ~box, piaseczniczka ^f. ~er, ścierający kurze; okrycie od kurzu. ~iness, kurzawa ^f, pylenie ⁿ. ~man, zamiatacz ulic. ~y ^a zakurzony, zapylony.

dutch ^a holenderski. ~coūsins, pl. przyjaciele od serca, pl. ~toys, zabawki, pl.

dut|eous, ~iful ^a posłuszny obowiązkowi, powolny; pełen uszanowania; obowiązkowy. ~ifulness, posłuszeństwo ⁿ; powolność ^f; posłuch ⁿ; uszanowanie.

duty, obowiązek ^m; powinność ^f; podatek ^m, cło ⁿ; taksa; powinność wojskowa, służba wojskowa ^f; uszanowanie ⁿ; obowiązek grzeczności; on ~, na służbie; na

warcie; to pay one's ~, złożyć swe uszanowanie.

dwale, środek nasenny, narkotyk. **dwarf**, karzeł ^m. ~ ^{vān} skarłowacić, zatać wzrost; karłowacieć. ~elder, dziki bez. ~ish ^a karłowaty. ~ishness, karłowość ^f. ~y ^a karłowaty.

dwell ^{vna}, mieszkać, przebywać; zatrzymywać się nad czem, rozwodzić, wpatrywać się. ~er, mieszkaniec ^m. ~ing, mieszkanie ⁿ; pobyt ^m.

dwelt ^{pr} & ^{pp}, od to dwell.

dwindle ^{vān}, podupadać; ubywać, drobnieć, topnieć; marnieć; cherać; zwydrodzieć; to ~ away, gąsnąć; to ~ into naught, zniszczyć. **dye**, farba ^f, kolor, koloryt ^m. ~ ^{va} farbować. ~drug, ~stuff, farba ^f; farbnik, barwnik ^m. ~r, farbiarz ^m. ~house, ~mill, farbiernia ^f.

dyeing, farbowanie ⁿ.

dying ^a umierający, gasnący.

dyna|mic ^a dynamiczny. ~mics, dynamika, nanka o siłach mechanicznych. [ca ^f].

dynasty, dynastya, linja panująca. **dys|crasie**, dyskraza ^f, zepsucie soków. ~enteric ^a biegunkowy.

~entery, dysenterya ^f, krwawa biegunka. ~pepsy, niestrawność ^f.

~phony, trudność mowy, złe mówienie, zaburzenie mowy.

~pn̄cea, duszność, dychawiczość ^f. ~ury, (*med.*) trudne moczenie ⁿ.

E.

each, ~one ^{prn} każdy (z osobna, w szczególności). ~other, nawiązajem.

eager ^a gorąco pragnący; zapalny; niecierpliwy, skwapliwy, skory, ochoczy; gwałtowny, popędliwy; ostry. ~ly ^{ad} ochoczo, ze skwapliwością, namiętnie.

~ness, żądza, ochoczość, skwapiliwość; gwałtowność, popędliwość f.

agle, orzeł; sztandar ^m; moneta, zawierająca 10 dolarów. **~eyed**, ~sighted ^a, z orlim wzrokiem, bystroki. **~speed**, szybkość koła. **~stone**, orli kamień ^m.

agre, bstry przypływ ^m.

ear, kłos ^m. **~ vñ**, rośc w kłosy.

ear, ucho ^m; słuch ^m; rękojeść f, ucho naczynia; *box on the ~*, policzek ^m; *to give ~ to*, podać ucho, posłuchać; *to have a deaf ~*, być głuchym na co. **~drops**, pl.

kolczyki, pl. **~pick**, łopatka uszna, dławaczka f. **~ring**, zasznica f, kolczyk ^m. **~shot**, dosięgnięcie słuchu, odległość, na jaką się słyszy. **~trumpet**, trąbka słuchowa f. **~wax**, tłuszcz uszny ^m. **~wig**, skórek (owad) ^m.

~witness, świadek nausznny ^m.

eared ^a, uszaty; kłosisty. **earl**, hrabia ^m. **~dom**, godność hrabiego.

earliness, wcześnieść f.

early ^a, ranny, rychły, wcześni, przedwcześni; dawniejszy. **~ ad**, rychło, wcześnie, za młodą; **~ in the morning**, przedtem.

earn ^{vñ}, zapracować, zarobić. **~ings**, pl. zarobek ^m, zapłata f.

earnest ^a, poważny; pilny, staranny; usilny; *she is ~ to know*, żarliwie pragnie się dowiedzieć. **~,** poważność f; *in ~*, na seryo, bez żartów. **~ly ad**, gorliwie, starannie; na seryo. **~ness**, powaga f, mina seryo; gorliwość f, usilne naleganie ⁿ.

earth, ziemia f, świat ^m; gleba f; nora lisia f. **~ van**, zagrzebać (się), zakopać (się). **~bank**, wał ^m. **~born** ^a, nieszlachetnie urodzony; wydany na ziemię, przez ziemię. **~bound** ^a, przykuty do ziemi. **~iness**, **~liness**, ziemiskość, światowość f. **~ly** ^a, ziemski; materialny; światowy.

~quake, trzęsienie ziemi ^m. **~worm**, glista f, robak; nędzarz ^m. **~y** ^a, z ziemi zrobiony; ziemisty; ziemski.

earthen ^a, zrobiony z ziemi. **~ware**, naczynia gliniane, pl.

ease, wczas ^m, spokojność, ulga; łatwość, niewymuszonosć f; *at ~*, wygodnie. **~ vñ**, ulżyć, sfolgować; usmierzyć, ukoić, ułagodzić; zwolnić; ustąpić. **~ful** ^a, spokojny, cichy, zgodny. **~less** ^a, niespokojny. **~ment**, zwolnienie, ulżenie; pozbycie się kłoseasel, sztalugi, pl. [potu.] **easily** ^{ad}, lekko, wygodnie, swobodnie, łatwo. **~ness**, łatwość, niewymuszonosć; gotowość, uprzemysłość f; **~~ of belief**, łatwościowość f.

east, wschód ^m; wschodnie kraje, kraje Lewantu. **~** ^a, wschodni.

~ward(s) ^{ad}, ku wschodowi. **~wind**, wiatr wschodni.

easter, wielkanoc f. **~day**, niedziela wielkanocna.

easterling, mieszkaniec wschodni.

~ly ^a, wschodni, na sposób wschodni. **~n** ^a, wschodni.

easy ^a & ^{ad}, łatwy, łatwy w pożyciu; niewymuszony, swobodny; uprzemysły; wygodny, dogodny.

eat ^{vñ}, jeść; zjadać; wygryzać; *to ~ up*, zjeść, pożreć; *to ~ one's words*, odwołać. **~able** ^a, jadalny.

~ables, pl. żywność f, wiktuały, pl. **~en** ^{pp}, od *to eat*. **~er**, jedzący; wygryzający. **~ing**, jadanie, jedzenie ⁿ. **~house**, traktyernia, jadłodajnia f.

eaves, pl. okap ^m, część wystająca dachu. **~drop**, woda, co z dachu cieče. **~ ~ vñ**, podsłuchiwać.

~dropper, podsłuchiwaniec ^m. **ebb**, odpływ (morza); ubytek, upadek; schyłek ^m. **~ vñ**, odpływać, ubywać, opadać. **~tide**, odpływ ^m.

ebon(y), heban ^m. **~** ^a, hebanowy. **ebriety**, **~osity**, pijanstwo ^m.

ebulliency, *-tion*, wrzenie, kipienie ^m; war ^m; gwałtowność ^f. **~ent** ^a wrzący, kipiący.

eccentric(al) ^a mimośrodkowy; cudaczy, dziwaczny, ekscentryczny. **~ity**, mimośrodkowość, ekscentryczność ^f.

ecclesiast ^{les}, eklezyasta ^m; księga pisma świętego. **~ic**, duchowny; kaznodzieja ^m. **~ical** ^a; duchowny, kościelny.

echinate(d) ^a; kolczasty.

ecl.inus, jeżokrab ^m.

echo, (*pl. ~es*) echo ^m; odgłos, oddźwięk ^m. **~ van**, rozlegać się, oddbić głos; odzywać się; wtórować. **[jaśnienie]**

eclaircissement, objaśnienie, wyjaśnienie ^m.

eclat, wrażenie ^m. **[ktyk]**

eclectic ^a eklektyczny. **~, eklektyczny**, ~, eklektyczny. **eclip|se**, zaćmienie (słońca); przyćmienie ^m. **~ ~ van**, zaćmić, przyćmić. **~tic**, (*astr.*) linia ekliptyczna, ekliptyka ^f.

eclogue, sielanka ^f.

econom|ic(al) ^a ekonomiczny; gospodarczy, oszczędny. **~ics**, ekonomia (nauka) ^f. **~ist**, ekonomista ^m. **~ize van**, oszczędzać; żyć oszczędnie. **~y**, ekonomia ^f, gospodarstwo ^m; oszczędność; taniość ^f.

ecstas|ied ^a zachwycony. **~sy**, zachwycenie ^m; szał ^m; ekstaza ^f. **~tic(al)** ^a zachwycony, w zachwyceniu.

ectype, odbicie, wytłoczenie medalu ^m. **[łoczność]**

edaci|ous ^a żarłoczny. **~ty**, żarłocznik. **eddy**, wir; odmęt; wicher wirowy ^m. **~ van**, kręcić (się) w koło; wirować. **~water**, odmęt; ślad okrętowy ^m. **~wind**, wicher wirowy ^m.

eden, eden, raj ^m.

edentated ^a bezzębny.

edge, ostrze ^m; brzusiec; brzeg, krawędź ^m; klinga; paszczeka ^f; obrabek, brzeżek ^m; wypustka ^f; kant ^m; ostrość; bystrość, poję-

tność ^f; *to set an ~ on*, wyostrzyć; *to set on ~*, stawić na ostrzu.

~ van, ostrzyć; podniecać; dać wypustkę, obrębić, obszyć; wciaskać się; wtrącić; *to ~ in*, połączyć się nieznacznie z okretem; *to ~ off*, zwolna oddalić się. **~d** ^a zaostrzony; obrębiony; rozjastrzony; *two ~d*, obosieczny. **~less** ^a tropy. **~tool**, ostre narzędzie ^m. **~wise** ^a; na sztorc, edible ^a; jadalny. [sztorcem].

edict, edykt, ukaz ^m.

edific|ant ^a; budujący, wzorowy.

~ation, budowanie dobrym przykładem; dobry przykład. **~atory** ^a; budujący, wznoszący. **~e**, budowla ^f; gmach ^m. **~ial** ^a; architektoniczny.

edif|ier, budujący nauczyciel.

~y ^a; budować dobrym przykładem, budować.

edile, edyl ^m.

edit ^v^a; wydawać. **~ion**, wydanie ^m; edycja ^f. **~or**, wydawca ^m.

educat|le ^v^a; kształcić. **~ion**, kształcenie ^m; edukacja ^f.

educat|le ^v^a; wyprowadzać, wywodzić. **~tion**, wywód; stok ^m.

edulcorat|te ^v^a; osładzać; (*chem.*) zobojętniać kwas. **~tion**, osłodenie; zobojętnianie kwasów.

eel, węgorz ^m. **~pout**, miętus ^m.

~spear, trójząb na węgorze.

effable ^a; dający się wyrazić.

efface ^v^a; zatrzeć, zmazać.

effect, skutek; rezultat ^m; rzeczywistość ^f; fakt ^m; *in ~*, w istocie; *to this ~*, w tym celu; effects, pl. rzeczy, ruchomości, pl. **~ va**

uskutecznić, wykonać. **~ive** ^a; skuteczny, działający. **~iveness**, skuteczność ^f. **~less** ^a; nieskuteczny. **~or**, wykonawca ^m. **~ual** ^a; skutecznuy. **~ualness**, skutecznosć ^f. **~uate** ^v^a; wykonywać; w czyn wprowadzać.

effeminal|cy, zniewieściałość ^f; zdzielenie ^m. **~te** ^a; zniewieściały.

~te van, zniewieścieć; zniewieścieć.

- ~teness, zniewieściałość f, zdeli-kacenie ?
- effervesce *vñ*, burzyć się, szumieć.
- ~nce, ~ncyc. wzburzenie, burze-nie się ; namiętność f; burzenie się krwi. ~nt *a* burzący (się).
- effete *a* wynędzniały, bez sił.
- eff||cacious *a* skuteczny, zba-wienny. ~caciousness, ~cacy, skuteczność f. ~ciency, przy-czynowość f; środek *m*; działanie ; przydatność f; wywołanie skutku.
- ~cient *a* wywołujący, sprawia-jący. ~, przyczyna f; sprawca, czynnik *m*.
- effigy, wizerunek, obraz *m*; podo-bienstwo; zastępstwo ?
- effloresce *vñ* wykwitać, rozkwi-tać. ~nce, wykwitanie ; pleśń; wysypka f. ~t *a* kwitnący, wy-kwitający; okryty pleśnią.
- efflu||ence, ~x, parowanie ; wy-lew, wypływ *m*; pochodzenie ?
- ~ent *a* wypływający. ~vium, (*pl. effuvia*) wypływ; wyziew *m*.
- ~x, ~xion, wypływ *m*.
- effort, wysiłek *m*, usiłowanie ?
- effrontery, bezczelność.
- effulge *vñ* błyskać, lśnić, promie-nieć. ~nce, wybłysk *m*; jasność f, blask *m*. ~nt *a* połyskujący, ja-sniejący.
- effuse *vñ* wylać, rozlać; trwonić. ~ion, wylanie, rozlanie ; potok *m*; zlanie Ducha św *m*. ~ive *a* wyle-wający, rozlewający się.
- eft, głowacz *m*; salamandra wo-dna f.
- egad *i* tak jest, zaiste, zaprawdę.
- egestion, stolec *m*, wypróżnienie ?
- egg, jaje, jajko ; soft ~, jaje na miękkoo; ~ flip, poncz (z jaj) *m*.
- ~shell, skorupa jaja.
- egg *vñ* podszczuwać, poduszczać.
- eglantine, głóg *m*, dzika róża f.
- ego, ja, jaźń f. ~ism, ~tism, samolubstwo ; egoizm *m*. ~tist, samolub, egoista ?
- ~tistic(al) *a* samolubny, egoistyczny. ~tize *vñ*, mówić tylko o sobie.
- egregious *a* znamienity. ~ness, znakomitość, doskonałość.
- egress, ~ion, wyjście ?; wychód ?; opuszczenie *m*, odeszście ?
- egret, czapla biała f.
- eider, gęś islandzka f. ~down, puch z gęsi islandzkiej. ~duck, vid. eider.
- eight, num. ósm. ~fold, ósmio-krotny. ~een, num. ósmnaście.
- ~eenth *a* ósmnasty. ~h *a* ósmy. ~hly *ad* po ósme. ~ieth *a* óśmidziesiąty. ~y, óśmidziesiąt.
- either *prn a c*, jeden z dwu, jedno z dwojga; każdy, jeden i drugi, obaj; *I am not so strong as ~ of you*, nie jestem tak silny jak każdy z was; on ~ side, po obu stronach; ~ or, albo – albo.
- ejacula||te *vñ* wyrzucić, wybu-chnąć; zasyłać (modlitwę); wy-krzyknąć. ~tion, wyrzucenie; wytrąskiwanie ; strzelista modlitwa f. ~tory *a* wykrzyknikowy; wykrzykujący; ~~ prayer, strzelista modlitwa.
- eject *vñ* wyrzucić, wygnac; wy-miotować. ~ion, wyrzucenie ; wypędzenie ?.
- ~ment, wyrzuce-nie; wyrugowanie ?.
- ek||e *vñ* przedłużyć; dosztukować;
- ~e out, nadsztukować; rozwlec.
- ~e *ad* również, nadto. ~ing, przedłużenie, dostawienie; uzu-pełnienie ?.
- elabora||te *a* wypracowany, pra-cowicie wykończony. ~te *vñ*, wypracować z wielką staranno-ścią, opracować, wykończyć; prze-rabiać. ~teness, opracowanie ; staranność, opracowanie f. ~tion, opracowanie ; przeróbka f, prze-rabianie; wykończenie ?.
- elapse *vñ* minąć, upływać.
- elas||tic *a* spręzysty, elastyczny.
- ~ticity, spręzystość, gibkość, ela-styczność f.
- ela||te *a* nadęty, napuszony, py-szny. ~te *vñ* nadąć, wbić w psychę. ~tedly *ad* napuszenie,

pysznie, wyniośle. ~tion, wyniosłość f.

elbow, łokieć ^m; zagięcie ⁿ; zakręt, kabłąk ^m; poręcz krzesła; at the ~, pod ręką, tuż. ~ ^{vān}, robić zakręt, wystawać, sterczyć; zagiąć w kabłąk; szturchnąć łokciem; torować sobie drogę łokciami. ~chair, krzesło z poręczami, fotel ^m. ~room, miejsce dla łokci; przestronność, swoboda f.

elder ^a, starszy. ~, człowiek starszy. ~ly ^a, podstarzały. ~ship, starszeństwo, pierworodztwo ⁿ; elders, pl. przodkowie pl.; starsi, starszyna f.

elder, bez ^m. ~berry, jagoda bzuwa f. [worońca].

eldest ^a, najstarszy. ~born, pierwzeństwo; ~elecampane, oman (bot.) ^m.

elect, ^a, wybrany, obrany. ~ ^{vā}, wybrać, obrać. ~ion, wybór, obiór ^m; elekcja f. ~ioneer ^{vā}, zamawiać, kaptować głosy przy wyborach. ~ive ^a, wyborczy; an ~~ kingdom, królestwo elekcyjne. ~or, wyborca; elektor ^m. ~oral ^a, elektorski; elektoralny. ~orate, elektorat ^m.

electr|ic(al) ^a, elektryczny. ~icity, elektryczność f. ~ification, elektryzowanie ⁿ. ~ify ^{vā}, elektryzować, nialektryzować. ~ocation, stracecie za pomocą elektryczności ⁿ. ~o-magnetism, elektromagnetyzm ^m. ~omotor, motor elektryczny. ~otype, płyta, galwanoplastyczna; galwanoplastyka f.

electuary, powidełka, pl.

eleemosynary, żyjący z jałmużny. ~ ^a, jałmużniczy.

elegan|ce, ~cy, wykwintność, elegancja f. ~t ^a, wytworny, układny, udatny; elegancki.

eleg|i|ac ^a, elegijny, żałosny. ~y, elegja f., treny, pl.

element, żywioł, pierwiastek; składnik, element ^m. ~s, pl. po-

czętki; zasady pl. ~al ^a elementarny; początkowy; żywiołowy. ~ary ^a, początkowy, pierwioskowy.

elephant, słoní ⁿ; cow ~, słonica f. ~ine ^a, słoniowy.

eleva|te ^{vā}, wznieść, podnieść; wynosić, sławić. ~ted ^a, wznieziony, wzniósły; pyszny, dumny. ~tion, wzniessenie ⁿ; wyniosłość f.; dostojeństwo ⁿ. ~tor, dźwigacz (mięsień); elewator ^m. ~tory ^a, podnoszący.

eleve, uczeń, pupil ⁿ.

eleven, jedenaście. ~th ^a, jedenasty. ~thly ^{ad}, po jedenaste.

elf, (pl. elves) djabełek; elf, sylf ^m; (myt.) ~in, ~ish ^a, elfów; tajemniczy; drażniący. ~lock, kołtuń ^m.

elicit ^{vā}, wydobyć; wykryć. ~ation, wydobycie, wykrycie ⁿ.

eligi|bility, wybieralność f. ~ble ^a, wybieralny; dogodniejszy. ~blessness, wybieralność f. ~bly ^a, lepiej, dogodniej.

eliminate ^{vā}, wyłączać; usuwać. ~tion, wyłączenie, wyrugowanie ⁿ.

eliquation, topienie metalów, przetapianie ⁿ.

elision, (gram.) wyrzutnia f.

elixir, eliksir ^m, płyn cudowny.

elk, łosoś ^m.

ell, łokieć ^m (miara).

ellip|sis, (gram.) wyrzutnia; elipsa (linia) f. ~tic(al) ^a, wyrzucony, eliptyczny.

elm, wiąz, brzost ^m.

elo|cation, wysłowienie ⁿ; swada f. ~ge, mowa pogrzebowa, panegiryk ^m.

elonga|te ^{vān}, przedłużyć, wyciągać, wydłużyć; oddalić się. ~tion, przedłużenie, wydłużenie, wyciąganie ⁿ; przestrzeń dzierżąca.

elope ^{vñ}, wykraść się (o pannach), uciec, wymknąć się. ~ment, ucieczka f., zbiegostwo, wykradzenie się ⁿ.

eloquenſce, wymowa, swada, elo-
kwencya ^{f.} ~t ^a wymowny.

else ^a ad & c inny, kto inny;
inaczej, w inny sposób; w innym
razie; *no body* ~, nikt inny; *no-
thing* ~, nic więcej; *no where* ~,
nigdzie indziej; ~ *where* ad, gdzie-
indziej.

elucidat̄e ^{vā} wyjaśnić, wyłóżyć.
~ion, wyjaśnienie; objaśnienie ?
~ive ^a wyjaśniający, objaśnia-
jący. ~or, wyjaśniacz ?

eluſſde ^{vā} wymijać, wymknąć się
komu, wywinać się. ~sion, wy-
bieg, wykręt ^m. ~sive, ^a wy-
krętny. ~sory ^a zwodniczy, po-
zorny.

elutriaſte ^{vā} zlewać z osadu, kła-
rować. ~tion, zlewanie, cedze-
nie; przemywanie (rudy) ?

elyſiſan, elizejski; rajska. ~um,
pola elizejskie, pl.

elytrion, ~um, (pl. ~a) nadlotka ^{f.}
emaciat̄e ^a wychudzony, wynę-
działy, zbiedzony. ~~ ^{vān}, wy-
chudzić, wychudnąć. ~ion, wy-
chudzenie, wyniszczenie; wychu-
dnienie, wynędzanie ?

emanat̄int ^a wypływający. ~te ^{vñ}
wypływać, wynikać; pochodzić,
brać początek. ~tion, wypły-
wanie ?; wypływ ^m. ~tive, ~tory ^a,
vid. emanant.

emancipat̄e ^{vā} wyzwolić, usa-
mowolnić; uznać pełnoletniość;
emancypować. ~tion, nadanie
wolności, wyzwolenie ?; ogłosze-
nie pełnoletniości; emancypacya ^{f.}
~tor, oswobodziciel ?

marginat̄e(d) ^a z karbowanymi
brzegami. [wykastrowanie ?]
emasculat̄e ^{vā} kastrować. ~tion,
embale ^{vā} składać, zapakować.
embalm ^{vā} balsamować, natrzeć
wonnościami; rozlewać zapach.
~er, balsamujący.

embank ^{vā} vid. imbank.

embar ^{vā} zaprzeć; zawadzić.

embargo, przyaresztowanie okrę-
tów; zamknięcie portów ?; zakaz ?

~ ^{vā}, przyaresztować okręt; za-
mknąć porty.

embark ^{vān}, naładować okręt;
wsadzić na okręt; wsiąść na okręt.
~ation, ~ment, ładowanie okrę-
tu; ładowanie towarów; wsiada-
nie na okręt ?

embarrass ^{vā}, zawiklać; sprawić
kłopot, ambarasować. ~ment,
zawikłanie ?; kłopot, ambaras ?
embassador, vid. ambassador, po-
seł ?

embassy, ambasada ^{f.}, poselstwo ?
embattle ^{vā}, uszykować do bitwy.
~d, ^a przyszykowany do boju;
ze strzelnicami.

embay, ^{vā} zamknąć w zatoce.

embedded ^a zaryty, leżący w czem.
embellish ^{vā}, upięknić, okrasić,
przyozdobić. ~ment, upięknie-
nie, przyozdobienie ?; ozdoba ^{f.}

emberday, suchedni. ~week,
tydzień, w który przypadają su-
chedni.

embers, pl. żar ^m, dopalające się
ognisko ?, popiół gorący.

embezzle ^{vā}, przeniewierzyć się.
~ment, sprzeniewierzenie (sie) ?;
malwersacya ^{f.}. ~r, prenie-
wierca ?

embitter ^{vā}, robić gorzkiem; roz-
jatrzać, goryczą zaprawić.

emblazat̄e ^{vā}, upiększyć, ozdobić.
~on ^{vā}, oznaczyć pole i barwy
w herbach, opisywać herb i jego
kolory; upięknić. ~oner, heral-
dyk, herbopisarz ?; ~onry, herb
z barwami.

emblem, symbol ^m, godło ? ~ati-
c(al) ^a emblematyczny; symbo-
liczny. ~atist, znawca emble-
matów ?. ~atize, ~ize ^{vā}, przed-
stawiać pod emblematem, sym-
bolizować.

embed ^{vā}, ucielesnić; wcielić;
gromadzić. ~ied ^a wcielony.

embolden ^{vā}, dodawać otuchy;
zagrzewać.

embolism, wtrącanie (dni etc.).

- embosom** *v^a*, ukryć na piersi, pieścić.
- emboss** *v^a*, formować wypukło; powyginać. ~ed ^a, wypukły, ryty, dęty. ~ment, wypukłość, wydatność ^f; wypukłe rzeźbienie; wypukłorzeźba.
- embow** *v^a*, wyginąć w pałąk.
- embowel** *v^a*, wypatroszyć, rozplatać brzuch; kryć w swem żonie.
- embower** *v^an*, okryć zielonemi gałęziami; umaić; mieszkać pod jednym dachem.
- embrace, ~ment**, objecie ["], uścisk ^m; uściśnienie ["]. ~ *v^an*, obejmować, ściskać (się); zawierać; chwycić, wybierać (zatrudnienie). ~ry, przekupienie sędziów ["].
- embrasure**, strzelnicą w murze; framuga ^f.
- embroca** *te*, nacierać. ~tion, wtarcie ["], okład ["], (med.).
- embroider** *v^a*, haftować, wyszywać. ~y, haft ["]; wyszywanie ["].
- embroil** *v^a*, płatać, gmatwać; swarzyć. ~ment, gmatwanina; poswarka ^f.
- embryo(n)**, embryo, zarodek ^m.
- emend** *v^a*, poprawić, sprostować. ~able ^a, dający się poprawić. ~ation, poprawienie ["]; poprawa, poprawka ^f; sprostowanie. ~ator, poprawiacz ^m. ~atory ^a, poprawczy.
- emerald**, szmaragd ^m.
- emerge** *vⁿ*, wynurzyć się; wypłyńać na wierzch, zjawić się. ~nce, ~nczy, wynurzenie się ["]; zjawienie się niespodziane; trafunek ^m; nagła potrzeba; ostateczność; wynikłość ^f. ~nt ^a, wynikający; zjawiający się; nieprzewidziany; krytyczny.
- emeril, emery**, (min.) szmergiel ^m.
- emeritus** ^a, wysłużony, emeryt.
- emersion**, (astr.) pokazanie się, wynurzenie się, pojawienie się powtórne (gwiazdy).
- emetick(al)** ^a, wymiotowy. ~, środek na wymioty, emetyk ^m.
- emiction**, moczenie ["]; mocz.
- emigrant**, emigrant, wychodźca ^m.
- ~te** *vⁿ*, emigrować, opuścić kraj.
- ~tion**, emigracja ^f, wychodźtwo z kraju ["]; wychodźcy, pl.
- eminence**, ~cy, wzgórze ["], pagórek ["], wyniosłość gruntu; wzmośność (duszy); znakomitość, wybitność; eminencja (tytuł) ^f. ~t ^a, wysoki, wyniosły, wydatny; wybitny, znakomity; most ~t, Wasza Eminencja (tytuł kardynałów).
- emissary**, wysłaniec; wywiadownik; emisarjusz ^m. ~ion, wysłanie, wypuszczenie ["]; wypływ (promieni) ["].
- emit** *v^a*, wypuścić, wydawać; wyrzucić; puszczać w kurs (monecie); promieniować (fiz.).
- emmet**, mrówka (czarna) ^f.
- emollient**, zmiękczyć; rozpieszczać. ~ent ^a, zmiękczający, łagodzący. ~~, środek zmiękczający, odwilżający. ~tion, zmiękczenie ["].
- emolument**, zysk ^m; korzyść ^f.
- emotion**, wzruszenie (umysłu), wzburzenie ["]; emocja ^f.
- empale** *v^a*, opalować, otoczyć ostrokołem, opalisować; wbić na pal. ~ment, opalisowanie; wbicie na pal ["].
- empan(n)e** *v^a*, vid. impanel.
- empark** *v^a*, ogradać.
- empassion** *v^a*, roznamiętnić; żywioł dotknąć. ~ate ^a, wzruszony, dotknięty.
- emperess**, cesarzowa ^f. ~or, cesarz, imperator ^m.
- emphysis**, dobitność (w wysłowieniu), emfaza ^f. ~tic, ~tical ^a, dobitny; przesadny (w mowie), napuszony. ~size *v^a*, kłaść szczególny nacisk, uwydatniać.
- emphysema**, rozedma płucna.
- empire**, cesarstwo; mocarstwo ["]; moc, władza ^f.
- empiric, ~al** ^a, empiryczny, doświadczalny; z praktyki wzięty. ~, empiryk; partacz, szarlatan ^m.

-ism, empiryzm ^m; metoda polegająca na doświadczeniach jedynie?

employ, urząd ^m; urzędowanie; zajęcie, zatrudnienie; stanowisko, miejsce? ~ ^{vα} użyć; zająć, zatrudnić, używać do czego; to be ~ed in, mieć zatrudnienie w czem, trudnić się czem. ~able ^a, użyteczny do czego. ~e, ~ee, urzędnik, oficyalista. ~er, chlebodawca, pryncypał, majster ^m. ~ment, zajęcie, zatrudnienie; urząd ^m; posada ^f.

empoison ^{vα} zatrucić. ~er, truciciel ^m. ~ment, strucie?

emporium, skład towarów, emporja ^f. [poverish.

empoverish ^{vα} zubożyć, vid. imempower ^{vα} upoważnić, uzdolnić. empress, cesarzowa ^f.

emprise, emprise, przedsięwzięcie hazardowne?

emptiness, próżność, czczość; niedorzeczność; błahość ^f. ~y ^a, próżny, ceczy; niczajęty; ~y handed, z próżnemi rękami; ~y headed, głupi. ~y ^{vα}, wypróżnić (się). [farba.

empurple ^{vα} powlec purpurową empýema, (med.) empyema ⁿ; zebranie się ropy w piersiach.

empyríeal ^a niebiański. ~ean, niebo ⁿ; pobyt błogosławionych, siódme niebo.

emul||ate ^{vα}, współzawodniczyć. ~ation, współlubieganie, współzawodnictwo ⁿ; emulacyja ^f. ~ative, współlubiegający się. ~ator, współzawodnik ^m. ~atress, spółzawodniczka ^f. ~ous ^a; vid. emulative.

emul||sion, (med.) emulsja ^f; (napój chłodzący jako środek leczniczy). ~sive ^a mleczny.

enable ^{vα} uzdolnić; umożliwić; upoważnić.

enact ^{vα} ustanowić, uchwalić; zatwierdzić (prawo). ~ment,

potwierdzenie, sankcja ^f; ustawy, pl. ~or, prawodawca ^m.

enamel, emalja, polewa ^f; szkliwo ⁿ. ~ ^{vα} emaljować. ~ler, emaljer, szmelcarz ^m. [miłość.

enamour ^{vα} rozkochać, wzbudzić encage ^{vα} zamknąć (do klatki).

encamp ^{vα}, rozłożyć się obozem, stanąć obozem, zaobozować. ~ment, obozowanie; obozowski ⁿ; obóz ^m.

encash ^{vα} odbierać pieniądze lub walutę, inkasować. ~ment, odbiór sumy ^m; inkasowanie?

enceinte ^a brzemienna. ~, wał forteczny.

enchain ^{vα} brać na łańcuch, okować w łańcuchy; łączyć.

enchant ^{vα} oczarować, zachwyścić. ~er, czarodziej, czarnoksiężnik ^m. ~ing ^a czarujący, zachwycający. ~ment, oczarowanie, czarodziejstwo; czary, pl.

~ress, czarownica, czarodziejka ^f. enchase ^{vα} wprawić, oprawić, osadzić co w co; wsadzić; wyrzynać, wyrzeźbiać.

encircle ^{vα} okrążyć, otoczyć, opasać.

enclitic, (gram.) przyrostek ^m; partykuła, zrastająca się z wyrazem.

enclo||se ^{vα} opasać, ogrodzić, zagięć; zamknąć, zawiążeć; the ~sed letter, list załączony w innym. ~ser, ograniczający; zamykacz ^m. ~sure, ogrodzenie, zagięście; zagroda ^f.

encomiast, chwalca, panegirysta ^m. ~astic, ~al ^a pochwalny; panegiryczny. ~um, pochwałka ^f; mowa pochwalna, panegiryk ^m.

encompass ^{vα} okrążyć, otoczyć, opasac. ~ment, opasanie, otoczenie?

encore ^{ad} jeszcze raz, bis. ~ ^{vα}, wywoływać aktora, bisować.

encounter, spotkanie (się) ⁿ; potyczka ^f; pojedynek ^m. ~ ^{vα}, spotkać; potykać się; naciągać

na kogo, walczyć, zetrzeć się.
~er, przeciwnik, antagonist, nieprzyjacielski.

encourage *v^a*, dodawać odwagi, otuchy; zachęcać, ośmieszać. ~ement, zachęcenie, otucha, zachęta; faworyzowanie. ~ing, zachęcający. ~ly *ad*, zachęcająco.

encroach *v^a*, wkracać w cudzy obręb, wdzierać się w co; zabierać co; przynosić uszczerbek. ~ingly *ad*, powoli, nieznacznie się wdzierając. ~ment, wkroczenie w cudze prawa, usurpacja.

encumber *v^a*, obarczyć, obciążyć; zawalić; zatrzymywać. ~rance, obarczenie, obciążenie; ciężar; zawada; długi, *pl.* ~rancer, wydający pożyczki na zastaw majątku.

encyclical *ā*, okólny; ~ letter, okólnik, encyklika. ~opedia, encyklopedia.

encysted *ā*, zawarty w torebce. **end**, koniec, zakończenie; koniuszczek; kraniec; cel, zamiar; interes; at an ~, pod koniec, ku końcowi; most an ~, zwykle, najczęściej; to no ~, naprzóźno, bezcelowo; to the ~ that, dlatego by, aby; to stand on ~, stać sztorcem; to make ~ of one, sprzątać, zgładzić kogo; to make both ends meet, wiązać koniec z końcem; ends, *pl.* obrzynki, skrawki, niedopałki, i. t. d. ~, kończyć, ukończyć, zakończyć (się), dokonać. ~less *ā*, nie mający końca, nieskończony, wieczny. ~lessness, nieskończoność. ~most *ad*, na przeciwnym końcu, najdalej.

endamage *v^a*, uszkodzić; szkodzić. ~ment, uszkodzenie; szkoda; uszczerbek.

endanger *v^a*, narazić na niebezpieczeństwo.

endearmment, przymilenie; czu-

lenie się, pieszczenie; word of, wyraz pieszcotliwy. ~s, pieczenia, *pl.*

endeavour, usiłowanie, staranie; zabiegi, *pl.* ~ *van*, usiłować, starać się; czynić zabiegi; próbować.

endecagon, (*mat.*) jedenastokąt. **endemic**, ~ic *ā*, (*med.*) endemiczny, miejscowy, właściwy pewnej miejscowości.

ending, zakończenie; koniec; końcówka.

endive, cykorya biała.

endorse *v^a*, zapisać na odwrotnej stronie wekslu, że się go cедuje, żyrować. ~ment, cesya; przekazanie wekslu, żyrowanie. ~r, przekazujący weksel, indosant, żyrań.

endow *v^a*, udarować kogo czem, obdarzyć, uposażyć, oddać. ~er, upasażający. ~ment, nadanie, obdarzenie; wianek, posag; endowments *pl.* zdolności *pl.* talenta. **endue** *v^a*, udarować kogo czem, obdarzyć.

endurable *ā*, znośny. ~ance, trwanie; wytrwanie; cierplliwość; znoszenie czego; wytrzymałość. ~e *van*, znosić; cierpieć, wycierpieć; wytrzymać; trwać. ~er, cierpiący; znoszący (fig.). [jąc, pionowo.]

endwise, endways *ā*, prosto stojący, nieprzyjacielski, przeciwnik, wróg.

energetic, ~etical *ā*, dzielny, sprężysty, silny; energiczny; wyrazisty. ~y, dzielność, sprężystość, tępość; siła, energia.

enerviate, ~e *v^a*, osłabić, zwątpić, zdenerwować. ~ation, wysilenie, osłabienie; zdenerwowanie.

enfeeble *v^a*, osłabić, pozbawić sił.

~ment, osłabienie.

enfeoff *v^a*, nadać prawo lenne.

~ment, nadanie lenności.

enfilade, szereg pokojów (jeden za drugim); amfilada; strzelanie

do okrętu wzdłuż jego boków.
~ *v^a*, strzelać wzdłuż okrętu (z boku); strzelać wzdłuż szeregów nieprzyjacielskich.

enforce *v^a*, wzmacniać, dodawać siły, wzmagac; przymuszać, znie-walać; uzasadniać; zabierać gwałtem, siłą; brać szturmem; wmu-sić; poprzeć. ~dly *ad* z przy-musem, wymuszenie, mimo woli. ~ment, przymus ^m; obostrzenie prawa; wymuszenie. ~r, ten co przymusza, wymusza.

enfranchise *v^a*, nadać wolność, usamowolnić, wyzwolić, oswo-bodzić. ~ment, nadanie wol-ności, wyzwolenie, oswobodze-nie ⁿ.

engagile *v^a*, zastawiać, dać w za-staw; zobowiązać kogo do czego; zająć, zatrudnić; wynająć; zobo-wiązać kogo sobie, ująć; zająć uwagę; zająć się czem, zatrudniać się; wdać się w co, przed-siewziać; zobowiązować się; za-czynać bitwę, rozmowę; zaanga-żować kogó do czego; zaangażo-wać się; *to ~e one's word*, dać słowo, zobowiązować się słowem; *to ~e an enemy*, zająć nieprzyja-ciela, zaczepić go, wciągnąć w bitwę; *to be ~ed*, być zajętym, mieć zobowiązanie. ~ement, za-stawienie ⁿ; zobowiązanie ⁿ; za-trudnienie ⁿ; potyczka ^f. ~ing ^a, powabny, pociągający, obiecujący, miły.

engender *v^a*, spłodzić; zrodzić się; sprawić, być twórcą. ~er, twórca, sprawca ^m; ojciec ^m. **engine**, machina ^f; sposób; for-tel ^m; maszyna ^f. ~builder, me-chanik ^m. ~cleaner, czyszczący maszynę. ~driver, maszynista ⁿ; kierujący maszyną. ~er, inży-nier, inżynier-mechanik ^m. ~man, vid. engine-driver; fire ~, sikawka (parowa) ^f; steam ~, maszyna pa-rowa.

engird *v^a*, stoczyć, opasać.

engorge *v^a*, pochłonąć, pożreć, pożerać; obżerać się; **engraft** *v^a* vid. *ingraft*.

engrain *v^a*, farbować na ciemno. **engraffe** *v^a*, rycić, wyryć, rytować; pogrzebać, zakopać. ~ver, ry-townik, sztycharz, pieczętkarz, graver ^m. ~very, rytownictwo, graverstwo. ~ving, rytowanie, sztychowanie ⁿ; ryciną ^f, sztych ^m. **engross** *v^a*, powiększyć grubość, pisać grubymi literami; prze-pisywać na czysto; zwiększać; tuczyć; zakupić, skupić, skupo-wać; monopolizować, w sobie ześrodkować. ~er, zakupnik; monopolizator ^m. ~ment, zaku-pywania ⁿ; zakup ^m; monopolizo-wanie ⁿ; kopia ^f.

engulf *v^a*, pochłonąć, rzucić w przepaść.

enhance *v^a*, podwyższyć (cenę), podnieść; powiększyć. ~ment, podniesienie (ceny), podwyższe-nie; powiększenie ⁿ.

enigma, zagadka ^f. ~tical ^a, za-gadkowy, enigmatyczny. ~tize, *vⁿ*, mówić zagadkowo.

enjoin *v^a*, przykazać, rozkazać; zalecić, polecić. ~ment, zlecenie, polecenie ⁿ; rozkaz ^m.

enjoy *v^a*, używać; cieszyć się czem; korzystać; posiadać, mieć. ~able ^a, do użycia; korzystny; rezrywający. ~ment, używanie; korzystanie ⁿ; radość, wesołość ^f; zabawa ^f.

enkindle *v^a*, zapalić (światło); zająć się (ogniem).

enlarge *v^a*, rozszerzać, powiększyć; szeroko rozprawiać, roz-wodzić się nad czem; uzupełniać, czynić swoje dodatki; ul-żyć (sercu). ~gement, rozsze-rzenie, powiększenie, zwiększe-nie ⁿ. ~ger, ten, co rozszerza, powiększa, przesadza, czyni do-datki. ~ging, powiększanie; rozgadanie się ⁿ.

enlighten *v^a*, oświecić. ~er, za-

palający światło; oświecający; dający oświatę.	ensemble, całość f, ogół m. ~ ad razem. [ki].
enlist <i>vā</i> vid. inlist.	enshield <i>vā</i> okrywać tarczą (pie-
enliven <i>vā</i> rozruszać, dodać życia, ochoty; rozweselić.	enshrine <i>vā</i> oprawić; chować jak świętość.
enmesh <i>vā</i> usidlić, opłatać.	enshroud <i>vā</i> okrywać.
enmity, nieprzyjaźń f, wrogie usposobienie ?.	ensiform <i>a</i> mieczykowaty.
enneagon, dziewięciokąt m.	ensign, chorągiew f, sztandar; znaczek m, znamień m, cecha f, sygnał; podchorążym. ~ bearer, podchorążym. ~ cy, stopień podchorążego.
ennoble <i>vā</i> , uszlachcić, nobilitować; uszlachetnić, uzaacić. ~ment, uszlachcenie m, nobilitacja f; uszlachetnienie ?.	enslave <i>vā</i> uczynić niewolnikiem; włożyć jarzmo niewoli, ujarzmic.
enormity, ogrom m, okropność; okropna zbrodnia; szkarada f. ~ous a, ogromny; okropny, szkaradny. ~ousness, ogrom m, okropność, szkaradność f.	~ment, niewola f; ujarzmienie ?.
enough, dostateczność f; tyle, że wystarcza. ~ a, dostateczny; wystarczający. ~ ad, dosyć, dość, wystarczająco; ~ and to spare, aż za nadto.	enstamp <i>vā</i> oznaczyć stemplem, wycisnąć pieczęć.
enounce <i>vā</i> , wyjaśniać, objawić, wypowiedzieć.	ensuile <i>vā</i> , iść za kim, za czem, postępować za kim; wypływać, wynikać. ~ing a, następujący, następny. ~re, vid. insure.
enrage <i>vā</i> rozzłościć, rozjatrzyc, przywieść do wściekłości.	entablature, tabulatura kolumny lub pilastro (arch.).
enrapture, ~vish <i>vā</i> , zachwycić, porwać (o muzyce). ~vishment, zachwyt m, uniesienie ?.	entail, wyznaczenie następcy, dziedzica ? ~ vā, oddać komu majątek jako majorat.
enrich <i>vā</i> zbogacić; upiększyć. ~ment, zbogacenie, ozdobienie ?.	entame <i>vā</i> vid. tame.
enring <i>vā</i> opasać, otoczyć, okolić.	entangle <i>vā</i> uwiklać, opłatać, wplatać w co, wwieść w matnię, zaplatać. ~ment, płatanina f, uwikłanie, powikłanie m, matnia f.
enripen <i>vā</i> przyśpieszyć dojrzewanie.	enter <i>vā</i> , wejść, wniąć, wstąpić; zacząć rozpocząć (się); zapisać na listę; wtajemniczyć. wprowadzić; zająć się czem; to ~ a scholar, zapisać ucznia, oddać ucznia; ~ into orders, wstąpić do zakonu; ~ oneself a soldier, wstąpić do wojska; ~ upon a business, przystąpić do interesu; ~ into service, pójść w służbę; to ~ goods at the custom-house, deklarować towary na komorze; to ~ the army, wstąpić do wojsku. ~ing, wchód m, wejście ?.
enrobe <i>vā</i> w suknię przyodziać.	[med.]
enrol <i>vā</i> zaciągnąć do rejestru, zapisać, werbować; zwinąć w rólkę; to ~ a soldier, zapisać żołnierza na listę. ~ler, zapisujący na listę, werbownik. ~ment, zapisanie do rejestru; werbunek; spis m.	enterocele, przepuklina kiszkowa
ensanguine <i>vā</i> zakrwawić.	enterprise, przedsięwzięcie ?; zamiar m. ~ vā, przedsięwziąć, przedsiębrać. ~r, przedsiębiorca m; człowiek przedsiębiorczy.
enschedule <i>vā</i> wpisać.	
ensconce <i>vā</i> okrywać, osłaniać.	
enseal <i>vā</i> przyłożyć pieczęć, przypieczętować.	
enseam <i>vā</i> zaszyć, obszyć; otłucić.	

entertain *v^a*, utrzymywać; powziąć (mniemanie, nadzieję), mieć (nadежду); zabawiać, podejmować (gosci); *to ~ no opinion*, mieć złe wyobrażenie. *~er*, gospodarz ^m; podejmujący, podtrzymujący rozmowę; zabawiający. *~ing*, zabawa; rozmowa ^f. *~ment*, miła, interesująca rozmowa; uczta, biesiada ^f; podejmowanie ^m.

enthronne *v^a*, osadzić na tronie.

~nement, *~nization*, intronizacja ^f, wyniesienie na tron ^m. **enthusiasm**, zapał ^m, uniesienie ⁿ, entuzjazm ^m. *~st*, zapaleniec, entuzjasta ^m. *~stic(al)* ^a, zago- rzały, zapalony, entuzjastyczny. **enticile** *v^a*, zwabić, przynieść; złudzić, kusić. *~ement*, przynęta, ponęta ^f; okłamanie; kuszenie ⁿ. *~er*, kusiciel ^m. *~ingly* ^{ad}, kuszaco, nęcaco.

entire ^a, cały, całkowity, zupełny; szlachetny, szczery, wierny. *~ly* ^{ad}, w zupełności, w całości, zupełnie. *~ness*, całość; nienaruszoność; prawość ^f.

entitle *v^a*, nadać tytuł, tytułowawać; upoważnić; nadać prawo.

entity, istota, istność ^f.

entomb *v^a*, złożyć w grobie. *~ment*, pogrzebanie ^m; pogreb ^m. **entomology**, entomologia, nauka o owadach ^f.

entrails, *pl.* wnętrzności, jelita, *pl.* **entrance**, wchód ^m, wejście ⁿ; wjazd ^m; rozpoczęcie, wstępnie; początek ^m, zaranie.

entrance *v^a*, wprowadzić w zachwyt, w szal, w stan zachwycaenia.

entrap *v^a*, usidlić, wprowadzić w pułapkę.

entreat *v^a*, upraszać, błagać, prosić usilnie. *~able* ^a, dający się uprościć. *~er*, błagacz ^m, upraszający. *~y*, prośba ^f, błaganie ^m.

entrepot, skład ^m.

entresol, antresola ^f.

entrust *v^a*, powierzyć; *vid. intrust*. **entry**, wchód, wjazd ^m; deklara-

cja ^f; zapisanie, zarejestrowanie ^m; *duties of ~*, cła wchodowe; *double ~*, podwójna buchalterya. *~money*, składka przystępującego do stowarzyszenia; opłata za prawo składania egzaminów konkursowych.

entwine *v^a*, opłatać, okręcić, opleść; upiątać się.

enumerallte *v^a*, wyliczać. *~tion*, wyliczanie ⁿ.

enunciate *v^a*, wyrazić, wysłowić, wypowiedzieć zdanie. *~tion*, wyrażenie, wysłownie; zdaunie ⁿ. *~tive* ^a, wyrażający. *~tively* ^{ad}, wyrażając, oznajmując.

envelop *v^a*, zawinać, obwinąć, obwijać, okryć. *~e*, pochwa; koperta ^f; rzecz służąca do obwijania, zawijania, okrycia się. *~ment*, zawijanie; zawikłanie ⁿ. **envenom** *v^a*, zatrucić (jadem, goryczą).

enviable ^a, godny zazdrości. *~er*, zazdrośnik ^m. *~ous* ^a, zazdrotny, zawiśny. *~ously* ^{ad}, zazdrośnie. *~ousness*, zazdrość, zawiść ^f.

environ *v^a*, otoczyć, okolić, opasać. *~s*, *pl.* okolica ^f.

envoy, poseł, ajent, goniec, posłaniec ^m.

envy, zazdrość, zawiść ^f; *in ~*, przez zazdrość. *~ vān*, zazdrościć; być zazdrosnym.

enwrap *v^a*, *vid. inwrap*.

eolian-harp, eolic, harfa eola.

eolipile, kula metalowa z długą szyją, używana dla okazania siły pary.

epaulett, *~ette*. szlifa ^f, narciennik ^m. *~ment*, (*fort.*) szaniec ^m.

ephemerilla, owad jednodniowy, jednodniówka ^f. *~al*, *~ic* ^a, jednodniowy; przelotny, efemeryczny.

epic ^a, epiczny; bohaterski.

epicene ^a, wspólnego rodzaju, (stosuje się do rzeczowników, mających tylko jedną formę na oznaczenie samców i samic).

epicurie, rozpustnik, epikurejczyk ^m. ~ean ^a epikurejski. ~~, epikurejczyk ^m. ~ism, epikureizm ^m, zasady filozofii Epikura. ~ize ^{vñ} żyć rozkosznie.

epicycle, (*astr.*) mniejsze koło, którego środek jest na obwodzie większego.

epidemic, ~al ^a zaraźliwy; panujący, epidemiczny. ~, epidemia. [dermis ^m]

epidermis, (*anat.*) naskórek, epi-

epigastrium, (*anat.*) nadbrzusze ⁿ.

epiglottis, (*anat.*) nagłośnia ^f.

pigram, epigramat; docinek ^m. ~matic ^a epigramatyczny; do-

cinkowy, uszczypliwy.

epigraph, napis ^m; dewiza ^f, godło ⁿ.

epilepsy, (*med.*) padaczka, epi-

lepsya ^f. ~tic ^a epileptyczny.

epilogue, zakończenie (mowy, poematu etc.) ⁿ; epilog ^m.

epiphany, objawienie pąńskie; święto Trzech Króli.

episcopacy, władza biskupia. ~al ^a biskupi. ~ate, biskupstwo ⁿ.

episode, ustęp, epizod ^m. ~dic ^a ustępowy, epizodyczny.

epistle, list ^m; list apostolski, epistoła ^f. ~olary, listowy, w kształcie listu.

epitaph, nagrobkowy napis, epitafium ⁿ.

epithalamium, epithalamium ⁿ; wiersz weselny.

epithem, (*med.*) okład wilgotny, kataplam ^m. [epitet ^m]

epithet, przydomek ^m; przewisko ⁿ.

epitomie, krótki zbiór, streszczenie ⁿ. ~ise ^{vñ} zebrać w krótkości, streścić.

epoch, époka ^f, wiek ^m.

epode, epoda, pieśń końcowa poematu liryckiego; trzecia część ody.

epopee, epopœia, epopeja; poemat, botaterski, opisowy.

epsom-salt, sól ungielska, siarczan magazyni.

equability, ~leness, równo-ksztaltność, równość ^f. ~le ^a równokształtny, równy, jednakowy; gładki.

equal ^a & ^s, równy (w przymiotach, w sile), dorównywający; zdatny; słuszny; bezstronny; Are you ~ to do it? czy zdołasz to zrobić? ~ ^{vñ} zrównać się z kim; dorównać komu; odpłacać tąż samą miarą. ~ity, ~ness, równość ^f; dorównanie ⁿ; jednostajność ^f. ~ize ^{vñ} porównać, zrównać; dorównać. ~ization, zrównanie ⁿ. ~ly ^a równo, jednakowo.

equanimity, jednostajność, spokojność (duszy) ^f, zimna krew. ~ous ^a spokojny, umiarkowanego umysłu.

equation, zrównanie; równanie ⁿ (*mat.*). ~tor, równik, ekwator ^m. ~atorial ^a równikowy, ekwatorialny.

equerry, equerry, koniuszy ^m. **equestrian** ^a konny; ~ statue, pomnik konny.

equiangular ^a równokątny.

equidistance, jednakowa odległość. ~distant ^a równo oddalone.

~lateral ^a równoboczny.

librate ^{vñ} równoważyć, zrównoważyć. ~libration, zrównoważenie ⁿ; równowaga ^f. ~librist, ekwilibrysta, linochód ^m. ~librium, równowaga ^f, ekwilibrium ⁿ. ~noc-

tal ^a równonocny, ekwinokcyjalny. ~~, równik (*ast.*) ^m. ~nox, porównanie dnia z nocą.

equip ^{vñ} zaopatrzyć; uzbroić.

~age, rynsztunek wojenny; ekwipaż, pojazd ^m; ubranie ⁿ; świta ^f.

~ment, uzbrojenie; zaopatrzenie ⁿ; rynsztunek ^m; wyekwipowanie (okrętu).

equipoise, równowaga ^f.

equipollence, ~cy, równa siła, równa wartość, równa ilość. ~t ^a równej siły, równej wartości, równej ilości.

equiponderance, ~ancy, równowaga f.

equitable ^a sprawiedliwy, słuszny; wyrozumiały; bezstronny.

~ableness, sprawiedliwość, słuszność; bezstronność f.

equitation, jazda konna.

equity, sprawiedliwość; słuszność; bezstronność f.

equivalent ^a równoważny; tyleż wartujący, wynoszący. ~, rzecz równej wartości; (*chem.*) równoważnik ^m; *to be ~*, mieć też samą wartość.

equivocal ^a dwuznaczny; wątpliwy, niepewny. ~~, dwuznaczny ^m. **~calness, dwuznaczność, wątpliwość** f. **~cate** ^{vn} dwuznacznie się wyrażać; mieszać znaczenie wyrazów; kręcić. **~ke, ~que, dwuznaczny** ^m.

era, era f., liczenie czasu ⁿ (od jakiej epoki).

eradicate ^{vn} promienieć. **~tion, promienienie** [?] promienistość f.

eradicalte ^{va} wykorzenić, wyrwać z korzeniem; wypłenić. **~tion, wykorzenienie**; **wypłnenie** ⁿ. **~tive** ^a leczący radykalnie, radykalny (o lekarstwie).

erasse ^{va} wygładzić, wyskrobać; zmazać, zatrzeć ślad; zniszczyć do szczetu; *to be ~ed*, być wymazanym. **~ement, wygładzenie**; zmazanie; zniszczenie ⁿ. **~er, skrobaczka** f., rodzaj seyzoryka do skrobania. **~ure, wyskrobanie** ⁿ.

ere ^{ad} & ^c przedtem; nim, zanim. **~long** ^{ad} nicbawem.

erect ^a prosto stojący, stojąc; prosty. ~ ^{van} wznieść, postawić; wybudować, założyć; wyprostować (się), wstać. **~ion, wzniesienie, wystawienie; wybudowanie** [?] budowa; erckeya f.

~ive ^a wznoszący. **~ly** ^{ad} prosto, stojąc. **~ness, prosta po-** stawa. **~or, wznoszący, budu-**jący.

eremit, pustelnik, eremita ^m. **ergo** ^{ad} a więc.

ergot, (bot.) sporysz ^m.

erica, (bot.) wrzos ^m.

ermine, gronostaj ^m (zwierzę); gronostaje, *pl.* (futro). **~d** ^a odziany w gronostaje; podszyty gronostajami.

erne, rybołów (ptak) ^m.

ero||de ^{va} wygryźć, przeźrzeć. **~dent** ^a wygryzający. **~sion, wygryzienie, przeżarcie** [?] (*med.*) wygryz ^m.

erotic, ~al ^a erotyczny, miłosny. **err** ^{vn} błądzić, pobłądzić; mylić się; błąkać się.

errand, poselstwo; zlecenie ⁿ; komis ^m; *to run ~s*, biegać za komisami; *to go on an ~*, spełnić zlecenie. **~boy, chłopiec na posyłki**

errant ^a błąkający się, błędny; **~knight**, błędny rycerz. **~ry, błąkanie się, błądzenie** [?]; **knight ~~, życie błędnych rycerzy**.

errat||a, pl. omyłki drukarskie. **~ic** ^a błąkający się, błędny, koczęjący; **~stars, pl.** gwiazdy niestałe; **~fever, gorączka powrotna**.

erroneous ^a błędny, mylny, fałszywy. **~ness, omylność, błędność** f.

error, błąd ^m; **omyłka, pomyłka** f. **erse** ^a, staroskandynawski, gacki.

erst ^{ad} początkowo; wprzód, pierw; niegdyś; dotychczas.

erubescence, ~cy, zapłonienie, zarumienienie [?] **~t** ^a, czerwieniący się [się ⁿ].

eructation, rzyganie; odbijanie

erudit||te ^a uczony, oczytany. **~tion, uczoność, nauka, erudycja** f.

eruginous ^a zaśniedziony, zardzewiały.

erup||tion, wybuch, wybuchnięcie ^m; wycieczka (z twierdzy oblężanej); (*med.*) wysypka f., krosty, *pl.* **~tive** ^a wybuchający.

erysipelas, (*med.*) róza f.

escalade, (*mil.*) wdzierania się na mur po drabinie. ~ *vā* wdzierać się po drabinie (dobywając szturmem miasta).

escapade, wierzganie konia ; nie-rozważne postępowanie.

escape, ucieczka, wymknienie się; wykręcenie się, wykret; *to make one's ~*, umknąć, drapnąć, dać drapaka. ~ *vna* umknąć, wymknąć się; ujść, uniknąć; *to ~ notice*, ujść uwagi.

escarp *vā* ściąć urwisto. ~, ~ment, pochyłość f.; pochył ^m, eskarpa f.

eschalot, szalotka f.

eschar, (*med.*) strup ^m. ~atic ^a gryzący, kaustyczny; środek kaustyczny.

escheat, (*jur.*) spuścizna; przejście spuścizny na obca własność. ~ *vn*, przejść w ręce obce (o majątku). ~able ^a, (*jur.*) uległy zabraniu. ~age, prawo tyczące się przejścia spuścizny w obce ręce. ~or, fiskał, urzędnik fiskalny.

escort, eskorta f., konwój ^m; straż; świta f. ~ *vā* eskortować, konwojować, prowadzić, wieść pod strażą; towarzyszyć.

escritoire, biurko (do pisania).

esculent ^a jadalny. ~, żywność.

escutcheon, (*herald.*) tarcza f., herb ^m; *vid. scutcheon*.

espalier, szpaler ^m; drzewo w szpalerze rosnące. ~ *vā* szpalerować. **especial** ^a szczególny, osobliwy, specjalny. ~ly ^{ad} zwłaszcza, szczególnie.

especialness, osobliwość.

espionage, szpiegostwo, szpiegowanie ^m.

esplanade, płaszczyzna, równina, esplanada f.

espous||al, *pl.* zaślubiny, *pl.* zaręczyny, *pl.* ~ *vā*, zaręczyć się, zaślubić, poślubić; popierać czyja sprawę. ~ment, poślubienie, zaręczenie ^m.

espy *vān* szpiegować, śledzić, wysspiewać; spostrzedać.

esquire, giermek; tytuł szlachecki na listach: Szanowny Pan.

essay, próba f., doświadczenie ^m; krótki rys, zarys, szkic. ~ *vā*, próbować, doświadczac.

essen||ce, istota, rzecz sama; esencja f. ~ *vā* kadzić, okadzać.

~tial ^a istotny, nader ważny. ~~, istota f., rzecz główna. ~tiality, istotność f. ~tially ^{ad} z istoty, głównie. ~tialness, *vid. esentiality*.

establish *vā* stanowić, ustanowić; Established Church of England Anglikański Kościół; założyć; rozporządzić; ustalić; *to ~ oneself*, osiedlić się; usadowić się. ~ment, ustanowienie; urządzenie; rozporządzenie; ustalenie ^m; zakład ^m; osada f.

estate, stan ^m; majątkość f., dobra, *pl.* majątek ^m; własność f.; fourth ~, publicystyka f. (Anglii); real ~, nieruchomości *pl.*, własność ziemska.

esteem, szacunek ^m, poważanie ^m; estyma f. ~ *vā* poważyć, szanować, cenić; sądzić, poczytywać.

estimable ^a szanowny, szacowny, godzien szacunku. ~bleness, szacowność f. ~te, ocena f., oszacowanie ^m. ~te *vā* szacować, taksować, oceniać. ~tion, oszacowanie, ocenienie ^m; szacunek ^m, poważanie ^m. ~tor, taksator ^m.

estival ^a letni. ~tion, spędzańie lata.

estrade, estrada f., wzniесienie ^m.

estrange *vā* zrazić, odstręczyć. odstrychnąć; *to ~ oneself*, odsunąć się, trzymać się na uboczu. ~ment, zrażenie, odstręczenie; usunięcie się ^m; chłód ^m.

estreat, (*jur.*) kopia f., wypis ^m.

estuary, ujście rzeki do morza, liman ^m.

esurient, zgłodniały, żałoczny.

etch^{vα}, rytować, za pomocą kwasów; wykwaszać.

etching, wykwaszanie.

eternal^{al}^α, wieczny, wiekuisty.

~ize^{vα}, uwiecznić. ~ity, wieczność, odwieczność f.

ether, płyn powietrzny, eter^m.

~eal, ~eous^α, eteryczny, nader lekki, subtelny; niebiański.

ethic, ~al^α, obyczajowy, moralny, etyczny. ~s, pl. nauka moralna, etyka f.

ethnic^α, pogański, etniczny.

ethnograph^{ilic(al)}^α, etnograficzny.

~y, etnografia, nauka o ludach i ich obyczajach.

ethology, nauka o zwyczajach i obyczajach.

etiology, etiologia f, nauka o przyczynach chorób.

etiquette, etykieta f, ceremoniał^m.

etymological^α, etymologiczny, tyczący się źródłosłówu, początku wyrazów. ~ologist, etymolog^m, zajmujący się pochodzeniem wyrazów. ~ologize^{vα}, wywodzić pierwiastek wyrazów. ~ology, etymologia. ~on, źródłosłów^m.

eucharist, sakrament ciała i krwi pańskiej.

eudiometer, eudiometr^m, narzędzie służące do dochodzenia czystości powietrza.

eulogium, ~y, pochwała f, mowa pochwalna. ~ize^{vα}, chwalić, sławić. [strat^m].

eunuch, eunuch, rzezaniec, kameuphemism, wyrażenie przyjemniej brzmiące (dla ucha), ubarwiające.

euphonical^z, ~ious^α, eufoniczny; pięknie, przyjemnie brzmiący. ~ny, przyjemne brzmienie, harmonijność. [(rośl.)]

euphorbio, kozibród łakowy

euthanasia, ~y^α, łagodna śmierć.

evacuant^α, (med.) przeczyszczający. ~~ lekarstwo na przeszczepienie. ~te^{vα}, wypróżnić, wyprzątać; (mil.) opuścić, wyjść,

ustąpić skąd; (med.) przeczyszczać. ~tion, wypróżnienie; opuszczenie, wyjście^m; ewakuacja f; przeczyszczanie^m.

evade^{vαn}, ujść, wymknąć się, zręcznie ominąć.

evanescence, niknienie, zanikanie^m; znikomość f. ~t^α, niknący, znikomy.

evangelical^α, ewangeliczny, reformowany. ~ism, opowiadanie ewangelii. ~ist, ewangelista, apostoł^m. ~ize^{vα}, opowiadać ewangelje.

evaporable^α, parujący, ulatniający się. ~ate^{vαn}, wyparować; ulotnić się. ~ation, wyparowanie, ulotnienie się^m.

evasion, wybieg, wykręt^m, wybrnięcie, ominięcie^m. ~ve^{vα}, wykrętny, wymijający.

eve, ~n, wieczór^m; wilja f; Christmas ~, wilja; on the ~, w przededniu.

even^α, równy, gładki, jednakowy; równy; parzysty. ~^{ad}, zgodnie; nawet, a nawet; właśnie; ~as, jak gdyby; ~now, właśnie teraz, dopiero co; ~on, wprost naprzód; ~down, wprost nadół; not~, nawet nie. ~^{vα}, równać, zrównać. ~ness, równość; gładkość; jednostajność; bezstronność; spokojność; ~~ of temper, spokojność usposobienia, jednostajność.

evening, wieczór^m. ~song, pieśń wieczorna; ~tide, pora wieczorna.

event, wypadek^m, zdarzenie; następstwo^m, wynik^m; at all ~s, na wszelki przypadek. ~ful^α, brzemienny w zdarzenia.

eventless^α, bez zdarzeń; nieważczy.

eventual^{al}^α, wypadkowy, mogący się wydarzyć, ewentualny. ~ally^{ad}, ewentualnie, w danym przypadku.

ever^{ad}, zawsze; kiedy; England for ~, nich żyje Anglia; If ~ I chance, gdyby mi się kiedy

zdarzył; *for ~*, na zawsze; *~ and anon*, od czasu do czasu, kiedy niekiedy; *scarcely ~*, zaledwie kiedy, chyba nigdy. *~green*, wiecznie zielony, zieleniejący. *~~*, (*bot.*) barwinek ^m. *~lasting*, wiecznotrwały, wieczysty, wiekuisty. *~lastingness*, wiekuistość ^f; wiecznotrwałość. *~living*, nieśmiertelny. *~more*, zawsze, ciągle, nieustannie.

eversion, wywrócenie, obalenie ⁿ. **every** ^a & ^{prn}, każdy; wszystko, wszelaki. *~day*, każdego dnia, codziennie. *~one*, *~body*, każdy; *~ other day*, co drugi dzień. *~where*, wszędzie.

evict ^{vα} (*jur.*) wywłaszczyć, wysadzić, wyrugować (z posiadania). *~ion*, (*jur.*) ewikcya ^f, wywłaszczenie ⁿ.

eviden^{ce}, jawność, oczywistość ^f; świadectwo, wykazanie ⁿ; świadek ^m; *to bear ~*, świadczyć. *~~vα* dowieść, dowodzić, wykazać. *~t* ^a jawny, jasny, oczywisty. *~tial* ^a oczywisty, wykazujący. *~tly* ^a widocznie, oczywiście. *~tness*, dowodność ^f.

evil, зло ⁿ; choroba ^f; złe ⁿ; grzech ^m. *~*, zły; złośliwy. *~ ad*, złe, nie dobrze; *king's ~*, (*med.*) skrofuły. *~affected*, nieprzychylny. *~doer*, złoczyńca ^m. *~eyed* ^a, urzekający; ten, komu źle z oczu patrzy. *~favoured* ^a, szpetny, brzydki; bezkształtny. *~ minded* ^a, złe myślący, złośliwy. *~ness*, złość ^f. *~speaking*, obmowa ^f, oszczerstwo ⁿ. *~spirit*, zły duch. *~wishing* ^a, złe życzący, nieżyczliwy. *~worker*, łotr ^m.

evin^{ce} ^{vα} dowieść, wykazać; przekonać o czem. *~cible* ^a, wykazalny, dający się wykazać. *~cive* ^a, dowodzący, wykazalny. *~viscerate* ^{vα}, wypatroszyć, wyjąć wnętrzności. *~vitable* ^a, dający się uniknąć, uchronny. *~tion*, unikanie ⁿ.

evoke ^{vα}, wywoływać. **evolution**, rozwinięcie, rozwijanie ⁿ; rozwój ^m; obroty wojenne, ewolucja ^f; (*aryt.*) *~ of power*, wyciąganie pierwiastka.

evolve ^{vα}, rozwinać (się); wywinąć co z czego.

evulsion, wyrywanie, wyrwanie ⁿ; ewe, maciora (owca) ^f; *~ lamb*, jagnię ⁿ.

ewer, dzbanek (przy miednicy), konewka.

exacerbate ^{vα}, jaźrić, rozjaźrić; pogorszyć. *~tion*, rozjaźrzenie; pogorszenie ⁿ.

exact ^a, dokładny, akuratny, punktualny, ścisły, staranny. *~ vα*, wymagać, domagać się; obdzielać; *to ~ upon*, zdzierać z kogo; przedrażać. *~ion*, żądanie; zdzierstwo ⁿ. *~itude*, *~ness*, dokładność, ścisłość, akuratność, punktualność ^f. *~ly* ^a, dokładnie, ścisłe, starannie. *~or*, żądający; ściągający; zdzierca ^m.

exaggerate ^{vα}, przesadzać. *~tion*, przesada ^f. *~tive* ^a, przesadzający. *~tory* ^a, przesadny.

exalt ^{vα}, wynosić, wywyższać, wychwalać. *~ation*, wyniesienie, wywyższanie ⁿ; egzaltacja ^f, zachment ^m. *~ed* ^a, wzniósły; wywyższone (fig.). *~edness*, wzniósłość ^f; zachment ^m.

exam^{linant}, egzaminator; badacz ^m. *~ination*, egzaminowanie; badanie, roztrząsanie ⁿ. *~ine* ^{vn}, egzaminować; badać, roztrząsać; uważnie się przypatrywać. *~inee*, egzaminowany. *~iner*, egzaminator; badacz, rozstrząsacz ^m. *~ining* ^a, egzaminujący; *~ commitee*, komisja egzaminacyjna.

example, przykład; wzór ^m; *for ~*, na przykład; *to take an ~ by one*. brać z kogo przykład.

exanimate ^a, bezduszny, nieżywy; bez życia.

exanthema, (*med.*) wysypka..

exarch, wielkorządca; metropolita. [wu].

exarticulation, wywiczenie (sta-
exasperalte ^{va}, rozjaźrzyć; obu-
rzyć; zniecierpliwić. ~tion, roz-
jaźrzenie; zniecierpliwienie ?

excavalte ^{va}, wydrążyć; wykopać.
~tion, wydrążenie ?; wkleśłość f,
zagłębienie ?; grota f.

exceed ^{va}, przenosić, przewyż-
szać; przestąpić, przebierać mia-
rę. ~ing ^a, niezmierny, nadzwy-
czajny. ~ingly ^a, nadzwyczaj.

excel ^{va}, celować w czem nad
innych, odznaczać się. ~lence,
~lency, wyższość; zaleta; znako-
mitość f; celowanie w czem; (ty-
tuł) Ekscelencya f. ~lent ^a, wy-
borny, wyśmienity; celujący.

except ^{P^r; & c}, prócz, oprócz; wy-
jawszy, chyba że. ~ ^{va}, wyjąć,
wyłączyć; to ~ against the wit-
nesses, mieć co do zarzucenia
świadkom, wyłączyć świadków.
~ing ^{P^r & c}, wyjawszy; z wyją-
tkiem że; chyba że. ~ion, wy-
iątek ^m, wyłączenie ?; zarzut ^m;
(jur.) odroczenie sprawy. ~ion-
able ^a, wykluczalny, co (kogo)
można wykluczyć; zarzutny, na-
ganny; wyjątkowy. ~ness, za-
rzutliwość f. ~ional ^a, wyjątko-
wy. ~ly ^a, wyjątkowo. ~ive ^a,
wyjątkowy.

excerpt ^{va}, robić wypisy; czer-
pać. ~, wyciąg, wypis ^m.
excess, zbytek, nadmiar; eksces ^m,
nieumiarkowanie; (aryt.) prze-
wyzka, reszta f; to ~, nad miarę,
do zbytku. ~ive ^a, zbyteczny;
nieumiarkowany, niezmierny.
~~ly ^a, niezmiernie, nadmier-
nie, niemiernie.

exchange, zamiana; wymiana f,
handel zamienny; giełda; kurs ^m;
in ~, w zamian; bill of ~, we-
ksel; ~ of letters, zamiana listów,
korespondencja; rate of ~, kurs
wekslowy, kurs. ~office, kan-
tor wekslowy. ~ ^{va}, zamieniać,

wymieniać. ~ability, wymien-
ność. ~able ^a, wymienny. ~r,
bankier, wekslarz ^m.

exchequer, izba skarbową (pań-
stwa).

excise, pobór ^m; opłata, akcyza f.
~man, pobórcza akcyzy, akcy-
źnik ^m. [zagłada f.]

excision, wycięcie; wycięcie ⁿ;
excitability, pobudliwość f.

~able ^a, pobudliwy, drażliwy.

~ation, podniecenie, pobudzenie.

~ative ^{va}, podniecający. ~e ^{va},
podniecać, wzniecić, wzbudzić.

~ement, podniecenie; wzrusze-
nie ⁿ, niespokojność f. ~er, pod-
żegacz ^m. ~ing ^a, podniecający.

~ly ^a, podniecająco.

exclaim ^{va}, zwołać, wykrzyknąć;
to ~ against, powstawać, pioru-
nować na. ~er, wykrzykujący,
krzykacz.

exclamation, wykrzyknienie ⁿ;
okrzyk ^m, krzyk; (gram.) wykrzy-
knik ^m. ~tory ^a, wykrzykujący,
zawierający wykrzyknienie.

exclude ^{va}, wyłączyć, wykluczyć,
odsunąć od czego. ~sion, wy-
łączenie, wykluczenie ⁿ. ~sive ^a,
wyłączający, wyłączny. ~sively ^a,
wyłącznie, jedynie. ~siveness,
wyłączność f.

excogitate ^{va}, wymyśleć, obmy-
śleć. ~tion, zmyślenie; wymy-
ślenie ⁿ.

excommunicalte ^{va}, wykląć, ek-
skomunikować. ~tion, wykle-
cię ⁿ, klatwa, ekskomunika f.

excorialte ^{va}, zadrasnąć, zadra-
snąć się w co. ~tion, zadra-
śniecie.

excortication, odarcie z kory.

excrement, łajno ⁿ, gówno ⁿ, ekskre-
menta, pl. ~al, ~itious ^a, gó-
wniany, ekskrementowy.

excrescence, wyrost, narośl. ~t ^a,
narastający.

excrete ^{va}, wydzielac. ~tion,
wydzielanie, wydalanie ? ~tive,
~tory ^a, wydzielający, wydzielny.

excruciate *vā* dręczyć, katować.
exculpate *vā*, uniewinnić, usprawiedliwić. ~*tion*, uniewinnienie, usprawiedliwienie. ~*tory* *α* uniewinniający.

excursion, zboczenie z drogi (też *fig.*), wycieczka, ekskursja f. ~*ive* *α*, zbaczający, skłonny do zbaczania.

excusable *α*, dający się usprawiedliwić; przebaczalny. ~*able*-ness, przebaczalność f. ~*tory* *α*, usprawiedliwiający, uniewinniający. ~*e*, wymówka f, usprawiedliwienie. ~*e vā* usprawiedliwić, uniewinnić; przebaczyć. ~*eless* *α* niewytłomaczony; nie do przebaczenia.

execrable *α* obrzydły, szkaradny. ~*te vā* złorzeczyć, przeklinać; nienawidzieć. ~*tion*, złorzeczenie *?*; klatwa f.

execute *vā*, wykopać, uskutecznić; stracić (złoczyńcę). ~*ter*, wykonawca *m*, egzekutor (n. p. testamentu). ~*tion*, wykonanie, uskutecznienie *?*; stracecie (złoczyńcy); egzekucja f; *man of ~*, mąż czynu; *place of ~*, miejsce kaźni. ~*tioner*, kat; zbójca *m*. ~*tive* *α* wykonawczy; ~*power*, władza wykonawcza. ~*tor*, egzekutor, wykonawca. ~*torship*, godność egzekutora (testamentu). ~*tory* *α* wykonywający; wykonawczy. ~*tress*, ~*trix*, egzekutorka testamentu.

exegesis, egzegeza f; objaśnienie pisma świętego. ~*tical* *α*, egzegietyczny.

exemplarily *ad*, wzorowo, przykładowie. ~*iness*, wzorowość, przykładność f.

exemplification, udowodnienie przykładami, przytoczenie przykładu, kopja. ~*fy vā* udowodnić na przykładach; objaśnić; ~*fiel copy*, uwierzytelniona kopja.

exempt, uwolniony, wolny od czego. ~ *?* wyjąty; niepodległy,

wolny. ~ *vā* uwolnić od czego, wyzwolić; wyłączyć. ~*ion*, wyjście, wyzwolenie, uwolnienie *?*; wyjątek.

exequial *α* pogrzebowy. ~*es*, *pl*. obchód pogrzebowy, pogrzeb *m*. **exercise**, ćwiczenie (szkolne, ciała) *?*; ćwiczenia wojskowe, mustra f; trudnienie się czem; wprawianie się *?*. ~ *vā*, ćwiczyć (się), wprawiać do czego; egzercytować się. ~ *r*, ćwiczyiel *m*; ćwiczący się.

exert *vā*, wykonywać; wysilać się; *to ~ oneself*, starać się, usiłować. ~*ion*, usiłowanie *?*; usilność f; starania, *pl*.

exfoliate *vn*, (med.) łuszczyć się. ~*tion*, (med.) łuszczenie się.

exhalable *α* wyziewny, ułatwiający się. ~*ation*, wyziew *m*; parowanie *?*; para f, opary, *pl*. ~ *vā*, wyziewać, parować, ułatwiać.

exhaust *vā*, wyczerpać, wycieńczyć siły. ~*ed* *α*, wyczerpany (w księgarstwie). ~*ible* *α*, dający się wyczerpać, wycerpujący. ~*ion*, wyczerpanie *?*. ~*less* *α*, niewyczerpany.

exhibit, wykazanie *?*; dokument *m*. ~ *vā*, przedstawić, okazać, podać na widok, wyłożyć; wykazać. ~*er*, podający (prośbę); okaziciel; wystawca *m*. ~*ion*, okazanie *?*; wystawa f; stypendium *?*. ~*tioner*, stypendysta *m*. ~*ive* *α*, przedstawiający. ~*tory* *α* okazujący; świadczący (w sądzie).

exhilarate *vā*, rozweselić (sie). ~*ting ad*, rozweselajaco. ~*tion*, rozweselenie *?*

exhort *vā*, upominać, napominać. ~*ation*, upomnienie, napomnienie *?*; rada f. ~*tative*, ~*tory* *α*, napominający. ~*er*, napominacz, przestrzegacz *m*.

exhumation, ekshumacja f, odgrzebanie (trupa) *?*. ~*e vā*, odgrzebać (trupa).

exigence, ~*ency*, nagła potrzeba,

konieczność; ostateczność *f.* ~ent^a, nagły.

exiguity, drobność, szczupłość, małość *f.* ~ous^a drobny, szczupły, drobnutki, szczuplutki.

exile, wygnanie *n.*, banicya *f.*, wygnaniec, banita *m.* ~ *v^a*, wygnać z kraju. ~ment, wygnanie *n.*

exist *vⁿ*, istnieć, egzystować, ~ence, ~ency, byt *n.*, istnienie *n.*; egzystencja *f.* ~ent^a istniejący, będący.

exit, wyjście, odejście *n.*; zejście ze świata, śmierć.

exode *ll*e, ~us, egzodus (druga księga Mojżesza), wyjście *n.*

exoneration *v^a*, zdjąć ciężar, ulżyć. ~tion, zdjęcie ciężaru, ulżenie *n.* ~tive^a zdejmujący ciężar, ulgę przynoszący.

exorbitance, ~ancy, przekroczenie miary *n.*; nieusprawiedliwione żądanie; zdrożność *f.* ~ant^a niepomierny, niezmierny; zdrożny; wymagający zbyt wiele.

exorcise *v^a*, zaklinać czarta; wypędzać złego ducha, egzorcyzmować. ~ser, egzorcysta *m.* ~sm, zaklinanie czarta; wypędzanie czarta z opętanego, egzorcyzm *m.*

exordial^a wstępny. ~um, wstęp *m.*

exoteric^a jawny, powszechny. ~, roślina egzotyczna; wyraz obcy.

expand *v^a*, rozciągnąć (się), roztoczyć (się); rozszerzyć (się), rozpostrzedz (się). ~se, obszar; przestrzeń; rozciągłość. ~sibility, rozszerzalność, rozciągliwość *f.* ~sible^a dający się rozciągnąć, rozciągły, rozciągnięty. ~sion, rozciągłość, rozległość *f.* obszar *m.*; rozszerzanie się; wylanie (uzupełnić) *n.* ~sive^a rozszerzający, otwarty, wylany. ~siveness, rozszerzalność; szczerość *f.* rozprzestrzenność.

expatriate *vⁿ*, rozwodzić się; rozpostrzedz się.

expatriate *v^a*, wypędzić z kraju; ~tion, opuszczenie ojczyzny; wygnanie z kraju *n.*

expect *v^a*, spodziewać się, oczekiwac, wyczekiwac. ~able^a oczekiwany, spodziewany. ~ance, ~ancy, oczekiwanie, spodziewanie się *n.*; nadzieja *f.* ~ant^a spodziewający się, oczekujący.

~ation, oczekiwanie, wyczekiwanie, spodziewanie się *n.*; nadzieja *f.*

expectorant^a (*med.*) wydzielenie plwociny ułatwiający. ~orants, *pl.* środki wykrztuśne (*med.*). ~orate *v^a* (*med.*) wypluć, wykrztusić (plwocinę). ~oration, (*med.*) wyrzucenie plwociny, wykrztuszenie *n.* ~orative^a ułatwiający wyplucie plwociny.

expediience, ~ency, przyzwoitość, stosowność, dogodność, użyteczność *f.* ~ent^a przyzwoity, stosowny, dogodny, korzystny. ~~, sposób, środek, zaradczy. ~te^a skory, szybki, zwawy; zręczny. ~te *v^a*, przyspieszyć, ułatwić; przedko uwinąć się z czem; wysłać, wyprawić, wyekspedjować. ~tion, pośpiech *n.*; szybkość *f.*; wysłanie *n.*; ekspedycja *f.* ~tious^a pospieszny, skory; szybko złatwiający.

expel *v^a*, wypędzić, wyrugować, wykluczyć, wyrzucić.

expend *v^a*, wydać, wydatkować; ekspensować; zużywać (się). ~iture, wydatek *n.*; koszta, *pl.*; zużycie *n.* ~se, wydatek *n.*; koszta, *pl.*; at the ~se of, kosztem. ~seless^a niekosztowny, bez żadnych kosztów. ~sive^a kosztowny, drogi; dużo wydatkujący, utratny. ~siveness, kosztowność, duży wydatek; utratność *f.*

experience, doświadczenie *n.* ~ce *v^a*, doświadczyć, doznać; robić doświadczenia; ~ced in, doświadczony w czem, znający się, biegły.

experiencer, *vid.* *experimentalist.*

experiment, doświadczenieⁿ; próba^f, eksperiment^m. ~^{vα}, robić doświadczenia. ~al^ā, doświadczalny, oparty na doświadczeniu. ~alist, robiący doświadczenia.

expert^ā, biegły, znający co. ~, znawca, ekspert^m. ~ness, biegłość, znajomość czego^f, znanostwo^m.

explicable^ā, do odpokutowania, dający się odpokutować. ~ate^{vα}, odpokutować; zmazać winę. ~ation, odpokutowanieⁿ; pokuta^f. ~atory^ā, mazący winę, oczyszczający (z winy).

expi||ation, wydychanie; wyzionienie (ducha)ⁿ; śmierć^f; upłynienie (terminu). ~re^{vān}, wyziewać, wydychać; wyzionać ducha, skończyć, skonać; skończyć się, upływać.

explain^{vα}, wykładać, wyjaśniać, wytłumaczyć; ~ away, usunąć wszelką wątpliwość przez wyjaśnienie. ~able^ā, dający się wyjaśnić, wytłumaczyć. ~er, wykładowiec, wyjaśnianiec^m.

explanation, wyjaśnienie, wytłumaczenieⁿ. ~tory, objaśniający.

expletive^ā, dodatkowy. ~, litera lub sylaba dodana, wyraz dodany.

explicable^ā, dający się wytłumaczyć, objaśnić. ~te^{vα}, rozwinąć, wyjaśnić, wytłumaczyć. ~tion, rozwikłanie, rozwinięcie, wytłumaczenieⁿ. ~tive^ā, tłumaczący, objaśniający. ~tor, wyjaśnianiec^m.

explicit^ā, jasny, wyraźny. ~ly^{ād}, wyraźnie. ~ness, jasność; wyraźność^f.

explode^{vān}, wyśmiać, wygwizdać; potępić; wybuchać, eksplodować; ~d notion, obalona teoria.

exploit, czynⁿ; świetny czyn.

exploration, poszukiwanie, badanie, śledzenie, dociekanieⁿ. ~ator, badacz^m. ~atory^ā, śle-

dący, dociekający, poszukujący. ~e^{vα}, poszukiwać, śledzić, badać. ~er, badacz^m.

explosion, wybuch^m; eksplozja^f. ~ve^ā, wybuchający, eksplodujący.

exponent, (aryt.) wykładowiec^m. ~ial, (aryt.) wykładowczy, wykładowiczy.

export, ~ation, wywóz, eksport^m; exports pl. towary wywozowe. ~vā, wywozić, eksportować. ~duty, cło wywozowe. ~er, wysyłacz towarów za granicę. ~trade, handel wywozowy.

exposure^{vā}, wystawić co (na widok publiczny); narazić, wystawić na niebezpieczeństwo, na pośmiewisko; to ~ a child, podrzucić dziecko. ~sition, wystawienieⁿ; wystawa^f; wykład^m; objaśnienieⁿ. ~sitive^ā, objaśniający. ~sitor, wyjaśnianiec^m. **expostula||te**^{vīl}, czynić wymówki, narzekać; ~~ with one for, żądać od kogo zdania sprawy z czego. ~tion, przekładanieⁿ; wymówki, pl.; robienie zarzutów. ~tor, robiący wymówki, zarzutliwy. ~tory^ā, narzekający, pełen wymówek.

exposure, wystawienie, narażenieⁿ. **expound**^{vα}, wykładać, tłumaczyć. ~er, wykładowiec^m.

express^ā, wyraźny, jasny. ~, umyślny, posłaniec^m; pociąg nadzwyczajny; ~ train, pociąg kuryerski. ~vā, wytłoczyć, wycisnąć, wymódz; wynurzyć, wyrazić. ~ible^ā, dający się wyrazić. ~ion, wycisnienie; wyrażenieⁿ. ~~less^ā, bez wyrazu; nie dający się wyrazić. ~ive, wyrazisty. ~iveness, wyrażliwość^f. ~ly^{ād} wyraźnie.

expropriate^{vā}, wywłaszczyć. ~tion, wywłaszczenieⁿ.

expulsion, wygnanieⁿ; wypędzenie, wyparcie. ~sive^ā, (med.) wypierający, wypędzający.

expunge *v^a*, wykreślić, wymazać; znieść, zniweczyć.

expurgiate *v^a* oczyszczać. ~ation, oczyszczenie, przeczyszczanie (*med.*); poprawienie ⁿ. ~atory ^a, czyszczący; przeczyszczający (*med.*).

exquisite, ~ative ^a wyborny, przewyborny, wyszukany, wyśmienity. ~eness, wyśmienitość, wyszukaność ^f, wielka elegancja, szyk ^m. exsiccate ^a wysuszający. ~ate *v^a*, wysuszyć, osuszyć. ~ation, wysuszenie, osuszenie ⁿ.

exsude, *vid. exudate*.

extant ^a wystający; istniejący, będący, obecny.

extemporeous, ~ary ^a czyniony bez przygotowania, odreżny. ~e ^{ad} bez przygotowania, od ręki. ~ize *vⁿ* improwizować, mówić bez przygotowania.

extend *v^{an}*, rozciągnąć, rozszerzyć (się), rozpościerać (się). ~der, rozciągacz ^m. ~dible, ~sible ^a, rozciągły, rozszerzalny. ~sibility, ~sibleness, rozciągłość, rozszerzalność ^f. ~sion, rozeignienie, rozszerzenie ⁿ; rozciągłość, rozległość ^f, naciąganie ⁿ. ~sive ^a, rozległy, obszerny, szeroki. ~siveness, rozciągłość; objętość ^f. ~sor, (*anat.*) wyciągacz, rozciągacz ^m. ~t, rozciągłość, rozległość, przestrzeń; objętość ^f.

extenuate *v^a* wycieńczyć, wychudzić; złagodzić; zmniejszyć; ~ting circumstances, łagodzące okoliczności. ~tion, wycieńczenie, wychudzenie; złagodzenie ⁿ.

exterior ^a zewnętrzny. ~, zewnętrzna strona, zewnętrze ⁿ; pory, pl. ~ity, zewnętrzność, powierzchnia ^f.

exterminate *v^a* wytępić, zgłodzić, wyplenić. ~tion, wytępienie, wyplenienie ⁿ; zagłada ^f. ~tor, tępiciel ^m. ~tory ^a, niszczący, wytępiający.

external ^a zewnętrzny; zagra-

niczny. ~ality, zewnętrzność ^f. ~ally ^{ad} zewnętrznie, pozornie. ~alize *v^a* uzewnetrznić.

extinct ^a zgasły, wygasły; zmarły. ~ion, zgładzenie; zgaśnięcie, wygasnięcie; wymarcie ⁿ.

extinguish *v^a* ugasić; spłacić (dług); przeciąć, położyć koniec. ~able ^a dający się ugasić. ~er, gaszący. ~ment, zgaszenie, ugasanie; zniweczenie ⁿ; koniec ^m.

extirpate *v^a* wykorzenić, wytępić. ~tion, wykorzenienie, wypalenie, zniszczenie ⁿ; (*med.*) ekstirpacja ^f. ~tor, wykorzeniacz; (*agr.*) ekstyrypator ^m.

extol *v^a* wynosić pod niebiosa, wywyższać. ~ler, wychwalacz, panegirysta ^m.

extorse ^a wydzierczy; wydarty. ~sion, wydzierstwo ⁿ. ~t *v^a*, wydzierać, zdzierać. ~ter, wydzierca ⁿ.

extra ^{ad} po nad, po za, osobno. extract, wyciąg, ekstrakt ^m. ~ *v^a*, wyciągnąć, wydobyć, wyjąć; robić wyciągi. ~ion, wyciągnienie, wydobycie; pochodzenie ⁿ. ~tive ^a, dający się wyciągnąć; wydobyty.

extradition, wydanie (przesięcy). ~judicial ^a niezgodny z przepisami sądowymi. ~mundane ^a pozaświatowy, wyobraźny. ~neous ^a obcy; zamiejscowy.

extraordinarily ^{ad} nadzwyczajnie, niezwykle, nadzwyczaj. ~iness, niezwykłość, nadzwyczajność ^f. ~y ^a niezwykły, nadzwyczajny.

extra pay, (*mil.*) podwójny żołd. ~postage, porto zapłacone zakare.

extravagance, przesada; niedorzeczość ^f, cudactwo, dziactwo, szaleństwo ⁿ. ~t ^a, przesadny; niedorzeczny, cudacki, dziwaczny, szalony. ~t, dziwak, cudak. ~tress, *vid. extravagance*.

extravasated ^a wynaczyniony. ~tion, wynaczynienie ⁿ.

extre||me ^a najbardziej oddalony, krańcowy, ostateczny; **~unction**, ostateczne pomazanie. **~~**, krańiec; szczyt ^m, najwyższy stopień; ostateczność ^f. **~mely** ^{ad} najbardziej, nad wyraz, nad zwyczaj.

~mity, koniec ^m, końcyna ^f; krańiec ^m; ostatnia chwila życia, konanie ^m; wielka nędza; ostateczność ^f.

extrica||te ^v odwikłać, wywikłać, rozplatać. **~tion**, wywikłanie, rozwikłanie, rozplatanie ^m.

extrinsic, **~al** ^a, zewnętrzny.

~ally ^{ad} zewnętrznie, pobocznie.

extru||de ^v wypchnąć, wyrugować, wyprzeć. **~sion**, wypchnięcie, wyparcie, wyrugowanie ^m.

extuber||ance, **~ancy**, nabrzmiałość ^f; garb ^m; narost ^f. **~ant** ^a, nabrzmiały; wyniosły.

exubera||nce, bujność, obfitość, wybujliwość ^f. **~nt** ^a, bujny, obfitły, wybujący; zbyteczny.

exu||date, **~de** ^{van}, wypacać. **~da||tion**, wypocenie się ^m; poty, pl.

exult ^{v^m}, cieszyć się, tryumfować. **~ant** ^a, tryumfujący. **~ance**, **~ation**, radość niezwykła, tryumf ^m.

eye, oko; wejrzenie, spojrzenie; ucho (igły) ^m; pętlica ^f; oczko ^m; **~ of the wind**, kierunek wiatru, skąd wieje.

éye||s, pl. oczka pl. **~ball**, jabłko oka. **~brow**, brew ^m. **~glass**, szkła, pl. **~lash**, rzęsa ^f. **~less** ^a, bezoki. **~let**, otworek ^m, szpara do oglądania, oczko ^m. **~lid**, powieka ^f. **~shot**, dosięgnięcie wzroku, spojrzenie ^m, wzrok ^m. **~sight**, wzrok, widok ^m. **~sore**, ból (w oku) ^m; (med.) jęczmyk (na oku). **~string**, nerw oczny. **~tooth**, oczny kłyk ^m. **~witness**, naoczny świadek.

eyot, wysepka, kępa ^f.

eyre, sąd przenoszący się z miejsca na miejsce.

eyry, gniazdo drapieżnego ptaka.

F.

Fabian ^a ociągający się, wahający. **fable**, bajka ^f; kłamstwo ^m. **~vna**, bajki opowiadać; kłamać; zmyślać. **~d** ^{ad} opowiedziany w formie bajki; zmyślony. **~r**, bajkopisarz ^m.

fabric, budowa ^f; gmach; wyrób ^m.

~ate ^v budować; wyrabiać, fabrykować; zmyślać. **~ation**, budowa ^f; wyrób ^m; fabrykacja ^f; zmyślienie ^m.

~ator, fabrykant, wyrabiacz; łączarz ^m [bajeczny].

fabul||ist, bajkopisarz ^m. **~ous** ^a, facade, fasada ^f, front (budynku) ^m.

face, strona zewnętrzna, powierzchnia, płaszczyzna; twarz ^f; oblicze ^m; postać ^f, stan ^m (rzeczy); bezczelność ^f.

~van, wykładać czem; patrzeć (w oczy), wpatrywać się; stać naprzeciwko, stawać się zuchwale; udawać; the window faces the street, okno wychodzi na ulicę; **to ~ out a lie**, bezczelnie się zapierać; **to ~ a card**, położyć, odwrócić kartę (w grze); **to ~ tea**, fałszować herbatę.

~ache, **~ague**, nerwoból twarzy. **~d** ^a, w złożeniach n. p.: honest **~d**, z twarzą uczciwą; full **~d**, pucołowaty; two **~d**, dwulicowy, mający dwie powierzchnie płaskie.

~less ^a, bez twarzy; bez frontu; bezczelny.

facet, mała powierzchnia, mała ścianka. **~iae**, pl. żarty dowcipne.

~ious ^a, żartobliwy, ucieczny. **~ness**, żartobliwość ^f.

facil||e ^a, łatwy; uprzejmy, łaskawy. **~eness**, łatwość; powolność ^f; uleganie ^m.

~itate ^v, ułatwiać. **~itation**, ułatwienie ^m.

~ity, łatwość, snadność; dogodność ^f; zbytnia uległość.

facing, wykładanie (czem) ^m; wyłogi, pl.; (mil.) obrót ^m.

facsimile, podobizna ^f; fac-simile ^m.

fact, fakt ^m, zdarzenie ⁿ; czyn ^m; rzeczywistość ^f; *in ~*, w rzeczy samej, istotnie; *matter of ~*, rzeczywisty stan rzeczy; *in point of ~*, rzeczywiście, faktycznie. ~ion, stronnictwo ⁿ, partya, fakcja ^f. ~ionist, stronnik; burzyciel; fakcyonista ^m. ~ious ^a buntowniczy, fakcyjny. ~itious ^a sztuczny, udany, naśladowany. ~itiousness, buntowniczość ^f. ~itive ^a sprawiający, wywołujący. ~or, ajent, faktor; (*mat.*) mnożnik, czynnik, faktor ^m. ~ship, faktorstwo ⁿ. ~orage, faktorstwo; faktorne ⁿ. ~ory, faktoryfa ^f, dom handlowy w kolonjach. ~otum, totumfacki ^m. faktotum ⁿ.

facultative ^a nadający prawo do czego, uzdatniający; zdolnościowy. ~y, zdolność ^f, uzdolnienie ⁿ; przywilej ^m, moc ^f; wydział, fakultet ^m.

fade ^{vna}, więdnąć, płowieć, usychać; zwiędnić. ~less ^a niezwiędły, niewiędnący.

fadge ^{vñ} zgadzać się, stosować się. fading ^a więdnący (też fig.), usychający; płowiejący. ~ness, zwiędłość, niestałość; znikomość ^f.

faeces, pl. osad ^m, fusy; odchody, pl.

fag, popychadło ⁿ; osoba, nad którą przewodzą; ~end, krajka sukna; odpadek ^m. ~van prze-

wodzić nad kim, umęczyć; znużyć się, zmęczyć się. faggot, fagot, wiązka (chróstu); faszyna ^f. ~va wiązać w pęki.

fajence, fajans ^m.

fail, brak ^m; zaniechanie ⁿ; *without ~*, niechybnie, napewno. ~vna, zabrknąć; niestawić się; niedotrzymać, niespełnić; błądzić, uchybić; omieszkac; słabnąć; upadać, bankrutować; *to ~ in one's word*, niedotrzymać słowa; *my heart ~s me*, brak mi odwagi. ~ing, brak ^m; pomyłka ^f, błąd ^m.

~ure, nieudanie się; zaniechanie; niepowodzenie ⁿ, niepomyślność ^f, bankructwo ⁿ.

fain ^a wesoły, sklonny. ~ad rad, chętnie; *I would ~ travel*, chętnie podróżowałbym.

faint ^a bezsilny, słaby, wątły; blady (kolor). ~vn, słabnąć; mdleć, omdlewać; *to ~ away*, zemdleć. ~hearted ^a bojaźliwy, tchórzliwy. ~heartednes, bojaźliwość, tchórzliwość ^f. ~ing, zemdlenie ⁿ. ~ishness, osłabienie ⁿ; lekkie omdlenie. ~ness, niemoc, bezsilność, wątłość ^f; osłabienie ⁿ; lękliwość ^f. ~ly ad, słabo; lękliwie.

fair, jarmark ^m. ~ing, gościniec, podarek (jarmaczny lub kierma-

szowy).

fair, piękność ^f, piękna kobieta. ~a, piękny (co do formy i moralnie), nadobny; jastry, jasnowłosy; pomyślny; szlachetny, uczciwy, prawy; otwarty, szczery, prosty; słuszny, odpowiedni. ~ad, w sposób prawy; pięknie; słusznie; rzetelnie. ~ish ^a dość ładny, grzeczny. ~ness, nadobność, piękność; prawość, uczciwość ^f. ~sex, płeć piękna. ~way, przepływ ^m. ~y, czarodziejka ^f; gnom ^m, gnomida ^f.

faith, wiara ^f, zaufanie ⁿ; wiara (religijna), religja, wierność ^f; *in good ~*, w dobrej wierze. ~ful ^a wierny; godny wiary; szczery; *the ~*, wierni pl. ~fulness, wierność, szczerość ^f. ~less ^a niewierny; wiarołomny. ~lessness, wiarołomność; niewiara ^f.

falcat^e, ~ed ^a sierpowaty. ~ion, zakrzywienie sierpowate.

falchion, pałasz ^m, szabla ^f.

falciform ^a sierpowaty.

falcon, sokół ^m, (zwykle samica). ~er, sokolnik ^m. ~ry, sokolnictwo ⁿ. [nik.

faldstool, krzesło składane; klęcz- fall, upadek, koniec ^m; spadek

wody; spadzistość ^f; kadencya głosu; spadanie liści [?]; jesień ^m; *to give a ~, obalić; a ~ of rain, ulewa; in the ~ of year, późna jesienią.* ~ ^{vñ} upać; opaść; runąć, zwalić się; spaść, przypaść na kogo; przypadac, zdarzyć się; *to ~ asleep, to ~ into a sleep, zasnąć; ~ away, odpaść, odpadać; chudnąć; to ~ short of, niesprostać, niepodołać; odstąpić od czego; to ~ in love with, zakochać się; to ~ back, odstąpić, cofnąć się; to ~ down, spaść, opaść; to ~ from, odstąpić, odpaść; to ~ in, zapaść się (też fig.); to ~ in with, napotkać; zgadzać się w zdaniu; to ~ in with the enemy, zetrzeć się z nieprzyjacielem; to ~ off, odstąpić, odłączyć się; umrzeć; to ~ on, ~ upon, napaść; to ~ out, wypaść; wydarzyć się; to ~ out with one, poróżnić się; to ~ over, fig. przejść na czującą stronę; to ~ to, przypadać na kogo, komu; to ~ under, podpadać; to ~ upon, wpaść na, rzucić się na.*

fallacious ^a mylny, błędny, fałszywy, zwodniczy. ~ciousness, omyłność, zwodniczość ^f. ~cy, oszukaństwo [?]; sofizmat ^m.

fallen ^{pP}, od *to fall*, upadły.

fallibility, omyłność ^f. ~le ^a omylny.

falling sickness, padaczka, epilepsja ^f.

fallow, ugór ^m, ~ ^a płowy; leżący odlogiem. ~ ^{vñ} pozostawać ugorem, ugorzyć. ~deer, płowa zwierzyna (jelenie, sarny). ~chat, ~finch, (zo.) pliszka białogardł.

false ^a fałszywy, nieprawdziwy; nieszczery, obłudny; zdradziecki. ~dealer, szachraj, oszust ^m. ~faced ^a obłudny. ~fire, ogień sygnałowy. ~hearted ^a obłudny, zdradny, wiarołomny. ~hood, ~ness, fałsz ^m, fałszywość ^f, kłamstwo [?]; kłamliwość, obłuda ^f. ~ly ^{ad} fałszywie.

falsetto, falset ^m.

falsifiable ^a, dający się fałszować. ~fication, fałszowanie [?]; falsyfikacja ^f. ~ficator, ~fier, fałszerz ^m. ~fy ^{vñ} fałszować, falsyfikować. ~ty, fałsz ^m, kłamstwo [!].

falter ^{vñ}, jakać się, zajakiwać się; płakać się w mowie; potknąć się, chwiać się, wahać się. ~ingly ^{ad} jakając się; chwiejnie.

fame, sława ^f, imię [?]; wieś ^f. ~d ^a sławny, rozgłośny. ~less, bez imienia, niesławny.

familiar, domowy; zażyły, poufały; znajomy; obeznany z czem; zwykły. ~, dobry znajomy. ~ity, poufałość, załyłość; znajomość ^f. ~ize ^{vñ} spoufalić; obeznać, poznajomić. ~ly ^{ad} poufale; bez ceremonii.

family, rodzina, familja ^f.

famine, głód ^m. ~sh ^{vñ}, ogodzić; cierpieć głód.

famous ^a, wsławiony, słynący, sławny. ~ness, sławność, znakomitość ^f.

fan, wachlarz ^m; opałka; śmiga; dmuchawka ^f; wentylator ^m. ~ ^{vñ} wachlować, wiać, przewiewać; przewietrzać; rozniecać, podniecać. ~tailed ^a z wachlarzowatym ogonem.

fanatic, fanatyk, zagorzalec ^m. ~ ~ (al) ^a fanatyczny. ~ticism, zagorzalestwo [?]; fanatyzm ^m.

fanciful ^a fantazyjny; urojony, dziwaczny, fantastyczny. ~ness, fantazyjność; dziwaczność, fantastyczność ^f.

fancy, wyobraźnia fantazja, imaginacja ^f; urczenie, przywidzenie, widzimisie; upodobanie [?]; skłonność; chętka ^f; humor [?]; *to take a ~ to, polubić. ~articles, pl.* przedmioty modne. ~ ^{vñ} wyobrazić sobie, uroić; polubić. **fane**, kościół ^m, świątynia ^f.

fanfa||re, fanfara f. ~re ^{vñ} trąbić w rogi, zatrąbić na wiwat. ~ron, pyszałek, fanfaron ^m. ~ronade, przechwałki pl., fanfaronada f.

fang, kieł, szpon, pazur ^m; wszystko, czem można chwytać. ~ed ^a, mający kły, pazuny.

fangot, bela (2—2³/₄ centnarów). fanner, przewiewacz ^m; wentylator (w oknie etc.).

fantas|m, upiór ^m, mara f. ~tic, ~tical ^a, fantastyczny, dziwaczny, cudaczy. ~ticalness, cudaczość f, dziwactwo ⁿ, fantastyczność f. [phantom.

fantom, widziadło ⁿ, mara f. vid. far ^a daleki, oddalony. ~ ad daleko, o wiele, bardzo; by ~, o wiele, w wysokim stopniu; so ~, tak dalece; ~ from it,bynajmniej; as ~ as, aż do; ~ and wide, wszędzie, długo i szeroko; ~ be it from me, uchowaj Boże; from ~, z daleką. ~fetched ^a, z daleka powięty, naciągany. ~off ^a daleko oddalony. ~reaching ^a daleko sięgający, głęboki. farc|le, komedia, farsa f; nadziecie ⁿ; farsz (kuch.) ^m. ~e ^{vñ} nadziać czem. ~ical ^a, śmieszny, pocieszny.

fare, zapłata za przejazd; pokarm ^m, strawa f; bill of ~, spis potraw. ~ ^{vñ} jechać, iść; mieć się, powodzić się; żywić się, karmić się, jeść. ~well, pożegnanie się; ~you well! bywaj zdrów!

farfetched, vid. far.

farinaceous ^a mączysty; mączny. farm, dzierżawa, aręda f, folwark ^m, farm f. ~ ^{vñ} dzierżawić, arędować, mieć farmę (fermę); to ~ out, puścić w dzierżawę. ~er, dzierżawca, arędarz, farmer (farmer) ^m; rólnik ^m. ~ing, wydzierżawienie ⁿ; uprawa roli.

farmost ^a najdalszy, najodleglejszy.

farrago, mieszanina f, zlewek ^m.

farrier, kowal; konował ^m. ~y, kowalstwo; konowalstwo ⁿ. farrow, prosiak ^m; pomiot macioru. ~ ^{vñ} prosić (szczenięta rodzić), oprosić (się).

farthel ^{vñ} zwijać (żagle), vid. furl. farther, (comp. od far) ^a, dalszy, dalej. ~ ad dalej. ~more ad, nadto, dalej.

farthest ^a najdalszy, najodleglejszy. ~ ad najdalej, na krańcu. farthing, szeląg ($\frac{1}{4}$ pensa), grosz ^m. fascia, (pl. fasciae) przewiązka, fascya f. ~ted ^a, przewiązany. ~tion, obwiązywanie ⁿ; przepaska f, bandaż ^m.

fascicle, wiazka f, pęczek ^m. fascinate ^{vñ}, czarować, oczarowywać. ~tion, oczarowanie ⁿ; czary pl., urok ^m.

fascine, faszyna (fort.) f. fashion, forma f, kształt; krój, fason (sukni); tryb, zwyczaj ^m; moda f. ~ ^{vñ} nadać kształt, fason; zrobić podług mody. ~able ^a, modny, do mody zastosowany; wykwintny, elegancki. ~~, człowiek elegancki; stosujący się do mody. ~ableness, modność f; wykwint ^m.

fast ^a przymocowany; przystający; mocny; trwały; to play ~ and loose, być niekonsekwentnym w postępowaniu; szybki, spieszny; oddany uciechom świata; lekki (fig.). ~ ad szybko, spiesznie.

fast, post ^m (poszczenie i czas postny); to break one's ~, złamać post. ~ ^{vñ} pościć. ~day, dzień postny.

fasten ^{vñ}, przytwierdzić, przymocować; zwierać; przystawać; przytrzymać się; przylgnąć, zamknąć.

fastidious ^a wybrydny, wymyslny. ~ness, wybrydzanie ⁿ.

fastigiate(d) ^a ostrosłupowy, ostro zakończony. [szybkość f.

fastness, moc, mocność; trwałość;

fat *a* tłusty, tuczny; ociężały,
niezgrabny. ~, tłistość *f*, tłuszcz *m*.
~ *ván*, tuczyć; utyć. ~witted *a*,
ograniczony, głupi.

fatal ^a nieszczęsny, fatalny; nieuchronny; zgubny. **~ism**, fatalizm ^m, wiara w przeznaczenie. **~ist**, fatalista ^m, wierzący w przeznaczenie. **~ity**, **~ness**, zrządzienie losu ⁿ, fatalność; zgubność ^f.

fate, los nieuchronny, dola; zguba,
śmierć f. ~d ^a; przeznaczony
losem.

father, ojciec, rodzić ^{m.} ~ ^{vा} ojco-
wać, uznać za własne dziecko;
przypisywać co komu; ~ *in law*,
teść ^{m.}. ~hood, ojcówstwo ^{n.} ~land,
kraj ojczysty, ojczyzna ^{f.} ~less ^a,
nie mający ojca. ~like ^a, ojco-
wski. ~liness, miłość ojcowska.
~ly ^{ad} po ojcowsku.

fathom, sażeń^m. ~^ava, gruntować, mierzyć głębokość, zgłębiać (też fig.) ~able^a, zgłębny. ~less^a, niezgłębiony, bezdenny.

fatigue, trud ^m, znużenie, zmęczenie, utrudzenie; ciężka praca.
~ ^{vA}, utrudzić, zmęczyć, fatygować.

fat *ling*, małe opasowe bydło.
~ness, tłustość, tuczność; otyłość; żyzność ^f. ~ten ^{ván}, tuczyć; mierzyć; tyć, tłuszczyć.
~~er, tuczający, tuczyciel ^m. ~tening, tuczenie; tycie ^{? n}; karnia ^f.
~tiness, tłuszcz ^m. ~tish ^a, tłustawy, pełny. ~ty ^a, tłustny.

fatu||ity, zrozumiałość f (z głupoty); głupstwoⁿ, niedorzecznosć f.
-ous^a głupi; niedorzeczny; zrozumiły.

faucet, czopek, czop ^{m.}

faugh! pfe, fuj!

fault, *błąd* ^m; *wina* ^f, przewinienie, poszkodowanie się ⁿ; *for ~ of the better*, w braku czego innego lepszego; *to find ~ with*, mieć do zarzucenia. *~finder*, przyganiacz. krytyk ^m; *~ily ad*, mylnie, błędnie,

wadliwie; źle; nagannie. ~iness,
błędność, wadliwość f. ~y
błędny, pełen błędów,omyłek;
wadliwy; winny; naganny.

faun, faun^m, bożek leśny. ~^a
fauna^f (wykaz zwierząt właści-
wych pewnemu kraju).

fauteuil, fotel ^m; krzesło prezydialne; krzesło w Akademii franc.

favour, (*favor*), łaska, przychylność; dar, upominek; list^m; pismoⁿ; *your ~ of yesterday*, list pański...; *in ~ of*, na czyją korzyść; *by the ~ of*, za zgodą, za zezwoleniem czyim. ~ ^{vā}, sprzyjać, popierać, przemawiać na korzyść: łaske wyświadczyć.
~able ^ā, przychylny, życzliwy, sprzyjający; pomocny; korzystny.
~ableness, przychylność, życzliwość, względność. ~^{ed} ^ā doznający łaski, względów; będący w łaskach; *well ~ed*, przystojny, urodzony, ill ~ed, brzydki, nietypowy.

urodziwy; **ill-ed**, brzydki, szpetny.
-er, opiekun, protektor, mecenas^m. **-ite**, ulubieniec, faworyt^m; ulubienica^f. **~~~^a**, ulubiony.
-less^a, bez protekcyi będący, nie mający opiekunów.

fawn, jelonek^m, młody jeleń. ~ cielić się (o żani); łasić się, płaszczyć się. ~er, podły pochlebca. ~ingness, płaszczenie się, podłe pochlebstwo. wierność f.

fealty, wierność lennicza, hołd ^m;
fear, bojaźń, obawa ^f, strach ^m,
for *vān* of, z bojaźni, aby nie.
~ *vān* obawiać się, lękać się.
~ful ^a bojaźliwy, lekliwy; straszny, okropny. ~fulness, bojaźliwość, lekliwość ^f; okropność, straszliwość. ~less ^a nieustraszony, odważny, śmiały. ~lessness, nieustraszona odwaga, nieustraszonosć ^f.

feasibility, wykonalność f. ~ble³
wykonalny, możliwy.
feces „jajista” festyn m. hincjada

least, święto ; festyn ; biesiada, uczta f. ~ *van*, gość, podejmo-

wać gości; bawić; ucztaować, biesiadować. ~er, biesiadnik ^m.
feat, czyn, czyn bohaterski; figiel ^m, sztuczka ^f. ~^a, czysty, schludny.
~ly ^a, czysto, schludnie.

feather, pióro ⁿ; czerwony tytuł; *to laugh at a ~*, śmiać się z byle czego;
plume of ~s, kota ^f. ~^{vα}, okryć, piórami upierzyć, opierzyć. ~bed, pierzyna ^f, piernat ^m. ~broom, miotłka z piór. ~ed ^a, opierzony, pierzasty; (*fig.*) ozdobiony.
~less ^a, bezpierzasty, nagi. ~y ^a, opierzony; lekki jak pióro.

feature, rys (twarz) ^m; cecha znamienna. ~d ^a, utworzony, ukształcony; ill ~d, szpetny; well ~d, ładny. ~less ^a, bezkształtny; mający nieregularne

February, luty ^m. [rysy.
feces, pl. vid. faeces.

feculent ^{ce}, ~cy, osad ^m, fusy, pl.
~t ^a, drożdżowy, mętny; wstępny.
fecund ^a, płodny, żyzny. ~ate ^{vα}, zapładniać, użyźnić. ~ation, zapłodnienie ⁿ. ~ity, płodność,
fed ^p, od *to feed*. [żyzność ^f.

federal ^{al}, związkowy, federalny.
~alism, federalizm ^m, system sprzymierzania się. ~ate, spółnik, sprzymierzeniec, konfederat ^m.
~ation, związek ^m, zjednoczenie ⁿ, federacja ^f; rząd związkowy.
~ative ^a, związkowy.

fee, lenność ^f, dobra lenne; honorarium, wynagrodzenie ⁿ; opłata ^f. ~^{vα}, wynagrodzić; opłacić kogo.

feeble ^a, słaby, słabowity. ~-minded ^a, słaby na umyśle; niezdecydowany. ~ness, słabość ^f, osłabienie ⁿ.

feed, karim' ^m, pasza, strawa ^f. ~^{vαn}, karmić (się), żywic (się), paść (się); *to ~ on*, *to ~ upon*, żywic, karmić się czem. ~er, żywiciel, karmiciel; zjadacz; zjadeciciel; poduszczacz ^m; fine ~~, smakosz ^m.

feel, dotykanie, czucie; macanie ⁿ.

~ ^{vαn}, macać, dotykać; czuć (się).
~er, pl. macki (u owadów), pl.
~ing ^a, czujący; czuły, tkliwy.
~~, czucie, uczucie ⁿ; czułość ^f; współczucie ⁿ.

feet, pl. od a foot. ~less ^a, beznogi, beznożny.

feign ^{vαn}, udawać; zmyślać. ~ed ^a, udany; zmyślony; obłudny. ~edly ^a, obłudnie; w sposób udany.
~er, zmyślacz ^m; obłudnik.

feint ^{vα}, udawać, zmyślać. ~, udanie, zmyślenie; udany atak (*mil.*).

feldspar, polny szpat (*min.*).

felicitate ^{vα}, uszczęśliwić; winszować. ~station, winszowanie, powinszowanie ⁿ. ~tous ⁿ, szczęsnny, szczęśliwy; stósowny. ~ty, szczęśliwość ^f; szczęście ⁿ.

feline ^a, koci.

fell ^a, dziki, okrutny, barbarzyński. ~ness, dzikość ^f, okrucieństwo ⁿ.

fell, skóra (z włosem) ^f. ~monger, skórnik ^m, skórami handlujący.

~wort, (*bot.*) goryczka ^f.

fell ^{vα}, ściąć, zwalić, obalić. ~er, drwal, drwalnik ^m.

fell ^p, od *to fall*. [felly.

felloe, dzwono koła, obód ^m, vid.

fellow, towarzysz, kolega ^m; członek (towarzystwa); czeladnik; żotrzyk; druga część pary (dopełnienie); *a good ~*, dobry człowiek; *old ~*, starowina ^m; school ~, kolega szkolny, współuczniów ^m. ~citizen, współobywatel.

~countryman, ziomek, rodak ^m. ~creature, bliźni ^m. ~feeling, współczucie ⁿ. ~labourer, współpracownik ^m. ~like ^a, towarzyski, braterski. ~passenger, towarzysz podroży ^m, towarzyszka ^f.

~prisoner, współwięzień ^m. ~schoolar, współuczenni, kolega ^m. ~servant, współsługa ^m. ~ship, towarzystwo ⁿ, spółka ^f; pożyczcie towarzyskie; towarzyskość ^f. ~soldier, towarzysz bronii. ~student, kolega-student ^m. ~sufferer,

współcierpiący ^m. ~traveller, towarzysz podróży. ~worker, współpracownik ^m. ~writer, kolega po felly, *vid. feloe.* [piórze.]

felo-de-se, (*jur.*) samobójca ^m. felon ^a okrutny, nieludzki. ~ious ^a wiarołomny, zdradziecki, zbrodniczy. ~y, ciężka zbrodnia.

felt ^{pr}, & ^p, od *to feel*.

felt, pilśn ^f; kapelusz pilśniowy. ~^{vñ}, spilśnić się.

felucca, feluka ^f (mały statek wiosłowy).

female, samica, matka; kobieta ^f. ~ ^a żeński, kobiecy; delikatny; ~ child, dziewczynka ^f; ~ friend, przyjaciółka ^f; ~ servant, służąca ^f; ~ sex, płeć żeńska.

feme, (*jur.*) kobieta ^f. ~covert, kobieta zamężna. ~sole, kobieta niezamężna.

feminine ^a żeński; kobiecy, nie-wieści; ~ gender, (*gram.*) rodzaj żeński.

femoral ^a biodrowy (*anat.*).

femur, kość biodrowa.

fen, bagno ^m; żuława ^f. ~berry, bagnówka ^f. ~cress, rzerzucha błotna. ~fowl, ptactwo błotne. fence, ogrodzenie ⁿ, płot ^m, zagrada ^f; wał ^m, przedmurze ⁿ; fechtunek ^m, szermierka ^f. ~^{vñ}, grodzić, ogrodzić, zagrodzić; umocnić, utwierdzić; szermować, fechtować się; parować razy, odcinać się (*fig.*). ~less ^a niezagrodzony; nieobronny. ~month, miesiąc lub czas ochrony (kiedy polowanie jest wzbronione). ~r, fechtarz, szermierz; fechtmistrz ^m.

fencible ^a obronny.

fencing, zagrodzenie, grodzenie, fechtowanie ⁿ. ~gloves, pl. rękawice, pl. ~master, fechtmistrz ^m. ~school, szkoła fektarska.

fend ^{vñ}, bronić, odbić (cios), zastawić się; walczyć. ~er, krata żelazna przed kominem.

fenestral ^a okienny.

fennel, koper ^m.

fenny ^a bagnisty, błotnisty.

feod, lenność ^f *vid. feud.*

feoff ^{vñ} *vid. to enfeoff.* ~ee, lennik, wasal ^m. ~er, lennodawca ^m. feral ^a zdzieńczy, dziki; okrutny. ferine ^a zwierzęcy, dziki.

ferment, ferment ^m, drożdże, pl.; wzburzenie (umysłów). ~^{vñ}, sprawić fermentację; fermentować, burzyć się (też *fig.*). ~ative ^a wywołujący fermentację, fermentacyjny. ~ation, fermentacja ^f; wzburzenie (umysłów) ⁿ.

fern, paproć ^f. ~y ^a zarosły paprocią.

ferocious ^a dziki; okrutny. ~ousness, ~ty, dzikość ^f, okrucieństwo ⁿ.

ferreous ^a żelazny, żelazisty.

ferret, łasica ^f. ~^{vñ}, myszkować (*fig.*), szperać; *to ~ out*, wyszperać; *to ~ out a secret*, odkryć tajemnice. ~er, szperacz ^m.

ferriage, przewóz; opłata za przewóz, przewozowe ⁿ.

ferriferous ^a zawierający żelazo. ~uginous ^a żelazisty.

ferrule, skówka; obrączka ^f.

ferry, przewóz, prom ^m; miejsce ⁿ przewozu, przewóz ^m. ~boat, prom ^m. ~man, przewoźnik ^m.

fertile ^a urodzajny; płodny, plenny; wydajny. ~leness, ~lity, wydajność; urodzajność ^f. ~lize^{vñ}, użyznić; zapłodnić.

ferule, linia (do dawania łap) ^f.

fervency, upał, żar ^m; żarliwość, gorliwość ^f. ~ent ^a gorący; żarliwy, gorliwy. ~ently ^a żarliwie, gorąco. ~id ^a gorący, wrzący; pałający, żarliwy. ~idness, ~idity, gorliwość, żarliwość ^f. ~our, *vid. fervency*.

fescue, skazówka (do pokazywania liter) ^f.

fesse, (*heral.*) pas poprzeczny w polu herbowem. [dosny.]

festal ^a świąteczny; wesoły, rafester, (*med.*) wrzód ^m. ~^{vñ}, ja-trzyć się, ropieć; psuć się; ropić.

festi||val ^a świąteczny. ~~, świętoⁿ; rocznica f. ~ve ^a świąteczny; radosny, wesoły. ~vity, świąteczność; uroczystość f.

festoon, girlanda f., feston ^m.
fetch, fortel ^m; sztuka, przebiegłość f. ~ ^{vən}, pójść i przynieść, pójść i przyprowadzić; aportować (o psach); spełnić, wykonać; dostać (jako nagrodę); to ~ and carry, spełniać wszelkie posługi; to ~ a leap, skoczyć; to ~ a blow, zadać cios, uderzyć; to ~ away, zabrać, wynieść; wynieść się; to ~ down, znosić, spuszczać; upokorzyć; to ~ in, przyprowadzić; to ~ off, odnieść; odjąć; to ~ out, wyciągać, wywabić; to ~ over, oszukać; przeciągnąć, przenieść; to ~ up, przynieść na górę; powietować.

fetid ^a cuchnący, śmierdzący. ~ness, smród ^m, cuchnienie ⁿ.

fetlock, kosmyk włosia przy pętce; fetor, smród ^m. [cinie końskiej.

fetter, ~s pl. pęta, więzy, okowys, pl.; (fig.) przeszkoła f.; ~ for horses, pęta, pl. ~ ^{vα}, spętać, okuć w kajdany.

fetus, płód (ludzki lub zwierzęcy) ^m.

feud, lenność f., grunt lenny; spór ^m.

~al ^a feudalny, lenny.. ~alism, ~ality, feodalizm ^m, lenność f.

~atory, posiadacz lenny.

feuilleton, feljeton ^m, (część, beletrystyczna gazety).

fever, febra, gorączka f. ~ ^{vn}, wywoływać gorączkę; nabawić gorączki. ~ish ^a, gorączkowy (też fig.), febryczny. ~ishness, gorączkowość f., gorączkowanie ⁿ.

few ^a mało, kilka, niewiele, garsztka; a ~, kilka; in ~, w kilku słowach. ~ness, drobna ilość. fiasco, fiasko ⁿ, zupełne nieudanie się czego.

fib, kłamstwo; zmyślone ⁿ; plotka f., żgarstwo ⁿ. ~ ^{vn}, kłamać, lgać, zmyślać. ~ber, kłameca, zmyślacz ^m.

fibrile, włóknio ⁿ, żyłka f. ~ed ^a, włóknisty. ~il, włókienko ⁿ. ~ous ^a, włóknisty.

fibula, (fibulae, pl.) goleń, piszczel f.; (chir.) igła do zszywania ran.

fickle ^a zmienny, niestały, lekki, płochy. ~ness, zmienność, niestałość, lekkość, płochość f.

fictile ^a garncarskiej roboty, ceramiczny.

fiction, zmyślone ⁿ, wymyśl ^m, urojenie ⁿ, utwór fantazyi, fikcja; nowela f. ~tious ^a, zmyślony, udany, fikcyjny; naśladowany. ~tiousness, fikcyjność f. (co jest urojonem). ~ve, vid. fictitious.

fiddle, skrzypce, pl. ~ ^{vα}, grać na skrzypcach; zajmować się drobnostkami, fraszkami. ~bridge, podstawek ^m, słupek u skrzypców. ~faddle, fraszki, bzdurstwa pl., głupstwo ⁿ. ~r, skrzypek ^m. ~stick, smyczek ^m. ~string, struna skrzypcowa.

fidelity, wierność (obowiązkowa); szczerość, uczciwość f.

fidget, kręcenie się ⁿ, nerwowy niespokój. ~ ^{vα}, kręcić się, wiercić się, nie usiedzieć spokojnie. ~y ^a, niespokojny, nerwowy.

fiducial ^a pewny, niezawodny, zaufany. ~ary, vid. trustee.

fie ⁱ, fe! fuj! pfe!

fief, (jur.) lenność f., dobra lenne.

field, pole ⁿ, pole bitwy; bitwa; kraina f., obszar ^m. ~artillery, artyleria polna. ~bed, łożko polowe. ~day, dzień ćwiczeń wojskowych; parada f., przegląd wojskowy. ~glass, luneta polowa.

~marshal, feldmarszałek ^m.

~mouse, mysz polna. ~officer, sztabowy oficer. ~piece, działa polowe. ~preacher, kapelan wojskowy. ~work, (mil.) okop, szaniec ^m.

fiend, nieprzyjaciel, czart, szatan ^m.

fierce ^a, dziki (o zwierzętach); srogi, okrutny; namiętny. ~ness.

dzikość; srogość f, okrucieństwo ?.

fieriness, ognistość f; ogień (*fig.*) ^m. ~y ^a, ognisty, ogniem buchający; (*fig.*) lśniący.

fife, fujarka, piszczałka f. ~r, piszczek ^m (grający na piszczałce). fifteen, piętnaście. ~th ^a piętnasty. fifth ^a, piąty. ~, piąta część; (*muz.*) kwinta f. ~ly ^a po piąte. fiftieth ^a pięćdziesiąty. ~y, pięćdziesiąt.

fig, figa (drzewo i owoc); drobnostka, krzta, figa (*fig.*) f; not a ~, ani na owinięcie palca, ani krzty; *I dont care a ~ for it*, nic a nienie to nie obchodzi. ~leaf, liść (listek) figowy. ~marygold, figa indyjska. ~tree, drzewo figowe.

fig, *in full ~*, w galowym stroju. fight, bitwa f, bój ^m, walka f, boksowanie ?. ~ ^{vān}, walczyć, prowadzić wojnę; boksować; *to ~ a battle*, bitwę stoczyć; *to ~ one's way*, iść przebojem; *to ~ it out*, wywalczyć, utworować sobie drogę niewolniemu. ~er, bojownik ^m. ~ing ^a, bitny; walczący.

figment, zmyślenie ?.

figurable ^a, dający się łatwo ukształtować, plastyczny. ~al ^a, przenośny, obrazowy. ~ant ^m, ~ante f figurant ^m, figurantka f. ~ation, nadanie kształtu, kształtowanie ?. ~ative ^a, symboliczny, przenośny, obrazowy. ~e, figura (też geom. i gram.), kształt ^m, postać; mina, twarz f, rysunek, wzór ?; cyfra; przenośnia f; *to make some ~e in the world*, coś znaczyć w świecie. ~ ^{vān}, kształcić, (u)kształtować; symbolizować; figurować, odgrywać rolę.

filaceous ^a, włóknisty. ~ment, włókno ^m, nitka, niteczka f. ~mentous ^a, włóknisty.

filbert, orzech laskowy (drzewo i owoc). ~tree, leszczyna.

filch ^{vā}, ukradkiem porwać, gry-

psnąć. ~ingly ^a, po złodziejku.

file, nić f, sznurek; plik ^m (pęk) papierów; rota f; szereg ^m; *to go in single ~*, isé-gęsiego. ~ ^{vā}, wiązać, nizać.

file, pilnik ^m. ~ ^{vā}, piłować, gądzieć. ~cutter, pilnikarz ^m. ~dust, opiórki, pl. ~r, piłużacy.

filial ^a, synowski. ~ation, synowstwo ?, adopcja f.

filigree, filigranowa robota; błyśkotki, pl.

filings, pl. opiórki, pl.

fill, wypełnienie ?, dostatek ^m, sytosć f. ~ ^{vān}, napełnić (się), nalać; nasycić; zadowolić; najeść się; *to ~ the sails*, nadać żagle; *to ~ out*, spełniać, wypełniać; *to ~ up the time*, wypełnić czas; *to ~ up a place*, zajmować posadę. ~er, wypełniacz ^m; wszystko co służy do wypełnienia (luk, wyłomów etc.). ~ing, napełnienie, wypełnienie ?.

fillet, opaska, przepaska, wstążka f, bandaż ^m; zraz cielesiny; listewka f; wędzidełko (pod językiem) ?. ~ ^{vā}, przewiązywać wstążką. [szkockich].

fillibeg, krótki spodnicę góralów fillip, prztyczek, szczutek ^m. ~ ^{vā}, dać prztyczka, szczutka.

filly, żrebica, klaczka f.

film, błona, błonka f. ~ ^{vān}, pokryć (się) plewką lub błonką. ~y ^a, błoniasty; cienki jak pajęczyna.

filter, cedzidło ?, filtr ^m. ~ ^{vān}, cedzić, przecedzać, filtrować (się).

filth, brud ^m, (*fig.*) plugastwo ?. ~ily ^a, brudno, plugawo. ~iness, brudy, pl.; (*fig.*) plugastwo ?. ~y ^a, brudny; (*fig.*) plugawy.

filtrate ^{vā}, filtrować, cedzić. ~tion, cedzenie, przecedzanie, filtrowanie ?. [fręzlować, bramować].

fimbriate ^a, fręzlowany. ~ ^{vā}, fin, pletwa f. ~footed, ~toed ^a, pletwonogi. ~less ^a, bez pletw.

~like α podobny do pletw. **~ny** α , pletwisty. [żnej.]

finable α podległy karze pieniężny; **final** α ostateczny, ostatni. **~ly** α ; na końcu, w końcu, naostatek, wreszcie.

finance, ~ces, pl. skarb τ ; finanse, pl.; umiejętność skarbową. **~cial** α finansowy, skarbowy. **~cier**, finansista; kapitalista τ . **finch**, zięba f (orn.).

find $v\alpha$ znaleźć, napotkać; zastać; mieć za...; sądzić, mniemać; miarkować; *to ~ fault*, przyganiać, czynić zarzuty; *to ~ out*, wynaleść, wymyśleć. **~er**, znalezca τ . **~ing**, znalezienie τ ; (jur.) wyrok τ .

fine, kara pieniężna; grzywny, pl.; podatek τ ; *in ~*, nakoniec, jednym słowem. **~** $v\alpha$ nałożyć karę pieniężną, skazać na grzywny.

fine α czysty, cienki, drobny, subtelny, delikatny; piękny, nadobny, śliczny, ładny; wytworny; chytry, przebiegły. **~draw** $v\alpha$, rzęcznie zasnuć. **~ly** α pięknie, zgrabnie, subtelnie. **~ness**, wytworność; elegancja, subtelność f . **~ry**, wykwintność, okazłość f . **~spoken** α pięknie się wysławiający, gładko mówiący. **~spun** α cienko uprzedzony, sztucznie utkany. **~shaped** α , kształtny, szykowny.

finess, przebiegłość, chytrłość f .

finger, palec τ ; *to have a thing at one's ~s' ends*, umieć co na palcach, wybornie. **~** $v\alpha$ pomacać; lekko dotknąć. **~board**, (muz.) klawiatura f ; szykka (u skrzypców) f . **~ed** α z palcami, paleczasty; wzięty w palec. **~grass**, (bot.) naparstnica f . **~stall**, paluch ręka-wiczkowy.

finical α wymuszony, afektowany; wymuszały, wystrojony.

finis, koniec, finis (w książce).

finish, wykończenie, ukończenie τ . **~v\alpha** skończyć, dokonać, ukoń-

czyć; wykończyć. **~er**, wykonawca, wykonywacz τ . **~ing**, ukończenie; wypracowanie, wykonanie τ .

finite α ostateczny, ograniczony, mający granice. **~ness**, skończoność, ograniczoność, określoność f . [race, ryby, pl. **finned**, finny α skrzewaty; finny fiord, fiord τ (wązka zatoka na brzegach Norwegii).

fir, sosna; sosnina, jedlina f . **~apple**, szyszka sosnowa. **~tree**, sosna f . **fire**, ogień, pożar; zapał τ . **~van**, zapalić, rozpalic, podpalić; wypalić; (mil.) dać ognia, wystrzelić; *to set on ~*, podpalić. **~arm**, broń palna. **~ball**, granat (art.); meteor τ . **~box**, piec (u kotłów parowych etc.). **~brand**, głownia (też fig.) f ; podżegacz τ . **~engine**, sikawka f . **~light**, łuna f . **~man**, strażak τ . **~master**, (art.) fajerwerker τ . **~new** α nowiuteńki, jak z igły zdjęty. **~office**, towarzystwo ubezpieczeń od ognia. **~ordeal**, próba ogniodawa (jako sąd Boży). **~pan**, fajerka f ; panewka (u strzelby). **~screen**, zasłona od ognia. **~shovel**, łożatka do żaru. **~side**, kominek τ , ognisko τ . **~stick**, łączysko τ . **~stone**, krzemień τ . **~wood**, drzewo opałowe. **~works**, pl. ognie sztuczne, fajerwerk τ . **~worker**, (art.) fajerwerker τ .

firkin, baryłka, beczułka f .

firm α mocny, trwały, tęgi; stały, niezachwiany, niewzruszony. **~**, firma handlowa. **~ament**, firmament τ , sklepienie niebieskie. **~footed**, **~hoofed** α (zo.) jednokopytny. **~ness**, moc, trwałość; stałość, niewzruszoność f .

firman, firman, (ukaz sułtana) τ . **first** α pierwszy, najpierwszy. **~** α ; najprzód; przedzej, raczej; wpierw, pierwej; *at ~*, z początku; *at ~ sight*, na pierwszy rzut oka; *~ of exchange*, (ban.) primaweksel τ ; *from the ~ time*, od samgo po-

czątku, od pierwszego razu; *in the ~ place*, przedewszystkiem; ~ or last, przedzej czy później. ~born, pierworodny. ~cousin, brat lub siostra cioceczna lub stryjeczna. ~fruits, pl: nowalje, pl. ~hand, (fig.) pierwsza ręka; *to buy/at) ~ hand*, kupić z pierwszej ręki. ~ling ^s & ^a, pierworodny; pierworód ^m. ~ly ^a, po pierwsze. ~rate ^a, pierwszorzędny, wyborowy.

firth, zatoka, gdzie rzeka wpada; odnoga morska (w Szkocji).

fisc, skarb, fiskus ^m. ~al ^a, fiskalny, skarbowy. ~~, kasyer, skarbnik (w Szkocji) ^m.

fish, ryba ^f; (fig.) neither ~ nor flesh, ani z pierza ani z mięsa, nie wiadomo co, - kto; *an odd ~*, dziwaczny człowiek, dziwak, cudak ^m. ~ ^{vān}, łowić ryby, trudnić się rybołóstwem; *to ~ out*, (fig.) wyłowić; wybadać. ~bone, ość ^f. ~day, dzień postny. ~er, rybak ^m. ~ery, rybołówstwo ^f. ~gig, harpun (wędny). ~hook, haczyk wędny. ~market, targ rybny. ~meal, potrawa rybna, postna. ~monger, przekupień rybny. ~oil, tran ^m. ~pond, staw rybny. ~spear, ość, oścień, harpun ^m. ~wife, ~woman, przekupka ryb. ~y ^a, rybny.

fishing, łowienie ryb? ~boat, łódka rybacka. ~line, sznurek wędny. ~rod, wędzisko, wędziisko ^m. fissile ^a, łupki, łupny. ~ility, łupkość, łupność ^f. ~ure, rysa, szczelina ^f; rozszczepienie się ^f. ~~ ^{vān}, rozszczepiać (się).

fist, pięść ^f. ~ ^{vā}, uderzyć pięścią. fistula, (med.) fistuła, przetoka ^f. ~ar, ~ary ^a, rurkowaty, cewkowaty. ~ous ^a, cewkowaty; fistułowy, przetokowy.

fit, napad, paroksyzm; kaprys ^m, przywidzenie; chętka ^f; przeходni stan; ~ of pleasure, chwilowa przyjemność; by ~s (and starts),

dorywezzo; od czasu do czasu. ~ful ^a, dorywezy; chwilowy; kąprysny. ~ly ^a, dorywezzo, od czasu do czasu.

fit ^a, zdolny, zdatny; przydatny; odpowiedni, stosowny; *to bē ~ to*, przydać się na co. ~ ^{vān}, przyrządzić, wyszykować; dobrąć; zaopatrzyć; przystawać, być do twarzy, dobrze leżeć; *to ~ out*, *to ~ up*, zaopatrzyć we wszystko. ~ly ^a, stosownie; do twarzy; należycie, przyzwocie. ~tedness, przydatność ^f. ~ting ^a, odpowiedni, stósowny. ~tingly ^a, fitch wyka ^f. [vid. fitly

fitchet, fitchew, (zo.) tchórz ^m.

fitty ^a, stosowny, odpowiedni.

fitz, syn ^m (tylko w wyrazach złozonych n. p. ~roy, syn naturalny króla).

five, num. pięć. ~s, pl. rodzaj gry w piłkę. ~fold ^a, pięciokrotny, pięcioraki.

fix ^{vān}, przytwierdzić, utwierdzić, umocować; przyczepić; przykuć; utkwić; naznaczyć, wyznaczyć (n. p. termin); osiąść, osiedlić się; *to ~ the table*, nakryć do stołu. ~ation, przytwierdzenie, umocowanie; ustalenie, ustawnienie; stałość ^f; (chem.) zgęszczanie? ~ed ^a, stały, ustalony; niewzruszony, niezachwiany; ~ed day, oznaczony dzień; dzień przyjęcia (gości). ~edness, stałość, tegość ^f; nieodmienne postanowienie. ~ed star, gwiazda stała. ~ture, rzecz przymocowana, przyfizgig, vid. fishgig. [należność ^f.

fizz, ~le ^{vān}, świątać; brzęczeć. flab**b**iness, miękkość, obwiłość, wątłość ^f. ~by ^a, miękki, obwiły, wątły.

flaccid ^a, flakowaty, rozlazły, sfłaczały. ~ity, ~ness, flakowatość, miękkość, sfłaczałość ^f.

flag, płytka kamienna. ~stone, kamień na płyty; płytka ^f; tafla kamienna na posadzkę.

flag, (*mar.*) flaga; bandera ^f; *white-*, chorągiew parlamentarska; *~ of truce*, *vid. white ~. ~ship*, (*mar.*) okręt admiralski.

flag, flakowacieć, obwiisać; upadać na siłach. *~giness*, flakowatość, obwiistość, sfaczałość ^f.

flagella^{vα}, biczować, chłostać. *~tion*, biczowanie [?]. [cik ^m]

flageolet, (*muz.*) piszczałka ^f; *flagitious* ^a; złośliwy; szkaradny, występny, zbrodniczy.

~ness, szkaradność; zbrodniczość ^f.

flagon, flaszka, flaszczka ^f; flakonik ^m.

flagrance, *~ncy*, gorąco [?]; spiekota; szkaradność ^f. *~nt* ^a; gorący, skwarny; szkaradny, sromotny.

flail, cepy *pl.*

flair, (*myśl.*) zwęszenie [?].

flake, kosmyk, szmatek, kawałek ^m; *~ of fire* ^f; iskra; *~ of ice*, bryła, kra ^f lodu; *~ of snow*, płatek ^m; prószyńka ^f śniegu. *~ vñ*, łuszczyć się.

flaky ^a; płatkowaty, łuskowaty.

flam ^{vα}, ołgać, otumanić.

flambeau, pochodnia ^f; świecznik ^m.

flame, płomień, ogień ^m; namiętność ^f; *~ vñ*, palić się, płomienieć; rozgniewać się. *~coloured*, jasno czerwony.

flamingo, czerwonak (ptak) ^m.

flamy ^a; płomienny, ognisty.

flange, wystający bok, krawędź ^m.

~ vα, dorabiać wystający bok, krawędź.

flank, bok ^m; słabizna ^f (u zwierząt).

~ vñ, stać na bokach; (*mil.*) zaabezpieczyć po bokach, natrzeć z boku. *~er*, flankier ^m; (*fort.*) szaniec, zasłaniający boki wojska, idącego do szturmu.

flannel, flanela ^f (materya).

flap, poła (u surduta); klapa ^f (u kieszeni); brzeg ^m (u kapelusza); ucho (u butów) [?]; klaps ^m, uderzenie ręką; trzepotanie [?], rozmach ^m;

a fly ~, klapka na muchy, placka ^f. *~ vñ*, klapać, uderzyć

(klapką); trzepotać skrzydłami; obwiisać. *~dragon*, zabawa, polegająca na łowieniu rodzynków z palącą się wódką. *~eared* ^a; klapouchy, z obwiśleimi uszami. *~per*, dający klapa; klapak (myśl.) ^m.

flare, migające światło; chełpiwość ^f. *~ vñ*, płonąć; zabłysnąć; rzucać jaskrawe, lecz krótkotrwałe światło.

flash, błysk, połysk, blask ^m; błyskawica ^f. *~ van*, błyskać, zabłysnąć, jaśnieć. *~er*, dowcipniś ^m. *~y* ^a; jaskrawy, błyskotliwy; znakomy; powierzchowny; (*fig.*) gwałtowny.

flask, flaszka ^f; flakonik; rożek ^m na proch, prochowniczka ^f.

flat, płaski, równy, płytki; niesmaczny; (*fig.*) niedowarzony. *~*, płaszczyzna, równina; mielizna ^f; odmiał ^m; (*muz.*) bemol ^m. *~ vñ*, płaszczyć (się), spłaszczyć, rozpłaszczyć; *~ and plain*, nie obwiąjając w bawełnę. *~footed* ^a; płaskonogi. *~iron*, żelazko do prasowania. *~ness*, płaskość, płaskotliwość ^f. *~ten* ^{vα}, *vid. to flat. ~tish* ^a; płaskawy. *~wise*, *~long* ^{ad}; na płask, płasko, na brzuchu.

flatter ^{vα}, pochlebić; łudzić próżną nadzieję. *~er*, pochlebca ^m. *~ing* ^a; pochlebny, pochlebiający. *~y*, pochlebstwo [?].

flatulence, wzdętość ^f; odęcie; parcie [?]; wiatry *pl.*; napuszystość ^f. *~lent* ^a; wzdęty, nadęty; napuszony; (*med.*) wzdymający.

flatus, dech ^m; wionienie [?]; (*med.*) wzdecie [?].

flaunt, szych ^m; chełpiwość; okazałość ^f. *~ vñ*, nadać się, napuszyć się, paradować; chełpić się. **flavour**, przyjemny smak, zapach, bukiet (wina) ^m. *~ous* ^a; smaczny, pachnący.

flaw, rysa, szpara; skaza (w drogim kamieniu) ^f; błęd ^m, wada,

przywara f. ~ ^{vα} rozłupać, złamać. ~less ^ə bez skazy. ~y ^ə, porysowany, ze szparami.

flax, len ^m. ~dresser, czeszący len. ~en ^ə lniany. ~mill, lniania f. ~y ^ə lniany.

flay ^{vα} łupić; zdzierać skórę. ~er, oprawca, zdzierca ^m. ~ing-house, ścierwisko ⁿ.

flea, pchła f.

fleam, (chir.) puszcadło ⁿ; sznyperek ^m. **fleck**, centka, plamka f. ~ ^{vα} nakrapiać, cętkować. ~ed, ~ered ^ə, nakrapiany, cętkowany.

flexion, vid. flexion.

fled ^P, od to flee.

fledge ^{vn}, opierzeć, w pierze obrosnąć. ~d ^ə opierzały. ~ling, ptak opierzały.

flee ^{vn}, uciekać, uciec.

fleece, runo ⁿ; wełna f. ~ ^{vα} strzyżdzić owce; obdzierać, oszukać. ~ced ^ə, strzyżony; oskubany (też fig.). ~cer, obdzieracz ^m. ~cy ^ə wełnisty.

fleer, drwinki ^{pl.}, szyderstwo ⁿ; kpiny ^{pl.} ~ ^{vna}, drwić, szydzić.

fleet, flota f.

fleet ^ə szybki, rączy, chyży. ~ ^{vna}, przelecieć, mignąć; (fig.) zbierać śmiertanę. ~ing ^P, & ^ə, szybko mijający, przelotny; znikomy.

~ness, chyzość, rącość f.

Fleming, Flamandczyk ^m.

Flemish ^ə, flamandzki.

flesh, ciało, mięso ⁿ; cielesne żadze. ~broth, rosół ^m. ~brush, szczotka f. do nacierania. ~colour, cielisty kolor. ~fly, (zo.) ścierwnica f. ~ful ^ə tłusty, mięsisty. ~hook, hak ^m do wieszania mięsa. ~less ^ə, chudy. ~liness, mięistość; zmysłowość f. ~ly ^ə zmysłowy. ~meat, potrawa mięsna. ~y ^ə, mięsisty, cielesny; tłusty.

flew ^P, od to fly.

flexibility, ~bleness, gibkość, giętkość; powolność f. ~ble, ~le, giętki, gibki; powolny, powodliwy. ~on, zgięcie się; gięcie,

naginanie ⁿ; (med.) ściaganie mięśni; (gr.) odmiana f.

flexuous ^ə zagienny, kręty. ~ure, zgięcie, zagięcie, skrzywienie ⁿ. **flicker**, trzepotanie; migotanie ⁿ. **flier**, uciekający; biegacz; zbieg ^m; koło rozpędowe.

flight, lot; odlot (ptaków) ^m; ucieczka f.; stado ⁿ; rój ^m; (arch.) schody ^{pl.}; to put to ~, zmusić do ucieczki, pobić; to take to ~, zamknąć, drapnąć. ~y ^ə szybki, lotny, chyży; żywy (fig.), płochy, roztrzepany.

flimsiness, słabość, lichość f. ~y ^ə słabły, wątły, lichy.

flinch ^{vα}, cofnąć się; uchyłać się; without ~ing, bez wzdrygnienia się.

fling, rzut ^m, wierzganie ⁿ (o koniach); przytyk ^m; uszczęśliwy żart. ~ ^{vn} cisnąć, miotać; rzuścić się wierzgać (o koniach); to ~ at one, dojechać kogo (fig.); to ~ away, odrzucić; to ~ off, stropić.

flint, krzemień ^m. ~glass, kryształ angielski. ~hearted ^ə kamienne serca. ~ware, fajans angielski. ~y ^ə krzemienny, krzemienisty, twardy jak kamień; nieubłagany, okrutny.

flip, napój z piwa, gorzałki i cukru; poncz z jaj.

flippancy, gadulstwo ⁿ; gadatliwość f. ~t ^ə, gadatliwy; płytki (fig.). ~tness, vid. flippancy.

flirt, szybki rzut; machanie ⁿ; żart; przycinek; flirt ^m. ~ ^{vn}, cisnąć, rzucić; żartować; kokietować, umizgać się, flirtować. ~ation, flirting, zalecanki, umiązgi ^{pl.}, flirtowanie ⁿ.

flit ^{vn}, szybko przelecieć, mignąć, fitch, połec słońiny. [uciekać.

flitting, przelot ^m; trzpiotanie się ⁿ. ~ ^ə, trzpiotaty, opieszały.

float, pławka; tratwa f. ~ ^{vna}, pływać, unosić się na wodzie; powiewać; zalewać; spławiać.

~er, pławik ^m. ~ing ^a, płynący. ~y ^a lekki.
flocculent, ^ł płatkowy.
flock, trzoda ^f, stado ⁿ, gromada ^f; kosmyk ^m. ~ ^{vα}, gromadzić się, cisnąć się, tłoczyć się. ~y ^ł, płatkowy.
flog ^{vα}, smigać, ćwiczyć, chłostać.
~ging, chłosta ^f, cięgi ^{pl}.
flood, przypływ (morza); powódź, wylew, zalew; (*fig.*) nawał ^m, niezliczona ilość. ~ ^{vα}, zalewać, zatapiać; wezbrać; a ~ of tears, potoki łez. ~gate, szluza ^f. ~ing, powódź ^f; (*med.*) krwotok ^m.
floor, posadzka ^f; piętro ^f; *ground* ~, parter ^m. ~ ^{vα}, dać podłogę, posadzkę. [dłami]
flop ^{vα}, uderzać, trzepotać skrzydła.
flora, flora ^f, (wykaz roślin pewnego kraju). ~l ^a, kwiatowy. ~l leaf, przysadka kwiatowa.
florileg, (*bot.*) kwiatuszek ^m. ~id ^a, kwiecisty, ubarwiony, kwitnący (też *fig.*); a ~ style, kwiecisty styl.
~idity, ~idness, kwiecistość ^f; zdrowy wygląd twarzy.
florin, floren ^m, czerwony złoty.
florist, miłośnik kwiatów, kwiatów.
floscule, vid. floret. [ciarz ^m].
flotation, płynanie ⁿ.
flotilla, (*mar.*) flotylla ^f.
flotsam, flotson, szczątki statku zatopionego, płynające na wodzie.
flounce, falbana ^f, garnirowanie ⁿ. ~ ^{vα}, obszywać falbaną, bramować.
flounce ^{vα}, pluskać; niepokoić się, rzucać się. ~, szybki ruch, raptowne uderzenie czem, plusk ^m.
flounder, flądra ^f (ryba).
flounder ^{vn}, pluskać, rzucać się w różne strony, drgać.
flour, mąka ^f; mill, młyn do mielenia. ~ ^{vα}, mączyć, mąką przypruszać.
flourish, ubarwienie ⁿ, ozdoba ^f; (*arch.*) floresy ^{pl}; (*muz.*) przedgrywka ^f, preludym ⁿ; firytry ^{pl}; (*typ.*) winietka ^f. ~ ^{vna}, (*fig.*) kwitnąć, być w kwitającym

stanie, prosperować; słynąć; (*muz.*) grać preludym; wypisywać esy-floresy; ubarwiać; wywijac, wymachiwać; w trąby i rogi uderzyć. ~er, kwitnacy; zdobiący etc. ~ing ^a, kwitnacy, prosperujący; okazały.
floury ^a, mączysty, mączny.
flout, drwiny ^{pl}, szyderstwo ⁿ. ~ ^{vα}, drwić, żartować, naigrawać się. ~er, szyderca ^m. ~ing ^a, szyderecy. ~ingly ^{ad}, przez drwiny, żartując.
flow, wylew ^f; przypływ ^m, płynność, potoczystość (mowy); obfitość ^f. ~ ^{vna}, płynąć; wypływać; wynikać; spływać; przybierać; powiewać.
flower, kwiat (też *fig.*) ^m, kwiecie ⁿ; wybór ^m (najprzedniejsza część). ~ ^{vα}, przystrajać kwiatami; kwitnąć (też *fig.*). ~ed ^a, ukwiecony, umajony; kwitnacy. ~et, kwiatek ^m. ~iness, bogactwo ⁿ kwiatów; kwiecistość ^f. ~ing, kwiecie; kwitnietie ⁿ. ~y ^a, kwitnacy; kwiecisty.
flowing, płynienie; wzbieranie ⁿ (rzeki); powódź ^f. ~ ^a, płynący; płynny (*fig.*); nieprzerwany; ebbing and ~, przypływ i odpływ ^m. ~ness, potoczystość ^f.
flown ^f, od to fly.
fluctuant ^a, wahający się, niestały. ~te ^{vn}, falować (o wodzie); wahać się. ~tion, chełbotanie się, falowanie (wody) ⁿ; chwianie się ⁿ; chwiejność; fluktyacja ^f.
flue, rura ^f, komin ^m.
flue, puch ^m; włochaciny ^{pl}.
fluellin, (*bot.*) weronika ^f, przetacznik ^m.
fluen||cy, zmienność; płynność ^f; łatwość wysłowienia. ~t ^α, płynny; falujący; zmienny; gładki. ~tly ^{ad}, płynnie, gładko, biegłe.
fluff, kosmyki, włochaciny ^{pl}.
fluid, płyn ^m; ciecz ^f. ~ ^a, płynny.
~ity, ~ness, płynność, ciekłość ^f.
fluke, zab kotwiczny. ~ ^{vn}, mieć szczęście.

flump i puc! ~ *vñ* upać na zie-
mię (niezgrabnie).

flung *pr* & *p*, od *to fling*.

funkey, flunky, lokaj *m*.

fluor, (*min.*) flusspat, topnik *m*.

flurry, poruszenie, zamieszanie
(*fig.*) *n*; ~ (*of wind*), uderzenie *n*;
poryw *m* wiatru. ~ *vα* niepokoić,
wzruszyć, zmieszać.

flush, (*fig.*) zapłonienie, zaczernie-
wienie się; gwałtowne uniesienie;
wzburzenie (umysłów); karty
jednego koloru (w grze). ~ *vñ*,
zaczerwienić (się); (*fig.*) zapłonić
się; zajaśnić; (*fig.*) zagrzać (się).
~ *a*, świeży, pełen życia; mający
pieniądze; na równi stojący.
~ness, świeżość; obfitość *f*.

fluster, pobudzenie; zamieszanie
(*fig.*); rozgrzanie (trunkiem) *n*.
~ *vñ*, poruszyć, pobudzić; zmie-
szać (*fig.*); rozgrzać (trunkiem);
być w stanie podnieconym.

flute, flet; rowek *m*. ~ *vñ*, grać
na flecie; rznąć, wyrzynać w ro-
wki, wyżłobkować.

flute-player, flutist, fletnista *m*.
flutter, trzepotanie skrzydłami;
machanie; bicie (serca); zamie-
szanie *n*; rozgardjasz, niespo-
kój *m*. ~ *vñ*, trzepotać skrzydła-
mi; kręcić się, wiercić się; ma-
chać; bić (o sercu).

fluvial, ~tile *a*, rzeczny.

flux, przypływ (morza) *m*; płynie-
nie, cieczanie; zbieganie się;
zbieranie się *n*; (*med.*) bloody ~,
czerwonka *f*. ~ *vñ*, roztopić, roz-
puścić; (*fig.*) oczyścić. ~ibility,
topnistosć *f*, własność *m* topienia
się. ~ible *a*, topnisty, topny.
~ion, płynienie *n*; spływy *m*; zmia-
na; (*med.*) fluksja *f*.

fly, mucha; dorożka *f*; *Spanish* ~,
mucha hiszpańska, kantaryda *f*.
~catcher, łowiący ryby na mu-
chy; muchołówka (ptak) *f*. ~flap,
klapka *f* na muchy. ~ *vñ*, lecieć,
latać; uciekać, zmykać; uniknąć,
wystrzegać się; pęknąć, rozlecieć

się w drobne kawałki; *to ~ at*,
rzucić się na kogo; wpaść; *to ~*
into passion, unieść się gniewem;
to ~ out, wylecieć; *to ~ open*,
roztworzyć się na oścież.

flying *a* latający; szybki; *with ~*
colours, z rozwiniętymi sztanda-
rami.

foal, żrebię. ~ *vñ* żrebić się.

foam, pianka *f*. ~ *vñ* pienić się.
~y *a*, pienisty, pieniący się.

fob, kieszonka *f*. ~ *vñ* okpić,
oszukać; *to ~ off*, zbyć, odprawić
kogo.

focal *a* (*fiz.*) ogniskowy. ~us,
(*pl.* focuses i foci), ognisko *n*; fo-
kus (*fiz.*) *m*.

fodder, pasza *f*, strawa bydlęca
(siano, obrok etc.). ~ *vñ* karmić
(bydło) suchą paszą.

foe, (w poezji) wróg, nieprzyja-
ciel *m*. *foetus*, vid. fetus. [ciel *m*].

fog, mgła *f*; (*fig.*) zamroczenie *n*.
~ *vñ*, zamglieć; (*fig.*) pomroczyć.
~giness, mglistość; ociężałosć *f*.
~gy *a*, mglisty; (*fig.*) ciemny, nie-
jasny. ~signal, sygnał dany na
znak niebezpieczeństwa (na ko-
lejach żelaznych i okrętach).

foh i pfe! fe!

foible, słaba strona, słabostka *f*.

foil, ślad *m*; zniweczenie *n*; pora-
żka *f*; rapier *m*. ~ *vñ*, stępić, osła-
bić; porazić; zniweczyć.

foil, blaszka metalowa; folga *f*,
listek złota lub srebra (dla ozda-
biania). ~stone, fałszywy bry-
lant.

foin, pchnięcie, przebiecie, cięcie *n*
czem. ~ *vñ*, przebić, zażgać.

foist, łotrostwo; oszukaństwo *n*.
~ *vñ*, podrobić, sfałszować, pod-
sunąć (pokryjomu). ~er, fałszerz *m*.

fold, zagroda; owczarnia *f*, trzoda *f*
owiec.

fold, fałda *f*; wyłóg *m*; okładka *f*.
~ *a*, podwójny, wdwójnasób. ~ *vñ*,
złożyć we dwoje, fałdować; objąć,
objąć w ramiona; skrzyżować
ręce. ~er, składający; gładyszka *f*.

(do gładzenia papieru). ~ing, składanie, fałdowanie; objęcie; falce^m (u introligatorów). ~~bed, łóżko składane. ~~chair, krzesło składane. ~~door, podwójne drzwi. ~~screen, parawan^m.

folia||ceous^a liściasty; łupny, łuskowaty. ~ge, liście pl.; oliście-
nie^t; (arch.) liścianka f. ~te^{vα} rozklepać na listki, blaszki. ~~^a, liściemi pokryty, omajony. ~tion, ~ture, rozklepanie^t; blaszka f.

folio, foliął (książka)^m; foljoⁿ (karta w księdze handlowej etc.).

folios^a listkowaty, cieńki.

folk, ludzie pl.; świat; naród^m.

follow^{vαn} iść za kim, następo-
wać; postępować za czymś przy-
kładem; przykładać się do czego,
zajmować się czem; słuchać; być
czyim stronnikiem; wynikać, wy-
pływając; to ~ one's business, zaj-
mować się swymi interesami; to
~ the law, być prawnikiem; it
~s from this, z tego wynika. ~er,
twarzysz; oddany, sługa; stron-
nik, zwolennik^m. ~ing, stron-
nictwo^t; partya f. ~~^a następny,
poniższy; in the ~~ manner, w na-
stępujący sposób.

folly, głupstwo^t; niersądek^m;
szaleństwo^t.

foment^{vα} naparzać, nagrzewać;
(fig.) rozniecać, podżegać. ~ation,
naparzanie^t; napar^m; (fig.) po-
dżeganie, poduszczanie^t. ~er,
podżegacz, podszczuwacz^m; szkan-
dela (do ogrzewania pościeli) f.

fond, fundusz, zapas^m. ~^a lu-
biący, kochający; czuły, tkliwy;
pobłażliwy; to be ~. of, lubić
co. ~le^{vna} starać się; pieścić.
~ling, pieszczoł^m; pieszczo-
tka f. ~ly^{ad} czule, tkliwie, z
całego serca. ~ness, czołość;
tkliwość f; upodobanie w czem,
przywiązanie^t.

font, chrzcielnica f.

food, pokarm^m; pożywienie^t; stra-

wa, żywność f. ~less^a nie ma-
jący pokarmu; nieżyzny.

fool, głupiec, kiep, dureń; bła-
zen; idjota^m. ~van, okpić, o-
drwić; błaznować, zdurzyć, bała-
mucić; to play the ~, udawać
głupiego, błaznować; to make a ~
of one, kpić z kogo, drwić.
~born^a idjota z urodzenia. ~ery,
głupstwo^t; głupota f. ~hardiness,
szalona odwaga. ~hardy^a śmiały
do szaleństwa. ~ish^a głupi,
głupawy, durny; nieroztropny,
nierozważny. ~ishness, błazeń-
stwo^t; głupota f.

foot, (pl. feet) stopa, nogá; pie-
chota f; stan^m, stopa f (fig.); ~
by ~, nogą za nogą, powoli; on ~,
pieszo, piechotą; to set on ~, wpro-
wadzić w ruch. ~vna, iść, sta-
pać, tupać; podzelować (buty).

~ball, piłka, która się odrzuca
nogami (gra w piłkę). ~board,
stopień (u powozu etc.)^m. ~boy,
chłopiec^m na posyłki. ~bridge,
kładka f. ~cloth, dywanik^m pod
nogi; czaprak^m (na konia). ~ed^a
(w wyrazach złożonych) z no-
gami. ~fall, stąpienie^t; krok^m,
potknięcie^t. ~guards pl., gwar-
dyja piesza. ~hold, oparcieⁿ dla
nóg; (fig.) podpora f. ~ing,
chód; krok^m; podpora f; podnó-
że^t; podstawa f; podzelowanie^t.

~man, lokaj; piechur^m. ~note,
odnośnik (u spodu stronicy)^m.
~pace, krok powolny. ~path,
ścieżka f. ~post, poczta pie-
sza, pieszy posłaniec. ~race,
wyścig^m. ~soldier, piechur^m.
~stalk, ogonek (owocu)^m; szy-
pułka f (bot.). ~stall, strzemieńⁿ
u siodła damskiego; (arch.) po-
stument^m, podnoże^t. ~step,
krok; ślad^m. ~stool, stołeczek
pod nogi, podnożek^m. ~way,
ścieżka f; trotoar, chodnik^m.

fop, kiep, błazen; więrcipięta,
fircyk^m. ~ling, błazenek, cym-
bał^m. ~pery, błazeństwo^t; fan-

faronada, fircykowatość ^{f.} ~pish ^a, wymuskany, fireykowaty. ~pishness, wymuszonosć, przesada, afektacya (w ruchach etc.) ^{f.}

for ^c & ^{ppr}, z powodu, że; bowiem, iż, ponieważ; dla; (o cenie) po; na korzyść; pomimo; as ~ me, co do mnie, mojem zdaniem; ~ God's sake, dla Boga, przez litość; ~ all that, pomimo to wszystko; ~ a while, na chwilę; ~ instance, naprzykład; ~ certain, na pewno; ~ ever, na zawsze; ~ fear of, z bojaźni, aby; good ~ nothing, nicpoń, ladaco, doniczege; ~ one, na jeden raz, na ten raz; once ~ all, raz na zawsze; what ~, dla czego, poco? ~ want of, dla braku czego; word ~ word, słowo w słowo.

forage, furaż ^m; pasza; żywność ^{f.} ~ ^{vna}, furażować; płądrować, łupić; w paszę zaopatrzyć. ~r, furażer; łupieżca ^m.

foramen, (*pl. foramina*) dziurka ^{f.}; otwór, por ^m.

forbade ^{pr} od to forbid.

forbear ^{ván}, zaprzestać, wstrzymać się, unikać, wystrzegać się; mieć wzgląd, pobłażać; I could not ~ laughing, nie mogłem wstrzymać się od śmiechu. ~ance, zaprzestanie, wstrzymanie się ^m; cierpliwość, wyrozumiałość ^{f.}, pobłażanie ^m.

forbid ^{vá} zakazać, zabronić; przeszkołdzić; God ~! uchowaj Boże! Boże broń! ~den ^p od to forbid, zabroniony, wzbroniony; it is ~~, zakazuje się; ~ fruit, owoc zakazany. ~dleness, wzbronienie, niedozwolenie ^m. ~ding ^a, zakazujący, zabraniający; odrażający, odstreczający.

force, siła, moc ^{f.}; gwałt, przymus ^m, przemoc ^{f.}; (wyrazu) znaczenie ^m; ważność, waga ^{f.}; a law in ~, prawo ohowiąjące; by open ~, przemoća, siłą, gwałtem; ~s ^{pl.}, wojsko ^m; siła zbrojna. ~ ^{ván},

przymuszac, . znaglić; wyłamać (drzwi); rozbić (zamek); zgwałcić; to ~ away, wyprzeć; wymódz na kim; to ~ back, zmusić do ustąpienia, do odwrotu; to ~ in, weprzeć; to ~ out, wyprzeć; to ~ upon, narzucać komu; wymódz na kim. ~dly ^{ad} z przymusu, przymusem. ~ful ^a silny, mocny; skuteczny. ~less ^a słaby, niemocny. [siekanie]

forcemeat, mięso faszerowane, forceps, (*zo. i chir.*) obcęgi, cęgi, kleszcze ^{pl.}

forcible ^a silny, mocny, potężny; gwałtowny; zmuszony; skuteczny. ~ness, siła, moc; skuteczność ^{f.}

forcipated ^a mający kształt obęgów, kleszczy.

ford, bród; strumień ^m. ~ ^{va} przejść w bród, przebrnąć. ~able ^a, dający się przebrnąć.

fore, przednia część, front ^m. ~ ^a; przedni, na przodzie położony, postawiony. ~arm, przedramię, przedbarcze ^m. ~bode ^{vá}, przepowiadac, wróżyć. ~boder, wieszcz, prorok ^m. ~boding, przepowiednia, wróżba ^{f.}, przeczucie ^m. ~ ~ ^a, przepowiadający. ~cast, przemyślanie, obmyślanie ^m; przezorność ^{f.}. ~ ~ ^{ván} projektować; naprzód obmyśleć; przemyśliwać. ~cited ^a wyżej przytoczony, wyż wzmiankowany. ~close ^{vá}, wykluczyć; przeskodzić. ~closure, wykluczanie; przeskodzenie ^m.

~deck, przód okrętu. ~design ^{vá} naprzód przeznaczyć. ~do ^{vá} uprzedzić. ~doom ^{vá} naprzód potępić; naprzód przeznaczyć. ~end, część przednia (frontowa), przód ^m. ~father, przodek, dziad, antenat ^m. ~fend ^{vá} bronić; odwrócić; God ~ ~ it! Boże uchowaj! ~finger, palec wskazujący. ~foot, przednia noga. ~front, część przednia (frontowa); (*arch.*) fasada ^{f.}; pierwszy szereg. ~go ^{vá} poprzedzić. ~goer, poprzednik ^m.

~going α poprzedzający; dawniejszy. ~ground, przedni (pierwszy) plan, część z przodu. ~hand, przód m konia. ~handed α wcześniejszy, rychły. ~head, czoło n . foreign α cudzoziemski, obcy, zagraniczny; F ~ Office, ministerium spraw zewnętrznych. ~er, cudzoziemiec, obcokrajowiec m . ~ness, obcość, nienależytość f . fore||judge $v\alpha$ przesądzać, wydawać sąd przedwczesny. ~know $v\alpha$, wiedziec naprzód, przewidzieć. ~knowable α przewidzialny. ~knowingly ad za wiedzą. ~knowledge, odgadnięcie, przewidzenie n . ~land, przylądek, cyipel m , przedgórze n . ~leg, przednia noga. ~loch, czub (koński). ~man, starszy, pierwszy; szef; dozorca (kierujący robotą drukarską etc.), werkmistrz m . ~mast, maszt przedni. ~mentioned α wyżej wzmiankowany. ~most α przedni, pierwszy, na przedzie będący. ~named α wyżej wymieniony. ~noon, przedpołudnie n . ~~ α przedpołudniowy.

forensic, ~al α sądowy; ~medicine, medycyna sądowa. fore||ordain $v\alpha$ naprzód przeznaczyć, przepisać, zapisać. ~part, część przednia, przód; początek m . ~remembered α wyżej wspomniany. ~run vn biedz na przedzie; poprzedzić, wyprzedzić. ~runner, poprzednik, zwiastun m ; przepowiednia, wróżba f . ~said α wyżej wymieniony, wzmiankowany. ~sail, przedni maszt. ~say $v\alpha$ rozporządzić, przykazać. ~see $v\alpha$, przewidzieć. ~shadow, zapowiedzenie n . ~~ $v\alpha$ zapowiadać. ~ship, przód okrętu. ~show $v\alpha$, naprzód pokazać, przedstawić; zapowiedzieć. ~sight, przewidywanie n ; przezorność f . ~skin, napletek, obrzezek m . ~stall $v\alpha$, uprzedzić w kupnie, zakupić wprzód; uprzedzić, wyprzedzić.

forest, las, bór m . ~ $v\alpha$, zagań, zalesić. ~er, leśniczy; mieszkańców lasów, leśniak m . ~less α bezleśny. ~ry, leśnictwo n . fore||taste, przedsmak m (też fig.), próbka f . ~ $v\alpha$ przeczuwać; mieć przedsmak. ~tell $v\alpha$ przepowidać, wróżyć. ~teller, przewoziacz, wieszczbiarz, wróżek m . ~token, znak m ; przepowiednia, wróżba f , omen m . ~told pr & r , od to fortell. ~tooth, (pl. fore-teeth) zab przedni, siekacz m . ~warn $v\alpha$ przestrzędz, ostrzędz; zabronić; zwiastować. ~~ ing , ostrzeżenie n . ~wheel, przednie koło. ~wind, wiatr pomyślny. forfeit, strata, konfiskata f ; kara pieniężna; przestępstwo n ; game of ~s, zabawa w fanty. ~ α stracony, postradany. ~ $v\alpha$ stracić, postradać. ~able α mogący być postradanym; uległy konfiskacie, karze pieniężnej. ~ure, postradanie, stracecie n ; utrata f , kara pieniężna.

forgave pr , od to forgive.

forge, kuźnia; huta żelazna, hamernia f . ~ $v\alpha$ kuć, ukuć; sfałszować, podróbić. ~r, kowal, hamernik; fałszerz (dokumentów, monety) m . ~ry, roba kowalska; fałszowanie, fałszerstwo n .

forget $v\alpha$ zapomnieć. ~ful α niepamiętny, zapominający, opieszały. ~fulness, niepamieć f , zapomnienie; zaniedbanie n . ~metnot, (bot.) niezapominajka f . ~ter, zapominalski m .

forgivable α do przebaczenia, przebaczliwy. ~ve $v\alpha$, przebaczyć, darować; przepuszczać. ~ven r , od to forgive. ~veness, zapominanie, przebaczanie; przepuszczanie, odpuszczańe (kary, winny) n . ~ving α pojednawczy. ~~ness, pojednawcość f .

forgot, forgotten *pr* & *p*, od *to forget*.

fork, widelec ^m; grabki; widełki *pl.*; (*agr.*) widły *pl.*; rozwidlanie się ⁿ. ~ ^{ván}, nakładać, brać widłami; rozwidlać się; (*agr.*) puszczać liście, porostki. ~ed ^a, widlasty, rozsochaty; widełkowaty; ~ed *road*, rozstajnia ^f, rozdroże ⁿ. ~edness, ~iness, rozsochatość, widełwatość ^f. ~less ^a, nie widlasty, bez wideł. ~y ^a, widlasty; widełkowaty.

forlorn ^a, opuszczony, zapomniany; nędzny, nieszczęśliwy. ~hope, (*mil.*) posterunek na stracenie; oddział idący pierwszy do ataku. ~ness, opuszczenie ⁿ; nędza, niedola ^f.

form, forma ^f, kształt ^m; forma ^f, wzór, model ^m; formalność ^f; formy (twarzyskie) *pl.*; rota (przysięgi); ławka; klasa ^f (też *fig.*); (*gram.*) forma; *in due ~*, podług formy przepisanej; *a set ~*, formula przepisana, wzór ^m; *a ~ of government*, forma rządu ^f. ~ ^{ván}, formować, kształcić, ukształtać, tworzyć; (*fig.*) kształcić (umysł etc.); (*gram.*) tworzyć; (*mil.*) formować (się); tworzyć się. ~al ^a, foremny, regularny; formalny. ~ality, formalność, forma; ceremonia; formalność (forma przepisana) ^f. ~alizə ^{vñ}, formalizować, ścisłe przestrzegać przepisów. ~ally ^{ad}, formalnie, wedle przepisów; dla pozoru; umyślnie. ~ation, utworzenie, ukształcenie ⁿ; (*mil.* & *geol.*) formacja ^f; budowa, struktura ^f. ~ative ^a, plastyczny, kształtujący, tworzący; pouczający.

former, twórca, tworzyciel; formierz ^m. ~ ^a, dawniejszy, uprzedni; poprzedni; tamten. ~ly ^{ad}, dawniej, przedtem.

formidable ^a, straszny, groźny, okropny. ~ness, straszność, groźność ^f.

formless ^a, bezkształtny, neforemny. ~ness, bezkształtność ^f.

formula, (*pl.* *formulae* i *formulas*) formula ^f, przepis ^m. ~ary, (przepisana) forma; formularz ^m; zbiór ^m formuł, przepisów. ~~ ^a, przepisany; formalny (wedle przepisów). ~ate ^{vá}, formułować.

formicalte ^{vñ}, oddawać się nierzadowi, wszeteczeństwu. ~tion, nierząd ^m, wszeteczność ^f.

forsake ^{vá}, opuścić, odbiedz; porzucić; zrzec się. ~n ^p, od *to forsake*.

forsook *pr*, od *to forsake*. **forsooth** ^{ad}, zaiste! prawdziwie! zaprawdę!

forswear ^{ván}, odprzysiądz się, wyprzysiądz się; wypierać się; krzywoprzysięgać. ~er, zaprzeczyciel; krzywoprzysięzca ^m.

forsworn ^p, od *to forswear*. ~ness, krzywoprzysięstwo ⁿ.

fort, (*mil.*) fortyfikacya (warownia) cytadela ^f, fort; szaniec ^m.

forth ^{ad}, naprzód; dalej, nadal; na zewnątrz, na świat; *and so ~*, i tak dalej; *from this time ~*, od tej chwili nadal, na przyszłość; *to set ~ a book*, wydać dzieło. ~coming, zjawienie się, pojawienie się? ~~ ^a, zjawiający się, pojawiający się; mający się pojawić. ~issuing ^a, wychodzący.

~with ^{ad}, zaraz, natychmiast.

fortieth, num. czterdziesty. [wraz. **fortifiable** ^a, (*mil.*) dający się obwarować, oszańcować. ~fication, obronienie; zabezpieczenie; (*mil.*) obwarowanie ⁿ; szańce *pl.*; okopy *pl.*; fortyfikacya ^f (roboty fortyfikacyjne i sztuka). ~fy ^{vá}, wzmacnić; popierać, pokrzepić; (*mil.*) obwarować, ufortyfikować. ~tude, hart (duszy) ⁿ; męstwo ⁿ; odwaga, dzielność ^f.

fortnight, 14 dni, dwa tygodnie; *this day ~*, od dziś za dwa tygodnie. ~ly ^a, dwutygodniowy.

fortress, twierdza, forteca ^t; (*fig.*) przedmurze ⁿ.

fortuitous ^a, przypadkowy, wypadkowy, trafunkowy. ~ ~ly ^{ad}, przypadkowo. ~tousness, przypadkowość ^f. ~ty, wydarzenie ⁿ; przypadek ^m.

fortunate, szczęśliwy, szczęsny; pomyślny. ~nateness, szczęśliwość ^f; szczęście ⁿ.

fortune, fortuna ^f; los ^m; dola ^f; powodzenie ⁿ; majątek ^m; bogactwo ⁿ; dostatki *pl.*; good ~, szczęście ⁿ; ill ~, nieszczęście ⁿ; to make one's ~, dorobić się majątku; by ~, przypadkiem. ~book, sennik (sny wykładający). ~hunter, poszukujący posążnej żony. ~less, ubogi, bezposażny. ~teller, wróżbita ^m; cyganka, wróżka ^f.

forty, num. czterdzieści.

forum, forum ⁿ; sąd ^m.

forward, ~s ^{ad}, naprzód, przed siebie; dalej. ~ ^a, na przedzie będący; wczesny, przedwczesny; chętny, ochoczy, pochopny. ~ ^{vā}, przyspieszyć; posuwać naprzód, wysyłać; pomagać. ~ly ^{ad}, ochocezo; spiesznie; dzielnie. ~ness, pośpiech ^m; ochocezość; pochopność, śmiałość ^f; męstwo ⁿ; odwaga ^f.

fossile, rów ^m; fosa ^f; wykop ^m. ~il ^a, kopalny, skamieniały. ~~, (*geol.*) skamieniałość ^f; fosylie *pl.*; wykopalisko ⁿ.

foster, wychowaniec ^m; wychowanek ^f. ~ ^{vā}, pielęgnować, żywić (też *fig.*); *to ~ up*, wychować. ~age, pielęgnowanie; karmienie; wychowywanie ⁿ. ~brother, brat mleczny, wspólnowychowaniec ^m. ~child, *vid. foster*. ~daughter, wychowanek ^f. ~father, wychowawca, wychowawczy ^m. ~ling, *vid. foster*. ~mother, wychowawczyni ^f. ~sister, siostra mleczna, wspólnowychowanka ^f. ~son, wychowanek ^m. ~fought ^{vr} & ^p, od to fight.

foul ^a, brudny, plugawy; stęchły, zbutwiały; mętny, zaśmiardły; zły (o powietrzu), brzydki; nieuczciwy, bezecny, niegodziwy; szulerski. ~ ^{van}, zepsuć, zbrudzić (sie). ~dealing, niesumienne, nieuczciwe postępowanie. ~copy, brulion ^m. ~ness, plugawość ^f; brud ^m; nieuczciwość, bezecność ^f; zepsucie ⁿ. ~play, nieuczciwa, szulerska gra. ~water, mętna woda; *it is good fishing in ~*, w mętnaj wodzie ryby łowić. ~weather, brzydka pogoda.

found ^{pr} & ^p, od to find.

found ^{vā}, zakładać, założyć (masto, osadę), fundować (szkołę, instytut etc.); opierać, ugruntować. ~ation, założenie ⁿ; podstawa ^f; grunt, fundament ^m; fundacja; darowizna ^f; stypendyum ^m. ~er, stypendysta ^m. ~er, założyciel ^m; fundator ^m.

found (*bells etc.*) ^{vā}, odlewać. ~er, ludwisarz ^m. ~ery, odlewnia, ludwisarnia ^f.

founder ^{vna}, tonąć, zatonać (o okrętach), iść do dna; poszkodzić się; ochwacić (o koniu).

foundling, podrzutek, znajdek ^m; ~ hospital, dom podrzutek.

fount, odlewanie ⁿ; czcionek.

fountain, źródło ⁿ; fontanna ^f; wodotrysk ^m. ~head, źródło (też *fig.*). ~less ^a, nie mający źródeł, nieźródłowy.

four, num. cztery. ~, czwórka ^f; czworo czego; czwórka (zaprząg z czterech koni); *to go upon all ~s*, chodzić na czworakach. ~cornered ^a, czworokatny. ~fold ^a, czworoaki, poczwórny. ~footed ^a, czworoonożny. ~square, kwadrat, czworokat ^m. ~~, czworooczny, kwadratowy; (*fig.*) nieugięty. ~wheeled ^a, o czterech, kołach, czterokołowy.

fourteen, num. czternaście. ~th, num. & ^s, czternasty; czternastka ^f; czternasta część.

fourth, *num. & s.* czwarty; ćwiartka^t; kwarta^f (czwarta klasa). ~ly ^ad, po czwarte.

fowl, ptactwo^t; ptak^m. ~ ^{vn} łowić ptaki; polować na ptaki. ~er, ptasznik^m. ~y, kurnik (kojec), dziedziniec^m dla drobiu; łowienie ptaków; polowanieⁿ na ptaki.

fox, (*zo.*) lis^m; (*fig.*) szczwany lis, chytry człowiek; a she ~, lisica. ~van, oszukać, wywieść w pole; chytro działać. ~brush, lisi ogon. ~chase, polowanie na lisy. ~dog, jamnik^m. ~glove, (*bot.*) naparstnica^f. ~hunter, polujący na lisy. ~ish, ~like ^a, podobny do lisa; (*fig.*) chytry jak lis. ~skin, lisia skóra. ~tail, (*rośl.*) amarant ogoniasty, lisiogon^m. ~trap, żelaza (łapka) *pl.* na lisy. ~y^a, lisi; (*fig.*) chytry, podstępny; cub of a ~, (*zo.*) lisiątko, lisięⁿ.

fract|ion, ułomek; ułamek (też mat.). ~ional^a ułomkowy, nieznaczny; ułamkowy (*mat.*).

fractious^a kłotliwy; uparty, uporny. ~ness, upór^m, uporność^f.

fracture, łamanie^t; (*chir.*) złamanie kości, fraktura^f. ~ ^{va}, złamać, zdruzgotać.

fragile^a łomny, kruchy; słaby. ~lity, łomność, kruchość; słabłość^f.

fragment, ułamek; kawałek, urywek, fragment^m. ~ary, urywkowy, z kawałków złożony.

fragrance, ~cy, woń, wonność^f, przyjemny zapach. ~t^a pachnący, woniejący, wonny.

frail, koszałka^f; koszyk^m.

frail^a łomny; słaby, ułomny; znikomy. ~ness, ~ty, słabłość, kruchość, ułomność^f.

frame, zrąb^t; budowa; rama, osada, oprawa^f; krosna *pl.*; kształt; skład, system; plan^m; usposobienie^t; humor^m; ~ of a window, ramy okna. ~van, ukształtować, budować; oprawić,

osadzić; wymyśleć; to ~ a story, zmyślić bajkę; to ~ one's thoughts into words, wyrazić myśli. ~x, budownik, twórca; autor, sprawca^m; franchise, przywilej^m; swoboda^f, schronisko^t. ~ ^{va}, oswobodzić, wyzwolić; nadać przywileje.

Franciscan, franciszkanin^m.

frangi|bility, łamliwość, kruchosć^f. ~ble^a łamliwy, kruchy. **frank**, frank (moneta)^m; list frankowany. ~ ^a, otwarty, szczery; jasny; wolny od podatku. ~ ^{va}, frankować list, uwolnić od podatku. ~incense, kadzidło^t. ~lin, drobny właściciel ziemski. ~ly ^a, otwarcie, szczerze; bez wahania. ~ness, szczerość, otwartość^f.

frantic^a szalony, zapamiętały, wściekły. ~ness, szalonosć, zapamiętałość, wściekłość^f.

fratern|al^a bratni, braterski. ~ity, braterstwo^t; braterskość^f; bractwo^t. ~ization, bratanie się^t. ~ize ^{vn}, pobratąć się.

fratricide, bratobójstwo^t; bratobójca^m.

fraud, oszukaństwo^t; podstęp^m; defraudacja^f. ~ful^a podstępny, zdradny, zdradziecki. ~less^a, nie oszukujący, rzetelny. ~ulence, ~ulency, oszukaństwo, szalbierstwo^t. ~ulent, podstępny, szalbierski, oszukujący.

fraught^p, & ^a naładowany, obciążony; ~ with, pełen czego, zapatrzony w co. ~tage, vid. freight.

fray, miejsce przetarte (u sukni etc.). ~ ^{va}, trzeć, przecierać.

freak, kaprys^m; fochy, dasy *pl.* ~ful, vid. freakish. ~iness, vid. freakishness. ~ish^a, kapryśny, chimeryczny, strojący fochy, dziwaczny. ~ishness, kapryśność^f, dziwactwo^t.

freckle, piega (żółtawa plama na twarzy lub rękach z upału głowecznego); plamka^f. ~ ^{vn}, pie-

gowacieć; nakrapiać. ~d ^a piegowaty; nakrapiany. ~dness, piegowatość f.

free ^a wolny, swobodny; niezależny; bezprzeszkodny; nic nie kosztujący, darmo dany; wolny od opłaty; uwolniony, wyzwolony; szczerzy, otwarty; niewymuszony; hojny. ~ ^{vα} uwolnić; wyzwolić; wyswobodzić; P, freed. ~booster, rozbójnik morski, korsarz ^m. ~born ^a wolny z urodzenia. ~dom, wolność, swoboda; niezależność; szczerość, otwartość; łatwość, gotowość f. ~handed ^a mający wolne ręce, niezatrudniony; hojny. ~~ness, hojność f. ~hearted ^a; szczerzy, szlachetny; hojny. ~~ness, szczerość; hojność f. ~hold, wolna własność ziemska. ~holder, posiadacz ^m własności wolnej. ~man, wolny obywateł. ~mason, frankmason, mason ^m, wolny mularz. ~masonry, (frank)masoneria f., wolnomularstwo ^m. ~minded ^a; swobodnego umysłu, nie mający troski. ~ness, wolność; szczerość, otwartość; hojność f. ~r, wybawiciel, oswobodziciel ^m. ~school, szkoła bezpłatna. ~spoken ^a otwarty, szczerzy (w momencie). ~stone, ciosowy kamień, piaskowiec ^m. ~thinker, wolnomysliwiec, libertyn ^m. ~thinking, wolnowierstwo. ~trade, wolność f handlu. ~will, wolna wola, samowola f.

freeze ^{vna}, marznąć, zmarznąć; (fig.) ostygnać; mrozić, zamrozić; it is freezing hard, jest tęgi mróz.

freight, ładunek, fracht; przewóz ^m towarów. ~ ^{vα} ładować (na okręt); wynająć (okręt); przewozić (towary). ~er, najmujący, ładujący, odnajmujący okręt; spedycytor ^m.

French ^a francuzki. ~, mowa francuska; the ~, Francuzi pl.; to know ~, to speak ~, mówić po

francuzku. ~bean, (bot.) fasola ^m. ~chalk, (min.) gatunek talku. ~grass, ~honeysuckle, (bot.) kosza wyka, kozia rutka. ~man, (pl. ~men.) Francuz ^m. ~wheat, proso ^m. ~woman, (pl. ~women) Francuzka f.

frenetic(al) ^a; szalony, wściekły; frenetyczny. ~zied ^a wściekły, szalony; do szaleństwa przywieziony. ~zy, szaleństwo ^m; wściekłość, zapamiętałość f. ~~ ^{vα} do szaleństwa przywieść.

frequen||ce, tłum ^m; zgromadzenie ^m. ~cy, częste powtarzanie (się). ~t ^a częsty, upowszechniony. ~ ^{vα} ucieszczać, często gdzie bywać. ~tation, ucieszczanie, bywanie ^m. ~tative ^a wielokrotny. ~~; (gram.) słowo częstotliwe. ~ter, zwykły gość. ~tly ^{ad} często, wielokrotnie. ~tness, vid. frequency.

fresco, (pl. frescoes, frescos) malowanie; malowidło na świeżym tynku, fresko ^m (mal.).

fresh ^a świeży, oświeżający; nowiuteki; świeże wyszły, zrobiony etc.; (o powietrzu) chłodny; krzepki, żywy; niedoświadczony. ~en ^{vān}, ochłodzić (się); odświeżyć (powietrze); wymoczyć rzeczą soloną. ~ly ^{ad} świeże etc. (ob. fresh); niedawno temu. ~ness, świeżość f, chłód ^m; żywość f; niedoświadczenie ^m; nowość f. ~soldier, rekrut ^m. ~water, woda śródka (w przeciwstawieniu do słonej).

fret, zużycie, wytarcie (się); (fig.) wrzenie ^m; gniew ^m, oburzenie ^m. ~ ^{vān} trzec, przecierać (się); zedrzyć; gniewać (się); toczyć. ~ful ^a rozdrażniony; gniewliwy. ~fulness, drażliwość; gniewliwość f; zły humor. ~ty ^a ozdobiony rzeźba wypukła.

friability, kruchosć, sypkość f. ~ble ^a kruchy, sypki. [sztor ^m. friar, mnich, zakonnik ^m. ~y, kla-

fribble ^a czczy, błahy; pogardliwy. ~, bałamut, szałaput ^m. ~ ^{vñ}, bałamucić, żartować, szałamanić.
fricassee, potrawka ^f, frykas ^m.
friction, nacieranie, wcieranie ⁿ, frykcia ^f. [piątek ^m].

Friday, piątek ^m; *Good ~*, wielki friend, przyjaciel ^m, przyjaciółka ^f, sprzyjający sprawie, sprzymierzony ^m. ~less ^a nie mający przyjaciół. ~like ^a vid. friendly. ~liness, przyjazność, przyjacielskość, przychylność ^f. ~ly ^a przyjacielski, przyjazny, przychylny, życzliwy. ~ship, przyjaźń ^f.

Friese ^s; Fryzyjczyk ^m.

frieze, (arch.) fryz ^m.

frieze, rodzaj bai strzepionej (materia). ~d ^a strzepiony, bajowy.

frigate, (mar.) fregata ^f.

fright, strach, przestrach ^m, przerażenie ⁿ; *to put in ~*, przestraszyć, napędzić komu strachu. ~, ~en ^{vñ} straszyć, przestraszyć, nastraszyć; *to ~ away*, odstraszyć. ~ful ^a straszny, okropny. ~fulness, okropność ^f.

frigid ^a zimny, mroźny, lodo-waty; (fig.) oziębły, chłodny; nieczuły. ~idity, ~idness, zimność, lodowatość; niezułość; oziębłość ^f. ~orific(al) ^a oziębiający.

frill, żabot (u koszuli lub sukni) ^m. ~ ^{vñ} kędzierzawić, w pukle zwijając, fałdować.

fringile, fręzla ^f. ~e ^{vñ} obszyć fręzłą, fręzlować. ~e-maker, fręzlarz ^m. ~y ^a z fręzlami, fręzlowany. [chota ^f].

frippery, tandeta, starzyzna; li-

frisk, skakanie ⁿ; sus, skok, wybryk ^m; wesołość ^f. ~ ^{vñ} wyskakiwać, brykać. ~er, (z radości) skakający; swawolnik ^m. ~iness, żwawość, ruchliwość; wesołość ^f. ~y ^a wesoły; brykający (z radości).

frit, prażonka (z której się szkło robi), frytta ^f.

frith, odnoga morska, zatoka ^f, szerokie ujście, vid. firth.

fritillary, (rośl.) iskroń cesarska. **fritter**, rodzaj pączków (z usmażonym owocem); kawałek ^m. ~ ^{vñ}, pokrajać w kawałki; *to ~ away*, trwonić.

frivolity, płochość, pustota; małowaźność ^f. ~ous ^a płochy, pusty; powierzchowny, lekko-myślny. ~ousness, vid. frivolity. **frizz**, frizzle, lok, kędzior ^m utrefiony. ~ ^{vñ} trefić, kędzierzawić (włosy). ~ler, fryzyer ^m.

fro ^{ad} wtyk, wstecz, napowrót; *to and ~*, tam i z powrotem, tam i sani.

frock, suknia (dziecinna lub kobieca), kitel ^m; kapica ^f, habit mniszy. ~coat, surdut ^m.

frog, (zo.) żaba ^f. ~gish ^a żabi. ~gy ^a obfito w żaby; żabi.

frolic ^a figlarny, wesoły, żartobliwy. ~, figle, żarty ^{pl}; wesoła zabawa. ~ ^{vñ} żartować, figlować.

~Some ^a vid. frolic. ~someness, figlarność ^f; figle, żarty ^{pl}.

from ^{PP}, z, od; dla, z powodu; od (o czasie). ~ above, z góry; ~ among, z pomiędzy; ~ bad to worse, coraz gorzej; ~ below, z pod; ~ beneath, z pod; ~ beyond, z tamtej strony; *to be away ~ home*, nie być w domu; ~ my childhood, od mego dzieciństwa; ~ sickness, dla słabości, z powodu słabości; ~ that time, od tego czasu; ~ top to toe, od góry do dołu, od stóp do głowy; ~ within, z wewnątrz; ~ without, z zewnątrz.

front, czoło ⁿ; front; przed ^m. ~ ^{vñ}, stać na przeciwko; stawić czoło, uderzyć na. ~al ^a frontowy, czołowy. ~, (arch.) fronton ^m. ~box, (te.) loża naprzeciwko sceny. ~ier, granica ^f; pogranicze ⁿ. ~ispice, (arch.) fasada ^f; (typ.) karta tytułową. ~room, pokój od frontu lub frontowy.

frost, mróz ^m; ~ ^{vən}, oszronić; zmarznąć; glazed ~, gołoledź ^f; ~ lub white ~, szron ^m; ~bitten ^a, zważony mrozem, zmrożony; ~~ limb, odmrożony członek. ~ed ^a, oszroniały. ~iness, mroźność ^f, mróz ^m. ~y ^a, mroźny, zmarzły, lodowaty (też fig.).

froth, piana, pianka; gadanina ^f. ~ ^{vna}, pienić się, musować; szumować. ~iness, pianka ^f, szum ^m. czczość, nicość ^f. ~y ^a, pienisty, pieniący się, szumny; czczy, nieznaczący.

frounce, fałda, zmarszczka ^f. ~ ^{va}, fałdować, marszczyć.

frouzy, frowzy ^a stęchły, śmierdzący; nieschludny, nieuczestany. foward ^a, zrzędny; krnabrny, uparty. ~ness, zrzędność; krnabrność ^f, upór ^m.

frown, zmarszczenie ⁿ czoła, ponure spojrzenie. ~ ^{vn}, marszczyć (czło, brew); krzywić się, kwasno spoglądać. ~ingly ^{ad}, chmurnie, marsowato (spoglądając).

froze ^{pr} od to freeze. frozen ^a, zamarznięty, zamaznięty, zamazły; ~ sea, morze lodowate. fructiferous ^a, owocorodny, owocowy, owocny. ~ification, zapłodnienie, wydawanie owoców. ~ify ^{vna}, wydawać owoce; zapłodnić, użyznić.

frugal ^a, ukontentowany; skromnie żyjący; oszczędny. ~ity, skromne życie; oszczędność ^f; ukontentowanie ⁿ [cam].

frugivorous ^a, karmiący się owofruit, owoc; frukt; płód ^m; kroić się ^f; skutek ^m, powodzenie ^m. ~ ^{vn}, przynosić owoce. ~age, owoce pl.; (fig.) owoc, skutek ^m. ~basket, koszyk na owoce. ~bearing ^a, wydający owoce. ~erer, owocnik, przekupień owoców ^m. ~ful ^a, owocny; korzystny. ~fulness, urodzajność; korzystność ^f. ~ion, korzystanie z czego, użytkowanie ^m. ~less ^a, bezowocny.

~lessness, bezowocność ^f. ~tree, drzewo owocowe.

frumentaceous ^a, zbożowy, ze zboża. ~y, zacier pszeniczny. frustralite ^a, daremny, bezskuteczny. ~te ^{va}, uniemożebnić, udaremnić; zawieść, oszukać. ~tion, udaremnenie; zniweczenie ^m.

frutescent, (bot.) krzewny. fry, rój rybek, drobne rybki; narybek ^m.

fry ^{vən}, smażyć, skwarzyc; smażyć się. ~ing-pan, patelnia ^f.

fucate, ~d ^a, ubłanszowany, ubielony; (fig.) zatajony, ukryty.

fuddle ^{vən}, spoić; spię się.

fudge, przechwałki ^{pl.}, jukierka ^f.

fuel, materyał opałowy, opał ^m.

~, utrzymywać ogień, palić.

fugacious ^a, ulotny, ulatniający się, znikomy. ~ty, ulotność, znikomość ^f.

fugitive ^a, uciekający; ułatwiający, ulotny; przelotny, znikomy. ~, zbieg, tułacz ^m. ~ness, płochosć, niestałość; ulotność, znikomość ^f.

fugue, (muz.) fuga ^f.

fulcrum, (pl. fulcrums i fulcra), punkt oparcia ^m, podpora ^f.

fulfil, fulfill ^{və}, spełnić, dokonać. ~ler, wykonawca, spełniciel. ~ment, spełnienie, dokonanie, wykonanie ^m.

fulgency, błysk, połysk ^m. ~ent,

~id ^a, błyszczący, połyskujący. ~uration, błyskanie ^m; błyskawica ^f.

fuliginous ^a, sadzisty, jak sadze; zadymiony, zakopcony.

full ^a, pełen, napełniony; cały, zupełny, kompletuy; wydajny, żyzny; ~ cousin, brat lub siostra cioceczna, wujeczna; ~ moon, pełnia. ~, pełność ^f, komplet ^m; sytość ^f. ~ ^{ad} zupełnie; w tyn samym stopniu. ~blood, pełna krew, czysta rasa, folblut (koń) ^m. ~blown ^a, (bot.) w pełnym rozkwicie. ~dress, kompletny ubiór;

gałowy ubiór. ~er, foluszniak ^m. ~ery, folusznia f. ~eyed ^a wielkooki. ~faced ^a pucułowaty. ~fleshed ^a miesisty, dobrej tuszy. ~grown ^a dorosły. ~ing, folowanie ^m. ~~mill, vid. fullery. ~tuned ^a dobrze brzmiący, harmonijny.

fully ^a całkiem, zupełnie.

fulmar, (zo.) tchórz ^m.

fulmina^{nt} ^a piorunujący. ~te ^{van}, bić (o piorunach), grzmieć; (fig.) piorunować. ~ting ^a wybuchający; (fig.) piorunujący. ~tion, bicie ^m piorunów, grzmoty pl. ~tory ^a piorunujący (też fig.) fulness, pełność f; zbytek ^m; in the ~ of years, w podeszłym wieku. fulsome ^a okliwy, nudny, obrzydliwy; przesadzony; obraźliwy. ~ness, okliwość, odraza; gburawatość f.

fulvous ^a clemnobury, dębny.

fumage, podymne ^m.

fumble ^{tan}, grzebać, macać, robić byle jak, niezgrabnie sobie poczynać. ~er, człowiek niezdarny, niedołęga f. ~ingly ^a, niedołężnie, niezgrabnie.

fume, dym ^m; para f; gniew ^m; złość; próżność f. ~e ^{vən}, dymić się; wędzić; (fig.) rozgniewać się. ~et(te), zapaszek (zwierzyny) ^m. ~id ^a dymny. ~idity, dymność f. ~igate ^{və}, wędzić, uwędzić; kądzić, okadzać. ~igation, uwędzenie; okadzanie ^m; dym ^m. ~ing ^a, dymny; rozgniewany. ~ingly ^a, z gniewem, ze złością.

fumitory ^a dymny. ~, dymnica (rośl.) f.

fun, żart ^m; zabawa, rozrywka f. ~vⁿ, żarty stroić, żartować.

function, czynność f, działanie ^m; urząd ^m; funkcyja f. ~ary, urzędnik ^m.

fund, dno ^m; grunt; fundusz, kapitał; (fig.) skarb ^m; funds pl. bank (państwowy) ^m; pieniądze pl. ~ament, tyłek ^m; otwór odcho-

dowy. ~amental ^a fundamentalny, źródłowy, podstawowy, główny. ~~, fundament ^m, zasada f, źródło ^m, podstawa f.

funeral, pogrzeb ^m; orszak żałobny. ~~, pogrzebowy; a ~~ sermon, mowa pogrzebowa. ~eal ^a, pogrzebowy, żałobny; smutny.

fungi^{osity}, gębkowatość f; (med.) narośl grzybowa. ~ous ^a grzybiasty, gębczasty. ~us, (pl. fungi) grzyb; (med.) narośl grzybowa.

funicile, sznurek ^m; włókno ^m. ~ular ^a włóknisty. [dzieć.

funk, smród, fetor ^m. ~vn, śmier

funnel, lejek; komin ^m. ~~shaped, lejkowaty. ~ing, żart ^m.

~y ^a śmieszny, pocieszny, zabawny; śmieszny, dziwny. ~~bone,

mrowie ^m w łokciu.

fur, kożuch ^m; futro ^m; kosmacizna f; (bot.) puszek; (med.) nalot ^m (na języku). ~v^a, podszyte futrem; obić deskami; ~ red gloves, futrzane rękawiczki. ~cap, czapka futrzana. ~cloak, płaszcz podszyty futrem, szuba f, futro ^m. ~trade, handel ^m futrem. ~wrought ^a, futrzany.

furbelow, falbana (u dołu sukien) f. ~v^a, falbaną obszyć.

furbish ^{və}, polerować, wyczyścić (żelazo, miedź). ~er, gładziciel, miecznik ^m.

furcate ^a rosochaty, widłowaty. ~tion, rosochatość, widlastość f, dzielenie się ^m.

furfur, (med.) wysypka otrębową, strupień ^m. ~aceous ^a fuzyczaty, otrębowiały.

furious ^a wściekły, szalony, rozhukany; gwałtowny, straszny. ~ness, wściekłość f, szaleństwo ^m.

furlong, $\frac{1}{8}$ mili angielskiej, staje ^m.

furlough, urlop ^m.

furnace, piec ^m do topienia kruszów, dymarka f; komin ^m; piekło ^m.

furnish ^{və} dostarczyć; zaopatrzeć w co; umieblować; to ~~ a

house, umieblować dom. ~isher, dostawca ^m. ~ishing, dostarczenie; zaopatrzenie w co; umebłowanie. ~iture, sprzęty domowe; meble *pl.*; umebłowanie; uprząż (na konie) ^m, zaopatrzenie ^m.
furred ^a podbity futrem, futrany, z futrem. ~ier, kuśnierz ^m. ~iery, futra *pl.*; kosmacizna ^m.
furrow, brózda ^f; rowek ^m; zmarszczka (na twarzy) ^f. ~ ^{vā} brózdować; marszczyć (czoło); pruć (ziemię, wodę).
furry ^a fułrzany; odziany w futro.
further ^a dalszy, dalej leżący, odleglejszy. ~ ^{ad} dalej; prócz tego, nadto. ~ ^{vā} popierać, ufa twiać; pomagać. ~ance, poparcie, popieranie; pomoc ^f; posunięcie ^m naprzód. ~more ^{ad} nadto, oprócz tego. ~most, najdalej.
furthest ^a najdalszy.
furtive ^a ukradziony; ukradkowy, tajemny. [surunkuł ^m.]
furuncle, (*med.*) czyrak; wrzód, fury, wściekłość ^f; niepohamowany gniew, szaleństwo; entuzjazm, zachwyt ^m; piekielnica, furja ^f.
furze, (*rośl.*) janowiec ^m.
fuscous ^a ciemnobrunatny, czarniawy.
fuse ^{vān} topić, roztapiać (się), rozpuszczać; topnieć, tajać.
fusibility, topnistość ^f. ~ble, ~l ^a, topnisty, topniejący, tający.
fusil, fuzya, flinta ^f. ~eer, ~ier, karabinier, fizylier ^m.
fusion, topienie (się), stopienie; (*fig.*) zlania się w jedno. [nie ^f.]
fuss, hałaś ^m, wrzawa ^f; zamieszafust, odór ^m stęchlizny. ~ ^{vān}, stęchnać; pleśnieć.
fustet, sumak (drzewo) ^m.
fustian, rodzaj ^m barakanu; szumność, napuszystość, nądrość ^f. ~ ^a barakanowy; napuszcany, nadęty.
futilile ^a błahy, czczy, jałowy. ~ity, błahosć, czcość ^f.

gain
futtocks, pl. żebra okrętu.
future ^a przyszły; for the ~, in ~, na przyszłość; ~ tense, (*gram.*) czas przyszły. ~, przyszłość ^f.
futurity, przyszłość ^f.
fuzz ^{vān}, strzepić się, postrzepić się. ~ball, (*grzyb*) purchawka ^f.
fy ⁱ, pfe! fe! ~ fore shame! fe, wstyd!

G.

gab, gęba (też *fig.*); swada; gadanina ^f. ~ ^{vān} gadać, gawędzić.
gabardine, gaberdine, kitel ^m, oponcza ^f.
gabble, paplanina, gadanina ^f. ~ ^{vān} paplać, gadać. ~r, paplacz ^m.
gabion, (*fort.*) kosz szancowy.
gable, szczyt ^m dachu.
gäd, (większy) gwoźdż żelazny; preł żelazny. ~fly, (*zo.*) giez ^m; (*fig.*) natrętny próżniak. ~steel, stal flamandzka.
gad ^{vān} wałęsać się; rozkrzewiać się (o roślinach). ~der, włóczęga; nowiniarz, plotkarz ^m.
Gaelic, gaelicki język. ~ ^a gaelicki.
gaff, ościen, bak (używany do połówu ryb), harpun ^m.
gaffer, starowina; dozorca ^m robót.
gag, krebel ^m (narzędzie do zatykania gęby). ~ ^{vān}, kneblo wać; zakneblować komu usta; nudzić, sprawiać nudności.
gage, zastaw ^m; zareczanie ^m; rękojmia ^f. ~ ^{vān}, dać w zastaw; zarechać, dać rękojmię.
gage, vid. *gauge*. [gdakać].
gaggle, stado ⁿ gęsi. ~ ^{vān}, gęgać, gaiety, wesołość, ochoczość; wykwintność w stroju, strojność ^f. ~ly ^{ad} wesoło, ochoczo; wykwintnie, strojnie.
gain, zysk ^m; korzyść; wygrana ^f. ~ ^{vān}, zyskać, skorzystać, mieć w zysku; wygrać; zdobywać, zarabiać; zbogacić się; dosiąpić,

osiągnąć; zyskać, zdobyć; *to ~ ground*, rozpościerać, rozszerzać się; *to ~ the day*, odnieść zwycięstwo; *to ~ the wind of a ship*, skorzystać z wiatru; *to ~ over*, przeciągnąć na swoją stronę, przekabacić. *~able*^a, łatwy do nabycia, pozyskania. *~er*, zyskownik^m; korzystający; wygrawajacy. *~ful*^a, zyskowny, korzystny. *~fulness*, zysk^m; zyskowność f. *~ing*, zysk, zarobek^m. *~less*^a, bezzyskowny, niekorzystny. *~lessness*, bezzyskowność f. *gainsay*^{vα}, zaprzeczać, przeczyć, sprzeciwiać się. *~er*, przeczący; zaprzeczyciel^m.

gait, droga f.; chód^m; postawa w chodzie. [sze zaopatrzyć].

gaiter, kamasz^m. *~ vα* w kama-gala, gala; uroczystość f. *~dress*, ubiór galowy, wieczorkowy.

galaxy, (*astr.*) droga mleczna (na niebie).

gale, chłodny wiatr, wiaterek^m. *gale*, wrześni (rosł.) f.

galena, (*min.*) galena f., błyszczący ołówkiem.

gall, żółć f.; gorycz f.; gniew^m. *~bladder*, (*anat.*) pęcherz żółciowy. *~stone*, kamień żółciowy.

gall, *~nut*, galasowy orzech, galas^m.

gall, starcieⁿ skóry; (*med.*) wilk^m. *~ vα*, zetrzeć skórę; dokuczać, doskwiąć.

gallant^a, dzielny, waleczny, odważny, męski; przyjemny w obejściu, miły; nadskakujący damom. *~, zalotnik*; galant; gach; zuch^m. *~ vα*, zalecać się do kobiet, nadskakiwać damom. *~ness*, *~ry*, dzielność, waleczność; uprzejmość, zalotność, galanteria f.

gallery, korytarz^m; galerya (obrazów i w teatrze).

galley, galera f. (statek), kuchnia (na okrętach wojennych). *~slave*, galernik, zesłany do ciężkich robót.

gallicism, galicyzm^m, zwrot mowy właściwy językowi francuzkiemu. [ski].

gallipot, fajansowy słój aptekarsko-gallivant, gallavant^{vα}, włóczyć się za kim; flirtować; zalecać się. *gallon*, galon^m (miara zawierająca 4 kwarty angielskie).

galloon, galon^m; wypustka f. *gallop*, galop, cwał^m. *~ vn*, galopować, cwałować. *~ade*, galopada (taniec) f. *~ vn*, tańczyć galopadę. [(szkocki)].

galloway, mały konik, podjeźdek. *gallows*, szubienica f. *~bird*, szubienicznik, wisielec^m. [ki pl.]

gallowses, pl. szubienica f.; szel-galoche, galoshe, trepka f., kalsoż^m.

galvanic^a, galwaniczny. *~ism*, galwanizm^m. *~ization*, galwanizowanieⁿ. *~ize*^{vα}, gaiwani-zować.

gambado, (~es pl.), kamasz^m. *gamblē*^{vn}, grać w karty (o pieniądze). *~er*, gracz, karciarz^m; (*fig.*) oszust. *~ing-house*, szulernia f., dom gry^m. [mowa].

gamboge, gumiguta f. (żywica gumbo), skok, sus^m; płasy pl. *~ vn*, wyskakiwać (z radości), dawać susy, skakać.

gambrel, gambril, podkolaneck^m.

game, gra, igraszka, zabawa; partya; wygrana f. (w grze); zamysł; plan^m; intryga; zwierzyna, dziczyzna f.; Olympian ~s pl. i grzyska olimpijskie. *~ a*, łowny; odważny. *~ vn*, grać (w grę), bawić się. *~cock*, kogut chowany do bitew. *~keeper*, leśniczy^m. *~some*^a, wesoły, zabawny, swawolny. *~someness*, wesołość f. *~ster*, karciarz, gracz^m.

gaming, granieⁿ, gra f. *~debt*, dług karciany, honorowy. *~house*, dom gry, szulernia f. *~table*, stół do gry, zielony stolik.

gammon, szynka f. *~ vα*, wędzić (jak szynki).

- gammon, puf ^m (gra w kości); oszustwo ⁿ; humbug ^m.
- gamut, gama (*muz.*) ^f; (*fig.*) objętość ^f.
- gander, (*orn.*) gasior ^m.
- gang, kupa, banda, zgraja ^f; ~board, (*mar.*) kładka (do przejścia z okrętu na ląd). ~way, przejście ⁿ; pasaż, przechód ^m.
- ganglion, (*pl. ganglions i ganglia*), ganglion, splot ^m nerwów (*anat.*).
- gangrene, (*med.*) gangrena, zgorzel ^f. ~e ^{vən}, zgangrenować; zgangrenowacieć; zarażać gangreną. ~ous ^a, zgangrenowany, zgorzelinowy.
- gantlet, rózgi *pl.* (kara); *to run the ~*, biedz przez rózgi.
- gaol, wiezienie ⁿ. ~bird, ptaszek, więzień ^m. ~keeper, ~er, dozorca więzienny, stróż więzienny.
- gap, otwór ^m; szpara, rozpadlina, rysa; luka ^f; (*mil.*) wyłom ^m.
- gape, ^{vn} gapić się; rozdziawić gębę; stać otworem; rozewrzeć się, rozłupać się; *to ~ at*, gapić się na co; *to ~ for, after*, czyhać na co. ~r, gap', gawron ^m.
- garb, odzież ^f; ubiór; wygląd ^m; mina ^f. ~vā, odziać, wystroić.
- ~age, odpadki *pl*; patrochy *pl*.
- garble, ^{vā} wybierać; przesiewać; brakować (towary). ~r, wybie racerz, przesiewacz ^m. ~s *pl.* przesiewki, wybiórki *pl*.
- garden, ogród ^m. ~vā, zajmować się ogrodnictwem; nursery ~, szkołka ogrodowa. ~er, ogrodnik ^m. ~house, altanka ^f, dom letni. ~ing, ogrodnictwo; założenie ⁿ ogrodu.
- garfish, gatunek szczupaka.
- gargarism, (*med.*) płyn do płókania, gardła ⁿ; gargaryzm; płókanie ⁿ.
- gargle, płyn ^m do płókania, płókanka ^f. ~vn, płukać gardło, gargaryzować.
- garish ^a, okazały, błyszczący, wspaniały; wesoły, swawolny.
- garland, wieniec ^m, girlanda ^f. ~vā, uwieńczyć.
- garlic, (*bot.*) czosnek ^m.
- garment, odzież, szata, suknia ^f; ornat ^m strój mszałny.
- garner, śpichrz, śpichlerz ^m. ~vā, zsypać do śpichlerza.
- garnet, (*mtn.*) granat ^m.
- garnish, strój ^m, ozdoba ^f; przyozdobienie ⁿ (potraw); garnirunek ^m. ~vā, stroić, ustroić; garnirować. ~ment, wystrojenie. przyozdobienie ⁿ; garnirunek ^m, garnirowanie ⁿ [nie ⁿ].
- garniture, ozdoby *pl.*, wystroje.
- garret, strych ^m; izdebka na strychu, mansarda ^f. ~eer, mieszkający na strychu; (*fig.*) ubogi literat.
- garrison, (*mil.*) garnizon ^m; załoga ^f. ~vā, wprowadzić garnizon.
- garrote, żelazna obręcz do duszenia przestępcoў używana, garrota ^f. ~vā, dusić przy pomocy żelaznej obręczy, dławić.
- garrulity, gadatliwość, świegotliwość ^f. ~ous, gadatliwy, świegotliwy.
- garter, podwiązka ^f; *order of the Garter*, order podwiązkii. ~vā, podwiązać (podwiązką); udzielić order podwiązkii.
- gas, (*chem.*) gaz ^m. ~álier, ~elier, pajak gazowy. ~eous ^a, gazowy.
- ~lantern, latarnia gazowa. ~light, światło gazowe. ~~ed ^a, gazem oświetlony. ~lighting, oświetlenie gazowe. ~ometer, gazometr ^m.
- ~pipe, rura gazowa. ~tight ^a, niewypuszczający gazu. ~works *pl.*, gazownia ^f.
- gasconade, fanfaronada, chełpiwość ^f.
- gash, cięcie ⁿ; blizna, szrama ^f. ~vā, ciąć, płatać, rąbać.
- gaskets, *pl.* (*mar.*) rabandy *pl.*, sznurki u żagli służące do przywiązywania ich do masztów rei.
- gasp, ciężkie oddychanie, dyszenie, dychanie ⁿ; *to be at the last ~*,

wydawać ostatnie tchnienie, dorywać; *to the last* ~, do ostatniego tchu. ~ *vñ* cieźko oddychać, dyszeć, dychać.

gastric *α* (*med.*) żołądkowy, gastryczny.

gastronomie, gastronom, smakosz *™* ~y, gastronomia *f*, upodobanie w smacznych potrawach.

gate, brama *f*, wrota, drzwi *pl.*; rogatka *f* (u mostów, bram etc.);

wnijscie *™*. ~house, domek dla stróża bramy; domek dróżniczy.

~keeper, stróż *™*. ~man, strażnik kolejowy. ~way, wrota *pl.*, ro-

gatka *f*, wjazd; (*fig.*) przystęp *™*.

gather, zmarszczka *f*, fałd *™*, fałdka *f*. ~ *vñ*, zebrać, zbierać;

gromadzić (się); rwać, zrywać; marszczyć, fałdować; nabierać,

nacięgać (o wrzodach); wnioskować, wnosić; podkasać (suknia);

to ~ dust, zakurzyć się, zapylić się; *to ~ information*, zasięgać wiadomości; *to ~ strength*, na-

brać sił. ~er, zbieracz; żniwiarz; winobraniec *™*; ~er of taxes, poberca *™* podatków. ~ing, zbie-

ranie; zebranie się *™* (wrzodu); wrzód ropiący się; ropienie się *™*.

Gatling-gun, (*mil.*) mitraljeza *f*.

gaud, ~ery, strój *™*; błyskotki *pl.*

~iness, wykwintność, wystawność *f*, próżny blask. ~y *α* wykwintny, pyszny; błyskotliwy, wystrojony bez gustu.

gauffer *vα* zakładać, marszczyć w fałdy, rurkować.

gauge, miara *f*, preć do mierzenia *™*; (*mil.*) kaliber; wymiar *™*.

~ *vα* wymierzać, mierzyć.

gaunt *α* chuderlawy, wyschły, chudy.

gauntlet, rękawica (żelazna); dłuża rękawiczka damska; *to throw the ~*, rzucić rękawicę, wyzwać na bój, pojedynek.

gauze, gaza *f* (gatunek krepy).

gave *pr*, od *to give*.

gavot, gawot *™* (taniec).

gawk, dudek, gamon, gawfon *™*. ~y, gamoniowaty, niezgrabny. **gay** *α* wesoły; jasny (o kolorach); wystrojony. ~ety, ~ness, vid. *gaiety*.

gaze, wlepienie wzroku, patrzenie; podziwianie *?*; wytrzeszczeń oczu na co. ~ *vñ* wlepiąć w co oczy, wpatrywać się, patrzyć. ~r, wpatrujący się. **gazel(le)**, (*zo.*) gazella *f*.

gazette, gazeta *f*, dziennik *™*, pismo *™*. ~ *vα* publikować, ogłosić w gazetach. ~er, gazeciarz *™*; słownik geograficzny.

gear, materya *f* (towar); strój, ubiór *™*, ubranie *?*; *in ~*, w ruchu; *out of ~*, w nieporządku. ~ing, ubiór, strój *?*; koła zębata, maszynerya *f*. [manów na konie].

gee *i*; wio! heta! wykrzyk (surgeese, *pl.* od *goose*).

gelatine, żelatyna, galareta *f*. ~tinous *α* żelatynowy, galareutowaty.

geld *vα* wałaszyć, kastrować, wyrznać. ~er, wałaszący, kastrujący. ~ing, wałach *?*; wałaszenie *?*. ~er-rose, (*bot.*) kalina *f*. **gelid** *α* zmarzły, zmarznięty, lodomroźny. ~ness, mroźność *f*, srogie zimno *?*

gem, klejnot *™*, drogi kamień; gemma *f*. ~ *vñ*, wysadzać drogimi kamieniami.

geminiate *α* bliźnięcy, w parkach rosnący. ~i, *pl.* (*astr.*) bliźnięta *pl.*

gemmous *α* brylantowy; (*bot.*) paczkowy. ~y *α* drogiemi kamieniami ozdobiony; piękny.

gendarme, żandarm *™*. ~ery, żandarmerya *f*.

gender, 'gram.) rodzaj *™*; płeć (męska lub żeńska). ~ *vα*, płodzić; zrodzić, porodzić.

genealogical *α* genealogiczny, rodowy; ~~ tree, drzewo genealogiczne, rodowód *™*. ~gist, genealogista, genealog, rodopis *™*. ~gy, genealogia *f*, opis *™* rodów.

generable ^a dający się spłodzić.
general ^a powszechny, ogólny, ogólnowy; jeneralny; zwykły; zwykajny, pospolity. ~, ogólny, powszechność f; jeneral, wódz; *in ~*, w ogólności, zazwyczaj. **~issimo**, wódz naczelnny. **~ity**, powszechność f, ogólny; *the ~ of people*, świat w ogólności. **~ization**, uogólnienie, upowszechnienie ⁿ. **~ize** ^{vα} uogólnić, upowszechnić. **~ly** ^{ad} pospolicie, zwykłe; w ogóle. **~ Post-office**, główny urząd pocztowy. **~ship**; godność f jenerała, generalstwo ⁿ.

generant ^a rodzący, płodzący. **~ate** ^{vα} płodzić, rodzić, zrodzić; rozkrzewić. **~ation**, płodzenie, rodzenie; plemię, pokolenie ⁿ; ród ^m; generacja f; potomstwo ⁿ. **~ative** ^a płodzący, rodzący; żywny. **~ator**, rodziciel, sprawca ^m. **~ic**, rodzajowy, rodzajny, rodny. **~osity**, wspaniałomyślność, szlachetność, wspaniałość; hojność, szczodrobiwość f. **~ous** ^a wspaniałomyślny, szlachetny, wspaniały; hojny, szczodry.

genesis, stworzenie ⁿ; księga f rodzaju (z pięcio-ksiągu Mojżesza). **genet**, genette, koń hiszpański, dzianet ^m. [tyczny.]

genetic, ~al ^a rodowodny, gene-

geneva, jałowcowa wódka.

genial ^a ożywczy, ożywiający, żywotny; wesoły. **~ity**, wesołość (umysłu) f.

genicula ^{te} ^a kolankowaty. **~te** ^{vα} tworzyć kolanka, stawy. **~tion**, (bot.) kolankowość.

genital ^a rodzajny. **~als**, pl. części rodne, genitalia pl. **~ive**, (gram.) przypadek drugi, dopełniaacz ^m. **~or**, rodzic, ojciec ^m.

genius, (genii pl.) duch opiekunczy; człowiek genialny, geniusz ^m. **genteeel** ^a ładny, elegancki, śliczny; miły, uprzejmy, dobrze

wychowany. **~ness**, uprzejmość; elegancja; dostojeść f.

gentian, (bot.) goryczka f.

gentile, paganin, bałwochwalca ^m. ~ ^a pogański, bałwochwalczy. **gentility**, szlachectwo ⁿ; szlacheckie urodzenie; układność f, oglada towarzyska.

gentle ^a z dobrej rodziny; szlachetny; łagodny, łaskawy, uprzejmy; spokojny; obłaskawiony. ~ ^{vα} przyuczać, dresować.

~folk, (~s pl.) szlachecki stan, dobrze urodzeni. **~man**, (~men pl.) człowiek wykształcony, wyższego stanu, z dobrej rodziny; dżentelmen; człowiek uczciwy, honorowy; independent ~, kapitalista ⁿ; single ~~, kawaler (nieżonaty). **~manlike** ^a wykształcony, dobrze ułożony jak przystoi na dżentelmena. **~manness**, dżentelmeństwo ⁿ; szlachetność f, dobre wychowanie i dworność f. **~manly**, vid. **~manlike**. **~ness**, słodkość, słodycz, łagodność, uprzejmość f. **~woman**, damska, pani, jejmość; garderobiana, pokojówka (u wielkiej damy) f.

gentilly ^{ad} słodko, łagodnie; uprzejmie; spokojnie. **~ry**, stan średni (ludzi wykształconych właścicieli i wyższych urzędników); niższa szlachta, szlachta zagrodowa. [przykłębnienie ⁿ]

genus, (gr.) (pl. genera) rodzaj ^m; (zo.) rodzaj ^m; gromada f. **geodesy**, ~detics, geodezya f; miernictwo ⁿ; geometria praktyczna. **~tical** ^a mierniczy.

geographer, gieograf. **~ic(al)** ^a gieograficzny. **~y**, gieografja f; opis ^m ziemi.

geology, geologja ^a, nauka o kształcie i pokładach ziemi.
geomancy, wrożenia z figur kreślonych na ziemi.

geometter, matematyk ^m. ~ric(al) ^a, geometryczny. ~rician, matematyk. ~ry, geometrya ^f.

georgic ^s, poeniat ziemiański (o uprawie roli). [dziszek ^m]

geranium, (*bot.*) geranium ⁿ; bogefalcon, (*orn.*) białożór (sokół) ^m.

germ, zarodek, zawiązek, załóżek; kieł (w roślinie) ^m.

German, ~ic ^a, niemiecki; teutoniski. ~ism, germanizm, zwrot niemieckiemu językowi właściwy. ~silber, nejzylber ^m, nowe srebro. **german** ^a, krewny, przyrodni; odpowiedni, stosowny.

germina|te ^{v^a}, puszczać kły (o roślinach), wschodzić, kiełkować.

~tion, puszczańe kłów, wydobycie się roślinek, wschodzenie, kiełkowanie? [imiesłów ^m]

gerund, (*gram.*) gerundium ⁿ; **gestation**, noszenie ⁿ płodu; brzemienność, cieżarność ^f.

gesticula|te ^{vⁱ}, giestykułować, wymachiwać rękami. ~tion, giestykulacja ^f, ruchy *pl.* ciała (przy deklamowaniu etc.).

gesture, poruszenie ⁿ; ruchy *pl.*; **giest** ^m. ~ ^{vⁿ}, giestykułować.

get ^{v^a}, nabyć, otrzymać, zdobyć, dostać; zyskać, zarobić, zasłużyć; nauczyć się; rodzić; przybyć, dostać się dokąd, staniec gdzie;

stać się; *to ~ a cold*, zakatarzyć się; *to ~ a fall*, upaść; *to ~ a thing done*, kazać co zrobić; *to ~ one's bread*, zarabiać na życie;

to ~ clear, wywinąć się, wyjść na czysto; *to ~ drunk*, upić się; *to ~ friends*, pozyskać przyjaciół;

to ~ hold of, dostać, zdobyć; *to ~ information*, zasięgnąć wiadomości, wywieźcie się; *to ~ rid of*, pozbyć się; *to ~ ready*, przyszykować; *to ~ the better of one*,

wziąć nad kim góre; *to ~ well*

again, wyzdrówieć, przyjść do zdrowia; *to ~ above*, przewyższyć; *to ~ abroad*, wynieść się, wyprowadzić się; roznieść się (o wieści); *to ~ away*, sprzątać, zabrać; zemknąć, drapać; *to ~ before*, uprzedzić; *to ~ down*, opuścić, zejść; połknąć; *to ~ from*, wyrwać (się), oderwać, wydobyć; wykręcić się; *to ~ into habit*, wejść w zwyczaj; *to ~ in*, sprzątać (zbierać); schować; wniesć. wprowadzić; wejść; *to ~ into*, wsiąść, wejść, wstąpić; wprowadzić; *to ~ off*, wyjechać, wyjść; wyprowadzić; wyplątać się; *to ~ on*, wdziać; posuwać się; *to ~ out*, wyciągnąć, wydobyć, wyrwać; wyjść, oddalić się; *to ~ over*, przeciągnąć na drugą stronę; pokonać, przezwyciężyć; przebyć; niezwałać; *to ~ through*, przecisnąć (się), przedostać (się); przebyć; *to ~ together*, zebrać, zgromadzić (się); *to ~ up*, podnieść (się); wyleś na góre.

gettler, rodzic, ojciec; nabywca ^m.

~ing, nabywanie? ~ ~ up, ubiór, strój ^m; ozdobne oprawienie (np. książki).

gewgaw, świecidełko ⁿ, błyskotka ^f. ~ ^a, nikły, znikomy.

ghastliness, straszność, okropność ^f; bladość śmiertelna. ~ly ^a, straszny, okropny; trupiobiały.

gherkin, korniszon ^m.

ghost, duch ^m, dusza ^f; upiór ^m; widmo ^m; *Holy Ghost*, duch święty;

to give up the ~, wyzionać ducha. ~ly ^a, duchowy, jak duch; duchowny.

giant, olbrzym, wielkolud ^m. ~ess, olbrzymka ^f. ~like(ly) ^a, olbrzymi, ogromny.

giaour, giaur, niewierny ^m.

gibber ^{vⁱ}, szwargotać, mówić przedko niezrozumiałym językiem. ~ish, szwargot, żargon ^m, język niezrozumiałego (złodziejski np.). ~ ~ ^a, niezrozumiały.

gibbet, szubienica f. ~ *vα* powiesić na szubienicy.

gibbosity, garbotość f; garb ^m, wypukłość f. ~ous *α*; garbaty; wypukły. ~ousness, vid. gibbosity.

gibe, kpinki, drwinki pl., szyderstwo ⁿ. ~ *vαn* kpić, żartować, drwić, szydzić. ~r, drwińkarz, szyderca ^m.

gibingly *ad* drwiąc, pogardliwie.

giblets, pl. podróbki gęsie.

giddily *ad* odurzająco, w odurzeniu, z zawrotem głowy; niepewno; płochy, lekkomyślnie.

~iness, odurzenie ⁿ, zawrót ^m głowy; płochy, lekkomyślność f.

~y *α* cierpiący zawrót głowy, zawrotny; trzpiotowy, płochy, lekkomyślny. ~y *vα* sprawiać zawrót głowy. ~y-brained, ~y-headed *α* płochy, roztrzepany. ~y-paced *α* taczający się.

gift, dar, podarunek, upominek ⁿ; darowanie ⁿ; talent ^m. ~ *vα* obdarzyć, uposażyć. ~ed *α* uposażony; utalentowany.

gig, bąk ^m; fryga f; wózek ^m, taradajka, kolaska f; lekkomyślna osoba; lekkomyślna kobieta; bąk (łódka) ^m.

gigantic(al) *α* oibrzymi.

giggle *vn* chichotać, parskać śmiechem. ~, chichotanie ⁿ.

gigot, (kuch.) udziec barani.

gild *vα* złocić, pozłocić; ozdobić. ~er, pozłotnik ^m. ~ing, pozłacanie ⁿ; pozłota f.

gill, $\frac{1}{4}$ kwarty angielskiej (= 0,14 litra). ~, skrzelę ⁿ. ~s, pl. miedzysty narost (pod dziobem kur).

gillie, chłopiec, paź, sługa ^m.

gillyflower, (bot.) goździk ^m; stock ~, lewkonia f.

gilt, złocenie ⁿ; pozłota f. ~ *α*; pozłacany; złocisty.

gimcrack, sztuczka, zabawka f; błyskotki pl.

gimbals, pl. kółka miedzione, na których wisi kompas.

gimlet, gimblet, świder, świderek ^m.

gimp, obwódka f, galon ^m.

gin, sidło ⁿ; pułapka f; maszyna do podnoszenia ciężarów; przyrząd do czyszczenia bawełny. ~ *vα* łapać w sidła; oczyszczać bawełnę.

gin, jałowcowka f, dżin ^m.

ginger, (bot.) imbier ^m. ~beer, imbierówka f. ~bread, piernik ^m.

gingerly *α* powolny, cichy, ostrożny; papinkowaty. ~ *ad* cicho, ostrożnie; papinkowato.

gingham, rodzaj materyi wełnianej.

ingle, dźwięk, brzęk ^m, dzwonnie ⁿ; grzechotka f. ~ *vαn* dzwonnic, szczekać, brzękać.

gipsy, cygan ^m, cyganka f; mowa cygańska. ~ *α* cygański.

giraffe, żyrafą f.

girandole, żyrandol, świecznik ^m.

girasol(e), (bot.) słonecznik ^m.

gird, kłucie ⁿ (w chorobach); wyrzut sumienia, zarzut, sarkazm ^m. ~ *vα* przymawiać komu; szydzić.

gird, obrączkowanie ⁿ. ~ *vα* opasać; otoczyć, okräżyć. ~er, (arch.) belka główna, siestrzan, stragarz ^m. ~er, szwyderza, satyryk ^m.

~le, pas ^m; opaska, przepaska f; ogrodzenie ⁿ. ~le *vα* opasać, przepasać czem; otoczyć, ogrodzić.

girl, dziewczyna, panna; służąca f.

~hood, wiek dziewczęcy, panieństwo ⁿ. ~ish *α* dziewczy, panieński. ~ishness, cechy pl. panien, dziewczyn.

girt *pr* & *p*, od to gird.

girth, popreg ⁿ; (fig.) objętość f. ~ *vα* opasać; otoczyć.

gist, główny punkt (kwestyi), treść ^m rzeczy.

give *vαn* dać, dawać; oddać; podawać; udzielić; zdać; zarzucić; wykazać; podsuwać; ustąpić; spowodować; a constant ~ and take, ciągły wymiana usług; to ~ an anecdote, opowiedzieć aneg-

dotę; *to ~ a song*, zaspiewać piosenkę; *to ~ a fall*, obalić; *to ~ (a) sentence*, wydać wyrok; *to ~ a look*, rzucić spojrzenie, spojrzeć; *to ~ a call*, wstąpić do kogo; oddać, złożyć (krótką) wizytę; *to ~ an ear*, nadstawić ucha, słuchać; *to ~ battle*, bitwę stoczyć; *to ~ evidence*, dać świadectwo, świadczyć; *to ~ fire*, dać ognia, wystrzelić; (*mil.*) *~ fire!* ognia! *to ~ to hope*, obiecywać, podawać nadzieję; *to ~ to know*, dać do zrozumienia; *to ~ notice*, uwiadomić, podać zawiadomienie; *to ~ one trouble*, nabawić kogo kłopotu; *to ~ offence*, obrazić; *to ~ oneself over to*, oddać się czemu, poświęcić się czemu; *to ~ suck*, dać piersi; *to ~ warning*, ostrzędz; *to ~ way*, ustępować, cofnąć się; *to ~ back*, oddać, zwrócić; *to ~ forth*, rozgłosić, opublikować; *to ~ in*, podać; zdać (rachunek); poddać się; *to ~ into*, zagłębić się w co; wejść (w położenie np.); *to ~ off*, zaprzestać; *to ~ one the slip*, podstawić komu nogę; *to ~ over*, zaniechać, zaprzestać; *to ~ out*, mieć za co innego; *to ~ oneself out for*, wydawać się za kogo; *to ~ up*, oddać; zaprzestać, zaniechać; stracić; *to ~ up all hope*, stracić wszelką nadzieję.

given ^v, od *to give*. ~ ^a; dany, oddany; przeznaczony.

giver, dawca, darodawca ^m.

gizzard, trzeci żołądek ^m (ptaków).

glabrous ^a łysy, gładki, bezwłosy.

glacial ^a lodowaty, zmarznięty.

~ate ^{vā}, zlodowacenie, umarznąć.

~ation, zlodowacenie ^m.

~er, góra lodawa, lodowiec ^m.

glacis, (*fort.*) pochyła szańca, stok ^m.

glad ^a, rad, wesoły; rozweselający;

I am ~ of it, to mnie cieszy.

~den ^{vān}, radować (się), rozweselić (się). ~ly ^{ad} chętnie, z przyjemnością; wesoło. ~ness,

radość, wesołość ^f, zadzwolenie ⁿ. ~some ^a, radosny, wesoły. **glade**, las przerzedzony; droga ^f przez las; wyrób ^m (lasu). **gladiat^a**, mieczowaty. ~tor, gladiat^ator, zapaśnik ^m. **glair**, białko ⁿ (jaja). **glamour**, czary *pl.*; mamildo ⁿ. **glanc^ae**, błysk, połysk; rzut ^m oka, spojrzenie; napomknienie ⁿ. ~e ^{vān}, błyszczeć; spozierać; (*fig.*) z lekka czego dotknąć. ~ingly ^{ad}, z lekka, powierzchownie, mimochodem. **gland**, gruczoł; (*bot.*) żołądż ^m. ~ers, *pl.* (*wet.*) żołyży *pl.* (u koni.) ^f. ~iferous ^a (*bot.*) żołądny, żołędziotorodny. ~ular, ~ulous ^a, gruczołkowy. ~ule, gruczołek ^m. **glar^ae**, jaskrawe światło, jaskrawość ^f; dziki wzrok; gładka powierzchnia błyszcząca. ~e ^{vān}, rzucać jaskrawe światło; jasno świecić, błyszczeć. ~iness, błysk, blask ^m. ~ing ^a, jaskrawy, rażący oczy; (*fig.*) jasny, widoczny; krzyczący (o kolorach). ~ly ^{ad}, jaźnie, krzycząco. ~y ^a, lśniący, błyszczący. **glass**, szkło ⁿ; szklanka ^f; zwierciadło ⁿ; szyba ^f; luneta; lunetka teatralna; barometr, termometr ^m; **wine** ~, kieliszek do wina; ~ of wine, kieliszek wina. ~ ^a, szklany. ~ ^{vā}, odzwierciedlać; **hour** ~, klepsydra ^f; eye ~, lorneta ^f; szkło ⁿ. ~cloth, ściereczka ^f (do wycierania szklanek). ~founder, szkłodziej, hutnik ^m. ~furnace, szmelcowy piec (do topienia szkła). ~grinder, szlifierz ^m (szkła). ~house, hula szklana. ~man, szklarz ^m. ~metal, zacier szklany. ~painting, malarstwo ⁿ na szkle. ~tube, rura szklana. ~ware, naczynia, towary szklane. ~work, szklarska robota; huta szklana; ~es *pl.*, okulary; binokle *pl.* ~y ^a, szklany, szklisty. [glaucoma ^f]. **glaucoma**, (*med.*) bielmo zielone,

glaz^{le} ^{vα}, wprawić szyby, oszklić; wypolerować; glansować; glazurować, pobielać, polewać (garnki); ~ed frost, gołoledź ^{f.}. ~ier, szkłarz ^{m.}. ~y ^α, błyszczący. gleam, promień, blask, błysk; promień (światła) ^{m.}. ~ ^{vn}, błyszczyć, błyskać. ~ing, przebłysk, promień ^{m.}. ~y ^α, błyszczący, lśniący.

glean, zbieranie kłosów po żniwie, pokłosie ^{m.}. ~zbierać (kłosy), wybierać; pokłosie zbierać. ~er, zbieracz ^m pokłosia. [ska.

glebe, skiba, gleba ^{f.}; ręla plebańska. glee, radość ^{f.}, wesele ^{m.}, wesołość ^{f.}. ~ful ^α, radosny, wesoły. ~fulness, radość ^{f.}.

gleet, (med.) ropa ^{f.}; wpływ przy tryprze; tryper ^{m.}. [górzach].

glen, wąwóz ^{m.}, wazka dolina (w glib ^α (fig.) gładki, płynny, biegły. ~ly ^α gładko, biegłe. ~ness, gładkość, biegłość, płynność ^{f.}.

glide, toczenie się, przeslidzanie się, upływanie ^{m.}. ~ ^{vα}, płynąć, upływać, przeslidzać się, przemknąć się.

glimmer, świątełko ^{m.}; płomyk, promyk ^{m.}; (fig.) słabe przywiedźdzenie sobie na pamięć. ~ ^{vn}, świecić, błyszczyć słabem światłem, tleć.

glimpse, błysk, słabwy połysk; przebłysk ^{m.}; chwilowy widok.

glisten ^{vα}, jaśnieć, lśnić, promienić.

glitter, blask, połysk ^{m.}. ~ ^{vn}, błyszczyć, jaśnieć, świecić się. gloaming, zmrok, zmierzch ^{m.}

gloat ^{vn}, spoglądać (pożądliwie, ukradkiem etc.); wytrzeszczyć oczy na kogo. glob^{le}, kula ^{f.}; kula ziemska; globus ^{m.}; gałka (oka) ^{f.}; klosz ^m (ulampy); terrestrial ~e, kula ziemska. ~e-flower, kuleczka ^{f.}. ~ose, ~ular ^α, kulisty, sferyczny. ~osity, kulistość, sferyczność ^{f.}. ~ule, kulka ^{f.}.

glomerate ^{vα}, zwinąć w kłab, zbić w grudkę.

gloom, ciemność ^{f.}, mrok ^{m.}; za-chmurzenie ^{m.}; chmurność, pose-pność ^{f.}. ~ ^{van}, zaciemnić; za-sępić (się); trapić (się). ~ily ^α ciemno, mrocznie; smutno, po-sepnie. ~iness, vid. gloom. ~y ^α, ciemny, mroczny; pochmurny, chmurny, posepny.

glorification, uwielbienie, wy-sławianie, uświetnienie ^{m.}. ~ifier, wielbiciel ^{m.}. ~ify ^{vα}, chwalić, wielbić, wysławiać, uwielbiać; wynieść do wiecznej chwały. ~ious ^α, sławny, chlubny, chwa-lebny; wspaniały, świetny, zna-komity, znamienity; zaszczytny, wyborny. ~y, chwała, cześć, chluba; sława ^{f.}, zaszczyt ^{m.}; chwała wieczna; wspaniałość ^{f.}. (mal.) kółko świetlne nad głowami świętych na obrazach, gloria, korona ^{f.}. ~ ^{vn}, chlubić się, być dumnym z czego; cieszyć się.

gloss, połysk ^{m.}. ~ ^{vα}, nadawać połysk. ~iness, połysk ^{m.}, lśnie-nie ^{m.}; gładkość ^{f.}.

gloss, glosa ^{f.}, objaśnienie ^{m.}, ko-mentarz ^{m.}. ~ ^{vα}, objaśniać, ko-mentować. ~arian, ~er, ~ogra-pher, komentator, objaśniacz ^{m.}. ~ary, glosaryusz, ułożony alfa-betycznie słowniczek ^{m.}.

glossy ^α, lśniący, gładki.

glottis, (anat.) głośnia ^{f.}, szpara głosowa w krtani.

glove, rękawiczka ^{f.}; to handle without ~s, działać energicznie; to be hand and ~, być w ścisłej przyjaźni. ~money, napiwek; upominek, dar ^m (dla uczczenia). ~r, rękawicznik ^{m.}

glow, żarzenie ^{m.}; żar; zapal ^{m.}, na-miętość ^{f.}. ~ ^{vα}, żarzyć się, roz-żarzyć się, rozpalić się. ~lamp, lampa żarowa. ~worm, święto-jański świetlik.

gloze ^{vα}, (fig.) ubarwić, osłonić.

glue, klej, krajster ^{m.}. ~ ^{van}, kleić,

nakleić; przyczepić się, przyłgnąć; *to ~ together*, skleić, zlepić. ~boiler, warzący klej. ~pot, naczynieⁿ na klej. ~y, glu^y^a, kleisty, lipki. [czny.

glum^u, posepny, ponury, tetryglut, przesytyⁿ, obfitość f. ~v^a, nasycić, przesycić, przeładować. glut^{en}, (chem.) kłutenⁿ, klej roślinny. ~inous^a, klejki, lepki, lepisty. ~inousness, lepkość, kleistość f. glutton, pasibrzuch, obżartuchⁿ; (fig.) nienasycony. ~ous^a, żarłoczny, łakomy. ~ousness, vid. gluttony. ~y, obżarstwo, żarłectwoⁿ; chciwość f.

glycerine, gliceryna f.

glyph, (arch.) żłóbek (ornamentacyjny).

glyptotheca, (pl. ~e), glyptoteka f., zbiór^m dzieł rzeźbiarskich.

gnarl, sek^m. ~ed^a, sekaty. ~v^a, bróździć, karbować. ~vn, warzec, szemrać, mruczeć.

gnash^{vn}, zgrzytać. ~v^a, to ~ the teeth, zgrzytać zębami. ~ing, zgrzytanieⁿ zębów. ~~^azgrzytagnat, komar^m, muszka f. [jacy. gnaw^{v^a}, gryźć, ogryzać, objadać, przegryzać. ~er, gryzący; (zo.) gryzon^m. [karzeł^m.

gnome, duch podziemny, chochlik; gnom^e, gnom^m, sentencya f. (krótką i pouczającą). ~on, skaźówka f. zegaru słonecznego.

~onics, pl. sztuka robienia zegarów słonecznych, gnomonika f. go^{vn}, iść, chodzić; pójść; przejść; jechać; zamierzać, chcieć; sięgać, prowadzić do; być w ruchu (o maszynach etc.); *to ~ to bed*, iść do łóżka, iść spać; *to let ~*, puścić, wypuścić, uronić, popuścić; *to ~ mad*, zwaryować; *to ~ wrong*, mylić się, nie mieć racji; *to ~ unpunished*, ujść bezkarnie; *to ~ by the name of*, nosić imię, być znanym pod imieniem; *to ~ along with*, towarzyszyć komu; *to ~ about*, obchodzić, chodzić

koło; przedsiębrać; zamysłać; *to ~ abroad*, rozejść się (o wiesci); udać się za granicę; *to ~ aside*, odejść na bok, na stronę; zbłąkać się; *to ~ back*, powrócić, wrócić się, iść z powrotem; *to ~ beyond*, iść dalej; przewyższać; *to ~ by*, iść mimo, iść koło, przechodzić koło, mijać; *to ~ for*, iść po co; stać za co; uchodzić za co; *to ~ forward*, iść, posuwać się; *to ~ from*, zboczyć; *to ~ in for*, wziąć się do czego; *to ~ in for an examination*, składać egzamin; *to ~ in*, wejść; *to ~ near*, zbliżyć się; *to ~ off*, odejść, wystrzelić (o strzelbie); umrzeć; *to ~ on*, iść dalej, postępować; *to ~ on horseback*, jechać konno; *to ~ (on) a journey*, zrobić podróż; *to ~ out*, wyjść (na miasto, na spacer); udać się za granicę; (mil.) wyruszyć; umrzeć; *to ~ over*, przejść z jednej strony na drugą; przejść z jednego stronictwa, do drugiego; *to ~ through*, przejść, przejechać przez co; dokonać czego; *to ~ to*, uciec się do; *go to!* idź precz! *to ~ upon tick*, brać na kredyt; *to ~ without*, obchodzić się bez czego.

go, chód, bieg^m; moda f, zwyczaj^m; kolejka (picia) f; *to have a ~*, mieć obieg; 'tis no ~, nie udaje się, nie idzie. ~a-head^a, czynny, energiczny. ~between, pośrednik, negocjator; rajsur^m. ~by, umyslne wyminięcie, pominięcieⁿ. ~cart, wózek, w którym dzieci uczą się chodzić.

goad, bōdziec (też fig.)^m, kół zaostrzony; pobudka f. ~v^a, popędzać bydło ościeniem; zacheać, pobudzać.

goal, słup f graniczny, meta f, cel; (fig.) zamiar, cel^m.

goat, (zo.) koza f; he ~, kozieł^m. ~ee, kozia bródka. ~ish^a, koźli, kozłowy; jurny, lubieżny. ~s-beard, (bot.) kozibród łykowy

gobbet, kawałek ^m; wielki kamień.
gobble ^{vā}, pochłonąć, połknąć
chciwie. ~r, żarłok ^m, gulganie ⁿ
indyka. {nowe.

gobelín, gobelin ^m (obicie gobeli-

goblet, kubek, puhar ^m, czara ^f.

goblin, zły duch, chochlik ^m.

God, Bóg; on ~'s behalf! dla Boga!

Przebóg! house of ~, dom Boży,
kościół ^m; ~'s day, niedziela ^f. ~,
bożek ^m, bożyszcze ⁿ. ~child,
dziecko chrzestne, chrześniak ^m.
~daughter, córka chrzestna.
~dess, bogini ^f; (fig.) piękność ^f
(o kobiecie). ~father, ojciec
chrzestny, kum ^m. ~head, bóstwo ^m. ~less ^a bezbożny. ~~ness,
bezbożność ^f. ~like ^a boski, boży;
bogobojny. ~liness, pobożność,
bogobojność ^f. ~ly ^d bogobojny,
pobożny. ~mother, matka chrze-
stna, kmoszka ^f. ~send, dar
boży; dar ^m fortuny. ~ship, bóstwo ^m. ~son, syn chrzestny; to
stand ~ father, trzymać dziecko
do chrztu; would to ~! dałby
to Bóg!

godown, magazyn; układ ^m. .
goer, piechur ^m, piechotą idący.

goggle ^{va}, przewracać oczyma. ~,
przewracanie oczyma, wyłupia-
nie ⁿ oczu; ~s pl. okulary koń-
skie. ~eye, oko zyzowane. ~eyed ^a,
kosooki, zyzowaty.

going ^a, idący, chodzący; w ruchu;
I am ~, idę; I was ~ to tell,
chciałem (miałem zamiar) opo-
wiedzieć; *to set a thing ~,* puścić
w ruch. ~, chód ^m; odejście ⁿ; od-
jazd ^m; ~ out, wydatek ^m.

goitre, (med.) strum ^m, wole ⁿ
(pod gardłem).

gold, złoto ^m; (fig.) bogactwo ^m;
kolor złoty; not for your weight
in ~, za nic w świecie. ~beater,
rozplaszczyciel ^m złota. ~bound ^a,
w złoto oprawny. ~digger, ko-
pacz ^m złota. ~dust, proszek złoty.
~en ^a złoty, złocisty; (fig.) wy-
borny, wyśmienity. ~finch, (orn.)

szczęsieł; trznadel ^m. ~lace, ga-
lon ^m ze złota. ~leaf, liść ^m złota,
złoto płatkowe. ~smith, złotnik ^m.
~thread, ~wire, złota nić, złoto
nitkowe. ~washer, przemywacz ^m
złota.

gondolla, gondola ^f (mała łódź
wenecka). ~lier, gondoljer ^m.

gone ^P, od to go & ^a, odeszły;
przeszły, upływniony, miniony;
zepsuty, zużyty; zmarły; ~ in
drink, podchmielony, podocho-
cony; ~ in years, podeszły w la-
tach. {czny).

gong, gong (instrument muzy-
goniometer, katomierz, gonio-
metr ^m). [żaczka ^f.

gonorrhoea, (med.) tryper ^m, rze-
good ^a dobry, sprawiedliwy, rze-
telny, cnotliwy; skuteczny, po-
mocny; użyteczny, przydatny;
for ~ and all, zupełnie; raz na
zawsze. ~ ad as ~ (as), dobrze;
as ~ as, tyle co. ~; dobrze!
niech będzie! ~, dobro ^m; dobry
byt, pomyślność ^f; ~s pl. maja-
tek ^m; rzeczy, sprzęty; bagaże pl.;
in ~ earnest, zupełnie serio; ~
for nothing! do niczego, nic wart;
~ morning, dzień dobry! ~ in law,
prawomocny; ~ speed! szczęść
Boże! in ~ time, w swoim czasie;
a ~ while, dobrą chwilę; a ~ deal,
wiele, siła, mnogo; a ~ many,
bardzo wiele. ~breeding, dobre
wychowanie. ~by, ~bye! bądź
zdrów! do widzenia! żegnam!

~faced ^a ładny. ~for-little ^a,
mało wart(y). ~humoured, do-
brego humoru, wesoły. ~liness,
piękność ^f, wdzięk, powab ^m.
~ly ^a, piękny, powabny; przy-
jemny, pożądany. ~natured ^a do-
brotliwy, dobroduszy. ~~ness,
dobrotliwość, dobrodusznosć.
~ness, dobroć, pożyteczność;
przychylność; pobożność ^f. ~s-
train, pociąg towarowy. ~will,
dobra wola; życliwość ^f.
goose, (pl. geese), gęś ^f; (fig.) gęś,

grupia osoba; gęśia pieczenie; żelazko ⁿ do prasowania (u krawców). ~berry, (*bot.*) agrest ^m. ~quill, dutka gęsia. ~skin, gęsia skórka (od zimna).
gordian ^a, gordyjski; ~ knot, węzeł gordyjski.
gore, posoka ^f, skrzepła krew.
gore, klin (wszywany).
gore ^{vα}, przeszyć, przebić.
gorge, gardło ⁿ, gardziel ^m. ~ ^{van}, napchać, obładować; połknąć, pochłonąć. ~ous ^a, wspaniały, pyszny, okazały. ~~ness, wspaniałość ^f, przepych ^m, okazałość ^f.
gorgon, gorgona, meduza ^f (potwór mitologiczny).
gorilla, (*zo.*) goryl ^m.
gormand, lubiący dobrze zjeść, smakosz ^m. ~ ^a, obżarty, żarłoczny, chciwy. ~ize, ^{vna}, objadać się, jeść żarłocznie; pożerać.
gorse, *vid. furze*.
goshawk, (*zo.*) jastrząb ^m.
gosling, gąsie, gąsiątko ⁿ; gąska ^f; kotki (na gałęziach) *pl.*
gospel, ewangelija ^f, słowo Boże. ~ler, czytający ewangelię (w kościołach angielskich).
gossamer, babie lato.
gossip, plotkarka ^f, plotkarz ^m; plotka ^f, plotki *pl.* ~ ^{vn}, bawić się plotkami, robić plotki.
got ^{P'} & ^P, ~ten ^P, od *to get*.
gothic ^a, gotycki. [gwasowa].
gouache, (*mal.*) gwasza ^f; farba.
gouge, dłoto stolarskie do wydrążania rowków. ~ ^{vα}, wydrążać.
gourd, (*bot.*) bania, dynia ^f.
gout, smak, gust ^m.
gout, (*med.*) podagra ^f. ~iness, podagryczność ^f, cierpienie ⁿ na podagrę. ~ish ^a, podagryczny.
govern ^{van}, rządzić, zarządzać, kierować, władać; sterować. ~able ^a, uległy, powolny. ~~ness, powolność, powodliwość ^f. ~ess, kierowniczka; władcyni; guvernантka ^f. ~ment, rządzenie, kierowanie ⁿ; rząd ^m (państwa); ad-

ministracya ^f; namieściństwo ⁿ; self ~~, samorząd ^m; ~al ^a, rządowy. ~or, kierownik; rządca; panujący; gubernator; namieśnik; wielkorządca; dyrektor (banku etc.); regulator ^m (u maszyny). ~~general, wicekról ^m.
gown, płaszcz ⁿ; obszerna suknia urzędowa sędziów, duchownych etc.; talar ^m (u sędziów); morning ~. szlafrok, szlafroczek ^m. ~sman, człowiek w urzędowym ubraniu: prawnik ^m etc.
grab, szybkie pochwycenie; wyyszachrowanie ⁿ. ~ ^{vα}, schwycić, pochwycić.
grace, łaska ^f, dobrodziejstwo ⁿ; wdzięk, powab; przywilej ^m; modlitwa odmawiana przed i po jedzeniu; *your Grace*, Wasza Miłość; days of ~, dnie respektowe, dnie ulgi; *to say* ~, odmawiać modlitwę przy stole; *Graces*, *pl.* gracie *pl.* ~ ^{vα}, ozdobić, upięknić; saworyzować; ułaskawić. ~ful ^a, nadobny, powabny, miły. ~~ness, powabność, nadobność ^f, wdzięk, urok ^m. ~less ^a, szpetny, bez wdzięku; niegrzeczny; niegodzawy, bezczelny. ~~ness, brak ^m wdzięku; bezbożność; bezczelność ^f.
gracious ^a, łaskawy, miłościwy; powabny, miły, uprzejmy. ~ness, łaskawość, miłoścowość ^f; powab, wdzięk ⁿ; łaska boska.
grad||ate ^{vα}, stopniować, wzmagac lub zmniejszać stopniowo. ~ation, stopniowanie ⁿ; stopniowość ^f, następstwo ⁿ; postęp ^m; by ~, stopniowo. ~atory ^a, stopniowy. ~e, (*fig.*) stopień ⁿ; ranga ^f; stopniowanie ⁿ (tonów etc.). ~e ^{vα}, stopniować; porządkować według wielkości, jakości etc., gatunkować. ~ient, pochyłość ^f. ~ual ^a, stopniowy. ~~, graduał ^m (część mszy i książka zawierająca graduał). ~ly ^{ad}, stopniowo. ~ualness, stopniowość ^f.

graduat||e, posiadający stopień uniwersytecki. ~e *vän*, oznaczać stopnie, oznaczyć skalą; nadawać stopień; starać się o stopień naukowy; stopniowo się zwiększać lub zmniejszać. ~ion, stopniowanie, kalibrowanie; nadanieⁿ stopnia uniwersyteckiego. ~house, tężnia, gradjernia^f (w warzelniah).

graft, (*bot.*) szczep^m, flanca^f.

~ *va*, (*bot.*) szczepić, zaszczepić.

grain, ziarno, ziarko; zboże; granⁿ (waga); włóknoⁿ; nitka (w drzewie)^f; szarłatny kolor; *against the ~*, pod włos; (*fig.*) przewrotnie; pomimo woli, wbrew chęci; rad nie rad; ~s, pl. wtyłoczyny jęczmienne, słodziny pl. ~ *vän* ziarnić, ziarnować (się).

grain, rożek, kolec, koniec^m jakiego przedmiotu. ~dealer, handlarz^m zboża. ~ed^a ziarnisty; szorstki, chropawaty (o skórze lub papierze). ~y^a ziarnisty.

gramin||eous, ~al^a trawiasty.

~ivorous^a trawożerny.

gramma||r, gramatyka^m; językoznawstwoⁿ; elementarz, podręcznik^m. ~rian, gramatyk; nauczyciel^m; języków. ~r-school, gimnazjum klasyczne. ~tic(al)^a gramatyczny; poprawny. ~ticalness, poprawność (gramatyczna).

grampus, (*zo.*) gatunek delfina.

granary, śpichlerz^m.

grand^a wielki, wspaniały, okazały; dostojny, znamienity; ważny, doniosły; pierwszy. ~am, matrona; babka, babunia^f. ~child, wnuczęⁿ; ~daughter, wnuczka^m. ~duke, wielki książę. ~ee, magnat; grand (w Hiszpanii), pan^m. ~eur, wielkość, wspaniałość, wzniósłość^f. ~father, dziad^m, dziadek^m. ~iloquence, patetyczność, wybujalność; chełpliwość^f. ~iloquent^a patetyczny, górnolotny; chełpliwy. ~jury, (*jur.*) sąd przysięgłych z

grapple

24 członków. ~iose^a wspaniały, okazały; górnolotny. ~iosity, okazałość, wspaniałość; górnolotność^f. ~mother, babka^f. ~ness, wielkość, wspaniałość^f. ~sire, dziad; przodek, antenat^m. ~son, wnuk^m; *great ~*, prarzange, folwark^m. [wnuk^m. **granit||e**, (*min.*) granit^m. ~ic^a granitowy.

granivorous^a ziarnożerny.

granny, babka, babunia^f.

grant, zezwolenie; nadanieⁿ (n. p. przywileju); dar^m. ~ *va*, zezwalać; przyznać; udzielić; nadać; zgadzać się; *God ~*, daj Boże! ~able^a mogący być udzielonym, nadanym; nadawczy. ~ee, osoba, jakiej był nadany przywilej, tytuł i. t. p.; uprzywilejowany; mający pozwolenie, koncesją; *to take a thing for ~ed*, brać co za rzecz uznaną, prawdziwą; ~ing it to be true, przypuściwszy, że to prawda. ~er, ~or, nadawca^m; przyzwalający.

granul||ar^a ziarnisty, ziarnkowy.

~ate^{v a} ziarnić, szrotować, granulizować. ~ad^a ziarnkowaty, ziarnowaty. ~ation, ziarnowanie (kruszców), granulizowanieⁿ. ~e, ziarko, ziarneczkⁿ. ~ousⁿ vid. *granular*.

grape, (*bot.*) jagoda 'winna'; winogronoⁿ; winna macica. ~berry, winna jagoda. ~gatherer, winobraniec^m, winobranka^f. ~gathering, winobranieⁿ. ~stone, ziarko winogronne.

graphic(al)^a graficzny; rysunkowy; wyobrażający w rysunku; dobrze przedstawiający, wyraźny, obrazowy. ~ally^a graficznie; obrazowo; wyraźnie.

grapnel, mała kotwica, hak do zahaczania, bosak^m.

grap||ple, bosak do zahaczania; pochwycenie się za bary; zapaski pl., bójka^f. ~ *van* zahaczyć, przyciągnąć; uczepić się, schwycić

się z kim za bary. ~pling, ~iron, klamra^f (do spajania). grapy^a winogronowy; gronisty. grasp, jecie, ujęcieⁿ w rękę; pochwycenieⁿ; władza, moc; pojedność^f, zrozumienieⁿ. ~ van chwycić, pochwycić, ująć; pojąć, zrozumieć; dążyć do czego. ~ing^a chwytający; chciwy, skąpy. grass, trawa; murawa^f; zieleⁿ. ~vn pokrywać trawą, darniować. ~blade, zdźbło trawowe. ~covered^a udarniony, trawiasty. ~green^a koloru trawnego. ~hopper, (zo.) szarańcza^f, konik polny. ~iness, obfitość^f trawy. ~plot, trawnik^m, murawa^f. ~widow, słomiana wdowa. ~y^a trawiasty, trawą porosły; koloru trawy. grate, krata^f. ~va zakratować, zagrażać krata. grate^{van} trzeć, skrobać; drapać; szczekać; skrzypieć; it ~s the ear, to razi ucho; to ~ the teeth, zgrzytać zębami. ~r, skrobacz^m; tarka^f. grateful^a wdzięczny; miły. ~ness, wdzięczność; przyjemność^f. gratification, przyjemność, rozkosz, radość^f; dogodzenie, zadowolenieⁿ. ~fy^{va} sprawić zadowolenie, zadowolić; ucieśzyć; podarować. ~fying^a zadawalniający, przyjemny. grating^a skrzypiący, drapiący; przykry, niemyły. ~, skrzypienie, drapanie; tarcie; okratowanieⁿ; krata^f. [tis. gratis^{ad} darmo, bezpłatnie, gratitudine, wdzięczność^f. gratui||tous^a bezpłatny; niezasłużony; bezzasadny; dowolny; dobrowolny. ~~assertion, zdanie niedowiedzione. ~tousness, bezpłatność; dobrowolność; dowolność^f. ~ty, dar, podarek^m; nagroda, wdzięczność^f; small ~ty, napiwek^m. ~tion, vid. congratulation. ~tory, list^m z powinszeniem.

grave^{va} ryć, rytować; rzeźbić. ~r, grawer, rytownik, sztycharz; rylec^m. grave^a poważny, uroczysty; (fig.) ważny; wpływowy. ~ly^{ad} poważnie, uroczyście, powoli. ~ness, powaga; uroczystość^f. grave, grób^m; (fig.) śmierć^f. ~clothes, pl. całun, kir; czecheł^m; koszula śmiertelna. ~digger, kopalcz grobów, grabarz^m. ~maker, grabarz^m. ~stone, kamień grobowy, nagrobek^m. ~yard, cmentarz^m. gravel, żwir^m; (med.) kamień w pęcherzu; piasek żwirowy. ~va, wysypać żwirem; (fig.) nabawić kłopotu. ~ly^a żwirowaty. ~pit, dół, gdzie żwir się kopie. graven^P, od to grave. gravid^a brzemienna; żyzny. gravit||ate^{vn} ciężyć do środka ciężkości, grawitować. ~ation, ciężenieⁿ (do środka ziemi), grawitacja (fiz.); siła dośrodkowa. ~y, ciężkość^f, ciężar^m (fiz.); powaga, uroczystość^f. ~lewa^f. gravy, sok mięsawy; sos^m, podgray, grey^a siwy, szary; zmierzchliwy, mroczny. ~, siwość, szarość^f; szara godzina; szary, siwy kolor; szpak(koń)^m. ~beard, człowiek z siwą brodą; gąsior^m (butla). ~~ed^a siwobrody. ~eyed^a szarooki, siwooki. ~friar, Franciszkanin, kapucyn. ~horse, szpakkowaty koń. ~hound, vid. greyhound. ~ish^a siwawy, szarawy. ~ling, lipień (ryba)^m. ~ness, siwość, siwizna^f. graze^{va} z lekka dotknąć; drasnąć, zadrasnąć. graz||e^{vna} paść (się), zerować; spaść, wypasać. ~ier, tuczyciel^m. ~ing, paszenieⁿ; (fig.) lekkie dotknięcie. greas||e, tłustość^f; smarowidło^m. ~e^{va} potłucić, posmarować tłustością; pobrudzić. ~iness, tłustość! smolność^f; mętność(wina)^f.

~y ^a tłusty, zatłuszczony; smoiny; mętny (o winie).
great, wielki, duży; ważny, znaczny; sławny; wspaniały; szlachetny; wpływowy, lubiony; **a ~ deal**, wiele; **a ~ age**, podeszły wiek; **a ~ many**, wielu; **a ~ while**, bardzo długo. **~coat**, palto ⁿ; paltot ^m. **~granddaughter**, prawnuczka ^f. **~grandfather**, pradziad ^m. **~grandson**, prawnuk ^m. **~hearted** ^a wielkoduszny, wspaniało-myślny. **~ly** ^a wielce, bardzo, znacznie, w wysokim stopniu; szlachetnie, wspaniało-myślnie. **~ness**, wielkość; siła, potęga ^f; znaczenie ⁿ; godność; wspaniało-myślność; sława, dumy ^f. **~news**, ważne wiadomości; *the great*, wielcy, znakomitości *pl*.

greaves, *pl.* nakolanki *pl.* (*mil.*). **Grecian** ^s & ^a Grek; grecki; hellenista ^m (znawca starego języka greckiego). **~sm**, właściwość języka greckiego.

greed, chciwość, żądza ^f. **~ily** ^a chciwie, łakomie, żarłocznie. **~iness**, chciwość, żarłoczność; żądza ^f. **~y** ^a chciwy, żarłoczny. **green** ^a zielony; zielony, niedojrzały; młody, niedawny; niedowarzony (też *fig.*); świeży; niedoświadczony. **~hand**, nowicyusz, fryc ^m; **~ old age**, czerstwa starość. **~**, zielony kolor, zieloność; murawa ^f; **greens**, *pl.* zielenizna, ogrodowizna ^f, warzywa *pl.* **~ vā**, pozielić, zazielić. **~back**, banknot (Stanów Zjednoczonych). **~ery**, ogrodowizna ^f. **~finch**, (*orn.*) czyż ^m. **~gage**, rynklody *pl.* (gatunek, śliwek). **~grocer**, handlujący ogrodowizną. **~~y**, handel warzywny. **~horn**, nowicyusz, żółtodziób ^m, niedoświadczony człowiek. **~house**, oranżeryja, rośliniarnia ^f. **~ish**, zielonawy; (*fig.*) niedoświadczony. **~ly** ^a w kolorze zielonym, zielono, świezo. **~ness**, zieloność ^f, zielony

kolor; świeżość (młodzieńca); niedojrzałość ^f; niedoświadczenie ⁿ. **~room**, pokój artystów (teatralnych). **~sickness**, bladaczka, blednica ^f. **~sward**, murawa ^f, trawnik ^m. **~wood**, las umajony. **greet** ^{vā}; witać, powitać; przywitać. **~ing**, witanie, powitanie ⁿ; ukłon ^m.

gregarious ^a gromadny, żyjący trzodami, stadami, stadny.

Gregory, *npr.* Grzegórz.

grenadille, (*mil.*) granat ^m, mała bomba. **~ier**, (*mil.*) grenadier ^m. **grenadine**, grenadyna ^f (lekka materya wełniana lub jedwabna).

grew ^{pr}; od *to grow*.

grey ^a; *vid. gray*.

greyhound, (*zo.*) chart ^m.

gridelin, kolor fioletowo szary.

gridiron, krata, na której się smaży, piecze.

grief, bolesć, żałosć ^f, smutek ^m, strapienie; zażalenie ⁿ; *to come to*

~, źle skończyć; ponieść stratę.

~less ^a swobodny, bez kłopotu.

griev|ance, krzywda ^f, pokrzywdzenie ⁿ; żal ^m, uraza ^f; strapenie ⁿ. **~e van**, smucić (się), zasmucić, zmartwić (się); martwić się, ubolewać; *I am ~ed at*,boleję, ubolewam nad. **~ous** ^a, bolesny, dotkliwy; dolegliwy, ciężki; przykry. **~ousness**, bolesć ^f, żal ^m; strapienie; nieszczęście ⁿ.

griffin, griffon, gryf (ptak bajeczny) ^m. [polny, świerszcz ^m].

grig, mały węgorz (ryba); konik grill ^{vā} przypiekać, piec na ruszcie, kracie. **~**, pieczeū wołowa niedopieczone, rosbif ^m. **~ade**, przypiekanie, smażenie ⁿ. **~room**, pokój restauracyjny, gdzie do stanie mięsa przypiekanego na ruszcie. [brzydki].

grim ^a ponury; straszny; dziki; **grimace**, grymaśne wykrzywanie twarzy; grymas ^m; *to make ~s*, *vid. to grimace*. **~vn**, kwaśną minę stroić.

grimalkin, stare kocisko.

grime, brud ^m; sadze *pl.* ~e *va*; zabrudzić, zapaskudzić. ~y ^a; zabrudzony, okopciały brudny; ciemny.

grin, wyszczerzanie zębów, wykrzywianie twarzy. ~ *vna*, wyszczerzać zęby, wykrzywiać twarz. ~ner, wyszczeracz ^m zębów. ~nig-ly ^{ad} z wyszczerzonemi zębami.

grind ^{vα}, mleć, zcierać, rozcierać; toczyć, szlifować, ostrzyć; (*fig.*) uciemiężać, krzywdzić; kuć (szkować się do egzaminów); *to the teeth*, zgrzytać zębami. ~, mielenie, rozcieranie; zgrzytanie ⁿ; uciążliwa robota. ~er, szliferz; rozcieracz ^m (osoba); osła, osełka ^f; młynski kamień; ~ers, *pl.* zęby trzonowe. ~y, szlifiernia ^f. ~ing, mielenie, rozcieranie, szlifowanie ⁿ. ~ing-mill, młyn, młynek ^m. ~stone, kamień młynski, kamień do toczenia.

grippe, schwycenie, pochwycenie ⁿ; garsć; rękojeść ^f; ~es *pl.* bóle żołądka, kolka ^f. ~ *vān*, schwycić, pochwycić, uchwycić; przygnieść, męczyć; czuć rżnięcie w kiszakach.

grisliness, szkaradność, straszność ^f. ~y ^a, straszny, okropny, szkaradny.

grist, mlewo ⁿ; mąka ^f; rysk ^m; (*fig.*) utrzymanie ⁿ; chleb ^m.

gristle, (*anat.*) chrząstka ^f. ~led, ~ly ^a, chrząstkowy.

grit, żwir ^m; piasek (żwirowaty).

~tiness, piaszczystość, żwirowatość ^f.

~ty ^a, żwirowaty.

grits, *pl.* kasza ^f, krupy owsiane.

grizzlie, siwizna ^f; szary kolor.

~ed, ~y ^a, szarawy, posiwiały.

groan, stękanie, ciężkie wzdychanie, westchnienie ⁿ. ~ *vn*, stekać, wzdychać. ~ing, *vid. groan*.

groat, moneta, wartująca 4 pensy.

groats, *pl.* krupy owsiane.

grocer, kupiec korzenny. ~y, handel korzenny, korzenie *pl.*

grog, grog (napój) ^m.

groin, pachwina ^f; kant, brzeg ^m; przecięcie się sklepień; ~ed vaulting, sklepienie krzyżowane.

groom, chłopak stajenny; pachołek, lokaj ^m; bride ~, pan młody

groove, żłobek, rowek ^m; (*fig.*) ru-

tyna, wprawa ^f. ~ *va*, wydrażyć,

wyzłobić. ~r, robiący rowki.

grope *vān*, macać; iść po omacku;

szukać.

ross, najważniejsza, najcięższa część czego; większość ^f; całość; 12 tuzinów; hurt ^m. ~ ^a, gruby, tłusty, otyły; głupi; gburowaty; gęsty; nieoczyszczony; *by the ~, in the ~*, hurtownie, hurtem. ~beak, grubodziób (ptak) ^m. ~error, gruby błąd. ~headed ^a, z ciężkim łbem; głupi, zakuty. ~ness, grubość ^f; grubijaństwo; głupstwo ⁿ; głupota ^f. ~weight, waga brutto..

grot, ~to, grota, jaskinia ^f. **grotesque** ^a, dziwaczny, fantastycznego kształtu.

ground, grunt ^m; ziemia ^f, pole ⁿ; posiadłość ^f; dno ⁿ; płaszczyzna ^f; miejsce ⁿ pod budowę; (*mal.*) gruntowanie ⁿ; fundament ^m; podstawa, zasada (też *fig.*); przyczyna; osnowa ^f; tło ⁿ; grounds *pl.* grunta, ziemie, pola; rudymenta *pl.*, początki nauki, zasady *pl.*

~ ^{vα}, położyć na ziemię; założyć; uzasadnić; dać początek; uczyć początków; *to give ~ for*, dać powód do; *to break the ~*, wziąć się do czego; rozpocząć co; *to gain ~*, posuwać się; postępować, zyskiwać; rozwijać się, rozszerzać się; *to lose ~*, cofać się z pozycji, tracić wpływ, znaczenie; main ~, główna przyczyna. ~ *pr* & *pp*, od *to grind*. ~ ^a, zmełty, roztarty; szlifowany.

~floor, parter ^m (domu). ~form, (*gram.*) pierwiastek, źródłosłów ^m.

~ivy, (*bot.*) bluszc ziemny, kurdwian ^m. ~less ^f, bezdenny; bezzasadny. ~lessness, bezdennosć;

bezzasadność *f.* ~ling, kiełb ^m (ryba). ~plate, (*arch.*) podwalina, podcieś *f.* ~plot, (*arch.*) miejsce ⁿ pod budowlę; plan, grundrys ^m. ~rent, czynsz gruntowy. ~tackle, ogólna nazwa wszystkich rzeczy, którymi okręt przymocowywa się do gruntu: kotwice, liny, łańcuchy. ~work, fundament ^m; podstawa *f.* (*arch.*) budowa dolna. group, grupa, kupka *f.*, grono ⁿ; (*geol.*) formacja *f.* ~ ^{vα} grupować, ustawić w kupki. ~ing, grupowanie ⁿ. grouse, (*orn.*) głuszec ^m. grout, ustoiny *pl.*, osad ^m; zaprawa wapienna. ~y ^α drożdżowy, mętny. grove, gaj, gaik, lasek ^m. grovel ^{vn} czołgać się, pełzać; (*fig.*) płaszczyć się. ~ling ^α pełzający; podły, nizki. grow ^{vnn} rość, rosnąć, wzrastać; powiększać się; stawać się, stać się; wychować, hodować; *to ~ better*, polepszać się; *to ~ big*, grubieć; *to ~ into fashion*, wchodzić w modę, stawać się modnym; *to ~ late*, zmierzchać się; *to ~ old*, starzeć się; *to ~ rich*, bogacieć; *to ~ weary*, zmęczyć się, znużyć się; *to ~ well*, wyzdrowieć, ozdrowieć; *to ~ out*, wyrość, wyrosnąć, wyrodzić się; *to ~ out of fashion*, wyjść z mody; *to ~ up*, podrastać, wzrastać. ~er, hodujący, hodowca; rólnik ^m. growl ^{vn} warczeć ^m, mruczeć; (*fig.*) mruczeć, szemrać. ~, warczenie; mruczenie ⁿ (też *fig.*). ~er, warczący; mruk, zrzeda (o osobach) ^m. grown ^P, od *to grow*; ~ up ^α dorosły, wyrosły; ~ people, dorosły *pl.* growth, wzrost ^m, wzrastanie; powiększanie się ⁿ; postęp ^m; native ~s of the soil, płody krajowe. grub ^α, (*zo.*) poczwarka, czerw ^f. ~ ^{vα} karczować, trzebić, kopac. ~ber, karczownik ^m; karczowni-

guarded

ca *f* (narzędzie). ~by ^α robaćzywy. grud||ge, niechęć *f*; wstret ^m; zawiść, zawziętość, nieżyczliwość *f*. ~ ~ ^{vna} zazdrość, pozazdrość. skarzyć się, robić niechętnie; żałować. ~ger, zazdrośnik; malkontent, mruk ^m. ~gingly ^{αd} niechętnie; z niezadowoleniem, mrukliwie. [owsiany; papka *f*. gruel, klejek, kleik ^m, zwłaszcza gruff, cierpki, kwaśny, ponury; mrukliwy; szorstki. ~ness, cierpkość *f*, kwas ^m, ponurość; szorstkość *f*. [sny; szorstki. grum ^α posepny, chmurny, kwa-grumbli||e ^{vα} mruczeć, gderać, sarkać, zrzędzić. ~e, mruczenie, gderanie, zrzędzenie ⁿ. ~er, zrzeda *f*. grum||e, gruzełek ^m w zsiadłym płynie, gruzło ⁿ. ~ous ^α gruzełkowaty, zsiadły. ~ ~ness, zsiadłość, gruzłowatość *f*. grumpy, grumpish ^α kwaśny, gniewny. grunt, krząkanie (świn) ⁿ. ~ ^{vn}, krząkać (o świniach); (*fig.*) gderać. ~er, krząkający; (*zo.*) świnia *f*. ~ling, wieprzak ^m, prosię ⁿ; warchlak ^m. [ski. Gruyères, ~cheese, ser szwajcar-guaiacum, gwajak (drzewo) ^m. guano, guano ⁿ nawóz ptasi. garant||ee, poręczyciel ^m; poręczenie ⁿ; poręka *f*. ~ ~ ^{vα} gwarantować, poręczyć, ręczyć; zapewnić. ~y, poręczenie, zapewnienie ⁿ. guard, straż ^m, obrona, piecza *f*, pilnowanie ⁿ; obrońca, stróż ^m; stróż polowy; (*mil.*) warta, straż *f*; straż przyboczna; *on ~*, na straży; *to be (stand) on one's ~*, mieć się na bacznosci. ~ ^{vān} pilnować, strzedz, ochraniać; konwojować; strzedz się, być ostrożnym. ~chamber, ~room, ~house, (*mil.*) kordegarda *f*, odwach ^m. ~ed ^α strzeżony, obronny; ostro-

żny, baczyń. ~ed(ly) ^{ad}, ostro-żnie, z zachowaniem ostro-żności. ~edness, ostrożność, oględność, przezorność f. ~er, obrońca, strzeżący, stróż ^m. ~ship, okręt strażniczy.

guardian, zachowawca, stróż, ku-stosz, dozórca ^m; (jur.) opiekun ^m. ~^a opiekuniczny, czuwający. ~less ^a, bezbronny, bez opieki. ~ship, urząd stróża, dozórca etc., vid. *guardian*; ochrona, obrona; (jur.) władza lub godność opiekuna, opieka f. [dudek ^m].

gudgeon, piskorz ^m (ryba); kiep, guerdon, nagroda f, odwet ^m.

guernsey, koszulka wełniana.

guess, domyśl ^m, przypuszczenie ^m. ~ ^{vn} domyślać się, przypuszczać; odgadnąć, dorozumiewać się. ~work, przypuszczenie ^m; domy-śli pl. [gościnnny].

guest, gość ^m. ~chamber, pokój guffaw, wybuch ^m śmiechu.

guidable ^a, dający sobą powode-wać, posłuszny, powolny. ~ance, przewodnictwo ^m, kierunek ^m; pra-widło ^m.

guide, przewodnik (osoba); kie-rownik; drogoszaz; przewodnik ^m (książka). ~ ^{va}, prowadzić, drogę wskazywać; kierować. ~book, przewodnik (książka) ^m. ~port, słup drożny, drogoszaz ^m. ~r, prze-wodnik ^m, przewodniczka f.

guiding-star, gwiazda przewo-dnicza.

guild, bractwo ^m; cech ^m. ~hall, ratusz (zwłaszcza londyński).

guilder, złoty holenderski.

guile, chytrość f, podstęp, fortel ^m. ~ful ^a, chytry, podstępny, zwo-dniczy. ~fulness, chytrość, pod-stępność, zdradzieckość f. ~less ^a, szczerzy, otwarty. ~lessness, szczerość, otwartość f.

guillemot, siewka (ptak) f.

guillotine, gilotyna f.

guilt, wina f; przewinianie ^m; ka-ralność f. ~ily ^{ad} z winą, prze-

stępnie. ~iness, wina f, prze-winianie się ^m; karygodność f. ~less ^a, niewinny. ~y ^a, winny; karygodny; to find one ~y, ob-winić.

guinea, gwinea (21 szyllingów) f. ~fowl, ~hen, (orn.) perlica f. ~pepper, (bot.) pieprz indyjski. ~pig, (zo.) morska świnia; (fig.) dyrektor towarzystwa akcyjnego. **guise**, kształt; zwyczaj, obyczaj; strój, ubior ^m; przebranie; postę-powanie, branie się ^m. ~ ^{va}, prze-bierać, przestrajać.

guitar, (muz.) gitara f.

gulch, parów ^m; rynna f, kanał ^m. **gulf**, odnoga morska; przepaść, otchłań, topiel f. ~y ^a, pełen odnog morskich, pełen wirów, przepaściasty. [ska.]

gull, (orn.) mewa f; rybitwa mor-gull, połgłówek, dudek ^m. ~ ^{va}, okpić, oszukać.

gullet, (anat.) gardziel ^m.

gullibility, łatwocierność f. ~le ^a, łatwo okpiony; łatwocierny.

gully, wybór ^m, miejsce wymyte; kanał odchodowy. ~hole, otwór do kanału odchodowego.

gulp, tyk, haust ^m. ~ ^{va}, chciwie połykać, chłonąć.

gum, (anat.) dziasto ^m: ~boil, ovrzodzenie ^m na dziastach.

gum, guma f. ~ ^{va} gumować; gumę kleić lub kleić. ~mous ^a, gumowaty, gumowy; kleisty. ~my ^a, wydający gumę; gumo-wny; nagumowany.

gumption, rozum ^m, przebiegłość f.

gun, broń palna, strzelba, fuzyja f; działa ^m; armata f. ~barrel, (mil.) lufa f. ~boat, (mar. & mil.) ka-nonierka f. ~carriage, (mil.) la-weta f (łożo działa). ~cotton, bawełna strzelnicza. ~maker, puszkarsz ^m. ~metal, aliaż z mie-dzi i cyny. ~ner, kanonier, ar-tyleryzta ^m. ~nery, sztuka f strze-lania z działa; strzelanie ^m z broną palną. ~powder, proch ^m (strzel-

niczy). ~shot, strzał ^m; doniosłość ^f strzału. ~smith, rusznikarz, puszkarcz ^m. ~stick, stępel ^m. ~stock, osada strzelby.

gurgle ^{vα} bulgotać, głukać. gurn^lard, ~et, barwena (ryba) ^f. gush, wytrysk ^m, lunienie, wytrysnięcie ^m. ~ ^{vn} lać się, wytrysnąć, lunąć, płynąć ciurkiem. gusset, ćwikel u koszuli, klin ^m. gust, wicher; wybuch ^m; namiętność ^f. ~y ^α, wichrowaty, burzliwy.

gust, smak, gust ^m. ~o, smak ^m. gut, kiszka ^f; wążka odnoga morska. ~ ^{vα}, wyjąć wnętrzności, patroszyć. ~string, struna ^f z kiszki. ~s, pl. trzewa pl.

gutta, (pl. guttae) kropka ^f. ~ted ^α, kroplisty; kropkowany.

gutter, rynna; obdasznica ^f. ~ ^{vα}, brózdować; wydrążać. ~tile, dachówka wyginana.

guttural ^α, gardłowy. ~letters, litery gardłowe.

guy, bloki i liny na okręcie. guzzle ^{vna}, napijać się, złapać. ~r, pijak ^m.

gymn^lasium, gimnazyum ^m. ~astic ^α, gimnastyczny. ~astics, gimnastyka ^f, sztuki gimnastyczne.

gyps^leous ^α, gipsowy. ~um, gips ^m. gyration, obracanie się w kółko.

~ate ^{vn}, wirzyć się. gyve, okowy, kajdany, pęta pl.

H.

ha ⁱ, a, ba

haberdasher, pasamonnik, szmuklerz ^m. ~y, szmuklerskie towary.

habiliment, ubiór ^m, odzienie ^m, suknia ^f.

habit, stan ^m, cecha ^f; stan zwykły; usposobienie ^f; zwyczaj, obyczaj ^m; odzież ^f, ubiór ^m, suknia ^f; by ~, z przyzwyczajenia; to get out of

a ~, odzwyczać się. ~ ^{vα} odziać, przyodziać.

habit^lable ^α, zamieszkalny, mieszkalny. ~ableness, ~ability, przydatność na mieszkanie.

~ation, przebywanie, przemieszkiwanie; mieszkanie ^m, pobyt ^m.

habit^lual ^α, zwyczajny, zwykły; przyzwyczajony, nawykły. ~ate ^{vα},

przyzwyczać; ~~ oneself, przyzwyczać się, nawyknąć. ~de,

stan, zwyczaj ^m, przyzwyczajenie ^m.

hack, nacięcie, narzniecie ^m. ~ ^{vα}, siekać, rozcinać; motyka wzruszać

hack, rafa ^f, drabina (w stajni).

hack, koń najemny; człowiek wynajęty, najemnik; pisarczyk ^m

~ ^α, zużyty; najemny. ~ ^{vα}, wynajmować; używać do wszystkiego.

hackl^le, szczotka ^f do czesania lnu; surowy jedwab. ~~ ^{vα}, czesacien; rozedrzeć, pociać na drobne kawałki. ~y ^α, posiekany, złamany.

hackney, koń najety; powóz ^m do najęcia. ~ ^α, najemny; zużyty, spowszedniały; nierządny. ~ ^{vα}, zużywać; to ~ out, wynajmować.

~coach, kareta wynajęta lub do najęcia. ~horse, najety koń.

~writer, pisarczyk ^m.

had ^{pr} & ^P, od to have; to be ~ at, można dostać u; I ~ rather, wolałbym; ~ we not better, czy nie lepiej byłoby gdybyśmy.

haddock, łupacz ^m (ryba).

Hades, (mit.) hades ^m, piekło podziemne starożytnych.

haft, rączka, rękojeść ^f, trzonek ^m. ~ ^{vα}, przyprawić rączkę, trzonek.

hag, stare brzydkie babsko, furja, czarownica, jędza ^f.

haggard ^α & ^s, dziki, nieoswojony; ponury wychudły, wynędzniały.

haggis, budyń mięsny (z baranich płuc, serca i wątroby).

haggish ^α, podobny do czarownicy, jędzy; brzydki.

haggile *vān* posiekać; targować się. ~ler, siekacz (osoba); lubiący wiele się targować.

hah *i*, ha! a!

hail *i*, wiwat! niech żyje! witaj!

~, okrzyk wiwatowy.

hail, grad ^m. ~ *vna*, padać (o grądzie); gradem zbić. ~stone, ziarnko gradu. ~y ^a, gradowy.

hair, włos; włosy *pl.*; włosek ^m; against the ~, pod włos; wbrew woli; to a ~, co do jedy; to dress one's ~, czesać się. ~breadth, szerokość ^f włosu; within a ~~, o mały włos. ~~ ^a, z wielką biedą. ~broom, miotłka włosiana.

~brush, szczotka ^f do włosów.

~cap, kołpak ^m (z futrem niedźwiedziem). ~cloth, włosienica ^f. ~dresser, fryzjer ^m. ~fillet, ~lace, wstążeczka ^f do włosów.

~grass, (bot.) mietlica ^f. ~iness, włosistość ^f. ~less ^a, bezwłosy, łysy. ~pin, śpilka ^f do włosów.

~powder, puder ^m do włosów. ~splitting, drobnostkowość ^f w rozumowaniu, czepianie się " drobnostek. ~stroke, kreska cieniutka. ~worm, (zo.) włośnik ^m.

~y ^a, włosaty, włosisty; włosisty.

hake, haak, dorsz ^m (ryba).

halberd, (mil.) halabarda ^f. ~ier, halabardnik ^m.

halcyon, (orn.) zimorodek ^m. ~ ^a, cichy, spokojny.

hale ^a, czerstwy, zdrowy, silny.

half, (pl. halves), połowa ^f, pół ^m. ~ ^a, połowiczny. ~ ^{ad}, po połowie,

wie, na pół; ~ an hour, pół godziny; in halves, na pół, po połowie; better ~, większa połowa; a pound and a ~, półtora funta;

~ past seven, pół do ósmej (godziny); by ~, o połowę. ~bloods ^s & ^a, przyrodni (tylko z jednego ojca lub matki). ~bound ^a, oprawiony w półskórek. ~bred ^a, mieszaniec ^m; źle wychowany. ~bro-

ther, brat przyrodni. ~dead ^a, na pół umarły; ledwie żywy (ze

zmęczenia). ~eagle, moneta złota (Stanów Zjednoczonych) wartości 5 dolarów. ~hearted ^a, bez serca; obojętny. ~holiday, pół święta; święto kościelne. ~learned ^a, niedouczony. ~measure, półśrodek ^m.

~moon, półksiężyc ^m. ~mourning, lekka żałoba. ~pay, (mil.) pół żołdu. ~penny, (pl. half-pence), pół pensa. ~price, pół ceny. ~scholar, człowiek niedouczony. ~sister, siostra przyrodnia. ~sighted ^a, niedowidzący, krótkowidny. ~sphere, półkula ^f.

~way ^{ad}, na pół drogi, w połowie drogi. ~wit, półgłówek ^m. ~witted ^a, głupkowaty, głupi. ~yearly ^{ad}, co pół roku.

halibut, holibut, płastuga olbrzym, koński język (ryba).

hall, izba, sala ^f; przedsionek ^m, przedsienie ^m, krużganek ^m. ~door, drzwi sienne. ~mark, stempel urzędowy na przedmiotach ze srebra i złota.

hallelujah ^s & ⁱ, alleluja.

halliard, vid. halyard.

halloo *i*, huzia! wydżha! (przy szczwaniu psami); (zwrócenie uwagi) słuchaj tam! ~ *vān*, szczać; hukać, zawałać.

hallow *va*, święcić, poświęcać; ~ed be thy name, święć się imię Twoje. ~mas, dzień zaduszny, dzień wszystkich świętych.

hallucination, złudzenie ^m zmyśliów, halucynacja ^f; (fig.) złudzenie ^m.

halm, żdbło, żdziebło ^m; łodyżka,

halo, obwódka na około słońca lub księżyca; korona (świętych), aureola ^f.

halt ^a, chromy, kulawy. ~ ⁱ, stój!

~, kulawość ^f, chromanie; zatrzymanie ^m, postój ^m; to make ~, stanąć, zatrzymać się. ~ *vñ*, chromać, kuleć; stanąć, zatrzymać się.

~ingly ^{ad}, chromając, kulejąc, kulowo.

halter, stryczek, postronek; ar-

kan ^m. ~ ^{vα}, związać postronkiem, nałożyć postronek na szyję.
halve ^{vα}, dzielić na połowę.
halyard, (mar.) sznur ^m do podnoszenia żagli. [przowa.

ham, udo ^f; goleń ^f; szynka wiehamadryad, (mit.) nimfa leśna.
hamate(d) ^α, zakrzywiony jak hak, haczykowaty.

hame, kółko, do którego przyczepiają się lejce na chomacie.

hamlet, wioska ^f.

hammer, młot (kowalski); młotek; młoteczek ^m (w forteplanie); kurek (strzelby) ^m; to go to the ~, iść pod młotek (na licytację). ~ ^{vαn}, bić młotem; kuć, klepać; usilnie nad czem pracować; ślepować. ~cloth, fartuch ^m (u powozu). ~er, młotnik, hamernik ^m. ~harden ^{vα}, kuć żelazo bez ognia. ~man, kowal, kuźnik ^m. ~mill, hamernia ^f.

hammock, hamak ^m.

hamper, duży kosz. ~ ^{vα}, uwikłać, zawikłać, skrepować; przeszka-

hamster, (zo.) chomik ^m. [dzać. hand, ręka ^f; charakter pisma; robotnik, majtek ^m; ręka (w grze) ^f; współuczestnictwo ^m; pomoc ^f; okolica, strona ^f; posiadanie ^m; własność; korzyść ^f; indeks ^m; wska-

żówka ^f (u zegara); at ~, pod ręką, zblizka, tuż, obok; by ~, ręką (nie narzędziem); ~ over ~, zwolna, powoli; ~ in ~, zgodnie; on the one ~, z jednej strony; on the other ~, z drugiej strony; to have a good ~, mieć szczęście (w grze); to have one's ~ in, zawińc w czem; współdziałać; out of ~, bez wahania, zaraz; under ~, skrycie, pokryjomu; upper ~, przewodnictwo ^f; to take in ~, przedsięwziąć, zamierzyć sobie; to lay ~ upon, wziąć się do czego, pochwycić; to come to ~, otrzymać, odebrać; your letter has come to ~, odebrałem list pański; to be ~ and glove with one, dobrze

się z kim znać; even ~, kwita, równo; hands off! ręce przy sobie. ~barrow, nosze pl. ~basket, koszyk ręczny. ~bill, ogłoszenie ^m; plakat ^m. ~breadth, szerokość ^f; dłoni. ~cuffs, pl. kajdanki pl. na ręce. ~ful, garść, przygarść, garstka ^f. ~gallop, mały, lekki galop. ~craft, ręczna robota; rękodzielnictwo, rzemiosło ^m. ~ily ^{ad} zręcznie. ~iness, zręczność; właściwość ^f. ~iwork, rękozidle ^m; majstersztyk ^m. ~kerchief, chustka (do nosa). ~maid, służąca ^f. ~mill, żarna pl., ręczny młynek. ~pump, pompa ręczna. ~rail, poręcz ^f. ~sail, mały żagiel. ~saw, piłka ^f (narzędzie). ~screw, winda ^f. ~spike, lewar, drażek ^m. ~work, rękozidle ^m; ręczna robota. ~writing, własnoręczne pismo; charakter pisma; manuskrypt ^m. ~y ^α, zręczny, biegły.

hand ^{vα}, wręczyć, doręczyć, podać; prowadzić za rękę; left ~ed, małkut; to ~ about, podawać z rąk, do rak; to ~ down, podać; przekazać potomności; to ~ over, podać, wydać, wręczyć; to ~ the sails, szykować żagle.

handicap ^{vα}, wyrównać (nadając i ujmując korzyści); przeszkodzić. handl ^{le}, rączka, rękojeść ^f; ucho ^m; trzonek ^m; zawiasa ^f (u kufra); (fig.) pozór, środek ^m. ~e ^{vα}, uchwycić, dotknąć się; trzymać w ręku; prowadzić, kierować; mieć co za przedmiot rozprawy, rozmowy; władać; zrobić użytk z czego. ~ess ^α, bezręki, bezręczny. ~ing, prowadzenie, kierowanie, traktowanie ^m.

handsel, hansel, zadatek ^m; pierwszy zarobek; użycie ^m po raz pierwszy jakiej rzeczy. ~ ^{vα}, dać (zrobić, użyć) po raz pierwszy; dać zadatek.

handsome ^α, przystojny, piękny,

śliczny; szlachetny; hojny, znaczny. ~ness, piękność, śliczność; powabność f.

handy ^a vid. hand.

hang, pochyłość; (fig.) skłonność f; kierunek ^m. ~van powiesić, zawiesić; przeciągać; zaćzeić, uczeić; wisieć; uwiesić się, uczeić się; zawisnąć; być w niepewności; to ~ a room, obić tapetami, ozdobić pokój; to ~ back, cofać się, nie mózg się zdecydować; to ~ out, wywiesić, wywieszać; ~ up, powiesić; ~ it! niech to kaci wezmą! ~ yourself! idź do djabła! to ~ upon, przyczęcić się do; zależeć od. ~dog, (fig.) szubienicznik, wisielec ^m. ~er, wieszadło ^m; hak, kołek ^m; pętlica (u surduta); kordelas ^m; wieszający. ~er-on, pasczyt, pieczeniarz ^m, człowiek natrętny. ~ing ^a wiszący; zasługujący na powieszenie; spadzisty; ~~ matter, sprawa gardłowa (gdzie czeka szubienica). ~ing, wieszanie, powieszenie ^m; tapety pl., obicie ^m; franki pl. ~man, (pl. ~men), kat ^m. [paznogciu].

hangnail, (med.) zanogaica f (przy hank, kłębek; motek ^m, pasmo ^m; sprzączka, spinka f).

hanker ^{vα} wzdychać do czego, tesknić, pragnąć, pożądać; to have a ~ing after one's country, tesknić za ojczyzną.

Hanse, hanza f, związek hanzeatycki. ~town, miasto hanzeatyckie.

hansom, ~cab, fiakr dwukołowy. hap, traf, trafunek ^m; dola f; good ~, szczęście ^m; ill ~, nieszczęście ^m; by good ~, szczęśliwym trafem, szczęściem; by ill ~, nieszczęściem. ~, vid. happen. ~hazard, wydarzenie ^m; przypadek ^m; at (by) ~, chybili trafili. ~less ^a, nieszczęśliwy. ~ly ^a trafunkowo, przypadkiem; może, przez zbieg okoliczności. ~pen ^{vα}, trafić się;

wydarzyć się, zdarzyć się; he ~ ~ed to be at home, był przypadkiem w domu. ~pily ^a szczęśliwie, szczęściem. ~pincess, szczęście ^m, szczęśliwy traf; szczęśliwość f, powodzenie ^m. ~py ^a, szczęśliwy, zadowolony; zgrabny; udany; dobrze usytuowany, bogaty; I am ~ ~ to learn, z przyjemnością dowiaduję się.

haram, harem, hareem ^m.

harangue, przemowa f; to deliver a ~, mieć przemowę. ~van, mieć przemowę; rozprawiać. ~r, mówca (publicznie przemawiający); rozprawiacz ^m.

harass ^{vα}, znużyć, zmordować, zmęczyć; (mil.) niszczyć. ~er, męczyciel, dręczyciel ^m. ~ment, umęcenie, udręczenie; niszczenie ^m. [~ ^{vα}] zwiastować.

harbinger, goniec, zwiastun ^m. harbour, przystań f, port; przytułek ^m. ~ ^{vα} przyjąć kogo; dać przytułek; (fig.) żywić (uczucie). ~age, przytułek ^m, opieka f. ~less ^a, bez przytułku, tułający się; bez portu.

hard ^a twardy, mocny; nieugięty, zatwardziały; trudny; ciężki, uciążliwy; przykry; zły, kiepski; ostry, srogi; tęgi (mróz); ~ of belief, niedowiarek ^m; ~to come at, niedostępny. ~ ^a silnie, krzepko, mocno; bez przerwy; przykro; źle; it rains very ~, pada deszcz ulewny; ~ by, tuż przy; to be ~ at work, pilnie pracować, przysiadywać fałdów. ~en ^{vα} hartować (stal, żelazo); (fig.) hartować (się); stwardnieć; stężyć. ~ened ^a, zahartowany; zatwardziały. ~favoured, ~featured, ~fisted ^a, ze spracowanemi (zgrubiałemi) rękoma; skąpy. ~got ^a, ciężko zapracowany, nabyły. ~handed ^a, ze zgrubiałemi rękoma; surowy. ~hearted ^a, zatwardziały serca. ~heartedness, zatwardziałość f.

serca. ~ihood, odwaga ^f, męstwo ^{? t}; ~iness, wytrwałość, siłęność; śmiałość ^f; nieustraszona odwaga. ~ish ^a, twardawy. ~ly ^{ad}, zaledwie, z trudnością; (fig.) surowo; źle; nieprzyjemnie. ~mouth-ed ^a, twardy w pysku. ~ness, twardość; surowość; nieczułość ^f. ~ship, znój ^m, trudy, mozoły *pl.*; surowość ^f. ~times, ciężkie czasy.

~ware, żelastwo ^t. ~witted ^a, ztwardą głową, ze łbem zakutym. hardy ^a, odważny, śmiały, zuchwały; dzielny, tęgi, silny.

hards, *pl.* kłaki, pakuły *pl.* hare, (zo.) zając ^m; to make a ~ of one, drwić z kogo. ~brained ^a, płochy, szalawiła, opieszały. ~hearted ^a, zajęcze serca, tchórzliwy. ~hound, (zo.) chart, ogar ^m. ~hunting, polowanie ^t na zajęce. ~lip, warga zajęcza. ~lipped ^a, z zajęczą wargą. ~'s-lettuce, (bot.) szczawik ^m, kapusta zajęcza.

haricot, (bot.) fasola ^f.

hark ⁱ, słuchaj! oto!

harl, włókna lniane.

harlequin, błazen, śmieszek, arlekiny ^m. ~ ^{vn}, błaznować. ~ade, arlekinada ^f, błazeństwa *pl.*

harlot, kurwa, nierządniczka ^f. ~ry, nierząd ^m, prostytutka ^f.

harm, źle ^t; szkoda ^f, uszczerbek ^m, niekorzyść; krzywda ^f. ~ ^{vα}, szkodzić, krzywdzić. ~ful ^a, zły, szkodliwy. ~fulness, szkodliwość ^f. ~less ^a, nieszkodliwy, niewinny; nieszkodzony, cały. ~lessness, nieszkodliwość; niewinność ^f.

harmonic, ~ical ^a, dźwięczny, harmonijny; (fig.) zgodny. ~ica, (muz.) harmonika ^f. ~ics, harmonia ^f (nauka). ~ious, zgodny, odpowiedni; dźwięczny, harmonijny. ~iousness, zgodność; dźwięczność, harmonijność ^f. ~ize ^{vn}, pogodzić się, harmonizować. ~y, zgodność; zgodność tonów, harmonia ^f.

haste

harness, zbroja ^f, uzbrojenie ^t; uprząż ^t; ~ ^{vα}, wdziać zbroję; włożyć uprzęż na konie. ~maker, rycerz ^m.

harp, (muz.) harfa ^f. ~ ^{vn}, grać na harfie; to ~ at, zmierzać do, robić aluzyę, pić do kogo (fig.); to ~ on one string, ciągle o jednym mówić. ~er, ~ist, harfista ^m.

harpoon, harpun ^m (hak z linią, używany do połówu wielorybów). ~ ^{vα}, chwytać harpunem. ~er, rzucający harpun.

harpy, (mit.) harpija ^f (potwór bajeczny); chciwiec ^m.

harridan, czarownica ^f, stara wiedźma.

harrier, pies legawy, legawiec ^m.

harrow, (agr.) brona ^f. ~ ^{vα}, bronować; dręczyć, męczyć. ~ing ^a, serce rozdzierający. ~ingly ^{ad}, strasznie, okropnie.

harry ^{vα}, grabić, łupić.

harsh ^a, cierpki, kwaśny (o smaku); przykry, ostry; chropowaty, chrapliwy (głos), fałszywie bremiący; (fig.) surowy; mrukliwy. ~ness, cierpkość, ostrość; chropowatość; surowość; zrzędność ^f.

hart, jeleń, rogacz ^m. ~shorn, róg jeleni; spirytus z rogów jelenich. ~'s-tongue, (bot.) stonogowiec ^m, językowca ^f.

harum-scarum ^{ad}, na łeb na szyję. ~ ^a, lekкомыслny, trzpioutowaty.

harvest, żniwo ^t; zbiór, plon ^m; korzyść ^f, urodzaj ^m; to make ~, zbierać, żąć. ~ ^{vα}, zbierać, sprzątać. ~er, żniwiarz, żeniec ^m. ~home, żniwo ^t; dożynki *pl.*, okrążne ^t; śpiew ^m żniwiarzy. ~man, (*pl.* ~men), żniwiarz ^m.

hash, siekanka, siekanina ^f, mięso siekane. ~ ^{vα}, posiekać (zwłaszcza mięso).

haslet, barslet, podróbki świńhasp, skobel ^m; zapinka ^f. ~ ^{vα}, zawrzeć, zaryglować.

hast^e, pośpiech ^t; szybkość ^f; in ~e,

w pospiechu; szybko; *to make ~s*, spieszyć się. ~e, ~en *vna*, pospieszać się; pędzić, przyspieszać, popędzacz. ~ily *ad* pospiesznie, szybko, z pospiechem; popędliwie. ~iness, pośpiech *m*, porywczość; zbytnia skwapliwość, popędliwość *f*. ~ings, pl. wczesne owoce, wczesne warzywa, pierwociny *pl*. ~y *a* szybki, spieszny; popędliwy; wczesny, za-wczesny.

hat, kapelusz *m*; *to put one's ~ on*, włożyć kapelusz na głowę; *to take one's ~ off*, zdając kapelusz z głowy. ~band, ~string, wstążka od kapelusza; krepa *f*. ~box, ~case, pudełko na kapelusz. ~maker, ~ter, kapelusznik *m*.

hatable *a* nienawistny.

hatch, zaląg *m*; wyleganie *m* (też fig.). ~ *van* siedzieć na jajach, wylegiwać (też fig.); lądzi się, wykluwać się. [cierz *m*].

hatch, jaz dla łowienia ryb; wie-hatchet, siekierka *f*; toporek *m*. ~ shaped *a* siekierowaty.

hatchment, herb zmarłego na katafalku.

hate, nienawiść. ~ *vā* nienawidzieć, niecierpieć; *to ~ one like poison*, nienawidzić kogoś śmiertelnie. ~ful *a* nienawistny, obrzydły, wstremny. ~fulness, nienawiśność *f*; nienawidzenie *m*; złośliwość *f*. ~r, nienawistnik, wróg *m*. **hatred**, nienawiść, nieprzyjaźń *m*; wstęp *m*.

hatter, vid. *hat*.

haughtily *ad* z wysoka, dumnie, pysznie. ~iness, duma; wyniosłość, pycha *f*. ~y *a* wyniosły, dumny; pyszny, hardy.

haul, ciągnienie, wleczenie, holowanie; połów *m* ryb; miejsce, gdzie się zarzuca niewód. ~ *vd* ciągnąć, wleć, holować (statki); *to ~ down*, ściągnąć (flagę); *to ~ one over the coals*, dobrze kogo wyłajać, dać komu reprimendę.

haulm, vid. *halm*.

haunch, biodro *m*.

haunt, miejsce odwiedzane; schronienie *m*; punkt zborny. ~ *van*, uczęszczać, często bywać, odwiedzać; nawiedzać; straszyć (o strachach); *this house is ~ed*, w tym domu straszy (pokutuje).

hautboy, (muz.) hoboj, oboj *m* (instrument muzyczny).

have *vā* mieć, posiadać; wiedzieć; kazać; być obowiązanym; *to ~ got*, mieć, dostać; *what will you ~ me do?* co mam zrobić? *to let ~*, naraić, nastręczyć, dać; *to ~ at heart*, mieć na sercu, pamiętać; *to ~ by heart*, umieć na pamięć; *I ~ no objection*, nie mam nic przeciw temu; *he had better go*, lepiejby było, gdyby poszedł; *I had rather*, woałbym; *to ~ a mind for*, mieć do czego ochotę; *I ~ done writing*, ukończyłem pi-sanie; *~ a care*, na bok! z drogi! *to ~ a care of*, mieć pieczę o; *~ me excused*, miej mnie za wytłoma-conego.

havelock, rodzaj płaszczu bez rę-kawów, hawelok *m*.

haven, (fig.) przystań *f*, port *m*.

haversack, (mil.) worek *m*. (do chleba).

having, mienie *m*; własność *f*.

havock, spustoszenie *m*; rabunek *m*; złupienie *m*; mord *m* rzeź *f*. ~ *vā*, łupić, pustoszyć, grabić; sprawić rzeź, wyciąć (w pień).

haw, (bot.) głog *m*.

haw, płot *m*. [zacinac się].

haw, zacinanie się w mowie. ~ *vn*

hawk, (orn.) jastrząb, sokół *m*. ~er, polujący z sokolem, sokolnik *m*. ~moth, sifinks (ćma) *f*. ~nosed *ad* z orlim nosem.

hawk, pokaszliwanie *m*. ~ *vn*, krę-kać, pokaszliwać.

hawk *vā*, obniścić towary po do-mach, prowadzić handel kramar-ski. ~er, kramarz wędrowny; kolporter *m*.

hawse-hole, otwór, przez który idzie łańcuch do kotwicy.

hawthorn, (bot.) głóg ^m.

hay, siano ⁿ. ~cock, kupka ^f siana.

~harvest, sianobranie ⁿ. ~loft, strych ^m na siano. ~maker, zbierający siano. ~rick, ~stack, stóg ^m siana.

hazard, traf, trafunek; hazard ^m (w grze); *to run a ~*, vid. hazard ^{vn}; ~ ^{vñ} hazardować, stawiać na los; narażać się na niebezpieczeństwo. ~able ^a niepewny, hazardowny. ~er, zuch, śmiałek ^m. ~ous ^a ryzykowny, niepewny, niebezpieczny. ~ousness, ryzykowność, niepewność ^f, niebezpieczeństwo ⁿ.

haze, mgła ^f. ~iness, mglistość; mroczność ^f. ~y ^a mglisty; zapotniały (o szkle).

hazel, (bot.) leszczyna ^f; orzech laskowy. ~ ^a orzechowy, jasnobrunatny. ~hen, (orn.) jarząbek ^m. ~nut, orzech laskowy, ~tree, (bot.) leszczyna ^f.

he ^{prn} on, -ten; (służy w złożonych wyrazach do oznaczenia samca n. p. he-goat, kozieł ^m).

head, rozum ^m; głowa ^f; nagłówek, tytuł ^m; główka ^f. (gwoździa i. t. p.); początek ^m rzeki, źródło ⁿ; siła ^f; wpływ; przewodniczący; wódz, dowódzca, naczelnik; główny temat, artykuł wstępny; paragraf ^m; zaszczytne miejsce; strona frontowa; przed ^m okrętu; czoło ⁿ; dno (beczki) ⁿ; przylądek ^m; over ~ and ears, wyżej uszu, po uszy; by ~ and shoulders, gwałtem, przemocą; *to break one's ~*, (fig.) łamać sobie głowę; hundred ~ of cattle, sto sztuk bydła; *to make neither ~ nor tail of*, nie rozumieć czego; ~ to ~, głowa przy głowie; *to give a horse the ~*, puścić koniowi cugle; *to make ~ against*, stawić czoło, opierać się; *to trouble one's ~ about*, kłopotać się o co. ~ache, ból ^m głowy.

~band, przewiązka ^f na czoło, czółko ⁿ. ~chair, krzesło ⁿ z wysoką poręczą. ~clerk, kierownik ^m biura. ~dress, kornet, stroik ^m. ~er, wódz, przewodzący; nasadzający główki szpilek. ~ing, dorabianie główek (u szpilek); dno (beczki) ⁿ; nagłówek ^m; początkowa litera. ~lace, wstążeczka do włosów. ~land, przyłądek; język ^m (klin ziemi w morze wchodzący). ~less ^a bez głowy; bez dowódzcy. ~long ^{ad} głowa naprzód; (fig.) na łeb na szyję, nagle; nierozważnie. ~~ ^a stromy; popędliwy, porywczy. ~master, pierwszy nauczyciel (zakładu); dyrektor ^m. ~money, główne ⁿ. ~most ^a przodujący, najpierwszy. ~piece, hełm, szyszak ^m. ~quarters, pl. główna kwatera (mil.). ~ship, przodownictwo ⁿ; dyrektoriat; rektorat ^m. ~sman, kat, oprawca ^m. ~spring, (fig.) źródło ⁿ; początek ^m. ~stone, zwornik (arch.); nagrobek ^m. ~strong ^a uparty, zacięty; gwałtowny, popędliwy. ~way, posuwanie się ⁿ naprzód, postęp ^m. ~workman, starszy czeladnik; werk mistrz ^m. ~y ^a gwałtowny, raptowny, uparty, uporczywy; bijący do głowy.

head ^{vñ} stać na czele, dowodzić; wprowadzić dno beczki; dzielić na kategorie; dawać tytuł, nagłówek; zatytułować;ściąć głowę; nasadzić główkę (u szpilek).

heal ^{vñ} goić (się), leczyć (się); wyzdrowieć; uśmierzyć, ukoić. ~able ^a uleczalny. ~er, uzdrawiający; lekarz ^m; środek leczniczy. ~ing, leczenie ^f; środek leczniczy. ~ ^a leczący, uzdrawiający, gojący; kojący, łagodzący, uśmierzający.

health, zdrowie ⁿ; pomyślność ^f; your (good) ~! twoje zdrowie! (pijąc). ~ful ^a zdrów, zdrowy; zbawienny. ~fulness, zdrowie ⁿ.

czerstwość; zbawienność f. ~iness, zdrowie? ~less ^a niezdrowy, chorowity. ~officer, urzędnik sanitarny. ~y ^a zdrów, zdrowy. heap, kupa f., stos ^m; by ~s, kumpami, kupkami. ~ ^{vα} zwalić na kupę, ułożyć stos, nagromadzić. ~er, zwalający na kopę.
 hear ^{vαn} słyszeć; słuchać, wysłuchać; dowiedzieć się; to ~ of, słyszeć o czem, o kim; to ~ from, słyszeć od kogo; to ~ a mass, słuchać mszy; let me ~ from (of) you again, daj mi znać o sobie. ~er, słuchacz ^m. ~ing, słyszenie; słuchanie?; słuch (zmysł) ^m; posłuchanie?; to be within ~ing, być w takiej odległości, że się słyszy; hard of ~ing, tępego słuchu. ~ing-trumpet, trąbka słuchowa (uszna). ~say, pogłoska f.
 hearken ^{vα} słuchać, przysłuchiwać się. ~er, słuchający, przysłuchujący się.
 hearse, mary pl.; katafalk; karawan ^m. ~cloth, całun, kir ^m. heart, serce?; duch ^m, dusza, miłość, serdeczność f., mążtwo ⁿ, odwaga f.; ośrodek ^m, rzecz główna; czerwień f., kier (w kartach) ^m; by ~, na pamięć; against the ~, niechętnie; to give ~, dodać serca, otuchy; to learn by ~, uczyć się na pamięć; to lose ~, stracić odwagę; out of ~, upadły na duchu; to take ~, nabrać serca, odwagi, otuchy; to take to ~, wziąć (brać) do serca; to have at ~, mieć na sercu; martwić się. ~ache, kłopot ^m, strapienie? break, rozdarcie serca, strapienie? złamane serce. ~breaking ^a rozdzierający (fig.) ~broken ^a złamanym sercem, ciężko strapiony. ~burn, zgaga f., palenie ⁿ w gardle. ~burning, zawziętość, zazdrość f. ~easing, uspokajający. ~en ^{vα}, dodawać serca, otuchy, odwagi. ~felt ^a serde-

czny, odczuty. ~hardened, zatwardziały serca. ~ily ^a serdecznie, szczerze; gorliwie. ~iness, serdeczność, otwartość; gorliwość f. ~less ^a nie mający serca, nieczuły. ~lessness, nieczułość f.; brak " odwagi; tchórzostwo? ~rending ^a rozdzierający serce. ~s-ease, spokój ^m ducha; (bot.) fiolka potrójny, bratki pl. ~sick ^a słabły na serce; melancholiczny. ~struck ^a ciężko stroskany; zniechęcony; wystraszony. ~whole, nie znający co to jest miłość, beznamiętny. ~y ^a serdeczny; gorliwy; dzielny, tęgi; zdrów; wesoły.
 hearth, ognisko?; (fig.) domowe ognisko. ~money, pody whole. heat, gorąco?; upał ^m, spiekota f.; rozpalenie?; zapał, ogień ^m, namiętność f. ~less ^a bez ciepła, zimny. ~ ^{vαn} ogrzać (się); rozpalić; napalić; rozgrzać się; to ~ the oven, napalić w piecu. ~er, ten lub to, co ogrzewa, rozpala; dusza (w żelazku). ~ing, ogrzewający, rozpalający; (fig.) za-grzewający.
 heath, pole zarosłe wrzosem; (bot.) wrzos ^m. ~cock, (orn.) cie- trzew ^m. ~hen, (orn.) cieciorka f. heathen, paganin ^m; (fig.) człowiek nieokrzesany. ~ ^a pogański. ~dom, vid. heathenism. ~ish ^a pogański; (fig.) nieokrzesany. ~ism, pogaństwo? heave, dźwignienie, podniesienie, podważenie; wzdymanie, podnoszenie się; dyszenie? ~ ^{vαn} wznieść, dźwignąć, podnieść; wzdać, nadać; wzdymanie się, podnosić się; rosnąć (o cieście), rzucać, obracać się; to ~ for breath, ciężko oddychać; to ~ a sigh, ciężko westchnąć; to ~ in sight, zjawić się na widokrągu. Heaven, niebo, Bóg; ~ be praised! thank ~! chwała Bogu! Bogu dzięki!

heaven, niebo ⁿ; niebiosa *pl.*; firmament ^m; sklepienie niebieskie; strona ^f świata. ~liness, niebiaństwo, bóstwo ⁿ. ~ly ^a niebiański, niebieski, boski. ~ad, przez wpływ nieba; niebiańsko, cudownie. ~ward ^ad ku niebu. **heavily** ^ad ciężko; ociążale; smutnie, posepnie. ~iness, ciężkość ^f, ciężar ^m; ociążałość, powolność; bezsilność ^f, osłabienie ⁿ. ~y ^a ciężki, ważki; ociążały, powolny; smutny; nudny; *it lies ~y upon me*, cięży mi to, to jest mi ciężarem. ~yheaded ^a ospały, głupi. ~yladen ^a ciężko obładowany.

hebdomadal, ~ary ^a tygodniowy. **hebetate** ^a, przytępiony, tępy. ~ude, tępość ^f umysłu.

Hebraism, hebraizm ^m hebrajszczyzna ^f. ~aist, biegły w języku hebrajskim. ~ew, hebrajczyk, żyd ^m. ~~ ^a hebrajski, żydowski. ~ewess, izraelitka, żydówka ^f.

hecatomb, hekatomba (ofiara ze 100 wołów starożytnych Greków). **hectare**, hektar ^m (= 100 arów). **hectic**, ~al, (*med.*) gorączka niszcząca; suchoty *pl.*

hector, zawadyak, zuch, samochwał ^m. ~van grozić, odgrązać się; junaczyć się, przechwalać się. **hederaceous**, hederal ^a, bluszczowy.

hedge, żywopłot ^m; zagroda ^f. ~van ogrodzić, otoczyć żywopłotem; ukrywać się. ~bill, hedging-bill, nóż ogrodniczy. ~hog, jeż ^m. ~mustard, (*bot.*) polna gorcejca. ~row, szpaler ^m (z drzew).

heed, baczenie ⁿ; bacznosć, dbałość, uwaga; ostrożność; przezorność ^f; *to take (give) ~*, strzędz się, mieć się na ostrożności. ~van baczyć, dawać baczenie, zważyć. ~ful ^a baczny, dbały; ostrożny. ~fulness, bacznosć, uwaga; ostrożność ^f. ~less ^a nie-

baczny, niedbały, nieostrożny. ~lessness, niebacznosć, nieuwaga; nieostrożność ^f.

heel, pięta ^f; obcas, napiętek ^m; (*bot.*) sek ^m; ~s *pl.*, ślady *pl.*, ślad ^m; *to be at the ~s of one*, iść w ślad za kim; ~ of a mast, spód masztu; *from head to ~s*, od stóp do głów; *to take to one's ~s*, drapnąć, uciec. ~va, dać (robić) obsady. ~maker, robiący obsady. ~piece, napiętek, obcas ^m.

heel ^{va}, przechylić na bok. ~przechylenie ⁿ.

heft, zeszyt, notatnik ^m.

he-goat, (*zo.*) kozieł ^m.

heifer, (*zo.*) jałówka, jałowica, krówka ^f. [niestety. **heigh** ⁱ; hej! hola! ~ho! ⁱ; ach! **height**, wysokość; wyniosłość; góra ^f; (*fig.*) szczyt ^m; *five feet in ~*, pięć stóp wysoki; *at the ~ of the season*, wśród sezonu. ~en van, podwyższyć, wzmóczać; (*fig.*) wywyższyć, podnieść; wzmoczyć się, podnieść się.

heinous ^a obrzydły, niagodziwy, szkaradny. ~ness, niegodziwość, obrzydłość, szkarada, szkarodzenieństwo ⁿ.

heir, dziedzic ^m. ~apparent, dziedzice prawowity. ~dom, dziedzictwo ⁿ; spadek ^m. ~ess, dziedziczka, następczyni ^f. ~less ^a bezdziedziczny, nie pozostawiający dziedzica. ~loom, ruchomeści dziedziczne, scheda ^f. ~presumptive, domniemany dziedzic. ~ship, dziedzictwo ⁿ; prawo ⁿ dziedziczenia.

helical, ~coid ^a; spiralny, ślimakowaty.

heliology, opis ^m słońca. ~scope, helioskop ^m (luneta do obserwowania słońca). ~trop, (*min.*) heliotrop ^m (rodzaj agatu); (*bot.*) słonecznica ^f, heliotrop.

hell, piekło ⁿ; szulernia ^f. ~hound, cerber ^m. ~ish ^a piekielny, szkaradny.

hellebore, (*bot.*) ciemierzyca ^{f.}.
Hellenic ^a helleniski, grecki.
~ism, hellenizm, grecyzm ^m.
 (zwrot właściwy językowi greckiemu). **~ist**, hellenista ^m (uczony biegły w rzeczach greckich).

helm, (*mar.*) drąg sterowy, rüdel; ster ^m (też *fig.*).

helm, hełm; szyszak ^m. **~ va**, (w poezji) hełm wdziać. **~ed**, **~eted** ^a w hełmie, z hełmem na głowie. **~et**, hełm ^m; przykładzica ^{f.}, szyszak ^m.

helminthic, (*med.*) środek na robaki (w kiszkach).

helmsman, sternik ^m. [tan].
helot, helota, niewolnik ^m (u Sparhelp, pomoc ^{f.}, wsparcie ^m; pomocnik ^m, pomocnica ^{f.}; środek zaradczy; *by the ~ of*, za pomocą. **~ i**, ratunku! pomocy! **~ va**, pomagać, pomóż, dopomagać; być pomocnym; zaradzić, poradzić; powstrzymać, – się; *pray*, **~ yourself!** (przy stole) nie ceremonuj się, bierz i jedz! *I cannot ~ it*, nie mogę temu zapobiedz; *I cannot ~ laughing*, nie mogę wstrzymać się od śmiechu; *to ~ one into*, podać rękę (przy wsiadaniu); *to ~ one out*, dopomóż komu w biedzie, w kłopocie etc.; *so ~ me God!* tak mi panie Boże

dopomóż! **~er**, pomocnik; czeladnik ^m. **~ful** ^a, zaradny, zaradczy; pomocny. **~fulness**, dopomożenie ^m, usłużność ^{f.}. **~less** ^a, niezaradny; bezpomocny, nie doznający pomocy. **~lessness**, nieporadność ^{f.}, opuszczenie ^m; niezaradność ^{f.}. **~mate**, pomocnik ^m, pomocnica ^{f.}; towarzysz ^m, towarzyska ^{f.}.

helter-skelter ^{ad} żap cap, na łeb na szyję, byle jak, co żywo; nieporządnie. [krzakać; jakać się. **hem**, krzakanie ^m; hem. **~ vñ**; hem, obrąbek ^m (u sukni); (*fig.*) obrąbek, brzeg ^m. **~ va**, obrąbić; *to ~ in*, osaczyć, otoczyć.

Hemicycle, półkole ^m, połókrąg ^m.
~sphere, półkula, hemisfera ^{f.}; planiglob ^m. **~spheric**, **~al** ^a, połkulisty, hemisferyczny.
hemlock, (*bot.*) cykuta ^{f.}, szczwoł plamisty.

hemorrhage, krwotok ^m, hemorragia ^{f.}. **~oidal** ^a, hemoroidalny. **~oids pl.**, (*med.*) hemoroidy *pl.*, obrzmienie krwawnic [w wykroździe.

hemp, (*bot.*) konopie *pl.* **~en** ^a, konopny. **~like** ^a, konopiasty. **~linen**, płótno konopne. **~seed**, siemień konopne. **~seed-oil**, olej ^m z konopi.

hen, kura, kokosz ^{f.} (w dodanych) samica; *Turkey-hen*, indyczka ^{f.}. **~bane**, (*bot.*) lulek, blekot, bieleń ^m. **~coop**, kojec na kury, kurnik ^m. **~hawk**, (*orn.*) jastrząb ^m. **~house**, kurnik ^m. **~peck** ^{va}, przewodzić nad mężem. **~pecked** ^a, pod pantoflem (o mężu). **~roost**, grządka (w kurniku) ^{f.}.

hence ^{ad} & ⁱ, stąd, z tego miejsca; odtąd, od tego czasu, z tej przyyczym, na skutek tego; precz! wynosi mi się! za drzwi! won!
~ it is that, stąd to pochodzi, że...; *a year ~*, za rok. **~forth**, **~forward** ^{ad} odtąd nadal, na przyszłość.

hepatic, **~al** ^a, wątrobiany.

heptagon, (*mat.*) siedmiokąt ^m.
her ^{prn}, jej, ją (zaimek osobisty 3 osoby rodzaju żeńskiego), jej (zaimek dzierżawczy); *I love ~*, kocham ją; *she has lost ~ wits*, postradała rozum, zmysły.

herald, herold; zwiastun, wywoływač ^m. **~ va**, ogłaszać obwieszczać. **~ic** ^a, heraldyczny, herbowy. **~ry** urząd ^m herolda; heraldyka ^{f.}, nauka o herbach ^m; herb ^m. **~ship**, urząd ^m herolda.

herb, (*bot.*) ziele ^m; trawa ^{f.}; zioła lekarskie. **~s pl.**, jarzyna, ogrodowizna ^{f.}; **~ of grace**, ruta grodowa. **~aceous** ^a, zielny, trawiasty; tra-

wożerny. ~age, zioła pl., trawa f; (*jur.*) prawo " wypasu. ~al, zielnik ^m, herbaryum ^f; książka o roślinach, botanika f. ~alist, ~orist, botanik ^m, biegły w botanice. ~arize ^{vñ}, = *herborize*; herboryzować, zbierać rośliny. ~arium, zielnik ^m. ~ary, ogród botaniczny. ~ivorous, trawozerny. ~let, (*bot.*) roślinka f, ziółko ⁿ. ~ous ^a, obfitujący w zioła, trawę. ~woman, przedająca zielinę, zielniczka f. ~y ^a, zielisty, naciowaty. [tężnej sły]. herculean ^a, herkulesowy, poherd, trzoda f, stado ⁿ, tabun ^m; zgraja f. ~vña, iść gromadnie, stadami; gromadzić (się) w trzody. ~sman, pastuch ^m.

here ^{ad} tu, tutaj, w miejscu; ~and there, tu i tam; ~is, oto jest. ~about(s) ^{ad}, gdzieś tu, blisko, gdzieś w pobliżu. ~after ^{ad}, według tego, obok tego. ~at ^{ad} przytem, do tego. ~below ^{ad} tu, tu na ziemi. ~by ^{ad} tuż obok; przez to. ~from ^{ad} stąd. ~in ^{ad} w tem, tu. ~of ^{ad} z tego, stąd. ~on, ~upon ^{ad} poczem, zaczem. ~to ^{ad} dotąd; do tego. ~tofore ^{ad} aż dotąd, przedtem. ~with, z tem, że; z tem.

heredit|able ^a, dziedziczny. ~ament, (*jur.*) dziedzictwo ⁿ, majątek dziedziczny. ~arily ^{ad}, dziedzicznie, prawem dziedzictwa. ~ary ^a, dziedziczny; przechodzący na potomstwo. ~y, dziedzicznosć f.

here|sy, herezya f, kacerstwo, odszczepieństwo ⁿ. ~tic, heretyk, kacerz ^m. ~tical ^a, heretycki, kacerski.

herita|ble ^a, dziedziczny. ~ge, dziedzictwo ⁿ, spadek ^m, spuścizna f.

hermaphrodite, hermafrodyta, dwupłciowiec ^m.

hermetic, ~al ^a, hermetyczny, szczelnie zamknięty.

hermit, pustelnik ^m. ~age, pu-

stelnia f, ermitaż ^m. ~ary, ru-stelnia f (należąca do opactwa). ~crab, (*zo.*) pagur bieinatek, pustelnik ^m. ~ical ^a, pustelniczy. hernia, (*med.*) kiła, ruptura, przepuklina, hernja f. ~al, ~ious ^a, (*med.*) rupturowy.

hero, (*pl. heroes*), bohater ^m. ~ic ^a, bohaterski, dzielny, heroiczny; (*med.*) silnie działający; ~ic poem, poemat bohaterski. ~ine, bohaterka f. ~ism, heroizm ^m, bohaterstwo ⁿ, dzielność f.

heron, czapla f. ~ry, czaple gniazdo (miejsce wylęgu i pobytu).

herp|es, (*med.*) liszaj ^m na skórze. ~etic(al) ^a, liszajowaty.

herring, śledź ^m; red ~, śledź wędzony. ~woman, śledziarka f.

hers ^{prn}, jej (zaimek dzierżawczy, rzeczownie użyty); *this book is~*, to jej książka, ta książka do niej należy. [spustne].

herse, krata, rama f; (*mil.*) kraty herself ^{prn}, ona, jej, jej samej (zaimek osobisty); *it is she~*, oto ona sama; *she is by~*, ona jest sama jedna; *she killed~*, zabiła się, odebrała sobie życie.

hesita|nci, wahanie się ⁿ, niepewność f. ~te ^{vñ}, wahac się, zostawać w niepewności. ~nt ^a, wahający się; zacinający się (w mowie). ~tion, wahanie się ⁿ, niepewność f. ~tive ^a, wahający się, niepewny.

Hesperian ^a (w poezji) zachodni.

hetero|clite, (*gram.*) wyraz nieforemny, nieprawidłowy. ~odox ^a, innowierczy, nieprawowierny. ~doxy, innowierstwo ⁿ. ~geneal, ~geneous ^a, rożnorodny. ~geneity, różnorodność f.

heuretic, heurystyka, (sztuka wy-najdywania).

hew ^{vñ}, ciąć, rąbać, ciosać; obciąsać, obrąbać. ~er, ociosywający; drwal, kamieniarz ^m.

hewn ^v, od to hew.

hexa|gon, (*mat.*) sześciokąt ^m.

~gonal^a szesciokatny. ~hedron, sześciian^m. ~meter, heksametr^m, wiersz sześciostopowy. ~ngular^a, sześciokątny.

heyⁱ; hejsa! hejza!

hiatus, otwór^m, odstawanieⁿ, luka^f; (gram.) nieprzyjemny zbieg samogłosek, hiatus^m.

hibernal^a, zimowy. ~ate^{vn}, zimować, przezimować. ~ation, przezimowanieⁿ sen na zimę, śpiączka^f zwierząt.

Hibernian^a irlandzki. ~, Irlandczyk.

hiccough, hiccup, czkawka^f. ~ ^{vn} mieć czkawkę.

hidden^a ukryty, tajemniczy. ~ly^{ad}, skrycie, tajemniczo.

hide, skóra (niewyprawna).

~bound^a ze skórą, przyrosła do kości; z korą, przyrosła do drzewa.

hide ^{van}, kryć (się), chować (się), ukryć (się). ~and- seek, gra w chowanego. ~r, ukrywacz^m.

hideous^a, bezecny, szkaradny, okropny. ~ness, szkarada, okropność^f.

hiding, ukrywanie; ukrywanie się^m. ~place, kryjówka, nora^f.

hierarch, głowa^f w hierarchii kościelnej, hierarcha^m. ~archal, ~archical^a hierarchiczny. ~archy, hierarchja duchowna, rzady kościelne. ~oglyph, hieroglif^m.

~ics, pl. hieroglify pl. (pismo obrazowe dawnych Egipcyów).

~oglyphical^a hieroglificzny.

higgle^{vn}, dużo się targować; być przekupniem, kramarzyć. ~dy- piggledy^{ad}, wszystko w nie- ładzie, jak groch z kapustą.

~, wielki nieład, (fig.) groch z kapustą. ~r, przekupień^m.

high, wysokość, wyniosłość^f; from on ~, z nieba. ~^a, wysoki, wyniosły; wzniósły; silny (wiatr), mocny; wspaniały; of ~ date, dawno temu; to be in ~ spirits, być w dobrym humorze. ~ ad

wysoko, w górze; wyniosłe; wspaniale; w wysokim stopniu; people of ~ life, wielki świat; it is ~ time, już wielka pora; at ~ noon, w samo południe, w biały dzień; on ~, wysoko; to be mounted on one's ~ horse, to mount the ~ horse, być dumnym, przeając się swoją godnością. ~altar, wielki ołtarz. ~aspiring^a ambitny, sławy pragnący. ~blown, (fig.) nadęty, napuszony. ~born^a, wysoko urodzony. ~built^a wysoki, wyniosły. ~coloured, jasnego koloru. [ski.]

High Church, Kościół Anglikański. high-fed^a dobrze karmiony, wybijały. ~fier, fantastyk; wscibski^m. ~flown^a, nadęty, pyszny. ~handed^a zarozumiałym. dumny. ~hearted^a wspaniałomyślny. ~land, kraj górzysty; the Highlands of Scotland, górna Szkocja (północna). ~lander, mieszkańców gór, góral^m. ~life, życie na wysokim arystokratycznym świecie, na wielką stopą. ~ly^{ad} wysokoce, wysoko, w wysokim stopniu. ~mass, suma^f (śpiewana msza wielka). ~mettled^a (fig.) gorący, żarliwy. ~minded^a wielkomyszny; dumny, zarozumiałym. ~ness, wysokość; wyniosłość; siła^f; His H ~~, jego Wysokość (Królewska etc.). ~pressure, wysokie ciśnienie. ~priest, wielki kapłan. ~red^a jasnoczerwony, ponsowy. ~road, gościniec, trakt^m, bita droga, szosa^f. ~seas, pl. otwarte morze; wzburzone morze. ~seasoned^a mocno zaprawiony koreniami. ~spirited^a wielkoduszny, męzny; hardy, uparty. ~treason, zbrodnia^f stanu. ~water, wysoki stan wody, najwyższy stan wody. ~way, vid. highroad. ~wayman, rozbójnik^m. ~wind, silny wiatr. ~wrought, nader starannie wykończony,

bardzo biegły wykonany; silnie rozniewany.

hilarious ^a, wesoły, uradowany. ~ity, wesołość f., rozweselenie ? hill, pagórek, wzgórek ^m, górnka; kupka f.; up ~, pod góre; down ~, na dół, z góry. ~ock, pagóreczek, wzgórek ^m. ~side, pochyłość ^f wzgórza. ~top, wierzchołek ^m wzgórka, góry. ~y ^a, pagórkowaty.

hilt, rękojeść f. ~ed ^a z rękojeścią. **him** ^{prn}, jemu, mu; jego, go, (od he zaimek osobisty); give it ~, daj mu to; I saw ~, widziałem go. **himself** ^{prn}, on, on sam; jego; siebie (samego); by ~, sam jeden, sam przez się; as for ~, co się tyczy jego samego; he is beside ~, odchodzi od zmysłów.

hind, (zo.) łania f.

hind ^a tylny, z tyłu położony. ~er ^a tylny. ~ermost, ~most ^a, ostatni, najdalszy, skrajny. ~head, tył ^m głowy.

hinder ^{van}, przeszkadzać, zawa- dzać; stać na przeszkodzie, na zawadzie; szkodzić. ~ance, prze- szkoda, zawada f. ~er, prze- szkadzający, zawadzający; prze- szkoda f.

hinge, biegun, czop ^m, zawiasa f.; (fig.) sprężyna f. (rzecz, koło której wszystko się obraca), punkt główny; to be off the ~s, wyjść z porządku. ~ ^{van}, dać zawiasy; zawiesić; zależeć; to ~ upon, za-

hinny, (zo.) muł ^m. [leżeć od. **hint**, wskazówka f.; napomnie- nie ?; alluzya f.; to give the ~, na- pomknąć, dać do zrozumienia. ~ ^{van}, napomknąć, dać do zrozumienia; alluzyą zrobić.

hip i, hej, słuchajcie no!

hip, biodro ^m, ledźwie pl. ~gout, (med.) ból kuluszowy. ~shot ^a, krzywe biodra mający; kulawy, koślawy.

hip, (bot.) dzika róża.

hippodrome, hipodrom ^m, ujeżdżal-

nia'; cyrk ^m. ~griff, ~gryph, hipogryf ^m, koń skrzydlaty. ~potamus, (pl. hippopotamuses i hippopotami), hippotam ^m koń rze- hircin ^{le}, ~ous ^a, koźli. [czny. hire, najem ^m; opłata f robotników; komorne ?; łapówka f. ~vn, najać; wynająć; zgodzić (sługi); przekupić. ~ling, (pogardliwie) jurgielnik, najemnik ^m. ~r, najmujący; wynajmujący ^m.

hirsute ^a, kosmaty, kudłaty.

his ^{prn}, jego; swój (zaimek dzierża- wczy); ~ friend, jego przyjaciel; a friend of ~, jeden z jego przy- jaciół.

hiss, syczenie ? syk, gwizd ^m. ~ ^{vna}, syczeć, gwizdać; wygwizdać. ~ing ^a, syczący; (gram.) ~sounds pl., spółgłoski syczące.

hist i cyt! sza!

histology, histologia f., nauka o tkankach ciała.

historian, historyk, dziejopis ^m. ~ic(al) ^a, historyczny. ~ogra- pher, dziejopis, historiograf ^m. ~ography, dziejopisarstwo ? hi- storjografia f. ~y, historya f., dzieje pl.

histrionic, ~al ^a, komedyjaniecki, teatralny. ~s, sztuka drama- hit ^p, i ^p, od to hit. [tyczna. hit, uderzenie, cięcie, ugodzenie ?; traf, wypadek ^m; szczęśliwy wy- padek; dowcip udany. ~ ^{van} trafić, ugodzić; natrafić, uderzyć (się); zgadnąć, utrafić; udać się; wpaść na kogo; to ~ off, scha- rakteryzować dowcipnie.

hitch, zaczepienie się ?; zawada f., chromanie ? ~ ^{vdn}, zawiązać, zaczepić, przymocować; chro- mać, kuleć, utochać na nogę.

hither ^{ad}, do tego miejsca, dotąd. ~ ^a, bliżej położony, z tej strony położony; on the ~ side, na tej stronie, z tej strony. ~most ^a, najbliższy z tej strony. ~to ^{aż} dotąd, aż do tego miejsca. ~ward(s) ^{ad}, ku tej stronie.

hiva, ul; rój ^m (też fig.). ~ van, osadzić pszczoły w ulu; zbierać się, gromadzić się; reć się. ~ bee, pszczoła ^f.

hives pl. (med.) krup ^m; pokrzywo, ~a ⁱ, ho! stój! [wka ^f. hoar, szron ^m. ~ ^a siwy; przyprószyony siwizną; oszroniały. ~frost, szron ^m. ~iness, sędziwość ^f, siwe włosy. ~y ^a siwy, siwowłosy.

hoard, zbiór, zapas, skarb ^m. ~ van, zbierać, gromadzić; skarby gromadzić. ~ing, ogrodzenie ⁿ budowli.

hoarse ^a ochrypły, chrypliwy, chrapliwy. ~ness, chrypliwość ^f. hoax, zakpielnie, zwiedzenie, oszukanie ⁿ. ~ ^{vα} zakpić z kogo, zadrwić. ~er, mistyfikator ^m.

hob, piasta (koła) ^f. hobble ^{le}, chromanie, kulenie, utykanie ⁿ. ~e ^{vān} chromać, hulać; przeszkać, stawać przeszkoły. ~er, utykający, kulejący, kulawy. ~ingly ^{ad} chromo, utykając.

hobbledehoy, młodocian ^m.

hobby, gatunek ^m jastrzębia.

hobby, hoppy-horse, konik ^m na kiju (dla dzieci); rzecz ulubiona, ulubione zatrudnienie.

hobgoblin, zły duch, djabełek, elf ^m. [wką, usnal ^m.]

hobnail, gwoździe z szeroką głowią nob ^{vā}, pić w swej kompanii. heboy, vid. haubboy.

hock, podkolanie ⁿ. ~ ^{vā} podeńać żyłą podkolankową; okulawić.

hockey, pewna zabawa w piłkę. hocus-pocus, hokus-pokus ^m, kuglarstwo ⁿ.

hod, koryto ⁿ do wapna. ~man, robotnik, noszący wapno.

hodge-podge, hotch-potch, mieszanka ^f. [wać.

hoe, graca, motyka ^f. ~ ^{vā} graco-hog, wieprz ^m, świnia ^f; wieprzak ^m; (fig.) świnia, flejtuch, niechluj ^m.

~cote, ~pen, ~sty, chlew ^m. ~get, dwuroczna owca lub dwuroczne żrebię. ~gish ^a świński; żarłoczny. ~gishness, świństwo, obżarstwo ⁿ. ~herd, świnopas ^m. ~s-grease, szmalec wieprzowy. hogshead, wielka beczka, okseft ^m (= około 200 litrów).

hoiden, dziewczyna swawolna. ~ ^a nieokrzesany, chłopski. ~ ^{vān}, wyskakiwać, swawolić.

hoist, windowanie ⁿ; winda ^f, elevator ^m. ~ ^{vā}, wywieszać (flage); windować.

hoity-toity ^a pusty, swawolny, płochy. ~ ⁱ, istotnie? czy być może?

hold, ujęcie; schwycenie, pochwycenie ⁿ; miejsce, za które się trzyma; punkt ^m oparcia; władza ^f, wpływ ^m; więzienie; dno ⁿ okrętu. ~on ⁱ, łapaj, trzymaj, stój; to lay (get, seize, take) ~ of, ująć, pochwycić, zabrać; to have ~ of, mieć władzę nad; do not let go your ~! nie puszczać! ~ ^{vān} trzymać, ująć ręką; dzierżec, trzymać (się); podtrzymać, utrzymać (się); zawierać w sobie; mieć, zajmować (posadę); powstrzymać, zatrzymać (się); obchodzić (święto); mniemać, sądzić; mieć, brać za; zależeć od kogo; trwać, być ważnym; to ~ a council, naradzać się; to ~ one's tongue, trzymać język za zębami.

to ~ water, mieć wagę, znaczyć; to ~ good, być uzasadnionym (tylko o rzeczach), sprawdzać się; to ~ back, powstrzymać, zatamować; to ~ at naught, mieć za nic, lekceważyć; to ~ forth, okazać, przedstawić; przemawiać (publicznie), mieć wykład; to ~ off, utrzymywać zdala, nie dać dotknąć; zostać na uboczy, wyboczyć; to ~ on, obstawać przy czem; to ~ cut, rozciągać; wytrzymać, wytrwać; to ~ to, trzymać się czego, przyznawać się

do; *to ~ together*, trzymać się razem; *to ~ up*, podnieść w góre, wystawić; dopomagać; *to ~ with*, trzymać z kim, obstawać za kim.
~er, trzymający, dzierzyciel; właściciel^m; **~er of a bill**, okaziciel^m wekslu; **a ~er of stock**, akcyonariusz^m; **copy-~er**, dzierżawca wieczysty; **free-~er**, właściciel ziemska; **lease-~er**, dzierżawca^m.
~fast, klamra żelazna, hak zawiasowy. **~ing**, trzymanie, dzierżenieⁿ; dzierżawa, aręda^f.
hole, dziura, jama, jaskinia^f; *full of ~s*, podziurawiony. **~ v^a**, dziurawić, wyryć jamę; zakopać się w jamę (o zwierzętach).
holi|day, świętoⁿ; dzień świąteczny; dzień wolny (w szkole); **~~s**, pl. święta; wakacje *pl.*; *to make (take) a ~,* świętować, prząznować. **~ly ad**, świętobliwie.
~ness, świętość; świętobliwość^f; *your H ~~, Wasza Świętobliwość* (tytuł papieża)^f.
holla, **hollo**, **holloa** i hop, hop!
 hu! hola! **~ vⁿ**, wykrzykiwać.
hollow^a, zapadły, pusty, dęty; głuchy (o głosie); nieszczerzy, obłudny; (*fig.*) pusty. **~, miejsce** puste, zagłębienieⁿ; wydراżenieⁿ; *the ~ of the hand*, zagłębienieⁿ dłoni, dłoń^f. **~ v^a**, wydrążyć, wydłubać. **~checked**^a, z zapadniętymi policzkami. **~cheded**^a, z zapadła piersią. **~eyed**^a, z zapadłymi oczami. **~hearted**^a, obłudny. **~ness**, wydrażenieⁿ, wkleśność, zapadłość; nieszczerzość, obłuda^f. **~ware**, sprzęty kuchenne (z blachy, gliny etc.).
holly, (*bot.*) ostrokrzew^m. **~hock**, (*bot.*) róża ślazowa, topolówka^f.
holm, ostrów^m, kępa^f. **~oak**, (*bot.*) więzoołd^m.
holocaust, całopalenieⁿ (żydów).
holster, olstro^m.
holt, lasek^m.
holy^a, święty, poświęcony; *to be in ~ orders*, być księdzem; *the*

H ~ Ghost, duch święty; *the H ~ Writ*, pismo święte. **~cross-day**, podwyższenieⁿ krzyża świętego (święto). **~day**, *vid. holiday*.
~orders, stan duchowny; *H ~ Thursday*, wniebowstąpienie pańskie (święto). **~water**, woda święcona. **~~font**, kropielnica^f.
~week, wielki tydzień.
homage, hołd^m, uszanowanieⁿ; podległość^f; *to do (pay, render) ~*, składać hołd.
home, dom^m, mieszkanieⁿ; ognisko domowe; kraj ojczysty, ojczystna^f; siedliskoⁿ. **~ a**, domowy, rodzinny; ojczysty, trafny, właściwy. **~ ad**, w domu, u siebie; w kraju, do kraju; trafnie, dobrze, właśnie; *at ~*, w domu; *from ~*, za domem, nie w domu; *charity begins at ~*, bliższa koszula ciała niż kaftan; pierwej Sobkowi, potem Dobkowi; *to pay ~*, odpłacić, oddać wet za wet. **~baked**^a, własnego chowu.
~born^a, urodzony w kraju, krajowy; domowy. **~bred**^a, krajobraz; parafiański, nieokrzesany.
H ~ Department, ministeriumⁿ spraw wewnętrznych. **~less**^a, bezdomny, bezdomy; tułacki.
~lily^{ad}, po prostu, po domowemu, nie wykwintnie. **~liness**, domowość, prostota, niewytworność^f. **~ly ad**, domowy; prosty, niewytworny. **~return**, powrót^m do kraju. **~rule**, samorząd^m Irlandyi. **~sick**^a, stęskniony za krajem. **~~ness**, tęsknota za krajem. **~spun**^a, na kołowrotku przedzony; domowy, zaściankowy. **~stead**, miejsce, na którym dom stoi; zaścianek^m. **~ward(s)**^{ad}, ku domowi.
~~bound, z powrotem do kraju.
homeopathy, **homoeopathy**, (*med.*) *homeopatya*^f.
homicidal^a, zabójczy, morderczy. **~de**, zabójstwo, morderstwoⁿ; zbójca^m.

homiletic, ~al ^a homiletyczny, tyczący się nauki układania kazan. ~s, homiletyka ^f (nauka umiejętności układania kazan). **homiliast**, homiletyk; kaznodzieja ^m. ~y, homilia ^f, kazanie ^m. **homogeneous** ^a jednorodny, jednakowy. ~geneousness, jednorodność, jednakowość. ~logous ^a odpowiedni, zgodny, homologiczny. ~nym, homonim ^m (wyraz jednakowo brzmiący lecz różnoznaczny). ~nymous ^a równobrzmiący. ~nomy, równe brzmienie ^m; dwuznaczność ^f.

homunculus, człowiek, karzehone, osełka ^f. [łek ^m. honest ^a zacny, prawy, szlachetny, uczciwy, szanowny; rzetelny; cnotliwy; urodziwy. ~ly ^a zacenie, uczciwie, szlachetnie. ~y, zacność, uczciwość, rzetelność, otwartość ^f.

honey, miód ^m; słodycz ^f; (fig.) serce, kochanie ^m; my ~, moja lubko! mój luby! ~va ocukrzyć, osłodzić; uprzyjemnić; ~ed lub honied ^a miodowy, osłodzony; miły. ~bee, pszczoła ^f. ~buzzard, sokół pszczoliojad ^m. ~comb, plaster miodowy, weza ^f. ~combed ^a podziurawiony (jak plastr miodu); komórkowaty. ~cup, (bot.) miodnik ^m. ~dew, (bot.) miodunka ^f. ~flower, (bot.) miodokwiat, miodosok ^m. ~moon, miodowy miesiąc. ~suckle, wieżo-krzew, kozilikstek ^m.

honorary ^a honorowy; tytuły; ~ arch, brama tryumfalna; ~ member, członek honorowy. ~arium, honoraryum, wynagrodzenie ^m (autorom, lekarzom etc.). ~ific ^a przynoszący zaszczyt, chlubny.

honour, cześć ^f, zaszczyt, honor ^m; znaczenie ^m; godność; sława ^f; odznaka (honorowa); honor ^m (figura w kartach); court of ~, sąd honorowy; point of ~, punkt ^m honoru;

in ~ of, na część czystą; upon my ~ na honor! świadczę się honorem. ~s, pl godności, dostojeństwa pl.; honory pl., oddanie honorów, uczczenie ^m; to do the ~s, czynić honory (gości przyjmując). ~ v^a czcieć, uczeć, szanować; honorować; zaszczycać; to ~ a bill, akceptować węksel. ~able ^a czcigodny, szanowny, zacny; zaszczytny; poważany; prawy, uczciwy; słuszny, sprawiedliwy. ~ableness, czcigodność, zacność ^f; odznanie ^m. ~er, czciciel ^m. ~less ^a bez honoru, niepoważany.

hood, okrycie ^m na głowę; kaptur (u habita), kapiszon ^m. ~ v^a nałożyć kaptur, zakapturzyć. ~wink v^a zawiązać oczy; zasłonić; (fig.) omamić, otumanić. **hoof**, hoves, pl. kopyto ^m; raccia ^f. ~bound ^a mający zrosłe kopyto (o koniu). ~ed ^a kopytny, kopyciasty. ~shaped ^a kopytowy.

hook, hak, bosak; czop; haczyk ^m; haftka ^f; sierp ^m; on one's own ~, na własną odpowiedzialność; by ~ or by crook, tym lub innym sposobem, grzecznością lub siłą. ~ van, zahaczyć, zaczepić; przyciągnąć hakiem, złapać na wędkę; zgiąć się, zagiąć się. ~bill, hakowato zagięty dsiób. ~ed ^a, haczykowaty, zagięty, zakrzywiony. ~nose, nos orli, haczykowaty. ~edness, zagięcie, zakrzywienie ^m. ~y ^a hakowaty.

hoop, obręcz ^f; serso ^m; krynolina ^f. ~ v^a, nabić (wpędzić) obręcze, ścisnąć obręczami. ~er, bednarz ^m. ~ing, obijanie ^m (beczki obręczami). ~ing-cough, koklusz ^m.

hoopoe, hoopoo, (orn.) dudek ^m. **hoot** dzikie krzyki, hukanie ^m. ~ v^a, hučeć, hukać; szydzić; wygwizdać kogo; to ~ at, wygwizdać kogo; to ~ out, wypędzić krzykiem, hałasem.

hop, skok ^m; podskakiwanie, hasanie; ~o'-my-thumb, człowiek, Paluszkiewicz ^m. ~vn skakać; podrygiwać; chromać. ~scotch, zabawa dziecienna.

hop, chmiel ^m. ~van chmielić, chmielem zaprawić; zbierać chmiel. ~bine, chmielina ^f. ~garden, ~ground, chmielisko ⁿ; chmielarnia ^f. ~kiln, suszarnia ^f chmielu. ~picker, chmielarz ^m. ~pole, tyczka chmielowa. ~py, obfitujący w chmiel.

hope, nadzieję; ufność ^f; oczekiwanie; forlorn ~, posterunek na stracecie, oddział idący pierwszy do ataku; to be out of ~, nie mieć żadnej nadziei; to entertain ~s, żywić nadzieję. ~vna, mieć nadzieję; spodziewać się, ufać; to ~ in God, mieć nadzieję w Bogu. ~ful ^a, pełen nadziei. ~fulness, nadzieja ^f. ~less ^a, beznadziejny, bez nadziei. ~lessness, beznadziejność ^f, zupełne zwatpienie.

hopingly ^{ad}, ciesząc się nadzieją. hopper, skoczek ^m; kosz młynski, młynarski; siewnia ^f.

hopple ^{vα}, wiązać nogi przednie (koni). [czający godziny.]

horal, horary ^a, godzinowy, oznaczający, horda, horda, plemię koczujące; zgraja ^f.

horizon, horyzont, widnokręg; (fig.) poziom, zakres ^m. ~tal ^a, horyzontalny, poziomy. ~tality, ~talness, horyzontalność ^f.

horn, róg ^m (wołu etc.); macka ^f (owadów); rożek ^m (ślimaka); rogi pl. księżyca. ~va, rogami uzbroić, rogi przyprawić. ~beam, (bot.) grab pospolity. ~beetle, jelonek ^m. ~book, elementarz ^m; abecadło ⁿ. ~ed ^a, rogowy; rogaty. ~ed cattle, bydło rogate. ~et, szerszeń ^m (też fig.). ~less ^a, bezrogi. ~maker, rogownik ^m. ~owl, (orn.) puhacz ^m. ~pipe, kobza ^f; rodzaj ^m tańca. ~stone,

(min.) rogowy kamień. ~work, robota rogowa. ~wort, (bot.) rogatek podwodny. ~nify ^{vā} przemienić w masę rogową. ~y, ~rogowy, z rogu; zrogowaciały; rogowaty. ~y coat, (anat.) tkanka rogowa.

horograph, horografia, sztuka ^f robienia zegarów słonecznych. ~logy, zegarmistrzostwo? ~scope, horoskop ^m, przepowiednia ^f (ze stanu gwiazd).

horrent, ~ible ^a, straszny, okropny. ~ibleness, okropność, straszność ^f. ~id ^a, vid. horrible. ~idness, vid. horribleness. ~or, strach ^m, zgroza, okropność ^f; wstręt ^m; szkaradność ^f.

horse, koń; kawalerzysta ^m; kawalerysta, konnica ^f; koń ^m na kiju; legary; kozły pl.; powieszadło ⁿ do garderoby. ~v^a, zaopatrzyć w konie; zaprzadz (do woza); apple-gray ~, koń (siwo) jabłkowity; bay (brown) ~, gniadosz ^m (koń); black ~, kary koń; gray ~, koń szpakowaty; to mount the ~, wsieść na konia; to get off one's ~, zsiąść z konia. ~back, grzbiet konński; to go on ~ back, jechać wierzchem, konno. ~boat, prom ^m dla przewozu koni; prom ciągniony przez konie. ~box, wagon ^m dla transportowania koni.

~boy, chłopiec stajenny. ~breaker, ujeżdżacz ^m koni. ~chestnut, (bot.) kasztan dziki. ~collar, chomato ⁿ. ~comb, zgrzebło ⁿ. ~dealer, handlarz koniami, koniarz ^m. ~drench, lekarstwo koniskie; przyrząd ^m do zadawania lekarstwa koniom. ~dung, koniska mierzwa. ~flesh, konina ^f, mięso koniskie. ~fly, (zo.) bąk ^m, giez koniski. ~guards, pl. gwardya konna. ~hair, włosień ^m, szerść koniska. ~jockey, dżokej ^m. ~laugh, śmiech ^m na cało gardło. ~leech, pijawka ^f (zo.); konował, weterynarz ^m. ~man,

jeździec; kawalerzysta ^m. ~manship, sztuka ^f jeżdżenia konno. ~nail, gwóźdź podkowowy, ufnal ^m. ~play, głupi żart, rubaszy żart. ~pond, staw ^m dla pławienia koni. ~power, siła konia. ~race, wyścigi *pl.* ~radish, (*bot.*) chrzan ^m. ~shoe, podkowa ^f. ~shoeing, podkucie ⁿ (konie). ~stealer, koniokrad ^m. ~tail, koński ogon; buńczuk; (*bot.*) skrzyp ^m. ~trappings, *pl.* rząd ^m (na konia), szory *pl.* ~whip, pejczyk ^m, szpicruta ^f. ~~^{vā}, pejczykiem uderzyć, bić. ~woman, amazonka ^f (kobieta jeżdżąca konno). [koniach.

horsy ^a koński; zamiłowany w hortalltive, ~tory ^a napominający.

horticultur||al ^a ogrodniczy, tyczący się ogrodnictwa; ~~ show, wystawa kwiatów. ~e, ogrodnictwo ⁿ. [pieśń pochwalna.

hosanna ⁱ hosanna! ~, hosanna ^f, hosse, pończochy *pl.*; łupinka, szupinka ^f (rośliny); wąż gumowy (do zraszania). ~ier, pończosznik ^m (handlujący pończochami i robiący pończochy). ~iery, pończosznictwo ⁿ; towary pończosznicze.

hospice, dom ^m przytułku.

hospit||able ^a gościnny. ~ability, gościnność ^f. ~al, szpital ^m, ubożnica ^f. ~ality, gościnność ^f; to keep ~, być gościnnym. ~aller, dozórca ^m szpitalu; mnich ^m zakonu dozorującego chorych.

host, Hostya ^f; ofiara mszałna.

host, gospodarz (gości podejmujący); karczmarz ^m.

host, wojsko ⁿ; wielki poczet, zastęp ^m; the Lord of hosts, Pan zastępów.

host||age, zakładnik ^m. ~ess, gospodyn, oberżystka, karczmarka ^f. hostal||e ^a nieprzyacielski; wrogi, nieprzyjazny. ~ity, nieprzyjaźń ^f, wrogie usposobienie, krok

wojenny; to open ~ities, rozpoczęć kroki nieprzyacielskie. hostler, pachołek stajenny.

hót ^a gorący; (*fig.*) zapalony, zapalczywy; ostry (smak), gryzacy, pieprzny; to be in ~ water, być w kłopocie; there is ~ work, tam robota wre. ~bath, łaźnia ^f (izba i kąpiel); kąpiel parowa. ~bed, inspekt ^m, zagon ^m w cieplarni; plantacja ^f. ~brained, ~headed ^a, zapalony, zagorzały, paliwoda. ~house, cieplarnia; suszarnia ^f. ~ness, goraco ⁿ, żar ^m; pałanie ⁿ; zapalczywość ^f. hotel, hotel ^m.

hough, podkolanie ⁿ (zwierząt).

~^{vā}, podciąć żyłę podkolankową. hound, pies gończy, ogar ^m; (*fig.*) pies (obelżywe słowo). ~bitch, suka gończa.

hour, godzina ^f; czas ^m; godzina drogi; to keep good ~s, zawczasu do domu przychodzić; a quarter of an ~, kwadrans ^m. ~glass, klepsydra ^f. ~hand, indeks ^m, skazówka ^f. ~ly ^a, co godzina.

house, dom ^m; pomieszczenie, domstwo ⁿ; izba; firma ^f (handlowa); ród ^m, familja ^f, dom ^m; H ~ of Lords, izba lordów; H ~ of Commons, izba niższa; The Lord's ~, dom boży; ~ of call, zajazd ^m; gospoda ^f; ~ of easement, wychodek, prewet ^m. ~^{vān}, przyjać w dom; zapędzać bydło do obóz; sprzątać z pola; mieszkać, przebywać. ~breaker, złodziej, włamujący się w dom. ~breaking, kradzież z włamaniem się. ~dog, (*zo.*) pies domowy. ~duty, podatek budynkowy. ~hold, gospodarstwo domowe, dom ^m, familia; śledzy *pl.*, czeladź ^f; dwór ^m. ~holdstuff, sprzęt domowy. ~holder, gospodarz ^m (domu). ~keeper, gospodarz ^m, gospodyn ^f. ~keeping, utrzymywanie domu, gospodarstwo ⁿ. ~~^a, gospodarczy. ~leek, (*bot.*) roz-

chodnik ^m. ~less ^a bezdomny, bezdomy. ~maid, służąca ^f. ~rent, komorne ⁿ. ~warming, polewanie ⁿ ogniska. ~wife, gospodyn, gospodzina ^f ~wifely ^a, gospodarny.

housing, przyjęcie w dom; złóżenie pod dachem; schronienie ⁿ; czaprak ^m.

hove ^{p^r}, od *to heave*.

hovel, szopa ^f, poddasze [?]; chata, lepianka ^f.

hover ^{vⁿ}, ociągać się, zabawiać się; lawirować; *to ~ over*, unosić się nad; *to ~ about*, krążyć koło czego.

how ^{ad} jak? jakim sposobem? czemu? ~ are you? ~ do you do? co porabiasz? jak się masz? ~ is it that? czem się to dzieje, że; *he knows ~ to read*, umie czytać. ~ever ^{ad} & ^c, jakkolwiek, jakkolwiek bądź; jednak, atoli. ~now? jak to? jakżeż to? ~soever ^{ad}, jakkolwiek bądź; jednak.

howitzer, (*mil.*) granatnik ^m, haubica ^f.

howl, wycie ⁿ (też *fig.*). ~ ^{vⁿ}, wyć; *to ~ at, over*, żalić się na. ~er, wyjący; (*zo.*) wyjec ^m. ~et, (*orn.*) puszczyk ^m.

hoy, rodzaj ^m szkuty. ~ ⁱ, hola! hub, bryła, kupa; piasta (koła) ^f; hamulec ^m (na koła).

huckaback, materjał ^m na obrusy, serwety (w desenie).

huckle, biodro ⁿ, kulsze *pl.*; garb ^m. ~backed ^a, garbaty. ~bone, kostka ^f (u nogi).

huckster, przekupień ^m; podły człowiek. ~ ^{vⁿ}, być przekupniem. ~ess, przekupka ^f.

huddle, nieład, nieporządek [?]; zamieszanie ⁿ; gmatwanina ^f; zgiełk ^m. ~ ^{vⁿ}, zwalić, zbić co na kupę; zagmatwać; tłoczyć się; *to ~ on*, przedko narzucić na sie suknę; *to ~ up*, sklecić, zrobić po partacku. ~r, partacz ⁿ; sprawiający zamieszanie.

hue, barwa ^f, kolor ^m. ~and cry, pogon ^m (z krzykiem) za złodziejem, złoczyńcą.

huff, uniesienie się ⁿ gniewem, popędliwość ^f; *to be in a ~*, rzucać się ze złości, unosić się. ~ ^{vⁿ}, nadymać, dać; fukać, dąsać się, (*fig.*) nadać się; *to ~ and puff*, piorunować, fukać; *to ~ one at draughts*, wziąć chuch (w warcabach). ~ish ^a, nadzieję, chełpliwy, zuchwały. ~ishness, nadzieję; chełpliwość, zuchwałość ^f.

hug, uściśnięcie, przytulenie (do łona), objęcie ⁿ; Cornish ~, pod-

stawienie nogi. ~ ^{v^a}, obejmować,

ścisnąć, tulić do łona.

huge ^a, wielki, ogromny, potężny.

~ly ^{ad} ogromnie, potężnie. ~ness,

ogrom ^m.

hugger-mugger, skrytość ^f. ~ ^a, pokatny, skryty. [francuzki].

Huguenot, hugunot ^m (kalwin hulk, bryła ^f; ociężały, niezgrabny człowiek. ~y ^a niezgrabny, ocięzały.

hull, łuska, łupina, skorupa ^f; strąk; zrąb ^m okrętu. ~ ^{v^a}, łuskać, obierać z łupiny; przestrzelić (zrąb okrętu). ~y ^a, łupiniasty, łuszczasty.

hum ⁱ, hm, hum, hem. ~, brzęczenie ⁿ; gwar, szmer ^m; krząkanie [?]; humbug ^m; ~ ^{vⁿ}, nucić pod nosem (piosnkę); brzęczeć; mrurzeć, szeleszczyć; pokrząkiwać, zacinać się (w mowie); *to ~ and haw*, zaciąg się (w mowie). ~mingbird, (*orn.*) koliber ^m. ~ming-top, bąk ^m, fryga ^f.

human ^a, ludzki, człowiek; ~ knowledge, znajomość ^f świata; *to err is ~*, póki ludzie, póty będą błędni. ~e ^a, ludzki, humanitarny, łagodny, łaskawy. ~ist, humanista; znawca ^m ludzi. ~ity, człowiekzeństwo; ludzkość ^f; rodzaj ludzki; ludzkość, łagodność, humanitarność ^f; *the ~ities pl.*, humaniora *pl.*, nauki szkolne;

filologja ^{f.} ~ize ^{v^a} uczłowieczyć, uobyczaić; włać ducha miłości dla ludzi. ~kind, ludzkość ^{f.}, rodzaj ludzki.

humble ^a niski (też *fig.*); pokorny, skromny, uniżony. ~^{v^a} zniżyć; upokorzyć, poniżyć. ~moutherd, mówiący pokornie, skromnie. ~ness, pokora, uniżoność, pokorność ^{f.}. ~bee, (*zo.*) trzmiel ^{m.}; humblingly ^a pokorne.

humbug, matactwo ["] szarlatanerya ^{f.}, oszukanie ["] humbug; szarlatan, okpiwacz ^{m.}. ~^{v^a} otumańić, oszukać; drwić z kogo.

humdrum ^a jednostajny, nudny, monotonny.

humid ^a wilgotny, zwilgocony, mokry. ~ity, ~ness, wilgotność, wilgoć, mokrość ^{f.}.

humili^ation, uniżenie, upokorzenie ["]. ~ty, pokora, uniżoność ^{f.}; poniżenie ["].

humming ^a brzęczący; upajający.

humor^aal ^a (*med.*) pochodzący od humorów ciała. ~ist, humorysta; dziwak, cudak; żartowniś ^{m.}. ~~ic ^a humorystyczny. ~ous ^a, dziwaczny, cudacki; żartobliwy, pełen humoru, satyryczno do-wcipny. ~ousness, dziwaczność; żartobliwość, humorystyczność ^{f.}.

humour, wilgoć, ciecz ^{f.}; temperament ^{m.}; usposobienie ["]; skłonność ^{f.}; humor, kaprys ^{m.}; wesołość, żartobliwość ^{f.}, żart ^{m.}. ~^{v^a} zada-walniać kaprysy, dogadzać; zezwalać, potakiwać. ~some, *vid.* humorous. ~~ness, *vid.* humor-rousness. [back.]

hump, garb ^{m.}. ~back, *vid.* hunch-

humus, (*agr.*) czarnoziem ^{m.}; pró-chnica ^{f.}, humus ^{m.}.

hunch, garb ^{m.}; szturchnięcie ["]; kuks, kułak ^{m.}; bryła ^{f.}, duży ka-wał. ~^{v^a} szturchnąć, dać ku-łakiem. ~back, garb; garbuś ^{m.}. ~backed ^a garbaty.

hundred, (*num.*) sto. ~s, setka, sotnia, secina ^{f.}. by ~s, setkami.

~fold ^a stokrotny. ~th ^a setny. ~th, setna część. ~weight ce-tnar ^m *vid.* cwt.

hung ^{pr} & ^p, od *to hang*.

Hungarian water, węgierskie perfumy (z rozmarynem).

hung^aller, głód ^m; pożądanie ["]; chuć ^{f.}. ~~^{vⁿ} pożądać; być głodnym; ~~for learning, żądza ^f wiedzy. ~er-bit(ten) ^a zgłodniały. ~rily ^a chciwie. ~ry ^a głodny, łaknący; żadny, pragnący.

hunks, sknera, kutwa, skapiec ^{m.}

hunt, polowanie; (*fig.*) ściganie, uganianie. ~^{v^a} polować; ści-gać, gonić, uganiać się; *to ~ after*, ubiegać się za czem; *to ~ up and down*, szukać wszędzie; *to ~ out*, wyszukać, wytropić. ~er, myśliwy, łowca, myśliwiec ^m; pies myśliwki; koń ^m do polowania.

~ing, polowanie, łowiectwo; ści-ganie, gonienie ["]. ~~ground, żo-wisko ["]. ~~horn, trabka myśliwska.

~~nag, koń myśliwski. ~sman, myśliwy, łowiec ^m. ~sman-ship, myśliwstwo, łowiectwo ["].

~ingsong, piosenka myśliwska. ~ress, łowczyna ^f (polująca).

hurdle, płotek ^m; plecionka ^f (z wikliny). ~race, wyścigi *pl.* przez sztuczne przeszkody. ~work, pleciona robota, plecionki *pl.*

hurds, *pl.* kłaki, pakuły *pl.*

hurdy-gurdy, instrument w ro-dzaju katarynki, pozytywki.

hurl, rzucenie, miotanie ["]. ~^{v^a} ciskać, miotać, strącić. ~er, rzu-cający, strącający. ~y-burly, zgiętk ^m; wrzawa ^f; harmider ["].

hurra, hurrah ⁱ; hora!

hurricane, burza ^f; huragan ^m; nawałnica ^f; orkan ^m.

hurry, pośpiech ^m; nagłość ^f; *in a* ~, pospiesznie, w pośpiechu, na-gle.

~^{v^a} napędzać, naglić; pędzić, biedz; spieszyc się; hurried ^a pospieszny, zbyt spieszny.

~skurry ^a łap cap, na łeb na-szyję.

hurst, gaj, lasek ^m.

hurt ^{pr}, & ^p, od *to hurt*.

hurt, zranienie, skaleczenie ^m; kon-tuza ^f; zaszkodzenie ^m; szwank ^m; obraza ^f. ~ ^{vān} zranić, skaleczyć, obrazić; szkodzić, zaszkodzić, szkodować. ~ful ^a szkodliwy, zgubny. ~fulness, szkodliwość, szkoda ^f. ~less ^a nie-szkodliwy, co wody nie zamaci; nieuszkodzony.

hurtle ^{vn} uderzyć jedno o dru-gie, stuknąć; harcować.

husband, małżonek, mąż ^m. ~ ^{vān} gospodarować oszczędnie. ~less ^a niezamężna, wdowa ^f. ~man, go-spodarz, rolnik ^m. ~ly ^a mał-żonkowy. ~ry, rolnictwo ^m; go-spodarność, oszczędność ^f.

hush, cisza ^f, spokój ^m. ~ ^a cichy, spokojny. ~! i, pst! cyt! ~ ^{vān} uciszyć, uspokoić; ucichnąć, mil-czeć. ~money, stulegble ^m.

husk, łupina, łuska ^f; otręby *pl.* ~ ^{vd} obłuszczyc, obrać z łupiny. ~y ^a łupiniasty.

huskiness, chropowatość; ochrzy-płość ^f (głosu). ~y ^a łuszczysty; ochrypły; chropowaty.

hussar, (*mil.*) huzar ^m.

hussif, neseser damski.

Hussite, husyta ^m (zwolennik nauki Jana Husa).

hussy, tłuć, szurgot ^m; neseser damski.

hustings, *pl.* mównica ^f (z kąd się przemawia do zgromadzeń ludowych).

hustle ^{vā}, szturchnąć, popychać w tłok; pomieszać potrząsaniem.

hut, chata, lepianka ^f; (*mil.*) ba-rak ^m.

hutch, skrzynia ^f na zboże, kla-tka ^f na króliki; dzieża ^f, wol-was ^m. ~ ^{vā} umieścić w skrzyni.

huzza, radosny okrzyk. ~ i, wi-wat! hora!

hyacinth, (*bot.*) hyacynt ^m.

hyade(s), (*astr.*) gwiazdy dżdżyste (z konstellacyi Byka).

hyaline, ~oide ^a przezroczysty, szklisty.

hybrid, mieszanopłciowy.

hydra, (*myt. & astr.*) hydra ^f.

hydrant, hydrant ^m (przyrząd u-wodociągów).

hydrate, (*chem.*) wodan ^m.

hydraulic ^a hydrauliczny. ~s, *pl.*

hydraulika ^f (nauka o sile i ru-chu wody).

hydrocephalus, (*med.*) wodna puchlina głowy. ~gen, (*chem.*)

wodór ^m. ~grapher, hydrograf ^m (opisujący wody rozmaite, rzeki, źródła etc.).

~graphical ^a hydrograficzny. ~graphy, hydrografja ^f (opis wód rozmaitych, rzek, źródeł etc.).

~mel, miód (napój) ^m. ~meter, hydrometer ^m (przyrząd do mierzenia opadu wody).

~pathy, hydropatja ^f (leczenie wodą). ~phobia, wo-dowstręt ^m, wścieklizna ^f. ~pic,

~al ^a puchlinowy. ~psy, wodna puchlina. ~scope, hydroskop ^m, zegar wodny. ~statics, *pl.* hy-

hyena, hyena ^f. [drostatyka ^f].

hygiene, hygienes, hygiena ^f (nauka o zachowaniu zdrowia).

~ic ^a hygieniczny.

hygrometer, hygrometer ^m (przy-rząd do mierzenia wilgotności).

Hymen, (*myt.*) Hymen ^m, bożek ^m małżeństwa.

hymen, (*anat.*) hymen ^m, błona panieńska. ~eal, ~ean, weselny, ślubny, małżeński.

hymn, hymn ^m, pieśń pochwalna; pieśń kościelna.

hyperbola, (*mat.*) hyperbola ^f.

~bole, hyperbola (figura retoryczna) ^f, przesadzenie ^m. ~boli-c(al) ^a hyperboliczny, przesa-dzony; (*mat.*) hyperboliczny, na-leżący do hyperboli. ~critic,

zbyt surowy krytyk. ~icon, (*bot.*) świętojańskie ziele pospolite, dziu-rawiec pospolity.

hyphen, (*gram.*) łącznik ^m, kreska ^f.

hypnotic ^a hypnotyczny (*sen*

sprowadzający; do hypnotyzum się odnoszący). ~~, środek hypnotyczny. ~ism, hypnotyzm " (sen sztucznie sprowadzony).

hypo||chondria, (*med.*) hipochondrya f (chorobliwy rozstrój umysłu). ~chondriac α hipochondryczny. ~crisy, hipokryzya, obłuda f. ~crite, obłudnik, hipokryta ". ~gastric α podżołądkowy. ~stasis, (*pl. hypostases*), podstawa f; jedność f Trójcy św.; (*med.*) opad ". ~tense, (*mat.*) przeciwprostokątnia f. ~theca, hipoteka f. ~thecate $v\alpha$, oddawać na hipotekę, zahipotekować. ~thecation, zahipotekowanie ". ~thesis, przypuszczenie ", hipoteza f. ~thetic α , przypuszczalny, hypotetyczny.

hyssop, (*bot.*) hyzop, józefek ". **hysteri||a**, (*med.*) histeria f, maniernictwo ". ~c, ~cal α (*med.*) hysteryczny.

L.

I pr ja (zaimek osobisty).

iamb||ic α jambiczny. ~~, jamb "; wiersz jambiczny. ~us, (*iambuses* i *iambi*), jamb " (miara wierszowa).

ibex, (*zo.*) kozieł skalny.

ibis, (*pl. ibides*), ibis (*orn.*).

ice, lód "; lody *pl.*; to break the ~, przełamać pierwsze lody; zawiązać znajomość. ~ $v\alpha$, pokryć lodem; zamrozić. ~berg, góra lodowa (na morzu płynąca). ~bound α , zaparty kraj. ~breaker, izbica f. ~cellar, ~house, lodownia f. ~cream, *pl.* lody *pl.* ~drift, floating ~, kra f. ~hole, przerębka f. ~water, woda f z lodem. [budowl.]

ichnography, geometryczny plan
ichty||ology, nauka o rybach,

ichtyologja f. ~ophagist, żywiący się rybami, rybojad ".

ic||icle, sople (lodu) ". ~iness, lodowatość f.

icon, obraz ", malowidło ". ~oclast, obrazoburca ". ~olater, czeciel " obrazów.

icteric, ~al α żółtaczkowy, chory na żółtaczkę, żółtaczny.

icy α lodowy, lodowaty; (*fig.*) zimny jak lód.

idea, myśl f; pomysł "; idea f, wyobrażenie ". ~l α doskonały, idealny; istniejący w wyobraźni, wyobraźny. ~, ideał, wzór ". ~list, idealista ". ~lize $v\alpha$, idealizować; tworzyć ideały. ~tion, tworzenie " pojęć, idei.

ident||ical α tożsamy, jednaki, identyczny. ~icalness, *vid. identity*. ~ification, utożsamienie ". ~ify $v\alpha$, utożsamiać, identyfikować. ~ity, tożsamość, identyczność f.

idio||cy, głupota f, idyotyzm ".

~t, idyota ". ~tic α idyotyczny.

idiom, właściwość językowa; dialekt ", narzecze ", gwara f. ~atic, ~atical α , właściwy językowi, idiomatyczny.

idiotism, właściwość językowa.

idle α , niezatrudniony, bezczynny, próżnujący; leniwy, gnuśny; (*fig.*) martwy, niezajęty; daremny, bezskuteczny, błahy, pIonny, ceczy; ~e hour, wolna godzina; ~e talk, próżna gadanina. ~e $v\alpha$, trwonić (czas); próżnować. ~eness, bezczynność f, próżnowanie; lenistwo "; czczęść, płonność f. ~er, próżniak, leniuch ". ~y α , leniwie; próżnując; napróżno, naderemnie.

idol, bóstwo ", boże k " ~ater, bałwochwalca; wielbiciel ". ~atrous, bałwochwalczy. ~atry, bałwochwałstwo ". ~ize $v\alpha$, czcić, wielbić; ubóstwiąć.

idyl, sielanka, idylla f. ~lic α , sielankowy, idylliczny.

if ^c jeśli, jeżeli, gdyby; w razie gdyby; czy; *as* ~, jak gdyby; ~ *so*, w tym przypadku.

igneous ^a ognisty, żarzący się. ~is-fatuus, (*pl. ignes-fatui*), błędnny ognik. ~ite *vān*, rozpalic (się), rozgarzyć (się). ~itable ^a, zapalny. ~ition, rozpalenie, zapalenie ⁿ.

ignoble ^a niskiego urodzenia, nieszlachetny, niegodny. ~eness, nizkość urodzenia; niecność, niegodność ^f. ~y ^a niecznie, nieszlachetnie, bezecnie.

ignominious ^a haniebny, sromotny. ~iousness, ~y, sromotność, hańba; bezecność, podłość ^f. ~y, hańba, sromota ^f.

ignoramus, nieuk, ignorant ^m. ~ance, niewiadomość, ciemnota; głupota ^f. ~ant ^a nieświadom, ciemny; *to be ~ of*, niewiedzieć o czem. ~e ^{vā} niewiedzieć, nie znać; mieć kogo za nic, ignorować.

ilex, (*bot.*) więzołd ^m.

iliac, (*med.*) trzewowy, kiszkowy. **ill** ^a zły, niedobry; zgubny; chory (tylko w orzeczeniu). ~ ^a złe, niedobrze; ledwo. ~, złe, зло ⁿ; nieprawość, złość ^f; nieszczęście; *to fall ~*, zachorować; ~ of, chory na. ~at ease, niespokojny, niedogodny. ~boding ^a złowieszczy, złowróżny. ~conditioned ^a w złym stanie; zły, złośliwy. ~fated ^a nieszczęsny. ~favoured ^a brzydki, szpetny. ~gotten ^a nieuczciwie nabity. ~locking ^a ze złem wejrzeniem. ~luck, nieszczęście ⁿ. ~minded ^a ze złemi zamiarami. ~pleased ^a nieukontentowany. ~shaped ^a niekształcący. ~timed ^a niewczesny. ~will ^a niechęć, nieżyczliwość; nieprzyjaźń ^f.

illation, wniosek ^m, wnioskowanie ⁿ. ~ive ^a konkluzyjny, wnioskujący.

illegal ^a nielegalny, nieprawny.

~ity, nielegalność, nieprawność ^f. ~ly ^a nielegalnie.

illegibility, nieczytelność ^f. ~le ^a nieczytelny.

illegitimate, nieprawność ^f; bękarctwo ⁿ. ~te ^a nieprawny; nieślubny, nieprawego łożą. ~tely ^a nieprawne.

illiberal ^a nieszlachetny, nizki; skąpy; niecuły. ~ity, skąstwo ⁿ; podłość ^f.

illicit, zakazany, zabroniony, niedozwolony. ~ness, bezprawność ^f.

illimitable ^a nieograniczony, bezgraniczny. ~ableness, nieogranicność ^f.

illiterate ^a nieuczony, nieoświecony; niepiśmienny; nieokrzesany. ~teness, ~cy, nieuctwo ⁿ; niepiśmiennosć ^f.

illness, choroba ^f, niezdrowie ⁿ.

illlogical ^a nielogiczny. ~ness, nielogiczność ^f.

illumine, ~inate, ~ine ^{vā} oświecić (też *fig.*), rozjaśnić; iluminować. ~ination, oświecenie ⁿ; jasność ^f; blask ^m; iluminacja ^f. ~inative ^a oświecający, oświetlający.

illusion, złudzenie, omamienie ⁿ; iluzyja ^f. ~ive, ~ory ^a łudzący, złudny.

illustrate ^{vā} objaśnić, wytłumaczyć; ilustrować. ~ation, objaśnienie, wytłumaczenie ⁿ; rysunek ^m; ilustracja ^f. ~ative ^a wyjaśniający, objaśniający. ~ator, objaśnacz, ilustrator ^m. ~ious ^a świetny, znakomity; prześwietny, dostoynny. ~iousness, świetność, dostoźność, znamienitość ^f.

image, obraz, wizerunek ^m; podobieństwo ⁿ; posąg ^m. ~ery, obrazy *pl.*; obrazowanie ⁿ; obrazy fantazyi, urojenia *pl.*

imaginable ^a wyobrażalny, wyobrażny. ~ableness, wyobrażalność ^f. ~ary ^a urojony, przywidziany. ~ation, wyobraźnia, imaginacja ^f; wyobrażenie ⁿ.

- ~ative ^a imaginacyjny; fantastyczny. ~e ^{vər̩} wyobrazić sobie, wymyśleć; sądzić, mniemać.
- imbecile** ^a (umysłowo) niedołężny, idyotyczny. ~ity, niedołość; idyotyzm ^{m̩}.
- imbibe** ^{v̩a} wessać, wyssać.
- imbody**, **imbolden**, **imborder**, **imbosom**, **imbower** patrz pod *embody, etc.*
- imbricate**, ~ed ^a ułożony na kształt gąsiorów (dachówek); wcięty, żlobkowaty.
- imbrue** ^{v̩a} umoczyć, zbroczyć.
- imbue** ^{v̩a} (*with*) zmoczyć, napiąć, napuszczac (czem); przejąć, napełnić (czem).
- imitability**, ~naśladowniczość, możliwość ^f naśladowania. ~ble ^a naśladowniczy, dający się naśladować. ~te ^{v̩a} naśladować, wzorować, kopjować. ~tion, naśladowanie, naśladownictwo; wzorowanie ^{m̩}. ~tive ^a naśladujący, skłonny do naśladowania; wzorowany. ~tor, naśadowca ^{m̩}.
- immaculate** ^a niepokalany, nieokalany. ~ness, niepokalaność ^f.
- immanent** ^a tkwiący, wrodzony.
- immaterial** ^a bezcielesny, niematerjalny; małoważny, mało znaczący. ~ity, bezcielesność, niematerjalność ^f.
- immature** ^a niedojrzały (też *fig.*). ~tureness, ~turity, niedojrzałość ^f.
- immeasurable** ^a niezmierzony, niezmierny. ~eness, bezgraniczność ^f, bezmiar ^{m̩}. ~y ^{að} bez miary, bez granic.
- immediacy**, bezpośredniość ^f. ~te ^a bezpośredni, bezwłoczny. ~teness, bezpośredniość, bezzwłoczność ^f.
- immemorial** ^a niepamiętny, bardzo dawny. ~ly ^{að} od czasów niepamiętnych.
- immense** ^a ogromny, niezmierny. ~seness, ~sity, ogrom ^{m̩}, niezmierność ^f.
- immensurability**, niezmierność, niezmierzonosć ^f. ~able ^a niezmierzony, bez granic.
- immerse**, ~se ^{v̩a} zanurzyć; pograżyc, zagłębić. ~sion, zanurzenie; pograżenie ^{m̩}; immersya ^f.
- immethodical** ^a niemetodyczny, bez metody.
- immigrant**, **immigrant**, przybysz, przychodzień ^{m̩}. ~te ^{v̩a} immigrować, przybywać do kraju. ~tion, immigracja ^f, przybycie (do kraju) ^{m̩}.
- imminence**, grożące niebezpieczeństwo. ~t ^a grożący, nieunkniony:
- immission**, wpuszczenie, włożenie; wstrzyknienie, wtrysnięcie ^{m̩}.
- immobility**, nieruchomości ^f.
- immoderate** ^a nieumiarkowany.
- ~teness, ~tion, nieumiarkowanie ^{m̩}; bezmierność ^f.
- immodest** ^a nieskromny. ~y, nieskromność ^f.
- immolate** ^{v̩a} poświęcić, ofiarować, dać na ofiarę (krwawą). ~ion, poświęcenie ^{m̩} na ofiarę (krwawą).
- immoral** ^a niemoralny; nieprawny. ~ity, niemoralność ^f.
- immortal** ^a nieśmiertelny; wiekopomny, wiekowy. ~ity, nieśmiertelność; wiekopomność ^f.
- ~ize ^{v̩n} unieśmiertelnić; uwiekopomnić.
- immovable** ^a nieruchomy; niewzruszony, niezachwiany. ~eness, niewzruszoność. ~es, pl. nieruchomości, dobra pl. ~y ^{að} nieporuszenie, niewzruszenie.
- immunity**, uwolnienie ^{m̩} (od podatków etc.); swobody pl., przywilej ^{m̩}.
- immure** ^{v̩a} wmurować, zamurować; zamknąć do więzienia.
- immutable**, niezmiennosć, nieodmiennosć ^f. ~ble ^a niezmienny, nieodmienny.
- imp**, **djabełek** ^{m̩}.
- impact** ^{v̩a} naciskać, napakować.

impair *v^a* nadwierzęć (zdrowie etc.); uszczerbić, uszkodzić, szkodzić. ~ment, nadwierżenie, nadwątlenie; uszczerbek ^m, uszkodzenie.

impale *v^a* wbić, wsadzić na pal; oparkanić. [bniutki]

impalpable *a* nienamacałny; droimpanel *v^a* kompletować, tworzyć listę sędziów przysięgłych.

imparity, nierówność *f* różnica *f*;

brak ^m proporcji, dysproporcja *f*.

impart *v^a* udzielić, użyczyć, obdarzyć; uwiadomić. ~ible *a* dający się udzielić.

impartial, bezstronny. ~ity, bezstronność. ~ly *a^d* bezstronnie.

impartible *a* niepodzielny.

impassable *a* nieprzebyty, nie do przebycia.

impassibleness, ~ibility, nieczułość; nielitość *f*. ~ible *a* nie-

czuły, obojętny; nielitościwy. ~ion *v^a* wzbudzać namiętność.

~ionate, ~ioned *a* wzburzony, uniesiony namiętnością; nieczuły.

~ive *a* obojętny, bezczuły. ~iveness, ~ivity, obojętność, nieczułość *f*.

impatience, niecierpliwość *f*; niezadowolenie ^m, niechęć *f*. ~t ⁿ, niecierpliwy; niechętny, gniewliwy.

impeach *v^a* zarzucić, obwinić; zaskarżyć; do odpowiedzialności pociągnąć. ~able *a* zarzutliwy; mogący być zaskarżonym, obwinionym. ~er, oskarżyciel ^m. ~ment, oskarżenie, obwinienie ⁿ, zarzut ^m.

impeccability, ~ancy, bezgrzeszność; nieomyłość *f*. ~ble *a* bezgrzeszny; nieomylny.

impedile *v^a* przeszkodzić. ~iment, przeszkoła, zawada *f*; ~in speech, zacinanie się ⁿ w mowie. ~imental *a* przeszkadzający, przeszkołny.

impel *v^a* popędzać, znaglać, zmuszać. ~lent, siła popędzająca.

impend *v^m* nastawać, grozić, zagrażać (*fig.*); ~ over, wisieć nad czem. ~ence, ~ency, zbliżanie się ⁿ (niebezpieczeństwa etc.). ~ent, ~ing *a* zagrażający, zbliżający się, blizki.

impenetrability, nieprzenikliwość; (*fig.*) niedocieczoność *f*. ~ble *a* nieprzenikniony, nieprzenikliwy; (*fig.*) niedocieczony, niezbadany.

impenitence, ~cy, zatwardziałość *f* serca, brak ^m skruchy. ~t *a* nie żałujący za grzechy, zatwardziały.

imperative *a* nakazujący, rozkazujący; konieczny; ~mood, (*gram.*) tryb rozkazujący. ~ly *a^d* nakazująco.

imperceptible *a* niedostrzegalny, nieznaczny. ~ness, niedostrzegalność, nieznacznosć *f*.

imperfect *a* niedoskonały, niewykończony, nieskończony, wadliwy; ~tense, (*gram.*) czas przeszły niedokonany. ~ion, ~ness, niedoskonałość, niedokładność, wadliwość; wada, przywara *f*.

imperial *a* cesarski; najlepszego gatunku; samowładny; ~section, (*chir.*) cesarskie cięcie. ~, hiszpanka *f* (broda); imperial ^m (największy format papieru). ~ist, stronnik cesarstwa, imperjalista ^m; ~s pl., (*mil.*) wojska cesarskie. [cześinstwo.

imperil *v^a* narazić na niebezpieczeństwo.

imperious *a* nakazujący, despotyczny; hardy, dumny; konieczny. ~ness, duma, władza, siła; konieczność *f*.

imperishable *a* nie ulegający zniszczeniu, niespożyty.

impermeable *a* nieprzenikliwy, nieprzemakalny. ~ness, nieprzenikliwość, nieprzemakalność *f*.

impersonal, nieosobisty. ~, (*gram.*) słowo nieosobiste. ~ity, nieosobistość *f*.

impertinence, ~cy, nie należy-

tość, niedorzeczność; zuchwałosć^f, grubijaństwo^f, impertinençya^f. ~t^a nie należący do rzeczy; niegrzeczny, zuchwały, bezczelny, impertynencki. ~t, impertynent, zuchwalec^m.

imperturbable^a niewzruszony, niezachwiany, spokojny. ~ability, spokojność umysłu niezakłócona. **impervious**^a niedostępny; nieprzesiąkliwy, nieprzenikliwy; ~to the view, nieprzezroczysty. ~ness, nieprzenikliwość, nieprzesiąkliwość^f.

impetiginous^a (med.) liszajowaty, strupisty. ~o, (med.) wysypka^f, strup^m.

impetuosity, -ousness, popędliwość, natarczywość, gwałtowność^f. ~ous^a popędliwy, natarczywy, gwałtowny, zapalczawy. ~s, pęd, impet^m, siła^f ruchu.

impiety, bezbożność, niereligijność^f; brak^m czci dla Boga, rodziców. ~ous^a bezbożny, grzeszny; bez religii.

impinge^{vn} uderzyć (o co); (fig.) uchybić, poszkapić się.

implacability, nieubłagalność, niewzruszoność^f. ~ble^a nieubłagany, nieprzebłagany, nielitościwy. ~bly^a nieubłaganie.

implant, ^{va} zaszczepić, (też fig.) wpoić. ~ation, zaszczepienie, wpojenieⁿ (też fig.).

implement, instrument^m, narzędzieⁿ, sprzęt^m.

impiigate^{va} zawinać, obwiniać; (fig.) wpłatać, uwiklać. ~cation, wpłatanie, uwikłanieⁿ, współudział^m; niejawny wniosek. ~cit^a objęty czem, tkwiący w czem; bezwarunkowy, zupełny. ~citly^a domyślnie; bezwarunkowo. ~cit-

ness, dorozumienieⁿ; ślepa wiara, bezwarunkowe posłuszeństwo.

imploration, proszenie, błaganieⁿ. ~ra^{ván} błagać, pokornie

prosić. ~ringly^a prosiąc, błagając. [w sobie.

imply^{va} zawierać, obejmować. **impolite**^a niegrzeczny, nieokrzesany, gburowaty. ~ness, niegrzeczność^f, nieokrzesanieⁿ. **impolitic**^a niepolityczny, nierozsądny.

imponderability, (fiz.) nieważkość^f. ~able^a (fiz.) nieważki, lekki.

import, dowóz, przywóz^m; doniosłość^f, znaczenieⁿ; treść^f, brzmienieⁿ. ~va wprowadzić do kraju, sprowadzić z zagranicy, importować; być ważnym, mieć znaczenie. ~able^a dający się sprowadzić z zagranicy. ~ance, znaczenieⁿ, waga, doniosłość^f. ~ant^a ważny, znaczący, doniosły. ~ation, przywóz, dowóz^m (towarów z zagranicy). ~er, wprowadzający zagraniczne towary.

importunacy, natrętność^f. ~ate^a naprzykrzony, natrętny, dokuczliwy. ~ateness, vid. importunity. ~e^{va} naprzykrzać się, domagać się natrętnie. ~ity, naprzykrzanie sięⁿ, natrętność^f.

impose^{van} nałożyć (podatki, kary etc.); nakarać; oszukać; (typ.) zamylać kaszę; to ~ upon, bałamucić, oszukiwać. ~sing^a imponujący, nakazujący uszczelnianie; okazały, wspaniały. ~sition, nałożenieⁿ (podatków etc.); nakaz, przepis^m; oszukanie, podejścieⁿ; podatek, ciężar^m, powinnosć^f.

impossibility, niepodobieństwoⁿ; niemożność, niemożliwość^f. ~le^a niepodobny do uskutecznienia, niewykonalny; nieprzypuszczalny, niemożliwy.

impost, cłoⁿ; podatek^m (od towarów).

impostor, oszust^m. ~ure, ośzustwo, oszukanieⁿ.

impotence, ~ancy, niemoc, słabość; niemoc płciowa, impoten-

cya ^f ~nt ^a bezsilny, niedołę-
żny; impotens.

impound ^{vα} zająć (bydło w szko-
dzie), zabrać.

impoverish ^{vα} doprowadzać do
ubóstwa, zubożyć. ~ment, zbie-
dnienie [?] doprowadzenie ⁿ do
ubóstwa.

impracticality, ~bleness, nie-
wykonalność, niemożliwość ^f.
~ble ^a niewykonalny; niepodo-
bny do przebycia.

imprecat ^{vα} złorzeczyć, prze-
klińać. ~tion, złorzeczenie, prze-
klinanie [?]. ~tory ^a zawierający
złorzeczenie.

impregnable ^a (mil.) niezdobyty.

impregnate ^{vα} zrobić ciężarną,
zapłodnić; nasycić, napioić. ~tion,
zapłodnienie; nasycenie, przesią-
knienie [?].

impresario, impresario ^m.

imprescriptible ^a (jur.) nie ule-
gający przedawnieniu.

impress, wycisk ^m; piętno ⁿ; znak,
stempel ^m; godło ⁿ; dewiza ^f; wra-
żenie [?]. ~. ^{vα} wycisnąć, wyryć,
napiętnować; wrażenie sprawić,
wrazić w umyśle. ~ible ^a da-
jący się wycisnąć; (fig.) wrażli-
wy. ~ion, wyciskanie, wycisnie-
nie; znak wycisniony, stempel ^m;
wrażenie [?]; drukowanie, odbija-
nie, wydanie ⁿ (książki). ~ive ^a
wywołujący wrażenie, ryjący się
w umyśle. ~iveness, zdolność
wywoływania wrażeń, wrażenio-
wość ^f. ~ure, piętno ⁿ; znak ^m

imprint ^{vα} wycisnąć, wyryć znak;
(typ.) drukować, odbić; (fig.)
wbić w pamięć. ~, znak wy-
ciśnięty, (typ.) firma drukarska
(podanie miejsca i drukarza,
gdzie coś wydrukowano).

imprison ^{vα} uwięzić. ~ment,
uwięzienie [?].

improbability, nieprawdopodo-
bienstwo ⁿ. ~le ^a nieprawdo-
podobny. ~ly ^a nieprawdopo-
dobnie.

improbability, nieuczciwość ^f.

impromptu ^a & ad improwizo-
wany; na prędco, od ręki, bez
przygotowania. ~, impromtu [?].

improper ^a niewłaściwy, niesto-
sowny, nieodpowiedni. ~fraction,
ułamek niewłaściwy.

impropriation, zabór ^m majątków
kościelnych na skarb. ~ator,
przywłaszczytel ^m.

impropriety, niewłaściwość, nie-
stosowność ^f.

improvable ^a dający się pole-
pszyć, mogący się udoskonalić,
poprawny. ~e ^{vα} polepszyć,
udoskonalić (się), podnieść się;
zużytkować. ~ement, polepsze-
nie; udoskonalenie, uobyczaje-
nie [?]; rozwój, postęp ^m. ~s, pl.
ulepszenia poczynione w majątku,
amelioracye pl. ~er, polepsza-
jący, udoskonalający; doskona-
lący się, voluntaryusz ^m.

improvidence, nieprzezorność ^f,
nierozsądek ^m. ~t ^a nieprzezorny,
nieopatrzy.

improvise ^{vα} improwizować.

~ation, improvizacja ^f ~ator,
~atore, (pl. ~atori), improwi-
zator ^m.

imprudence, nieroztropność, nie-
ostrożność [!]. ~ent ^a nieroz-
tropny, nierozważny.

impudence, bezwstyд ^m, bez-
wstydnosc, bezczelność ^f. ~ent ^a
bezwstyдny, bezczelny. ~icity,
vid. impudence.

impugn ^{vα} zbijać, osłabiać (do-
wody). ~er, zbijający (zarzuty,
dowody).

impulse, ~ion, popęd, nacisk ^m
podniesiona ^f; poduszczenie [?]. im-
puls ^m. ~ive ^a dający popęd,
pędzący; pobudzający; ~ force,
siła popędowa.

impunity, bezkarność ^f; with ~,
bezkarne.

impure ^a nieczysty; nieprzy-
zwoity; niepoprawny (o stylu).
~ity, nieczystość; wszetęczność ^f.

impurple *v^a* vid. *empurple*.
imputable *α* przypisywany, poczytelny. ~ableness, poczytelność *f*, przypisanie *?~ation*, przypisanie *?~arzut* *m*, obwinienie *?~ative* *α* poczytujący, przypisujący. ~e *v^a* przypisać, przypisywać: zarzucać, kłaść na czyj karb. ~er, przypisujący komu (winę).

in *pr*, we, w; podług, według; na; z; pod; po; wewnątrz; *to be ~ love*, być zakochanym; ~ comparison, w porównaniu; ~ order to, w celu by, aby; ~ short, jednym słowem; ~ stead of, w miejsce, zamiast; ~ contempt, ze wzgardy; ~ the commission, pełniąc urząd; ~ the meantime, tymczasem; ~ no way, żadnym sposobem; ~ due course, w właściwym czasie; *father ~ law*, teść *m*; *doctor ~ divinity*, doktor teologii; *the ins and outs*, wszystkie zawiłości, wszystkie tajemnice. **inaccessibile** *α* niedostępny, nieprzystępny; niedościgły. ~ility, niedostępność, nieprzystępność; niedościgłość *f*.

inaccuracy, niedokładność; omyłka *f*, błąd *m*. ~te *α* niedokładny; opieszały.

inaction, bezczynność, nieczynność; ocięzałość *f*. ~ve *α* bezczynny, nieczynny; bezwładny (fiz.), ocięzały. ~vity, bezczynność *f*, próżnowanie *? (fiz.)* bezwładność *f*.

inadequateness, niedorównanie *? nierówność; niedostateczność *f*. ~te *α* nie dorównywający; niedokładny, niedostateczny.*

inadmissibility, nieprzypuszczalność *f*. ~le *α* nieprzypuszczalny, niezasługujący na przyjęcie.

inadvertence, niebacznosc, nieuwaga *f*; przeoczenie *?omyłka f*. ~t *α* niebaczny, nieuwazny.

inaffability, brak *m* uprzejmości,

nietwarzyskość *f*. ~le *α* nieuprzejmy, nietwarzyski. **inalienable** *α* niesprzedażny (nie na sprzedaż).

inalterable *α* niezmienny. **inane** *α* czczy, próżny; bez treści. ~, próżnia, czczość *f*. **inanimate** *α* nieżywy, martwy; (*fig.*) bez ducha, bez życia. ~ness, martwość *f*; brak *m* ducha, obojętność *f*.

inanition, czczość *f* (w żołądku); wycieńczenie *? z głodu*. ~y, czczość moralna; próżność, płonność *f*.

inapplicability, nieużytność, nieużyteczność *f*. ~ble *α* nieużytny, nieużyteczny. ~tion, niepilność, gnuśność, niedbałość *f*, niedbalstwo *??*

inappreciable *α* nieoceniony.

inapproachable *α* niedostępny.

inappropriate *α* źle zastosowany, niewłaściwy.

inapt *α* niezdarny, niezdolny. ~itude, ~ness, niezdarność; niestosowność *f*.

inarticulate *α* nieartykułowany; niewyraźny. ~ness, niewyraźność *f* (mowy).

inartificial *α* niesztuczny, naturalny. [waż.

inasmuch, o tyle, o ile; ponieważ.

inattention, nieuwaga, nieba-

czność *f*; *with ~~, nieuwaznie*.

~ve *α* nieuwazny. ~veness, vid.

inattention

inaudible *α* niedosłyszalny. ~ness, niemożność *f* dosłyszenia

inaugurate *v^a* poświęcić (uroczyście); wprowadzić na urząd; inaugurować, otworzyć. ~tion, poświęcenie, otwarcie *? inauguracy* *f*.

inauspicious *α* złowieszczy; niepomyślny, nieszczęsny. ~ness, zła wróżba, niepomyślne okoliczności

inborn *α* wrodzony. [siebie. **inbreathe** *v^a* wzionać, wciągać w

incalculable ^a nieobrachowany, nieobliczalny.

incalescen^{ce}, ~cy, ogrzewanie się, żarzenie się? ~t ^a; nagrzewający, rozpalający.

incantation, zaklęcie, oczarowanie, urzekanie?

incapability, ~bleness, nieudolność, niezdolność, niezdatność f. ~ble ^a, niezdolny, niezdatny; niestosowny.

incapacitate ^va uczynić niezdolnym. ~y, niezdatność, niezdolność?

incarcerate ^va uwięzić; wsadzić do karczresu. ~tion, uwięzienie?

incarnat^e ^a wcielony; cielisty (o kolorze). ~e ^va ucielesnić; uzmysłowić; wcielić. ~ion, wcielenie; ucielesnienie, uzmysłowiecie?

incase ^va obwinąć, okryć, osłonić; pomieścić (w futerale w skrzynce etc.).

incantious ^a; nieostrożny, niebaczny. ~ness, niebaczność, nieostrożność f.

incavated ^a wydrążony; wgięty.

incendiary, podpalacz; (fig.) podżegacz, poduszczać? ~ ^a; podpalający; (fig.) podżegający, poduszczający. [kadzić, okadzać.]

incense, kadzidło? woń f. ~ ^va; **incense** ^va; (fig.) zapalić gniewem, rozgniewać.

incentive, podniesiona, pobudka f. ~ ^a; podniecający, zachęcający.

inception, zaczęcie, poczęcie? ~ive ^a; (gram.) zaczynający, początkowy; ~ ~ proposition, zdanie poprzednie.

incessant ^a nieustający, ustawniczny, bezustanny. ~ly ^a; bezustannie.

incest, kazirodztwo? ~uous ^a; kazirodczy, kazirodny.

inch, cal ^m (miara długości); drobna ilość, troszka f. ~meal ^a; wynoszący cal, calowy; ~ by ~, powoli, po trosze; at an ~, co do

minuty, o włos, na cal; not an ~, ani kawałka, ani trochę.

~meal ^a po trochę, po kawałku.

incho^{lation}, zaczęcie? początek?

~oative, poczynający, początkowy; ~ ~ verb, słowo poczynające.

incident^{ce}, (mat.) punkt" przecięcia; (fiz.) angle of ~ce, kat padania. ~t, wypadek? wydarzenie, zajście? ~t ^a (fiz.) padający (promień światła); przypadkowy. ~tal ^a przypadkowy, uboczny, nawiasowy. ~tally ^a; wypadkiem.

incinerate ^va (ch.) spalić na połół. ~tion, spopielenie?

incipient ^a poczynający, poczatkujący.

incis^e ^va nacinać, przecinać.

~ion, ~ure, nacięcie, przecięcie?

inczyza f. ~ive ^a nacinający; sieczny (zęb).

~or, ząb sieczny, przedni. ~ory ^a nacinający, przecinający.

incitation, pobudzenie, podniesienie? podniesiona f. ~e ^va; pobudzić, podnieścić, podżegać. ~ement, vid. incitation.

incivility, niegrzeczność f (własność i postępek).

inclemency, nielitościowość, dzikość, okrutność; ostrość f (klimatu). ~t ^a nielitościwy; nieprzyjemny, ostry (o powietrzu).

inclinable ^a dający się naklonić, przychylny. ~ation, nagięcie, nachylenie? pochyłość f, pochył? sklonność, miłość f, przywiązanie? pociąg? chęć, ochota, inklinacja f; ~ ~ of the axis of the earth, pochyłość f osi ziemskiej.

~atory ^a pochylający się, nachylający się. ~e ^va, nachylić (się), skłonić (się), pochylić (się).

~e, nachylenie? spadek; pochył?

inclose ^va etc. vid. enclose etc.

includ^e ^va zamknąć, zawiązać; obejmować, włączać. ~sion, włączenie?

~ive ^a zawierający,

obejmujący; włączony. ~sively ^ad, włącznie.

incogitance, bezmyślność. ~nt ^a, bezmyślny, nieroważny.

incognito ^ad, incognito, pod obcym nazwiskiem.

incoherence, brak związku, brak ^m spojności. ~t ^a, niespojony, niezwiązany, bez związku.

incombustibility, niepalność f. ~ble " niepalny.

income, przychód, dochód ^m. ~tax, podatek dochodowy.

incommensurability, niespójmierność, niepomierność f. ~ble, ~te ^a, niespójmierny.

incommodje ^va, sprawiać niewygodę, ambaras. ~ious ^a, niewygodny, naprzykrzony. ~iousness, ~ity, niewygoda, niedogodność f.

incommunicability, niemożność f udzielenia (się). ~ble ^a, nie udzielający się, nie dający się udzielić. ~tive ^a, nie udzielający się, zamknięty w sobie.

incommutable ^a, niezamienny, nieprzemienny.

incomparable ^a, niezrównany, wyborny, wyśmienity. ~ness, wyśmienitość f.

incompatibility, niezgodność, przeciwność; swarliwość f. ~ble ^a, nie dający się pogodzić, niezgodny, swarliwy.

incompetence, ~cy, niewłaściwość, niekompetencja; niedostateczność f. ~t ^a, niewłaściwy, nieuprawniony do działania, nieodpowiedni, niekompetentny.

incomplete ^a, niezupełny, niecały, niekompletny. ~ness, niedokładność, niekompletność f.

incompliance, brak ^m uprzejmości; nieuległośc f. ~t ^a, nieuprzejmy; nieuległy, nieustępujący.

incomprehensibility, niezrozumiałosć, niepojętość f. ~ble ^a, niezrozumiały, niepojęty. ~bly ^a,

niezrozumiałe. ~ve ^a nie obejmujący, ograniczony, niedostateczny.

incompressibility, nieściśliwość f. ~ble ^a, nieściśliwy.

inconcealable ^a, nie dający się ukryć. ~ceivable ^a niezrozumiały. ~ness, niezrozumiałosć f. ~clusive ^a nie przekonywajacy; bezskuteczny. ~ness, brak ^m przekonywających dowodów; bezskuteczność f.

incongealable ^a, niezamrażalny. ~gruity, niezgodność f, nieprzystawanie; niedorzecznosć f. ~gruent, ~gruous ^a nieprzystajacy, niezgodny; niedorzeczny.

inconsequen||ce, ~tness, niestosowność, sprzeczność f, brak ^m konsekwencji, niekonsekwenność f. ~t, ~tial ^a niestosowny, sprzeczny, niekonsekwentny.

inconsiderable ^a, nieznaczny, małoważny. ~ableness, małoważność f. ~ate ^a nieroważny, nierożmyślny. ~ation, nierożwaga f, niezastanowienie się; nieuwaga f.

inconsistency, niezgodność, sprzeczność; nietrwałość, niegruntowność f. ~t ^a, niezgodny, sprzeczny, nie dający się pogodzić, nielogiczny.

inconsolable ^a, niepocieszony, nieutulony w żalu. ~leness, nieutulony żal, niepocieszoność f.

inconspicuous ^a, nieznaczny, niedostrzegalny.

inconstancy, niestałość, zmienność, niestateczność; różnorodność f. ~t ^a, niestały, niestateczny, zmienny.

inconsumable ^a niespożyty.

incontestable ^a, niezaprzeczony.

~bleness, niezaprzeczenośc f.

~bly ^a bezsprzecznie, niezaprzeczenie.

incontinence, niepowściągliwość, niewstrzemięźliwość f. ~t ^a, niepowściągliwy, niewstrzemięźliwy.

- ~tly** *ad*, niepowściągliwie; zaraz, bezzwłocznie. [ny.]
- incontrovertible** *α*, niezaprzeczalny.
- inconvenien||ce**, ~cy, niedogodność, niewygoda, subjekcja; nienależytość, niewłaściwość f.
- ~t** *α*, niedogodny, niewygodny, niewłaściwy.
- inconvertible** *α*, niezamienny. ~leness, niezamienność.
- inconvincible** *α*, nie dający się przekonać
- incorpor||ate** *vān*, wcielić, przyłączyć; ucielesnić; połączyć się. ~~ *α*, wcielony; przyjęty (do towarzystwa); ~~ body, korporacja f, cech *m*, stowarzyszenie *m*. ~ation, wcielenie *m*, połączenie *m* w jedno ciało. ~eal *α*, bezciosny, niematerjalny, duchowy. ~eity, ~eality, bezciosność, niematerjalność, duchowość f.
- incorrect** *α*, niepoprawny, niedokładny, mylny. ~ness, niepoprawność, niedokładność f; błąd *m*.
- incorrigible** *α*, niepoprawny, zepsuty. ~ility, niepoprawność f.
- incorrupt**, ~ed *α*, nieskazitelny, niepsujący się; prawy, nieprzekupny. ~ibility, ~ness, nieskazitelność, prawość f. ~ible *α*, nie dający się zepsuć, przekupić; prawy. ~ion, nieskażoność f.
- incrassal||te** *vān*, zgęszczać (się); zgęstnicę. ~tion, zgęszczenie *m*. ~tive *α*, zgęszczający.
- increas||e**, powiększenie, pomnożenie f; przybywanie *m*; wzrost, przyrost, przybytek, dobytek *m*. ~e *vān*, wzrost, przybywać; powiększyć, pomnożyć. ~er, pomnożyciel *m*. ~ingly *ad*, powiększając się, coraz więcej.
- incredibility**, ~ibleness, nieprawdopodobieństwo, niepodobieństwo *m* do wiary. ~ible *α*, niepodobny do wiary, nieprawdopodobny.
- incredul||ity**, niedowiarstwo *m*.
- ~ous** *α*, niedowierzający, niewierzący.
- incremation**, palenie (ciała) *m*.
- increment**, wzrost *m*, powiększenie, przybywanie *m* (czego).
- increasing**, wzrastający, rosnący
- incriminat||e** *vā*, obwiniać. ~ory *α*, obwiniający
- incrusted** *vā*, powlec (twardą powłoką), inkrustować. ~ation, powleczenie (twardą powłoką), naskorupienie *m*, inkrustacja f.
- incubat||e** *vā*, wysiadywać (jaja), wylegać. ~ion, wysiadyswanie (jaj), wyleganie *m*. ~or, wylegający ptak, inkubator *m*.
- incubus**, mora, zmora f.
- inculcate** *vā*, wrazić (w umysł), wpoić. ~ation, wpojenie *m* w umysł
- inculpable** *α*, bezwinny, beznaganny, nieposzlakowany ~bleness, bezwinnosć, nienaganność f.
- ~te** *vā*, oskarżać, przypisywać winę.
- incumben||cy**, leżenie *m* (na czem); obowiązek *m*, powinnosć f. ~t *α*, leżący (na czem); obowiązujący. ~t, urzędnik *m*.
- incur** *vān*,ściagnąć na siebie (karę etc.); to ~ danger, narazić się na niebezpieczeństwo.
- incurab||le** *α*, nieuleczalny. ~leness, ~ility, nieuleczalność f.
- incurious**, nieciekawy. ~osity, nieinteresowanie się *m*; nieciekałość f.
- incursion**, najazd *m*; wtargnienie *m*; napad *m*. ~ve *α*, najezdniczy, napastniczy.
- incurve||ate**, ~e *vā*, zakrzywić, zgiąć. ~ation, zakrzywienie, zagięcie *m*.
- incus**, (pl. *incudes*), (anat.) kowadełko (w uchu) *m*.
- indebted** *α*, winny, zadłużony; zobowiązany. ~ness, zadłużenie się; zobowiązanie się *m*.
- indecen||cy**, nieprzystojność, nieprzyzwoitość f. ~t *α*, nieprzyzwoity, nieprzystojny.

indeciduous ^a nieopadający, zawsze zielony.

indecision, wahanie się, niezdecydomanie się ⁿ. **~ve** ^a niedecydujący; wahajacy się. [mienny.]

indeclinable ^a, (gram.) nieodindeclinable ^a nieprzystojny, nieobyczajny. **~ousness**, **~um**, nieprzyzwoitość ^f.

indeed ^a w rzeczy samej, istotnie; właściwie. **~?** ⁱ; czy tak? czy być może?

indefatigable ^a niezmordowany, nieznużony. **~y** ^a niezmordowanie. [tykalny.]

indefeasible ^a nieodwołalny, nie-

indefensible ^a nieobronny. **~ness**, niemożność obrony, nieobronność ^f.

indefinable ^a nieokreślony, nieokreślony. **~ite** ^a nieokreślony, nieoznaczony; nieograniczony; (gram.) **~pronoun**, zaimek nieokreślony. **~iteness**, nieokreślność; nieogranicznosc ^f.

indelibility, niezatartość ^f, niemożność ^f zgładzenia. **~le** ^a niezatarty, niezgładzony.

indelicacy, niedelikatność; niegrzeczność ^f. **~te** ^a niedelikatny.

indemnification, wynagrodzenie ⁿ straty, indemnizacja ^f. **~fy** ^{vα} wynagrodzić stratę. **~ty**, wynagrodzenie ⁿ straty.

indent, nacięcie ⁿ; karb, ząb, ząbek ^m. **~vα** powycinać w ząbki, karbować w ząbki, ząbkować. **~ation**, ząbkowanie, wykarbowanie, wycięcie ⁿ w ząbki. **~ed** ^a ząbkowaty, karbowany w ząbki.

~ure, karb ^m; wykarbowanie ⁿ; (jur.) kontrakt ^m, ugoda ^f.

independence, niezależność, niepodległość ^f. **~t** ^a niezależny, niepodległy, niezawisły.

indescribable ^a nieopisany, nie do opisania.

indestructible ^a niepodobny do zburzenia, nie podlegający zburzeniu.

indeterminable ^a nieokreślony. **~ate**, **~ed** ^a nieokreślony, nieoznaczony; wahajacy się, niezdeterminowany. **~ateness**,

~ation, nieokreśloność ^f; brak ^m zdecydowania się, wahanie się ⁿ. **index**, (pl. *indexes* & *indices*), wskazówka ^f, indeks ^m (u zegara); ramię ⁿ (słupa drożnego); palec wskazujący; rejestr, indeks, spis ^m; (mat.) wykładnik ^m.

indexerity, niezręczność, niezgrabność ^f.

Indiaman, okręt ^m z Indij.

Indian ^a indyjski. **~bark**, (bot.) bobrownik ^m. **~corn**, (bot.) kukurydza ^f, proso indyjskie. **~ink**, tusz ^m.

Indianrubber, kauczuk ^m.

indicant ^a wskazujący. **~te** ^{vα}, wskazywać, okazać, przepisać (sposób zachowania się). **~tion**, wskazanie, okazanie ⁿ; cecha, wskazówka ^f, znak, symptom ^m. **~tive** ^a wskazujący; **~~ mood**, (gram.) tryb oznajmujący. **~tor**, wskaźnik; przyrząd ^m do oznaczenia ciśnienia pary. **~tory** ^a wskazujący, okazujący.

indict ^{vα} (jur.) oskarzyć. **~able** ^a podległy sądowi. **~er**, okarzyiciel ^m. **~ment**, (jur.) oskarżenie ⁿ.

indifference, bezstronność, neutralność; obojętność, nieczułość ^f. **~t** ^a obojętny, niedbały; jakiś taki, od biedy, mierny; bezstronny. **~tly** ^a obojętnie, niedbale; jako taka.

indigenice, **~cy**, ubóstwo ⁿ, niedostatek ^m, bieda ^f. **~t** ^a ubogi, biedny.

indigenous ^a krajowy, tuzimczyk, tubylczy, urodzony w kraju.

indigestible ^a niestrawiony; nietylowny, niedojrzały. **~ible** ^a niestrawny, trudny do strawienia. **~ibleness**, niestrawność ^f. **~ion**, niestrawność ^f złe trawienie.

indignant ^a oburzony, zagnie-

wany, rozgniewany. ~antly $\alpha\delta$, z oburzeniem. ~ation, oburzenie η , gniew η . ~ity, zniewaga, obelga η .

indigo, indygo η (materiał farbierski); (bot.) indygowiec η , indygo η .

indirect α nie prosty; krzywy; pośredni, nie bezpośredni; nieprawy. ~ly, nie bezpośredni, nie wprost. ~ness, nie prosty kierunek; wybiegi pl.

indiscernible α niedostrzegalny, niedostrzeżony, nie dający się rozróżnić.

indiscoverable α niedocieczony. indiscreet α nieroztropny, nie-

rozsądny; umiejący dochować tajemnicy, niedyskretny. ~etion, nieroztropność, nierozwaga η ; wygadanie się η , niedyskrecja η .

indiscriminat η e α nieroróżniony, nie rozróżniający. ~ely $\alpha\delta$ bez różnicy. ~ion, nieroróżnianie η .

indispensab η le α niezbędny. ~leness, niezbędność η . ~ly $\alpha\delta$, koniecznie, niezbędnie.

indispos η le $v\alpha$, zniechęcić, zrazić, odstreczyć; zepsuć (zdrowie). ~ed α , słaby, cierpiący. ~edness, ~ition, wstręt η , niechęć η ; słabość, niedyspozycja η .

indisputab η le α niezaprzeczony, niezbity. ~ability, ~ableness, niewątpliwość, niezaprzeczość η . ~ably, bezsprzecznie, niezaprzeczenie.

indissolub η ility, nieroziąalność, nierożpuszczalność η . ~le α , nieroziąalny, nierożpuszczalny.

indissolvable α nierożpuszczalny, nierozerwalny, nie dający się rozwiązać.

indistinct α niewyraźny, niejasny, ciemny. ~ion, nieodróżnienie, niewyróżnienie η . ~ly $\alpha\delta$ niewyraźnie. ~ness, niewyraźność, niejasność η .

indistinguishable α nierozpoznawalny, nierożróżniony.

indite $v\alpha$ opisać, napisać. ~ment, napisanie, opisanie η .

individual α , szczegółowy, pojedynczy, osobniczy, indywidualny. ~al, jednostka η , istota oddzielna, osobnik η . ~ality, indywidualność η , byt oddzielny. ~alize $v\alpha$, wyróżniać osobniki, indywidualizować. ~ate $v\alpha$, indywidualizować, rozróżnić.

indivisibili η ty, ~bleness, niepodzielność η . ~le α , niepodzielny.

indocile α niepojętny, niekarny, nieposłuszny. ~ity, niepojętność η ; niekarność η ; nieposłuszeństwo η .

indoctrinal η e $v\alpha$ nauczać, pocucać. ~tion, nauczanie, pocuwanie η .

indolent η ce, gnuśność, opieszałość η . ~t α , niedbały, gnuśny, opieszały. [niepokonany.

indomitable α nieposkromiony, indoors $\alpha\delta$ w domu, w pokoju.

indorse, vid. endorse.

indubitable α niewątpliwy, pewny, niezawodny. ~leness, niewątpliwość, niezawodność η . ~ly $\alpha\delta$, niezawodnie, niewątpliwie.

induce $v\alpha$, skłonić, nakłonić, побudzić. ~ement, powód η , okazyja η , pochop η . ~er, nakłaniacz, poduszczacz η . ~ible α , dający się wyprowadzić, wywnioskować.

induct $v\alpha$, wprowadzić, instalować. ~ion, instalacyja η , wprowadzenie η (na urząd); wnioskowanie η .

indukcja η . ~ional, ~ive α , skłaniający, naprowadzający; prowadzący do wniosku, indukcyjny.

indue $v\alpha$, przyoblec, przyodziąć; obdarzyć.

indulge $v\alpha\eta$, poblażać, folgować; pozwalać; sprzyjać. ~nce, pobłażanie η ; powolność η ; sprzyjanie η . ~nt α , poblażający, powolny.

indurate $v\alpha\eta$, zrobić twardym, zatwardzić; stwardnieć. ~tion,

stwardnienie ^v , zartwardziałosć ^f (też fig.).	inexhaustible ^a niewyczerpany, niewyczerpny. ~ibleness, nie- wyczerpność ^f .
industrial ^a przemysłowy. ~ious ^a pilny, pracowity, czynny; prze- myślny. ~y, pilność, pracowitość ^f ; przemysł ^m .	inevorability, nieubłaganość, nieugiętość. ~le ^a nieubiągany.
inebriate ^v upoić, opoić. ~ation, ~iety, upicie się, pijaństwo ^m . ~ous ^a spity, podpiły.	inexpediency, niestosowność, niewłaściwość ^f . ~t ^a niestoso- wny, niepozyteczny.
inedited ^a niewydany, nie publi- kowany.	inexperience, niedoświadczenie ^m . ~d ^a niedoświadczony.
ineffable ^a nie dający się wyra- zić, niewysławiony. ~ly ^{ad} nie- wypowiedzianie. [zgładzony.	inexpiable ^a nieodpokutowany niepojednalny.
ineffaceable ^a niezatarty, nie- ineffectuve, ~ual ^a bezskuteczny, daremny, nadaremny. ~iveness, ~ualness, bezskutecznosć, da- remność ^f .	inexplicable ^a niewytłومaczal- ny, niewyjaśniony. ~ness, nie- możność ^f wyjaśnienia.
ineffacious ^a bezskuteczny, sła- by. ~aciousness, ~acy, ~ici- ency, nieskutecznosć, bezskute- czność ^f . ~cient ^a bezskuteczny, daremny.	inexpressible ^a niewypowiedzia- ny, niewysławiony. ~bleness, niemożność ^f wysłowienia. ~ve ^a nie wyrazisty.
inelaborate ^a nieopracowany.	inextinguishable ^a nieugaszony.
inelastic ^a nie elastyczny.	infallibility, nieomyłość ^f . ~le ^a nieomylny; niezawodny ~ly ^{ad} niezawodnie.
inelegance, niegustumność ^f , brak ^m elegancji. ~t ^a niegu- stomy, nie elegancki. [sowny	infancy, wiek dziecięcy; niepe- noletniość ^f . ~t, dziecko ^m (do siódmego roku). ~t ^a dziecięcy; niedojrzały; niepełnoletni ~ti- cide, dzieciobójca ^m ; dzieciobój- stwo ^m . ~tile, ~tine ^a dziecięcy; dziecięcy. ~try, (mil) piechota ^f .
ineligible ^a nieobieralny; niestó- inept ^a głupi, niedorzeczny; nie- przydatny. ~itude, ~ness, nie- przydatność; niedorzecznosć ^f .	infatuate ^v odurzyć, omamić. ~tion, odurzenie, omamienie ^m
inequality, nierówność ^f .	infeasible ^a niwykonalny
inequitable ^a niesłuszny.	infect ^v zarazić, zapowietrzyć, zakazić. ~ion, zarażenie ^m ; za- raza, infekcja ^f . ~ious ^a zara- żliwy, zakaźny. ~iousness, za- rażliwość ^f , zapowietrzenie ^m .
inert ^a ociężały, bezczynny. ~ia, ~ness, bezwładność, inercja ^f .	infecundity, niepłodność ^f
inessential ^a nie główny, mało- ważny. [oceniony.	infelicity, brak ^m szczęścia, nie- szczęście ^m
inestimable ^a nieoszacowany, nie- inevitability, ~leness, nieuni- knioność, nieuchronność ^f . ~le ^a nieuchronny, niechybny.	infer ^v wnioskować, wnosić. ~en- ce, wniosek, wywód ^m . ~ential ^a tyczący się wniosku; wnioskuj- jący.
inexact ^a niedokładny, nieścisły. ~ness, niedokładność ^f .	inferior ^a niższy; pośrednijszy, podrzędny. ~, podwładny ^m ; he-
inexcusable ^a nieprzebaczalny, nie do darowania. ~ness, nie- przebaczałość ^f .	
inexecution, niespełnienie, nie- wykonanie ^m .	

is ~ to none, nikomu nie ustępuje. *~ity*, niższość; podrzędność; poślejniejszy gatunek.
infernal *α* piekielny. *~machine*, machina piekielna.
infertil *e* *α* nieżyzny, nieurodzajny. *~ity*, nieżyzność, nieurodzajność.
infect *vα* napastować, dręczyć, niepokoić; napadać; pustoszyć.
~ation, niepokojenie; pustoszenie?
infidel *α* niewierny, nie wierzący. *~,* niedowiarek; niewierny, poganić^m. *~ity*, niewiara *f*, niedowiarstwo[?]; wiarołomność *f*.
infinit *e* *α* nieskończony, niezmienny. *~eness*, *~y*, nieskończoność, niezmierzoność *f*. *~esimal* *α* nieskończanie mały. *~~*, wielkość nieskończanie mała, drobna. *~ive*, *~~ mood*, (gram.) tryb bezokoliczny.
infirm *α* słaby, niemocny; wątpliwy. *~ary*, szpital^m, infirmerya *f*.
~ity, *~ness*, słabość; ułomność, nledożeźność *f*. [wpoić].
infix *vdt* wetknąć, wrazić; (fig.) *inflam* *je vdn*, zapalić (się), rozpalić (się); (fig.) rozognić, zapalić; rozjastrzyć. *~ability*, *~mableness*, zapalność, palność; drażliwość *f*. *~mable* *α* zapalny, palny. *~ation*, zapalenie (też *med.*), palenie się[?]. *~matory* *α* zapalny, tyczący się zapalenia.
inflate *vα* nadać, napuszyć. *~ion*, nadecie, napuszenie[?]; nadętość, napuszystość *f*.
inflect *vα* giąć, nagiąć, nagiąć; (gram.) odmieniać. *~ed* *α* zgięty, odchylony; (gram.) odmieniany. *~ion*, zgięcie, nagięcie[?]; (gram.) odmiana *f*; (fiz.) vid. *diffraction*. *~ive* *α* zginający.
inflex *vα* giąć, zaginać. *~ibility*, *~ibleness*, niegiętkość; nieugiętość *f*. *~ible* *α* niezginalny; nieugięty, niezłomny.
inflict *vα* dotknąć čzem; nałożyć

(karę). *~ion*, zadanie " ciosu; kara *f*, nałożenie " kary.
inflorescence, (bot.) rozwit, wykwit^m.
influence, wpływ^m (fig.) *~ce vα*, wywierać wpływ. *~tial* *α*, wpływowy.
influenza, (med.) influenca, grypa *f*.
influx, przypływ, napływ^m.
infold *vα* obwinąć, zawinąć; wziąć w ramiona.
inform *vα* uwiadomić, zawiadomić; nauczać, oświecać; informować; *to ~ against*, oskarżać, donosić. *~ant*, informujący, donoszący, sprawozdawca^m. *~ation*, nauka, oświecenie; wiadomość *f*, zawiadomienie[?], informacja *f*; oskarżenie[?], denuncyacja *f*. *~er*, vid. *informant*.
informal *α* nieformalny, nieprawidłowy. *~ity*, nieformalność, nieprawidłość *f*.
infraction, złamanie, pogwałcenie^m (praw etc.).
infrangible *α* niezłomny, nie dający się złamać.
infringe *vα* złamać, zerwać (traktat etc.), pogwałcić. *~ment*, złamanie, zerwanie, pogwałcenie; wykroczenie[?]. *~r*, pogwałciciel^m, naruszający, przekraczający.
infuriate *vα* wprowadzać wściekłość. *~* *α* rozjuszony, wściekły.
infuse *vα* nalać, włacić; natchnąć; robić nastój, nalewkę. *~ion*, nalanie[?], nalewka *f*; wpojenie^m w umysł. *~oria*, pl. (zo.) infuzorye pl., wymoczki pl.
ingathering, zbieranie, sprzątanie^m z pola. [dwoić].
ingeminate *vα*, powtarzyć, poingenious *α* uzdolniony; pomyślowy. *~iousness*, *~uity*, bystrość *f* (rozumu), dowcip^m; pomyślowość *f*.
ingenuous *α* szczerzy, otwarty; szlachetny. *~ness*, szczerość, otwartość; szlachetność *f*.

inglorious ^a niesławny, nieznaný; sromotny. ~ness, niesławność ^f.

ingoing, wejście [?]. ~ ^a wchodzący, wstępujący do.

ingot, sztabka ^f złota lub srebra.

ingraft ^{vα}, szczepić, zaszczepić.

~ment, zaszczepienie [?].

ingrain ^{vα}, vid. engrain.

ingratiate ^{vα}, to ~ oneself, przy-

milić się, pozyskać czyjaś łaskę.

ingratitudo, niewdzięczność ^f.

ingredient, część składowa, skład-

dnik ^m; ingredyencja ^f. [gres ^m].

ingress, wejście, wnijście [?] in-

ingurgita^{te} ^{vα} pochłaniać. ~tion,

pochłanianie [?].

inhabit ^{vαa}, zamieszkiwać; prze-

bywać. ~able ^a, mieszkalny.

~ance, zamieszkanie [?]; pobyt ^m.

~ation, mieszkanie; zamieszka-

nie [?].

inhallation, wziewanie [?]; inhala-

cja ^f. ~e ^{vα} wdychać, wziewać.

inharmonic, ~ical, ~ious ⁿ nie-

harmonijny.

inhire ^{vn} tkwić, być wrodzonym.

~nt ^a tkwiący, wrodzony.

inherit ^{vα}, odziedziczyć. ~able ^a

dziedziczny. ~ance, dziedzicze-

nie [?]; spadek ^m; sukcesja ^f.

~or, dziedzic, sukcesor ^m. ~ress, ~rix,

dziedziczka, sukcesorka ^f.

inhibit ^{vα}, powstrzymać; zaka-

zać, zabronić. ~ion, powstrzy-

manie [?]; zakaz ^m; zabronienie [?].

inhospitable ^a niegościnny. ~li-

ty, niegościnność ^f.

inhuman ^a nieludzki, srogi;

okrutny, barbarzyński. ~ity,

nieludzkość; okrutność ^f. ~ly ^a

w sposób nieludzki.

inhumile ^{vα}, pogrzebać, pochować.

~ation, grzebanie [?] (umarłych).

inimical ^a nieprzyjacielski, nie-

przyjazny, wrogi; szkodliwy.

inimitability, niepodobieństwo ⁿ

naśladowania. ~le ^a nienasla-

dowany, nie do naśladowania.

iniquitous ^a niesłuszny; nie-

godziwy. ~y, niesłuszność, nie- sprawaiedliwość; niegodziwość ^f.

initial ^a początkowy, pierwszy;

~als pl., inicjały pl., początkowe litery. ~ally ^a, początkowo.

~ate ^{vα}, zacząć; zapoczątkować, dawać początek; wtajemniczyć; uczyć początków. ~ate ^a wtajemniczony.

~ation, zapoczątkowanie; wtajemniczenie [?]. ~ative, rozpoczęcie ⁿ; inicjatywa ^f.

~atory ^a wtajemniczający.

inject ^{vα}, wrzucić; wprysnąć,

wstrzyknąć. ~ion, wpryśnięcie, wstrzygnięcie [?]; injekcja ^f (med.).

injudicial ^a nieprawny, bezprawny.

~ious ^a nierożumny, nierożsądny.

~iousness, nierożum, nierożsądek ^m. [nakaz ^m].

injunction, (wyraźne) polecenie [?]

injure ^{vα}, uszkodzić; obrazić, skrzywdzić, zelżyć. ~er, skrzy-

wdziciel, szkodnik ^m. ~ious ^a, szkodzący, szkodliwy; obelżywy, hańbiący.

~iousness, szkodliwość ^f; skrzywdzenie [?]. ~y, krzy-

wda; zniewaga, obraza ^f.

injustice, niesprawiedliwość ^f.

ink, atrament ^m. ~ ^{vα} mazać atramentem.

~box, kałamarz ^m.

~case, ~stand, pisarka ^f (przy-

rzad do pisania). ~fish, (zo.) czernica pospolita. ~y ^a atramentowy; ciemny, czarny.

inkling, głucha wieś, pogłoska ^f.

inlaid ^a, mozaikowy, inkrusto-

wany.

inland, wnętrze ⁿ kraju, głęb ^m kraju.

~ ^a wewnętrzny, środkowy, leżący w głębi kraju. ~er, mie-

szkaniec ^m wewnętrznych okolic kraju.

inlay ^{vα}, wykładać (drzewem, ko-

ścią słoniową etc.). ~, matryca ^m do wykładania, mozaikowa ro-

bota. [na statku].

inlet, wpuست, wchód [?]; przebycie ⁿ

inlist ^{vα}, wciągnąć na listę, za-

werbować. ~ment, wciagnięcie ⁿ na listę.

inly α wewnątrz; potajemnie.
inmate, lokator m ; stały mieszka-
niec.

inmost α najgłębszy; najskrytszy.
inn, gospoda f ; dom zajezdny; *Inns
of Court*, stowarzyszenie n prawni-
ków. ~keeper, karczmarz, obe-
rzysta m . (~ness, urodzonosć f).
innate α wrodzony, przyrodzony.

innavigable α niespławny.
inner α wewnętrzny; skryty.
~most α vid. *inmost*.

innervation, wzmacnienie n ner-
wów. ~e $v\alpha$ pobudzać, pokrzes-
piąć nerwy.

innings, pl. kolej m (w krociecie).

innocence, niewinność; nieszko-
dliwość; głupota f . ~t α nie-
winny; nieszkodliwy; prostodus-
zny; głupi. ~t, niewiniątko n ;
naiwny; głupi.

innocuous α nieszkodliwy. ~ness,
nieszkodliwość f .

innovation $v\alpha$, wprowadzać, wszczy-
nać nowości. ~ion, nowatorstwo;
wprowadzenie n nowości, innowa-
cja f . ~or, nowator m .

innoxious α vid. *innocuous*.

innuendo, napomknenie, podsu-
nięcie n myśli; insynuacja f .

innumerable, niezliczoność f .
~able, ~ous α niezliczony, bez-
liku.

inobservable α niepostrzegalny.
~ance, niezachowywanie; zanie-
dbanie n .

inoculate $v\alpha$ szczepić w oczka,
oczkować; (med.) szczepić. ~tion,
czekowanie; (med.) szczepienie n .

inodorous α bezwonny, bez za-
pachu.

inoffensive α nieobrażający; nie-
szkodliwy, prostoduszny. ~ness,
nieszkodliwość, prostoduszność f .
inofficial α nieurzędowy. ~ly α ,
nicurzędowo.

inoperative α nieskuteczny.

inopportune α w porze niewła-
ściwej zrobiony, niewczesny; nie-
dogodny.

inordinate α nieprawidłowy, nie-
regularny.

inorganic, ~ized α nieorganiczny.
inosculate $v\alpha$, (anat.) łączyć
(się). ~tion, (anat.) połączenie
(naczyn) n . [cya f , śledztwo n].
inquest, badanie n ; (jur.) indaga-

inquietude, vid. *disquietude*.

inquire $v\alpha$, pytać, zapytywać, do-
pytywać się; to ~ ~ after the way,
pytać się o drogę; to ~ ~ into, do-
ciekać, dochodzić. ~rer, badacz;
wypytywacz m . ~ringly α ba-
dawczo. ~ry, dowiadywanie się,
wypytywanie się; śledzenie, do-
ciekanie n .

inquisition, śledztwo, badanie n ,
inkwizycja f . ~ive α badający,
badawczy; ciekawy. ~iveness,
ciekawość, badawczość f . ~or,
poszukiwacz m ; (jur.) sędzia śled-
czy. ~orial α śledczy, inkwi-
zytorski.

inroad, najazd m ; wkroczenie n .

insalubrious α niezdrowy, nie-
zdrowotny. ~ty, niezdrowotność f .

insalutary α niezdrowy; zgubny.

insane α obłąkany, cierpiący na
pomieszanie zmysłów. ~ness,
~ity, obłąkanie, pomieszanie n
zmysłów.

insatiable α nienasycony. ~able-
ness, ~ateness, nienasyconość f .

inscribe, położyć napis, nadpi-
sać; wpisać; poświęcić, dedykowa-
ć (dzieło etc.). ~ption, nadpis;
napis m ; wpisanie n ; dedykacja f
(dzieła). ~ptive α napisowy.

inscrutable α niezbadany, niedo-
cieczony. ~ness, niedocieczno-
ść f . [dożerny].

insect, owad m . ~ivorous, owa-
insecure α niepewny. ~ity,
~eness, niepewność f ; niebezpie-
czeństwo n .

insensitive α bezrozumny, głupi,
nieczuły. ~sibility, ~sibleness,
nieczułość; nieuczuwalność f .
~sible α niespostrzegalny; nie-
czuły, obojętny; nieświadomy

czego. ~sibly α nieznacznie.
~tient α nie czujący.
inseparability, nierozielność,
nieroziączność f . ~le α nierozielny,
nieodłączny. ~ly α
nerozielnie.

insert $v\alpha$, zamieścić, umieścić,
wtrącić; ogłosić (w gazecie). ~ion,
umieszczenie, wtrącenie $?$; inser-
rat $"$, ogłoszenie $"$ (w gazecie).

inset, umieszczenie $?$

inshore α nad brzegiem, tuż
nad wybrzeżem.

inside, wnętrze $"$; wnętrzna stro-
na. ~ α & ppr , wewnątrz, w
głębi.

insidious α dybiący; podstępny,
chytry, zdradliwy. ~ness, pod-
stępność f

insight, przenikliwość f , zmysł
spostrzegawczy; gruntowne za-
poznanie się z czem.

insignia *pl.*, insygnia *pl.*, znaki *pl.*,
dostojenstwa *pl.*

insignificance, małe znaczenie,
małoznaczność, błahość f . ~nt α
małoznaczny, nieznaczny, błahy.
insincere α nieszczery, skryty,
fałszywy. ~ity, nieszczerość f .

insinuate $v\alpha$, nieznacznie wsu-
nąć; wniknąć; nadmienić, na-
pomknąć; *to ~e oneself*, wkradać
się nieznacznie; przypochlebiać
się. ~ion, powolne wkradanie
się; przypochlebanie się; na-
pomknięcie $?$; insynuacja f . ~ive,
~ory α wkradający się (*fig.*);
przymilający się.

insipid α niesmaczny, płaski.
~ity, niesmak $"$, płytkość (*fig.*) f .

insist v^n , nastawać, nalegać, ob-
stawać. ~ence, domaganie się,
nastawanie $?$; wytrwałość f .

insnare $v\alpha$, usidlić, uwikłać, za-
platać. [opilstwo $?$]

insobriety, nieumiarkowanie,
insolate $v\alpha$, wystawiać na słońce.

~tion, wystawienie $"$ na słońce;
porażenie słoneczne.

insolence, zuchwałość, bezczel-

ność $?$. ~t α zuchwały, bez-
czelny.

insolidity, nietrwałość, słabość f .
insoluble α nierozipuszczalny,
nieroziwiąkalny. ~ility, ~leness,
nierozipuszczalność; nieroziwiąkal-
ność f .

insolvable α nieroziwiąkalny; nie-
wypłacalny. ~ency, niewypłaca-
lność, niepłatność f . ~ent α
niewypłacalny.

insomnia, bezsenność f . ~ous α
bezsenny, cierpiący na bezsen-
ność.

insomuch α ~ that, tak dalece
iż, o tyle że.

inspect $v\alpha$, dozorować, mieć do-
zór, przeglądać. ~ion, dozór $"$,
dozorowanie $?$, przegląd $"$, in-
spekcja f ; *on the first ~*, na pier-
wszy rzut oka. ~or, dozorca,
inspektor $"$. ~orship, inspektor-
stwo $?$.

inspirable α nadający się do
wziewania. ~ation, wziewanie;
natchnienie $?$, inspiracja f . ~e $v\alpha$
wziewać, wciągać w siebie (po-
wietrze); natchnąć, zapalić gorli-
wością; oddychać.

inspirit $v\alpha$, ożywić, zagrzewać.

inspissate $v\alpha$, zgęszczać. ~ion,
zgęszczanie $?$.

instability, niestałość, zmien-
ność f . ~le α niestały, zmienny.

install $v\alpha$, umieścić, wprowadzić
na urząd, instalować. ~ation
~ment, wprowadzenie $"$ na urząd,
instalacja f . ~ment, payment by
~~s, spłacanie $"$ ratami.

instance, chwila, sposobność;
(jur.) instancya; nastawanie $?$
przykład $"$ (jako dowód); *for ~*,
naprzykład; *in the first ~*, za
pierwszym razem. ~ $v\alpha$ przy-
toczyć (jako przykład, dowód).

instant, chwila f , moment $"$; *in an*
~, w oka mgnieniu. ~ α obecny;
bieżący (miesiąc); bezpośredni
niezwłoczny. ~aneous α m-

- mentalny, natychmiastowy. ~ously ^{að} momentalnie, natychmiastowo. ~ly ^{að} natychmiast, bezzwłocznie.
- instate** ^{vα}, pomieścić, usadzić, obsadzić. [czego, zamiastby.]
- instead** ^{ppr.}: ~ of, zamiast, miasto
- instep**, podbicie ⁿ; przegub ^m (stopy).
- instigate** ^{vα} poduszczać, podmawiać, podżegać. ~ion, namowa ^f, poduszczenie, podżeganie ⁿ. ~or, podżegacz, podmawiacz ^m.
- instil** ^{vα} wkraplać; wpajać. ~lation, ~ment, wkraplanie ⁿ; płyn wkraplany; wpajanie ⁿ; podszept ^m.
- instinct**, popęd ^m, zmysłowość ^f, instynkt ⁿ. ~ive ^a idący za wrodzonym popędem, instynktowy, instynktowny. ~ively ^{að} instynktownie.
- institute** ^{vα} ustanowić; uchwałać; wyznaczyć. ~~, przepis ^m; ustanawa ^f; rozporządzenie ⁿ; instytut ⁿ; ~tes pl., zbiór ^m praw. ~tion, ustanowienie; uchwalenie ⁿ; ustanawa; uchwała ^f; zakład ^m; instytucja ^f; urządzenie ⁿ. ~tional, ~tionalny ^a elementarny, początkowy; ustanowiony, zawarty w ustawie; tyczący się uchwały. ~tive ^a ustanawiający. ~tor, urzędnik, ustanowiciel; założyciel ^m.
- instruct** ^{vα} nauczać, uczyć; poучyć, dać informacje; polecić; (w listach) I am ~ed to inform you, polecono mi zawiadomić... ~or, nauczyciel; instruktor ^m. ~ion, uczenie ⁿ; nauka ^f, lekcje pl.; instrukcja ^f. ~ive ^a pouczający.
- instrument**, narzędzie ⁿ; instrument; przyrząd ^m; (fig.) narzędzie ⁿ; środek ^m. ~al ^a posiłkowy, dopomagający; będący środkiem (do czego); (muz.) instrumentalny. ~ality, przydatność ^f, pośrednictwo ⁿ. ~alness, działanie ⁿ; narzędzie ⁿ; środek ^m.
- insubjection**, niepodległość ^f.
- insubmission**, nieposłuszeństwo ⁿ.
- insubordination** ^a niesubordynacyjny, niekarny. ~ion, niekarność, krągłość, niesubordynacja ^f.
- insufferable** ^a nieznośny.
- insufficiency**, niedostateczność; nieprzydatność ^f. ~t ^a niedostateczny, niewystarczający; niezdolny.
- insular** ^a wyspiarski; (fig.) samotny, odosobniony. ~ted ^a odosobniony, odłączony.
- insult**, obelga, zniewaga ^f. ~ ^{vα} wyrządzić obelgę, zelżyć. ~ingly ^{að} z uraganiem, obelżywie.
- insuperability**, ~leness, niezwyciężoność, nieprzemoczenność ^f. ~le ^a nieprzezwyciężony, niepokonany. ~ly ^{að} nie do przewyciężenia.
- insupportable** ^a nieznośny, nie do zniesienia. ~eness, niezunośność ^f. ~y ^{að} nieznośnie.
- insuppressible** ^a niestłumiony, nie dający się usunąć.
- insurable** ^a dający się zabezpieczyć. ~ance, zabezpieczenie, ubezpieczenie ⁿ; asekuracyja ^f; ~policy, polisa asekuracyjna. ~er, ubezpieczający (się) ^m. ~e ^{vα} upewnić, zapewnić; zabezpieczyć, asekurować. [powstańczy.
- insurgent**, powstaniec ^m. ~ ^a
- insurmountable** ^a nieprzebyty; nieprzezwyciężony.
- insurrection**, powstanie ⁿ; rewolucja ^f. ~ary ^a powstańczy, rewolucyjny.
- insusceptibility**, nieuczuwalność; nieczułość ^f. ~le ^a niezdolny do przyjmowania wrażeń; nieczuły.
- intact** ^a nietknietły, nienaruszony.
- intaglio**, kamień ^m z wklesło rytymi figurami.
- intangible** ^a niedotykalny.
- integral**, (aryt.) całość ^f; liczba całkowa. ~ral ^a cały, całkowity, całkowy; integralny. ~ral, całość, zupełność ^f. ~rally ^{að} w

całości. ~rant ^a dopełniający całości. ~rate ^{vā} składać całość, dopełniać całości. ~ration, dopełnienie ⁿ całości. ~rity, całość; czystość (fig.); prawośc, uczciwość f.

integument, okrywka; powłoka; (anat.) błona f.

intellect, rozum ^m; zdrowy rozsądek. ~ion, rozumienie, pojmowanie, pojęcie ⁿ. ~ive ^a, rozumowy; ~~ faculties, władze pl. rozumu. ~ual ^a, rozumny, intelligentuy; umysłowy, duchowy; intelektualny. ~uality, umysłowość, inteligencja f.

intellig|ence, rozum ^m; inteligencja, umysłowość; wiadomość f., uwiadomienie; porozumienie ⁿ; to send out for ~~, pośłać na zwiady; to give ~~, udzielić objasnień, informacyi; ill ~~, nieporozumienie ⁿ. ~~office, biuro informacyjne. ~encer, dostarczający wiadomości; wysłaniec dla zasięgnięcia języka, szpieg ^m. ~ent ^a, rozumny; światły, intelligentny. ~ibility, ~ibleness, zrozumiałość, jasność f. ~ible ^a, zrozumiły.

intempera|nce, nieumiarkowanie ⁿ; niewstrzemięźliwość; rozpusta f. ~te ^a, nieumiarkowany, niewstrzemięźliwy; przykry (pogoda). ~teness, nieumiarkowanie, namietność f.

intend ^{vā}, zamyslać, zamierzać; przeznaczać; ~ed for, przeznaczony dla, do. ~ancy, dozór ^m; intendatura f. ~ant, dozorca, zawiadowca, intendent ^m. ~edly ^{ad}, z zamiarem, z myślą, naumyslnie.

intens|e ^a, natężony, wytężony; intenzywny, silny; dolegliwy (ból). ~ely ^{ad}, silnie, intenzywnie. ~eness, natężenie ⁿ; usilność f. ~ify ^{ad}, wzmacniać, wzmagać. ~ion, usiłowanie ⁿ; usilność, energią f. ~ity, wytężenie, napięcie ⁿ; siła; (fiz.) preżność f. ~ive ^a,

wytężony, natężony; silny, intenzywny..

intent ^a, skierowany do czego; pilny, dokładający starania. ~ion, zamiar, zamysł, cel ^m, intencja f. ~ional ^a, umyślny, rozmyślny. ~ionally ^{ad} umyślinie. ~ioned ^a (w wyrazach złożonych): ill ~~, ze złemi zamiarami. ~ness, usilna praca, pilność f.

inter ^{vā}, zakopać, pogrzebać. ~ment, pogrzebanie ⁿ.

interact, antrakt ^m.

inter|calary ^a, wträcony; ~~day, dzień przybyszowy (29 lutego). ~calate ^{vā}, dodać, wtrącić. ~calation, wtracenie, dodanie ⁿ.

intercede ^{vñ}, pośredniczyć; zanosić prośbę, wstawiać się; ~with, do kogo; ~for, za kim.

inter|cept ^{vā}, przejąć, pochwycić; zatrzymać; przerwać. ~ception, przejęcie, pochwycenie; zatrzymanie; zatarasowanie ⁿ.

inter|cession, pośrednictwo; wstawnie się ⁿ. ~cessor, pośrednik, przyczynca ^m. ~cessory ^a, wstawiający się za kim; pośredniczący.

interchange, wymiana, zamiana f.; handel zamienny; następowanie kolejne. ~ ^{van}, wymieniać, zamieniać; handel zamienny prowadzić; to ~ civilities, wzajemnie grzeczności sobie wyświadczać. ~able ^a, wymienny, zamienny; wzajemny, zobopólny. ~ness, zamienność; zobopółność f.

intercolumniation, (arch.) międdzysłupie ⁿ.

intercommunicate ^{vñ}, utrzymywać stosunki wzajemne. [wy.

intercostal, (anat.) międzyżebró-
intercourse, przestawanie, obcowanie ⁿ; stosunki pl.; commercial ~, stosunki handlowe.

intercutaneous ^a, (anat.) podskórny.

interdict, zakaz ^m; klatwa f., interdykt ^m. ~ ^{vā}, zakazać, zabronić;

rzucić kławkę, wyklać. ~ion, zakaz^m. ~ive, ~ory^a, zabraniający, zakazujący.

interest, (własna) korzyść, prywatą; interes; udział; wpływ^m; wzietość^f; znaczenie^f; procent^m. ~ ^{vα} zajmować uwagę, interesować; brać udział. ~ing^a, interesujący, zajmujący; ważny.

interfere ^{vn}, pośredniczyć; wtrącać się, mieszać się; przeszkaźdać, zawadzać. ~ference, wdanie się, mieszanie sięⁿ (do czego); spór, konflikt^m; ujma^f. ~fluous, ~fluent^a, płynący między, pośredni.

interim, międzyczasieⁿ. ~ ad, tymczasowo. ~ ^a, tymczasowy. interior^a, wewnętrzny. ~, wewnętrzeⁿ. [wka^f].

interjection, wykrzyknik^m; wstać; interlace ^{vα}, przeplatać, przetykać; wplatać. ~lard ^{vα}, szpikować, naszpikować (też fig.). ~leave ^{vα}, powkładać między kartki biały papier. ~line ^{vα}, wpisać między wiersze. ~linear, międzywierszowy. ~lineation, ~lining, wpisywanieⁿ między wiersze; wyraz wpisany, wiersz wpisany. ~link ^{vα}, połączyć, spoićogniwem. ~locution, rozmowa^f. ~locutor, interlokutor^m, osoba rozmawiająca (lub z którą się mówi). ~lope ^{vα}, prowadzić zakazany handel; szkodzić handlowi innych. ~loper, prowadzący zakazany handel; szkodnik^m. ~lucent^a, przeświecający. ~lude, (te. & muz.) sztuczka (między dwiema większymi sztukami gryna); przegrywka^f.

intermeddle^{vn}, wtracać się, wściebiać się. ~meddler, wściebski, wtracający się. ~mediacy, pośrednictwoⁿ. ~medial, ~mediate^a, środkowy, pośredni. ~mediation, pośrednictwoⁿ. ~ment, pogrzeb^m, pochowanieⁿ. ~minable, ~minate^a, nieskończony, niezmie-

rzony. ~mingle ^{vα}, zmieszać (się). ~mission, przestanek^m, przerwa^f; without ~~, nieustanie. ~missive^a, przerywany. ~mit ^{vα}, poprzesiąć; odroczyć; zwolnić. ~mittent^a, wolniejący, przerywany; ~~fever, gorączka powrotna. ~mix, vid. intermingle. ~mixture, mieszanieⁿ; mieszanna^f.

internal^a, wewnętrzny, krajowy.

~nally^{ad}, wewnętrznie; w duchu.

~national^a, międzynarodowy.

interpellation, wezwanieⁿ do dnia objaśnienia (zwłaszcza w parlamentach), interpelacja^f. ~pelate^{vα}, interpelować, żądać objaśnienia.

~polate ^{vα}, wtrącić, dodać do tekstu. ~polation, wsunięty dodatek, wtrącenie; sfałszowanieⁿ (tekstu); (mat.) interpolacja^f.

~pose ^{vα}, włożyć, wetknąć pomiędzy; wstawić się, pośredniczyć, podać. ~position, pośrednictwoⁿ; międzyległośc^f.

~pret ^{vα}, wytłumaczyć, wyłożyć; przetłumaczyć. ~pretable^a, dający się wytłumaczyć. ~pretation, wytłumaczenie, wyjaśnienie, interpretacja^f.

~preative^a, tłumaczący, wyjaśniający. ~preter, wycladacz; tłumacz^m; [regnumⁿ].

interregnum, bezkrólewie, inter-

interrogat^e ^{vα}, zapytywać, przesłuchiwać (świadków). ~ion, pytanie, zapytywanie; (jur.) przesłuchanieⁿ (świadków); note of

~, (gram.) znak zapytania, pytajnik^m. ~ive^a, pytający, zapytujący. ~~, (gram.) zaimek pytający. ~ory^a, pytający. ~~, śledztwo, badanieⁿ.

interrupt ^{vα}, przerwać, przeszkodzić. ~edly^{ad}, z przerwami.

~ion, przerwanieⁿ; przerwa, przeszkoda^f.

intersect ^{vαn}, przeciąć, przecinać się wzajem (o linjach). ~ion, przecięcieⁿ; (mat.) punkt^m przecięcia.

intersperse *vā*, rozsypać, posiać, posypać. **-sion**, rozsianie, posypanie?

intertexture, wplatanie, przetykanie? **-twine**, **-twist** *vā*, wplatać, przeplatać, przetykać.

interval, odstęp, przedział; przeciąg czasu pomiędzy; antrakt^m. **-vene** *vā*, wejść w drogę, zajść; pośredniczyć, interwenjować. **-vention**, wdanie się? interwencja^f. **-view**, widzenie się z kim? schadzka^f. **~~ vā**, rozmawiać ze znakomitością (w celu ogłoszenia treści rozmowy w gazetach), interwiuować. **-er**, wywiadywacz^m.

intertwane *vā*, przetykać, przeplatać. **-woven**, *p*, od to *intertwane*.

intestacy, brak^m testamentu. **-ate** *ā*, zmarły bez testamentu. **intestinal** *ā*, trzewiowy, kiszko-wy; **~~ canal**, kanał kiszkowy. **-e** *ā*, wewnętrzny; krajowy; **-war**, wojna domowa; **-es pl.**, wewnętrzności, trzewia, kiszki *pl.*

intimacy, zażyłość^f, ścisła przyjaźń. **-ate** *ā*, zażyły, poufały.

intimate *vā*, dać do zrozumienia, oświadczyć. **-ion**, nadmienienie^f; wzmianka^f; oświadczenie?

intimidate *vā*, zastraszyć, oniesmielić. **-ion**, zastraszenie, zatrwożenie? **-ory** *ā*, zastraszający.

into *prp*, w, do, na; *to grow ~ a habit*, wejść w zwyczaj; *~ the bargain*, w dodatku, darmo; *to translate ~ English*, tłumaczyć na angielskie.

intolerable *ā*, nieznośny, nie do zniesienia. **-bleness**, nieznośność^f. **-nce**, **-tion**, nietolerancja, intolerancja^f. **-nt** *ā*, nietolerujący.

intonate *vn*, zanocić, intonować. **-ation**, zanocenie, intonowanie? **intonacya** *f*. **-s** *vā*, intonować; modulować głos.

intoxicate *vā*, odurzyć; upoić.

-nt, upajający środek. **-tion**, upojenie, odurzenie?

intractable *ā*, uparty, krnabrny; niesforny. **-bleness**, **-bility**, krnabrność^f, upór^m.

intransitive *ā* (gram.) nieprzechodni, nijaki.

intrench *vā*, okopać, oszańcować; uwłaczać, wdzierać się. **-ment** (*mil.*) szaniec, okop^m.

intrepid *ā*, nieustraszony. **-ity**, nieustraszość^f.

intricacy, zawikłanie^f, płatana^f. **-te** *ā*, zawiklany, zawiły; trudny.

intrigue, intryna, chytrość^f, podstęp^m, przebiegi *pl.*; intryna (dramatyczna). **~vn**, intrygować, intrigi robić. **-r**, robiący intrigi, intrygant^m. **-istotny**, rzetelny.

intrinsic, **-al** *ā*, wewnętrzny, **introduce** *vā*, wprowadzić; włożyć; poznajomić, przedstawić (kogo). **-tion**, wprowadzenie^f; wstęp^m; przedmowa^f; przedstawienie, poznajomienie? **-tory** *ā*, przedwstępny, wstępny.

intromission, wprowadzenie, wpuszczenie^f. **-t** *vā*, wpuszczać. **introspect** *vā*, wglądać, wniknąć. **-ion**, oglądanie, wnikanie^f; **~~ of one's self**, badanie siebie samego.

intrude *vān*, wcisnąć (się), wtłoczyć się; wedrzeć się, wejść bez pozwolenia. **-der**, natręt^m; nieproszony gość, intruz^m. **-sion**, wciśnięcie się, wtłoczenie się, natręctwo^m. **-sive** *ā*, natrętny, naprzykrzony.

intrust *vā*, powierzyć; **~ one with**, powierzyć co komu.

intuition, przeczucie^f; intuycja^f. **-ve** *ā*, jawny, naoczny; intuicyjny.

intumescence, nabrzękłość, nabrzmiałość^f. **[wcierka]**

inunction, (*med.*) wcieranie^f.

inundate *vā*, zalewać. **-tion**, powódź^f, zalew^m. **[wać]**

inure *vān*, przyzwyczaić, zaharto-

- inutility, bezpożyteczność ^f. inutterable ^a, vid. unutterable.
- invade ^{vα}, najechać, wkroczyć zbrojnie; targnąć się, naruszyć.
- ~r, najezdzca, napastnik ^m.
- invalid ^a, niemożny, słaby; ułomny, niezdatny do służby. ~, invalid, kaleka ^m. ~ate ^{vα}, osłabić; (jur.) unieważnić. ~ism, ułomność, kalectwo ^f.
- invaluable ^a, nieoceniony.
- invariab||le ^a, niezmienny. ~leness, niezmiennosć ^f. ~ly ^{ad}, stale, nieodmiennie.
- invasion, wkroczenie ^m, napad ^m na kraj nieprzyjacielski; (fig.) wdzieranie się ^m. ~ve ^a, najezdniczy.
- invective, uszczypliwe uwagi, obelga, inwektywa ^f. ~ ^a, uszczypliwy, satyryczny.
- inveigh ^{vα}, docinać, przyganiać, powstawać na. ~er, szyderca, przyganiacz ^m.
- invent ^{vα}, wynaleść, wymyślić. ~ion, wynalazek ^m. ~ive ^a, wynalazczy, pomysłowy. ~or, wynalazca ^m. ~ory, inwentarz, spis, wykaz ^m.
- inverse ^a, przewrócony, odwrotny; (mat.) ~e proportion, stosunek odwrotny. ~ion, przestawianie; (mat.) przekładanie ^f; (gram.) przekładnia ^f.
- invert ^{vα}, przelożyć, przewrócić, przekręcić, przestawić. ~edly ^{ad}, na opak, na odwrót.
- invertebrate ^a, niekręgowy, nie mający kolumny pacierzowej.
- invest ^{vα}, przyodziąć, ustroić; nadać władze, umocować. ~iture, inwestytura ^f, nadanie ^m lenności. ~ment, przyodziwanie; lokowanie ^m (kapitałów); (mil.) blokada ^f.
- investigab||le ^a, dający się zbadać. ~te ^{vα}, śledzić, dochodzić. ~tion, śledzenie, dochodzenie, badanie ^m. ~tive ^a, badawczy. ~tor, badacz ^m.
- inveteracy. ~teness, zastarza-
- łość, uporczywość ^f. ~te ^a, zastarały, wkorzeniony, uporczywy. [nienawistność ^f.]
- invidious ^a, nienawistny. ~ness, invigorate ^{vα}, wzmacnić, pokrzeszczyć, orzeźwić. ~tion, pokrzeszczenie ^f.
- invincible ^a, niezwyciężony, niepokonalny. ~ility, ~leness, niezwyciężoność ^f.
- inviability, nietykalność; (fig.) niezłomność ^f. ~ble ^a, nienaruszalny; (fig.) niezłomny. ~te ^a, nienaruszony; nieskazitelny.
- invisibility, niewidzialność. ~le ^a, niewidzialny, niespostrzeżony. ~ly ^{ad}, niewidzialnie.
- invitation, zaproszenie ^m, zaprosiny pl. ~atory ^a, zapraszający. ~e ^{vα}, zapraszać. ~ingly, zapraszająco, ponętnie.
- invocation, wzywanie, błaganie ^m.
- invoice, faktura ^f, obrachunek ^m przesłanych towarów. ~ ^{vα}, rachować.
- invoke ^{vα}, wzywać, błagać.
- involuntariness, mimowolność ^f. ~ry ^a, mimowolny.
- involution, uwikłanie, wpłatanie ^m; (mat.) wynoszenie ^m do potęgi.
- involve ^{vα}, uwikłać, upłatać; zawierać w sobie, obejmować; (fig.) wpłatać. ~ment, uwikłanie, wpłatanie ^m.
- invulnerability, ~leness, niemożność ^f otrzymania rany. ~le ^a, niepodobny do zranienia.
- inward ^a, wewnętrzny; krajowy. ~ly ^{ad}, wewnętrz, ku wewnętrznej stronie. [tykać]
- inweave ^{vα}, wetkać, wpleść, przeinwoven ^p, od to inweave.
- inwrap ^{vα}, obwinąć, okryć.
- inwreathe ^{vα}, uwieńczyć.
- inwrought ^a, wetkany, wpleciony.
- iodine, jod ^m.
- ipecacuanha, (bot.) ipekakuana ^f.
- irascible ^a, gniewliwy, drażliwy.
- ire, gniew ^m, złość ^f. [czówka ^f.]
- iris, (pl. irises) tęcza; (anat.) tę-

irksome ^a przykry, nudny.
iron, żelazo ^b; (fig.) siła ^c. ~ ^a, żelazny, koloru żelaza; (fig.) twardy, hartowny; nieugięty; *unwrought* ~, surowiec ^b; *wrought* ~, kute żelazo; ^a *flat* ~, żelazko ^b do prasowania; ~s pl., kajdany pl. ~ ^a prasować; zakuć; okuć w kajdany. ~bar, sztaba, szyna żelazna. ~bound ^a obity żelazem, skalisty. ~clad ^a pancerny. ~~; (mil.) pancernik (okręt). ~foundry, odlewnia, gisernia ^c. ~gray ^a, szaro-żelaznego koloru. ~heated ^a, (fig.) kamiennego serca. ~ing-board, stolnica ^c do prasowania. ~mill, hamernia ^c. ~monger, handlarz żelazem, żeleznik ^b. ~mould, plama ^c rdzy. ~plate, arkusz ^b żelaza. ~ware, żelastwo ^b. ~works pl., kuźnica ^c. ~y ^a, żelazny, żelazisty.

ironic, ~ical ^a szyderski, ironiczny. ~y, szyderstwo ^b; ironja ^c.

irradiate ^{vān} promieniować; (fig.) oświecać; promienieć, jaśnić. ~tion, promieniowanie ^b; *blask* ^b. **irrational** ^a nierożumny; (mat.) irracjonalny, niewymierny. ~ity, nierożum ^b; (mat.) niewymierność ^c.

irreconizable ^a nie do poznania. ~concilable ^a nieprzejdany, niepojednany. ~coverable ^a bezpowrotny, niepowetowany; nieunikniony.

irredeemable ^a niewykupny; niepowetowany.

irrefragability, niewzruszoność, niezbitość ^c. ~le ^a, niewzruszony, niezbity, niezaprzeczony.

irrefutable ^a niezbity, nieodparty.

irregular ^a nieregularny, nieprawidłowy; nieporządnny. ~ity, nieregularność, nieprawidłowość ^c; nieporządek ^b. ~ly ^a, nieprawidłowo, nieregularnie.

irrelative ^a bezwzględny, nieodnośny.

irreligion, bezbożność ^c, niedo-

wiarstwo ^b. ~ious ^a bezbożny, niedowiarek. ~iousness, vid. *irreligion*.

irremediablie ^a nieuleczalny; niepowetowany; niezapobieżny. ~ly ^a nieuchronnie.

irremissible ^a nieodpuszczalny, nieprzebaczalny. ~ness, nieprzebaczałość ^c. [odmienny.]

irremovable ^a nieporuszony, nieirreparabile ^a; niewynagrodzony, niepowetowany. ~leness, ~ility, niemożność ^c wynagrodzenia, powetowania.

irreprehensible ^a nienaganny. ~ness, nienaganność.

irreproachable ^a nienaganny.

irresistible ^a; nieodporny. ~leness, ~ility, nieodporność ^c.

irresolute ^a niezdecydowany, wahający się. ~eness, ~ion, niezdecydowanie, wahanie się. **irresponsibility**, nieodpowiedzialność ^c. ~le ^a nieodpowiedzialny.

irreverence, brak ^b uszanowania. ~t ^a ubliżajacy.

irrevversible, ~vocable ^a nieodwołalny, nieodmienny. ~vocableness, nieodwołalność ^c.

irrigate ^{vā} nawodniać, zraszać; zwilgocić. ~ation, skrapianie, polewanie ^b wodą, irygacja ^c.

irritability, drażliwość ^c. ~ble ^a drażliwy. ~nt ^a drażniący. ~ts ^{vā} drażnić, jaźrić (med.); gniewać; ~ted at, rozgniewany czem. ~tion, rozdrażnienie; rozjaźtrzenie ^b (też, med.); gniew ^b.

irruption, przełom ^b; przerwanie; wtargnienie ^b; napad ^b (na kraj nieprzyjacielski).

isabel, kolor izabelowy; koń izabelowy. ~le ^a izabelowy.

ischiadic ^a kulszowy; ~passion, (med.) ból ^b w kulszach.

isinglass, klej rybi.

Islamism, islam, wiara mohammedńska, islam ^b.

isle, wyspa ^c. ~t, wysepka, kępa ^c.

isochronal, ~ous ^a współczesny, jednaczesny.

isolate ^{vā}, odłączyć, izolować. ~d ^a odosobniony, rozłączony.

isosceles ^a (mat.) równoboczny. Israelite, Izraelita, żyd ^m.

issuable ^a (mający być) wypuszczany, wydawany. ~e, wyjście, ujście; upust ^m; zamknięcie, ukończenie; wynik, skutek ^m; wydanie ^m (rozkaz); emisja ^f (listów zastawnych ^m; dzieci pl.; potomstwo ^m; wydanie ^m (dzieł). ~e ^{vān}, wydać (rozkaz); wysłać; puszczać w obieg; wyjść, wychodzić; pochodzić, brać początek; kończyć się. ~eless ^a bezpotomny.

isthmus, międzymorze ^m.

it ^{prn} to, ono; give ~ him, daj mu to; ~ rains, deszcz pada; ~ seems, zdaje się.

italic, (typ.) kursywa ^f.

itch, świerzbienie ^m; (fig.) chuć; (med.) świerzbiączka ^f. ~ ^{vñ}, świerzbić, swędzić; mieć chętkę. ~y ^a świerzbiący; parszywy.

item ^{ad} tudzież, także, dytto. ~, pozycja (w spisie) ^f; ~s pl., wiadomości potoczone (w gazetach).

iterant ^a powtarzający się. ~ate ^{vā}, powtórzyć. ~ation, powtórzenie ^m.

itinera|nt ^a & ^s włóczący się po kraju, obejdzających, podróżujących.

~ry, dziennik (podróży); przewodnik (podróży) ^m. ~~ ^a podróżny, w podróży przypadły.

its ^{prn} (zamek dzierżawczy, odnoszący się do rzeczy) jego, jej, swój, swoja, swoje; *Paris and environs*, Paryż i jego okolice.

it's, = it is.

itself ^{prn}, on sam, ona sama, ono samo; of ~, samo przez się.

ivied ^a bluszczem porosły.

ivory, kość słoniowa. ~ ^a z kości słoniowej.

ivy, (bot.) bluszcza.

J.

jabber, gadanina ^f, paplanie ^m. ~ ^{vñ}, szwargotać, pleść.

jack, (zdrob. z John) Janek, używa się dla oznaczenia: głuptas, głupi Janek; stary marynarz; kurtka skórzana; samiec niektórych zwierząt i ptaków drapieżnych; flaga ^f; nazwisko niektórych narzędzi (kozły tracza, kołowrotek i. t. d.). ~anape(s), gap; impertynent ^m. ~daw, (orn.) kawka ^f. ~of-all-trades, człowiek zajmujący się wszystkiem. ~tar, majtek ^m.

jackal, (zo.) szakal ^m.

jacket, kurtka ^f, kaftan, żakiet ^m. Jacob|in, dominikanin; jakobin ^m.

~'s-staff, kij pielgrzymi.

jactitation, miotanie się; wzruszenie ^m; chełpliwość ^f.

jaculator ^a miotający, ciskający; ~ prayer, modlitwa strzelista.

jad|le, szkapa ^f, szkapsko ^m; kobieta nierządna. ~e ^{vān}, zjeździć (konia); zmęczyć, zmordować. ~ish ^a, znarowiony, narowisty (kon)؛ ladajaki; łajdacki.

jag, karb ^m, nacięcie ^m; zabek ^m.

~ ^{vā}, karbować, wyrzynać, wyząbkować. ~ged, ~gy ^a ząbkowany, zębaty. ~gedness, ząbkowatość ^f. ~ging-iron, kółko kucharskie.

jaguar, (zo.) jaguar ^m.

jail, więzienie ^m. ~ ^{vā}, uwiezić. ~er, ~keeper, dozorca ^m więzień.

jalap, (bot.) jalapa ^f. [nia.] jam, powidła pl., marmelada ^f.

jam, tłoczenie ^m; tłum, ścisk ^m. ~ ^{vā}, cisnąć, tłoczyć.

jamb, węgar ^m (u drzwi); mur, na którym kładą się belki.

jangle ^{vñ}, grzechotać, brzęczyć; drzeć koty, swarzyć się, kłócić.

janizary, janczar ^m. [sie.] jansenist, jansenista ^m (zwolennik jansenizmu).

January, Styczeń ^{m.}	jérque ^{vα} rewidować (towary na komorze celnej).
japan, przedmioty lakierowane na sposób japoński; lak ^{m.} ~ ^{vα} pociągać lakierem na sposób japoński. ~ner, lakiernik ^{m.}	jersey, cienka materya wełniana; kurtka z grubej wełny.
jar, dzbanek ^{m.} ; butelka ^{f.} ; drzenie, vibracja; sprzeczka, waśn ^{f.} . ~ ^{vna} skrzypieć, chrobotać; waśnić się, kłócić się.	jess, ~es pl., pęciny ^{pl.} (do przytrzymania sokoła).
jargon, żargon ^{m.} , niezrozumiała mowa, mowa zepsuta.	jessamine, vid. jasmine.
jasmine, (bot.) jaśmin ^{m.}	jesse, świecznik ^{m.} (kościelny).
jasper, (min.) jaspis ^{m.} . ~y ^a jaspisowy.	jest, żart, dowcip ^{m.} ; in ~, żartem, dla żartu; to turn into ~, ośmieszać. ~ ^{vna} żartować, brać na fundusz. ~er, żartowniś; blazen ^{m.} . ~ingly ad żartując, żartem.
jaundice, (med.) żółtaczka; (fig.) zawiść ^{f.} . ~d ^a na żółtaczkę chorujący; (fig.) zawistny.	Jesuit, jezuita; chytry, intrigator ^{m.} .
jaunt, przejażdżka, wycieczka ^{f.}	~'sbark, china ^{f.} . ~'s-powder, chinowy proszek. ~ical ^a jezuicki.
jauntiness, wesołość, zwawość ^{f.} . ~y ^a wesoły, hozy.	jet, gagat ^{m.} ~black ^a czarny jak kruk. ~ty ^a gagatowy, czarny jak węgiel.
javelin, dziryt, pocisk ^{m.}	jet, strumień ^{m.} wody. ~ ^{vān} wytryskiwać, wyrzucać; wysterczać.
jaw, szczeka; gęba, paszczka, paszczęka ^{f.} . ~bone, szczeka. ~tooth, ząb trzonowy.	jetsam, szczątki ^{pl.} zatopionego okrętu.
jay, (orn.) sójka ^{f.}	jetty, (arch.) występ ^{m.} (budowli).
jealous ^a zawistny, zazdrosty; podejrzliwy, nieufny. ~ness, ~y, zazdrość, zawiść; podejrzliwość, nieufność ^{f.}	Jew, żyd ^{m.} . ~ess, żydówka ^{f.} . ~ish ^a żydowski. ~ishness, żydowszczyzna ^{f.}
jean, cwelich ^{m.}	jewel, klejnot, drogi kamień; skarb ^{m.} . ~ler, jubiler ^{m.} ~ry, biżuterię ^{pl.} , towary jubilerskie.
jeer, drwiny, kpiny ^{pl.} , szyderstwo ^{m.} . ~ ^{vα} kpinkować; szydzić naigrawać się. ~ingly ad szydzieć.	jib, (mar.) żagiel trójkątny na przodzie okrętu.
Jehovah, Jehova ^{m.} [derczo.	jiffy, chwila ^{f.} , moment ^{m.}
jejune ^a czczy, prózny, jałowy. ~ness, czczosć, jałowość ^{f.}	jig ^{vñ} skakać, hasać. ~, rodzaj skocznego tańca. ~ger, tancerz ^{m.}
jelli ed ^a galaretowy. ~y, galareta ^{f.}	jilt, zalotnica, kokietka ^{f.} ~ ^{vān} umizgać się, kokietować; obiecywać i zwodzić; a ~ed lover, oszukany kochanek.
jennet, vid. genet. [reta ^{f.}	jingle, brzęk ^{m.} brzdkanie; grzechotka ^{f.} . ~ ^{vān} brzęczeć, dzwonić, brzdkąć.
jenny, maszyna tkacka.	jingle-jangle, dzwonienie ^{m.} ; dźwięk ^{m.} szkła.
jeopard, ~izo ^{vα} narazić na niebezpieczeństwo. ~y, niebezpieczeństwo ^{m.} ; hazardowność ^{f.}	job ^{vα} pchnąć, ciąć.
jeremiad, ~e, skarga, jeremiada ^{f.}	job, rozpoczęta robota; robota najemna; pomniejsze zatrudnienie; interesik ^{m.} , sprawka ^{f.} . ~ ^{vān}
jerk, targnienie, szarpnięcie ^{m.} ; rzut ^{m.} ; uderzenie ^{m.} ; at one ~, od razu; with a ~, znagna, znienacka; by ~s, dorywkami, dopadkowo. ~ ^{vān} pchnąć, targnąć, rzucić, cisnąć; nagle upaść.	
jerkin, kaftan ^{m.} , kurtka ^{f.}	

- handlować na giełdzie; szachro-wać, frymarchyć; wynajmować (się). ~ber, wyrębnik, pomocnik; makler, giełdziarz ^m; wynajmujący powozy.
- jockey, foryś, dżokiej; koniarz ^m. ~ ^{vā}, zawadzić (w biegu); odrwić, oszukać.
- jocosile, jocular ^a, żartobliwy, wesoły. ~ely, żartobliwie, we-soło. ~ness, żartobliwość ^f.
- jocund ^a, wesoły, zabawny. ~ity, ~ness, wesołość ^f.
- jog, lekkie pchnięcie, trącenie ⁿ (w celu ostrzeżenia); (fig.) trudność ^f. ~ ^{vān}, trącić, ostrzędz trzącąc; wlec się. ~trot, wolny kłus; machinalne nawykniecie. ~~ ^a, jednostajny, monotonny.
- joggle ^{vān}, popychać, trząść, szarpać.
- John, Jan (imię) ^m; St. ~'s bread, (bot.) chleb świętojanski. ~bull, Anglik ^m. ~'s-wort, (bot.) świę-tojańskie ziele.
- join ^{vān}, złączyć (się), skojarzyć (się); zbić; przytykać, graniczyć; to ~ a person, dogonić kogo; to ~ battle, spotkać się, stoczyć bitwę; to ~ interest with, mieć z kim wspólne interesa; to ~ with, zgadzać się, podzielać zda-nie czyje; to ~ a party, przyłą-czyć się do towarzystwa. ~er, stolarz ^m. ~ery, robota stolarska; stolarstwo ⁿ.
- joint, fuga ^f spojenie ⁿ; (anat.) staw ^m; (bot.) kolanko ⁿ; nit, szarnir ^m; udo ⁿ; udziec ^m; miejsce złą-czenia się dwu rzeczy. ~ ^a spo-jony; wspólny; out of ~, wywa-żony ze stawu, zwichnięty; w nie-ladzie. ~ ^{vā} spoić, złączyć. ~ed ^a, mający stawy; (bot.) ko-lankowaty, węzlisty. ~er, ró-wnacz ^m (hebel). ~heir, współ-dziedzic ^m. ~ly ^{ad}, razem, po-społku; ~ stock company, towa-rzystwo akeyonaryuszów. ~te-
- nant, współwłaściciel ^m (ziemi). ~ure ^{vā}, wyznaczyć do żywotie. joist, belka poprzeczna. ~ ^{vā}, kłaść belki poprzeczne.
- jokile, żart ^m. ~e ^{vñ}, żartować, żarty stroić (z kim). ~er, żar-towniś, figlarz ^m. ~ingly ^{ad}, żartem.
- jole, joll, policzek ^m, lice ^{pl}.
- jolliness, ~ity, wesołość, ochoczość ^f. ~y ^a, hozy, wesoły. ~y boat, jolla ^f (mały statek i lub 2 masztowy).
- jolt, trzęsienie ⁿ, stukot ^m. ~ ^{vñ}, trząść (o powozie), szarpać.
- jonquille, (bot.) żółty narcyz, żonkilla ^f. [cisnąć się].
- jostle ^{vān}, szturchać, popychać; jot, punkcik ^m, krzta; (fig.) jota ^f; not a ~, ani trochę, ani na jotę. ~ ^{vā}, notować. ~ting, uwaga, notatka ^f.
- journal, dziennik ^m; pismo ⁿ; ga-zeta ^f. ~ist, dziennikarz ^m. ~ize ^{vā}, zapisywać w dziennik.
- journey, podróż (ladem), dzień ^m podróży. ~ ^{vñ}, podróżować. ~man, czeladnik, pomocnik ^m. ~work, dzienna robota rzemieślnika.
- joust, turniej ^m.
- Jove, Jowisz ^m.
- jovial ^a, jowjalny, wesoły. ~ity, ~ness, jowialność ^f.
- jowl, vid. jole.
- joy, radość ^f, wesele; szczęście ⁿ. ~ful, ^a, radośny, wesoły. ~fulness, ~ousness, wesołość ^f. ~less ^a, niewesoły, smutny. ~ness, niewesołość ^f. ~ous ^a, wesoły, radośny; rozweselający, pocieszający.
- jubilant ^a, wykrzykujący z ra-dości. ~ate ^{vñ}, wykrzykiwać z radości. ~ation, okrzyki ^{pl} ra-dości. ~ee, jubileusz ^m, uroczystość pamiątkowa.
- Judaic(al) ^a, żydowski. ~sm, judaizm ^m.
- Judas, Judasz ^m (imię); (fig.) zdrajca ^m. ~coloured ^a, ryzy,

rudy (o włosach i brodzie). ~hole, wyzierać.

judge, sędzia; znawca ^m. ~van, sądzić, osądzać; wyrokować. ~ment, sąd ^m, sądzenie; wyrokowanie ⁿ; wyrok; rozsądek; sąd ^m, zdanie ⁿ; *in my ~~, mojem zdaniem*; *to give ~~, wydać wyrok*; *the day of ~~, dzień sądu ostatecznego*, dzień sądny. ~~seat, trybunał ^m.

judicative ^a zdolny sądzić o rzeczech, kompetentny. ~catory ^a, sądowy. ~~trybunał, sąd ^m; sądownictwo ⁿ. ~cature, władza sądowa; sąd, trybunał ^m. ~cial ^a, sądowy, prawny. ~cious ^a, rossadny, ze zdrowym rozsądkiem; rozważny. ~ciousness, zdrowy rozsądek, rozum ^m.

jug, brzuchaty dzban, kufel duży; śpiew ^m (słowika etc.).

juggl^e, kuglarstwo; matactwo oszukaństwo ⁿ. ~e ^{vna}, kuglować, sztuki pokazywać; oszukiwać. ~er, kuglarz; oszust ^m. ~ingly, po kuglarsku. [wy.

jugular, (anat.) gardłowy, szyjowy.

juic^e, sok ^m. ~eless, niesoczysty.

~iness, soczystość ^f. ~y ^a, so-

jujub, ~e, (bot.) jujuba ^f. [czysty.

julep, ulepek ^m.

July, Lipiec ^m (miesiąc).

jumble, mieszanina ^f. ~van, po-

mieszać, zmieszać (sie).

jump, skok, sus ^m. ~vna, skakać,

skoczyć; trząść (o wozie); zga-

dzać się; *to ~ over*, przeskoczyć.

~er, skoczek ^m.

junction, złączenie, połączenie ⁿ.

~ure, punkt łączenia się; staw ^m, spojenie ⁿ; fuga ^f; zbieg ^m okoliczo-

ści; ~~s of time, okoliczności czas-

June, Czerwiec ^m (miesiąc). [su.

jungle, gestwina ^f. [lata.

junior ^a & ^s młodszy. ~ity, młodsze

juniper, (bot.) jałowiec ^m. [wych.

junk, kawały starych lin okreto-

junket, wesoła zabawa; piknik ^m.

~vn, hulać, biesiadować.

junta ^a, junta ^f (rada stanów w Hiszpanii). ~o, sekretne zgromadzenie; spisek ^m.

jurat, przysięgły, ławnik ^m. ~ory ^a, składający przysięgę.

juridical ^a, sądowy, prawniczy.

~sconsult, jurysta ^m, prawnik uczony. ~sdiction, jurysdykeya ^f, sądownictwo ⁿ. ~sditional ^a, sądowy, prawny. ~sprudence, prawoznawstwo ⁿ, juryprudencja.

~st, jurysta, prawnik ^m.

juror, przysięgły ^m. ~y, sąd ^m przysięgłych, jury ^m. ~yman, przysięgły. [tniej potrzeby.

jury-mast, (mar.) maszt od osta-

just ^a sprawiedliwy, słuszny; pra-

widłowy; dokładny. ~ad wła-śnie, dopiero co; ~so, właśnie, nie inaczej; but ~, dopiero co.

~ly ^a sprawiedliwie, słusznie; uczciwie; dokładnie. ~ness, słuszność; rzetelność ^f.

justice, sprawiedliwość, słuszność;

rzetelność ^f; sędzia ^m; *to do ~*, wymierzyć sprawiedliwość; ~ of the peace, sędzia ^m pokoju. ~ship, urząd ^m sędziego.

justifiable ^a, należący do pe-

wnego sądownictwa. ~fiable ^a, dający się usprawiedliwić, pra-

wowity. ~ness, prawowitość, prawnośc, przebaczlivość ^f. ~fica-

tion, usprawiedliwienie; rozgrze-

szenie ⁿ. ~ficate, ~ficator ^a, usprawiedliwiający. ~fier, obrońca, usprawiedliwiciel ^m. ~fy ^va, usprawiedliwiać, bronić; uznać,

niewinnym.

justle ^v^a, vid. jostle.

jut ^vⁿ, sterzczeć, wystawać. ~ting ^a, wypukły, wystający.

jute, dżut ^m.

juvenile ^a, młodzieńczy, młodociany. ~lity, wiek młodzieńczy; młodzieńczosć ^f.

juxtaposse ^v^a, kłaść obok siebie.

~ition, ościennosć ^f; kładzenie ⁿ obok siebie.

K.

kale, kapusta kędzierzawa, kędziorka ^f.

kaleidoscope, kalejdoskop ^m.

kali, (bot.) sodnik alkaliczny.

kangaroo, (zo.) kangur ^m.

kaolin, (min.) kaolin ^m, porcelanówka ^f.

kedger, najmniejsza kotwica.

keel, tram ^m (okrętu); berlinka, węglarka ^f (statek). ~age, portowe ⁿ (opłata portowa). ~son, (mar.) stępka ^f.

keen ^a ostry, sieczny; gwałtowny, gorliwy; (fig.) gryzący, szczypiący, przejmujący, przenikliwy. ~ly ^{ad} ostro, szybko. ~ness, ostrość (fig.); szybkość, przenikłość ^f (fig.). ~eyed, ~sighted ^a bystroki, bystrego wzroku.

keep, ciemnica ^f (turma); (mil.) okop ^m, reduta ^f; utrzymanie, wyżywienie ⁿ. ~ ^{vān}, trzymać, dzierzyć; zachować, utrzymywać (się); przestrzegać (praw); prowadzić (książki); obchodzić (święto); do-trzymać, zachowywać (post); po-wstrzymać; trwać; mieszkać, przebywać; to ~ books, prowadzić książki, być buchalterem; to ~ company, towarzyszyć; to ~ in view, mieć na uwadze; to ~ one's word, dotrzymać słowa; to ~ one's temper, hamować się, nie wybu-

chać; to ~ time, trzymać takt; to ~ in mind, zatrzymać w pamięci; to ~ away, powstrzymać; nie zjawiać się, trzymać się zdala; to ~ back, wstrzymać, pozostać; zaniechać; to ~ bad hours, późno do domu powracać; to ~ down, zniżyć, upokorzyć; to ~ from, powstrzymać, powściągnąć; taić (przed kim); to ~ good hours, zawsze do domu wracać; to ~ in, trzymać w karbach, w domu; to ~ off, trzymać zdala, niedopuszczać; to ~ on, postępować,

kickshaw

ciągnąć dalej; to ~ out, wyłączyć; zostawać na dworze; to ~ to, trzymać się czego, obstawać przy czem; to ~ up, podnieść do góry; to ~ the wind, iść z wiatrem. ~er, zachowywacz; dozorca, stróż; buchalter; dzierżyciel ^m; Keeper of the Great Seal, wielki pieczętarz, kanclerz ^m. ~ing, zachowywanie ⁿ; dozór ^m, opieka ^f; utrzymanie, wyżywienie ⁿ. ~sake, pamiątka ^f, upominek ^m.

keg, beczułka, baryłka ^f.

kelp, szuwar, kelp ^m (sodo surowa).

ken ^{vā} zobaczyć, dostrzec.

kennel ^{vñ} psiarnia ^f; lisia nora. ~ ^{vñ} siedzieć w norze; mieszkać w dziurze, w lichej chacie.

kentledge, żelastwo ⁿ (jako balast okrętu).

kept ^{vñ} & ^P, od to keep.

kerchief, chusta, chustka ^f na głowę lub szyję. ~ed ^a zakwakerf, karb ^m, zacięcie ⁿ [fiony.

kermes, czerwiec ^m (owad).

kern, pieszy żołnierz irlandzki; włóczęga ^m.

kernel, ziarnko ⁿ; pestka ^f, jądro ⁿ (też fig.). ~ ^{vñ} ziarnić się. ~y ^a ziarnisty. [na obicia, karazja ^f.

kersey, gatunek ^m płotna grubego

kestrel, (orn.) pustułka ^f.

ketch, statek ^m o dwu masztach.

kettle, kocioł ^m. ~drum, (muz.) kocioł ^m. ~drummer, bijący w litawry.

key, klucz, kluczyk; klin; klawisz ^m.

~board, klawiatura ^f

~hole, dziura ^f w zamku, do klucza. ~note, ~tone, (muz.) tonika ^f.

~stone, (arch.) zawor-nik ^m; under lock and ~, pod

khan, chan ^m. [kluczem.

kibe, odzieblizna (otwarta).

kick, kopnięcie, uderzenie ⁿ. ~ ^{vān} kopnąć nogą, wierzgać; to ~ against, powstawać przeciw cze-mu, sprzeciwiać się; to ~ up a noise, narobić hałasu.

kickshaw, coś dziwacznego; dro-

- bnąstka ^f; przysmaczek ^m; dodatkowa potrawka.
- kid**, koźlę, kozłatko ^m; koźia skóra. ~ ^{vñ} kocić się, parkocić się.
- kid**, balia, fasa ^f.
- kidnap** ^{vñ} skraść cudze dziecko, zaprzedać w niewolę. ~per, złożziej ^m dzieci, przedawca ^m dusz.
- kidney**, nerka ^f, cynadry *pl.*; pokrój, gatunek ^m; *Men of your ~*, ludzie podobni tobie. ~bean, (*bot.*) groch szablasty, fasola.
- kill** ^{vñ} zabić; bić (bydło); *to ~ oneself*, odebrać sobie życie. ~er, zabójca, morderca ^m.
- kiln**, piec ^m do wypalania (cegieł etc.), suszarnia ^f. ~dry ^{vñ} wysuszyć w piecu, w suszarni.
- kilogram**, kilogram ^m. ~metre, kilometr ^m. [przez Szkotów].
- kilt**, spódniczka krótka (noszona kin, ród ^m; pokrewieństwo, powinowactwo ^m; krewni *pl.* ~ ^a, pokrewny; podobny; *next of ~*, najbliżsi krewni. ~sfolk, rodzeństwo ^m; krewni *pl.* ~sman, krewny ^m.
- kind** ^a dobrotliwy, łaskawy; grzeczny, uprzejmy; *be so ~ as to do*, bądź tak łaskaw to uczynić. ~hearted, dobroduszny, dobrotliwy.
- kind**, rodzaj, gatunek; tryb, sposób ^m; *the female ~*, płeć żeńska; *to pay in ~*, płacić w naturze (nie pieniędzmi); (*fig.*) płacić również monetą; *every ~ of people*, wszelkiego rodzaju ludzie. ~ly ^a, grzecznie, uprzejmie. ~ness, łaskawość, grzeczność, uprzejmość ^f.
- kindle** ^{vñ}, zapalić (się); (*fig.*) wzniecać, zagrzewać.
- kindred**, pokrewieństwo ^m; rodzina ^f, krewni *pl.* ~ ^a, pokrewny; podobny.
- king**, król; król ^m (w kartach, szachach etc.); dama ^f (w warcabach). ~ ^{vñ} wynieść na króla; *to ~ a man at draughts*, zrobić damę w warcabach. ~dom, król
- lestwo ^m. ~fisher, (*orn.*) zimorodek ^m. ~let, królik ^m. ~like, ~ly ^a, królewski. ~ly ^a, po królewsku.
- kink**, (*mar.*) supeł ^m na linie.
- kintal**, centnar ^m.
- kiosk**, kiosk ^m, altanka ogrodowa.
- kip**, skóra ^f (nielodowego bydlęcia).
- kipper**, łosoś ^m; śledź wędzony.
- kirk**, kościół (tylko w Szkocji) ^m.
- kirtle**, kaftan ^m; spódniczka ^f.
- kiss**, pocałunek ^m. ~ ^{vñ} (po)całować, dać buziaka; lekko się dotknąć. ~ing, całowanie ^m; ~~crust, przylepka ^f (u chleba).
- kit**, małe skrzypce.
- kit**, butel; ceber ^m, wiadro; zaopatrzenie ^m; bagaż ^m.
- kitchen**, kuchnia ^f. ~boy, kuchta ^m. ~garden, ogród warzywny. ~maid, dziewczyna kuchenna, pomywaczka ^f.
- kite**, kania ^f (*orn.*); smok, latawiec ^m (z papieru); sfałszowany weksel. ~flying, matactwo wekslowe.
- kith**, znajomi, przyjaciele *pl.*
- kitten**, kocię, kociątko ^m. ~ ^{vñ}, okocić się.
- knack**, obrót, sortel ^m; zręczność ^f, spryt ^m, biegłość ^f; ~s *pl.*, dzadek ^m (do orzechów łupania).
- knacker**, handlarz staremi końmi; oprawca ^m.
- knag**, sek (drzewie), garb ^m; brodawka ^f. ~giness, sekatość ^f. ~gy ^a sekaty. [szczęć. ~, sek ^m.
- knap** ^{vñ}, zgryźć, rozgryźć; trzeknapsack, tajstra ^f, tornister ^m.
- knave**, filut, szelma; żot, oszust ^m; walet (w kartach) ^m. ~ery, szelmostwo, żotrostwo ^m. ~ish ^a, szelmowski, żotrowski, hultajski. ~ishness, vid. knavery.
- knead** ^{vñ} miesić, ugniatać. ~ing-trough, dzieża ^f, niecka piekarska.
- knee**, kolano ^m. ~cap, ~pan, (*anat.*) nakolanek ^m. ~deep ^a, aż po kolana. ~string, podwiązka ^f.

kneed ^a, kolankowy (rośl.); *in ~*, z kolanami wygiętymi; *out ~*, z kolanami wygiętymi.

kneel ^{vñ}, klęczeć; *to ~ down*, uklęknąć. ~ingly ^{ad} na kolanach, klecząc. [umarłego.]

knell, dzwonienie; dzwonienie ⁿ za knelt ^{pr & p}, od *to kneel*.

knew ^p, od *to know*.

knicker, szczutek ^m.

knicker-bockers *pl.*, spodnie sięgające tylko po za kolana.

knick-nakcs *pl.*, ~nackery, fraszka, zabawka ^f.

knife, (*pl. knives*), nóż ^m. ~blade, ostrze ⁿ noża. ~handle, trzonek ^m.

knight, rycerz; kawaler; giermek; kawaler (orderu); walet (w kartach); konik (w szachach) ^m. ~va, pasować na rycerza. ~age, rycerstwo ⁿ. ~errant, błędny rycerz. ~errantry, błędne rycerstwo. ~hood, rycerstwo ⁿ, stan rycerski. ~liness, rycerskość ^f. ~ly ^a, rycerski. ~~ ^{ad} rycersko, zwyczajem rycerskim.

knit ^{vñ}, robić na drótach, dzierżać; wiązać; połączyć się; *to ~ the brows*, marszczyć brwi. ~, dziergana robota. ~ster, pończosznik ^m, pończoszniczka ^f (robiąca pończochę). ~ting, robienie ⁿ pończoch. ~ting-needle, drót ^m do robienia pończoch, iglica ^f. ~ting-sheath, futerał ^m na dróty. ~ting-work, pończoszkowa robota, na drótach.

knob, gałka (u szpady); klamka ^f; guz; sęk; kutas ^m. ~bed ^a, guzowaty, sękaty. ~biness, sękałość, garbatość ^f. ~by ^a, vid. knobbed.

knock, kołatanie (do drzwi), stukanie; uderzenie ⁿ. ~ ^{vñ}, stukać, pukać, kołatać (do drzwi); uderzyć; *to ~ at the door*, pukać do drzwi; *to ~ against*, uderzyć (się) o co; *to ~ down*, powalić; *to ~ in*, wbijać; *to ~ off*, odbić, odtrącić; *to ~ under*, poddać się,

złożyć broń. ~er, pukający, kołatacz ^m; kołatka ^f.

knoll, wzgórek, wierzchołek ^m. knoll ^{vñ}, dzwonić; dzwonić na pogrzeb.

knop, paczek ^m.

knot, sęk; węzeł ^m; (*bot.*) kolanko ^m; gałka ^f (szpady); zawiłość ^f, zawiłkanie ⁿ. ~ ^{vñ} wiązać, spletać; zawiłać; dostać sęków. ~grass, (*bot.*) rdest ptasi. ~ted ^a, węzłowy; (*fig.*) zawiły. ~tiness, sękałość; zawiłość ^f, zawiłkanie ⁿ. ~ty ^a, sękowany, węzłowy; trudny, zawiły; ~~work, pleciona robota, plecionka ^f.

knout, knut ^m.

know ^{vñ}, umieć; znać, wiedzieć; dowiedzieć się; *to let ~*, dać znać.

~able ^a, mogący być poznany.

~er, znawca ^m. ~ing ^a, znający; umyślny, świadomy; doświadczony; mądry. ~ingly ^{ad} świadomość, umyślnie; biegły; mądrze.

~ledge, wiadomość; znajomość, wiedza; świadomość ^f.

known ^p, & ^a, znany; if it should come to be ~, jeżeli się do wyda.

knuckle, kłykieć ^m, kostka ^f; staw ^m.

~ ^{vñ}, poddać się, uledz.

kopeck, kopek, kopiejka.

Koran, koran ^m.

L.

la ⁱ, patrz! oto!

label, etykiet (na towarach etc.), napis ^m; sygnatura ^f (na pakiecie).

~ ^{vñ}, przylepić kartkę (na czem), kartka co oznaczyć.

labial ^a, ustny, wargowy; ~~ letters, głoski wargowe. ~ate(d) ^a, (*bot.*) wargowy, wargowaty.

laboratory, laboratoryum ^m; pracownia chemiczna ^f. ~ious ^a, pracowity; trudny. ~iousness, pracowitość ^f; trud, mozół ^m.

labour, praca ^f; usiłowanie [?]

trudy pl.; bole (przy rodzeniu). ~ *vna* pracować; mozolić się; wypracować; *to ~ with child*, móczyć się przy porodzie. ~*ed* ^a, wypracowany; przesadny, zbyt wykwintny (styl). ~*er*, robotnik; wyrobnik ^m.

laburnum, (*bot.*) szczodrzenica f. **labyrinth**, labirynt ^m; manowce pl.; (*fig.*) zawiłość f. ~*al*, ~*ian* ^a, pełen krętych dróg; zawiły.

lac, lak ^m (do pieczętowania).

lace, sznurek ^m, sznurowadło ⁿ; koronka f.; galon ^m, wyszycie ⁿ. ~ *vα* sznurować; wyszywać (koronkami, galonami). ~*maker*, koronkarz, szmuklerz ^m. ~*man*, handlujący koronkami. ~*woman*, koronkarka, szmuklerka f.

lacera||ble ^a, dający się rozerwać, rozszarpać. ~*te* *vα*, rozedrzyć, rozszarpać. ~*tion*, rozdarcie ⁿ.

lashes, (*jur.*) zaniedbanie, omieszkanie ⁿ.

lachry||mal ^a, saczający łzy, łzawy. ~*mary*, ~*mose* ^a, zawierający łzy, łzawy. ~*matory*, łzawnica f. (u starożytnych).

lack, brak, niedostatek ^m, potrzeba f.; *John Lackland*, Jan Bez Ziemi. ~ *vna* nie mieć; potrzebować; brakować. ~*all*, biedaczysko ⁿ; nieborak ^m. ~*lustre* ^a, przyjemiony, bez blasku.

lackey, lokaj ^m. ~ *vān*, służyć jako lokaj; (niewolniczo) służyć.

lacmus, lakmus ^m.

lacon||ic ^a, lakoniczny, zwieżły. ~*ically* ^{ad} lakonicznie. ~*ism*, ~*icism*, lakonizm ^m, krótkomównośc, lakoniczność f.

lacquer, pokost ^m. ~ *vα*, lakierować, pokostować.

lact||ation, karmienie ⁿ piersiami, czas ^m karmienia. ~*eal* ^a, mleczny. ~*-fever*, gorączka pokarmowa. ~*-vessels* pl., (*anat.*) limfatyczne naczynia. ~*escence*, mleczność f.; sok mleczny (roślin). ~*ic* ^a, mleczny (*chem.*) ~*iferous* ^a

mleko zawierający. ~*ific* ^a, tworzący mleko.

lad, chłopak, chłopiec; młodzieńiec ^m. [wica].

ladanum, (*chem.*) ladan ^m (żyladder, drabina, drabka f. ~*rope*, (*mar.*) sznurowa drabina.

lad||e *vα* (*fig.*) obciążać, obarczać. ~*en* ^p, od *to lade* & ^a naładowany. ~*ing*, ładowanie ⁿ; ładunek ^m; *bill of ~~,* konosment ^m (list frachtowy morski).

ladle, warzachew f.; czerpadło ⁿ; szufla f. ~*ful*, pełna łyżka.

Lady, (angielski tytuł dam wyższego urodzenia) lady; pani.

lady, pani (domu); dama (wykształcona); żona; a *young ~*, panna; *Our Lady*, Matka Boska; *ladies!* szanowne Panie! ~*bird*,

~*bug*, ~*cow*, ~*fly*, biedronka f. ~*day*, Zwiastowanie N.P. Maryi.

~*like* ^a, dobrze wychowany; delikatny. ~*'s-maid*, pokojówka f.

~*ship*, *your ~~,* Wasza Miłość.

lag *vñ*, opóźniać się; wlec się. ~*gard* ^a & ^s, mitrézny, powolny; mitręga, guzdralski ^m. ~*ger* ^a, powolny, ociągający się.

lagoon, lagune, laguna f.

laic, człowiek świecki. ~ ^a, świecki. ~*ally* ^{ad} po świecku.

laid ^p, od *to lay*.

lain ^p, od *to lie*.

lair, legowisko ⁿ; matecznik ^m.

laird, właściciel gruntowy (w laity, stan świecki). [Szkoccy].

lake, jezioro ⁿ.

lama, (*zo.*) lama f. [kana złotem.

lama, tkanina wełniana przetylamb, jagnię ⁿ; skopowina f. ~ *vñ*, kocić się. ~*kin*, jagniątko ⁿ; baranek ^m. ~*skin*, skóra jagnięca.

~*'s-wool*, jagnięca wełna f.

lambent ^a, (*fig.*) powierzchowny; błyszczący.

lame ^a, chromy, kulawy, ułomny; niedoskonały, zły. ~ *vα*, okulawić. ~*ly* ^{ad}, kulawo. ~*ness*, kulawość f.

lamella, (*pl. lamellae*), blaszka ^f.
 ~r ^a blaszkowy, w blaszki ułożony. ~ted ^a wyłożony blaszkami, blaszkowaty.

lament, narzekanie ⁿ, żale *pl.*
 ~wryzkać, ubolewać; opłakiwać. ~able ^a pozałowania godny; opłakany. ~ableness, stan opłakany. ~ation, wyrzekanie, opłakiwanie ⁿ. ~er, ubolewający, narzekacz ^m. ~ingly ^{ad}, z płaczem, upłakanie.

lamina, (*pl. laminae*), blaszka ^f, listek ^m. ~r, ~te, ~ted ^a blaszkowaty. ~tion, płaszczanie ⁿ na blaszki.

Lammas, 1 Sierpnia (data).

lamp, lampa ^f; (*fig.*) światło ⁿ. ~black, kopeć ^m lampy. ~glass, szkło ⁿ do lampy, klosz ^m. ~lighter, zapalacz ^m lamp, latarnik ^m. ~post, słup ^m latarni. ~shade, klosz ^m do lampy; abażur ^m. ~wick, knot lampowy.

lampoon, paszkwil ^m. ~v^a wyszydzić (kogo). ~er, paszkwilant ^m.

lamprey, (*zo.*) minog ^m.

lanalte, ~ted ^a wełnisty.

lance, lanca, pika ^f; kopijnik, ułan ^m. ~v^a pchnąć, przeszyć (lancą). ~corporal, starszy żołnierz, gefreiter ^m. ~r, kopijnik, ułan ^m. ~t, (*chir.*) lancet ^m.

lacinat^{ile} v^a, rozszarpać. ~ion, kłucie ⁿ (kolka).

land, ziemia ^f, ląd; grunt ^m, własność gruntowa; naród ⁿ; by ~, lądem. ~van, wylądować, wysadzić na ląd. ~breeze, wiatr ^m od lądu. ~ed ^a posiadający własność gruntową. ~force, siły lądowe. ~grave, landgraf ^m. ~graviate, landgrafstwo ⁿ. ~holder, właściciel ^m dóbr. ~ing, wylądowanie; wyladowywanie; przystań ^f. ~jobber, handlujący dobrami. ~lady, dziedziczka; gospodyn ^f (domu). ~less ^a nie posiadający własności gruntowej. ~locked ^a lądem oto-

czony, ochronny (port). ~loper, włóczęga ⁿ. ~lord, pan, dziedzic; karczmarz; gospodarz ^m (domu). ~man, żołnierz lądowy. ~mark, kopiec ^m, kamień graniczny. ~owner, właściciel ziemski ⁿ. ~rail, (*orn.*) derkacz ^m. ~scape, krajobraz ^m. ~slip, ~slide, obruszenie się ⁿ ziemi. ~sman, mieszkaniec ^m lądu. ~steward, ekonom, rządca ^m. ~surveyor, geometra ^m. ~tax, podatek gruntowy. ~waiter, strażnik ^m komory celnej. ~ward ^a & ^{ad}, ku lądowi; ku lądowi leżący.

lane, uliczka ^f, załek ⁿ; drożyna ^f (między płotami etc.).

language, język ^m, mowa ^f; wysłowiecie ⁿ; styl ^m. ~d ^a biegły w językach.

languid ^a słaby, indły, nie mający życia. ~ly ^{ad} słabo, bez życia. ~ness, słabość ^f, brak ^m życia.

languish vⁿ, omdlewać, słabnąć; tępknąć; usychać. ~ing ^a omdlewający; tępknący. ~ingly ^{ad} omdlewając, słabo; tępko wie. ~ment, languor, omdlenie, osłabienie ⁿ; tępnota ^f. ~ous ^a osłabiony, słaby; nudny.

laniards pl., liny okrętowe.

lanigerous ^a wełną okryty, wełnisty.

lank ^a chudy, cienki, wysmukły; obwisły, wiotki. ~ness, cienkość, wysmukłość; obwiłość ^f. ~y ^a vid. lank.

lanner, (*orn.*) raróg ^m. ~et, raróg samiec. [karty].

lansquenet, lancknecht ^m (gra w lantern, latarnia ^f). ~jaws pl., wychudła twarz. ~tower, ~turret, (*arch.*) wieża latarniowa, latarnia ^f.

lap, łono ⁿ. ~dog, pies saworyt ^m.

lapleared ^a kłapouchy. ~full, pełna poła.

lap vⁿ, obwiniać; fałdować, marszczyć; leżeć na (jak dachówka).

lap *v/a* chłepać, pić (jak psy, koty). ~per, chłepczący.

lapel, lapelle, wyłoga *f* (u surduta).

lapid||ary, kamieniarz; rytownik *m*.
~~ *a* ryty na kamieniu lapidarny.
~~, rytownik *m*, wyrzynający na kamieniu. ~ification, skamienienie *??* ~ify, skamienić. ~ist, jubiler *m*. [lazur *m*].

lapis lazuli, kamień *f* lazurowy,
lappet, koniuszek, cypel *m*.

lapse, upadek *m*; błąd *m*, omyłka *f*; przeciąg czasu, upływ *m* (czasu).
~ *vna*, pośliznąć się, upaść (*fig.*); pomylić się; popaść (w co); (*jur.*) przepaść; upłynąć, minąć.

lapwing, (*orn.*) czajka *f*.

larceny, (*jur.*) kradzież *f*.

larch-tree, modrzew *m*.

lard, słonina *f*. ~ *va* szpikować (słoninę). ~aceous *a* słoninowy.
~er, śpiżarnia *f*. ~ing-pin, szpinkulec *m*. ~on, kawałek *m* słoniny.
~y *a* obfitujący w słoninę.

large *a* wielki, szeroki, obszerny; przestronny, rozległy; obfitły; *at* ~, obszernie; swobodnie; *to go at* ~, pójść w świat. ~hearted *a* z wielkim sercem, szlachetny.
~ly *ad* obszernie; obficie. ~ness, szerokość, wielkość *f*; rozwlektłość.

largess, hojny podarunek.

lark, skowronek *m*; psota *f*, figiel *m*.

larmier, rynna *f*.

larum, alarm *m*, larum *??* [szka *f*. larva, (*pl. larvae*), gąsienica, laryngeal, ~gean *a* (*med.*) krtańiowy. ~x, (*pl. ~ges*), krtań *f*.

lascivious *a* lubieżny, jurny.
~ness, lubieżność; swawola *f*.

lash, cięgi *pl.*, chłosta *f*; przycinki *m*, przymówki *pl. f*. ~ *ván*, chłostąć, smagać; wyszydzić. ~er, chłostający, smagający.

lass, dziewczyna *f*. ~ie, młoda dziewczyna.

lassitude, znużenie, utrudzenie *??*
last *a* & *ad* ostatni; przeszły,

upłyниły; ostatniego razu; wreszcie; *the ~ but one*, przedostatni; *at ~*, na koniec, w końcu; *to the ~*, do ostatka; ~ night, wczoraj wieczorem; ~ of all, w końcu; ~ week, przeszły tydzień. ~, ~ly *ad* na końcu.

last *v/n*, trwać; zachowywać się, konserwować się. ~ing *a* stały, trwały, wytrwały. ~ingly *ad* trwale. ~ingness, trwałość *f*.

last, kopyto (szewskie).

last, łaszt *m* (waga).

latch, klamka *f*. ~ *va* zamknąć na klamkę. ~key, klucz.

latchet, rzemyk trzewiczny.

late *a* późny; ostatni, były; zmarły, świętej pamięci. ~ *ad* późno; *of ~*, ~ly *ad* niedawno temu. ~ness, spóźnienie się; późna pora.

laten||t *a* skryty, ukryty. ~tly *ad* skrycie, ukrycie

lateral *a* uboczny, poboczny.
~ly *ad* z boku, pobocznie.

lath, łata, żerdź *f*. ~ *va* obie łatami. ~work, przybicie *"* łat

lathe, tokarnia *f*. [na krokwie.

lather, mydliny *pl.* ~ *ván*, na-

mydlić; musować, pienić się.

Latin *a* łaciński. ~, łacina. ~ism, wyrażenie właściwe języków łacińskiemu. ~ist, łacinnik *m*, biegły w łacinie. ~ity, łacina *f*.

latish *a* przypożny.

latitude, szerokość *f* (geograficzna); (*fig.*) obszerność, rozległość *f*; nieokreślona wolność.

~inarian *a* wolny, nieskrepowany. ~~ , niedowiarek, libertyn *m*. ~inarianism, tolerancja *f*; libertynizm *m*.

latria, czczenie *"* (Boga).

latrine, ustęp, waterklozet *m*, latatten, mosiądz *m*. [tryna *f*.

latter *a* późniejszy; nowoczesny.
~ly *ad* niedawno.

lattice, krata u (okna) *f*. ~window, okno z kratami. ~work, kraty żelazne.

laud, wielbienie ⁿ; pieśń pocuwalna. ~ ^{v^a} chwalić, wielbić, wyślawać. ~able ^a chwalebny. ~ability, ~ableness, chwalebność ^f. ~atory ^a pochwalny. **laudanum**, laudanum ⁿ; opium ^m. **laugh**, śmiech ^m; śmianie się ⁿ. ~ ^{v^a} śmiać się; naśmiewać się; to ~ at, śmiać się z czego, drwić; to ~ outright, zaśmiać się na całe gardło; to ~ in one's sleeve, z cicha się naśmiewać; to ~ to scorn, wyszydzić. ~able ^a śmieszny. ~ableness, śmieszność ^f. ~ed at, wyśmiany. ~er, śmieszek, chichot ^m. ~ing, śmianie się ⁿ. ~ing-gas, gaz rozweselający ^m. ~ing-stock, cel ^m pośmiewiska. ~ingly ^{ad} ze śmiechem, wesoło. ~ter, śmiechy *pl.*, chichotanie ⁿ; to break out into fits of ~~, rozśmiać się w głos. **launch**, spuszczenie ⁿ (okrętu); szalupa ^f. ~ ^{vⁿ} ciskać, rzucać; spuścić (okręt z warsztatu); puścić na świat (dzieło etc.); rozwodzić się. [nia ^f.] **laundress**, praczka ^f. ~ry, pral. **laureate** ^a uwieńczony laurem. poet ~, poeta uwieńczony. **laurel**, (*bot.*) laur, wawrzyn ^m. ~led ^a vid. laureate.

lava, lawa ^f. **lavation**, mycie, obmycie ⁿ. ~atory, pokój do mycia, kąpiel ^m; pławienie ⁿ kruszów. ~~ ^a myjący, czyszczący. ~e ^{v^a} myć, prać, podmywać; myć się, kąpać się.

lavender, (*bot.*) lawenda ^f. **lavish** ^a hojny, rozrzutny; (*fig.*) wolny, wykiełznany. ~ ^{v^a} rozrzucać, trwonić. ~ly ^{ad} rozrzutnie, hojnie. ~ment, ~ness, rozrzutność ^f, marnotrawstwo ⁿ. **law**, prawo ⁿ; uchwała, ustawa; nauka ^f prawa; proces ^m; civil ~, prawo cywilne; common ~, prawo zwyczajowe; ~ of nations, prawo międzynarodowe; doctor in (of) ~,

doktor ^m prawa; to follow the ~, słuchać prawa; to go to ~ with one, zaskarzyć kogo do sądu. ~book, książka prawnia. ~breaker, przestępca ^m prawa. ~ful ^a prawny, dozwolony prawem. ~fulness, prawność; prawomocność ^f. ~giver, ~maker, prawodawca ^m. ~giving ^a prawodawczy. ~less ^a nieprawny, przeciwny prawu. ~lessness, bezprawie ⁿ; bezrząd ^m. ~list, (doroczny) spis pracowników, adwokatów etc. ~suit, (*jur.*) proces ⁿ. ~yer, prawnik, jurysta, adwokat ^m.

lawn, łąka (w lesie), murawa ^f; batyst ^m. ~tennis, lawn tennis (zabawa w piłkę). ~y ^a jak łącznik.

lax ^a rzadki, luźny, rozłazły; nieokreślony, niedokładny. ~ative, (*med.*) rozwalniający. ~~, środek przeszczepiający. ~ity, ~ness, rozwołnienie ⁿ; rozłazłość, luźność; niedokładność ^f.

lay ^{p^r} od to lie.

lay ^{v^a} kłaść, położyć; stawić, postawić; przełożyć; wymyśleć, projektować; uciżyć, uśmierzyć; składać; zakładać się (o co); to ~ bare, obnażyć; (*fig.*) wykryć; to ~ claim to, rościć pretensye; to ~ eggs, niesć jaja; to ~ hold of, schwycić, uchwycić; to ~ open, odkryć, rozłożyć; to ~ siege to, oblegać, molestować; to ~ aside, odłożyć na bok; zaniechać; to ~ away, odłożyć, schować; to ~ before, przełożyć, przedstawić; to ~ by, sprzątać, schować; zbierać (grosze); to ~ one's self down, położyć się; to ~ in, włożyć; czynić zapasy; to ~ on, nałożyć; to ~ out, wyłożyć, wystawić; założyć (ogrod etc.); to ~ over, pokryć; to ~ to, przyłożyć; to ~ taxes, nakładać podatki; to ~ together, składać; to ~ under, podłożyć; to ~ up, sprzątać, schować, odłożyć.

lay, piosnka, śpiewka.

lay^a, świecki. ~figure, manekin^m.
~man, człowiek świecki.

layer, pokład^m, warstwa f; od-
kład^m, latorósl f.

lazar, łazarz, nędzarz^m. ~et,
~etto, ~house, lazaret, szpital^m.

lazily^a, leniwie, ospale. ~iness,
lenistwo^m, ospałość, gnuśność f.

~y^a, gnuśmy, leniwy, próżniacki.
~ybody, ~ybones, leniwiec^m.

lea, pole ogrodzone płotem.

leach, wyługowanie^m. ~v^a, wy-
ługować.

lead, ołów^m; ołowianka f; leads pl.,
dach ołowiany. ~v^a, zalać oło-
wiem; plombować (towary). ~^a,
ołowiany. ~en^a, ołowiany. ~mi-
ne, kopalnia f ołowiu. ~pencil,
ołówek^m (do pisania etc.). ~wort,
(bot.) oman kędzierzawy.

lead, dowództwo, kierownictwo,
przywodzenie^m; prym^m, pier-
wszeństwo^m; to take the ~, stawać
na czele. ~van, prowadzić, kie-
rować; dowodzić, przywodzić,
rej wodzić; przywieść (do czego),
skłonić; to ~ astray, poprowadzić
błędną drogą; to ~ the way, wska-
zywać drogę; to ~ a sedentary
life, wieszczyć życie siedzące; to ~
along, dalej prowadzić; to ~ aside,
odprowadzić na stronę; to ~ in,
wprowadzić; to ~ out, wypro-
wadzić. ~er, przewodnik, kie-
rownik; wódz; prowodyr^m; koń
lejcowy; artykuł wstępny (ga-
zety). ~ing, przewodzenie, kie-
rownictwo^m. ~ing^a, kieru-
jący, rej wodzący; pierwszy.
~~article, główny artykuł (ga-
zety). ~~fashion, panująca moda.
~~hand, zadana, ręka (w kar-
tach); dysponent^m.

leaf, (pl. leaves), liść^m; karta f
(papieru); skrzydło^m (u drzwi);
blaszka f; to turn over a new ~,
rozpocząć nowe (lepsze) życie.
~vn, puszczać liście. ~age, li-
ście pl. ~bud, pączek^m (rośliny).

~gold, złoto^m w listkach. ~less^a,
bezlistny. ~let, (bot.) listek^m.
~stalk, (bot.) szypułka. ~y^a,
liściasty.

league, liga f, przymierze^m. ~vn,
zawrzeć przymierze. ~r, sprzy-
mierzeniec^m.

league, mila (francuska).

leak, dziura f, otwór^m; szpara f.
~vn, ciec, przecickać, wpuszczać
wodę. ~age, przeciekanie. ~y^a,
przeciekający, wodę wpuszczają-
jący.

lean^a, chudy, chuderlawy; lichy,
nędzny. ~, chudzizna f. ~ly^a,
chudo, chuderlawo. ~nes, chu-
dość f. ~faced^a, chudy na twarzy.
lean^{vn}, opierać się, o co; nakła-
niać się. ~ing, skłonność f. ~ing-
staff, kosztur^m, kula f. ~ing-
stock, podpora f.

leap, skok, przeskok^m; to take a
~, skoczyć. ~vn, skakać, sko-
czyć; przeskakiwać; to ~ over,
przeskoczyć. ~er, skoczek, ska-
kacz^m. ~ingly^a, skacząc, sko-
kami. ~year, rok przestępny.

leapt^{pr & P}, od to leap.

learn^{ván}, uczyć się, nauczyć się;
poznawać; dowiedzieć się; to ~
by heart, uczyć się na pamięć;
to ~ by a letter, dowiedzieć się
z listu. ~ed^a, uczony; wykształ-
cony; doświadczony; the ~ed,
uczeni pl. ~er, uczeń^m. ~ing,
uczenie się^m; wiedza, nauka f

learnt^{pr & P}, od to learn.

lease, najem^m, arenda, dzierża-
wa f; to let by ~, puszczać w
dzierżawę; to take on ~, wziąć
w dzierżawę. ~vn, wydzierżawić.
~hold, dzierżawa f. ~holder,
dzierżawca^m.

leash, rzemień^m, smycz, swora f
~vn, wziąć na smycz, zesforować.

least^a, najmniejszy, najliczny.
~ad najmniej; at (the) ~, co
najmniej, przynajmniej; not in
the ~, bynajmniej.

leather, skóra (wyprawna) f. ~a

skórzany. ~ ^{vα} oprawiać w skórę. ~ bag, worek skórzany. ~ dresser, białośkórnik ^m. ~n ^a skórzany. ~y ^a skórkowaty.

leave, pozwolenie ⁿ; urlop ^m; pożegnanie ⁿ; by your ~! za pozwoleniem! to take ~, pożegnać się; give me ~, pozwól mi. ~ ^{vαn} zastawić; opuścić; porzucić; przestać; to ~ off, przestać; to ~ out, wypuścić; wyłączyć. ~taking, pożegnanie ⁿ.

leaved ^a (w wyrazach złożonych, *vid. leafy*).

leaven, zakwas; ferment ^m. ~ ^{vα} sprawić fermentację, rozczynić. ~ing, ukwaszanie ⁿ; ferment ^m. ~ous ^a rozczynowy.

leavings *pl.*, resztki, pozostałości *pl.*

lecher, rozpustnik ^m. ~ ^{vn} prowadzić rozpustne życie. ~ous, lubieżny. ~ousness, ~y, lubieżność ^f.

lection, (prze)czytanie ⁿ; wariant ^m. ~ary, książka z wyjątkami z piśma świętego do odczytywania ich w pewne dnie.

lecture, wykład, kurs ^m; kazanie ⁿ; napomnienie ⁿ; perora ^f. ~ ^{vαn} wykładać; napomnieć, skarcić. ~r, wykładowca, profesor, lektor ^m. ~ship, profesura ^f.

led, ^{PY} & ^P, od to lead. ~horse, koń przyprężny.

ledge, półka; listwa ^f; rafy *pl.*, zachodzące w morze. ~r, księga główna (kupców).

lee, (częściej ~s *pl.*), fusu *pl.*, lager ^m. [wiatru.

lee, (*mar.*) strona, odwrócona od leech, pijawka *(zo.)f*; weterynarz ^m.

leek, (*bot.*) pory *pl.*

leer, rzut ^m oka z boku. ~ ^{vna} strzelić okiem, spoglądać; oczami przyciągać.

left ^{PY} & ^P, od to leave. ~off ^a porzucony, znoszony (o ubraniu).

left ^a & ^{ad} lewy; na lewo. ~, lewa strona, ręka ^f; to the ~, na

lewo. ~handed ^a mańkut ^m, z lewej ręki. ~handedness, mańkuctwo ⁿ; niezgrabność ^f.

leg, noga; goleń ^f; nogą ^f (u stołu); słupek, postument ^m; ~ of mutton, udziec skopowy.

legacy, zapis, legat ^m. ~hunter, polujacy na spadki.

legal ^ū prawny, legalny. ~ity, ~ness, prawność ^f. ~ization, uwierzytelnienie, legalizowanie ⁿ. ~ize ^{vα} uwierzytelnić, legalizować. ~ly ^{ad} legalnie, prawnie.

legatee, spadkobierca, legatarjusz ^m.

legat|ə, legat ^m. ~eship, godność ^f legata. ~ine ^a legacki. ~ion, poselstwo ⁿ.

legend, legienda; bajka ^f; napis ^m wokoło monety. ~ary ^a bajeczny, zmyślony.

legerdemain, kuglarstwo ⁿ.

legged ^a (w złożonych wyrazach); two ~, dwunogi.

legibility, ~leness, czytelność ^f. ~le ^a czytelny.

legion, legja ^f; legion ^m; mnóstwo ⁿ. ~ary ^a legionowy. ~~, legjonista ^m.

legislate ^{vn} stanowić prawa. ~lation, prawodawstwo ⁿ. ~lative ^a prawodawczy. ~lator, prawodawca ^m. ~ature, prawodawstwo ⁿ; władza prawodawcza.

legitimacy, prawność ^f; urodzenie ⁿ z prawego łożca. ~te ^a prawny, ślubny, prawowity. ~te ^{vα} uprawnicać. ~teness, *vid. ~cy*. ~tion, uprawnienie ⁿ; legitymacja ^f.

legitimate, (*jur.*) legityma ^f.

legume *pl.*, owoc strączkowy. ~inose, ~inous ^a strączkowy.

leisure, czas wolny od zatrudnienia. ~ ^a wolny, swobodny, niezajęty; at ~, wolnym czasem, swobodnie.

~ly ^a & ^{ad} wolny, wygodny; wolnym czasem, wygodnie.

lemon, cytryna ^f. ~ ^a cytrynowy. ~ade, limonada ^f.

lend *v^a*, udzielić, pożyczyć; *to ~* ~ assistance, dopomóż; *to ~ a hand*, być pomocnym; *to ~ out, wypożyczyc*. ~er, pożyczający, wierzyciel ^T.

length, długość ^f; trwanie; oddalenie ^f; *at ~*, nakoniec; *in ~ of time*, z czasem; *at full (whole) ~*, w całej długości; w pełnej postaci. ~en *v^an*, przedłużyć, wydłużyć (się). ~ily *ad*, długo, przydługo. ~ways, ~wise *ad*, wzdłuż. ~y *a*, przydługi, dość długie.

lenient *a*, łagodny. ~tive *a*, łagodzący, uśmierzający. ~~środek uśmierzający. ~ty, łagodność, powolność ^f.

lens, soczewka ^f (*fiz.*).

lent *p^r* & *P*, od *to lend*.

Lent, post ^m. ~en *a*, postny; skąpy.

lenticular, ~form *a*, soczewkowaty.

lentiginous *a*, liszajowaty, plamowaty. ~o, (*pl. lentigines*), liszaj, pieg ^m (*med.*).

lentil, (*bot.*) soczewica ^f.

lentor, ciągłość, ciągliwość ^f.

Leo, (*ast.*) lew ^m. ~nine *a*, lwi. ~pard, (*zo.*) lampart ^m.

leper, trędowaty ^m. [zająca]. **leporine** *a*, zajęczy, podobny do leprilla, ~osity, trędowatość ^f. ~ous *a*, trędowaty.

lese-majesty, (*jur.*) obraza mająstwu, zbrodnia ^f stanu.

less *a*, mniejszy. ~ *ad*, mniej. ~, ilość mniejsza, mniejsza część; *more or ~*, mniej lub więcej. ~en *v^an*, zmaleć; zmniejszyć (się), uszczuplić; uwłaczać.

lessee, dzierżawca ^m.

lesson, lekcja ^f, zadanie ^f; nauka, lekcja; nagana ^f.

lessor, puszczający w dzierżawę.

lest *c*, aby nie, ażeby nie.

let *p^r* & *P*, od *to let*.

let *v^a*, dopuścić, dozwolić; wypuścić (w dzierżawę), wynająć; *to ~ alone*, opuścić, zostawić; *to*

be ~, do najęcia; to ~ blood, puścić krew; *to ~ down*, upuścić, spuścić na dół; *to ~ fall*, upuścić; *to ~ go*, puścić, uwolnić; *to ~ in, to ~ into*, wpuścić; *to ~ know*, zawiadomić; *to ~ loose*, wypuścić; uwolnić; *to ~ off*, wypuścić; wystrzelić; *to ~ out (on hire)*, wypuścić, wynająć; *to ~ see*, pokazać; ~ me alone! daj mi pokój! ~ us go! pójdźmy! chodźmy!

let, przeszkoda ^f.

lethal *a*, śmiertelny, zgubny.

lethargic *a*, letargiczny. ~y, letarg ^m, śmierć pozorna.

letter, głoska, litera; czcionka ^f; list ^m, pismo ^f; dokument ^T; ~s pl., nauki pl.; literatura ^f; ~ of exchange, weksel ^m. ~ *v^a*, literami oznaczyć. ~box, skrzynka ^f do listów. ~carrier, listonosz ^m. ~case, portfel ^m; (*typ.*) kaszta ^f. ~ed *a*, wykształcony. ~press, prasa drukarska.

lettuce, sałatka laktuka ^f.

Levant, Lewant, Wschód ^m. ~ *a*, wschodni, lewancki.

level *a*, równy, płaski; poziomy. ~, równina ^f; poziom ^m; modła, linijówka ^f; *to be upon the ~*, sprostać. ~ *v^an*, zrównać; ogodzić; *to ~ up*, wznieść do poziomu. ~ler, równujący, niwelator ^m. ~ness, równość ^f.

lever, lewar ^m, dźwignia ^f. ~age, działanie ^m dźwigni.

leveret, zajaczek ^m.

leviable *a*, dający się wybrać (jak podatek, żołnierz).

levigate *v^a*, zatrzeć, sproszkować. ~tion, sproszkowanie ^m.

levite, lewita ^m. ~ical *a*, do lewitów należący. ~icus, trzecia księga Mojżesza.

levity, lekkość; płochość, lekkomyslność ^f.

levy, zaciąg do wojska; pobór ^m (podatków). ~ *v^a*, zaciągać (rekrutów); wybierać (podatki).

lewd *a*, rozpustny, rozwiosły.

~ly ^{ad} rozwioźle. ~ness, rozwioźłość f.
 lexic^{al} ^a, słownikowy. ~ography, układanie słownika; słownictwo? ~on, słownik? ^m
 liab^{ility}, ~leness, powinność, odpowiedzialność; podległość f.
 ~le ^a, podległy, wystawiory na co; obowiązany.
 liar, kłamca? ^m, kłamczyni? f.
 libation, libacja? f., napój ofiarny.
 libel, paszkwil? ^m. ~ ^{və} paszkwiować, publicznie wyszydzać. ~ler, paszkwilant? ^m. ~lous ^a oszczerczy, potwarczy.
 liberal ^a liberalny, wolnomyślny; hojny; szlachetny; *the ~ arts* pl., sztuki wyzwolone. ~ism, liberalizm? ^m, wolnomyślność f. ~ity, hojność; wspaniałomyślność f.
 libera^{te} ^{və} uwołnić. ~tion, uwolnienie? ~tor, oswobodziciel? ^m.
 libertin^e ^a rozpustny. ~e, rozpustnik, libertyn? ^m. ~ism, swoboda; rozpusta f.
 liberty, wolność, swoboda? f.; przywilej? ^m. ~ubieźność f.
 libidinous ^a lubieżny. ~ness,
 libra, (*astr.*) waga? f. (konstellacja w zodjaku).
 librari^{an}. bibliotekarz? ^m. ~y, biblioteka? f.; circulating ~y, wyypożyczalnia? f.
 libra^{te} ^{vən} równoważyć (się). ~tion, ważenie się, chwianie się? ~tory ^a chwiejący się.
 libretto, tekst? ^m do opery.
 lice pl. od a louse.
 licence, license, pozwolenie? upoważnienie? ; konsens? ^m; swawała, rozpusta f. ~ ^{və} dozwolić, upoważnić; upełnomocnić; dać konsens. ~r, dający pozwolenie, upoważnić? ^m.
 licenti^{ate}, licencjat? ^m (na uniwersytetach). ~ous ^a wyuzdany, rozpustny, rozwiąły. ~ousness, wyuzdanie się? ; rozwiążłość f.
 lichen, (*bot.*) mech? ^m.
 licit ^a dozwolony.

lick, polizanie; uderzenie? ~ ^{və} lizać; ochłostać; *to ~ up*, zlizać do resztek.
 lickerish ^a łakotliwy, lubiący łakotki. ~ishness, łakomstwo? na łakotki.
 licorice, (*bot.*) lukrecya f.
 licitor, liktor (u Rzymian) ^m.
 lid, wieko? ^m, nakrywka; powieka? f.
 lie, kłamstwo? ; *to give the ~*, zadać kłamstwo. ~ ^{və} łągać, kłamać.
 lie ^{vn}, leżeć; spoczywać (też w grobie); być położonym; *to ~ about*, leżeć tu i tam; *to ~ at*, zależeć, zawisnąć od; *to ~ down*, leżeć; położyć się; *to ~ in*, zlegnąć.
 liege, lennik; zwierzchnik? ^m. ~ ^a, lenny, poddany; zwierzchniczy.
 lieu? ^s in ~ of, zamiast. ~tenancy, ~tenantship, porucznikostwo; gubernatorstwo? ~tenant, porucznik; zastępca; gubernator? ^m; *Lord Lieutenant of Ireland*, namiestnik? Irlandyi. ~ ~general, generał porucznik? ^m.
 life, (*pl. lives*), życie; powołanie? żywłość, wesołość? f.; życiorys? ^m; for ~, na całe życie. ~annuity, dożywocie? ; renta dożywotna.
 ~assurance, ubezpieczenie? na życie. ~boat, łódka ratunkowa.
 ~giving ^a ożywiający, ożywczy.
 ~guard, straż przyboczna. ~insurance, *vid. ~assurance*. ~less ^a, martwy, bez życia. ~preserver, przyrząd ratunkowy. ~rent, renta dożywotnia. ~string, nerw? ^m.
 ~weary ^a znużony życiem.
 lift, dźwignienie, podniesienie? ; nateżenie, wysilenie? ; winda? f.; *give me a ~*, pomóż mi. ~ ^{və} podnieść, dźwignąć; wynieść w górę; wynieść (na urząd). ~er, dźwigający, podnoszący; winda? f.
 ~ing-bridge, most zwodzony.
 ligament, wiązadło? ; (*anat.*) ściegno? ~ous ^a ściegnowy.
 ligation, wiązanie? ; (*chir.*) podwiązanie? ~ture; związanie?

przewiązka ^f; ligatura ^f (med. & muz.).

light ^a lekki; lights pl., lekkie ⁿ; płuca pl.; ~ of belief, łatwowierny. ~bodied ⁿ lekki (o winie etc.).

~brained, ~headed ^a pusty, pusta głowa. ~fingered ^a złodziejski. ~footed ^a lekkonogi. ~headedness, bezmyślność; lekkomyślność ^f. ~hearted ^a wesoły, ukontentowany. ~ly ^{ad} lekko. ~minded ^a lekkomyślny.

~ness, lekkość; lekkomyślność ^f. light, światło ⁿ; światło dzienne; jasność ^f; (fig.) oświecenie ⁿ; to stand in one's own ~, zasłaniać sobie samemu. ~ ^a jasny, widny.

~ ^{vα} zapalić; oświecić; zaświecić; to ~ up a fire, rozpalić ogień. ~er, oświecający; latarnik ^m. ~house, latarnia morska. ~less ^a bez światła, ciemny. ~ning, błyśkawica ^f. ~ning-conductor, ~ning-rod, konduktor, piorunochron ^m. ~some ^a jasny, widny. ~somely ^{ad} jasno, widno. light ^{vn} wysiadać, (z konia) zsiadać; wypaść.

ligneous ^a drewniany; drzewny. lignum-vitae, (bot.) gwajak ^m.

like ^a równy; podobny; prawdopodobny. ~ ^{ad} również; prawdopodobnie; and such ~, i. t. p. (i tym podobne); 'tis ~ enough, bardzo możliwe; to give ~ for ~, oddać wet za wet, piękne za nadobne. ~lihood, ~liness, prawdopodobieństwo ⁿ; pozór ^m. ~ly ^a prawdopodobny. ~ly ^{ad} prawdopodobnie. ~ness, równość ^f; podobieństwo ⁿ; portret ^m. ~wise ^{ad} również; jednakowo, tudzież.

lik^{le} ^{vα} lubić; podobać sobie w czem; woleć. ~ing, skłonność ^f, pociąg ^m; to take a ~ to, upodobać sobie w czem.

lilac, (bot.) lilak ^m, bez turecki. liliaceous ^a liljowy. ~ed ^a ozdobiony liliami.

lily, lilja ^f; ~ of the valley, (bot.) konwalia ^f.

limb, krawędź ^f, brzeg ^m; członek ^m. ~ ^{vα} rozczłonkować; poobcinać.

limber ^a giętki, gibki.

lime, lipa ^f.

lime, klej, lep ^m; wapno ⁿ, ~burner, wypalacz ^m wapna. ~kiln, wapiarnia ^f. ~stone, wapieniu ^m. ~water, woda wapienna.

lime, (bot.) limonia ^f (drzewo).

limy ^a namazany lepem, lepki; wapienny.

limit, granica ^f; kres, zakres ^m.

~ ^{vα} ograniczyć, zakreślić granice. ~able ^a ograniczony, zakreślony. ~ary ^a graniczny, po-graniczny. ~ation, ograniczenie ⁿ. ~edness, ograniczoność ^f. ~less ^a bezgraniczny.

limp, kulenie, chromanie ⁿ. ~ ^{vn} chromać, kuleć. ~ingly ^{ad} chromając, utykając.

limp ^a wąły, obwisły.

limpid ^a przezroczysty, klarowny. ~ity, ~ness, przezroczystość, klarowność ^f.

linchpin, lon ^m.

lineture, lambitywum ⁿ.

linden, (bot.) lipa ^f.

line, linja ^f, wiersz ^m; linja = $1/10$ cala; sznurek ^m; żyłka ^f na dłoni; równik ^m; ród ^m; pokolenie ⁿ; szyk bojowy (mil.); it does not lie in my ~, to nie moja rzecz, tem się nie zajmuję. ~ ^{vα} linjować; podkreślić.

lin^{le} ^{vα} podszyć, dać podszewkę. ~ing, podszewka ^f, podbicie ⁿ.

lineage, ród ^m; pokolenie ⁿ. ~al ^a linearny; odziedziczony, w prostej linii idący. ~ally, w prostej linii. ~ar ^a linearny.

linen, płótno ⁿ; bielizna ^f. ~ ^a lniany, płocienny. ~cloth, płótno lniane. ~draper, kupiec ^m bielizny. ~weaver, prządek ^m (przedający płótno).

linger ^{vn} marnieć; wahać się.

~er, dojutrek ^m. ~ing ^a usychający, marniejący; przewlekajacy. linguall ^a językowy. ~ish, lingwista ^m. ~istic ^a lingwistyczny. ~istics, językoznawstwo ⁿ; lingwistyka ^f.

liniment, liniment ^m.

link,ogniwo ⁿ; obrączka ^f; pętlica ^f; połączenie ⁿ. ~ ^{və} spoić, połączyć. [chodnik ^m].

link, pochodnia ^f. ~man, polinnet, (orn.) makolagwa ^f.

linseed, nasienie lniane. ~oil, olej lniany.

linsey-wolsey, półsukno ⁿ. ~ ^a, półsukienny; lichy.

lintel, nadproże, nadedrzwie ⁿ.

lion, (zo.) lew; (fig.) lew, modniś ^m.

~el, ~et, (zo.) lwiatko ⁿ. ~ess, (zo.) lwica ^f.

lip, warga ^f; brzeg ^m, krawędz ^f; ~s pl., usta pl. ~ ^{və}, całować. ~ped ^a wargowaty.

lippitude, (med.) kaprawość ^f.

liquilate ^{vən}, topić (się).. ~ation, ~efaction, topienie ⁿ. ~efiable, topliwy. ~efy ^{vən}, topić (się), rozpuszczać (się). ~escent ^a toliqueur likier ^m. [piący się].

liquid ^d, płynny, ciekły. ~, płyn ^m, ciecz ^f. ~ate ^{və}, likwidować; wypłacić (dług). ~ation, likwidacja ^f. ~ity, ~ness, płynność ^f.

liquor, płyn; sok ^m.

lisp, szeplenie ⁿ. ~ ^{vn} szeplenić. ~er, szepleniuch ^m, szepiotka ^f. ~ingly ^a szepleniać.

lissom(e) ^a giętki, smukły.

list, listwa ^f, pasek, szlak; spis, rejestr ⁿ; lists pl., szranki pl. ~ ^{vən}, listwami opatrzyć; zaciągnąć (się); zapisać (się). [się].

listen ^{vn} słuchać, przysłuchiwać

listless ^a nie słuchający; niedbający, obojętny. ~ness, nieuwaga;

litany, litana ^f. [niedbałość ^f].

liter, litr ^m (miara).

literal ^a literalny, dosłowny.

~ality, dosłowność ^f. ~ary, ~ate, naukowy, uczony. ~ati pl. lite-

raci, uczeni pl. ~ator, literat ^m.

~ature, literatura ^f, piśmieni litharge, glejta ^f. [nietwo ^f].

lithe, ~some ^a gibki, giętki. ~ness, gibkość, giętkość ^f.

lithograph, ~y, litografia ^f. ~ ^{və}, litografować. ~er, litograf ^m. ~ic, ~ical ^a litograficzny.

litigiant ^a, & ^s (jur.) procesujący (się); procesowicz ^m. ~ate ^{vən}, procesować się (jur.); spierać się. ~ation, proces ^m. ~ious ^a, pieniacki. ~iousness, żyłka piełmus, lakiemus ^m. [niacka].

litter, lektyka; mata; podściółka ^f; pomiot, wyląg ^m. ~ ^{və}, podścieać; porozrzucić; oszczeńić się.

little ^a mały, nieznaczny; krótki (o drodze, czasie etc.). ~ ^a mało. ~, niewiele, drobna ilość; a ~, trochę, nieco; ~ one, dziecko małe, piskle ⁿ; by ~ and ~, powoli. ~ness, małość, drobnośc ^f.

littoral ^a nadbrzeżny, pobrzeżny.

~, brzeg morski, pobrzeże ⁿ.

liturgical ^a liturgiczny. ~y, liturgia ^f.

live ^a żywy, żyjący; ożywiony; ~ stock, bydło ⁿ, żywy inwentarz. ~ ^{vn}, żyć (też fig.); mieszkać; to ~ to see, dożyć, doczekać; to ~ (on) upon, żyć czem lub z czego. ~less ^a, bez życia. ~lihood, utrzymanie, życie ⁿ. ~liness, żywiość, zwawość ^f. ~long ^a dług, długi do uprzykrzenia; the whole ~ ~ day, calusieńki dzień. ~ly ^a żywy, rzeźki, zwawy. ~ly ^a żywo, zwawo.

liver, wątroba ^f. ~colour, kolor wątrobiany.

livery, cech (w Londynie) ^m; liberrya ^f. ~horse, koń ^m do wynajęcia. ~man, służący ⁿ w liberyi; członek ^m cechu (w Londynie).

lives pl., od life.

livid ^a siny. ~ity, ~ness, siność ^f.

living ^a żyjący, żywy (też fig.).

~, życieⁿ; utrzymanieⁿ; *the ~, żyjący pl.* [wy; alkaliczny.]

lixi||vial, ~vious^a (*chem.*) żugolizard, (*zo.*) jaszczurka^f.

lo! ⁱ patrz! oto!

loach, śliz^m (ryba).

load, ładunek, ciężar; (*fig.*) brzemienięⁿ. ~^{vα} naładować; nabić (armate). ~er, ładownik, tragarz^m.

~ing, ładowanie; nabijanieⁿ

loaf, (*pl. loaves*) bochenek^m (chleba); ~ of sugar, głowa^f cukru.

~sugar, cukier^m w głowach.

loam, iż^m. ~^{vα} oblepić gliną.

~y^a, gliniasty, iłowaty.

loan, pożyczka^f; rzecz pożyczona.

~office, lombard^m.

loath^a niechętny; *I am ~ to do it*, czynię to niechętnie. ~^{vα} van

brzydzić się czem. ~ful^a brzydzący się, nienawidzący. ~ing,

~ness, wstęp^m, obrzydzenieⁿ.

~ingly, ~ly^{ad} z obrzydzeniem, wstępnie. ~some^a obmierzły, obrzydły.

~someness, obmieszczony.

loaves *pl.*, od *loaf*. [rzkość^f.

lob, gruzła, bryła^f.

lobate, ~d, płatkowy.

lobby, sień^f, przedpokój, przysionek^m.

lobe, płat (np. wątroby), płatek (*bot.*), koniuszek^m (uchy). ~d^a,

płatowy.

lobster, (*zo.*) rak morski, homar^m.

lobworm, (*zo.*) ponętka rybna.

local^a miejscowy, lokalny; ~medicaments, (*med.*) lekarstwa ze-

wewnętrzne. ~ity, miejscowości^f.

~ization, umiejscowienieⁿ; ~ly^{ad} miejscowo.

locate *vαn* pomieścić, ulokować; osiedlić się. ~ion, umieszczenieⁿ,

lokacja^f. ~ive^a (*gram.*) miejscownikowy. ~ive, miejscownik

(*gram.*)^m.

loch, jezioroⁿ; łacha^f.

lock, lok, kędzior^m.

lock, zamek (u drzwi, u strzelby

etc.); stawidłoⁿ śluzą^f, upust^m.

~chain, hamulec^m. ~^{vαn}, za-

mknąć na klucz; zahamować, objąć; złączyć się. ~age, śliza^f; śluzoweⁿ.

~er, zamkacz^f; skrzynka; szafa, szafarnia^f. ~et, zameczekⁿ; breloczek^m. ~out, wykluczenieⁿ.

~smith, ślusarz^m; locomotion, miejscowościennaś^f.

~ive^a przenoszący się z miejsca na miejsce. ~~, lokomotywa^f.

locust, (*zo.*) szarańcza^f. ~tree, (*bot.*) akacja amerykańska.

locution, wyrażenieⁿ.

lode, żyła^f kruszu (w kopalni).

lodg||e, domek^m; mieszkanieⁿ odźwiernego; legowisko, koczowski^f; loża (masońska).

~e van, dać gospodę, pomieszczać; mieszkać. ~er, lokator, komornik^m.

~ing, stancja^f; mieszkanieⁿ; a night's ~~, nocleg^m. ~~house, dom zajazdny. ~ement, pomieszczenieⁿ.

loft, piętro; poddasz^m. ~ily^{ad} górnio; wzniósł; dumno. ~iness, górnosc^f; wyniosłość, duma^f.

~y^a szczytny, wzniósły; dumny.

log, kloc, pniak^m. ~book, dziennik utrzymywany na okręcie.

~cabin, ~house, blokuz^m. ~ian, drwal^m. ~wood, (*bot.*) kampesz^m.

logarithm, (*mat.*) logarytm^m. ~ic, ~ical^a logarytmowy.

loggerhead, bałwan, cymbał^m.

logic, logika^f. ~al^a logiczny.

~ian, logik^m.

logogram, znak, przedstawiający wyraz. ~macy, sprzeczka^f o

loin, połędwica^f. [wyrazy.

loiter *vn* ociągać się, gúzdrać się. ~er, maruda, guzdralski, próżniak^m.

loll *vαn* rozwalać się, przeciągać się; *to ~ out one's tongue*, wyciągnąć język.

lollipop, cukierek^m.

lone, ~ly, ~some^a samotny; od- ludny. ~liness, ~someness, sa- motność^f.

long, długość^f; zgłoska długa.

~, długi, długo trwający; po-

wolny; rozwlekły. ~ $\alpha\delta$ długo. ~ago $\alpha\delta$ dawno już temu. ~boat, największe czółno (przy okręcie). ~dozen, trzynaście sztuk. ~eval α , długowieczny. ~evity, długowieczność f. ~hundred, sto dwadzieścia sztuk. ~imanous α długorekki. ~imetry, mierzenie γ długosci. ~ish α dość długi. ~itude, długość geograficzna. ~itudinal α , tyczący się długości geograficznej. ~spun α , rozwlekły. ~tongued α , długojęzyczny (też fig.).

long v^n pragnąć, pożądać; I ~ to see him, pragnąłbym go zobaczyć; to ~ for, łaknąć czego. ~ingly $\alpha\delta$, pożądliwie.

loo, rodzaj gry w karty.

looch, (med.) lambitywum γ . look, wzrok γ , wejrzenie γ ; wyglad γ . ~out, posterunek γ . look $v^{\alpha n}$, patrzeć, spoglądać, wyglądać (dobrze etc.), wyglądać, na co; wyglądać czego, spodziewać się; to ~ about, oglądać się; mieć się na bacznosci; to ~ askew at, krzywo spoglądać na; to ~ at, patrzeć na; to ~ back, oglądać się poza siebie; to ~ down, spuścić oczy; to ~ for, szukać; spoǳiewać się; to ~ into, wejrzeć, wglądać; badać; to ~ on, upon, patrzeć; uważać za, mieć za; to ~ out, wyglądać; stać na warcie; to ~ over, przeglądać; to ~ to, uważać na; to ~ up, spoglądać w góre. ~er, patrzacy, widz γ . ~ing-glass, zwierciadło γ .

loom, warsztat tkacki.

loom v^n ukazywać się zdala, wynurzać się.

loon, drągal γ ; głupiec; łajdak γ . loop, pętlica f.; kolano γ (urzekietc.). loophole, otwór γ , luka; strzelnicza f. (otwór). ~d α ze strzelnicami, lukami.

loose α luźny, wolny; obszerny, nieściśle przylegający; swawolny; rozwołniony (o żołądku); to break ~, wydobyć się na wolność; to

get ~, uwolnić się; to let ~, wypuścić na wolność. ~ v^{α} rozwiązać; rozpuścić; puścić na wolność. ~ly $\alpha\delta$ luzem, wolno; bez związku; nieporządnie; rozwiąże. ~n v^{α} rozwiązać, rozluźnić; uwolnić. ~ness, rozluźnienie γ ; obwiłość f.; wyuzdanie γ ; (med.) lop α obwiły. [biegunka f. lop, obcięte gałęzie. ~ v^{α} obcinac (drzewa etc.). ~per, obcinacz γ gałęzi.

loquacious α gadatliwy. ~ciousness, ~city, gadatliwość f.

lord, pan, władcza; lord, milord γ . ~ Mayor, lord major γ ; the Lord's day, niedziela f.; the Lord's supper, wieczerza pańska, komunia f.; house of Lords, Izba Lordów, Wyższa; the Lord's house, kościół γ . ~van mianować lordem; panować, przewodzić. ~ing, syn γ lorda. ~ly $\alpha\delta$ po pańsku. ~ly α pański; dumny. ~ship, właści pl. lorda; Your Lordship, Wasza Mość. lore, nauka, wiadomość f.; napomnienie γ .

loricate v^{α} odziać pancerzem. loriot, (orn.) wilga f.

lorn α zgubiony; samotny.

lorrie, lorry, otwarty wagon.

losse $v^{\alpha n}$, zgubić, postradać; przegrać; stracić; to ~e sight of, zgubić z oczu. ~er, tracący; przegrywacz γ . ~ing, gubienie, tracenie γ ; ~s and winnings, straty i zyski.

loss, strata; śmierć f.; kłopot γ .

lost αpr & P , od to lose.

lot, dola f.; los; udział γ ; mnogość f.; to cast ~s, losować. ~van wyznaczać, wydzielać; losować.

lotos, lotus, (bot.) lotus γ ; jujulotion, obmycie γ . [ba f.]

lottery, loteria f. ~ticket, los, bilet γ (loteryjny).

loud α głośny. ~ly $\alpha\delta$ głośno. ~ness, głośność f.; rozgłos γ .

lough, jezioro γ . [~r, próżniak γ . lounge v^{α} próżnować, gnuśnieć

lous||e, (*pl. lice*), wesz f. ~ewort, (*bot.*) gnidosz ^m. ~iness, wszawszczość f. ~y ^a, wszawy.

lout, rura, drągal ^m. ~ish ^a, prostakowaty, grubljański.

lovable ^a, uprzejmy.

love, miłość; miłostka f; serce ⁿ (osoba). ~ ^{vān}, kochać, miłować; *to be in ~*, kochać się; *to fall in ~*, zakochać się; *to make ~*, umiagać się, zalewać. ~affair, sprawa miłosna. ~less ^a, nie kochany. ~letter, list miłosny. ~liness, uprzejmość f. ~ly ^a, miły, kochany. ~making, zalecanie się ⁿ; konkury *pl.* ~match, małżeństwo ⁿ z miłości. ~potion, lubczyk ^m. ~r, kochanek ^m. ~sick ^a, chory z miłości. ~suit, zaloty *pl.*, staranie się o pannę. ~tale, powieść miłosna. ~token, ~toy, upominek miłosny.

loving ^a, kochający; czuły. ~ness, serdeczność f.

low ^a, nizki (też o cenie); płytka; podły; cichy (o głosie). ~ ^{ad}, płytka, nizko; *to bring ~*, poniżyć (fig.). ~er ^{vā} zniżyć (też o cenie); zmniejszyć. ~ermost ^a, najniższy. ~land, nizina f. ~liness, poniżenie ⁿ. ~ly ^{ad}, nizko. ~ly ^a, nizko położony, skroniny. ~ness, niskie położenie, niskość f. ~spirited ^a, przybitły, stroskany.

low ^{vñ}, ryczeć. ~, ryczenie ⁿ (krów).

lowliness, *vid. low*.

loon, *vid. loon*.

loyal ^a, wierny, lojalny, posłuszny prawu. ~ist, człowiek prawy. ~ty, wiernopoddańczość, lojalność, wierność f.

lozenge, czworobok podłużny (*mat.*); pastylka, tabliczka f.

lubberly ^a, niezgrabny.

lubric||ate ^{vā}, wygładzić, zrobić ślizkim. ~ity, ślizkość; płochość f.

luce, (*dorosły*) szczupak ^m.

luçerne, (*bot.*) lucerna siewna.

lucid ^a, jasny, przezroczysty; jasniejący; ~ intervals, chwile ro-

zumu (u obłąkanych). ~ity, blask ^m; przezroczystość; jasność f (rozumu).

Luci||fer, lucyper ^m. ~ferian ^a, lucifer, zapałka f. [djabelski. luck, los ^m, dola f; szczęście ⁿ (ślepe); traf ^m; good ~, szczęście ⁿ; ill ~, nieszczęście ⁿ; by ~, szczęściem, szczęśliwym zbiegiem okoliczności. ~ily ^{ad}, szczęściem. ~iness, szczęście ⁿ; szczęśliwość f. ~less ^a, nieszczęśliwy, nie mający szczęścia. ~y ^a, szczęśliwy. luçr||ative ^a, zyskowny. ~e, zysk ^m. lucubra||te ^{vñ}, pracować w nocy. ~tion, praca nocna. ~tory ^a, wypracowany przy świetle.

luculent ^a, jasny, przezroczysty; widoczny.

ludicrous ^a, śmieszny, pocieszny, zabawny. ~ness, śmieszność, pocieszność f. [wiatr.

luff, (*mar.*) strona wystawiona na lug, ucho ⁿ (w naczyniach); rączka, rękojeść f. ~ ^{vā}, wleć, ciągnąć. ~gage, pakunek, bagaż ^m; manatki *pl.* ~ ~train, pociąg towarowy. ~ger, lugger ^m, lekki statek.

lugubrious ^a, żałobny, smutny. ~ly ^{ad}, żałobnie, smutno.

lugworm, (*zo.*) ponętka rybna.

lukewarm ^a, ciepławny, letni; obojętny. ~ness, letniość; obojętność f.

lull, ukołyśanianie; uspokojenie ⁿ; spokój ^m po burzy. ~ ^{vā}, ulułać, ukołyśać. ~aby, kołyseanka f.

lumb||ago, ledźwiowy ból romatyzmowy. ~ar ^a, ledźwiowy.

lumber, stare graty, rupiecie *pl.* ~ ^{vān}, zwalić na kupę; wleć się, włóczyć się.

lumbrical ^a, glistowaty.

lumin||ary, świecące ciało niebieskie, luminarz ^m (też fig.). ~iferous ^a, dający światło. ~osity, ~ousness, blask ^m, jasność f.

~ous ^a, jasny, świetlisty.

lump, bryła, sztuka f, kawał ^m.

całość f., hurt ^m; by the ~, in the ~, hurtem, ryczałtem. ~^{vα} brać hurtem, w całości. ~ish ^a bryłowyaty, ciężki; ocięzały; niezgrabny; głupi. ~ishness, ocięzałość; głupota f. ~sugar, cukier ^m w małych głowach. ~y ^a, pełen brył; ocięzały.

unal||cy, obłąkanie ^m. ~tic ^s & ^a, obłąkany.

unair ^a księżycowy; ~r ccustic, kamień piekielny, lapis infernalis; ~r cycle, okres 19 u lat. ~rian, mieszkaniec ^m księżyca. ~ted ^a półksiężycowy.

lunch, ~eon, przekąska f. (między śniadaniem i obiadem).

lunette, luneta f. (fort.) lung, płuco ^m. ~ed ^a mający płuca. ~sick ^a chory na płuca. ~wort, (bot.) płucnik ^m.

lupine, wilczy.

lupine, (bot.) łubin ^m.

lupus, (med.) wilk ^m.

lurch ^{van}, czatować; raptem się przeważyć (jak okręt). ~, raptowne przeważenie się na bok. ~er, czyhający.

lure, wab' ^m, przynęta f. ~ ^{vα}, nęcić, wabić. [nury. lurid ^a bladożółty; posepny, polurk ^{v'n}, czatować; zaczaić się. ~er, czatownik ^m. ~ing-place, kryjówka f.

luscious ^a słodki; cekliwy. ~ness, zbytnia słodkość; cekliwość f.

lush ^a świeży, bujny.

lust, chuć, żądza, pożądliwość f. ~ ^{v'n} pożądać. ~ful ^a pożądliwy, lubieżny. ~fulness, pożądliwość, lubieżność f. ~hood, ~iness, siła, krzepkość, dzielność f. ~ily ^a, krzepko, dzielnie. ~less ^a, bez pożądliwości.

lustrall ^a, służący do obrządku oczyszczenia; ~water, woda święcona. ~te ^{vα}, oczyszczać. ~tion, oczyszczenie przez wodę, poświęcenie ^m.

lustr||e, blask, połysk ^m; (fig.)

świetność f.; pajak, żyrandol ^m. ~ing, kitajka glancowna. ~ous ^a, błyszczący, połyskujący.

lusty ^a silny, krzepki, tęgi; zuuchały, hardy. [tny. lutarium ^a żyjący w błocie, błotne, (muz.) lutnia f. ~nist, lutnista ^m.

lut||e, ~ing, biała glina do kitowania, lut ^m. ~e ^{vα}, zakitować, lutować.

Lutheran ^a luterski. ~, luteranin ^m. ~ism, luteranizm ^m. lutose ^a błotnisty, pokryty gliną. lux||ate ^{vα}, wywichnąć. ~ation, wywichnienie ^m.

luxur||iance, ~iancy, bujność f., bujny wzrost. ~iant ^a bujny, obfitły. ~ious ^a zbytkujący, zbytkowny, rozpuszny. ~iousness, zbytkowność; bujność f. ~y, zbytek, przepych, rozkosz ^m.

lycanthropy, wścieklizna f. (u ludzi).

lyceum, liceum ^m, wyższa szkoła. lycopodium, (bot.) widłak ^m.

lye, (chem.) ług ^m. [łog ^m. lying, (od lie) ^a leżący. ~in, polying, (od lie) ^a kłamiący. ~, kłamstwo ^m. ~ly ^a kłamliwie.

lymph, limfa f. ~atic ^a limfatyczny. ~, naczynie limfatyczne ^m.

lynch ^{vα}, karać przestępca dorążnie (bez sądu); ~law, prawo ^m doraźnej i samowolnej kary, pralynx, (zo.) ryś ^m. [wo lynchu. lyr||e, (muz.) lira f. ~ic, ~al ^a, liryczny. ~ic, wiersz liryczny; ~ics, poezja liryczna. ~ist, grający na lirze.

M.

ma, vid. mama.

ma'am, vid. madam. [dbale. mab ^{v'n} ubierać się brudno, nie-Mac, syn (przed imieniem).

macadamize ^{vα}, bić drogi syste-

mem Mac Adama, makadami-
zować.

macaroni, (*pl. macaronis lub
macaronies*) makaron ^m. ~onic ^a,
makaroniczny; makaronowy. ~~,
wiersz makaroniczny. ~oon,
makaronik ^m.

macaw, (*orn.*) ara ^f.

mace, maczuga; buława ^f, berło ^m.
~bearer, niosący buławę, szwa-
jcar ^m.

macerate ^{v^a}, macerować, odmiek-
czyć; wyniszczyc, osłabić. ~tion,
macerowanie; wymęczenie, wy-
niszczenie ^m.

machinate ^{v^a}, machinować; in-
trygować. ~ation, zamach ^m; in-
tryga ^f. ~ator, intrygant; spra-
wca ^m.

machinē, machina (też *fig.*), ma-
szyna ^f. ~e-made ^a, maszynowy.
~ery, mechanizm ^m, maszynerja ^f.

~ist, maszynista, mechanik ^m.

mackerel, makrela (ryba) ^f.

mackintosh, makintosz (mate-
rya) ^m; płaszcz nieprzemakalny.

macula, (*pl. maculae*) plama,
skaza ^f.

mad ^a, waryacki, szalony; wście-
kły (o zwierzętach); zły, gnie-
wny. ~brain(ed), ~cap ^a, wary-
acki, szalony. ~house, dom ^m wa-
madam, panī ^f. [ryatów.

madden ^{v^a}, przywodzić do szale-
ństwa, przyprawiać o szaleń-
stwo; oszaleć, waryować.

madder, (*bot.*) marzanna far-
bierska.

made ^p, & ^{p'}; od *to make*.

madness, szaleństwo ^m, waryacya;
wściekłość ^f; canine ~, wściekli-
madrier, dyl ^m. [zna ^f.
madrigal, madrygał ^m (krótki
wiersz). [sopismo ^m.]

magazine, magazyn, skład ^m; cza-
maggot, robak ^m (biały w owo-
cach) czerw ^m; (*fig.*) kaprys ^m.
~iness, robaczywość; (*fig.*) ka-
pryśność ^f. ~ish, ~y ^a, roba-
czywy; (*fig.*) kapryśny.

Magi ^{pl.}, magowie, mędrcy *pl.*
(Wschedu).

magic, ~al ^a, magiczny, czarno-
księski ~, czarnoksięstwo ^m, ma-
gja ^f. ~ian, czarodziej ^m, czar-
dziejka ^f.

magisterial ^a, pański, nakazu-
jący, zwierzchniczy. ~erialness,
pańskość ^f. ~racy, magistra-
tura ^f; magistrat ^m. ~rate, wyż-
szy urzędnik; sędzia ^m.

magnanimity, wieloduszność ^f.
~ous ^a, wieloduszny. ~ously ^a,
wielodusznie.

magnate, magnat ^m.

magnesia, (*chem.*) magnezya ^f.
~an, magnezyowy.

magnet, magnes ^m. ~ic(al) ^a,
magnetyczny. ~ically ^a, ma-
gnetycznie. ~ism, magnetyzm ^m;
magnetyczność ^f. ~ize ^{v^a}, magne-
tyzować.

magnificence, wspaniałość, oka-
załość ^f. ~ficient ^a, wspaniały,
okazały. ~ficiently ^a, wspaniale,
okazale. ~fier, powiększyciel ^m;
(fiz.) szkło powiększające. ~fy ^{v^a},
powiększać (fiz.); przesadzać.
~loquence, junakiera ^f; zapu-
szysty styl. ~tude, wielkość
(też *fig.*) ^m; ważność ^f.

magnolia, (*bot.*) magnolia ^f, bo-
brownik ^m.

magpie, (*orn.*) sroka ^f.

mahogany, mahoń ^m. [dan etc.
Mahomedan etc., vid. Mohamme-
maid, ~en, dziewczę ^f; dziewczy-
na, służąca ^f. ~child, dziewczyn-
ka ^f. ~en, dziewczyna ^f, dzie-
wczę ^f. ~enlike, ~enly ^a, dzie-
wczęcy, panieński, dziewczyczki;
a ~en speech, pierwsza mowa
deputowanego w parlamencie. ~en-
hair, (*bot.*) złotowłos ^m. ~en-
hood, ~enliness, panieństwo ^m.
~servant, służąca ^f.

maigre ^a, postrny.

mail, kółko ^m; obrączka, kolczo-
ga ^f; pancerz ^m.

mail, torba pocztowa; poczta ^f.

~bag, torba pocztowa. **~coach**, dyliżans pocztowy. **~horse**, koń pocztowy. **~steamer**, statek pocztowy. **~train**, pociąg pocztowy. **main** ^{vα}, okulawić, kaleką uczyć się; **the ~ed**, kalecy pl. **~edness**, kalectwo [?]

main, ocean ["]; ląd stały; główny kanał; *with might and ~*, całą ilią; *in the ~*, w ogóle. **~a**, główny; przeważny. **~body**, (*mil.*) główny korpus. **~land**, ląd (stały). **~ly** ^{ad} głównie, przeważnie, bardzo. **~mast**, maszt średni. **~sail**, żagiel ["] masztu średniego. **~yard**, (*mar.*) główna reja.

main, gra ^f w kości.

maintain ^{van}, utrzymywać, zachowywać; popierać; twierdzić. **~able** ^a dający się utrzymać, popierać; obronny. **~ance**, popieranie, utrzymanie, wyżywienie; obronienie [?].

maize, (*bot.*) kukurydza ^f.

majest|ic ^a majestateczny (tez *fig.*). **~y**, królewska Mość (tytuł); majestatyczność ^f.

major ^a większy (ilością, liczbą etc.); (*muz.*) majorowy. **~,** (*mil.*) major; (*jur.*) osoba pełnoletnia. **~domo**, zarządzca ["] domu. **~general**, (*mil.*) generał-major. **~ity**, większość; (*jur.*) pełnoletniość ^f. **make**, robota ^f, odrobienie ["]; wybór ["]; zapłata ^f za robotę; król ["]. **~weight**, przykładka ^f, dodatek ["] (do wagi).

make ^{van}, robić, uczynić; tworzyć, wyrabiać; ukształcić, sporządzić; zrzadzić, zdziałać; dać, kazać; udać się (dokąd); **to ~ amends**, wynagrodzić; **to ~ money**, bogacić się; **to ~ a pen**, zatemperować pióro; **to ~ at one**, uderzyć na kogo; **to ~ away**, zgładzić, uprzątnąć; ujść, zamknąć; **to ~ bold**, ośmielić się; **to ~ friends**, pozyskać przyjaciół; **to ~ default**, nie zapłacić; (*jur.*) nie stanąć (na termin); **to ~ for**,

udać się ku; **to ~ good**, udobraczać; wynagrodzić; spełnić (obietnicę); obronić; **to ~ haste**, spieszyć się; **to ~ land**, postrzędz brzeg, ląd; **to ~ love**, przymilać się; **to ~ much of**, wielce sobie cenić; **to ~ off**, uciec; **to ~ one king**, obrać kogo za króla; **to ~ one rich**, zbogacić kogo; **to ~ out**, dowieść; zrozumieć; wygotować (rachunek); **to ~ over**, przerobić; poruczyć; **to ~ sure of**, upewnić się o; **to ~ up**, dokończyć; na- sztukować; powetować; **to ~ up for**, wynagrodzić; **to ~ up to**, skierować do, ku; **to ~ use of**, zużytkować co. **~r**, wyrabiacz, fabrykant ["]. [kształt ["]; budowa ^f. **making**, zrobienie, wyrabianie ["]. **maladministration**, zły zarząd. **malady**, niezdrowie ["]; choroba ^f. **malanders** *pl.*, guzy ropiące na zgięciach kolan u koni.

malapert ^a, nieprzyzwoity, wścielski. **~ness**, nieprzyzwoitość ^f.

malcontent, **~ed** ^a niezadowolony. **~edness**, niezadowolenie ["]. **male** ^a męski; **~child**, chłopiec ["]; **~issue**, potomstwo ["] po mieczu. **~, samiec** ["]. **~diction**, przekleństwo ["]. **~factor**, złoczyńca ["]. **~fidence**, złośliwość ^f. **~fident** ^a, złośliwy. **~volence**, nieprzyjazność, złość ^f. **~volent** ^a, zlej woli, nieprzyjazny.

malfeasance, (*jur.*) przestępstwo; zbrodnia ^f. **~formation**, znieksztalcenie, oszpecenie [?].

malice, złość ^f, podstęp ["]; nienawiść ^f. **~ious** ^a, złośliwy, chytry, zły. **~iousness**, złośliwość, podstępność ^f.

malign ^a, złośliwy; szkodliwy. **~vα**, oczernić, spotwarzyć. **~ancy**, złośliwość, zjadliwość ^f. **~ant** ^a, złośliwy; nieprzyjazny, zgubny. **~~**, zawistnik ["]. **~er**, złośliwy nieprzyjaciel; złorzecznik ["]. **~ity**, złośliwość; uporczywość ^f (choroby).

malkin, dziewczka nieschlujna, flagra f; wiecheć ^m. [lanta.]
 mall, pałka f; rodzaj ^m gry w pa-mallard, (orn.) dziki kaczor.
 malleability, ~ableness, kle-palność, kowalność f. ~able ^a, kowalny, klepalny. ~ate ^{vα}, kuć, kować. ~t, drewniany młotek.
 mallow, (bot.) ślaz ^m.
 malmsey, małmazya f (wino).
 malt, słód ^m. ~ ^{vα}, robić słód.
 ~dust, słodziny pl. ~floor, sło-downia f. ~ster, słodownik ^m.
 malvaceous ^a ślazowy.
 malversation, malwersacja f, przeniewierzenie się ^m.
 mama, ~ma, mama, manusia f. ~malian ^a ssący.
 mammifer, zwierzę ssace. ~form ^a, cykowy; brodawkowy.
 mammon, mamona f. ~ist, czci-ciel ^m mamony.
 mammoth, ~uth, (zo.) manut ^m.
 man, (pl. men) człowiek; mę-żczyzna; żołnierz, majtek; słu-żący; pion ^m w szachach; ~'s estate, wiek dojrzały; ~ of war f, okręt wojenny; every ~, każdy; no ~, nikt. ~ ^{vα}, uzbroić, dać załogę. ~eater, ludożerca ^m. ~ha-ter, nienawidzący ludzi, mizan-trop ^m. ~killer, zabójca ^m. ~mid-wife, (pl. men-midwives) aku-szer ^m. ~servant, (pl. men-ser-vants) służący ^m.
 manacle ^{vα}, okuc (ręce lub nogi). ~s pl., kajdanki pl. (na ręce).
 manage, kierunek, zarząd ^m; uje-żdżanie, powożenie ^m; ujeżdżal-nia f. ~ ^{vα}, kierować, zarządzać; władać czem; uskutecznić; uje-żdzać (konia); układać, treso-wać. ~able ^a, sforny, dający sobą pokierować; pojętny; poręczny. ~ableness, poręczność; sforność; pojętność f. ~ment, po-kierowanie; zarządzanie ^m; zarząd ^m; modulacja f (głosu). ~r, zawiadowca; rzadca; dyrektor ^m.

mandamus, rozkaz sądowy.
 mandarin, mandaryn ^m.
 manda|tary, pełnomocnik, man-dataryusz ^m. ~te, mandat, roz-kaz ^m; zlecenie ^m. ~tor, mandant ^m. ~tory ^a, nakazujący.
 mandible, szczeka, żuchwa f. ~bular(y) ^a, szczękowy.
 mandolin, (muz.) mandolina f.
 mandra|gora, ~ke, (bot.) po-krzyk ^m, wilcze jagody.
 mane, grzywa f. ~d ^a, grzywiasty.
 manes pl., cienie pl. zmarłych.
 manful ^a, męski, dzielny. ~ness, męźność, dzielność f.
 manganese, (chem.) mangan ^m.
 mang|le, parch ^m (zwierząt). ~i-ness, parszywość f. ~y ^a, par-szywy.
 manger, złób ^m, koryto ^m.
 mangle, magiel ^m. ~ ^{vα}, maglo-wać; rozszarpać; pokaleczyć.
 manhood, wiek męski; męźność f.
 mania, obłęd ^m. ~c ^a, maniacki, warjacki. ~c, maniak, warjat ^m.
 manifest ^a, jawny, widoczny. ~ ^{vα}, objawić, obwieścić. ~able, ~ible ^a, dowodliwy, przejawiający się.
 ~ation, manifestacja f, objawie-nie ^m. ~ness, widoczność, oczy-wistość f. ~o, manifest, ukaz ^m.
 manifold ^a, różnorodny, rozli-czny. ~ly ^{ad} różnorodnie, wielokrotnie. ~ness, rozliczność, wie-lorakość f. [kasawa f].
 manihot, manioc, (bot.) maniok ^m.
 manikin, człowiek, karzeł ^m.
 manip|le, stuła (binda kapłańska). ~ular, ~ulative ^a, mani-pulacyjny.
 mankind, ludzkość f, rodzaj lu-dzki; mężczyźni pl. ~less ^a, nie-zamieszkały. ~like ^a, ludzki, po-dobny do człowieka; męski. ~li-ness, męskość f. ~ly ^a, męski, odważny. ~ly ^{ad} po męsku.
 manna, manna f.
 manner, sposób, tryb; zwyczaj ^m; in a (certain) ~, ponieważ, pod-pewnym względem, poczęsei; ja-

koby. ~s pl., obyczaje pl., maniery pl. ~ed ^a obyczajny; ill ~ed, nieobyczajny, mający złe maniery. ~liness, grzeczność, układność f. ~ly ^a grzeczny, układny.

manning, (mil.) osadzenie ludźmi; mannish ^a męski.

manoeuvre, (mil.) obrót, manewr ^m. ~ ^{vñ} manewrować.

manometer, manometr ^m.

manor, posiadłość ziemska, majątek ^m. ~house, ~seat, dwór, zamek ^m.

mansion, dom mieszkalny. ~house, vid. manor-house.

man||sllaughter, zabójstwo. ~slayer, zabójca ^m.

mantelet, płaszczek ^m.

mantl||e, płaszcz; (fig.) pozór ^m. ~e ^{vñ}, osłonić; rozpostrzeć skrzydła; pienić się, zaczerwienić się; rozwinać się.

manu||al ^a ręczny; odręczny. ~al labour, robota ręczna. ~al, podręcznik ^m. ~brium, rękojeść f. ~factory, fabryka, ręcodzielnia f. ~facture, ręcodzieło; ręcodzielnicwo; wyrób ^m. ~~ ^{vñ} wyrabiać, fabrykować; przerabiać. ~facturer, ręcodzielnik, fabrykant ^m; robotnik (fabryczny). ~mission, nadanie ⁿ wolności (niewolnikowi). ~re, nawóz ^m. ~ ^{vñ} nawozić, mierzyć. ~script, manuskrypt, rękopis ^m.

many ^a & ^s wielu; ~a one, niejeden; as ~ more, drugie tyle; ~ a time, nieraz. ~coloured ^a różnobarwny. ~cornered ^a wielokątny. ~headed ^a wielogłowy. ~leaved ^a wielolistny. ~times ^{ad} wielokrotnie. map, mapa f. [krotnie. maple, (bot.) klon, jawor ^m. mar ^{vñ} zepsuć, uszkodzić; zniszczyć.

marasmus, wycieńczenie ⁿ w skutek starości, marazm ^m.

maraud||er, (mil.) maruder, rabus ^m. ~ing, włóczęga f., maruderstwo ^m.

marble, marmur ^m. ~ ^a marmurowy. ~ ^{vñ} marmurować (tynkować masą marmur naśladującą). ~cutter, marmurnik ^m. ~quarry, marmurołom ^m, kopalnia f. marmuru. ~slab, płyta marmurowa.

marcasite, (min.) siarczyk żelazny. March, Marzec ^m (miesiąc).

March, marsz, pochód ^m. ~ ^{vñ}, maszerować; nakazać marsz; (mil.) ~! marsz! to ~ off, odejść; wymaszerować, wyruszyć; to ~ on, iść na; iść dalej. [nicze ^m].

March, kraj pograniczny, pogranicze, dobrý w nogach.

marchioness, markiza f. (żona markiza). [bak ^m].

mare, klacz, kobyła f. ~colt, żreć. margin, brzeg; margines ^m. ~inal ^a, marginesowy, na boku napisany. ~inated ^a mający obwódkę, marginowany. [margrabstwo ^m].

margrave, margrabia ^m. ~viate, marigold, (bot.) nagietek ^m.

marine, marynarka f. ~ ^a, marynarski, morski, należący do floty. ~r, marynarz, żeglarz ^m.

marital ^a mężowski. [marski. maritim||al, ~e ^a, morski, mary-

majoram, (bot.) majeranek ^m.

mark, znak ^m, cecha f., znamień ^m; stempel; cel ^m. ~sman, celny strzelec. ~ ^{vñ}, znaczyć, oznaczać, znamionować; zauważać sobie; to ~ cut, wyznaczyć. ~er, oznaczyciel; markier ^m.

market, targ; rynek; bazar, handel ^m; sprzedaż f. ~ ^{vñ}, jarmarczyć; przedawać; kupować (na targu). ~able ^a, rynkowy, sprzedażny; cenny. ~day, dzień targowy. ~ing, handel ^m na targu; kupczenie ^m; rzeczy znajdujące się na targu. ~~s pl., targowe ^m.

~place, rynek ^m, targowisko ^m.

~price, ~rate, cena targowa.

~town, miasteczko mające targi.

marking-iron, żelazo ⁿ do piętnowania.

marl, margiel ^m. ~ ^{vα} marglować.
~ing, marglowanie ^T. ~y ^α, marglowy.

marmalade, ~et, marmelada ^f.
marmoraceous, ^d marmurowaty.
~ate ^α marmurkowy; żyłkowaty.
~eal, ~ean ^α marmurowy.

marmot, (zo.) bobak, świszcz ^m.
maroon ^{vα}, wysadzić na niezaludnioną wyspę.

marquetry, mozaikowa robota, mozajka ^f.

marquis, markiz ^m. ~ate, markizostwo ⁿ (godność i stan markiza).

marriage, ślub ^m; pobranie się, zamążcie; małżeństwo ^T. ~able, dorosły. ~bed, ślubne łóże.
~contract, intercyza ślubna.
~good, ~portion, wiano ^T; posag ^m. ~song, pieśń weselna.

married ^α, zameżny, zameżna.
~state, stan małżeński.

marrow, szpik ^T; (fig.) jądro ⁿ rzeczy. ~bone, rura szpikowa. ~y ^α, szpikowy, szpikowaty.

marry ^{vαn}, zaślubić, ożenić; ożenić się; pojąć (za żonę); iść za mąż.

marsh, błoto, bagno ^T. ~elder, kalina zwyczajna. ~ground, grunt błotnisty. ~land, żuława ^f.
~mallow, (bot.) ślaz wysoki. ~y ^α, błotnisty, bagnisty.

marshal, marszałek ^m. ~ ^{vα} porządkować, uszykować; przedem iść, prowadzić. ~ship, godność ^f, urząd ^m marszałka.

mart, targ; jarmark; bazar ^m.

marten, (zo.) kuna ^f.

martial ^α, marsowy, wojenny, wojowniczy; ~law, prawo wojenne;
~court, sąd wojenny.

martin, (orn.) jaskółka ^f.

martyr, męczennik ^m, męczennica ^f. ~ ^{vα}, męczyć, umęczyć.
~dom, męczeństwo ^T; męki ^{pl}.
~ology, żywoty pl. męczenników.
marvel, cud, dziw ^m. ~ ^{vn}, dziwić się; zdumiewać się. ~lous ^α,

cudowny, zadziwiający. ~lousness, cudowność ^f.

masculine ^α męski. ~, rodzaj męski (gram). ~ness, męskość ^f.
mash, mieszanka ^f (dla bydła); zacier ^m. ~ ^{vα}, mieszać; warzyć (piwo). ~ingtub, zaciernica ^f. kadź zacierna.

mask, maska ^f; (fig.) pozór ^m; osoba w masce, maska ^f. ~ ^{vαn}, włożyć maskę; (fig.) zamaskować; maskować się. ~er, maska ^f (osoba w masce).

mason, mularz ^m. ~ic ^α masonski, wolnomularski. ~ry, masonry ^f, wolnomularstwo ⁿ.

masquerade, maskarada ^f. ~ ^{vαn}, maskować (się); przebierać się. ~r, maska ^f (osoba przebrana).

mass, masa, bryła; gromada; większość; msza ^f. ~book, mszał ^m.

~weed, ornat ^m. [pień. massacre, rzeź ^f. ~ ^{vα}, wyciąć w massiness, ~iveness, masywność ^f. ~ive, ~y ^α, masywny, lity.

mast, maszt ^m. ~ ^{vα}, opatrzyć w maszty. ~ed ^α z masztem; w wyrazach złożonych: masztowy. ~full ^α mający wiele masztów. ~less ^α bezmasztowy.

master, pan, właściciel; przełożony; nauczyciel; mistrz; mistrz ^m; to be ~ of oneself, panować nad sobą; ~ of the horse, masztalerz ^m; ~ of the mint, menniczy ^m; ~ of the ordnance, generał ^m artylerii.

~ ^{vα}, władać, opanować, owładniać. ~builder, budowniczy, architekt ^m. ~hand, (fig.) ręka mistrzowska. ~less ^α bez pana; samowładny. ~like, ~ly ^{ad} po pańsku; po mistrzowsku. ~liness, mistrzostwo ^T. ~picce, arcydzieło ^T. ~ship, władza ^f, panowanie; mistrzostwo ^T. ~stroke, mistrzowskie dzieło; majstersztyn ^m. ~y, władza, panowanie ^T; prym, rej ^m; biegłość ^f.

mastic, mastyka ^f; (bot.) mastykowiec ^m. ~ation, żucie ⁿ.

mastiff, brytan, buldog ^m.

mat, mata, rogozka ^f. ~ ^{və} okrywac matami. [byków].

matadore, matador ^m (pogromca

match, lont^m; zapałka; partya; kom-

pania, para ^f; zakład ^m; zapasy pl.,

wyścigi pl.; ubieganie się [;] 'tis a ~!

dobrze, zgoda! ~ ^{vən}, dobrać

do pary; sprostać, wyrównać;

wydać za maż, ożenić; zgadzać

się. ~able ^a, dający się poró-

wnać. ~less ^a, niezrównany.

~lessness, niezrównaność ^f.

mate, mat ^m (w szachach); towarzysz; spółstołownik; pomocnik;

mąż ^m, żona ^f. ~ ^{vən}, złączyć,

skojarzyć (się).

material, materyał ^m. ~ ^a ma-

teryalny, cielesny; istotny, ważny. ~ity, ~ness, materyalność ^f.

~ism, materyalizm ^m. ~ist, ma-

teryalista ^m. ~ize ^{və} materyaliz-

zować; uzmysławić.

maternal ^a matczyny, macierzynski. ~ity, macierzynstwo ^m.

mathematical ^a matematyczny.

~s, sg. i pl. matematyka ^f. ~ian, matematyk ^m.

matin, ranek ^m. ~al ^a ranny.

~als pl., jutrznia ^f (nabożeństwo poranne). [stwo ^m] matki.

matricide, matkobójca ^m; zabój-

matricula, matrykuła ^f, spis ^m.

~te [;] & ^a, zapisany w matrykule.

~te ^{və}, zapisać do matrykuły.

immatrykułować. ~tion, immatrykulacya ^f.

matrimonial ^a małżeński. ~y,

małżeństwo ^m, stan małżeński.

matrix, (anat.) macica; (fjt.) matryca ^f.

matron, matrona ^f (niestawa-

sędziwa i poważna). ~al ^a jak

przystoi matrona. ~ly ^a, po-

ważna, sędziwa (z kobietach).

~ly ^a poważnie.

matter, materya ^f, ciało ^m; pier-

wiastek ^m; materya, ropa; ma-

terya. ~co, przedmiot ^m; what's

the ~? & co chodzi? what is the ~

with him? co mu jest? ~ of fact, fakt ^m, rzeczywistość ^f. ~ ^{vən} mieć

na względzie, zależeć na czem.

matting, materyał ^m na maty;

maty pl.

mattock, motyka, graca ^f.

mattress, materac ^m.

maturillation, (med.) ropienie się ^m

~ative ^a, przypieszający dojrzewanie, dojrzewający. ~θ ^a dojrzaly.

~e ^{vən}, przypieszać dojrzewanie; dojrzewać. ~ity, dojrzalność, dostałość ^f.

matutinal ^a ranny, poranny.

maudlin, (bot.) krwawnik ^m.

maul, młot ^m. ~ ^{və} bić młotem.

Maundy-Thursday, wielki czwartek.

[bek ^m].

mausoleum, mauzoleum ^m, nagro-

mavis, (orn.) drozd śpiewak ^m.

mawkish ^a niesmaczny, wstępnij.

~ness, niesmak, wstęp ^m.

maxillar(y) ^a szczękowy.

maxim, maksyma, zasada ^f.

May, Maj ^m (miesiąc). ~ bloom,

~bush, (bot.) głog ^m. ~bug, vid.

cockchafer. ~day, pierwszy dzień

Maja. ~flower, ~lilly, (bot.) kon-

walia ^f.

may ^{vən} /używane tylko w prs. & pr. [Imighi] nogę, mógłbym etc.; ~be,

~hep, być może, prawdopodobnie.

mayor, burmistrz ^m; Lord Mayor,

nauburmistrz (Londynu, Dublina etc.). ~alty, burmistrzostwo ^m

(urząd). ~ess, burmistrzowa ^f.

mazarineblue ^a ciemno-niebieski.

maze, labirynt ^m; zamieszanie ^m.

~ ^{vən}, zmieszać, przerazić.

mazer, puhar ^m.

mazy ^a kręty, pogmatwany.

me ^{pr} 3 i 4 przyp. od I; ~ thinks

zdaje mi się.

mead, miód ^m do picia.

meadow, łąka ^f, błonia ^m. ~saffron,

(bot.) zimowit jesienny.

meagre ^a chudy, suchy; jałowy

nieurodzajny. ~ness, chudość,

suchość; niepłodność ^f.

meal, mąka ^f. ~ ^{və}, rozetrzeć,

rozcierać. ~iness, mączystość ^{f.}
~y ^a, mączny, mączysty.

meal, obiad ^m; wieczerza; pasza ^{f.}

~time, pora wieczerna, obiadowa.

mean ^a, pospolity, ordynarny;
podły; pośledni, mierny. ~, środek ^m; rzecz środkowa; mierność ^{f.}

~s pl., środki *pl.*, mienie ^f; *by all*

~s, w każdym razie; *by fair ~s*,
w dobroci; *by foul ~s*, przemoca;

by no ~s, żadną miarą. ~ ^{vān},

mniemać; zamierzać, chcieć; po-

wiedzieć, oznaczyć. ~born ^a, ni-

skiego urodzenia. ~spirited ^a,
podlego umysłu. ~time, ~while ^{ad},

tymczasem.

meander, kręta droga. ~rian,

~rous ^a, kręty, węzykowaty.

meaning, zdanie, mniemanie ^f;
zamiar ^m; znaczenie ^m. [nędzota ^f.

meanness, nikczemność; brzydota;

measled ^a, węgrowaty (o świach).

measles *pl.*, odra ^f (choroba).

measur||a^le ^a, pomierny, wy-

mierny. ~ableness, wymierność ^{f.}

~e ^{vā}, mierzyć, wymierzać; obej-

mować, mieścić w sobie. ~eless ^a,

niezmierzony, bezmierny. ~ement,

mierzenie ^m, pomiar ^m. ~er, mier-

nik, mierniczy. ~ing, mierzenie ^m.

~ing-chain, łańcuch mierniczy.

meat, mięso ^m; potrawa (mięsna).

~chopper, siekacz ^m (nóż). ~pie,

pasztet ^m z mięsa. ~y ^a, mięsisty.

mechan||ic, ~ical ^a, mechaniczny,
rękodzielny. ~ic, ~ician, ~ist,

robotnik ^m. ~icalness, mechaniczność ^f. ~ism, mechanizm ^m.

meconium, mekonium ^m; ekskre-

menta *pl.* nowonarodzonego dzie-
cka.

medal, medal ^m. ~lic ^a, medalowy.

~lion, medalion ^m. ~list, medal-
nik; numizmatyk ^m.

meddle ^{vān}, wtrącać się (do czego).

~some ^a, wtrącający się, wscibski.

medial ^a, pośredni.

median ^a, środkowy.

mediat||e ^a, pośredni, środkowy.

~e ^{vān}, znajdować się w środku

(między); pośredniczyć. ~ion,
pośredniczenie; wstawienie się ⁿ
(za kim). ~or, pośrednik ^m.
~orial, ~ory ^a, pośredniczący.
~orship, posrednictwo ^m. ~ress,
~rix, pośredniczka ^f.

medic, (*bot.*) lucerna ^f.

medic||able ^a, uleczalny. ~al ^a,

medyczny, lekarski. ~ament, le-
karstwo ^m. ~amental, ~inal ^a,

leczący, lekarski. ~aster, partacz
lekarski, leczuch ^m. ~ate ^{vā}, za-

prawić lekarstwem. ~ation, le-
czenie ^m; kuracja ^f. ~ine, lekar-
stwo ^m; medycyna ^f. [mierność ^f.

medi||ocre ^a, mierny. ~ocrity,
meditat||e ^{vān}, rozważać, rozmy-

ślać. ~ion, rozmyślanie, rozwa-
żanie ^m. ~ive ^a, rozpamiętywający.

Mediterranean ^a, śródziemny. ~,
morze śródziemne.

medium, środek ^m, droga średnia;
medjum ^m; *at a ~*, w przecięciu.

medlar, (*bot.*) niesplik ^f.

medley, mieszanina ^f.

meed, nagroda ^f; dar ^m.

meek ^a, łagodny, przyjazny; po-
tulny. ~ness, powolność, łago-
dność; skromność ^f. [zejść się].

meet ^{vān}, spotkać (się), natrafić;
meeting, spotkanie (się); zebra-

nie, zgromadzenie. ~house, dom ^m
zebrań.

~place, miejsce ⁿ zebrań.

meetness, właściwość, stosowność.

melanchol||iac, ~ic, melancholik ^m.

~ically ^{ad}, smutno, posepnie.

~y, melancholia (choroba) ^f; smu-
tek ^m, posepność ^f. ~y ^a, melan-

choliczny, smutny.

melilot, (*bot.*) nostrzyk, melilot ^m.

meliorat||e ^{vā}, ulepszać. ~tion,
ulepszenie ^m; melioracja ^f.

mell||iferous ^a, miodorodny. ~ifi-
cation, robienie ⁿ miodu. ~ifi-

ence, miodopłynność ^f. ~ifluent,

~ifluous ^a, miodopłynny.

mellow ^a, miękki, dojrzały; pod-

chmielony. ~ ^{vān}, zmiękczyć;

dostać się, dojrzeć. ~ness, do-

stałość; łagodność ^f.

melo||dious α melodyjny. ~diou-
ness, melodyjność f. ~drama,
melodramat m . ~dy, melodya f.
melon, (*bot.*) melon m .

melt v^an topić (się), rozpuszczać
(się); topnieć. ~ing α topiący,
roztapiający. ~~topienie m . ~ing-
house, szmelcarnia f. ~ing-pot,
tygiel szmelcarski.

member, członek m .

membrane, błona (cieńka). ~ous α
błoniasty, bą konkowaty.

memoir, memoriał m . ~s *pl.*, pa-
miętniki *pl.*

memor||able α godny pamięci,
pamiętny. ~andum, memorandum n (dla pamięci); nota dy-
plomatyczna. ~andum-book,
notatnik m . ~ial α pamiątkowy;
zapamiętany. ~ize v^a zachować
w pamięci. ~y, pamięć; pa-
men *pl.*, od a man. [miątka,

menace, groźba, pogrózka f. ~ v^a ,
grozić, zagrażać.

menage, gospodarstwo domowe.
~rie, menażerya f.

mend v^an ulepszyć; reparować;
poprawić (się). ~able α dający
się poprawić, poprawny. ~er,
naprawiacz m . ~ing, poprawia-
nie m ; poprawa f.

mendaci||ous α kłamliwy. ~ty,
kłamliwość f.

mendi||cant α żebrzący. ~~że-
brak m , žebraczka f. ~cancy,
~city, žebractwo m .

menial α domowy, służalczy. ~,
sługa, służalec m . [mózgowej.

meningitis, zapalenie n błony
mensal α stołowy.

menstrual α miesięczny; mie-
siączkowy. ~ous α miesiącczkowy.

mensura||bility, wymierność f.
~ble α wymierny. ~l α mier-
niczy, ~tion, wymierzanie, mie-
rzenie m .

mental α duchowy, umysłowy;
~ power, siła f umysłu.

mention, wzmianka f. ~ v^a ,
wzmiankować, przytoczyć.

mentor, mentor, doradzca m .

mephitic(al) α zaraźliwy, smro-
dliwy.

mercantile α kupiecki; handlowy.

mercena||riness, najemniczość f.

~ry α najemniczy, przedajny. ~ry,
najemnik; zacieżnik m .

mercer, bławatnik m (kupiec).

~y, handel bławatny.

merchandise, towar m , towary *pl.*

merchant, kupiec m . ~able α , sprzedawczy.

~man, okręt kupiecki.

merci||ful α miłosierny, litościwy.

~fulness, miłosierdzie m , litości-
wość f. ~less α niemiłosierny,
bezlitośny. ~lessness, nielitości-
wość, okrucieństwo m .

mercur||ial α (*med.*) merkuryalny.

~y, merkuryusz m , rtęć f, żywe
srebro. [baczenie m .

mercy, litość f, miłosierdzie; prze-

mere α jedyny, sam, wierutny.

~ly α jedynie, tylko.

mere, sadzawka f, jezioro m ; gra-
nica f.

meretricious α kurtyzański. ~ness,
fałszywe pieszczoty. [zginąć.

merge v^an pograżyc; zanurzyć;

meridi||an, ~onał α południowy;
południkowy. ~an, południk m .

merit, zasługa, zaleta f. ~ v^a za-
służyć. ~orious α zasługujący
na nagrodę. ~riousness, za-
służność f.

merle, (*orn.*) kos m .

mermaid, (*mit.*) syrena f.

merriment, uciecha, zabawa f.

merry α wesoły, zabawny, ucie-
szny. ~andrew, bufon, śmie-
szek m . ~make v^n bawić się; uczto-
wać.

meseems v^ip , zdaje mi się.

mesenter||ic α (*anat.*) kręzkowy.

~y, krezki *pl.*

mesh, oczko (w sieci) m . ~ v^a ,
złapać w sieci. ~y α oczkowaty,
siatkowy.

mess, potrawa f, danie m ; porcya,
racja f; wspólny stół. ~ v^n jadać

przy wspólnym stole. ~mate, współstołownik ^m.

mess||age, odprawa ^f, poruczenie, zlecenie ⁿ. ~engar, wysłaniec; (fig.) zwiastun ⁿ.

Messiah, Mesjasz.

Messieurs *pl.*, panowie *pl.* [cze: metacarpus, /*pl.*metacarpi] śródre- metal, metal, kruszec ^m. ~lic ^u metaliczny, kruszcowy. ~life- rous ^a wydający kruszec. ~line ^a metalowy, zawierający kruszec. ~list, wyrabiający rzeczy z metalu. ~lurgist, metalurg ^m. ~lur- gy, metalurgja ^f.

meta||morphose ^{vα} przemienić, przekształcić. ~morphosis, prze- miana ^f, przekształcenie ⁿ. ~phor, metafora, przenośnia ^f. ~phori- c(al) ^a metaforyczny, przenośny. ~phrase, dosłowne tłumaczenie. ~physical ^a metafizyczny. ~phy- sician, metafizyk ^m. ~physics *pl.*, metafizyka ^f. ~tarsus, (*anat.*) śródstopie ⁿ.

mete ^{vα} mierzyć, wymierzyć. **metempsychosis**, metampsycho- za ^f, przechodzenie ⁿ dusz.

meteor, meteor (też *fig.*) ^m, zjawisko napowietrzne. ~ic ^a, meteory- czny. ~ological ^a meteorologiczny. ~ologist, meteorolog ^m. ~ology, meteorologia ^f.

metheglin, miód ^m (napój).

methinks ^{vip}, zdaje mi się.

method, metoda ^f, sposób ^m ucze- nia. ~ic, ~ical ^a metodyczny. ~ism, metodyczność ^f.

methought ^{vip}, zdawało mi się. **metonymy**, metonymia ^f (wzięcie jednego wyrazu za drugi).

metre, (miara) metr ^m; miara ^f (wiersza).

metrical ^a metryczny, miarowy. **metropolis**, metropolja; stolica ^f.

~politan, stołeczny. ~~ metro- polita ^m.

mettle, (*fig.*) ogień ⁿ, gorliwość, odwaga ^f. ~d, ~some ^a bystry, **mew**, (*orn.*) mewa ^f. [ognisty.

mew, klatka ^f (na ptaki); miau- czenie? ~van zamknąć, zapa- kować (do kozy); miauczeć; le- nieć; tracić rogi.

mewl ^{v"}, krzyczeć (o dziecku). ~er, krzykacz ^m (o dziecku).

mezereon, (*bot.*) wilczełyko. **miasma**, miazmat ^m (wyziew za- raźliwy). [mikowy.

mica, (*min.*) mika ^f. ~ceous ^a; **Michaelmas**, dzień św. Michała; jesień ^f.

micro||cosm, mikrokosm ^m (świat na małą skalę). ~scope, mikro- skop, drobnowidz ^m. ~scopic ^a mikroskopijny.

mid ^a vid. middle. ~course, pół drogi. ~day, południe ⁿ.

middle ^a środkowy, średni; mier- ny. ~, środek ^m. ~ages *pl.*, wieki średnie. ~man, pośrednik, ajent ^m. ~most, w samym środku poło- żony. ~sized ^a średniej wielkości. **middling** ^a mierny.

midge, komar ^m. **midnight**, północ ^f. ~ ^a pół- nocny; o północy wydarzony.

midriff, (*anat.*) przepona ^f.

midship||man, kadet morski. ~s ^{ad} na środek, na środku okrętu.

midst ^{ad} w pośrodku, wśród. ~. środek ^m.

midsummer, połowa ^f lata; (*astr.*) przesilenie ⁿ dnia z nocą (21 Czer- wca).

midway, środek ^m drogi. ~ ^a znaj- dujący się na połowie drogi. ~ ^{ad} na pół drogi.

midwife, akuszerka ^f. ~van ba- bić, pomagać w charakterze aku- szerki. ~ry, akuszerstwo ⁿ.

mien, mina, postawa ^f.

might, moc, siła ^f. ~iness, po- tega, wielkość ^f. ~y ^a mocny, potężny, możliwy.

might ^{pr} od may.

mignonette, (*bot.*) rezeda ^f.

migrat||le ^{v"} (wy)wędrować. ~ion, wędrówka ^f. ~ory ^a wędrujący; koczujący.

- milch** ^a dojny.
- mild** ^a słodki, łagodny; miękki, dobry. ~ness, łagodność, miękość ^f (usposobienia).
- milden**, miodunka; pleśń ^f. ~ ^{vā} zniszczyć zboże (o miodunce).
- mile**, mila ^f. ~stone, słup milowy.
- milfoil**, (bot.) krwawnik ^m.
- miliary** ^a prosówkowy; ~ fever (*med.*), prosówka ^f.
- militant** ^a wojujący. ~tary ^a; wojskowy. ~~, wojsko ^f; wojskowy ^m. ~tate ^{vñ}, wojować. ~tia, milicya, landwera ^f.
- milk**, mleko ⁿ. ~ ^{vā}, doić. ~fever, (*med.*) goraczka mleczna. ~iness, mleczność ^f. ~maid, mleczarka ^f. ~man, mleczarz ^m. ~pail, skopek ^m. ~sop, niewieściuch ^m. ~tooth, ząb mleczny. ~white, mleczno biały. ~woman, mleczarka ^f. ~y ^a, mleczny; dojny. ~y-way, droga mleczna.
- mill**, młyn ^m; fabryka, przedzarnnia; hamernia ^f. ~ ^{vā} mleć; rozcierać; wałkować. ~dam, tama, grobla ^f. ~er, młynarz ^m. ~~'s-thumb, głowacz (ryba) ^m. ~hopper, kosz młynski. ~stone, kamień młynski. ~wright, budujący młyny.
- mille||narian**, millenaryusz ^m. ~nary, ~nnial ^a tysiącletni. ~nnium, tysiąclecie ⁿ. ~pede, stonóg ^m. ~simal ^a tysięczny.
- millet**, proso ⁿ.
- millimeter**, milimetr ^m.
- milliner**, modniarka ^f. ~y, mody *pl.*, damskie towary.
- million**, milion ^m. ~aire, milioner ^m. ~th ^a milionowy.
- milt**, mlecz rybi. ~er, mleczak ^m (u ryb). [naśladowniczy.]
- mime**, mimik; trefniś ^m. ~tic(al) ^a, mimic ^a mimiczny. ~, mimik, aktor ^m. ~ ^{vā} małpować, przedrzeźniać. ~ry, małpowanie, przedrzeźnianie ⁿ. ~s *pl.*, mimika ^f.
- mimosa**, (bot.) czułek ^m.
- minaret**, minaret ^m.
- minatory**, groźny, zagrażający.
- mince** ^{vān} posiekać, pokrajać drobno; dreptać; *not to ~ matters*, mówić bez ogródki. ~pie, pasztet ^m z mięsa.
- mincing** ^a przesadny. ~ly ^a; kawałkami; [z przesadą].
- mind**, umysł ⁿ; zdanie, miemanie ⁿ; wola, chęć; pamięć ^f; *I have a ~ to ...*, mam ochotę, chciałbym ... ~ ^{vān} pomnieć; dbać; przypomnieć; zamierzać. ~ed ^a, skłonny. ~ful ^a pomny; baczy; troskliwy. ~fulness, baczeń, troskliwość ^f. ~less ^a niedbały; niepamiętający; nierozumny.
- mine** ^{pm} mój; a friend of ~, jeden z moich przyjaciół.
- mine**, kopalnia; mina ^f. ~ ^{vā} kopac; podkopywać. ~digger, górnik ^m. ~r, górnik; minjer ^m.
- mineral**, minerał ^m. ~ ^a mineralny. ~ogist, mineralog ^m. ~ogy, mineralogia ^f.
- mingle** ^{vān} zmieszać, pomieszać, mieszać się do czego.
- miniature**, miniatura ^f.
- minikin**, pieszczotka, kokietka ^f.
- minimum**, (*pl. minima*) minimum ⁿ, najmniejsza ilość.
- mining**, górnictwo ⁿ. [katny.]
- minion**, ulubienica ^f. ~like ^a deliminister ^a, sługa; minister; poseł; pastor ^m. ~ ^{vān} zarządzać; sprawować; dostarczać. ~erial ^a, ministerialny; duchowny, kapłański; posługujący. ~rant ^a, służący, posługujący. ~ration, służba ^f, urząd ^m. ~ry, służba ^f; ministerium; duchowieństwo ⁿ.
- minium**, (*chem.*) minia ^f.
- miniver**, popielice *pl.*
- minor** ^a mniejszy; pośledniejszy; młodszy. ~, niepełnoletni. ~ite, franciszkanin ^m. ~ity, niepełnoletność; mniejszość ^f.
- minster**, kościół katedralny.
- minstrel**, minstrel, śpiewak ^m. ~sy, minstrelstwo ⁿ; śpiewy *pl.*, muzyka ^f.

mint, mennica f; (*bot.*) mięta f.
 ~ *vā*, bić monetę. ~age, bita moneta; opłata mennicza.

minuend, liczba, od której odejmujemy.

minuet, menuet ^m [mowania].

minus, (*mat.*) minus (znak odejmowania).

minute ^a drobny, maleńki. ~, minuta (też *astr.*); (*fig.*) chwilka f.
 ~ *vā*, zanotować. ~book, kladda f, orulion ^m. ~glass, klepsydra f.
 ~hand, minutnik ^m. ~ness, ściska dokładność, drobnostkowość f.
 ~ly ^{ad}, dokładnie; co minutę.

minx, kokietka f.

miracle, cud ^m.

miraculous ^a, cudowny, dziwny.
 ~ness, cudowność f.

mirage, miraż ^m, fata morgana.

mire, błoto ⁿ, muł ^m. ~ *vā*, obłocić.

miriness, błotnistkość f.

mirror, zwierciadło ⁿ; (*fig.*) wzór ^m.

mirth, radość f, wesele ⁿ. ~ful ^a, radosny, rozweselający. ~less ^a, smutny, niewesoły.

miry ^a, błotnisty.

misacceptation, mylne tłumaczenie; nieporozumienie ⁿ.

misadventure, nieszczęśliwy traf, wypadek ^m.

misadvise *vā*, źle radzić.

misalliance, nierówne mażeństwo, mezaljans ^m.

misanthropie, ~ist, mizantrop, odludek ^m. ~y, wstęp ^m do ludzi, mizantropja f.

misapplication, źle zastosowanie. ~ply *vā*, źle zastosować.

misapprehend *vā*, źle zrozumieć.
 ~hension, źle zrozumienie.

misappropriate *vā*, nieprawnie nabycie.

misbecomme *vā*, nieprzystawać.
 ~ingness, niewłaściwość f.

misbegotten ^a, nieprawy (z nieprawego łożą).

misbehave ^{vñ}, źle (niestosownie) się zachowywać. ~ved ^a, źle wykowany, niegrzeczny. ~viour, źle zachowanie się.

misbelieve *f*, fałszywa wiara. ~ve ^{an}, mieć fałszywe pojęcia o wierze.

~ver, heretyk ^m. ~ving ^a, kacierski.

miscalculate ^{vñ}, przerachować się. ~tion, fałszywe obliczenie.

miscall *vā*, źle nazywać.

miscarriage, uchybienie; niepowodzenie ⁿ; (*med.*) poronienie ⁿ.
 ~ry ^{vñ}, nieudać się, niepowieść się; (*med.*) poronić.

miscellaneous ^a, rozmaity, różnorodny; ~~news, rozmaistości *pl.* (w gazecie). ~ny, mieszanina f.
 ~ties *pl.*, rozmaistości *pl.*

mischance, nieszczęśliwy przypadek, przygoda f.

mischief, nieszczęście ⁿ, uszczerbek ^m. ~maker, sprawca ^m nieszczęścia.

mischievous ^a, szkodliwy, złośliwy. ~ness, szkodliwość, złośliwość f. [przytaczać].

miscite *vñ*, fałszywie, błędnie miscompilation, przerachowanie się ⁿ. ~te *vñ*, przerachować się.

misconceive *vā*, fałszywie pojąć, zrozumieć. ~ception, fałszywe zrozumienie. ~duct, źle sprawowanie się. ~~ *vñ*, źle prowadzić, zarządzać; źle się prowadzić. ~struction, opaczne tłumaczenie. ~true *vā*, opacznie tłumaczyć. [przerachować się].

miscount *vñ*, fałszywie obliczyć;

miscreant ^a, niedowiarek; nienota ⁿ. ~ated ^a, nieksztaltny.

misdate *vā*, położyć fałszywą datę.

misdeed, nieprawość, zbrodnia f.

misdeem *vā*, źle osądzić.

misdemean ^{vñ}, lub *to ~ oneself*, źle się sprawować. ~our, niewłaściwe zachowanie się, uchybienie ⁿ. [źle zaadresować (list)].

misdirect *vā*, źle skierowywać;

misdo ^{vñ}, uchybić, pomylić się.
 ~er, złoczyńca ^m. ~ing, przestępstwo, uchybienie ⁿ.

misdoubt ^{vñ}, podejrzywać, posadzać. ~vahanie się ⁿ.

misemploy *v^a*, źle używać. ~ment, nadużycie?
miser, skąpiec, sknera *m.* ~able ^a, nędzny, biedny; nikczemny. ~ableness, nędza, mizerota *f.* ~ly ^a, skąpy. ~y, nieszczęście ⁿ; nędza *f.*
misesteem, nieuszanowanie ⁿ.
misfeasance, występek *m.*, wykroczenie?
misform *v^a*, zniekształcić.
misfortune, nieszczęście ⁿ.
misgillve *v^a*, sprawiać trwogę; przeczuwać złe. ~ving, obawa *f.*, złe przeczucie.
misgovern *v^a*, źle zarządzać. ~ment, zły zarząd; złe sprawowanie się.
misguidhance, zły kierunek, złe prowadzenie. ~e *v^a*, źle prowadzić, wskazywać złą drogę.
mishap, nieszczęście ⁿ; zły traf.
mishear *v^a*, niedosłyszeć, przesłyszeć się.
misinform *v^a*, źle informować, podawać nieprawdziwe wiadomości. ~ation, błędna wiadomość. [sienie.
misintelligence, fałszywe doniesienie.
misinterpret *v^d*, źle tłumaczyć, przekrecać (znaczenie). ~ation, mylne tłumaczenie.
misjudge *v^a*, mylnie sądzić.
mislay *v^a*, zapodziać, zarzucić.
mislead *v^a*, źle prowadzić; zwieść, zwodzić. ~er, zwodziciel *m.*
misled *P.* & *P'*, od to mislead.
misletoe, vid. mistletoe.
mismanage *v^a*, źle zarządzać. ~ment, zły zarząd.
mismatch *v^a*, źle dopierać do pary.
misname *v^a*, fałszywie nazwać.
misogamist, wróg *m.* mażeństwa. ~gynist, wróg *m.* kobiet.
mispersuasion, fałszywe przekonanie, zdanie.
misplace *v^a*, pomieścić w niewłaściwym miejscu. ~ment, umieszczenie ⁿ w niewłaściwym miejscu.

misprint *v^a*, błędnie wydrukować. ~, pomyłka drukarska.
mispronounce *v^a*, źle wymawiać.
misquotation, fałszywe przytoczenie. ~e *v^a* błędnie przytoczyć.
misreport *v^a*, błędnie, fałszywie donosić. ~, fałszywe doniesienie.
misrepresent *v^a*, błędnie przedstawiać. ~ation, opaczne przedstawienie, przekręcenie?
misrule, nieład; despotyzm *m.*
miss, panna *f.*
miss, chybienie ⁿ (do celu). ~ *v^a*, chybić, nietrafić; nieznałeś (szukając); zapodziać się; brakować.
missal, mszał *m.* [łowy.
missel, ~bird, (orn.) dróżd jemioł.
misshape *v^a*, zniekształcić. ~n ^a, niekształtny, potworny.
missile ^a, rzucony ręką; pociskowy. ~, pocisk *m.*
missing ^a, nieobecny.
mission, posłannictwo ⁿ, misja *f.* ~ary, misjonarz *m.* ~~, misjonarski.
missive, list okólny. ~ ^a, wysłany.
misspell *v^a*, pisać niegramatycznie.
misspend *v^a*, trwonić, marnować.
misstate *v^a*, fałszywie ustawić; błędnie przedstawić.
mist, mgła *f.* ~iness, mroczność, mglistość *f.* ~y ^a, mglisty, mroczny.
mistake, błąd *m.*; omyłka *f.* ~ *v^a*, niepoznać; omylić się, pobłądzić; źle zrozumieć. ~able ^a, łatwo niepoznany.
misteach *v^a*, źle nauczać.
mister, pan *m.* (tytuł). [nazwy.
misterm *v^a*, dawać niewłaściwe.
mistletoe, (bot.) jemioła *f.* [czyć.
mistranslate *v^a*, błędnie tłumaczyć.
mistress, pani; gospodyn; właściciel; nauczycielka; metresa *f.*
mistrust, ~fulness, brak *m.* zaufania. ~ *v^a*, niedowierzać, nieufać. ~ful ^a, nieufający.
mistune *v^a*, rozstroić; fałszywie śpiewać.

misunderstand *v^a* źle zrozumieć, nicrozumieć. ~ing, niezrozumienie; nieporozumienie ~

misusage, misuse, nadużycie, złe obchodzenie się ~ z kim.

misuse *v^a* nadużywać; źle się obejść.

miswrite *v^a* pisać błędnie.

mite, molik, roztocz ~; okruszyna, drobnostka f.

mitigate *nt*, ~tive, łagodzący, uśmierzający. ~te *v^a* łagodzić, uśmierzać. ~tion, łagodzenie, uśmierzanie ~. ~tor, uśmierzyciel ~

mitre, mitra, infuła f. ~d *a* z infułą.

mittens, rękawica niepalczasta.

mittimus, (*jur.*) rozkaz ~ uwięzienia. [czywy.]

mity *a* pełen molików, robamix *v^a*, zamieszać; złączyć się, zmieszać się. [mikstura f.]

mixture, mieszanie ~; mieszanina;

mizzen, żagiel ~ na tylnym maszcie. ~mast, (*mar.*) tylny mały maszt.

mizzlile *vⁿ* mzyć (o deszczu). ~ing, drobny deszcz, kapuśniaczek ~.

mnemonic *a* pamięciowy. ~s, mnemonika f.

moan, stękanie ~. ~ *vna* stękać; skarzyć się. [wać rowem.]

moat, fosa f., rów ~. ~ *v^a* okopy-

mob, motłoch ~. ~ *v^a* napadać chałastrą. ~bish *a* tałałajski, karczemny.

mobilile *a* poruszalny, ruchliwy. ~ity, ruchliwość, poruszalność f.

~ize *v^a* (*mil.*) mobilizować.

mock, kpiny *pl.*, żart ~. ~ *a* fałszywy, naśladowany. ~ *v^a*, wyśmiewać, kpić; przedrzeźniać,

małpować. ~er, szyderca, drwiarz; oszust ~. ~ery, wyśmiewanie się ~,

kpiny *pl.*; mamienie ~. ~ing, wykpiwanie, szyderstwo ~. ~ing-

bird, (*orn.*) drózd wielogłosy. ~play, satyryczna komedia.

~poem, satyra f. [ność f.]

modal *a* modalny. ~ity, modal-

mode, sposób, tryb ~ (też *gram.*), moda f.

model, model, wzór ~. ~ *v^a* modelować. ~ler, modelownik ~.

moderate *a* umiarkowany; merny. ~te *v^a* miarkować: powściągać, hamować. ~teness, umiarkowanie ~; mierność f. ~tion, umiarkowanie ~. ~tor, miarkujący, powściągający.

modern *a* nowożytny, nowoczesny; modny. ~ize *v^a* nadać nowożytny kształt (styl), modernizować. ~ness, nowotność, nowomodność f.

modest *a* skromny. ~ly *ad* skromnie. ~y, skromność f.

modicum, trocha f. ~fiable *a* zmienny. ~fication, zmiana, modyfikacja f. ~fy *v^a* odmienić, zmodyfikować.

modillion, (*arch.*) krokiewnicà f.

modulate *v^a* (*muz.*) moduluować, urabiać głos. ~tion, (*muz.*) modulacja f. [ka f.]

module, (*arch.*) moduł ~, pomiar-

modus, (*pl. modi*), tryb, sposób ~.

mohair, kamilota ~.

Mohammedan, mahometanin ~.

moiety, połowa f.

moil *v^a*, obrzucać błotem; ciężko pracować.

moist *a* mokry, wilgotny. ~en *v^a* zmoczyć, zwilżyć. ~ness, wilgotność f. ~ure, mokrość, ilgość f.

molar *a* kruszący, druzgocący; ~ teeth *pl.*, zęby trzonowe.

molasses *pl.*, melas ~.

mole, blizna f., znamię przyrodzone; (*med.*) zaśniad ~; (*zo.*) kret ~; tama kamienna. ~hill, kretowisko ~.

molecule, molekuła f.

molest *v^a* uprzykrzać się; męczyć. ~ation, naprzykrzanie się.

~ful *a* naprzykrzony.

mollient *a* zmiękczający; łagodzący. ~fiable *a* dający się zmiększyć. ~fication, zmiękczenie ~.

~fy *v^a* zmiękczyć; (*fig.*) uśmierzyć, złagodzić.

- molten ^a stopiony, lany.
 moment, chwila ^f, moment ^m; siła poruszająca; znaczenie ⁿ, waga ^f.
 ~ary ^a chwilowy. ~aneousness, chwilowość ^f. ~ous ^a, ważny, znaczący.
 monach^{hal} ^a mniszy, zakonny.
 ~ism, zakonnictwo ⁿ.
 monad, monada ^f.
 monarch, monarcha, władcza ^m.
 ~al ^a monarszy. ~ical ^a monarchiczny. ~ist, monarchista ^m.
 ~y ^a monarchja ^f.
 monast^{erial} ^a klasztorny. ~ery, klasztor, monaster ^m. ~ic(al) ^a, klasztorny, mniszy.
Monday, Poniedziałek ^m.
 monde, świat ^m, ludzie; beau ~, wielki świat.
 money, pieniądze *pl.*; moneta ^f. ready ~, gotówka ^f. ~bag, worek ^m na pieniądze, sakwa ^f. ~box, skarbonka, skrzynka na pieniądze, kasa ^f. ~changer, wekslarz ^m. ~ed ^a pieniężny, zasobny w pieniądze. ~less ^a nie posiadający pieniędzy, ubogi. ~matters *pl.*, interesa pieniężne. ~order, przekaz pocztowy. ~'s-worth, co warto pieniędzy, rzecz wartościowa.
 monger, handlarz ^m [niec ^m].
 mongrel ^a & ^s, bastard, miesza-
 monition, przestroga ^f, upomnienie ⁿ. ~tive ^a przestrzegający.
 ~tor, przestrzegacz, monitor ^m. ~tory ^a upominający.
 monk, mnich ^m. ~ery, mnichowski ⁿ. ~ish ^a mniszy.
 monkey, małpa ^f.
 mono^{cerous} ^a jednoróżcowy.
 ~chord, (muz.) monochord ^m (instrument o jednej strunie).
 ~cular, ~culous ^a jednooczny.
 ~gamy, jednożeństwo ⁿ. ~gram, monogram ^m. ~logue, monolog ^m (rozmowa z samym sobą). ~polist, ~polizer, monopolista ^m. ~polize ^{va} monopolizować. ~poly, monopol ^m. ~syllabic ^a jedno-
 zgłoskowy. ~syllable, wyraz jednozgłoskowy. ~tony, jednostajność, monotonność ^f. ~tonous ^a jednostajny, monotonny. monsoon, muson (wiatr) ^m. monst^{er}, potwór ^m. ~rosity, ~rousness, potworność ^f. ~rous ^a, potworny.
 month, miesiąc ^m. ~ly ^a miesięczny; co miesiąc przypadający. ~ly ^{ad} miesięcznie, co miesiąc.
 monticle, pagóreczek ^m.
 monument, pomnik ^m. ~al ^a pomnikowy.
 mood, tryb ^m (też gram.), sposób ^m; usposobienie ⁿ. ~ily ^{ad} markotno; posepnie. ~iness, zły humor. ~y ^a markotny; smutny.
 moon, księżyc ^m. ~beam, promień ^m księżyca. ~calf, zaśniad ^m (med.); głupiec, bałwan ^m. ~ish ^a odmienny, zmienniczy. ~light, światło ⁿ księżyca. ~shaped ^a księżycowaty. ~shine, światło ⁿ księżyca. ~struck ^a lunatyczny. ~y ^a księżycowy; podchmielony.
 moor, murzyn ^m.
 moor, błoto, bagno ⁿ. ~hen, (orn.) kurka wodna. ~ishi, ~y ^{ci}, błotnisty, bagnisty.
 moose, vid. elk.
 moot, dysputa, rozprawa ^f. ~van, dysputować, rozprawiać. ~case, ~point, punkt sporny. ~er, dysputant ^m.
 mop, wiecheć ^m; krzywe usta; dziecko rozpieszczone. ~van, szorować wiechciem; wykrzywiąć gębe.
 mop^{le}, marzyciel; mazgaj, ślama-
 zara ^m. ~e ^{vn} być zamyslonym, nudzić się. ~ed, ~ing, ~ish ^a rozmarzony, ospały.
 moral ^a moralny, obyczajny. ~, morał ^m, nauka ^f. ~s *pl.*, nauka moralna, etyka ^f. ~ist, ~izer, moralista ^m. ~ity, moralność ^f; nauka moralna. ~ize ^{van}, uobyczaić; moralizować. [bagnisty].
 morass, bagno, trzęsawisko ⁿ. ~y ^a,

morbi||d ^a chorobliwy. ~dity, ~dness, chorobliwość f. ~fic(al) ^a, wywołujący chorobę.

mord||acious ^a kęsający; (fig.) zgryzliwy. ~acity, zgryzliwość f. ~ant, bejca f.

more comp. od *much* ^a & ^{ad} więcej; nadto; *once* ~, jeszcze raz; *the* ~..., *the* ~..., im ..., tem...; im bardziej, tem bardziej ...

moreen, mora (materya wełniana) f.

morel, moril, morela f (gatunek wiśni); smardz ^m (grzyb).

moreover ^{ad} nadto, prócz tego.

moribund ^a umierający.

morion, szyszak ^m, przybica f.

morling, padlina f.

morn, poranek ^m.

morning, ranek ^m; *in the* ~, rankiem, wcześnie. ~ ^a, poranny, ranny. ~gown, szlafrok ^m. ~star,

morocco, safian ^m. [jutrzenka f.]

moros||e ^a tetryczny, zrzędny. ~eness, ~ity, tetryczność, zrzędność f. {niec, śpiew.

morris, ~dance, maurytański ta-

tomorrow, jutro ⁿ; *after to* ~, po-jutrze; *to ~ morning*, jutro z rana.

morse, hippopotam ^m.

morsel, kęs, kawałek ^m.

mortal, śmiertelnik, człowiek ^m. ~ ^a śmiertelny; ~ hour, godzina f. śmierci. ~ity, śmiertelność f.

mortar, moździerz ^m; zaprawa wapienna.

mortga||ge, zastawione dobra; hipoteka f. ~ge ^{vα}, zastawić (dobra); zahipotekować. ~gee, wierzyciel hipoteczny. ~ger, dłużnik hipoteczny.

morti||ferous ^a śmiertelny, śmierć przynioszacy. ~fication, (med.) zgorzelina f; umartwienie ⁿ (ciała). ~fy ^{vαr}, zniszczyć; umartwić (ciało); (med.) zajść gangreną.

mortise, łoże ⁿ; wypust ^m; fuga f. ~ ^{vα}, czopować.

mortuary, zapis, zrobiony kościołowi; cmentarz ^m.

mosaic ^a mozaikowy; mojęeszowy. ~work, mozaikowa robota, mosque, meczet ^m. [mozaika f.]

mosquito, moskito ^m.

moss, mech ^m; trzęsawisko ⁿ. ~ ^{vα}, okryć mchem. ~berry, (bot.) borówka żórawina. ~iness, mszystość f. ~y ^a, mszysty.

most ^a sup. od *much*. ~ ^{ad} najwięcej. ~ly ^{ad} najwięcej, po największej części.

mote, pyłek, atom ^m.

motet, (muz.) moteta f.

moth, mól ^m (owad). ~eaten ^a, zjadziony przez mole.

mother, matka; ksieni f; osad ^m; ~ in law, teściowa f; ~ of pearl, perłowa macica. ~church, kościół główny, matka f. ~hood, macierzyństwo ⁿ. ~less ^a, nie mający matki. ~ly ^a, macierzyński, mateczyn. ~ly ^{ad} po macierzyńsku. ~tongue, język ojczyzny. ~wit, dowcip wrodzony. ~y ^a, drozdżysty. [przez mole.

mothy ^a pełen mółów, pocięty

motion, ruch; wniosek, projekt; (fig.) popęd ^m. ~ ^{vα}, postawić wniosek ~less, nieruchomiy.

motiv||e, pobudka f, powód ^m. ~e ^a, poruszający. ~ity, siła poruszająca.

motley ^a pstry. ~, błazen ^m.

motor, motor, sprawca; motor ^m (przyrząd).

motto, motto, godło ⁿ.

mould, forma f (do odlewania etc.); kształt ^m, postać f; ziemia roślinna; plama (rdzawa). ~ ^{vαn}, kształtować, odlewać (podług formy); pleśnieć, butwieć. ~able ^a, dający się odlewać, kształtować.

~er, odlewacz, formierz ^m. ~er ^{vna}, w proch się zamieniać; skruszyć. ~iness, zbutwiałosć, stęchłość f. ~ing, odlewanie ⁿ w formy; sztukateria f. ~y ^a, spleśniały, zbutwiały.

moult ^{vñ} linieć, tracić pióra.

monud, nasyp, wał, okop ^m.

mount, góra f; przedmurze ⁿ; ~ ^{vən}, wznosić (się); iść pód górę, wlaźić; siadać (na konia), oprawić; osadzić, uzbroić; *to ~ guard*, zaciągać wartę.

mountain, góra f. ~ ^a, górski, górzysty. ~er, góral ^m. ~ous ^a, górzysty, górski. ~ousness, górzystość f. [partacz ^m]

mountebank, szarlatan; kuglarz, mounting, podnoszenie się ⁿ. ~ly ^{ad}, wznosząc się.

mourn ^{vən}, opłakiwać, żałować; chodzić w żałobie. ~er, opłakujący, żałujący. ~ful ^a, smutny, żałosny. ~fulness, żałosć f, smutek ^m. ~ing, żałoba f.

mouse, (*mice pl.*), mysz f. ~trap, pułapka f na myszy.

mousing ^a, (*fig.*) chciwy, łakomy.

mouth, gęba f; pysk; otwór ^m, czelusć f; ujście ⁿ (rzeki). ~ ^{vən}, chwytać ustami, pyskiem, żucie; krzyczeć na całe gardło; łajać; *down in the ~*, przybitý (*fig.*). ~ful, kęs,łyk ^m. ~less ^a, nie posiadający ust, ujścia, wyjścia etc. ~piece, munsztuk ^m.

movable ^a, ruchomy, dający się poruszyć. ~ableness, ruchomość f. ~ables *pl.*, ruchomości *pl.*

move, ruch ^m, poruszenie ⁿ; cug ^m (w szachach). ~e ^{vən}, poruszyć (się); pobudzić, nakłonić; ruszać naprzód. ~eless ^a, nieruchomy. ~ement, poruszenie ⁿ, ruch ^m. ~er, poruszający; pobudziciel; wnioskodawca ^m. ~ing ^a, poruszający; wzruszający (*fig.*). ~~ poruszenie; (*fig.*) wzruszenie ⁿ.

mow, szopa f (na siano lub zboże). ~ ^{vən}, kosić; *to ~ at*, wykrzywiać się, grymasz stroić. ~burn ^{vn}, zagrzać się (o zbożu), zeprzeć. ~er, kosiarz, kośnik ^m. ~ing, koszenie ⁿ, kośba f. ~ing-time, czas koszy.

much ^a & ^{ad} wiele, bardzo, nader; *by ~*, o wiele, daleko; *as ~*, ~ at one, tyleż wynoszący, na

jedno wychodzący; *how ~?* ile? jak to? ~, znaczna liczba, mnóstwo ⁿ.

mucid ^a, spleśniały, zbutwiałe. ~ness, spleśniałość, zbutwiałość f. **mucilage**, klej roślinny. ~gious ^a, klejowaty, śluzowy. ~giousness, klejowatość, śluzowość f.

muck, kał, gnój ^m; plugastwo ⁿ. ~ ^{və}, nawozić, mierzwic. ~hill, kupa f gnoju, łajna. ~worm, żuk pospolity; (*fig.*) skąpiec ^m. ~y ^a, plugawy, brudny. [wość f. **mucous** ^a, śluzowy. ~ness, śluzo-**mucronated** ^a, ostro zakończony. **mucus**, śluz ^m.

mud, mada f, szlam ^m. ~ ^{və}, zunurzyć w madę, błoto; zmacić. ~diness, szlamowatość, mętność f. ~dle ^{vən}, zamacić; odurzyć; babrać się w błocie. ~dy ^a, błotnisty; mętny, nieczysty; posepny, **muff**, zarękawek ^m, muska f; partacz ^m. [baty.]

muffin, grzanka, bułka f do hermuffle ^{və}, owinać, osłonić; zawiązać oczy.

muffler, woal, kwef, zawój ^m. **mufti**, mufty ^m (najwyższy kapłan i sędzia u muzułmanów).

mug, kufel; dzbanek ^m.

muggy, wilgotny, mokry; podpiły.

mulatto, mulat ^m.

mulberry, (*bot.*) morwa f.

mulch, słoma zgnojona.

mulct, grzywna f, kara pieniężna.

~uary ^a, grzywienny.

mule, muł ^m. ~teer, mulnik ^m.

mulish ^a, mułowy.

mull ^{və}, słodzić i grzać (napój);

~ed wine, wino grzane.

mullet, barwena f (ryba).

mulse, miód ^m (napój); słodkie wino.

multangular ^a, wielokątny.

multifarious ^a, rozliczny, różnorodny. ~fariousness, rozmaitość, różnorodność f. ~form ^a, różnokształtny. ~formity, różnokształtność f. ~lateral ^a, wielo-

boczny. ~nominal α wieloimieniowy. ~partite α wielodzielny. ~ped(e), (zo.) wielonogi, stonogi m . ~licznonogi. ~ple α wielokrotny. ~plicable α mnożny. ~plicableness, mnożność f. ~plicand, mnożna f. ~plicate α wielokrotny, mnogi. ~plication, mnożenie, rozmnażanie n . ~plicator, mnożnik m . ~plicity, mnogość, rozmaitość f. ~plier, rozmnażacz, mnożnik m . ~ply van , mnożyć, pomnażać; mnożyć się, powiększać się. ~tude, mnogość f, mnoštvo m ; motłoch m . ~tudinous α , liczny; rozliczny.

moltocular α wielooki.

multure, mielenie, меtie n .

rum α cichy, niemy. ~i, cyt! ani słowa! sza!

mumble van , mruczeć, mówić przez zęby. ~r, mruk m (osoba).

mumm $v\alpha$, zamaskować, zakapturzyć. ~er, zamaskowany m , maska f. ~ery, zamaskowanie n . ~ify $v\alpha$, zamieniać w mumię. ~y, mumia f.

mump $v\alpha$, gryźć, ogryzać; mruczeć pod nosem; oszukać; żebrać. ~er, żebrawiec m . ~ish α , mrukliwy, zrzędny. ~ness, mrukliwość f.

mumps pl., (med.) guzy pl. na szyi.

munch $v\alpha$, jeść chciwie.

mundane α światowy.

municipal α municypalny, miejski. ~ity, municypalność f, zarząd m miasta.

munificen||ce, szczodrość, szczerdobiłość f. ~t α szczerdobiły, bojny.

monument, (fig.) środek ochronny; (jur.) dokument m . ~house, ~room, archiwum n .

munition, amunicja f, zapasy wojskowe.

mural α ścienny, murowy.

murder, zabójstwo n ; mord m . ~va, zamordować, zabić. ~er, zabójca,

morderca m . ~ess, zabójczyni f. ~ous α , zabójczy, morderczy.

murkiness, pochmurność, mroczność f. ~y α , mroczny, pochmurny.

murmur, szmer m , szemranie; mruzenie n . ~vn, szemrać; szeleszcio. ~ing α , szemrzący, mruczący. ~ly ad, szemrzać.

murrain, pomór (bydła) m .

murrion, szyszak m .

muscadel, muszkatołowe wino.

muscle, mięsień, muskuł m . ~shell, muszla f.

muscovyglass, odmiana f miki, szkło kamienne. [wy.

muscular α muskularny,mięśniomuse, muza f; zadumanie, marzenie n . ~vn, dumać, rozmyślać; pograżyć się. ~ful α , zadumany, zamysłony. ~r, marzyciel m .

museum, muzeum n .

mushroom, (bot.) grzyb m .

music, muzyka f. ~al α , muzyczny; muzykalny. ~alness, muzykalność, harmonijność f. ~paper, papier m na nuty. ~ian, muzyk m . [zaduma f, marzenie n . musing α , marzący, zadumany. ~, musk, piżmo m ; (zo.) piżmowiec m . ~iness, zapach piżmowy. ~y α , piżmowy.

musket, rusznica, broń f. ~eer, muszkieter m . ~proof, upewnyony od kuli, kulobronny. ~shot, wystrzał m . ~ry, broń palna ręczna.

muslin, muślin m .

mussel, muszla f. [muzułmański. mussulman, muzułmanin m . ~ic α , must, moszcz m . [muszę, musiałem. must (używane tylko w PMS & PR), must $v\alpha$, okrywać pleśnią; pleśnieć. ~iness, stęchłość, bułtwiałość f. ~y α , stęchły.

mustache, ~chio, was m .

mustard, musztarda f. ~seed, ziarno gorczyczne.

muster, musztra f, przegląd m wojska; lista f, spis m (żołnierzy). ~vn, zebrać (się); robić prze-

glad. ~book, ~roll, (*mil.*) lista ^r, spis ^m (żołnierzy).
 mutability, ~bleness, zmienność, niestałość ^f. ~ble ^a zmienny, niestały. ~tion, odmiana, zmiana ^f.
 mute ^a niemy. ~, niemowa ^f; głoska niema; (*muz.*) tłumik; (*te.*) statysta ^m. ~ness, milczenie ⁿ, niemota ^f. [dzić ⁿ] (o ptakach).
 mute, łajno ptasie. ~ ^{vn}, pasku-mutilate ^{vα}, okaleczyć. ~tion, okaleczenie ⁿ.
 mutin||eer, buntownik, rokosznanin ^m. ~ous ^a, buntowniczy. ~ous-ness, buntowniczość ^f. ~y, bunt, rokosz ^m. ~y ^{vn}, zbuntować się.
 mutter, mruczenie, szemranie ⁿ. ~ ^{vn}, mruczeć, mamrotać.
 mutton, baranina, skopowina ^f. ~chop, kotlet skopowy.
 mutual ^a, wzajemny, zobopólny.
 ~ity, wzajemność, zobopółnośc ^f. muzzle, morda ^f, pysk; ryjek; kaganiec ^m (psi); lufa ^f. ~ ^{van}, nakładać kaganiec; obwąchiwać. my ^{prn}, mój, moja, moje. [śniach. myology, myologia ^f, nauka omię- myop||s ^a, krótkowidz ^m. ~y, krótki wzrok, krótkowidność ^f. myriad, dziesięć tysięcy, myrjada ^f. myrrh, mirra ^f. ~ine, mirowski. myrt||iform ^a mirtowy. ~le, mirt ^m. myself ^{prn}, ja sam, mnie samemu, mnie samego, lub mnie samą. myster||ious ^a tajemniczy. ~ious-ness, tajemniczość ^f. ~y, tajemnica ^f. mystil||c, ~cal ^a mistyczny, tajemniczy. ~fy ^{vα}, mistyfikować, drwić. myth, myt ^m. ~ical ^a mityczny, bajeczny. ~ological ^a mitologiczny. ~ologist, mitolog ^m. ~ogy, mitologia ^f.

N.

nab ^{vα}, capnąć, chwycić.
 nabob, nabab; (*fig.*) bogacz ^m.

nacre, perłowa macica.
 nadir, nadir ^m (punkt przeciwny do zenitowi).
 nag, podjezdek, hetka ^m.
 nag ^{van}, ciągle łajać. ~gy ^a, draźliwy.
 naiad, najada, rusałka ^f.
 nail, gwóździe; paznokcie; pazur ^r, 2¹/₂ cala; to pay upon the ~, płacić gotówką. ~ ^{vα}, przygwoździć, zagwoździć. ~brush, szczoteczka ^f do paznogci. ~er, gwoździarz ^m. ~ery, gwoździarnia ^f. ~head, głowka ^f (gwoździa). ~smith, gwoździarz ^m.
 naive ^a, naiwny, naturalny.
 naked ^a, nagi, obnażony; prosty, bez upiększeń; czysty (*fig.*). ~ness, nagość ^f. [tyumentalny]. namby-pamby ^a przesadny, sen-name, imię, nazwisko; przeszwi-skko ^r (*fig.*) sława ^f. ~ ^{vα}, nazwać, wymienić, oznaczyć. ~less ^a bezimienny. ~lessness, bezimiennosć ^f. ~ly ^a, mianowicie. ~plate, tabliczka z nazwiskiem. ~sake, imiennik ^m. [wełniana]. nankeen, nankin ^m (materia banap, drzymka ^f; pęczek ^m (w sknie); afterdinner's ~, drzymka poobiednia. ~ ^{vn}, zdrzymać się; nape, kark ^m. [spać]. napery, bielizna stołowa.
 naphtha, nafta ^f. [na serwetę]. napkin, serwetka ^f. ~ring, kółko nap||ess ^a, wytarty, wyszarzany. ~py ^a, kosmaty, puszysty.
 narcissus, (*bot.*) narcyz ^m. narco||sis, narkoza ^f, (sztuczne) uśpienie ⁿ. ~tic ^a, narkotyczny, usypiający. ~~ , narkotyk ^m. ~ticalness, własność ^f usypiania. narralte ^{vα}, opowiadać. ~tion, opowiadanie ⁿ, opowieść ^f. ~tive ^a, opowiadający, powieściowy. ~~ , opowieść ^f. ~tor, opowiadacz ^m. narrow ^a, wąski, ciasny; skąpy; (*fig.*) ograniczony, tropy. ~, (zwykle narrows ^{pl.}), ciasnina ^f, przepływ ^m. ~ ^{vα}, zwęzić, ścieśnić; ograniczyć.

~ly ^{ad} ciasno, skąpo; ledwie, z biedą. *~minded* ^a umysłowo ograniczony. *~ness*, wąskość; ciasnota; ograniczość, tępość f.

narwhal, *narwal* ^m (z rodzaju wielorybów). [przez nos.

nasal ^a nosowy. *~ize* ^{v,a} mówić

nascent ^a rodzący się, powstający.

nastiness, brud ^m, nieczystość; (*fig.*) nieprzyzwoitość f. *~y* ^a, brudny, obmierzły; nieprzyzwoity.

nasturtium, (*bot.*) rukiew f.

natal ^a rodzony, ojczysty; *~day*, urodziny pt.

natation, pływanie ^m. *~ory* ^a zastosowany do pływania.

nation, naród ^m. *~al* ^a narodowy.

~ality, narodowość f. *~alize* ^{v,a}, unarodowić.

nativ||e ^a wrodzony; krajowy, rodowity; *~e of England*, rodem z Anglii. *~e*, krajowiec, tubylec ^m.

~e country, ojczystna f. *~eness*, urodzonosć f. *~ity*, urodzenie się; miejsce ^m urodzenia.

natron, (*chem.*) natron ^m.

natty ^a czysty, schludny.

natural ^a przyrodzony, naturalny; nieślubny; nieprzymuszony, swobodny; miły. *~*, idjota ^m.

~osopher, badacz ^m przyrody. *~ist*, naturalista, przyrodnik ^m.

~ization, naturalizacja f, otrzymanie ^m praw obywatela. *~ize* ^{v,a}, naturalizować, przyjmować do liczby obywateli.

~ness, naturalność, niewymuszonosć, prostota f.

nature, przyroda; natura f, charakter ^m, właściwość f; budowa fizyczna.

naught, zero; nic ^m. *~* ^a nic nie wart, mało wart; zepsuty, zły. *~iness*, złośliwość; niegrzeczność f. *~y* ^a niegrzeczny (zwłaszcza o dzieciach).

nause||a, mdłości pl.; morska choroba. *~ate* ^{v,n,a} mieć wstręt; wywoływać mdłości. *~ous* ^a, wstrętny. *~ousness*, cekliwość, wstrętność f.

nautical ^a żeglarski, morski.

nautilus, żeglarzyk (muszla) ^m.

naval ^a morski, marynarski; *~ary*, flota wojenna.

nave, piasta; nawia f (kościoła).

navel, pępek ^m. *~string*, sznurek pępkowy.

navew, (*bot.*) kolnik ^m.

navicular ^a czólenkowaty.

navigable ^a spławny. *~ility*, *~bleness*, spławność f. *~te* ^{v,n,a},

żeglować; kierować okretem. *~tion*, żegluga f. *~tor*, żeglarz ^m.

navvy, robotnik ^m.

navy, flota; marynarka f.

naze, przylądek ^m, przedgórze ^m.

neap ^a, nizki, opadający. *~tide*, odpływ ^m.

near ^{pp} & ^{ad} blisko, w pobliżu, tuż. *~* ^a bliski; pokrewny; skąpy;

~ at hand, tuż pod ręką. *~* ^{v,a} zbliżać się, przybliżać się.

~est ^a najbliższy. *~ly* ^{ad} blisko, nieomal; ścisłe, skąpo. *~ness*, bliskość f; pokrewieństwo ^m. *~sighted* ^a krótko widzący.

neat, bydło ^m.

neat ^a ładny, schludny, czyściuchny; grzeczny; czysty, niesfałszowany. *~ness*, czystość, schludność f.

neb, dziób; pysk ^m; morda f.

nebulous ^a mglisty. *~ness*, mgistość f.

necess||aries pl., potrzeby pl. (życia). *~ary* ^a potrzebny, niezbędny. *~*, prewet, ustęp ^m; *if ~*, w razie potrzeby. *~itate* ^{v,d},

przymuszać; czynić niezbędнем. *~itous* ^a potrzebujący, w biedzie.

~itousness, potrzeba f, niedostatek ^m. *~ity*, konieczność, potrzeba f; *of ~*, z konieczności. *neck*, kark ^m; szyja f; przesmyk ^m; szyjka (butelki etc.) f; *~ or nothing*, jakim bądź kosztem. *~cloth*, *~kerchief*, chustka f na szyję. *~lace*, *~let*, naszyjuik ^m.

necro||logy, nekrologia. lista f zmartwych. *~mancer*, czarno-

księżnik ^m. ~mancy, czarnoksięstwo ⁿ. ~mantic ^a, czarnoksięski. nectar, nektar ^m. ~ine, brzoskwinia ^f. ~y, (bot.) miodnik ^m. need, potrzeba, konieczność ^f. ~van, potrzebować; być w potrzebie; ~I come? czy mam przyjść? ~ful ^a, potrzebny, konieczny. ~fulness, potrzeba, konieczność ^f. ~iness ^a, bieda ^f, niedostatek ^m. ~less ^a, niepotrzebny. ~lessness, zbyteczność ^f. ~s ^a; koniecznie. ~y ^a, potrzebujący, w niedostatku. needle, igła; iglica; igiełka ^f (magnesowa); drut ^m. ~case, igielnik ^m. ~gun, iglicówka ^f. ~woman, szwaczka ^f. ~work, robota. ne'er, vid. never. [igłą, szycie ⁿ. nefarious ^a, bezbożny, niegodziwy. negallition, przeczenie ⁿ. ~tive ^a, przeczący, ujemny. ~~~, przeczenie ⁿ; negatyw ^m. ~tively ^a, przecząco. neglect ^{va}, zaniedbać; lekceważyć; nie skorzystać. ~, zaniechanie ⁿ; opieszałość ^f; niezwracanie ⁿ uwagi. ~edness, opieszałałość ^f. ~ful ^a, niedbały, opieszały. ~ingly ^a, niedbale, opieszale. negliglé, negliz ^m, ranny ubiór. ~ence, niedbalstwo ⁿ, opieszałość ^f. ~ent ^a, niedbały, opieszały. negotiable ^a, sprzedawny. ~tiate ^{vna}, handlować; układać się; przedawać, zbywać. ~tiation, układy ^{pl.}; handel ^m. ~tiator, prowadzący układy, negocjator ^m. negriless, murzynka ^f. ~o, (pl. negroes) murzyn ^m. negus, rodzaj ^m poncu. neigh ^{vn}, rżeć. neighbour, sąsiad ^m, sąsiadka ^f; bliźni ^m. ~vną, sąsiadować; graniczyć. ~hood, sąsiedztwo ⁿ; okolica ^f. ~ing ^a, sąsiadni. ~liness, dobre pożycie z sąsiadami. ~ly, sąsiedzki, usłużny. ~ly ^a, po sąsiedzku.

neither ^c ani, ni; ~, nor, ani... ani. ~prn ani jeden ani drugi, nemorous ^a, lesisty. [żaden. neologism, neologizm ^m, nowo utworzony wyraz lub zwrot. ~phyte, neofita, przechrzta ⁿ. ~teric, ~al ^a, nowotny, spółczesny. nephew, siostrzennic, synowiec ^m. nephritis, ~cal ^a; (med.) nerkowy. ~s, (med.) zapalenie ⁿ nerek. nepotism, nepotyzm ^m, wynoszenie ⁿ swych krewnych na dostojeństwa bez ich zasługi. Nereid, nereida ^f; nimfa wodna. nervile, nerw ^m; żyłka ^f (w liściu); moc ^m charakteru. ~eless ^a, nie mający nerwów; bezsilny. ~ine, lekarstwo wzmacniające nerwy. ~osity, ~ousness, nerwowość ^f. ~ous ^a, nerwowy. nest, gniazdo ⁿ. ~vn budować gniazda. ~le vna, gnieździć się; usadzić się; pielęgnować. ~ling, ptaszę, pisklę ⁿ. net, sieć; siatka ^f; tiul ^m. ~va, siecią łowić. ~like ^a, siatkowaty. ~ting, siatkowa robota; sieć ^f. ~work, siatkowa robota. net ^a, netto, na czysto. nether ^a, spodni, dolny. ~most ^a, najniższy, na samym spodzie się znajdujący. nettle, pokrzywa ^f; blind ~, nieparząca pokrzywa. ~va parzyć pokrzywą; dojać, oburzyć. ~rash, (med.) pokrzywka ^f. neuralgia, nerwoból ^m. ~ology, nauka ^f o nerwach. ~otic ^a, wzmacniający nerwy. ~~s, choroba nerwowa. neuter ^a; (zo.) bezpłciowy; (gram.) nijaki, nieprzechodni. ~, (gram.) rzeczownik ^m rodzaju nijakiego. neutral ^a, bezstronny, neutralny; obojętny. ~ity, bezstronność; obojętność ^f. ~ize va, neutralizować, zobojętuać. never ^a, nigdy; bynajmniej; ~mind! niema o czem mówić, drobnostka. ~ceasing ^a, nieustanny.

~ heard of, niesłychany. ~ more ^{ad}, już nigdy więcej, przenigdy.

new ^a, nowy; świeży; nieprawny, niedoświadczony. ~ ^{ad} na nowo, znów, dopiero co; nowo... (w złożonych). ~ fangled ^a nowotny, nowomodny. ~ ish ^a prawie nowy, dość świeży. ~ ly ^{ad} niedawno temu; w nowy sposób.

~ moon, nów ^m. ~ ness, nowość ^f; (fig.) niedoświadczenie. ~ Year's day, nowy rok. ~ Year's gift, podarek noworoczny, kolęda ^f.

newel, słup, koło którego kręczą się schody.

news *pl.*, nowina, wiadomość ^f.

~ boy, ~ man, chłopiec roznoszący dzienniki. ~ monger, nowinkarz ^m. ~ paper, gazeta ^f; dziennik ^m. ~ writer, dziennikarz, reporter ^m.

next ^a, najbliższy, zaraz następujący. ~ ^{ad} tuż, pôdle; zaraz tem. ~ day, jutro.

nib, dziób; nos (pióra); koniuszek ^m. ~ bed ^a z dziobem; zatemperowany.

nibble ^{van}, ogryzać; brać (o rybach); krytykować.

nice ^a, ładny, delikatny; czuły; ścisły, akuratny; wybrydny. ~ ness, ~ ty, dokładność, punktualność; delikatność; wybryniche, nisza, framuga ^f. [dność ^f.]

Nick, djabełek ^m.

nick, właściwa pora. ~ ^{vA}, trafić (szezepieliwie).

nick, karb ^m, nacięcie ^r. ~ ^{vA}, nnickel, nikiel ^m. [ciąć.]

nickname, przewisko ⁿ (obrażające). ~ ^{vA}, nadać przewisko (obrażające).

nictalite ^{"v"}, mrugać (oczyma).

~ tion, miganie, mrużenie ^r.

nidification, budowanie ⁿ gniazd.

niece, siostrzenica, synowica ^f.

niggard, ~ ly ^a skąpy. ~, skąpiec, sknera ^m. ~ ish ^a trochę skąpy. ~ liness, skępstwo, skuerstwo ^r.

niggle, bazgranina ^f.

nigh ^a, blizki, poblizki. ~ ^{ad} & ^{pprP}, blizko, w pobliże; prawie.

night, noc ^m; to ~, dziś wieczorem, dziś w nocy; at ~, by ~, in the ~, noce, w nocy, przez noc. ~ butterfly, éma ^f. ~ cap, szlafmyea, duchna ^f; trunek ^m na sen. ~ fall, zapadanie ⁿ nocy. ~ gown, ubior nocny. ~ long ^a, trwający noc.

~ ly ^{ad} co noc. ~ ~ ^a, nocny. ~ man, człowiek oczyszczający kloaki.

~ mare, mara nocna, zmora ^f.

~'s-lodging, nocleg ^m. ~ time, pora nocna. ~ watch, straż nocna; stróż ^m.

nightingale, (orn.) słowik ^m.

nigrescent ^a, czerniejący.

nihilist, nihilista ^m: ~ ty, nicość ^f, nill, nic ⁿ, wakat ^m. [nie ⁿ]

nimble ^a, żwawy, hybki; zręczny, zwinny. ~ fingered ^a, zręczny.

~ ness, zwinnosć ^f.

nimbus, chmura deszczowa; aureola ^f (na obrazach świętych).

nincompoop, gap', półgłówek ^m.

nine, num. dziewięć. ~, dziewczynka ^f. ~ fold ^a, dziewięcioraki.

~ pins *pl.*, kręgle *pl.* ~ teen, num. dziewiętnaście. ~ teenth ^a, dziewiętnasty. ~ tieth ^a, dziewięćdziesiąty. ~ ~, jedna dziewięćdziesiąta. ~ ty, num. dziewięćdziesiąt. [wron ^m]

ninny, ~ hammer, głupiec, ganiinth ^a, dziewiąty. ~, jedna dziewczyna. ~ ly ^{ad} po dziewczynie.

nip ^{vA}, szczypać, kąsać; uszkadzać, zwarzyć (rośliny); to ~ in the bud, zwarzyć w zaczątku. ~, uszczyplenie, ukąszenie; uszkodzenie, zwarzenie ⁿ (roślin). ~ per, ząb przedni (konia). ~ pers *pl.*, szczypczyki *pl.*

nipple, brodawka (na piersiach) ^f.

nit, gnida ^f. [cycek ^m]

nitrile, saletra ^f. ~ ogen, (chem.) azot, saletrorod ^m. ~ oglycerine, nitrogliceryna ^f. ~ ous, ~ y ^a, saletrzany.

niveous ^a biały jak śnieg, śnieżny. no ^{ad} nie, bynajmniej. ~ ^a żaden; ~ where, nigdzie; by ~ means, żadną miarą; to ~ purpose, na próźno; ~ doubt, bez wątpienia. nob, wysoka osoba, dygnitarz ^m. nobility, szlachta; (fig.) szlache-tność ^f.

noble ^a szlachecki; szlachetny; wspaniały, sławny. ~, szlachcic ^m; człowiek szlachetny. ~man, szla- chcic ^m. ~ness, wysokie urodze- nie; szlachetność, wspaniałomy- ślność ^f. ~woman, pani ^f zacnego nobody, nikt. [rodu. nocturn, jutrznia ^f (nabożeństwo). ~al ^a nocny. ~e, obraz przed- stawiający noc; (muz.) nocturn ^m. nod, skinienie, kiwnięcie ⁿ głową. ~ ^{vñ}, skinąć, kiwnąć głową; ki- wać się, drzemąć. ~der, dający znak skinieniem.

noddle głowa ^f. nodile, węzeł ^m; narośl ^f na kości. ~ose ^a węzłowy. ~osity, wę- złowatość, sękowatość ^f. ~ule, węzełek; gruzełek ^m. nog, drewniany gwóźdz ^m. ~ ^{va}, zabijać gwoździami.

noggin, kubeczek drewniany. nogging, przepierzenie murowane. noise, hałas ^m, wrzawa ^f; krzyk, harmider ^m; ~e in the ear, dzwo- nienie ⁿ w uchu. ~e ^{va}, obwołać, ogłosić; to ~e abroad, roztrąbić, rozgłosić. ~less ^a cichy, spokojny. ~iness, hałaśliwość ^f. ~y, hałaśliwy, huczny.

noisome ^a szkodliwy, niezdrowy; obrzydły. ~ness, szkodliwość; obrzydliwość ^f.

nomades pl., ludy koczownicze. nomenclature, nomenklatura ^f. spis ^m.

nomin^{al} ^a nominalny, imienny, tytularny. ~ate ^{va}, powołać na (profesora etc.), zamianować; po- stawić kandydata. ~ation, mia- nowanie; postawienie ⁿ kandy- data na wyborach. ~ative ^a,

mianujący, nazywający. ~, (gram.) mianownik ^m. ~ator, mianujący. ~ee, wybrany kandydat.

non^{acceptance}, nieprzyjęcie, od- rzucenie. ~age, niepełnoletność ^f. nonagenarian, człowiek mający dziewięćdziesiąt kilka lat. ~gon, dziewięciokąt ^m.

non^{appearance}, niestawienie się ⁿ (na sądzie). ~attendance, nie- obecność ^f (na sądzie). ~com- missioned officer, sierżant, ka- pral. ~compliance, nieusłucha- nie, wzbranianie się ⁿ. ~con- ductor, zły przewodnik (ciepła). ~conformist, dysydent ^m (w Anglii).

none, prn żaden; nikt; to be ~ the wiser, wcale nie zmądrzeć; ~ the less, mimo to wszystko.

non^{entity}, ~existence, nieistnie- nie; nicestwo ⁿ. ~essential ^a nie główny, nie istotny. ~fulfilment, niespełnienie. ~payment, zawie- szenie ⁿ wypłaty. ~plus, nader krytyczne położenie. ~~ ^{va}, za- kłopotać. ~proficiency, zawie- szenie ⁿ; przerwa ^f; niepostępo- wanie ⁿ. ~resident, nieprzenie- szkujący w miejscu gdzie ktoś zwykle mieszka. ~resistance, powolność ^f, ślepe posłuszeństwo. nonsens^e, nonsens, bezsens ^m; drobnostka ^f. ~ical ^a niedorze- czny. ~icalness, niedorzeczność ^f. nonsolven^{ce}, niewypłacalność ^f. ~t ^a niewypłatny, niepłacący długów.

nonsuit, (jur.) odstąpienie ⁿ od pro- cesu. ~ ^{va}, (jur.) odrzucić skargę.

noodle, głupiec, rura ^m.

nook, kącik, zakątek ^m.

noon, ~day, ~tide, południe ⁿ. noose, pętlica ^f; (fig.) sidło ⁿ. ~ ^{va}, robić pętelkę; złapać w sidła.

nor ^c i nie; neither ~, ani, ani.

norm^{al} ^a normalny, prawidłowy; prostopadły. ~ally ^{ad} normalnie.

north, północ ^m. ~ ^a, północny. ~east, strona północnowschodnia.

~~^a północnowschodni. ~easter, wiatr północnowschodni. ~eastern^a północnowschodni. ~erly, ~ern^a północny, ku północy leżący. ~ernlights pl., zorza północna. ~pole, biegun północny. ~ward^a ku północy. ~west^a, północnozachodni.
 nose, nos; węch; szpieg ^m. ~ ^{vā}, wąchać; węszyć; zadzierać nosa. ~bag, worek ^m na obrok. ~d^a, mający nos, węch. ~gay, bukiet ^m. nostalgia, nostalgia; tęsknota ^f. nostril, nozdrze ⁿ. [za krajem. not ^{ad} nie; ~ yet, jeszcze nie; ~ at all, wcale nie.
 notable^a godny uwagi; znakomity, znaczny. ~~s pl., magnateria ^f. ~bleness, znakomitość, znacznosć ^f. ~rial^a notaryalny. ~ry, notaryusz, rejent ^m. ~tion, notowanie, zaznaczenie ⁿ. notch, karb, rowek ^m, wcięcie ⁿ. ~ ^{vā} karbować, nacinać.
 note, znak ^m, znamień ⁿ; uwaga; nota ^f, stopień; bilecik ^m; notatka ^f, rachunek; weksel ^m; zaznaczenie ⁿ wziętość; nota ^f; ton, głos ^m; ~ of hand, czek ^m; ~ of interrogation, znak ^m zapytania. ~ ^{vā} netować, zaznaczyć, zapisać; zauważać; to ~ down, zanotować, zapisać. ~book, notatnik ^m. ~d^a, znany, sławny. ~worthy^a, godny zaznaczenia..
 nothing, nic; drobnostka ^f. ~ ^{ad}, bynajmniej, wcale nie. ~ness, nic ⁿ; nicość ^f. notice, uwaga ^f, spostrzeżenie ⁿ; wiadomość ^f; znak ^m. ~ce ^{vā} spostrzegać, zważyć. ~fication, zawiadomienie, obwieszczenie ⁿ. ~fy ^{vā} obwieścić.
 notion, wyobrażenie, pojęcie ⁿ; myśl ^f; zdanie ⁿ. ~al^a istniejący w wyobrażeniu, urojony.
 notoriety, ~iousness, jawność ^f, rozgłos ^m. ~ous^a jawny, powszechnie znany; znany (ze złej strony).

notwithstanding ^{prep}, & ^c mimo; chociaż, jednakowoż.
 nought^s & ^{ad} ~id. naught.
 noun, (gram.) rzeczownik ^m. nourish ^{vā} karmić, żywić; utrzymywać (rodzinę). ~er, żywiciel, chlebodawca ^m. ~ing^a pozywny.
 ~ment, pozywienie ⁿ; pokarm ^m. novel^a nowy; niezwykły. ~, powieść ^f; romans ^m. ~ist, nowelist, powieściopisarz ^m. ~ty, nowość ^f. November, Listopad ^m (miesiąc). novenary, dziewiątka ^f, dziewięcioro ⁿ. novice, nowicyusz, poczatkujący ^m; nowicyuszka ^f. ~iate, nowicyat ^m; czas ^m próby.
 now ^{ad} obecnie, teraz; wtedy; till ~, aż dotąd, do dziś dnia; but ~, just ~, dopiero co; ~ a-days, w dzisiejszych czasach; ~ and then, czasami.
 now|way(s), ~wise ^{ad} na żaden sposób. ~where ^{ad} nigdzie.
 noxious^a szkodliwy, zgrabny; winny. ~ly ^{ad} szkodliwie, zgrabnie. ~ness, zgrabność, szkodli-nozzle, pysk, ryjek ^m. [wość ^f. nuance, odcień ^m.
 nubilous^a chmurny.
 nucleus, jądro ⁿ, związek ^m. nudile^a obnażony, nagi. ~ity, nagość ^f.
 nudge ^{vā} lekko łokciem trącić (dla zwrócenia uwagi).
 nugatory^a błahy.
 nugget, kawał ^m, kawał rodzimego złota.
 nuisance, przykrość, niedogodność; szkodliwość; (fig.) zaraza ^f. null^a nieważny; nieistniejący. ~ify ^{vā} unieważnić, znieść. ~ity, nieważność; nicość ^f. numb^a zdrewniałły, zgrabiąły. ~ ^{vā} zdrewnić. ~ness, odrewniałość, zgrabiąłość ^f. number, liczba (mat. & gram.), ilość, kwota ^f; numer, poszyt ^m. ~ ^{vā} liczyć, rachować; numero-

wać. ~less ^a niezliczony. ~lessness, niezliczność f.
numerable ^a obliczony, dający się zrachować. ~al ^a liczbowy.
~al, cyfra f; liczebnik ^m. ~ation, obliczanie, wyliczanie ⁿ. ~ator, obliczający; (*aryt.*) licznik ^m. ~ical ^a oznaczający liczbę, liczbowy. ~ous ^a liczny, mnogi. ~ousness, mnogość f.
numismat||ic ["] numizmatyczny.
~ics, numizmatyka f, nauka o monetach.
nun, zakonnica f. ~nery, klasztor panieński. [nuncyusz ^m.
nunci||ature, nuncyatura f. ~o,
nuncupative, ~tory ^a ustny.
nunnery, *vid. nun*.
nuptial ^a ślubny, weselny; małżeński. ~, ~s *pl.*, wesele ⁿ; ślub ^m.
nurse, mamka; nianka; dozorczyńca f chorych. ~v^a karmić (piersiami); pielęgnować (chorych); pieścić. ~ry, karmienie (piersiami); pielęgnowanie ⁿ (chorych); izba dziczinna; szkołka f, roszadnik ^m. ~ry-maid, nianka f.
~ry-man, hodujący drzewka w szkółce.
nursling, wychowaniec; ulubieniec ^m, oczko ⁿ w głowie.
nurture, żywność f, pożywienie; wychowanie ⁿ. ~v^a, wychowywać; karmić.
nut, orzech ^m, laskowy orzech; muterka f. ~brown ^a orzechowego koloru, orzechowy. ~cracker *pl.*, dziadek ^m (do orzechów). ~gall, galas ^m. ~hatch, ~pecker, (*orn.*) sójka f. ~meg, muszkatowa gałka. ~shell, łupina f orzecha. ~ting, zbiór ^m orzechów.
~tree, drzewo orzechowe.
nutrillent, ~mental ^a pożywny.
~ment, ~tion, pożywienie ⁿ; pokarm ^m. ~tious, ~tive ^a pożywny. ~tiousness, pożywność f.
nuzzle ^{vun}, ryć, pyskać ryjem.
nymph, nimfa; poczwarka f.

O.

oaf, głupiec, niedołęga ^m.
oak, ~tree, dąb ^m (drzewo). ~apple, galas ^m, jabłko galasowe. ~en ^a dębowy. ~ling, dębezak ^m.
oakum, pakuły *pl.*
oar, (*mar.*) wiosło ⁿ; wioślarz ⁿ. ~vn wiosłować. ~sman, wic-oasis, oaza f. [ślarz ⁿ.
oast, suszarnia f (na chmiel).
oat, ~s *pl.*, owies ^m. ~en ^a owsiany. ~meal, mąka owsiana.
oath, przysięga; klatwa f. ~breaking, złamanie ⁿ przysięgi.
obdur||acy, ~ateness, zatwardziałosć f, kamienne serce. ~ate ^a zatwardziały; zacięty, uparty.
obedien||ce, posłuszeństwo ⁿ. ~t, obeisance, ukłon ^m. [posłuszny.
obelisk, obelisk ^m.
obese, otyły, tęgi. ~ness, obesity, otyłość f.
obey ^{ván}, być posłusznym, usłuchać. ~ingly ^{ad} posłusznie.
obfuscate ^{vá}, zaciemniać; zmieszać, strwożyć.
obit, zejście ⁿ; śmierć f. ~uary, nekrolog; spis ^m umarłych. ~uary ^a nekrologiczny.
object, przedmiot; cel ^m; rzecz f, objekt ^m. ~v^a czynić zarzuty, wytykać, ganić; sprzeciwić się czemu. ~ion, sprzeciwienie się ⁿ (czemu). ~ionable ^a zarzutelny, naganny. ~ive ^a przedmiotowy. ~~ (*gram.*) czwarty przypadek, dopełniacz ^m. ~iveness, objektywność, przedmiotowość f. ~or, przeciwnik, oponent ^m.
objurga||te ^{vá}, strofować, żajać.
~tion, bura f, wyłajanie ⁿ. ~tory ^a żający, strofujący.
oblat||e, opłatek (niepoświęcony).
~ion, ofiara f (komunja św.).
oblig||ate ^{vá}, zobowiązywać. ~ation, zobowiązanie ⁿ; obligacja f (rewers). ~atorily ^{ad} obowiązkowo,

zobowiązując. ~atory α obowiązujący. ~ee $v\alpha$, zobowiązywać, zmusić; zobowiązać kogo; usłużyć komu. ~ee, (jur.) wierzyciel m . ~ing, obowiązujący; usłużny. ~ingness, obowiązanie n ; usłużność f . ~or, (jur.) dłużnik m . **oblique** α , ukośny, skośny; pośredni. ~eness, ~ity, ukośność f , kierunek ukośny.

obliterate $v\alpha$, wymazać; zniszczyć. ~tion, wymazanie; usunięcie n . **oblivion**, zapomnienie n . ~ous α , niepamiętny. ~ousness, zapomnianie. ~oblong α , podłużny. [minanie n . **obloquy**, obmowa f ; zarzut m . **obnoxious** α , podległy, narażony; gorszący, nienawistny. ~ness, podległość f , narażenie się n . **oboe**, okój m (instr. dęty).

obol(us), obol m (moneta).

obscene α , sprosny, bezwstydu. ~ity, sprosność f , bezwstyd m .

obscurrant, ~antist, obskuran m . ~ation, zaciemnienie n . ~e α , ciemny, niejasny; niezrozumiałы; nieznany. ~e $v\alpha$, zaciemniać, zacieńczać. ~ity, ciemność; niezrozumiałość f ; nieposiadanie n sławy. **obsecrate** $v\alpha$, zaklinać, błagać. ~tion, zaklinanie, błaganie n .

obsequies $pl.$, obrządek pogrzebny. ~ousness, płaśnie się n ; serwilizm m .

observable α , dostrzegalny; zasługujący na uwagę. ~ance, zachowanie, przestrzeganie n ; obrządek kościelny; obchodzenie ($\acute{s}wieto$). ~ant α , zachowający, przestrzegający; uważny; unizony. ~ation, uwaga f , spostrzeżenie n . ~atory, obserwatorium n . ~e $v\alpha$, uważać, postrzegać; zachowywać, przestrzegać; obchodzić ($\acute{s}wieto$); robić uwagi. ~er, dostrzegacz, uważacz m .

obsidional α , oblężniczy.

obsolete α , wychodzący z użycia. ~te α , przestarzały, wyszły z użycia. ~teness, przestarzałość f .

obstacle, przeszkoda, zawada f . **obstetric**, ~al α , akuszerski. ~ian, akuszer m . ~s $pl.$, akuszerstwo n . **obstinate** α , ~teness, uporczywość f . ~te α , uporczywy, uparty. ~tely ad z uporem, uporczywie. **obstipation**, (med.) zatwardzenie n . **obstreperous** α , hałaśliwy, wrzaskliwy. ~ness, krzykliwość, hałaśliwość.

obstruct $v\alpha$, zapchać, zawalić drogę; przeszkodzić, zatrzymywać. ~ction, zatkanie, zapchanie n ; zawada f . ~ctive, ~ent α , zatykający, (med.) obstrukcyjny. **obtain** $v\alpha$, pozyskać, osiągnąć, dostąpić; odnieść (zwycięstwo); ustalić się, panować. ~able α , do osiągnięcia. ~ment, osiągnięcie, pozyskanie n .

obtestation, usilne błaganie n .

obtrude $v\alpha$, naprzykrzać się, narzucać (się). ~sion, narzucanie n . ~sive α , natrętny.

obtuse α , tępły (też fig.), przytępiony; ~angle, kąt rozwarty. ~ness, tępość; głupota f .

obverse α , mający górną część szerszą niż dolna (o liściu), zwężający się. ~t $v\alpha$, skręcić, zwrócić ku.

obviate $v\alpha$, zapobiedz, zaradzić. ~ous α , oczywisty, jawny. ~ousness, oczywistość f .

occasion, wydarzenie n ; nadarzona okoliczność; pora, sposobność f ; powód m , przyczyna; potrzeba f . ~ $v\alpha$, spowodować, wywołać. ~al α , okolicznościowy, wypadkowy. ~ally ad , przy sposobności, przypadkiem.

occident, zachód m . ~al α , zachodni.

occiput, tył m głowy. [dni. **occult** α , tajny, ukryty. ~ation, ukrycie, zatajenie; (astr.) zaćmienie n . ~ness, ukrycie n .

occupancy, zajęcie n w posiadłości. ~ation, zajęcie; posiadanie; zatrudnienie n . ~ier, posiadacz m . ~y $v\alpha$, zajmować; po-

siadać, zamieszkiwać; zatrudniać.

occur *vñ*, nawinąć się; przyjść na myśl; zdarzyć się, przytrafić się.
~rence, zdarzenie, przytrafienie się. [nowy, morski. ocean, ocean ^m. ~, ~ic ^a, oceanochlocracy, rządy *pl.*, gminu uliczego. [zawierający ochre. ochre, (*min.*) ochra *f.* ~ous, ~y ^a, o'clock, *vid. clock.*

octagon, ośmiokąt ^m. ~al, octangular ^a, ośmiokątny.

octavie, oktawa *f.* ósmy dzień (po święcie); (*muz.*) oktawa. ~o, format półciarkowy; *in* ~o, w ósemce. [lat zrzypadający.

octennial ^a ósmioletni, co osiem

October, Październik ^m.

octogenarian, starzec osiemdziesięcioletni. ~syllable ^a, osmio-

głoskowy.

octuple ^a ósmkrotny.

ocul||ar ^a oczny; naoczny. ~ist, okulista ^m.

odalisk, odalisque, odaliska *f.*

odd ^a nieparzysty; dziwaczny, cudacki; z okładem (należny).

~ity, nieparzystość; cudackość *f.*, dziwactwo [;] oryginał ^m (osoba).

odds *pl.*, nierówność, przewyższka, różnica; przewaga *f.*, for ^m (w grze); poróżnienie [;]

ode, oda *f.*

odious ^a nienawistny, ohydny.

~ousness, nienawistność *f.* ~um, nienawiść, ohyda *f.*

odontalgy, ból ^m zębów.

odor||iferous ^a wonny, pachnący.

~iferousness, wonność *f.* ~ous ^a, woniejący.

odour, zapach ^m; woń *f.* ~less ^a, o'er, *vid. over.* [bezwonny.

oesophagus, (*anat.*) przewód pokarmowy.

of *pprP*, (znak drugiego przypadku)

z, o, przez, dla; *a friend ~ mine*, jeden z moich przyjaciół; *that book ~ yours*, ta Twoja książka; ~ itself, samo przez siebie; ~ course,

tak jest, naturalnie; ~ late, niedawno.

off ^a *pprP*, & ⁱ zdala, opodal; precz! warał far ~, bardzo daleko; he is well far ~, dobrze mu się powodzi; ~ and on, na wozie i pod wozem; hats ~! kapelusze z głowy! ~hand ^a od razu, bez namysłu; bez ogródku. ~ ~ ^a nieprzygotowany; swobodny. ~side, prawa ręka (jeźdzca).

offal, resztki *pl.*, niedojadki *pl.*; wyrzutki *pl.*

offen||ce, obraza *f.*, zgorszenie [;] przykrość *f.*; przewinienie [;] zbrodnia *f.*; no ~ce! bez obrazy! ~d *van*, obrazić, rozgniewać, gorszyć; grzeszyć. ~der, obraziciel; zbrodniarz ^m. ~sive ^a, obrazajacy; nieprzyjemny; zaczepny. ~siveness, obraźliwość, obraza *f.*

offer, ofiarowanie [;] propozycya; podaż *f.* ~ *van*, ofiarować, dawać; nastrećzyć; proponować; próbować; zdarzyć się. ~ing, ofiara *f.*; ofiarowanie; propozycya *f.* ~tory, ofertoryum ⁿ (część mszy).

office, urząd ^m; służba, posługa *f.*; nabożeństwo; biuro ⁿ; kantor ^m; ~ hours, godziny biurowe. ~r, officer; urzędnik; stójkowy ^m.

official ^a urzędowy, oficyalny; pełniący urząd. ~~, urzędnik; oficjal ^m. ~ally ^a oficjalnie, urzędowo. ~ate *va*, urząd sprawować; celebrować, odprawiać nabożeństwo.

officinal ^a apteczny. ~, zioła lekarskie. [trętność *f.*

officious ^a natrętny. ~ness, nafolling, pełne morze. ~scouring, wyrzutki *pl.*, śmiecie *pl.* ~set, latorośl *f.* ~shoot, odrośl, wyrośl *f.*, wyrostek ^m. ~spring, potomstwo ⁿ, potomek ^m. [częstokroć.

often ^a często, nierzaz. ~times ^a, ogive, (*arch.*) łuk śpiczasty.

ogle, zerkanie [;] ~ *vñ*, zerkać, strzelać oczyma.

ogre, ludożerca ^m.

oh ⁱ, o, ach! ~ me! biada mi!
oil, oliwa ^f, olej, olejek ^m. ~ ^{vα}
naoliwiać, namaścić olejem. ~ca-
ke, makucha ^f. ~cloth, cerata ^f,
płótno nawoskowane. ~colour,
farba olejna. ~iness, oleistość,
tłustość ^f. ~man, olejnik ^m. ~mill,
olejarnia ^f. ~painting, malowa-
nie ⁿ farbami olejnemi; obraz olej-
ny. ~skin, cerata ^f. ~y, oleisty,
olejny, zatłuszczony; brudny.

ointment, maść ^f.
old ^α stary, podeszłych lat; zu-
żyty, zniszczony; dawnny; of ~,
za dawnych czasów; ~ age, sta-
rość ^f. ~clothesman, tandeciarz ^m.
~en ^α stary, dawnny. ~ish ^α pod-
starzały; ~ Nick, ~ Harry, dja-
beł ^m. [oiliness.]

oleaginous ^α oleisty. ~ness, vid.
oleander, (bot.) oleander ^m.

oleaster, (bot.) dzika oliwka.

oleomargarin, (oleo)margaryna ^f,
masło margarynowe.

olfactory ^α tyczacy się powonie-
nia; ~ nerves pl., nerwy pl. po-
wonienia.

oligarchical ^α możnowładczy, oli-
garchiczny. ~y, możnowładztwo ⁿ,
oligarchia ^f.

olio, mieszanina ^f, bigos ^m.

olitory, ogród warzywny.

olivaceous ^α oliwkowy. ~ary ^α,
podobny do oliwki. ~e, oliwka
(owoc.) ^f; drzewo oliwne.

Olympiad, olimpiada ^f, czterole-
cie ⁿ. ~ian, ~ic ^α olimpijski.

omelet, jajecznica ^f.

omen, wróżba ^f, prognostyk ^m.

omentum, (anat.) otrzewna ^f.

ominous ^α źle wróżący. ~ly ^{ad},
złówróźnie.

omiSSION, opuszczenie, zaniecha-
nie ⁿ. ~ssive ^α przepuszczający,
zaniebdujacy. ~t ^{vα} opuścić;
przepuścić, zaniedbać.

omnibus, omnibus ^m.

omnifarious ^α wszelaki. ~po-
tence, ~potency, wszechmoc,
wszechwładza ^f. ~potent ^α wszech-

mocny. ~presence, wszędobe-
cność. ~present ^d, wszędobe-
cny. ~science, wszechwiedza ^f.
~scient ^α wszechwiedzący; ~um-
gatherum, zbieranina, mieszani-
na ^f. ~vorous ^α wszystko po-
żerajacy.

omoplate, (anat.) łopatka ^f.
on ^{ad prp}, & i, na, z, po, pod, nad
dalej! żwawo! and so ~, i tak
dalej; ~ the left hand, po lewej
stronie; ~ a sudden, nagle, znągła;
~ foot, piechotą, pieszo; ~ horse-
back, konno; ~ purpose, naumy-
ślinie; ~ the contrary, przeciwnie.
onager, (zo.) osięł dziki.

once ^{ad} raz, pewnego razu; kie-
dyś, niegdyś; ~ for all, raz na
zawsze; at ~, all at ~, razem,
jednocześnie; this ~, tym razem,
na ten raz.

one num. & prn jeden; pewien,
niejaki; (stoi w miejsce francu-
skiego on); ~'s self, ~self, się,
siebie, sobie, siebie samego; ~'s,
swój; ~ by ~, jeden za drugim;
all ~, wszystko jedno. ~eyed ^α,
jednooki. ~sided ^α jednostronny.
onerous ^α uciążliwy.

onion, (bot.) cebula ^f.

only ^α jedyny. ~ ad jedynie, tylko.
onset, ~slaught, atak ^m, napaść ^f,
szтурm ^m.

onward ^α naprzód; dalej postę-
pujący. ~, ~s ad naprzód, dalej.

onyx, (min.) onyks ^m.

oozle, szlam, muł; odpływ; de-
bnik ^m (do moczenia skór). ~ ^{vñ},
sączyć się, ciec. ~y ^α mulisty,
szlamisty.

opacity, ~queness, nieprzezro-
czystość ^f. ~que ^α nieprzezroczy-
sty. ~quely ^{ad} nieprzezroczysto.

opal, (min.) opal ^m.

open ^α otwarty, otworzony; pu-
bliczny, jawnny; szczery; widoczny;
in ~ air, pod gołem niebem; in
~ day, wśród dnia białego. ~ ^{vñ},
otworzyć, odemkrzać; rozwitnać;

przeciąć (wrzód); rozpocząć. ~ed^a, baczny, czujny. ~handed, hojny, szczodry. ~hearted^a, otwarty, szczery. ~ing, początek ^m; rozpoczęcie; otwór ^m; dziura ^f; przejście ⁿ; przejazd ^m. ~ly ^{ad}, otwarcie, jawnie; szczerze. ~ness, otwartość; szczoरोś; widoczność ^f. opera, opera ^f. ~glass, lornetka ^f. **operat||e**, działać, sprawić; operować. ~ion, działanie, skutkowanie; wykonanie; operacja ^f. ~ive^a, działający, skutkujący. ~or, operator, chirurg ^m. operculum, pokrywka ^f, daszek ^m. **operos||e**, pracowity; uciążliwy. ~eness, pracowitość; uciążliwość ^f. ophite, wężownik ^m; serpentyn ^m. ophthalmic^a, oftalmiczny. ~my, (med.) zapalenie ⁿ oczu. opiate^a, usypiający, nasenny. ~, lekarstwo ⁿ na sen. opin||e ^{vni}, sądzić, mniemać, być zdania. ~ion, sąd ^m; mniemanie ⁿ; dobra opinja. ~ionative^a, uparty, zarozumiały. opossum, (zo.) dydelf ^m. opponent, przeciwnik, oponent ^m. ~ ^a, przeciwny. opportun||e ^a, dogodny, stósowny, odpowiedni. ~eness, ~ity, właściwość ^f; dogodna pora. oppos||e ^{van}, stawiać naprzeciw, przeciwstawić; stać naprzeciwko siebie. ~er, przeciwnik; współzawodnik ^m. ~ite^a, przeciwległy, naprzeciw stojący; zupełnie inny; wrogi. ~~, rzecz przeciwna. ~iteness, przeciwległość ^f; przeciwieństwo ⁿ. ~ition, przeciwstawienie; przeciwieństwo; sprzeoznosc; opozycja ^f. ~itive^a, opozycyjny. oppress ^{vα}, ciemiężyć, uciskać. ~ion, ucisk ^m; uciemieńzenie ⁿ; srogosć, okrutność ^f. ~ive^a, ciemieżący, gnębiący. ~or, ciemiężca ^m. opprobrious^a, sromotny, haniebny, obelżywy. ~ousness, haniebność, sromota ^f. ~um, hańba, sromota ^f. oppugn ^{vα}, zwalczać. ~er, zwalczający, przeciwnik ^m. optative, (gram.) tryb życzący. optic, ~al^a, optyczny; ~ nerve, (anat.) nerw wzrokowy. ~ian, optyk ^m. ~s, optyka ^f. optim||ism, optimizm ^m. ~ist, optymist. option, wolny wybór. ~al ^a, dowolny. ~ally ^{ad}, dowolnie. opulence, ~cy, dostatki ^{pl.}, zamość ^f. ~t^a, dostatni, bogaty. ~tly ^{ad}, dostatnio. opuscule, dziełko ⁿ. or^c, lub, albo. [roczny, niejasny. orac||e, wyrocznia ^f. ~ular^a, wyoral ^a, ustny. ~ly ^{ad}, ustnie. orange, pomarańcza ^f. ~ ["], pomarańczowy. ~ade, oranżada ^f. ~coloured^a, pomarańczowy. ~ry, oranżeryja, cieplarnia ^f. orang-outang, ~utan, (zo.) orangutan ^m. oration, przemowa, mowa ^f. ~or, mówca ^m. ~orical ^a, krasomówczy. ~orio, (muz.) oratoryum ⁿ. ~cry, krasomówstwo ⁿ; modlnica ^f. orb, krąg ^m, kula ^f; ciało niebieskie; koło ⁿ; obwód ^m koła. ~icula^a, kulisty, okrągły. ~it, orbita ^f; (anat.) oczodół ^m. orchard, sad ^m. orchestra, ~re, orkiestra ^f. orchis, (bot.) storczyk ^m. ordain ^{vα}, rozporządzić; ustanowić; przepisać; wyślięcić (na księdza). ~ment, urządzenie; porządek ^m. [ognia. ordeal, sąd boży; ~ by fire, próba ^f. order, porządek; rozkaz, przepis ^m; ustawa ^f; regulamin ^m; ranga ^f; stopień ^m; klasa ^f; obstatunek ^m; zamówienie; cel, zamiar ⁿ; orders ^{pl.}; święcenia duchowne; to take orders, wstąpić do stanu duchownego; in ~ that, w celu, w zamiarze by. ~less ^a, nieporządnny, bezładny. ~lessness, nieład ^m. ~liness, ład ^m; stateczność ^f. ~ly ^a, porządnny; sta-

- tęczny. **~ly** ^{ađ} porządnie, sta-tecznie.
- ordin||al** ^a porządkowy; **~al number**, liczba porządkowa. **~ance**, przepis ^m; prawo ^f; (*arch.*) porządek ^m. **~arily** ^{ađ} porządnie; jak zwykle, zazwyczaj. **~ary** ^a zwykły, zwyczajny; pospolity, prosty. **~~**, sędzia; kapelan ^m więzienia; garkuchnia ^f; *professor in ~~*, profesor, zwyczajny. **~ate** ^a regularny, prawidłowy, metodyczny. **~ation**, ustanowienie; wyświetce-nie ^m.
- ordnance**, artylerya ^f, działa *pl.*; *master-general of the ~*, jeneral naczelný dowodzący artylerią.
- ordure**, śmiecie *pl.*, barłog ^m, nie-czystości *pl.*
- ore**, ruda ^f, kruszec ^m.
- organ**, organ, przyrząd ^m; (*muz.*) organy *pl.* **~barrel**, katarynka ^f. **~builder**, organmistrz ^m. **~grinder**, kataryniarz ^m. **~ist**, organista ^m. **~pipe**, piszczałka organowa.
- organ||ic, ~ical** ^a organiczny; uor-ganizowany. **~icalness**, organi-czność ^f. **~ism**, organizm, ustroj ^m. **~ization**, organizacja ^f. **~ize** ^{vा}, zorganizować; urządzić.
- organzin**, jedwab skręcaný.
- orgeat**, orszada ^f.
- orgies** *pl.*, orgje *pl.*; hulatyka ^f.
- oriel**, (*arch.*) wykusz ^m.
- orient** ^a, wschodni; wschodzający. **~,** wschód, kraje Lewantu. **~al** ^a, wschodni. **~al**, mieszkaniec ^m wschodu. **~alist**, orjentalista ^m. **~ation**, orjentowanie się ^m.
- orifice**, otwór ^m, ujście ^m.
- origin**, początek ^m, źródło; po-chodzenie ^m. **~al** ^a początkowy, pierwotny, oryginalny. **~al**, ory-ginał, pierwówzór ^m; oryginał (osoba). **~ality**, oryginalność, sa-morodność ^f. **~ary** ^a początkowy, pierwiastkowy. **~ate** ^{vा}, pło-dzić, wydawać; pochodzić, brać początek. **~ation**, powstanie ^m.
- początek ^m; pochodzenie ^m; **~ator**, rodzic ^m, sprawca ^f.
- ornament**, ozdoba ^f, strój ^m; **~va**, ozdobić, przystroić. **~al** ^a ozdo-bny, upiększający. **~ation**, ozdo-bienie, upiększenie ^m.
- ornate**, ozdobny, wykwintny.
- ornithology**, ornitologja ^f.
- orphan**, sierota ^f. **~age**, sieroctwo ^m.
- orpi||ment**, (*chem.*) aurypigment, złotołusk ^m. **~ne**, (*bot.*) rozcho-dnik mniejszy.
- orris-root**, (*bot.*) korzeń fiołkowy.
- ortho||dox** ^a prawowierný. **~doxy**, prawowierność ^f. **~epy**, prawi-dłowe wymawianie. **~gonal** ^a pro-stokątny. **~grapher**, piszący or-tograficznie. **~graphical** ^a orto-graficzny. **~graphy**, pisownia, or-toografia ^f. **~paedy**, (*med.*) orto-pedya.
- ortolan**, (*orn.*) poświerka ^f.
- orts** *pl.*, resztki *pl.*, obrzynki *pl.*
- oscilla||te** ^{vn}, wahać się, bujać. **~tion**, ruch wahadłowy.
- osier**, łozina ^f.
- osprey**, (*orn.*) orzeł morski.
- oss||elet**, guz ^m w pęcinie u konia.
- ~eous** ^a kościsty. **~icle**, kostka, kosteczka ^f. **~ification**, skostnie-nie ^m. **~ify** ^{vा}, zakościć; sko-stnieć. **~uary**, kościarnia ^f.
- ostensible** ^a pozorny; oczywisty.
- ostent|ation**, **~atiousness**, oka-załość ^f, przepych ^m. **~atious** ^a, okazały, ostentacyjny.
- osteology**, nauka o kościach, oste-ostiary, ujście ^m. [ologia ^f].
- ostracism**, sąd skorupkowy; wy-ostrich, (*zo.*) struś ^m. [gnanie ^f].
- other** ^{prn} & ^a, inny; **each** ^a, wzajem; **every ~ hour**, co dwie go-dziny; **some one or ~**, ktokolwiek.
- ~wise** ^{ađ} inaczej.
- otter**, (*zo.*) wydra ^f.
- Ottoman**, Turek.
- ouch**, klejnot ^m, drogi kamień.
- ought**, (używane tylko w *pr's* & *pr*) powinienem, powinienniembył etc.
- ounce**, uncja ^f; (*zo.*) jaguar ^m.

our *prn* nasz. ~s, (zaimek rzeczeniowy), nasz; *a friend of ours*, jeden z naszych przyjaciół; *that is ours*, to do nas należy. ~self, ~selves *pl.*, my sami, nas samych. **ousel**, (*orn.*) kos ^m. [wypędzić. **oust** *v^a*, zdjąć, opróżnić; wygnać, **out** *ad* (na)zewnątrz, na wierzchu; nie w domu; już skończone; wykryte; odnajęte; *it is ~*, to nie w modzie, to przeszło; *time is ~*, czas upłynął. ~ *i*, precz, fora, za drzwi. ~ *of prop*, bez; dla, z przyczyny; pozbawiony; ~ *of breath*, zadyszany; ~ *of doors*, poza domem; ~ *of tune*, rozstrojony; ~ *of use*, wyszły z użycia. ~ **bid** *v^a*, dać wyższą cenę, podbiąć. ~ **brave** *α*, przewyższać odwagą. ~ **break**, wybuch ^m. ~ **burst**, wybuch ^m; eksplozja *f.* ~ **cast**, wygnaniec; włóczęga ^m. ~~ *α*, wyrucony, wygnany. ~ **come**, wynik, rezultat ^m. ~ **cry**, krzyk, wykrzyk ^m; licytacja *f.* ~ **do** *v^a*, przewyższać.

outer *α* zewnętrzny. ~ *ly ad* zewnętrz. ~ **most** *α*, zewnętrzny, najdalej od środka leżący.

out|face *v^a*, zaprzeczyć w żywe oczy, nie bać się. ~ **fit**, uzbrojenie ⁿ. ~~ *v^a*, zaopatrzyć, uzbroić. ~ **fly** *v^a*, prześcignąć w locie. ~ **going**, wyjście ⁿ. ~~ *spł.*, wydatki *pl.*, koszta *pl.* ~ **guard**, placówka *f.* ~ **house**, budynek tylny. ~ **last** *v^a*, przetrwać. ~ **law**, wygnaniec; zbrodniarz ^m. ~~ *v^a*, skazać na wygnanie. ~ **lawry**, banicya *f.*, wywołanie ⁿ z kraju. ~ **lay**, wydatek ^m (koszt łóżony). ~ **let**, wychód; wypust, otwór ^m: ~ **line**, rys, zarys, szkic ^m. ~~ *v^a*, szkicować. ~ **live** *v^a*, przeżyć. ~ **look**, wyglądarka ⁿ. ~ **lying** *α*, zewnętrzny; odległy. ~ **march**, wyprzedzić w marszu. ~ **number** *v^a*, przewyższać liczbą. ~ **poise** *v^a*, przeważyć. ~ **post**, placówka, forpoczta *f.* ~ **pour** *v^a*, wysypać, wylać.

outrag|le, napaść ^f gwałt ^m; obelga, zniewaga *f.* ~ *e v^a*, znieważyć. ~ **eous** *α*, wyuzdany (*fig.*); napaściwy; obelżywy. ~ **eousness**, wściekłość, gwałtowność *f.* **out|reach** *v^a*, przenosić, przewyższać. ~ **ride** *v^a*, prześcignąć. ~ **ri|der,forys** ^m. ~ **right** *ad*, natychmiast; zupełnie, bez ceremonii. ~ **set**, początek ^m, zaranie ⁿ. ~ **side**, strona zewnętrzna; powierzchowność *f.*; *at the ~*, co najwyżej. ~ **skirt**, kraniec; koniec ^m miasta. ~ **speak** *v^a*, przegadać (kogo); otwarcie powiedzieć. ~ **spread** *v^a*, rozciągnąć, rozpostrzeć. ~ **stretch** *v^a*, rozciągnąć. ~ **strip** *v^a*, wyprzedzić, przewyższyć. ~ **vote** *v^a*, przegłosować. ~ **ward** *α*, zewnętrzny, powierzchniowy. ~~. ~ *s ad*, zewnętrz. ~~ zewnętrzność *f.* ~ **wear** *v^a*, przetrwać, przeżyć; znosić, zużyć. ~ **weigh** *v^a*, przeważyć. ~ **wit** *v^a*, podejść. ~ **work**, (*fort.*) zawałek ^m. ~ **worn** *P*, od *outwear*. **oval|l**, ~ *te α*, ovalny, jajowaty. ~ *l*, oval ^m. ~ **ry**, jajnik ⁿ. **ovation**, owacya *f.*, uczczenie ⁿ. **oven**, piec ^m. **over** *P & ad*, nad, ponad, z góra; poza, za; o, po przeciwnej stronie, przez; od początku do końca, skończone; ~ *head and ears*, po uszy; ~ *night*, przez noc, ku wieczorowi; *all ~ the world*, na całym świecie; *the rain is ~*, deszcz ustał; ~ *again*, znów; ~ *against*, naprzeciwko. ~ **act** *v^a*, przesadzać (w czem). ~ **alls** *pl.*, spodnie podróżne. ~ **arch** ^{"a}, zasklepić, osklepić. ~ **awe** *v^a*, przerazić. ~ **balance** *v^a*, przeważyć. ~~. przewaga *f.* ~ **bear** *v^a*, przemódz, zmódz, gnębić. ~ **bearing** *α*, wyniosły, dumny. ~ **blown** *α*, przekwitły. ~ **board** *ad*, z okrętu w morze. ~ **boil** *v^a*, przegotować (się). ~ **burden**, przeładować, zbyt obciążyć. ~ **busy** *α*, w robocie po uszy.

over|cast *vən*, zachmurzyć (się), zasłonić; przecenić. ~**cautious** *ə*, zbyt ostrożny. ~**charge** *və*, przeciążyć, przeładować; za wysoką cenę żądać. ~~ przeciążenie; przecenianie ?. ~**cloud** *və*, zachmurzyć. ~**coat**, paltot ^m. ~**com-e** *və*, przemódz, pokonać. ~**confidence**, zarozumiałość f. ~**count** *vn*, przeceniać. ~**do** *və*, przecholować; przepiekać, przegotować; zmęczyć. ~**due** *ə*, nieopłacony. ~**flow**, wylew, zalew ^m. ~~ *vən*, wezbrać, zalać; opływać w co. ~**flowing** *ə*, obfitły, nadmierny. ~**fond** *ə*, zanadto, czuły. ~**freight** *və*, przeładować. ~**full** *ə*, przeppełniony. ~**grow** *vən*, przerastać, wybujać; porastać czem, zarastać. ~**growth**, wybujałość f. ~**hang** *vən*, zawiesić; wisieć nad; (fig.) zagrażać. ~**happy** *ə*, nad wyraz szczęśliwy. ~**haul** *və*, dokładnie zbadać. ~**head** *əd*, nad głową, w górze. ~**hear** *və*, podsłuchać. ~**la-de**, ~**load** *və*, przeładować. ~**lay** *və*, położyć na, przykryć; przywalić; zasłonić. ~**leap** *və*, przeskoczyć. ~**learned** *ə*, przeuczony. ~**long** *ə*, przydługi. ~**look** *və*, przeglądać, przejrzeć; doglądać; przeczytać. ~**looker**, dozorca ^m. ~**master** *və*, opanować, zwyciężyć. ~**match**, przemożny. ~~ *və*, pokonać, przemódz. ~**measure**, naddatek ^m. ~**much** *ə*, za duży, za wielki. ~~ *əd*, za wiele, zbytnio. ~**night** *əd*, przez noc; zeszłą nocę. ~**pass** *və*, przejść; pominąć. ~**pay** *və*, przepłacić. ~**peopled** *ə*, przeludniony. ~**plus**, przewyższka f. ~**power** *və*, przemódz, pokonać. ~**press** *və*, ucisnąć, przygnębić. ~**produc-tion**, nadprodukcyja f. ~**rate** *və*, przeceniać. ~~ zbyt wysoka cena, przecenienie ?. ~**reach** *vən*, wyżej sięgać; oszukać. ~**ride** *və*, zajeździć (konia); przejechać. ~**ri-pe** *ə*, przejrzały. ~**rule** *vən*, kierować; opanować; władać, pano-

wać; odrzucić. ~**run** *vən*, prześcignąć; pokryć zarosnąć; zalewać; niszczyć, pustoszyć; przeglądąć; przelewać się. ~**sea** *ə*, zamorski. ~**see** *və*, doglądać, dozorować. ~**seer**, dozorca ^m. ~**set** *vən*, przewrócić (się), wywrócić (się). ~**shadow** *və*, zacienić. ~**shoot** *vən*, strzelić mimo, chybić; strzelać za wysoko; przebrać miarę. ~**sight**, dozór ^m; przeczenie ?. ~**slip** *və*, nie skorzystać (z okoliczności). ~**strain** *vna*, wysilić się; za nadto wytężyć. ~**sway** *və*, przemódz, pokonać.

overt *ə*, jawnny, publiczny.

over|take *və*, dopędzić, pojmać, schwycić; zaskoczyć. ~**task** *və*, przeciążać (pracą). ~**throw** *və*, zburzyć, obalić, wywrócić; pobić na głowę. ~~ zburzenie, zwalenie ?; porażka, klęska f.

overture, propozycja; (muz.) uwertura f.

over|turn *və*, obalić, wywrócić do góry nogami; zburzyć. ~~ zburzenie ?; przewrót ^m. ~**value** *və*, przecenić. ~**weening**, zarozumiały, pyszny. ~**weigh** *və*, przewaga. ~**weight**, przewaga f. ~**whelm** *və*, przytłoczyć, przyciskać. ~**wise** *ə*, przemądrzały. ~**work** *və*, przeciążać pracę. ~**zealous** *ə*, nadto gorliwy.

oviform *ə*, jajowaty.

owe *və*, być winnym, dłużnym; zawiązać.

owing *ə*, dłużny; ~ to .., dzięki (komu lub czemu), przez.

owl, (orn.) sowa f. ~**et**, młoda sowa. ~**ish**, ~**like** *ə*, sowi. ~**light**, zmierzch ^m.

own *ə*, własny; my ~ self, ja sam.

~ *və*, uznawać za swoje; przyznać, uznać. ~**er**, właściciel ^m. ~**ership**, własność f, prawo ⁿ własności.

ox, (pl. oxen), wół ^m. ~**fly**, bąk, giez ^m. ~**lip**, (bot.) pierwiosnek ^m. ~**stall**, wolarnia f. ~**tail**, ogon

wołowy. ~tongue, (*bot.*) młodunka f, wołowy język.
 oxalic α , ~acid, kwas szczawiowy.
 oxid $\beta\epsilon$, (*chem.*) okwas, tlenek m .
 ~ize $v\alpha$, utleniać.
 oxygen, (*chem.*) tlen m .
 oyer, (*jur.*) wysłuchanie n . [cie!
 oyes, oyez, uciszcie się! słuchaj-
 oyster, ostryga f. ~bed, ławica f
 ostryg. ~man, łowiący ostrygi,
 handlujący ostrygami.
 ozone, ozon m .

P.

pabul||ar α pożywny. ~ation, kar-
 mia f, wypas n ; pasza f. ~um, po-
 karm m , strawa f.
 pace, krok, chód; kłus; stopień m .
 ~ $v\alpha$ kroczyć, stąpać; mierzyć
 kroki. ~r, stępak m .
 pacif||ic α spokojny, cichy. ~fica-
 tion, zawarcie pokoju, pojedna-
 nie n . ~ficator, ~fier, pojednawca m .
 ~fy $v\alpha$, uspakajać, godzić.
 pack, paka, bela f; ciężar n , masa;
 swora, trzoda; zgraja, hałastra;
 talia f (kart). ~ $v\alpha$, pakować,
 obwiązywać; tasować (karty); to
 ~ away, to ~ off, zabrać się i
 odejść. ~age, paka f, pakunek m ;
 opakowanie n ; ambalaż m . ~er, pa-
 kujący, ładujący. ~et, paczka f,
 węzełek m ; statek pocztowy. ~ing,
 pakowanie, opakowanie; tasowa-
 nie n (kart). ~ing-cloth, grube
 płótno, pakłak m . ~ing-needle,
 igła f do obszywania pakunków.
 ~saddle, juki *pl.* ~thread, szpat-
 gat m .
 pact, ~ion, układ m , umowa f.
 ~ional α , umówiony, ugodzony.
 pad, koń wierzchowy; podusz-
 czka f; materac m . ~ $v\alpha$, wędro-
 wać; wyściełać, watować.
 paddle $v\alpha$, wiosłować; pluskać po
 wodzie. ~, wiosło n ; pogrzeba-
 czka f; łopatka f.

paddock, stadnina f.
 padlock, kłódką f (wieszająca).
 pagan, poganin m . ~, ~ish α po-
 gański. ~ism, pogaństwo n .
 page, karta, stronica f; paź m . ~ $v\alpha$,
 oznaczać liczbami stronice, pagi-
 nować.
 pageant, wspaniały, pyszny. ~,
 widowisko n ; przepych n ; okaza-
 łość f. ~ry, pompa, parada; oka-
 załość f.
 pagoda, pagoda f (indyjska świą-
 tynia). [frank.].
 paid α , zapłacony; (na listach)
 pail, wiadro n ; konew' f.
 pain, ból m , dolegliwość; kara;
 troska f, mozoły *pl.* ~s, praca f,
 wysiłek m , trudy *pl.* ~ $v\alpha$, spra-
 wiać ból; trwożyć, zasmucać.
 ~ful α , bolesny; przykry, uciąż-
 ływy; mozolny. ~fulness, bo-
 lesność; uciążliwość f. ~less α ,
 niebolesny; nieuciążływy. ~less-
 ness, łatwość f. ~staker, nie-
 utrudzony pracownik. ~staking α ,
 niestrudzony, pracowity.
 paint, farba f; tynk m , barwiczka f,
 róż m . ~ $v\alpha$, malować; tynko-
 wać, rózować się. ~er, malarz m .
 ~ing, malowanie; malowidło;
 malarstwo n .
 pair, para f, stadło n ; ~ of bellows,
 miechy *pl.*; ~ of scissors, noży-
 czki *pl.* ~ $v\alpha$, kojarzyć (się), łą-
 czyć (się); przystawać.
 palace, pałac m .
 palatable α , smaczny. ~ableness,
 smaczność f. ~e, podniebienie n ,
 smak m . ~ial α , pałacowy.
 palatin||ate, palatynat m . ~e, pa-
 latyn n ; wojewoda m .
 palaver, gadanina f.
 pale α , blady, pobłakły. ~ $v\alpha$,
 zblednąć. ~ness, bladość f.
 pale, kół, pal n ; ogrodzenie n ; za-
 groda f; żono n (kościoła).
 paleography, paleografia f.
 palette, paleta (artystów) f.
 palfrey, koń m od parady. ~ed α ,
 jadący na koniu.

paling, opalowanie ⁿ

palisade, palisada ^f, ostrokół ^m. ~ ^{vα}, opalisować, ogrodzić ostrokołem.

pall, toga ^f; całun, kir ^m. ~ ^{vα}, przyoblec, osłonić; wywietrzać, pozbawić smaku; wywietrzyć; przytłumić; osłabić.

palladium, palladium ⁿ; (fig.) obropallet, prycza ^f, tapczan ^m. [na ^f.

pallia^{te} ^{vα}, osłonić, okryć; (fig.) upiększyć. ~tive ^a, palatywny; łagodzacy; powierzchowny.

pallid ^a, blady. ~ity, bladość ^f.

pallo(u)r, bladość ^f.

palm, dłoń, pięź; (bot.) palma ^f; zwycięstwo ⁿ; (bot.) kotka ^f. ~ ^{vα},

brać w dlonie, uchwycić; *to ~ upon one*, wzmawiać co w kogo, okpić. ~oil, olejek palmowy.

Palm-Sunday, Niedziela palmowa. palmated ^a, dlonisty.

palmiferous ^a, palmisty, palmonodny. ~iped ^a, pletwonogi. ~y ^a, obfitły w palmy; zwycięzki.

palpability, ~leness, namacalność, dotykalność ^f. ~le ^a, dotykalny. ~ly ^a, dotykalnie, jasno jak

palpation, macanie ⁿ. [na dloni. palpita^{te} ^{vn}, drżeć, bić (o sercu).

~tion, bicie ⁿ (serca), palpitacja ^f.

palsgrave, falcgraf ^m. palslical, ~ied ^a, sparaliżowany. ~y, paraliż ^m.

palter ^{vn}, szukać wykrętów, oszukiwać. ~er, krętacz, matacz ^m.

paltriness, lichota, mizerota ^f. ~y ^a, mizerny, nędzny.

pamper ^{vα}, zadawańniać wszystkie potrzeby; utuczyć; rozpieszczać.

pamphlet, pamphlet ^m, ulotne pismko. ~eer, autor ^m ulotnych pisemek.

pan, patelnia, panew'; panewka ^f (u strzelby). ~cake, naleśnik ^m.

~tile, gąsior ^m (dachówka).

pandects ^{pl}., pandekty ^{pl}.

pander, rajfur ^m. ~ ^{vn}, stręczyć, rajfurować. ~ly ^a, rajfurski, stręczycielski.

pane, szyba; tafla, płycina ^f (u drzwi).

panegyric ^a, panegirykny, pochwalny. ~, panegiryk ^m; mowa pochwalna.

panel, pannel, kwatera, płycina ^f (u drzwi); spis ^m przysięgłych. ~ ^{vα}, taśmować, wykładać (ściany i sufit).

pang, męczarnia ^f, udręczenie ⁿ; duszność ^f. [paniczny.

panic, popłoch ^m, panika ^f. ~ ^a, panicle, (bot.) wiecha, kitka ^f.

pannier, kosz ^m.

pannikin, patelka ^f.

pansy, (bot.) fiołek trzykolorowy, bratki ^{pl}.

pant, bicie ⁿ serca. ~ ^{vn}, pukać; bić (o sercu); drzeć; pragnąć; dążyć do; sapieć, dyszeć.

pantalets, majtki ^{pl}.

pantaloona, spodnie ^{pl}.

panter, zadyszany, dyszący; sieć myśliwska.

pantheist, panteista ^m. ~ic ^a, panteistyczny. [sławy.

pantheon, panteon ^m, świątynia ^f

panther, (zo.) pantera ^f; lampart ^m.

pantile, dachówka żłobkowana,

pantofle, pantofel ^m. [gasior ^m]

pantomim^{le}, pantomina ^f; mimik ^m.

~ic ^a, pantomimowy.

pantry, spiżarnia ^f, kredens ^m.

pap, cycek ^m; papka ^f, miąsz ^m owoców.

pappa, ojczulek, tata ^m. ~acy, ~istry, papiestwo ⁿ. ~al, ~istical ^a, papieski. ~ist, papista ^m.

papaverous ^a, makowy.

paper, papier ^m; obicie ⁿ, tapeta ^f; papier ^{pl}, pisma ^{pl}; gazeta ^f, dziennik ^m.

~currency, pieniadze papierowe. ~folder, ~knife, gładyszka ^f, gładzikło ⁿ. ~hanger, tapicer ^m.

~hangings ^{pl}., obicie papierowe, tapety ^{pl}. ~kite, latawiec ^m (zabawka). ~mill, papiernia ^f.

~money, pieniadze papierowe. papilio, motyl ^m. [rowe.

papillary, ~ous ^a, brodawkowy.

pappous ^a, włosaty, wełnisty.
~y ^a, papkowaty.

par, pari, równa wartość; *at ~,*
al pari, na równi.

parallelble, ~bole, przypowieść ^f,
 podobieństwo ^{? ?}. ~bola, (*mat.*)
 parabola ^f, przecięcie ostrokrę-
 gowe. ~bolic(al) ^a, paraboliczny,
 przenośny w treści. ~chute, spa-
 dochron ^m. ^frada ^f.

parade, pompa, okazałość; pa-
 paradigm, wzór, przykład ^m (w
 deklinacyi lub konjugacyi).

Paradise, raj ^m. ~siacal ^a, rajska.

paradox, paradoks ^m. ~ical ^a,
 sprzeczny, parodoksalny.

paragon, wzór, pierwowzór ^m. ~ed, ^a
 porównany.

paragraph, rozdział, paragraf ^m.
 ~ical ^a, zawierający paragrafy,
 w rozdziałach.

parallel ^a, równoległy; podobny.
 ~, linia równoległa; podobień-
 stwo ^{? ?}. ~ ^{vα}, zrównać; porównać.
 ~ism, równoległość; równość ^f.
 ~ogram, równoległobok ^m.

paralyse ^{vα}, paraliżować, psuć
 szyki; niweczyć. ~lysis, paraliż ^m.
 ~lytic ^a, paralityczny. ~mount ^a,
 zwierzchni, główny. ~~ , zwierz-
 chnik ^m. ~pet, parapet ^m. ~phrase,
 parafraza ^f, omówienie obszerne.
 ~~ ^{vα}, parafrasować. ~site, pa-
 sozyt; pieczeniarz ^m. ~sitical ^a,
 posozytny. ~sol, parasolik ^m.

parcel, zawiniątko ^m; pakietek ^m;
 część, partya; parcela ^f. ~ ^{vα},
 dzielić, rozdzielać; parcelować.

parcenary, majątek wspólny. ~er,
 spółdziedzic ^m.

parch ^{vα}, przypiekać, prażyć.

parchment, pergamin ^m.

pardon, przebaczenie; rozgrzesze-
 nie ^{? ?}. ~ ^{vα}, przebaczyć. ~able ^a,
 przebacjalny. ~ableness, prze-
 bacjalność ^f.

pare ^{vα}, oberznać; ostrugać, obłu-
 pać, oöierać (kartofle).

paregoric ^a, łagodzący.

parent, ojciec ^m; matka ^f. ~s pl.,

rodzice pl. ~age, pokrewieństwo ^{? ?}.
 ~al ^a, rodzicielski. ~hesis, na-
 wias ^m. ~hetical ^a, nawiasowy.
 ~less ^a, bez rodziców.

parget, tynk ^m, podmalowanie ^m.
 ~ ^{vα}, tynkować, podmalowywać.

parietary, (*bot.*) pomurnik ^m.

paring, ostruganie, obłupywanie [?]
 skórka, łupina ^f; obrzynek ^m. ~kni-
 fe, gnyp szewski.

parish, parafia ^f. ~clerk, kościel-
 ny, zakrystian ^m. ~ioner, para-
 fianin ^m.

paritor, pedel; woźny ^m.

parity, równość ^f.

park, park (ogród); (*mil.*) park ^m.
 ~ ^{vα}, ogrodzić.

parlance, rozmowa ^f; *in common ~*,
 w zwykłym użyciu, jak się zwykle
 mówi.

parley, rozmowa ^f; układanie się ^m
 (o co). ~ ^{vn}, rozmówić się, po-
 rozumieć się.

Parliament, parlament; piernik ^m.
 ~ary ^a, parlamentowy.

parlour, bawialnia ^f; pokój ^m (do
 rozmawiania).

parochial ^a, parafialny.

parodical ^a, parodyjny, parodju-
 jący. ~y, parodia ^f. ~y ^{vα}, pa-
 rodjowac. [sło ^m]

parole, słowo, słowo honoru; ha-
 paroxysm, paroksyzm, napad ^m.

parricide, ojcobójca, matkobójca ^m;
 ojacobójstwo, matkobójstwo ^m.

parrot, (*orn.*) papuga ^f. [cie].

parry ^{vān}, odbijać; parować (cię-
 parse ^{vā'}, (*gram.*) rozbierać.

parsimonious ^a, oszczędny. ~ni-
 ousness, ~ny, oszczędność ^f.

parsley, pietruszka ^f.

parse ^{nep}, ~nip, pasternak ^m.

parson, proboszcz, pleban ^m. ~age,
 probostwo ^m, plebania ^f.

part, część ^f, dział ^m; okolica ^f;
 poszyt ^m (dzieła); rolka (osoba) ^f.
 ~ ^{vān}, dzielić; oddzielać, rozła-
 czać się; odjezdzać; brać udział.
 ~er, rozłączający; rozjemca ^m.
 ~ly ^{ad}, częściowo.

partakile *vαn* uczestniczyć, mieć udział. ~er, uczestnik; wspólnik ^m. **parterre**, kłap (z kwiatów); (*te.*) parter ^m.

partial ^a stronny; częściowy. ~ity, ~ness, stronność, stronniczość ^f. ~ize *vα* uczynić stronnym.

partitionability, rozdzielność ^f. ~ble ^a; podzielny, rozdzielny.

participant ^a uczestniczący. ~~s, uczestnik ^m. ~pate *vn* uczestniczyć, brać udział. ~pation, uczestnictwo ⁿ; współudział ^m. ~ple, imiesłów ^m. [tykuła ^f]

particle, cząstka, cząsteczka; particular ^a szczególny; szczególnowy, drobnostkowy; dziwny; osobny. ~, szczegół ^m; okoliczność, szczególna; osoba prywatna; in ~, w szczególności, szczególnie. ~ity, szczególność ^f; szczegół ^m; osobliwość ^f. ~ize *vα* szczegółowo opisywać, wyszczególniać. ~ness, szczególność ^f.

parting, oddzielanie; rozłączenie, rozstanie ⁿ; przedział ^m (na głowie między włosami). ~cup, strzemienne ⁿ. [berdysz ^m].

partisan, stronnik, partyzant; **partition**, podział ^m; dzielenie; przepierzenie ⁿ; przegroda; (*muz.*) partitura, partycja ^f. ~ *vα* dzielić, podzielić, przedzielić. ~wall, przepierzenie ⁿ (ściana).

partner, wspólnik, towarzysz, partner ^m (w tańcu). ~ship, spółka ^f; towarzystwo ⁿ (handlowe).

partridge, (*orn.*) kuropatwa ^f.

parturient ^a w połogu. ~~; położnica ^f. ~tion, poród ^m; porodzenie ⁿ.

party, (pozywająca lub pozwana) strona, partya; osoba zainteresowana; wspólna zabawa, wyciczka ^f. ~spirit, duch partyjny. ~wall, przepierzenie ⁿ (ściana).

pasch, wielkanocne święto. ~al ^a; wielkanocny. ~egg, jajko święcone. ~al-flower, pasque-flower, (*bot.*) zawilec ^m.

pasquill, ~n, ~nade, paszkwil ⁿ; ~l *vα*, pisać paszkwile. ~ller, paszkwilant ^m.

pass, wązki przesmyk, wąwoz ^m; przejście ⁿ; paszport ^m; gładzenie ⁿ (ręka); pchnięcie ⁿ; stan ^m, położenie ⁿ. ~ *vna*, przechodzić, przejeżdzać, przeprawiać się; przepędzać (czas); pomijać milczeniem; wydać (wyrok); uchodzić za kogo; wydarzyć się; padawać (z rąk do rąk), pasować (w kartach); upływać ~able ^a; przechodni, do przebycia; znośny; mierny, niezgorszy. ~ably ^a; jako tako, niczgorzej. ~ado, pchnięcie ⁿ (w fechtowaniu).

~age, przejście przeprawa ^f; przebycie; wyjście, przewozowe; miejsce ⁿ (w książce) ~age-boat, łódź przewożąca, prom ^m. ~age-money, przewozowe ⁿ. ~enger, pasażer, podróżny ^m. ~enger-train, pociąg osobowy. ~er, przechodzący, przejezdny. ~ibility, wrażliwość ^f. ~ible ^a wrażliwy. ~ing, przejście ⁿ; przejazd ^m. ~~ad, wybornie, znakomicie; nader, bardzo. ~~ ^a niezwykły, nadzwyczajny; wyborny. ~ing-bell, dzwon pogrzebowy. ~port, paszport ^m; przepustka ^f.

passion, namiętność ^f; uniesienie ⁿ; zapalczliwość; przychylność, skłonność ^f. ~ate ^a namiętny, zapalczawy. ~ateness, namiętność; zapalczliwość ^f. ~flower, (*bot.*) męczennica ^f. ~less ^a beznamiętny, zimny. ~week, wielki tydzień. **passivity** ^a bierny, bez woli; cierpliwy. ~eness, ~ity, bierność ^f. **Passover**, święto wielkanocne (u żydów).

past ^a przeszły, upływony. ~ *ppp*, już po wszystkiem; po za. ~, przeszłość ^f.

paste, ciasto ⁿ; klajster ^m; pasta ^f; fałszywy kamień, imitacja ^f. ~ *vα* kleić, przykleić. ~board, karton ^m; tkanina ^f.

pastel, kredka kolorowa, pastela ^f;
 (bot.) farbownik ^m.
 pastern, pęcina ^f.
 pastil, trociczka ^f; kredka kolorowa. [rywka ^f.
 pastime, przepędzenie ⁿ czasu, roz-
 pastor, pasterz; proboszcz, pa-
 stor ^m. ~al ^a, pasterski, kapłań-
 ski. ~~staff, pastorał ^m. ~al,
 sielanka ^f.
 pastry, ciasta ^{pl.}, pasztety ^{pl.}
 ~cook, pasztetnik ^m.
 pastur||able ^a, pastewny. ~age,
 pastwisko ^f; hodowanie ⁿ bydła.
 ~e, pastwisko; pasienie ⁿ. ~e ^{vən},
 pasć (się), żerować. ~e-ground,
 pastwisko ^f; wygon ^m.
 pasty, pasztet ^m.
 pat, klaps, klask ^m, uderzenie ⁿ.
 ~, pasujący, odpowiedni, sto-
 sowny. ~v^a, dać klapsa; stu-
 knać, traćić.
 patch, łata, przyczepka ^f; pła-
 tek ^m; muszka ^f (plasterek na
 twarzy). ~v^a, łatać, naprawiać;
 to ~ up, załatać; zrobić byle jak.
 ~work, łatanina ^f, łatanie ^m.
 patee, pasztet ^m.
 patent ^a otwarty, jawny; paten-
 towany. ~, patent, dyplom ^m.
 ~ee, właściciel ^m patentu.
 pater||nal ^a, ojcowski. ~nity, oj-
 costwo ⁿ.
 Pater-noster, Ojczenasz..
 path, ~way, ścieżka, drożyna ^f.
 ~less ^a, bezdrożny.
 pathetic, ~al ^a, patetyczny, wzru-
 szający. [chorobach.
 pathology, patologia, nauka ^f o
 pathos, patos ^m, wzniosła wymowa.
 patient, cierpliwość ^f. ~t ^a, cier-
 pliwy; wytrzymały. ~t, pacient ^m,
 pacjentka ^f, chory ^m.
 patin(e), patyna ^f.
 patriarch, patryarcha ^m. ~al ^a,
 patryarchalny. [two ⁿ.
 patrimony, ojcowizna ^f, dziedzic-
 patriot, patryota ^m. ~, ~ic ^a, pa-
 triotyczny. ~ism, patryotyzm ^m,
 miłość ^f ojczynny.

patrol, patrol ^m.
 patron, obrońca, opiekun; patron ^m
 (święty). ~age, opieka ^f. ~al ^a,
 opiekunczy. ~ess, opiekunka;
 patronka ^f. ~ize ^{və}, opiekować
 się; protegować. ~ymic, imię
 po ojcu, imię rodowe.
 patten, podmurowanie ⁿ.
 patter ^{vən}, tupić; pluskać.
 pattern, model, wzór ^m. ~v^a, wzó-
 rować, kopiować.
 patty, pasztecik ^m.
 paunch, brzuszysko ^f; pierwszy
 żołądek u przeżuwających. ~v^a,
 wypatroszyć. ~y ^a, brzuchaty.
 pauper, biedak, ubogi. ~ism,
 pauperyzm ^m, nędza ^f.
 pause, przerwa; pauza ^f, przesta-
 nek; ustęp ^m (alinea). ~vⁿ, od-
 poczywać, pauzować; zastanawiać
 się, namyślać się.
 pave ^{və}, brukować; torować dro-
 gę. ~ment, bruk, trotuar ^m. ~r,
 brukarz ^m.
 pavilion, namiot, pawilon ^m.
 paving, brukowanie ^f. ~beetle,
 baba ^f, kafar ^m.
 paw, łapa ^f (z pazurami). ~v^a,
 grzebać nogą (o koniu).
 pawn, fant, zastaw; pieszek ^m (w
 szachach). ~v^a, zastawiać, dać
 w zastaw; I ~ my life, głowę
 za to daję. ~broker, zastawca ^m.
 ~ee, zastawnik ^m.
 pay ^{və}, zapłacić; przypłacić, opła-
 cać; to ~ a visit, złożyć wizytę,
 wypłata; pensja ^f; żołd ^m. ~able ^a,
 wypłacalny, płatny. ~day, dzień ^m
 wypłat. ~master, płatnik ^m. ~ment,
 opłata, zapłata ^f, żołd ^m. ~office,
 kasa ^f.
 pea, (pl. peas, pease), groch, gro-
 szek ^m. ~chick, pawieł ⁿ. ~cock,
 paw' ^m. ~hen, pawica ^f. ~soup,
 grochówka ^f.
 peace, pokój, spokój; pokój ^m (po
 wojnie); pojednanie ⁿ; zgoda ^f. ~ⁱ,
 cicho! sza! ~able, ~ful ^a, spo-
 kojny, cichy; łagodny. ~able-
 ness, ~fulness, pojednawszość ^f.

- spokój ^m, spokojność f. ~maker, pojednawca ^m.
- peach, brzoskwinia f.
- peak, szczyt, wierzchołek; daszek ^m (u czapki). ~ing ^a chorobliwy.
- peal, dźwięk, odgłos ^m; dzwonienie, bicie ⁿ (dzwonów); trzaśk, huk ^m. ~ ^{vna} huczeć, szumieć; zagłuszać.
- pear, gruszka f. ~tree, grusza f.
- pearl, perła f.; mother of ~, perłowa macica. ~barley, perłowe krupy. ~diver, nurek poławiający perły. ~y ^a perłowy, perlisty.
- peasant, wiesniak, chłop ^m. ~ry, włościanie pl., chłopstwo ⁿ.
- pease pl., od pea.
- peat, torf ^m. ~soil, torfowisko ⁿ.
- pebble, krzemień ^m. ~d ^a kamienisty, krzemienisty.
- pecca-bility, ~ncy, grzeszność f. ~able ^a grzeszny. ~dillo, grzeszek; błąd ^m. ~nt ^a grzeszący, błędny; winny.
- peck, $\frac{1}{4}$ buszla (8 kwart), garniec ^m; maca f.; dziobanie, klucie ⁿ. ~ ^{vā} dziobać, kluć; siekać, kopać; grabić. ~er, dziobiący; wood ~, dzięcioł ^m. [tion, wplatanie ⁿ].
- pectinated ^a grzebieniasty. ~pectoral ^a piersiowy. ~, lekarstwo ⁿ na chorobę piersiową.
- peculaite ^{vñ} okradać, kraść grosz publiczny. ~tion, okradanie ⁿ grosza publicznego.
- peculiar ^a szczególny, właściwy; osobliwy. ~ity, właściwość f.
- pecuniary ^a picuiężny.
- pedagogical ^a pedagogiczny, wychowawczy. ~gics, pedagogika, nauka f o wychowaniu. ~gue, pedagog, wychowawca ^m. ~gy, pedagogika f, wychowanie ⁿ.
- pedal ^a nożny; педа́ловый ~, педа́л ^m.
- pedant, pedant; żak ^m. ~ical ^a pedantyczny. ~ry, pedantyzm ^m.
- peddle ^{vñ} zajmować się drobnostkami; prowadzić mały handel.
- pedestal, postument ^m, podstawa f. ~rian ^a pieszy.
- pedicle, ~uncle, ogonek ^m, szypułka f. [rodowód ^m].
- pedigree, drzewo genealogiczne, pediment, fronton ^m, fasada f.
- pedlar, ~er, kramiarz ^m. ~ery, handel kramarski, drobny.
- peel, skórka, łupina, korą f. ~van obierać (skórkę, łupinę), zdzierać; zbierać, obierać (owoce); odchodzić (o łupinie). ~er, obierający z łupin; (fig.) łupieżca ^m.
- peep, zagładanie; piszczenie, święgotanie ⁿ. ~ ^{vñ} zjawiać się, wyglądać. ~er, zagładający; pisklę ⁿ.
- ~hole, wygładka f. ~ing, zagładanie, pojawianie się ⁿ.
- peer, towarzysz; par ^m. (tytuł).
- ~age, parostwo ⁿ; parowie pl.
- ~ess, żona f para. ~less ^a niezrównany. ~lessness, niezrówność f.
- peer ^{vñ} zjawić się; zaglądać.
- peevish ^a zrzędny, tetryczny.
- peg, kołek, czop ^m; to lower a ~; (fig.) spuścić z tonu. ~ ^{vā} obijać drewnianymi gwoździami, przybić kołkiem.
- pelf, bogactwo ⁿ; pieniądze pl.
- pelican, (orn.) pelikan ^m.
- pelisse, futro ⁿ.
- pell^{et}, kulka f. ~icle, błonka, skórka f. ~itory ^a (bot.) pomurnik ^m. ~mell ^{ad} nieporządnie, tłumnie. [przezroczystość f.]
- pellucid ^a przezroczysty. ~ness,
- pelt, skóra kosmata; futro ⁿ; (fig.) grad ^m (pocisków etc.). ~ ^{vā} rzucać, uderzać; gradem lecieć.
- ~monger, kuśnierz ^m. ~ry, skóry pl., futra pl.; kosmacizna f.
- pelvis, miednica f (anat.).
- pen, pióro ⁿ, stalka f; hurt ^m (zagroda). ~ ^{vā} napisać; ułożyć, zredagować. ~case, piórnik ^m. ~holder, obsadka f. ~knife, scyzoryk ^m.
- ~man, kaligraf; pisarz ^m (autor).
- penal ^a karny, oznaczający karę. ~ ~laws pl., prawo karne. ~alty,

kara, grzywna f. ~ance, pokuta f.

pence pl. od *penny*.

pencil, ołówek; pędzel, pędzelek m.

~^{vα}, rysować, kreślić. ~case, rejsfeder m.

pend||ant, wisiadło " (rzecz wi- sząca); pendent m; dewiska f (uze- garka); rzecz stosowna do uzu- pełnienia czego. ~ence, pochy- łość f. ~ent^a, wiszący, zawieszony, zawiły. ~ing^a, w toku.

~ulous^a, wiszący, zawiły; w za- wieszeniu. ~ulum, wahadło ".

~ulum-clock, zegar wahadłowy.

penetra||bility, przenikliwość f.

~able^a, przenikliwy. ~ncy, ~ti- veness, przenikliwość, szybkość f.

~nt, ~tive^a, przenikający; by- stry. ~te^{vān}, przeniknąć, prze-

jać (o zimnie etc.); zgłębić, od- gadnąć. ~tion, przenikanie ; przenikliwość, szybkość f.

penguin, (orn.) bezlotek, pingwin m.

peninsula, półwysep m.

peniten||ce, żal^m za grzechy, skru- cha f. ~t^a, &^s, przejęty skruchą; pokutnik m. ~tial^a, pokutny, skruszony. ~tiary, spowiednik; konfesjonał; dom^m poprawy.

pennant, pennon, chorągiewka f.

penniless^a, bez grosza, nic nie mający.

penny, pens (= 1/12 szyllinga); pie- niądze pl. ~royal, (bot.) babka f

płesznik m. ~worth, rzecz nader tania; drobnostka f.

pensile^a vid. pendulous.

pension, pensya (gaża); emery- tura f. ~^{vα}, da(wa)ć emeryturę.

~ary^a, emerytalny. ~~, pen- syonarz, stołownik; pensyono- wany; inwalid m.

pensive^a, zamyślony, zafrasowa- ny. ~ness, melancholijne uspo- sobienie, melancholja f.

pentagon, pięciokąt m. ~gonal^a, pięciokątny.

Pentateuch, pięcioksiąg m Mojże- Pentecost, zielone świętki. [sza.

penthouse, daszek m.

penult, (gram.) przedostatnia zgło- penumbra, półcień m. [ska.

penuri||ous^a, skąpy; mało wy- dajny. ~iousness, skąpstwo ; niedostatek, brak m. ~y, niedo- statek m, nędza f.

peon, piechur; pieszek m (w sa- peony, (bot.) piwonie f. [chach]).

people, lud, naród m; ludzie; ~say, (ludzie) mówią. ~^{vα}, zalu- dniać.

pepper, pieprz m. ~^{vα}, pieprzyć, przyprawiać pieprzem; ground ~.

pieprz utłuczony; round ~, whole ~, pieprz^m w ziarnkach. ~box, pieprzniczka f. ~cake, piernik m.

~corn, ziarnko " pieprzu; (fig.) drobnostka f. ~ing, ~y^a, pie- przny.

peptic^a, strawny, trawieńcowy.

peradventure^{ad}, przypadkiem, może.

perambula||te^{vān}, przewędrować, zwiedzić. ~tion, wędrówka f, zwiedzanie ".

perceivable^a, dostrzegalny; zrozumiałym. ~ableness, dostrzegalność f. ~e^{vα}, spostrzegać, do- strzedz; zobaczyć, zoczyć; dorozumieć się.

percep||tibility, dostrzegalność; uczuwalność f. ~tible^a, uczu- walny, dostrzegalny. ~tion, po- jęcie, zrozumienie; poczucie ". ~tive^a, postrzegający, uczuwa- jący. ~tivity, uczuwalność, wra- żliwość f.

perch, okuń (ryba); tyczka m, grę- da f; preł mierniczy.

perchance^{ad} trafem, być może.

percipient^a, odczuwający, wra- żliwy.

percola||te^{vα}, cedzić, filtrować. ~tion, cedzenie, filtrowanie ".

percuss^{vα}, uderzać, wstrząsać. ~ion, uderzenie, wstrząsnienie ".

~ion gun, broń perkusyjna.

perdition, zguba f, zatracenie ?

peregrina||te^{vα}, podróżować.

~tion, podróżowanie ⁿ; wędrówka ^f.

peremptoriness, stanowcość, nieodwoalność ^f. **~ory**, stanowczy, bezodwłoczny.

perennial ^a, trwały, niespożyty; wieczny; **~ leaves**, liście nieopadające.

perfect ^a, skończony, doskonały; znakomity. **~, (gram.)** czas przeszły dokonany. **~ va**, wykończyć, wydoskonalić. **~ibility**, zdolność ^f wydoskonalenia. **~ion**, wydoskonalenie ⁿ; **to ~~,** doskonale, wybornie. **~ive** ^a, doskonalący. **~ly ad**, doskonale, zupełnie. **~ness**, doskonałość; zgrabność ^f.

perfidious ^a, wiarołomny, zdziecki. **~iousness**, **~y**, wiarołomność ^f.

perflation, przedmuchiwanie ⁿ. **perforate** ^{vα}, prześwidrować.

~tion, prześwidrowanie ⁿ; dziura ^f.

~tor, (chir.) trepan ^m (do przewiercenia czaszki).

perform ^{vα}, wykonywać, spełniać, uskutecznić; odegrać (rolę, sztukę). **~able** ^a, wykonalny. **~ability**, wykonalność ^f. **~ance**, wykonanie, spełnienie ⁿ; (te.) przedstawienie ⁿ. **~er**, wykonawca; aktor ^m.

perfume, pachnidło ⁿ; perfumy *pl.*; zapach miły. **~ vα**, napełniać zapachem, perfumować. **~r**, perfumownik ^m. **~ry**, kadzidło ⁿ; pachnidła ^f.

perhaps ^{ad} (być) może.

pericardium, (anat.) osierdzie ⁿ. **peril**, niebezpieczeństwo; ryzyko ⁿ.

~ous ^a, niebezpieczny, ryzykowny.

~ousness, niebezpieczeństwo ⁿ.

period, okres ⁿ; epoka ^f; koniec, punkt ^m; (astr.) obieg ^m. **~ic(al)** ^a, periodyczny. **~ical**, czasopismo ⁿ.

periiphery, obwód, okrąg ^m. **~phrasē**, **~phrasis**, omówienie ⁿ. **~pneumony**, zapalenie ⁿ płuc.

perish ^{vη}, zginąć, przepaść; umrzeć. **~able** ^a, znikomy; łatwo-

się psujący (o towarzach). **~ableness**, znikomość ^f.

peristyle, kolumnada ^f, perystyl ^m. **periwig**, peruka ^f. **~maker**, perukarz ^m.

periwinkle, barwinek (rośl.); grzebiel ^m (slimaczek).

perjurie ^{vη}, krzywoprzysięgać. **~er**, krzywoprzysięzca ^m. **~y**, krzywoprzysięstwo ⁿ.

perk ^{vη}, zadzierać nosa.

permanent, trwałość, nieustanność ^f. **~ent** ^d, trwały, nieustający.

permeable ^a, przenikliwy, przepuszczający. **~te vα**, przenikać, przeciekac.

permisable ^a, dozwolony. **~sion**, pozwolenie ⁿ; przepustka ^f. **~sive** ^a, dozwalać, dozwolony.

permit ^{vā}, dozwolić, dopuścić.

permutation, zamiana ^f, przestawianie ⁿ. **~e vα**, przemienić, przestawić.

pernicious ^a, zgubny, szkodliwy.

~ciousness, zgubność ^f.

peroration, końcowy ustęp mowy, domówienie ⁿ.

perpendicular, (arch.) piętnar ^m. **~icular** ^a, prostopadły. **~~**, linia prostopadła. **~dicularity**, prostopadłość ^f.

perpetrate ^{vα}, zbroić, dopuścić się czego. **~tion**, zbrojenie, przestępstwo ⁿ; zbrodnia ^f.

perpetual ^a, wieczny, nieustanny.

~ate ^{vā}, uwieczniać. **~ation**, uwiecznienie ⁿ; nieustanność ^f. **~ity**, wieczność ^f.

perplex ^{vα}, zmieszać, wprawić w zakłopotanie, pogmatwać. **~ed ad**, zmieszany, strwożony. **~edness**, **~ity**, zmieszanie, zakłopotanie ⁿ.

perquisitite, obrywka ^f; dochód niespodziewany. **~tion**, badanie, perry, gruszcznik ^m. [śledzenie].

persecute ^{vα}, prześladować. **~tion**, prześladowanie ⁿ. **~tor**, prześladowca ^m.

perseverance, wytrwałość ^f. **~e vη**, wytrwać. **~ing a**, wytrwały.

persist *vⁿ* obstawać przy czem, upierać się. ~ence, dotrwanie; zaciętość *f.*

person, osoba; rola *f.*; charakter *m*; *in ~*, osobistość. ~able *a*; przyjazny. ~age, osobistość, osoba znamiona. ~al *a*; osobisty. ~~goods, ruchomości *pl.* ~ality, osobistość. ~ate *vⁿ*, wystawiać, przedstawiać; odgrywać rolę; występować. ~ation, naśladowanie *m*. ~ification, uosobienie *m*. ~ify *v^a*, uosabiać.

perspective *a* perspektywiczny, optyczny. ~, perspektywa *f.*; widok *m*; luneta *f.*; *in ~*, w przyszłości, na widoku.

perspicacious *a* przenikliwy,asty. ~ciousness, ~city, przenikliwość, bystrość *f.*

perspicuity, przezroczystość, wyraźność, jasność *f.* ~ous *a* przezroczysty; zrozumiały, widoczny.

perspirable *a* wypałalny. ~tion, parowanie *m*; pot *m*. ~tive *a*, napotny.

perspire *v^a* wypacać, pocić się. ~persuade *v^a* przekonać, namówić;

to ~ oneself, przekonać się, wyobrazić sobie. ~sible *a* dający się łatwo przekonać, namówić.

~sibleness, łatwością *f.* ~sion, przekonywanie *m*, namowa *f.*, przeświadczenie *m*. ~sive, ~sory *a* przekonywający, namawiający. ~siveness, moc przekonywająca.

pert *a* żywy, dziarski; śmiały, zuchwały. ~ness, żywłość; zuchwałość, zuchwałość *f.*

pertain *vⁿ* należeć do czego, tyczeć się czego.

perterebration, prześwidrowanie *m*. ~pertinaeous *a* wytrwały; uporczywy. ~ciousness, ~city, wytrwałość; uporczywość *f.*

pertinen~~cy~~, stosowność, przyzwoitość *f.* ~t *a*; stosowny, właściwy.

perturb, ~ate *v^a* zaniepokoić,

zmieszać. ~ation, zamieszanie *m*; zaniepokojenie *m*.

pertusion, świdrowanie *m*.

peruke, peruka *f.*

perusal, przeczytanie; rozpatrzenie *m*. ~se *v^a* przeczytać; zbadać.

Peruvian, peruwiański. ~bark, china (kora) *f.*

pervade *v^a* przenikać, przejmować.

perverse *a* przewrotny; zepsuty; krągły. ~eness, ~ity, przewrotność *f.*; zepsucie; krągłość *f.*; upór *m*. ~ion, przekręcenie *m*; zepsucie, skażenie *m*.

pervert *v^a* skazić, popsuć; przekręcać; opacznie tłumaczyć.

~ible *a* dający się przekręcić.

pervestigate *v^a* dochodzić czego, śledzić. [uporczywość *f.*]

pervincial *a* uporczywy. ~cy, previous *a* przepuszczający; dający się przeniknąć; dostępny. ~ness, przepuszczalność *f.*

pessary, wianek macicznny.

pest, mózg *m*; zaraza *f.*

pester *v^a* trapić, dokuczać.

pestiferous *a* morowy, zapowietrzny. ~lence, zaraza *f.*, epidemia *f.* ~lent, lental *a* morowy, zjadliwy; szkodliwy.

pestle, tłuczek (moździerzowy).

pet, gniew *m*; markotność *f.*; faworyt, ulubieniec *m*.

petal, płatek (*bot.*) *m*.

petard, petarda *f.*

petition, prośba (zbiorowa), petycja *f.* ~ *v^a* zanieść prośbę.

~ary *a* proszący. ~ ~ letter, petre, saletra *f.* [prośba *f.*]

petrel, petrel (ptak morski) *m*.

petrescent *a* kamieniący.

petri-faction, skamieniałość *f.*

~factive *a* zamieniający w kamień. ~ification, skamieniałość *f.* kamienne serce. ~fy *v^a*, obrócić w kamień, skamienić; skamieni-

petroleum, nafta *f.* [nieć.]

petrous *a* kamienny; twardy.

petticoat, spódnica *f.* ~government, rządy kobiece.

pettifog^{ll}ger, wykrętacz ^m, kiepski adwokat. ~gery, szykana ^f, wykrętarstwo ⁿ.

pettiness, małość, tuzinkowość ^f.

pettish ^a, drażliwy; mrukliwy.

~ness, drażliwość ^f; zrzędność ^f.

petty ^a, malutki, drobny; tuzin-

kowy.

petulan^{ll}ce, swawola; zgryźliwość ^f.

~t ^a, swawolny; zgryźliwy.

pew, ławka zagrodzona lub krzesło ⁿ (w kościele).

pew^{ll}et, ~it, czajka ^f.

pewter, cyna (angielska); cynowe naczynie. [karyolki].

phaeton, faeton ^m (gatunek ka-

phantasm, urojenie, mamildo ⁿ.

~om, fantom ^m, mara ^f.

phari^{ll}saic(al) ^a, faryzeuszowski, obłudny. ~see, faryzeusz; obłu-

dnik ^m.

pharm^{ll}aceutic(al) ^a, farmaceu-

tyczny, aptekarski. ~aceutics ^{pl},

~acy, farmaceutika ^f, aptekar-

pharos, latarnia morska. [stwo ⁿ]

phasel, (bot.) fasola ^f.

phasis, faza ^f, postać przechodnia.

pheasant, bażant ^m. ~ry, bażan-

phenit, feniks ^m. [tarnia ^f].

phenomenon, zjawisko ⁿ.

phial, flakonik ^m.

philanthrop^{ll}ist, filantrop, przyja-

ciel ^m ludzkości. ~y, filantropia ^f,

przywiązanie ⁿ do ludzi. [pliwa.

philippic, filipiaka ^f, mowa uszczy-

philo^{ll}oger, filolog ^m. ~logical ^a

filologiczny. ~logy, filologia ^f,

językoznawstwo ⁿ. ~mel, słówik ^m.

~sopher, filozof ^m. ~sophical ^a

filozoficzny. ~sophize ^{vn}, filo-

zować, rozumować. ~sophy,

filozofia ^f; natural ~~, fizyka ^f.

philter, miłośny napój, filtrum ^m.

phiz, twarz, gęba ^f.

phlebotomi^{ll}ze ^{va}, puszczać krew.

~my, puszczać krwi.

phlegm, śluz ^m, flegma; ociężałość ^f.

~atical ^a, śluzowy; flegmatyczny.

~on, zapalenie ⁿ tkanki podskórnej; wrzód ^m.

phon^{ll}ics, ~etics ^{pl}, fonetyka, głosownia ^f.

phosphate, fosfat ^m.

phosphor, fosfor ^m; gwiazda poranna. ~escence, fosforescencja.

~ic ^a, fosforyczny, fosforowy.

photograph, fotografia ^f (podbizna). ~grapher, fotograf ^m.

~raphy, fotografia ^f. ~meter, fotometr, światłomierz ^m.

phrase, wyrażenie ⁿ, zwrot ^m (mowy).

~v^a, wyrażać; mianować.

~ology, nauka o budowie określów; budowa i zbiór zwrotów (mowy).

phren^{ll}etic ^a, frenetyczny, szalony.

~ology, frenologia ^f. ~sy, waryacyna ^f, szaleństwo ⁿ.

phthis^{ll}ical ^a, suchotniczy. ~is, suchoty ^{pl}, gruźlica ^f.

physic, lekarstwo ⁿ, leki ^{pl}; medycyna ^f. ~s ^{pl}, fizyka ^f. ~v^a,

leczyć, kurować; dać na przeczeszczenie. ~al ^a, fizyczny, przyrodniczy; lekarski.

physician, lekarz, medyk ^m.

physio^{ll}gnomic ^a, fizyognomiczny, tyczący się rysów twarzy. ~gnomics ^{pl}, fizyognomika ^f. ~gnomist, fizyognomista ^m. ~gnomy, fizyognomia ^f, wyraz ^m twarzy.

~loger, fizyolog ^m. ~logical ^a, fizyologiczny. ~logy, fizyologia ^f.

piano ^{ad}, piano, cicho. ~, ~forte, fortepiان ^m; cottage ~, pianino ⁿ.

piazza, portyk ^m.

pica, apetyt ^m na rzeczy niejadalne (kredę i. t. d.).

picaroon, pirata, korsarz ^m.

piccadil, ~ly, kryza ^f.

pick, motyka (śpiczasta) ^f, kilof ^m.

~a-pack, na barach, na barana.

~axe, oskard ^m. ~lock, wytrych ^m.

~pocket, rzezimieszek ^m. ~thank,

pochlebca, pełzacz; zausznik ^m.

pick ^{v^a}, dziobać, kluć; dłużbać,

skubać; obierać, ogryzać; wy-

bierać, przebierać; obrywać, wy-

rywać, okradać; to ~ a lock,

otworzyć wytrychem zamek; to

- acquaintance, zabrać znajomość, poznajomić się; *to ~ a quarrel*, szukać zwady; *to ~ up straws*, pracować na próżno.

picked ^a zaoszczony, śpiczasty.

picker, zbieracz, obieracz ^m. *~el*, mały szczupak.

picket, kół ^m, pikietka, placówka ^f.

pickings *pl.*, resztki *pl.*, obrywki *pl.*

pickle, solówka (sos); marynata ^f:

krytyczne położenie, tarapaty *pl.*;

łobuz ^m. *~ v^a* osolić, marynować.

picnic, piknik ^m (zabawa połączona z biesiadą składkową).

pictorial ^a malarski; ilustrowany; malowniczy.

picture, obraz ^m, malowidło ^m; opis ^m.

~ v^a malować; opisywać. *~frame*, rama ^f (obrazu). *~sque* ^a, malowniczy. *~ness*, malowniczość ^f.

piddl|e ^{vⁿ} bawić się, zabawiać się drobnostkami. *~ing* ^a lichy, błaby.

pie, pasztet, tort ^m; sroka ^f. *~bald* ^a, srokaty. *~d* ^a pstry, srokaty.

piece, kawał ^m, sztuka ^f (też teatralka), sztuka ^f (moneta); armata, broń ^f; *a ~ of wit*, dowcipny koncept. *~ v^a* sztukować,

łatać; dosztukowywać; *to ~ out*, nadsztukować, dodać; wydłużyć.

~less ^a z jednej sztuki, nie łatały, całkowity. *~meal* ^a z kawałków, po kawałku, częściowo.

~~ ^a częściowy.

pier, słup ^m; filar mostowy; grobla ^f (kamienna). *~age*, grobelne ^m.

~glass, tremo ⁿ (wielkie zwierciadło stojące). *~table*, konsola ^f.

pierce ^{v^an}, przeszyć, przeniknąć; odszpuntować; (*fig.*) wzruszyć.

~able ^a przenikliwy (mogący być przeniknięty). *~r*, szydło ^m; świ-

der ^m; żądło ⁿ.

piercing ^a przenikliwy, przenikający; uszczypliwy.

piet|ism, pobożność ^f, gorliwość religijna. *~ist*, pobożny, pobożniś. *~y*, pobożność ^f.

pig, prosię ⁿ; prosiak ^m. *~ vⁿ* prosić się (oprosić się).

~headed ^a, z dużą głową; głupi. *~sty*, chlew ^m.

pigeon, gołąb' ^m; *cock* ^m, gołąb' samiec ^m; *hen* ^m, gołębica ^f. *~heart*

ed ^a bojaźliwy, lękliwy. *~hole*, gniazdo ⁿ gołębia; skrytka ^f.

~house, gołębnik ^m. [wiadro ⁿ]

piggin, drewniana miska; faska ^f.

pigment, barwidło ^m; pigment ^m.

pigmy, pigmejczyk ^m.

pike, szczupak ^m; pika, lancia ^f; bodziec ^m; widły *pl.*; kolec ^m. *~man*,

pikinier, ułan ^m. *~d* ^a ostry, zaoszczony. *~staff*, drzewiec ^m piki.

pilaster, pilaster ^m, słup czworopilchard, sardela ^f. [graniasty.

pile, pal, koł; stos, plik ^m; zgłiscze ⁿ strona wizerunkowa monet; wielki gmach.

~s *pl.*, hemoroidy *pl.* *~ v^a*, ułożyć w stos, gromadzić, zbierać. *~work*, palowanie ⁿ; parkan ^m.

pileated ^a w formie czapki.

pilfer ^{v^an}, zwędzić, skraść. *~er*, zaledziej. [grzymka ^f].

pilgrim, pielgrzym ^m. *~age*, piel-

pill, pigułka ^f. *~ v^a*, pigułki robić; grabić, łupić. *~age*, rabunelek ^m, grabież ^f.

pillar, słup, filar ^m. *~ed* ^a wsparty na słupach, filarach.

pillory, pregierz ^m. *~ v^a* stawić pod pregierz.

pillow, poduszka ^f, wezgłowie ⁿ.

~ v^a położyć na poduszkę. *~case*, powłoczka ^f.

pilosity, włoschatość, kosmatość ^f.

pilot, sternik, przewodnik, retman ^m. *~ v^a* sterować. *~age* sternictwo ⁿ; zapłata ^f sternikowi.

pilous ^a włosiany.

piment, wino korzenne.

pimp, rajfur ^m.

pimpernel, (*bot.*) biedrzeniec ^m.

pimple, pryszcz, wrzodzik; wągr ^m.

~d ^a z pryszczami, węgrowaty.

pin, szpilka ^f; kołek ^m; sztyft; klin ^m; zasuwka; drobnostka ^f; wrzeciono ^m; oś ^f; kręgiel ^m; wskazówka ^f.

~ *vα*, przyszpilić, zapiąć; przytwierdzić (gwoździec etc.); przyśrubować; pochwycić (kogo).
~case, igielnik ^m. **~cushion**, poduszczka ^f. **~money**, pieniądze na szpilki.

pinafore, śliniaczek ^m.

pinaster, dzika sosna.

pincers *pl.*, kleszcze; szczypczyki; pazury *pl.*

pinch, uszczypnienie ^f; szczypta; bieda ^f, tarapaty *pl.* ~ *vαn*, szczyapać, uszczypnąć, skubnąć, cisać; doskwierać; być w kłopocie; skąpić. **~beck**, tombak ^m.

pine, sosna ^f. **~apple**, ananas ^m.

~cone, szyszka ^f.

pine *vn*, gryść się, martwić; (*fig.*) usychać, więdnąć; *to ~ for*, after, tesknić do.

pineal-gland, wyrostek szyszko-

pinery, ananasarnia ^f. [wy. *pinion*, koniec ^m skrzydła; lotka; cewa ^f. **~s** *pl.*, kajdanki *pl.* na ręce. ~ *vα*, związać skrzydła; skrępować.

pink, goździk ^m (kwiat); oczko ⁿ; środek; piskorz (ryba) ^m. ~ *vα*, przetknąć, dziurkować; malować na różowo. **~colour**, kolor goździkowy. **~eyed** ^a, z oczkami jak tarczki. {nego.}

pinnace, czółno ⁿ statku wojennego.

pinnacle, blanki *pl.*; szczyt, wierzchołek ^m. **~d** ^a, z wieżyczkami.

pinnated ^a, pierzasty. [karz ^m.]

pinner, ten co przyszpila; szpil-

pint, pinta ^f, półkwarty.

pintle, gwóźdź, czop ^m.

pioneer, saper, pionier ^m; (*fig.*) torujący drogę.

piony, *vid. peony*. {żność ^f.

pious ^a, pobożny. **~ness**, nabo-

pip, pypeć ^f; oczko ⁿ (w kartach); ziarnko ⁿ. ~ *vn*, piszczeć.

pipe, rura, lulka ^f, cybuch ^m; dułka, piszczałka ^f; gardło ⁿ; heczka ^f (do wina). ~ *vun*, grać na pi-

szczęście; gwizdać.

piper, dudarz, gwizdacz ^m.

piping ^a, chorowity, słaby; pipkin, garnuszek ^m.

ippin, kwaśne jabłko.

piquan||cy, ostrość, cierpkość ^f.

~t ^a, ostry, cierpki.

pique, niezadowolenie ^f; uraza ^f; gniew ^m. ~ *vα*, gniewać, urazić, dotknąć.

piqueet, rumel ^m, pikietka ^f.

piral||cy, korsarstwo ^m, rozbój ^m. **~te**, korsarz, pirata ^m. **~te ugn**, rozbijać na morzu, być korsarzem. **~tical** ^a, korsarski.

pirn, cewka ^f (tkacka).

pirogue, łódka u dzikich ludów, piroga ^f.

piscillary, prawo ⁿ połowu ryb. **~atory** ^a, rybołowny, rybacki.

Pisces *pl.*, (*astr.*) ryby *pl.*

pisciculture, rybołówstwo ^m. **~vorous** ^a, rybożerny, żywiący się pish ⁱ, pse! tsu! [rybami.]

pismire, mrówka ^f.

piss, uryna ^f. ~ *vn*, oddawać uryne, szczać. [orzech pistacjowy.]

pistachio, kłokocina włoska. **~nut**, pistil, (*bot.*) słupek ^m.

pistol, pistolet ^m. ~ *vα*, strzelać z pistoletu. **~shot**, wystrzał ^m z pistoletu.

pistole, pistol ^m (moneta).

pistolet, krucica ^f.

piston, tłok; piston ^m.

pit, dół ^m, jama ^f, rów ^m; mogiła ^f; (*te.*) parter ^m. ~ *vα*, kłaść w dół; pogłębiać. **~-a-pat**, bicie ⁿ serca, lekki stuk. ~ ~ ^{ad} tyk, tak. **~box**, loża parterowa. **~coal**, węgiel kamienny. **~fall**, wilczy dół.

~ted ^a, dołkowaty, ospowaty.

pitch, smoła ^f, dziegieć; szczyt; stopień ^m; wysokość ^f słusznego mężczyzny. ~ *vαn*, osmolić, za-

smolić; rzucić, podawać; rozpięć (namioty); zatrzymywać się, rzucać się (do wody); zdecydować się do czego. **~er**, dzban ^m. **~fork**, widły *pl.* **~y** ^a, smolisty, zasmolony.

piteous ^a, żałosny, nieszczęśliwy;

nędzny. ~ness, litość, żałosć f; stan ^m pożądowania godny.
 pith, rdzeń, szpiczak ^m; siła; jędrność f; (fig.) treść f. ~iness, jędrność; moc; dobitność f. ~less ^a bezsilny. ~lessness, omdlałość f
 ~y ^a, jędrny, mocny, rdzenny.
 pitiable ^a politowania godny, litośny. ~ableness, nieszczęśliwość f. ~ful ^a litościwy, miłośnierszy; nędzny, podły. ~fulness, litość f, miłośierdzia ^m; nędzota f. ~less ^a bezlitośny, bez miłościernia. ~lessness, okrucieństwo ^m, nienlitość f. [część.]
 pittance, porcja, racya f; mała pity, litość f; it is a ~, szkoda f.
 ~ ^{vα} litować się, żałować kogo.
 pivot, czop ^m, tyczka f, sztyft ^m.
 pix, cyboryum ^m; monstrancja ^m.
 pizzle, bykowiec ^m.
 placability, pojednalność f. ~ble, dający się przebłagać, pojednalny.
 placard ^a plakat ^m, obwieszczenie ^m. ~ ^{vα} przylepiąć plakaty; obwieszczać.
 place, plac ^m; miejsce ^m (też w książce); urząd ^m, stanowisko ^m; warownia f; in the first ~, po pierwsze; to have ~, zajść, wydarzyć się; in your ~, w twojem miejscu. ~ ^{vα} umieścić; postawić. ~man, urzędnik ^m.
 placenta, czepiec ^m (u położnicy).
 placid ^a łagodny; cichy. ~ity, łagodność f.
 plagiarism, literacka kradzież, plagiat ^m. ~ist, ~y, plagjator ^m.
 plague, plaga f, skaranie boże; zaraza f. ~ ^{vα}, dręczyć, trapić; zapowietrzyć.
 plaguy ^a nieznośny, przeklęty.
 plaice, płaszczka f (ryba).
 plaid, pled ^m, opona wełniana.
 plain, równina, płaszczyzna f. ~ ^a, równy; gładki, jednobartwony; szczery, otwarty; jasny. ~ ^{ad} po prostu, zrozumiale. ~dealer, człowiek prawy. ~dealing, prawość f.
 ~ness, równość, gładkość; szcze-

rość, prostota; otwartość f. ~work, białe szycie ^m (robota szyta).
 plaintiff, skarga f; zażalenie ^m. ~ful ^a, uskarżający się. ~iff, (jur.) powód ^m, skarżący. ~ive ^a, płaczliwy, żałosny.
 plait, fałda, zmarszczka f; warkocz ^m. ~ ^{vα} fałdować, marszczyć; splatać.
 plan, plan, projekt; plan, rysunek, abrys ^m. ~ ^{vα} niwelować, plantować; ułożyć plan, projektować.
 plancher, podłoga f.
 plane, równina, płaszczyzna f; hebel ^m. ~ ^{vα} zrównywać, plantować; heblować. [tarny.]
 planet, planeta f. ~ary ^a planetometry, planimetria f. ~sh ^{vα}, wygładzać, polerować, spłaszczyć.
 ~sphere, półkula przedstawiona na płaszczyźnie.
 plank, tarcica f, dyl ^m.
 planner, projekcista ^m.
 plant, roślina f; małe drzewko. ~ ^{vα} sadzić, wkopać; ustawić, założyć. ~ain, (bot.) babka f.
 ~ation, sadzenie ^m (wkopywanie); szkołka ogrodowa; osada f. ~er, plantator; kolonista ^m. ~louse, mszyca f.
 splash, kałużyca f. ~ ^{vα} splatać (gałęzie); pluskać. ~y ^a, mulisty, błotnisty.
 plaster, plaster ^m; zaprawa wapienna; ~ of Paris, stjuk ^m. ~ ^{vα}, przyłożyć plaster. ~er, sztukator, gipsiarz ^m.
 plastic, ~al ^a plastyczny, wyrazisty; ~ art, plastyka, sztuka plastyczna. [mistrzów].
 plastron, napierśnik ^m (u fechtowanych).
 plat, kawałek gruntu; płat ^m. ~ ^{vα}, pleść, splatać.
 plate, blacha, płytka, blaszka f; srebra pl.; talerz; miedzioryt ^m. ~ ^{vα}, spłaszczyć, rozklepać; powlec blachą; oprawić w srebro.
 ~glass, szkło taflowe. ~layer, układający relsy.

platform, taras; peron ^m; platforma ^f; dach płaski.

platina, platyna ^f.

Platonic ^a, platoniczny.

platoon, (*mil.*) pluton ^m.

platter, misa miałka.

platting, plecionka ^f.

plaudit, poklask ^m. ~ory, ~ive ^a, oklaskujący.

plausibility, ~bleness, prawdopodobieństwo ⁿ. ~ble ^a, prawdopodobny, możliwy.

play, gra, zabawa; igraszka ^f, żart ^m; (*te.*) przedstawienie; działanie ⁿ; wolne pole. ~ ^{van}, grać; bawić się, żartować; działać, być w ruchu; *to ~ a part*, grać rolę; *to ~ at cards*, grać w karty; *to ~ away*, przegrać; *to ~ tricks*, płatać figle; *to ~ upon one*, stroić z kogo żarty. ~bill, afisz ^m. ~er, aktor; gracz; muzyk ^m. ~ful ^a, swawolny, figlarny; zabawny. ~house, teatr ^m. ~some ^a, swawolny; lekkomyślny. ~thing, zabawka ^f, cacko ⁿ. ~wright, autor ^m sztuk teatralnych.

plea, obrona ^f, bronienie ⁿ sprawy; proces ^m; wymówka ^f.

plead ^{vna}, procesować się; bronieć sprawy; zasłaniać się czem; *to ~ guilty*, uznawać się winnym.

~able ^a, usprawiedliwiony, słuszny, dowodny. ~er, obrońca, rzecznik ^m. ~ing, proces ^m; obrona ^f, bronienie ⁿ sprawy.

pleasant ^a, przyjemny; żywy, żwawy. ~antness, ~antry, przyjemność; wesołość ^f. ~e ^{vam}, podobać się; sprawić przyjemność, zadowolić; raczyć; *please*, bądź pan łaskaw. ~ed ^a, zadowolony; well ~ed, rad; ill ~ed, nierad. ~ing ^a, podobający się, przyjemny. ~ingness, przyjemność ^f; powab ^m. ~urable ^a, sprawiający przyjemność, wesoły. ~ure, przyjemność, uciecha ^f; upodobanie ⁿ; wola ^f; *your ~?* czem można służyć? *at ~*, wedle gustu, do

woli. ~ ~ ^{va} sprawić przyjemność, zadowolenie. ~ure-ground, park ^m. plebeian ^a, gminny, plebejuszowski. ~, plebejusz, człowiek ^m z gminą.

pledge, zastaw ^m; poręka; rękoma ^f; toast wzniesiony w odpowiedzi. ~ ^{va}, zastawić, dać jako rękojmię; odpowiadać na toast. ~r, zastawca, zastawnik ^m; odpowiadający na toast.

pledget, kompres, okład ^m.

plenary ^a, zupełny, w pełnej liczbie. ~power, pełnomocnictwo ⁿ. plenipotence, pełnomocnictwo, upoważnienie ⁿ. ~potent ^a, pełnomocny. ~potentiary, pełnomocnik ^m. ~tude, obfitość ^f.

plenteous, ~iful ^a, obfito, urodzajny. ~eousness, ~fulness, obfitość ^f; dostatek ^m; wydajność ^f. ~y, obfitość, mnóstwo ⁿ; urodzajność ^f.

plethora, (nad)krwistość ^f. ~etic ^a, krwisty. [zapalenie opłucnej].

pleura, (*med.*) opłucna ^f. ~isy, pliability, ~bleness, ~ncy, giętkość, układność; powolność ^f.

~ble ^a, giętki, układny. ~nt ^a, giętki, układny; powolny, uległy. plica, (*med.*) kołtun ^m. ~tion, fałdowanie ⁿ.

pliers *pl.*, obceżki *pl.*

plight, stan ^m, położenie ⁿ; zastaw ^m; rękojmia; fałda ^f. ~ ^{va}, zastawić, dać w zastaw. ~er, poręczyciel ^m.

plinth, (*arch.*) płycieciu ^m.

plod ^{vn}, uciążliwie pracować, harować, mozolić się; namyślać się. ~der, uciążliwie pracujący, pracownik ^m.

plot, kawał gruntu; projekt, zamiar; pomysł; spisek ^m, sprzyścieżenie ⁿ; intriga ^f, knowanie ⁿ. ~ ^{vam}, wymyślić, ukartować; spiskować, intrygować; zamysłać; rysować plany. ~ter, sprzyięzony.

plough, pług ^m, socha ^f. ~ ^{va}

orać, radlić. ~land, rola^t, gruniorny. ~man, oracz, rolnik ^m. Plough-Monday, pierwszy Poniedziałek po Trzech Królach. ~share, lemiesz ^m.

pluck, skubnienie, szarpnienie, wyrwanie ^t; patrochy pl.; (fig.) męstwo ^t. ~^{vα} skubać, szarpać; zrywać, obrywać; to be ~ed, nie zdać egzaminu.

plug, duży gwoźdż, kołek ^m; zatyczka ^f; kapelusz wysoki.

plum, śliwka ^f (owoc); kapitał (100000 f. s.); rozynek ^m. ~porridge, zupa z rodzinami, zupa ^f nic. ~tree, śliwa ^f.

plumage, upierzenie ^t; pióra pl. plumb, ołów; pion ^m; ołowianka ^f.

~^{vα} prostopadły, pionowy. ~^{ad} prostopadły, pionowo. ~^{vα} gruntować, zgłębiać; pionować. ~ago, grafit ^m. ~eous ^a ołowiany. ~er, ołownik ^m. ~ery, wyrób i wyroby z ołówkiem. ~line, ~rule, pion ^m; ołowianka ^f.

plume, pióro ^t; pióropusz ^m.

plumigerous ^a pierzasty. ~ped, z upierzonimi nogami.

plummet, ołowianka ^f; pion ^m.

plumlose, ~ous ^a opierzony, pierzasty. ~osity, pierzastość ^f.

plump, kupka ^f, stado ^t (ptaków); grupa ^f. ~^a, pulchny, tłusty; niezdarny, niezgrabny. ~^{ad} zanęgała. ~^{vα} tuczyć; nadąć; tłuscieć; przewalić się, runać. ~ness, otyłość, tusza ^f. ~y ^a otyły.

plumy ^a upierzony.

plunder, grabież ^f, łup, rabunek ^m. ~^{vα} rabować.

plunge, zanurzenie ^t; nagły upadek (upadnięcie); kłopoty pl. ~^{vα}, zanurzyć, pograżyć; dać nurka; wierzgać, rzucić się (o koniu). ~on, (orn.) nurek ^m. ~r, nurek ^m (osoba).

plural, (gram.) liczba mnoga. ~ity, większość, mnogość ^f. [wania].

plus, (aryt.) plus ^m (znak dodatkowy).

pluvial, ~ous ^a deszczowy. ~ply, fałda ^f; zagięcie ^t. ~^{vα} pracować nad kim; wytężać siły czynne; usilnie prosić; pracować. pneum||atic ^a pneumatyczny, powietrzny. ~atics pl. pneumatyka, nauka ^f o powietrzu. ~onic ^a płucny.

poach ^{vα}, gotować na wolnym ogniu; polować na cudzych gruntach bez pozwolenia; to ~ eggs, gotować jaja na miękko. ~er, kłusownik ^m. ~iness, wilgotność; błotnistość ^f. ~y ^a wilgotny; błotnisty.

pock, ospa ^f. ~hole, dołek od ospy, dziób ^m. ~marked, ~pitted ^a ospowaty, dziobaty.

pocket, kieszeń; luza ^f; to be in ~, wygrać. ~^{vα} włożyć do kieszeni; to ~ an affront, schować obelgę do kieszeni, znieść obelgę. ~book, pugilares ^m. ~handkerchief, chustka ^f. ~knife, scyzoryk ^m. ~money, kieszonkowe ^t.

pod, łupina ^f, strączek ^m.

podagr||a, podagra ^f. ~ic ^a pododge, kałuża ^f. [dagryczny. poem, poemat ^m utwór poetycki. poesy, poezja ^f; wiersz ^m (utwór poetycki).

poet, poeta, rymotwórca ^m. ~aster, wierszokleta ^m. ~ical ^a poetyczny. ~ics pl. poetyka, nauka ^f poezji. ~ry, poezja ^f; utwory pl.

poh ⁱ pfe! fe! [poczyi.

poignan||cy, ostrość (smaku); surowość; uszczypliwość ^f. ~t ^a ostry; dojmujący; uszczypliwy.

point, punkt ^m, kropka ^f; ostry koniec; cypel ^m (iądu); rylec; punkt (umowy); znak ^m, wzkaźówka ^f; przedmiot; stopień; cel ^m; sznurowadło ^t; ~ of the compass, strona ^f świata; in ~ of fact, faktycznie, w istocie; ~ of view, punkt ^m zapatrystwia; full ~, kropka ^f; in ~ of, co się tyczy, względem. ~^{vα} zaostryć; kropkować; oznaczać; wskazać; wy-

mierzyć, wyrychtować. ~blank ^ad, wprost; bez ogródek. ~ed ^a za-ostrzożony, ostry; bystry; wyraźny. ~er, wskazówka ^f (u zegara etc.); wskaziciel ^m; wyżeł ^m. ~ing, wskazywanie [?]; znaki pisarskie. ~less ^a; tępy, stępiony. pointsman, nastawiacz, zwrotnicy ^m.

poise, gwicht ^m, waga ^f. ~ ^{vα} ważyć, położyć na wadze.

poison, trucizna ^f, jad ^m. ~ ^{vα} otruć, zatrucić. ~ous ^a trujący, jadowity, zgubuy.

poke, worek ^m, torba ^f. ~ ^{vαn} malać po ciemku, obmacywać; szturchać. ~r, pogrzebacz, ożog ^m; gra ^f w karty.

polar ^a, biegunowy. ~ity, bieguność ^f. ~y ^a, nachylony ku biegunowi.

pole, biegun ^m; tyka, żerdź ^f, drag, dyszel ^m; preć mierniczy. ~ ^{vα} stawiać tyki; podpierać drągami. ~axe, berdysz ^m. ~cat, (bot.) tchórz ^m. ~star, gwiazda biegunowa.

polemic ^a, polemiczny. ~, polemiczny pisarz. ~s pl., polemika ^f.

polic^{ll}e, policya ^f. ~ed ^a uporządkowany; uobyczajony. ~eman, policyant ^m. ~y, polityka, przebiegłość ^f; banknot, obligacja; polisa ^f.

polish, blask ^m, politura ^f; polor ^m, ogląda ^f. ~ ^{vαn}, gładzić, glansować; błyszczeć, mieć glans. ~ing, gładzenie, polerowanie [?]; politura ^f.

polite ^a, polerowany, wygładzony; grzeczny, uprzejmy. ~ness, grzeczność, uprzejmość ^f.

politici^a, polityczny, przebiegły. ~s pl., polityka, sztuka ^f rządzenia państwem; umiejętności polityczna. ~ian, polityk ^m; osoba przebiegła.

polity, konstytucya ^f, rząd konstytucyjny. [(taniec).]

polk ^{vN} tańczyć polkę. ~a, polka ^f

poll, głowa ^f; tyl ^m głowy; balotowanie [?]; lista wyborcza. ~ ^{vα}, ścinać wierzchołki; strzydz; glosować za.

pollard, głowacz ^m (ryba); mąka ^f z otrębami, drzewo ⁿ z obciętą koroną. ~ ^{vα}, ścinać koronę drzewa.

pollen, pyłek ^m (kwiatowy).

pollock, głowacz ^m (ryba).

pollut^{ll}e ^{vα}, skazić, splamić, pokalać. ~ion, pokalanie, skażenie ⁿ.

poltroon, tchórz ^m.

poly^{ll}gamy, wielożeństwo ⁿ. ~glot, poliglota ^m; władający wielu językami. ~gon, wielokąt ^m. ~pe, ~pus, polip ^m. ~syllable, wyraz wielozgłoskowy. ~theism, politeizm ^m, wielolobóstwo ⁿ. ~theist, politeista ^m. [gron etc.]

pomace, wytlaczyny pl. z winopoma^{ll}de, ~tum, pomada ^f.

pome, owoc ^m o jądrach, pestkowy.

~citron, cytryna ^f. ~granate, granatowe jabłko, granat ^m.

pomiferous ^a, wydający jabłka.

pommel, główka, szyszka; kula ^f (u siodła), kulka; główka szpady.

~ ^{vα}, dać kułaka, kuksnąć.

pomp, wystawność, pompa, okazałość ^f.

pompion, (bot.) tykwa, dynia ^f.

pompous ^a, wspaniały, pyszny. ~ness, wspaniałość, okazałość ^f.

pond, staw ^m, sadzawka ^f. ~weed, rdest ^m.

ponder^{ll}able ^a, dający się zważyć.

~al ^a, ważony, według wagi.

~ous ^a, ciężki, sporo ważący.

pongo, pongo (małpa) ^m.

poniard, puginał, kindział ^m.

pontage, mostowe [?].

pontiff, arcykapłan, papież ^m. ~fical, ~ficial, ~fician ^a, papieski; okazały. ~ficals pl., szaty pontifikalne.

~fician, papież ^m.

pontoon, most żywowy, ponton ^m.

pony, konik ^m; 25 f. s.

pood, pud ^m (waga rosyjska).

poodle, pudel ^m.

pooh ⁱ; ba!

pool, kałuża f; staw ^m, pula f (w poop, tył ^m okrętu). [grze].
poor, biedny, ubogi; mizerny, chudy; ceczy, jałowy; lichy. ~ly ^a, cierpiący; mizerny, lichy. ~ly ^{ad}, biedny, ubogo; mizerne, licho, źle. ~ness, bieda f; ubóstwo ^m; lichota f. ~spirited ^a tchórzliwy.
pop, plask, trzask; kwik ^m. ~ ^{ad} raptem, znagła. ~ ⁱ, paf! ~ ^{vñ}, trzaskać, hukać; strzelić, rzucić (się).
pope, papież ^m. ~dom, papiestwo ⁿ. ~ry, papizm ^m, papieżnictwo ⁿ. ~'s-eye, najsmaczniejszy kąsek; ~'s nose, kustrzyca.
popinjay, papuga f, dzieciół zielony; świszczypałka, wietrznik ^m.
popish ^a papiezki.
poplar, topola f.
poplin, poplin (materya) ^m.
poppy, mak ^m.
populace, pospółstwo ⁿ; motłoch ^m.
popul||ar ^a ludowy, popularny; zrozumiały; ogólny. ~arity, popularność, wziętość f. ~arize ^{vñ}, upowszechnić, spopularyzować.
~ate ^{vñ} zaludnić. ~ation, ludność f.
~ous ^a ludny.
porcelain, porcelana f.
porch, przedsionek; krużganek ^m.
porcine ^a świński.
porcupine, jeżozwierz.
pore, por ^m, otwór potowy. ~ ^{vñ}, niespuścić oka z czego.
pork, wieprzowina f. ~chop, kotlet wieprzowy. ~et, ~ling, prosiak ^m, prosię ⁿ.
por||ous ^a dziurkowaty. ~osity, dziurkowatość f (ciała).
porphyry, (min.) porfir ^m.
porpoise, morska świnka.
porraceous ^a zielonkawy.
porridge, zupa f.
porringer, waza, misa f.
port, brama f, wrota pl.; port ^m; strzelnica f (dla armat); ładunek ^m okrętu; postawa f, ułożenie ⁿ. ~charges, ~duties pl., portowe ^m. ~folio, portsel ^m, teka f.

post
~grave, intendent ^m, portowy. ~hole, strzelnica f (w ścianie okrętu).
~man, obywatel ^m miasta portowego. ~manteau, pakunek; wiezak ^m. ~reeve, vid. portgrave.
portable ^a przenośny, nośny.
~age, przenoszenie, noszenie ⁿ; transport ^m; zapłata f od noszenia. ~al, facjata f (gmachu).
portcullis, spustna krata, spust ^m. ~ ^{vñ}, zakratować, zamknąć.
Porte, Porta Otomańska.
porten||d ^{vñ}, wróżyć. ~t, znak złowróżbny. ~tous ^a złowróżbny; okropny.
porter, odźwierny; tragarz; porter ^m. ~age, zapłata f od noszenia.
portico, portyk, krużganek ^m.
portion, część f, dział, udział ^m; opłata f; posag ^m. ~ ^{vñ}, rozdzielić; wyposażyć. ~ist, uczestnik ^m.
portly ^a dobrej tuszy.
portra||ait, portret, wizerunek ^m. ~iture, malowanie ⁿ portretów.
~ay ^{vñ}, portretować, odmalować.
portress, odźwierna f.
pory ^a dziurkowaty.
pose ^{vñ}, zbić z tropu, zamknąć komu gębę. ~r, wypytywacz; egzaminator ^m.
position, położenie, stanowisko ⁿ; zasada f; twierdzenie ⁿ; (gram.) pozycja f. ~ive ^a wyraźny; (fiz.) pozytywny; stanowczy; pewny, niewątpliwy. ~~, (gram.) stopień równy. ~iveness, ~ivity, pozytywność, rzeczywistość, pewności f. ~ivism, pozytywizm ^m.
possess ^{vñ}, posiadać, posiąść; owładnąć; zająć. ~ed, opętany; obdarzony. ~ion, posiadanie ⁿ; własność; posiadłość f. ~ive ^a, posiadający; (gram.) dzierżawczy. ~or, właściciel ^m. ~ory ^a, posiadający; tyczący się majątku, posset, serwatka f. [sesoryjny].
possibility, możliwość f. ~le ^a, możliwy. ~ly ^{ad} możliwe, może.
post, słup ^m; stanowisko ⁿ; urząd ^m; posłaniec pocztowy; poczta, wi-

domość f. ~ *vān* postawić; przy-lepić (ogłoszenia); wysłać na pocztę, wrzucić (list) do skrzynki; zapisać; jechać pocztą. ~al ^a, pocztowy. ~boy, pocztylion, pocztarek ^m. ~er, kurjer; plakat ^m. ~house, poczta f (stacya pocztowa). ~man, pocztarz, roznosciel ^m listów. ~mark, marka pocztowa. ~office, poczta f (urząd). ~paid, opłacony, frankowany. ~road, trakt pocztowy. ~stage, stacya pocztowa.

postdate, data późniejsza. ~ *vā*, podać datę późniejszą.

posterior ^a, tylny, następny, późniejszy. ~ority, czas późniejszy.

~ty, potomstwo ⁿ.

postern, furtka f. [śmiertny

posthumous ^a, pogrobowy, po-postilion, pocztarek ^m.

postmeridian ^a, popołudniowy.

postpone *vā*, odkładać, odwlekać; lekceważyć, upośledzić. ~ment, odwłoka f, odroczenie ⁿ. [tum ⁿ. **postscript**, przypiszek ^m, postskryp-tu] ⁿ. ~postulate *vā*, żądać, domagać się; przypuszczać. ~te, żądanie ⁿ; po-stulat ^m. ~tion, domaganie się, żądanie; przypuszczenie ⁿ.

posture, postawa, poza f; stan ^m.

~ *vā*, nadawać postawę, postawić.

posy, dewiza f, wiersz; bukiecik ^m.

pot, garnek, dzbanek ^m; konewka f.

~ *vā*, włożyć do garnka, mary-nować. ~herb, warzyno ⁿ; ja-rzyna f. ~house, karczma f. ~luck, to co wpadnie do garnka, co trafi się do zjedzenia. ~man, dusi-kufel ^m.

potable ^a, do picia, pitny.

potash, potaż ^m.

potassium, potas ^m.

potation, picie ⁿ; napój ^T; pijatyka f.

potato, (pl. ~es), kartofel, zie-mniak ^m. ~flour, mąka kartoflana.

potency, potęga, siła f.

potent ^a, silny, potężny. ~ate,

potentat, mocarz ^m. ~ial ^a, możli-wy, możliwy: silny, skuteczny.

~iality, ~ialness, moc, siła we-wnetrzna; możliwość, możliweś f. pother, wrzawa f, zgiełk ^m. ~ *vna*, hałasować; dokuczać. [picia]. potion, napój ⁿ, lekarstwo ⁿ (do potter, garncarz, zdun ^m). ~y, garn-carstwo ⁿ; wyrób ^m garnków. pottle, miara zawierająca 4 pinte, garnuszek; koszyczek ^m.

pouch, torba, kieszeń f, woreczek ^m; sakiewka f. ~ *vā*, kłaść do kie-szeni, do worka.

poult, kurczę ⁿ, kurczak ^m. ~er, kurnik ^m. ~ry, drób' ^m, ptastwo ⁿ. poultice, kataplazm, okład ^m (z ziół). ~ *vā*, kataplazmować.

pounce, proszek pumeksowy; szpon, pazur ^m (ptaka). ~ *vā*, potrzeć pumeksem; przedziuro-wię; chwycić w szpony.

pound, funt ^m, funt szterling = 20 szyl.; zagroda f na bydło az-jete. ~ *vā*, tłuc, rozciierać; zajęć (bydło); zamknąć do zagrody. ~er, zajmacz bydła; tłuczek ^m. pour *vān*, włać; lać się, płynąć. pout, minóg ^m; fochy pl., dasy pl. ~ *vān*, dąsać się.

poverty, ubóstwo ⁿ.

powder, proszek; puder; proch; pył ^m. ~ *vān*, sproszkować; pu-drować (się); solić. ~box, pu-dełko ⁿ z pudrem. ~horn, ro-żek ^m na proch. ~mill, procho-wnia f. ~sugar, cukier miałki.

~y ^a, sproszkowany, miałki, sypki.

power, władza, siła f; państwo, mocarstwo; siła zbrojna; talent ^m (zdolność). ~ful ^a, potężny, mo-cny. ~fulness, potęga, moc f. ~less ^a, bezsilny, słaby.

powter, gardłacz ^m (gołąb').

pox, (med.) ospa f.

poy, balans ^m (drażek).

pozzolana, gatunek cementu.

practi||cability, wykonalność f.

~cable ^a, wykonalny; możliwy, snadny. ~cal ^a, oparty do doświadczaniu, praktyczny. ~ce, do-swiadczenie ⁿ; wprawa, praktyka f.

użycie ⁿ; nawykniecie; biegłość f.
~se ^{vα}; wykonywać, praktykować,
mieć w użyciu; ćwiczyć się. ~ser,
praktyk; intrygant ^m. ~tioner,
praktykant; znawca ^m.

pragmatic, ~al ^a; pragmatyczny;
niewczesny, natrętny.

praise, pochwała; sława f. ~ ^{vα}
chwalić, wysławiać. ~worthy ^a
godny pochwały.

prance ^{vn}; wspinac się (o koniu);
chełpić się. ~r, koń paradny.

prank, figiel, psikus, wybryk ^m.

prate, prattle, gadanina f. ~ ^{vn}
gadać, gawędzić.

pratique, wolność f lądownia.

prattler, gawędziarz ^m.

pravity, zepsucie ⁿ; skażenie ⁿ.

prawn, raczek morski.

praxis, używanie ⁿ.

pray ^{vα}; prosić, błagać; ~ tell me,
powiedzże mi, proszę. ~er, mo-
dlitwa; prośba f; the Lord's ~er,
Ojciec nasz. ~er-book, książka f
do nabożeństwa.

preach ^{vān}, kazać, mieć kazanie.
~er, kaznodzieja ^m. ~ing, kaza-
nie ⁿ; nauka f. ~ment, kazanie ⁿ
(ironicznie).

preamble, wstęp ^m; przedmowa f.

prebend, prebenda f. ~al ^a; na-
leżący do prebendy. ~ary, pre-
bendarz ^m.

precarious ^a; niepewny, zależny
(od łaski czyjej). ~ness, zal-
żność f od woli, łaski czyjej;
niepewność f (położenia).

precative ^a; błagający, pokorny.

precaution, ostrożność, przezor-
ność f; środek ^m ostrożności. ~ ^{vα}

ostrzegać, przestrzegać. ~ary ^a
zapobiegający, ostrożny.

precede ^{vα}; poprzedzać, mieć pier-
wszeństwo. ~nce, pierwszeństwo ⁿ,
prym ^m. ~nt ^a; poprzedzający,
uprzedni. ~nt, precedens f, przy-
kład ^m (dawnijszy).

precentor, kantor, śpiewak ^m.

precept, ~ion, przepis ^m; przyka-
zanie ⁿ. ~ive ^a; pouczający, prze-

pisujący. ~or, nauczyciel ^m. ~ory ^a
przepisujący.

precession, poprzedzanie ⁿ.

precinct, obręb ^m. ~s ^{pl}, granice pl.

precious ^a; cenny, drogi. ~ness,
kosztowność f.

precipice, przepaść, otchłań f.

precipitancy, pośpiech ^m. ~ant ^a
stromy; popędliwy, skwapliwy.

~ate ^{vān}; stracić, zepchnąć; przy-
spieszyć; spaść; być zbyt skwa-
pliwym. ~ate, osad ^m. ~ately ^a
skwapliwie; stromo; na łeb na-
szyję. ~ation, zepchnięcie, ob-
suniecie się; skwapliwość f. ~ous ^a
urwisty; skwapliwy, (zbyt) po-
spieszny.

precise ^a; ścisły, dokładny; pe-
dantyczny, wymuszony; drobia-
zgowo akuratny. ~eness, ~ion,
ścisłość, dokładność; wymuszo-
ność f. ~ian, rygorysta ^m.

preclude ^{vα}; wyłączyć; wzbronić.
~sion, wykluczenie, wyłączenie ⁿ.

precocious ^a; przedwczesny, przed-
wcześnie dojrzały. ~ness, przed-
wczesna dojrzałość.

precognition, wiedza f naprzód;
rozmysł ^m; rozwaga f; uprzednia
wiadomość.

preconceit, ~ception, uprzedze-
nie ⁿ; przesąd ^m. ~ceited ^a; uprzed-
zony. ~ceive ^{vα}; naprzód po-
wziąć zdanie, przeczuwać.

precursor, poprzednik, zwiastun ^m.

predaceous ^a; żyjący z rozboju.
~l ^a; rozbójniczy, zbójczy. ~to-
ry ^a; rozbójniczy, grabiący.

predecease ^{vn}; wprzód umrzeć.

predecessor, poprzednik ^m.

predesign ^{vα}; naprzód postano-
wić, projektować.

predestinarian, wierzący w prze-
znaczenie. ~nate, ~ne ^{vα}; na-
przód przeznaczyć. ~nation,
przeznaczenie, fatum ⁿ.

predetermination, oznaczenie
naprzód, przeznaczenie ⁿ. ~e ^{vα}
oznaczyć naprzód.

predial ^a ziemski, gruntowy; ^a *tithes*, dziesięciny (w naturze).

predicament, (w logice) katogorya ^f; stan ^m, położenie ⁿ. **~nt**, twierdzący; kaznodzieja ^m. **~te** ^{va}, twierdzić, orzekać; kazać (mieć kazanie). **~te**, orzeczenie ⁿ (gram). **~tion**, twierdzenie; ogłoszenie ⁿ. **predict** ^{va}, przepowiadać. **~ion**, przepowiedzenie ⁿ; znak ^m. **~or**, powiadacz, wieszcz ^m.

predilection, szczególnie upodobanie.

predispose ^{va}, skłonić, naprzód przygotować. **~sition**, predyspozycja, skłonność ^f; przygotowanie ⁿ.

predominance, **~ation**, przewaga ^f, wpływ przeważający. **~ant** ^a, przeważający, górujący. **~ate** ^{vn}, panować, przeważać, górować.

pre-election, uprzedni wybór.

pre-eminent ^a, wybitny, celujący.

pre-engage ^{va}, zobowiązać naprzód. **~ment**, uprzednie zobowiązanie ⁿ.

pre-establish ^{va}, naprzód ustawić. **~ment**, uprzednie rozporządzenie ⁿ.

pre-exist ^{vn}, istnieć przed czem, przegzystować. **~ence**, przedwieczność ^f, uprzednie istnienie ⁿ.

preface, wstęp ^m, przedmowa ^f. **~ce** ^{van}, podać przedmowę; powiedzieć na wstępie. **~tory** ^a, wstępny; tymczasowy.

prefect, prefekt; namiestnik ⁿ. **~ure**, prefektura ^f.

prefer ^{va}, przekładać, woleć; podnieść na wyższy stopień, promować; przełożyć, przedstawić. **~able** ^a, lepszy; zasługujący na pierwszeństwo. **~ably** ^{ad}, przedwyszystkiem. **~ence**, wybór ^m, pierwszeństwo ⁿ. **~ment**, wybranie ⁿ; awans ^m.

prefix ^{va}, przyczepić, postawić na czele. **~, (gram.)** przyrostek ^m.

pregnancy, brzemienność, ciąża; płodność, obfitość ^f. **~t** ^a, cię-

żarna; brzemienny, płodny; jasny, zrozumiły.

prejudice ^{va}, przesądzać, naprzód wyrokować. **~gement**, przesądzenie ⁿ. **~icate** ^{va}, sądzić nie zbadawszy rzeczy. **~** ^a, uprzędzony. **~ication**, wyrokowanie ⁿ bez zbadania sprawy. **~ice**, przesąd ^m; ujma, szkoda ^f. **~** ^{va}, uprzędzić się, uprzedzić kogo względem czego; zadać krzywdę, pośkodować. **~icial** ^a, szkodliwy.

prelacy, prałatura ^f. **~te**, prąlat ^m. **~teship**, godność ^f prałata. **prelect** ^{vn}, mieć odczyt. **~ion**, odczyt ^m, prelekcyja ^f.

preliminary ^a, przedwstępny, tymczasowy. **~ies** *pl.*, układy przedugodowe, preliminarya *pl.* **prelude**, (*muz.*) **preludium** ⁿ, przedgrywka ^f. **~** ^{van}, zagrać preludium.

prelusive ^a, wstępny.

prematur ^e ^a, przedwczesny, przedwcześnie dojrzały. **~eness**, **~ity**, przedwczesność ^f, przedwczesna dojrzałość.

premeditate ^{va}, rozważyć sobie naprzód. **~tion**, rózmysł ^m.

premier, prezydujący minister.

premise ^{va}, powiedzieć na wstępnie. **~s** *pl.*, przesłanki, premisy *pl.* **premium**, nagroda ^f, wynagrodzenie ⁿ.

premonish ^{va}, uprzednio ostrzegać, przestrzegać. **~ition**, ostrzeżenie ⁿ. **~itory** ^a, ostrzegający. **prenotion**, wiadomość uprzednia; przedsmak ^m.

preoccupate, **~y** ^{va}, uprzedzić, zająć wcześniej. **~ation**, uprzednie zajęcie; przesąd ^m.

preordain ^{va}, przeznaczać, decydować naprzód.

preparation, przygotowanie, przygotowywanie ⁿ. **~ative** ^a, przygotowawczy, tymczasowy. **~** ^a, przygotowanie ⁿ. **~tory** ^a, przygotowawcy. **~e** ^{van}, przygotowywać; przyczyniać, szykować.

prepay *v^a* zgóry zapłacić. ~ment, przedpłata.

preponderance, ~ation, przewaga, wyższość *f.* ~ate *vⁿa*, przeważać, przewyższać, przemagać.

preposition, (*gram.*) przyimek *m.* ~itive *a*, stawiany na początku. **prepossess** *v^a*, zająć uprzednio, uprzedzić. ~ion, uprzedzenie *f.* uprzednie zajęcie. [rzeczny.]

preposterous *a*, opaczny, niedopuściwy, napletek *m.* [wilej *m.*] **prerogative**, prerogatywa *f.* przepowiadanie, wróżba *f.* ~ *v^a*, przepowiadac, prorokować. ~ment, przepowiednia, wróżba *f.* przeczucie *f.* **presbyter**, starszy, starosta kościelny.

Presbyterianism, presbyterianizm *m.* ~y, zgromadzenie *n.* starszych kościoła.

prescience, przewidywanie, odgadnięcie *f.* ~t *a*, proroczy, wieszczy. **prescribe** *v^a*, przepisać; rozkazać; zapisać (lekarstwo).

prescript, przepis *m.* prawidło *f.* **recepta** *f.* ~ion, polecenie, przepis *f.* recepta *f.* przedawnienie *n.* ~ive *a*, nabity, należny prawem przedawnienia; przedawniony.

presence, obecność, przytomność; audjencja *f.* posłuchanie *f.* przystęp *m.* zachowanie się *f.* postać *f.* ~ of mind, przytomność *f.* umysłu. ~chamber, sala posłuchalna, posłuchalnia *f.*

present *a* obecny, przytomny. ~, czas obecny, teraźniejszość *f.* dar, prezent *m.* (*gram.*) czas teraźniejszy. ~ *v^a*, przedstawić; okazać, pokazać; ofiarować, obdarzyć; ~! (*mil.*) prezentuj broń! ~ation, przedstawienie *n.* prezentacja *f.* ~er, przedstawiający, ofiarujący. ~iment, przeczucie *n.* ~ly *ad*, natychmiast; wkrótce. ~ment, przedstawienie, przedłożenie *n.* **preservation**, przechowanie, zachowanie *n.* ~ative, zabezpieczający, zapobiegający. ~~, pre-

zerwatywa *f.* zabezpieczenie *n.* ~e *v^a*, przechowywać, zachowywać; smażyć (w cukrze). ~e, zwierzyniec; park *m.* ~es pl. konfitury *pl.*, konserwy *pl.*

preside *vⁿ*, prezydować, przewodniczyć. ~ence, urząd *m.* prezydenta, prezydentura *f.* przewodnictwo *n.* ~ent, prezydent; prezes; przewodniczący *m.* ~ial *a*, przewodniczący. [co naprzód.] **resignify** *v^a*, oznaczyć, oznać; press, prasa *f.* ścisł, tłok *m.*; prasa drukarska; szafa *f.* znaglanie *n.* majtków do służby. ~ *v^a*, uciaskać; tłoczyć, przycisnąć, ścisnąć; nagromadzić, natłoczyć; wymuszać, przynaglać, nastawać; prasować. ~bed, łóżko *n.* w kształcie szafy. ~er, preser, drukarz *m.* ~ion, drukowanie; prasowanie *n.* ~man, drukarz *m.* ~ure, wyciskanie, tłoczenie *n.* ucisk *m.*; znaglanie *n.* ~work, drukowanie *n.* druk *m.*

prestidigitator, kuglarz, magik *m.* **prestige**, czar, urok *m.* ~oralny wpływ jakiej osoby.

presumable *a*, przypuszczalny. ~e *v^a*, przypuszczać, dorozumiewać się; zanadto sobie ufać. ~er, zanadto sobie ufający, zarozumialec *m.* ~ingly *ad*, zarozumiale, zbytnio ufając. ~ption, domysł *m.*, domniemanie, przypuszczenie *f.* próżność; zarozumiałosć *f.* ~ptive *a*, domniemany; zarozumiałы. ~ptuous *a*, zbyt wiele ufający, zarozumiałы. ~ptuousness, próżność, zarozumiałosć *f.*

presuppose *v^a*, przypuszczać. ~sition, przypuszczenie *f.*

pretence, roszczenie (prawa), żądanie *f.* pozór *m.* ~d *v^a*, utrzymywać, twierdzić; rościć prawo; udawać, wynajdywać pozór. ~der, pretendent *m.* ~ding *a*, pełen pretensji, pretensyjonalny. ~sion, żądanie *n.* pretensya *f.* niesłuszne uroszczenie.

preterimperfect, (gram.) czas przeszły niedokonany. ~it^a przeszły, miniony. ~it, (gram.) czas przeszły. ~ition, przeszłość f. ~mission, opuszczenie, zamilczenie; zaniechanie ? ~mit^{v^a} opuszczać, zamilczać; zaniechać. ~natural^a nadprzyrodzony; przeciw naturze. ~naturality, ~naturalness, nadprzyrodzoność f. ~perfect, (gram.) czas przeszły dokonany. ~pluperfect^a (gram.) czas zaprzeszły.

pretext, pretekst^m; wymówka f. ~pretor, pretor^m. ~ian, żołnierz pretoryański.

prettiness, piękność f. ~y^a ładny, czysty, schludny. ~y^{ad} ładnie, chętnego.

prevail^{vⁿ} przeważać, przemagać; opanować. ~iling^a przeważający, przeważny; panujący. ~iment, ~lence, wyższość, przewaga f.; wpływ^m. ~lent^a będący góra, przemagający; skuteczny; panujący.

prevaricate^{vⁿa} postępować nieuczciwie; wyłamywać się, wyzwalać się; udaremnić. ~tion, wykręt, wybieg^m; zgwałcenie^m powinności; zdrada f. ~tor, przeniewierca; intrygant^m.

prevenient^a uprzedający.

prevent^{v^a} uprzedzać; zapobiegać, niedopuszczać. ~ion, uprzedzenie; zapobieżenie^m. ~ive, ~ative^a zapobiegający, zaradczy. **previous^a** poprzedni, uprzedni, dawniejszy. ~ly^{ad} uprzednio, przedtem.

previs^{v^a} przewidywać, ~ion, odgadywanie, przewidywanie^m.

prey, zdobycz f.; łup^m; bird of ~, ptak drapieżny. ~^{vⁿ} (on, upon) poować na co; grabić, niszczyć, łupić.

price, cena; wartość f.; to sell under ~, sprzedawać niżej kosztu z ustępstwem. ~current, ~list cennik^m. ~less^a nieoceniony.

prick, kolec^m, ostrze, ukłocie, przekłocie^m; trop^m (zajaca); ~of conscience, zgryzota f sumienia. ~van^a kłoc, ukłoc; napocząć (beczkę); pobudzać; popełdzać; spinać ostrogami; stroić się; to ~ one's ears, strzydz uszami. ~er, szydło^m; dojeżdżacz^m. ~le, kolec, cierń; bodziec^m. ~liness, kolczatość f. ~ly^a kolący. pride, pycha, duma; przepych, blask^m; ozdoba, chluba f.; to take ~ in, chlubić się czem; ~ oneself, pysznić się, chlubić się. ~ful^a pyszny, dumny. ~less^a nie dumny.

prier, poszukiwacz, wywiadownik^m. **priest**, ksiądz, kapłan^m. ~ess, kapłanka f. ~hood, kapłaństwo; duchowieństwo^m. ~ly^a kapłański. ~ridden^a znajdujący się pod zupełnym wpływem księży. **prig**, impertinent; wściebski^m. ~gish^a przesadzony; wściebski. prig, złodziej^m. ~va zwędzić, ukraść.

prim^a wymuszony, przesadny. ~ness, krygowanie się^m; wymuszoność f. [sowstwo^m].

primacy, primateship, pryma-
primeimage, nagroda f. za dostawienie towarów, frachtowe^m.

primarily^{ad} początkowo.

primate, prymas^m. **prime**, początek, zaród; poranek^m; wiosna f.; poranek życia; wybór, kwiat^m. ~^a początkowy; pierwszy; najcenniejszy. ~va podsyapać prochu na panewkę; dać pierwszą powłokę pod malowanie, zagruntować. ~r, elementarz^m.

primeval^a pierwotny, początkowy. **priming**, ~powder, podsypka f. (proch). ~horn, róg^m do prochu.

primitive^a pierwotny, pierwiatkowy; niepochodny; staromodny. ~ness, pierwotność, pierwiastkowość f.

primogeniture, pierworodztwo^m.

primordial ^a, pierwiastkowy, pierwotny. ~, pierwotny początek, źródło ⁿ.

primrose, (bot.) pierwiosnek ^m. prince, książę ^m. ~dom, księztwo ⁿ. ~like, ~ly ^a, książęcy. ~liness, książęcość ^f. ~ss, księżna ^f. principal ^a, główny, naczelnny. ~, osoba główna; naczelnik ^m; pożyczka ^f; kapitał ^m. ~ity, zwierzchnictwo; księztwo ⁿ. ~ly ^a, głównie, przedewszystkiem.

principle, zasada, podstawa ^f; główna przyczyna; zasada, maksyma ^f. ~ ^{vα}, wpoić zasady. ~d ^a ze zasadami; gruntowny, zasadniczy; well ~d, z dobremi zasadami.

prink ^{vən}, stroić (sie).

print, wycisk ^m, piętno ^f; trop, ślad; druk ^m; rycina; gazeta ^f. ~s pl., perkaliki pl.; out of ~, rozprzędany (o książkach). ~ ^{vən}, odciaskać, drukować; kazać wydrukować. ~er, drukarz ^m.

printing, drukowanie ^f; druk ^m, drukarstwo ⁿ. ~house, ~office, drukarnia ^f. ~ink, tusz drukarski. ~types pl., czcionki pl. prior ^a, pierwszy, wcześniejszy, poprzedni. ~, przeor ^m. ~ate, ~ship, przeorstwo ⁿ. ~ess, przeorysza ^f. ~ity, pierwszeństwo, starszeństwo ⁿ.

prism, graniastosłup, pryzmat ^m. prison, więzienie ⁿ. ~er, więzień ^m. ~house, (gmach) więzienie ⁿ. ~ment, uwięzienie, zaaresztowanie ⁿ.

pristine ^a, dawny, starodawny. prithee ⁱ, proszę. [luki pl. prittle-prattle, bajanie ⁿ; bania-privacy, zacisze ⁿ; poufałość; tajemność ^f; sekret ^m.

private ^a, osobny, samotny; prywatny, domowy; cywilny poufnny, sekretny; in ~, potajemanie, poufnie. ~man, człowiek prywatny. ~ness, vid. privacy. ~room, gabinet ^m (pokoik ustronny). ~sol-

dier, prosty żołnierz, szeregowiec ^m.

privat||eer, statek korsarski. ~~ ^{vn}, zajmować się korsarstwem. ~ion, pozbawienie, ogołocenie ^f; strata ^f, niedostatek ^m. ~ive ^a, pozbawiający; zaprzeczający; wyłączny. privet, (bot.) ligustr ^m.

privilege, przywilej ^m. ~ ^{vα}, uprzywilejować.

priviti||ies pl., części wstydlive. ~y, tajemność ^f, ukrycie ^f; wieźda, wiadomość ^f.

privy ^a, prywatny, tajny, tajemniczy, sekretny; wtajemniczony, zaufany. ~councillor, radzca tajny. ~seal, mała pieczęć. ~, prewet, klozet ^m.

prize, nagroda ^f; łup ^m, zdobycz; premja, wygrana ^f. ~ ^{vα}, cenić. ~fighter, kułaczek ^m. ~match, konkurs ^m z nagrodami. ~medallist, uwieńczony nagrodą. ~question, zadanie konkursowe. ~r, taksator ^m; ubiegający się o wyznaczoną nagrodę.

pro-and-con ^a, za i przeciw.

probabil|ity, prawdopodobieństwo ⁿ. ~ble ^a, prawdopodobny. ~te, zatwierdzenie; wygotowanie ⁿ (zrobienie). ~tion, udowodnienie; sprawdzenie ⁿ. ~tional, ~tionary, ~tory ^a, próbny, dowodzący. ~tioner, nowicyusz ^m; składający egzamin (kandydat). ~tor, egzaminator ^m.

probe, sonda ^f, zgłębnik ^m. ~ ^{vα}, sondować, zgłębiać ranę.

probity, uczciwość, rzetelność ^f.

problem, zagadnienie, zadanie ⁿ. ~atical ^a, zagadkowy, niejasny, problematyczny.

proboscis, trąba ^f słonia.

procacious ^a, zuchwały, swawolny.

procedure, postępowanie ^f; procedura ^f.

proceed ^{vn}, dalej postępować, dalej ciągnąć; robić postępy; wynikać, wypływać; prowadzić (process). ~ing, postępowanie; przy-

stępnie do czego; wydarzenie ⁿ. ~ings *pl.*, postępowanie sądowe. ~s *pl.*, dochód, suma otrzymana ze sprzedaży.

process, tok ^m, postąpienie ⁿ; proces ^m. ~ion, procesya *f.* ~ional ^a, procesyonalny. ~ionary ^a, należący do procesyi.

procidence, (*chir.*) wypadnięcie, osunięcie się ⁿ.

proclaim ^{v^a}, okrzyknąć, obwołać (czem); obwieścić, ogłosić. ~er, obwoływacz, herold ^m. [odezwa *f.*] proclamation, obwieszczenie ⁿ, proclivity, pochyłość *f.*, nachylanie się ⁿ. ~ous ^a, pochyły, nachylony. [prokonsulat ^m]

proconsul, prokonsul ^m. ~ship, procrastinate ^{v^a}, odkładać, odwlekać; wahać się. ~tion, odłożenie ⁿ, zwłoka *f.*

procreant ^a, rodzący, płodzący. ~te ^{v^a}, rodzić, tworzyć. ~tion, spłodzenie, zrodzenie ⁿ. ~tive ^a, płodny. ~tiveness, płodność, twórczość *f.* ~tor, rodziciel, twórca ^m.

proctor, pełnomocnik ^m; doradca prawny; inspektor ^m (w uniwersytecie). ~ship, inspektorstwo uniwersyteckie.

procumbent ^a ścielący się. procureable ^a nabywalny. ~cy, prowadzenie ⁿ sprawy. ~tion, wystaranie się; prowadzenie spraw; pełnomocnictwo ⁿ. ~tor, rzecznik; prokurator ^m.

procure ^{v^a}, nabyć, wystarać się; sprawować; narać, stręczyć. ~ement, ~ing, nastarczenie, wystaranie się ⁿ. ~er, raičiel, stręczyciel; rajfur ^m.

prodigal ^a rozrzutny, marnotrawny. ~, marnotrawca ^m. ~ity, rozrzutność *f.*

prodigious ^a zadziwiający, niezmierny, ogromny, straszny. ~iousness, ogrom ⁿ, potworność, straszność *f.* ~y, dziwo, dziwowski ⁿ.

produce, wyrób, płód, produkt; dochód ^m. ~e ^{v^a}, wydawać, rodzić; wykazać, przedstawić; sprawić, być przyczyną. ~er, twórca, producent ^m. ~ible ^a, dający się wytworzyć; okazalny. ~ibleness, twórczość *f.*

product, wytwór, produkt, płód; rezultat, iloczyn ^m. ~ion, produkt, utwór ^m, dzieło ⁿ. ~ive ^a, produkcyjny; twórczy.

proem, przedmowa *f.*, wstęp ⁿ.

profanation, zbezczeszczenie ⁿ, profanacya *f.* ~e ^{v^a}, zbezczesić, sprofanować. ~e ^a, bezbożny; świecki. ~eness, ~ity, bezbożność *f.*

profess ^{v^a}, wyznawać; głosić, nauczać. ~edly ^a, jawnie, otwarcie. ~ion, wyznanie ⁿ, oświadczenie; zawód ^m, rzemiosło ⁿ. ~inal ^a, zawodowy. ~or, wyznawca; profesor ^m. ~orship, profesorstwo ⁿ, profesura *f.*

proffer, oświadczenie się ⁿ z czem, propozycja *f.* ~ ^{v^a}, oświadczyć się z czem, zaproponować.

proficiency, postęp ^m; biegłość *f.* ~t, znający się na rzeczy, biegły w czem.

profile, profil ^m; przecięcie ⁿ.

profit, zysk; dochód ^m; korzyść *f.* ~ ^{v^a}, korzystać; mieć zysk, ciągnąć zyski; czynić postępy. ~able ^a, korzystny, zyskowny. ~ableness, korzystność *f.*, pożytek ^m. ~less ^a, niezyskowny, niepozyteczny.

proficiency, ~teness, rozwiązłość, niegodziwość *f.* ~te ^a, rozwiązły; niegodziwy. ~te, niegodziwiec, łotr ^m.

profound ^a głęboki; (*fig.*) gruntowny. ~, głębia; przepaść *f.* ~ness, ~ity, głębokość; (*fig.*) gruntowność *f.*

profuse ^a rozrzutny, hojny do zbytku. ~ion, zbytek ^m; rozrzutność *f.*

progenitor, pradziad, przodek ^m. ~y, dzieci *pl.*; potomstwo ⁿ.

prognosticalble ^a, z czego można wyciągnąć wniosek, prognostyk. ~te ^{vα} przepowidać, prognostykować. ~tor, wróżbita.

program(me), program ^m; cbwieszczenie?

progress, bieg, postęp ^m; posunięcie ⁿ się; objazd ^m kraju przez panujących. ~ ^{vn} postępować naprzód, czynić postępy. ~ion, ruch ^m naprzód, posuwanie się? (aryt.) postęp ^m; progresja f. ~ive ^a, postępujący, wzrastający. ~ively ^{ad} postępowo, wciąż więcej. ~iveness, stopniowy postęp.

prohibit ^{vα}, zakazać, zabronić. ~ion, zakaz ^m. ~ive, ~ory ^a, zakazujący; ochronny.

project ^{vαn}, występować, być wydatnym; rzucać (cień); projektować, mieć zamiary; układać (plan). ~, projekt, zamysł ^m. ~ile ^a, pociskowy, rzucony. ~ile, pocisk ^m.

~ion, rzucanie ⁿ; projekt, plan ^m; projektowanie ⁿ. ~or, projekcista ^m. ~ure, wstęp ^m; sterczenie ⁿ.

prolaps ^{vαn}, wypaść, osunąć się. ~ion, wypadnięcie, osunięcie się.

proletarian, proletaryusz ^m.

prolific ^a, płodny, urodzajny. ~ation, zapłodnianie ⁿ; płodność f.

~ness, płodność f.

prolix ^a, rozwlekły, rozłazły. ~ity, rozwlekłość f.

prolocutor, mówca, preopinant; przedmówca ^m. ~gue, prolog ^m. **prolong** ^{vα}, przedłużać, przewlekać. ~ation, przedłużanie, odroczenie ⁿ.

prolusion, wstęp ^m; preludium ⁿ.

promenade, spacer ^m; przechadzka f.

prominence, wydatność, wyraźność f. ~t ^a, wydatny, wystający.

promiscuous ^a, pomieszany; bezróżnicowy.

promise, ~sion, obietnica f.; oczekiwanie ⁿ; nadzieję f. ~e ^{vαn}, obiecywać; zobowiązać się; zapewniać. ~ing, ~sory ^a, obiecujący.

promontory, przylądek ^m.

promote ^{vα}, posuwać, popierać; przysporzyć. ~er, wspieracz; podżegacz ^m. ~ion, poparcie ⁿ; awans ^m. ~ive ^a, posuwający, popierający.

prompt ^a, prędki, szybki; gotów, pochopny. ~ ^{vα}, pobudzać, zniechać; podszeptać. ~er, sufler; dopomagacz ^m. ~itude, ~ness, prędkość, gotowość f. ~uary, skład ^m; zapasy pl.

promulgate ^{vα}, obwieścić, opublikować. ~tion, obwieszczenie, opublikowanie ⁿ.

prone ^a, pochyły; pochylony naprzód; skłonny. ~ness, pochylenie ⁿ; pochyłość; stromość; skłonność f.

prong, ząb ^m (wideł, grabi), rossocha f. ~ed ^a, zębaty (o widłach i. t. p.).

pronominal ^a, zaimkowy.

pronoun, zaimek ^m. ~ce ^{vαn}, wypowiedzieć, wygłosić; wydać (wyrok); rozstrzygnąć. [mowa f.]

pronunciation, wymawianie ⁿ; wyproof, dowód ⁿ; próba f., doświadczenie ⁿ; korekta f. ~ ^a, wyprowbowany; niezłomny; zabezpieczony, zabezpieczający. ~less ^a, niedowiedziony. ~sheet, arkusz ^m

korekty, korekta f. [podpierać.

prop, podpora, podstawa f. ~ ^{vα}, propagat ^{vαn}, krzewić, mnożyć; rozsiewać, propagować; rozpłodzać się. ~tion, rozkrzewianie, propagowanie ⁿ.

propel ^{vα}, popędzać, pchać naprzód, wyrzucać (strzały). ~ler, śruba okrętowa (śrubowca); śrubowiec ^m. [~sity, skłonność f.]

propense ^a, skłonny. ~seness, proper ^a, własny, właściwy; wrodnany; przyzwoity, dorzeczny; słuszny. ~ly ^{ad} właściwie; właściwie; jak się należy. ~ty, własność; właściwość; należytosć f.

ties pl., rekwizyta teatralne. **prophecy**, proroctwo ⁿ; przepo-

wiednia f. ~sier, prorok ^m. ~sy ^{vα}, prorokować. ~t, prorok ^m. ~tess, prorokini f. ~tieal ^α, proroczy. prophylactic, ~al ^α, profilaktyczny, zapobiegawczy. [wność f.]

propinquity, pobliskość, pokrewny. propitiable ^α, ubłagalny, pojednalny. ~ate ^{vα}, ubłagać, przebłagać; uciszyć, uspokoić. ~ation, ubłaganie, przecjednanie ^m. ~ator, błagacz, okupujący ^m. ~atory ^α, przejednawczy. ~ous ^α, łaskawy, sprzyjający. ~ousness, łaskliwość, dobroć f.

propolis, pierzga f.

proponent, robiący propozycję, wnioskodawca ^m.

proportion, pomierność f., stosunek ^m; (gryt.) proporcja f. ~va, ustosunkować; obdzielić; stosunkowo, odmierzyć. ~able, ~al ^α, stosunkowy, proporcjonalny. ~ably ^{ad}, stosunkowo. ~ality, stosunkowość, proporcjonalność f. ~ate ^α, ustosunkowany, stosowny. ~ ~ ^{vα}, ustosunkować.

proposal, propozycja f. ~e ^{vαn}, proponować; przedsiębrać; zamierzać; to ~e to oneself, zamierzyć sobie. ~ition, propozycja f.; wniosek ^m; (gram.) zdanie; twierdzenie ^m. [stawić.

propound ^{vα}, przedłożyć, przedproprietary ^α, własny, własnościowy. ~~, ~tor, właściciel, posiadacz ^m. ~ty, właściwość, stosowność f.; właściwe znaczenie, właściwość. [nięcie naprzód.

propulsion, popchnięcie ^m, posuwanie. ~oration, odroczenie, odwlekanie ^m. ~gue ^{vα}, odroczyć, zawiesić na czas pewien.

prosaic ^α, prozaiczny.

proscriptive ^{vα}, wygnać z kraju i skonfiskować majątek. ~pt ^s & ^α, banita, wygnaniec ^m. ~ption, baniectwa f., wygnanie ^m.

prose, proza f. ~ ^{vn}, pisać prozą; rozwlekle opowiadać.

prosecute ^{vα}, dalej ciągnąć; po-

dać do sądu, porywać. ~tion, dalszy ciąg; dążenie do czego, dochodzenie ^m czego; sądowe poszukiwanie. ~tor, oskarżyciel, pozywacz ^m.

proselyte, nowonawrócony, prozelita ^m. ~te ^{vα}, nawracać (na wiarę). ~tism, prozelityzm ^m, żarliwość f. w nawracania na jaką wiarę. ~tize ^{vα}, nawracać na wiarę.

proser, prose-writer, prozaik ^m. prosodial, biegły w prozody. ~ical, iloczasowy. ~y, prozodya f., iloczas ^m.

prospect, widok ^m, perspektywa f.; prospekt ^m. ~ive ^α, widzący daleko; przezorny; ~~glass, luneta. prosper ^{vna}, udawać się, prosperować; błogosławić; sprzyjać. ~ity, powodzenie, udanie się; szczęście ^m. ~ous ^α, pomyślny, sprzyjający. ~ousness, pomyślność f., powodzenie ^m; dobrzybyt ^m. prostate, prostata f., gruczoł krokowy.

prostitute ^α, nierzadny, rozpuściły. ~te, nierzadnica, prostytutka f. ~te ^{vα}, zhańbić, zgwałcić. ~tion, nierząd ^m, prostytutka f.; sprzedawanie się ^m.

prostrate ^α, na klęczkach, rozciągnięty jak długi na ziemi. ~te ^{vα}, obalić, powalić; zniweczyć. ~tion, upadnięcie do nóg; powalenie, obalenie ^m; upadek ^m ducha.

protect ^{vα}, chronić, zasłaniać. ~ion, ochrona, opieka f.; glejt ^m (list żelazny). ~ionist, stronnik ceł ochronnych, protekcjonista ^m.

~ive ^α, ochraniający, popierający. ~or, obrońca, opiekun, protektor ^m. ~orate, protektorat ^m, władza opiekunka. ~orship, godność f. protektora, obrońcy. ~ress, opiekunka, protektorka f. protegee, klient, protegowany ^m. protest, zaprotestowanie ^m, protest ^m; protestacya f. ~ ^{vna}, świadczenie.

czyć (się), zapewnić; protestować, opierać się; protestować (weksel). ~ant ^a, protestant ^m. ~antism, protestantyzm ^m. ~ation, zaklinanie się, poprzysięganie ⁿ; protestacya ^f, zaprotestowanie ⁿ. proto||notary, pierwszy notaryusz, protonotaryusz ^m. ~col, protokół ^m. ~plasm, (xot.) pierwotwór ^m, protoplazma ^f. ~plast, pierwówzór, protoplasta ^m. ~type, prototyp, pierwówzór ^m. protract ^{vā}, przeciągać, zwlekać. ~ion, przeciąganie ⁿ, odwłoka ^f. ~ive ^a, przedłużający, odwlekający. protrude ^{vān}, wytknąć, wysunąć; sterczeć. ~sion, wysunięcie, wyśibienie ⁿ. protuber||ance, wydatność, wypukłość; nabrzmiłość ^f, guz ^m. ~ant ^a, wydatny, wystający. ~ate ^{vñ}, występować, wystawać. proud ^a, pyszny, dumny; hardy; wspaniały; ~ flesh, dzikie mięso. prove ^{vān}, doświadczać, próbować; dowodzić; okazać się, uchodzić; to ~ true, sprawdzić się. ~able ^a, dowodliwy. proved||itor, ~ore, dostawca ^m. provender, pasza ^f, obrok ^m; żywoność ^f. proverb, przysłowiec ⁿ. ~ial ^a, przysłowiowy. ~ially ^{ad} w formie przysłowia; podług przysłowia. provid||e ^{vān}, zapatrywać (się), zaopatrzyć; przysykować (się); to ~e oneself, zawaować, zastrzędz sobie; ~ed that, z tem zastrzeżeniem, że; z warunkiem, że. ~ence, przezorność; opatrznosć ^f. ~ent ^a, przezorny, ostrożny. ~ential ^a, opatrznosciowy. ~entness, przezorność, ostrożność ^f. ~er, dostawca ^m; zaopatrujący. provinc||e, prowincja, ziemia ^f; (fig.) wydział, zakres ^m. ~ial ^a, prowincjonalny; zaściankowy. ~~, parafianin ^m (z małego miasta). ~ialism, prowincjonalizm ^m.

provis||ion, obmyślenie ⁿ; środek ^m ostrożności; zaopatrzenie ⁿ; zapały pl. żywności; prowizya ^f. ~ional ^a, tymczasowy. ~or, dostawca ^m. ~ory ^a, tymczasowy. provocati||on, wyzwanie ⁿ; prowokacja ^f. ~ve ^a, drażniący, zażepny. ~ve, środek pobudzający. provok||e ^{vā}, wyzwać, zaczepić; drażnić; rozjaźdrzyć. ~ing, wyzwanie, drażnienie ⁿ. provost, przełożony, proboszcz; burmistrz ⁿ (w Szkocji); przełożony nad aresztantami. ~ship, przełożenstwo, naczelnictwo ⁿ. prow, przed ^m okrętu. prowess, waleczność ^f. prowl ^{vān}, włóczyć się (za grąbieżą), grabić. [bliskość ^f. proxim||ate ^a, najbliższy. ~ity, proxy, pełnomocnictwo ⁿ; plenipotent, pełnomocnik ^m. prud||e, kobieta przesadnie skromna, cnotka ^f. ~ence, roztrąpność ^f. ~ent ^a, roztropny. ~ential ^a, rozsądny. ~ery, przesadna skromność, drożenie się ⁿ. ~ish ^a, przesadnie skromny, drożący się. [szczać (drzewa). prune, ślinka sucha. ~ ^{vñ}, oczy-prunello, brunela ^f (ślinka). pruniferous ^a, wydający śliwy. pruning||hook, ~knife, nóż ogrodniczy, obrzynacz ^m. pruri||ent, ~ginous ^a, świerzbiący. prussic acid, (chem.) kwas pruski. pry ^{vñ}, węszyć, wlepić w co oczy. ~ingly ^{ad}, badawczo. psalm, psalm ^m. ~ist, psalmista ^m. psalter, psałterz ^m. ~y, (muz.) psałterjon ^m (gęśla). pseudo||apostle, fałszywy apostoł. ~logy, fałszywa nauka. ~nym, nazwisko przybrane, pseudonim ^m. ~ymous ^a, występujący pod przybranem nazwiskiem. pshaw ⁱ, fe! fuj! psora, świerzba ^f, parchy pl. psychology, psychologia ^f. ptisan, tyzanna ^f.

puberty, mężkość ^f, wiek dojrzały. **pubescent** ^a, męznienie ⁿ. ~t ^a, dorastający, dojrzewający.

public ^a, publiczny, powszechny; *in* ~, publicznie. ~, publiczność ^f (ludzie). ~house, karczma ^f, za-jazd ^m. ~an, karczmarz, ober-żysta; celnik ^m. ~ation, ogło-szenie; wydanie ⁿ; publikacya ^f. ~ity, rozgłos ^m, jawność ^f.

publish ^{v\alpha}, ogłosić; wydać (dzie-łoto). ~er, wydawca ^m (dzieła).

puce, ~coloured, (kolor) piusowy.

pucerón, mszyca ^f.

puck, duch, djabełek ^m.

pucker, zmarszczka, fałda ^f. ~ ^{v\alpha}, umarszczyć, fałdować.

pudding, budyń ^m; kiszka ^f. ~pie, budyń z mięsa. ~time, obiadowa pora; najwlaściwsza pora.

puddle, kałuża ^f. ~le ^{v\alpha}, za-nurzyć; błocić, zamulić; babrać się w błocie. ~ly ^a, błotnisty, mulisty.

pudenda, części wstydlive. ~ici-ty, wstydlowość ^f. [cynność ^f. **pueril** ^e, dziecienny. ~ity, dzie-

puerperal ^a, połogowy.

puff, dmuch, podmuch; powiew ^m; falbana ^f; kaczka (dziennikarska). ~ ^{v\alpha}, dać, nadąć (się), rozdymać (się); (*fig.*) być napuszonym; wy-chwalać. ~ball, (*bot.*) purcha-wka ^f. ~er, nadymacz; wychwa-lacz ^m. ~y ^a, bufiasty; (*fig.*) na-puszony.

pug, psinka; małpka ^f. ~dog, mops ^m. ~nose, nos mopsi, przy-pugh ^e; buch! fe! [płaszczony. **pugil**, szczypta ^f. ~ism, walka ^f, bicie się ⁿ na kułaki. ~ist, za-paśnik, bokser ^m.

pugnacious ^a, wojowniczy, bitny. ~ty, wojowniczość ^f.

puisne ^a, młodszy; młody.

puissant ^e, moc, władza, potęga ^f. ~t ^a, potężny.

puke, środek wymiotny, womity-wa ^f; womit ^m. ~ ^{v\alpha}, rzygać, wo-mitować.

pulchritude, piękność ^f (cielesna lub moralna).

pule ^{v\alpha}, piszeć, kwilić; jęczęć. **pull**, pociągnięcie, szarpnięcie; uderzenie ^{\ddot{e}}; walka ^f. ~ ^{v\alpha}, po-ciągnąć, szarpać; wyciągać; zry-wać (woce); skubać (ptactwo); wiosłować; *to ~ down*, zerwać. rozwalić; upokorzyć; *to ~ up a good heart*, nabrać serca, odwagi. ~back, przeskoda, zawada ^f. **pullet**, kurczę ⁿ.

pulley, krażek ruchomy; winda ^f. **pulillate** ^{v\alpha}, krzewić się, bujnie-rość. [płucenik (rośl.) ^m].

pulmonary, ~ic ^a, płucny. ~~; **pulp**, miękisz ^m, miazga ^f, miękka masa. ~ous, ~y ^a, miękki,mię-sisty (owoc). ~ousness, mię-kość, mięsistość ^f (owocu).

pulpit, ambona, kazalnica ^f.

pulsation, bicie (serca), tępno ⁿ. ~e, tępno ⁿ; puls ^m; jarzyna straż-kowa.

pulverization, proszkowanie, roz-pylanie ⁿ. ~ize ^{v\alpha}, proszkować, rozpylać. ~ulence, pylenie ⁿ.

pumice, ~stone, pumeks ^m.

pump, pompa ^f (narzędzie); trze-wiczek balowy. ~ ^{v\alpha}, pompować; sondować, wybadać.

pumpion, vid, pompion.

pun, igraszka ^f słów, dwuzna-cznik, kalambur ^m. ~ ^{v\alpha}, mó-wić dwuznacznikami.

punch, szydło ^{\ddot{e}}; przetyczka ^f; stę-pel; świder; pończ; arlekin, bła-zen ^m. ~ ^{v\alpha}, przekłóć, przedziu-rawić; dać kułaka. ~eon, stem-pel menniczy; beczka (84 galonów). ~er, ten kto przekluwa, przetyka; przetyczka.

punchinello, polisznel, pajac ^m. **punctilio**, drobiazgowość ^f, zby-teczna delikatność; fraszka, dro-bnostka ^f.

~ilious ^a, drobiazgowy, zbytecznie delikatny; przebiegły. ~iliousness, drobiazgowość, prze-sadzona skrupulatność ^f. ~ual ^a, punktualny, ścisły. ~uality,

~ualness, punktualność, akuratność f. ~uation, interpunkcja f., znaki pisarskie. ~uate *vān*, punktować, rozpunktować. ~ure, ukłocie ?.

pungen||cy, kłocie, szczypanie ⁿ; uszczypliwość; ostrość f. ~t ^a, szczypiący; ostry.

punish *vā*, karac. ~able ^a, karygodny. ~ableness, karygodność f.

~ment, ukaranie ⁿ, kara f.

punit||ive, ~ory ^a, karzący, karny. punster, dowcipniś, kalamburzysta ^m.

punt, łódka f z płaskiem dnem. ~ ^{vā}, popychać łódź żerdziami.

punny ^a młodszy, malutki. ~, no-pup ^{vñ}, szczenić się. [wicyuaz ^m: pupil, żrenica f; wychowaniec ^m, wychowanica f, pupil ^m. ~age, małoletność f; dozór ^m. ~ary ^a, sierocy, małoletni.

puppet, lalka, laleczka f. ~man, ten co pokazuje teatr lalek. ~show, teatr lalek, maryonetki pl.

puppy, szczenię ⁿ; psina f; miłośnik, firycyk ^m.

pur, mruczenie ⁿ (kota). ~ ^{vñ} mruczeć (o kocie). [widny.

purblind ^a niedowidzący, krótkowidzący, krótkowidzony. purchase, zakup ^m, kupno, nabycie ^m; dochód ^m, intrata f; ruch ^m (maszyny); kołowniarka ^m. ~ ^{vā}, kupić; nabycie, sprawić. ~money, cena f, kupna. ~r, kupujący.

pure ^a, czysty, niezafałszowany, szczerzy; przyjemny; niewinny.

~ness, czystość, nieskazitelność f.

purfle, wyszywanie ⁿ; haft ^m.

purg||ation, przeczyszczanie ⁿ.

~ative ^a, przeczyszczający. ~~ , środek przeczyszczający. ~atory, czyściec ^m. ~e, lekarstwo ⁿ na przeczyszczanie. ~e *vān*, czyścić, oczyszczać; przeczyszczać; mieć rozwolnienie. ~ing, oczyszczanie; rozwolnienie ⁿ.

puri||fication, oczyszczanie ⁿ. ~ficate, ~ficator ^a, oczyszczający. ~fier, oczyszczający, oczy-

sciciel ^m. ~fy *vān*, oczyszcać; usprawiedliwiać; czyścić się (o płynach). ~sm, dbanie (zwłaszcza przesadne) o czystość języka. ~st, dbający o czystość języka, purysta ^m. ~tan, purytanin ^m. ~tanical ^a, purytański. ~ty, czystość; niewinność, nieskazitelność f.

purl, brzeg haftowany, bajorek ^m; piołunówka f; kręgi (tworzące się na wodzie). ~ ^{vñ}, szemrzeć, mruczeć (jak strumyk).

purlieu, kraniec ^m; kneja f.

purlin, belka poprzeczna, podciąg ^m. [dziej ^m:

purloin *vā*, zwędzić. ~er, złopurple, purpura f. ~s pl., szkarłatyna f. ~ ^a, purpurowy. ~ ^{vā}, barwić na kolor purpurowy.

purplish ^a, wpadający w kolor purpurowy.

purport, sens, rozsądek ^m; treść, osnowa f. ~ ^{vā}, zawierać, mieścić; znaczyć, wyrażać.

purpose, cel, zamiar; zamysł ^m; myśl; treść f; on ~, umyślnie ⁿ; to no ~, bez celu, nadaremnie. ~ ^{vā}, zamierzać, zamyslać. ~less, daremny. ~ly ^{ad}, umyślnie.

purr, vid. pur.

purse, worek, woreczek ^m; sakiewka, portmonetka f. ~ ^{vā}, kłaść do kieszeni. ~r, płatnik, kasjer ^m.

pursiness, dychawicznosć f.

purslain, (bot.) portulaka f, kurzana nogą.

pursua||ble ^a co można w dalszym ciągu prowadzić, ścigać. ~nce, dalszy ciąg; dochodzenie, ściganie ^m; in ~~ of, na skutek czego, zgodnie z. ~nt ^{pp}, stosownie do, zgodnie z.

pursue *vān*, gonić, ścigać; dalej rzecz prowadzić; dążyć do; dalej postępować.

pursuit, pościg ^m, pogon f; usiłowanie, dążenie; badanie ⁿ.

pursv ^a, otyły i dychawiczny.

purulency, ropienie ⁿ.

purvey *van*, zaopatrzyć (się); dostać. ~ance, zaopatrzenie; pasy *pl.* żywności. ~or, dostawca; rajfur ^m.

purview, część najważniejsza aktu, pus, ropa *f.* [przedmiot, zakres ^m. push, popchnięcie ⁿ; uderzenie; usiłowanie ⁿ; chwila krytyczna; krostka *f.* ~ *van*, pchać, posunąć (się), uderzyć; starać się; zabiegać; przyspieszyć; *to ~ at*, dobiąć się (o co); *to ~ back*, odepiąć, odpychać; *to ~ forward*, posuwać; przyspieszać; *to ~ on*, popędzać. ~ing ^a pilny, gorliwy. **pusillanimity**, małoduszność, trwożliwość *f.* ~ous ^a trwożliwy, lękliwy.

puss, kisia *f.*, kotek; zajęczek ^m.

pustule, pryszcz ^m, krosta *f.* **put**, głupiec, mazgaj ^m. ~ *van*, kłaść, położyć, postawić; dołożyć, dołączyć; sprawić, zniewolić; zadać; wydobywać się, puszcać; *to ~ aside*, odłożyć; *to ~ back*, cofnąć; *to ~ by*, odłożyć, schować; odeprzeć, odbić; *to ~ down*, złożyć; złożyć na karb czyj; skasować; przygnębić; *to ~ forth*, wystawić, okazać; wydać; *to ~ forward*, przedstawić, posuwać; *to ~ in*, włożyć, wsunąć, wstawić, zaprzegać (konie); *to ~ in mind*, zapamiętać; *to ~ in order*, uporządkować; *to ~ off*, zdjąć, odłożyć; zbyć; *to ~ on*, położyć na; włożyć na siebie; ruszać; *to ~ out*, wysadzić, wyważyć; zagasić; wyrzucić; wydać (książkę); wymazać; *to ~ to sea*, wypływać na morze; *to ~ to*, przyłożyć, przydać; zaprządz; *to ~ to death*, ukarać śmiercią, stracić; *to ~ up*, położyć na górze, na widoku, wystawić; schować; wyruszyć, wygonić; przedstawić; zgłosić się; zajechać; *to ~ up with an affront*, połknąć, znieść zniewagę; *to ~ upon one*, oklamywać, oszukiwać kogo.

putlog, podpora *f.* (w rusztowaniu mularskiem).

put-off, wybieg ^m, wymówka *f.*

putredinous ^a, przytępły, cuchnący. ~faction, gnicie ⁿ; zgnilizna. ~factive ^a, sprawiający gnicie. ~fy *van*, zgnoić; gnięcy. ~scence, gnicie ⁿ. ~scent ^a, gniący.

putrid ^a, zgniły. ~ness ^a, zgniputting, postawienie, układanie ⁿ. **putty**, popiół z cyny palonej; kit szklarski. ~ *va*, kitować.

puzzle, zamieszanie; zakłopotanie ⁿ; kłopot ^m. ~ *van*, zmieszać, zakłopotać; mieć kłopot, ambapye, *vid. pie.*

pygmy, pigmejezyk, karzeł ^m.

pyramid, piramida *f.*, ostrosłup ^m. ~al ^a, piramidalny.

pyre, stos ^m (na palenie trupów, złoczyńców).

pyretics *pl.*, lekarstwo na gorączkę. ~ology, nauka o febrze.

pyrites, piryt ^m.

pyromancy, wróżenie ⁿ z ognia.

~pe, karbunkuł ^m, granat wschodni. ~technics *pl.*, ~techny, pirotechnika, sztuka *f.* przymierzania ogni sztucznych.

pyx, monstrancia *f.*

Q.

quab, miętuz ^m (ryba).

quack, ~salver, lekarz jarmarkowy; szarlatan ^m. ~ *vi*, kwakać; szarlatanić, partaczyć. ~ery, szarlataneria *f.* ~ish ^a, szalbierski. ~ism, szalbierstwo ⁿ.

quadragesima, czterdziestki dni postu, wielki post. ~gesimal ^a, wielkopostny. ~ngle, czworokat ^m. ~ngular ^a, czworokątny. ~nt, czwarta część; kwadrant ^m (*nat.*).

quadrat ^a, kwadratowy, czworoköcny; podzielny przez cztery;

stosowny. ~e, kwadrat, czworo-bok ^m. ~e ^{vñ}, przystawać, stoso-wać się, kwadrować. ~ic ^a, kwa-dratowy. ~ure, kwadratura ^f

quadr|ennial ^a, czteroletni. ~ila-teral ^a, czworoboczny. ~ille, ka-dryl, kontredans ^m. ~ipartite ^a, podzielony na cztery części.

quadroon, kwarteron ^m, kwarte-ronka ^f.

quadr|uped ^a, czworonożny. ~~, zwierzę czworonożne. ~uple ^a, poczwórnny, czworaki. ~uplica-te ^{vñ}, w czwórnasób pomnożyć, kwadrować.

quaff ^{vñ}, złapać, chlipać; *to ~ off*, wychłysnąć. ~er, opój ^m.

quag|gy ^a, grząski, bagnisty. ~mi-re, grząskie bagno, trzęsawisko ^m. ~ail, (orn.) przepiórka ^f. ~ ^{vñ}, tracić grunt pod nogami; fraso-wać się; więdnąć; zsiadać się.

quaint, wykwintny, osobliwy; de-likatny, śliczny, elegancki. ~ness, wykwintność, przesadzona ele-gancja; osobliwość ^f.

quak|le, drżenie, trzęsienie ^m. ~e ^{vñ}, drżeć, trząść się. ~er, kwakier ^m.

~erism, kwakierstwo ^m. qualifi|cation, kwalifikacja, zda-nosć, zdolność ^f, uzdolnienie ⁿ; ograniczenie, określenie ⁿ; mody-fikacja ^f. ~fied ^a, zdolny, zdatny; przydatny. ~fy ^{vñ}, usposobić, uzdolnić, przygotować; nadać prawa; złagodzić, ograniczyć; *to ~ oneself*, nabyć prawo, kwi-lifikować się. ~ty, własność, na-tura ^f, przymiot; rodzaj, gatu-nek ^m; godność, rangą ^f; znacze-nie ⁿ; *people of ~*, ludzie ^{pl}. wyższego stanu.

qualm, mdłość, nudność, ekli-wość ^f. ~ish ^a, ekliwy, mdły;

I am ~, ekliwo mi, mdło mi jest.

quandary, wątpliwość; niepe-wność ^f; kłopot, ambaras ^m.

quant|itative, ~itive ^a, ilościowy. ~ity, ilość, liczba ^f, mnóstwo ⁿ;

kwota; miara ^f. ~um, ilość; kwe-ta, suma ^f. [dziestodniówka ^f. quarantine, kwarantanna, czter-quarrel, kłótnia, sprzeczka ^f, spór ^m.

~, sprzeczać się, kłócić się. ~ler, kłótnik, kłótnicki ^m. ~lous, ~some ^a, kłótniwy, swarliwy. quarry, łomnia ^f kamieni, ka-mieniołam ^m. ~ ^{vñ}, złupać ka-mienie. ~man, kamiennik, ka-mieniarz ^m.

quart, kwarta ^f ($\frac{1}{4}$ gallona). ~an, (med.) czwartaczka (zimnica).

quarter, ćwierć, ćwiartka ^f; kwa-drans; kwartał ^m; dzielnica (mia-sta); kwatera ^f, mieskanie ⁿ; mia-ra zboża (3 korce); pardon ^m, litość ^f. ~ ^{vñ}, dzielić na cztery części, ćwiartować; dać schro-nienie; stawić na kwatery; mie-szkać; *a ~ of an hour*, kwa-drans ^m; *a ~ of a year*, kwartał ^m. ~day, dzień, od którego zaczyna się kwartał. ~ly ^a, kwartalny. ~~, ~ad, co kwartał, kwartalnie. ~master, kwaternistrz ^m. ~n, $\frac{1}{4}$ pinte, $\frac{1}{4}$ garnca. ~staff, grue-ba, krótka pałka. ~s pl., kwa-tery ^{pl}.

quartet, (muz.) kwartet ^m.

quarto, format ćwiartkowy.

quartz, kwarec ^m.

quash, vid. squash. ~ ^{vñ}, rozgnieść, roztrzaskać; zniszczyć.

quassia, (bot.) kwasya ^f, gorzko-drzew ^m.

quatern, ~ary, czwórka ^f, cztery.

~~ ^a, poczwórnny, czworaki.

quatrain, strofa czterowierszowa.

quaver ^{vñ}, wyśpiewywać drżącym głosem, trelami śpiewać. ~, trel ^m. [wane.

quay, bulwar ^m; nadrzecze muro-queas|iness, ekliwość, nudność ^f.

~y ^a, ekliwy, nudny.

queen, królowa (osoba) królowa ^f (w szachach). ~apple, reneta (jabłko). ~bee, matka pszczół, królowa ^f. ~dowager, królowa wdowa.

queer ^a dziwny, cudaczny; osobliwszy, śmieszny. ~ish ^a nieco cudaczny. ~ness, cudactwo, dziwactwo ⁿ.

queest, grzywacz ^m; dziki, leśny gołąb. [ujarzmić.

quell ^{vα} przytłumić, poskromić; **quench** ^{vαn} gasić, ugasić (pragnienie); uciścić, uśmierzyć. ~able ^a dający się ugasić. ~less ^a nieugaszony.

querimonious ^a vid. querulous.

querist, pytacz, badacz ^m.

quern, żarna *pl.*

querulous ^a narzekający, utyskujący. ~ness, narzekanie, utyskiwanie ⁿ.

query, pytanie, zapytanie ⁿ. ~ ^{vα} pytać; zapytywać; powątpiewać. **quest**, szukanie, poszukiwanie; badanie, śledztwo ⁿ; to be in ~ of, to go in ~ of, szukać, poszukiwać, odszukiwać.

question, pytanie, zapytanie ⁿ; kwestya ^f, zagadnienie; badanie, rozpatrywanie ⁿ; wątpliwość ^f; that is not in ~ here, tu o to nie chodzi; out of the ~, niewątpliwie; the ~ is, zachodzi pytanie; matter in ~, przedmiot, o którym mowa. ~ ^{vna} zapytywać, wypytywać; wątpić, powątpiewać; badać; przesłuchać. ~able ^a wątpliwy, sporny, podejrzany. ~ary ^a pytający, badający. ~er, rozpytujący się. ~less ^a nie podlegający wątpliwości.

quibble, igraszka słów, dwuznaczność ^f. ~ ^{vη} igrać słowami, dowcipkować.

quick ^a żywy, żwawy, prędki; spieszny, pospieszny; roztropny, bystry, pojętny; be ~! żwawo! co żywo! ~, żywe, życie ⁿ; to cut to the ~, dotknąć do żywego. ~en ^{vān} ożywić, orzeźwić; zacheścić; ożyć; ruszać się. ~lime, wapno niegaszone. ~match, żagiew ^f, lont ^m. ~ness, szybkość, żwawość: hystrość ^f (umysłu).

~sand, lotny piasek, wydma, zasp ^f. ~set, żywopłot ^m. ~sighted ^a bystroki. ~silver, żywe srebro. ~witted ^a dowcipny, szybki w odpowiedzi.

quid, prymka ^f, tyton ^m do żucia. **quiddity**, istota, treść; dwuznaczność ^f; wykrętarstwo ⁿ.

quiescence, spokojność ^f; spokój ^m. ~t ^a spoczywający.

quiet ^a spokojny, cichy. ~, spokój ^m; cisza ^f. ~ ^{vα} uspokoić, uciścić. ~ism, spokojność ^f unisłu. ~ly ^{ad} spokojnie, cicho. ~ness, ~ude, spokój ^m; cisza; łagodność ^f.

quietus, kwit ^m; śmierć ^f.

quill, pióro ⁿ (ze skrzydła); kolec ^m na jeżu; cewka ^f, łódka tkacka. ~ ^{vα} fałdować, marszczyć. ~driver, pismak, bazgrała ^m.

quilt, kołdra ^f na łóżko. ~ ^{vα} stebnować, watować; wyściełać. **quinary** ^a pięcioraki, pięciokroquoise, pigwa ^f. [tny. **quincunx**, kwinkunks ^m (w ogrodzienictwie).

quinine, chinina ^f. [pna.

quinquagesima, niedziela wstępquennial ^a pięcioletni.

quinquina, china ^f, chinowiec ^m. **quinsy**, ślinogórz ^m; zapalenie ⁿ gardła.

quint, piątka, kwinta ^f. ~al, centnar ^m. [esencja ^f.

quintessence, sama treść, kwintquintet, (muz.) kwintet ^m.

quintuple ^a pięciokrotny.

quip, żart uszczypliwy, sarkazm ^m. ~ ^{vη} przycinać (fig.).

quire, libra ^f papieru; chór ^m. ~ ^{vη} spiewać chorem.

quirk, cięcie, śmignienie ⁿ; uszczypliwy żarcik, przycinek ⁿ; krucek prawny. ~ish ^a wykrętny.

quit ^a wolny, uwolniony, kwita. ~ ^{vāi} uwolnić, puścić; opuścić, porzucić; spłacić, skwitować; odejść, odjechać. ~claim, zrzeszony.

czenie się swych praw. ~rent, renta wieczysta.
 quite ^ad wcale, zupełnie
 quits ⁱ, kwita!
 quittance, kwit ^m, pokwitowanie;
 nagroda ^f; odwet ^m; *to cry* ~, oddać za swoje, wet za wet.
 quitter, płacący, regulujący rachunek.
 quiver, kołczan, sajdak ^m. ~ ^{vn}, drżeć, drgać, trząść się.
 quiz, zagadka ^f; kpinkarz ^m ~ ^{va}, kpinki stroić, brać na fundusz.
 quodlibet, quodlibet; wykrętarstwo ⁿ.
 quoit, krąg, krążek ^m. ~ ^{va}, ciskać, rzucać. [dziów].
 quorum, prawny komplet (sę-
 quot;a, kwota, ilość ^f. ~ation,
 przytoczenie ⁿ, cytacyja ^f, ustęp ^m. ~e ^{va}, przytaczać, cytować. ~ing,
 alegowanie ⁿ. [rzekł].
 quot I, ~he, (*v. def.*) rzekłem,
 quotidian ^a codzienny.
 quotient, iloraz ^m (*arytm.*).

R.

rabate ^{va} spuszczać sokoła.
 rabbit, spoina, fuga ^f; żłobek ^m, zagłębienie ⁿ. ~ ^{va}, fugować.
 rabbi, rabbin, rabin ^m. ~nical ^a, rabiniczny. ~nist, rabinista, talmudysta ^m. [likarnia ^f].
 rabbit, królik ^m. ~warren, kró-
 rabble, pospółstwo ⁿ, chałastra ^f. ~ment, zbiegowisko ⁿ.
 rabid ^a, wściekły, rozjuszony.
 rabies, wścieklizna ^f.
 raccoon, (*zo.*) szop pracz ^m.
 race, rasa ^f, ród ^m, pokolenie ⁿ, bukiet ^m (wina); wyścigi *pl.*, gonitwa ^f; bieg ^m. ~ ^{vn}, ścigać się, ubiegać się; biedz. ~horse, ~r, koń wyścigowy. [gronkowy].
 raceme, (*bot.*) grono ⁿ. ~iferous ^a, raciness, wewnętrzna moc (wina etc.); gustowność, dowcipność ^f.

racing, wyścig ⁿ, gonitwa ^f.
 rack, (narzędzie) katusza, tortura; (wozowa) drabka; drabka ^f do siana; kozły *pl.*, wilk ^m (kuchenny); prześlica ^f; obłoczki *pl.*; arak ^m. ~ ^{va}, rozciągać, wypiązać; katować, torturować; zlewać do butelek, przelewać; *to ~ one's brains*, (*fig.*) łamać sobie głowę. ~rent, czynsz rujnujący, zbyt wysoki.
 racket, hałas ^m, wrzawa ^f; palant ^m, rakieta ^f; łyżwa śniegowa. ~ ^{vn}, hałasować. ~y ^a, hałaśliwy.
 racy, rasowy; bystrego rozumu, dowcipny.
 raddle ^{va}, pleść, przeplatać; wić. ~, wiklina ^f, zagrodzenie plecone, płot ^m.
 radiance, promienistość ^f, blask ^m.
 ~ant ^a, promienijący, błyszczący.
 ~ate ^{van}, promienić (się); jaśnić, błyszczyć. ~ated ^a, promienisty.
 ~ation, promienienie ⁿ.
 radical ^a, korzonkowy; radykalny, zasadniczy, pierwiastkowy; wro- dżony, początkowy. ~, radykał, żródłosłów, pierwiastek; radykalista ^m. ~ness, radykalność, gruntowność ^f; ~ word, żródłosłów ^m.
 radicate ^{van}, wkorzeniać (się), zapuszczać korzenie. ~ ^a, zakorzeniony. [żenia].
 radicle, korzonek; zarodek ^m ko- radish, rzodkiew; radyska ^f.
 radius, (*mat.*) promień ⁿ; (*anat.*) kość przedramienna.
 raff, kupa (różnorodnych rzeczy), zbieranina ^f; niegodziwiec ^m.
 raffle, rzucanie ⁿ losu, loteria ^f. ~ ^{vn}, puszczać na loterię.
 raft, tratwa ^f. ~er, krokiew ^m.
 rag, gałgan, wiecheć ^m. ~amuffin, obszarpaniec, szubraniec ^m. ~ged ^a, w łachmanach, obszarpany; nierówny, chropowaty. ~~school, szkółka ^f ubogich.
 rage, wściekłość ^f, szaleństwo; roznamiętnienie ⁿ, zachwyt ^m. ~ ^{vn},

szaleć, wściekać się. ~ful ^a, wściekły, szalony.

raid, wtargnięcie ^m; najazd ^m.

rail, belka poprzeczna; poręcz ^f; rels; (orn.) derkacz ^m. ~ ^{vα}, oszatachować, ogrodzić; to ~ at, wymyślać, docinać komu. ~ing, poręcz ^f. ~lery, żart ^m; pośmiewisko ^m. ~road, ~way, droga żelazna. ~way-share, akcja ^f drogi żelaznej. ~way-station, stacja ^f drogi żelaznej. ~way-ticket, bilet kolejowy.

raiment, odzież ^f.

rain, deszcz ^m. ~ ^{vn}, padać (o deszczu). ~bow, tęcza ^f. ~deer, (zo.) renifer ^m. ~fall, padanie ^m deszczu. ~iness, dżdżystość ^f, dżdżysta pora. ~water, woda deszczowa. ~y ^a, deszczowy, dżdżysty.

raise ^{va}, podnieść, wznieść, wynieść (na godność); postawić, ustawić, zbudować; gromadzić; hodować; wznieścić, wywołać; to ~ armies, zaciągać wojsko, wystawiać armie; to ~ a siege, znieść oblężenie, odstąpić od oblżenia, to ~ taxes, zbierać podatki; to ~ the price, podnieść cenę.

raisin, rodzenek ^m.

rake, grabie pl.; rozpustnik ^m. ~ ^{vən}, grabić, zgarniać; skrobać; poszukiwać; prowadzić życie rozpustne. ~hell, rozpustnik, birbant ^m. ~helly ^a, rozpustny, łajdacki. ~r, grabiący; ożog ^m, koczarga ^f.

rakish ^a, nieporządnny, łajdacki. ~ness, rozpusta ^f, łajdactwo ^m.

rally ^{vən}, zebrać, gromadzić (się), skupiać (się); żartować, śmiać się z kogo.

ram, baran, tryk; taran; kafar ^m, baba ^f. ~ ^{vα}, przybić; pobijać, wbijać. ~mer, kafar, baba; stem-pel ^m (do strzelby). ~rod, stem-pel ^m (do strzelby).

ramble, wycieczka; włóczęga ^f. ~ ^{vn}, włóczyć się. [cukru.] rambooze, napój z wina, jajek,

ramification, rozgałęzienie ^m. ~fy ^{vən}, rozgałęzić (się), rozchodzić się (o drogach).

rammish ^a, mocny, przykry (zapach), parkotny. ~ness, mocny, przykry zapach, parkot ^m.

ramose, ramous ^a, gałęzisty.

ramp, sus, skok ^m. ~ ^{vh}, skakać, biegać; piąć się. ~ant ^a, obfitý (o roślinności), wybujaty; pełzający, czepiający się.

rampart, wał ^m, przedmurze ^m.

rampion, rąszpunka ^f, rapunkuł (rosł.) ^m. [listy.]

ramshackle ^a, chwiejący się, obrancid, zgorzkniały, stęchły. ~ity, ~ness, ^a, zgorzkniałość (masła), stęchłość ^f.

ranchorous ^a, zawzięty, zazarty. ~our, złość, nienawiść; zawziętość ^f.

random, wypadek, los ^m; trójka koni w szpic; at ~, na chybili trafili. ~ ^a, przypadkowy, transfunkowy.

range, rzząd, szereg ^m; wycieczka ^f, wyjazd ^m; roszt (kuchenny); zakres ^m; pole ^f; doniosłość strzału; dyszel ^m. ~ ^{vən}, układać, ustawiać (się) w rzędy; porządkować; przeskoczyć; włóczyć się. ~r, obieżyświat; zbój, korsarz; leśniczy; ogar ^m. ~rship, leśniczostwo ^m.

rank, szereg, rzząd, szyk ^m; ranga ^f, stopień; stan ^m. ~ ^a, obfitý, gesty (o roślinności); bujny, wybujaty; zgorzkniały (smak), stęchły; przysadkowaty. ~ ^{vən}, ustawiać (się) w szereg, uszykować (się). ~ish ^a, przytępchły, trochę zgorzkniały. ~le ^{vh}, jaźrić się, rozjaździć się (też fig.), ropieć. ~ness, bujność ^f (wzrostu), żywiołość; lubieżność; zgorzknienie ^m; stęchlizna ^f.

ranny, (zo.) ostropysk, susek ^m.

ransack ^{vα}, łupić, grabić; szperać.

ransom, wykup, okup ^m. ~ ^{vα}, wykupić (z niewoli), okupić.

rant, szumna deklamacja, gardłowanie ? ~ ^{vñ} szumnie rozprawiać, mówić głupstwa; hałasować, gardłować. ~er, szumny deklamator, samochwał ^m. ~ing ^a, hałaśliwy; zapalczywy.

ranunculus, (bot.) jaskier ^m. rap, silne uderzenie, raz; klaps; prztyczek ^m w nos. ~ ^{vñ} uderzyć, stuknąć, palnąć; porwać, (fig.) zachwycić; pochwycić, zabrać.

rapacious ^a drapieżny. ~cioussness, ~city, drapieżność ^f. rape, porwanie, uwieńczenie ? łup; gwałt; (bot.) rzepak ^m. ~oil, olej rzepakowy. ~seed, (bot.) rzepak ^m. rapid ^a szybki. ~ity, szybkość, szybkość ^f. ~ly ^{ad} szybko. [ostropysk ^m (ryba)].

rapier, rapir ^m. ~fish, mieczyk, rapine, grabież, kradzież ^f; gwałt ^m. rapper, kołatacz; młotek ^m do stukania do drzwi.

raptur^e, uniesienie ? zachwyt ^m. ~ous ^a porywający, zachwycający.

rare ^a rzadki; niezwykły; wyborny. ~eshow, skrzynka z osobliwościami, przenośne muzeum osobliwości. ~faction, (fiz.) rozrzedzenie ⁿ (powietrza etc.) ~ifiable, dający się rozrzedzić, rozpuszczalny. ~fy ^{vñ}, rozrzedzać (się). ~ly, rzadko, z rzadka. ~ness, rzadkość ^f (też fiz.).

rarity, osobliwość ^f, rzecz rzadka. rascal, łotr, szelma ^m. ~ ^a wychudzony; łotrowski. ~ity, hołota ^f, tałałajstwo ? ~lion, łotr, łajdak ^m. ~ly ^a łajdacki, łotrowski. ~ly ^{ad} po łajdacku.

rase, vid. raze.

rash, wysypka ^f (na skórze). rash ^a porywczy, przedki, nierożważny. ~ness, porywczość, nierozwaga ^f.

rasher, płatek ^m słoniny.

rasp, raszpla ^f. ~berry, malina ^f.

~er, skrobacz ^m; skrobadło ^m.

~ings pl., opilki pl.

rasure, skrobanie, drapanie ? rat, (zo.) szczur; zbieg ^m. ~s bane, trucizna ^f na szczury. ~trap, pułapka ^f na szczury.

ratable ^a oceniony, szacunkowy; podległy podatkom.

ratafia, nalewka wiśniowa, ratafia ^f. ratan, trzcina hiszpańska.

ratchet, zapieradło ?

rate, cena, wartość ^f; gatunek, stopień ^m, kategoria; miara ^f; podatek ^m. ~ ^{vñ} cenić, szacować, oszacować; nałożyć podatki; zwymyślać, wyłajać; at the ~ of, po (co do ceny); at any ~, w każdym razie; first ~, w najlepszym gatunku, wyborowy. ~r, oceńiacz ^m.

rath ^a, ~egg, jaje na miękko.

rath, wzgórek ^m.

rather ^{ad} raczej; dość; it is ~ cold, jest chłodnawo; I had ~, wolałbym.

rati^{fication}, potwierdzenie ? ratyfikacya ^f. ~fy ^{vñ}, zatwierdzić, ratyfikować.

ratio, stosunek ^m, proporcja ^f.

~cation, rozumowanie ? ~civative ^a rozumowany.

ration, racya, porcya ^f.

reasonable ^a, rozumny, racjonalny, słuszny. ~ity, ~ness, rozsądek ^m, logiczność ^f.

rattle, klekotanie, zgrzytanie ? turkot ^m; grzechotka ^f; chrzypienie, rzężenie ? ~ ^{vñ} klekotać, zgrzytać; turkotać; zgromić, złać; to ~ in the throat, rzężyć, charkać. ~headed ^a rozrzepany, nierozsądny. ~snake, (zo.) grzechotnik ^m.

raucity, ochrzypłość, chrypliwość ^f. ~cous ^a chrypliwy.

ravage, spustoszenie, zniszczenie ? ~ ^{vñ}, spustoszyć, niszczyć. ~r, spustoszyciel ^m.

rave ^{vñ} bredzić, bzdurzyć; odchodzić od rozumu, szaleć.

ravel ^{vñ}, zawikłać, zaplatać (się); to ~ out, rozwikłać.

raven, kruk ^{m.} ~ ^{vα} pożerać; odrywać, oddzierać. ~ous ^α żarłoczny, drapieżny.

ravine, wąwóz, wądół ^{m.}

ravish ^{vα} porwać, unieść, uprowadzić; zgwalić; zachwycić, oczarować. ~er, łupieżca; gwałciciel ^{m.} ~ment, grabież ^{f.}; zachwycenie ^{n.}; zachwyt ^{m.}; zgwałcenie ^{n.}

raw ^α surowy, nieugotowany; niedojrzały (owoc etc.); nieobrobiony; niewyrobiony, niedoświadczony. ~boned ^α chudy, chuderlawy. ~head, straszydło ^{n.} (na dzieci). ~ness, surowość ^{f.}; niedoświadczenie ^{n.}

ray, promień; (bot.) kąkol ^{m.}; raja ^{f.} (ryba). ~grass, kąkol angielski, rajgras ^{m.}

raze ^{vα} zrównać z ziemią, zburzyć; wymazać, wyskrobać.

razor, brzytwa ^{f.}. ~strop, pasek ^{m.} do brzytwy.

reach ^{vαn}, sięgać, dosiągać, dojść, dojechać do pewnego miejsca; podać, przysunąć; rozciągać (się); *to ~ at*, sięgać po, do. ~, osiągnienie, dojście ^{n.}, przestrzeń, przeciąg; dosięgnięcie, doniosłość; odległość ^{f.}; pojmowanie ^{n.}; cel ^{m.}. ~less ^α niedośigły.

react ^{vn} oddziaływać. ~ion, oddziaływanie ^{n.}, reakcja ^{f.}. ~ive ^α oddziaływający, reakcyjny.

read ^{vαn} czytać; wykładać; badać; odgadywać; *this passage reads well*, ten ustęp czyta się dobrze. ~er, czytelnik; lektor ^{m.}. ~ership, czytelniectwo ^{n.}

readily ^{ad} z gotowością, chętnie. ~ness, gotowość; ochoczość; przysługa ^{f.}; ~~ of wit, bystrość ^{f.} umysłu.

reading, czytanie ^{n.}; lektura ^{f.}; ocztywanie ^{n.}; cdczyt ^{m.}. ~book, książka do czytania, wypisy ^{pl.}. ~desk, pulpit ^{m.}. ~room, czytelnia ^{f.}

readjust ^{vα} ponownie uporządkować; (Typ.) przestawić kolumnę.

readmission, przypuszczenie ponowne.

ready ^α gotów, ochoczy; przygotowany, wyszykowany; ~at hand, pod ręką, na pogotowiu. ~money, gotowe pieniądze, gotówka. reagent, (chem.) odczynnik ^{m.}

real, istotny, rzeczywisty, prawdziwy. ~estate, ~property, własność gruntowa. ~istic ^α realistyczny, ~ity, rzeczywistość, istotność ^{f.}. ~ization, urzeczywistnienie ^{n.}. ~ize ^{vα}, urzeczywistnić, realizować; spieniężyć. ~ly ^{ad} istotnie, rzeczywiście, w rzeczy samej. ~ty, własność nieruchoma.

realm, państwo, królestwo ^{n.}

ream, ryza ^{f.} (papieru).

reanimate ^{vα} na nowo ożywić.

reap ^{vαa}, żąć; zbierać, sprzątać z pola. ~er, zniwiarz ^{m.}. ~ing, zbieranie ^{n.} z pola, sprzęt ^{m.}. ~ing-hook, sierb ^{m.}. ~ing-machine, zniwiarka ^{f.}

reappearance, powtórne zjawienie się, powrót ^{m.}

rear, (mil.) tylna straż. ~ ^{vαn}, wznieść, budować, stawiać; chować, hodować, wychowywać. ~, niedogotowany; ostatni. ~admiral, kontradmirał ^{m.}. ~guard, straż tylna. ~mouse, (zo.) nietoperz ^{m.}. ~ward, tył ^{m.}, straż tylna.

reason, rozsądek ^{m.}, zdrowy rozum; przyczyna ^{f.}, powód ^{m.}; słuszność, sprawiedliwość ^{f.}. ~ ^{vna} rozumować; dowodzić; rozwijać. ~able ^α rozumny; słuszny, umiarkowany. ~ableness, rozsądność, słuszność ^{i.}, umiarkowanie ^{n.}. ~ing, rozumowanie ^{n.}. ~less ^α nierozsądny.

reassurance, powtórne uabezpieczenie. ~e ^{vα}, uspakajać; ubeschyczyć na nowo.

rebaptize ^{vα}, chrzcić powtórnie.

rebate ^{vα}, stępić; ustąpić w cenie, potrącić. ~ment, potrącenie ^{n.}; rabat ^{m.}

rebel ^a buntowniczy. ~, buntownik ^m. ~ ^{vn} buntować się. **rebound**, odbicie się ⁿ.

~ ^{vn} odskakiwać, odbijać się.

rebuff ^{vα} odeprchnąć, odtrącić; wręcz odmówić, odprawić. ~, odpchnięcie ⁿ; odmowa ^f.

rebuild ^{vα} odbudować.

rebuk||able ^a naganny. ~e, nagan ^f; zgromienie ⁿ. ~e ^{vα}, ganić, strofować, zgromić.

rebus, (*pl.* ~es), rebus ^m (rodzaj zagadki).

rebut ^{vα} odeprzeć; nie zgadzać się. **recall**, odwołanie ⁿ. ~ ^{vα} przywołać, odwołać; *to* ~ *to one's mind*, przypomnieć sobie.

recant ^{vαn} odwołać, cofnąć (słowo). ~ation, zarzekanie ⁿ się, odwołanie ⁿ.

recapitula||te ^{vα} powtarzyć w krótkości, streszczyć. ~tion, powtórzenie, streszczenie ⁿ.

recapture, powtórne wzięcie, zabranie ⁿ.

recast ^{vα} przetopić.

recede ^{vn} cofać się, ustępować; spadać (o papierach wartościowych).

receipt, otrzymanie, przyjęcie ⁿ; dochód ^m; pokwitowanie ⁿ; recepta ^f.

receiv||able ^a mogący być przyjęty. ~e ^{vα} otrzymać, przyjąć; odebrać, dostać. ~er, odbiorca; komunikant; adresat; paser ^m.

recen||cy, ~tness, świeżość, nowość ^f. [nie ⁿ; recenzja ^f].

recension, przegląd ^m; przejrzenie ⁿ; świeży, niedawno istniejący; nowy. ~ly ^{ad} niedawno.

recept||acle, naczynie ⁿ; kryjówka jama; (*bot.*) kolba ^f. ~ion, odebranie, przyjęcie; powitanie; otrzymywanie ⁿ. ~ive ^a wrażliwy, czuły. ~ivity, odczuwanie ⁿ; wrażliwość ^f.

recess, odstąpienie, ustąpienie ⁿ; odjazd ^m; zacisze, schronienie; od-

roczenie ⁿ. ~ion, ustępowanie, cofanie się, odstąpienie ⁿ.

rechange ^{vα} zmienić, odmienić. **recharge** ^{vα} odpowiadać na oskarżenia oskarżeniami; wznowić atak; znów nabić. [ca ^m].

recip||le, recepta ^f. ~ient, odbior-

recipro||cal ^a wzajemny, obopólny.

~calness, ~city, obopólność, wzajemność ^f. ~cate ^{vα} odwzajemniać się. ~cation, kolejność; odwzajemnienie się; wz-

recision, odcięcie ⁿ. [jemność ^f].

recitat||al, ~ation, opowiadanie; recytowanie; powtóżenie ⁿ. ~e ^{vα}, opowiadać; mówić z pamięci, recytować; powtarzać. ~er, opowiadacz, deklamator ^m.

reck ^{vn} dbać o co, troszczyć się; zważyć, baczyć. ~less ^a niedbały, niebaczny.

reckon ^{vαn} liczyć, rachować; policzyć, zliczyć; sadzić; *to* ~ *with any one*, policzyć się z kim; *to ~ on*, liczyć na co. ~er, rachmistrz ^m. ~ing, liczenie ⁿ; rachunk; obrachunek ^m. ~ing-book, książka rachunkowa.

reclaim ^{vct} powoływać na nowo, odwoływać; poprawić, nawrócić na dobrą drogę; obłaskawić; zadać zwrotu. ~able ^a mogący być nawróconym, poprawionym. ~less ^a nieodwołalny.

reclamation, upomnienie się ⁿ o co, reklamacja ^f.

reclination, oparcie, podparcie ⁿ. ~e ^{vαn} oprzeć (się), podeprzeć (się).

reclus||e ^a zaparty, zamknięty; żyjący w zamknięciu. ~e, pułstnik, samotnik ^m. ~eness, samotność ^f. ~ion, zamknięcie ⁿ; życie samotne.

recogni||sance, poznanie; rozpoznanie, uznanie; zobowiązanie ⁿ.

~se ^{vα} uznać, poznać, przyznać, rozpoznawać, rozpatrywać. ~tion, rozpoznanie; uznanie; badanie ⁿ. **recoil** ^{vn} iść w tył, odskoczyć;

cofnąć się; wzdrygać się. ~, cofnięcie się; odskok; wstęp ^m. **recoin** ^{vα}, przebiąć (na nowo pieniądze). ~age, przebiecie ⁿ (na nowo pieniędzy).

recollect ^{vα}, gromadzić (na nowo); pamiętać, przypominać sobie; *to* ~ oneself, przyjść do siebie, pamiętać się. ~ion, przypomnienie; upamiętanie się ⁿ. ~ive ^a, przypominający.

recommence ^{vα} nowo rozpocząć. **recommend** ^{vα}, zalecić, polecić.

~able ^a, godny zalecenia. ~ation, zalecenie, polecenie ⁿ; letter of ~~, list polecający. ~atory ^a, zalecający, polecający.

recompense ^{vα}, wynagrodzić, kompensować. ~, wynagrodzenie ⁿ; zapłata, rekompensata ^f.

recompose ^{vα}, na nowo ułożyć, złożyć; uspokoić.

reconciliable ^a, pojednalny. ~e ^{van}, pojednać (się). ~iation, pojednanie ⁿ. ~atory ^a, pojednawczy. **recondite** ^a, ukryty, skryty; głęboreconduct ^{vα}, odprowadzić. [ki. **reconnoitre** ^{vα}, rekognoskować, badać, przepatrzyć.

reconquer ^{vα}, na nowo podbić, zdobyć. ~ [wnie.

reconsecrate ^{vα}, poświęcić ponownie.

reconsider ^{vα}, na nowo rozważyć. **reconversion**, ponowne nawrócenie..

record, spis, rejestr; dokument; protokół ^m. ~s pl., archiwum ⁿ; kronika ^f; dzieje pl. ~ ^{vα}, zapisywać (do aktów, do protokołu); wspominać; opowiadać. ~er, archiwista; registrator; syndyk ^m. ~office, archiwum ⁿ.

recount ^{vα}, przeliczać, ponownie liczyć; opowiadać po raz wtóry.

recourse, ucieczka ^f; odwołanie się ⁿ; rekurs ^m.

recover ^{van}, odzyskać; wyleczyć; przychodzić do zdrowia, do siebie. ~y, odzyskanie ⁿ; powrót ^m do zdrowia.

recreat ^a, podły, nikczemny; bojaźliwy, tchórzliwy. ~te ^{van}, pokrzepić (się); ożywić; zabawić (się), rozweselić (się). ~tion, pokrzepienie, orzeźwienie ⁿ; rozrywka ^f, wytchnienie ⁿ; rekreacja ^f. ~tive ^a, pokrzepiający, służący dla rozrywki.

recrement, odchód ^m; szumowiny pl.; żużle pl. ~al, ~itious ^a, odchodowy, żużlowy.

recriminate ^{vn}, wzajemnie się oskarżać. ~tion, wzajemne obwinienie.

recruit, wzmacnianie ⁿ; rekrut ^m; rekrutowanie ⁿ. ~ ^{van}, posilić, wzmacnić; odzyskać siły; zaciągać żołnierzy, rekrutować. ~ment, zaciąg ^m żołnierzy. ~

rectangular ^a, prostokątny. ~gle prostokąt ^m.

rectifiable ^a, dający się sprostować, poprawić. ~fication, sprostowanie, poprawienie ⁿ; rektifycyja ^f; (chem.) oczyszczanie ⁿ. ~fy ^{vα}, sprostować, poprawić; (chem.) oczyścić. ~lineal ^a, prostolinijny. ~tude, prawość, rzetelność ^f.

rector, rektor; naczelnik; proboscycz ^m. ~ial ^a, rektorski. ~ship, rektorstwo ⁿ. ~y, parafia; plebania ^f.

rectum, (anat.) kiszka odchodowa.

recumbency, leżenie w znak, wylegiwanie się; odpoczynek ^m. ~t ^a, opierający się, oparty; (fig.) polegający, usiąjący.

recuperation, odzyskanie ⁿ. **recur** ^{vn}, powracać; uciekać się do. ~rent, ~ring ^a, powrotny, powracający.

recurvation, zakrzywienie ⁿ.

recusancy, wzbranianie się ⁿ. ~ant ^a, nie przystający na co. ~~, wzbraniający się; nonkonformista. ~

red ^a, czerwony. ~, kolor czerwony. ~book, czerwona księga. ~breast, (orn.) czerwonogardł ^m. ~deer, płowa zwierzyna. ~den ^{van},

ponałować na czerwono; zaczerwienić się. ~dish ^a czerwonawy, ryzy. ~haired ^a rudowłosy. ~herring, śledz wędzony, bydlinek ^m. ~hot ^a rozpalony do czerwoności. ~lead, (chem.) minja f., okwas ^m ołówiu. ~letter-day, dzień świąteczny (w kalendarzu). ~ness, czerwoność f. ~nosed ^a, z czerwonym nosem. [nie.

redaction, redakcja f., redagowanie. reddition, zwrot ^m; oddanie ⁿ.

reddle, rubryka f. (kreda).

redeem ^v^a okupić, wykupić; powietować; powrócić, wynagrodzić.

~able ^a mogący być wykupionym, okupionym. ~er, wykupiciel; odkupiciel, zbawca ^m.

redeliver ^v^a zwracać; uwolnić. ~ance, ~y, zwrot ^m; zwrocenie; uwolnienie ⁿ.

redemand ^v^a żądać zwrotu czego.

redemption, odkupienie ⁿ; wykup ^m; wyzwolenie ⁿ. ~ory ^a wykupny; ~~ price, wykupne ⁿ.

redescend ^vⁿ znów schodzić, spuszczać się. [wrócenie ⁿ.

redintegration, wznowienie, przyredolence, przyjemny zapach.

~t ^a pachnacy, wonny.

redouble ^v^a, podwoić (się).

redoubt, (fort.) reduta f., szaniec polny.

redoubtable ^a groźny, straszny. ~ness, groźność, straszliwość f.

redound ^vⁿ służyć ku czemu; obfitować.

redraft, zwrot ^m traty, wekslu.

redress, poprawa f., naprawienie ⁿ (krzywdy); zadość uczynienie ⁿ; odwet ^m. ~ ^v^a poprawić, naprawić; zadość uczynić. ~ive ^a naprawiający, . zadość czyniący.

~less ^a niepoprawny.

reduce ^v^a, sprowadzać, doprowadzić; zmniejszyć, uszczuplić; zamieścić; (mil.) degradować; ujarzmić, podbić. ~tion, przywiedzenie, doprowadzenie; zmniejszenie, zniżenie; zamienienie; uja-

rzmienie ⁿ. ~tive ^a doprowadzający; zmniejszający.

redundance, wielka obfitość, nadmiar ^m; rozwlekłość f. ~ant ^a obfitujący nad potrzebę; rozwlekły.

reduplicate ^v^a, podwoić. ~tion, podwojenie ⁿ. ~tive ^a podwajający; ponawiający.

re-echo, odbijanie się echa. ~ ^vⁿ, odbijać się, rozlegać się.

reed, trzcina f.; munsztuczek ^m (u oboju etc.), piszczałka; fujarka f.

~ed ^a zarosły trzcina. ~grass, (bot.) turzyca f. ~y ⁿ trzecinowy.

reedify ^v^a przebudować, odbudować. [ło)

redit ^v^a ponownie wydać (dzier-

reef, rafa f., skała podwodna.

reek, dym, opar; bróg, stóg ^m siana. ~ ^vⁿ, dymić się, parować.

~y ^a zadymiony, zakopcony.

reel, motowidło ⁿ; taniec szkocki. ~ ^v^a, matać, nawijać; chwiać się, zatacać.

re-election, ponowny wybór. ~eligible ^a mogący być ponownie obranym. ~enact ^v^a ponownie uchwalić.

re-enfore, vid. reinforce. ~enter ^v^a, znowu wejść, wstąpić. ~esta-

ablish ^v^a ponownie ustalić. ~esta-

blishment, przywrócenie.

reeve, sołtys, wójt ^m.

reexamination, powtórne egzaminowanie; ponowne badanie.

reflect ^v^a, posiłek ^m; pokrzepienie ⁿ. ~ive ^a pokrzepiający. ~ory, refektarz ^m.

refer ^v^a, odsyłać, wskazać; odnosić się, odwołać się; zwrócić się do kogo; tyczyć się. ~ee, pośrednik ^m, sędzia polubowny.

~ence, odesłanie ⁿ; odsyłacz ^m; powołanie się, odwołanie się ⁿ; wykaz ^m; in ~~ to, względem, co się tyczy. ~endary, referendarz ^m.

refine ^v^a, oczyszczać (się); rafinować; oglądać (się), wykształcić, wysubtelnić. ~ment, rafinowanie; oczyszczenie ⁿ; polar ^m subtelność f. ~r, oczyścieł ^m

refit *v^a* naprawić, wyreparować; wyszykować.

reflect *v^a*, (*fiz.*) odbijać (się); rozważyć, rozmyślać, zastanawiać się. ~ent ^a odbijający (się). ~ion, odbicie, załamywanie się " światła; odblask ^m; rozwaga f, zastanowienie ^m; nagana f. ~ive, odbijający; rozważny. ~or, reflektor; rozmyślacz ^m.

reflex, (*fiz.*) odbicie się " promieni światła, refleks ^m. ~ ^a odgięty, zwrócony w tył. ~ibility, (*fiz.*) własność f odbijania się. ~ible ^a, (*fiz.*) odbijający się, załamujący się. ~ive ^a odbijający, mający związek z przeszłością.

refluent ^a odpływający, spływa-

reflux, odpływ ^m. [jacy.]

reform, przekształcenie ⁿ; reforma f. ~ *v^a*, przekształcać; reformować, naprawiać; na nowo utworzyć, uformować. ~ation, przekształcanie, zaprowadzenie zmian (ulepszeń), reformacja f. ~er, reformator ^m.

refound *v^a* przetapiać.

refract *v^a*, łamać (promienie światła). ~ion, łamanie się " światła. ~ive ^a sprawiający łamanie się promieni. ~oriness, oporność, krnabrność f. ~ory ^a oporny, krnabrny. [odparty].

refragable ^a mogący być zbitym, refrain, refren ^m; śpiewka f. ~ *v^a*, powściągnąć (się), powstrzymać (się).

refrangibility, łamliwość (promieni) f. ~ble ^a łamiący się (o świetle).

refresh *v^a* odświeżyć, odnowić; pokrzepić; ochłodzić. ~ment, odświeżenie; pokrzepienie ^m; ulga w bólu; zakaska f.

refrigerant ^a chłodzący. ~~; środek, napój chłodzący. ~te *v^a*, chłodzić, ochładzać. ~tion, ochłodzenie ^m. ~tory ^a ochładzający. reft, szpara, szczelina f.

refuge, ucieczka f. schronienie ⁿ.

przytułek ^m. ~gee, wychodźca, tułacz ^m.

refulgence, blask ^m, jasność f. ~t ^a błyszczący, jaśniejący.

refund *v^a* zwrócić, oddać (pieniądze), spłacić.

refusal, odmowa f; prawo " wyboru. ~e ^a odrzucony; podły.

~e, wybiorki, wyrzutki pl. ~e *v^a*, odmówić, nie przyjąć; odrzucić.

refutation, zbiecie, odparcie " dowodów. ~e *v^a* zbijać (dowody).

regain *v^a* odzyskać.

regal ^a królewski. ~ia pl. prawa i przywileje królewskie; regalia, oznaki pl. godności królewskiej.

regale *v^a* uczestować, ufeutować.

~ment, przyjęcie, fetowanie ?.

regard, wzrok ^m, spojrzenie ^m; baczanie ^m; wzglad ^m; poważanie ^m.

with ~ to, pod względem czego.

~ *v^a* patrzeć, pozierać; zwracać uwagę, mieć wzglad; szanować; tyczeć się. ~ful ^a uważny, baczy. ~less ^a niebaczny, nieuwazny.

regatta, wyścig ^m na łodziach.

regency, rejencja f, rządzenie ^m.

~t, regent; rządziec ^m. ~tship, urząd ^m rejenta, władza panująco; rejencja f.

regenerate *v^a* odrodzić. ~te ^a, odrodzony.

~teness, stan ^m odrodzenia. ~tion, odrodzenie ⁿ.

regermina *vⁿ* wschodzić ponownie, puszczać ponownie kiełki. ~tion, wschodzenie ⁿ; kiełkowanie ponowne.

regicide, królobójstwo ^m; królobójca ^m.

regiment, pułk; zarząd ^m; władza f. ~al ^a pułkowy. ~als pl. mundur ^m. [świata].

region, strona, okolica; strona f

register, spis, wykaz; rejestr ^m.

~er *v^a* zapisać, zarejestrować.

~rar, registrator ^m. ~ration, wciąganie ⁿ do akt. ~ry, prowadzenie ⁿ spisów, wykazów;

wpisywać w rejestr.

regnant ^a panujący; przeważający.
 regorge ^{vā} wypluwać; pochłonąć.
 regrant ^{vā} znowu udzielić.
 regress, ~ion, powrót ^m. ~ ^{vn}, powracać. ~ive ^a powrotny.
 regret, żal; smutek ^m. ~ ^{vā} żałować; pożałować. ~ful ^a żałosny.
 ~fully ^{ad} z żalem, niechętnie.
 ~table ^a pożałowania godny.
 regul||ar ^a prawidłowy, regularny; pilnujący się czasu, porządny; zupełny. ~~ zakonnik; żołnierz ^m (wojsk regularnych). ~arity, prawidłowość, regularność ^f. ~ate ^{vā} uregulować, uporządkować; załatwiać (interes); przepisać, zalecić. ~ation, uporządkowanie, uregulowanie ⁿ. ~ator, kierownik; regulator ^m (przyrząd).
 regurgitate ^{vān} wyrzucić; wylać, wysypać się. ~tion, wyrzucanie; połykanie ⁿ.
 rehabilita||te ^{vā} przywrócić do czci i mienia, rehabilitować. ~tion, przywrócenie do czci i mienia.
 rehear ^{vā} ponownie przesłuchać.
 ~sal, powtarzanie ⁿ (posłyszaniego); repetycja, próba ^f. ~se ^{vā}, powtórzyć; odegrać dla próby.
 reign, pauowanie ⁿ. ~ ^{vn}, panować, rządzić, królować.
 reim||burse ^{vā} odpłacić, spłacić; wynagrodzić, odszkodować. ~bursement, odpłata, spłata ^f; odszkodowanie ⁿ. ~port ^{vā}, ponownie przywozić, dowozić. ~pression, przedrukowanie ⁿ; przedruk ^m. ~print ^{vā} przedrukować, robić przedruk.
 rein, leje, cugiel ^m. ~ ^{vā} trzymać na wodzy, hamować.
 reindeer, (zo.) renifer ^m.
 rein||force ^{vā} wzmacnić, posiłkować. ~forcement, wzmacnienie, posiłkowanie ⁿ.
 reins pl., (anat.) nerki ^{pl}.
 re-in||sert ^{vā} ponownie umieścić.
 ~state ^{vā} dać w posiadłość ponownie. ~surance, ponowne ubezpieczenie się.

reitera||te ^{vā} powtórzyć, ponowić. ~tion, powtarzanie ⁿ.
 reject ^{vā} odrzucić; nieprzyjąć. ~able ^a zasługujący na odrzucenie. ~ion, odrzucenie; nieprzyjęcie ⁿ.
 rejoic||e ^{vna} cieszyć się; ucieśzyć, uradować. ~ing, ucieśzenie ⁿ.
 rejoin ^{vān} znów połączyć, złączyć (się); odrzec. ~der, odpowiedź ^f.
 rejudge ^{vā} ponownie sadzić.
 rejuvenescense, odmłodnienie ⁿ.
 rekindle ^{vā} ponownie zapalić.
 relapse, (med.) recydywa ^f, powrót ^m. ~ ^{vn} ponownie wpadać, ponownie dostawać choroby.
 relat||e ^{vān} opowiadać, zdawać sprawę; ściągać się do, odnosić się do. ~er, opowiadacz ^m. ~ion, stosunek, związek; krewny ^m, krewna ^f; zdanie ^f sprawy; opowieść ^f. ~ionship, pokrewieństwo, powinnowactwo ⁿ. ~ive ^a odnośny, względny, odnoszący się do.
 relax ^{vān} popuścić, zwolnić, osłabić; dać wytchnienie; słabnąć, zwolnić. ~ation, zwolnienie, osłabienie ⁿ; folga; rozrywka ^f.
 relay, przeprząg ^m (kon).
 release ^{vā} popuścić (sznurka), zwolnić; uwolnić, wypuścić; złagodzić. ~, ~ment, uwolnienie; odstąpienie od swych praw, wyzwolenie, zwolnienie ⁿ. ~r, wyzwalający.
 relega||te ^{vā} usuwać, wydalać. ~tion, wydalenie ⁿ (z miejsca).
 relent ^{vn}, złagodnić, zmiekczyć się, topnieć. ~less ^a nieugięty, stały; nielitościwy.
 relevant ^a pomocny, pomagający; stosowny.
 reli||able ^a pewny, niezawodny. ~ance, poleganie ⁿ; zaufanie ⁿ.
 relic, resztki, pozostałość; reli-relict, wdowa ^f. [kwia ^f.
 relief, ulga; pomoc ^f, dopomożenie; luzowanie ⁿ (straży); wypukłość (rzeźby); odsiecz ^f.
 relieve ^{vā} ulżyć; pomagać; uwoł-

nić, oswobodzić; luzować, zmieniać (wartę); przybyć na odsiecz.
relievo, płaskorzeźba f.

religion, religia; bogobojność f.
~onist, fanatyk religijny. ~ous ^a, religijny, bogobojny; zakonny.
~ousness, religijność, pobożność f.

relinquish ^v^a porzucić, zostawić;
odstać; zaniechać. ~ment,
porzucenie; odstąpienie; zaniechanie ?

reliquary, relikwiarz ?

relish, smak, gust; przedsmak ?;
upodobanie, przyjemność f. ~van
dodawać smaku; lubić co, mieć
w czem upodobanie; podobać się;
trącić czem. ~able ^a smaczny.
reluctance, ~ant, wstęp ?, od-
raza, niechęć f. ~ant ^a niechętny,
wstępny; opierający się.

rely ^vⁿ polegać na kim lub na
czem.

remain ^vⁿ pozostawać; być. ~der,
reszta, pozostałość; szczegół ?.
~ing, pozostały. ~ings pl., (fig.)
prochy, popioły pl.

remake ^v^a ponownie zrobić.

remand ^v^a odesłać; przywołać;
znów zażądać.

remark, uwaga, notatka f. ~ ^v^a
zaważyć, zrobić uwagę; spostrzędz.
~able ^a godny uwagi, osobliwy.
~ableness, osobliwość, zna-
czność f.

remarry ^v^a ponownie się ożenić.

remediable ^a zapobieżny; ule-
czalny. ~diableness, zaradność,
zapobiegliwość f. ~dy, lekarstwo ?;

środek ?. ~dy ^v^a wyleczyć, za-

remelt ^v^a przetapiać. [pobiedz.

remembler ^v^a pamiętać, przypo-
minać sobie. ~rance, przypo-

mnenie, wspomnienie ?; ~rance-
book, notatnik ?.

~rancer, przypominacz ?; sekretarz izby skarbowej.

[przestroga f.

remind ^v^a przypomnieć. ~er,
reminiscence, wspomnienie ?; re-

miniencya f.

remiss ^a niedbały, opieszały, nie-
spory. ~ible ^a odpuszczalny, od-
pustny. ~ion, odesłanie; odpu-
szczanie, przebaczenie ?.

~ness, niedbałość, opieszałość f.

remit ^v^a, odsyłać; uwalniać; da-
rować, przebaczać; przesyłać;
osłabniać; złagodnieć. ~ment,
vid. remission. ~tance, przesła-
nie ?; rimessa f. ~ter, ten kto
przesyła (pieniądze); przebacza-
jący. [zostałość, reszta f.

remnant ^a pozostały. ~, po-
remodel ^v^a przekształcić, prze-
robić.

remonstrance, przedstawienie ?;
przestroga f, napomnienie. ~ant ^a
upominający. ~~ dający napo-
mnienie. ~ate ^v^a uwagi czy-
nić; przekładać, przedstawiać.

remorse, zgryzota f sumienia.
~ful ^a skruszony.

remote ^a odległy, daleki, obcy.

~ness, odległość f, oddalenie ?.

remount ^v^a znowu siadać na
koń; znowu wchodzić na górę.

removable ^a odwoalny, odsu-
walny. ~al, oddalenie, usunię-
cie ?; przeprowadzka; transloka-
cya f; odwołanie ?.

~e, przeniesienie na inne miejsce,
translokacja f; zmiana miejsca; wyjazd ?;
potrawa zebrana ze stołu. ~e ^v^a
oddalić, usunać, odwołać; prze-
nieść; wynieść; sprzątać.

remuneration ^v^a wynagrodzić.

~tion, wynagrodzenie ?; nagroda f.

~tive, ~tory ^a nagradzający;
będący nagrodą.

renal ^a nerkowy.

renard, (w bajkach) lis ?.

renascency, odrodzenie ?.

~ent ^a odradzający się, na nowo się roz-
wijający.

rencounter, spotkanie; starcie ?;
potyczka f. ~ ^vⁿ spotkać się;
uderzyć na siebie. [rozerwać.

rend ^v^a rozdzierać, poszarpać;
render ^v^a zwracać, oddawać; ro-
bić; okazać, wyświadczenie; tło-

maczyć; <i>to ~ reasons</i> , podać powód; <i>to ~ thanks</i> , złożyć dzięki, podziękować.	repartee, szybka i dowcipna odpowiedź. [lacya].
rendezvous, umówiona schadzka, miejsce umówione. ~ <i>vna</i> , zejść się; zgromadzić (się).	repast, jedzenie? (obiad lub kolacja). repay <i>vα</i> , odwdzięczyć się; powtórnie zapłacić. ~ment, odpłata?, (oddanie) wet za wet.
renegade, ~do, renegat, odstępca; zbieg?.	repeal, zniesienie, uchylenie; odwołanie? ~ <i>vα</i> , uchylić, znieść; odwołać.
renew <i>vα</i> , wznowić, odnowić; powtórzyć. ~able <i>α</i> , dający się odnowić. ~al, wznowienie, odnowienie?.	repeat, powtórzenie? ~ <i>vα</i> , powtarzać. ~edly <i>ad</i> , niejednokrotnie. ~er, powtarzacz; repetier? (zegarek).
reniform <i>α</i> , nerkowaty.	repel <i>vα</i> , odepchnąć, odtrącić; odpędzić; sprzeciwiać się, oddziaływać. ~lent, odtrącający, odpychający.
reniten cy, opór, upor? niechęć?, wstret? ~ <i>α</i> , opierający się, oddziałujący. [runnet].	repent <i>vān</i> , żałować. ~ance, żal?, skrucha?, ~ant <i>α</i> , żałujący.
rennet, reneta <i>f</i> (jabłko), vid.	repeople <i>vα</i> , znów zaludnić.
renounce <i>vα</i> , wyrzec się. ~, renons (w kartach). ~ment, wyrzeczenie się, odstąpienie? od czego.	repercussion, odbicie, powtarzanie? tych samych tonów. ~ive <i>α</i> , odbijający.
renovalte <i>vα</i> , odnowić. ~tion, odnowienie? ~tor, odnowiciel?.	repertory, skarbiec; repertoar; wykaz? [cya <i>f</i>].
renown, sława?, imię? ~ed <i>α</i> , sławny.	repetition, powtórzenie?, repety-
rent, rysa, szpara <i>f</i> ; czynsz ^m , renta <i>f</i> , komorne?. ~ <i>vα</i> , wynajmować; brać w dzierżawę. ~al, ~roll, księga czynszowa, księga dochodów. ~er, dzierżawca, czynszownik?.	repine <i>vñ</i> , troskać się; żałować.
rentering, zesztukowanie?, szew?.	replace <i>vα</i> , znowu na swem miejscu postawić; przenieść (dać inną posadę); zastąpić. [drzewa].
renunciation, zrzeczenie się?.	replant <i>vα</i> , przesadzać (rośliny i
reobtain <i>vα</i> , znów otrzymać, odzyskać. [ganizować	replenish <i>vα</i> , napełniać.
reorganize, przekształcić, reorganify <i>vα</i> , znów uspokoić.	replete <i>α</i> , napełniony, pełen cze- go. ~tion, napełnienie; przepełnienie? ~vin, ~vy <i>vα</i> , zwró- cić zagrabiony majątek.
repack <i>vα</i> , zapakować powtórnie.	replication, odpowiedź, replika <i>f</i> .
repair, naprawa, reparacya <i>f</i> ; le- gowisko?; out of ~, w złym stan- nienie. ~ <i>vān</i> , naprawiać, naprawać; odszkodować, wynagrodzić; udać się (gdzie). ~er, naprawiacz?.	reply, odpowiedź <i>f</i> . ~ <i>vα</i> , odpo- wiedzieć; odrzec. [wnie.
repara ble <i>α</i> , dający się poprawić; odzyskać. ~tion, naprawienie?.	repolish <i>vα</i> , wypolerować pono-
reparacya <i>f</i> ; powetowanie? ~tive <i>α</i> , wynagradzający; mażący winę. ~~ , wynagrodzenie, zadośćuczynienie?.	report, wieść, pogłoska <i>f</i> ; spra- wozdanie? rapport ^m ; sława <i>f</i> ; wystrzał? ~ <i>vān</i> , ogłosić, opowie- dzieć; raportować, meldować; zawiadamiać; odpowiedzieć. ~er, sprawozdawca, reporter?.
	repos al, kładzenie; poleganie? na kim. ~e, spoczynek, odpo- czynek, spokój? ~e <i>vān</i> , poło- żyć spać; odpoczywać; polegać,

pokładać uuność. ~edness, spokój ^m. ~it ^{vα}, złożyć (w bezpieczeństwie miejscu). ~ition, złóżenie; zwrot ^m, powrócenie. ~itory, rskład ^m, miejsce schowania; repozytorium ⁿ.

epossess ^{vα}, znów objąć (w posiadanie), posiąść.

reprehend ^{vα}, strofować, karcić. ~sible ^a, naganny, karygodny. ~sion, strofowanie, zgromienie. ~sive ^a, strofujący, gromiący.

represent ^{vα}, przedstawiać, przekładać; opisywać, wyobrażać; zastępować, reprezentować kogo. ~ant, przedstawiciel, reprezentant ^m. ~ation, przedstawienie; zastępstwo. ~ative ^a, przedstawiający; zastępujący. ~~ wyobrażenie; zastępca, przedstawiciel ^m.

repress ^{vα}, stłumić; poskromić. ~ion, poskromienie; ucisk ^m. ~ive, uciskający, poskramiający. reprieve, odroczenie. ~, odroczyć spełnienie wyroku.

reprimand, nagana, bura ^f. ~, zganić; zbuczyć. [druk ^m. reprint ^{vα}, przedrukować. ~, przerepris^{als} *pl.*, odwet ^m; represalia *pl.* ~e, powtórzenie; odwet ^m. reproach, wyrzut, zarzut; wstyd ^m, hańba ^f. ~, czynić zarzuty, wyrzucać co komu; obwiniać. ~able ^a, karygodny, naganny. ~ful ^a, pełen winy, naganny; obelżywy.

reproba^{te} ^a, podły, nikczemny. ~te, niegodziwiec, niecnota ^m. ~te ^{vα}, porzucić, potępić; nie uznać. ~tion, odrzucenie, potępienie.

reprodu^{ce} ^{vα}, odtworzyć, reprodukować. ~ction, odtworzenie.

reproof, zarzut ^m, nagana ^f.

reprov^{able} ^a, naganny. ~e ^{vα}, wyrzucać, zganić, strofować; zgromić.

[~, płaz, gad ^m. reptile ^a, pełzający, czołgający.

republic, rzeczpospolita ^f. ~an ^a, republikański. ~an, republikanin ^m.

republish ^{vα}, wydać nowe wydanie.

repudia^{ble} ^a, wzgardliwy, na wzgarded zasługujący. ~te ^{vα}, oddalić, porzucić (żonę). ~tion, oddalenie, porzucenie.

repugn ^{vβ}, mieć niechęć, wstręt. ~ance, sprzeczność ^f; wstręt ^m, niechęć ^f; opór ^m. ~ant ^a, sprzeczny; antypatyczny; uporny.

repul^{se}, odparcie ^m; odmowa ^f, odprawa z niczem. ~se ^{vα}, oderwać, odbić; odmówić. ~sion, odparcie, odbicie; odprawa ^f, odmowna odpowiedź. ~sive ^a, odierający, odbijający; wstrętny. repurchase ^{vα}, odkupić, na nowo kupić.

reputable ^a, szanowany. ~ation, ~e, poszanowanie; dobre imię, reputacja ^f. ~e ^{vα}, uważa za.

request, żadanie ⁿ; prośba ^f; po- pyt ^m. ~, żądać, prosić. ~er, zanoszący prośbę, suplikant ^m.

requiem, rekwiem ^m, msza żałobna (śpiewana).

requir^{able} ^a, wymagalny, potrzebny. ~e ^{vα}, żądać, wymagać; potrzebować.

requisi^{te} ^a, potrzebny, wymagany. ~te, rzecz potrzebna, niezbędna; potrzeba ^f. ~tion, żądanie, wymaganie; rekwizycja ^f.

requit^{al}, odpłata ^f, odwet ^m. ~e ^{vα}, odpłacić, odwdzięczyć się, odwzajemnić.

resale, odprzedanie ⁿ.

resalute ^{vα}, ponownie się kłańać.

rescind ^{vα}, odciąć; skasować, obalić. ~ssion, odcięcie; skasowanie, obalenie ⁿ.

rescript, reskrypt ^m, rozporządzenie; rescue, uwolnienie, wybawienie, uratowanie; odbicie ⁿ jeńca. ~ ^{vα}, uwolnić, wyzwolić, uratować.

research, poszukiwanie; badanie, dociekanie. ~ ^{vα}, badać, poszukiwać.

reseat ^{vα}, ponownie posadzić.

reseda, rezeda ^f.

reseize *vñ* ponownie ująć, zabrać.
resembl||ance, podobieństwo *f*; wi-

zerunek *m*. ~e *vñ*, być podobnym.
resent *vñ* wziąć za złe, czuć urazę;
 pomścić się. ~ful *a*, obraźliwy;

mściwy. ~ment, obraźliwość,
 mściwość *f*.

reser||vation, przechowanie; skro-
 mność, powściągliwość *f*; zastrze-
 żenie *n*. ~ve, zapas *m*; (*mil.*) re-
 zerwa; ostrożność *f*; wyjątek *n*;
 skromność *f*. ~ve *vñ*, zachowy-
 wać, zatrzymywać; zastrzegać,
 zawarować. ~vedness, powścią-
 gliwość, skromność *f*. ~voir, zbior-
 nik *m*.

resettle *vñ*, przywrócić; na nowo
 uspokoić. ~ment, przywrócenie;
 uspokojenie *n*.

resid||le *vñ* stale mieszkać, prze-
 bywać. ~ence, miejsce pobytu;
 przebywanie *n*; rezydencja *f*. ~ent *a*,
 mieszkający; rezydujący. ~~ , re-
 zydent *m*, agent dyplomatyczny.
 ~entiary *a*, zamieszkały. ~~ ,
 proboszcz mieszkający w swej
 parafii. ~ual, ~uary *a*, pozostały,
 resztujący. ~ue, ~uum, reszta,
 pozostałość *f*.

resign *vñ*, wyrzec się, zrzec się;
 ustąpić; *to ~ oneself*, poddać się.
 ~ation, zrzeczenie; ustąpienie;
 poddanie się *n* (losowi, woli Bo-
 żej). [cie *n*. ~t *a*, odskakujący.

resilien||cy, odskakiwanie, odbi-
 resin, żywica *f*. ~ous *a*, żywiczny.

resist *vñ*, stawiać opór, sprzeci-
 wić się. ~ance, opór *m*. ~ibility,
 odporność *f*. ~ible *a*, odporny.

~less *a*, nieodporny, nieodparty.

resolut||e, stanowczy, śmiały, re-
 zolutny. ~eness, stanowcość,
 odwaga *f*. ~ion, postanowienie *n*,
 uchwała *f*; odpowiedź stanowcza;
 rozwiązańe *n*; stanowcość *f*.

resolv||able *a*, rozwiązalny, roz-
 twarzalny. ~e *vñ*, rozpuścić (się),
 rozwiązać; rozstrzygnąć; zdecy-
 dować się; *to ~e on, upon*, posta-
 nowić, umyślić. ~e, decyzja *f*,

postanowienie *n*; rezolucja *f*. ~ed-
 ness, zdecydowanie (się) *n*. ~ent,
 środek rozpuszczający.

resonan||ce, oddźwięk, odgłos *m*.
 ~t *a*, odbijający się (o głosie),
 oddźwięczający.

resorbent *a*, pochłaniający.

resort, zgromadzenie *n*, zjazd *m*,
 odwiedzanie *n*; ucieczka *f* (do ko-
 go). ~ *vñ*, uciekać się do; od-
 wiedzać; udać się (dokąd).

resound *vñ*, odbijać się głosem; od-
 bijać głos, rozbaczewać. [nek *m*].

resource, środek (ratunku), ratu-
 respect, poważanie, uszanowanie *n*;
 względ *n*; *in some ~*, pod pewnym
 wzgledem; *with ~ to*, ze względu
 na. ~ability, zacność *f*, zasługi-
 wanie *n* na szacunek. ~able *a*,
 poważany, godny szacunku. ~ful *a*,
 pełen uszanowania. ~fulness,
 poszanowanie *n*, szacunek *m*. ~ive *a*,
 odnośny, względny; odpowiedni,
 szczególny. ~ively *a*, odnośnie,
 względnie; szczególnie.

respir||ation, oddychanie; odpo-
 czeście *n*. ~atory *a*, oddechowy.
 ~e *vñ*, oddychać; odetchnąć, od-
 począć; wdychać.

respite, zawieszenie *n* (wyroku);
 przerwa *f*; wypoczynek *m*. ~ *vñ*,
 odroczyć, zawiesić; pozwolić wy-
 tchnąć. [~t *a*, błyszcący.

resplenden||cy, blask *m*, świetność *f*.
respon||d *vñ*, odpowiadać, odpo-
 wiedzieć. ~dent, odpowiadający
 (komu lub za co). ~se, odpo-
 wiedź *f*; responsoriuni *n*. ~sible *a*,
 odpowiedzialny. ~sibility, ~si-

biness, odpowiedzialność *f*. ~si-
 ve *a*, odpowiadający, odpowiedni.
rest, wypoczynek; sen; punkt *m*

oparcia *n*; pauza; reszta *f*; *for the*
 ~, zresztą. ~ *vñ*, spoczywać;
 spać; uspokoić się; zasadzać się
 na; pozostawać; położyć spać;
 opierać na. ~ful *a*, odpoczywa-
 jący, spokojny. ~less *a*, niespo-
 kojny, bezsenny. ~lessness, bez-
 senność *f*; niepokój *m*.

restitution, przywrócenieⁿ; restytucja^f.

restive^a, uparty, kroñbrny; narowisty (koñ). ~ness, narowistość^f (konia); upór^m.

restorable^a, mogący być przywróconym. ~ation, przywrócenieⁿ; ~ative^a, przywracający; umacniający. ~e^{vα}, przywrócić, zwrócić; wzmacniać, krzepić.

restrain^{vα}, powściągnąć, pówstrzymywać. ~t, powściąganie, tamowanie; ograniczenieⁿ; zakaz^m; wzbronienieⁿ.

restrict^{vα}, ścieśnić, ograniczyć. ~ion, ograniczenieⁿ; ścieśnienieⁿ. ~ive^a, ścieśniający, ograniczający; ciągający (med.).

result, odskok; skutek; wynik; (ostateczny) wypadek, rezultat^m. ~vn, wynikać, wypływać, być skutkiem; nastąpić.

resumable^a, mogący być na nowo odebranym. ~e^{vα}, odebrać, brać z powrotem; rozpoczęć, zacząć na nowo; dalej prowadzić; streścić. ~ption, odebranieⁿ.

resurrection, zmartwychwstanieⁿ. **resuscitate**^{vα}, wskrzeszać; wzniecić. ~tion, wskrzeszenieⁿ.

retail, drobny handel. ~vα, zajmować się drobnym handlem. ~er, sklepikarz, kramarz^m.

retain^{vα}, wstrzymać, zatrzymać, utrzymać. ~er, klient, dependent^m.

retake^{vα}, odebrać, zdobyć.

retaliate^{vαn}, oddać wet za wet, zemścić się. ~tion, odwet^m; zemsta^f.

retard^{vα}, opóźniać; zatrzymywać; hamować. ~ation, ~ment, opóźnienieⁿ; przeszkoda^f.

retch^{vn}, zbierać się na womity.

retention, zatrzymanie, przywłaszczenieⁿ; pamięć^f. ~ve^a, zatrzymujący; pamiętny. ~veness, zdolność^f zatrzymywania (w pamięci).

reticence, zamilczenieⁿ; ~t^a, milczący.

reticule, siateczka, siatka^f. ~cular, ~culate^a, siatkowy. ~na, siatkówka^f.

retinue, świta^f, orszak^m. **retirade**, (fort.) schrona^f. ~e^{vna}, cofnąć (się); odejść; udać się na spoczynek; wycofać z obiegu (wedges). ~ed^a, samotny; wycofany z kursu; dymisyonowany. ~edness, samotność, odludność^f. ~ement, usunięcie; zacięzeⁿ; samotność^f.

retort, szybka i mądra odpowiedź; odcięcie sięⁿ; retorta^f. ~vari, odsunąć; odciąć się, odpowiedzieć.

retouch^{vα}, ponownie dotknąć, wykończyć obraz, retuszować.

retrace^{vα}, iść śladem; śledzić początku.

retract^{vα}, odwołać (swe słowa). ~ation, ~ion, odwołanieⁿ (słów swoich etc.).

retreat, odwrot^m; ustronie, schronienie; zaciszeⁿ. ~vn, być w odwrocie; ustępować, usunąć się (od czego).

retrench^{vαn}, obciążć, uciąć; ograniczyć (się). ~ment, ucięcie; ograniczenie, zmniejszenieⁿ (rochódów).

retributte^{vu}, wynagrodzić, zapłacić, oddać. ~tion, wynagrodzenieⁿ; odpłata, zapłata^f. ~tory^a, odpłacający, odpłatny.

retrievable^a, odzyskalny, dający się powtować. ~e^{vα}, odnaleść, odzyskać; powtować.

retroaction, działanieⁿ wstecz. ~ive^a, działający, obowiązujący wstecz.

retrocede^{vαn}, ustępować, odstąpić; cofać się. ~ssion, cofanie się.

retrogradation, cofanie się wstecz. ~e^a, wsteczny. ~e^{vν}, cofać się, iść rakiem, wstecz.

retrogression, chodzenieⁿ rakiem; cofanie się wstecz.

retrospect, rzut oka na prze-

- szłość, w tył. ~ive α , oglądający się po za siebie; wstecz obowiązujący.
- return, powrót; zwrot m , zwrócenie n (czego); nagroda f ; zysk m ; odpowiedź f ; doniesienie $? in \sim$, nawzajem. ~ $v\alpha n$, zwrócić, powrócić się; wrócić się; odpowiadać; donosić; *to ~ thanks*, podziękować. ~able α , zwrotny, powrotny. ~ing, powrót m . ~ticket, bilet powrotny; bilet objazdowy.
- reunion, przyłączenie, złączenie; zgromadzenie, zebranie $? \sim te v\alpha n$, znów złączyć (się).
- reveal $v\alpha$, wyjawić, wykryć.
- reveille, (*mil.*) pobudka ranna.
- revel, hulanka, pijatyka f ; bankiet m . ~ $v\alpha n$, hulać, ucztaować, bankietować. ~ler, biesiadnik, hulaka m (nocny). ~ry, huczna zabawa, bankietowanie n .
- revelation, objawienie, wykrycie n .
- revendicate $v\alpha$, żądać zwrotu, od-bierać.
- revenge, zemsta f ; rewanż, odwet m . ~ $v\alpha$, zmścić się, mścić się. ~ful α , mściwy. ~ness, mściwość f .
- revenue, dochód; plon m , intrata f . ~cutter, statek strażniczy.
- reverberant α , odbijający. ~te $v\alpha n$, odbijać (się). ~tion, odbijanie n (promieni, głosu). ~tory α , odbijający.
- reverle $v\alpha$, czcić, poważyć. ~ence, poważanie $? ukłon m , wielebność f (tytuł). ~ $v\alpha$, czcić, szanować. ~end α , wielebny; *Most ~~, przewielebny; Right ~~, (wielce) wielebny.* ~ent, ~ential α , pełen uszanowania, unizony. ~er, czciciel m .$
- reversal, skasowanie wyroku. ~e, zmiana f (losu, szczęścia); odwrotna strona; przeciwieństwo $? \sim e v\alpha$, przewrócić, obalić; zmienić. ~ed α , przewrócony, wywrócony. ~less α , niepowrotny, nieodwoalny. ~ible α , mogący być obalonym. ~ion, prawo n dziedziczenia; sukcesya f .
- revert $v\alpha n$, odwrócić (się); dostać się, przypaść. ~ible α , powrotny.
- revest $v\alpha$, ponownie przydziąć.
- review, pogląd; przegląd m , rewizja; recenzja, krytyka f . ~ $v\alpha$, przeglądać; krytykować, napisać recenzyę; robić przegląd. ~er, recenzent, krytyk; inspektor m .
- revile $v\alpha$, lżeć, znieważyć.
- revis \parallel al, przejrzenie, przeglądanie $? \sim e$, przejrzenie $? druga korekta. ~e $v\alpha$, przejrzeć, przeglądać. ~er, rewizor; korektor m . ~ion, przepatrywanie $? rewizja f$.$
- revisit $v\alpha$, znów odwiedzić.
- reviv \parallel al, ożywienie, wskrzeszenie $? \sim e v\alpha n$, ożyć; ożywić, wskrzesić.
- revoca \parallel ble α , odwoławny, odmienny. ~bleness, odwoławność f .
- ~tion, odwołanie $? \sim t$
- revoke $v\alpha n$, odwołać; skasować. ~ment, odwołanie $? \sim m$.
- revolt, bunt m , powstanie; oderwanie się, odłączenie się $? \sim v\alpha n$, zbuntować (się).
- revolution, obieg, obrót m ; gwałtowna zmiana, rewolucja f . ~ary α , rewolucyjny, dążący do przewrotu. ~ist, rewolucjonista m . ~ize $v\alpha$, rewolucjonizować, pobudzać do powstania.
- revolve $v\alpha n$, przewracać, obracać; rozważyć; obracać się, kręcić się. ~r, rewolwer m .
- revuls \parallel ion, (*med.*) ściaganie (humorów); odwodzenie, zatrzymanie $? \sim ve \alpha$, (*med.*) odciągający.
- reward, nagroda, zapłata f , wynagrodzenie $? \sim v\alpha$, wynagrodzić, zapłacić. ~er, nagrodziciel m .
- rhapsod \parallel ical α , rapsodyczny, urywkowy. ~y, urywek poematu, rapsod; ułamek m , łatanina f .
- rhetoric, retoryka f ; krasomówstwo $? \sim al \alpha$, retoryczny, krasomówczy. ~ian, nauczyciel wymowy, retor m .
- rheum, (*med.*) wydzielina śluzo-

wata. **~atic** α reumatyczny.
~atism, romatyzm; gościec m° .
rhinoceros, (*zo.*) nosorożec m° .
rhomb, (*mat.*) czworobok podłużny, romb m° . **~ic** α rombiczny.
~oid, (*mat.*) romboid, czworobok m° o nierównych bokach i kątach.
rhubarb; (*bot.*) rabarbar m° .
rhym \ddot{e} , rym m° . **~e van**, rymować (sieć), **~er**, **~ster**, wierszokleta m° .
rhythm, ruch miarowy, rytm; wiersz m° . **~ical** α miarowy, rytmiczny.
rib, żebro n° . **~bed** α żebrowaty.
~wort, (*bot.*) babka zaostrona.
ribald, rozpustnik m° . **~ish** α rozpustny. **~ry**, hultajstwo n° ; rubaszne żarty. [ka f].
riband, **ribbon**, wstążka; lamówrice, ryż m° ; **~ milk**, ryż m° na mleku.
rich α bogaty; zamożny; obfitły; wyborny, znakomity. **~es pl.**, bogactwa, skarby *pl.* **~ly ad** bogato; wspaniale; obficie; wybornie. **~ness**, bogactwo n° ; wspaniałość, obfitość; urodzajność f .
rick, bróg, stógi m° , sterta f . **~ets pl.**, angielska choroba, krzywica f .
~ety α mający angielską chorobę; ułomny, karłowaty; koślawy (o meblach).
rid v^{α} uprzątać, usunać; uwolnić od czego. **~** α uwolniony; **to get ~ of**, pozbyć się. **~dance**, pozbycie się, uwolnienie się n° .
ridden P , od *to ride*.
riddle, zagadka f ; sito, rzeszoto n° ; **~ van**, mówić zagadkowo; przesiewać.
ride, jazda konna; przejażdżka f . **~ van**, jeździć, jechać konno, powozem; **to ~ out**, wyjechać. **~r**, jeździec; ujeżdżacz m° .
ridge, grzbiet; wierzch, wierzchołek, szczyt n° ; bródza f ; pasmo n° gór; skała podwodna. **~bone**, kość pacierzowa. **~d** α wyniesiony, wyniosły; pręgowaty. **~tile**, koszówka f (dachówka).

ridicule, śmieszność f . **~e v^{\alpha}** ośmieszać. **~ous** α śmieszny, dziwaczny. **~ousness**, śmieśnosc, dziwaczność f .
riding, jechanie n° ; jazda konna; obwód, okrąg m° . **~coat**, ubranie n° do jazdy. **~hood**, płaszczyzna m° od deszczu. **~school**, szkoła f konnej jazdy, manewr m° . **~whip**, pejczyk m° .
rife α panujący, grasujący; obfitły. **~ly ad** często, obficie.
riff-raff, wyrzutki *pl.*; hałastra f .
rifle, strzelba f (gwintowana). **~v^{\alpha}**, złupić, zrabować; gwintować.
~man, karabinier, strzelec m° . **~r**, rabuś m° . [rozszczepiać (sieć)].
rift, szczelina f , rozporek m° . **~ v^{\alpha}**, rig, dziwaczny ubiór; żart m° ; wsze tecznica f . **~v^{\alpha}**, wystroić; uzbroić; zaopatrzyć okręt w rzeczy potrzebne.
rigadoon, pewien taniec.
riggler, (*mar.*) dostawca m° lin, masztów etc. **~ing**, potrzeby okrętowe (liny, powrozy etc.).
riggle v^n , kręcić się, wić się.
right, prawo n° , słuszność; prawa f , prawa strona. **~** α prawy, po prawej ręce leżący; słuszny, należyty; prosty; uczciwy, dobry; istny, prawdziwy, czysty. **~ ad**, wprost; słusznie, należycie; istotnie, prawdziwie; *Right Honourable*, wielce szanowny, jaśnie wielmożny; **~ against**, zaraz naprzeciwko; **~ well**, bardzo dobrze, wyborne; **all ~!** wszystko w porządku! jazda! **~ van**, naprosto wać; wymierzyć sprawiedliwość.
~eous α sprawiedliwy, prawy. **~eousness**, sprawiedliwość, prawoś f . **~ful** α prawy, z prawa przynależny. **~fulness**, prawnoś f . **~ly ad** dobrze, słusznie; wprost. **~ness**, słuszność, prawda; prostość f .
rigid α sztywny; surowy; nieugięty. **~ity**, **~ness**, surowość; nieugiętość f .

riglet, deszczułka f.
 rigmarole, gadanina f.
 rigorous ^a, surowy, ostry.
 rigour, surowość; nieugiętość;
 zdrętwiałość f.
 rill, strumyk ^m. ~ ^{vn} mruczeć,
 szumieć (o strumyku).
 rim, brzeg ^m, krawędź; obwódka f;
 obramowanie [?]; oprawa f.
 rime, szron ^m.
 rimo||se, ~us ^a popekany.
 rimple ^v, marszczyć, fałdować.
 rimy ^a okryty szronem.
 rind, skórka, łupina, kora f.
 ring, pierścień ^m, obrączka f; koło;
 dzwonienie [?]; odgłos ^m dzwonów.
 ~ ^{vα} dzwonić, zadzwonić. ~dove,
 grzywacz ^m. ~finger, palec ser-
 deczny. ~leader, przewodnik,
 prowodyr ^m. ~let, pierścionek ^m,
 obrączka f; kędzior ^m.
 rins||e ^{vα} wypłókać, opłókać.
 ~ings pl., pomyje pl.
 riot, hulatyka f, bankietowanie [?]
 rozruch, tumult ^m, powstanie ^m
 ludu. ~ ^{vn} wszczynać rozruch,
 wichrzyć; hulać. ~act, prawo ^m
 przeciwko rozruchom. ~er, hu-
 laka; buntownik ^m. ~ous ^a, roz-
 pustny; buntowniczy.
 rip, rozdarcie, rozprócie [?]; szkapa f.
 ~ ^{vα} rozedrzeć, rozpróć.
 ripe ^a, dojrzały. ~n ^{van} dojrze-
 wać, przyspieszać czas dojrzewa-
 nia. ~ness, dojrzałość f.
 ripple ^{vna}, szumieć (jak strumyk);
 pokrywać się marszczkami (o
 wodzie); czochrać, czesać len.
 rise, wstawanie; wznoszenie ^m się;
 wzrost; początek ^m; wzniesienie
 się [?]. ~ ^{vn} wstawać, podnosić
 się; powstawać; wznieść się;
 wschodzić; wzbierać; brać po-
 czatek.
 risib||ility, skłonność f do śmie-
 chu. ~le, łatwy do śmiechu;
 śmieszny.
 rising, wstający, podnoszący się;
 powstający; wschodzący. ~, po-
 wstanie, wstanie; powstanie [?]

rewolucja ^f; ~ of the sun, wschód ^m
 słońca.
 risk, niebezpieczeństwo; ryzyko [?]
 ~ ^{vα} ryzykować, narażać.
 rite, obrządek ^m.
 ritual ^a, obrządkowy. ~, rytuał ^m.
 rival, współzawodnik, rywal ^m.
 ~ ^a współzawodniczacy, współ-
 ubiegający się. ~ ^{vdn} współza-
 wodniczyć, ubiegać się. ~ry,
 ~ship, współzawodnictwo [?].
 rive ^{vdn}, rozłupać (się); pęknąć.
 river, rzeka f. ~horse, (zo.) hip-
 popotam ^m. [wać; przytwardzić.
 rivet, nit ^m; klamra f. ~ ^{vα} nito-
 rivulet, struga f, strumyczek ^m.
 roach, płotka, płoć f (ryba).
 road, droga f, trakt ^m. ~stead,
 przystań f. ~way, droga, szosa f,
 gościniec ^m.
 roam ^{vn}, włóczyć się, wałęsać się.
 ~er, włóczęga, żazęga ^m.
 roan, dereszowaty (koń). ~horse,
 deresz ^m.
 roar, ryk; szum ^m, wrzawa f; wrzask;
 trzask ^m. ~ ^{vn} krzyczeć, wrze-
 szczeć; ryczeć (o drapieżnych
 zwierzętach); szumieć; czynić
 łoskot.
 roast, pieczeń f. ~ ^a pieczony,
 smażony. ~beef, ~meat, rosbif ^m,
 pieczeń f (po angielsku upieczona). ~ ^{vα} piec, smażyć.
 rob, zgęszczony sok owoców; sy-
 rop ^m.
 rob ^{vα}, grabić, pozbawiać kogo
 czego. ~ber, rozbójnik ^m. ~bery,
 grabież f, rozbój ^m. ~bins pl.,
 (mar.) rabandy pl., sznurki pl. u
 żagli.
 robe, dłuża szata, suknia f; Master
 of the ~s, szatny ^m dworu. ~ ^{vα}
 odziać, włożyć szaty. ~gardł ^m.
 robin, (orn.) raszka f, czerwono-
 robust ^a krzepki, zdrowy; tęgi.
 ~ness, krzepkość, siła, czer-
 stwość f.
 rocambole, czosnek hiszpański.
 rochet, komża, alba f.
 rock, skała f, urwisko [?]; opoka;

wieża (w szachach); prześlica *f.* ~ *vān* trząść, wstrząsać; koły-
sać (sie); chwiać się; roszować.
~crystal, kryształ górska. ~et,
rakieta *f.*; wąs *m.*; łodyżka *f.* ~iness,
skalistość *f.* ~ing-chair, krzesło *n*
na biegunach. ~oil, nafta *f.* ~salt,
sól kamionka. ~work, skały
sztuczne. ~y *a* skalisty.
rod, różga *f.*; pręt *m.*; pręt mierni-
czy; berło *n*; kij *m.*; szpicruta *f.*
rodomontade, fansaronada *f.*; sa-
mochwałstwo *n*. ~ *vñ* przechwalać
się, chełpić się.
roe, (*zo.*) sarna; ikra *f.*; soft ~,
mlecz rybi; hard ~, ikra *f.* ~buck,
(*zo.*) rogacz *m.* (sarna kozieł).
rogation, modlitwa *f.* ~week,
tydzień *m* przed wniebowstąpieniem.
rogue, łotr; filut, szelma *m.*; to
play the ~~, żarty stroić. ~uery,
~uishness, łotrostwo, hultajstwo,
łotrowska sztuka. ~uish *a* łot-
rowski, hultajski.
roister *vñ* brewerie wyrabiać,
burdy robić. ~er, burda, hała-
burda *m*.
roll, wałkowanie *n*; wałek, walec *m*,
kukiełka *f.*; spis, rejestr *m.* ~s pl.,
akta *pl.*; archiwum *n*. ~ *vān* wał-
kować; zwijać, skręcać; przewra-
cać się, kręcić się; kołyśać się
(o okręcie). ~calling, (*mil.*) od-
czytanie *n* nazwisk. ~er, wałek,
walec; powijak; bandaż *m*. ~ing,
wałkowanie; kołyśanie się *n*
(okrętu). ~ ~pin, wałek *m* do
ciasta. ~ ~press, prasa wygła-
dzająca. ~ ~stock, materiały
ruchu kolejowego.
roman||ce, opowieść *f.*, romans *m*;
język romański. ~ce *vñ* układać
opowieści; zmyślać. ~cer, autor *m*
romansów. ~tic *a* romanyczny.
Romepenny, świętoperze *n*.
Romish *a* rzymski; katolicki.
romp, hultaj, wisus *m*; hałaśliwa
zabawa. ~ *vñ* hałaśliwie się ba-
wić.

rood, pręt (= 16½ stóp); krucy-
fiks *m*.
roof, dach *m*; strzecha *f.*; pułap *m*,
sklepienie; podniebienie *n*. ~ *vā*,
dawać dach; kryć. ~less *a* bez-
daszy. ~tile, dachówka *f.*
rock, (*orn.*) gawron *m*, wrona *f.*
oszust *m*; wieża *f.* (w szachach).
room, miejsce *n*; przestwór; po-
kój *m*; izba; okazja *f.* ~iness,
przystępcość, przestronność *f.*
~y *a* przestronny.
roost, grzęda *f.* ~ *vñ* usiąść na
grzędzie (o ptactwie). ~er, ko-
gut, kur *m*.
root, korzeń *m*; pierwsza przyczyna;
pierwiastek *m*. ~ *vān* wkorzenić
(sie), puszczać korzenie, zakorze-
nić się; to ~ up, to ~ out, wy-
korzenić, wytępić, wypienić.
~bound, ~ed *a* zakorzeniony,
trzymający się korzeniami. ~ed-
ly *a* mocno, silnie. ~let, ko-
rzoniec *m*; włókienko. ~y *a* ko-
rzenisty.
rope, lina *f.*; powróz *m*. ~ *vñ* cią-
gnąć się (o płynach). ~bands,
vid. Robbins. ~dancer, skoczek
na linie, linochod *m*. ~ladder,
~maker, ~r, powroźnik *m*. ~ry,
~walk, miejsce *n* gdzie się kreći
powrozy. [~y *a* kleisty, lipki.
rop||iness, kleistość, lipkość *f.*
rosary, różaniec; zagon *m* róż.
rose, róża; rozetka *f.*; under the ~,
pod sekretem. ~ate *a* różany,
różowy. ~bay, oleander *m*. ~bud,
paczek różany. ~mary, rozma-
ryn *m*. ~t, kolor różowy, ~water,
woda różana. ~wood, różane,
palisandrowe drzewo.
rosette, różyczka, rozetka *f.*
rosin, żywica *f.* ~ *vā* napuszcać,
smarować żywicą. ~y *a* żywi-
czny, smolny.
rostral *a* nosowy, przedni. ~ated *a*,
z dziobem, z nosem (o okrętach).
~um, dziób *m*; mównica *f.*
rosy *a* różowy, podobny do róży.
rot, zgnilizna *f.*; ospa owcza. ~ *vñ*,

- psuć (się), gnić, próchnieć. ~ten^a, zgniły; zepsuty; spróchniały, robaczywy. ~tenness, zgnilizna; spróchniałość f.
- rotatory^a, kręcący się, kołowy. ~tion, kołowanieⁿ; obrót^m, ruch kołowy.
- rote, wprawa, rutyna f; by ~, na pamięć. ~stone, (min.) trypla f.
- rotund^a, okrągły. ~ity, okrągłość f.
- rouge^a, czerwony. ~, róż, ruż^m, barwiczka f.
- rough^a, chropowaty, szorstki; nieokrzesany, cierpki; nieobrobiony, surowy; burzliwy. ~cast, (arch.) narzutka f; pomysł, zarys^m. ~en^{van}, robić szorstkim, nierównym; być nieokrzesanym; zdzięczyć. ~hew^{vā}, z gruba ociosać. ~ness, szorstkość, chropowatość f; grubiąństwoⁿ; burzliwość f (mroza). ~shod^a, ostro kuty.
- round^a, okrągły; szczery, otwarty; niewymuszony. ~ad & pr, wokoło, do koła, na około, na okół. ~, okrągłość f, okrąg; obieg; runt, patrol; szczebel^m. ~ van, zaokrąlić (się); obejść na około; szeptać do ucha. ~house, warta f, straż nocna. ~ish^a, okragławy. ~ness, okrągłość; otwartość, szczerosć f. ~shouldered^a, pleczysty.
- rouse^{van}, budzić (się); wzniecić; ruszyć (zwierza).
- rout, tłum^m, zbiegowiskoⁿ; zabawa f, raut^m; rozsympka f, rozproszenie sięⁿ. ~ vā, rozbić, побić (nieprzyjaciela).
- route, droga f, traktⁿ; podróż f.
- routine, rutyna, wprawa f.
- rove^{vn}, błąkać się, włóczyć się, bujać po świecie. ~r, włóczęga (osoba); korsarz; rower^m; at ~rs, na chybień trafił.
- row, rząd, szereg^m; przejażdżka f; czolnem; zgiełk^m. ~ van, wiosłować. ~er, wioślarz^m. ~ing, wiosłowanieⁿ.
- rowel, kółko u ostrogi; wędzidłoⁿ.
- zawłoka f (dla psów, koni). ~ vā, zawlec zawłokę.
- rowen, ścierniskoⁿ.
- rowdy, burda, hałaśnik^m.
- royal^a, królewski, ~ist, rojalistaⁿ, z partyi królewskiej. ~ly^{ad}, po królewsku. ~ty, królewskość f.
- rub^{van}, trzeć, nacierać, pocierać; skrobać; szorować; czyścić; trzeć się; przerznać się, przebić się przez. ~, tarcie; nacieranie f; chropowatość; przeszkoła f; there's the ~, w tem sek cały. ~ber, nacieracz; rober^m (w grze); wiechećⁿ; skrobaczka f. ~bers pl., kalosze gumowe. ~bing, tarcie; nacieranieⁿ. ~bing-brush, szcotka twarda. ~bish, gruz^m, rumowiskoⁿ, śmiecie pl.
- rubble, ~stone, gładzik, zwał^m.
- rub||ican^a, ryżawy, jasnociąsawy.
- ~icund^a, czerwonawy, czerwony.
- ~ied^a, rubinowy. ~ify^{vā}, barwić na czerwono.
- ruble, rubel^m.
- rubric^a, czerwony. ~, rubryka, rubrycyla f. ~ate^{vā}, powlekać farbą czerwoną.
- ruby, (min.) rubin^m. ~^a, rubinowy.
- ruck, fałda, marszczka f.
- rudder, sterⁿ.
- rud||iness, rumianość (twarzy etc.). ~dy, pokraśniały, krasny.
- rude^a, szorstki, surowy; nieokrzesany, nieoswiecony. ~ness, szorstkość f; nieokrzesanieⁿ; ostrosć f (klimatu).
- rudiment, początek^m, podstawa f, fundament^m. ~s pl., elementa pl., początki pl. ~al^a, początkowy, elementarny.
- rue, (bot.) ruta f. ~ful^a, smutny, żałosny. ~fulness, smutek^m, żałosć f; strapienieⁿ.
- ruff, kryza f; kogut zaprawiony do bitwy.
- ruffian, zbójca, łotr^m. ~, zbójeciki, dziki, srogi.
- ruffle, mankiet z kryzą; zamieszanieⁿ hałas^m. ~ van, fałdować,

trefić; zaniepokoić (się); swarzyć się.

rug, kilimek ^m; kołdra wełniana, baja ^f. ~ged ^a nierówny, chropowaty; kosmaty; cierpki, tetryczny. ~gedness, chropowatość, szorstkość, cierpkość ^f.

rugose ^a; pomarszczony.

ruin, ruina ^f; upadek ^m, zguba ^f. ~ ^{vα} rozwałać, rujnować; zgubić, zniszczyć. ~ous ^a grożący upadkiem; zgubny. ~ousness, stan rujnowany. ~s ^{pl.}, ruiny ^{pl.}, zwaliska ^{pl.}

rule, liniał ^m; prawidło ^m; wzór; porządek ^m; władza; (gram.) reguła ^f; ~ of three, reguła trzech. ~ ^{vα} linjować; rozporządać; zarządzać, władać, panować nad. ~r, władcza; liniał ^m; podziałka ^f.

rum, rum ^m.

rum, dziwaczny, dziwny.

rumble ^{vn}, dudnieć, turkotać.

ruminal ^{nt}, przejuwający. ~te ^{van}, przejuwać; rozmyślać, rozważać. ~tion, przejuwanie; rozmyślanie ⁿ.

rummage ^{vα}, szperać, przetrząsać.

rummer, puhar ^m; czara ^f.

rumour, wieść, pogłoska ^f. ~ ^{vα}, puszczać pogłoski, rozgłosić.

rump, tułów; kuper, krzyż ^m.

rumple, fałda, zmarszczka ^f; karbek ^m.

run, bieg ^m; bieganie ⁿ; dalszy ciąg; zapad ^m. ~ ^{vαn} biedz; uciekać; wpaść; iść, przebiegać; płynąć; przepuszczać płyn, ciec; topnieć; być, stawać się; upływać (o terminie); zapędzić; ścigać, gonić; brzmieć (o liście lub słowach); to ~ after, dążyć, ubiegać się za;

to ~ aground, osieść na mieliznie, utknąć; to ~ a horse, pędzić cwałem; to ~ away, uciec, zemknąć, zbiedz; upływać; to ~ down, spływać; pokonać, poniżyć; to ~ on, ciągnąć dalej (rzecz); to ~ out, wyciec; przebrać miarę; upły-

wać, być na schyłku, kończyć się; to ~ over, wylewać się; przejść, przebiedz; to ~ a race, ścigać się; to ~ through, przebić, przeszyć; przetrwonić; to ~ to seed, wystrzelić (o ziarnie); to ~ up, wybiedz na góre; wychwalać; to ~ upon one, wpaść na kogo. ~away, zbieg, uciekinier ^m.

relude, szczebel ^m.

rundlet, beczułka, baryłka ^f.

rune, znak runiczny.

runner, biegacz; goniec ^m; koń wyścigowy; latorośl ^f.

runnet, żołądek ^m ciełęcia, trawieniec ciełęcy.

running ^a; biegący; płynący, ciekący. ~, bieжение ⁿ; bieg ^m; cieczanie, płynienie ⁿ; ~ knot, pętelka ^f.

runty ^a; skarłowaciały.

rupes, rupja ^f (moneta).

rupture, (med.) przepuklina, rupura ^f; poróźnienie ⁿ. ~ ^{vn} pętrual ^a wiejski. [knać.

ruse, podstęp, fortel ^m.

rush ^{vna}, rzucić się, wpaść, wlecieć. ~, sitowie ⁿ; rogozina ^f; wpadnięcie ⁿ. ~y ^a porosty sitowiem.

rusk, suchar, sucharek ^m.

russet ^a; brunatnoczerwony, ciemnobrunatny. ~, chłopski ubiór.

rust, rdza; pleśń ^f. ~ ^{vna}, rdzewieć; pleśnieć; rdzą pokryć. ~iness, zardzewiałość; zaspieńniałość. ~y ^a zardzewiały.

rustic(al) ^a; wiejski, chłopski. ~, chłop, wieśniak; prostak ^m. ~alness, prostactwo ⁿ. ~ate ^{vna}, mieszkać na wsi; wysłać na wieś; wypędzić ze szkoły. ~ation, życie wiejskie; wydalenie ⁿ; relegacja ^f. ~ity, wiejskie życie i obyczaje, prostota ^f; prostactwo ⁿ. rustle ^{vn}, szelestcieć.

rut, bekowisko ^m; kolej ^f; wybór ^m.

~ ^{vn} bekać się. ~ting-time, czas grzania się, bekani. ~tish ^a, bekający się, lubieżny.

ruthful ^a; miłośnny; zasługu-

jący na litość. ~less ^a bezmiłosierny, bezlitośny, okrutny.
rye, żyto ⁿ. ~grass, kąkol trwały, rajgras ^m.

S.

sabbath, dzień wypoczynku, sabat ^m, niedziela ^f. ~breaker, nie obchodzący sabatu.

sabbatical ^a szabasowy. ~ism, obchodzenie ⁿ sabatu.

sable, (zo.) soból; sobole pl. (futro). [szabla].

sabre, szabla ^f. ~ ^{v^a}, rozsiekać
sabulosity, piaszczystość ^f. ~ous, piaszczysty.

sacchariferous ^a cukrowy. ~rine, cukrowaty.

sacerdotal ^a kapłański.

sack, worek, miech ^m; złupienie ⁿ; rabunek ^m; wino słodkie. ~ ^{v^a}, nasypywać w worek; rabować; zdobyć szturmem. ~age, rabunek ^m (miasta).

~cloth, pakłak ^m. sacrament, sakrament ^m; ciało i

krew pańska; to receive the ~, przyjmować ciało i krew pańską.

~al ^a sakramentalny.

sacred ^a święty, poświęcony; niezłomny. ~ness, świętość ^f.

sacrificatory ^a ofiarniczy. ~ifice, poświęcenie ⁿ, ofiara ^f; to make a

~~ of, poświęcić co, zrobić z czego poświęcenie. ~~ ^{v^a}, poświęcić; ofiarować, dać Bogu na ofiarę.

~ficer, ofiarnik ^m, najwyższy kapłan. ~ficial ^a ofiarny. ~lege,

~legiousness, świętokradztwo ⁿ. ~legious ^a świętokradczy. ~st,

~stan, zakrystyan ^m. ~sty, zakrystya ^f.

sad ^a smutny, posepny; przykry, nieznośny; ciemny (kolor).

~den ^{v^an}, zasmucić (się), zasępić (się). ~ness, smutek ^m; melancholia, powaga ^f.

saddle, siodło ⁿ: ~ ^{v^a}, siodlać,

salad

kulbaczyć. ~cloth, czaprak ^m. ~girth, popręg ^m (siodła). ~maker, ~r, siodlarz ^m.

Sadducee, saduceusz ^m.

safe ^a bezpieczny; cały, nietknięty, zdrów; pewny, wierny; ~ and sound, zdrów i cały, bez przygód (przybyć). ~conduct, list żelazny, glejt ^m. ~guard, straż, osłona ^f. ~ness, bezpieczeństwo ⁿ. ~ty, bezpieczeństwo ⁿ; bezpieczne miejsce, schronienie ⁿ; ~ty matches, szwedzkie zapałki bezpieczeństwa. ~ty-valve, klapa ^f bezpieczeństwa.

safflower, (bot.) krokosz ^m.

saffron, szafran ^m. ~ ^a, szafrański.

sag ^{v^an}, pochylić się, opadać; obładowywać.

sagacious ^a bystry, pojednany. ~ousness, ~ty, bystrość, pojedtność ^f.

sage ^a mądry, roztropny, rozumny. ~, mądrzec ^m; (bot.) szalwia ^f. ~ness, mądrość, roztropność ^f, rozum ^m.

sagittal ^a strzałkowaty, strzałowany; ~ suture, szew strzałkowy.

sago, sago ⁿ.

said ^{pr} & ^p, od to say.

sail, żagliel; okręt ^m; żegluga ^f, skrzydło ⁿ: ~ ^{v^an}, rozpiąć żagle; iść pod żaglem, żeglować, płynąć; wypływać; to loose ~s, rozpiąć żagle; to set ~, wypływać, wyjść pod żagle. ~er, żeglarz; marynarz ^m; okręt żaglowy. ~ing, żeglowanie; żegluga ^f. ~or, żeglarz, marynarz ^m. ~yard, drag ^m, reja ^f.

sainfoin, sparcpeta (rosł.) ^f.

saint ^a & ^s, święty. ~ ^{v^an}, zaliczyć w poczet świętych, kanonizować; udawać świętego. ~like, ~ly ^a, jak święty. [łość dla.

sake, for the ~ of, dla, przez misal, sól ^f. ~ine ^a, solny. ~~, źródło słone, solanki pl.

salacious ^a lubieżny. ~ousness, ~ty, lubieżność ^f. [potraw].

salad, sałata ^f; ~oil, oliwa ^f (do

sal ammoniac, sól amoniakalna, salmiak^m.

salamander, (zo.) salamandra^f.

salary, pensya^f (opłata).

sale, sprzedaż, wypredaż; licytacja^f; for ~, na sprzedaż, sprzedajny. ~able^a, przedajny, pokupny. ~ableness, łatwy zbyt, pokupność^f. ~room, sala aukcyjna. ~sman, przedający, kupiec; handlarz^m bydła..

salep, salep^m, korzeń storeczykowy.

salic^a salicki.

salient^a, skakający; wystający; wydatny; bijący (o sercu); skaczący (w herbach).

saliva, ślinia^f. ~l, ~ry^a, ślinny, śliniasty. ~tion, (med.) ślinotok, ślinopłyn^m.

salivous^a, podobny do śliny.

sallow^a, blady, wybladły. ~, (bot.) wierzba witkowata. ~ness, bladość, wybladłość^f.

sally, wycieczka^f (obleżonych); (fig.) wyskok, wybryk^m. ~vⁿ, zrobić wycieczkę, rzucić się.

salmagundi, potrawka^f, bigos^m. salmon, łosoś^m. ~trout, łososio-pstrąg^m.

saloon, salon^m.

saloop, vid. salep^m.

salsify, (bot.) wężykord dziki.

salt, sól^f; Epsom ~s, sól angielska, sól gorzka. ~^a, słony, solony; pieprzny (rachunek). ~box, solniczka^f. ~cellar, solnica, sółówka^f. ~er, solarz^m. ~ern, warzelnia(soli), zupa solna. ~ish^a, słonawy. ~ishness, ~ness, słonawość, słoność^f. ~less^a, niesolony; niesmaczny. ~mine, ~pit, ~works pl., kopalnia^f soli, zupa solna. ~spring, źródło słone. ~tax, opłata od soli.

salta||nt^a skaczący, tańczący.

~tion, skakanie^f.

salt||ier, ~re, krzyż^m św. Andrzeja.

saltpetre, saletra^f. ~house, warzelnia^f saletry, saletrarnia^f.

~maker, warzący saletrę.

salubrious^a, zdrowotny. ~ty, zdrowość, zdrowotność^f.

salut||iness, zbawlenność^f. ~ry^a, zbawienny.

salutation, pozdrowienie, przywitanie^f. ~e, powitanie^f; pocztunek; salutowanieⁿ; salwa^f. ~e^v^a, pozdrowić, przywitać; całować; salutować.

salvalge, nagroda za przechowanie rzeczy (z rozbitego okrętu) wyrzuconych przez morze. ~tion, wybawienie^f; zbawienie wieczne.

salve, maść^f; środek lekarski. ~^v^a, natrzec maścią, namaścić; leczyć, kurować.

salver, taca, tacka^f; zbawca^m.

salvo, warunek^m, zastrzeżenie^f; wykret^m; salwa^f.

same^{prn}, ten sam; the very ~, właśnie ten, on; it is the ~, na jedno wychodzi, wszystko jedno. ~ness, tożsamość, równość^f.

samlet, młody łosoś.

samphire, (bot.) koper morski.

sample, próbka^f; przykład^m. ~^v^a, pokazywać, dawać próbki; dawać wzór. ~r, model, wzór, wzorek^m.

sana||ble^a, uleczalny. ~tive, ~tory^a, uzdrawiający. ~torium, lecznica, zakład leczniczy

sanctification, poświęcenie, uświęcenie^f. ~ify^v^a, święcić, poświęcić. ~imonious^a, świętobliwy, udający świętego. ~imoniousness, świętobliwość, bigoteria^f. ~ion, sankcja^f, zatwierdzenie; uprawomocnienie^f; to give a ~ to, zatwierdzić. ~^v^a, sankcyonować, zatwierdzić. ~itude, ~ity, świętość; świętobliwość^f. ~uary^a, świętynia^f; ołtarz^m; schronienie^f.

sand, piasek^m. ~s pl., piaski pl.; mielizna^f. ~bag, wór z piaskiem.

~bath, kąpiel piaskowa (chem.).

~blind^a, pół ślepy, niewidomy.

~box, piaseczniczka^f. ~ed^a,

piaszczysty, piaskowy. ~eel, (zo.) piasecznik^m, węgorzycza^f. ~ers pl.,

sandałowe drzewo. ~glass, zegar piaskowy, klepsydra f. ~pit, piaskowisko n. ~stone, piaskowiec m. ~y ^a piaskowy, piaszczyasty. [dały pl. (obuwie).

sandal, vid. sanders. ~s pl., sandarac, sandaraka f. sandwich, tartynka, skibka f chleba obłożona mięsem. ~man, człowiek z plakatami na piersiach i na plecach, chodzący dla reklamy po miejscach publicznych. sane, zdrowy, rozumny. ~ness, ~ify, zdrowy rozsądek; zdrowość f. ~itary ^a, zdrowotny, sanitarny. ~ity, zdrowy rozsądek; zdrowość f.

sanguiferous ^a krwionośny. ~ification, tworzenie się ⁿ krwi. ~fy ^{vñ} w krew się zamieniać, przetwarzać. ~nary, krwawy; krwi chciwy. ~ne ^a krwisty, sangwiniczny; krwawoczerwony; pełen nadziei; łatwocierny. ~ness, temperament sangwiniczny; łatwocierność f. ~neous ^a krwiSANICLE, (bot.) zankiel m. [sty. sanies, rzadka ropa.

sank, ^{pr} od to sink.

sap, sok m (drzew, roślin); biel m (drzewa); podkop ^m. ~ ^{vñ}, kopac, podkopywać (się). ~id ^a, smaczny. ~idity, ~idness, smaczność f. ~less ^a, bezsoczny. ~ling, małe drzewko. ~piness, soczystość f. ~py ^a, soczysty.

sapien||ce, mądrość f, rozum m (często w ironicznym znaczeniu).

~t ^a, mądry, rozumny.

saponaceous ^a mydlasty.

sapor, smak m. ~ific, ~ous ⁿ dodający smaku, smaczny.

sapper, saper m.

Sapphic ^a saficzny (11 sylabowy).

sapphir||e, szafir m. ~ine ^a, szafirowy.

Saracen, saracen, muzułman m.

sarcas||m, przycinek, sarkazm m. ~tical ^a, dogryzający, szydereczy.

sarcophagus, sarkofag m.

sard||el, sardela f. ~ine, sardynka f. ~onic ^a sardoniczny, naigrzewający się. ~onyx, (min.) sardonik m. sarmentious ^a wiciowaty (bot.) sarsaparilla, sarsaparilla f, kolcowój lekarski.

sash, pał m; szarfa f; ~ window, rama okienna odemykająca się z dołu do góry. [sasafrzan m.

sassafras, drzewo sassafrasowe, sat ^{pr} & ^p, od to sit. [szatański. Satan, szatan, djabeł m. ~ic(al) ^a, satchel, torba f (do książek).

sate ^{vα} nasycać. [nik m.

satellite, satelita, trabant; stron-satellite ^{vα}, nasycić; przepiąć, przesycić. ~~ ^a, nasycony; przesycony. ~ety, nasycenie; przesyt m.

satin, atłas m. ~et, półatłas m.

satir||e, satyra f. ~ic(al) ^a, satyryczny. ~ist, satyryk m. ~ize ^{vα}, ośmieszać, wyszydzać.

satisfaction, zadośćuczynienie; zadowolenie, ukontentowanie n.

~factory ^a zadawalniający; do-stateczny. ~fy ^{vα}, zadosyćuczynić, zadowolić; przekonać.

satrap, satrapa, wielkorządca m.

~y, satrapja f.

saturate ^{vα}, (chem.) nasycać.

Saturday, Sobota f.

saturn||als pl., saturnalia pl. (uroczystości rzymskie). ~ine ^a, smutny, nachmurzony.

satyr, satyr m, bożek leśny.

sauce, sos m; podlewa; przyprawa f.

~ ^{vα}, zaprawić sosem, dodać sosu.

~box, bezczelny człowiek. ~pan, sosjerka f. ~r, sosjerka f; spodek m (pod filiżankę).

saucisse, (fort.) kiszka f.

saucy ^a, bezczelny.

saunter ^{vñ} wałęsać się, żazić.

~er, szlifibruk m.

sausage, sosiska, hiełbasa f.

savage ^a dziki; okrutny, barbarzyński. ~, dziki, dziki człowiek.

~ness, dzikość; okrutność f.

savanna, step m.

save *prp.* wyjawszy, oprócz, chyba że. ~ *v^a* zbawić, uchronić, uratować; oszczędzić. ~all, profitka *f.* ~r, ochraniacz, zbawca; oszczędnicki *m.*

saving *α* oszczędnny, oszczędzający. ~ *prp.* vid. save. ~, uchrenienie, oszczędzanie *m.*; oszczędnosc *f.* ~s *pl.*, oszczędnosci *pl.* ~s bank, kasa oszczędnosci. ~ness, oszczędnosc; troska *f* o zbawienie.

Saviour, zbawca, zbawiciel *m.*

savory, (*bot.*) cząber *m.*

savour, smak, zapach *m.* ~ *vna* smakować, trącić czem; mieć smak, zapach. ~iness, przyjemny smak, zapach. ~y *α* pachnący, smaczny.

savoy, sabaudzka kapusta.

saw *v^r*, od *to see.*

saw, piła *f.* ~ *v^a* piłować, wypilowywać. ~dust, trociny *pl.* ~fish, (*ryba*) piła *f.*, miecznik *m.* ~mili, tartak *m.* ~yer, tracz *m.* (*osoba*).

saxifrage, (*bot.*) łomikamień *m.*

say *v^a*, mówić, powiedzieć, rzec; odmawiać (*modlitwę*); *that is to ~*, to jest; *I dare ~*, śmiem twierdzić, zapewne. ~ing, mówienie *n.* mowa; przypowieść, sentencja *f.* **scab**, strup; parch, świerzb *m.* ~bard, pochwa *f.* (*pałasza*). ~bed, ~by *α* parszywy, parchaty. ~biness, parszywość *f.* ~ious *α* parszywy, krostatwy.

scabrous *α* chropawy, szorstki; (*fig.*) drapiący ucho. ~ness, chropowatość *f.*

scaffold, rusztowanie *m.*, szafot *m.* ~ *v^a* budować rusztowanie.

scalade, atak, szturm *m.*; wdrapywanie się *m.*

scald, parch, strup *m.* ~ *v^a*, oparzyć. ~head, parszywa głowa. ~ing, oparzanie, parzenie *m.*

scald, skald, bard *m.*

scale, łuska; szala; waga; skala; podziałka; gama *f.*; szturm *m.* ~ *v^a*,

wdrapywać się, włazić; ważyć; zeskrabywać, eskrobać.

scallied *α* łuskowaty. ~iness, łuszczastość *f.* ~y *α* łuszczasty. **scaling**-ladder, drabina *f* do wdrapywania się.

scall, parchy *pl.* ~ed, ~pated *α* parszywy. [bkować.

scallop *v^a* wycinać zęby, wyzascalp, skóra głowia, skalp *m.* ~ *v^a* oskalpować. ~el, skalpel *m.*, nóż chirurgiczny. ~er, skalpel *m.*; grafika sztycharska.

scamble *v^a*, vid. scramble.

scamp, łajdak, gałgan *m.* ~er *vⁿ* zemknąć, drapnąć.

scan *v^d*, badać, zagłębiać się w przedmiot; skandować; rozwijać.

scandal, skandal *m.* awantura *f.*; zgorszenie *m.* ~ize *v^a* robić skandal, gorszyć; spotwarzyc. ~ous *α* skandaliczny, gorszący.

scansion, skandowanie *m.*

scant *α* skąpy, szczupły; przykrótki, niewystarczający. ~ *v^a* skąpić, żałować; ograniczać. ~iness, szczupłość, niedostateczność *f.* ~le, rozkrajać, rozdrobić. ~ily *ad* skąpo, niedostatecznie. ~y *α* szczupły, niedostateczny. [szkaplerz *m.*

scapula, (*anat.*) łopatka *f.* ~ry, scar, blizna, szrama *f.* ~ *v^a* robić szramy; zaciągać się blizną, zabiśnić się.

scarab, ~ee, chrabaszcz, chrząszcz *m.*

scaramouch, pajac, błazen *m.*

scarce *α* rzadki, skąpy, niewystarczający. ~e, ~ely *ad* zaledwie, z trudnością. ~eness, ~ity, rzadkość *f.*; niedostatek, brak *m.*

scare *v^a*, nastraszyć, przestraszyć.

~crow, straszydło *m.* (na ptaki), koczkodon *m.*

scarf, szarfa, przepaska *f.* ~skin, naskórek *m.*

scariification, (*med.*) nacinanie skóry, stawianie *n.* baniek. ~fy *v^a* bańki stawiać (*med.*) *m.*

scarlet, szkarłat *m.* ~ *α* szkarła-

- towy, karmazynowy. ~fever, szkarlatyna f. ~oak, korkodąb ^m. **scarp** *vid. escarpment*. **scatches** *pl.*, szczudła *pl.* **scatter** *vān*, rozproszyć (się), rozsypać (się), pójść w rozsyphę; rozwiać (nadzieje). **scavenger**, zamiatacz ^m ulic. **scenē**, scena, widownia f. ~ery, widok ^m, panorama f, krajobraz ^m; urządzenie ⁿ sceny. ~ic(al) ^a teatralny, sceniczny. ~ographic, perspektywiczny. ~ography, perspektywa f, malarstwo perspektywiczne. **scent**, zapach; węch ^m. ~ ^{vā} wa-chać, wietrzyć. ~bottle, flakonik z perfumami. ~less ^a, nie mający zapachu, węchu. **sceptic**, sceptyk, niedowiarek ^m. ~al ^a, sceptyczny, powątpiewający. ~ism, sceptycyzm ^m. **sceptre**, berło ⁿ. ~d ^a, berło-władny. **schedule**, kartka, ceduła f; spis ^m. **scheme**, plan, projekt; szemat ^m; nakreślenie ⁿ; rysunek ^m. ~ ^{vā}, układać projekta, plany. ~r, układający plany, projekcista ^m. **schism**, odszczepienie ⁿ; schizma f. ~atic ^a, schizmatycki. ~~, od-szczepieńiec; schizmatyk ^m. ~ati-ze ^{vān}, być odszczepieńcem. **scholar**, uczeń ^m; uczennica f; student ^m; uczony ^m. ~ship, uczniowie, studenci *pl.*; naukowość f. **scholastic(al)** ^a, scholastyczny; szkolny; pedantyczny. **scholiast**, scholiasta, komentator ^m (starożytnych autorów). ~um, objaśnienie ⁿ; scholja f. **school**, szkoła, uczelnia f. ~ ^{vā}, uczyć, nauczać. ~boy, uczeń ^m. ~fellow, spółkolega ^m. ~girl, uczennica f. ~house, budynek szkolny. ~ing, nauczanie ⁿ; opłata f szkolna. ~man, nauczyciel (szkolny); humanista ^m. ~master, nauczyciel ^m. ~mistress, nauczycielka f.
- schooner**, skuner ^m (statek (dwumasztowy). **schorl**, skoryl, turmalin ^m. **sciagraphy**, wizerunek ^m w profilu, sylweta f. [ból kulszowy. **sciatic** ^a, kulszowy; ~pains *pl.* **science**, umiejętność, wiedza f. ~tial ^a, naukowy. ~tical, ~tic-ic ^a, naukowy, uezony. **scimitar**, szabla f, bułat ^m. **scintillant** ^a, błyskający, iskrzący się. ~te ^{vān}, błyszczęć, iskrzyć się. ~tion, iskrzenie ⁿ. **sciomism**, wiedza powierzchowna, półuczoność f. ~list, półuczony. **scion**, latorośl f, pęd; potomek ^m. **scirrhosity**, stwardnienie ⁿ (gruczołów). ~hous ^a, stwardniały (o gruczołach). **scissile** ^a, łupki. ~ion, łupanie, szczepanie ⁿ. ~ors *pl.* nożyce *pl.*, nożyczki *pl.* ~ure, rysa, szpara, szczelina f. **scobs** *pl.*, opiłki *pl.* **scoff**, szyderstwo ⁿ. ~ ^{vāa}, szydzićć, wyśmiewać się, naigrawać się. ~ingly ^a, na szyderstwo, drwiąc. **scold** ^{vān}, łajać, zwymyślać. ~, sekutnica f. ~ing ^a, krzykliwy, gderliwy. ~~ , łajanie ⁿ. **scollop**, *vid. scallop*. **scolopendra**, stonoga f. **sconce**, (mała) twierdza f; kandelabr ^m. **scoop**, łyżka, łyżka; szufelka f. ~ ^{vā}, czerpać; wydrążyć. **scope**, wolne pole; wola f; cel, zamiar ^m. [kowy. **scorbatic** ^a, szkorbutyczny, gniliscorch ^{vān}, przypalić, opalić, wy-palić (się) na słońcu. **score**, karb ^m; nacięcie ⁿ; kreska f; rachunek ⁿ; dwudziestka; przy-czyna f, powód ^m; three ~s, sześć-dziesiąt. ~ ^{vā}, nacinać, karbo-wać; zaznaczyć, zapisać; kłaść na czyj karb lub rachunek; to ~out, wykreślić, przekreślić. ~r, markier (zaznaczający). **scoria**, żużel ^m. ~ous ^a, żużlisty.

scorn, wzgarda ^f; lekceważenie ⁿ. ~ ^{vα}, gardzić, pogardzić, szydzić. ~er, gardziciel, szyderca ^m. ~ful ^a, wzgardliwy; szyderski. ~ing, pogardzanie, lekceważenie ⁿ.

scorpion, niedźwiadek, szkorpjon ^m. scorzonera, (bot.) węzymord ⁿ.

scot, danina ^f, podatek ^m. ~free ^a, wolny od podatku, zapłaty.

scotch, karb ^m, nacięcie ⁿ. ~ ^{vα}, nacinać, karbować.

scoundrel, żotr, szelma ^m.

scour ^{van} czyścić, oczyszczac; szorować; dać na przeczyszczanie, przeczyścić; przebiedz, przelecieć. ~er, szorujący; wywabiający plamy; środek przeczyszczający.

scourge, bicz ^m; chłosta ^f. ~ ^{vα}, ochłostać, biczować; ukarać.

scout, harcownik; szpieg ^m. ~s pl., podjazd ^m. ~ ^{vα}, szpiegować, pójść na rekonesans.

scowl, posepne wejrzenie. ~ ^{vn}, nachmurzyć się, z podełba spooglądać.

scrag, rzecz wyschła, chudzizna ^f. ~giness, wyschłość; chropowatość ^f.

~gy ^a, chudy, wychudły; chropowaty.

scramble, ubieganie się o co, chwytanie ⁿ. ~ ^{vn}, wyrywać (sobie) co, ubiegać się; wdrapywać się.

scrap, kawałek, urywek; okruch ^m.

scrape, skrobanie, drapanie; szurgnięcie ⁿ nogą; kłopot ^m. ~ ^{van}, skrobać; wyskrobać; szurgać nogami; rzepolić na skrzypcach; to be in a ~, być w tarapatach.

~penny, kutwa, sknera ^m. ~r, skrobaczka ^f (narządzie); sknera; rzepoła ^m.

scratch, zadraśnięcie ⁿ (ranka). ~ ^{vα}, drapać (paznokciami); dra-

snąć, zadrasnąć; to ~ out, wydrapać, wymazać.

scrawl, bazgranina ^f, gryzmoty pl. ~ ^{vn}, bazgrać, gryzmolić.

scream, wrzask, krzyk ^m. ~ ^{vn}, piszczeć, wrzeszczeć.

screech, wrzeszczenie, hukanie ⁿ. ~ ^{vn}, wrzeszczeć, hukać (o sowie).

~owl, (orn.) puszczyk, puhacz ^m.

screen, parawanik, ekran ^m, zasłona ^f; abażur ^m (na lampa); ochrona ^f. ~ ^{vα}, okrywać, zasłaniać, zastawiać.

screw, śruba ^f. ~ ^{vα}, śrubować, przyśrubować; przytłoczyć; (fig.) wyciągać, wydusić. ~driver, śrubczyk ^m. ~jack, lewar ^m (wozowy). ~steamer, śrubowy statek, śrubowiec ^m. ~vice, śrubstak ^m, imadło ⁿ.

scribble, bazgranina ^f, gryzmoty pl. ~ ^{van}, bazgrać, piisać lada co. ~r, bazgracz, gryzmoła ^m.

scribe, pisarz; notaryusz ^m.

scrimmage, bijatyka ^f, załebki pl.

scrip, worek ^m, torebka ^f; tłomoczek; świstek papieru, szpargał ^m.

scriptural ^a, biblijny.

Scripture, pismo święte, biblia ^f.

scrivener, notaryusz ^m, nauczyciel kaligrafii.

scrofula, (med.) skrofuły pl. ~ous ^a, skrofuliczny.

scroll, zwój ⁿ.

scrub, stara odrapana miotła, drapak; ciężko pracujący; chudeusz, biedak ^m. ~ ^{van}, trzeć, szorować; ciężko pracować. ~ber, ~bingbrush, szropa, drapaczka ^f. ~by ^a, ladajaki, nędzny.

scruple, skrupuł ^m, watpliwość ^f; waga aptekarska (20 granów).

~ ^{vn}, powątpiewać, wahać się.

scrupulosity, ~ousness, skrupulatność, sumienność ^f; powątpiewanie ⁿ.

scrutineer, badacz, poszukiwacz ^m. ~nize ^{vα}, badać, poszukiwać. ~ny, badanie, poszukiwanie; (tajemne)

zbieranie ⁿ głosów.

scrutoire, biórko ^m, kantorek ^m.

scud, obłok pędzony wiatrem. ~ ^{vn}, biedz; uciekać.

scuffle, bijatyka, burda; potyczka ^f. ~ ^{vn}, założyć się wodzić, porwać się za barki.

sculk *vⁿ*, czatować, zasadzić się, chować się.

scull, czaszka *f*; czółno *f*; krótkie wiosło. ~ *vⁿ* wiosłować (jednym wiosłem robiąc). ~ery, pomywalnia *f*. ~~maid, pomywaczka *f*. ~ion, kuchcik *m*; pomywaczka *f*.

sculp||tor, rzeźbiarz *m*. ~ture, rzeźba *f*, snycerstwo *m*. ~~*v^a*, rzeźbić.

scum, szumowiny *pl.*, pianka *f*. ~ *v^a*, zdejmować szumowiny, pianę.

scurf, parchy *pl.*, strnp *m*. ~*y^a*, parszywy, stupiasty.

scurril||ity, rubaszny żart. ~ous *a*, rubaszny, karczemny.

scurviness, grubiaństwo, prostactwo *m*.

scurvy, gnilec, szkorbut *m*. ~ *a*, gnilcowy; parszywy; podły.

scutcheon, tarcza herbowa.

scuttle, kosz *m*; kosz na węgle; kosz masztowy czyli bocianie gniazdo; szybki krok. ~ *v^a*, robić dziury w okręcie, zatapiać okręt.

scythe, kosa *f*.

sea, morze *f*; fala morska; by ~, morzem; main ~, otwarte morze; narrow ~, ciasnina morska; heavy ~, morze wzburzone. ~bank, brzeg morski; tama *f*. ~boat, statek morski. ~bound *a* morzem okolony, otoczony. ~boy, chłopiec okrętowy. ~breeze, wiaterek morski. ~calf, (zo.) foka *f*. ~cow, (zo.) krowa morska, brzegowiec *m*.

~dog, (zo.) foka; (fig.) stary żeglarz. ~farer, żeglarz *m*. ~fight, bitwa morska. ~gull, rybołów morski. ~hedgehog, jeż morski.

~hog, delfin szablogrzbieta. ~horse, koń morski. ~man, żeglarz, marynarz *m*. ~piece, ~scape, obraz przedstawiający morze.

~service, służba na morzu. ~shore, ~side, brzeg morski, wybrzeże morskie. ~sick *a*, chory od morza, chory na morską chorobę.

~ward *ad* ku morzu. ~weed,

wodorost *m*. ~worthy *a*, zdatny do żeglugi.

seal, pieczęć; (zo.) foka *f*. ~ *vⁿ*, pieczętować, przypieczętować, zatwierdzić; to ~ up, zapieczętować. ~ing, pieczętowanie *m*. ~ingwax, lak *m* (do pieczętowania). ~ring, pierścień *m* do pieczętowania, sygnet *m*. ~skin, skóra foki.

seam, szew; obrąbek *m*; blizna; miara *f* wagi (= 8 szefli). ~ *v^a*, zeszywać. ~less *a*, niezeszywany. ~stress, szwaczka *f*. ~y *a*, ze szwem.

sear *a*, zwiędły, suchy. ~ *v^a*, przypalać, suszyć; dać zwiędnąć.

searce, rzeszoto *m*. ~ *v^a*, przesiewać.

search, szukanie; przeszukiwanie *m*; rewizja *f*. ~ *vⁿ*, szukać, przeszukiwać, przeglądać, badać. season, pora *f*, czas *m*; pora roku; in due ~, w porę, w czas; out of ~, nie w porze, nie w porę. ~ *vⁿ*, wdrażać, przyuczać; przysykać do użytku, przyprawić; to ~timbers, suszyć drwa. ~able *a*, w swojej porze, na czasie. ~ing, przyprawa *f*.

seat, siedzenie *f*; ławka *f*, stołek *m*; miejsce, siedlisko; miejsce *m* po bytu; dwór, dworek *m*. ~ *v^a*, posadzić; postawić; ~ of war, teatr *m* wojny; take your ~, zajmij miejsce, usiądź. ~ed *a* to be ~~, sie sebaceous *a* łojowy. [dzieć.

secant, (geom.) sieczna *f*.

secede *vⁿ* odstąpić, odłączyć się.

secern *v^a*, wydzielić (sok). [nie?]

secession, odstępstwie, odłączenie; seclusi||de *v^a* odosobnić, wykluczyć.

~sion, odosobnienie, wykluczenie; zamknienie się *m*.

econd *a* drugi, powtórny; następny; najbliższy; a ~ time, po raz drugi. ~, pomocnik; sekundant *m*; sekunda *f* (60ta część minuty). ~ *vⁿ*, sekundować, pomagać. ~arily *ad* pośrednio, pobocznie. ~ariness, pośledniość; drugorzędność *f*.

~ary *a*, drugorzędny, podrzędny;

poboczny, dodatkowy. ~~, dele-gat; (*astr.*) trabant; pomočnik ^m; ~hand, druga ręka (pośredni-ctwo). ~~^a antykwarski; *at* ~~, z drugiej ręki, (o książce) za po-średnictwem antykwarza. ~ly ^{ad} powtóre. ~rate ^a pośledniejszego gatunku, drugorzędny. ~sight, jasnowidzenie ⁿ.

secrecy, tajemność, skrytość ^f; odosobnienie się ⁿ; *in* ~, w ta-jemnicy.

secret ^a tajemniczy, sekretny, tajny. ~, tajemnica ^f, sekret ^m; ~ary, sekretarz ^m. ~ship, se-kretaryat ^m, sekretarstwo ⁿ. ~e ^{vn}, sprzątnąć, ukryć; wydzielać, wyłą-cząć. ~ion, wydzielanie ⁿ, sekre-cya ^f. ~itious ^a, wydzielony. ~ly ^{ad} tajemniczo, w tajemnicy, skrycie. ~ness, tajemniczość ^f; zamilczenie ⁿ. ~ory ^a, wydziel-niczy.

sect, sekta, wiara ^f. ~arian, od-stępca ^m (od wiary). ~~^a sek-ciarski. ~arianism, sekciarstwo ⁿ. ~ary, sekciarz ^m. ~ion, rozcie-cie, przecięcie ⁿ; wydział; oddział ^m. ~or, (*mat.*) wycinek ^m.

secular ^a świecki; stuletni, wie-kowy. ~, ksiądz świecki. ~ity, ~ness, świeckość ^f. ~ization, se-kularyzacja ^f. ~ise ^{vn}, sekulary-zować, zamieniać charakter za-konny na świecki.

secure ^a, bezpieczny, pewny. ~e ^{vn}, zabezpieczyć, upewnić; *to ~e from*, zabezpieczyć od. ~eness, bez-pieczęstwo ⁿ, pewności ^f. ~ity, bezpieczęstwo ⁿ, pewności ^f; po-rečzenie ⁿ, zastaw ^m.

sedan, lektyka ^f.

sedate ^a, spokojny, cichy, state-czny. ~eness, spokojność (umy-słu); stateczność ^f. ~ive ^a, uspa-kajający, uśmierzający.

sedentarieness, siedzące życie. ~ry ^a, siedzący, z domu niewy-chodzący.

sedge, (*bot.*) turzyca ^f.

sedgy " trzciną zarosły.

sediment, osad ^m.

sedition, bunt ^m, rokosz ^f, po-wstanie ⁿ. ~onary, buntownik, rokoszanin, powstaniec ^m. ~ous ^a, buntowniczy. ~ousness, bunto-wniczność ^f.

seduce ^{vn}, uwieść, zbałamucić, złudzić. ~er, uwodziciel, bała-mut ^m, uwodzicielka ^f. ~ible ^a, zwodny, łatwy do uwiedzenia. ~tion, skuszenie, uwiedzenie ⁿ. ~tive ^a, zwodniczy, zwodzacy.

sedulility, ~ousness, pełność; skrzetność ^f. ~ous ^a, pilny, skrzę-tny. [stolica święta.

see, stolica ^f, biskupstwo ⁿ; *Holy* ~, see ^{vn}, widzieć; patrzeć, spostrze-gać; baczyć; postarać się; od-wiedzić; *to go to* ~, odwiedzić, wizytę oddać; *to ~ company*, przyjmować gości; *to live to* ~, dożyć; *to ~ to*, przypilnować czego.

seed, nasienie; ziarno ⁿ (na za-siew), posiew ^m, plemię ⁿ. ~ ^{vn}, iść w ziarno. ~cake, ciasteczko ⁿ z anyżem. ~corn, ziarno do sie-wu. ~er, ~sman, siewca ^m. ~ti-me, czas siewu, siejba ^f. ~y ^a, pełen nasienia; nędzny, nędznie wyglądający. [ponieważ, skoro. seeing, widzenie ⁿ. ~, ~that ^c; seek ^{vn}, szukać, poszukiwać; do-magać się, starać się o.

seem ^{vn}, wydawać się, zdawać się; *it ~s to me*, zdaje mi się.

seeming, wygląd, pozór ^m. ~ ^a, pozorny; prawdopodobny. ~ly ^{ad}, pozornie, na pozór. ~ness, po-zorność ^f; pozór ^m.

seemliness, przyzwoitość, przy-stojność ^f. ~ly ^a, przyzwoity, przy-seen ^P, od *to see*. [stojny.

seer, prorok, jasnowidzący.

see-saw, chuśtawka ^f; chuśtanie się ⁿ. ~ ^{vn}, chuścić się.

seethe ^{vn}, warzyć, gotować (się), wrzeć. ~r, kocioł, garnek ^m.

segment, kawałek (odcięty); (*mat.*) odcinek ^m.

segrega||te *vā*, odłączyć. ~te *a*, odłączony. ~tion, odłączenie *n*. **seigneurial** *a*, pański, wielkopański. ~ior, pan *m*, wielki pan. ~iory, władza *f* (pana); większy majątek szlachecki.

seine, włók *m* (sieć).

seiz||able *a*, pochwytny, dający się chwycić. ~e *vā*, chwycić; uchwycić; opanować, zająć, zabrać na skarb; przyaresztować. ~in, zajęcie *n* na własność, konfiskata; własność *f*. ~ing, chwytanie, schwycenie *n*. ~ure, pochwyce nie *n*; zabór *m*; konfiskata *f*; nałożenie *n* aresztu.

seldom *ad*, rzadko, nie często. **elect** *a*, doborowy, wyborny. ~ *vā*, dobierać, wybierać. ~ion, dobranie *n*; dobór *m*. ~ness, doborowość; wyborność *f*.

self *prn* (*pl. selves*), sam. ~abasement, poniżenie siebie samego. ~acting *a*, automatyczny. ~admiration, zachwycanie się samym sobą. ~conceit, zarozumiałość *f*, dufanie *n*. ~confidence, wiara *f* w siebie, poleganie *n* na sobie. ~conscious *a*, świadomy siebie. ~control, panowanie *n* nad sobą. ~deceit, łudzenie *n* samego siebie. ~defence, obrona własna. ~denial, zaparcie się *n* samego siebie. ~destruction, samobójstwo *n*. ~government, samorząd *m*. ~interest, korzyść własna, interesowność *f*. ~interested *a*, interesowany. ~ish *a*, egoistyczny, samolubny. ~ishness, egoizm *m*, samolubstwo *n*.

~love, miłość własna. ~murder, samobójstwo *n*. ~murderer, samobójca *m*. ~praise, samo-chwałstwo *n*. ~same, tenże sam. ~will, własna wola, samowola *f*. **sell** *vān*, sprzedawać (się); iść (o towarzę). ~er, sprzedający.

Seltzer-water, selterska woda.

selvage, krajka szlak *m*.

selves, *pl.* od *self*.

semblance, podobieństwo *n*; wzór *m*.

semi||breve, ~brief, (*muz.*) biała nuta. ~circle, półkole *n*. ~colon, średnik *m*. ~lunar *a*, półksiężycowy. ~quaver, nuta podwójnie wiazana, szesnastka *f*. ~spherical *a*, połkulisty. ~tone, półton *m*. ~vowel, półsamogłoska *f*. (np. l. r.).

seminal *a*, nasienny. ~ality, obfitość nasienia; płodność *f*. ~arist, seminarzysta *m*. ~ary, seminaryum *n*; szkółka *f* (drzew). ~ation, sianie, rozsiewanie; zapłodnienie *n*.

semipermanent *a*, wiecznotrwały, wiekuisty. ~ity, wiekuistość *f*.

sempstress, szwaczka *f*.

senate, senat *m*. ~or, senator *m*. ~orial *a*, senatorski.

send *vān*, posłać, wysłać, zesłać, to ~ for, posłać po; to ~ word, uwiadomić.

senescence, starzenie się *n*.

senile *a*, stary, sędziwy. ~lity, starość, sędziwość *f*.

senior, starszy, senior *m*; he is my ~ by four years, starszy o 4 lata. ~ity, starszeństwo *n*.

senna, (*bot.*) senes *m*.

sensation, czucie; wrażenie *n*; to cause a ~, sprawić sensację.

sense, czucie *n*; zmysł; rozum, sens *m*; znaczenie *n*; myśl *f*; common ~, zdrowy rozsądek. ~ful *a*, rozsądny. ~less *a*, nieczuły, bez czucia; nierozsądzny; głupi. ~lessness, nieczułość *f*; nierozsądek *m*; głupota *f*.

sensitivity czułość *f*. ~ble *a*, czuły, tkliwy; uczuciowy; wrażliwy; rozsądny. ~bleness, czułość; samowiedza; rozsądność *f*. ~tive *a*, czuły, zmysłowy; ~ ~ plant, (*bot.*) czułek *m*. ~tiveness, czułość, tkliwość *f*.

sens||orium, ~ory, organ *n* zmysłów, sensorium *n*; mózg *m*. ~ual *a*, zmysłowy; lubieżny. ~ualism,

zmysłówosć ^{f.} ~ualist, rozko-
sznik, lubieżnik ^{m.} ~uality, ~ual-
ness, zmysłówosć; lubieżność ^{f.}
~ualize ^{v.a} robić zmysłowym.

sent ^{p.r.} & ^{p.}, od *to send*.

senten||ce, dekret, wyrok ^{m.}, zda-
nie ^{n.}, myśl ^{f.}; (*gram.*) zdanie ^{n.}
~ce ^{v.a}, wydawać wyrok; skazać.
~tious ^a, obfitujący w myśli po-
ważne; lakoniczny, zwięzły. ~ti-
ousness, obfitość myśli powa-
żnych; lakomieczność, zwięzłość ^{f.}
Sentient ^a, czujący, myślący. ~,
istota czująca, myśląca.

Sentiment, uczucie ^{n.}; sposób ^{m.} my-
ślenia; zdanie ^{n.}, myśl ^{f.}; toast ^{m.}
~al ^a, uczuciowy, sentymentalny;
rozsądny. ~ality, uczuciowość,
sentymentalność ^{f.}

sent||inel, ~ry, szylwach, żoł-
nierz ^m na warcie; *to stand ~,*
stać na warcie. ~ry-box, budka
strażnicza.

separa||bility, ~bleness, rozmaka,
rozdzielność ^{f.} ~ble ^a, rozmaczny,
rozdzielny. ~te ^a, oddzielny, od-
rębny, osobny. ~te ^{v.an}, rozdzie-
lić, rozmaczyć, odłączyć (się);
rozejść się. ~tely ^{ad} oddziennie.
~teness, oddzielność, odrębność ^{f.}
~tion, oddzielenie, rozmoczenie ^{n.}
rozwód ^{m.} ~tist, odłączający się,
dążący do oderwania się od wię-
kszości. ~tory ^a, służący do od-
dzielania, rozmaczający.

sepia, sepja ^{f.} (farba).

sepoy, żołnierz indyjski na żoł-
dzie angielskim.

sept, plemię, pokolenie ^{n.}

septan||gle, siedmiokąt ^{m.} ~gu-
lar ^a, siedmiokątny.

September, Wrzesień ^{m.}

septennial ^a, siedmioletni, co 7 lat
się powtarzający. [nocny.
septentrion, północ ^{m.} ~al ^a, pół-
septic(al) ^a, septyczny, sprzyja-
jący gniciu.

septua||genary, ~gesimal ^a zło-
żony z siedemdziesięciu; siedem-
dziesięcioletni. ~gesima, Nie-

dziela starozapustna. ~gint, sie-
demdziesiątnica ^{f.}, biblia 70 tło-
maczów. [krotny.

septuple, siedmioraki, siedmio-
sepul||chral ^a, grobowy, mogilny
~chre, grób ^{m.}, mogiła ^{f.}. ~~ ^{v.a},
pogrzebać, pochować. ~ture, po-
grzeb ^{m.}

sequaci||ous ^a, następujący; to-
warzyszący komu. ~ty, powo-
ność, powodliwość ^{f.}. [tek ^{m.}
sequel, wynik ^{n.}, następstwo ^{n.}; sku-
sequen||ce, następowanie po so-
bie, następstwo, porządek ^{m.}. ~t ^a,
następny, następujący.

sequest||er, ~rate ^{v.an}, oddalić,
oddzielić; odosobnić (się); nało-
żyć sekwestr. ~ration, odla-
czenie, wyjęcie ^{n.}; sekwestr ^{m.}

seraglio, seraj ^{m.} (pałac sułtana).
seraph, (*pl. ~im*) seraf ^{m.} ~ic,
~ical ^a, seraficzny.

sere ^a, zeszły, zwiędnięty.

seren||ade, serenada ^{f.} ~~ ^{v.n}, urzą-
dzić serenadę. ~e ^a, jasny, po-
godny; spokojny; *Most ~e*, Jasne
Oświecony. ~ity, pogoda, cisza ^{f.}
spokój ^{m.}; (tytuł) Oświeconość ^{f.}

serf, poddany, niewolnik ^{m.}

serge, szarsza ^{f.} (materya weł-
niana). [żant; doktor ^{m.} praw
sergeant, woźny, komornik; sier-
series, rząd, szereg ^{m.}, seryfa ^{f.}

serious ^a, poważny, ważny. ~ly ^{ad},
seryo, poważnie.

sermon, kazanie ^{n.}, nauka kościel-
na. ~ise ^{v.n}, kazać, nauczać.

serpent, wąż; -(muz.) serpent ^{m.}
~ine ^a, wężowaty, kręty. ~~,
(bot.) weżownik ^{m.} ~~stone, ser-
pentyn ^{m.} [liszaj ^{m.}

serpi||ginous ^a, liszajowaty. ~go,
serrat||ed ^a, ząbkowaty, w zęby.

~ure, ząbkowanie, zazębienie ^{n.}
serum, wodne części krwi.

servant, służący, sługa ^{m.} ~maid,
służąca ^{f.}

serve ^{v.an}, służyć, usługiwać; słu-
żyć (do czego); być na urządzie;
usłużyć, podawać potrawy na

stół; traktować, obejść się z kim; **zaspokoić**, zadowolić, wygodzić; przysłużyć się; *to ~ the time*, stosować się do czasu; *to ~ out*, wyślubić; obdzielić; *to ~ up*, podać na stół.

service, póżuga; służba *f*; pełnienie ⁿ urzędu; przysługa *f*; nałożenstwo ⁿ; pożytek ^m; danie ⁿ; potrawa *f*; serwis ^m; *to render ~ce*, przysłużyć się, wyściadczyć przysługę. **~ceberry**, jarzębina *f*. **~ceable** ^a, usłużny; przydatny. **~le** ^a, służalczy; podły. **~lity**, służalcość; podłość *f*. **~ng**, służenie ⁿ. **~ng-maid**, służąca *f*. **~tor**, służąca; *servant* ^m. **~tude**, poddaństwo ⁿ; niewola *f*.

sesame, (*bot.*) sezam ^m; żogowa *f*. **sesquipedalian** ^a, mający półtorej stopy.

sessile ^a, (*bot.*) przysadkowy.

session, posiedzenie ⁿ; sesja *f*.

sesspool, rów do ścieku.

set, garnitur, komplet, zbiór ^m; kolekcja, partya, kupa, banda; para *f* (koni); serwis; latorośl; stawka; zachód ^m (słońca); *~ of silverplate*, serwis srebrny. **~ van**, stawić, postawić; nastawić (zegar); umieścić; oznaczyć, wyznaczyć; położyć; sadzić; zahodzić (o słońcu); przyrzadzić, wyszykować, zrobić; ułożyć; ostrzyć; oceniać; zmuszać, zniechalać; skomponować, dorobić muzykę; wynajmować; skierować się; *to ~ free*, wypuścić na wolność; *to ~ at ease*, uspokoić; *to ~ a going*, puścić w ruch; *to ~ about*, wziąć się do, jąć się; *to ~ abroad*, rozgłośić; *to ~ against*, stawić naprzeciw; *to ~ by*, odłożyć na boku; *to ~ down*, zapisać; postanowić; *to ~ forth*, wydać, ogłosić (światu); *to ~ forward*, posuwać naprzód; odjechać; *to ~ off*, upięknić; odjechać; *to ~ out*, wysadzić; ustroić; wyszykować; odjechać; *to ~ up*,

wystawić; urządzić; postawić na nogi.

setaceous ^a, najeżony, kudłaty.

seton, (*med.*) zawłoka *f*.

settee, ławka; kanapka *f*.

setter, ten kto stawi, ustanawia etc.; wyżeł ^m.

settle, ławka, ława *f*. *~ van*, ustanowić; uregulować, urządzić (się); osiąść; ustalić się; przymocowywać; osadzać się (o płynie); *to ~ an account*, zapłacić rachunek.

~ment, ustanowienie, uregulowanie, urządzenie; osada, kolonia *f*; załagodzenie sporu; osad ^m. **~r**, kolonista ^m.

settling, osadzanie, osiedlenie ⁿ; osad ^m; *~ of accounts*, obrachunek ^m.

seven, num. siedem. **~fold** ^a & ^{ad}, siedmiokrotny, siedmioraki; siedemkroć. **~teen**, num. siedemnaście. **~teenth** ^a, siedemnasty. **~teenthly** ^{ad}, po siedemnaste. **~th** ^a, siódmy. **~th**, siódemka; (*muz.*) septyma *f*. **~thly** ^{ad}, po siódme. **~tieth** ^a, siedemdziesiąty. **~ty**, siedemdziesiąt.

sever ^{ván}, oderwać, oddzielić (się), rozłączyć (się). **~al** ^a, różny; rozmaity; oddzielny, pojedyńczy kilku, kilkoro. **~~**, jednostka *f*; szczegół ^m. **~ance**, oderwanie, rozłączenie ⁿ.

severe ^a, srogi, okrutny, bolesny. **~ity**, surowość *f*, okrucieństwo ⁿ; srogość *f* (zimy etc.).

sew ^{ván}, szyc, broszurować; *to ~ up*, zszyć, zaszyć. **~ing**, szycie, zszycie ⁿ. **~ machine**, maszyna *f* do szycia.

sewage, woda ściekowa. **~er**, szwaczka *f*; kanał ^m. **~erage**, klossex, płeć, płeć żeńska. [ki pl.]

sexagenarian, sześćdziesięcioletni człowiek. **~agenary** ^a, sześćdziesięcioletni. **~agesima**, Niedziela mięsopustna. **~ennial** ^a, sześciioletni; powtarzający się co lat sześć. **~tant**, szósta część koła, sekstant ^m. **~ton**, zakry-

styan, kościelny; grabarz ^m; ~tuple ^a, sześciokrotny.

sexual ^a, płciowy.

shabbiness, gałgaństwo ⁿ; lichota ^f. ~by ^a, obszarpany, lichy, gałgański; nikczemny.

shabrack, czaprak ^m.

shackle ^{vα}, nakładać kajdanki, okucić. ~s *pl.*, kajdany *pl.*, pęta *pl.*

shad, koza ^f (ryba). ~dock, gatunek ^m pomarańczy olbrzymiej.

shade, cień ⁿ; mroczność ^f; abazur ^m, zasłona ^f; daszek ^m (ślepych).

~e ^{vα}, ocenić, pokryć cieniem; cieniować; opiekować się. ~iness, cienistość ^f. ~ow, cień; osłona; (*fig.*) ochrona ^f.

~~ ^{vα}, ocenić, okrywać cieniem; cieniować, osłaniać, ukryć. ~owy ^a, cienisty, ciemny, mglisty; bezcielesny, niemateryalny. ~y ^a, cienisty.

shaft, słupiec, słup ^m, kolumna; strzała ^f, dziryty ^m, drzewce ⁿ; dyszel; szczyt wieży; szyb ^m (w kopalniach).

shag, kudły *pl.*, kłaki *pl.*; felpa ^f; gatunek ^m tytoniu. ~ged, ~gy ^a, kosmaty, kudły, włochaty.

shagreen, skóra szagrynowa.

shake, potrząsanie, wstrząsanie; uścisnienie ⁿ ręki; trel ⁿ; rysa ^f. ~ ^{vαn}, trząść, potrząsać, wstrząsnąć; uścisnąć (rękę); trząść się, drżeć; trele wywodzić; *to ~ off*, otrząsnąć, strząsnąć. ~n ^P, od *to shake*. ~r, ten, kto potrząsa, trzesący; drżący.

shaky ⁿ, popękany; porysowany; shale, *vid. husk.* [chwiejny.

shall *v. def.*, powinieniem etc. (służy do uformowania czasu przyszłego); *I ~ do it*, uczynię to, postąpię tak.

shalloon, rasza ^f (cienka materia wełniana).

shallop, szalupa ^f

shallow ^a, płytki, miałki; ograniczony, powierzchowny. ~, mienizna ^f, odmiast ^m; ~ness, płytkość ^f.

shalm, dudy *pl.*, szalamaja ^f

sham, oszukaństwo; kłamstwo ⁿ. ~ excuse, wykręt ^m. ~ ^{vα}, oszukać; okłamać.

shambles *pl.*, jatki *pl.*

shambling ^a, mający niezgrabny, ciężki chód.

shame, wstyd ^m; kańba ^f; *for ~* wstyd! jak wam nie wstyd. ~ ^{vα}, zawstydzać; zhańbić. ~faced ^a, wstydliwy, nieśmiały. ~ful ^a, śromotny; nieprzyzwoity. ~less ^a, bezwstydny.

shammer, oszust, łgarz ^m.

shammy, ~ois, zamszowa skórka, zamsz ^m.

shamrock, koniczyna ^f.

shank, goleń, piszczel; łydka; rurka ^f; cybuch ^m.

shanker, (*med.*) szankier ^m

shape, kształt ^m, forma; kibić ^f, stan; wzrost ^m. ~ ^{vαn}, formować, kształtować, tworzyć; robić podług wzoru; skierowywać; być odpowiednim, nadawać się. ~less ^a, niekształtny, nieforemny. ~ly ^a, kształtny, odpowiedni co do formy, symetryczny. [żłobek ^m].

shard, skorupa; nadlotka ^f; karb, share, udział ⁿ; cząstka; akcja ^f; lemiesz ^m. ~ ^{vαn}, dzielić, podzielać; mieć udział. ~bone, kość żonowa, kość wstydliwa. ~holder, akcyjarnyusz ^m.

shark, haja ^f, żarłacz; oszust ^m; oszustwo ⁿ. ~er, oszust; pasożyt ^m

sharp, ostry, śpiczasty; przenikliwy, uszczypliwy, dotkliwy; bystry, raptowny; dowcipny, chytry. ~, (*muz.*) krzyżyk ^m (♯).

~en ^{vα}, ostrzyć, zaosztrzyć; wzburzyć, podniecić, ożywić. ~er, oszust, szalbierz ^m. ~eyed, ~sighted, bystrooki. ~ly ^a, ostro; uszczypliwie, dotkliwie; chytrze.

~ness, ostrość; dotkliwość; przenikliwość ^f. ~set ^a, checiwy, pożądający.

shatter ^{vαn}, rozbić, pogrzechotać (się), potłuc na drobne kawa

łeczki. ~brained, rozrzepany, lekkomyślny.

shatters *pl.*, szczątki *pl.*, wiory *pl.*
shave *v^a*, skrobać; strzydz, golić; obcinać, kosić. ~grass, (*bot.*) skrzyb^m. ~ling, wygolony, mnich^m: ~r, golarz, golibroda^m.

shaving, strzyżenie, golenieⁿ; heblowina *f.*, wiór^m. ~knife, brzyshawl szal^m. [twa *f.*]
she *prn*, ona. ~, samica *f.* ~cat, kotka *f.* ~cousin, krewna *f.*
~friend, przyjaciółka *f.* ~slave, niewolnica *f.*

sheaf, (*pl. sheaves*), snop^m; wiązka *f.* ~ *v^a*, wiązać w snopy.

shear *v^a*, strzydz, wystrzygać; kosić. ~s *pl.* nożyce *pl.* ~er, strzygący owce; postrzygacz^m. ~ing, strzyża *f.* ~steel, stal wyborowa.

sheath, pochwa *f.* ~ *v^a* schować do pochwy; powlec, okryć.

shed, buda, szopa *f.*; przeddaszeⁿ. ~ *v^a*, wylewać, rozlewać; roznosywać; ronić, tracić.

sheen ^a, jasny.

sheep, owca *f.*; owce *pl.*; (*fig.*) barania głowa. ~cot, ~fold, owczarnia *f.* ~hook, kij pasterski. ~ish^a, barani, owczy; głupio skromny. ~shearing, strzyżenieⁿ owiec, strzyż^f. ~walk, pastwiskoⁿ dla owiec.

sheer ^a, jasny, wyraźny, czysty; *to ~ off*, zemknąć, drafnąć.

sheers, żóraw^m (*machina*).

sheet, kawał płótna, płat^m; płyta *f.*; prześcieradłoⁿ; żagiel; arkusz^m papieru. ~anchor, kotwica zapasawa. ~iron, żelazo w blachach.

shekel, sykl^m (*moneta u dawnych żydów*).

shelf, półka *f.*; gzym^m; ławica piaszczysta. ~y ^a, pełen ław piaszczystych.

shell, skorupa, łupina, muszla *f.*; granat^m; bomba *f.* ~ *v^a*, łuszczyć (się), łuskać (grob). obłupić.

~fish, skorupiak^m. ~y ^a w łupinie, łupiniasty, skorupiasty.

shelter, schronienieⁿ; przytułek^m; zasłona, osłona *f.* ~ *v^a*, schronić (się); dać przytułek; osłonić (się), ukrywać. ~less ^a bez przytułku, schronienia.

shelves *pl.*, półki *pl.* do książek. shelving ^a, pochyły, spadzisty.

shepherd, pasterz, pastuch^m; ~'s dog, pies owczarski. ~ess, pasterka *f.*

sherbet, sorbet^m (napój).

sherd, czerepek^m, skorupa *f.*

sheriff, szeryf^m. ~ship, urząd i godność szeryfa.

sherry, wino hiszpańskie, kseres^m.

shew, *vid. show*.

shibboleth, hasłoⁿ; znak wyróżniający, szybolet^m.

shield, tarcza *f.*; puklerz^m. ~ *v^a*, okrywać tarczą, osłaniać; bronić. ~bearer, noszący tarczę, tarczownik^m.

shift, zmiana *f.*; wybieg, wykret^m; koszula kobieca. ~ *v^a*, zmienić, odmienić (się); przebrać (się); przenieść (się); brać się na sposoby; ustępować. ~ing ^a, chytry, przebiegły. ~less ^a bez środków.

shilling, szylling^m ($1/26$ funta = 2 złote). [zdecydowany]. shilly-shally^a, chwiejący się, nieshin, goleń, piszczel *f.*

shindy, wrzawa *f.*; zgiełk^m.

shin^{ll}e, blask^m, jasność^{f.}; piękna pogoda. ~e *vⁿ*, błyszczeć, jaśnieć, świecić. ~ing, ~y ^a, błyszczący, shininess, nieśmiałość. [jaśniejący].

shingle, gonta *f.*; kamki *pl.*

ship, okręt, statek^m; ~ of the line, okręt liniowy. ~ *v^a*, naładować na okręt.

~board, na okręcie.

~carpenter, cieśla okrętowy.

~master, kapitan okrętu kupieckiego, pan okrętowy. ~ment, ładunek okrętowy.

~ping, okręty *pl.*; ładowanie, siadanieⁿ (na okręt).

~wreck, rozbicieⁿ się (okrętu).

shire, hrabstwo ⁿ.

shirley, (orn.) gil ^m.

shirt, koszula ^f (męzka). ~ ^{vα}
przewdziać koszulę. ~less ^α nie
mający koszuli.

hive, skiba, skibka; płytka ^f.

shiver, odłamek, ułamek; dreszcz ^m; drzazga ^f; czerepek ^m. ~ ^{vαn}, drzeć, trząść się; rozbić (się), roztłuc (się). ~y ^α łomny, kru-
chy; drżący.

shoal, mielizna ^f; rój ^m, mnóstwo ⁿ. ~ ^α płytki. ~ ^{vn} roić się; być miałykim. ~y ^α pełen ław pi-
aszczystych. ~

shock, uderzenie, wstrząsnienie;
natarcie ^f; kopa ^f (skopów etc.);
żgorszenie ⁿ. ~ ^{vαn} uderzyć, tra-
cić; urazić, obrazić; uderzyć na;
układać w kopy. ~ing ⁿ rażący,
gorszący.

shoddy wełna sztuczna.

shoe, trzewik ^m; podkowa ^f. ~ ^{vα}
obuć; podkuć. ~black, chłopiec
czyszczący buty. ~brush, szczot-
ka ^f do butów. ~horn, róg do
wzuwania butów. ~ing, obu-
wanie; podkucie ⁿ (koni). ~ma-
ker, szewc ^m. ~string, sznuro-
wadło ⁿ (u trzewików).

shone ^{pr} & ^p, od to shine.

shook ^{pr}, od to shake.

shoot, strzał, wystrzał; odrośle; prosiak ^m. ~ ^{vαn} strzelać; wy-
strzelić; zastrzelić; wypuszczać,
wyrastać; rwać, kłóc, dolegać;
to ~ a bridge, przepłynąć pod
mostem. ~er, strzelec ^m. ~ing,
strzelanie ⁿ. ~ing-star, gwiazda
spadająca. ~

shop, sklep, magazyn, warsztat ^m.
~board, warsztatowy stół. ~girl,
panna sklepowa. ~keeper, ~man,
sklepikarz, kramarz ^m. ~lifter,
złodziej ^m.

shore, brzeg nadmorski, pomorze ⁿ.
~ ^{vn} wyładowywać, wysadzać na
brzeg. ~less ^α bezbrzeżny.

shorn ^p od to shear.

short ^α, krótki; zwięzły, węzło-

waty; niewystarczający; za mały,
ograniczony. ~ ^{cð} krótko, nie
długo; in ~, jednym słowem; to
come ~, to fall ~, nie wystarczać;
źle wyjść na czem; to be ~ of mo-
ney, nie mieć pieniędzy. ~breath-
ed ^α dychawiczny, z krótkim
oddechem. ~en ^{vαn}, skrócać;
kurczyć się. ~hand, stenografia ^f.
~ly ^{αð} w krótkości; w kilku sło-
wach. ~ness, krótkość, zwię-
złość; niedostateczność ^f, brak ^m.
~sighted ^α krótkowzroczny, kró-
tkowidny. ~winded ^α z krótkim
tchem, dychawiczny.

shot ^{pr} & ^p, od to shoot.

shot, strzał ^m; kula; odległość
strzału; strzelec; rachunek ^m,
część ^f; at a ~, bez przygotowa-
nia; small ~, śrót ^m.

should imp., od shall; I ~ like
him, mógłby mi się podobać.

shoulder, ramię ^m; bark ^m; łożap-
tka ^f. ~ ^{vα} wziąć na plecy. ~belt,
bandolet ^m (przepaska). ~blade,
(anat.) łożapka ^f. ~knot, epolet ^m,
ślifa ^f.

shout, wykrzyk; okrzyk ^m rado-
ści. ~ ^{vn} wykrzykiwać wesoło,
pohułniwać. ~ing, okrzyki we-
sołe, wiwaty pl.

shove, popchnięcie, posunięcie ⁿ.
~ ^{vαn} pchać, posuwać (się); to
~ down, zepchnąć.

shovel, łożapata, łożapka ^f ~ ^{vα}
szuflować, rzucać łożapatą.

show, pokaz ^m, pokazywanie ⁿ; wy-
stawa ^f; widok ^m, widowisko ⁿ;
przepych ^m okazałość ^f; pozór ^m.
~ ^{vαn} pokazywać, okazywać; do-
wieść; pokazać się, zjawić się;
wydawać się, mieć pozór. ~bread,
chleb pokładny (u żydów). ~iness,
przepych ^m okazałość ^f. ~window,
witryna ^f. ~y ^α wystawny, okazały.

shower, drobny deszcz, deszczyc ^m.
~ ^{vna} padać; sypać, hojnie roz-
sypać. ~bath, prysznic ^m. ~iness,
dżdżystość, czas dżdżysty. ~y ^α
dżdżysty; mokry.

- shown ^P, od *to show*
 shred, obrzynek, skrawek, kawałeczek ^m ~ ^{vā} rozcinać, pokrajać drobno; odciąć.
- shrew, sekutnica ^f; (*zo.*) ostropysk ^m ~ ^d ^a bystry; przenikliwy (o powietrzu); przebiegły, zrzędny, zły. ~ness, bystrość, przebiegłość, chytrость; zrzędność ^f. ~ish ^a zrzędny, swarliwy.
- shriek, krzyk ^m ~ ^{vñ} krzyczeć.
- shrievalty, urząd ^m szeryfa.
- shrift, spowiedź ^f.
- shrill ^a przeraźliwy, ostry (dźwięk). ~ ^{vñ} wydawać dźwięk ostry, przeraźliwy ~y ^{ad} głosem ostrym, przenikliwym.
- shrimp, krewetka ^f, raczek morski; człeczek, kurdupel ^m
- shrine, relikwiarz; ołtarz ^m; świątynia ^f.
- shrink, skurczanie się, zmarszczenie; wzdrygnięcie ⁿ; przestrach ^m. ~ ^{vna} kurczyć się, marszczyć (się), zciągać (się); wzdrygać się; bać się, lękać się. ~age, zstąpienie, skurczanie się ⁿ.
- shrive ^{vā}, spowiadać; *to ~ oneself*, spowiadać się.
- shrilvel ^{vā}, kurczyć (się), marszczyć (się).
- shroud, okrycie ⁿ; całun ^m; zasłona ^f; przytułek ^m ~ ^{vā}, okryć, zasłonić; dać opiekę; schronić się
- Shrove-Tuesday, tłusty Wtorek.
- shrub, krzew, krzak ^m; karłowacizna ^f, karłowate krzewy. ~bery, zaroślina ^f, zagaisko ⁿ. ~by ^a porosły krzakami, krzewiasty.
- shrug, ruszenie ⁿ ramionami.
- shrunk, ^{Pr} & ^P, od *to shrink*.
- shudder, dreszcz ^m, mrówie ⁿ. ~ ^{vñ}, wzdrygnąć się; drżeć
- shuffle, mieszanie ⁿ; mieszanina ^f; fortel, wybieg ⁿ; tasowanie ⁿ kart. ~ ^{vā} mieszać, zmieszać; tasować (karty); kręcić, używać wybiegów; *to ~ off*, zrzucić z siebie, zwalić na kogo innego, *to ~ up*, w pośpiechu na kupę rzucić.
- shun ^{vā} unikać, wystrzegać się.
- shunt ^{vā} przesuwać, przetaczać wozy.
- shut ^a zamknięty. ~ ^{vā} zamknąć (sie), zaprzeć; wyłączyć; *to ~ out* wykluczyć. ~ter, okienica ^f. ~ting, zamknięcie ⁿ; ~ ^{up!} milcz! stul geba!
- shuttle, czólenko ⁿ (tkackie). ~cock, wolant ^m (gra).
- shy ^a nieśmiały, bojaźliwy; nieufny; ostrożny. ~ness, nieśmiałość, bojaźliwość ^f.
- sibila||nt ^a syczący, świszczący. ~tion, syczenie ⁿ.
- sibyl, sybila, prorokini ^f. ~line ^a, sybiliński.
- siccative ^a osuszajacy.
- sick ^a chory, niezdrow. ~en ^{vā} nabawić choroby; chorować, zasłabnąć. ~ish ^a niezupełnie zdrowy, czujący się niedobrze. ~liness, chorobiwość ^f. ~ly ^{ad} niezdrowo. ~ ^a niezdrowy. ~ness, choroba, słabość ^f.
- sickle, sierp ^m.
- side, strona ^f; brzeg ^m; partya ^f; *on this ~*, z tej strony; *on the other ~*, z drugiej strony. ~ ^a boczny, z boku położony. ~ ^{vñ}, przyłączyć się ⁿ. ~arms *pl.*, broń sieczna. ~board, kredens ^m. ~box, loża boczna. ~long ^{ad} w bok, na ukos. ~saddle, siodło damskie. ~walk, trotuar ^m.
- siding, ujście się za czyją stronę, partya ^f; tor zestawowy.
- sidle ^{vñ} iść boczkiem.
- siege, obléjenie ⁿ.
- sieve, sito, rzeszoto ⁿ.
- sift ^{vā} przesiewać przez sito; badać. ~ings *pl.*, przesiewki *pl.*
- sigh, westchnienie ⁿ. ~ ^{vñ} westchnąć.
- sight, widzenie ⁿ; wzrok; widok ^m; widowisko ⁿ; cel ^m (na strzelbie); *by ~*, z widzenia; *at ~*, za okazaniem; *at first ~*, z piewszego wejrzenia. ~less ^a ślepy; szkaradny. ~ly ^a okazały, miły dla oka.

sign, znak; napis; podpis ^m; godło ⁿ; symbol ^m; ~ of admiration, (gram.) wykrywnik ^m ~ ^{vān} znaczyć, oznaczyć; podpisać. ~board, szyl드 ^m. ~er, podpisany; podpisujący ^m ~manual, podpis własnoręczny, podpis królewski. ~post, słup z napisem, drogowy.

signal, znak, sygnał ^m; hasło ⁿ. ~ ^a znakomity. ~ize ^{vā} odznać; sygnalizować.

signature, podpis; znak · znaczek; napis ^m; sygnatura ^f.

signet, sygnet ^m; pieczętka ^f. **significance**, ~fancy, znaczenie ⁿ; myśl; ważność ^f. ~fiant ^a znaczny, ważny; wyraźny, dobitny. ~fication, znaczenie ⁿ; myśl ^f. ~fictive ^a znaczący; wyraźny, dosadny. ~ficator, znaczący, oznaczający. ~fy ^{vā}; wyrażać, znaczyć, oznaczać; znamionować; wskazać.

silence, cisza ^f; milczenie; zamilczenie ⁿ; to pass over in ~, pominać milczeniem. ~i, uciszcie się! cicho! ~ ^{vān}; nakazać milczenie, zatkać gębę.

silent ^a milczący, cichy, spokojny. ~ly ^{ad} milcząco; cicho, spokojnie; w milczeniu, cichaczem.

silex, krzem ^m.

sili|ca, krzemionka ^f. ~cious ^a krzemionkowy, krzemienny; ~~earth, ziemia krzemionkowa, krzemionka ^f. ~quous, ~culous ^a strączkowy.

silk, jedwab' ^m ~ ^a jedwabny. ~en, ~y ^a jedwabny; jedwabisty.

sill, próg ^m.

sill|ily ^{ad} po głupiemu, głupio. ~iness, głupota, naiwność ^f. ~y ^a silt, muł, il ^m. [głupi, naiwny.]

silvan ^a leśny.

silver, srebro ⁿ ~ ^a srebrny; srebrzysty. ~ ^{vā} posrebrzać, powlekać srebrem. ~leaf, srebro ⁿ w arkuszach. ~ly ^{ad} jak srebro. ~smith, wyrabiający rzeczy ze srebra, srebrnik ^m. ~white ^a biały

jak srebro. ~y ^a srebrzysty, koloru jak srebro.

similar ^a podobny, jednakowy. ~arity, podobieństwo ⁿ. ~e, porównanie ⁿ ~itude, podobieństwo; przyrównanie ⁿ.

simmer ^{vñ} zagotowywać się.

simony, świętokupstwo ⁿ; symonja ^f.

simoom, samum ^m (wiatr gorący).

simper, głupie uśmiechanie się.

~ ^{vñ} uśmiechać się z głupią,

wdzięczyć się.

simpl||e ^a prosty, pojedyńczy; nie-winny, naiwny, głupiutki. ~e, rzecz prosta, niezłożona; ziele lekarskie. ~eness, ~icity, prosta, naiwność ^f; głupowatość. ~eton, głuptas ^m ~ify ^{vā} upraszczać, uprościć.

simulate ^{vā} udawać, pozorować.

~ation, udanie ⁿ; upozorowanie ⁿ

simultaneous ^a wspólny, jednoczesny. ~ness, jednoczesność ^f.

sin, grzech ^m. ~ ^{vñ} grzeszyć.

sinapism, okład gorczyczny, synapizm ^m

since ^{ppr} & ^{ad} od, od czasu jak; long ~, dawno temu. ~ ^c ponieważ, skoro. [szczerość ^f]

sincere ^a szczery. ~eness, ~ity, sinciput, przód ^m głowy.

sine, (geom.) wstawa ^f; sinus ^m

sinecure, urząd korzystny bez odpowiedniej pracy, synekura ^f

sinew, sucha żyła, nerw ^m ~ed, ~y ^a żylasty, nerwisty.

sinful ^a pełen grzechu, grzeszny ~ness, grzeszność ^f

sing ^{vān} śpiewać; śpiewać sobie; dzwonić w uchu. ~er, śpiewak ^m

singe ^{vā} osmalić, przypalić.

singing, śpiewanie ⁿ; śpiew ^m; ~ in the ear, dzwonienie w uchu. ~master, nauczyciel ^m śpiewu.

single ^a pojedyńczy, sam jeden, prosty; nieżonaty. ~ ^{vā} brać pojedyńczo, wybierać po jednemu

~hearted ^a serdeczny, szczery

singly ^{ad} pojedyńczo, z osobna szczerze, otwarcie

singular ^a pojedyńczy, szczególny; osobliwy, dziwny. ~, (gram.) liczba pojedyńcza. ~ity, właściwość; osobliwość, dziwaczność f. **sinister** ^a lewy, z lewej strony będący; nieszczęsny; zły. ~rous ^a lewy, odwrotny.

sink, kanał, odchód; ściek, rynsztok ^m. ~ ^{vna} spadać, opadać; (o kursie) obniżać się; tonąć, zatonąć; wklesnąć; ginąć, przepadać; zniżyć; zatopić; pogłębiać; *to ~ a ditch*, kopać rów; *to ~ under*, uledz, podupaść. ~ing, opadanie, tonienie ⁿ. ~fund, kapitał, przeznaczony na umarzanie długów.

sinless ^a bez grzechu, niewinnny. ~ness, bezgrzeszność ^m, niewinny, grzesznik ^m. [ność f. **sinoplier**, ~le, (min.) rubryka f. **sinulate** ^{vα} wić, zakręcać. ~ation, załom ^m, zagięcie ⁿ. ~osity, zakręt, zatok ^m. ~ous ^a kręty

sinus, zatoka f., stok ^m. **sip**, mały łyk. ~ ^{vān} pić małymi łykami, popijać. [pływ]. **siphon**, kwas ^m (do dobywania sippet, skibka f. chleba.

Sir, Panie (przemawiając do ko-ko); wielmożny pan (tytuł przymałny szlachcie angielskiej).

sire, ojciec, rodzin ^m; Najjaśniejszy Panie (tytuł królów).

siren, syrena f. ~ ^a syreni.

siriasis, porażenie słoneczne.

Sirius, (astr.) syryusz ^m.

sirloin, połędwica f.

sirocco, syroko ^m (wiatr).

sirup, syrop ^m.

siskin, (orn.) czyżyk ^m.

sister, siostra f.; ~ in law, bratowa f. ~hood, siostrzeństwo ⁿ. ~ly, siostrzyński.

sit ^{vn}, siedzieć, zasiadać; odpoczywać; być do twarzy, leżeć (o sukniach); *to ~ down*, usiąść; *to ~ up at*, przesiedzieć nad.

situation, położenie ⁿ; okolica, miejscowości f.

sitter, siedzący; nasiadka f. **sitting**, siadanie, siedzenie; po-zowanie; posiedzenie; wyleganie ⁿ. ~room, pokój bawialny. **situation**, ~ed ^a położony. ~ion, położenie ⁿ; sytuacja; miejscowości f., miejsce ⁿ.

six, num. & ^s, sześć; szóstka f. sześcioro; *at sixes and sevens*, w największym nieporządku. ~fold ^a sześciorki. ~teen num., szesnaście. ~teenth ^a szesnasty. ~~, jedna szesnasta. ~teenthly ^{ad} po szesnaste. ~th ^a szósty. ~th, (muz.) seksta f. ~thly ^{ad} po szóste. ~tieth ^a sześćdziesiąty. ~ty, num. sześćdziesiąt.

sizable ^a vid. sizeable. **sizile**, wielkość, objętość; miara f., obwód; format ^m; porcja f.; kaliber; klajster ^m. ~ ^{vα} wymierzać objętość; klajstrować; zagruntowac. ~iness, lipkość, klajstrowatość f. ~y ^a klajstrowaty.

sizeable ^a szeroki, obszerny.

skate, łyżwa f.; roch ^m, raja f. (ryba). ~ ^{vn} łyżwować, ślizgać się.

skating ^{lrink}, miejsce ślizgania się

na łyżwach z kółkami.

skeam, sztylet, kindział; nóż ^m.

skeg, (bot.) tarka, tarnina f.

skegger, mały łosoś.

skein, pasmo ⁿ (nici), motek ^m.

skeleton, kościotrup, szkielet ^m.

~key, wytrych ^m.

sketch, szkic, rys, zarys ^m. ~book, album ^m. ~ ^{vα} szkicować.

skew ^a krzywy, ukośny. ~ ^{ad} krzywo, ukośnie.

skewer, rożen ^m (narządzie kuskid, hamulec ^m). [chenne].

skiff, łódka f., czółno do przeprawiania się.

skilful ^a zręczny, biegły. ~ness, zręczność, biegłość f.

skill, zręczność, umiejętność f.

~ed ^a biegły, umiejętności, znający się na. ~ess ^a niezręczny, niedoświadczony.

skim ^{vān} zbierać pianę, śmietanę;

zlekka się dorykać. ~mer, wa-
rzęcha ^f (łyżka do zbierania piany
mleka).

skin, skóra; skórka, łupina ^f. ~ ^{vα}
obdzierać skórę; obierać ze skór-
ki; okrywać skórą. ~deep ^α nie-
głęboki, powierzchowny. ~flint,
skąpiec, sknera ^m. ~ner, obdzie-
rający skórę; kuśnierz ^m. ~ny ^α
skórkowaty; chudy.

skip, skok, sus ^m. ~ ^{vŋ} skakać,
wyskakiwać. ~per, skoczek; szy-
per; (zo.) sprężyk; serowiec ^m.
~ping-rope, sznur do skakania.
skirmish, utarczka, bójka ^f. ~ ^{vŋ}
ucierać się.

skirt, brzeg ^m, krawędź, wypustka ^f;
kraniec ^m, granica; poła (u sukni);
spódnica ^f. ~ ^{vŋ} obrabić.

skittish ^α, płochliwy, lękliwy; lek-
komyślny; narowny.

skittle ^{||spl.}, kregielki ^{pl.} (w grze bi-
lardowej). ~ground, kręgielnia ^f.

skulk, skull, vid. sc...

skunk, (zo.) tchórz ^m.

sky, niebo [?]; niebiosa ^{pl.}; powie-
trze ⁿ (stan powietrza). ~blue ^α,
błękitny. ~coloured ^α lazurowy.
~lark, skowronek ^m. ~light, okno ⁿ
slab, tafła, płyta ^f. [w suficie.
slabber ^{vŋa}, pienić się, ślinić się;
osłinić, oblacić.

slack, słabo naciągnięty, luźny,
powolny, opieszały. ~, ~en ^{vŋ}
popuścić; osłabić; osłabnąć; zwol-
nieć; zmniejszyć (się); gasić (wa-
pno); to ~en one's pace, zwolnić
kroku. ~ness, brak ^m napręże-
nia; osłabnięcie [?].

slag, żużel ^m.

slain ^p od to slay. [rzyć (się).
slake ^{vŋ} gasić; gasnąć; uśmie-
slam, szlem ^m (w kartach); ude-
rzenie, trzaśnięcie [?]. ~ ^{vα} ude-
rzyć; zatrzasnąć (drzwi); zniwe-
czyc; dać szlema.

slander, obmowa ^f. ~ ^{vα} spotwa-
rzyć, oczernić. ~ous ^α oszczerczy,
potwarczy. ~ousness, oszczer-
czość ^f.

slang ^{pr}, od to sling.

slang, język gminu, żargon ^m.

slant ^{vα}, pochylić, ukośnie prze-
prowadzać.

slant, ~ing ^α pochyły, ukośny.
slantingly, slantwise ^{αd} ukośnie,
w poprzek.

slap, klaps, plask ^m, ^{αd} raptem,
od razu. ~ i, być! plask! ~ ^{vα}
klapsnąć, uderzyć

slash, cięcie, rozpłatanie [?] kresa,
szrama ^f; cięcie ⁿ szpicrutą. ~ ^{vŋ}

rąbać, siekać, uderzyć szpicrutą.

slate, łupek ^m; tabliczka szyfrowa.
~ ^{vα}, kryć łupkiem. ~board, ta-
bliczka łupkowa. ~pencil, szy-
fer ^m. ~quarry, kopalnia ^f łupku.
~r, łupkarz ⁱⁿ.

slatter ^{vŋ}, być niedbałym, nie-
dbale się nosić. ~n, niedbaluch ^m,

slaty ^α łupkowy. [ładra ^f.

slaughter, rzeź ^f. ~ ^{vα} sprawić
rzeź; zabijać, wymordować. ~er,
rzeźnik; zbójca ^m. ~house, rze-
źnia ^f. ~man, rzeźnik ^m. ~ous ^α
morderczy, zbójcki.

slave ^{||e}, niewolnik ^m. ~e ^{vŋ} być
niewolnikiem, pracować jak nie-
wolnik. ~ery, niewolnictwo ^m. ~ish,
niewolniczy. ~ishness, niewol-
niczość ^f.

slav||er, okręt z niewolnikami;
ślina, piana ^f. ~~ ^{vŋa}, ślinić się,
zaślinić. [żyć trupem.

slay ^{vα}, zabić, zamordować, poło-
sleave, (popłatały) motek nici.
~ ^{vα}, rozplatawać (nitki).

sleazy ^α, niegęsty (o tkaninach),
wątki.

sled, sanie ^{pl.}, sanki ^{pl.}.

sledge, sanie ^{pl.}, sanki ^{pl..}; młot
kowalski.

sleek ^α, gładki, równy; miękki.
~ ^{vα}, wymuskać, wygładzić.

sleep, sen ^m, śpiaczka ^f. ~ ^{vŋ} spać.
~er, śpiący, śpioch; próg ^m (kolei
żelaznej). ~ily ^{αd} ospale. ~iness,
senność, ospatość ^f. ~ing ^α & ;
spanie ^m. ~ingcar, wagon sypial-
ny. ~room, sypialnia ^f. ~less ^α

bezsenny. ~lessness, bezsenność f. ~y ^a senny; śpiący, rozespany.

sleet, śnieg z deszczem. ~ ^{vⁿ}, padać (o deszczu ze śniegiem). ~y ^a, ~ weather, padanie ⁿ krup.

sleeve, rękaw ^m; to laugh in one's ~, śmiać się z cicha. ~less ^a, bez rękawów.

sleight, chytrость; sztuka f, fortel ^m; ~ of hand, sztuka kuglaraska, hokus pokus ^m. ~ful, ~y ^a, chytry, przebiegły.

slender ^a cienki; wysmukły, szczupły; niedostateczny, mierny. ~ness, wysmukłość, szczupłość; mierność f.

slept ^{pr} & ^P, od to sleep.

slew ^{pr}, od to slay.

sley, płocha (tkacka), przybijaczka f. ~ ^{v^a} przewlekać nitki.

slice, platek ^m, skibka f; łopatka, kopystka f. ~ ^{v^a} pokrajać, krajać w płaty. [od to slide.

slid ^{pr}, od to slide. ~, slidden ^P,

slid||e, ślizganie się ⁿ po gładkiej powierzchni; lekki chód; ślizgawka, ślizgawica f. ~ ^{vⁿa}, ślizgać się, poślizgnąć się; nieznacznie włożyć; wejść; wśliznąć się. ~ing, ślizganie się. ~ ~door, drzwi wysuwane.

slight ^a lekki, drobny, słaby; nieznaczny; lekceważący. ~, lekceważanie ⁿ; wzgardą; chytrość f. ~ ^{v^a} lekceważyć, mało na co zważyć; zaniedbać. ~ly ^{ad} lekko; lekceważąco; byle jak, niedbale. ~ness, lekceważenie ⁿ; słabość, obojętność f.

slily ^{ad} chytrze, przebiegle.

slim ^a, wysniukły, szczupły; wątły, słaby. ~ness, wysmukłość f. slim||e, szlam, muł; śluz ^m. ~iness, iłowatość f. ~y, szlamisty, mulisty; śluzowaty.

sling, proca f; rzucenie ⁿ z procy; temblak; rzemień ^m (u strzelby). ~ ^{v^a} ciskać, rzucać z procy; przeniesić, zawiesić.

slink ^{vⁿa} czołgać (się); zrzucić płód (o zwierzętach); to ~ away, wynieść się cichaczem. ~, poroniony płód.

slip, poślizgnienie; powinięcie ⁿ się nogi, upadek ^m; wymknienie ⁿ się; omyłka f, błąd; długi szmat; sznur, sznurek ^m; to get the ~, spotkać się z odmową, zostać na koszu; to give the ~, wymknąć się. ~ ^{vⁿa} ślizgać się, pośliznać się; wymknąć się; wetknąć, wściąć; wypuścić, upuścić; to ~ on shoes, wciągnąć buty; to ~ off, zrzucić, zdjąć. ~board, deska f, blat wysuwany lub opuszczany. ~knot, pętlica, pętelka f. ~shod ^a, w wydeptanych trzewikach; niedbały.

slipper, pantofel ^m. ~iness, ślizkość f. ~y ^a ślizko.

slip-slop, lura f, męty pl.

slit, rysa, szpara f; rozporek ^m. ~ ^{v^an}, rozłupać (się); rozplatać, rozpruć (się).

sliver ^{v^a} rozcinać podłużnie, rozłupywać, rąbać (drwa).

sloats pl., półwozie ⁿ, spód ^m wozu.

slobber, vid. slabber.

sloe, tarn; tarośniwa (jagoda), tarka f. ~tree, tarośniwa f (drzewo).

sloop, szalupa f. [wo].
slop, lura f, pomyje pl.; plama f; spodnie pl. (majtków); ~s pl., gotowe ubranie. ~ ^{v^a} poplamić, pobrudzić ~basin, szaflik ^m. ~py ^a, mokry, brudny.

slope ^a pochyły, skośny, spadzisty. ~, pochylenie ⁿ; pochyły spadek, pochył ^m. ~ ^{vⁿa}, pochylać (się), zcinać pochyło; pisać ukośnie. [spadzisto].

slopingly ^{ad} ukośnie, pochyło, slot, ślad zwierzywy płowej.

sloth, ~fulness, gnuśność, lenistwo ⁿ; (zo.) leniwiec ^m. ~ful ^a, gnuśny, leniwy.

slouch, spuszczenie ⁿ oczu, głowy; próżniak ^m. ~ ^{vⁿ} chodzić ze spuszczoną głową; być zaspio-

nym; *to ~ one's hat*, nasunąć kapelusz na oczy.
slough, trzęsawisko, bagno.
slough, wylina f, skóra (zrzucona przez żmiję).
sloven, brudas m, niechlujny człowiek. *~ly* a, brudny, niechlujny.
slow a, powolny, nieruchliwy; spóźniający się; mało wrażliwy; nudny. *~ ad* powolnie, zwolna.
~ness, powolność f. *~worm*, padalec m [taczyć; pobrudzić].
slubber v^a, robić byle jak, par-sludge, błoto.
slug, ślimak; leniwiec, leń m; bryła f, kawał m. *~gard*, leń, ospalec m. *~~* a, leniwy, ocieżały.
~a-bed, ospalec m. *~gish* u, powolny, ślamazarny, ospały.
sluic||e, śluz a, upust m. *~e v^a*, wypuszczać (przez upust), wylewać.
~y a, leżący się potokami, uleslums pl., zaułek m. [wny].
slumber, drzemka f, sen lekki. *~ v^{na}*, drzemać; usypiać. *~ous* a, do snu usposabiający; senny.
slung p, od *to sling*.
slunk p, od *to slink*.
slur, zła nota, złajanie ; plama, hańba f. *~ v^a*, plamić, pobrudzić; oszukać.
slush, plugastwo, błoto.
slut, flądra f, kobieta niechlujna. *~tery*, niechlujność f, nieochędostwo. *~tish* a, niechlujny, plugawy.
sly a, chytry, przebiegły, podstępny. *~-boots*, chytrek m. *~ness*, chytrość, przebiegłość, podstępność f.
smack, smokanie, głośny całus; mlaskanie językiem; przedsmak; smak m; statek rybacki. *~ v^{na}*, smokać, mlaskać; trzasnąć, uderzyć.
small n, mały, drobny; cieúki. *~beer*, lekkie piwo. *~clothes* pl., spodnie krótkie (do kolan). *~coal*, drobne węgle. *~ness*, małość, drobność. *~pox*, ospa f.

smallage, dzika pietruszka.
smalt, szmelc m, niebieskie szkło kobaltowe.
smaragd, szmaragd m.
smart a, bolesny, dolegliwy; gryzący, ostry; żywy. *~, dziarski*; wystrojony ~, ból m, dolegliwość f. *~ vⁿ*, czuć ostry, dolegliwy ból.
~-money, basarunek m, wynagrodzenie " za pobicie lub za niedotrzymanie kupna. *~ness*, dolegliwość, bolesność; rzeźkość, żwawość, dziarskość; strojność f.
smash v^a, rozbić, zgrzechotać, potrącić. *~, rozbicie*, zgniecenie; bankructwo.
smatter, ~ing, powierzchowna znajomość. *~er*, niedouczony.
smear, maź f, smarawidło ? *~ v^a*, smarować; paskudzić.
smell, powonienie, zapach m. *~ v^a*, wąchać; mieć zapach.
smelt p^r & p, od *to smell*.
smelt, stynka f (ryba).
smelt v^a, topić (kruszce). *~er*, szmelcarz m. *~ing-furnace*, piec m do topienia krusców. *~ing-house*, huta f do topienia.
smew, (orn.) nurogęs.
smil||e, uśmiech m. *~e vⁿ*, uśmiechać się. *~ingly* ad, z uśmiechem.
smirch v^a, pocernić; zabrudzić.
smirk, uśmiech wymuszony. *~ vⁿ*, poglądać z uśmiechem, wdzieczyć się.
smite v^a, razić, uderzyć, zabić; rozbić, porazić na głowę; uderzać się.
smith, kowal m. *~craft*, kowalstwo. *~ery*, kuźnia f.
smitten p, od *to smite*; oczarowany; ~ with love, zakochany po uszy. [bluza f.
smock, koszula kobieca. *~frock*, smok||e, dym, kopeć m. *~e vnd*, dymić się; wietrzyć; wędzić; palić (tyton); zadymić, zokopeć.
~e-dry v^a, wędzić. *~iness*, okopciałość f. *~ing*, palenie; wędzenie. *~~compartment*, prze-

dział dla palących. ~ room, pokój ^m dla palących. ~y ^a, dy-
mny, zakopcony.

smooth ^a gładki; delikatny; płynący; łagodny, miły; jedwabny (o słowach). ~ ^{vα} gładzić, wygładzać; złagodzić, ułagodzić; wy-
równać. ~ing, wygładzanie ⁿ. ~ing-iron, żelazko ⁿ do wygła-
dzania. ~ness, gładkość; łagodność, słodycz ^f.

smote ^{p̄r} od to smite.

smother, duszność ^f. ~ ^{vαn} du-
sić, przytłumić; dusić się, tleć.

smouldering ^a kurzący się, dy-
miący; duszący.

smudge, plama (z brudu). ~ ^{vα}
zabrudzić, splugawić.

smug ^a czysty, ochędożny; ładny.

smuggl^e ^{vαn}, zajmować się kon-
trabanda, przemycać. ~er, prze-
mytnik ^{m̄}. ~ing, przemycanie ⁿ,
kontrabanda ^f.

smut, sadze ^{pl.}; rdza ^f (na zbo-
żu); sprosne słowo, sprosność ^f. ~ ^{vαn} zakopcić (się). ~tiness,
brud ^m, zakopcenie ⁿ; sprosność ^f. ~ty ^a brudny, zakopcony; śmie-
cisty; sprosny, wszeteczny.

snack, częstka ^f, udział ^{m̄}; zaką-
ska ^f; to go ~s, podzielić między
sobą. [prowadzić na trzęzli.

snaffle, użdzenica, trzęzla. ~ ^{vα}
snag, sek ^m, narośl; brodawka ^f;
guz, garb ^m. ~ged, ~gy ^a sekowaty,
guzowy.

snail, ślimak ^{m̄}. ~like ^a podobny
do ślimaka, ślimaczy. ~shell,
skorupa ślimaka.

snake, (zo.) wąż ^{m̄}.

snap, chap, cap, łap; trzask ^{m̄},
odłamanie ⁿ; prztyczek ^{m̄}; pochwycenie ⁿ. ~ ^{vαn} pochwycić, po-
chwycić zębami; rozłupać; pę-
knąć. ~dragon, (bot.) wyżlin ^{m̄}. ~pers ^{pl.}, grzechota ^f. ~ish ^a,
swarliwy, zgryźliwy.

snare, sidła ^{pl.}, łapka, połapka ^f. ~ ^{vα} złapać w sidła, sieci. [kłać.
snarl ^{vna}, warczeć, burczeć; uwi-

snary ^a usidlający; zdradliwy.
snatch ^{vα}, schwycić, uchwycić;
porwać, uwieść. ~, szybkie po-
chwyceńie; kawałek, urywek, wy-
bieg ^{m̄}.

sneak, pełzacz, pochlebca ^{m̄}. ~ ^{vna},
cołać się, pełzać; upadlać się,
ukryć. ~er, pochlebca; puhar;
(naczynie) gąsior ^{m̄}. ~ing, peł-
zający, niewolniczy; skapy.

sneer, szyderski uśmiech; przy-
tyk, przycinek ^{m̄}. ~ ^{vñ} drwić,
szydzić; przycinać (komu); to ~
at one, drwić z kogo. ~ingly ^{ad}
szydersko.

sneez^e ^{vñ}, kichać, kichnąć. ~e,
kichanie, kichnięcie ⁿ. ~ewort,
(bot.) ciemierzyca ^f. ~ing, ki-
chanie ⁿ.

sniff ^{vñ} sapać, pociągać nosem,
wąchać. [gorze.

sniggle ^{vαn} usidlić; łapać we-
snip, odrzynek; kawałek ^{m̄} (o-
cięty nożyczami). ~ ^{vα} odciąć,
przystrzydz. ~per, odcinacz, od-
rzynacz ^{m̄}.

snipe, (orn.) bekas ^{m̄}.

snivel, smark ^{m̄}. ~ ^{vñ} usmarkać
się; szlochać.

snob, łatacz, naprawiacz ^{m̄}.

snore ^{vñ} chrapać. ~, chrapanie ⁿ.

snort ^{vñ}, parskać (o koniu); chra-
pać. [zasmarkany.

snot, smark ^{m̄}, smarki ^{pl.} ~ty ^a,

snout, ryj ^m, morda ^f, pysk ^{m̄}; tra-
ba ^f (słonia); rurka ^f; munsztuk ^{m̄}.

snow, śnieg ^{m̄}. ~ ^{vñ} padać (o
śniegu). ~bird, (orn.) śnieguła ^f.

~drift, zamieć śnieżna, ~drop,
(bot.) pierwiosnek ^{m̄}, śnieżyca

ranna. ~flake, płatek ^{m̄} śniegu.
~line, linia śnieżna. ~shoe, ły-
ża ^f, narty ^{pl.} ~slip, lawina śnie-
gu. ~y ^a śnieżny, biały jak śnieg.

snub, sek, garb ^{m̄}. ~ ^{vna} szlo-
chać; zburzeć, wyłbajać. ~nose,
krótki nos płaski.

snuff, tabaka ^f; gniew ⁿ, nieukon-
tentowanie ⁿ; ogarek ^{m̄}; to take ~,
zażywać tabakę. ~ ^{vna}, wąchać,

sapać; utrzeć (świecę); krzywić nos; obwąchiwać. ~box, tabakierka f. ~er, zażywający tabakę. ~ers pl., szczypce pl. do świec. ~ler, mówiący przez nos. ~taker, vid. snuffer.

snug ^a przytulony, ukryty; spokojny, cichy; mileński; w porządku będący. ~, ~gle ^{vñ} skulić się, ciepło się okryć. ~ness, zacisze, ustronie ?

so ^{ad} tak, w ten sposób; więc, zatem; byle tylko; after a week or so, za tydzień lub coś koło tego.

soak ^{van}, namoczyć, rozmoczyć; przemoknąć; wsiąkać; wycieńczyć, wysuszyć.

soap, mydło ^m. ~ ^{vα} mydlić, namydlić; pochlebiać. ~ball, mydło tualetowe. ~boiler, mydlarz ^m. ~ery, ~house, mydlarnia f. ~suds pl., mydliny pl. ~y ^a, mydlany.

soar, wzlot ^m, wzbijanie ⁿ się. ~ ^{vñ}, wznosić się do góry, wzbijać się; bujać po powietrzu.

sob, ~bing, szlochanie, łkanie ⁿ. sober ^a, trzeźwy, umiarkowany; rozsądny; powściągliwy, skromny, spokojny; z zimną krewią. ~ness, sobriety, trzeźwość f., umiarkowanie ^m; zdrowy sąd; zimna krew.

socage, pańszczyzna, robocizna f. ~r, odrabiający pańszczynę. sociability, ~ableness, towarzyskość f. ~able ^a towarzyski, przyjacielski; łączny, łączący się. ~al ^a, towarzyski; społeczny. ~alness, ~ality, towarzyskość f., chętnie przebywanie w towarzystwie. ~ety, towarzystwo, społeczeństwo ^m; spółka, kompania f.

sock, skarpetka f.; trzewik niski; lemiesz ^m. ~et, otwór, w który się co wstawia; rurka, tulejka f.

socle, postument ^m, podstawa f. sod, murawa; bryła ^f ziemi. soda, soda f. ~water, woda sodowa.

sodality, towarzystwo, bractwo sodden ^P, to seethe.

soder, vid. soðer.

sodomite, sodomita ^m.

sóever ^{ad} jakkolwiek, jakbądź.

sofa, sofa, kanapa f.

soffit, pułap ^m.

soft ^a miękki, pulchny; łagodny, delikatny; rozpieszczony, tkliwy; powolny; łatwocierny. ~ ⁱ, pocichu! ciszej! powoli! ~en ^{van} zmiękczyć; ułagodzić, uspokoić; łagodzić troski życia, mięknąć; łagodnieć. ~ness, miękkość; łagodność; powolność f., zbytnia soho ⁱ, hej! [dobroć].

soil, ziemia, rola f.; błoto ^m; plama f.; nawóz, gnój ^m. ~ ^{vα} zbrukać, powołać; nawozić (rolę). ~iness, brudność f. ~y ^a, brudny. sojourn, pobyt ^m. ~ ^{vñ} przebywać. ~er, chwilowo przebywający.

solace, pocieszenie; orzeźwienie ⁿ. ~ ^{van} pocieszyć; orzeźwić.

solar ^a, słoneczny. ~year, rok słoneczny.

sold ^{pr} & ^P, od to sell.

solder ^{vα}, zalutować; spoić, skleić. ~, kit, lut ^m.

soldier, żołnierz ^m. ~ly ^a, żołnierski. ~ship, żołnierka, wojsowniczość f. ~y, żołnierstwo, żołdactwo ^m.

sole ^a, jedyny, pojedyńczy; niezamężny, niezamężna. ~ly ^{ad}, jedynie. ~ness, samotność f.

sole, podeszwa f.; kopyto ^m; podstawa f., spód ^m. ~ ^{vα}, podzielować.

solemn ^a, uroczysty, solenny; poważny. ~ity, ~ess, uroczystość f.

~ization, uroczyste święcenie. ~ize ^{vα} uroczystie święcić.

solicit ^{vα}, upraszać, żądać; domagać się; naprzykrzać się.

~ation, żądanie ⁿ, prośba f.; domaganie się ^m. ~or, rzecznik, notariusz; plenipotent ^m. ~ous ^a, pieczętowity, troskliwy. ~ude, troskliwość, staranie ⁿ, troskliwe koło czego chodzenie.

solid ^α stały, trwały; mocny, maszynowy; gruntowny; rzetelny, zasługujący na zaufanie. ~, ciało twardze, stałe. **arity**, solidarność f., odpowiedzialność wzajemna. **ity**, stałość, twardość, trwałość; gruntowność, rzetelność.

soliloquy, monolog ^m. [nośc f.]

soling, podzelowanie ⁿ.

soli|ped ^α jednokopytny. **taire**, samotnik; **soliter** ^m (brylant).

tari|ness, samotność f. **tary** ^α, samotny, pojedyńczy, sam; odległy. **tude**, samotność; pu-

solo, solo ⁿ. [stynia f.]

solstice, przesilenie ⁿ (dnia z nocy).

solu|bility, rozpuszczalność ^f.

~ble ^α, rozpuszczalny. **~tion**, rozwiązywanie, rozpuszczenie, rozerwanie; uwolnienie ⁿ. **~tive** ^α,

rozwalniający.

solv|able ^α rozpuszczalny. **~e** ^{vα},

rozwiązać, roztrzygnąć (zagadniecie); rozłożyć. **~ency**, wypłacalność f.

~ent ^α, rozpuszczający; wypłacalny. **~~**, środek rozpuszczający.

sombre, **~ous** ^α nachmurzony, chmurny; smętny.

some ^α jakiś, pewień; cokolwiek, trochę, nieco; kilka. **~body** ^{prn},

ktoś, ktokolwiek; **~~else**, ktoś inny. **~how** ^{ad} niejakoś; w jakikolwiek sposób. **~thing** ^{prn}, coś, niecos.

~time ^{ad} kiedyś, razu pewnego. **~times** ^{ad} niekiedy, czasami. **~what** ^{ad} nieco tro-

hé. **~where** ^{ad} gdzieś, gdziekolwiek. [łek ^m; sztuki łamane.

some|r|sault, **~set**, skok; kozio-

somn|ambulist, lunatyk ^m, lunatyczka f. **~iferous**, **~ific** ^α, na-

senny, usypiający. **~olency**, senność f. **~olent** ^α senny, śpiący.

son, syn ^m; **~ in law**, zięć ^m

sonata, (muz.) sonata f.

song, śpiew ^m; pieśń f.; wiersz ^m.

~ster, śpiewak, piewca ^m. **~stress**, śpiewaczka f. [czny.

soniferous ^α dźwięczący, dźwie-

sonnet, sonet ^m (utwór liryyczny).

~teer, autor ^m sonetów.

sonor|ific ^α brzmiący, dzwoniący.

~ous ^α dźwięczny.

soon ^{ad} wkrótce; rychło; niebawem; zaraz; **~ or late**, przedzej lub później.

soot, sadze pl. **~ed** ^α okryty, sadzami, pełen sadzy. **~iness**, sadzistość f. **~y** ^α okryty sadzami; czarny.

sooterkin, poronienie ⁿ.

sooth, prawda, rzeczywistość f.; **for ~**, zaprawdę, istotnie. **~** ^a, prawdziwy, rzeczywisty; łagodny miły. **~say** ^{vii} przepowiadac. zapowiadać. **~sayer**, wieszczbiarz ^m.

sooth|e ^{vα} pieścić; ukoić, uśmiezyć, ułagodzić; pochlebiać. **~ing**, ukojenie; pochlebienie ⁿ. **~~** ^a łagodzący; schlebiający.

sop, kawałek bułki lub chleba umaczany w płynie.

sophis|m, mylny wniosek, sofizmat ^m. **~t**, sofista ^m. **~tic(al)** ^α, sofistyczny. **~ticate** ^{vα} fałszować, psuć. **~tication**, fałszowanie, psucie ⁿ. **~try**, fałszywe rozumowanie.

sopor|iferous, **~ific** ^α nasenny.

sorb, jarzębina f.

sorcer|er, czarodziej, czarownik ^m.

~ess, czarownica f. **~y**, czary pl.

sord|ies, brudy pl., nieczystości pl.; odpadki pl., śmiecie pl. **~id** ^α, plugawy; podły, nikczemny; skąpy, sknerski. **~idness**, plugawość; podłość, nikczemność f.; brudne skąstwo.

sore, daniel w czwartym roku.

sore, wrzód ^m; bolące miejsce; ból ^m. **~** ^α bolesny, bolący; dolegliwy, przykry; niezabliżony.

~, ~ly ^{ad} boleśnie, dotkliwie, silnie. **~ness**, dotkliwość, drasoreł ^α gniady. [żliwość f.]

sorrel, (bot.) szczaw ^m.

sorriness, lichota, niedza f.

sorrow, zgryzota f.; strapienie ⁿ.

łroska f, kłopot m. ~ *vn* trapić się, mieć strapienie. ~ful α smutny, strapiony.

sorry α smutny, ubolewający, mizerny, lichy; *I am ~ of it*, żal mi, przykro mi; *I am ~ to say*, przykro mi powiedzieć, z przykrością powiedzieć muszę.

sort, gatunek, pokrój; stan m, klasa, kategoria f; sposób m; *in some ~*, w pewnej mierze, poniekąd. ~ *vən*, gatunkować, dzielić na kategorie, sortować; być dobranym, pasować, zgadzać się. ~able α dobrany, pasujący, odpowiedni. ~ance, odpowiedniość f. ~er, sortujący. ~ilege, rzucanie losów, losowanie m. ~ing, gatunkowanie, dobieranie.

sot, głupiec, błazen; pijak m. ~ *vən*, ogłupić, zgłupić; zalewać pałkę. ~tish α durny, głupawy.

souchong, czarna herbata.

soul, dusza f, duch m; treść; (*fig.*) wieloduszność f; *upon my ~*, na sumienie. ~less α bezduszny.

sound, dźwięk, głos m, brzmienie; cieśnina morska; sonda f, zgłębnik m. ~ α zdrowy, tęgi, krzepki, mocny; ważny; gruntowny. ~ *vən*, sondować, zgłębiać; grać na dętym instrumencie; brzmieć, rozlegać się; *to ~ the retreat*, trąbić na odwrót; *to ~ a trumpet*, zagrać na trąbce. ~ing α dźwięczący; brzmiący, rozlegający się. ~~, brzmienie, rozleganie się; zgłębianie. ~ ~ -board, rezonans m, pułap w teatrze. ~ ~ lead, ołowianka f. ~ ~ line, lina f do zgłębiania. ~less α niezgłębioły; bezdźwięczny. ~ness, zdrowie m, zdrowotność; krzepkość,

soup, zupa f. [tęgość f. **sour** α kwaśny, cierpki; przykry, mrukliwy. ~ *vən*, zakwasić, (*fig.*) rozjatrzyć; kwasić się, krzywić się. ~crout, kapusta kwaszona. ~ish α kwaskowaty. ~ness, kwasność, gorzkawość f.

sorcē, źródło m, początek. **souse**, pokeslejsz m, marynata f. ~ *və*, marynować, solić; w wodę włożyć.

souse α niespodziewanie, raptem. **south**, (strona świata) południe. ~ α południowy, na południe leżący. ~ α, na południe, ku południowi. ~east, południowschód m. ~erly, ~ern α południowy. ~ing, pochylenie m na południe. ~most α najbardziej na południe wysunięty. ~ward α, ku południowi. ~west, południorachód m. ~wester, silny wiatr południowozachodni; kapelusz marynarski. ~wind, wiatr południowy.

sovereign, władzca, monarcha; suweren m (moneta). ~ α panujący, władający; samowładny; wyborny, najlepszy. ~ty, władza zwierzchnicza; samowładztwo. **sow**, świnia, maciora; bryła f ołowiu, cyny, żelaza; koryto. **sow** *vən*, siać, zasiać; szyc; *to ~ one's wild oats*, wyszumieć (w młodości). ~er, siewca m. ~ing-time, czas m siewów. ~ing-machine, maszyna f do siania, siewnik.

spacile, przestrzeń f, przestwór; okres, przeciąg m czasu; chwilka czasu. ~ious α obszerny, rozległy, przestronny. ~iousness, przestronność, rozległość; objętość f. [(w kartach) pik m. **spade**, rydel m; łopata f. ~s pl., span, piędrz f; zaprzag m. ~ *və*, mierzyć na piędrze.

spangle, blaszka błyszcząca, błyskotka. ~ *və*, przyozdobić błyskotkami.

spaniel, wyżeł; pochlebca m. **Spanish** α hiszpański. ~fly, mucha hiszpańska, kantaryda f. **spank** *vən*, uderzać dlonią; szybko kroczyć. ~ing, znaczny, wielki; okazały. **spanner**, kurek m (u strzelby).

spar, szkło kamienne; belka ^{f.}. ~ ^{via} bić się na kułaki; zaprzeć, zagrodzić. ~able, gwoździk, ćwiczek ^{m.}. ~ring, ćwiczenie się w fechtowaniu.

spare ^a, szczupły; oszczędnny; zbywający; zapasowy. ~ ^{van}, oszczędzać; szanować, ochraniać; obchodzić się bez czego; rozporządzać czem (czasem); dać, pożyczyc; *I can't ~ him*, nie mogę się bez niego obyć. ~money, grosz zaoszczędzony. ~ness, szczupłość, chudość ^{f.}. ~rib, schab ^{m.}. **sparing** ^a, oszczędnny. ~ly ^{ad} oszczędnie, potroszku. ~ness ^a, oszczędnosć ^{f.}, umiarkowanie ^{m.}.

spark, iskra; błyskotka ^{f.}; strojniś ^{m.}. ~, sparkle ^{vn}, iskrzyć się; błyszczeć; pienić się (o winie). ~ish ^a, żwawy, wesoły; elegancki. ~le, iskra ^{f.}. ~ler, z błyszczącymi oczyma. ~ling, iskrzący się, błyszczący. [(*orn.*) krogulec ^{m.}]. **sparrow**, (*orn.*) wróbel ^{m.}. ~hawk, sparry ^d, szpatowy. [kurczowy. **spasm**, kurcz ^{m.}. ~atic, ~odic ^a, spathe, pochewka (*bot.*) ^{f.}. **spatter** ^{va}, obryzgać, pryskać, zawałać. ~dashes ^{pl.}, kamiasze ^{pl.}. **spatula**, łopatka ^{f.}, szpatel ^{m.}.

spavin, guz na nodze u konia. ~ ^{vn}, spluwać, charkać. ~ed ^a, ochwatny. **spawn**, ikra ^{f.}, przypłodek ^{m.}. ~ ^{vn}, ikrzyć się, trzeć się; płodzić się. ~er, ikrzak ^{m.}.

spay ^{va}, mniszyć (samice). **speak** ^{van}, mówić, wyrażać się, rozmawiać; oznajmiać. ~able, dający się wyrazić, wysłowić; mówny. ~er, wypowiadający mowę, mówca, przewodniczący izby niższej. ~ing, mówienie, rozmawianie ^{m.}. ~ing-trumpet, trąbka ^{f.} do rozmawiania.

spear, włócznia, dzida, pika ^{f.}. ~ ^{va}, zakłóć, przebić oszczepem. ~man, kopijnik ^{m.}. ~wort, (*bot.*) jaskier mały.

special ^a, szczególny, osobliwy, wyłączny; niepospolity. ~ity, szczególność, osobliwość, wyłączność; specjalność ^{f.}. [gotówką. **specie**, brzęcząca moneta; in ~, species *pl.*, gatunek, rodzaj ^{m.}].

specific ^a, wyłączny, specyficzny. ~ficate, ~fy ^{va}, wyszczególniać. ~fication, wyszczególnienie ^{m.}. ~men, wzór, okaz ^{m.}; próbka ^{f.}. ~ous ^a, ładny z pozoru; pozorny, pozorne słuszny. ~ousness, pozorność, piękność ^{f.} z pozoru. **speck**, plama; skaza, plamka ^{f.}. ~le, centka ^{f.}. ~le ^{va}, pstrzyć, plamić, nakrapiać.

spectacle, widowisko ^{m.}; widok ^{m.}. ~s ^{pl.}, pair of ~s, okulary *pl.* ~case, futerał ^{m.} na okulary.

spectator, widz ^{m.}

spectre, widmo ^{m.}; upiór ^{m.}.

specular ^a, zwierciadlany.

speculate ^{va}, przemyślać; dociekać; spekulować. ~tion, rozmyślanie; dociekanie ^{m.}; spekulacja ^{f.}. ~tive ^a, badawczy; teoretyczny; w wyobrażeniu istniejący. ~tor, myśliciel; badacz; spekulant ^{m.}. ~tory ^a, spekulacyjny; badawczy.

speculum, zwierciadło ^{m.}

speech, mowa ^{f.}; dar mowy; język ^{m.} (*fig.*). ~less ^a, niemy, nie mogący słowa wymówić.

speed, pośpiech ^{m.}; powodzenie ^{m.}; with full ~, całym pędem, w pełnym biegu. ~ ^{vna}, spieszyć, przyspieszać; powodzić się; załatwiać, wysyłać, opiekować się. ~iness, spieszność ^{f.}. ~well, (*bot.*) przetaczuik ^{m.}. ~y ^a, pośpieszny, szybki.

spell, czary *pl.*; kolej ^{m.} (przy robocie). ~ ^{van}, zgłoskować; pisać bez błędów; oczarowywać; zmieniać się kolejno. ~bound ^a, oczarowany, zaczarowany. ~ing, syllabizowanie ^{m.}. ~ing-book, ele-

spelt, pszenica orkisz. [mentarz ^{m.}].

spelter, cynk ^{m.}

spencer, spencer ^{m.} (krótki ubiór).

spend *vān*, wydawać, tracić; marnować, trwonić (pieniądze); używać (czasu); marnować się; upływać; *to ~ oneself*, zmęczyć się, znużyć się. *~thrift*, marnotrawniki, rozrzutnik, utracyusz ^m.

sperm, nasienie ^m. *~aceti*, olbrot ^m. *~aceti-whale*, potfisz, wielkogłów ^m. *~atic* ^a nasienny. **spew** *vān*, rzygać, wyrzucić.

sphacel|ate *vān*, wywoływać zgorzels; psuć się zgorzelinowo, zgan-grenowacieć. *~us*, (med.) zgorzel, gangrena ^f.

sphere, kula ^f, krąg ^m; glob ziemski; zakres ^m (władzy); sfera towarzyska. *~e vā* zaokrąglać, nadawać kształt kulisty. *~ical* ^a kulisty, sferyczny. *~oid*, (mat.)

sphinx, sfinks ^m. [sferoida ^f]

spice, korzenie wonne, rzeczy korzenne. *~ vā*, zaprawić korzeniami. *~r*, sprzedający towary korzenne, korzennik ^m. *~ry*, wonne korzenie *pl.*, bakalie *pl.*

spick and span ^a, nowiuteńki. **spicy** ^a, korzenny, zaprawiony korzeniami; aromatyczny.

spider, pajak ^m. *~web*, pajęcyna ^f.

wort, (bot.) pajęcznica ^f.

spigot, czop; kurek ^m (w beczce).

spike, gwoźdż, ćwiek; kłos ^m. (bot.) lawenda ^f. *~ vā* zaostrzyć; zagwoździć (dzieło), zabić. *~nard*, (bot.) szpikanarda ^f.

spill, czop ^m; zatyczka ^f; fidibus ^m; preł żelazny. *~ vān*, wylewać, rozlewać; wysypać; niszczyć; trwonić, zginąć.

spin *vān*, prząść; snuć; przeciągać, przewlekać.

spinal|ch, *~ge*, szpinak ^m.

spinal ^a, pacierzowy. *~marrow*, szpik pacierzowy.

spindle, wrzeciono ^f; kołowrot ^m. *~shanked* ^a, laskonogi.

spine, pacierz ^m; kolumna pacierzowa; cierń, kolec ^m.

spinet, szpinet ^m (rodzaj klawikordu).

spiniferous ^a, opatrzony w kolce, w ciernie. [kówka ^f].

spink, (orn.) zieba pospolita, buspinner, przedziarz ^m, przedka ^f.

spinning, przedzenie ^f; przedza ^f.

~mill, przedziałnia ^f. *~jenny*, maszyna ^f do przedzenia. *~wheel*, kołowrotek ^m.

spin|osity, kolczastość ^f, sek ^m; trudność ^f. *~ous* ^a, kolczaty, ciernisty, trudny.

spinst|er, przedka; (stara) panna ^f. *~ry*, przedzenie ^f.

spiny, vid. spinous.

spiracle, lufcik ^m.

spiral ^a, kręcony, ślimakowaty, spiralny. *~line*, linia spiralna, węzykowata.

spire, ostrosłup ^m; linia spiralna; wieża śpiczasta. *~ vān*, wznosić się śpiczasto; kłosić się.

spirit, duch ^m; dusza ^f; dech ^m; tchnienie ^f; duch ^m; widmo ^m; genjusz ^m; uczucie ^f; energia ^f; żywość; spirytus ^m. *~s* *pl.*, wesołość ^f; dobry duch; usposobienie ^f; in high *~s*, w wesołem usposobieniu; in low *~s*, smutno. *~ed* ^a, pełen ducha, odważny.

~edness, ożywienie; dzielność, moc ^f ducha. *~less* ^a, bez życia, bez duszy; bojaźliwy, upadły na ducha.

~ual ^a, duchowy, umysłowy; duchowny, kościelny. *~ual-court*, konsystorz ^m. *~uality*, duchowość ^f; rzeczy duchowne.

~ualization, uduchownienie ^f.

~ualize *vā*, uduchownić. *~uous* ^a, spirytuuowy, mocny, lotny.

spirt, vid. spurt.

spiry ^a, spiralny, kręcony; piramidalny, ostrosłupowy; śpiczasty.

spit, ślinia ^f; rożen; cypel ^m (iądu); łopata ^f. *~ vān* wsadzić na rożen; wypluć, pluć; opluć. *~fire*, gorączka ^f (osoba). *~ting* ^a, plwanie, plucie, spluwanie ^f; *~box*,

~toon, spluwaczka ^f. **spitchcock**, węgorz pokrajany i usmażony.

spite, przekora ^f; gniew ^m; *in ~ of*, na złość, wbrew. ~ ^{vα} dokuć, męczyć; rozgniewać. ~ful ^α, złośliwy, mściwy, zawistny. ~fulness, złość, mściwość.

spittle, plwecina ^f, ślinia ^f.
splanchnology, nauka ^f o wnetrznościach.

splash, błoto, jakiemu się kogo obryzgało. ~ ^{vα} obryzgać. ~y ^α, obryzgany, zbłocony.

splay ^{vα}, wykręcić, wywichnać.
spleen, śledziona ^f; zły humor, niezadowolenie ^m; melancholja ^m, hypokondrya, śledzienica ^f; gniew ^m. ~ed ^α, nie mający śledziony. ~ful, ~y ^α, cierpiący na hypokondryę; gniewliwy, zły. ~wort, (bot.) śledzienica, śledzionka ^f.

splendid ^α, jaśniejący. ~id ^α, wspaniały, pyszny. ~our, świetność, wspaniałość ^f, przepych ^m.

splendidic ^α, melancholiczny; hypochondryczny. ~ic ^α, śledzionowy.

splice, złączenie ^m dwu końców linii. ~ ^{vα}, połączyć, skojarzyć; spleść dwa końca linii.

splint, ~er, szczepka, drzazga; (martwa) kostka; łupka ^f. ~, ~er ^{vα}, ująć w łupki złamana kość; rozszczepić (się), rozłupać (się).

split, rozszczep, żom ^m. ~ ^{vα}, łupać, rozłupać (się); zdruzgotać, poszarpać; pęknąć, rozbić się *to ~ upon a rock*, rozbić się o skałę. ~ter, rozłupujący, łupacz ^m.

splitter, hałas, tartas, harmider ^m.
spoil, łup ^m, zdobyca; zguba ^f, zniszczenie ^m; opadła skóra węża.

~ ^{vα}, grabić, łupić; pustoszyć, niszczyć; psuć (kogo); psuć się. spoke ^{pr}, od *to speak*.

spoke, (u koła) szprycha ^f; szczebel ^m. ~sman, mówca ^m (przemawiający w imieniu całego zgromadzenia).

spolia||te ^{vα} złupić, zrabować.
~tion, złupienie, zrabowanie ^m.
spondee, spondeusz, spondej ^m (stopa wierszowa).

spondyle, (anat.) kręg ^m.
spong|e, gąbka ^f. ~e ^{vα}, zmyć, zetrzeć (gąbką); wciągać w siebie wodę jak gąbka; (fig.) być pasożytem. ~er, pieczeniarz ^m. ~iness, gąbczastość ^f. ~y ^α, gąbczasty.

spons||al ^α, weselny, ślubny. ~or, poręczyciel ^m; ojciec chrzestny, matka chrzestna.

spontan||ity, ~eousness, dobrowolność, samowolność ^f. ~eous ^α, dobrowolny, samowolny.

spool, cewka ^f (kołowrotka). ~ ^{vα}, zwijać na cewkę. [tku.

spoom ^{vn}, szybko płynąć (o łyżce). ~bill, (orn.) łyżczak ^m. ~y ^α, głupi; zakochany.

sport, rozrywki *pl.*, zabawy *pl.*, gry *pl.* (na wolnym powietrzu), sport ^m. ~ ^{vα}, igrać, żartować; bawić się. ~ful, ~ive ^α, wesoły, zabawny, pocieszny. ~sman, lubownik rozrywek na otwartem powietrzu, sportsmen ^m.

spot, miejsce ^m; niewielki kawał gruntu; plama, skaza, zakała ^f; upon the ~, natychmiast, zaraz. ~ ^{vα}, plamić; nakrapiać, pstrzyć. ~ted ^α, z plamami, plamisty, nakrapiany. ~ty ^α, plamisty, splamiony.

spous||al ^α vid. sponsal. ~als *pl.*, wesele ^m, ślub ^m. ~e, małżonek ^m, małżonka ^f.

spout, rura; szyjka ^f (butelek); dziób ^m (dzbanka etc.); ulewa ^f; trała morska. ~ ^{vα}, lać (się); pryskać. [wichnąć, zwichnąć.

sprain, wywichnięcie ^m. ~ ^{vα}, wysprat, sielawka ^f.

sprawl ^{vn}, rozciągnąć się jak długi; pełzać, rozchodzić się na wszelkie strony.

spray, gałazka ^f, chróst ^m; bryzgi *pl.* pryskajaca woda.

spread, rozciągłość, rozległość ^f; obszar ^m. ~ ^{vən}, rozciągać (się); rozpostrzeć (się); rozgłosić; rozwinać się (o kwiatach); roznieść się; *to ~ the cloth*, zasłać obrus, nakryć stół.

sprig, szczep ^m, latorośl ^f; sztyfcik ^m. ~s *pl.*, chróst ^m.

sprite, duch, cień; upiór ^m. ~ful, ~ly ^a, żywy, rześki, ożywiony.

spring, wiosna ^f; źródło ^m; zdrój; początek ^m, pierwsza przyczyna; skok, sus ^m; sprężyna; szpara, dziura ^f. ~ ^{vna} wschodzić, wzrastać; poczynać się, rodzić się; zjawić się; wypływać, wytryskać; mieć źródło; pęknąć; skakać; przeskakiwać; wydobyć na jaw; wzniecić; wysadzić (mine). ~gun, samostrzał ^m. ~head, źródło, zdrojowisko ^m. ~tide, wysoka woda. ~water, woda źródlana.

springe, potrzask, samostrzał ^m.

springiness, obfitość zdrojów; pręźność, elastyczność ^f. ~ing ^a, wyskakujący. ~y ^a, prezny, elastyczny; obfitujący w zdroje.

sprinkle, kropidło ^m. ~ ^{və}, kropić, pokropić; posypać trochę, popruszyć. [łazki.]

sprit ^{vn}, wyrastać, puszczać ga-

sprout, odrośl ^f, preł ^m; rozsada ^f.

spruce, czystiutki; ładnie odzia-

ny. ~, ~fir, jodła ^f. ~ ^{vən}, mu-

skać (się), stroić (się). ~ness, schlundność, czystość ^f.

spud, kozik ^m, mały nożyk; kur-

dupe! ^m. [~ous ^a] pienisty.

spume, pianka ^f. ~e ^{vn}, pienić się.

spun; ^{pr} od *to spin*?

sponge, vid. sponge. [ognistość ^f].

spunk, pruchno ^m; hubka; żywość;

spur, ostroga ^f; bodzieć ^m, zacię-

ta ^f; szpic, wierzchołek ^m; rdza,

śnieć ^f. ~ ^{və}, spiąć ostrogami;

pobudzać, podniecać, zagrzewać.

~rier, wyrabiający ostrogi, ostro-

garz ^m. [towe mleko.]

spurge, sporysz, mleczny, czar-

spurious ^a, podrobiony, sfałszo-

wany; nieprawy, z nieprawego żoża. ~ness, fałszywość; nieprawość ^f.

spurn, kopnięcie nogą; wzgardozenie ^m. ~ ^{və}, potrącić nogą wzgardliwie; wzgardzić.

spurry, (bot.) sporek pastewny, rdest ^m.

sputter, ślina, plwocina ^f; wytrysk ^m; wrzawa ^f. ~ ^{vn}, bryzgać; pryskać śliną (w mówieniu).

spy, szpieg ^m. ~ ^{vna}, szpiegować; wywieszyć; odkryć. ~glass, perspektywa, luneta ^f.

squab, bezpierzysty, nieopierzony; pulchny tłuściutki. ~ ⁱ, chlust! brzdek! plusk! ~sofka, poduszczka ^f, podnóżek ^m; tłuściuchy ^m, tłuściucha ^f. ~bish ^a, pulchny tłusty; niezgrabny, cieżki. ~ble, waśn, sprzeczka ^f. ~ ~ ^{vn}, swarzyć się, kłocić się.

squad, oddział, hufiec ^m (żołnierzy). ~ron, szwadron ^m; eskadra ^f.

squalid ^a, paskudny, brudny; zapaskudzony. ~ity, ~ness, paskudztwo ^m, paskudność ^f.

squall, wrzask ^m; wicher z deszczem, wiatr ^m. ~ ^{vn}, wrzeszczeć. ~y ^a, burzliwy, wietrzny.

squalor, paskudztwa ^m, brudy *pl*.

squamious, ~ose ^a, łuszczasty, okryty łuską.

squander ^{və}, trwonić, marnować; rozrzucić. ~er, utracyusz, rozrzutnik ^m.

square, kwadrat, czworobok; skwer ^m (rynek); kratka ^f (w szachownicy); prawidłowość ^f; porządek ^m; zgodność, równość; węgielnica ^f. ~ ^a, czworokątny, kwadratowy, prostokątny; niezgrabny; rzetelny; stósowny, dokładny. ~ ^{vən}, kwadratować, kratkować; w kanty ociosać; zgadzać się, kwadrować; (mat.) podnosić do drugiej potęgi. ~ness, czworo-

graniastość; kwadratura ^f. ~root, pierwiastek kwadratowy. ~toes *pl.* stary nudziarz, pedant ^m.

squash, miękisz; owoc niedojrzały; strączek ^m grochu. ~ ^{vɑ}, zgnieść, rozgnieść.

squat ^a siedzący w kuczki, skulony; krępy, przysiadły. ~, przycupnienie ⁿ. ~ ^{vn}, siedzieć w kuczki, przycupnąć, skulić się; osiedlić się. ~ter, osadnik ^m.

squeak ^{vn} kwiczeć, piszczeć. ~, kwik, pisk, skrzyp ^m.

squeamish ^a delikatny; wybredny. ~ness, wybredność.

squeeze, uściśnienie ⁿ (ręki); ściśnięcie ⁿ; ściśk ^m; wyciskanie ⁿ. ~ ^{vən}, przycisnąć, gniesć, cisnąć; ściśkać; cisnąć się; wyciskać.

squib (ogień sztuczny), szmermel; paszkwil ^m, satyra ^f.

squill, cebula morska.

squint, ~eyed ^a, zyzowaty. ~, zyz ^m. ~ ^{vn}, zyzem patrzeć. ~ingly ^{ad} zyzem.

squire, giermek; kawaler, szlachcic ^m. ~hood, giernikostwo ⁿ.

squirrel (zo.), wiewiórka ^f.

squirt, wytrysk ^m wody; sikawka ^f; rozwolnienie ⁿ (żołdka). ~ ^{vən}, wytryskać, sikać; paplać.

stab, pchnięcie, przeszycie ⁿ; rana; raz sztytem zadany. ~ ^{vɑ}, przeszyc, przebić. ~ber, morderca ^m. **stabiliment**, ustalenie ⁿ. ~ty, stałość; trwałość ^f.

stable, stajnia ^f, chlew ^m, owczarnia ^f. ~ ^a, stały; trwały, mocny. ~ ^{vən}, postawić na stajni; stać, mieszkac w stajni. ~ness vid. stability.

stabling, stajnia, obora ^f.

stack, stógi ^m, sterta ^f, bróg ^m. ~ ^{vɑ}, ułożyć w stógi, w stos.

staddle, podpora, podstawka ^f; kij ^m, kula ^f; małe drzewko (pozostawione w wyrąbanym lesie). ~ ^{vɑ} podpierać.

staff, kij ^m, laska ^f; pastorał ^m, berło ⁿ; podpora; sztab ^m; strofa ^f; pięć linijek w nutach. ~officer, oficer ^m sztabu głównego.

stag, jeleń; żrebak; wołek ^m. ~beetle, jelonek ^m. ~hunt, polowanie ⁿ na jelenie.

stage, rusztowanie ⁿ; deski teatralne, scena, arena ^f; szczebel, stopień ⁿ; faza ^f; okres ^m; stacya pocztowa. ~coach, dyliżans ^m, karetka pocztowa. ~driver, pocztylion ^m.

staggard, jeleń ^m w czwartym roku.

stagger ^{vna}, zachwiać, obluzować. kołysać się, chwiać się; wachać się.

staggers pl., zatróć ^m głowy.

staging, rusztowanie ⁿ.

stagnancy, zastój, brak ^m ruchu; zatrzymanie ⁿ się. ~nt ^a, stojący, nieruchomy; zastoinowy. ~te ^{vn}, stać, nie mieć ruchu; być w zastaju. ~tion, przerwa ^f; zastój ^m.

staid ^a, stateczny, poważny.

stain, plama, zakała ^f; wstyd ^m.

~ ^{vɑ}, plamić; skalac; farbować.

~less ^a, czysty, niesplamiony,

niepokalany; beznaganny.

stair, stopień, schód ⁿ. ~s pl., ~case, schody pl.; to go up ~s, iść na góre, na schody; down ~s, na dole; two pair of ~s, drugie piętro.

stake, kół, słup, pal; pregierz ^m; wiecha, żerdź; stawka ^f w grze; ryzyko ⁿ. ~ ^{vɑ}, palami ogrodzić, opalować; stawić na kartę.

stalactical ^a, stalaktutowy. ~ctite, naciek, sopel kamienny, stalaktyt ^m. ~gmite, naciek wapienny tworzący się na spodzie pieczary, stalagmit ⁿ.

stale ^a, stary (o chlebie etc.); stęchły, zwietrzały; zwiędły. ~, mocz ^m (konia); zwietrzałe piwo; nierządnicza ^f. ~mate, pat ^m w szachach. ~ ~ ^{vən}, robić starym, zwietrzałym; odlewac się, mocz puszczać.

stalk, łodyga ^f, badyl, korzonek, ogonek; pieniek ^m (pióra). ~ ^{vna}, dumnie stąpać, kroczyć; skradać się. ~er, dumnie kroczący. ~ing, (dumne) kroczenie ⁿ; obława ^f z

koniem do polowania. ~ing-horse, koń lub rzecz wypchana, za którą się kryjąc strzelec skrada się do zwierzyny; pozór ^m, pokrywka f. ~y ^a, łodygowaty, badylowaty.

stall, stajnia, obora; buda f, stragan; kram ^m; stala f (w kościele); (*te.*) krzesło ⁿ. ~ ^{vā}, stawić na stajni; wprowadzić, instalować. ~age, zapłata f za prawo trzymania straganu. ~money, targowe ⁿ.

stallion, ogier, rozpłodowiec ^m. stalwart ^a, silny, tęgi, dzielny; odważny.

stamin^a pl. (*bot.*) przeciki pl.; siła życiowa. ~eous ^a, przecikowy. stammer ^{vñ}, jakać się; bełkotać. ~er, jakała ^m.

stamp, stempel ^m, piętno ⁿ, znak odcisniety; cecha; (pocztowa) marka f; sztych ^m, rycina f. ~ ^{vā}, stemplować; bić (monetę); odeskać; nakładać piętno. ~duty, podatek stempelowy. ~er, tłuk, stępior ⁿ. ~ing-mill, stęparnia, tłuczka f. ~paper, papier stempelowy.

stanch ^a, stały, niezachwiany, wierny swym zasadom; pewny. ~ ^{vān}, zatrzymywać (się), tamowac. ~ness, stałość, wytrwałość f.

stanchion, podpora f. stand, miejsce ⁿ, postój ^m, stanowisko ⁿ; podpórka, podstawa f, podnóże ⁿ; półka f; stolik ^m; powstanie ⁿ, opór; przestanek ^m, pauza f. ~ ^{vñā}, stać; zatrzymać się; wytrwać, wytrzymać; stawić czoło; stać przy czem, obstawać; być, znajdować się; to ~ by, stać obok, być obecnym; dopomagać, stańać na boku; to ~ for, kandydować na; popierać kogo; to ~ forth, wystąpić; to ~ one's ground, bronić się, stawić czoło; to ~ off, odstąpić, ustąpić; stać zdala; wzbraniać się; to ~ out, wystawać, sterczyć; trzymać się zdala; wytrzymać, dotrzymać placu; to ~

the loss, znieść stratę, ponieść stratę; to ~ proof, wytrzymać próbę; to ~ to, obstawać przy; to ~ to one's word, dotrzymać słowa; to ~ up, wstać, powstać; to ~ up for, bronić czego, stawać w obronie; to ~ upon, trzymać się czego; obstawać przy czem. ~ard, sztandar, chorągiew ^m; modła f, wzór ^m; reguła f, prawidło ⁿ. ~ard-bearer, chorąży ^m. ~ing ^a, stojący; pozostający, trwały, stały. ~ing corn, zboże na pniu. ~ing army, armia regularna.

stang, żerdź f, pręt ^m.

stannary, kopalnia f cyny.

stanza, strofa f.

staple, emporya, rynek ^m; klamra f do zszczepiania.

star, gwiazda; gwiazdka f, odsyłacz ^m; ~ spangled banner, gwiazdista chorągiew Stanów Zjednoczonych. ~board, prawa strona okrętu. ~fish, gwiazda morska. ~ry, gwiazdisty. ~shooting, gwiazda spadająca. ~wort, (*bot.*) gwiazdownica f.

starch ^a, krochmalny, krochmalony. ~, krochmal ^m; (*fig.*) sztywność f. ~ ^{vā}, nakrochmalić. ~ed ^a, nakrochmalony; sztywny. ~ness, sztywność f; wymuszenie ?

stare, wlepiony wzrok; zdziwiecie ⁿ. ~ ^{vñ}, wlepiąć wzrok; sterczyć.

stark ^a, mocny, tęgi; zupełny. ~, ~ly ^{ad} istotnie, w zupełności, całkowicie. ~blind ^a, ślepiuteński. ~mad ^a, zupełnie waryat.

starling, (*orn.*) szpak ^m.

start, nagły ruch; wyruszenie ⁿ; sus, skok ^m; wstrząsnienie ⁿ; dreszcz; wybuch ^m (namiętności etc.); by starts, dorywczo. ~ ^{vñā}, wstrząsnąć się, wzdrygnąć; skoczyć; ruszyć z miejsca, pomknąć się; zadziwić, zastanowić; zatrwożyć; wszechać; to ~ up, porwać się; poskoczyć. ~er, bojaźliwy człowiek; ten co odbiega, ponyka; (pies) lega-

wiec ^m. ~ing, wstrząsnienie; poskoczenie; poryw ^m; odbieganie; wyjazd ^m. ~ish ^a; płochliwy, nieśmiały.

startle, przestrach. ^m, trwoga ^f. ~ ^{vān} spłoszyć, wzdrygnąć, zatrwożyć (się). ~ling ^a; przestraszający się, zatrważający się.

starvation, ~ing, ogłodzenie; przymieranie ⁿ z głodu. ~e ^{vna}, z głodu przymierać; głodem morzyć. ~eling ^a & ^s; przymierający z głodu.

state, stan ^m, położenie; kraj ^m, państwo; stan ^m, ranga ^f; wspaniałość, okazałość ^f. ~s ^{pl.}, państwa ^{pl.}; stany ^{pl.}; United ~s, Stany Zjednoczone; to lie in ~, leżeć na paradnym katafalku, być wystawionym w kościele. ~ ^{vā} stanowić, ustanowić, ustalić; zeznać, oświadczyć; opisać, wy�述zyć, zdać sprawę. ~dly ^{ad}, stale, ustawicznie, regularnie. ~liness, wspaniałość, okazałość; duma ^f. ~ly ^a wspaniały, okazały, dumny. ~ment, zdanie sprawy; zeznanie, oświadczenie; raport ^m, relacja ^f; spis, wykaz ^m. ~room, sala parada. ~sman, maż ^m stanu. równowagi ciał.

static(al) ^a; statyczny, tyczący się

statics ^{pl.}, statyka ^f.

station, stanie ^m; pozycja ^f, stanowisko; stacya ^f; urząd ^m miejsce; posada ^f; dworzec ^m. ~ ^{vā}, stawić, postawić na stanowisku (żołnierza etc.); mianować na urząd. ~ary ^a; stały, trwający bezzmiany; miejscowy. ~er, handlujący materiałami piśmiennymi. ~ery, materiały piśmienne. ~master, naczelnik ^m stacyi.

statistics ^{pl.}, statystyka ^f.

statuary, rzeźba ^f, snyderstwo; rzeźbiarz, snyderz ^m. ~e, statua ^f, posąg ^m.

stature, postawa ^f wzrost ^m.

statutable ^a; statutowy. ~e, statut, prawo pisane; kodeks ^m,

ustawa ^f. ~ory ^a nakazany przez ustawę, prawny.

staunch ^a; vid. *stanch*.

stave, klepka (bednarska); zwrotka ^f (psalmu); system pięcioliniowy nut. ~ ^{vā} wyłamać, wybić dno; obić klepkami; to ~ off, odepchnąć.

staves, pl. od *staff* i *stave*.

stay, pobyt ^m, bytność ^f; zatrzymanie ⁿ; przystanek ^m; zawada; podpórka, podpora; trwałość ^f; to make some ~, pobawić, zatrzymać się. ~ ^{vna} zabawić, pozostać; pobyć, zatrzymać się; czekać; zatrzymać; zatać, powstrzymać; podpierać; to ~ for one, czekać na kogo; to ~ out, nie przybyć, nie stawić się, dać czekać. ~lace, tasiemka do sznurowania. ~sail, żagiel sztakowy.

stays ^{pl.}, gorset ^m, sznurówka ^f.

stead, miejsce ⁿ; pożytek ^m; łóżko ⁿ.

~fast ^a stały, mocny, pewny.

~ily ^{ad} stale, mocno, pewnie.

~iness, stałość, pewności ^f. ~y ^a

stały, mocny, niezmienny, niezły.

~y ^{vā} umocnić, podeprzeć.

steak, zraz, kotlet ^m; beef~, bif

sztyk ^m.

steal ^{vān}, kraść, porwać; podstępnie co wyłudzić; wynieść się pocichu, wymknąć się; to ~ into, zakraść się. ~ingly ^{ad} ukradkiem, w tajemnicy.

stealth, kradzież ^f; rzecz skradziona. ~y ^a ukradkowy, tajemny.

steam, para ^f; dym ^m. ~ ^{vā}, parować, dymić się. ~bath, kąpiel

parowa, łazienka ^f. ~boat, parowiec ^m; statek parowy. ~boiler,

kocioł parowy. ~engine, maszyna parowa, lokomotywa. ~er,

parowiec ^m. ~navigation, żegluga parowa. ~packet, parowiec pocztowy. ~pipe, rura do pary.

~ship, ~vessel, okręt parowy.

~tug, parowiec ciągnący za sobą inne. ~valve, klapa ^f do wypuszczania pary.

- stearine, stearyna ^f.
 steatite, słoniniec ^m.
 steed, koń, rumak; ogier ^m.
 steel, stal ^f; krzesiwo ⁿ; oręz ^m ze stali. ~ ^{vα} nastalić; zahartować.
 ~engraver, rytownik ^m (na stali rytujący). ~engraving, staloryt ^m.
 ~y ^a stalowy, ze stali. ~yard, bezmian ^m (waga).
 steep ^a, stroiny, urwisty. ~, urwisko ⁿ; przepaść ^f. ~ ^{vα} moczyć, umaczać; namoczyć. ~le, dzwonnicza ^f, wieża kościelna. ~le-chase, wyścigi z przeskodami (przez rowy i płoty). ~ly ^{ad} stromo.
 ~ness, urwistość, przepaścistość ^f.
 ~y ^a stromy, urwisty.
 steer, byczek, wołek; ster ^m.
 steer ^{van}, sterować; kierować, rządzić. ~age, sterowanie, kierowanie; tył okrętu; kajuta ^f drugiej klasy. ~sman, sternik ^m. [cy.
 stegnotic, (*med.*) środek ściągający.
 stellar ^a, gwiazdzisty, gwiazdowaty. ~ate ^a, gwiazdzisty, pełen gwiazd.
 stem, pień ⁿ; łodyga ^f badyl, ogonek; ród ^m; plemię ⁿ; przód ^m okrętu. ~ ^{vα} tamować, zatrzymać, opierać się; *to ~ the tide*, płynąć pod wodę.
 stench, smród ^m.
 stencil, modła ^f.
 stenography, stenografa ^f.
 step, krok; ślad; postępek; stopień, schód ^m; ~ by ~, krok za krokiem. ~ ^{vn} kroczyć, chodzić, iść; postępować. ~brother, brat przyrodni. ~daughter, pasierbica ^f.
 ~father, ojczym ^m. ~mother, macocha ^f. ~ping, kroczenie, chodzenie ⁿ. ~ping-in, wstępnie ⁿ.
 ~ping-stone, kamienny próg.
 ~son, pasierb ^m.
 stercoraceous ^a kałowy, nawozowy. ~tion, nawożenie, gnojenie.
 stereoscope, stereoskop ^m.
 stereotype ^a, odbity ze stereotypu; zawsze niezmienny, stereotypowy. ~, odłitka ^f, stereotyp ⁿ.
 ~ ^{vα} odbijać z już wydrukowanego, stereotypować.
 steril ^a, bezpłodny, jałowy. ~ity, niepłodność, jałowość ^f. ~ize ^{vα}, sterylizować.
 sterling ^a, czysty, prawdziwy, podług próby. ~, szterling ^m (moneta angielska); pound ~, funt ^m.
 stern, tył okrętu. [szterlingów.
 stern ^a, ostry, surowy, srogi; posępny, nieszczęśliwy. ~ness, surowość, ostrość ^f.
 sternum, (*anat.*) mostek ^m.
 sternutation, kichanie ⁿ.
 stew, sadzawka, sadź; łaźnia ^f; pieczeń duszona. ~ ^{vα} dusić (w tyglu).
 steward, zarządzający, rządca ^m; podskarbi; kucharz (na okręcie); posługacz; gospodarz(balu), ceremoniarz ^m. ~ship, obowiązki i godność rządcy etc. jak wyżej.
 stibial ^a antymonowy. ~um, antymon ^m.
 stick, kij ^m; laska ^f; prêt ^m; szczapa ^f; small ~s pl., chróst ^m. ~ ^{van}; wetknąć, utkwić; zakłóć, przeszyć; ignać, przylgnąć; uwieńczyć; *to ~ at*, wachać się, ociagać się. ~ness, lepkość ^f, ignięcie ⁿ. ~ing-plaster, lepki plaster. ~y ^a, lepki, przylegający.
 stickle ^{vn}, być po czyjej stronie; bronić czyjej sprawy. ~back, jaźwica (ryba) ^f. ~r, sekundant; stronnik, zwolennik ^m.
 stiff ^a, sztywny; stęzały, zdrętwiały, skostniały; twardy, nieugięty; uporczywy, uparty. ~en ^{van}, stężyc, sztywnym zrobić; zesztynieć, stężeć. ~ness, sztywność, zdrętwiałłość ^f; upór, nieugiętość ^f.
 stifle ^{vα}, przydusić, przytłumić.
 stigma, piętno ⁿ; cecha ^f niesławny; stygmat ^m. ~tise ^{vα}, piętnować, osławić. [kompasie.
 stile, schódki pl.; skazówka ^f na still ^{ad} dotychczas, wciąż, jeszcze. ~, jednak, wszelako. ~, cichy, spokojny, milczący. ~, cisza ^f.

spokój; alembik ^{m.} ~ *vān* uspokoić, uciścić; dystylować. ~-born ^a poroniony. ~ness, spokojność, cisza ^{f.} ~room, miejsce gdzie się dystyluje, dystylarnia ^{f.}

stillatitious ^w przekraplany, przeciekający.

stilt, szczudło ^w.

stimulate ^{vā} pobudzać, podniecać. ~us, bodziec ^{m.}, podnietka ^{f.}

sting, żądło; ukąszenie, ukłocie ^w.

~ *vā* ukąsię, ukłocę (żadłem); kłóć, dogryzać; zmartwić, zranić

stingy ^a skupy. [serce.]

stink, smród ^{m.}. ~ *vñ* śmierdzieć, cuchnąć.

~ard, śmierdziuch ^{m.}

stint, kres ^{m.}; ograniczenie ^w; część wydzielona, porcja ^{f.} ~ *vā* ograniczyć; umiarkować.

stipend, płaca ^{f.}; wynagrodzenie ^w; zapłata; nagroda ^{f.} ~iary ^a najejny, opłacany.

stipple *vñ* kropkować.

stipulate ^{vā} zastępować sobie w umowie; umawiać się. ~tion,

umowa ^{f.}; ugoda; zawarowanie ^w.

stir, poruszenie ^w; ruch; niespokój; zgiełk, rozruch ^w. ~ *vān* poruszać (się); kłócić (płyn); wzburzyć,

podnieścić; krzątać się, zwijać się; ruchać się. [mienne.]

stirrup, strzemię ^{m.} ~cup, strze-

stitch, ścięg, szew ^{m.} ~ *vñ*, szyć; zaszywać; broszurować. ~ery,

szycie, łatanie ^w.

stithy, kowadło ^w.

stocca ^wde, palisada ^{f.}, ostrokół ^{m.}

~do, pchnięcie ^w szpadą, sztych ^{m.}

stock, pień ^{m.}, kłoda; rączka ^{f.}

ród ^{m.}, plemię ^w; zasób, zapas; ka-

pitał; kapitał zakładowy; akcja ^{f.}

krawat ^{m.}; osada ^{f.} (strzelby), war-

sztat ^{m.} (okrętowy). ~s pl., pa-

piery państowe; dyby pl. (na nogi); live ~, inwentarz żywy,

bydło ^w. ~ *vā* zaopatrzyć; na-

pełnić. ~broker, makler ^{m.} ~ex-

change, giełda ^{f.} ~fish ^a sztok-

fisz ^{m.} ~gilliflower, (bot.) lewko-

nia ^{f.} ~holder, kapitalista, akcyo-

naryusz ^w. ~jobber, spękulant giełdowy. ~still ^a, nieruchomy jak słup, cichy. ~taking, inventura ^{f.}

stocking, pończocha ^{f.} ~frame, maszyna do robienia pończoch.

~knitter, pończosznik ^{m.}

stoic, stoicki; stały, niezachwiany. ~alness, niezachwiana stałość. ~ism, stoicyzm ^{m.}

stoke ^{vā} niecić, żarzyć (ogień).

stole, stuła ^{f.} [pota ^{f.}]

stolid ^a głupi, tępy. ~ness, głu-

stomach, żołądek; apetyt ^{m.}, ża-

knienie ^w; chęć; skłonność ^{f.}; gniew ^{m.}; pycha ^{f.}; upór ^w; to give

a ~, wzbudzić apetyt. ~ *vna* rozgniewać się; niechcieć czego;

~er, napierśnik ^{m.} ~ful ^a krą-

brny, uparty. ~ic(al) ^a żołądko-

wy; dobry na żołądek. ~ic, śró-

dek na żołądek.

stone, kamień ^{m.}; pestka ^{f.}; jądro ^w; waga 14 funtów; precious ~, drogi

kamień. ~ ^a kamienny. ~blind ^a zupełnie ślepy. ~cutter, kamie-

niarz ^{m.} ~deaf, głuchy jak pień. ~fruit, pestkowy owoc. ~horse,

ogier ^{f.}, koń rozpłodowy. ~pit, kopałnia kamieni. ~wall, ściana

karabienna, wał kamienny.

stony ^a kamienisty, kamienny.

stool, stołek ^{m.}, krzesło ^w; stolec ^{m.}

stoop, schylenie, zgarbienie się ^w; raptowne spadnięcie ptaka (na zdobycz); 2 kwarty angielskie;

(fig.) poniжение się ^w. ~ *vñ* na-
chylić się, zgarbić się; raptrem zlecieć (o ptakach drapieżnych).

stop, zatamowanie; zatrzymanie się ^w; przerwa ^{f.}; przestanek ^{m.}, usta-

nię ^w; koniec; znak przestankowy; klawisz ^{m.} ~ *vān* zatrzymać, wstrzymać (się); powściągać się;

przeszkadzać; zawadzać; załknąć, zakorkować; poczekać; przestać.

~cock, kurek, kran ^{m.} ~gap, za-
tykadło ^w; rzecz użyta tymczaso-

wo. ~page, zatrzymanie (się); zatamowanie, zatkauje ^w; przer-

wa f, zawieszenie ⁿ; ~per, korek ^m.
~ple, zatykadło ⁿ; szpunt ^m.
storage, śpiczlerz, skład ^m; składowe ⁿ.
store, zapas, zasób ^m; obfitość f, dostatek ^m; skład zapasów, magazyn; waga, cena f. ~s pl., arsenał ^m. ~^a złożony, nagromadzony. ~^{vā} zaopatrzyć; złożyć na zapas, nagromadzić. ~house, magazyn, śpiczlerz ^m. ~keeper, magazynier ^m.
storied ^a ozdobiony rycinami; mający piętra, o piętrach.
stork, bocian ^m.
storm, burza, nawałnica f; wicher ^m; zawierucha f; zgiełk ^m; ~of rain, ulewa f. ~^{vān} szturmować, brać szturmem; (o burzy) szaleć, huczeć. ~y ^a burzliwy; gwałtowny, wściekły.
story, historya, opowieść; bajka f, historya zmyślona; piętro ⁿ. ~^{vā} opowiadać.
stout ^a silny, mocny, krzepki; męski, dzielny, energiczny; dobrej tuszy. ~, porter ^m, piwo angielskie. ~ly ^a silnie, krzepko; męcznie, dzielnie, energicznie. ~ness, siła; męstwo ⁿ; dzielność, odwaga f.
stove, piec ^m; łazienia; cieplarnia; kamionka f (dla nóg).
stover, pasza f dla bydła.
stow ^{vā} chować, chować na zaspas; pakować (towary). ~age, pakowanie, chowanie; składowe ⁿ; opłata f za pakowanie.
strabism, zyz ^m. [kraczyć nogi, straddle ^{vn} rozkraczyć się, rozstraggle ^{vn} wałęsać się, błąkać się samemu; odłączyć się, odbież; leżeć tu i owidzie, w rozrzuceniu. ~r, (osoba) włóczęga; maruder ^m.
straight ^a prosty, najprostszy; prawdziwy, słuszny. ~ly ^a prosto, wprost; zaraz, natychmiast. ~en ^{vā} wyprostować, rozprostować. ~forward ^a prosty,

prawy, szczery. ~forwardness, prostota, prawość, szczerość f. ~ness, prostota, prostość; wązkość, ciasnota f. ~ways ^a natychmiast.
strain, usiłowanie ⁿ; wysiłek ^m; naciąganie; zwichnięcie ⁿ; ton ^m; wyrażenie ⁿ; pieśń, melodia f. ~^{vān} naciągać; wysilać się, usiłować; zwichnąć; wycisnąć; cedzić. ~er, cedzidło ⁿ; filtr ^m.
strait ^a ciasny, wąski, opięty; ścisły, dokładny; trudny; prosty. ~, ciaśnina f, przesmyk ^m; trudne położenie; bieda f. kłopoty pl. ~en ^{vā} zwęzić, zacieśnić; naciągać; ograniczać; zakłopotać. ~jacket, ~waistcoat, kaftan ^m dla waryatów. ~ness, wązkość, ciasność; ścisłość f; ograniczenie ⁿ; trudne położenie.
strake, vid. streak. [sty.
stramineous ^a słomiany, słomiany strand, pobrzeże ⁿ; brzeg ^m. ~^{vn} osiąść na mieliznie, rozbić się.
strange ^a obcy, zagraniczny; dziwny, dziwaczny; obojętny. ~ⁱ rzecz dziwna! ~ness, dziwność, dziwaczność, osobliwość f; obce zwyczaje; obojętność, nieznajomość f. ~r, człowiek obcy, cudzoziemiec ^m; to be a ~r to a thing, nie znać się na czem wecale.
strang||le ^{vā} zadławić, zadusić; przytłumić. ~les pl., zołzy pl. ~ulation, zaduszenie, zadławienie ⁿ.
strap, rzemień, pas, pasek ^m. ~^{vā} bić rzemieniem; ostrzyć brzytwę na pasku; przytroczyć.
strat||agem, podstęp (wojenny), sortel ^m; podejście ⁿ. ~egy, sztuka f wojowania. ~ify ^{vā} układać warstwami.
straw, słoma; drobnostka f. ~bed, siennik ^m. ~berry, poziomka f. ~coloured ^a słomianego koloru. ~cutter, sieczkarnia f. ~y ^a słomiany; lekki (jak słoma).
stray ^a zbłąkany, zabłąkany ~,

błakanie się ⁿ; zabłakane bydłe.
^{~vn} błakać się, zbiałać się.
streak, pręga, smuga ^f; pas ^m:
^{~vα} pomalować w pasy, porobić smugi. ^{~y α} pręgowaty, prążkowany, w pasy.
stream, potok, strumień; bieg na wody. ^{~van} porobić pręgi; płynąć, toczyć się (o wodzie). ^{~er}, flaga, chorągiewka ^f. ^{~let}, strumyk, rzecułka ^m. ^{~y α} strumienisty, potoczny.
street, ulica ^f. ^{~door}, drzwi od ulicy, podjazd ^m. ^{~walker}, szlif bruk ^m, kurwa ^f.
straight, vid. *strait & straight*.
strength, siła, moc; potęga ^f:
^{~en van}, wzmacnić (się), pokrzeszczyć, zasilić; nabraci sił.
strenuous ^α, staranny, gorliwy; dzielny, odważny. ^{~ousness}, zapał ^m; gorliwość; staranność; odwaga ^f.
stress, moc, siła; dobitność, dosadność; waga ^f; naleganie, nastawanie ⁿ.
stretch, rozciągłość, przestrzeń ^f; wysilenie; nadużycie, przekroczenie ⁿ; at a ~, jednym ciągiem, bez przerwy. ^{~van}, rozciągnąć, wyciągnąć (się); rozpostrzadzić; wyteżyć się; przebrać miarę, wysilać się. ^{~er}, rozciągacz ^m; rozciągadło ^m. ^{~ers pl.}, deseczki, o które wioślarze opierają nogi.
strew ^{vα} sypać, rozrzucić.
striate ^α, prążkowany; żlobko.
strickle, strychulec ^m. [wany.
strict ^α, ścisły, dokładny, akuratny; surowy; naciągnięty, naprężony. ^{~ly ad} ścisłe, dokładnie. ^{~ness}, ścisłość, dokładność, akuratność; surowość ^f, naprężenie ⁿ. ^{~ure}, zwężenie, sciagnicenie się ⁿ; struktura; krytyka ^f.
stride, posuwisty, wielki krok. ^{~vn} chodzić wielkimi krokami, kroczyć. [wy, przerąśliwy.
stridulous ^α, skrzypiący; piskliwy.
strife, spór ^m, sprzeczka ^f; kon-

trast ^m; współubieganie się ⁿ. ^{~ful α}, sprzeczny, kłotliwy.
strike ^{van}, uderzyć, razić, bić; bić (monetę); zadziwić, uderzyć; dobić (targu); uderzyć (w struny); bić (godziny); strejkować; to ~ in with, stanać po czyjej stronie; zastosować się do; to ~ off, odciąć, odrąbać; to ~ out, wykreślić, wymazać; rzucić się; to ~ through, (o promieniach) przeniknąć, przebijając się przez co. ~, korzec; zmowa robotnicza (strejk). [jacy.
striking ^α, uderzający, zadziwiający, sznurek ^m, tasiemka; nitka ^f, włókno ⁿ; struna; cieciwa ^f łuiku; (fig.) pasmo ⁿ. ^{~vα} sznurować; naciągać struny; stroić (fortepian etc.); naciągnąć. ^{~ent α}, naciągający; naglący. ^{~y α} włóknisty, z żyłkami; lepki.
strip, pasek, szlaczek ⁿ. ^{~vα} odrzeć, obedrzeć; obnażyć; złupić, wyzuć z czego; doić.
stripe, pas ^m, smuga ^f; cięcie ⁿ biczem. ^{~vα} robić pręgi; biczem smagać.
stripling, wyrostek, młodzieniec ^m. [walczyć.
strive ^{vn} usiłować; starać się;
stroke, raz ^m, uderzenie ⁿ; pociąg, sztrych ^m; pociągnięcie ⁿ pióra. ^{~vα} głaskać, wygładzać; doić.
stroll, wałesanie się ⁿ; spacer ^m, wycieczka ^f. ^{~vn} wałesać się; być na wycieczce. ^{~er}, (osoba) włóczęga ^m; wędrujący.
strong ^α, mocny, silny, krzepki; dobitny, przekonywający; potężny. ^{~hold}, twierdzi ^f; (fig.) przedmurze ^m. ^{~ness}, siła, moc, dobitność ^f.
strop, rzemień ^m.
strophe, zwrotka ^f.
strow, vid. *strew*.
struck ^{pr} & ^p, od to *strike*.
structure, budowa, budowla ^f; układ ^m.
struggle, walka ^f, usiłowania ^f.

~ *vñ* walczyć; robić wysiłki, starać się.

strumia, wole ⁿ (u gardła). ~ous ^a, wolaty.

strumpet, prostytutka ^f.

strut, dumny, pyszny chód. ~ *vñ*, pysznić się, napuszyć się.

stub, pień, pieniek ^m. ~ *v^a*, karczować. ~bed ^a krótki i gruby; krępy, przysadkowy. ~by ^a,

przysadkowy. [ściernisko ⁿ].

stubble, ścierń ^f, ściernie ⁿ.

~field, stubborn ^a, nieugięty; krąbryny,

stucco, sztukateria ^f. [uparty.

stud, filar ^m; (u koszuli) spinka;

stadrina ^f. ~ *v^a*, wysadzać, nabijać gwoźdzmi. ~horse, koń rasowy, rozpłodowy.

student, student; uczony ^m. ~ied ^a, obznajmiony, oczytany, uczony;

wystudyowany. ~iespl., studyapl.,

nauki ^{pl}. ~ious ^a, pilny; tro-

skliwy. ~iousness, pilność ^f w naukach, zamiłowanie ⁿ do nau-

ek. ~y, nauka; usilność; pra-

cownia ^f, gabinet ^m; etiuda ^f; stu-

dyum ⁿ. ~y *vñ*, studyować; ba-

dać; pracować nad czem.

stuff, materya ^f, materyał; sprzęt ^m;

nadzienie ⁿ. ~ *v^a*, napchać, natkać; wypchać, wysłać; opychać się. ~ing, materyał ^m do na-

pychania; nadziewanie; nadzie-

stultify *v^a*, ogłupić. [nie ⁿ].

stum, moszcz ^m.

stumble, fałszywy krok; potknie-

cie się ⁿ; usterk ^m. ~ *vñ^a*, potknąć

sie; obrazić, urazić.

stump, pieniek, kikut; ogarek;

fiszorek ^m. ~ *vñ* chromać, uty-

kać. ~y ^a, piękowaty, z kikutem.

stun *v^a* ogłuszyć, odurzyć.

stunt *v^a*, zatrzymywać wzrost, wy-

niedzniac.

stüpe, okład ^m (gorący); naparza-

nie ⁿ. ~ *v^a*, naparzać.

stupefactiion, osłupienie, zdumienie ⁿ. ~ve ^a, wprawiający w zdumienie, odurzający.

stupefy *v^a*, odurzyć; ogłupić.

stupendous ^a, podziwienia godny. stupi||d ^a, głupi, bezrozumny; niezgrabny. ~dity, głupota ^f, bezrozum ^m.

stupor, odrętwienie, osłupienie ⁿ. stuprate *v^a*, gwałcie.

sturdy ^a, krzepki, dzielny; uporczywy. ~, (u owiec) motylica ^f; koń narowisty.

sturgeon, (zo.) jesiotr.

stutter *v^a*, bełkotać, jakać się. sty, chlew; jęczmień ^m (na oku), style, gryfel, rylec; styl ^m; wypisanie się ⁿ. ~ *v^a*, mianować, tytułowować. [przekonywujący.

suasion, przekonywanie ⁿ. ~ve ^a, suavity, słodycz ^f, wdzięk ^m.

subaltern ^a, & ^s, podrzędny, podwładny. ~ate ^a, następujący po sobie koleją; podwładny. ~ately ^a, koleją, naprzemian.

subcommittee, podkomitet ^m.

subdeacon, pomocnik dyakona, poddyakon ^m.

subdivision, poddziel ^m.

subdue *v^a*, podbić, pokonać, opanovać; przytłumić. ~r, poskromiciel, pogromca ^m. [cja ^f]

subhastation, subhasta, licytacja.

subjacent ^a, leżący pod, spodni.

subject ^a, podłożony, podległy, poddany; wystawiony na co. ~,

poddany; (gram.) podniot; przedmiot ^m; rzecz ^f. ~ *v^a*, podłożyć; podbić; wystawić (na co). ~ion, podległość ^f. ~ive ^a, podmiotowy, subjektynny.

subjoin *v^a*, dołączyć, przyłączyć.

subjugate *v^a*, ujarzmić.

subjunctiion, dołączenie ⁿ. ~ve ^a, dołączony. ~ve, (gram.) tryb łączący.

sublieutenant, podporucznik ⁿ.

sublim||ate ^a, sublimowany. ~~, (chem.) sublimat ^m. ~~, *v^a*, sublimować.

~ation, sublimacja ^f. ~e ^a, wzniosły, podniosły. ~e, wzniosłość, podniosłość, szczytność ^f.

~ity, wzniosłość ^f. **sublunary** ^a, podksiężycowy.

submerge *v^a*, zatopić, zalać.

submissⁿion, uległość *f*, poddanie się [?]; ~ive ^a, uległy, pokorny.

submit *v^an*, podbić; poddać się, uledz.

subordinat^ete *v^a*, podporządkowywać. ~te ^a, podrzędny, podległy.

~tion, podrzędność, zależność *f*.

suborn *v^a*, postawić fałszywego świadka, podmawiać. ~er, podmawiacz ^m.

subpoena, wezwanie do sądu pod karą za niestawienie się. ~ *v^a*, wzywać do sądu.

subscrib^ebe *v^an*, podpisać (się); prenumerować, abonować; pisać się na co, zgadzać się. ~ber, prenumerator ^m. ~ption, podpis ^m; przedpłata *f*.

subsection, poddział ^m.

subsequent ^a, następujący, następny. ~ly ^a, następnie, po tem.

[wesprzeć.] **subserve** *v^a*, posłużyć, służyć; **subside** *vⁿ*, opadać, osiąść, ustawać. ~ncy, opadanie, osiadanie, ubywanie [?].

subsidⁱary ^a, posiłkowy, pomocniczy. ~~, pomocnik ^m. ~aries *pl.*, posiłki *pl.* (wojska). ~ize *v^a*, dawać pomoc pieniężną. ~y, zasiłek ^m; składka *f*.

subsist *v^an*, istnieć, być, trwać; utrzymywać, żywić. ~ence, istnienie [?]; egzystencja *f*; środki utrzymania. ~ent ^a, istniejący, żyjący, egzystujący.

substan^cce, istota, treść; osnowa *f*; środki *pl.*; zasób; majątek ^m. ~tial ^a, istotny, tyczący się treści samej; cielesny, materialny; zasobny, dostatni, pozywny. ~tiali^y, istotność; cielesność, materialność *f*. ~tialness, rzeczywistość; trwałość *f*. ~tiate *v^a*, urzeczywistnić; wykazać (dowodnie). ~tive ^a, rzeczowy; rzeczywisty, istotny. ~~, (gram.) rzeczownik ^m. **substitute**, zastępca, wyręczyciel ^m. ~ *v^a*, zastępować.

substructure, fundament ^m; podwalina *f*.

subterfuge, wybieg, wykręt ^m.

subterraneous ^a, podziemny.

subtil^ete ^a, subtelny, delikatny, drobiazgowy; bystry; przebiegły, chytry. ~eness, ~ity ^a, subtelność, delikatność, bystrość; chytrłość *f*. ~ize *v^a*, cieńczyły; brać rzeczy drobiazgowo.

subtle, przebiegły, szczwany.

subtruct *v^a*, odciągać, potrażać odejmować. ~ction, potrażenie, odejmowanie [?]. ~hend, liczba odjemna, odejmowana.

suburb, przedmieście [?]; ~an ^a, przedmiejski.

subversion, wywrócenie, obalenie, zburzenie [?]; ~st, ~se *v^a*, wywrócić, obalić, zburzyć.

succedaneou^s ^a, zastępujący, kolejny.

succeed *vⁿ*, następować, być następcą;udać się, poszczęścić się. ~ing ^a, następujący; przyszły; pomyślny.

success ^a, pomyślność *f*, powodzenie, udanie się [?]. ~ful ^a, szczerśliwy, pomyślny. ~ion, następstwo ^m; sukcesya *f*; potomstwo ^m.

~ive ^a, następujący. ~ively ^a, z kolei. ~or, następca; dziedzic ^m.

succinct ^a, podkasany; zwięzły, treściwy. ~ly ^a, w krótkości, zwięzłe. ~ness, zwięzłość, treściwość *f*.

succory, cykoria *f*. [ściwość *f*.] **succour**, pomoc ^m. ~ *v^a*, przyjść z pomocą, pomagać.

succulent ^a, soczysty. ~ness, soczystość *f*. [czem.]

succumb *vⁿ*, uledz, upadać pod such ^m; taki, podobny; ~ and ~, taki a taki, tak i tak.

suck, ssanie [?]; pokarm ^m; to give ~, karmić, dawać piersi. ~ *v^an*, ssac; dawać piersi, karmić. ~er, niemowlę [?]; ssawiec, smoczek; lato-rosł, ped ^m. ~ing, ssanie [?]; ~le *v^a*, karmić (piersiami). ~ling, ssak ^m, niemowlę [?].

suction, ssanie [?]; ~pump; pompa ssaca.

sudation, pocenie się [?]; ~ory ^a, potny. ~ory, łazienia ^f, kąpiel paraowa.

sudden ^a, nagły, raptowny; nie-spłodziewany; szybki; on a ~, raptem, znagła. ~ness, nagłość, raptowność ^f. [napotny.]

sudorific ^a, napotny. ~, środek suds *pl.*, mydliny *pl.*; to be in the ~, być w tarapatach.

sue ^{vα}, pozywać do sądu; dopraszać się; czyścić dziób (o ptakach).

suet, łoj ^m; ~y, łojowy, tłusty.

suffer ^{vα}, cierpieć, znośić; dozwolić, nieprzeszkadzać; ponosić karę. ~able ^a, znośny; dozwolony. ~ance, cierpienie [?]; cierpliwość ^f; przyzwolenie [?]

suffice ^{vna}, wystarczać; zaspokoić, zadosyć uczynić. ~ciency, dostateczność; wystarczanie ⁿ sobie. ~cient ^a, dostateczny, wystarczający, odpowiedni.

suffocate ^{vα}, zadusić, udusić. ~tion, zaduszenie [?]; ~tive ^a, duszacy. [biskupa].

suffragan, sufragan ^m (pomocnik sufragana).

sufrage, głos ^m; kreska ^f.
suffuse ^{vα}, polać, oblać. ~ion, polanie, oblanie [?]; oblanie się rumieńcem, rumieniec ^m.

sugar, cukier ^m. ~ ^{vα}, ocukrować, ocukrzyć. ~baker, cukiernik ^m. ~box, cukierniczka ^f. ~candy, cukier lodowaty. ~cane, trzcina cukrowa. ~loaf, głowa ^f cukru. ~nippers *pl.*, szczypczyki *pl.* do cukru. ~plum, migdał osmażany. ~refiner, refiner cukru. ~works *pl.*, cukrownia ^f. ~y ^a, cukrowy, ocukrzony.

suggest ^{vα}, poddać, natchnąć, nastręczyć, podszeptać; zwieść, skusić. ~ion, poddawanie [?]; podszept ^m, namowa ^f.

suicide, samobójstwo ^m; samobójca ^m. suit, rząd, szereg; komplet, garnitur ^m; maść ^f, kolor (w kartach);

proces ^m; konkury *pl.*; prośba; swita ^f; ~ at law, sprawa prawna, proces ^m. ~van, gatunkować, ułożyć według porządku; dopasować; przystawać, pasować, być do twarzy; zgadzać się. ~able ^a, stosowny, odpowiedni, właściwy. ~ableness, stosowność, odpowiedniość ^f. ~or, (*jur.*) strona pozycjonująca; zalotnik, konkurent ^m. suite, orszak ^m, świta ^f.

sulcated ^a, w brózdy, brózdomany.

sulky ^a, kwaśny, w kwaśnym humorze, nadasany.

sullen ^a, nachmurzony, posępny, nadęty, zły, markotny. ~ness, złe usposobienie, kwasy *pl.*

sully ^{vα}, zabrudzić, splamić.

sulphate, sól kwasu siarczanego, sulfat ^m.

sulphur, siarka ^f. ~ate ^a, siarkowy.

~eous, ~ic ^a, siarczany. ~ic acid, kwas siarczany. ~y ^a, siarkowany, siarczany, siarkowy.

sultan, sułtan ^m; ~a, sułtanka ^f.

sultry ^a, parny, duszny.

sum, suma; całość; treść ^f. ~ ^{vα}, sumować, dodawać; powtarzać w krótkości. ~less ^a, niezliczony.

~arily ^{ad}, ogólnie, sumarycznie; bez formalności. ~mary, krótki zbiór, wyciąg ^m; rys pobieżny, kompendium [?].

sumach, sumak ^m (drzewo).

summer, lato [?]; ~dress, ubranie na lato, garnitur letni. ~house, dom letni, pawilon ^m; altana ^f.

~sault, vid. somerset.

summit, wierzchołek, szczyt ^m.

summon ^{vα}, pozwać, powołać. ~s *pl.*, pozew, wezwanie [?]; zapowiedź ^f.

~er, woźny, komornik ^m.

sumpter, koń juczny. ~saddle, siodło juczne.

sumptuary ^a, tyczący się zbytków, wydatkowy. ~ous ^a, zbytkowny, kosztowny, wystawny. ~ousness, zbytkowność ^f, zbytek ^m; okazałość ^f, przepych ^m.

sun, słońce ^m; from ~ to ~, od rana

do późnej nocy. ~ *vα*, wystawić na słońce. ~beam, promień ^m słońca. ~burnt ^α, spiekły od słońca, ogorzały.

Sunday, Niedziela ^f.

sun||dew, (*bot.*) rosiczka ^f. ~dial, zegar słoneczny. ~flower, słonecznik ^m. ~less ^α, bezsłoneczny. ~light, światło słoneczne. ~rise, wschód ^m słońca. ~set, zachód ^m słońca. ~shine, światło ⁿ słoneczne.

sund||er *vα*, oddzielić, rozłączyć; rozebrać na kawałki. ~ries *pl*, rozmaitości *pl*. ~ry ^α, kilka.

sung *pr & p*, od *to sing*.

sunk *pr & p*, od *to sink*.

sunny ^α, słoneczny.

sup, łyk, haust ^m. ~ *vαn*, wciągać w siebie, połykać; wieczerzać.

super||able ^α, do zwyciężenia, pokonalny. ~abound *vα*, znajdować się w wielkiej obfitości. ~abundance, (nadmierna) obfitość. ~abundant ^α, (nadmiernie) obfitły. ~add *vα*, dodawać, dołożyć. ~addition, dodatek ^m; dołożenie, dołączenie ^m. ~annuated ^α, wysłużony. ~annuation, przestarczanie się ^m; emerytura ^f.

superb ^α, pyszny, wspaniały, wzniósły. ~ly ^{αd}, pysznie, wspaniale.

super||ciliouς ^α, hardy, butny. ~ciliouςness, buta, duma; zaro-zumiałość ^f. ~eminency, wybitność, wydatność ^f. ~minent ^α, wybitny, odznaczający się. ~ero-gatory ^α, po nad obowiązek robiony, przesadzony. ~ficial ^α, powierzchowny, zewnętrzny. ~fi-ciality, powierzchowność ^f. ~flu-ence, ~fluity, ~fluousness, zby-teczność ^f, nadmiar ^m. ~fluous ^α, zbyteczny, nadmierny. ~human ^α, nadludzki. ~incumbent ^α, leżący z góry, leżący na czem. ~in-duce *vα*, dodać, dołączyć. ~in-duction, dołączenie ^m; dodatek ^m. ~intend *vα*, mieć nadzor. ~in-

tendance, nadzor ^m. ~intendant, nadzorca ^m.

superior ^α, wyższy; wyborny. ~, zwierzchnik, przełożony ^m. ~ity, wyższość, przewaga ^f.

super||lative ^α, najwyższy. ~~, (*gram.*) stopień najwyższy. ~la-tiveness, najwyższy stopień, szczytność ^f. ~nal ^α, górny, niebieski. ~nally ^{αd}, górne, z góry. ~natural ^α, nadprzyrodzony. ~nat-uralness, nadprzyrodzonosć ^f. ~numerary ^α, nadliczbowy, nadzwyczajny. ~~, nadetatowy urzędnik; figurant ^m. ~praise *vn*, chwalić nad miarę. ~scribe *vα*, położyć napis, adresować. ~scrip-tion, napis ^m; notatka ^f.

super||sede *vα*, uposadzić; wy-przeć, wyrugować; skasować. ~stition, zabobon ^m. ~stitious ^α, zabobonny. ~stitiousness, zabobonność ^f. ~vene *vn*, wydarzyć się niespodzianie. ~venient ^α, do-datkowy; przypadający. ~vision, dozór ^m, doglądanie ^m. ~visor, do-zorca, inspektor ^m.

supine ^α, leżący na wznak; niedbały. ~, (*gram.*) supinum ^m. ~ness, leżenie ^m na wznak; niedbałość ^f.

supper, kolacja, wieczerza ^f.

supplant *vα*, wyrugować, wysa-dzić; podstawić stołka.

supple ^α, giętki, zręczny; ustępu-jący, potulny. ~ *vαn*, robić giętym; naginać się, być potulnym.

supplement, dodatek ^m, dopełnie-nie ^m. ~al, ~ary ^α, dopełniający, dodatkowy.

suppli||ant ^α, błagający, proszący. ~~, suplikant ^m. ~cate *vα*, bła-gać, upraszać. ~cation, prośba pokorna. ~catory ^α, błagalny proszący.

supply, dostarczenie, zaopatrze-nie ^m; zapas; zasiłek ^m, pomoc ^f.

~ *vα*, dostarczyć; zaopatrzyć.

support, podpora ^f; poparcie ^m, po-moc ^f; wsparcie; utrzymanie ^m (rodziny). ~ *vα*, podpierać, wspar-e-

- rać; utrzymywać (rodzinę). ~able, znośny. ~er, pomoc; opiekun; obrońca.
- suppos||able** ^a domniemany, przypuszczalny. ~al, domniemanie, przypuszczenie. ~e ^{vα}, przypuszczać, sądzić, mniemać. ~ition, przypuszczenie. ~ititious ^a, położony, fałszywy; domniemany, przypuszczony. ~ititiousness, fałszywość, nieprawdziwość. ~itive ^a, przypuszczalny. ~itory, (med.) czopek, supozytoryum.
- suppress** ^{vα}, skasować, skonfiskować; usunąć; stłumić. ~ion, skasowanie, usunięcie; utajenie.
- suppura||te** ^{vαn}, jątrzyć (się). ~tion, jątrzenie się (ranę).
- supramundane** ^a, nadziemski.
- suprem||acy**, przewództwo, zwierzchnictwo. ~e ^a, najwyższy, najlepszy. ~e, najwyższa istota.
- surbate** ^{vα}, zmęczyć nadmiernie.
- surcharge**, zbytni ciężar; przeciężenie. ~, przeładować, przeciążyć.
- surcingle**, popręg; pas.
- surcle**, odrośl, pęd.
- surcoat**, surdut, kapota.
- sure** ^a, pewny, niewątpliwy; ufny, godzien zaufania. ~ ad, pewno, zapewne; bez kwestyi, istotnie. ~ly ad, niewątpliwie, niezawodnie; z zaufaniem. ~ness, pewność. ~ty, pewność; poręczenie; poręka.
- surf**, łamanie się, roztrącanie się (bałwanów morskich).
- surface**, powierzchnia.
- surfeit** ^{vαn}, nasycić (się), przesycić (się); objeść się. ~, przesycenie, obżarcie się; niesmak.
- surge**, fala, bałwan. ~, bałwanie się.
- surg||eon**, chirurg. ~ery, chirurgia; sala operacyjna. ~ical, chirurgiczny.
- surgy** ^a, wzdęty, wzburzony.
- surloin**, krzyżówka (mięso z krzyża).
- surly** ^a, cierpki, kwaśny zgryźliwy.
- surmise**, domysł; podejrzenie.
- ~ v^a, domyślać się; podejrzewać.
- surmount** ^{vα}, pokonać, przewyciężyć. ~able ^a, pokonalny.
- surname**, przydomek. ~ v^a, nadać przydomek. ~d p, & ^a, z przydomkiem.
- surpass** ^{vα}, przewyższać, brać góre. ~able ^a, dający się przesurplice, komża. wyższyć.
- surplus**, przewyższa; pozostałość; in~, w dodatku.
- surprise**, niespodzianka; zaskoczenie; zadziwienie. ~ v^a, zaskoczyć, napaść z nienacka; zadziwić, wprawić w zdziwienie.
- surrender** ^{vαn}, poddać (się); wydać (broń); zrzec się, ustąpić. ~, poddanie (się).
- surreptitious** ^a, pozyskany pojęciem, wykradzony.
- surrogat||te**, zastępca. ~tion, zastąpienie, upełnomocnienie.
- surround** ^{vα}, otaczać, okrążyć, opasać.
- survey**, przegląd; mierzenie; wymiar, pomiar (gruntów). ~ v^a, dozorować, mieć oko; przeglądać, rewidować; mierzyć grunta. ~or, dozorca; inspektor; jeometra.
- surviv||al**, przeżycie. ~e ^{vαn}, przeżyć; pozostać.
- susceptibility**, wrażliwość. ~ble ^a, wrażliwy.
- suscita||te** ^{vα}, wszczynać. ~tion, wszczynanie.
- suspect** ^{vna}, podejrywać; obawiać się; powątpiewać. ~ed ^a, podejrzany. ~ful ^a, podejrzliwy.
- suspensi||d** ^{vα}, zawiesić; przerwać.
- ~der, przerywacz; (chir.) pas rupturowy. ~ders pl., szelki pl. ~se, przerwa, zawieszenie; brak zdecydowania się, niepewność.
- ~sion, zawieszenie; zatrzymanie; odroczenie; wahanie się. ~sionbridge, most wiszący. ~sive ^a, wątpliwy, niepewny. ~sor(y), suspensorium.

suspicioⁿ, podejrzenieⁿ; nieufność. ~ous^a, podejrzliwy, nieufny. ~ousness, podejrzliwość^f. suspiration, wzdychanie, westchnienieⁿ. sustain^{vā} utrzymać, wytrzymać; podpierać, dźwigać; podtrzymywać, utrzymać; znosić. susten^lanee, ~ation, utrzymanieⁿ (życia); posiłek^m. susurration, szmer, szept^m. sutler, markietan^m. subtle-weight, waga netto. suture, szew^m. suzerain, zwierzchni pan, udzielny książę. ~ity, najwyższa zwierzchność, zwierzchnictwoⁿ. swab, kwacz^m, szczotka do mycia podłóg. ~ ^{vā} myć szczotką. swaddle, powijak^m, pielucha^f. ~ ^{vā} powijać. swag^{vā}, opadać, obwisać. ~bel-lied^a, z obwiskiem brzuchem, brzuchaty. swagger, faufaronada^f, przechwalańie sięⁿ. ~er, faufaron, samochwał^m. [szek^m.] swain, parobek, chłopak, pastuszk. swallow^{vā}, pochłonąć, połykać; przywłaszczyć sobie. [dziel^m.] swallow, (orn.) jaskółka^f; gar. swamp, bagnoⁿ; moczary pl. ~ ^{vā}, utopić w bagnie. ~y^a, bagnisty. swan, (orn.) łabędź^m. ~skin, baja łabędziowa (tkanina). swap^{vān}, zamienić; bić skrzydłami. sward, murawa^f, trawnik^m. swarm, rój^m; mnóstwoⁿ. ~ ^{vān}, roić się; być bez liku, mrowić się. swart, swarth^a, czerniawy, brunatny; ciemny. swarthy^a, smaglawy. swash^{vān}, brzękać, szczećkać, podzwaniać; (fig.) chwalić się. ~, kołatanieⁿ; szelest^m. swath, pokos^m. ~e, powijak^m, pielucha^f. ~e ^{vā}, powijać. ~ing, powijanieⁿ. ~ing-band, powijak^m. sway, machanieⁿ; wpływⁿ; władza, przewaga^f. ~ ^{vān}, wymachiwać,

machać, władać, rządzić; wywie- rać wpływ. sweal^{vā}, rozpuszczać się, topnieć. swear^{vān}, przysięgać, zaklinać się; kląć; kazać przysiądz, świądeczyć. sweat, pot^m, poty pl. ~ ^{vān}, po- cić się, potnieć; poty wywoływać. ~iness, potnistość^f. ~y^a, spocony, spotniały. sweep, zamiatanieⁿ; kominiarz^m; przestrzeń (pozostawiona w tyle); nurt, potok^m; zakręt^m, skrzydłoⁿ (wiatraka). ~ ^{vān}, zamia- tać, czyścić; zlekka dotykać; biedz, pędzić; przelecieć, mignać się. ~er, zamiatacz; kominiarz^m. ~ings pl., śmiecie pl. ~net, nie- wód^m. ~stake pl., gracz wygrywający wszystkie stawki. ~y^a, chyży, ulotny, bystry; falisty. sweet^a, słodki, ocukrzany; miły, uprzejmy; świezy; ~herbs, wonne zioła. ~, słodycz, uprzejmość^f; (fig.) gołąbek^m, duszka^f. ~s pl., cukry pl., słodycze pl. ~bread, mleczko cielesce. ~briar, (bot.) głog^m, róża polna. ~en^{vān}, osładzać (też fig.); stawać się słodkim, przyjemnym. ~flag, (bot.) tatarak^m. ~heart, kochanek, luby^m, luba^f. ~ing, jabłko słodkie. ~ish^a, słodkawy. ~meats pl., cukry pl., słodycze pl. ~ness, słodycz, osłoda^f; zapach^m; uprzejmość, łagodność^f. ~-William, (bot.) goździk dziki. swell, obrzmienieⁿ; wydętość^f; wznoszenie się; wzmaganie sięⁿ; fala^f. ~ ^{vān}, puchnąć, obrzmię- wać, nabrzmięwać; nadymać się; wzdać się, wzdymać się; napu- szyć się, powiększyć; wzmodz się. ~, nabrzmienieⁿ; obrzekłość; opuchlina^f. swelt^ler^{vān}, omdlewać (od gorąca); prażyć, dopiekać. ~ry^a, parny. swerve^{vān}, błąkać się; zboczyć; oddalić się; wdrapywać się.

swift ^a, rączy, chyży; gotowy. ~, szpulka ^f; jerzyk ^m (gatunek jaskółki). ~ness, szybkość, chyżość ^f. [wie.

swig ^{vn}, chlać, chlapać, pić chei-swill, spory łyk; pomyje *pl.* ~ ^{vn}, spoić, spić się, złapać; opłuki-wać, pomyć.

swim ^{vn}, pływać, płynąć; opły-wać; mieć zatróć głowy, być załanym. ~, ~bladder, pecherzyk ryb, ~ming, płynwanie; ~~ of the head, zatróć ^m głowy. ~ming-ly ^{ad} płynnie, jak po maśle. ~ming-place, kapiele *pl.*

swindler, oszust ^m. [świniarek ^m.

swine, świnie *pl.*, świnia ^f. ~herd, swing ^{vn}, kołysać (się), chuśtać (się), bujać (się); wisieć, dyndać. ~, bujanie, kołysanie; chuśta-wka ^f; polot ^m; wolne pole; sklon-ność, dażność ^f. ~wheel, koło rozpedowe.

winge ^{va}, chłostać, smagać, zbić. **swinish** ^a, świński.

swipe, żóraw ^m (u studni).

swipes *pl.*, podpiwek ^m.

switch, pręt, pręcik ^m; witka ^f; rozjazd (kolei żelaznej). ~ ^{vn}, bić prętem, ćwiczyć. ~man, zwrotniczy ^m.

swivel, kółko ⁿ, krążek ^m.

swoon, omdlenie, zemdlenie ⁿ. ~ ^{vn}, zemdleć, omdlewać.

swoop ^{va}, porwać w szpony. ~, uderzenie ⁿ ptaka na zdobycz.

sword, miecz ^m, szpada ^f, pałasz ^m. ~blade, rękojeść ^f (szabli). ~cut-ler, fabrykant broni, miecznik ^m. ~fish, mieczyk ^m (ryba). ~knot, temblak ^m (u szabli). ~law, pra-wo ⁿ miecza.

swore ^{pr} od to swear.

sworn ^p od to swear.

swum ^{pr} & ^p, od to swim.

swung ^{pr}, & ^p, to swing.

Sybarite, sybaryta, smakosz, pa-pinkarz ^m. ~ic ^a, sybarycki, lu-bieźny.

svcamore, (bot.) gatunek klęnu.

sycophant, donosiciel, pełzacz, pochlebnis ^m.

syllabification, sylabizowanie, zgłoskowanie ⁿ. ~le, zgłoska, sy-laba ^f. ~le ^{va}, zgłoskować; wy-mawiać.

sylogism, wniosek rozumowy, sylogizm ^m. ~se ^{vn}, dowodzić wnioskami.

sylph, sylf ^m, sylfida ^f. [leśny. **sylvan**, faun ^m, bożek leśny. ~^a, symbol, znak ^m, godło ⁿ; symbol ^m; hasło ⁿ, dewiza ^f. ~ical ^a, obrazowy, uzmysławiający, symboli-czny. ~ization, uzmysłowienie ⁿ. ~ise ^{vn}, uzmysławić; zgadzać się, odpowiadać.

symmetrical, ~al ^a, symetryczny, od-powiednio ułożony. ~ise ^{va}, układać symetrycznie. ~y, sy-metrya, proporcja ^f, podobieństwo ⁿ wymiaru.

sympathetic, ~al ^a, sympa-tyczny, współczujący; pociągający. ~ise ^{vn}, sympathizować, podzie-lać czyje uczucia. ~y, współczucie ⁿ; wzajemność uczuć, sympatyja ^f. **symphonious** ^a, symfoniczny, harmonijny. ~y ^a, symfonia; har-monia ^f.

symptom, objaw ^m, oznaka ^f.

synagogue, synagoga, bóżnica ^f.

synchronous, ~ical ^a, synchroni-czny, współczesny, jednoczesny.

syncopate ^{va}, skracać wyrazy (przez wyrzutnię). ~ation, skró-cenie ⁿ wyrazu (przez wyrzutnię). ~e, (med.) zemdlenie ⁿ.

syndic, syndyk ^m. [kościelnych. **synod**, synod, zjazd ^m dgnitarzy

synonymal, ~ous ^a, synonimowy, bliskoznaczny. ~e, wyraz blisko-znaczny. ~y, bliskoznaczność ^f.

synopsis, przegląd ^m, krótki zbiór, zestawienie ⁿ.

syntax, składnia ^f.

syringa, (bot.) lilak ^m, bez włoski.

syringe, seręga, sikawka ^f. ~ ^{va}, szprycować, sikać.

syrup, syrop ^m.

system, system, układ ^m. ~atic ^a systematyczny, metodyczny. ~atise ^{vα} układać systematycznie.

systole, (gram.) skrócenie ⁿ wyrazu; (med.) skurcz ^m serca.

T.

tabard, dolman ^m.

tabby ^u morągowaty, cętkowany. ~, tabin ^m, kitaj wodnowzorzysty. **tabernacle**, namiot; przybytek, kuczka; szafka ^f na obrazy świętych.

tabid ^a wynędzniały, wyschły. ~ness, wynędznienie ⁿ. [ski pl.] **tablature**, malowanie ⁿ ścian, fretable, stół ^m; płyta (stołowa); tablica; tabela ^f, spis ^m; płótno ⁿ (obraz); loo ~, stolik o jednej rędze; Lord's ~, komunia święta. ~ ^{vān} stołować (się); spisywać. ~book, notatnik ^m; tablica ^f (do pisania). ~cloth, obrus ^m. ~wine, stołowe wino.

tablet, tabliczka ^f; stoliczek ^m.

tabour, bębenek ^m, tamburyno ⁿ. ~ ^{vn} bębnić.

tabular ^a tablicowy; tabelaryczny. ~ate ^{vα} taflować; układać w tablice.

tacit ^a milczący, domniemany. ~urn ^a milczący, zachowujący milczenie. ~urnity, milczenie ⁿ; milczące usposobienie.

tack, gwoźdż, ćwiek ^m (z główką); ~ of a sail, sznury żaglowe. ~ ^{vα} przybić goździkiem, przymocować.

tackle, potrzeby okrętowe; winda ^f. ~ ^{vα} przywiązać; uzbroić, zaopatrzyć. ~d ^a powrozi, powroziany. [(w postępowaniu).

tact, dotyk ^m; czucie ⁿ; (fig.) takt ^m

tactics pl., (mil.) taktyka ^f.

tactile ^u dotykalny.

tadpole, kijanka ^f.

taffeta, ~ety, tafta, kitajka ^f.

tag, sztyfcik ^m, skówka ^f. ~ ^{vα} dać okucie; złączyć. ~rag, pospółstwo ⁿ; motłoch ^m.

tail, ogon; buuczuk; zad, tył; koniec, ogonek ^m; poła ^f (surduata). ~ ^{vα} ciągnąć za ogon. ~age, podatek ^m.

tailor, krawiec ^m.

taint, plama, zakała ^f; zarażenie; zepsucie ⁿ. ~ ^{vān} skalać, zepsuć (się); zarazić (się). ~less ^a nie-skalany, bez plamy. ~ure, splamienie; skalanie; zarażenie ⁿ.

take ^{vān}, brać, zabrać, wziąć; odebrać, dostać, otrzymać; schwyścić; zainteresować; zjeść, wypić; wziąć, zażywać (lekarstwo); zająć, naiąć; wymagać (czasu); brać za co; używać; skorzystać; udać się; to ~ after, naśladować; być podobnym; to ~ care, mieć się na ostrożności; starać się; to ~ cold, przeziębić się, zakatarzyć się; to ~ down, zdjąć; zapisać; to ~ heed, strzędz się; to ~ the liberty, pozwolić sobie, ośmienić się; to ~ in, wziąć z sobą, zabrać; objąć, zawierać; podejść, oszukać; to ~ notice, mieć wiadomość; to ~ an oath, przysięgę złożyć; to ~ a seat, usiąść; to ~ off, zdjąć; sprzątać; to ~ root, puścić korzenie, przyjać się; to ~ place, zdarzyć się, zajść; to ~ a resolution, postanowić, umyślić; to ~ ship, wsiąść na okręt; to ~ a ride, przejechać się konno; to ~ the field, wyruszyć w pole; to ~ to, przykładać się do czego; udać się (gdzie); to ~ up, podjąć, włożyć na siebie; zająć; to ~ a walk, iść na przechadzkę.

~n ^p od to take. ~r, biorący, kupujący; zaborca ^m.

taking ^a ujmujący. ~, branie, wzięcie; zaniepokojenie ⁿ.

talbot, pies gończy.

talc, (min.) talk ^m.

tale, opowieść; bajka ^f.

- talent, dar, talent ^m.
 talisman, talizman ^m.
 talk, rozmowa; pogłoska ^f. ~ ^{vn} rozmawiać; gadać, pleść. ~ative ^a; rozmowny, gadatliwy. ~er, lubiący rozmawiać; gadacz ^m.
 tall ^a, wysoki, słuszny.
 tallage, podatek ^m.
 tallow, łoj ^m. ~ ^{va} smarować łojem. ~ish, ~y ^a łojowy.
 tally, karbowana laska. ~ ^{van} karbować; dopasować; stosować.
 talon, szpon ^m. [się]
 talus, pochyłość; kostka ^f.
 tamable ^a dający się oswoić.
 tamarind, (bot.) tamarynda ^f. ~sk, (bot.) tamarzyszek ^m; wrzesnia ^f.
 tambour, bęben ^m; krosna ^{pl}.
 tame ^a, oswojony; łagodny; potulny, obłaskawiony. ~ ^{va} oswoić, obłaskawić. ~ness, obłaskawienie [?]; potulność, uległość ^f.
 tammy, sitko ^m.
 tamper ^{vn} wdawać się w co; prowadzić konszachty; knować.
 tampion, czop, szpunt ^m.
 tan, dębница garbarska. ~ner, garbarz ^m. ~nery, ~yard, garbarstwo [?]; garbarnia ^f.
 tang, niesmak w ustach; dźwięk, ton ^m; ukąszenie [?].
 tangent, styczna ^f. ~ible ^a dotykany, namacalny.
 tangle, węzeł ^m; uwikłanie [?]; trawa morska. ~ ^{va}; vid. entangle.
 tank, sadzawka ^f; zbiornik ^m. ~ard, kufel z wiekiem, dzban ^m.
 tannin, tannina ^f; garbnik ^m.
 tansy, (bot.) wrótycz pospolity.
 tantalise ^{va} udręczać, umęczać.
 tantamount ^a tyleż wynoszący, równoważny.
 tantivy ^{ad} całym pędem, w lot.
 tap, klaps ^m; lekkie uderzenie; lewar; czop ^m. ~ ^{va} z lekka uderzyć; napocząć beczkę. ~house, szynk ^m. ~room, szynkownia ^f. ~root, macica ^f (drzewna).
 tape, taśma, tasiemka ^f. ~worm, tasiemiec ^m.
 taper, świeca woskowa, ostrokręgowość ^f. ~ ^{vn} spiozasto się konczyć. ~ing ^a śpiczasty, ostro zakończony.
 tapestry, obicia ^{pl}.
 tapioca, tapioka ^f.
 tapir, (zo.) tapir ^m.
 tapster, szynkarz; piwniczy ^m.
 tar, dziegieć; majtek ^m. ~ ^{va}, dziegciem smarować.
 tarantula, (zo.) tarantula ^f.
 tardily ^{ad} późno; leniwie. ~iness, leniwość, powolność ^f. ~y ^a późny, spóźniony; opieszaly; powolny.
 tare, (bot.) wyka; tara ^f, opakowanie [?]. [„netto.”]
 tare ^{va} oznaczyć wagę towaru.
 target, tarcza ^f.
 tariff, taryfa ^f.
 tarnish ^{van} zaćmić, przyćmić; zbrudzić; tracić blask.
 tarpaulin(g), płótno mazidłem lub tłuszczem napuszczone.
 tarragon, (bot.) draganek ^m.
 tarrier, guzdrała; (zo.) jamnik ^m.
 tarry ^{vn} pobić, zatrzymać się; guzdrać się; oczekiwac. ~ ^a smolisty, dziegciowy.
 tart, tort ^m. ~ ^a cierpki, kwaśny. ~ness, kwaśność ^f, kwas ^m.
 tartar, winnik, winian ^m potażu. ~ous ^a piekielny.
 tartlet, ciastko [?]; torcik ^m.
 task, zadanie [?]; robota do wykonyania.
 tassel, kutas; chwast ^m.
 tastable ^a jadalny, smaczny. ~e, smak ^m; smakowanie [?]; próba ^f. ~e ^{van} próbować, pokosztować; mieć smak; smakować. ~eful ^a smaczny. ~eless ^a niesmaczny. ~y, smaczny; smakowity.
 tatter, gałgan, łachman ^m. ~ ^{va} porozrywać, obszarpać.
 tattle ^{vn} gadać, paplać. ~, gadanina, paplanina ^f.
 tattoo, capstrzyk ^m; tatuowanie [?].

tattoo *vα* tatuować.

taught *p³* & *p^r* od to teach.

taunt, drwinki *pl.*, szyderstwo *?*

~ *vα* drwić, szydzić z kogo.

taut, taught *a* (mar.) mocno naciągnięty.

tautological *a* tautologiczny, powtarzający. ~gy, tautologia *f.*, powtarzanie tych samych myśli innymi wyrazami.

tavern, gospoda, karczma *f.*

~keeper, szynkarz, karczmarz *m.*

taw, kulka marmurowa (do gry).

~ *vα* garbować skórę.

tawdry *a* pstry, rzucający się waczy, jaskrawy (w stroju).

tawny *a* cienmbrunatny; śniady, płowy (zwierzyna).

tax, taksa *f.*, podatek *m.* ~ *vα* opodatkować; ganić. ~able *a* podlegający podatkom. ~ation, ocena *f.*, opodatkowanie *?*. ~gatherer, poborca *m* (podatkowy).

tea, herbata (roślina i napój); herbatka, herbatka *f.* (towarzystwo).

~board, taca *f.* ~canister, puszka do herbaty. ~cup, filiżanka *f.* (do herbaty). ~kettle, kociołek *m* na wodę do herbaty. ~leaf, liść herbaciany. ~party, towarzystwo proszone na herbatę, herbatka *f.* ~pot, imbryk *m.* ~spoon, łyżeczka od herbaty. ~tester, oceniający wartość herbaty. ~tray, taca *f.* ~urn, samowar *m.*

teach *vα* nauczać, uczyć. ~able *a* pojemy. ~r, nauczyciel *m.*

teak, tykwa *f.* (drzewo).

teal, (orn.) cyranka *f.*

team, cug *m.*, uprzęż *f.*, zaprzęg *m.*

tear, łza *f.* ~ful *a* pełen łez; wylewający łzy.

tear, rozdarcie *?*, dziura *f.* ~ *vα* drzeć, rozdzierać, rozszarpać.

~ing *ad* bardzo, nadzwyczaj.

tease *vα* dręczyć, męczyć, dokuczać; gęplować, czochrać (wełnę).

~l, (bot.) szczeć *f.*, drapacz *m.*

teat, cycek *m.*

tech*il*y *ad* mrukliwie, niechętnie.

~iness, mrukliwość, opryskliwość *f.* ~y *a* opryskliwy.

technical *a* techniczny. ~ology, technologia *f.*

tedious *a* nudny. ~ness, nudność *f.*

teem *vna*, być w ciąży; porodzić, zrodzić. ~ing *a* brzemienny; obfitujący, urodzajny. ~less *a* jałowy, niepłodny.

teens, *pl.* wiek od 13 do 20 lat; she is out of her ~, ma więcej niż teeth, *pl.* od a tooth. [20 lat.

teetotalism, nieużywanie *n* gorących napojów. ~ler, członek towarzystwa wstrzemięźliwości.

teg, baranek *m.*, owieczka *f.*

tegument, powłoka *f.*, pokrycie *?*

tehee, chychot *m.*, chychotanie *?*

teil, lipa *f.*

telegram, depesza *f.*, telegram *?*

~graph, telegraf *m.* ~ ~ *vα* telegrafować.

telephone, telefon *m.* ~ ~ *van* telefonować. ~scope, dalekowidz, teleskop *m.*

tell *van* mówić; opowiadać; udzielić wiadomości; wyliczać, obliczać. ~er, opowiadać *m.* ~tale, zausznik; gazometr *m.*

temerity, szalona śmiałość.

temper, właściwe zmieszanie różnych żywiołów; temperament, usposobienie *?*; złe usposobienie, humory *pl.* ~ *vα* mieszać, łączyć; zaprawić; umiarkować, złagodzić; zahartować; hartować. ~ament,

temperament *m.*, usposobienie *?*

~ance, umiarkowanie, wstrzemięźliwość *f.* ~ate *a* umiarkowany, wstrzemięźliwy. ~ateness, umiarkowanie *?*; spokój *m.* ~ative *a* miarkujący, łagodzący. ~ature, temperatura *f.*, stan powietrza, stan *m* ciepła.

~ed *a* bad ~ed, złego charakteru; w złem usposobieniu; good ~ed, dobrego charakteru; w dobrem usposobieniu.

tempest, burza,awałnica *f.* ~uous *a* burzliwy. ~uousness, burzliwość *f.*

templar, templaryusz ^m; uczeń prawa (w Londynie). ~e, świątnia; skróf.

temporal ^a czasowy, doczesny; świecki. ~ality, dobra doczesne. ~ary ^a czasowy, chwilowy. ~ize ^{vñ} zastosować się do okoliczności. **tempt** ^v^a kusić. ~ation, pokusa ^f. ~er, kusiciel; uwodziciel ^m. ~ing ^a kuszący, nęcący.

ten ^{num.}, dziesięć. ~, dziesiątka, dyska ^f. ~fold ^a dziesięciokrotny. **tenable** ^a dający się utrzymać, obronny. ~cious ^a mocno się trzymający, przystający; przylegający; wytrwały, wierny (zasadom); wierny (o pamięci). ~ciousness, ~city, mocne trzymanie się, przyleganie? ~ncys, (jur.) dzierżawa ^f, posiadanie tymczasowe. ~nt, dzierżawca, lokator; mieszkaniec ^m. ~nt ^v^a trzymać w dzierżawie, odnajmować. ~ntry,

tench, lin ^m. [dzierżawcy pl.] **tend** ^v^a opiekować się, pielęgnować; zmierzać, dążyć. ~ency, skłonność, dażność, tendencja ^f. **tender**, posługacz, dozorca ^m; niańska ^f; tender ^m.

tender ^a kruchy; delikatny, czuły; wątły, słaby; litościwy. ~ ^v^a zaofiarować. ~hearted ^a czułego serca. ~ness, czułość, delikatność; staranność ^f.

tendinous ^a ścięgnisty, żyławy. ~on, ścięgno? ~ril, (łodyżka) wąs ^m.

tenebrosity, ciemność ^f; mrok ^m. ~ous ^a mroczny, ciemny.

tenement, dom wynajęty; mieszkanie ^m. ~ary ^a dzierżawny, wynajęty.

tenet, prawidło ^m; zasada ^f; zdanie ^m.

tennis, gra w wolanta.

tenor, brzmienie ^m; treść, osnowa; istota ^f (rzeczy); (muz.) tenor; tenorysta ^m.

tense ^a naprężony. ~e, czas ^m (gram.). ~ible, ~ile ^a rozciągalny, rozciągnięty. ~ion, naciąga-

nie, wyciąganie? rozciągłość ^f. ~ive ^a naciągający, naprężający. **tent**, namiot ^m. ~vña mieszkać w namiocie; sondować, badać.

tenter, rozpinadło, rozciągadło? ramy pl. do rozpinania; to be on the ~s, być jak na torturach. ~van rozpinać, rozciągać. **tenth** ^a dziesiąty. ~, dziesiąta część; dziesięcina ^f. ~ly ^a po dziesiąte.

tenuility, cienkość, subtelność, rzadkość ^f. ~ous, cienki, delikatny. [dłośc lenna.

tenure, lenna zależność; posiadłość, ogrzewanie ^m. ~id ^a ciepławny, letni. ~idity, ~or, letniość ^f.

terceret, (muz.) terycja ^f.

terebinth, terpentynowiec ^m; terpentynowe drzewo.

terebrate ^v^a przewiercić.

tergeminous ^a potrójny.

tergiversation, koziotki pl., wykręty pl.; zmienność ^f.

term, kraniec ^m; granica ^f; kres; termin ^m; wyrażenie ^f. ~spl., warunki; to be upon good ~s with one, być z kim co w dobrych stosunkach.

termaganicy, burzliwość; kłotliwość ^f. ~t ^a burzliwy; kłotliwy. ~t, kłotliwa baba.

terminable ^a dający się ograniczyć. ~ate ^v^a ograniczyć; ukończyć; skończyć się. ~ation, zakończenie ^m; kraniec ^m; końcówka ^f. ~us, stacya końcowa, ostatni dworzec.

termless ^a bez kresu, bez końca.

tern, trójkąt ^f.

ternary ^a potrójny, trojsty.

terrace, taras ^m; płaski dach. ~ ^v^a usypać taras. ~ene ^a ziemny.

~estrial ^a ziemski, doczesny.

terrible ^a straszny, okropny. ~ness, okropność ^f.

terrier, jamnik ^m.

terrific ^a straszny, straszliwy. ~fy ^v^a przerażać.

territorial ^a terytorialny. ~y,

obszar ^m ziemi, terytoryum; posiadłość ^f.

terror, przerazenie ⁿ; strach ^m.

terse ^a, czysty; zwięzły.

tertian ^a, trzydniowy. [kować. tesselate ^{vα}, kratkować; kost-test, tygiel probierczy. ~ ^{vα}, próbować, doświadczac. ~er, próbujący, oceniający; kotara ^f (nad łóżkiem). ~ing, próbowanie ⁿ.

testament, ostatnia wola, testament ^m. ~mentary ^a, testametowy. ~te ^a, zostawiający testament. ~tor, spadkodawca ^m, zapisujący testamentem.

tester, kotara ^f (nad łóżkiem).

testifier, świadek ^m. ~fy ^{vα}, zaświadczac. ~monial ^a, zaświadczający. ~~, zaświadczenie, poświadczenie ⁿ. ~mony, świadectwo ⁿ; in ~ whereof, w dowód czego.

testy ^a, mrukliwy, zrzędny.

tetchy ^a, vid. techy.

tether, sznur dla przywiązywania konia, pęta ^{pl.} ~ ^{vα}, przywiązać, spętać (konia).

tetter, liszaj ^m.

text, tekst, oryginał ^m. ~ile ^a, tkany, tkacka robota robiony. ~ure, tkanie ^m, tkanina ^f.

than ^{ad} (po stopniu wyższym) niż, niżeli, aniżeli; more ~ once, nierzaz.

thane, tan (tytuł), baron ^m.

thank ^{vα}, składać dzięki, dziękować. ~ful ^a, wdzięczny, zobowiązany. ~fulness, wdzięczność ^f. ~less ^a, niewdzięczny, niezobowiązany. ~lessness, niewdzięczność ^f. ~offering, ofiara dziękczynna. ~s ^{pl.}, dzięki ^{pl.}, podziękowanie ⁿ. ~sgiving, dziękczynienie, dziękowanie ⁿ. ~worthy ^a, godny wdzięczności.

that ^{prn}, tamten; który; what of ~, cóż z tego; he (who) ~, ten, który. ~; że, by, żeby, ażeby; in order ~, aby.

thatch, słoma do poszycia dachu;

strzecha ^f. ~ ^{vα}, poszyć słomą. ~er, poszywający dachy słomą. thaw, odwilż ^f. ~ ^{van}, topnieć, odtajać.

the, art. przedimek określony; ~ first of January, pierwszy (dzień) Stycznia. ~ ad the...the..., im... tem....

theatrical, teatr ^m; widownia ^f, widowisko ⁿ. ~ical ^a, teatralny.

thee ^{prn}, tobie, ci, ciebie, cię.

theft, kradzież ^f, złodziejstwo ⁿ.

their ^{prn} ich, swoje.

theirs ^{prn} ich, swoje; this is ~, to do nich należy.

theism, teizm, deizm ^m.

them ^{prn} ich, je, one. ~ selves ^{prn}, sami, samych siebie, same siebie.

theme, przedmiot; temat ^m, zadanie ⁿ. ~ więc, przeto, tedy.

then ^{ad}, wówczas; poczem. ~; thence ^{ad}, stamtąd; od tego czasu; stąd, z tego powodu. ~forth ^{ad}, od owego czasu; nadal. ~forward ^{ad}, nadal, na przyszłość.

theocracy, teokracja ^f, rząd ^m kapłańów. ~tical ^a, teokratyczny.

theodolite, wysokomierz ^m.

theologian, teolog ^m. ~ical ^a, teologiczny. ~gy, teologia ^f.

theorem, twierdzenie, teorema ⁿ. ~etical ^a, teoretyczny. ~y, teorya ^f.

therapeutic ^a, terapeutyczny, leczniczy. ~s ^{pl.}, terapia ^f, lecznictwo ⁿ.

there ^{ad} (na początku zdań bardzo często wcale się nie tłumaczy) tam, ot tam, ~are, są. ~about ^{ad}, tam gdzieś, w tamtej okolicy.

~after ^{ad}, podług tego. ~at ^{ad}, przy tem, w tem. ~by ^{ad}, przez to. ~fore ^{ad}, dla tego, przeto.

~from ^{ad}, stąd, z tego. ~of ^{ad}, tego, z tego. ~on ^{ad}, na tem, na to. ~to, ~unto ^{ad}, dotąd, do tego.

~upon ^{ad}, nad tem, potem; zaraz potem. ~with ^{ad}, przy tem.

theriac, terjaka ^f (lekarstwo przeciw truciznie). —

thermometer, termometr, ciepłomierz ^m.

these ^{prn} (pl. od this) ci, te.

thesis, teza ^f.

thew, muskuł ^m, ściegno ^m.

they ^{prn} oni, one; ci (którzy).

thick ^a gęsty, zsiadły; jeden po drugim zaraz następujący; rzęsisty; skupiony; niewyraźny; ~ of hearing, tępego słuchu. ~ ad gęsto, grubo; rzęsistość; tego; w masie skupionej; niewyraźnie. ~, gęstość, gęstwina ^f, gąsacz ^m; *to go through ~ and thin*, przejść przez ogień i wodę. ~en ^{van} zgęszczać (się); powiększać (się). ~et, gęstwina ^f, zarośle ^m. ~ness, gęstość, miąższość ^f.

thief ^f, złodziej ^m, złodziejka ^f. ~ve ^{vn}, kraść. ~very, złodziejstwo ^m, kradzież ^f. ~vish ^a, złodziejski. ~vishness, żyłka złodziejska.

thigh, udo ^m.

thill, dyszel ^m, hołoble pl. ~er, ~horse, koń hołoblowy.

thimble, naparstek ^m.

thin ^a cienki, rzadki; chudy; lekki, nieliczny. ~ ad cienko, rzadko. ~ v^a wycieńczyć, przeredzić, rozrzedzić.

thine ^{prn} twój, twoja, twoje.

thing, rzecz ^f, przedmiot ^m; istota ^f; *that's quite another ~*, to zupełnie co innego.

think ^{van}, myśleć, mniemiać, uważać, sadzić; zamierzać; to ~ of, myśleć o czem. ~er, myśliciel ^m. ~ing, myślenie ^m; sad ^m.

thinness, cienkość, rzadkość ^f; wychudnienie ^m.

third ^a trzeci. ~, trzecia część; (muz.) tercja ^f. ~ly ad po trzecie.

thirst, pragnienie ^m; (fig.) żądza ^f. ~y ^a spragniony.

thirteen, num. trzynaście. ~th ^a trzynasty. ~thly ad po trzynaste.

thirtieth ^a trzydziesty. ~y num.,

this ^{prn} ten, ta, to. [trzydzieści.

thistle, oset, bodiak ^m. ~finch,

(orn.) szczygieł ^m.

thither ad tam, tam dotąd; hither and ~, tu i tam. ~to ad dotąd. ~ward ad ku tamtej stronie, w tym kierunku.

thole, dulka ^f (u wiosła).

thong, pas rzemienny, rzemień ^m.

thorn, tarnina ^f; cierń, kolec ^m.

~apple, (bot.) bieluń ^m, dziędzie rawka ^f. ~back, ciernik ^m (ryba).

~y, ciernisty.

thorough ^a kompletny, zupełny; dokładny, staranny. ~fare, prze

chód ^m, przejście ^m, przejazd ^m. ~ly ad wskroś; zupełnie, grun

those, pl. od that. [townie.

thou ^{prn} ty. [as ~, jak gdyby. though ^c chociaż, gdyby nawet;

thought, myśl ^f. ~ful ^a myślący, pograniony w myślach, zadumany.

~fulness, zamyślenie ^m; troska ^f.

~less, bezmyślny; lekkomyślny; niedbały. ~lessness, bezmyślność ^f; niedbalstwo ^m.

thousand, num. tysiąc. ~th ^a tysięczny.

thraldom, niewola ^m.

thrall, niewolnik ^m; niewola ^f.

thrash ^{van} młócić. ~er, młócarz, młóceк ^m. ~ing-floor, klepisko ^m.

~ing machine, młóckarnia ^f.

thread, nić, nitka ^f; (fig.) wątek ^m; ostrze ^m. ~ v^a nawlekać. ~bare ^a

wytarty, przetarty. ~y ^a niciany; cienki. [grozić, wygrażać się.

threat, groźba, pogroźka ^f. ~en ^{va} three num., trzy. ~cornered ^a trójkątny. ~fold ^a trojsty, potrójnie złożony. ~score, sześć-

thresh, vid. thrash. [dziesiąt. threshold, próg, wstęp ^m.

threw ^{pr} od to throw.

thrice ad trzykrotnie, trzy razy.

thrift, pomyślność; korzyść ^f, zysk ^m; gospodarność, oszczędność ^f.

~iness, gospodarność, oszczędność ^f. ~less ^a niegospodarny, rozrzutny.

~y ^a oszczędny, gospodarny.

thrill, świder; lufcik; dreszczyk ^m; drżenie; brzęczenie ^m w uchu.

~ van świdrować; wstrząsnąć,

wprowadzać w drżenie; drzec, drgać; przenikać.

thriv~~e~~ *vñ* udawać się, powodzić się, iść pomyślnie, rozwijać się pomyślnie, rość. ~er, dziecko "szczęścia, szczęśliwiec". ~ingness, pomyślność; powodzenie; wzrost".

thriven *p*, od *to thrive*.

throat, gardło *n*, krtań *f*, gardziel *m*. **throb**, bicie, pulsowanie *? ~ vñ*; bić, pulsować.

throe *vñ*, mączyć (się). ~s *pl.*, bole *pl.* (przy rodzeniu).

throne, tron *m*.

throng, tłum *m*; ciżba *f*, ścisk *m*. ~ *vñ*, tłoczyć się; cisnąć się.

throstle, (*orn.*) drozd *m*.

throttle, gardziel, krtań *f*. ~ *vñ*, udusić.

through *ppr.* & *ad* wskroś, przez, na wylot. ~out *ppr.* & *ad* na wskroś, powszechny, przez. ~ticket, bilet wprost. ~train, pociąg przechodowy lub przechodni.

throw, rzut *m*; ciśnienie, rzucenie *? ~ vñ*; rzucić, ciskać; zrzucić, powalić; skręcać (jedwab); kostki rzucić (o co); *to ~ away*, odrzucić; strwonić; *to ~ down*, zrzucić, strącić, powalić; *to ~ off*, porzucić, otrząsnąć się z czego; wypędzić; *to ~ out*, wyrzucić; wykluczyć; *to ~ up*, zrzec się czego, porzucić. ~ster, skręcacz *m*.

thrown *p*, od *to throw*.

thrum, strzępka *f*, koniuszek *m*. ~ *vñ*, tkać; rzepolić, brzdać.

thrush, (*orn.*) drozd *m*; ~es *pl.*, (*med.*) grzybki *pl.*

thrust, pchnięcie *n*; sztylety; napad *m*; natarcie *n*. ~ *pr* & *p*, od *to thrust*. ~ *vñ* pchnąć, szturchnąć; wsuwać, wtykać; przycisnąć (się); pchnąć (sztylem).

thumb, duży palec (u ręki).

~stall, paluch *m* z rękawiczki.

thump, uderzenie *n*; cios, kułak *m*.

~ *vñ* grzmotnąć, uderzyć. ~ing, ciężki, tęgi, wielki.

thunder, grzmot, grom *m*. ~ *vñ*, grzmieć. ~bolt, piorunowa strzałka. ~clap, piorun *m*. ~shower, burza z piorunami. ~struck *a*, rażony piorunem.

thurification, kadzenie *m*.

Thursday, Czwartek *m*.

thus *ad* w ten sposób, tak.

thwack, grzmotnienie, uderzenie *m*.

~ *vñ*, grzmocić, bić, chłostać.

thwart, poprzeczny, krzyżujący, leżący w poprzek. ~ingly *ad* poprzecznie, w poprzek. ~ *vñ*, pokrzyżować (plany), popsuć; przeszkodzić.

thy *prn*, twój, twoja, twoje.

thym~~e~~, (*bot.*) macierzanka *f*. ~y *a*, macierzankowy; pachnący.

thysel~~f~~ *prn*, ty sami, a; ciebie samego, a; tobie samemu, ej.

tiara, tjara *f*; troista korona patibial *a* goleniowy. [pieska.

tic, nerwowy ból (w twarzy).

tick, poszewka, powłoczka *f*; kleszcz (owad); kredyt *m*. ~ *vñ*, brać na kredyt; iść (o zegarze). ~ling, drelich *m*.

ticket, bilet *m*; return ~, bilet powrotny. ~ office, kasa biletowa. ~-of-leave man, więzień warunkowo na wolność wypuszczony.

tickl~~e~~ *vñ*, lechtać, łaskotać; być łaskotliwym. ~ish *a*, łaskotliwy; podchwytyliwy, niebezpieczny.

tid *a*, delikatny. ~bit, smaczný kąsek, łakotka *f*.

tide, czas; przypływ i odpływ morza; bieg *m*, zmiana, kolej *f*.

~ *vñ* przypływać i odpływać; znowić (o wodzie), spławiać za przybraniem morza. ~gate, szluzza *f*, upust *m*. ~waiter, urzędnik komory celnej (nadbrzeżnej).

tidings *pl.*, nowiny *pl.*, wiadomości *pl.*

tidy *a*, ładny, czysty, schludny; w właściwym czasie robiony.

tie, węzeł *m*, kokarda *f*; warkocz *m*; zobowiązanie *n*. ~ *vñ*, zawiązy-

wać, złączyć; przewiązać; zobowiązywać.

tier, rząd, szereg ^m; warstwa ^f.

tierce, beczka ^f = 42 galonów; (*muz.*) tercja ^f.

tiff, zwada, sprzeczka ^f; dasy *pl.*

tiffany, krepa; gaza ^f.

tige, (*arch.*) słupiec ^m.

tigler, (*zo.*) tygrys ^m. ~ress, tygryśica ^f.

tight ^a, obcisły, spięty; dobrze zagrodzony, zamknięty; mocny, krzepki. ~en ^{vα} ściągać, spinać, obciskać. ~ness, obcisłość; spójność ^f.

tilke, chłop; kundel ^m. [łach.]

tilbury, lekki powozik o dwu ko-

tile, dachówka ^f. ~ ^{vα} pokrywać dach. ~kiln, cegielnia ^f. ~r, dekarz ^m.

till, skrzynka ^f. ~ ^{vα} orać; uprawiać (ziemię). ~age, órka, uprawa ^f ziemi. ~er, oracz ^m.

till ^{vpp}, & ^o aż do; póki.

tilt, obłak; namiot ^m; uderzenie ^m; turniej ^m. ~ ^{vān} rozpięć namiot; kruszyć kopie; rzucać (kopię); uderzać, razić; nachylać (beczkę).

tilth, oranie; rolnictwo ^m.

tiltings *pl.*, męty, ostatek wina w naczyniu.

timber, budulec ^m; drzewo budulcowe; drzewo obrobione; materiał budulcowy. ~ ^{vα} zaopatrywać w budulec. ~sow, czerw drzewowy. ~work, ciesielska robotka. ~yard, warsztat ciesielski.

timbrel, bębenek z dzwoneczkami, tamburyn ^m.

time, czas ^m; pora ^f (stosowna); tempo ⁿ; takt; raz ^m; at all ~s, zawsze, po wszystkie czasy; at ~s, czasami; at no ~, przenigdy; at that ~, wówczas; in ~, z czasem; na czas; in good ~, w właściwym czasie; *high* ~, wielki czas; in no ~, w mgnieniu oka; for a ~, na pewien czas; out of ~, nie w swojej porze. ~ ^{vα}, stosować do czasu, czynić w wła-

ściwym czasie; wybijać takt. ~less ^a, nieczasowy, nie w właściwej porze wykonany. ~ly ^a, właściwy (o czasie), w stosownym czasie przypadły, na czas wykończony. ~piece ^a, zegarek, czasomierz ^m. ~server, człowiek dwuznaczny, obłudnik ^m. ~serving ^a, obłudny.

timid ^a, bojaźliwy, lękliwy. ~ity, lękliwość, bojaźliwość ^f.

timorous ^a, bojaźliwy, trwożliwy, bojący się. ~ness, bojaźń ^f.

tin, cyna ^f; blacha cynowa. ~ ^{vā} pobielać cyną. ~foil, cieniutka blaszka cynowa, cynfolia ^f. ~man, blacharz ^m.

tincture, farbowanie, zabarwianie ^m; tynktura ^f, roztwór ^m. ~ ^{vα}, farbować, zabarwiać.

tinder, próchno ⁿ; żagiew ^f. ~box, krzesiwo, pudefko ⁿ z zapałkami. ~tine, rozsocha ^f, ząb ^m (wideł lub widelca).

tinge ^{vα}, zabarwiać, nadawać odcięń. ~, powłoka ^f, zabarwienie ^m.

tingle ^{vñ}, dzwonić, dźwięczydzić; świerzbić.

tinker, naprawiacz ^m kotłów.

tinkle ^{vñ}, dzwonić, dźwięczydzić, brzmieć.

tinny, cynowy, zawierający cynę. ~tin-plate, blacha cynowa.

tinsel, szych; blichtr ^m, błyskotka ^f. ~ ^{vα} ozdabiać błyskotką. ~tint, kolor ^m, barwa ^f. [mi. ~tiny ^a, maluchny, drobny.

tip, koniec, szpic ^m. ~ ^{vān} okuć koniec, ostrze; lekko dotknąć; upaść. ~staff, buława ^f (woźnego). ~toe, koniec palca (u nogi); to stand on ~~, na palcach stać. ~tippet, peleryna ^f.

tipple, gorący trunek. ~ ^{vñ} pić, upijać się. ~r, pijak ^m.

tipsy ^a, pijany.

tire, stroik ^m, opiecie ^m; szereg ^m; obręcz ^f (koła). ~ ^{vān} znużyć (się), zmęczyć (się), zmordować (się). ~dness, zmęczenie, znu-

żenie? ~some ^a, nużący, mozolny. ~someness, nuda, nudność f. [na], garderoba f. *tiring-room*, ubieralnia (teatral-tis, = *it is*.

tisane, *vid. ptisan*. [czny. tisic, suchoty pl. ~al, suchotni-tissue, złotogłów ^m (materya); tkanka f. ~ ^{vα}, tkać, przetykać.

~paper, papier przezroczysty.

tit, konik ^m; szkapa f; *tit for tat*, piękne za nadobne, wet za wet.

~bit, łakoć, łakotka f. ~mouse, (orn.) sikora f.

tithe, dziesięcina f. ~ ^{vα} na-kładać dziesięciny; płacić dzie-sięciny.

titilla||te ^{vα}, łaskotać, łechtać.

~tion, łaskotanie, łechtanie?

title, tytuł, napis; tytuł ^m (do-stońość oznaczający); nazwa f;

prawo ^m; *to have a ~ to*, mieć pra-

wo do, być uprawnionym do czego, ~ ^{vα} dawać nazwę; za-

tytułować, tytułuwać; sprawnić.

~deed, prawo własności. ~page, karta tytułową. ~signature, sy-

gnatura f (*typ.*)

titter, chychot ^m; chychoty pl.

~ ^{vα}, chychotać.

tittle, kropka f, punkcik ^m, cętka f;

to a ~, słowo w słowo, najdo-kładniej. ~tattle ^{vα}, gadać, pa-plać. ~~, gadanie ^m; paplanina f.

titubation, potykanie ^m się.

titular ^a, tytularny, honorowy.

tivy ^{ad} szybko, przedko.

to prp, & ^{ad} (wskazuje kierunek,

używa się dla uformowanie trze-ciego przypadku i dodaje się do bezokoliczników), do, ku, dla,

względem; *as ~*, co się tyczy; ~ *the last man*, co do nogi, do ostatniego; *I am ~ receive money*,

mam odebrać pieniądze.

toad, ropucha. ~flax, matki Bo-żej len. ~ish ^a, ropuchowaty.

~stool, muchomór ^m.

toast, grzanka f; toast ^m. ~ ^{vα}, przypiekać, piec; pić czaje zdro-

wie. ~master, osoba, wznosząca toastы na obiadach; mistrz ^m ce-remonii.

tobacco, tyton ^m. ~nist, fabry-kant tytoniu. ~pipe, lulka, faj-ka f. ~pipe-bowl, główka u fajki, stambułka f. ~pipe-shank, cy-buch ^m. ~pouch, worek na tyton, kapciuch ^m.

tocsin, dzwon alarmowy.

tod, 28. funtów (wełny).

today ^{ad} dzisiaj.

toddle ^{vα} iść niepewnym kro-kiem, ślaniać się.

toddy, wino palmowe; ~ponce, toe, palec ^m u nogi. [grog ^m].

toft, gaj, zagaj ^m.

together ^{ad} razem; z rzędu.

toil, uciążliwa praca; znój ^m, uciąż-liwość f. ~ ^{vα}, uciążliwie pra-cować, mozolić się; *to ~ and moil*, spracować się.

toilet, gotowalnia, toaleta f.

toilsome ^a, mozolny, męczący.

~ness, mozolność f, trudy pl.

toise, miara f 6 stóp, sażen ^m.

token, znak, dowód ^m; świadectwo ^m.

told ^{pr} & ^p, od to tell; we are ~ that, mówią nam, że.

tolerable ^a, znośny; jakiś taki.

~ableness, znośność f. ~ance, znoszenie, pobłażanie ^m; toleran-cya f. ~ate ^{vα}, znosić, pobłażać, tolerować. ~ation, pobłażanie f;

wolność wyznaniowa.

toll, cło; myto; dzwonienie ^m.

~ ^{vα}, pobierać cło, myto; ude-rzać w dzwony. ~bar, rogatka f,

rogatki pl. ~gatherer, pobor-ca ^m cła. [dyan].

tomahawk, topór wojenny (In-

tomb, grób, grobowiec ^m. ~ ^{vα}, pochować, złożyć do mogiły.

~stone, nagrobek ^m.

tombac, tombak ^m.

tomcat, kocisko ^m; kot ^m.

tome, tom ^m.

tomentous ^a, puszysty.

tomorrow ^{ad} jutro ^m; *the day af-ter ~*, pojutrze.

ton, tonna, beczka okrętowa; waga ^f około 2000 funtów.

tone, ton, dźwięk; głos ^m; koloryt obrazu; sposób obejścia się, ton ^m.

~less ^a bezdźwięczny, milczący.

tongs *pl.*, cęgi *pl.*, szczypce *pl.*, kleszcze *pl.*

tongue, język ^m, mowa ^f; *to hold one's ~*, milczeć, trzymać język za zębami. ~ ^{vna}, obracać językiem, gadać; łajać.

tonic ^a wzmacniający, krzepiący. ~, lekarstwo wzmacniające; (*muz.*) tonika, podstawa ^f akordu.

tonight ^{ađ} dziś wieczorem.

tonnage, ładunek, wymiar ^m okrętu; opłata celna od tonny, beczki. [nasadzie języka.]

tonsil, migdałek, gruczoł ^m przy tonsille ^a, strzyżny, dający się strzydz. ~ure, tonzura (wygolone kółko na głowie księży); strzyż ^f, strzyżenie ^m.

tontine, renta dożywotnia.

tony, głupiec ^m.

too ^{ađ} zbyt, za dużo; również.

took ^{pr}, od *to take*.

tool, narzędzie ^m; sprzęt ^m.

toot ^{vn}, trąbić (jednostajnym tonem). ~er, třebacz ^m.

tooth, ząb ^m; ~ and nail, rękami i nogami, zawzięcie. ~ ^{vα}, zaopatrywać w zęby; wyzabkować; chwytać zębami (o zębatach kracach). ~ache, ból ^m zębów. ~brush, szczoteczka ^f do zębów. ~drawer, dentysta ^m. ~ed, ~y ^a, zaopatrzony w zęby, zębaty. ~less ^a bezzębny. ~pick, wąkałaczka ^f do zębów. ~powder, proszek ^m do zębów. ~some ^a, smaczny.

top, wierzchołek, szczyt ^m (też *fig.*) ciemię ^f; bąk ^m, fryga; głowa, głowka ^f. ~ ^a szczytowy, wierzchołkowy. ~ ^{vna}, wznosić się; prym trzymać; wieńczyć; przewyższać; pokrywać wierzchołek; ścinać wierzchołki. ~heavy, cięższy u góry niż u spodu; (*fig.*) pijany.

~knot, fontaż ^m. ~mast, najwyższy maszt. ~most ^a, najwyższy, u samej góry będący. ~sail, najwyższy żagiel.

topaz, (*min.*) topaz ^m.

tope ^{vn}, upijać się. ~r, pijak ^m.

topful ^a, pełen po wierzch.

topic, przedmiot, temat ^m. ~al ^a, miejscowy.

topography, topografia ^f, szczegółowy opis miejscowości.

topping ^a wznoszący się; wzniosły.

topple ^{vn}, powalić się, runąć.

topsy-turvy, do góry nogami, bez porządku żadnego.

torch, pochodnia ^f. ~bearer, pochodniarz ^m. ~light, światło ⁿ pochódni. [to tear.

tore, ścierń ^f; rżysko ^m. ~ ^{pr}, od torment, męka, męczarnia ^f. ~ ^{vα}, męczyć, dręczyć. ~il, (*bot.*) kurze ziele, drzewianka ^f. ~or, dręczyciel, trapiciel ^m.

tornado, wicher, orkan ^m.

torpedo, drętwik ^m (ryba); torpeda ^f, mina podwodna.

torpilient ^a zdrętwiały. ~escent ^a, drętwiejący. ~id ^a, zdrętwiały, nieruchomy; obojętny, tępły. ~itude, zdrętwiałość ^f.

torrefaction, wypalanie; suszenie ^m. ~fy ^{vα}, wypalać; suszyć.

torrent, potok ^m (też *fig.*) ~ ^a, bystry jak potok.

torrid ^a, spiekły, skwarki.

torsel, pień, tors ^m (posągu etc.). ~ion, skręcanie ^m.

tortille, ~ve ^a, kręcony, skręcany.

tortoise, żółw ^m (ładowy). ~shell, szylkret ^m. [kręty.]

tortuosity, krętość ^f. ~ous ^a.

torture, męki *pl.*, męczarnia ^f, katusze *pl.* ~ ^{vα}, katować, dręczyć. ~r, dręczyciel, katownik ^m.

torus, (*arch.*) okrąż ^m; obrączka ^f (u spodu kolumny).

torvous ^a, pochmurny, surowy.

tory, torys, stronnik ^m partyi konserwatywnej.

toss, rzucanie, podrzucanie ^m to

be in a~, być niespokojnym; niepokoić się. ~ *vən*, rzucać; wstrząsać; podrzucać; ciskać; być miotanym, kołatanym, rzucać się; *to ~ up*, podrzucać.

total *α* całkowity. ~, ogólny ^m, suma ^f. ~*ity*, całość ^f; ogólny ^m. ~*ly ad*, całkowicie, w zupełności, całkiem. **totter** *vn*, chwiać się, iść chwiejąc się.

touch, dotyk ^m; dotknięcie; stykanie ^f; próba ^f; doświadczenie ^f; rys; pociąg, strych ^m. ~ *vən*, dotykać (się); stykać się; przybić (do lądu); próbować; zatracić; wzruszyć; grać (na fortepianie etc.); *to ~ on*, dotknąć się, wspomnieć. ~*able α*, dotykalny. ~*hole*, zapał ^m (u strzelby). ~*iness*, drażliwość, obraźliwość ^f. ~*ing α*, rozrzewniający. ~ ~ *p̪rp*, co się tyczy, odnośnie do. ~*pan*, panewka ^f (broni palnej). ~*stone*, kamień probierczy. ~*wood*, prąchno ^m. ~*y α*, drażliwy, obraźliwy, opryskliwy.

tough *α* twardy; lipki, ciągły. ~*en v̄i*, zrobić lepkim, ciągłym. ~*ness*, twardość; lepkość, ciągłość ^f.

toupee, tupet; kędzior ^m.

tour, kolej ^f (przypadająca na kogo); chód (w grach); obrót ^m; podróż tam i z powrotem; przechadzka ^f.

tourmaline, (*min.*) turmalin ^m.

tournament, turniej ^m. ~*ey v̄a*, kruszyć kopie. [gać, szarpać. **touse** *v̄a*, czochrać (wełnę); tartow, zgrzebie, paczesie ^f; lina ^f. ~ *v̄a*, holować (statek). ~*age*, holowanie ^m (statku). ~*boat*, statek holowany. ~*line*, lina do holowania.

toward, ~*s p̪rp*, & *ad* względem, ku, w kierunku do; blisko, około. ~*liness*, ~*ness*, powolność, uległość; pojętność ^f.

towel, ręcznik ^m. **tower**, wieża; twierdza: baszta;

tower (cytadela w Londynie). ~ *vn*, wznosić się nad, wygórować. **town**, miasto ^m. ~*clerk*, pisarz miejski. ~*hall*, ~*house*, ratusz ^m. ~*ship*, obwód ^m miasta.

toxical *α* jadowity.

toy, zabawka ^f, bawidełko, głupstwo ^f; bajka ^f. ~ *vn* bawić się, swawolić, igrać. ~*ish*, figlarny, swawolny. ~*ishness*, figlarność ^f. **trace**, ślad, trop ^m; cecha ^f, znamię ^f; postronek ^m. ~ *v̄a* iść śladem; znaczyć ślad; śledzić, tropić; kreślić, skreślić.

trachea, (*anat.*) kanał oddechowy, tchawica ^f.

track, ślad; trop ^m; kolej (wozu etc.); ścieżka; droga ^f. ~ *v̄a* śledzić; holować. ~*less α*, nie pozostawiający śladu, bezdrożny.

tract, obszar ^m; przestrzeń; okolica ^f; przeciąg (czasu); traktat ^m; rozprawa ^f. ~*able α*, posłużny, powolny. ~*ableness*, powolność, uległość; sforność, pojętność ^f. ~*ation*, obchodzenie się, traktowanie ^f; traktat ^m; rozprawa ^f. ~*ile α*, ciągnący się, rozciągliwy. ~*ility*, rozciągłość ^f. ~*ion*, ciągnienie; przyciąganie ^m (do siebie).

trade, handel, interes ^m; zajęcie; rzemiosło ^m. ~ *vn*, handlować, kupczyć. ~*r*, handlarz, kupiec ^m. ~*sman*, kramarz; rzemieślnik; dostawca ^m. ~*wind*, passaty *pl.*, wiatry stałe.

tradition, podanie ^f; tradycja ^f. ~*al α*, tradycyjny, podaniowy.

traduce *v̄a*, krytykować, wytykać wady; osławiać. ~*ment*, obmowa ^f; wytykanie ^m wad.

traffic, handel; towar ^m; komunikacja ^f. ~ *vn*, handlować.

traged||ian, tragic ^m (pisarz i aktor tragiczny). ~*y*, tragedya ^f.

tragi||c α, tragiczny. ~*calness*, tragiczność ^f. ~*comedy*, tragikomedya ^f. ~*comical α*, tragicomiczny.

trail, ślad, ogon (sukni); ogon ^m (komety); patrochy *pl.* (ptaka). ~ ^{vα}, biedz za śladem; wlec (się).

train, ogon ^m (u sukni); pasmo ⁿ; szereg ⁿ; bagaż *pl.* (wojska); (kolejowy) pociąg; ruch ^m. ~ ^{vα}, wleć; ciągnąć; pociągnąć, przynieść; ćwiczyć, tresować. ~band, milicya ^{f.}. ~er, instruktor ^m. ~oil, tran wielorybi.

trait, rys, zarys ^m.

traitor, zdrajca ^m. ~ous ^a zdra-
traitress, zdrajczyni ^{f.} [dziecki].

traject ^{vα}, rzucać, przerzucać.

~ion, przeprawa ^{f.}.

trammel, niewód ^m; sieć ^{f.}. ~ ^{vα}, przeszkadzać; spętać. [górami].

tramontane ^a, mieszkający za

trample ^{vna}, deptać, kopać, tu-

pać; wzgardzić.

tramway, tramwaj ^m, kolej konna.

trance, transe, zachwyt ⁿ, uniesienie; odrętwienie ⁿ, zdrętwia-

trannel, kołek, sztyft ^m. [różć ^{f.}].

tranquil ^a, spokojny, cichy. ~lity, spokojność ^{f.}

~alize ^{vα}, uspokoić.

transact ^{van}, robić interesu; do-

konać, załatwić; doprowadzić do skutku.

~action, ugoda ^{f.}; interes zrobiony; załatwienie ⁿ; interes ^m.

~ ~s *pl.*, protokoły *pl.*, prace *pl.*

~alpine ^a, zaalpejski. ~atlantic ^a, zaatlantycki, zamorski. ~cend ^{vα},

przechodzić, przewyzszać. ~cendency, wyższość, przewaga, wyborność ^{f.}

~cendental ^a, nadzmysłowy; przewyższający. ~colate ^{vα}, przecedzić, przekroplić.

~cribe ^{vα}, przepisać. ~criber, przepisywacz ^m. ~cript, kopia ^{f.}, wypis ^m.

~cription, kopia ^{f.}, rzecz przepisana; przepisywanie ⁿ.

~criptively ^{uð}, w kopii.

transfer ^{vα}, przenieść, przepro-

wadzić; przekazać. ~~, przeno-

szenie ⁿ, przenosiny *pl.*; przekaza-

nie ⁿ. ~figuration, przekształce-

nie, przeobrażenie ⁿ; przemienie-

nie Pańskie. ~figure ^{vα}, prze-

kształcić, przeobrazić. ~fix ^{vα}, przekłóc, przeszyć. ~form ^{vαn}, przekształcić (się); przemienić.

~formation, przekształcenie ⁿ.

~fuse ^{vα}, przelewać. ~fusion, przelanie ⁿ.

~gress ^{vαn}, wykroczyć przeciw, przekroczyć, prze-

stąpić; uchybić. ~gression, prze-

kroczenie, wykroczenie; prze-

stępstwo ⁿ. ~gressive ^a, występny.

~ient ^a, przechodni, chwilowy;

znikomy, szybko przemijający.

~ientness, chwilowość; zniko-

mość ^{f.}.

transit, przejście (gwiazdy); tran-

zyto ⁿ; przewóz ^m towarów. ~du-

ty, przewoźne ⁿ. ~ion, przejście,

przebycie ⁿ. ~ive ^a, przechodzący,

przewoźny; (gram.) przechodni.

~ory ^a, przechodzący, przechodni,

chwilowy.

translate ^{vα}, przenosić, prze-

stawić, przesadzać; wyjaśniać;

przetłumaczyć. ~lation, prze-

niesienie; przełożenie, przetłó-

maczenie; tłumaczenie ⁿ. ~lative ^a,

zapozyczony od innych. ~lator,

tłumacz ^m. ~latory ^a, przekła-

dowy. ~location, przeniesienie ⁿ,

translokacja ^{f.}. ~lucency, prze-

zroczystość ^{f.}. ~lucid ["], przezro-

czyisty. ~marine ^a, zamorski.

~migrant, emigrant, wychodźca ^m.

~ ~, wynoszący się, odlatujący.

~migrate ^{vn}, emigrować, prze-

siedlać się. ~migration, prze-

siedlanie się ⁿ, wędrówka ^{f.}; ~ ~ of

souls, pośmiertna wędrówka duszy

ludzkiej. ~mission, przesyłanie ⁿ.

~mit ^{vα}, przesłać; porucić.

~mittal, ~mittance, przesłanie ⁿ,

posyłka ^{f.}. ~mitter, przesyłający,

przekazujący. ~mutation, prze-

miana ^{f.}. ~mute ^{vα}, przemienić ⁿ.

transom, belka poprzeczna.

transparency, przezroczystość ^{f.}.

~parent, ~picuous ^a, przezro-

czyisty. ~pierce ^{vα}, przebić, prze-

szyć na wylot. ~piration, paro-

wanie, wyziewanie, pocenie się ⁿ.

~pire *vān*, parować, wyziewać; pocić się. ~plant *vā*, przesadzać (kwiaty etc.). ~plantation, przesadzanie ⁿ. ~port, przeniesienie ⁿ; przewóz, dowóz ^m; wysyłka ^f; zatrzymanie ^m, uniesienie ⁿ. ~ ~ *vā*, przenesić; przesłać, przewieść, transportować; zatrzymać. ~portation, przewożenie ⁿ; przewóz ^m; przesłanie ⁿ; przesyłka ^f; (w rachunkach) transport ^m; deportacja ^f. ~porting ^a, zatrzymywający. ~posal, przestawienie ⁿ. ~pose *vā*, przekładać, przestawiać. ~position, przestawienie ⁿ (rzeczy lub wyrazów). ~ubstantiation, przemienienie ⁿ ciała i krwi Państkiej. ~verse, ~versal ^a, poprzeczny. trap, pułapka, łapka; zasadzka ^f; podstęp ^m. ~ *vā*, złapać w łapkę, usidlić. ~door, drzwi zamkające się z góry na dół. ~stick, kij do pędzenia lub odbijania piłki. trapan, sidło ⁿ, kluczka ^f. ~ *vñ* złapać, złowić w sidła, usidlić. trapes, flądra, klepa ^f. trappings, rzad na konia; ubiór, strój ^m. trash, gałgaństwo ⁿ, rzeczy nic nie warte, rupiecie *pl.*; odpadki *pl.*, odrzynki *pl.* ~y ^a, gałgański, nic nie wart. traumatic, lekarstwo ⁿ na rany. travail, praca ciężka; bolesci porodu. [(dla koni). trave, belka, poprzeczna; lisica ^f. travel, podróż ^f. ~ *vñ*, podróżować, jechać. ~ler, podróżnik ^m. ~s *pl.*, opis ^m podróży. travelling, podróżowanie ⁿ; podróż ^m. ~bag, torba podróżna, walizka ^f. ~charges *pl.*, koszta *pl.* podróży. ~map, mapa podróżna. ~trunk, kufer podróżny, waliza ^f. traverse ^a, poprzeczny, krzyżowy. ~ ^a na krzyż, w poprzek. ~, belka poprzeczna; kreska poprzeczna; przejście poprzecznne; przeciwieństwo ⁿ. ~ *vān*, pokrzyżować; krzyżować się; stać na

przeszkodzie, wleść w drogę (komu). travest^{ile}d ^a, paradygowany. ~y, trawestacya ^f (przerobienie żartobliwe czego). ~y *vā*, trawestować, paradygnować. tray, taca, niecka ^f. treacher^{ous} ^a, zdradziecki, pełen zdrady. ~ously ^a, zdradliwie, zdradziecko. ~ousness, zdradliwość ^f. ~y, zdrada ^f. treacle, dryakiew ^f; melas, syrop ^m. tread, krok ^m, stąpienie ⁿ (noga); blizenka ^f (w jaju). ~ *vān*, deptać; udeptywać; (o ptakach) deptać, parzyć się. ~er, deptacz ^m. ~le, podnóżek, pedał ^m; blizenka ^f (w jaju). ~mill, deptak ^m (narządzie kary dla więźniów). treason, zdrada ^f. ~able, ~ous ^a, mogący zdradzić, zdradziecki. treasurer, skarb ^m. ~er, skarbnik, podskarbi ^m. ~y, skarbiec ^m, izba skarbową. treat, częstowanie, raczenie ⁿ. ~ *vān*, częstować, raczyć, przyjąć; obchodzić się z kim; rozprawiać o czem. ~able ^a, umiarkowany; ludzki, uprzejmy. ~ise, traktat ^m; rozprawa ^f. ~ment, obejście się; częstowanie ⁿ; sposób ^m leczenia. ~y, układy *pl.*; traktat ^m; umowa ^f. treble ^a, potrójny; ostrzy (o głosie). ~, dyszkant ^m. ~ *vān*, potroić (się). ~ness, potrójność, troja-tree, drzewo ⁿ; [kość ^f. trefoil, koniczyna ^f (*bot.* i *arch.*). trellis, ~work, krata ^f. trem^{ible} *vñ*, drżeć, trząść się. ~bling ^a, drżący. ~endous ^a, straszliwy, straszny, okropny. ~endousness, straszność, okropność ^f. ~our, drżenie ⁿ; dreszcz ^m. ~ulous ^a, drżący, trzęsący się; drżący (ze strachu). ~ulousness, drżenie ⁿ. trench, rów ^m; bródza ^f; przekop ^m. ~ *vān*, kopać; oszańcować; robić przekopy; krajać w bródzy. ~ant ^a, przecinający, tnący; ostrzy. ~er,

deska do krajania mięsa; jedzenie? ~fly, ~friend, pasibrzuch, pieczeniarz^m.

trend ^{vn} ciągnąć się.

trendle, wałek, walec^m.

trepan, (chir.) trepan^m (do przeswidrowania czaszki). ~ ^{va} trepanować, przeswidrowywać czaszkę: usidlić, uwikłać.

trepidation, drżenieⁿ (też ze strachu).

trespass, przekroczenieⁿ, grzech^m.

~ ^{vn}, zgrzeszyć, przekraczać; krzywdzić, szkodę wyrządzić.

tress, kosmyk^f, lok, pukiel^m. ~ed^a, w pukle, kędzierzawy.

tres||sel, ~tle, kozły^{pl.}, szaragi^{pl.}; wiązanieⁿ.

tret, zniżenieⁿ ceny, rabat^m.

trevet, vid. trivet.

trey, trójka^f (w kartach).

trial, próba^f, doświadczenie; badanie; przesłuchanieⁿ świadków.

triang||le, trójkąt^m. ~ular^a, trójkątny. [kategoria^f.

tribe, plemię, pokolenie^f; klasa,

tribulation, strapienieⁿ, ucisk^m.

tribun||al, trybunał, sąd^m. ~e, trybun^m; trybuna^f, miejsce

wzniesione. [dań^f, haracz^m.

tribut||ary^a, hołdowniczy. ~e,

trice, chwila^f, mgnienieⁿ oka.

~ ^{va}, podciągać, podnosić (żagiel).

trichina, trychina^f.

trick, figiel^m, psota, sztuka^f; pod-

stęp^m; oszustwoⁿ. ~ ^{van}, oszukać,

okpić; wystrychnąć na dudka;

żyć szachrajstwem. ~ish^a, prze-

biegły, podstępny. ~ster, szal-

bierz, oszust^m.

trickle ^{vn}, kapać, ciec.

trident, trójząb^m. ~ ^a, trójzębny.

triennial^a, trzyletni.

trier, próbujący, dochodziciel^m,

kamień probierczy.

trifid^a (bot.) rozłupany na trzy

części.

trifl||e, drobnostka, fraszka^f. ~er,

żartowniś, igraż^m. ~ing^a, drob-

nostkowy, małoznaczący, błahy.

~, żartowanie, igranieⁿ; igraszka^f.

trifoliate^a, trójlistny.

triform^a, trójkosztaltny.

trigger, cyngiel; kurek (u strzelby); hamulec^m. [gonometrya^f.

trigon, trójkąt^m. ~ometry, try-

trilateral^a, trójboczny.

trill, trel^m. ~ ^{van}, wywodzić trele, nucić; kapać.

trillion, trylion^m.

trim^a, dobrze utrzymany, strojny, ładny. ~, strój; wystrój^m;

zaopatrzenie, uposażenieⁿ. ~ ^{van}, wystroić, zdobić; ubierać, garnirować; narządzić, oporządzić;

wachać się. ~mer, chorągiewka^f; człowiek zmienny; (arch.) sztych^m.

~ming, wystrój^m, obszycieⁿ; garn-

trinal^a, potrójny. [nirunek^m.

tringle, (arch.) okapek^m, płąża^f.

trinity, trójca^f.

trinket, błyskotka^f, świecidełkoⁿ.

trip, podstawienie nogi; potkniecie sięⁿ; przejaźdżka, wycieczka^f; stadoⁿ (kóz etc.). ~ ^{van}, podsta-

wić nogę; schwytać; potknąć się; zająrzeć do; to ~ the anchor, wycią-

gać kotwice.

tripartite^a, rozdzielony na trzy części, trójdzielny. ~ion, podział^m

na trzy części.

tripe, kiszki^{pl.}, flaki^{pl.}

tripedal^a, trójnogi.

tripetalous^a (bot.) trzypłatkowy.

triple^a, potrójny, trojaki, ~e ^{va}, potroić. ~et, trójka^f, troje; trój-

wiersz^m. ~icate^a, potrójny. ~i-

cation, potrajanieⁿ. ~icity, po-

trójność, troistość^f.

tripod, trójnóg^m.

tripping^a, lekki, zwinny.

trireme, galera^f o trzech rzędach wioseł. [części.

trisection, podzielenieⁿ na trzy

trisyllab||ical trójgłoskowy. ~le,

wyraz trójgłoskowy.

trite^a, pospolity, oklepany. ~ness,

zużycie sięⁿ; pospolitość, gmin-

ność^f.

triton, (*mit.*) tryton ^m.
 tritura^{ble} ^a, rozcieralny, dający się utłoc. ~te ^{vα}, utłoc, rozełzreć.
 ~tion, rozcieranie, utłoczenie ^m.
 triumph, tryumf ^m, zwycięstwo ^m.
 ~ ^{vān}, tryumfować; zwycięstwo odnosić. ~al ^a, tryumfalny. ~ant ^a, tryumfujący, zwycięzki.
 triumvir, tryumwir ^m. ~ate, tryumwirat ^m.
 triun^{le} ^a, trójjedyny. ~ity, trój-jedność ^f. [nogach].
 trivet, dynarek, stołek ^m o trzech trivial ^a małoważny; trywialny, pospolity, oklepany. ~ness, małoważność; trywialność ^f.
 trochée, trochej ^m.
 trod ^p; od *to tread*. ~den ^p, od *to tread*.
 troglodyte, troglodyta, mieszkańców jaskini.
 troll ^{vān}, toczyć (się); obracać; wodzić za sobą; kręcić się.
 trombone, puzon ^m.
 troop, gromada, banda ^f, oddział ^m. ~s pl., wojsko. ~ ^{vn}, gromadzić się. ~er, kawalerzysta ^m.
 trope, przenośnia ^f.
 trophied ^a, ozdobiony znakami zwycięstwa. ~y, znak ^m zwycięstwa, zdobycz ^f.
 tropic, zwrotnik ^m. ~al ^a, zwrotnikowy; przenośny.
 tropological ^a, przenośny, używany w przenośni. ~y, wyrażenie przenośne.
 trot, kłus ^T; stara baba. ~ ^{vn}, iść kłusa. ~ter, kłusak ^m.
 trouble, niepokój ^m, zawichrzenie ^T; fatyga ^f; kłopot ^m; nędza ^f. ~ ^{vā}, zaniepokoić, zmieszać; zakłopotać; fatygować; zmącić. ~some ^a, niespokojny, niepokojący; natrętny; cierpki, nudny. ~someness, niepokojenie ^T; natrętność ^f.
 trough, koryto ^T.
 trounce ^{vα}, wyłajać; srogo ukarać.
 trousers, trowsers pl., spodnie pl.
 trout, pstrąg ^m.
 trowel, kielnia ^f.

trug-weight, waga do złota, srebra i drogich kamieni.
 truant, próżniak ^m. ~ ^{vn}, próżnować; iść za szkołę.
 truce, zawieszenie ⁿ broni, rozejm ^m.
 truchman, tłumacz; dragoman ^m.
 trucidation, zabójstwo ^m.
 truck, zamiana ^f, handel zamienny; koło ^T; wał ^T; wózek dwukołowy. ~ ^{vα}, zamieniać, frymarczyć. ~age, zamiana ^f, handel zamienny.
 truckle ^{vn}, posuwać na kółkach; folgować, poddać się. ~, kółko ^T; wałek ^m. ~bed, łóżko ^T na kółkach.
 truculen^{ce}, dzikość, srogość ^f. ~t ^a, dziki, srogi.
 trudge ^{vn}, wlec się, iść.
 true ^a, prawdziwy, istotny; wierny, szczerzy; uczciwy; oryginalny, samorodny. ~born ^a, dobrze, zacnie urodzony. ~bred ^a, dobrze wychowany; czystej krwi. ~hearted ^a, szczerego serca, otwarty. ~love ^a, ukochany. ~loveknot, węzeł ^m istotnej miłości. ~ness, wierność; szczerzość ^f. ~penny, dobra dusza.
 truffle, trufla ^f. [pewnik ^m].
 truism, niezaprzeczona prawda, truly ^{að}, prawdziwie, rzeczywiście; wiernie, uczciwie.
 trump, trąba (narzędzie muzyczne); trąba (słonia); kozera ^f (w kartach). ~ ^{vān}, trąbić; atutować, bić kozera. ~ery, rupicie pl., graty pl.; brednie pl., androny pl.; świecidełka pl.; oszukaństwo ^T.
 trumpet, trąba ^f; trębacz ^m. ~ ^{vān}, trąbić; (fig.) roztrąbić. ~er, trębacz ^m.
 truncal^{te} ^{vα}, ściać, uciąć. ~tion, ściecie, obcięcie ^T.
 truncheon, buława; pałka ^f. ~ ^{vα}, obić pałką, wychłostać.
 trundle, posuwać się na kółkach. ~, wałek ^m.
 trunk, pień ^m, kłoda; waliza ^f, pakunek; tułów, kadłub- ^T; rura,

- dmuchawka ^{f.} ~ *spl.*, ~ *hose*, rajtuzy *pl.* ~ *line*, kolej główna.
trunnion, ucho ["] armaty.
trusion, wpychanie ["].
truss, wiązka ^{f.}, pęk; pas ^m na rupture. ~ ^{vα} wiązać, ściągać; podkasać. ~ *maker*, bandażysta ^m.
trust, wiara; ufność ^{f.}, zaufanie ["]; kredyt ^m; zawierzenie, powierzenie ["]; rzecz powierzona. ~ ^{vαn}, powierzyć; zaufać, spuścić się na kogo; kredytować, dać na kredyt. ~ *ee*, plenipotent; kurator, opiekun ^m. ~ *eeship*, urząd i oboiwiazki opiekuna, opiekuństwo; pełnomocnictwo ["]. ~ *iness*, zasługiwanie ["] na ufność. ~ *worthy*, godny zaufania. ~ *y*, wierny.
truth, prawda; wierność, uczciwość; prawdziwość ^{f.}; *in ~*, w istocie; *of a ~*, zaprawdę, zaiste. ~ *ful*, prawdziwy. ~ *less*, nieprawdziwy, fałszywy.
try ^{vαn}, doświadczać, próbować, wypróbować; przesłuchiwać (na sądzie), badać; usiłować, spróbować.
tub, kadź, beczka, fasa; wanna; balia, stągiew ^{f.}.
tube, rura, rurka ^{f.}; kanał ^m.
tuber|cle, guz; gruzełek (w płucach); pryszczel ^m. ~ *cular*, grzezkowy. ~ *osity*, ~ *ousness*, guzowatość; sekatość ^{f.}. ~ *ous*, guzowaty, sekowaty.
tubule, rurka, rureczka ^{f.}.
tuck, fałda; siatka, sieć ^{f.}; ciągnienie, targanie ["]. ~ ^{vα}, zagiąć, założyć; zatykać; ściągać. ~ *er*, chustka ^{f.} na szyję.
tucket, zraz ^m mięsa.
Tuesday, Wtorek ^m.
tuft, czub, pęk; klomb (kwiatów); kutas ^m, frędza ^{f.}. ~ ^{vα} przyozdabiać frezlami; dzielić na klomby. ~ *ed*, czubaty. ~ *y*, gęsty, krzaczysty.
tug, pociągnienie, szarpnięcie ["]; statek parowy ciągnący za sobą inne. ~ ^{vα} ciągnąć, wleć, szarpać.
tuition, opieka ^{f.}; dozór ^m, dogładanie; wychowanie ["]. [drzewo. tulip, tulipan ^m. ~ *tree*, tulipanowe tumble, upadek, runięcie ["]. ~ ^{vna}, paść, upaść; toczyć się; skakać; zwalić. ~ *r*, akrobata, skoczek na linie; puhar ^m.
tumbrel, (wóz) kara ^{f.}; surgon ^m.
tum|efaction, opuchlizna, obrzękłość ^{f.}. ~ *efy* ^{vα}, odąć. ~ *id*, obrzękły, odęty, spuchły. ~ *idness*, obrzmiałosć, nadętość ^{f.}. ~ *our*, nabrzękłość ^{f.}; guz ^m, narośl ^{f.}. **tump** ^{vα}, okopać (drzewo). ~, pagóreczek ^m.
tumulo|se, ~ *us* ^a, wzgórkowaty, pagórkowaty. ~ *sity*, wzgórkowatość ^{f.}.
tumult, tumult, rozruch ^m; wrzawa ^{f.}. ~ ^{vni}, hałaśować. ~ *uariness*, burzliwość ^{f.}. ~ *uary*, burzliwy, tłumny. ~ *uous*, burzliwy, tłumny. **tun**, beczka, kadź; miara ^{f.} na wino (252 galonów). ~ ^{vα}, zlewać do beczki.
tun|able, ~ *eful* ^a, harmonijny, dźwięczny. ~ *ableness*, dźwięczność, harmonijność ^{f.}. ~ *e*, ton, głos ^m; pieśń, śpiewka; nota, melodja ^{f.}; debre usposobienie; *out of ~e*, rozstrojony; *in ~e*, strojony, zgodny. ~ *e* ^{vαn}, nastroić; nucić. ~ *er*, stroiciel ^m.
tuni|c, tunika ^{f.}. ~ *cle*, powłoka ^{f.}.
tuning, strojenie ["] (fortepianu etc.). ~ *fork*, strojuik ^m (narzędzie).
tunnage, ładunek, wymiar ^m okrętu.
tunnel, lej, lejek; tunel ^m. ~ ^{vα}, nadawać formę lejka; przebijać tunny, tuńczyk ^m (ryba). [tunel.
tup, baran, tryk ^m. ~ ^{vαn}, trykać; turban, zawój ^m. [zapłodnić.
turbary, prawo kopania torfu; torfowisko ^m. [mętność ^{f.}.
turbid, mętny, zgęszczony. ~ *ness*, turbot, płaszcz ^m (ryba).
turbulen|ce, burzliwość ^{f.}, nieporządek ^m; rozruchy *pl.*, bunt ^m. ~ *t*, burzliwy; buntowniczy.

turd, gówno, łajno ?

tureen, waza f.

turf, darn; murawa f; torf m; wyściagi konne. ~ ^{vα} wykładać darnina. ~seat, darniowe siedzenie. ~y ^α darnisty; torfiasty.turg||ent, ~id ^α nabrzmiały. ~es- cence, nabrzmiewanie ? (fig.) na- puszystość f. ~idity, ~idness, nabrzmiałość, odętość f.Turk||ey, (orn.) indyk ^m. ~ey-hen, indyczka f.

turkois, turkus (drogi kamień).

turmeric ^α, (bot.) kurkuma f, żółcień ^m.turmoil, zaburzenie ? niepokój ^m. ~ ^{van} zaburzenie sprawiać; nie- pokoić (się).turn, obrót, zwrót, zakręt ^m; zmiana kierunku; przechadzka f; odwet ^m; przysługa, sposobność; sztuczka f, figiel ^m; skłonność; forma f, ksztalt; kaprys ^m; ~ for ~, wet za wet; to serve a ~, przysłużyć się; in my ~, z mojej strony; at every ~, ka- żdego razu; by ~s, na przemiany, kolejno. ~ ^{van} obrócić (się); kręcić (się), okrącić (się); pu- szczać w ruch; przetłomaczyć; przekładać; toczyć, zaokrąglać; zepsuć się, zwarzyć się; obejść; stać się, zostać; to ~ away, odwrócić się; odpędzić; to ~ off, odwrócić; odprawić; to ~ out, wyrzucić, wypędzić; to ~ over, przewrócić (kartę); obalić; to ~ over a new leaf, odwrócić kartę życia, żyć życiem nowym. ~coat, odstępca, zbieg ^m. ~er, tokarz ^m. ~ery, to- karstwo ? ~key, klucznik ^m, do- zorca więzienny. ~pike, rogatka f. ~sol, (bot.) słonecznik ^m. ~stile, kołowrot ^m.

turnip, rzepa, brukiew ?

turpentine, terpentyna f.

turpitudo, sromotność f.

turquoise, vid. turkois. [nitor ^m. turret, wieżyczka f. ~ship, mo- turtle, turkawka f; żółw ^m. ~shell, skorupa żółwia, szylkret ^m.tush ^v; milcz! ba! pfe!tusk, kieł ^m dzika. ~ed, ~y ^α; zaopatrzony w kły.

tussle, walka f.

tut ⁱ; pfe! fi!

tutela||ge, opieka f, opiekunstwo ?

~ry ^α opiekunczy.tutor, opiekun; guwerner, kore- petytor ^m. ~ ^{vα} pouczać, nauczać; kierować. ~age, opiekunstwo ? obowiązki korepetytora, guver- nera. ~ess, guvernантka f. ~ship, miejsce nauczyciela domowego.

tutsan, (bot.) ziele świętojańskie.

twaddle, gadanina f, ~ ^{vα} gadać, paplać.twain ^α dwa, dwoje, oboje.twang, skrzek ^m brzękanie ? dźwięk nosowy. ~ ^{van} brzęknąć, skrzy- pnąć; brzdać.

'twas = it was.

tweak, uszczypnięcie ? ~ ^{vα} szczy- pać, uszczypnąć. [peach.tweedle ^{vα} rzempolić na skrzy- tweezers pl., szczypczyki pl. (do włosów). [dwunaste.twelfth ^α dwunasty. ~ly ^{αd} po twelve num., dwanaście. ~month, rok ^m. ~pence, szylling ?.

twent||ieth dwudziesty. ~y num., dwadzieścia.

twice ^{αd} dwakroć, podwójnie.twig, gałązka f; preł ^m witka f. ~gy ^α; gałęzisty.twilight, zmrok, brzask ^m. ~ ^α mro- czny, oświecony niepewnym światłem.twill ^{vn} kiprować, tkąć w krzy- żyki. ~ed ^α kiprowany.twin, bliźniak ^m. ~born ^α bliźnięcy.twine, nić kręcona; dratwa f; szpa- gag ^m; skręcanie ? ~ ^{van} skręcać (nici); wić się, kręcić się.twinge, kłocie ⁿ, ból ^m; szczypanie ?; wyrzut ^m sumienia. ~ ^{van} spra- wiać ból, szczypać; czuć ból.twinkl||e, mrugnienie ?, mgnienie oka. ~e ^{vn} mrużyć oczy; bły- szczeć się. ~ing, mruganie; mgnie- nie ⁿ oka.

twinling, jagnię bliźniak.

twirl, wir ^m; okręcanie ⁿ (się), pi-
ruet ^m; ~ ^{vən}, kręcić (się), okre-
cać się.

twist, szpagat, sznureczek ^m; skrę-
cenie, plecenie ⁿ; plecionka f. ~ ^{vən},
pleść, wić; uwiklać (się); okręcać
się. ~er, powroźnik ^m.

twitch, szczypanie; drganie ⁿ; ~ ^{vən},
skubnąć, szczypnąć; drgnąć,
drgać. ~grass, perz ^m.

twitter, świergot; dreszcz ^m; drga-
nie ⁿ (nerwów). ~ ^{vən} świergo-
tać; czuć dreszcz przebiegający
po ciele

twittle-twattle, gadanina f.

twixt, vid. betwixt.

two, num. dwa, dwie, dwoje; by
~ and ~, po dwa, parami. ~ed-
ged ^a obosieczny. ~fold ^a dwo-
jaki, podwójny. ~tongued ^a
dwujęzyczny.

ty||e, vid. tie. ~ing, przywiązanie,
przymocowanie ⁿ. —

tymbal, kocioł, bęben ^m.

typan, bęben; skóra f na bę-
bnie; (typ.) dekiel, deka perga-
minowa. ~um, bębenek ^m (w
uchu). ~y, odętość f brzucha.

type, wzór, typ ^m; piętno, godło ⁿ;
typ ^m, czeionka f.

typhoon, tyfon ^m (orkan perjo-
dyczny na oceanie Indyjskim).

typhus, (med.) tyfus, dur ^m.

typ||ical ^a wzorowy, typowy; sym-
boliczny. ~ify ^{və} wyobrażać pod
postawą, uzmysłowić. ~ogra-
pher, drukarz ^m. ~ographical ^a
drukarski. ~ography, drukar-
stwo ⁿ, typografia f.

tyran||nic(al), ~nous ^a tyrański.
~nicide, zabicie ⁿ tyrana; za-
bójca ^m tyrana. ~hize ^{və} tyra-
nizować. ~ny, tyranja f, tyrań-
stwo ⁿ. ~t, tyran ^m.

U.

'ubiquitous ^a wszędobecny. ~y,
wszędobecność f.

udder, wymię :

ugliness, brzydotla, szpetność f.
~y ^a brzydki, szpetny; obmierzły.
ukase, ukaz ^m (carski).

ulan, ułan ^m.

ulcer, wrzód ^m. ~ate ^{vən} wrzodo-
wacieć, ropić się. ~ation, owrzo-
dzenie, ropienie się ⁿ; wrzód ^m.

~ous ^a wrzodowaty, ropiący się.
uliginous ^a iłowy, szlamowaty.
ullage, wyciek ^m (z beczki).

ulna, (anat.) kość łokciowa.

ulterior ^a dalszy, późniejszy;
z tamtej strony (leżący).

ultimat||e ^a ostatni, ostateczny.
~um, (w dyplomacji) ultimatum ⁿ,
ostateczny warunek.

ultra||marine ^a zambrski. ~~,
kolor lazurowy, błękit ^m; farba
koloru lazurowego. ~montane ^a
za górami będący; ultramontalny.

~~, ultramontanin ^m. ~mundane ^a
nie z tego świata, nadziemski.
ululat||e ^{vən} wyc. ~ion, wycie ⁿ.

umbel, (bot.) baldaszek ^m. ~lated,
~liferous ^a baldaszkowaty.

umber, umbra f (farba); lipień ^m
(ryba); (orn.) gatunek czapli afry-
kańskiej. ~ed ^a umbrowy, cie-
umbilical ^a pępkowy. [mny.

umbles pl., trzewa jelenie.

umbo, wypukłość f tarczy (heral.).
umbr||age, cienistość f, cień ^m; po-
dejrzenie ⁿ; to take ~~, mieć w
podejrzeniu; urazić się. ~ageous ^a

cienisty; ciemny. ~ageousness,
cienistość; ciemność f. ~ella, pa-
rosol ^m; parasolka f. ~iferous ^a
ocieniający, cienisty.

umpir||age, sąd polubowny, kom-
promis ^m; ugoda f. ~e, sędzia po-
lubowny.

unabated ^a niezmiejszony.

unab||ility, ~leness, niezdolność f.
~le ^a niezdolny, nie umiejący,
nie mogący.

unab||ridged ^a nieskrócony. ~sol-
ed ^a nie mający rozgrzeszenia,
nie uwolniony.

unad||cented ^a nieakcentowany.

~ceptable α nie dający się przyjąć, nie do przyjęcia; nieprzyjemny. ~accompanied α nie mający towarzysza, samopas. ~accomplished α niewykończony, nieukończony; niewykształcony. ~countable α niewytłومaczony; nieodpowiedzialny. ~countableness, niemożność wytłومaczenia; nieodpowiedzialność f. ~curate α niedokładny. ~curateness, niedokładność f. ~customed α nieprzywykły, niezwykły. unachievable α niewykonalny. unacknowledged α nieuznany. unacquaintance, nieznajomość f. ~quainted α nieznający, nieobznajmiony. ~quirable α nie dający się nabyc. ~quitted α nie uwolniony; niezapłacony (dług). ~tuated α nie w ruchu. unadapted α nieprzystosowany, niestosowny. ~monished α nieprzestrzeżony. ~orned α nieozdobiony, nieozdobny. ~ulterated α niesfałszowany, czysty. ~visable α nierozsądny; niekorzystny. ~vised α nieroztropny, nierozwaga. ~visedness, nieroztropność, nierozwaga f. unaffectioned α obojętny, zimny; nieprzymuszony, naturalny. ~edness, niewymuszonność, naturalność f. ~ing α nie wywołujący wrażenia, nie wzruszający. ~ionate α obojętny, oziębły. unagreeable α niestosowny, niezgadzający się. unallayed α bez domieszk. unallowable α niedozwolony. unalterable α niezmienny. ~ness, niezmienność f. unamazed α nieustraszony. unambiguous α niedwuznaczny, wyraźny. unamendable α nie dający się naprawić. [miły. unamiably α nieprzyjemny, nieunanimiated α nie mający życia,

martwy. ~ity, jednomysłość f. ~ous α jednomyslny. unannounced α niezapowiedziany. unanswerable α nieodpowiedzialny; nieodparty, niezbity. ~ability, nieodpowiedzialność f, niemożność dania odpowiedzi. ~ed α bez odpowiedzi pozostawiony. unappeasable α nieukojony. ~prehensible α nie do pojęcia, niepojęty. ~prehensive α niepojętny; niedbały, bezmyślny. ~proachable α niedostępny, nieprzystępny; niedościgły. unapt α nieskłonny; nie nadający się; niezdatny. ~ness, niezdolność; niestosowność f. unarm $v\alpha$ rozbrajać. ~ed α nieuzbrojony. unarrayed α nie uszykowany. unartificial α nie sztuczny. unasked α niespytany, niepytany; nieproszony. unaspiring α nie ambitny. unassailable α niedostępny, niezdobyty. unassisted α nie mający pomocy, pomocnika. [tensyi. unassuming α skromny, bez preunassured α niepewny, nieupewniony. unbuttoned α nieodpokutowany. unattainable α nieosiągalny, niedostępny. unattempted α niewyprobowany. unattended α bez orszaku, bez towarzystwa, samopas. unattested α niepoświadczony. unauthorized α nieupoważniony, nieuprawniony. [remny. unavailing α nieprzydatny, daunavenged α niepomszczony. unavoidable α . nieuchronny. ~ness, nieuchronność f. unawares α niespodzianie, znieznaka. unballast $v\alpha$ wyrzucić balast. unbaptized α niechrzczony. unbar $v\alpha$ odemknąć zasuwkę. unbashful α odważny; bezczelny

unbearable ^a nie dający się nieść; nieznośny.

unbecoming, unbefitting ⁿ nie-stosowny, niewłaściwy. ~ness, unbefittingness, niestosowność, niewłaściwość.

unbefriended ^a nie mający przyjaciół. [wieczny.]

unbegotten ^a nie spłodzony, od-unbegun ^a nieżaczęty.

unbeheld ^a niewidziany.

unbelief, niewiara ^f; niedowiarsztwo?

unbeliever, niedowiarek ^m.

unbend ^{vān} rozprostować; rogiąć; osiąbić; *to ~ one's mind*, wypocząć (po umysłowej pracy). ~ing, nieugięty; niezgięty.

unbeneficed ^a nie posiadający prebendy. ~evolent ^a nieprzychylny.

unbeseeming ^a nieprzyzwoity, nieprzystojny. [browolny.]

unbesought ^a nieproszony, do-unbewailed ^a nieopłakany.

unbias ^{vā} pozbawiać przesądów.

unbidden ^a nieproszony; nienan-

unbind ^{vā} rozwiązać. [kazany.]

unbit ^{vā} rozkiełznać.

unblamable ^a nienaganny, nie-zasługujący na naganę; niewinny.

unbleached ^a niebiały.

unblemished ^a nieskazitelny, bez-skazy; beznaganny.

unblended ^a czysty, niezafałszo-wany. [kłety.]

unblest ^a niebłogosławiony; prze-unblighted ^a niezwiędły; nieze-psuty, czysty. [tny.]

unbloody ^a bezkrwawy, nie ok-u-

unblotted ^a niesplamiony.

unblown ^a nierożkwitły; nie-wzdęty.

unblushing ^a nio rumieniący się, bezwstydny. [teryalny.]

unbodied ^a bezcielesny, niema-

unboiled ^a nieprzegotowany:

unbolt ^{vā} odryglować, zapore-odemknąć. ~ed ^a odemknieto.

unbooted ^a nieobutý.

unborn ^a nieurodzony.

unbosom ^{vā} wylać się, wywnę-trzyc się komu.

unbound ^a niezwiązany, wolny; nieoprawny (o książce).

unbrace ^{vā} rozwiązać; rozpięć; rozsnurować. [bez tchu.]

unbreathing ^a nie oddychający,

unbred ^a źle wychowany.

unbreeched ^a bez spodni.

unbridle ^{vā} zdjąć uzdę, rozkieł-znać. ~d ^a wyuzdany.

unbroken ^a niezłamany, niestłu-czony, cały; nie obłaskawiony.

unbrotherly ^a nie mający uczuc-braterskich, niebraterski.

unbuckle ^{vā} rozpięć (sprzączkę).

unburden ^{vā} zdjąć ciężar.

unburied ^a niepogrzebany.

unburnt, niespalony.

unbusied ^a nie mający zajęcia, bez zajecia.

unbutton ^{vā} odpiąć, rozpięć (guziki). [łany.]

uncalled ^a niewołany, niepowo-uncandid ^a nieszczery.

uncared-for ^a zaniedbany, porzu-cony. [odjać.]

uncase ^{vā} wyjąć z futerału; zdjąć, unceasing ^a nieustający, bez-ustanty.

uncensured ^a nie podlegający cenzurze; nienaganny.

uncertain ^a niepewny. ~ty, nie-pewność ^f. [dany.]

unchain ^{vā} rozpiętać, zdjąć kaj-unchangable ^a niezmienny. ~eableness, niezmienność ^f. ~ed, niezmieniony. [wić uroku.]

uncharm ^{vā} odczarować, pozba-unchastile ^a nieczysty, wszete-czny. ~ity, nieczystość ^f.

unchecked ^a niewstrzymany, nie-tamowany.

uncheerful ^a niewesoły, posepny, ~ness, smutek ^m, posepność ^f.

unchristian ^a niechrześcijański. ~ness, niechrześcijańskość ^f, brak ^m uczucia chrześcijańskiego.

unchurch ^{vā} wyłączyć z kościoła.

uncircumcised ^a nieobrzeszany.
~scribed ^a nieograniczony, nieokreślony. **~spect** ^a nieogłedny.
uncivil ^a niegrzeczny. **~ised** ^a niecywilizowany, nieokrzesany.
unclad ^a nieodziany.
unclasp ^{v a} rozpiąć haftkę.
unclassic(al) ^a nieklasyczny.
uncle, wuj, stryj ^m.
unclean ^a nieczysty, brudny; nieprzyzwoity. **~liness**, nieczystość, nieschludność ^f. **~ness**, nieczystość, brak ^m porządku, brudy *pl.*
unclipped ^a (o monetach) nieobcięty.
unclose ^{v a} otworzyć; (list) rozpieczętować. [nie.
unclothe ^{v a} rozebrać, zdjąć ubranie.
uncloud|ed, **~y** ^a niezachmurzony, bezchmurny. **~edness**, pogoda ^f (bezchmurne niebo).
uncock ^{v a} spuścić kurek.
uncoil ^{v a} rozwinąć.
uncollected ^a niezebrany; zmieszany, zbity z terminu.
uncoloured ^a bezbarwny; niefarbowany.
uncom|bed ^a nieczesany. **~ely** ^a niepokaźny, niepowabny; nieprzystojny. **~fortable** ^a niepotoczny; niewygodny; przykry. **~fortableness**, niepotoczność; niewygoda; przykrość ^f. **~mand-ed** ^a bez dowódzcy, nie będący pod rozkazami; nienakazany. **~mon** ^a niezwykły, niepospolity. **~monness**, niezwykłość, niepospolitość ^f. **~pact** ^a niespójny. **~panied** ^a nie mający towarzysza, samopas. **~passionate** ^a nie współczujący, bezlitośny. **~plaisant** ^a niegrzeczny; nieuczynny. **~pounded** ^a niezłóżony, pojedyńczy. **~poundedness**, niezłóżoność ⁿ; pojedyńczosć ^f.
uncon|ceivable ^a *vid. inconceivable*.
~cern, obojętność ^f; (*fig.*) zimna krew. **~cerned** ^a bezinteresowny; obojętny. **~cernedness**, obo-

jetność ^f. **~demned** ^a nie potępiony, nie wskazany (na karę etc.).
~ditional ^a bezwarunkowy.
~fined ^a nieograniczony; nieokreślony. **~formable** ^a niezga-dzający się, niestosowny. **~formity**, niezgodność; nieodpowiedniość ^f. **~fused** ^a niepomiesza-ny, niezbity z terminu. **~futable** ^a niezbity, nie dający się obalić. **~genial** ^a niezgodny, nieodpo-wiedni, niewłaściwy. **~nected** ^a niepowiązany, luźny. **~querable** ^a niezwyciężony, nieprzewycię-żony, nie do przewyciężenia. **~quered** ^a nieprzewyciężony. **~scionable** ^a niesumienny. **~sci-ous** ^a nieświadomy; nie obznaj-miony. **~secrated** ^a niepoświę-cony. **~sidered** ^a nierozważony, nierozważny. **~stitutional** ^a niekonstytucyjny. **~strainable** ^a nieugięty, niepowściagniony. **~strained** ^a nieprzymuszony, wolny od przymusu. **~sumed** ^a niewyczerpany. **~tended**, **~tes-ted** ^a niezaprzeczony. **~testable** ^a bezsprzeczny. **~trolled** ^a niekontrolowany, nieograniczony; nieposkromiony. **~troverted** ^a niezaprzeczony, niewątpliwy. **~vinced** ^a nieprzekonany.
uncord ^{v a} rozwiązać, rozplatać (sznurek). [odtykać (butelkę).
uncork ^{v a} otworzyć, odetkać.
uncorrected ^a niepoprawiony.
uncorrupted *etc.*, *vid. incorrupt etc.*
uncounsellable ^a nie zasługujący na doradzenie.
uncountable ^a niezliczony.
uncouple ^{v a} spuścić ze smyczy; rozłączyć.
uncourt|eous ^a niegrzeczny; nieprzystojny. **~eousness**, **~liness**, niegrzecznosc; nieobyczajność ^f.
uncouth ^a dziwny, dziwaczny; nieokrzasany. **~ness**, dziwactwo ⁿ; dziwaczność ^f; nieokrzesanie ⁿ.
uncover ^{v a} odkryć, zdjąć pokrycie; rozebrać, zdjąć odzienie.

uncreditable ^a nie zasługujący na zaufanie, niezaszczytny.

uncrown ^{vā} pozbawić korony; stracić z tronu.

unction, namaszczanie, pamazanie? *extreme* ~~, oleje święte, ostatnie namaszczanie. ~**uosity**, ~**ucusness**, tłustość, oleistość?; (*fig.*) namaszczanie?.

unculpable ^a *vid. inculpable*.

uncultivable ^a nieuprawny. ~**ted** ^a nieuprawiony; niewykształcony. ~**currible** ^a *vid. incurable*. ~**ed** ^a niewyleczony.

uncurbed ^a niepohamowany; wyuzdany, rozwiązły.

uncurl ^{vā} rozwijać, odkrecać.

uncurtailed ^a nieobcięty, nie skrócony. [ny; niezwykły.]

uncustomable, ~**ry** ^a nieużywany.

uncut ^a nie nacięty, nie ścięty; nieuszkodzony.

undamaged ^a nieuszkodzony.

undated ^a bez daty.

undaunted ^a nieustraszony. ~**ness**, nieulekłość, nieustraszość?.

undecayed ^a niezniszczony, nienaruszony, cały.

undeliverable ^a nie dający się wyprowadzić w pole. ~**ceive** ^{vā} wyprowadzić z błędu. ~**cided** ^a nierostrzygniony; niezdecydowany. ~**cipherable** ^a nie dający się odcyfrować. ~**cisive** ^a niedecydujący, nie rozstrzygający.

undeck ^{vā} pozbawić ozdoby.

undefended ^a niebroniony. ~**jected** ^a niezwątpiały, mający nadzieję. ~**monstrable** ^a nie dający się dowieść, niedowodny. ~**nable** ^a nie ulegający zaprzeczeniu. ~**pending** ^a niezależny. ~**plored** ^a nieopłakany. ~**praved** ^a niezepsuty.

under ^{ad} niżej, pod. ~ *pprP*, pod; *to be ~ an obligation*, być zobowiązany; ~ *three hundred*, mniej niż trzysta; ~ *favour*, za pozwoleniem, przez łaskę. ~**bearer**, *tragaz*, żałobnik? ~**bid** ^{vā}, da-

wać cenę za małą. ~**clerk**, podpisarz? ~**current**, nurt płynący spodem. ~**do** ^{vN}, nie zrobić jak trzeba, za mało robić. ~**done**; niedogotowany. ~**foot** ^a nizki, u nog będący; podły. ~**go** ^{vā}, podjąć się czego; poddać się czemu; doświadczyć. ~**ground**, podziemie? ~**growth**, zagajenie; gąszcz? gestwina f. ~**hand** ^a podręczny; tajemny, ukryty. ~ ~ ^{ad}, potajemnie, w ukryciu. ~**keeeper**, pomocnik? dozorcy. ~**lay** ^{vā}, podłożyć. ~**line** ^{vā}, podkreślać. ~**ling**, podwładny, podkomendny. ~**lip**, warga dolna. ~**mine** ^{vā}, podkopywać, niweczyć. ~**most** ^{ad}, najniższy, ostatni. ~**neath** ^{ad}, na dole; na spodzie. ~ ~ *pprP*, pod. ~**part**, rola podzielna. ~**pin** ^{vā}, podeprzeć; podbudować. ~**plot**, intryga f., podejście?; episod? ~**rate** ^{vā}, zniżać wartość; za mało cenić. ~**sell** ^{vā}, sprzedawać niżej ceny. ~**setting**, podpórka f. ~**sheriff**, pomocnik? szeryfa. ~**stand** ^{vā}, pojmować, rozumieć; dowiedzieć się; wiedzieć; *I am given to ~~, dano mi uczucie, dano mi do zrozumienia*. ~**standing** ^a, rozumny, doświadczony. ~ ~, pojmowanie? rozum? zgoda f., porozumienie się? ~**take** ^{vān}, przedsiębrać; podejmować, podjąć się; wdrażać się, wtrącać się. ~**taker**, przedsiębiorca? ~**taking**, przedsięствие? projekt? ~**valuation**, ocena f. niżej wartości; lekceważenie? ~**value** ^{vā}, ocenić niżej wartości; niedoceniać; lekceważyć. ~**wood**, zagajenie?; gęstwina f. ~**work**, drobne roboty. ~ ~ ^{vā}, pracować za zbyt niską płacę; podkopywać. ~ ~ ^{er}, ~ ~ **workman**, pomocnik? robotnika; pomagier? ~**write** ^{vā}, podpisywać. ~**writer**, niżej podpisany; asekurujący się. ~**undescribed** ^a nieopisany. ~**scribed** ^a niepostrzeżony, nieodkryty.

~served ^a niezasłużony. ~servingness, niezasługiwanie ⁿ na co. ~signed ^a nieumyślny. ~signing ^a niemający złego celu, nieumyślny, szczerzy. ~sirable ^a niepożądany. ~tected ^a nieodkryty. ~terminable ^a nie dający się określić. ~terminate, ~terminated ^a vid. indetermined. ~vout ^a niepobożny. [pomniejszyć.] undiminishable ^a nie dający się undirected ^a nieskierowany; niezaadresowany. undiscernible ^a niepostrzegalny. ~cerning ^a nieróżniający. ~ciplined ^a niekarny, niesforny; niewykształccony. ~coverable ^a nie dający się odkryć. ~guised ^a nieprzebrany, niezamaskowany; szczerzy. ~mayed ^a nieprzerazonny, nieustraszony. ~puted ^a nieulegający zaprzeczeniu. ~sembed ^a nieudany, szczerzy. ~solvable ^a nieroziwiązany, nierożpuszczalny. ~tinguishable ^a niewyraźny; nierożpoznawalny. ~tractedness, pilna uwaga, skupienie ⁿ na czem myśli. ~turbed ^a niezakłócony, spokojny. undividable ^a niepodzielny. undo ^{v^a} rozwiązać, rozpięć; otwierać; zniszczyć, zniwecczyć; skasować. ~ing, zguba ^f; zniszczenie ⁿ. undoubted ^a niewątpliwy. ~ly ^{a^d} niewątpliwie. undress, negliż ^m, ubiór domowy. ~ ^{v^a} rozbierać, zdjąć suknie. undrinkable ^a nie dający się pić, niepitny. undue ^a nienależyty, niewłaściwy. undulate ^a falisty. ~te ^{van}, falować. ~tion, falowanie ⁿ; falistość ^f. unduly ^{a^d} niewłaściwie, nienależycie. ~tiful ^a nieposłuszny; zaniedbujacy obowiązki. undying ^a nieśmiertelny. unearned ^a niezasłużony. unearth ^{v^a} wykopać z ziemi. ~ly ^a nieziemski, nadziemski. uneasiness, niespokojność; oba-

wa; nieprzyjemność ^f. ~y ^a obawiający się, niespokojny; przykry, niemiły. uneatable ^a niejadalny. uneducated ^a niekształcony; złe wychowany. uneligible ^a niewybieralny. unembarrassed ^a niezmieszany, niezaambarasowany; nie żenujący się; nieskrępowany, wolny. ~ployed ^a niezatrudniony; nieużywany. unenforced ^a nieuposażony. ~gaged ^a niezobowiązany, nie mający zobowiązania; wolny, niezatrudniony. ~ertaining ^a niezabawny, nudny. ~vied ^a nie do pozazdrosczenia. ~vious ^a niezazdrośni. unequal ^a nierówny; nie dorównywający. ~led ^a niezrównany. ~ness, nierówność ^f. unequivocal ^a niedwuznaczny. unerring ^a nieomylny, nie błądzący. unessential ^a nieistotny, nieważny. unestablished ^a nieustalony, nieustanowiony. uneven ^a nierówny; chropdwyaty, nie gładki. ~ness, nierówność ^f. unexamined ^a niezbadany; niepytany. ~pled ^a bezprzykładny. unexceptionable ^a nie dający się wyłączyć, nieprzyganny. unexecuted ^a niewykonany. unexempt ^a niewyjęty, nieuwolniony. unexhausted ^a niewyczerpany. unexistent, ~isting ^a nieistniejący. ~pected ^a niespodziewany, niespodziany. ~pedient ^a vid. inexpedient. ~pensive ^a niekośztowny. ~pert ^a niebiegły, niewprawny, niedoświadczony. ~plainable ^a niewytłومaczany. ~plored ^a niezbadany. ~pressive ^a niewyrazisty. unfaded ^a niezwiedły. unfailing ^a niemylny, niechybny. unfair ^a nicuczciwy; nieszczery.

unfaithful ^a niewierny, wiaronomy.

unfamiliar ^a niezwykły; nieznany.
unfashionable ^a niemodny, nieprzyjęty.

unfasten ^{v a} odwiązać, rozwiązać.
unfathomable ^a niegłębiony.

unfatigued ^a niezmęczony.
unfavourable ^a niepomyślny, niesprzyjający. [groźny.]

unfeared ^a nie straszny, nie
unfeasible ^a niewykonalny.

unfeathered ^a bezpióry, nieopierzony.

unfeatured ^a szpetny, brzydki.
unfeed ^a nienakarmiony.

unfeeling ^a nie czujący, nieczuły.
~ness, nieczułość f.

unfeigned ^a nieudany, szczerzy.
unfence ^{v a} rozebrać ogrodzenie

~d ^a nieopasany murem; nieobronny. [ny; nieukwaszony.]

unfermented ^a niesfermentowana.

unfertile ^a nieżyzny.

unfetter ^{v a} rozpiętać, zdjąć pęta.
unfilial ^a niesynowski.

unfilled ^a niezapelniony, niepełny; niezajęty (o miejscu).

unfinished ^a nieskończony.
unfit ^a niezdolny; niedopasowany;

niestosowny. ~ ^{v a} uczynić niezdolnym. ~ting ^a nieprzyzwoity; niewłaściwy.

unfix ^{v a} obruszyć, podważyć; rozwiązać. ~ed ^a luźny, obruszony; niestały, koczujący.

unflattering ^a niepochlebny, niepochlebiający; otwarty, szczerzy.

unsledged ^a nieporosły pierzem.
unfold ^{v a} rozwinąć, rozpostrzeć;

oznajmić; wypuścić (na wolność).
unforbidden ^a niezakazany, dozwolony.

unforced ^a nieprzymuszony.
unforeknown ^a nieznany przed-

tem, niespodziewany. ~seen ^a nieprzewidziany. ~told ^a nieprzepowiedziany.

unforgiving ^a nieprzebaczający.
~gotten ^a niezapomniany. ~med ^a

żle sformowany; niewykształco-ny. ~tified ^a nieumocniony, nieobwarowany; słaby. ~tunate ^a nieszczęśliwy, nie mający szczęścia. ~tunately ^{a d} na nieszczęście; nieszczęśliwie.

unfounded ^a bezzasadny.

unfree ^a nie wolny, nie swobodny.
unfrequent ^a nieczęsty, niezwykły. ~ed ^a nieodwiedzany; odłudny.

unfriendly, nieżyczliwość.
niełaskowość f. ~ly ^a niełaskawy; (o powietrzu) nieprzyjemny, ostry.
~ly ^{a d} nieżyczliwie, nieprzychylnie.

unfruitful ^a nieurodzajny, niepłodny; bezowocny. ~ness, bezowocność; nieurodzajność ?

unfunded ^a niezabezpieczony bez funduszów będący.

unfurl ^{v a} rozwijać (chorągiew).

unfurnish ^{v a} ogołocić.

ungainliness, niezaradność f.
~y ^a niezaradny.

ungalled ^a nieuszkodzony.

ungenerated ^a niezrodzony; nie mający początku. ~ous ^a niezłączny; niehojny.

ungentleel ^a niegrzeczny, nieobyczajny. ~le ^a ostry, przykry; (fig.) surowy. ~lemanlike ^a źle wychowany, nieokrzesany. ~leness, niegrzecznosc, surowość; rubasność f.

ungifted ^a nieobdarzony.

ungilded ^a niepozłacany.

ungird ^{v a} odpasać.

ungirt ^a nie mający pasa; luźny.

ungiving ^a niehojny.

unglazed ^a bez polewy; bez szyb.

ungodliness, bezbożność f. ~ly ^a bezbożny.

ungored ^a niezraniony, cały, nieuszkodzony. [byty.]

ungot(ten) ^a niezrodzony; nienan-

ungovernable ^a niedający sobą rządzić; swawolny. ~ed ^a niezrądzony, niekarny; wyuzdany, niesforny.

ungraceful *a* niepowabny, nie mający wdzięku. **-efulness**, niepowabność *f*, **-cious** *a* niełaskawy.

ungrammatical *a* niegramatyczny. [dozwolony.

ungranted *a* nie udzielony, nie-

ungrapple *v/a* odczepić, zdjąć.

ungrateful *a* niewdzięczny; nie-

miły. **-ness**, niewdzięczność;

przykrość *f*. [podstawny.

ungrounded *a* bezzasadny, bez-

unguarded *a* niestrzeżony; nie-

baczny, porywczy.

unguent, maść *f*.

unguided *a* nie mający kierownika, samopas.

unguilty *a* niewinny.

unhallow *v/a* zbezczesić, sprofanować.

unhand *v/a* wypuścić z rąk. **-iness**, niezgrabność *f*. **-y** *a* niezgrabny, niezręczny.

unhandsome *a* szpetny, nieładny; nieprzystojny. **-ness**, szpetność;

nieprzystojność *f*. [powieszony.

unhanged *a* niezawieszony, nie-

unhap||pily *ad* nieszcczęściem. **-pi-**

-ness, nieszcczęście *f*; niedola *f*.

-py *a* nieszcczęśliwy.

unharboured *a* pozbawiony schronienia. [ki; bojaźliwy.

unhardy *a* niezahartowany, mięk-

unharm||ed *a* nieuszkodzony, nie-

naruszony. **-ful** *a* nieszkodliwy.

-onious *a* nieharmonijny; nie-

symetryczny.

unharness *v/a* wyprządz, zdjąć uprząż. [motny.

unhaunted *a* nie odwiedzany, sa-

unhealed *a* nieuleczony.

unhealthy *a* niezdrowotny, nie-

zdrowy.

unheard *a* (*~ of*), niesłychany.

unheed||ful, **-ing** *a* niebaczny,

opieszały.

unhelp||ed *a* nie mający pomocy.

-ful *a* bezpomocny.

unhesitatingly *ad* niezwłocznie.

unhinge *v/a* wyruszyć z zawias.

unholiness, nieświętościowość *f*.

-y *a* nieświętościowy, bezbożny.

unhonoured *a* nieuczczony, nie-

uszanowany.

unhook *v/a* zdjąć z haka.

unhoop *v/a* zdjąć obręcze.

unhoped *a* niespodziewany.

unhorse *v/a* wysadzić z siodła, zrzucić z konia.

unhostile *a* niewrogi.

unhouse||d *a* wypędzony z domu, bezdomny. **-led** *a* ten co nie

przyjął sakramentów.

unhurt *a* nieuszkodzony. **-ful**,

-ing *a* nieszkodliwy.

unhusk *v/n* obierać z łupiny.

unicorn, jednorożec *m*.

uniform *a* jednokształtny, jedno-

stajny. **~, mundur** *m*. **-ity**, jedno-

kształtność, jednostajność *f*.

unim||aginable *a* nie dający się

pomyśleć, wyobrazić. **-a||ned** *a*

niepojęty. **-passioned** *a* nie

unoszący się, spokojny. **-peach||ed** *a* nieskazitelny. **-portant** *a*

nieważny. **-provable** *a* nie da-

jący się ulepszyć, poprawić.

unin||debted *a* niezadłużony.

-flammable *a* niezapalny. **-flu||enced** *a* nie pozostający pod

wpływem, samodzielnny. **-form||ed** *a* nieinformowany, nie-

wiedzący. **-genuine** *a* nieszcze-

ry, obłudny. **-habitable** *a* nic-

mieskalny. **-habited** *a* nieza-

mieszkany. **-jured** *a* nieuszkod-

zony, nieobrażony. **-scribed** *a*

nie mający nadpisu. **-structed** *a*

niewykształcony. **-telligent** *a*

nierożumny. **-telligibility**, **-tel||ligibleness**, niezrozumiałosć *f*.

-telligible *a* niezrozumiały.

-tentional *a* nieumyślny.

uninter||ested *a* bezinteresowny,

obojętny. **-esting** *a* nieinter-

esujący, niezabawny. **-mitted** *a*

nieustanny. **-rupted** *a* nieprzer-

wany.

unin||trenched *a* nieokopany, nie-

oszańcowany. **-vestigable** *a* nie-

dający się wyśledzić, niezgłębiony. *~vited*^a nieproszony.
union, zjednoczenie^t; związek^m, zgoda, jedność^f. *~flag*, *~jack*, flaga angielska.
uniparous^a rodzący jedno.
unique^a jedyny, wyjątkowy.
unison, zgodność, jednogłośność^f.
unit, jednostka^f.
unit|le^{van}, zjednoczyć (się), złączyć (się). *~ive*^a, jednoczący.
~y, jedność, zgoda^f.
univalve^a jednotorebkowy; jednoskorupny.
universal^a powszechny, ogólny, uniwersalny. *~al*, całość^f. *~ality*, powszechność, uniwersalność^f.
~e, wszechświat^m. *~ity*, uniwersytet^m, wszechnica^f.
univocal^a jednoznaczny, jednego znaczenia; niedwuznaczny.
unjoin^{vα} *vid. disjoin*.
unjoyous^a nieradosny.
unjust^a niesprawiedliwy. *~ifiable*^a, nie dający się usprawiedliwić, obronić. [chowany.
unkempt^a niezatrzymany; nieza-
unkind^a niegrzeczny; nieprzy-
 cbylny. *~ness*, niegrzeczność; nieprzychylność^f.
unknit^{vα} spruć, rozplątać.
unknot^{vα} rozwiązać węzel.
unknow|ing^a nieświadomy, nie wiedzący. *~ly ad* bez wiedzy, przez niewiadomość. *~n*^a nieznany, obcy. [naturalny (styl).
unlaboured^a niewypracowany;
unlace^{vα} rozsznurować.
unlade^{vα} wyładować.
unlamented^a nieopłakiwany.
unlatch^{vα} uderzyć w klamkę.
unlawful^a przeciwny prawu, nieprawny. *~ness*, nieprawność^f.
unlearn^{vα} oduczyć się; zapomnieć (co się umiało). *~ed*^a, nieuczony, nieoświecony. [sny.
unleavened^a niekwaszony, prza-
unless^t jeżeli nie; chyba że.
unlettered^a niewykształcony.
unlike^a niepodobny; nieprawdo-

podobny. *~lihood*, *~liness*, nieprawdopodobieństwo^t. *~ly ad*, bez podobieństwa do prawdy.
unlimit|able^a nie dający się ograniczyć, bezmierny. *~ed*^a, nieograniczony. [wiązać.
unlink^{vα} zerwać ogniwko; roz-
unliquified^a nieroztopiony.
unlively^a, nieruchliwy, bez życia; tępego umysłu. [żar.
unload^{vα} wyładować; zdjąć cię.
unlock^{vα} otworzyć, odemknąć.
unlooked-for^a niespodziewany; nieprzewidziany.
unlose^{vα} rozwiązać.
unlovely^a niemiły, nieprzyjemny.
unlucky^a nieszczęśliwy.
unmade^a niezrobiony.
unmaidenly^a niedziewiczy, niepanieński.
unmakable^a niewykonalny.
unman^{vα} wyzuć z człowieczeństwa; kastrować; pozbawić załogi.
unmanageable^a niesforny.
unmanly^a niegodny nazwy człowieka; tchórzliwy; zniewieściały.
unmanner|ed^a źle wychowany, źle maniery mający. *~ly ad* niegrzecznie.
unmarked^a niepostrzeżony; niezaznaczony; nieznaczony.
unmarred^a niepopusty; nieuszkodzony.
unmarried^a niezamężna, bezżejny. [maskę.
unmask^{vα} zdemaskować, zdjąć.
unmastered^a nieposkromiony.
unmatch^{vα} rozłączyć, zgubić jedne rzecz od pary. *~able*, *~ed*^a nie mający sobie równego, niezrównany.
unmeaning^a nic nie znaczący.
unmeant^a nieumyślny.
unmeasurable^a niezmierzony. *~ness*, niezmierzonosć^f.
unmediated^a nieobmyślany.
unmeet^a niestosowny, nieprzydatny. *~ness*, niestosowność, nieprzydatność^f.
unmellowed^a niedojrzały.

- unmelodious ^a niemelodyjny.
 unmelted ^a nieroztopiony.
 unmentioned ^a niewzmiankowany, niewspomniany.
 unmerchantable ^a nieprzedażny.
 unmerciful ^a nielitościwy, niemiłosierny. ~ness, nielitościwość f.
 unmindled ^a niepostrzeżony.
 ~ful ^a niepamiętny; niebaczny.
 unmingled, ~xed ^a nieznieszany, czysty. [godzić.
 unmitigable ^a nie dający się uła-
 unmoaned ^a nieopłakany.
 unmoist ^a niemokry, suchy. ~ened ^a niezwilżony, niezmoczony.
 unmolested ^a nie nagabywany.
 unmotherly ^a nie postępujący jak matka.
 unmounted ^a nie mający konia.
 unmourned ^a nieopłakiwany.
 unmovable ^a nieruchomy. ~e-
 ableness, nieruchomość f. ~ed ^a
 nieporuszony; niezachwiany; niewanuszony. ~ing ^a nieporuszający; niewzruszający.
 unmuffle ^{vā} zdemaskować, zrzucić maskę.
 unmusical ^a niemuzykalny.
 unmuzzle ^{vā} zdjąć kaganiec.
 unnamed ^a nienazwany, niewzmiankowany z nazwiska.
 unnatural ^a nienaturalny, przeciwny naturze. [potrzebny.
 unneccessary unneedful ^a nie-
 unneighbourly ^a niesąsiedzki, niemyły. ~ad nie po sąsiedzku.
 unnerve ^{vā} zdenerwować, pozbywać się siły.
 unnoticed ^a niepostrzeżony.
 unnumbered ^a niezliczony.
 unobjectionable ^a niezarzutelny, nienaganny.
 unobservble ^a nie dający się zauważyc, spostrzec. ~ant ^a nieuważywy, niebaczny. ~ed ^a niedostrzeżony, niezauważony.
 unoccupied ^a niezajęty.
 unoffending ^a nieszkodliwy, nieobrażający.
- unoperative ^a nieskuteczny.
 unopposed ^a nie doznający oporu.
 unorganised ^a niezorganizowany.
 unowed ^a nienależny, nie dłużny.
 unowned ^a nie mający właści-
 ciela; nieuznany.
 unpacified ^a nie uspokojony.
 unpack ^{vā} wypakować.
 unpaid ^a niezapłacony.
 unpainted ^a nie malowany.
 unparagoned ^a nie mający sobie równego, niezrównany.
 unpardonable ^a nieprzebacza-
 ny, nie do darowania. ~ed ^a nieprzebaczony, nieułaskawiony.
 unparliamentary ^a nieparlamen-
 tarny.
 unparted ^a nierozdzielony, nie-
 rozłaczny. [nated.
 unpassionated ^a vid. *dispassio-*
 unpave ^{vā} wyjmować bruk. ~d ^a niebrukowany. [tliwy.
 unpeaceable ^a niespokojny, kłó-
 unpeople ^{vā} wyludnić.
 unperceivable ^a niepostrzegalny.
 ~ed ^a niepostrzeżony.
 unperformed ^a niespełniony, nie-
 dokonany. [sięgły.
 unperjured ^a nie krzywoprzy-
 unpermitted ^a niedozwolony.
 unpin ^{vā} odpiąć, wyjąć szpilkę.
 unpitied ^a nieżałowany. ~iful,
 ~ing ^a nielitościwy.
 unplagued ^a nie trapiony, nie dręczony.
 unpleasiant, ~ing ^a nieprzy-
 jemny, niepodobajacy się. ~ant-
 ness, nieprzyjemność f. ~ed ^a
 niezadowolony, nieukontentowa-
 ny. [~ness, niegiętkość f.
 unpliant ^a niegiętki, niegibki.
 unplume ^{vā} oskubać, odjąć pióra.
 unpoetic ^a niepoetyczny.
 unpolished ^a niepolerowany, nie-
 oglądzony; (fig.) nieokrzesany.
 unpolite ^a niegrzeczny. ~ness, niegrzeczność f.
 unpolluted ^a niepopsuty; nie-
 splamiony.
 unpopular ^a niepopularny.

unportable ^a nie nadający się do noszenia.

unpossessing ^a nie posiadający, bez posiadłości.

unprecedented ^a bezprzykładowy, niepraktykowany. ~judiced ^a nieuprzedzony. ~meditated ^a nieobmyślany; nieumyślny. ~paraded ^a nieprzygotowany, nieprzyszukowany. ~possessed ^a nieuprzedzony. ~tending ^a niepretensyjonalny. ~vented ^a niezabroniony.

unprincipely ^a niegodny księcia.

unprincipled ^a nie mający zasad; niemoralny. [zienia]

unprisoned ^a uwolniony z więzienia.

unproductive ^a nieprodukcyjny, nie przynoszący korzyści.

unprefanned ^a niezbeszczeszczony.

unprofitable ^a niekorzystny, niezyskowny. ~ness, niekorzystność, niezyskowność; bezpożyteczność f.

unprohibited ^a niezabroniony.

unprolific ^a niepłodny.

unpromising ^a nie wiele obiecujący. [ny, niewymieniony.]

unpronounced ^a niewypowiedziany.

unpropitious ^a niesprzyjający.

unproportionable, ~te ^a nieproporcjonalny.

unprepiped ^a niepodparty.

unprosperous ^a nieszczęśliwy, nie mający powodzenia.

unprotected ^a niezasłonięty; niepopierany.

unproved ^a niedowiedziony.

unprovide ^{v a} zabierać (zapasy), brać. ~d ^a niezaopatrzony.

unpublished ^a nieopublikowany, nieogłoszony.

unpunctual ^a niepunktualny.

unpunished ^a bezkarny.

unpurposed ^a nieumyślny.

unpursued ^a nie goniony.

unqualified ^a nie kwalifikujący się, niezdolny. ~fy ^{v a}, vid. disqualify.

unquenchable ^a niewygasały, niezgaszony.

unquestionable ^a niewątpliwy, nie ulegający kwestyi. ~ness, nie wątpliwość, pewność f.

unquiet ^a niespokojny. ~ness, niespokojność f.

unransomed ^a niewykupiony.

unravel ^{v a} rozwiązać, rozplatać.

unreached ^a nieosiągnięty.

unread ^a nieprzeczytany; nieoczytany.

unreadiness, niegotowość, nie skordosc f. ~y ^a niegotów, nieskory.

unreal ^a nieistotny; nierzeczywisty; pozorny.

unreasonable ^a nierozumny; nie słuszny; niepomierny. ~ness, nierozum f; niesłuszność f.

unrebukable ^a nienaganny.

unreckoned ^a nieliczony, niepoliczony.

unreclaimed ^a nieodwołany.

~compensed ^a niepowrotnie stracony, niewynagrodzony. ~deemed ^a nieodkupiony. ~fined ^a nie klarowany, surowy. ~formable ^a

nie dający się zmienić, niepoprawny. ~formed ^a niepoprawiony, niezreformowany. ~gar-ded ^a nieuwzględniony. ~gistered ^a niezarejestrowany.

unreined ^a rozuzdany.

unrelated ^a nieopowiedziany; nie pokrewny. ~lenting ^a niefolgujący, nieugięty. ~lied ^a nie doznający ulgi. ~mediable ^a nieuleczalny; nie dający się zmienić.

~membered ^a niezapamiętany; znikły, zapodziany. ~mittingly ^a bez przestanku. ~movable ^a nieruchomy, nieprzenośny. ~moved ^a

nieruszony, ~ nieprzeniesiony. ~paid ^a nieodpłacony. ~paired ^a nie naprawiony. ~pealable ^a nieodwołalny, nieusuwalny. ~pentant ^a nie żałujący za grzechy.

~pented ^a nieżałowany, nie od pokutowany. ~pinning ^a nieszemrający. ~proached ^a niegańiony. ~provable ^a nienaganny. ~putable ^a vid. disrepu-

table. ~quested ^a nieproszony, nieżądany.
unrequited ^a niewynagrodzony; nieodpłacony. ~served ^a niezastrzeżony; szczery, otwarty. ~servedness, szczerość f. ~sisted ^a niedoznający oporu. ~solvable ^a nierozpuszczalny. ~solved ^a nierozpuszczony, nierozwiążany; niezdeterminowany. ~spectful ^a nieszanujący, nie oddający uszanowania. ~strained ^a niepowściagniony. ~venged ^a niepomszczony. ~vered ^a nieszanowany. ~voked ^a nieodwołany; nie odwołany. ~warded ^a niewynagrodzony. [odgadnąć]. **unriddle** ^{vα} rozwiązać zagadkę, **unrig** ^{vα} zdjąć liny (z okrętu). **unrighteous** ^a nieprawy; grzeszny. ~ness, nieprawość; grzeszność f.
unripe ^a niedojrzały. ~ned ^a niedojrzały. ~ness, niedojrzałość f.
unrivalled ^a nie mający współzawodnika; niezrównany.
unrivet ^{vα} odnitować.
unrobe ^{vα} zdjąć szaty, suknie.
unroll ^{vα} rozwinać, odwinąć.
unroof ^{vα} zdjąć dach, odkryć.
unroot ^{vα} wykorzenić.
unroyal ^a niekrólewski.
unrulled ^a nierządzący, niekierowany. ~y ^a rozkiełznany, uporny, krąbrny. [baczyć].
unsaddle ^{vα} zdjąć siodło, rozkulunski.
unsafe ^a niebezpieczny; niepewny.
unsaid ^a niepowiedziany; nieuwzmiankowany.
unsailable ^a niespławny, nieżeglowny.
unsaleable ^a niesprzedażny.
unsalted ^a niesolony.
unsated ^a nienasycony.
unsatisfactory ^a niezadowalniający, niedostateczny. ~fiable ^a nie mogący być zadowolonym.
~fied ^a niezaspokojony, niezadowolony. [dliwy].
unsavoury ^a niesmaczny; obrzy-

unsay ^{vα} odwołać (to co się powiedziało). [okrzesany].
unschooled ^a nieuczony, nieunscientific ^a bez nauki; nieściśle naukowy.
unscoured ^a niewyszorowany.
unscreened ^a niezasłonięty, niezakryty.
unscrew ^{vα} odśrubować.
unscriptural ^a niebiblijny.
unseal ^{vα} odpieczeńutować, rozpieczeńutować. ~ed ^a odpieczeńutowany; niezapieczętowany.
unsearchable ^a niezbadany, nieodszukany.
unseasonable ^a niewczesny, niestosowny (co do pory); niewłaściwy. ~ed ^a nieprzyprawiony; nieprzyzwyczajony; niedoświadczony.
unseat ^{vα} wyrugować.
unseaworthy ^a niezdatny do żeglugi.
unsecure ^a niepewny.
unseeing ^a niewidzący; ślepy. ~n ^a niewidziany.
unseemly ^a niewłaściwy; nieprzyzwoity.
unselfish ^a nieegoistyczny.
unsent ^a nieposłany; ~for, niewezwany. [rozłączony].
unseparated ^a nierozdzielony, nieunserviceable ^a nieprzydatny.
unset ^a nieposadzony; niezaszły (o słońcu).
unsettle ^{vαn} zaburzyć; wprowadzić w nieład; chwiać się. ~d ^a nieustalony; nieosiadły; niestały. ~ment, niestałość f; wahanie się.
unsevered ^a nierozdzielony, nieodłączony.
unsew ^{vα} rozpruwać.
unshackle ^{vα} zdjąć okowy, rozkuć.
unshaded, ~owed ^a nie mający cienia, nieocieniony.
unshaken ^a niezmienny, niewzruszony. [zawstydzony].
unshamed ^a nieshańbiony; nieunshapen ^a niekształtny, szpetny.
unshared ^a niepodzielony.

unshaven ^a nie golony.	unstraithed ^a niezwężony.
unsheathe ^{vā} wydobyć z pochwy.	unstring ^{vā} spuścić (łuk etc.); popuścić (stronę etc.).
unsheltered ^a nieochroniony, nieokryty.	unstruck ^a nie uderzony, nie dotknieto.
unship ^{vā} wyładować z okrętu.	[turalny.]
unshod ^a niepodkuty; nieobut.	unstudied ^a nie studjowany; na-
unshoe ^{vā} rozsuć; rozkuć (konia).	unstuffed ^a nienadziany, nie mający nadzienia.
unshorn ^a niestrzyżony, nieobcięty.	unsubdued ^a niepokonany.
unshot ^a nie trafiony, nie ugodzony; niewystrzelony (nabój).	unsubstantial ^a bezistotny, niecielesny; nieposiluy, marny.
unshrinking ^a niecofający się, niewzdrygający się.	unsuccessful ^a bezskuteczny; nieszczęśliwy. [nieznośny.]
unshunned ^a nieunikniony.	unsufferable ^a nie do zniesienia,
unsightly ^a niepozorny, nieksiążtlny.	unsuitable ^a niestosowny, nieprzystajacy; niewłaściwy.
unsilvered ^a nieposrebrzany.	unsupported ^a niepodparty; bez pomocy będący.
unsinning ^a niegrzeszacy.	unsure ^a niepewny.
unskillful ^a niezręczny, niewprawny.	unsusceptible ^a niewrażliwy, nieodeczuwający. ~pected ^a niepodjerzany. ~picious ^a niepodejrziwy. ~tained ^a niewsparty, bez pomocy; niepodparty.
unslaked ^a niegaszony. [wny.]	unswathe ^{vā} rozpowiedzieć, z pieluchą wyjąć. [wymieciony.]
unsmoked ^a niewędzony.	unswept ^a niezamieciony, nie-
unsociable ^a nie lubiacy towarzystwa, nietowarzyski. ~ness, nietowarzyskość f.	unsworn ^a ten, co przysięgi nie złożył.
unsolicitous ^a nie troszczący się, niedbały.	untainted ^a niesplamiony, nie-
unsold ^a niesprzedany.	winny. [skawić.]
unsolid ^a niestały (pływny); niestały, niemochny.	untamable ^a nie dający się ułamać.
unsolved ^a nierozwiązały, nieodgadniony. [niezdrowie ?]	untangle ^{vā} rozwiklać, rozplatać.
unsound ^a niezdrowy.. ~ness, unsoured ^a nieskwaśniaty.	untasted ^a niepokosztowany, niepróbowany. [wny.]
unsoured ^a nieskwaśniaty.	untaught ^a nieuczony, niewprawny.
unspared ^a nieoszczędzony. ~ing ^a nieszczędzajacy, nieoszczędny.	unteachable ^a niepojętny.
unspeakable ^a niewymówny, nie-wypowiedziany. [gółowo.]	untempted ^a niekuszony.
unspecified ^a nieoznaczony szcze-	untenable ^a nie dający się utrzymać, nieobronny. ~nted ^a nie-wydzierzawiony.
unspoken ^a (of.) niewzmiankowany, niewysławiony.	untender ^a niełagodny; mało czuły, mało tkliwy.
unspotted ^a niesplamiony.	unterrified ^a niezastraszony.
unstaid ^a niestały, płochny, nie-stateczny. [farbowany.]	unthankful ^a niewdzięczny.
unstained ^a niesplamiony; nie-	unthinking ^a nie myślacy, bezmyślny; niebaczny. [rzutny.]
unstamped ^a niestemplowany.	unthrifty ^a niegospodarny, roztoczątliwy.
unsteady ^a niestały, zmienny.	untidiness, nieład, nieporządek ?
unstitch ^{vā} rozpruć.	~y ^a niechętni; niedbale ubrany.
unstop ^{vā} odetknąć, otworzyć.	
unstrained ^a niewymuszony, naturalny.	

untie *v^a* rozwiazać, rozpiętać.
 until *p^rp*, & ^c aż, aż póki, póki;
 not ~, nie wprzód nim.
 untilled ^a nieuprawny.
 untimely ^a niewcześnie. ~ ^a nie-
 weczesny. [splamiony.
 untinged ^a niepomalowany; nie-
 untired ^a nieznużony, niestru-
 dzony. [prawa.
 untitled ^a nie mający tytułu,
 unto *p^rp* do. [objawiony.
 untold ^a niepowiedziany; nie-
 touchable ^a niedotykalny.
 ~ed ^a niedotknięty; nietknięty.
 untoward ^a krąbny, uparty;
 niezręczny, niezgrabny. ~ly ^a
 krąbrnie; niezgrabnie.
 untraced ^a nieutorowany; nie-
 wydeptany.
 untractable ^a vid. *intractable*.
 untrained ^a niewyuczony; nie-
 karny.
 untransferrable ^a nie dający się
 przenieść, przelać. ~latable ^a
 nie dający się przetłumaczyć.
 ~parent ^a nieprzezroczysty.
 untravelled ^a zaściankowy (co
 wcale nie podróżował); nie zwie-
 dzany przez podróżników.
 untried ^a niepróbowany.
 untrodden ^a nieutorowany, nie-
 udeptany; dziewczy, nietknięty.
 untroubled ^a niezamacony; nie-
 zakłócony. [~ly ^a fałszywie.
 untrule ^a nieprawdziwy; fałszywy.
 unrusty ^a niewierny, nie zaślu-
 gujący na zaufanie.
 untruth, nieprawda ^f, kłamstwo ^{??}
 untune *v^a*, rozstroić.
 unturned ^a nieprzewrócony.
 untwine *v^a*, rozwić, rozpleść, roz-
 płatać.
 untwist *v^a*, rozkręcić.
 unusled ^a nieużywany; niezwykły.
 ~eful ^a niepozyteczny. ~ual ^a
 niezwycięzajny. ~ualness, nie-
 zwykłość ^f. [wysłowić.
 unutterable ^a nie dający się
 unvalued ^a nieoceniony.
 unvanquishable ^a niepokonalny.

~ed ^a niepokonany, niezwy-
 ciężony. [niczmiennałość ^f.
 unvariable ^a nieodmienne. ~ness,
 unvarnished ^a niepokostowany;
 nieubarwiony, czysty.
 unvarying ^a niezmieniający się.
 unveil *v^a*, odkryć zasłonę.
 unventilated ^a nieprzewietrzany.
 unversed ^a niebiegły.
 unvexed ^a niedręczony.
 unviolated ^a nienaruszony.
 unvisited ^a nieodwiedzony.
 unvulnerable ^a nie dający się
 zranić. [scunny.
 unwakened ^a nieprzebudzony,
 unwariness, nieostrożność ^f.
 unwarmed ^a niezagrzany.
 unwarned ^a nieprzestrzeżony.
 unwarrantable ^a niedozwolony;
 nieusprawiedliwiony. ~ed ^a nie-
 zagwarantowany, nieporęczony.
 unwary ^a nieostrożny.
 unwashed ^a nicumyty.
 unwatered ^a nie posiadający wo-
 dy, niezroszony.
 unwavering ^a niezachwiany, stały.
 unweakened ^a nieosłabiony.
 unweaponed ^a niezaopatrzony w
 broń, nieuzbrojony.
 unwearied ^a nieznużony.
 unweighed ^a niezważony, nie po-
 łożony na szali; nierozważony.
 unwelcome ^a niepożądany, nic-
 miły.
 unwell ^a słaby, cierpiący.
 unwept ^a nieopłakany.
 unwholesome ^a niezdrowy; szko-
 dliwy; zepsuty (powietrze). ~ness,
 szkodliwość; niezdrowotność ^f.
 unwieldy ^a nieobrotny, niezgrabny.
 unwilling ^a nierad, niechętny.
 ~ness, niechęć ^f. [rozwinać się.
 unwind *v^a*, odmotać, rozplatać;
 unwise ^a niemądry; głupi.
 unwithered ^a niezwiędły.
 unwithstood ^a nieodporny, czemu
 nie można się oprzeć.
 unwitnessed ^a niemający świad-
 ków; niepoświadczony, niepo-
 party przez świadków.

unwitting ^a nieświadomy, nieznający.

unwitty ^a niedowcipny.

unwonted ^a nieprzyzwyczajony, niezwyczajny; niewykły, nadzwyczajny.

unworn ^a nienoszony, nieznoszony.

unworthiness, niegodność, niegodzliwość ^f. ~y ^a niegodny, niegodzien.

unwounded ^a niezrаниony.

unwrap ^{vā} rozwinać, odwinąć; rozmarszczyć.

unwreathe ^{vā} odkręcić, rozkręcić.

unwrinkled ^a (o zmarszczkach) wygładzony.

unwritten ^a niepisany.

unyielding ^a nie ustępujący; uporczywy.

unyoke ^{vā} zdjąć jarzmo. ~d ^a uwolniony z jarzma.

up ^{prp} & ^{ad} na; w górze, ku górze; wysoko; do góry, pod górę. ~i, w górę! ~ and down, w górę i na dół, ~ to, aż do; to be ~, być na nogach, wstać. [pierac.

upbear ^{vā} podnieść, unosić; pod-

upbraid ^{vā} czynić wymówki; za-rzucać (co komu).

upcast ^a wyrzucony w górę.

upgrow ^{vn} wzrastać, podrastać.

uphill ^{ad} pod górę, w górę. ~, uciążliwy.

uphoard ^{vā} nagromadzić.

uphold ^{vā} podnosić do góry; trzymać w górze; wesprzeć; żywic, krzepić. ~er, obrońca, żywiciel ^m; (fig.) podpora ^f.

upholsterer, tapicer ^m; meblarz ^m.

upland, kraj górzysty. ~er, góral ^m. ~ish ^a górska.

uplift ^{vā} podnieść, unieść.

upmost ^a najwyższy, wierzchni.

upon ^{prp} na, nad; ~ the pain of death, pod karą śmierci; ~ this, po tem; ~ the whole, w ogóle; ~ that very day, tegoż samego dnia.

upper ^a wyższy, górnny. ~hand, pierwszeństwo ^m; prym ^m. ~House, izba wyższa. ~leather, przyszwa ^f.

~lip, dolna warga. ~most ^a zwierzchni, najwyższy; przemagajacy.

uppishness, buta, pycha ^f.

upright ^a stojący prosto, prosty; uczciwy. ~ness, prostość; prostota, szczerość, rzetelność ^f.

uprise ^{vn} wstać, podnosić się w górę.

uproar, zgiełk ^m, wrzawa ^f.

uproot ^{vā} wykorzenić.

upset ^{vā} przewrócić, obalić.

upshot, wynik ^m, wynikłość ^f, wypadek ^m.

upside, górnna strona, góra ^f. ~ down, do góry nogami.

upstairs ^{ad} na górę (po schodach); na górze, nad schodami.

upstart ^{vn} podnieść się, podskoczyć. ~, człowiek co powstał z niczego, parweniusz ^m.

upward, ~s ^{ad} do góry, w górę; z góra, wyżej (n. p. ~ of thousand, wyżej tysiąca).

uranography, opis ^m. nieba.

urbanile ["] gładki, z oglądą. ~ity, polor miejski, oglada ^f.

urchin, (zo.) jeż; urwipołec, łobuz ^m.

ure-ox, (zo.) żubr, bawoł ^m.

urethra, (anat.) cewka moczowa.

urge ^{van} napędzać do czego; przymuszać, znaglać, zniewalać; przy-naglać; pobudzać. ~ency, potrzeba konieczna. ~nt ^a nagły, pilny, usilny.

urging ^a naglący. [czowy.

uric ^a ~acid, (chem.) kwas mouriñal, szklane naczynie na mocz; szczalnia ^f. ~ary ^a, moczowy.

~e, uryna ^f, mocz ^m. ~e ^{vn} odlewać wodę, szczać.

urn, urna, popielnica ^f.

ursuline, urszulanka ^f.

urticaria, pokrzywka ^f (wysypka).

us ^{prn} nam, nas; all of ~, my wszyscy.

usable ^a dający się użyć, przydatny. ~ge, zwyczaj ^m; traktowanie ^m; ~nce, przyjęty zwyczaj; procent ^m.

use, zwyczaj, obyczaj ^m; używanie ⁿ; użytk, pożytek ^m; praktyka, wprawa ^f, procenta *pl.*; *of ~*, pożyteczny; *of no ~*, do niczego.
~ van, używać; korzystać z czego; traktować (źle lub dobrze); przyzwyczajać; mieć zwyczaj, zwykle co czynić. **~ful** ^a, pożyteczny. **~fulness**, pożyteczność ^f.
~less ^a, nieużyteczny, daremny. **usher**, woźny; odźwierny; nauczyciel pomocniczy. **~ va** (*in*) wprowadzać.

ustion, palenie, przypalanie ⁿ.
usual ^a, zwyczajny, używany, utarty. **~ly ad** zwykle, pospolicie. **~ness**, zwykłość ^f.

usufruct czasowe użytkowanie.
~rer, lichwiarz ^m. **~ry**, lichwa ^f.
~rious ^a, lichwiarski.

usurp ^{va}, bezprawnie sobie przywłaszczyć. **~ation**, bezprawne przywłaszczenie, usurpacja ^f.

utensil, sprzęt ^m; naczynie ⁿ.

uterus, (*anat.*) macica ^f.
utility, pożyteczność; korzyść ^f, pożytek ^m. **~sation**, zużytkowanie ⁿ.

utinost ^a, najwyższy, ostateczny, krańcowy; *I do my ~*, robię co tylko mogę.

utter ^a, zewnętrzny; całkowity.
~ va, wyrzec, rzec; wyjawić.
~able ^a, dający się wypowiedzieć, wysławić. **~ance**, wysłownie ⁿ; wymowa ^f; wypowiedzenie, powiedzenie ⁿ. **~ly ad** najzupełniej, **uvula**, językczek ^m. [całkiem].
uxurious ^a, zaślępony w żonie.

V.

vacancy, próżnia ^f, próżne miejsce; wakans ^m; próżnowanie ⁿ; czas wolny. **~nt** ^a, próżny, niezapełniony; wakujący; bezczesny; bezmyślny. **~te va**, opróżnić, uścić miejsce. **~tion**, przerwa ^f,

przestanek; wakans ^m; czas wakacyjny. **~tions pl.**, wakacje *pl.*
vaccinate ^{vu}, szczepić ospę (krowią). **~tion**, szczepienie ⁿ; wakacyjnacya ^f.

vacillant ^a, chwiejący się, drgający. **~te vn**, chwiać się, wahać się (też *fig.*). **~tion**, chwianie się, wahanie się ⁿ.

vacuity, próżnia; nicość ^f. **~ous** ^a, pusty, próżny. **~um**, (*fig.*) próżnia ^f.

vade-mecum, podręcznik ^m.

vagabond ^a, włóczęcy się. **~**, włóczęga ^m (osoba). **~age**, włóczęenie się ⁿ po świecie, włóczęga ^f.

vagary, dziwaczny pomysł, dziwactwo ⁿ; kaprys ^m.

vagina, (*anat.*) pochwa ^f (maci).

vagrant, *vid. vagabond*. [czna].

vague ^a, nieokreślony, mglisty.

vail, *vid. veil*.

vain ^a, próżny, czczy; daremny; *in ~*, naprzeczno. **~glorious** ^a, chełpliwy. **~glory**, chełpliwość ^f. **~ly ad** naprzeczno. **~ness**, próżność ^f.

vale, dolina ^f. **~s pl.**, napiwek ^m.

valediction, żegnanie, pożegnanie ⁿ. **~ory** ^a, pożegnalny.

valentine, liścik miłośny; gra w zieloną. **~'sday**, dzień (14. Lutego) uroczystości ludowej w Anglii.

valerian, (*bot.*) kozłek, baldrjan ^m.

valet, lokaj, służący ^m.

valetudinarian ^a, chorowity, słabowity. **~**, cherlak ^m.

valiant ^a, męski, dzielny, odważny. **~ness**, dzielność ^f, męstwo ⁿ.

valid ^a, mocny, silny; prawomocny. **~ate va**, uprawomocnić,

~ity, moc; prawomocność ^f. **~ly ad** mocno, silnie; prawomocnie.

valise, torba podróżna, walizka ^f.

valley, dolina ^f.

valorous ^a, dzielny, męski; nieustraszony. **~ur**, męstwo ⁿ; odwaga ^f.

valu||ble ^a cenny, drogi; szacowny. ~bleness, drogocenność; szacowność f. ~tion, ocena f; cenie, szacowanie ⁿ; wartość f. ~tor, *vid. valuer.*

value, wartość, cena f; (waga) znaczenie ⁿ; waluta f. ~ ^{vα} cenić, szacować; poważyć; ocenić. ~less ^a bezwartościowy. ~r, taksator; ceniciel ^m.

valve, klapa; przewiewka f, wentylator ^m; skrzydło ⁿ (drzwi).

valvule, klapka f.

vamp, przyszwa f (u obuwia). ~ ^{vα} dorabiać -noski, podłatać.

~er, łatacz ^m.

van, przednia straż; skrzydło ⁿ; łopata f do wiania. ~guard, przednia straż.

vane, chorągiewka f (na dachu).

vanilla, (bot.) wanilia f..

vanish ^{vn}, zniknąć.

vanity, próżność, czekość; nicość f.

vanquish ^{vα} zwyciężyć, pokonać. ~er, zwycięzca ^m.

vantage, *vid. advantage.* ~ground, lepsza pozycja, przewaga f.

vapid ^a zwietrzalny. ~ness, zwietrzalność f.

vapor||ate, ~ise ^{vn} parować. ~ation, parowanie ⁿ. ~cus ^a, parujący, pełen pary.

vapour, para, mgła f. ~s pl., (med.) wzdęcia pl.; chimery pl., świerszcze pl. (w głowie). ~ ^{vna}, parować; wyziewać.

variable ^a zmienny, odmienny.

~ableness, zmienność f. ~ance, niezgoda, kłopotnia f; *to be at ~ with one*, nie zgadzać się, kłócić się.

~ation, zmiana. ~coloured ^a, różnobarwny. ~ed ^a różnorodny.

~egate ^{vα} upstrzyć. ~egated ^a, pstry, upstrzony. ~ety, rozmaistość, różnorodność; odmiana f.

~ous ^a rozmaity, różny.

varil||cose ^a mający rozdęcie żył.

~x, (med.) nabrzemienie żylnie.

varlet, żotr, niepon ^m.

varnish, pokost, lakier ^m. ~ ^{vα} pokostować, lakirować.

vary ^{van}, odmieniać, zmieniać; urozmaicać; odmieniać się; różnić się; zbacać od czego. ~ing ^a, zmienny, odmieniający się.

vascular, (anat.) naczyniowy.

vase, waza f, naczynie ⁿ.

vassal, lennik, hołdownik; poddany ^m. ~age, lennictwo, hołdownictwo ⁿ.

vast ^a obszerny, wielkich rozmiarów, przestronny; ogromny.

~ness, ogrom ^m; przestronność f.

vat, kadź; stągiew f.

vaticination, przepowiednia f; prorokowanie ⁿ. [dewil ^m]

vaudeville, śpiewka ludowa; wo-

vault, sklepienie ⁿ; piwnica f; skok,

sus ^m. ~ ^{van} sklepiąć, dawać sklepienie, skakać, woltyżować.

~ed, ~y ⁿ sklepiony. ~er, woltyżer ^m.

vaunt, chełpliwość ^f. ~ ^{van} wychwalać; chełpić się. ~ful ^a,

chełpliwy. ~ing, chełpienie się ⁿ.

vavasour, podlennik, lennik ^m lennika.

veal, ciełecina f. ~cutlet, kotlet

vedette, wideta f. [cielecy]

veer ^{vna}, skręcać się, zmieniać kierunek; skręcać, skierować.

vegetability, roślinność f. ~ble ^a, roślinny;

~ble garden, ogród warzywny. ~ble, roślina f. ~bles

pl., jarzyny pl., warzywo ⁿ. ~rian, wegetarianin ^m. ~te ^{vn} rosnąć, wegetować.

~tion, roślinne życie; wegetacja, roślinność f. ~ti-

ve ^a rosnący; żywny.

vegetive ^a roślinny.

vehemen-ce, ~cy, gwałtowność popędliwość; gorliwość, zapal-

czywość f. ~t ^a gwałtowny, po-

pędziwy, zapalczawy.

vehicle, wóz, pojazd; wehikuł ^m.

veil, welon ^m; zasłona f; (fig.) płaszczek ^m; *to take the ~*, wstąpić do zakonu, zostać zakonnica.

~ ^{vα} zakryć, zasłonić, obsłonić.

vein, (*anat., bot. & geol.*) żyła, żyłka f; usposobienie; wena (poetycka). ~ *v^a*, robić żyłki, marmurkować. ~ed ^a, w prążki; z żyłkami, żyłkowy.

vellicate *v^a*, szczypać, kolnąć.

vellum, welin ^m. ~paper, papier welinowy.

veloci||pede, velociped ^m. ~ty, szybkość, chyżość f.

velvet, aksamit ^m. ~ ^a, aksamitny, z aksamitu. ~ *v^a*, tkac aksamit. ~een, felpa f (materia jedwabno wełniana). [przedajność f.]

venal ^a żylny; przedajny. ~ity, vend *v^a*, przedawać. ~ee, kupujący.

~er, sprzedający. ~ible ^a, sprzedawczy. ~ition, przedawanie ⁿ; przedaż f. ~ue, licytacja f.

veneer *v^a*, fornirować, wykładać deszczułkami z kosztownego drzewa. ~ing, fornirowanie ⁿ.

venen||ate *v^a*, zatrwać, otruć. ~ation, otrucie ⁿ.

vener||ble ^a czcigodny, zasługujący na poważanie. ~te *v^a*, czcić, poważać. ~tion, cześć f, poważanie ⁿ. ~tor, czczący, czciciel ^m.

vener||eal ^a, weneryczny. ~eous, lubieżny. ~y, spółkowanie ⁿ (cielesne obcowanie); lubieżność f; łowiectwo ⁿ. [weny].

venesection, puszczenie krwi (z Venetian ^a; ~blinds, żaluzy pl. *v^a*). **venge||ance**, zemsta f. ~ful ^a, mściwy.

venial ^a, przebacjalny; dozwolony. ~ness, przebacjalność f.

venison, zwierzyna f.

venom, jad ^m. ~ *v^a*, zatrwać, zatrwać. ~ous ^a, jadowity.

vent, otwór ^m; ujście ⁿ; luft; spływ, odpływ ^m. ~ *v^a*, otwierać, wie-ventail, misiurka f. [trzyć.].

venter, brzuch; żywot ^m matki.

venti||late *v^a*, wentylować, przewietrzać. ~lation, wentylacja f,

przewietrzanie ⁿ. ~lator, wentylator ^m. [wiatry pl.].

ventosity, (*med.*) wzdecia pl.,

ventricle, (*anat.*) wgłębienie ⁿ; komórka f; ~ of the heart, komórka sercowa.

ventriloquist, brzuchomówca ^m.

ventur||e, odważenie się, ryzyko ⁿ; at a ~ ^a, na chybili trafił. ~e *v^a*, odwazić się, ryzykować, spróbować. ~er, śmiałek, szypołom ^m. ~esome, ~ous ^a, śmiali; zbyt śmiali, hazardując się.

venue, pchnięcie ⁿ (sztyletem etc.).

veraci||ous ^a, prawdomówny. ~ty, prawdomówność, prawda f.

veranda, werenda f.

verb, (*gram.*) słowo ⁿ; czasownik ^m.

~al ^a, ustny; dosłowny; (*gram.*) czasownikowy. ~ality, dosłowność f; puste słowa. ~atim ^{ad}, dosłownie, słowo w słowo.

verb||age, ~osity, tłum ^m wyrazów, czcza deklamacja. ~ose ^a, wielomówny; nudny.

verd||ancy, zieloność f.

~ant ^a, zieleniejący; zielony; kwitnący. ~ure, zieleń, murawa f.

verderer, leśnik ^m.

verdict, werdykt, wyrok ^m.

verdigrise, gryszan ^m.

verge, buława, laska f; brzeg ^m, krawędź f, skraj ^m. ~ *v^a*, chybić się. ~r, szwajcar ^m.

veri||fication, sprawdzenie ⁿ; dowód ^m. ~fy *v^a*, sprawdzić, poświadczyc. ~ly ^{ad}, prawdziwie, zaprawdę. ~similar, prawdopodobny. ~similitude, prawdopodobieństwo ⁿ. ~table ^a, prawdziwy, istotny. ~ty, prawda, prawdziwość f. [owocu].

verjuice, sok ^m z niedojrzałego

vermi||cular ^a, robaczkowaty. ~culate *v^a*, fornirować. ~cule, robaczek ^m. ~culous ^a, robaczywy.

~form ^a, robaczkowaty. ~lion, cynober ^m; czerwona farba. ~ *v^a*, malować na czerwono.

vermicelli, makaron ^m.

vermin, plugastwo, robactwo ⁿ; (*fig.*) chałastra, gawiedź f.

vernacular ^a, krajowy, ojczysty.

vernal α wiosenny. ~nt α kwitnący (jak we wiośnie).

versatile α giętki, obrotny; niestały, zmienny. ~tiliness, ~tility, zmienność, niestałość; obverse, wiersz m . [rotność f .] versed α (in) obznajmiony z czem.

versicolour α różnokolorowy.

versification, rymowanie. ~ficator, ~fier, rymotwórca m . ~fy v^{α} , rymować, pisać wierszem.

version, tłumaczenie m ; przetłumacz, wiorsta f . [maczenie.

vert α zielony (heral.). ~, krzewina, zarośl f .

vertebra, (anat.) kręgosłup m . ~l α pacierzowy, tyczący się kolumny pacierzowej. [wy etc.]; zenit m .

vertex, punkt wierzchołkowy (główny); ~ness, pionowy, prostopadły.

verticity, obracanie się n koło osi, rotacja f .

vertiginous α obracający się; cierpiący zawroty głowy, zawrotny. ~ness, ~o, zawrót m głowy.

verbain, (bot.) koszysko lekarskie.

very α istotny, rzeczywisty, wierutny; właśnie. ~ α bardzo, nadar, wiele.

vesicant, ~catory, wizykatorya f . ~cle, pęcherzyk m . ~cular α pęcherzykowaty.

vesper, gwiazda wieczorna; wieczór m . ~s pl., nieszpory pl. ~tine α wieczorný.

vessel, naczynie m ; okręt, statek m .

vest, szata f ; kaftan m . ~ v^{α} odziać, ubrać; udzielić, obdarzyć (n. p. urzędem). [westalski.]

vestal, westalka f . ~ α dziewczyny,

vestibule, przedsionek m ; sień f .

vestige, śląd, znak m .

vestment, odzież f ; szaty pl .

vestry, zakrystya f ; zgromadzenie m starszych parafii. ~man, prowizor kościoła.

vesture, ubiór m ; odzież f .

vetch, (bot.) wyka f .

veteran α wytrawny, doświadczony.

~, weteran m ; wysłużony żołnierz.

veterinarian, weterynarz m . ~y α ; weterynarski.

vex $v^{\alpha}n$, dręczyć (się), niepokoić, trapić (się). ~ation, dręczenie; niepokojenie m . ~atiouss α dręczący, dokuczliwy.

viaduct, wjadukt m .

vial, vid. phial.

viands pl., mięsne potrawy.

viaticum, wiatyk m ; ostatnie pomazanie.

vibralte $v^{\alpha}n$, wywoływać drżenie, drganie; dygotać, drgać. ~tion, drganie, drżenie m ; vibracya f .

~tive, ~tory α drżący, drgający.

vicar, zastępca; wikary m . ~age, ~ship, wikaryuszostwo n ; wikaryat m .

vice, wada, niecnota f ; występek; szrubształk m ; imadło n .

vice... (w złożonych znaczy zastępstwo; w polskiem oddaje się przez:), pod..., wice.... ~admiral, wiceadmirał m . ~ty, wiceadmirałstwo m . ~chancellor, wicekanclerz m . ~gerency, namiestnictwo. ~gerent, zastępca regenta, namienstnik m . ~roy, wicekról m . ~roylty, ~royship, urząd m i godność f wicekróla.

vicinage, ~ity, sąsiedztwo m . ~al α , sąsiedzki.

vicious α występny, niecnotliwy; zły; krągnisty. ~ness, występność, nieprawość f .

vicissitude, odmiana f ; kolejy pl .

victim, ofiara f . [losu].

victor, zwycięzca m . ~ious α zwycięzki. ~y, zwycięstwo n .

victress, zwyciężycielka f .

victual v^{α} , zaopatrywać w żywność.

~er, dostawca zapasów żywności.

~s pl., zapasy pl . żywności pl , wiktuały pl . [jest.

videlicet (viz.) α mianowicie, to

vidillage, ~ity, wdowieństwo m .

vie $v^{\alpha}n$, współubiegać się, wspólna wodniczyć.

view, widok; rzut ^m oka, perspektywa ^f; wejrzenie; rozpatrywanie ^t; *point of ~*, stanowisko ⁿ; punkt ^m widzenia. ~ ^{v^a}, patrzeć, oglądać. ~er, ten co się przypatruje, ogląda; dozorca ^m. ~less ^a, niewidzialny, niedostrzegalny.

vigil, czuwanie ⁿ (nocne), wigilia ^f. ~ance, czujność; bacznosć, uwa-ga ^f. ~ant ^a czujny, czuwający; baczny.

vignette, winieta ^f.

vigorous ^a, silny, krzepki. ~rou-sness, siła; krzepkość ^f. ~ur, moc, siła; siła woli, energia ^f.

vile ^a, podły, nikczemny. ~ness, podłość, nikczemność ^f.

vilify ^{v^a}, upodlić, poniżyć.

villa, willa ^t, domek wiejski.

village, wieś ^f. ~r, mieszkańców ^m wioski.

villain, łajdak, nikczemnik ^m. ~ous, ~ousness, nikczemny, podły. ~y, nikczemność, podłość ^f.

villo-se, ~us ^a, kosmaty, włochaty, puszysty.

vine, vimineous ^a z witek zrobiony.

vincible ^a, dający się zwyciężyć, pokonalny.

vindica-te ^{v^a}, bronić; usprawiedliwić; rościć prawo do czego. ~ation, dochodzenie ⁿ swego; obrona ^f; usprawiedliwienie ⁿ. ~ative ^a, upominający sio o swoje. ~ator, obrońca ^m. ~atory ^a, mszczący się; broniący. ~tive ^a, mściwy.

vine, winna latorośl, winograd ^m.

~branch, chmielina winna, winorośl ^f. ~dresser, winogradnik ^m.

~fretter, ~grub, mszyca ^f (winoroślowa). ~ry, cieplarnia do hodowania winorośli. ~yard, winnica ^f.

vinegar, ocet ^m. ~osity, smak; zapach ^m wina. ~ous ^a, winny.

~tage, winobranie ^t. ~tager, winogradnik ^m. ~tner, winiarz ^m.

~try, winiarnia ^f. ~y ^a, wino-rodny; obfitý w wino.

viol, (muz.) altówka ^f (większe skrzypce):

viola||ble ^a, naruszalny, skazitelny. ~te ^{v^a}, zgwałcić; naruszyć; przekroczyć. ~tion, zgwałcenie; przekroczenie; naruszenie ^t. ~tor, naruszający, gwałciciel ^m.

violence, gwałt ^m; przemoc; gwałto-wność ^f. ~t ^a, gwałtowny; potężny, nawalny. ~tness, gwałtowność ^f.

violet, fijołek ^m. ~, ~blue ^a, fiole-towy.

violin, skrzypce *pl.* ~ist, skrzypek ^m. **violoncello**, wiolonczela ^f.

viper, zmija, gadzina ^f. ~ous ^a, zmijowy, gadzinowy. ~'s-grass, (*bot.*) węzylmord ^m.

virago, kobieta ^f z mężkiem uspo-sobieniem ducha.

virgin, dziewczyna, panna ^f. ~, ~al ^a, dziewczyczny, panieński. ~ forest, dziewczyczny las. ~ian creeper, dziki wino. ~ity, dziewczyność ^f, panieństwo ^t.

Virgo, (astr.) panna ^f.

viril||e ^a, męski. ~ity, męskość ^f.

virtu, zamiłowanie sztuki; objects of ~, starożytności *pl.*

virtual ^a, mogący być skuteczny; moc mający, wirtualny. ~lity, wirtualność; skuteczność; moc ^f.

virtue, cnota; siła, moc; dzielność ^f; by ~ of, moca (czego); in ~ of, skutkiem. ~less ^a, niecnotliwy; nieskuteczny, nie mający siły.

virtuosity, ~osoship, mistrzo-stwo ⁿ (w sztuce). ~oso, virtuoz ^m.

~ous ^a, cnotliwy; skuteczny, silny. ~ousness, cnotliwość ^f.

virulen||ce, jadowitość; (*fig.*) zjadliwość ^f. ~t ^a, jadowity; zjadliwy.

virus, jad ^m.

visage, oblicze ^t, twarz ^f.

viscera||l ^a, wewnętrznościowy. ~te ^{v^a}, patroszyć.

viscid ^a, *vid. viscous*. ~idity, ~osity, kleistość, lepkość ^f.

viscount, wicehrabia ^m. ~ess, wi-cehrabina ^f.

viscous ^a kleisty, lepki. ~ness, *vid. viscosity.*

visib||ility, widzialność, oczywistość ^f ~le ^a widzialny, oczywisty.

vision, widzenie ⁿ; wzrok; upiór ^m, widmo ^m. ~al, ~ary ^a przywidziany, urojony. ~~ mający przywidzenia, marzyciel ^m.

visit, odwiedziny *pl.*, wizyta ^f; *to pay a ~*, odwiedzić, złożyć wizytę; ~ ^{vān}, odwiedzić, złożyć wizytę; oglądać, rewidować. ~able ^a, ulegający oględzinom, rewizy. ~ant, odwiedzający; gość ^m. ~ation, nawiedzenie ⁿ; rewizja ^f; nawiedzenie Boże. ~er, ~or, odwiedzający; rewizor ^m. ~ing-card, bilet wizytowy.

visor, misiurka; maska ^f (na twarz).

vista, widok ^m; perspektywa; aleja ^f.

visual ^a wzrokowy.

vital ^a życiowy; żywotny; niezbędny. ~ity, żywotność ^f. ~s *pl.*, organy potrzebne do życia; części rodzajne.

vitillate ^{vā}, skazić; zepsuć, fałszować. ~ation, skażenie; zepsucie ⁿ. ~ous ^a, *vid. vicious.* ~ousness, *vid. viciousness.*

vitreous ^a szklanny; szklisty, szkawy. ~ification, zeszklenie, zamienienie ⁿ na szkło. ~ify ^{vān}, zamienić na szkło; zeszklić się.

vitriol, witryolej, witryol ^m. ~ic ^a, witryolowy.

vitupera||ble ^a naganny. ~te ^{vā}, ganić; wyłajać. ~tion, nagana ^f.

vivaci||ous ^a żywy, rzeški. ~ty, żywłość, zwawość, rzeškość; ochoczość ^f. [ryb].

vivary, zwierzyniec; sadz ^m (dla vives *pl.*, gruczoł przyuszny (wet.).

vivid ^a żywy, jasny (o kolorach). ~ness, żywłość, jasność ^f (kolorów).

vivific, ~al ^a ożywiający. ~ate ^{vā}, ożywiać, ożywić. ~ation, ożywianie ⁿ. ~ative ^a ożywiający.

vivi||fy ^{vā}, ożywić. ~parous ^a, płodzący żywe młode. ~section, wiwiseckya ^f.

vixen, lisica ^f, lisiątko ^m; sekutnica ^f. *viz ad vid. videlicet.* .

vizard, maska ^f (na twarz).

vizier, wezyr ^m.

vocab||le, wokabuła ^f, wyraz ^m. ~ulary, słowniczek, spis ^m wyrazów.

vocal ^a głosowy; wokalny; ustny. ~musik, muzyka wokalna. ~ity, możliwość wymawiana, wymówność ^f. ~ise ^{vā}, wokalizować. ~ly ^{ad} głosem; ustnie.

vocation, powołanie ⁿ. ~ve ^a, (gram.) piąty przypadek.

vocifer||ate ^{vān}, krzyczeć, wrzeszczeć. ~ation, krzyk ^m, wrzeszczenie ⁿ. ~ous ^a, wrzeszczący, krzyczący.

vogue, (niedługo trwająca) moda; wziętość, sława ^f; *in ~*, w powszechnem użyciu, w modzie.

voice, głos, dźwięk ^m; mowa ^f; (muz.) głos ^m; (gram.) the active (passive) ~, forma czynna (bierna). ~ ^{vā}, wokalizować.

void ^a próżny, pusty; niezajęty; nieważny; ~of, pozbawiony, nie mający czego. ~, próżnia ^f. ~ ^{vān}, opróżnić; opuścić; skasować, znieść. ~able ^a, dający się opróżnić. ~ance, wypróżnienie, opróżnienie ⁿ; wakans ^m. ~ness, próżnia, czczność ^f.

volatile ^a lotny, latający; ulotny, lekki. ~ity, lotność (ciał). ~ise ^{vā}, ulatniać, ulotnić.

volcans, wulkan ^m.

volery, stado ⁿ ptaków; ptasznik ^m, ptaszarnia ^f, kojec ^m.

volitation, trzepotanie ⁿ; lot ^m.

volitive ^a mający wołę; the ~ faculty, wola ^f (władza ducha).

volley, grad (strzał); potok (słów); grzmot ^m (oklasków). ~ ^{vā}, wystrzelić (na salwę), wyrzucić.

volt, (zręczny) obrót ^m; volta ^f.

voltaic ^a, ~pile, stos ^m wolty.

volub||ility, wartkość, obrotność; potoczystość ^f. ~le ^a, wartki, obrotny; potoczysty.

volum||e, objetość, wielkość; masa; książka f; tom ^m. ~inous ^a, obszerny, wielki; wielotomowy. ~inousness, obszerność (dzieła); obszerność, rozwlekłość f.

volunt||arily ^a chętnie, z ochotą. ~ariness, ochoczość, dobrowolność f. ~ary ^a dobrowolny; rozmyślny. ~~, wolontaryusz, ochotnik ^m; improwizacja f. ~eer, wolontaryusz, ochotnik ^m. ~~ ^{vnd}, być wolontaryuszem; wyjawić chęć służenia jako ochotnik.

voluptu||ary, lubieżnik, rozkosznik ^m. ~ous ^a lubieżny, rozkoszny. ~ousness, lubieżność f.

volute, (arch.) zawój ^m.

vomica, wrzód ^m (w płucach).

vomic-nut, (bot.) wronie oko.

vomit, wymioty pl.; środek wymiotny. ~ ^{vna} womitywać; wywomiować, wyrzucać. ~ion, wymioty pl., rzyganie ^m. ~ive, ~ory ^a, wymiotny. ~~, środek wymiotny.

voraci||ous ^a żarłoczny. ~ousness, ~ty, żarłoczność f.

vortex, wir ^m. ~~-wheel, turbina f (koło wodne). ~ical ^a wirujący, kręcący się.

votary, czciciel ^m. ~ ^a ślubowany.

vote, głos ^m, kreska f, votum ^m. ~ ^{ván}, głosować, wotować; ~ of thanks, adres dzięczynny lub podziękowania. [ślubowany.

votive ^a poświęcony na ofiary, pouch, świadectwo, poświadczanie. ~ ^{ván}, przyzywać na świadka; świadczyć, zaświadczac; ręczyć, zaręczać. ~er, poręka f; świadek ^m; świadectwo ^m. ~safe ^{ván}, pozwalać, zezwalać; raczyć.

vow, obiata f, ślub ^m; uroczyste przyobiecanie, przysięga f. ~ ^{ván}, ślubować, uroczyście przysięgać, obiecywać.

vowel, samogłoska f.

voyage, podróż morska. ~ ^{vñ}, odbywać podróż morzem. ~r, żeglarz ^m.

vulcano, wulkan ^m.

vulgar ^a pospolity, gminny, pro-

stacki, ordynarny. ~, gmin ^m, pospółstwo ^m. ~ism, wyrażenie gminne; prostactwo ^m. ~ity, pospolitość, gminność, ordynarność f. vulgo ^a pospolicie.

vulnera||ble ^a mogący być ranionym. ~ry ^a leczący, gojący rany. ~ry, środek gojący rany.

vulpine ^a lisi; chytry. vultur||e, sęp ^m. ~ine ^a sępi, podobny do sępa.

W.

wabble ^{vn} chwiać się, kiwać się. wacke, (min.) waka f, szarogłaz ^m. wad, wiązka słomy; wata; przybitka f, flejtuch ^m. ~ ^{vá} watować. ~ding, wata; zatyczka, przybitka f.

waddle ^{vn} chwiać się; (za)taczać się, kulać się (chodząc). wade ^{vn} przechodzić w bród, brodzić, brnąć; to ~ into, starannie rozpatrywać. ~rs pl., ptastwo błotne.

wafer, waffle, wafel; opłatek ^m. waft, powiewanie ^m (chorągwia etc.); pływające ciało; sygnal ^m. ~ ^{ván}, pędzić, unosić (się); dawać znaki; pływać. ~er, okręt do przewozu.

wag ^{ván}, trząść, chwiać, machać (ogonem); trząść się, poruszać się. ~ śmieszek, żartownis ^m.

wage ^{vá}, próbować; wynająć; to ~ war, prowadzić wojnę.

wager, zakład ^m, stawka f; to lay a ~, założyć się, zakładać się. ~ ^{ván}, zakładać się, dawać w zakład. [sługi pl.

wages pl., zapłata, płaca f, za-waggery, swawola, pustota f; figle pl. ~ish ^a swawolny, filuterny. waggle ^{vn}, vid. to waddle.

waggon, wóz ^m, fura f, wóz ciężarowy; wagon ^m. ~age, opłata za przewóz, od wozu. ~er, woźnica ^m. ~ette, omnibus ^m (powóz). wagtail, (orn.) pliszka f.

waiſ, rzecz nie mająca właściciela.
wail, narzekanie ⁷; skargi *pl.* ~ *vən* opłakiwać; lamentować. ~ful ^a żałosny, bolesny. ~ing, żale *pl.*, **wain**, wóz ^m. [narzekania *pl.*]
wainscoat, lampery ^f; futrowanie ścian. ~ *və* futrować, wykładać ściany drzewem.

waist, kibić ^f; stan, pas ^m. ~coat, kamizelka ^f.

wait *vn* oczekiwac̄, czekać; czyhać, dybać; pilnować, dozorować, służyć; towarzyszyć; *to ~ at table*, usługiwać przy stole. ~, zasadzka ^f. ~er, sługa, służący; garson ^m.

waiting, oczekiwanie; posługiwanię; *officer in ~*, oficer dyżurny. ~boy, chłopak ^m do posług. ~maid, panna służąca; posługaczka ^f. ~man, służący, lokaj ^m. ~room, poczekalnia ^f.

waive *və* porzucić, odrzucić.

wake, czuwanie ⁷; kiermasz ^m. ~ *vna* czuwać, nie spać; przebudzić się; budzić, obudzić. ~ful ^a czujny; bezsenny. ~fulness, czujność; bezsenność ^f. ~ *vn* budzić się.

wale, krajka ^f; szlak ^m; prega ^f; znak ^m od uderzenia.

walk, przechadzka ^f; spacer; chód ^m; chodzenie ⁷; aleja ^f; *to go for a ~*, iść na przechadzkę. ~ *vna* chodzić; spacerować, przechadzać się; prowadzić. ~er, pieszy; spacerujący ^m. ~ing, chodzenie, przechadzanie się ^m. ~ ~stick, laska ^f.

wall, mur ^m; ściana ^f. ~ *və* obmurować, wałem lub murem otoczyć; *to ~ up*, zamurować. ~creeper, (*orn.*) kowalik murowy. ~flower, (*bot.*) gwoździk żółty. ~fruit, owoc szpalerowy. ~ing, mury *pl.* ~tree, drzewo szpalerowe.

wallet, torba ^f; portfel ^m.

wallop *vn* wrzeć, kipieć.

wallow *vn* tarzać się, nurzać się. **walnut**, orzech włoski.

walrus, (*zo.*) koń morski.

waltz, walec ^m. ~ *vn* tańczyć walca, walcować.

wamble *vn* czuć mdłości.

wan ^a blady. ~ned ^a zbledły. ~ness, bladość ^f. ~nish ^a blady, bladawy.

wand, róždżka ^f; preł ^m; buława ^f.

wander *vən* przewędrować; wędrować; błądzić; (*fig.*) zbaczać (z drogi). ~er, wędrownik ^m. ~ing, wędrowanie; błądzenie; zabłąkanie się ^m.

wane *vn* ubywać; słabnąć, wieǳiać. ~, ubytek.

want, potrzeba ^f; brak; niedostatek ^m. ~ *vən* potrzebować; czuć brak, niedostatek czego; chcieć.

wed ^a żądany, potrzebowany; (w ogłoszeniach:) poszukuje się. ~ing ^a niedostateczny; nieobecny. ~~, brak ^m. ~less ^a w dobrych stosunkach, zamożny.

wanton ^a lubieżny, rozpustny; swawolny; wesoły. ~, swawolnik, pustak; rozpustnik, lubieżnik ^m. ~ *vn* swawolić. ~ness, lubieżność; rozpusta; swawola ^f.

war, wojna ^f. ~ *vən* wojować, wojnę prowadzić. ~fare, wojna ^f; służba wojskowa; spór ^m. ~like ^a wojenny, wojowniczy. ~likeness, wojowniczość ^f.

warble *və* świergotać; szczebiotać. ~, świergot; szczebiot ^m. ~r, ptak świergoczący; szczebioczący.

ward, straż, warta ^f; dozór ^m; opieka ^f; wychowaniec; szaniec ^m; obwód, cyrkuł; sala ^f (w szpitalu). ~ *vən* pilnować, dozorować; warować, strzędz; bronić się; *to ~ off*, odbić, odeprzeć (cios). ~en, strażnik, stróż, dozorca; opiekun; dyrektor ^m; gduła ^f (gruszka). ~er, strażnik, stróż, dozorca ^m. ~robe, garderoba; szafa ^f na garderobę. ~room, (*mar.*) kajuta duża oficerska. ~ship, opieka ^f; opiekunstwo ^m.

ware, towar, wyrób ^m. ~house, sklep, magazyn, skład ^m na towary. ~ ~ ^{vā} składać do magazynu, do sklepu. ~less, nieostrożny, nieogłędny.

warily ^{ad} ostroźnie, przesornie, oględnie. ~ness, ostrożność, oględność ^f.

warm ^a ciepły, grzany, ogrzany; (fig.) gorący, pałający; żywy; gorliwy. ~ ^{vān} grzać, zagrzać; ogrzać się; (fig.) zagrzać się. ~ing ^a ogrzewający, rozgrzewający. ~~, grzanie, ogrzewanie ⁿ. ~ing-pan, szkandela ^f. ~ing-stone, kamień, służący do ogrzewania.

warmth, ciepło ⁿ; gorliwość ^f.

warn ^{vā} ostrzegać; upominać; zawiadomić; zapozwać. ~ing, ostrzeżenie ⁿ, przestroga ^f; zawiadomienie ⁿ.

warp, osnowa tkacka. ~ ^{vna}, (o drzewie) spaczyć (się); skurczyć, skrzywić, zgiąć.

warrant, pełnomocnictwo; prawo ⁿ; przywilej ⁿ; list gończy; rozkaz ^m uwięzienia; gwarancja ^f; upewnienie ⁿ. ~ ^{vā} upoważnić; nadać przywilej; zabezpieczyć, gwarantować. ~able ^a, dający się usprawiedliwić; odpowiedzialny. ~er, poręczyciel ^m. ~y, rękojmia ^f; zapewnienie ⁿ, gwarancja ^f.

warren, królikarnia ^f; zagajnik ^m. ~er, (strażnik) gajowy ^m.

warrior, wojownik, żołnierz ^m.

wart, brodawka ^f. ~wort, (bot.) brodawnik ^m.

wary, ostrożny, oględny, rozumny.

wash ^{vān}, myć; prać; zmoczyć, skropić; myć się. ~, mycie; pranie; bagnisko ⁿ; pomyje ^{pl.}; (med.) przepłókiwanie ⁿ. ~ball, gałka ^f; mydła ^f. ~er, pracz ^m, praczka ^f.

~erwoman, praczka ^f. ~handstand, miednica ^f. ~house, pralnia ^f. ~leather, skóra dająca się

prać, zamsz ^m. ~y ^a mokry, wilgotny; słaby; miękki.

wasp, (zo.) osa ^f. ~ish ^a, zły jak osa, kłótliwy.

wassail, napój z jabłek, cukru i piwa; pijatyka, hulanka ^f.

waste ^{vān}, pustoszyć, niszczyć; trwonić, marnować; zmniejszać się, pustoszeć, niszczyć, niknąć. ~, spustoszenie; roztrwojenie ⁿ; puste miejsce, pustynia ^f; wycieczenie ⁿ. ~ ^a spustoszony, zniszczony; zbyteczny; nieużyteczny. ~book, brulion ^m. ~ful ^a, pustoszący, niszczący; utratny, marnotrawny. ~paper, makulatura ^f. ~r, marnotrawca, utracjusz ^m.

watch, czuwanie ⁿ; straż ^f; zegarek ^m. ~ ^{vān}, bacznosc; czuwać strzedz, pilnować; dawać; to ~ for, wyczekiwac; to ~ over, czuwać nad. ~box, budka ^f stróża.

~case, koperta ^f do zegarka. ~ful ^a czujny; baczny, ostrożny.

~fulness, czujność; bacznosc, ostrożność ^f. ~maker, zegarmistrz ^m. ~man, stróż (nocny); dozorca ^m. ~word, parol ^m, hasło ⁿ.

water, woda ^f; morze ⁿ; mocz ^m; uryna ^f. ~s ^{pl.}, wody (mineralne). ~ ^{vān}, polewać woda, rosić, skrapiać. ~age, spławne ⁿ. ~closet, waterklozet ^m. ~colours ^{pl.}, wodne farby. ~course, bieg wody; strumień ^m. ~cresses ^{pl.}, (bot.) rzeżucha wodna. ~er, polewacz ^m. ~fall, wodospad ^m.

~flag, (bot.) nenufar ^m. ~fowl, ptak wodny. ~gruel, klejek owsiany. ~ing, polewanie woda, skrapianie ⁿ wodą. ~ing-place, miejsce kąpielowe. ~ish ^a wodnisty; wilgotny, mokry. ~level, zwierciadło ⁿ (wód).

~line, linia, do której zagłębia się okręt. ~man, przewoźnik ^m. ~proof ^a, nieprzemakalny. ~~, materya nieprzemakalna; płaszcz deszczowy. ~shed, rozdział wód. ~spout,

trąba morska. ~work, machina hidrauliczna. ~y ^a, wodny, wodnisty, mokry.

wattle, witka ^f; pręt ^m; dzwonki ^{pl.} (koguta). ~va, pleść pręty, wicinę.

wave, fala, bałwan morski; nierówność ^f (powierzchni). ~va, falować się; machać, kiwać, wymachiwać; odrzucić. ~d ^a, falisty, falowaty.

waver ^{v"}, chwiać się; namyślać się, być niezdecydowanym. ~ing ^a, chwiejący się, niestateczny. ~~ chwianie się, wahanie się; chwiejność ^f.

wavy, falisty, powiewny.

wax, wosk ^m; smalec uszny. ~van, woskować; rość, rosnąć. ~candle, świeca woskowa. ~chandler, fabrykant świec. ~en ^a, woskowy, nawoskowany. ~taper, świeca woskowa; stoczek woskowy.

way, droga ^f; przejazd; sposób, środek; tor ^m; every ~, każdym sposobem; by the ~, mimochodem. ~farer, podróżny, wędrownik ^m. ~faring ^a, podróżujący, w podróży. ~lay va, czyhać, czatować, zasadzić się na kogo. ~layer, czyhający, czatnik ^m. ~less ^a, bezdrożny. ~ward ^a, gniewny; uparty; dziwaczny.

~wardness, zrzędność; opór we ^{prn} my. [ność ^f; dziwactwo ^f]. weak ^a, słaby, słabowity. ~en va, osłabić, nadwy ężyc. ~ling, człowieek słabowity, słabowite stworzenie. ~ly ^a, słaby, wątply, słabowity. ~ly ad, słabo, wątle, słabowicie. ~ness, słabość, bezsilność, wąłosć ^f.

weal, dobro ^m; pomyślność ^f; kwi-tnący stan; siniak ^m; prega ^f.

weald, las ^m

wealth, bogactwo ^m; dobrobyt ^m; dostatki ^{pl.}; common ~, rzeczpospolita ^f; ogół ^m; społeczeństwo ^m.

~iness, bogactwo ^m; zamożność ^f.

~y ^a, bogaty; zamożny.

~vean va, odłączyć od piersi; od-

zwyczać. ~ling, dziecko odłączone od piersi.

weapon, broń ^m; oręz ^f. ~ed ^a, uzbrojony, orężny. ~less ^a, bezbronny.

wear, noszenie; zużycie; odzień ^m; ubiór; jaz ^m; ~ and tear, znoszenie, zużycie ^m. ~van, nosić; zużyć; chodzić w czem; zużyć się, znosić się; to ~ away, wyszarzać, znosić; to ~ out, zużyć, znosić; umęczyć, udręczyć.

weariness, znudzenie, utrudzenie ^m. ~ing, noszenie ^m; odzież ^f. ~ing-apparel, odzień ^m; ubiór ^m. ~isome ^a, nudny, uprzykrzony, nudzący. ~y ^a, znużony, strudzony. ~y va, zmęczyć, utrudzić.

weasand, kanał oddechowy, weasel, łasica ^f [krtań ^m].

weather, pogoda ^f; powietrze ^m; burza ^f. ~vu, przewietrzać. ~beaten ^a, skołataný burzami; zahartowany. ~board, strona (okreśtu) wystawiona na wiatr. ~cock, chorągiewka ^f (na dachu) ~glass, przyrząd wskazujący stan pogody, barometr ^m. [tkacz ^m].

weave va, tkać, spletać, wić. ~r, web, tkanina, tkanka; klinga ^f (szpady); pletwa ^f. ~footed ^a, pletwonogi.

wed van, ożenić się; wydawać za mąż, wychodzić za mąż. ~ding, ożenek ^m, wyjście za mąż; wesele ^m. ~ding-ring, obrączka ślubna.

wedge, klin ^m. ~va, zabić klinem, zaklinić; rozłupać klinem. ~wise ad, klinowy, klinowaty.

wedlock, małżeństwo ^m; stan małżeński.

Wednesday, Środa ^f.

wee " mały, małeńki.

weed, zielisko ^m; chwast ^m. ~va, pleć, wypieniać. ~ing, pełcie, pieleinie ^m. ~ing-hook, narzędzie ^m (do pieleń). [wdowi.

weeds pl., ubiór żałobny, ubiór week, tydzień ^m; this day ~, (od dzisiaj) za tydzień. ~day, dzień

powszedni, roboczy. ~ly α tygodniowo. ~ly α tygodniowy. ween v^n mniemać, myśleć sobie. weep v^{α} płakać, szlochać; opłakiwać. ~er, płaczek m , płaczka f . ~ing α płaczający, szlochający. ~~, płacz m ; skargi $pl.$, żale $pl.$ ~~willow, wierzba płacząca. weevil, wołek zbożowy (owad). weft, wątek (tkacki), nić f . weigh, ważenie n , waga f . ~ v^{α} , ważyć; ocenić, oszacować; to ~ down, przeważyć. ~ed α zważony, położony na wadze. ~t, waga f ; cieżar m , brzemię; (fig.) znaczenie n . ~tiness, ciężkość, ważkość f . ~ty α ciężki; (fig.) weir, jaz m [ważny. welcome α pożądany, miły, przyjemny. ~i witamy! ~, powitanie n . ~ v^{α} przywitać, powitać. ~ness, przyjemność f . weld, (bot.) rezeda żółta. weld v^{α} spoić, zварzyć (żelazo). welfare, dobrobyt m , pomyślność f ; powodzenie n [bieskie. welkin, niebo n , sklepienie nie- well, źródło n , studnia f . ~bucket, wiadro n , kubek m . ~spring, krynica f , zdrój m . ~s $pl.$, wody (mineralne). well α zdrów; dobry; szczęśliwy, pomyślny. ~ α dobrze, należycie, wyborne, nader; a więc. ~affected α przychylny, dobrze usposobiony. ~being, dobrobyt m , błogość f . ~bred α dobrze wy- chowany. ~done i , wyborne! brawo! ~met! witaj! co za miłe spotkanie! ~natured α dobrze duszny. [obszyć, lamować welt, brzeg m , obwódka f . ~ v^{α} , welter, v^n tarzać się, nurzać się. wen, blizna, szrama f . wen, opuchlizna, nabrzmiałość; narośl f . wench, dziewczka f ; kobieta publiczna. ~ v^n uganiać się za dziewcząwend v^n iść, chodzić. [kami. were $pl.$, pr ; od to be; ~ it but

for that, jeżeli tylko o to chodzi, gdyby tylko o to chodziło. west, zachód m . ~ α zachodni. ~ α na zachód. ~erly, ~ern α zachodni, położony ku zachodowi. ~~ α na zachód. ~ward α na zachód, ku zachodowi. ~wind, wiatr zachodni. wet α mokry, wilgotny, zmoczony. ~, mokrość, wilgoć f . ~ v^{α} , zwilgotnić, zmoczyć, pomoczyć. ~ness, wilgotność f . ~nurse, mamka f (karmicielka). ~tish α wether, skop m . [wilgotnawy. wey, wispel m (miara zboża). whale, wieloryb m . ~bone, fiszbin m . wharf, bulwar portowy, nadbrzeże portowe. ~age, grobelne n ; opłata od statku za stanie przy brzegu. ~inger, dozorca m przy- stani. what prn co; jaki; ~ a, co za; ~ time, w jakim czasie, kiedy. ~not, etażerką f . ~soever prn ; cokolwiek, cobądź. wheat, pszenica f . ~en α pszenny. wheedle v^{α} łudzić; pochlebiać. wheel, koło n ; kołowrotek m (do przedzenia); kołowanie n . ~ v^{α} toczyć; kręcić się; obracać (się). ~barrow, taczki $pl.$ ~er, koleśnik, stelmach m . ~horse, koń dyszlowy. ~work, kółka $pl.$ (w maszynie, zegarze etc.). ~wright, kołodziej m . wheeze v^n sapać, chrapać, charkać. whelk, pryscz m . whelm v^{α} przywalić, przygnieść, przytłoczyć. whelp, szczenię n ; dzieciak, bachor m . when α & c ; kiedy, gdy; ~as, kiedy, wtedy gdy. ~ever, ~soever α ; kiedykolwiek. whence α skąd; dla czego; from ~, skąd, odkąd. ~soever, skąd bądź. where α gdzie. ~about α gdzie; o czem. ~as c ; gdy tymczasem, ponieważ, zważywszy że. ~at α na to, na co; potem. ~by α przez co, przez to. ~ver, ~so-

ever *ad* gdziekolwiek, gdziebądź.
~fore *ad* & *c*; po co, na co; w jakim celu. ~in *ad*, w tem, gdzie, w czem. ~on *ad* na co. ~upon *ad*, na co; tymczasem. ~with *ad*, czem; przez co.

wherry, łódka *f*, czółno *n*.

whet, ostrzenie *n*. ~ *vα*, ostrzyć, wećować. ~stone, osełka *f*.

whether *c*, czy.

whey, serwatka *f*. ~ish *α*, serwatczany.

which *prn*, który; jaki; co. ~ever, ~soever *prn*, jakikolwiek (bądź).

whiff, dech; poświst, pogwizd *m*. ~le *vna*, kręcić się, unosić się po wietrze; być wietrznym; rozproszyć.

Whig, wig *m* (należący do partyi postępowej w Anglii). ~gish *α*, należący do partyi wigów; wolnomysłny, liberalny. ~gism, wigizm *m*. **while**, czas *m*, chwila *f*. ~, whilst, podczas gdy, gdy. ~ *vα*, przepędzić czas, zabawić; zatrzymać się.

whim, chimera *f*, kaprys; wymysł *m*, dziwactwo *n*; (fig.) mucha *f* w nosie: ~sical *α*, kapryśny, dziwaczny, cudacki, bzikowaty.

whimper *vn*, skwierczeć, żalić się płaczliwie. ~ing, skwierczenie *n*, płaczliwość *f*.

whin, (bot.) janowiec ciernisty.

whine, narzekanie płaczliwe, płaczliwość *f*. ~ *vn*, płakać, jęczeć,

whinny *vn*, rżeć. [kwilić.]

whip, bicz, bat *m*; szpicruta *f*; ~ and spur, wyciągniętym galopem. ~ *vα*, bić, batożyć; uderzyć szpicrutą; porwać, pochwycić; obszyć, obrąbić; pobiedz. ~ping, smaganie, batożenie *n*. ~ping-post, pregierz *m*.

whirl, wir *m*. ~ *vα*, kręcić; wirować. ~bone, jabłko *n*, nakolanek *m*. ~igig, cyga *f*; bąk *m* (zabawka).

~pool, wir, odmet *m*. ~wind, wicher *m*.

whisk, miotłka, trzepaczka;

trzaskawka *f*. ~ *vα*, omiatać, trzeć; kręcić się, uwijać się. **whisker**, bokobrody *pl*; wasy *pl*. **whisky**, wódka *f*. [kota.

whisper, szept, szmer *m*. ~ *vα*, szeptać, mówić do ucha. **whist**; cicho! pst! ~ *vna*, milczeć; uciszyć. ~, wist *m*. ~le, świst, gwizd *m*; świstawka *f*. ~le *vn*, świąstać. ~ling *α*, świszczący, świąstający. ~ling, świstanie, świszczenie *n*.

whit, krzta, odrobina, troszka *f*. **white** *α*, biały; niezapisany, czysty. ~, biały kolor, biel *f*. ~s *pl*, białe upławy. ~bait, rodzaj płotki (małej delikatnej rybki znajdującej się w Tamizie). ~hot *α*, rozpalony do białości. ~meat, mięso białe n.p. z kurczat, cielesina. ~n *vα*, bielić, pobielić. ~ness, białość *f*. ~wash, bielić dło *m*; tynk *m*. ~ ~ *vα*, tynkować. ~washer, tynkarz *m*.

whither *ad*, dokąd. ~soever *ad*, gdziekolwiek bądź.

whiting, bielenie, pobielanie *n*; jelec, białoryb *m*. [sławość *f*.]

whitish *α*, białawy. ~ness, biały.

whitlow, zanokeica *f*.

Whitsuntide, Zielone Świątki.

whittle, kozik, mały nóż składany.

whiz, ~zle *vα*, świstać, świsnąć, świszczać. [ktokolwiek, każdy.]

who *prn*, kto; który, jaki. ~ever *prn*, whole *α*, cały, całkowity, zupełny.

zdrów. ~, całość *f*. ~ness, całkowitość *f*; ogóln *m*. ~sale, handel hurtowy.

~some *α*, zdrów, zbaśnienny. ~someness, zbawienność, zdrowość *f*. [wicie.]

wholly *ad* w zupełności, całkowicie.

whom *prn*, 4 przyp. od who.

whoop, hukanie *n* (n. p. obławników), krzyk; dudek *m*. ~i, hej! huha! hop! ~ *vna*, hukać, krzyczeć; wygwizdać. [nierządnny.]

whorl, kurwa *f*. ~ish *α*, kurewski, whortleberry, (bot.) czernica *f*, czarna jagoda.

whose *prn* 2 przyp. od *who*.

why *ad* dla czego, czemu.

wick, knot ^m.

wicked ^a zły, zepsuty, bezbożny; cieszący się z czystej szkody. ~ness, zepsucie ⁿ, zdrożność, bezbożność ^f.

wicker, łoża, witka ^f. ~ ^a upleciony z łoży. ~work, plecionka ^f.

wicket, furtka ^f.

wide ^a szeroki; obszerny, przestronny; oddalony, daleki. ~ *ad* szeroko; w oddali, daleko.

~-awake ^a przebiegły, chytry. ~n *van*, rozciągać (sie), rozszerzać (sie). ~ness, szerokość, rozciążliwość; obszerność ^f.

widow, wdowa ^f. ~ *va* pozbawić męża, owdowić. ~ed ^a owdowiały, owdowiała. ~er, wdowiec ^m. ~hood, wdowieństwo ⁿ.

width, szerokość, obşerność ^f.

wield *va* władać (n. p. orężem); dzierżec, sprawować. ~less ^a nie dający sobą władać, rządzić. ~y, dający sobą władać, poręczny.

wife, żona, małżonka ^f.

wig, peruka ^f. ~ged ^a mający perukę, z peruką. ~maker, perukarz ⁿ.

wight, człek ^m, stworzenie ⁿ.

wild ^a dziki, rozjuszony; pusty, nieuprawny; nietknięty, niecywilizowany. ~, pustynia ^f, step ^m.

~-fire, ogień grecki; (*med.*) róża ^f, piekielny ogień. ~goose, dzika gęś. ~ness, dzikosć ^f, rozjuszenie ⁿ; dziki stan czego.

wilderness, pustynia ^f, step dziki.

wile, podstęp ⁿ, zdrada ^f.

wilful ^a umyslny; samowolny, uparty. ~ness, samowolność, upartość; umyślność ^f.

wiliness, chytrówś, podstępnoś ^f.

wily ^a chytry, podstępny.

will, wola; chęć ^f, upodobanie ⁿ; rozkaz ^m; ostatnia wola, testament ^m. ~, (używa się jako słowo posłówskie dla utworzenia niektórych form czasu przyszłego);

ne ~ walk, pojedzie na przechadzkę.

~ van chcieć, pragnąć, zamierzać.

~ed ^a mający zamiar, skłonny.

~ing ^a chętny, ochoczy, rad.

~ingness, gotowość, ochoczość ^f.

will o' the wisps, (błędny) ognik.

willow, wierzba ^f. ~ish ^a koloru wierzby, jak wierzba.

wilt *vn*, niknąć, więdnąć.

wimble, świdler, drylownik ^m.

win *van*, wygrać; zdobyć, zyskać; wziąć, mieć góre.

wince *va* wierzgać, kopać.

winch, korba, rączka ^f; wrzeciono ⁿ.

wind, wiatr; oddech, dech ^m;

wzdęcie ⁿ. ~bound ^a zatrzymany przez niesprzyjający wiatr. ~egg, jaje próżne, bezpłodne. ~fall,

owoc strasznisty z drzewa przez wiatr; szczęśliwy traf. ~flower, (*bot.*) anemon, sasanka ^f. ~iness, wietrzność; odętość ^f.

~instrument, instrument dęty. ~lass, winda ^f. ~less ^a bezwietrzny.

~mill, wiatrak ^m. ~pipe, krtań ^f.

~ward *ad* pod wiatr, w stronę wiatru. ~y ^a wietrzny.

wind *van*, przewietrzyć, wietrzyć; zwietrzyć; dać, trąbić; kręcić (sie); zakręcić (sie); to ~ up, na-

wijać; (zegar) nakrećić; to ~ up a discourse, zawiązać rozmowę.

winding, zakret ^m, skręty *pl.* ~sheet, koszula śmiertelna, gzo ⁿ. ~stairs *pl.*, schody kręcone. ~up, likwi-

windle, wrzeciono ⁿ [dacya ^f]. window, okno ⁿ. ~ *va* wstawać okna. ~blind, rolos ^m.

wine, wino ⁿ. ~bibber, pijak ^m.

~cellar, sklep ^m do wina. ~cooper, kiper ^m. ~merchant, winiarz ^m.

wing, skrzydło (też mil.) ⁿ; lot, po-
lot ^m. ~ *van*, przyprawić skrzydła;

lecieć. ~case, ~shell, nadlotka ^f. ~ed, ~y ^a skrzydlaty, szybki.

wink, skinienie ⁿ, znak ^m. ~ *v*, skinąć, mrugnąć.

winning ^a wygrywający; pozy-
skujący. ~, wygrywanie ⁿ, zysk ^m.

~, *pl.*, wygrana ^f.

winnow *v^a* wiać, opać (zboże).
 ~ing-machine, maszyna do czyszczienia zboża.
 winter, zima *f.* ~ *vaa'* zimować, przezimować. ~ly, wintry *α* ziminy *α* winny. [mowy.]
 wipe *v^a* otrzeć, obetrzeć. ~, ścieśenie, obcieranie *?* nagana *f.*
 wire, drót *m.* ~ *v^a* drótować; telegrafować. ~-drawer, drótownik *m.*
 ~puller, artysta maryonetkowy; intygent *m.* ~rope, lina dróiana.
 wiry *α* drójciany.
 wisdom, mądrość; roztropność *f.*
 wise *α* mądry, rozumny; doświadczony. ~, mądrzec; sposób *m.*
 ~acre, mądrak *m.* ~ly *ad* mądrze.
 ~ness, mądrość *f.*, rozum *m.*
 wish, życzenie, pragnienie. ~ *v^a* żądać, życzyć sobie, pragnąć. ~ful *α* życzący, pragnący. ~-wash, cienkusz *m* (kiepski napój).
 wisp, garść (siana) *f.*
 wistful *α* uważny, baczy.
 wit, dowcip; rozum *m.*; człowiek dowcipny; *to be out of one's ~s*, stracić rozum. ~s *pl.*, 'dowcip, rozum *m.*
 witch, czarownica *f.* ~craft, ~ery, czarodziejstwo *m.*, czary *pl.*
 with *prp*, z, ze; ~ all my heart, z całego serca; ~ child, w ciąży, brzemienna. [cześnie.]
 withal *ad*, wraz, oraz; równo-
 withdraw *van*, odciągnąć; usunąć; odstąpić, odejść. ~al, ~ing, odciaganie; usunięcie *m.*
 with, łozina *f.*
 wither *vna*, uschnąć, zwiednąć; wysuszyć, wyniszczyć.
 withers *pl.*, kłyby (u konia).
 withhold *v^a*, wstrzymać, zatrzymać, powstrzymać; cofnąć; odmówić.
 within *prp*, w, we; w ciągu. ~ *ad*, wewnątrz; ~ doors, w domu. ~side *ad* wewnątrz; w pośrodku.
 without *prp*, bez; zewnątrz; ~doors, poza domem. [ciwiąć się.]
 withstand *v^a*, opierać się, sprze-

witless *α* nie rozumny; głupi.
 witling, dowcipniś *m.*
 witness, świadectwo *m.*; świadek *m.*
 ~ *van*, świadczyć, zaświadczać; być naocznym świadkiem. ~box, ława świadków.
 wittled *α*, dowcipny, rozumny.
 ~icism, dowcip, koncept *m.* (niedorzeczny). ~iness, dowcipność *f.*
 ~ingly *ad* z wiedzą, umyślnie.
 ~y *α* dowcipny; bystry, bystrego umysłu; uszczęśliwy.
 wifeless *α* nieżonaty. ~s *pl.*, od wife.
 wizard *α* czarnoksięski. ~, czarnoksiężnik, czarodziej *m.*
 woad, (bot.) urzet, farbownik *m.*
 woes, ból *m.*, bolesć, niedola *f.* ~i biada! niestety! ~begene *α*, zrozpaczony, przybitý niedola. ~ful *α* smutny; bolesny; nieszczęśliwy. ~fulness, smutek *m.* nieszczęście *m.*, nędza *f.*
 wold, okolica płaszczyzna.
 wolf, wilk *?*; she ~, wilczyca *f.*
 ~'sbane, (bot.) tojad *m.* ~ish *α*, wilczy. ~ishness, wilcza natura; okrutność *f.* ~'s-milk, (bot.) mlecz wilczy.
 wom *pr*, od to *wim.*
 woman, kobieta, niewiasta *f.*
 ~hater, nieprzyjaciel *m.* kobiet.
 ~hood, kobiecość *f.* ~ish *α* kobiecy, niewieści. ~kind, płeć żeńska, kobiety *pl.* ~like, ~ly *α* kobiecy, niewieści. ~liness, kobieca natura, kobiecość *f.* ~ly *ad* po kobiecem.
 womb, macica *f.*, żywot *m.*; łono *m.*
 ~passage, ~pipe, pochwa maciczna.
 wonder, dziw, cud; podziw *m.*
 ~er *vn* dziwić się; podziwiać.
 ~erful *α* godny podziwu, cudowny, zadziwiający. ~erfulness, cudowność, cudność *f.* ~erstruck *ad*, osłupiały ze zdziwienia. ~rous *α*, zadziwiający, cudowny, nadzwyczynny. won't = will not. — [czajny.]
 wont *α* nawykły, przyzwyczajony.

ny; to be ~, być przyzwyczajonym, mieć zwyczaj. ~^a ed, zwykły, zwyczajny; nawykły, wpływający ze zwyczaju. ~^{edness}, zwyczaj^m, nawyknenie^m.

woo ^{vān}, zalecać się, starać się (o rękę panny); życzyć sobie bardzo. ~er, zalotnik^m, starający się o pannę.

wood, las^m; drzewo^m. ~bind, ~bine, (bot.) kozia broda, wiciokrzew^m. ~cleaver, drwal^m. ~cock, słomka^f. ~ed^a, lesisty, leśny. ~en^a, drewniany; (fig.) niezręczny. ~engraver, ~carver, ~cutter, snycerz^m. ~engraving, ~cut, snycerstwo^m. ~fretter, czerw drzewny, świdryk^m. ~hole, ~house, drwalnia, szopa^f. ~land, kraj lesisty. ~lark, skowronek leśny. ~louse, stonoga^f, skorek^m. ~man, myśliwy; gajowy^m. ~monger, handlarz^m drzewem. ~pecker, dzieciol zielony. ~pigeon, (orn.) grzywacz^m. ~reeve, gajowy^m. ~recof, ~ruff, (bot.) marzanka (farbierska). ~ward, leśniczy^m. ~y^a, lesisty; drzewny.

woof, wątek tkacki.

wool, wełna^f, runo^m. ~comber, gręplarz^m (wełny). ~dyer, farbiarz^m wełny. ~en^a, wełniany. ~ens pl., tovary wełniane. ~fell, skóra pokryta wełną. ~gathering^a, roztargniony. ~grower, hodowca owiec, owczarz^m. ~ly^a, wełnisty, podobny do wełny. ~pack, wańtuch^m wełny. ~pack, krzesło^m kanclerza państwa w izbie lordów; wańtuch^m wełny. **word,** wyraz^m; słowo^f; wiadomość^f; hasło^f; ~ by ~, słowo w słowie; in a ~, jednym słowem; to take one at his ~, trzymać kogo za słowo; by ~ of mouth, ustnie. ~ ^{vā}, wyrazić, słowami; opisać. ~iness, obfitość^f słów. - ~ing, wyrażenie(się); brzmienie^m; osnowa^f. ~less^a, nie mówiący słowa, oniemiały. ~y^a, wielomówny.

wore ^{pr}, od to wear.

work, robota, praca^f, haft^m; dziecko^f. ~s pl., roboty forteczne, okopy^{pl}; fabryka^f; to set to ~, wziąć się do roboty, zacząć robotę. ~ ^{vān}, pracować; robić; działać; haftować; to ~ one's way, utorować sobie drogę, przebić się; to ~ out, wypracować, zrobić, sprawić; to ~ up, podburzyć, podniecić. ~day, dzień roboczy, powszedni. ~er, robotnik, pracownik^m. ~fellow, spółpracownik^m. ~house, pracownia, ręcodzielnia^f; dom roboczy (dla ubogich). ~man, robotnik, rzemieślnik^m. ~manlike^a, biegły w swej robocie, zręczny. ~manly^a, biegły. ~master, majster^m. ~shop, warsztat^m. ~woman, robotnica^f.

working ^a, pracujący; roboczy; będący w służbie. ~classes, klasa robocza. ~day, dzień roboczy. ~people, robotnicy^{pl}.

world, świat^m, ziemia^f, ludzie^{pl}; learned ~, świat uczonych; for all the ~, za nic w świecie. ~liness, światowość^f. ~ling, człowiek światowy, światowiec. ~ly^a, światowy, ziemski; interesowny. ~minded, przywiązany do tego świata, lubiący świat i życie.

worm, robak, czerw^m, silk ~, jedwabnik^m. ~ ^{vā}, toczyć, gryźć, psuć. ~eaten^a, rozłoczony przez robaki. ~powder, proszek^m na robaki. ~wood, piotun^m. ~y^a, robaczywy.

worn ^p, od to wear.

wornil, pędrak^m, poczwarka^f.

worry ^{vā}, rozszarpać, poszarpać; umęczyć, udrczyć.

worse ^a & ^{ad} gorszy; gorzej; the ~, tem gorzej; not the ~, nie mniej.

worship, cześć^f, uwielbienie; nabożeństwo^f; Your ~, jaśnie wielmożny, Wasza Ekscelencja. ~ ^{vān}, czcić, uwielbiać. ~ful^a, czcigodny, dostoynny. ~fulness, czcigodność,

dostojność f. ~per, czciciel, wielbiciel ^m.

worst, rzecz najgorsza. ~ ^{vα} pogromić, zwyciężyć. ~ ^α & ^{ad} najgorszy; najgorzej.

worsted, wełniany. [(piwna). wort, trawa f, ziele [?]; brzecząka f worth ^α godny, wart; it is ~ while, to się opłaci; it is ~ to consider, warto rozważyć. ~, wartość; cena; zasługa f. ~ily ^{ad} wedle zasług; godnie. ~iness, godność; zacność f. ~less, niegodny; niegodziwy. ~lessness, niegodność; niegodziwość f. ~y ^α godny, zacny; zasłużony. ~y, osoba godna, zacna.

would ^{pr} od I will (służy do utworzenia trybu warunkowego); ~ to God! dałby Bóg! ~be ^α, udający.

wound, rana f. ~ ^{vα} zranić, urazić. ~ ^{pr} & ^p od to wind.

wove-paper, papier welinowy.

wrack, vid. wreck

wrangle, waśń, zwada f, spór ^m. ~ ^{vn} waśnić się, swarzyć się, kłócić się. ~r, kłótnik ^m; senior ~r, pierwszy, prymus ^m (w klasie).

wrap ^{vα} obwinąć, zawinać. ~per, obwijający; obwinienie [?], okrywka f. ~ping, obwijanie [?]; rzecz do obwijania służąca. ~ping-paper, papier do owijania.

wrath, gniew ^m. ~ful ^α gniewny, zagniewany. ~fully ^{ad} gniewnie. ~fulness, gniewność f, zagniewanie [?]. ~less ^α łagodny; spokojny.

wreath, wieniec, wianek ^m; girlanda f, zwitek; kędzior ^m. ~ ^{vα} opleść, splatać; wieńczyć. ~y ^α, uwity, spleciony.

wreck, ~age, rozbicie ⁿ (okrętu); rozbity okręt; rozbitki pl., szczątki pl.; to go to ~, zrujnować się. ~ ^{vα}, robić (o skałę etc.); robić się. ~ful ^α przyprawiający o rozbicie, zgubny.

wren, (orn.) myszykrólik ^m.

wrench, szarpnięcie; wydarcie; wywichnienie [?]. ~ ^{vα}, wydrzeć. wyrwać; wywichnąć.

wrest ^{vα} rwać; wykręcić, przekręcić; na opak tłumaczyć. ~, rwanie; szarpanie; wywichnienie [?] wrestle ^{vn} mocować się, pasować się. ~r, zapaśnik ^m.

wretch, człowiek nędzny, nędznik; żotr ^m. ~ed ^α nieszczęśliwy, biedny; nikczemny, niegodziwy. ~edly ^{ad} nikczemnie, niegodziwie. ~edness, nędza; podłość, nikczemność f.

wriggle ^{vna}, wić się; wić, kręcić.

wright, rzemieślnik, robotnik ^m.

wring ^{vαn} wykręcić; cisnąć, uciaskać; (ręce) załamywać; wić się, kręcić się; to ~ hands, załamać dlonie. ~ing, wykręcanie; załamywanie ⁿ (rąk). ~ing-machine, maszyna do wyżymania.

wrinkle, fałdzik ^m, zmarszczka f. ~ ^{vαn} zmarszczyć, sfałdować.

wrist, napiętek, przegub ^m (u ręki). ~band, mankiet ^m (u koszuli).

writ, pismo [?]; skarga f; Holy ~, pismo święte.

write ^{vαn} pisać, napisać; to ~ down, spisać, napisać; to ~ out, wypisać. ~r, pisarz ^m.

writhe ^{vαn} kręcić, przekręcać; wić się.

writing, pismo; pisanie; dzieło ⁿ; in ~, na piśmie. ~book, kajet ^m.

~case, teka f (na papiery).

~clerk, pisarek ^m. ~desk, pulpit ^m, biurko ⁿ. ~paper, papier ^m do pisania. ~stand, kałamarz ^m.

written ^p od to write & ^α, napisany; na piśmie.

wrong ^α niesłuszny, niesprawiedliwy; mylny. ~, niesłuszność; krzywdza; pomyłka f; to be in the ~, nie mieć słuszności. ~ ^{vα}, krzywdzić; obrażać. ~ful ^α krzywdzący, niesprawiedliwy. ~fully ^{ad} krzywdząco, niesprawiedliwie. ~fulness, niesprawiedliwość; niesłuszność f. ~headed ^α uparty,

przewrotny. ~headedness, nie-rozum ^m, przewrotność ^f. ~ness, niesłuszność, myłość ^f.

wrote ^{pr} od to write.

wroth ^a gniewny, rozdrażniony.

wrought ^a zrobiony, wyrobiony; wyszywany, haftowany; ~ iron, kute żelazo.

wrung ^{pr} & ^p, od to wring.

wry ^a krzywy, skrzywiony, wykrzywiony; przekręcony. ~ly ^a, krzywo. ~mouthered, z wykrzywionemi ustami, krzywousty. ~ness, krzywość.

X.

xebec, mały statek trzymasztowy.

xylograph^{er}, śnyderz. ~y, ryتوwanie ⁿ na drzewie.

xyster, skalpel ^m, nóż chirurgiczny.

Y.

yacht, jacht ^m (mały statek).

yam, jam (korzeń jadalny).

yankee, jankies ^m.

yap, psinka ^f. ~ ^{vñ} szczekać.

yard, jard ^m (łokieć angielski); podwórze ⁿ; dziedziniec ^m; reja, żerdź masztowa. ~arms pl., końce rej. ~wand, łokieć ^m.

yarn, przedziwo ⁿ, nici pl.

yarr ^{vñ}, mrućzeć.

yarrow (^{bot.}) krwawnik ^m.

yaw, chwianie się ⁿ okrętu. ~ ^{vñ} (^{mar.}) chwiać się; oddalać się.

yawl, czółno ⁿ; łódka okrętowa. ~ ^{vñ} szczeć, wrzeszczeć.

yawn ^{vñ}, żiewać, poziewać; ziać; pragnąć chciwie. ~, poziewanie, ziewnięcie ⁿ; otwór ^m; paszcza ^f.

yaws pl., zaraźliwa skórnna choroba murzynów.

ye ^{prn} (= you), wy, was.

yea ^a (biblijny wyraz) tak, zaiste, owszem. [~ling, jagnię ⁿ].

yean ^{vñ} okocieć sie (o owcach).

year, rok; leap ~, rok przestępny; in ~s, podeszły. ~ling ^a, roczny. ~~ , roczniak ^m; ~ly ^a, rocznie, w rok. ~~ ^a, roczny, coroczny.

yearn ^{vñ}, boleć, smucić się; tęsknić, utyskiwać. [drożdżowy.

yeast, drożdże pl., zakwas ^m. ~y ^a, yelk, zółtko ⁿ.

yell, krzyk przeraźliwy. ~ ^{vñ}, krzyczeć, skrzeczeć.

yellow ^a zółty; (fig.) zazdrośnie.

~, zółty kolor. ~amber, bursztyn ^m. ~boy, moneta złota; gwinea ^f (= 21 szylingów). ~ham-

mer, (orn.) dzwoniec. ~ish ^a, zółtawy. ~ishness, zółtawość ^f.

~ness, zółty kolor; (fig.) za-yelp ^{vñ} szczekać. [zdrość ^f].

yeoman, zamożny włościanin, zagiernik, ziemianin ^m; yeomen of the Guard, gwardya piesza królów angielskich. ~ry, gwardya królewska; milicya; zagrodnicy pl., ziemianie pl.

yerk ^{va} targnąć, szarpać; wierzyes ^a tak, tak jest. [gnąć].

yest, vid. yeast.

ester ^a wczorajszy; ~ day, wczoraj, dzień wczorajszy; the day before ~~, zawczoraj, onegdaś; ~ night, wczorajsza noc; wczorajszej nocy.

yesty vid. yeasty.

yet ^a & ^c jeszcze; jednakże, atoli, wszelako; as ~, dotąd, dotychczas; not ~, jeszcze nie.

yew, ~tree, cis ^m. ~en ^a cisowy. ~tree, cis ^m (drzewo).

yield ^{vñ}, dawać; wydawać; do-starczać; zezwalać; ustąpić, uledz; to ~ up the ghost, oddać ducha.

~ing ^a, wydający; ustępujący, uległy. ~ingly ^a, ustępując, łaskawie. ~ingness, wydajność ^f; ustępowanie ⁿ; pobłaźliwość ^f.

yoke, jarzmo ⁿ; sprężaj, sprząg ^m.

~ ^{va}, zaprządz, włożyć jarzmo, sprządz; ujarzmić. ~fellow, ~ma-ta. towarzysz.

yolk, żółtka ?	liwy, żarliwy. ~ousness, gorliwość, żarliwość f.
yon, yonder ^a & ^{ad} tamtem; tam.	zebra, (zo.) zebra f.
yore ^{ad} dawno; of ~, za dawnych	zebu, (zo.) zebu ^m .
czasów, niegdyś; dawno temu.	zechin, cekin ^m . (moneta).
you ^{prn} wy, wam, was.	zed, (głoska) Z.
young ^u młody; świeży. ~, młode ⁿ ; kociak, psiak ^m i. t. d. ~ish ^a , dość młody, jeszcze młody.	zedoary, cytwar ^m .
~ling, małe ⁿ ; małe zwierzę.	zenith, zenit, wierzchołkowy punkt na niebie, szczyt ^m .
~ster, younker, młodzian; panicz ^m .	zephylr, ~yrus, zefir ^m , łagodny wietrzyk zachodni.
your ^{prn} wasz.. ~self, ~selves pl., ^{prn} ty sam, siebie samego, wy sami, siebie samych etc.	zero, zero ?
yours ^{prn} wasz; this purse is ~, to pańska portmonetka f.	zest, przegródka łupiniasta w orzechu; listek, kawałek ^m pomańczy; przyjemność, wygoda f.
youth, młodość f; młodzieniec ^m ; the ~(s) pl., młodzież f. ~ful ^a , młodzieńczy, młodociany. ~fulness, młodzieńcość f.	~ ^{vα} przyprawiać, dodawać smaku.
yucca, jukka f (rośl.).	zigzag, linia kręta, zyzgak ^m .
yule, Boże Narodzenie,	zinc, cynk ^m . ~ ^{vα} cynkować.
Z.	
zaffre, (chem.) saflor ^m .	~ography, cynkografia f.
zambo, dziecko mulatki i negra.	zodiac, (astr.) zwierzyniec niebieski. ~al ^a zodykalny.
zany, błazen, śmieszek ^m . ~ ^{vα} , naśladować błazna, grać role błazna.	zone, pas ^m ; strefa f.
zeal, gorliwość f, zapal ^m . ~ot, gorliwiec, fanatyk ^m . ~ous ^a gor-	zoology, opis ^m zwierząt. ~logical ^a zoologiczny. ~logy, historia naturalna zwierząt. ~phyte, zwierzokrzew ^m . ~tomy, anatomia f zwierząt.
	zounds ⁱ niech djabli! do djabła!
	zygoma, fiszbin ^m .
	zymozis, fermentacja f, burzenie się ^m ; ferment, rozczyń ^m .

List of Christian names differing in the two languages.

Abraham, Abraham ^m .	Conrad, Konrad ^m .
Adelaide, Adelajda ^f .	Constantine, Konstanty ^m .
Adeline, Adelina ^f .	David, Davy, Dawid ^m .
Adolphus, Adolf ^m .	Dick, Dicky, Ryszard ^m .
Adrian, Adryan ^m .	Denis, Dyonizy ^m .
Agatha, Agata ^f .	Dorothy, Doll, Dolly, Dorota ^f .
Agnes, Agnieszka ^f .	Elias, Elijah, Eljasz ^m .
Albert, Albert, Wojciech ^m .	Eliza, ~beth, Elżbieta ^f .
Alexander, Aleksander ^m .	Emily, Emilia ^f .
Alexis, Aleksy ^m .	Esther, Estera ^f .
Alice, Alicya ^f .	Eugene, Eugeniusz ^m .
Amelia, Amalia ^f .	Eustace, Eustachy ^m .
Anastasius, Anastazy ^m .	Eve, Ewa ^f .
Andrew, Andrzej ^m .	Fanny, Francis, Frańiszka ^f .
Ann, Anne, Anna.	Francis, Frank, Frańiszek ^m .
Anthony, Antoni ^m .	Frederick, Fred, Freddy, Fry- deryk ^m .
Arthur, Artur ^m .	Gabriel, Gabryel ^m .
Augustus, August ^m .	George, Jerzy ^m .
Aurelian, Aureliusz ^m .	Gertrude, Gertruda ^f .
Bartholomew, Bartłomiej ^m .	Gervas, Gerwazy ^m .
Basil, Bazyli ^m .	Godfrey, Gotfryd ^m .
Beatrice, Beatrix, Beatryks ^f .	Gregory, Grzegorz ^m .
Betty, Betsy, Elżbieta ^f .	Gustavus, Gustaw ^m .
Benjamin, Ben, Benjamin ^m .	Guy, Gwido ^m .
Benedict, Bennet, Benedykt ^m .	Hal, Harry, Henryk ^m .
Biddy, Brygida ^f .	Hannah, Anna ^f .
Bill, Billy, Wilhelm ^m .	Harriet, Henryka ^f .
Blanche, Bianka ^f .	Harry, <i>vid. Henry</i> .
Bob, Robert, Robert ^m .	Helen, Helena ^f .
Boniface, Bonifacy ^m .	Henry, Henryk ^m .
Caroline, Carry, Karolina ^f .	Horatio, Horacyusz ^m .
Catharine, Katarzyna ^f .	Hugh, Hughes, Hugo, Hugon ^m .
Cecily, Cissy, Cecylia ^f .	Humphrey, Onufry ^m .
Charles, Charley, Karol ^m .	Isaac, Izaak ^m .
Charlotte, Karolina ^f .	Isabel, Izabela ^f .
Christina, Krystyna ^f .	Isidorus, Izydor ^m .
Christopher, Krzysztof ^m .	Jack, Jacky, <i>vid. John</i> .
Clara, Klara ^f .	James, Jacob, Jakób ^m .
Clement, Klemens ^m .	Janę, Anna ^f .
Clementina, Klementyna ^f .	

Janet, Aniusia f.
 Jasper, Kasper m. [sia f.
 Jean, Jeanne, Jeannette, Aniu-
 Jeffrey, Jeoffrey, Gotfyd m.
 Jeremiah, Jeremiasz m.
 Jeremy, Jarema m.
 Joan, Joannah, Joanna f.
 John, Jan m.
 Josephus, Joseph, Józef m.
 Josepha, Josephine, Jozy, Józe-
 Julia, Juliet, Julia f. [fa f.
 Julian, Julian m.
 Kate, Kitty, Kasia f.
 Kit, Krzysztof m. [niec m.
 Laurence, Lawrence, Wawrzy-
 Lewis, Louis, Ludwik m.
 Louise, Luiza f.
 Lucian, Lucyan m.
 Lucy, Łucyja f.
 Luke, Łukasz m.
 Mabel, Amanda, Mandzia.
 Madge, Margery, Marget, Mar-
 garet, Małgorzata f. [lena f.
 Magdalen, Magdalene, Magda-
 Mark, Marcus, Marek m.
 Marten, Martin, Marcin m.
 Mary, Maria, Marya f.
 Mat, Matthew, Mateusz m.
 Maud, Magdalena f.
 Mag, Małgosia f.
 Michael, Mike, Michał m.
 Moll, Molly, Marysia f.
 Morice, Morris, Maurice, Mau-
 rzyz m.
 Moses, Mose, Mojżesz m.
 Nicholas, Nick, Mikołaj m.
 Otho, Oton m.
 Patrick, Paddy, Pat, Patrycy.
 Patty, Matilda f.
 Paul, Paweł m.

Peter, Piotr m.
 Philip, Pip, Filip m.
 Philippa, Filipina f.
 Pompey, Pompejusz m.
 Ralph, Rudolf m.
 Rebecca, Rebeka f.
 Reynold, Rajnold m.
 Richard, Ryszard m.
 Robin, Robert, Rob, Robert m.
 Roger, Rogier m.
 Rosamond, Rozamunda f.
 Roland, Rowland, Orlando m.
 Samuel, Sam, Sammy, Samuel m.
 Sampson, Samson m.
 Sarah, Sal, Sally, Sara.
 Sebastian, Sebastyan m.
 Sigismund, Zygmunt m.
 Simon, Szymon m.
 Sophia, Sophy, Zofia f.
 Stanislaus, Stanisław m.
 Stephen, Steven, Stefan m.
 Susanna, Sue, Susan, Zuzanna f.
 Thaddaeus, Tadeusz m.
 Theodore, Teodor m.
 Theresa, Tracy, Teresa f.
 Timotheus, Tim, Timothy, Ty-
 moteusz m.
 Toby, Tobias, Tobiasz m.
 Tom, Tommy, Tomasz m.
 Tony, *vid. Anthony.*
 Ursula, Urszula f.
 Valentine, Walenty m.
 Valerian, Waleryan m.
 Valerius, Walery m.
 Veronica, Werónika f.
 Vincent, Wincenty m.
 Walter, Wat, Watt, Walter m.
 William, Will, Willy, Wilhelm m.
 Xaverius, Ksawery m.
 Zachary, Zachariah, Zacharyasz m.

List of the most important geographical names
differing in the two languages.

the Adriatic sea, Morze Adrya-
 tyckie.
 the Aegaean sea, Morze Egejskie.
 Aix-la-chapelle, Akwizgran m.

Albion, Albion m, Anglia f.
 Algeria, Algier m.
 the Alps, Alpy pl., góry Alpejskie.
 Amazon, Amazonka f.

Antwerp, Antwerpia f.
 the Archipelago, archipelag m.
 Asia, Azya f.
 Asiatic, azjatycki. -
 Australia, Australia f.
 Athens, Ateny pl.
 Austria, Austrya f.
 Baltic, Morze Bałtyckie, Bałtyk m.
 Belgium, Belgia f.
 the Black-Forest, Czarny Las.
 the Black-Sea, Morze Czarne.
 Bohemia, Czechy pl. ~n, Czech m.
 Bombay, Bombaj m.
 Bosnia, Bośnia f.
 Bosphorus, Bosfor m.
 Brasil, Brazylia f.
 Britain, Great-, Wielka Brytania.
 British - channel, Kanał La-
 Brittany, Bretania f. [manche].
 Brussels, Bruksela f.
 Bucharia, Buchara f. [grod m].
 Byzantium, Bizancyum n, Caro-
 Cadiz, Kadyks m.
 Cairo, Kair m. [skie].
 the Caspian-sea, Morze Kaspijs-
 the Caucasus, Kaukaz m.
 Celts, Celtowie pl.
 Chicago, Czykago n.
 China, Chiny pl.
 Chinese, chiński; Chińczyk m.
 Coblenz, Koblencya f.
 Colchis, Kolchida f.
 Cologne, Kolonia f.
 the Cordilleras, Kordyliery pl.
 Cossack, Kozak m.
 Courland, Kurlandya f.
 Cracow, Kraków m.
 the Crimea, Krym m.
 Croatia, Kroacya f.
 Cyprus, Cypr m.
 Dane, Duńczyk m.
 Danish, duński.
 Danube, Dunaj m.
 the Dardanelles, Dardanele pl.
 Denmark, Dania f.
 Dresden, Drezzo n. [lender m].
 Dutch, Holenderski. ~man, Ho-
 Egypt, Egipt m.
 England, Anglia f.
 English, angielski.

Erin, Irlandya f.
 Europe, Europa f.
 the Euxine, Morze Czarne.
 Finland, Finlandya f.
 Flanders, Flandrya f.
 Fleming, Flamandczyk m.
 Flemish, Flamandzki.
 Florence, Florencya f.
 France, Francya f.
 Frankfort, Frankfurt m.
 French, francuzki. ~man, Fran-
 cuz m. ~woman, Francuzka f.
 Galicia, Galicya f.
 Gaul, Galia f.
 Geneva, Genewa f.
 Genevese, Genewczyk m.
 Genoa, Genua f.
 German, niemiecki, Niemiec m.
 Germany, Niemcy pl.
 Ghent, Gandawa f.
 Goth, Got m.
 Greece, Grecya f.
 Greek, Grek, grecki.
 Greenland, Grenlandya f.
 the Hague, Haga f. [tykic.
 Hanse Towns, miasta hanzea-
 Havannah, Hawana f.
 Hebrew, Hebrajczyk m.
 Hesse, Hesya f.
 Hungarian, węgierski, Wegier m.
 Hungary, Węgry pl.
 Huns, Husowie pl.
 Iceland, Islandya f.
 Indies, Indyje pl. the East-~, In-
 dye wschodnie. the West-~, In-
 dye zachodnie.
 Ireland, Irlandya f.
 Irish, irlandzki.
 Irishman, Irlandczyk m.
 Israelite, Izraelita m.
 Italy, Włochy pl.
 Italian, Włoch, włoski.
 Japan, Japonia f.
 Japanese, japoński, Japończyk m.
 Jew, Żyd. ~ess, żydówka f. ~ish,
 Kalmuck, Kałmuk m. [żydowski].
 Kazan, Kazań m.
 Kharkow, Charków m.
 Lapland, Laponia f.
 Leghorn, Liworno n.

Leipsic, Lipsk ^{m.}	Posnania, Poznańskie ^{n.}
Lemberg, Lwów ^{m.}	Pragh, Praga ^{f.} [Prusak ^{m.}
Levant, Lewant ^{m.}	Prussia, Prusy ^{pl.} ~n, pruski,
Lisbon, Lizbona ^{f.}	Pyrenees, Pireneje ^{pl.}
Lithuania, Litwa ^{f.}	Red-sea, Morze Czerwone.,
Lombardy, Lombardya ^{f.}	the Rhine, Ren ^{m.}
London, Londyn ^{m.}	Rome, Rzym ^{m.}
the Low Countries, Niderlandy	Russia, Rosya ^{f.} ~n, rosyjski,
Lyons, Lyon ^{m.} [pl.	Rosyanin ^{m.}
Malay, Malajczyk ^{m.}	Savoy, Sabaudya ^{f.}
Manchester, Menczester ^{m.}	Savoyard, Sabaudczyk ^{m.}
Mayence, Moguncya ^{f.}	Saxony, Saksonia ^{f.}
the Mediterranean, Morze Śró-	Sclavonia, Slawonia ^{f.}
Mexico, Meksyk ^{m.} [dziemne.	Scot, Szkot ^{m.} ~land, Szkocya ^{f.}
Milan, Medyolan ^{m.}	Scotch, szkocki.
Mongol, Mongoł ^{m.}	Servia, Serbia ^{f.}
Moor, Maur ^{m.} ~ish, Maurytański.	Siberia, Syberya ^{f.}
Moravia, Morawy ^{pl.}	Sicily, Sycylia ^{f.}
Moscovy, Moskwa ^{f.} (państwo).	Silesia, Szlązk ^{m.}
Moscow, Moskwa (miasto).	Sion, Syon ^{m.}
Munich, Monachium ^{n.}	Slavonian, Słowianin ^{m.}
Naples, Neapol ^{m.} [politańczyk ^{m.}	Spain, Hiszpania ^{f.}
Neapolitan, neopolitański, Neo-	Spaniard, Hiszpan ^{m.}
the Netherlands, Niderlandy ^{pl.}	Swede, Szwed ^{m.}
Newfoundland, Nowa Ziemia.	Sweden, Szwecya ^{f.}
Nice, Nizza, Nicea ^{f.}	Swedish, szwedzki.
Nile, Nil ^{m.}	Swiss, Szwajcar ^{m.}
Normandy, Normandya ^{f.}	Switzerland, Szwajcar ^{f.}
Norway, Norwegia ^{f.}	the Thames, Tamiza ^{f.}
Norwegian, norwegski, Nor-	Thebes, Teby ^{pl.}
wegczyk ^{m.} [(półwysep).]	Troy, Troja ^{f.}
Nowa Scotia, Nowa Szkocya	Turk, Turek ^{m.}
Ostend, Ostenda ^{f.}	Turkey, Turcyja ^{f.}
the Palatinate, Palatynat ^{m.}	Turkish, turecki.
Palestine, Palestyna ^{f.}	Tyre, Tyr ^{m.}
Panama, isthmus of ~, przesmyk	Ukraine, Ukraina ^{f.}
panamski.	the United-States, Stany Zjed-
Paraguay, Paragwaj ^{m.} [paryski.	noczone.
Paris, Paryż ^{m.} ~ian, Paryżanin,	Venetian, Wenecyanin ^{m.}
Persia, Persya ^{f.} [czyk ^{m.}	Venice, Wenecya ^{f.}
Peru, Peru ^{m.} ~vian, Peruwiań-	Vienna, Wiedeń ^{m.}
Petersburg, Petersburg ^{m.}	Vistula, Wisła ^{f.}
Podolia, Podole ^{n.}	Volhynia, Wołyń ^{m.}
Poland, Polska ^{f.}	the Vosges, Wogiezy ^{pl.}
Pole, Polak ^{m.}	Wales, Walia ^{f.}
Polish, polski.	Wallachia, Wołoszczyzna ^{f.}
Pomerania, Pomorze ^{n.}	Warsaw, Warszawa ^{f.}
Portugal, Portugalia ^{f.}	Wilna, Wilno ^{n.}
Portuguese, portugalski, Portuga-	Windsor, Windzor ^{m.}
galczyk ^{m.}	Zealand, Zelandya ^{f.}

Table of the irregular verbs.

<i>Infinitive</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Partic.</i>	<i>Infinitive</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Partic.</i>
abide	abode	abode	do	did	done
arise	arose	arisen	draw	drew	drawn
*awake	awoke	awaked	*dream	dreamt	dreamt
be (I am)	was	been	drink	drank	drunk
bear	bore	born	drive	drove	driven
beat	beat	beaten	*dwell	dwelt	dwelt
become	became	become	eat	eat, ate	eaten
(it) befalls	it befell	befallen	fall	fell	fallen
beget	begat, -got	begot, -ten	feed	fed	fed
begin	began	begun	feel	felt	felt
behold	beheld	beheld	fight	fought	fought
bend	bent	bent	find	found	found
*bereave	bereft	bereft	flee	fled	fled
*beseech	besought	besought	fling	flung	flung
bestride	bestrode	bestritten	fly	flew	flown
betake	betook	betaken	forget	forgot	forgotten
bid	bid, bade	bid, bidden	forsake	forsook	forsaken
bind	bound	bound	freeze	froze	frozen
bite	bit	bitten	get	got	got
bleed	bled	bled	gild	gilt	gilt
blow	blew	blown	*gird	girt	girt
break	broke	broken	give	gave	given
breed	bred	bred	go	went	gone
bring	brought	brought	grave	graved	graven
*build	built	built	grind	ground	ground
burn	*burnt	burnt	grow	grew	grown
burst	burst	burst	*hang	hung	hung
buy	bought	bought	have	had	had
can	could		hear	heard	heard
cast	cast	cast	*heave	hove	heaved
catch	*caught	caught	*hew	hewed	hewn
chide	chid	chidden	hide	hid	hidden
choose	chose	chosen	hit	hit	hit
*cleave	cleft	cleft, cloven	hold	held	held
cling	clung	clung	hurt	hurt	hurt
*clothe	clad	clad	keep	kept	kept
come	came	come	*kneel	knelt	knelt
cost	cost	cost	*knit	knit	knit
creep	crept	crept	know	knew	known
*crow	crew	crowed	*lade	laded	laden
cut	cut	cut	lay	laid	laid
*dare	durst	dared	lead	led	led
deal	dealt	dealt	*lean	leant	leant
*dig	dug	dug	*leap	leapt	leapt

* also regular. — for compound verbs see roots.

<i>Infinitive</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Partic.</i>	<i>Infinitive</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Partic.</i>
leave	left	left.	slide	slid	slid
lend	lent	lent	sling	slung	slung
let	let	let	slink	slunk	slunk
lie	lay	lain	slit	slit	slit
*lift	lift	lift	*smell	smelt	smelt
*light	lit	lit	smite	smote	smitten
*load	loaded	laden	*sow	sowed	sown
lose	lost	lost	speak	spoke	spoken
make	made	made	speed	sped	sped
may	might		*spell	spelt	spelt
mean	meant	meant	spend	spent	spent
meet	met	met	*spill	spilt	spilt
*mow	mowed	mown	spin	spun	spun
pay	paid	paid	*spit	spat	spit
put	put	put	split	split	split
read	read	read	spread	spread	spread
rend	rent	rent	spring	sprang	sprung
rid	rid	rid	stand	stood	stood
ride	rode	ridden	steal	stole	stolen
ring	rang	rung	stick	stuck	stuck
rise	rose	risen	sting	stung	stung
*rive	rived	riven	stink	stank	stunk
rot	rotted	rotten	stride	strode	stridden
run	ran	run	strike	struck	struck
*saw	sawed	sawn	string	strung	strung
say	said	said	strive	strove	striven
see	saw	seen	*strew	strewed	strewn
seek	sought	sought	swear	swore	sworn
sell	sold	sold	sweep	swept	swept
send	sent	sent	*swell	swelled	swollen
set	set	set	swim	swam	swum
shake	shook	shaken	swing	swung	swung
*shape	shaped	shapen	take	took	taken
*shear	shore	shorn	teach	taught	taught
shed	shed	shed	tear	tore	torn
*shine	shone	shone	tell	told	told
shoe	shod	shod	think	thought	thought
shoot	shot	shot	thrive	throve	thriven
*show	showed	shown, shewn	throw	threw	thrown
shred	shred	shred	thrust	thrust	thrust
shrink	shrank	shrunk	tread	trod	trodden
*shrive	shrove	shritten	wear	wore	worn
shut	shut	shut	*weave	wove	woven
sing	sang	sung	weep	wept	wept
sink	sank, sunk	sunk	win	won	won
sit	sat	sat	wind	wound	wound
slay	slew	slain	wring	wrung	wrung
sleep	slept	slept	write	wrote	written

RETURN TO → CIRCULATION DEPARTMENT
202 Main Library

LOAN PERIOD 1 HOME USE	2	3
4	5	6

ALL BOOKS MAY BE RECALLED AFTER 7 DAYS

1-month loans may be renewed by calling 642-3405

1-year loans may be recharged by bringing the books to the Circulation Des.
Renewals and recharges may be made 4 days prior to due date

DUE AS STAMPED BELOW

APR 23 1985	MAR 16 1988	
CIRC APR 27 1985	REC'D DEC 30 1987	
	AUTO DISC APR 20 1988	
SEP 19 1985		
CIR SEP 20 1985	SEP 15 1988	
	AUTO. DISC.	
CIR SEP 20 1985	AUG 15 1988	
JAN 22 1988	CIRCULATON	
RECEIVED BY	DEC 13 1988	
NOV 17 1987	AUTO DISC OCT 04 '88	
CIRCULATION DEPT.		

UNIVERSITY OF CALIFORNIA, BERKELEY

FORM NO. DD6. 60m. 1/83

BFRKFI FY CA 94720

GENERAL LIBRARY - U.C. BERKELEY

B000741167

